

Spis treści

PARLAMENT EUROPEJSKI

SESJA 2019–2020

Posiedzenia od 25 do 28 marca 2019 r.

Protokoły posiedzeń zostały opublikowane w Dz.U. C 438 z 18.12.2020.

Teksty przyjęte w dniu 26 marca 2019 r. dotyczące absolutorium z wykonania budżetu za rok 2017 zostały opublikowane w Dz.U. L 249 z 27.9.2019.

TEKSTY PRZYJĘTE

I Rezolucje, zalecenia i opinie

REZOLUCJE

Parlament Europejski

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2021/C 108/01 Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie praw podstawowych osób pochodzenia afrykańskiego i czarnoskórych Europejczyków w Europie (2018/2899(RSP)) 2

2021/C 108/02 Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie przestępstw finansowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania (2018/2121(INI)) 8

Środa, 27 marca 2019 r.

2021/C 108/03 Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87751 (MON-87751-7), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (D060916/01 – 2019/2603(RSP)) 63

2021/C 108/04 Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507 × NK603 (DAS-Ø15Ø7-1 × MON-ØØ6Ø3-6), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (D060917/01 – 2019/2604(RSP)) 69

2021/C 108/05	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji udzielającej częściowego zezwolenia na określone zastosowania ftalanu bis(2-etyloheksylu) (DEHP) na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1907/2006 (DEZA a. s.) (D060865/01 – 2019/2605(RSP))	75
2021/C 108/06	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji udzielającej częściowego zezwolenia na określone zastosowania ftalanu bis(2-etyloheksylu) (DEHP) na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A.) (D060866/01 – 2019/2606(RSP))	80
2021/C 108/07	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji udzielającej zezwolenia na określone zastosowania tritlenku chromu zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (Lanxess Deutschland GmbH i inni) (D060095/03 – 2019/2654(RSP))	85
2021/C 108/08	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie okresu po arabskiej wiosnie – perspektywy dla Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej (2018/2160(INI))	90
Czwartek, 28 marca 2019 r.		
2021/C 108/09	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie sytuacji nadzwyczajnej w Wenezueli (2019/2628(RSP))	103
2021/C 108/10	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie stanu praworządności i zwalczania korupcji w UE, a zwłaszcza na Malcie i na Słowacji (2018/2965(RSP))	107
2021/C 108/11	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie ostatnich wydarzeń związanych z aferą dieselgate (2019/2670(RSP))	120

ZALECENIA

Parlament Europejski

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2021/C 108/12	Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie nowej kompleksowej umowy między UE a Uzbekistanem (2018/2236(INI))	126
2021/C 108/13	Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Umowy o ramach instytucjonalnych między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską (2018/2262(INI))	133

Czwartek, 28 marca 2019 r.

2021/C 108/14	Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. dla Rady i Wiceprzewodniczącego Komisji / Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa w sprawie wniosku Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, przy wsparciu Komisji, skierowanego do Rady i dotyczącego decyzji Rady ustanawiającej Europejski Instrument na rzecz Pokoju (2018/2237(INI))	141
---------------	--	-----

II Komunikaty

KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Parlament Europejski

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2021/C 108/15	Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku o uchylenie immunitetu Jørna Dohrmanna (2018/2277(IMM))	150
---------------	--	-----

III Akty przygotowawcze

Parlament Europejski

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2021/C 108/16	P8_TA(2019)0222 Powództwa przedstawicielskie w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów ***I Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie powództw przedstawicielskich w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającej dyrektywę 2009/22/WE (COM(2018)0184 – C8-0149/2018 – 2018/0089(COD)) P8_TC1-COD(2018)0089 Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie powództw przedstawicielskich w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylająca dyrektywę 2009/22/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG)	152
2021/C 108/17	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej i jej państw członkowskich Protokołu do Układu eurośródziemnomorskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Państwem Izrael, z drugiej strony, w celu uwzględnienia przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej (09547/2018 – C8-0021/2019 – 2018/0080(NLE))	179
2021/C 108/18	P8_TA(2019)0225 Zniesienie sezonowych zmian czasu ***I Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zniesienia sezonowych zmian czasu i uchylenia dyrektywy 2000/84/WE (COM(2018)0639 – C8-0408/2018 – 2018/0332(COD)) P8_TC1-COD(2018)0332 Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 Marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie zniesienia sezonowych zmian czasu i uchylenia dyrektywy 2000/84/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG)	180

2021/C 108/19	<p>P8_TA(2019)0226</p> <p>Wspólne zasady rynku wewnętrznego energii elektrycznej ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej (wersja przekształcona) (COM(2016)0864 – C8-0495/2016 – 2016/0380(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2016)0380</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE (wersja przekształcona) 187</p>
2021/C 108/20	<p>P8_TA(2019)0227</p> <p>Rynek wewnętrzny energii elektrycznej ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej (wersja przekształcona) (COM(2016)0861 – C8-0492/2016 – 2016/0379(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2016)0379</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (wersja przekształcona) 190</p>
2021/C 108/21	<p>P8_TA(2019)0228</p> <p>Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (wersja przekształcona) (COM(2016)0863 – C8-0494/2016 – 2016/0378(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2016)0378</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (wersja przekształcona) 193</p>
2021/C 108/22	<p>P8_TA(2019)0229</p> <p>Gotowość na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej i uchylającego dyrektywę 2005/89/WE (COM(2016)0862 – C8-0493/2016 – 2016/0377(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2016)0377</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej i uchylającego dyrektywę 2005/89/WE 195</p>

2021/C 108/23	<p>P8_TA(2019)0230</p> <p>Etykietowanie opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1222/2009 (COM(2018)0296 – C8-0190/2018 – 2018/0148(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0148</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1222/2009</p> <p>(Tekst mający znaczenie dla EOG)</p>	196
2021/C 108/24	<p>P8_TA(2019)0231</p> <p>Prawa autorskie na jednolitym rynku cyfrowym ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym (COM(2016)0593 – C8-0383/2016 – 2016/0280(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2016)0280</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/...w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE</p>	231
2021/C 108/25	<p>P8_TA(2019)0232</p> <p>Umowy o dostarczanie treści cyfrowych i usług cyfrowych ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych (COM(2015)0634 – C8-0394/2015 – 2015/0287(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2015)0287</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych i usług cyfrowych</p>	234
2021/C 108/26	<p>P8_TA(2019)0233</p> <p>Umowy sprzedaży towarów ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie zmienionego wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów zawieranych przez internet lub w inny sposób na odległość, zmieniająca rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz dyrektywę 2009/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i uchylająca dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (COM(2017)0637 – C8-0379/2017 – 2015/0288(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2015)0288</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów, zmieniającej rozporządzenie (UE) 2017/2394 oraz dyrektywę 2009/22/WE i uchylającej dyrektywę 1999/44/WE</p>	236

2021/C 108/27

P8_TA(2019)0234

Połowy na obszarze objętym porozumieniem GFCM (Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego) ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1343/2011 w sprawie niektórych przepisów dotyczących połowów na obszarze objętym porozumieniem GFCM (Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego) (COM(2018)0143 – C8-0123/2018 – 2018/0069(COD))

P8_TC1-COD(2018)0069

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1343/2011 w sprawie niektórych przepisów dotyczących połowów na obszarze objętym porozumieniem GFCM (Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego) 238

2021/C 108/28

P8_TA(2019)0235

Dostosowanie obowiązków sprawozdawczych w dziedzinie polityki ochrony środowiska ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostosowania obowiązków sprawozdawczych w dziedzinie polityki ochrony środowiska w drodze zmiany dyrektyw 86/278/EWG, 2002/49/WE, 2004/35/WE, 2007/2/WE, 2009/147/WE i 2010/63/UE, rozporządzeń (WE) nr 166/2006 i (UE) nr 995/2010 oraz rozporządzeń Rady (WE) nr 338/97 i (WE) nr 2173/2005 (COM(2018)0381 – C8-0244/2018 – 2018/0205(COD))

P8_TC1-COD(2018)0205

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie dostosowania obowiązków sprawozdawczych w dziedzinie ustawodawstwa dotyczącego środowiska oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 166/2006 i (UE) nr 995/2010, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE, 2004/35/WE, 2007/2/WE, 2009/147/WE i 2010/63/UE, rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 i (WE) nr 2173/2005 oraz dyrektywę Rady 86/278/EWG 241

2021/C 108/29

P8_TA(2019)0236

Specjalne przepisy dotyczące maksymalnej długości kabin ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 96/53/WE w zakresie terminu wprowadzenia w życie specjalnych przepisów dotyczących maksymalnej długości kabin, zapewniając im lepszą charakterystykę aerodynamiczną oraz efektywność energetyczną oraz wyższy poziom bezpieczeństwa (COM(2018)0275 – C8-0195/2018 – 2018/0130(COD))

P8_TC1-COD(2018)0130

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... zmieniającej dyrektywę Rady 96/53/WE w zakresie terminu wprowadzenia w życie specjalnych przepisów dotyczących maksymalnej długości kabin w celu zapewnienia lepszej charakterystyki aerodynamicznej i efektywności energetycznej oraz wyższego poziomu bezpieczeństwa 243

2021/C 108/30	<p>P8_TA(2019)0237</p> <p>Wskaźniki referencyjne niskoemisyjności i wskaźniki referencyjne pozytywnego wpływu na emisyjność ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2016/1011 w odniesieniu do wskaźników referencyjnych niskoemisyjności i wskaźników referencyjnych pozytywnego wpływu na emisyjność (COM(2018)0355 – C8-0209/2018 – 2018/0180(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0180</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... zmieniającego rozporządzenie (UE) 2016/1011 w odniesieniu do unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej oraz unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, a także ujawniania informacji dotyczących wskaźników referencyjnych w związku z kwestiami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju</p>	245
2021/C 108/31	<p>P8_TA(2019)0238</p> <p>Przepisy szczegółowe dotyczące celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego (COM(2018)0374 – C8-0229/2018 – 2018/0199(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0199</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego . . .</p>	247
Środa, 27 marca 2019 r.		
2021/C 108/32	<p>P8_TA(2019)0295</p> <p>Zasoby przeznaczone na szczególną alokację na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów przeznaczonych na szczególną alokację na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (COM(2019)0055 – C8-0041/2019 – 2019/0027(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2019)0027</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów przeznaczonych na szczególną alokację na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych</p>	309
2021/C 108/33	<p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady ustanawiającej ogólne zasady dotyczące podatku akcyzowego (przekształcenie) (COM(2018)0346 – C8-0381/2018 – 2018/0176(CNS))</p>	310
2021/C 108/34	<p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady zmieniającej decyzję nr 940/2014/UE w odniesieniu do produktów uprawnionych do korzystania ze zwolnienia lub obniżki podatku od dokowania (COM(2018)0825 – C8-0034/2019 – 2018/0417(CNS))</p>	311

2021/C 108/35	<p>P8_TA(2019)0298</p> <p>Ustanowienie Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (COM(2018)0460 – C8-0275/2018 – 2018/0243(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0243</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej</p>	312
2021/C 108/36	<p>P8_TA(2019)0299</p> <p>Ustanowienie Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III) ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III) (COM(2018)0465 – C8-0274/2018 – 2018/0247(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0247</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... ustanawiającego Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III)</p>	409
2021/C 108/37	<p>P8_TA(2019)0300</p> <p>Ramy naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji kontrahentów centralnych ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ram na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do kontrahentów centralnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, (UE) nr 648/2012 i (UE) 2015/2365 (COM(2016)0856 – C8-0484/2016 – 2016/0365(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2016)0365</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie ram na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do kontrahentów centralnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, (UE) nr 648/2012 i (UE) 2015/2365</p> <p>(Tekst mający znaczenie dla EOG)</p>	442
2021/C 108/38	<p>P8_TA(2019)0301</p> <p>Europejscy dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw (COM(2018)0113 – C8-0103/2018 – 2018/0048(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0048</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw</p> <p>(Tekst mający znaczenie dla EOG)</p>	534

2021/C 108/39	<p>P8_TA(2019)0302</p> <p>Rynki instrumentów finansowych: dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych (COM(2018)0099 – C8-0102/2018 – 2018/0047(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0047</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... zmieniającej dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych</p> <p>(Tekst mający znaczenie dla EOG) 563</p>
2021/C 108/40	<p>P8_TA(2019)0303</p> <p>Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Fundusz Spójności ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (COM(2018)0372 – C8-0227/2018 – 2018/0197(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0197</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności 566</p>
2021/C 108/41	<p>P8_TA(2019)0304</p> <p>Normy emisji dla nowych samochodów osobowych i nowych lekkich samochodów użytkowych ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady określającego normy emisji dla nowych samochodów osobowych i dla nowych lekkich pojazdów użytkowych w ramach zintegrowanego podejścia Unii na rzecz zmniejszenia emisji CO₂ z pojazdów lekkich oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 715/2007 (wersja przekształcona) (COM(2017)0676 – C8-0395/2017 – 2017/0293(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2017)0293</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... określającego normy emisji CO₂ dla nowych samochodów osobowych i dla nowych lekkich pojazdów użytkowych oraz uchylającego rozporządzenia (WE) nr 443/2009 i (UE) nr 510/2011 (wersja przekształcona) 599</p>
2021/C 108/42	<p>P8_TA(2019)0305</p> <p>Ograniczenie wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (COM(2018)0340 – C8-0218/2018 – 2018/0172(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0172</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko 602</p>

2021/C 108/43

P8_TA(2019)0306

Produkty nawozowe z oznakowaniem UE ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady określającego zasady udostępniania na rynku produktów nawozowych z oznakowaniem CE i zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 (COM(2016)0157 – C8-0123/2016 – 2016/0084(COD))

P8_TC1-COD(2016)0084

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... ustanawiającego przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2003/2003 604

2021/C 108/44

P8_TA(2019)0307

Ochrona pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy (COM(2018)0171 – C8-0130/2018 – 2018/0081(COD))

P8_TC1-COD(2018)0081

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... zmieniającej dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy 606

2021/C 108/45

P8_TA(2019)0308

Wspólne przepisy dla niektórych rodzajów transportu kombinowanego towarów pomiędzy państwami członkowskimi ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 92/106/EWG w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dla niektórych typów kombinowanego transportu towarów między państwami członkowskimi (COM(2017)0648 – C8-0391/2017 – 2017/0290(COD))

P8_TC1-COD(2017)0290

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... zmieniająca dyrektywę 92/106/EWG w sprawie ustanowienia wspólnych przepisów dla pewnych typów kombinowanego transportu towarów między państwami członkowskimi

(Tekst mający znaczenie dla EOG) 608

2021/C 108/46	P8_TA(2019)0309	Ujawnianie informacji o podatku dochodowym przez niektóre jednostki i oddziały ***I	
		Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji o podatku dochodowym przez niektóre jednostki i oddziały (COM(2016)0198 – C8-0146/2016 – 2016/0107(COD))	
	P8_TC1-COD(2016)0107	Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji o podatku dochodowym przez niektóre jednostki i oddziały	
		(Tekst mający znaczenie dla EOG)	623
2021/C 108/47	P8_TA(2019)0310	Wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy ***I	
		Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (COM(2018)0375 – C8-0230/2018 – 2018/0196(COD)) [Popr. 1]	
	P8_TC1-COD(2018)0196	Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz	638
2021/C 108/48		Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie rozporządzenia delegowanego Komisji z dnia 14 grudnia 2018 r. zmieniającego załącznik II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014 ustanawiającego Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (C(2018)08466 – 2018/2996(DEA))	875
2021/C 108/49		Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie rozporządzenia delegowanego Komisji z dnia 14 grudnia 2018 r. zmieniającego załącznik II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014 ustanawiającego, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz (C(2018)08465 – 2018/2994(DEA))	876
Czwartek, 28 marca 2019 r.			
2021/C 108/50		Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Kosowo) (COM(2016)0277 – C8-0177/2016 – 2016/0139(COD))	877

2021/C 108/51

P8_TA(2019)0320

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wersja przekształcona) ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wersja przekształcona) (COM(2017)0753 – C8-0019/2018 – 2017/0332(COD))

P8_TC1-COD(2017)0332

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 28 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wersja przekształcona)

(Tekst mający znaczenie dla EOG) 878

2021/C 108/52

P8_TA(2019)0321

Ramy zapobiegawczej restrukturyzacji, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność restrukturyzacji, niewypłacalności i procedur zwolnienia ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniającej dyrektywę 2012/30/UE (COM(2016)0723 – C8-0475/2016 – 2016/0359(COD))

P8_TC1-COD(2016)0359

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 28 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132 (dyrektywa o restrukturyzacji i upadłości) .

930

2021/C 108/53

P8_TA(2019)0322

Przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online oraz retransmisji programów telewizyjnych i radiowych ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do retransmisji programów telewizyjnych i radiowych (COM(2016)0594 – C8-0384/2016 – 2016/0284(COD))

P8_TC1-COD(2016)0284

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 28 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... ustanawiającej przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do reemisji programów telewizyjnych i radiowych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 93/83/EWG

932

2021/C 108/54	<p>P8_TA(2019)0323</p> <p>Ustanowienie programu „Kreatywna Europa” (2021–2027) ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „Kreatywna Europa” (2021–2027) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1295/2013 (COM(2018)0366 – C8-0237/2018 – 2018/0190(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0190</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 28 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... ustanawiającego program „Kreatywna Europa” (2021-2027) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1295/2013</p> <p>(Tekst mający znaczenie dla EOG)</p>	934
2021/C 108/55	<p>P8_TA(2019)0324</p> <p>„Erasmus”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego „Erasmus”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1288/2013 (COM(2018)0367 – C8-0233/2018 – 2018/0191(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0191</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 28 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... ustanawiającego „Erasmus Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1288/2013 [Popr. 1 Zmiana dotyczy całości tekstu]</p> <p>(Tekst mający znaczenie dla EOG)</p>	965
2021/C 108/56	<p>P8_TA(2019)0325</p> <p>Ustanowienie ram ułatwiających zrównoważone inwestycje ***I</p> <p>Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (COM(2018)0353 – C8-0207/2018 – 2018/0178(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0178</p> <p>Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 28 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje</p> <p>(Tekst mający znaczenie dla EOG)</p>	1005
2021/C 108/57	<p>Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie preliminarza dochodów i wydatków Parlamentu Europejskiego na rok budżetowy 2020 (2019/2003(BUD))</p>	1032

Skróty i symbole

- * Procedura konsultacji
- *** Procedura zgody
- ***I Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie
- ***II Zwykła procedura ustawodawcza: drugie czytanie
- ***III Zwykła procedura ustawodawcza: trzecie czytanie

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu)

Poprawki Parlamentu:

Nowe fragmenty tekstu zaznacza się **wytłuszczonym drukiem i kursywą**. Fragmenty tekstu, które zostały skreślone, zaznacza się za pomocą symbolu **■** lub przekreśla. Zmianę brzmienia zaznacza się przez wyróżnienie nowego tekstu **wytłuszczonym drukiem i kursywą** i usunięcie lub przekreślenie zastąpionego tekstu.

PARLAMENT EUROPEJSKI

SESJA 2019–2020

Posiedzenia od 25 do 28 marca 2019 r.

Protokoły posiedzeń zostały opublikowane w Dz.U. C 438 z 18.12.2020.

Teksty przyjęte w dniu 26 marca 2019 r. dotyczące absolutorium z wykonania budżetu za rok 2017 zostały opublikowane w Dz.U. L 249 z 27.9.2019.

TEKSTY PRZYJĘTE

Wtorek, 26 marca 2019 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2019)0239

Prawa podstawowe osób pochodzenia afrykańskiego

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie praw podstawowych osób pochodzenia afrykańskiego i czarnoskórych Europejczyków w Europie (2018/2899(RSP))

(2021/C 108/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności motyw drugi oraz czwarty do siódmego jego preambuły, a także jego art. 2, art. 3 ust. 3 akapit drugi i art. 6,
- uwzględniając art. 10 i 19 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającą w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy ⁽²⁾,
- uwzględniając decyzję ramową Rady 2008/913/WSiSW z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającą normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującą decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW ⁽⁴⁾,
- uwzględniając drugie Badanie Unii Europejskiej na temat mniejszości i dyskryminacji (EU-MIDIS II) opublikowane w grudniu 2017 r. przez Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) oraz sprawozdanie FRA na temat dyskryminacji rasowej i przemocy na tle rasowym, których doświadczają osoby pochodzenia afrykańskiego i czarnoskórzy Europejczycy w UE ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 180 z 19.7.2000, s. 22.

⁽²⁾ Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16.

⁽³⁾ Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 55.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 57.

⁽⁵⁾ „Being Black in Europe” („Być czarnoskórym w Europie”), listopad 2018 r., sprawozdanie zawierające wybrane wyniki badania EU-MIDIS II.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z 1 marca 2018 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw podstawowych w Unii Europejskiej w 2016 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając utworzenie w czerwcu 2016 r. Unijnej Grupy Wysokiego Szczebla ds. Zwalczania Rasizmu, Ksenofobii i Innych Form Nietolerancji,
 - uwzględniając kodeks postępowania dotyczący zwalczania nielegalnego nawoływania do nienawiści w internecie, uzgodniony 31 maja 2016 r. przez Komisję oraz wiodące przedsiębiorstwa z branży IT, a także inne platformy i firmy zarządzające mediami społecznościowymi,
 - uwzględniając zalecenie ogólne Komitetu ONZ ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet nr 34 z 3 października 2011 r. w sprawie dyskryminacji rasowej osób pochodzenia afrykańskiego,
 - uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 68/237 z 23 grudnia 2013 r., w której ogłoszono dekadę 2015–2024 Międzynarodową Dekadą Osób Pochodzenia Afrykańskiego,
 - uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 69/16 z 18 listopada 2014 r. zawierającą program działań służących realizacji programu Międzynarodowej Dekady Osób Pochodzenia Afrykańskiego,
 - uwzględniając deklarację durbańską i program działań Światowej Konferencji przeciwko Rasizmowi z 2001 r., w których przyznano, że osoby pochodzenia afrykańskiego od wieków doświadczają rasizmu, dyskryminacji i niesprawiedliwości,
 - uwzględniając ogólne zalecenia polityczne Europejskiej Komisji przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji (ECRI),
 - uwzględniając zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy z 19 września 2001 r. w sprawie europejskiego kodeksu etyki policyjnej ⁽²⁾,
 - uwzględniając komentarz Wysokiego Komisarza Rady Europy ds. Praw Człowieka z 25 lipca 2017 r., zatytułowany: „Afrophobia: Europe should confront this legacy of colonialism and the slave trade” [Afrofobia: Europa powinna zmierzyć się ze spuścizną kolonializmu i handlu niewolnikami],
 - uwzględniając Protokół nr 12 w sprawie niedyskryminacji do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności,
 - uwzględniając skierowane do Komisji pytanie dotyczące praw podstawowych osób pochodzenia afrykańskiego i czarnoskórych Europejczyków w Europie (O-000022/2019 – B8-0016/2019),
 - uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że termin „osoby pochodzenia afrykańskiego” może być stosowany wymiennie z terminami „Afro Europejczycy”, „Afrykańscy Europejczycy”, „czarnoskórzy Europejczycy”, „Afrokaraimowie” lub „czarnoskórzy Karaibowie” i odnosi się do osób pochodzenia afrykańskiego urodzonych lub mieszkających w Europie lub będących obywatelami europejskimi;
- B. mając na uwadze, że terminy „afrofobia” i „rasizm wobec osób czarnoskórych” odnoszą się do konkretnej formy rasizmu (w tym wszelkich aktów przemocy lub dyskryminacji) wynikającego z historycznych nadużyć i negatywnych stereotypów, i prowadzącego do wykluczenia i dehumanizacji osób pochodzenia afrykańskiego; mając na uwadze korelację tego zjawiska z historycznie represyjnymi strukturami kolonialnymi i transatlantyckim handlem niewolnikami, uznaną przez Wysokiego Komisarza Rady Europy ds. Praw Człowieka;
- C. mając na uwadze, że według szacunków w Europie mieszka około 15 mln osób pochodzenia afrykańskiego ⁽³⁾, należy jednak zauważyć, że dane na temat równości w państwach członkowskich UE nie są gromadzone systematycznie i nie bazują na samookreśleniu danej osoby, a ponadto często nie uwzględniają potomków migrantów ani migrantów w co najmniej trzecim pokoleniu;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0056.

⁽²⁾ https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805e297e

⁽³⁾ Zob. Europejska Sieć Przeciwko Rasizmowi (ENAR), „Afrophobia in Europe. ENAR Shadow Report 2014–2015” [Afrofobia w Europie. Raport alternatywny ENAR za lata 2014–2015] z 2015 r., dostępny pod adresem: http://www.enar-eu.org/IMG/pdf/shadowreport_afrophobia_final_with_corrections.pdf

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- D. mając na uwadze, że FRA wykazała, iż mniejszości pochodzące z Afryki Subsaharyjskiej są w Europie szczególnie narażone na rasizm i dyskryminację we wszystkich sferach życia ⁽¹⁾;
- E. mając na uwadze, że według drugiego Badania Unii Europejskiej na temat mniejszości i dyskryminacji przeprowadzonego niedawno przez FRA ⁽²⁾ młodzi respondenci pochodzenia afrykańskiego, w wieku od 16 do 24 lat, w okresie 12 miesięcy przed badaniem częściej niż starsi doświadczali napastowania motywowanego nienawiścią (32 %), a napastowanie w internecie najczęściej dotyka młodych respondentów – jego częstotliwość maleje z wiekiem;
- F. mając na uwadze, że historia niesprawiedliwości wobec Afrykańczyków i osób pochodzenia afrykańskiego – w tym historia niewolnictwa, robót przymusowych, apartheidu, rzezi i ludobójstw popełnionych w związku z kolonializmem europejskim i transatlantyckim handlem niewolnikami – przeważnie nadal nie została uznana ani rozliczona na szczeblu instytucjonalnym w państwach członkowskich;
- G. mając na uwadze, że dyskryminujące wyobrażenia utrzymujące się w niektórych tradycjach w całej Europie, w tym stosowanie makijażu typu „blackface” w przedstawieniach osób czarnoskórych, podtrzymują głęboko zakorzenione stereotypy dotyczące osób pochodzenia afrykańskiego, co może potęgować dyskryminację;
- H. mając na uwadze, że należy przyjmować z zadowoleniem i wspierać ważną pracę krajowych organów ds. równości oraz europejskiej sieci krajowych organów ds. równości (Equinet);
- I. mając na uwadze, że w corocznym sprawozdaniu Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODHIR) OBWE na temat przestępstw z nienawiści ⁽³⁾ wskazano, że osoby pochodzenia afrykańskiego często padają ofiarą przemocy na tle rasowym, lecz w wielu państwach brakuje pomocy prawnej i wsparcia finansowego dla ofiar, gdy wracają do zdrowia po brutalnych atakach;
- J. mając na uwadze, że na rządach spoczywa główna odpowiedzialność za praworządność i prawa podstawowe obywateli, a zatem także za monitorowanie przemocy, w tym przemocy wynikającej z afrofobii, a także za zapobieganie tej przemocy i ściganie sprawców;
- K. mając na uwadze, że dostępnych jest niewiele danych na temat dyskryminacji rasowej w systemie edukacji; mając jednak na uwadze, że dowody wskazują, iż dzieci pochodzenia afrykańskiego dostają w państwach członkowskich gorsze oceny w szkole niż ich biali koledzy i znacznie częściej przedwześnie kończą naukę ⁽⁴⁾;
- L. mając na uwadze, że dorośli i dzieci pochodzenia afrykańskiego są bardziej podatni na zagrożenia w aresztach policyjnych, gdzie odnotowano wiele przypadków przemocy i ofiar śmiertelnych; mając na uwadze rutynowe profilowanie rasowe, dyskryminacyjne praktyki zatrzymywania i przeszukiwania oraz inwigilację w kontekście nadużywania władzy w egzekwowaniu prawa, zapobieganiu przestępczości, zwalczaniu terroryzmu lub kontroli imigracji;
- M. mając na uwadze, że istnieją środki odwoławcze na wypadek dyskryminacji, ale potrzebna jest zdecydowana i ukierunkowana polityka, by zmierzyć się z rasizmem strukturalnym, którego doświadczają w Europie osoby pochodzenia afrykańskiego, w tym w zatrudnieniu, edukacji, opiece zdrowotnej, sądach karnych, a także w odniesieniu do udziału w życiu politycznym oraz do wpływu polityki i praktyk dotyczących migracji i azylu;
- N. mając na uwadze, że osoby pochodzenia afrykańskiego w Europie doświadczają dyskryminacji na rynku mieszkaniowym, a także segregacji przestrzennej polegającej na wypychaniu ich do dzielnic zamieszkałych przez osoby mało zarabiające, gdzie mieszkania są złe jakościowo i przeludnione;
- O. mając na uwadze, że na przestrzeni dziejów osoby pochodzenia afrykańskiego miały znaczny wkład w budowanie społeczeństwa europejskiego, a dziś wiele z nich spotyka się z dyskryminacją na rynku pracy;
- P. mając na uwadze nieproporcjonalnie duży odsetek osób pochodzenia afrykańskiego wśród mniej zarabiających warstw społeczeństwa europejskiego;

⁽¹⁾ Zob. drugie badanie Unii Europejskiej na temat mniejszości i dyskryminacji (EU-MIDIS II) z 2017 r. dostępne pod adresem: <http://fra.europa.eu/en/publication/2017/eumidis-ii-main-results>

⁽²⁾ Ibid.

⁽³⁾ Zob. ostatnie opublikowane sprawozdanie z 2016 r.: <http://hatecrime.osce.org/2016-data>

⁽⁴⁾ Opinia FRA nr 11.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- Q. mając na uwadze, że osoby pochodzenia afrykańskiego są w Unii Europejskiej zdecydowanie niedoreprezentowane w instytucjach politycznych i prawodawczych, zarówno na szczeblu europejskim i krajowym, jak i lokalnym;
- R. mając na uwadze, że politycy pochodzenia afrykańskiego wciąż spotykają się z haniebnymi atakami w sferze publicznej na szczeblu krajowym i europejskim;
- S. mając na uwadze, że rasizm i dyskryminacja, których doświadczają osoby pochodzenia afrykańskiego, mają charakter strukturalny i często przenikają się z innymi formami dyskryminacji i opresji ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub inne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek czy orientację seksualną;
- T. mając na uwadze, że bezpośrednim celem rosnącej liczby ataków wynikających z afrofobii w Europie są w ostatnim czasie obywatele państw trzecich, zwłaszcza uchodźcy i migranci;
1. apeluje do państw członkowskich i instytucji UE o przyznanie, że osoby pochodzenia afrykańskiego doświadczają w szczególności rasizmu, dyskryminacji i ksenofobii, a ogólnie nie mogą na równi z innymi osobami korzystać z praw człowieka i praw podstawowych, co oznacza rasizm strukturalny, a także o uznanie, że osoby te jako jednostki i jako grupa mają prawo do ochrony przed tą niesprawiedliwością, w tym do pozytywnych środków służących propagowaniu ich praw oraz korzystaniu z nich w pełni i na równych zasadach;
 2. uważa, że aktywny i konstruktywny udział osób pochodzenia afrykańskiego w życiu społecznym, gospodarczym, politycznym i kulturalnym ma kluczowe znaczenie w walce ze zjawiskiem afrofobii i w zapewnieniu w Europie włączenia społecznego tych osób;
 3. apeluje do Komisji o opracowanie unijnych ram, które posłużą do przygotowania krajowych strategii włączenia społecznego i integracji osób pochodzenia afrykańskiego;
 4. stanowczo potępia wszelkie fizyczne i werbalne ataki na osoby pochodzenia afrykańskiego, zarówno w sferze publicznej, jak i prywatnej;
 5. zachęca instytucje UE i państwa członkowskie, by oficjalnie uznały i uwypuklały historię osób pochodzenia afrykańskiego w Europie, w tym historię przeszłych i obecnych niesprawiedliwości i zbrodni przeciwko ludzkości, takich jak niewolnictwo i transatlantyczny handel niewolnikami, oraz niesprawiedliwości i zbrodni popełnionych przez europejski kolonializm, a jednocześnie bogate osiągnięcia i pozytywny wkład osób pochodzenia afrykańskiego, przez oficjalne ogłoszenie na szczeblu UE i na szczeblu krajowym Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Niewolnictwa i Transatlantycznego handlu niewolnikami, a także Miesiąca Historii Osób Czarnoskórych;
 6. zachęca państwa członkowskie i instytucje europejskie do formalnego uznania ogłoszonej przez ONZ Międzynarodowej Dekady Osób Pochodzenia Afrykańskiego oraz do podjęcia skutecznych działań służących realizacji programu tej dekady w duchu uznania, sprawiedliwości i rozwoju;
 7. przypomina, że niektóre państwa członkowskie podjęły działania zmierzające do znaczącej i rzeczywistej rekompensaty za przeszłe akty niesprawiedliwości i zbrodni przeciwko ludzkości popełnione wobec osób pochodzenia afrykańskiego, z uwzględnieniem utrzymującego się do dziś wpływu tych niesprawiedliwości;
 8. apeluje do instytucji UE i pozostałych państw członkowskich, by poszły za tym przykładem, co może obejmować pewną formę zadośćuczynienia, np. oficjalne przeprosiny i zwrot zagrabionych dóbr do państw pochodzenia;
 9. apeluje do państw członkowskich o odtajnienie ich archiwów kolonialnych;
 10. wzywa instytucje UE i jej państwa członkowskie, by dążyły do systematycznego zwalczania dyskryminacji etnicznej i przestępstw z nienawiści oraz by wraz z innymi kluczowymi zainteresowanymi stronami opracowały skuteczne metody reagowania na te zjawiska na podstawie dowodów, na drodze prawnej i politycznej; uważa, że jedynym celem gromadzenia danych na temat dyskryminacji etnicznej i przestępstw z nienawiści powinno być wskazanie ich przyczyn oraz zwalczanie ksenofobicznych i dyskryminacyjnych wypowiedzi i działań, zgodnie z przepisami krajowymi i unijnym prawodawstwem dotyczącym ochrony danych;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

11. apeluje do państw członkowskich o opracowanie krajowych strategii antyrasistowskich w odpowiedzi na sytuację osób pochodzenia afrykańskiego w obszarach edukacji, mieszkalnictwa, opieki zdrowotnej, zatrudnienia, kontaktów z policją, usług społecznych, sądownictwa oraz udziału w życiu politycznym i reprezentacji politycznej, a także o zachęcanie do udziału osób pochodzenia afrykańskiego w mediach i programach telewizyjnych, by odpowiednio zareagować na brak reprezentacji osób pochodzenia afrykańskiego oraz brak wzorów do naśladowania dla dzieci pochodzenia afrykańskiego;
12. podkreśla ważną rolę organizacji społeczeństwa obywatelskiego w zwalczaniu rasizmu i dyskryminacji oraz apeluje o zwiększenie na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym wsparcia finansowego dla organizacji oddolnych;
13. wzywa Komisję, by w obecnych programach finansowania i w przyszłym okresie wieloletnim zapisała ukierunkowanie działań na osoby pochodzenia afrykańskiego;
14. apeluje do Komisji, by w odpowiednich służbach utworzyła oddzielny zespół, który zajmie się szczególnie problemem afrofobii;
15. nalega, by państwa członkowskie wdrożyły i odpowiednio egzekwowały decyzję ramową Rady w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnych, a szczególnie by za okoliczności obciążające uznawały uprzedzenia jako motyw popełnienia przestępstw z pobudek rasowych, narodowych lub etnicznych, w celu zagwarantowania odnotowywania przestępstw z nienawiści wobec osób pochodzenia afrykańskiego, prowadzenia śledztw w sprawie tych przestępstw oraz ścigania i karania sprawców;
16. apeluje do państw członkowskich, by skutecznie reagowały na przestępstwa z nienawiści, w tym prowadziły śledztwa uwzględniające uprzedzenia jako motyw przestępstw z pobudek rasowych, narodowych lub etnicznych, a także by zapewniły odnotowywanie przestępstw z nienawiści wobec osób pochodzenia afrykańskiego, prowadzenie śledztw w sprawie tych przestępstw oraz ścigania i karanie sprawców;
17. apeluje do państw członkowskich o zaprzestanie profilowania rasowego czy etnicznego w każdej postaci w ramach egzekwowania prawa karnego, środków służących zwalczaniu terroryzmu i kontroli imigracji, a także o oficjalne wskazanie i zwalczanie praktyk bezprawnej dyskryminacji i przemocy przez organizowanie szkoleń dla organów władzy, mających przeciwdziałać rasizmowi i uprzedzeniom;
18. apeluje do państw członkowskich o potępienie rasistowskich i afrofobicznych tradycji oraz o zniechęcanie do nich;
19. apeluje do państw członkowskich, by monitorowały uprzedzenia rasowe w sądach karnych, systemach edukacji i usług społecznych oraz by aktywnie zapewniały równość w sądownictwie i poprawę stosunków między organami ścigania a społecznościami mniejszościowymi, równość edukacji i poprawę stosunków między władzami oświatowymi a społecznościami mniejszościowymi oraz równość w zakresie usług społecznych i poprawę stosunków między organami służb społecznych a społecznościami mniejszościowymi, zwłaszcza społecznościami osób czarnoskórych i pochodzenia afrykańskiego;
20. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia dorosłym i dzieciom pochodzenia afrykańskiego równego dostępu do wysokiej jakości edukacji i opieki wolnej od dyskryminacji i segregacji oraz do zapewnienia w razie potrzeby odpowiedniej pomocy w nauce; zachęca państwa członkowskie, by włączyły historię osób pochodzenia afrykańskiego do programów nauczania i prezentowały całościowe spojrzenie na kolonializm i niewolnictwo, z uwzględnieniem historycznych i obecnych negatywnych konsekwencji tych zjawisk dla osób pochodzenia afrykańskiego, a także by zapewniły odpowiednie przeszkolenie nauczycieli pozwalające im podjąć to zadanie i radzić sobie z różnorodnością uczniów w klasach;
21. apeluje do instytucji UE i państw członkowskich o promowanie i wspieranie zatrudnienia, przedsiębiorczości i inicjatyw poprawiających sytuację ekonomiczną osób pochodzenia afrykańskiego, by zmierzyć się z ponadprzeciętną stopą bezrobocia wśród osób pochodzenia afrykańskiego i z ich dyskryminacją na rynku pracy;
22. wzywa państwa członkowskie, by zajęły się problemem dyskryminacji osób pochodzenia afrykańskiego na rynku mieszkaniowym oraz podjęły konkretne działania służące rozwiązaniu problemu nierówności w dostępie do mieszkań i zapewnieniu odpowiednich mieszkań;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

23. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zapewnienie bezpiecznych i legalnych dróg wjazdu do UE dla migrantów, uchodźców i osób ubiegających się o azyl, z uwzględnieniem istniejących przepisów i praktyk;
 24. wzywa Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, by skutecznie zapewniły niekierowanie żadnych unijnych funduszy, wsparcia czy współpracy do organizacji lub grup parających się zniewalaniem, przemytem lub torturowaniem czarnoskórych lub afrykańskich migrantów bądź wymuszeniami wobec nich czy też grup lub organizacji powiązanych z takimi działaniami;
 25. apeluje do instytucji europejskich o przyjęcie strategii na rzecz różnorodności wśród pracowników i ich włączenia społecznego, obejmującej strategiczny plan obecności mniejszości etnicznych i rasowych wśród ich personelu, uzupełniający dotychczasowe starania;
 26. wzywa europejskie partie i fundacje polityczne, a także parlamenty na wszystkich szczeblach w UE, by wspierały i rozwijały inicjatywy zachęcające osoby pochodzenia afrykańskiego do udziału w życiu politycznym;
 27. wzywa Komisję do ścisłej współpracy z takimi podmiotami międzynarodowymi jak OBWE, ONZ, Unia Afrykańska i Rada Europy, a także z innymi partnerami międzynarodowymi, w celu zwalczania afrofobii na szczeblu międzynarodowym;
 28. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, parlamentom i rządów państw członkowskich oraz Zgromadzeniu Parlamentarnemu Rady Europy.
-

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0240

Sprawozdanie w sprawie przestępstw finansowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie przestępstw finansowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania (2018/2121(INI))

(2021/C 108/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 4 i 13 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 107, 108, 113, 115 i 116 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając swoją decyzję z 1 marca 2018 r. w sprawie powołania Komisji Specjalnej ds. Przestępstw Finansowych, Uchylania się od Opodatkowania i Unikania Opodatkowania (TAX3) i określając jej kompetencje, skład liczbowy i długość kadencji ⁽¹⁾,
- uwzględniając rezolucję komisji TAXE z 25 listopada 2015 r. ⁽²⁾ oraz rezolucję komisji TAX2 z 6 lipca 2016 r. ⁽³⁾ w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 grudnia 2015 r. z zaleceniami dla Komisji dotyczącymi wprowadzenia przejrzystości, koordynacji i konwergencji do polityki opodatkowania osób prawnych w Unii ⁽⁴⁾,
- uwzględniając wyniki prac komisji śledczej ds. prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania, przekazane Radzie i Komisji 13 grudnia 2017 r. ⁽⁵⁾,
- uwzględniając działania Komisji w następstwie wyżej wymienionych rezolucji Parlamentu ⁽⁶⁾,
- uwzględniając liczne informacje ujawniane przez dziennikarzy śledczych, takie jak LuxLeaks, dokumenty panamskie, dokumenty z rajów podatkowych, a ostatnio afery cum-ex, a także przypadki prania pieniędzy, w które zamieszczone były w szczególności banki w Danii, Estonii, Niemczech, na Łotwie, w Holandii i Zjednoczonym Królestwie,
- uwzględniając swoją rezolucję z 29 listopada 2018 r. w sprawie afery cum-ex: przestępstwa finansowego i luk w obowiązujących ramach prawnych ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie powołania Komisji Specjalnej ds. Przestępstw Finansowych, Uchylania się od Opodatkowania i Unikania Opodatkowania (TAX3): kompetencje, skład liczbowy i długość kadencji, Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0048.

⁽²⁾ Rezolucja z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach, Dz.U. C 366 z 27.10.2017, s. 51.

⁽³⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach, Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 79.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 399 z 24.11.2017, s. 74.

⁽⁵⁾ Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania, Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132.

⁽⁶⁾ Wspólne działanie następcze z 16 marca 2016 r. w odniesieniu do rezolucji w sprawie wprowadzenia przejrzystości, koordynacji i konwergencji do polityki opodatkowania osób prawnych w Unii oraz rezolucji TAXE 1, działanie następcze z 16 listopada 2016 r. w odniesieniu do rezolucji TAXE 2 oraz działanie następcze z kwietnia 2018 r. w odniesieniu do rezolucji PANA.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0475.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z 19 kwietnia 2018 r. w sprawie ochrony dziennikarzy śledczych w Europie: przypadek słowackiego dziennikarza Jána Kuciaka i Martynty Kušnírovej ⁽¹⁾,
- uwzględniając badania przygotowane przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego pt. „Citizenship by investment (CBI) and residency by investment (RBI) schemes in the EU: state of play, issues and impacts” [Programy przyznawania obywatelstwa w zamian za inwestycje (CBI) i prawa pobytu w zamian za inwestycje (RBI) w UE: stan rzeczy, problematyka i skutki], „Money laundering and tax evasion risks in free ports and customs warehouses” [Zagrożenie praniem pieniędzy i uchylaniem się od opodatkowania w wolnych portach i składach celnych] oraz „An overview of shell companies in the European Union” [Zarys problemu firm przykrywek w Unii Europejskiej] ⁽²⁾,
- uwzględniając badanie pt. „VAT fraud: economic impact, challenges and policy issues” [Oszustwa związane z VAT: skutki gospodarcze, wyzwania i kwestie polityczne] ⁽³⁾, badanie pt. „Cryptocurrencies and blockchain – Legal context and implications for financial crime, money laundering and tax evasion” [Kryptowaluty i blockchain – kontekst prawny oraz związek z przestępczością finansową i uchylaniem się od opodatkowania] oraz badanie pt. „Impact of Digitalisation on International Tax Matters” [Wpływ cyfryzacji na międzynarodowe kwestie podatkowe] ⁽⁴⁾,
- uwzględniając badania Komisji dotyczące wskaźników agresywnego planowania podatkowego ⁽⁵⁾,
- uwzględniając materiał dowodowy zgromadzony przez komisję TAX3 podczas 34 wysłuchań z udziałem ekspertów, wymian opinii z komisarzami i ministrami oraz podczas wyjazdów do Waszyngtonu, Rygi, na wyspę Man, do Estonii i Danii,
- uwzględniając zmodernizowane, solidniejsze ramy opodatkowania osób prawnych wprowadzone podczas bieżącej kadencji parlamentarnej, w szczególności dyrektywy w sprawie przeciwdziałania unikaniu opodatkowania (ATAD I ⁽⁶⁾ i ATAD II ⁽⁷⁾) oraz przeglądy dyrektywy w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania (DAC) ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0183.

⁽²⁾ Scherrer A. i Thirion E., Citizenship by Investment (CBI) and Residency by Investment (RBI) schemes in the EU, EPRS, PE 627.128, Parlament Europejski, październik 2018 r.; Korver R., Money laundering and tax evasion risks in free ports, EPRS, PE 627.114, Parlament Europejski, październik 2018 r. oraz Kiendl Kristo I. i Thirion E., An overview of shell companies in the European Union, EPRS, PE 627.129, Parlament Europejski, październik 2018 r.

⁽³⁾ Lamensch M. i Ceci, E., VAT fraud: Economic impact, challenges and policy issues, Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej, Departament Tematyczny A ds. Polityki Gospodarczej, Naukowej i Jakości Życia, 15 października 2018 r.

⁽⁴⁾ Houben R. i Snyers A., Cryptocurrencies and blockchain, Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej, Departament Tematyczny A ds. Polityki Gospodarczej, Naukowej i Jakości Życia, 5 lipca 2018 r. oraz Hadzhiwewa E., Impact of Digitalisation on International Tax Matters, Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej, Departament Tematyczny A ds. Polityki Gospodarczej, Naukowej i Jakości Życia, 15 lutego 2019 r.

⁽⁵⁾ „Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators – Final Report” [Badanie struktur agresywnego planowania podatkowego i wskaźników – sprawozdanie końcowe] (Taxation paper No 61, 27 stycznia 2016 r.), „The Impact of Tax Planning on Forward-Looking Effective Tax Rates” [Wpływ planowania podatkowego na przyszłościowe efektywne stawki podatkowe] (Taxation paper No 64, 25 października 2016 r.) oraz badanie „Aggressive tax planning indicators – Final Report” [Wskaźniki agresywnego planowania podatkowego – sprawozdanie końcowe] (Taxation paper nr 71, 7 marca 2018 r.).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiająca przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego, Dz.U. L 193 z 19.7.2016, s. 1.

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady (UE) 2017/952 z dnia 29 maja 2017 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2016/1164 w zakresie rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych dotyczących państw trzecich, Dz.U. L 144 z 7.6.2017, s. 1.

⁽⁸⁾ Odnoszące się odpowiednio do automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (dyrektywa Rady (UE) 2015/2376 z dnia 8 grudnia 2015 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania, Dz.U. L 332 z 18.12.2015, s. 1, DAC3), wymiany między organami podatkowymi sprawozdań według krajów (dyrektywa Rady (UE) 2016/881 z dnia 25 maja 2016 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania, Dz.U. L 146 z 3.6.2016, s. 8, DAC4), dostępu organów podatkowych do informacji dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy, własności rzeczywistej oraz procedur należytej staranności wobec klienta (dyrektywa Rady (UE) 2016/2258 z dnia 6 grudnia 2016 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w odniesieniu do dostępu organów podatkowych do informacji dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy, Dz.U. L 342 z 16.12.2016, s. 1, DAC5), obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych (dyrektywa Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych, Dz.U. L 139 z 5.6.2018, s. 1, DAC6).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- uwzględniając wnioski Komisji oczekujące na przyjęcie, w szczególności w sprawie CC(C)TB⁽¹⁾, pakiet dotyczący opodatkowania gospodarki cyfrowej⁽²⁾ i wniosek w sprawie publicznej sprawozdawczości według krajów (CBCR)⁽³⁾, a także stanowisko Parlamentu w sprawie tych wniosków,
- uwzględniając rezolucję Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich z 1 grudnia 1997 r. w sprawie Grupy ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) oraz regularne sprawozdania przedkładane Radzie ECOFIN przez tę grupę,
- uwzględniając unijny wykaz jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych przyjęty 5 grudnia 2017 r. i zmieniony na podstawie ustaleń poczynionych w toku bieżącego monitorowania zobowiązań państw trzecich,
- uwzględniając komunikat Komisji z 21 marca 2018 r. w sprawie nowych wymagań przeciwko unikaniu opodatkowania w prawodawstwie UE regulującym w szczególności operacje finansowe i inwestycyjne (C(2018)1756),
- uwzględniając trwającą modernizację ram prawnych VAT, w szczególności docelowy system VAT,
- uwzględniając swoją rezolucję z 24 listopada 2016 r. pt. „W kierunku ostatecznego systemu VAT i zwalczania oszustw związanych z VAT”⁽⁴⁾,
- uwzględniając niedawno przyjęte nowe unijne ramy prawne przeciwdziałania praniu pieniędzy, w szczególności po przyjęciu czwartego (AMLD4)⁽⁵⁾ i piątego (AMLD5)⁽⁶⁾ przeglądu dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy,
- uwzględniając postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wszczęte przez Komisję przeciwko 28 państwom członkowskim, które nie dokonały należytej transpozycji dyrektywy AMLD4 do prawa krajowego,
- uwzględniając plan działania Komisji z 2 lutego 2016 r. na rzecz skuteczniejszego zwalczania finansowania terroryzmu (COM(2016)0050)⁽⁷⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z 12 września 2018 r. pt. „Wzmocnienie unijnych ram dotyczących nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami finansowymi oraz nadzoru nad tymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy” (COM(2018)0645),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie pilnej potrzeby stworzenia unijnej czarnej listy państw trzecich zgodnie z dyrektywą w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy⁽⁸⁾;

⁽¹⁾ Wniosek z dnia 25 października 2016 r. dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCTB), COM(2016)0685 oraz wniosek z dnia 25 października 2016 r. dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCCTB), COM(2016)0683.

⁽²⁾ Na pakiet składają się: komunikat Komisji z dnia 21 marca 2018 r. pt. „Czas ustanowić nowoczesne, sprawiedliwe i skuteczne normy opodatkowania gospodarki cyfrowej” (COM(2018)0146), wniosek z dnia 21 marca 2018 r. dotyczący dyrektywy Rady ustanawiającej przepisy dotyczące opodatkowania osób prawnych, których obecność na rynku cyfrowym jest znacząca (COM(2018)0147), wniosek z dnia 21 marca 2018 r. dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wspólnego systemu podatku od usług cyfrowych pobieranego od przychodów wynikających ze świadczenia niektórych usług cyfrowych (COM(2018)0148) oraz zalecenie Komisji z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie opodatkowania osób prawnych, których obecność na rynku cyfrowym jest znacząca (C(2018)1650).

⁽³⁾ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 kwietnia 2016 r. zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji o podatku dochodowym przez niektóre jednostki i oddziały (COM(2016)0198).

⁽⁴⁾ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 107.

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE, Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73.

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniająca dyrektywę 2009/138/WE i 2013/36/UE, Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 43.

⁽⁷⁾ Komunikat Komisji z dnia 2 lutego 2016 r. do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie planu działania na rzecz skuteczniejszego zwalczania finansowania terroryzmu, COM(2016)0050.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0216.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- uwzględniając zestawienie i analizę luk z 15 grudnia 2016 r. przygotowane przez platformę jednostek analityki finansowej Unii Europejskiej (platformę FIU UE), dotyczące uprawnień FIU UE oraz przeszkód w pozyskiwaniu i wymianie informacji, oraz dokument roboczy służb Komisji z 26 czerwca 2017 r. w sprawie usprawnienia współpracy między jednostkami analityki finansowej UE (SWD(2017)0275),
- uwzględniając zalecenie Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB) i Komisji z 11 lipca 2018 r. dla maltańskiej jednostki analityki finansowej (FIAU) na temat działań niezbędnych do zapewnienia zgodności z dyrektywą w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
- uwzględniając pismo z 7 grudnia 2018 r. przesłane przez przewodniczącego komisji TAX3 do stałego przedstawiciela Malty przy UE Daniela Azzopardiego z prośbą o udzielenie wyjaśnień dotyczących przedsiębiorstwa 17 Black,
- uwzględniając postępowania w sprawie pomocy państwa i decyzje Komisji ⁽¹⁾,
- uwzględniając wniosek z 23 kwietnia 2018 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa Unii (COM(2018)0218),
- uwzględniając projekt Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej;
- uwzględniając deklarację polityczną określającą ramy przyszłych stosunków między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem;
- uwzględniając rezultaty różnych szczytów G-7, G-8 i G-20 poświęconych międzynarodowym kwestiom podatkowym,
- uwzględniając rezolucję w sprawie programu działań z Addis Abeby przyjętą 27 lipca 2015 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ,
- uwzględniając sprawozdanie grupy wysokiego szczebla ds. nielegalnych przepływów finansowych z Afryki, przygotowane na wspólny wniosek ministerstw finansów, planowania i rozwoju gospodarczego podczas konferencji Komisji Unii Afrykańskiej / oengetowskiej Komisji Gospodarczej ds. Afryki (ECA);
- uwzględniając komunikat Komisji z 28 stycznia 2016 r. w sprawie strategii zewnętrznej na rzecz efektywnego opodatkowania (COM(2016)0024), w którym Komisja zaapelowała również do UE, aby „świeciła przykładem”,
- uwzględniając swoje rezolucje z 8 lipca 2015 r. w sprawie unikania zobowiązań podatkowych i uchylania się od opodatkowania jako wyzwań dla zarządzania, ochrony socjalnej i rozwoju w krajach rozwijających się ⁽²⁾ oraz z 15 stycznia 2019 r. w sprawie równouprawnienia płci w kontekście polityki podatkowej w UE ⁽³⁾,
- uwzględniając wynikający z art. 8 ust. 2 europejskiej konwencji praw człowieka (EKPC) obowiązek stałego przestrzegania przepisów o ochronie prywatności,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 23 stycznia 2019 r. w sprawie programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów w Unii Europejskiej (COM(2019)0012),
- uwzględniając komunikat Komisji z 15 stycznia 2019 r. pt. „W kierunku skuteczniejszego i bardziej demokratycznego procesu podejmowania decyzji w dziedzinie polityki podatkowej UE” (COM(2019)0008),
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 18 października 2017 r. pt. „Partnerstwa UE na rzecz rozwoju i wyzwania związane z międzynarodowymi umowami podatkowymi”,

⁽¹⁾ Dotyczące Fiata, Starbucks oraz interpretacji nadmiernych zysków w belgijskim systemie opodatkowania, a także decyzji o wszczęciu postępowań wobec McDonald's, Apple i Amazon w sprawach dotyczących pomocy państwa.

⁽²⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 59.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0014.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Specjalnej ds. Przepęstw Finansowych, Uchylania się od Opodatkowania i Unikania Opodatkowania (A8-0170/2019),

1. **Ogólne wprowadzenie – tło problemu**

1.1. **Zmiany**

1. twierdzi, że obowiązujące przepisy podatkowe często nie mogą nadążyć za coraz szybciej rozwijającą się gospodarką; przypomina, że aktualnie obowiązujące międzynarodowe i krajowe przepisy podatkowe zostały w większości sformułowane na początku XX wieku; twierdzi, że istnieje pilna i stała potrzeba reformowania tych przepisów, aby dostosować międzynarodowe, unijne i krajowe systemy podatkowe do nowych wyzwań gospodarczych, społecznych i technologicznych XXI wieku; zwraca uwagę na powszechnie panujący pogląd, że obecne systemy podatkowe i metody rachunkowości nie są przygotowane, by nadążyć za postępem oraz zapewnić, by wszyscy uczestnicy rynku płacili sprawiedliwą część podatków;
2. podkreśla, że Parlament Europejski wniósł istotny wkład w walkę z przestępczością finansową, uchylaniem się od opodatkowania i unikaniem opodatkowania, które zostały ujawnione między innymi w sprawach LuxLeaks, dokumentach panamskich, dokumentach z rajów podatkowych, Football Leaks, Bahamas Leaks i cum-ex, zwłaszcza dzięki pracy komisji specjalnych TAXE, TAX2 ⁽¹⁾ i TAX3, komisji śledczej PANA oraz Komisji Gospodarczej i Monetarnej (ECON);
3. wyraża zadowolenie, że podczas obecnej kadencji Komisja przedłożyła 26 wniosków ustawodawczych mających wyeliminować niektóre luki prawne, zwiększyć skuteczność walki z przestępczością finansową i agresywnym planowaniem podatkowym, a także poprawić skuteczność poboru i sprawiedliwość wymiaru podatków; głęboko ubolewa nad brakiem postępów w Radzie w zakresie ważnych inicjatyw dotyczących reformy podatku od osób prawnych, które dotąd nie zostały sfinalizowane z powodu braku prawdziwej woli politycznej; apeluje o szybkie przyjęcie inicjatyw UE, które dotąd nie zostały sfinalizowane, oraz o uważne monitorowanie przebiegu wdrażania, aby zapewnić skuteczność i prawidłowe egzekwowanie, nadążając za wielokierunkowością oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania;
4. przypomina, że jurysdykcja podatkowa obejmuje jedynie kwestie podatkowe związane z jej terytorium, podczas gdy przepływy gospodarcze i niektórzy podatnicy, tacy jak przedsiębiorstwa wielonarodowe i zamożni klienci indywidualni, działają w skali ogólnoświatowej;
5. podkreśla, że definiowanie podstaw opodatkowania wymaga posiadania pełnego obrazu sytuacji podatników, w tym tych komponentów, które znajdują się poza daną jurysdykcją podatkową, oraz określenia, który komponent odnosi się do której jurysdykcji; zauważa, że wymaga to również, aby takie podstawy opodatkowania były rozdzielane między jurysdykcje podatkowe w celu uniknięcia podwójnego opodatkowania i podwójnego nieopodatkowania; potwierdza, że priorytetem powinno być wyeliminowanie podwójnego nieopodatkowania, jak również dopilnowanie, aby kwestia podwójnego opodatkowania została rozwiązana;
6. uważa, że wszystkie instytucje UE, a także państwa członkowskie muszą podjąć wysiłki, aby wyjaśnić obywatelom prace prowadzone w dziedzinie podatków oraz działania podejmowane w celu rozwiązania istniejących problemów i zlikwidowania luk; uważa, że UE musi przyjąć szeroką strategię, zgodnie z którą UE będzie wspierać, w ramach odpowiednich strategii politycznych, państwa członkowskie w przechodzeniu od ich obecnych szkodliwych systemów podatkowych do systemu podatkowego zgodnego z ramami prawnymi UE i duchem traktatów UE;
7. zauważa, że przepływy ekonomiczne ⁽²⁾ i możliwości zmiany rezydencji podatkowej znacznie się zwiększyły; ostrzega, że niektóre nowe zjawiska ⁽³⁾ są z natury nieprzejrzyste lub ułatwiają utrzymanie nieprzejrzystości, umożliwiając oszustwa podatkowe, uchylanie się od opodatkowania, agresywne planowanie podatkowe i pranie pieniędzy;

⁽¹⁾ Zgodnie z wewnętrznymi przepisami Parlamentu skrócone nazwy komisji mogą zawierać maksymalnie cztery litery, w związku z czym były komisje tymczasowe ds. opodatkowania określane są TAXE, TAX2, PANA i TAX3. Należy jednak zauważyć, że mandat dotyczący „powołania Komisji Specjalnej ds. Interpretacji Prawa Podatkowego i Innych Środków o Podobnym Charakterze lub Skutkach” odnosi się wyłącznie do TAXE2.

⁽²⁾ Takie jak finansjalizacja.

⁽³⁾ Na przykład korzystanie z programów komputerowych do automatycznego pobierania gotówki z elektronicznych kas lub systemów w punktach sprzedaży („zapping”), rosnące wykorzystanie podmiotów trzecich do zarządzania płacami, umożliwiające oszustwom wyprowadzanie wymaganych przepisami podatków.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

8. ubolewa nad faktem, że niektóre państwa członkowskie konfiskują podstawę opodatkowania innych państw członkowskich, przyciągając zyski generowane gdzie indziej, co pozwala przedsiębiorstwom na sztuczne obniżanie ich podstawy opodatkowania; wskazuje, że ta praktyka nie tylko szkodzi zasadzie solidarności UE, ale również powoduje redystrybucję bogactwa do przedsiębiorstw wielonarodowych i ich udziałowców kosztem obywateli UE; popiera ważne prace kadry akademickiej i dziennikarzy, którzy pomagają rzucić światło na te praktyki;

1.2. Cel opodatkowania oraz wpływ oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania, szkodliwych praktyk podatkowych i prania pieniędzy na społeczeństwa europejskie

9. uważa, że sprawiedliwe opodatkowanie i zdecydowane zwalczanie oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania, agresywnego planowania podatkowego i prania pieniędzy odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu sprawiedliwego społeczeństwa i silnej gospodarki, broniąc jednocześnie umowy społecznej i praworządności; zauważa, że sprawiedliwy i skuteczny system podatkowy ma kluczowe znaczenie dla rozwiązania problemu nierówności, nie tylko przez finansowanie wydatków publicznych na wspieranie mobilności społecznej, ale również przez zmniejszanie nierówności w dochodach; podkreśla, że polityka podatkowa może mieć duży wpływ na decyzje dotyczące zatrudnienia, poziom inwestycji i gotowość przedsiębiorstw do ekspansji;

10. podkreśla, że najpilniejszym priorytetem jest zmniejszenie luki podatkowej wynikającej z oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania, agresywnego planowania podatkowego i prania pieniędzy oraz ich wpływu na budżety krajowe i budżet unijny, aby zapewnić wszystkim podatnikom równe warunki działania i sprawiedliwość podatkową, przeciwdziałać wzrostowi nierówności i zwiększyć zaufanie do demokratycznego kształtowania polityki przez zagwarantowanie, że oszuści nie będą mieli konkurencyjnej przewagi podatkowej w stosunku do uczciwych podatników;

11. podkreśla, że wspólne wysiłki na szczeblu unijnym i krajowym mają zasadnicze znaczenie dla ochrony budżetu UE i budżetów krajowych przed stratami wynikającymi z niezapłaconych podatków; zauważa, że tylko dzięki pobieranym w pełni i skutecznie dochodom podatkowym państwa mogą zapewnić między innymi wysokiej jakości usługi publiczne, w tym przystępną cenowo edukację, opiekę zdrowotną i mieszkania, bezpieczeństwo, kontrolę przestępczości i reagowanie kryzysowe, zabezpieczenie społeczne i opiekę społeczną, egzekwowanie norm pracowniczych i środowiskowych, przeciwdziałanie zmianie klimatu, promowanie równouprawnienia płci, transport publiczny i podstawową infrastrukturę w celu wspierania rozwoju zrównoważonego pod względem społecznym i, w razie konieczności, jego stabilizacji, aby osiągnąć cele zrównoważonego rozwoju;

12. uważa, że niedawne zmiany opodatkowania i poboru podatków, które spowodowały przesunięcie ciężaru podatkowego z majątku na dochody, z dochodów kapitałowych na dochody z pracy i konsumpcję, z przedsiębiorstw wielonarodowych na małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) oraz z sektora finansowego na gospodarkę realną, miały nieproporcjonalny wpływ na kobiety i osoby o niskich dochodach, które zazwyczaj polegają w większym stopniu na dochodach z pracy i wydają większą część dochodów na konsumpcję⁽¹⁾; zauważa, że wyższe wskaźniki uchylania się od opodatkowania odnotowuje się wśród najbogatszych⁽²⁾; wzywa Komisję, aby we wnioskach ustawodawczych w dziedzinie opodatkowania i przeciwdziałania praniu pieniędzy uwzględniała wpływ na rozwój społeczny, w tym równouprawnienie płci i inne wyżej wymienione polityki;

1.3. Ryzyko i korzyści związane z transakcjami gotówkowym

13. podkreśla, że transakcje gotówkowe, mimo płynących z nich korzyści takich jak dostępność i szybkość, nadal wiążą się z wysokim ryzykiem, jeśli chodzi o pranie pieniędzy i uchylanie się od opodatkowania, w tym oszustwa związane z VAT; zauważa, że wiele państw członkowskich już wprowadziło ograniczenia płatności gotówkowych; zauważa również, że choć przepisy w zakresie kontroli środków pieniężnych na granicach zewnętrznych UE zostały zharmonizowane, przepisy w sprawie przepływu środków pieniężnych w obrębie UE obowiązujące w państwach członkowskich różnią się od siebie;

⁽¹⁾ Gunnarsson A., Schratzenstaller M. i Spangenberg U., „Gender equality and taxation in the European Union” [Równość płci a opodatkowanie w Unii Europejskiej], Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Departament Tematyczny C ds. Praw Obywatelskich i Spraw Konstytucyjnych, 15 marca 2017 r.; Grown C. i Valodia I (redaktorzy), *Taxation and Gender Equity: A Comparative Analysis of Direct and Indirect Taxes in Developing and Developed Countries* [Opodatkowanie a równouprawnienie płci: analiza porównawcza podatków pośrednich i bezpośrednich w krajach rozwijających się i rozwiniętych], Routledge, 2010 r., s. 32–74, 309–310 oraz 315; Action Aid, *Value-Added Tax (VAT)* [Podatek od wartości dodanej (VAT)], briefing dotyczący progresywnej polityki podatkowej, 2018 r.; oraz Stotsky J. G., *Gender and Its Relevance to Macroeconomic Policy: A Survey* [Płeć i jej znaczenie dla polityki makroekonomicznej: analiza], dokument roboczy MFW, WP/06/233, s. 42.

⁽²⁾ Wysłuchanie 24 stycznia 2018 r. w komisji TAX3 na temat luki podatkowej w UE: zob. wykres 4.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

14. zauważa, że rozdrobnienie i zróżnicowany charakter tych środków potencjalnie mogą zakłócać prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego; wzywa w związku z tym Komisję, aby przygotowała wniosek w sprawie europejskich ograniczeń płatności gotówkowych przy jednoczesnym utrzymaniu środków pieniężnych jako sposobu płatności; zauważa ponadto, że banknoty euro o wysokich nominałach stwarzają większe ryzyko pod względem prania pieniędzy; przyjmuje z zadowoleniem zapowiedź Europejskiego Banku Centralnego (EBC) z 2016 r. dotyczącą zaprzestania emisji nowych banknotów o nominale 500 EUR (choć będąc w obiegu banknoty pozostają legalnym środkiem płatniczym); wzywa EBC do sporządzenia harmonogramu stopniowego zlikwidowania możliwości używania banknotów o nominale 500 EUR;

1.4. Ocena ilościowa

15. podkreśla, że oszustwa podatkowe, uchylanie się od opodatkowania i agresywne planowanie podatkowe powodują uszczuplenie zasobów budżetów krajowych i budżetu unijnego⁽¹⁾; przyznaje, że ustalenie wymiaru ilościowego tych strat nie jest proste; zauważa jednak, że zwiększone wymogi w zakresie przejrzystości nie tylko zapewniłyby lepsze dane, lecz również przyczyniłyby się do zmniejszenia nieprzejrzystości;

16. zauważa, że w szeregu ocen próbowano określić ilościowo skalę strat w wyniku oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego; przypomina, że żadna z nich sama w sobie nie daje wystarczająco szerokiego obrazu z uwagi na charakter danych lub ich brak; zauważa, że niektóre z ostatnich ocen, prowadzone w oparciu o różne, lecz komplementarne metody, wzajemnie się uzupełniają;

17. zauważa, że choć Komisja dokonuje oszacowania luki w podatku VAT w UE, to dotychczas jedynie piętnaście państw członkowskich przygotowuje krajowe szacunki luki podatkowej; apeluje do każdego państwa członkowskiego, aby pod kierunkiem Komisji przygotowało wszechstronne oszacowanie luki podatkowej, nieograniczające się do VAT i obejmujące ocenę kosztu wszystkich bodźców podatkowych;

18. ponownie wyraża ubolewanie z powodu „braku wiarygodnych i bezstronnych danych statystycznych na temat skali unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania” oraz podkreśla „znaczenie opracowania odpowiedniej, przejrzystej metodologii, dzięki której można będzie oszacować rozmiar tych zjawisk i ich wpływ na finanse publiczne, działalność gospodarczą i inwestycje publiczne państw”⁽²⁾; wskazuje na znaczenie niezależności politycznej i finansowej instytutów statystycznych dla zapewnienia wiarygodności danych statystycznych; apeluje o wystąpienie do Eurostatu o pomoc techniczną w celu gromadzenia kompleksowych i dokładnych statystyk, tak aby zapewnić je w porównywalnym, łatwym do skoordynowania formacie cyfrowym;

19. przypomina w szczególności sporządzoną w 2015 r. empiryczną ocenę skali uszczuplenia rocznych dochodów za sprawą agresywnego planowania podatkowego w kontekście podatku od osób prawnych w UE; zwraca uwagę, że w ocenie wskazano przedział od 50–70 mld EUR (suma strat z tytułu samego przenoszenia zysków, co odpowiada co najmniej 17 % dochodów z tytułu podatku od osób prawnych (CIT) w 2013 r. i 0,4 % PKB) do 160–190 mld EUR (po dodaniu indywidualnych uzgodnień podatkowych głównych korporacji wielonarodowych oraz nieefektywnego poboru);

20. apeluje do Rady i państw członkowskich o nadanie priorytetu – zwłaszcza z pomocą programu Fiscalis – projektom służącym ilościowemu określeniu skali unikania opodatkowania, aby skuteczniej wyeliminować istniejącą lukę podatkową; podkreśla, że Parlament Europejski przyjął⁽³⁾ wzrost środków programu Fiscalis; wzywa państwa członkowskie, aby pod kierownictwem Komisji corocznie dokonywały oszacowania luk podatkowych i podawały wyniki do wiadomości publicznej;

21. odnotowuje, że w dokumencie roboczym MFW⁽⁴⁾ wielkość strat z powodu erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków (BEPS) oraz strat związanych z rajami podatkowymi szacuje się w skali ogólnoświatowej na 600 mld USD rocznie; odnotowuje, że według długoterminowych, przybliżonych szacunków MFW strata wynosi 400 mld USD w krajach OECD (równowartość 1 % ich PKB) oraz 200 mld USD w krajach rozwijających się (równowartość 1,3 % ich PKB);

(1) Ust. 49 stanowiska PE z 14 listopada 2018 r. w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, teksty przyjęte, P8_TA(2018)0449.

(2) Zob. ust. 63 zalecenia Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania, Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132.

(3) W wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027 – stanowisko Parlamentu z myślą o osiągnięciu porozumienia oraz przyjęte 17 stycznia 2019 r. przez Parlament Europejski poprawki do wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „Fiscalis” na rzecz współpracy w dziedzinie opodatkowania (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0039).

(4) Crivelli E., De Mooij R. A. i Keen M., *Base Erosion, Profit Shifting and Developing Countries*, [Erozja bazy podatkowej, przenoszenie zysków i kraje rozwijające się], 2015 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

22. z zadowoleniem przyjmuje niedawne szacunki dotyczące gospodarki nieobserwowalnej – często nazywanej szarą strefą – w badaniu „Polityka podatkowa w Unii Europejskiej 2017”⁽¹⁾, które podaje szersze określenie uchylania się od opodatkowania; podkreśla, że wartość gospodarki nieobserwowalnej mierzy działalność gospodarczą, której nie można ująć w podstawowych źródłach danych wykorzystywanych do sporządzania rachunków narodowych;
23. podkreśla, że ogółem niemal 40 % zysków korporacji wielonarodowych jest corocznie przenoszonych do rajów podatkowych, przy czym niektóre państwa Unii Europejskiej okazują się głównymi przegranymi przenoszenia zysków, ponieważ 35 % przenoszonych zysków pochodzi z państw UE, a następnie z krajów rozwijających się (30 %) ⁽²⁾; zwraca uwagę, że około 80 % zysków przenoszonych z wielu państw członkowskich UE trafia do kilku innych państw członkowskich UE lub odbywa się za ich pośrednictwem; wskazuje, że korporacje wielonarodowe mogą płacić podatki aż o 30 % niższe niż ich krajowi konkurenci, a agresywne planowanie podatkowe zakłóca konkurencję dla przedsiębiorstw krajowych, w szczególności MŚP;
24. zauważa, że ostatnie szacunki wskazują na kwotę około 825 mld EUR rocznie z tytułu uchylania się od opodatkowania w UE ⁽³⁾;
25. zauważa, że przedsiębiorstwa wielonarodowe, które zostały przesłuchane przez komisję TAX3, sporządzają własne oszacowania efektywnych stawek podatkowych ⁽⁴⁾; zwraca uwagę, że niektórzy eksperci kwestionują te szacunki;
26. wzywa do gromadzenia statystyk dotyczących dużych transakcji w wolnych portach, składach celnych i specjalnych strefach ekonomicznych, a także informacji ujawnianych przez pośredników i sygnalistów;

1.5 Oszustwa podatkowe, uchylanie się od opodatkowania, unikanie opodatkowania i agresywne planowanie podatkowe

27. przypomina, że walka z uchylaniem się od opodatkowania i oszustwami podatkowymi jest wymierzona w czyny bezprawne, natomiast walka z unikaniem opodatkowania dotyczy sytuacji, w których wykorzystuje się luki prawne lub które z założenia mieszczą się w granicach prawa – chyba że zostaną uznane za nielegalne przez organy podatkowe lub ostatecznie przez sądy – lecz są sprzeczne z jego duchem; apeluje zatem o uproszczenie ram podatkowych;
28. przypomina, że poprawa poboru podatków w krajach UE prawdopodobnie ograniczy przestępczość związaną z uchylaniem się od opodatkowania i następującym po nim praniem pieniędzy;
29. przypomina, że przez agresywne planowanie podatkowe rozumie się tworzenie struktury podatkowej, która ma służyć zmniejszeniu zobowiązań podatkowych przez wykorzystanie niuansów prawnych systemu podatkowego lub arbitrażu między co najmniej dwoma systemami podatkowymi, co jest sprzeczne z duchem prawa;
30. z zadowoleniem przyjmuje odpowiedź Komisji na apele komisji TAXE, TAX2 i PANA o lepszą identyfikację agresywnego planowania podatkowego i szkodliwych praktyk podatkowych;
31. apeluje do Komisji i Rady, aby zaproponowały i przyjęły wszechstronną i szczegółową definicję wskaźników agresywnego planowania podatkowego, na podstawie zarówno cech rozpoznawczych określonych w ramach piątego przeglądu dyrektywy o współpracy administracyjnej (DAC6) ⁽⁵⁾, jak i odpowiednich badań oraz zaleceń Komisji ⁽⁶⁾; podkreśla, że te jasne wskaźniki mogą w razie potrzeby opierać się na normach ustalonych na szczeblu międzynarodowym; apeluje do państw członkowskich o wykorzystanie tych wskaźników jako podstawy do wyeliminowania wszystkich

⁽¹⁾ „Polityka podatkowa w Unii Europejskiej – badanie z 2017 r.”, ISBN 978-92-79-72282-0.

⁽²⁾ Tørsløv T. R., Wier L. S. i Zucman G., *The missing profits of nations* [Brakujące dochody krajowe], National Bureau of Economic Research, dokument roboczy 24701, 2018 r..

⁽³⁾ Richard Murphy, „The European Tax Gap” [Luka podatkowa w Europie], 2019 – <http://www.taxresearch.org.uk/Documents/EUTaxGapJan19.pdf>

⁽⁴⁾ Sprawozdanie z wyjazdu delegacji do Waszyngtonu D.C.

Pełne sprawozdanie z wysłuchania publicznego w komisji TA X 3 27 listopada 2018 r.

⁽⁵⁾ Dyrektywa Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych, Dz.U. L 139 z 5.6.2018, s. 1.

⁽⁶⁾ Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators – Final Report [Badanie struktur agresywnego planowania podatkowego i wskaźników – sprawozdanie końcowe] (Taxation paper nr 61, 27 stycznia 2016 r.) oraz Tax policies in the EU – 2017 Survey [Polityka podatkowa w UE – przegląd z 2017 r.].

Wtorek, 26 marca 2019 r.

szkodliwych praktyk podatkowych wynikających z istniejących luk podatkowych; wzywa Komisję i Radę do regularnego aktualizowania tych wskaźników w przypadku pojawienia się nowych ustaleń lub praktyk w zakresie agresywnego planowania podatkowego;

32. zwraca uwagę na podobieństwo między płatnikami podatku od osób prawnych a zamożnymi klientami indywidualnymi, jeśli chodzi o wykorzystywanie struktur korporacyjnych i podobnych struktur, takich jak trusty i lokalizacje offshore, do agresywnego planowania podatkowego; zwraca uwagę na rolę pośredników⁽¹⁾ w tworzeniu takich mechanizmów; przypomina w związku z tym, że w przypadku zamożnych klientów indywidualnych większość ich dochodów pochodzi z zysków kapitałowych, a nie wynagrodzeń;

33. z zadowoleniem przyjmuje ocenę Komisji i uwzględnienie wskaźników agresywnego planowania podatkowego w sprawozdaniach krajowych europejskiego semestru 2018 r.; apeluje, by taka ocena stała się regularnym elementem w celu zapewnienia równych warunków działania na unijnym rynku wewnętrznym, a w dłuższej perspektywie większej stabilności dochodów publicznych; zwraca się do Komisji, aby zadbała o jasne działania następcze w celu wyeliminowania praktyk agresywnego planowania podatkowego, w stosownych przypadkach w formie formalnych zaleceń;

34. ponawia swój apel do spółek będących podatnikami o wypełnianie w całości zobowiązań podatkowych i powstrzymywanie się od agresywnego planowania podatkowego, które prowadzi do BEPS, oraz o rozważenie uczciwej strategii podatkowej, a także o powstrzymywanie się od szkodliwych praktyk podatkowych, co będzie stanowić istotny element odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw, z uwzględnieniem wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, aby zapewnić zaufanie podatników do ram podatkowych;

35. wzywa państwa członkowskie uczestniczące w procedurze wzmocnionej współpracy, aby jak najszybciej doszły do porozumienia w sprawie przyjęcia podatku od transakcji finansowych, przy czym przyznaje, że rozwiązanie globalne byłoby najbardziej odpowiednie;

2. Opodatkowanie osób prawnych

36. przypomina, że wraz z globalizacją i cyfryzacją znacznie poszerzyły się możliwości wyboru miejsca prowadzenia działalności gospodarczej lub miejsca zamieszkania w oparciu o ramy prawne;

37. przypomina, że podatki należy płacić w jurysdykcjach, w których rzeczywiście prowadzona jest istotna i rzeczywista działalność gospodarcza i tworzona jest wartość, a w przypadku podatków pośrednich tam, gdzie następuje konsumpcja; podkreśla, że można to osiągnąć dzięki przyjęciu wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCCTB) w UE z odpowiednim i sprawiedliwym podziałem, obejmującym między innymi wszystkie rzeczowe aktywa trwałe;

38. zwraca uwagę, że na mocy dyrektywy ATAD I w UE został przyjęty podatek od niezrealizowanych zysków kapitałowych, który umożliwia państwom członkowskim opodatkowanie wartości ekonomicznej zysku kapitałowego powstałego na jego terytorium, nawet jeśli w chwili opuszczenia terytorium danego państwa zysk ten nie został zrealizowany; uważa, że zasadę opodatkowania zysków powstałych w państwach członkowskich przed opuszczeniem obszaru Unii należy wzmocnić, przykładowo przez skoordynowane podatki u źródła potrącane od odsetek i należności licencyjnych, aby zlikwidować istniejące luki i uniknąć sytuacji, w których zyski opuszczają UE bez opodatkowania; wzywa Radę do wznowienia negocjacji w sprawie wniosku dotyczącego odsetek i należności licencyjnych⁽²⁾; zauważa, że umowy podatkowe często zmniejszają stawkę podatku u źródła w celu uniknięcia podwójnego opodatkowania⁽³⁾;

39. potwierdza, że dostosowanie międzynarodowych przepisów podatkowych musi odpowiadać na potrzebę rozwiązania problemu unikania opodatkowania wynikającego z możliwego wykorzystywania wzajemnych powiązań między krajowymi przepisami podatkowymi i sieciami umów podatkowych, skutkującego erozją bazy podatkowej i podwójnym nieopodatkowaniem, przy jednoczesnym zagwarantowaniu, by nie występowało podwójne opodatkowanie;

2.1. Plan działania w sprawie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków (BEPS) oraz jego realizacja w UE: ATAD

40. uznaje, że projekt w sprawie BEPS prowadzony przez G-20/OECD miał na celu uporanie się w skoordynowany sposób z przyczynami i okolicznościami tworzącymi praktyki BEPS dzięki poprawie transgranicznej spójności przepisów podatkowych, zaostreniu wymogów materialnych oraz poprawie przejrzystości i pewności; stwierdza jednak, że poziom gotowości i zaangażowania we współpracę nad planem działania OECD w zakresie BEPS różni się w zależności od kraju i poszczególnych działań;

⁽¹⁾ Czasami określanymi również jako podmioty umożliwiające lub organizujące uchylanie się od opodatkowania.

⁽²⁾ Wniosek z 11 listopada 2011 r. dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego do odsetek oraz należności licencyjnych między powiązаныmi spółkami różnych państw członkowskich (COM(2011)0714).

⁽³⁾ Hearson M., *The European Union's Tax Treaties with Developing Countries: leading By Example?* [Umowy podatkowe Unii Europejskiej z krajami rozwijającymi się. Przykład do naśladowania?], 27 września 2018 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

41. zauważa, że 15-punktowy plan działania G-20/OECD w sprawie BEPS, który miał zająć się w skoordynowany sposób przyczynami i okolicznościami powstawania praktyk BEPS, jest realizowany i monitorowany, prowadzone są też dalsze dyskusje na szerszym forum niż tylko pierwsze kraje uczestniczące za sprawą Otwartych Ram w zakresie BEPS; apeluje zatem do państw członkowskich o poparcie reformy zarówno mandatu, jak i funkcjonowania Otwartych Ram w celu zapewnienia, by wciąż istniejące luki podatkowe i nierozwiązane kwestie podatkowe zostały objęte obecnymi ramami międzynarodowymi; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Otwartych Ram, aby przeprowadzić dyskusję i znaleźć globalny konsensus w sprawie lepszej alokacji praw do opodatkowania między krajami;

42. odnotowuje fakt, że działania te wymagają wdrożenia; przyjmuje do wiadomości notę polityczną⁽¹⁾ Otwartych Ram w zakresie BEPS, której celem jest znalezienie możliwych rozwiązań zidentyfikowanych problemów związanych z opodatkowaniem gospodarki cyfrowej;

43. podkreśla, że niektóre kraje niedawno przyjęły jednostronne środki przeciwdziałające szkodliwym praktykom podatkowym (takie jak przepisy o podatku od podzielenych zysków (Diverted Profits Tax) w Zjednoczonym Królestwie oraz w sprawie globalnego nisko opodatkowanego dochodu od wartości niematerialnych i prawnych (GILTI) w ramach reformy podatkowej w USA) w celu zapewnienia należytego opodatkowania zagranicznych dochodów wielonarodowych korporacji minimalną efektywną stawką podatku w kraju macierzystym siedziby; apeluje o unijną ocenę tych środków; zauważa, że w przeciwieństwie do tych jednostronnych środków UE ogólnie promuje wielostronne i oparte na konsensusie rozwiązania dotyczące sprawiedliwego przydziału praw do opodatkowania; podkreśla, że na przykład UE priorytetowo traktuje globalne rozwiązanie w zakresie opodatkowania sektora cyfrowego, niemniej jednak proponuje unijny podatek od usług cyfrowych, ponieważ rozmowy na szczeblu ogólnowiatowym postępują wolno;

44. przypomina, że unijny pakiet środków przeciwdziałających unikaniu opodatkowania z 2016 r. uzupełnia istniejące przepisy, tak aby wdrożyć 15 działań w zakresie BEPS w sposób skoordynowany na jednolitym rynku UE;

45. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia przez UE dyrektyw ATAD I i ATAD II; zauważa, że zapewniają one sprawiedliwsze opodatkowanie, ustanawiając minimalny poziom ochrony przed unikaniem opodatkowania przez przedsiębiorstwa w całej UE i zapewniając uczciwsze i bardziej stabilne środowisko dla biznesu, zarówno z perspektywy popytu, jak i podaży; z zadowoleniem przyjmuje przepisy o rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych zapobiegające podwójnemu nieopodatkowaniu, aby wyeliminować istniejące niezgodności i uniemożliwić powstawanie dalszych rozbieżności między państwami członkowskimi oraz pomiędzy nimi a państwami trzecimi;

46. z zadowoleniem przyjmuje zawarte w dyrektywie ATAD I przepisy o kontrolowanych przedsiębiorstwach zagranicznych mające zapewnić, by zyski wygenerowane przez powiązane spółki mieszczące się w krajach o niskich lub zerowych podatkach zostały efektywnie opodatkowane; uznaje, że dzięki nim brak lub zróżnicowanie krajowych zasad dotyczących kontrolowanych przedsiębiorstw zagranicznych w Unii nie będzie zakłócać funkcjonowania rynku wewnętrznego, poza przypadkami całkowicie sztucznych struktur, o co niejednokrotnie apelował Parlament; potępia jednocześnie występowanie dwóch podejść do stosowania przepisów dotyczących kontrolowanych przedsiębiorstw zagranicznych zawartych w dyrektywie ATAD I i wzywa państwa członkowskie do wdrożenia jedynie prostszych i skuteczniejszych przepisów dotyczących kontrolowanych przedsiębiorstw zagranicznych, zawartych w art. 7 ust. 2 lit. a) dyrektywy ATAD I;

47. z zadowoleniem przyjmuje ogólną klauzulę przeciwdziałania nadużyciom przy obliczaniu zobowiązań z tytułu podatku od osób prawnych zawartą w dyrektywie ATAD I, umożliwiającą państwom członkowskim pominięcie uzgodnień, które nie są autentyczne, z uwzględnieniem wszystkich istotnych okoliczności faktycznych oraz okoliczności służących wyłączeniu uzyskaniu korzyści podatkowej; ponawia swój apel o przyjęcie wspólnej, rygorystycznej ogólnej klauzuli przeciwdziałania nadużyciom, mianowicie w obowiązującym prawodawstwie, a w szczególności w dyrektywie w sprawie spółek dominujących i spółek zależnych, dyrektywie łączenia przedsiębiorstw oraz dyrektywie w sprawie odsetek i należności licencyjnych;

48. ponawia swój apel o przyjęcie jednoznacznej definicji „stałego zakładu” i „znaczącej obecności gospodarczej”, aby przedsiębiorstwa nie mogły sztucznie ukrywać polegającej opodatkowaniu działalności gospodarczej w państwach członkowskich, w których prowadzą działalność gospodarczą;

(¹) Nota polityczna zatwierdzona przez Otwarte Ramy w zakresie BEPS pt. „Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy” [Stawianie czoła wyzwaniom podatkowym związanym z cyfryzacją gospodarki], opublikowana 29 stycznia 2019 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

49. wzywa do zakończenia prac podjętych w ramach Wspólnego Forum UE ds. Cen Transferowych nad określeniem dobrych praktyk i związanych z monitorowaniem przez Komisję wdrażania przepisów przez państwa członkowskie;

50. ponownie wyraża obawy dotyczące stosowania cen transferowych w kontekście agresywnego planowania podatkowego i w związku z tym przypomina o potrzebie podjęcia odpowiednich działań i udoskonalenia ram cen transferowych, aby zaradzić temu problemowi; podkreśla, że należy zapewnić, by odzwierciedlały one rzeczywistość ekonomiczną, gwarantowały państwom członkowskim i przedsiębiorstwom działającym w Unii pewność, jasność i sprawiedliwość, a także ograniczały ryzyko niewłaściwego stosowania przepisów w celu przenoszenia zysków, biorąc pod uwagę wytyczne OECD w sprawie cen transferowych dla przedsiębiorstw wielonarodowych i administracji podatkowych z 2010 r. ⁽¹⁾; zauważa jednak, że – jak wskazują eksperci i publikacje – stosowanie „koncepcji niezależnego podmiotu” lub „zasady ceny rynkowej” stanowi jeden z głównych czynników umożliwiających stosowanie szkodliwych praktyk podatkowych ⁽²⁾;

51. podkreśla, że działania Unii wymierzone w praktyki BEPS i agresywne planowanie podatkowe wyposażyły organy podatkowe w uaktualniony zestaw narzędzi do zapewnienia sprawiedliwego poboru podatków, przy utrzymaniu konkurencyjności unijnych przedsiębiorstw; podkreśla, że organy podatkowe powinny odpowiadać za skuteczność wykorzystania narzędzi bez nakładania dodatkowych obciążeń na odpowiedzialnych podatników, zwłaszcza MŚP;

52. uznaje, że napływ nowych informacji do organów podatkowych po przyjęciu dyrektyw ATAD I i DAC4 stwarza zapotrzebowanie na adekwatne zasoby, aby zapewnić najefektywniejsze wykorzystanie takich informacji i skuteczne zmniejszenie aktualnej luki podatkowej; wzywa wszystkie państwa członkowskie, aby upewniły się, że narzędzia stosowane przez organy są wystarczające i odpowiednie do wykorzystania tych informacji oraz do łączenia i porównywania informacji pochodzących z różnych źródeł i zestawów danych;

2.2. Nasilenie unijnych działań mających na celu zwalczanie agresywnego planowania podatkowego oraz uzupełnienie planu działania w zakresie BEPS

2.2.1. Kontrola systemów podatkowych państw członkowskich i ogólnego otoczenia podatkowego – agresywne planowanie podatkowe w UE (europejski semestr)

53. wyraża zadowolenie, że systemy podatkowe państw członkowskich i ogólne otoczenie podatkowe stały się częścią europejskiego semestru zgodnie z apelem Parlamentu ⁽³⁾; z zadowoleniem przyjmuje badania i dane przygotowane przez Komisję ⁽⁴⁾, które pozwalają lepiej wykorzystać sytuacje dostarczające wskaźniki ekonomiczne agresywnego planowania podatkowego oraz wyraźnie wskazują narażenie na planowanie podatkowe, a także zapewniają wszystkim państwom członkowskim obszerną bazę danych dotyczących tego zjawiska; zwraca uwagę, że w duchu lojalnej współpracy państwa członkowskie nie mogą ułatwiać tworzenia systemów agresywnego planowania podatkowego niezgodnych z ramami prawnymi UE i duchem traktatów UE;

54. apeluje, aby te nowe wskaźniki podatkowe dla europejskiego semestru miały taki sam status jak wskaźniki dotyczące kontroli wydatków; podkreśla korzyści płynące z uwzględnienia tego wymiaru podatkowego w europejskim semestrze, ponieważ umożliwi to zajęcie się niektórymi szkodliwymi praktykami podatkowymi, którymi nie zajęto się do tej pory w ramach dyrektywy ATAD i innych istniejących regulacji europejskich;

55. wyraża zadowolenie, że dyrektywa DAC6 określa cechy rozpoznawcze transgranicznych uzgodnień podlegających zgłoszeniu, które pośrednicy mają obowiązek zgłosić organom podatkowym, aby mogły one poddać te uzgodnienia ocenie; z zadowoleniem stwierdza, że takie cechy mechanizmów agresywnego planowania podatkowego można zaktualizować, jeśli pojawią się nowe rodzaje uzgodnień lub praktyk; wskazuje, że termin wdrożenia dyrektywy jeszcze nie upłynął, a przepisy będą musiały być monitorowane w celu zapewnienia ich skuteczności;

56. apeluje do Grupy ds. Kodeksu Postępowania o coroczne składanie Radzie i Parlamentowi sprawozdań z głównych uzgodnień zgłoszonych w państwach członkowskich, aby decydenci mogli na bieżąco poznawać nowo opracowywane rozwiązania podatkowe oraz w razie potrzeby podejmować środki przeciwdziałania im;

⁽¹⁾ Zob.: OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2017 [Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych i administracji podatkowych dotyczące ustalania cen transferowych] z 10 lipca 2017 r.

⁽²⁾ Wysłuchanie publiczne z 24 stycznia 2019 r. w sprawie oceny luki podatkowej oraz „Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy” [Stawianie czoła wyzwaniom podatkowym związanym z cyfryzacją gospodarki], nota polityczna OECD opublikowana 29 stycznia 2019 r.

⁽³⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach, Dz.U. C 366 z 27.10.2017, s. 51, pkt 96.

⁽⁴⁾ Zob. wyżej. Badania dają przegląd narażenia państw członkowskich na struktury agresywnego planowania podatkowego wpływające na ich bazę podatkową (erozja lub przyrost), i choć nie ma odrębnego wskaźnika dla tego zjawiska, istnieje zbiór wskaźników uznawany za „materiał dowodowy”.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

57. apeluje, aby zarówno instytucje UE, jak i państwa członkowskie zadbały o to, żeby zamówienia publiczne nie ułatwiały unikania opodatkowania przez dostawców; podkreśla, że państwa członkowskie powinny zapewniać, by przedsiębiorstwa lub inne podmioty prawne uczestniczące w przetargach i zamówieniach publicznych nie dopuszczały się oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego, oraz powinny monitorować sytuację w tym zakresie; wzywa Komisję, aby wyjaśniła obecną praktykę udzielania zamówień na podstawie dyrektywy UE w sprawie zamówień publicznych, a w razie potrzeby zaproponowała jej aktualizację, która nie zabraniałaby stosowania względów podatkowych jako kryteriów wykluczenia lub nawet jako kryteriów wyboru w zamówieniach publicznych;

58. wzywa Komisję, aby opublikowała wniosek, który zobowiązywałby państwa członkowskie do dopilnowania, aby podmioty gospodarcze uczestniczące w postępowaniach o udzielenie zamówienia przestrzegały minimalnego poziomu przejrzystości w odniesieniu do podatków, w szczególności publicznej sprawozdawczości według krajów i przejrzystych struktur własności;

59. wzywa Komisję, aby jak najszybciej przedstawiła wniosek w sprawie zniesienia korzystnego opodatkowania dochodów z patentów i wzywa państwa członkowskie, aby sprzyjały nieszkodliwemu i, w stosownych przypadkach, bezpośredniemu wspieraniu badań i rozwoju na ich terytorium; podkreśla, że ulgi podatkowe dla przedsiębiorstw powinny być konstruowane ostrożnie i stosowane tylko wtedy, gdy mają pozytywny wpływ na zatrudnienie i wzrost oraz nie istnieje ryzyko stworzenia nowych luk w systemie podatkowym;

60. ponawia przy tym apel o zapewnienie, by aktualne korzystne opodatkowanie dochodów z patentów miało rzeczywisty związek z działalnością gospodarczą, taki jak testy wydatków, oraz nie zakłócało konkurencji; zwraca uwagę na rosnącą rolę wartości niematerialnych i prawnych w łańcuchu wartości przedsiębiorstw wielonarodowych; odnotowuje poprawioną definicję kosztów działań badawczo- rozwojowych we wniosku dotyczącym wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCTB); podtrzymuje stanowisko Parlamentu w sprawie ulgi podatkowej z tytułu rzeczywistych wydatków na badania i rozwój zamiast odliczeń z tego tytułu;

2.2.2. *Lepsza współpraca w dziedzinie opodatkowania, w tym CCCTB*

61. podkreśla, że polityka podatkowa w Unii Europejskiej powinna koncentrować się zarówno na walce z unikaniem opodatkowania i agresywnym planowaniem podatkowym, jak i na ułatwianiu transgranicznej działalności gospodarczej dzięki współpracy między organami podatkowymi i inteligentnemu kształtowaniu polityki podatkowej;

62. podkreśla, że istnieje wiele przeszkód związanych z podatkami, które utrudniają transgraniczną działalność gospodarczą; zwraca w związku z tym uwagę na swoją rezolucję z 25 października 2012 r. w sprawie dwudziestu głównych obaw europejskich obywateli i przedsiębiorstw w związku z funkcjonowaniem jednolitego rynku⁽¹⁾, wzywa Komisję, aby w trybie pilnym przyjęła plan działania dotyczący tych przeszkód;

63. z zadowoleniem odnosi się do wznowienia projektu CCCTB wraz z przyjęciem przez Komisję powiązanych wniosków dotyczących CCTB i CCCTB; podkreśla, że po pełnym wdrożeniu CCCTB wyeliminuje luki między krajowymi systemami podatkowymi, w szczególności w zakresie cen transferowych;

64. apeluje do Rady o szybkie przyjęcie i wdrożenie tych dwóch wniosków równocześnie, z uwzględnieniem opinii Parlamentu, która obejmuje już pojęcie wirtualnego stałego zakładu i formuły repartycji, co wyeliminowałoby pozostałe luki umożliwiające unikanie opodatkowania i zapewniłoby równe warunki działania w kontekście cyfryzacji; ubolewa, że niektóre państwa członkowskie nadal odmawiają znalezienia rozwiązania, i wzywa te państwa członkowskie do zbliżenia stanowisk;

65. przypomina, że stosowaniu C(C)CTB powinno towarzyszyć wdrożenie wspólnych zasad rachunkowości oraz odpowiednia harmonizacja praktyk administracyjnych;

66. przypomina, że aby wyeliminować praktykę przenoszenia zysków i wprowadzić zasadę, że podatek jest płacony tam, gdzie generowany jest zysk, CCTB i CCCTB powinny zostać wprowadzone jednocześnie we wszystkich państwach członkowskich; wzywa Komisję do przedstawienia nowego wniosku w oparciu o art. 116 TFUE, zgodnie z którym Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, przyjmują niezbędne akty prawne, jeśli Rada nie przyjmie jednogłośnie decyzji w sprawie wniosku dotyczącego ustanowienia CCCTB;

⁽¹⁾ Dz.U. C 72 E z 11.3.2014, s. 1.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2.2.3. **Opodatkowanie działalności cyfrowej osób prawnych**

67. zauważa, że zjawisko cyfryzacji stworzyło nową sytuację na rynku, w której cyfrowe i ucyfrowione przedsiębiorstwa mogą czerpać korzyści z rynków lokalnych bez potrzeby fizycznej – a zatem podlegającej opodatkowaniu – obecności na tym rynku, a tym samym nierówne warunki działania stawiające w niekorzystnym położeniu przedsiębiorstwa działające tradycyjnie; zwraca uwagę, że modele działalności cyfrowej w UE ponoszą mniejsze efektywne średnie obciążenia podatkowe niż tradycyjne modele działalności⁽¹⁾;

68. wskazuje w tym kontekście na stopniowe przechodzenie od produkcji materialnej do wartości niematerialnych i prawnych w łańcuchach wartości przedsiębiorstw wielonarodowych, co znalazło odzwierciedlenie w ciągu ostatnich pięciu lat we względnych wskaźnikach wzrostu przychodów z tantiem i opłat licencyjnych (prawie 5 % rocznie) w porównaniu z obrotem towarowym i bezpośrednimi inwestycjami zagranicznymi (BIZ) (poniżej 1 % rocznie)⁽²⁾; ubolewa, że w niektórych państwach członkowskich przedsiębiorstwa cyfrowe nie płacą prawie żadnych podatków pomimo ich znaczącej obecności cyfrowej i dużych dochodów osiągniętych w tych państwach członkowskich;

69. uważa, że UE powinna zapewnić bardziej atrakcyjne otoczenie biznesowe, aby stworzyć sprawnie funkcjonujący jednolity rynek cyfrowy i jednocześnie zagwarantować sprawiedliwe opodatkowanie gospodarki cyfrowej; przypomina, że jeśli chodzi o cyfryzację całej gospodarki, lokalizacja tworzenia wartości powinna uwzględniać wkład użytkowników, a także zebrane informacje na temat zachowań konsumentów w internecie;

70. podkreśla, że brak wspólnego podejścia Unii do opodatkowania gospodarki cyfrowej spowoduje – a faktycznie już spowodowało – że państwa członkowskie będą przyjmować jednostronne rozwiązania, co doprowadzi do arbitrażu regulacyjnego, rozdrobnienia jednolitego rynku i może stać się obciążeniem dla przedsiębiorstw prowadzących działalność transgraniczną, a także dla organów podatkowych;

71. odnotowuje wiodącą rolę Komisji i niektórych państw członkowskich w globalnej debacie na temat opodatkowania gospodarki cyfrowej; zachęca państwa członkowskie do kontynuowania aktywnej pracy na szczelbu OECD i ONZ, zwłaszcza w drodze wprowadzonego notą polityczną procesu Otwartych Ram w zakresie BEPS⁽³⁾; przypomina jednak, że UE nie powinna czekać na globalne rozwiązanie i musi niezwłocznie przystąpić do działania;

72. z zadowoleniem przyjmuje pakiet w sprawie podatku od działalności cyfrowej przyjęty przez Komisję 21 marca 2018 r.; ubolewa jednak że Dania, Finlandia, Irlandia i Szwecja podtrzymały swoje zastrzeżenia lub swój zdecydowany sprzeciw wobec pakietu w sprawie podatku od usług cyfrowych na posiedzeniu ECOFIN w dniu 12 marca 2019 r.⁽⁴⁾;

73. podkreśla, że porozumienie w sprawie tego, co stanowi stały zakład cyfrowy – jedyne, które zostało osiągnięte do tej pory – to krok we właściwym kierunku, ale nie rozwiązuje kwestii przydziału podstawy opodatkowania;

74. wzywa państwa członkowskie chętnie do rozważenia możliwości wprowadzenia podatku cyfrowego, aby uczyniły to w ramach wzmocnionej współpracy, aby uniknąć dalszej fragmentacji jednolitego rynku, która już ma miejsce ze względu na fakt, że poszczególne państwa członkowskie rozważają wprowadzenie rozwiązań krajowych;

75. rozumie, że tzw. rozwiązanie tymczasowe nie jest optymalne; uważa jednak, że może ono przyspieszyć znalezienie lepszego rozwiązania w skali globalnej, wyrównując przy tym w pewnej mierze warunki działania na rynkach lokalnych; wzywa państwa członkowskie UE, aby jak najszybciej omówiły, przyjęły i wdrożyły długoterminowe rozwiązanie dotyczące opodatkowania gospodarki cyfrowej (znaczącej obecności cyfrowej) w celu utrzymania przez UE roli prekursora na szczelbu globalnym; podkreśla, że zaproponowane przez Komisję rozwiązanie długoterminowe powinno posłużyć za podstawę dalszych prac na szczelbu międzynarodowym;

(1) Jak wykazano w ocenie wpływu z 21 marca 2018 r. towarzyszącej pakietowi w sprawie podatku od działalności cyfrowej (SWD (2018)0081), zgodnie z którą ucyfrowiona działalność jest obciążona efektywną stawką podatkową wynoszącą średnio zaledwie 9,5 % w porównaniu z przeciętną stawką dla tradycyjnych modeli działalności wynoszącą 23,2 %.

(2) UNCTAD, World Investment Report, 2018.

(3) „Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy” [Stawianie czoła wyzwaniom podatkowym związanym z cyfryzacją gospodarki], nota polityczna opublikowana 29 stycznia 2019 r.

(4) Konkluzje Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych, 12 marca 2019 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

76. zauważa, że według obywateli UE istnieje wyraźna potrzeba wprowadzenia podatku od usług cyfrowych; przypomina, że według badań 80 % obywateli Niemiec, Francji, Austrii, Holandii, Szwecji i Danii popiera podatek od usług cyfrowych i uważa, że UE powinna zapoczątkować działania międzynarodowe; podkreśla ponadto, że większość ankietowanych obywateli chciałaby szerokiego zakresu stosowania podatku od usług cyfrowych⁽¹⁾;

77. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia, aby podatek od usług cyfrowych pozostał środkiem tymczasowym przez włączenie klauzuli wygaśnięcia do wniosku z 21 marca 2018 r. dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie wspólnego systemu podatku od usług cyfrowych pobieranego od przychodów wynikających ze świadczenia niektórych usług cyfrowych⁽²⁾ (COM(2018)0148) oraz przez przyspieszenie dyskusji na temat znaczącej obecności cyfrowej;

2.2.4. Efektywne opodatkowanie

78. zauważa, że nominalne stawki podatku od osób prawnych zmniejszyły się na poziomie UE ze średnio 32 % w 2000 r. do 21,9 % w 2018 r.⁽³⁾, co stanowi spadek o 32 %; wyraża zaniepokojenie z powodu wpływu tej konkurencji na stabilność systemów podatkowych i jej potencjalne skutki uboczne dla innych krajów; zauważa, że pierwszy projekt w sprawie BEPS prowadzony przez G-20/OECD nie obejmował tego zjawiska; z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź Otwartych Ram w zakresie BEPS, że do 2020 r. zbadane zostaną bez uprzedzeń prawa do opodatkowania, co wzmocniłoby zdolność jurysdykcji do opodatkowania zysków, w przypadku gdy inna jurysdykcja posiadająca prawa do opodatkowania stosuje do tych zysków niską efektywną stawkę podatkową⁽⁴⁾, co przekłada się na minimalne efektywne opodatkowanie; zauważa, że zgodnie z Otwartymi Ramami w zakresie BEPS, obecne prace OECD nie oznaczają zmiany faktu, że kraje lub jurysdykcje mają swobodę ustalania własnych stawek podatkowych lub niestosowania systemu podatku dochodowego od osób prawnych⁽⁵⁾;

79. z zadowoleniem przyjmuje nowy globalny standard OECD dotyczący czynnika znaczącej działalności stosowany w sytuacji braku jurysdykcji podatkowej lub istnienia jedynie nominalnej jurysdykcji podatkowej⁽⁶⁾, zainspirowany w dużej mierze pracami UE nad prowadzeniem unijnego wykazu (kryterium 2.2 unijnego wykazu dotyczące sprawiedliwego opodatkowania);

80. odnotowuje rozbieżności między szacunkami efektywnych stawek opodatkowania dużych korporacji wielonarodowych – często opartymi na środkach podatkowych⁽⁷⁾ – a rzeczywistym podatkiem płaconym przez duże przedsiębiorstwa wielonarodowe; zauważa, że tradycyjne sektory płacą średnio efektywną stawkę podatku od osób prawnych w wysokości 23 %, podczas gdy w przypadku sektora cyfrowego wynosi ona około 9,5 %⁽⁸⁾;

81. zwraca uwagę na rozbieżne metody oceny efektywnych stawek podatkowych, które nie pozwalają na wiarygodne porównanie tych stawek w UE i na świecie; zauważa, że niektóre oceny efektywnych stawek podatkowych w UE różnią się od 2,2 % do 30 %⁽⁹⁾; wzywa Komisję, aby opracowała własną metodykę i regularnie publikowała efektywne stawki podatkowe stosowane w państwach członkowskich;

82. wzywa Komisję, aby oceniła zjawisko malejących nominalnych stawek podatkowych i jego wpływ na efektywne stawki podatkowe w UE oraz zaproponowała środki zaradcze – zarówno w UE, jak i w odniesieniu do państw trzecich, stosownie do przypadku – w tym rygorystyczne przepisy w zakresie zwalczania nadużyć, środki ochronne takie jak surowsze przepisy o kontrolowanych przedsiębiorstwach zagranicznych, oraz zalecenie zmiany umów podatkowych;

⁽¹⁾ KiesKompas, Public Perception towards taxing digital companies in six countries [Społeczne postrzeganie opodatkowania przedsiębiorstw cyfrowych w sześciu krajach], grudzień 2018 r.

⁽²⁾ COM(2018)0148.

⁽³⁾ Tendencje w opodatkowaniu w Unii Europejskiej, tabela 3: Najwyższe ustawowe stawki podatku dochodowego od osób prawnych (w tym opłaty dodatkowe), 1995–2018, Komisja Europejska 2018.

⁽⁴⁾ „Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy” [Stawianie czoła wyzwaniom podatkowym związanym z cyfryzacją gospodarki], nota polityczna zatwierdzona przez Otwarte Ramy w zakresie BEPS 23 stycznia 2019 r.

⁽⁵⁾ Tamże.

⁽⁶⁾ OECD, Resumption of Application of Substantial Activities Factor to No or only Nominal Tax Jurisdictions –Inclusive Framework on BEPS: Action 5 [Powrót do stosowania czynnika znaczącej działalności w sytuacji braku jurysdykcji podatkowej lub istnienia jedynie nominalnej jurysdykcji podatkowej. Otwarte Ramy w zakresie BEPS: działanie 5], 2018 r.

⁽⁷⁾ Wysłuchanie publiczne 27 listopada 2018 r. pt. „Domniemane mechanizmy agresywnego planowania podatkowego w UE”.

⁽⁸⁾ Komunikat Komisji pt. „Czas ustanowić nowoczesne, sprawiedliwe i skuteczne normy opodatkowania gospodarki cyfrowej” (COM(2018)0146).

⁽⁹⁾ Wysłuchanie publiczne 24 stycznia 2019 r. dotyczące oceny luki podatkowej.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

83. uważa, że globalnej koordynacji w zakresie podstawy opodatkowania w wyniku projektu OECD/BEPS powinna towarzyszyć lepsza koordynacja stawek podatkowych w celu osiągnięcia poprawy efektywności;

84. zwraca się do państw członkowskich o aktualizację mandatu Grupy ds. Kodeksu Postępowania, aby mogła ona zbadać koncepcję minimalnego efektywnego opodatkowania zysków przedsiębiorstw w następstwie prac OECD dotyczących wyzwań podatkowych związanych z cyfryzacją gospodarki;

85. odnotowuje sprawozdanie francuskiego ministra finansów złożone podczas posiedzenia komisji TA X 3 23 października 2018 r. dotyczące potrzeby omówienia koncepcji minimalnego opodatkowania; z zadowoleniem przyjmuje gotowość Francji do wpisania debaty na temat minimalnego opodatkowania na listę priorytetów prezydencji G-7 w 2019 r., co podkreślono na posiedzeniu ECOFIN w dniu 12 marca 2019 r.;;

2.3. *Współpraca administracyjna w odniesieniu do podatków bezpośrednich*

86. podkreśla, że od czerwca 2014 r. dyrektywę DAC nowelizowano czterokrotnie;

87. wzywa Komisję, by oceniła i przedstawiła wnioski dotyczące usunięcia luk w dyrektywie DAC2, w szczególności przez objęcie zakresem dyrektywy aktywów materialnych i kryptowalut, określenie sankcji za nieprzestrzeganie przepisów lub składanie fałszywych sprawozdań przez instytucje finansowe, a także uwzględnienie szerszego spektrum instytucji finansowych i rachunków niepodlegających obecnie sprawozdawczości, na przykład funduszy emerytalnych;

88. ponawia apel o rozszerzenie zakresu wymiany interpretacji prawa podatkowego i szerszy dostęp Komisji do nich, a także o większą harmonizację praktyk dotyczących interpretacji prawa podatkowego przez różne krajowe organy podatkowe;

89. wzywa Komisję, aby szybko opublikowała pierwszą ocenę dyrektywy DAC3 pod tym kątem, analizującą w szczególności liczbę wymienianych interpretacji i liczbę przypadków, w których krajowe administracje podatkowe korzystały z dostępu do informacji posiadanych przez inne państwo członkowskie; zwraca się także o uwzględnienie w ocenie wpływu ujawniania kluczowych informacji związanych z interpretacjami prawa podatkowego (liczba interpretacji, nazwy beneficjentów, efektywna stawka podatkowa wynikająca z każdej interpretacji); zachęca państwa członkowskie do publikowania krajowych interpretacji prawa podatkowego;

90. ubolewa nad tym, że komisarz odpowiedzialny za opodatkowanie nie dostrzega potrzeby rozszerzenia istniejącego systemu wymiany informacji między krajowymi organami podatkowymi;

91. ponadto ponawia apel o zapewnienie równoczesnych kontroli podatkowych podmiotów o wspólnych lub uzupełniających się interesach (w tym spółek dominujących i ich spółek zależnych), a także apel o dalsze usprawnienie współpracy podatkowej między państwami członkowskimi przez wprowadzenie obowiązku odpowiedzi na grupowe pytania w kwestiach podatkowych; przypomina, że prawo do milczenia wobec organów podatkowych nie ma zastosowania do zwykłego dochodzenia administracyjnego i że współpraca ma charakter obligatoryjny⁽¹⁾;

92. uważa, że skoordynowane kontrole na miejscu i wspólne audyty powinny stanowić element europejskich ram współpracy administracji podatkowych;

93. podkreśla, że nie tylko wymiana i przetwarzanie informacji, ale także wymiana najlepszych praktyk między organami podatkowymi przyczyniają się do poprawy skuteczności poboru podatków; wzywa państwa członkowskie do priorytetowego traktowania wymiany najlepszych praktyk między organami podatkowymi, szczególnie w kwestii cyfryzacji administracji podatkowych;

94. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zharmonizowania procedur cyfrowego systemu składania deklaracji podatkowych, aby ułatwić działalność transgraniczną i ograniczyć biurokrację;

95. wzywa Komisję do szybkiej oceny realizacji dyrektywy DAC4 oraz skuteczności dostępu administracji krajowych do informacji sprawozdawczych według krajów, posiadanych przez inne państwa członkowskie; zwraca się do Komisji o ocenę sposobu, w jaki dyrektywa DAC4 odnosi się do działania 13 wymienionego w planie działania G-20/BEPS dotyczącego wymiany informacji według krajów;

⁽¹⁾ ETPC, wyrok z 16 czerwca 2015 r. (nr 787/14) *Van Weerelt przeciwko Niderlandom*.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

96. z zadowoleniem przyjmuje automatyczną wymianę informacji o rachunkach finansowych w oparciu o globalny standard opracowany przez OECD z Andorą, Liechtensteinem, Monako, San Marino i Szwajcarią; wzywa Komisję i państwa członkowskie do uaktualnienia postanowień traktatu, aby ujednoczyć je ze zmienionymi przepisami dyrektywy DAC;

97. podkreśla również wkład wniesiony dzięki programowi Fiscalis 2020, którego celem jest zacieśnienie współpracy między uczestniczącymi państwami, ich organami podatkowymi i urzędnikami; podkreśla wartość dodaną wspólnych działań w tym obszarze oraz rolę ewentualnego programu w opracowaniu i funkcjonowaniu głównych transeuropejskich systemów informatycznych;

98. przypomina państwom członkowskim o wynikających z traktatu⁽¹⁾ obowiązkach, w szczególności obowiązku lojalnej, uczciwej i sprawnej współpracy; w związku z tym, w świetle spraw o charakterze transgranicznym, w szczególności dokumentów dotyczących tzw. afery cum-ex, apeluje o wyznaczenie przez organy podatkowe wszystkich państw członkowskich pojedynczych punktów kontaktowych, zgodnie z systemem pojedynczych punktów kontaktowych wspólnej międzynarodowej grupy roboczej ds. analityki i współpracy (JITSIC) w ramach OECD⁽²⁾, aby usprawnić i nasilić współpracę w zwalczaniu oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego; ponadto apeluje do Komisji o ułatwianie i koordynowanie współpracy między pojedynczymi punktami kontaktowymi państw członkowskich;

99. zaleca, by organy państw członkowskich powiadomione przez swoich odpowiedników z innych państw członkowskich o potencjalnych naruszeniach prawa były zobowiązane do wydania oficjalnego potwierdzenia przyjęcia informacji oraz, w stosownych przypadkach, do merytorycznej i terminowej odpowiedzi na temat działań podjętych w następstwie otrzymanego powiadomienia;

2.4. Pozbawianie dywidendy i pranie kuponów (uprawnających do dywidendy)

100. zauważa, że transakcje cum-ex to problem znany na świecie, w tym w Europie, od lat 90. XX wieku, jednak nie podjęto żadnych skoordynowanych działań zaradczych; ubolewa z powodu oszustw podatkowych ujawnionych w dokumentach dotyczących tzw. afery cum-ex, które według podanych do wiadomości publicznej informacji doprowadziły do strat w dochodach podatkowych państw członkowskich wynoszących według niektórych szacunków medialnych aż 55,2 mld EUR; podkreśla, że konsorcjum dziennikarzy europejskich wskazuje na Niemcy, Danię, Hiszpanię, Włochy i Francję jako domniemane główne rynki docelowe praktyk handlowych cum-ex, a w dalszej kolejności na Belgię, Finlandię, Polskę, Holandię, Austrię i Republikę Czeską;

101. podkreśla, że złożoność systemów podatkowych może powodować luki prawne ułatwiające oszustwa podatkowe, takie jak cum-ex;

102. zauważa, że systematyczne oszustwa wykorzystujące systemy cum-ex i cum-cum były możliwe częściowo dlatego, że właściwe organy państw członkowskich nie prowadziły wystarczającej kontroli wniosków o zwrot podatków, a także z powodu braku jednoznacznego i pełnego obrazu rzeczywistej własności udziałów; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia wszystkim właściwym organom dostępu do kompletnych i aktualnych informacji na temat własności udziałów; wzywa Komisję, aby oceniła, czy potrzebne jest w tym względzie działanie na szczeblu UE, oraz aby przedstawiła wniosek ustawodawczy, jeżeli ocena wykaże potrzebę takiego działania;

103. podkreśla, że doniesienia wydają się wskazywać na możliwe braki w krajowych przepisach podatkowych i obecnych systemach wymiany informacji i współpracy między organami państw członkowskich; apeluje do państw członkowskich o skuteczne wykorzystywanie wszystkich kanałów komunikacji, danych krajowych oraz danych udostępnianych za pośrednictwem wzmocnionych ram wymiany informacji;

104. podkreśla, że transgraniczne aspekty dokumentów dotyczących afery cum-ex powinny zostać zbadane z udziałem wielu stron; ostrzega, że wprowadzenie nowych dwustronnych umów dotyczących wymiany informacji i mechanizmów współpracy dwustronnej między poszczególnymi państwami członkowskimi jeszcze bardziej skomplikowałoby złożoną sieć międzynarodowych przepisów, skutkowałoby nowymi lukami i przyczyniłoby się do braku przejrzystości;

105. wzywa wszystkie państwa członkowskie, aby dokładnie zbadały i przeanalizowały praktyki w zakresie wypłaty dywidend w ich jurysdykcjach, zidentyfikowały luki w przepisach podatkowych, które stwarzają możliwość ich wykorzystywania przez oszustów podatkowych i podmioty unikające opodatkowania, aby przeanalizowały potencjalny wymiar transgraniczny tych praktyk oraz położyły kres wszelkim tego rodzaju szkodliwym praktykom podatkowym; wzywa państwa członkowskie do wymiany najlepszych praktyk w tym zakresie;

⁽¹⁾ Art. 4 ust. 3 TUE.

⁽²⁾ Joint International Taskforce on Shared Intelligence and Collaboration.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

106. wzywa państwa członkowskie i krajowe organy nadzoru finansowego, aby oceniły, czy istnieje potrzeba wprowadzenia zakazu praktyk finansowych motywowanych wyłącznie względami podatkowymi, takich jak arbitraż dywidendowy lub pozbawianie dywidendy i podobne systemy, jeżeli emitent nie przedstawi dowodu, że tego rodzaju praktyki finansowe mają istotny cel gospodarczy inny niż nieuprawniony zwrot podatku lub unikanie opodatkowania; wzywa unijnych prawodawców do oceny możliwości wdrożenia tego środka na szczeblu UE;

107. apeluje do Komisji, aby natychmiast podjęła prace nad wnioskiem w sprawie europejskiej policji finansowej w ramach Europolu, posiadającej własne zdolności dochodzeniowe, a także nad europejskimi ramami dotyczącymi transgranicznych dochodzeń w sprawach podatkowych i innych transgranicznych przestępstw finansowych;

108. stwierdza, że z dokumentów dotyczących afery cum-ex wynika pilna potrzeba poprawy współpracy między organami podatkowymi państw członkowskich UE, szczególnie w zakresie wymiany informacji; w związku z tym wzywa państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy w obszarze wykrywania, powstrzymywania, badania i ścigania oszustw podatkowych i systemów uchylania się od opodatkowania, takich jak systemy cum-ex i w stosownych przypadkach cum-cum, włącznie z wymianą najlepszych praktyk, a także do wspierania, w uzasadnionych przypadkach, rozwiązań na szczeblu unijnym;

2.5. *Przejrzystość w sferze podatku od osób prawnych*

109. z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia dyrektywy DAC4 przewidującej sprawozdawczość w podziale na kraje (CBCR) w odniesieniu do organów podatkowych, zgodnie z normą przewidzianą w działaniu 13 BEPS;

110. przypomina, że publiczna CBCR stanowi jeden z kluczowych środków umożliwiających zapewnienie większej przejrzystości informacji podatkowych przedsiębiorstw; podkreśla, że wniosek dotyczący publicznej CBCR niektórych przedsiębiorstw i branży został przekazany współprawodawcom 12 kwietnia 2016 r., zaraz po ujawnieniu afery z dokumentami panamskimi, a Parlament przyjął stanowisko w tej sprawie 4 lipca 2017 r.⁽¹⁾; przypomina, że Parlament zaapelował o zwiększenie zakresu sprawozdawczości i ochrony szczególnie chronionych informacji handlowych, z należytym uwzględnieniem konkurencyjności przedsiębiorstw unijnych;

111. przywołuje stanowisko Parlamentu wyrażone w zaleceniach komisji śledczej ds. dokumentów panamskich, stanowiące apel o ambitną sprawozdawczość publiczną w podziale na kraje w celu poprawy przejrzystości podatkowej i kontroli publicznej nad przedsiębiorstwami wielonarodowymi; wzywa Radę do osiągnięcia porozumienia w celu przyjęcia publicznej sprawozdawczości w podziale na kraje jako jednego z kluczowych środków umożliwiających doprowadzenie do większej przejrzystości informacji podatkowych przedsiębiorstw z punktu widzenia wszystkich obywateli;

112. ubolewa nad brakiem postępów i współpracy ze strony Rady od 2016 r.; apeluje o poczynienie szybkich postępów w Radzie, aby mogła przystąpić do negocjacji z Parlamentem;

113. przypomina, że kontrola publiczna jest przydatna dla badaczy⁽²⁾, dziennikarzy śledczych, inwestorów i innych zainteresowanych stron, jeśli chodzi o właściwą ocenę ryzyka, zobowiązań i możliwości pobudzenia uczciwej przedsiębiorczości; przypomina, że podobne przepisy istnieją już dla sektora bankowego w art. 89 dyrektywy 2013/36/UE (CDR IV)⁽³⁾ oraz dla przemysłu wydobywczego i przemysłu pozyskiwania drewna w dyrektywie 2013/34/UE⁽⁴⁾; zauważa, że niektóre zainteresowane strony z sektora prywatnego, realizując politykę społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, dobrowolnie opracowują nowe narzędzia sprawozdawcze służące zwiększeniu przejrzystości podatkowej takie jak norma w ramach Globalnej Inicjatywy Sprawozdawczej „Ujawnianie informacji na temat podatków i płatności na rzecz administracji rządowych”;

114. przypomina, że środki dotyczące przejrzystości podatku od osób prawnych należy traktować jako odnoszące się do art. 50 ust. 1 TFUE dotyczącego swobody przedsiębiorczości, w związku z czym powyższy artykuł stanowi właściwą podstawę prawną dla wniosku w sprawie CBCR, zgodnie z oceną skutków Komisji opublikowaną 12 kwietnia 2016 r. (COM(2016)0198);

115. zauważa, że z uwagi na ograniczoną zdolność krajów rozwijających się do spełnienia wymogów za pośrednictwem istniejących procedur wymiany informacji przejrzystość jest szczególnie ważna, ponieważ ułatwiłaby ich administracjom podatkowym dostęp do informacji;

⁽¹⁾ Zob. również zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania, Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132.

⁽²⁾ Wystąpienie publiczne 24 stycznia 2019 r. dotyczące oceny luki podatkowej.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE, Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 63.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG, Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2.6. Przepisy w zakresie pomocy państwa

116. przypomina, że dziedzina bezpośredniego opodatkowania przedsiębiorców wchodzi w zakres pomocy państwa⁽¹⁾, jeżeli środki fiskalne różnicują podatników, w przeciwieństwie do środków fiskalnych o charakterze ogólnym, które mają zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw;

117. wzywa Komisję, a w szczególności Dyрекcyję Generalną ds. Konkurencji, aby przeprowadziła ocenę ewentualnych środków zniechęcających państwa członkowskie do udzielania takiej pomocy państwa w formie korzyści podatkowych;

118. z zadowoleniem przyjmuje nowe proaktywne i otwarte podejście Komisji w trakcie obecnej kadencji do postępowań dotyczących niezgodnej z prawem pomocy państwa, dzięki czemu Komisja zakończyła wiele głośnych spraw;

119. ubolewa, że przedsiębiorstwa mogą zawierać z rządami porozumienia zwalniające je niemal w całości z podatków w danym kraju pomimo prowadzenia tam znaczącej działalności; w związku z powyższym wskazuje na interpretację podatkową zastosowaną przez niderlandzki organ podatkowy w odniesieniu do przedsiębiorstwa Royal Dutch Shell plc, która wydaje się naruszać niderlandzkie przepisy podatkowe, wydaną jedynie ze względu na fakt, że po połączeniu dwóch byłych spółek dominujących siedziba główna nowego przedsiębiorstwa znajdowałaby się w Niderlandach, co skutkuje zwolnieniem od podatku od dywidend pobieranego u źródła; wskazuje, że jednocześnie prowadzone ostatnio dochodzenia wydają się wskazywać, iż przedsiębiorstwo nie płaci w Niderlandach także podatku dochodowego; ponownie wzywa Komisję do zbadania tej sprawy mającej znamiona niezgodnej z prawem pomocy państwa;

120. wyraża zadowolenie, że od 2014 r. Komisja badała praktyki państw członkowskich w zakresie interpretacji podatkowych w następstwie zarzutów o uprzywilejowane traktowanie podatkowe niektórych spółek, i od 2014 r. wszczęła dziewięć formalnych postępowań wyjaśniających, z których sześć zakończyło się ustaleniem, że interpretacja podatkowa stanowiła niezgodną z prawem pomoc państwa⁽²⁾; zauważa, że jedno postępowanie zakończyło się ustaleniem, iż podwójne nieopodatkowanie niektórych zysków nie stanowiło pomocy państwa⁽³⁾, natomiast dwa postępowania są jeszcze w toku⁽⁴⁾;

121. ubolewa, że prawie pięć lat od ujawnienia afery LuxLeaks Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające jedynie w sprawie jednej spośród ponad 500 interpretacji prawa podatkowego wydanej przez Luksemburg, które zostały ujawnione w ramach dochodzenia LuxLeaks prowadzonego przez Międzynarodowe Konsorcjum Dziennikarzy Śledczych (ICI)⁽⁵⁾;

122. zauważa, że mimo stwierdzenia przez Komisję, iż spółka McDonald's skorzystała z podwójnego nieopodatkowania niektórych jej zysków w UE, nie można było wydać żadnej decyzji na podstawie unijnych przepisów o pomocy państwa, ponieważ Komisja uznała, że podwójne nieopodatkowanie wynikało z niezgodności między przepisami podatkowymi Luksemburga i USA a umową między Luksemburgiem a Stanami Zjednoczonymi w sprawie podwójnego opodatkowania⁽⁶⁾; przyjmuje do wiadomości zapowiedź Luksemburga przeprowadzenia przeglądu umów o podwójnym opodatkowaniu w celu dostosowania ich do międzynarodowego prawa podatkowego;

123. wyraża zaniepokojenie, że zgodnie z ustaleniami Komisji podwójny brak opodatkowania przedsiębiorstwa McDonald's wynikał z różnic między przepisami podatkowymi Luksemburga i Stanów Zjednoczonych a umową o podwójnym opodatkowaniu między Luksemburgiem a Stanami Zjednoczonymi, w wyniku czego przedsiębiorstwo McDonald's odnosiło korzyści, odwołując się do przepisów różnych jurysdykcji; wyraża również zaniepokojenie, że unikanie opodatkowania z powodu powoływania się na przepisy różnych jurysdykcji jest możliwe w UE;

⁽¹⁾ Jak stwierdził Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej już w 1974 r.

⁽²⁾ Decyzja z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie pomocy państwa wdrożonej przez Luksemburg na rzecz spółki ENGIE (SA.44888); decyzja z dnia 4 października 2017 r. w sprawie pomocy państwa udzielonej przez Luksemburg spółce Amazon (SA.38944); decyzja z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie pomocy państwa wdrożonej przez Irlandię na rzecz spółki Apple (SA.38373); decyzja z dnia 11 stycznia 2016 r. w sprawie zwolnienia z opodatkowania nadmiernych zysków w Belgii – art. 185 ust. 2b) CIR92 (SA.37667); decyzja z dnia 21 października 2015 r. w sprawie pomocy państwa wdrożonej przez Niderlandy na rzecz spółki Starbucks (SA.38374); oraz decyzja z dnia 21 października 2015 r. w sprawie pomocy państwa udzielonej przez Luksemburg spółce Fiat (SA.38375). Postępowania powiązane z tymi 6 decyzjami toczą się przez Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Sądem.

⁽³⁾ Decyzja z dnia 19 września 2018 r. w sprawie zarzucanej pomocy państwa na rzecz McDonald's – Luksemburg (SA.38945).

⁽⁴⁾ Postępowania w sprawie o podejrzenie pomocy państwa na rzecz Inter IKEA wszczęte w dniu 18 grudnia 2017 r. (SA.46470) oraz mechanizmu podatkowego dla korporacji międzynarodowych w Zjednoczonym Królestwie (przepisy o kontrolowanych przedsiębiorstwach zagranicznych) wszczęte w dniu 26 października 2018 r. (SA.44896).

⁽⁵⁾ Decyzja z dnia 7 marca 2019 r. w sprawie zarzucanej pomocy państwa na rzecz Huhtamaki – Luksemburg (SA.50400).

⁽⁶⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-5831_en.htm

Wtorek, 26 marca 2019 r.

124. wyraża zaniepokojenie skalą niezapłaconych podatków we wszystkich państwach członkowskich w dłuższych okresach⁽¹⁾; przypomina, że celem odzyskania niezgodnej z prawem pomocy państwa jest przywrócenie status quo, a obliczenie dokładnej kwoty pomocy do zwrotu stanowi część obowiązku wykonawczego, który spoczywa na organach krajowych; wzywa Komisję, aby przeprowadziła ocenę i ustanowiła wykonalne środki przeciwdziałania, w tym grzywny, co pomogłoby zapobiec oferowaniu przez państwa członkowskie wybiórczego, preferencyjnego traktowania podatkowego, stanowiącego pomoc państwa niezgodną z zasadami UE;

125. ponownie wzywa Komisję do opracowania wytycznych wyjaśniających, co stanowi podatkową pomoc państwa i „odpowiednie” ustalanie cen transferowych; wzywa również Komisję, aby wyeliminowała brak pewności prawa w odniesieniu zarówno do podatników przestrzegających przepisów, jak i do administracji podatkowych, a także aby zapewniła stosowne kompleksowe ramy praktyk podatkowych państw członkowskich;

126. wyraża ubolewanie, że Komisja nie stosuje zasad pomocy państwa wobec wszystkich środków podatkowych, które poważnie zakłócają konkurencję, i że stosuje te zasady wyłącznie w wybranych przypadkach o szczególnych cechach, tak aby zmienić praktykę danego państwa; wzywa Komisję, aby dołożyła wszelkich starań w celu odzyskania nienależnej pomocy państwa, w tym w odniesieniu do wszystkich przedsiębiorstw wymienionych w związku z aferą LuxLeaks, aby wyrównać warunki działania; wzywa ponadto Komisję, aby udzieliła państwom członkowskim i uczestnikom rynku dalszych wskazówek dotyczących stosowania zasad pomocy państwa oraz wyjaśniła, co to oznacza w odniesieniu do praktyk w zakresie planowania podatkowego stosowanych przez przedsiębiorstwa;

127. postuluje reformę prawa konkurencji w celu rozszerzenia zakresu zasad pomocy państwa, aby móc energiczniej przeciwdziałać szkodliwej podatkowej pomocy państwa dla wielonarodowych przedsiębiorstw, która obejmuje interpretacje indywidualne prawa podatkowego;

2.7. Firmy przykrywki

128. zauważa, że nie ma jednej definicji firm przykrywek, tj. przedsiębiorstw zarejestrowanych w danej jurysdykcji wyłącznie w celu uniknięcia opodatkowania lub uchylenia się od opodatkowania i nieprowadzących żadnej istotnej działalności gospodarczej; wskazuje jednak, że do identyfikacji i walki z rozprzestrzenianiem się firm przykrywek mogą służyć proste kryteria, takie jak rzeczywista działalność gospodarcza lub fizyczna obecność personelu pracującego dla przedsiębiorstwa; ponownie apeluje o precyzyjną definicję;

129. podkreśla, że zgodnie z propozycją Parlamentu zawartą w stanowisku na negocjacje międzyinstytucjonalne dotyczące zmiany dyrektywy w odniesieniu transgranicznych przekształceń, połączeń i podziałów⁽²⁾ państwa członkowskie powinny być zobowiązane do dopilnowania, by transgraniczne przekształcenia odzwierciedlały faktyczne dążenie do rzeczywistej działalności gospodarczej, w tym w sektorze cyfrowym, aby uniknąć tworzenia firm przykrywek;

130. wzywa państwa członkowskie, aby żądały wymiany zestawu informacji finansowych między właściwymi organami przed przeprowadzeniem transgranicznych przekształceń, połączeń lub podziałów;

131. zaleca, by każdy podmiot tworzący strukturę offshore miał obowiązek przedstawienia właściwym organom uzasadnionych powodów takiej decyzji w celu zagwarantowania, że rachunki offshore nie będą wykorzystywane do celów prania pieniędzy lub uchylania się od opodatkowania;

132. postuluje ujawnianie organom podatkowym tożsamości rzeczywistych właścicieli;

133. wskazuje, że istnieją środki krajowe konkretnie zakazujące stosunków handlowych z firmami przykrywkami; zwraca w szczególności uwagę na ustawodawstwo łotewskie, które definiuje firmę przykrywkę jako podmiot nieprowadzący faktycznej działalności gospodarczej i nieposiadający dokumentów potwierdzających sytuację przeciwną, jako podmiot zarejestrowany w jurysdykcji, gdzie spółki nie mają obowiązku przedstawiania sprawozdań finansowych lub podmiot niemający miejsca prowadzenia działalności w kraju siedziby; zauważa jednak, że zgodnie z prawem UE zakaz firm przykrywek na Łotwie nie może być wykorzystany do zakazania firm przykrywek mających siedzibę w państwach członkowskich UE, ponieważ zostałyby to uznane za dyskryminujące⁽³⁾; wzywa Komisję, aby zaproponowała zmiany w obowiązującym prawie UE, które umożliwiłyby zakazanie firm przykrywek nawet w przypadku, gdy mają one siedzibę w państwach członkowskich UE;

⁽¹⁾ Jak w przypadku decyzji z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie pomocy państwa zastosowanej przez Irlandię wobec spółki Apple (SA.38373). Przedmiotowe interpretacje podatkowe zostały wydane przez Irlandię w dniu 29 stycznia 1991 r. i 23 maja 2007 r.

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek, Dz.U. L 169 z 30.6.2017, s. 46.

⁽³⁾ Wyjazd delegacji TAX3 do Rygi (Łotwa) w dniach 30–31 sierpnia 2018 r., sprawozdanie z wyjazdu.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

134. podkreśla, że wysoki poziom BIZ – zarówno w charakterze strony przyjmującej, jak i strony inwestującej – wyrażony jako odsetek PKB w siedmiu państwach członkowskich (Belgia, Cypr, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Malta i Węgry) można wyjaśnić jedynie w ograniczonej mierze faktyczną działalnością gospodarczą prowadzoną w tych państwach członkowskich⁽¹⁾;

135. podkreśla wysoki udział BIZ w kilku państwach członkowskich, zwłaszcza w Luksemburgu, na Malcie, Cyprze, w Holandii i Irlandii⁽²⁾; zauważa, że takie BIZ zwykle prowadzone są przez spółki celowe, które często służą do wykorzystywania luk; apeluje do Komisji, by oceniła rolę spółek celowych prowadzących BIZ;

136. zwraca uwagę, że wskaźniki ekonomiczne takie jak nietypowo wysoki poziom BIZ oraz BIZ prowadzone przez spółki celowe zaliczają się do wskaźników agresywnego planowania podatkowego⁽³⁾;

137. zauważa, że przewidziane w ATAD przepisy zapobiegające nadużyciom (sztuczne struktury) obejmują firmy przykrywki, natomiast CCTB i CCCTB zapewniłyby przypisanie dochodu do miejsca, w którym prowadzona jest faktyczna działalność gospodarcza;

138. wzywa Komisję i państwa członkowskie do określenia skoordynowanych, wiążących i możliwych do wyegzekwowania wymogów dotyczących znaczącej działalności gospodarczej oraz testów wydatków;

139. wzywa Komisję do przeprowadzenia w ciągu dwóch lat oceny adekwatności powiązanych inicjatyw ustawodawczych i politycznych mających zaradzić problemowi wykorzystywania firm przykrywek w kontekście oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania, agresywnego planowania podatkowego i prania pieniędzy;

3. Podatek VAT

140. podkreśla potrzebę harmonizacji na szczeblu UE przepisów dotyczących VAT w zakresie, jaki jest niezbędny do zapewnienia ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz uniknięcia zakłóceń konkurencji⁽⁴⁾;

141. podkreśla, że VAT stanowi ważne źródło dochodów podatkowych w budżetach krajowych; zauważa, że w 2016 r. dochody z VAT w 28 państwach członkowskich UE wyniosły 1 044 mld EUR, co odpowiada 18 % łącznych dochodów podatkowych w państwach członkowskich; odnotowuje, że roczny budżet UE na 2017 r. wyniósł 157 mld EUR;

142. ubolewa jednak, że każdego roku duże kwoty spodziewanych dochodów z VAT zostają utracone z powodu oszustw; podkreśla, że według statystyk Komisji luka w podatku VAT (stanowiąca różnicę między oczekiwanymi dochodami z tytułu VAT a VAT faktycznie pobranym, a tym samym dająca szacunkową kwotę VAT utraconego nie tylko z powodu oszustw, ale także z powodu upadłości, błędnych obliczeń i unikania zobowiązań) w UE w 2016 r. wyniosła 147 mld EUR, co stanowi ponad 12 % łącznych oczekiwaných dochodów z VAT⁽⁵⁾, chociaż sytuacja jest o wiele gorsza w niektórych państwach członkowskich, gdzie różnica ta jest zbliżona do 20 % lub nawet przekracza tę wartość, co wskazuje na duże różnice między państwami członkowskimi, jeśli chodzi o postępowanie z luką w VAT;

143. zauważa, że według szacunków Komisji straty z tytułu transgranicznych oszustw podatkowych związanych z VAT wynoszą rocznie około 50 mld EUR, czyli 100 EUR w przeliczeniu na obywatela UE⁽⁶⁾, a według szacunków Europeolu około 60 mld EUR pochodzących z oszustw związanych z VAT jest związanych z przestępczością zorganizowaną i finansowaniem terroryzmu; odnotowuje większą harmonizację i uproszczenie systemów VAT w UE, chociaż współpraca między państwami członkowskimi nie jest jeszcze ani wystarczająca, ani skuteczna; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy na rzecz skuteczniejszego zwalczania oszustw związanych z VAT; wzywa następną Komisję, aby nadała priorytet wprowadzeniu i wdrożeniu ostatecznego systemu VAT w celu jego usprawnienia;

(1) Kiendl Kristo I. i Thirion E., An overview of shell companies in the European Union [Przegląd firm przykrywek w Unii Europejskiej], EPRS, PE 627.129, Parlament Europejski, październik 2018 r., s. 23.

(2) Kiendl Kristo I. i Thirion E., op. cit., s. 23; „Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators – Final Report” [Badanie struktury agresywnego planowania podatkowego i wskaźników – sprawozdanie końcowe] (Taxation paper nr 61, 27 stycznia 2016 r.); „The Impact of Tax Planning on Forward-Looking Effective Tax Rates” [Wpływ planowania podatkowego na przyszłościowe efektywne stawki podatkowe] (Taxation paper No 64, 25 października 2016 r.) oraz „Aggressive tax planning indicators – Final Report” [Wskaźniki agresywnego planowania podatkowego – sprawozdanie końcowe] (Taxation paper No 71, 7 marca 2018 r.).

(3) IHS, Aggressive tax planning indicators [Wskaźniki agresywnego planowania podatkowego], przygotowane dla Komisji Europejskiej, DG TAXUD Taxation papers, dokument roboczy nr 71, 7 marca 2018 r.

(4) Art. 113 TFUE.

(5) Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States: 2018 Final Report [Badanie i sprawozdania dotyczące luki w VAT w 28 państwach członkowskich UE: sprawozdanie końcowe za 2018 r.] TAXUD/2015/CC/131.

(6) Zob. komunikat prasowy Komisji.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

144. apeluje o wiarygodne dane statystyczne na potrzeby oszacowania luki w podatku VAT oraz podkreśla potrzebę przyjęcia wspólnego podejścia do gromadzenia i wymiany danych w UE; wzywa Komisję do zadbania o to, by w państwach członkowskich gromadzono i regularnie publikowano zharmonizowane dane statystyczne;

145. podkreśla, że przewidziane w aktualnie obowiązującym (tymczasowym) systemie VAT zwolnienia wobec wewnątrzwspólnotowych dostaw i wywozu na terytorium UE były nadużywane przez oszustów, w szczególności przy oszustwie zwanym karuzelą VAT lub przy wewnątrzwspólnotowym oszustwie typu „znikający podatnik”;

146. zwraca uwagę, że według Komisji transgraniczne prowadzenie działalności obecnie jest nadmiernie obciążone kosztami przestrzegania przepisów, które są o 11 % wyższe niż koszty ponoszone przez spółki prowadzące działalność tylko wewnątrz kraju; zauważa, że MŚP ponoszą w szczególności nieproporcjonalnie wysokie koszty przestrzegania przepisów dotyczących VAT, co jest jedną z przyczyn nieufnego podejścia do korzystania z zalet jednolitego rynku; wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania rozwiązań pozwalających zmniejszyć koszty przestrzegania przepisów dotyczących VAT w kontekście handlu transgranicznego;

3.1. *Modernizacja ram VAT*

147. z zadowoleniem przyjmuje zatem plan działania Komisji w sprawie VAT z dnia 6 kwietnia 2016 r., który ma zreformować ramy prawne podatku VAT, a także 13 wniosków ustawodawczych przyjętych przez Komisję od grudnia 2016 r., które regulują przejście na docelowy system VAT, usuwają przeszkody dla handlu elektronicznego związane z VAT, rewidują system VAT dla MŚP, modernizują politykę stawek podatku VAT oraz likwidują lukę w podatku VAT;

148. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2015 r. wprowadzono mały punkt kompleksowej obsługi w sprawach dotyczących podatku VAT w obszarze usług telekomunikacyjnych i nadawczych oraz usług łączności elektronicznej, który to punkt pełni funkcję dobrowolnego systemu rejestracji, deklarowania i płatności VAT; wyraża zadowolenie z powodu rozszerzenia małego punktu kompleksowej obsługi na inne dostawy towarów i usług dla konsumentów końcowych od 1 stycznia 2021 r.;

149. zwraca uwagę, że zgodnie z szacunkami Komisji reforma służąca modernizacji systemu VAT ma zredukować biurokrację o 95 %, co odpowiada szacunkowo 1 mld EUR;

150. ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje fakt, że w dniu 5 grudnia 2017 r. Komisja przyjęła nowe przepisy ułatwiające spełnienie obowiązków związanych z VAT w działalności internetowej; ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje fakt, że Rada uwzględniła opinię Parlamentu odnoszącą się do wprowadzania odpowiedzialności platform internetowych za pobór VAT od sprzedaży zdalnej, którą ułatwiają; uważa, że środek ten zapewni równe warunki działania względem przedsiębiorstw spoza UE, ponieważ wiele towarów importowanych do celów sprzedaży zdalnej obecnie jest zwolnionych z unijnego podatku VAT; wzywa państwa członkowskie do prawidłowego wdrożenia nowych przepisów do 2021 r.;

151. z zadowoleniem przyjmuje wnioski dotyczące docelowego systemu VAT przyjęte w dniu 4 października 2017 r. ⁽¹⁾ i 24 maja 2018 r. ⁽²⁾; z zadowoleniem przyjmuje zwłaszcza wniosek Komisji dotyczący stosowania zasady miejsca przeznaczenia do opodatkowania, co oznacza że VAT byłby odprowadzany do organów podatkowych państwa członkowskiego konsumenta końcowego według stawki obowiązującej w tym państwie;

152. z zadowoleniem przyjmuje w szczególności postępy poczynione przez Radę w związku z docelowym systemem VAT – w dniu 4 października 2018 r. Rada przyjęła bowiem prowizoryczne rozwiązania ⁽³⁾; wyraża jednak zaniepokojenie, że nie przyjęto żadnych środków ochronnych dotyczących aspektów podatkowych na oszustwa, o których wspomniano w stanowisku Parlamentu ⁽⁴⁾ w sprawie wniosku dotyczącego podatnika certyfikowanego ⁽⁵⁾, wyrażonym w opinii z dnia 3 października 2018 r. ⁽⁶⁾; głęboko ubolewa, że Rada odroczyła decyzję w sprawie wprowadzenia statusu podatnika certyfikowanego do czasu przyjęcia docelowego systemu VAT;

⁽¹⁾ COM(2017)0569, COM(2017)0568 i COM(2017)0567.

⁽²⁾ COM(2018)0329.

⁽³⁾ Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do harmonizacji i uproszczenia niektórych przepisów w systemie podatku od wartości dodanej oraz wprowadzenia docelowego systemu opodatkowania handlu między państwami członkowskimi (COM(2017)0569).

⁽⁴⁾ Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 3 października 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do harmonizacji i uproszczenia niektórych przepisów w systemie podatku od wartości dodanej oraz wprowadzenia docelowego systemu opodatkowania handlu między państwami członkowskimi, teksty przyjęte, P8_TA(2018)0366.

⁽⁵⁾ Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE i dyrektywę 2009/132/WE w odniesieniu do niektórych zobowiązań wynikających z podatku od wartości dodanej w przypadku świadczenia usług i sprzedaży towarów na odległość (COM(2016)0757).

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0367.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

153. wzywa Radę do zagwarantowania spójności statusu certyfikowanego podatnika ze statusem upoważnionego przedsiębiorcy, który jest nadawany przez organy celne;

154. apeluje o minimalną, przejrzystą koordynację na poziomie UE w odniesieniu do definicji statusu certyfikowanego podatnika, a także o regularne ocenianie przez Komisję sposobu przyznawania statusu certyfikowanego podatnika przez państwa członkowskie; apeluje o wymianę informacji między organami podatkowymi państw członkowskich na temat odmowy przyznawania statusu certyfikowanego podatnika niektórym przedsiębiorcom w celu poprawy spójności i wspólnych standardów;

155. ponadto z zadowoleniem przyjmuje przegląd procedur szczególnych w odniesieniu do MŚP⁽¹⁾, co jest kluczowe dla zapewnienia równych warunków działania, gdyż systemy zwolnienia z VAT są obecnie dostępne tylko dla przedsiębiorców krajowych, oraz może przyczynić się do obniżenia kosztów przestrzegania przepisów dotyczących VAT dla MŚP; apeluje do Rady o uwzględnienie opinii Parlamentu z dnia 11 września 2018 r.⁽²⁾, w szczególności w kontekście dalszego upraszczania rozwiązań dla MŚP; apeluje w związku z tym do Komisji o utworzenie portalu internetowego, na którym MŚP chcące skorzystać ze zwolnienia w innym państwie członkowskim winny się zarejestrować, a także o uruchomienie punktu kompleksowej obsługi, poprzez który małe przedsiębiorstwa będą mogły wnioskować o zwroty VAT w odniesieniu do innych państw członkowskich, w których prowadzą działalność;

156. zwraca uwagę na przyjęcie przez Komisję wniosku dotyczącego ogólnego mechanizmu odwrotnego obciążenia⁽³⁾, który umożliwi tymczasowe odstępstwa od normalnych przepisów VAT w celu lepszego zapobiegania przede wszystkim oszustwom karuzelowym w tych państwach członkowskich, w których tego rodzaju oszustwa są najdotkliwsze; wzywa Komisję, aby uważnie monitorowała stosowanie tych nowych przepisów, ryzyko z nimi związane oraz ich korzyści; podkreśla zarazem, że ogólny mechanizm odwrotnego obciążenia nie powinien w żaden sposób opóźnić sprawnego wdrożenia docelowego systemu VAT;

157. zauważa, że rozwój handlu elektronicznego często może stanowić wyzwanie dla organów podatkowych na przykład ze względu na brak identyfikacji podatkowej sprzedawcy w UE oraz rejestrowanie deklaracji VAT znacznie poniżej rzeczywistej wartości zadeklarowanych transakcji; pochwała w związku z tym myśl przewodnią proponowanych przepisów wykonawczych w sprawie sprzedaży towarów na odległość, przyjętych 11 grudnia 2018 r. przez Komisję Europejską (COM(2018)0819 i COM(2018)0821), z których wynika przede wszystkim, że od 2021 r. platformy internetowe będą odpowiadać za pobieranie podatku VAT od sprzedaży towarów przez przedsiębiorstwa spoza UE konsumentom unijnym za pośrednictwem tych platform;

158. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby monitorowały transakcje w handlu elektronicznym z udziałem sprzedawców spoza UE, którzy nie deklarowaliby żadnego podatku VAT (na przykład przez nieuprawnione wykorzystanie przepisów dotyczących próbek) lub celowo deklarowaliby niższą wartość celem całkowitego uniknięcia należnego podatku VAT lub zmniejszenia jego kwoty; uważa, że takie praktyki zagrażają integralności i sprawnemu funkcjonowaniu rynku wewnętrznego UE; wzywa Komisję do przedstawienia stosownych propozycji, jeśli uzna to za właściwe i konieczne;

3.2. Luka w podatku VAT, walka z oszustwami podatkowymi i współpraca administracyjna w zakresie VAT

159. ponownie wzywa do zaradzenia czynnikom przyczyniającym się do powstania luki podatkowej, na przykład w zakresie VAT;

160. z zadowoleniem przyjmuje wszczęcie przez Komisję postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego – w dniu 8 marca 2018 r. wobec Cypru, Grecji i Malty oraz w dniu 8 listopada 2018 r. wobec Włoch oraz wyspy Man – w związku z nadużyciami w zakresie VAT przy zakupie jachtów i maszyn lotniczych, które to postępowania mają na celu zadbanie o to, by państwa te zaprzestały oferowania uważanego za bezprawne preferencyjnego traktowania podatkowego prywatnych jachtów i maszyn lotniczych, co zakłóca konkurencję w sektorze morskim i lotniczym;

(1) Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw (COM(2018)0021).

(2) Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw, teksty przyjęte, P8_TA(2018)0319.

(3) Wniosek dotyczący dyrektywy Rady z dnia 21 grudnia 2016 r. zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie tymczasowego stosowania ogólnego mechanizmu odwrotnego obciążenia w związku z dostawami towarów i usług powyżej określonego progu (COM(2016)0811).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

161. z zadowoleniem przyjmuje zmiany do rozporządzenia (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do środków wzmocnienia współpracy administracyjnej w dziedzinie VAT; z zadowoleniem przyjmuje wizyty kontrolne, jakie przeprowadziła Komisja w 2017 r. w 10 państwach członkowskich, a zwłaszcza sformułowane w ich następstwie zalecenie, aby zwiększyć niezawodność systemu wymiany informacji o VAT (VIES);

162. zwraca uwagę, że Komisja zaproponowała niedawno dodatkowe narzędzia kontroli i wzmocnienie roli Eurofisc, a także mechanizmy ściślejszej współpracy między organami celnymi i podatkowymi; wzywa wszystkie państwa członkowskie do aktywniejszego uczestnictwa w stosowaniu narzędzia do analizy sieci transakcji (TNA) w ramach Eurofisc;

163. jest zdania, że udział wszystkich państw członkowskich w Eurofisc musi być obowiązkowy i stanowić warunek otrzymywania funduszy unijnych; podziela zaniepokojenie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w kwestii zwrotu podatku VAT w wydatkach w obszarze polityki spójności ⁽¹⁾ oraz w kwestii Programu UE w zakresie zwalczania nadużyć finansowych ⁽²⁾;

164. wzywa Komisję do zbadania możliwości gromadzenia w czasie rzeczywistym i podawania do wiadomości przez państwa członkowskie danych transakcyjnych dotyczących podatku VAT, ponieważ mogłoby to zwiększyć skuteczność Eurofisc i umożliwiłoby dalsze prace nad nowymi strategiami walki z oszustwami związanymi z VAT; wzywa wszystkie odpowiednie organy do wykorzystywania różnych technologii statystycznych i technologii eksploracji danych w celu wykrycia anomalii, podejrzanych relacji i wzorców, co pozwoli organom podatkowym lepiej eliminować szerokie spektrum zachowań niezgodnych z przepisami w sposób proaktywny, ukierunkowany i oszczędny;

165. z zadowoleniem przyjmuje dyrektywę o ochronie interesów finansowych (dyrektywę PIF) ⁽³⁾, która uściśla kwestie transgranicznej współpracy i wzajemnej pomocy prawnej między państwami członkowskimi, Eurojustem, Europolem, Prokuraturą Europejską (EPPO), Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Komisją w kontekście zwalczania oszustw związanych z VAT; wzywa EPPO, OLAF, Eurofisc, Europol i Eurojust do ścisłej współpracy w celu koordynowania wysiłków w obszarze przeciwdziałania oszustwom związanym z VAT oraz identyfikacji nowych rodzajów nadużyć i dostosowania sposobu działania do nich;

166. wskazuje jednak na potrzebę lepszej współpracy między organami administracyjnymi, organami sądowymi i organami ścigania w UE, na co zwrócili uwagę eksperci podczas wysłuchania w dniu 28 czerwca 2018 r., jak również w analizie zleconej przez komisję TAX3;

167. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji dotyczący rozszerzenia kompetencji EPPO na transgraniczne przestępstwa terrorystyczne; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zadbania o to, by EPPO mogła rozpocząć działalność jak najszybciej i nie później niż w 2022 r. oraz by ściśle współpracowała z już istniejącymi instytucjami, organami, agencjami i urzędami Unii odpowiedzialnymi za ochronę interesów finansowych UE; apeluje o nakładanie przykładowych, odstrasżających i współmiernych sankcji; uważa, że każdy, kto jest uwikłany w zorganizowane oszustwo związane z VAT winien ponieść surową karę, aby zapobiec szerszemu się poczuciu bezkarności;

168. uważa, że jednym z głównych elementów sprzyjających nadużyciom związanym z VAT jest perspektywa „zysku gotówkowego” dla sprawcy; dlatego apeluje do Komisji o przeanalizowanie przygotowanej przez ekspertów propozycji ⁽⁴⁾ umieszczenia transgranicznych danych transakcyjnych w łańcuchu bloków oraz o stosowanie zabezpieczonych walut cyfrowych, które mogłyby być wykorzystywane wyłącznie do płatności podatku VAT (jedyne cel) zamiast stosowania pieniądza fiducyjnego;

⁽¹⁾ ETO „Przegląd punktowy w trybie pilnym. Zwrot podatku VAT w obszarze polityki spójności – nieoptymalny i podatny na błędy sposób wykorzystania środków unijnych”, 29 listopada 2018 r.

⁽²⁾ Opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 9/2018 z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Program UE w zakresie zwalczania nadużyć finansowych.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii, Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29, w szczególności jej art. 3 i 15.

⁽⁴⁾ Ainsworth, R. T., Alwohabi, M., Cheetham, M. i Tirand, C.: „A VATCoin Solution to MTIC Fraud: Past Efforts, Present Technology, and the EU's 2017 Proposal” (Waluta VAT jako rozwiązanie problemu wewnątrzspółnotowych oszustw typu „znikający podmiot gospodarczy”: dotychczasowe wysiłki, aktualny stan technologii i propozycja UE z 2017 r.), Boston University School of Law, Law and Economics Series Paper, nr 18-08, 26 marca 2018 r. Zob. również: Ainsworth, R. T., Alwohabi, M. i Cheetham, M.: „VATCoin: Can a Crypto Tax Currency Prevent VAT Fraud?” (Waluta VAT – czy kryptowaluta podatkowa może zapobiegać oszustwom VAT?), *Tax Notes International*, Vol 84, 14 listopada 2016 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

169. wyraża zadowolenie, że Rada zajęła się problemem oszustw związanych z importem ⁽¹⁾; uważa, że odpowiednie włączenie danych z deklaracji celnych do systemu VIES umożliwi państwom członkowskim przeznaczenia krzyżową kontrolę informacji celnych i informacji dotyczących VAT w celu zadbania o to, by VAT był odprowadzany w kraju przeznaczenia; wzywa państwa członkowskie do skutecznego i terminowego wdrożenia nowego ustawodawstwa do 1 stycznia 2020 r.;

170. uważa, że współpraca administracyjna między organami podatkowymi i celnymi nie jest optymalna ⁽²⁾; wzywa państwa członkowskie do powierzenia Eurofisc mandatu do opracowania nowych strategii śledzenia towarów w ramach procedury celnej 42, ponieważ jest to mechanizm, który umożliwia importerowi uzyskanie zwolnienia z podatku VAT, kiedy importowane towary są docelowo przeznaczone do transportu do klienta biznesowego w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie przywozu;

171. podkreśla znaczenie wprowadzenia rejestru beneficjentów rzeczywistych podmiotów o charakterze korporacyjnym na mocy AMLD5, który stanowi ważne narzędzie przeciwdziałania oszustwom związanym z VAT; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia kompetencji i kwalifikacji sił policyjnych, służb podatkowych, prokuratorów i sędziów zajmujących się tego rodzaju oszustwami;

172. wyraża zaniepokojenie wynikami analizy ⁽³⁾ zleconej przez komisję TAX3, według których wnioski Komisji zredukują skalę oszustw związanych z importem, ale ich nie wyeliminują; odnotowuje, że ogólnie kwestia niedoszacowania i egzekwowania unijnych przepisów w przypadku podatników spoza UE nie zostanie rozwiązana; apeluje do Komisji o zbadanie w dłuższej perspektywie alternatywnych metod poboru podatku od takich dostaw; podkreśla, że poleganie na działaniu w dobrej wierze przez podatników spoza UE na potrzeby poboru unijnego podatku VAT jest na dłuższą metę nie do przyjęcia; uważa, że takie alternatywne modele poboru powinny nie tylko być ukierunkowane w sprzedaż za pośrednictwem platform elektronicznych, ale także obejmować całą sprzedaż dokonywaną przez podatników spoza UE, bez względu na stosowany przez z nich model działalności;

173. wzywa Komisję do ścisłego monitorowania konsekwencji wprowadzenia docelowego systemu w zakresie dochodów z VAT dla państw członkowskich; apeluje do Komisji o uważne zbadanie nowych ewentualnych zagrożeń oszustwami w ramach docelowego systemu VAT, przede wszystkim możliwości zastąpienia brakującego klienta brakującym dostawcą w przypadku transakcji transgranicznych w ramach oszustwa karuzelowego; podkreśla w związku z tym, że system tranzytu celnego może z pewnością ułatwić handel wewnątrz UE; zwraca jednak uwagę, że nadużycia są możliwe, a organizacje przestępcze, unikając płacenia podatków i celi, mogą spowodować duże straty, zarówno dla państw członkowskich jak i dla UE (przez unikanie podatku VAT); z tego względu wzywa Komisję do monitorowania systemu tranzytu celnego i do przedstawienia wniosków w oparciu o zalecenia wydane w szczególności przez OLAF, Europol i Eurofisc;

174. uważa, że znaczna większość obywateli Europejskich oczekuje jasnych europejskich i krajowych przepisów umożliwiających identyfikację osób, które nie płacą należnego podatku, oraz nałożenie na nich kary, a także odzyskanie brakującego podatku w terminie;

4. Opodatkowanie osób fizycznych

175. podkreśla, że osoby fizyczne generalnie nie korzystają ze swojej swobody przemieszczania się do celów oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego; podkreśla jednak, że niektóre osoby fizyczne mają bazę podatkową na tyle dużą, że obejmuje ona kilka jurysdykcji podatkowych;

176. ubolewa, że zamożni i bardzo zamożni klienci indywidualni, za pomocą złożonych struktur podatkowych, obejmujących tworzenie przedsiębiorstw, wciąż mają możliwość przesuwania swoich zysków, środków pieniężnych lub zakupionych aktywów między różnymi jurysdykcjami podatkowymi, aby uzyskać znacznie obniżoną lub zerową kwotę należnego podatku, dzięki korzystaniu z usług zarządców majątkowych i innych pośredników; ubolewa nad faktem, że niektóre państwa członkowskie UE wdrożyły systemy podatkowe, które przyciągają zamożnych klientów indywidualnych, nie zobowiązując ich do prowadzenia tam rzeczywistej działalności gospodarczej;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/2454 z dnia 5 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 348 z 29.12.2017, s. 1).

⁽²⁾ Lamensch M. and Ceci E. „VAT fraud: Economic impact, challenges and policy issues” (Oszustwa w zakresie VAT: skutki gospodarcze, wyzwania i kwestie polityczne) Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Departament Tematyczny A ds. Polityki Gospodarczej, Naukowej i Jakości Życia, 15 października 2018 r.

⁽³⁾ Ibid.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

177. zauważa, że w całej UE podstawowe opodatkowanie dochodów z pracy jest zwykle wyższe niż w przypadku dochodów z kapitału; zwraca uwagę, że ogólnie udział podatków od majątku w ogólnej puli dochodów podatkowych jest wciąż raczej ograniczony i wynosi 4,3 % wszystkich dochodów podatkowych w UE ⁽¹⁾;

178. z żalem zauważa, że oszustwa w zakresie podatku od osób prawnych, uchylanie się opodatkowania i agresywne planowanie podatkowe przyczyniają się do przenoszenia obciążeń podatkowych na uczciwych i rzetelnych podatników;

179. wzywa państwa członkowskie do nakładania odstrasżających, skutecznych i proporcjonalnych kar w przypadku oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i nielegalnego agresywnego planowania podatkowego, a także do zapewnienia egzekwowania tych kar;

180. ubolewa, że niektóre państwa członkowskie stworzyły nieprzejrzyste systemy podatkowe umożliwiające osobom, które staną się rezydentami danego kraju do celów podatkowych, uzyskiwanie korzyści w zakresie podatku dochodowego, co uszczupla bazę podatkową innych państw członkowskich i wspiera szkodliwe strategie polityczne dyskryminujące własnych obywateli; zwraca uwagę, że systemy te mogą przewidywać korzyści niedostępne dla obywateli danego kraju, takie jak nieopodatkowanie zagranicznych aktywów i dochodów, podatek ryczałtowy od dochodów zagranicznych, zwolnienie z podatku części dochodów uzyskanych w kraju czy niższe stawki podatku od rent i emerytur przekazanych do kraju pochodzenia;

181. przypomina, że w komunikacie z 2001 r. Komisja zaproponowała, aby włączyć specjalne systemy dla wysoko wykwalifikowanych pracowników oddelegowanych z innych krajów do wykazu szkodliwych praktyk podatkowych Grupy ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) ⁽²⁾, lecz od tego czasu nie dostarczyła żadnych danych na temat zakresu problemu; wzywa Komisję do ponownej oceny tej kwestii, a w szczególności do oceny ryzyka podwójnego opodatkowania oraz podwójnego nieopodatkowania w kontekście takich systemów;

4.1. Programy przyznawania obywatelstwa w zamian za inwestycje (CBI) i programy ułatwień pobytowych w zamian za inwestycje (RBI)

182. wyraża zaniepokojenie, że większość państw członkowskich przyjęła programy przyznawania obywatelstwa w zamian za inwestycje (CBI) i programy ułatwień pobytowych w zamian za inwestycje (RBI) ⁽³⁾, generalnie zwane programami złotych wiz i paszportów dla inwestorów, w ramach których obywatelom państw UE i państw trzecich przyznaje się obywatelstwo lub prawo pobytu w zamian za inwestycje finansowe;

183. zauważa, że inwestycje dokonane w ramach tych programów niekoniecznie wspierają gospodarkę realną państwa członkowskiego przyznającego obywatelstwo lub prawo pobytu, i często nie wymagają, aby wnioskodawcy spędzali czas na terytorium, na którym dokonywane są inwestycje, a nawet jeśli taki wymóg istnieje formalnie, jego przestrzeganie zazwyczaj nie jest weryfikowane; podkreśla, że takie programy zagrażają osiągnięciu celów Unii, a zatem naruszają zasadę lojalnej współpracy;

184. zauważa, że co najmniej 5 000 osób spoza UE nabyło unijne obywatelstwo poprzez programy przyznawania obywatelstwa w zamian za inwestycje ⁽⁴⁾; zwraca uwagę, że według jednej z analiz ⁽⁵⁾ obywatelstwo przyznano co najmniej 6 000 osobom i wydano prawie 100 000 dokumentów pobytowych;

185. jest zaniepokojony, że obywatelstwo i prawo pobytu w ramach programów CBI i RBI przyznaje się bez odpowiedniej weryfikacji wnioskodawców pod względem bezpieczeństwa, w tym również w przypadku obywateli państw trzecich wysokiego ryzyka, co stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa Unii; ubolewa nad faktem, że brak przejrzystości w odniesieniu do pochodzenia pieniędzy związanych z programami CBI i RBI znacznie zwiększył zagrożenia polityczne i gospodarcze dla krajów europejskich, a także zagrożenia dla ich bezpieczeństwa;

⁽¹⁾ Gunnarsson A., Schratzenstaller M. i Spangenberg U., „Gender equality and taxation in the European Union” [Równość płci a opodatkowanie w Unii Europejskiej], Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Departament Tematyczny C ds. Praw Obywatelskich i Spraw Konstytucyjnych, 17 stycznia 2017 r.;

⁽²⁾ Komunikat Komisji zatytułowany „Polityka podatkowa w Unii Europejskiej – priorytety na nadchodzące lata” (COM(2001)0260).

⁽³⁾ 18 państw członkowskich wdrożyło jakąś formę programu RBI, w tym cztery państwa członkowskie prowadzą dodatkowo programy CBI: Bułgaria, Cypr, Malta i Rumunia. 10 państw członkowskich nie stosuje żadnego z takich programów: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Niemcy, Polska, Słowacja, Słowenia, Szwecja i Węgry. Źródło: Scherrer A. i Thirion E., *Citizenship by Investment (CBI) and Residency by Investment (RBI) schemes in the EU* (Programy przyznawania obywatelstwa w zamian za inwestycje (CBI) i programy ułatwień pobytowych w zamian za inwestycje (RBI) w UE), EPRS, PE 627.128, Parlament Europejski, październik 2018 r.; ISBN: 978-92-846-3375-3.

⁽⁴⁾ Zob. ww. analiza. Inne analizy przedstawiają wyższe liczby, co obejmuje również RBI.

⁽⁵⁾ Transparency International i Global Witness, „European Getaway: Inside the Murky World of Golden Visas” (Europejska ucieczka: w mrocznym świecie złotych wiz), 10 października 2018 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

186. podkreśla, że programy CBI i RBI niosą ze sobą inne istotne zagrożenia, w tym ryzyko dewaluacji obywatelstwa UE i obywatelstwa krajowego, korupcji, prania pieniędzy i uchylania się od opodatkowania; zauważa, że decyzja jednego państwa członkowskiego o wdrożeniu programów CBI i RBI oddziałuje na inne państwa członkowskie UE; ponownie wyraża zaniepokojenie z powodu możliwości przyznania obywatelstwa lub prawa pobytu w ramach tych programów bez rzetelnego bądź w ogóle bez żadnego zastosowania środków należytej staranności wobec klienta przez właściwe organy;

187. zauważa, że zobowiązanie ustanowione przez AMLD5, zgodnie z którym podmioty zobowiązane powinny uznawać wnioskodawców w ramach programów CBI i RBI za czynnik wysokiego ryzyka w trakcie procedury należytej staranności wobec klienta, nie zwalnia państw członkowskich z obowiązku ustanowienia i stosowania wzmocnionych środków należytej staranności; zauważa, że na szczeblu krajowym lub unijnym wszczęto kilka formalnych dochodzeń w sprawach o korupcję i pranie pieniędzy mających bezpośredni związek z programami CBI i RBI;

188. podkreśla, że jednocześnie nieznaną jest trwałość i rentowność ekonomiczna inwestycji w ramach takich programów; zaznacza, że obywatelstwo i wszystkie związane z tym prawa nigdy nie powinny być na sprzedaż;

189. zauważa, że w niektórych państwach członkowskich z programów CBI i RBI korzystają bardzo często obywatele rosyjscy i obywatele z krajów znajdujących się pod wpływami rosyjskimi; podkreśla, że programy te mogą stanowić sposób uniknięcia sankcji unijnych dla obywateli rosyjskich wpisanych na listę osób objętych sankcjami przyjętą po bezprawnej aneksji Krymu przez Rosję i agresji Rosji na Krym;

190. krytykuje fakt, że takie programy regularnie obejmują przywileje podatkowe lub szczególne systemy podatkowe dla beneficjentów; zwraca uwagę, że przywileje te mogą być sprzeczne z celem sprawiedliwego wkładu wszystkich obywateli w system podatkowy;

191. wyraża zaniepokojenie brakiem przejrzystości danych dotyczących liczby i pochodzenia wnioskodawców, liczby osób, które uzyskały obywatelstwo lub prawo pobytu w ramach tych programów, a także kwot środków zainwestowanych w ramach tych programów oraz ich pochodzenia; docenia, że niektóre państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej nazwiska i narodowość osób, które w drodze takich programów uzyskują obywatelstwo lub prawo pobytu; zachęca inne państwa członkowskie, by podążyły za tym przykładem;

192. dostrzega z niepokojem, że według OECD programy CBI i RBI mogą być nadużywane, by osłabić wspólny standard do wymiany informacji (CRS), prowadząc do niedokładnej lub niepełnej sprawozdawczości w ramach CRS, zwłaszcza w przypadkach gdy nie wszystkie jurysdykcje rezydencji podatkowej zostają ujawnione instytucji finansowej; zauważa, że zdaniem OECD do programów wizowych obciążonych potencjalnie wysokim ryzykiem dla rzetelności CRS należą programy dające podatnikowi dostęp do niskich stawek podatku dochodowego od osób fizycznych wynoszących mniej niż 10 % od aktywów finansowych offshore, oraz niewymagające fizycznej obecności przez co najmniej 90 dni na obszarze jurysdykcji oferującej program złotych wiz;

193. wyraża zaniepokojenie, że Malta i Cypr prowadzą programy⁽¹⁾ potencjalnie stwarzające wysokie ryzyko dla rzetelności CRS.

194. uznaje, że potencjalne korzyści ekonomiczne programów CBI i RBI nie równoważą poważnych zagrożeń związanych z bezpieczeństwem, praniem pieniędzy i uchylaniem się od opodatkowania;

195. wzywa państwa członkowskie do jak najszybszego wycofania się ze wszystkich istniejących programów CBI i RBI;

⁽¹⁾ Obywatelstwo cypryjskie w zamian za inwestycje; program naturalizacji dla inwestorów, prawo pobytu na Cyprze w zamian za inwestycje, maltański program dla inwestorów indywidualnych oraz maltański program przyznawania prawa pobytu oraz wiz.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

196. podkreśla, że tymczasem państwa członkowskie powinny wprowadzić wymóg fizycznej obecności w kraju jako warunek skorzystania z programów CBI i RBI, a także powinny odpowiednio zadbać o to, by do osób ubiegających się o obywatelstwo lub prawo pobytu w ramach tych programów stosowano wzmocnione środki należytej staranności, zgodnie z wymogami AMLD5; podkreśla, że w AMLD5 wskazano konieczność ulepszenia środków należytej staranności w odniesieniu do osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne; wzywa państwa członkowskie do zadbania o to, by ostateczna odpowiedzialność za zastosowanie środków należytej staranności wobec wnioskodawców w ramach programów CBI i RBI spoczywała na właściwych organach; wzywa Komisję do uważnego i ciągłego monitorowania odpowiedniego wdrażania i stosowania środków należytej staranności wobec klienta w ramach programów CBI i RBI do momentu likwidacji tych programów w każdym państwie członkowskim;

197. zauważa, że uzyskanie prawa pobytu w państwie członkowskim lub obywatelstwa państwa członkowskiego daje osobie, która je otrzymała, dostęp do szerokiego wachlarza praw i uprawnień na całym terytorium Unii, w tym prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu w strefie Schengen; w związku z tym wzywa państwa członkowskie realizujące programy CBI i RBI, aby do czasu ich ostatecznej likwidacji należycie weryfikowały status wnioskodawców i odrzucały wnioski w przypadku wykrycia zagrożeń dla bezpieczeństwa, w tym zagrożeń praniem pieniędzy; zwraca również uwagę na zagrożenia wynikające z możliwości łączenia rodzin, związane z tym, że członkowie rodzin beneficjentów programów CBI lub RBI mogą uzyskać prawo pobytu lub obywatelstwo przy minimalnych środkach kontroli lub bez kontroli;

198. w tym kontekście wzywa wszystkie państwa członkowskie do zgromadzenia i opublikowania przejrzystych danych dotyczących prowadzonych programów CBI i RBI, w tym liczby odmów i ich przyczyn; wzywa Komisję, by zanim programy te ulegną ostatecznej likwidacji, wydała wytyczne i zapewniła lepsze gromadzenie danych i lepszą wymianę informacji między państwami członkowskimi w kontekście ich programów CBI i RBI, w tym w odniesieniu do wnioskodawców, których wnioski zostały odrzucone ze względów związanych z bezpieczeństwem;

199. uważa, że do momentu ostatecznej likwidacji programów CBI i RBI państwa członkowskie powinny nakładać te same obowiązki na pośredników w ramach tych programów jak na podmioty zobowiązane na mocy przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy, i apeluje do państw członkowskich o zapobieganie konfliktom interesów związanych z programami CBI i RBI, jakie mogą powstać wówczas, gdy prywatne firmy, które pomagają państwu w tworzeniu, zarządzaniu i promocji takich programów jednocześnie doradzają i wspierają wnioskodawców, badając ich kwalifikowalność i wypełniając ich wnioski o obywatelstwo lub prawo pobytu;

200. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie Komisji z dnia 23 stycznia 2019 r. w sprawie programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów w Unii Europejskiej (COM(2019)0012); zwraca uwagę, że w sprawozdaniu tym potwierdzono, że oba rodzaje programów stanowią poważne ryzyko dla państw członkowskich i Unii jako całości, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa, prania pieniędzy, korupcji, obchodzenia przepisów UE i uchylania się od opodatkowania, oraz że to poważne ryzyko dodatkowo pogłębiają niedociągnięcia w zakresie przejrzystości programów i zarządzania nimi; niepokoi się wyrażonymi przez Komisję obawami, że środki podejmowane przez państwa członkowskie nie zawsze ograniczają ryzyko stwarzane przez programy;

201. odnotowuje zamiar powołania przez Komisję grupy ekspertów w celu zajęcia się kwestiami przejrzystości, zarządzania i bezpieczeństwa tych programów; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zobowiązała się do monitorowania skutków programów przyznawania obywatelstwa inwestorom wdrażanych przez państwa objęte ruchem bezwizowym w ramach mechanizmu zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego; wzywa Komisję, by koordynowała wymianę informacji dotyczących odrzuconych wniosków między państwami członkowskimi; wzywa Komisję, by w ramach kolejnej ponadnarodowej oceny ryzyka dokonała oceny ryzyka związanego z handlem obywatelstwem i prawem pobytu; wzywa Komisję, by dokonała oceny zakresu, w jakim te programy były wykorzystywane przez obywateli UE;

4.2. *Wolne porty, składy celne i inne specjalne strefy ekonomiczne*

202. wyraża zadowolenie, że na podstawie przepisów AMLD5 wolne porty staną się zobowiązanymi podmiotami i będą podlegać obowiązkowi spełniania wymogów należytej staranności wobec klienta oraz zgłaszania podejrzanych transakcji jednostkom analityki finansowej;

203. zwraca uwagę, że wolne porty w UE mogą być tworzone na podstawie procedury wolnego obszaru celnego; zwraca uwagę, że wolne obszary celne są wyodrębnionymi obszarami na obszarze celnym Unii, na które można przywozić towary spoza Unii bez należności przywozowych, innych opłat (tj. podatków) i środków polityki handlowej;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

204. przypomina, że wolne porty to składy w wolnych obszarach celnych, które pierwotnie miały służyć jako przestrzeń do magazynowania towarów w tranzycie; ubolewa, że zyskały one popularność jako miejsca składowania aktywów zastępczych, w tym dzieł sztuki, kamieni szlachetnych, antyków, złota i kolekcji win – nierzadko na stałe⁽¹⁾ – i są finansowane z nieznanymi źródłami; podkreśla, że wolne porty lub wolne obszary celne nie mogą być wykorzystywane do celów uchylania się od opodatkowania ani w celu uzyskania takich samych efektów jak w przypadku rajów podatkowych;

205. zwraca uwagę, że poza chęcią bezpiecznego składowania motywacją do korzystania z wolnych portów jest wysoki stopień niejawności i odroczenie płatności należności przywozowych i podatków pośrednich, takich jak VAT lub podatek od użytkownika;

206. podkreśla, że w UE istnieje ponad 80 wolnych obszarów celnych⁽²⁾ oraz tysiące innego rodzaju składów objętych „specjalnymi procedurami składowania” w UE, w szczególności składów celnych, które mogą oferować taki sam stopień niejawności i korzyści podatkowych (w tym związanych z podatkami pośrednimi)⁽³⁾;

207. zwraca uwagę, że na podstawie unijnego kodeksu celnego składy celne mają niemal identyczny status prawny jak wolne porty; w związku z tym zaleca, by całkowicie zrównać ich status z wolnymi portami na podstawie środków prawnych, które mają na celu ograniczenie ryzyka prania pieniędzy i uchylania się od opodatkowania, takich jak AMLD5, uważa, że w składach należy zapewnić wystarczającą liczbę odpowiednio wykwalifikowanych pracowników, tak aby umożliwić przeprowadzanie niezbędnych kontroli operacji realizowanych w ramach tych składów;

208. zwraca uwagę, że ryzyko prania pieniędzy w wolnych portach jest bezpośrednio związane z ryzykiem prania pieniędzy na rynku aktywów zastępczych;

209. zwraca uwagę, że na podstawie dyrektywy DAC5 od 1 stycznia 2018 r. organom ds. podatków bezpośrednich przysługuje „dostęp na żądanie” do szerokiego zbioru informacji odnoszących się do własności rzeczywistej, zgromadzonych na podstawie dyrektywy AMLD; zwraca uwagę, że unijne prawodawstwo dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy opiera się na zaufaniu do wiarygodnych analiz należytej staranności wobec klienta i rzetelnym zgłaszaniu podejrzanych transakcji, które to elementy pełnią funkcje filtrów informacji na potrzeby przeciwdziałania praniu pieniędzy; z niepokojem zauważa, że „dostęp na żądanie” do informacji przechowywanych przez wolne porty może w konkretnych przypadkach mieć bardzo ograniczony zakres⁽⁴⁾;

210. wzywa Komisję do oceny zakresu, w jakim wolne porty i licencje morskie mogą być wykorzystywane do celów uchylania się od opodatkowania⁽⁵⁾; ponadto apeluje do Komisji o przedłożenie wniosku ustawodawczego mającego na celu zapewnienie automatycznej wymiany informacji między właściwymi organami, takimi jak organy ścigania, organy podatkowe i celne oraz Europol, na temat własności rzeczywistej oraz transakcji przeprowadzanych w wolnych portach, składach celnych lub specjalnych strefach ekonomicznych, a także wprowadzenie obowiązku identyfikowalności;

211. wzywa Komisję, aby przedstawiła wniosek mający na celu szybkie wycofanie systemu wolnych portów w UE;

212. zauważa, że zniesienie tajemnicy bankowej doprowadziło do pojawienia się inwestycji w nowe aktywa, takie jak dzieła sztuki, co skutkuje szybkim wzrostem rynku dzieł sztuki w ciągu ostatnich lat; podkreśla, że wolne obszary celne zapewniają im bezpieczne i w znacznym stopniu nienadzorowane miejsce składowania, umożliwiające prowadzenie nieopodatkowanego handlu i ukrywanie własności, a sam rynek dzieł sztuki nadal pozostaje nieuregulowany ze względu na takie czynniki, jak trudności w określeniu cen rynkowych i znalezieniu specjalistów; wskazuje, że łatwiej jest przewieźć np. cenne malowidło na drugi koniec świata niż odpowiadającą mu sumę pieniędzy;

⁽¹⁾ Korver R., „Money Laundering and tax evasion risks in free ports” (Zagrożenia praniem pieniędzy i uchylaniem się od opodatkowania w wolnych portach), EPRS, PE: 627.114, październik 2018 r.; ISBN: 978-92-846-3333-3.

⁽²⁾ Komisja Europejska, wykaz wolnych obszarów celnych.

⁽³⁾ Korver R., op. cit.

⁽⁴⁾ Korver R., op. cit.

⁽⁵⁾ Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania (Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

4.3. *Amnestie podatkowe*

213. przypomina ⁽¹⁾, że należy stosować amnestie ze szczególną ostrożnością lub całkowicie powstrzymać się od ich stosowania, ponieważ stanowią one jedynie źródło łatwego i szybkiego poboru podatków w krótkim okresie, często wprowadzane w celu wyeliminowania luk w przepisach budżetowych, a do tego mogą również zachęcać mieszkańców do uchylania się od opodatkowania i czekania na kolejną amnestię bez podlegania odstrasżającym sankcjom lub karom; apeluje do państw członkowskich stosujących amnestie podatkowe, aby zawsze żądały od beneficjentów wyjaśnienia źródła pochodzenia uprzednio pominiętych środków;

214. apeluje do Komisji o ocenę dotychczasowych programów amnestii podatkowej stosowanych przez państwa członkowskie, a w szczególności oceny odzyskanych dochodów publicznych oraz ich wpływu na zmienność bazy podatkowej w średniej lub dłuższej perspektywie; wzywa państwa członkowskie do zadbania o to, aby istotne dane dotyczące beneficjentów dotychczasowych i przyszłych amnestii podatkowych były należycie udostępniane organom sądowym, organom ścigania i organom podatkowym, a także do zapewnienia zgodności z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz ewentualnego ścigania za inne przestępstwa finansowe;

215. uważa, że Grupa ds. Kodeksu Postępowania (CoC) powinna obowiązkowo przeświecić i zatwierdzić każdy program amnestii podatkowej przed jego wdrożeniem w danym państwie członkowskim; jest zdania, że podatnik lub ostateczny beneficjent rzeczywisty przedsiębiorstwa, który już korzystał z jednej lub większej liczby amnestii podatkowych, nie powinien być już nigdy uprawniony do skorzystania z kolejnej amnestii; apeluje do organów krajowych zarządzających danymi osób, które skorzystały z amnestii podatkowych, aby prowadziły skuteczną wymianę danych z organami ścigania lub innymi właściwymi organami prowadzącymi dochodzenia w sprawie przestępstw innych niż oszustwa podatkowe lub uchylanie się od opodatkowania;

4.4. *Współpraca administracyjna*

216. zwraca uwagę na fakt, że współpraca administracyjna w dziedzinie ram dotyczących opodatkowania bezpośredniego obecnie obejmuje podatników będących zarówno osobami fizycznymi, jak i prawnymi;

217. podkreśla, że międzynarodowe standardy w dziedzinie współpracy administracyjnej są standardami minimalnymi; zauważa zatem, że państwa członkowskie powinny pójść dalej niż tylko przestrzegać tych minimalnych standardów; wzywa państwa członkowskie do dalszych działań na rzecz likwidacji barier dla współpracy administracyjnej i prawnej;

218. wyraża zadowolenie, że wraz z przyjęciem globalnego standardu automatycznej wymiany informacji (AEOI) wprowadzonego pierwszą dyrektywą w sprawie współpracy administracyjnej (DAC1) i uchynieniem dyrektywy o oszczędnościach z 2003 r. utworzono jednolity unijny mechanizm wymiany informacji;

5. *Przeciwdziałanie praniu pieniędzy*

219. podkreśla, że pranie pieniędzy może przybierać rozmaite formy, a prane pieniądze mogą pochodzić z różnych nielegalnych działań, takich jak korupcja, handel bronią, handel ludźmi, handel narkotykami, uchylanie się od opodatkowania i oszustwa, i mogą być wykorzystywane do finansowania terroryzmu; z niepokojem zauważa, że zyski z działalności przestępczej w UE szacuje się na 110 mld EUR rocznie ⁽²⁾, co odpowiada 1 % PKB Unii; podkreśla, że według szacunków Komisji w niektórych państwach członkowskich nawet 70 % przypadków prania pieniędzy ma wymiar transgraniczny ⁽³⁾; ponadto zauważa, że według szacunków ONZ ⁽⁴⁾ skala procederu prania pieniędzy stanowi równowartość 2–5 % światowego PKB, czyli od około 715 mld EUR do 1,87 bln EUR rocznie;

220. podkreśla, że różne niedawne przypadki prania pieniędzy w Unii są powiązane z kapitałem, elitami rządzącymi lub obywatelami, którzy pochodzą z Rosji, a w szczególności ze Wspólnoty Niepodległych Państw (WNP); wyraża zaniepokojenie z powodu zagrożenia dla bezpieczeństwa i stabilności w Europie, z jakim wiążą się nielegalne środki z Rosji

⁽¹⁾ Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania (Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132).

⁽²⁾ From illegal markets to legitimate businesses: the portfolio of organised crime in Europe, (Z nielegalnych rynków do legalnych przedsiębiorstw – przekrój przestępczości zorganizowanej w Europie), sprawozdanie końcowe z projektu Organised Crime Portfolio, marzec 2015 r.

⁽³⁾ <http://www.europarl.europa.eu/news/pl/press-room/20171211PR90024/new-eu-wide-penalties-for-money-laundering>; Wniosek Komisji z dnia 21 grudnia 2016 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy za pomocą środków prawnokarnych (COM(2016)0826).

⁽⁴⁾ UNODC

Wtorek, 26 marca 2019 r.

i krajów WNP, które wchodzą do europejskiego systemu finansowego w celu ich wyprania i dalszego wykorzystania do finansowania działalności przestępczej; podkreśla, że środki te stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa obywateli UE oraz powodują zakłócenia i nierówne warunki konkurencji dla przestrzegających prawa obywateli i przedsiębiorstw; uważa, że oprócz ucieczki kapitału, której nie można ograniczyć bez rozwiązania problemów gospodarczych i administracyjnych kraju pochodzenia, a także prania pieniędzy z przyczyn czysto przestępczych, te wrogie działania, których celem jest osłabienie demokracji europejskich, ich gospodarek i instytucji, są prowadzone na tak wielką skalę, by zdestabilizować kontynent europejski; wzywa do lepszej współpracy między państwami członkowskimi w zakresie kontroli kapitału wprowadzanego do Unii z Rosji;

221. ponawia swój apel⁽¹⁾ o wprowadzenie ogólnounijnych sankcji za naruszenia praw człowieka na wzór amerykańskiej globalnej ustawy Magnickiego, które powinny umożliwiać nakładanie zakazu wydawania wiz oraz ukierunkowanych sankcji, w tym blokowania majątku i udziałów we własności w ramach jurysdykcji UE w odniesieniu do indywidualnych urzędników państwowych lub osób pełniących funkcje publiczne odpowiedzialnych za działania korupcyjne lub poważne naruszenia praw człowieka; z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie przez Parlament sprawozdania w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii Europejskiej⁽²⁾; wzywa do zwiększenia kontroli i nadzoru w bankach nad portfelami nierezydentów oraz ich częściami pochodzącymi z krajów uznanych za stwarzające zagrożenie dla bezpieczeństwa w Unii;

222. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia dyrektyw AMLD4 i AMLD5; podkreśla, że są to istotne kroki ku poprawie skuteczności wysiłków UE służących zwalczaniu prania pieniędzy pochodzących z działalności przestępczej i zwalczaniu finansowania działalności terrorystycznej; zauważa, że unijne ramy przeciwdziałania praniu pieniędzy polegają głównie na prewencyjnym podejściu do prania pieniędzy, ukierunkowanym na wykrywanie i zgłaszanie podejrzanych transakcji;

223. ubolewa, że państwa członkowskie przetransponowały jedynie częściowo lub nie przetransponowały w ogóle dyrektywy AMLD4 do prawa krajowego w wyznaczonym terminie, w związku z czym Komisja była zmuszona wszcząć wobec tych krajów postępowania o uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego, w tym kierować sprawy do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej⁽³⁾; wzywa te państwa członkowskie do szybkiego naprawienia tej sytuacji; wzywa państwa członkowskie w szczególności do tego, by wypełniły swój prawny obowiązek i dotrzymały terminu transpozycji AMLD5 do ustawodawstwa krajowego, wyznaczonego na 10 stycznia 2020 r.; popiera i z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady z dnia 23 listopada 2018 r., w których zachęcono państwa członkowskie do transpozycji AMLD5 do ustawodawstwa krajowego przed upływem terminu wyznaczonego na 2020 r.; wzywa Komisję do pełnego wykorzystania dostępnych instrumentów w celu zapewnienia wsparcia i zadbania o to, by państwa członkowskie należycie przetransponowały i wdrożyły AMLD5 tak szybko, jak to możliwe;

224. przypomina, że należyta staranność wobec klienta stanowi bardzo istotny element realizacji zasady „znaj swojego klienta”, która wymaga, by zobowiązane podmioty prawidłowo identyfikowały swoich klientów oraz źródła ich środków finansowych, a także beneficjentów rzeczywistych aktywów, co obejmuje blokowanie anonimowych kont; ubolewa nad tym, że niektóre instytucje finansowe i powiązane z nimi modele biznesowe aktywnie ułatwiły pranie pieniędzy; wzywa sektor prywatny, aby w miarę możliwości odgrywał aktywną rolę w zwalczaniu finansowania terroryzmu i w zapobieganiu działaniom terrorystycznym; wzywa instytucje finansowe, aby dokonały aktywnego przeglądu swoich procedur wewnętrznych w celu zapobiegania ryzyku prania pieniędzy;

225. przyjmuje z zadowoleniem plan działania przyjęty przez Radę dnia 4 grudnia 2018 r., w tym liczne środki o charakterze nieustawodawczym umożliwiające lepsze zwalczanie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w Unii; zwraca się do Komisji o regularne przekazywanie Parlamentowi bieżących informacji na temat postępów we wdrażaniu tego planu działania;

⁽¹⁾ Zob. na przykład rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2017 r. w sprawie korupcji i praw człowieka w krajach trzecich (Dz.U. C 337 z 20.9.2018, s. 82), pkt 35 i 36 oraz Wyniki 3662. posiedzenia Rady do Spraw Zagranicznych w Brukseli w dniu 10 grudnia 2018 r..

⁽²⁾ Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 14 lutego 2019 r., (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0121).

⁽³⁾ W dniu 19 lipca 2018 r. Komisja postawiła Grecję i Rumunię przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej ze względu na brak transpozycji czwartej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy do prawa krajowego. Irlandia transponowała zaledwie niewielką część przepisów, zatem również została postawiona przed Trybunałem Sprawiedliwości. W dniu 7 marca 2019 r. Komisja przekazała Austrii i Niderlandom uzasadnioną opinię, a Republice Czeskiej, Słowenii, Szwecji, Węgrom, Włochom i Zjednoczonemu Królestwu – wezwanie do usunięcia uchybienia w związku z niepełną transpozycją czwartej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

226. wyraża zaniepokojenie z powodu braku konkretnych procedur oceny i kontroli uczciwości członków Rady Prezesów EBC, w szczególności w przypadku ich oficjalnego oskarżenia o działalność przestępczą; apeluje o wprowadzenie mechanizmów monitorowania i kontroli postępowania i uczciwości członków Rady Prezesów EBC oraz o ich ochronę w przypadku nadużycia władzy ze strony organu powołującego;

227. ubolewa, że błędy systemowe w egzekwowaniu wymogów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy, w połączeniu z nieefektywnym nadzorem, doprowadziły do wielu głośnych przypadków prania pieniędzy w europejskich bankach, co miało związek z systematycznymi naruszeniami podstawowych wymogów z zakresu stosowania zasady „znaj swojego klienta” oraz należytej staranności wobec klienta;

228. przypomina, że zasada „znaj swojego klienta” oraz środki należytej staranności wobec klienta mają zasadnicze znaczenie i powinny obowiązywać przez cały czas trwania relacji biznesowej, a transakcje klientów należy stale i uważnie monitorować pod kątem podejrzanej lub nietypowej działalności; w związku z tym przypomina o ciężącym na zobowiązanych podmiotach obowiązku powiadamiania z własnej inicjatywy krajowych jednostek analityki finansowej o transakcjach, co do których istnieje podejrzenie prania pieniędzy, związku z przestępczością lub finansowaniem terroryzmu; ubolewa nad faktem, że pomimo wysiłków podejmowanych przez Parlament AMLD5 wciąż w ostateczności zezwala na to, by osoby fizyczne, które zajmują stanowiska kierownicze wyższego szczebla, mogły zostać zarejestrowane jako beneficjenci rzeczywisti przedsiębiorstwa lub trustu, podczas gdy rzeczywisty beneficjent rzeczywisty nie jest znany lub gdy osoby te są obiektem podejrzeń; zwraca się do Komisji, aby przy okazji kolejnej rewizji przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy w UE dokonała jasnej oceny wpływu tego przepisu na dostępność wiarygodnych informacji dotyczących własności rzeczywistej w państwach członkowskich, oraz aby zaproponowała jego usunięcie w przypadku stwierdzenia, że przepis ten jest często nadużywany w celu zatajenia tożsamości beneficjentów rzeczywistych;

229. zauważa, że w niektórych państwach członkowskich istnieją niewyjaśnione mechanizmy kontroli majątku, które umożliwiają śledzenie dochodów pochodzących z działalności przestępczej; podkreśla, że mechanizm ten często obejmuje nakaz sądowy zobowiązujący osobę, co do której istnieje uzasadnione podejrzenie, że jest zaangażowana lub ma związek z inną osobą zaangażowaną w poważne przestępstwo, do wyjaśnienia charakteru i zakresu udziału w danym mieniu oraz sposobu jego pozyskania, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że znany dochód osoby wezwanej uzyskany zgodnie z prawem byłby niewystarczający, by umożliwić mu pozyskanie tego mienia; zwraca się do Komisji o dokonanie oceny skutków i wykonalności takiego środka na szczeblu Unii;

230. przyjmuje z zadowoleniem podjętą w niektórych państwach członkowskich decyzję o zakazie emisji akcji na okaziciela i przekształceniu tych istniejących w imienne papiery wartościowe; zwraca się do państw członkowskich o rozważenie potrzeby wprowadzenia w ich jurysdykcjach podobnych środków w świetle nowych przepisów AMLD5 dotyczących zgłaszania beneficjentów rzeczywistych i zidentyfikowanych zagrożeń;

231. podkreśla pilną potrzebę stworzenia skuteczniejszego systemu komunikacji i wymiany informacji między organami sądowymi w Unii, zastępującego tradycyjne narzędzia wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych, które wiążą się z długimi i uciążliwymi procedurami, a tym samym mają niekorzystny wpływ na dochodzenia w sprawie prania pieniędzy i innych poważnych przestępstw; ponownie apeluje do Komisji o ocenę konieczności podjęcia działań ustawodawczych w tym zakresie;

232. wzywa Komisję do dokonania oceny roli takich porozumień prawnych jak spółki celowe, podmioty specjalnego przeznaczenia i trusty celowe o charakterze innym niż charytatywny, oraz związanych z nimi szczególnych zagrożeń pod względem prania pieniędzy, zwłaszcza na terenie Zjednoczonego Królestwa oraz w obrębie terytoriów zależnych i zamorskich Korony Brytyjskiej, a także do przedstawienia Parlamentowi odnośnego sprawozdania;

233. wzywa państwa członkowskie do pełnego przestrzegania przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy podczas emisji obligacji skarbowych na rynkach finansowych; uważa, że w przypadku takich operacji finansowych należy bezwzględnie zachować należytą staranność;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

234. zwraca uwagę, że tylko w czasie obowiązywania mandatu komisji TAX3 ujawniono trzy godne potępienia przypadki prania pieniędzy za pośrednictwem unijnych banków; ING Bank N.V. ostatnio przyznał się do poważnych zaniedbań w stosowaniu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy/finansowaniu terroryzmu i w ramach ugody z holenderską prokuraturą zgodził się zapłacić 775 mln EUR kary⁽¹⁾; ABLV Bank na Łotwie rozpoczął dobrowolną likwidację, kiedy amerykańska sieć ds. ścigania przestępstw finansowych (United States Financial Crimes Enforcement Network – FinCEN) zaproponowała obłożenie ABLV zakazem posiadania rachunku korespondencyjnego w Stanach Zjednoczonych ze względu na podejrzenie prania pieniędzy⁽²⁾, a Danske Bank w toku dochodzenia obejmującego 15 000 klientów i 9,5 mln transakcji powiązanych z jego estońską filią przyznał, że poważne zaniedbania w zarządzaniu bankiem i systemach kontrolnych umożliwiły wykorzystywanie jego estońskiej filii do przeprowadzania podejrzanych transakcji⁽³⁾;

235. z niepokojem zauważa, że afera „pralnia Trojki” pokazała również publicznie, w jaki sposób 4,6 mld USD z Rosji i innych państw przeszło przez europejskie banki i przedsiębiorstwa; podkreśla, że w centrum skandalu znajduje się Trojka Dialog, niegdyś jeden z największych rosyjskich prywatnych banków inwestycyjnych, oraz sieć, która prawdopodobnie umożliwiła rosyjskiej elicie rządzącej potajemne wykorzystanie nielegalnych dochodów do nabycia akcji w przedsiębiorstwach państwowych, zakupu nieruchomości w Rosji i poza jej granicami, a także zakupu towarów luksusowych; ubolewa ponadto nad faktem, że według doniesień w podejrzanych transakcjach miały swój udział europejskie banki, takie jak Danske Bank, Swedbank AB, Nordea Bank Abp, ING Groep NV, Credit Agricole SA, Deutsche Bank AG, KBC Group NV, Raiffeisen Bank International AG, ABN Amro Group NV, Cooperatieve Rabobank U.A. oraz holenderski oddział Turkiye Garanti Bankasi A.S.;

236. zwraca uwagę, że w estońskiej filii Danske Bank dokonywano transakcji przychodzących i wychodzących o wartości nawet 200 mld EUR⁽⁴⁾, a bank nie wdrożył odpowiednich wewnętrznych procedur przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz identyfikacji klientów, co później przyznał sam bank, a potwierdziły to zarówno duńskie, jak i estońskie organy nadzoru finansowego; uważa że to zaniedbanie dowodzi kompletnego braku odpowiedzialności ze strony zarówno banku, jak i właściwych organów krajowych; wzywa właściwe banki do przeprowadzenia pilnych ocen odpowiedniości procedur przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz identyfikacji klientów we wszystkich europejskich bankach w celu zapewnienia prawidłowego wdrożenia unijnego ustawodawstwa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy;

237. ponadto zwraca uwagę, że ustalono, iż 6 200 klientów estońskiej filii Danske Bank było uwikłanych w podejrzone transakcje, około 500 klientów było powiązanych z upublicznonymi systemami prania pieniędzy, 177 klientów miało związek ze skandalem znanym jako „rosyjska pralnia”, 75 ze skandalem „azerska pralnia”, a 53 klientów to spółki o wspólnych adresach i zarządach⁽⁵⁾; wzywa właściwe organy krajowe do sprawdzenia, dokąd przekazano docelowo środki z transakcji 6 200 klientów estońskiej filii Danske Bank, które uznano za podejrzone, aby potwierdzić, że prane pieniądze nie zostały wykorzystane do dalszej działalności przestępczej; wzywa właściwe organy krajowe do należytej współpracy w tym zakresie, ponieważ łańcuchy podejrzanych transakcji mają wyraźny wymiar transgraniczny;

238. podkreśla, że EBC cofnął licencję bankową maltańskiemu bankowi Pilatus Bank po aresztowaniu w USA Alego Sadra Hashemiego Nejada, prezesa i jedyne go udziałowca banku Pilatus Bank, pod zarzutem m.in. prania pieniędzy; podkreśla, że EUNB uznał, iż maltańska jednostka analityki finansowej naruszyła unijne prawo, ponieważ nie prowadziła skutecznego nadzoru nad działalnością Pilatus Banku, m.in. z uwagi na niedociągnięcia proceduralne oraz niepodejmowanie czynności nadzorczych; zwraca uwagę, że w dniu 8 listopada 2018 r. Komisja skierowała formalną opinię do maltańskiej jednostki analityki finansowej, w której wezwała ją do podjęcia dodatkowych środków w celu wywiązania się ze swoich zobowiązań prawnych⁽⁶⁾; wzywa maltańską jednostkę analityki finansowej do podjęcia działań w celu zastosowania się do odpowiednich zaleceń;

⁽¹⁾ Informacja na stronie holenderskiej prokuratury z dnia 4 września 2018 r.

⁽²⁾ Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Dział ds. Wspierania Zarządzania Gospodarczego, pogłębiona analiza zatytułowana „Money laundering – Recent cases from a EU banking supervisory perspective” (Pranie pieniędzy – najnowsze przypadki z perspektywy unijnego nadzoru bankowego), kwiecień 2018 r., PE 614.496.

⁽³⁾ Bruun & Højle: Report on the Non-Resident Portfolio at Danske Bank's Estonian Branch (Sprawozdanie w sprawie portfela nierezzydentów w estońskiej filii Danske Bank), Kopenhaga, 19 września 2018 r.

⁽⁴⁾ Ibid.

⁽⁵⁾ Ibid.

⁽⁶⁾ Opinia Komisji z dnia 8 listopada 2018 r. skierowana do jednostki analityki finansowej Malty, na podstawie art. 17 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, w sprawie działań niezbędnych do zapewnienia zgodności z prawem Unii (C(2018)7431).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

239. zwraca uwagę na pismo skierowane przez Stałego Przedstawiciela Malty przy UE do komisji TAX3 w odpowiedzi na obawy komisji dotyczące domniemanego udziału niektórych obywateli maltańskich zajmujących eksponowane stanowiska polityczne w potencjalnej nowej aferze dotyczącej prania pieniędzy i uchylania się od opodatkowania związanej z przedsiębiorstwem z siedzibą w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (ZEA) o nazwie „17 Black”⁽¹⁾; ubolewa z powodu braku precyzji w otrzymanych odpowiedziach; wyraża zaniepokojenie z powodu widocznego braku działań politycznych ze strony władz maltańskich; jest szczególnie zaniepokojony faktem, że według doniesień w aferę „17 Black” zamieszane są prawdopodobnie osoby zajmujące stanowiska polityczne na najwyższych szczeblach rządu Malty; wzywa władze maltańskie, aby zwróciły się do ZEA – w formie listów w sprawie pomocy prawnej – o przedstawienie dowodów; wzywa ZEA do współpracy z władzami maltańskimi i europejskimi oraz do dopilnowania, by fundusze zamrożone na rachunkach bankowych 17 Black pozostały zamrożone do czasu przeprowadzenia szczegółowego dochodzenia; w szczególności podkreśla wyraźny brak niezależności zarówno maltańskiej jednostki analityki finansowej, jak i maltańskiego komendanta policji; ubolewa nad tym, że dotychczas nie podjęto żadnych działań wobec osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne zamieszanych w afery korupcyjne; podkreśla, że prowadzone przez Maltę dochodzenia skorzystałyby na utworzeniu wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego, w oparciu o umowę ad hoc⁽²⁾, gdyż w ten sposób można by rozwiązać poważne wątpliwości dotyczące niezależności i jakości toczących się dochodzeń krajowych, przy wsparciu Europolu i Eurojustu;

240. zwraca uwagę, że dziennikarka śledcza Daphne Caruana Galizia została zamordowana w czasie gdy pracowała nad sprawą największego wycieku informacji, z jakim kiedykolwiek miała do czynienia, którego źródłem były serwery ElectroGas, firmy eksploatującej elektrownię na Malcie; zwraca ponadto uwagę, że właścicielem firmy 17 Black, która miała przekazać duże kwoty pieniędzy osobom zajmującym eksponowane stanowiska polityczne na Malcie odpowiedzialnym za tę elektrownię, jest dyrektor i akcjonariusz ElectroGas;

241. wyraża zaniepokojenie z powodu upowszechnienia prania pieniędzy w kontekście innych form działalności gospodarczej, w szczególności zjawiska tzw. „fruwających pieniędzy” i „wiadomych ulic”; podkreśla, że większa koordynacja i współpraca między lokalnymi i regionalnymi organami administracyjnymi i organami ścigania jest niezbędna do rozwiązywania tych problemów w europejskich miastach;

242. ma świadomość, że na aktualnie obowiązujące ramy prawne przeciwdziałania praniu pieniędzy składały się dyrektywy oraz ramy te oparte są na minimalnej harmonizacji, co doprowadziło do rozbieżnych krajowych praktyk w zakresie nadzoru i egzekwowania prawa w państwach członkowskich; apeluje do Komisji, aby w kontekście przyszłego przeglądu ustawodawstwa w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oceniła, w ramach wymaganej oceny skutków, czy rozporządzenie nie byłoby bardziej odpowiednim rodzajem aktu prawnego niż dyrektywa; apeluje w tym kontekście o szybkie przekształcenie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy do postaci rozporządzenia, jeżeli takie będzie zalecenie wynikające z oceny skutków;

5.1. Współpraca między organami nadzoru w zakresie przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz organami nadzoru ostrożnościowego w Unii Europejskiej

243. wyraża zadowolenie, że po ostatnich przypadkach naruszeń lub zarzutów dotyczących naruszeń przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy przewodniczący Komisji w swoim orędziu o stanie Unii z 12 września 2018 r. zapowiedział działania uzupełniające;

244. apeluje o niezbędną wzmożoną kontrolę oraz ciągły nadzór nad członkami zarządów i udziałowcami instytucji kredytowych, firm inwestycyjnych i zakładów ubezpieczeń w UE oraz podkreśla w szczególności trudności związane z unieważnianiem licencji bankowych lub równoważnych pozwoleń specjalnych;

245. popiera prace podjęte przez wspólną grupę roboczą, składającą się z przedstawicieli Dyrekcji Generalnej KE ds. Sprawiedliwości i Konsumentów, Dyrekcji Generalnej KE ds. Stabilności Finansowej, Usług Finansowych i Unii Rynków Kapitałowych, EBC, Europejskich Urzędów Nadzoru oraz przewodniczącego podkomisji ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy Wspólnego Komitetu Europejskich Urzędów Nadzoru, które to prace służą wykrywaniu bieżących nieprawidłowości oraz proponowaniu środków umożliwiających skuteczną współpracę, koordynację i wymianę informacji między organami nadzoru i organami ścigania;

⁽¹⁾ Pismo Stałego Przedstawiciela Malty przy UE z dnia 20 grudnia 2018 r. w odpowiedzi na pismo przewodniczącego komisji TA X 3 z dnia 7 grudnia 2018 r.

⁽²⁾ Oparta na załączniku do rezolucji Rady w sprawie wzoru umowy o powołaniu wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego (Dz.U. C 18 z 19.1.2017, s. 1).;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

246. uznaje, że bieżący poziom koordynacji nadzoru nad instytucjami finansowymi w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w szczególności w sytuacjach o zasięgu transgranicznym, jest niewystarczający, by móc sprostać aktualnym wyzwaniom w tym sektorze, a zdolność Unii do egzekwowania skoordynowanych przepisów oraz praktyk w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy jest aktualnie niedostateczna;

247. apeluje o przeprowadzenie oceny długoterminowych celów służących polepszeniu ram prawnych z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, o której wspomniano w „Dokumencie otwierającym debatę na temat możliwych elementów planu działania dotyczącego sprawnej współpracy między organami nadzoru w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz organami nadzoru ostrożnościowego w Unii Europejskiej”⁽¹⁾, m.in. celu utworzenia na poziomie UE mechanizmu lepszej koordynacji działalności organów nadzorujących instytucje finansowe w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, zwłaszcza w sytuacjach, gdy istnieją obawy, że ww. procedury mogą mieć zasięg transgraniczny, a także celu ewentualnej centralizacji nadzoru w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy w ramach istniejącego lub nowego organu Unii uprawnionego do egzekwowania zharmonizowanych przepisów oraz praktyk w państwach członkowskich; popiera dalsze wysiłki na rzecz centralizacji nadzoru w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i uważa, że w przypadku ustanowienia takiego mechanizmu należy przeznaczyć na niego wystarczające zasoby ludzkie i finansowe, tak aby jego zadania mogły być skutecznie realizowane;

248. przypomina, że EBC posiada uprawnienia do cofania pozwoleń instytucjom kredytowym w przypadkach poważnych naruszeń przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, oraz odpowiada za takie cofanie pozwoleń; zauważa jednak, że EBC jest całkowicie zależny od informacji przekazywanych przez krajowe organy nadzoru ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy w odniesieniu do takich naruszeń ujawnionych przez organy krajowe; w związku z tym wzywa krajowe organy nadzoru ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy, aby w sposób terminowy udostępniały EBC wysokiej jakości informacje, co umożliwi EBC właściwe wykonywanie jego zadań; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje wielostronną umowę w sprawie praktycznych zasad wymiany informacji między EBC a wszystkimi właściwymi organami odpowiedzialnymi za nadzorowanie przestrzegania przez instytucje kredytowe i finansowe obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w ramach AMLD4;

249. podkreśla, że nadzór ostrożnościowy i nadzór prowadzony z myślą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy nie mogą być rozpatrywane odrębnie; podkreśla, że Europejskie Urzędy Nadzoru mają ograniczone możliwości odgrywania bardziej znaczącej roli w walce z praniem pieniędzy ze względu na swoje struktury decyzyjne, brak uprawnień i ograniczone zasoby; podkreśla, że EUNB powinien przejąć wiodącą rolę w tej walce, a jednocześnie ściśle koordynować działania z Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) oraz Europejskim Urzędem Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA), a zatem powinien być w trybie pilnym wyposażony w wystarczające zasoby ludzkie i materialne, aby skutecznie przyczynić się do spójnego i skutecznego zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy, w tym poprzez przeprowadzanie ocen ryzyka właściwych organów i dokonywanie przeglądów w ramach jego ogólnych ram; wzywa do szerszego nagłaśniania tych przeglądów, a w szczególności do systematycznego przekazywania Parlamentowi i Radzie odpowiednich informacji w przypadku poważnych braków zidentyfikowanych na szczeblu krajowym lub unijnym⁽²⁾;

250. zwraca uwagę na coraz istotniejszą rolę krajowych organów nadzoru finansowego; wzywa Komisję, aby po konsultacjach z EUNB zaproponowała mechanizmy ułatwiające ściślejszą współpracę i koordynację między organami nadzoru finansowego; apeluje o to, aby w dłuższej perspektywie bardziej zharmonizowano praktyki nadzorcze różnych krajowych organów nadzoru w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy;

251. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji z 12 września 2018 r. w sprawie wzmocnienia unijnych ram dotyczących nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami finansowymi oraz nadzoru nad tymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy (COM(2018)0645) oraz zawartą w nim propozycję dotyczącą przeglądu Europejskich Urzędów Nadzoru w celu wzmocnienia konwergencji praktyk nadzorczych; uważa, że EUNB powinien odgrywać wiodącą, koordynującą i monitorującą rolę na szczeblu Unii, aby skutecznie chronić system finansowy przed praniem pieniędzy i ryzykiem finansowania terroryzmu, ze względu na niepożądane potencjalne skutki systemowe dla stabilności finansowej Unii, które mogą wynikać z nadużyć w sektorze finansowym w celu prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, oraz w świetle zdobytego już przez EUNB doświadczenia w zakresie ochrony sektora bankowego przed takimi nadużyciami jako organ odpowiedzialny za nadzór nad wszystkimi państwami członkowskimi;

(1) Reflection paper on possible elements of a Roadmap for seamless cooperation between Anti Money Laundering and Prudential Supervisors in the European Union, 31 sierpnia 2018 r.

(2) W czasie głosowania w komisji TAX3 w dniu 27 lutego 2019 r. negocjacje międzyinstytucjonalne były nadal w toku.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

252. zwraca uwagę na obawy EUNB w odniesieniu do wdrażania dyrektywy 2013/36/UE w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych) ⁽¹⁾; przyjmuje z zadowoleniem sugestie EUNB, aby usunąć niedoskonałości wynikające z obecnych unijnych ram prawnych; wzywa państwa członkowskie do szybkiej transpozycji do prawa krajowego niedawno przyjętych zmian do dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych;

5.2. Współpraca jednostek analityki finansowej

253. przypomina, że zgodnie z AMLD5 państwa członkowskie są zobowiązane do utworzenia automatycznych scentralizowanych mechanizmów umożliwiających szybką identyfikację posiadaczy rachunków bankowych i płatniczych oraz do zadbania o to, by każda jednostka analityki finansowej mogła terminowo dostarczyć innej jednostce analityki finansowej informacje przechowywane w scentralizowanych mechanizmach; podkreśla znaczenie terminowego dostępu do informacji, aby zapobiegać przestępstwom finansowym i umarzaniu dochodzeń; wzywa państwa członkowskie do przyspieszenia tworzenia takich mechanizmów, aby jednostki analityki finansowej mogły skutecznie współpracować ze sobą przy wykrywaniu i zwalczaniu prania pieniędzy; usilnie zachęca jednostki analityki finansowej państw członkowskich do korzystania z systemu FIU.net; zwraca uwagę na znaczenie ochrony danych również w tym obszarze;

254. uważa, że w celu skutecznego wsparcia walki z praniem pieniędzy należy koniecznie wyposażyć krajowe jednostki analityki finansowej w odpowiednie zasoby i zdolności;

255. podkreśla, że w celu skutecznej walki z praniem pieniędzy nieodzowna jest współpraca nie tylko pomiędzy jednostkami analityki finansowej państw członkowskich, ale także między nimi a równoważnymi jednostkami z państw trzecich; odnotowuje porozumienia polityczne w sprawie negocjacji międzyinstytucjonalnych ⁽²⁾ w celu przyszłego przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej zasady ułatwiające korzystanie z informacji finansowych i innych informacji w celu zapobiegania niektórym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie i ich ścigania oraz uchylającej decyzję Rady 2000/642/JHA;

256. wzywa Komisję do opracowania wyspecjalizowanych szkoleń dla jednostek analityki finansowej, w szczególności w kontekście bardziej ograniczonych zdolności w niektórych państwach członkowskich; zwraca uwagę na wkład Grupy Egmont, która skupia 159 jednostek analityki finansowej i ma na celu wzmocnienie ich współpracy operacyjnej, zachęcając do kontynuacji i realizacji wielu projektów; oczekuje na ocenę Komisji dotyczącą ram współpracy jednostek analityki finansowej z państwami trzecimi oraz przeszkód i możliwości w zakresie zacieśnienia współpracy między jednostkami analityki finansowej w Unii, w tym możliwości ustanowienia mechanizmu koordynacji i wsparcia; przypomina, że ocena ta powinna być gotowa do dnia 1 czerwca 2019 r.; zwraca się do Komisji, by rozważyła wykorzystanie tej okazji do przedstawienia wniosku ustawodawczego dotyczącego utworzenia jednostki analityki finansowej UE, tak aby powstał ośrodek wspólnych prac dochodzeniowych i koordynacji dysponujący własnym zakresem autonomii i kompetencji dochodzeniowych w sprawach transgranicznej przestępczości finansowej, a także mechanizm wczesnego ostrzegania; jest zdania, że jednostce analityki finansowej UE powinna przyspać szeroko rozumiana rola koordynacyjna oraz rola polegająca na udzielaniu pomocy i wsparcia jednostkom analityki finansowej państw członkowskich w sprawach transgranicznych, aby umożliwić szeroką wymianę informacji, wspólną analizę spraw transgranicznych i sprawną koordynację prac;

257. apeluje do Komisji o czynne zaangażowanie się wspólnie z państwami członkowskimi w poszukiwanie mechanizmów mogących ulepszyć i usprawnić współpracę między jednostkami analityki finansowej państw członkowskich a równoważnymi jednostkami z państw trzecich; apeluje do Komisji o podjęcie odpowiednich działań w tym zakresie na forach międzynarodowych takich jak OECD i Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniądzy (FATF); uważa, że w każdym ewentualnie wynikłym porozumieniu należy odpowiednio zadbać o kwestię ochrony danych osobowych;

258. wzywa Komisję do opracowania sprawozdania skierowanego do Parlamentu i Rady oceniającego, czy różnice w statusie i organizacji między jednostkami analityki finansowej państw członkowskich utrudniają współpracę w walce z poważnymi przestępstwami o charakterze transgranicznym;

⁽¹⁾ Pismo skierowane do Tiiny Astoli z dnia 24 września 2018 r. w sprawie wniosku o zbadanie możliwego naruszenia prawa Unii na mocy art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

⁽²⁾ COM(2018)0213.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

259. zwraca uwagę, że brak jednolitego formatu zgłoszeń podejrzanych transakcji oraz jednolitych progów dla takich zgłoszeń w państwach członkowskich, także w odniesieniu do różnych podmiotów zobowiązanych, utrudnia przetwarzanie i wymianę informacji między jednostkami analityki finansowej; wzywa Komisję, aby przy wsparciu EUNB przeanalizowała mechanizmy, które pozwoliłyby jak najszybciej stworzyć ustandaryzowane formaty sprawozdawcze dla podmiotów zobowiązanych w celu ułatwienia i usprawnienia przetwarzania i wymiany informacji między jednostkami analityki finansowej w sprawach o wymiarze transgranicznym, a także aby rozważyła ustandaryzowanie progów zgłaszania podejrzanych transakcji;

260. wzywa Komisję do zbadania możliwości stworzenia zautomatyzowanego systemu wyszukiwania zgłoszeń podejrzanych transakcji, za pomocą którego jednostki analityki finansowej państw członkowskich mogłyby odnaleźć transakcje oraz ich inicjatorów i odbiorców, których wielokrotnie zgłaszano jako podejrzanych w różnych państwach członkowskich;

261. zachęca właściwe organy oraz jednostki analityki finansowej do współpracy z instytucjami finansowymi i innymi zobowiązanymi podmiotami w celu ulepszenia systemu zgłaszania podejrzanych działań oraz w celu ograniczenia „zgłaszania defensywnego”, co pomoże zadbać o to, by jednostki analityki finansowej otrzymywały bardziej użyteczne, konkretne i wyczerpujące informacje, które umożliwią im należyte wykonywanie obowiązków, a zarazem zagwarantuje zgodność z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych;

262. przypomina o znaczeniu rozwijania ulepszonych kanałów dialogu, komunikacji i wymiany informacji między organami publicznymi i konkretnymi zainteresowanymi stronami z sektora prywatnego, powszechnie znanych jako partnerstwa publiczno-prywatne (PPP), w szczególności dla podmiotów zobowiązanych na mocy AMLD, oraz zwraca uwagę na istnienie i pozytywne wyniki jedyne transnarodowe PPP, tj. partnerstwa publiczno-prywatnego Europolu ds. informacji finansowych, które wspiera strategiczną wymianę informacji między bankami, jednostkami analityki finansowej, organami ścigania i krajowymi organami regulacyjnymi we wszystkich państwach członkowskich;

263. wspiera ciągłą poprawę wymiany informacji między jednostkami analityki finansowej a organami ścigania, w tym Europol; uważa, że należy ustanowić takie partnerstwo w dziedzinie nowych technologii, w tym aktywów wirtualnych, aby sformalizować istniejące wcześniej działania w państwach członkowskich; wzywa Europejską Radę Ochrony Danych (EROD) do zapewnienia dodatkowych wyjaśnień podmiotom działającym na rynku, które przetwarzają dane osobowe w ramach swych obowiązków należytej staranności, aby umożliwić im przestrzeganie odpowiednich przepisów dotyczących ochrony danych;

264. podkreśla, że zwiększenie i poprawa współpracy między krajowymi organami nadzoru a jednostkami analityki finansowej ma kluczowe znaczenie dla skutecznego zwalczania prania pieniędzy i uchylania się od opodatkowania; podkreśla ponadto, że zwalczanie prania pieniędzy i uchylania się od opodatkowania wymaga również właściwej współpracy między jednostkami analityki finansowej i organami celnymi;

265. wzywa Komisję do przedstawienia sprawozdania w sprawie obecnego status quo i usprawnień dokonanych w jednostkach analityki finansowej państw członkowskich w odniesieniu do rozpowszechniania, wymiany i przetwarzania informacji, zgodnie z zaleceniami komisji PANA⁽¹⁾ oraz sprawozdaniem sporządzonym w ramach platformy jednostek analityki finansowej państw członkowskich;

5.3. *Zobowiązane podmioty (zakres)*

266. wyraża zadowolenie, że w AMLD5 rozszerzono listę zobowiązanych podmiotów o podmioty zajmujące się świadczeniem usług wymiany walut pomiędzy walutami wirtualnymi a walutami fiducyjnymi, dostawców kont walut wirtualnych, podmioty zajmujące się handlem dziełami sztuki i wolne porty;

267. apeluje do Komisji o podjęcie działań w celu lepszego egzekwowania środków należytej staranności wobec klienta; w szczególności w celu lepszego wyjaśnienia, że odpowiedzialność za prawidłowe stosowanie środków należytej staranności wobec klienta, nawet w przypadku ich outsourcingu, zawsze spoczywa na podmiocie zobowiązanym, jak również o przyjęcie przepisów dotyczących kar w przypadkach zaniedbań lub konfliktów interesów w przypadku outsourcingu; podkreśla, że na mocy AMLD5 podmioty zobowiązane mają prawny obowiązek przeprowadzania

(¹) Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania (Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

wzmocnionych kontroli i systematycznego przedstawiania sprawozdań w przypadku stosowania procedur należytej staranności wobec klienta związanych z relacjami biznesowymi lub transakcjami obejmującymi państwa wskazane przez Komisję jako państwa trzecie wysokiego ryzyka do celów prania pieniędzy;

5.4. Rejestry

268. z zadowoleniem przyjmuje przyznanie organom podatkowym na mocy dyrektywy DAC5 dostępu do informacji o własności rzeczywistej oraz innych informacji dotyczących należytej staranności wobec klienta; przypomina, że taki dostęp jest konieczny do tego, by organy podatkowe mogły należycie wykonywać swoje obowiązki.

269. zwraca uwagę, że unijne przepisy w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy zobowiązują państwa członkowskie do tworzenia centralnych rejestrów zawierających kompletne dane o własności rzeczywistej w odniesieniu do spółek i trustów z zapewnieniem ich wzajemnego połączenia; wyraża zadowolenie, że AMLD5 zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia dostępności informacji o własności rzeczywistej we wszystkich sprawach dla każdego członka społeczeństwa;

270. zauważa jednocześnie, że w odniesieniu do trustów rejestry krajowe będą z zasady dostępne wyłącznie dla osób, które wykażą istnienie uzasadnionego interesu w uzyskaniu dostępu; podkreśla, że państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o publicznym udostępnianiu rejestrów własności rzeczywistej dotyczącej trustów, co zalecał już Parlament; zachęca państwa członkowskie do ustanowienia ogólnodostępnych i otwartych rejestrów danych; przypomina, że wysokość opłat, które mogą one nałożyć, nie powinna przekraczać kosztów administracyjnych związanych z udostępnianiem informacji, w tym kosztów utrzymania i rozwoju rejestrów;

271. podkreśla, że Komisja powinna zadbać o wzajemne połączenie rejestrów beneficjentów rzeczywistych; uważa, że Komisja powinna ściśle monitorować funkcjonowanie połączonego systemu oraz oceniać w rozsądnym terminie, czy działa on prawidłowo i czy wymaga uzupełnienia o unijny publiczny rejestr beneficjentów rzeczywistych lub o inne instrumenty, które mogłyby skutecznie zaradzić ewentualnym niedociągnięciom; wzywa Komisję, aby w międzyczasie opracowała i wydała wytyczne techniczne w celu wsparcia konwergencji formatu, interoperacyjności i wzajemnych połączeń rejestrów państw członkowskich; jest zdania, że własność rzeczywista trustów powinna mieć taki sam poziom przejrzystości jak w przypadku przedsiębiorstw na mocy AMLD5, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiednich zabezpieczeń;

272. jest zaniepokojony tym, że informacje zawarte w rejestrach beneficjentów rzeczywistych nie zawsze są wystarczające i/lub dokładne; wzywa państwa członkowskie do zadbania o to, aby rejestry beneficjentów rzeczywistych zawierały mechanizmy weryfikacyjne w celu zagwarantowania dokładności danych; wzywa Komisję, aby podczas dokonywanych przeglądów oceniła mechanizmy weryfikacyjne i rzetelność danych;

273. apeluje o ściślejszą i dokładniejszą definicję beneficjentów rzeczywistych w celu zapewnienia odpowiedniej identyfikacji wszystkich osób fizycznych, do których ostatecznie należy własność lub kontrola nad osobami prawnymi;

274. ponawia apel o przyjęcie jasnych zasad ułatwiających bezpośrednią identyfikację beneficjentów rzeczywistych, w tym nałożenie na trusty i podobne porozumienia obowiązku potwierdzenia ich istnienia na piśmie oraz obowiązku rejestracji w państwie członkowskim, w którym dany trust został utworzony, w którym jest zarządzany lub w którym prowadzi działalność;

275. podkreśla problem prania pieniędzy poprzez inwestycje w nieruchomości w europejskich miastach za pośrednictwem zagranicznych firm przykrywek; przypomina, że Komisja powinna ocenić konieczność i proporcjonalność harmonizacji informacji zawartych w rejestrach gruntów i nieruchomości, a także ocenić potrzebę wzajemnego połączenia tych rejestrów; zwraca się do Komisji, aby w razie potrzeby dołączyła do sprawozdania wniosek ustawodawczy; jest zdania, że państwa członkowskie powinny zapewnić publiczny dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych gruntów i nieruchomości;

276. potwierdza swoje stanowisko w sprawie utworzenia rejestrów beneficjentów rzeczywistych w odniesieniu do umów ubezpieczenia na życie, jak zaproponowano podczas negocjacji międzyinstytucjonalnych dotyczących AMLD5; zwraca się do Komisji o dokonanie oceny wykonalności i konieczności udostępnienia właściwym organom informacji o beneficjentach rzeczywistych umów ubezpieczenia na życie i instrumentów finansowych;

277. zwraca uwagę, że zgodnie z AMLD5 Komisja zobowiązana jest przeprowadzić analizę wykonalności specjalnych środków i mechanizmów na szczeblu Unii i państw członkowskich umożliwiających gromadzenie informacji o beneficjentach rzeczywistych podmiotów o charakterze korporacyjnym i innych podmiotów prawnych utworzonych poza Unią oraz dostęp do tych informacji; apeluje do Komisji, by w przypadku pozytywnego wyniku analizy wykonalności przedstawiła wniosek ustawodawczy w sprawie rzeczonych mechanizmów;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

5.5. Zagrożenia technologiczne i kryptoaktywa, w tym waluty wirtualne i kryptowaluty

278. zwraca uwagę na pozytywny potencjał nowych technologii zdecentralizowanej księgi rachunkowej (DLT) takich jak technologia łańcucha bloków; jednocześnie zwraca uwagę, że coraz częstsze nadużycia nowych metod płatności i przekazu opartych na tych technologiach w celu prania zysków z działalności przestępczej oraz popełniania innych przestępstw finansowych; uznaje potrzebę monitorowania szybkiego postępu technologicznego w celu dopilnowania, by przepisy skutecznie regulowały kwestie nadużywania nowych technologii oraz anonimowości, która sprzyja działalności przestępczej, nie ograniczając zarazem jej pozytywnych aspektów;

279. apeluje do Komisji, aby dokładnie przyjrzała się kryptograczom, którzy wciąż jeszcze nie podlegają unijnym przepisom AML, i w razie potrzeby rozszerzyła wykaz podmiotów zobowiązanych, w szczególności dostawców usług z dziedziny transakcji obejmujących wymianę co najmniej jednej waluty wirtualnej; wzywa w międzyczasie państwa członkowskie do jak najszybszej transpozycji przepisów AMLD5, które nakładają na dostawców kont waluty wirtualnej i usług wymiany waluty wirtualnej obowiązek identyfikacji swoich klientów, by utrudnić anonimowe wykorzystywanie walut wirtualnych;

280. apeluje do Komisji o uważne śledzenie postępu technologicznego, w tym szybkiego rozwoju innowacyjnych modeli biznesowych FinTech i przyjmowania się powstających technologii takich jak SI, DLT, inteligentne przetwarzanie danych (*cognitive computing*) czy uczenie maszynowe, z myślą o ocenie zagrożeń technologicznych i potencjalnych luk oraz zwiększeniu odporności na cyberataki lub awarie systemu, w szczególności dzięki promowaniu ochrony danych; zachęca właściwe organy i Komisję do dokonania gruntownej oceny możliwego ryzyka systemowego związanego z aplikacjami DLT;

281. podkreśla, że rozwój i wykorzystanie kryptoaktywów to trend długoterminowy, który najprawdopodobniej utrzyma się i nasili w nadchodzących latach, w szczególności używanie wirtualnych monet do różnych celów, takich jak finansowanie przedsiębiorstw; wzywa Komisję do przygotowania odpowiednich unijnych ram w celu ukierunkowania tych zmian, w oparciu o prace prowadzone zarówno na szczeblu międzynarodowym, jak i na poziomie organów europejskich takich jak ESMA; uważa, że ramy te powinny zapewniać niezbędne zabezpieczenia przed szczególnymi zagrożeniami, jakie stwarzają kryptoaktywa, nie powstrzymując zarazem innowacji;

282. zauważa w szczególności, że brak przejrzystości kryptoaktywów może być wykorzystywany, by ułatwiać pranie pieniędzy i uchylanie się od opodatkowania; wzywa w związku z tym Komisję do określenia jasnych wytycznych co do warunków, jakie muszą być spełnione, aby kryptoaktywa mogły zostać uznane za istniejący lub nowy instrument finansowy w rozumieniu MiFID 2, oraz okoliczności, w których przepisy unijne mają zastosowanie do pierwszych ofert kryptowalutowych;

283. wzywa Komisję, by rozważyła możliwość zakazania niektórych środków zapewniających anonimowość w przypadku konkretnych kryptoaktywów, a w razie uznania zakazu za konieczny rozważyła także możliwość uregulowania kryptoaktywów na tych samych zasadach co instrumenty finansowe; uważa, że jednostki analityki finansowej powinny mieć możliwość łączenia adresów waluty wirtualnej z tożsamością właściciela kryptoaktywów; sądzi, że Komisja powinna rozważyć możliwość wprowadzenia obowiązku rejestracji użytkowników kryptoaktywów; przypomina, że niektóre państwa członkowskie przyjęły już różnego rodzaju środki dla poszczególnych segmentów w tym obszarze, takich jak pierwsze oferty kryptowalutowe, które mogą być dla UE źródłem inspiracji dla przyszłych działań;

284. podkreśla, że Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) zasygnalizowała ostatnio pilną potrzebę podjęcia przez wszystkie kraje skoordynowanych działań dla zapobieżenia wykorzystywaniu kryptoaktywów do celów przestępczości i terroryzmu oraz wezwała wszystkie jurysdykcje do podjęcia kroków prawnych i praktycznych służących zapobieganiu nadużyciom kryptoaktywów⁽¹⁾; wzywa Komisję, by zastanowiła się, w jaki sposób do europejskich ram prawnych można włączyć opracowane przez FATF zalecenia i standardy dotyczące kryptoaktywów; podkreśla, że Unia powinna nadal dążyć do ustanowienia spójnych i skoordynowanych międzynarodowych ram regulacyjnych dotyczących kryptoaktywów w oparciu o wysiłki, jakie podjęła na szczycie G-20;

285. ponawia swój apel do Komisji o pilne przeprowadzenie oceny konsekwencji hazardu w sieci dla prania pieniędzy i przestępstw podatkowych; uważa, że ocena ta ma charakter priorytetowy; zauważa wzrost w sektorze hazardu online w niektórych jurysdykcjach, m.in. na terytoriach zależnych Korony Brytyjskiej takich jak Wyspa Man, gdzie hazard online odpowiada już za 18 % dochodu narodowego;

⁽¹⁾ FATF, Regulacje dotyczące kryptoaktywów, 19 października 2018 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

286. odnotowuje prace ekspertów nad identyfikacją elektroniczną oraz zdalnymi procesami KYC, w których badane są kwestie takie jak możliwość stosowania przez instytucje finansowe identyfikacji elektronicznej (e-ID) oraz przenoszenia KYC z myślą o cyfrowej identyfikacji klienta; zwraca się w związku z tym do Komisji, by oceniła ewentualne korzyści płynące z wprowadzenia europejskiego systemu e-ID; przypomina o znaczeniu zachowania odpowiedniej równowagi między ochroną danych i prywatności a koniecznością zapewnienia właściwym organom dostępu do informacji na potrzeby prowadzonych śledztw;

5.6. *Sankcje*

287. podkreśla, że unijne ustawodawstwo AML wymaga od państw członkowskich wprowadzenia sankcji za naruszenie przepisów AML; zwraca uwagę, że sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające; wzywa do ustanowienia w państwach członkowskich uproszczonych procedur egzekwowania sankcji finansowych nałożonych za naruszenie przepisów AML;

288. wzywa państwa członkowskie, aby oprócz informacji o rodzaju i charakterze naruszenia oraz tożsamości osoby odpowiedzialnej niezwłocznie i niezawodnie publikowały informacje o charakterze i wartości nałożonych sankcji; wzywa państwa członkowskie do stosowania sankcji i środków również wobec członków organów zarządzających i innych osób fizycznych odpowiedzialnych za naruszenia przepisów AML na podstawie prawa krajowego⁽¹⁾;

289. zwraca się do Komisji, aby co dwa lata przedstawiała Parlamentowi sprawozdanie na temat krajowych przepisów i praktyk w zakresie sankcji za naruszenie przepisów AML;

290. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1805 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty⁽²⁾, które ma na celu usprawnienie transgranicznego odzyskiwania aktywów utraconych w wyniku przestępstw, by zwiększyć możliwości Unii w zakresie walki ze zorganizowaną przestępczością i terroryzmem oraz odcinania przestępców i terrorystów od źródeł finansowania w całej Unii;

291. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawnych⁽³⁾, która wprowadza nowe przepisy prawa karnego i umożliwia skuteczniejszą i sprawniejszą współpracę transgraniczną między właściwymi organami, aby efektywniej przeciwdziałać praniu pieniędzy i związanemu z nim finansowaniu terroryzmu oraz przestępczości zorganizowanej; zwraca uwagę, że państwa członkowskie powinny podjąć niezbędne środki, aby w stosownych przypadkach ich właściwe organy zabezpieczyły lub konfiskowały, zgodnie z dyrektywą 2014/42/UE⁽⁴⁾, zarówno korzyści pochodzące z tych przestępstw, jak i narzędzia służące lub mające służyć do popełnienia lub przyczynienia się do popełnienia takich przestępstw;

5.7. *Wymiar międzynarodowy*

292. zauważa, że zgodnie z AMLD4 Komisja jest zobowiązana wskazać państwa trzecie wysokiego ryzyka mające strategiczne braki w swoich systemach przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;

293. uważa, że choć należy uwzględnić prace prowadzone na szczeblu międzynarodowym w celu określenia państw trzecich wysokiego ryzyka na potrzeby zwalczania prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, zwłaszcza działania FATF, Unia powinna mieć własny wykaz państw trzecich wysokiego ryzyka; z zadowoleniem przyjmuje zatem rozporządzenie delegowane z dnia 13 lutego 2019 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 Parlamentu Europejskiego i Rady przez wskazanie państw trzecich wysokiego ryzyka mających strategiczne braki (C(2019)1326) i ubolewa, że Rada wyraziła sprzeciw wobec tego aktu delegowanego; z zadowoleniem przyjmuje ponadto rozporządzenie delegowane Komisji z dnia 31 stycznia 2019 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu

⁽¹⁾ Sprawozdanie z wizyty delegacji TAX3 w Estonii i Danii w dniach 6–8 lutego 2019 r.

⁽²⁾ Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 284 z 12.11.2018, s. 22.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (Dz.U. L 127 z 29.4.2014, s. 39).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających minimalny zakres działań oraz rodzaj dodatkowych środków, które instytucje kredytowe i finansowe muszą wdrożyć, aby ograniczyć ryzyko związane z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu w niektórych państwach trzecich⁽¹⁾;

294. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia przez Komisję opublikowanej 22 czerwca 2018 r. metodyki określania państw trzecich wysokiego ryzyka zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/849⁽²⁾; z zadowoleniem przyjmuje ocenę Komisji z dnia 31 stycznia 2019 r. dotyczącą państw z priorytetem 1;

295. podkreśla, że należy zapewnić spójność i komplementarność wykazu państw trzecich wysokiego ryzyka w ramach AML i unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy; ponawia swój apel o powierzenie Komisji głównej roli w zarządzaniu obydwojma wykazami; apeluje do Komisji, by zapewniła przejrzystość przeglądu jurysdykcji;

296. jest zaniepokojony doniesieniami o tym, że właściwe organy w Szwajcarii nie realizują należycie swoich zadań z zakresu AML/CFT⁽³⁾; zwraca się do Komisji, by wzięła to pod uwagę przy aktualizacji wykazu państw trzecich wysokiego ryzyka oraz w przyszłych stosunkach dwustronnych między Szwajcarią a Unią;

297. wzywa Komisję do udzielenia wsparcia technicznego państwom trzecim w celu wypracowania skutecznych systemów zwalczania prania pieniędzy i ciągłego doskonalenia tych systemów;

298. apeluje do Komisji i państw członkowskich o dopilnowanie, aby Unia na forum FATF mówiła jednym głosem, oraz o aktywny udział w trwającej refleksji nad jej reformą z myślą o wzmocnieniu jej zasobów i legitymacji; apeluje do Komisji o włączenie w skład delegacji do FATF pracowników Parlamentu Europejskiego w charakterze obserwatorów;

299. wzywa Komisję, by przewodziła ogólnościowej inicjatywie na rzecz ustanowienia we wszystkich jurysdykcjach publicznych centralnych rejestrów beneficjentów rzeczywistych; zwraca uwagę na kluczową w tym względzie rolę organizacji międzynarodowych takich jak OECD czy ONZ;

6. Międzynarodowy wymiar opodatkowania

300. zaznacza, że sprawiedliwy system podatkowy na szczeblu europejskim wymaga sprawliwszego środowiska podatkowego na szczeblu światowym; ponawia swój apel o monitorowanie reform podatkowych realizowanych w państwach trzecich;

301. zauważa wysiłki poczynione przez niektóre państwa trzecie, aby stanowczo przeciwdziałać praktykom BEPS; podkreśla jednak, że tego rodzaju reformy powinny mieścić się w granicach istniejących unormowań WTO;

302. uważa za niezwykle istotne zebrane podczas wizyty komisji w Waszyngtonie informacje o reformach podatkowych w USA oraz ich możliwym wpływie na współpracę międzynarodową; stwierdza, że niektóre postanowienia amerykańskiego Tax Cuts and Jobs Act z 2017 r. zdaniem części ekspertów są niezgodne z obowiązującymi normami WTO; zauważa, że niektóre przepisy przyjęte w ramach reform podatkowych w USA mają na celu jednostronne i pozbawione wszelkiej wzajemności przywrócenie korzyści transgranicznych, które można przypisać do terytorium USA (zakładając, że co najmniej 50 % tych korzyści powstaje na terytorium USA); wyraża zadowolenie, że Komisja aktualnie ocenia potencjalne następstwa regulacyjne i handlowe m.in. przepisów BEAT, GILTI i FDII⁽⁴⁾ przyjętych w ramach nowej reformy podatkowej w USA; zwraca się do Komisji, by poinformowała Parlament o wynikach tej oceny;

⁽¹⁾ C(2019)0646.

⁽²⁾ WD(2018)0362.

⁽³⁾ Podczas zorganizowanego przez TAX3 w dniu 1 października 2018 r. wysłuchania pt. „Stosunki ze Szwajcarią w kwestiach podatkowych a walka z praniem pieniędzy” uczestnicy panelu stwierdzili, że Szwajcaria nie stosuje się do zaleceń FATF nr 9 i 40.

⁽⁴⁾ Odpowiednio Base Erosion and Anti-Abuse Tax (BEAT), Global Intangible Low Tax Income (GILTI) oraz Foreign-Derived Intangible Income (FDII).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

303. zauważa, że opracowano dwa rodzaje umów międzyrządowych (IGA) w sprawie ustawy o wypełnianiu obowiązków podatkowych w stosunku do rachunków posiadanych za granicą (FATCA), aby dostosować FATCA do przepisów prawa międzynarodowego⁽¹⁾; zaznacza, że tylko jeden z modeli umów międzyrządowych opiera się na wzajemności; ubolewa nad poważnym brakiem równowagi, jeśli chodzi o wzajemność tych umów, gdyż USA przeważnie otrzymują od zagranicznych rządów więcej informacji, niż same dostarczają; apeluje do Komisji o przeprowadzenie mapowania, aby zbadać zakres wzajemności przy wymianie informacji między USA a państwami członkowskimi;

304. apeluje do Rady o udzielenie Komisji mandatu do negocjowania umowy z USA, która zapewniłaby wzajemność w ramach FATCA;

305. ponawia propozycje wysunięte w rezolucji z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie szkodliwych skutków FATCA dla obywateli UE, w szczególności „Amerykanów z przypadku”⁽²⁾, w której wezwano Komisję do podjęcia działań zmierzających do zapewnienia wszystkim obywatelom, zwłaszcza „Amerykanom z przypadku”, poszanowania ich praw podstawowych;

306. wzywa Komisję i Radę do przedstawienia wspólnego podejścia UE do FATCA, aby zapewnić odpowiednią ochronę praw obywateli europejskich (zwłaszcza „Amerykanów z przypadku”) i zachować wzajemność w automatycznej wymianie informacji z USA, najlepiej z zastosowaniem standardu CRS; wzywa Komisję i Radę, aby w celu wyrównania warunków rozważyły w międzyczasie środki zaradcze, takie jak – w stosownych przypadkach – podatek u źródła, jeżeli USA nie zapewnią wzajemności w ramach FATCA;

307. wzywa Komisję i państwa członkowskie do monitorowania nowych przepisów dotyczących podatku od osób prawnych w państwach, które współpracują z UE na podstawie umów międzynarodowych⁽³⁾;

6.1. *Raje podatkowe i jurysdykcje ułatwiające agresywne planowanie podatkowe w UE i poza nią*

308. przypomina o znaczeniu wspólnego unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy podatkowej (zwanego dalej „unijnym wykazem”) opartego na wyczerpujących, przejrzystych, solidnych, obiektywnie weryfikowalnych i powszechnie przyjętych kryteriach, które są regularnie aktualizowane;

309. ubolewa nad faktem, że w pierwszym procesie sporządzania unijnego wykazu uwzględniono jedynie państwa trzecie; zauważa, że w ramach europejskiego semestru Komisja stwierdziła braki w systemach podatkowych niektórych państw członkowskich, które ułatwiają agresywne planowanie podatkowe; przyjmuje jednak z zadowoleniem oświadczenie przewodniczącej Grupy ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) wygłoszone podczas posiedzenia komisji TAX3 w dniu 10 października 2018 r. i dotyczące możliwości przeprowadzenia, w kontekście przeglądu mandatu Grupy ds. Kodeksu Postępowania, kontroli państw członkowskich w oparciu o kryteria ustanowione dla unijnego wykazu⁽⁴⁾;

310. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia przez Radę pierwszego unijnego wykazu w dniu 5 grudnia 2017 r. oraz trwałego monitorowania zobowiązań podjętych przez państwa trzecie; zwraca uwagę, że wykaz ten był kilkakrotnie aktualizowany na podstawie oceny tych zobowiązań, w wyniku czego różne kraje zostały z niego usunięte; zauważa, że w następstwie przeglądu z dnia 12 marca 2019 r. wykaz obejmuje obecnie następujące jurysdykcje podatkowe: Samoa Amerykańskie, Aruba, Guam, Barbados, Belize, Bermudy, Dominika, Fidżi, Wyspy Marshalla, Oman, Samoa, Trynidad i Tobago, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych oraz Vanuatu;

⁽¹⁾ W szczególności: model 1 IGA, na podstawie którego zagraniczne instytucje finansowe zgłaszają istotne informacje swoim organom krajowym, a te z kolei przekazują je amerykańskiemu IRS, oraz model 2 IGA, zgodnie z którym zagraniczne instytucje finansowe nie zgłaszają informacji rządowi krajowemu, lecz bezpośrednio IRS.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0316.

⁽³⁾ Jak wspomniano podczas wysłuchania TAX3 w dniu 1 października 2018 r.

⁽⁴⁾ Wymiana poglądów TAX3 z przewodniczącą Grupy ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) Fabrizią Lapecorellą przeprowadzona 10 października 2018 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

311. odnotowuje dodanie dwóch innych jurysdykcji do szarej listy (Australia i Kostaryka) ⁽¹⁾;
312. zauważa, że w ośmiu dużych gospodarkach typu „pass-through” – Niderlandy, Luksemburg, Hongkong, Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Bermudy, Kajmany, Irlandia i Singapur – dokonuje się ponad 85 % światowych inwestycji w spółki specjalnego przeznaczenia, które są często zakładane z powodów podatkowych ⁽²⁾; ubolewa, że tylko jedna z nich (Bermudy) znajduje się obecnie na unijnym wykazie jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych ⁽³⁾;
313. podkreśla, że procesy kontroli i monitorowania nie są przejrzyste i dlatego nie jest jasne, czy w przypadku krajów usuniętych z wykazu rzeczywiście poczyniono postępy;
314. podkreśla, że ocena Rady i Grupy ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) opiera się na kryteriach wynikających z technicznej tabeli wyników, a Parlament nie był prawnie zaangażowany w ten proces; wzywa w związku z tym Komisję i Radę do szczegółowego informowania Parlamentu o każdej propozycji zmiany w wykazie; apeluje do Rady, aby w ramach systematycznego przekazywania jej bieżących informacji przez Grupę ds. Kodeksu Postępowania regularnie publikowała sprawozdania z postępu prac w zakresie jurysdykcji umieszczonych na czarnej oraz szarej liście;
315. wzywa Komisję i Radę do opracowania ambitnej i obiektywnej metodyki, która nie opiera się na zobowiązaniach, lecz na ocenie skutków prawodawstwa należycie i odpowiednio wdrażanego w tych krajach;
316. głęboko ubolewa z powodu braku przejrzystości podczas procesu pierwszego sporządzania wykazu oraz nieobiektywnego stosowania kryteriów umieszczania w wykazie określonych przez Radę Ecofin; podkreśla, że proces ten musi być wolny od wszelkich ingerencji politycznych; z zadowoleniem przyjmuje jednak poprawę przejrzystości za sprawą ujawnienia pism wysłanych do jurysdykcji sprawdzonych przez Grupę ds. Kodeksu Postępowania, a także zbioru otrzymanych pism ze zobowiązaniami; apeluje o publiczne udostępnienie pozostałych nieujawnionych pism w celu zapewnienia kontroli oraz należytego wykonania zobowiązań; jest zdania, że jurysdykcje, które nie zgadzają się na ujawnienie swoich zobowiązań, budzą publiczne podejrzenia o niechęć do współpracy w kwestiach podatkowych;
317. z zadowoleniem przyjmuje ostatnie wyjaśnienia Grupy ds. Kodeksu Postępowania na temat kryteriów sprawiedliwego opodatkowania, a zwłaszcza braku istoty ekonomicznej w przypadku jurysdykcji o zerowych lub zbliżonych do zera stawkach podatku dochodowego od osób prawnych; apeluje do państw członkowskich, by dążyły do stopniowej poprawy kryteriów umieszczania w unijnym wykazie, aby objąć nimi wszystkie szkodliwe praktyki podatkowe ⁽⁴⁾, przede wszystkim poprzez uwzględnienie szczegółowej analizy ekonomicznej dotyczącej ułatwiania unikania opodatkowania oraz zerowej stawki podatku lub braku podatku dochodowego od osób prawnych jako samodzielnego kryterium;
318. z zadowoleniem przyjmuje nowy światowy standard OECD dotyczący stosowania czynnika znaczącej działalności w przypadku braku jurysdykcji podatkowej lub istnienia jedynie nominalnej jurysdykcji podatkowej ⁽⁵⁾, zainspirowany w dużej mierze pracami UE nad unijnym wykazem ⁽⁶⁾; apeluje do państw członkowskich, aby wywarły nacisk na grupę G-20 i skłoniły ją do zreformowania kryteriów OECD dotyczących umieszczania na czarnej liście, dzięki czemu będzie można wyjść poza kwestie związane wyłącznie z przejrzystością podatkową i zająć się problemem uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego;
319. odnotowuje i z zadowoleniem przyjmuje pracę wykonaną przez zespoły negocjacyjne UE i Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do kwestii opodatkowania, o czym mowa w załączniku 4 do projektu Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej ⁽⁷⁾; wyraża zaniepokojenie ewentualnymi rozbieżnościami, jakie mogą się pojawić w okresie bezpośrednio po

⁽¹⁾ Konkluzje Rady z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie zmienionego unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych, dostępne pod adresem: <https://www.consilium.europa.eu/media/38450/st07441-en19-eu-list-ooop.pdf>

⁽²⁾ <https://www.oxfam.org/en/research/hook-how-eu-about-whitewash-worlds-worst-tax-havens>

⁽³⁾ Konkluzje Rady z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie zmienionego unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych, dostępne pod adresem: <https://www.consilium.europa.eu/media/38450/st07441-en19-eu-list-ooop.pdf>

⁽⁴⁾ Prace nad kryteriami sprawiedliwego opodatkowania 2.1 i 2.2 z konkluzji Rady nr 14166/16 z 8 listopada 2016 r.

⁽⁵⁾ OECD, Resumption of Application of Substantial Activities Factor to No or only Nominal Tax Jurisdictions – Inclusive Framework on BEPS: Action 5 [Powrót do stosowania czynnika znaczącej działalności w przypadku braku jurysdykcji podatkowej lub istnienia jedynie nominalnej jurysdykcji podatkowej. Otwarte Ramy w zakresie BEPS: działanie 5], 2018 r.

⁽⁶⁾ Kryterium 2.2 unijnego wykazu dotyczące sprawiedliwego opodatkowania.

⁽⁷⁾ Tekst projektu Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej jest dostępny pod następującym adresem: https://ec.europa.eu/commission/publications/draft-agreement-withdrawal-united-kingdom-great-britain-and-northern-ireland-european-union-and-european-atomic-energy-community-agreed-negotiators-level-14-november-2018_en.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE w odniesieniu do strategii politycznych wymierzonych w przestępstwa finansowe, uchylanie się od opodatkowania i unikanie opodatkowania między Zjednoczonym Królestwem a UE, co byłoby źródłem nowych zagrożeń gospodarczych i fiskalnych oraz związanych z bezpieczeństwem; apeluje do Komisji i Rady o natychmiastowe podejmowanie działań w odpowiedzi na takie zagrożenia, aby zagwarantować ochronę interesów UE;

320. przypomina, że zgodnie z art. 79 deklaracji politycznej określającej ramy przyszłych stosunków między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem⁽¹⁾ przyszłe stosunki powinny zapewnić otwartą i uczciwą konkurencję dzięki przepisom dotyczącym pomocy państwa, konkurencji, norm społecznych i norm zatrudnienia, norm środowiskowych, zmiany klimatu i odpowiednich kwestii podatkowych; z niepokojem zwraca uwagę na słowa brytyjskiej premier Theresa May stanowiące zapowiedź wprowadzenia w Wielkiej Brytanii „najniższych podatków od przedsiębiorstw wśród państw grupy G-20”; apeluje do Zjednoczonego Królestwa o pozostanie silnym partnerem w ramach globalnych wysiłków na rzecz lepszego i skuteczniejszego opodatkowania oraz w walce z przestępstwami finansowymi na szczeblu społeczności międzynarodowej; apeluje do Komisji i Rady o uwzględnienie Zjednoczonego Królestwa w ocenie unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy i unijnego wykazu jurysdykcji wykazujących słabości w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy, co obejmuje również szczegółowe monitorowanie stosunków gospodarczych Zjednoczonego Królestwa z terytoriami zależnymi Korony Brytyjskiej i jego terytoriami zamorskimi, jak tylko Zjednoczone Królestwo stanie się krajem trzecim;

321. podkreśla, że bez względu na rozwój sytuacji po upływie terminu wystąpienia Zjednoczone Królestwo pozostanie członkiem Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), którego w dalszym ciągu będą obowiązywać zalecenia ujęte w planie działania OECD w sprawie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków oraz inne działania w zakresie dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych;

322. apeluje o umieszczenie Szwajcarii, wobec której nie przewidziano konkretnego terminu z uwagi na wcześniejszą umowę między Szwajcarią a UE, w załączniku I do końca 2019 r., jeżeli w wyniku odpowiedniej procedury eskalacji nie uchylą ona do tego czasu swych niezgodnych z przepisami mechanizmów podatkowych pozwalających na nierówne traktowanie dochodu zagranicznego i krajowego oraz na korzyści podatkowe dla niektórych rodzajów spółek;

323. z niepokojem zauważa, że państwa trzecie mogą uchylić niezgodne z przepisami mechanizmy podatkowe, lecz zastąpić je nowymi, potencjalnie szkodliwymi dla UE; podkreśla, że tak mogłoby się stać właśnie w przypadku Szwajcarii; wzywa Radę, aby jeszcze raz dokładnie oceniła Szwajcarię i każde inne państwo trzecie⁽²⁾ dokonujące podobnych zmian w ustawodawstwie⁽³⁾;

324. zauważa, że wciąż trwają negocjacje między UE a Szwajcarią w sprawie przeglądu dwustronnego podejścia do wzajemnego dostępu do rynku; apeluje do Komisji o dopilnowanie, aby ostateczna umowa między UE a Szwajcarią zawierała klauzulę dotyczącą dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych, w tym szczegółowe przepisy dotyczące pomocy państwa w formie korzyści podatkowej, automatycznej wymiany informacji na temat opodatkowania, w stosownych przypadkach dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych, a także przeciwdziałania praniu pieniędzy; domaga się, aby negocjatorzy z ramienia UE sfinalizowali umowę, która m.in. usunie braki⁽⁴⁾ w szwajcarskim systemie nadzoru i zapewni ochronę sygnalistów;

325. z zadowoleniem przyjmuje zmieniony unijny wykaz z dnia 12 marca 2019 r.⁽⁵⁾; z zadowoleniem przyjmuje publikację szczegółowej oceny zobowiązań i reform podjętych przez jurysdykcje, które wymieniono w załączniku II, gdy 5 grudnia 2017 r. opublikowano pierwszy unijny wykaz; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że jurysdykcje, które dotychczas były wymienione dotychczas w załączniku II z uwagi na zobowiązania podjęte w 2017 r., zostały obecnie umieszczone w załączniku I ze względu na fakt, że nie przeprowadziły odpowiednich reform do końca 2018 r. albo w uzgodnionym terminie;

⁽¹⁾ Tekst deklaracji politycznej określającej ramy przyszłych stosunków między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem jest dostępny pod adresem: <https://www.consilium.europa.eu/media/37059/20181121-cover-political-declaration.pdf>.

⁽²⁾ W tym Andorę i Liechtensteinem.

⁽³⁾ Wysłuchanie TA X 3 z dnia 1 października 2018 r. pt. „Stosunki ze Szwajcarią w kwestiach podatkowych a walka z praniem pieniędzy” oraz wymiana poglądów z przewodniczącą Grupy ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) Fabrizią Lapecorellą z dnia 10 października 2018 r.

⁽⁴⁾ Ibidem.

⁽⁵⁾ Konkluzje Rady z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie zmienionego unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

326. jest zaniepokojony faktem, że ustawa o wspólnych standardach do wymiany informacji nie dotyczy rezydentów austriackich posiadających rachunki bankowe w instytucjach kredytowych w Liechtensteinie, jeżeli ich dochody kapitałowe pochodzą ze struktur majątkowych (prywatne fundacje, instytucje, fundusze powiernicze itp.), a instytucja kredytowa w Liechtensteinie prowadzi rozliczenia podatkowe zgodnie z umowami dwustronnymi; wzywa Austrię do zmiany prawa w tym zakresie, tak aby zlikwidować lukę prawną w kwestii wspólnych standardów do wymiany informacji;

327. zauważa na przykład, że według danych OECD dotyczących BIZ Luksemburg i Holandia mają łącznie więcej inwestycji przychodzących niż USA, przy czym w znacznej mierze są to inwestycje związane ze spółkami celowymi, które nie prowadzą najwyraźniej żadnej znaczącej działalności gospodarczej, a Irlandia ma więcej inwestycji przychodzących niż Niemcy czy Francja; podkreśla, że według krajowego urzędu statystycznego inwestycje zagraniczne na Malcie wynoszą 1 474 % wielkości jej gospodarki;

328. przypomina analizę badawczą, z której wynika, że unikanie opodatkowania za pośrednictwem 6 państw członkowskich UE prowadzi do utraty 42,8 mld EUR dochodów podatkowych w pozostałych 22 państwach członkowskich⁽¹⁾, co oznacza, że pozycja płatnicza netto tych 6 państw może zostać obniżona o kwotę strat, jakie powodują one w podstawie opodatkowania innych państw członkowskich; zwraca uwagę, że np. Holandia obciąża Unię jako całość kosztem netto w wysokości 11,2 mld EUR, co oznacza, że kraj ten pozbawia inne państwa członkowskie dochodów podatkowych z korzyścią dla korporacji wielonarodowych i ich akcjonariuszy;

329. przypomina, że aby zwiększyć skuteczność walki Unii i państw członkowskich z oszustwami podatkowymi, unikaniem opodatkowania i praniem pieniędzy, należy efektywnie wykorzystywać wszystkie dostępne dane, w tym dane makroekonomiczne;

330. przypomina, że Komisja skrytykowała siedem państw członkowskich⁽²⁾ – Belgię, Cypr, Węgry, Irlandię, Luksemburg, Maltę i Holandię – za braki w ich systemach podatkowych, które ułatwiają agresywne planowanie podatkowe, tłumacząc, że podważają one integralność jednolitego rynku europejskiego; jest zdania, że jurysdykcje te można również uznać za ułatwiające agresywne planowanie podatkowe w skali światowej; podkreśla, że Komisja przyznała, iż niektóre z wyżej wymienionych państw członkowskich w odpowiedzi na krytykę ze strony Komisji podjęły działania w celu poprawy swoich systemów podatkowych⁽³⁾; zwraca uwagę, że w jednej z niedawnych analiz⁽⁴⁾ stwierdzono, że pięć państw członkowskich UE to raje podatkowe dla przedsiębiorstw: Cypr, Irlandia, Luksemburg, Malta i Holandia; podkreśla, że kryteria i metody zastosowane przy wyborze tych państw członkowskich obejmowały kompleksową ocenę ich szkodliwych praktyk podatkowych, środków ułatwiających agresywne planowanie podatkowe oraz zakłóceń przepływów gospodarczych w oparciu o dane Eurostatu, w tym kombinację takich czynników jak wysokie przychodzące i wychodzące bezpośrednie inwestycje zagraniczne, opłaty licencyjne, odsetki i dywidendy; wzywa Komisję do uznania co najmniej tych pięciu państw członkowskich za raje podatkowe w UE do czasu wdrożenia istotnych reform podatkowych;

331. zwraca się do Rady o opublikowanie szczegółowej oceny zobowiązań podjętych przez jurysdykcje, które wyraziły chęć przeprowadzenia reform i zostały wymienione w załączniku II, gdy 5 grudnia 2017 r. opublikowano pierwszy unijny wykaz;

6.2. Środki zaradcze

332. ponawia apel do UE i jej państw członkowskich o podjęcie skutecznych i odstrasżających środków zaradczych wobec jurysdykcji nieskłonnych do współpracy w celu zachęcenia ich do dobrej współpracy w kwestiach podatkowych i przestrzegania przepisów przez państwa umieszczone w załączniku I do unijnego wykazu;

⁽¹⁾ W pierwszej części publikacji „The missing profits of nations” [Brakujące zyski narodów] jej autorzy, T. Tørsløv, L. Wier i G. Zucman, sugerują, że według nowoczesnych modeli makroekonomicznych i danych z opublikowanego ostatnio bilansu płatniczego luka w światowych dochodach podatkowych wynosi około 200 mld USD rocznie, a BIZ dokonywane za pośrednictwem rajów podatkowych wynoszą od 10 do 30 % wszystkich BIZ. Liczby te są znacznie wyższe niż wcześniejsze szacunki przygotowywane przy użyciu innych metod.

⁽²⁾ Sprawozdanie krajowe z 2018 r. dotyczące Belgii;
Sprawozdanie krajowe z 2018 r. dotyczące Cypru;
Sprawozdanie krajowe z 2018 r. dotyczące Węgier;
Sprawozdanie krajowe z 2018 r. dotyczące Irlandii;
Sprawozdanie krajowe z 2018 r. dotyczące Luksemburga;
Sprawozdanie krajowe z 2018 r. dotyczące Malty;
Sprawozdanie krajowe z 2018 r. dotyczące Holandii;

⁽³⁾ Zob. Sprawozdanie krajowe z 2019 r. dotyczące Belgii; Sprawozdanie krajowe z 2019 r. dotyczące Cypru; Sprawozdanie krajowe z 2019 r. dotyczące Węgier; Sprawozdanie krajowe z 2019 r. dotyczące Irlandii; Sprawozdanie krajowe z 2019 r. dotyczące Luksemburga; Sprawozdanie krajowe z 2019 r. dotyczące Malty; Sprawozdanie krajowe z 2019 r. dotyczące Holandii; (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-netherlands_en_0.pdf)

⁽⁴⁾ <https://www.oxfam.org/en/research/hook-how-eu-about-whitewash-worlds-worst-tax-havens>

Wtorek, 26 marca 2019 r.

333. wyraża ubolewanie, że większość środków zaradczych proponowanych przez Radę pozostawiono uznaniu poszczególnych państw; z niepokojem zauważa, że podczas wysłuchania przed komisją TAX3 w dniu 15 maja 2018 r. niektórzy eksperci⁽¹⁾ zaznaczyli, że środki zaradcze mogą nie być dla jurysdykcji niechętnych współpracy wystarczającą zachętą do przestrzegania przepisów, gdyż „w unijnym wykazie pominięto niektóre z najbardziej znanych rajów podatkowych”; jest zdania, że podważa to wiarygodność procesu sporządzania wykazu, na co zwróciła również uwagę część ekspertów;

334. apeluje do państw członkowskich o przyjęcie wspólnego zestawu zdecydowanych środków zaradczych, takich jak podatki u źródła, wykluczenie z przetargów publicznych, surowsze wymogi audytowe i automatyczne stosowanie przepisów dotyczących kontrolowanych spółek zagranicznych w przypadku spółek obecnych w umieszczonych w wykazie jurysdykcjach niechętnych współpracy, chyba że podatnicy będą tam prowadzić rzeczywistą działalność gospodarczą;

335. zachęca zarówno administracje podatkowe, jak i podatników do współpracy w celu zebrania istotnych faktów w przypadku gdy kontrolowana spółka zagraniczna rzeczywiście prowadzi znaczącą działalność gospodarczą oraz wykazuje znaczną obecność ekonomiczną w postaci pracowników, aktywów i obiektów, a potwierdzają to odpowiednie fakty i okoliczności;

336. zauważa, że kraje rozwijające się mogą nie dysponować zasobami umożliwiającymi wdrożenie nowo ustalonych międzynarodowych lub europejskich norm podatkowych; wzywa zatem Radę do wykluczenia takich środków zaradczych jak cięcia w pomocy rozwojowej;

337. zauważa, że środki zaradcze są niezbędne w walce z uchylaniem się od opodatkowania, agresywnym planowaniem podatkowym i praniem pieniędzy; zauważa ponadto, że pozycja gospodarcza Unii Europejskiej może pomóc w zniechęcaniu jurysdykcji i podatników nieskłonnych do współpracy do wykorzystywania luk podatkowych i szkodliwych praktyk podatkowych oferowanych przez te jurysdykcje;

338. apeluje do europejskich instytucji finansowych⁽²⁾ o rozważenie stosowania wzmocnionych i ulepszonych środków należytej staranności wobec poszczególnych projektów w jurysdykcjach wymienionych w załączniku II do unijnego wykazu, by nie dopuścić do sytuacji, w której środki unijne będą inwestowane w podmioty w państwach trzecich nieprzestrzegających unijnych norm podatkowych lub będą przez te podmioty przepływać; zwraca uwagę, że EBI zatwierdził swoją zmienioną politykę wobec jurysdykcji słabo uregulowanych, nieprzejrzystych i niechętnych współpracy oraz politykę dotyczącą dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych i apeluje o regularne aktualizowanie tej polityki oraz uwzględnienie w niej surowszych wymogów dotyczących przejrzystości zgodnych z unijnymi normami; wzywa EBI do opublikowania tej polityki jak najszybciej po jej przyjęciu; apeluje o zapewnienie wszystkim europejskim instytucjom finansowym równych warunków działania i takiego samego poziomu standardów;

6.3. *Pozycja UE jako światowego lidera*

339. ponawia apel do UE i jej państw członkowskich, by po uprzedniej koordynacji przyjęły wiodącą rolę w ogólnoswiatowej walce z uchylaniem się od opodatkowania, agresywnym planowaniem podatkowym i praniem pieniędzy, w szczególności poprzez inicjatywy Komisji na wszystkich odpowiednich forach międzynarodowych, takich jak ONZ, G-20 i OECD, które odegrały kluczową rolę w dziedzinie podatków, zwłaszcza po międzynarodowym kryzysie finansowym;

340. przypomina, że polityka wielostronna i współpraca między krajami, w tym krajami rozwijającymi się, to wciąż najlepszy sposób na osiągnięcie konkretnych wyników przy jednoczesnym poszanowaniu zasady wzajemności; wyraża ubolewanie, że niektóre wnioski ustawodawcze, które wykraczają poza zalecenia OECD w sprawie BEPS i które mogłyby posłużyć za podstawę do dalszych owocnych prac na szczeblu międzynarodowym, są zablokowane w Radzie;

341. uważa, że utworzenie w ramach ONZ międzyrządowego organu podatkowego dysponującego odpowiednimi zasobami i wystarczającymi środkami, a w stosownych przypadkach również uprawnieniami w zakresie egzekwowania przepisów pozwoliłoby wszystkim krajom uczestniczyć na równych zasadach w opracowywaniu i reformowaniu światowego programu działania w dziedzinie podatków⁽³⁾, aby skutecznie walczyć ze szkodliwymi praktykami podatkowymi i zapewnić właściwy podział praw do opodatkowania; przyjmuje do wiadomości niedawne apele o przekształcenie Komitetu Ekspertów ONZ ds. Współpracy Międzynarodowej w Sprawach Podatkowych w międzyrządowy ogólnoswiatowy organ podatkowy ONZ⁽⁴⁾; podkreśla, że modelowa konwencja podatkowa ONZ zapewni sprawiedliwszy podział praw do nakładania podatków między kraje pochodzenia a rezydencje podatkowe;

⁽¹⁾ Wypowiedzi Alexa Cobhama (Tax Justice Network) i Johana Langerocka (Oxfam), wysłuchanie przed komisją TAX3 na temat walki ze szkodliwymi praktykami podatkowymi w UE i za granicą, 15 maja 2018 r.

⁽²⁾ Mianowicie do Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju.

⁽³⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach (Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 79) oraz jego zalecenie dla Rady i Komisji z dnia 13 grudnia 2017 r. przyjęte w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania (Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132).

⁽⁴⁾ G77 apelowała o utworzenie takiego organu w 2017 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

342. apeluje o zwołanie międzyrządowego szczytu w sprawie pozostałych do przeprowadzenia ogólnowiatowych reform podatkowych służących poprawie współpracy międzynarodowej oraz wywarcie na wszystkie państwa presji, by przestrzegały standardów przejrzystości i sprawiedliwego opodatkowania; apeluje do Komisji, by podjęła inicjatywę w sprawie takiego szczytu, a do uczestników szczytu, by zapoczątkowali drugi pakiet reform podatkowych jako następstwo planu przeciwdziałania BEPS i umożliwili powołanie ww. międzyrządowego ogólnowiatowego organu podatkowego;

343. odnotowuje działania Komisji i jej wkład w ustanowione przez OECD Światowe Forum Przejrzystości i Wymiany Informacji do Celów Podatkowych oraz otwarte ramy w zakresie BEPS, w szczególności z myślą o promowaniu na całym świecie wyższych standardów dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych przy jednoczesnym zagwarantowaniu dalszego całkowitego przestrzegania na terytorium UE międzynarodowych standardów dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych;

6.4. Kraje rozwijające się

344. uważa, że wspieranie krajów rozwijających się w walce z uchylaniem się od opodatkowania i agresywnym planowaniem podatkowym, a także korupcją i niejawnością, które sprzyjają nielegalnym przepływom finansowym, jest niezwykle istotne dla wzmocnienia w UE spójności polityki na rzecz rozwoju i dla zwiększenia zdolności podatkowych krajów rozwijających się, a także ich zdolności do zmobilizowania własnych zasobów na rzecz zrównoważonego rozwoju gospodarczego; podkreśla potrzebę zwiększenia udziału pomocy finansowej i technicznej na rzecz administracji podatkowych krajów rozwijających się z myślą o stworzeniu stabilnych i nowoczesnych ram prawnych w dziedzinie opodatkowania;

345. z zadowoleniem przyjmuje współpracę między UE a Unią Afrykańską (UA) w ramach Inicjatywy podatkowej z Addis Abeby, Inicjatywy przejrzystości w branżach wydobywczych oraz procesu Kimberley; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania państw UA we wdrażaniu polityki przejrzystości; zachęca w związku z tym krajowe i regionalne organy podatkowe do automatycznej wymiany informacji; przypomina o zaletach bliskiej, wzmocnionej współpracy między Interpołem a Afripołem;

346. przypomina, że państwa członkowskie w ścisłej współpracy z Komisją powinny regularnie przeprowadzać analizy skutków ubocznych wynikających z istotnego wpływu polityki podatkowej i dwustronnych umów podatkowych na inne państwa członkowskie i kraje rozwijające się, przyznając jednocześnie, że w ramach Platformy na rzecz dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych wykonano już pewną pracę w tym zakresie; wzywa wszystkie państwa członkowskie do przeprowadzania takich analiz skutków ubocznych pod nadzorem Komisji;

347. wzywa państwa członkowskie do dokonania przeglądu i aktualizacji dwustronnych umów w sprawie opodatkowania między sobą i z państwami trzecimi w celu zlikwidowania luk zachęcających do praktyk handlowych motywowanych opodatkowaniem z myślą o unikaniu opodatkowania;

348. przypomina o konieczności uwzględnienia specyfiki prawa oraz słabości krajów rozwijających się, zwłaszcza w kontekście automatycznej wymiany informacji, a mianowicie kwestii okresu przejściowego i potrzeby wsparcia w tworzeniu zdolności;

349. zwraca uwagę, że potrzebna jest bliższa współpraca z organizacjami regionalnymi, w szczególności z UA, w celu zwalczania nielegalnych przepływów finansowych oraz korupcji w sektorze publicznym i prywatnym;

350. z zadowoleniem przyjmuje udział na równych warunkach wszystkich krajów zaangażowanych w otwarte ramy, które zrzeszają ponad 115 krajów i jurysdykcji z myślą o współpracy przy realizacji pakietu OECD i G-20 w zakresie BEPS; apeluje do państw członkowskich o wsparcie reformy zarówno samego mandatu, jak i działania otwartych ram w trosce o uwzględnienie interesów państw rozwijających się; przypomina jednak, że z negocjacji w sprawie działań w zakresie BEPS wyłączonych jest ponad 100 krajów rozwijających się;

351. przyznaje, że systemy rajów podatkowych istnieją również w krajach rozwijających się; z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji dotyczącą wzmocnionej współpracy z państwami trzecimi w zakresie walki z finansowaniem terroryzmu, a zwłaszcza wprowadzenie pozwolenia na przywóz antyków;

352. przypomina, że oficjalna pomoc rozwojowa, której celem jest zmniejszenie ubóstwa, powinna w większym stopniu skupiać się na ustanawianiu właściwych ram regulacyjnych oraz na wzmocnieniu administracji podatkowej i instytucji odpowiedzialnych za zwalczanie nielegalnych przepływów finansowych; apeluje, by pomocy tej udzielano w formie fachowej wiedzy technicznej z zakresu zarządzania zasobami, wywiadu finansowego oraz regulacji antykorupcyjnych; apeluje, aby pomoc ta sprzyjała także regionalnej współpracy wymierzonej w oszustwa podatkowe, uchylanie się od opodatkowania, agresywne planowanie podatkowe i pranie pieniędzy; podkreśla że taka pomoc powinna obejmować wsparcie dla społeczeństwa obywatelskiego oraz mediów w krajach rozwijających się w celu zapewnienia kontroli publicznej nad krajową polityką podatkową;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

353. oczekuje, że Komisja zapewni odpowiednie zasoby na potrzeby realizacji podejścia „zbierz więcej – wydaj lepiej”, mianowicie poprzez swoje flagowe programy ⁽¹⁾;

354. wzywa UE i jej państwa członkowskie do podjęcia wspólnych działań zewnętrznych na wszystkich szczeblach polityki w celu zapewnienia państwom trzecim, a zwłaszcza krajom rozwijającym się, środków pozwalających wspierać zrównoważony rozwój gospodarczy i zapobiec uzależnieniu od jednego sektora, w szczególności sektora finansowego;

355. przypomina o potrzebie sprawiedliwego traktowania krajów rozwijających się podczas negocjowania umów podatkowych, z uwzględnieniem ich szczególnej sytuacji oraz zapewnieniem uczciwego przydziału praw do opodatkowania zgodnie z rzeczywistą działalnością gospodarczą oraz tworzeniem wartości; wzywa w związku z tym do przestrzegania modelowej konwencji podatkowej ONZ jako minimalnego standardu i do zapewnienia przejrzystości negocjacji w sprawie umów; uznaje, że modelowa konwencja OECD przynajmniej więcej praw krajowi rezydencji podatkowej;

356. zwraca się do Komisji, aby włączyła przepisy dotyczące zwalczania przestępstw finansowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego do negocjacji z krajami AKP z chwilą wygaśnięcia obowiązującej umowy z Kotonu w lutym 2020 r.; zwraca uwagę na szczególne znaczenie przejrzystości w kwestiach podatkowych dla skutecznego wdrażania takich przepisów;

6.5. Umowy UE z państwami trzecimi

357. przypomina, że dobre zarządzanie w kwestiach podatkowych to wyzwanie globalne, które wymaga przede wszystkim globalnych rozwiązań; przypomina zatem swoje stanowisko, zgodnie z którym w treści nowych umów z państwami trzecimi należy systematycznie dodawać „klauzulę dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych” w celu zapewnienia, by umowy te nie były wykorzystywane przez spółki lub pośredników do unikania opodatkowania, uchylania się od opodatkowania lub prania zysków z działalności przestępczej, bez naruszania wyłącznych kompetencji UE; jest zdania, że klauzula ta powinna obejmować szczególne postanowienia dotyczące pomocy państwa w formie korzyści podatkowych, wymagania w zakresie przejrzystości oraz postanowienia o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy;

358. zachęca państwa członkowskie, aby w skoordynowany sposób wykorzystwały swoje stosunki dwustronne z odnośnymi państwami trzecimi, w stosownych przypadkach przy wsparciu Komisji, do ustanowienia dalszej dwustronnej współpracy między jednostkami analityki finansowej, organami podatkowymi i właściwymi organami w celu zwalczania przestępstw finansowych;

359. zwraca uwagę, że równoległe do porozumień politycznych zawierających klauzulę dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych unijne umowy o wolnym handlu przewidują zwolnienia podatkowe, które zapewniają przestrzeń polityczną do wdrażania unijnego podejścia do zwalczania uchylania się od opodatkowania i prania pieniędzy, przykładowo nalegając na dobre zarządzanie w kwestiach podatkowych oraz przez skuteczne stosowanie unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy w sprawach podatkowych; ponadto zauważa, że umowy o wolnym handlu służą również promowaniu odpowiednich norm międzynarodowych i ich stosowaniu w państwach trzecich;

360. uważa, że UE nie powinna zawierać umów z jurysdykcjami niechętnymi współpracy w sprawach podatkowych wymienionymi w załączniku I do unijnego wykazu, dopóki dana jurysdykcja nie spełni unijnych standardów dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych; apeluje do Komisji, aby zbadała, czy brak zgodności z unijnymi standardami dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych wpływa na prawidłowe funkcjonowanie umów o wolnym handlu lub porozumień politycznych w przypadkach, gdy podpisano już umowę;

361. przypomina, że klauzule dotyczące dobrego zarządzania i przejrzystości w kwestiach podatkowych oraz wymiany informacji powinny być włączane do wszystkich nowych stosownych umów UE z państwami trzecimi oraz powinny być negocjowane w ramach rewizji obowiązujących umów, mając na uwadze, że są to podstawowe instrumenty polityki zewnętrznej UE, które jednak w zależności od konkretnego obszaru polityki obejmują różne poziomy kompetencji;

⁽¹⁾ Dokument otwierający debatę autorstwa Komisji Europejskiej: A Contribution to the Third Financing for Development Conference in Addis Ababa [Wkład w 3. Międzynarodową Konferencję w sprawie Finansowania Rozwoju w Addis Abebie].

Wtorek, 26 marca 2019 r.

6.6. Dwustronne umowy podatkowe zawierane przez państwa członkowskie

362. zwraca uwagę, że zdaniem niektórych ekspertów wiele obecnie obowiązujących umów podatkowych zawartych przez państwa członkowskie UE ogranicza przysługujące państwom o niższym i średnim pułapie dochodów prawa do opodatkowania⁽¹⁾; domaga się, aby podczas negocjowania umów podatkowych Unia Europejska i jej państwa członkowskie przestrzegały zasady spójności polityki na rzecz rozwoju ustanowionej w art. 208 TFUE; podkreśla, że zawieranie umów podatkowych należy do kompetencji państw członkowskich;

363. zwraca uwagę, że w porównaniu z innymi regionami skala strat spowodowanych unikaniem opodatkowania jest znacznie większa w krajach o niskich i średnich dochodach, zwłaszcza w Afryce Subsaharyjskiej, Ameryce Łacińskiej i na Karaibach, a także w Azji Południowej⁽²⁾; zwraca się zatem do państw członkowskich o renegotjowanie dwustronnych umów podatkowych z państwami trzecimi, aby wprowadzić do tych umów klauzule o zwalczaniu nadużyć, zapobiegać zjawisku „treaty shopping” i zjawisku równania w dół wśród krajów rozwijających się;

364. wzywa Komisję do dokonania przeglądu wszystkich obowiązujących umów podatkowych podpisanych przez państwa członkowskie z państwami trzecimi, aby upewnić się, że są one zgodne z nowymi światowymi normami takimi jak postanowienia wielostronnej konwencji służącej wdrożeniu środków związanych z konwencją podatkową w celu zapobiegania erozji bazy podatkowej i przenoszeniu zysków; zauważa, że konwencja ta reprezentuje normy oparte na zaleceniach OECD, które nie zostały opracowane z uwzględnieniem potrzeb lub wyzwań rozwijających się; zwraca się do Komisji o wydanie zaleceń dla państw członkowskich dotyczących istniejących dwustronnych umów podatkowych, aby upewnić się, że zawierają one ogólne przepisy zapobiegające nadużyciom, uwzględniające rzeczywistą działalność gospodarczą i tworzenie wartości;

365. zdaje sobie sprawę, że dwustronne umowy podatkowe nie odzwierciedlają obecnej rzeczywistości gospodarek cyfrowych; wzywa państwa członkowskie, aby zaktualizowały dwustronne umowy podatkowe w oparciu o zalecenie Komisji w sprawie opodatkowania osób prawnych, których obecność na rynku cyfrowym jest znacząca⁽³⁾;

6.7. Podwójne opodatkowanie

366. z zadowoleniem przyjmuje wzmocnione ramy w zakresie unikania podwójnego nieopodatkowania; podkreśla, że eliminacja podwójnego opodatkowania ma ogromne znaczenie dla zapewnienia sprawiedliwego traktowania uczciwych podatników i dla utrzymania ich zaufania; wzywa państwa członkowskie do przestrzegania umów o unikaniu podwójnego opodatkowania oraz do lojalnej i szybkiej współpracy w zgłoszonych przypadkach podwójnego opodatkowania;

367. wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia dyrektywy Rady (UE) 2017/1852 z dnia 10 października 2017 r. w sprawie mechanizmów rozstrzygania sporów dotyczących podwójnego opodatkowania w Unii Europejskiej wdrażającej normę określoną w działaniu 14 BEPS; podkreśla, że termin wdrożenia dyrektywy (30 czerwca 2019 r.) jeszcze nie upłynął, a przepisy będą musiały być monitorowane w celu zapewnienia ich skuteczności i wydajności;

368. wzywa Komisję do zebrania i opublikowania informacji o liczbie zawisłych i rozstrzygniętych sporów podatkowych, uporządkowanych według typu sporu, roku oraz uczestniczących państw, tak aby móc monitorować mechanizm oraz dopilnować jego skuteczności i wydajności;

6.8. Regiony najbardziej oddalone

369. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, aby regiony najbardziej oddalone w UE wdrożyły minimalne standardy dotyczące BEPS oraz ATAD;

370. zauważa, że Komisja wszczęła szczegółowe dochodzenie w sprawie stosowania przez Portugalię w wolnej strefie Madery regionalnego systemu pomocy⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Action Aid, *Mistreated Tax Treaties Report* [Nieszanowane umowy podatkowe – sprawozdanie], luty 2016 r.

⁽²⁾ Cobham, A. i Janský, P., 2017. Global distribution of revenue loss from tax avoidance [Rozkład strat przychodów w wyniku unikania opodatkowania na świecie].

⁽³⁾ C(2018)1650.

⁽⁴⁾ Szczegółowe dochodzenie Komisji w celu ustalenia, czy Portugalia zastosowała w wolnej strefie Madery regionalny system pomocy zgodnie z jej decyzjami z lat 2007 i 2013 zatwierdzającymi taki stan rzeczy, tj. polegające na sprawdzeniu, czy zwolnienia podatkowe przyznane przez Portugalię spółkom zarejestrowanym w wolnej strefie Madery są zgodne z decyzjami Komisji oraz unijnymi zasadami pomocy państwa. Podkreśla, że Komisja sprawdza, czy Portugalia spełniła wymagania systemów, mianowicie czy zyski przedsiębiorstw korzystających z ulg podatkowych w podatku dochodowym pochodziły wyłącznie z działalności prowadzonej na Maderze, oraz czy przedsiębiorstwa będące beneficjentami faktycznie utworzyły i utrzymały miejsca pracy na Maderze.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

7. Pośrednicy

371. z zadowoleniem przyjmuje szerokie definicje „pośrednika”⁽¹⁾ oraz „podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego” w niedawno przyjętej dyrektywie DAC6⁽²⁾; wzywa do aktualizacji cech rozpoznawczych na podstawie dyrektywy DAC6 w celu uwzględnienia między innymi systemów arbitrażu dywidendowego, w tym przyznawania zwrotów podatku od dywidend i zysków kapitałowych; wzywa Komisję, aby ponownie przeanalizowała rozszerzenie obowiązku sprawozdawczego na podstawie DAC6 na sprawy krajowe; przypomina o wynikającym z DAC6 obowiązku informowania organów podatkowych przez pośredników o systemach opierających się na lukach strukturalnych w przepisach podatkowych, zwłaszcza z uwagi na rosnącą liczbę transgranicznych strategii unikania opodatkowania; uważa, że systemy uznawane przez właściwe organy krajowe za szkodliwe należy traktować i ujawniać publicznie w sposób zanonimizowany;

372. ponownie stwierdza, że pośrednicy odgrywają kluczową rolę w ułatwianiu prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz że powinni oni ponosić odpowiedzialność za te działania;

373. ponownie zwraca uwagę na potrzebę ściślejszej współpracy między administracjami podatkowymi i organami nadzoru finansowego w celu zapewnienia wspólnego i skutecznego nadzoru nad rolą pośredników finansowych oraz z uwagi na fakt, że niektóre instrumenty finansowe o charakterze podatkowym mogą stanowić zagrożenie dla stabilności rynku finansowego i integralności rynku;

374. uważa, że Unia powinna świecić przykładem, i wzywa Komisję do zapewnienia, aby pośrednicy, którzy promują agresywne planowanie podatkowe i uchylanie się od opodatkowania, nie odgrywali żadnej roli, jeśli chodzi o udzielanie wskazówek lub doradzanie w tych sprawach instytucjom Unii odpowiedzialnym za kształtowanie polityki;

375. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby dostrzegły, że podczas doradzania zarówno klientom korporacyjnym, jak i organom publicznym istnieje ryzyko wystąpienia konfliktu interesów wynikającego ze świadczenia usług doradztwa prawnego, usług doradztwa podatkowego i usług audytorskich, a także by zajęły się tym problemem; zauważa, że konflikt interesów może przybierać różne formy, takie jak zamówienia publiczne, które wymagają świadczenia odpłatnego doradztwa na temat takich usług, świadczenie nieformalnego lub bezpłatnego doradztwa, oficjalne grupy doradcze i eksperckie lub efekt „drzwi obrotowych”; podkreśla zatem wagę przejrzystego wskazania, jakie usługi są świadczone na rzecz danego klienta, jak również wyraźnie rozróżnienie takich usług; ponawia swoje postulaty z poprzednich sprawozdań⁽³⁾ w tej sprawie;

376. przyjmuje z zadowoleniem monitorowanie wdrażania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/56/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2006/43/WE w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych⁽⁴⁾ oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań jednostek interesu publicznego i uchylającego decyzję Komisji 2005/909/WE⁽⁵⁾, w szczególności przepisu dotyczącego biegłych rewidentów lub firm audytorskich przeprowadzających ustawowe badania jednostek interesu publicznego; zwraca uwagę na konieczność zapewnienia właściwego stosowania przepisów;

377. zwraca się do państw członkowskich, aby rozważyły wprowadzenie obowiązku składania sprawozdania dotyczącego podatków przez wszystkich pośredników podatkowych i finansowych, o których mowa w działaniu 12 projektu BEPS, którzy w trakcie swojej działalności zawodowej dowiedzą się o istnieniu transakcji, środków lub struktur o nieuczciwym lub agresywnym charakterze;

⁽¹⁾ W niektórych aktach prawnych określanych również jako podmioty umożliwiające, organizujące lub umożliwiający.

⁽²⁾ Dyrektywa Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych (Dz.U. L 139 z 5.6.2018, s. 1).

⁽³⁾ Zob. na przykład ust. 143 zalecenia Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania, Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 158 z 27.5.2014, s. 196.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 158 z 27.5.2014, s. 77.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

378. apeluje o rotację audytorów co siedem lat w celu zapobiegania konfliktom interesów oraz ograniczenie do minimum świadczenia usług innych niż audyt;

379. ponownie stwierdza, że instytucje finansowe, doradcy i inni pośrednicy, którzy świadomie, systematycznie i wielokrotnie ułatwiają działalność związaną z praniem pieniędzy lub uchylaniem się od opodatkowania, angażują się w nią lub w niej uczestniczą, lub którzy ustanawiają biura, oddziały lub filie w jurysdykcjach umieszczonych w unijnym wykazie, aby oferować swoim klientom systemy agresywnego planowania podatkowego, powinni podlegać skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym karom; postuluje, aby pozwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej takich instytucji i osób podlegały poważnej kontroli w przypadku, gdy podmioty te zostały skazane za udział w oszustwach lub gdy wiedzą, że ich klienci prowadzą oszukańczą działalność, a także aby w stosownych przypadkach ograniczyć ich działalność na jednolitym rynku;

380. przypomina, że tajemnicy zawodowej nie można wykorzystywać w celach ochrony lub ukrywania nielegalnych praktyk ani do działania wbrew duchowi prawa; nalega, by poufność wymiany informacji między prawnikiem a klientem nie stała na przeszkodzie odpowiedniemu zgłoszeniu podejranej transakcji lub innej potencjalnie nielegalnej działalności, bez uszczerbku dla praw gwarantowanych na mocy Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i ogólnych zasad prawa karnego;

381. wzywa Komisję, aby wydała wytyczne dla profesjonalistów dotyczące interpretacji i stosowania zasady poufności oraz by wprowadziła wyraźny podział na tradycyjne doradztwo prawne i działalność prawników w charakterze operatorów finansowych, zgodnie z orzecznictwem sądów europejskich;

8. *Ochrona sygnalistów i dziennikarzy*

382. uważa, że ochrona sygnalistów zarówno w sektorze prywatnym, jak i w sektorze publicznym ma istotne znaczenie dla zapewnienia, by nie dochodziło do bezprawnej działalności i naruszania prawa ani do rozwoju tych zjawisk; uznaje, że sygnaliści odgrywają kluczową rolę w umacnianiu demokracji w społeczeństwach, w walce z korupcją i innymi poważnymi przestępstwami lub nielegalną działalnością oraz w ochronie interesów finansowych UE; podkreśla, że sygnaliści są często podstawowym źródłem informacji dla dziennikarzy śledczych i dlatego powinni zostać objęci ochroną przed wszelkimi formami nękania i odwetu; dostrzega znaczenie udostępnienia wszystkich kanałów zgłaszania;

383. uważa, że konieczna jest ochrona poufności źródeł informacji dziennikarzy śledczych, w tym sygnalistów, jeżeli ma zostać utrzymana rola dziennikarstwa śledczego jako strażnika praw w społeczeństwie demokratycznym;

384. uważa zatem, że z obowiązku zachowania poufności można zwolnić jedynie w wyjątkowych okolicznościach, gdy ujawnienie informacji dotyczących danych osobowych osoby zgłaszającej nieprawidłowości jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z prawa Unii lub prawa krajowego w związku z dochodzeniem lub postępowaniem sądowym bądź w celu zagwarantowania swobód innych osób, w tym prawa do obrony przysługującego osobie, której dotyczy zgłoszenie, i w każdym przypadku z zastrzeżeniem stosownych zabezpieczeń przewidzianych w tych przepisach; uważa, że należy przewidzieć odpowiednie sankcje w przypadku niezastosowania się do obowiązku zachowania poufności tożsamości osoby zgłaszającej⁽¹⁾;

385. zauważa, że ustawa o fałszywych roszczeniach obowiązująca w Stanach Zjednoczonych stwarza solidne ramy nagradzania sygnalistów w przypadkach, w których rząd odzyskuje środki utracone wskutek oszustwa⁽²⁾; podkreśla, że zgodnie ze sprawozdaniem Departamentu Sprawiedliwości USA dzięki bezpośredniemu zaangażowaniu sygnalistów w wykrycie i zgłoszenie oszustw odzyskano 3,4 mld USD z łącznej kwoty 3,7 mld USD odzyskanych środków; wzywa państwa członkowskie do ustanowienia we właściwych organach i w podmiotach prywatnych bezpiecznych i poufnych kanałów komunikacji do celów zgłaszania nieprawidłowości przez sygnalistów;

(¹) Sprawozdanie z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa Unii (COM(2018)0218 – C8-0159/2018 – 2018/0106(COD)).

(²) Wysłuchanie w komisji TA X 3 21 listopada 2018 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

386. wzywa Komisję, aby przeanalizowała stosowane na świecie najlepsze praktyki ⁽¹⁾ służące ochronie sygnalistów i zapewnieniu im zachęt oraz aby rozważyła zmianę obowiązujących przepisów, jeśli jest to stosowne i konieczne, w celu zwiększenia skuteczności podobnych systemów w UE;

387. wzywa do utworzenia ogólnego funduszu UE w celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia finansowego sygnalistom, którym grozi utrata źródła utrzymania w związku z ujawnieniem w wyraźnym interesie publicznym działalności przestępczej lub faktów o charakterze przestępczym;

388. wyraża zaniepokojenie, że sygnaliści często rezygnują ze zgłaszania zastrzeżeń z obawy przed działaniami odwetowymi oraz że niepowstrzymywanie i niekaranie odwetu może odwozić potencjalnych sygnalistów od zgłaszania zastrzeżeń; uważa, że uznanie w dyrektywie AMLD5 prawa sygnalistów do wniesienia w bezpieczny sposób – tj. za pośrednictwem pojedynczego punktu kontaktowego w złożonych sprawach o charakterze międzynarodowym – skargi przed właściwe organy w sytuacji narażenia na groźby lub działania odwetowe, a także ich prawa do skutecznego środka prawnego oznacza istotną poprawę sytuacji osób zgłaszających w spółkach lub jednostce analityki finansowej podejrzenia prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu; wzywa państwa członkowskie do terminowej transpozycji i należytego egzekwowania przepisów dotyczących ochrony sygnalistów określonych w dyrektywie AMLD5;

389. z zadowoleniem przyjmuje wynik negocjacji międzyinstytucjonalnych między Parlamentem Europejskim a Radą w sprawie ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa Unii oraz apeluje do państw członkowskich o jak najszybsze przyjęcie nowych standardów w celu ochrony sygnalistów za pomocą takich środków jak przejrzyste kanały zgłaszania, poufność, środki ochrony prawnej oraz sankcje nakładane na osoby próbujące prześladować sygnalistów;

390. przypomina, że urzędnicy UE korzystają z ochrony sygnalistów na mocy regulaminu pracowniczego i warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej ⁽²⁾ oraz zachęca państwa członkowskie, aby wprowadziły porównywalne normy dla swoich urzędników służby cywilnej;

391. uważa, że postanowienia o zachowaniu poufności zawarte w umowach o pracę i umowach o rozwiązaniu stosunku pracy nie powinny w żadnym wypadku uniemożliwiać pracownikom zgłaszania właściwym organom podejrzewanych przypadków naruszenia prawa i praw człowieka ⁽³⁾; apeluje do Komisji, aby przeanalizowała możliwość zaproponowania przepisów zakazujących nadużywania postanowień o zachowaniu poufności;

392. zauważa, że komisja TAX3 wezwała sygnalistów w sprawach Julius Bär i Danske Bank do złożenia zeznań podczas publicznych wysłuchań w Parlamencie ⁽⁴⁾; jest zaniepokojony, że ochrona sygnalistów w instytucjach finansowych nie jest w pełni zadowalająca oraz że obawa przed odwetem ze strony zarówno pracodawców, jak i władz mogą powstrzymać sygnalistów od przekazania informacji o naruszeniach prawa; głęboko ubolewa nad faktem, że sygnalista w sprawie Danske Bank nie mógł – ze względu na ograniczenia natury prawnej – w pełni i swobodnie podzielić się wiedzą na temat sprawy Danske Bank;

393. ubolewa, że duński urząd nadzoru finansowego nie nawiązał kontaktu z sygnalistą, który zgłosił pranie pieniędzy na ogromną skalę w Danske Bank; jest zdania, że takie zaniechanie stanowi rażące zaniedbanie przez duński urząd nadzoru finansowego obowiązku prowadzenia prawidłowych postępowań w razie poważnych zarzutów o pranie pieniędzy – na wielką skalę lub systematycznie – przez bank; apeluje do właściwych władz UE i państw członkowskich o pełne wykorzystanie informacji udzielanych przez sygnalistów oraz o podejmowanie szybkich i zdecydowanych działań w związku z informacjami uzyskanymi od sygnalistów;

⁽¹⁾ W szczególności odpowiednie przepisy USA.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 723/2004 z dnia 22 marca 2004 r. zmieniające Regulamin pracowniczy urzędników Wspólnot Europejskich i Warunki zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich, Dz.U. L 124 z 27.4.2004, s. 1.

⁽³⁾ Jak zaproponowała Rada Europy w zaleceniu CM/Rec(2014)7 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie ochrony sygnalistów, przyjętym 30 kwietnia 2014 r.

⁽⁴⁾ Rudolf Elmer, wysłuchanie 1 października 2018 r.; Howard Wilkinson, wysłuchanie 21 listopada 2018 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

394. wzywa państwa członkowskie do ścisłej współpracy w ramach Rady Europy w celu promowania i wdrażania do prawa krajowego wszystkich państw należących do Rady Europy zalecenia w sprawie ochrony sygnalistów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do objęcia przywództwa na innych forach międzynarodowych w celu propagowania przyjęcia wiążących międzynarodowych norm ochrony sygnalistów;

395. zauważa, że oprócz zagwarantowania tajemnicy tożsamości sygnalistów jako zasadniczego środka ochrony osoby zgłaszającej należy dodatkowo chronić anonimowe zgłaszanie przed ogólnymi groźbami i atakami ze strony osób, które mogą czuć się urażone i dążyć do dyskredytacji osoby dokonującej zgłoszenia;

396. dostrzega trudności, na jakie napotykają dziennikarze, badając lub zgłaszając przypadki prania pieniędzy, oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego; obawia się, że dziennikarze śledczy często padają ofiarą groźb i zastraszania, w tym prawnego zastraszania ze pomocą strategicznych powództw przeciwko udziałowi społeczeństwa (SLAPP); wzywa państwa członkowskie, aby wzmocniły ochronę dziennikarzy, zwłaszcza uczestniczących w dochodzeniach dotyczących przestępstw finansowych;

397. wzywa Komisję do jak najszybszego ustanowienia w nowych wieloletnich ramach finansowych systemu wsparcia finansowego dla dziennikarstwa śledczego, w miarę możliwości w formie stałej i specjalnej linii budżetowej przeznaczonej na wsparcie niezależnych i wysokiej jakości mediów oraz niezależnego i wysokiej jakości dziennikarstwa śledczego;

398. stanowczo potępia stosowanie przemocy wobec dziennikarzy; z niepokojem przypomina, że w ostatnich latach na Malcie oraz na Słowacji dokonano zabójstw dziennikarzy prowadzących śledztwa dotyczące podejranej działalności obejmującej pranie pieniędzy⁽¹⁾; podkreśla, że zdaniem Rady Europy nadużycia i przestępstwa popełniane wobec dziennikarzy mają poważny negatywny wpływ na wolność wypowiedzi i nasilają zjawisko autocenzury;

399. wzywa władze maltańskie, aby wykorzystały wszelkie dostępne środki w celu szybszego wykrycia osób podlegających do zabójstwa dziennikarki śledczej Daphne Caruany Galizii; przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę 26 międzynarodowych organizacji na rzecz wolności mediów i organizacji dziennikarzy mającą doprowadzić do wszczęcia niezależnego dochodzenia publicznego w sprawie zabójstwa Daphne Caruany Galizii i do dokonania oceny, czy można było zapobiec temu zabójstwu; wzywa rząd maltański do niezwłocznego wszczęcia tego niezależnego dochodzenia publicznego; zauważa, że rząd maltański nawiązał współpracę z instytucjami międzynarodowymi, takimi jak Europol, FBI, a także z niderlandzkim Instytutem Kryminalistyki, w celu poszerzenia swojej wiedzy specjalistycznej;

400. z zadowoleniem przyjmuje zarzuty wysunięte przez władze słowackie przeciwko domniemanemu podlegającemu do zamordowania Jána Kuciaka i Martiny Kušnírovej, a także przeciwko domniemanym sprawcom tej zbrodni; zachęca władze słowackie do kontynuacji dochodzenia w sprawie zabójstwa oraz do dopilnowania, by w pełni zbadano wszystkie aspekty sprawy, włącznie z możliwymi motywami politycznymi przestępstwa; wzywa władze słowackie do gruntownego zbadania przypadków uchylania się od opodatkowania na dużą skalę, oszustw związanych z VAT oraz prania pieniędzy ujawnionych w śledztwach Jána Kuciaka;

401. ubolewa, że dziennikarze śledczy, w tym Daphne Caruana Galizia, często są adresatami bezzasadnych pozwów mających ich ocenzurować, zastraszyć lub uciszyć, obciążając kosztami obrony prawnej, dopóki nie zostaną zmuszeni do rezygnacji z krytyki lub sprzeciwu; przypomina, że bezzasadne pozwy stanowią zagrożenie dla fundamentalnych praw demokratycznych takich jak wolność słowa, wolność prasy, wolność rozpowszechniania i otrzymywania informacji;

402. apeluje do państw członkowskich o wdrożenie mechanizmów zapobiegających wnoszeniu powództw typu SLAPP; uważa, że takie mechanizmy powinny należycie uwzględniać prawo do dobrego imienia i reputacji; apeluje do Komisji, aby oceniła możliwość i charakter konkretnych działań, jakie należy podjąć w tym zakresie;

⁽¹⁾ Daphne Caruana Galizia zamordowana na Malcie 16 października 2017 r.; Ján Kuciak zamordowany wraz ze swoją partnerką Martiną Kušnírovą na Słowacji 21 lutego 2018 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

403. ubolewa, że szwajcarskie przepisy o zniesławieniu są wykorzystywane do uciszania krytyków w Szwajcarii i na całym świecie, ponieważ ciężar dowodu spoczywa na pozwanym, a nie na skarżącym; podkreśla, że dotyczy to nie tylko dziennikarzy i sygnalistów, ale również podmiotów zgłaszających w Unii Europejskiej i osób zobowiązanych na mocy rejestru właścicieli rzeczywistych, ponieważ w przypadku obowiązku zgłoszenia właściciela rzeczywistego, który jest obywatelem Szwajcarii, osoba zgłaszająca może zostać pozwana w Szwajcarii za zniesławienie i pomówienie, które są uznawane za przestępstwo⁽¹⁾;

9. Aspekty instytucjonalne

9.1. Przejrzystość

404. z zadowoleniem przyjmuje pracę wykonaną przez Platformę na rzecz dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych; zwraca uwagę, że mandat platformy wygasa 16 czerwca 2019 r.; apeluje o przedłużenie lub odnowienie jej mandatu w celu zapewnienia, by obawy i fachowe opinie społeczeństwa obywatelskiego zostały wysłuchane przez państwa członkowskie i Komisję; zachęca Komisję do rozszerzenia zakresu ekspertów zapraszanych do grupy ekspertów ds. prania pieniędzy i finansowania terroryzmu o ekspertów z sektora prywatnego (przedsiębiorcy i organizacje pozarządowe);

405. podkreśla, że Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich posiada uprawnienia do badania stosowania przez instytucje przepisów UE dotyczących publicznego dostępu do dokumentów, w tym metod pracy Rady lub Grupy ds. Kodeksu Postępowania w dziedzinie opodatkowania;

406. przypomina wyniki przeprowadzonego przez Rzecznika z własnej inicjatywy dochodzenia w sprawie metod pracy Rady oraz jego zalecenie z 9 lutego 2018 r. stwierdzające, że stosowana przez Radę praktyka nieujawniania powszechnie dokumentów ustawodawczych, nieproporcjonalne stosowanie klauzuli „LIMITE” oraz systematyczne zaniechanie rejestrowania państw członkowskich zajmujących stanowisko w procedurze ustawodawczej stanowią przypadki niewłaściwego administrowania⁽²⁾;

407. przypomina, że opodatkowanie pozostaje w gestii państw członkowskich i że Parlament Europejski ma ograniczone uprawnienia w tych sprawach;

408. wskazuje jednak, że kwestie oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego nie mogą być skutecznie rozwiązywane indywidualnie przez państwa członkowskie; wyraża w związku z tym ubolewanie, że pomimo wniosków kierowanych do Rady komisji TAX3 nie udostępniono żadnych odnośnych dokumentów; jest głęboko zaniepokojony brakiem woli politycznej ze strony państw członkowskich w Radzie do podjęcia istotnych kroków w walce z praniem pieniędzy, oszustwami podatkowymi, uchylaniem się od opodatkowania i agresywnym planowaniem podatkowym, a także woli przestrzegania TUE i zasady lojalnej współpracy⁽³⁾ przez zapewnienie wystarczającej przejrzystości i współpracy z pozostałymi instytucjami UE;

409. wyraża ubolewanie, że obowiązujące przepisy dotyczące dostępu do informacji niejawnych i innych informacji poufnych udostępnianych Parlamentowi przez Radę, Komisję lub państwa członkowskie nie zapewniają pełnej jasności prawa, ale są ogólnie interpretowane jako wykluczające akredytowanych asystentów parlamentarnych z możliwości przeglądania i analizowania w zabezpieczonej czytelni „innych informacji poufnych” nieoznaczonych klauzulą tajności; w związku z tym apeluje o wprowadzenie w renegocjowanym porozumieniu międzyinstytucjonalnym jasno sformułowanego przepisu gwarantującego akredytowanym asystentom parlamentarnym prawo dostępu do dokumentów na podstawie zasady wiedzy koniecznej w ramach wypełniania przez nich funkcji wspierania posłów;

410. wyraża ubolewanie, że pomimo wielokrotnych zaproszeń przedstawiciele prezydencji Rady odmówili stawienia się przed komisją TAX3 w celu złożenia sprawozdania z postępów we wdrażaniu zaleceń komisji TAXE, TAX2 i PANA; podkreśla, że kontakty robocze między prezydencją Rady a komisjami specjalnymi i śledczymi Parlamentu Europejskiego powinny stanowić standardową praktykę;

9.2. Grupa ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej)

411. odnotowuje ożywioną komunikację ze strony Grupy ds. Kodeksu Postępowania i z zadowoleniem przyjmuje w szczególności publikację (dwa razy w roku) jej sprawozdania dla Rady, a także pisma wysłane do różnych jurysdykcji oraz zobowiązania otrzymane w związku ze sporządzeniem unijnego wykazu;

⁽¹⁾ Wysłuchanie w komisji TA X 3 1 października 2018 r.

⁽²⁾ Zalecenie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie OI/2/2017/TE dotyczącej przejrzystości procesu ustawodawczego w Radzie.

⁽³⁾ Art. 4 ust. 3 TUE.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

412. ubolewa jednak z powodu nieprzejrzystego charakteru negocjacji dotyczących procesu sporządzania unijnego wykazu oraz wzywa państwa członkowskie do zapewnienia przejrzystości podczas zbliżającej się aktualizacji wykazów;

413. wyraża zadowolenie, że przewodniczący Grupy ds. Kodeksu Postępowania pojawił się przed komisją TAX3, zmieniając poprzednie stanowisko Grupy; odnotowuje też, że od momentu rozpoczęcia prac komisji TAX3 udostępniano zestawienia prac Grupy ds. Kodeksu Postępowania⁽¹⁾; żałuje jednak, że dokumentów tych nie opublikowano wcześniej i że ich ważne fragmenty zostały utajnione;

414. podkreśla, że wyżej wspomniane zalecenia Rzecznika mają zastosowanie także do Grupy ds. Kodeksu Postępowania, która powinna przedkładać wymagane informacje dotyczące w szczególności szkodliwych praktyk podatkowych państw członkowskich oraz procesu sporządzania unijnego wykazu;

415. wzywa Grupę ds. Kodeksu Postępowania do podjęcia dalszych środków w celu zapewnienia przejrzystości posiedzeń, w szczególności poprzez podawanie do wiadomości publicznej stanowisk poszczególnych państw członkowskich w sprawie omawianych punktów porządku obrad nie później niż sześć miesięcy po posiedzeniu;

416. wzywa Komisję, aby złożyła sprawozdanie z wdrażania kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej oraz stosowania podatkowej pomocy państwa, zgodnie z motywem N kodeksu⁽²⁾;

417. uważa, że należy zaktualizować mandat Grupy ds. Kodeksu Postępowania, ponieważ podejmuje ona sprawy wykraczające poza ocenę szkodliwych praktyk podatkowych w UE i wnosi więcej niż tylko wkład techniczny w decyzje podejmowane przez Radę; apeluje, aby z uwagi na charakter (również polityczny) prac podejmowanych przez Grupę takie zadania z powrotem ująć w ramach umożliwiających kontrolę demokratyczną lub nadzór, począwszy od stosowania przejrzystości;

418. w związku z tym apeluje o publikację listy członków Grupy ds. Kodeksu Postępowania, co wyeliminuje brak przejrzystości jej składu;

9.3. Egzekwowanie prawa Unii

419. apeluje, aby nowo wybrany Parlament przystąpił do ogólnej oceny postępów pod względem dostępu do dokumentów żądanych przez komisje TAXE, TAX2, PANA i TAX3, z porównaniem liczby złożonych wniosków z liczbą wniosków rozpatrzonych pozytywnie przez Radę i inne instytucje UE, oraz aby w razie potrzeby podjął niezbędne środki proceduralne i prawne;

420. apeluje o utworzenie w strukturze Komisji nowego unijnego ośrodka ds. spójności i koordynacji polityki podatkowej, który powinien być w stanie oceniać i monitorować politykę podatkową państw członkowskich na szczeblu Unii oraz dopilnować, by państwa członkowskie nie wdrażały żadnych nowych szkodliwych instrumentów podatkowych;

9.4. Współpraca z uczestnikami nieinstytucjonalnymi

421. z zadowoleniem przyjmuje udział i wkład zainteresowanych stron w wysłuchania komisji TAX3, wymienionych w sekcji IV-3 przeglądu działalności komisji TAX3 w trakcie jej mandatu; ubolewa nad faktem, że inne zainteresowane strony odmówiły udziału w wysłuchaniach komisji TAX3, o czym mowa w sekcji IV-4 przeglądu działalności; zauważa, że nie znaleziono żadnych odstrasżających sankcji, które można by zastosować w przypadku nieuzasadnienia odmowy;

422. apeluje do Komisji oraz Rady, aby porozumiały się w sprawie utworzenia w międzyinstytucjonalnej umowie w sprawie obligatoryjnego rejestru przejrzystości dla lobbystów publicznie dostępnej i regularnie aktualizowanej listy podmiotów nieinstytucjonalnych niechętnych współpracy; uważa przy tym, że należy prowadzić rejestr specjalistów i organizacji, które bez uzasadnionej przyczyny odmówiły udziału w wysłuchaniach przed komisjami TAXE, TAX2, PANA i TAX3; zwraca się do instytucji UE o uwzględnianie tej postawy podczas wszelkich przyszłych kontaktów z zainteresowanymi stronami, o których mowa, oraz o pozbawienie ich przepustek do swoich pomieszczeń;

(¹) W szczególności, jak wspomniano w sprawozdaniu Grupy ds. Kodeksu Postępowania z czerwca 2018 r.: wytyczne proceduralne dotyczące procesu monitorowania zobowiązań w zakresie unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy w sprawach podatkowych (dok. 6213/18); zestawienie wszystkich uzgodnionych wytycznych od czasu utworzenia Grupy w 1998 r. (dok. 5814/18 REV1); zestawienie wszystkich pism, w których wystąpiono o zobowiązania od jurysdykcji, podpisanych przez przewodniczącego Grupy ds. Kodeksu Postępowania (dok. 6671/18); zestawienie pism z zobowiązaniami otrzymanych w odpowiedzi, jeżeli dana jurysdykcja wyraziła zgodę (dok. 6972/18 i załączniki); oraz przegląd indywidualnych środków poddanych ocenie przez Grupę od 1998 r. (dok. 9 639/18).

(²) Kodeks ten jest określony w załączniku I do konkluzji z posiedzenia Rady Ecofin 1 grudnia 1997 r. w sprawie polityki podatkowej; jego motyw N odnosi się do monitorowania i przeglądu przepisów kodeksu, Dz.U. C 2 z 6.1.1998, s. 1.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

9.5. *Uprawnienia śledcze/dochodzeniowe Parlamentu*

423. uważa, że dla sprawowania demokratycznej kontroli nad władzą wykonawczą niezbędne jest posiadanie przez Parlament uprawnień śledczych i dochodzeniowych odpowiadających tym, które posiadają parlamenty krajowe w UE; uważa, że w celu pełnienia tej funkcji Parlament musi być uprawniony do wzywania świadków i wymagania ich stawiennictwa oraz wymagania przedstawienia dokumentów;

424. uważa, że w celu wykonywania tych uprawnień państwa członkowskie muszą zgodzić się na wprowadzenie sankcji wobec osób, które nie stawily się lub nie przedstawiły dokumentów, zgodnie z przepisami krajowymi dotyczącymi krajowych śledztw i dochodzeń parlamentarnych;

425. apeluje do Rady oraz Komisji o zaangażowanie, aby terminowo zakończyć negocjacje w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego w sprawie szczegółowych przepisów regulujących wykonywanie uprawnień dochodzeniowych Parlamentu;

9.6. *Jednomyślność a większość kwalifikowana*

426. ponownie wzywa Komisję, by skorzystała, w stosownych przypadkach, z procedury określonej w art. 116 TFUE, która umożliwia zmianę wymogu jednomyślności w przypadkach, gdy Komisja stwierdzi, że różnice w przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych w państwach członkowskich zakłócają warunki konkurencji na rynku wewnętrznym;

427. z zadowoleniem przyjmuje wkład Komisji w formie komunikatu pt. „W kierunku skuteczniejszego i bardziej demokratycznego procesu podejmowania decyzji w dziedzinie polityki podatkowej UE”, w którym zaproponowano plan działania prowadzący do głosowania większością kwalifikowaną nad konkretnymi i pilnymi sprawami z zakresu polityki podatkowej, jeśli kluczowe akty ustawodawcze i inicjatywy mające na celu zwalczanie oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego zostały zablokowane w Radzie ze szkodą dla zdecydowanej większości państw członkowskich; z zadowoleniem przyjmuje poparcie wyrażone przez niektóre państwa członkowskie dla tego wniosku⁽¹⁾;

428. podkreśla, że należy przewidzieć każdy scenariusz, a nie tylko przejście z jednomyślności na większość kwalifikowaną w drodze zastosowania klauzuli pomostowej; wzywa Radę Europejską, aby dodała ten punkt do porządku obrad szczytu do końca 2019 r. w celu podjęcia owocnej debaty na temat sposobów ułatwienia podejmowania decyzji w kwestiach podatkowych w interesie funkcjonowania jednolitego rynku;

9.7. *Działania następcze*

429. wyraża pogląd, że prace komisji TAXE, TAX2, PANA i TAX3 należy kontynuować w nadchodzącej kadencji parlamentarnej, w ramach stałej struktury w Parlamencie, która przyjmie formę podkomisji Komisji Gospodarczej i Monetarnej (ECON), co umożliwi horyzontalny udział komisji;

o

o o

430. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie do Spraw Gospodarczych i Finansowych, Komisji, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, europejskim organom nadzoru, Prokuraturze Europejskiej, Europejskiemu Bankowi Centralnemu, MONEYVAL, państwom członkowskim, parlamentom narodowym, ONZ, G20, Grupie Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i OECD.

⁽¹⁾ Wysłuchanie w komisji TAX3 z udziałem hiszpańskiego sekretarza stanu ds. finansów, 19 lutego 2019 r.

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0313

Sprzeciw na podstawie art. 106 Regulaminu: Genetycznie zmodyfikowana soja MON 87751 (MON- 87751-7)**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87751 (MON-87751-7), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (D060916/01 – 2019/2603(RSP))**

(2021/C 108/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87751 (MON-87751-7), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (D060916/01,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy⁽¹⁾, w szczególności jego art. 7 ust. 3 i art. 19 ust. 3,
- uwzględniając fakt, że Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, nie wydał opinii w wyniku głosowania w dniu 7 marca 2019 r.,
- uwzględniając art. 11 i 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję⁽²⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) z dnia 20 czerwca 2018 r. opublikowaną w dniu 2 sierpnia 2018 r.⁽³⁾,
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 182/2011 ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (COM(2017)0085, 2017/0035(COD)),
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje przeciwko zatwierdzaniu organizmów zmodyfikowanych genetycznie⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ Panel EFSA ds. GMO (panel EFSA ds. organizmów modyfikowanych genetycznie), 2018. Opinia naukowa dotycząca oceny genetycznie zmodyfikowanej soi MON 87751 z przeznaczeniem na żywność i paszę, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-NL-2014–121). Dziennik EFSA 2018; 16(8):5346, 32 s. doi: 10.2903/j.efsa.2018.5346.

⁽⁴⁾ — Rezolucja z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wprowadzenia do obrotu w celu uprawy, zgodnie z dyrektywą 2001/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, kukurydzy (*Zea mays* L., linia 1507) zmodyfikowanej genetycznie w celu uzyskania odporności na niektóre szkodniki z rzędu Lepidoptera (huskoskrzydłe) (Dz.U. C 482 z 23.12.2016, s. 110).

— Rezolucja z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2015/2279 z dnia 4 grudnia 2015 r. zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę NK603 × T25, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 399 z 24.11.2017, s. 71).

— Rezolucja z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87705 × MON 89788, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 35 z 31.1.2018, s. 19).

— Rezolucja z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87708 × MON 89788, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 35 z 31.1.2018, s. 17).

— Rezolucja z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję FG72 (MST-FGØ72-2), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 35 z 31.1.2018, s. 15).

Środa, 27 marca 2019 r.

-
- Rezolucja z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych oraz produktów zawierających genetycznie zmodyfikowane odmiany kukurydzy łączące dwie lub trzy spośród modyfikacji genetycznych (Dz.U. C 86 z 6.3.2018, s. 108).
 - Rezolucja z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji w sprawie wprowadzenia do obrotu zmodyfikowanego genetycznie goździka (*Dianthus caryophyllus* L., linia SHD-27531-4) (Dz.U. C 86 z 6.3.2018, s. 111),
 - Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu w celu uprawy materiału siewnego zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy MON 810 (Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 76).
 - Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 810 (Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 80).
 - Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej wprowadzenia do obrotu w celu uprawy materiału siewnego zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy Bt11 (Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 70).
 - Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej wprowadzenia do obrotu w celu uprawy materiału siewnego zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy 1507 (Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 73).
 - Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę 281-24-236 × 3006-210-23 × MON 88913, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 83).
 - Rezolucja z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych oraz produktów zawierających genetycznie zmodyfikowane odmiany kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery spośród modyfikacji genetycznych Bt11, 59122, MIR604, 1507 i GA21, składających się z nich lub z nich wyprodukowanych, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 34).
 - Rezolucja z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę DAS-40278-9, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 307 z 30.8.2018, s. 71).
 - Rezolucja z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB119 (BCS-GHØ5-8), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 307 z 30.8.2018, s. 67).
 - Rezolucja z dnia 13 września 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję DAS-68416-4, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 337 z 20.9.2018, s. 54).
 - Rezolucja z dnia 4 października 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję FG72 × A5547-127, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 55).
 - Rezolucja z dnia 4 października 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję DAS-44406-6, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 60).
 - Rezolucja z dnia 24 października 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji odnawiającej zezwolenie na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507 (DAS-Ø15Ø7-1), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 122).
 - Rezolucja z dnia 24 października 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję 305423 × 40-3-2 (DP-3Ø5423-1 × MON-Ø4Ø32-6), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 127).
 - Rezolucja z dnia 24 października 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowany rzepak MON 88302 × Ms8 × Rf3 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØ5-8 × ACS-BNØØ3-6), MON 88302 × Ms8 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØ5-8) i MON 88302 × Rf3 (MON-883Ø2-9 × ACS-BNØØ3-6), składających się z niego lub z niego wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 133).
 - Rezolucja z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 59122 (DAS-59122-7), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0051).
 - Rezolucja z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę MON 87427 × MON 89034 × NK603 (MON-87427-7 × MON-89Ø34-3 × MON-ØØ6Ø3-6), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych oraz produktów zawierających zmodyfikowane genetycznie odmiany kukurydzy łączące dwie spośród modyfikacji genetycznych MON 87427, MON 89034 i NK603, i uchylającej decyzję 2010/420/UE (Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0052).

Środa, 27 marca 2019 r.

— uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,

— uwzględniając art. 106 ust. 2 i 3 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że w dniu 26 września 2014 r. w imieniu przedsiębiorstwa Monsanto ze Stanów Zjednoczonych przedsiębiorstwo Monsanto Europe S.A./N.V. zwróciło się do właściwego organu krajowego Holandii, zgodnie z art. 5 i 17 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, z wnioskiem o wprowadzenie do obrotu żywności, składników żywności i pasz zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87751, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych („wniosek”), oraz mając na uwadze, że wniosek dotyczył także wprowadzenia do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87751 lub ją zawierających z przeznaczeniem innym niż na żywność i paszę, z wyjątkiem uprawy;

-
- Rezolucja z dnia 3 maja 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu żywności i paszy wyprodukowanej z genetycznie zmodyfikowanego buraka cukrowego H7-1 (KM-ØØØH71-4) na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0197).
 - Rezolucja z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę GA21 (MON-ØØØ21-9), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0221).
 - Rezolucja z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507 × 59122 × MON 810 × NK603, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych oraz produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę łączącą dwie lub trzy spośród pojedynczych modyfikacji genetycznych 1507, 59122, MON 810 i NK603, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, oraz uchylającej decyzje 2009/815/WE, 2010/428/UE i 2010/432/UE, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0222).
 - Rezolucja z dnia 24 października 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę NK603 × MON 810 (MON-ØØØ3-6 × MON-ØØØ1Ø-6, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0416).
 - Rezolucja z dnia 24 października 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę MON 87427 × MON 89034 × MON 88017 × 59122, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych oraz produktów zawierających zmodyfikowane genetycznie odmiany kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery spośród modyfikacji genetycznych MON 87427, MON 89034, 1507, MON 88017 i 59122, i uchylającej decyzję 2011/366/UE (Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0417).
 - Rezolucja z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zmieniającej decyzję wykonawczą 2013/327/UE w odniesieniu do wznowienia zezwolenia na wprowadzanie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, paszy zawierającej genetycznie zmodyfikowany rzepak Ms8, Rf3 i Ms8 × Rf3 lub składającej się z niego (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0057).
 - Rezolucja z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 5307 (SYN-Ø53Ø7-1), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0058).
 - Rezolucja z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 87403 (MON-874Ø3-1), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0059).
 - Rezolucja z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB614 × LLCotton25 × MON 15985, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0060).
 - Rezolucja z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 4114 (DP-ØØ4114-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0196).
 - Rezolucja z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 87411 (MON-87411-9), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0197).
 - Rezolucja z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych oraz subkombinacji Bt11 × MIR162 × 1507, MIR162 × 1507 × GA21 i MIR162 × 1507, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0198).

Środa, 27 marca 2019 r.

- B. mając na uwadze, że 20 czerwca 2018 r. EFSA wydał pozytywną opinię na temat wniosku ⁽¹⁾;
- C. mając na uwadze, że zmodyfikowana genetycznie soja MON 87751 została stworzona w celu nadania odporności na niektóre szkodniki z rzędu Lepidoptera i do tego celu wykazuje ekspresję białek Bt Cry1A.105 i Cry2Ab2;

Toksyny Bt

- D. mając na uwadze, że według badań toksyny Bt mogą wykazywać właściwości adiuwantów, które wzmacniają właściwości alergenne innych środków spożywczych; mając na uwadze, że same nasiona soi wytwarzają wiele alergenów roślinnych oraz że istnieje szczególne ryzyko, że białko Bt może nasilić reakcję układu immunologicznego na te związki na etapie konsumpcji;
- E. mając na uwadze, że jeden z członków panelu EFSA ds. GMO stwierdził wcześniej, że chociaż nie zidentyfikowano niezamierzonych skutków w żadnym zastosowaniu, w którym występuje ekspresja białek Bt, „nie można ich było zaobserwować w badaniach toksykologicznych obecnie zalecanych i przeprowadzanych w EFSA na potrzeby oceny bezpieczeństwa genetycznie zmodyfikowanych roślin, ponieważ badania te nie obejmują odpowiednich do tego testów” ⁽²⁾;
- F. mając na uwadze, że w odniesieniu do aktualnego zezwolenia sam panel EFSA ds. GMO przyznaje, że poziom wiedzy i dowody doświadczalne na to, by nowe białka ulegające ekspresji mogły pełnić rolę adiuwantów ⁽³⁾, są ograniczone;
- G. mając na uwadze, że w badaniach podkreśla się potrzebę prowadzenia dalszych i długoterminowych prac badawczych poświęconych właściwościom adiuwantowym toksyn Bt; mając na uwadze, że ponieważ nadal brakuje odpowiedzi na pytania dotyczące roli toksyn Bt i ich właściwości adiuwantowych, nie należy zezwalać na przywóz zawierających je roślin zmodyfikowanych genetycznie przeznaczonych do stosowania w żywności i paszach;

Toksyczność a 90-dniowe badania żywieniowe

- H. mając na uwadze, że przeprowadzono dwa 28-dniowe badania toksyczności dawki powtórzonej na myszach, jedno z wykorzystaniem białka Cry1a.105, a drugie z wykorzystaniem białka Cry2Ab2;
- I. mając na uwadze, że wspomniane badania toksyczności zostały przeprowadzone z białkami wydzielonymi, a nie z białkami połączonymi, które uzyskano z bakterii, a zatem nie były one takie same, jak białka wytworzone przez roślinę; mając na uwadze, że oznacza to, że w badaniach nie odwzorowano narażenia w warunkach praktycznych;
- J. mając na uwadze, że oba badania toksyczności nie były w pełni zgodne z odpowiednimi wymogami OECD, ponieważ badania koagulacji opierały się na stosunkowo niewielkiej liczbie próbek, a badania czynnościowe i obserwacyjne oraz badanie aktywności lokomotorycznej nie zostały przeprowadzone; mając na uwadze, że wszystkie te wymogi muszą zostać spełnione w procedurze wydawania zezwoleń;
- K. mając na uwadze, że 90-dniowe badanie żywieniowe wykazało wiele istotnych pod względem statystycznym różnic między grupą kontrolną a grupą badaną, które, zgodnie z uwagami właściwego organu jednego z państw członkowskich, powinny zostać poddane głębszej analizie ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5346>

⁽²⁾ <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5309> s. 34.

⁽³⁾ Odpowiedź EFSA na uwagi państw członkowskich, s. 109, załącznik G: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2014-00719>

⁽⁴⁾ Załącznik G, uwagi państw członkowskich, s. 27–33, <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2014-00719>

Środa, 27 marca 2019 r.

- L. mając na uwadze, że 90-dniowe badanie żywieniowe na szczurach cechowały następujące niedociągnięcia: w badaniu nie zastosowano dwóch różnych dawek materiału testowego, co jest jednym z wymogów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 503/2013⁽¹⁾, a żaden z materiałów testowych nie został poddany analizie pod kątem możliwego zanieczyszczenia innymi organizmami zmodyfikowanymi genetycznie (GMO);
- M. mając na uwadze, że choć według EFSA mleko sojowe jest głównym składnikiem diety ludzkiej o najwyższym narażeniu długoterminowym⁽²⁾, w badaniu żywieniowym jako materiał testowy wykorzystano prażoną odłuszczoną śrutę sojową; mając na uwadze, że nie dokonano pomiaru poziomów ekspresji białek Bt w śrucie sojowej, co oznacza, że powiązanie wyników badania z konkretnymi poziomami toksyn Bt nie jest możliwe;

Uwagi właściwego organu państwa członkowskiego

- N. mając na uwadze, że podczas trzymiesięcznego okresu konsultacji organy państwa członkowskiego przedstawiły wiele krytycznych uwag⁽³⁾, między innymi, że wiele kwestii dotyczących bezpieczeństwa i ewentualnej toksyczności genetycznie zmodyfikowanych nasion soi pozostało nierozwiązanych, że skutki połączeń obu białek nie zostały przeanalizowane, że przed zakończeniem oceny ryzyka należy uwzględnić dalsze informacje, że plan monitorowania środowiska nie spełnia celów określonych w załączniku VII do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE⁽⁴⁾ i że należy go zmienić przed udzieleniem zezwolenia, oraz że nie ma powodu, by zakładać, że konsumpcja białek Cry jest bezpieczna i nie stanowi zagrożenia dla ludzi, zwierząt lub środowiska;
- O. mając na uwadze, że Unia jest stroną Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej, w myśl której strony ponoszą odpowiedzialność za zapewnienie, aby działalność w ramach ich jurysdykcji nie powodowała szkody w środowisku innych państw⁽⁵⁾; mając na uwadze, że decyzyja w sprawie zezwolenia na wprowadzenie do obrotu genetycznie zmodyfikowanej soi podlega jurysdykcji Unii;
- P. mając na uwadze, że zgodnie z wnioskiem jednego z państw członkowskich we wniosku należy uwzględnić aktualne dane dotyczące wpływu uprawy zmodyfikowanej genetycznie soi MON 87751 na kraje ją produkujące i eksportujące; mając na uwadze, że to samo państwo członkowskie zaleca przeprowadzenie badania, aby ocenić, w jaki sposób przywóz niektórych produktów wywiera wpływ na decyzje dotyczące upraw w Europie, a tym samym na różnorodność biologiczną wynikającą z takich wyborów w zakresie agrosystemów⁽⁶⁾;
- Q. mając na uwadze, że właściwe organy kilku państw członkowskich skrytykowały brak stabilności planu monitorowania po wprowadzeniu produktu do obrotu;

Brak legitymacji demokratycznej

- R. mając na uwadze, że Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, nie wydał opinii w wyniku głosowania w dniu 7 marca 2019 r., co oznacza, że zezwolenie nie zostało poparte kwalifikowaną większością głosów;

⁽¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 503/2013 z dnia 3 kwietnia 2013 r. w sprawie wniosków o zatwierdzenie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenia Komisji (WE) nr 641/2004 i (WE) nr 1981/2006 (Dz.U. L 157 z 8.6.2013, s. 1).

⁽²⁾ Opinia EFSA, s. 22, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5346>

⁽³⁾ Załącznik G, uwagi państw członkowskich, <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2014-00719>

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylająca dyrektywę Rady 90/220/EWG (Dz.U. L 106 z 17.4.2001, s. 1).

⁽⁵⁾ Konwencja Narodów Zjednoczonych o różnorodności biologicznej, 1992, Artykuł nr 3, <https://www.cbd.int/convention/articles/default.shtml?a=cbd-03>

⁽⁶⁾ Załącznik G, uwagi państw członkowskich, s. 67–68, <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2014-00719>

Środa, 27 marca 2019 r.

- S. mając na uwadze, że Komisja niejednokrotnie ⁽¹⁾ wyrażała ubolewanie, że od czasu wejścia w życie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 przyjmuje decyzje zatwierdzające bez wsparcia ze strony Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt oraz że zwrot dokumentacji do Komisji w celu podjęcia ostatecznej decyzji, który zdecydowanie stanowi wyjątek w całej procedurze, stał się normą, jeśli chodzi o podejmowanie decyzji w sprawie zatwierdzania genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy; mając na uwadze, że praktykę tę jako niedemokratyczną potępił również przewodniczący Juncker ⁽²⁾;
- T. mając na uwadze, że 28 października 2015 r. Parlament odrzucił w pierwszym czytaniu ⁽³⁾ wniosek ustawodawczy z dnia 22 kwietnia 2015 r. zmieniający rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 oraz wezwał Komisję do wycofania tego wniosku i przedstawienia nowego;
- U. mając na uwadze, że w motywie 14 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 stwierdzono, że Komisja powinna – w miarę możliwości – działać tak, by unikać sprzeciwiania się jakimkolwiek dominującemu stanowisku prezentowanemu w komitecie odwoławczym, a kwestionującemu stosowność przyjęcia aktu wykonawczego, zwłaszcza ze względów tak istotnych jak zdrowie konsumentów, bezpieczeństwo żywności i środowisko naturalne;
- V. mając na uwadze, że rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 stanowi, że zmodyfikowana genetycznie żywność lub pasza nie mogą mieć szkodliwego wpływu na zdrowie ludzi, zdrowie zwierząt i na środowisko oraz że przy sporządzaniu decyzji w sprawie odnowienia zezwolenia Komisja musi brać pod uwagę wszelkie odnośne przepisy prawa unijnego, a także inne uzasadnione czynniki istotne dla rozpatrywanej sprawy;
1. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji wykracza poza uprawnienia wykonawcze przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1829/2003;
 2. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji jest niespójny z prawem Unii, gdyż nie odpowiada celowi rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 zakładającemu – zgodnie z zasadami ogólnymi określonymi przez Parlament Europejski i Radę w rozporządzeniu (WE) nr 178/2002 ⁽⁴⁾ – stworzenie podstawy do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony życia i zdrowia ludzkiego, zdrowia i dobrostanu zwierząt, środowiska naturalnego oraz interesów konsumenta w związku z genetycznie zmodyfikowaną żywnością i paszą, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego;
 3. wzywa Komisję do wycofania projektu decyzji wykonawczej;
 4. ponawia swoje zobowiązanie do przyspieszenia prac nad wnioskiem Komisji zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 182/2011; apeluje do Rady, aby w trybie pilnym kontynuowała prace nad wspomnianym wnioskiem Komisji;
 5. wzywa Komisję do zawieszenia wszelkich decyzji wykonawczych dotyczących wniosków o zezwolenie dotyczące GMO do czasu zmiany procedury zatwierdzania w sposób pozwalający wyeliminować niedociągnięcia obecnej procedury, która okazała się nieodpowiednia;
 6. apeluje do Komisji, by wycofywała wnioski w sprawie zezwoleń dotyczących organizmów zmodyfikowanych genetycznie, czy to z przeznaczeniem do uprawy, czy na żywność i paszę, jeżeli Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt nie wyda opinii;
 7. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

⁽¹⁾ Zob. na przykład uzasadnienie wniosku ustawodawczego przedłożonego w dniu 22 kwietnia 2015 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 w odniesieniu do umożliwienia państwom członkowskim ograniczenia lub zakazu stosowania genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy na swoim terytorium oraz uzasadnienie do wniosku ustawodawczego przedłożonego w dniu 14 lutego 2017 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 182/2011.

⁽²⁾ Na przykład w przemówieniu inauguracyjnym podczas posiedzenia plenarnego Parlamentu Europejskiego, włączonym do wytycznych politycznych dla kolejnej Komisji Europejskiej (Strasburg, dnia 15 lipca 2014 r.) czy w orędziu o stanie Unii z 2016 r. (Strasburg, dnia 14 września 2016 r.).

⁽³⁾ Dz.U. C 355 z 20.10.2017, s. 165.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0314

Sprzeciw na podstawie art. 106 Regulaminu: Genetycznie zmodyfikowana kukurydza 1507 x NK603 (DAS-Ø15Ø7-1 x MON-ØØ6Ø3-6)**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507 x NK603 (DAS-Ø15Ø7-1 x MON-ØØ6Ø3-6), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (D060917/01 – 2019/2604(RSP))**

(2021/C 108/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507 x NK603 (DAS-Ø15Ø7-1 x MON-ØØ6Ø3-6), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (D060917/01,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy⁽¹⁾, w szczególności jego art. 11 ust. 3 i art. 23 ust. 3,
- uwzględniając fakt, że Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, nie wydał opinii w wyniku głosowania 7 marca 2019 r.,
- uwzględniając art. 11 i 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję⁽²⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) z 20 czerwca 2018 r., opublikowaną 25 lipca 2018 r.⁽³⁾,
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 182/2011 ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (COM(2017)0085, 2017/0035(COD)),
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje przeciwko zatwierdzaniu organizmów zmodyfikowanych genetycznie⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ Panel EFSA ds. GMO, 2018. „Scientific Opinion on the assessment of genetically modified maize 1507 x NK603 for renewal of authorisation under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-RX-008)” (Opinia naukowa dotycząca oceny genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy 1507 x NK603 w celu odnowienia zezwolenia na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-RX-008)). Dziennik EFSA 2018; 16(7): 5347.

⁽⁴⁾ — Rezolucja z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wprowadzenia do obrotu w celu uprawy, zgodnie z dyrektywą 2001/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, kukurydzy (*Zea mays* L., linia 1507) zmodyfikowanej genetycznie w celu uzyskania odporności na niektóre szkodniki z rzędu Lepidoptera (huskoskrzydłe) (Dz.U. C 482 z 23.12.2016, s. 110).

— Rezolucja z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2015/2279 z dnia 4 grudnia 2015 r. zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę NK603 x T25, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 399 z 24.11.2017, s. 71).

— Rezolucja z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87705 x MON 89788, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 35 z 31.1.2018, s. 19).

— Rezolucja z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87708 x MON 89788, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 35 z 31.1.2018, s. 17).

— Rezolucja z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję FG72 (MST-FGØ72-2), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 35 z 31.1.2018, s. 15).

Środa, 27 marca 2019 r.

-
- Rezolucja z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych oraz produktów zawierających genetycznie zmodyfikowane odmiany kukurydzy łączące dwie lub trzy spośród modyfikacji genetycznych (Dz.U. C 86 z 6.3.2018, s. 108).
 - Rezolucja z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji w sprawie wprowadzenia do obrotu zmodyfikowanego genetycznie goździka (*Dianthus caryophyllus* L., linia SHD-27531-4) (Dz.U. C 86 z 6.3.2018, s. 111).
 - Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu w celu uprawy materiału siewnego zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy MON 810 (Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 76).
 - Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 810 (Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 80).
 - Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej wprowadzenia do obrotu w celu uprawy materiału siewnego zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy Bt11 (Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 70).
 - Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej wprowadzenia do obrotu w celu uprawy materiału siewnego zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy 1507 (Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 73).
 - Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę 281-24-236 × 3006-210-23 × MON 88913, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 83).
 - Rezolucja z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych oraz produktów zawierających genetycznie zmodyfikowane odmiany kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery spośród modyfikacji genetycznych Bt11, 59122, MIR604, 1507 i GA21, składających się z nich lub z nich wyprodukowanych, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 34).
 - Rezolucja z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę DAS-40278-9, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 307 z 30.8.2018, s. 71).
 - Rezolucja z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB119 (BCS-GHØ5-8), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 307 z 30.8.2018, s. 67).
 - Rezolucja z dnia 13 września 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję DAS-68416-4, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 337 z 20.9.2018, s. 54).
 - Rezolucja z dnia 4 października 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję FG72 × A5547-127, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 55).
 - Rezolucja z dnia 4 października 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję DAS-44406-6, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 60).
 - Rezolucja z dnia 24 października 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji odnawiającej zezwolenie na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507 (DAS-Ø15Ø7-1), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 122).
 - Rezolucja z dnia 24 października 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję 305423 × 40-3-2 (DP-3Ø5423-1 × MON-Ø4Ø32-6), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 127).
 - Rezolucja z dnia 24 października 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowany rzepak MON 88302 × Ms8 × Rf3 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØ5-8 × ACS-BNØØ3-6), MON 88302 × Ms8 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØ5-8) i MON 88302 × Rf3 (MON-883Ø2-9 × ACS-BNØØ3-6), składających się z niego lub z niego wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 133).
 - Rezolucja z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 59122 (DAS-59122-7), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (teksty przyjęte, P8_TA(2018)0051).
 - Rezolucja z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę MON 87427 × MON 89034 × NK603 (MON-87427-7 × MON-89Ø34-3 × MON-ØØ6Ø3-6), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych oraz produktów zawierających zmodyfikowane genetycznie odmiany kukurydzy łączące dwie spośród modyfikacji genetycznych MON 87427, MON 89034 i NK603, i uchylającej decyzję 2010/420/UE (teksty przyjęte, P8_TA(2018)0052).

Środa, 27 marca 2019 r.

- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
 - uwzględniając art. 106 ust. 2 i 3 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że decyzją Komisji 2007/703/WE⁽²⁾ zezwolono na wprowadzenie do obrotu żywności i paszy zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507 × NK603, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych; mając na uwadze, że zezwolenie obejmuje również wprowadzenie do obrotu produktów innych niż żywność i pasze, zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507 × NK603 lub składających się z niej, dla takich samych zastosowań jak każda inna kukurydza, z wyjątkiem uprawy;

-
- Rezolucja z dnia 3 maja 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu żywności i paszy wyprodukowanej z genetycznie zmodyfikowanego buraka cukrowego H7-1 (KM-000H71-4) na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (teksty przyjęte, P8_TA(2018)0197).
 - Rezolucja z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę GA21 (MON-00021-9), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (teksty przyjęte, P8_TA(2018)0221).
 - Rezolucja z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507 × 59122 × MON 810 × NK603, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych oraz produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę łączącą dwie lub trzy spośród pojedynczych modyfikacji genetycznych 1507, 59122, MON 810 i NK603, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, oraz uchylającej decyzje 2009/815/WE, 2010/428/UE i 2010/432/UE, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (teksty przyjęte, P8_TA(2018)0222).
 - Rezolucja z dnia 24 października 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę NK603 × MON 810 (MON-00603-6 × MON-00810-6), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (teksty przyjęte, P8_TA(2018)0416).
 - Rezolucja z dnia 24 października 2018 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 87427 × MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych oraz produktów zawierających zmodyfikowane genetycznie odmiany kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery spośród modyfikacji genetycznych MON 87427, MON 89034, 1507, MON 88017 i 59122, i uchylającej decyzję 2011/366/UE (teksty przyjęte, P8_TA(2018)0417).
 - Rezolucja z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zmieniającej decyzję wykonawczą 2013/327/UE w odniesieniu do wznowienia zezwolenia na wprowadzanie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, paszy zawierającej genetycznie zmodyfikowany rzepak Ms8, Rf3 i Ms8 × Rf3 lub składającej się z niego (teksty przyjęte, P8_TA(2019)0057).
 - Rezolucja z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 5307 (SYN-05307-1), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (teksty przyjęte, P8_TA(2019)0058).
 - Rezolucja z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 87403 (MON-87403-1), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (teksty przyjęte, P8_TA(2019)0059).
 - Rezolucja z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB614 × LLCotton25 × MON 15985, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (teksty przyjęte, P8_TA(2019)0060).
 - Rezolucja z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 4114 (DP-004114-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (teksty przyjęte, P8_TA(2019)0196).
 - Rezolucja z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 87411 (MON-87411-9), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (teksty przyjęte, P8_TA(2019)0197).
 - Rezolucja z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych oraz subkombinacji Bt11 × MIR162 × 1507, MIR162 × 1507 × GA21 i MIR162 × 1507, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (teksty przyjęte, P8_TA(2019)0198).
- ⁽²⁾ Decyzja Komisji 2007/703/WE z dnia 24 października 2007 r. zezwalająca na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507xNK603 (DAS-01507-1xMON-00603-6), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. L 285 z 31.10.2007, s. 47).

Środa, 27 marca 2019 r.

- B. mając na uwadze, że 20 października 2016 r. przedsiębiorstwo Pioneer Overseas Corporation, występujące w imieniu Pioneer Hi-Bred International, Inc., i przedsiębiorstwo AgroSciences Europe, występujące w imieniu Dow AgroSciences LLC, wspólnie przedłożyły Komisji wniosek, zgodnie z art. 11 i 23 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, o odnowienie tego zezwolenia;
- C. mając na uwadze, że 25 lipca 2018 r. EFSA wydała pozytywną opinię zgodnie z art. 6 i 18 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003;
- D. mając na uwadze, że według opinii EFSA z analizy literatury przedmiotu przeprowadzonej przez wnioskodawców wyłoniono 120 publikacji, z których, po zastosowaniu kryteriów kwalifikowalności wyznaczonych a priori przez wnioskodawców, tylko jedną publikację, tj. opinię panelu EFSA ds. organizmów modyfikowanych genetycznie (panel EFSA ds. GMO), wnioskodawcy uznali za istotną;
- E. mając na uwadze, że EFSA – pomimo iż uznała za możliwą poprawę przyszłych analiz literatury przedmiotu przeprowadzanych przez wnioskodawców – nie przeprowadziła systematycznej analizy literatury przedmiotu, lecz po prostu oceniła tę przeprowadzoną przez wnioskodawców i na tej podstawie stwierdziła, że nie pojawiła się żadna nowa publikacja, która mogłaby dać podstawy do obaw w zakresie bezpieczeństwa;
- F. mając na uwadze, że – podobnie jak w przypadku innych ocenianych elementów, takich jak dane bioinformatyczne, nadzór po wprowadzeniu do obrotu oraz ogólna ocena – EFSA po prostu korzysta z informacji przekazanych przez wnioskodawców i w rezultacie przejmuje ich ocenę;
- G. mając na uwadze, że EFSA przyjęła swoją opinię przy założeniu, że sekwencja DNA dwóch modyfikacji w genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy NK603 x MON 810 jest identyczna z sekwencją w pierwotnie ocenianych modyfikacjach; mając na uwadze, że nie wydaje się, aby ta hipoteza była oparta na danych lub dowodach przedstawionych przez wnioskodawców, lecz wyłącznie na oświadczeniu przez nich dostarczonym;
- H. mając na uwadze, że EFSA przyznaje, iż sprawozdania roczne z monitorowania środowiska po wprowadzeniu do obrotu składane przez wnioskodawców obejmują głównie ogólny nadzór nad przywożonym zmodyfikowanym genetycznie materiałem roślinnym; mając na uwadze, że EFSA uważa za niezbędne dalsze rozmowy z wnioskodawcami i podmiotami zarządzającymi ryzykiem na temat praktycznych aspektów wdrażania sprawozdań z monitorowania środowiska po wprowadzeniu do obrotu, np. w odniesieniu do rzeczywistych danych dotyczących narażenia lub negatywnych skutków zgromadzonych w ramach istniejących systemów monitorowania;
- I. mając na uwadze, że genetycznie zmodyfikowana kukurydza 1507 x NK603 wykazuje ekspresję genu cry1F nadającego odporność na niektóre szkodniki z rzędu łuskoskrzydłych (Lepidoptera), genu pat nadającego tolerancję na herbicydy na bazie glufosynatu amonowego oraz genu cp4 epsps nadającego tolerancję na herbicydy na bazie glifosatu;
- J. mając na uwadze, że genetycznie zmodyfikowane rośliny Bt wykazują ekspresję owadobójczej toksyny w każdej komórce przez cały okres życia, w tym w częściach spożywanych przez ludzi i zwierzęta; mając na uwadze, że – jak pokazują doświadczenia – karmienie zwierząt genetycznie zmodyfikowanymi roślinami Bt może mieć skutki toksyczne⁽¹⁾; mając na uwadze, że wykazano, iż toksyna Bt zawarta w genetycznie zmodyfikowanych roślinach różni się znacząco od występującej naturalnie toksyny Bt⁽²⁾; mając na uwadze, że istnieją obawy dotyczące możliwego rozwoju oporności na białka Cry u zwalczanych szkodników łuskoskrzydłych, co może prowadzić do zmiany praktyk zwalczania szkodników w krajach, w których prowadzone są uprawy;
- K. mając na uwadze, że glufosynat zaliczono do substancji działających toksycznie na rozrodczość, w związku z czym podlega on kryteriom wykluczającym ustanowionym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009⁽³⁾; mając na uwadze, że zezwolenie dla glufosynatu straciło ważność 31 lipca 2018 r.⁽⁴⁾;

(1) Zob. na przykład El-Shamei Z.S., Gab-Alla A.A., Shatta A.A., Moussa E.A., Rayan A.M., „Histopathological Changes in Some Organs of Male Rats Fed on Genetically Modified Corn” (Zmiany histopatologiczne w niektórych organach u samców szczurów karmionych genetycznie modyfikowaną kukurydzą) (Ajeeb Y.G.), *Journal of American Science*, 2012, 8(9):1127-1123; https://www.researchgate.net/publication/235256452_Histopathological_Changes_in_Some_Organs_of_Male_Rats_Fed_on_Genetically_Modified_Corn_Ajeeb_YG

(2) Székács A., Darvas B., „Comparative aspects of Cry toxin usage in insect control” (Porównawcze aspekty stosowania toksyny Cry w zwalczaniu owadów). W: Ishaaya I., Palli S.R., Horowitz A.R. (red.), „Advanced Technologies for Managing Insect Pests” (Zaawansowane technologie zwalczania szkodników owadzych), Dordrecht, Holandia, Springer, 2012, 195-230. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-007-4497-4_10

(3) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1).

(4) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

Środa, 27 marca 2019 r.

- L. mając na uwadze, że utrzymują się wątpliwości co do rakotwórczości glifosatu; mając na uwadze, że EFSA stwierdziła w listopadzie 2015 r., iż jest mało prawdopodobne, aby glifosat był rakotwórczy, a Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA) stwierdziła w marcu 2017 r., że nie ma podstaw do takiej klasyfikacji; mając natomiast na uwadze, że w 2015 r. Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem działająca pod auspicjami Światowej Organizacji Zdrowia zaklasyfikowała glifosat jako substancję prawdopodobnie rakotwórczą dla ludzi ⁽¹⁾;
- M. mając na uwadze, że stosowanie herbicydów uzupełniających, w tym przypadku glifosatu i glufosynatu, należy do rutynowych praktyk rolnych w uprawie roślin odpornych na herbicydy, dlatego można założyć, że pozostałości z oprysków będą obecne w zbiorach i że nie można ich uniknąć;
- N. mając na uwadze, że należy się spodziewać, iż genetycznie zmodyfikowana kukurydza będzie narażona zarówno na wyższe, jak i powtarzające się dawki glifosatu i glufosynatu, co doprowadzi nie tylko do większej ilości pozostałości z oprysków w zbiorach, lecz może również wpłynąć na skład genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy, a także na jej właściwości agronomiczne;
- O. mając na uwadze, że informacje dotyczące poziomów pozostałości herbicydów i ich metabolitów są niezbędne dla gruntownej oceny ryzyka genetycznie zmodyfikowanych roślin tolerujących herbicydy; mając na uwadze, że pozostałości po opryskach herbicydami są uznawane za wykraczające poza zakres prac panelu EFSA ds. GMO; mając na uwadze, że skutki spryskiwania genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy herbicydami oraz łączny skutek oprysku przy użyciu glifosatu i glufosynatu nie zostały poddane ocenie;
- P. mając na uwadze, że Unia jest stroną Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej, w myśl której strony ponoszą odpowiedzialność za zapewnienie, aby działalność w ramach ich jurysdykcji nie powodowała szkody w środowisku innych państw ⁽²⁾; mając na uwadze, że decyzja w sprawie zezwolenia na wprowadzenie do obrotu genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy podlega jurysdykcji Unii;
- Q. mając na uwadze, że uwagi przedstawione przez państwa członkowskie w trakcie trzymiesięcznego okresu konsultacji odnoszą się m.in. do: niestosowania się do wytycznych EFSA w odniesieniu do sprawozdań z monitorowania środowiska po wprowadzeniu do obrotu, licznych braków w tych sprawozdaniach, w tym faktu, że zignorowano występowanie teosinte – dzikiego krewnego kukurydzy w Europie – oraz braku informacji na temat tego, co dzieje się z toksynami Bt w środowisku; obaw dotyczących wiarygodności danych, które miałyby potwierdzić wnioski z oceny ryzyka; zaproponowanego planu monitorowania, który uznano za niewystarczający; nieodpowiedniej analizy literatury przedmiotu, prowadzącej do pominięcia ważnych badań, oraz wykazu literatury przedmiotu, w którym pewne pozycje błędnie sklasyfikowano jako nieistotne a także braku danych dowodzących, że sekwencja danej odmiany kukurydzy zawierającej złożoną modyfikację genetyczną 1507 x NK603 jest identyczna z sekwencją w pierwotnie ocenionej modyfikacji ⁽³⁾;
- R. mając na uwadze, że Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, nie wydał opinii w wyniku głosowania 7 marca 2019 r., co oznacza, że zezwolenie nie zostało poparte kwalifikowaną większością głosów;
- S. mając na uwadze, że Komisja wielokrotnie ⁽⁴⁾ wyrażała ubolewanie, iż od czasu wejścia w życie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 musiała przyjmować decyzje zatwierdzające bez wsparcia ze strony Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt oraz że zwrot dokumentacji do Komisji w celu podjęcia ostatecznej decyzji, który stanowi wyjątek w całej procedurze, stał się normą w odniesieniu do podejmowania decyzji w sprawie zatwierdzania genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy; mając na uwadze, że praktykę tę jako niedemokratyczną potępił również przewodniczący Juncker ⁽⁵⁾;

(1) IARC Monographs, t. 112: „Some organophosphate insecticides and herbicides” (Niektóre insektycydy i herbicydy fosforoorganiczne), 20 marca 2015 r. (<http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol112/mono112.pdf>).

(2) Art. 3, <https://www.cbd.int/convention/articles/default.shtml?a=cbd-03>.

(3) Zob. Rejestr pytań EFSA, załącznik G do pytania nr EFSA-Q-2018-00509, dostępny w internecie pod adresem: <https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions>

(4) Zob. na przykład uzasadnienie wniosku ustawodawczego przedłożonego 22 kwietnia 2015 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 w odniesieniu do umożliwienia państwom członkowskim ograniczenia lub zakazu stosowania genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy na swoim terytorium oraz uzasadnienie wniosku ustawodawczego przedłożonego 14 lutego 2017 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 182/2011.

(5) Zob. np. przemówienie inauguracyjne wygłoszone podczas posiedzenia plenarnego Parlamentu Europejskiego, włączone do wytycznych politycznych dla kolejnej Komisji Europejskiej (Strasburg, 15 lipca 2014 r.), lub orędzie o stanie Unii z 2016 r. (Strasburg, 14 września 2016 r.).

Środa, 27 marca 2019 r.

- T. mając na uwadze, że 28 października 2015 r. Parlament odrzucił w pierwszym czytaniu ⁽¹⁾ wniosek ustawodawczy z dnia 22 kwietnia 2015 r. zmieniający rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 oraz wezwał Komisję do wycofania tego wniosku i przedstawienia nowego;
- U. mając na uwadze, że w motywie 14 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 stwierdzono, iż Komisja powinna – w miarę możliwości – działać tak, aby unikać sprzeciwiania się jakimkolwiek dominującemu stanowisku, jakie może wyłonić się w komitecie odwoławczym przeciwko stosowności aktu wykonawczego, zwłaszcza w odniesieniu do tak wrażliwych kwestii jak zdrowie konsumentów, bezpieczeństwo żywności i środowisko naturalne;
- V. mając na uwadze, że rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 stanowi, iż genetycznie zmodyfikowana żywność lub pasza nie może mieć szkodliwego wpływu na zdrowie ludzi, zdrowie zwierząt i środowisko oraz że przy sporządzaniu decyzji o odnowieniu zezwolenia Komisja musi wziąć pod uwagę wszelkie odnośne przepisy prawa unijnego, a także inne uzasadnione czynniki istotne dla sprawy;
1. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji wykracza poza uprawnienia wykonawcze przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1829/2003;
 2. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji jest niespójny z prawem Unii, gdyż nie odpowiada celowi rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 zakładającemu – zgodnie z zasadami ogólnymi określonymi przez Parlament Europejski i Radę w rozporządzeniu (WE) nr 178/2002 ⁽²⁾ – stworzenie podstawy do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony życia i zdrowia ludzkiego, zdrowia i dobrostanu zwierząt, środowiska naturalnego oraz interesów konsumentów w związku z genetycznie zmodyfikowaną żywnością i paszą, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego;
 3. wzywa Komisję do wycofania projektu decyzji wykonawczej;
 4. ponawia swoje zobowiązanie do przyspieszenia prac nad wnioskiem Komisji zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 182/2011; apeluje do Rady, aby w trybie pilnym kontynuowała prace nad wspomnianym wnioskiem Komisji;
 5. wzywa Komisję do zawieszenia wszelkich decyzji wykonawczych dotyczących wniosków o zezwolenie na stosowanie organizmów zmodyfikowanych genetycznie do chwili zmiany procedury zatwierdzania w sposób pozwalający wyeliminować niedociągnięcia obecnej procedury, która okazała się nieodpowiednia;
 6. apeluje do Komisji o wycofywanie wniosków w sprawie zezwoleń dotyczących organizmów zmodyfikowanych genetycznie, czy to z przeznaczeniem do uprawy, czy na żywność i paszę, w przypadkach gdy Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt nie wydał opinii;
 7. apeluje do Komisji o wywiązanie się z zobowiązań wynikających z Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej, a w szczególności o ty, aby nie zezwalała na przywóz, z przeznaczeniem na żywność lub paszę, jakichkolwiek genetycznie zmodyfikowanych roślin uodpornionych na herbicyd niedopuszczony do stosowania w Unii;
 8. wzywa Komisję, aby nie zatwierdzała żadnych roślin zmodyfikowanych genetycznie tolerujących herbicydy bez przeprowadzenia pełnej oceny pozostałości pochodzących z oprysków herbicydami uzupełniającymi i ich komercyjnymi formami użytkowymi stosowanymi w krajach uprawy;
 9. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

⁽¹⁾ Dz.U. C 355 z 20.10.2017, s. 165.

⁽²⁾ Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1.

Środa, 27 marca 2019 r.

- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
- uwzględniając art. 106 ust. 2 i 3 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w 2008 r. DEHP dodano do listy kandydackiej substancji wzbudzających szczególnie duże obawy na podstawie rozporządzenia REACH⁽¹⁾ ze względu na sklasyfikowanie jako substancję działającą szkodliwie na rozrodczość;
- B. mając na uwadze, że DEHP został włączony do załącznika XIV do rozporządzenia REACH w 2011 r.⁽²⁾ ze względu na tę klasyfikację, jego powszechne stosowanie i wytwarzanie go w dużych ilościach w Unii⁽³⁾, z datą ostateczną ustaloną na dzień 21 lutego 2015 r.;
- C. mając na uwadze, że przedsiębiorstwa chcące nadal stosować DEHP musiały złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia do sierpnia 2013 r.; mając na uwadze, że spółka DEZA, która złożyła wniosek przed upływem tego terminu, mogła nadal stosować DEHP do czasu wydania decyzji w sprawie udzielenia zezwolenia przewidzianej w art. 58 rozporządzenia REACH;
- D. mając na uwadze, że w styczniu 2015 r. Komisja otrzymała opinie RAC i SEAC; mając na uwadze, że opóźnienie w opracowaniu przez Komisję decyzji w istocie doprowadziło do tolerowania dalszego stosowania DEHP przez ponad cztery lata po dacie ostatecznej;
- E. mając na uwadze, że w 2014 r. uznano DEHP za substancję zaburzającą gospodarkę hormonalną u zwierząt i ludzi; mając na uwadze, że lista kandydacka została odpowiednio zaktualizowana w 2014 r.⁽⁴⁾ w odniesieniu do środowiska, a w 2017 r.⁽⁵⁾ w odniesieniu do zdrowia człowieka;
- F. mając na uwadze, że na mocy rozporządzenia (UE) 2018/2005 ograniczono stosowanie DEHP i innych ftalanów w wielu wyrobach z powodu niedopuszczalnego ryzyka dla zdrowia człowieka; mając na uwadze, że RAC podkreślił, w kontekście tego ograniczenia, iż „ocena niepewności sugeruje, że zagrożenia, a tym samym ryzyko wynikające z czterech ftalanów, mogą być niedoszacowane”⁽⁶⁾;
- G. mając na uwadze, że rozporządzenie (UE) 2018/2005 przewiduje wyłączenie dla niektórych zastosowań, o ile nie zostały one uznane za stanowiące niedopuszczalne ryzyko dla zdrowia człowieka; mając na uwadze, że za wyjątkiem wywozu preparatów zawierających DEHP projekt decyzji wykonawczej Komisji ma zatem szczególne znaczenie dla tych wyłączonych zastosowań;
- H. mając na uwadze, że takie zastosowania mogą jednak stanowić niedopuszczalne ryzyko dla środowiska, w szczególności ze względu na właściwości DEHP zaburzające gospodarkę hormonalną;
- I. mając na uwadze, że zgodnie z wykładnią Trybunału Sprawiedliwości głównym celem rozporządzenia REACH w świetle jego motywu 16 jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia i środowiska⁽⁷⁾;

⁽¹⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/c94ac248-378f-4058-9907-205b497c286e>.

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 143/2011 z dnia 17 lutego 2011 r. zmieniające załącznik XIV do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz.U. L 44 z 18.2.2011, s. 2).

⁽³⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/6f89a308-c467-4836-ae1e-9c6163a9ae10>.

⁽⁴⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/30b654ce-1de3-487a-8696-e05617c3173b>.

⁽⁵⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/88c20879-606b-03a6-11e4-9edb90e7e615>.

⁽⁶⁾ „Ocena niepewności wskazuje, że zagrożenia, a tym samym ryzyko wynikające z czterech ftalanów, mogą być niedoszacowane. Wartości DNEL [pochodny poziom niepowodujący zmian] dla DEHP i BBP mogą być niższe niż obecnie uzyskane. Szereg badań eksperymentalnych i epidemiologicznych wskazuje na potencjalne szkodliwe działanie na układ odpornościowy, metabolizm i rozwój neurologiczny. Niektóre z tych badań wskazują, że szkodliwy wpływ na rozrodczość może nie być najbardziej newralgicznym parametrem docelowym oraz że wybrane wartości DNEL mogą nie zapewniać wystarczającej ochrony przed tymi innymi skutkami. Ponadto komitet państw członkowskich (MSC) potwierdził, że te cztery ftalany są substancjami zaburzającymi gospodarkę hormonalną, które mają wpływ na zdrowie człowieka, a Komisja rozważa ich identyfikację jako substancji budzących równoważne obawy zgodnie z art. 57 lit. f) rozporządzenia REACH. Rodzi to dodatkowe niepewności związane z ryzykiem powodowanym przez te substancje.”. Zob. <https://www.echa.europa.eu/documents/10162/713fd91d-2919-0575-836a-f66937202d66>, s. 9.

⁽⁷⁾ Sprawa C-558/07, S.P.C.M. SA i inni/Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs, ECLI:EU:C:2009:430, pkt 45.

Środa, 27 marca 2019 r.

- J. mając na uwadze, że zgodnie z motywem 12 i art. 55 rozporządzenia REACH głównym celem udzielania zezwoleń jest zastąpienie substancji wzbudzających szczególnie duże obawy odpowiednimi alternatywnymi substancjami lub technologiami;
- K. mając na uwadze, że art. 62 ust. 4 lit. d) rozporządzenia REACH nakłada na wnioskodawcę obowiązek dostarczenia raportu bezpieczeństwa chemicznego sporządzonego zgodnie z załącznikiem I;
- L. mając na uwadze, że w przedmiotowym przypadku opinia RAC wykazała poważne braki w informacjach dostarczonych przez wnioskodawcę ⁽¹⁾; mając na uwadze, że w odniesieniu do jednego z zastosowań nie dostarczono żadnych informacji ⁽²⁾;
- M. mając na uwadze, że RAC i Komisja stwierdziły, iż wnioskodawca nie wykazał, że ryzyko było odpowiednio kontrolowane zgodnie z art. 60 ust. 2; mając na uwadze, że RAC stwierdził również, że wbrew art. 60 ust. 10 ryzyko nie zostało obniżone do najniższego możliwego technicznie i praktycznie poziomu;
- N. mając na uwadze, że w projekcie decyzji wykonawczej Komisja odmawia udzielenia zezwolenia na zastosowanie, w odniesieniu do którego we wniosku nie podano żadnych informacji, na podstawie art. 60 ust. 7 rozporządzenia REACH;
- O. mając na uwadze, że w odniesieniu do pozostałych zastosowań Komisja potwierdza w projekcie decyzji wykonawczej braki wskazane przez RAC, odnosząc się do „ograniczonych informacji dotyczących narażenia w miejscu pracy” ⁽³⁾, ale zamiast odmówić udzielenia zezwolenia zgodnie z art. 60 ust. 7 wymaga od wnioskodawcy dostarczenia brakujących danych w sprawozdaniu z przeglądu w terminie 18 miesięcy od przyjęcia decyzji ⁽⁴⁾;
- P. mając na uwadze, że sprawozdanie z przeglądu przewidziane w art. 61 nie ma na celu zapewnienia przedsiębiorstwu dodatkowego czasu na uzupełnienie braków w pierwotnie wymaganych informacjach, ale służy sprawdzeniu, czy informacje podane we wniosku są nadal aktualne po upływie określonego czasu, w tym w szczególności, czy pojawiły się nowe rozwiązania alternatywne;
- Q. mając na uwadze, że Sąd wyraźnie stwierdził, iż warunki udzielenia zezwolenia, w rozumieniu art. 60 ust. 8 i 9, nie mogą zostać w sposób zgodny z prawem wykorzystane do usunięcia potencjalnych błędów lub braków w informacjach dostarczonych przez wnioskodawcę ubiegającego się o udzielenie zezwolenia ⁽⁵⁾;
- R. mając na uwadze, że art. 60 ust. 4 przewiduje obowiązek wykazania, że korzyści społeczno-ekonomiczne wynikające z zastosowania danej substancji przewyższają ryzyko dla zdrowia człowieka lub dla środowiska oraz że nie istnieją odpowiednie alternatywne substancje;
- S. mając na uwadze, że w swojej opinii SEAC podkreśla istotne niedociągnięcia w przedstawionej przez wnioskodawcę analizie społeczno-ekonomicznej, na które powołuje się również Komisja w projekcie decyzji wykonawczej ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ „RAC ocenia, że dane dotyczące narażenia przedstawione w raporcie bezpieczeństwa chemicznego nie są reprezentatywne dla szerokiego zakresu wniosku. Uniemożliwia to przeprowadzenie uzasadnionej oceny narażenia przez RAC. Poniższe oceny opierają się wyłącznie na niepełnych danych, co powoduje, że mają niewielkie znaczenie dla poniższej oceny ryzyka”. Zob. opinia RAC dotycząca zastosowania nr 2, s. 10: <https://echa.europa.eu/documents/10162/1ce96eb6-9e30-447d-a9ff-dc315f75f124>.

⁽²⁾ Projekt decyzji dotyczącej zezwolenia, motyw 19.

⁽³⁾ Projekt decyzji dotyczącej zezwolenia, motyw 17.

⁽⁴⁾ Projekt decyzji dotyczącej zezwolenia, motyw 17.

⁽⁵⁾ Wyrok Sądu z dnia 7 marca 2019 r., Szwecja/Komisja, T-837, pkt 82–83.

⁽⁶⁾ „[...] ilościowa ocena wpływu dalszego stosowania na zdrowie człowieka nie była możliwa ze względu na braki w dostępnych informacjach [...]”. Zob. projekt decyzji dotyczącej zezwolenia, motyw 5.

Środa, 27 marca 2019 r.

- T. mając na uwadze, że w świetle art. 55 i art. 60 ust. 4 wnioskodawca musi udowodnić, że nie ma odpowiednich rozwiązań alternatywnych dla zastosowań, o które wnioskuje;
- U. mając na uwadze, że w projekcie decyzji wykonawczej Komisja przyznaje, że opis zastosowania nr 2 był niewystarczająco szczegółowy ⁽¹⁾; mając na uwadze, że SEAC stwierdził poważne braki we wniosku w odniesieniu do dostępności rozwiązań alternatywnych ⁽²⁾ ⁽³⁾;
- V. mając na uwadze, że fakt, iż wnioskodawca jest producentem danej substancji, nie stanowi zgodnego z prawem uzasadnienia braku dostarczenia przez niego wystarczających informacji na temat stosowności rozwiązań alternatywnych wobec zastosowań objętych wnioskiem;
- W. mając na uwadze, że z powodu dostarczenia niepełnych danych jeden z członków SEAC oficjalnie zakwestionował wniosek SEAC odnoszący się do braku odpowiednich rozwiązań alternatywnych ⁽⁴⁾;
- X. mając na uwadze, że art. 60 ust. 5 nie należy rozumieć w ten sposób, że jedynym i decydującym czynnikiem jest stosowność rozwiązań alternatywnych z punktu widzenia wnioskodawcy; mając na uwadze, że art. 60 ust. 5 nie zawiera wyczerpującego wykazu informacji, które należy uwzględnić przy analizie rozwiązań alternatywnych; mając na uwadze, że art. 60 ust. 4 lit. c) zawiera również wymóg uwzględnienia informacji pochodzących z wkładów stron trzecich; mając na uwadze, że informacje przekazane w ramach konsultacji publicznych ujawniły już wtedy dostępność rozwiązań alternatywnych wobec zastosowań objętych wnioskiem ⁽⁵⁾;
- Y. mając na uwadze, że Sąd przypomniał Komisji, że aby udzielone przez nią zezwolenie na podstawie art. 60 ust. 4 było zgodne z prawem, przed wydaniem zezwolenia Komisja musi sprawdzić dostateczną ilość istotnych i dających się zweryfikować informacji, aby stwierdzić, że nie ma odpowiednich rozwiązań alternatywnych wobec żadnego z zastosowań objętych wnioskiem lub że trwająca wciąż w dniu przyjęcia decyzji niepewność co do braku dostępności rozwiązań alternatywnych mogła zostać uznana za nieistotną ⁽⁶⁾;
- Z. mając na uwadze, że w projekcie decyzji wykonawczej Komisji podano uwzględnienie „nowych informacji dostępnych w wyniku procesu wprowadzania ograniczeń” ⁽⁷⁾ jako powód opóźnienia jej przyjęcia; mając na uwadze, że w związku z tym zaskakujące jest, że w projekcie decyzji wykonawczej Komisji nie uwzględniono dostępności rozwiązań alternatywnych, które są wyraźnie udokumentowane w dokumentacji dotyczącej ograniczeń ⁽⁸⁾; mając na uwadze, że rozwiązania alternatywne wymienione w propozycji ograniczenia mają również znaczenie dla zastosowań ujętych w projekcie decyzji wykonawczej Komisji ⁽⁹⁾;
- AA. mając wreszcie na uwadze, że Komisja nie wzięła pod uwagę faktu, że DEHP został oficjalnie uznany za substancję zaburzającą gospodarkę hormonalną, która ma negatywny wpływ na zdrowie człowieka i na środowisko; mając na uwadze, że informacje te powinny być zostać uwzględnione przez Komisję w kontekście oceny czynników społeczno-ekonomicznych na podstawie art. 60 ust. 4, ponieważ korzyści wynikające z odmowy udzielenia zezwolenia są w przeciwnym razie zaniżone;
- AB. mając na uwadze, że zezwolenie zaproponowane przez Komisję narusza zatem art. 60 ust. 4 i art. 60 ust. 7 rozporządzenia REACH;

⁽¹⁾ Projekt decyzji dotyczącej zezwolenia, motyw 18.

⁽²⁾ „[...] wysnuty przez wnioskodawcę wniosek odnoszący się do stosowności i dostępności rozwiązań alternatywnych [...] nie został wystarczająco uzasadniony” – opinia SEAC dotycząca zastosowania nr 2, s. 18 – <https://echa.europa.eu/documents/10162/1ce96eb6-9e30-447d-a9ff-dc315f75f124>.

⁽³⁾ „[...] ocena rozwiązań alternatywnych nie odnosi się do poszczególnych sytuacji objętych bardzo szerokim zakresem przedmiotowego wniosku, w związku z czym nie wykazuje, że rozwiązania alternatywne nie są technicznie wykonalne” – opinia SEAC dotycząca zastosowania nr 2, s. 19.

⁽⁴⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/03434073-5619-4395-8293-92ddaf6c85ad>.

⁽⁵⁾ <https://echa.europa.eu/comments-public-consultation-0004-02> – zob. w szczególności pozycja 58.

⁽⁶⁾ Wyrok Sądu z dnia 7 marca 2019 r., Szwecja/Komisja, EU:T:2019:144, pkt 86.

⁽⁷⁾ Projekt decyzji dotyczącej zezwolenia, motyw 3.

⁽⁸⁾ „Technicznie wykonalne rozwiązania alternatywne o niższym ryzyku są obecnie dostępne w podobnych cenach dla wszystkich zastosowań objętych zakresem propozycji”. Zob. <https://www.echa.europa.eu/documents/10162/713fd91d-2919-0575-836a-f66937202d66>.

⁽⁹⁾ <https://www.echa.europa.eu/documents/10162/713fd91d-2919-0575-836a-f66937202d66> – s. 69. Zob. zastosowania w tabeli, w tym również zastosowania na wolnym powietrzu.

Środa, 27 marca 2019 r.

- AC. mając na uwadze, że projekt decyzji wykonawczej Komisji nagradzałby opieszałe przedsiębiorstwa, a byłby niekorzystny dla tych, które zainwestowały w rozwiązania alternatywne ⁽¹⁾;
- AD. mając na uwadze, że w projekcie decyzji wykonawczej stwierdza się, iż „Komisja wzięła pod uwagę” rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 25 listopada 2015 r.; mając na uwadze, że wiele z wykazanych przez Parlament w tej rezolucji uchybień strukturalnych we wdrażaniu przepisów rozporządzenia REACH dotyczących udzielania zezwoleń świadczy o wadliwości projektu decyzji wykonawczej Komisji w jego obecnym kształcie ⁽²⁾;
- AE. mając na uwadze, że w rezolucji z dnia 13 września 2018 r. w sprawie wdrażania pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym: warianty podejścia do interakcji między przepisami w zakresie chemikaliów, produktów i odpadów ⁽³⁾ Parlament Europejski przypomniał, że „przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym wymaga ścisłego stosowania hierarchii postępowania z odpadami i w miarę możliwości stopniowego wycofywania substancji potencjalnie niebezpiecznych, zwłaszcza jeżeli istnieją już lub powstaną w przyszłości bezpieczniejsze alternatywy”;
1. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji przekracza uprawnienia wykonawcze przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006;
 2. wzywa Komisję do wycofania projektu decyzji wykonawczej oraz do przedłożenia nowego projektu odrzucającego wniosek o udzielenie zezwolenia;
 3. wzywa Komisję do szybkiego położenia kresu stosowaniu DEHP we wszystkich pozostałych zastosowaniach, w szczególności biorąc pod uwagę fakt, że dostępne są bezpieczniejsze substancje alternatywne wobec miękkiego PVC i DEHP;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.

⁽¹⁾ Zob. na przykład: <https://marketplace.chemsec.org/Alternative/Non-phthalate-plasticizer-for-extreme-applications-302>; <https://marketplace.chemsec.org/Alternative/Safe-plasticizer-for-demanding-outdoor-applications-298>; <http://grupaazoty.com/pl/wydarzenia/plastyfikatory-nieftalanowe.html>.

⁽²⁾ Zob. w szczególności motywy N, O, P i R tej rezolucji.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0353.

Środa, 27 marca 2019 r.

- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
- uwzględniając art. 106 ust. 2 i 3 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w 2008 r. DEHP dodano do listy kandydackiej substancji wzbudzających szczególnie duże obawy na podstawie rozporządzenia REACH⁽¹⁾ ze względu na sklasyfikowanie jako substancję działającą szkodliwie na rozrodczość;
- B. mając na uwadze, że DEHP został wymieniony w załączniku XIV do rozporządzenia REACH w 2011 r.⁽²⁾ ze względu na tę klasyfikację, jego powszechne stosowanie i produkcję w dużych ilościach w Unii⁽³⁾, z datą ostateczną ustaloną na dzień 21 lutego 2015 r.;
- C. mając na uwadze, że przedsiębiorstwa chcące nadal stosować DEHP musiały złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia do sierpnia 2013 r.; mając na uwadze, że Grupa Azoty, która złożyła wniosek przed upływem tego terminu, mogła nadal stosować DEHP do czasu wydania decyzji w sprawie udzielenia zezwolenia przewidzianej w art. 58 rozporządzenia REACH;
- D. mając na uwadze, że w styczniu 2015 r. Komisja otrzymała opinie RAC i SEAC; mając na uwadze, że opóźnienie w opracowaniu przez Komisję decyzji w istocie doprowadziło do tolerowania dalszego stosowania DEHP przez ponad cztery lata po dacie ostatecznej;
- E. mając na uwadze, że w 2014 r. uznano DEHP za substancję zaburzającą gospodarkę hormonalną u zwierząt i ludzi; mając na uwadze, że lista kandydacka została odpowiednio zaktualizowana w 2014 r.⁽⁴⁾ w odniesieniu do środowiska i w 2017 r.⁽⁵⁾ w odniesieniu do zdrowia człowieka;
- F. mając na uwadze, że na mocy rozporządzenia (UE) 2018/2005 ograniczono stosowanie DEHP i innych ftalanów w wielu wyrobach z powodu niedopuszczalnego ryzyka dla zdrowia człowieka; mając na uwadze, że RAC podkreślił, w kontekście tego ograniczenia, iż „ocena niepewności sugeruje, że zagrożenia, a tym samym ryzyko wynikające z czterech ftalanów, mogą być niedoszacowane”⁽⁶⁾;
- G. mając na uwadze, że rozporządzenie (UE) nr 2018/2005 ograniczyło stosowanie DEHP i innych ftalanów w większości wyrobów, wyłączając jednocześnie określone zastosowania; mając na uwadze, że za wyjątkiem wywozu preparatów zawierających DEHP projekt decyzji wykonawczej Komisji ma zatem szczególne znaczenie dla tych wyłączonych zastosowań;
- H. mając na uwadze, że takie zastosowania mogą jednak stanowić niedopuszczalne ryzyko dla środowiska, w szczególności ze względu na właściwości DEHP zaburzające gospodarkę hormonalną;
- I. mając na uwadze, że zgodnie z wykładnią Trybunału Sprawiedliwości głównym celem rozporządzenia REACH w świetle jego motywu 16 jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia i środowiska⁽⁷⁾;

⁽¹⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/c94ac248-378f-4058-9907-205b497c286e>.

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 143/2011 z dnia 17 lutego 2011 r. zmieniające załącznik XIV do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz.U. L 44 z 18.2.2011, s. 2).

⁽³⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/6f89a308-c467-4836-ae1e-9c6163a9ae10>.

⁽⁴⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/30b654ce-1de3-487a-8696-e05617c3173b>.

⁽⁵⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/88c20879-606b-03a6-11e4-9edb90e7e615>.

⁽⁶⁾ „Ocena niepewności wskazuje, że zagrożenia, a tym samym ryzyko wynikające z czterech ftalanów, mogą być niedoszacowane. Wartości DNEL [pochodny poziom niepowodujący zmian] dla DEHP i BBP mogą być niższe niż obecnie uzyskane. Szereg badań eksperymentalnych i epidemiologicznych wskazuje na potencjalne szkodliwe działanie na układ odpornościowy, metabolizm i rozwój neurologiczny. Niektóre z tych badań wskazują, że szkodliwy wpływ na rozrodczość może nie być najbardziej newralgicznym parametrem docelowym oraz że wybrane wartości DNEL mogą nie zapewniać wystarczającej ochrony przed tymi innymi skutkami. Ponadto komitet państw członkowskich (MSC) potwierdził, że te cztery ftalany są substancjami zaburzającymi gospodarkę hormonalną, które mają wpływ na zdrowie człowieka, a Komisja rozważyła ich identyfikację jako jako substancji budzących równoważne obawy zgodnie z art. 57 lit. f) rozporządzenia REACH. Rodzi to dodatkowe niepewności związane z ryzykiem powodowanym przez te substancje”. Zob. <https://www.echa.europa.eu/documents/10162/713fd91d-2919-0575-836a-f66937202d66>, s. 9.

⁽⁷⁾ Sprawa C-558/07, S.P.C.M. SA i inni/Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs, ECLI:EU:C:2009:430, pkt 45.

Środa, 27 marca 2019 r.

- J. mając na uwadze, że zgodnie z motywem 12 i art. 55 rozporządzenia REACH głównym celem udzielania zezwoleń jest zastąpienie substancji wzbudzających szczególnie duże obawy odpowiednimi alternatywnymi substancjami lub technologiami;
- K. mając na uwadze, że art. 62 ust. 4 lit. d) rozporządzenia REACH nakłada na wnioskodawcę obowiązek dostarczenia raportu bezpieczeństwa chemicznego sporządzonego zgodnie z załącznikiem I;
- L. mając na uwadze, że w przedmiotowym przypadku opinia RAC wykazała poważne braki w informacjach dostarczonych przez wnioskodawcę ⁽¹⁾;
- M. mając na uwadze, że RAC i Komisja stwierdziły, iż wnioskodawca nie wykazał, że ryzyko było odpowiednio kontrolowane zgodnie z art. 60 ust. 2; mając na uwadze, że RAC stwierdził również, że wbrew art. 60 ust. 10 ryzyko nie zostało obniżone do najniższego możliwego technicznie i praktycznie poziomu;
- N. mając na uwadze, że w projekcie decyzji wykonawczej Komisja przyjmuje do wiadomości fakt występowania „ograniczonych informacji dotyczących narażenia w miejscu pracy” ⁽²⁾, ale zamiast odmówić udzielenia zezwolenia zgodnie z art. 60 ust. 7 wymaga od wnioskodawcy dostarczenia brakujących danych w sprawozdaniu z przeglądu w terminie 18 miesięcy od przyjęcia tej decyzji ⁽³⁾;
- O. mając na uwadze, że sprawozdanie z przeglądu przewidziane w art. 61 nie ma na celu zapewnienia przedsiębiorstwu dodatkowego czasu na uzupełnienie braków w pierwotnie wymaganych informacjach, ale służy sprawdzeniu, czy informacje podane we wniosku są nadal aktualne po upływie określonego czasu, w tym w szczególności, czy pojawiły się nowe rozwiązania alternatywne;
- P. mając na uwadze, że Sąd wyraźnie stwierdził, iż warunki udzielenia zezwolenia, w rozumieniu art. 60 ust. 8 i 9, nie mogą zostać w sposób zgodny z prawem wykorzystane do usunięcia potencjalnych błędów lub braków w informacjach dostarczonych przez wnioskodawcę ubiegającego się o udzielenie zezwolenia ⁽⁴⁾;
- Q. mając na uwadze, że art. 60 ust. 4 przewiduje obowiązek wykazania, że korzyści społeczno-ekonomiczne wynikające z zastosowania danej substancji przewyższają ryzyko dla zdrowia człowieka lub dla środowiska oraz że nie istnieją odpowiednie alternatywne substancje;
- R. mając na uwadze, że w swojej opinii SEAC podkreśla istotne niedociągnięcia w przedstawionej przez wnioskodawcę analizie społeczno-ekonomicznej, na które powołuje się również Komisja w projekcie decyzji wykonawczej ⁽⁵⁾;
- S. mając na uwadze, że w świetle art. 55 i art. 60 ust. 4 wnioskodawca musi udowodnić, że nie ma odpowiednich rozwiązań alternatywnych dla zastosowań, o które wnioskuje;
- T. mając na uwadze, że w projekcie decyzji wykonawczej Komisja przyznaje, że opis zastosowania nr 2 był niewystarczająco szczegółowy ⁽⁶⁾; mając na uwadze, że SEAC stwierdził poważne braki we wniosku w odniesieniu do dostępności rozwiązań alternatywnych ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾;

⁽¹⁾ „RAC ocenia, że dane dotyczące narażenia przedstawione w raporcie bezpieczeństwa chemicznego nie są reprezentatywne dla szerokiego zakresu wniosku. Uniemożliwia to przeprowadzenie uzasadnionej oceny narażenia przez RAC. Poniższe oceny opierają się wyłącznie na niepełnych danych, co powoduje, że mają niewielkie znaczenie dla poniższej oceny ryzyka”. Zob. opinia RAC dotycząca zastosowania nr 2, s. 10.

⁽²⁾ Motyw 17 projektu decyzji.

⁽³⁾ Motyw 17 projektu decyzji.

⁽⁴⁾ Wyrok Sądu z dnia 7 marca 2019 r., Szwecja/Komisja, T-837/16, ECLI:EU:T:2019:144, pkt 82–83.

⁽⁵⁾ „[...] ilościowa ocena wpływu dalszego stosowania na zdrowie człowieka nie była możliwa ze względu na braki w dostępnych informacjach” – motyw 5 projektu decyzji.

⁽⁶⁾ Motyw 18 projektu decyzji.

⁽⁷⁾ „[...] wysnuty przez wnioskodawcę wniosek odnoszący się do stosowności i dostępności rozwiązań alternatywnych [...] nie został wystarczająco uzasadniony” – opinia SEAC dotycząca zastosowania nr 2, s. 18.

⁽⁸⁾ „[...] ocena rozwiązań alternatywnych nie odnosi się do poszczególnych sytuacji objętych bardzo szerokim zakresem przedmiotowego wniosku, w związku z czym nie wykazuje, że rozwiązania alternatywne nie są technicznie wykonalne” – opinia SEAC dotycząca zastosowania nr 2, s. 19.

Środa, 27 marca 2019 r.

- U. mając na uwadze, że fakt, iż wnioskodawca jest producentem danej substancji, nie stanowi zgodnego z prawem uzasadnienia braku dostarczenia przez niego wystarczających informacji na temat stosowności rozwiązań alternatywnych wobec zastosowań objętych wnioskiem;
- V. mając na uwadze, że z powodu dostarczenia niepełnych danych jeden z członków SEAC oficjalnie zakwestionował wniosek SEAC odnoszący się do braku odpowiednich rozwiązań alternatywnych⁽¹⁾;
- W. mając na uwadze, że art. 60 ust. 5 nie należy rozumieć w ten sposób, że jedynym i decydującym czynnikiem jest stosowność rozwiązań alternatywnych z punktu widzenia wnioskodawcy; mając na uwadze, że art. 60 ust. 5 nie zawiera wyczerpującego wykazu informacji, które należy uwzględnić przy analizie rozwiązań alternatywnych; mając na uwadze, że art. 60 ust. 4 lit. c) zawiera również wymóg uwzględnienia informacji pochodzących z wkładów stron trzecich; mając na uwadze, że informacje przekazane w ramach konsultacji publicznych ujawniły już wtedy dostępność rozwiązań alternatywnych wobec zastosowań objętych wnioskiem⁽²⁾;
- X. mając na uwadze, że Sąd przypomniał Komisji, że aby udzielone przez nią zezwolenie na podstawie art. 60 ust. 4 było zgodne z prawem, przed wydaniem zezwolenia Komisja musi sprawdzić dostateczną ilość istotnych i dających się zweryfikować informacji, aby stwierdzić, że nie ma odpowiednich rozwiązań alternatywnych wobec żadnego z zastosowań objętych wnioskiem lub że trwająca wciąż w dniu przyjęcia decyzji niepewność co do braku dostępności rozwiązań alternatywnych mogła zostać uznana za nieistotną⁽³⁾;
- Y. mając na uwadze, że w projekcie decyzji wykonawczej Komisji podano uwzględnienie „nowych informacji dostępnych w wyniku procesu wprowadzania ograniczeń”⁽⁴⁾ jako powód opóźnienia jej przyjęcia; mając na uwadze, że w związku z tym zaskakujące jest, że w projekcie decyzji wykonawczej Komisji nie uwzględniono dostępności rozwiązań alternatywnych, które są wyraźnie udokumentowane w dokumentacji dotyczącej ograniczeń⁽⁵⁾; mając na uwadze, że rozwiązania alternatywne wymienione w propozycji ograniczenia mają również znaczenie dla zastosowań ujętych w projekcie decyzji wykonawczej Komisji⁽⁶⁾;
- Z. mając na uwadze, że sam wnioskodawca ogłosił, iż obecnie odstąpił od stosowania ortoftalanów, w tym DEHP⁽⁷⁾;
- AA. mając wreszcie na uwadze, że Komisja nie wzięła pod uwagę faktu, że DEHP został oficjalnie uznany za substancję zaburzającą gospodarkę hormonalną, która ma negatywny wpływ na zdrowie człowieka i na środowisko; mając na uwadze, że informacje te powinny być zostać uwzględnione przez Komisję w kontekście oceny czynników społeczno-ekonomicznych na podstawie art. 60 ust. 4, ponieważ korzyści wynikające z odmowy udzielenia zezwolenia są w przeciwnym razie zaniżone;
- AB. mając na uwadze, że zezwolenie zaproponowane przez Komisję narusza zatem art. 60 ust. 4 i 7 rozporządzenia REACH;
- AC. mając na uwadze, że projekt decyzji wykonawczej Komisji nagradzałby opieszale przedsiębiorstwa, a byłby niekorzystny dla tych, które zainwestowały w rozwiązania alternatywne⁽⁸⁾;
- AD. mając na uwadze, że w projekcie decyzji wykonawczej stwierdza się, iż „Komisja wzięła pod uwagę” rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 25 listopada 2015 r.; mając na uwadze, że wiele z wykazanych przez Parlament w tej rezolucji uchybień strukturalnych we wdrażaniu przepisów rozdziału rozporządzenia REACH dotyczących udzielania zezwoleń świadczy o wadliwości projektu decyzji wykonawczej Komisji w jego obecnym kształcie⁽⁹⁾;

(1) Zob. opinia mniejszości: <https://echa.europa.eu/documents/10162/7211effb-0e5a-430b-a1f1-15114cb9fcc9>

(2) <https://echa.europa.eu/comments-public-consultation-0003-02>, zob. w szczególności pozycja 56.

(3) Wyrok Sądu z dnia 7 marca 2019 r., Szwecja/Komisja, T-837/16, ECLI:EU:T:2019:144, pkt 86.

(4) Motyw 3 projektu decyzji.

(5) „Wykonalne technicznie rozwiązania alternatywne o niższym poziomie ryzyka są obecnie dostępne w podobnej cenie dla wszystkich zastosowań objętych zakresem niniejszego wniosku” – <https://www.echa.europa.eu/documents/10162/713fd91d-2919-0575-836a-f66937202d66>.

(6) <https://www.echa.europa.eu/documents/10162/713fd91d-2919-0575-836a-f66937202d66>, s. 69 – zob. kolumna „Zastosowania” w tabeli, obejmująca także zastosowania na wolnym powietrzu.

(7) <http://grupaaazoty.com/pl/wydarzenia/plastyfikatory-nieftalanowe.html>.

(8) Zob. na przykład <https://marketplace.chemsec.org/Alternative/Non-phthalate-plasticizer-for-extreme-applications-302>; <https://marketplace.chemsec.org/Alternative/Safe-plasticizer-for-demanding-outdoor-applications-298>.

(9) Zob. w szczególności motywy N, O, P i R tej rezolucji.

Środa, 27 marca 2019 r.

- AE. mając na uwadze, że rezolucji z dnia 13 września 2018 r. w sprawie wdrażania pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym: warianty podejścia do interakcji między przepisami w zakresie chemikaliów, produktów i odpadów ⁽¹⁾ Parlament Europejski przypomniał, że „przejęcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym wymaga ścisłego stosowania hierarchii postępowania z odpadami i w miarę możliwości stopniowego wycofywania substancji potencjalnie niebezpiecznych, zwłaszcza jeżeli istnieją już lub powstaną w przyszłości bezpieczniejsze alternatywy”;
1. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji przekracza uprawnienia wykonawcze przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006;
 2. wzywa Komisję do wycofania projektu decyzji wykonawczej oraz do przedłożenia nowego projektu odrzucającego wniosek o udzielenie zezwolenia;
 3. wzywa Komisję do szybkiego położenia kresu stosowaniu DEHP we wszystkich pozostałych zastosowaniach, w szczególności biorąc pod uwagę fakt, że dostępne są bezpieczniejsze substancje alternatywne wobec miękkiego PVC i DEHP;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządóm i parlamentom państw członkowskich.
-

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0353.

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0317

Określone zastosowania tritlenku chromu

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji udzielającej zezwolenia na określone zastosowania tritlenku chromu zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (Lanxess Deutschland GmbH i inni) (D060095/03 – 2019/2654(RSP))

(2021/C 108/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji wykonawczej Komisji udzielającej zezwolenia na określone zastosowania trójtlenku chromu zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (Lanxess Deutschland GmbH i inni) (D060095/03,
 - uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE⁽¹⁾ („rozporządzenie REACH”), w szczególności jego art. 64 ust. 8,
 - uwzględniając opinię Komitetu ds. Oceny Ryzyka (RAC) i Komitetu ds. Analiz Społeczno-Ekonomicznych (SEAC)⁽²⁾, zgodnie z art. 64 ust. 5 akapit drugi rozporządzenia (WE) nr 1907/2006,
 - uwzględniając art. 11 i 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję⁽³⁾,
 - uwzględniając wyrok Sądu z dnia 7 marca 2019 r. w sprawie T-837/16⁽⁴⁾,
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
 - uwzględniając art. 106 ust. 2 i 3 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że tritlenek chromu został dodany do listy kandydackiej substancji wzbudzających szczególnie duże obawy na mocy rozporządzenia REACH w 2010 r.⁽⁵⁾ ze względu na jego klasyfikację jako substancja rakotwórcza (kategoria 1A) i mutagenna (kategoria 1B);

⁽¹⁾ Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1.

⁽²⁾ zastosowanie 1: <https://echa.europa.eu/documents/10162/a43a86ab-fcea-4e2b-87d1-78a26cde8f80>
zastosowanie 2: <https://echa.europa.eu/documents/10162/dc9ea416-266e-4f49-88cb-35576f574f4a>
zastosowanie 3: <https://echa.europa.eu/documents/10162/fab6fe18-3d69-483b-8618-f781d18d472e>
zastosowanie 4: <https://echa.europa.eu/documents/10162/0f5571f8-d3aa-4031-9454-843cd7f765a8>
zastosowanie 5: <https://echa.europa.eu/documents/10162/6ee57573-de19-43b5-9153-dad5d9de3c1e>
zastosowanie 6: <https://echa.europa.eu/documents/10162/ab92f048-a4df-4d06-a538-1329f666727a>

⁽³⁾ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

⁽⁴⁾ Wyrok Sądu z dnia 7 marca 2019 r., Szwecja przeciwko Komisji, T-837/16, ECLI:EU:T:2019:144. <http://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?oqp=&for=&mat=or&lgrc=en&jge=&td=%3BALL&jur=C%2CT%2CF&num=T-837%252F16&page=1&dates=&pcs=Oor&lgr=&pro=&nat=or&cit=none%252CC%252CC%252CR%252C2008E%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%252Cfalse%252Cfalse&language=pl&avg=&cid=5813563>

⁽⁵⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/6b11ec66-9d90-400a-a61a-90de9a0fd8b1>

Środa, 27 marca 2019 r.

- B. mając na uwadze, że tritlenek chromu został w 2013 r. włączony do załącznika XIV do rozporządzenia REACH ⁽¹⁾ ze względu na tę klasyfikację, obecnie stosowane duże jego ilości, dużą liczbę zakładów, w których jest on stosowany w Unii, oraz ryzyko znaczącego narażenia pracowników ⁽²⁾, przy czym ostateczny termin upływa 21 września 2017 r.;
- C. mając na uwadze, że przedsiębiorstwa chcące nadal stosować tritlenek chromu musiały złożyć wniosek o zezwolenie do dnia 21 marca 2016 r.;
- D. mając na uwadze, że Lanxess i sześć innych przedsiębiorstw (zwanymi dalej „wnioskodawcami”) utworzyło konsorcjum, w skład którego weszło ponad 150 przedsiębiorstw, ale wykaz członków nie jest znany, w celu złożenia wspólnego wniosku ⁽³⁾;
- E. mając na uwadze, że po wspólnym złożeniu wniosku przed upływem terminu 21 marca 2016 r. wnioskodawcy i ich dalsi użytkownicy mieli możliwość dalszego stosowania tritlenku chromu do czasu wydania decyzji o zezwoleniu w zastosowaniu art. 58 rozporządzenia REACH w odniesieniu do zastosowań, o które wystąpili;
- F. mając na uwadze, że Komisja otrzymała opinie RAC i SEAC we wrześniu 2016 r. mając na uwadze, że opóźnienie Komisji w opracowaniu decyzji de facto doprowadziło do tolerowania dalszego stosowania tritlenku chromu przez półtora roku po dacie ostatecznej;
- G. mając na uwadze, że głównym celem rozporządzenia REACH, w świetle jego motywu 16, zgodnie z wykładnią Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ⁽⁴⁾, jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska;
- H. mając na uwadze, że zgodnie z art. 55 oraz w świetle motywu 12 rozporządzenia REACH głównym celem udzielania zezwoleń jest zastąpienie substancji wzbudzających szczególnie duże obawy bezpieczniejszymi substancjami lub technologiami alternatywnymi;
- I. mając na uwadze, że RAC potwierdził, że nie jest możliwe określenie pochodnego poziomu niepowodującego zmian w rakotwórczych właściwościach tritlenku chromu, który w związku z tym jest uważany za substancję, w odniesieniu do której nie jest możliwe określenie progu w rozumieniu art. 60 ust. 3 lit. a) rozporządzenia REACH; mając na uwadze, że oznacza to, iż „bezpieczny poziom narażenia” na tę substancję nie może zostać ustalony i wykorzystany jako punkt odniesienia do oceny, czy ryzyko związane z używaniem tej substancji jest należycie kontrolowane;
- J. mając na uwadze, że RAC oszacował, iż udzielenie takiego zezwolenia doprowadziłoby do 50 przypadków śmiertelnych zachorowań na raka rocznie;
- K. mając na uwadze, że art. 60 ust. 4 rozporządzenia REACH stanowi, że zezwolenie na stosowanie substancji, której ryzyko nie jest odpowiednio kontrolowane, może zostać udzielone jedynie wówczas, gdy zostanie wykazane, że korzyści społeczno-ekonomiczne przewyższają ryzyko dla zdrowia ludzkiego lub środowiska wynikające ze stosowania tej substancji oraz jeżeli nie istnieją odpowiednie substancje lub technologie alternatywne;
- L. mając na uwadze, że wniosek dotyczy stosowania 20 000 ton tritlenku chromu rocznie;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 348/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. zmieniające załącznik XIV do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz.U. L 108 z 18.4.2013, s. 1).

⁽²⁾ https://echa.europa.eu/documents/10162/13640/3rd_a_xiv_recommendation_20dec2011_en.pdf

⁽³⁾ <http://www.jonesdayreach.com/SubstancesDocuments/CTAC%20Press%20Release%20Conclusion%20plus%20Annex%20%20Cons%20Agt+amendm.PDF>

⁽⁴⁾ Wyrok Trybunału z 7 lipca 2009 r., S.P.C.M. SA i inni przeciwko Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs, C-558/07, ECLI:EU:C:2009:430, § 45.

Środa, 27 marca 2019 r.

- M. mając na uwadze, że zastosowanie dotyczy bardzo dużej liczby dalszych użytkowników (ponad 4 000 zakładów) działających w sektorach przemysłu, od kosmetyków po przemysł lotniczy i kosmonautyczny, od opakowań spożywczych po przemysł motoryzacyjny, od przemysłu sanitarnego po budownictwo, przy bezprecedensowej liczbie narażonych pracowników (ponad 100 000 pracowników);
- N. mając na uwadze, że wniosek formalnie dotyczy sześciu „zastosowań”; mając na uwadze, że opisy zastosowań są jednak tak ogólne, że ich zakres jest bardzo szeroki, a nawet „bardzo szeroki”⁽¹⁾; mając na uwadze, że wypacza to zarówno ocenę społeczno-gospodarczą, jak i ocenę odpowiednich rozwiązań alternatywnych;
- O. mając na uwadze, że art. 62 ust. 4 lit. d) rozporządzenia REACH wymaga od wnioskodawców przedstawienia raportu bezpieczeństwa chemicznego zgodnie z załącznikiem I; mając na uwadze, że musi on zawierać ocenę narażenia⁽²⁾;
- P. mając na uwadze, że RAC zauważył znaczną rozbieżność między zakresem złożonego wniosku a informacjami w nim zawartymi⁽³⁾;
- Q. mając na uwadze, że RAC stwierdził poważne luki w informacjach dostarczanych przez wnioskodawców dotyczących scenariuszy narażenia pracowników⁽⁴⁾;
- R. mając na uwadze, że w projekcie decyzji wykonawczej Komisja stwierdziła, że wnioskodawcy nie dostarczyli niezbędnych informacji dotyczących scenariuszy narażenia pracowników⁽⁵⁾;
- S. mając na uwadze, że zamiast uznać wniosek za niezgodny z art. 60 ust. 7 rozporządzenia REACH, projekt decyzji wykonawczej Komisji wymaga jedynie, aby wnioskodawcy przedstawili brakujące dane w swoim sprawozdaniu z przeglądu w kilka lat po przyjęciu projektu decyzji⁽⁶⁾;
- T. mając na uwadze, że sprawozdanie z przeglądu, zgodnie z art. 61 rozporządzenia REACH, nie ma na celu przyznania przedsiębiorstwom dodatkowego czasu na uzupełnienie luk w informacjach, które mają być dostarczane z góry (ponieważ takie informacje mają kluczowe znaczenie dla procesu decyzyjnego), ale ma na celu zapewnienie, że informacje początkowo przedstawione we wniosku są nadal aktualne;
- U. mając na uwadze, że Sąd wyraźnie stwierdził, iż warunki dołączone do zezwolenia, w rozumieniu art. 60 ust. 8 i 9 rozporządzenia REACH, nie mogą mieć na celu zaradzenia potencjalnym uchybieniom lub lukom we wniosku o zezwolenie⁽⁷⁾;
- V. mając na uwadze, że w opinii SEAC podkreślono ponadto znaczną niepewność w analizie rozwiązań alternatywnych przedstawionych przez wnioskodawców, co znalazło również odzwierciedlenie w projekcie decyzji wykonawczej Komisji⁽⁸⁾;
- W. mając na uwadze, że w świetle art. 55 i art. 60 ust. 4 rozporządzenia REACH wnioskodawca musi udowodnić, że nie istnieją odpowiednie substancje lub technologie alternatywne dla zastosowań, o które złożył wniosek;

⁽¹⁾ Zob. opinia RAC/SEAC na temat zastosowania 2, s. 25, lub na temat zastosowania 5, s. 61.

⁽²⁾ REACH, załącznik I, sekcja 5.1.

⁽³⁾ „RAC odnotowuje rozbieżność w każdym zgłoszonym zastosowaniu, [...] między a) całkowitą liczbą potencjalnych lokalizacji, które zdaniem wnioskodawcy [...] mogą być objęte niniejszym wnioskiem (do 1 590 lokalizacji, jak podano w SEA) [dla zastosowania 2], b) liczbą członków CTAC (150+) oraz c) podanymi danymi dotyczącymi zmierzonego narażenia (od 6 do 23 lokalizacji dla zastosowań 1-5)”.

⁽⁴⁾ „Największa niepewność wynika z braku wyraźnego związku między OC [warunki operacyjne], RMM [środki zarządzania ryzykiem] a wartościami narażenia dla konkretnych zadań i lokalizacji, które mogłyby w uzasadniony sposób reprezentować wniosek. RAC postrzega to jako istotną słabość wniosku” (opinia RAC na temat zastosowania 2, s. 12).

⁽⁵⁾ „RAC stwierdził, że istnieją znaczne wątpliwości dotyczące narażenia pracowników ze względu na ograniczoną dostępność zmierzonych danych dotyczących narażenia. Ponadto RAC stwierdził, że powszechny brak informacji kontekstowych utrudnił ustalenie związku między warunkami operacyjnymi i środkami zarządzania ryzykiem opisanymi we wniosku a deklarowanymi poziomami narażenia w odniesieniu do poszczególnych zadań i lokalizacji, co uniemożliwiło RAC dalszą ocenę. Niepewności te dotyczą wiarygodności i reprezentatywności danych dotyczących narażenia oraz tego, w jaki sposób odnoszą się one do istniejących szczególnych środków zarządzania ryzykiem”, projekt decyzji, motyw 7.

⁽⁶⁾ Projekt decyzji, motyw 25 i art. 8.

⁽⁷⁾ Wyrok Sądu z dnia 7 marca 2019 r., Szwecja przeciwko Komisji, ECLI:EU:T:2019:144, pkt 82 i 83.

⁽⁸⁾ „Ze względu na bardzo szeroki zakres zamierzonych zastosowań SEAC nie mógł wykluczyć ewentualnej niepewności co do technicznej wykonalności rozwiązań alternatywnych dla ograniczonej liczby konkretnych zastosowań objętych opisem zastosowań, których dotyczy wniosek”, projekt decyzji, motyw 14.

Środa, 27 marca 2019 r.

- X. mając na uwadze, że wykazano dostępność odpowiednich rozwiązań alternatywnych dla wielu zastosowań wskazanych we wniosku, które mają zostać objęte zezwoleniem ⁽¹⁾;
- Y. mając na uwadze, że Sąd przypomniał Komisji, iż w celu prawnego udzielenia zezwolenia zgodnie z art. 60 ust. 4 rozporządzenia REACH musi ona zweryfikować wystarczającą ilość informacji istotnych i możliwych do zweryfikowania, aby stwierdzić, że dla któregośkolwiek z zastosowań objętych wnioskiem nie są dostępne żadne odpowiednie rozwiązania alternatywne, albo że w dniu przyjęcia zezwolenia pozostająca niepewność co do braku dostępnych rozwiązań alternatywnych jest znikoma ⁽²⁾;
- Z. mając na uwadze, że w tym przypadku niepewność co do analizy rozwiązań alternatywnych jest daleka od znikomej ⁽³⁾;
- AA. mając na uwadze, że fakt, iż „zastosowania”, o które wnioskodawcy zdecydowali się wystąpić, są bardzo szerokie, nie może uzasadniać niepełnej analizy rozwiązań alternatywnych;
- AB. mając na uwadze, że art. 62 rozporządzenia REACH nie przewiduje żadnego zwolnienia z obowiązku informowania przedsiębiorstw składających wspólny wniosek jako konsorcjum;
- AC. mając na uwadze, że zezwolenie zaproponowane przez Komisję stanowi zatem naruszenie art. 60 ust. 7 i 4 rozporządzenia REACH;
- AD. mając ponadto na uwadze, że kilku dalszych użytkowników objętych projektem decyzji wykonawczej Komisji złożyło już osobne wnioski o udzielenie zezwolenia; mając na uwadze, że RAC i SEAC wydały już opinie na temat niektórych z tych wniosków; mając na uwadze, że niektóre zezwolenia dla dalszych użytkowników zostały już udzielone;
- AE. mając jednak na uwadze, że wśród bardzo szerokich zastosowań wspólnego wniosku wnioskodawców mogą występować szczególne wnioski, w przypadku których dalsi użytkownicy nie złożyli oddzielnego wniosku o udzielenie zezwolenia, ale w przypadku których mogą zostać spełnione warunki określone w art. 60 ust. 4 rozporządzenia REACH;
- AF. mając na uwadze, że takie zastosowania mogą dotyczyć ważnych obszarów;
- AG. mając na uwadze, że w związku z tym właściwe byłoby, wyjątkowo, umożliwienie takim dalszym użytkownikom, którzy nie złożyli jeszcze konkretnego wniosku, złożenia oddzielnego wniosku w krótkim terminie;
1. wzywa Komisję do wycofania projektu decyzji wykonawczej i przedłożenia nowego projektu;
 2. wzywa Komisję do starannej oceny, czy możliwe jest udzielenie jakichkolwiek zezwoleń w pełnej zgodności z rozporządzeniem REACH w odniesieniu do konkretnych, precyzyjnie określonych zastosowań objętych wnioskiem złożonym przez wnioskodawców;
 3. wzywa Komisję do przyznania, w drodze wyjątku, dalszym użytkownikom, których zastosowanie jest objęte wnioskiem składanym przez wnioskodawców, ale w odniesieniu do których nie złożono jeszcze oddzielnego wniosku o zezwolenie i dla których brakuje odpowiednich danych, możliwości przedłożenia brakujących danych w krótkim terminie;

⁽¹⁾ Alternatywy związane z wnioskami od 2 do 5:

- Powłoka plazmowa PVD CROMATIPIC, zob. <https://marketplace.chemsec.org/Alternative/Eco-friendly-chrome-plating-based-on-nanotechnologies-94>
- Proces EHLA, zob. <https://marketplace.chemsec.org/Alternative/Effective-Protection-against-Wear-Corrosion-with-the-EHLA-Process-185>
- TripleHard, zob. <https://marketplace.chemsec.org/Alternative/TripleHard-REACH-compliant-hard-chrome-is-the-best-in-the-market-96>
- Inhibitory heksagonalne, zob. <https://marketplace.chemsec.org/Alternative/Chrome-and-Zinc-free-Corrosion-Inhibitor-for-Coatings-Highly-Effective-Drop-In-Replacement-of-Hexavalent-Chromate-95>
- POWŁOKA SUPERCHROMOWA PVD, zob. <https://marketplace.chemsec.org/Alternative/SUPERCHROME-PVD-COATING-a-green-alternative-to-hexavalent-chrome-plating-10>
- Oerlikon Balzers ePD, zob. <https://marketplace.chemsec.org/Alternative/Oerlikon-Balzers-ePD-Reach-compliant-Chrome-look-for-plastic-parts-on-a-new-level-69>

⁽²⁾ Wyrok Sądu z dnia 7 marca 2019 r., Szwecja przeciwko Komisji, ECLI:EU:T:2019:144, pkt 86.

⁽³⁾ „Zdaniem wnioskodawcy wnioski, w przypadku których zastąpienie jest już możliwe, nie są i tak objęte wnioskiem. Wnioskodawca nie określa jednak takich wniosków ani związanych z nimi wymagań technicznych. SEAC uważa, że podejście wnioskodawcy do rozwiązywania tej kwestii nie jest w pełni właściwe i podkreśla potrzebę wykazania przez wnioskodawcę w sposób bardziej konkretny, że zastąpienie miało miejsce tam, gdzie było już to rzeczywiście możliwe. Można było to osiągnąć poprzez przeprowadzenie bardziej precyzyjnej i specyficznej dla danego zastosowania oceny rozwiązań alternatywnych”, opinia SEAC w sprawie zastosowania 2, s. 25.

Środa, 27 marca 2019 r.

4. wzywa RAC i SEAC do szybkiej oceny tych później uzupełnionych wniosków, w tym do odpowiedniego sprawdzenia, czy wnioski te zawierają wszystkie niezbędne informacje określone w art. 62 rozporządzenia REACH;
 5. wzywa Komisję do szybkiego podjęcia decyzji w odniesieniu do tych wniosków w pełnej zgodności z rozporządzeniem REACH;
 6. wzywa RAC i SEAC do zaprzestania przyjmowania wniosków, które nie zawierają informacji, które należy dostarczyć zgodnie z art. 62 rozporządzenia REACH;
 7. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządóm i parlamentom państw członkowskich.
-

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0318

Okres po arabskiej wiośnie – perspektywy dla Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie okresu po arabskiej wiośnie – perspektywy dla Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej (2018/2160(INI))

(2021/C 108/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając dokument pt. „Wspólna wizja, wspólne działanie: silniejsza Europa – globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”, przedstawiony przez wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w dniu 28 czerwca 2016 r.⁽¹⁾ oraz sprawozdania z realizacji z 2017 r. i 2018 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 232/2014⁽²⁾ z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Europejski Instrument Sąsiedztwa,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 235/2014⁽³⁾ z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające instrument finansowy na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie,
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2018 r. ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (COM(2018)0460),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 18 listopada 2015 r. pt. „Przegląd europejskiej polityki sąsiedztwa” (JOIN(2015)0050) oraz wspólne sprawozdanie Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 18 maja 2017 r. z wdrażania przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa (JOIN(2017)0018),
- uwzględniając wspólne komunikaty Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 8 marca 2011 r. pt. „Partnerstwo na rzecz demokracji i wspólnego dobrobytu z południowym regionem Morza Śródziemnego” (COM(2011)0200) i z dnia 25 maja 2011 r. pt. „Nowa koncepcja działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie” (COM(2011)0303),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2017 r. zatytułowany „Elementy strategii UE na rzecz Syrii” (JOIN(2017)0011) oraz konkluzje Rady w sprawie Syrii z dnia 3 kwietnia 2017 r., które razem stanowią nową strategię UE na rzecz Syrii,
- uwzględniając priorytety partnerstwa zawartego przez Unię Europejską z różnymi krajami Bliskiego Wschodu, w tym z Egiptem, Libanem i Jordanią,
- uwzględniając oświadczenie przyjęte podczas szczytu NATO w 2018 r.,
- uwzględniając dialog NATO w sprawie Morza Śródziemnego oraz bieżące zarządzanie kryzysowe i wspólne wysiłki na rzecz bezpieczeństwa w regionie,
- uwzględniając globalne podejście UE do kwestii migracji i mobilności (GPMM),

⁽¹⁾ https://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf

⁽²⁾ Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 27.

⁽³⁾ Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 85.

Środa, 27 marca 2019 r.

- uwzględniając zestaw tematycznych wytycznych UE dotyczących praw człowieka, w tym dialogów dotyczących praw człowieka z państwami trzecimi i obrońców praw człowieka,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie promowania i ochrony wszystkich praw człowieka przysługujących lesbijkom, gejom, osobom biseksualnym, transpłciowym i interseksualnym (LGBTI), przyjęte przez Radę dnia 24 czerwca 2013 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 25 stycznia 2017 r. pt. „Migracja na szlaku śródziemnomorskim. Zarządzanie przepływami, ratowanie życia” (JOIN(2017)0004),
- uwzględniając globalne porozumienie w sprawie migracji,
- uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ,
- uwzględniając przyjęty przez Radę w dniu 20 lipca 2015 r. plan działania dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2015–2019 oraz jego przegląd śródkresowy z czerwca 2017 r.,
- uwzględniając wspólny dokument roboczy służb Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 21 września 2015 r. pt. „Równouprawnienie płci i wzmocnienie pozycji kobiet: odmiana losu dziewcząt i kobiet w kontekście stosunków zewnętrznych UE w latach 2016–2020” (SWD(2015)0182),
- uwzględniając zalecenie Komisji Praw Kobiet Zgromadzenia Parlamentarnego Unii dla Śródziemnomorza (PA-UfM) zatytułowane „Uczestnictwo kobiet na stanowiskach przywódczych i w procesie podejmowania decyzji – wyzwania i perspektywy”, przyjęte podczas 13. sesji plenarnej Zgromadzenia, która odbyła się w maju 2017 r. w Rzymie,
- uwzględniając Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet,
- uwzględniając Konwencję Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencję stambulską),
- uwzględniając deklarację pekińską i pekińską platformę działania z września 1995 r. oraz program działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju (konferencji w Kairze) z września 1994 r., a także wyniki ich konferencji przeglądowych,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie wyzwań w zakresie bezpieczeństwa w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej i perspektyw na stabilność polityczną ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 września 2016 r. w sprawie stosunków między UE a Tunezją w bieżącym kontekście regionalnym ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie wdrażania unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego: przegląd śródkresowy w 2017 r. i przyszła struktura na okres po roku 2020 ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoje zalecenie z dnia 30 maja 2018 r. dla Rady, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Libii ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 110.

⁽²⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 98.

⁽³⁾ Dz.U. C 204 z 13.6.2018, s. 100.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0119.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0227.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0449.

Środa, 27 marca 2019 r.

- uwzględniając sesje Rady Stowarzyszenia UE–Tunezja z dni 11 maja 2017 r. i 15 maja 2018 r., Rady Stowarzyszenia UE–Algieria z dnia 14 maja 2018 r. i Rady Stowarzyszenia UE–Egipt z dnia 25 lipca 2017 r.,
 - uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych w sprawie Libii z dni 6 lutego 2017 r. i 15 października 2018 r. oraz w sprawie Syrii z dni 3 kwietnia 2017 r. i 16 kwietnia 2018 r.,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0077/2019),
- A. mając na uwadze, że powstania arabskie, które dotknęły region Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej w 2011 r., złożyły się na okres przewrotów na masową skalę wymierzonych w reżimy autorytarne oraz pogarszających się warunków społeczno-gospodarczych; mając na uwadze, że wśród protestujących było wiele młodych kobiet i wielu młodych mężczyzn pragnących demokracji, wolności, praworządności oraz lepszej i bardziej pluralistycznej przyszłości, uznania ich godności oraz lepszego włączenia społecznego i lepszych perspektyw ekonomicznych; mając na uwadze, że obalenie niektórych reżimów i wprowadzenie w niektórych przypadkach demokratycznych reform wzbudziło ogromne nadzieje i oczekiwania;
- B. mając na uwadze, że większość ludności w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej ma mniej niż 35 lat; mając na uwadze, że bezrobocie wśród młodzieży w regionie nadal należy do najwyższych na świecie; mając na uwadze, że powoduje to wykluczenie społeczne, pozbawienie praw obywatelskich, a także drenaż mózgow na rzecz innych krajów; mając na uwadze, że wszystkie te czynniki były źródłem protestów w 2011 r. i ponownie są przedmiotem protestów w niektórych krajach; mając na uwadze, że osoby młode znajdujące się w trudnej sytuacji, pozbawione wpływu i perspektyw, mogą stanowić grupy docelowe działań ugrupowań radykalnych;
- C. mając na uwadze, że w krajach importujących ropę naftową szczególnie światowy kryzys finansowy, spadek cen ropy naftowej, tendencje demograficzne, konflikty i terroryzm dodatkowo pogorszyły sytuację po wydarzeniach w 2011 r.; mając na uwadze, że model gospodarczy charakteryzujący takie kraje nie jest już możliwy do utrzymania, co powoduje kryzys zaufania, który musi być pilnie rozwiązany przez zainteresowane rządy w celu zawarcia nowej umowy społecznej z ich obywatelami; mając na uwadze, że rosnące społeczne skutki zmniejszenia subsydjów państwowych, ograniczenia miejsc pracy w sektorze publicznym i usług publicznych, rozprzestrzeniania się ubóstwa i problemów środowiskowych, zwłaszcza na obszarach oddalonych i wśród zmarginalizowanych społeczności, stały się źródłem ciągłych niepokojów i spontanicznych protestów w regionie i prawdopodobnie będą nadal rosły w nadchodzących latach;
- D. mając na uwadze, że osiem lat po arabskiej wiosnie i wydarzeniach politycznych, które wprowadziły państwa w regionach Maghrebu i Maszreku na różne drogi ewolucji pod względem polityki i stabilności, zasadnicze znaczenie ma ocena, jak reagować na uzasadnione aspiracje demokratyczne i pragnienie trwałej stabilności w regionie, a także na pilną potrzebę zapewnienia miejsc pracy, praworządności i poprawy warunków życia oraz trwałego bezpieczeństwa; mając na uwadze, że ważne jest, aby podsumować wysiłki podjęte przez Unię w odpowiedzi na arabską wiosnę i jej stanowisko polityczne w kwestii arabskiej wiosny oraz ocenić zdolność UE do realizacji przyjętej polityki; mając na uwadze, że zasadnicze znaczenie ma przewartościowanie i dostosowanie ram polityki UE wobec państw jej południowego sąsiedztwa oraz przyszłych celów UE w tym zakresie, a także środków ich osiągnięcia, przy uwzględnieniu różnej sytuacji w państwach regionu;
- E. mając na uwadze, że niewystarczająca koordynacja między państwami członkowskimi a UE podważa ich zdolność do wywierania pozytywnego wpływu w regionach Maghrebu i Maszreku; mając na uwadze, że działania poszczególnych państw członkowskich w tym regionie muszą być skoordynowane i prowadzone w synergii z celami UE; mając na uwadze, że Unia musi dążyć do osiągnięcia celów określonych w art. 8 i 21 Traktatu o Unii Europejskiej; mając na uwadze, że UE musi zwiększyć swoją siłę oddziaływania politycznego i dyplomatycznego; mając na uwadze, że długoterminowa stabilność polityczna i gospodarcza, a także odporność regionów Maghrebu i Maszreku ma podstawowe znaczenie strategiczne dla UE, w związku z czym wymaga długoterminowego, zintegrowanego i perspektywicznego podejścia w zakresie ram polityki i ich celów, zgodnego z potrzebami obywateli w krajach partnerskich i strategicznymi interesami UE;
- F. mając na uwadze, że polityka UE wobec krajów Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu ma dwa główne cele, a mianowicie zachęcanie do reform politycznych i gospodarczych w poszczególnych krajach z należyтым uwzględnieniem ich szczególnych cech oraz zachęcanie do współpracy regionalnej między krajami tego regionu oraz z UE;

Środa, 27 marca 2019 r.

- G. mając na uwadze, że UE powinna odgrywać centralną rolę we wspieraniu zapobiegania konfliktom, ich rozwiązywania oraz mediacji w ich sprawie, ochrony i promowania praw człowieka, praworządności i przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego, a także demokratycznego, socjalnego i sprawiedliwego zarządzania gospodarczego w regionach Maghrebu i Maszreku; mając na uwadze, że otwarte społeczeństwo obywatelskie i praca obrońców praw człowieka jako podmiotów zmian społecznych mają fundamentalne znaczenie dla długoterminowej odporności i dobrobytu w regionie;
- H. mając na uwadze, że każde zatrzymanie, które wynika z korzystania z praw lub wolności zagwarantowanych w prawie międzynarodowym, takich jak wolność wypowiedzi i wolność zgromadzeń, jest zatrzymaniem arbitralnym zabronionym na mocy prawa międzynarodowego; mając na uwadze, że w znacznej części regionu Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej obrońcy praw człowieka, dziennikarze, prawnicy, działacze opozycji politycznej i całe społeczeństwo obywatelskie spotykają się z rosnącymi systematycznymi prześladowaniami, groźbami, atakami, represjami, szykanami sądowymi, arbitralnym zatrzymywaniem, torturami i złym traktowaniem; mając na uwadze, że UE i państwa członkowskie muszą znacznie zwiększyć wysiłki, aby odpowiednio zareagować na tę sytuację;
- I. mając na uwadze, że w regionie trwają liczne konflikty zbrojne, tysiące ludzi zostało zamordowanych i zaginęło, a miliony przesiedlono; mając na uwadze, że ISIS/Daisz i inne grupy dżihadystów dopuszczają się potwornych okrucieństw, w tym brutalnych egzekucji, niewypowiedzianej przemocy seksualnej, uprowadzeń, tortur, wymuszania nawróceń oraz zniewalania kobiet i dziewcząt; mając na uwadze rekrutację dzieci oraz ich wykorzystywanie w atakach terrorystycznych; mając na uwadze, że istnieją poważne obawy dotyczące bezpieczeństwa ludności przebywającej obecnie na terenach kontrolowanych przez ISIS/Daisz, a także ewentualnego wykorzystania tej ludności jako ludzkich tarcz podczas kampanii wyzwoleńczej; mając na uwadze, że takie zbrodnie można uznać za zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości;
- J. mając na uwadze, że w odpowiedzi na wydarzenia w regionie UE zmieniła w 2015 r. swoją politykę sąsiedztwa; mając na uwadze, że rewizja ta przewiduje głębsze zaangażowanie państw członkowskich w europejską politykę sąsiedztwa (EPS);
- K. mając na uwadze, że odporność państwa i społeczeństwa należą do kluczowych priorytetów globalnej strategii UE; mając na uwadze, że według tej strategii u podstaw odpornego państwa leży odporne społeczeństwo, które cechuje demokracja, zaufanie do instytucji i zrównoważony rozwój, podczas gdy państwa represyjne są z natury nietrwałe w dłuższej perspektywie;
- L. mając na uwadze, że w przypadku krajów, z którymi UE zawarła umowy stowarzyszeniowe, prawnie wiążące zobowiązania wynikające z tych umów, w tym dotyczące praw człowieka, powinny stanowić podstawę stosunków, a w szczególności priorytetów partnerstwa uzgodnionych między UE a określonymi krajami sąsiadującymi;
- M. mając na uwadze, że według UNICEF pierwszym zagrożeniem dla dzieci żyjących w regionach dotkniętych konfliktami na Bliskim Wschodzie i w Północnej Afryce jest praca dzieci; mając na uwadze, że 2,1 mln dzieci w Syrii i 700 000 syryjskich dzieci-uchodźców nie ma dostępu do edukacji; mając na uwadze, że trwająca przemoc i wysiedlenia, klęski żywiołowe, rosnąca nierówność społeczna i brak równości kobiet i mężczyzn oraz wysokie wskaźniki bezrobocia i ubóstwa wśród młodzieży w kilku krajach Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki powodują, że 28 milionów dzieci potrzebuje pomocy humanitarnej;
1. zauważa z zaniepokojeniem, że osiem lat po pierwszych przewrotach w wielu krajach nadal nie spełniono większości uzasadnionych aspiracji pokojowych demonstrantów wzywających do poszanowania godności, praw człowieka i stopniowych reform społecznych, gospodarczych i politycznych; przyznaje, że w pewnych przypadkach odnotowano szereg pozytywnych zmian, a niektóre zdobycze demokracji zostały skonsolidowane, jednak zwraca uwagę na fakt, że są one nadal niewystarczające; potępia utrzymujące się i nieustanne naruszenia praw człowieka, praworządności i podstawowych wolności, a także powszechną dyskryminację mniejszości; jest poważnie zaniepokojony utrzymującą się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą w regionie, w szczególności wysokim poziomem bezrobocia (zwłaszcza wśród kobiet i młodzieży) oraz wykluczeniem społecznym, które są przyczyną powszechnego rozczarowania i pozbawienia praw, zwłaszcza wśród osób młodych, wzbudzając w nich desperację i skłaniając do nielegalnej migracji będącej sposobem na wyjście z kryzysu lub ułatwiając ich radykalizację; podkreśla, że sytuacja gospodarcza tych krajów ma znaczny wpływ na ich sytuację w zakresie bezpieczeństwa; ubolewa nad utrzymującym się poziomem korupcji, nepotyzmu i braku odpowiedzialności w regionie;
 2. podkreśla, że długoterminowy dobrobyt w państwach, w których doszło do arabskiej wiosny, idzie w parze z ich zdolnością do aktywnego zapewnienia ochrony powszechnych praw człowieka oraz z ustanowieniem i ugruntowaniem demokratycznych i przejrzystych instytucji zaangażowanych w ochronę podstawowych praw obywateli; jest w związku z tym bardzo zaniepokojony ciągłymi naruszeniami praw człowieka, kurczeniem się lub zamykaniem przestrzeni dla

Środa, 27 marca 2019 r.

demokracji i lokalnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, utratą zdobyczy w zakresie wolności wypowiedzi – zarówno w internecie, jak i poza nim – oraz zgromadzeń i zrzeszania się, represjonowaniem obrońców praw człowieka i tłumieniem roli mediów – w tym poprzez nadużywanie przepisów antyterrorystycznych i technologii inwigilacji oraz ograniczanie praworządności w wielu krajach Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej; z zaniepokojeniem odnotowuje szczególną rolę i odpowiedzialność służb wojskowych i służb bezpieczeństwa w pogarszaniu się politycznej trajektorii niektórych krajów po arabskiej wiosnie i ich utrzymującej się i dominującej kontroli nad państwem i zasobami gospodarczymi; w związku z tym wzywa UE i państwa członkowskie do odpowiedniego uwzględnienia tego podstawowego wymiaru w ramach ich zaangażowania w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej; wzywa UE i państwa członkowskie do współpracy z rządami państw trzecich w celu położenia kresu takim praktykom i uchylecia represyjnego ustawodawstwa, a także w celu zapewnienia właściwej weryfikacji wywozu europejskiej technologii inwigilacji i pomocy technicznej; wzywa UE do priorytetowego potraktowania wsparcia wysiłków parlamentarnych i społeczeństwa obywatelskiego na rzecz większej odpowiedzialności i przejrzystości służb bezpieczeństwa i służb wojskowych;

3. przyjmuje z zadowoleniem nieustające wysiłki UE i państw członkowskich na rzecz promowania demokracji, praworządności, praw człowieka, podstawowych wolności oraz rozwoju gospodarczego i ważnego związku między demokracją a trwałym bezpieczeństwem w państwach, w których doszło do arabskiej wiosny, oraz uznaje złożoność tego zadania; jest jednak zdania, że pomimo trwającego piętnaście lat ukierunkowania polityki na państwa południowej i wschodniej części basenu Morza Śródziemnego, wznowienia wysiłków politycznych i zwiększenia środków budżetowych w następstwie arabskiej wiosny (lub arabskich wiosen), jak dotąd nie osiągnięto celów UE i nie zrealizowano jej polityki w niezbędnym wymiarze (w niektórych przypadkach sytuacja się pogorszyła), a rzeczywisty postęp włączenia społeczno-ekonomicznego dopiero musi nastąpić; podkreśla, że zewnętrzne działania UE wobec państw, w których doszło do arabskiej wiosny, powinny uwzględniać realia na miejscu i odpowiednio dostosowywać strategię polityczną i ich wdrażanie; uważa, że niewystarczające przywództwo i inicjatywa UE na rzecz wypracowania rozwiązania przedłużających się konfliktów osłabiły zdolność UE do wywierania dyplomatycznego wpływu w regionie; wzywa UE do zdecydowanego wsparcia procesów pokojowych ONZ mających na celu rozwiązanie konfliktów w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej;

4. przypomina o krzywdach i cierpieniach spowodowanych przez ekstremizm i terroryzm w regionie i podkreśla, że przemoc stanowi poważne zagrożenie dla jego stabilności, a współpraca w zakresie bezpieczeństwa w regionie, jak również współpraca z UE i jej państwami członkowskimi, przy pełnym poszanowaniu międzynarodowego prawa praw człowieka, pozostaje sprawą najwyższej wagi dla trwałego pokonania organizacji terrorystycznych, takich jak Daisz, a tym samym pomocy ludziom w regionie, aby ostatecznie żyli w pokoju oraz w warunkach stabilności i postępu; z zadowoleniem przyjmuje zatem inicjatywę UE mającą na celu rozwiązanie problemu zagrożenia terrorystycznego w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej; podkreśla znaczenie zwiększenia możliwości podmiotów państwowych, które odgrywają kluczową rolę w zwalczaniu terroryzmu i brutalnego ekstremizmu, a także zasadniczą potrzebę skupienia się na partnerstwie władz, młodzieży i społeczności w celu zajęcia się podstawowymi czynnikami, które mogą sprawić, że społeczności są podatne na brutalny ekstremizm, a także w celu wyeliminowania pierwotnych przyczyn konfliktu;

5. wyraża zaniepokojenie faktem, że pomimo znacznych nakładów politycznych i budżetowych oraz stałych kontaktów politycznych i gospodarczych UE nadal nie uzyskała realnej, istotnej siły oddziaływania politycznego i gospodarczego, wpływ jej polityki pozostaje ograniczony oraz nie jest ona postrzegana przez kraje w regionie jako podmiot w istotny sposób wpływający na ich sytuację; zwraca uwagę na niezadowolenie społeczeństwa obywatelskiego, lokalnych organizacji pozarządowych, a w szczególności młodzieży, wynikające z tego, że UE nie przekłada w pełni swojej wizji na działania w praktyce; wyraża zaniepokojenie z powodu coraz bardziej złożonej sytuacji politycznej w regionach Maghrebu i Maszreku oraz odnotowuje pojawienie się nowych i odradzających się podmiotów wywierających wpływ na sytuację polityczną i gospodarczą w regionie, takich jak Rosja i Chiny, w dodatku do konkurujących ze sobą narracji i finansowania z państw Zatoki Perskiej i Iranu, realizujących cele, które mogą nawet być sprzeczne z celami UE; apeluje o silniejsze zaangażowanie i pełniejszą wizję ze strony UE, aby mogła ona stać się bardziej centralnym graczem; wzywa UE do większego zaangażowania w dialog z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w celu wdrożenia strategii politycznych, które będą w stanie sprostać oczekiwaniom wszystkich demokratycznych podmiotów; podkreśla potrzebę zaangażowania się UE w dialog z wszystkimi podmiotami politycznymi w krajach Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej;

6. podkreśla znaczenie Unii dla Śródziemnomorza, która jest jedynym forum politycznym skupiającym państwa członkowskie UE i wszystkie kraje śródziemnomorskie; podkreśla, że Unia dla Śródziemnomorza, która niedawno świętowała dziesięciolecie, musi odgrywać większą rolę we wspólnym stawianiu czoła wspólnym wyzwaniom; odnotowuje z zadowoleniem, że trzecie regionalne forum Unii dla Śródziemnomorza w dniu 8 października 2018 r., które upamiętniło dziesiątą rocznicę szczytu paryskiego w sprawie regionu Morza Śródziemnego, uznało przydatność dalszego rozwijania interakcji między Unią dla Śródziemnomorza a innymi podmiotami w regionie eurośródziemnomorskim; wzywa Komisję, Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do poważnego ponownego przemyślenia i przywrócenia projektu Unii dla Śródziemnomorza; zachęca do korzystania z tego projektu w celu zacieśnienia współpracy między UE a krajami śródziemnomorskimi;

Środa, 27 marca 2019 r.

7. wyraża ubolewanie, że priorytety partnerstw są ustalane z krajami bez żadnych warunków i mimo znacznych i utrzymujących się odstępstw w dziedzinie demokracji, praw człowieka i praworządności;

8. jest zdania, że przez zbyt długi czas stanowisko polityczne wobec państw Maghrebu i Maszreku było podyktowane podejściem opartym w nadmiernym stopniu na oczekiwaniach i celach UE, które nie w pełni uwzględniło interesy i realia krajów partnerskich UE, bez istotnego zachęcania tych krajów do przejmowania odpowiedzialności i z uwzględnieniem w zbyt małym stopniu aspiracji ludności, która powinna skorzystać z polityki UE, i szczególnej sytuacji politycznej w różnych krajach; ubolewa nad tym, że początkowe wysiłki podejmowane po arabskiej wiosnie (lub arabskich wiosnach) na rzecz zwiększenia warunkowości i liczby zachęt do osiągania celów przez kraje korzystające, zgodnie z zasadą „więcej za więcej”, nie doprowadziły do zwiększenia zdolności UE do wspierania realnych zmian w takich obszarach jak demokracja, praworządność, prawa człowieka i podstawowe wolności, rozwój gospodarczo-społeczny i trwałe bezpieczeństwo w większości krajów; podkreśla, że charakterystycznymi cechami EPS są zróżnicowanie i większa współodpowiedzialność, uznanie różnych poziomów zaangażowania oraz uwzględnienie interesów każdego państwa w odniesieniu do charakteru i ukierunkowania jego partnerstwa z Unią; wzywa do bardziej konsekwentnego stosowania zasady „więcej za więcej” przez zdefiniowanie na poziomie polityki, programu i projektu w stosunkach dwustronnych konkretnych celów i poziomów odniesienia dla zwiększonego wsparcia; przypomina, że cel demokratyzacji można osiągnąć w sposób zrównoważony tylko wtedy, gdy jest on dokładnie wdrażany w poszczególnych krajach, zarówno w miastach, jak i w szczególności na obszarach wiejskich, i podkreśla, że stabilność sprzyja rozwojowi demokracji oraz że dobrze obliczony w czasie proces przygotowawczy, który powinien obejmować szerokie konsultacje i włączenie odpowiednich grup społecznych i liderów, jest korzystny dla osiągnięcia tego celu; podkreśla ponadto, że demokratyzacja stanowi wsparcie dla rozwoju gospodarczego i wzmacnia praworządność;

9. uznaje początkowe wysiłki ESDZ i Komisji, we współpracy i w dialogu z Parlamentem Europejskim, na rzecz istotnej reformy unijnych ram polityki w państwach, w których doszło do arabskiej wiosny, w celu wzmocnienia swojej zdolności do oddziaływania politycznego w regionach Maghrebu i Maszreku; zwraca uwagę na globalną strategię na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej oraz jej wartość dodaną w zakresie potencjału osiągnięcia synergii działań na szczeblu UE, opartą na dialogu politycznym, gospodarczym i społecznym, podkreślając także związek między rozwojem społeczno-gospodarczym a trwałym bezpieczeństwem oraz zapewniającą odpowiednie wsparcie i wdrożenie za pośrednictwem instrumentów finansowych na rzecz działań zewnętrznych UE; odnotowuje dokonany w 2015 r. przegląd EPS mający na celu uwzględnienie zmieniającej się sytuacji w regionie; podkreśla znaczenie dogłębnej, dorocznej sprawozdawczości z podziałem na poszczególne kraje na temat wdrażania EPS; przypomina w tym kontekście o istotnym wsparciu udzielonym przez Europejski Instrument na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka (EIDHR) na rzecz wdrażania unijnych ram strategicznych i planu działania dotyczącego praw człowieka i demokracji oraz wytycznych dotyczących praw człowieka i strategii krajowych, co umożliwiło UE podejmowanie bardziej strategicznych działań w tym obszarze, a tym w południowym sąsiedztwie, oraz zapewniło rozliczalność, widoczność i skuteczność;

10. podkreśla potrzebę poszukiwania jak najefektywniejszego wykorzystania dostępnych zasobów w celu optymalizacji wpływu działań zewnętrznych UE, który powinien zostać osiągnięty dzięki spójności i komplementarności unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego;

11. zwraca uwagę na złożony charakter odpowiedniej reakcji na przepływy migrantów i uchodźców z regionów Maghrebu i Maszreku oraz przez te regiony, skoncentrowanej na bezpieczeństwie perspektywy migracji, wyzwania, jakim jest terroryzm, a także na uzasadnione obawy dotyczące niestabilności niektórych państw regionu, konieczność uwzględniania w większym stopniu potrzeb związanych ze zmianą klimatu oraz wyzwania wynikające z braku spójnego podejścia wśród państw członkowskich; jest zaniepokojony, że powyższe czynniki prowadzą do tego, że działania UE w tym regionie opierają się w nadmiernym stopniu na ideologii krótkoterminowej stabilności, pomijając inne ważne aspekty; jest zdania, że gdy głównymi celami stają się stabilność i bezpieczeństwo, skutkiem jest krótkoterminowa i krótkowzroczna wizja polityki, a działania UE mające na celu wspieranie poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności tracą na wymaganej intensywności; przypomina, że wspieranie odporności państwa i społeczeństwa nie powinno prowadzić do trwania autorytarnych reżimów; ponownie podkreśla, że prawa człowieka nie są podporządkowane zarządzaniu migracją ani działaniom antyterrorystycznym, i wyraża przekonanie, że wiarygodna i spójna polityka stabilności i trwałego bezpieczeństwa może zostać osiągnięta wyłącznie poprzez realizację długoterminowych interesów i zasad, takich jak rozwój gospodarczo-społeczny sprzyjający włączeniu społecznemu, a także wzmocnienie poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności w ramach podejścia zorientowanego na człowieka i uwzględniającego specyfikę konfliktu; przypomina jednak, że długoterminową stabilność tych państw można osiągnąć jedynie poprzez wyważone powiązanie wymogów bezpieczeństwa i rozwoju, w oparciu o praworządność i prawa człowieka;

Środa, 27 marca 2019 r.

12. wzywa UE do zajęcia się pierwotnymi przyczynami migracji, takimi jak konflikty, kwestie środowiskowe, skrajne ubóstwo i wykluczenie społeczne oraz do przekierowania współpracy politycznej na bardziej zrównoważone i wyrównane partnerstwo z regionem Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, umieszczając w centrum politykę młodzieżową i inwestycje w lokalne małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP);

13. odnotowuje, że niektóre państwa przyjmują miliony uchodźców, których większość stanowią kobiety i dzieci żyjące w ubóstwie, doświadczające przemocy domowej, prostytucji kobiet i dziewcząt, dziecięcych przymusowych małżeństw oraz pracy dzieci w ramach ich społeczności;

14. wzywa instytucje europejskie, państwa członkowskie oraz krajowe agencje rozwoju, aby dążyły do przedstawiania jednolitego europejskiego stanowiska dotyczącego omawianego regionu, koncentrując się na wspólnym interesie, w celu zapewnienia jednolitej i spójnej europejskiej strategii, aby wykorzystać w pełni potencjał UE jako znaczącego podmiotu wspierającego reformy demokratyczne, gospodarcze i społeczne;

15. zauważa ze szczególnym niepokojem, że społeczeństwo obywatelskie i obrońcy praw człowieka w całym regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej spotykają się z rosnącymi zagrożeniami, represjami, szykanami sądowymi, arbitralnym zatrzymywaniem, torturami, złym traktowaniem oraz innymi formami prześladowania; podkreśla, że praca obrońców praw człowieka ma kluczowe znaczenie dla długoterminowego rozwoju i stabilności w regionie; w związku z tym ponawia wezwanie do pełnego wdrożenia wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka; podkreśla, że przywódcy UE i państw członkowskich oraz dyplomaci na wszystkich szczeblach muszą nagłaśniać przypadki poszczególnych obrońców praw człowieka zagrożonych przez rządy państw trzecich, w tym przez publiczne oświadczenia, kroki dyplomatyczne i regularny dialog, spotkania z obrońcami, odwiedzanie obrońców w areszcie i obserwowanie ich procesów; podkreśla potrzebę zwiększenia przez UE i państwa członkowskie środków finansowych i zdolności na rzecz wspierania zagrożonych obrońców praw człowieka przez dotacje nadzwyczajne, a także przez wsparcie mechanizmów ochrony społeczeństwa obywatelskiego, takich jak ProtectDefenders.eu; przyjmuje z zadowoleniem konsekwentne wysiłki Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji oraz EIDHR w zakresie promowania demokracji oraz poszanowania podstawowych praw i wolności w południowym sąsiedztwie UE; nalega, aby UE i państwa członkowskie aktywnie starały się współpracować z najbardziej narażonymi obrońcami praw człowieka i podmiotami społeczeństwa obywatelskiego w całym regionie – w tym pochodzącymi z regionów odległych i wiejskich, obrońcami praw osób LGBTI i ludności rdzennej, praw środowiskowych i praw do ziemi, praw uchodźców oraz praw pracowniczych i praw kobiet stojących w obliczu szczególnych zagrożeń i groźb ze względu na płeć – a także wspiera te podmioty;

16. przyjmuje z zadowoleniem koncepcję współodpowiedzialności zaproponowaną w zmienionej EPS; wyraża jednak zaniepokojenie, że ta koncepcja stwarza ryzyko, iż reżimy autorytarne w niektórych państwach partnerskich zyskają możliwość arbitralnego wyboru priorytetów podyktowanego własnymi celami krajowymi zamiast podążania drogą demokratyzacji; podkreśla zatem znaczenie długoterminowych ram polityki i synergii w programowaniu dotyczącym państw, w których doszło do arabskiej wiosny, opartych na prymacie demokracji, włączeniu wszystkich demokratycznych sił politycznych oraz prymacie praworządności, praw człowieka i podstawowych wartości; podkreśla, że wzmocnienie tych aspektów, a także stworzenie atrakcyjnego klimatu gospodarczego i wsparcie pozytywnych reform leży w interesie zarówno państw partnerskich i ich społeczeństw, jak i UE, oraz wzywa do wprowadzenia silniejszej warunkowości w przypadkach systematycznego łamania praw człowieka przez władze; przypomina, że kraje partnerskie, które pragną realizować reformy, prowadzić ściślejszy dialog polityczny i osiągać więcej, powinny otrzymywać nowe zachęty i wsparcie adekwatne do ich aspiracji i zaangażowania, i domaga się w tym względzie podejścia opartego na wynikach, którego podstawą będzie pluralistyczny dialog, jasne priorytety i cele; nalega, aby w przypadkach systematycznego łamania praw człowieka przez władze wsparcie budżetowe ze strony UE było przekazywane lokalnemu społeczeństwu obywatelskiemu;

17. popiera aspiracje wszystkich mieszkańców regionu Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, w tym większości osób młodych, którzy chcą stworzyć wolne, stabilne, prosperujące, pluralistyczne i demokratyczne kraje, szanujące swoje krajowe i międzynarodowe zobowiązania w dziedzinie praw człowieka i podstawowych wolności; z zadowoleniem przyjmuje demokratyczne procesy w regionie oraz trwałe partnerstwo z UE; wzywa UE do uwzględnienia tej kwestii we wszystkich obszarach polityki, aby zwiększyć ich spójność i skuteczniej pomóc krajom partnerskim; podkreśla, że aby jakakolwiek transformacja polityczna była trwała, ważne i konieczne jest pogodzenie się z przeszłością, i w tym kontekście wskazuje na ważną pracę Komisji Prawdy i Godności w Tunezji, będącej przykładem dla całego regionu;

18. wyraża ubolewanie, że w niektórych przypadkach dwustronna współpraca dochodzeniowa i sądowa w sprawach zatrzymania, użycia przemocy w stosunku do obywateli UE lub ich śmierci była niedostateczna, jak w przypadku włoskiego badacza Giulio Regenigo; uważa, że konieczne jest powiązanie dalszej współpracy w innych sektorach z istotnymi ulepszeniami w tej dziedzinie;

Środa, 27 marca 2019 r.

19. jest przekonany, że w przypadkach, w których warunki wstępne dotyczące negocjowania pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu (DCFTA), uzależnione od postępów demokratycznych, nadal nie zostały wprowadzone lub nie spełniają aspiracji poszczególnych krajów, UE powinna zwiększać dostęp do zrównoważonego handlu i inwestycji, w szczególności z korzyścią dla społeczeństw i gospodarek południowego regionu Morza Śródziemnego, wspierając zdolności produkcyjne, modernizację infrastruktury i tworzenie atrakcyjnych warunków gospodarczych, z naciskiem na rynki krajowe i regionalne, a także wspierając godną pracę, ochronę socjalną i rozwój społeczno-gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu;

20. jest zdania, że ponieważ UE ma trudności z opracowaniem dalekowzrocznej, opartej na prawach i skupionej na ludziach wizji swojej polityki migracyjnej i azylowej, istnieje coraz większe ryzyko, że niektóre państwa regionu mogą posługiwać się hamowaniem migracji i własną rolą w tym zakresie, aby dążyć do wzmocnienia swojej pozycji w dialogu politycznym i strategicznym z UE; uważa, że należy zapewnić większą pomoc krajom Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej w radzeniu sobie z napływem imigrantów z Afryki Subsaharyjskiej i w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane przez UE w celu zajęcia się pierwotnymi przyczynami migracji, przypomina jednak, że aby odnieść sukces na tym polu, konieczne będzie nasilenie działań; uważa, że ważne jest zaangażowanie partnerów z regionu Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej we wdrażanie wspólnych rozwiązań w celu zwalczania np. handlu ludźmi; jest jednak zaniepokojony możliwą instrumentalizacją polityki zagranicznej UE jako „zarządzania migracją” i podkreśla, że wszelkie próby współpracy w dziedzinie migracji z państwami, w których doszło do arabskiej wiosny, w tym z krajami pochodzenia i tranzytu, muszą iść w parze z poprawą warunków w zakresie praw człowieka w tych państwach i przestrzegania przez nie międzynarodowego prawa praw człowieka i prawa uchodźczego; podkreśla, że wyzwanie, jakie stanowią przepływy migracyjne, jest wspólnym problemem państw regionu Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej (kraje pochodzenia i tranzytu) i państw UE (kraje docelowe); ponadto podkreśla, że ważne są ramy polityczne wspierające włączenie demokratyczne, polityczne i społeczno-ekonomiczne jako wzajemnie wzmacniające się czynniki, w tym w odniesieniu do wspierania warunków dla bezpiecznego i godnego życia ludzi w regionie oraz ograniczenia przymusowych wysiedleń;

21. zwraca uwagę na ryzyko, że działania UE w regionie i podejście państw członkowskich wyrażane w stosunkach dwustronnych mogą być podważane przez nieskoordynowane i jednostronne podejścia, co może prowadzić do utraty zdolności UE do oddziaływania politycznego; w związku z tym przyjmuje z zadowoleniem wnioski przewodniczącego Komisji w sprawie odejścia od zasady jednomyślności w Radzie przy podejmowaniu decyzji w niektórych obszarach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, ponieważ mogłoby to pomóc UE przemawiać jednym głosem, zjednoczyć się na rzecz jednej jasnej strategii w stosunkach zagranicznych oraz zwiększyć jej oddziaływanie; jest zdania, że należy bardziej dążyć do większego zaangażowania państw członkowskich w EPS, jak przewidziano w przeglądzie EPS z 2015 r., zawierającym mimo wszystko pozytywną ocenę; podkreśla znaczenie i głębokość powiązań między szeregiem państw członkowskich i ich społeczeństw a wieloma krajami południowego regionu Morza Śródziemnego; w związku z tym wzywa państwa członkowskie UE do wzmocnienia koordynacji ich działań w regionie oraz do zbadania sposobów skuteczniejszego działania;

22. wzywa Unię i państwa członkowskie, by uwzględniając unijny dorobek prawny w zakresie walki z korupcją, wzmocniły swoje programy współpracy sądowej z krajami partnerskimi w regionie w celu promowania wymiany dobrych praktyk i ustanowienia skutecznych środków prawnych w walce z korupcją; uważa, że reformy administracji publicznej i sektora publicznego w południowym sąsiedztwie, wraz z walką z korupcją, powinny stanowić priorytet i powinny być przeprowadzane przez zwiększenie zasobów finansowych, budowanie zdolności i ściślejszą współpracę z państwami członkowskimi, a także wspieranie podmiotów społeczeństwa obywatelskiego w dziedzinie walki z korupcją, przejrzystości i rozliczalności;

23. powtarza, że propagowanie i ochrona praw człowieka, demokracji i praworządności należą do podstawowych zasad polityki zagranicznej UE; jest zaniepokojony ciągłą sprzedażą broni i sprzętu służącego zapewnieniu bezpieczeństwa – w tym technologii inwigilacji stosowanych do wewnętrznych represji – z państw członkowskich UE do władz w regionie, które nie przestrzegają praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego; wzywa państwa członkowskie do ścisłego przestrzegania wspólnego stanowiska Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określającego wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego⁽¹⁾, które między innymi stanowi, że należy odmówić wydania pozwolenia na wywóz, jeżeli istnieje wyraźne ryzyko, że technologia wojskowa lub sprzęt wojskowy, które mają być wywiezione, mogą zostać wykorzystane do wewnętrznych represji lub do celów dokonywania poważnych naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego; potwierdza swoje stanowisko określone w poprawkach przyjętych przez Parlament Europejski w dniu 17 stycznia 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa, pomocy technicznej i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania⁽²⁾; wzywa państwa członkowskie UE, aby nadały tej sprawie jak największą wagę, próbując osiągnąć porozumienie z Radą;

⁽¹⁾ Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99.

⁽²⁾ Dz.U. C 458 z 19.12.2018, s. 187.

Środa, 27 marca 2019 r.

24. uważa, że priorytety partnerstwa uzgodnione między UE a krajami partnerskimi w ramach EPS powinny zawierać wyraźne odniesienie do odpowiedniej umowy o stowarzyszeniu, w szczególności klauzuli dotyczącej praw człowieka gwarantującej, że prawa człowieka stanowią istotny i przekrojowy aspekt uzgodnionych priorytetów partnerstwa, które należy omówić na wszystkich szczeblach, w szczególności na najwyższym szczeblu politycznym, i których omawiania nie należy ograniczać do posiedzeń podkomitetów niskiego szczebla;

25. wzywa do większego włączenia społecznego i ściślejszej współpracy z lokalnym społeczeństwem obywatelskim przy określaniu potrzeb w krajach partnerskich; przyjmuje z zadowoleniem wysiłki ESDZ i Komisji na rzecz rozszerzenia kontaktów ze społeczeństwem obywatelskim przez włączenie sektora prywatnego oraz zachęca je do wzmocnienia działań w tym zakresie; podkreśla potrzebę zapewnienia udziału niezależnych przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, w tym niezarejestrowanych grup działających na rzecz praw człowieka i obrońców praw człowieka, a także ubolewa, że jest to szczególnie utrudnione w przypadku, gdy dialog i wsparcie przechodzi przez agencje kontrolowane przez rząd lub skupia się wyłącznie na organizacjach prorządowych; jest zdania, że UE powinna ułatwić dostęp do środków mniejszym i lokalnym organizacjom społeczeństwa obywatelskiego, w tym partnerom społecznym, oraz usprawnić proces składania wniosków i skupić się na lokalnych organizacjach społeczeństwa obywatelskiego; zwraca uwagę, że lokalne podmioty społeczeństwa obywatelskiego odnoszą wrażenie, że UE zwraca uwagę przede wszystkim na duże, międzynarodowe organizacje społeczeństwa obywatelskiego; wzywa UE do inwestowania większych zasobów w promowanie budowania zdolności lokalnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego i ułatwienie rozszerzania partnerstwa między nimi a dużymi, międzynarodowymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, a także w poprawę zdolności partnerów społecznych do prowadzenia dialogu społecznego z rządem w celu zwiększenia rozliczalności na szczeblu lokalnym;

26. wzywa ESDZ do wzmocnienia starań na rzecz wymiany najlepszych praktyk dotyczących roli kobiet w życiu publicznym;

27. podkreśla, że zaangażowanie kobiet i wzmocnianie ich pozycji w sferze publicznej, politycznej, ekonomicznej i kulturalnej w krajach Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej ma kluczowe znaczenie dla wspierania stabilności, pokoju i dobrobytu gospodarczego w dłuższym okresie; podkreśla, że w krajach, w których arabska wiosna doprowadziła do trwającego konfliktu, zaangażowanie kobiet w proces pokojowy i mediacje ma zasadnicze znaczenie dla przywrócenia społeczeństwa wolnego od przemocy; uważa, że dostęp kobiet do edukacji, przy wsparciu organizacji społeczeństwa obywatelskiego, a także równość płci są niezbędne do osiągnięcia tego celu;

28. podkreśla, że wzmocnienie władz lokalnych przyczynia się do szerzenia demokracji i zasad praworządności; opowiada się zatem za stymulowaniem procesu decentralizacji i wzmocnieniem pozycji regionów dzięki dalszym działaniom na rzecz lokalnej autonomii; promuje i wspiera partnerstwa z państwami członkowskimi UE oraz projekty zdecentralizowanej współpracy realizowane przez władze lokalne państw członkowskich, które mają na celu rozwój zarządzania gminnego i regionalnego w krajach regionu;

29. przypomina, jak ważne jest zapewnienie odpowiedniej widoczności unijnych wysiłków, pomocy i inwestycji w regionie za pomocą wzmocnionej komunikacji strategicznej, dyplomacji publicznej, kontaktów międzyludzkich, dyplomacji kulturalnej, współpracy w kwestiach edukacyjnych i akademickich oraz działań informacyjnych promujących unijne wartości; wzywa w szczególności do przywrócenia mandatu specjalnego przedstawiciela UE ds. południowego regionu Morza Śródziemnego, który zainicjowałby zaangażowanie UE w regionie i zapewnił większą widoczność UE;

30. uważa, że aby zwiększyć zdolność UE do wywierania wpływu politycznego i strategicznego oraz promować odpowiedzialność i szerokie poparcie krajów korzystających, każda delegatura Unii powinna przewidzieć regularne konsultacje z ekspertami i przedstawicielami organizacji społeczeństwa obywatelskiego, a w szczególności ustanowić rady doradcze wysokiego szczebla, które odzwierciedlałyby różnorodność społeczną, gospodarczą i polityczną danego kraju, byłyby złożone z liderów gospodarczych, medialnych, kulturalnych, akademickich, związanych ze społeczeństwem obywatelskim i najważniejszych liderów młodzieżowych, a także partnerów społecznych i czołowych obrońców praw człowieka z danego kraju i które dostarczałyby informacji koniecznych do kształtowania priorytetów politycznych i architektury polityki opracowanej przez UE;

31. jest przekonany, że młodzież powinna znajdować się w centrum uwagi działań UE w regionie, przy zastosowaniu podejścia przekrojowego; wzywa do uwzględniania kwestii młodzieży we wszystkich politykach Unii w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej; uważa, że kluczowe znaczenie ma opracowanie trwałych rozwiązań proporcjonalnych do skali wyzwań związanych z zatrudnieniem młodzieży, oraz podkreśla znaczenie wspierania godnych miejsc pracy, przedsiębiorczości i możliwości samozatrudnienia; w związku z tym proponuje, aby każda delegatura Unii wprowadziła prace nad ustanowieniem nieformalnych rad młodzieżowych złożonych z młodych liderów politycznych, społecznych, gospodarczych, medialnych, kulturalnych i związanych z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, aby zapewniały informacje i doradztwo niezbędne do kształtowania priorytetów politycznych i informowały o zdolności polityki UE do wywierania wpływu w danym państwie oraz by wprowadzały dodatkowy element, jakim jest rozliczalność za dokonywane wybory polityczne; wzywa europejskie rodziny polityczne i ośrodki analityczne do rozszerzenia wymian z działaczami młodzieżowymi z państw Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, aby wspierać wzmocnianie ich pozycji, szkolenie ich i budowanie ich zdolności, umożliwiając im kandydowanie w lokalnych wyborach i wprowadzanie pozytywnych zmian w swoich krajach;

Środa, 27 marca 2019 r.

32. wzywa UE, aby pomagała swoim partnerom w rozwiązywaniu podstawowych przyczyn radykalizacji, takich jak ubóstwo, bezrobocie, wykluczenie społeczne i polityczne oraz niezdolność społeczeństwa do zaspokajania potrzeb ludności i tworzenia szans dla młodzieży poprzez ściślejszą współpracę z regionem Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, w której centrum uwagi znajdują się ludzie, a zwłaszcza młodzież; wzywa UE do wspierania dostępu młodzieży do przedsiębiorczości, na przykład przez zachęcanie do inwestycji w przedsiębiorstwa typu start-up i wspieranie ich; uważa, że podejmując działania w tym regionie, UE powinna kłaść większy nacisk na sprzyjający włączeniu społecznemu rozwój gospodarczy i społeczny, tak aby wspierać tworzenie miejsc pracy, szanse młodzieży na zatrudnienie, wprowadzenie szkoleń lepiej dostosowanych do potrzeb rynku pracy i reformy praw pracowniczych, a także reformy mające na celu ustanowienie solidnych powszechnych systemów ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji; wzywa UE do inwestowania większych zasobów w działania mające na celu poprawę dostępu do podstawowych usług wysokiej jakości dla wszystkich, takich jak edukacja i opieka zdrowotna, oraz do zwiększenia wysiłków na rzecz wzmocnienia dialogu społecznego, a także promowania reform legislacyjnych w zakresie wolności zrzeszania się, pokojowych zgromadzeń i wypowiedzi, wolności prasy, walki z korupcją i zapewnienia dostępu do zasobów i informacji jako kluczowych składników stabilności i otwartego, dynamicznego i odpornego społeczeństwa;

33. jest bardzo zaniepokojony eskalacją napięć w tym regionie; przestrzega przed instrumentalizacją różnic religijnych w celu wzniesienia konfliktów politycznych i wojen na tle religijnym;

34. wzywa UE do zdecydowanego wsparcia krajów regionu Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej w ich walce z niebezpieczeństwami religijnego radykalizmu, na które szczególnie narażona jest bezrobotna młodzież;

35. uważa, że potrzebne są mechanizmy, które pozwolą powstrzymać finansowanie terroryzmu za pośrednictwem podmiotów offshore z udziałem państw i instytucji finansowych, a także handel bronią oraz kupno i sprzedaż zasobów energii i surowców, z których korzyści czerpią grupy terrorystyczne;

36. zwraca uwagę na takie wyzwania, jak zmiana klimatu, pustoszenie i niedobór wody, które mają głęboki wpływ na region; zdecydowanie zachęca decydentów politycznych, a także wszystkie podmioty w UE i regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej do zacieśnienia współpracy z krajami partnerskimi – w tym z władzami lokalnymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego – w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego, promowania odnawialnych źródeł energii, zrównoważonej energii i celów dotyczących efektywności energetycznej, aby przyczynić się do wdrożenia porozumień paryskich; podkreśla szansę na postęp w procesie transformacji energetycznej w regionie poprzez większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, które mają duży potencjał gospodarczy dla wielu krajów w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej; zwraca uwagę na szansę na zrównoważony wzrost i tworzenie miejsc pracy, jakie mogłoby to przynieść, a także na możliwości współpracy regionalnej w zakresie energii i zmian klimatycznych; podkreśla w związku z tym możliwości, jakie ostatnie odkrycia zasobów gazu ziemnego we wschodniej części Morza Śródziemnego mogą stanowić dla wszystkich krajów, których to dotyczy;

37. zwraca uwagę na fakt, że otwarcie sektora prywatnego i dalsze zróżnicowanie gospodarek może przyczynić się do tworzenia bardzo potrzebnych miejsc pracy w regionie, w szczególności dla młodzieży i kobiet; z zadowoleniem przyjmuje pozytywne oznaki ożywienia w sektorze turystycznym w regionie, dostrzega jego ogromny potencjał w zakresie wspierania zrównoważonego wzrostu gospodarczego i możliwości zatrudnienia i wzywa UE do szczególnej uwagi i wsparcia obszarów dotkniętych problemami związanymi z infrastrukturą lub bezpieczeństwem; wzywa UE do zwiększenia wsparcia dla krajów, które są bardziej gotowe na postępy w zakresie demokratyzacji, praworządności, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, poprzez wykorzystanie wszystkich dostępnych narzędzi finansowych, którymi dysponuje, od pomocy makrofinansowej przez Europejski Instrument Sąsiedztwa (ENI) do Europejskiego planu inwestycji zewnętrznych, a także przyszłego Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR);

38. przypomina o konieczności szerszego wykorzystywania potencjału innowacji i dynamiki sektora prywatnego w regionie, w dużej mierze niewykorzystanego; zachęca UE do pogłębienia dialogu oraz zwiększenia pomocy finansowej i technicznej w tym zakresie; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy takie jak Startup Europe Mediterranean (SEMED) mające na celu mapowanie i tworzenie sieci między przedsiębiorstwami typu start-up, inwestorami, uniwersytetami, instytucjami badawczymi i decydentami na dwóch wybrzeżach Morza Śródziemnego, jako kluczowe działanie stymulujące współpracę w zakresie innowacji, tworzenia miejsc pracy i zrównoważonego wzrostu gospodarczego;

39. podkreśla znaczenie powiązania wszystkich reform i inwestycji, a także działań UE w tym obszarze, z osiągnięciem celów zrównoważonego rozwoju i ogólnie zrównoważonym rozwojem;

Środa, 27 marca 2019 r.

40. przypomina o wartości dodanej dyplomacji parlamentarnej oraz regularnych dwustronnych spotkań międzyparlamentarnych, jakie Parlament odbywa wraz z parlamentami południowego sąsiedztwa, co stanowi narzędzie wymiany doświadczeń i wspierania wzajemnego zrozumienia; podkreśla w tym kontekście znaczenie wspólnych komisji parlamentarnych jako wyjątkowego instrumentu formułowania ambitnych wspólnych strategii politycznych UE i jej najbliższych partnerów; zachęca parlamenty narodowe UE do odbywania dwustronnych posiedzeń międzyparlamentarnych w ramach EPS; podkreśla ponownie, że partie polityczne w parlamentach narodowych i w Parlamencie Europejskim mogą odegrać pewną rolę w tym zakresie; jest zdania, że dialog między Parlamentem Europejskim, parlamentami narodowymi w UE i parlamentami państw południowego sąsiedztwa może stanowić bardzo cenną szansę na wspieranie dialogu regionalnego i współpracy w południowym sąsiedztwie; w związku z tym zwraca uwagę na istotną rolę PA-UfM stanowiącego miejsce, które może służyć nadaniu nowej dynamiki integracji regionalnej oraz ambitnemu programowi politycznemu i gospodarstwu tej organizacji; zauważa pokrywanie się działań PA-UfM i Zgromadzenia Parlamentarnego dla Śródziemnomorza; jest zdania, że PA-UfM powinno odgrywać bardziej znaczącą rolę w ramach regionalnych Unii dla Śródziemnomorza, zapewniając przejrzystość i nadzór parlamentarny nad działaniami Unii dla Śródziemnomorza, w szczególności nad projektami wspieranymi przez PA-UfM;

41. podkreśla, że kobiety mogą wywierać wpływ na promowanie i budowanie pokoju oraz na procesy rozwiązywania konfliktów i stabilizacji, a także podkreśla kluczową rolę kobiet w zapobieganiu radykalizacji, zwalczaniu brutalnego ekstremizmu i walce z terroryzmem; przypomina, że udział kobiet na wszystkich szczeblach procesu decyzyjnego w planowaniu i wdrażaniu tych strategii przyczynia się do skuteczności i trwałości polityki i programów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania kobiet oraz organizacji broniących ich praw i promujących je w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej; podkreśla potrzebę zapewnienia łatwego dostępu do wymiaru sprawiedliwości i sprawiedliwości okresu przejściowego, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet, które doświadczyły przemocy seksualnej w związku z konfliktami;

42. ponawia apel PA-UfM o wspieranie projektu eurośródziemnomorskiej mapy różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn, tak aby uwzględnić analizę procentowej reprezentacji kobiet w parlamentach narodowych i regionalnych oraz w instytucjach lokalnych; uważa, że Komisja Praw Kobiet PA-UfM oraz Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia Parlamentu Europejskiego powinny być corocznie informowane o wskaźnikach nierówności płci w regionie eurośródziemnomorskim.

43. przypomina, że prawa kobiet, wzmocnienie pozycji kobiet, równość płci, prawa dzieci, wolność religii lub przekonań i prawo do niedyskryminacji mniejszości etnicznych i religijnych oraz grup szczególnie podatnych na zagrożenia, w tym osób niepełnosprawnych i osób LGBTIQI, stanowią podstawowe prawa i kluczowe zasady, którymi kieruje się UE w działaniach zewnętrznych;

44. wzywa do wzmocnienia wymiaru równości płci i praw kobiet w EPS zgodnie z priorytetami GAP II; z zadowoleniem przyjmuje ostatnie reformy zatwierdzone w niektórych krajach w takich sprawach, jak zwalnianie z odpowiedzialności karnej gwałcicieli, którzy zawrą małżeństwo ze swoimi ofiarami, przemoc wobec kobiet i prawa spadkowe; wzywa do skutecznego egzekwowania tych przepisów; wyraża jednak zaniepokojenie, że ogólnie rzecz biorąc sytuacja kobiet nie poprawiła się w większości krajów, w których doszło do arabskiej wiosny; podkreśla, że zaangażowanie i wzmocnienie pozycji kobiet w sferze publicznej, politycznej, ekonomicznej i kulturalnej w krajach regionu ma kluczowe znaczenie dla wspierania stabilności, pokoju i dobrobytu gospodarczego w dłuższym okresie; uważa, że dostęp kobiet do edukacji jest niezbędny do osiągnięcia tego celu; ponadto wyraża zaniepokojenie faktem, że udział kobiet w rynku pracy w regionie należy do najniższych na świecie, co jest przyczyną wykluczenia społecznego i znacznych strat dla całej gospodarki; zwraca uwagę na znaczenie zajęcia się tą kwestią będącą podstawowym elementem trwałego wzrostu gospodarczego i spójności społecznej; zauważa również, że obrońcy praw kobiet spotykają się z arbitralnymi zatrzymaniami, szykanami sądowymi, kampaniami oszczerstw i zastraszaniem;

45. potępia powszechne prześladowania osób LGBTI i obrońców praw osób LGBTI w całym regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, w tym szykany sądowe, tortury, fizyczne ataki i kampanie oszczerstw; wzywa Komisję, Parlament Europejski i państwa członkowskie do aktywnej i konsekwentnej obrony niepodzielności praw człowieka, w tym praw osób LGBTIQI, w ramach ich współpracy z państwami regionu Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, a także do podkreślania, że prawa te muszą być przestrzegane w praktyce państwowej, a także w ustawodawstwie;

46. wzywa kraje Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej do aktywnego udziału w zwalczaniu wszelkich form przemocy wobec kobiet; wzywa kraje Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej do podpisania i ratyfikowania konwencji stambulskiej, która jest instrumentem pozwalającym walczyć z przemocą wobec kobiet i dziewcząt, w tym przemocą domową i okaleczaniem żeńskich narządów płciowych; w szczególności wzywa państwa, które jeszcze tego nie uczyniły, by dokonały przeglądu swojego ustawodawstwa i dodały do niego zapisy dotyczące przemocy na tle płciowym i zbrodni honorowych, przy jednoczesnym wprowadzeniu sankcji za pogróżki i bardziej surowych kar za wszystkie przestępstwa tego rodzaju;

Środa, 27 marca 2019 r.

47. wzywa kraje Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej do wdrożenia pekińskiej platformy działania na rzecz dostępu kobiet do edukacji i zdrowia jako podstawowych praw człowieka, łącznie z dostępem do dobrowolnego planowania rodziny oraz praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, w tym do darmowej antykoncepcji, bezpiecznej i legalnej aborcji oraz edukacji seksualnej i edukacji na temat relacji dla dziewcząt i chłopców;

48. jest zaniepokojony ograniczeniami w dostępie do publicznej opieki zdrowotnej, a w szczególności dotyczącej zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, zwłaszcza dla kobiet i dziewcząt na obszarach wiejskich;

49. wzywa wszystkie te kraje do ratyfikacji Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet i do zniesienia wszelkich istniejących zastrzeżeń co do tej konwencji; wzywa te kraje do podjęcia odpowiednich środków w celu wzmocnienia równouprawnienia płci w społeczeństwie, w tym przez przyjęcie krajowych planów działania obejmujących skuteczne środki na rzecz równości płci w porozumieniu z organizacjami kobiecymi oraz innymi podmiotami społeczeństwa obywatelskiego;

50. uważa, że UE powinna opracować bardziej kompleksowe podejście do pomocy w zakresie reformy edukacji w krajach partnerskich i przeznaczyć odpowiednie zasoby i programy na wczesną edukację, w tym na szczeblu przedszkolnym, a także do rozwoju kompetencji i umiejętności, w tym umiejętności cyfrowych, odpowiednich programów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji w zakresie przedsiębiorczości, krytycznego myślenia i świadomości społecznej wśród ogółu społeczeństwa i od bardzo młodego wieku; podkreśla znaczenie zapewniania wysokiej jakości edukacji jako sposobu wzmocnienia pozycji osób młodych i zwiększania spójności społecznej;

51. z zadowoleniem przyjmuje programy opracowane przez Sekretariat Unii dla Śródziemnomorza, takie jak Med4Jobs, mające na celu zwiększenie szans na zatrudnienie osób młodych i kobiet z regionu Morza Śródziemnego; apeluje do państw członkowskich Unii dla Śródziemnomorza, aby zobowiązały jej Sekretariat do skoncentrowania się w jego pracach na rozwoju gospodarczym i społecznym krajów Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, aby wspierać umocnienie procesu przemian w tym regionie, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i dziewcząt;

52. ponawia swój apel do Komisji o podjęcie działań w związku z propozycją Parlamentu dotyczącą utworzenia ambitnego eurośródziemnomorskiego programu Erasmus, odrębnego od programu Erasmus+, ze specjalnie przeznaczonymi na ten cel środkami oraz o znacznych ambicjach związanych z zasięgiem i dostępnymi zasobami, koncentrującego się nie tylko na szkolnictwie podstawowym, średnim i wyższym, ale również na kształceniu i szkoleniu zawodowym; ponownie podkreśla, że inwestowanie w młodzież zapewni solidną podstawę dla długoterminowej odporności i dobrobytu w regionie; wzywa Komisję i Parlament do zwiększenia zasięgu swoich programów wizyt w instytucjach Unii Europejskiej i uczestnictwa w nich oraz do ułatwienia młodzieży i przywódczyniom politycznym udziału w tych programach; ponadto wzywa UE do wspierania reform mających na celu modernizację systemów edukacji w tych krajach;

53. przypomina o swoim wsparciu dla finansowania programów akademickich i programów szkoleń zawodowych w celu stworzenia szerokich rezerw umiejętności zawodowych w krajach regionu Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, a także dla działań takich jak karta mobilności dla uczestników kształcenia i szkolenia zawodowego programu Erasmus+, które należy w miarę możliwości rozszerzyć na wszystkie kraje regionu Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej za pomocą elastycznych i zmieniających się narzędzi, takich jak partnerstwa na rzecz mobilności;

54. po raz kolejny potępia wszelkie akty okrucieństwa i powszechne przypadki łamania praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego podczas konfliktu, w szczególności popełnione przez siły reżimu al-Asada, w tym przy wsparciu jego sojuszników, a także przez organizacje terrorystyczne figurujące w wykazie ONZ; głęboko ubolewa z powodu fiaska wielokrotnych prób zakończenia wojny, podejmowanych na szczeblu regionalnym i międzynarodowym, oraz wzywa do wznowienia intensywnej współpracy na szczeblu globalnym w celu osiągnięcia pokojowego i trwałego rozwiązania konfliktu; podkreśla, że nie można w żaden sposób tolerować okrutnych zbrodni popełnionych w Syrii, a ich sprawcy nie mogą pozostać bezkarni; ponawia swój apel, aby przeprowadzić niezależne, bezstronne, dogłębne i wiarygodne dochodzenia i ścigać osoby odpowiedzialne za popełnienie tych zbrodni, a także popiera prace międzynarodowego, bezstronnego i niezależnego mechanizmu w sprawie zbrodni międzynarodowych popełnionych w Syryjskiej Republice Arabskiej od marca 2012 r.; wzywa ponadto do wspierania organizacji społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych, które gromadzą i pomagają zachować dowody łamania praw człowieka i naruszania prawa humanitarnego;

55. wyraża ubolewanie, że od czasu przeglądu EPS w 2015 r. tylko w jednym sprawozdaniu z wdrażania przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa z dnia 18 maja 2017 r. (JOIN(2017)0018) dokonano oceny zmian w sąsiedztwie na szczeblu regionalnym, pomimo zobowiązania zawartego w komunikacie z 2015 r. w sprawie przeglądu EPS, że oprócz sprawozdawczości dotyczącej poszczególnych krajów, w tym informacji na temat podstawowych wolności, praworząd-

Środa, 27 marca 2019 r.

ności, równości płci i praw człowieka przedstawiane będą regularne sprawozdania na szczeblu sąsiedztwa; apeluje, aby sprawozdania na szczeblu krajowym i regionalnym zawierały odpowiednie analizy wyników i oceny skutków w zakresie praw człowieka dotyczące polityki UE i państw członkowskich;

56. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0327

Sytuacja nadzwyczajna w Wenezueli

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie sytuacji nadzwyczajnej w Wenezueli (2019/2628(RSP))

(2021/C 108/09)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Wenezueli, w szczególności rezolucję z dnia 3 maja 2018 r. w sprawie wyborów prezydenckich w Wenezueli ⁽¹⁾, rezolucję z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie kryzysu migracyjnego oraz sytuacji humanitarnej w Wenezueli i na jej granicach lądowych z Kolumbią i Brazylią ⁽²⁾, rezolucję z dnia 25 października 2018 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽³⁾ oraz rezolucję z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽⁴⁾, w której uznano Juana Guaidó za prawowitego tymczasowego prezydenta Wenezueli,
 - uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dni 10 stycznia 2019 r., 26 stycznia 2019 r. oraz 24 lutego 2019 r. na temat Wenezueli oraz najnowsze konkluzje Rady,
 - uwzględniając oświadczenie Organizacji Państw Amerykańskich (OPA) z dnia 20 kwietnia 2018 r. dotyczące pogarszającej się sytuacji humanitarnej w Wenezueli oraz wspólne oświadczenie państw należących do OPA z 24 stycznia 2019 r. w sprawie Wenezueli,
 - uwzględniając oświadczenie Grupy z Limy z dnia 25 lutego 2019 r.,
 - uwzględniając oświadczenia Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka w sprawie Wenezueli z dni 25 stycznia 2019 r. i 20 marca 2019 r.,
 - uwzględniając konstytucję Wenezueli, w szczególności jej art. 233,
 - uwzględniając Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK),
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Wenezuela znajduje się w głębokim i bezprecedensowym kryzysie politycznym, gospodarczym, instytucjonalnym, społecznym i humanitarnym na wielu płaszczyznach, w kraju brakuje lekarstw i żywności, prawa człowieka są łamane na masową skalę oraz występuje hiperinflacja, ucisk polityczny, korupcja i przemoc; mając na uwadze, że warunki życia dramatycznie się pogorszyły, a 87 % ludności żyje obecnie w ubóstwie; mając na uwadze, że 78 % dzieci w Wenezueli grozi niedożywienie; mając na uwadze, że na 1 000 dzieci 31 nie dożywa wieku pięciu lat; mając na uwadze, że ponad milion dzieci nie uczęszcza już do szkoły;
- B. mając na uwadze, że UE pozostaje przekonana, iż pokojowe i demokratyczne rozwiązanie polityczne to jedyny sposób na trwałe wyjście z kryzysu; mając na uwadze, że wszelkie spekulacje lub strategie dotyczące rozpoczęcia interwencji wojskowej w Wenezueli wywołałyby przemoc w kraju i doprowadziłyby do jej eskalacji oraz byłyby katastrofalne w skutkach dla całego regionu;
- C. mając na uwadze, że i tak już ograniczonym zasobom żywności w Wenezueli grozi zepsucie; mając na uwadze, że ludność z trudem zdobywa wodę, żywność i lekarstwa; mając na uwadze, że według Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) i Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji od 2015 r. ponad 2,7 mln Wenezuelczyków opuściło kraj, a do końca bieżącego roku liczba ta może wzrosnąć do 5 mln, jeżeli kryzys będzie się zaostrzał;
- D. mając na uwadze, że 23 lutego 2019 r. pomoc humanitarna składowana w Kolumbii i Brazylii została bezwzględnie odrzucona, a w niektórych przypadkach zniszczona przez siły wojskowe i paramilitarne nielegalnego reżimu Nicolása Maduro; mając na uwadze, że w wyniku represji śmierć poniosło szereg osób, kilkadziesiąt zostało rannych, a setki – aresztowanych; mając na uwadze, że wenezuelskie operacje wojskowe, a także przestępczość zorganizowana i terroryści stanowią zagrożenie dla stabilności w regionie, w szczególności dla ościennego terytorium Kolumbii;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0199.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0313.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0436.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0061.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- E. mając na uwadze, że na początku marca w Wenezueli doszło do bardzo długiej, trwającej ponad 100 godzin przerwy w dostawie prądu, co pogorszyło już i tak dramatyczną sytuację w służbie zdrowia, przejawiającą się brakiem wody pitnej w szpitalach i zapaścią ich usług, a także przypadkami plądrowania; mając na uwadze, że według organizacji Lekarze dla Zdrowia ze względu na brak energii elektrycznej w szpitalach zmarło co najmniej 26 osób; mając na uwadze, że 25 marca 2019 r. ponownie doszło do długotrwałej przerwy w dostawie energii elektrycznej, w wyniku czego Caracas i 20 innych regionów w kraju pogrążyło się w całkowitej ciemności;
- F. mając na uwadze, że przerwy w dostawach prądu zdarzają się od wielu lat i są bezpośrednio związane ze złym zarządzaniem i brakiem napraw oraz z korupcją nielegalnego reżimu Maduro;
- G. mając na uwadze, że w lutym 2019 r. czteroosobowa delegacja grupy Europejskiej Partii Ludowej (PPE) – oficjalnie zaproszonych przez Zgromadzenie Narodowe oraz tymczasowego prezydenta Juana Guaidó – została wydalona z kraju;
- H. mając na uwadze, że 6 marca 2019 r. nielegalny reżim Maduro nakazał niemieckiemu ambasadorowi opuszczenie kraju, zarzucając mu powtarzające się akty ingerencji w sprawy wewnętrzne; mając na uwadze, że ponadto aresztowano niektórych zagranicznych i lokalnych dziennikarzy, skonfiskowano im sprzęt, a po zwolnieniu wydano ich z kraju;
- I. mając na uwadze, że Juan Guaidó powołał Ricardo Hausmanna na przedstawiciela kraju w Międzypamerykańskim Banku Rozwoju (IDB) i Międzypamerykańskiej Korporacji Inwestycyjnej (IIC);
- J. mając na uwadze, że 21 marca 2019 r. specjalne oddziały wenezuelskiej policji zatrzymały Roberto Marrero, szefa gabinetu Juana Guaidó, oraz siłą wtargnęły do domu Sergio Vergary, członka Zgromadzenia Narodowego stanu Táchira, nie zważając na jego immunitet parlamentarny;
- K. mając na uwadze, że 23 marca 2019 r. w Międzynarodowym Porcie Lotniczym im. Simóna Bolívara w Maiquetí wylądowały dwa samoloty należące do rosyjskich sił powietrznych ze sprzętem wojskowym i co najmniej setką żołnierzy na pokładzie oraz że tego rodzaju działania powtarzały się w ostatnich miesiącach;
- L. mając na uwadze, że 21 marca 2019 r. orzeczono karę pięciu lat więzienia wobec wenezuelskiej sędzi Afiumi Mory pod zarzutem „korupcji moralnej”; mając na uwadze, że sędzia ta odbyła już długi wyrok więzienia i nadal jest bezzasadnie przetrzymywana w areszcie domowym;
- M. mając na uwadze, że 15 marca 2019 r. poinformowano, iż Tomasz Surdel, korespondent „Gazety Wyborczej” w Wenezueli, został brutalnie zaatakowany podczas jazdy samochodem w Caracas, według doniesień przez siły specjalne wenezuelskiej policji państwowej;
- N. mając na uwadze, że kubańskie siły policyjne i wywiad wojskowy to strategiczny element umożliwiający trwanie nielegalnego reżimu Maduro;
1. potwierdza, że uznaje Juana Guaidó za prawowitego tymczasowego prezydenta Boliwariańskiej Republiki Wenezueli, zgodnie z art. 233 konstytucji Wenezueli, i ponownie wyraża pełne poparcie dla Zgromadzenia Narodowego, jedyne go prawowitego organu demokratycznego Wenezueli; wyraża pełne poparcie dla planu działania Juana Guaidó, mianowicie dla położenia kresu uzurpacji, dla ustanowienia krajowego rządu tymczasowego i dla przeprowadzenia przedterminowych wyborów prezydenckich; wyraża zadowolenie, że znaczna część społeczności międzynarodowej i przeważająca większość państw członkowskich UE już uznała Juana Guaidó i wzywa pozostałe państwa członkowskie, aby pilnie to uczyniły;
 2. potępia ostre represje i przemoc, których skutkiem są zabójstwa i inne przypadki ofiar śmiertelnych; wyraża solidarność z obywatelami Wenezueli, a także przekazuje szczerze wyrazy współczucia rodzinom i przyjaciółom ofiar;
 3. ponownie wyraża głębokie zaniepokojenie krytyczną nadzwyczajną sytuacją humanitarną, która drastycznie pogarsza warunki życia Wenezuelczyków;
 4. ponawia apel o pełne uznanie przedstawicieli dyplomacji powołanych przez prawowitego tymczasowego prezydenta Boliwariańskiej Republiki Wenezueli Juana Guaidó jako ambasadorów do UE i jej państw członkowskich; z zadowoleniem przyjmuje zatwierdzenie przez radę gubernatorów Międzypamerykańskiego Banku Rozwoju (IDB) i Międzypamerykańskiej Korporacji Inwestycyjnej (IIC) Ricardo Hausmanna jako gubernatora Wenezueli w obydwu tych podmiotach; z zalem zauważa, że w 2019 r. doroczne posiedzenie zarządu IDB zostało zawieszane przez jego chińskich gospodarzy;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

5. potępia nadużycia w egzekwowaniu prawa i brutalne represje ze strony organów bezpieczeństwa, które ograniczyły dostarczanie pomocy humanitarnej; potępia wykorzystywanie nielegalnych bojówek do ataków na dystrybuujących pomoc obywateli i parlamentarzystów i do zastraszania ich; popiera członków wenezuelskiego wojska, którzy odmówili represjonowania ludności cywilnej podczas tego kryzysu i zdezerterowali; docenia wysiłki władz Kolumbii w zakresie otoczenia ochroną i opieką żołnierzy lojalnych wobec konstytucji wenezuelskiej i obywateli;
6. zdecydowanie potępia nękanie, przetrzymywanie i wydalenie dziennikarzy, którzy relacjonowali sytuację w Wenezueli; przypomina poprzednie apele kierowane do nielegalnego reżimu Maduro o natychmiastowe położenie kresu represjom wobec przywódców politycznych, dziennikarzy i członków opozycji, w tym laureata Nagrody im. Sacharowa Leopolda Lópeza; wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich osób przetrzymywanych z uwagi na to, że są członkami rodziny tymczasowego prezydenta Juana Guaidó lub członkami jego ekipy;
7. potępia naloty ze strony służb bezpieczeństwa podlegających Maduro i zatrzymanie Roberta Marrero, szefa gabinetu tymczasowego prezydenta Juana Guaidó, jak również niedawne wtargnięcie siłą do domu członka Zgromadzenia Narodowego Sergia Vergary; wzywa do natychmiastowego uwolnienia Marrero; potępia uprowadzenie członka Zgromadzenia Narodowego Juana Requesensa i wzywa do jego natychmiastowego uwolnienia;
8. ponownie opowiada się za pokojowym rozwiązaniem dla kraju w drodze wolnych, przejrzystych i rzetelnych wyborów prezydenckich w oparciu o uzgodniony kalendarz, na warunkach sprawiedliwych dla wszystkich stron, z uwzględnieniem neutralnej Krajowej Rady Wyborczej, zgodnie z zasadą przejrzystości i w obecności wiarygodnych obserwatorów międzynarodowych;
9. pochwała wysiłki podejmowane przez kraje Grupy z Limy, będącej wiodącym mechanizmem regionalnym dążącym do demokratycznego rozwiązania kryzysu pod przywództwem Juana Guaidó jako prawowitego tymczasowego prezydenta Wenezueli;
10. zwraca uwagę na nasilający się kryzys migracyjny w całym regionie oraz dostrzega wysiłki i solidarność krajów ościennych, a także zwraca się do Komisji o dalszą współpracę z tymi krajami – nie tylko przez dostarczanie pomocy humanitarnej, ale również przez zapewnienie większych zasobów i politykę rozwoju;
11. wyraża głębokie zaniepokojenie obecnością gangów terrorystycznych oraz występowaniem przestępczości zorganizowanej w Wenezueli, jej ekspansją i działaniami transgranicznymi, zwłaszcza wymierzonymi w Kolumbię, które zagrażają stabilności całego regionu;
12. apeluje o dodatkowe sankcje ukierunkowane na nielegalne zagraniczne aktywa organów państwowych oraz osoby odpowiedzialne za łamanie praw człowieka i represje; uważa, że organy UE muszą w związku z tym ograniczyć swobodę przemieszczania się tych osób, jak również najbliższych członków ich rodzin, oraz zamrozić ich aktywa i anulować wizy;
13. przyjmuje do wiadomości utworzenie międzynarodowej grupy kontaktowej, przy czym nie wolno dopuścić, aby była ona wykorzystywana przez nielegalny reżim Maduro jako strategia opóźniająca rozwiązanie kryzysu w celu utrzymania się u władzy; odnotowuje, że jak dotąd nie ma konkretnych wyników działań grupy kontaktowej, której głównym celem powinno być stworzenie warunków umożliwiających przedterminowe wybory prezydenckie i ułatwiających niesienie pomocy humanitarnej w celu zaspokojenia pilnych potrzeb ludności Wenezueli; zwraca się do międzynarodowej grupy kontaktowej o współpracę z Grupą z Limy, będącą głównym podmiotem regionalnym; zwraca się do ESDZ, aby w tych ramach, we współpracy z Parlamentem Europejskim, udostępniła Grupie z Limy wiedzę fachową w dziedzinie pomocy wyborczej;
14. wzywa państwa członkowskie, wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz kraje regionu do zbadania możliwości ustanowienia międzynarodowej konferencji darczyńców w celu zapewnienia szerokiego wsparcia finansowego na rzecz odbudowy i przemian demokratycznych;
15. zdecydowanie popiera apel sekretarza generalnego ONZ o przeprowadzenie niezależnego i pełnego dochodzenia w sprawie ofiar śmiertelnych; przypomina o zaangażowaniu UE na rzecz skutecznego multilateralizmu w ONZ w celu uniknięcia katastrofy humanitarnej o większych konsekwencjach; ponownie wyraża pełne poparcie dla roli MTK w walce z bezkarnością i stawianiu przed sądem sprawców przemocy i łamania praw człowieka, a także dla wszczęcia dochodzenia w następstwie wstępnych badań zbrodni popełnionych przez nielegalny reżim Maduro, w tym stanowiących poważne zbrodnie przeciwko ludzkości;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

16. potępia wpływ wywierany w Wenezueli przez reżim kubański, który za pośrednictwem swoich agentów przyczynił się do destabilizacji demokracji i do nasilenia represji politycznych wobec wenezuelskich sił demokratycznych; zwraca uwagę, że taka interwencja może mieć wpływ na stosunki między UE a Kubą, w tym na umowę o dialogu politycznym i współpracy między UE a Kubą;

17. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii ds. polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, prawowitemu tymczasowemu prezydentowi i Zgromadzeniu Narodowemu Boliwariańskiej Republiki Wenezueli, rządowi i parlamentom państw Grupy z Limy, Europejsko-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu oraz sekretarzowi generalnemu Organizacji Państw Amerykańskich.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0328

Praworządność i zwalczanie korupcji w UE, a zwłaszcza na Malcie i na Słowacji**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie stanu praworządności i zwalczania korupcji w UE, a zwłaszcza na Malcie i na Słowacji (2018/2965(RSP))**

(2021/C 108/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2, 4, 5, 6, 7, 9 i 10 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 20 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 6, 7, 8, 10, 11, 12 i 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając opinię na temat powołania sędziów Trybunału Konstytucyjnego Republiki Słowackiej, przyjętą przez Komisję Wenecką na 110. sesji plenarnej (Wenecja, 10–11 marca 2017 r.),
- uwzględniając opinię w sprawie przepisów konstytucyjnych, podziału władz, niezależności wymiaru sprawiedliwości i egzekwowania prawa na Malcie, przyjętą przez Komisję Wenecką na 117. sesji plenarnej (Wenecja, 14–15 grudnia 2018 r.),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 23 stycznia 2019 r. zatytułowane „Programy obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów w Unii Europejskiej” (COM(2019)0012),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie obywatelstwa UE na sprzedaż ⁽¹⁾ oraz wspólne oświadczenie prasowe Komisji i władz Malty z dnia 29 stycznia 2014 r. w sprawie maltańskiego programu dla inwestorów indywidualnych,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2016 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w kwestii utworzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych ⁽²⁾ oraz swoją rezolucję z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie potrzeby utworzenia kompleksowego mechanizmu UE na rzecz ochrony demokracji, praworządności i praw podstawowych ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie praworządności na Malcie ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie decyzji Komisji o zastosowaniu art. 7 ust. 1 TUE w związku z sytuacją w Polsce ⁽⁵⁾, a także wcześniejsze rezolucje z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie sytuacji w Polsce ⁽⁶⁾, z dnia 14 września 2016 r. w sprawie niedawnych wydarzeń w Polsce i ich wpływu na prawa podstawowe określone w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej ⁽⁷⁾ oraz z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie sytuacji w zakresie praworządności i demokracji w Polsce ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 482 z 23.12.2016, s. 117.

⁽²⁾ Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 162.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0456.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0438.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0055.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 58 z 15.2.2018, s. 148.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 204 z 13.6.2018, s. 95.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0442.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie ochrony dziennikarzy śledczych w Europie: przypadek słowackiego dziennikarza Jána Kuciaka i Martiny Kušnírovej ⁽¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 maja 2018 r. w sprawie pluralizmu mediów i wolności mediów w Unii Europejskiej ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2018 r. w sprawie wniosku wzywającego Radę do stwierdzenia, zgodnie z art. 7 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej, istnienia wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia przez Węgry wartości, na których opiera się Unia ⁽³⁾, a także wcześniejsze rezolucje w sprawie sytuacji na Węgrzech z dnia 10 czerwca 2015 r. ⁽⁴⁾, 16 grudnia 2015 r. ⁽⁵⁾ i 17 maja 2017 r. ⁽⁶⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie praworządności w Rumunii ⁽⁷⁾,
 - uwzględniając sprawozdanie z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie wizyty ad hoc delegacji Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Kontroli Budżetowej na Słowacji w dniach 7–9 marca 2018 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie z dnia 30 stycznia 2019 r. dotyczące misji wyjaśniającej Komisji Kontroli Budżetowej na Słowacji w dniach 17–19 grudnia 2018 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie z dnia 11 stycznia 2018 r. w sprawie wizyty ad hoc delegacji Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz komisji śledczej do zbadania zarzutów naruszenia prawa Unii i niewłaściwego administrowania w jego stosowaniu w odniesieniu do prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania (PANA) na Malcie w dniach 30 listopada – 1 grudnia 2017 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie z dnia 16 listopada 2018 r. w sprawie wizyty ad hoc delegacji Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych na Malcie i na Słowacji w dniach 17–20 września 2018 r.,
 - uwzględniając wysłuchania i wymiany poglądów przeprowadzone przez utworzoną w dniu 4 czerwca 2018 r. przez Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych grupę roboczą posiadającą ogólny mandat do monitorowania stanu praworządności i walki z korupcją w UE oraz do reagowania w konkretnych sytuacjach, w szczególności na Malcie i na Słowacji (grupa monitorująca praworządność), w szczególności ze Zgromadzeniem Parlamentarnym Rady Europy i Komitetem Ekspertów ds. Oceny Środków Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (MONEYVAL), Grupą Państw Przeciwko Korupcji (GRECO), instytucjami i organami krajowymi, przedstawicielami Komisji Europejskiej, agencji UE takich jak Europol oraz różnymi zainteresowanymi stronami, w tym przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i sygnalistami na Malcie i na Słowacji,
 - uwzględniając pismo premiera Malty z 13 marca 2019 r.;
 - uwzględniając pytanie skierowane do Komisji w sprawie stanu praworządności i zwalczania korupcji w UE, a zwłaszcza na Malcie i na Słowacji (O-000015/2019 – B8-0017/2019),
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,
 - uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniu 4 czerwca 2018 r. powołano grupę monitorującą praworządność (ROLMG), której powierzono ogólne zadanie monitorowania praworządności i walki z korupcją w UE oraz zajęcia się konkretnymi sytuacjami, w szczególności na Malcie i na Słowacji;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0183.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0204.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0340.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 407 z 4.11.2016, s. 46.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 399 z 24.11.2017, s. 127.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0216.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0446.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- B. mając na uwadze, że utrzymanie praworządności oraz poszanowanie demokracji, praw człowieka, podstawowych wolności, wartości i zasad zapisanych w traktatach UE i międzynarodowych instrumentach w zakresie praw człowieka należą do obowiązków Unii i jej państw członkowskich oraz że należy ich przestrzegać;
- C. mając na uwadze, że art. 6 ust. 3 TUE potwierdza, że prawa podstawowe, zagwarantowane w Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC) oraz wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych państwom członkowskim, stanowią ogólne zasady prawa Unii;
- D. mając na uwadze, że UE działa na podstawie założenia wzajemnego zaufania, że państwa członkowskie przestrzegają zasad demokracji, praworządności i praw podstawowych zapisanych w EKPC, Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej i Międzynarodowym pakcie praw obywatelskich i politycznych;
- E. mając na uwadze, że ani suwerenność narodowa, ani pomocniczość nie może usprawiedliwiać systematycznego odmawiania przez państwo członkowskie przestrzegania traktatów i podstawowych wartości Unii Europejskiej, do której przystąpiło dobrowolnie;
- F. mając na uwadze, że ROLMG zorganizowała szereg spotkań z różnymi zainteresowanymi stronami, koncentrując się głównie na sytuacji na Malcie i na Słowacji; mając na uwadze, że przeprowadziła również jedną wymianę poglądów na temat bezpieczeństwa dziennikarzy w Bułgarii po zabójstwie Viktorii Marinovej; mając na uwadze, że na spotkaniu tym omówiono też tymczasowe aresztowanie dziennikarzy Attili Biro i Dimitara Stojanova, którzy prowadzili dochodzenie w sprawie zarzutów dotyczących oszustw związanych z funduszami UE w Rumunii i Bułgarii;
- G. mając na uwadze, że zabójstwa Daphne Caruany Galizii na Malcie, Jána Kuciaka i jego narzeczonej Martiny Kušnírovej na Słowacji oraz Viktorii Marinovej w Bułgarii wstrząsnęły europejską opinią publiczną i wywarły efekt mrozący na dziennikarzach w UE;
- H. mając na uwadze, że dochodzenia w sprawie tych morderstw doprowadziły dotychczas do wskazania kilku podejrzanych, jednak nie pozwoliły ustalić, kto mógł stać za zabójstwami, chociaż jest to najważniejszy aspekt wymagający wyjaśnienia; mając na uwadze, że na Malcie trzy osoby zostały postawione w stan oskarżenia, a śledztwa policyjne i sędziowskie są nadal w toku;
- I. mając na uwadze, że ROLMG nie zdołała zweryfikować stanu wszystkich aspektów dochodzeń, ponieważ władze powoływały się na uzasadnioną potrzebę zapewnienia poufności, aby móc poczynić postępy w takich sprawach o zabójstwo;
- J. mając na uwadze, że ROLMG zdołała przyrzeć się licznym niepokojącym obszarom związanym z praworządnością na Malcie i na Słowacji, zwłaszcza tym, nad którymi pracowali Daphne Caruana Galizia i Ján Kuciak;
- K. mając na uwadze, że ROLMG była regularnie informowana, w tym przez krewnych Daphne Caruany Galizii, o wniosku o przeprowadzenie pełnego i niezależnego publicznego śledztwa w sprawie jej zabójstwa, w szczególności w odniesieniu do okoliczności, które pozwoliły na to, by doszło do tego zabójstwa, reakcji władz publicznych oraz środków, które można wprowadzić w celu zagwarantowania, by takie morderstwo się nie powtórzyło;
- L. mając na uwadze, że poziom współpracy z Europolem w tych dochodzeniach różni się w zależności od przeprowadzonych dochodzeń;
- M. mając na uwadze, że zwłaszcza w przypadku Malty poprzedni dyrektor Europolu ocenił poziom współpracy między władzami maltańskimi a Europolem jako nieoptymalny, podczas gdy jego następcę uznał po pewnym czasie, że sytuacja poprawiła się i jest zadowalająca; mając na uwadze, że przedstawiciele Europolu powiedzieli członkom ROLMG, że aresztowanie trzech podejrzanych sprawców nie zakończyło dochodzenia; mając na uwadze, że eksperci Europolu zostali powołani, aby wykonać konkretne zadania w śledztwie sędziowskim;
- N. mając na uwadze, że w odniesieniu do zajęcia telefonu dziennikarki Pavli Holcovej na Słowacji nadal brakuje jasności co do sposobu, w jaki został on zdobyty, oraz dostępu Europolu do pochodzących z niego danych, mimo że Europol zaznaczył, że poprzez analizę telefonu;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- O. mając na uwadze, że istnieją poważne obawy co do walki z korupcją i przestępczością zorganizowaną w UE, w tym na Malcie i na Słowacji, a także mając na uwadze, że grozi to podważeniem zaufania obywateli do instytucji publicznych, co potencjalnie może prowadzić do niebezpiecznego powiązania między grupami przestępczymi a władzami publicznymi;
- P. mając na uwadze, że duże europejskie konsorcjum dziennikarzy śledczych badało i opublikowało wiele materiałów o dochodzeniach, o których pisała Daphne Caruana Galizia;
- Q. mając w szczególności na uwadze, że walka z praniem pieniędzy w UE jest niewystarczająca, między innymi z powodu luk we wdrażaniu prawodawstwa UE w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy, o czym świadczą niedawne przypadki niedostatecznego egzekwowania przepisów przeciwdziałających praniu pieniędzy z udziałem dużych instytucji bankowych w różnych państwach członkowskich;
- R. mając na uwadze, że Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB) stwierdził w zaleceniu z lipca 2018 r. skierowanym do maltańskiej jednostki analityki finansowej (FIAU), że na Malcie występują „ogólne i systematyczne niedociągnięcia w walce z praniem pieniędzy”, w szczególności w odniesieniu do sprawy Pilatus Bank, przyznając jednocześnie, że plan działania FIAU jest „krokiem w dobrym kierunku”; mając na uwadze, że Komisja uznała później, że „maltańska FIAU uchybiła swoim zobowiązaniom” wynikającym z unijnego prawodawstwa w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i że nie wdrożyła w pełni zalecenia EUNB; mając na uwadze, że w związku z tym w listopadzie 2018 r. Komisja przyjęła opinię w tej sprawie;
- S. mając na uwadze, że Malta jest siedzibą dużego sektora bankowego, w tym kilku szczególnych instytucji bankowych, które nie przestrzegają wszystkich norm i wymogów regulacyjnych, co ilustruje przypadek Pilatus Bank i odebranie mu licencji przez Europejski Bank Centralny (EBC);
- T. mając na uwadze, że sprawozdanie dotyczące dochodzenia w sprawie „Egrant” nie jest publicznie dostępne; mając na uwadze, że dostępne wnioski nie potwierdzają doniesień o powiązaniach tytułu własności firmy Egrant Inc. z premierem Malty i jego żoną; mając na uwadze, że jedynie premier, minister sprawiedliwości, szef kancelarii premiera i urzędnik ds. komunikacji premiera mają dostęp do pełnego niezredagowanego sprawozdania z dochodzenia;
- U. mając na uwadze, że następnie nie wszczęto dochodzenia w celu wykrycia rzeczywistego właściciela firmy Egrant, która to kwestia nadal pozostaje do wyjaśnienia;
- V. mając na uwadze, że z doniesień dotyczących rzeczywistego właściciela firmy „17 Black” (obecnie uważa się za niego dyrektora generalnego grupy Tumas, której rząd maltański udzielił zamówienia na budowę elektrowni gazowej firmy ElectroGas na Malcie) dodatkowo wynika potrzeba większej przejrzystości interesów finansowych i powiązań z członkami rządu, takimi jak szef kancelarii premiera, obecny minister turystyki i były minister energii;
- W. mając na uwadze, że szef kancelarii premiera, obecny minister turystyki i były minister energii są jedynymi urzędującymi urzędnikami państwowymi wysokiej rangi wśród wszystkich państw członkowskich UE, co do których stwierdzono, że są rzeczywistymi właścicielami osoby prawnej ujawnionymi w dokumentach panamskich; mając na uwadze, że ten ostatni złożył zeznanie przed delegacją Parlamentu Europejskiego na temat korzystania ze swoich jednostek, przedstawiając oświadczenia przeczące dokumentom opublikowanym w dokumentach panamskich;
- X. mając na uwadze, że brak bezpieczeństwa dziennikarzy i zawężanie przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego w wyniku nękania i zastraszania osłabiają nadzór nad władzą wykonawczą i niszczą obywatelskie zaangażowanie obywateli;
- Y. mając na uwadze, że dziennikarze, a w szczególności, choć nie tylko, dziennikarze śledczy, coraz częściej stają w obliczu wytaczanych im tzw. strategicznych powództw przeciw udziałowi w życiu publicznym, których celem jest wyłącznie utrudnianie pracy dziennikarzy;
- Z. mając na uwadze, że rodzina Daphne Caruany Galizii musi stawiać czoła kampaniom nienawiści i pozwom o zniesławienie nawet po jej śmierci, w tym ze strony członków maltańskiego rządu, a wicepremier oświadczył, że nie uważa za konieczne wycofania tych pozwów;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- AA. mając na uwadze, że rodzinie i przyjacielom Daphne Caruany Galizii, a także działaczom społeczeństwa obywatelskiego przychodzi również doświadczać niszczenia i usuwania pamiątek z jej prowizorycznego pomnika;
- AB. mając na uwadze, że w opinii na temat Malty przyjętej na 117. sesji plenarnej w dniach 14–15 grudnia 2018 r. ⁽¹⁾ Komisja Wenecka podkreśliła pozytywny obowiązek państw polegający na ochronie dziennikarzy, co jest kwestią bezpośrednio związaną z praworządnością, oraz podkreśliła, że „międzynarodowym obowiązkiem rządu [Malty] jest zagwarantowanie mediom i społeczeństwu obywatelskiemu możliwości odgrywania aktywnej roli w rozliczaniu władz” ⁽²⁾;
- AC. mając na uwadze, że Komisja Wenecka podkreśliła, iż powołanie komitetu ds. mianowań sądowych (JAC) w 2016 r. stanowiło pozytywny krok podjęty przez władze Malty, a także zaznaczyła, że mimo to nadal utrzymuje się kilka niepokojących kwestii w świetle zasady niezależności wymiaru sprawiedliwości, w szczególności wokół organizacji kompetencji prokuratorskich i struktury wymiaru sprawiedliwości, a także w odniesieniu do ogólnego podziału i równowagi władz w kraju, który to podział ewidentnie przechyla się na korzyść władzy wykonawczej, zwłaszcza premiera posiadającego daleko idące uprawnienia, w tym w różnych procedurach powoływania, jak w przypadku pracowników wymiaru sprawiedliwości, oraz że nie jest to połączone z solidnymi mechanizmami kontroli i równowagi ⁽³⁾;
- AD. mając na uwadze, że Komisja Wenecka stwierdziła, iż obecny podział kompetencji prokuratorskich między policją a prokuratorem generalnym na Malcie stanowi „niejasny system”, który „jest problematyczny z punktu widzenia podziału władz”; mając na uwadze, że Komisja Wenecka zauważyła również, iż prokurator generalny, który posiada uprawnienia prokuratorskie, będąc jednocześnie doradcą prawnym rządu i przewodniczącym FIAU, zajmuje bardzo wpływowe stanowisko, co jest „problematyczne z punktu widzenia zasady demokratycznej kontroli i równowagi oraz podziału władz” ⁽⁴⁾;
- AE. mając na uwadze, że delegacja Komisji Weneckiej zauważyła, że rozdzielenie funkcji prokuratora generalnego w przyszłości „jest obecnie powszechnie akceptowane na Malcie w następstwie sprawozdania Komisji z 2013 r. w sprawie całościowej reformy wymiaru sprawiedliwości” ⁽⁵⁾; mając na uwadze, że rząd Malty dopiero co ogłosił rozpoczęcie procesu legislacyjnego mającego na celu zapewnienie tego rozdziału;
- AF. mając na uwadze, że Komisja Wenecka stwierdziła, iż oprócz zadań prokuratorskich prokuratora generalnego i policji, również sędziowie mają możliwość wszczynania dochodzeń oraz że „najwyraźniej nie ma koordynacji między dochodzeniami sędziowskimi a śledztwami prowadzonymi przez policję” ⁽⁶⁾;
- AG. mając na uwadze, że Komisja Wenecka zwróciła również uwagę na uchybienia dotyczące składu stałej komisji ds. walki z korupcją (PCAC), ponieważ mianowanie jej członków zależy od premiera, nawet jeśli ma on obowiązek konsultować się z opozycją, a także dotyczące adresatów jej sprawozdań, a mianowicie ministra sprawiedliwości, który nie posiada uprawnień dochodzeniowych, w związku z czym sprawozdania te w rzeczywistości prowadzą do dochodzeń i postępowań karnych tylko w bardzo nielicznych przypadkach ⁽⁷⁾;
- AH. mając na uwadze, że Komisja Wenecka stwierdziła, że procedura mianowania komisarza policji powinna opierać się na otwartym konkursie, a komisarz policji powinien być postrzegany przez ogół społeczeństwa jako osoba neutralna politycznie ⁽⁸⁾;
- AI. mając na uwadze, że Malta rozpoczęła proces analizowania reform konstytucyjnych pod nadzorem prezydenta, w którym uczestniczą różne siły polityczne i społeczeństwo obywatelskie, a wdrożenie większości reform będzie wymagało większości dwóch trzecich w Parlamencie;

⁽¹⁾ Malta – Opinia w sprawie przepisów konstytucyjnych i podziału władz przyjęta przez Komisję Wenecką na 117. sesji plenarnej (Wenecja, 14-15 grudnia 2018 r.).

⁽²⁾ Opinia Komisji Weneckiej, pkt 142.

⁽³⁾ Ibid., pkt 107–112.

⁽⁴⁾ Ibid., pkt 54.

⁽⁵⁾ Ibid., pkt 59.

⁽⁶⁾ Ibid., pkt 71.

⁽⁷⁾ Ibid., pkt 72.

⁽⁸⁾ Ibid., pkt 132.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- AJ. mając na uwadze, że monitorowanie przez Parlament Europejski pogarszającego się stanu praworządności w państwach członkowskich stanowi istotną część europejskiej demokracji, a format grupy monitorującej praworządność umożliwi Parlamentowi dokładne obserwowanie sytuacji i współpracę z władzami państw członkowskich i społeczeństwem obywatelskim;
- AK. mając na uwadze, że mimo szeroko popieranym rezolucji Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾ Komisja nie przedstawiła jeszcze wniosku dotyczącego corocznego kompleksowego i niezależnego mechanizmu monitorowania sytuacji w zakresie demokracji, praworządności i praw podstawowych we wszystkich państwach członkowskich;
- AL. mając na uwadze, że stosowanie przez państwa członkowskie UE programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów stwarza poważne zagrożenie w kontekście zwalczania prania pieniędzy, podważa wzajemne zaufanie i integralność strefy Schengen, umożliwia przyjmowanie obywateli państw trzecich jedynie na podstawie zgromadzonego majątku, a nie użytecznej wiedzy, umiejętności czy względów humanitarnych i tak naprawdę prowadzi do sprzedaży obywatelstwa UE; mając na uwadze, że Komisja wyraźnie stwierdziła, że nie popiera już maltańskich programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów;
- AM. mając na uwadze, że Komisja opublikowała sprawozdanie w sprawie programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów, w którym przedstawiła istniejące praktyki i wskazała pewne zagrożenia, jakie wiążą się dla UE z takimi programami, w szczególności pod względem bezpieczeństwa, prania pieniędzy, uchylania się od opodatkowania i korupcji;
- AN. mając na uwadze, że rząd maltański zawarł poufną umowę z prywatną firmą Henley & Partners w celu wdrożenia maltańskiego programu obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów, co uniemożliwia zweryfikowanie, czy uzgodnione procedury, wielkość sprzedaży i dalsze warunki są zgodne z przepisami maltańskimi, unijnymi i międzynarodowymi oraz zasadami bezpieczeństwa;
- AO. mając na uwadze, że wdrożenie wymogów w zakresie miejsca zamieszkania dla wnioskodawców ubiegających się o objęcie maltańskim programem obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów nie jest zgodne z warunkami takich programów uzgodnionymi z Komisją w 2014 r.; mając na uwadze, że Komisja nie podjęła skutecznych działań w celu zaradzenia nieprzestrzeganiu wymogów dotyczących miejsca zamieszkania;
- AP. mając na uwadze, że zarzuty dotyczące sprzedaży wiz medycznych i wiz Schengen w Libii i Algierii przez urzędników maltańskich nie zostały w pełni zbadane ⁽²⁾;
- AQ. mając na uwadze, że dziennikarze na Słowacji mówili w trakcie wizyty delegacji ROLMG, że działają w środowisku, w którym nie zawsze możliwe jest zagwarantowanie pełnej niezależności i bezpieczeństwa; mając na uwadze, że w przypadku RTVS (słowacki nadawca radiowo-telewizyjny) dochodzi do ingerencji politycznych w działalność dziennikarską, na przykład poprzez wydawanie krótkich wytycznych dotyczących wiadomości;
- AR. mając na uwadze, że na Słowacji trwa przegląd krajowej ustawy o prasie, co stanowi okazję do wzmocnienia wolności mediów i bezpieczeństwa dziennikarzy; mając na uwadze, że obecny wniosek ustawodawczy może ograniczyć wolność mediów;
- AS. mając na uwadze, że istnieją doniesienia o korupcji i nadużyciach finansowych na Słowacji, w tym w ramach funduszy rolnych UE z udziałem agencji płatniczej ds. rolnictwa, które zasługują na dogłębne i niezależne dochodzenia, a niektóre z nich są rzeczywiście badane przez OLAF, i w związku z którymi Komisja Kontroli Budżetowej Parlamentu przeprowadziła misję wyjaśniającą na Słowacji w grudniu 2018 r.; mając na uwadze, że Słowacja ma najwyższe wskaźniki wykrywania nieprawidłowości i nadużyć finansowych spośród wszystkich państw członkowskich UE ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Rezolucja z dnia 25 października 2016 r. zawierająca zalecenia dla Komisji w kwestii utworzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych – Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 162; rezolucja z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie potrzeby utworzenia kompleksowego mechanizmu UE na rzecz ochrony demokracji, praworządności i praw podstawowych – Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0456.

⁽²⁾ <http://nao.gov.mt/loadfile/77c82f0e-89b3-44b4-85d4-e48ecfd251b0>

⁽³⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR19_01/SR_FRAUD_RISKS_PL.pdf

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- AT. mając na uwadze, że członkowie ROLMG mają obawy co do bezstronności organów ścigania i niezależności wymiaru sprawiedliwości na Słowacji, zwłaszcza w odniesieniu do upolitycznienia i braku przejrzystości procedur wyboru i mianowania, na przykład na stanowisko szefa policji;
- AU. mając na uwadze, że premier Słowacji i inni wysocy rangą członkowie rządu, a także zastępca prokuratora generalnego i szef policji podali się do dymisji po zabójstwie Jána Kuciaka;
- AV. mając na uwadze, że proces legislacyjny na Słowacji dotyczący reformy procedury wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego nie został zakończony, a zbliżająca się procedura wyboru sędziów, którzy zastąpią dziewięciu sędziów przechodzących na emeryturę, odbędzie się w oparciu o obowiązujące obecnie przepisy; mając na uwadze, że proces wyboru jest obecnie zablokowany w Radzie Narodowej Słowacji;
- AW. mając na uwadze, że podczas wizyty członkowie delegacji ROLMG przyjęli do wiadomości zobowiązanie się do przestrzegania norm w zakresie praworządności przez różnych pracowników słowackich organów publicznych i podmioty społeczeństwa obywatelskiego;
- AX. mając na uwadze, że w światowym rankingu wolności prasy Reporterów bez Granic za rok 2018 Słowacja plasuje się na 27. miejscu, w porównaniu z 17. miejscem w 2017 r., Malta zajmuje 65. miejsce, spadając z 47. pozycji, a Bułgaria jest najniżej sklasyfikowanym państwem członkowskim UE na 111. miejscu, spadek ze 109. pozycji w 2017 r.;
- AY. mając na uwadze, że w corocznym wskaźniku postrzegania korupcji Transparency International umieściła Maltę na 51. miejscu (spadek z 46. w 2017 r.), Słowację na 57. (spadek z 54. w 2017 r.) a Bułgarię na 77. (spadek z 71. w 2017 r.); mając na uwadze, że wszystkie trzy państwa uzyskały wynik znacznie poniżej średniej UE (1);

UWAGI OGÓLNE

1. zdecydowanie potępia nieustanne wysiłki coraz większej liczby rządów państw członkowskich zmierzające do osłabienia praworządności, podziału władz i niezależności wymiaru sprawiedliwości; wyraża zaniepokojenie faktem, że pomimo przyjęcia przez większość państw członkowskich ustawodawstwa mającego na celu zapewnienie niezależności i bezstronności wymiaru sprawiedliwości zgodnie ze standardami Rady Europy nadal występują problemy w sposobie stosowania tych norm;
2. przypomina, że praworządność stanowi element i warunek wstępny ochrony wszystkich wartości wymienionych w art. 2 TUE; wzywa wszystkie zainteresowane podmioty na szczeblu unijnym i krajowym, w tym rządy, parlamenty i organy sądowe, aby nie szczędziły wysiłków na rzecz poszanowania i umocnienia praworządności;
3. zauważa z ogromnym zaniepokojeniem, że działalność dziennikarzy i wolność mediów są coraz bardziej zagrożone, że coraz częściej publicznie oczerniania się dziennikarzy, co ogólnie osłabia ten zawód oraz zwiększa koncentrację ekonomiczną sektora i dezinformację; przypomina, że silna demokracja oparta na praworządności nie może funkcjonować bez silnej i niezależnej czwartej władzy;
4. apeluje do Rady, aby przeanalizowała wszystkie wnioski Komisji i Parlamentu dotyczące postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego i procedury przewidzianej w art. 7 TUE oraz aby podjęła odpowiednie działania następcze, zwłaszcza by podjęła szybkie działania w oparciu o uzasadniony wniosek Komisji z dnia 20 grudnia 2017 r. dotyczący Polski oraz by włączyła do swojego porządku obrad – jako punkt priorytetowy – sytuację na Węgrzech, natychmiastowo i w pełni informowała Parlament na każdym etapie procedury i zaprosiła Parlament do przedstawienia Radzie uzasadnionego wniosku w sprawie Węgier;

DOCHODZENIA I EGZEKWOWANIE PRAWA

5. wzywa rząd Malty o niezwłoczne wszczęcie pełnego i niezależnego dochodzenia publicznego w sprawie zabójstwa Daphne Caruany Galizii, ze szczególnym uwzględnieniem okoliczności, jakie do niego doprowadziły, reakcji władz publicznych i środków, jakie można wprowadzić w celu zagwarantowania, by takie morderstwo się nie powtórzyło;

(1) <https://www.transparency.org/cpi2018>
https://www.transparency.org/news/feature/corruption_perceptions_index_2017

Czwartek, 28 marca 2019 r.

6. usilnie nalega, aby rząd Malty publicznie i jednoznacznie potępił wszelką mowę nienawiści wobec zmarłej Daphne Caruany Galizii i dyskredytowanie jej pamięci; apeluje o podjęcie zdecydowanych działań wobec wszystkich funkcjonariuszy publicznych podlegających do nienawiści;
7. uważa, że niezmiernie ważne jest znalezienie rozwiązania dla miejsca pamięci poświęconego Daphne Caruane Galizii w Valletcie, we współpracy ze społeczeństwem obywatelskim i jej rodziną, tak by można bez przeszkód składać jej hołd;
8. wzywa właściwe władze maltańskie do opublikowania pełnego sprawozdania, w niezredagowanej wersji, z sędziowskiego dochodzenia w sprawie „Egrant”;
9. apeluje do rządów Malty i Słowacji o dopilnowanie, by wszelkie podejrzenia przestępstw były natychmiast i w pełni badane przez organy ścigania, w tym gdy o tych podejrzeniach informują sygnaliści i dziennikarze, zwłaszcza gdy chodzi o domniemane przypadki np. korupcji, przestępstw finansowych, prania pieniędzy, nadużyć finansowych i oszustw podatkowych, o których donosili Daphne Caruana Galizia i Ján Kuciak;
10. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do zainicjowania niezależnego międzynarodowego dochodzenia publicznego w sprawie zabójstwa Daphne Caruany Galizii oraz zgłoszonych przez nią domniemanych przypadków korupcji, przestępstw finansowych, prania pieniędzy, oszustw i uchylania się od opodatkowania, których mieliby się dopuścić obecni i byli wysocy rangą maltańscy urzędnicy państwowi;
11. ubolewa nad tym, że nie wszyscy członkowie rządu Malty, jak na przykład minister turystyki i były minister energii, spotkali się z delegacją grupy monitorującej praworządność (ROLMG) oraz że delegacja ta nie mogła też spotkać się z przedstawicielami Nexia BT, w tym z jej partnerem zarządzającym;
12. zauważa z zaniepokojeniem, że władze Malty nie wystosowały nigdy oficjalnego wniosku o pomoc prawną do niemieckiego Federalnego Biura Policji Kryminalnej („Bundeskriminalamt”), aby uzyskać dostęp do danych przechowywanych na laptopach i na twardych dyskach Daphne Caruany Galizii, po tym jak zostały one przekazane władzom Niemiec przez jej rodzinę;
13. z zadowoleniem przyjmuje wysunięte przez władze słowackie zarzuty przeciwko domniemanemu podlegającemu do zamordowania Jána Kuciaka i Martiny Kušnírovej, a także przeciwko domniemanym sprawcom tej zbrodni; wzywa organy ścigania do kontynuowania dochodzenia na szczeblu krajowym i międzynarodowym, z wykorzystaniem wszystkich dostępnych środków, aby postawić przed sądem osoby, które zleciły to zabójstwo lub były w nie zaangażowane, co wiąże się z przedłużeniem porozumienia w sprawie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego, które normalnie wygasa z końcem kwietnia 2019 r.;
14. zauważa, że dochodzenie w sprawie zabójstwa Jána Kuciaka i Martiny Kušnírovej ujawniło inną działalność przestępczą, w tym domniemany spisek dotyczący zabójstwa prokuratorów Petera Šufliarsky'ego i Maroša Žilinki oraz prawnika Daniela Lipšica; zauważa, że to drugie dochodzenie będzie prowadzone, w drodze wspólnej decyzji prokuratora generalnego i prokuratora specjalnego, przez inspektorat policji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z uwagi na ewentualny udział funkcjonariuszy policji w kontroli policyjnych baz danych osób, których dotyczy dochodzenie; ma zamiar monitorować rozwój wydarzeń;
15. z zadowoleniem przyjmuje centrum dochodzeniowe im. Jána Kuciaka, utworzone przez kilku dziennikarzy pod koniec 2018 r., a także projekt Daphne, utworzony przez 18 konsorcjów dziennikarzy śledczych w marcu 2018 r. i koordynowany przez organizację Forbidden Stories z myślą o kontynuowaniu prac Daphne; zauważa, że sześć miesięcy po uruchomieniu projektu Daphne w pierwszej publikacji w ramach tego projektu pojawiły się nowe doniesienia;
16. wzywa Komisję i Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych do szczegółowego zbadania wszystkich spraw, na które zwrócono uwagę delegacji ad hoc Parlamentu w 2018 r., a mianowicie zarzutów dotyczących korupcji i nadużyć finansowych, dotyczących również funduszy rolnych UE, a także ewentualnych niewłaściwych zachęt do masowego wykupu gruntów rolnych;
17. wzywa rząd Malty do wszczęcia dochodzenia w sprawie informacji ujawnionych w dokumentach panamskich i powiązań między przedsiębiorstwem „17 Black” z siedzibą w Dubaju a ministrem turystyki i byłym ministrem energii i szefem kancelarii premiera;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

18. wzywa rządy Malty i Słowacji, a także wszystkie państwa członkowskie UE i ich organy ścigania do nasilenia walki z przestępczością zorganizowaną i korupcją w celu przywrócenia zaufania społeczeństwa do instytucji;
19. odnotowuje przyjęcie w dniu 22 marca 2019 r. przez GRECO addendum do drugiego sprawozdania dotyczącego zgodności odnoszącego się do Słowacji w sprawie zapobiegania korupcji w odniesieniu do posłów do Rady Narodowej, sędziów i prokuratorów; wzywa rząd Słowacji do pełnego wdrożenia wszystkich zaleceń;
20. odnotowuje przyjęcie w dniu 23 marca 2019 r. przez GRECO piątego sprawozdania oceniającego w sprawie Malty; wzywa rząd Malty do jak najszybszego wydania zgody na publikację tego sprawozdania oraz do pełnego wdrożenia wszystkich zaleceń;
21. jest głęboko zaniepokojony ewentualną rolą słowackiego rządu w uprowadzeniu obywatela Wietnamu z Niemiec i wzywa do sporządzenia wyczerpującego sprawozdania z dochodzenia i do kontynuowania współpracy z władzami niemieckimi, w tym w sprawie domniemanego zaangażowania byłego ministra spraw wewnętrznych;
22. jest zaniepokojony zarzutami dotyczącymi korupcji, konfliktów interesów, bezkarności i efektu „drzwi obrotowych” w kręgach władzy na Słowacji; jest zdumiony faktem, że po złożeniu rezygnacji były wyższy urzędnik policji z Narodowej Agencji ds. Przestępczości (NAKA) i były szef policji zostali wyznaczeni do pełnienia funkcji doradców w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, w tym w Republice Czeskiej; zauważa, że były szef policji ustąpił ze stanowiska doradcy ministra spraw wewnętrznych po doniesieniach prasowych o, rzekomo zleconych przez niego, poszukiwaniach informacji o Jánie Kuciaku w bazie danych policji, zanim doszło do zabójstwa;
23. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie obywateli i organizacji społeczeństwa obywatelskiego Malty i Słowacji w walkę o demokrację, praworządność i prawa podstawowe; wzywa rządy Słowacji i Malty, aby w pełni poparły to zaangażowanie obywatelskie i nie zniechęcały do niego;
24. wzywa rządy Malty, Słowacji i Bułgarii do dalszego ułatwiania wszelkiej współpracy z Europolem, w tym poprzez pełne zaangażowanie tej agencji i proaktywne zapewnianie jej pełnego dostępu do akt związanych z dochodzeniami;
25. wzywa Komisję do przedstawienia jasnych wytycznych dotyczących warunków i ram prawnych wymiany danych i dowodów między organami ścigania państw członkowskich oraz między nimi a agencjami UE, w tym poprzez stosowanie europejskiego nakazu dochodzeniowego;
26. zauważa, że obecne zasoby budżetowe i ludzkie oraz mandaty Europolu i Eurojustu nie są wystarczające, aby te agencje zapewniły pełną i proaktywną wartość dodaną UE w prowadzeniu dochodzeń, takich jak dochodzenia w sprawie zabójstwa Daphne Caruany Galizii oraz Jána Kuciaka i Martiny Kušnírovej; wzywa do przydzielenia agencjom Europol i Eurojust dodatkowych środków na przeprowadzanie tego typu dochodzeń w najbliższej przyszłości;
27. podkreśla, że organy ścigania i organy sądowe państw członkowskich stanowią część systemu współpracy UE; uważa, że w związku z tym instytucje, organy i agencje UE powinny aktywnie działać w celu wyeliminowania niedociągnięć ze strony władz krajowych, i uznaje za niepokojące, że takie działania instytucji, organów i agencji UE są regularnie inicjowane dopiero po ujawnieniu informacji przez dziennikarzy i sygnalistów;
28. wzywa Komisję i Radę do zwiększenia budżetu Europolu zgodnie z potrzebami operacyjnymi i strategicznymi określonymi podczas negocjacji w sprawie wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027 oraz do wzmocnienia mandatu Europolu, tak aby umożliwić mu bardziej aktywne uczestnictwo w dochodzeniach dotyczących wiodących grup przestępczości zorganizowanej w państwach członkowskich, w których istnieją poważne wątpliwości co do niezależności i jakości takich dochodzeń, np. poprzez umożliwienie proaktywnego inicjowania wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych w takich przypadkach;
29. wzywa Eurojust i przyszłą Prokuraturę Europejską do optymalnej współpracy w dochodzeniach dotyczących interesów finansowych UE, zwłaszcza w odniesieniu do państw członkowskich, które nie przystąpiły do Prokuratury Europejskiej; w tym celu wzywa państwa członkowskie i instytucje UE do ułatwienia szybkiego ustanowienia Prokuratury Europejskiej i uważa, że wszystkie państwa członkowskie, które nie ogłosiły jeszcze zamiaru przystąpienia do Prokuratury Europejskiej, powinny to uczynić;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

30. wzywa Komisję do podjęcia działań w następstwie rezolucji Parlamentu, w których wezwano do określenia najlepszych praktyk w zakresie technik śledczych w całej UE, aby ułatwić rozwój wspólnych praktyk dochodzeniowych w UE ⁽¹⁾;

WYZWANIA KONSTITUCYJNE NA MALCIE I NA SŁOWACJI

31. z zadowoleniem przyjmuje oświadczenia rządu Malty dotyczące wdrożenia zaleceń określonych w niedawnym sprawozdaniu Komisji Weneckiej;

32. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie grupy, w której członkowie rządu i opozycji biorą udział w badaniu reformy konstytucyjnej;

33. z zadowoleniem przyjmuje niedawno ogłoszone przez rząd Malty wszczęcie procedur ustawodawczych, przy pomocy których wdrożone zostaną różne zalecenia Komisji Weneckiej; wzywa rząd i parlament Malty do wdrożenia wszystkich bez wyjątku zaleceń Komisji Weneckiej, w stosownych przypadkach również z mocą wsteczną, tak aby zapewnić zgodność przeszłych i aktualnych decyzji, stanowisk i struktur z tymi zaleceniami, a w szczególności do:

- wzmocnienia niezależności, uprawnień kontrolnych i zdolności członków maltańskiej Izby Reprezentantów, w szczególności poprzez zaostreżenie przepisów dotyczących zakazu łączenia stanowisk oraz zapewnienie odpowiedniego wynagrodzenia i bezstronnego wsparcia;
- publicznego ogłaszania wolnych stanowisk sędziowskich (pkt 44);
- zmiany składu komitetu ds. mianowań sądowych, tak aby co najmniej połowę jego członków stanowili sędziowie wybierani przez środowisko sędziowskie, a także do nadania temu komitetowi uprawnień do szeregowania kandydatów na podstawie osiągnięć i bezpośredniego proponowania tych kandydatów do mianowania przez prezydenta, również w przypadku mianowania prezesa Sądu Najwyższego (pkt 44);
- przyznania komisji ds. administracji wymiaru sprawiedliwości uprawnień do odwoływania sędziów, a także zapewnienia możliwości odwołania się do sądu od środków dyscyplinarnych nałożonych przez tę komisję (ust. 53);
- utworzenia urzędu niezależnego dyrektora prokuratury, który byłby odpowiedzialny za wszelkie oskarżenia publiczne, przejąłby obecne zadania prokuratorskie prokuratora generalnego, a także zadania prokuratorskie policji oraz dochodzenia sędziowskie, zgodnie z zaleceniami Komisji Weneckiej (pkt 61–73); wzywa rząd Malty do poddania tego potencjalnie nowo ustanowionego organu kontroli sądowej, w szczególności w odniesieniu do decyzji o niewszczynaniu postępowania (pkt 68, 73);
- zreformowania PCAC, zarówno poprzez zapewnienie procesu mianowania w mniejszym stopniu zależnego od władzy wykonawczej, w szczególności od premiera, oraz poprzez zapewnienie, że sprawozdania PCAC prowadzą do faktycznych oskarżeń; należy również rozważyć możliwość składania sprawozdań przez PCAC bezpośrednio nowo powołanemu dyrektorowi prokuratury (pkt 72);
- zainicjowania reformy konstytucyjnej w celu dopilnowania, by wyroki Trybunału Konstytucyjnego prowadziły, bez konieczności ingerencji Parlamentu, do anulowania przepisów uznanych za niezgodne z konstytucją (pkt 79);
- zniesienia możliwości pełnienia mandatu posła w niepełnym wymiarze godzin, do zwiększenia wynagrodzenia posłów, ograniczenia powoływania posłów do oficjalnie powołanych organów, zapewnienia posłom wystarczającej liczby personelu wspomagającego oraz niezależnej wiedzy i doradztwa, a także powstrzymania się od szerokiego stosowania aktów delegowanych (pkt 94);
- dopilnowania, by władze w pełni stosowały się do wniosków o informacje kierowanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich, by jego sprawozdania były omawiane w Parlamencie, by jego urząd został uregulowany na poziomie konstytucyjnym oraz by zaktualizowano ustawę o wolności informacji (pkt 100–101);

⁽¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1539189225045&uri=CELEX:52011IP0459>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52016IP0403>

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- zmiany procedury mianowania stałych sekretarzy, którzy powinni być wybierani w oparciu o zasługi przez niezależną komisję służby cywilnej, a nie przez premiera (pkt 119–120);
- poważnego ograniczenia praktyki „stanowisk lub osób cieszących się zaufaniem” oraz wprowadzenia jasnych przepisów prawnych i zmiany konstytucji, aby zapewnić podstawę i ramy regulacyjne tej praktyki (ust. 129);
- zmiany procedury mianowania komisarza policji, tak by była oparta na osiągnięciach, co wiąże się z wprowadzeniem otwartego konkursu (pkt 134);

34. odnotowuje, że trwa procedura wyboru i nominacji sędziów Trybunału Konstytucyjnego na Słowacji, ponieważ kadencja dziewięciu z trzynastu sędziów kończy się w lutym; podkreśla, że przepisy dotyczące tego procesu wyboru i nominacji, a także kwalifikacje i wymogi muszą spełniać najwyższe możliwe standardy w zakresie przejrzystości, kontroli i rozliczalności, zgodnie z wnioskami Komisji Weneckiej dotyczącymi tej kwestii⁽¹⁾; jest zaniepokojony obecnym brakiem postępów w tym procesie naboru w Radzie Narodowej Słowacji;

35. wzywa do stosowania przejrzystych, jednoznacznych i obiektywnych zasad i procedur wyboru nowego słowackiego szefa policji w 2019 r., co zapewni niezależność i neutralność tego urzędu; zauważa, że proces wyboru jest obecnie w toku oraz że kandydaci wkrótce wezmą udział w wysłuchaniach przed właściwą komisją Rady Narodowej Słowacji; apeluje o to, by wysłuchania te były publiczne;

PROGRAMY OBYWATELSTWA I UŁATWIEŃ POBYTOWYCH ORAZ WIZY DLA INWESTORÓW

36. wzywa rząd Malty do zakończenia programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów oraz do zlecenia przeprowadzenia niezależnego i międzynarodowego dochodzenia w sprawie wpływu tej sprzedaży na możliwości Malty w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy, na dalszą przestępczość transgraniczną i na integralność strefy Schengen;

37. wzywa rząd Malty do corocznego publikowania niezależnego wykazu wszystkich osób, które nabyły obywatelstwo maltańskie i europejskie, oraz do dopilnowania, aby nabywcy nie byli umieszczani w wykazie wraz z osobami, które nabyły obywatelstwo maltańskie w inny sposób; wzywa rząd Malty do dopilnowania, by wszyscy ci nowi obywatele w rzeczywistości mieszkali na Malcie przez jeden pełny rok przed zakupem, zgodnie z tym, co ustalono z Komisją przed rozpoczęciem programu; wzywa Komisję, aby dołożyła wszelkich starań w celu zapewnienia poszanowania w przyszłości pierwotnych ustaleń w tym względzie;

38. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w lutym 2019 r., kiedy zwrócono się do niej o wyjaśnienie, Komisja wyraźnie stwierdziła, że w żaden sposób nie popiera maltańskich programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów;

39. wzywa rząd Malty do pełnego ujawnienia i rozwiązania umowy z Henley & Partners, prywatnym przedsiębiorstwem, które obecnie realizuje maltańskie programy obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów, bez konsekwencji dla finansów publicznych w przypadku zakończenia lub zawieszenia;

40. wzywa Komisję do zbadania, czy umowy między organami państw członkowskich a prywatnymi firmami, które regulują i eksternalizują programy obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów, są zgodne z prawem unijnym i międzynarodowym oraz z zasadami bezpieczeństwa;

41. z zadowoleniem przyjmuje publikację sprawozdania Komisji na temat programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów, jest jednak zaniepokojony niewielką ilością danych zawartych w tym sprawozdaniu; wzywa Komisję do dalszego monitorowania skali i wpływu różnych programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów w UE, ze szczególnym uwzględnieniem procesów należytej staranności, profili i działań beneficjentów, potencjalnych skutków dla przestępczości transgranicznej oraz dla integralności strefy Schengen; wzywa państwa członkowskie do jak najszybszego wycofania się ze wszystkich obowiązujących programów obywatelstwa dla inwestorów i programów złotych wiz; wzywa Komisję, aby do tego czasu wyraźnie zajęła wyraźnego zajęcia się kwestią programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów w ramach mechanizmu oceny Schengen oraz do przedstawienia wniosku ustawodawczego, w którym zostaną określone wyraźne ograniczenia dotyczące tych programów;

⁽¹⁾ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2017\)001-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2017)001-e)

Czwartek, 28 marca 2019 r.

42. wzywa Komisję, aby w oparciu o swoje sprawozdanie w sprawie programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów w różnych państwach członkowskich UE zbadała w szczególności wpływ maltańskiego rządowego programu obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów na integralność strefy Schengen;

43. wzywa Europol i Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej do przeprowadzenia wspólnej oceny zagrożenia w odniesieniu do skutków realizowanych w państwach członkowskich UE programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów dla walki z przestępczością zorganizowaną i integralności strefy Schengen;

44. wzywa rząd Malty do pełnego zbadania zarzutów dotyczących masowej sprzedaży wiz Schengen i wiz medycznych, w tym rzekomego zaangażowania byłych lub obecnych wysokich rangą maltańskich urzędników rządowych, takich jak szef kancelarii premiera i Neville Gafa;

BEZPIECZEŃSTWO DZIENNIKARZY I NIEZALEŻNOŚĆ MEDIÓW

45. wzywa rząd Słowacji do zapewnienia dziennikarzom bezpieczeństwa; ubolewa nad brakiem przejrzystości w zakresie własności mediów; kwestionuje niezależność i jakość mediów publicznych w związku z odejściem kilku dziennikarzy RTVS; z zaniepokojeniem zauważa, że obecny wniosek ustawodawczy dotyczący ustawy o prasie grozi ograniczeniem wolności mediów;

46. jest zaniepokojony oświadczeniami słowackich polityków, którzy podają w wątpliwość wartość niezależnego dziennikarstwa i mediów publicznych, takimi jak publiczne wypowiedzi byłego premiera, na przykład podczas konferencji prasowej zorganizowanej w dniu 2 października 2018 r.;

47. ponawia swój apel do odpowiednich członków rządu Malty, by zapewнили wycofanie ze skutkiem natychmiastowym pozwu o zniesławienie przeciwko pogrążonej w żałobie rodzinie Daphne Caruany Galizii, by powstrzymali się od stosowania przepisów dotyczących zniesławienia w celu zamykania rachunków bankowych krytycznie nastawionych dziennikarzy oraz by zreformowali przepisy dotyczące zniesławienia, które są wykorzystywane w celu udaremniania pracy dziennikarzy;

48. wzywa Komisję do przedstawienia wniosków mających na celu zapobieganie tzw. strategicznym powództwom przeciw udziałowi w życiu publicznym (SLAPP);

ODPOWIEDŹ UE

49. ponawia swój apel do Komisji o rozpoczęcie dialogu z rządem Malty w kontekście ram na rzecz praworządności;

50. odnotowuje wysiłki Komisji i Rady zmierzające do zapewnienia, by wszystkie państwa członkowskie w pełni przestrzegały zasad praworządności, demokracji i praw podstawowych; wyraża jednak zaniepokojenie w związku z ograniczonym jak dotychczas oddziaływaniem ram na rzecz praworządności Komisji i procedur wszczętych na mocy art. 7 ust. 1 TUE; podkreśla, że ciągła niezdolność do przeciwdziałania poważnym i nieustającym naruszeniom wartości, o których mowa w art. 2 TUE, zachęca inne państwa członkowskie do podążania tą samą drogą; ubolewa nad decyzją Komisji o przełożeniu na lipiec 2019 r. publikacji wniosku mającego na celu wzmocnienie ram na rzecz praworządności;

51. przypomina o konieczności prowadzenia bezstronnej i regularnej oceny sytuacji w zakresie praworządności, demokracji i praw podstawowych we wszystkich państwach członkowskich; podkreśla, że ocena ta powinna się opierać na obiektywnych kryteriach; ponownie zwraca uwagę na swoje rezolucje z dnia 10 października 2016 r. i 14 listopada 2018 r., w których wzywa do stworzenia kompleksowego, stałego i obiektywnego unijnego mechanizmu ochrony demokracji, praworządności i praw podstawowych; uważa, że byłyby to uczciwy, wyważony, regularny i prewencyjny mechanizm mający zastosowanie do ewentualnych przypadków naruszeń wartości wymienionych w art. 2 TUE, i podkreśla, że takiego mechanizmu potrzeba teraz pilniej niż kiedykolwiek wcześniej;

52. ubolewa nad faktem, że Komisja nadal nie przedstawiła takiego wniosku w sprawie kompleksowego unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych, i wzywa Komisję do uczynienia tego w odpowiednim czasie, w szczególności poprzez zaproponowanie przyjęcia porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie Paktu UE na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

53. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia w sprawie ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, ponownie zwraca uwagę na sprawozdanie w tej sprawie przyjęte przez Parlament w styczniu 2019 r. i wzywa Radę do jak najszybszego przystąpienia do konstruktywnych negocjacji;

54. podkreśla, że ważne jest, by Parlament wysyłał delegacje ad hoc do państw członkowskich, gdyż stanowi to skuteczne narzędzie monitorowania naruszania zasad demokracji, praworządności i praw podstawowych; zaleca utworzenie stałej struktury w ramach Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w celu monitorowania takich naruszeń w państwach członkowskich;

55. wzywa instytucje i państwa członkowskie UE do zdecydowanego zwalczania korupcji systemowej i opracowania skutecznych instrumentów na rzecz zapobiegania korupcji, jej zwalczania i karania oraz zwalczania nadużyć finansowych, a także na rzecz systematycznego monitorowania wykorzystania funduszy publicznych; ponownie wyraża ubolewanie z powodu faktu, że Komisja postanowiła nie publikować sprawozdania o zwalczaniu korupcji w UE w ostatnich latach, i podkreśla, że zapewnienie arkuszy informacyjnych na temat zwalczania korupcji w ramach europejskiego semestru nie jest dostatecznie skutecznym środkiem, aby zagwarantować, że kwestia korupcji na pewno zostanie uwzględniona w planie działania; w związku z tym wzywa Komisję do niezwłocznego wznowienia rocznego monitorowania i sprawozdawczości w zakresie zwalczania korupcji w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich i instytucji UE;

56. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie między EBC a krajowymi organami nadzoru w sprawie nowego mechanizmu współpracy w zakresie wymiany informacji; zachęca wszystkie uczestniczące organy do powszechnego korzystania z tego mechanizmu w celu zapewnienia szybkiej i skutecznej współpracy w walce z praniem pieniędzy;

57. przypomina przewodniczącemu, że wciąż jeszcze nie podjęto działań w związku z jego apelem o ustanowienie europejskiej nagrody im. Daphne Caruany Galizii w dziedzinie dziennikarstwa śledczego, która byłaby przyznawana co roku w uznaniu za wybitne dziennikarstwo śledcze w Europie;

58. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Parlamentu o nadaniu programowi staży dla dziennikarzy śledczych imienia Jána Kuciaka;

o

o o

59. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, parlamentom i rządóm państw członkowskich oraz Zgromadzeniu Parlamentarnemu Rady Europy.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0329

Ostatnie wydarzenia związane z aferą „Dieselgate”

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie ostatnich wydarzeń związanych z aferą dieselgate (2019/2670(RSP))

(2021/C 108/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 226 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając decyzję 95/167/WE, Euratom, EWWiS Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 19 kwietnia 1995 r. w sprawie szczegółowych przepisów regulujących egzekwowanie przez Parlament Europejski jego prawa do prowadzenia dochodzeń ⁽¹⁾,
- uwzględniając decyzję (UE) 2016/34 z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie utworzenia komisji śledczej ds. pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym, a także określenia jej uprawnień, składu i kadencji ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 715/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 5 i Euro 6) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i utrzymania pojazdów ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 września 2007 r. ustanawiającą ramy dla homologacji pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, części i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/858 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 715/2007 i (WE) nr 595/2009 oraz uchylające dyrektywę 2007/46/WE ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Komisji (UE) 2016/646 z dnia 20 kwietnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 692/2008 w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 6) ⁽⁶⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszy powietrza dla Europy ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 października 2015 r. w sprawie pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2016 r. w sprawie dochodzenia w sprawie pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym ⁽⁹⁾ (na podstawie sprawozdania wstępnego komisji śledczej ds. pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym),
- uwzględniając sprawozdanie końcowe komisji śledczej ds. pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym z 2 marca 2017 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. L 113 z 19.5.1995, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 10 z 15.1.2016, s. 13.

⁽³⁾ Dz.U. L 171 z 29.6.2007, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 263 z 9.10.2007, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 151 z 14.6.2018, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 109 z 26.4.2016, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 152 z 11.6.2008, s. 1.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 355 z 20.10.2017, s. 11.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 204 z 13.6.2018, s. 21.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- uwzględniając swoje zalecenie z 4 kwietnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym ⁽¹⁾,
 - uwzględniając dokument analityczny Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z 7 lutego 2019 r. w sprawie działań podjętych przez UE w odpowiedzi na aferę dieselpate,
 - uwzględniając wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z 13 grudnia 2018 r. w sprawach połączonych T-339/16, T-352/16 i T-391/16 ⁽²⁾,
 - uwzględniając zalecenie europejskiej rzecznik praw obywatelskich w sprawie 1275/2018/EWM,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie Europy, która chroni: czyste powietrze dla wszystkich ⁽³⁾,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Parlament wystąpił do Komisji z wnioskiem o przygotowanie wyczerpującego sprawozdania w sprawie działań podjętych przez Komisję i państwa członkowskie w następstwie konkluzji i zaleceń komisji śledczej ds. pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym (zwanej dalej komisją EMIS);
- B. mając na uwadze, że 18 października 2018 r. komisarz do spraw rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MSP Elżbieta Bienkowska wysłała pismo do byłego przewodniczącego komisji EMIS zawierające tabelę działań następczych podjętych przez Komisję w reakcji na wniosek o wyczerpujące sprawozdanie w sprawie działań podjętych przez Komisję i państwa członkowskie w następstwie konkluzji i zaleceń komisji EMIS;
- C. mając na uwadze, że w tabeli załączonej do pisma odniesiono się tylko do kwestii poruszonych w zaleceniach, natomiast nie uwzględniono konkluzji komisji EMIS, zwłaszcza dotyczących przypadków niewłaściwego administrowania i naruszeń prawa UE; mając na uwadze, że komisarz E. Bienkowska kilkakrotnie podkreśliła w tabeli, że niektóre kwestie poruszone w zaleceniach wykraczają poza jej kompetencje;
- D. mając na uwadze, że 12 października 2018 r. europejska rzecznik praw obywatelskich uznała za słuszną skargę posła do Parlamentu Europejskiego i stwierdziła, że odmowa ze strony Komisji udzielenia dostępu do informacji o stanowiskach przedstawicieli państw członkowskich dotyczących informacji o środowisku stanowiła przykład niewłaściwego administrowania;
- E. mając na uwadze, że takie obstrukcyjne zachowanie ze strony Komisji spowodowało znaczne spowolnienie prac komisji EMIS, i, wśród innych negatywnych skutków, ograniczyło także ilość informacji dostępnych posłom podczas przesłuchiwania przedstawicieli Komisji;
- F. mając na uwadze, że 13 grudnia 2018 r. Sąd Unii Europejskiej postanowił przyznać rację Paryżowi, Brukseli i Madrytowi, których przedstawiciele wnieśli sprawę do sądu przeciwko Komisji (wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach połączonych T-339/16, T-352/16 i T-391/16), i uchylił część rozporządzenia Komisji (UE) 2016/646, w którym wyznaczono zbyt wysokie graniczne wielkości emisji tlenków azotu w testach nowych pojazdów lekkich;
- G. mając na uwadze, że 22 lutego 2019 r. Komisja postanowiła zaskarżyć wyrok, co może spowodować przesunięcie wyznaczonego przez Sąd terminu obowiązywania tzw. współczynników zgodności;

⁽¹⁾ Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 140.

⁽²⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 13 grudnia 2018 r., Ville de Paris, Ville de Bruxelles i Ayuntamiento de Madrid przeciwko Komisji Europejskiej, T-339/16, T-352/16 i T-391/16, ECLI:EU:T:2018:927.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0186.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- H. mając na uwadze, że 6 grudnia 2016 r. Komisja postanowiła wszcząć postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciw siedmiu państwom: Czechom, Grecji, Hiszpanii, Litwie, Luksemburgowi, Niemcom i Zjednoczonemu Królestwu, ponieważ albo nie wprowadziły systemu kar zniechęcających producentów pojazdów do łamania przepisów o emisjach z pojazdów, albo nie nałożyły kar na grupę Volkswagen;
- I. mając na uwadze, że 17 maja 2017 r. Komisja wszczęła kolejne postępowanie o uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciw Włochom z powodu strategii kontroli emisji stosowanej przez grupę Fiat Chrysler Automobiles (FCA) i nieprzestrzegania przez Włochy zobowiązania do przyjęcia środków naprawczych i nałożenia kar na producenta;
- J. mając na uwadze, że mimo faktu, iż te wciąż toczące się przeciw Luksemburgowi, Niemcom, Włochom i Zjednoczonemu Królestwu postępowania wszczęto ponad dwa lata temu, Komisja nadal nie zakończyła etapu uzyskiwania dodatkowych informacji od państw członkowskich za pomocą dodatkowych wezwań do usunięcia uchybienia;
- K. mając na uwadze, że wydaje się, iż niektóre państwa członkowskie nie współpracują lojalnie z Komisją w tej sprawie;
- L. mając na uwadze, że w oświadczeniu prasowym z 16 października 2018 r. w sprawie programu prac Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO) na 2019 r. prezes ETO Klaus-Heiner Lehne zapowiedział, że ETO zbada podejście UE do pomiaru emisji z pojazdów, aby „ustalić, czy UE realizuje swoje obietnice”;
- M. mając na uwadze, że w dokumencie analitycznym ETO z 7 lutego 2019 r. w sprawie działań podjętych przez UE w odpowiedzi na aferę dieselgate wskazano, że na drogach wciąż znajduje się duża liczba samochodów emitujących duże ilości zanieczyszczeń, i zauważono, że dotychczasowe wycofywanie pojazdów z obrotu miało niewielki wpływ na emisje tlenu azotu, podobnie jak aktualizacje oprogramowania podjęte w tym celu;
- N. mając na uwadze, że Niemcy wymagają od niemieckich producentów pojazdów, aby oferowali właścicielom samochodów wymianę oprogramowania lub modernizację wyposażenia za pomocą instalacji systemu selektywnej redukcji katalitycznej (SCR);
- O. mając na uwadze, że nadal nie zajęto się skutkami zanieczyszczających środowisko pojazdów z silnikami Diesla, które wciąż przez wiele lat będą wywierały negatywny wpływ na jakość powietrza, jeżeli Komisja i państwa członkowskie nie podejmą żadnych skutecznych skoordynowanych działań w celu zmniejszenia emitowanych przez nie szkodliwych emisji, zwłaszcza na obszarach, na które pojazdy te są eksportowane w dużych ilościach;
- P. mając na uwadze, że według informacji przekazanych Komisji przez państwa członkowskie kampanie wycofywania organizowane w państwach członkowskich dotyczą jedynie ograniczonej liczby samochodów następujących marek: Volkswagen, Renault, Daimler, Opel i Suzuki;
- Q. mając na uwadze, że niektóre organizacje pozarządowe i media donosiły, że w modelach niektórych innych marek zaobserwowano podejrzane profile emisji lub przekroczenie granicznych wielkości emisji wyznaczonych w przepisach UE;
- R. mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie, a mianowicie Bułgaria, Irlandia, Słowenia, Szwecja i Węgry, nadal nie przesyłały Komisji żadnych informacji na temat kampanii wycofywania pojazdów;
- S. mając na uwadze, że reakcja Komisji na aferę dieselgate objęła nie tylko zmianę dyrektywy 2007/46/WE, ale także wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie powództw przedstawicielskich w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów (COM(2018)0184); mając na uwadze, że takie wiążące przepisy są kluczowe z punktu widzenia konsumentów, którym zagwarantują prawa w sposób jasny i umożliwią im skuteczne powództwo zbiorowe, tym bardziej że zalecenie z 2013 r. w sprawie zbiorowego dochodzenia roszczeń rzadko stosowano w większości państw członkowskich; mając na uwadze, że w Stanach Zjednoczonych, gdzie powództwo zbiorowe jest dobrze rozwinięte, ofiary dieselgate otrzymały odszkodowania w wysokości od 5 000 do 10 000 USD, podczas gdy europejscy konsumenci nadal czekają na odpowiednie odszkodowania; mając na uwadze, że wniosek ten jest, razem z wieloma innymi, zablokowany w Radzie;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- T. mając na uwadze, że przewodniczący J.-C. Juncker zaproponował przegląd rozporządzenia (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję⁽¹⁾ w celu zmuszenia państw członkowskich do większej przejrzystości stanowisk przyjmowanych na szczeblu komisji; mając na uwadze, że bardziej przejrzysta procedura wprowadzania badań emisji zanieczyszczeń w rzeczywistych warunkach jazdy (RDE) zapobiegłaby nadmiernym opóźnieniom, jakich dopuściły się państwa członkowskie, jak wyjaśniono w konkluzji komisji EMIS; mając na uwadze, że sprawa ta jest, razem z wieloma innymi, zablokowana w Radzie;
- U. mając na uwadze, że w następstwie dochodzenia Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) Europejski Bank Inwestycyjny i Volkswagen AG osiągnęły porozumienie w sprawie podprojektu będącego częścią pożyczki w wysokości 400 mln EUR przyznanej w 2009 r. i w całości spłaconej zgodnie z harmonogramem w lutym 2014 r.;
- V. mając na uwadze, że zgodnie z tym porozumieniem Europejski Bank Inwestycyjny zakończy dochodzenie, a w zamian Volkswagen AG dobrowolnie zrezygnuje z uczestnictwa w projektach Europejskiego Banku Inwestycyjnego podczas osiemnastomiesięcznego okresu wykluczenia;

Obowiązki Komisji

1. przypomina, że na podstawie art. 17 ust. 8 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) „Komisja ponosi kolegalnie odpowiedzialność przed Parlamentem Europejskim”; ubolewa zatem, że Komisja kolegalnie nie przedstawiła Parlamentowi wyczerpującego sprawozdania, w którym odniosłaby się do konkluzji i zaleceń komisji EMIS;
2. ubolewa nad tym, że pismo komisarz do spraw rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP Elżbiety Bieńkowskiej do byłego przewodniczącego komisji EMIS jest niewystarczające, ponieważ – jak stwierdzono w piśmie – nie wszystkie kwestie wchodzą w zakres kompetencji komisarz, a ponadto nie uwzględniono w nim konkluzji komisji EMIS;
3. wzywa Komisję do natychmiastowego przesłania Parlamentowi wyczerpującego sprawozdania przyjętego przez całe kolegium, zgodnie z życzeniem zawartym w rezolucji Parlamentu, w którym uwzględnione zostaną nie tylko zalecenia, ale również końcowy rezultat dochodzenia parlamentarnego, tj. konkluzje komisji EMIS, zwłaszcza dotyczące przypadków niewłaściwego administrowania i naruszeń prawa UE; uważa, że Komisja powinna wyciągnąć jasne wnioski polityczne z konkluzji komisji EMIS;
4. zauważa, że zalecenia rzecznik praw obywatelskich potwierdzają, iż Komisja znacznie utrudniła pracę oficjalnej parlamentarnej komisji śledczej; uważa, że Komisja powinna wyciągnąć jasne wnioski polityczne z tego niepowodzenia;
5. wzywa Komisję do przyznania dostępu do protokołów posiedzeń komitetów technicznych ogółem, a zwłaszcza jej Komitetu Technicznego ds. Pojazdów Silnikowych;
6. wzywa Komisję do opublikowania wytycznych dotyczących wycofania pojazdów, ze szczegółowym wskazaniem w jaki sposób należy zapewnić zgodność pojazdów wycofanych z odpowiednimi przepisami UE, w tym poprzez modernizację wyposażenia w przypadkach, w których aktualizacje oprogramowania nie gwarantują zgodności z granicznymi wielkościami emisji;
7. wzywa Komisję do uwzględnienia w wytycznych środków gwarantujących, że pojazdy emitujące duże ilości zanieczyszczeń nie będą użytkowane na rynkach wtórnych, w tym w innych państwach członkowskich ani w państwach trzecich;
8. wzywa Komisję do monitorowania organizacji i wdrażania kontroli nadzoru rynku przez państwa członkowskie zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/858;

⁽¹⁾ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

9. wzywa Komisję do kontynuowania prac w ramach pierwszego etapu postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciw Niemcom, Luksemburgowi, Zjednoczonemu Królestwu i Włochom, które wszczęto ponad dwa lata temu, i wydania uzasadnionej opinii;
10. z zadowoleniem przyjmuje wyrok TSUE z 13 grudnia 2018 r. stwierdzający, że Komisja nie ma uprawnień do zmiany, w ramach drugiego pakietu RDE, granicznych wielkości emisji NOx określonych w normie Euro 6; zauważa, że TSUE stwierdził również, iż Komisja nie przedstawiła wystarczającego technicznego wyjaśnienia potrzeby dostosowania granicznych wielkości emisji NOx poprzez wprowadzenie współczynników zgodności; uważa, że graniczne wielkości emisji NOx określone w normie Euro 6 muszą być spełnione w normalnych warunkach użytkowania oraz że zadaniem Komisji jest zaprojektowanie badań RDE tak, aby odzwierciedlały emisje w rzeczywistych warunkach jazdy;
11. wyraża ubolewanie w związku z decyzją Komisji o zaskarżeniu wyroku TSUE w sprawach T-339/16, T-352/16 i T-391/16 oraz zwraca się do Komisji o zmianę tej decyzji w świetle nowego rozwoju wydarzeń;
12. zwraca się do Komisji o poinformowanie Parlamentu czy decyzja o zaskarżeniu spowoduje przesunięcie wyznaczonego przez TSUE terminu obowiązywania współczynników zgodności;
13. wzywa Komisję do poszanowania obowiązujących obecnie granicznych wielkości emisji ustalonych w rozporządzeniu (WE) nr 715/2007, których należy przestrzegać w rzeczywistych warunkach jazdy zgodnie z tym rozporządzeniem, oraz do niewprowadzania żadnych nowych współczynników korygujących (tj. współczynników zgodności), które złagodziłyby ograniczenia prawne;
14. ubolewa nad tym, że sprawozdanie z dochodzenia OLAF dotyczące pożyczki EBI dla Volkswagen Antrieb BRI nie zostało podane do wiadomości publicznej, a także nad nieadekwatnością środków podjętych przez EBI;

Obowiązki państw członkowskich

15. wzywa państwa członkowskie do bezzwłocznego przekazania wymaganych informacji Komisji w celu opracowania sprawozdania w sprawie działań podjętych przez Komisję i państwa członkowskie w następstwie konkluzji i zaleceń komisji EMIS;
16. ubolewa nad zróżnicowanym podejściem i brakiem koordynacji państw członkowskich w odniesieniu do wycofywania pojazdów i programów wymiany; uważa, że to zróżnicowane podejście osłabia interesy konsumentów, ochronę środowiska, zdrowie obywateli i funkcjonowanie rynku wewnętrznego;
17. wzywa państwa członkowskie do pilnego wdrożenia środków niezbędnych do wycofania od użytkowników lub z rynku znacznej liczby samochodów emitujących duże ilości zanieczyszczeń oraz do pełnej współpracy z Komisją na rzecz wspólnego podejścia do wycofywania na podstawie wytycznych Komisji;
18. ubolewa nad tym, że wymiana oprogramowania i modernizacja wyposażenia wymagana od niemieckich producentów samochodów w Niemczech nie obowiązuje poza tym krajem ani wobec innych producentów samochodów w Unii;
19. wzywa państwa członkowskie i producentów samochodów do koordynowania obowiązkowej modernizacji wyposażenia w niespełniających norm pojazdów z silnikami wysokoprężnymi, w tym modernizacji wyposażenia SCR, w celu ograniczenia emisji dwutlenku azotu (NO₂) i oczyszczenia istniejącej floty; uważa, że koszty modernizacji powinien ponosić odpowiedzialny producent samochodów;
20. wzywa państwa członkowskie, które nie przekazały jeszcze Komisji żadnych informacji na temat kampanii wycofywania pojazdów z obrotu, do bezzwłocznego dostarczenia tych informacji;
21. wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania skuteczności kontroli w ramach nadzoru rynku oraz do badania pojazdów dopuszczonych do ruchu pod kątem parametrów wykraczających poza badanie RDE, tak aby producenci nie optymalizowali pojazdów do badania RDE we własnych obiektach, jak proponowano w dokumencie analitycznym ETO;
22. wzywa państwa członkowskie, wobec których wszczęto postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, do pełnej współpracy z Komisją i dostarczenia jej wszelkich potrzebnych informacji;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

23. wzywa państwa członkowskie do uniemożliwienia producentom samochodów wykorzystania elastyczności światowej zharmonizowanej procedury badań lekkich pojazdów dostawczych (WLTP) podczas badań laboratoryjnych w celu obniżenia emisji CO₂;
24. przypomina państwom członkowskim o obowiązku zagwarantowania, że wszystkie samochody w punktach sprzedaży będą stosować wyłącznie wartości CO₂ zgodne z WLTP, aby uniknąć wprowadzenia konsumenta w błąd, oraz podkreśla, że państwa członkowskie powinny dostosować opodatkowanie pojazdów i zachęty podatkowe do wartości WLTP, zgodnie z zasadą, że WLTP nie może wpłynąć negatywnie na konsumentów;
25. wzywa Radę Unii Europejskiej do podjęcia odpowiedzialności i przyjęcia w trybie pilnym podejścia ogólnego do wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie powództw przedstawicielskich w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów oraz wniosku w sprawie przeglądu rozporządzenia (UE) nr 182/2011;
26. podkreśla znaczenie zapewnienia wysokiego i jednolitego poziomu ochrony konsumentów na jednolitym rynku w obliczu ewentualnych przyszłych manipulacji dokonywanych przez producentów samochodów, skutkujących wyższymi niż oczekiwano emisjami, a także wzywa państwa członkowskie do wspierania rozwoju sprawiedliwych, przystępnych cenowo i terminowych zbiorowych dochodzeń roszczeń;
27. wzywa państwa członkowskie i Komisję do podjęcia zdecydowanych kroków, aby ułatwić dostęp do zeroemisyjnych i niskoemisyjnych pojazdów we wszystkich państwach członkowskich, unikając przy tym zwiększenia liczby starych pojazdów emitujących wysoką ilość zanieczyszczeń w państwach członkowskich o niższych dochodach;
28. podkreśla w związku z tym, że dostępność infrastruktury ładowania, w tym w budynkach prywatnych i publicznych, zgodnie z przepisami dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków⁽¹⁾, oraz konkurencyjność pojazdów elektrycznych są niezbędne, aby przyciągnąć konsumentów;
29. wzywa przewodniczącego Rady Europejskiej i przewodniczącego Komisji do udziału w pierwszej sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego w kwietniu 2019 r. w celu udzielenia odpowiedzi na pozostałe pytania dotyczące konkluzji i zaleceń komisji EMIS, zalecenia rzecznik praw obywatelskich i innych elementów niniejszej rezolucji;

o

o o

30. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządóm i parlamentom państw członkowskich.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 75).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZALECENIA

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2019)0224

Kompleksowa umowa między UE a Uzbekistanem

Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie nowej kompleksowej umowy między UE a Uzbekistanem (2018/2236(INI))

(2021/C 108/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 218 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając decyzję Rady (UE) 2018/... z dnia 16 lipca 2018 r. w sprawie upoważnienia Komisji Europejskiej i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa do podjęcia i prowadzenia, w imieniu Unii Europejskiej, rokowań dotyczących wchodzących w zakres kompetencji Unii postanowień Kompleksowej umowy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Uzbekistanu, z drugiej strony (10336/18),
- uwzględniając decyzję przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, z dnia 16 lipca 2018 r., upoważniającą Komisję Europejską do podjęcia i prowadzenia, w imieniu państw członkowskich, rokowań dotyczących wchodzących w zakres kompetencji państw członkowskich postanowień Kompleksowej umowy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Uzbekistanu, z drugiej strony (10337/18),
- uwzględniając wytyczne negocjacyjne Rady z dnia 16 lipca 2018 r. (10601/18 EU Restricted), przekazane Parlamentowi w dniu 6 sierpnia 2018 r.,
- uwzględniając obecną umowę o partnerstwie i współpracy (UPiW) między UE a Republiką Uzbekistanu, obowiązującą od 1999 r.,
- uwzględniając protokół ustaleń między UE a Uzbekistanem w sprawie energii, podpisany w styczniu 2011 r.,
- uwzględniając Wytyczne UE na rzecz promowania i ochrony wszystkich praw człowieka przysługujących lesbijkom, gejom, osobom biseksualnym, transpłciowym i interseksualnym (LGBTI), przyjęte przez Radę w 2013 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję ustawodawczą z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Protokołu do Umowy o partnerstwie i współpracy ustanawiającej partnerstwo między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Uzbekistanu, z drugiej strony, zmieniającego umowę w celu rozszerzenia postanowień umowy na dwustronny handel wyrobami włókienniczymi, mając na uwadze wygaśnięcie dwustronnej umowy dotyczącej wyrobów włókienniczych⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 238 z 6.7.2018, s. 394.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- uwzględniając swoją rezolucję nieustawodawczą z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Protokołu do Umowy o partnerstwie i współpracy ustanawiającej partnerstwo między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Uzbekistanu, z drugiej strony, zmieniającego umowę w celu rozszerzenia postanowień umowy na dwustronny handel wyrobami włókienniczymi, mając na uwadze wygaśnięcie dwustronnej umowy dotyczącej wyrobów włókienniczych ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 października 2014 r. w sprawie praw człowieka w Uzbekistanie ⁽²⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie postępów w realizacji strategii UE wobec Azji Środkowej ⁽³⁾ oraz z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie realizacji i przeglądu strategii UE wobec Azji Środkowej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 19 września 2018 r. pt. „Łącząc Europę i Azję – elementy składowe strategii UE” (JOIN(2018) 0031),
- uwzględniając wizyty Komisji Spraw Zagranicznych i Podkomisji Praw Człowieka PE w Uzbekistanie, odpowiednio we wrześniu 2018 r. i w maju 2017 r., oraz regularne wyjazdy do Uzbekistanu organizowane przez Delegację PE do Komisji Współpracy Parlamentarnej UE-Kazachstan, UE-Kirgistan, UE-Uzbekistan i UE-Tadżykistan oraz do spraw Stosunków z Turkmenistanem i Mongolią,
- uwzględniając wyniki 13. posiedzenia ministrów spraw zagranicznych UE i Azji Środkowej, które odbyło się w dniu 10 listopada 2017 r. w Samarkandzie i dotyczyło programu dwustronnego (gospodarka, sieć połączeń, bezpieczeństwo i praworządność) oraz kwestii regionalnych,
- uwzględniając wspólny komunikat z 14. posiedzenia ministrów spraw zagranicznych UE i Azji Środkowej, które odbyło się w dniu 23 listopada 2018 r. w Brukseli, pt. „EU–Central Asia – Working together to build a future of inclusive growth, sustainable connectivity and stronger partnerships” [Wspólne działania UE i Azji Środkowej na rzecz osiągnięcia wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, trwałej sieci połączeń i silniejszych partnerstw] ⁽⁵⁾,
- uwzględniając stałą pomoc rozwojową UE dla Uzbekistanu, która wynosi 168 mln EUR na lata 2014–2020, pomoc finansową z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) i Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOR) oraz inne środki UE na rzecz wspierania pokoju i bezpieczeństwa oraz zmniejszenia ilości odpadów jądrowych w Uzbekistanie,
- uwzględniając deklarację z konferencji w sprawie Afganistanu pt. „Peace process, security cooperation and regional connectivity” [Proces pokojowy, współpraca w zakresie bezpieczeństwa i połączenia regionalne], która została zorganizowana przez Uzbekistan w Taszkencie w dniach 26–27 marca 2018 r. i której współprzewodniczył Afganistan,
- uwzględniając strategię działań w pięciu priorytetowych obszarach na rzecz rozwoju Uzbekistanu (strategia rozwoju) na lata 2017–2021,
- uwzględniając działania na rzecz większego otwarcia społeczeństwa oraz większej otwartości w stosunkach z sąsiadami, podjęte przez Uzbekistan od czasu uzyskania niezależności od Związku Radzieckiego,
- uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ,
- uwzględniając art. 113 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0149/2019),

⁽¹⁾ Dz.U. C 238 z 6.7.2018, s. 51.

⁽²⁾ Dz.U. C 274 z 27.7.2016, s. 25.

⁽³⁾ Dz.U. C 168 E z 14.6.2013, s. 91.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 58 z 15.2.2018, s. 119.

⁽⁵⁾ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/54354/joint-communicé-european-union--central-asia-foreign-ministers-meeting-brussels-23-november_en

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- A. mając na uwadze, że w dniu 23 listopada 2018 r. UE i Uzbekistan rozpoczęły negocjacje w sprawie kompleksowej i wzmocnionej umowy o partnerstwie i współpracy, która ma zastąpić obecną umowę o partnerstwie i współpracy między UE a Uzbekistanem, z myślą o wzmocnieniu i pogłębieniu współpracy w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania i w oparciu o wspólne wartości demokracji, praworządności, poszanowania podstawowych wolności i dobrych rządów, aby promować trwałe rozwój i bezpieczeństwo międzynarodowe oraz skutecznie radzić sobie z globalnymi wyzwaniami, takimi jak terroryzm, zmiana klimatu i przestępczość zorganizowana;
- B. mając na uwadze, że do wejścia w życie wzmocnionej umowy o partnerstwie i współpracy wymagana jest zgoda Parlamentu Europejskiego;
1. zaleca Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, co następuje:

Stosunki pomiędzy UE a Uzbekistanem

- a) pozytywne odniesienie się do podjętych przez Uzbekistan zobowiązań i działań na rzecz większego otwarcia społeczeństwa oraz do poziomu rzeczywistego zaangażowania w dialog polityczny między UE a Uzbekistanem, które doprowadziły do rozpoczęcia negocjacji w sprawie kompleksowej i wzmocnionej umowy o partnerstwie i współpracy; podkreślenie zainteresowania UE zacieśnieniem stosunków z Uzbekistanem w oparciu o wspólne wartości, a także uznanie roli Uzbekistanu jako ważnego pomostu kulturowego i politycznego między Europą a Azją;
- b) zapewnienie regularnego, pogłębionego dialogu i monitorowanie pełnego wdrożenia reform politycznych i demokratycznych mających na celu stworzenie niezależnego sądownictwa (w tym zniesienie wszelkich ograniczeń niezależności prawników), prawdziwie niezależnego parlamentu, wyłonionego w prawdziwie konkurencyjnych wyborach, ochronę praw człowieka, równości płci i wolności mediów, odpolitycznienie służb bezpieczeństwa i dopilnowanie, by zobowiązały się one do poszanowania praworządności, a także silne zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w proces reform; pozytywne odniesienie się do nowych uprawnień, jakie otrzymał Olij Madzlis, oraz do nowych mechanizmów wzmacniających nadzór parlamentarny; zachęcanie władz do wdrożenia zaleceń zawartych w sprawozdaniu OBWE/ODIHR dotyczącym wyborów parlamentarnych z 2014 r.;
- c) podkreślenie znaczenia trwałych reform i zapewnienie znaczącego wsparcia dla ich wdrożenia, na podstawie obecnych i przyszłych umów, aby uzyskać wymierne rezultaty i rozwiązać problemy polityczne, społeczne i gospodarcze, zwłaszcza z myślą o poprawie sprawowania rządów, otwarciu przestrzeni dla prawdziwie pluralistycznego i niezależnego społeczeństwa obywatelskiego, wzmocnieniu poszanowania praw człowieka, ochronie wszystkich mniejszości i osób wymagających szczególnego traktowania, w tym osób niepełnosprawnych, zagwarantowaniu rozliczalności za naruszanie praw człowieka i za inne przestępstwa oraz usunięciu przeszkód dla rozwoju przedsiębiorczości;
- d) uznanie i wspieranie zaangażowania Uzbekistanu na rzecz trwających reform strukturalnych, administracyjnych i gospodarczych służących poprawie klimatu biznesowego, systemu sądowego i służb bezpieczeństwa, warunków pracy oraz odpowiedzialności i skuteczności administracyjnej, a także podkreślenie znaczenia ich pełnego i możliwego do weryfikacji wdrożenia; pozytywne odniesienie się do liberalizacji operacji w obcej walucie i rynku walutowego; podkreślenie, że kompleksowy plan reform Uzbekistanu, tj. strategia rozwoju na lata 2017–2021, musi zostać wdrożony i wsparty środkami ułatwiającymi handel zagraniczny i poprawiającymi otoczenie biznesowe; uwzględnienie faktu, że migracja pracowników i przekazy pieniężne stanowią kluczowe mechanizmy walki z ubóstwem w Uzbekistanie;
- e) wezwanie rządu Uzbekistanu do dopilnowania, by obrońcy praw człowieka, społeczeństwo obywatelskie, obserwatorzy międzynarodowi i organizacje praw człowieka mogli swobodnie działać w bezpiecznym pod względem prawnym i politycznym środowisku, w szczególności poprzez ułatwienie procesów rejestracji i umożliwienie odwołania w przypadku odmowy rejestracji; wezwanie rządu do umożliwienia regularnego, nieskrępowanego i niezależnego monitorowania warunków panujących w więzieniach i miejscach zatrzymań; zachęcanie rządu do zaproszenia specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. tortur i innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karaniami, do wdrożenia zalecenia wydanego w trakcie jego ostatniej wizyty w 2003 r. oraz do dostosowania krajowych przepisów i praktyk do prawa i standardów międzynarodowych, w tym do zapewnienia niezależnego mechanizmu monitorowania umożliwiającego nieograniczony dostęp do miejsc zatrzymania, tak aby można było monitorować traktowanie więźniów; wezwanie władz do dokładnego zbadania wszystkich zarzutów dotyczących tortur lub niehumanitarnego traktowania;
- f) wspieranie rozwoju tolerancyjnego, integracyjnego, pluralistycznego i demokratycznego społeczeństwa pod wiarygodnymi rządami przez wspieranie stopniowej liberalizacji, przy pełnym poszanowaniu Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, i postępu społeczno-gospodarczego z korzyścią dla obywateli;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- g) pozytywne odniesienie się do uwolnienia więźniów politycznych, ale również wezwanie władz do zagwarantowania im pełnej rehabilitacji i dostępu do środków odwoławczych i do leczenia; wezwanie do uwolnienia wszystkich pozostałych więźniów politycznych oraz wszystkich innych osób uwięzionych lub prześladowanych z powodu politycznie umotywowanych zarzutów, takich jak działacze na rzecz praw człowieka, przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego i działacze religijni, dziennikarze i politycy opozycji; wyrażenie zaniepokojenia w związku z szeregiem procesów za zamkniętymi drzwiami i wezwanie rządu do położenia kresu takim praktykom; wezwanie rządu, aby bezzwłocznie zmienił przepisy kodeksu karnego dotyczące ekstremizmu, które są czasem wykorzystywane do penalizowania postaw opozycyjnych; pozytywne przyjęcie zobowiązania do tego, by nie wykorzystywać już zarzutu „naruszeń regulaminu więzienia” do arbitralnego przedłużania wyroków ciężących na więźniach politycznych; dopilnowanie, aby wszystkim więźniom politycznym skazanym za przestępstwa i wykroczenia przekazywano kopie wyroków sądowych w ich sprawach, tak by mogli skorzystać z prawa do odwołania się i ubiegać się o rehabilitację; pozytywne przyjęcie złagodzenia niektórych ograniczeń wolności pokojowego zgromadzenia się i zachęcenie ponadto do zniesienia ograniczeń tych praw, takich jak zatrzymywanie pokojowych demonstrantów, a tym samym do przestrzegania Powszechnej deklaracji praw człowieka; przyjęcie z zadowoleniem niedawnej wizyty specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. wolności religii lub przekonania;
- h) odnotowanie, że w rankingu wolności prasy Reporterów bez Granic Uzbekistan awansował jedynie nieznacznie między 2016 a 2018 r. i wyrażenie utrzymujących się obaw dotyczących cenzury, blokowania stron internetowych, autocenzury dziennikarzy i blogerów, molestowania, zarówno w internecie, jak i poza nim, oraz politycznie motywowanych zarzutów karnych; wezwanie władz, aby przestały wywierać presję na media i inwigilować je, zaprzęstały blokowania niezależnych stron internetowych oraz umożliwiły mediom międzynarodowym akredytowanie korespondentów i prowadzenie działalności w kraju; wsparcie i pozytywne odniesienie się do środków podjętych z myślą o zapewnieniu większej niezależności mediów i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, np. zniesienia niektórych ograniczeń dotyczących ich działalności, a także powrotu zagranicznych i międzynarodowych mediów i organizacji pozarządowych, które wcześniej usunięto z kraju; pozytywne odniesienie się do nowych przepisów dotyczących rejestracji organizacji pozarządowych, łagodzących niektóre procedury rejestracyjne oraz niektóre wymogi dotyczące udzielania uprzednich zezwoleń na organizację wydarzeń lub spotkań; wezwanie władz do pełnego wdrożenia tych przepisów, w tym przez zniesienie wszelkich barier dla rejestracji organizacji międzynarodowych, oraz zachęcenie władz do podjęcia kroków w związku z pozostałymi ograniczeniami utrudniającymi działalność organizacji pozarządowych, takimi jak uciążliwe wymogi w zakresie rejestracji oraz natarczywe monitorowanie;
- i) pozytywne odniesienie się do postępów dokonanych na rzecz eliminacji pracy dzieci i stopniowego zniesienia pracy przymusowej, a także do niedawnych wizyt specjalnych sprawozdawców ONZ w Uzbekistanie i ponownego otwarcia kraju dla międzynarodowych organizacji pozarządowych działających w tej dziedzinie; wskazanie, że organizowana przez państwo praca przymusowa w sektorach bawełny i jedwabiu oraz w innych obszarach nadal stanowi problem; danie wyrazu oczekiwaniom wobec rządu Uzbekistanu, że podejmie on kroki w celu wyeliminowania wszelkich form pracy przymusowej, przeciwdziałania pierwotnym przyczynom tego zjawiska, w szczególności systemowi obowiązkowych kwot, oraz pociągnięcia do odpowiedzialności organów lokalnych, które mobilizują pracowników sektora publicznego i studentów pod przymusem; podkreślenie, że konieczne jest podjęcie dalszych wysiłków i przyjęcie kolejnych środków prawnych w celu wzmocnienia postępów w tej dziedzinie z myślą o wyeliminowaniu pracy przymusowej; zachęcenie w tym zakresie do dalszej współpracy z Międzynarodową Organizacją Pracy (MOP); zachęcenie do ułatwienia wizyty w kraju specjalnemu sprawozdawcy ONZ ds. współczesnych form niewolnictwa; podkreślenie znaczenia wysiłków na rzecz rozwoju zrównoważonego łańcucha dostaw bawełny i wprowadzenia w kraju nowoczesnych, ekologicznych technik uprawy bawełny i praktyk rolniczych; wspieranie krajowych rolników uprawiających bawełnę w poprawianiu wydajności ich produkcji, ochronie środowiska i poprawie metod pracy w celu zniesienia pracy przymusowej;
- j) zachęcenie władz, by zintensyfikowały działania na rzecz zmniejszenia bezrobocia w kraju, w tym otwarcia sektora prywatnego i wzmocnienia małych i średnich przedsiębiorstw; pozytywne odniesienie się pod tym względem do rozszerzenia programu szkolenia kierowniczego oraz zachęcenie do organizowania dalszych programów szkoleniowych dla przedsiębiorców; przypomnienie w tym względzie o potencjale młodego pokolenia i jego stosunkowo wysokim poziomie wykształcenia; zachęcenie do promowania programów edukacji w dziedzinie przedsiębiorczości; przypomnienie o znaczeniu programów unijnych, takich jak Erasmus+, pod względem promowania dialogu międzykulturowego między UE a Uzbekistanem oraz stwarzania możliwości wzmocnienia pozycji biorących w nich udział studentów będących pozytywnymi aktorami przemian społecznych;
- k) kontynuowanie corocznych dialogów dotyczących praw człowieka organizowanych przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i w związku z tym domaganie się rozwiązania poszczególnych budzących niepokój spraw, w tym kwestii więźniów politycznych; coroczne uzgadnianie konkretnych tematów przed każdą rundą dialogów oraz ocenianie postępów w osiąganiu rezultatów zgodnie z normami UE, a jednocześnie uwzględnianie problematyki praw

Wtorek, 26 marca 2019 r.

człowieka na wszystkich innych posiedzeniach i we wszystkich innych strategiach; zachęcanie do przestrzegania i ocenę przestrzegania międzynarodowych instrumentów w zakresie praw człowieka ratyfikowanych przez Uzbekistan, zwłaszcza w ramach ONZ, OBWE i MOP; ciągłe wyrażanie zaniepokojenia nierozwiązanymi problemami i brakiem wdrożenia niektórych reform; zachęcenie władz do depenalizacji dobrowolnych stosunków seksualnych między osobami tej samej płci i do wspierania kultury tolerancji wobec osób LGBTI; zwrócenie się do władz Uzbekistanu z apelem o przestrzeganie i propagowanie praw kobiet;

- l) zapewnienie przeglądu systemu paszportów; pozytywne odniesienie się do zniesienia systemu „wiz wyjazdowych”, których wymagano poprzednio od obywateli Uzbekistanu podróżujących poza Wspólnotę Niepodległych Państw (WNP); pozytywne odniesienie się do ogłoszenia przez Uzbekistan, że od stycznia 2019 r. nie będzie już wymagać wiz od obywateli państw członkowskich UE;
- m) wezwanie władz do poprawy lokalnego systemu opieki zdrowotnej i zwiększenia zasobów państwowych na ten cel, ponieważ sytuacja znacznie się pogorszyła od czasu uzyskania przez Uzbekistan niepodległości;
- n) wezwanie władz do zapewnienia niezbędnego wsparcia i dążenia do pozyskania wkładu i wsparcia partnerów międzynarodowych w celu umożliwienia Uzbekistanowi, a zwłaszcza autonomicznej Republice Karakałpackiej, uporania się z gospodarczymi, społecznymi i zdrowotnymi konsekwencjami katastrofy ekologicznej, która dotknęła Morze Aralskie, poprzez opracowanie zrównoważonych polityk i praktyk w zakresie gospodarki wodnej i oszczędzania wody, a także wiarygodnego planu stopniowego oczyszczania dla regionu; przyjęcie z zadowoleniem pozytywnych zmian w zakresie współpracy regionalnej dotyczącej wody, w szczególności z Tadżykistanem i Kazachstanem, a także ustanowienia funduszu powierniczego ONZ z udziałem wielu partnerów na rzecz bezpieczeństwa ludności w regionie Morza Aralskiego oraz zaangażowania wykazywanego przez władze; dalsze wspieranie wysiłków na rzecz poprawy infrastruktury nawadniania;
- o) uznanie nowej polityki zagranicznej Uzbekistanu, która doprowadziła do poprawy współpracy z sąsiadami i partnerami międzynarodowymi, w szczególności w zakresie wspierania stabilności i bezpieczeństwa w regionie, zarządzania granicami, gospodarki wodnej, demarkacji granic oraz energii; wspieranie pozytywnego zaangażowania Uzbekistanu w proces pokojowy w Afganistanie;
- p) pozytywne odniesienie się do dalszego zaangażowania się Uzbekistanu na rzecz utrzymania strefy wolnej od broni jądrowej w Azji Środkowej; przypomnienie zobowiązania UE do wsparcia Uzbekistanu w unieszkodliwianiu odpadów toksycznych i promieniotwórczych; zachęcanie Uzbekistanu do podpisania Traktatu o zakazie broni jądrowej;
- q) uwzględnienie ważnej roli Uzbekistanu w nadchodzącym przeglądzie strategii UE wobec Azji Środkowej, z zastosowaniem zasady zróżnicowania;
- r) uznanie uzasadnionych obaw Uzbekistanu związanych z bezpieczeństwem i zacieśnienie współpracy na rzecz wsparcia zarządzania kryzysowego, zapobiegania konfliktom, zintegrowanego zarządzania granicami oraz zwalczania radykalizacji postaw prowadzącej do aktów przemocy, terroryzmu, przestępczości zorganizowanej i nielegalnego handlu narkotykami, przy jednoczesnej ochronie rządów prawa i praw człowieka;
- s) zapewnienie skutecznej współpracy w walce z korupcją, praniem pieniędzy i uchylaniem się od opodatkowania;
- t) uzależnienie pomocy dla Uzbekistanu w ramach instrumentów finansowania zewnętrznego UE oraz pożyczek udzielanych przez EBI i EBOR od dalszych postępów we wdrażaniu reform;
- u) wspieranie skutecznego wdrożenia głównych międzynarodowych konwencji wymaganych do uzyskania statusu GSP Plus;
- v) wspieranie wysiłków Uzbekistanu na rzecz rozpoczęcia procesu przystąpienia do Światowej Organizacji Handlu (WTO), by zapewnić lepsze włączenie Uzbekistanu do gospodarki światowej oraz poprawić klimat biznesowy w tym kraju, a tym samym przyciągnąć więcej bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ);
- w) uwzględnienie rozwoju stosunków z innymi państwami trzecimi w kontekście realizacji chińskiej inicjatywy „Jeden pas i jeden szlak”; położenie nacisku na uwzględnienie związanych z tą inicjatywą obaw dotyczących praw człowieka, także przez opracowanie odpowiednich wytycznych;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Nowa kompleksowa umowa

- x) wykorzystanie negocjacji w sprawie wzmocnionej umowy o partnerstwie i współpracy do wsparcia rzeczywistego i trwałego postępu na drodze ku rozliczalnemu i demokratycznemu systemowi, który gwarantuje wszystkim obywatelom i chroni prawa podstawowe oraz skupia się w szczególności na zapewnieniu otoczenia sprzyjającego społeczeństwu obywatelskiemu, obrońcom praw człowieka i niezależności prawników; dopilnowanie, aby przed zakończeniem negocjacji Uzbekistan poczynił znaczne postępy na drodze ku zapewnieniu wolności wypowiedzi oraz wolności zrzeszania się i pokojowego zgromadzania się zgodnie z normami międzynarodowymi, w tym usuwając przeszkody utrudniające wszystkim nowym grupom rejestrację i legalne rozpoczęcie działalności w kraju, a także korzystanie z finansowania zagranicznego;
- y) wynegocjowanie nowoczesnej, kompleksowej i ambitnej umowy między UE a Uzbekistanem, która zastąpi umowę o partnerstwie i współpracy z 1999 r. i doprowadzi do zacieśnienia kontaktów międzyludzkich, współpracy politycznej, stosunków handlowych i inwestycyjnych i współpracy w zakresie zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska, sieci połączeń, praw człowieka i sprawowania rządów oraz przyczyni się do wprowadzenia Uzbekistanu na ścieżkę zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego;
- z) potwierdzenie zaangażowania na rzecz rozwoju standardów demokratycznych, a także na rzecz zasad dobrych rządów i praworządności oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, w tym wolności religii lub przekonań, i ich obrońców;
- aa) wspieranie dalszych wysiłków Uzbekistanu na rzecz wielostronnej i międzynarodowej współpracy w zakresie globalnych i regionalnych wyzwań, m.in. takich jak bezpieczeństwo międzynarodowe i zwalczanie brutalnego ekstremizmu, przestępczości zorganizowanej oraz handlu narkotykami, a także gospodarka wodna, degradacja środowiska, przeciwdziałanie zmianie klimatu i migracja;
- ab) zapewnienie, aby kompleksowa umowa ułatwiła i wzmocniła współpracę regionalną i pokojowe rozstrzygnięcie kwestii spornych, co utoruje drogę do prawdziwie dobrosąsiedzkich stosunków;
- ac) wzmocnienie przepisów dotyczących handlu i stosunków gospodarczych przez lepsze powiązanie ich z przepisami dotyczącymi praw człowieka i z zobowiązaniem do wdrożenia Wytucznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, przy jednoczesnym zapewnieniu mechanizmów oceny negatywnych skutków dla praw człowieka i przeciwdziałania im z jednej strony oraz, z drugiej strony, przez promowanie zasad gospodarki rynkowej, w tym pewności prawa, oraz niezależnych i przejrzystych instytucji, dialogu społecznego i wdrażania norm pracy MOP, tak aby zagwarantować zrównoważone bezpośrednie inwestycje zagraniczne i przyczynić się do dywersyfikacji gospodarki; poprawę współpracy w walce z korupcją, praniem pieniędzy i uchylaniem się od opodatkowania oraz zapewnienie, by aktywa obecnie zamrożone w kilku państwach członkowskich UE i EOG zostały zwrócone w sposób odpowiedzialny z korzyścią dla wszystkich obywateli Uzbekistanu;
- ad) wzmocnienie aspektów współpracy międzyparlamentarnej w ramach odpowiednio upoważnionej komisji współpracy parlamentarnej w zakresie demokracji, praworządności i praw człowieka, w tym bezpośredniej odpowiedzialności przedstawicieli rady współpracy i komisji współpracy parlamentarnej;
- ae) zapewnienie zaangażowania wszystkich odpowiednich podmiotów, w tym społeczeństwa obywatelskiego, zarówno w trakcie negocjacji, jak i w fazie wdrażania umowy;
- af) zawarcie w umowie przepisu dotyczącego potencjalnego zawieszenia współpracy w przypadku naruszenia przez jedną ze stron istotnych elementów w odniesieniu, w szczególności, do poszanowania zasad demokracji, praw człowieka i praworządności, z uwzględnieniem konsultacji z Parlamentem Europejskim w takich przypadkach; ustanowienie niezależnego mechanizmu monitorowania i składania skarg, zapewniającego poszczególnym społecznościom i ich przedstawicielom skuteczne narzędzie radzenia sobie z oddziaływaniem na prawa człowieka, a także monitorowania wdrożenia;
- ag) zapewnienie, aby Parlament Europejski był ściśle zaangażowany w monitorowanie wdrażania wszystkich części wzmocnionej umowy o partnerstwie i współpracy po jej wejściu w życie, przeprowadzanie konsultacji w tym kontekście oraz zapewnienie, aby Parlament i społeczeństwo obywatelskie były odpowiednio informowane o wdrażaniu tej umowy przez ESDZ i mogły stosownie reagować;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- ah) zapewnienie przekazywania wszystkich dokumentów negocjacyjnych Parlamentowi Europejskiemu, z zachowaniem zasad poufności, w celu umożliwienia odpowiedniej kontroli procesu negocjacji ze strony Parlamentu; wywiązanie się z zobowiązań międzyinstytucjonalnych wynikających z art. 218 ust. 10 TFUE i okresowe informowanie Parlamentu;
 - ai) tymczasowe stosowanie wzmocnionej umowy o partnerstwie i współpracy dopiero po uzyskaniu zgody Parlamentu;
 - aj) przeprowadzenie publicznej kampanii informacyjnej podkreślającej oczekiwane pozytywne wyniki współpracy z korzyścią dla obywateli Unii i Uzbekistanu, co umożliwiłoby również pogłębienie kontaktów międzyludzkich;
2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszego zalecenia Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, a także prezydentowi, rządowi i parlamentowi Republiki Uzbekistanu.
-

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0241

Umowa o ramach instytucjonalnych między UE a Szwajcarią

Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Umowy o ramach instytucjonalnych między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską (2018/2262(INI))

(2021/C 108/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 218 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- mając na uwadze decyzję Rady z dnia 6 maja 2014 r. upoważniającą do podjęcia negocjacji w sprawie umowy między UE a Szwajcarią dotyczącej ram instytucjonalnych regulujących stosunki dwustronne, a także rozpoczęcie negocjacji w dniu 22 maja 2014 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie stosunków UE z Konfederacją Szwajcarską,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 14 grudnia 2010 r. i 20 grudnia 2012 r. w sprawie stosunków UE z krajami EFTA,
- uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) z dnia 1 stycznia 1994 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając odrzucenie przez naród szwajcarski referendum w sprawie udziału w EOG stosunkiem 50,3 % głosów w grudniu 1992 r., inicjatywy „Negocjacje w sprawie członkostwa w UE: pozwólmy ludziom decydować” stosunkiem 74 % głosów w czerwcu 1997 r. oraz inicjatywy „Tak dla Europy!” stosunkiem 77 % głosów w marcu 2001 r.,
- uwzględniając umowę między UE a Konfederacją Szwajcarską w sprawie powiązania ich systemów handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych podpisaną 23 listopada 2017 r. ⁽²⁾,
- uwzględniając ramy współpracy pomiędzy Europejską Agencją Obrony a Szwajcarią podpisane 16 marca 2012 r.,
- uwzględniając umowę między Szwajcarią a Eurojustem w sprawie współpracy sądowej, która została podpisana w dniu 27 listopada 2008 r. i weszła w życie w dniu 22 lipca 2011 r.,
- uwzględniając umowę między Szwajcarią a Europolem w sprawie współpracy między organami policyjnymi w zakresie zapobiegania poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej i terroryzmowi oraz ich zwalczania, która została podpisana w dniu 24 września 2004 r. i weszła w życie w dniu 1 marca 2006 r., a także uwzględniając rozszerzenie zakresu jej stosowania z dniem 1 stycznia 2008 r.,
- uwzględniając Umowę z dnia 21 czerwca 1999 r. między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób ⁽³⁾, a w szczególności załącznik I do tej umowy dotyczący swobodnego przepływu osób oraz załącznik III w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych,
- uwzględniając Protokół z dnia 27 maja 2008 r. do Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób, w związku z udziałem Republiki Bułgarii i Rumunii w charakterze umawiających się stron, w następstwie przystąpienia tych państw do Unii Europejskiej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając Umowę z dnia 25 czerwca 2009 r. między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie uproszczenia kontroli i formalności przy przewozie towarów oraz środków bezpieczeństwa stosowanych przez organy celne ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3.

⁽²⁾ Dz.U. L 322 z 7.12.2017, s. 3.

⁽³⁾ Dz.U. L 114 z 30.4.2002, s. 6.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2009, s. 53.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 199 z 31.7.2009, s. 24.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- uwzględniając szwajcarską ludową inicjatywę federalną z dnia 9 lutego 2014 r., w ramach której 50,3 % obywateli Szwajcarii poparło wnioski dotyczące przywrócenia kwot imigracyjnych z Unii Europejskiej, przyznania pierwszeństwa pracownikom krajowym przy obsadzaniu wolnych miejsc pracy oraz ograniczenia praw imigrantów do świadczeń socjalnych,
 - uwzględniając umowę o wolnym handlu pomiędzy UE a Szwajcarią zawartą w 1972 r. ⁽¹⁾, która z biegiem lat była dostosowywana i aktualizowana,
 - uwzględniając umowę między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie transportu lotniczego, która weszła w życie 1 czerwca 2002 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając umowę między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie przewozu kolejowego i drogowego rzeczy i osób, która weszła w życie w dniu 1 czerwca 2002 r. ⁽³⁾,
 - uwzględniając negocjacje w sprawie umów między UE a Konfederacją Szwajcarską dotyczących energii elektrycznej, bezpieczeństwa żywności i zdrowia publicznego,
 - uwzględniając decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2018/2047 z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie równowagi ram prawnych i nadzorczych mających zastosowanie do giełd papierów wartościowych w Szwajcarii zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając 37. posiedzenie międzyparlamentarne UE–Szwajcaria, które odbyło się w Brukseli w dniach 4–5 lipca 2018 r.,
 - uwzględniając swoje rezolucje w sprawie Szwajcarii, w szczególności z 9 września 2015 r. w sprawie EOG i Szwajcarii: przeszkody w pełnej realizacji rynku wewnętrznego ⁽⁵⁾, oraz projekt rezolucji Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów na ten sam temat z 24 kwietnia 2018 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 lutego 2017 r. w sprawie rocznego sprawozdania w sprawie zarządzania jednolitym rynkiem w ramach europejskiego semestru 2017 ⁽⁶⁾,
 - uwzględniając art. 108 ust. 4 i art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinie Komisji Handlu Międzynarodowego i Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A8-0147/2019),
- A. mając na uwadze, że obecne stosunki Szwajcarii z UE opierają się na obszernym pakiecie około 20 głównych dwustronnych umów sektorowych i około 100 innych umów; mając na uwadze, że Szwajcaria tylko częściowo uczestniczy we wszystkich czterech swobodach; mając na uwadze, że chociaż w przeszłości umowy te pogłębiły współpracę UE i Szwajcarii w zakresie rynku wewnętrznego, bezpieczeństwa wewnętrznego i azyłu, transportu i kwestii podatkowych, to w przyszłości ten kompleksowy pakiet umów może stać się nieaktualny, co sprawi, że ich wdrażanie stanie się mniej istotne, o ile nie zostaną uzgodnione nadrzędne ramy;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z danymi Eurostatu w 2017 r. Szwajcaria była trzecim co do wielkości partnerem UE, jeśli chodzi o wywóz towarów, i czwartym co do wielkości partnerem UE, jeśli chodzi o przywóz towarów;
- C. mając na uwadze, że Rada stwierdziła, iż kompleksowa umowa instytucjonalna ze Szwajcarią powinna mieć na celu zachowanie jednolitości rynku wewnętrznego i zapewnienie pewności prawnej dla władz publicznych, obywateli i podmiotów gospodarczych;

⁽¹⁾ Dz.U. L 300 z 31.12.1972, s. 189.

⁽²⁾ Dz.U. L 114 z 30.4.2002, s. 73.

⁽³⁾ Dz.U. L 114 z 30.4.2002, s. 91.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 327 z 21.12.2018, s. 77.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 316 z 22.9.2017, s. 192.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 252 z 18.7.2018, s. 164.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- D. mając na uwadze, że szwajcarska Rada Federalna pragnie zawrzeć z UE umowę instytucjonalną, która zapewni pewność prawną w dziedzinie dostępu do rynku oraz zachowa dobrobyt, niezależność i porządek prawny Szwajcarii⁽¹⁾; mając na uwadze, że szwajcarska Rada Federalna ogłosiła konsultacje z zainteresowanymi stronami na podstawie tekstu uzgodnionego między negocjatorami w dniu 23 listopada 2018 r.;
- E. mając na uwadze, że sprawnie funkcjonujący i efektywny jednolity rynek, którego podstawą jest wysoce konkurencyjna społeczna gospodarka rynkowa, jest potrzebny do pobudzenia wzrostu gospodarczego i konkurencyjności, a także do tworzenia miejsc pracy w celu ożywienia gospodarki europejskiej; mając na uwadze, że przepisy dotyczące jednolitego rynku muszą być właściwie transponowane, wdrażane i egzekwowane, aby państwa członkowskie i Szwajcaria mogły z nich w pełni korzystać;
- F. mając na uwadze, że Szwajcaria wyraziła chęć włączenia wiążących istotnych postanowień dotyczących pomocy państwa do przyszłej umowy o dostępie do rynku oraz uzyskaniu dostępu do wewnętrznego rynku energii elektrycznej;
- G. mając na uwadze, że w dniu 28 września 2018 r. Rada Federalna zatwierdziła drugi wkład Szwajcarii na rzecz szeregu państw członkowskich UE w wysokości 1,3 miliarda CHF do rozdysponowania w okresie dziesięciu lat i obecnie czeka na pozytywną decyzję Zgromadzenia Federalnego;
- H. mając na uwadze, że Szwajcaria jest członkiem Europejskiej Agencji Środowiska;
- I. mając na uwadze, że Szwajcaria ratyfikowała swoje uczestnictwo w europejskich programach nawigacji satelitarnej Galileo i EGNOS;
- J. mając na uwadze, że udział Szwajcarii w unijnym programie ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020” oraz w jego poprzedniku – Siódmym Programie Ramowym (FP7) – przynosi korzyści wszystkim zaangażowanym stronom ze względu na wysoką jakość szwajcarskich propozycji;
- K. mając na uwadze, że w dniu 27 maja 2015 r. Szwajcaria i UE podpisały dodatkowy protokół do umowy w sprawie opodatkowania i dochodów z oszczędności, który wymaga, aby od września 2018 r. obie strony automatycznie wymieniały informacje (AEI) na temat rachunków finansowych rezydentów każdej ze stron; mając na uwadze, że UE umieściła Szwajcarię w załączniku II do konkluzji Rady z dnia 5 grudnia 2017 r. dotyczącej krajów, które zobowiązały się do wdrożenia zasad dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych w celu rozwiązania kwestii związanych z przejrzystością, uczciwym opodatkowaniem i przeciwdziałaniem BEPS (erozji bazy podatkowej i przenoszeniu zysków);
- L. mając na uwadze, że Szwajcaria współpracuje w wybranych obszarach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz uczestniczyła w cywilnych i wojskowych misjach pokojowych wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), zwłaszcza na Ukrainie i w Mali; mając na uwadze, że podpisane 16 marca 2012 r. ramy współpracy pomiędzy EDA a Szwajcarią umożliwiają wymianę informacji i przewidują wspólne działania w zakresie badań naukowych i technologii oraz projektów i programów zbrojeniowych;
- M. mając na uwadze, że Szwajcaria jest częścią strefy Schengen od początku jej wdrażania w grudniu 2008 r.;
- N. mając na uwadze, że Szwajcaria uczestniczy w Systemie Informacyjnym Schengen (SIS), wizowym systemie informacyjnym (VIS) i w unijnej bazie odcisków palców osób ubiegających się o azyl (Eurodac) oraz będzie uczestniczyć w przyszłym systemie wjazdu/wyjazdu (EES), który będzie rejestrował przekraczanie granic zewnętrznych UE, a także w europejskim systemie informacji o podróżach oraz zezwoleń na podróż (ETIAS), który służy zapewnieniu bezpieczeństwa przed podróżą oraz monitorowaniu nielegalnej migracji obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego;
- O. mając na uwadze, że na podstawie umowy dublińskiej o stowarzyszeniu Szwajcaria częściowo włączona jest do unijnego dorobku prawnego w dziedzinie azylu; mając na uwadze, że od 2010 r. Szwajcaria wnosi wkład finansowy i operacyjny na rzecz Fronteksu;

(¹) https://www.eda.admin.ch/dam/dea/en/documents/fs/11-FS-Institutionelle-Fragen_en.pdf

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- P. mając na uwadze, że w 2017 r. ludność Szwajcarii liczyła 8,48 mln osób, w tym 2,13 mln obcokrajowców, z czego 1,4 mln pochodziło z państw członkowskich UE i Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA); mając na uwadze, że 320 000 obywateli UE codziennie dojeżdża do pracy w Szwajcarii; mając na uwadze, że 750 000 obywateli Szwajcarii mieszka za granicą, z czego 450 000 w UE;
- Q. mając na uwadze, że w 2009 r. Szwajcaria zgodziła się na przedłużenie dwustronnej umowy z UE w sprawie swobodnego przepływu osób z 1999 r. (FMPA), która przyznaje obywatelom Szwajcarii i UE prawo do swobodnego wyboru miejsca zatrudnienia i zamieszkania na terytoriach krajowych umawiających się stron;
- R. mając na uwadze, że zagraniczne przedsiębiorstwa są zobowiązane do przestrzegania szwajcarskich minimalnych warunków pracy, kiedy delegują swoich pracowników do Szwajcarii; mając na uwadze, że główny wykonawca odpowiada prawnie za to, aby podwykonawcy przestrzegali szwajcarskich przepisów rynku pracy;
- S. mając na uwadze, że w 2002 r. Szwajcaria wprowadziła środki wspomagające w celu realizacji zadeklarowanego celu ochrony płac w kraju oraz szwajcarskich warunków pracy i standardów socjalnych, które to środki UE uważa za niezgodne z umową w sprawie swobodnego przepływu osób (FMPA);
- T. mając na uwadze, że wdrożenie dyrektywy w sprawie praw obywateli (2004/38/WE) oraz przysługujących obywatelom UE praw do świadczeń socjalnych i praw przedsiębiorczości wywołało w Szwajcarii obawy;
- U. mając na uwadze, że Szwajcaria jest członkiem EFTA od 1960 r. oraz członkiem Organizacji Narodów Zjednoczonych od 2002 r.;
- V. mając na uwadze, że w referendum w dniu 25 listopada 2018 r. wszystkie kantony większością 66 % głosów odrzuciły „szwajcarskie prawo zamiast obcych sędziów” (inicjatywę w sprawie samostanowienia);
- W. mając na uwadze, że Szwajcaria angażuje się na rzecz neutralności politycznej i w związku z tym zorganizowała szereg międzynarodowych negocjacji mających na celu znalezienie pokojowych rozwiązań konfliktów zbrojnych na świecie;
- X. mając na uwadze, że pod koniec 2018 r. Komisja o sześć miesięcy wydłużyła obowiązywanie decyzji w sprawie uznania szwajcarskich systemów obrotu za zgodne z obowiązkiem obrotu w odniesieniu do akcji określonym w dyrektywie (2004/39/WE) i rozporządzeniu ((UE) nr 600/2014) w sprawie rynków instrumentów finansowych;
- Y. mając na uwadze, że siedziba Unii Międzyparlamentarnej mieści się w Genewie;
- Z. mając na uwadze, że 25 międzynarodowych organizacji i konferencji odpowiednio posiada siedziby główne lub odbywa się w Szwajcarii, z czego większość w Genewie;
- AA. mając na uwadze, że w Szwajcarii mieszczą się siedziby setek międzynarodowych organizacji pozarządowych, które oferują doradztwo na rzecz ONZ i innych organizacji pozarządowych;
- AB. mając na uwadze, że w dniu 20 października 2019 r. mają odbyć się w Szwajcarii wybory federalne;
1. przedkłada Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa następujące zalecenia:
- a) podkreśla, że Szwajcaria i UE utrzymują bliskie, szerokie i złożone partnerstwo, które przynosi wzajemne korzyści i opiera się na wspólnej historii kultury oraz wspólnych wartościach, i że więzi gospodarcze, polityczne, społeczne, środowiskowe, naukowe i międzyludzkie są wzorowe oraz świadczą o wyjątkowej bliskości kulturalnej i geograficznej między obydwoma stronami;
- b) podkreśla, że Szwajcaria jest w wysokim stopniu zintegrowana z UE, jest partnerem o podobnych poglądach oraz stoi wraz z UE przed wspólnymi regionalnymi i globalnymi wyzwaniami; wyraża zadowolenie z oświadczenia Szwajcarii, że w interesie tego kraju leży odnowienie i skonsolidowanie dwustronnego podejścia i dążenie do zacieśniania stosunków;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- c) odnotowuje, że UE jest głównym partnerem handlowym Szwajcarii, do którego trafia 52 % eksportu tego kraju i na który przypada ponad 71 % jej importu, oraz że wartość handlu towarami w ramach obecnych dwustronnych umów handlowych wynosi nie mniej niż 1 mld CHF dziennie⁽¹⁾; zwraca uwagę, że Szwajcaria jest trzecim co do wielkości partnerem handlowym UE, z którym wymiana handlowa stanowi 7 % łącznej wymiany handlowej UE; uznaje, że znaczny stopień integracji Szwajcarii z rynkiem wewnętrznym UE jest zasadniczym czynnikiem wzrostu gospodarczego, co czyni UE najważniejszym partnerem gospodarczym i handlowym Szwajcarii;
- d) podkreśla, że UE wykazała wielką elastyczność w negocjacjach dotyczących umowy o ramach instytucjonalnych i że fakt ten musi zostać uznany przez wszystkie zainteresowane strony;
- e) wzywa do jak najszybszego zawarcia dwustronnej umowy o ramach instytucjonalnych w celu zapewnienia spójności istniejącego kompleksowego pakietu umów dwustronnych, w tym ustanowienia mechanizmu rozstrzygania sporów; z zadowoleniem przyjmuje porozumienie negocjatorów w sprawie ostatecznego brzmienia umowy; w związku z tym wzywa szwajcarską Radę Federalną do podjęcia decyzji o zawarciu umowy, gdy tylko pozytywnie zakończą się konsultacje z zainteresowanymi stronami;
- f) przypomina, że warunkiem wstępnym dalszego rozwoju podejścia sektorowego jest nadal przyjęcie wspólnych ram instytucjonalnych dotyczących obowiązujących i przyszłych umów, które umożliwiają Szwajcarii udział w jednolitym rynku UE, aby zapewnić obywatelom i przedsiębiorstwom jednolitość i pewność prawa; podkreśla, że po czterech latach negocjacji nadszedł czas, by zawrzeć umowę o ramach instytucjonalnych; uważa, że zawarcie umowy umożliwi pełne rozwinięcie potencjału wszechstronnego partnerstwa między UE i Szwajcarią;
- g) dostrzega potrzebę zawarcia umowy o ramach instytucjonalnych, ponieważ stosunki między UE a Szwajcarią opierają się na złożonym systemie 120 umów sektorowych, a dodatkowa spójność i pewność prawna byłyby korzystne dla wszystkich stron;
- h) wzywa strony do jak najszybszego zorganizowania międzyparlamentarnego posiedzenia prawodawców UE i Szwajcarii w celu omówienia wszystkich kwestii związanych z tą umową;
- i) wyraża ubolewanie, że Komisja dopiero w dniu 6 lutego 2019 r. przekazała Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Handlu Międzynarodowego wynegocjowany tekst umowy o ramach instytucjonalnych, mimo że został on sfinalizowany w listopadzie 2018 r.;
- j) uznaje, że bliskie stosunki między UE i Szwajcarią wykraczają poza integrację gospodarczą i rozszerzenie jednolitego rynku oraz przyczyniają się do stabilności i dobrobytu z korzyścią dla wszystkich obywateli i przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP); podkreśla, jak ważne jest zagwarantowanie właściwego funkcjonowania jednolitego rynku w celu stworzenia równych warunków działania i tworzenia miejsc pracy;
- k) uważa, że zapewnienie umowy o ramach instytucjonalnych ze Szwajcarią ma ogromne znaczenie, ponieważ gwarantowałyby pewność prawa zarówno Szwajcarii, jak i UE, dynamiczne włączenie dorobku prawnego UE, lepszy dostęp do rynku wewnętrznego dla Szwajcarii z korzyścią dla obu stron oraz właściwość Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w przypadku nierozstrzygniętych sporów dotyczących stosowania lub interpretacji umowy o ramach instytucjonalnych;
- l) z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji z dnia 20 grudnia 2018 r. o uznaniu systemów obrotu w Szwajcarii za kwalifikujące się do przestrzegania obowiązku obrotu w odniesieniu do akcji, jak określono w nowej dyrektywie (MiFID II)⁽²⁾ i rozporządzeniu (MiFIR)⁽³⁾ w sprawie rynków instrumentów finansowych; podkreśla, że równoważność ta jest ograniczona do dnia 30 czerwca 2019 r., ale może zostać przedłużona pod warunkiem, że poczynione zostaną postępy w kierunku podpisania umowy ustanawiającej wspólne ramy instytucjonalne;

(1) https://www.eda.admin.ch/dam/dea/en/documents/abkommen/InstA-Wichtigste-in-Kuerze_en.pdf

(2) Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349.

(3) Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- m) podkreśla wspólnie z Radą, że swobodny przepływ osób jest podstawowym i niepodlegającym negocjacom filarem unijnej polityki i rynku wewnętrznego oraz że cztery swobody rynku wewnętrznego są niepodzielne; ubolewa z powodu podjęcia przez Szwajcarię nieproporcjonalnych, jednostronnych środków wspomagających, które obowiązują od 2004 r.; zwraca się do Szwajcarii, która uważa, że środki wspomagające mają istotne znaczenie, o znalezienie rozwiązania w pełni zgodnego z odpowiednimi instrumentami UE; apeluje do Szwajcarii, by także rozważyła skrócenie okresu stosowania środków przejściowych dotyczących pracowników z Chorwacji, mając na uwadze korzyści płynące ze swobodnego przepływu osób między UE a Szwajcarią;
- n) przyjmuje do wiadomości wprowadzenie inicjatywy tzw. „preferencji w wersji light” oraz opinię Rady, że będący wynikiem tego procesu tekst, przyjęty w dniu 16 grudnia 2016 r. przez szwajcarskie Zgromadzenie Federalne, może być wdrażany w sposób zgodny z prawami obywateli UE na mocy umowy o swobodnym przepływie osób (FMPA), jeśli w niezbędnych przepisach wykonawczych sprecyzowane zostaną wciąż otwarte kwestie, takie jak prawo do informacji o wolnych miejscach pracy i przestrzeganie praw pracowników przygranicznych; przypomina jednak, że kwestia migracji obywateli z państw trzecich nie powinna być mylona z zapisanym w Traktatach swobodnym przepływem osób; podkreśla, że należy ściśle monitorować wdrażanie wspomnianych przepisów wykonawczych w celu oceny ich zgodności z umową o swobodnym przepływie osób;
- o) podkreśla, że Szwajcaria czerpie znaczne korzyści z demokratycznego i konkurencyjnego rozwoju swoich europejskich sąsiadów i że w związku z tym jej wkłady finansowe na rzecz programów, takich jak Fundusz Spójności, leżą w jej własnym interesie i dlatego w dalszym ciągu powinna je wносить; z zadowoleniem przyjmuje pozytywne efekty wkładu w państwach członkowskich, które go otrzymują; przypomina, że Szwajcaria czerpie spore korzyści z uczestnictwa w jednolitym rynku; podkreśla, że przyszły wkład Szwajcarii w spójność UE jest ważny i że należy go istotnie zwiększyć, zgodnie z przykładem ustanowionym przez EOG/Norwegię;
- p) z zadowoleniem przyjmuje intensywną debatę wewnętrzną na temat współpracy z UE, która toczy się w Szwajcarii; sugeruje jednak, aby Szwajcaria starała się jeszcze lepiej informować swoich obywateli o wielu wymiernych korzyściach płynących z dostępu do rynku wewnętrznego oraz o potrzebie ścisłej współpracy z UE;
- q) zwraca się z apelem o niezwłoczne przedłożenie umowy o ramach instytucjonalnych, natychmiast po jej zawarciu, Parlamentowi Europejskiemu, państwowemu członkowskim i parlamentowi Szwajcarii celem zatwierdzenia oraz o przeprowadzenie wśród szwajcarskiego elektoratu referendum zgodnie z konstytucją Szwajcarii;
- r) zwraca uwagę, że 1,4 mln obywateli UE mieszka w Szwajcarii, a ponad 450 000 obywateli Szwajcarii mieszka w UE;
- s) przypomina, że po referendum, jakie miało miejsce 9 lutego 2014 r., szwajcarski parlament przyjął w 2016 r. poprawkę do ustawy o cudzoziemcach dotyczącą wdrożenia art. 121a konstytucji Konfederacji Szwajcarskiej, a poprawka ta miała wejść w życie z dniem 1 lipca 2018 r.; podkreśla, że Rada Federalna powinna zwrócić szczególną uwagę na wdrożenie art. 121a, aby nie zagrozić prawu obywateli UE do swobodnego przemieszczania się;
- t) ubolewa nad skutkami ewentualnych inicjatyw kantonalnych i krajowych, które mogłyby spowodować ograniczenie dostępu do szwajcarskiego rynku pracy dla pracowników z UE, w szczególności pracowników transgranicznych, co naruszyłoby prawa obywateli UE wynikające z umowy o swobodnym przepływie osób i zakłóciło współpracę między UE a Szwajcarią;
- u) z ogromnym zadowoleniem przyjmuje polityczne oświadczenie o zamiarze unowocześnienia Porozumienia w sprawie zamówień publicznych oraz umowy o wolnym handlu między UE a Szwajcarią z 1972 r. oraz popiera ambitny cel osiągnięcia zmienionego partnerstwa handlowego obejmującego takie dziedziny, jak usługi wykraczające poza zakres umowy o ramach instytucjonalnych i tylko częściowo objęte postanowieniami umowy w sprawie swobodnego przepływu osób (FMPA), w tym aspekty cyfrowe, prawa własności intelektualnej, ułatwienia w handlu, wzajemne uznawanie ocen zgodności i zamówienia publiczne, w uzupełnieniu do rozdziału dotyczącego handlu i zrównoważonego rozwoju; apeluje o dalszą współpracę w celu lepszej ochrony oznaczeń geograficznych i rozszerzenia nowoczesnego i niezawodnego mechanizmu rozstrzygania sporów między państwami, zawartego w projekcie umowy o ramach instytucjonalnych, aby objąć przyszłe dwustronne stosunki handlowe i skutecznie rozwiązać problem barier handlowych między stronami;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- v) jest świadomy, że między UE a Szwajcarią nie zawarto kompleksowej umowy o usługach oraz że usługi są jedynie częściowo objęte umową w sprawie swobodnego przepływu osób, co pokazuje, że istnieje potencjał dalszego rozwoju w tej dziedzinie;
- w) przyjmuje do wiadomości zmienioną ustawę o zamówieniach publicznych przyjętą w 2017 r. w kantonie Ticino, która będzie zgodna z Porozumieniem WTO w sprawie zamówień publicznych oraz odpowiednim porozumieniem sektorowym UE-Szwajcarii, obowiązującym od 2002 r.; zdecydowanie zachęca instytucje zamawiające do traktowania dostawców i usługodawców z UE w sposób niedyskryminacyjny, nawet w przypadku zamówień publicznych o wartości poniżej progu;
- x) zachęca do utrzymania obecnej praktyki zezwalającej przedsiębiorstwom taksówkowym z państw członkowskich UE na nieograniczone świadczenie usług, gdyż od dawna przyczynia się ono do rozwoju gospodarczego szwajcarskiego regionu przygranicznego i przynosi korzyści obu stronom;
- y) uważa, że zasady wzajemności i sprawiedliwości w stosunkach między EOG i Szwajcarią są niezbędne, aby umożliwić obu stronom czerpanie korzyści z udziału w jednolitym rynku;
- z) zwraca uwagę, że współpraca na mocy umowy między UE a Szwajcarią w sprawie wzajemnego uznawania w odniesieniu do oceny zgodności jest ogólnie zadowolająca; z zadowoleniem przyjmuje najnowszą aktualizację umowy w sprawie wzajemnego uznawania w 2017 r. i wyraża nadzieję, że przyszłe aktualizacje mogą być realizowane szybko, jak tylko potencjał przyszłej umowy o ramach instytucjonalnych zostanie w pełni wykorzystany.
- aa) z zadowoleniem przyjmuje nowe przepisy podatkowe, które ograniczą preferencyjne systemy i przybliżą praktyki podatkowe do międzynarodowych standardów, oraz wyraża nadzieję na pozytywny wynik zbliżającego się referendum w Szwajcarii; podkreśla potrzebę dalszej poprawy współpracy w celu walki z unikaniem opodatkowania i zwiększenia sprawiedliwości podatkowej;
- ab) wzywa Szwajcarię do kontynuowania prac nad strategią dotyczącą cyfryzacji Szwajcarii w celu jej dostosowania do jednolitego rynku cyfrowego UE;
- ac) docenia wkład dwustronnych porozumień sektorowych w sprawie swobodnego przepływu osób, emerytur, środowiska, danych statystycznych, współpracy sądowej i policyjnej, strefy Schengen, azylu (konwencja dublińska), WPZiB/WPBiO, nawigacji satelitarnej, badań naukowych, lotnictwa cywilnego, transportu lądowego, wzajemnego dostępu do rynku dla uzgodnionych towarów i usług, przetworzonych produktów rolnych, harmonizacji przepisów, wzajemnego uznawania, zwalczania oszustw finansowych, opodatkowania i oszczędności w bliskie partnerstwo między UE a Szwajcarią; wyraża jednak przekonanie, że nadszedł najwyższy czas, aby podnieść rangę tego partnerstwa oraz podjąć bardziej kompleksowe i istotniejsze działania w stosunkach dwustronnych poprzez jak najszybsze zawarcie umowy ramowej;
- ad) wyraża zadowolenie, że już od bardzo dawna propagowanie pokoju, mediacja i pokojowe rozwiązywanie konfliktów stanowią ważny element szwajcarskiej polityki zagranicznej; z zadowoleniem przyjmuje ważną rolę Szwajcarii w budowaniu pokoju i jej zaangażowanie w poszukiwanie rozwiązań kryzysów, ułatwianie dialogu, rozwój środków budowania zaufania i pojednania; z zadowoleniem przyjmuje rolę Szwajcarii jako podmiotu wspomagającego wdrażanie złożonych struktur federalnych oraz przepisów konstytucyjnych mających na celu zaprowadzenie pokoju, aby ułatwić współistnienie różnych grup etnicznych;
- ae) wyraża zadowolenie z udziału Szwajcarii w unijnych misjach prowadzonych w ramach polityki bezpieczeństwa i obrony oraz wsparcia tych misji, takich jak EUFOR ALTHEA, EULEX KOSOWO, EUTM Mali i EUBAM Libia, a także z jej zaangażowania w prace Europejskiej Agencji Obrony; z zadowoleniem przyjmuje ścisłą współpracę ze Szwajcarią w zakresie pomocy humanitarnej, ochrony ludności, przeciwdziałania terroryzmowi i zmiany klimatu;
- af) wyraża uznanie dla wkładu Szwajcarii i jej współpracy w kontekście masowej migracji do strefy Schengen oraz w ramach wdrażania europejskiego programu w dziedzinie migracji; zachęca Szwajcarię do przystąpienia do globalnego porozumienia w sprawie migracji i oczekuje, że stanie się to po debacie w szwajcarskim parlamencie;
- ag) wzywa Szwajcarię do stosowania odpowiednich dyrektyw UE w celu utrzymania swojego obecnego poziomu ochrony socjalnej i poziomu płac w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- ah) podkreśla znaczenie zapewnienia, by umowa o ramach instytucjonalnych między UE a Szwajcarią zawierała klauzulę o dobrym zarządzaniu w kwestiach podatkowych, która obejmuje szczegółowe przepisy dotyczące pomocy państwa w postaci korzyści podatkowych, wymagania dotyczące przejrzystości automatycznej wymiany informacji dotyczących kwestii podatkowych i własności rzeczywistej oraz postanowienia dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy;
 - ai) z zadowoleniem przyjmuje decyzję Szwajcarii o przystąpieniu w kwietniu 2018 r. do Wspólnej Grupy Zadaniowej ds. Przeciwdziałania Cyberprzestępczości (J-CAT) Europolu jako proaktywny krok w walce z międzynarodowymi zagrożeniami związanymi z cyberprzestępczością;
 - aj) z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie się Szwajcarii w ramach wszystkich elementów programu „Horyzont 2020” i ma nadzieję na dalszą współpracę w przyszłych programach badawczych;
 - ak) apeluje do Szwajcarii o zaangażowanie się w negocjacje w sprawie przystąpienia tego kraju do programów Erasmus+;
 - al) z zadowoleniem przyjmuje postępy w budowie transalpejskiego połączenia kolejowego, zwanego również „Nowym połączeniem kolejowym przez Alpy” (NRLA/ NEAT), inwestycji finansowanej przez Szwajcarię, która jest również korzystna dla UE;
2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszego zalecenia Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, a także Zgromadzeniu Federalnemu i Radzie Federalnej Konfederacji Szwajcarskiej.
-

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0330

Decyzja ustanawiająca Europejski Instrument na rzecz Pokoju

Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. dla Rady i Wiceprzewodniczącego Komisji/Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa w sprawie wniosku Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, przy wsparciu Komisji, skierowanego do Rady i dotyczącego decyzji Rady ustanawiającej Europejski Instrument na rzecz Pokoju (2018/2237(INI))

(2021/C 108/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE) oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ, w szczególności cele 1, 16 i 17, służące promowaniu pokojowych i integracyjnych społeczeństw na rzecz zrównoważonego rozwoju ⁽¹⁾,
- uwzględniając Umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony, podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2015/322 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie realizacji 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju ⁽²⁾,
- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2015/528 z dnia 27 marca 2015 r. ustanawiającą mechanizm zarządzania finansowaniem wspólnych kosztów operacji Unii Europejskiej mających wpływ na kwestie wojskowe lub obronne (ATHENA) oraz uchylającą decyzję 2011/871/WPZiB ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 230/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument na rzecz przyczyniania się do Stabilności i Pokoju ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2306 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 230/2014 ustanawiające Instrument na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju ⁽⁵⁾,
- uwzględniając deklarację międzyinstytucjonalną stanowiącą załącznik do rozporządzenia (UE) 2017/2306, która dotyczy źródeł finansowania środków pomocy na podstawie art. 3a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 230/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2015/323 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju ⁽⁷⁾,
- uwzględniając wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego ⁽⁸⁾ oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ <https://sustainabledevelopment.un.org/>

⁽²⁾ Dz.U. L 58 z 3.3.2015, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 84 z 28.3.2015, s. 39.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 335 z 15.12.2017, s. 6.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 335 z 15.12.2017, s. 6.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 58 z 3.3.2015, s. 17.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 134 z 29.5.2009, s. 1.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- uwzględniając umowę wewnętrzną między przedstawicielami rządów państw członkowskich Unii Europejskiej, zebranych w Radzie, w sprawie finansowania pomocy unijnej na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 zgodnie z umową o partnerstwie AKP–UE oraz w sprawie przydzielania pomocy finansowej dla krajów i terytoriów zamorskich, do których stosuje się część czwartą Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ⁽¹⁾,
 - uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 13 czerwca 2018 r., przy wsparciu Komisji, skierowany do Rady i dotyczący decyzji Rady ustanawiającej Europejski Instrument na rzecz Pokoju (HR(2018) 94),
 - uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 20 grudnia 2013 r., 26 czerwca 2015 r., 15 grudnia 2016 r., 9 marca 2017 r., 22 czerwca 2017 r., 20 listopada 2017 r., 14 grudnia 2017 r. i 28 czerwca 2018 r.,
 - uwzględniając dokument pt. „Wspólna wizja, wspólne działanie: silniejsza Europa – globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”, przedstawiony przez Wiceprzewodniczącą Komisji / Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa w dniu 28 czerwca 2016 r.,
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 13 listopada 2017 r., 25 czerwca 2018 r. i 19 listopada 2018 r. w sprawie bezpieczeństwa i obrony w kontekście globalnej strategii UE,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 czerwca 2017 r. pt. „Dokument otwierający debatę na temat przyszłości europejskiej obronności” (COM(2017)0315),
 - uwzględniając wspólny komunikat Komisji i ESDZ z dnia 5 lipca 2016 r. pt. „Elementy ogólnounijnych ram strategicznych w celu wspierania reformy sektora bezpieczeństwa”,
 - uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 20 z dnia 18 września 2018 r. pt. „Afrykańska architektura pokoju i bezpieczeństwa – konieczna jest zmiana ukierunkowania wsparcia unijnego”,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie Europejskiej Unii Obrony ⁽³⁾,
 - uwzględniając swoje rezolucje z dnia 13 grudnia 2017 r. ⁽⁴⁾ i 12 grudnia 2018 r. ⁽⁵⁾ w sprawie sprawozdania rocznego dotyczącego wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO),
 - uwzględniając art. 113 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0157/2019),
- A. mając na uwadze, że ambicją UE jest, by stać się globalnym podmiotem działającym na rzecz pokoju, który dąży do utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz poszanowania międzynarodowego prawa humanitarne go i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka;
- B. mając na uwadze, że na UE spoczywa coraz większa odpowiedzialność za zapewnienie własnego bezpieczeństwa w ramach środowiska strategicznego, które znacznie pogorszyło się w ostatnich latach;
- C. mając na uwadze, że niestabilna sytuacja pod względem bezpieczeństwa w sąsiedztwie UE sprawia, że – jak przyznało w czerwcu 2016 r. 28 szefów państw i rządów w globalnej strategii UE – musi ona uzyskać strategiczną autonomię, co wymaga wprowadzenia instrumentów zwiększających zdolność UE do utrzymania pokoju, zapobiegania konfliktom, propagowania pokojowych, sprawiedliwych i integracyjnych społeczeństw i umacniania bezpieczeństwa międzynarodowego; mając na uwadze, że uznano, iż bezpieczne i pokojowe społeczeństwa stanowią warunek trwałego rozwoju;

⁽¹⁾ Dz.U. L 210 z 6.8.2013, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 353 z 27.9.2016, s. 68.

⁽³⁾ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 18.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 36.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0514.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- D. mając na uwadze, że Europejski Instrument na rzecz Pokoju (zwany dalej „Instrumentem”) nie ma na celu militaryzacji działań zewnętrznych Unii Europejskiej, lecz generowanie synergii i przyrostu wydajności przez zapewnianie podejścia pakietowego do finansowania operacyjnego prowadzonych już działań zewnętrznych oraz działań, których nie można finansować z budżetu UE;
- E. mając na uwadze, że Traktat wymaga od UE i jej instytucji, by realizowały wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa (WPZiB), w tym stopniowo określały wspólną politykę obronną, która mogłaby prowadzić do wspólnej obrony zgodnie z art. 42, wzmacniając w ten sposób tożsamość i niezależność Europy w celu propagowania pokoju, bezpieczeństwa oraz postępu w Europie i na świecie; mając na uwadze, że proponowany Instrument powinien zostać przyjęty jako krok oznaczający postęp w tym kierunku, a Wiceprzewodniczący Komisji / Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa powinien dążyć do dalszego rozwoju i wdrażania Instrumentu;
- F. mając na uwadze, że UE jest największym dawcą pomocy rozwojowej i humanitarnej na świecie, wzmacniając powiązanie między bezpieczeństwem a rozwojem na rzecz osiągnięcia trwałego pokoju;
- G. mając na uwadze, że należy zachęcać do dalszego korzystania z unijnych funduszy i instrumentów w celu pogłębienia współpracy, rozwijania zdolności i wysyłania misji w przyszłości, a także by zachować pokój, zapobiegać konfliktom, zarządzać nimi i rozwiązywać je oraz reagować na zagrożenia dla międzynarodowego bezpieczeństwa; mając na uwadze, że w ramach Instrumentu należy w szczególności finansować unijne misje wojskowe, wzmacniać zdolności wojskowe i obronne państw trzecich oraz organizacji regionalnych i międzynarodowych, a także przyczynić się do finansowania operacji wspierania pokoju prowadzonych przez organizacje regionalne lub międzynarodowe lub przez państwa trzecie;
- H. mając na uwadze, że w przeszłości UE miała trudności z finansowaniem operacji mających wpływ na obronność; mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie podkreślał potrzebę bardziej elastycznego i skutecznego finansowania będącego wyrazem solidarności i determinacji; mając na uwadze, że konieczne są dodatkowe instrumenty i narzędzia, aby UE mogła odgrywać swoją rolę globalnego podmiotu w dziedzinie bezpieczeństwa; mając na uwadze, że wszelkie takie instrumenty muszą podlegać właściwej kontroli parlamentarnej i prawodawstwu UE;
- I. mając na uwadze, że udział kobiet w procesach pokojowych pozostaje jednym z najbardziej niezrealizowanych aspektów programu na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, mimo że to przede wszystkim kobiety są ofiarami kryzysów bezpieczeństwa i kryzysów humanitarnych oraz mimo faktu, że gdy kobiety odgrywają wyraźną rolę w procesach pokojowych, prawdopodobieństwo utrzymania się porozumienia przez co najmniej 15 lat wzrasta o 35 %;
- J. mając na uwadze, że bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne są ze sobą coraz mocniej związane; mając na uwadze, że UE podjęła znaczące kroki w kierunku zacieśnienia współpracy między jej państwami członkowskimi w dziedzinie obrony; mając na uwadze, że UE zawsze była i nadal będzie dumna ze swojej miękkiej siły; mając jednak na uwadze, że zmieniająca się rzeczywistość stanowi powód do niepokoju i wymaga, aby UE nie pozostała wyłącznie „potęgą cywilną”, lecz by rozwinęła i wzmocniła środki wojskowe, których stosowanie powinno być konsekwentne i spójne z wszystkimi innymi działaniami zewnętrznymi UE; mając na uwadze, że rozwój w państwach trzecich nie jest możliwy bez pokoju i bezpieczeństwa; mając na uwadze, że wojsko odgrywa w tym względzie kluczową rolę, zwłaszcza w krajach, w których organy cywilne nie są w stanie wypełniać swoich zadań w świetle sytuacji w dziedzinie bezpieczeństwa; mając na uwadze, że Instrument wyraźnie ma potencjał, by doprowadzić do większego zaangażowania UE wobec krajów partnerskich, i zwiększy skuteczność działań zewnętrznych UE, co pozwoli UE stać się w przyszłości istotnym podmiotem zapewniającym stabilność i bezpieczeństwo;
- K. mając na uwadze, że działań zewnętrznych UE nie można traktować instrumentalnie jako „zarządzania migracjami”, a wszelkie wysiłki na rzecz współpracy z państwami trzecimi muszą iść w parze z poprawą sytuacji w zakresie praw człowieka w tych państwach;
- L. mając na uwadze, że nieprolifercja i rozbrojenie wywrą znaczący wpływ na ograniczenie podsyłania konfliktów i przyczynią się do większej stabilności, zgodnie z zobowiązaniami wynikającymi z Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej i odnośnej rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie bezpieczeństwa jądrowego i nierozprzestrzeniania broni jądrowej⁽¹⁾; mając na uwadze, że świat bez broni masowego rażenia jest bezpieczniejszy; mając na uwadze, że UE wiezie prym pod względem zakazywania broni jądrowej i powinna zwiększać swoją rolę w tym zakresie;

(¹) Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 202.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- M. mając na uwadze, że traktaty nie przewidują żadnych zewnętrznych działań wojskowych Unii poza ramami WPBiO; mając na uwadze, że prawdziwa WPZiB obejmująca wszystkie państwa członkowskie UE zwiększa swobodę działań zewnętrznych Unii Europejskiej; mając na uwadze, że jedyne zewnętrzne działania wojskowe możliwe w ramach WPBiO przyjmują formę przeprowadzanych poza Unią misji utrzymania pokoju, zapobiegania konfliktom i wzmocnienia międzynarodowego bezpieczeństwa, zgodnie z zasadami Karty Narodów Zjednoczonych, o których mowa w art. 42 ust. 1 TUE;
- N. mając na uwadze, że pomoc na rzecz wojskowych operacji wspierania pokoju realizowanych przez partnerów do tej pory była udzielana poza budżetem UE za pomocą Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce (APF) ustanowionego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) i przez niego finansowanego; mając na uwadze, że APF ogranicza się obecnie do operacji prowadzonych przez Unię Afrykańską (UA) lub afrykańskie organizacje regionalne;
- O. mając na uwadze, że Instrument ma dać Unii możliwość bezpośredniego wnoszenia wkładu w finansowanie operacji wspierania pokoju prowadzonych przez państwa trzecie, jak też w odpowiednie organizacje międzynarodowe, w wymiarze ogólnoswiatowym i bez ograniczania się do Afryki lub UA;
- P. mając na uwadze, że proponowany Instrument zastąpi mechanizm ATHENA i APF; mając na uwadze, że będzie on uzupełnieniem inicjatywy budowania zdolności na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju poprzez finansowanie kosztów działań obronnych UE, takich jak misje pokojowe UA, wspólne koszty własnych operacji wojskowych w ramach WPBiO oraz budowanie potencjału wojskowego partnerów, które to działania zgodnie z art. 41 ust. 2 TUE nie są pokrywane z budżetu UE;
- Q. mając na uwadze, że operacje przeprowadzane w ramach Instrumentu muszą być zgodne z zasadami i wartościami zapisanymi w Karcie praw podstawowych i muszą być realizowane z poszanowaniem międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka; mając na uwadze, że operacje, których nie uznano za akceptowalne etycznie z punktu widzenia bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony ludzi, a także z punktu widzenia wolności, prywatności, uczciwości i godności, muszą być poddane szczegółowej ocenie i ponownej analizie;
- R. mając na uwadze, że obecny udział wspólnych kosztów pozostaje na bardzo niskim poziomie (szacunkowo 5–10 % ogółu kosztów) oraz że wysoki udział ponoszonych przez kraje kosztów i odpowiedzialności za operacje wojskowe w oparciu o zasadę, zgodnie z którą koszty ponosi państwo, w którym koszty te powstają, jest sprzeczny z zasadą solidarności i podziału obciążeń, co jeszcze bardziej zniechęca państwa członkowskie do aktywnego uczestnictwa w operacjach w ramach WPBiO;
- S. mając na uwadze, że proponowana średnia roczna pula przeznaczona na Instrument wynosi 1 500 000 000 EUR, podczas gdy łączne wydatki w ramach mechanizmu ATHENA i APF wahają się między 250 000 000 EUR a 500 000 000 EUR rocznie; mając na uwadze, że potencjalne przeznaczenie dodatkowej kwoty 1 000 000 000 EUR rocznie nie zostało odpowiednio określone lub zagwarantowane we wniosku;
- T. mając na uwadze, że Instrument – jako mechanizm pozabudżetowy finansowany z rocznych składek państw członkowskich, których wysokość obliczana będzie na podstawie DNB – ma umożliwić UE finansowanie większego udziału wspólnych kosztów (35–45 %) misji i operacji wojskowych, tak jak ma to obecnie miejsce w przypadku mechanizmu ATHENA; mając na uwadze, że Instrument ma również zapewnić stałą dostępność finansowania UE, z gwarancją odpowiedniego programowania na rzecz gotowości w sytuacji kryzysu, ułatwiając w ten sposób szybkie rozmieszczenie i zwiększając elastyczność w przypadku szybkiego reagowania; mając na uwadze, że Parlament od dawna domagał się ambitnego włączenia i rozszerzenia mechanizmu ATHENA w celu wspólnego finansowania misji i operacji w ramach WPBiO; mając jednak na uwadze, że wniosek dotyczący decyzji Rady nie ma charakteru tak samo wiążącego jak umowa wewnętrzna w sprawie APF, co oznacza, że państwa członkowskie mogą zrezygnować z finansowania działań Instrumentu;
- U. mając na uwadze, że poprzez zwiększenie wspólnych kosztów proponowany Instrument zwiększy solidarność i podział obciążeń między państwami członkowskimi oraz zachęci państwa członkowskie, zwłaszcza te, które nie mają zasobów finansowych lub operacyjnych, do udziału w operacjach w ramach WPBiO;
- V. mając na uwadze, że w swoich konkluzjach z dnia 19 listopada 2018 r. Rada wyraziła zastrzeżenia co do poparcia wniosku dotyczącego Instrumentu; mając na uwadze, że mimo to należy działać w kierunku przyjęcia ambitnego wniosku zawierającego wszystkie proponowane elementy, w tym mechanizm ATHENA;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- W. mając na uwadze, że wszystkie zadania wojskowe w ramach Instrumentu, takie jak wspólne operacje rozbrojeniowe, misje humanitarne i ratownicze, misje wojskowego doradztwa i wsparcia, misje zapobiegania konfliktom i utrzymywania pokoju, misje zbrojne służące zarządzaniu kryzysowemu, w tym misje przywracania pokoju i operacje stabilizacji sytuacji po zakończeniu konfliktów, zwalczanie terroryzmu, w tym przez wspieranie państw trzecich w zwalczaniu terroryzmu na ich terytorium, które wymieniono w art. 43 ust. 1 TUE, przy pełnym poszanowaniu praw człowieka, wchodzą w zakres WPBiO; mając na uwadze, że wyjątek, o którym mowa w art. 41 ust. 2 TUE, ma zastosowanie wyłącznie do wydatków operacyjnych przypadających na te misje wojskowe; mając na uwadze, że wszystkie inne wydatki operacyjne wynikające z WPBiO, w tym wydatki przypadające na każde inne działanie, o którym mowa w art. 42 TUE, powinny być pokrywane z budżetu Unii; mając na uwadze, że wydatki administracyjne Instrumentu powinny być pokrywane z budżetu Unii;
- X. mając na uwadze, że zgodnie z art. 41 ust. 2 TUE wszystkie wydatki operacyjne wynikające z WPZiB są pokrywane z budżetu Unii, z wyjątkiem wydatków przypadających na operacje mające wpływ na kwestie wojskowe lub obronne; mając na uwadze, że art. 2 lit. a) i d) wniosku dotyczącego decyzji stanowią odpowiednio, że Instrument powinien finansować zarówno „operacje mające wpływ na kwestie wojskowe lub obronne”, jak i „inne działania operacyjne Unii mające wpływ na kwestie wojskowe lub obronne”;
- Y. mając na uwadze, że zgodnie z art. 21 ust. 2 lit. d) TUE Unia określa i prowadzi wspólne polityki i działania oraz dąży do zapewnienia wysokiego stopnia współpracy we wszelkich dziedzinach stosunków międzynarodowych w celu wspierania trwałego rozwoju gospodarczego i społecznego oraz środowiskowego krajów rozwijających się, przyjmując za nadrzędny cel likwidację ubóstwa;
- Z. mając na uwadze, że zgodnie z art. 208 ust. 1 akapit drugi TFUE głównym celem polityki Unii w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju jest zmniejszenie, a docelowo likwidacja ubóstwa; mając na uwadze, że ten sam akapit stanowi, iż „przy realizacji polityk, które mogłyby mieć wpływ na kraje rozwijające się, Unia bierze pod uwagę cele współpracy na rzecz rozwoju”; mając na uwadze, że to drugie zdanie jest postanowieniem traktatowym i jako takie oznacza dla UE obowiązek o charakterze konstytucyjnym określany jako „spójność polityki na rzecz rozwoju”;
- AA. mając na uwadze, że misje wojskowe i cywilne poza granicami Unii muszą być rozdzielone w celu zapewnienia, by misje cywilne były finansowane wyłącznie z budżetu Unii;
- AB. mając na uwadze, że UE powinna przyznać personelowi biorącemu udział w misjach w ramach WPBiO status podobny do statusu, jaki posiadają oddelegowani eksperci krajowi, przyznając im jednolity status i najlepszą możliwą ochronę na mocy Regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej; mając na uwadze, że wszystkie dodatki wynikające z tego statusu oraz wszystkie wydatki na podróż, diety i opiekę zdrowotną powinny być pokrywane z budżetu Unii jako wydatki administracyjne;
- AC. mając na uwadze, że Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO) opublikował sprawozdanie specjalne na temat afrykańskiej architektury pokoju i bezpieczeństwa, finansowanej w ramach APF, którą proponuje się uwzględnić i rozszerzyć w Instrumentcie; mając na uwadze, że ETO uznał, iż wsparcie to miało niski priorytet i ograniczony wpływ; mając na uwadze, że zalecenia ETO muszą być należycie brane pod uwagę w związku z ambitnym zwiększeniem finansowania nowego Instrumentu;
- AD. mając na uwadze, że wnioskowi nie towarzyszyła ocena skutków finansowych dotycząca wydatków administracyjnych; mając na uwadze, że wydatki administracyjne Instrumentu mają istotny wpływ na budżet UE; mając na uwadze, że poza personelem pracującym obecnie nad zastępowanymi instrumentami żaden dodatkowy personel nie powinien być zatrudniany przez Instrument ani do niego delegowany; mając na uwadze, że synergie wynikające z połączenia obecnych odrębnych instrumentów w jedną strukturę administracyjną powinny ułatwić zarządzanie większym zasięgiem geograficznym Instrumentu; mając na uwadze, że dodatkowy personel powinien być zatrudniany tylko wtedy, gdy dochody przeznaczone na misję lub działania zostały skutecznie pobrane od wszystkich uczestniczących państw członkowskich; mając na uwadze, że ograniczony czasowo charakter dochodów wymaga, aby umowy z personelem zatrudnionym przez Instrument lub oddelegowanym do Instrumentu na konkretną misję lub konkretne działanie były zawierane na odpowiedni okres; mając na uwadze, że żaden personel z państwa członkowskiego, które na mocy art. 31 ust. 1 TUE złożyło formalne oświadczenie w odniesieniu do konkretnej misji lub konkretnego działania, nie powinien być zatrudniany przez Instrument ani do niego delegowany;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

AE. mając na uwadze, że Wiceprzewodniczący Komisji / Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa powinien regularnie zasięgać opinii Parlamentu w sprawie wszystkich głównych aspektów i podstawowych wyborów w zakresie WPZiB i WPBiO oraz ich dalszego rozwoju; mając na uwadze, że Parlament powinien być w odpowiednim czasie konsultowany i informowany, tak aby mógł przedstawić swoje poglądy i zadać pytania – w tym również na temat spójności polityki na rzecz rozwoju – Wiceprzewodniczącemu Komisji / Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Radzie, zanim podjęte zostaną decyzje lub zdecydowane działania; mając na uwadze, że Wiceprzewodniczący Komisji / Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa powinien rozważyć opinię Parlamentu, w tym na temat spójności polityki na rzecz rozwoju, i uwzględnić ją w swoich wnioskach, ponownie rozważyć decyzje lub elementy decyzji, którym sprzeciwia się Parlament, lub wycofać takie wnioski, bez względu na możliwość kontynuowania przez państwo członkowskie inicjatywy w takim przypadku, a także przedstawić wniosek dotyczący decyzji Rady odnoszących się do WPBiO, jeżeli zwróci się do niej o to Parlament; mając na uwadze, że Parlament powinien odbywać coroczną debatę z Wiceprzewodniczącym Komisji / Wysokim Przedstawicielem Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa na temat operacji finansowanych w ramach Instrumentu;

1. zaleca Radzie:

- a) niezmnieszenie wkładu państwa członkowskiego na rzecz Instrumentu, jeżeli państwo członkowskie odwołuje się do art. 31 ust. 1 TUE, ponieważ negatywnie wpłynęłoby to na przelicznik DNB stanowiący podstawę mechanizmu finansowania i ogólnego finansowania Instrumentu;
- b) uwzględnienie w decyzji odniesienia do roli Parlamentu jako organu udzielającego absoltorium, jak ma to obecnie miejsce w przypadku EFR, a tym samym również dla APF, zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzeń finansowych mających zastosowanie do EFR, w celu zachowania spójności działań zewnętrznych UE w ramach funduszu z działaniami podejmowanymi w ramach innych odnośnych polityk Unii zgodnie z art. 18 TUE i art. 21 ust. 2 lit. d) TUE w połączeniu z art. 208 TFUE;
- c) podjęcie działań zmierzających do stworzenia w Parlamencie Europejskim mechanizmu zapewniającego dostęp w odpowiednim czasie – zgodnie z rygorystycznie kontrolowanymi procedurami – do informacji, w tym oryginalnych dokumentów, dotyczących rocznego budżetu Instrumentu, budżetów korygujących, przesunięć, programów działań (w tym w fazie przygotowawczej), wdrożenia środków pomocy (w tym środków ad hoc), umów z podmiotami wdrażającymi, sprawozdań z realizacji dochodów i wydatków, a także rocznych sprawozdań finansowych, sprawozdania finansowego, sprawozdania z oceny i sprawozdania rocznego sporządzonego przez ETO;
- d) wyrażenie zgody na włączenie dostępu do wszystkich poufnych dokumentów do negocjacji w sprawie zaktualizowanego porozumienia międzyinstytucjonalnego między Parlamentem Europejskim i Radą dotyczącego dostępu Parlamentu do posiadanych przez Radę informacji sensytywnych w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony;
- e) zapewnienie, aby operacje, programy działania, środki pomocy ad hoc i inne działania operacyjne finansowane w ramach Instrumentu w żaden sposób nie naruszały ani nie były wykorzystywane do naruszania podstawowych zasad określonych w art. 21 TUE lub do naruszania prawa międzynarodowego, w szczególności międzynarodowego prawa humanitarnego i praw człowieka;
- f) zakończenie przeglądu mechanizmu ATHENA, w miarę możliwości przed końcem tego roku, oraz płynne włączenie go do Instrumentu przy zachowaniu wydajności i elastyczności operacyjnej tego mechanizmu;
- g) zapewnienie, by podczas wprowadzania niezbędnych korekt do wniosku zachowano przyrost wydajności i poprawę skuteczności w związku z zastosowaniem jednolitego instrumentu;
- h) uwzględnienie następujących poprawek:
 - zastąpienie słów „wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa” słowami „wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony” w motywie 4 i art. 1;
 - dodanie następującego nowego motywu 10a: „(10a) Misje wojskowego doradztwa i wsparcia, o których mowa w art. 43 ust. 1 TUE, mogą przybierać formę wzmocnienia zdolności wojskowych i obronnych państw trzecich, organizacji regionalnych i międzynarodowych w utrzymywaniu pokoju, w zapobieganiu konfliktom, zarządzaniu nimi i rozwiązywaniu ich oraz w przeciwdziałaniu zagrożeniom dla bezpieczeństwa międzynarodowego, przy jednoczesnym ścisłym przestrzeganiu międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka oraz kryteriów zapisanych we wspólnym stanowisku Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określającym wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego oraz w rozporządzeniu Rady (WE) nr 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. ustanawiającym wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania.”;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- dodanie następującego nowego motywu 10b: „(10b) Misje zapobiegania konfliktom i utrzymywania pokoju, o których mowa w art. 43 ust. 1 TUE, mogą przybierać formę udziału w finansowaniu operacji wspierania pokoju prowadzonych przez organizację regionalną lub międzynarodową lub przez państwa trzecie.”;
- dodanie następującego nowego motywu 10c: „(10c) Operacje wspierane z funduszy UE muszą uwzględniać postanowienia rezolucji ONZ nr 1325 w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa.”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 2 lit. a): „a) udział w finansowaniu misji w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), mających wpływ na kwestie wojskowe lub obronne”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 2 lit. b): „b) wzmocnienie zdolności wojskowych i obronnych państw trzecich, organizacji regionalnych i międzynarodowych w utrzymywaniu pokoju, w zapobieganiu konfliktom, zarządzaniu nimi i rozwiązywaniu ich oraz w przeciwdziałaniu zagrożeniom dla bezpieczeństwa międzynarodowego i cyberbezpieczeństwa.”;
- dodanie w art. 3 nowego ust. 2a w brzmieniu: „2a. Roczny podział wydatków administracyjnych na ten instrument, który jest pokrywany z budżetu Unii, jest określony do celów informacyjnych w załączniku I a (nowym).”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 5 lit. c): „c) »operacja« oznacza operację wojskową ustanowioną w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, zgodnie z art. 42 TUE, na potrzeby wykonywania zadań, o których mowa w art. 43 ust. 1 TUE, mających wpływ na kwestie wojskowe lub obronne, w tym zadania powierzonego grupie państw członkowskich zgodnie z art. 44.”;
- dodanie na końcu art. 6 akapitu w brzmieniu: „Wszystkie cywilne aspekty, zasoby lub misje w ramach WPZiB, a w szczególności w ramach WPBiO lub ich części, są finansowane wyłącznie z budżetu Unii.”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 7: „Każde państwo członkowskie, Wysoki Przedstawiciel lub Wysoki Przedstawiciel przy wsparciu Komisji mogą przedkładać wnioski dotyczące działań Unii na mocy tytułu V TUE, które mają być finansowane ze środków Instrumentu. Wysoki Przedstawiciel informuje Parlament Europejski w stosownym terminie o każdym takim wniosku.”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 10 ust. 1: „Zgodnie z art. 21 ust. 3 i art. 26 ust. 2 TUE zapewnia się spójność między działaniami Unii, które mają być finansowane w ramach Instrumentu, a innymi działaniami podejmowanymi w ramach innych odnośnych polityk Unii. Działania Unii, które mają być finansowane w ramach Instrumentu, są również zgodne z celami tych innych polityk Unii wobec państw trzecich i organizacji międzynarodowych.”;
- dodanie w art. 10 nowego ust. 3a w brzmieniu: „3a. Wysoki Przedstawiciel dwa razy w roku przedstawia Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie w sprawie spójności, o której mowa w ust. 1.”;
- dodanie w art. 11 nowego ust. 2a w brzmieniu: „2a. Instrument ma urzędnika łącznikowego przy Parlamencie Europejskim. Ponadto zastępca sekretarza generalnego ds. WPBiO i reagowania kryzysowego przeprowadza coroczną wymianę poglądów z właściwym organem parlamentarnym w celu regularnego przekazywania informacji.”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 12 ust. 1: „Powołuje się Komitet Instrumentu (zwany dalej »Komitetem«), w skład którego wchodzi po jednym przedstawicielu z każdego z uczestniczących państw członkowskich. Przedstawiciele Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) i Komisji są zapraszani do udziału w posiedzeniach Komitetu bez prawa udziału w głosowaniach. Przedstawiciele Europejskiej Agencji Obrony (EDA) mogą być zapraszani do udziału w posiedzeniach Komitetu, gdy omawiane są kwestie, które odnoszą się do obszaru działalności EDA, nie biorą jednak udziału w głosowaniach ani nie są podczas głosowań obecni. Przedstawiciele Parlamentu Europejskiego mogą być zapraszani do udziału w posiedzeniach Komitetu, nie biorą jednak udziału w głosowaniach ani nie są podczas głosowań obecni.”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 13 ust. 8: „8. Administrator zapewnia ciągłość swoich funkcji poprzez strukturę administracyjną właściwych struktur wojskowych ESDZ, o których mowa w art. 9.”;
- dodanie w art. 13 nowego ust. 8a w brzmieniu: „8a. Administrator uczestniczy w informowaniu Parlamentu Europejskiego.”;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- dodanie w art. 16 nowego ust. 8a w brzmieniu: „8a. Dowódcy operacji uczestniczą w informowaniu Parlamentu Europejskiego.”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 34 ust. 1: „Administrator proponuje Komitetowi mianowanie na okres czterech lat, który można odnowić na okres łącznie nieprzekraczający 8 lat, audytora wewnętrznego Instrumentu oraz co najmniej jednego zastępcy audytora wewnętrznego. Audytorzy wewnętrzeni muszą mieć niezbędne kwalifikacje zawodowe oraz dawać wystarczającą rękojmię bezpieczeństwa, obiektywności i niezależności. Audytorem wewnętrznym nie może być urzędnik zatwierdzający ani księgowy; audytor wewnętrzny nie może uczestniczyć w przygotowywaniu sprawozdań finansowych.”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 47 ust. 4: „4. Ostateczne przeznaczenie wspólnie finansowanego sprzętu i infrastruktury podlega zatwierdzeniu przez Komitet, z uwzględnieniem potrzeb operacyjnych, praw człowieka, oceny ryzyka dotyczącego bezpieczeństwa i przekierowywania w odniesieniu do certyfikowanego końcowego przeznaczenia i użytkowników końcowych, a także kryteriów finansowych. Ostatecznym przeznaczeniem może być:
 - i) w przypadku infrastruktury – sprzedaż lub przekazanie w ramach Instrumentu państwu przyjmującemu, państwu członkowskiemu lub stronie trzeciej;
 - ii) w przypadku sprzętu – sprzedaż za pośrednictwem Instrumentu państwu członkowskiemu, państwu przyjmującemu lub stronie trzeciej, bądź składowanie i utrzymywanie przez Instrument, państwo członkowskie lub taką stronę trzecią, w celu wykorzystania w kolejnej operacji.”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 47 ust. 6: „6. Sprzedaż lub przekazanie państwu przyjmującemu lub stronie trzeciej powinny przebiegać zgodnie z prawem międzynarodowym, w tym właściwymi przepisami dotyczącymi praw człowieka i zasadą »nie szkodzić«, oraz z odpowiednimi obowiązującymi przepisami bezpieczeństwa i w ścisłej zgodności z kryteriami zawartymi we wspólnym stanowisku Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określającym wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego oraz rozporządzeniu Rady (WE) nr 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. ustanawiającym wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania.”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 48 ust. 1: „Wysoki Przedstawiciel może przedłożyć Radzie koncepcję ewentualnego programu działań lub ewentualnego środka pomocy ad hoc. Wysoki Przedstawiciel informuje Parlament Europejski o każdej takiej koncepcji.”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 49 ust. 1: „Programy działań są zatwierdzane przez Radę na wniosek Wysokiego Przedstawiciela. Informuje się Parlament Europejski o zatwierdzonych programach działań po ich przyjęciu przez Radę.”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 50 ust. 3: „Jeżeli wniosek nie wchodzi w zakres istniejących programów działań, Rada może zatwierdzić środek pomocy ad hoc na wniosek Wysokiego Przedstawiciela. Informuje się Parlament Europejski o zatwierdzonych środkach pomocy ad hoc po ich przyjęciu przez Radę.”;
- dodanie w art. 52 ust. 2 nowej lit. fa) w brzmieniu: „fa) wymóg udostępnienia szczegółowego wykazu sprzętu finansowanego w ramach Instrumentu.”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 53 ust. 1 lit. b): „b) są faktycznie dostarczane siłom zbrojnym odnośnego państwa trzeciego, o ile poddano ocenie zgodność z kryteriami zawartymi we wspólnym stanowisku Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określającym wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego oraz rozporządzeniu Rady (WE) nr 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. ustanawiającym wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania.”;
- wprowadzenie następującej zmiany w art. 53 ust. 1 lit. d): „d) są wykorzystywane zgodnie z polityką Unii, z należyтым poszanowaniem prawa międzynarodowego, zwłaszcza postanowień dotyczących praw człowieka, i certyfikatami użytkowników końcowych, zwłaszcza klauzulami dotyczącymi ponownego transferu.”;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- wprowadzenie następującej zmiany w art. 53 ust. 1 lit. e): „e) są zarządzane zgodnie z wszelkimi ograniczeniami ich wykorzystania, sprzedaży lub przekazywania ustalonymi przez Radę lub Komitet oraz zgodnie z odpowiednimi certyfikatami użytkowników końcowych i kryteriami zawartymi we wspólnym stanowisku Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określającym wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego oraz rozporządzeniu Rady (WE) nr 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. ustanawiającym wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania;”;
 - wprowadzenie następującej zmiany w art. 54 ust. 1: „Każdy podmiot wdrażający, któremu powierzono realizację wydatków finansowanych w ramach Instrumentu, przestrzega zasad należytego zarządzania finansami i przejrzystości, przeprowadza konieczne oceny ryzyka i kontrole końcowego przeznaczenia oraz należycie uwzględnia podstawowe wartości UE i prawo międzynarodowe, zwłaszcza postanowienia dotyczące praw człowieka i zasadę »nie szkodzić«. Wszystkie podmioty wdrażające poddaje się uprzedniej ocenie ryzyka, by oszacować ewentualne ryzyko w dziedzinie praw człowieka i sprawowania rządów.”;
2. zaleca Wiceprzewodniczącemu Komisji / Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa:
- a) konsultowanie się z Parlamentem w sprawie zalecanych poprawek oraz zapewnienie, aby poglądy Parlamentu Europejskiego zostały uwzględnione, zgodnie z art. 36 TUE;
 - b) zgodnie z art. 36 TUE, pełne uwzględnienie poglądów Parlamentu przy przygotowywaniu propozycji wieloletnich „programów działań” lub środków pomocy ad hoc, w tym poprzez wycofywanie propozycji, którym sprzeciwia się Parlament;
 - c) przedstawienie pełnej oceny skutków finansowych decyzji, uwzględniającej jej skutki dla budżetu UE, a w szczególności określającej dodatkowe potrzeby kadrowe;
 - d) przedkładanie Parlamentowi projektów decyzji Rady dotyczących Instrumentu do konsultacji w tym samym terminie co Radzie lub Komitetowi Politycznemu i Bezpieczeństwa, pozostawiając Parlamentowi czas na przedstawienie swoich poglądów; zwraca się do Wiceprzewodniczącego Komisji / Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa o zmianę projektów decyzji Rady na wniosek Parlamentu;
 - e) zapewnienie, zgodnie z art. 18 TUE, komplementarności z istniejącymi funduszami, programami i instrumentami UE, spójności Instrumentu z wszystkimi innymi aspektami działań zewnętrznych UE, w szczególności w odniesieniu do inicjatywy budowania zdolności na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju oraz proponowanego Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej, które w każdym przypadku powinny być wdrażane w ramach szerszego programu reform sektora bezpieczeństwa, obejmującego solidne elementy dotyczące dobrego sprawowania rządów, przepisy przeciwdziałające przemocy ze względu na płeć, a szczególnie cywilny nadzór nad systemem bezpieczeństwa i demokratyczną kontrolę nad siłami zbrojnymi;
 - f) zapewnienie Parlamentowi regularnych informacji zwrotnych w sprawie postępów we wdrażaniu rezolucji nr 1325 w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa oraz konsultowanie się z Parlamentem w sprawie zalecanego elementu dotyczącego aspektu płci, skoncentrowanego na roli kobiet w zapobieganiu konfliktom i rozwiązywaniu ich oraz odbudowie pokonfliktowej i negocjacjach pokojowych, a także w sprawie regularnej oceny środków podjętych w celu ochrony osób zagrożonych, w tym kobiet i dziewcząt, przed przemocą w sytuacjach konfliktu;
 - g) zapewnienie, zgodnie z art. 18 TUE, spójności Instrumentu z wszystkimi innymi aspektami działań zewnętrznych UE, w tym z jej polityką rozwojową i humanitarną, z myślą o wspieraniu rozwoju odnośnych krajów trzecich oraz ograniczaniu i eliminacji panującego w nich ubóstwa;
3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszego zalecenia Radzie i Wiceprzewodniczącemu Komisji / Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, a także, tytułem informacji, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych i Komisji.
-

Wtorek, 26 marca 2019 r.

II

(Komunikaty)

KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2019)0221

Wniosek o uchylenie immunitetu Jørna Dohrmanna

Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku o uchylenie immunitetu Jørna Dohrmanna (2018/2277(IMM))

(2021/C 108/15)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek o uchylenie immunitetu Jørna Dohrmanna złożony przez ministra sprawiedliwości Królestwa Danii, przekazany w dniu 6 listopada 2018 r. przez stałego przedstawiciela Danii przy Unii Europejskiej i ogłoszony na posiedzeniu plenarnym w dniu 28 listopada 2018 r. w związku z postępowaniem karnym na mocy § 260 ust. 1 pkt 1, § 291 ust. 1 i § 293 ust. 1, w związku z § 21 duńskiego kodeksu karnego,
 - po wysłuchaniu wyjaśnień Jørna Dohrmanna zgodnie z art. 9 ust. 6 Regulaminu,
 - uwzględniając art. 9 Protokołu nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej, jak również art. 6 ust. 2 aktu z dnia 20 września 1976 r. dotyczącego wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich,
 - uwzględniając wyroki wydane przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w dniach 12 maja 1964 r., 10 lipca 1986 r., 15 i 21 października 2008 r., 19 marca 2010 r., 6 września 2011 r. oraz 17 stycznia 2013 r.⁽¹⁾,
 - mając na uwadze § 57 Konstytucji Królestwa Danii,
 - uwzględniając art. 5 ust. 2, art. 6 ust. 1 oraz art. 9 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A8-0178/2019),
- A. mając na uwadze, że prokuratura okręgowa w Viborgu złożyła wniosek o uchylenie immunitetu Jørna Dohrmanna, posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Danii, w związku z przestępstwami w rozumieniu § 260 ust. 1 pkt 1, § 291 ust. 1 i § 293 ust. 1, w związku z § 21 duńskiego kodeksu karnego; mając w szczególności na uwadze, że postępowanie dotyczy domniemanego bezprawnego stosowania przymusu, wandalizmu oraz próby nieuprawnionego użycia przedmiotu należącego do innej osoby;

⁽¹⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 12 maja 1964 r., Wagner/Fohrmann i Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 lipca 1986 r., Wybot/Faure i inni, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; wyrok Sądu z dnia 15 października 2008 r., Mote/Parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 21 października 2008 r., Marra/De Gregorio i Clemente, C-200/07 i C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; wyrok Sądu z dnia 19 marca 2010 r., Gollnisch/Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 6 września 2011 r., Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; wyrok Sądu z dnia 17 stycznia 2013 r., Gollnisch/Parlament, T-346/11 i T-347/11, ECLI:EU:T:2

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- B. mając na uwadze, że w dniu 26 kwietnia 2017 r. Jørn Dohrmann, przed swoim prywatnym miejscem zamieszkania w Vamdrup, wyrwał kamerę operatorowi, który filmował jego dom z odległości około 195 metrów w celu wykorzystania zarejestrowanych materiałów w dokumencie telewizyjnym na temat niektórych duńskich posłów do Parlamentu Europejskiego; mając na uwadze, że Jørn Dohrmann zagroził zniszczeniem kamery; mając na uwadze, że uszkodził on wspomnianą kamerę, w tym mikrofon, ekran i kabel; mając na uwadze, że wszedł on w posiadanie kamery i karty pamięci z zamiarem jej nieuprawnionego wykorzystania, tj. przejrzenia zarejestrowanej treści, co mu się jednak nie powiodło, ponieważ pod jego adres przybyła policja, która przejęła kamerę i kartę pamięci, którą uprzednio wyjął z urzędzenia;
- C. mając na uwadze, że operatorowi najpierw postawiono zarzut naruszenia § 264a duńskiego kodeksu karnego w związku z filmowaniem bez zezwolenia osób znajdujących się na terenie prywatnym; mając na uwadze, że prokurator okręgowy zalecił odstąpienie od zarzutów ze względu na brak wymaganego elementu zamiaru, który uzasadniałby skazanie za naruszenie przepisów § 264a duńskiego kodeksu karnego;
- D. mając na uwadze, że policja regionu Jutlandia Południowo-Wschodnia wskazała, iż firma zatrudniająca dziennikarza, do której należała kamera, wystąpiła o odszkodowanie w wysokości 14 724,71 DKK w związku ze sprawą oraz że co do zasady sprawy o wandalizm, kradzież, przywłaszczenie itp., w których wnosi się o karę grzywny, muszą być rozstrzygane w sądzie, jeżeli strona poszkodowana domaga się odszkodowania;
- E. mając na uwadze, że początkowo w sprawie przeciwko Jørnowi Dohrmannowi prokuratura okręgowa zaleciła nałożenie grzywny w wysokości 20 000 DKK zamiast kary pozbawienia wolności, bez stawiania formalnych zarzutów;
- F. mając na uwadze, że Jørn Dohrmann zaprzeczył stawianym mu zarzutom; mając na uwadze, że zdaniem prokuratora krajowego niekonsekwencją byłoby rozstrzygnięcie sprawy w drodze propozycji przyjęcia grzywny pozasądowej;
- G. mając na uwadze, że w celu wszczęcia postępowania przeciwko Jørnowi Dohrmannowi właściwy organ złożył wniosek o uchylenie jego immunitetu;
- H. mając na uwadze, że zgodnie z art. 9 Protokołu nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej posłowie do Parlamentu Europejskiego korzystają na terytorium swojego państwa z immunitetów przyznawanych członkom parlamentu ich państwa;
- I. mając na uwadze, że zgodnie z § 57 akapit 1 duńskiej konstytucji żaden poseł do duńskiego parlamentu nie może być bez zgody tego ostatniego oskarżony lub podlegać jakiegokolwiek karze pozbawienia wolności, chyba że został złapany na gorącym uczynku; mając na uwadze, że przepis ten chroni wyłącznie w przypadku spraw z oskarżenia publicznego, nie zaś spraw z oskarżenia prywatnego; mając na uwadze, że jeżeli sprawę można rozstrzygnąć w drodze propozycji przyjęcia grzywny pozasądowej, zgoda duńskiego parlamentu nie jest wymagana;
- J. mając na uwadze, że zakres immunitetu przyznanego członkom duńskiego parlamentu w istocie odpowiada zakresowi immunitetu przyznanemu posłom do Parlamentu Europejskiego na mocy art. 8 Protokołu nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej; mając na uwadze, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, iż poseł do Parlamentu Europejskiego może skorzystać z immunitetu, jeżeli wyraził opinię w czasie wykonywania obowiązków służbowych, z czego wynika tym samym wymóg związku między wyrażoną opinią a obowiązkami parlamentarnymi; mając na uwadze, że taki związek musi być bezpośredni i oczywisty;
- K. mając na uwadze, że zarzucane czyny nie dotyczą opinii wyrażonych lub głosów oddanych w ramach wykonywania obowiązków posła do Parlamentu Europejskiego w rozumieniu art. 8 Protokołu nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej i w związku z tym nie mają wyraźnego ani bezpośredniego wpływu na wykonywanie przez Jørna Dohrmanna mandatu posła do Parlamentu Europejskiego;
- L. mając na uwadze, że nie ma dowodów na *fumus persecutionis* ani powodów, by je podejrzewać;
1. postanawia uchylić immunitet Jørna Dohrmanna;
 2. zobowiązuje przewodniczącego do niezwłocznego przekazania niniejszej decyzji i sprawozdania właściwej komisji ministrowi sprawiedliwości Królestwa Danii i Jørnowi Dohrmannowi.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

III

(Akty przygotowawcze)

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2019)0222

Powództwa przedstawicielskie w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie powództw przedstawicielskich w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającej dyrektywę 2009/22/WE (COM(2018)0184 – C8-0149/2018 – 2018/0089(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0184),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0149/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez austriacką Radę Federalną oraz szwedzki Parlament, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 20 września 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 10 października 2018 r. ⁽²⁾
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej oraz opinię przedstawioną przez Komisję Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, jak również opinię przedstawioną przez Komisję Transportu i Turystyki (A8-0447/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 66.

⁽²⁾ Dz.U. C 461 z 21.12.2018, s. 232.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2018)0089

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/...w sprawie powództw przedstawicielskich w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylająca dyrektywę 2009/22/WE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Celem niniejszej dyrektywy jest umożliwienie upoważnionym podmiotom **przedstawicielskim** reprezentującym zbiorowy interes konsumentów dochodzenia roszczeń w drodze powództw przedstawicielskich skierowanych przeciwko naruszeniom przepisów prawa Unii. Upoważnione podmioty **przedstawicielskie** powinny mieć możliwość wnoszenia o zaprzestanie lub zakazanie naruszenia, o potwierdzenie, że do naruszenia doszło i dochodzić rekompensaty takiej jak odszkodowanie, **zwrot zapłaconej ceny**, naprawa, **wymiana, usunięcie**, obniżenie ceny **lub rozwiązanie umowy**, zgodnie z prawem krajowym. [Popr. 1]
- (2) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/22/WE ⁽⁴⁾ umożliwiła upoważnionym podmiotom **przedstawicielskim** wytaczanie powództw przedstawicielskich mających na celu przede wszystkim powstrzymanie i zakazanie naruszeń prawa Unii szkodliwych dla zbiorowych interesów konsumentów. Dyrektywa ta jednak w niewystarczającym stopniu uwzględniła wyzwania w zakresie egzekwowania prawa konsumenckiego. W celu wzmocnienia działań odstraszających od bezprawnych praktyk, **zachęcania do stosowania dobrych i odpowiedzialnych praktyk biznesowych** i zmniejszenia szkód ponoszonych przez konsumentów konieczna jest optymalizacja mechanizmu służącego ochronie zbiorowych interesów konsumentów. Ze względu na liczne zmiany w celu zachowania przejrzystości dyrektywę 2009/22/WE należy zastąpić. **Konieczne są działania unijne, na podstawie art. 114 TFUE, służące zapewnieniu zarówno dostępu do wymiaru sprawiedliwości, jak i jej należytego wymierzenia, ponieważ zmniejszy to koszty i obciążenia związane z powództwami indywidualnymi.** [Popr. 2]
- (3) Powództwo przedstawicielskie powinno oferować skuteczny i wydajny sposób ochrony zbiorowych interesów **wszystkich** konsumentów **zarówno przed naruszeniami wewnętrznymi, jak i transgranicznymi**. Powinno ono umożliwiać upoważnionym podmiotom **przedstawicielskim** działanie w celu zapewnienia zgodności z właściwymi przepisami prawa Unii i przewyższanie przeszkód napotykanymi przez konsumentów w powództwach indywidualnych, takich jak niepewność co do swoich praw i dostępnych mechanizmów proceduralnych, **wcześniejsze doświadczenia związane z roszczeniami, które zakończyły się niepowodzeniem, nadmiernie długie postępowania**, psychologiczna niechęć do podjęcia działań oraz niekorzystny stosunek oczekiwanych kosztów do korzyści wynikających z powództwa indywidualnego, **co zwiększy pewność prawa zarówno dla powodów, jak i pozwanych, a także systemu prawnego.** [Popr. 3]

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 66.

⁽²⁾ Dz.U. C 461 z 21.12.2018, s. 232.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 26 Marca 2019.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 110 z 1.5.2009, s. 30.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (4) Ważne jest, aby zapewnić konieczną równowagę pomiędzy dostępem do wymiaru sprawiedliwości a zapewnieniem zabezpieczeń proceduralnych przed nadużywaniem drogi sądowej, które mogłyby niekorzystnie wpłynąć na zdolność przedsiębiorstw do działania na jednolitym rynku. Aby zapobiec nadużywaniu powództw przedstawicielskich, należy unikać takich elementów jak odszkodowania karne i brak ograniczeń w odniesieniu do uprawnienia do wystąpienia z powództwem w imieniu poszkodowanych konsumentów oraz ustanowić jasne zasady co do różnych aspektów proceduralnych, takich jak wyznaczanie upoważnionych podmiotów **przedstawicielskich**, pochodzenie ich środków pieniężnych i rodzaj informacji wymaganych do wsparcia powództwa przedstawicielskiego. ~~Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez wpływu na krajowe zasady dotyczące ponoszenia~~ **Koszty postępowania** powinna **ponosić strona przegrywająca. Jednak sąd nie powinien zasądzać od strony przegrywającej** kosztów ~~postępowania, które były zbędne lub nieproporcjonalne do wartości przedmiotu sporu.~~ [Popr. 4]
- (5) Konsekwencje naruszeń wpływających na zbiorowe interesy konsumentów często mają zakres transgraniczny. Skuteczniejsze i efektywniejsze powództwa przedstawicielskie dostępne w całej Unii powinny zwiększyć poziom zaufania konsumentów do rynku wewnętrznego i zachęcić konsumentów do korzystania ze swoich praw.
- (6) Niniejsza dyrektywa powinna obejmować różne dziedziny, takie jak ochrona danych, usługi finansowe, podróże i turystyka, energia elektryczna, telekomunikacja, **środowisko i środowisko zdrowie**. Powinna ona obejmować naruszenia przepisów prawa Unii chroniących ~~interesów~~ **zbiorowe interesy** konsumentów, niezależnie od tego, czy określani są oni mianem konsumentów czy podróżnych, użytkowników, klientów, inwestorów detalicznych, klientów detalicznych lub inaczej w danej dziedzinie prawa Unii, **a także zbiorowe interesy osób, których dane dotyczą w rozumieniu rozporządzenia o ochronie danych**. W celu zapewnienia odpowiedniej reakcji na naruszenie prawa Unii, którego forma i skala szybko ewoluuje, należy rozważyć, w każdym przypadku przyjmowania nowego aktu Unii mającego znaczenie dla ochrony zbiorowych interesów konsumentów, czy należy dodać go do załącznika do niniejszej dyrektywy w celu objęcia tego aktu jej zakresem. [Popr. 5]
- (6a) *Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu zwalczania mających znaczny wpływ na konsumentów naruszeń przepisów prawa Unii wymienionych w załączniku I. O znacznym wpływie można mówić, gdy dotyczy on dwóch konsumentów.* [Popr. 6]
- (7) Komisja przyjęła wnioski ustawodawcze dotyczące rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 261/2004 ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów oraz rozporządzenia (WE) nr 2027/97 w sprawie odpowiedzialności przewoźnika lotniczego z tytułu przewozu pasażerów i ich bagażu drogą powietrzną, jak i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym. W związku z tym należy przewidzieć, aby rok po wejściu w życie niniejszej dyrektywy Komisja dokonała oceny, czy przepisy unijne w zakresie praw pasażerów korzystających z transportu lotniczego oraz pasażerów w ruchu kolejowym oferują odpowiedni poziom ochrony konsumentów, porównywalny z poziomem oferowanym w niniejszej dyrektywie, oraz wyciągnęła wszelkie konieczne wnioski odnośnie do zakresu stosowania niniejszej dyrektywy.
- (8) Bazując na dyrektywie 2009/22/WE, niniejsza dyrektywa powinna obejmować zarówno krajowe, jak i transgraniczne naruszenia, zwłaszcza kiedy konsumenci, których dotyczy naruszenie, mieszkają w jednym lub kilku państwach członkowskich innych niż państwo członkowskie, w którym siedzibę ma przedsiębiorca naruszający przepisy. Powinna ona również obejmować naruszenia, które zakończyły się przed wszczęciem lub zakończeniem postępowania z powództwa przedstawicielskiego, jako że może być nadal konieczne zapobiegnięcie powtórzeniu praktyki, stwierdzenie, że dana praktyka stanowiła naruszenie i ułatwienie dochodzenia roszczeń konsumenckich.
- (9) Niniejsza dyrektywa nie powinna ustanawiać przepisów prawa prywatnego międzynarodowego w zakresie właściwości sądów, uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych lub obowiązującego prawa. Do powództw przedstawicielskich określonych w niniejszej dyrektywie stosuje się istniejące instrumenty prawa Unii, **zapobiegając wzrostowi występowania zjawiska wyboru sądu ze względu na możliwość korzystniejszego rozstrzygnięcia sprawy (ang. forum-shopping)**. [Popr. 7]
- (9a) *Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na stosowanie przepisów UE dotyczących prawa prywatnego międzynarodowego w sprawach transgranicznych. Do powództw przedstawicielskich określonych w niniejszej dyrektywie zastosowanie mają rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (wersja przekształcona – Bruksela I), rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) oraz rozporządzenie (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II).* [Popr. 8]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (10) Jako że wyłącznie upoważnione podmioty **przedstawicielskie** mogą wytaczać powództwa przedstawicielskie, w celu zapewnienia odpowiedniego reprezentowania zbiorowych interesów konsumentów upoważnione podmioty **przedstawicielskie** powinny spełniać kryteria ustanowione niniejszą dyrektywą. Będą one musiały być w szczególności prawidłowo ustanowione zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego, które **powinno może** obejmować przykładowo wymogi ~~odnośnie do liczby członków, stopnia trwałości lub wymogi przejrzystości~~ dotyczące odpowiednich aspektów ich struktury, takich jak ich statut założycielski, struktura zarządzania, cele i metody pracy. Będą musiały mieć charakter nienastawiony na zysk i mieć uzasadniony interes w zapewnieniu zgodności z odpowiednim prawem Unii. ~~Te kryteria powinny obowiązywać zarówno wcześniej wyznaczone upoważnione podmioty, jak i doraźnie~~ **Ponadto upoważnione podmioty przedstawicielskie muszą być niezależne od podmiotów rynkowych, w tym finansowo.** Upoważnione podmioty, ~~które ustanawia się na potrzeby konkretnego powództwa,~~ **przedstawicielskie muszą również ustanowić procedurę zapobiegania konfliktom interesów. Państwa członkowskie nie narzucają kryteriów wykraczających poza kryteria ustanowione w niniejszej dyrektywie. [Popr. 9]**
- (11) Niezależne instytucje publiczne, a zwłaszcza organizacje konsumenckie, powinny odgrywać aktywną rolę w zapewnieniu przestrzegania odpowiednich przepisów prawa Unii i uznaje się je wszystkie za właściwe do pełnienia funkcji upoważnionych podmiotów. Jako że podmioty te mają dostęp do różnych źródeł informacji dotyczących praktyk przedsiębiorców stosowanych wobec konsumentów i mają różne priorytety w zakresie swojej działalności, państwa członkowskie powinny mieć swobodę decydowania o rodzajów środków, których zastosowania każdy z tych upoważnionych podmiotów może dochodzić w drodze powództw przedstawicielskich.
- (12) Jako że zarówno procedury sądowe, jak i administracyjne mogą być w sposób sprawny i skuteczny wykorzystane do ochrony zbiorowych interesów konsumentów, w gestii państw członkowskich pozostawiono decyzję, czy powództwo przedstawicielskie można wytoczyć w drodze postępowania sądowego lub administracyjnego, lub obu, w zależności od danej dziedziny prawa lub danego sektora gospodarki. Pozostaje to bez uszczerbku dla prawa do skutecznego środka prawnego na mocy art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, przy czym państwa członkowskie zapewniają, aby konsumenci i przedsiębiorstwa mieli prawo do skutecznego środka prawnego na drodze sądowej w stosunku do jakiegokolwiek decyzji administracyjnej podjętej zgodnie z przepisami krajowymi wdrażającymi niniejszą dyrektywę. Obejmuje to możliwość stron do uzyskania decyzji ustanawiającej zawieszenie wykonania decyzji będącej przedmiotem sporu, zgodnie z prawem krajowym.
- (13) Aby zwiększyć skuteczność proceduralną powództw przedstawicielskich, upoważnione podmioty powinny mieć możliwość dochodzenia zastosowania różnych środków w ramach jednego powództwa przedstawicielskiego lub w ramach odrębnych powództw przedstawicielskich. Te środki powinny obejmować środki tymczasowe powstrzymujące bieżącą praktykę lub zakazujące praktyki w przypadku, kiedy praktyki nie stosowano, lecz istnieje ryzyko, że wyrządziłaby ona konsumentom poważną lub nieodwracalną szkodę, środki stwierdzające, że dana praktyka stanowi naruszenie prawa i, w stosownych przypadkach, powstrzymujące lub zakazujące praktyki w przyszłości, jak i środki eliminujące utrzymujące się skutki naruszenia, w tym rekompensatę. Jeżeli dochodzi się ich w ramach jednego powództwa, upoważnione podmioty powinny mieć możliwość dochodzenia zastosowania wszystkich właściwych środków w chwili wytaczania powództwa lub najpierw dochodzić wydania właściwego nakazu zaprzestania szkodliwych praktyk, a następnie, w stosownych przypadkach, nakazu rekompensaty.
- (14) Nakazy zaprzestania szkodliwych praktyk mają na celu ochronę zbiorowych interesów konsumentów niezależnie od jakiegokolwiek rzeczywistej straty lub szkody poniesionej przez indywidualnych konsumentów. Nakazy zaprzestania szkodliwych praktyk mogą nakładać na przedsiębiorców obowiązek podjęcia konkretnych działań, takich jak przekazanie konsumentom informacji wcześniej pominiętych z naruszeniem obowiązków prawnych. Decyzje stwierdzające, że dana praktyka stanowi naruszenie nie powinny zależeć od tego, czy praktykę stosowano umyślnie czy przez zaniechanie.
- (15) Upoważniony podmiot wytaczający powództwo przedstawicielskie na mocy niniejszej dyrektywy powinien być stroną postępowania. Konsumenti, których dotyczy naruszenie, powinni ~~mieć odpowiednie szanse skorzystania z~~ **dysonować odpowiednimi informacjami dotyczącymi** właściwych wyników powództwa przedstawicielskiego **i możliwości skorzystania z nich.** Nakazy zaprzestania szkodliwych praktyk wydane na mocy niniejszej dyrektywy powinny pozostawać bez uszczerbku dla powództw indywidualnych wytaczanych przez konsumentów poszkodowanych w wyniku danej praktyki. **[Popr. 10]**

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (16) Upoważnione podmioty **przedstawicielskie** powinny mieć możliwość dochodzenia zastosowania środków mających na celu eliminację utrzymujących się skutków naruszenia. Środki te powinny przybierać formę nakazu rekompensaty zobowiązującego przedsiębiorcę do zapewnienia między innymi odszkodowania, naprawy, wymiany, **usunięcia**, obniżki ceny, rozwiązania umowy lub zwrotu poniesionych kosztów, w zależności od przypadku i zgodnie z prawem krajowym. [Popr. 11]
- (17) Wysokość odszkodowania przyznanego poszkodowanym konsumentom w sytuacji wystąpienia szkody zbiorowej nie powinna przekraczać kwoty należnej od przedsiębiorcy zgodnie z obowiązującym prawem krajowym lub unijnym, tak aby pokryć poniesioną przez nich rzeczywistą szkodę. W szczególności należy unikać stosowania odszkodowań karnych, prowadzących do przyznania stronie występującej z roszczeniem nadmiernego odszkodowania z tytułu poniesionej szkody.
- (18) Państwa członkowskie ~~mogą~~ **powinny** wymagać od upoważnionych podmiotów **przedstawicielskich** udzielenia wystarczających informacji w celu wsparcia powództwa przedstawicielskiego o rekompensatę, w tym opisu grupy konsumentów, których dotyczy dane naruszenie, oraz kwestii w zakresie stanu faktycznego i prawa, które mają być rozstrzygnięte w drodze powództwa przedstawicielskiego. Upoważniony podmiot nie powinien mieć obowiązku indywidualnego zidentyfikowania wszystkich konsumentów, których dotyczy naruszenie, aby wytoczyć powództwo. W powództwach przedstawicielskich w zakresie dochodzenia roszczeń sąd lub organ administracyjny powinien na jak najwcześniejszym etapie postępowania zweryfikować, czy dana sprawa nadaje się do wniesienia w trybie powództwa przedstawicielskiego, uwzględniając charakter naruszenia oraz cechy charakterystyczne szkód poniesionych przez zainteresowanych konsumentów. **W szczególności roszczenia powinny być możliwe do ustalenia i jednolite, a środki, których zastosowania się dochodzi, mieć element wspólny, ponadto ustalenia z osobą trzecią dotyczące finansowania upoważnionego podmiotu powinny być przejrzyste i wolne od konfliktu interesów. Państwa członkowskie powinny również zapewnić, aby sąd lub organ administracyjny był uprawniony do odrzucenia wyraźnie bezzasadnych spraw na możliwie najwcześniejszym etapie postępowania.** [Popr. 12]
- (19) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość decydowania, czy ich sąd lub organ krajowy, przed którym toczy się powództwo przedstawicielskie o rekompensatę, może wyjątkowo wydać zamiast nakazu rekompensaty decyzję deklaratoryjną w sprawie odpowiedzialności przedsiębiorcy w stosunku do konsumentów poszkodowanych w wyniku naruszenia, na którą indywidualni konsumenci mogliby się bezpośrednio powoływać w kolejnych powództwach o rekompensatę. Ta możliwość powinna być zarezerwowana dla należycie uzasadnionych przypadków, w których określenie ilościowe indywidualnej rekompensaty przynależnej każdemu z konsumentów, których dotyczy powództwo przedstawicielskie, jest skomplikowane i dokonanie takiego określenia w ramach powództwa przedstawicielskiego byłoby nieefektywne. Decyzji deklaratoryjnych nie powinno się wydawać w sytuacjach nieskomplikowanych, a zwłaszcza wtedy, kiedy zainteresowanych konsumentów można zidentyfikować i ponieśli oni porównywalną szkodę w odniesieniu do okresu czasu lub zakupu. Podobnie, decyzji deklaratoryjnych nie powinno się wydawać, jeżeli kwota straty poniesionej przez każdego z indywidualnych konsumentów jest na tyle mała, że jest mało prawdopodobne, aby indywidualni klienci dochodzili roszczeń indywidualnie. Sąd lub organ krajowy powinien należycie uzasadnić zastosowanie decyzji deklaratoryjnej zamiast nakazu rekompensaty w danej sprawie. [Popr. 13]
- (20) W przypadku gdy konsumentów, których dotknęła ta sama praktyka, można zidentyfikować i ponieśli oni porównywalną szkodę w odniesieniu do okresu czasu lub zakupu, tak jak w przypadku długoterminowych umów konsumenckich, sąd lub organ administracyjny może wyraźnie określić grupę konsumentów, których dotyczy naruszenie, w toku postępowania z powództwa przedstawicielskiego. Sąd lub organ administracyjny mógłby w szczególności poprosić przedsiębiorcę naruszającego przepisy o udzielenie stosownych informacji, takich jak tożsamość konsumentów i czas stosowania praktyki. Ze względu na praktyczność i efektywność w tych przypadkach państwa członkowskie, zgodnie z przepisami krajowymi, mogłyby wziąć pod uwagę zapewnienie konsumentom możliwości osiągnięcia bezpośrednich korzyści z wydanego nakazu rekompensaty bez konieczności uzyskania od nich indywidualnego upoważnienia przed wydaniem nakazu rekompensaty. [Popr. 14]
- (21) W sprawach o niskiej wartości jest mało prawdopodobne, że większość konsumentów podejmie działania w celu egzekwowania swoich praw, jako że nakład pracy i kosztów przeważałyby nad indywidualnymi korzyściami. Jeżeli jednak ta sama praktyka dotyczy wielu konsumentów, łączna strata może być znaczna. W takich przypadkach sąd lub organ może uznać, że zwrócenie środków pieniężnych zainteresowanym konsumentom jest nieproporcjonalne, na przykład dlatego, że jest to zbyt uciążliwe lub niewykonalne w praktyce. W związku z tym byłoby lepiej, aby środki pieniężne otrzymane w ramach rekompensaty w drodze powództw przedstawicielskich służyły ochronie zbiorowych interesów konsumentów i powinny być przekazane na stosowny cel publiczny, taki jak fundusz pomocy prawnej dla konsumentów, kampanie informacyjne lub ruchy konsumenckie. [Popr. 15]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (22) Zastosowania środków mających na celu eliminację utrzymujących się skutków naruszenia można dochodzić wyłącznie w oparciu o decyzję kończącą postępowanie w sprawie stwierdzającą naruszenie prawa Unii objęte zakresem zastosowania niniejszej dyrektywy, szkodzące zbiorowym interesom konsumentów, w tym nakaz zaprzestania szkodliwych praktyk kończący postępowanie w sprawie wydany w ramach powództwa przedstawicielskiego. Zastosowania środków mających na celu eliminację utrzymujących się skutków naruszenia można dochodzić zwłaszcza w oparciu o kończące postępowanie w sprawie decyzje sądu lub organu administracyjnego w kontekście działań egzekucyjnych uregulowanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 ⁽⁵⁾.
- (23) W niniejszej dyrektywie przewidziano mechanizm proceduralny, który nie wpływa na uregulowania ustanawiające prawa materialne konsumentów do umownych i pozaumownych środków prawnych, w przypadku gdy ich interesy ucierpiały w wyniku naruszenia, takie jak prawo do odszkodowania, rozwiązania umowy, zwrotu kosztów, wymiany, **usunięcia**, naprawy lub obniżenia ceny. Powództwo przedstawicielskie o rekompensatę na mocy niniejszej dyrektywy można wytoczyć wyłącznie w przypadku, gdy prawo Unii lub prawo krajowe przewiduje takie prawa materialne. [Popr. 16]
- (24) Niniejsza dyrektywa **ma na celu minimalną harmonizację** i nie zastępuje istniejących krajowych mechanizmów dochodzenia roszczeń zbiorowych. Uwzględniając tradycje prawne państw członkowskich, pozostawiono w ich gestii decyzję, czy powództwo przedstawicielskie określone w niniejszej dyrektywie włączyć w obecny lub przyszły mechanizm zbiorowego dochodzenia roszczeń czy ustanowić je jako alternatywę dla tych mechanizmów, o ile mechanizm krajowy spełnia uwarunkowania określone w niniejszej dyrektywie. **Nie uniemożliwia to państwu członkowskim utrzymania istniejących ram, ani nie zobowiązuje państw członkowskich do ich zmiany. Państwa członkowskie będą miały możliwość wdrożenia przepisów przewidzianych w niniejszej dyrektywie w ich własnych systemach zbiorowego dochodzenia roszczeń lub ich wdrożenia w ramach odrębnej procedury.** [Popr. 17]
- (25) Upoważnione podmioty **przedstawicielskie** powinny zapewnić pełną przejrzystość w odniesieniu do źródła finansowania swojej działalności ogólnie oraz w związku z finansowaniem konkretnego powództwa przedstawicielskiego o rekompensatę, aby umożliwić sądom i organom administracyjnym ocenę, czy nie ma konfliktu interesów pomiędzy osobą trzecią uczestniczącą w finansowaniu a upoważnionym podmiotem i aby uniknąć ryzyka nadużywania drogi sądowej oraz ocenić, czy ~~finansująca osoba trzecia~~ **upoważniony podmiot** posiada wystarczające środki do **reprezentowania najlepszych interesów zainteresowanych konsumentów oraz** pokrycia ~~swoich zobowiązań finansowych wobec upoważnionego podmiotu~~ **wszystkich niezbędnych kosztów prawnych w razie przegrania powództwa.** Informacje, których upoważniony podmiot udziela sądowi lub organowi administracyjnemu nadzorującemu powództwo przedstawicielskie **na najwcześniejszym etapie postępowania**, powinny umożliwiać mu ocenę, czy **jakakolwiek** osoba trzecia może wywierać wpływ na decyzje proceduralne upoważnionego podmiotu **ogólnie i** w kontekście powództwa przedstawicielskiego, w tym w zakresie ugód, i czy finansuje powództwo przedstawicielskie o rekompensatę skierowane przeciwko pozwanemu, który jest konkurentem dla podmiotu, od którego pochodzą środki finansowe, lub przeciwko pozwanemu, od którego podmiot, od którego pochodzą środki finansowe, jest zależny. W przypadku potwierdzenia którejkolwiek z tych okoliczności sąd lub organ administracyjny **powinien musi** być uprawniony do nakazania upoważnionemu podmiotowi odmówienia przyjęcia danych środków finansowych oraz w stosownych przypadkach do odrzucenia legitymacji upoważnionego podmiotu w określonym przypadku. **Państwa członkowskie powinny uniemożliwiać kancelariom prawnym ustanawianie upoważnionych podmiotów przedstawicielskich. Finansowanie pośrednie powództwa poprzez darowizny, w tym darowizny przedsiębiorców w ramach inicjatyw w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, kwalifikuje się do finansowania przez osoby trzecie, pod warunkiem że spełnia wymogi przejrzystości, niezależności i braku konfliktu interesów wymienione w art. 4 i art. 7.** [Popr. 18]
- (26) Przed wytoczeniem powództwa przedstawicielskiego oraz na dowolnym etapie powództwa przedstawicielskiego powinno się zachęcać do zawierania zbiorowych ugód pozasądowych, **jak np. mediacji**, mających na celu zapewnienie rekompensaty poszkodowanym konsumentom. [Popr. 19]
- (27) Państwa członkowskie mogą wprowadzić przepis, zgodnie z którym upoważniony podmiot i przedsiębiorca zawierający ugodę w sprawie rekompensaty dla konsumentów, których dotyczy domniemana nielegalna praktyka tego przedsiębiorcy, mogą wspólnie wystąpić do sądu lub organu administracyjnego o zatwierdzenie tej ugody. Taki wniosek powinien zostać przyjęty przez sąd lub organ administracyjny tylko wtedy, jeżeli w sprawie tej samej praktyki nie toczy się inne postępowanie z powództwa przedstawicielskiego. Właściwy sąd lub organ administracyjny zatwierdzający taką ugodę zbiorową musi wziąć pod uwagę interesy i prawa wszystkich zainteresowanych stron, w tym indywidualnych konsumentów. ~~Zainteresowani indywidualni konsumenci powinni mieć możliwość akceptacji lub odrzucenia związania się taką ugodą.~~ **Ugody powinny być ostateczne i wiążące dla wszystkich stron.** [Popr. 20]

(5) Dz.U. L 345 z 27.12.2017.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (28) Sąd i organ administracyjny powinny być uprawnione do zachęcenia przedsiębiorcy nieprzestrzegającego przepisów i uprawnionego podmiotu, który wytoczył powództwo przedstawicielskie, do podjęcia negocjacji mających na celu zawarcie ugody w sprawie rekompensaty, która miałaby być zapewniona zainteresowanym konsumentom. W decyzji, czy należy zachęcić strony do rozwiązania sporu na drodze pozasądowej, powinno się wziąć pod uwagę rodzaj naruszenia, którego dotyczy powództwo, cechy charakterystyczne zainteresowanych konsumentów, możliwy rodzaj rekompensaty do zaoferowania oraz chęć stron do rozwiązania sporu, jak i czas trwania postępowania.
- (29) ~~W celu ułatwienia indywidualnym konsumentom dochodzenia rekompensaty w oparciu o decyzje deklaratoryjne kończące postępowanie w sprawie, które to decyzje dotyczą odpowiedzialności przedsiębiorcy w stosunku do konsumentów poszkodowanych w wyniku naruszenia wydane w ramach powództwa przedstawicielskiego, sąd lub organ administracyjny, który wydał decyzję, powinien być uprawniony do zażądania od uprawnionego podmiotu i przedsiębiorcy zawarcia ugody zbiorowej. [Popr. 21]~~
- (30) ~~Jakakolwiek ugoda pozasądowa zawarta w kontekście powództwa przedstawicielskiego lub w oparciu o decyzję deklaratoryjną kończąca postępowanie w sprawie powinna być zatwierdzona przez właściwy sąd lub organ administracyjny w celu zapewnienia jej legalności i uczciwości, z uwzględnieniem interesów i praw wszystkich zainteresowanych stron. Zainteresowani indywidualni konsumenci powinni mieć możliwość akceptacji lub odrzucenia związania się taką ugodą. Ugody są wiążące dla wszystkich stron, z zastrzeżeniem wszelkich dodatkowych praw do dochodzenia roszczeń, które mogą przysługiwać zainteresowanym konsumentom zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym. [Popr. 22]~~
- (31) Zapewnienie, aby konsumenci byli poinformowani o powództwie przedstawicielskim, jest kluczowe dla jego powodzenia. Konsumenci powinni być informowani o toczącym się postępowaniu z powództwa przedstawicielskiego, fakcie, że praktykę przedsiębiorcy uznano za naruszenie prawa, swoich prawach po stwierdzeniu naruszenia i jakichkolwiek kolejnych krokach do podjęcia przez zainteresowanych konsumentów, zwłaszcza w zakresie uzyskania rekompensaty. Ryzyko reputacyjne związane z rozpowszechnianiem informacji na temat naruszenia jest również istotne dla odstraszenia przedsiębiorców naruszających prawa konsumentów.
- (32) Aby zapewnić ich skuteczność, informacje powinny być odpowiednie i proporcjonalne do okoliczności sprawy. ~~Przedsiębiorca naruszający przepisy powinien odpowiednio poinformować Państwa członkowskie~~ **powinny zapewnić, aby sąd lub organ administracyjny mógł wymagać od strony, która przegrała, odpowiedniego poinformowania** wszystkich zainteresowanych konsumentów o ~~nakazie zaprzestania~~ **decyzji w sprawie** szkodliwych praktyk oraz ~~nakazie rekompensaty kończących postępowanie w sprawie~~ **wydanej** w ramach powództwa przedstawicielskiego, ~~jak i ugodzie a od obu stron – w przypadku ugody zatwierdzonej przez sąd lub organ administracyjny.~~ Takich informacji można udzielić na przykład na stronie internetowej przedsiębiorcy, w mediach społecznościowych, na internetowych platformach handlowych lub w popularnych gazetach, w tym tych, których dystrybucję przeprowadza się wyłącznie za pośrednictwem elektronicznych środków komunikacji. Jeżeli to możliwe, konsumenci powinni być informowani indywidualnie w drodze pism elektronicznych oraz papierowych. Na stosowne żądanie informacje te powinny być przekazane w formatach dostępnych dla osób niepełnosprawnych. **Koszty informowania konsumentów ponosi strona przegrująca.** [Popr. 23]
- (32a) **Należy zachęcać państwa członkowskie do utworzenia bezpłatnego krajowego rejestru powództw przedstawicielskich, co mogłoby jeszcze bardziej zwiększyć wymogi w zakresie przejrzystości.** [Popr. 24]
- (33) W celu zwiększenia pewności prawa, uniknięcia niespójności w stosowaniu prawa Unii i zwiększenia skuteczności oraz efektywności proceduralnej powództw przedstawicielskich i możliwych powództw następczych o rekompensatę stwierdzenie naruszenia **lub braku naruszenia** ustalonego w decyzji kończącej postępowanie w sprawie, w tym w nakazie zaprzestania szkodliwych praktyk kończącym postępowanie w sprawie ~~wydanym na mocy niniejszej dyrektywy, wydanej przez organ administracyjny lub sąd, nie powinno być przedmiotem kolejnych powództw związanych z tym samym naruszeniem przez tego samego przedsiębiorcę w odniesieniu do charakteru naruszenia oraz jego przedmiotowego, podmiotowego, czasowego i terytorialnego zakresu stosowania ustanowionego w tej decyzji kończącej postępowanie w sprawie.~~ **wiążące dla wszystkich stron, które uczestniczyły w powództwie przedstawicielskim. Decyzja kończąca postępowanie powinna pozostawać bez uszczerbku dla wszelkich dodatkowych praw do dochodzenia roszczeń, które mogą przysługiwać zainteresowanym konsumentom zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym. Odszkodowanie uzyskane w drodze ugody powinno być również wiążące w sprawach dotyczących tej samej praktyki, tego samego przedsiębiorcy i tego samego konsumenta.** W przypadku gdy powództwo, w którym dochodzi się zastosowania środków eliminujących utrzymujące się skutki naruszenia, w tym rekompensaty, wytaczane jest w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, w którym wydano decyzję kończąca postępowanie w sprawie stwierdzającą dane naruszenie **lub jego brak**, decyzja ta powinna stanowić ~~domniemanie wzruszalne~~, **dowód**, że do naruszenia doszło **lub nie w powiązanych sprawach.** **Państwa członkowskie zapewniają, aby ostateczna decyzja sądu jednego państwa członkowskiego stwierdzająca istnienie lub brak naruszenia w odniesieniu do wszelkich innych działań mających na celu dochodzenie roszczeń przed ich sądami krajowymi w innym państwie członkowskim przeciwko temu samemu przedsiębiorcy za to samo naruszenie przepisów uznawana była za domniemanie wzruszalne.** [Popr. 25]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (34) Państwa członkowskie powinny zapewnić, by indywidualne powództwa o rekompensatę mogły być oparte na decyzjach deklaracyjnych kończących postępowanie w sprawie wydanych w ramach powództwa przedstawicielskiego. Takie powództwa powinny być dostępne w ramach przyspieszonych procedur i procedur uproszczonych.
- (35) Powództwa o rekompensatę na podstawie stwierdzenia naruszenia w drodze kończącego postępowanie w sprawie nakazu zaprzestania szkodliwych praktyk lub kończącej postępowanie w sprawie decyzji deklaracyjnej dotyczącej **dotyczącego** odpowiedzialności przedsiębiorcy wobec poszkodowanych konsumentów na mocy niniejszej dyrektywy nie powinny być utrudniane przepisami krajowymi lub terminami przedawnienia. Wystąpienie z powództwem przedstawicielskim skutkuje zawieszeniem lub przerwaniem biegu terminów przedawnienia dla jakichkolwiek powództw o rekompensatę dla konsumentów, których dotyczy powództwo. [Popr. 26]
- (36) Do powództw przedstawicielskich, w których dochodzi się wydania nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk, powinno zastosować się tryb pilny. Do nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk ze skutkiem tymczasowym powinno się zawsze stosować tryb przyspieszony w celu zapobiegnięcia jakiegokolwiek dalszej szkodzi powodowanej naruszeniem.
- (37) Środki dowodowe są istotne dla stwierdzenia, czy dana praktyka stanowi naruszenie prawa, czy istnieje ryzyko powtórzenia, ustalenia tożsamości konsumentów, których dotyczy naruszenie, decydowania o rekompensacie i odpowiednim poinformowaniu konsumentów, których dotyczy powództwo przedstawicielskie, o toczącym się postępowaniu oraz jego ostatecznych wynikach. Niemniej jednak relacje między przedsiębiorcami i konsumentami charakteryzują się asymetrią informacji, a niezbędne informacje mogą znajdować się w posiadaniu wyłącznie przedsiębiorcy, sprawiając, że nie są one dostępne dla upoważnionego podmiotu. Upoważnione podmioty powinny zatem mieć prawo do wniesienia do właściwego sądu lub organu administracyjnego o ujawnienie przez przedsiębiorcę środków dowodowych istotnych dla ich roszczenia lub potrzebnych do odpowiedniego poinformowania zainteresowanych konsumentów o powództwie przedstawicielskim, bez konieczności określania przez nich poszczególnych środków dowodowych. Potrzeba, zakres i proporcjonalność takiego ujawnienia powinny zostać poddane dokładnej ocenie sądu lub organu administracyjnego nadzorującego powództwo przedstawicielskie z uwzględnieniem ochrony uzasadnionych interesów osób trzecich i zgodnie z obowiązującymi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi poufności.
- (38) W celu zapewnienia skuteczności powództw przedstawicielskich przedsiębiorcom naruszającym przepisy powinny grozić skuteczne, zniechęcające i proporcjonalne sankcje za niestosowanie się do decyzji kończącej postępowanie w sprawie wydanej w ramach powództwa przedstawicielskiego.
- (39) Biorąc pod uwagę fakt, że powództwa przedstawicielskie służą realizacji celu w interesie publicznym poprzez ochronę zbiorowych interesów konsumentów, państwa członkowskie powinny zapewnić, by upoważnione podmioty **przedstawicielskie** nie rezygnowały z wytaczania powództw przedstawicielskich na mocy niniejszej dyrektywy ze względu na koszty związane z postępowaniem. **Jednakże, z zastrzeżeniem odpowiednich warunków określonych w przepisach krajowych, powinno pozostawać to bez uszczerbku dla faktu, że strona, która przegrała powództwo przedstawicielskie, zwraca niezbędne koszty prawne poniesione przez stronę wygrywającą (zasada „przegrywający płaci”). Sąd lub organ administracyjny nie powinien jednak zasądzać od strony przegrywającej kosztów, które były zbędne lub nieproporcjonalne do wartości przedmiotu sporu.** [Popr. 27]
- (39a) *Państwa członkowskie powinny zapewnić, by unikać wypłacania honorarium za pomyślny wynik sprawy oraz by wynagrodzenia prawników i metoda ich obliczania nie stanowiły zachęty do prowadzenia postępowań sądowych, które są zbędne z punktu widzenia interesów konsumentów lub którejkolwiek z zainteresowanych stron i uniemożliwiłyby konsumentom pełne korzystanie z powództwa przedstawicielskiego. Państwa członkowskie, które zezwalają na wypłatę honorariów w przypadku wygrania sprawy, powinny zapewniać, by takie opłaty nie uniemożliwiały uzyskania pełnego odszkodowania przez konsumentów.* [Popr. 28]
- (40) Współpraca i wymiana informacji, **dobrych praktyk i doświadczeń** między upoważnionymi podmiotami **przedstawicielskimi** z poszczególnych państw członkowskich okazała się użyteczna w przypadku naruszeń transgranicznych. Konieczne jest kontynuowanie środków do budowania potencjału oraz rozszerzanie współpracy na większą liczbę upoważnionych podmiotów **przedstawicielskich** w całej Unii w celu zwiększenia wykorzystania powództw przedstawicielskich o konsekwencjach transgranicznych. [Popr. 29]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (41) W celu skutecznego zwalczania naruszeń o konsekwencjach transgranicznych powinno zapewnić się wzajemne uznawanie legitymacji procesowej upoważnionych podmiotów wyznaczonych w jednym państwie członkowskim do wytaczania powództw przedstawicielskich w innym państwie członkowskim. Ponadto upoważnione podmioty z różnych państw członkowskich powinny mieć możliwość połączenia sił w ramach jednego powództwa przedstawicielskiego przed jednym właściwym forum zgodnie z odpowiednimi przepisami dotyczącymi właściwości sądów. Ze względu na efektywność i skuteczność jeden upoważniony podmiot powinien mieć możliwość wytaczania powództwa przedstawicielskiego w imieniu innych upoważnionych podmiotów reprezentujących konsumentów z różnych państw członkowskich.
- (41a) **W celu zbadania możliwości ustanowienia na szczeblu Unii procedury dla transgranicznych powództw przedstawicielskich Komisja powinna ocenić możliwość powołania Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich ds. zbiorowego dochodzenia roszczeń.** [Popr. 30]
- (42) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W związku z tym niniejsza dyrektywa powinna być interpretowana i stosowana zgodnie z tymi prawami i zasadami, w tym dotyczącymi prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu oraz prawa do obrony.
- (43) W odniesieniu do prawa ochrony środowiska, niniejsza dyrektywa uwzględnia przepisy Konwencji EKG ONZ o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska („Konwencja z Aarhus”).
- (44) Cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie ustanowienie mechanizmu powództwa przedstawicielskiego w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów, co ma zapewnić wysoki poziom ochrony konsumentów w całej Unii, oraz należyte funkcjonowanie rynku wewnętrznego, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający w drodze działań wyłącznie ze strony państw członkowskich, natomiast ze względu na konsekwencje transgraniczne powództw przedstawicielskich możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii. Unia może zatem podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (45) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną z dnia 28 września 2011 r. państw członkowskich i Komisji dotyczącą dokumentów wyjaśniających⁽⁶⁾ w uzasadnionych przypadkach państwa członkowskie zobowiązują się do złożenia wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji co najmniej jednego dokumentu wyjaśniającego związek między elementami dyrektywy i odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy prawodawca uznał, że złożenie takich dokumentów jest uzasadnione.
- (46) Należy przewidzieć zasady zastosowania czasowego niniejszej dyrektywy.
- (47) Należy zatem uchylić dyrektywę 2009/22/WE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Rozdział 1

Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Artykuł 1

Przedmiot

1. W niniejszej dyrektywie określono uregulowania umożliwiające upoważnionym podmiotom **przedstawicielskim** dochodzenie roszczeń w drodze powództw przedstawicielskich mających na celu ochronę zbiorowych interesów konsumentów, **a co za tym idzie w szczególności osiągnięcie i zapewnienie wysokiego poziomu ochrony i dostępu do wymiaru sprawiedliwości**, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiednich zabezpieczeń służących uniknięciu nadużywania drogi sądowej. [Popr. 31]

⁽⁶⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. Niniejsza dyrektywa nie stanowi przeszkody dla państw członkowskich do przyjęcia lub utrzymania w mocy przepisów przewidujących przyznanie upoważnionym podmiotom **przedstawicielskim** lub ~~innym osobom~~ **organom publicznym** innych środków proceduralnych do wnoszenia powództw mających na celu ochronę zbiorowych interesów konsumentów na poziomie krajowym. **Wdrożenie niniejszej dyrektywy w żadnym wypadku nie stanowi podstawy do ograniczenia ochrony konsumentów w dziedzinach objętych zakresem prawa Unii.** [Popr. 32]

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu zwalczania **mających znaczny wpływ na konsumentów** naruszeń przepisów prawa Unii wymienionych w załączniku I dokonywanych przez przedsiębiorców, i które ~~szkodzą lub mogą szkodzić zbiorowym interesom~~ **to powództwa chronią zbiorowe interesy konsumentów**. Ma ona zastosowanie do naruszeń krajowych i transgranicznych, w tym w przypadku gdy naruszeń zaprzestano przed rozpoczęciem postępowania z powództwa przedstawicielskiego lub przed zakończeniem takiego postępowania. [Popr. 33]

2. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na uregulowania ustanawiające umowne i pozaumowne środki prawne dostępne dla konsumentów za takie naruszenia na mocy przepisów prawa Unii lub prawa krajowego.

3. Niniejsza dyrektywa ~~pozostaje bez uszczerbku dla~~ **nie narusza** unijnych przepisów w dziedzinie prawa prywatnego międzynarodowego, zwłaszcza przepisów dotyczących jurysdykcji sądów **uznawania i wykonywania wyroków w sprawach cywilnych i handlowych** oraz **przepisów dotyczących** prawa właściwego **dla zobowiązań umownych i pozaumownych, które mają zastosowanie do powództw przedstawicielskich określonych w niniejszej dyrektywie.** [Popr. 34]

3a. Niniejsza dyrektywa nie narusza innych form mechanizmów odwoławczych przewidzianych w prawie krajowym. [Popr. 35]

3b. Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej i Europejskiej konwencji praw człowieka, a w szczególności z prawem do sprawiedliwego i bezstronnego procesu sądowego oraz prawem do skutecznego środka prawnego. [Popr. 36]

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „konsument” oznacza osobę fizyczną, która działa w celach innych niż jej działalność handlowa, gospodarcza, rzemieślnicza lub związana z wykonywaniem wolnego zawodu;
- 1a) **„organizacja konsumencka” oznacza każdą grupę, której celem jest ochrona interesów konsumentów przed nielegalnymi działaniami lub zaniechaniami przedsiębiorców;** [Popr. 37]
- 2) „przedsiębiorca” oznacza osobę fizyczną lub prawną – niezależnie od tego, czy jest to podmiot prywatny czy publiczny – która działa **w charakterze cywilnym zgodnie z przepisami prawa cywilnego**, w tym za pośrednictwem innej osoby działającej w jej imieniu lub na jej rzecz, w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu; [Popr. 38]
- 3) „zbiorowe interesy konsumentów” oznaczają interesy pewnej liczby konsumentów **lub osób, których dane dotyczą w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2016/679 (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);** [Popr. 39]
- 4) „powództwo przedstawicielskie” oznacza powództwo w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów, którego stroną nie są zainteresowani konsumenci;
- 5) „praktyka” oznacza jakiegokolwiek działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- 6) „decyzja kończąca postępowanie w sprawie” oznacza decyzję sądu państwa członkowskiego, od której nie można lub już nie można się odwołać, albo decyzję organu administracyjnego, która nie może już podlegać kontroli sądowej;

6a) „prawo konsumenckie” oznacza prawo Unii i prawo krajowe przyjęte w celu ochrony konsumentów. [Popr. 40]

Rozdział 2

Powództwa przedstawicielskie

Artykuł 4

Upoważnione podmioty **przedstawicielskie** [Popr. 41]

~~1. Państwa członkowskie zapewniają, by powództwa przedstawicielskie mogły być wytaczane przez upoważnione podmioty wyznaczone na ich wniosek wcześniej przez państwa członkowskie do tego celu i umieszczone w publicznie dostępnym wykazie. Państwa członkowskie lub ich sądy wyznaczają na swoim terytorium co najmniej jeden upoważniony podmiot przedstawicielski do celów wytaczania powództw przedstawicielskich w rozumieniu art. 3 ust. 4.~~

Państwa członkowskie wyznaczają dany podmiot na upoważniony podmiot **przedstawicielski**, jeżeli spełnia on **wszystkie** następujące kryteria: [Popr. 42]

- a) jest prawidłowo ustanowiony zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego;
 - b) ~~ma uzasadniony interes jego statut lub inny odpowiedni dokument dotyczący zarządzania oraz jego ciągła działalność na rzecz obrony i ochrony konsumentów dowodzą posiadania uzasadnionego interesu~~ w zapewnieniu przestrzegania przepisów prawa Unii objętych zakresem niniejszej dyrektywy; [Popr. 43]
 - c) ma charakter nienastawiony na osiągnięcie zysku;
- ca) *działa w sposób niezależny od innych podmiotów lub osób innych niż konsumenci, które mogą mieć interes gospodarczy związany z wynikiem powództw przedstawicielskich, zwłaszcza podmiotów rynkowych;* [Popr. 44]
- cb) *nie zawiera porozumień finansowych ze skarżącymi kancelariami prawnymi poza zwykłą umową o świadczenie usług;* [Popr. 45]
- cc) *ustanowił wewnętrzne procedury służące zapobieganiu konfliktowi interesów między nim samym a osobami uczestniczącymi w jego finansowaniu.* [Popr. 46]

Państwa członkowskie stanowią przepisy przewidujące, że upoważnione podmioty przedstawicielskie ujawniają publicznie, za pomocą odpowiednich środków, np. na swojej stronie internetowej przy użyciu prostego i zrozumiałego języka, sposób ich finansowania, strukturę organizacyjną i strukturę zarządzania, cel i metody pracy, a także działalność.

Państwa członkowskie dokonują regularnej oceny, czy upoważniony podmiot **przedstawicielski** wciąż spełnia powyższe kryteria. Państwa członkowskie zapewniają, by upoważnione podmioty **przedstawicielskie** traciły swój status na mocy niniejszej dyrektywy, jeżeli przestaną spełniać przynajmniej jedno kryterium wymienione w ust.1.

Państwa członkowskie sporządzają wykaz podmiotów przedstawicielskich spełniających kryteria wymienione w ust. 1 i podają go do wiadomości publicznej. Przekazują wykaz Komisji i uaktualniają go w razie potrzeby.

Komisja publikuje wykaz podmiotów przedstawicielskich otrzymany od państw członkowskich na publicznie dostępnym portalu internetowym. [Popr. 47]

1a. **Państwa członkowskie mogą postanowić, że organy publiczne już wyznaczone przed wejściem w życie niniejszej dyrektywy zgodnie z prawem krajowym nadal kwalifikują się do uzyskania statusu podmiotu przedstawicielskiego w rozumieniu niniejszego artykułu.** [Popr. 48]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. ~~Państwa członkowskie mogą wyznaczyć upoważniony podmiot doraźnie do konkretnego powództwa przedstawicielskiego, na jego wniosek, jeśli spełnia kryteria, o których mowa w ust. 1. [Popr. 49]~~
3. Państwa członkowskie zapewniają, by ~~zwłaszcza~~ organizacje konsumenckie i ~~niezależne instytucje~~ **spełniające kryteria wymienione w ust. 1 oraz organy** publiczne były uprawnione do uzyskania statusu upoważnionego podmiotu **przedstawicielskiego**. Na upoważnione podmioty **przedstawicielskie** państwa członkowskie mogą wyznaczyć organizacje konsumenckie reprezentujące członków z więcej niż jednego państwa członkowskiego. [Popr. 50]
4. ~~Państwa członkowskie mogą wydawać przepisy określające, które upoważnione podmioty mogą dochodzić wszystkich ze środków, o których mowa w art. 5 i 6, oraz które upoważnione podmioty mogą dochodzić tylko jednego lub więcej z tych środków. [Popr. 51]~~
5. Spełnianie kryteriów, o których mowa w ust. 1, przez upoważniony podmiot pozostaje bez uszczerbku dla ~~prawa~~ **obowiązku** sądu lub organu administracyjnego do zbadania, czy cele tego upoważnionego podmiotu uzasadniają wystąpienie z powództwem w określonym przypadku, zgodnie z **art. 4 i art. 5 ust. 1. [Popr. 52]**

Artykuł 5

Powództwa przedstawicielskie w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów

1. Państwa członkowskie zapewniają, by powództwa przedstawicielskie przed krajowymi sądami lub organami administracyjnymi mogły być wytaczane **wyłącznie** przez upoważnione podmioty **przedstawicielskie wyznaczone zgodnie z art. 4 ust. 1**, pod warunkiem że istnieje bezpośredni związek pomiędzy głównymi celami działalności tego podmiotu a uprawnieniami przyznanymi na mocy prawa Unii, których naruszenie zarzuca się w wytaczanym powództwie.

Upoważnione podmioty przedstawicielskie mogą wybrać dowolną procedurę dostępną na mocy prawa krajowego lub unijnego, zapewniającą wyższy poziom ochrony zbiorowych interesów konsumentów.

Państwa członkowskie zapewniają, aby żadne inne toczące się powództwo nie było wytaczane przed sądem lub organem administracyjnym państwa członkowskiego w odniesieniu do tej samej praktyki, tego samego przedsiębiorstwa i tych samych konsumentów. [Popr. 53]

2. Państwa członkowskie zapewniają, by upoważnione podmioty **przedstawicielskie, w tym organy publiczne, które zostały wyznaczone z wyprzedzeniem**, były uprawnione do wytaczania powództw przedstawicielskich, w których dochodzi się następujących środków: [Popr. 54]

- a) nakazu zaprzestania szkodliwych praktyk jako środka tymczasowego w celu powstrzymania **nielegalnej** praktyki lub, jeżeli praktyki jeszcze nie zastosowano, jednak jej wystąpienie jest nieuchronne – zakazania jej; [Popr. 56]
- b) nakazu zaprzestania szkodliwych praktyk ustalającego, że praktyka ta stanowi pogwałcenie prawa i, jeśli to konieczne, powstrzymania praktyki lub, jeżeli praktyki jeszcze nie zastosowano, jednak jej wystąpienie jest nieuchronne – zakazania jej.

Aby dochodzić wydania nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk, upoważnione podmioty **przedstawicielskie** zobowiązane są do uzyskania upoważnienia od indywidualnych zainteresowanych konsumentów ~~lub i~~ do przedstawienia dowodu rzeczywistej straty lub szkody poniesionej przez zainteresowanych konsumentów bądź zamiaru lub zaniedbania ze strony przedsiębiorcy. [Popr. 55]

3. Państwa członkowskie zapewniają, by upoważnione podmioty **przedstawicielskie** były uprawnione do wytaczania powództw przedstawicielskich, w których dochodzi się zastosowania środków eliminujących utrzymujące się skutki naruszenia. Środków tych dochodzi się w oparciu o decyzję kończącą postępowanie w sprawie stwierdzającą, że dana praktyka stanowi naruszenie prawa Unii wymienione w załączniku I, szkodzące zbiorowym interesom konsumentów, w tym o kończący postępowanie w sprawie nakaz zaprzestania szkodliwych praktyk, o którym mowa w ust. 2 lit. b). [Popr. 57]

4. Bez uszczerbku dla art. 4 ust. 4 państwa członkowskie zapewniają, by upoważnione podmioty miały możliwość dochodzenia środków eliminujących utrzymujące się skutki naruszenia wraz ze środkami, o których mowa w ust. 2, w ramach jednego powództwa przedstawicielskiego. [Popr. 58]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Artykuł 5a

Rejestr powództw w ramach zbiorowego dochodzenia roszczeń

1. Państwa członkowskie mogą ustanowić krajowy rejestr powództw przedstawicielskich, który jest dostępny bezpłatnie każdej zainteresowanej osobie za pośrednictwem środków elektronicznych lub w inny sposób.
2. Strony internetowe publikujące rejestry zapewniają dostęp do wyczerpujących i obiektywnych informacji na temat dostępnych metod uzyskiwania odszkodowań, w tym metod pozasądowych, jak również toczących się powództw przedstawicielskich.
3. Krajowe rejestry są wzajemnie powiązane. Zastosowanie ma art. 35 rozporządzenia (UE) 2017/2394. [Popr. 59]

Artykuł 6

Środki dochodzenia roszczeń

1. Dla celów art. 5 ust. 3 państwa członkowskie zapewniają, by upoważnione podmioty **przedstawicielskie** miały prawo do wytaczania powództw przedstawicielskich o wydanie nakazu rekompensaty zobowiązującego przedsiębiorcę do zapewnienia między innymi odszkodowania, naprawy, wymiany, obniżenia ceny, rozwiązania umowy lub zwrotu poniesionych kosztów, w zależności od przypadku. Dane państwo członkowskie może, **lecz nie musi**, wymagać upoważnienia ze strony indywidualnych zainteresowanych konsumentów przed wydaniem decyzji deklaratoryjnej lub nakazu rekompensaty. [Popr. 60]

Jeżeli państwo członkowskie nie wymaga upoważnienia indywidualnego konsumenta w celu przyłączenia się do powództwa przedstawicielskiego, zezwala ono jednak osobom niemającym zwykłego pobytu w państwie członkowskim, w którym toczy się postępowanie sądowe, na udział w powództwie przedstawicielskim, jeżeli udzieliły one wyraźnego upoważnienia w celu przyłączenia się do powództwa przedstawicielskiego w stosownym terminie. [Popr. 61]

Upoważnione podmioty **przedstawicielskie** udzielają ~~wystarczających~~ **wszelkich koniecznych** informacji zgodnie z wymaganiami prawa krajowego w celu wsparcia powództwa, z uwzględnieniem opisu grupy konsumentów, których dotyczy powództwo oraz kwestii w zakresie stanu faktycznego i prawnego, które mają być rozstrzygnięte. [Popr. 62]

~~2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą upoważnić sąd lub organ administracyjny do wydania zamiast nakazu rekompensaty decyzji deklaratoryjnej w sprawie odpowiedzialności przedsiębiorcy w stosunku do konsumentów poszkodowanych w wyniku naruszenia prawa Unii wymienionego w załączniku I w należycie uzasadnionych przypadkach, w których ze względu na cechy charakterystyczne indywidualnej szkody wyrządzonej zainteresowanym konsumentom określenie ilościowe indywidualnej rekompensaty jest złożone.~~ [Popr. 63]

3. Ust. 2 nie ma zastosowania do:

- a) konsumentów poszkodowanych w wyniku naruszenia, których można zidentyfikować i ponieśli oni porównywalną szkodę w wyniku tej samej praktyki w odniesieniu do okresu czasu lub zakupu. W takich przypadkach wymaganie upoważnienia ze strony indywidualnych zainteresowanych konsumentów nie stanowi warunku dla wytoczenia powództwa. Rekompensata powinna być skierowana do zainteresowanych konsumentów;
- b) konsumentów, którzy ponieśli stratę na tak małe kwoty, że przekazanie im rekompensaty byłoby nieproporcjonalne. W takich przypadkach państwa członkowskie zapewniają, by udzielenie upoważnienia przez indywidualnych konsumentów nie było wymagane. Rekompensata jest przeznaczona na cel publiczny służący zbiorowym interesom konsumentów. [Popr. 64]

4. Rekompensata uzyskana w drodze kończącej postępowanie w sprawie decyzji zgodnie z ust. 1, 2 i 3 pozostaje bez uszczerbku dla jakichkolwiek dodatkowych praw do dochodzenia roszczeń, które mogą przysługiwać zainteresowanym konsumentom zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym. **Przy stosowaniu tego przepisu należy przestrzegać zasady powagi rzeczy osądzonej.** [Popr. 65]

4a. Środki dochodzenia roszczeń mają na celu przyznanie konsumentom pełnego odszkodowania za poniesione straty. W przypadku gdy po uzyskaniu odszkodowania pozostaje niewykorzystana kwota, sąd podejmuje decyzję w sprawie beneficjenta tej pozostałej kwoty. Taka niewykorzystana kwota nie może zostać przekazana upoważnionemu podmiotowi przedstawicielskiemu ani przedsiębiorcy. [Popr. 66]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

4b. W szczególności zakazuje się stosowania odszkodowań karnych, prowadzących do przyznania stronie występującej z roszczeniem nadmiernego odszkodowania z tytułu poniesionej szkody. Na przykład odszkodowanie przyznane poszkodowanym konsumentom w sytuacji wystąpienia szkody zbiorowej nie przekracza kwoty należnej od przedsiębiorcy zgodnie z obowiązującym prawem krajowym lub unijnym, tak aby pokryć poniesioną przez nich indywidualnie rzeczywistą szkodę. [Popr. 67]

Artykuł 7

Finansowanie Dopuszczalność powództwa przedstawicielskiego [Popr. 68]

1. Upoważniony podmiot **przedstawicielski**, który dochodzi nakazu rekompensaty, o którym mowa w art. 6 ust. 1, deklaruje **przedkłada sądowi lub organowi administracyjnemu na wczesnym najwcześniejszym etapie powództwa źródła pełny przegląd sytuacji finansowej, zawierający wykaz wszystkich źródeł finansowania wykorzystywane wykorzystywanych** na swoją działalność ogólnie oraz w związku z finansowaniem powództwa, **w celu wykazania braku konfliktu interesów**. Wykazuje on, że posiada wystarczające środki finansowe do reprezentowania najlepszych interesów zainteresowanych konsumentów i do pokrycia ewentualnych kosztów w przypadku niepomyślnego zakończenia powództwa. [Popr. 69]

2. Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadkach finansowania powództwa przedstawicielskiego o rekompensatę **Powództwo przedstawicielskie może zostać uznane przez sąd krajowy za niedopuszczalne, jeżeli sąd ten stwierdzi, że finansowanie** przez osobę trzecią ~~miała ona zakaz~~: [Popr. 70]

a) ~~wpływania~~ **będzie miało wpływ** na decyzje upoważnionego podmiotu **przedstawicielskiego** w kontekście powództwa przedstawicielskiego, z uwzględnieniem **wszczynania powództw przedstawicielskich i podejmowania decyzji w sprawie ugód**; [Popr. 71]

b) finansowania pozwu zbiorowego przeciwko pozwanemu, który jest konkurentem dla podmiotu, od którego pochodzą środki finansowe, lub przeciwko pozwanemu, od którego podmiot, od którego pochodzą środki finansowe, jest zależny;

3. Państwa członkowskie zapewniają, by sądy i organy administracyjne ~~były uprawnione do oceny~~ **dokonywały oceny braku konfliktu interesów, o którym mowa w ust. 1, i** okoliczności, o których mowa w ust. 2, ~~i odpowiednio do nakazywania upoważnionemu podmiotowi odmowy przyjęcia danych środków finansowych oraz w stosownych przypadkach odrzucenia legitymacji upoważnionego podmiotu w określonym przypadku.~~ **na etapie oceny dopuszczalności powództwa przedstawicielskiego, a na późniejszym etapie podczas postępowania sądowego, jeżeli okoliczności wystąpią dopiero wtedy**. [Popr. 72]

3a. Państwa członkowskie zapewniają, by **sąd lub organ administracyjny był uprawniony do odrzucenia wyraźnie bezzasadnych spraw na możliwie najwcześniejszym etapie postępowania**. [Popr. 73]

Artykuł 7a

Zasada „przegrywający płaci”

Państwa członkowskie zapewniają, by **strona przegrywająca w zbiorowym powództwie odszkodowawczym dokonała zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez stronę wygrywającą, zgodnie z warunkami przewidzianymi w prawie krajowym. Sąd lub organ administracyjny nie zasądza jednak od strony przegrywającej kosztów, które były zbędne lub nieproporcjonalne do wartości przedmiotu sporu**. [Popr. 74]

Artykuł 8

Ugody

1. Państwa członkowskie mogą wprowadzić przepis, zgodnie z którym upoważniony podmiot **przedstawicielski** i przedsiębiorca zawierający ugodę w sprawie rekompensaty dla konsumentów, których dotyczy domniemana nielegalna praktyka tego przedsiębiorcy, mogą wspólnie wystąpić do sądu lub organu administracyjnego o zatwierdzenie tej ugody. Taki wniosek powinien zostać przyjęty przez sąd lub organ administracyjny tylko wtedy, jeżeli w sprawie tej samej praktyki nie toczy się inne postępowanie z powództwa przedstawicielskiego przed sądem lub organem administracyjnym tego samego państwa członkowskiego dotyczące tego samego przedsiębiorcy i tej samej praktyki. [Popr. 75]

2. Państwa członkowskie zapewniają, by w dowolnej chwili w toku postępowań z powództwa przedstawicielskiego sąd lub organ administracyjny mógł wezwać upoważniony podmiot i pozwanego, po konsultacji z nimi, do zawarcia ugody w sprawie rekompensaty w rozsądnym ustalonym terminie.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

3. Państwa członkowskie zapewniają, by sąd lub organ administracyjny, który wydał decyzję deklaratoryjną kończącą postępowanie w sprawie, o której mowa w art. 6 ust. 2, był uprawniony do żądania od stron powództwa przedstawicielskiego zawarcia w rozsądnym ustalonym terminie ugody w sprawie rekompensaty, która ma być zapewniona konsumentom w oparciu o tę decyzję kończącą postępowanie w sprawie.
4. Ugody, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, podlegają kontroli sądu lub organu administracyjnego. Sąd lub organ administracyjny ocenia legalność i uczciwość ugody, biorąc pod uwagę prawa i interesy wszystkich stron, w tym zainteresowanych konsumentów.
5. Jeżeli ugoda, o której mowa w ust. 2, nie zostaje zawarta w ustalonym terminie lub zawarta ugoda nie zostaje zatwierdzona, sąd lub organ administracyjny kontynuuje postępowanie z powództwa przedstawicielskiego.
6. ~~Zainteresowani indywidualni konsumenci mają możliwość akceptacji lub odmowy związania się ugodami, o których mowa w ust. 1, 2 i 3. Rekompensata uzyskana w drodze zatwierdzonej ugody zgodnie z ust. 4 pozostaje bez uszczerbku dla~~ **jest wiążąca dla wszystkich stron i nie narusza** jakichkolwiek dodatkowych praw do rekompensaty, które mogą przysługiwać zainteresowanym konsumentom zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym. [Popr. 76]

Artykuł 9

Informacje na temat powództw przedstawicielskich

-1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty przedstawicielskie:

- a) **informowały konsumentów o zarzucanym naruszeniu praw przyznanych na mocy prawa Unii oraz o zamiarze wydania nakazu zaprzestania szkodliwych praktyk lub o wytoczeniu powództwa o odszkodowanie,**
- b) **wyjaśniały zainteresowanym konsumentom już wcześniej możliwość przystąpienia do powództwa w celu zagwarantowania, że przechowywane są odpowiednie dokumenty i inne informacje niezbędne w związku z powództwem,**
- c) **w stosownym przypadku informowały o kolejnych krokach i potencjalnych skutkach prawnych.** [Popr. 77]

1. ~~Państwa W przypadku gdy ugoda lub kończąca postępowanie w sprawie decyzja niesie korzyści konsumentom, którzy mogą być tego nieświadomi, państwa~~ członkowskie zapewniają, by sąd lub organ administracyjny wymagał od przedsiębiorcy ~~naruszającego przepisy strony, która przegrała, bądź obu stron w przypadku ugody,~~ informowania zainteresowanych konsumentów na własny koszt o decyzjach ostatecznych ustalających środki, o których mowa w art. 5 i 6, oraz zatwierdzonych ugodach, o których mowa w art. 8, w sposób odpowiedni do okoliczności sprawy i w określonych terminach, w tym w stosownych przypadkach poprzez indywidualne powiadomienie wszystkich zainteresowanych konsumentów. ~~. Państwa członkowskie mogą postanowić, że obowiązek informowania można wypełnić za pośrednictwem publicznie i łatwo dostępnej strony internetowej.~~ [Popr. 78]

1a. Strona przegrywająca ponosi koszty informowania konsumenta zgodnie z zasadą określoną w art. 7. [Popr. 79]

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, przekazane są zrozumiałym językiem i zawierają wyjaśnienie przedmiotu powództwa przedstawicielskiego, jego skutków prawnych oraz w stosownych przypadkach kolejnych kroków do podjęcia przez zainteresowanych konsumentów. **Sposób i termin przekazywania informacji ustala się w porozumieniu z sądem lub organem administracyjnym.** [Popr. 80]

2a. **Państwa członkowskie zapewniają publiczne łatwe udostępnianie informacji dotyczących przyszłych, toczących się i zakończonych powództw zbiorowych, m.in. za pośrednictwem mediów i w internecie na publicznej stronie internetowej, w przypadku gdy sąd zdecydował o dopuszczalności sprawy.** [Popr. 81]

2b. **Państwa członkowskie zapewniają, aby przekazywane publicznie przez upoważnione podmioty informacje dotyczące roszczeń były oparte na stanie faktycznym i uwzględniały zarówno prawo konsumentów do otrzymywania informacji, jak i prawa reputacyjne pozwanych oraz prawa do tajemnicy handlowej.** [Popr. 82]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Artykuł 10

Skutki decyzji ostatecznych

1. Państwa członkowskie zapewniają, by ~~naruszenie szkodzące zbiorowym interesom konsumentów stwierdzone w decyzji kończącej~~ **decyzja kończąca** postępowanie w sprawie organu administracyjnego lub sądu, w tym w kończącym postępowanie w sprawie nakazie zaprzestania szkodliwych praktyk, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. b), było uznane za ~~niepodważalnie dowodzące~~ **dowód** istnienia ~~tego~~ **lub braku zaistnienia** naruszenia do celów jakichkolwiek innych powództw, w których dochodzi się rekompensat przed ich sądami krajowymi przeciwko temu samemu przedsiębiorcy **w związku z tytułu tego samego naruszenia tymi samymi faktami, z zastrzeżeniem, że ci sami zainteresowani konsumenci nie mogą otrzymać dwukrotnie rekompensaty za tę samą szkodę.** [Popr. 83]

2. Państwa członkowskie zapewniają, by decyzja kończąca postępowanie w sprawie, o której mowa w ust. 1, podjęta w innym państwie członkowskim, była uznana przez ich krajowe sądy lub organy administracyjne ~~za domniemanie wzruszalne~~ **co najmniej za dowód**, że doszło do naruszenia. [Popr. 84]

2a. Państwa członkowskie zapewniają, aby ostateczna decyzja sądu jednego państwa członkowskiego stwierdzająca istnienie lub brak naruszenia w odniesieniu do wszelkich innych działań mających na celu dochodzenie roszczeń przed ich sądami krajowymi w innym państwie członkowskim przeciwko temu samemu przedsiębiorcy za to samo naruszenie przepisów uznawana była za domniemanie wzruszalne. [Popr. 85]

3. Państwa członkowskie zapewniają, by decyzja deklaratoryjna kończąca postępowanie w sprawie, o której mowa w art. 6 ust. 2, była uznana za ~~niepodważalnie dowodzącą~~ **Zachęca się państwa członkowskie do stworzenia bazy danych zawierającej wszystkie ostateczne decyzje** w wyniku naruszenia do celów jakichkolwiek innych ~~sprawie~~ powództw, w których dochodzi się z tytułu tego samego naruszenia rekompensaty przed ich sądami krajowymi przeciwko temu samemu przedsiębiorcy. Państwa członkowskie zapewniają, by takie powództwa o rekompensatę wytaczane przez konsumentów indywidualnie były dostępne w ramach przyspieszonych procedur i procedur uproszczonych. **o rekompensatę, które mogłyby ułatwić zastosowanie innych środków dochodzenia roszczeń, oraz w celu wymiany najlepszych praktyk w tej dziedzinie.** [Popr. 86]

Artykuł 11

Zawieszenie terminów przedawnienia

Zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskie zapewniają, by wystąpienie z powództwem przedstawicielskim, o którym mowa w art. 5 i 6, skutkowało zawieszeniem lub przerwaniem biegu terminów przedawnienia obowiązujących w odniesieniu do jakichkolwiek powództw o rekompensatę dla zainteresowanych ~~konsumentów~~ **osób**, jeżeli stosowne prawa podlegają terminowi przedawnienia zgodnie z prawem Unii lub krajowym. [Popr. 87]

Artykuł 12

Tryb pilny postępowania

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, by powództwa przedstawicielskie, o których mowa w art. 5 i 6, przeprowadzane były w trybie pilnym.

2. Powództwa przedstawicielskie o wydanie nakazu zaprzestania szkodliwych praktyk w formie środka tymczasowego, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. a), przeprowadzane są w trybie przyspieszonym.

Artykuł 13

Środki dowodowe

Państwa członkowskie zapewniają, by na żądanie ~~upoważnionego podmiotu, który~~ **jednej ze stron, która** przedstawi rozsądnie dostępne fakty i ~~wystarczające dowody~~ **wystarczające do wszczęcia powództwa przedstawicielskiego** **oraz merytoryczne wyjaśnienia na poparcie swoich poglądów** i wskaże kolejne **konkretne i jasno określone** środki dowodowe znajdujące się pod kontrolą ~~pozwanego~~ **drugiej strony**, sąd lub organ administracyjny mógł nakazać zgodnie z krajowymi przepisami proceduralnymi przedstawienie takich środków dowodowych przez ~~pozwanego~~ **tę stronę, możliwie najbardziej zawężonych w oparciu o rozsądnie dostępne fakty**, zgodnie z obowiązującym prawem Unii i krajowymi przepisami dotyczącymi poufności. **Nakaz musi być odpowiedni i proporcjonalny w danym przypadku i nie może powodować nierównowagi między zaangażowanymi stronami.** [Popr. 88]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Państwa członkowskie zapewniają, by sądy ograniczały ujawnianie dowodów do tego, co jest proporcjonalne. W celu ustalenia, czy jakiegokolwiek ujawnienie żądane przez podmiot przedstawicielski jest proporcjonalne, sąd bierze pod uwagę uzasadniony interes wszystkich zainteresowanych stron, a mianowicie w jakim zakresie wniosek o ujawnienie dowodów jest poparty faktami i dowodami oraz czy dowody, których ujawnienie jest wymagane, zawierają informacje poufne. [Popr. 89]

Państwa członkowskie zapewniają, by sądy krajowe były uprawnione do nakazania ujawnienia dowodów zawierających informacje poufne, w przypadku gdy uznają je za istotne dla postępowania o odszkodowanie. [Popr. 90]

Artykuł 14

Sankcje

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji obowiązujących w przypadku niestosowania się do decyzji ostatecznych wydanych w ramach powództwa przedstawicielskiego i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wdrożenia. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.
2. Państwa członkowskie zapewniają, by sankcje mogły mieć **między innymi** formę grzywny. [Popr. 91]
3. Przy podejmowaniu decyzji o przeznaczeniu dochodów z grzywien państwa członkowskie uwzględniają zbiorowe interesy konsumentów. **Państwa członkowskie mogą zdecydować o przeznaczeniu tych dochodów na fundusz utworzony w celu finansowania powództw przedstawicielskich. [Popr. 92]**
4. Najpóźniej w dniu [data transpozycji niniejszej dyrektywy] r. państwa członkowskie powiadamiają Komisję o przepisach, o których mowa w ust. 1, a następnie niezwłocznie powiadamiają ją o wszelkich późniejszych zmianach mających wpływ na te przepisy.

Artykuł 15

Pomoc na rzecz upoważnionych podmiotów **przedstawicielskich. [Popr. 93]**

1. ~~Państwa~~ **Zachęca się państwa członkowskie – zgodnie z art. 7 ust. 1 – do zapewnienia, by upoważnione podmioty przedstawicielskie dysponowały wystarczającymi funduszami na powództwa przedstawicielskie. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, ułatwienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości i zapewniają**, by koszty proceduralne związane z powództwami przedstawicielskimi nie stanowiły przeszkód finansowych dla upoważnionych podmiotów w skutecznym wykonywaniu prawa do dochodzenia środków, o których mowa w art. 5 i 6, takie jak ograniczanie obowiązujących opłat sądowych ~~lub~~ **bądź** administracyjnych, **lub** zapewnianie im w stosownych przypadkach dostępu do pomocy prawnej lub poprzez zapewnianie im na ten cel środków finansowania publicznego. [Popr. 94]

1a. Państwa członkowskie zapewniają wsparcie strukturalne dla podmiotów działających jako upoważnione podmioty objęte zakresem niniejszej dyrektywy. [Popr. 95]

2. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, by w przypadkach, w których upoważnione podmioty są zobowiązane do informowania zainteresowanych konsumentów o toczącym się postępowaniu z powództwa przedstawicielskiego, związane z tym koszty mogły być od przedsiębiorcy odzyskane, jeżeli powództwo kończy się pomyślnie.
3. Państwa członkowskie i Komisja wspierają i ułatwiają współpracę upoważnionych podmiotów oraz wymianę i rozpowszechnianie ich najlepszych praktyk i doświadczeń w odniesieniu do rozstrzygania naruszeń transgranicznych i krajowych.

Artykuł 15a

Przedstawicielstwo ustawowe i opłaty

Państwa członkowskie zapewniają, by wynagrodzenie prawników i metody jego wyliczania nie stanowiły zachęty do wchodzenia na drogę sądową w przypadkach, w których nie jest to konieczne z punktu widzenia interesu którejkolwiek ze stron. W szczególności państwa członkowskie zakazują honorariów wypłacanych w przypadku wygrania sprawy. [Popr. 96]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Artykuł 16

Transgraniczne powództwa przedstawicielskie

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by jakikolwiek upoważniony podmiot **przedstawicielski** wyznaczony wcześniej w jednym państwie członkowskim zgodnie z art. 4 ust. 1 mógł występować do sądów lub organów administracyjnych innego państwa członkowskiego po publikacji publicznie dostępnego wykazu, o którym mowa w tym artykule. Sądy lub organy administracyjne ~~przyjmują ten wykaz jako dowód~~ **mogą dokonać rewizji** legitymacji procesowej upoważnionego podmiotu **przedstawicielskiego** bez uszczerbku dla ich prawa do zbadania, czy cele tego upoważnionego podmiotu **przedstawicielskiego** uzasadniają wystąpienie z powództwem w określonym przypadku. [Popr. 97]

2. Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadku gdy naruszenie wywiera lub może wywierać skutki dla konsumentów z różnych państw członkowskich, powództwo przedstawicielskie mogło być wytaczane przed właściwym sądem lub organem administracyjnym państwa członkowskiego przez kilka upoważnionych podmiotów z różnych państw członkowskich działających wspólnie lub reprezentowanych przez jeden upoważniony podmiot w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów z różnych państw członkowskich.

2a. Państwo członkowskie, w którym ma miejsce zbiorowe dochodzenie roszczeń, może wymagać upoważnienia od konsumentów zamieszkałych w tym państwie członkowskim i wymaga upoważnienia od indywidualnych konsumentów z siedzibą w innym państwie członkowskim, gdy powództwo ma charakter transgraniczny. W takich okolicznościach na początku postępowania sądowi lub organowi administracyjnemu oraz pozwanemu zostanie dostarczony skonsolidowany wykaz wszystkich konsumentów z innych państw członkowskich, którzy udzielili takiego upoważnienia. [Popr. 98]

3. Do celów transgranicznych powództw przedstawicielskich i bez uszczerbku dla praw zagwarantowanych na mocy przepisów krajowych innym podmiotom państwa członkowskie przekazują Komisji wykaz wyznaczonych wcześniej upoważnionych podmiotów. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o nazwach i celach tych upoważnionych podmiotów. Komisja upublicznia te informacje i na bieżąco je aktualizuje.

4. Jeżeli państwo członkowskie, ~~lub~~ Komisja **lub przedsiębiorca** zgłasza obawy co do spełniania przez upoważniony podmiot **przedstawicielski** kryteriów zawartych w art. 4 ust. 1, państwo członkowskie, które wyznaczyło ten podmiot, bada te obawy i w stosownych przypadkach odwołuje wyznaczenie w przypadku niespełniania jednego lub więcej kryteriów. [Popr. 99]

Artykuł 16a

Rejestr publiczny

Państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednie właściwe organy krajowe ustanowiły publicznie dostępny rejestr czynów bezprawnych, które były przedmiotem nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. [Popr. 100]

Rozdział 3

Przepisy końcowe

Artykuł 17

Uchylenie

Dyrektywa 2009/22/UE traci moc z dniem [data rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy] bez uszczerbku dla art. 20 ust. 2.

Odesłania do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku II.

Artykuł 18

Monitorowanie i ocena

1. Nie wcześniej niż 5 lat od daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy Komisja dokonuje oceny niniejszej dyrektywy i przedstawia sprawozdanie na temat jej głównych ustaleń Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu. Ocenę przeprowadza się zgodnie z wytycznymi Komisji dotyczącymi lepszego stanowienia prawa. W sprawozdaniu Komisja ocenia zwłaszcza zakres stosowania niniejszej dyrektywy określony w art. 2 i załączniku I.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. Nie później niż rok po wejściu w życie niniejszej dyrektywy Komisja dokonuje oceny, czy przepisy w zakresie praw pasażerów korzystających z transportu lotniczego oraz pasażerów w ruchu kolejowym oferują poziom ochrony praw konsumentów porównywalny z poziomem oferowanym w niniejszej dyrektywie. W takim przypadku Komisja zamierza przedstawić właściwe wnioski, które mogą polegać zwłaszcza na usunięciu aktów, o których mowa w pkt 10 i 15 załącznika I, z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy, jak określono w art. 2. [Popr. 101]

3. Państwa członkowskie przekażą Komisji corocznie, a po raz pierwszy najpóźniej 4 lata od daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy, następujące informacje, niezbędne do przygotowania sprawozdania, o którym mowa w ust. 1:

- a) liczbę powództw przedstawicielskich wytaczanych zgodnie z niniejszą dyrektywą przed organami administracyjnymi i sądowymi;
- b) rodzaj upoważnionego podmiotu wytaczającego powództwa;
- c) rodzaj naruszenia zwalczanego w drodze powództw przedstawicielskich, strony powództw przedstawicielskich oraz sektor gospodarki, którego dotyczą powództwa przedstawicielskie;
- d) czas trwania postępowań od momentu wszczęcia powództwa do momentu przyjęcia nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk kończących postępowanie w sprawie, o których mowa w art. 5, nakazów rekompensaty lub decyzji deklaratoryjnych, o których mowa w art. 6 lub zatwierdzenia ugód kończących postępowanie w sprawie, o których mowa w art. 8;
- e) wyniki powództw przedstawicielskich;
- f) liczbę upoważnionych podmiotów uczestniczących w mechanizmie współpracy i wymiany najlepszych praktyk, o którym mowa w art. 15 ust. 3.

Artykuł 18a

Klauzula przeglądowa

Z zastrzeżeniem art. 16 Komisja ocenia, czy transgraniczne powództwa przedstawicielskie można najlepiej rozstrzygnąć na poziomie Unii, ustanawiając urząd Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich ds. zbiorowego dochodzenia roszczeń. Nie później niż po upływie trzech lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy Komisja sporządza sprawozdanie w tej sprawie i przedkłada je Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w stosownych przypadkach wraz z odpowiednim wnioskiem. [Popr. 102]

Artykuł 19

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej do dnia [18 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy] r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia [6 miesięcy po terminie transpozycji] r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o treści przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 20

Przepisy przejściowe

1. Państwa członkowskie stosują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne transponujące niniejszą dyrektywę do naruszeń, które rozpoczęły się po dniu [data rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy] r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. Państwa członkowskie stosują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne transponujące dyrektywę 2009/22/WE do naruszeń, które rozpoczęły się przed dniem [data rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy] r.

Artykuł 21

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 22

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w...,

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK I

WYKAZ PRZEPISÓW PRAWA UNII, O KTÓRYCH MOWA W ART. 2 UST. 1

- 1) Dyrektywa Rady 85/374/EWG z dnia 25 lipca 1985 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących odpowiedzialności za produkty wadliwe (Dz.U. L 210 z 7.8.1985, s. 29–33) ⁽¹⁾.
- 2) Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. L 95 z 21.4.1993, s. 29).
- 3) Dyrektywa 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz.U. L 80 z 18.3.1998, s. 27).
- 4) Dyrektywa 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (Dz.U. L 171 z 7.7.1999, s. 12).
- 5) Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.U. L 178 z 17.7.2000, s. 1).
- 6) Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi: art. 86–100 (Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 67).
- 7) Dyrektywa 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 51–77).
- 8) Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37): art. 13.
- 9) Dyrektywa 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotycząca sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość (Dz.U. L 271 z 9.10.2002, s. 16).
- 10) Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. L 46 z 17.2.2004, s. 1).
- 11) Dyrektywa 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 149 z 11.6.2005, s. 22).
- 12) Rozporządzenie (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą (Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 1).
- 13) Dyrektywa 2006/114/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca reklamy wprowadzającej w błąd i reklamy porównawczej (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 21): art. 1, art. 2 lit. c) oraz art. 4–8.

⁽¹⁾ Dyrektywa ta została zmieniona dyrektywą 1999/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 maja 1999 r. zmieniającą dyrektywę Rady 85/374/EWG w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących odpowiedzialności za produkty wadliwe (Dz.U. L 141 z 4.6.1999, s. 20–21).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- 14) Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36).
- 15) Rozporządzenie (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 14).
- 16) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. L 133 z 22.5.2008, s. 66).
- 17) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz.U. L 293 z 31.10.2008, s. 3): art. 22, 23 i 24.
- 18) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1–1355).
- 19) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/122/WE z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie ochrony konsumentów w odniesieniu do niektórych aspektów umów timeshare, umów o długoterminowe produkty wakacyjne, umów odsprzedaży oraz wymiany (Dz.U. L 33 z 3.2.2009, s. 10).
- 20) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55–93).
- 21) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94–136).
- 22) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32–96).
- 23) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 924/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie płatności transgranicznych we Wspólnocie oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2560/2001 (Dz.U. L 266 z 9.10.2009, s. 11–18).
- 24) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością, zmieniająca dyrektywy 2005/60/WE i 2006/48/WE oraz uchylająca dyrektywę 2000/46/WE (Dz.U. L 267 z 10.10.2009, s. 7–17).
- 25) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10–35).
- 26) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów (Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 46–58).
- 27) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II), Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1–155): art. 183, 184, 185 i 186.
- 28) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1): art. 9, 10, 11 i art. 19–26.
- 29) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13–35).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- 30) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie oznakowania ekologicznego UE (Dz.U. L 27 z 30.1.2010, s. 1–19).
- 31) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 1).
- 32) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczące praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 1).
- 33) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej (Dz.U. L 88 z 4.4.2011, s. 45–65).
- 34) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1–73).
- 35) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).
- 36) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18–63).
- 37) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 z dnia 14 marca 2012 r. ustanawiające wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 924/2009 (Dz.U. L 94 z 30.3.2012, s. 22–37).
- 38) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012 z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz.U. L 172 z 30.6.2012, s. 10–35).
- 39) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1–56).
- 40) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygnięcia sporów konsumenckich (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 63): art. 13.
- 41) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygnięcia sporów konsumenckich (rozporządzenie w sprawie ODR w sporach konsumenckich) (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 1): art. 14.
- 42) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 345/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie europejskich funduszy venture capital (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 1–17).
- 43) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 346/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 18–38).
- 44) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomością mieszkalną i zmieniająca dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34): art. 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, rozdział 10 oraz załączniki I i II.
- 45) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349–496).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- 46) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 214): art. 3–18 i art. 20 ust. 2.
- 47) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, zmieniająca rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE oraz uchylająca dyrektywę Rady 90/314/EWG (Dz.U. L 326 z 11.12.2015, s. 1).
- 48) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP) (Dz.U. L 352 z 9.12.2014, s. 1–23).
- 49) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/760 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych (Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 98–121).
- 50) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35–127).
- 51) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego internetu oraz zmieniające dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz.U. L 310 z 26.11.2015, s. 1–18).
- 52) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (wersja przekształcona) (Dz.U. L 26 z 2.2.2016, s. 19–59).
- 53) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1–88).
- 54) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2341 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami (IORP) (Dz.U. L 354 z 23.12.2016, s. 37–85).
- 55) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1128 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie możliwości transgranicznego przenoszenia na rynku wewnętrznym usług online w zakresie treści (Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 1).
- 56) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 12–82).
- 57) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1131 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie funduszy rynku pieniężnego (Dz.U. L 169 z 30.6.2017, s. 8–45).
- 58) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 1–23).
- 59) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/302 z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie nieuzasadnionego blokowania geograficznego oraz innych form dyskryminacji klientów ze względu na przynależność państwową, miejsce zamieszkania lub miejsce prowadzenia działalności na rynku wewnętrznym oraz w sprawie zmiany rozporządzeń (WE) nr 2006/2004 oraz (UE) 2017/2394 i dyrektywy 2009/22/WE (Dz.U. L 60 z 2.3.2018, s. 1).
- 59a) **Dyrektywa 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz.U. L 11 z 15.1.2002, s. 4).** [Popr. 103]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- 59b) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/35/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia (Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 357). [Popr. 104]*
 - 59c) *Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającym ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującym Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającym procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1). [Popr. 105]*
 - 59d) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/31/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wag nieautomatycznych (Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 107). [Popr. 106]*
 - (59e) *Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2136/89 z dnia 21 czerwca 1989 r. ustanawiające wspólne normy handlowe w odniesieniu do konserwowanych sardynek i opisy handlowe w odniesieniu do konserwowanych sardynek i produktów pokrewnych sardynce. [Popr. 107]*
 - (59f) *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005. [Popr. 108]*
-

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK II

TABELA KORELACJI

Dyrektywa 2009/22/WE	Niniejsza dyrektywa
Artykuł 1 ust. 1	Artykuł 1 ust. 1
Artykuł 1 ust. 2	Artykuł 2 ust. 1
—	Artykuł 2 ust. 2
—	Artykuł 3
Artykuł 2 ust. 1	Artykuł 5 ust. 1
Artykuł 2 ust. 1 lit. a)	Artykuł 5 ust. 2 lit. a) i b) Artykuł 12
—	Artykuł 5 ust. 2 akapit drugi
Artykuł 2 ust. 1 lit. b)	Artykuł 5 ust. 3 Artykuł 9
Artykuł 2 ust. 1 lit. c)	Artykuł 14
Artykuł 2 ust. 2	Artykuł 2 ust. 3
Artykuł 3	Artykuł 4 ust. 1–3
—	Artykuł 4 ust. 4
—	Artykuł 4 ust. 5
—	Artykuł 5 ust. 4
—	Artykuł 6
—	Artykuł 7
—	Artykuł 8
—	Artykuł 10
—	Artykuł 11
—	Artykuł 13
—	Artykuł 15
Artykuł 4	Artykuł 16
Artykuł 5	—

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Dyrektywa 2009/22/WE	Niniejsza dyrektywa
Artykuł 6	Artykuł 18
Artykuł 7	Artykuł 1 ust. 2
Artykuł 8	Artykuł 19
Artykuł 9	Artykuł 17
—	Artykuł 20
Artykuł 10	Artykuł 21
Artykuł 11	Artykuł 22

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0223

Protokół do Układu eurośródziemnomorskiego między Unią Europejską a Izraelem (przystąpienie Chorwacji) ***

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej i jej państw członkowskich Protokołu do Układu eurośródziemnomorskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Państwem Izrael, z drugiej strony, w celu uwzględnienia przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej (09547/2018 – C8-0021/2019 – 2018/0080(NLE))

(Zgoda)

(2021/C 108/17)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (09547/2018),
 - uwzględniając projekt Protokołu do Układu eurośródziemnomorskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Państwem Izrael, z drugiej strony, w celu uwzględnienia przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej (09548/2018),
 - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 217 i art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C8-0021/2019),
 - uwzględniając art. 99 ust. 1 i 4 oraz art. 108 ust. 7 Regulaminu,
 - uwzględniając zalecenie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0164/2019),
1. wyraża zgodę na zawarcie Protokołu;
 2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządów i parlamentom państw członkowskich oraz Państwa Izrael.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0225

Zniesienie sezonowych zmian czasu ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zniesienia sezonowych zmian czasu i uchylecia dyrektywy 2000/84/WE (COM(2018)0639 – C8-0408/2018 – 2018/0332(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/18)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0639),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0408/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez Parlament Danii, Izbę Gmin i Izbę Lordów Zjednoczonego Królestwa, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 17 października 2018 r. (1),
 - uwzględniając wyniki konsultacji internetowych przeprowadzonych przez Komisję Europejską w dniach od 4 lipca 2018 r. do 16 sierpnia 2018 r.,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Transportu i Turystyki oraz opinie przedstawione przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Komisję Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisję Prawną i Komisję Petycji (A8-0169/2019),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

(1) Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 305.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2018)0332

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 Marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie zniesienia sezonowych zmian czasu i uchylecia dyrektywy 2000/84/WE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Państwa członkowskie zdecydowały się w przeszłości wprowadzić ustalenia dotyczące czasu letniego na poziomie krajowym. Dla funkcjonowania rynku wewnętrznego ważne było, aby wspólna data i czas rozpoczęcia i końca okresu obowiązywania czasu letniego zostały ustalone w całej Unii **w celu koordynacji zmiany czasu w państwach członkowskich**. Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/84/WE ⁽³⁾ wszystkie państwa członkowskie stosują obecnie **ustalenia dotyczące sezonowe zmiany** czasu letniego, począwszy od ostatniej niedzieli **dwie razy w roku. Czas standardowy jest zmieniany na czas letni w ostatnią niedzielę** marca **i obowiązuje** do ostatniej niedzieli października tego samego roku. [Popr. 1]
- (2) **W oparciu o szereg petycji obywateli, inicjatyw obywatelskich i pytań parlamentarnych Parlament Europejski wezwał Komisję w** swojej rezolucji z dnia 8 lutego 2018 r. **Parlament Europejski wezwał Komisję** do przeprowadzenia **dogłębnej** oceny ustaleń dotyczących czasu letniego wprowadzonych dyrektywą 2000/84/WE oraz w razie konieczności do przedłożenia wniosku dotyczącego jej przeglądu. W rezolucji tej **potwierdzono podkreślono** również, że **zasadnicze znaczenie ma utrzymanie zharmonizowanego znaczenie utrzymania zharmonizowanego i skoordynowanego** podejścia do ustaleń dotyczących czasu w całej Unii, **a także jednolitego systemu czasu w UE**. [Popr. 2]
- (3) Komisja przeanalizowała dostępne dowody; wskazują one, jak ważne są zharmonizowane przepisy unijne w tej dziedzinie dla celu zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego, **zapewnienia przewidywalności i długoterminowej pewności** oraz uniknięcia między innymi zakłóceń w planowaniu operacji transportowych i w funkcjonowaniu systemów teleinformatycznych, a także wyższych kosztów w handlu transgranicznym lub niższej wydajności towarów i usług. **Dowody nie są rozstrzygające co do tego, czy korzyści wynikające z ustaleń dotyczących czasu letniego przewyższają niedogodności związane z jednoczesną zmianą czasu**. [Popr. 3]
- (3a) **Publiczna debata nad ustaleniami dotyczącymi czasu letniego nie jest nowością, a od czasu wprowadzenia czasu letniego podejmowano wiele inicjatyw, które miały na celu zakończeniu tej praktyki. W niektórych państwach członkowskich odbyły się krajowe konsultacje, a większość przedsiębiorstw i zainteresowanych podmiotów opowiedziała się za zaprzestaniem zmiany czasu. Konsultacje zapoczątkowane przez Komisję Europejską doprowadziły do tego samego wniosku**. [Popr. 4]

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 305.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019.

⁽³⁾ Dyrektywa 2000/84/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 stycznia 2001 r. w sprawie ustaleń dotyczących czasu letniego (Dz.U. L 31 z 2.2.2001, s. 21).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (3b) *W tym kontekście sytuacja hodowców zwierząt gospodarskich może posłużyć za przykład tego, że ustalenia dotyczące czasu letniego uważano początkowo za niezgodne z praktykami pracy w rolnictwie, w szczególności w odniesieniu do bardzo wczesnego początku dnia pracy już w trakcie obowiązywania czasu standardowego. Uważano, że dwukrotna zmiana czasu w roku utrudnia też wprowadzanie produktów czy zwierząt na rynki. Co więcej, ponieważ krowy nie zmieniają swojego naturalnego rytmu wytwarzania mleka, stwierdzono spadek wydajności mlecznej. Nowoczesne urządzenia i praktyki rolne zrewolucjonizowały jednak rolnictwo w sposób, który sprawia, że większość tych obaw nie wydaje się już istotna, ale nadal utrzymują się obawy związane z rytmem biologicznym zwierząt i warunkami pracy rolników. [Popr. 5]*
- (4) *Trwa obecnie ożywiona debata publiczna na temat ustaleń dotyczących czasu letniego. W konsultacjach społecznych przeprowadzonych przez Komisję wzięło udział około 4,6 mln obywateli, co stanowi największą liczbę respondentów, którzy kiedykolwiek udzielili odpowiedzi w konsultacjach prowadzonych przez Komisję. Wiele inicjatyw obywatelskich wskazuje na obawy obywateli w związku ze zmianą czasu dwa razy w roku, a niektóre państwa członkowskie wyraziły już chęć zaprzestania stosowania takich ustaleń dotyczących czasu letniego. W świetle tych zmian konieczne jest stałe czuwanie nad należyтым funkcjonowaniem rynku wewnętrznego i uniknięcie wszelkich poważnych zakłóceń w funkcjonowaniu tego rynku, które mogą być spowodowane różnicami między państwami członkowskimi w tym zakresie. Należy zatem w sposób skoordynowany i zharmonizowany znieść ustalenia dotyczące czasu letniego. [Popr. 6]*
- (4a) *Chronobiologia wskazuje, że wszelkie zmiany czasu zaburzają rytm dobowy organizmu człowieka, co może mieć negatywny wpływ na zdrowie. Najnowsze dowody naukowe wyraźnie wskazują na związek między zmianami czasu a chorobami układu krążenia, chorobami zapalnymi układu odpornościowego czy nadciśnieniem wynikającymi z zaburzenia cyklu dobowego. Niektóre grupy, takie jak dzieci i osoby starsze, są szczególnie narażone. Z myślą o ochronie zdrowia publicznego należy zatem znieść sezonowe zmiany czasu. [Popr. 7]*
- (4b) *Terytoria inne niż terytoria zamorskie państw członkowskich UE znajdują się w trzech różnych strefach czasowych lub stosują różne czasy standardowe, tj. GMT, GMT+1 i GMT+2. Znaczna rozpiętość terytorium Unii Europejskiej w kierunku północ-południe oznacza, że oddziaływanie czasu pod względem światła dziennego jest różne w całej Unii. Dlatego ważne jest, aby państwa członkowskie wzięły pod uwagę aspekty geograficzne czasu, tj. naturalne strefy czasowe i położenie geograficzne, przed zmianą swoich stref czasowych. Państwa członkowskie powinny konsultować się z obywatelami i właściwymi zainteresowanymi stronami przed podjęciem decyzji o zmianie stref czasowych. [Popr. 8]*
- (4c) *Liczne inicjatywy obywatelskie wskazywały na obawy obywateli dotyczące zmiany czasu dwa razy do roku, a państwom członkowskim należy dać czas i możliwość przeprowadzenia własnych konsultacji publicznych i ocen skutków w celu lepszego zrozumienia konsekwencji rezygnacji z sezonowej zmiany czasu w czasie w każdym regionie. [Popr. 9]*
- (4d) *Czas letni czy też przedłużenie czasu dostępu do światła dziennego umożliwiły pozornie późniejsze zachody słońca w miesiącach letnich. Dla wielu obywateli Unii lato jest synonimem dostępności światła dziennego do późnych godzin wieczornych. Powrót do czasu „standardowego” oznaczałby, że w lecie zachód słońca będzie następował o godzinę wcześniej, a także że w ten sposób znacznie skróci się okres roku, w którym światło dzienne jest dostępne w godzinach wieczornych. [Popr. 10]*
- (4e) *Liczne badania dotyczyły związku między przejściem na czas letni a ryzykiem ataku serca, zaburzeniami rytmu dobowego, bezsennością, brakiem koncentracji i deficytem uwagi, wzmożonym ryzykiem wypadków, niższą satysfakcją życiową, a nawet wskaźnikami samobójstw. Jednakże dłuższa ekspozycja na światło dzienne i światło słoneczne czy aktywne spędzanie czasu na wolnym powietrzu po szkole lub po pracy mają wyraźny i pozytywny długotrwały wpływ na ogólne samopoczucie. [Popr. 11]*
- (4f) *Sezonowa zmiana czasu wpływa również negatywnie na dobrostan zwierząt, co jest szczególnie widoczne na przykład w sektorze rolnictwa, w którym obserwuje się negatywny wpływ na produkcję mleka. [Popr. 12]*

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (4 g) *Powszechnie uważa się, że sezonowe zmiany czasu przynoszą oszczędności energii. Rzeczywiście był to główny powód, dla którego w ubiegłym wieku pierwotnie wprowadzono zmianę czasu. Z badań wynika jednak, że choć sezonowe zmiany czasu mogą odgrywać marginalną rolę w redukcji zużycia energii w Unii jako takiej, to nie zawsze dzieje się tak w przypadku poszczególnych państw członkowskich. Oszczędność zużycia energii do oświetlenia osiągnięta w wyniku przejścia na czas letni może też zostać zniwelowana przez wzrost zużycia energii wykorzystywanej do ogrzewania. Ponadto wyniki tych badań są trudne do interpretacji ze względu na ich silne nacechowanie przez czynniki zewnętrzne, takie jak warunki meteorologiczne, zachowanie użytkowników energii czy zachodząca transformacja energetyczna.* [Popr. 13]
- (5) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać prawa poszczególnych państw członkowskich do podjęcia decyzji w sprawie standardowego czasu lub czasów dla terytoriów podlegających ich jurysdykcji i objętych terytorialnym zakresem stosowania Traktatów oraz w sprawie dalszych zmian w tym zakresie. Jednak w celu zapewnienia, by stosowanie ustaleń dotyczących czasu letniego jedynie przez niektóre państwa członkowskie nie zakłócało funkcjonowania rynku wewnętrznego, państwa członkowskie powinny powstrzymać się od zmiany czasu standardowego na danym terytorium podlegającym ich jurysdykcji z przyczyn związanych ze zmianami sezonowymi, nawet gdyby taka zmiana była przedstawiana jako zmiana strefy czasowej. Ponadto w celu zminimalizowania zakłóceń między innymi w sektorze transportu, komunikacji i innych odnośnych sektorach, państwa członkowskie powinny powiadomić Komisję w odpowiednim czasie o zamiarze zmiany czasu standardowego, a następnie stosować zgłoszone zmiany. Na podstawie tego powiadomienia Komisja powinna poinformować wszystkie pozostałe państwa członkowskie, tak aby mogły one przyjąć wszelkie niezbędne środki. Powinna ona również poinformować społeczeństwo i zainteresowane strony, publikując te informacje: **najpóźniej do dnia 1 kwietnia 2020 r. o zamiarze zmiany czasu standardowego w ostatnią niedzielę października 2021 r.** [Popr. 14]
- (6) W związku z tym konieczne jest zakończenie harmonizacji okresu objętego ustaleniami dotyczącymi czasu letniego zgodnie z dyrektywą 2000/84/WE oraz wprowadzenie wspólnych przepisów uniemożliwiających państwom członkowskim sezonowe stosowanie różnych ustaleń dotyczących czasu przez zmianę czasu standardowego częściej niż raz w ciągu roku oraz ustanawiających obowiązek powiadamiania o przewidywanych zmianach czasu standardowego. Niniejsza dyrektywa ma w istotnej mierze przyczynić się do sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego, dlatego też jej podstawą powinien być art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), zgodnie z wykładnią przyjętą w świetle jednolitego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. [Popr. 15]
- (6a) *Przed podjęciem decyzji o tym, jaki czas standardowy ma być stosowany w poszczególnych państwach członkowskich, należy przeprowadzić konsultacje i analizy, które uwzględniałyby preferencje obywateli, różnice geograficzne, różnice regionalne, standardowe ustalenia dotyczące organizacji pracy oraz inne czynniki ważne dla danego państwa członkowskiego. W związku z tym państwa członkowskie powinny mieć wystarczająco dużo czasu na przeanalizowanie skutków wniosku oraz wybranie rozwiązania najbardziej odpowiadającego społeczeństwu i jednocześnie uwzględniającego właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego.* [Popr. 16]
- (6b) *Zmiana czasu niezwiązana ze zmianami pór roku będzie wiązać się z kosztami przejściowymi, zwłaszcza w odniesieniu do systemów informatycznych w transporcie i innych sektorach. W celu znacznego ograniczenia kosztów przejściowych wymagany jest rozsądny okres przygotowawczy dla wdrożenia niniejszej dyrektywy.* [Popr. 17]
- (7) Niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie od dnia 1 kwietnia ~~2019~~ **2021** r., tak aby ostatni okres czasu letniego zgodnie z przepisami dyrektywy 2000/84/WE zaczął się w każdym państwie członkowskim ~~w dniu 31 marca 2019 r. o godz. 1.00~~ **w nocy** uniwersalnego czasu koordynowanego **w ostatnią niedzielę marca 2021 r.** Państwa członkowskie, które po tym okresie czasu letniego zamierzają przyjąć czas standardowy odpowiadający czasowi zimowemu zgodnie z dyrektywą 2000/84/WE, powinny zmienić swój czas standardowy ~~w dniu 27 października 2019 r. o godz. 1.00~~ **w nocy** uniwersalnego czasu koordynowanego **w ostatnią niedzielę października 2021 r.**, tak aby podobne i trwałe zmiany wprowadzono w różnych państwach członkowskich jednocześnie. Pożądane jest, aby państwa członkowskie ~~w uzgodniony sposób podjęły decyzje w sprawie czasu standardowego, który~~ **uzgodniły między sobą, jaki czas standardowy** każde z nich będzie stosowało od ~~2019~~ **2021** r. [Popr. 18]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (7a) *W celu zapewnienia zharmonizowanego wdrożenia niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny współpracować ze sobą i podjąć decyzję o planowanym rozwiązaniu kwestii czasu standardowego w sposób uzgodniony i skoordynowany. W związku z tym należy ustanowić mechanizm koordynacji, na potrzeby którego wyznacza się po jednym przedstawicielu każdego państwa członkowskiego oraz jednego przedstawiciela Komisji. W ramach mechanizmu koordynacji omawia się i ocenia ewentualny wpływ planowanej decyzji państwa członkowskiego o czasie standardowym na funkcjonowanie rynku wewnętrznego, aby uniknąć wszelkich istotnych zakłóceń. [Popr. 19]*
- (7b) *Komisja powinna ocenić, czy planowany czas w poszczególnych państwach członkowskich może znacznie i trwale utrudnić prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Jeżeli ocena ta nie doprowadzi do ponownego rozpatrzenia przez państwa członkowskie planowanych ustaleń w sprawie czasu, Komisja powinna mieć możliwość przełożenia daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy o nie więcej niż 12 miesięcy i, w stosownym przypadku, przedłożyć wniosek ustawodawczy. Aby zapewnić prawidłowe stosowanie niniejszej dyrektywy, należy zatem przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE w celu przesunięcia daty stosowania dyrektywy o nie więcej niż 12 miesięcy. [Popr. 20]*
- (8) Wdrożenie niniejszej dyrektywy powinno być monitorowane. Komisja powinna przedstawić wyniki tego monitorowania w sprawozdaniu dla Parlamentu Europejskiego i Rady. Aby można było przedstawić to sprawozdanie w określonym terminie, powinno ono opierać się na informacjach udostępnionych Komisji przez państwa członkowskie w odpowiednim czasie.
- (9) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy w zakresie zharmonizowanych ustaleń dotyczących czasu nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (10) Zharmonizowane ustalenia dotyczące czasu powinny być stosowane zgodnie z postanowieniami dotyczącymi terytorialnego zakresu stosowania Traktatów określonymi w art. 355 TFUE.
- (11) Należy zatem uchylić dyrektywę 2000/84/WE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

1. Państwa członkowskie nie stosują sezonowych zmian swojego standardowego czasu lub czasów.
2. ~~Niezależnie od przepisów~~ **W drodze odstępstwa od** akapitu pierwszego państwa członkowskie mogą w dalszym ciągu zastosować w ~~2019~~ **2021** r. sezonową zmianę swojego standardowego czasu lub czasów, pod warunkiem że przeprowadzą ją ~~w dniu 27 października 2019 r. o~~ **w nocy** uniwersalnego czasu skoordynowanego **w ostatnią niedzielę października 2021 r.** Państwa członkowskie powiadamiają o tej decyzji zgodnie z art. 2. **Komisję o swojej decyzji w tej sprawie najpóźniej do dnia 1 kwietnia 2020 r.**[Popr. 21]

Artykuł 2

1. ~~Nie naruszając przepisów art. 1, jeżeli państwo członkowskie postanowi zmienić swój standardowy czas lub czasy na dowolnym obszarze podlegającym jego jurysdykcji, powiadamia o tym Komisję co najmniej na 6 miesięcy przed wejściem tej zmiany w życie. Jeżeli państwo członkowskie dokonało takiego powiadomienia i nie wycofało go co najmniej 6 miesięcy przed datą planowanej zmiany, państwo członkowskie stosuje tę zmianę. Ustanawia się zatem mechanizm koordynacji w celu zapewnienia zharmonizowanego i skoordynowanego podejścia do ustaleń dotyczących czasu w całej Unii.~~ [Popr. 22]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. ~~W terminie 1 miesiąca od powiadomienia Komisja informuje o tym pozostałe państwa członkowskie i publikuje te informacje w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Na potrzeby tego mechanizmu koordynacji wyznacza się po jednym przedstawicielu każdego państwa członkowskiego oraz jednego przedstawiciela Komisji. [Popr. 23]~~

2a. ~~W przypadku gdy państwo członkowskie powiadamia Komisję o swojej decyzji zgodnie z art. 1 ust. 2, w ramach mechanizmu koordynacji zwołuje się posiedzenie w celu dokonania oceny i omówienia potencjalnego wpływu planowanej zmiany na funkcjonowanie rynku wewnętrznego w celu uniknięcia poważnych zakłóceń. [Popr. 24]~~

2b. ~~Jeżeli na podstawie oceny, o której mowa w ust. 2a, Komisja uzna, że planowana zmiana będzie miała znaczący wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego, informuje o tym powiadamiające państwo członkowskie. [Popr. 25]~~

2c. ~~Najpóźniej do dnia 31 października 2020 r. powiadamiające państwo członkowskie podejmuje decyzję, czy podtrzymać swój zamiar czy też nie. W przypadku gdy powiadamiające państwo członkowskie postanawia podtrzymać swój zamiar, przedstawia szczegółowe wyjaśnienie, w jaki sposób będzie przeciwdziałać negatywnemu wpływowi zmiany czasu na funkcjonowanie rynku wewnętrznego. [Popr. 26]~~

Artykuł 3

1. ~~Komisja składa Najpóźniej do dnia 31 grudnia 2025 r. Komisja przedkłada~~ Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z ~~wdrożenia oceny dotyczące stosowania i wdrażania~~ niniejszej dyrektywy ~~najpóźniej do dnia 31 grudnia 2024 r.~~ w ~~razie potrzeby~~ wraz z wnioskiem ustawodawczym w sprawie ~~jego przeglądu w oparciu o dogłębną ocenę skutków, z udziałem wszystkich zainteresowanych stron. [Popr. 27]~~

2. ~~Najpóźniej do dnia 30 kwietnia 2024~~ 2025r. państwa członkowskie przekazują Komisji odpowiednie informacje. [Popr. 28]

Artykuł 4

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej do dnia 1 kwietnia ~~2019~~ 2021 r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 kwietnia ~~2019~~ 2021 r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie. [Popr. 29]

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 4a

1. ~~Komisja, w ścisłej współpracy z mechanizmem koordynacji, o którym mowa w art. 2, ściśle monitoruje przewidywane ustalenia dotyczące czasu w całej Unii.~~

2. ~~Jeżeli Komisja ustali, że planowane ustalenia dotyczące czasu przekazane przez państwa członkowskie zgodnie z art. 1 ust. 2, mogą znacząco i trwale utrudnić prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego, jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych w celu przedłożenia terminu stosowania niniejszej dyrektywy o nie więcej niż 12 miesięcy oraz do przedłożenia w stosownych przypadkach wniosku ustawodawczego. [Popr. 30]~~

Artykuł 4b

1. ~~Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.~~

2. ~~Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 4a, powierza się Komisji od dnia [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy] do [data zastosowania niniejszej dyrektywy].~~

Wtorek, 26 marca 2019 r.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 4a, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 4a wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady. [Popr. 31]

Artykuł 5

Dyrektywa 2000/84/WE traci moc ze skutkiem od dnia 1 kwietnia ~~2019~~ 2021 r. [Popr. 32]

Artykuł 6

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 7

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0226

Wspólne zasady rynku wewnętrznego energii elektrycznej *I****Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej (wersja przekształcona) (COM(2016)0864 – C8-0495/2016 – 2016/0380(COD))****(Zwykła procedura ustawodawcza – przekształcenie)**

(2021/C 108/19)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0864),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 194 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0495/2016),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy Protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez parlament Węgier, Radę Związkową Austrii i Senat RP, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 31 maja 2017 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 13 lipca 2017 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie bardziej uporządkowanego wykorzystania techniki przekształcania aktów prawnych ⁽³⁾,
 - uwzględniając pismo Komisji Prawnej z dnia 7 września 2017 r. skierowane do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zgodnie z art. 104 ust. 3 Regulaminu,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 18 stycznia 2019 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 104 i 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0044/2018),
- A. mając na uwadze, że konsultacyjna grupa robocza służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji stwierdziła, że wniosek Komisji nie zawiera żadnych zmian merytorycznych innych niż te określone jako takie we wniosku, oraz mając na uwadze, że w odniesieniu do ujednoczenia niezmienionych przepisów wcześniejszych aktów z tymi zmianami wniosek ogranicza się do zwykłego ujednoczenia istniejących tekstów, bez zmiany co do istoty;

⁽¹⁾ Dz.U. C 288 z 31.8.2017, s. 91⁽²⁾ Dz.U. C 342 z 12.10.2017, s. 79.⁽³⁾ Dz.U. C 77 z 28.3.2002, s. 1.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

1. uchwala poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu, biorąc pod uwagę zalecenia konsultacyjnej grupy roboczej służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji;
2. przyjmuje do wiadomości oświadczenia Komisji załączone do niniejszej rezolucji;
3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2016)0380

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE (wersja przekształcona)

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, dyrektywy (UE) 2019/944.)

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK DO REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ

OŚWIADCZENIE KOMISJI W SPRAWIE DEFINICJI POŁĄCZENIA WZAJEMNEGO

Komisja przyjmuje do wiadomości porozumienie współprawodawców dotyczące przekształconej dyrektywy w sprawie energii elektrycznej i przekształconego rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej, zgodnie z którym powraca się do definicji „połączenia wzajemnego” stosowanej w dyrektywie 2009/72/WE i rozporządzeniu (WE) nr 714/2009. Komisja podziela zdanie, że rynki energii elektrycznej różnią się od innych rynków, takich jak rynek gazu ziemnego, np. z uwagi na obrót produktami, które obecnie nie mogą być w łatwy sposób magazynowane i są wytwarzane przez wiele różnych instalacji wytwórczych, w tym instalacje na poziomie dystrybucji. W rezultacie rola połączeń z państwami trzecimi znacznie się różni w sektorach energii elektrycznej i gazu, i można w związku z tym wybrać odmienne podejścia regulacyjne.

Komisja dokona dalszej analizy wpływu tego porozumienia i w stosownych przypadkach przedstawi wytyczne dotyczące stosowania przepisów.

Ze względu na jasność prawa Komisja pragnie zwrócić uwagę na następujące kwestie:

Uzgodniona definicja połączenia wzajemnego w dyrektywie w sprawie energii elektrycznej odnosi się do urządzeń łączących systemy elektroenergetyczne. W sformułowaniu tym nie ma rozróżnienia między ramami regulacyjnymi lub sytuacjami technicznymi, a zatem a priori obejmuje ono wszystkie połączenia elektryczne z państwami trzecimi objęte zakresem stosowania. W odniesieniu do uzgodnionej definicji połączenia wzajemnego w rozporządzeniu w sprawie energii elektrycznej Komisja podkreśla, że integracja rynków energii elektrycznej wymaga ścisłej współpracy między operatorami systemów, uczestnikami rynku i organami regulacyjnymi. Chociaż zakres obowiązujących przepisów może różnić się w zależności od stopnia integracji z wewnętrznym rynkiem energii elektrycznej, ścisłą integrację państw trzecich z wewnętrznym rynkiem energii elektrycznej, jak np. uczestnictwo w projektach łączenia rynków, należy oprzeć na umowach wymagających stosowania odpowiednich przepisów prawa Unii.

OŚWIADCZENIE KOMISJI W SPRAWIE ALTERNATYWNYCH METOD ROZSTRZYGANIA SPORÓW

Komisja przyjmuje do wiadomości porozumienie współprawodawców dotyczące art. 26 w celu uregulowania na szczeblu UE, że udział dostawców usług energetycznych w alternatywnych metodach rozstrzygania sporów jest obowiązkowy. Komisja wyraża ubolewanie z powodu tej decyzji, ponieważ jej wniosek pozostawiał w tej kwestii możliwość wyboru państwom członkowskim zgodnie z podejściem przyjętym w dyrektywie 2013/11/UE w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich (dyrektywa w sprawie ADR w sporach konsumenckich) oraz z uwzględnieniem zasad pomocniczości i proporcjonalności.

Rolą Komisji nie jest przeprowadzanie ocen porównawczych poszczególnych modeli alternatywnych metod rozstrzygania sporów wprowadzonych przez państwa członkowskie. Komisja oceni zatem ogólną skuteczność krajowych alternatywnych metod rozstrzygania sporów w ramach jej ogólnego obowiązku monitorowania transpozycji i skutecznego stosowania prawa unijnego.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0227

Rynek wewnętrzny energii elektrycznej ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej (wersja przekształcona) (COM(2016)0861 – C8-0492/2016 – 2016/0379(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza – przekształcenie)

(2021/C 108/20)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0861),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 194 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0492/2016),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez Izbę Poselską Republiki Czeskiej, niemiecki Bundestag, parlament Hiszpanii, Senat Francji, parlament Węgier, Radę Związkową Austrii, Sejm Polski, Senat Polski, Izbę Deputowanych Rumunii i Senat Rumunii, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 31 maja 2017 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 13 lipca 2017 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie bardziej uporządkowanego wykorzystania techniki przekształcania aktów prawnych ⁽³⁾,
 - uwzględniając pismo Komisji Prawnej z dnia 13 lipca 2017 r. skierowane do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zgodnie z art. 104 ust. 3 Regulaminu,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 18 stycznia 2019 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 104 i 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0042/2018),
- A. mając na uwadze, że konsultacyjna grupa robocza służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji stwierdziła, że wniosek Komisji nie zawiera żadnych zmian merytorycznych innych niż te określone jako takie we wniosku, oraz mając na uwadze, że w odniesieniu do ujednoczenia niezmienionych przepisów wcześniejszych aktów z tymi zmianami wniosek ogranicza się do zwykłego ujednoczenia istniejących tekstów, bez zmiany co do istoty;

⁽¹⁾ Dz.U. C 288 z 31.8.2017, s. 91.

⁽²⁾ Dz.U. C 342 z 12.10.2017, s. 79.

⁽³⁾ Dz.U. C 77 z 28.3.2002, s. 1.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

1. uchwała poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu, biorąc pod uwagę zalecenia konsultacyjnej grupy roboczej służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji;
2. przyjmuje do wiadomości oświadczenia Komisji załączone do niniejszej rezolucji;
3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2016)0379

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (wersja przekształcona)

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2019/943.)

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK DO REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ

OŚWIADCZENIE KOMISJI W SPRAWIE DEFINICJI POŁĄCZENIA WZAJEMNEGO

Komisja przyjmuje do wiadomości porozumienie współprawodawców dotyczące przekształconej dyrektywy w sprawie energii elektrycznej i przekształconego rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej, zgodnie z którym powraca się do definicji „połączenia wzajemnego” stosowanej w dyrektywie 2009/72/WE i rozporządzeniu (WE) nr 714/2009. Komisja podziela zdanie, że rynki energii elektrycznej różnią się od innych rynków, takich jak rynek gazu ziemnego, np. z uwagi na obrót produktami, które obecnie nie mogą być w łatwy sposób magazynowane i są wytwarzane przez wiele różnych instalacji wytwórczych, w tym instalacje na poziomie dystrybucji. W rezultacie rola połączeń z państwami trzecimi znacznie się różni w sektorach energii elektrycznej i gazu, i można w związku z tym wybrać odmienne podejścia regulacyjne.

Komisja dokona dalszej analizy wpływu tego porozumienia i w stosownych przypadkach przedstawi wytyczne dotyczące stosowania przepisów.

Ze względu na jasność prawa Komisja pragnie zwrócić uwagę na następujące kwestie:

Uzgodniona definicja połączenia wzajemnego w dyrektywie w sprawie energii elektrycznej odnosi się do urządzeń łączących systemy elektroenergetyczne. W sformułowaniu tym nie ma rozróżnienia między ramami regulacyjnymi lub sytuacjami technicznymi, a zatem a priori obejmuje ono wszystkie połączenia elektryczne z państwami trzecimi objęte zakresem stosowania. W odniesieniu do uzgodnionej definicji połączenia wzajemnego w rozporządzeniu w sprawie energii elektrycznej Komisja podkreśla, że integracja rynków energii elektrycznej wymaga ścisłej współpracy między operatorami systemów, uczestnikami rynku i organami regulacyjnymi. Chociaż zakres obowiązujących przepisów może różnić się w zależności od stopnia integracji z wewnętrznym rynkiem energii elektrycznej, ścisłą integrację państw trzecich z wewnętrznym rynkiem energii elektrycznej, jak np. uczestnictwo w projektach łączenia rynków, należy oprzeć na umowach wymagających stosowania odpowiednich przepisów prawa Unii.

OŚWIADCZENIE KOMISJI W SPRAWIE PLANÓW WDROŻENIA REFORMY RYNKU

Komisja przyjmuje do wiadomości porozumienie współprawodawców dotyczące art. 20 ust. 3, który stanowi, że państwa członkowskie, w których stwierdzono problem wystarczalności, publikują plan wdrożenia wraz z harmonogramem przyjmowania środków mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych zakłóceń regulacyjnych lub niedoskonałości rynku w ramach procesu pomocy państwa.

Zgodnie z art. 108 TFUE Komisja ma wyłączną kompetencję do oceny zgodności środków pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym. Niniejsze rozporządzenie nie może mieć wpływu na wyłączną kompetencję Komisji na mocy TFUE i pozostaje bez uszczerbku dla niej. Komisja może zatem, w stosownych przypadkach, wydawać opinie na temat planów wdrożenia reformy rynku równoległe z procesem zatwierdzania mechanizmów zdolności wytwórczych na podstawie zasad pomocy państwa, ale oba te procesy są prawnie odrębne.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0228

Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki *I****Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (wersja przekształcona) (COM(2016)0863 – C8-0494/2016 – 2016/0378(COD))****(Zwykła procedura ustawodawcza – przekształcenie)**

(2021/C 108/21)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0863),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 194 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0494/2016),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez niemiecki Bundestag, francuski Senat i Senat Rumunii, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 31 maja 2017 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 13 lipca 2017 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie bardziej uporządkowanego wykorzystania techniki przekształcania aktów prawnych ⁽³⁾,
 - uwzględniając pismo Komisji Prawnej z dnia 13 lipca 2017 r. skierowane do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zgodnie z art. 104 ust. 3 Regulaminu,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 19 grudnia 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 104 i 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinię Komisji Budżetowej (A8-0040/2018),
- A. mając na uwadze, że konsultacyjna grupa robocza służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji stwierdziła, że wniosek Komisji nie zawiera żadnych zmian merytorycznych innych niż te określone jako takie we wniosku, oraz mając na uwadze, że w odniesieniu do ujednoczenia niezmienionych przepisów wcześniejszych aktów z tymi zmianami wniosek ogranicza się do zwykłego ujednoczenia istniejących tekstów, bez zmiany co do istoty;

⁽¹⁾ Dz.U. C 288 z 31.8.2017, s. 91.

⁽²⁾ Dz.U. C 342 z 12.10.2017, s. 79.

⁽³⁾ Dz.U. C 77 z 28.3.2002, s. 1.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

1. uchwala poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu, biorąc pod uwagę zalecenia konsultacyjnej grupy roboczej służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji;
2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2016)0378

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (wersja przekształcona)

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2019/942.)

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0229

Gotowość na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej *I****Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej i uchylającego dyrektywę 2005/89/WE (COM(2016)0862 – C8-0493/2016 – 2016/0377(COD))****(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)**

(2021/C 108/22)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0862),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 194 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0493/2016),
 - uwzględniając opinię Komisji Prawnej w sprawie proponowanej podstawy prawnej,
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 31 maja 2017 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 13 lipca 2017 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 5 grudnia 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 i 39 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A8-0039/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2016)0377**Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej i uchylającego dyrektywę 2005/89/WE***(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2019/941.)*⁽¹⁾ Dz.U. C 288 z 31.8.2017, s. 91.⁽²⁾ Dz.U. C 342 z 12.10.2017, s. 79.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0230

Etykietowanie opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1222/2009 (COM(2018)0296 – C8-0190/2018 – 2018/0148(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/23)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0296),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2, art. 114 i art. 194 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi Komisja przedstawiła wniosek Parlamentowi (C8-0190/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 17 października 2018 r. (1),
 - po konsultacji z Komitetem Regionów,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0086/2019),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2018)0148

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1222/2009

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114 i art. 194 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

(1) Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 280.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia jest zaangażowana w tworzenie unii energetycznej opartej na przyszłościowej polityce w dziedzinie klimatu. Efektywność paliwowa, zasadniczy element ram polityki klimatyczno-energetycznej Unii do 2030 r., to klucz do zmniejszenia zapotrzebowania na energię.
- (2) Komisja dokonała przeglądu ⁽⁴⁾ skuteczności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2009 ⁽⁵⁾ i wskazała na potrzebę zaktualizowania jego przepisów, aby poprawić jego skuteczność.
- (3) Należy zastąpić rozporządzenie (WE) nr 1222/2009 nowym rozporządzeniem, które obejmie zmiany wprowadzone w 2011 r. ~~oraz~~ zmieni i udoskonalą niektóre przepisy, aby doprecyzować i zaktualizować ich treść, uwzględniając postęp technologiczny dotyczący opon, jaki dokonał się w ostatnich latach. **Ponieważ jednak popyt i podaż nie zmieniły się znacznie pod względem efektywności paliwowej, zmiana skali klasyfikacji efektywności paliwowej nie jest konieczna na tym etapie. Należy ponadto przeanalizować przyczyny braku zmian oraz czynniki warunkujące zakup, takie jak cena, osiągi itd.** [Popr. 1]
- (4) Sektor transportu odpowiada za jedną trzecią zużycia energii w Unii. Transport drogowy odpowiadał za około 22 % całkowitych emisji gazów cieplarnianych w UE w 2015 r. Opony, głównie ze względu na ich opór toczenia, odpowiadają za 5–10 % zużycia paliwa przez pojazdy. Dlatego też zmniejszenie oporu toczenia opon w znaczący sposób przyczyniłoby się do efektywności paliwowej w transporcie drogowym, a tym samym do zmniejszenia emisji **oraz do dekarbonizacji sektora transportu.** [Popr. 2]
- (4a) **Aby sprostać wyzwaniu zmniejszenia emisji CO₂ z transportu drogowego, państwa członkowskie powinny stworzyć we współpracy z Komisją zachęty do wprowadzenia innowacyjnego procesu technologicznego, który zapewni bezpieczne opony C1, C2 i C3 pozwalające na obniżenie zużycia paliwa.** [Popr. 3]
- (5) Opony charakteryzuje szereg ~~wzajemnie powiązanych~~ **parametrów, które są** ze sobą ~~parametrów~~ **wzajemnie powiązane**. Ulepszenie jednego parametru, na przykład oporu toczenia, może mieć negatywny wpływ na pozostałe parametry, takie jak przyczepność na mokrej nawierzchni, podczas gdy optymalizacja przyczepności na mokrej nawierzchni może negatywnie wpłynąć na zewnętrzny hałas toczenia. Należy zachęcać producentów opon, by optymalizowali wszystkie parametry, wykraczając poza już osiągnięte standardy. [Popr. 4]
- (6) Opony pozwalające na obniżenie zużycia paliwa mogą być opłacalne ekonomicznie, ponieważ oszczędności paliwa z nadkładem rekompensują wyższą cenę zakupu opon, która wynika z wyższych kosztów ich produkcji.
- (7) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 661/2009 ⁽⁶⁾ określono minimalne wymagania w zakresie oporu toczenia opon. Postęp techniczny umożliwia obniżenie strat energii powodowanych oporem toczenia opon, w stopniu znacznie większym niż przewidują wymogi minimalne. Aby zmniejszyć oddziaływanie transportu drogowego na środowisko, właściwe jest zatem zaktualizowanie przepisów dotyczących etykietowania opon zachęcających użytkowników końcowych do zakupu opon pozwalających na większe obniżenie zużycia paliwa przez dostarczanie im zaktualizowanych i zharmonizowanych informacji na temat tego parametru.

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 280.

⁽²⁾ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r.

⁽⁴⁾ COM(2017)0658.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów (Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 46).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 661/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie wymagań technicznych w zakresie homologacji typu pojazdów silnikowych dotyczących ich bezpieczeństwa ogólnego, ich przyczep oraz przeznaczonych dla nich układów, części i oddzielnych zespołów technicznych (Dz.U. L 200 z 31.7.2009, s. 1).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (7a) **Poprawa etykietowania opon umożliwi konsumentom uzyskiwanie przydatniejszych i bardziej porównywalnych informacji na temat efektywności paliwowej, bezpieczeństwa i hałasu oraz podejmowanie racjonalnych pod względem kosztów i przyjaznych dla środowiska decyzji przy zakupie nowych opon.** [Popr. 5]
- (8) Hałas ruchu drogowego jest bardzo uciążliwy i ma szkodliwy wpływ na zdrowie. W rozporządzeniu (WE) nr 661/2009 określono minimalne wymagania w zakresie zewnętrznego hałasu toczenia opon. Postęp techniczny umożliwia zmniejszenie zewnętrznego hałasu toczenia, w stopniu znacznie większym niż przewidują minimalne wymagania. Aby zmniejszyć hałas ruchu drogowego, należy zatem zaktualizować przepisy dotyczące etykietowania opon zachęcające użytkowników końcowych do zakupu opon charakteryzujących się niższym zewnętrznym hałasem toczenia przez dostarczanie im zharmonizowanych informacji na temat tego parametru.
- (9) Zapewnienie zharmonizowanych informacji na temat zewnętrznego hałasu toczenia ułatwi również wdrożenie środków ograniczających hałas ruchu drogowego i przyczyni się do podniesienia świadomości co do wpływu opon na hałas ruchu drogowego w ramach dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁷⁾.
- (10) W rozporządzeniu (WE) nr 661/2009 określono minimalne wymagania w zakresie przyczepności opon na mokrej nawierzchni. Rozwój technologiczny umożliwia poprawę przyczepności na mokrej nawierzchni w stopniu znacznie większym niż przewidują te wymagania, a tym samym umożliwia skrócenie drogi hamowania na mokrej nawierzchni. Aby poprawić bezpieczeństwo ruchu drogowego, właściwe jest zatem zaktualizowanie przepisów dotyczących etykietowania opon zachęcających użytkowników końcowych do zakupu opon o dobrej przyczepności na mokrej nawierzchni przez dostarczanie im zharmonizowanych informacji na temat tego parametru.
- (11) Aby zapewnić zgodność z ramami międzynarodowymi, rozporządzenie (WE) nr 661/2009 odnosi się do regulaminu EKG ONZ nr 117 ⁽⁸⁾, który obejmuje odpowiednie metody pomiaru dotyczące oporu toczenia, hałasu oraz przyczepności opon na mokrej i ośnieżonej nawierzchni.
- (12) Aby **poprawić bezpieczeństwo ruchu drogowego w chłodniejszych regionach Unii** i zapewnić użytkownikom końcowym informacje dotyczące osiągnięć opon przeznaczonych specjalnie do stosowania na ośnieżonej i oblodzonej nawierzchni, należy wymagać uwzględnienia na etykiecie informacji dotyczących opon przeznaczonych do ośnieżonych i oblodzonych nawierzchni. **Opony przeznaczone do ośnieżonych i oblodzonych nawierzchni posiadają szczególne parametry, które nie są w pełni porównywalne z innymi typami opon. Na etykiecie należy umieszczać informacje dotyczące przyczepności na ośnieżonej i oblodzonej nawierzchni oraz kod QR, aby umożliwić użytkownikom końcowym podejmowanie przemyślanych i świadomych decyzji. Komisja powinna opracować skale przyczepności na ośnieżonej i oblodzonej nawierzchni. Podstawą tych skal powinien być regulamin EKG ONZ nr 117 oraz norma ISO 19447 dotycząca odpowiednio śniegu i lodu. W każdym przypadku opona spełniająca minimalne wartości współczynnika przyczepności na śniegu określone w regulaminie EKG ONZ nr 117 powinna być oznaczona logo 3PMSF (trzy szczyty i płatek śniegu). Podobnie opona spełniająca minimalne wartości współczynnika przyczepności na oblodzonej nawierzchni określone w normie ISO 19447 powinna być oznaczona uzgodnionym zgodnie z tą normą logo opon przeznaczonych do oblodzonych nawierzchni.** [Popr. 6]
- (13) Ścieranie opon podczas używania jest znaczącym źródłem mikrodrobin plastiku, które są szkodliwe dla środowiska. W związku z **ezymym** w komunikacie Komisji „Europejska strategia na rzecz tworzywa sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym” ⁽⁹⁾ wspomniano o potrzebie zajęcia się niezamierzonym uwalnianiem mikrodrobin plastiku z opon, m.in. przez działania informacyjne takie jak etykietowanie i minimalne wymagania dotyczące opon. Obecnie jest jednak dostępna odpowiednia metoda badań, by mierzyć ścieranie **Stosowanie wymogów w zakresie etykietowania w odniesieniu do wskaźnika ścieralności** opon **przyniosłoby zatem istotne korzyści dla zdrowia ludzi i dla środowiska.** W związku z tym Komisja powinna zlecić opracowanie takiej metody, uwzględniając w pełni wszystkie normy lub regulacje opracowane lub zaproponowane na arenie międzynarodowej zgodne z aktualnym stanem techniki, **jak również wyniki badań przemysłowych**, w celu jak najszybszego ustanowienia odpowiedniej metody badań. [Popr. 7]

⁽⁷⁾ Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz.U. L 189 z 18.7.2002, s. 12).

⁽⁸⁾ Dz.U. L 307 z 23.11.2011, s. 3.

⁽⁹⁾ COM(2018)0028.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (14) Opony bieżnikowane stanowią znaczną część rynku opon pojazdów ciężkich. Bieżnikowanie opon przedłuża ich żywotność i przyczynia się do osiągnięcia celów gospodarki o obiegu zamkniętym takich jak zmniejszenie ilości odpadów. Stosowanie wobec takich opon wymogów dotyczących etykietowania przyniosłoby znaczne oszczędności energii. Odpowiednia metoda badań do pomiaru właściwości użytkowych opon bieżnikowanych nie jest jednak obecnie dostępna, dlatego też niniejsze rozporządzenie powinno zapewnić ich przyszłe włączenie.
- (15) Ponad 85 % konsumentów w Unii rozpoznaje etykietę energetyczną wprowadzoną na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369⁽¹⁰⁾, która klasyfikuje zużycie energii produktów w skali od A do G i która okazała się skuteczna w promowaniu bardziej efektywnych produktów, **i uznaje ją za jasne i przejrzyste narzędzie informacji**. O ile to możliwe, podczas tworzenia etykiety opony należy wykorzystać ten sam projekt przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki parametrów opony. **[Popr. 8]**
- (16) Dostarczanie porównywalnych informacji na temat parametrów opon w postaci standardowej etykiety prawdopodobnie wpłynie na decyzje podejmowane przy zakupie przez użytkowników końcowych na korzyść opon bezpieczniejszych, **trwałych**, cichszych i pozwalających na większe obniżenie zużycia paliwa. To z kolei prawdopodobnie zachęci producentów opon do optymalizacji tych parametrów, co utorowałoby drogę produktom, dzięki którym zużycie paliwa i produkcja będą w większym stopniu zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju. **[Popr. 9]**
- (17) Potrzeba obszerniejszych informacji na temat efektywności paliwowej i innych parametrów opon jest istotna dla wszystkich użytkowników końcowych, w tym nabywców opon przeznaczonych na wymianę, nabywców opon montowanych w nowych pojazdach, a także dla zarządzających flotami pojazdów oraz przedsiębiorstw transportowych, którzy nie mogą łatwo porównać parametrów opon różnych marek w przypadku braku oznakowania i zharmonizowanego systemu badań. Dlatego też stosowne jest wprowadzenie wymogu, aby oznakowanie opon zawsze dostarczano wraz z pojazdami.
- (18) Obecnie istnieje wyraźny wymóg dotyczący etykiet w odniesieniu do opon samochodów osobowych (opony C1), samochodów dostawczych (opony C2), ale nie w odniesieniu do pojazdów ciężkich (opony C3). Opony C3 powodują większe zużycie paliwa i pokonują więcej kilometrów rocznie niż opony C1 i C2 i w związku z tym istnieje znaczny potencjał ograniczenia zużycia paliwa i emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych.
- (19) Pełne uwzględnienie opon C3 w zakresie niniejszego rozporządzenia jest również zgodne z wnioskiem dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie monitorowania i raportowania emisji CO₂ i zużycia paliwa przez nowe pojazdy ciężkie⁽¹¹⁾ oraz wnioskiem Komisji dotyczącym norm CO₂ dla pojazdów ciężkich⁽¹²⁾.
- (20) Wielu użytkowników końcowych podejmuje decyzje dotyczące nabycia opon, nie widząc faktycznej opony, a zatem nie widzą oni przymocowanej do niej etykiety. We wszystkich takich przypadkach użytkownikowi końcowemu należałoby pokazać tę etykietę, zanim podejmie on ostateczną decyzję o zakupie. Uwidacznianie etykiety na oponach w punkcie ich sprzedaży, jak również w technicznych materiałach promocyjnych powinno sprawić, że dystrybutorzy oraz potencjalni użytkownicy końcowi w momencie i w miejscu podejmowania decyzji o zakupie będą otrzymywali zharmonizowane informacje na temat istotnych parametrów opony.
- (21) Niektórzy użytkownicy końcowi wybierają opony przed przyjazdem do punktu sprzedaży lub kupują je w systemie sprzedaży wysyłkowej lub przez internet. Aby zapewnić, by ci użytkownicy końcowi mieli również możliwość świadomego wyboru na podstawie zharmonizowanych informacji na temat efektywności paliwowej opon, ich przyczepności na mokrej nawierzchni, zewnętrznego hałasu toczenia i innych parametrów, etykiety powinny być przedstawiane we wszelkich technicznych materiałach promocyjnych, w tym w materiałach udostępnianych w internecie.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 1).

⁽¹¹⁾ COM(2017)0279.

⁽¹²⁾ Odniesienie zostanie dodane po przyjęciu wniosku.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (22) Potencjalnym użytkownikom końcowym należy dostarczyć informacji wyjaśniających każdy z elementów etykiety i jego znaczenie. Informacje te należy przedstawiać w technicznych materiałach promocyjnych, np. na stronach internetowych dostawców. **Techniczne materiały promocyjne nie powinny być rozumiane jako materiały obejmujące reklamy na tablicach wielkoformatowych, w gazetach, czasopiśmie bądź w transmisjach radiowych lub telewizyjnych.** [Popr. 10]
- (23) Efektywność paliwowa, przyczepność na mokrej nawierzchni, zewnętrzny hałas i pozostałe parametry dotyczące opon powinny być mierzone przy użyciu wiarygodnych, dokładnych i odtwarzalnych metod, uwzględniających ogólnie uznane metody pomiarowe i obliczeniowe zgodne z aktualnym stanem nauki. Metody takie powinny w jak największym stopniu odzwierciedlać standardowe zachowanie konsumenta i być odporne na zamierzone i niezamierzone obchodzenie wymogów. Etykiety opon powinny odzwierciedlać względne właściwości użytkowe opon podczas rzeczywistego użytkowania w ramach ograniczeń ze względu na zapotrzebowanie na wiarygodne, dokładne i odtwarzalne badania laboratoryjne, aby umożliwić użytkownikom końcowym porównanie poszczególnych opon oraz aby ograniczyć koszty badań ponoszone przez producentów.
- (24) Przestrzeganie przepisów dotyczących etykietowania opon przez dostawców i dystrybutorów jest kluczowe dla zapewnienia równych warunków działania w Unii. Państwa członkowskie powinny zatem monitorować ich przestrzeganie przez nadzór rynku i regularne kontrole *ex post*, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 ⁽¹³⁾.
- (25) Aby ułatwić monitorowanie przestrzegania przepisów, dostarczyć użytkownikom końcowym użyteczne narzędzie i umożliwić sprzedawcom alternatywne sposoby udostępniania kart informacyjnych produktu, należy włączyć opony do bazy danych o produktach ustanowionej rozporządzeniem (UE) 2017/1369. Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) 2017/1369.
- (26) Bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich w zakresie nadzoru rynku i obowiązków dostawców w zakresie sprawdzania zgodności produktów dostawcy powinni udostępniać elektronicznie w bazie danych o produktach wymagane informacje na temat zgodności produktów.
- (27) Aby użytkownicy końcowi mieli zaufanie do etykiety opony, nie należy dopuszczać innych etykiet, które ją naśladują. Z tego samego powodu należy również zabronić stosowania dodatkowych etykiet, znaków, symboli lub napisów, które mogą wprowadzać użytkowników końcowych w błąd lub ich dezorientować w odniesieniu do parametrów objętych etykietą opony.
- (28) Sankcje za naruszenie niniejszego rozporządzenia i aktów delegowanych przyjętych na jego podstawie powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.
- (29) Państwa członkowskie powinny być w stanie tworzyć zachęty do stosowania produktów energooszczędnych, aby promować efektywność energetyczną, sprzyjać łagodzeniu zmiany klimatu i ochronie środowiska. Państwa członkowskie mogą swobodnie decydować o charakterze takich zachęt. Zachęty takie powinny być zgodne z unijnymi zasadami pomocy państwa i nie powinny stanowić nieuzasadnionych barier na rynku. Niniejsze rozporządzenie nie przesądza o wyniku żadnego postępowania w sprawie pomocy państwa, które może zostać w przyszłości wszczęte w sprawie takich zachęt zgodnie z art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (30) W celu zmiany treści i formatu etykiety, wprowadzenia wymogów w odniesieniu do opon bieżnikowanych, **opon przeznaczonych na ośnieżone lub oblodzone nawierzchnie**, ścierania i przebiegu oraz dostosowania załączników do postępu technicznego należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te były prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. ⁽¹⁴⁾ W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te powinny otrzymywać wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji powinni móc systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych. [Popr. 12]

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30).

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (30a) *Jeżeli ustalona zostanie odpowiednia metoda badań, dane dotyczące przebiegu i ścierania opon będą użytecznym narzędziem informowania konsumentów o trwałości i niezamierzonym uwalnianiu mikrodrobin plastiku z zakupionych opon. Informacje o przebiegu umożliwią też konsumentom świadomy wybór opon o większej trwałości, co będzie sprzyjało ochronie środowiska, a jednocześnie pozwoli im oszacować koszty eksploatacji opon w dłuższej perspektywie. W związku z tym po ustaleniu do celów zastosowania niniejszego rozporządzenia odpowiedniej, istotnej i odtwarzalnej metody badań na etykiecie należy dodatkowo umieszczać dane dotyczące efektywności przebiegu i ścierania. Należy kontynuować badania i rozwój nowych technologii w tej dziedzinie. [Popr. 13]*
- (31) Nie należy wymagać ponownego etykietowania opon już wprowadzonych do obrotu przed datą rozpoczęcia stosowania wymogów zawartych w niniejszym rozporządzeniu.
- (32) Aby wzmocnić zaufanie do informacji przedstawionych na etykiecie oraz zapewnić ich dokładność, oświadczenie umieszczane przez dostawców na etykiecie w związku z wartościami dotyczącymi oporu toczenia, przyczepności na mokrej **lub ośnieżonej** nawierzchni i hałasu powinno być objęte procesem homologacji typu na mocy rozporządzenia (WE) nr 661/2009. [Popr. 14]
- (32a) *Wielkość etykiety powinna pozostać taka sama jak wielkość określona w rozporządzeniu (WE) nr 1222/2009. Na etykiecie należy umieścić szczegółowe informacje dotyczące przyczepności opony na ośnieżonej i oblodzonej nawierzchni oraz kod QR. [Popr. 15]*
- (33) Komisja powinna przeprowadzić ocenę niniejszego rozporządzenia. Na podstawie ust. 22 Porozumienia międzyinstytucjonalnego pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. ocena powinna opierać się na pięciu kryteriach – skuteczności, efektywności, odpowiedniości, spójności i wartości dodanej UE – oraz powinna służyć jako podstawa oceny skutków możliwych dalszych środków.
- (34) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, mianowicie zwiększenie bezpieczeństwa oraz efektywności ekonomicznej i środowiskowej transportu drogowego dzięki zapewnieniu użytkownikom końcowym informacji umożliwiających im wybór bezpieczniejszych i cichszych opon pozwalających na obniżenie zużycia paliwa, nie może zostać osiągnięty w wystarczającym stopniu przez państwa członkowskie, gdyż wymaga zharmonizowanych informacji dla użytkowników końcowych, natomiast z uwagi na zharmonizowane ramy regulacyjne i równe warunki działania dla producentów możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na szczeblu unijnym, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Rozporządzenie pozostaje odpowiednim instrumentem prawnym, ponieważ wprowadza jasne i szczegółowe przepisy, które nie mogą być rozbieżnie transponowane przez państwa członkowskie i tym samym zapewniają wysoki stopień harmonizacji w całej Unii. Zharmonizowane ramy regulacyjne obowiązujące na poziomie Unii, a nie na poziomie państw członkowskich, powodują zmniejszenie kosztów dla dostawców oraz zapewniają równe warunki działania i swobodę przepływu towarów na całym rynku wewnętrznym. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (35) Należy zatem uchylić rozporządzenie (WE) nr 1222/2009,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Cel i przedmiot

1. Niniejsze rozporządzenie ma na celu ~~zwiększenie bezpieczeństwa, ochrony zdrowia oraz efektywności ekonomicznej i środowiskowej transportu drogowego poprzez promowanie opon pozwalających~~ **promowanie paliwooszczędnych, bezpiecznych i trwałych opon charakteryzujących się niskim poziomem hałasu, które mogłyby przyczynić się do zminimalizowania wpływu** na obniżenie zużycia paliwa, które są bezpieczne i charakteryzują się niskim poziomem hałasu ~~środowisko i zdrowie, przy jednoczesnej poprawie bezpieczeństwa i efektywności ekonomicznej transportu drogowego.~~ [Popr. 16]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. Niniejsze rozporządzenie ustala ramy, w jakich dostarcza się zharmonizowanych informacji na temat parametrów opon za pomocą oznakowania, które umożliwi użytkownikom końcowym dokonanie świadomego wyboru przy zakupie opon.

Artykuł 2

Zakres

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do **wprowadzanych do obrotu** opon C1, C2 i C3. [Popr. 17]
2. Niniejsze rozporządzenie ma również zastosowanie do opon bieżnikowanych po dodaniu odpowiedniej metody badań do pomiaru właściwości użytkowych takich opon do załączników w drodze aktu delegowanego na podstawie art. 12.
3. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:
 - a) opon terenowych do zastosowań profesjonalnych;
 - b) opon przeznaczonych wyłącznie do montowania w pojazdach zarejestrowanych po raz pierwszy przed dniem 1 października 1990 r.;
 - c) opon zapasowych typu T do użytku tymczasowego;
 - d) opon o indeksie prędkości poniżej 80 km/h;
 - e) opon o znamionowej średnicy obręczy nie większej niż 254 mm lub nie mniejszej niż 635 mm;
 - f) opon zaopatrzonych w dodatkowe elementy w celu poprawy właściwości trakcyjnych, np. opon kolcowanych;
 - g) opon zaprojektowanych do montażu w pojazdach przeznaczonych wyłącznie do wyścigów.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „opony C1, C2 i C3” oznaczają klasy opon zdefiniowane w art. 8 rozporządzenia (WE) nr 661/2009;
- 2) „opona bieżnikowana” oznacza używaną oponę odnowioną przez zastąpienie zużytego bieżnika nowym materiałem;
- 3) „opona zapasowa typu T do użytku tymczasowego” oznacza oponę zapasową do użytku tymczasowego przeznaczoną do stosowania przy ciśnieniu powietrza w oponie wyższym od ustalonego dla opon standardowych i wzmocnionych;
- 4) „etykieta” oznacza diagram graficzny w formie drukowanej albo elektronicznej, w tym w formie naklejki, który zawiera symbole mające na celu poinformowanie użytkowników końcowych o właściwościach użytkowych opony lub partii opon w odniesieniu do parametrów określonych w załączniku I;
- 5) „punkt sprzedaży” oznacza miejsce, gdzie opony są wystawiane lub magazynowane i oferowane do sprzedaży użytkownikom końcowym, w tym salony samochodowe w przypadku oferowanych do sprzedaży użytkownikom końcowym opon niezamontowanych w pojazdach;
- 6) „techniczne materiały promocyjne” oznaczają dokumentację w formie drukowanej lub elektronicznej sporządzoną przez dostawcę w celu uzupełnienia materiałów reklamowych, zawierającą co najmniej informacje techniczne zgodnie z załącznikiem V;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- 7) „karta informacyjna produktu” oznacza standardowy dokument w formie drukowanej lub elektronicznej zawierający informacje określone w załączniku IV;
- 8) „dokumentacja techniczna” oznacza dokumentację wystarczającą do umożliwienia organom nadzoru rynku oceny dokładności etykiety i karty informacyjnej produktu, w tym informacji określonych w załączniku III;
- 9) „baza danych o produktach” oznacza bazę danych ustanowioną rozporządzeniem (UE) 2017/1369, składającą się z części publicznej zorientowanej na konsumentów, w której informacje dotyczące parametrów poszczególnych produktów są dostępne w formie elektronicznej, z portalu internetowego zapewniającego dostępność oraz z części dotyczącej zgodności, która zawiera jasno określone wymagania dotyczące dostępności i bezpieczeństwa;
- 10) „sprzedaż na odległość” oznacza ofertę sprzedaży, najem lub oferowanie w sprzedaży detalicznej przez zamówienie pocztowe, w katalogu, przez internet, przy użyciu telemarketingu lub jakiegokolwiek innej metody, która powoduje, że nie można oczekiwać, by potencjalny użytkownik końcowy zobaczył produkt na wystawie;
- 11) „producent” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która wytwarza produkt lub która zleca zaprojektowanie lub wytworzenie produktu i wprowadza ten produkt do obrotu pod własną nazwą lub własnym znakiem towarowym;
- 12) „importer” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii, która wprowadza do obrotu w Unii produkt z państwa trzeciego;
- 13) „upoważniony przedstawiciel” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii, która otrzymała pisemne pełnomocnictwo od producenta do występowania w jego imieniu w odniesieniu do określonych zadań;
- 14) „dostawca” oznacza producenta mającego siedzibę w Unii, upoważnionego przedstawiciela producenta, który nie ma siedziby w Unii, lub importera, który wprowadza produkt do obrotu w Unii;
- 15) „dystrybutor” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną w łańcuchu dostaw, inną niż dostawca, która udostępnia produkt na rynku;
- 16) „udostępnianie na rynku” oznacza dostarczanie produktu do dystrybucji lub użytkowania na rynku Unii w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie;
- 17) „wprowadzenie do obrotu” oznacza pierwsze udostępnienie produktu na rynku Unii;
- 18) „użytkownik końcowy” oznacza konsumenta, osobę zarządzającą flotą pojazdów, lub przedsiębiorstwo transportu drogowego, nabywających lub zamierzających nabyć oponę;
- 19) „parametr” oznacza parametr opony określony w załączniku I, taki jak opór toczenia, przyczepność na mokrej nawierzchni, zewnętrzny hałas toczenia, przyczepność na ośnieżonej ~~nawierzchni, przyczepność na~~ **lub** oblodzonej nawierzchni, przebieg lub ścieranie, który ma znaczny wpływ na środowisko, bezpieczeństwo ruchu drogowego lub zdrowie w trakcie użytkowania; **[Popr. 18]**
- 20) „typ opony” oznacza wersję opony, której wszystkie egzemplarze mają te same właściwości techniczne istotne w kontekście etykiety i karty informacyjnej produktu oraz mają ten sam identyfikator modelu.

Artykuł 4

Obowiązki dostawców opon

1. Dostawcy ~~zapewniają~~ **dopilnowują** aby do opon C1, C2 i C3 wprowadzanych do obrotu dołączano **bezpłatnie**: **[Popr. 19]**
 - a) w odniesieniu do każdej pojedynczej opony – etykietę w formie naklejki zgodną z załącznikiem II wskazującą informacje i klasę dla każdego z parametrów określonych w załączniku I oraz kartę informacyjną produktu określoną w załączniku IV; **lub [Popr. 20]**

Wtorek, 26 marca 2019 r.

b) w odniesieniu do każdej partii składającej się z jednej lub większej liczby identycznych opon – etykiety w formie drukowanej zgodną z załącznikiem II wskazującą informacje i klasę dla każdego z parametrów określonych w załączniku I oraz kartę informacyjną produktu określoną w załączniku IV.

2. Jeżeli chodzi o opony **reklamowane lub** sprzedawane ~~przez internet~~ **internecie**, dostawcy **udostępniają etykiety i w przypadku zakupu** zapewniają ~~wyświetlanie etykiety~~ **jej widoczne wyświetlenie** w pobliżu ceny i dostęp do karty informacyjnej produktu. **Etykieta może się wyświetlać za pomocą obrazu wbudowanego po kliknięciu myszą, najechaniu myszą, rozszerzeniu obrazu na ekranie dotykowym lub za pośrednictwem podobnych technik.** [Popr. 21]

3. Dostawcy zapewniają, aby wszelkie reklamy wizualne dotyczące konkretnego typu opony, w tym internetowe, ~~przedstawiały etykiety.~~ [Popr. 22]

4. Dostawcy ~~zapewniają~~ **dopilnowują**, aby wszelkie techniczne materiały promocyjne dotyczące konkretnego typu opony, w tym internetowe, **pokazywały etykiety i** spełniały wymogi określone w załączniku V. [Popr. 23]

5. Dostawcy ~~zapewniają~~ **dopilnowują**, aby wartości, powiązane klasy, **identyfikator modelu** i wszelkie dodatkowe informacje na temat właściwości użytkowych, które podają na etykiecie w odniesieniu do zasadniczych parametrów określonych w załączniku I, ~~podlegały procesowi~~ **również parametry dokumentacji technicznej określone w załączniku III były przekazywane organom udzielającym** homologacji typu ~~na mocy rozporządzenia (WE) nr 661/2009~~ **przed wprowadzeniem opony do obrotu. Organ udzielający homologacji typu potwierdza otrzymanie dokumentacji od dostawcy i ją weryfikuje.** [Popr. 24]

6. Dostawcy zapewniają dokładność dostarczanych etykiet i kart informacyjnych produktu.

7. Dostawcy udostępniają organom państw członkowskich **lub każdej akredytowanej stronie trzeciej** na ich wniossek dokumentację techniczną zgodną z załącznikiem III. [Popr. 25]

8. Dostawcy współpracują z organami nadzoru rynku i podejmują niezwłoczne działania w celu naprawienia każdego przypadku niezgodności z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu, za których spełnienie są odpowiedzialni, z własnej inicjatywy lub na żądanie organów nadzoru rynku.

9. Dostawcy nie dostarczają ani nie zamieszczają innych etykiet, znaków, symboli ani napisów niezgodnych z wymogami niniejszego rozporządzenia, jeżeli takie działanie mogłoby wprowadzić w błąd lub zdezorientować użytkowników końcowych w odniesieniu do zasadniczych parametrów.

10. Dostawcy nie dostarczają ani nie zamieszczają etykiet, które naśladują etykiety przewidzianą w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 5

Obowiązki dostawców opon w odniesieniu do bazy danych o produktach

1. Ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2020 r. ~~dziewięć miesięcy po dniu...~~ **[proszę wstawić datę wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]** przed wprowadzeniem **do obrotu** opony ~~do obrotu~~ **wyprodukowanej po tej dacie** dostawcy wprowadzają do bazy danych o produktach informacje określone w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2017/1369, z **wyjątkiem zmierzonych parametrów technicznych modelu.**

2. W przypadku gdy opony ~~wprowadzono do obrotu~~ **są produkowane** między dniem ~~[please insert the date of entry into force of this Regulation]~~ a dniem 31 grudnia 2019 r. **...** **[proszę wstawić datę wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] a dziewięć miesięcy minus jeden dzień po dniu...** **[proszę wstawić datę wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]**, dostawca **12 miesięcy po dniu...** **[proszę wstawić datę wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]** wprowadza do bazy danych o produktach informacje określone w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2017/1369, z **wyjątkiem zmierzonych parametrów technicznych modelu** w odniesieniu do tych opon do dnia 30 czerwca 2020 r.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2a. *W przypadku gdy opony wprowadzono do obrotu przed dniem... [proszę wstawić datę wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], dostawca wprowadza do bazy danych o produktach informacje określone w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2017/1369 w odniesieniu do tych opon.*

3. Do momentu wprowadzenia do bazy danych o produktach informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, dostawca udostępnia do kontroli elektroniczną wersję dokumentacji technicznej w ciągu 10 dni od wpłynięcia wniosku ze strony organów nadzoru rynku.

4. Oponę, w odniesieniu do której wprowadzono zmiany mające znaczenie dla etykiety lub karty informacyjnej produktu, uważa się za nowy typ opony. Dostawca wskazuje w bazie danych, kiedy nie wprowadza już do obrotu egzemplarzy danego typu opony.

5. Po wprowadzeniu ostatniego egzemplarza danego typu opony do obrotu dostawca przechowuje informacje dotyczącego tego typu opony w części bazy danych o produktach dotyczącej zgodności przez pięć lat. **[Popr. 58]**

Artykuł 6

Obowiązki dystrybutorów opon

1. Dystrybutorzy zapewniają, aby:

a) w punkcie sprzedaży opony były w wyraźnie widocznym miejscu opatrzone etykietą zgodną z załącznikiem II w formie naklejki umieszczonej przez dostawców zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. a); **lub [Popr. 26]**

b) etykieta, o której mowa w art. 4 ust. 1 lit. b), była przed sprzedażą opony należącej do partii składającej się z jednej lub większej liczby identycznych opon ~~pokazywana~~ **prezentowana** użytkownikowi końcowemu i wyraźnie uwidoczniona w bezpośredniej bliskości opony w punkcie sprzedaży. **[Popr. 27]**

ba) etykieta była przymocowana bezpośrednio do opony, była w całości czytelna i by nic nie utrudniało jej widoczności. [Popr. 28]

~~2. Dystrybutorzy zapewniają, aby wszelkie reklamy wizualne dotyczące konkretnego typu opony, w tym internetowe, przedstawiały etykietę.~~

3. Dystrybutorzy ~~zapewniają~~ **dopilnowują**, aby wszelkie techniczne materiały promocyjne dotyczące konkretnego typu opony, w tym internetowe, ~~przedstawiały~~ **pokazywały etykietę** i spełniały wymogi określone w załączniku V. **[Popr. 30]**

4. Dystrybutorzy zapewniają, aby w przypadku gdy opony wystawiane na sprzedaż nie są widoczne dla użytkownika końcowego, dostarczyli użytkownikom końcowym kopię etykiety przed sprzedażą.

5. Dystrybutorzy zapewniają, aby każda oferta sprzedaży na odległość w formie papierowej przedstawiała etykietę oraz aby użytkownik końcowy mógł uzyskać dostęp do karty informacyjnej produktu za pośrednictwem ogólnodostępnej strony internetowej lub wnioskując o drukowaną kopię tej karty.

6. Dystrybutorzy wykorzystujący sprzedaż na odległość opartą na telemarketingu muszą wyraźnie informować użytkowników końcowych o klasach zasadniczych parametrów umieszczonych na etykiecie oraz że mogą oni uzyskać dostęp do pełnej etykiety oraz karty informacyjnej produktu za pośrednictwem ogólnodostępnej strony internetowej lub wnioskując o ich drukowane kopie.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

7. Jeżeli chodzi o opony **reklamowane lub** sprzedawane bezpośrednio przez internet w internecie, dystrybutorzy **udostępniają etykietę i w przypadku zakupu** zapewniają ~~wyświetlanie etykiety~~ **jej widoczne wyświetlenie** w pobliżu ceny i dostęp do karty informacyjnej produktu. **Etykieta może się wyświetlać za pomocą obrazu wbudowanego po kliknięciu myszą, najechnaniu myszą, rozszerzeniu obrazu na ekranie dotykowym lub za pośrednictwem podobnych technik.** [Popr. 31]

Artykuł 7

Obowiązki dostawców i dystrybutorów pojazdów

W przypadku gdy użytkownicy końcowi mają zamiar nabyć nowy pojazd, dostawcy i dystrybutorzy pojazdów dostarczają im przed sprzedażą etykietę dotyczącą opon oferowanych wraz z pojazdem, a także właściwe techniczne materiały promocyjne.

Artykuł 8

Metody badań i pomiaru

Informacje wymagane na mocy art. 4, 6 i 7 dotyczące parametrów wskazanych na etykiecie uzyskuje się ~~przez zastosowanie metod~~ **zgodnie z metodami** badań i pomiaru, o których mowa w załączniku I, oraz ~~procedury~~ **procedurą** korygowania **wyników** uzyskiwanych przez laboratoria ~~wyników~~, o której mowa w załączniku VI. [Popr. 32]

Artykuł 9

Procedura weryfikacji

Państwa członkowskie dokonują oceny zgodności zadeklarowanych klas w odniesieniu do każdego z zasadniczych parametrów wskazanych w załączniku I zgodnie z procedurą określoną w załączniku VII.

Artykuł 10

Obowiązki państw członkowskich

1. Państwa członkowskie nie utrudniają wprowadzania do obrotu lub oddawania do użytku na swoich terytoriach opon, które są zgodne z niniejszym rozporządzeniem.

2. Państwa członkowskie nie stosują zachęt w przypadku opon charakteryzujących się efektywnością paliwową albo przyczepnością na mokrej nawierzchni gorszą niż klasa B w rozumieniu załącznika I odpowiednio części A i B. Środki podatkowe i środki o charakterze fiskalnym nie stanowią zachęt do celów niniejszego rozporządzenia.

2a. Państwa członkowskie dopilnowują, by krajowe organy nadzoru rynku stworzyły system kontroli rutynowych i kontroli ad hoc punktów sprzedaży w celu zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem. [Popr. 33]

3. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji i mechanizmów egzekwowania mających zastosowanie do naruszeń niniejszego rozporządzenia i aktów delegowanych przyjętych na jego podstawie oraz wprowadzają wszelkie środki niezbędne do zapewnienia wdrożenia tych przepisów. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

4. Do dnia 1 czerwca 2020 r. państwa członkowskie notyfikują Komisji przepisy, o których mowa w ust. 3, które nie zostały uprzednio notyfikowane, oraz niezwłocznie notyfikują Komisji wszelkie późniejsze zmiany tych przepisów.

Artykuł 11

Nadzór rynku unijnego i kontrola produktów wprowadzanych do obrotu w Unii

1. [Art. 16–29 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 / rozporządzenia w sprawie zgodności z prawodawstwem i jego egzekwowania, którego dotyczy wnioski COM(2017)0795] stosuje się do produktów objętych niniejszym rozporządzeniem i odpowiednimi aktami delegowanymi przyjętymi na jego podstawie.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. Komisja zachęca do współpracy i wymiany informacji o nadzorze rynku w zakresie etykietowania produktów między tymi organami krajowymi państw członkowskich, które są odpowiedzialne za nadzór rynku lub za kontrolę produktów wchodzących na rynek Unii, a także między takimi organami a Komisją, oraz wspiera taką współpracę i wymianę informacji w szczególności dzięki ściślejszemu zaangażowaniu grupy współpracy administracyjnej ekspertów ds. etykietowania opon.

3. Ogólne programy nadzoru rynku państw członkowskich ustanowione na podstawie [art. 13 rozporządzenia (WE) nr 765/2008/ rozporządzenia w sprawie zgodności z prawodawstwem i jego egzekwowania, którego dotyczy wniosek COM(2017) 795] ~~obejmują~~ **0795] powinny obejmować** działania zapewniające skuteczne egzekwowanie przepisów niniejszego rozporządzenia **i powinny zostać wzmocnione.** [Popr. 34]

Artykuł 11a

Opony bieżnikowane

Do dnia... [dwa lata po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 13 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia w drodze wprowadzenia do załączników nowych wymogów informacyjnych dotyczących opon bieżnikowanych, pod warunkiem że ustalona zostanie odpowiednia i wykonalna metoda. [Popr. 35]

Artykuł 12

Akty delegowane

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 13 w celu:

- a) wprowadzenia zmian w treści i formacie etykiety;
- aa) **wprowadzenia wymogów w zakresie parametrów i informacji dotyczących opon o dobrej przyczepności na ośnieżonej i oblodzonej nawierzchni;** [Popr. 37]
- ab) **wprowadzenie odpowiedniej metody badań, by mierzyć przyczepność opon na ośnieżonej i oblodzonej powierzchni;** [Popr. 38]
- b) ~~wprowadzenia do załączników wymogów w zakresie parametrów lub informacji, w szczególności w odniesieniu do przebiegu i ścierania, o ile są dostępne odpowiednie metody badań;~~ [Popr. 39]
- c) dostosowania wartości, metod obliczeniowych i wymogów zawartych w załącznikach do postępu technicznego.

~~W stosownych przypadkach przy przygotowywaniu aktów delegowanych Komisja testuje z udziałem reprezentatywnych grup unijnych klientów projekt i treść etykiet dla określonych grup produktów **wopon**, aby upewnić się, że etykiety są dla nich zrozumiałe.~~ [Popr. 40]

Artykuł 13

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 12, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia *[please insert the date of entry into force of this Regulation]*. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 12, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 12 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 14

Ocena i składanie sprawozdań

Do dnia 1 czerwca ~~2020~~**2022** r. Komisja przeprowadza ocenę niniejszego rozporządzenia **wraz z oceną skutków i przedstawia sprawozdanie z tej oceny badaniem konsumenckim oraz przedkłada odnośne sprawozdanie** Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu. **Sprawozdaniu towarzyszy stosownych przypadkach wniosek ustawodawczy dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia.** [Popr. 41]

W sprawozdaniu tym ocenia się, na ile skutecznie niniejsze rozporządzenie i akty delegowane przyjęte na jego podstawie pozwoliły użytkownikom końcowym na wybór opon uzyskujących lepsze osiągi, przy uwzględnieniu skutków rozporządzenia dla przedsiębiorstw, zużycia paliwa, bezpieczeństwa, emisji gazów cieplarnianych i działań w zakresie nadzoru rynku **i świadomości konsumentów**. Ocenia się także koszty i korzyści niezależnej i obowiązkowej weryfikacji przez osobę trzecią informacji podanych na etykiecie, biorąc również pod uwagę doświadczenia z szerszymi ramami określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 661/2009. [Popr. 42]

Artykuł 15

Zmiana rozporządzenia (UE) 2017/1369

Art. 12 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) 2017/1369 otrzymuje brzmienie:

„a) wspieraniu organów nadzoru rynku w wykonywaniu ich zadań na mocy niniejszego rozporządzenia i odpowiednich aktów delegowanych, w tym w ich egzekwowaniu, oraz na mocy rozporządzenia (UE) [insert reference to the present regulation];”.

Artykuł 16

Uchylenie rozporządzenia (WE) nr 1222/2009

Rozporządzenie (WE) nr 1222/2009 traci moc.

Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia i odczytuje zgodnie z tabelą korelacji zamieszczoną w załączniku VIII.

Artykuł 17

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia ~~1 czerwca 2020 r.~~... [12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. [Popr. 43]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ... dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK I

Badanie, klasyfikacja i pomiary parametrów opon

Część A: Klasy efektywności paliwowej

Klasy efektywności paliwowej określa się i przedstawia na etykiecie według podanej poniżej skali od A do G, na podstawie współczynnika oporu toczenia (RRC) ~~zmierzonego~~ zgodnie z załącznikiem 6 do regulaminu EKG ONZ nr 117 wraz z jego późniejszymi zmianami oraz skorygowanego zgodnie z procedurą określoną w załączniku VI. [Popr. 44]

W przypadku gdy typ opony jest zatwierdzany dla więcej niż jednej klasy opon (np. C1 i C2), przy określaniu klasy efektywności paliwowej danego typu opony stosuje się skalę klasyfikacji przyjętą dla najwyższej klasy opon (np. C2, a nie C1).

Po pełnym wdrożeniu przepisów dotyczących homologacji typu określonych w rozporządzeniu (WE) nr 661/2009 należy zaprzestać wprowadzania do obrotu klasy F opon C1, C2 i C3 i oznaczać ją na etykiecie na szaro. [Popr. 45]

Opony C1		Opony C2		Opony C3	
RRC w kg/t	Klasa efektywności energetycznejclass	RRC w kg/t	Klasa efektywności energetycznej	RRC w kg/t	Klasa efektywności energetycznej
RRC ≤ 5,4 6,5	A	RRC ≤ 4,4 5,5	A	RRC ≤ 3,4 4,0	A
5,5 6,6 ≤ RRC ≤ 6,5 7,7	B	4,5 5,6 ≤ RRC ≤ 5,5 6,7	B	3,2 4,1 ≤ RRC ≤ 4,0 5,0	B
6,6 7,8 ≤ RRC ≤ 7,7 9,0	C	5,6 6,8 ≤ RRC ≤ 6,7 8,0	C	4,4 5,1 ≤ RRC ≤ 5,0 6,0	C
7,8 ≤ RRC ≤ 9,0 Puste	D	6,8 ≤ RRC ≤ 8,0 Puste	D	5,4 6,1 ≤ RRC ≤ 6,0 7,0	D
9,1 ≤ RRC ≤ 10,5	E	8,1 ≤ RRC ≤ 9,2	E	6,4 7,1 ≤ RRC ≤ 7,0 8,0	E
10,6 ≤ RRC ≤ 10,6 ≤ 12,0	F	9,3 ≤ RRC ≤ 9,3 ≤ 10,5	F	RRC ≥ 7,4 8,1	F

[Popr. 46]

Część B: Klasy przyczepności na mokrej nawierzchni

1. Klasę przyczepności na mokrej nawierzchni określa się i przedstawia na etykiecie według skali od A do G zgodnie z tabelą poniżej, na podstawie współczynnika przyczepności na mokrej nawierzchni (G) obliczanego zgodnie z pkt 2 i ~~mierzonego~~ zgodnie z załącznikiem 5 do regulaminu EKG ONZ nr 117. [Popr. 47]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

1a. Po pełnym wdrożeniu przepisów dotyczących homologacji typu określonych w rozporządzeniu (WE) nr 661/2009 należy zaprzestać wprowadzania do obrotu klasy F opon C1, C2 i C3 i oznaczać ją na etykiecie na szaro. [Popr. 48]

2. Obliczanie współczynnika przyczepności na mokrej nawierzchni (G)

$$G = G(T) - 0,03$$

gdzie:

G(T) = współczynnik przyczepności na mokrej nawierzchni opony ocenianej, zmierzony podczas jednego cyklu badawczego

Opony C1		Opony C2		Opony C3	
G	Klasa przyczepności na mokrej nawierzchni	G	Klasa przyczepności na mokrej nawierzchni	G	Klasa przyczepności na mokrej nawierzchni
1,68 1,55 ≤ G	A	1,53 1,40 ≤ G	A	1,38 1,25 ≤ G	A
1,55 1,40 ≤ G ≤ 1,67 1,54	B	1,40 1,25 ≤ G ≤ 1,52 1,39	B	1,25 1,10 ≤ G ≤ 1,37 1,24	B
1,40 1,25 ≤ G ≤ 1,54 1,39	C	1,25 1,10 ≤ G ≤ 1,39 1,24	C	1,10 0,95 ≤ G ≤ 1,24 1,09	C
1,25 ≤ G ≤ 1,39 Puste	D	1,10 ≤ G ≤ 1,24 Puste	D	0,95 ≤ G ≤ 1,09 0,94	D
1,10 ≤ G ≤ 1,24	E	0,95 ≤ G ≤ 1,09	E	0,80 0,65 ≤ G ≤ 0,94 0,79	E
G ≤ 1,09	F	G ≤ 0,94	F	0,65 ≤ G ≤ 0,79 0,64	F
Puste	G	Puste	G	G ≤ 0,64	G

[Popr. 49]

Część C: Klasy i wartości pomiarowe zewnętrznego hałasu toczenia [Popr. 50]

Wartość pomiarową zewnętrznego hałasu toczenia (N) podaje się w decybelach i mierzy zgodnie z załącznikiem 3 do regulaminu EKG ONZ nr 117. [Popr. 51]

Klasę zewnętrznego hałasu toczenia określa się i przedstawia na etykiecie na podstawie wartości granicznej zgodnie z wartością graniczną (LV) określoną drugi etap określoną w części C załącznika II do rozporządzenia (WE) regulaminie EKG ONZ nr 661/2009, jak następuje: 117. [Popr. 52]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

N w dB

Klasa zewnętrznego hałasu toczenia

$N \leq LV - 63$

$LV - 6 < N \leq LV - 3$

$N > LV - 3$

[Popr. 53]

Część D: Przyczepność na ośnieżonej nawierzchni

Przyczepność na ośnieżonej nawierzchni ~~badana się~~ **jest oznaczana** zgodnie z załącznikiem 7 do regulaminu EKG ONZ nr 117. [Popr. 54]

Oponę, która spełnia minimalne wartości współczynnika przyczepności na ośnieżonej nawierzchni określone w regulaminie EKG ONZ nr 117, klasyfikuje się jako oponę do ośnieżonych nawierzchni, a na etykiecie ~~umieszcza~~ **można umieścić** poniższy symbol. [Popr. 55]

Część E: Przyczepność na oblodzonej nawierzchni:

Przyczepność na oblodzonej nawierzchni ~~badana się~~ **jest oznaczana** zgodnie z normą ISO 19447. [Popr. 56]

Oponę, która spełnia minimalną wartość współczynnika przyczepności na oblodzonej nawierzchni określoną w normie ISO 19447 **i której typ jest zatwierdzony zgodnie z przyczepnością na ośnieżonej nawierzchni określoną w regulaminie EKG ONZ nr 117**, klasyfikuje się jako oponę przeznaczoną do oblodzonych nawierzchni, a na etykiecie ~~umieszcza~~ **można umieścić** następujący symbol. [Popr. 57]

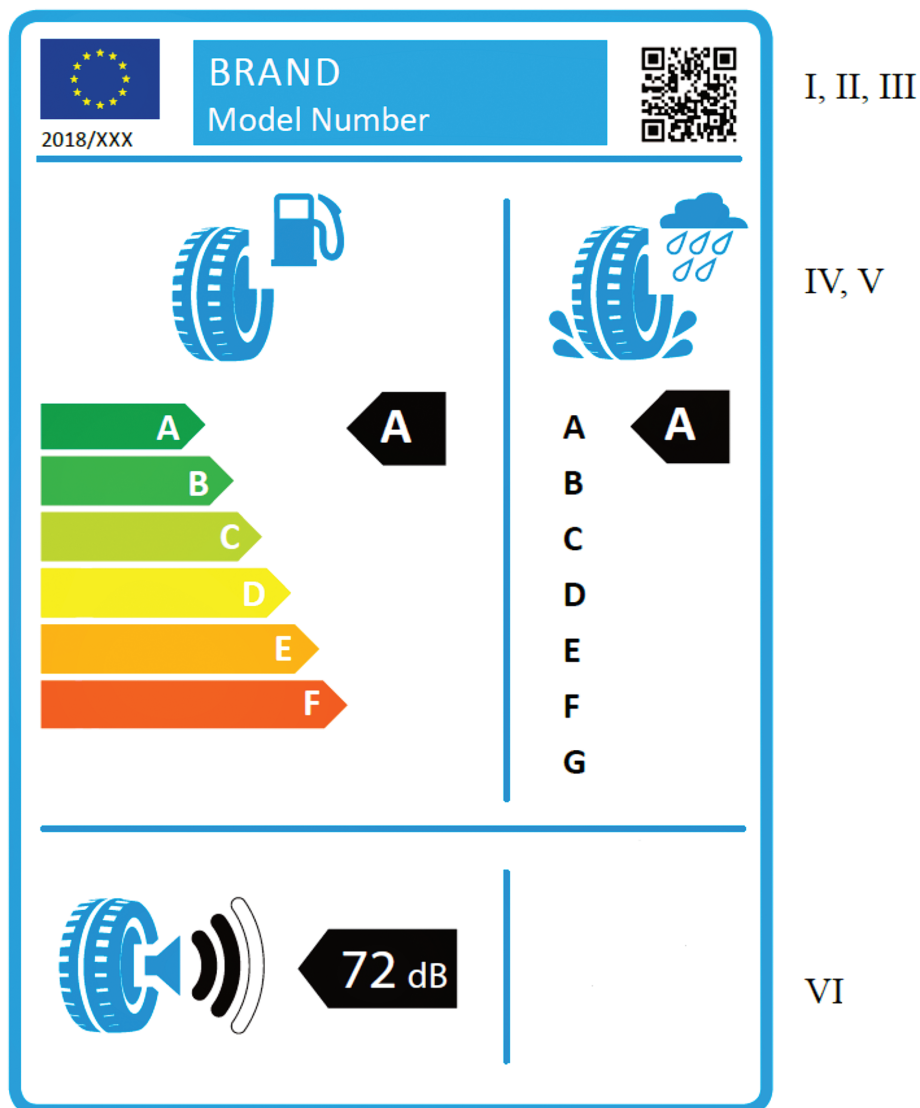
Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK II

Format etykiety

1. Etykiety

1.1. Na etykietach uwzględnia się następujące informacje zgodnie z poniższymi obrazkami:

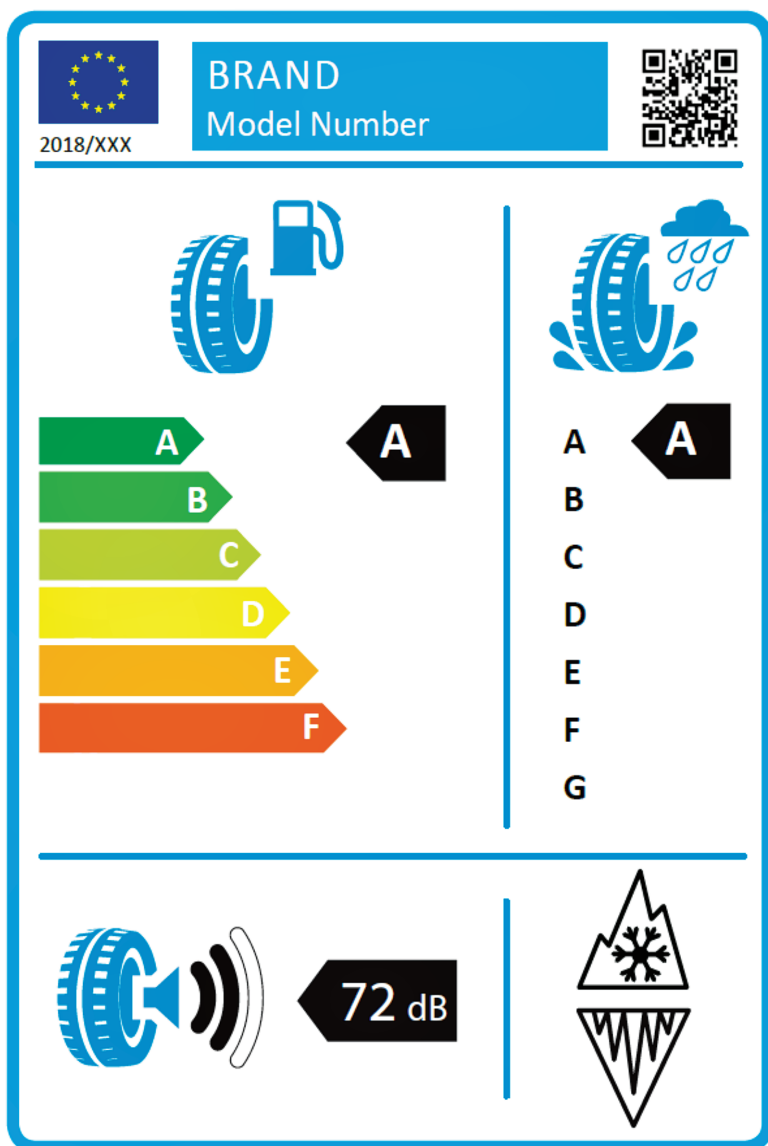
Wtorek, 26 marca 2019 r.

The image shows a standard EU energy label for tires, enclosed in a blue border. At the top left is the European Union flag and the text "2018/XXX". To its right, a blue box contains the text "BRAND" and "Model Number". A QR code is located at the top right. The label is divided into four quadrants by a vertical and a horizontal line. The top-left quadrant shows a tire and a fuel pump icon, with a color scale from A (green) to F (orange) and a black arrow pointing to 'A'. The top-right quadrant shows a tire and a rain cloud icon, with a vertical scale from A to G and a black arrow pointing to 'A'. The bottom-left quadrant shows a tire and a speaker icon, with a black arrow pointing to "72 dB". The bottom-right quadrant shows a triangle with a snowflake icon. To the right of the label, the text "I, II, III" is aligned with the top section, "IV, V" with the middle section, and "VI, VII" with the bottom section.

I, II, III

IV, V

VI, VII

I, II, III

IV, V

VI, VII, VIII

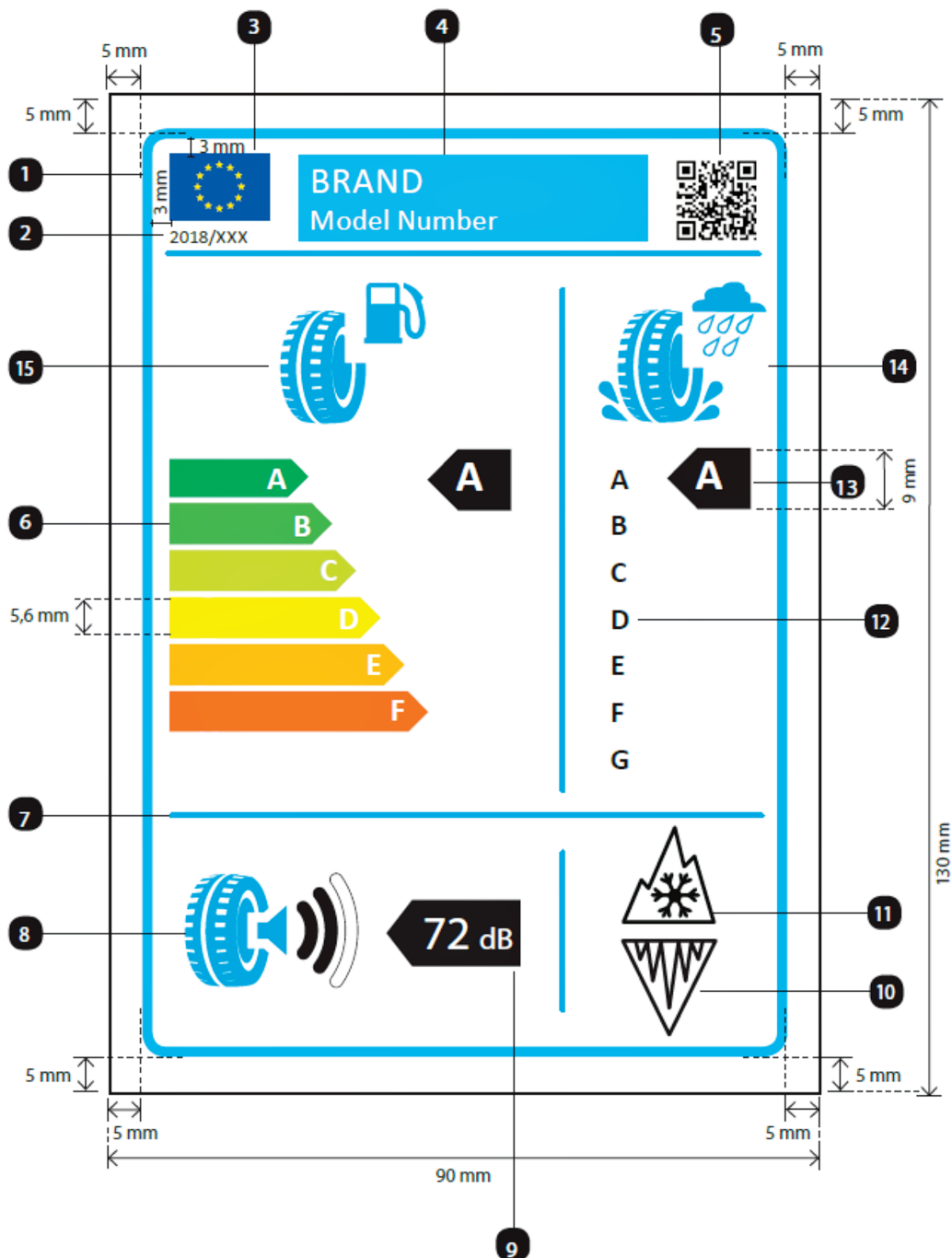
Wtorek, 26 marca 2019 r.

- I. nazwę dostawcy lub jego znak towarowy;
- II. identyfikator modelu dostawcy, gdzie „identyfikator modelu” oznacza kod, zazwyczaj alfanumeryczny, odróżniający określony typ opony od innych typów objętych tym samym znakiem towarowym lub nazwą dostawcy;
- III. kod QR;
- IV. efektywność paliwową;
- V. przyczepność na mokrej nawierzchni;
- VI. zewnętrzny hałas toczenia;
- VII. przyczepność na ośnieżonej nawierzchni;
- VIII. przyczepność na oblodzonej nawierzchni.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. Wzór etykiety

2.1. Wzór etykiety jest zgodny z poniższym rysunkiem:

2.2. Etykieta musi mieć co najmniej 90 mm szerokości i 130 mm wysokości. Jeżeli etykieta jest drukowana w większym formacie, jej treść pozostaje proporcjonalna do wymiarów podanych powyżej.

2.3. Etykieta musi być zgodna z poniższymi wymogami:

- a) kolory CMYK – cyjan, magenta, żółty i czarny – podawane zgodnie z następującym przykładem: 00-70-X-00: 0 % cyjanu, 70 % magenty, 100 % żółtego, 0 % czarnego;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

b) poniższe liczby odnoszą się do legendy w pkt 2.1:

- 1) obramowanie etykiety: linia: 1,5 pkt – kolor: X-10-00-05;
- 2) czcionka Calibri zwykła 8 pkt;
- 3) flaga europejska: szerokość: 15 mm, wysokość: 10 mm;
- 4) baner: szerokość: 51,5 mm, wysokość: 13 mm;
tekst „MARKA”: czcionka Calibri zwykła 15 pkt, 100 % białego;
tekst „Numer modelu”: czcionka Calibri zwykła 13 pkt, 100 % białego;
- 5) kod QR: szerokość: 13 mm, wysokość: 13 mm;
- 6) skala od A do F:
strzałki: wysokość: 5,6 mm, przerwa: 0,78 mm, czarna linia: 0,5 pkt – kolory:
 - A: X-00-X-00;
 - B: 70-00-X-00;
 - C 30-00-X-00;
 - D: 00-00-X-00;
 - E: 00-30-X-00;
 - F: 00-70-X-00.
- 7) linia: szerokość: 88 mm, wysokość: 2 pkt – kolor: X-00-00-00;
- 8) piktogram dotyczący zewnętrznego hałasu toczenia:
piktogram jak załączono: szerokość: 25,5 mm, wysokość: 17 mm – kolor: X-10-00-05;
- 9) strzałka:
strzałka: szerokość: 20 mm, wysokość: 10 mm, 100 % czarnego;
tekst: Helvetica Bold 20 pkt, 100 % białego;
tekst jednostki: Helvetica Bold 13 pkt, 100 % białego;
- 10) piktogram dotyczący przyczepności na oblodzonej nawierzchni:
piktogram jak załączono: szerokość: 15 mm, wysokość: 15 mm – linia: 1,5 pkt – kolor: 100 % czarnego;
- 11) piktogram dotyczący przyczepności na ośnieżonej nawierzchni:
piktogram jak załączono: szerokość: 15 mm, wysokość: 15 mm – linia: 1,5 pkt – kolor: 100 % czarnego;
- 12) litery od A do G: czcionka Calibri zwykła 13 pkt – 100 % czarnego;
- 13) strzałki:
strzałki: szerokość: 11,4 mm, wysokość: 9 mm, 100 % czarnego;
tekst: Calibri Bold 17 pkt, 100 % białego;
- 14) piktogram dotyczący efektywności paliwowej:
piktogram jak załączono: szerokość: 19,5 mm, wysokość: 18,5 mm – kolor: X-10-00-05;
- 15) piktogram dotyczący przyczepności na mokrej nawierzchni:
piktogram jak załączono: szerokość: 19 mm, wysokość: 19 mm – kolor: X-10-00-05;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

c) tło etykiety jest białe.

2.4. Klasa opon wskazana jest na etykiecie w formacie zaleconym na ilustracji w pkt 2.1.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK III

Dokumentacja techniczna

Dokumentacja techniczna, o której mowa w art. 4 ust. 7, obejmuje:

- a) nazwę i adres dostawcy;
 - b) dane identyfikacyjne i podpis osoby upoważnionej do składania oświadczeń woli w imieniu dostawcy;
 - c) nazwę dostawcy lub jego znak towarowy;
 - d) model opony;
 - e) wymiar opony, indeks nośności, indeks prędkości;
 - f) odniesienia do zastosowanych metod pomiaru.
-

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK IV

Karta informacyjna produktu

Informacje z karty informacyjnej produktu opon zamieszczone są w broszurze dotyczącej produktu lub innej dokumentacji dołączonej do produktu i obejmują:

- a) nazwę dostawcy lub jego znak towarowy;
 - b) identyfikator modelu dostawcy;
 - c) klasę efektywności paliwowej opony zgodnie z załącznikiem I;
 - d) klasę przyczepności opony na mokrej nawierzchni zgodnie z załącznikiem I;
 - e) klasę i wartość w decybelach zewnętrznego hałasu toczenia zgodnie z załącznikiem I;
 - f) informację o tym, czy opona jest przeznaczona do ośnieżonych nawierzchni;
 - g) informację o tym, czy opona jest przeznaczona do oblodzonych nawierzchni.
-

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK V

Informacje podawane w technicznych materiałach promocyjnych

1. Informacje dotyczące opon są podawane w technicznych materiałach promocyjnych w określonej poniżej kolejności:
 - a) klasa efektywności paliwowej (litera od A do F);
 - b) klasa przyczepności na mokrej nawierzchni (litera od A do G);
 - c) klasa i wartość pomiarowa zewnętrznego hałasu toczenia (dB);
 - d) informacja o tym, czy opona jest przeznaczona do ośnieżonych nawierzchni;
 - e) informacja o tym, czy opona jest przeznaczona do oblodzonych nawierzchni.
 2. Informacje podane w pkt 1 muszą spełniać następujące wymogi:
 - a) muszą być łatwe do odczytania;
 - b) muszą być łatwe do zrozumienia;
 - c) w przypadku gdy dla danego typu opon istnieją różne klasyfikacje w zależności od wymiaru lub innych parametrów, podaje się zakres parametrów opon od najlepszych do najgorszych.
 3. Dostawcy udostępniają również następujące dane na swojej stronie internetowej:
 - a) link do odpowiedniej strony Komisji poświęconej niniejszemu rozporządzeniu;
 - b) objaśnienie piktogramów umieszczonych na etykiecie;
 - c) informację podkreślającą fakt, że faktyczne oszczędności paliwa oraz bezpieczeństwo ruchu drogowego w znacznym stopniu zależą od zachowania kierowców, a zwłaszcza od następujących czynników:
 - ekologicznego prowadzenia pojazdu, które może znacznie przyczynić się do zmniejszenia zużycia paliwa;
 - ciśnienia w oponach, które musi być regularnie sprawdzane w celu zapewnienia lepszej optymalnej przyczepności na mokrej nawierzchni i optymalnej efektywności paliwowej;
 - ścisłego przestrzegania bezpiecznej odległości między pojazdami.
-

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK VI

Procedura korygowania uzyskiwanych przez laboratoria wyników pomiarów oporu toczenia

1. Definicje

Na potrzeby procedury korygowania uzyskiwanych przez laboratoria wyników zastosowanie mają następujące definicje:

1. „laboratorium wzorcowe” oznacza laboratorium wchodzące w skład sieci laboratoriów, których nazwy zostały opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* na potrzeby procedury korygowania wyników, i zdolne uzyskać dokładność wyników pomiarów określoną w pkt 3 za pomocą swojej maszyny wzorcowej;
2. „laboratorium kandydujące” oznacza laboratorium uczestniczące w procedurze korygowania wyników, które nie jest laboratorium wzorcowym;
3. „opona kalibracyjna” oznacza oponę, która poddawana jest badaniu na potrzeby procedury korygowania wyników;
4. „komplet opon kalibracyjnych” oznacza komplet złożony z co najmniej pięciu opon kalibracyjnych służący do korygowania jednej maszyny;
5. „wartość wyznaczona” oznacza teoretyczną wartość współczynnika oporu toczenia (RRC) dla jednej opony kalibracyjnej, zmierzoną przez teoretyczne laboratorium reprezentatywne dla sieci laboratoriów wzorcowych wykorzystywanej na potrzeby procedury korygowania wyników;
6. „maszyna” oznacza każdy wałek do testowania opon w ramach jednej konkretnej metody pomiaru. Przykładowo dwóch wałków pracujących na tym samym bębnie nie uważa się za jedną maszynę.

2. Przepisy ogólne

2.1. Zasada

Wartość pomiarową (m) współczynnika oporu toczenia uzyskaną w laboratorium wzorcowym (l), ($RRC_{m,l}$), koryguje się tak, aby odpowiadała wartościom wyznaczonym dla sieci laboratoriów wzorcowych.

Wartość pomiarową (m) współczynnika oporu toczenia uzyskaną przez maszynę w laboratorium kandydującym (c) – $RRC_{m,c}$ – koryguje się względem jednego, wybranego przezeń laboratorium wzorcowego należącego do sieci.

2.2. Wymogi dotyczące wyboru opon

Wyboru kompletu co najmniej pięciu opon kalibracyjnych na potrzeby procedury korygowania wyników dokonuje się według następujących kryteriów. Jeden komplet wybiera się wspólnie dla opon C1 i C2, a jeden dla opon C3.

- a) Komplet opon kalibracyjnych wybiera się tak, aby objąć pełen zakres różnych wartości RRC wspólnie dla opon C1 i C2 lub dla opon C3. Różnica pomiędzy najwyższą i najniższą wartością RRC_m w danym komplecie opon przed korygowaniem wyników i po jego dokonaniu musi wynosić przynajmniej:
 - (i) 3 kg/t dla opon klasy C1 i C2; oraz
 - (ii) 2 kg/t dla opon klasy C3.
- b) Dla każdej opony kalibracyjnej w zestawie rozrzut wartości RRC_m uzyskanej na podstawie zadeklarowanych wartości RRC w laboratoriach kandydujących lub wzorcowych (RRC_m, c lub RRC_m, l) musi być równomierny.
- c) Wartości indeksu nośności muszą odpowiednio obejmować zakres badanych opon, podobnie jak wartości siły oporu toczenia.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Każdą oponę kalibracyjną sprawdza się przed użyciem i wymienia, kiedy:

- jej stan uniemożliwia jej użycie w dalszych badaniach; lub
- odchylenia $RRC_{m,c}$ lub $RRC_{m,l}$ przekraczają 1,5 % w porównaniu do wcześniejszych pomiarów po korekcie uwzględniającej ewentualny dryft maszyny.

2.3. Metoda pomiaru

Laboratorium wzorcowe wykonuje pomiar każdej opony kalibracyjnej czterokrotnie i zachowuje trzy ostatnie wyniki do dalszej analizy zgodnie z pkt 4 załącznika 6 do regulaminu EKG ONZ nr 117 wraz z jego późniejszymi zmianami i z zastosowaniem warunków określonych w pkt 3 załącznika 6 do tego regulaminu.

Laboratorium kandydujące wykonuje pomiar każdej opony kalibracyjnej $(n + 1)$ -krotnie, gdzie wartość n określona jest w pkt 5, i zachowuje n ostatnich wyników do dalszej analizy zgodnie z pkt 4 załącznika 6 do regulaminu EKG ONZ nr 117 wraz z jego późniejszymi zmianami i z zastosowaniem warunków określonych w pkt 3 załącznika 6 do tego regulaminu.

Przy każdym pomiarze opony kalibracyjnej zdejmuje się z maszyny zespół opona/koło i ponownie przeprowadza się całą procedurę badania określoną w pkt 4 załącznika 6 do regulaminu EKG ONZ nr 117 wraz z jego późniejszymi zmianami.

Laboratorium kandydujące lub wzorcowe oblicza:

- wartość pomiarową każdego pomiaru dla każdej opony kalibracyjnej w sposób określony w pkt 6.2 i 6.3 załącznika 6 do regulaminu EKG ONZ nr 117 wraz z jego późniejszymi zmianami (tzn. skorygowaną dla temperatury 25 °C i średnicy bębna wynoszącej 2 m);
- średnią z trzech (w przypadku laboratoriów wzorcowych) lub n (w przypadku laboratoriów kandydujących) ostatnich wartości pomiarowych dla każdej opony kalibracyjnej; oraz
- odchylenie standardowe (σ_m) według następującego wzoru:

$$\sigma_m = \sqrt{\frac{1}{p} \cdot \sum_{i=1}^p \sigma_{m,i}^2}$$

$$\sigma_{m,i} = \sqrt{\frac{1}{n-1} \cdot \sum_{j=2}^{n+1} \left(Cr_{i,j} - \frac{1}{n} \cdot \sum_{j=2}^{n+1} Cr_{i,j} \right)^2}$$

gdzie:

i to numer kolejny opony kalibracyjnej z zakresu od 1 do p ;

j to numer kolejny n ostatnich powtórzeń każdego pomiaru dla danej opony kalibracyjnej z zakresu od 2 do $n+1$

$n+1$ to liczba powtórzeń pomiaru opony (dla laboratoriów wzorcowych $n+1=4$, a dla laboratoriów kandydujących $n+1 \geq 4$);

p to liczba opon kalibracyjnych ($n \geq 5$).

2.4. Formaty danych wykorzystywane w obliczeniach i prezentacji wyników

- Zmierzone wartości RRC, z uwzględnieniem korekty na średnicę bębna i temperaturę, zaokrągla się do dwóch miejsc po przecinku.
- Następnie obliczenia wykonuje się na wszystkich cyfrach: bez dalszego zaokrąglania, z wyjątkiem końcowych równań korygujących.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- Wszystkie wartości odchylenia standardowego podaje się z dokładnością do trzech miejsc po przecinku.
- Wszystkie wartości RRC podaje się z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.
- Wszystkie wartości współczynników korekcyjnych (A_{1l} , B_{1l} , A_{2c} i B_{2c}) zaokrągla się i podaje z dokładnością do czterech miejsc po przecinku.

3. Wymagania dotyczące laboratoriów wzorcowych i ustalanie wartości wyznaczonych

Wartości wyznaczone dla każdej opony kalibracyjnej ustalane są przez sieć laboratoriów wzorcowych. Co dwa lata sieć dokonuje oceny stabilności i aktualności wartości wyznaczonych.

Każde należące do sieci laboratorium wzorcowe musi odpowiadać specyfikacjom określonym w załączniku 6 do regulaminu EKG ONZ nr 117 wraz z jego późniejszymi zmianami, a wartość odchylenia standardowego (σ_m) nie może dla niego przekraczać:

- a) 0,05 kg/t dla opon klasy C1 i C2; oraz
- b) 0,05 kg/t dla opon klasy C3.

Odpowiadające specyfikacjom określonym w pkt 2.2 komplety opon kalibracyjnych poddaje się pomiarom zgodnie z pkt 2.3 w każdym laboratorium wzorcowym należącym do sieci.

Dla każdej opony kalibracyjnej wartość wyznaczona stanowi średnią wartości pomiarowych uzyskanych dla danej opony w laboratoriach wzorcowych należących do sieci.

4. Procedura korygowania wyników uzyskiwanych przez laboratorium wzorcowe do wartości wyznaczonych

Każde laboratorium wzorcowe (l) koryguje uzyskiwane wyniki do wartości wyznaczonych dla każdego nowego zbioru uzyskanych wyników oraz do wartości wyznaczonych po każdej istotnej modyfikacji maszyny lub każdym dryfcie pochodzących z niej danych dotyczących monitorowania opon kontrolnych.

Do korekty wszystkich poszczególnych danych wykorzystuje się metodę regresji liniowej. Wartości współczynników regresji, A_{1l} i B_{1l} oblicza się następująco:

$$RRC = A_{1l} * RRC_{m,l} + B_{1l}$$

gdzie:

RRC jest wartością wyznaczoną współczynnika oporu toczenia;

$RRC_{m,l}$ jest indywidualną wartością współczynnika oporu toczenia zmierzoną przez laboratorium wzorcowe „l”, z uwzględnieniem korekty o temperaturę i średnicę bębna.

5. Wymagania dotyczące laboratoriów kandydujących

Laboratoria kandydujące powtarzają procedurę korygowania uzyskiwanych wyników przynajmniej raz na dwa lata dla każdej maszyny oraz po każdej istotnej modyfikacji maszyny lub każdym dryfcie pochodzących z niej danych dotyczących monitorowania opon kontrolnych.

Odpowiadający specyfikacjom określonym w pkt 2.2 wspólny komplet pięciu różnych opon poddaje się pomiarom zgodnie z pkt 2.3 najpierw w laboratorium kandydującym, a następnie w jednym laboratorium wzorcowym. Na wniosek laboratorium kandydującego badaniom można poddać więcej niż pięć opon kalibracyjnych.

Laboratorium kandydujące dostarcza komplet opon kalibracyjnych do wybranego laboratorium wzorcowego.

Laboratorium kandydujące (c) musi odpowiadać specyfikacjom określonym w załączniku 6 do regulaminu EKG ONZ nr 117 wraz z jego późniejszymi zmianami, a wartość odchylenia standardowego (a_m) nie powinna dla niego przekraczać:

- a) 0,075 kg/t dla opon klasy C1 i C2; oraz

Wtorek, 26 marca 2019 r.

b) 0,06 kg/t dla opon klasy C3.

W przypadku gdy dla danego laboratorium kandydującego wartość odchylenia standardowego (σ_m) na podstawie czterech pomiarów, z których trzy ostatnie wykorzystuje się do obliczeń, przekracza podane wyżej wartości, liczba $n+1$ powtórzeń pomiaru zwiększa się następująco dla całej partii:

$n+1 = 1 + (\sigma_m / \gamma)^2$, po zaokrągleniu w górę do najbliższej liczby całkowitej,

gdzie:

$\gamma = 0,043$ kg/t dla opon klasy C1 i C2,

$\gamma = 0,035$ kg/t dla opon klasy C3.

6. Procedura korygowania wyników uzyskiwanych przez laboratorium kandydujące

Jedno należące do sieci laboratorium wzorcowe (i) oblicza funkcję regresji liniowej dla wszystkich poszczególnych danych laboratorium kandydującego (c). Wartości współczynników regresji, $A2_c$ i $B2_c$ oblicza się następująco:

$$RRC_{m,i} = A2_c \times RRC_{m,c} + B2_c$$

gdzie:

$RRC_{m,i}$ jest indywidualną wartością współczynnika oporu toczenia zmierzoną przez laboratorium wzorcowe (i) (z uwzględnieniem korekty na temperaturę i średnicę bębna),

$RRC_{m,c}$ jest indywidualną wartością współczynnika oporu toczenia zmierzoną przez laboratorium kandydujące (c) (z uwzględnieniem korekty na temperaturę i średnicę bębna).

Jeśli współczynnik determinacji R^2 jest niższy niż 0,97, nie koryguje się wyników uzyskiwanych przez laboratorium kandydujące.

Skorygowaną wartość współczynnika RRC dla opon badanych w laboratorium kandydującym oblicza się następująco:

$$RRC = (A1_i \times A2_c) \times RRC_{m,c} + (A1_i \times B2_c + B1_i)$$

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK VII

Procedura weryfikacji

Zgodność z niniejszym rozporządzeniem zadeklarowanych klas efektywności paliwowej, przyczepności na mokrej nawierzchni oraz zewnętrznego hałasu toczenia, jak również zadeklarowanych wartości i wszelkich dodatkowych informacji o parametrach właściwości użytkowych znajdujące się na etykiecie sprawdza się, w przypadku każdego typu opon lub każdej grupy opon ustalonej przez dostawcę, zgodnie z następującą procedurą:

a) najpierw bada się pojedynczą oponę lub komplet opon:

1. jeśli wartości pomiarowe są zgodne z zadeklarowanymi klasami lub zadeklarowaną wartością zewnętrznego hałasu toczenia z tolerancją określoną w tabeli 1, wynik badania uważa się za pozytywny;
2. jeżeli wartości pomiarowe nie są zgodne z zadeklarowanymi klasami lub zadeklarowaną wartością zewnętrznego hałasu toczenia w zakresie określonym w tabeli 1, badaniu poddaje się kolejne trzy opony lub komplety opon. Do oceny zgodności z zadeklarowanymi informacjami w zakresie określonym w tabeli 1 przyjmuje się średnią wartość pomiarową, wynikającą z badań wykonanych na takich trzech oponach lub kompletach opon;

b) w przypadku gdy podane na etykiecie klasy lub wartości pochodzą z wyników badań homologacyjnych uzyskanych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 661/2009 lub regulaminem EKG ONZ nr 117 wraz z jego późniejszymi zmianami, państwa członkowskie mogą wykorzystać dane pomiarowe uzyskane na podstawie badań zgodności produkcji danych opon.

W ocenie danych pomiarowych uzyskanych na podstawie badań zgodności produkcji należy uwzględnić tolerancje określone w tabeli 1.

Tabela 1

Mierzony parametr	Dopuszczalne odchylenia na potrzeby weryfikacji
Współczynnik oporu toczenia (efektywność paliwowa)	Skorygowana wartość pomiarowa nie może przekraczać górnej wartości granicznej (maksymalnej wartości RRC) dla zadeklarowanej klasy o więcej niż 0,3 kg/1 000kg.
Zewnętrzny hałas toczenia	Wartość pomiarowa nie może przekraczać zadeklarowanej wartości N o więcej niż 1 dB(A).
Przyczepność na mokrej nawierzchni	Wartość pomiarowa G(T) nie może być niższa od dolnej wartości granicznej (minimalnej wartości G) dla zadeklarowanej klasy.
Przyczepność na ośnieżonej nawierzchni	Wartość pomiarowa nie może być niższa od dolnej wartości granicznej wskaźnika przyczepności na ośnieżonej nawierzchni.
Przyczepność na oblodzonej nawierzchni	Wartość pomiarowa nie może być niższa od dolnej wartości granicznej wskaźnika przyczepności na oblodzonej nawierzchni.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK VIII

Tabela korelacji

Rozporządzenie (WE) nr 1222/2009	Niniejsze rozporządzenie
Art. 1 ust. 1	Art. 1 ust. 1
Art. 1 ust. 2	Art. 1 ust. 2
Art. 2 ust. 1	Art. 2 ust. 1
Art. 2 ust. 2	Art. 2 ust. 2
Art. 3 ust. 1	Art. 3 ust. 1
Art. 3 ust. 2	Art. 3 ust. 2
—	Art. 3 ust. 3
Art. 3 ust. 3	Art. 3 ust. 4
Art. 3 ust. 4	Art. 3 ust. 5
—	Art. 3 ust. 6
Art. 3 ust. 5	Art. 3 ust. 7
—	Art. 3 ust. 8
—	Art. 3 ust. 9
Art. 3 ust. 6	Art. 3 ust. 10
Art. 3 ust. 7	Art. 3 ust. 11
Art. 3 ust. 8	Art. 3 ust. 12
Art. 3 ust. 9	Art. 3 ust. 13
Art. 3 ust. 10	Art. 3 ust. 14
Art. 3 ust. 11	Art. 3 ust. 15
—	Art. 3 ust. 16
Art. 3 ust. 12	Art. 3 ust. 17
Art. 3 ust. 13	Art. 3 ust. 18
—	Art. 3 ust. 19
Art. 4	Art. 4

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Rozporządzenie (WE) nr 1222/2009	Niniejsze rozporządzenie
Art. 4 ust. 1	Art. 4 ust. 1
Art. 4 ust. 1 lit. a)	Art. 4 ust. 1 lit. b)
Art. 4 ust. 1 lit. b)	Art. 4 ust. 1 lit. b)
Art. 4 ust. 2	—
—	Art. 4 ust. 2
—	Art. 4 ust. 3
Art. 4 ust. 3	Art. 4 ust. 4
Art. 4 ust. 4	Art. 4 ust. 6
—	Art. 4 ust. 5
—	Art. 4 ust. 6
—	Art. 4 ust. 7
—	Art. 4 ust. 8
—	Art. 4 ust. 9
—	Art. 5
Art. 5	Art. 6
Art. 5 ust. 1	Art. 6 ust. 1
Art. 5 ust. 1 lit. a)	Art. 6 ust. 1 lit. a)
Art. 5 ust. 1 lit. b)	Art. 6 ust. 1 lit. b)
—	Art. 6 ust. 2
—	Art. 6 ust. 3
Art. 5 ust. 2	Art. 6 ust. 4
Art. 5 ust. 3	—
—	Art. 6 ust. 5
—	Art. 6 ust. 6
—	Art. 6 ust. 7
Art. 6	Art. 7
Art. 7	Art. 8

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Rozporządzenie (WE) nr 1222/2009	Niniejsze rozporządzenie
Art. 8	Art. 9
Art. 9 ust. 1	Art. 10 ust. 1
Art. 9 ust. 2	—
Art. 10	Art. 10 ust. 2
Art. 11	Art. 12
—	Art. 12 lit. a)
—	Art. 12 lit. b)
—	Art. 12 lit. c)
Art. 11 lit. a)	—
Art. 11 lit. b)	—
Art. 11 lit. c)	Art. 12 lit. d)
Art. 12	Art. 11
—	Art. 11 ust. 1
—	Art. 11 ust. 2
—	Art. 11 ust. 3
—	Art. 13
Art. 13	—
Art. 14	—
—	Art. 14
Art. 15	—
—	Art. 15
—	Art. 16
Art. 16	Art. 17

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0231

Prawa autorskie na jednolitym rynku cyfrowym *I****Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym (COM(2016)0593 – C8-0383/2016 – 2016/0280(COD))****(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)**

(2021/C 108/24)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0593),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0383/2016),
 - uwzględniając opinię Komisji Prawnej w sprawie proponowanej podstawy prawnej,
 - uwzględniając art. 294 ust. 3, art. 53 ust 1 oraz ust. 62 i 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 25 stycznia 2017 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 8 lutego 2017 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 20 lutego 2019 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 i 39 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej i opinie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Komisji Kultury i Edukacji oraz Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A8-0245/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. przyjmuje do wiadomości oświadczenie Komisji załączone do niniejszej rezolucji;
 3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do swojego wniosku lub zastąpienie go innym tekstem;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 125 z 21.4.2017, s. 27.⁽²⁾ Dz.U. C 207 z 30.6.2017, s. 80.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2016)0280

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/...w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, dyrektywy (UE) 2019/790.)

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK DO REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ

OŚWIADCZENIE KOMISJI W SPRAWIE ORGANIZATORÓW IMPREZ SPORTOWYCH

„Komisja uznaje znaczenie organizatorów imprez sportowych oraz ich rolę w finansowaniu sportu w Unii. Mając na uwadze społeczny i gospodarczy wymiar sportu w Unii Komisja przeanalizuje wyzwania, z jakimi mierzą się organizatorzy imprez sportowych w środowisku cyfrowym, w szczególności kwestie związane z nielegalnymi internetowymi transmisjami imprez sportowych.”

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0232

Umowy o dostarczanie treści cyfrowych i usług cyfrowych ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych (COM(2015)0634 – C8-0394/2015 – 2015/0287(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/25)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2015)0634),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0394/2015),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uzasadnioną opinię przedstawioną – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez francuski Senat, w której stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 27 kwietnia 2016 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisje przedmiotowo właściwe na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 6 lutego 2019 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając wspólne posiedzenia Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów oraz Komisji Prawnej zgodnie z art. 55 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów i Komisji Prawnej, a także opinię Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A8-0375/2017),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 264 z 20.7.2016, s. 57.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2015)0287

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych i usług cyfrowych

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, dyrektywy (UE) 2019/770.)

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0233

Umowy sprzedaży towarów ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie zmienionego wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów zawieranych przez internet lub w inny sposób na odległość, zmieniająca rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz dyrektywę 2009/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i uchylająca dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (COM(2017)0637 – C8-0379/2017 – 2015/0288(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/26)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi i Radzie (COM(2015)0635) oraz zmieniony wniosek (COM(2017)0637),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0379/2017),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uzasadnioną opinię przedstawioną – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez francuski Senat, w której stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
 - uwzględniając opinie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 27 kwietnia 2016 r. ⁽¹⁾ i 15 lutego 2018 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 6 lutego 2019 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A8-0043/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 264 z 20.7.2016, s. 57.

⁽²⁾ Dz.U. C 227 z 28.6.2018, s. 58.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2015)0288

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów, zmieniającej rozporządzenie (UE) 2017/2394 oraz dyrektywę 2009/22/WE i uchylającą dyrektywę 1999/44/WE

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, dyrektywy (UE) 2019/771.)

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0234

Połowy na obszarze objętym porozumieniem GFCM (Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego) *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1343/2011 w sprawie niektórych przepisów dotyczących połowów na obszarze objętym porozumieniem GFCM (Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego) (COM(2018)0143 – C8-0123/2018 – 2018/0069(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/27)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0143),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 43 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0123/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 23 maja 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 6 lutego 2019 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa (A8-0381/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. przyjmuje do wiadomości oświadczenia Komisji załączone do niniejszej rezolucji,
 3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 283 z 10.8.2018, s. 95.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2018)0069

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1343/2011 w sprawie niektórych przepisów dotyczących połowów na obszarze objętym porozumieniem GFCM (Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego)

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2019/982.)

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK DO REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ

Oświadczenie Komisji w sprawie połowów rekreacyjnych

Komisja przypomina, że jednym z celów określonych w przyjętej w marcu 2017 r. deklaracji ministerialnej MedFish4Ever jest ustanowienie możliwe jak najszybciej i nie później niż w 2020 r. zestawu podstawowych zasad skutecznego zarządzania połowami rekreacyjnymi na całym Morzu Śródziemnym.

Zgodnie z tym celem średniookresowa strategia Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego (GFCM) na lata 2017–2020 obejmuje między innymi: działania, które mają zostać wdrożone na obszarze GFCM, ocenę wpływu rybołówstwa rekreacyjnego oraz analizę najlepszych środków zarządzania służących regulacji tych działań. Z tego względu w ramach GFCM ustanowiono grupę roboczą ds. rybołówstwa rekreacyjnego, której zadaniem jest opracowanie zharmonizowanej regionalnej metody oceny rybołówstwa rekreacyjnego.

Komisja będzie kontynuować wysiłki w ramach GFCM, aby osiągnąć cel określony w deklaracji MedFish4Ever.

Oświadczenie Komisji w sprawie koralu czerwonego

Komisja przypomina, że środki ochronne przyjęte w ramach regionalnego dostosowawczego planu zarządzania w odniesieniu do eksploatacji koralu czerwonego w Morzu Śródziemnym [zalecenie GFCM/41/2017/5] mają charakter tymczasowy. W 2019 r. Naukowy Komitet Doradczy GFCM oceni te środki, które obejmują możliwość wprowadzenia ograniczeń połowowych, aby umożliwić ich przegląd na 43. dorocznej sesji GFCM (w listopadzie 2019 r.).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0235

Dostosowanie obowiązków sprawozdawczych w dziedzinie polityki ochrony środowiska *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostosowania obowiązków sprawozdawczych w dziedzinie polityki ochrony środowiska w drodze zmiany dyrektyw 86/278/EWG, 2002/49/WE, 2004/35/WE, 2007/2/WE, 2009/147/WE i 2010/63/UE, rozporządzeń (WE) nr 166/2006 i (UE) nr 995/2010 oraz rozporządzeń Rady (WE) nr 338/97 i (WE) nr 2173/2005 (COM(2018)0381 – C8-0244/2018 – 2018/0205(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/28)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0381),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 114, art. 192 ust. 1 oraz art. 207 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0244/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 12 grudnia 2018 r. ⁽¹⁾,
 - po konsultacji z Komitetem Regionów,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 18 stycznia 2019 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinie przedstawione przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisję Prawną (A8-0324/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu ⁽²⁾;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 110 z 22.3.2019, s. 99.

⁽²⁾ Niniejsze stanowisko zastępuje poprawki przyjęte dnia 23 października 2018 r. (Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0399).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2018)0205

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie dostosowania obowiązków sprawozdawczych w dziedzinie ustawodawstwa dotyczącego środowiska oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 166/2006 i (UE) nr 995/2010, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE, 2004/35/WE, 2007/2/WE, 2009/147/WE i 2010/63/UE, rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 i (WE) nr 2173/2005 oraz dyrektywę Rady 86/278/EWG

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2019/1010.)

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0236

Specjalne przepisy dotyczące maksymalnej długości kabin *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 96/53/WE w zakresie terminu wprowadzenia w życie specjalnych przepisów dotyczących maksymalnej długości kabin, zapewniając im lepszą charakterystykę aerodynamiczną oraz efektywność energetyczną oraz wyższy poziom bezpieczeństwa (COM(2018)0275 – C8-0195/2018 – 2018/0130(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/29)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0275),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 91 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0195/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 17 października 2018 r. (1),
 - po konsultacji z Komitetem Regionów,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 15 lutego 2019 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Transportu i Turystyki (A8-0042/2019),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, a także parlamentom narodowym.

(1) Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 286.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2018)0130

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... zmieniającej dyrektywę Rady 96/53/WE w zakresie terminu wprowadzenia w życie specjalnych przepisów dotyczących maksymalnej długości kabin w celu zapewnienia lepszej charakterystyki aerodynamicznej i efektywności energetycznej oraz wyższego poziomu bezpieczeństwa

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, decyzji (UE) 2019/984.)

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0237

Wskaźniki referencyjne niskoemisyjności i wskaźniki referencyjne pozytywnego wpływu na emisyjność *I****Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2016/1011 w odniesieniu do wskaźników referencyjnych niskoemisyjności i wskaźników referencyjnych pozytywnego wpływu na emisyjność (COM(2018)0355 – C8-0209/2018 – 2018/0180(COD))**

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/30)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0355),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0209/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 17 października 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 5 grudnia 2018 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 13 marca 2019 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz opinię przedstawioną przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0483/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, a także parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 103.

⁽²⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 24.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2018)0180

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... zmieniającego rozporządzenie (UE) 2016/1011 w odniesieniu do unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej oraz unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, a także ujawniania informacji dotyczących wskaźników referencyjnych w związku z kwestiami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2019/2089.)

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0238

Przepisy szczegółowe dotyczące celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego (COM(2018)0374 – C8-0229/2018 – 2018/0199(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/31)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0374),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 178, art. 209 ust. 1, art. 212 ust. 2 i art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0229/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 19 września 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 5 grudnia 2018 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinie przedstawione przez Komisję Spraw Zagranicznych, Komisję Rozwoju, Komisję Kontroli Budżetowej i Komisję Kultury i Edukacji (A8-0470/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu ⁽³⁾;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 116.

⁽²⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 137.

⁽³⁾ Niniejsze stanowisko zastępuje poprawki przyjęte dnia 16 stycznia 2019 r. (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0021).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2018)0199

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 178, art. 209 ust. 1, art. 212 ust. 2 i art. 349,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 176 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) stanowi, że Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego („EFRR”) ma na celu przyczynianie się do korygowania podstawowych dysproporcji regionalnych w Unii. Zgodnie z tym artykułem oraz z art. 174 akapit drugi i trzeci TFUE, EFRR ma przyczyniać się do zmniejszania dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych, ~~wśród których szczególną uwagę należy zwrócić na niektóre kategorie regionów, wśród których wyraźnie wymieniono regiony transgraniczne~~ **obszarów wiejskich, obszarów podlegających przemianom przemysłowym, obszarów o niskiej gęstości zaludnienia, wysp i regionów górskich.** [Popr. 1]
- (2) Rozporządzenie (UE) [nowe RWP] Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁴⁾ określa przepisy wspólne dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i niektórych innych funduszy, a rozporządzenie (UE) [nowe rozporządzenie w sprawie EFRR] Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁵⁾ określa przepisy dotyczące celów szczegółowych i zakresu wsparcia z EFRR. Obecnie konieczne jest przyjęcie przepisów szczegółowych w odniesieniu do celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg), które będą miały zastosowanie do współpracy co najmniej jednego państwa członkowskiego **i regionu** ponad granicami i będą dotyczyły skutecznego programowania, w tym przepisów dotyczących pomocy technicznej, monitorowania, oceny, komunikacji, kwalifikowalności, zarządzania i kontroli oraz zarządzania finansami. [Popr. 2]
- (3) W celu wspierania **opartego na współpracy** i harmonijnego rozwoju terytorium Unii na różnych poziomach **oraz ograniczenia występujących nadal rozbieżności** EFRR powinien wspierać współpracę transgraniczną, transnarodową i morską, a także współpracę regionów najbardziej oddalonych oraz współpracę międzyregionalną w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg). **W procesie tym należy uwzględnić zasady odnoszące się do wielopoziomowego sprawowania rządów i do partnerstwa, a także wzmocnić podejścia ukierunkowane na konkretne obszary.** [Popr. 3]

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 116.

⁽²⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 137f.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r.

⁽⁴⁾ [Odniesienie]

⁽⁵⁾ [Odniesienie]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (3a) *Różne elementy Interreg powinny przyczynić się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju opisanych w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030 przyjętej we wrześniu 2015 r. [Popr. 4]*
- (4) W ramach komponentu „Współpraca transgraniczna” należy dążyć do rozwiązywania wspólnych problemów wspólnie zidentyfikowanych w regionach przygranicznych oraz uruchomienia niewykorzystanego potencjału wzrostu na obszarach przygranicznych, na co wskazano w komunikacie Komisji „Zwiększanie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE”⁽⁶⁾ („komunikat w sprawie regionów przygranicznych”). W związku z tym komponent „Współpraca transgraniczna” powinien być ograniczony do współpracy na granicach lądowych, a ~~współpraca transgraniczna na granicach morskich powinna zostać włączona do komponentu transnarodowego~~ **obejmować współpracę na granicach zarówno lądowych, jak i morskich, nie naruszając nowego komponentu dotyczącego współpracy regionów najbardziej oddalonych.** [Popr. 5]
- (5) Komponent „Współpraca transgraniczna” powinien również obejmować współpracę pomiędzy co najmniej jednym państwem członkowskim **lub regionem** a co najmniej jednym państwem **lub regionem** lub innym terytorium poza Unią. Dzięki objęciu wewnętrznej i zewnętrznej współpracy transgranicznej zakresem niniejszego rozporządzenia powinno nastąpić znaczne uproszczenie i ujednoczenie obowiązujących przepisów w porównaniu z okresem programowania 2014–2020, które będzie zauważalne dla instytucji programu w państwach członkowskich oraz dla organów partnerskich i beneficjentów spoza Unii. [Popr. 6]
- (6) Komponent obejmujący współpracę transnarodową i morską powinien zmierzać do intensyfikacji współpracy za pomocą przedsięwzięć sprzyjających zintegrowanemu rozwojowi terytorialnemu, powiązanych z priorytetami unijnej polityki spójności ~~oraz powinien także obejmować morską współpracę transgraniczną~~ **przy pełnym poszanowaniu zasady pomocniczości.** Współpraca transnarodowa powinna obejmować ~~większe obszary w kontynentalnej części Unii, zważywszy że współpraca morska powinna obejmować~~ **transnarodowe oraz, w stosownych przypadkach, terytoria wokół basenów morskich oraz uwzględniać współpracę transgraniczną na granicach morskich w okresie programowania 2014–2020.** Aby umożliwić kontynuowanie wcześniejszej morskiej współpracy transgranicznej na gruncie szerszych ram współpracy morskiej należy zapewnić maksymalną elastyczność, w szczególności poprzez określenie zasięgu terytorialnego, celów szczegółowych takiej współpracy, wymogów dotyczących projektu partnerstwa oraz tworzenie podprogramów oraz specjalnych komitetów sterujących **których zasięg geograficzny wykracza poza zasięg programów transgranicznych.** [Popr. 7]
- (7) W oparciu o doświadczenia wyniesione z współpracy transgranicznej i transnarodowej w okresie programowania 2014–2020 w regionach najbardziej oddalonych, gdzie połączenie obydwu komponentów w ramach jednego programu na każdy obszar współpracy nie przyniosło dostatecznego uproszczenia dla organów odpowiedzialnych za program i beneficjentów programów, należy ustanowić specjalny, **dodatkowy** komponent „regiony najbardziej oddalone”, aby umożliwić regionom najbardziej oddalonym współpracę z ~~sąsiednimi państwami trzecimi,~~ krajami i terytoriami **zamorskimi lub z organizacjami integracji i współpracy regionalnej** w jak najbardziej wydajny i prosty sposób, z **uwzględnieniem ich specyfiki.** [Popr. 8]
- (8) W oparciu o **pozytywne** doświadczenia wyniesione z programów współpracy międzyregionalnej w ramach programu Interreg z **jednej strony** oraz, z **drugiej strony,** z uwagi na brak takiej współpracy w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” w okresie programowania 2014–2020 ~~komponent dotyczący współpracy międzyregionalnej należy tak ukierunkować, aby przede wszystkim służył zwiększaniu skuteczności polityki spójności. Komponent ten powinien zostać zatem ograniczony do dwóch programów: jeden będzie umożliwiał wszelkiego rodzaju doświadczenia, innowacyjne podejścia i budowanie~~ **współpraca międzyregionalna między miastami i regionami polegająca na wymianie doświadczeń, rozwijaniu** zdolności na użytek programów w ramach obu celów, a także wspieranie europejskich ugrupowań współpracy terytorialnej („EUWT”), utworzonych lub tworzonych na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁷⁾, a drugi będzie służył doskonaleniu analizy tendencji rozwojowych. Współpraca oparta na projektach w całej Unii powinna zostać włączona do nowego komponentu dotyczącego międzyregionalnych innowacyjnych inwestycji i być ściśle

⁽⁶⁾ Komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego „Zwiększanie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE” COM(2017)0534 z 20.9.2017.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 19).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

związana z realizacją komunikatu Komisji „Zwiększanie innowacyjności europejskich regionów: Strategie na rzecz trwałego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu”⁽⁸⁾, w szczególności aby wesprzeć tematyczne platformy inteligentnej specjalizacji w takich dziedzinach, jak energia, modernizacja przemysłu czy branża rolno-spożywcza. Wreszcie, zintegrowany rozwój terytorialny ukierunkowany w szczególności na miejskie obszary funkcjonalne lub obszary miejskie powinien być głównie przedmiotem programów w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” oraz jednego instrumentu towarzyszącego „Europejska inicjatywa miejska”. Te dwa programy w ramach komponentu „Współpraca międzyregionalna” powinny obejmować całą Unię i być również otwarte na udział państw trzecich („Europejska współpraca terytorialna” oraz „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”) jest ważnym elementem w procesie wypracowywania wspólnych rozwiązań w dziedzinie polityki spójności i budowania trwałych partnerstw. W związku z tym należy kontynuować istniejące programy, a w szczególności wspieranie współpracy opartej na projektach, w tym europejskich ugrupowań współpracy terytorialnej („EUWT”), a także strategie współpracy makroregionalnej. [Popr. 9]

- (8a) **Nowa inicjatywa w zakresie międzyregionalnych innowacyjnych inwestycji powinna opierać się na inteligentnej specjalizacji i powinna być wykorzystywana, by wspierać tematyczne platformy inteligentnej specjalizacji w takich dziedzinach, jak energia, modernizacja przemysłu, gospodarka o obiegu zamkniętym, innowacje społeczne, środowisko naturalne lub sektor rolno-spożywczy, a także by ułatwić podmiotom zaangażowanym w realizację strategii inteligentnej specjalizacji ściślejszą współpracę w celu zwiększania skali innowacji oraz wprowadzania innowacyjnych produktów i procesów na rynek europejski. Dowody wskazują, że na etapie testowania i zatwierdzania nowych technologii (np. kluczowych technologii prorozwojowych) utrzymuje się stała niewydolność systemowa, zwłaszcza gdy innowacje są wynikiem integracji uzupełniających się specjalizacji regionalnych tworzących innowacyjne łańcuchy wartości. Taka niewydolność ma szczególnie krytyczne znaczenie w fazie między pilotażem a pełnym wprowadzeniem na rynek. W strategicznych obszarach technologicznych i przemysłowych MŚP nie mogą obecnie liczyć na doskonałą i otwartą ogólnoeuropejską połączoną infrastrukturę demonstracyjną. Programy w ramach inicjatywy współpracy międzyregionalnej powinny obejmować całą Unię Europejską i być również otwarte na udział krajów i terytoriów zamorskich, państw trzecich, ich regionów i organizacji integracji i współpracy regionalnej, w szczególności sąsiadujących z regionami najbardziej oddalonymi. Należy zachęcać do synergii między międzyregionalnym inwestowaniem w innowacje a innymi istotnymi programami UE, takimi jak programy w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, „Horyzont 2020”, strategię rynku cyfrowego dla Europy i program na rzecz jednolitego rynku, gdyż zwiększą one wpływ inwestycji i zapewnią lepszą wartość dla obywateli. [Popr. 10]**
- (9) Należy ustalić obiektywne **wspólne** kryteria wyznaczania kwalifikujących się regionów i obszarów. W tym celu należy oprzeć identyfikację regionów i obszarów kwalifikujących się na poziomie Unii na wspólnym systemie klasyfikacji regionów ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1059/2003⁽⁹⁾. [Popr. 11]
- (10) Należy nadal wspierać, lub odpowiednio, ustanowić, współpracę na wszystkich płaszczyznach z państwami trzecimi sąsiadującymi z Unią, gdyż taka współpraca jest ważnym narzędziem polityki rozwoju regionalnego i powinna zapewnić korzyści regionom państw członkowskich graniczącym z państwami trzecimi. W tym celu EFRR i instrumenty finansowania zewnętrznego Unii, IPA⁽¹⁰⁾, ISRWM⁽¹¹⁾ i PKTZ⁽¹²⁾ powinny zapewniać wsparcie na programy współpracy transgranicznej, transnarodowej i morskiej, a także programy współpracy regionów najbardziej oddalonych i współpracy międzyregionalnej. Wsparcie z EFRR oraz z instrumentów finansowania zewnętrznego Unii powinno opierać się na zasadzie wzajemności i proporcjonalności. Jednakże w odniesieniu do IPA III-współpraca transgraniczna i ISRWM-współpraca transgraniczna wsparcie z EFRR powinno zostać uzupełnione co najmniej równoważnymi kwotami w ramach IPA III-współpraca transgraniczna i ISRWM-współpraca transgraniczna, z zastrzeżeniem maksymalnej kwoty określonej w odpowiednim akcie prawnym, tzn. do 3% puli środków finansowych w ramach IPA III oraz do 4% puli środków finansowych na program o określonym zasięgu geograficznym „Sąsiedztwo” na podstawie art. 4 ust. 2 lit. a) ISRWM. [Popr. 12]
- (10a) **Należy zwrócić szczególną uwagę na regiony, które stają się nowymi granicami Unii, aby zapewnić odpowiednią ciągłość bieżących programów współpracy. [Popr. 13]**

⁽⁸⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Zwiększanie innowacyjności europejskich regionów: Strategie na rzecz trwałego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu” — COM(2017) 376 final z 18.7.2017.

⁽⁹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz.U. L 154 z 21.6.2003, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie (UE) XXX ustanawiające Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (Dz.U. L xx, s. y).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie (UE) XXX ustanawiające Instrument Sąsiedztwa, Rozwoju i Współpracy Międzynarodowej (Dz.U. L xx, s. y).

⁽¹²⁾ Decyzja Rady (UE) XXX w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską, w tym stosunków między Unią Europejską, z jednej strony, a Grenlandią i Królestwem Danii, z drugiej strony (Dz.U. L..., s.).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (11) Pomoc w ramach IPA III powinna skupiać się przede wszystkim na wspieraniu beneficjentów IPA we wzmacnianiu instytucji demokratycznych oraz praworządności, w reformie sądownictwa i administracji publicznej, w zapewnianiu poszanowania praw podstawowych oraz propagowaniu równości płci, tolerancji, włączenia społecznego i niedyskryminacji, **a także rozwoju regionalnego i lokalnego**. Pomoc w ramach IPA powinna nadal wspierać wysiłki beneficjentów IPA na rzecz zacieśniania regionalnej, makroregionalnej i transgranicznej współpracy, jak również stymulowania rozwoju terytorialnego, m.in. poprzez realizowanie unijnych strategii makroregionalnych. Ponadto pomoc w ramach IPA powinna uwzględniać kwestie bezpieczeństwa, migracji i zarządzania granicami, zapewnianie dostępu do ochrony międzynarodowej, dzielenie się odpowiednimi informacjami, wzmocnienie kontroli granic i podejmowanie wspólnych wysiłków w walce z migracją nieuregulowaną i przemytem migrantów. [Popr. 14]
- (12) W odniesieniu do wsparcia z ISRWM Unia powinna rozwijać szczególne stosunki z państwami z nią sąsiadującymi, dążąc do utworzenia przestrzeni dobrobytu i dobrego sąsiedztwa, opartej na wartościach Unii i charakteryzującej się bliskimi i pokojowymi stosunkami opartymi na współpracy. Niniejsze rozporządzenie i ISRWM powinny zatem wspierać wewnętrzne i zewnętrzne aspekty odpowiednich strategii makroregionalnych. Wszystkie te inicjatywy mają strategiczne znaczenie i zapewniają ważne ramy polityki ukierunkowanej na zacieśnienie stosunków z krajami partnerskimi oraz stosunków między tymi krajami, w oparciu o zasady wzajemnej rozliczalności, współodpowiedzialności i poczucia obowiązku.
- (12a) **Rozwój synergii z unijnymi programami działań zewnętrznymi i rozwoju powinien również przyczynić się do zapewnienia maksymalnego oddziaływania przy jednoczesnym przestrzeganiu zasady spójności polityki na rzecz rozwoju, określonej w art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Osiągnięcie spójności we wszystkich obszarach polityki Unii ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju.** [Popr. 15]
- (13) Istotne jest, by nadal obserwować rolę Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych oraz Komisji w przygotowywaniu programowania strategicznego i programów Interreg wspieranych ze środków EFRR oraz ISRWM – określoną decyzją Rady 2010/427/UE⁽¹³⁾.
- (14) W świetle specyfiki unijnych regionów najbardziej oddalonych niezbędne jest przyjęcie środków dotyczących **poprawy** warunków, na których podstawie regiony te mogą uzyskać dostęp do funduszy strukturalnych. W konsekwencji niektóre przepisy niniejszego rozporządzenia powinny zostać dostosowane do specyfiki regionów najbardziej oddalonych w celu uproszczenia i zacieśniania współpracy z ~~ich~~ państwami sąsiadującymi **trzecimi i KTZ**, przy jednoczesnym uwzględnieniu komunikatu Komisji „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE”⁽¹⁴⁾. [Popr. 16]
- (14a) **Niniejsze rozporządzenie ustanawia możliwość uczestnictwa krajów i terytoriów zamorskich (KTZ) w programach Interreg. Należy uwzględnić specyfikę i wyzwania KTZ w celu ułatwienia im skutecznego dostępu i uczestnictwa.** [Popr. 17]
- (15) Należy określić środki przydzielone na poszczególne komponenty Interreg, w tym udział każdego państwa członkowskiego w całkowitej kwocie przeznaczony na współpracę transgraniczną, transnarodową ~~i morską~~, współpracę między regionami najbardziej oddalonymi i współpracę międzyregionalną oraz margines swobody między tymi elementami do dyspozycji państw członkowskich. W porównaniu z okresem programowania na lata ~~2014–2020~~ udział przeznaczony na współpracę transgraniczną powinien zostać zmniejszony, podczas gdy udział na współpracę transnarodową ~~i morską~~ zwiększony ze względu na włączenie współpracy morskiej, przy czym ~~należy stworzyć nowy komponent dotyczący współpracy regionów najbardziej oddalonych~~ tymi elementami do dyspozycji państw członkowskich. **Z uwagi na globalizację współpraca w celu pobudzenia inwestycji zwiększających zatrudnienie i wzrost oraz wspólne inwestycje z innymi regionami powinna być jednak determinowana również przez wspólne cechy i ambicje regionów, a niekoniecznie przez granice, w związku z czym należy udostępnić wystarczające dodatkowe środki na nową inicjatywę na rzecz międzyregionalnych inwestycji w zakresie innowacji, aby móc reagować na sytuację na rynku światowym.** [Popr. 18]

(13) Decyzja Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określająca organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30).

(14) Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów i Europejskiego Banku Inwestycyjnego, „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE”, COM(2017)0623 z 24.10.2017.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (16) Na potrzeby jak najbardziej efektywnego wsparcia ze strony EFRR i instrumentów finansowania zewnętrznego Unii należy stworzyć mechanizm umożliwiający zwrot takiego wsparcia, w przypadku gdy nie można przyjąć unijnych programów współpracy zewnętrznej lub istnieje konieczność ich zakończenia, w tym obejmujących państwa trzecie, które nie otrzymują wsparcia z żadnego instrumentu finansowego Unii. Celem tego mechanizmu powinno być osiągnięcie optymalnego funkcjonowania programu oraz możliwie jak największej koordynacji między tymi instrumentami.
- (17) EFRR – w ramach Interreg – powinien przyczynić się do realizacji celów szczegółowych objętych celami polityki spójności. Wykaz celów szczegółowych w ramach różnych celów tematycznych powinien być jednak dostosowany do specyficznych potrzeb Interreg poprzez określenie dodatkowych celów szczegółowych w ramach celu polityki „Europa o silniejszym wymiarze społecznym przez wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych”, tak aby umożliwić interwencje w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
- (18) W kontekście wyjątkowych i szczególnych okoliczności na wyspie Irlandii i w celu wsparcia współpracy Północ-Południe na podstawie porozumienia wielkopiątkowego należy kontynuować nowy program transgraniczny PEACE PLUS oraz oprzeć go na doświadczeniach poprzednich programów obejmujących hrabstwa graniczne Irlandii i Irlandii Północnej. Uwzględniając jego praktyczne znaczenie należy zapewnić, by w przypadku gdy program jest ukierunkowany na pokój i pojednanie, EFRR przyczyniał się w tych regionach także do wspierania stabilności społecznej, gospodarczej i regionalnej **oraz współpracy**, w szczególności poprzez działania na rzecz spójności między miejscowymi społecznościami. Zważywszy na specyfikę programu powinien być on zarządzany w sposób zintegrowany, przy uwzględnieniu wkładu Zjednoczonego Królestwa włączonego do programu jako zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel. Niektóre przepisy dotyczące wyboru operacji w niniejszym rozporządzeniu nie powinny mieć zastosowania do tego programu w odniesieniu do operacji na rzecz pokoju i pojednania. [Popr. 19]
- (19) W niniejszym rozporządzeniu należy dodać dwa cele szczegółowe Interreg – jeden służący wzmocnieniu zdolności instytucjonalnej, współpracy prawnej i administracyjnej – w szczególności gdy występuje powiązanie z wdrażaniem komunikatu w sprawie regionów przygranicznych – intensyfikacji współpracy między obywatelami i instytucjami oraz opracowaniu i koordynacji strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego oraz drugi służący zaradzeniu problemom związanym ze współpracą zewnętrzną takim jak bezpieczeństwo, zarządzanie granicami i bezpieczeństwo.
- (20) W celu zmaksymalizowania wpływu Interreg zasadnicza część wsparcia unijnego powinna być przeznaczona na ograniczoną liczbę celów polityki. **Należy wzmocnić synergię i komplementarność między komponentami INTERREG.** [Popr. 20]
- (21) Przepisy dotyczące przygotowania, zatwierdzenia i zmiany programów Interreg, jak również rozwoju terytorialnego, wyboru operacji, monitorowania i oceny, instytucji programu, audytu operacji, oraz przejrzystości i komunikacji należy dostosować do specyfiki programów Interreg względem przepisów określonych w rozporządzeniu (UE) [nowe RWP]. **Te przepisy szczegółowe powinny być proste i jasne, aby uniknąć nadmiernie rygorystycznego wdrażania i dodatkowych obciążeń administracyjnych dla państw członkowskich i beneficjentów.** [Popr. 21]
- (22) Należy nadal stosować przepisy dotyczące kryteriów wyboru operacji pozwalających na uznanie ich za rzeczywiście wspólne i służące współpracy, dotyczące partnerstwa w ramach operacji Interreg i obowiązków wiodącego partnera, określone dla okresu programowania 2014–2020. Partnerzy w ramach Interreg powinni **jednak współpracować podczas opracowywania i realizacji, a także podczas zatrudniania personelu lub finansowania lub w obu obszarach**, a w ramach współpracy regionów najbardziej oddalonych, w trzech z czterech wymiarów, ponieważ połączenie wsparcia ze środków EFRR i instrumentów finansowania zewnętrznego Unii powinno być prostsze, zarówno na poziomie programów, jak i operacji. [Popr. 22]
- (22a) **Ważnym i skutecznym narzędziem w programach współpracy transgranicznej są projekty oparte na kontaktach międzyludzkich i małe projekty mające na celu usuwanie przeszkód stwarzanych przez granice i przeszkód transgranicznych, wspieranie kontaktów między lokalnymi mieszkańcami, a tym samym integrowanie regionów przygranicznych i ich obywateli. Projekty oparte na kontaktach międzyludzkich i małe projekty są realizowane w wielu obszarach, takich jak kultura, sport, turystyka, kształcenie i szkolenie, gospodarka, nauka, ochrona środowiska i ekologia, opieka zdrowotna, transport i małe projekty infrastrukturalne, współpraca administracyjna i public relations. Jak stwierdzono również w opinii Europejskiego Komitetu Regionów pt. „Projekty**

Wtorek, 26 marca 2019 r.

oparte na kontaktach międzyludzkich i małe projekty w programach współpracy transgranicznej”⁽¹⁵⁾, projekty oparte na kontaktach międzyludzkich i małe projekty wnoszą wysoką europejską wartość dodaną i przyczyniają się znacząco do realizacji ogólnego celu programów współpracy transgranicznej. [Popr. 23]

- (23) ~~Konieczne jest wyjaśnienie przepisów dotyczących funduszy małych projektów, które to fundusze były wdrażane od początku istnienia Interreg, ale nigdy nie obejmowały ich przepisy szczegółowe. Jak określono w Opinii Europejskiego Komitetu Regionów „Projekty oparte na kontaktach międzyludzkich i małe projekty w programach współpracy transgranicznej”⁽¹⁶⁾, takie fundusze małych projektów odgrywają ważną rolę w budowaniu zaufania między obywatelami a instytucjami, przynoszą istotną wartość dodaną i przyczyniają się znacząco do realizacji ogólnego celu programów współpracy transgranicznej poprzez pokonywanie przeszkód stwarzanych przez granice oraz integrowanie stref przygranicznych i ich obywateli. projekty oparte na kontaktach międzyludzkich i małe projekty uzyskują wsparcie głównie z funduszy małych projektów lub innych podobnych instrumentów, których jednak nigdy nie obejmowały przepisy szczegółowe, dlatego też konieczne jest wyjaśnienie przepisów dotyczących funduszy małych projektów. Aby utrzymać wartość dodaną i zalety projektów opartych na kontaktach międzyludzkich i małych projektów, również w odniesieniu do rozwoju lokalnego i regionalnego, oraz aby uprościć zarządzanie finansowaniem małych projektów przez ostatecznych odbiorców, którzy często nie są przyzwyczajeni do stosowania funduszy Unii, poniżej pewnego progu obowiązkowe powinno się stać wykorzystanie uproszczonych form kosztów oraz kwot ryczałtowych. [Popr. 24]~~
- (24) Ze względu na udział więcej niż jednego państwa członkowskiego i związane z tym wyższe koszty administracyjne, **między innymi w zakresie regionalnych punktów kontaktowych (zwanymi również antenami), które są kluczowymi punktami kontaktowymi dla wnioskodawców i wykonawców projektów, a tym samym pełnią funkcję bezpośredniego łącznika z wspólnymi sekretariatami lub odpowiednimi organami, ale** w szczególności także w zakresie kontroli i tłumaczeń, pułap wydatków na pomoc techniczną powinien być wyższy niż pułap wydatków w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”. W celu zrównoważenia wyższych kosztów administracyjnych należy zachęcać państwa członkowskie do zmniejszania, tam gdzie to możliwe, obciążeń administracyjnych związanych z wdrażaniem wspólnych projektów. Ponadto programy Interreg z ograniczonym wsparciem unijnym lub programy zewnętrznej współpracy transgranicznej powinny otrzymać pewną minimalną kwotę na pomoc techniczną, która zapewni wystarczające finansowanie skutecznych działań w ramach pomocy technicznej. [Popr.]
- (25) Zgodnie z pkt 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego na rzecz lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. zachodzi potrzeba oceny funduszy w oparciu o informacje zgromadzone w kontekście konkretnych wymogów dotyczących monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich. Wymogi te mogą, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki jako podstawę oceny oddziaływania funduszy w terenie.
- (25a) **W ramach zmniejszania obciążeń administracyjnych Komisja, państwa członkowskie i regiony powinny ściśle współpracować, aby wykorzystać udoskonalone proporcjonalne rozwiązania dotyczące systemu zarządzania i kontroli danego programu Interreg, o których mowa w art. 77 rozporządzenia (UE) .../... [nowe RWP]. [Popr. 26]**
- (26) W oparciu o doświadczenia z okresu programowania 2014–2020 należy kontynuować stosowanie systemu o jasnej hierarchii zasad dotyczących kwalifikowalności wydatków, przy jednoczesnym utrzymaniu zasad dotyczących kwalifikowalności wydatków, które zostaną ustanowione na poziomie unijnym lub dla programów Interreg jako całości, w celu uniknięcia wszelkich możliwych sprzeczności lub niespójności między różnymi rozporządzeniami oraz między różnymi rozporządzeniami a przepisami krajowymi. Należy ograniczyć do niezbędnego minimum dodatkowe przepisy przyjęte przez jedno państwo członkowskie, które będą miały zastosowanie do beneficjentów w tym państwie członkowskim. W szczególności należy włączyć do niniejszego rozporządzenia rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 481/2014⁽¹⁷⁾ przyjęte dla okresu programowania 2014–2020.

⁽¹⁵⁾ **Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Projekty oparte na kontaktach międzyludzkich i małe projekty w programach współpracy transgranicznej z dnia 12 lipca 2017 r. (Dz.U. C 342 z 12.10.2017, s. 38).**

⁽¹⁶⁾ **Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Projekty oparte na kontaktach międzyludzkich i małe projekty w programach współpracy transgranicznej z dnia 12 lipca 2017 r. (Dz.U. C 342 z 12.10.2017, s. 38).**

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 481/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w odniesieniu do przepisów szczególnych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach programów EWT (Dz.U. L 138 z 13.5.2014, s. 45).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (27) ~~Należy zachęcać państwa członkowskie do powierzania~~ **Państwa członkowskie powinny, w razie potrzeby, przekazywać nowemu lub, w stosownych przypadkach, istniejącemu** EUWT ~~funkcji~~ **funkcję** instytucji zarządzającej lub do ~~nakładania~~ **nakładać** na takie ugrupowanie – lub inne transgraniczne podmioty prawne – ~~odpowiedzialność~~ **odpowiedzialność** za zarządzanie podprogramem, **lub** zintegrowaną inwestycją terytorialną lub ~~jednym~~ **funduszem** małych projektów lub ich większą liczbą, lub działania jako ~~jedyny partner~~ **działać jako jedyny partner. Państwa członkowskie powinny umożliwiać organom regionalnym i lokalnym oraz innym organom publicznym z poszczególnych państw członkowskich ustanawianie takich grup współpracy mających osobowość prawną oraz powinny angażować organy lokalne i regionalne w swoje działania.** [Popr. 27]
- (28) Aby kontynuować łańcuch płatności ustanowiony dla okresu programowania 2014–2020, tj. z Komisji do wiodącego partnera poprzez instytucję certyfikującą, należy nadal stosować ten łańcuch płatności w zadaniach w zakresie rachunkowości. Wsparcie unijne należy wypłacać wiodącym partnerom, o ile nie oznaczałoby to podwójnych opłat za przeliczenie na euro i z powrotem na inną walutę lub odwrotnie między wiodącym partnerem i innymi partnerami. **Jeżeli nie przewidziano inaczej, partner wiodący powinien zapewniać, by pozostali partnerzy otrzymali całkowitą kwotę wkładu z danego funduszu Unii w całości oraz w terminie uzgodnionym przez wszystkich partnerów i zgodnie z tą samą procedurą, którą stosuje się w odniesieniu do partnera wiodącego.** [Popr. 28]
- (29) Zgodnie z art. [63 ust. 9] rozporządzenia (UE, Euratom) [FR-Omnibus] przepisy sektorowe mają uwzględniać potrzeby programów Europejskiej współpracy terytorialnej (Interreg) zwłaszcza w odniesieniu do funkcji audytu. Przepisy dotyczące rocznej opinii z audytu, rocznego sprawozdania z kontroli i audytu operacji powinny być zatem uproszczone i dostosowane do tych programów, które obejmują więcej niż jedno państwo członkowskie.
- (30) krajów i terytoriów zamorskich, w przypadku gdy odzyskiwanie od jednego partnera lub innych partnerów lub wiodącego partnera nie jest zakończone sukcesem, co oznacza, że państwa członkowskie zwraca środki instytucji zarządzającej. W konsekwencji w ramach programów Interreg nie ma marginesu na nieściągalne należności na poziomie beneficjenta. Niezbędne jest jednak wyjaśnienie przepisów dotyczących sytuacji, w której państwo członkowskie, państwo trzecie, kraj partnerski lub kraj i terytorium zamorskie nie zwróciłyby środków instytucji zarządzającej. Należy również wyjaśnić obowiązki wiodącego partnera w odniesieniu do odzyskiwania środków. **Ponadto procedury związane z odzyskiwaniem środków powinny być ustanawiane i uzgadniane przez komitet monitorujący.** Instytucji zarządzającej nie powinno się ~~zwłaszcza~~ **jednak** zezwalać na nakładanie zobowiązania na wiodącego partnera polegającego na wszczęciu postępowania sądowego w innym państwie. [Popr. 30]
- (30a) **Właściwe jest zachęcanie do dyscypliny finansowej. Jednocześnie w rozwiązaniach dotyczących umarzania zobowiązań budżetowych należy uwzględniać złożoność programów Interreg i ich wdrażania.** [Popr. 31]
- (31) Aby stosować co do zasady wspólny zbiór przepisów w uczestniczących państwach członkowskich i państwach trzecich, krajach partnerskich lub krajach i terytoriach zamorskich, niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do państw trzecich, krajów partnerskich lub krajów i terytoriów zamorskich, chyba że w konkretnym rozdziale niniejszego rozporządzenia określono przepisy szczegółowe. Instytucje programu Interreg mogą mieć odpowiedniki w porównywalnych instytucjach państw trzecich, krajów partnerskich lub krajów i terytoriów zamorskich. Należy powiązać punkt wyjścia dla kwalifikowalności wydatków z podpisaniem umowy w sprawie finansowania przez odpowiednie państwo trzecie, kraj partnerski lub kraj i terytorium zamorskie. Zamówienia publiczne w przypadku beneficjentów w państwie trzecim, kraju partnerskim lub krajach i terytoriach zamorskich powinny być zgodne z przepisami dotyczącymi zewnętrznych zamówień publicznych na podstawie rozporządzenia (UE, Euratom) [nowy FR-Omnibus] Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁸⁾. Należy określić procedury zawierania umów w sprawie finansowania z każdym z państw trzecich, krajów partnerskich lub krajów i terytoriów zamorskich, jak również umów między instytucją zarządzającą a każdym państwem trzecim, krajem partnerskim lub krajem i terytorium zamorskim w odniesieniu do wsparcia z instrumentów finansowania zewnętrznego Unii lub w przypadku przesunięcia dodatkowego wkładu z państwa trzeciego, kraju partnerskiego lub kraju i terytorium zamorskiego do programu Interreg, innego niż krajowe współfinansowanie.
- (32) Chociaż programy Interreg z udziałem państw trzecich, krajów partnerskich lub krajów i terytoriów zamorskich należy wdrażać w ramach zarządzania dzielonego, współpracę między regionami najbardziej oddalonymi można realizować w ramach zarządzania pośredniego. Należy określić szczegółowe przepisy dotyczące sposobu wdrażania tych programów w całości lub w części w ramach zarządzania pośredniego.

⁽¹⁸⁾ [Odniesienie]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- (33) Należy uprościć przepisy w oparciu o doświadczenia wyniesione z okresu programowania 2014–2020 dotyczące dużych projektów infrastrukturalnych we współpracy transgranicznej w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa. Komisja powinna jednak zachować pewne prawa dotyczące wyboru takich projektów.
- (34) Komisji należy powierzyć uprawnienia wykonawcze do celów przyjmowania i zmieniania wykazów programów Interreg, wykazu całościowych kwot wsparcia unijnego na każdy z programów Interreg i do przyjmowania decyzji zatwierdzających programy Interreg oraz zmiany do nich. Te uprawnienia wykonawcze należy wykonywać zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję⁽¹⁹⁾. Mimo że akty te mają charakter ogólny, należy stosować procedurę doradczą, z uwagi na to, że wdrażają one przepisy jedynie w wymiarze technicznym.
- (35) W celu zapewnienia jednolitych warunków przyjmowania lub zmiany programów Interreg należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. **W stosownych przypadkach** programy zewnętrznej współpracy transgranicznej powinny jednak przestrzegać, ~~w stosownych przypadkach~~, w odniesieniu do pierwszej decyzji zatwierdzającej te programy, procedury komitetowe ustanowione rozporządzeniem (UE) [IPA III] i [ISRWM]. **[Popr. 33]**
- (36) W celu uzupełnienia lub zmiany niektórych innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 290 TFUE Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjęcia aktów na potrzeby zmiany załącznika zawierającego wzór dla programów Interreg. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (36a) *Wspieranie Europejskiej współpracy terytorialnej jest głównym priorytetem unijnej polityki spójności. Wsparcie dla MŚP na pokrycie kosztów projektów w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej jest już objęte wyłączeniem grupowym na mocy rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014⁽²⁰⁾ (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych – GBER). W wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020⁽²¹⁾ oraz w sekcji GBER dotyczącej pomocy regionalnej zawarto również przepisy szczególne dotyczące pomocy regionalnej na inwestycje dokonywane przez przedsiębiorstwa dowolnej wielkości. W świetle zdobytego doświadczenia pomoc na projekty w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej powinna mieć jedynie ograniczony wpływ na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi, w związku z czym Komisja powinna mieć możliwość stwierdzenia, że taka pomoc jest zgodna z rynkiem wewnętrznym, oraz że finansowanie udzielane w ramach projektów Europejskiej współpracy terytorialnej może podlegać wyłączeniu grupowemu.*
- (37) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie zacieśnienie współpracy między państwami członkowskimi i między państwami członkowskimi a państwami trzecimi, krajami partnerskimi lub krajami i terytoriami zamorskimi, nie może być w wystarczającym stopniu osiągnięty przez państwa członkowskie i tym samym może być lepiej osiągnięty na poziomie Unii, Unia Europejska może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tego celu,

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽²⁰⁾ **Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1).**

⁽²¹⁾ **Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 (Dz.U. C 209 z 23.7.2013, s. 1).**

Wtorek, 26 marca 2019 r.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Sekcja I

Przedmiot, zakres zastosowania i komponenty Interreg

Artykuł 1

Przedmiot i zakres zastosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) na potrzeby zacieśnienia współpracy między państwami członkowskimi **i ich regionami** w Unii oraz między odpowiednio państwami członkowskimi, ~~i przyległymi~~ **ich regionami** i państwami trzecimi, krajami partnerskimi, innymi terytoriami lub krajami i terytoriami zamorskimi (KTZ) **lub organizacjami integracji i współpracy regionalnej lub grupą państw trzecich należących do organizacji regionalnej**. [Popr. 35]
2. Niniejsze rozporządzenie określa niezbędne przepisy do zapewnienia skutecznego programowania, w tym dotyczące pomocy technicznej, monitorowania, oceny, komunikacji, kwalifikowalności, zarządzania i kontroli, jak również zarządzania finansowego programami w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” („programy Interreg”) wspieranego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego („EFRR”).
3. W odniesieniu do wsparcia na rzecz programów Interreg z Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej („IPA III”), Instrumentu Sąsiedztwa, Rozwoju i Współpracy Międzynarodowej („ISRWM”) oraz finansowania dla wszystkich krajów i terytoriów zamorskich na lata 2021–2027 ustanowionego jako program decyzją Rady (UE) XXX („PKTZ”) (trzy instrumenty zwane dalej łącznie: „instrumenty finansowania zewnętrznego Unii”) niniejsze rozporządzenie przewiduje dodatkowe cele szczegółowe, jak również włączenie tych funduszy do programów Interreg, kryteria kwalifikowalności dla państw trzecich, krajów partnerskich oraz krajów i terytoriów zamorskich oraz ich regionów oraz niektóre szczegółowe przepisy wykonawcze.
4. W odniesieniu do wsparcia z EFRR i instrumentów finansowania zewnętrznego Unii (zwanymi dalej łącznie „funduszami Interreg”) na rzecz programów Interreg niniejsze rozporządzenia określa cele szczegółowe Interreg, jak również organizację, kryteria kwalifikowalności dla państw członkowskich, państw trzecich, krajów partnerskich oraz krajów i terytoriów zamorskich i ich regionów, środki finansowe i kryteria ich przyznawania.
5. Do programów Interreg ma zastosowanie rozporządzenie (UE) [nowe RWP] oraz rozporządzenie (UE) [nowe rozporządzenie w sprawie EFRR], z wyjątkiem przypadków wyraźnie określonych w tych rozporządzeniach i w niniejszym rozporządzeniu lub w przypadku gdy przepisy rozporządzenia (UE) [nowe RWP] mogą mieć zastosowanie wyłącznie do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”.

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się definicje w art. [2] rozporządzenia (UE) [nowe RWP]. Stosuje się także następujące definicje:
 - 1) „beneficjent IPA” oznacza kraj lub terytorium wskazane w załączniku I do rozporządzenia (UE) [IPA III];
 - 2) „państwo trzecie” oznacza państwo, które nie jest państwem członkowskim, Unii i nie otrzymuje wsparcia z funduszy Interreg;
 - 3) „kraj partnerski” oznacza beneficjenta IPA lub kraj lub terytorium objęte „Obszarem geograficznym w ramach polityki sąsiedztwa” wskazanym w załączniku I do rozporządzenia (UE) [ISRWM] i Federację Rosyjską, które otrzymują wsparcie z instrumentów finansowania zewnętrznego Unii;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

4) „transgraniczny podmiot prawny” oznacza podmiot prawny, **w tym euroregion**, ustanowiony na podstawie przepisów jednego z państw uczestniczących w programie Interreg, pod warunkiem że jest on powołany przez organy terytorialne lub inne podmioty z co najmniej dwóch państw uczestniczących. [Popr. 36]

4a) „organizacje integracji i współpracy regionalnej” oznaczają związek państw członkowskich lub regionów położonych w tej samej strefie geograficznej, mający na celu ściślejszą współpracę w obszarach wspólnego zainteresowania. [Popr. 37]

2. Do celów niniejszego rozporządzenia, w przypadku gdy przepisy rozporządzenia (UE) [nowe RWP] odnoszą się do „państwa członkowskiego”, odczytuje się to jako odniesienie do „państwa członkowskiego, w którym mieści się instytucja zarządzająca”, a gdy przepisy odnoszą się do „każdego państwa członkowskiego” lub „państwa członkowskiego” odczytuje się to jako odniesienie do „państw członkowskich oraz, w stosownych przypadkach, państw trzecich, krajów partnerskich i krajów i terytoriów zamorskich w danym programie Interreg”.

Do celów niniejszego rozporządzenia, w przypadku gdy przepisy rozporządzenia (UE) [nowe RWP] odnoszą się do „funduszy” wskazanych w [art. 1 ust. 1 lit. a)] tego rozporządzenia lub do „EFRR” sformułowanie to odczytuje się jako obejmujące także odpowiedni instrument finansowania zewnętrznego Unii.

Artykuł 3

Komponenty celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg)

W ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) EFRR i, w stosownych przypadkach, instrumenty finansowania zewnętrznego Unii wspierają następujące komponenty:

1) współpracę transgraniczną między przyległymi regionami w celu wspierania zintegrowanego **i harmonijnego** rozwoju regionalnego (komponent 1): [Popr. 38]

a) wewnętrzną współpracę transgraniczną między przyległymi lądowymi **lub morskimi** regionami przygranicznymi co najmniej dwóch państw członkowskich lub między przyległymi lądowymi **lub morskimi** regionami przygranicznymi co najmniej jednego państwa członkowskiego i jednego państwa trzeciego lub ich większej liczby, wskazanymi w art. 4 ust. 3; lub [Popr. 39]

b) zewnętrzną współpracę transgraniczną między przyległymi lądowymi **lub morskimi** regionami przygranicznymi co najmniej jednego państwa członkowskiego i jednego z poniższych podmiotów lub ich większej liczby: [Popr. 40]

(i) beneficjentów IPA, lub

(ii) krajów partnerskich wspieranych ze środków ISRW; lub

(iii) Federacji Rosyjskiej w celu umożliwienia jej uczestnictwa we współpracy transgranicznej również wspieranej ze środków ISRW;

2) współpracę transnarodową ~~i współpracę morską~~ na większych lub transnarodowych terytoriach lub wokół basenów morskich, obejmującą krajowych, regionalnych i lokalnych partnerów programów w państwach członkowskich, państwach trzecich i ~~na Grenlandii~~ **krajach i terytoriach zamorskich** w celu osiągnięcia wyższego stopnia integracji terytorialnej („komponent 2”; ~~w przypadku odnoszenia się jedynie do współpracy transnarodowej: „komponent 2A”; w przypadku odnoszenia się do współpracy morskiej: „komponent 2B”~~); [Popr. 41]

3) współpracę regionów najbardziej oddalonych, między nimi i z sąsiadującymi państwami trzecimi i krajami partnerskimi lub krajami i terytoriami zamorskimi lub **organizacjami integracji i współpracy regionalnej lub** kilkoma z nich w celu uproszczenia integracji regionalnej **i harmonijnego rozwoju** w ich sąsiedztwie („komponent 3”); [Popr. 42]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- 4) współpracę międzyregionalną w celu wzmocnienia skuteczności polityki spójności („komponent 4”) w drodze wspierania:
- a) wymiany doświadczeń, innowacyjnych podejść i budowania zdolności w odniesieniu do:
- (i) realizacji programów Interreg;
 - (ia) *realizacji wspólnych projektów rozwoju międzyregionalnego*; [Popr. 43]
 - (ib) *budowania zdolności między partnerami w całej Unii w związku z*; [Popr. 44]
 - (ii) realizacji programów w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, zwłaszcza w odniesieniu do przedsięwzięć międzyregionalnych i transnarodowych, w których beneficjenci znajdują się w co najmniej jednym państwie członkowskim;
 - (iia) *określenia i rozpowszechniania dobrych praktyk oraz ich zastosowania, głównie w programach operacyjnych w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”*; [Popr. 45]
 - (iib) *wymiany doświadczeń dotyczących identyfikacji, przenoszenia i rozpowszechniania najlepszych praktyk w zakresie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, w tym powiązań między miastem i wsią*; [Popr. 46]
 - (iii) tworzenia, funkcjonowania i wykorzystywania europejskich ugrupowań współpracy terytorialnej;
 - (iiaa) *ustanowienia, funkcjonowania i wykorzystania europejskiego mechanizmu transgranicznego, o którym mowa w rozporządzeniu (UE) .../... [nowy europejski mechanizm transgraniczny]*. [Popr. 47]
- b) analizy tendencji rozwojowych w zakresie celów spójności terytorialnej;
- 5) ~~międzyregionalne innowacyjne inwestycje poprzez komercjalizację i rozszerzanie międzyregionalnych innowacyjnych projektów mogących zachęcić do rozwoju europejskich łańcuchów wartości („komponent 5”)~~. [Popr. 48]

SEKCJA II

Zasięg geograficzny

Artykuł 4

Zasięg geograficzny współpracy transgranicznej

1. W przypadku współpracy transgranicznej wsparciem EFRR obejmowane są regiony Unii na poziomie NUTS 3 wzdłuż wszystkich wewnętrznych i zewnętrznych granic lądowych **lub morskich** z państwami trzecimi i krajami partnerskimi, **nie naruszając ewentualnych dostosowań niezbędnych do zapewnienia spójności i ciągłości obszarów współpracy określonych w okresie programowania 2014–2020**. [Popr. 49]
2. ~~Regiony na granicach morskich, które są połączone konstrukcją naziemną nad morzem, są również wspierane w ramach współpracy transgranicznej~~. [Popr. 50]
3. Programy Interreg w zakresie wewnętrznej współpracy transgranicznej mogą obejmować regiony w Norwegii, Szwajcarii i Zjednoczonym Królestwie, które odpowiadają regionom Unii na poziomie NUTS 3, jak również Liechtenstein, Andorę, Monako i **San Marino**. [Popr. 51]
4. Do celów zewnętrznej współpracy transgranicznej wsparciem IPA III lub ISRWM obejmowane są regiony Unii na poziomie NUTS 3 odpowiednich krajów partnerskich lub, w razie braku klasyfikacji NUTS, odpowiednie obszary wzdłuż wszystkich granic lądowych **lub morskich** między państwami członkowskimi i krajami partnerskimi kwalifikowalne w ramach IPA III lub ISRWM. [Popr. 52]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Artykuł 5

Zasięg geograficzny współpracy transnarodowej ~~i morskiej~~ [Popr. 53]

1. W odniesieniu do współpracy transnarodowej ~~i morskiej~~ regiony objęte wsparciem EFRR są regionami Unii na poziomie NUTS 2 obejmującymi sąsiadujące obszary funkcjonalne, **z zastrzeżeniem ewentualnych dostosowań niezbędnych do zapewnienia spójności i ciągłości takiej współpracy na większych spójnych obszarach określonych w okresie programowania 2014–2020** i przy uwzględnieniu w stosownych przypadkach strategii makroregionalnych i na rzecz basenu morskiego. [Popr. 54]
2. Współpraca transnarodowa ~~i współpraca morską~~ programów Interreg może obejmować: [Popr. 55]
 - a) regiony w Islandii, Norwegii, Szwajcarii, Zjednoczonym Królestwie, jak również Liechtensteinie, Andorze, Monako i San Marino;
 - b) ~~Grenlandię~~ **kraje i terytoria zamorskie korzystające ze wsparcia w ramach programu KTZ**; [Popr. 56]
 - c) Wyspy Owcze;
 - d) regiony krajów partnerskich w ramach IPA III i ISRWM;niezależnie od tego, czy są wspierane z budżetu Unii.
3. Regiony, państwa trzecie ~~lub~~, kraje partnerskie **lub KTZ** wskazane w ust. 2 są regionami Unii na poziomie NUTS 2, a w razie braku klasyfikacji NUTS odpowiednimi obszarami. [Popr. 57]

Artykuł 6

Zasięg geograficzny współpracy regionów najbardziej oddalonych

1. W odniesieniu do współpracy regionów najbardziej oddalonych wszystkie regiony w art. 349 ust. 1 TFUE są wspierane ze środków EFRR.
2. Programy Interreg regionów najbardziej oddalonych mogą obejmować sąsiadujące kraje partnerskie wspierane ze środków ISRWM lub kraje i terytoria zamorskie wspierane ze środków PKTZ ~~lub obie kategorie krajów~~, **organizacje współpracy regionalnej** lub **wszystkie te** kategorie **podmiotów**. [Popr. 58]

Artykuł 7

Zasięg geograficzny współpracy regionów najbardziej oddalonych i międzyregionalnych innowacyjnych inwestycji [Popr. 59]

1. W odniesieniu do jakiegokolwiek programu Interreg w kompetencji 4 ~~lub w odniesieniu do międzyregionalnych innowacyjnych inwestycji w kompetencji 5~~ wsparciem EFRR objęte jest całe terytorium Unii, **w tym regiony najbardziej oddalone**. [Popr. 60]
2. Programy Interreg w kompetencji 4 mogą obejmować całość lub część państw trzecich, krajów partnerskich, innych terytoriów lub krajów i terytoriów zamorskich, o których mowa w art. 4, 5 i 6, niezależnie od tego, czy są wspierane z instrumentów finansowania zewnętrznego Unii. **Państwa trzecie mogą uczestniczyć w tych programach, pod warunkiem że wniosą wkład finansowy w postaci zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel**. [Popr. 61]

Artykuł 8

Wykaz obszarów w ramach programów Interreg objętych wsparciem

1. Do celów art. 4, 5 i 6 Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający wykaz obszarów programów Interreg objętych wsparciem w podziale na każdy komponent i każdy program Interreg. Ten akt wykonawczy jest przyjmowany zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 63 ust. 2.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Programy Interreg w zakresie zewnętrznej współpracy transgranicznej są wyszczególnione jako odpowiednio programy IPA III – współpraca transgraniczna lub programy Interreg – współpraca transgraniczna w sąsiedztwie.

2. Akt wykonawczy, o którym mowa w ust. 1, obejmuje wykaz wyszczególniający regiony Unii na poziomie NUTS 3 uwzględnione do celów przypisania środków EFRR na współpracę transgraniczną na wszystkich granicach wewnętrznych oraz na granicach zewnętrznych objętych instrumentami finansowania zewnętrznego Unii, ~~jak również wykaz wyszczególniający regiony Unii na poziomie NUTS 3 uwzględnione do celów przydzielenia środków w ramach komponentu 2B, o którym mowa w art. 9 ust. 3 lit. a).~~ [Popr. 62]

3. W wykazie, o którym mowa w ust. 1, wymienia się również regiony państw trzecich lub krajów partnerskich lub terytoria poza Unią, które nie otrzymują wsparcia ze środków EFRR lub instrumentów finansowania zewnętrznego Unii.

SEKCJA iii

Zasoby i stopy współfinansowania

Artykuł 9

Środki ~~z EFRR~~ na cel „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg)

1. Środki z EFRR na cel „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wynoszą ~~8 430 000 000~~ **11 165 910 000 EUR (według cen z 2018 r.)** z ogólnych środków dostępnych na zobowiązania budżetowe z EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności na okres programowania 2021–2027, zgodnie z art. ~~102~~ **103** ust. 1] rozporządzenia (UE) [nowe RWP]. [Popr. 64]

2. ~~Środki~~ **10 195 910 000 EUR (91,31 %) ze środków**, o których mowa w ust. 1, są **jest** przydzielone w następujący sposób: [Popr. 65]

a) ~~52,7 % (tj. ogółem 4 440 000 000 EUR)~~ **7 500 000 000 EUR (67,16 %)** na współpracę transgraniczną (komponent 1); [Popr. 66]

b) ~~31,4 % (tj. ogółem 2 649 900 000 EUR)~~ **1 973 600 880 EUR (17,68 %)** na współpracę transnarodową i ~~współpracę morską~~ (komponent 2); [Popr. 67]

c) ~~3,2 % (tj. ogółem 270 100 000 EUR)~~ **357 309 120 EUR (3,2 %)** na współpracę regionów najbardziej oddalonych (komponent 3); [Popr. 68]

d) ~~1,2 % (tj. ogółem 100 000 000 EUR)~~ **365 000 000 EUR (3,27 %)** na współpracę międzyregionalną (komponent 4); [Popr. 69]

e) ~~11,5 % (tj. ogółem 970 000 000 EUR)~~ dla ~~międzyregionalnych innowacyjnych inwestycji (komponent 5).~~ [Popr. 70]

3. Komisja podaje do wiadomości każdego państwa członkowskiego jego udział w całkowitej kwocie przydzielonej na komponenty 1, 2 i 3, w podziale na poszczególne lata.

Podział środków między państwa członkowskie opiera się na kryterium liczby ludności w następujących regionach:

a) regiony na poziomie NUTS 3 dla komponentu 1 i ~~te regiony na poziomie NUTS 3, które zostały~~ wyszczególnione w akcie wykonawczym na podstawie art. 8 ust. 2, ~~dla komponentu 2B;~~ [Popr. 71]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

b) regiony Unii na poziomie NUTS 2 dla ~~komponentów~~ **komponentu 2A i 3**. [Popr. 72]

ba) regiony Unii na poziomie NUTS 2 i 3 dla komponentu 3. [Popr. 73]

4. Każde państwo członkowskie może przesunąć do 15 % środków swojej alokacji finansowej na komponenty 1, 2 i 3 z jednego z tych komponentów na jeden komponent lub ich większą liczbę.

5. W oparciu o kwoty podane do wiadomości zgodnie z ust. 3 każde państwo członkowskie informuje Komisję, czy i jak wykorzystało możliwość przesunięcia środków przewidzianą w art. 4, oraz o wynikającym z tego podziale środków między programy Interreg, w których uczestniczy to państwo członkowskie.

5a. 970 000 000 EUR (8,69 %) ze środków, o których mowa w ust. 1, przeznaczają się na nową inicjatywę dotyczącą międzyregionalnych innowacyjnych inwestycji, o której mowa w art. 15a (nowym).

Jeżeli do dnia 31 grudnia 2026 r. Komisja nie przeznaczyła wszystkich dostępnych zasobów, o których mowa w ust. 1, na projekty wybrane w ramach tej inicjatywy, pozostałe niezaangażowane salda zostają ponownie przydzielone na komponenty 1–4. [Popr. 74]

Artykuł 10

Przepisy wielofunduszowe

1. Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający dokument dotyczący strategii wieloletniej w odniesieniu do zewnętrznych programów transgranicznych Interreg wspieranych ze środków EFRR i ISRWM lub IPA III. Akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 63 ust. 2.

W odniesieniu do programów Interreg wspieranych przez EFRR i ISRWM akt wykonawczy określa elementy, o których mowa w art. 12 ust. 2 rozporządzenia (UE) [ISRWM].

2. Komisja i dane państwa członkowskie określają wkład z EFRR na rzecz zewnętrznych programów transgranicznych Interreg wspieranych również z puli środków finansowych na IPA III przydzielonych na współpracę transgraniczną („IPA III-współpraca transgraniczna”) lub z puli środków finansowych na ISRWM przydzielonych na współpracę transgraniczną dla „Obszaru geograficznego w ramach polityki sąsiedztwa” („ISRWM-współpraca transgraniczna”). Wkład z EFRR określony dla poszczególnych państw członkowskich nie podlega późniejszej realokacji między państwa członkowskie, których to dotyczy.

3. Wsparcie z EFRR przyznaje się poszczególnym zewnętrznym programom transgranicznym Interreg, pod warunkiem że **co najmniej** odpowiadające kwoty są zapewnione przez IPA III-współpraca transgraniczna i ISRWM-współpraca transgraniczna na podstawie odpowiedniego strategicznego dokumentu programowego. ~~Równoważność ta~~ **Wkład ten** ma zastosowanie do maksymalnej kwoty określonej w akcie prawnym dotyczącym IPA III oraz ISRWM. [Popr. 75]

W przypadku gdy w wyniku kontroli odpowiedniego strategicznego dokumentu programowego w ramach IPA III lub ISRWM ograniczono kwotę na następne lata, każde państwo członkowskie wybiera rozwiązanie z poniższych wariantów:

a) wnosi o zastosowanie mechanizmu na podstawie art. 12 ust. 3;

b) kontynuuje program Interreg w oparciu o pozostające wsparcie ze środków EFRR i IPA III-współpraca transgraniczna lub ISRWM-współpraca transgraniczna; lub

c) stosuje łącznie wariant a) i b).

4. Roczne środki odpowiadające wsparciu z EFRR, IPA III-współpraca transgraniczna lub ISRWM-współpraca transgraniczna dla zewnętrznych programów transgranicznych Interreg zapisywane są we właściwych pozycjach budżetowych na rok budżetowy 2021.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

5. W przypadku gdy Komisja uwzględniła szczególną alokację finansową na potrzeby wspierania krajów lub regionów partnerskich na podstawie rozporządzenia (UE) [ISRWM] i krajów i terytoriów zamorskich na podstawie decyzji Rady [decyzja KTZ] lub obu tych aktów, w zakresie zacieśnienia ich współpracy z sąsiadującymi regionami najbardziej oddalonymi Unii zgodnie z art. [33 ust. 2] rozporządzenia (UE) [ISRWM] lub art. [87] [decyzji PKTZ] lub obu tych aktów, ze środków EFRR można także przekazać wkład zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w stosownych przypadkach, i na podstawie zasady wzajemności i proporcjonalności w odniesieniu do poziomu finansowania ze środków ISRWM lub PKTZ lub obydwu kategorii środków, na działania realizowane przez kraj lub region partnerski lub jakiegokolwiek inny podmiot na podstawie rozporządzenia (UE) [ISRWM], przez państwo, terytorium lub jakiegokolwiek inny podmiot na podstawie [decyzja KTZ] lub przez region najbardziej oddalony Unii, zwłaszcza w ramach jednego komponentu lub połączonych komponentów 2, 3, i 4 programów Interreg lub w ramach środków współpracy, o których mowa w art. 60, ustanowionych i realizowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 11

Wykaz środków programów Interreg

1. Na podstawie informacji przekazanych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 9 ust. 5 Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający wykaz wszystkich programów Interreg i wskazujący łączną kwotę ogólnego wsparcia ze środków EFRR w podziale na programy oraz, w stosownych przypadkach, łączne wsparcie z instrumentu finansowania zewnętrznego Unii. Akt wykonawczy jest przyjmowany zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 63 ust. 2.

2. Akt wykonawczy zawiera wykaz kwot przesuniętych zgodnie z art. 9 ust. 5 w podziale na państwa członkowskie i instrumenty finansowania zewnętrznego Unii.

Artykuł 12

Zwrot środków i zakończenie

1. W 2022 i 2023 r. roczny wkład z EFRR na zewnętrzne programy transgraniczne Interreg, w odniesieniu do którego do dnia 31 marca w kolejnych latach nie został przedłożony Komisji żaden program, i który nie został przydzielony ponownie na inny program przedłożony w ramach tej samej kategorii zewnętrznych programów transgranicznych Interreg, przydziela się na wewnętrzne programy współpracy transgranicznej, w których uczestniczy dane państwo członkowskie lub w których uczestniczą dane państwa członkowskie.

2. Jeżeli do dnia 31 marca 2024 r. nadal są zewnętrzne programy transgraniczne Interreg, które nie zostały przedłożone Komisji, cały wkład z EFRR, o którym mowa w art. 9 ust. 5, dla tych programów na pozostałe lata do 2027 r., który nie został ponownie przydzielony na inny program w ramach tej samej kategorii zewnętrznych programów transgranicznych Interreg wspieranych także odpowiednio ze środków IPA III-współpraca transgraniczna lub ISRWM-współpraca transgraniczna, zostaje przydzielony na wewnętrzne programy współpracy transgranicznej, w których uczestniczy dane państwo członkowskie lub w których uczestniczą dane państwa członkowskie.

3. Zewnętrzny program transgraniczny Interreg, który został zatwierdzony przez Komisję, zostaje zakończony lub alokacja dla tego programu zostaje zmniejszona zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i procedurami, w szczególności jeżeli:

- a) żaden z krajów partnerskich objętych odpowiednim programem Interreg nie podpisał odpowiedniej umowy w sprawie finansowania w terminie określonym zgodnie z art. 57;
- b) **w należycie uzasadnionych przypadkach** program Interreg nie może zostać zrealizowany zgodnie z planem z uwagi na problemy w stosunkach między uczestniczącymi państwami. **[Popr. 76]**

W takich przypadkach wkład z EFRR, o którym mowa w ust. 1, odpowiadający transzom rocznym, na które nie zaciągnięto jeszcze zobowiązań, lub transzom rocznym, na które zaciągnięto zobowiązania oraz umorzono w całości lub częściowo w tym samym roku budżetowym, i który nie został ponownie przydzielony na inny zewnętrzny program transgraniczny Interreg wspierany także odpowiednio ze środków IPA III-współpraca transgraniczna lub ISRWM-współpraca transgraniczna, przydziela się na wewnętrzne programy transgraniczne Interreg, w których uczestniczy dane państwo członkowskie lub uczestniczą dane państwa członkowskie.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

4. W odniesieniu do komponentu 2 programu Interreg zatwierdzonego przez Komisję udział kraju partnerskiego **bądź kraju** lub ~~Grenlandii~~ **terytorium zamorskiego** zostaje zakończony, jeżeli dojdzie do jednej z sytuacji określonych w ust. 3 akapit pierwszy lit. a) i b): **[Popr. 77]**

Państwa uczestniczące i, w stosownych przypadkach, pozostałe państwa uczestniczące wnoszą o to, by:

- a) program Interreg został zakończony w całości, zwłaszcza w przypadku gdy najważniejsze wspólne wyzwania w zakresie rozwoju nie mogą zostać przewyżczone bez udziału tego kraju partnerskiego lub ~~Grenlandii~~ **KTZ**; **[Popr. 78]**
- b) alokacja dla programu Interreg została zmniejszona, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i procedurami;
- c) by program Interreg był nadal realizowany bez udziału tego kraju partnerskiego lub ~~Grenlandii~~ **KTZ**. **[Popr. 79]**

W przypadku gdy alokacja dla programu Interreg zostaje zmniejszona zgodnie z niniejszym ustępem akapit drugi lit. b), wkład ze środków EFRR odpowiadający transzom rocznym, które nie zaciągnięto jeszcze zobowiązań, przydziela się innemu programowi Interreg w komponentie 2, w którym uczestniczy dane państwo członkowskie lub uczestniczą dane państwa członkowskie, lub gdy państwo członkowskie uczestniczy jedynie w jednym programie Interreg w komponentie 2 – jednemu wewnętrznemu programowi współpracy Interreg, w którym dane państwo członkowskie uczestniczy, lub większej liczbie tych programów.

5. Wkład z IPA III, ISRWM lub PKTZ zmniejszony na podstawie niniejszego artykułu jest odpowiednio wykorzystywany zgodnie z rozporządzeniami (UE) [IPA III], [ISRWM] lub decyzją Rady [KTZ].

6. W przypadku gdy państwo trzecie ~~lub~~, kraj partnerski **lub kraje i terytoria zamorskie** przekazujące wkład na program Interreg ze środków krajowych, który nie stanowi krajowego współfinansowania dla wsparcia ze środków EFRR lub instrumentów finansowania zewnętrznego Unii, zmniejszą wkład w trakcie realizacji programów Interreg, albo ogólnie albo w odniesieniu do wspólnych operacji, które zostały już wybrane i otrzymały dokument przewidziany w art. 22 ust. 6, uczestniczące państwo członkowskie lub uczestniczące państwa członkowskie wnoszą o zastosowanie wariantów określonych w ust. 4 akapit drugi **niniejszego artykułu**. **[Popr. 80]**

Artykuł 13

Stopy współfinansowania

Stopa współfinansowania na poziomie każdego programu Interreg nie może przekraczać ~~70~~ **80** %, chyba że w odniesieniu do zewnętrznych programów transgranicznych lub programów Interreg w komponentie 3 wyższa wartość procentowa jest określona odpowiednio w rozporządzeniu (UE) [IPA III], [ISRWM] lub decyzji Rady (UE) [PKTZ] lub w innym przyjętym na ich mocy akcie. **[Popr. 81]**

ROZDZIAŁ II

Cele szczegółowe Interreg i koncentracja tematyczna

Artykuł 14

Cele szczegółowe Interreg

1. EFRR, w zakresie określonym w art. [4] rozporządzenia (UE) [nowe rozporządzenie w sprawie EFRR] i – w stosownych przypadkach – instrumenty finansowania zagranicznego Unii przyczyniają się do realizacji celów polityki określonych w art. [4 ust. 1] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] poprzez wspólne działania w ramach programów Interreg.

2. W przypadku programu PEACE PLUS, w którym działa się na rzecz pokoju i pojednania, EFRR – jako cel szczegółowy w ramach celu polityki nr 4 – przyczynia się również do propagowania stabilności społecznej, gospodarczej i regionalnej w danych regionach, zwłaszcza poprzez działania mające na celu zwiększenie spójności między społecznościami. Odrębny priorytet wspiera cele szczegółowe.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

3. Oprócz celów szczegółowych dla EFRR określonych w art. [2] rozporządzenia (UE) [nowe rozporządzenie w sprawie EFRR], EFRR i – w stosownych przypadkach – instrumenty finansowania zewnętrznego Unii ~~mogą również przyczynić~~ **przyczyniają** się **również** do realizacji celów szczegółowych w ramach celu polityki nr 4 poprzez: **[Popr. 82]**

- a) poprawę skuteczności rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia ponad granicami;
- b) poprawę dostępu do kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie ponad granicami oraz ich jakości w celu zwiększenia osiągnięć edukacyjnych i umiejętności, tak aby były uznawane ponad granicami;
- c) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług z zakresu opieki zdrowotnej;
- d) poprawę dostępności, efektywności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej ponad granicami;
- e) propagowanie włączenia społecznego i zwalczanie biedy, w tym poprzez poprawę równości szans i zwalczanie dyskryminacji ponad granicami.

4. W komponentach 1, 2 i 3 EFRR i – w stosownych przypadkach – instrumenty finansowania zewnętrznego Unii mogą również wspierać cele szczegółowe Interreg „lepsze zarządzanie Interreg”, zwłaszcza poprzez następujące działania:

- a) w programach Interreg w komponentach 1 i 2: **[Popr. 83]**
 - (i) zwiększenie zdolności instytucjonalnej organów publicznych, zwłaszcza tych, którym powierzono zarządzanie konkretnym terytorium, i zainteresowanych stron;
 - (ii) zwiększenie sprawności administracji publicznej w drodze upowszechniania współpracy prawnej i administracyjnej oraz współpracy między obywatelami, **w tym projektów opartych na kontaktach międzyludzkich, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego** i instytucjami, zwłaszcza w celu wyeliminowania przeszkód prawnych i innych barier w regionach granicznych; **[Popr. 84]**
- b) w programach Interreg w komponentach 1, 2 i 3: wzmocnienie zdolności instytucjonalnej organów publicznych i zainteresowanych stron w celu wdrażania strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego;
- c) w ramach zewnętrznych programów współpracy transgranicznej i programów Interreg w komponentach 2 i 3 wspieranych z funduszy Interreg, w uzupełnieniu lit. a) i b): budowanie wzajemnego zaufania, zwłaszcza poprzez zachęcanie do działań ułatwiających kontakty międzyludzkie, wzmocnienie trwałej demokracji i wspieranie podmiotów społeczeństwa obywatelskiego oraz ich roli w procesie reform i przemian demokratycznych.

5. W ramach ~~zewnętrznych~~ programów Interreg i programów Interreg w komponentach **w komponentach 1, 2 i 3** EFRR i – w stosownych przypadkach – instrumenty finansowania zewnętrznego Unii ~~przyczyniają~~ **mogą przyczyniać** się do zewnętrznego celu szczegółowego Interreg „bezpieczniejsza i lepiej chroniona Europa”, zwłaszcza poprzez działania w obszarze zarządzania przekraczaniem granic oraz zarządzania migracjami i mobilnością, w tym ochroną, **integracją ekonomiczną i społeczną** migrantów **i uchodźców objętych ochroną międzynarodową**. **[Popr. 85]**

Artykuł 15

Koncentracja tematyczna

1. Co najmniej 60 % środków EFRR i – w stosownych przypadkach – instrumentów finansowania zewnętrznego Unii przydzielonych w ramach priorytetów innych niż pomoc techniczna na każdy program Interreg w komponentach 1, 2, i 3 przydziela się na maksymalnie trzy cele polityki określone w art. [4 ust. 1] rozporządzenia (UE) [nowe RWP].

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. ~~Dodatkowe alokacje 15 %~~ **W obrębie** środków z EFRR i – w stosownych przypadkach – instrumentów finansowania zewnętrznego Unii w ramach priorytetów innych niż pomoc techniczna na każdy program Interreg w komponentach 1, 2 i 3 **do 15 %** przydziela się na cel szczegółowy Interreg „lepsze zarządzanie Interreg” ~~lub na zewnętrzny a do 10 % można przydzielić na~~ cel szczegółowy Interreg „bezpieczniejsza i lepiej chroniona Europa”. [Popr. 86]
3. W przypadku gdy program Interreg w komponentcie **1 lub 2A** wspiera strategię makroregionalną, ~~łącznie alokacje lub strategię na rzecz basenu morskiego, co najmniej 80 %~~ środków z EFRR i – w stosownych przypadkach – część z instrumentów finansowania zewnętrznego Unii w ramach priorytetów innych niż pomoc techniczna ~~zostają~~ **przeznaczone na realizację/przyczynia się do realizacji** celów tej strategii. [Popr. 87]
4. W przypadku gdy program Interreg w komponentcie **2B** wspiera strategię makroregionalną lub strategię na rzecz basenu morskiego, ~~co najmniej 70 % łącznych alokacji środków z EFRR i – w stosownych przypadkach – z instrumentów finansowania zewnętrznego Unii w ramach priorytetów innych niż pomoc techniczna zostaje przeznaczonych na realizację celów tej strategii.~~ [Popr. 88]
5. W odniesieniu do programów Interreg w komponentcie **4** łączne alokacje środków z EFRR i – w stosownych przypadkach – z instrumentów finansowania zewnętrznego Unii w ramach priorytetów innych niż pomoc techniczna przydziela się na cel szczegółowy Interreg „lepsze zarządzanie Interreg”.

Artykuł 15a

Międzyregionalne innowacyjne inwestycje

1. Środki, o których mowa w art. 9 ust. 5a (nowy), przydziela się na nową inicjatywę dotyczącą międzyregionalnych innowacyjnych inwestycji, która jest przeznaczona na:
 - a) wprowadzanie do obrotu i skalowanie wspólnych projektów innowacyjnych mogących zachęcać do rozwoju europejskich łańcuchów wartości;
 - b) skupianie naukowców, przedsiębiorstw, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i organów administracji publicznej zaangażowanych w strategię inteligentnej specjalizacji i innowacji społecznych na szczeblu krajowym lub regionalnym;
 - c) projekty pilotażowe w celu określenia lub testowania nowych rozwiązań w zakresie rozwoju regionalnego i lokalnego opartych na strategiach inteligentnej specjalizacji; lub
 - d) wymianę doświadczeń w zakresie innowacyjności, aby skorzystać z doświadczeń zdobytych w dziedzinie rozwoju regionalnego lub lokalnego.
2. Aby utrzymać zasadę „spójności terytorialnej”, przy przybliżonym równym udziale zasobów finansowych, inwestycje te koncentrują się na tworzeniu powiązań między słabiej rozwiniętymi regionami z regionami wiodącymi dzięki zwiększeniu potencjału regionalnych ekosystemów innowacji w regionach słabiej rozwiniętych w celu integracji i zwiększenia istniejącej lub powstającej wartości UE, a także zdolności do uczestnictwa w partnerstwach z innymi regionami.
3. Komisja realizuje te inwestycje w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego. Przy opracowywaniu długoterminowego programu prac i powiązanych zaproszeń wspiera ją grupa ekspertów.
4. W odniesieniu do międzyregionalnych inwestycji innowacyjnych wsparciem EFRR objęte jest całe terytorium Unii. Państwa trzecie mogą uczestniczyć w tych inwestycjach, pod warunkiem że wniosą wkład finansowy w postaci zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel. [Popr. 89]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ROZDZIAŁ III
Programowanie

SEKCJA I

Przygotowanie, zatwierdzenie i zmiana programów Interreg

Artykuł 16

Przygotowywanie i przedkładanie programów Interreg

1. Cel „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) jest realizowany za pomocą programów Interreg objętych zarządzaniem dzielonym z wyjątkiem komponentu 3, który może zostać zrealizowany jako całość lub częściowo w ramach zarządzania pośredniego, ~~oraz komponentu 5, który jest realizowany w ramach zarządzania bezpośredniego lub zarządzania pośredniego~~ **po zasięgnięciu opinii zainteresowanych stron.** [Popr. 90]

2. W odniesieniu do okresu od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. uczestniczące państwa członkowskie oraz – w stosownych przypadkach – państwa trzecie, kraje partnerskie, kraje i terytoria zamorskie **będą organizacje integracji i współpracy regionalnej** przygotowują program Interreg zgodnie ze wzorem zamieszczonym w załączniku. [Popr. 91]

3. Uczestniczące państwa członkowskie przygotowują program Interreg we współpracy z partnerami programu, o których mowa w art. [6] rozporządzenia (UE) [nowe RWP]. **Podczas przygotowywania programów Interreg, obejmujących strategie makroregionalne lub strategie na rzecz basenów morskich, państwa członkowskie i partnerzy programów powinni uwzględniać priorytety tematyczne odpowiednich strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenów morskich oraz konsultować się z właściwymi podmiotami. Państwa członkowskie i partnerzy programu tworzą mechanizm ex ante, aby zagwarantować, że wszystkie podmioty na poziomie makroregionalnym i na poziomie basenów morskich, organy odpowiedzialne za program europejskiej współpracy terytorialnej, regiony i państwa będą współdziałać już na początku okresu programowania, aby wspólnie decydować na temat priorytetów każdego programu. Priorytety te w stosownych przypadkach dostosowuje się do planów działania strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenów morskich.** [Popr. 92]

Uczestniczące państwa trzecie, kraje partnerskie lub kraje i terytoria zamorskie w stosownych przypadkach angażują również partnerów programu równoważnych z tymi, o których mowa w niniejszym artykule.

4. Państwo członkowskie, w którym mieści się przyszła instytucja zarządzająca, przedkłada **co najmniej jeden** program Interreg Komisji do dnia [data wejścia w życie plus ~~dziewięć~~ **dwanaście** miesięcy] w imieniu wszystkich uczestniczących państw członkowskich oraz – w stosownych przypadkach – państw trzecich, krajów partnerskich ~~lub~~, krajów i terytoriów zamorskich **lub organizacji integracji i współpracy regionalnej.** [Popr. 93]

Państwo członkowskie, w którym mieści się przyszła instytucja zarządzająca, przedkłada jednak program Interreg obejmujący wsparcie z instrumentu finansowania zewnętrznego Unii nie później niż ~~sześć~~ **dwanaście** miesięcy po przyjęciu przez Komisję odpowiedniego strategicznego dokumentu programowego na mocy art. 10 ust. 1 lub w razie takiej konieczności na mocy odpowiedniego aktu podstawowego dotyczącego jednego instrumentu finansowania zewnętrznego Unii lub większej ich liczby. [Popr. 94]

5. Przed przedłożeniem programu Interreg Komisji uczestniczące państwa członkowskie oraz – w stosownych przypadkach – państwa trzecie, kraje partnerskie lub kraje i terytoria zamorskie, potwierdzają na piśmie swoją zgodę na jego treść. Zgoda ta obejmuje również zobowiązanie wszystkich uczestniczących państw członkowskich i, w stosownych przypadkach, państw trzecich, krajów partnerskich lub krajów i terytoriów zamorskich, do zapewnienia współfinansowania niezbędnego do realizacji programu Interreg oraz, w stosownych przypadkach, zobowiązanie państw trzecich, krajów partnerskich lub krajów i terytoriów zamorskich do wniesienia wkładu finansowego.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego, w przypadku programów Interreg obejmujących regiony najbardziej oddalone i państwa trzecie, kraje partnerskie lub kraje i terytoria zamorskie, przed przedstawieniem programów Interreg Komisji dane państwa członkowskie zasięgają opinii właściwych państw trzecich, krajów partnerskich lub krajów i terytoriów zamorskich. W takim przypadku zgoda na treść programów Interreg i ewentualny wkład państw trzecich, krajów partnerskich lub krajów i terytoriów zamorskich może również być wyrażona w formalnie zatwierdzonym protokole z posiedzeń konsultacyjnych z państwami trzecimi, krajami partnerskimi lub krajami i terytoriami zamorskimi lub obrad organizacji współpracy regionalnej.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

6. Zgodnie z art. 62 Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych wprowadzających zmiany w załączniku w celu wprowadzenia dostosowań do zmian pojawiających się w okresie programowania w przypadku elementów innych niż istotne.

Artykuł 17

Treść programów Interreg

1. W każdym programie Interreg określa się wspólną strategię dotyczącą wkładu programu do celów polityki określonych w art. [4 ust.1] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] oraz do celów szczegółowych Interreg określonych w art. 14 ust. 4 i 5 tego rozporządzenia oraz dotyczącą informowania o jego rezultatach.

2. Każdy program Interreg składa się z priorytetów.

Każdy priorytet odpowiada pojedynczemu celowi polityki lub – w stosownych przypadkach – odpowiednio jednemu lub obu celom szczegółowym Interreg lub pomocy technicznej. Priorytet odpowiadający danemu celowi polityki lub – w stosownych przypadkach – odpowiednio jednemu lub obu celom szczegółowym Interreg składa się z jednego lub większej liczby celów szczegółowych. Do tego samego celu polityki lub celu szczegółowego Interreg może odnosić się więcej niż jeden priorytet.

3. ~~W należycie uzasadnionych przypadkach oraz po uzgodnieniu z Komisją, w celu zwiększenia skuteczności realizacji programu oraz umożliwienia realizacji operacji na dużą skalę, dane państwo członkowskie może podjąć decyzję o przeniesieniu do programów Interreg do ~~20~~ 20 % kwoty z EFRR przydzielonej na odpowiedni program w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego” dla tego samego regionu. **Każde państwo członkowskie powiadamia Komisję z wyprzedzeniem o tym, że zamierza skorzystać z tej możliwości przeniesienia, i przekazuje Komisji uzasadnienie swojej decyzji.** Przesunięta kwota stanowi osobny priorytet lub osobne priorytety. [Popr. 95]~~

4. Każdy program Interreg określa:

a) obszar objęty programem (wraz z mapą tego obszaru stanowiącą osobny dokument);

b) podsumowanie głównych wspólnych wyzwań przy uwzględnieniu **w szczególności:** [Popr. 96]

(i) różnic społecznych, gospodarczych i terytorialnych;

(ii) wspólnych potrzeb w zakresie inwestycji i komplementarności z innymi formami wsparcia **oraz ewentualnych synergii, które należy osiągnąć:** [Popr. 97]

(iii) wniosków z dotychczasowych doświadczeń **oraz sposobu ich uwzględnienia w programie;** [Popr. 98]

(iv) strategii makroregionalnych oraz strategii na rzecz basenu morskiego, w przypadku gdy obszar objęty programem w całości lub częściowo wchodzi w zakres jednej lub większej liczby strategii;

c) uzasadnienie wyboru celów polityki oraz celów szczegółowych Interreg, odpowiadających im priorytetów, ~~celów szczegółowych oraz form wsparcia,~~ z uwzględnieniem w stosownych przypadkach problemu brakujących połączeń w infrastrukturze transgranicznej; [Popr. 99]

d) w odniesieniu do każdego priorytetu, z wyjątkiem pomocy technicznej, cele szczegółowe;

e) w odniesieniu do poszczególnych celów szczegółowych:

(i) powiązane rodzaje działań, w tym wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym oraz ich zakładany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego w stosownych przypadkach, **zestaw kryteriów i odpowiadających im przejrzystych kryteriów wyboru w odniesieniu do takiej operacji;** [Popr. 100]

(ii) wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu wraz z odnośnymi celami pośrednimi i celami końcowymi;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- ~~(iii) główne grupy docelowe; [Popr. 101]~~
 - (iv) szczególne terytoria docelowe, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych;
 - ~~(v) planowane wykorzystanie instrumentów finansowych; [Popr. 102]~~
 - (vi) orientacyjny podział zaprogramowanych środków według rodzaju interwencji.
- f) w odniesieniu do priorytetu pomocy technicznej, planowane wykorzystanie zgodnie z art.[30], [31] i [32] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] oraz odpowiednie rodzaje interwencji;
- g) plan finansowy zawierający następujące tabele (bez podziału na państwa członkowskie, państwa trzecie, kraje partnerskie lub kraje i terytoria zamorskie, o ile nie określono w nim inaczej):
- (i) tabelę określającą łączne alokacje finansowe dla EFRR i, w stosownych przypadkach, dla każdego instrumentu finansowania zewnętrznego Unii w odniesieniu do całego okresu programowania i według roku;
 - (ii) tabelę określającą łączne alokacje finansowe dla każdego z priorytetów EFRR i – w stosownych przypadkach – każdego instrumentu finansowania zewnętrznego Unii oraz współfinansowania krajowego oraz wyjaśniającą, czy współfinansowanie krajowe składa się z współfinansowania publicznego i prywatnego;
- h) działania podejmowane w celu zaangażowania właściwych partnerów programu, o których mowa w art. [6] rozporządzenia (UE) [nowe RWP], w przygotowanie programu Interreg, oraz rolę tych partnerów programu w realizacji, monitorowaniu i ocenie tego programu;
- i) zakładane podejście do informowania o programie Interreg i jego eksponowania poprzez określenie jego celów, grup docelowych, kanałów komunikacyjnych, zasięgu w mediach społecznościowych, planowanego budżetu i odnośnych wskaźników monitorowania i oceny.
5. Informacje, o których mowa w ust. 4, podaje się następująco:
- a) w przypadku tabeli, o których mowa w lit. g), oraz w odniesieniu do wsparcia z instrumentów finansowania zewnętrznego Unii, fundusze te określone są następująco:
- (i) w przypadku zewnętrznych transgranicznych programów Interreg wspieranych przez IPA III oraz ISRWM jako jedna kwota („IPA III – współpraca transgraniczna” lub „Współpraca transgraniczna w sąsiedztwie”) łącząca wkład z [działu 2 „Spójność i wartości”, podpułap „Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna”] oraz [działu 6 „Sąsiedztwo i świat”];
 - (ii) w przypadku komponentów 2 i 4 programów Interreg wspieranych z IPA III, ISRWM lub PKTZ jako jedna kwota („fundusze Interreg”) łącząca wkład z [działu 2] oraz [działu 6] lub w podziale na instrument finansowy „EFRR”, „IPA III”, „ISRWM” i „PKTZ”, na podstawie wyboru dokonanego przez partnerów programu;
 - (iii) w przypadku komponentu 2 programów Interreg wspieranych z PKTZ w podziale na instrument finansowy („EFRR” i „PKTZ ~~Grenlandia~~”); [Popr. 103]
 - (iv) w przypadku komponentu 3 programów Interreg wspieranych z ISRWM i PKTZ w podziale na instrument finansowy (odpowiednio „EFRR”, „ISRWM” i „PKTZ”).
- ~~b) tabela, o której mowa w ust. 4 lit. g) ppkt (ii), zawiera kwoty wyłącznie na lata 2021–2025. [Popr. 104]~~
6. W odniesieniu do ust. 4 lit. e) ppkt (vi) i lit. f), rodzaje interwencji opierają się na nomenklaturze określonej w załączniku [I] do rozporządzenia (UE) [nowe RWP].

Wtorek, 26 marca 2019 r.

7. W ramach programu Interreg:
- określa się instytucję zarządzającą, instytucję audytową i organ otrzymujący płatności od Komisji;
 - ustanawia się procedurę utworzenia wspólnego sekretariatu **i, w stosownych przypadkach, wspierania struktur zarządzania w państwach członkowskich lub państwach trzecich**; [Popr. 105]
 - dokonyje się podziału odpowiedzialności pomiędzy uczestniczącymi państwami członkowskimi oraz – w stosownych przypadkach – państwami trzecimi, krajami partnerskimi lub krajami i terytoriami zamorskimi w przypadku korekt finansowych dokonywanych przez instytucję zarządzającą lub Komisję.
8. Instytucja zarządzająca informuje Komisję o wszelkich zmianach w informacjach, o których mowa w ust. 7 lit. a), bez konieczności wprowadzania zmian do programu.
9. W drodze odstępstwa od ust. 4, treść komponentu 4 programów Interreg jest dostosowywana do szczególnego charakteru tych programów Interreg, przede wszystkim w następujący sposób:
- nie wymaga się informacji, o których mowa w lit. a);
 - informacje wymagane na mocy lit. b) i h) podaje się w formie streszczenia;
 - w odniesieniu do każdego celu szczegółowego w ramach jakiegokolwiek priorytetu innego niż pomoc techniczna, podaje się następujące informacje:
 - definicję pojedynczego beneficjenta lub ograniczony wykaz beneficjentów i procedurę przyznawania środków;
 - odnośny wykaz działań i ich zakładany wkład do celów szczegółowych;
 - wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu wraz z odnośnymi celami pośrednimi i celami końcowymi;
 - główne grupy docelowe;
 - orientacyjny podział zaprogramowanych środków według rodzaju interwencji.

Artykuł 18

Zatwierdzanie programów Interreg

- Komisja ocenia, **z zachowaniem pełnej przejrzystości**, każdy program Interreg oraz jego zgodność z rozporządzeniem (UE) [nowe RWP], rozporządzeniem (UE) [nowe EFRR] oraz niniejszym rozporządzeniem jak również, w przypadku wsparcia z instrumentu finansowania zewnętrznego Unii, w stosownych przypadkach, jego spójność z wieloletnim dokumentem strategicznym podstawie art.10 ust. 1 **niniejszego rozporządzenia** lub odpowiednimi ramami programowania strategicznego na podstawie aktów podstawowych jednego instrumentu lub większej liczby tych instrumentów. [Popr. 106]
- Komisja może zgłosić swoje uwagi w ciągu trzech miesięcy od daty przedłożenia programu Interreg przez państwo członkowskie, w którym mieści się przyszła instytucja zarządzająca.
- Uczestniczące państwa członkowskie oraz – w stosownych przypadkach – państwa trzecie, kraje partnerskie ~~lub~~ , kraje i terytoria zamorskie **lub organizacje integracji i współpracy regionalnej** poddają przeglądowi program Interreg z uwzględnieniem uwag Komisji. [Popr. 107]
- Komisja przyjmuje decyzję w sprawie zatwierdzenia programu Interreg w drodze aktu wykonawczego nie później niż w terminie ~~sześciu~~ **trzech** miesięcy od daty przedłożenia **zmienionej wersji** programu przez państwo członkowskie, w którym mieści się przyszła instytucja zarządzająca. [Popr. 108]
- W przypadku zewnętrznych programów transgranicznych Interreg, Komisja przyjmuje swoje decyzje zgodnie z ust. 4 po zasięgnięciu opinii „Komitetu IPA III” zgodnie z art. [16] rozporządzenia (UE) [IPA III] oraz „Komitetu Sąsiedztwa, Rozwoju i Współpracy Międzynarodowej” zgodnie z art.[36] rozporządzenia (UE) [ISRWM].

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Artykuł 19

Wprowadzanie zmian do programów Interreg

1. ~~Państwo~~ **Po konsultacji z władzami lokalnymi i regionalnymi oraz zgodnie z art. 6 rozporządzenia (UE) .../... [nowe RWP] państwo** członkowskie, w którym mieści się instytucja zarządzająca, może przedłożyć uzasadniony wniosek o zmiany w programie Interreg wraz ze zmienionym programem, opisującym zakładany wpływ takich zmian na osiągnięcie celów. **[Popr. 109]**
2. Komisja ocenia zgodność wprowadzonych zmian z rozporządzeniem (UE) [nowe RWP], rozporządzeniem (UE) [nowe EFRR] oraz niniejszym rozporządzeniem i może zgłosić uwagi w terminie ~~3 miesiące~~ **jednego miesiąca** od przedłożenia zmienionego programu. **[Popr. 110]**
3. Uczestniczące państwa członkowskie oraz – w stosownych przypadkach – państwa trzecie, kraje partnerskie ~~lub~~ , kraje i terytoria zamorskie **lub organizacje integracji i współpracy regionalnej** poprawiają zmieniony program z uwzględnieniem uwag Komisji. **[Popr. 111]**
4. Komisja zatwierdza zmiany w programie Interreg nie później niż ~~sześć miesięcy~~ **trzy miesiące** po ich przedłożeniu przez państwo członkowskie. **[Popr. 112]**
5. W okresie programowania , **po konsultacji z władzami lokalnymi i regionalnymi oraz zgodnie z art. 6 rozporządzenia (UE) .../... [nowe RWP]** państwo członkowskie może dokonać przesunięcia kwoty wynoszącej do ~~5~~ **10%** początkowej alokacji dla danego priorytetu i nie więcej niż ~~35~~ % budżetu programu na rzecz innego priorytetu tego samego programu Interreg. **[Popr. 113]**

Takie przesunięcia nie mają wpływu na poprzednie lata.

Uważa się je za nieistotne i nie wymagają one decyzji Komisji w sprawie zmiany programu Interreg. Muszą one jednak być zgodne ze wszystkimi wymogami regulacyjnymi. Instytucja zarządzająca przedkłada Komisji zmienioną tabelę, o której mowa w art. 17 ust. 4 lit. g) ppkt (ii).

6. Zatwierdzenie przez Komisję nie jest wymagane w przypadku korekt o czysto typograficznym lub redakcyjnym charakterze, które nie mają wpływu na wdrażanie programu Interreg. Instytucja zarządzająca informuje Komisję o takich korektach.

SEKCJA ii

Rozwój terytorialny

Artykuł 20

Zintegrowany rozwój terytorialny

W przypadku programów Interreg właściwymi organami lub instytucjami miejskimi, lokalnymi lub innymi organami lub instytucjami terytorialnymi odpowiadającymi za opracowanie terytorialnych lub lokalnych strategii rozwoju wymienionych w art.[22] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] lub za wybór operacji wspieranych w ramach tych strategii, o których mowa w art.[24 ust. 4] tego rozporządzenia lub w obu tych przypadkach są transgraniczne podmioty prawne albo EUWT.

Transgraniczny podmiot prawny lub EUWT wdrażające zintegrowane inwestycje terytorialne na mocy art.[24] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] lub inne narzędzia terytorialne na mocy art.[22] lit. c) tego rozporządzenia może być również jedynym beneficjentem zgodnie z art. 23 ust. 5 niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że istnieje rozdzielność funkcji w ramach transgranicznego podmiotu prawnego lub EUWT.

Artykuł 21

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność na mocy art.[22] lit. b) rozporządzenia (UE) [nowe RWP] może być realizowany w ramach programów Interreg pod warunkiem, że odpowiednie lokalne grupy działania składają się z przedstawicieli publicznych i prywatnych lokalnych interesów społeczno-gospodarczych i w których to grupach żadna pojedyncza grupa interesu nie kontroluje procesu podejmowania decyzji, oraz z przedstawicieli przynajmniej dwóch państw uczestniczących, z których przynajmniej jedno jest państwem członkowskim.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

SEKCJA iii

Operacje i fundusz małych projektów

Artykuł 22

Wybór operacji Interreg

1. Operacje Interreg są wybierane zgodnie ze strategią i celami programu przez komitet monitorujący ustanowiony zgodnie z art. 27.

Przedmiotowy komitet monitorujący może ustanowić jeden komitet sterujący, lub w szczególności w przypadku podprogramów, większą ich liczbę. Komitety te działają na jego odpowiedzialność w zakresie wyboru operacji. **Komitety sterujące stosują zasadę partnerstwa określoną w art. 6 rozporządzenia (UE) .../... [nowe RWP] i włączają partnerów ze wszystkich uczestniczących państw członkowskich.** [Popr. 114]

W przypadku gdy całość lub część operacji jest wdrażana poza obszarem programu [w Unii lub poza nią], wybór tej operacji wymaga wyrażonej zgody instytucji zarządzającej w Komitecie Monitorującym lub, w stosownych przypadkach, komitetu sterującego.

2. W przypadku wyboru operacji, komitet monitorujący lub, w stosownych przypadkach, komitet sterujący określa i stosuje kryteria i procedury, które są niedyskryminacyjne, przejrzyste, gwarantują równouprawnienie płci i uwzględnienie postanowień Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, jak również zasady zrównoważonego rozwoju oraz unijnej polityki w dziedzinie środowiska naturalnego zgodnie z art. 11 i 191 ust. 1 TFUE.

Przedmiotowe kryteria i procedury zapewniają priorytetowy wybór operacji, które maksymalizują wkład funduszy unijnych w realizację celów programu Interreg oraz realizują wymiar współpracy operacji realizowanych w ramach programów Interreg, jak określono w art. 23 ust. 1 i 4.

3. ~~Institucja zarządzająca konsultuje się z Komisją i uwzględnia jej uwagi przed~~ **Przed początkowym** przekazaniem ~~wstępnych~~ kryteriów kwalifikacji komitetowi monitorującemu lub, w stosownych przypadkach, komitetowi sterującemu **instytucja zarządzająca przekazuje te kryteria Komisji.** Taka sama procedura ma zastosowanie do wszystkich późniejszych zmian tych kryteriów. [Popr. 115]

4. ~~Podczas wyboru~~ **Przed wyborem** operacji **przez** komitet monitorujący lub – w stosownych przypadkach – **przez** komitet sterujący **instytucja zarządzająca.** [Popr. 116]

- a) zapewnia, że wybrane operacje są zgodne z programem Interreg i skutecznie przyczyniają się do realizacji jego celów szczegółowych;
- b) zapewnia, że wybrane operacje nie są sprzeczne z odpowiednimi strategiami ustanowionymi na podstawie art.10 ust. 1 lub ustanowionymi dla jednego instrumentu finansowania zewnętrznego Unii lub większej ich liczby;
- c) zapewnia, że wybrane operacje stanowią najkorzystniejszą relację między kwotą wsparcia, podejmowanymi działaniami i osiąganymi celami;
- d) sprawdza, czy beneficjent posiada niezbędne środki i mechanizmy finansowe, aby pokryć koszty eksploatacji i utrzymania;
- e) zapewnia, że wybrane operacje objęte zakresem stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE⁽²²⁾ podlegają ocenie oddziaływania na środowisko lub kontroli przesiewowej na podstawie wymogów tej dyrektywy, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE⁽²³⁾;

⁽²²⁾ Dyrektywa 2011/92/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

⁽²³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2011/92/UE (Dz.U. L 124 z 25.4.2014, s. 1).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- f) upewnia się, że jeżeli operacje rozpoczęły się przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie do instytucji zarządzającej, przestrzegano obowiązujących przepisów dotyczących danych operacji;
- g) zapewnia, że wybrane operacje wchodzą w zakres odpowiedniego funduszu Interreg i są przypisane do danego rodzaju interwencji;
- h) zapewnia, że operacje nie obejmują działań, które stanowiły część operacji podlegającej przeniesieniu zgodnie z art. [60] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] lub które stanowiłyby przeniesienie działalności produkcyjnej zgodnie z [art. 59 ust. 1 lit. a)] tego rozporządzenia;
- i) zapewnia, że wybranych operacji nie dotyczy uzasadniona opinia Komisji w sprawie uchybienia zobowiązaniom na mocy art. 258 TFUE, która kwestionuje legalność i prawidłowość wydatków lub realizacji operacji;
- j) zapewnia, że inwestycje w infrastrukturę o oczekiwanym okresie żywotności co najmniej pięciu lat obejmują kwestie uodparniania na klimat.

5. Komitet monitorujący, lub – w stosownych przypadkach – komitet sterujący zatwierdza metodologię i kryteria wykorzystywane do wyboru operacji Interreg, w tym wszelkie zmiany w nich wprowadzone, bez uszczerbku dla [art. 27 ust. 3 lit. b)] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] w odniesieniu do rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność oraz art. 24 niniejszego rozporządzenia

6. W odniesieniu do każdej operacji Interreg instytucja zarządzająca przedkłada wiodącemu lub jednemu partnerowi dokument określający warunki wsparcia tej operacji Interreg, w tym szczególne wymogi dotyczące produktów lub usług, które mają być dostarczone w jej ramach, jej plan finansowy, termin wykonania oraz – w stosownych przypadkach – metodę obliczania kosztów operacji oraz warunki płatności dotacji.

Dokument ten określa również zobowiązania wiodącego partnera w odniesieniu do odzyskiwania środków zgodnie z art. 50. ~~Zobowiązania te określa~~ **Procedury związane z odzyskiwaniem środków są określone i uzgadniane przez** komitet monitorujący. Wiodący partner, którego siedziba znajduje się w państwie członkowskim, państwie trzecim, kraju partnerskim lub kraju i terytorium zamorskim innym niż państwo lub kraj partnera, nie jest jednak zobowiązany do odzyskiwania środków za pomocą procedury sądowej. **[Popr. 117]**

Artykuł 23

Partnerstwo w ramach operacji Interreg

1. Operacje wybrane w ramach komponentów 1, 2 oraz 3 obejmują beneficjentów z co najmniej dwóch ~~uczestniczących~~ państw ~~uczestniczących~~ **lub krajów i terytoriów zamorskich**, z których co najmniej jeden jest beneficjentem z państwa członkowskiego. **[Popr. 118]**

Beneficjenci otrzymujący wsparcie z funduszu Interreg oraz partnerzy, którzy nie otrzymują wsparcia finansowego w ramach tych funduszy (beneficjenci i partnerzy, zwani dalej „partnerami”) stanowią partnerstwo w ramach operacji Interreg.

2. Operacja Interreg może być realizowana w jednym kraju **lub w kraju i terytorium zamorskim**, pod warunkiem że jej wpływ na obszar programu oraz korzyści, które ten obszar odniesie są opisane we wniosku dotyczącym operacji. **[Popr. 119]**

3. Ustęp 1 nie ma zastosowania do operacji w ramach programu PEACE PLUS, w których wsparcie z programu przeznaczone jest na rzecz pokoju i pojednania.

4. Partnerzy współpracują podczas opracowywania, i realizacji, ~~finansowania oraz zatrudniania~~ **operacji Interreg, a także przy zatrudnianiu personelu i/lub finansowaniu go. Należy dążyć do ograniczenia liczby partnerów dla każdej operacji Interreg do maksymalnie dziesięciu.** **[Popr. 120]**

W przypadku operacji w ramach komponentu 3 programów Interreg, partnerzy z regionów najbardziej oddalonych oraz państw trzecich, krajów członkowskich oraz krajów i terytoriów zamorskich są zobowiązani do współpracy jedynie w ~~z z~~ **dwóch** z czterech wymiarów współpracy wymienionych w akapicie pierwszym. **[Popr. 121]**

Wtorek, 26 marca 2019 r.

5. W przypadku gdy w ramach operacji współpracuje dwóch lub większa liczba partnerów, wszyscy partnerzy wyznaczają jednego spośród nich na partnera wiodącego.

6. Transgraniczny podmiot prawny lub EUWT może być jedynym partnerem w operacji Interreg w ramach komponentów 1, 2 i 3 programów Interreg, pod warunkiem że ich członkami są partnerzy z przynajmniej dwóch **uczestniczących** państw ~~uczestniczących~~ **lub krajów i terytoriów zamorskich** [Popr. 122].

W przypadku komponentu 4 programów Interreg, w skład transgranicznego podmiotu prawnego lub EUWT wchodzi członkowie z przynajmniej trzech państw uczestniczących.

Podmiot prawny, wdrażający instrument finansowy lub fundusz funduszy, może być jedynym partnerem w operacji Interreg, do którego nie mają zastosowania wymogi dotyczące jego składu, ustanowione w ust. 1.

7. Jedyny partner musi być zarejestrowany w państwie członkowskim uczestniczącym w programie Interreg.

~~Może być on jednak zarejestrowany w państwie członkowskim, które nie uczestniczy w tym programie, pod warunkiem że spełnione są warunki określone w art. 23.~~ [Popr. 123]

Artykuł 24

Fundusze małych projektów

1. **Calkowity** wkład z EFRR lub, w stosownych przypadkach, instrumentu finansowania zewnętrznego Unii do **co najmniej jednego** funduszu małych projektów w ramach programu Interreg nie ~~może przekraczać 20 000 000 EUR~~ **lub 15% przekracza 20%** łącznej kwoty alokacji programu Interreg, ~~w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa~~ **wynosi co najmniej 3% całkowitego przydziału w ramach programu Interreg na rzecz współpracy transgranicznej.** [Popr. 124]

Ostateczni odbiorcy w ramach funduszu małych projektów otrzymują wsparcie z EFRR lub – w stosownych przypadkach – instrumentów finansowania zewnętrznego Unii poprzez beneficjenta i wdrażają małe projekty w ramach tego funduszu małych projektów („małe projekty”).

2. Beneficjentem funduszu małych projektów jest ~~transgraniczny~~ **podmiot prawa publicznego lub prywatnego**, podmiot prawny lub EUWT **posiadający osobowość prawną** lub **nieposiadający osobowości prawnej lub osoba fizyczna, która jest odpowiedzialna za inicjowanie lub inicjowanie i wdrażanie operacji.** [Popr. 125]

3. W dokumencie opisującym warunki wsparcia funduszu małych projektów oprócz elementów ustanowionych w art. 22 ust. 6 określa się elementy niezbędne do zapewnienia, że beneficjent:

- a) ustanowił niedyskryminującą i przejrzystą procedurę wyboru;
- b) stosuje obiektywne kryteria wyboru małych projektów, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów;
- c) przeprowadza oceny wniosków o wsparcie;
- d) wybiera projekty i ustala kwotę wsparcia dla każdego małego projektu;
- e) odpowiada za realizację operacji oraz dysponuje wszystkimi dokumentami potwierdzającymi wymaganymi do przeprowadzenia ścieżki audytu zgodnie z załącznikiem [XI] rozporządzenia (UE) [nowe RWP];
- f) udostępnia opinii publicznej wykaz ostatecznych odbiorców, którzy odnoszą korzyści z operacji.

Beneficjent zapewnia przestrzeganie przez ostatecznych odbiorców wymogów określonych w art. 35.

4. Wybór małych projektów nie stanowi przekazania zadań instytucji zarządzającej do instytucji pośredniczącej zgodnie z art. [65 ust. 3] rozporządzenia (UE) [nowe RWP].

Wtorek, 26 marca 2019 r.

5. Koszty personelu i **inne koszty bezpośrednie odpowiadające kategoriom kosztów, o których mowa w art. 39-42, a także** koszty pośrednie na szczeblu beneficjenta dotyczące zarządzania funduszem **lub funduszami** małych projektów nie mogą przekraczać 20 % łącznej kwoty kosztów kwalifikowalnych danego funduszu **lub danych funduszy** małych projektów. [Popr. 126]

6. W przypadku gdy całkowity wkład publiczny do małego projektu nie przekracza kwoty 100 000 EUR, wkład przyznany z EFRR lub – w stosownych przypadkach – instrumentu finansowania zewnętrznego Unii przyjmuje formę kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych i stawek ryczałtowych, ~~z wyjątkiem projektów, których wsparcie stanowi pomoc państwa.~~ [Popr. 127]

W przypadku gdy całkowite koszty każdej operacji nie przekraczają 100 000 EUR, kwotę wsparcia dla co najmniej jednego małego projektu można określić na podstawie projektu budżetu, który jest ustalany indywidualnie i uzgadniany ex ante przez podmiot dokonujący wyboru operacji. [Popr. 128]

W przypadku stosowania finansowania w oparciu o stawki ryczałtowe, kategorie kosztów, do których stosuje się daną stawkę ryczałtową, mogą podlegać zwrotowi zgodnie z [art. 48 ust. 1 lit. a)] rozporządzenia (UE) [nowe RWP].

Artykuł 25

Zadania partnera wiodącego

1. Partner wiodący:

- a) zawiera z innymi partnerami porozumienie obejmujące ustalenia, które zapewniają, między innymi, należyte zarządzanie środkami z danego funduszu Unii przeznaczonymi na operację Interreg, w tym ustalenia dotyczące odzyskania nienależnie wypłaconych kwot;
- b) przyjmuje na siebie odpowiedzialność za zapewnienie realizacji całej operacji Interreg;
- c) zapewnia, by wydatki przedstawione przez wszystkich partnerów były poniesione na realizację operacji Interreg i odpowiadały działaniom uzgodnionym między wszystkimi partnerami oraz by były zgodne z dokumentem przedstawionym przez instytucję zarządzającą zgodnie z art. 22 ust. 6.

2. Jeżeli nie przewidziano inaczej w ustaleniach zawartych zgodnie z ust. 1 lit. a), partner wiodący zapewnia, by pozostali partnerzy otrzymali całkowitą kwotę wkładu z danego funduszu Unii ~~możliwie najszybciej i w całości~~ **oraz w terminie uzgodnionym przez wszystkich partnerów i zgodnie z tą samą procedurą, którą stosuje się w odniesieniu do partnera wiodącego.** Nie potrąca się ani nie wstrzymuje się żadnych kwot, ani też nie nakłada się żadnych opłat szczególnych ani innych opłat o równoważnym skutku, które powodowałyby zmniejszenie tej kwoty dla innych partnerów. Nie potrąca się ani nie wstrzymuje się żadnych kwot, ani też nie nakłada się żadnych opłat szczególnych ani innych opłat o równoważnym skutku, które powodowałyby zmniejszenie tej kwoty dla innych partnerów. [Popr. 129]

3. Każdy beneficjent w państwie członkowskim, ~~państwie trzecim, kraju partnerskim lub kraju i terytorium zamorskim~~ uczestniczący w programie Interreg może zostać partnerem wiodącym. [Popr. 130]

~~Państwa członkowskie, państwa trzecie, kraje partnerskie lub kraje i terytoria zamorskie uczestniczące w programie Interreg mogą jednak ustalić, że partner nieotrzymujący wsparcia z EFRR lub instrumentu finansowania zewnętrznego Unii może zostać partnerem wiodącym.~~ [Popr. 131]

Sekcja iv

Pomoc techniczna

Artykuł 26

Pomoc techniczna

1. W stosownych przypadkach pomoc techniczna dla każdego programu Interreg jest zwracana według stawki ryczałtowej przez zastosowanie wartości procentowych określonych w ust. 2 **dla lat 2021 i 2022 do transz rocznych prefinansowania zgodnie z art. 49 ust. 2 lit. a) i b) niniejszego rozporządzenia, a dla kolejnych lat** do wydatków kwalifikowalnych zawartych w każdym wniosku o płatność zgodnie z [art. 85 ust. 3 lit. a) lub c)] rozporządzenia (UE) [nowe RWP]. [Popr. 132]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. Wartość procentowa EFRR oraz instrumentów finansowania zewnętrznego Unii dotycząca zwrotu kosztów pomocy technicznej jest następująca:
- w przypadku wewnętrznych programów współpracy transgranicznej Interreg wspieranych ze środków EFRR: ~~67~~ %; **[Popr. 133]**
 - w przypadku zewnętrznych programów transgranicznych Interreg wspieranych ze środków IPA III – współpraca transgraniczna lub ISRWM – współpraca transgraniczna: 10 %;
 - w przypadku komponentu 2, 3 i 4 programów Interreg zarówno w odniesieniu do EFRR jak i – w stosownych przypadkach – instrumentów finansowania zewnętrznego Unii: ~~7~~ **8** %. **[Popr. 134]**
3. W przypadku programów Interreg, na które całkowita alokacja wynosi między 30 000 000 EUR a 50 000 000 EUR, kwota będąca rezultatem zastosowania wartości procentowej na pomoc techniczną jest zwiększana o dodatkową kwotę 500 000 EUR. Komisja dodaje tę kwotę do pierwszej płatności okresowej.
4. W przypadku programów Interreg, na które całkowita alokacja wynosi mniej niż 30 000 000 EUR, kwota przeznaczona na pomoc techniczną, wyrażona w EUR, oraz odpowiednia wartość procentowa określane są w decyzji Komisji zatwierdzającej dany program Interreg.

ROZDZIAŁ IV

Monitorowanie, ocena i komunikacja

SEKCJA I

Monitorowanie

Artykuł 27

Komitet monitorujący

1. Państwa członkowskie oraz – w stosownych przypadkach – państwa trzecie, kraje partnerskie, kraje i terytoria zamorskie **lub organizacje integracji i współpracy regionalnej** uczestniczące w tym programie powołują, w porozumieniu z instytucją zarządzającą, komitet monitorujący realizację danego programu Interreg („komitet monitorujący”) w terminie trzech miesięcy od daty powiadomienia państw członkowskich o decyzji Komisji dotyczącej przyjęcia programu Interreg. **[Popr. 135]**

~~2. Komitetowi monitorującemu przewodniczy przedstawiciel państwa członkowskiego, w którym mieści się instytucja zarządzająca, lub instytucji zarządzającej.~~

~~W przypadku gdy regulamin wewnętrzny komitetu monitorującego przewiduje rotacyjne przewodnictwo, komitetowi monitorującemu może przewodniczyć przedstawiciel państwa trzeciego, kraju partnerskiego lub kraju i terytorium zamorskiego, a wiceprzewodniczącym może zostać przedstawiciel państwa członkowskiego lub instytucji zarządzającej i vice-versa. **[Popr. 136]**~~

3. Każdy członek komitetu monitorującego ma prawo głosu.

4. Każdy komitet monitorujący przyjmuje swój regulamin wewnętrzny podczas swojego pierwszego posiedzenia.

Postanowienia regulaminu wewnętrznego komitetu monitorującego oraz – w stosownych przypadkach – komitetu sterującego muszą zapobiegać wszelkim sytuacjom konfliktu interesów podczas wyboru operacji Interreg.

5. Komitet monitorujący zbiera się co najmniej raz w roku i dokonuje przeglądu wszystkich kwestii mających wpływ na postępy w osiągnięciu celów programu.

6. Instytucja zarządzająca publikuje regulamin wewnętrzny komitetu monitorującego, **streszczenie danych** i ~~wszystkie dane~~ i informacje, **a także wszystkie decyzje** wymieniane z komitetem monitorującym na stronie internetowej, o której mowa w art. 35 ust. 2. **[Popr. 137]**

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Artykuł 28

Skład komitetu monitorującego

1. Skład komitetu monitorującego każdego programu Interreg ~~uzgadniany jest~~ **może być uzgadniany** przez państwa członkowskie oraz – w stosownych przypadkach – państwa trzecie, kraje partnerskie oraz kraje i terytoria zamorskie uczestniczące w tym programie; ~~gwarantuje on~~ **na celu** wyważoną reprezentację odpowiednich organów, instytucji pośredniczących oraz przedstawicieli partnerów programu, o których mowa w art. [6] rozporządzenia (UE) [nowe RWP], z państw członkowskich, państw trzecich, krajów partnerskich oraz krajów i terytoriów zamorskich. [Popr. 138]

~~Skład komitetu monitorującego uwzględnia liczbę uczestniczących państw członkowskich, państw trzecich, krajów partnerskich oraz krajów i terytoriów zamorskich uczestniczących w danym programie Interreg.~~ [Popr. 139]

W skład komitetu monitorującego wchodzi również przedstawiciele **regionów i samorządów lokalnych oraz innych** organów powołanych wspólnie na całym obszarze programu lub na jego części, w tym EUWT. [Popr. 140]

2. Instytucja zarządzająca publikuje wykaz ~~członków~~ **organów lub podmiotów mianowanych członkami** komitetu monitorującego na stronie internetowej, o której mowa w art. 35 ust.2. [Popr. 141]

3. Przedstawiciele Komisji ~~uczestniczą~~ **mogą uczestniczyć** w pracach komitetu monitorującego, pełniąc rolę doradcą. [Popr. 142]

3a. Przedstawiciele organów ustanowionych na potrzeby całego programu lub jego części, w tym EUWT, mogą uczestniczyć w pracach komitetu monitorującego w charakterze doradców. [Popr. 143]

Artykuł 29

Funkcje komitetu monitorującego

1. Komitet monitorujący bada:

- a) postępy w realizacji programu i osiągnięciu celów pośrednich i celów końcowych programu Interreg;
- b) wszelkie kwestie mające wpływ na wyniki programu Interreg i środki podjęte w celu zaradzenia tym kwestiom;
- c) w odniesieniu do instrumentów finansowych, elementy oceny *ex ante* wymienione w art. [52 ust. 3] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] i dokument strategiczny, o którym mowa w art. [53 ust. 2] tego rozporządzenia;
- d) postępy w dokonywaniu ocen, sporządzaniu sprawozdań podsumowujących oceny i w działaniach następczych podjętych w związku z ustaleniami;
- e) realizację działań w zakresie komunikacji i eksponowania;
- f) postępy w realizacji operacji Interreg o znaczeniu strategicznym oraz, w stosownych przypadkach, dużych projektów infrastrukturalnych;
- g) w stosownych przypadkach postępy w budowaniu zdolności administracyjnych instytucji publicznych i beneficjentów, **a w razie konieczności proponuje wszelkie dalsze środki wsparcia.** [Popr. 144]

2. Oprócz swoich zadań związanych z wyborem operacji, wymienionych w art. 22, komitet monitorujący zatwierdza:

- a) metodę i kryteria stosowane przy wyborze operacji, w tym wszelkie zmiany takiej metody i kryteriów, po ~~konsultacjach z Komisją~~ **poinformowaniu Komisji** zgodnie z art. 22 ust. 2 ~~niniejszego rozporządzenia, nie naruszając z zastrzeżeniem~~ przepisów [art. 27 ust. 3 lit. b), c) i d)] rozporządzenia (UE) [nowe RWP]; [Popr. 145]
- b) plan oceny i wszelkie zmiany w tym planie;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- c) wszelkie wnioski instytucji zarządzającej w sprawie zmian w programie Interreg, w tym w sprawie przesunięć zgodnie z art. 19 ust. 5.
- d) końcowe sprawozdanie z realizacji celów.

Artykuł 30

Przegląd

1. Komisja może organizować przegląd w celu analizy wyników programów Interreg.

Przegląd może zostać przeprowadzony w formie pisemnej.

2. Na wniosek Komisji instytucja zarządzająca w terminie ~~jednego miesiąca~~ **trzech miesięcy** przekazuje jej informacje dotyczące elementów wymienionych w art. 29 ust. 1, na temat: **[Popr. 146]**

- a) postępów w realizacji programu i osiągnięciu celów pośrednich i celów końcowych, wszelkich kwestii mających wpływ na wyniki danego programu Interreg oraz działań podjętych w celu zaradzenia im;
- b) postępów w dokonywaniu ocen, sporządzaniu sprawozdań podsumowujących oceny i w działaniach następczych podjętych w związku z ustaleniami;
- c) postępów w budowaniu zdolności administracyjnych organów publicznych i beneficjentów.

3. Wyniki przeglądu zapisuje się w uzgodnionym protokole.

4. Instytucja zarządzająca podejmuje działania następcze w związku z kwestiami podniesionymi przez Komisję i informuje ją o podjętych środkach w terminie trzech miesięcy.

Artykuł 31

Przekazywanie danych

1. Każda instytucja zarządzająca przekazuje Komisji drogą elektroniczną dane ~~zbiore~~ dotyczące poszczególnych programów Interreg **o których mowa w art. 31 ust. 2 lit. a) niniejszego rozporządzenia**, do dnia 31 stycznia, 31 marca, 31 maja, 31 lipca, 30 września i 30 listopada ~~każdego~~ **maja i 30 września każdego roku, a dane, o których mowa w art. 31 ust. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia, raz do** roku według wzoru podanego w załączniku [VII] do rozporządzenia (UE) [nowe RWP]. **[Popr. 147]**

Przekazywanie danych odbywa się z wykorzystaniem funkcjonujących już systemów zgłaszania danych, o ile systemy te okazały się niezawodne w poprzednim okresie programowania. [Popr. 148]

Pierwsze przekazanie danych nastąpi do dnia 31 stycznia 2022 r., a ostatnie – do dnia 31 stycznia 2030 r.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są przekazywane dla poszczególnych priorytetów według celu szczegółowego i dotyczą:

- a) liczby wybranych operacji Interreg, ich łącznego kosztu kwalifikowalnego, wkładu z danego funduszu Interreg i łącznych wydatków kwalifikowalnych zgłoszonych instytucji zarządzającej przez partnerów, w podziale według rodzaju interwencji;
- b) wartości wskaźników rezultatu i wskaźników produktu dla wybranych operacji Interreg oraz wartości uzyskanych w wyniku **ukończonych** operacji Interreg. **[Popr. 149]**

Wtorek, 26 marca 2019 r.

3. W przypadku instrumentów finansowych przekazywane są również dane dotyczące:
 - a) wydatków kwalifikowalnych w podziale według rodzaju produktu finansowego;
 - b) kwot kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie, zadeklarowanych jako wydatki kwalifikowalne;
 - c) kwot pozyskanych ze środków prywatnych i publicznych, uzupełniających środki pochodzące z funduszy, w podziale według rodzaju produktu finansowego;
 - d) odsetek oraz innych zysków generowanych przez wsparcie z funduszy Interreg na rzecz instrumentów finansowych, o których to odsetkach i zyskach mowa w art. 54 rozporządzenia (UE) [nowe RWP], oraz zwróconych środków związanych ze wsparciem z funduszy Interreg, o których to zwróconych środkach mowa w art. 56 tego rozporządzenia.
4. Dane przekazane zgodnie z niniejszym artykułem są aktualizowane na koniec każdego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym następuje ich przekazanie.
5. Instytucja zarządzająca publikuje wszystkie dane przekazane Komisji na stronie internetowej, o której mowa w art. 35 ust. 2.

Artykuł 32

Końcowe sprawozdanie z realizacji celów

1. Każda instytucja zarządzająca przedkłada Komisji końcowe sprawozdanie z realizacji celów danego programu Interreg do dnia 15 lutego 2031 r.

Końcowe sprawozdanie z realizacji celów przedkłada się przy użyciu wzoru ustanowionego zgodnie z art. [38 ust. 5] rozporządzenia (UE) [nowe RWP].

2. Końcowe sprawozdanie z realizacji celów zawiera ocenę osiągnięcia celów programu na podstawie elementów wymienionych w art. 29, z wyjątkiem informacji przekazywanych zgodnie z ust. 1 lit. c) tego artykułu.
3. Komisja analizuje końcowe sprawozdanie z realizacji celów i zgłasza instytucji zarządzającej wszelkie uwagi w terminie pięciu miesięcy od daty jego otrzymania. Jeżeli takie uwagi zostaną sformułowane, instytucja zarządzająca dostarcza wszelkich koniecznych informacji dotyczących tych uwag i, w stosownych przypadkach, w ciągu trzech miesięcy informuje Komisję o podjętych środkach. Komisja informuje państwo członkowskie o przyjęciu sprawozdania.
4. Instytucja zarządzająca publikuje końcowe sprawozdanie z realizacji celów na stronie internetowej, o której mowa w art. 35 ust. 2.

Artykuł 33

Wskaźniki dla celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg)

1. Wspólne wskaźniki produktu i rezultatu określone w załączniku [I] do rozporządzenia (UE) [nowe EFRR] ~~oraz w stosownych przypadkach wskaźniki produktu i rezultatu specyficzne dla danego programu~~, **które uznano za najbardziej odpowiednie do pomiaru postępu w realizacji założeń programu dotyczącego celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg)**, stosuje się zgodnie z art. [12 ust. 1] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] oraz art. 17 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) ~~oraz, a także~~ art. 31 ust. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia. **[Popr. 150]**

1a. W razie konieczności i w przypadkach należycie uzasadnionych przez instytucję zarządzającą oprócz wskaźników wybranych zgodnie z ust. 1 stosuje się wskaźniki produktu i rezultatu specyficzne dla danego programu. [Popr. 151]

2. W przypadku wskaźników produktu wartość bazową ustala się na poziomie zero. Cele pośrednie określone na 2024 r. oraz cele końcowe wyznaczone na 2029 r. mają charakter kumulacyjny.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

SEKCJA ii

Ocena i komunikacja

Artykuł 34

Ocena podczas okresu programowania

1. Instytucja zarządzająca dokonuje oceny każdego programu Interreg **nie częściej niż raz do roku**. Każda ocena zawiera oszacowanie skuteczności programu, jego wydajności, przydatności, spójności i europejskiej wartości dodanej w celu poprawy jakości opracowywania danego programu Interreg i jego realizacji. [Popr. 152]
2. Do dnia 30 czerwca 2029 r. instytucja zarządzająca dokonuje ponadto oceny każdego programu Interreg pod kątem oceny jego wpływu.
3. Instytucja zarządzająca powierza przeprowadzenie oceny funkcjonalnie niezależnym ekspertom.
4. Instytucja zarządzająca ~~zapewnia niezbędne procedury~~ **ma na celu zapewnienie niezbędnych procedur** generowania i gromadzenia danych koniecznych do dokonania oceny. [Popr. 153]
5. Instytucja zarządzająca sporządza plan oceny, który może obejmować więcej niż jeden program Interreg.
6. Instytucja zarządzająca przedkłada plan oceny komitetowi monitorującemu nie później niż rok po zatwierdzeniu programu Interreg.
7. Instytucja zarządzająca publikuje wszystkie wyniki ocen na stronie internetowej, o której mowa w art. 35 ust. 2.

Artykuł 35

Zakres odpowiedzialności instytucji zarządzających i partnerów w odniesieniu do przejrzystości oraz komunikacji

1. Każda instytucja zarządzająca wyznacza specjalistę ds. komunikacji dla każdego programu Interreg, za który odpowiada.
2. Instytucja zarządzająca zapewnia, aby w ciągu sześciu miesięcy od zatwierdzenia programu Interreg powstała strona internetowa udostępniająca informacje o każdym programie Interreg, za który odpowiada. Takie informacje opisują cele programu, dostępne możliwości finansowania i osiągnięcia.
3. Zastosowanie ma art.[44 ust. 2–6] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] dotyczący zakresu odpowiedzialności instytucji zarządzającej. [Popr. 154]
4. Każdy partner operacji Interreg lub każdy podmiot wdrażający dany instrument finansowy podają informację o wsparciu z funduszu Interreg na rzecz operacji Interreg, w tym o środkach ponownie wykorzystanych na rzecz instrumentów finansowych zgodnie z art. [56] rozporządzenia (UE) [nowe RWP], poprzez:
 - a) zamieszczenie na oficjalnej stronie internetowej partnera, o ile taka strona istnieje, krótkiego opisu operacji Interreg, proporcjonalnego do skali wsparcia udzielonego z funduszu Interreg, zawierającego jej cele i rezultaty, oraz podkreślającego wsparcie finansowe ze strony Unii;
 - b) umieszczenie oświadczenia podkreślającego wsparcie z funduszu Interreg w wyraźny sposób w dokumentach i materiałach informacyjnych dotyczących realizacji operacji Interreg, wykorzystywanych publicznie lub przeznaczonych dla uczestników;
 - c) umieszczenie w miejscach publicznych tablic lub billboardów natychmiast po rozpoczęciu fizycznej realizacji operacji Interreg, obejmującej inwestycje rzeczowe lub zakup sprzętu o wartości powyżej ~~100 000~~ **50 000** EUR; [Popr. 155]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- d) w przypadku operacji Interreg niewchodzących w zakres lit. c), umieszczenie w miejscach publicznych co najmniej jednego wydrukowanego plakatu ~~lub~~, **a w stosownych przypadkach** elektronicznego wyświetlacza o wymiarze minimum A2, na którym znajdują się informacje o operacji Interreg, ze szczególnym naciskiem na informacje o wsparciu z funduszu Interreg; [Popr. 156]
- e) w przypadku operacji o znaczeniu strategicznym i operacji, których łączny koszt przekracza ~~405 000 000~~ EUR, zorganizowanie wydarzenia informacyjnego i terminowe zaangażowanie w nie Komisji i odpowiedzialnej instytucji zarządzającej. [Popr. 157]

Termin „Interreg” umieszcza się obok emblematu Unii zgodnie z art.[42] rozporządzenia (UE) [nowe RWP].

5. W przypadku funduszu małych projektów oraz instrumentów finansowych beneficjent zapewnia przestrzeganie przez ostatecznych odbiorców wymogów określonych w ust. 4 lit. c).
6. Jeżeli beneficjent nie spełnia swoich zobowiązań wynikających z art. [42] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] lub ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, ~~państwo członkowskie~~ **lub nie zaradzi tej sytuacji w odpowiednim terminie instytucja zarządzająca** może zastosować korektę finansową ~~poprzez anulowanie~~ **w postaci anulowania** do 5 % wsparcia z funduszy na daną operację. [Popr. 158]

ROZDZIAŁ V

Kwalifikowalność

Artykuł 36

Zasady kwalifikowalności wydatków

1. Całość lub część operacji Interreg może być realizowana poza terytorium państwa członkowskiego, w tym poza terytorium Unii, pod warunkiem że operacja Interreg przyczynia się do realizacji celów danego programu Interreg.
2. Bez uszczerbku dla zasad kwalifikowalności ustanowionych w art. [57–62] rozporządzenia (UE) [nowe RWP], art.[4 i 6] rozporządzenia (UE) [nowe EFRR] lub w niniejszym rozdziale, w tym w aktach przyjętych na ich podstawie, uczestniczące państwa członkowskie oraz, w stosownych przypadkach, państwa trzecie, kraje partnerskie oraz kraje i terytoria zamorskie ustanawiają na mocy wspólnej decyzji w Komitecie monitorującym dodatkowe przepisy dotyczące kwalifikowalności wydatków dla programu Interreg tylko w odniesieniu do kategorii wydatków, które nie są objęte zakresem wyżej wymienionych przepisów. Te dodatkowe przepisy mają zastosowanie do całego obszaru programu.
- Jeżeli w programie Interreg wybrano operacje oparte na zaproszeniu do składania wniosków, te dodatkowe przepisy zostają jednak przyjęte przed opublikowaniem pierwszego zaproszenia do składania wniosków. We wszystkich pozostałych przypadkach dodatkowe przepisy są przyjmowane przed dokonaniem wyboru pierwszych operacji.
3. Do spraw nieobjętych zasadami kwalifikowalności ustanowionymi w art. [57–62] rozporządzenia (UE) [nowe RWP], art. [4 i 6] rozporządzenia (UE) [nowe EFRR] oraz w niniejszym rozdziale, w tym w aktach przyjętych na ich podstawie lub w przepisach ustanowionych zgodnie z ust. 4, mają zastosowanie przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym poniesiono wydatek, lub – w stosownych przypadkach – państw trzecich, krajów partnerskich oraz krajów i terytoriów zamorskich, w których poniesiono wydatek.
4. W przypadku różnicy zdań między instytucją zarządzającą a instytucją audytową dotyczącej kwalifikowalności operacji Interreg wybranej w ramach danego programu Interreg, opinia instytucji zarządzającej ma decydujące znaczenie, z należyтым uwzględnieniem opinii komitetu monitorującego.
5. Kraje i terytoria zamorskie nie spełniają kryteriów kwalifikowalności do wsparcia z EFRR w ramach programów Interreg, ale mogą uczestniczyć w tych programach na warunkach określonych w niniejszym rozporządzeniu.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Artykuł 37

Przepisy ogólne dotyczące kwalifikowalności kategorii kosztów

1. Uczestniczące państwa członkowskie oraz – w stosownych przypadkach – państwa trzecie, kraje partnerskie oraz kraje i terytoria zamorskie mogą w ramach komitetu monitorującego programu Interreg podjąć decyzję, iż wydatki objęte jedną lub większą liczbą kategorii, o których mowa w art. 38–43 nie spełniają kryteriów kwalifikowalności w ramach jednego priorytetu programu Interreg lub ich większej liczby.
2. Wszelkie wydatki kwalifikowalne zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, pokryte przez partnera Interreg lub w jego imieniu, dotyczą kosztów inicjowania lub inicjowania i realizacji operacji lub części operacji.
3. Następujące koszty nie stanowią kosztów kwalifikowalnych:
 - a) grzywny, kary pieniężne oraz wydatki związane ze sporami sądowymi;
 - b) koszty darowizn, z wyjątkiem darowizn o wartości nieprzekraczającej 50 EUR, jeśli mają związek z promocją, komunikacją, reklamą lub informacją;
 - c) koszty związane z wahaniami kursów wymiany walut obcych.

Artykuł 38

Koszty personelu

1. Koszty personelu składają się z kosztów zatrudnienia brutto personelu zatrudnionego przez partnera Interreg w jeden z następujących sposobów:
 - a) w pełnym wymiarze czasu pracy;
 - b) w niepełnym wymiarze czasu pracy przy stałej liczbie godzin pracy w miesiącu;
 - c) w niepełnym wymiarze czasu pracy z elastyczną liczbą godzin pracy w miesiącu lub
 - d) na zasadzie pracy liczonej na godzinę.
2. Koszty personelu są ograniczone do następujących elementów:
 - a) wypłaty wynagrodzeń związanych z działaniami, których podmiot nie wykonywałby, gdyby nie realizowano danej operacji, określonych w umowie o pracę, decyzji o mianowaniu (zwanym dalej „dokumentami zatrudnienia”) lub przepisach prawa, odnoszących się do obowiązków określonych w opisie stanowiska pracy danego członka personelu;
 - b) wszelkie inne koszty bezpośrednio związane z wypłatą wynagrodzeń, ponoszone i pokrywane przez pracodawcę, takie jak podatki od zatrudnienia i składki na zabezpieczenie społeczne, w tym emerytury i renty, objęte zakresem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004⁽²⁴⁾, pod warunkiem że:
 - (i) są określone w dokumencie zatrudnienia lub przepisach prawa;
 - (ii) są zgodne z prawodawstwem, na które powołuje się dokument zatrudnienia, oraz ze standardowymi praktykami w państwie lub organizacji, w której dany członek personelu rzeczywiście pracuje; oraz
 - (iii) nie podlegają odzyskaniu przez pracodawcę.

W odniesieniu do lit. a) płatności na rzecz osób fizycznych pracujących dla partnera Interreg na podstawie umowy innej niż umowa o pracę mogą być włączone do wypłaty wynagrodzeń, a taka umowa może być uznana za dokument zatrudnienia.

⁽²⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1).

Wtorek, 26 marca 2019 r.

3. Koszty personelu mogą być refundowane:
 - a) zgodnie z [art. 48 ust. 1 akapit pierwszy lit. a)] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] (poświadczony dokumentem zatrudnienia lub paskiem płacowym); lub
 - b) na podstawie uproszczonych form kosztów, jak określono w [art. 48 ust. 1 akapit pierwszy lit. b)–e)] rozporządzenia (UE) [nowe RWP]; lub
 - c) ~~według stawki ryczałtowej zgodnie z [art. 50 ust. 1] rozporządzenia (UE) [nowe RWP].~~ **bezpośrednie koszty personelu danej operacji można obliczać według stawki ryczałtowej w wysokości do 20 % kosztów bezpośrednich innych niż bezpośrednie koszty personelu tej operacji, przy czym państwo członkowskie nie jest zobowiązane do dokonania jakichkolwiek obliczeń w celu ustalenia obowiązującej stawki.** [Popr. 159]
4. Koszty personelu dotyczące osób, które wykonują zlecenia dotyczące operacji w niepełnym wymiarze czasu pracy, są obliczane jako:
 - a) stały odsetek kosztów zatrudnienia brutto zgodnie z [art. 50 ust. 2] rozporządzenia (UE) [nowe RWP]; lub
 - b) zmienny odsetek kosztów zatrudnienia brutto proporcjonalny do zmieniającej się z miesiąca na miesiąc liczby godzin przepracowanych przy danej operacji, na podstawie systemu rejestrowania pracy obejmującego 100 % czasu pracy danego pracownika.
5. W przypadku zleceń w niepełnym wymiarze czasu pracy, o których mowa w ust. 4 lit. b), zwrot kosztów personelu jest obliczany na podstawie stawki godzinowej ustalonej:
 - a) ~~w wyniku podzielenia przez przewidziany w dokumencie zatrudnienia miesięczny czas pracy wyrażony w godzinach;~~ **podzielenia przez podzielenie najbardziej aktualnych udokumentowanych** miesięcznych kosztów zatrudnienia brutto przez **miesięczny czas pracy danej osoby zgodnie z obowiązującymi przepisami, o których mowa w umowie o pracę i w art. 50 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) .../... [nowe RWP];** lub [Popr. 160]
 - b) w wyniku podzielenia ostatnich udokumentowanych rocznych kosztów zatrudnienia brutto przez 1 720 godzin zgodnie z [art. 50 ust. 2, 3 i 4] rozporządzenia (UE) [nowe RWP].
6. W przypadku kosztów personelu dotyczących osób, które zgodnie z dokumentem zatrudnienia pracują na godziny, koszty te są kwalifikowalne przez zastosowanie liczby godzin rzeczywiście przepracowanych przy danej operacji do stawki godzinowej uzgodnionej w dokumencie zatrudnienia, na podstawie systemu rejestracji czasu pracy. **Jeżeli nie zostały jeszcze uwzględnione w uzgodnionej stawce godzinowej, koszty wynagrodzenia, o których mowa w art. 38 ust 2 lit. b), mogą zostać dodane do tej stawki godzinowej, zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi.** [Popr. 161]

Artykuł 39

Koszty biurowe i administracyjne

Koszty biurowe i administracyjne są ograniczone do **15 % całkowitych kosztów bezpośrednich danej operacji oraz do** następujących elementów: [Popr. 162]

- a) czynsz za biuro;
- b) ubezpieczenie i podatki związane z budynkami, w których znajduje się personel, oraz z wyposażeniem biura (np. ubezpieczenie od pożaru, kradzieży);
- c) rachunki (np. za energię elektryczną, ogrzewanie, wodę);
- d) materiały biurowe;
- e) ogólna księgowość prowadzona w obrębie organizacji będącej beneficjentem;
- f) archiwa;
- g) konserwacja, sprząatanie i naprawy;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- h) bezpieczeństwo;
- i) systemy informatyczne;
- j) komunikacja (np. telefon, faks, internet, usługi pocztowe, wizytówki);
- k) opłaty bankowe za otwarcie konta i zarządzanie nim, jeśli wdrażanie operacji wymaga otwarcia osobnego rachunku bankowego;
- l) opłaty z tytułu transnarodowych transakcji finansowych.

Artykuł 40

Koszty podróży i zakwaterowania

1. Koszty podróży i zakwaterowania są ograniczone do następujących elementów:
 - a) koszty podróży (np. bilety, ubezpieczenie na podróż i ubezpieczenie samochodu, paliwo, przebieg, opłaty za przejazd i opłaty parkingowe);
 - b) koszty posiłków;
 - c) koszty zakwaterowania;
 - d) koszty wiz;
 - e) dietyienne,

niezależnie od tego, czy takie koszty są ponoszone i opłacane na obszarze objętym programem, czy poza nim.

2. Żaden element wymieniony w ust. 1 lit. a)–d), pokrywany z dietyiennej nie jest refundowany dodatkowo oprócz dietyiennej.

3. Koszty podróży i zakwaterowania zewnętrznych ekspertów i dostawców usług są zaliczane do kosztów ekspertów zewnętrznych i kosztów usług zewnętrznych wymienionych w art. 41.

4. Bezpośrednie pokrycie wydatków na koszty, o których mowa w niniejszym artykule, przez pracownika beneficjenta jest poświadczane dowodem zwrotu tej kwoty przez beneficjenta temu pracownikowi. **Ta kategoria kosztów może być wykorzystywana na koszty podróży personelu operacyjnego i innych zainteresowanych stron w celu wdrożenia i promocji operacji i programu Interreg. [Popr. 163]**

5. Koszty podróży i zakwaterowania danej operacji można obliczać według stawki ryczałtowej w wysokości do 15 % kosztów bezpośrednich ~~innych niż koszty bezpośrednie~~ personelu tej operacji. **[Popr. 164]**

Artykuł 41

Koszty ekspertów zewnętrznych i koszty usług zewnętrznych

Koszty ekspertów zewnętrznych i koszty usług zewnętrznych ~~są ograniczone do~~ **składają się** z następujących usług i ekspertyz – **ale nie są do nich ograniczone** – dostarczanych przez podmioty prawa publicznego lub prywatnego bądź osoby fizyczne, inne niż beneficjent (**włączając wszystkich partnerów**) danej operacji: **[Popr. 165]**

- a) opracowania lub badania (np. ewaluacje, strategie, dokumenty koncepcyjne, projekty, podręczniki);
- b) szkolenia;
- c) tłumaczenia;
- d) systemy informatyczne, opracowywanie, modyfikacja i aktualizacja stron internetowych;
- e) działania promocyjne i komunikacyjne, reklama i informacja związane z daną operacją lub programem współpracy;

Wtorek, 26 marca 2019 r.

- f) zarządzanie finansami;
- g) usługi związane z organizacją i realizacją imprez lub spotkań (w tym wynajem, catering lub tłumaczenie);
- h) uczestnictwo w wydarzeniach (np. opłaty rejestracyjne);
- i) opłaty za doradztwo prawne, opłaty notarialne, koszty ekspertów technicznych i finansowych, pozostałe opłaty za usługi doradcze i księgowo;
- j) prawa własności intelektualnej;
- k) weryfikacje na podstawie [art. 68 ust. 1 lit. a)] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] i art. 45 ust. 1 niniejszego rozporządzenia;
- l) koszty zadań w zakresie rachunkowości na poziomie programu na podstawie art. [70] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] i art. 46 niniejszego rozporządzenia;
- m) koszty audytu na poziomie programu na podstawie art. [72] i [75] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] i art. 47 i 48 niniejszego rozporządzenia;
- n) gwarancje udzielone przez banki lub inne instytucje finansowe, w przypadku gdy takie gwarancje są wymagane na podstawie prawa unijnego lub krajowego bądź dokumentu programowego przyjętego przez komitet monitorujący;
- o) podróże i zakwaterowanie ekspertów zewnętrznych, ~~prelegentów, przewodniczących posiedzeń i dostawców usług;~~ **[Popr. 166]**
- p) inne specyficzne ekspertyzy i usługi niezbędne do operacji.

Artykuł 42

Koszty wyposażenia

1. Koszty wyposażenia zakupionego, wynajmowanego lub dzierżawionego przez beneficjenta danej operacji, inne niż objęte art. 39, są ~~ograniczone do~~ **składają się** z następujących pozycji, **ale nie są do nich ograniczone**: **[Popr. 167]**

- a) wyposażenie biurowe;
- b) sprzęt komputerowy i oprogramowanie;
- c) meble i instalacje;
- d) sprzęt laboratoryjny;
- e) maszyny i urządzenia;
- f) narzędzia lub przyrządy;
- g) pojazdy;
- h) inny sprzęt niezbędny do operacji.

2. Koszty zakupu sprzętu używanego mogą być kwalifikowalne pod następującymi warunkami:

- a) nie otrzymano innej pomocy na ten sprzęt z funduszy Interreg lub z funduszy wymienionych w [art. 1 ust. 1 lit. a)] rozporządzenia (UE) [nowe RWP];
- b) jego cena nie przekracza ceny ogólnie przyjętej na rynku tych produktów;
- c) sprzęt posiada właściwości techniczne niezbędne do operacji oraz odpowiada obowiązującym normom i standardom.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Artykuł 43
Koszty infrastruktury i robót

Koszty infrastruktury i robót są ograniczone do następujących pozycji:

- a) zakup gruntów zgodnie z [art. 58 ust. 1 lit. **b**] rozporządzenia (UE) [nowe RWP]; [**Popr. 168**]
- b) pozwolenia na budowę;
- c) materiały budowlane;
- d) siła robocza;
- e) specjalistyczne interwencje (np. usługi oczyszczania gleby, usuwanie min).

ROZDZIAŁ VI
Instytucje programu Interreg, zarządzanie, kontrola i audyt

Artykuł 44
Instytucje programu Interreg

1. Państwa członkowskie oraz, w stosownych przypadkach, państwa trzecie, kraje partnerskie, kraje i terytoria zamorskie **oraz organizacje integracji i współpracy regionalnej** uczestniczące w programie Interreg określają, do celów art. [65] rozporządzenia (UE) [nowe RWP], jedną instytucję zarządzającą i jedną instytucję audytową. [**Popr. 169**]
2. Instytucja zarządzająca i instytucja audytowa ~~muszą~~**mogą** być zlokalizowane w tym samym państwie członkowskim. [**Popr. 170**]
3. Jeżeli chodzi o program PEACE PLUS, Specjalny Organ ds. Programów UE, wskazany jako instytucja zarządzająca, uznaje się za zlokalizowany w państwie członkowskim.
4. Państwa członkowskie oraz w stosownych przypadkach państwa trzecie, kraje partnerskie oraz kraje i terytoria zamorskie uczestniczące w programie Interreg mogą wskazać EUWT jako instytucję zarządzającą tego programu.
5. W odniesieniu do programu Interreg w ramach komponentu ~~2B lub komponentu~~ 1, jeżeli ten ostatni obejmuje długie granice z różnorodnymi wyzwaniami i potrzebami dotyczącymi rozwoju, państwa członkowskie oraz w stosownych przypadkach państwa trzecie, kraje partnerskie oraz kraje i terytoria zamorskie uczestniczące w programie Interreg mogą definiować obszary podprogramu. [**Popr. 171**]
6. Jeżeli instytucja zarządzająca wskazuje **co najmniej jedną** instytucję pośredniczącą w ramach programu Interreg zgodnie z art. [65 ust. 3] rozporządzenia (UE) [nowe RWP], instytucja pośrednicząca realizuje te zadania w więcej niż jednym uczestniczącym państwie członkowskim lub **zainteresowane organy realizują te zadania w co najmniej jednym uczestniczącym państwie członkowskim lub w swoich państwach członkowskich lub**, w stosownych przypadkach, w **co najmniej jednym** państwie trzecim, kraju partnerskim lub kraju i terytorium zamorskim. [**Popr. 172**]

Artykuł 45
Funkcje instytucji zarządzającej

1. Instytucja zarządzająca programu Interreg pełni funkcje określone w art. [66], [68] i [69] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] z wyjątkiem zadania wyboru operacji, o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. a) i art. 67, oraz płatności na rzecz beneficjentów, o których mowa w art. 68 ust. 1 lit. b). Funkcje te pełnione są na całym terytorium objętym tym programem, z zastrzeżeniem odstępstw określonych w rozdziale VIII niniejszego rozporządzenia.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

1a. W drodze odstępstwa od art. 87 ust. 2 rozporządzenia (UE) .../... [nowe RWP], Komisja zwraca jako płatności okresowe 100 % kwot zawartych we wniosku o płatność, co wynika z zastosowania stawki współfinansowania programu do całkowitych wydatków kwalifikowalnych lub, w stosownych przypadkach, do wkładu publicznego. [Popr. 173]

1b. W przypadku gdy instytucja zarządzająca nie przeprowadza weryfikacji na mocy art. 68 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) .../... [nowe RWP] na całym obszarze objętym programem, każde państwo członkowskie wyznacza organ lub osobę odpowiedzialne za przeprowadzenie takiej weryfikacji w odniesieniu do beneficjentów na swoim terytorium. [Popr. 174]

1c. W drodze odstępstwa od art. 92 rozporządzenia (UE) .../... [nowe RWP] programy Interreg nie podlegają rocznemu rozliczeniu rachunków. Rachunki są rozliczane na koniec programu na podstawie końcowego sprawozdania z wyników. [Popr. 175]

2. Instytucja zarządzająca, po konsultacji z państwami członkowskimi oraz, w stosownych przypadkach, z państwami trzecimi, krajami partnerskimi lub krajami i terytoriami zamorskimi uczestniczącymi w programie Interreg, tworzy wspólny sekretariat ze składem personalnym uwzględniającym partnerstwo w ramach programu.

Wspólny sekretariat wspomaga instytucję zarządzającą i komitet monitorujący w wykonywaniu ich funkcji. Wspólny sekretariat dostarcza również potencjalnym beneficjentom informacji o możliwościach finansowania w ramach programów Interreg oraz wspiera beneficjentów i partnerów w realizacji operacji.

3. W drodze odstępstwa od [art. 70 ust. 1 lit. c)] rozporządzenia (UE) [nowe RWP], wydatki poniesione w innej walucie są przeliczane przez każdego partnera na euro, na podstawie miesięcznego obrachunkowego kursu wymiany stosowanego przez Komisję w miesiącu, w którym wydatki zostały przedłożone do weryfikacji instytucji zarządzającej zgodnie z [art. 68 ust. 1 lit. a)] tego rozporządzenia.

Artykuł 46

Zadania w zakresie rachunkowości

1. Państwa członkowskie oraz w stosownych przypadkach państwa trzecie, kraje partnerskie oraz kraje i terytoria zamorskie uczestniczące w programie Interreg uzgadniają zasady wykonywania zadań w zakresie rachunkowości.

2. Zadania w zakresie rachunkowości obejmują zadania wymienione w [art. 70 ust. 1 lit. a) i b)] rozporządzenia [nowe RWP] oraz płatności dokonywane przez Komisję i, co do zasady, płatności na rzecz wiodącego partnera zgodnie z [art. 68 ust. 1 lit. b)] rozporządzenia (UE) [nowe RWP].

Artykuł 47

Funkcje instytucji audytowej

1. Instytucja audytowa programu Interreg pełni funkcje przewidziane w niniejszym artykule oraz w art. 48 na całym terytorium objętym danym programem Interreg, z zastrzeżeniem odstępstw określonych w rozdziale VIII.

Dowolne uczestniczące państwo członkowskie może jednak określić, w jakich przypadkach instytucji audytowej ma towarzyszyć audytor z tego uczestniczącego państwa członkowskiego.

2. Instytucja audytowa programu Interreg jest odpowiedzialna za przeprowadzanie audytów systemu i audytów operacji w celu zapewnienia Komisji niezależnego poświadczenia, że systemy zarządzania i kontroli funkcjonują skutecznie oraz że wydatki ujęte w sprawozdaniu finansowym przekazywanym Komisji są legalne i prawidłowe.

3. Jeżeli program Interreg jest włączony do populacji, z której Komisja wybiera wspólną próbę zgodnie z art. 48 ust. 1, instytucja audytowa przeprowadza audyty operacji wybranych przez Komisję w celu zapewnienia Komisji niezależnego poświadczenia, że systemy zarządzania i kontroli funkcjonują skutecznie.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

4. Czynności audytowe prowadzone są zgodnie z uznanymi międzynarodowymi standardami audytu.
5. Instytucja audytowa sporządza i przedkłada Komisji – co roku do dnia 15 lutego następującego po zakończeniu roku obrachunkowego – roczną opinię z audytu zgodnie z [art. 63 ust. 7] rozporządzenia [FR-Omnibus] z zastosowaniem wzoru określonego w załączniku [XVI] do rozporządzenia (UE) [nowe RWP] oraz w oparciu o wszystkie przeprowadzone czynności audytowe, która to opinia obejmuje wszystkie z następujących elementów:
 - a) kompletność, prawdziwość i dokładność sprawozdań finansowych;
 - b) legalność i prawidłowość wydatków ujętych w sprawozdaniach przedłożonych Komisji;
 - c) system zarządzania i kontroli programu Interreg.

Jeżeli program Interreg jest włączony do populacji, z której Komisja wybiera próbę zgodnie z art. 48 ust. 1, roczna opinia z audytu obejmuje jedynie elementy, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) i c).

W wyjątkowych przypadkach Komisja może na wniosek państwa członkowskiego, w którym mieści się odpowiednia instytucja zarządzająca, przesunąć termin ustalony na dzień 15 lutego do dnia 1 marca.

6. Instytucja audytowa sporządza i przedkłada Komisji – każdego roku do dnia 15 lutego po zakończeniu roku obrachunkowego – roczne sprawozdanie z kontroli zgodnie z [art. 63 ust. 5 lit. b)] rozporządzenia [FR-Omnibus], korzystając ze wzoru określonego w załączniku [XVII] do rozporządzenia (UE) [nowe RWP], uzupełniające opinię z audytu przewidzianą w ust. 5 niniejszego artykułu oraz przedstawiające podsumowanie ustaleń, w tym analizę charakteru i zakresu wszelkich błędów i nieprawidłowości w systemach, proponowane i wdrożone działania naprawcze oraz łączny poziom błędu i poziom błędu resztowego w odniesieniu do wydatków ujętych w sprawozdaniach finansowych przedłożonych Komisji.
7. Jeżeli program Interreg jest włączony do populacji, z której Komisja wybiera próbę zgodnie z art. 48 ust. 1, instytucja audytowa sporządza roczne sprawozdanie z kontroli, o którym mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, spełniające wymogi określone w [art. 63 ust. 5 lit. b)] rozporządzenia (UE, Euratom) [FR-Omnibus], sporządzone zgodnie ze wzorem określonym w załączniku [XVII] do rozporządzenia (UE) [nowe RWP] i uzupełniające opinię z audytu przewidzianą w ust. 5 niniejszego artykułu.

W sprawozdaniu tym przedstawia się podsumowanie ustaleń, w tym analizę charakteru i zakresu błędów i nieprawidłowości w systemach, oraz proponowane i wdrożone działania naprawcze, wyniki audytów operacji przeprowadzonych przez instytucję audytową w odniesieniu do wspólnej próby, o której mowa w art. 48 ust. 1, oraz korekty finansowe zastosowane przez instytucje programu Interreg w odniesieniu do wszystkich poszczególnych nieprawidłowości wykrytych przez instytucję audytową w tych operacjach.

8. Instytucja audytowa przekazuje Komisji sprawozdania z audytu systemu niezwłocznie po zakończeniu wymaganego postępowania kontradyktoryjnego z podmiotami poddawanyymi audytowi.
9. Komisja i instytucja audytowa odbywają regularne spotkania, co najmniej raz w roku, o ile nie uzgodniono inaczej, w celu przeanalizowania strategii audytu, rocznego sprawozdania z kontroli i opinii z audytu, skoordynowania planów i metod audytu oraz wymiany poglądów na temat zagadnień związanych z ulepszaniem systemów zarządzania i kontroli.

Artykuł 48

Audyt operacji

1. Komisja wybiera wspólną próbę operacji (lub innych jednostek próby), z zastosowaniem statystycznej metody doboru próby, w odniesieniu do których przeprowadzony ma być audyt operacji przez instytucje audytowe programów Interreg otrzymujących wsparcie z EFRR lub instrumentu finansowania zewnętrznego Unii, dla każdego roku obrachunkowego.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Wspólna próba musi być reprezentatywna dla wszystkich programów Interreg wchodzących w skład populacji.

Na potrzeby wyboru wspólnej próby Komisja może dokonać stratyfikacji grup programów Interreg w zależności od ich ryzyka szczególnego.

2. Instytucje programu przekazują Komisji informacje niezbędne do wyboru wspólnej próby najpóźniej do dnia 1 września po zakończeniu każdego roku obrachunkowego.

Informacje te przedkładane są w standardowym formacie elektronicznym oraz muszą być kompletne i zgodne z wydatkami zadeklarowanymi Komisji w odniesieniu do danego roku obrachunkowego.

3. Bez uszczerbku dla wymogu przeprowadzenia audytu, o którym mowa w art. 47 ust. 2, instytucje audytowe programów Interreg uwzględnionych we wspólnej próbie nie przeprowadzają dodatkowych audytów operacji w ramach tych programów, chyba że Komisja wystąpi o to zgodnie z ust. 8 niniejszego artykułu lub w przypadkach, w których instytucja audytowa zidentyfikowała ryzyko szczególne.

4. Komisja informuje instytucje audytowe właściwych programów Interreg, o wybranej wspólnej próbie w terminie umożliwiającym tym instytucjom przeprowadzenie audytów operacji, zasadniczo najpóźniej do dnia 1 października po zakończeniu każdego roku obrachunkowego.

5. Odpowiednie instytucje audytowe przekazują informacje o wynikach tych audytów oraz o wszystkich korektach finansowych wprowadzonych w odniesieniu do poszczególnych wykrytych nieprawidłowości, najpóźniej w rocznych sprawozdaniach z kontroli, które mają być przedłożone Komisji zgodnie z art. 47 ust. 6 i 7.

6. Po dokonaniu oceny wyników audytów operacji wybranych zgodnie z ust. 1 Komisja oblicza ogólny ekstrapolowany poziom błędu w odniesieniu do programów Interreg włączonych do populacji, z której wybrano wspólną próbę, na potrzeby własnej procedury poświadczenia zgodności.

7. Jeżeli ogólny ekstrapolowany poziom błędu, o którym mowa w ust. 6, przekracza **23,5** % łącznych wydatków zadeklarowanych w programach Interreg włączonych do populacji, z której wybrano wspólną próbę, Komisja oblicza ogólny poziom błędu resztowego, biorąc pod uwagę korekty finansowe zastosowane przez odpowiednie instytucje programu Interreg w odniesieniu do poszczególnych nieprawidłowości wykrytych w ramach audytu operacji wybranych zgodnie z ust. 1. **[Popr. 176]**

8. Jeżeli ogólny poziom błędu resztowego, o którym mowa w ust. 7, przekracza **23,5** % wydatków zadeklarowanych w programach Interreg włączonych do populacji, z której wybrano wspólną próbę, Komisja ustala, czy konieczne jest zwrócić się do instytucji audytowej dla konkretnego programu Interreg lub grupy programów Interreg, których najbardziej dotyczy ten problem, o wykonanie dodatkowych czynności audytowych w celu dokonania dalszej oceny poziomu błędu i oceny wymaganych środków naprawczych w odniesieniu do programów Interreg, których dotyczą wykryte nieprawidłowości. **[Popr. 177]**

9. Na podstawie oceny wyników dodatkowych czynności audytowych, o które wystąpiono zgodnie z ust. 8, Komisja może zwrócić się o zastosowanie dodatkowych korekt finansowych w odniesieniu do programów Interreg, których dotyczą wykryte nieprawidłowości. W takich przypadkach instytucje programu Interreg dokonują wymaganych korekt finansowych zgodnie z art. [97] rozporządzenia (UE) [nowe RWP].

10. Każda instytucja audytowa programu Interreg, w przypadku której brakuje informacji, o których mowa w ust. 2, lub informacje te są niekompletne lub nie zostały złożone w terminie określonym w ust. 2 akapit pierwszy, przeprowadza oddzielny dobór próby w ramach danego programu Interreg zgodnie z art. [73] rozporządzenia (UE) [nowe RWP].

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ROZDZIAŁ VII

Zarządzanie finansami

Artykuł 49

Płatności i płatności zaliczkowe

1. Wsparcie z EFRR oraz, w stosownych przypadkach, wsparcie z instrumentów finansowania zewnętrznego Unii na każdy program Interreg są wypłacane zgodnie z art. 46 ust. 2 na jedno konto, bez subkont krajowych.

2. Komisja dokonuje płatności zaliczkowych na podstawie łącznego wsparcia z każdego funduszu Interreg, zgodnie z decyzją zatwierdzającą każdy program Interreg na podstawie art. 18, z zastrzeżeniem dostępności środków, w następujących rocznych ratach, w latach 2022–2026 przed dniem 1 lipca, lub w roku wydania decyzji zatwierdzającej nie później niż w ciągu 60 dni po przyjęciu tej decyzji:

- a) 2021: ~~±~~3 %; [Popr. 178]
- b) 2022: ~~±~~2,25 %; [Popr. 179]
- c) 2023: ~~±~~2,25 %; [Popr. 180]
- d) 2024: ~~±~~2,25 %; [Popr. 181]
- e) 2025: ~~±~~2,25 %; [Popr. 182]
- f) 2026: ~~±~~2,25 %. [Popr. 183]

3. Jeżeli zewnętrzne programy ~~transgraniczne~~ Interreg są wspierane ze środków EFRR i IPA III–współpraca transgraniczna lub ISRWM–współpraca transgraniczna, płatności zaliczkowe dla wszystkich funduszy wspierających taki program Interreg wypłaca się zgodnie z rozporządzeniem (UE) [IPA III] lub [ISRWM] lub z aktem przyjętym na ich mocy. [Popr. 184]

Płatność zaliczkowa może być wypłacona w dwóch ratach, o ile jest to wymagane ze względu na potrzeby budżetowe.

Całkowita kwota wypłacona w ramach płatności zaliczkowej jest zwracana Komisji, jeżeli w terminie ~~24~~ 36 miesięcy od dnia wypłacenia przez Komisję pierwszej raty płatności zaliczkowej nie zostanie wysłany żaden wniosek o płatność w ramach transgranicznego programu Interreg. Taki zwrot środków stanowi wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel i nie zmniejsza wsparcia na rzecz programu z EFRR, IPA III–współpraca transgraniczna lub ISRWM–współpraca transgraniczna [Popr. 185]

Artykuł 50

Odzyskiwanie środków

1. Instytucja zarządzająca zapewnia, aby wszelkie kwoty wypłacone w wyniku nieprawidłowości zostały odzyskane od beneficjenta wiodącego lub od jedyne go partnera. Partnerzy zwracają partnerowi wiodącemu kwoty nienależnie wypłacone.

2. Jeżeli partner wiodący nie zdoła zapewnić sobie zwrotu kwot od innych partnerów lub jeżeli instytucja zarządzająca nie zdoła zapewnić sobie zwrotu kwot od partnera wiodącego lub jedyne go partnera, państwo członkowskie, państwo trzecie, kraj partnerski lub kraj i terytorium zamorskie, na którego terytorium dany partner ma siedzibę lub – w przypadku EUWT – jest zarejestrowany, zwraca instytucji zarządzającej wszelkie kwoty nienależnie wypłacone temu partnerowi. Instytucja zarządzająca odpowiada za zwrot stosownych kwot do budżetu ogólnego Unii, zgodnie z podziałem odpowiedzialności między uczestniczące państwa członkowskie, państwa trzecie, kraje partnerskie lub kraje i terytoria zamorskie, określonym w programie Interreg.

3. Po zwróceniu instytucji zarządzającej kwot nienależnie wypłaconych partnerowi, państwo członkowskie, państwo trzecie, kraj partnerski lub kraj i terytorium zamorskie mogą kontynuować lub rozpocząć procedurę odzyskiwania należności wobec danego partnera na mocy przepisów prawa krajowego. W przypadku skutecznego odzyskania środków państwo członkowskie, państwo trzecie, kraj partnerski lub kraj i terytorium zamorskie mogą wykorzystać odzyskane kwoty na krajowe współfinansowanie danego programu Interreg. Państwo członkowskie, państwo trzecie, kraj partnerski lub KTZ nie mają obowiązków sprawozdawczych wobec instytucji programu, komitetu monitorującego ani Komisji w odniesieniu do takich odzyskanych środków krajowych.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

4. Jeżeli państwo członkowskie, państwo trzecie, kraj partnerski lub kraj i terytorium zamorskie nie zwracają instytucji zarządzającej kwot nienależnie wypłaconych partnerowi zgodnie z ust. 3, kwoty te podlegają nakazowi odzyskania środków wydawanemu przez delegowanego urzędnika zatwierdzającego, który jest wykonywany, w miarę możliwości, przez kompensowanie z kwotami należnymi danemu państwu członkowskiemu, państwu trzeciemu, krajowi partnerskiemu lub krajowi i terytorium zamorskiemu w ramach kolejnych płatności na rzecz tego samego programu Interreg lub – w przypadku państwa trzeciego, kraju partnerskiego lub kraju i terytorium zamorskiego – w ramach kolejnych płatności na rzecz programów w ramach odpowiednich instrumentów finansowania zewnętrznego Unii. Odzyskanie środków nie stanowi korekty finansowej i nie ogranicza wsparcia z EFRR lub z dowolnego instrumentu finansowania zewnętrznego Unii na rzecz danego programu Interreg. Odzyskana kwota stanowi dochody przeznaczony na określony cel zgodnie z art. [177 ust. 3] rozporządzenia (UE, Euratom) [FR-Omnibus].

ROZDZIAŁ VIII

Udział państw trzecich, krajów partnerskich ~~oraz~~, krajów i terytoriów zamorskich **lub organizacji integracji lub współpracy regionalnej** w programach Interreg w ramach zarządzania dzielonego [Popr. 186]

Artykuł 51

Przepisy mające zastosowanie

Rozdziały I–VII i rozdział X stosuje się do udziału państw trzecich, krajów partnerskich, krajów i terytoriów zamorskich **lub organizacji integracji lub współpracy regionalnej** w programach Interreg z zastrzeżeniem przepisów szczegółowych określonych w niniejszym rozdziale. [Popr. 187]

Artykuł 52

Instytucje programu Interreg i ich funkcje

1. Państwa trzecie, kraje partnerskie oraz kraje i terytoria zamorskie uczestniczące w programie Interreg albo umożliwiają instytucji zarządzającej tego programu pełnienie jej funkcji na swoim terytorium, albo wskazują krajowy organ jako punkt kontaktowy dla instytucji zarządzającej lub kontrolera krajowego na potrzeby przeprowadzania kontroli zarządczych przewidzianych w [art. 68 ust. 1 lit. a)] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] na swoim terytorium.
2. Państwa trzecie, kraje partnerskie oraz kraje i terytoria zamorskie uczestniczące w programie Interreg albo umożliwiają instytucji audytowej tego programu pełnienie jej funkcji na swoim terytorium, albo wskazują krajową instytucję audytową lub krajowy organ audytowy, funkcyjnie niezależne od organu krajowego.
3. Państwa trzecie, kraje partnerskie oraz kraje i terytoria zamorskie uczestniczące w programie Interreg ~~oddelegowują~~ **mogą oddelegować** pracowników do wspólnego sekretariatu programu lub – **w porozumieniu z instytucją zarządzającą** – zakładają oddział **wspólnego sekretariatu** na swoim terytorium, lub jedno i drugie. [Popr. 188]
4. Organ krajowy lub organ odpowiadający specjalistycznie ds. komunikacji w ramach programu Interreg, jak określono w art. 35 ust. 1, ~~wspiera~~ **może wspierać** instytucję zarządzającą i partnerów w danym państwie trzecim, kraju partnerskim lub kraju i terytorium zamorskim w odniesieniu do zadań przewidzianych w art. 35 ust. 2–7. [Popr. 189]

Artykuł 53

Metody zarządzania

1. Zewnętrzne programy transgraniczne Interreg wspierane ze środków EFRR i IPA III–współpraca transgraniczna lub ISRWM–współpraca transgraniczna realizowane są w ramach zarządzania dzielonego zarówno w państwach członkowskich, jak i w każdym uczestniczącym państwie trzecim lub kraju partnerskim.

Program PEACE PLUS jest realizowany w ramach zarządzania dzielonego zarówno w Irlandii, jak i w Zjednoczonym Królestwie.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. Programy Interreg w komponentach 2 i 4, łączące wkłady z EFRR i z co najmniej jednego instrumentu finansowania zewnętrznego Unii, realizowane są w ramach zarządzania dzielonego zarówno w państwach członkowskich, jak i w każdym uczestniczącym państwie trzecim, kraju partnerskim, **uczestniczącym kraju i terytorium zamorskim**, lub – w odniesieniu do komponentu 3 – w każdym kraju i terytorium zamorskim, niezależnie od tego, czy dany kraj i terytorium zamorskie otrzymuje wsparcie w ramach co najmniej jednego instrumentu finansowania zewnętrznego Unii. **[Popr. 190]**
3. Programy Interreg w komponentie 3 łączące wkłady z EFRR i co najmniej jednego instrumentu finansowania zewnętrznego Unii realizowane są w jeden z następujących sposobów:
- a) w ramach zarządzania dzielonego zarówno w państwach członkowskich, jak i w każdym uczestniczącym państwie trzecim lub kraju i terytorium zamorskim **lub w grupie państw trzecich będących częścią organizacji regionalnej**; **[Popr. 191]**
 - b) w ramach zarządzania dzielonego w państwach członkowskich i w każdym uczestniczącym państwie trzecim lub kraju i terytorium zamorskim **albo w grupie państw trzecich będących częścią organizacji regionalnej** tylko w odniesieniu do wydatków EFRR poza Unią na jedną operację lub większą ich liczbę, z kolei wkłady z co najmniej jednego instrumentu finansowania zewnętrznego Unii zarządzane są w ramach zarządzania pośredniego; **[Popr. 192]**
 - c) w ramach zarządzania pośredniego zarówno w państwach członkowskich, jak i w każdym uczestniczącym państwie trzecim lub kraju i terytorium zamorskim **lub w grupie państw trzecich będących częścią organizacji regionalnej**. **[Popr. 193]**

Jeżeli całość lub część programu Interreg w komponentie 3 jest realizowana w ramach zarządzania pośredniego, **wymagane jest uprzednie porozumienie między państwami członkowskimi i zainteresowanymi regionami i** zastosowanie ma art. 60. **[Popr. 194]**

3a. Wspólne zaproszenia do składania wniosków uruchamiające finansowanie z dwustronnych lub wielonarodowych programów ISRWM i programów europejskiej współpracy terytorialnej mogą być ogłaszane, jeżeli odpowiednie instytucje zarządzające wyrażą na to zgodę. Treść zaproszenia określa jego zasięg geograficzny oraz oczekiwany wkład w realizację celów odpowiednich programów. Instytucje zarządzające decydują, czy do zaproszenia mają zastosowanie zasady ISRWM, czy zasady europejskiej współpracy terytorialnej. Mogą one podjąć decyzję o wyznaczeniu „wiodącej instytucji zarządzającej” odpowiedzialnej za zadania związane z zarządzaniem i kontrolą odnoszące się do zaproszenia. **[Popr. 195]**

Artykuł 54

Kwalifikowalność

1. W drodze odstępstwa od art. [57 ust. 2] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] wydatki kwalifikują się do uzyskania wkładu z instrumentu finansowania zewnętrznego Unii, jeżeli zostały poniesione przez partnera lub partnera prywatnego w operacji PPP w przygotowaniu lub realizacji operacji Interreg od dnia 1 stycznia 2021 r. oraz opłacone po dacie zawarcia umowy w sprawie finansowania z odpowiednim państwem trzecim, krajem partnerskim lub krajem i terytorium zamorskim.

Wydatki na pomoc techniczną zarządzaną przez instytucje programu mieszczące się w państwie członkowskim są kwalifikowalne od dnia 1 stycznia 2021 r., nawet jeżeli zostały opłacone w ramach działań realizowanych na rzecz państw trzecich, krajów partnerskich lub krajów i terytoriów zamorskich.

2. Jeżeli w programie Interreg wybrano operacje na podstawie zaproszenia do składania wniosków, zaproszenia takie mogą obejmować wnioski o wkład z instrumentów finansowania zewnętrznego Unii, nawet jeżeli zostały ogłoszone przed podpisaniem odpowiedniej umowy w sprawie finansowania, i operacje mogą być już wybrane przed takimi datami.

Instytucja zarządzająca nie można jednak udostępnić dokumentu, o którym mowa w art. 22 ust. 6, przed takimi datami.

Artykuł 55

Duże projekty infrastrukturalne

1. Programy Interreg objęte niniejszą sekcją mogą wspierać „duże projekty infrastrukturalne”, czyli operacje obejmujące zestaw prac, czynności lub usług, które mają pełnić niepodzielną funkcję o konkretnym charakterze oraz realizować jasno określono cele będące przedmiotem wspólnego zainteresowania na potrzeby realizacji inwestycji mających wpływ i korzyści w skali międzynarodowej oraz w których część budżetu o wysokości co najmniej 2 500 000 EUR jest przydzielona na nabycie infrastruktury.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. Każdy beneficjent realizujący duży projekt infrastrukturalny lub jego część stosuje odpowiednie zasady udzielania zamówień publicznych.

3. Jeżeli wybór jednego lub większej liczby dużych projektów infrastrukturalnych jest w programie spotkania komitetu monitorującego, a w stosownych przypadkach komitetu sterującego, instytucja zarządzająca przekazuje Komisji dokument koncepcyjny dla każdego takiego projektu co najmniej dwa miesiące przed datą spotkania. Dokument koncepcyjny może się składać z co najwyżej **pięciu** stron i musi określać nazwę, lokalizację, budżet, partnera wiodącego i partnerów, oraz główne cele i rezultaty, **a także przedstawiać wiarygodny plan biznesowy dowodzący, że kontynuacja danego projektu lub projektów będzie zapewniona również w przypadku braku wsparcia ze środków Interreg**. Jeżeli dokument koncepcyjny dotyczący jednego lub większej liczby projektów infrastrukturalnych nie zostanie przekazany Komisji w tym terminie, Komisja może zwrócić się do przewodniczącego komitetu monitorującego lub komitetu sterującego o usunięcie odpowiednich projektów z programu spotkania. [Popr. 196]

Artykuł 56

Zamówienia

1. Jeżeli realizacja operacji wymaga zamówienia przez beneficjenta usługi, dostawy lub robót budowlanych, zastosowanie mają następujące zasady:

- a) jeżeli beneficjent jest instytucją zamawiającą lub podmiotem zamawiającym w rozumieniu przepisów prawa Unii mających zastosowanie do procedur udzielania zamówień publicznych, stosuje on krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne przyjęte w związku z przepisami prawa Unii;
- b) jeżeli beneficjent jest organem publicznym kraju partnerskiego w ramach IPA III lub ISRWM, którego współfinansowanie jest przekazywane instytucji zarządzającej, może on stosować krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne, pod warunkiem że pozwala na to umowa w sprawie finansowania i zamówienie zostaje udzielone oferentowi, który przedstawił ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie, lub, w stosownych przypadkach, ofertę o najniższej cenie, przy czym unika się konfliktu interesów.

2. W przypadku zamówień na towary, roboty budowlane lub usługi we wszystkich przypadkach innych niż te, o których mowa w ust. 1, stosuje się procedury udzielania zamówień na podstawie art. [178] i [179] rozporządzenia (UE, Euratom) [FR-Omnibus] oraz rozdziału 3 w załączniku 1 (pkt 36–41) do tego rozporządzenia.

Artykuł 57

Zarządzanie finansami

Decyzje Komisji zatwierdzające programy Interreg wspierane również z instrumentu finansowania zewnętrznego Unii muszą spełniać wymogi niezbędne do tego, aby stanowiły one decyzje w sprawie finansowania zgodnie z [art. 110 ust. 2] rozporządzenia (UE, Euratom) [FR-Omnibus].

Artykuł 58

Zawieranie umów w sprawie finansowania w ramach zarządzania dzielonego

1. W celu realizacji programu Interreg w państwie trzecim, kraju partnerskim lub kraju i terytorium zamorskim, zgodnie z [art. 112 ust. 4] rozporządzenia (UE, Euratom) [FR-Omnibus], umowa w sprawie finansowania zawierana jest między Komisją w imieniu Unii a każdym uczestniczącym państwem trzecim, krajem partnerskim lub krajem i terytorium zamorskim, zgodnie z jego krajowymi ramami prawnymi.

2. Umowę w sprawie finansowania zawiera się najpóźniej do dnia 31 grudnia roku następującego po roku, w którym podjęto pierwsze zobowiązanie budżetowe, i uznaje się ją za zawartą w dniu podpisania jej przez ostatnią stronę.

Każda umowa w sprawie finansowania wchodzi w życie albo w dniu

- a) podpisania jej przez ostatnią stronę, albo
- b) po zakończeniu przez państwo trzecie, kraj partnerski lub kraj i terytorium zamorskie procedury niezbędnej do ratyfikacji zgodnie z krajowymi ramami prawnymi i poinformowaniu o tym Komisji.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

3. Jeżeli w programie Interreg udział biorą co najmniej dwa państwa trzecie, kraje partnerskie lub kraje i terytoria zamorskie, przed tą datą podpisana zostać musi przez obydwie strony co najmniej jedna umowa w sprawie finansowania. Pozostałe państwa trzecie, kraje partnerskie lub kraje i terytoria zamorskie mogą podpisać swoje odpowiednie umowy w sprawie finansowania najpóźniej w dniu 30 czerwca drugiego roku następującego po roku, w którym podjęto pierwsze zobowiązanie budżetowe.

4. Państwo członkowskie, w którym mieści się instytucja zarządzająca danego programu Interreg, albo

a) może podpisać umowę w sprawie finansowania; albo

b) podpisuje w tym samym dniu umowę o realizacji z każdym państwem trzecim, krajem partnerskim lub krajem i terytorium zamorskim uczestniczącym w tym programie Interreg, w której określa się wzajemne prawa i obowiązki w odniesieniu do realizacji programu i zarządzania jego finansami.

Przekazując Komisji podpisany egzemplarz umowy w sprawie finansowania lub umowy o realizacji, państwo członkowskie, w którym mieści się instytucja zarządzająca, przesyła również, jako oddzielny dokument, wykaz planowanych dużych projektów infrastrukturalnych, jak zdefiniowano w art. 55, podając ich przyszłe nazwy, lokalizację, budżet i wiodącego partnera.

5. Umowa o realizacji podpisana zgodnie z ust. 4 lit. b) obejmuje co najmniej następujące elementy:

a) szczegółowe zasady płatności;

b) zarządzanie finansami;

c) przechowywanie zapisów;

d) obowiązki sprawozdawcze;

e) weryfikacje, kontrole i audyt;

f) nieprawidłowości i odzyskiwanie środków.

6. Jeżeli państwo członkowskie, w którym mieści się instytucja zarządzająca programem Interreg, postanawia podpisać umowę w sprawie finansowania zgodnie z ust. 4 lit. a), taką umowę w sprawie finansowania uznaje się za narzędzie wykonania budżetu Unii zgodnie z rozporządzeniem finansowym, a nie za umowę międzynarodową, o której mowa w art. 216–219 TFUE.

Artykuł 59

Wkład państwa trzeciego, kraju partnerskiego lub kraju i terytorium zamorskiego inny niż współfinansowanie

1. Jeżeli państwo trzecie, kraj partnerski lub kraj i terytorium zamorskie przekazuje instytucji zarządzającej wkład finansowy na rzecz programu Interreg inny niż współfinansowanie wsparcia Unii na rzecz programu Interreg, zasady dotyczące tego wkładu finansowego zawiera się w następującym dokumencie:

a) jeżeli państwo członkowskie podpisuje umowę w sprawie finansowania zgodnie z art. 58 ust. 4 lit. a) – w oddzielnej umowie o realizacji podpisanej między państwem członkowskim, w którym mieści się instytucja zarządzająca, a państwem trzecim, krajem partnerskim lub krajem i terytorium zamorskim, lub bezpośrednio między instytucją zarządzającą a właściwym organem w państwie trzecim, kraju partnerskim lub kraju i terytorium zamorskim;

b) jeżeli państwo członkowskie podpisuje umowę o realizacji zgodnie z art. 58 ust. 4 lit. b) – w jednej z następujących form:

(i) w odrębnej części tej umowy o realizacji; lub

(ii) w dodatkowej umowie o realizacji podpisanej między tymi samymi stronami, o których mowa w lit. a).

Do celów lit. b) ppkt (i) w akapicie pierwszym, części umowy o realizacji mogą, w stosowanych przypadkach, obejmować zarówno przekazany wkład finansowy, jak i wsparcie Unii na rzecz programu Interreg.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. Umowa o realizacji, o której mowa w ust. 1, zawiera co najmniej elementy dotyczące współfinansowania przez dane państwo trzecie, kraj partnerski lub kraj i terytorium zamorskie, o których mowa w art. 58 ust. 5.

Ponadto określa się w niej oba poniższe elementy:

- a) kwota dodatkowego wkładu finansowego;
- b) planowane wykorzystanie oraz warunki wykorzystania, w tym warunki, jakie muszą spełniać wnioski o ten wkład dodatkowy.

3. Jeżeli chodzi o program PEACE PLUS, wkład finansowany Zjednoczonego Królestwa na rzecz działań Unii w formie zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel, o których mowa w [art. 21 ust. 2 lit. e)] rozporządzenia (UE, Euratom) [FR-Omnibus] stanowi część środków w dziale 2 „Spójność i wartości”, podpułap „Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna”.

Wkład ten regulowany jest szczegółową umową w sprawie finansowania zawieraną ze Zjednoczonym Królestwem zgodnie z art. 58. Stronami tej szczegółowej umowy w sprawie finansowania są Komisja i Zjednoczone Królestwo, jak również Irlandia.

Umowa musi zostać podpisana przed rozpoczęciem realizacji programu, aby w ten sposób umożliwić Specjalnemu Organowi ds. Programów UE stosowanie wszystkich przepisów Unii w odniesieniu do realizacji programu.

ROZDZIAŁ IX

Przepisy szczegółowe dotyczące zarządzania bezpośredniego i pośredniego

Artykuł 60

Współpraca regionów najbardziej oddalonych

1. Jeżeli **po konsultacjach z zainteresowanymi podmiotami** część lub całość komponentu 3 programu Interreg jest realizowana w ramach zarządzania pośredniego zgodnie z odpowiednio art. 53 ust. 3 lit. b) lub c) **niniejszego rozporządzenia**, zadania związane z realizacją powierza się jednemu z organów wymienionych w [art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. c)] rozporządzenia (UE, Euratom) [FR-Omnibus], w szczególności takiemu organowi znajdującemu się w uczestniczącym państwie członkowskim, w tym instytucji zarządzającej danego programu Interreg. **[Popr. 197]**

2. Zgodnie z [art. 154 ust. 6 lit. c)] rozporządzenia (UE, Euratom) [FR-Omnibus] Komisja może zrezygnować z wymogu oceny *ex ante*, o której mowa w ust. 3 i 4 tego artykułu, jeżeli zadania związane z wykonywaniem budżetu, o których mowa w [art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. c)] rozporządzenia (UE, Euratom) [FR-Omnibus], zostały powierzone instytucji zarządzającej programowi Interreg dla regionów najbardziej oddalonych, wskazanej zgodnie z art. 37 ust. 1 niniejszego rozporządzenia i zgodnie z art. [65] rozporządzenia (UE) [nowe RWP].

3. Jeżeli zadania związane z wykonywaniem budżetu, o których mowa w [art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. c)] rozporządzenia [FR-Omnibus], powierza się organizacji w państwie członkowskim, zastosowanie ma art. [157] rozporządzenia (UE, Euratom) [FR-Omnibus].

4. Jeżeli program lub działanie współfinansowane z co najmniej jednego instrumentu finansowania zewnętrznego jest realizowane przez państwo trzecie, kraj partnerski, kraj lub terytorium zamorskie lub inne organy wymienione w [art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. c)] rozporządzenia (UE, Euratom) [FR-Omnibus] lub o których mowa w rozporządzeniu (UE) [ISRWM] lub decyzji Rady [decyzja KTZ] lub w obu tych aktach, zastosowanie mają odpowiednie przepisy tych instrumentów, w szczególności rozdziały I, III i V w tytule II rozporządzenia (UE) [ISRWM].

Artykuł 61

Międzyregionalne innowacyjne inwestycje

Z inicjatywy Komisji EFRR może wspierać międzyregionalne innowacyjne inwestycje, jak określono w art. 3 pkt 5, skupiające naukowców, przedsiębiorstwa, społeczeństwo obywatelskie i organy administracji publicznej zaangażowane w strategię inteligentnej specjalizacji ustanowione na szczeblu krajowym lub regionalnym. **[Popr. 198]**

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Artykuł - 62**Zwolnienie z wymogu informowania na mocy art. 108 ust. 3 TFUE.**

Komisja może stwierdzić, że pomoc dla projektów wspieranych przez unijną europejską współpracę terytorialną jest zgodna z zasadami rynku wewnętrznego i nie podlega wymogom dotyczącym informowania, o których mowa w art. 108 ust. 3 TFUE. [Popr. 199]

ROZDZIAŁ X

Przepisy końcowe

Artykuł 62

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 16 ust. 6, powierza się Komisji od dnia [jeden dzień po dacie publikacji = data wejścia w życie] do dnia 31 grudnia 2027 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 16 ust. 6, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 16 ust. 6 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o [dwa miesiące] z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 63

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet ustanowiony na podstawie art. [108 ust. 1] rozporządzenia (UE) [nowe RWP]. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 64

Przepisy przejściowe

Rozporządzenie (UE) nr 1299/2013 oraz wszelkie akty przyjęte na jego mocy mają nadal zastosowanie do programów i operacji wspieranych w ramach EFRR w okresie programowania 2014–2020.

Artykuł 65

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ... dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Wtorek, 26 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK

WZÓR FORMULARZA NA POTRZEBY PROGRAMÓW INTERREG

Nr CCI	[15 znaków]
Tytuł	[255]
Wersja	
Pierwszy rok	[4]
Ostatni rok	[4]
Kwalifikowalny od	
Kwalifikowalny do	
Nr decyzji Komisji	
Data decyzji Komisji	
Nr decyzji zmieniającej program	[20]
Data wejścia w życie decyzji zmieniającej program	
Regiony NUTS objęte programem	
Komponent Interreg	

1. Strategia programu: główne wyzwania w zakresie rozwoju i odnośne rozwiązania polityczne

1.1. Obszar objęty programem (nie jest wymagane dla komponentu 4 programów Interreg)

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. a), art. 17 ust. 9 lit. a)

Pole tekstowe [2 000]

1.2. Podsumowanie głównych wspólnych wyzwań, z uwzględnieniem różnic gospodarczych, społecznych i terytorialnych, wspólnych potrzeb inwestycyjnych oraz komplementarności z innymi formami wsparcia, wniosków z dotychczasowych doświadczeń, jak również strategii makroregionalnych oraz strategii na rzecz basenu morskiego, w przypadku gdy obszar objęty programem w całości lub częściowo wchodzi w zakres jednej lub większej liczby strategii.

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. b), art. 17 ust. 9 lit. b)

Pole tekstowe [50 000]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

1.3. Uzasadnienie wyboru celów polityki oraz celów specyficznych dla Interreg, odpowiadających im priorytetów, celów szczegółowych oraz form wsparcia, z uwzględnieniem w stosownych przypadkach problemu brakujących połączeń w infrastrukturze transgranicznej

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. c)

Tabela 1

Wybrane cele polityki lub wybrane cele specyficzne dla Interreg	Wybrany cel szczegółowy	Priorytet	Uzasadnienie wyboru
			[2 000 na dany cel]

2. Priorytety [300]

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. d) i e)

2.1. Tytuł priorytetu (należy powtórzyć dla każdego priorytetu)

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. d)

Pole tekstowe: [300]

Priorytet zgodnie z przeniesieniem na mocy art. 17 ust. 3

2.1.1. Cel szczegółowy (należy powtórzyć dla każdego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. e)

2.1.2 Związane rodzaje działań, w tym wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym oraz ich zakładany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego w stosownych przypadkach

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. e) ppkt (i), art. 17 ust. 9 lit. c) ppkt (ii)

Pole tekstowe [7 000]

Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym

Pole tekstowe [2 000]

W przypadku komponentu 4 programów Interreg

Dotyczy: art. 17 ust. 9 lit. c) pkt (i)

Określenie pojedynczego beneficjenta lub ograniczony wykaz beneficjentów i procedura przyznawania środków

Pole tekstowe [7 000]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2.1.3 Wskaźniki

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. e) ppkt (ii), art. 17 ust. 9 lit. c) ppkt (iii)

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik	Jednostka miary [255]	Cel pośredni (2024) [200]	Cel końcowy (2029) [200]

Tabela 3: Wskaźniki rezultatów

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi

2.1.4 Główne grupy docelowe

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. e) pkt (iii), art. 17 ust. 9 lit. c) ppkt (iv)

Pole tekstowe [7 000]

2.1.5 Szczególne terytoria docelowe, z uwzględnieniem wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność oraz innych narzędzi terytorialnych

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. e) ppkt (iv)

Pole tekstowe [7 000]

2.1.6 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. e) ppkt (v)

Pole tekstowe [7 000]

2.1.7 Szacunkowy podział środków UE przeznaczonych na programy w rozbiciu na rodzaj interwencji

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. e) ppkt (vi), art. 17 ust. 9 lit. c) ppkt (v)

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

2.T. Priorytet pomocy technicznej

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. f) EWT

Pole tekstowe [8 000]

Nr priorytetu	Fundusz	Kod	Kwota (w EUR)

3. Plan finansowy

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. g)

3.1 Środki finansowe w rozbiciu na poszczególne lata

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. g) ppkt (i), art. 17 ust. 5 lit. a) ppkt (i)-(iv)

Tabela 7

Fundusz	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
EFRR								
IPA III – współpraca transgraniczna ⁽¹⁾								
Współpraca transgraniczna w sąsiedztwie ⁽²⁾								
IPA III ⁽³⁾								
ISRWM ⁽⁴⁾								
PKTZ Grenlandia ⁽⁵⁾								
PKTZ ⁽⁶⁾								
Fundusze Interreg ⁽⁷⁾								
Ogółem								

⁽¹⁾ Komponent 1, zewnętrzna współpraca transgraniczna

⁽²⁾ Komponent 1, zewnętrzna współpraca transgraniczna

⁽³⁾ Komponenty 2 i 4

⁽⁴⁾ Komponenty 2 i 4

⁽⁵⁾ Komponenty 2 i 4

⁽⁶⁾ Komponenty 3 i 4

⁽⁷⁾ EFRR, IPA III, ISRWM lub PKTZ, jeśli pojedyncza kwota w ramach komponentu 2 i 4

3.2 Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. g) ppkt (ii), art. 17 ust. 5 lit. a) ppkt (i)-(iv), art. 17 ust. 5 lit. b)

Tabela 8 (*)

Nr celu polityki lub pomocy technicznej	Priorytet	Fundusz (w stosownych przypadkach)	Podstawa obliczenia wsparcia UE (ogółem lub publiczne)	Wkład UE (a)	Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Szacunkowy podział wkładu krajowego		Ogółem (e)=(a)+(b)	Stopa dofinansowania (f)=(a)/(e)	Wkłady państw trzecich (dla celów informacyjnych)
						Krajowy wkład publiczny (c)	Krajowy wkład prywatny (d)			
	Priorytet 1	EFRR								
		IPA III – współpraca transgraniczna (1)								
		Współpraca transgraniczna w sąsiedztwie (2)								
		IPA III (3)								
		ISRWM (4)								
		PKTZ Grenlandia (5)								
		PKTZ (6)								
		Fundusze Interreg (7)								
	Priorytet 2	(fundusze jak wyżej)								
	Ogółem	Wszystkie fundusze								
		EFRR								
		IPA III – współpraca transgraniczna								
		Współpraca transgraniczna w sąsiedztwie								
		IPA III								
		ISRWM								

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Nr celu polityki lub pomocy technicznej	Priorytet	Fundusz (w stosownych przypadkach)	Podstawa obliczenia wsparcia UE (ogółem lub publiczne)	Wkład UE (a)	Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Szacunkowy podział wkładu krajowego		Ogółem (e)=(a)+(b)	Stopa dofinansowania (f)=(a)/(e)	Wkłady państw trzecich (dla celów informacyjnych)
						Krajowy wkład publiczny (c)	Krajowy wkład prywatny (d)			
		PKTZ Grenlandia								
		PKTZ								
		Fundusze Interreg								
	Ogółem	Wszystkie fundusze								

(¹) Komponent 1, zewnętrzna współpraca transgraniczna

(²) Komponent 1, zewnętrzna współpraca transgraniczna

(³) Komponenty 2 i 4

(⁴) Komponenty 2 i 4

(⁵) Komponenty 2 i 4

(⁶) Komponenty 3 i 4

(⁷) EFRR, IPA III, ISRWM lub PKTZ, jeśli pojedyncza kwota w ramach komponentu 2 i 4

(*) Przed przeglądem śródkresowym niniejsza tabela zawiera wyłącznie kwoty na lata 2021–2025.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

4. Działania podjęte w celu zaangażowania właściwych partnerów programowych w przygotowanie programu Interreg oraz rola tych partnerów w jego wdrażaniu, monitorowaniu i ewaluacji

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. h)

Pole tekstowe [10 000]

5. Podejście do komunikacji i eksponowania programu Interreg, z uwzględnieniem planowanego budżetu

Dotyczy: art. 17 ust. 4 lit. i)

Pole tekstowe [10 000]

6. Przepisy wykonawcze

6.1. Instytucje programu

Dotyczy: art. 17 ust. 7 lit. a)

Tabela 10

Instytucje programu	Nazwa instytucji [255]	Imię i nazwisko osoby do kontaktów [200]	E-mail [200]
Instytucja zarządzająca			
Instytucja krajowa (w odniesieniu do programów z udziałem państw trzecich, w stosownych przypadkach)			
Instytucja audytowa			
Przedstawiciele grupy audytorów (w odniesieniu do programów z udziałem państw trzecich, w stosownych przypadkach)			
Podmiot, któremu Komisja będzie przekazywać płatności			

6.2. Procedura utworzenia wspólnego sekretariatu

Dotyczy: art. 17 ust. 7 lit. b)

Pole tekstowe [3 500]

6.3 Podział odpowiedzialności pomiędzy uczestniczącymi państwami członkowskimi oraz – w stosownych przypadkach – państwami trzecimi oraz krajami i terytoriami zamorskimi w przypadku korekt finansowych dokonywanych przez instytucję zarządzającą lub Komisję

Dotyczy: art. 17 ust. 7 lit. c)

Pole tekstowe [10 500]

Wtorek, 26 marca 2019 r.

DODATKI

- Mapa obszaru objętego programem
- Zwrot wydatków kwalifikowalnych przez Komisję na rzecz państwa członkowskiego w oparciu o koszty jednostkowe, płatności ryczałtowe i stawki ryczałtowe
- Finansowanie niepowiązane z kosztami

Dodatek 1 Mapa obszaru objętego programem

Dodatek 2 Zwrot wydatków kwalifikowalnych przez Komisję na rzecz państwa członkowskiego w oparciu o koszty jednostkowe, płatności ryczałtowe i stawki ryczałtowe

Zwrot wydatków kwalifikowalnych przez Komisję na rzecz państwa członkowskiego w oparciu o koszty jednostkowe, płatności ryczałtowe i stawki ryczałtowe

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do rozważenia przez Komisję

(Art. 88 RWP)

Data złożenia wniosku	
Aktualna wersja	

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Szacunkowy udział całkowitej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone formy kosztów, w % (wartość szacunkowa)	Rodzaj(-e) operacji		Nazwa odnośnego wskaźnika (nazwy odnośnych wskaźników)		Jednostka pomiaru wskaźnika	Rodzaj uproszczonej formy kosztów (standardowa skala kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Odpowiadające standardowe skale kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowe lub stawki ryczałtowe
			Kod	Opis	Kod	Opis			

B. Szczegółowe informacje o danym rodzaju operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

Czy instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia poniższych kosztów uproszczonych?

Jeśli tak, proszę podać nazwę firmy zewnętrznej:

Rodzaje operacji:

1.1. Opis rodzaju operacji	
1.2. Odnośne priorytety/cele szczegółowe	

Wtorek, 26 marca 2019 r.

1.3 Nazwa wskaźnika ⁽¹⁾	
1.4 Jednostka pomiaru wskaźnika	
1.5 Standardowa skala kosztów jednostkowych, płatność ryczałtowa lub stawka ryczałtowa	
1.6 Kwota	
1.7 Kategorie kosztów objęte kosztami jednostkowymi, płatnościami ryczałtowymi lub stawkami ryczałtowymi	
1.8 Czy wymienione kategorie kosztów pokrywają wszystkie wydatki kwalifikowalne w ramach danej operacji? (Tak/Nie)	
1.9 Metoda korekty	
11.10 Weryfikacja osiągnięcia jednostki pomiaru <ul style="list-style-type: none"> — należy wskazać, jakie dokumenty będą wykorzystane w celu sprawdzenia, czy osiągnięto jednostkę pomiaru — należy opisać, co będzie sprawdzane w trakcie kontroli zarządczej (m.in. na miejscu) i kto będzie dokonywać weryfikacji — należy opisać ustalenia dotyczące tego, jakie dane i dokumenty będą gromadzone i przechowywane 	
1.11 Możliwe niepożądane zachęty lub problemy spowodowane przez dany wskaźnik, sposób ich złagodzenia oraz szacowany poziom ryzyka	
1.12 Całkowita przewidywana kwota do zwrotu (krajowa i UE)	

C: Obliczanie standardowej skali kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych lub stawek ryczałtowych

1. Źródła danych wykorzystywanych do obliczania standardowej skali kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował dane, kto je zebrał i zapisał, miejsce przechowywania danych, daty graniczne, walidacja, itp.).

⁽¹⁾ Dla danego typu operacji można określić kilka uzupełniających się wskaźników (np. jeden wskaźnik produktu i jeden wskaźnik rezultatu) W takim przypadku należy uzupełnić pola 1.3–1.11 w odniesieniu do każdego składnika.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia są właściwe dla danego rodzaju operacji.

3. Należy określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości. W stosownych przypadkach należy zastosować i dołączyć do niniejszego załącznika dowody statystyczne i poziomy odniesienia w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję.

4. Należy wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowej skali kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych lub stawek ryczałtowych.

5. Ocena przez instytucję audytową (instytucje audytowe) metody obliczenia, kwot oraz ustaleń mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób zbierania i przechowywania.

Wtorek, 26 marca 2019 r.

Dodatek 3 Finansowanie niepowiązane z kosztami

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do rozważenia przez Komisję

(Art. 89 RWP)

Data złożenia wniosku	
Aktualna wersja	

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Kwota, której dotyczy finansowanie niepowiązane z kosztami	Rodzaj(-e) operacji	Warunki, jakie należy spełnić/ rezultaty, które należy osiągnąć	Nazwa odnośnego wskaźnika (nazwy odnośnych wskaźników)		Jednostka pomiaru wskaźnika
					Kod	Opis	
Całkowita kwota odnośnego finansowania							

B. Szczegółowe informacje o danym rodzaju operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

Rodzaje operacji:

1.1. Opis rodzaju operacji			
1.2. Odnośne priorytety/cele szczegółowe			
1.3. Warunki, jakie należy spełnić/ rezultaty, które należy osiągnąć			
1.4. Termin przewidziany na spełnienie warunków lub osiągnięcie rezultatów			
1.5. Definicja wskaźnika na potrzeby wyników			
1.6. Jednostka pomiaru wskaźnika na potrzeby wyników			
1.7. Wyniki pośrednie (o ile mają zastosowanie) uruchamiające zwrot kosztów przez Komisję wraz z harmonogramem zwrotów	Wyniki pośrednie	Data	Wysokość stawki

Wtorek, 26 marca 2019 r.

1.8 Kwota całkowita (w tym finansowanie ze środków UE oraz finansowanie krajowe)	
1.9 Metoda korekty	
1.10 Weryfikacja osiągnięcia rezultatu lub spełnienia warunku (oraz w odpowiednich przypadkach – wyniki pośrednie) — należy wskazać, jakie dokumenty będą wykorzystane w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dany rezultat lub spełniono określony warunek — należy opisać, co będzie sprawdzane w trakcie kontroli zarządczej (m.in. na miejscu) i kto będzie dokonywać weryfikacji — należy opisać ustalenia dotyczące tego, jakie dane i dokumenty będą gromadzone i przechowywane.	
1.11 Ustalenia służące zapewnieniu właściwej ścieżki audytu Proszę wymienić instytucje odpowiedzialne za te ustalenia.	

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0295

Zasoby przeznaczone na szczególną alokację na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów przeznaczonych na szczególną alokację na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (COM(2019)0055 – C8-0041/2019 – 2019/0027(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/32)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2019)0055),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 177 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którym wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0041/2019),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 22 marca 2019 r. ⁽¹⁾,
 - po konsultacji z Komitetem Regionów,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Budżetowej (A8-0085/2019),
- A. mając na uwadze, że ze względu na pilną potrzebę uzasadnione jest przeprowadzenie głosowania przed upływem ośmiotygodniowego terminu ustanowionego w art. 6 Protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności;
1. zatwierdza swoje stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2019)0027

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów przeznaczonych na szczególną alokację na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2019/711.)

⁽¹⁾ Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0296

Ogólne zasady dotyczące podatku akcyzowego *

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady ustanawiającej ogólne zasady dotyczące podatku akcyzowego (przekształcenie) (COM(2018)0346 – C8-0381/2018 – 2018/0176(CNS))

(Specjalna procedura ustawodawcza – konsultacja – przekształcenie)

(2021/C 108/33)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Radzie (COM(2018)0346),
 - uwzględniając art. 113 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C8-0381/2018),
 - uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie bardziej uporządkowanego wykorzystania techniki przekształcania aktów prawnych⁽¹⁾,
 - uwzględniając pismo Komisji Prawnej z dnia 22 lutego 2019 r. skierowane do Komisji Gospodarczej i Monetarnej zgodnie z art. 104 ust. 3 Regulaminu,
 - uwzględniając art. 104 i 78c Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A8-0117/2019),
- A. mając na uwadze, że konsultacyjna grupa robocza służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji stwierdziła, że wniosek Komisji nie zawiera żadnych zmian merytorycznych innych niż te określone jako takie we wniosku, oraz mając na uwadze, że w odniesieniu do ujednoczenia niezmienionych przepisów wcześniejszych aktów z tymi zmianami wniosek ogranicza się do zwykłego ujednoczenia istniejących tekstów, bez zmiany co do istoty;
1. zatwierdza wniosek Komisji w wersji uwzględniającej zalecenia konsultacyjnej grupy roboczej służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji;
 2. zwraca się do Rady o poinformowanie go, jeśli uzna ona za stosowne odejść od tekstu przyjętego przez Parlament;
 3. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do tekstu przyjętego przez Parlament;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 77 z 28.3.2002, s. 1.

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0297

Produkty uprawnione do korzystania ze zwolnienia lub obniżki podatku od dokowania *

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady zmieniającej decyzję nr 940/2014/UE w odniesieniu do produktów uprawnionych do korzystania ze zwolnienia lub obniżki podatku od dokowania (COM(2018)0825 – C8-0034/2019 – 2018/0417(CNS))

(Specjalna procedura ustawodawcza – konsultacja)

(2021/C 108/34)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Radzie (COM(2018)0825),
 - uwzględniając art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C8-0034/2019),
 - uwzględniając art. 78c Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A8-0112/2019),
1. zatwierdza wniosek Komisji;
 2. zwraca się do Rady o poinformowanie go, jeśli uzna ona za stosowne odejście od tekstu przyjętego przez Parlament;
 3. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do tekstu przyjętego przez Parlament;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.
-

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0298

Ustanowienie Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (COM(2018)0460 – C8-0275/2018 – 2018/0243(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/35)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0460),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 209, art. 212 i art. 322 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0275/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego z dnia 13 grudnia 2018 r. ⁽¹⁾
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 12 grudnia 2018 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 6 grudnia 2018 r. ⁽³⁾,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając wspólne posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Rozwoju zgodnie z art. 55 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Rozwoju oraz opinie przedstawione przez Komisję Budżetową, Komisję Handlu Międzynarodowego, Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Kultury i Edukacji, Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0173/2019),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 45 z 4.2.2019, s. 1

⁽²⁾ Dz.U. C 110 z 22.3.2019, s. 163.

⁽³⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 295.

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2018)0243

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 209, 212 i 322 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽³⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽⁴⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Celem ogólnym programu „Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej” (dalej „Instrument”) powinno być ~~umacnianie i propagowanie~~ **zapewnienie ram finansowych na rzecz umacniania i propagowania** wartości, **zasad i podstawowych** i interesów unijnych na całym świecie, ~~tak aby dążyć do realizacji celów i zasad~~ **zgodnie z celami i zasadami** działań zewnętrznych Unii określonych w art. 3 ust. 5, art. 8 i art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). **[Popr. 1]**
- (2) Zgodnie z art. 21 TUE Unia dąży do osiągnięcia spójności między poszczególnymi obszarami swoich działań zewnętrznych, a także między tymi a innymi politykami, a ponadto dąży do zapewnienia wysokiego poziomu współpracy we wszystkich dziedzinach stosunków międzynarodowych. Szeroka gama działań wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia powinna przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w rzeczonym artykule TUE.
- (2a) **Zgodnie z art. 21 TUE stosowanie niniejszego rozporządzenia ma opierać się na zasadach działań zewnętrznych Unii, a mianowicie na demokracji, państwie prawnym, powszechności i niepodzielności praw człowieka i podstawowych wolności, poszanowaniu godności ludzkiej, na zasadach równości i solidarności oraz na poszanowaniu zasad Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego. Niniejsze rozporządzenie ma na celu przyczynienie się do osiągnięcia celów działań zewnętrznych Unii, w tym unijnych polityk dotyczących praw człowieka oraz celów określonych w strategicznych ramach UE i w Planie działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji. Działania Unii powinny sprzyjać przestrzeganiu Powszechnej deklaracji praw człowieka.** **[Popr. 2]**
- (3) Zgodnie z art. 8 Traktatu o Unii Europejskiej Unia rozwija szczególne stosunki z państwami z nią sąsiadującymi, dążąc do utworzenia przestrzeni dobrobytu i dobrego sąsiedztwa opartej na wartościach Unii i charakteryzującej się bliskimi i pokojowymi stosunkami opartymi na współpracy. Niniejsze rozporządzenie powinno przyczynić się do osiągnięcia tego celu. **[Popr. 3]**

⁽¹⁾ Dz.U. C 45 z 4.2.2019, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 110 z 22.3.2019, s. 163.

⁽³⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 295.

⁽⁴⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r.

Środa, 27 marca 2019 r.

- (3a) **Zgodnie z art. 167 TUE Unia i jej państwa członkowskie powinny sprzyjać współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi właściwymi w dziedzinie kultury. Niniejsze rozporządzenie powinno przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w przywołanym artykule.**
- (4) Głównym celem unijnej polityki rozwoju, określonym w art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (**dalej „TFUE”**), jest zmniejszenie, a docelowo, likwidacja ubóstwa. Polityka Unii w zakresie współpracy na rzecz rozwoju przyczynia się również do osiągnięcia celów działań zewnętrznych Unii, w szczególności polegających na wspieraniu trwałego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego krajów rozwijających się, przyjmując za nadrzędny cel likwidację ubóstwa, jak przewidziano w art. 21 ust. 2 lit. d) **Traktatu o Unii Europejskiej TUE, a także na utrzymaniu trwałego pokoju, zapobieganiu konfliktom i umacnianiu bezpieczeństwa międzynarodowego, jak przewidziano w art. 21 ust. 2 lit. c) TUE.** [Popr. 4]
- (5) Unia zapewnia spójność polityki na rzecz rozwoju zgodnie z wymogiem określonym w art. 208 TFUE. Unia powinna uwzględnić cele współpracy na rzecz rozwoju w politykach, które mogą wpływać na kraje rozwijające się, co będzie stanowiło najważniejszy element strategii na rzecz osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju określonych w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 („agenda 2030”) przyjętej przez Organizację Narodów Zjednoczonych we wrześniu 2015 r.⁽⁵⁾ Zapewnienie spójności polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju, zapisane w agendzie 2030, wymaga uwzględnienia oddziaływania wszystkich polityk na zrównoważony rozwój na wszystkich szczeblach – na szczeblu krajowym, w obrębie UE, w innych krajach i na szczeblu globalnym. **Polityki Unii i państw członkowskich w zakresie współpracy na rzecz rozwoju powinny wzajemnie się uzupełniać i wzmacniać.** [Popr. 5]
- (6) W ramach Instrumentu przewidziano działania wspomagające realizację tych celów i polityki działań zewnętrznych, opierając się także na działaniach wcześniej wspieranych na mocy rozporządzenia (UE) nr 233/2014⁽⁶⁾; Umowy wewnętrznej⁽⁷⁾ i rozporządzenia wykonawczego⁽⁸⁾ w sprawie 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR); rozporządzenia (UE) nr 232/2014⁽⁹⁾, rozporządzenia (UE) nr 230/2014⁽¹⁰⁾, rozporządzenia (UE) nr 235/2014⁽¹¹⁾, rozporządzenia (UE) nr 234/2014⁽¹²⁾, rozporządzenia (Euratom) nr 237/2014⁽¹³⁾, rozporządzenia (UE) nr 236/2014⁽¹⁴⁾, decyzji nr 466/2014/UE; rozporządzenia (WE, Euratom) nr 480/2009⁽¹⁵⁾ oraz rozporządzenia (UE) 2017/1601⁽¹⁶⁾.

⁽⁵⁾ „Przeksztalcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030” przyjęta podczas szczytu Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie zrównoważonego rozwoju w dniu 25 września 2015 r. (A/RES/70/1).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 233/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju na lata 2014–2020 (Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 44).

⁽⁷⁾ Umowa wewnętrzna między przedstawicielami rządów państw członkowskich Unii Europejskiej, zebranymi w Radzie, w sprawie finansowania pomocy unijnej na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 zgodnie z umową o partnerstwie AKP-UE oraz w sprawie przydzielania pomocy finansowej dla krajów i terytoriów zamorskich, do których stosuje się część czwartą Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 210/1 z 6.8.2013).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/322 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie realizacji 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (Dz.U. L 58/1 z 3.3.2015).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 232/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Europejski Instrument Sąsiedztwa (Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 27).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 230/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument na rzecz przyczyniania się do Stabilności i Pokoju (Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 1).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 235/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające instrument finansowy na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie (Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 85).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 234/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument Partnerstwa na rzecz Współpracy z Państwami Trzecimi (Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 77).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom) nr 237/2014 z dnia 13 grudnia 2013 r. ustanawiające Instrument Współpracy w dziedzinie Bezpieczeństwa Jądrowego (Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 109).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 236/2014 ustanawiające wspólne zasady i procedury wdrażania unijnych instrumentów na rzecz finansowania działań zewnętrznych (Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 95).

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 z dnia 25 maja 2009 r. ustanawiające Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych (Dz.U. L 145 z 10.6.2009, s. 10).

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 z dnia 26 września 2017 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR), gwarancji EFZR i funduszu gwarancyjnego EFZR

Środa, 27 marca 2019 r.

- (7) Światowym kontekstem działań jest dążenie do ustanowienia opartego na określonych zasadach i wartościach porządku światowego, w którym multilateralizm stanowi kluczową zasadę, a którego elementem centralnym jest Organizacja Narodów Zjednoczonych. Agenda 2030 i porozumienie klimatyczne z Paryża⁽¹⁷⁾ (*dalej „porozumienie paryskie”*) oraz Program działań z Addis Abeby⁽¹⁸⁾ są odpowiedzią wspólnoty międzynarodowej na globalne wyzwania i tendencje związane ze zrównoważonym rozwojem. Agenda 2030, której centralnym elementem są cele zrównoważonego rozwoju, stanowi ramy dla przemian mających na celu eliminację ubóstwa, osiągnięcie zrównoważonego rozwoju w skali globalnej **oraz wspieranie pokojowych, sprawiedliwych i integracyjnych społeczeństw, jednocześnie przeciwdziałając zmianie klimatu i pracując na rzecz zachowania naszych oceanów i lasów**. Ma ona uniwersalny zasięg i zapewnia kompleksowe wspólne ramy działań mające zastosowanie do Unii, jej państw członkowskich i partnerów. Zapewnia ona równowagę między gospodarczymi, społecznymi, **kulturalnymi, edukacyjnymi** i ekologicznymi aspektami trwałego rozwoju i uznaje zasadnicze znaczenie wzajemnych powiązań między celami ogólnymi i szczegółowymi. Agenda 2030 dąży do tego, by nikogo nie pozostawić bez pomocy **oraz by w pierwszej kolejności dotrzeć do tych, którzy najbardziej tego potrzebują**. Realizacja agendy 2030 będzie ściśle skoordynowana z wdrażaniem innych odnośnych międzynarodowych zobowiązań Unii. W ramach działań podjętych na mocy niniejszego rozporządzenia należy ~~zwrócić~~ **opierać się na zasadach i celach określonych w Agendzie 2030, porozumieniu paryskim oraz Programie działań z Addis Abeby, jak również przyczynić się do osiągania celów zrównoważonego rozwoju, zwracając** szczególną uwagę na wzajemne powiązania między celami ~~zrównoważonego rozwoju~~ **nimi** oraz na zintegrowane działania, które mogą przynieść dodatkowe korzyści i w spójny sposób posłużyć wielu celom. [Popr. 6]
- (8) ~~Wdrożenie~~ **Stosowanie** niniejszego rozporządzenia powinno ~~odbywać się z uwzględnieniem pięciu priorytetów~~ **opierać się na pięciu priorytetach** ustanowionych w globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej („globalna strategia”)⁽¹⁹⁾ przedstawionej w dniu 19 czerwca 2016 r., która stanowi wizję Unii i ramy dla zjednoczonego i odpowiedzialnego zaangażowania w partnerstwo z innymi w celu wspierania jej wartości i interesów. Unia powinna zachęcać do zawierania partnerstw, upowszechniać dialog merytoryczny oraz wspólne podejście do wyzwań ogólnoswiatowych. Działania Unii powinny być ukierunkowane na wspieranie jej **podstawowych** interesów, **zasad** i wartości we wszystkich aspektach, w tym na **wspieranie demokracji i praw człowieka, przyczynianie się do eliminacji ubóstwa**, utrzymywanie pokoju, ~~zapobieganie konfliktom~~ **zapobieganie konfliktom, mediację i odbudowę po zakończeniu konfliktu, z uwzględnieniem kobiet na wszystkich etapach, zapewnianie bezpieczeństwa jądrowego**, umacnianie bezpieczeństwa międzynarodowego, ~~zwalczanie podstawowych przyczyn~~ **mierzanie się z podstawowymi przyczynami** nielegalnej migracji i **przymusowych wysiedleń**, niesienie pomocy narodom, krajom i regionom **borykającym się** z klęskami żywiołowymi lub katastrofami spowodowanymi przez człowieka, **stworzenie warunków umożliwiających utworzenie międzynarodowych ram prawnych na rzecz ochrony osób wysiedlonych z powodu zmiany klimatu, tworzenie dostępnej dla wszystkich wysokiej jakości edukacji, wspieranie uczciwej, zrównoważonej oraz opartej na zasadach i wartościach polityki handlowej jako narzędzia służącego do rozwoju i poprawy rządów prawa i praw człowieka, dyplomacji gospodarczej i kulturalnej oraz współpracy gospodarczej, propagowanie innowacji, rozwiązań i technologii cyfrowych, ochronę dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza na obszarach dotkniętych konfliktami, przeciwdziałanie globalnym zagrożeniom w dziedzinie zdrowia publicznego** oraz upowszechnianie międzynarodowego wymiaru polityk Unii. Wspierając swoje **podstawowe** interesy, **zasady i wartości**, Unia powinna stosować się do zasad poszanowania wysokich standardów społecznych, **pracowniczych** i środowiskowych, **w tym w odniesieniu do zmiany klimatu**, rządów prawa, prawa międzynarodowego, **także z uwzględnieniem prawa humanitarnego i prawa międzynarodowego w dziedzinie praw człowieka**, jednocześnie promując te zasady. [Popr. 7]
- (9) ~~Nowy Europejski konsensus~~ **Stosowanie niniejszego rozporządzenia powinno opierać się również na Europejskim konsensusie** w sprawie rozwoju („konsensus”)⁽²⁰⁾ ~~podpisany~~ **podpisany** w dniu 7 czerwca 2017 r., który zapewnia ramy wspólnego podejścia do współpracy na rzecz rozwoju między Unią a jej państwami członkowskimi w celu wdrożenia agendy 2030 i Programu działań z Addis Abeby. Eliminacja ubóstwa, zwalczanie dyskryminacji i nierówności, niepomijanie nikogo, **ochrona środowiska, walka ze zmianą klimatu** i wzmacnianie odporności stanowią ~~trzon polityki współpracy na rzecz rozwoju~~ **powinny stanowić podstawę stosowania niniejszego rozporządzenia**. [Popr. 8]

⁽¹⁷⁾ Podpisane w Nowym Jorku w dniu 22 kwietnia 2016 r.

⁽¹⁸⁾ „Program działań z Addis Abeby przyjęty na trzeciej Międzynarodowej Konferencji w sprawie Finansowania Rozwoju” w dniu 16 czerwca 2015 r. i zatwierdzony przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 27 lipca 2015 r. (A/RES/69/313).

⁽¹⁹⁾ „Wspólna wizja, wspólne działanie: silniejsza Europa. Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”, czerwiec 2016 r.

⁽²⁰⁾ Nowy europejski konsensus w sprawie rozwoju „Nasz świat, nasza godność, nasza przyszłość”. Wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlamencie Europejskim i Komisji Europejskiej z dnia 8 czerwca 2017 r.

Środa, 27 marca 2019 r.

- (9a) Oprócz Agendy 2030 ONZ, porozumienia klimatycznego z Paryża, Programu działań z Addis Abeby, globalnej strategii UE, Europejskiego konsensusu w sprawie rozwoju i europejskiej polityki sąsiedztwa, które stanowią podstawowe ramy polityki, przy stosowaniu niniejszego rozporządzenia należy również kierować się następującymi dokumentami i ich przyszłymi zmienionymi wersjami:
- Ramy strategiczne UE i Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji;
 - wytyczne UE w sprawie praw człowieka;
 - zintegrowane podejście UE do konfliktów i kryzysów zewnętrznych oraz wszechstronne podejście UE do konfliktów zewnętrznych i kryzysów z 2013 r.;
 - wszechstronne podejście do wprowadzania w życie przez UE rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1325 oraz 1820 w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa;
 - unijny program zapobiegania konfliktom z użyciem siły;
 - konkluzje Rady z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie zapobiegania konfliktom;
 - koncepcja wzmocnienia zdolności mediacyjnych i dialogowych UE;
 - ogólnounijne ramy strategiczne służące wsparciu reformy sektora bezpieczeństwa;
 - strategia UE na rzecz zwalczania nielegalnej broni palnej, broni strzeleckiej i lekkiej oraz amunicji do tych rodzajów broni;
 - koncepcja UE dotyczącej wsparcia rozbrojenia, demobilizacji i reintegracji (DDR);
 - konkluzje Rady z dnia 19 listopada 2007 r. w sprawie reakcji UE na sytuacje niestabilności oraz konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zgromadzonych w Radzie również z dnia 19 listopada 2007 r. w sprawie bezpieczeństwa i rozwoju;
 - deklaracja Rady Europejskiej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie zwalczania terroryzmu, strategia Unii Europejskiej w dziedzinie walki z terroryzmem z dnia 30 listopada 2005 r. oraz konkluzje Rady z dnia 23 maja 2011 r. w sprawie wzmocnienia związku między wewnętrznymi a zewnętrznymi aspektami walki z terroryzmem;
 - wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych;
 - wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka;
 - Nowa agenda miejska ONZ;
 - Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych;
 - Konwencja w sprawie uchodźców;
 - Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet;
 - wyniki pekińskiej platformy działania oraz programu działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju (ICPD);
 - plan działania UNCTAD w sprawie zrównoważonych mechanizmów spłaty długu państwowego (kwiecień 2015 r.);
 - przewodnie zasady dotyczące zadłużenia zagranicznego i praw człowieka opracowane przez Biuro Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka;

Środa, 27 marca 2019 r.

- *globalne porozumienie w sprawie uchodźców;*
- *globalne porozumienie w sprawie bezpiecznej, uporządkowanej i legalnej migracji przyjęte w Marrakeszu 10 grudnia 2018 r.;*
- *Konwencja Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka. [Popr. 9]*
- (10) Z myślą o wdrożeniu nowych ram międzynarodowych ustanowionych na mocy agendy 2030, globalnej strategii i konsensusu celem niniejszego rozporządzenia powinno być zwiększenie spójności i zapewnienie skuteczności działań zewnętrznych Unii przez skoncentrowanie jej wysiłków z wykorzystaniem sprawnego instrumentu na realizacji poszczególnych polityk w zakresie działań zewnętrznych.
- (11) Zgodnie z globalną strategią i ramami z Sendai dotyczącymi ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych w latach 2015–2030 przyjętymi w dniu 18 marca 2015 r. ⁽²¹⁾ należy uznać potrzebę odejścia od reagowania kryzysowego i działań zmierzających do wyjścia z kryzysu na rzecz bardziej strukturalnego, **zapobiegawczego**, długoterminowego podejścia, które pozwala skuteczniej przeciwdziałać sytuacjom niestabilności, klęskom żywiołowym i katastrofom spowodowanym przez człowieka i przedłużającym się sytuacjom kryzysowym. Należy zwiększyć nacisk na zmniejszenie, zapobieganie i ograniczenie ryzyka oraz gotowość, a w odniesieniu do tych kwestii stosować podejście zbiorowe. Konieczne są też dalsze wysiłki na rzecz wzmocnienia szybkiej reakcji i zapewnienia trwałej poprawy sytuacji. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem przyczynić się do wzmocnienia odporności i połączenia operacji humanitarnych z działaniami na rzecz rozwoju, **szczególnie** dzięki działaniom szybkiego reagowania, **a także odpowiednim programom geograficznym i tematycznym, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej przewidywalności, przejrzystości i rozliczalności, a także spójności, jednolitości i komplementarności z pomocą humanitarną oraz pełnej zgodności z międzynarodowym prawem humanitarnym oraz bez utrudniania świadczenia nadzwyczajnej i pokryzysowej pomocy humanitarnej zgodnie z zasadami humanitaryzmu, neutralności, bezstronności i niezależności.** [Popr. 10]
- (12) Zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii dotyczącymi skuteczności pomocy rozwojowej przyjętymi w Pusanie w 2011 r., odnowionymi na forum wysokiego szczebla w Nairobi w 2016 r. i przywołanymi w konsensusie, **w ramach unijnej współpracy na rzecz rozwoju należy Unia powinna stosować – w kontekście oficjalnej pomocy rozwojowej, jakiej udziela, w ramach wszystkich rodzajów pomocy – oprócz zasady dostosowania i harmonizacji, także** zasady skuteczności pomocy rozwojowej, mianowicie odpowiedzialność krajów rozwijających się za priorytety w dziedzinie rozwoju, skoncentrowanie się na rezultatach, integracyjne partnerstwa na rzecz rozwoju **oraz wzajemną** przejrzystość i rozliczalność. [Popr. 11]
- (13) Zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju niniejsze rozporządzenie powinno przyczynić się do osiągnięcia konkretnych rezultatów obejmujących efekty, wyniki i wpływ w krajach partnerskich korzystających z zewnętrznej pomocy finansowej Unii. W szczególności, jak uzgodniono w konsensusie, ~~ożekuje się, że działania w ramach niniejszego rozporządzenia~~ **wniosą powinny wносить** wkład wynoszący **co najmniej 20 %** oficjalnej pomocy rozwojowej finansowanej na podstawie niniejszego rozporządzenia ~~na rzecz włączenia społecznego i rozwoju społecznego, w tym na włączenie społeczne i rozwój społeczny, z naciskiem na podstawowe usługi społeczne, takie jak usługi dotyczące zdrowia, edukacji, żywienia, wody, kwestii sanitarnych i higieny oraz ochrony socjalnej, w szczególności dla grup najbardziej zmarginalizowanych, z uwzględnieniem~~ **na rzecz włączenia społecznego i rozwoju społecznego, w tym na włączenie społeczne i rozwój społeczny, z naciskiem na podstawowe usługi społeczne, takie jak usługi dotyczące zdrowia, edukacji, żywienia, wody, kwestii sanitarnych i higieny oraz ochrony socjalnej, w szczególności dla grup najbardziej zmarginalizowanych, z uwzględnieniem** równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet **i praw dziecka jako kwestii horyzontalnych.** [Popr. 12]
- (14) ~~Jeżeli jest to możliwe i stosowne,~~ **Aby poprawić faktyczną rozliczalność i przejrzystość budżetu Unii, Komisja powinna ustanowić jasne mechanizmy monitorowania i oceny w celu zapewnienia skutecznej oceny postępów w realizacji celów niniejszego rozporządzenia.** Rezultaty działań zewnętrznych Unii należy monitorować i oceniać na podstawie uprzednio zdefiniowanych, przejrzystych, właściwych dla danego państwa oraz mierzalnych wskaźników, dostosowanych do specyfiki i celów Instrumentu oraz w oparciu o ramy dotyczące wyników stosowane w kraju partnerskim. **Komisja powinna regularnie monitorować swoje działania i dokonywać przeglądu postępów, udostępniając wyniki do wiadomości publicznej, w szczególności w formie rocznego sprawozdania dla Parlamentu Europejskiego i Rady.** [Popr. 13]

(21) „Ramy z Sendai dotyczące ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych” przyjęte w dniu 18 marca 2015 r. i zatwierdzone przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 3 czerwca 2015 r. (UNGA A/RES/69/283).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (15) Niniejsze rozporządzenie powinno przyczyniać się do wspólnego celu Unii, jakim jest zapewnienie 0,7 % dochodu narodowego brutto jako oficjalnej pomocy rozwojowej w ramach czasowych agendy 2030. **Zobowiązanie to powinno być oparte na jasnym planie działania dla Unii i państw członkowskich, w którym określone zostaną terminy i sposoby jego realizacji.** W tym względzie przynajmniej 95 % puli środków finansowych utworzonej na mocy niniejszego rozporządzenia powinno być przeznaczonych na działania opracowane w taki sposób, aby spełniały kryteria oficjalnej pomocy rozwojowej ustanowione przez Komitet Pomocy Rozwojowej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. [Popr. 14]
- (16) W celu zapewnienia, aby środki były skierowane tam, gdzie są najbardziej potrzebne, w szczególności do krajów najslabiej rozwiniętych oraz państw znajdujących się w sytuacji niestabilności i konfliktu, niniejsze rozporządzenie powinno przyczyniać się do realizacji wspólnego celu końcowego, jakim jest osiągnięcie poziomu przekazywania krajom najslabiej rozwiniętym oficjalnej pomocy rozwojowej w wysokości 0,20 % dochodu narodowego brutto Unii w okresie obowiązywania agendy 2030.
- (16a) **Zgodnie z istniejącymi zobowiązaniami wynikającymi z drugiego unijnego planu działania w sprawie równości płci w co najmniej 85 % programów finansowanych z oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA), geograficznych i tematycznych, równouprawnienie płci powinno być celem głównym lub znaczącym, jak określono przez Komitet Pomocy Rozwojowej przy OECD. Obowiązkowy przegląd wydatków powinien zagwarantować, że głównym celem znacznej części tych programów jest równouprawnienie płci oraz prawa kobiet i dziewcząt, jak również wzmocnienie ich pozycji.** [Popr. 16]
- (16b) **W niniejszym rozporządzeniu szczególną uwagę należy zwrócić na dzieci i młodzież, bowiem wnoszą oni wkład w realizację Agendy 2030. W działaniach zewnętrznych Unii prowadzonych na podstawie niniejszego rozporządzenia szczególną uwagę należy poświęcać potrzebom dzieci i młodzieży oraz wzmocnieniu ich pozycji, a ponadto działania te będą przyczyniać się do realizacji potencjału dzieci i młodzieży jako kluczowych inicjatorów zmian przez inwestowanie w rozwój społeczny i włączenie społeczne.** [Popr. 17]
- (16c) **Kraje Afryki Subsaharyjskiej zamieszkują głównie nastolatki i ludzie młodzi. Każdy kraj powinien decydować o swojej polityce demograficznej. Jednak kwestią dynamiki zmian demograficznych należy zająć się w skali globalnej, aby zapewnić obecnym i przyszłym pokoleniom możliwości wykorzystania w pełni ich potencjału w zrównoważony sposób.** [Popr. 18]
- (17) Niniejsze rozporządzenie powinno uwzględniać potrzebę koncentracji na strategicznych priorytetach, zarówno pod względem geograficznym – państwa objęte polityką sąsiedztwa i państwa Afryki, a także państwa w sytuacji niestabilności i będące w potrzebie, **szczególnie kraje najslabiej rozwinięte**, jak i pod względem tematycznym – **zrównoważony rozwój, eliminacja ubóstwa, demokracja i prawa człowieka, praworządność, dobre rządy, bezpieczeństwo, bezpieczna, uporządkowana i legalna migracja, zmiana klimatu i prawa człowieka, zmniejszanie nierówności, równouprawnienie płci, rozwiązanie problemu degradacji środowiska i zmiany klimatu oraz globalne zagrożenia dla zdrowia publicznego.** [Popr. 19]
- (17a) **Niniejsze rozporządzenie powinno przyczyniać się do zapewnienia odporności państwa i społeczeństwa w dziedzinie globalnego zdrowia publicznego przez wyeliminowanie zagrożeń związanych z globalnym zdrowiem publicznym, wzmocnienie systemów opieki zdrowotnej, zapewnienie powszechnej opieki zdrowotnej, zapobieganie chorobom zakaźnym i ich zwalczanie oraz pomoc w zapewnieniu powszechnego dostępu do leków i szczepionek po przystępnych cenach.** [Popr. 20]
- (18) **Niniejsze rozporządzenie** **Przez stosowanie niniejszego rozporządzenia należy, zgodnie z art. 8 TUE, zachować i wzmocnić szczególne stosunki wypracowane z państwami sąsiadującymi z Unią. Niniejsze rozporządzenie powinno przyczyniać się do wzmocnienia odporności państw i społeczeństw znajdujących się w sąsiedztwie Unii, zgodnie ze zobowiązaniem podjętym w ramach globalnej strategii.** Powinno ono wspierać wdrażanie zmienionej w 2015 r. europejskiej polityki sąsiedztwa oraz wdrażanie ram współpracy regionalnej, takich jak współpraca transgraniczna i zewnętrzne aspekty odnośnych strategii i polityk makroregionalnych oraz strategii na rzecz basenu morskiego **w południowym i wschodnim sąsiedztwie, w tym współpracę regionalną w zakresie Wymiaru Północnego i Morza Czarnego.** Wszystkie te inicjatywy zapewniają **uzupełniające** ramy polityki ukierunkowanej na zacieśnienie stosunków z krajami partnerskimi oraz stosunków między tymi krajami, w oparciu o zasady wzajemnej rozliczalności, współodpowiedzialności i poczucia obowiązku. [Popr. 21]

Środa, 27 marca 2019 r.

- (19) Europejska polityka sąsiedztwa, zrewidowana w 2015 r.⁽²²⁾, ma na celu **pogłębienie demokracji, promowanie praw człowieka i umacnianie rządów prawa**, zapewnienie stabilizacji w państwach sąsiedzkich oraz wzmocnienie odporności, w szczególności w drodze **popędzania rozwoju gospodarczego wspierania reform politycznych, gospodarczych i społecznych**, jako główny priorytet Unii. Aby osiągnąć swoje cele, zrewidowana europejska polityka **wdrażanie zrewidowanej europejskiej polityki sąsiedztwa skupiona jest na czterech w oparciu o niniejsze rozporządzenie powinno koncentrować się na** obszarach priorytetowych, **takich jak:** dobre rządy, demokracja, rządy prawa i prawa człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem dalszej współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, rozwój **społeczno-gospodarczy, w tym walka z bezrobociem osób młodych, a także edukacja i zrównoważoność środowiskowa**; bezpieczeństwo; migracja i mobilność, w tym zwalczanie podstawowych przyczyn migracji i przymusowych wysiedleń **oraz wspieranie narodów, krajów i regionów, które mierzą się z problemem nasilonej presji migracyjnej. Niniejsze rozporządzenie powinno wspierać wdrażanie unijnych układow o stowarzyszeniu oraz pogłębionych i kompleksowych umów o wolnym handlu z krajami sąsiadującymi.** Charakterystycznymi cechami nowej europejskiej polityki sąsiedztwa są zróżnicowanie i większa współwłasność, uznanie różnych poziomów zaangażowania oraz uwzględnienie interesów każdego państwa w kontekście charakteru i ukierunkowania jego partnerstwa z Unią. **Jednym z kluczowych elementów europejskiej polityki sąsiedztwa jest podejście oparte na wynikach. W przypadku poważnego lub trwałego pogorszenia się sytuacji w zakresie demokracji w jednym z krajów partnerskich należy zawiesić wsparcie. Finansowanie w ramach polityki sąsiedztwa stanowi kluczową dźwignię dla sprostania wspólnym wyzwaniom takim jak nielegalna migracja i zmiana klimatu oraz wspierania dobrobytu, bezpieczeństwa i stabilności przez rozwój gospodarczy i lepsze sprawowanie rządów. Należy zwiększyć widoczność pomocy Unii na obszarze objętym polityką sąsiedztwa.** [Popr. 22]
- (20) Niniejsze rozporządzenie powinno wspierać wdrożenie zmodernizowanego układu o stowarzyszeniu z grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) i umożliwić UE i jej partnerom z grupy państw AKP nawiązanie dalszych silnych sojuszy w zakresie najważniejszych i wspólnych globalnych wyzwań. W szczególności niniejsze rozporządzenie powinno wspierać kontynuację współpracy między Unią a Unią Afrykańską nawiązanej w ramach wspólnej strategii Afryka–UE, **w tym zaangażowanie Afryki i Unii w propagowanie praw dzieci oraz wzmocnienie pozycji europejskiej i afrykańskiej młodzieży**, i opierać się na przyszłej umowie AKP–UE po 2020 r., w tym z zastosowaniem podejścia kontynentalnego wobec Afryki, **oraz wzajemnie korzystnym partnerstwie równych sobie stron między UE a Afryką.** [Popr. 23]
- (20a) **Niniejsze rozporządzenie powinno również wносить wkład w aspekty handlowe stosunków zewnętrznych Unii, takie jak współpraca z państwami trzecimi w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw cyny, tantalu i złota, proces Kimberley, porozumienie na rzecz zrównoważoności, realizacja zobowiązań wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012⁽²³⁾ (rozporządzenie w sprawie GSP), współpraca w zakresie egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (FLEGT) oraz inicjatywy w zakresie pomocy na rzecz wymiany handlowej w celu zapewnienia spójności oraz wzajemnego wsparcia między polityką handlową Unii a celami i działaniami w zakresie rozwoju.** [Popr. 24]
- (21) Unia powinna dążyć do jak najskuteczniejszego wykorzystania dostępnych zasobów w celu optymalizacji wpływu prowadzonych przez nią działań zewnętrznych. Cel ten należy osiągnąć za sprawą spójności, **jednolitości** i komplementarności unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego, w szczególności Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej III⁽²⁴⁾, Instrumentu Pomocy Humanitarnej⁽²⁵⁾, decyzji w sprawie krajów i terytoriów zamorskich⁽²⁶⁾, Europejskiego Instrumentu na rzecz Bezpieczeństwa Jądrowego w celu uzupełnienia Instrumentu

⁽²²⁾ Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Przegląd Europejskiej polityki sąsiedztwa” z dnia 18 listopada 2015 r.

⁽²³⁾ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008 (Dz.U. L 303 z 31.10.2012, s. 1).**

⁽²⁴⁾ COM(2018)0465 Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III).

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. dotyczące pomocy humanitarnej (Dz.U. L 163 z 2.7.1996, s. 1).

⁽²⁶⁾ COM(2018)0461 Wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską, w tym stosunków między Unią Europejską, z jednej strony, a Grenlandią i Królestwem Danii, z drugiej strony („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”)

Środa, 27 marca 2019 r.

Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej na podstawie Traktatu Euratom⁽²⁷⁾, wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz nowo zaproponowanego Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju⁽²⁸⁾, który jest finansowany poza budżetem UE, a także tworzenia synergii z innymi politykami i programami unijnymi, **w tym funduszami powierniczymi oraz strategiami politycznymi i programami państw członkowskich UE**. Powyższe obejmuje spójność i komplementarność z pomocą makrofinansową, w stosownych przypadkach. Aby zmaksymalizować wpływ połączonych interwencji na osiągnięcie wspólnych celów, niniejsze rozporządzenie powinno umożliwiać połączenie finansowania z innymi programami Unii, o ile ich wkłady nie dotyczą tych samych kosztów. [Popr. 25]

- (22) Finansowanie z niniejszego rozporządzenia powinno być wykorzystywane do finansowania działań prowadzonych w międzynarodowym wymiarze Erasmusa **i programu „Kreatywna Europa”**, które należy wdrażać zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym Erasmusa⁽²⁹⁾ **i rozporządzeniem dotyczącym programu „Kreatywna Europa”**⁽³⁰⁾. [Popr. 26]
- (22a) **Należy zwiększyć międzynarodowy wymiar programu Erasmus+ w celu zwiększenia możliwości w zakresie mobilności i współpracy dla osób i organizacji z mniej rozwiniętych krajów świata – wspieranie budowania potencjału w państwach trzecich, rozwijanie umiejętności, wymiany międzyludzkie, oferując jednocześnie więcej możliwości w zakresie współpracy i mobilności z państwami rozwiniętymi i wschodzącymi.** [Popr. 27]
- (22b) **Mając na uwadze znaczenie zajęcia się kwestiami edukacji i kultury zgodnie z Agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i unijną strategią dotyczącą międzynarodowych stosunków kulturalnych, niniejsze rozporządzenie powinno przyczynić się do zapewnienia włączającej i sprawiedliwej edukacji o wysokiej jakości, promować możliwości uczenia się przez całe życie dla wszystkich, wspierać międzynarodowe stosunki kulturalne oraz uznać rolę kultury w promowaniu europejskich wartości za pomocą specjalnych i ukierunkowanych działań mających na celu wywarcie przez UE wyraźnego wpływu na scenie międzynarodowej.** [Popr. 28]
- (23) W przypadku działań finansowanych na mocy niniejszego rozporządzenia głównym podejściem powinno być stosowanie programów geograficznych, tak aby zmaksymalizować wpływ pomocy unijnej i przybliżyć krajom partnerskim i społeczeństwu działania Unii, **a jednocześnie wspierać priorytety tematyczne, takie jak prawa człowieka, społeczeństwo obywatelskie i zrównoważoność. Cele programów geograficznych i tematycznych powinny być spójne i zgodne ze sobą, a w stosownych przypadkach takie podejście ogólne powinno** zostać uzupełnione o programy tematyczne i działania szybkiego reagowania. **Należy zapewnić skuteczną komplementarność pomiędzy programami i działaniami geograficznymi, tematycznymi i w zakresie szybkiego reagowania. Aby uwzględnić specyfikę poszczególnych programów, Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w celu uzupełnienia przepisów niniejszego rozporządzenia przez określenie strategii Unii, obszarów priorytetowych, szczegółowych celów, oczekiwanych rezultatów, sprecyzowanych wskaźników realizacji celów oraz konkretnego przydziału środków finansowych w odniesieniu do każdego programu. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja przeprowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje zostały przeprowadzone zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.⁽³¹⁾. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.** [Popr. 29]

(27) COM(2018)0462 Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady ustanawiającego Europejski Instrument na rzecz Bezpieczeństwa Jądowego uzupełniający Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej na podstawie Traktatu Euratom.

(28) C(2018)3800 Wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa skierowany do Rady dotyczący decyzji Rady ustanawiającej Europejski Instrument na rzecz Pokoju.

(29) COM(2018)0367 Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego „Erasmus”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylającego rozporządzenie (UE) 1288/2013

(30) COM(2018)0366 Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „Kreatywna Europa” (2021–2027) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1295/2013.

(31) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

Środa, 27 marca 2019 r.

- (24) Zgodnie z konsensusem UE i jej państwa członkowskie powinny zintensyfikować wspólne programowanie, aby zwiększyć swój zbiorowy wpływ przez łączenie zasobów i zdolności. Wspólne programowanie powinno opierać się na zaangażowaniu, odpowiedzialności i samoodpowiedzialności krajów partnerskich. Unia i jej państwa członkowskie powinny dążyć do wspierania krajów partnerskich przez ~~wspólną realizację~~ **wspólne stosowanie** działań w stosownych przypadkach. **Wspólne stosowanie działań będzie miało charakter pluralistyczny i będzie otwarte dla wszystkich partnerów Unii, którzy podzielają wspólną wizję i mogą przyczynić się do jej opracowania, w tym dla agencji państw członkowskich i instytucji finansowych ds. rozwoju działających w państwach członkowskich, władz lokalnych sektora prywatnego, społeczeństwa obywatelskiego i środowiska akademickiego.** [Popr. 30]
- (24a) **W przypadku poważnego lub trwałego pogorszenia się sytuacji w zakresie demokracji, praw człowieka i rządów prawa w jednym z krajów partnerskich, wsparcie może zostać, w drodze aktu delegowanego, częściowo lub całkowicie zawieszona. Podejmując decyzje, Komisja powinna należycie uwzględnić stosowne rezolucje Parlamentu Europejskiego.** [Popr. 31]
- (24b) **Niniejsze rozporządzenie powinno ponownie potwierdzić, że bezpieczeństwo jądrowe stanowi ważny element działań zewnętrznych Unii, oraz ułatwić realizację celów współpracy wyszczególnionych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../...⁽³²⁾ dotyczącym Europejskiego Instrumentu na rzecz Bezpieczeństwa Jądrowego. Jeśli zatem kraj partnerski trwale lekceważy podstawowe normy bezpieczeństwa jądrowego, takie jak przepisy odpowiednich konwencji międzynarodowych w ramach MAEA, konwencji z Espoo, konwencji z Aarhus i późniejszych poprawek do tych konwencji, Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej i protokołów dodatkowych do niego, zobowiązań do wdrożenia testów wytrzymałościowych i środków powiązanych oraz celów współpracy wyszczególnionych w rozporządzeniu dotyczącym Europejskiego Instrumentu na rzecz Bezpieczeństwa Jądrowego, należy ponownie rozważyć pomoc wynikającą z niniejszego rozporządzenia dla odnośnego kraju, a także pomoc ta może zostać zawieszona albo częściowo zawieszona.** [Popr. 32]
- (25) Podczas gdy cele z zakresu demokracji, praw człowieka **i podstawowych wolności**, w tym **ochrona dzieci, mniejszości, osób niepełnosprawnych i LGBTI** oraz równouprawnienie płci, wzmocnienie pozycji kobiet **i dziewcząt**, powinny być **włączone do głównego nurtu i konsekwentnie** odzwierciedlone w procesie **stosowania** niniejszego rozporządzenia, pomoc Unii w ramach programów tematycznych na rzecz praw człowieka i demokracji oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego **i władz lokalnych** – ze względu na swój globalny charakter i niezależność działania od zgody rządów i organów publicznych odnośnych państw trzecich – powinna mieć szczególnie charakter uzupełniający i dodatkowy. **Unia powinna przy tym zwracać szczególną uwagę na państwa i sytuacje pilne, w których prawa człowieka i podstawowe wolności są najbardziej zagrożone i w których brak poszanowania tych praw i wolności jest szczególnie wyraźny i systematyczny, jak również na sytuacje, w których w grę wchodzi przestrzeń dla społeczeństwa obywatelskiego. Pomoc Unii na mocy niniejszego rozporządzenia powinna być zaplanowana w taki sposób, aby umożliwiała wsparcie społeczeństwa obywatelskiego oraz współpracę i partnerstwo ze społeczeństwem obywatelskim we wrażliwych sytuacjach dotyczących praw człowieka i demokracji, zapewniając elastyczność i wymaganą reaktywność na potrzeby reagowania na zmieniające się okoliczności, potrzeby beneficjentów lub okresy kryzysu, oraz przyczyniając się, w razie potrzeby, do budowania potencjału społeczeństwa obywatelskiego. W takich przypadkach priorytety polityczne powinny obejmować propagowanie przestrzegania prawa międzynarodowego oraz zapewnienie środków działania lokalnemu społeczeństwu obywatelskiemu i innym właściwym zainteresowanym stronom działającym w obszarze praw człowieka w celu wniesienia wkładu w prace, które są prowadzone w bardzo trudnych okolicznościach. Niniejsze rozporządzenie powinno również umożliwiać organizacjom społeczeństwa obywatelskiego otrzymywanie małych grantów w sposób szybki i efektywny, w razie potrzeby, szczególnie w najtrudniejszych sytuacjach, takich jak niestabilność, kryzys i napięcia między społecznościami.** [Popr. 33]
- (25a) **Zgodnie z art. 2, 3 i 21 TUE oraz art. 8 TFUE przy wdrażaniu niniejszego rozporządzenia należy kierować się zasadami równości płci, wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt, oraz należy dążyć do ochrony i promowania praw kobiet zgodnie z drugim planem działania w sprawie równości płci, konkluzjami Rady w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa z dnia 10 grudnia 2018 r., konwencją stambulską Rady Europy oraz celem nr 5 Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030;** [Popr. 34]

⁽³²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... z dnia ... w sprawie ... (Dz.U. ...).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (25b) *Niniejsze rozporządzenie powinno odnieść się do promowania na całym świecie praw kobiet i równości płci oraz włączyć je do głównego nurtu polityki, w tym poprzez wspieranie organizacji zajmujących się promocją zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw w tym zakresie (udostępnianie wysokiej jakości i przystępnych informacji, edukacji i usług), a także zwalczać przemoc ze względu na płeć oraz uznać i uwzględnić ścisłe powiązania między kwestiami pokoju, bezpieczeństwa, rozwoju i równouprawnienia płci. Działania te powinny być spójne z odpowiednimi międzynarodowymi i europejskimi zasadami i konwencjami oraz promować ich wdrażanie. [Popr. 35]*
- (26) Organizacje społeczeństwa obywatelskiego obejmują szeroką gamę podmiotów pełniących **różne wielorakie** funkcje i posiadających różne uprawnienia, w tym wszystkie struktury niepaństwowe, niekomercyjne, **bezsronne** i nastawione pokojowo, dzięki którym ludzie łączą się w imię wspólnych celów i ideałów, czy to politycznych, kulturowych, społecznych, **religijnych, środowiskowych**, ekonomicznych, **czy rozliczających władze**. Obejmują one organizacje miejskie i wiejskie, formalne i nieformalne, działające na szczeblu lokalnym, krajowym, regionalnym i międzynarodowym. **Inne organy lub podmioty, które nie są wyraźnie wyłączone z zakresu niniejszego rozporządzenia, powinny móc otrzymać finansowanie, jeżeli jest to konieczne do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia. [Popr. 36]**
- (26a) *Zgodnie z konsensusem w sprawie rozwoju, Unia i jej państwa członkowskie powinny wspierać udział organizacji społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych w przyczynianiu się do zrównoważonego rozwoju i wdrażaniu celów zrównoważonego rozwoju, m.in. w zakresie demokracji, rządów prawa, podstawowych wolności i praw człowieka oraz sprawiedliwości społecznej, oraz jako dostawcy podstawowych usług społecznych na rzecz najbardziej potrzebującej ludności. Powinny one uznać liczne funkcje pełnione przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego i samorządy terytorialne, w tym rolę samorządów terytorialnych jako promotorów terytorialnego podejścia do rozwoju, uwzględniającego procesy decentralizacji, udział, nadzór i rozliczalność. Unia i jej państwa członkowskie powinny promować funkcjonującą przestrzeń i sprzyjające środowisko dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz dalej zwiększać wsparcie na rzecz budowania zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych, aby wzmocnić ich pozycję w procesie zrównoważonego rozwoju oraz stymulować postępy dialogu politycznego, społecznego i gospodarczego, w tym za pośrednictwem programów w ramach instrumentów na rzecz społeczeństwa obywatelskiego. [Popr. 37]*
- (26b) *Unia powinna wspierać organizacje społeczeństwa obywatelskiego i promować ich większe strategiczne zaangażowanie we wszystkie zewnętrzne instrumenty i programy, w tym w programy geograficzne i działania szybkiego reagowania określone w niniejszym rozporządzeniu, zgodnie z konkluzjami Rady z 15 października 2012 r. pt. „Korzenie demokracji i zrównoważonego rozwoju: Współpraca Europy ze społeczeństwem obywatelskim w dziedzinie stosunków zewnętrznych”. [Popr. 38]*
- (27) Niniejsze rozporządzenie określa pulę środków finansowych na przedmiotowy instrument, które stanowią główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami ⁽³³⁾ dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas rocznej procedury budżetowej.
- (28) Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu, **ochrony środowiska i walki z utratą różnorodności biologicznej** zgodnie z zobowiązaniami Unii do wdrożenia porozumienia klimatycznego z Paryża, **Konwencji o różnorodności biologicznej** oraz celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, rozporządzenie powinno przyczynić się do włączenia działań w dziedzinie klimatu **i środowiska** do głównego nurtu polityki Unii i do osiągnięcia ogólnego celu w postaci przeznaczania ~~25%~~ **45 %** wydatków Unii na cele klimatyczne **i wspierania działań przynoszących jasne i rozpoznawalne dodatkowe korzyści w różnych sektorach**. Oczekuje się, że w ramach niniejszego rozporządzenia ~~25%~~ **45 %** całkowitej puli środków finansowych na działania zostanie przeznaczonych na cele klimatyczne, **inwestycje w dziedzinie ekozarządzania, ochrony środowiska, różnorodności biologicznej i przeciwdziałania pustynnieniu, natomiast 30 % tego właśnie przydziału finansowego powinno zostać przeznaczone na łagodzenie zmiany klimatu i dostosowanie się do niej**. Podczas wykonywania

⁽³³⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

Środa, 27 marca 2019 r.

niniejszego rozporządzenia zostaną określone właściwe działania, a całkowity wkład z niniejszego rozporządzenia powinien być przedmiotem odpowiednich procesów oceny i przeglądu. **Działania Unii w tym obszarze powinny sprzyjać przestrzeganiu postanowień porozumienia paryskiego i konwencji z Rio, i nie powinny przyczyniać się do degradacji środowiska naturalnego ani szkodzić środowisku naturalnym lub klimatowi. Działania i środki przyczyniające się do osiągnięcia celów w dziedzinie klimatu powinny kłaść szczególny nacisk na wsparcie na przystosowanie się do zmiany klimatu w państwach ubogich i bardzo podatnych na zagrożenia, oraz powinny brać pod uwagę powiązanie między klimatem, pokojem, bezpieczeństwem, wzmocnieniem pozycji kobiet i zwalczaniem ubóstwa. Niniejsze rozporządzenie powinno przyczyniać się do zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi i wspierać zrównoważone i bezpieczne górnictwo, zarządzanie lasami i rolnictwo.** [Popr. 39]

- (29) ~~Konieczne jest dalsze pogłębienie współpracy~~ **Współpraca** z krajami partnerskimi w zakresie migracji ~~z myślą o czerpaniu korzyści z dobrze zarządzanej i legalnej~~ **może prowadzić do wzajemnych korzyści z uporządkowanej, bezpiecznej i odpowiedzialnej migracji oraz skutecznym rozwiązaniu do skutecznego rozwiązania** problemu nielegalnej migracji i **przymusowych wysiedleń**. Taka współpraca powinna przyczynić się do **ułatwiania bezpiecznych i legalnych dróg migracji i azylu**, zapewnienia dostępu do ochrony międzynarodowej, wyeliminowania pierwotnych przyczyn nielegalnej migracji, **i przymusowych wysiedleń, kontaktów z diasporami** poprawy zarządzania granicami oraz do prowadzenia działań w ramach ~~walki z zajęcia się~~ **walki z zajęcia się** nielegalną migracją, handlem ludźmi i przemytem nielegalnych imigrantów, a także, w stosownych przypadkach, poprawy w zakresie **bezpiecznych, godziwych i zrównoważonych** powrotów, readmisji i reintegracji, **w sposób uwzględniający specyfikę konfliktu**, w oparciu o wzajemną rozliczalność i pełne przestrzeganie zobowiązań w dziedzinie pomocy humanitarnej i praw człowieka **na mocy prawa międzynarodowego i prawa Unii**. Dlatego ~~nieodłącznym elementem ogólnych zasad niniejszego rozporządzenia powinna być skuteczna współpraca między państwami trzecimi a Unią.~~ W celu zapewnienia, aby pomoc rozwojowa wspierała kraje partnerskie w **skuteczniejszym zarządzaniu zwalczaniu ubóstwa i nierówności, promowaniu praw i wolności, jak również przyczynianiu się do uporządkowanego, bezpiecznego i odpowiedzialnego zarządzania** migracją, ważna jest ~~wzmocniona~~ spójność pomiędzy polityką migracyjną a polityką współpracy na rzecz rozwoju. Niniejsze rozporządzenie powinno przyczynić się do przyjęcia skoordynowanego, całościowego i usystematyzowanego podejścia do migracji, dzięki maksymalizacji synergii i ~~stosowaniu niezbędnych środków nacisku~~ **pozytywnemu wpływowi migracji i mobilności na rozwój**. [Popr. 40]
- (30) Niniejsze rozporządzenie powinno umożliwić Unii reagowanie na wyzwania, potrzeby i możliwości związane z migracją, stanowiąc uzupełnienie polityki migracyjnej **i rozwojowej** Unii. W tym celu, **aby zmaksymalizować wkład migracji w rozwój**, i bez uszczerbku dla **nowych, pojawiających się wyzwań lub nowych potrzeb** oczekuje się przeznaczenia **maksymalnie 10 %** puli środków finansowych w ramach niniejszego rozporządzenia na potrzeby związane z wyeliminowaniem pierwotnych przyczyn nielegalnej migracji i przymusowego wysiedlenia oraz **wspieranie zarządzania migracjami wzmocnionego zaangażowania na rzecz ułatwienia bezpiecznej, uporządkowanej, legalnej i odpowiedzialnej migracji oraz wdrażania zaplanowanych i odpowiednio zarządzanych polityk migracyjnych, a także wsparcie sprawowania rządów**, w tym ochrony praw uchodźców i migrantów, **w oparciu o prawo międzynarodowe i unijne**, w zakresie celów niniejszego rozporządzenia. **Niniejsze rozporządzenie powinno również przyczynić się do rozwiązania problemu drenażu mózgow oraz do wsparcia potrzeb osób wysiedlonych i społeczności przyjmujących, w szczególności poprzez zapewnienie dostępu do podstawowych usług i możliwości utrzymania**. [Popr. 41]
- (30a) **Technologie i usługi informacyjno-komunikacyjne w dowiedziony sposób przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju i wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu. Mogą odgrywać kluczową rolę w poprawie życia obywateli nawet najuboższych krajów, szczególnie przez wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt, wzmocnienie demokratycznych rządów i przejrzystości oraz zwiększanie wydajności i tworzenie miejsc pracy. Wciąż jednak problem stanowią łączność i przystępność, zarówno między regionami, jak i wewnątrz nich, ponieważ występują duże różnice między krajami o wysokich dochodach i tymi o niższych dochodach oraz między miastami i obszarami wiejskimi. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem pomóc Unii w dalszym włączaniu kwestii cyfryzacji do głównego nurtu polityki rozwojowej Unii.** [Popr. 42]
- (30b) **Przyjęta uchwałą Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych 25 września 2015 r. Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 uwytknęła znaczenie promowania pokojowych i integracyjnych społeczeństw zarówno w ramach realizacji celu zrównoważonego rozwoju nr 16, jak i dla osiągnięcia innych efektów polityki rozwojowej. Cel zrównoważonego rozwoju 16.a zawiera konkretny postulat „wzmocnienia właściwych instytucji krajowych, w tym poprzez współpracę międzynarodową, oraz budowania zdolności na wszystkich szczeblach, w szczególności w krajach rozwijających się, na rzecz zapobiegania przemocy oraz zwalczania terroryzmu i przestępczości”.** [Popr. 43]
- (30c) **W komunikacie z posiedzenia wysokiego szczebla z dnia 19 lutego 2016 r. Komitet Pomocy Rozwojowej (DAC) Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) zaktualizował wytyczne dotyczące sprawozdawczości z zakresu oficjalnej pomocy rozwojowej w dziedzinie pokoju i bezpieczeństwa. Finansowanie działań podjętych**

Środa, 27 marca 2019 r.

zgodnie z niniejszym rozporządzeniem stanowi oficjalną pomoc rozwojową, jeżeli spełnia kryteria określone we wspomnianych wytycznych sprawozdawczych lub innych późniejszych wytycznych sprawozdawczych, które Komitet Pomocy Rozwojowej będzie w stanie uzgodnić. [Popr. 44]

- (30d) **Budowanie zdolności na rzecz rozwoju i bezpieczeństwa służącego rozwojowi powinno stosować się tylko w wyjątkowych przypadkach, gdy celów rozporządzenia nie można osiągnąć za pomocą innych działań w zakresie współpracy na rzecz rozwoju. Wspieranie podmiotów sektora bezpieczeństwa w państwach trzecich, w tym w nadzwyczajnych okolicznościach wojska w kontekście zapobiegania konfliktom, zarządzania kryzysowego lub stabilizacji, ma zasadnicze znaczenie, aby zapewnić odpowiednie warunki dla zwalczania ubóstwa i dla rozwoju. Dobre rządy, skuteczna kontrola demokratyczna i nadzór cywilny nad systemem bezpieczeństwa, w tym wojskowym, a także przestrzeganie praw człowieka i zasad praworządności są zasadniczymi cechami dobrze funkcjonującego państwa w każdym kontekście i należy je propagować przez wspieranie państw trzecich w szerszej reformie sektora bezpieczeństwa.** [Popr. 45]
- (30e) **Niniejsze rozporządzenie powinno opierać się na wnioskach z oceny Komisji, którą zlecono z terminem na czerwiec 2020 r., w tym na zakrojonych na szeroką skalę wielostronnych konsultacjach publicznych, oceniających spójność budowania zdolności na rzecz wsparcia rozwoju i bezpieczeństwa na rzecz rozwoju w ramach powiązania bezpieczeństwa z rozwojem, finansowanego przez Unię i jej państwa członkowskie, ze strategią globalną i z celami zrównoważonego rozwoju ONZ.** [Popr. 46]
- (30f) **Unia powinna również wspierać podejście uwzględniające sytuacje konfliktu oraz aspekt płci we wszystkich działaniach i programach przewidzianych w ramach niniejszego rozporządzenia, aby unikać negatywnych skutków i maksymalizować pozytywne skutki.** [Popr. 47]
- (31) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Przepisy te są ustanowione w rozporządzeniu finansowym i określają w szczególności procedurę ustanawiania i wykonania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród, wykonania pośredniego, pomocy finansowej, wsparcia budżetowego, funduszy powierniczych, instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych oraz przewidują kontrole wykonywania obowiązków przez podmioty upoważnione do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich i państwach trzecich, jako że poszanowanie praworządności jest niezbędnym warunkiem wstępnym należytego zarządzania finansami i skuteczności unijnego finansowania.
- (32) ~~Rodzaje finansowania oraz metody wykonywania określone w tym rozporządzeniu są wybierane na podstawie ich zdolności do realizacji szczegółowych celów działań i osiągania rezultatów, z uwzględnieniem w szczególności kosztów kontroli, obciążenia administracyjnego oraz przewidywanego ryzyka braku zgodności. Dotyczy to wzięcia pod uwagę korzystania z kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i kosztów jednostkowych, a także finansowania niepowiązanego z kosztami, o których mowa w art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046^{1a} („rozporządzenie finansowe”). Na mocy niniejszego rozporządzenia należy wzmocnić i zwiększyć rolę Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji jako przedsięwzięcia upoważnionego przez instytucje europejskie do wspierania demokracji, społeczeństwa obywatelskiego i praw człowieka na całym świecie. Należy zapewnić Europejskiemu Funduszowi na rzecz Demokracji elastyczność administracyjną i możliwości finansowe do wypłacania dotacji celowych podmiotom społeczeństwa obywatelskiego w państwach objętych polityką sąsiedztwa działającym w zakresie wdrożenia europejskiej polityki sąsiedztwa, szczególnie w odniesieniu do rozwoju demokracji, praw człowieka, wolnych wyborów i rządów prawa.~~ [Popr. 48]
- (33) Nowy Europejski Fundusz na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus („EFZR+”), podobnie jak jego poprzednik, EFZR⁽³⁴⁾, powinien stanowić zintegrowaną kopertę finansową zapewniającą zdolność finansowania w formie dotacji, gwarancji budżetowych i instrumentów finansowych na całym świecie. EFZR+ powinien wspierać Europejski

⁽³⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 z dnia 26 września 2017 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR), gwarancji EFZR i funduszu gwarancyjnego EFZR

Środa, 27 marca 2019 r.

plan inwestycji zewnętrznych i mieścić w sobie działania łączone i gwarancje budżetowe objęte gwarancją na działania zewnętrzne, w tym te dotyczące ryzyka związanego z niewypłacalnością państwa w związku z operacjami w dziedzinie udzielania pożyczek, uprzednio prowadzone w ramach upoważnienia Europejskiego Banku Inwestycyjnego do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich. Z uwagi na rolę, jaką na mocy Traktatów pełni Europejski Bank Inwestycyjny oraz jego doświadczenie we wspieraniu polityki Unii w ostatnich dekadach, EBI powinien pozostać naturalnym partnerem Komisji w procesie realizacji **stosowania** działań w ramach gwarancji na działania zewnętrzne. **Inne wielostronne banki rozwoju lub krajowe banki rozwoju w UE również dysponują kapitałem i zdolnościami, które mogą wnieść istotną wartość dodaną na rzecz wpływu unijnej polityki rozwoju i dlatego niniejsze rozporządzenie powinno wyraźnie promować udział tych banków w EFZR+.** [Popr. 49]

- (34) EFZR+ powinien mieć na celu wsparcie inwestycji jako środek przyczyniający się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju przez wspieranie trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju gospodarczego, **kulturalnego** i społecznego oraz promowanie społeczno-ekonomicznej odporności w krajach partnerskich, ze szczególnym naciskiem na eliminację ubóstwa, **zapobieganie konfliktom oraz wspieranie pokojowych, sprawiedliwych i integracyjnych społeczeństw**, zrównoważony ~~wzrost~~ **postęp gospodarczy** sprzyjający włączeniu społecznemu, **przeciwdziałanie zmianie klimatu przez łagodzenie jej i dostosowanie się do niej, przeciwdziałanie degradacji środowiska**, tworzenie godziwych miejsc pracy **odpowiadających właściwym standardom MOP i możliwości gospodarczych, w szczególności dla kobiet oraz osób młodych i zagrożonych. Należy położyć nacisk na zapewnienie wysokiej jakości integracyjnej i sprawiedliwej edukacji oraz** rozwijanie umiejętności i przedsiębiorczości, a także ~~sektory społeczno-gospodarcze oraz mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, jak również wyeliminowanie konkretnych społeczno-ekonomicznych pierwotnych przyczyn~~ **poprzez wzmocnienie struktur edukacyjnych i kulturowych, w tym dla dzieci w nadzwyczajnych sytuacjach humanitarnych i w sytuacjach przymusowych przesiedleń. Powinien on również mieć na celu wspieranie stabilnego środowiska inwestycyjnego, industrializacji, sektorów społeczno-gospodarczych, mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, jak również wzmocnienie demokracji, praworządności i praw człowieka, których brak często stanowi konkretne społeczno-ekonomiczne pierwotne przyczyny nielegalnej migracji i przymusowych wysiedleń**, zgodnie z właściwymi indykatywnymi dokumentami programowymi. Należy zwrócić szczególną uwagę na państwa wskazane jako doświadczające niestabilności lub konfliktu, kraje najstabilniej rozwinięte i głęboko zadłużone kraje ubogie. **Szczególny nacisk należy położyć również na poprawę świadczenia podstawowych usług publicznych, bezpieczeństwa żywnościowego oraz na poprawę jakości życia szybko rosnącej populacji miejskiej, w tym poprzez odpowiednie, bezpieczne i przystępne cenowo mieszkania. EFZR+ powinien zachęcać do tworzenia partnerstw między podmiotami komercyjnymi i niekomercyjnymi jako środka umożliwiającego ukierunkowanie inwestycji sektora prywatnego na zrównoważony rozwój i eliminację ubóstwa. Strategiczne zaangażowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego i delegatur Unii w krajach partnerskich powinno być również wspierane na wszystkich etapach cyklu projektu, aby pomóc w znalezieniu rozwiązań dostosowanych do potrzeb w zakresie wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego społeczności, tworzenia miejsc pracy i nowych możliwości biznesowych. Inwestycje powinny być oparte na analizie konfliktu, skoncentrować się na pierwotnych przyczynach konfliktów i sytuacji niestabilności, przy jednoczesnym maksymalizowaniu zdolności do krzewienia pokoju i minimalizowaniu ryzyka pogłębiania konfliktów.** [Popr. 50]
- (35) EFZR+ powinien zwiększać dodatkowość finansowania, eliminować niedoskonałości rynku i nieoptymalne sytuacje w zakresie inwestycji, tworzyć innowacyjne produkty oraz pozyskiwać środki z sektora prywatnego **w celu optymalizacji wkładu finansów prywatnych w zrównoważony rozwój na szczeblu lokalnym.** Zaangażowanie sektora prywatnego we współpracę Unii z krajami partnerskimi w ramach EFZR+ powinno skutkować wymiernym i dodatkowym wpływem na rozwój, **przy pełnym poszanowaniu środowiska, praw społeczności lokalnych i źródeł utrzymania oraz bez zakłócania rynku lokalnego i bez nieuczciwej konkurencji z lokalnymi podmiotami gospodarczymi. Zaangażowanie to** powinno być racjonalne pod względem kosztów w oparciu o wzajemną rozliczalność oraz podział ryzyka i kosztów. EFZR+, **opierając się na odpowiednich kryteriach rozliczalności i przejrzystości**, powinien funkcjonować jako „punkt kompleksowej obsługi” mający na celu odbieranie propozycji finansowania od instytucji finansowych i inwestorów publicznych lub prywatnych oraz zapewnianie szeroko zakrojonego wsparcia finansowego kwalifikującym się inwestycjom. [Popr. 51]
- (35a) **Gwarancja UE dla niezależnych operacji inwestycyjnych w sektorze publicznym stanowi część EFZR+. Ta gwarancja UE nie jest rozszerzana na niezależne operacje inwestycyjne, które obejmują udzielanie pożyczek sektorowi prywatnemu albo udzielanie pożyczek na rzecz lub na korzyść jednostek państwowych niższego szczebla, które mogą uzyskać dostęp do finansowania jednostek państwowych niższego szczebla bez gwarancji państwowych. Aby pomóc EBI w planowaniu zdolności, minimalna gwarantowana wielkość takich niezależnych operacji inwestycyjnych jest alokowana do EBI.** [Popr. 52]

Środa, 27 marca 2019 r.

- (36) Gwarancja na działania zewnętrzne powinna być ustanowiona w oparciu o istniejącą gwarancję EFZR i Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych. Gwarancja na działania zewnętrzne powinna wspierać operacje w ramach EFZR+ objęte gwarancjami budżetowymi, pomoc makrofinansową i pożyczki na rzecz państw trzecich w oparciu o decyzję Rady 77/270/Euratom⁽³⁵⁾. Operacje te powinny być wspierane przy pomocy środków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu oraz środków przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr .../...⁽³⁶⁾ (IPA III) i rozporządzeniu (UE) nr .../... (Europejski Instrument na rzecz Bezpieczeństwa Jądrowego), które powinny również obejmować odpowiednio tworzenie rezerw i zobowiązania wynikające z pożyczek udzielanych w ramach pomocy makrofinansowej oraz pożyczek udzielanych krajom trzecim, o których mowa w art. 10 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego Europejskiego Instrumentu na rzecz Bezpieczeństwa Jądrowego. W przypadku finansowania operacji w ramach EFZR+ należy traktować priorytetowo te operacje, które mają duży wpływ na tworzenie **godnych** miejsc pracy i **źródeł utrzymania** oraz których współczynnik opłacalności zwiększa trwałość inwestycji i **które zapewniają najwyższe gwarancje trwałości oraz długoterminowego wpływu na rozwój w ramach odpowiedzialności lokalnej**. Działaniom wspieranym z gwarancji na działania zewnętrzne powinna towarzyszyć dogłębna ocena ex ante dotycząca aspektów środowiskowych, finansowych i społecznych, **w tym wpływu na prawa człowieka i źródła utrzymania dotkniętych społeczności oraz wpływu na nierówności, jak też wskazanie sposobu postępowania w odniesieniu do nich w stosownych przypadkach** i zgodnie z wymogami lepszego stanowienia prawa **oraz z uwzględnieniem zasady dobrowolnie i uprzednio wyrażonej zgody dotkniętych społeczności w przypadku inwestycji związanych z ziemią**. Gwarancja na działania zewnętrzne nie powinna być wykorzystywana do świadczenia podstawowych usług publicznych, co leży w gestii rządu. **Oceny wpływu ex ante powinny również służyć pomiarowi wpływu operacji EFZR+ na rozwój**. [Popr. 53]
- (37) W celu zapewnienia elastyczności, zwiększenia atrakcyjności dla sektora prywatnego, **wspierania uczciwej konkurencji** oraz zmaksymalizowania wpływu inwestycji, należy przewidzieć odstępstwo od przepisów dotyczących metod wykonywania budżetu Unii określonych w rozporządzeniu finansowym, w odniesieniu do kwalifikujących się partnerów. Takimi kwalifikującymi się partnerami mogłyby być również podmioty, którym nie powierza się realizacji partnerstwa publiczno-prywatnego, oraz podmioty prawa prywatnego kraju partnerskiego. [Popr. 54]
- (38) W celu zwiększenia wpływu gwarancji na działania zewnętrzne państwa członkowskie i umawiające się strony Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu powinny mieć możliwość wnoszenia wkładu w formie środków pieniężnych lub gwarancji. Wkład w formie gwarancji nie powinien przekraczać 50 % kwoty operacji gwarantowanych przez Unię. Nie należy tworzyć rezerw w odniesieniu do zobowiązań finansowych powstałych w wyniku tej gwarancji, a bufor płynnościowy powinien być zapewniony przez wspólny fundusz rezerw.
- (39) Działania zewnętrzne są często ~~realizowane~~ **stosowane** w bardzo zmiennym środowisku wymagającym ciągłego i szybkiego dostosowywania do zmieniających się potrzeb partnerów UE oraz do globalnych wyzwań w dziedzinie praw człowieka i **podstawowych wolności**, demokracji i dobrych rządów, bezpieczeństwa i stabilności, zmiany klimatu i ochrony środowiska, oceanów, a także ~~kryzysu migracyjnego i jego~~ **migracji, w tym jej** pierwotnych przyczyn, **takich jak ubóstwo i nierówności, oraz wpływu – szczególnie na kraje rozwijające się – coraz większej liczby osób wysiedlonych**. Pogodzenie zasady przewidywalności z potrzebą szybkiego reagowania na nowe potrzeby w konsekwencji oznacza dostosowanie ~~realizacji finansowej~~ **finansowego zastosowania** programów. Aby zwiększyć zdolność UE do reagowania na ~~nieprzewidziane~~ **potrzeby nieuwzględnione w programach i dokumentach programowych**, a także w oparciu o pozytywne doświadczenia związane z Europejskim Funduszem Rozwoju (EFR), **uprzednio zdefiniowana** rezerwa na nowe wyzwania i priorytety powinna pozostać nieprzydzielona. Powinna ona być uruchamiana **, w należycie uzasadnionych przypadkach**, zgodnie z procedurami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu. [Popr. 55]
- (40) Dlatego też, przy poszanowaniu zasady jednoroczności budżetu UE, niniejsze rozporządzenie powinno zachować możliwość zastosowania mechanizmów elastyczności już dopuszczonych na mocy rozporządzenia finansowego w ramach innych polityk, mianowicie w odniesieniu do przeniesień i ponownego zaangażowania funduszy, w celu zapewnienia wydajnego wykorzystania funduszy unijnych zarówno na rzecz obywateli Unii, jak i krajów partnerskich, i maksymalnego zwiększenia w ten sposób puli funduszy unijnych dostępnych na potrzeby interwencji w ramach działań zewnętrznych Unii.

⁽³⁵⁾ Decyzja Rady 77/270/Euratom z dnia 29 marca 1977 r. upoważniająca Komisję do emisji pożyczek w ramach Euratom w celu udziału w finansowaniu elektrowni jądrowych (Dz.U. L 88 z 6.4.1977 s. 9).

⁽³⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... z dnia ... w sprawie ... (Dz.U. ...).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (41) Zgodnie z art. 83 decyzji Rady .../... (kraje i terytoria zamorskie), osoby i podmioty z siedzibą w krajach i terytoriach zamorskich (KTZ) powinny spełniać kryteria kwalifikowalności do finansowania w ramach niniejszego rozporządzenia, z zastrzeżeniem jego zasad i celów oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane. Należy ponadto pobudzać współpracę między krajami partnerskimi oraz krajami i terytoriami zamorskimi jak również regionami najbardziej oddalonymi Unii w obszarach wspólnego zainteresowania zgodnie z art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- (42) Aby zwiększać **demokratyczną** odpowiedzialność krajów partnerskich za swój rozwój oraz podnosić trwałość pomocy zewnętrznej, Unia powinna, w stosownych przypadkach, propagować wykorzystanie instytucji, **zasobów, wiedzy eksperckiej**, systemów i procedur krajów partnerskich we wszystkich aspektach cyklu projektu dotyczącego współpracy, **zapewniając jednocześnie lokalne zasoby i wiedzę ekspercką oraz pełne zaangażowanie lokalnych rządów i społeczeństwa obywatelskiego. Unia powinna również zapewniać urzędnikom samorządów terytorialnych i organizacjom społeczeństwa obywatelskiego programy szkoleniowe na temat sposobów stosowania finansowania unijnego, by pomóc im zwiększyć kwalifikowalność i wydajność ich projektów. Programy te powinny być przeprowadzane w odnośnych krajach i dostępne w języku danego kraju jako uzupełnienie utworzonych również programów nauczania na odległość, aby zagwarantować ukierunkowane szkolenia odpowiadające potrzebom tego kraju.** [Popr. 56]
- (43) Roczne lub wieloletnie plany działania i środki, o których mowa w art. 19, stanowią programy prac na mocy rozporządzenia finansowego. Roczne lub wieloletnie plany działania składają się z zestawu środków zgrupowanych w jednym dokumencie.
- (44) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁽³⁷⁾, rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁽³⁸⁾, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96⁽³⁹⁾ i rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939⁽⁴⁰⁾ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą skutecznych i proporcjonalnych środków, w tym środków zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, ich wykrywania, korygowania i dochodzenia, a także odzyskiwania środków straconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania sankcji administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96 Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia administracyjne, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska może prowadzić dochodzenia i ścigać nadużycia finansowe i inne przestępstwa naruszające interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁽⁴¹⁾. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, w pełni współpracują w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznają konieczne prawa i dostęp Komisji, OLAF-owi i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu oraz zapewniają, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa; W tym celu umowy z państwami i terytoriami trzecimi oraz organizacjami międzynarodowymi, a także każda umowa lub porozumienie wynikające z wykonania niniejszego rozporządzenia powinny zawierać przepisy wyraźnie uprawniające Komisję, Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich audytów, weryfikacji na miejscu i inspekcji, zgodnie z odpowiednimi kompetencjami tych organów, i zapewnić, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.
- (44a) Aby przyczynić się do międzynarodowej walki z oszustwami podatkowymi, uchylaniem się od opodatkowania, korupcją i praniem pieniędzy, wszelkie środki finansowe w ramach niniejszego rozporządzenia należy przekazywać w całkowicie transparentny sposób. Ponadto kwalifikujący się kontrahenci nie powinni wspierać działań prowadzonych w celach niezgodnych z prawem ani uczestniczyć w żadnych operacjach w zakresie**

⁽³⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽³⁸⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽³⁹⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽⁴⁰⁾ Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1.

⁽⁴¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

Środa, 27 marca 2019 r.

finansowania lub inwestycji realizowanych przez podmiot znajdujący się w jurysdykcji niechętniej współpracy lub w raju podatkowym. Kontrahenci powinni wstrzymać się również od unikania opodatkowania lub korzystania z programów agresywnego planowania podatkowego. [Popr. 57]

- (45) ~~W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania odpowiednich przepisów niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te są wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽⁴²⁾. [Popr. 58]~~
- (46) ~~W celu uzupełnienia lub innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE należy przekazać Komisji w odniesieniu do określenia strategii Unii, obszarów priorytetowych, szczegółowych celów, oczekiwanych rezultatów, sprecyzowanych wskaźników realizacji celów oraz konkretnego przydziału środków finansowych i form współpracy w odniesieniu do każdego programu geograficznego i tematycznego, a także w odniesieniu do planów działania i środków, które nie opierają się na dokumentach programowych ustanawiających rami operacyjne w zakresie praw człowieka i rami zarządzania ryzykiem, decydujących o potrzebach nieuwzględnionych w programach lub dokumentach programowych, decydujących o zawieszeniu pomocy, ustanawiających rami podejścia opartego na wynikach, określających wskaźniki tworzenia rezerw, ustanawiających rami monitorowania i oceny oraz rozszerzających zakres działań na państwa i terytoria nieobjęte przepisami niniejszego rozporządzenia. W celu zmiany niektórych innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia, uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej TFUE należy przekazać Komisji w odniesieniu do wskaźników tworzenia rezerw określonych w art. 26 ust. 3, obszarów objętych współpracą i interwencją wymienionych w załączniku II, III i IV, obszarów priorytetowych operacji w ramach EFZR+ oraz okien inwestycyjnych wymienionych w załączniku V, zarządzania EFZR+ określonego w załączniku VI oraz a także wskaźników realizacji celów określonych wymienionych w załączniku VII, jeżeli uznaje się to za konieczne, oraz w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia przepisami dotyczącymi ustanowienia rami monitorowania i oceny. [Popr. 59]~~
- (47) Zgodnie z ust. 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.⁽⁴³⁾ konieczne jest dokonanie oceny tego programu w oparciu o informacje zebrane przy wykorzystaniu określonych wymogów dotyczących monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich. ~~W stosownych przypadkach~~ wymogi takie ~~mogą~~ **powinny** obejmować wymierne wskaźniki służące jako podstawa do przeprowadzenia oceny skutków programu. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym ~~na poziomie ekspertów~~ **odpowiednimi zainteresowanymi stronami takimi jak społeczeństwo obywatelskie i eksperci**, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych. [Popr. 60]
- (48) ~~Odesłania do instrumentów unijnych w art. 9 decyzji Rady 2010/427/UE⁽⁴⁴⁾, które zastępuje się niniejszym rozporządzeniem, powinny być rozumiane jako odesłania do Ze względu na szeroki charakter i zakres niniejszego rozporządzenia oraz w celu zapewnienia spójności między zasadami, celami i wydatkami na mocy zarówno niniejszego rozporządzenia, a Komisja powinna zapewnić, aby niniejsze rozporządzenie było wykonane zgodnie z rolą, jaką pełni ESDZ, jak określono w przywołanej decyzji, jak i innych instrumentów finansowania zewnętrznego, takich jak rozporządzenie (UE) .../... (EINS), lub instrumentów, które są nierozdzielnie związane z polityką zewnętrzną, takich jak rozporządzenie (UE) .../... (IPA III), horyzontalna grupa sterująca, w skład której wchodzi wszystkie właściwe służby Komisji i ESDZ, i której przewodniczy wiceprzewodnicząca Komisji / wysoka przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa lub przedstawiciel tego organu, powinna odpowiadać za sterowanie, koordynację i zarządzanie politykami, programami, celami i działaniami na podstawie niniejszego rozporządzenia w celu zapewnienia spójności, wydajności, przejrzystości i rozliczalności finansowania zewnętrznego Unii. Wiceprzewodnicząca / wysoka przedstawiciel powinna zadbać o ogólną koordynację polityczną działań zewnętrznych Unii. W przypadku wszystkich działań, w tym również działań w ramach~~

(42) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

(43) Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.; Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1-14.

(44) Decyzja Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określająca organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30).

Środa, 27 marca 2019 r.

szybkiego reagowania i nadzwyczajnych środków pomocowych, a także w całym okresie trwania cyklu programowania, planowania i stosowania instrumentu wysoka przedstawiciel i ESDZ współpracują z właściwymi komisarzami i służbami Komisji wytypowanymi na podstawie charakteru i celów przewidzianego działania, korzystając przy tym z ich wiedzy fachowej. Wszystkie wnioski dotyczące decyzji należy przygotowywać zgodnie z procedurami Komisji i przedkładać jej celem przyjęcia. [Popr. 61]

- (48a) *Stosowanie niniejszego rozporządzenia powinno, w stosownych przypadkach, stanowić uzupełnienie środków przyjętych przez Unię w dążeniu do realizacji celów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa w ramach tytułu V rozdział 2 TUE i środków przyjętych w ramach części piątej TFUE oraz powinno być zgodne z tymi środkami. [Popr. 62]*
- (49) *Planowane działania, jak przewidziano poniżej, powinny być ściśle zgodne z warunkami i procedurami określonymi w unijnych środkach ograniczających, [Popr. 63]*
- (49a) *Parlament Europejski powinien być w pełni zaangażowany na etapach projektowania, programowania, monitorowania i oceny instrumentów w celu zagwarantowania kontroli politycznej i demokratycznego nadzoru oraz rozliczalności finansowania Unii w obszarze działań zewnętrznych. Należy wzmocnić dialog między instytucjami, aby zapewnić, by Parlament Europejski był w stanie sprawować kontrolę polityczną podczas stosowania niniejszego rozporządzenia w sposób systematyczny i sprawny, zwiększając tym samym skuteczność i legitymację. [Popr. 64]*

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia program „Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej” („instrument”).

Określa ono cele instrumentu, budżet na lata 2021–2027, formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.

Ustanawia ono również Europejski Fundusz na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus („EFZR+”) oraz gwarancję na działania zewnętrzne.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „program krajowy” oznacza program indykatywny obejmujący jedno państwo;
- 2) „program wielokrajowy” oznacza program indykatywny obejmujący więcej niż jedno państwo;
- 3) „współpraca transgraniczna” oznacza współpracę pomiędzy jednym państwem członkowskim lub większą ich liczbą z jednej strony, a jednym państwem trzecim i terytorium położonym wzdłuż zewnętrznych granic Unii lub większą ich liczbą – z drugiej strony;
- 4) „program regionalny” oznacza indykatywny program wielokrajowy obejmujący więcej niż jedno państwo trzecie w ramach tego samego obszaru geograficznego, zgodnie z art. 4 ust. 2;
- 5) „program transregionalny” oznacza indykatywny program wielokrajowy obejmujący więcej niż jedno państwo trzecie w ramach różnych obszarów geograficznych, zgodnie z art. 4 ust. 2 niniejszego rozporządzenia;
- 6) „podmiot prawny” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną utworzoną i uznaną za taką na mocy prawa krajowego, unijnego lub międzynarodowego, która posiada osobowość prawną i która – działając w swoim własnym imieniu – może wykonywać prawa i podlegać obowiązkowi, albo podmiot nieposiadający osobowości prawnej zgodnie z art. 197 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego;

Środa, 27 marca 2019 r.

- 6a) „organizacje społeczeństwa obywatelskiego” oznaczają wszystkie struktury niepaństwowe, niekomercyjne i nastawione pokojowo, dzięki którym ludzie łączą się w imię wspólnych celów i ideałów, czy to politycznych, kulturowych, społecznych, ekonomicznych, religijnych, środowiskowych, czy rozliczających władze, które działają na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub międzynarodowym, i które mogą obejmować organizacje miejskie i wiejskie, jak również formalne i nieformalne; w kontekście programu tematycznego na rzecz praw człowieka i demokracji „społeczeństwo obywatelskie” obejmuje jednostki lub grupy, które są niezależne od państwa i których działania pomagają w krzewieniu praw człowieka i demokracji, w tym obrońców praw człowieka zgodnie z definicją określoną w deklaracji ONZ o obrońcach praw człowieka; [Popr. 65]
- 6b) „władze lokalne” oznaczają organy rządowe lub publiczne, które działają na szczeblu niższym niż krajowy (np. na szczeblu gminy, wspólnoty, okręgu, powiatu, prowincji lub regionu). [Popr. 66]
- 7) „okno inwestycyjne” oznacza docelowy obszar wsparcia z gwarancji EFZR+ udzielanego portfelom inwestycyjnym w konkretnych regionach, krajach lub sektorach;
- 8) „wnoszący wkład” oznacza państwo członkowskie, międzynarodową instytucję finansową lub instytucję publiczną państwa członkowskiego, agencję publiczną lub inny **publiczny lub prywatny** organ wnoszący wkład do wspólnego funduszu rezerw w postaci środków pieniężnych lub gwarancji. [Popr. 67]
- 8a) „dodatkowość” oznacza zasadę, która zapewnia, że gwarancja na działania zewnętrzne przyczynia się do zrównoważonego rozwoju za pośrednictwem operacji, których nie można by przeprowadzić bez tej gwarancji lub które osiągają pozytywne wyniki lepsze od tych, które można by osiągnąć bez tej gwarancji, jak również przyciąganie finansowania z sektora prywatnego oraz eliminowanie niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji, a także poprawę jakości, trwałości, wpływu lub skali inwestycji. Zasada ta zapewnia również, aby operacje w zakresie inwestycji i finansowania objęte gwarancją na działania zewnętrzne nie zastępowały wsparcia państwa członkowskiego, prywatnych środków finansowych ani innej interwencji finansowej Unii lub międzynarodowej, a także unikały wypierania innych inwestycji publicznych lub prywatnych. Projekty wspierane w ramach gwarancji na działania zewnętrzne zazwyczaj powinny mieć wyższy profil ryzyka niż portfel inwestycyjny wspierany przez kwalifikujących się kontrahentów w ramach ich zwykłych strategii inwestycyjnych bez gwarancji na działania zewnętrzne. [Popr. 68]
- 8b) „kraje uprzemysłowione” oznaczają państwa trzecie inne niż kraje rozwijające się, które są uwzględnione w wykazie państw odbiorców oficjalnej pomocy rozwojowej („ODA”), sporządzonym przez Komitet Pomocy Rozwojowej OECD („OECD-DAC”). [Popr. 69]
- 8c) „ubóstwo” oznacza wszystkie warunki, w których ludzie żyją w niedostatku i w rozmaitych środowiskach i kontekstach lokalnych są pozbawieni pewnych możliwości; ubóstwo przejawia się przede wszystkim w następujących aspektach: gospodarczym, ludzkim, politycznym, społeczno-kulturowym i możliwości zapewnienia ochrony. [Popr. 70]
- 8d) „uwrażliwienie na kwestie płci” oznacza działania mające na celu zrozumienie i uwzględnienie czynników społecznych i kulturowych związanych z wykluczeniem i dyskryminacją ze względu na płeć we wszystkich obszarach życia publicznego i prywatnego; [Popr. 71]
- 8e) „uwrażliwienie na konflikty” oznacza podejmowanie działań ze świadomością, że wszelkie inicjatywy przeprowadzane w środowisku dotkniętym konfliktem będą oddziaływać na ten konflikt, a oddziaływanie to prowadzi do konsekwencji, które mogą wywrzeć pozytywne lub negatywne skutki; uwrażliwienie na konflikty oznacza również zapewnienie, by w miarę możliwości unikać negatywnego wpływu działań Unii (działań politycznych, działań dotyczących polityk, pomocy zewnętrznej) i maksymalizować pozytywny wpływ na dynamikę konfliktu, a tym samym przyczyniać się do zapobiegania konfliktom, stabilności strukturalnej i budowania pokoju. [Popr. 72]

Każde odniesienie do praw człowieka rozumie się jako uwzględniające podstawowe wolności. [Popr. 73]

W kontekście art. 15 „kraje najbardziej potrzebujące” mogą również obejmować kraje wymienione w załączniku I. [Popr. 74]

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 3

Cele

1. Celem ogólnym niniejszego rozporządzenia jest **ustanowienie ram finansowych umożliwiających Unii** umacnianie i propagowanie wartości i, **zasad i podstawowych** interesów Unii na całym świecie, ~~tak aby dążyć do realizacji celów i zasad~~ **zgodnie z celami i zasadami** działań zewnętrznych Unii określonych w art. 3 ust. 5, art. 8 i 21 Traktatu o Unii Europejskiej oraz w art. 11 i 208 TFUE. [Popr. 75]

2. Zgodnie z ust. 1 cele szczegółowe niniejszego rozporządzenia są następujące:

a) wsparcie dialogu i współpracy z państwami trzecimi i regionami objętymi polityką sąsiedztwa, krajami w Afryce Subsaharyjskiej, w Azji i na Pacyfiku oraz w obu Amerykach i na Karaibach;

aa) **przyczynianie się do wypełnienia międzynarodowych zobowiązań i celów, na które Unia przystała, w szczególności Agendy 2030, celów zrównoważonego rozwoju oraz porozumienia paryskiego;** [Popr. 76]

ab) **nawiązanie szczególnie silnych relacji z krajami ze wschodniego i południowego sąsiedztwa Unii, opartych na współpracy, pokoju i bezpieczeństwie, wzajemnej rozliczalności i wspólnym zaangażowaniu na rzecz powszechnych wartości demokracji, rządów prawa i poszanowania praw człowieka, integracji społeczno-gospodarczej oraz ochrony środowiska i działań na rzecz klimatu;** [Popr. 77]

ac) **dążenie do zmniejszenia, a w perspektywie długoterminowej likwidacja ubóstwa, w szczególności w krajach najslabiej rozwiniętych (LDC); umożliwienie zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego;** [Popr. 78]

b) ~~wzmocnienie i wsparcie na poziomie globalnym demokracji, rządów prawa i praw człowieka, wsparcie organizacji społeczeństwa obywatelskiego i~~ **władz lokalnych**, dalsze zapewnianie stabilności i pokoju, **zapobieganie konfliktom i wspieranie sprawiedliwych i integracyjnych społeczeństw, stymulowanie multilateralizmu, międzynarodowej sprawiedliwości i rozliczalności** oraz rozwiązywanie innych globalnych i regionalnych problemów, w tym związanych z migracją i mobilnością **zmiany klimatu i degradacji środowiskowej, a także uwzględniane potrzeb i priorytetów polityki zagranicznej określonych w załączniku III, w tym promowanie budowania zaufania i dobrych relacji sąsiedzkich;** [Popr. 79]

ba) **ochrona, wspieranie i propagowanie praw człowieka, demokracji, praworządności, a także równouprawnienia płci i równości społecznej, w tym w najtrudniejszych okolicznościach i sytuacjach pilnych we współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, w tym z obrońcami praw człowieka na całym świecie;** [Popr. 80]

c) **szybkie reagowanie na: sytuacje kryzysowe, niestabilność i konflikty, wyzwania związane z odpornością i łączenie pomocy humanitarnej z działaniami na rzecz rozwoju** ~~oraz potrzeby i priorytety polityki zagranicznej.~~ [Popr. 81]

Osiągnięcie tych celów mierzy się z zastosowaniem właściwych wskaźników, o których mowa w art. 31.

3. Przynajmniej ~~92%~~ **95 %** wydatków w ramach niniejszego rozporządzenia spełnia kryteria oficjalnej pomocy rozwojowej ustanowione przez Komitet Pomocy Rozwojowej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. **Niniejsze rozporządzenie przyczynia się do osiągnięcia wspólnego celu, jakim jest osiągnięcie poziomu przekazywania krajom najslabiej rozwiniętym oficjalnej pomocy rozwojowej w wysokości 0,2% dochodu narodowego brutto Unii i przekazywania 0,7% dochodu narodowego brutto Unii jako oficjalnej pomocy rozwojowej w ramach czasowych Agendy 2030.** [Popr. 82]

3a. **Co najmniej 20 % oficjalnej pomocy rozwojowej finansowanej na podstawie niniejszego rozporządzenia, we wszystkich programach, geograficznych i tematycznych, rocznie i w czasie trwania działań, musi być zarezerwowane na włączenie społeczne i rozwój społeczny, aby wesprzeć i wzmocnić świadczenie podstawowych usług społecznych, takich jak usługi zdrowotne, edukacja żywienie i ochrona socjalna, w szczególności dla grup najbardziej marginalizowanych, z naciskiem na kobiety i dzieci.** [Popr. 83]

3b. **W przypadku co najmniej 85 % programów geograficznych i tematycznych finansowanych z oficjalnej pomocy rozwojowej na podstawie niniejszego rozporządzenia równouprawnienie płci i prawa kobiet i dziewcząt oraz wzmocnienie ich pozycji stanowią cel główny lub znaczący, jak określono przez Komitet Pomocy Rozwojowej przy OECD. W znacznej części tych programów równouprawnienie płci i prawa kobiet i dziewcząt oraz wzmocnienie ich pozycji muszą stanowić cel główny.** [Popr. 84]

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 4

Zakres stosowania i struktura

1. Finansowanie unijne udzielane na podstawie niniejszego rozporządzenia ~~wdraża się, stosując~~ **stosuje się przez: [Popr. 85]**

- a) programy geograficzne
- b) programy tematyczne
- c) działania szybkiego reagowania.

2. Programy o określonym zasięgu geograficznym obejmują współpracę państwową i wielopaństwową na następujących obszarach:

- a) sąsiedztwo
- b) Afryka Subsaharyjska
- c) Azja i kraje Pacyfiku
- d) obie Ameryki i Karaiby.

Programy o określonym zasięgu geograficznym mogą obejmować wszystkie państwa trzecie z wyjątkiem kandydatów lub potencjalnych kandydatów określonych w rozporządzeniu (UE) nr .../...⁽⁴⁵⁾. (IPA) oraz kraje i terytoria zamorskie określone w decyzji Rady .../... (UE). **Mogą być również ustanawiane programy o kontynentalnym lub transregionalnym zasięgu geograficznym, w szczególności program panafrykański obejmujący kraje afrykańskie, o których mowa w lit. a) i b), oraz program obejmujący kraje Afryki, Karaibów i Pacyfiku, o których mowa w lit. b), c) i d).** [Popr. 86]

Programy o określonym zasięgu geograficznym na obszarze objętym polityką sąsiedztwa mogą obejmować każde państwo, o którym mowa w załączniku I.

Ze względu na realizację celów przewidzianych w art. 3, programy o określonym zasięgu geograficznym dotyczą obszarów współpracy określonych w załączniku II.

3. Programy tematyczne obejmują działania związane z realizacją celów zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym w następujących obszarach:

- a) prawa człowieka i demokracja,
- b) organizacje społeczeństwa obywatelskiego **i władze lokalne; [Popr. 87]**
- c) stabilność i pokój,
- d) wyzwania globalne.

da) potrzeby i priorytety polityki zagranicznej. [Popr. 88]

Programy tematyczne mogą obejmować wszystkie państwa trzecie, **jak również kraje i terytoria zamorskie określone mają pełen dostęp do programów tematycznych, jak określono w decyzji Rady .../... (UE). Należy zapewnić ich rzeczywisty udział, z uwzględnieniem ich specyficznych cech i szczególnych wyzwań, z którymi muszą się mierzyć.** [Popr. 89]

Ze względu na realizację celów przewidzianych w art. 3, programy tematyczne dotyczą obszarów interwencji określonych w załączniku III.

4. Działania szybkiego reagowania umożliwiają wczesne podjęcie działań, które:

- a) przyczyniają się do przywrócenia **pokoju**, stabilności i zapobiegania konfliktom w sytuacjach nagłych, początku kryzysu, kryzysowych i pokryzysowych; [Popr. 90]

⁽⁴⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (Dz.U. L).

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) przyczyniają się do wzmocnienia odporności państw, **w tym władz lokalnych**, społeczeństw, wspólnot i jednostek oraz do łączenia pomocy humanitarnej z działaniami na rzecz rozwoju; [Popr. 91]
- e) ~~uwzględniają potrzeby i priorytety polityki zagranicznej.~~ [Popr. 92]

Działania szybkiego reagowania mogą obejmować wszystkie państwa trzecie, jak również kraje i terytoria zamorskie określone w decyzji Rady .../... (UE).

Ze względu na realizację celów przewidzianych w art. 3, działania szybkiego reagowania dotyczą obszarów interwencji określonych w załączniku IV.

5. Działania podejmowane w ramach niniejszego rozporządzenia ~~wdrażane~~ **stosowane** są głównie przez programy o określonym zasięgu geograficznym. [Popr. 93]

Działania ~~wdrażane~~ **stosowane** w ramach programów tematycznych stanowią uzupełnienie działań finansowanych w ramach programów o określonym zasięgu geograficznym i wspierają globalne i transregionalne inicjatywy na rzecz realizacji celów uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym, ~~w szczególności celów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. aa), a także~~ ochrony globalnych dóbr publicznych i rozwiązywania wyzwań globalnych. Działania w ramach programów tematycznych mogą być również podejmowane **niezależnie, w tym** w przypadku braku programu o określonym zasięgu geograficznym lub gdy dane działanie nie może być odpowiednio uwzględnione w programach o określonym zasięgu geograficznym. [Popr. 94]

Działania szybkiego reagowania stanowią uzupełnienie programów geograficznych i tematycznych, **jak również działań finansowanych na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. [rozporządzenie w sprawie pomocy humanitarnej]**. Działania te są opracowywane i ~~realizowane~~ **stosowane** w sposób, który w stosownych przypadkach umożliwia zachowanie ich ciągłości w ramach programów geograficznych lub tematycznych. [Popr. 95]

6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 34 w celu uzupełnienia lub zmiany załączników II, III i IV.

Artykuł 5

Spójność, zgodność i komplementarność

1. Podczas ~~wdrażania~~ **stosowania** niniejszego rozporządzenia zapewnia się zgodność, **spójność**, synergię i komplementarność z ~~innymi~~ **wszystkimi** obszarami działań zewnętrznych Unii, **w tym z innymi zewnętrznymi instrumentami finansowania, w szczególności z rozporządzeniem (UE) .../... [rozporządzeniem IPA III], a także środkami przyjętymi na podstawie tytułu V rozdział 2 TUE i części piątej TFUE**, i jej innymi odnośnymi politykami i programami, a także spójność polityk na rzecz rozwoju. **Przy stosowaniu polityk, które mogłyby mieć wpływ na kraje rozwijające się, Unia bierze pod uwagę cele współpracy na rzecz rozwoju.** [Popr. 96]

1a. Unia i państwa członkowskie koordynują swoje odpowiednie programy wsparcia w celu zwiększenia skuteczności i wydajności ich realizacji oraz zapobiegania nakładaniu się finansowania. [Popr. 97]

1b. Podczas stosowania niniejszego rozporządzenia Komisja i ESDZ uwzględniają należyte stanowiska Parlamentu Europejskiego. [Popr. 98]

2. Działania objęte zakresem rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/96 nie są finansowane na podstawie niniejszego rozporządzenia.

3. W stosownych przypadkach inne programy unijne mogą mieć wkład w działania przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, pod warunkiem, że wkłady z programów nie pokrywają tych samych kosztów. Niniejsze rozporządzenie może także mieć wkład w środki przewidziane w innych programach unijnych, pod warunkiem, że wkład ten nie pokrywa tych samych kosztów. W takich przypadkach w programie prac obejmującym te działania określa się, który zbiór zasad ma zastosowanie.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 6

Budżet

1. Pula środków finansowych na ~~wykonanie~~ **stosowanie** niniejszego rozporządzenia na lata 2021–2027 wynosi ~~89 200 824 51~~ **93 154 mln EUR w cenach z 2018 r. (93 154 mln EUR w cenach bieżących) [100 %]** [Popr. 99]
2. Pula środków finansowych, o której mowa w ust. 1, składa się z:
 - a) ~~68 000~~ **63 687** mln EUR **w cenach z 2018 r. (71 954 mln EUR w cenach bieżących) [77,24 %]** na programy geograficzne: [Popr. 100]
 - sąsiedztwo: co najmniej ~~22 000~~ **20 572** mln EUR **w cenach z 2018 r. (23 243 mln w cenach bieżących) [24,95 %]**, [Popr. 101]
 - Afryka Subsaharyjska: co najmniej ~~32 000~~ **30 723** mln EUR **w cenach z 2018 r. (34 711 mln EUR w cenach bieżących) [37,26 %]**, [Popr. 102]
 - Azja i kraje Pacyfiku: ~~10 000~~ **8 851** mln EUR **w cenach z 2018 r. (10 000 mln EUR w cenach bieżących) [10,73 %]**, **w tym co najmniej 620 mln EUR w cenach z 2018 r. (700 mln EUR w cenach bieżących) dla krajów Pacyfiku**, [Popr. 103]
 - obie Ameryki i Karaiby: ~~4 000~~ **3 540** mln EUR **w cenach z 2018 r. (4 000 mln EUR w cenach bieżących) [4,29 %]**, **w tym 1 062 mln EUR w cenach z 2018 r. (1 200 mln EUR w cenach bieżących) dla Karaibów**, [Popr. 104]
 - b) ~~7 000~~ **9 471** mln EUR **w cenach z 2018 r. (10 700 mln EUR w cenach bieżących) [11,49 %]** na programy tematyczne: [Popr. 105]
 - prawa człowieka i demokracja: ~~1 500~~ **co najmniej 1 770** mln EUR **w cenach z 2018 r. (2 000 mln EUR w cenach bieżących) [2,15 %]**, **z czego do 25 % programu ma być przeznaczone na finansowanie unijnych misji obserwacji wyborów**, [Popr. 106]
 - organizacje społeczeństwa obywatelskiego: ~~1 500~~ **i władze lokalne: 2 390** mln EUR **w cenach z 2018 r. (2 700 mln EUR w cenach bieżących) [2,90 %]**, **z czego 1 947 mln EUR w cenach z 2018 r. (2 200 mln w cenach bieżących) [2,36 %] dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego i 443 mln w cenach z 2018 r. (500 mln w cenach bieżących) [0,54 %] dla władz lokalnych**, [Popr. 107]
 - stabilność i pokój: ~~1 000~~ **885** mln EUR **w cenach z 2018 r. (1 000 mln EUR w cenach bieżących) [1,07 %]**, [Popr. 108]
 - globalne wyzwania: ~~3 000~~ **3 983** mln EUR **w cenach z 2018 r. (4 500 mln EUR w cenach bieżących) [4,83 %]**, [Popr. 109]
 - **potrzeby i priorytety polityki zagranicznej: 443 mln EUR w cenach z 2018 r. (500 mln w cenach bieżących) [0,54 %]**, [Popr. 110]
 - c) ~~4 000~~ **3 098** mln EUR **w cenach z 2018 r. (3 500 mln EUR w cenach bieżących) [3,76 %]** na działania szybkiego reagowania:
 - **stabilność i zapobieganie konfliktom w sytuacjach pilnych, początku kryzysu, kryzysowych i pokryzysowych: 1 770 mln w cenach z 2018 r. (2 000 mln EUR w cenach bieżących) [2,15 %]**,

Środa, 27 marca 2019 r.

- **wzmacnianie odporności państw, społeczeństw, wspólnot i jednostek oraz łączenie pomocy humanitarnej z działaniami na rzecz rozwoju: 1 328 mln w cenach z 2018 r. (1 500 mln EUR w cenach bieżących) [1,61 %], [Popr. 111]**
3. Rezerwa na nowe wyzwania i priorytety w kwocie ~~10 200~~ **6 196** mln EUR **w cenach z 2018 r. (7 000 mln EUR w cenach bieżących) [7,51 %]** stanowi powiększenie kwot, o których mowa w ust. 2, zgodnie z art. 15. [Popr. 112]
4. Pula środków finansowych, o której mowa w ust. 2 lit. a), odpowiada co najmniej 75 % puli środków finansowych, o której mowa w ust. 1.
- 4a. Działania określone w art. 9 są finansowane do kwoty 270 mln EUR. [Popr. 113]**
- 4b. Roczne środki są zatwierdzane przez Parlament Europejski i Radę w granicach określonych w wieloletnich ramach finansowych podczas procedury budżetowej, po uzgodnieniu priorytetów przez instytucje. [Popr. 114]**

Artykuł 7

Ramy polityki

Ogólne ramy polityki do celów ~~wdrażania~~ **stosowania** niniejszego rozporządzenia obejmują układy o stowarzyszeniu, umowy o partnerstwie i współpracy, umowy ~~wielostronnehandlowe~~ oraz inne umowy ustanawiające prawnie wiążące stosunki z krajami partnerskimi, ~~zalecenia i akty przyjmowane w organach ustanowionych na mocy tych umów~~, a także **istotne umowy wielostronne, akty ustawodawcze Unii**, konkluzje Rady Europejskiej, konkluzje Rady, oświadczenia przyjęte podczas szczytów ~~lub i inne oświadczenia międzynarodowe oraz wnioski ze spotkań na wysokim szczeblu z krajami partnerskimi, stosowane rezolucje i stanowiska Parlamentu Europejskiego, komunikaty Komisji lub wspólne komunikaty Komisji oraz Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa~~, **a także konwencje i rezolucje Organizacji Narodów Zjednoczonych. [Popr. 115]**

Artykuł 8

Zasady ogólne

1. Unia dąży, poprzez dialog i współpracę z krajami i regionami partnerskimi, **poprzez działania w ONZ i na innych forach międzynarodowych oraz poprzez współpracę z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, władzami lokalnymi i podmiotami prywatnymi** do propagowania, rozwijania i umacniania zasad, ~~demokracji, praworządności, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności~~, na których się opiera, **a mianowicie demokracji, praworządności, dobrych rządów, powszechności i niepodzielności praw człowieka i podstawowych wolności, poszanowania godności ludzkiej, równości i solidarności oraz respektowania zasad Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego. Finansowanie na podstawie niniejszego rozporządzenia jest zgodne z tymi zasadami, jak również ze zobowiązaniami Unii wynikającymi z prawa międzynarodowego. [Popr. 116]**

1a. Zgodnie z art. 2 i 21 TUE wkład Unii w demokrację i praworządność oraz w promowanie i ochronę praw człowieka i podstawowych wolności jest zakorzeniony w Powszechnej deklaracji praw człowieka, międzynarodowym prawie dotyczącym praw człowieka i międzynarodowym prawie humanitarnym. [Popr. 117]

2. Aby przestrzegać zasad dotyczących praw człowieka i wspierać posiadaczy tych praw, szczególnie ~~z ubogich i słabszych ze zmarginalizowanych i słabych~~ grup społecznych, **obejmujących mniejszości, kobiety, dzieci i młodzież, osoby starsze, ludy tubylcze, osoby LGBTI i osoby niepełnosprawne**, w dochodzeniu swoich praw, **w tym istotnych praw pracowniczych i w zakresie włączenia społecznego**, a także aby pomagać krajom partnerskim w realizacji ich międzynarodowych zobowiązań w zakresie praw człowieka, należy stosować podejście oparte na prawach człowieka, obejmujące wszystkie prawa człowieka, zarówno obywatelskie, jak i polityczne lub gospodarcze, społeczne oraz kulturalne. Niniejsze rozporządzenie wspiera równouprawnienie płci i wzmacnianie pozycji kobiet, **młodzieży i dzieci, w tym w odniesieniu do zdrowia oraz praw seksualnych i reprodukcyjnych. [Popr. 118]**

Środa, 27 marca 2019 r.

3. Unia wspiera, stosownie do okoliczności, realizację dwustronnej, regionalnej i wielostronnej współpracy oraz dialogu, umów o partnerstwie oraz trójstronnej współpracy.

Unia propaguje wielostronne i oparte na prawach człowieka i wartościach podejście do globalnych publicznych dóbr i wyzwań, a także współpracuje w tym zakresie z państwami członkowskimi, krajami partnerskimi, organizacjami międzynarodowymi, w tym międzynarodowymi instytucjami finansowymi oraz agencjami, funduszami i programami ONZ, i innymi darczyńcami. [Popr. 119]

Unia wspiera współpracę z organizacjami międzynarodowymi oraz regionalnymi i innymi darczyńcami. [Popr. 120]

W stosunkach z krajami partnerskimi bierze się pod uwagę ich wyniki w realizacji zobowiązań, umów międzynarodowych, w szczególności porozumienia paryskiego, oraz stosunki umowne z Unią, w szczególności układy o stowarzyszeniu, umowy o partnerstwie i współpracy oraz umowy handlowe. [Popr. 121]

4. ~~W stosownych przypadkach~~ Współpraca między Unią i państwami członkowskimi z jednej strony a krajami partnerskimi z drugiej oparta jest na zasadach skuteczności pomocy rozwojowej, w ramach wszystkich jej rodzajów, i ma na celu ich propagowanie. Zasady te to: odpowiedzialność krajów partnerskich za priorytety w dziedzinie rozwoju, skoncentrowanie się na rezultatach, integracyjne partnerstwa na rzecz rozwoju, przejrzystość i wzajemna rozliczalność, a także dostosowanie do priorytetów krajów partnerskich. Unia propaguje skuteczne i wydajne uruchamianie i wykorzystanie środków. [Popr. 122]

Zgodnie z zasadą partnerstwa sprzyjającego integracji ~~w stosownych przypadkach~~ Komisja zapewnia, aby należycie zasięgnięto opinii właściwych zainteresowanych podmiotów z państw trzecich, w tym organizacji społeczeństwa obywatelskiego i lokalnych władz, a także by podmioty te miały szybki dostęp do właściwych informacji pozwalających im odgrywać istotną rolę w procesach opracowywania, ~~wdrażania~~ stosowania i związanego z tym monitorowania programów. [Popr. 123]

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności Komisja preferuje, w stosownych przypadkach, korzystanie z systemów krajów partnerskich przy ~~wdrażaniu~~ stosowaniu programów. [Popr. 124]

5. Dążąc do zwiększenia komplementarności i skuteczności swoich działań, Unia i państwa członkowskie koordynują swoje polityki i konsultują się wzajemnie co do swych programów pomocy, w tym w organizacjach międzynarodowych i podczas konferencji międzynarodowych.

6. Programy i działania na podstawie niniejszego rozporządzenia uwzględniają kwestie zmiany klimatu, ochrony środowiska zgodnie z art. 11 TFUE, zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi i gotowości na wypadek klęsk, rozwoju społecznego, zapobiegania konfliktom i budowania pokoju, równouprawnienia płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet, dzieci i młodzieży, niedyskryminacji, edukacji i kultury oraz cyfryzacji, a także wzajemne powiązania między celami zrównoważonego rozwoju, tak aby propagować zintegrowane działania, które mogą przynosić dodatkowe korzyści i przyczyniać się do osiągnięcia licznych celów w sposób spójny. Te programy i działania prowadzone są w oparciu o analizę zdolności, ryzyka i zagrożeń, a także uwzględniając ukierunkowane na ludzi i społeczność podejście oparte na odporności i kontekst konfliktu. Są one zgodne z zasadą niepozostawiania nikogo bez pomocy i zasadą „nie szkodzić”. [Popr. 125]

7. Bez uszczerbku dla innych celów działań zewnętrznych Unii, wobec partnerów przyjmuje się bardziej skoordynowane, całościowe i usystematyzowane podejście do kwestii migracji, a ich skuteczność jest regularnie oceniana, bez uzależniania przyznawania pomocy rozwojowej krajom trzecim od współpracy w zakresie zarządzania migracją i z pełnym poszanowaniem praw człowieka, w tym prawa każdej jednostki do opuszczenia państwa pochodzenia. [Popr. 126]

7a. Komisja zapewnia, aby działania przyjęte na podstawie niniejszego rozporządzenia w związku z bezpieczeństwem, stabilnością i pokojem, w szczególności w odniesieniu do budowania zdolności podmiotów wojskowych na rzecz wsparcia rozwoju i bezpieczeństwa na rzecz rozwoju, walki z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną oraz wsparcia cyberbezpieczeństwa, były prowadzone zgodnie z prawem międzynarodowym, w tym międzynarodowym prawem dotyczącym praw człowieka i międzynarodowym prawem humanitarnym. Komisja może wspólnie z partnerami będącymi beneficjentami opracowywać plany działania w celu poprawy instytucjonalnej i operacyjnej zgodności podmiotów wojskowych ze standardami przejrzystości i praw człowieka. Komisja dokładnie monitoruje i ocenia stosowanie tych działań dla każdego odpowiedniego celu zgodnie z art. 31 oraz składa sprawozdania z ich stosowania, aby zapewnić zgodność ze zobowiązaniami w zakresie praw człowieka. W odniesieniu do tych działań Komisja stosuje podejście uwzględniające kontekst konfliktu, w tym rygorystyczną i systematyczną analizę ex ante konfliktów, która w pełni

Środa, 27 marca 2019 r.

uwzględnia analizę dotyczącą płci, oprócz przepisów dotyczących zarządzania ryzykiem, przewidzianych w art. 8 ust. 8 lit. b). Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 34 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia przez ustanowienie ram operacyjnych opartych na istniejących wytycznych w celu zapewnienia, by prawa człowieka były uwzględniane przy projektowaniu i stosowaniu środków, o których mowa w niniejszym artykule, w szczególności w odniesieniu do zapobiegania torturom oraz innemu okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu oraz poszanowania sprawiedliwości proceduralnej, w tym domniemania niewinności, prawa do sprawiedliwego procesu i prawa obrony. [Popr. 127]

8. Komisja **regularnie** informuje Parlament Europejski i prowadzi z nim ~~regularną wymianę poglądów~~ **znaczący dialog polityczny, z własnej inicjatywy lub na wniosek Parlamentu Europejskiego.** [Popr. 128]

8a. **Komisja prowadzi regularną wymianę informacji ze społeczeństwem obywatelskim oraz władzami lokalnymi.** [Popr. 129]

8b. **Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 34 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia przez ustanowienie właściwych ram zarządzania ryzykiem, w tym środków oceny ryzyka i środków ograniczających ryzyko dla każdego odpowiedniego celu rozporządzenia.** [Popr. 130]

8c. **U podstaw całego instrumentu leży przejrzystość i rozliczalność, z silnym naciskiem na sprawozdawczość i kontrolę. Obejmuje to przejrzysty system kontroli, w tym zgłaszanie informacji na temat odbiorców środków oraz czy płatności zostały dokonane w terminie.** [Popr. 131]

Artykuł 9

Budowanie zdolności podmiotów wojskowych w celu wsparcia rozwoju i bezpieczeństwa na rzecz rozwoju

1. ~~Zgodnie z art. 41 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej~~ Z pomocy udzielanej przez Unię na mocy niniejszego rozporządzenia nie można korzystać w celu finansowania zakupu broni lub amunicji ani w celu finansowania operacji o konsekwencjach wojskowych lub obronnych. **Wszelki sprzęt, usługi lub technologie dostarczane na podstawie niniejszego rozporządzenia podlegają ścisłej kontroli transferu określonej we wspólnym stanowisku 944/2008/WPZiB, rozporządzeniu w sprawie produktów podwójnego zastosowania oraz wszelkich obowiązujących unijnych środkach ograniczających. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) .../... [rozporządzenie UE w sprawie produktów używanych do wykonywania kary śmierci i tortur], niniejszego rozporządzenia nie można wykorzystywać do tego, aby finansować dostarczanie jakiegokolwiek rodzaju sprzętu, który może być użyty do tortur, złego traktowania lub innych naruszeń praw człowieka.** [Popr. 132]

2. W celu przyczynienia się do zrównoważonego rozwoju, który wymaga utworzenia stabilnych, pokojowych i integracyjnych społeczeństw, pomoc Unii na mocy niniejszego rozporządzenia może być wykorzystywana w kontekście szerszej reformy sektora bezpieczeństwa lub do budowania zdolności podmiotów wojskowych w krajach partnerskich, w nadzwyczajnych okolicznościach określonych w ust. 4, w celu realizacji działań rozwojowych i zapewnienia bezpieczeństwa służącego rozwojowi, **zgodnie z nadrzędnym celem osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.** [Popr. 133]

3. Pomoc na podstawie niniejszego artykułu może w szczególności objąć realizację programów budowania zdolności na rzecz rozwoju i bezpieczeństwa służącego rozwojowi, w tym szkoleń, mentoringu i doradztwa, a także dostawy sprzętu, poprawy infrastruktury i świadczenia usług bezpośrednio związanych z tą pomocą.

4. Pomoc na podstawie niniejszego artykułu jest świadczona jedynie w sytuacji, gdy:

a) nie ma możliwości spełnienia wymagań dla odpowiedniej realizacji celów Unii wynikających z niniejszego rozporządzenia za pośrednictwem podmiotów niewojskowych i istnieje zagrożenie dla istnienia funkcjonujących instytucji państwowych lub dla ochrony praw człowieka i podstawowych wolności, a instytucje państwowe nie są w stanie przeciwdziałać temu zagrożeniu; oraz

b) dany kraj partnerski i Unia są zgodne co do tego, że podmioty wojskowe są kluczowe dla utrzymania, ustanowienia lub przywrócenia warunków niezbędnych do zrównoważonego rozwoju **oraz że te podmioty wojskowe nie są zaangażowane w łamanie praw człowieka ani nie zagrażają funkcjonowaniu instytucji państwowych**, w tym w sytuacjach kryzysowych i sytuacjach lub kontekstach delikatnych lub niestabilnych. [Popr. 134]

Środa, 27 marca 2019 r.

5. Pomocy Unii na podstawie niniejszego artykułu nie wykorzystuje się do finansowania budowania zdolności podmiotów wojskowych do celów innych niż zapewnianie działań rozwojowych oraz bezpieczeństwa służącego rozwojowi. Pomoc Unii nie służy w szczególności do finansowania:

- a) stałych wydatków wojskowych;
- b) zakupu broni i amunicji ani żadnego innego sprzętu przeznaczonego do zabijania;
- c) szkoleń mających konkretnie na celu przyczynienie się do zdolności bojowej sił zbrojnych.

6. Przy opracowywaniu i ~~wdrażaniu~~ **stosowaniu** środków na mocy niniejszego artykułu Komisja promuje odpowiedzialność kraju partnerskiego za własny rozwój. Komisja rozwija także elementy i dobre praktyki niezbędne do zapewnienia trwałości i **rozliczalności** w perspektywie średnio- i długoterminowej, jak również propaguje praworządność i ustalone zasady prawa międzynarodowego. **Komisja zapewnia, że środki te przynoszą bezpośrednie korzyści dla bezpieczeństwa ludności, wpisują się w szerszą politykę reformy sektora bezpieczeństwa, obejmującą silny nadzór demokratyczny i parlamentarny oraz elementy rozliczalności, w tym pod względem poprawy świadczenia usług w dziedzinie bezpieczeństwa, i są dopasowane do długofalowych strategii pokojowych i rozwojowych mających na celu wyeliminowanie przyczyn konfliktu. Komisja zapewnia również, aby działania mające na celu reformę sił zbrojnych przyczyniały się do zwiększenia ich przejrzystości, rozliczalności i poszanowania przez nie praw człowieka w odniesieniu do wszystkich osób podlegających ich jurysdykcji. W przypadku środków służących dostarczeniu sprzętu partnerskim siłom zbrojnym Komisja określa rodzaj sprzętu, który należy dostarczyć w kontekście każdego środka. Komisja stosuje przepisy określone w art. 8 ust. 8 lit. b) (nowy) w celu zapewnienia, że sprzęt ten będzie wykorzystywany wyłącznie przez jego docelowych beneficjentów.** [Popr. 135]

7. Komisja ustanawia odpowiednie procedury oceny ryzyka, monitorowania i oceny środków na podstawie niniejszego ~~artykułu~~ **przeprowadza, w ramach** oceny na podstawie **art. 32 oraz w szczególności w odniesieniu do oceny śródkresowej, wspólne oceny z państwami członkowskimi. Wyniki stanowią pomoc w opracowywaniu przemyślanych programów i w przydziale zasobów oraz w dalszym zwiększeniu spójności i komplementarności działań zewnętrznych Unii.** [Popr. 136].

TYTUŁ II

~~WDRAŻANIE~~ STOSOWANIE NINIEJSZEGO ROZPORZĄDZENIA [POPR. 137]

Rozdział I

Programowanie

Artykuł 9a

Zakres programów o określonym zasięgu geograficznym

1. Działania Unii na rzecz współpracy stosowane na podstawie niniejszego artykułu dotyczą przedsięwzięć o charakterze lokalnym, krajowym, regionalnym, transregionalnym i kontynentalnym.

2. Ze względu na realizację celów przewidzianych w art. 3 programy o określonym zasięgu geograficznym dotyczą następujących obszarów interwencji:

- a) dobre rządy, demokracja, praworządność, prawa człowieka, podstawowe wolności i społeczeństwo obywatelskie;
- b) eliminacja ubóstwa, zwalczanie nierówności i rozwój społeczny;
- c) migracja i mobilność;
- d) środowisko i zmiana klimatu;
- e) zrównoważony wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu oraz godne zatrudnienie;
- f) bezpieczeństwo, stabilność i pokój;
- g) partnerstwo;

3. Bardziej szczegółowe informacje na temat obszarów współpracy, o których mowa w ust. 2, przedstawiono w załączniku II. [Popr. 138]

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 9b

Zakres programów tematycznych

1. Programy tematyczne obejmują następujące obszary interwencji:

a) prawa człowieka, podstawowe wolności i demokracja:

- ochrona i wspieranie praw człowieka i obrońców praw człowieka w państwach i sytuacjach pilnych, w których prawa człowieka i podstawowe wolności są najbardziej zagrożone, w tym poprzez zaspokajanie pilnych potrzeb związanych z ochroną obrońców praw człowieka w elastyczny i całościowy sposób,
- stanie na straży podstawowych wolności wszystkich ludzi i przyczynianie się w ten sposób do tworzenia społeczeństw, w których panują takie wartości jak uczestnictwo, niedyskryminacja, równość, sprawiedliwość społeczna i rozliczalność,
- wzmocnienie i wspieranie demokracji z uwzględnieniem wszystkich aspektów demokratycznych rządów, w tym wzmocnienie pluralizmu demokratycznego, zwiększenie aktywności obywatelskiej, w tym poprzez wsparcie dla obywatelskich organizacji obserwacji wyborów i ich regionalnych sieci na całym świecie, stworzenie środowiska sprzyjającego rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego oraz wspieranie wiarygodnych, sprzyjających włączeniu społecznemu i przejrzystych procesów wyborczych przez cały cykl wyborczy, w szczególności za pomocą unijnych misji obserwacji wyborów (EU EOMs),
- promowanie skutecznego multilateralizmu i partnerstw strategicznych jako wkładu w zwiększanie potencjału ram międzynarodowych, regionalnych i krajowych oraz wzmacnianie pozycji podmiotów lokalnych w zakresie promowania i ochrony praw człowieka, demokracji i rządów prawa,
- propagowanie nowych międzyregionalnych synergii i sieci wśród lokalnych społeczeństw obywatelskich oraz między społeczeństwem obywatelskim a innymi właściwymi organami i mechanizmami w zakresie praw człowieka, aby zmaksymalizować wymianę najlepszych praktyk dotyczących praw człowieka i demokracji oraz zadbać o pozytywną dynamikę;

b) organizacje społeczeństwa obywatelskiego i władze lokalne:

- wspieranie integracyjnego, partycypacyjnego, upodmiotowionego i niezależnego społeczeństwa obywatelskiego w krajach partnerskich,
- promowanie dialogu prowadzonego z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz między tymi organizacjami,
- wspieranie budowania zdolności władz lokalnych i wykorzystywanie ich wiedzy fachowej do promowania terytorialnego podejścia do rozwoju,
- podnoszenie świadomości i wiedzy obywateli Unii na temat celów określonych w art. 3 niniejszego rozporządzenia oraz zwiększanie ich zaangażowania w osiągnięcie tych celów,
- wspieranie społeczeństwa obywatelskiego w uczestnictwie w promowaniu polityki publicznej i dialogu z rządami i instytucjami międzynarodowymi,
- wspieranie społeczeństwa obywatelskiego w uwrażliwianiu konsumentów i obywateli oraz podnoszeniu świadomości na temat produkcji i konsumpcji przyjaznej dla środowiska i uczciwego handlu w celu zachęcenia ich do przyjęcia bardziej zrównoważonych zachowań;

c) stabilność i pokój:

- pomoc w zakresie zapobiegania konfliktom, budowania pokoju i osiągnięcia stanu gotowości na wypadek kryzysu,
- pomoc w zakresie przeciwdziałania globalnym i ponadregionalnym oraz powstającym zagrożeniom;

d) wyzwania globalne:

- zdrowie,
- edukacja,
- równouprawnienie płci,

Środa, 27 marca 2019 r.

- *sytuacja dzieci i młodzieży,*
- *migracja i przymusowe wysiedlenia,*
- *godna praca, ochrona socjalna i nierówność,*
- *kultura,*
- *zapewnienie zdrowego środowiska i przeciwdziałanie zmianie klimatu,*
- *zrównoważona energia,*
- *zrównoważony wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, godziwe miejsca pracy i zaangażowanie sektora prywatnego,*
- *żywność i żywienie,*
- *promowanie społeczeństw integracyjnych, dobrego zarządzania gospodarczego i przejrzystego zarządzania finansami publicznymi,*
- *dostęp do bezpiecznej wody, urządzeń sanitarnych i higieny;*

e) *potrzeby i priorytety polityki zagranicznej:*

- *wspieranie unijnych strategii na rzecz współpracy dwustronnej, regionalnej i międzyregionalnej, propagowanie dialogu politycznego i opracowanie wspólnego podejścia do wyzwań globalnych i reakcji na te wyzwania,*
- *wspieranie unijnej polityki handlowej,*
- *udział we wdrażaniu międzynarodowego wymiaru unijnych polityk wewnętrznych oraz promowanie powszechnej wiedzy na temat Unii i eksponowanie Unii i roli, jaką odgrywa na arenie międzynarodowej.*

2. *Bardziej szczegółowe informacje na temat obszarów współpracy, o których mowa w ust. 3, przedstawiono w załączniku III. [Popr. 139]*

Artykuł 10

Ogólna metodyka programowania

1. Współpraca i interwencje na podstawie niniejszego rozporządzenia są objęte programowaniem z wyjątkiem działań szybkiego reagowania, o których mowa w art. 4 ust. 4.
2. Na podstawie art. 7 programowanie na mocy niniejszego rozporządzenia opiera się na następujących zasadach:
 - a) dokumenty programowe zapewniają spójne ramy współpracy między Unią a krajami lub regionami partnerskimi, zgodnie z ogólnym zamiarem i zakresem, celami i zasadami określonymi w niniejszym rozporządzeniu **oraz na podstawie strategii Unii wobec kraju partnerskiego lub regionu lub na podstawie strategii tematycznych Unii;** [Popr. 140]
 - b) Unia i państwa członkowskie przeprowadzają wzajemne konsultacje na wczesnym etapie procesu programowania i podczas tego procesu w celu promowania zgodności, komplementarności i spójności działań podejmowanych w ramach współpracy. W przypadku programowania krajowego preferowanym podejściem jest wspólne programowanie. Wspólne programowanie, w stosownych przypadkach, jest otwarte dla innych darczyńców;
 - c) ~~w stosownych przypadkach~~ Unia – **na wczesnym etapie i w trakcie całego procesu programowania – zachęca do regularnego wielostronnego i integracyjnego dialogu** z innymi darczyńcami i partnerami, w tym z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych, a także **fundacji prywatnych i politycznych; Parlament Europejski jest informowany o wyniku tych konsultacji.** [Popr. 141]
 - d) programy tematyczne na rzecz praw człowieka i demokracji ~~oraz~~ , **organizacji** społeczeństwa obywatelskiego **i władz lokalnych, a także stabilności i pokoju,** o których mowa w art. 4 ust. 3 lit. a) i b) i c), umożliwiają udzielanie pomocy niezależnie od zgody rządów i innych organów publicznych odnośnych państw trzecich. ~~Te~~ Programy tematyczne **na rzecz praw człowieka i demokracji, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych** wspierają głównie ~~organizacje społeczeństwa obywatelskiego~~ **socjetywno obywatelskie, w tym obrońców praw człowieka i dziennikarzy znajdujących się pod presją.** [Popr. 142]

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 11

Zasady programowania dotyczące programów o określonym zasięgu geograficznym [Popr. 143]

-1. **Przy programowaniu na podstawie niniejszego rozporządzenia zwraca się należyta uwagę na kwestie praw człowieka, podstawowych wolności, dobrych rządów i demokracji w krajach partnerskich.** [Popr. 144]

-1a. **Podczas stosowania, wdrażania i przeglądu wszystkich dokumentów programowych na mocy niniejszego artykułu stosowane są zasady spójności polityki na rzecz rozwoju i skuteczności pomocy.** [Popr. 145]

-1b. **Programy geograficzne i tematycznie wzajemnie się uzupełniają i są ze sobą zgodne oraz wnoszą wartość dodaną.** [Popr. 146]

1. Programowanie w przypadku programów o określonym zasięgu geograficznym opiera się na następujących zasadach ogólnych:

a) bez uszczerbku dla ust. 4, działania są w ~~największym możliwym zakresie~~ oparte na **sprzyjającym włączeniu społecznemu** dialogu między Unią, **unijnymi instytucjami**, państwami członkowskimi i krajami partnerskimi, w tym władzami krajowymi, **regionalnymi** i lokalnymi, z udziałem przedstawicieli **organizacji** społeczeństwa obywatelskiego, parlamentów **regionalnych**, narodowych i lokalnych, **społeczności** oraz innych zainteresowanych podmiotów, co służy zwiększeniu poczucia **demokratycznej** odpowiedzialności za ten proces oraz zachęceniu do wspierania krajowych i regionalnych strategii; [Popr. 147]

b) ~~w stosownych przypadkach~~ **w miarę możliwości** okres programowania jest zsynchronizowany z cyklami strategii kraju partnerskiego; [Popr. 148]

c) programowanie może przewidywać działania w zakresie współpracy, finansowane z poszczególnych alokacji środków wymienionych w art. 6 ust. 2 oraz z innych programów unijnych zgodnie z ich aktami podstawowymi.

2. **Bez uszczerbku dla ust. 1**, programowanie w przypadku programów o określonym zasięgu geograficznym zapewnia konkretne dostosowane ramy współpracy w oparciu o: [Popr. 149]

a) potrzeby partnerów określone na podstawie szczególnych kryteriów **oraz pogłębionej analizy**, z uwzględnieniem społeczności, ubóstwa, nierówności, rozwoju społecznego, **sytuacji pod względem praw człowieka, podstawowych wolności, demokracji i równouprawnienia płci, przestrzeni dla społeczeństwa obywatelskiego**, narażenia w aspekcie środowiskowym i gospodarczym oraz odporności państwa i społeczeństwa; [Popr. 150]

b) zdolności partnerów do ~~generowania~~ **uruchomienia i skutecznego wykorzystania** zasobów finansowych, ~~możliwości dostępu do źródeł finansowania~~ **krajowych na potrzeby wsparcia krajowych priorytetów w dziedzinie rozwoju** i zdolności ich absorpcji; [Popr. 151]

c) zobowiązania i rezultaty partnerów, **w tym zobowiązania wspólnie uzgodnione z Unią, oraz wysiłki** określone na podstawie kryteriów takich jak reformy polityczne, **postępy w zakresie praworządności, dobrych rządów, praw człowieka i walki z korupcją**, rozwój gospodarczo-społeczny, **zrównoważoność środowiskowa i skuteczne korzystanie z pomocy**; [Popr. 152]

d) potencjalny wpływ finansowania Unii w krajach i regionach partnerskich;

e) zaangażowanie partnera i jego zdolność do propagowania wspólnych **wartości, zasad i podstawowych** interesów ~~i wartości~~ oraz do wspierania wspólnych celów i wielostronnych sojuszy, a także realizacji priorytetów Unii. [Popr. 153]

3. W procesie przyznawania środków w sposób priorytetowy traktuje się kraje najbardziej potrzebujące, w szczególności kraje najslabiej rozwinięte, kraje o niskich dochodach, państwa znajdujące się w sytuacji kryzysowej, pokryzysowej, niestabilnej i podatne na zagrożenia, w tym małe rozwijające się państwa wyspiarskie.

4. Współpraca z krajami uprzemysłowionymi skupia się na propagowaniu interesów Unii i interesów wzajemnych, **a także wspólnych podstawowych interesów i wartości oraz wspólnie uzgodnionych celów i multilateralizmu. Taka współpraca, w stosownych przypadkach, opiera się na dialogu pomiędzy Unią, w tym Parlamentem Europejskim, a państwami członkowskimi, przy zaangażowaniu społeczeństwa obywatelskiego.** [Popr. 153]

Środa, 27 marca 2019 r.

5. Dokumenty programowe ~~programów o określonym zasięgu geograficznym opierają się na wynikach i uwzględniają, są zorientowane na wyniki i obejmują, w miarę możliwości, sprecyzowane cele i wskaźniki służące do pomiaru postępów i wpływu unijnej pomocy. Wskaźniki mogą opierać się,~~ w stosownych przypadkach, ~~uzgodnione na uzgodnionych~~ na szczeblu międzynarodowym ~~cele końcowe i wskaźniki~~ *normach*, w szczególności ~~te określone na normach określonych~~ na potrzeby realizacji celów zrównoważonego rozwoju, a także ~~ramy na ramach~~ wyników na poziomie poszczególnych krajów, ~~w celu dokonania oceny i informowania o tym, w jaki sposób Unia przyczynia się do osiągnięcia rezultatów na poziomie produktu, wyników i wpływu.~~ [Popr. 155]

6. Przy opracowywaniu dokumentów programowych dla krajów i regionów znajdujących się w sytuacji kryzysowej, pokryzysowej, niestabilności i podatnych na zagrożenia bierze się należyte pod uwagę szczególne potrzeby tych krajów oraz okoliczności panujące w danych krajach lub regionach, *a także, aby zwiększyć odporność, podatności, zagrożenia i możliwości. Zwraca się uwagę na kwestię zapobiegania konfliktom, budowanie państwa i pokoju, działania związane z pojednaniem i odbudową po zakończeniu konfliktu, przygotowanie na wypadek klęsk żywiołowych, a także na rolę kobiet i prawa dzieci w tych procesach. Należy stosować podejście oparte na prawach człowieka i ukierunkowane na ludzi.*

Jeżeli kraje lub regiony partnerskie są bezpośrednio objęte lub dotknięte sytuacją kryzysową, pokryzysową lub niestabilności, szczególny nacisk kładzie się na lepszą koordynację działań wszystkich właściwych podmiotów z myślą o wsparciu *zapobiegania przemocy* i przejścia od sytuacji wyjątkowej do fazy rozwoju. [Popr. 156]

7. Niniejsze rozporządzenie przyczynia się, *w ramach programów ustanowionych na mocy art. 4 ust. 2 niniejszego rozporządzenia*, do działań przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr .../... (Erasmus). *Orientacyjną kwotę 2 000 000 000 EUR z programów o określonym zasięgu geograficznym należy przeznaczyć na działania związane z mobilnością, współpracą i dialogiem politycznym z organami władzy, instytucjami i organizacjami krajów partnerskich.* Na podstawie niniejszego rozporządzenia sporządza się jednolity dokument programowy na okres siedmiu lat, obejmujący środki finansowe z rozporządzenia (UE) nr .../...(IPA III). Wykorzystanie tych środków finansowych podlega rozporządzeniu (UE) nr .../... (Erasmus), *przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z rozporządzeniem (UE) nr .../... (IPA III).* [Popr. 157]

7a. *Niniejsze rozporządzenie przyczynia się do działań przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr .../... (Kreatywna Europa). Na podstawie niniejszego rozporządzenia sporządza się jednolity dokument programowy na okres siedmiu lat, obejmujący środki finansowe z rozporządzenia (UE) nr .../... (IPA III). Rozporządzenie (UE) nr .../... (Kreatywna Europa) ma zastosowanie do wykorzystania tych środków finansowych.* [Popr. 158]

Artykuł 12

Dokumenty programowe programów geograficznych

-1. *Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 34 w celu uzupełnienia innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia poprzez ustanowienie ram dla poszczególnych państw oraz wieloletnich programów wielokrajowych. Takie przepisy ramowe:*

- a) *określają priorytetowe obszary spośród obszarów zdefiniowanych w art. 9a i 15b;*
- b) *wyznaczają konkretne szczegółowe i wymierne cele każdego programu;*
- c) *wskazują oczekiwane rezultaty z wymiernymi celami oraz jasne i sprecyzowane wskaźniki skuteczności działania powiązane z celami;*
- d) *określają orientacyjne przydziały finansowe, zarówno w ujęciu ogólnym, jak i z podziałem na obszary priorytetowe;*
- e) *ustanawiają formy współpracy, w tym wkłady na rzecz gwarancji na działania zewnętrzne.* [Popr. 159]

1. ~~Wdrażanie niniejszego rozporządzenia w przypadku programów o określonym zasięgu geograficznym odbywa się z wykorzystaniem wieloletnich programów indykatywnych i wielokrajowych programów indykatywnych.~~ [Popr. 160]

2. ~~W wieloletnich programach indykatywnych określa się priorytetowe obszary wybrane do finansowania przez Unię, szczegółowe cele, oczekiwane rezultaty oraz jasne i sprecyzowane wskaźniki realizacji celów, a także orientacyjne przydziały finansowe, zarówno całkowite, jak i w podziale na priorytetowe dziedziny.~~ [Popr. 161]

Środa, 27 marca 2019 r.

3. Wieloletnie programy ~~indykatywne~~ oparte są między innymi na: **[Popr. 162]**
- ~~-a) sprawozdaniu zawierającym przeprowadzoną zgodnie z art. 11 ust. 2 analizę potrzeb, zdolności, zobowiązań i wyników danego kraju partnerskiego lub danych krajów partnerskich oraz potencjalnego wpływu unijnego finansowania, a także co najmniej jednym z następujących dokumentów: [Popr. 163]~~
- a) krajowej lub regionalnej strategii w formie ~~narodowego~~ planu rozwoju lub podobnego dokumentu, **na podstawie konstruktywnych konsultacji ze społecznością lokalną i społeczeństwem obywatelskim**, zatwierdzonych przez Komisję jako podstawa odpowiednich wieloletnich programów ~~indykatywnych~~, w czasie przyjęcia ostatniego z wymienionych dokumentów; **[Popr. 164]**
- b) dokumencie ~~ramowym~~ ustanawiającym politykę Unii względem danego partnera lub partnerów, w tym na wspólnym dokumencie uzgodnionym między Unią a państwami członkowskimi; **[Popr. 165]**
- c) wspólnym dokumencie określającym wspólne priorytety Unii i danego partnera lub partnerów.
4. Aby zwiększyć wpływ zbiorowej współpracy w ramach UE, tam gdzie to możliwe, wspólny dokument programowy zastępuje dokumenty programowe Unii i państw członkowskich. Wspólny dokument programowy może zastąpić wieloletni program ~~indykacyjny~~, o ile **został zatwierdzony w akcie przyjętym na podstawie art. 14** i jest zgodny z art. 10 i 11, zawiera elementy wymienione w ust. 2 niniejszego artykułu i ustanawia podział prac pomiędzy Unią i państwami członkowskimi. **[Popr. 166]**

4a. Wieloletnie programy mogą przewidywać kwotę środków finansowych, nieprzekraczającą 5 % kwoty ogólnej, która nie została przydzielona na obszar, kraj lub grupę krajów. Środki te są przyznawane zgodnie z art. 21. [Popr. 167]

Artykuł 13

Dokumenty programowe programów tematycznych

~~-1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 34 w celu uzupełnienia innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia poprzez ustanowienie ram dla poszczególnych wieloletnich programów tematycznych. Takie przepisy ramowe:~~

- a) ~~określają priorytetowe obszary spośród tych zdefiniowanych w art. 9b;~~
- b) ~~wyznaczają konkretne szczegółowe i wymierne cele każdego programu;~~
- c) ~~wskazują oczekiwane rezultaty z wymiernymi celami oraz jasne i sprecyzowane wskaźniki skuteczności działania powiązane z celami;~~
- d) ~~określają orientacyjne przydziały finansowe, zarówno w ujęciu ogólnym, jak i z podziałem na obszary priorytetowe;~~
- e) ~~ustanawiają formy współpracy. [Popr. 168]~~

~~1. Wdrażanie niniejszego rozporządzenia w przypadku programów tematycznych odbywa się z wykorzystaniem wieloletnich programów indykacyjnych. [Popr. 169]~~

~~2. W wieloletnich programach indykacyjnych dla programów tematycznych określa się unijną strategię, priorytety wybrane do finansowania przez Unię, szczegółowe cele, oczekiwane rezultaty oraz jasne i sprecyzowane wskaźniki realizacji celów, sytuację międzynarodową oraz działania głównych partnerów w zakresie danego tematu. [Popr. 170]~~

W stosownych przypadkach określa się zasoby i priorytety działania w ramach udziału w inicjatywach ogólnoswiatowych.

Środa, 27 marca 2019 r.

~~Wieloletnie programy indykatywne dla programów tematycznych określają orientacyjny przydział finansowy — całkowity oraz w podziale na obszary współpracy i priorytetowe dziedziny. Orientacyjny przydział finansowy może być przedstawiony w postaci przedziału. [Popr. 171]~~

Przepisy ramowe, o których mowa w art. 12 i 13, opierają się na sprawozdaniu zawierającym analizę sytuacji międzynarodowej i działań głównych partnerów w zakresie danego tematu oraz określającym oczekiwane rezultaty programu. [Popr. 172]

2a. Wieloletnie programy mogą przewidywać kwotę środków finansowych, nieprzekraczającą 5 % kwoty ogólnej, która nie została przydzielona na obszar, kraj lub grupę krajów. Środki te są przyznawane zgodnie z art. 21. [Popr. 173]

Artykuł 14

Przyjmowanie i zmiany wieloletnich programów ~~indykatywnych~~ [Popr. 174]

1. ~~Komisja przyjmuje wieloletnie programy indykatywne~~ **jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 34 w celu uzupełnienia innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia poprzez ustanowienie ram dotyczących wieloletnich programów**, o których mowa w art. 12 i 13, w drodze aktów ~~wykonawczych delegowanych~~. Te akty ~~wykonawcze delegowane~~ są przyjmowane zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. ~~35 ust. 234~~. Procedura ta ma również zastosowanie do przeglądów, o których mowa w ust. 3, 4 i 5 niniejszego artykułu, ~~które znacząco zmieniają treść wieloletnich programów indykatywnych~~. [Popr. 175]

2. Przy przyjmowaniu wspólnych wieloletnich dokumentów programowych, o których mowa w art. 12, ~~decyzja Komisji akt delegowany~~ ma zastosowanie jedynie do wkładu Unii do wspólnego wieloletniego dokumentu programowego. [Popr. 176]

3. Wieloletnie programy indykatywne dla programów geograficznych mogą zostać w razie konieczności poddane przeglądowi w celu zapewnienia skutecznego ich wdrożenia, w szczególności w przypadku znaczących zmian w ramach polityki, o których mowa w art. 7, albo w następstwie sytuacji kryzysowej lub pokryzysowej **geograficzne i tematyczne wygasają najpóźniej w dniu 30 czerwca 2025 r. Komisja przyjmuje nowe wieloletnie programy do dnia 30 czerwca 2025 r. na podstawie wyników, ustaleń i wniosków zawartych w ocenie śródkresowej, o której mowa w art. 32.** [Popr. 177]

4. Wieloletnie programy indykatywne dla programów tematycznych mogą zostać **można** w razie **potrzeby modyfikować** konieczności poddane przeglądowi w celu zapewnienia skutecznego ich ~~wdrożenia~~ **stosowania**, w szczególności w przypadku znaczących zmian w ramach polityki, o których mowa w art. 7. **Wieloletnie programy modyfikuje się, jeżeli uruchomienie rezerwy na nowe wyzwania i priorytety wymaga zmiany postanowień ramowych dotyczących odpowiedniego programu.** [Popr. 178]

5. Ze względu na należyte uzasadnioną, szczególnie pilną potrzebę związaną z okolicznościami takimi jak kryzysy lub bezpośrednie zagrożenie dla demokracji, praworządności, praw człowieka lub podstawowych wolności Komisja może zmienić aktami ~~wykonawczymi~~ **delegowanymi** wieloletnie programy ~~indykatywne~~, o których mowa w art. 12 i 13 niniejszego rozporządzenia, w trybie pilnym, o którym mowa w art. ~~35 ust. 434a~~. [Popr. 179]

Artykuł 15

Rezerwa na nowe wyzwania i priorytety

1. Kwota, o której mowa w art. 6 ust. 3, jest ~~przeznaczona między innymi na wykorzystywaną w należyte uzasadnionych przypadkach, przyznając pierwszeństwo krajom najbardziej potrzebującym oraz przy zachowaniu pełnej komplementarności i spójności z aktami przyjętymi na mocy niniejszego rozporządzenia na:~~ [Popr. 180]

a) zapewnienie odpowiedniej reakcji Unii w przypadku nieprzewidzianych ~~okoliczności~~ **potrzeb, które nie są uwzględnione w programach i dokumentach programowych;** [Popr. 181]

b) uwzględnienie nowych potrzeb lub wyzwań, takich jak te związane z sytuacją kryzysową **naturalną lub wywołaną przez człowieka**, i pokryzysową czy ~~presją migracyjną~~ **ze zjawiskami dotyczącymi migracji, w szczególności przymusowym wysiedleniem**, na granicach UE lub państw sąsiadujących **albo w państwach trzecich;** [Popr. 182]

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) promowanie nowych ~~unijnych lub~~ międzynarodowych inicjatyw i priorytetów **lub reagowanie na nie**. [Popr. 183]
2. Sposób wykorzystania tych środków finansowych określa się zgodnie z procedurami ustanowionymi w art. 14 i 21.

Artykuł 15a

Zawieszenie pomocy

1. Bez uszczerbku dla przepisów dotyczących zawieszenia pomocy, zawartych w umowach z krajami partnerskimi i regionami, jeżeli kraj partnerski nieustannie łamie zasady demokracji, praworządności, dobrych rządów oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności lub normy bezpieczeństwa jądrowego, Komisja jest uprawniona, zgodnie z art. 34, do przyjęcia aktów delegowanych zmieniających załącznik VIIa przez dodanie kraju partnerskiego do wykazu krajów partnerskich, w odniesieniu do których pomoc Unii zostaje zawieszona lub częściowo zawieszona. W przypadku częściowego zawieszenia wskazuje się programy, do których stosuje się zawieszenie.
2. Jeżeli Komisja stwierdzi, że powody uzasadniające zawieszenie pomocy przestały mieć zastosowanie, jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 34 w celu zmiany załącznika VIIa, aby przywrócić pomoc Unii.
3. W przypadku częściowego zawieszenia pomoc Unii przeznaczona jest głównie na wsparcie organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów niepaństwowych w związku z wdrażaniem środków mających na celu propagowanie praw człowieka i podstawowych wolności oraz wspieranie demokratyzacji i dialogu w krajach partnerskich.
4. Podejmując decyzje, Komisja należyście uwzględnia stosowne rezolucje Parlamentu Europejskiego. [Popr. 184]

Rozdział II

Przepisy szczegółowe dotyczące polityki sąsiedztwa

Artykuł 15b

Cele szczegółowe dotyczące obszaru objętego polityką sąsiedztwa

1. Zgodnie z art. 3 i 4 wsparcie Unii na obszarze objętym polityką sąsiedztwa, przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, ma następujące cele:
 - a) wzmocnienie współpracy politycznej i zaangażowania w realizację europejskiej polityki sąsiedztwa ze strony Unii i jej krajów partnerskich;
 - b) wspieranie realizacji układów o stowarzyszeniu lub innych istniejących lub przyszłych porozumień oraz wspólnie uzgodnionych programów stowarzyszeniowych i priorytetów partnerstwa lub równoważnych dokumentów;
 - c) wzmocnienie i konsolidacja demokracji, państwowości, dobrych rządów, praworządności i praw człowieka oraz promowanie bardziej skutecznego sposobu wdrażania reform uzgodnionych we wspólnych formatach;
 - d) ustabilizowanie sąsiedztwa pod względem politycznym, gospodarczym i bezpieczeństwa;
 - e) zacieśnienie współpracy regionalnej, zwłaszcza w ramach Partnerstwa Wschodniego, Unii dla Śródziemnomorza i współpracy obejmującej całe europejskie sąsiedztwo, a także współpracy transgranicznej;
 - f) propagowanie budowania zaufania, dobrych relacji sąsiedzkich i innych środków przyczyniających się do zapewnienia wszelkich form bezpieczeństwa, zapobieganie konfliktom, w tym przedłużającym się konfliktom, i ich rozwiązywanie, wsparcie dla ludności dotkniętej konfliktem i odbudowa, a także poszanowanie zasad multilateralizmu i prawa międzynarodowego;

Środa, 27 marca 2019 r.

- g) *promowanie zacieśnionego partnerstwa ze społeczeństwami między Unią a krajami partnerskimi, w tym za pośrednictwem większej mobilności i kontaktów międzyludzkich, w szczególności w odniesieniu do działalności kulturalnej, edukacyjnej, zawodowej i sportowej;*
- h) *intensyfikacja współpracy w zakresie zarówno legalnej, jak i nielegalnej migracji;*
- i) *osiągnięcie stopniowej integracji z unijnym rynkiem wewnętrznym oraz zacieśnionej współpracy sektorowej i międzysektorowej, również za sprawą zbliżenia przepisów i konwergencji regulacyjnej z unijnymi normami oraz innymi stosownymi normami międzynarodowymi, a także lepszego dostępu do rynku między innymi przez pogłębione i kompleksowe strefy wolnego handlu, powiązany rozwój instytucjonalny i inwestycje;*
- j) *wspieranie trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu i korzystnego dla wszystkich rozwoju gospodarczego i społecznego poprzez promowanie tworzenia miejsc pracy i szans na zatrudnienie, w szczególności osób młodych;*
- k) *przyczynianie się do wdrożenia porozumienia klimatycznego z Paryża poprzez wzmocnienie współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego i promowanie energii ze źródeł odnawialnych, zrównoważonej energii i celów efektywności energetycznej;*
- l) *promowanie wdrażania ram tematycznych z krajami sąsiadującymi z państwami partnerskimi objętymi polityką sąsiedztwa w celu sprostania wspólnym wyzwaniom, takim jak przykładowo migracja, energia, bezpieczeństwo i zdrowie. [Popr. 185]*

Artykuł 16

Dokumenty programowe i kryteria przydziału

1. W przypadku krajów partnerskich wymienionych w załączniku I obszary priorytetowe do finansowania przez Unię wybierane są głównie spośród tych uwzględnionych w dokumentach, o których mowa w art. 12 ust. 3 lit. c), zgodnie z obszarami współpracy w ramach obszarów geograficznych objętych polityką sąsiedztwa wymienionych w załączniku II.
 2. W drodze odstępstwa od art. 11 ust. 2 wsparcie unijne w ramach programów geograficznych realizowanych na obszarze geograficznym objętym polityką sąsiedztwa jest zróżnicowane pod względem formy i kwot, z uwzględnieniem następujących elementów, odzwierciedlających czynniki dotyczące danego kraju partnerskiego:
 - a) jego potrzeby, z zastosowaniem takich wskaźników, jak liczba ludności i poziom rozwoju;
 - b) jego zaangażowanie w realizację wspólnie uzgodnionych celów reform politycznych, gospodarczych, **środowiskowych** i społecznych oraz postępy w tym zakresie; [Popr. 186]
 - c) jego zaangażowanie w budowanie głębokiej i trwałej demokracji i postępy w tym zakresie, **w tym krzewienie praw człowieka i dobrych rządów, stanie na straży praworządności i zwalczanie korupcji**; [Popr. 187]
- ca) zaangażowanie na rzecz multilateralizmu; [Popr. 188]**
- d) partnerstwo z Unią, w tym poziom ambicji w zakresie takiego partnerstwa;
 - e) jego zdolność absorpcji unijnego wsparcia udzielanego na podstawie niniejszego rozporządzenia i potencjalny wpływ tego wsparcia.
3. Wsparcie, o którym mowa w ust. 2, zostaje odzwierciedlone w dokumentach programowych, o których mowa w art. 12.
- 3a. Wsparcie Unii na rzecz krajów partnerskich wymienionych w załączniku I stosuje się zgodnie z zasadą współfinansowania określoną w art. 190 rozporządzenia finansowego. [Popr. 189]**

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 17

Podejście oparte na wynikach

1. Kwota wynosząca ~~w przybliżeniu~~ **co najmniej** 10 % puli środków finansowych określonej w art. 6 ust. 2 lit. a) **tiret pierwsze**, stanowiącej uzupełnienie krajowych przydziałów środków finansowych, o których mowa w art. 12, zostaje przydzielona do krajów partnerskich wymienionych w załączniku I w celu ~~wdrożenia~~ **zastosowania** podejścia opartego na wynikach. Przydziały środków w ramach podejścia opartego na wynikach określa się na podstawie postępów w dziedzinie demokracji, praw człowieka, ~~rzędów prawa~~, **praworządności, dobrych rządów**, współpracy w kwestii **bezpiecznej, uporządkowanej i legalnej** migracji, zarządzania gospodarczego i **wdrażania uzgodnionych** reform. Postępy krajów partnerskich podlegają ocenie rocznej **przy aktywnym zaangażowaniu społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności w oparciu o sprawozdania z postępów poszczególnych krajów, które to sprawozdania przedstawiają tendencje w zestawieniu z poprzednimi latami.** [Popr. 190]

1a. Podejście oparte na wynikach i stosowane na mocy niniejszego rozporządzenia jest przedmiotem regularnej wymiany poglądów na forum Parlamentu Europejskiego i Rady. [Popr. 191]

2. Podejście oparte na wynikach nie ma zastosowania do wsparcia na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, kontaktów międzyludzkich, w tym współpracy między władzami lokalnymi, wsparcia na rzecz poprawy przestrzegania praw człowieka ani środków wsparcia związanych z sytuacjami kryzysowymi. W przypadku poważnego lub trwałego pogorszenia się sytuacji w zakresie demokracji, praw człowieka lub praworządności, wsparcie **na rzecz** tych działań ~~może zostać zwiększone~~ **zwiększa się w stosownych przypadkach.** [Popr. 192]

2a. Komisja i ESDZ dokonują przeglądu wsparcia opartego na wynikach w przypadku poważnego lub trwałego pogorszenia się sytuacji w zakresie demokracji, praw człowieka lub praworządności. [Popr. 193]

2b. Komisja zgodnie z art. 34 przyjmuje akt delegowany w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez ustanowienie ram metodologicznych dotyczących podejścia opartego na wynikach. [Popr. 194]

Artykuł 18

Współpraca transgraniczna

1. Współpraca transgraniczna, zgodnie z definicją w art. 2 ust. 3, obejmuje współpracę na przyległych granicach lądowych, współpracę transnarodową na większych terytoriach transnarodowych, współpracę morską wokół basenów morskich, jak również współpracę międzyregionalną. **Współpraca transgraniczna ma na celu zapewnienie zgodności z celami istniejących i przyszłych strategii makroregionalnych i regionalnych procesów integracji.** [Popr. 195]

2. Obszar objęty polityką sąsiedztwa stanowi uzupełnienie programów współpracy transgranicznej, o których mowa w ust. 1, współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach rozporządzenia w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej⁽⁴⁶⁾. Na wsparcie tych programów przydziela się orientacyjnie maksymalnie 4 % puli środków finansowych dla obszaru objętego polityką sąsiedztwa.

3. Wkład na rzecz programów współpracy transgranicznej jest określany i wykorzystywany zgodnie z art. 10 ust. 3 [rozporządzenia w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej].

4. Poziom współfinansowania unijnego nie przekracza 90 % wydatków kwalifikowalnych w ramach programu współpracy transgranicznej. W odniesieniu do pomocy technicznej poziom współfinansowania wynosi 100 %.

5. Płatności zaliczkowe na współpracę transgraniczną są określone w programie prac odpowiednio do potrzeb uczestniczących państw i terytoriów trzecich i mogą przekroczyć odsetek, o którym mowa w art. 49 [rozporządzenia w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej].

⁽⁴⁶⁾ COM(2018)0374 Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego

Środa, 27 marca 2019 r.

6. Wieloletni strategiczny dokument indykacyjny dotyczący współpracy transgranicznej określający elementy, o których mowa w art. 12 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, przyjmuje się zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia] w sprawie [Europejskiej współpracy terytorialnej].

7. W przypadku wstrzymania programów współpracy transgranicznej zgodnie z art. 12 rozporządzenia w sprawie [Europejskiej współpracy terytorialnej], pozostałe środki z obszaru objętego polityką sąsiedztwa przeznaczone na wstrzymany program mogą być wykorzystane w celu finansowania innych działań z obszaru objętego polityką sąsiedztwa.

Rozdział III

Plany działania, środki i metody wdrażania **Wykonanie [Popr. 196]**

Artykuł 19

Plany działania i środki

1. Komisja przyjmuje roczne lub wieloletnie plany działania lub środki. Środki te mogą przyjmować formę środków indywidualnych, środków specjalnych, środków wspierających lub nadzwyczajnych środków pomocy. Plany działania i środki uszczegóławiają – dla poszczególnych działań – wyznaczone cele, oczekiwane wyniki i główne działania, metody ~~wdrażania~~ **stosowania**, budżet i wszelkie powiązane wydatki na wsparcie. **[Popr. 197]**

2. Plany działania opierają się na dokumentach programowych, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w ust. 3 i 4.

W razie potrzeby – przed przyjęciem rocznych lub wieloletnich programów działania lub po ich przyjęciu – pojedyncze działanie można przyjąć jako środek indywidualny. Środki indywidualne opierają się na dokumentach programowych, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w ust. 3.

W przypadku nieprzewidzianych potrzeb lub okoliczności, a także w przypadku gdy finansowanie z wielu odpowiednich źródeł jest niemożliwe, Komisja może **na podstawie art. 34** przyjąć **akty delegowane określające** środki specjalne ~~nieprzewidziane~~, **które nie opierają się na** w dokumentach programowych. **[Popr. 198]**

3. Roczne lub wieloletnie plany działania oraz środki indywidualne mogą być wykorzystywane do ~~realizowania~~ **wykonania** działań szybkiego reagowania, o których mowa w art. 4 ust. 4 lit. b) i c). **[Popr. 199]**

4. Komisja może przyjąć nadzwyczajne środki pomocy dla działań szybkiego reagowania zgodnie z art. 4 ust. 4 lit. a).

~~Okres obowiązywania nadzwyczajnego środka pomocy może wynosić do 18 miesięcy i może zostać przedłużony dwukrotnie o kolejne sześć miesięcy, maksymalnie do 30 miesięcy w przypadku wystąpienia obiektywnych i nieprzewidzianych przeszkód we wdrażaniu środka, jednakże pod warunkiem że kwota przewidziana na ten środek nie zostanie zwiększona. [Popr. 200]~~

W sytuacji przedłużającego się kryzysu i konfliktu Komisja może przyjąć drugi nadzwyczajny środek pomocy, na okres do 18 miesięcy. W należycie uzasadnionych przypadkach mogą zostać zastosowane dalsze środki, jeżeli ciągłość działania Unii ma zasadnicze znaczenie i nie może zostać zapewniona za pomocą innych środków. **[Popr. 201]**

4a. Okres obowiązywania środków przyjętych na mocy art. 19 ust. 3 i 4 może wynosić do 18 miesięcy i może zostać przedłużony dwukrotnie o kolejne sześć miesięcy, maksymalnie do 30 miesięcy w przypadku wystąpienia obiektywnych i nieprzewidzianych przeszkód we wdrażaniu środka, jednakże pod warunkiem że kwota przewidziana na ten środek nie zostanie zwiększona.

W sytuacji przedłużającego się kryzysu i konfliktu Komisja może przyjąć drugi nadzwyczajny środek pomocy, na okres do 18 miesięcy. W należycie uzasadnionych przypadkach mogą zostać zastosowane dalsze środki, jeżeli ciągłość działania Unii na mocy niniejszego ustępu ma zasadnicze znaczenie i nie może zostać zapewniona za pomocą innych środków. **[Popr. 202]**

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 20

Środki wsparcia

1. Unijne finansowanie może obejmować wydatki na wsparcie przeznaczone na ~~wdrożenie~~**wykonanie** instrumentu i realizację jego celów, w tym na wsparcie administracyjne związane z przygotowaniem, działaniami następczymi, monitorowaniem oraz działaniami w zakresie kontroli i oceny, niezbędnymi do ~~wdrożenia~~**wykonania**, a także wydatki ponoszone przez siedzibę główną i delegatury Unii na wsparcie administracyjne potrzebne do programowania operacji finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, w tym działań informacyjnych i komunikacyjnych oraz systemów informatycznych dla przedsiębiorstw, a także do zarządzania nimi. **[Popr. 203]**
2. W przypadku gdy wydatki na wsparcie nie są uwzględnione w planach działania i środkach, o których mowa w art. 21, Komisja przyjmuje, w stosownych przypadkach, środki wspierające. Unijne finansowanie w ramach środków wspierających może obejmować:
 - a) analizy, spotkania, działania informacyjne i uświadamiające, szkolenia, przygotowanie i wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk, działalność wydawniczą i wszelkie inne wydatki na pomoc administracyjną lub techniczną konieczne do programowania działań i zarządzania nimi, w tym opinie ekspertów zewnętrznych otrzymujących wynagrodzenie;
 - b) działania badawcze, innowacje i analizy dotyczące istotnych zagadnień oraz ich upowszechnianie;
 - c) wydatki związane z realizacją działań informacyjnych i komunikacyjnych, w tym na opracowanie strategii komunikacyjnych i komunikację instytucjonalną dotyczącą politycznych priorytetów Unii oraz ich eksponowanie.

Artykuł 21

Przyjmowanie planów działania i środków

1. ~~Plany działania i środki przyjmuje się w drodze aktów wykonawczych przyjmowanych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 35 ust. 2.~~ **decyzją Komisji** zgodnie z **rozporządzeniem finansowym**. **[Popr. 204]**
2. ~~Procedura, o której mowa w ust. 1, nie jest wymagana w przypadku:~~
 - a) ~~planów działania, środków indywidualnych i środków wspierających, w przypadku których finansowanie unijne nie przekracza kwoty 10 mln EUR;~~
 - b) ~~środków specjalnych oraz planów działania i środków przyjętych w celu wdrożenia działań szybkiego reagowania, w przypadku których finansowanie unijne nie przekracza kwoty 20 mln EUR;~~
 - c) ~~zmian technicznych, pod warunkiem, że takie zmiany nie wpłyną znacząco na cele danego planu działania lub środka, takich jak:~~
 - (i) ~~zmiana metody wykonywania;~~
 - (ii) ~~realokacja środków finansowych między działaniami zawartymi w planie działania;~~
 - (iii) ~~zwiększenie lub zmniejszenie budżetu planów działania i środków o nie więcej niż 20 % pierwotnego budżetu i bez przekroczenia 10 mln EUR;~~

~~w przypadku wieloletnich planów działania i środków progi, o których mowa w ust. 2 lit. a), b) i c) pkt (iii), stosuje się w ujęciu rocznym.~~

~~Parlament Europejski i państwa członkowskie są informowane za pośrednictwem właściwego komitetu, o którym mowa w art. 35, o planach działania i środkach, z wyjątkiem środków pomocy, oraz o zmianach technicznych przyjętych na mocy niniejszego ustępu w terminie jednego miesiąca od ich przyjęcia. **[Popr. 205]**~~

Środa, 27 marca 2019 r.

3. ~~Przed przyjęciem lub przedłużeniem obowiązywania nadzwyczajnych środków pomocy, które nie przekraczają kwoty 20 mln EUR, Komisja powiadamia Radę o charakterze i celach takiego środka pomocy oraz o przeznaczonych na niego kwotach finansowych. Komisja informuje Radę o zamiarze wprowadzenia znaczących zmian do uprzednio przyjętych nadzwyczajnych środków pomocy. Komisja uwzględni odpowiednie podejście polityczne Rady i Parlamentu Europejskiego do planowania i wdrażania stosowania~~ takich środków w celu zachowania spójności działań zewnętrznych Unii. [Popr. 206]

Komisja ~~na bieżąco i terminowo~~ **niezwłocznie** informuje Parlament Europejski o planowanych zgodnie z niniejszym artykułem ~~nadzwyczajnych środkach pomocy i ich wdrażaniu~~, w tym o zakładanych kwotach finansowych; informuje Parlament Europejski także o wszelkich istotnych zmianach lub przedłużeniu obowiązywania tej pomocy. **Jak najwcześniej po przyjęciu lub istotnej modyfikacji środka, a najpóźniej w terminie jednego miesiąca od jego przyjęcia lub modyfikacji, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oraz przedstawia w ogólnym zarysie charakter przyjętego środka, powody jego przyjęcia, okres jego obowiązywania, jego kontekst, przeznaczony nań budżet oraz stopień komplementarności tego środka w stosunku do bieżących i planowanych działań pomocowych Unii. W przypadku nadzwyczajnych środków pomocowych Komisja wskazuje również, czy, w jakim zakresie i w jaki sposób zapewni ciągłość polityki wdrożonej w ramach pomocy nadzwyczajnej za pomocą średnio- i długoterminowych instrumentów pomocowych określonych w niniejszym rozporządzeniu.** [Popr. 207]

3a. ~~Przed przyjęciem, zgodnie z art. 19 ust. 2, planów działania i środków, które nie opierają się na dokumentach programowych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 19 ust. 3 i 4, Komisja przyjmuje, zgodnie z art. 34, akt delegowany uzupełniający niniejsze rozporządzenie poprzez określenie szczegółowych celów do realizacji, oczekiwanych rezultatów, instrumentów, które mają zostać użyte, głównych działań oraz orientacyjnych przydziałów finansowych w odniesieniu do tych planów i środków.~~ [Popr. 208]

4. ~~W przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby, takiej jak kryzys, w tym wystąpienie klęsk żywiołowych lub katastrof spowodowanych przez człowieka, bezpośrednie zagrożenie dla demokracji, rządów prawa, praw człowieka lub podstawowych wolności, Komisja może przyjąć plany działania i środki lub przyjąć zmiany istniejących planów działania i środków, w formie aktów wykonawczych mających natychmiastowe zastosowanie, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 35 ust. 4.~~ [Popr. 209]

5. Na poziomie działań prowadzona jest odpowiednia kontrola wpływu na **prawa człowieka, kwestie społeczne i środowisko**, między innymi pod kątem wpływu działań na zmianę klimatu i różnorodność biologiczną, zgodnie z mającymi zastosowanie aktami ustawodawczymi Unii, w tym dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE⁽⁴⁷⁾ i dyrektywą Rady 85/337/EWG⁽⁴⁸⁾, w stosownych przypadkach łącznie z oceną oddziaływania na środowisko dla działań, które mogą mieć wpływ na środowisko, w szczególności w przypadku nowych, dużych działań infrastrukturalnych. [Popr. 210]

Dodatkowo przeprowadza się oceny skutków ex ante poświęcone oddziaływaniu na prawa człowieka, kwestiom dotyczącym płci oraz kwestiom społecznym i pracowniczym, a także analizę konfliktu i ocenę ryzyka. [Popr. 211]

W stosownych przypadkach w toku ~~realizacji~~ **wykonywania** programów sektorowych przeprowadza się strategiczne oceny oddziaływania na **prawa człowieka, kwestie społeczne i środowisko**. W procesie przeprowadzania ~~oceny~~ **takich ocen** oddziaływania ~~na środowisko~~ zapewnia się udział zainteresowanych stron i publiczny dostęp do wyników ~~takiej oceny~~ **takich ocen**. [Popr. 212]

Artykuł 21a

Programy pomocy Parlamentu Europejskiego

Komisja prowadzi dialog z Parlamentem Europejskim oraz bierze pod uwagę jego opinie w dziedzinach, w których Parlament realizuje własne programy pomocy, na przykład w zakresie budowania zdolności i obserwacji wyborów. [Popr. 213]

⁽⁴⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (tekst jednolity) (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

⁽⁴⁸⁾ Dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz.U. L 175 z 5.7.1985, s. 40–48).

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 22

Metody współpracy

1. Finansowanie w ramach Instrumentu realizowane jest przez Komisję, zgodnie z rozporządzeniem finansowym: albo bezpośrednio przez Komisję, delegatury Unii i agencje wykonawcze, albo pośrednio przez każdy podmiot wymieniony w art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego.
2. Finansowanie w ramach instrumentu może być również udzielane za pomocą wpłat na rzecz funduszy międzynarodowych, regionalnych lub krajowych, takich jak fundusze utworzone lub zarządzane przez EBI, państwa członkowskie, kraje i regiony partnerskie lub organizacje międzynarodowe, lub innych darczyńców.
3. Podmioty wymienione w art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego i art. 29 ust. 1 niniejszego rozporządzenia wypełniają swoje obowiązki sprawozdawcze zgodnie z art. 155 rozporządzenia finansowego w trybie rocznym. Wymogi sprawozdawczości wobec każdego z tych podmiotów są określone w ramowej umowie o partnerstwie, umowie o przyznanie wkładu, umowie dotyczącej gwarancji budżetowych lub umowie finansowej.
4. Działania finansowane w ramach instrumentów mogą być realizowane z wykorzystaniem współfinansowania równoległego lub wspólnego.
5. W przypadku współfinansowania równoległego działanie zostaje podzielone na kilka wyraźnie identyfikowalnych elementów, które są osobno finansowane przez poszczególnych partnerów przekazujących współfinansowanie w sposób każdorazowo umożliwiający określenie końcowego przeznaczenia środków.
6. W przypadku współfinansowania wspólnego całkowity koszt działania dzieli się pomiędzy poszczególnych partnerów współfinansujących, a zasoby trafiają do jednej puli w sposób uniemożliwiający określenie źródła finansowania poszczególnych zadań realizowanych w ramach danego działania.
7. Współpraca między Unią a jej partnerami może przyjąć między innymi formę:
 - a) uzgodnień trójstronnych, na mocy których Unia koordynuje wspólnie z państwami trzecimi swój fundusz pomocy na rzecz kraju lub regionu partnerskiego;
 - b) środków współpracy administracyjnej, takich jak partnerstwo między instytucjami publicznymi, organami władz lokalnych, krajowymi organami publicznymi lub podmiotami prawa prywatnego, którym powierzono zadania użyteczności publicznej, danego państwa członkowskiego a podmiotami kraju lub regionu partnerskiego, a także środków współpracy z udziałem ekspertów z sektora publicznego oddelegowanych przez państwa członkowskie oraz ich władze regionalne i lokalne;
 - c) udziału w niezbędnych kosztach zawiązania partnerstwa publiczno-prywatnego i zarządzania nim, **w tym wsparcia szerokiego udziału przez ustanowienie niezależnego, zewnętrznego organu organizacji społeczeństwa obywatelskiego, odpowiedzialnego za ocenę i monitorowanie tworzenia partnerstw publiczno-prywatnych;** [Popr. 214]
 - d) programów wspierania polityki sektorowej, w ramach których Unia udziela wsparcia na rzecz realizacji programów sektorowych krajów partnerskich;
 - e) udziału w kosztach uczestnictwa państw w unijnych programach i działaniach realizowanych przez agencje i organy unijne, a także organy lub osoby upoważnione do wdrażania działań szczególnych w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, zgodnie z tytułem V Traktatu o Unii Europejskiej.
 - f) dopłat do oprocentowania,

Artykuł 23

Formy **unijnego** finansowania UE i metody ~~wykonania~~ **stosowania** [Popr. 215]

1. Unijne finansowanie może być udzielane z wykorzystaniem rodzajów finansowania przewidzianych w rozporządzeniu finansowym, a w szczególności:
 - a) dotacji;
 - b) zamówień na usługi, dostawy lub roboty budowlane,

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) wsparcia budżetowego;
- d) wpłat na rzecz funduszy powierniczych utworzonych przez Komisję, zgodnie z art. 234 rozporządzenia finansowego;
- e) instrumentów finansowych;
- f) gwarancji budżetowych;
- g) działań łączonych
- h) redukcji długu w kontekście uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym programów redukcji zadłużenia;
- i) pomocy finansowej;
- j) ekspertów zewnętrznych otrzymujących wynagrodzenie.

2. Współpracując z zainteresowanymi podmiotami z krajów partnerskich, Komisja uwzględnia ich specyfikę, w tym potrzeby i sytuację – przy określaniu warunków finansowania, rodzajów wkładów, warunków udzielania dotacji i przepisów administracyjnych dotyczących zarządzania nimi – w celu dotarcia do jak najszerszego grona tych podmiotów i jak najlepszego spełnienia ich oczekiwań. **W takiej ocenie bierze się pod uwagę warunki dla znaczącego udziału i zaangażowania wszystkich zainteresowanych podmiotów, w szczególności lokalnego społeczeństwa obywatelskiego.** Zgodnie z rozporządzeniem finansowym zachęca się do stosowania warunków szczególnych, takich jak umowy o partnerstwie, zezwolenia na udzielanie wsparcia finansowego na rzecz osób trzecich, bezpośrednie udzielanie dotacji lub zaproszenia do składania ofert z zastosowaniem kryteriów kwalifikowalności, lub też stosowanie płatności ryczałtowych, kosztów jednostkowych i finansowania według stawek zryczałtowanych, a także finansowania niepowiązanego z kosztami, jak przewidziano w art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego. **Takie różne formy zapewniają przejrzystość, identyfikowalność i innowacyjność. Należy wspierać współpracę między lokalnymi i międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi, aby wzmocnić potencjał lokalnego społeczeństwa obywatelskiego w dążeniu do jego pełnego udziału w programach rozwojowych.** [Popr. 216]

3. Poza przypadkami, o których mowa w art. 195 rozporządzenia finansowego, procedurę bezpośredniego udzielania dotacji można zastosować w odniesieniu do:

- a) dotacji o niskiej wartości dla obrońców praw człowieka ~~w celu finansowania~~ **oraz mechanizmów ochrony zagrożonych obrońców praw człowieka, na finansowanie pilnych działań w zakresie ochrony, ochronnych**, w stosownych przypadkach bez potrzeby współfinansowania, **jak również mediatorów i innych podmiotów społeczeństwa obywatelskiego zaangażowanych w dialog dotyczący kryzysu i konfliktów zbrojnych, rozwiązywanie konfliktów, pojednanie i budowanie pokoju;** [Popr. 217]
- b) dotacji, w stosownych przypadkach bez potrzeby współfinansowania, na finansowanie działań w skrajnie trudnych warunkach, w których opublikowanie zaproszenia do składania wniosków byłoby niestosowne, w tym w sytuacjach, w których występują poważne braki w zakresie praw podstawowych, **zagrożenia dla instytucji demokratycznych, eskalacja kryzysu lub konflikt zbrojny**, w których bezpieczeństwo ludzkie jest najbardziej zagrożone lub w których organizacje praw człowieka, obrońcy praw człowieka, **jak również mediatorzy i inne podmioty społeczeństwa obywatelskiego zaangażowane w dialog związany z kryzysem lub konfliktem zbrojnym, pojednanie i budowanie pokoju** działają w najtrudniejszych warunkach. Kwota tych dotacji nie może przekroczyć 1 000 000 EUR i jest udzielana na okres nieprzekraczający 18 miesięcy, który można przedłużyć o dodatkowe 12 miesięcy w razie wystąpienia obiektywnych i nieprzewidzianych przeszkód ~~w wykorzystaniu~~ **stosowaniu** dotacji; [Popr. 2018]
- c) dotacji na rzecz Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka, Global Campus, Wspólnego Centrum Uniwersytetów Europejskich na rzecz Praw Człowieka i Demokratyzacji, które oferuje europejski program studiów magisterskich w dziedzinie praw człowieka i demokratyzacji, a także na rzecz powiązanej z nim sieci uczelni oferujących programy studiów podyplomowych w dziedzinie praw człowieka, w tym stypendia dla studentów, **naukowców, nauczycieli** i obrońców praw człowieka z państw trzecich. [Popr. 219]

ca) **małych projektów zdefiniowanych w art. 23a..** [Popr. 220]

Środa, 27 marca 2019 r.

Podstawą wsparcia budżetowego, o którym mowa w ust. 1 lit. c), w tym udzielanego przy zastosowaniu umów o realizację reformy sektorowej, jest odpowiedzialność państwa, wzajemna rozliczalność i wspólne zobowiązanie się do przestrzegania powszechnych wartości, demokracji, praw człowieka, **równouprawnienia płci, włączenia społecznego, rozwoju społecznego** i rządów prawa, a jego celem jest wzmocnienie partnerstwa między Unią a krajami partnerskimi. Wsparcie budżetowe to obejmuje wzmocniony dialog polityczny, **budowanie rozwój** zdolności i lepsze zarządzanie, a także stanowi uzupełnienie wysiłków podejmowanych przez partnerów na rzecz gromadzenia większej ilości środków i lepszego ich wydawania w celu wsparcia zrównoważonego wzrostu ~~gospodarczego~~ **społeczno-gospodarczego** sprzyjającego włączeniu ~~oraz~~ **i przynoszącego korzyści wszystkim obywatelom, tworzenia miejsc pracy, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży, zmniejszania nierówności i eliminacji ubóstwa, z należytym uwzględnieniem lokalnej gospodarki, praw środowiskowych i społecznych.** [Popr. 221]

Każda decyzja o zapewnieniu wsparcia budżetowego opiera się na strategiach wsparcia budżetowego ustalonych przez Unię, jasnym zestawie kryteriów kwalifikowalności oraz dokładnej ocenie ryzyka i korzyści. **Jednym z kluczowych czynników warunkujących taką decyzję jest ocena zaangażowania krajów partnerskich na rzecz demokracji, praw człowieka i praworządności oraz ocena dotychczasowych wyników i postępów w tym zakresie.** [Popr. 222]

4. Wsparcie budżetowe musi być zróżnicowane, tak aby lepiej odpowiadało sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej danego kraju partnerskiego, z uwzględnieniem sytuacji niestabilności.

Udzielając wsparcia budżetowego zgodnie z art. 236 rozporządzenia finansowego, Komisja jasno określa i monitoruje kryteria warunkowości w zakresie wsparcia budżetowego, w tym postępy w reformach i przejrzystość, a także wspiera rozwój parlamentarnej zdolności w dziedzinie kontroli i audytu krajowego ~~oraz zwiększonej przejrzystości i publicznego dostępu do informacji~~ **udział organizacji społeczeństwa obywatelskiego w monitorowaniu, zapewnienie zwiększonej przejrzystości i publicznego dostępu do informacji oraz rozwój silnych systemów zamówień publicznych, które wspierają rozwój lokalnej gospodarki i lokalnych przedsiębiorstw.** [Popr. 223]

5. Wypłata środków pochodzących ze wsparcia budżetowego odbywa się w oparciu o wskaźniki wykazujące dokonanie zadowalających postępów w osiągnięciu celów uzgodnionych z krajem partnerskim.

6. Instrumenty finansowe w ramach niniejszego rozporządzenia mogą przyjmować formy takie jak pożyczki, gwarancje, inwestycje kapitałowe lub quasi-kapitałowe, udziały, a także instrumenty podziału ryzyka, w miarę możliwości i zgodnie z zasadami określonymi w art. 209 ust. 1 rozporządzenia finansowego, pod kierownictwem EBI, wielostronnej europejskiej instytucji finansowej takiej jak Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, lub dwustronnej europejskiej instytucji finansowej, np. dwustronnych banków rozwoju, ewentualnie w połączeniu z dodatkowymi innymi formami wsparcia finansowego, zarówno ze strony państw członkowskich, jak i stron trzecich.

Wkłady na rzecz instrumentów finansowych Unii w ramach niniejszego rozporządzenia mogą być dokonywane przez państwa członkowskie oraz wszelkie podmioty, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego.

7. Do celów ~~wdrażania~~ **stosowania** i celów sprawozdawczych te instrumenty finansowe mogą zostać połączone w grupy instrumentów finansowych. [Popr. 224]

7a. Komisja i ESDZ nie podejmują nowych ani ponownych działań z podmiotami zarejestrowanymi lub mającymi siedzibę w jurysdykcjach, które uznano w ramach odnośnej polityki unijnej za niechętne współpracy lub które wskazano jako państwa trzecie wysokiego ryzyka zgodnie z art. 9 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849, lub które nie zachowują rzeczywistej zgodności z unijnymi lub uzgodnionymi na szczeblu międzynarodowym normami podatkowymi dotyczącymi przejrzystości i wymiany informacji. [Popr. 225]

8. Unijne finansowanie nie generuje szczególnych podatków, ceł ani opłat i nie stwarza obowiązku ich pobierania.

9. Podatki, cła i opłaty nałożone przez kraje partnerskie mogą spełniać kryteria kwalifikowalności do finansowania w ramach niniejszego rozporządzenia.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 23a

Fundusze małych projektów

1. *Na mocy niniejszego rozporządzenia można przekazywać środki finansowe funduszom małych projektów z myślą o wyborze i wdrożeniu projektów charakteryzujących się ograniczoną skalą finansowania.*
2. *Beneficjentami funduszu małych projektów są organizacje społeczeństwa obywatelskiego.*
3. *Odbiorcy końcowi środków pochodzących z funduszu małych projektów otrzymują wsparcie na podstawie niniejszego rozporządzenia za pośrednictwem beneficjentów i wdrażają małe projekty w ramach funduszu małych projektów („mały projekt”).*
4. *Jeżeli wkład publiczny na rzecz małego projektu nie przekracza 50 000 EUR, przyjmuje on formę kosztów jednostkowych lub kwot ryczałtowych albo obejmuje stawki ryczałtowe. [Popr. 226]*

Artykuł 24

Kwalifikujące się osoby i podmioty

1. Udział w procedurach udzielania zamówień, udzielania dotacji i przyznawania nagród w związku z działaniami finansowanymi w ramach programów geograficznych jest otwarty dla organizacji międzynarodowych i wszystkich innych podmiotów prawnych będących obywatelami następujących krajów lub terytoriów, a w przypadku osób prawnych – także podmiotów mających faktyczną siedzibę w jednym z tych państw lub na jednym z tych terytoriów:
 - a) państwa członkowskie, beneficjenci rozporządzenia (UE) .../... (IPA III) oraz umawiające się strony Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
 - b) kraje partnerskie objęte polityką sąsiedztwa, a także Federacja Rosyjska, pod warunkiem zastosowania właściwej procedury przewidzianej w wymienionych w załączniku I programach, w których ona uczestniczy;
 - c) kraje i terytoria rozwijające się, uwzględnione w wykazie państw odbiorców oficjalnej pomocy rozwojowej opublikowanym przez Komitet Pomocy Rozwojowej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, które nie są członkami grupy G-20, a także kraje i terytoria zamorskie objęte decyzją Rady .../... (UE);
 - d) kraje rozwijające się uwzględnione w wykazie państw odbiorców oficjalnej pomocy rozwojowej, które są członkami grupy G-20, oraz inne kraje i terytoria, jeżeli ma miejsce odpowiednia procedura w kontekście działania finansowanego przez Unię w ramach niniejszego rozporządzenia, w którym to działaniu kraje rozwijające się biorą udział;
 - e) kraje, którym Komisja przyznaje dostęp do finansowania zewnętrznego na zasadzie wzajemności; dostęp na zasadzie wzajemności można przyznać na ograniczony okres przynajmniej jednego roku, pod warunkiem że dane państwo uzna, na równych warunkach, kwalifikowalność podmiotów z Unii i krajów kwalifikujących się w ramach rozporządzenia; Komisja decyduje o przyznaniu dostępu na zasadzie wzajemności i czasie jego trwania po konsultacjach z zainteresowanym krajem będącym odbiorcą pomocy / krajami będącymi odbiorcami pomocy;
 - f) kraje członkowskie Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, w przypadku zamówień ~~realizowanych~~ **stosowanych** w krajach najsłabiej rozwiniętych lub w głęboko zadłużonych krajach ubogich, uwzględnionych w wykazie państw odbiorców oficjalnej pomocy rozwojowej. [Popr. 227]
2. Bez uszczerbku dla ograniczeń wynikających z charakteru i celów działań, udział w procedurach udzielania zamówień, udzielania dotacji i przyznawania nagród w związku z działaniami finansowanymi w ramach programów dotyczących praw człowieka i demokracji, stabilności i pokoju, jak również działań szybkiego reagowania, jest otwarty bez ograniczeń.
3. Wszystkie dostawy i materiały finansowane na podstawie niniejszego rozporządzenia mogą pochodzić z dowolnego państwa.

Środa, 27 marca 2019 r.

4. Przepisy niniejszego artykułu nie mają zastosowania – ani nie stwarzają ograniczeń pod względem obywatelstwa – w odniesieniu do osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub innego rodzaju legalnych umów przez kwalifikującego się wykonawcę lub, w stosownych przypadkach, podwykonawcę.

5. W przypadku działań współfinansowanych wspólnie przez podmiot lub ~~wdrażanych~~ **stosowanych** w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego z podmiotami, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. c) pkt (ii) do (viii) rozporządzenia finansowego, mają zastosowanie także zasady kwalifikowalności tych podmiotów. **[Popr. 228]**

6. Jeżeli darczyńcy zapewniają finansowanie na rzecz funduszu powierniczego utworzonego przez Komisję lub z wykorzystaniem zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel, zastosowanie mają zasady kwalifikowalności zawarte w akcie założycielskim funduszu powierniczego lub w umowie z danym darczyńcą w przypadku zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel.

7. W przypadku działań finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz w ramach innego programu Unii podmioty kwalifikujące się do któregośkolwiek z tych programów są uznawane za spełniające kryteria kwalifikowalności.

8. W przypadku działań obejmujących wiele krajów podmioty prawne będące obywatelami danego kraju oraz podmioty prawne mające również faktyczną siedzibę w danym kraju lub na danym terytorium objętym działaniem mogą zostać uznane za spełniające kryteria kwalifikowalności.

9. Zakres kwalifikowalności niniejszego artykułu można ograniczyć pod względem przynależności państwowej, lokalizacji geograficznej lub charakteru wnioskodawców, jeżeli ograniczenia takie są wymagane ze względu na szczególnie charakter i cele działania i jeżeli są one uzasadnione koniecznością jego ~~skutecznej realizacji~~ **skutecznego stosowania**. **Ograniczenia pod względem obywatelstwa nie mają zastosowania do organizacji międzynarodowych.** **[Popr. 229]**

10. Oferenci, wnioskodawcy i kandydaci z niekwalifikujących się krajów mogą być uznani za spełniających kryteria kwalifikowalności w przypadkach wystąpienia nagłej konieczności lub niedostępności usług na rynkach danych krajów lub terytoriów, lub też w innych należycie uzasadnionych przypadkach, w których zastosowanie zasad kwalifikowalności uniemożliwiłoby lub nadmiernie utrudniłoby realizację działania.

11. Aby wspierać lokalny potencjał, rynki i zakupy, priorytetowo traktuje się wykonawców lokalnych i regionalnych, **zwracając jednocześnie uwagę na ich wyniki w dziedzinie zrównoważenia środowiskowego lub sprawiedliwego handlu**, gdy rozporządzenie finansowe przewiduje udzielenie zamówienia na podstawie jednej oferty. We wszystkich pozostałych przypadkach udział wykonawców lokalnych i regionalnych wspiera się zgodnie ze stosownymi przepisami tego rozporządzenia. **We wszystkich przypadkach stosuje się kryteria zrównoważoności i należytej staranności.** **[Popr. 230]**

12. W ramach programu na rzecz demokracji i praw człowieka wszelkie podmioty nieobjęte definicją podmiotu prawnego w art. 2 ust. 6 spełniają kryteria kwalifikowalności, jeżeli jest to konieczne do realizacji obszarów interwencji niniejszego programu.

12a. Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej nie wspiera działań, które zgodnie z kontrolą wpływu na środowisko, o której mowa w art. 21, szkodzą środowisku lub klimatowi. Przydziały środków są w pełni zgodne z porozumieniem paryskim, a ogólnie rzecz biorąc, europejskie finansowanie przeznaczone na działania zewnętrzne przyczynia się do realizacji długoterminowych celów porozumienia paryskiego. W ramach tego instrumentu nie wspiera się w szczególności:

a) działań niezgodnych z ustalonymi na poziomie krajowym wkładami na podstawie porozumienia paryskiego, wnoszonymi przez kraje będące odbiorcami pomocy;

b) inwestycji w paliwa kopalne na wyższym, średnim i niższym szczeblu. **[Popr. 231]**

Artykuł 25

Przeniesienia, roczne raty, środki na zobowiązania i przychody wygenerowane przez instrumenty finansowe

1. Oprócz zastosowania przepisów art. 12 ust. 2 rozporządzenia finansowego środki na zobowiązania i płatności w ramach niniejszego rozporządzenia zostają automatycznie przeniesione i można z nich korzystać do dnia 31 grudnia w kolejnym roku budżetowym. Przeniesione kwoty wykorzystuje się w kolejnym roku budżetowym w pierwszej kolejności.

Środa, 27 marca 2019 r.

Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o przeniesieniu środków na zobowiązania **przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacje na temat środków, które zostały automatycznie przeniesione, w tym powiązanych kwot**, zgodnie z art. 12 ust. 6 rozporządzenia finansowego. [Popr. 232]

2. Poza przepisami przewidzianymi w art. 15 rozporządzenia finansowego, dotyczącymi ponownego udostępniania środków, środki na zobowiązania i płatności odpowiadające kwocie umorzeń dokonanych w wyniku całkowitego lub częściowego niewykonania działania na podstawie niniejszego rozporządzenia są ponownie udostępnione na rzecz pierwotnej linii budżetowej.

Odesłania do art. 15 rozporządzenia finansowego w art. 12 ust. 1 lit. b) rozporządzenia ustanawiającego wieloletnie ramy finansowe należy rozumieć jako uwzględniające odesłanie do niniejszego ustępu do celów niniejszego rozporządzenia.

3. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na okres kilku lat na roczne raty, zgodnie z art. 112 ust. 2 rozporządzenia finansowego.

Do tych wieloletnich działań nie ma zastosowania art. 114 ust. 2 akapit trzeci rozporządzenia finansowego. Komisja automatycznie umarza każdą część zobowiązania budżetowego dla danego działania, która do dnia 31 grudnia piątego roku następującego po roku, w którym zaciągnięto zobowiązanie budżetowe, nie została wykorzystana do celów płatności zaliczkowych lub płatności okresowych lub w odniesieniu do której nie przedstawiono żadnej poświadczonej deklaracji wydatków ani żadnego wniosku o płatność.

Ust. 2 niniejszego artykułu ma również zastosowanie do rocznych rat.

4. W drodze odstępstwa od art. 209 ust. 3 rozporządzenia finansowego spłaty należności i przychody generowane przez instrumenty finansowe zostają przeznaczone na cele pierwotnej linii budżetowej jako wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel po odliczeniu kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie. Co pięć lat Komisja przeprowadza analizę wkładu, jaki istniejące instrumenty finansowe wniosły w osiągnięciu unijnych celów, oraz skuteczności tych instrumentów finansowych.

Rozdział IV

EFZR+, gwarancje budżetowe i pomoc finansowa dla państw trzecich

Artykuł 26

Zakres stosowania i finansowanie

1. ~~Pula środków finansowych, o której~~ **Europejski Fundusz na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus (EFZR+) i gwarancję na działania zewnętrzne finansuje się z puli** środków finansowych **dla programów geograficznych, o których** mowa w art. 6 ust. 2 lit. a), ~~zostaje przeznaczona na finansowanie Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus (EFZR+) i gwarancji na działania zewnętrzne.~~ **a jednocześnie dba się o to, aby finansowanie to nie było ze szkodą dla innych działań wspieranych w ramach programów geograficznych.** [Popr. 233]

Celem EFZR+ jako ~~zintegrowanej koperty finansowej, zapewniającej~~ **zintegrowanego pakietu finansowego zapewniającego** zdolności finansowania w ~~oparciu o metody wykonywania określone w formie dotacji, gwarancji i innych instrumentów finansowych w oparciu o~~ art. 23 ust. 1 lit. a), e), f) i g), jest wspieranie inwestycji oraz ~~zwiększenie~~ **poprawa** dostępu do finansowania **przy jednoczesnej maksymalizacji dodatkowości, dostarczaniu innowacyjnych produktów i przyciąganiu funduszy sektora prywatnego** w celu wspierania trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju gospodarczego, ~~środowiskowego~~ i społecznego ~~oraz~~, **uprzemysłowienia i stabilnych warunków inwestycyjnych w celu** promowania społeczno-gospodarczej i ~~środowiskowej~~ odporności krajów partnerskich, ze szczególnym naciskiem na eliminację ubóstwa, zrównoważony wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, **przystosowanie do zmiany klimatu i łagodzenie zmiany klimatu, ochronę środowiska, ekozarządzanie**, tworzenie godnych miejsc pracy **odpowiadających właściwym standardom MOP, zwłaszcza dla słabszych grup społecznych, w tym kobiet i ludzi młodych** tworzenie godnych miejsc pracy, możliwości ~~gospodarczych~~ **gospodarcze**, rozwijanie umiejętności i przedsiębiorczości, sektory społeczno-gospodarcze ~~oraz mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, a także~~ **społeczno-gospodarcze, z naciskiem na przedsiębiorstwa społeczne i spółdzielnie ze względu na ich potencjał w zakresie ograniczania ubóstwa i nierówności, promowania praw człowieka i źródeł utrzymania, a także wspieranie mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw**, eliminowanie określonych podstawowych, społeczno-ekonomicznych przyczyn **nielegalnej migracji i przymusowych wysiedleń oraz przyczynianie się do trwałej reintegracji migrantów, którzy powrócili do kraju pochodzenia**, zgodnie

Środa, 27 marca 2019 r.

z właściwymi indykatywnymi dokumentami programowymi. **45 % środków finansowych przeznaczają się na inwestycje przyczyniające się do realizacji celów klimatycznych oraz inwestycje w dziedzinie ek zarządzania, ochrony środowiska, różnorodności biologicznej i przeciwdziałania pustynnieniu, natomiast 30 % tego właśnie przydziału finansowego wydaje się na łagodzenie zmiany klimatu i dostosowanie się do niej.** Zwraca się szczególną uwagę na państwa wskazane jako doświadczające niestabilności lub konfliktu, kraje najslabiej rozwinięte i głęboko zadłużone kraje ubogie **oraz udziela im dodatkowego wsparcia w zakresie budowania zdolności instytucjonalnych i zarządzania gospodarką oraz pomocy technicznej. Gwarancję dla działań zewnętrznych stosuje się oprócz inwestycji państwa w zapewnianie podstawowych usług publicznych, które pozostają w jego gestii.** [Popr. 234]

2. Gwarancja na działania zewnętrzne wspiera operacje w ramach EFZR+ objęte gwarancjami budżetowymi zgodnie z art. 27, 28 i 29 niniejszego rozporządzenia, a także pomoc makrofinansową i pożyczki dla państw trzecich w oparciu o decyzję Rady 10/2/Euratom.

3. W ramach gwarancji na działania zewnętrzne Unia może udzielać gwarancji na operacje zatwierdzone między dniem 1 stycznia 2021 r. a 31 grudnia 2027 r. w wysokości do 60 mld EUR. **Ten górny pułap jest poddawany przeglądowi w kontekście sprawozdania z oceny śródkresowej zgodnie z art. 32.** [Popr. 235]

4. Wskaźnik tworzenia rezerw wynosi od 9 % do 50 % w zależności od rodzaju operacji. **Maksymalną kwotę w wysokości 10 mld EUR udostępnia się z budżetu Unii za pośrednictwem specjalnej linii budżetowej w ramach rocznej procedury budżetowej lub w drodze przesunięcia budżetowego. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 34 w celu zmiany tej maksymalnej kwoty w razie zaistnienia takiej potrzeby.** [Popr. 236]

Wskaźniki tworzenia rezerw są poddawane przeglądowi co trzy lata, począwszy od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia określonej w art. 40. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 34 w celu uzupełnienia lub zmiany tych stawek **oraz powiązanych kwot finansowych.** [Popr. 237]

5. Gwarancję na działania zewnętrzne uznaje się za jedną gwarancję w ramach wspólnego funduszu rezerw utworzonego na podstawie art. 212 rozporządzenia finansowego.

6. EFZR+ i gwarancja na działania zewnętrzne mogą stanowić wsparcie dla operacji finansowania i inwestowania prowadzonych w krajach partnerskich na obszarach geograficznych, o których mowa w art. 4 ust. 2. Tworzenie rezerw dotyczących gwarancji na działania zewnętrzne finansowane jest z budżetu przeznaczanego na właściwe programy geograficzne, ustanowionego w art. 6 ust. 2 lit. a), i jest przekazywane do wspólnego funduszu rezerw. **Geograficzny rozkład operacji EFZR+ w największym możliwym stopniu odzwierciedla również względną wagę przydziałów finansowych dla różnych regionów, jak ujęto w art. 6 ust. 2 lit. a).** EFZR+ i gwarancja dla działań zewnętrznych mogą również stanowić wsparcie dla operacji prowadzonych w krajach będących beneficjentami, wymienionych w załączniku I do rozporządzenia IPA III. Pula środków finansowych przeznaczonych na te operacje w ramach EFZR+ oraz na tworzenie rezerw dotyczących gwarancji dla działań zewnętrznych finansowana jest na podstawie rozporządzenia IPA. Tworzenie rezerw dotyczących gwarancji na działania zewnętrzne w odniesieniu do pożyczek dla państw trzecich, o którym mowa w art. 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie Europejskiego Instrumentu na rzecz Bezpieczeństwa Jądowego, finansowane jest na podstawie rozporządzenia w sprawie Europejskiego Instrumentu na rzecz Bezpieczeństwa Jądowego. [Popr. 238]

7. Tworzenie rezerw, o którym mowa w art. 211 ust. 2 rozporządzenia finansowego, odbywa się w oparciu o całkowite nieuregulowane zobowiązania Unii wynikające z każdej operacji, w tym operacji zatwierdzonych przed 2021 r. oraz gwarantowanych przez Unię. Roczna kwota wymaganych rezerw może zostać utworzona w okresie nie dłuższym niż siedem lat.

8. Saldo aktywów do 31 grudnia 2020 r. funduszu gwarancyjnego EFZR i Funduszu Gwarancyjnego dla działań zewnętrznych, ustanowionych odpowiednio w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 oraz rozporządzeniu Rady (WE, Euratom) nr 480/2009, zostaje przeniesione do wspólnego funduszu rezerw w celu utworzenia rezerw przeznaczonych na jego odpowiednie operacje w ramach tej samej, jednej gwarancji przewidzianej w ust. 4 niniejszego artykułu.

Artykuł 26a

Cele EFZR+

1. **Operacje EFZR+ kwalifikujące się do wsparcia w ramach gwarancji dla działań zewnętrznych wnoszą wkład w następujące obszary priorytetowe:**

Środa, 27 marca 2019 r.

- a) **zapewnienie finansowania i wsparcia na rzecz rozwoju sektora prywatnego, spółdzielczego i przedsiębiorstw społecznych w celu wniesienia wkładu w zrównoważony rozwój w wymiarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym ze szczególnym uwzględnieniem problemu eliminacji ubóstwa, a w stosownych przypadkach – w europejską politykę sąsiedztwa i realizację celów określonych w art. 3 rozporządzenia UE .../... [IPA III];**
- b) **zlikwidowanie przeszkód utrudniających realizację inwestycji prywatnych, zwłaszcza poprzez zagwarantowanie bezpieczeństwa prawnego inwestycji;**
- c) **lewarowanie finansowania z sektora prywatnego, ze szczególnym naciskiem na mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa;**
- d) **wzmocnienie sektorów i obszarów społeczno-gospodarczych oraz powiązanej infrastruktury publicznej i prywatnej, a także zrównoważonej łączności i zrównoważonej produkcji w celu promowania zrównoważonego wzrostu społeczno-gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz respektującego prawa człowieka i ochronę środowiska;**
- e) **przyczynianie się do działań w dziedzinie klimatu, ochrony środowiska i zarządzania środowiskiem;**
- f) **przyczynianie się – przez promowanie zrównoważonego rozwoju – do wyeliminowania pierwotnych przyczyn migracji, w tym nielegalnej migracji i przymusowych wysiedleń, a także przyczynianie się do bezpiecznej, uporządkowanej i legalnej migracji oraz mobilności. [Popr. 239]**

Artykuł 27

Kwalifikowalność oraz wybór operacji i partnerów

1. Operacje w zakresie finansowania i inwestycji kwalifikujące się do wsparcia w ramach gwarancji na działania zewnętrzne są spójne z politykami Unii ze **strategiami politycznymi Unii, zwłaszcza z jej polityką na rzecz rozwoju i europejską polityką sąsiedztwa**, oraz ze strategiami i politykami **polityką** krajów partnerskich, a także są do tych polityk i strategii **strategii i do tej polityki** dostosowane; **operacje te służą także eliminowaniu niedoskonałości rynku lokalnego lub skutków nieoptymalnych inwestycji, nie stanowiąc nieuczciwej konkurencji dla lokalnych podmiotów gospodarczych.** Służą one w szczególności wspieraniu celów, ogólnych zasad i ram politycznych niniejszego rozporządzenia oraz właściwych indykatorywnych dokumentów programowych, z należyтым uwzględnieniem obszarów priorytetowych określonych w **art. 26a i szczegółowo opisanych** w załączniku V. [Popr. 240]

1a. Przyznanie gwarancji na działania zewnętrzne jest zależne od zawarcia odpowiednich umów gwarancji EFZR między Komisją, działającą w imieniu Unii, a kwalifikującym się kontrahentem. [Popr. 241]

2. Gwarancja na działania zewnętrzne wspiera operacje w zakresie finansowania i inwestycji, które **służą eliminowaniu niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji.** Operacje spełniają również warunki określone w art. 209 ust. 2 lit. a) do d) rozporządzenia finansowego oraz takie, które: [Popr. 242]

-aa) zapewniają dodatkowość finansową i rozwojową; [Popr. 243]

-ab) przechodzą publicznie dostępną, partycypacyjną ocenę ex ante oddziaływania na prawa człowieka, społeczeństwo, zatrudnienie i środowisko, służącą wskazaniu zagrożeń w tych dziedzinach i podjęciu odpowiednich kroków oraz uwzględniającą zasadę dobrowolnie i uprzednio wyrażonej zgody dotkniętych społeczności w przypadku inwestycji związanych z ziemią; [Popr. 244]

a) zapewniają komplementarność z innymi inicjatywami;

b) są wykonalne pod względem gospodarczym i finansowym, z należyтым uwzględnieniem możliwości wsparcia i współfinansowania danego projektu przez prywatnych i publicznych partnerów, z jednoczesnym uwzględnieniem konkretnego środowiska działania i zdolności krajów wskazanych jako kraje doświadczające niestabilności lub konfliktu, kraje najsłabiej rozwinięte i głęboko zadłużone kraje ubogie, które mogą czerpać korzyści z preferencyjnych warunków;

c) są wykonalne pod względem technicznym i zrównoważone z perspektywy środowiskowej i **społecznej społeczno-gospodarczej.** [Popr. 245]

ca) są ukierunkowane na sektory i obszary, gdzie istnieją wyraźne niedoskonałości rynkowe lub instytucjonalne, które ograniczają finansowanie z sektora prywatnego; [Popr. 246]

Środa, 27 marca 2019 r.

- cb) są ustrukturyzowane w sposób, który przyczynia się do stymulowania rozwoju rynku oraz do mobilizacji zasobów sektora prywatnego na rzecz likwidowania luk inwestycyjnych; [Popr. 247]
- cc) koncentrują się na projektach, które są obciążone większym ryzykiem, niż prywatni kredytodawcy są w stanie przyjąć wyłącznie na zasadach komercyjnych; [Popr. 248]
- cd) nie zakłócają funkcjonowania rynków w krajach i regionach partnerskich. [Popr. 249]
- ce) w miarę możliwości maksymalizują mobilizację kapitału lokalnego sektora prywatnego; [Popr. 250]
- cf) są zgodne z zasadami skutecznego rozwoju określonymi w partnerstwie z Pusanu w sprawie skutecznej współpracy na rzecz rozwoju i potwierdzonymi w Nairobi w 2016 r., w tym z odpowiedzialnością kraju za własny rozwój, dostosowaniem, skupieniem na wynikach, przejrzystością i wzajemną rozliczalnością, jak również odejściem od pomocy związanej; [Popr. 251]
- cg) są opracowane tak, aby spełniać kryteria ODA ustanowione przez OECD-DAC z uwzględnieniem specyfiki rozwoju sektora prywatnego, z wyjątkiem operacji w krajach uprzemysłowionych, które nie kwalifikują się do ODA; [Popr. 252]
- ch) są stosowane przy pełnym poszanowaniu międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka, wytycznych uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym, zasad i konwencji, w tym zasad odpowiedzialnego inwestowania, wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, zasad Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) dotyczących odpowiedzialnego inwestowania w rolnictwo i systemy żywnościowe, konwencji i norm MOP, Konwencji ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, zasad z Maastricht dotyczących eksterytorialnych zobowiązań państw w dziedzinie praw gospodarczych, społecznych i kulturowych oraz dobrowolnych wytycznych FAO dotyczących odpowiedzialnego zarządzania własnością ziemi, łowisk i lasów w kontekście krajowego bezpieczeństwa żywnościowego; [Popr. 253]

3. Z gwarancji na działania zewnętrzne korzysta się w celu pokrycia ryzyka z tytułu następujących instrumentów:

- a) pożyczek, w tym pożyczek w walucie lokalnej i pożyczek w ramach pomocy makrofinansowej;
- b) gwarancji;
- c) kontrgwarancji;
- d) instrumentów rynków kapitałowego;
- e) wszelkich innych form finansowania lub wsparcia jakości kredytowej, ubezpieczeń oraz udziałów kapitałowych lub quasi-kapitałowych.

4. Do celów gwarancji na działania zewnętrzne partnerami kwalifikującymi się są partnerzy wymienieni w art. 208 ust. 4 rozporządzenia finansowego, w tym pochodzący z państw trzecich wnoszących wkład na rzecz gwarancji na działania zewnętrzne, pod warunkiem zatwierdzenia przez Komisję zgodnie z art. 28 niniejszego rozporządzenia **oraz z zastrzeżeniem opinii rady strategicznej**. Ponadto, w drodze odstępstwa od art. 62 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego, podmioty podlegające prawu prywatnemu państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, które wniosło wkład w gwarancję na działania zewnętrzne zgodnie z art. 28, zapewniające odpowiednie zabezpieczenie swoich zdolności finansowych, uznaje się za spełniające kryteria kwalifikowalności do celów gwarancji. [Popr. 254]

4a. Grupa Europejskiego Banku Inwestycyjnego:

- a) uczestniczy, wraz z innymi europejskimi instytucjami finansowymi, w zarządzaniu ryzykiem EFZR+, z należyтым uwzględnieniem potrzeby unikania ewentualnego konfliktu interesów;

Środa, 27 marca 2019 r.

b) realizuje na zasadzie wyłączności część okna inwestycyjnego obejmującego pożyczki państwowe, które ma być zasilone kwotą co najmniej 1 000 000 000 EUR z puli środków finansowych programów geograficznych, zgodnie z procedurami określonymi w rozdziałach 1 i 3 niniejszego tytułu;

c) jest podmiotem uprawnionym do realizacji działań w ramach innych okien inwestycyjnych. [Popr. 255]

5. Kwalifikujący się partnerzy przestrzegają zasad i warunków określonych w art. 62 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego. W przypadku podmiotów prawa prywatnego w państwie członkowskim lub w państwie trzecim, które wniosło wkład w gwarancję na działania zewnętrzne zgodnie z art. 28 niniejszego rozporządzenia, pierwszeństwo mają podmioty, które ujawniają informacje dotyczące kryteriów z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej, **podatków** i ładu korporacyjnego. [Popr. 256]

Komisja zapewni skuteczne, wydajne i sprawiedliwe wykorzystanie dostępnych zasobów wśród kwalifikujących się kontrahentów, przy jednoczesnym wspieraniu współpracy między nimi.

Komisja zapewni sprawiedliwe traktowanie **i równy dostęp do finansowania dla** wszystkich kwalifikujących się kontrahentów i **dba o to**, aby unikano konfliktów interesów w okresie wdrażania EFZR+. W celu zapewnienia komplementarności Komisja może zwrócić się do kwalifikujących się kontrahentów o dostarczenie stosownych informacji na temat ich działań innych niż działania w ramach EFZR+. [Popr. 257]

5a. Parlament Europejski lub Rada mogą zaprosić kwalifikujących się kontrahentów, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i lokalne społeczności do udziału w wymianie poglądów w odniesieniu do operacji w zakresie finansowania i inwestycji objętych niniejszym rozporządzeniem. [Popr. 258]

6. Komisja dokonuje wyboru kwalifikujących się partnerów zgodnie z art. 154 rozporządzenia finansowego, należycie uwzględniając:

a) doradztwo i wskazówki, udzielone przez strategiczne i regionalne rady operacyjne zgodnie z załącznikiem VI;

b) cele okna inwestycyjnego;

c) doświadczenie kwalifikującego się partnera oraz jego zdolności w zakresie zarządzania ryzykiem;

d) ilość zasobów własnych oraz wielkość współfinansowania przez sektor prywatny, które kwalifikujący się kontrahent jest gotów uruchomić na potrzeby okna inwestycyjnego.

da) zasady przeprowadzania uczciwych i otwartych procedur przetargowych. [Popr. 259]

~~7. Komisja określa okna inwestycyjne dla regionów, konkretnych krajów partnerskich lub dla jednych i drugich, dla konkretnych sektorów lub konkretnych projektów, konkretnych kategorii beneficjentów końcowych, lub dla jednych i drugich, które mają być finansowane na podstawie niniejszego rozporządzenia i objęte gwarancją na działania zewnętrzne do określonej kwoty. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o tym, w jaki sposób okna inwestycyjne są zgodne z niniejszym artykułem oraz wyszczególnia ich priorytety w zakresie finansowania. Wszystkie wnioski o wsparcie finansowe w ramach okien finansowych przedkładane są Komisji.~~

~~Wybór okien inwestycyjnych musi być należycie uzasadniony za pomocą analizy niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji. Taką analizę przeprowadza Komisja we współpracy z potencjalnie kwalifikującymi się partnerami i zainteresowanymi stronami.~~

~~Kwalifikujący się partnerzy mogą zapewniać instrumenty wyszczególnione w ust. 3 w ramach okna inwestycyjnego lub projektu indywidualnego zarządzanego przez kwalifikującego się partnera. Mogą one być zapewniane na rzecz krajów partnerskich, w tym krajów doświadczających niestabilności lub konfliktu lub krajów stojących w obliczu wyzwań w zakresie odbudowy i odnowy pokonfliktowej, na rzecz instytucji tych krajów partnerskich, w tym ich publicznych banków krajowych oraz prywatnych banków lokalnych, a także na rzecz instytucji finansowych oraz podmiotów sektora prywatnego tych krajów partnerskich.~~ [Popr. 260]

Środa, 27 marca 2019 r.

8. Komisja dokonuje oceny operacji wspieranych w ramach gwarancji na działania zewnętrzne na podstawie kryteriów kwalifikowalności określonych w ust. 2 i 3, w miarę możliwości opierając się na istniejących systemach pomiaru rezultatów kwalifikujących. **Komisja sporządza tablicę wyników, aby kierować procesem wyboru projektów. Partnerzy wykonawczy wypełniają tablicę w odniesieniu do wszystkich operacji w ramach EFZR+. Komisja dokonuje oceny wszystkich operacji wspieranych w ramach gwarancji na podstawie kryteriów kwalifikowalności wymienionych w art. 27 i wykorzystuje tablicę wyników do przeprowadzenia niezależnej kontroli jakości w odniesieniu do należytej staranności i do oceny dokonanej przez partnerów wykonawczych na poziomie projektu. W razie potrzeby Komisja zwraca się do partnerów wykonawczych o wyjaśnienia i wprowadzenie zmian.** Komisja podaje do publicznej wiadomości tablicę wyników w odniesieniu do wszystkich projektów po zatwierdzeniu w związku z wykorzystaniem gwarancji przez Komisję i partnerów wykonawczych, a także wyniki wszystkich narzędzi gwarancyjnych i poszczególnych projektów w ramach swojej oceny w odniesieniu do każdego okna inwestycyjnego w ujęciu rocznym. [Popr. 261]

9. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 34 w celu uzupełnienia lub zmiany obszarów priorytetowych w załączniku V oraz zarządzania EFZR+ określonego w załączniku VI i okien inwestycyjnych wskazanych w załączniku V. **Uzupełniając lub zmieniając okna inwestycyjne dla konkretnych regionów, konkretnych krajów partnerskich lub dla jednych i drugich, dla konkretnych sektorów lub konkretnych projektów, konkretnych kategorii beneficjentów końcowych, lub dla jednych i drugich, na które ma zostać przeznaczone finansowanie na podstawie niniejszego rozporządzenia i które mają być objęte gwarancją na działania zewnętrzne do określonej kwoty, Komisja należyście uwzględnia zalecenia rady strategicznej i konsultuje się z radami operacyjnymi.**

Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o tym, w jaki sposób okna inwestycyjne są zgodne z wymogami określonymi w art. 26a i niniejszym artykule oraz wyszczególnia ich priorytety w zakresie finansowania. Wszystkie wnioski o wsparcie finansowe w ramach okien finansowych przedkładane są Komisji.

Wybór okien inwestycyjnych musi być należyście uzasadniony za pomocą analizy niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji. Taką analizę przeprowadza Komisja we współpracy z potencjalnie kwalifikującymi się partnerami i zainteresowanymi stronami.

Kwalifikujący się partnerzy mogą zapewniać instrumenty wyszczególnione w ust. 3 w ramach okna inwestycyjnego lub projektu indywidualnego zarządzanego przez kwalifikującego się partnera. Mogą one być zapewniane na rzecz krajów partnerskich, w tym krajów doświadczających niestabilności lub konfliktu lub krajów stojących w obliczu wyzwań w zakresie odbudowy i odnowy pokonfliktowej, na rzecz instytucji tych krajów partnerskich, w tym ich publicznych banków krajowych oraz prywatnych banków lokalnych, a także na rzecz instytucji finansowych oraz podmiotów sektora prywatnego tych krajów partnerskich. W krajach doświadczających niestabilności lub konfliktu oraz – w uzasadnionych przypadkach – w innych krajach, wsparcie może być udzielane na rzecz inwestycji sektora publicznego, które mają istotne skutki dla rozwoju sektora prywatnego.. [Popr. 262]

Artykuł 27a

Zarządzanie i struktura EFZR+

1. EFZR+ składa się z regionalnych platform inwestycyjnych ustanowionych na podstawie metod pracy, procedur i struktur istniejących zewnętrznych instrumentów łączonych Unii, które mogą zespalać ich działania łączone i operacje objęte gwarancją na działania zewnętrzne w ramach EFZR+.

2. Komisja odpowiada za ogólne zarządzanie EFZR+ i gwarancją na działania zewnętrzne. Komisja nie prowadzi ogólnej działalności bankowej wykraczającej poza ten zakres. Komisja regularnie przekazuje Parlamentowi Europejskiemu informacje w celu zapewnienia najwyższych standardów przejrzystości i rozliczalności finansowej.

3. Rada strategiczna doradza Komisji w sprawie zarządzania EFZR+, z wyjątkiem operacji w ramach unijnej polityki w zakresie rozszerzenia oraz finansowanych przez [IPA III], w których przypadku Komisji doradza rada strategiczna w ramach inwestycyjnych dla Bałkanów Zachodnich. Komisja działa również w ścisłej współpracy z wszystkimi kwalifikującymi się kontrahentami w zakresie zarządzania operacyjnego gwarancją na działania zewnętrzne. W tym celu ustanawia się techniczną grupę roboczą złożoną z ekspertów Komisji i kwalifikujących się kontrahentów, aby oceniać ryzyko i powiązaną wycenę.

Środa, 27 marca 2019 r.

4. Rada strategiczna doradza Komisji w sprawie strategicznego ukierunkowania i strategicznych priorytetów w zakresie inwestycji objętych gwarancją na działania zewnętrzne w ramach EFZR+ i przyczynia się do ich dostosowania do zasad przewodnich i celów unijnych działań zewnętrznych, polityki rozwoju i europejskiej polityki sąsiedztwa, a także do celów określonych w art. 3 i celu EFZR+ określonego w art. 26. Wspiera ona również Komisję w ustalaniu ogólnych celów inwestycyjnych dotyczących korzystania z gwarancji na działania zewnętrzne na rzecz wspierania operacji EFZR+, a także monitoruje odpowiedni i zróżnicowany zakres geograficzny i tematyczny okien inwestycyjnych, zwracając szczególną uwagę na państwa wskazane jako doświadczające niestabilności lub konfliktu, kraje najslabiej rozwinięte i głęboko zadłużone kraje ubogie.

5. Rada strategiczna wspiera również ogólną koordynację, komplementarność i spójność między regionalnymi platformami inwestycyjnymi, między trzema filarami Europejskiego planu inwestycji zewnętrznych, między Europejskim planem inwestycji zewnętrznych a innymi działaniami Unii w dziedzinie migracji oraz we wdrażaniu Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, jak również innych programów określonych w niniejszym rozporządzeniu, innych instrumentów finansowania unijnego i funduszy powierniczych.

6. W skład rady strategicznej wchodzi przedstawiciele Komisji i Wysokiego Przedstawiciela, wszystkich państw członkowskich i Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Parlament Europejski ma status obserwatora. Uczestnicy, kwalifikujący się kontrahenci, kraje partnerskie, właściwe organizacje regionalne i inne zainteresowane strony mogą w razie potrzeby otrzymać status obserwatora. Przed włączeniem nowego obserwatora przeprowadza się konsultacje z radą strategiczną. Radzie strategicznej współprzewodniczy Komisja i Wysoki Przedstawiciel.

7. Rada strategiczna zbiera się co najmniej dwa razy w roku i w miarę możliwości przyjmuje opinie na zasadzie konsensusu. Dodatkowe posiedzenia mogą być organizowane w dowolnym momencie przez przewodniczącego lub na wniosek jednej trzeciej członków rady strategicznej. W przypadku niemożności osiągnięcia konsensusu mają zastosowanie prawa głosu zgodnie z ustaleniami poczynionymi na pierwszym posiedzeniu rady strategicznej i określonymi w jej regulaminie wewnętrznym. Te prawa głosu w należyty sposób uwzględniają źródło finansowania. Regulamin wewnętrzny określa ramy dotyczące roli obserwatorów. Protokoły i porządki posiedzeń rady strategicznej podaje się do wiadomości publicznej po ich przyjęciu.

8. Komisja co roku przedstawia radzie strategicznej sprawozdanie z postępów w zakresie stosowania EFZR+. W celu uzupełnienia tych sprawozdań rada strategiczna przewidziana w ramach inwestycyjnych dla Bałkanów Zachodnich przedstawia informacje na temat postępów w stosowaniu instrumentu gwarancyjnego dla regionu objętego procesem rozszerzenia. Rada strategiczna przeprowadza regularne konsultacje ze stosownymi zainteresowanymi podmiotami w sprawie strategicznego ukierunkowania i stosowania EFZR+.

9. Istnienie dwóch rad strategicznych nie ma wpływu na potrzebę wprowadzenia pojedynczych, ujednoczonych ram zarządzania ryzykiem EFZR+.

10. W okresie stosowania EFZR+ rada strategiczna możliwie jak najszybciej przyjmie i opublikuje wytyczne określające, w jaki sposób należy zapewnić zgodność działań EFZR+ z celami i kryteriami kwalifikowalności określonymi w art. 26a oraz art. 27.

11. Rada strategiczna należyście uwzględni w swoich strategicznych wytycznych stosowne rezolucje Parlamentu Europejskiego oraz decyzje i konkluzje Rady.

12. Rady operacyjne regionalnych platform inwestycyjnych wspierają Komisję na poziomie stosowania w definiowaniu regionalnych i sektorowych celów inwestycyjnych, a także regionalnych, sektorowych i tematycznych okien inwestycyjnych oraz formułują opinie dotyczące działań łączenia i korzystania z gwarancji na działania zewnętrzne obejmującej operacje EFZR+.

Artykuł 28

Wkłady finansowe od innych darczyńców na rzecz gwarancji na działania zewnętrzne

1. Państwa członkowskie, państwa trzecie i inne strony trzecie mogą wnieść wkład na rzecz gwarancji na działania zewnętrzne.

W drodze odstępstwa od art. 218 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia finansowego umawiające się strony Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym mogą wnieść wkład w formie gwarancji lub środków pieniężnych.

Środa, 27 marca 2019 r.

Państwa trzecie niebędące umawiającymi się stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym i inne strony trzecie wnoszą wkład w formie środków pieniężnych; wkład ten podlega **opinii rady strategicznej oraz** zatwierdzeniu przez Komisję. [Popr. 264]

Komisja niezwłocznie informuje Parlament Europejski i Radę o zatwierdzonych wkładach.

~~Na wniosek państw członkowskich ich wkład może zostać przeznaczony na rozpoczęcie działań w konkretnych regionach, państwach, sektorach lub istniejących oknach inwestycyjnych.~~ [Popr. 265]

2. Wkład w formie gwarancji nie może przekraczać 50 % kwoty, o której mowa w art. 26 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

W przypadku wkładu wnoszonego w formie gwarancji przez państwa członkowskie i umawiające się strony Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym uruchomienie gwarancji jest możliwe jedynie po tym, jak pula środków finansowych z budżetu ogólnego Unii zwiększona w wyniku jakichkolwiek innych wkładów w formie środków pieniężnych zostanie wykorzystana na płatności z tytułu uruchomienia gwarancji.

Każdy wkład może zostać wykorzystany do pokrycia uruchomienia gwarancji ~~niezależnie od przeznaczenia.~~ [Popr. 266]

Porozumienie w sprawie wkładu zawierane jest między Komisją, działającą w imieniu Unii, a wnoszącym wkład, i zawiera w szczególności postanowienia dotyczące warunków płatności.

Artykuł 29

~~Wdrożenie~~ **Stosowanie** umów gwarancji na działania zewnętrzne [Popr. 267]

1. Komisja, działając w imieniu Unii, zawiera z kwalifikującymi się partnerami wybranymi zgodnie z art. 27 umowy gwarancji na działania zewnętrzne. **Umowy te są bezwarunkowe, nieodwołalne, na pierwsze żądanie oraz na korzyść wybranych kontrahentów.** Umowy mogą być zawierane z konsorcjum składającym się z co najmniej dwóch kwalifikujących się kontrahentów. [Popr. 268]

2. Dla każdego okna inwestycyjnego zawierana jest co najmniej jedna umowa gwarancji na działania zewnętrzne między Komisją a wybranym kwalifikującym się partnerem lub wybranymi kwalifikującymi się partnerami. Ponadto w celu uwzględnienia szczególnych potrzeb gwarancja na działania zewnętrzne może być przyznana na indywidualne działania w zakresie finansowania lub inwestycji.

Wszystkie umowy gwarancji na działania zewnętrzne są udostępniane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ~~na ich wniosek~~, z uwzględnieniem ochrony informacji poufnych i szczególnie chronionych informacji handlowych. [Popr. 269]

3. Umowy gwarancji na działania zewnętrzne zawierają w szczególności:

- a) szczegółowe zasady dotyczące zakresu, wymogów, kwalifikowalności, kwalifikujących się partnerów oraz procedur;
- b) szczegółowe zasady udzielania gwarancji na działania zewnętrzne, w tym metody objęcia gwarancją i zdefiniowane w niej limity dla portfeli i projektów poszczególnych rodzajów instrumentów, a także analizy ryzyka w odniesieniu do projektów i portfeli projektów, w tym na szczeblu sektorowym, regionalnym i krajowym;
- c) wzmiankę o celach niniejszego rozporządzenia, oszacowanie potrzeb i wskazanie oczekiwanych rezultatów, z uwzględnieniem promowania społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw i **potrzeby zagwarantowania odpowiedzialnego prowadzenia działalności, w tym w szczególności poprzez poszanowanie uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym wytycznych, zasad i instrumentów prawnych, o których mowa w art. 27 ust. 2 lit. c h);** [Popr. 270]
- d) wynagrodzenie z tytułu gwarancji, które ma odzwierciedlać poziom ryzyka, oraz możliwość częściowego dotowania wynagrodzenia w celu przyznania bardziej preferencyjnych warunków, w należycie uzasadnionych przypadkach, **w szczególności państwowemu doświadczającym niestabilności lub konfliktu, krajom najslabiej rozwiniętym i krajom głęboko zadłużonym;** [Popr. 271]
- e) wymagania dotyczące korzystania z gwarancji na działania zewnętrzne, w tym warunki płatności, takie jak konkretne ramy czasowe, odsetki należne z tytułu wymagalnych kwot, wydatki i koszty odzyskiwania środków, a także ewentualne niezbędne ustalenia dotyczące płynności;

Środa, 27 marca 2019 r.

- f) procedury dotyczące roszczeń, w tym – choć nie tylko – zdarzenia inicjujące i okresy oczekiwania; oraz procedury dotyczące dochodzenia roszczeń;
- g) [Popr. 272]
- h) jasne i dostępne procedury rozpatrywania skarg osób trzecich poszkodowanych wskutek ~~wdrażania~~ **stosowania** projektów wspieranych gwarancją na działania zewnętrzne. [Popr. 273]

4. Kwalifikujący się partner zatwierdza działania w zakresie finansowania i inwestycji według własnych zasad i procedur oraz zgodnie z warunkami umowy gwarancji na działania zewnętrzne.

5. Gwarancja na działania zewnętrzne może obejmować:

- a) w przypadku instrumentów dłużnych – kwotę główną i wszystkie odsetki oraz kwoty należne względem wybranego kwalifikującego się kontrahenta, lecz nieotrzymane przez niego zgodnie z warunkami finansowania w wyniku niewykonania zobowiązania;
- b) w przypadku inwestycji kapitałowych – środki zainwestowane i związane z nimi koszty finansowania;
- c) w przypadku innych działań w zakresie finansowania i inwestycji, o których mowa w art. 27 ust. 2 – kwoty wykorzystane i związane z nimi koszty finansowania;

5a. Zawierając umowy dotyczące gwarancji na działania zewnętrzne z kwalifikującymi się kontrahentami, Komisja należy uwzględnić:

- a) *doradztwo i wskazówki, udzielone przez strategiczne i regionalne rady operacyjne;*
 - b) *cele okna inwestycyjnego;*
 - c) *doświadczenie oraz zdolności operacyjne i finansowe kwalifikującego się kontrahenta oraz jego zdolności w zakresie zarządzania ryzykiem;*
 - d) *ilość zasobów własnych oraz wielkość współfinansowania przez sektor prywatny, które kwalifikujący się kontrahent jest gotów uruchomić na potrzeby okna inwestycyjnego.* [Popr. 274]
- d) wszystkie stosowne wydatki i koszty odzyskiwania środków związane z niewykonaniem zobowiązania, o ile nie zostały one odliczone od wpływów z odzyskania środków.

6. Do celów rachunkowości Komisji i jej sprawozdawczości w zakresie rodzajów ryzyka objętych gwarancją na działania zewnętrzne oraz zgodnie z art. 209 ust. 4 rozporządzenia finansowego, kwalifikujący się partnerzy, z którymi zawarto umowę w sprawie gwarancji, co roku przekazują Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu sprawozdania finansowe z działań w zakresie finansowania i inwestycji objętych zakresem niniejszego rozporządzenia, skontrolowane przez niezależnego audytora zewnętrznego i zawierające, między innymi, informacje dotyczące:

- a) oceny ryzyka działań w zakresie finansowania i inwestycji kwalifikujących się partnerów, w tym informacje dotyczące zobowiązań Unii wycenianych zgodnie z unijnymi regułami rachunkowości, o których mowa w art. 80 rozporządzenia finansowego i IPSAS;
- b) pozostałych do uregulowania zobowiązań finansowych Unii wynikających z działań EFZR+ udzielonych kwalifikującym się partnerom na potrzeby prowadzonych przez nich działań w zakresie finansowania i inwestycji, w rozbiciu na poszczególne działania.

Środa, 27 marca 2019 r.

7. Na wniosek Komisji kwalifikujący się partnerzy przekazują wszelkie dodatkowe informacje niezbędne Komisji do wypełniania jej obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia, **w szczególności dotyczące wdrażania zaleceń zawartych w ocenach ex ante oddziaływania na prawa człowieka, społeczeństwo, zatrudnienie i środowisko oraz innych kryteriów wyboru wymienionych w art. 27.** [Popr. 275]

8. Komisja składa sprawozdanie na temat instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych i pomocy finansowej zgodnie z art. 241 i 250 rozporządzenia finansowego. W tym celu kwalifikujący się partnerzy co roku przekazują informacje niezbędne Komisji do wypełnienia obowiązków sprawozdawczych. **Ponadto Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie roczne zgodnie z art. 31 ust. 6a.** [Popr. 276]

8a. **Komisja lub kwalifikujący się kontrahenci niezwłocznie informują OLAF, jeżeli na dowolnym etapie przygotowywania, realizacji lub kończenia operacji w zakresie finansowania i inwestycji objętych zakresem niniejszego rozporządzenia mają podstawy podejrzewać wystąpienie nadużycia finansowego, korupcji, prania pieniędzy lub innego niezgodnego z prawem działania, które może mieć wpływ na interesy finansowe Unii. Komisja lub kwalifikujący się kontrahenci przekazują do OLAF wszelkie niezbędne informacje umożliwiające mu przeprowadzenie pełnego i gruntownego dochodzenia.** [Popr. 277]

Artykuł 29a

Mechanizm rozpatrywania skarg i dochodzenia roszczeń

W związku z ewentualnymi skargami stron trzecich w krajach partnerskich, w tym społeczności i osób fizycznych poszkodowanych wskutek projektów wspieranych z EFZR+ i w ramach gwarancji na działania zewnętrzne, Komisja i delegatury Unii Europejskiej publikują na swoich stronach internetowych bezpośrednie odesłania do mechanizmów rozpatrywania skarg stosownych kontrahentów, którzy zawarli umowy z Komisją. Komisja ustanawia również, zgodnie z rozdziałem IV niniejszego rozporządzenia, scentralizowany unijny mechanizm rozpatrywania skarg z myślą o wszystkich projektach, aby zapewnić możliwość bezpośredniego przyjmowania zażaleń dotyczących rozpatrywania skarg przez kwalifikujących się kontrahentów. Komisja uwzględni te informacje w kontekście przyszłej współpracy z tymi kontrahentami. [Popr. 278]

Artykuł 29b

Wykluczone działania i jurysdykcje niechętnie współpracy

1. Gwarancja dla działań zewnętrznych nie wspiera działań w zakresie finansowania i inwestycji, które:

- a) powiązane są z sektorem wojskowym lub bezpieczeństwa państwowego;
- b) wspierają rozwój energii jądrowej, z wyjątkiem kredytów udzielanych zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym Europejskiego Instrumentu na rzecz Bezpieczeństwa Jądrowego, i paliw kopalnych oraz promują dalsze uzależnienie gospodarek i społeczeństwa od technologii wysokoemisyjnych;
- c) wiążą się ze znacznymi zewnętrznymi kosztami środowiskowymi, na przykład z kosztami degradacji obszarów chronionych, krytycznych siedlisk i obiektów dziedzictwa, w odniesieniu do których nie jest realizowany żaden plan zrównoważonego rozwoju i zarządzania;
- d) prowadzą do naruszania praw człowieka w krajach partnerskich, na przykład pozbawienia społeczności ich prawa do kontrolowania i dostępu do zasobów naturalnych takich jak ziemia, przyczyniają się do masowego wysiedlania ludności lub wiążą się z pracą przymusową lub pracą dzieci.

2. Prowadząc operacje w zakresie finansowania i inwestycji, kwalifikujący się kontrahenci przestrzegają obowiązującego prawa Unii i uzgodnionych norm międzynarodowych i unijnych, a w związku z tym nie wspierają na podstawie niniejszego rozporządzenia projektów, które przyczyniają się do prania pieniędzy, finansowania terroryzmu, unikania opodatkowania, oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania. Ponadto kwalifikujący się kontrahenci nie podejmują nowych lub ponownych operacji z podmiotami zarejestrowanymi lub mającymi siedzibę w jurysdykcjach, które znalazły się w stosownym wykazie w ramach odnośnej polityki unijnej w dziedzinie jurysdykcji niechętnych współpracy lub które wskazano jako państwa trzecie wysokiego ryzyka zgodnie z art. 9 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849, lub które nie zachowują rzeczywistej zgodności z unijnymi lub międzynarodowo uzgodnionymi normami podatkowymi dotyczącymi przejrzystości i wymiany informacji. Kwalifikujący

Środa, 27 marca 2019 r.

się kontrahenci mogą odstąpić od tej zasady jedynie wówczas, gdy projekt jest fizycznie wdrażany w jednej z tych jurysdykcji i nie ma żadnych przesłanek wskazujących, że dana operacja wchodzi w zakres którejkolwiek z kategorii wymienionych w akapicie pierwszym niniejszego ustępu. Przy zawieraniu umów z pośrednikami finansowymi kwalifikujący się kontrahenci uwzględniają w stosownych umowach wymogi, o których mowa w niniejszym artykule, i zwracają się do instytucji pośrednictwa finansowego o sprawozdawczość na temat ich spełniania.

3. Prowadząc operacje w zakresie finansowania i inwestycji, kwalifikujący się kontrahenci stosują zasady i standardy dotyczące przeciwdziałania wykorzystywaniu systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, określone w prawie unijnym, zwłaszcza w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 (2) i dyrektywie (UE) 2015/849. Kwalifikujący się kontrahenci uzależniają zarówno bezpośrednie finansowanie, jak i finansowanie poprzez pośredników na podstawie niniejszego rozporządzenia od ujawnienia informacji o beneficjentach rzeczywistych zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/849 oraz publikują sprawozdania w odniesieniu do poszczególnych państw zgodnie z art. 89 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE. [Popr. 279]

Artykuł 30

Udział kapitałowy w banku rozwoju

Pula środków przeznaczona na programy geograficzne, o której mowa w art. 6 ust. 2 lit. a), może zostać wykorzystana w celu wniesienia wkładu na poczet zasobów finansowych europejskich i innych instytucji finansowania rozwoju.

Rozdział V

Monitorowanie, sprawozdawczość i ocena

Artykuł 31

Monitorowanie i sprawozdawczość

-1. Osiągnięcie celów niniejszego rozporządzenia mierzy się przez odpowiedni, przejrzysty i rozliczalny system monitorowania, raportowania i oceny, zapewniający należyte zaangażowanie Parlamentu Europejskiego i Rady, a także wzmacniający udział wszystkich partnerów Unii, w tym społeczeństwa obywatelskiego, w stosowaniu programów. [Popr. 280]

1. Wskaźniki odzwierciedlające postępy w wykonaniu niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do celów szczegółowych określonych w art. 3 **ust. 2** przedstawiono w załączniku VII, zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju. Podstawą oceny stopnia realizacji celów są wartości wskaźników z dnia 1 stycznia 2021 r. [Popr. 281]

2. Komisja regularnie monitoruje podejmowane działania i dokonuje przeglądu postępów w realizacji założonych celów, **określonych w art. 3, i oczekiwanych rezultatów**, obejmujących efekty i wyniki. [Popr. 282]

Monitorowanie postępów w odniesieniu do oczekiwanych rezultatów ~~powinno opierać~~ **opiera** się na jasnych, przejrzystych, a w stosownych przypadkach także mierzalnych wskaźnikach. **i mierzalnych wskaźnikach określonych w załączniku VII oraz w ramach dotyczących monitorowania i oceny, przyjętych zgodnie z ust. 9, a także na przepisach dotyczących wykonania budżetu Unii.** W celu ułatwienia terminowej sprawozdawczości utrzymuje się ograniczoną liczbę wskaźników, **które są segregowane co najmniej ze względu na płeć i wiek.** [Popr. 283]

3. Wspólne ramy wyników zawarte we wspólnych dokumentach programowych, które spełniają kryteria określone w art. 12 ust. 4, zapewniają podstawę prowadzonego wspólnie przez Unię i państwa członkowskie monitorowania ~~wdrażania~~ **stosowania** zbiorowego wsparcia na rzecz kraju partnerskiego. [Popr. 284]

System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania ~~realizacji~~ **stosowania** programu i jego rezultatów. W tym celu na odbiorców środków unijnych nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości. [Popr. 285]

4. Komisja ocenia postępy w ~~realizacji~~ **stosowaniu** niniejszego rozporządzenia. Począwszy od 2022 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdanie z realizacji celów niniejszego rozporządzenia, z wykorzystaniem wskaźników **w tym, między innymi, wskaźników określonych w załączniku VII oraz wskaźników wykonania budżetu Unii**, pozwalających zmierzyć osiągnięte rezultaty i skuteczność rozporządzenia. Sprawozdanie to jest również przekazywane Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów. [Popr. 286]

Środa, 27 marca 2019 r.

5. Sprawozdanie roczne zawiera informacje za rok poprzedni dotyczące finansowanych działań, wyników monitorowania i oceny, zaangażowania **i zakresu współpracy** właściwych partnerów oraz ~~wykonania zastosowania~~ zobowiązań i płatności budżetowych w podziale na kraje, regiony i sektory współpracy. **Sprawozdanie zawiera ocenę postępów poczynionych z myślą o osiągnięciu oczekiwanych wyników oraz przy uwzględnieniu zagadnień przekrojowych, o których mowa w art. 8 ust. 6.** Ocenia się w nim rezultaty zewnętrznego finansowania Unii, ~~w miarę możliwości~~ z wykorzystaniem dokładnych i mierzalnych wskaźników ilustrujących rolę pomocy w osiąganiu celów niniejszego rozporządzenia. Jeśli chodzi o współpracę na rzecz rozwoju, w sprawozdaniu ocenia się także, ~~w miarę możliwości~~ ~~i w stosownych przypadkach~~, przestrzeganie zasad skuteczności pomocy rozwojowej, w tym w odniesieniu do innowacyjnych instrumentów finansowych. [Popr. 284]

6. Sprawozdanie roczne, które zostanie przygotowane w 2021 r., musi zawierać skonsolidowane informacje ze sprawozdań rocznych odnoszących się do okresu 2014–2020 dotyczące wszelkiego finansowania na podstawie rozporządzeń, o których mowa w art. 39 ust. 2, w tym informacje o zewnętrznych dochodach przeznaczonych na określony cel oraz wkładach na rzecz funduszy powierniczych; musi również zawierać podział wydatków według państwa, wykorzystania instrumentów finansowych, zobowiązań i płatności. Sprawozdanie to odzwierciedla najważniejsze wnioski i działania podjęte w następstwie zaleceń zawartych w zewnętrznych ocenach przeprowadzanych w poprzednich latach. **Zawiera ono ocenę poziomu możliwości personalnych w siedzibie i delegacjach Unii w odniesieniu do realizacji wszystkich celów objętych niniejszym rozporządzeniem.** [Popr. 288]

6a. *W ramach sprawozdania rocznego Komisja przedkłada szczegółowe informacje na temat operacji w zakresie finansowania i inwestycji objętych gwarancją na działania zewnętrzne oraz na temat funkcjonowania EFZR+, zarządzania nim i jego rzeczywistego wkładu w osiąganie celów. Do tej części sprawozdania rocznego dołączana jest opinia Trybunału Obrachunkowego. Obejmuje ono następujące elementy:*

- a) *ocenę wyników przyczyniających się do realizacji celów EFZR+ określonych w niniejszym rozporządzeniu;*
- b) *ocenę obecnych działań w zakresie finansowania i inwestycji objętych gwarancją na działania zewnętrzne, na szczeblu sektorowym, krajowym i regionalnym, oraz ich zgodności z niniejszym rozporządzeniem, łącznie ze środkami w zakresie ryzyka i ich wpływem na stabilność finansową i gospodarczą partnerów;*
- c) *ocenę dodatkowości i wartości dodanej, skali zaangażowania sektora prywatnego w finansowanie, oczekiwanych i osiągniętych wyników oraz skutków działań w zakresie finansowania i inwestycji objętych gwarancją na działania zewnętrzne w ujęciu zbiorczym, w tym wpływu na tworzenie godnych miejsc pracy gwarantujących zarobki umożliwiające utrzymanie się, eliminację ubóstwa i ograniczenie nierówności; ocena ta obejmuje w miarę możliwości analizę uwzględniającą aspekt płci w odniesieniu do operacji objętych gwarancją w oparciu o dowody i dane w rozbiciu według płci oraz analizę rodzaju wspieranego sektora prywatnego, w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych;*
- d) *ocenę zgodności z wymogami dotyczącymi korzystania z gwarancji na działania zewnętrzne oraz osiągnięcia kluczowych wskaźników efektywności ustalonych dla każdego przedłożonego wniosku;*
- e) *ocenę efektu mnożnikowego osiągniętego w wyniku działań objętych gwarancją na działania zewnętrzne i wspieranych przez EFZR+;*
- f) *kwotę finansową przekazaną beneficjentom oraz ocenę operacji w zakresie finansowania i inwestycji podejmowanych przez poszczególnych kwalifikujących się kontrahentów w ujęciu zbiorczym;*
- g) *ocenę dodatkowości i wartości dodanej operacji w zakresie finansowania i inwestycji kwalifikujących się kontrahentów oraz łącznego ryzyka związanego z tymi operacjami;*
- h) *szczegółowe informacje dotyczące przypadków uruchomienia gwarancji na działania zewnętrzne, strat, zwrotu z inwestycji, kwot odzyskanych i wszelkich innych otrzymanych płatności, a także ogólnej ekspozycji na ryzyko;*
- i) *sprawozdania finansowe dotyczące operacji kwalifikujących się kontrahentów w zakresie finansowania i inwestycji objętych zakresem niniejszego rozporządzenia, skontrolowane przez niezależnego audytora zewnętrznego;*

Środa, 27 marca 2019 r.

- j) ocenę synergii i komplementarności operacji objętych gwarancją na działania zewnętrzne oraz drugiego i trzeciego filaru Europejskiego planu inwestycji zewnętrznych na podstawie stosownych istniejących sprawozdań, ze szczególnym uwzględnieniem postępów w dziedzinie dobrych rządów, w tym w walce z korupcją i nielegalnymi przepływami finansowymi, poszanowania praw człowieka, praworządności i strategii politycznych uwzględniających aspekt płci, a także pobudzania przedsiębiorczości, lokalnego otoczenia gospodarczego i lokalnych rynków finansowych;
- k) ocenę zgodności działań objętych gwarancją na działania zewnętrzne z uzgodnionymi na szczeblu międzynarodowym zasadami skuteczności rozwoju;
- l) ocenę wynagrodzenia z tytułu gwarancji;
- m) ocenę wdrażania przepisów dotyczących wykluczonych działań i jurysdykcji niechętnych współpracy. [Popr. 289]

7. Roczne kwoty ogólnych wydatków związanych z ~~działaniami w dziedzinie klimatu i różnorodności biologicznej~~ celami określonymi w niniejszym rozporządzeniu są szacowane w oparciu o przyjęte indykatywne dokumenty programowe. Środki finansowe przyznane na mocy niniejszego rozporządzenia są objęte rocznym systemem identyfikacji opartym na metodyce Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju („wskaźniki z Rio”) – w tym na tzw. wskaźnikach z Rio co nie wyklucza zastosowania dokładniejszych metod, o ile są one dostępne – włączonym do obowiązującej metodyki zarządzania realizacją celów programów Unii; system ten służy określaniu wysokości wydatków związanych z działaniami w dziedzinie klimatu i różnorodności biologicznej, środowiska, rozwoju i włączenia społecznego, równouprawnienia płci i oficjalnej pomocy rozwojowej na poziomie planów działania i środków, o których mowa w art. 19, a także ujmowaniu ich i które ujmuje się w ocenach i w sprawozdaniu rocznym. Komisja przekazuje dane szacunkowe, które stanowią część sprawozdania rocznego, Parlamentowi Europejskiemu. [Popr. 290]

8. Komisja podaje do wiadomości publicznej informacje na temat współpracy na rzecz rozwoju zgodnie z uznanymi normami międzynarodowymi, w tym z normami MOP, wykorzystując w tym celu ramy wspólnej normy opracowane przez międzynarodową inicjatywę na rzecz przejrzystości pomocy. [Popr. 291]

9. Aby zapewnić skuteczną ocenę niniejszego rozporządzenia pod względem realizacji jego celów, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych ~~przyjmuje akty delegowane~~ zgodnie z art. 34 w celu zmiany lub uzupełnienia wskaźników w załączniku VII, jeżeli uznaje się to za konieczne, w tym również w kontekście przeglądu śródkresowego zgodnie z art. 32, oraz w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia przepisami dotyczącymi ustanowienia ram monitorowania i oceny, które mogą obejmować dodatkowe wskaźniki skuteczności działania mające zastosowanie do wszystkich konkretnych celów niniejszego rozporządzenia. [Popr. 292]

Artykuł 32

Przegląd śródkresowy i ocena [Popr. 293]

1. Ocena okresowa niniejszego rozporządzenia przeprowadzana jest z chwilą, gdy dostępne są wystarczające informacje na temat jego wdrażania, ale nie później niż cztery lata od początku wdrażania instrumentu. Nie później niż w dniu 30 czerwca 2024 r. Komisja przedłoży sprawozdanie z oceny śródkresowej dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia. Sprawozdanie z oceny śródkresowej obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. i ocenia wkład Unii w osiągnięcie celów niniejszego rozporządzenia za pomocą wskaźników pozwalających zmierzyć osiągnięte rezultaty, a także wszelkich ustaleń i wniosków dotyczących wpływu niniejszego rozporządzenia, w tym również wpływu Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus i gwarancji dla działań zewnętrznych. [Popr. 294]

Parlament Europejski może dostarczyć informacje na potrzeby tej oceny. Komisja i ESDZ organizują konsultacje z zainteresowanymi stronami i beneficjentami, w tym z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. Komisja i ESDZ w szczególności dbają o to, aby reprezentowane były grupy najbardziej zmarginalizowane. [Popr. 295]

Komisja ocenia również wpływ i skuteczność swoich działań w poszczególnych obszarach interwencji oraz skuteczność programowania, posiłkując się w tym celu ocenami zewnętrznymi. Komisja i ESDZ uwzględniają wnioski i opinie Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące niezależnych ocen zewnętrznych. W stosownych przypadkach w ocenach korzysta się z zasad dobrych praktyk Komitetu Pomocy Rozwojowej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, które mają służyć ustaleniu, czy osiągnięte zostały cele, oraz sformułowaniu zaleceń mających usprawnić przyszłe działania. W ocenie okresowej analizuje się wyniki osiągnięte przez Unię w odniesieniu do celów określonych w niniejszym rozporządzeniu. [Popr. 296]

Środa, 27 marca 2019 r.

2. ~~Po zakończeniu wykonywania rozporządzenia, lecz nie później niż cztery lata po upływie okresu określonego w art. 1, Komisja przeprowadza ocenę końcową rozporządzenia. Ocena ta dotyczy wkładu Unii w osiągnięcie celów niniejszego rozporządzenia, z uwzględnieniem wskaźników pozwalających zmierzyć osiągnięte rezultaty, a także wszelkich ustaleń i wniosków dotyczących wpływu niniejszego rozporządzenia. W sprawozdaniu z oceny śródkresowej uwzględnia się także efektywność, wartość dodaną, funkcjonowanie uproszczonych i zmodernizowanych procedur finansowania zewnętrznego, spójność wewnętrzną i zewnętrzną, dalszą zasadność celów niniejszego rozporządzenia, komplementarność i efekty synergii między finansowanymi działaniami, wkład środków w spójne działania zewnętrzne Unii, a w odpowiednich przypadkach stopień świadomości opinii publicznej w krajach będących odbiorcami pomocy na temat wsparcia finansowego Unii; w sprawozdaniu uwzględnia się także ustalenia ze sprawozdań, o których mowa w art. 31 ust. 4. [Popr. 297]~~

~~W sprawozdaniu z oceny końcowej uwzględnia się także efektywność, wartość dodaną, możliwości uproszczenia, wewnętrzną i zewnętrzną spójność oraz dalszą zasadność wszystkich celów niniejszego rozporządzenia. [Popr. 298]~~

~~Sprawozdanie z oceny końcowej śródkresowej jest przygotowywane w konkretnym celu, jakim jest usprawnienie wdrażania stosowania pomocy Unii. Stanowi ono podstawę decyzji w zakresie przedłużania, zmiany lub zawieszania różnych rodzajów działań realizowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia. [Popr. 299]~~

~~Sprawozdanie z oceny końcowej śródkresowej zawiera również skonsolidowane informacje ze stosownych sprawozdań rocznych, dotyczące wszelkiego finansowania regulowanego niniejszym rozporządzeniem, w tym informacje o zewnętrznych dochodach przeznaczonych na określony cel oraz wkładach na rzecz funduszy powierniczych; zawiera również podział wydatków według kraju beneficjenta, wykorzystania instrumentów finansowych, zobowiązań i płatności, programów geograficznych i tematycznych oraz działań w ramach szybkiego reagowania, przy czym uwzględnia się również fundusze uruchamiane z rezerwy na nowe wyzwania i priorytety. [Popr. 300]~~

~~Za pośrednictwem właściwego komitetu, o którym mowa w art. 35, Komisja przesyła swoje wnioski z ocen opatrzone uwagami Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i państwom członkowskim. Poszczególne oceny mogą być omawiane w tym komitecie na wniosek państw członkowskich. Rezultaty uwzględnia się w projektowaniu programu i przydziale zasobów. [Popr. 301]~~

~~W proces oceny unijnego finansowania udzielanego na mocy niniejszego rozporządzenia Komisja włącza w odpowiednim stopniu wszystkie właściwe zainteresowane strony, a w stosownych przypadkach może dążyć do przeprowadzenia wspólnych ocen z państwami członkowskimi i partnerami w działaniach na rzecz rozwoju przy bliskiej współpracy z krajami partnerskimi. [Popr. 302]~~

2a. Komisja przedkłada sprawozdanie z oceny śródkresowej, o którym mowa w ust. 2, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. W razie potrzeby do sprawozdania dołącza się wnioski ustawodawcze zawierające propozycje niezbędnych zmian do niniejszego rozporządzenia. [Popr. 303]

2b. Po zakończeniu stosowania niniejszego rozporządzenia, lecz nie później niż trzy lata po upływie okresu określonego w art. 1, Komisja przeprowadza ocenę końcową rozporządzenia na takich samych warunkach co ocenę śródkresową, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu. [Popr. 304]

3. Zgodnie z przepisami szczegółowymi rozporządzenia finansowego dotyczącymi sprawozdawczości do dnia 31 grudnia 2025 r., a następnie co trzy lata, Komisja przeprowadza ocenę korzystania z gwarancji na działania zewnętrzne i jej funkcjonowania. Komisja przedkłada swoje sprawozdanie oceniające Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Do tego sprawozdania oceniającego dołączana jest opinia Trybunału Obrachunkowego.

TYTUŁ III

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 33

Uczestnictwo państwa lub terytorium nieobjętego przepisami niniejszego rozporządzenia

1. W należycie uzasadnionych przypadkach i jeżeli działania przewidziane do realizacji ~~zastosowania~~ mają charakter ogólnosięwiatowy, transregionalny lub regionalny, Komisja ~~może w ramach odpowiednich wieloletnich programów indykacyjnych lub odpowiednich planów działania lub środków podjąć decyzję o rozszerzeniu zakresu działań na państwa i terytoria nieobjęte~~ **jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 34 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez dodanie państw i terytoriów do tych już objętych** przepisami niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 4, ~~w celu zapewnienia spójności i skuteczności unijnego finansowania lub wspierania współpracy regionalnej lub transregionalnej~~ **potrzeby tych działań. [Popr. 305]**

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Komisja może przewidzieć konkretną alokację środków finansowych przeznaczoną na udzielenie krajom i regionom partnerskim pomocy w zacieśnianiu współpracy z sąsiadującymi najbardziej oddalonymi regionami Unii oraz z krajami i terytoriami zamorskimi objętymi decyzją Rady w sprawie krajów i terytoriów zamorskich. W tym celu środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu mogą, w stosownych przypadkach i w oparciu o zasadę wzajemności i proporcjonalności w odniesieniu do poziomu finansowania w ramach decyzji w sprawie krajów i terytoriów zamorskich lub przyszłego rozporządzenia w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej/Interreg, stanowić uzupełnienie działań realizowanych przez kraj lub region partnerski lub przez każdy inny podmiot określony w niniejszym rozporządzeniu, a także przez kraj, terytorium lub każdy inny podmiot określony w decyzji w sprawie krajów i terytoriów zamorskich, lub też przez dowolny najbardziej oddalony region Unii w ramach wspólnych programów operacyjnych lub programów współpracy międzyregionalnej, lub środków ustanowionych i wdrożonych na podstawie rozporządzenia w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej/Interreg. [Popr. 306]

Artykuł 33a

Współpraca krajów i regionów partnerskich z sąsiadującymi najbardziej oddalonymi regionami Unii oraz z krajami i terytoriami zamorskimi

1. Komisja może przewidzieć konkretną alokację środków finansowych przeznaczoną na udzielenie krajom i regionom partnerskim pomocy w zacieśnianiu współpracy z sąsiadującymi najbardziej oddalonymi regionami Unii oraz z krajami i terytoriami zamorskimi objętymi decyzją Rady w sprawie krajów i terytoriów zamorskich. W tym celu środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu mogą, w stosownych przypadkach i w oparciu o zasadę wzajemności i proporcjonalności w odniesieniu do poziomu finansowania w ramach decyzji w sprawie krajów i terytoriów zamorskich lub przyszłego rozporządzenia w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej/Interreg, stanowić uzupełnienie działań stosowanych przez kraj lub region partnerski lub przez każdy inny podmiot określony w niniejszym rozporządzeniu, a także przez kraj, terytorium lub każdy inny podmiot określony w decyzji w sprawie krajów i terytoriów zamorskich, lub też przez dowolny najbardziej oddalony region Unii w ramach wspólnych programów operacyjnych lub programów współpracy międzyregionalnej, lub środków ustanowionych i stosowanych na podstawie rozporządzenia w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej/Interreg.

2. Poziom współfinansowania unijnego nie przekracza 90 % wydatków kwalifikowalnych w ramach danego programu lub środka. W odniesieniu do pomocy technicznej poziom współfinansowania wynosi 100 %. [Popr. 307]

Artykuł 34

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 4 ust. 6, ~~art. 26 ust. 3~~ **art. 8 ust. 7a, art. 8 ust. 8b, art. 14 ust. 1, art. 15a, art. 17 ust. 4, art. 21 ust. 3a, art. 26 ust. 4**, art. 27 ust. 9, art. 31 ust. 9 oraz art. 33 ust. 1, powierza się Komisji na okres obowiązywania niniejszego rozporządzenia. **Komisja przyjmuje przedmiotowe akty delegowane jak najszybciej. Niemniej jednak akty delegowane, o których mowa w art. 8 ust. 7a, art. 8 ust. 8b, art. 17 ust. 4 i art. 31 ust. 9, przyjmuje się do dnia ... [sześć miesięcy po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].** [Popr. 308]

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 4 ust. 6, ~~art. 26 ust. 3~~ **art. 8 ust. 7a, art. 8 ust. 8b, art. 14 ust. 1, art. 15a, art. 17 ust. 4, art. 21 ust. 3a, art. 26 ust. 4**, art. 27 ust. 9, art. 31 ust. 9 oraz **art. 33 ust. 1**, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych. [Popr. 309]

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 4 ust. 6, ~~art. 26 ust. 3~~ **art. 8 ust. 7a, art. 8 ust. 8b, art. 14 ust. 1, art. 15a, art. 17 ust. 4, art. 21 ust. 3a, art. 26 ust. 4**, art. 27 ust. 9, art. 31 ust. 9 i **art. 33 ust. 1** wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady. [Popr. 310]

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 34a**Tryb pilny**

1. W przypadku wystąpienia klęsk żywiołowych bądź katastrof spowodowanych przez człowieka lub bezpośredniego zagrożenia dla demokracji, praworządności, praw człowieka lub podstawowych wolności, jeżeli jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą, Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych i zastosowanie ma procedura przewidziana w art. 2 i 3 niniejszego artykułu.
2. Akty delegowane przyjęte w trybie niniejszego artykułu wchodzi w życie niezwłocznie i mają zastosowanie, dopóki nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 3. Przekazując akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, podaje się powody zastosowania trybu pilnego.
3. Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 34 ust. 6. W takim przypadku Komisja uchyla akt natychmiast po powiadomieniu jej przez Parlament Europejski lub Radę o decyzji o sprzeciwie. [Popr. 311]

Artykuł 34b**Demokratyczna rozliczalność**

1. Aby wzmocnić dialog między instytucjami Unii, w szczególności Parlamentem Europejskim, Komisją i ESDZ, oraz zapewnić większą przejrzystość i rozliczalność, a także sprawne przyjmowanie aktów i środków przez Komisję, Parlament Europejski może zwrócić się do Komisji i ESDZ o wystąpienie przed nim w celu omówienia strategicznego ukierunkowania i wytycznych dotyczących programowania na podstawie niniejszego rozporządzenia. Dialog ten sprzyja ogólnej spójności wszystkich instrumentów finansowania zewnętrznego zgodnie z art. 5. Dialog ten może mieć miejsce przed przyjęciem aktów delegowanych i projektu budżetu rocznego przez Komisję. Dialog ten może też mieć charakter doraźny w kontekście istotnych wydarzeń politycznych i odbywać się na wniosek Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej lub ESDZ.
2. Komisja i ESDZ przedstawiają Parlamentowi Europejskiemu wszystkie istotne dokumenty na dany temat co najmniej miesiąc przed dialogiem. W przypadku dialogu w sprawie budżetu rocznego Komisja i ESDZ udostępniają skonsolidowane informacje dotyczące wszystkich planów działania i środków przyjętych lub zaplanowanych zgodnie z art. 21, informacje dotyczące współpracy w poszczególnych krajach, regionach i obszarach tematycznych, informacje na temat działań w ramach szybkiego reagowania, informacje na temat rezerwy na nowe wyzwania i priorytety oraz informacje na temat gwarancji na działania zewnętrzne.
3. Komisja i ESDZ w jak największym stopniu uwzględniają stanowisko wyrażone przez Parlament Europejski. W przypadku gdy Komisja lub ESDZ nie uwzględnią stanowiska Parlamentu Europejskiego, przedstawiają należyte uzasadnienie.
4. Komisja i ESDZ, w szczególności za pośrednictwem grupy sterującej zgodnie z art. 38, są odpowiedzialne za informowanie Parlamentu Europejskiego o stanie stosowania niniejszego rozporządzenia, w szczególności o bieżących środkach, działaniach i wynikach [Popr. 312]

~~Artykuł 35~~~~Komitet~~

- ~~1. Komisję wspiera Komitet ds. Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.~~
- ~~2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.~~
- ~~3. W przypadku gdy opinia komitetu ma zostać uzyskana w drodze procedury pisemnej, procedura ta kończy się bez rezultatu, jeżeli przed upływem terminu na wydanie opinii zdecydował o tym przewodniczący komitetu lub wniosą o to zwykłą większością głosów jego członkowie.~~
- ~~4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 5.~~

Środa, 27 marca 2019 r.

~~5. Przyjęta decyzja pozostaje w mocy w okresie obowiązywania przyjętego lub zmienionego dokumentu, programu działania lub środka.~~

~~6. W obradach komitetu uczestniczy obserwator będący przedstawicielem Europejskiego Banku Inwestycyjnego, w zakresie, w jakim omawiane są zagadnienia dotyczące Europejskiego Banku Inwestycyjnego. [Popr. 313]~~

Artykuł 36

Informacja, komunikacja i ~~promocja~~ **publiczne ujawnianie informacji** [Popr. 314]

1. Odbiorcy finansowania unijnego uznają pochodzenie i zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej. **Komisja jest odpowiedzialna za monitorowanie przestrzegania tych wymogów przez odbiorców.** [Popr. 315]

2. Komisja ~~przewod~~**zostосуje** działania informacyjne i komunikacyjne związane z niniejszym rozporządzeniem, jego działaniami i rezultatami. Zasoby finansowe przydzielone na niniejsze rozporządzenie przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile priorytety te są bezpośrednio związane z celami, o których mowa w art. 3. [Popr. 316]

2a. Komisja podejmuje środki mające na celu wzmocnienie komunikacji strategicznej i dyplomacji publicznej w zakresie komunikowania unijnych wartości i unijnej wartości dodanej. [Popr. 317]

2b. Komisja ustanawia pojedyncze, kompleksowe, publiczne centralne repozytorium elektroniczne wszystkich działań finansowanych w ramach niniejszego rozporządzenia, obejmujące kryteria stosowane do określenia potrzeb partnerów w procesie alokacji zasobów, oraz zapewnia jego regularną aktualizację, z wyjątkiem działań, w przypadku których uznano, że mogą wywoływać problemy związane z bezpieczeństwem lub delikatne lokalne kwestie polityczne zgodnie z art. 37. [Popr. 318]

2c. Repozytorium zawiera także informacje o wszystkich operacjach w zakresie finansowania i inwestycji, w tym na poziomie poszczególnych projektów, oraz istotne elementy wszystkich umów gwarancji EFZR+, w tym informacje na temat tożsamości prawnej kwalifikujących się kontrahentów, oczekiwanych korzyści dla rozwoju oraz procedur rozpatrywania skarg, z uwzględnieniem ochrony poufnych informacji i szczególnie chronionych informacji handlowych. [Popr. 319]

2d. Zgodnie z zasadami kwalifikujących się partnerów dotyczącymi przejrzystości oraz przepisami Unii w zakresie ochrony danych oraz dostępu do dokumentów i informacji kwalifikujący się partnerzy EFZR+ proaktywnie i systematycznie udostępniają na swoich stronach internetowych informacje dotyczące wszystkich operacji w zakresie finansowania i inwestycji objętych gwarancją na działania zewnętrzne, w szczególności informacje dotyczące sposobu, w jaki operacje te przyczyniają się do osiągania celów i spełniania wymogów niniejszego rozporządzenia. Takie informacje muszą być rozbite na poziomie projektów. Takie informacje zawsze uwzględniają ochronę poufnych informacji i szczególnie chronionych informacji handlowych. Kwalifikujący się partnerzy także rozpowszechniają informacje o wsparciu Unii we wszystkich publikowanych przez siebie informacjach na temat operacji w zakresie finansowania i inwestycji objętych gwarancją na działania zewnętrzne zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. [Popr. 320]

Artykuł 37

Odstępstwo od wymogów eksponowania

Kwestie bezpieczeństwa lub delikatne lokalne kwestie polityczne mogą sprawić, że rozwiązaniem preferowanym lub koniecznym będzie ograniczenie komunikacji w zakresie działań i eksponowania ich w pewnych krajach lub na pewnych obszarach, lub w pewnych okresach. W takich przypadkach ustala się odbiorców docelowych oraz narzędzia, produkty i kanały eksponowania, które mają być wykorzystane w odniesieniu do danego działania, w poszczególnych przypadkach, po konsultacji z Unią i uzyskaniu zatwierdzenia z jej strony. W przypadku gdy niezbędna jest szybka interwencja w odpowiedzi na nagły kryzys, nie ma konieczności natychmiastowego zapewnienia pełnego planu komunikacji i eksponowania. W takich sytuacjach wsparcie Unii jest jednak od początku odpowiednio wskazane.

Artykuł 38

~~Klauzula ESDZ~~

~~Niniejsze rozporządzenie stosuje się zgodnie z decyzją 2010/427/UE.~~ [Popr. 321]

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 38a**Zarządzanie**

Horyzontalna grupa sterująca składająca się z przedstawicieli wszystkich odpowiednich służb Komisji i ESDZ, pod przewodnictwem wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela lub jego reprezentanta, odpowiada za sterowanie, koordynację i zarządzanie w odniesieniu do tego instrumentu podczas całego cyklu zarządzania w celu zapewnienia spójności, skuteczności, przejrzystości i rozliczalności całego zewnętrznego finansowania Unii. Wiceprzewodniczący / wysoki przedstawiciel dba o ogólną koordynację polityczną działań zewnętrznych Unii. W przypadku wszystkich działań, w tym również działań w ramach szybkiego reagowania i nadzwyczajnych środków pomocowych, a także w całym okresie trwania cyklu programowania, planowania i stosowania instrumentu wysoki przedstawiciel i ESDZ współpracują z właściwymi komisarzami i służbami Komisji wytypowanymi na podstawie charakteru i celów przewidzianego działania, korzystając przy tym z ich wiedzy fachowej. Wszystkie wnioski dotyczące decyzji przygotowuje się zgodnie z procedurami Komisji i przedkłada jej celem przyjęcia.

Parlament Europejski jest w pełni zaangażowany na etapie projektowania, programowania, monitorowania i oceny instrumentów w celu zagwarantowania kontroli politycznej, demokratycznego nadzoru i rozliczalności finansowania Unii w obszarze działań zewnętrznych. [Popr. 322]

Artykuł 39**Uchylenie i przepisy przejściowe**

1. Decyzja nr 466/2014/UE, rozporządzenie (WE, Euratom) nr 480/2009, rozporządzenie (UE) 2017/1601 tracą moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r.
2. Z puli środków finansowych przeznaczonych na niniejsze rozporządzenie można również pokrywać wydatki na wsparcie techniczne i administracyjne na potrzeby przejścia między niniejszym rozporządzeniem a środkami przyjętymi w ramach rozporządzeń je poprzedzających: rozporządzenie (UE) nr 233/2014, rozporządzenie (UE) nr 232/2014, rozporządzenie (UE) nr 230/2014, rozporządzenie (UE) nr 235/2014, rozporządzenie (UE) nr 234/2014, rozporządzenie (Euratom) nr 237/2014, rozporządzenie (UE) nr 236/2014, decyzja nr 466/2014/UE, rozporządzenie (WE, Euratom) nr 480/2009 oraz rozporządzenie (UE) 2017/1601.
3. Pula środków finansowych przeznaczonych na niniejsze rozporządzenie może pokrywać wydatki związane z przygotowaniem każdej kolejnej wersji niniejszego rozporządzenia.
4. W razie potrzeby w budżecie obejmującym okres po 2027 r. mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydatków przewidzianych w art. 20 ust. 1, aby umożliwić zarządzanie działaniami, które nie zostaną zakończone do dnia 31 grudnia 2027 r.

Artykuł 40**Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie [...] dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r. **do dnia 31 grudnia 2027 r.** [Popr. 323]

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK I

WYKAZ PAŃSTW I TERYTORIÓW NALEŻĄCYCH DO OBSZARU OBJĘTEGO POLITYKĄ SĄSIEDZTWA

Algieria

Armenia

Azerbejdżan

Białoruś

Egipt

Gruzja

Izrael

Jordania

Liban

Libia

Republika Mołdawii

Maroko

okupowane terytoria palestyńskie

Syria

Tunezja

Ukraina

Unijne wsparcie udzielane w tym obszarze można również wykorzystać w celu umożliwienia Federacji Rosyjskiej uczestnictwa w programach współpracy transgranicznej, a także w innych stosownych programach wielokrajowych, **w tym współpracy w dziedzinie edukacji, w szczególności wymian studenckich.** [Popr. 324]

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK II

OBSZARY WSPÓŁPRACY W RAMACH PROGRAMÓW O OKREŚLONYM ZASIĘGU GEOGRAFICZNYM

A. Dla wszystkich regionów geograficznych

LUDNOŚĆ

1. Dobre rządy, demokracja, praworządność i prawa człowieka

- a) wzmocnienie demokracji i procesów demokratycznych **sprzyjających włączeniu społecznemu**, sprawowania rządów i nadzoru, w tym **niezależnego sądownictwa, praworządności oraz** przejrzystych, **pokojowych** i wiarygodnych procesów wyborczych; [Popr. 325]
- b) wzmocnienie **promowania i** ochrony praw człowieka i podstawowych wolności, **jak proklamowano w Powszechnej deklaracji praw człowieka, i wdrażania powiązanych instrumentów międzynarodowych, wspieranie i ochrona obrońców praw człowieka, udział we wdrażaniu globalnych i regionalnych paktów i ram, zwiększenie zdolności społeczeństwa obywatelskiego do ich wdrażania i monitorowania oraz stworzenie podstaw dla wypracowania ram prawnych dotyczących ochrony osób wysiedlonych z powodu zmiany klimatu;** [Popr. 326]
- c) promowanie zwalczania wszelkich form dyskryminacji oraz promowanie zasady równości, zwłaszcza równości kobiet i mężczyzn, **praw kobiet i dziewcząt oraz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt, a także praw dzieci i ludzi młodych, osób niepełnosprawnych, osób należących do mniejszości, osób LGBTI oraz ludów tubylczych;** [Popr. 327]
- d) wspieranie dobrze prosperującego społeczeństwa obywatelskiego i **wzmocnienie** jego roli w **przemianach politycznych**, procesie reform i przemian demokratycznych oraz promowanie prorozwojowej przestrzeni dla społeczeństwa obywatelskiego i zaangażowania obywateli w **podejmowanie decyzji politycznych życie polityczne i w kontrolowanie procesu podejmowania decyzji;** [Popr. 328]
- e) zwiększenie pluralizmu, niezależności i profesjonalizmu wolnych i niezależnych mediów;
- f) wzmocnienie odporności państw, społeczeństw, społeczności i osób fizycznych ~~na naciski i wstrząsy polityczne, gospodarcze, środowiskowe, żywnościowe, demograficzne i społeczne;~~ **aby przygotować je do odpierania wstrząsów środowiskowych i gospodarczych, klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka oraz konfliktów, kryzysów zdrowotnych i w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego, a także do dostosowania się do nich i szybkiego powrotu do normalności;** 329
- g) wzmocnienie rozwoju demokratycznych instytucji publicznych na szczeblu ~~krajowym~~ **międzynarodowym i krajowym oraz na** szczeblach niższych niż krajowy, w tym niezależnego, skutecznego, wydajnego i odpowiedzialnego systemu sądowego, promowanie praworządności, **międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości, rozliczalności** oraz ogólnodostępnego wymiaru sprawiedliwości; [Popr. 330]
- h) wspieranie procesu reform administracji publicznej, między innymi stosując strategię skoncentrowanej na obywatelu administracji elektronicznej, wzmocnienie ram prawnych i struktury instytucjonalnej, krajowych systemów statystycznych, potencjału, należytego zarządzania finansami publicznymi oraz przyczynianie się do zwalczania korupcji, **unikania opodatkowania, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego;** [Popr. 331]
- i) promowanie wyważonych i zintegrowanych polityk terytorialnych i miejskich sprzyjających włączeniu społecznemu przez wzmocnienie instytucji i organów publicznych na szczeblu krajowym i szczeblach niższych niż krajowy oraz wsparcie skutecznych procesów decentralizacyjnych i restrukturyzacyjnych państwa;
- j) zwiększenie przejrzystości i rozliczalności instytucji publicznych, wzmocnienie zarządzania w zakresie zamówień, **w tym zachęcanie do opracowania kryteriów i celów dotyczących zrównoważoności (środowiskowej, społecznej i gospodarczej), oraz w zakresie** finansów publicznych, rozwój administracji elektronicznej oraz wzmocnienie świadczenia usług; [Popr. 332]
- k) wspieranie zrównoważonego, odpowiedzialnego i przejrzystego zarządzania sektorami zasobów naturalnych i powiązanych przychodami oraz reform w celu zapewnienia uczciwych, sprawiedliwych i zrównoważonych polityk podatkowych.

Środa, 27 marca 2019 r.

ka) wspieranie demokracji parlamentarnej. [Popr. 333]

2. Eliminacja ubóstwa, zwalczanie nierówności i rozwój społeczny

- a) eliminacja ubóstwa we wszystkich aspektach tego zjawiska, zwalczanie dyskryminacji i nierówności oraz niepomijanie nikogo; **zaspokojenie w pierwszej kolejności potrzeb najsłabszych grup poprzez priorytetowe traktowanie inwestycji w usługi publiczne w zakresie opieki zdrowotnej, żywienia, edukacji i ochrony socjalnej;** [Popr. 334]
- b) wzmocnienie działań ukierunkowanych na przyjęcie polityk **strategii politycznych** i właściwych inwestycji na rzecz promowania **, ochrony i przestrzegania** praw kobiet **, młodzieży, dzieci i osób niepełnosprawnych**, ułatwiania ich **zaangażowania i znaczącego** udziału w życiu społecznym, obywatelskim i gospodarczym oraz zapewnienia ich pełnego wkładu do sprzyjającego włączeniu społecznemu [Popr. 335]
- c) promowanie **ochrony i przestrzegania praw wzmocnienia pozycji** kobiet i dziewcząt, **oraz ochrony i przestrzegania ich praw**, w tym praw gospodarczych, pracowniczych i społecznych, **praw własności gruntu**, zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego oraz praw w tej dziedzinie, **a także** zapobiegania przemocy na tle seksualnym i płciowym we wszystkich formach **i ochrony przed nią; obejmuje to promowanie dostępu dla wszystkich do kompleksowych informacji na temat zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz kompleksowej edukacji seksualnej; promowanie współpracy w zakresie badań i innowacji na rzecz nowych i ulepszonych narzędzi opieki zdrowotnej w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, w tym planowania rodziny, w szczególności w sytuacji dysponowania ograniczonymi zasobami;** [Popr. 336]
- d) zwracanie szczególnej uwagi na osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji, podatne na zagrożenia i marginalizowane, w tym dzieci, osoby starsze, osoby niepełnosprawne, osoby LGBTI i ludy tubylcze, w tym promowanie przejścia od instytucjonalnych do lokalnych form opieki nad dziećmi **z niepełnosprawnościami i bez niepełnosprawności;** [Popr. 337]
- e) promowanie zintegrowanego podejścia do wspierania społeczności, zwłaszcza najuboższych, **w zakresie i tych, do których jest najtrudniej dotrzeć, przez poprawę powszechnego** dostępu do podstawowych potrzeb i usług, **w szczególności jeśli chodzi o zdrowie, w tym usługi w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, informacje i dostawy, edukację, żywienie i ochronę socjalną;** [Popr. 338]
- f) **zapewnienie dzieciom, zwłaszcza tym najbardziej marginalizowanym, najlepszego startu w życiu przez inwestowanie w rozwój we wczesnym dzieciństwie oraz dopilnowanie, by dzieci doświadczające ubóstwa lub nierówności miały dostęp do podstawowych usług, takich jak opieka zdrowotna, wyżywienie, edukacja i ochrona socjalna;** wspieranie zapewnienia dzieciom bezpiecznego i wzbogacającego środowiska, które jest ważnym elementem sprzyjającym tworzeniu się zdrowego pokolenia młodych ludzi zdolnych w pełni wykorzystać swój potencjał, **ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dziewcząt;** [Popr. 339]
- g) wspieranie powszechnego dostępu do wystarczającej ilości przystępnej cenowo, bezpiecznej i pożywnej żywności, zwłaszcza dla osób w najtrudniejszej sytuacji, **oraz zwiększenia między innymi dzieci poniżej 5 roku życia, nastolatków, zarówno dziewcząt, jak i chłopców, oraz kobiet, zwłaszcza w okresie ciąży i karmienia piersią, oraz zwiększenie** bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego, szczególnie w państwach borykających się z przedłużającymi się lub powtarzającymi się kryzysami; **propagowanie wielosektorowego podejścia do rolnictwa ukierunkowanego na zaspokajanie potrzeb żywieniowych;** [Popr. 340]
- h) wspieranie powszechnego dostępu do bezpiecznej wody pitnej w wystarczającej ilości, infrastruktury sanitarnej, higieny oraz zrównoważonej i zintegrowanej gospodarki wodnej **jako kluczowych czynników warunkujących zdrowie, edukację, odżywianie, odporność na zmianę klimatu i równouprawnienie płci;** [Popr. 341]
- i) zapewnienie powszechnej opieki zdrowotnej, z równym dostępem do przystępnych cenowo świadczeń zdrowotnych wysokiej jakości, w tym **usług w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, także** przez wsparcie dla tworzenia **powszechnie dostępnych**, silnych, odpornych systemów opieki zdrowotnej wysokiej jakości **sprzyjających włączeniu społecznemu**, oraz zwiększenie zdolności w zakresie wczesnego ostrzegania, zmniejszenia ryzyka, zarządzania nim i powrotu do stanu pierwotnego; **uzupełnienie działania przez unijny program ramowy na rzecz badań i innowacji w celu zaradzenia globalnym zagrożeniom zdrowotnym, opracowania bezpiecznych, skutecznych i przystępnych cenowo szczepionek przeciw chorobom związanym z ubóstwem i chorobom zaniedbanym oraz metod leczenia tych chorób, a także w celu poprawy reakcji na wyzwania zdrowotne, w tym choroby zakaźne, oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz nowe choroby i epidemie;** [Popr. 342]

Środa, 27 marca 2019 r.

- j) wspieranie powszechnej i sprawiedliwej ochrony socjalnej oraz wzmocnienie siatek bezpieczeństwa socjalnego w celu zapewniania bezwarunkowego dochodu podstawowego, zapobiegania powrotom do skrajnego ubóstwa oraz budowania odporności;
- ja) **wzmocnienie odporności ludzi i społeczności, w tym przez zwiększenie inwestycji w kierowane przez społeczność projekty z zakresu zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi i projekty z zakresu gotowości na wypadek klęsk żywiołowych;** [Popr. 343]
- jb) **wspieranie krajowych, regionalnych i lokalnych rządów i administracji w tworzeniu wymaganej infrastruktury, między innymi zasobów fizycznych, technologicznych i ludzkich, a także wykorzystanie najnowszych osiągnięć technologicznych i administracyjnych, aby umożliwić prawidłowe dokonywanie wszystkich rejestracji cywilnych (od urodzeń po zgony) oraz wydawanie, w razie potrzeby, oficjalnie uznanych duplikatów dokumentów, tak aby zapewnić, by wszyscy obywatele istnieli oficjalnie i byli w stanie uzyskać dostęp do przysługujących im praw podstawowych;** [Popr. 344]
- k) promowanie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich sprzyjającego włączeniu społecznemu, aby zmierzyć się z problemem nierówności społecznej w miastach, kładąc nacisk na najbardziej potrzebujących, **oraz przyjęcie podejścia uwzględniającego aspekt płci;** [Popr. 345]
- ł) ~~wspieranie samorządów terytorialnych, aby usprawnić na szczeblu miejskim świadczenie podstawowych usług i zapewnić sprawiedliwy dostęp do bezpieczeństwa żywnościowego, dostępne, godziwe i przystępne cenowo mieszkania oraz jakość życia, zwłaszcza w odniesieniu do osób mieszkających w nieformalnych osadach i slumsach;~~ [Popr. 346]
- m) promowanie **osiągnięcia uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym celów w zakresie edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem publicznych systemów bezpłatnej edukacji, za pomocą** sprzyjającego włączeniu społecznemu, sprawiedliwego i ogólnodostępnego formalnego, nieformalnego i pozaformalnego kształcenia wysokiej jakości, **oraz promowanie uczenia się przez całe życie dla wszystkich,** na wszystkich szczeblach, ~~w tymz uwzględnieniem wczesnego rozwoju dziecka i~~ szkolenia technicznego i zawodowego, ~~z uwzględnieniem sytuacji także w sytuacjach~~ nadzwyczajnych i kryzysowych, w tym przy wykorzystaniu technologii cyfrowych w celu poprawy nauczania i uczenia się; [Popr. 347]
- ma) **wspieranie korytarzy edukacyjnych w celu przyjmowania na uniwersytety w Unii studentów z krajów ogarniętych wojną;** [Popr. 348]
- n) wspieranie działań w zakresie **mobilności edukacyjnej**, budowania zdolności, ~~mobilności edukacyjnej i współpracy kulturalnej, skierowanych~~ do krajów partnerskich, ~~z tych krajów realizowanych przez te kraje~~ lub pomiędzy nimi, a także ~~współpraca i dialog polityczny~~ **współpracy i dialogu politycznego** z instytucjami, organizacjami, lokalnymi organami wykonawczymi i władzami tych krajów; [Popr. 349]
- na) **promowanie budowania zdolności i współpracy w dziedzinie nauki, technologii i badań, w szczególności podejmowanie wyzwań społecznych związanych z ubóstwem, które w sposób nieproporcjonalny wpływają na kraje partnerskie, oraz w zakresie pomijanych obszarów badań i innowacji z ograniczonymi inwestycjami sektora prywatnego, a także w dziedzinie otwartych danych oraz wspierania innowacji społecznych;** [Popr. 350]
- o) promowanie **budowania zdolności i współpracy** w dziedzinie nauki, technologii i badań, a także otwartych danych, **dużych zbiorów danych, sztucznej inteligencji i innowacji, w sposób skoordynowany z unijnym programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji, aby zapobiegać zjawisku drenażu mózgow;** [Popr. 351]
- p) zwiększenie koordynacji wśród wszystkich właściwych podmiotów, aby pomóc w przejściu od sytuacji nadzwyczajnej do fazy rozwoju;
- q) promowanie wszelkich form dialogu międzykulturowego i różnorodności kulturowej oraz zachowanie i promowanie dziedzictwa kulturowego, a także uwolnienie potencjału ~~branży twórczej~~ **sektora kultury i sektora kreatywnego** na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego; [Popr. 352]

Środa, 27 marca 2019 r.

- qa) **wspieranie działań i promowanie współpracy w dziedzinie sportu, aby przyczynić się do wzmocnienia pozycji kobiet i młodzieży, osób i społeczności, a także do osiągnięcia celów związanych z opieką zdrowotną, edukacją i włączeniem społecznym określonych w Agendzie 2030; [Popr. 353]**
- r) działania na rzecz godności i odporności osób wysiedlonych przymusowo i długoterminowo oraz ich włączenia w życie gospodarcze i społeczne krajów i społeczności przyjmujących.

3. Migracja i ~~mobilność~~, **mobilność** i **przymusowe wysiedlenia** [Popr. 354]

- a) **wspieranie skutecznych i opartych na prawach człowieka polityk migracyjnych na wszystkich szczeblach, w tym programów ochrony, w celu ułatwienia bezpiecznej, uporządkowanej i legalnej migracji; [Popr. 355]**
- a) **przyczynianie się do wzmocnienia dwustronnych, regionalnych, w tym w wymiarze Południe-Południe, oraz międzynarodowych partnerstw w zakresie migracji i mobilności opartych na zintegrowanym i zrównoważonym podejściu, uwzględniającym uwzględniającym wszystkie aspekty migracji, w tym pomoc we wdrażaniu umów i układów dwustronnych i regionalnych zawartych przez Unię, w tym partnerstw na rzecz mobilności; i zgodnych z prawem międzynarodowym i unijnym i z międzynarodowymi i unijnymi zobowiązaniami w zakresie praw człowieka; [Popr. 356]**
- aa) **udzielanie pomocy we wdrażaniu dwustronnych lub regionalnych umów i uzgodnień Unii z państwami trzecimi, w tym partnerstw w zakresie mobilności, oraz utworzenie bezpiecznych i legalnych szlaków, również w drodze opracowania umów o ułatwieniach wizowych i przesiedleniach oraz w oparciu o wzajemną rozliczalność i pełne przestrzeganie zobowiązań w dziedzinie pomocy humanitarnej i praw człowieka; [Popr. 357]**
- b) **wspieranie trwałej i skutecznej reintegracji społeczno-ekonomicznej powracających migrantów; [Popr. 358]**
- c) eliminacja i zmniejszenie podstawowych przyczyn nielegalnej migracji i przymusowego wysiedlenia;
- d) **ograniczanie zagrożeń związanych z migracją, w tym poprzez zajęcie się problemem nielegalnej migracji, oraz wzmocnienie transnarodowej reakcji na handel ludźmi, przemytu i przemyt migrantów, wzmocnienie współpracy w zakresie zintegrowanego zarządzania granicami zgodnie z prawem międzynarodowym i unijnym; [Popr. 359]**
- e) **wzmocnienie potencjału naukowego, technicznego, ludzkiego i instytucjonalnego na potrzeby zarządzania migracją, w tym gromadzenie i wykorzystywanie dokładnych i zdezagregowanych danych jako podstawy polityki opartej na dowodach, aby ułatwiać bezpieczną, uporządkowaną i odpowiedzialną migrację; [Popr. 360]**
- f) ~~wspieranie skutecznych polityk migracyjnych opartych na prawach człowieka, w tym programów ochrony; [Popr. 361]~~
- g) **promowanie warunków ułatwiających legalną migrację i dobrze zarządzaną mobilność, kontakty międzyludzkie, maksymalizację wpływu migracji na rozwój; w tym przez przekazywanie dokładnych i aktualnych informacji na wszystkich etapach migracji; [Popr. 362]**
- ga) **maksymalizacja wpływu migracji na rozwój oraz działanie na rzecz lepszego wspólnego zrozumienia powiązania migracji z rozwojem; [Popr. 363]**
- h) **zapewnienie ochrony migrantom i osobom przymusowo przesiedlonym, zwracanie szczególnej uwagi na grupy szczególnie wrażliwe i stosowanie podejścia opartego na prawach oraz zapewnienie uznawania i określania statusu osób potrzebujących ochrony międzynarodowej, pochodzących z mieszanych przepływów migracyjnych; [Popr. 364]**
- i) **wspieranie opartych na rozwoju rozwiązań dla przymusowo przesiedlonych osób i społeczności przyjmujących je, w tym przez zapewnienie dostępu do edukacji i godnych miejsc pracy, tak aby wspierać godność, odporność i samodzielność osób przesiedlonych oraz ich włączenie w życie gospodarcze i społeczne krajów przyjmujących; [Popr. 365]**

Środa, 27 marca 2019 r.

- j) wspieranie zaangażowania diaspory w państwach pochodzenia, **aby w pełni przyczynić się do zrównoważonego rozwoju**; [Popr. 366]
- k) promowanie szybszych, tańszych i bezpieczniejszych przekazów pieniężnych zarówno w krajach nadania, jak i w krajach docelowych, wykorzystując tym samym ich potencjał rozwoju.
- ka) **działanie na rzecz wzmocnienia pozycji migrantów i społeczności, aby zapewnić ich pełne włączenie i spójność społeczną**. [Popr. 367]

Współpraca w tym obszarze będzie prowadzona zgodnie z założeniami [Funduszu Azylu i Migracji], przy pełnym poszanowaniu zasady spójności polityki na rzecz rozwoju. [Popr. 368]

PLANETA

4. Środowisko i zmiana klimatu

- a) zwiększenie naukowej i technicznej zdolności osób i instytucji do zarządzania, uwzględniania i monitorowania klimatu i środowiska; wzmocnienie zarządzania w zakresie klimatu na poziomie regionalnym i krajowym;
- b) **wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem państw i społeczności znajdujących się w wyjątkowo trudnej sytuacji, którym brakuje środków na podjęcie koniecznych działań**; współudział w dążeniach partnerów do realizacji zobowiązań w zakresie zmiany klimatu zgodnie z porozumieniem paryskim, w tym do wdrożenia ustalonych na poziomie krajowym wkładów oraz planów działania dotyczących łagodzenia zmiany klimatu i dostosowania się do niej, z uwzględnieniem synergii między dostosowaniem a łagodzeniem, **a także w dążeniach do realizacji ich zobowiązań wynikających z innych wielostronnych umów środowiskowych, takich jak Konwencja o różnorodności biologicznej i Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania pustynnienia**; [Popr. 369]
- c) opracowanie lub wzmocnienie zrównoważonego zielonego i niebieskiego wzrostu odpornego na zmianę klimatu we wszystkich sektorach gospodarki;
- d) **promowanie dostępu do zrównoważonej energii w krajach rozwijających się, z myślą o wypełnieniu zobowiązania Unii z 2012 r. do zapewnienia takiego dostępu kolejnym 500 mln osób do 2030 r., nadając priorytetowe znaczenie rozwiązaniom na małą skalę, opartym na minisieciach i systemach pozasieciowych o wysokiej wartości środowiskowej i rozwojowej**; wzmocnienie współpracy w zakresie zrównoważonej energii, promowanie i zacieśnienie współpracy w zakresie efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii; **promowanie dostępu do niezawodnych, bezpiecznych, przystępnych cenowo, czystych i zrównoważonych usług energetycznych, w szczególności do lokalnych i zdecentralizowanych rozwiązań, które zapewniają dostęp do energii osobom żyjącym w ubóstwie oraz w regionach oddalonych**; [Popr. 370]
- da) **budowanie zdolności w zakresie włączania celów związanych ze zrównoważeniem środowiskowym i zmianą klimatu oraz dążenia do ekologicznego wzrostu gospodarczego do głównego nurtu krajowych i lokalnych strategii rozwoju, w tym wspieranie uwzględnienia kryteriów zrównoważoności w zamówieniach publicznych**; [Popr. 371]
- db) **promowanie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, należytej staranności w łańcuchach dostaw oraz spójnego stosowania „podejścia ostrożnościowego” i zasady „zanieczyszczający płaci”**; [Popr. 372]
- dc) **promowanie sprawdzonych, zrównoważonych środowiskowo praktyk rolniczych, w tym agroekologii, które przyczyniają się do ochrony ekosystemów i różnorodności biologicznej oraz zwiększają odporność środowiskową i społeczną na zmianę klimatu w perspektywie długoterminowej**; [Popr. 373]
- e) usprawnienie lokalnych, krajowych, regionalnych i kontynentalnych sieci i usług transportu multimodalnego w celu zwiększenia dalszych możliwości w zakresie zrównoważonego rozwoju gospodarczego odpornego na zmianę klimatu oraz tworzenia miejsc pracy, z uwzględnieniem niskoemisyjnego rozwoju odpornego na zmianę klimatu. Dalsze ułatwienie i liberalizacja transportu, poprawa zrównoważonego rozwoju, bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz odporności w dziedzinie transportu;

Środa, 27 marca 2019 r.

- f) zwiększenie zaangażowania lokalnych społeczności **i ludów tubylczych** w przeciwdziałanie zmianie klimatu, **zwalczanie utraty różnorodności biologicznej i przestępstw przeciwko dzikiej przyrodzie**, ochronę ekosystemów oraz zarządzanie zasobami naturalnymi, **w tym przez poprawę gospodarowania gruntami i zasobami wodnymi**. Promowanie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich i odporności w obszarach miejskich; [Popr. 374]
- fa) **położenie kresu handlowi minerałami z regionów ogarniętych konfliktami i wyzyskowi górników oraz wspieranie rozwoju lokalnych społeczności zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/821 ustanawiającym obowiązki w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw i środkami towarzyszącymi, a także opracowanie takiego podejścia do minerałów, które nie zostały jeszcze uwzględnione**; [Popr. 375]
- fb) **promowanie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju, aby umożliwić ludziom przekształcenie społeczeństwa i zbudowanie zrównoważonej przyszłości**; [Popr. 376]
- g) promowanie ochrony, zrównoważonego wykorzystywania i odnawiania zasobów naturalnych, zdrowych ekosystemów i zatrzymania procesu utraty bioróżnorodności, a także ochrona dzikiej fauny i flory, **w tym zwalczanie kłusownictwa oraz nielegalnego handlu dziką fauną i florą**; [Popr. 377]
- ga) **przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej, wdrażanie w tym celu inicjatyw międzynarodowych i unijnych, w szczególności przez promowanie ochrony i zrównoważonego wykorzystywania ekosystemów lądowych i morskich oraz powiązanej różnorodności biologicznej, a także zarządzania nimi**; [Popr. 378]
- h) promowanie zintegrowanego i zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi oraz współpracy w dziedzinie wód transgranicznych **zgodnie z prawem międzynarodowym**; [Popr. 379]
- i) promowanie oszczędzania i zwiększania zasobów węgla przez zrównoważone zarządzanie użytkowaniem gruntów, zmianę użytkowania gruntów, leśnictwo oraz zwalczanie degradacji środowiska, pustynnienia i degradacji gleby **i lasów oraz susz**; [Popr. 380]
- j) ograniczenie wylesiania i promowanie egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (FLEGT) oraz zwalczanie nielegalnego pozyskiwania drewna, handlu nielegalnymi wyrobami z surowca drzewnego i drewna. **Wspieranie lepszego sprawowania rządów i budowania zdolności na rzecz zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi; wsparcie w zakresie negocjowania i wdrażania dobrowolnych umów o partnerstwie**; [Popr. 381]
- k) wspieranie zarządzania oceanami, w tym ochrony i restytucji obszarów przybrzeżnych i morskich we wszystkich formach, w tym ekosystemów, walka z odpadami morskimi, zwalczanie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (NNN) oraz ochrona morskiej różnorodności biologicznej **zgodnie z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS)**; [Popr. 382]
- l) zmniejszenie ryzyka związanego z **regionalnymi** klęskami żywiołowymi, **poprawa gotowości na wypadek klęsk żywiołowych** oraz zwiększenie odporności **za pomocą opartego na społeczności i ukierunkowanego na ludzi podejścia** w ramach synergii z politykami i działaniami w zakresie przystosowania do zmiany klimatu; [Popr. 383]
- m) promowanie oszczędnego gospodarowania zasobami oraz zrównoważonej konsumpcji i produkcji (**również w całym łańcuchu dostaw**), w tym ~~walki~~ **przez ograniczenie wykorzystania zasobów naturalnych do finansowania konfliktów oraz podjęcie działań na rzecz zapewnienia przez zainteresowane strony zgodności z założeniami inicjatyw takich jak system certyfikacji procesu Kimberley; walka z zanieczyszczeniami i zrównoważonego gospodarowania zrównoważone gospodarowanie** chemikaliami i odpadami; [Popr. 384]
- n) wspieranie starań na rzecz poprawy zrównoważonej dywersyfikacji gospodarczej, konkurencyjności, **łańcuchów dostaw opartych na podziale wartości i sprawiedliwego** handlu, rozwoju sektora prywatnego ze szczególnym uwzględnieniem niskoemisyjnego zielonego wzrostu odpornego na zmianę klimatu, mikroprzedsiębiorstw, **przedsiębiorstw społecznych** oraz małych i średnich przedsiębiorstw, a także spółdzielni, z wykorzystaniem **korzyści w zakresie rozwoju płynących z istniejących umów handlowych z UE**; [Popr. 385]

Środa, 27 marca 2019 r.

- na) wypełnienie międzynarodowych zobowiązań w zakresie ochrony różnorodności biologicznej zapisanych w traktatach takich jak Konwencja o różnorodności biologicznej (CBD), Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES), Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt oraz w innych traktatach dotyczących różnorodności biologicznej; [Popr. 386]
- nb) umacnianie integracji i włączanie celów dotyczących zmiany klimatu i środowiska do głównego nurtu współpracy Unii na rzecz rozwoju poprzez wspieranie prac metodologicznych i prac badawczych prowadzonych na temat krajów rozwijających się, w tych krajach oraz przez te kraje, między innymi w zakresie mechanizmów monitorowania, sprawozdawczości i weryfikacji, mapowania ekosystemów, oceny i wyceny, poszerzania wiedzy fachowej w dziedzinie środowiska oraz promowania innowacyjnych działań i spójności polityki; [Popr. 387]
- nc) zwalczanie globalnych i ponadregionalnych skutków zmiany klimatu o potencjalnie destabilizującym wpływie na rozwój, pokój i bezpieczeństwo; [Popr. 388]

DOBROBYT

5. Zrównoważony wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu oraz godne zatrudnienie

- a) wspieranie przedsiębiorczości, w tym za pomocą mikrofinansowania, wspieranie godnego zatrudnienia i zdolności do zatrudnienia poprzez rozwój umiejętności i kompetencji, w tym edukację, poprawę **pełnego stosowania norm pracy MOP, w tym w zakresie dialogu społecznego i zwalczania pracy dzieci, poprawę warunków pracy w zdrowym środowisku, płace zapewniające utrzymanie na minimalnym poziomie** oraz zapewnianie możliwości zwłaszcza młodzieży; [Popr. 389]
- b) wspieranie krajowych ścieżek rozwoju przynoszących największe pozytywne rezultaty i zmiany społeczne ~~oraz~~, promowanie **skutecznego i zrównoważonego** opodatkowania progresywnego i publicznych polityk redystrybucyjnych **oraz ustanowienie i wzmocnienie zrównoważonych systemów ochrony socjalnej i systemów ubezpieczeń społecznych; wspieranie działań na szczeblu krajowym i międzynarodowym w celu zwalczania uchylania się od opodatkowania i rajów podatkowych**; [Popr. 390]
- c) poprawa **odpowiedzialnego** klimatu biznesowego i inwestycyjnego, stworzenie otoczenia regulacyjnego sprzyjającego rozwojowi gospodarczemu oraz wspieranie przedsiębiorstw, zwłaszcza mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, **spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych**, w rozszerzaniu działalności i tworzeniu miejsc pracy, **wspieranie rozwoju gospodarki solidarnej, a także zwiększenie rozliczalności sektora prywatnego**; [Popr. 391]
- ca) **promowanie rozliczalności przedsiębiorstw i mechanizmów dochodzenia roszczeń w przypadku naruszeń praw człowieka związanych z działalnością sektora prywatnego; wspieranie działań na szczeblu lokalnym, regionalnym i globalnym w celu zapewnienia przestrzegania przez przedsiębiorstwa standardów praw człowieka i dostosowywania się do zmian regulacyjnych, również jeśli chodzi o obowiązek dochowania należytej staranności i wiążący międzynarodowy instrument w sprawie działalności gospodarczej i praw człowieka na świecie**; [Popr. 392]
- d) zwiększenie społecznej i środowiskowej odpowiedzialności przedsiębiorstw i wzmocnienie odpowiedzialnych praktyk biznesowych w całym łańcuchu wartości, **zapewnienie podziału wartości, uczciwych cen i uczciwych warunków handlu**; [Popr. 393]
- e) zwiększenie wydajności i **zrównoważonego charakteru** wydatków publicznych, w tym przez **promowanie zrównoważonych zamówień publicznych**; promowanie korzystania w bardziej strategiczny sposób z finansów publicznych, w tym z wykorzystaniem instrumentów łączonych, aby przyciągnąć dodatkowe publiczne i prywatne inwestycje; [Popr. 394]
- f) pobudzenie potencjału dużych miast jako ośrodków zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego i innowacyjności;
- g) promowanie wewnętrznej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej; tworzenie silniejszych więzi pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi oraz ułatwianie rozwoju **zarówno sektora kreatywnego, jak i sektora turystyki kulturalnej** jako dźwigni zrównoważonego rozwoju; [Popr. 395]

Środa, 27 marca 2019 r.

- h) pobudzenie i zróżnicowanie **zrównoważonych i sprzyjających włączeniu społecznemu** łańcuchów wartości w sektorze rolno-spożywczym, promowanie **bezpieczeństwa żywnościowego i** dywersyfikacji gospodarczej, wartości dodanej i integracji regionalnej, konkurencyjności i **sprawiedliwego** handlu oraz wzmocnienie zrównoważonych, niskoemisyjnych innowacji zdolnych do adaptacji do zmian klimatu; [Popr. 396]
- ha) **skupienie uwagi na ekologicznie wydajnej intensyfikacji produkcji rolnej w przypadku drobnych rolników, w szczególności kobiet, przez wspieranie efektywnych i zrównoważonych krajowych kierunków polityki, strategii i ram prawnych oraz sprawiedliwego i zrównoważonego dostępu do zasobów, w tym gruntów, wody, (mikro-) kredytów i innych środków produkcji rolnej;** [Popr. 397]
- hb) **aktywne promowanie większego uczestnictwa społeczeństwa obywatelskiego i organizacji rolników w kształtowaniu polityki i programach badawczych oraz zwiększenie ich udziału we wdrażaniu i ocenie programów rządowych;** [Popr. 398]
- i) wspieranie zrównoważonego zarządzania rybołówstwem i zrównoważonej akwakultury;
- j) poprawa powszechnego dostępu do **bezpiecznej, przystępnej cenowo i** zrównoważonej energii, promowanie gospodarki niskoemisyjnej, odpornej na zmianę klimatu, zasobooszczędnej, o obiegu zamkniętym, zgodnej z porozumieniem paryskim; [Popr. 399]
- k) promowanie inteligentnej, zrównoważonej i bezpiecznej mobilności sprzyjającej włączeniu społecznemu oraz poprawa łączności transportowej z Unią;
- l) promowanie przystępnej cenowo, sprzyjającej włączeniu społecznemu, **niezawodnej i bezpiecznej** łączności cyfrowej oraz wzmocnienie gospodarki cyfrowej; **promowanie umiejętności korzystania z technologii cyfrowych; ułatwianie przedsiębiorczości cyfrowej i tworzenia miejsc pracy; promowanie wykorzystania technologii cyfrowych w celu umożliwienia zrównoważonego rozwoju; rozwiązanie kwestii cyberbezpieczeństwa, ochrony danych i innych kwestii regulacyjnych związanych z transformacją cyfrową;** [Popr. 400]
- m) rozwijanie i wzmacnianie rynków i sektorów w sposób umacniający trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu **oraz sprawiedliwy handel;** [Popr. 401]
- n) wspieranie agendy integracji regionalnej i polityk optymalnego handlu **na rzecz sprzyjającego włączeniu społecznemu i zrównoważonego rozwoju** oraz wspieranie konsolidacji i wdrażania **sprawiedliwych** umów handlowych zawartych między Unią a jej partnerami, **w tym holistycznych i asymetrycznych umów z partnerskimi krajami rozwijającymi się; promowanie i wzmacnianie multilateralizmu, zrównoważonej współpracy gospodarczej, a także zasad Światowej Organizacji Handlu;** [Popr. 402]
- o) promowanie współpracy w dziedzinie nauki, technologii i badań, **transformacji cyfrowej**, otwartych danych, **dużych zbiorów danych i sztucznej inteligencji oraz** innowacji, **w tym rozwoju dyplomacji naukowej;** [Popr. 403]
- p) promowanie wszelkich form dialogu międzykulturowego i różnorodności kulturowej, **rozwijanie lokalnego rzemiosła, a także sztuki współczesnej i form wyrazu kulturowego** oraz zachowanie i promowanie dziedzictwa kulturowego; [Popr. 404]
- q) wzmocnienie pozycji kobiet, umożliwiające im odgrywanie ważniejszej roli gospodarczej i w procesie decyzyjnym;
- r) poprawa dostępu do godnej pracy **dla wszystkich w zdrowym środowisku** i stworzenie dobrze funkcjonujących rynków pracy i polityk zatrudnienia, które w większym stopniu sprzyjają włączeniu społecznemu, ukierunkowanych na zapewnienie godnej pracy, **poszanowanie praw człowieka i praw pracowniczych, w tym jeśli chodzi o płace zapewniające utrzymanie na minimalnym poziomie dla wszystkich, zwłaszcza dla kobiet i młodzieży;** [Popr. 405]
- ra) **zapewnienie sprawiedliwego i zrównoważonego dostępu do sektorów wydobywczych, nieprzyczyniającego się do konfliktów ani korupcji;** [Popr. 406]

Środa, 27 marca 2019 r.

- s) propagowanie sprawiedliwego, zrównoważonego i niezakłóconego dostępu do sektorów wydobywczych; **zwiększenie przejrzystości, należytej staranności i odpowiedzialności inwestorów, przy jednoczesnym promowaniu rozliczalności sektora prywatnego; stosowanie środków towarzyszących rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/821 z dnia 17 maja 2017 r. ustanawiającemu obowiązki w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw unijnych importerów cyny, tantalum i wolframu, ich rud oraz złota pochodzących z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka.** [Popr. 407]

POKÓJ

6. **Pokój, bezpieczeństwo i stabilność i trwały pokój** [~~Popr. 408~~]

- a) budowanie pokoju i ~~sprawiedliwości~~, **zapobieganie konfliktom i przyczynianie się dzięki temu do stabilności** przez wzmocnianie odporności państw, społeczeństw, społeczności i osób fizycznych na naciski i wstrząsy polityczne, gospodarcze, środowiskowe, demograficzne i społeczne, **w tym przez promowanie ocen odporności służących określeniu zdolności społeczeństw do przetrwania tych nacisków i wstrząsów, dostosowania się do nich i szybkiego ich przezwyciężenia;** [Popr. 409]
- aa) **promowanie kultury niestosowania przemocy, w tym przez wspieranie formalnej i nieformalnej edukacji na rzecz pokoju;** [Popr. 410]
- b) wspieranie zapobiegania konfliktom, wczesnego ostrzegania i budowania pokoju poprzez mediację, zarządzanie kryzysowe i stabilizację **oraz działania związane z odbudową po zakończeniu konfliktu, w tym wzmocnienie roli kobiet na wszystkich etapach tych procesów; wspieranie, umożliwianie i zwiększenie potencjału budowania zaufania, mediacji, dialogu i pojednania, stosunków dobrosąsiedzkich i innych środków przyczyniających się do zapobiegania konfliktom i ich rozwiązywania, ze szczególnym uwzględnieniem pojawiających się napięć między społecznościami, a także działań na rzecz godzenia interesów grup społecznych oraz łagodzenia przedłużających się konfliktów i kryzysów;** [Popr. 411]
- ba) **wspieranie rehabilitacji i reintegracji ofiar konfliktów zbrojnych, a także rozbrojenia, demobilizacji i reintegracji społecznej byłych kombatanów i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb kobiet;** [Popr. 412]
- bb) **wzmocnienie roli kobiet i młodzieży w budowaniu pokoju i zapobieganiu konfliktom oraz ich włączenia społecznego, znaczącego zaangażowania obywatelskiego i politycznego oraz uznania społecznego; wspieranie wdrażania rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325, w szczególności w krajach niestabilnych, doświadczających konfliktu lub w sytuacjach pokonfliktowych;** [Popr. 413]
- c) wspieranie **uwzględniającej specyfikę konfliktów** reformy sektora bezpieczeństwa, która będzie stopniowo coraz skuteczniejszą i w sposób bardziej **demokratyczny** i odpowiedzialny zapewniać osobom fizycznym i państwu bezpieczeństwo na rzecz zrównoważonego rozwoju **i pokoju;** [Popr. 414]
- d) wspieranie budowania zdolności podmiotów wojskowych na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju;
- da) **wspieranie regionalnych i międzynarodowych inicjatyw dotyczących rozbrojenia oraz systemów i mechanizmów kontroli eksportu broni;** [Popr. 416]
- e) wspieranie **lokalnych**, regionalnych i międzynarodowych inicjatyw przyczyniających się do zapewnienia bezpieczeństwa, stabilności i pokoju, **a także łączenie tych różnych inicjatyw;** [Popr. 417]
- f) zapobieganie i zwalczanie radykalizacji postaw, która prowadzi do brutalnego ekstremizmu i terroryzmu, **poprzez programy i działania uzależnione od kontekstu, uwzględniające specyfikę konfliktów i aspekt płci oraz ukierunkowane na ludzi;** [Popr. 418]
- fa) **zajęcie się wpływem społeczno-ekonomicznym min przeciwpiechotnych, niewybuchów lub wybuchowych pozostałości wojennych na ludność cywilną, z uwzględnieniem potrzeb kobiet;** [Popr. 419]

Środa, 27 marca 2019 r.

- fb) **przeciwdziałanie skutkom społecznym restrukturyzacji sił zbrojnych, z uwzględnieniem potrzeb kobiet; [Popr. 420]**
- fc) **wspieranie lokalnych, krajowych, regionalnych i międzynarodowych trybunałów ad hoc oraz komisji i mechanizmów prawdy i pojednania; [Popr. 421]**
- g) zwalczanie wszelkich form przemocy, korupcji, przestępczości zorganizowanej i prania pieniędzy;
- h) promowanie współpracy transgranicznej w zakresie zrównoważonego zarządzania wspólnymi zasobami naturalnymi **zgodnie z prawem międzynarodowym i unijnym; [Popr. 422]**
- i) współpraca z krajami trzecimi w zakresie pokojowego wykorzystania energii jądrowej, w szczególności za pomocą budowania zdolności krajów trzecich i rozwoju infrastruktury w tych krajach w obszarze zdrowia, rolnictwa i bezpieczeństwa żywności; oraz wspieranie działań społecznych mających na celu zaradzenie skutkom dla grup ludności najbardziej narażonych na jakiegokolwiek wypadki radiologiczne oraz poprawę ich warunków życia; promowanie zarządzania wiedzą, szkoleń i kształcenia w dziedzinach związanych z energią jądrową. **Takie działania opracowuje się razem z działaniami przewidzianymi w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Bezpieczeństwa Jądrowego ustanowionego rozporządzeniem UE .../... [rozporządzenie w sprawie Europejskiego Instrumentu na rzecz Bezpieczeństwa Jądrowego]; [Popr. 423]**
- j) zwiększenie bezpieczeństwa morskiego i **ochrony na morzu** w celu zapewnienia bezpiecznych i czystych, zarządzanych w sposób zrównoważony oceanów; **[Popr. 424]**
- k) wspieranie budowania zdolności w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, odpornych sieci cyfrowych, ochrony danych i prywatności.

PARTNERSTWO

7. Partnerstwo

- a) zwiększenie odpowiedzialności państw, partnerstwa i dialogu, aby przyczynić się do zwiększenia skuteczności współpracy na rzecz rozwoju we wszystkich jej wymiarach (ze szczególnym uwzględnieniem konkretnych wyzwań stojących przed krajami najslabiej rozwiniętymi oraz państwami dotkniętymi konfliktami, a także określonych wyzwań przejściowych stojących przed bardziej zaawansowanymi państwami rozwijającymi się);
- b) pogłębienie dialogu politycznego, gospodarczego, środowiskowego, społecznego i kulturowego między Unią a państwami trzecimi i organizacjami regionalnymi oraz wspieranie realizacji zobowiązań dwustronnych i międzynarodowych;
- c) zachęcanie do relacji dobrosąsiedzkich, integracji regionalnej, lepszej łączalności, współpracy i dialogu;
- ca) **wspieranie i zacieśnianie współpracy krajów i regionów partnerskich z sąsiadującymi najbardziej oddalonymi regionami Unii oraz z krajami i terytoriami zamorskimi objętymi decyzją Rady⁽¹⁾ [...] z dnia [...] w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską; [Popr. 425]**
- d) promowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym fundacji, wzmocnienie ich ~~istotnego i uporządkowanego~~ udziału w politykach krajowych oraz ich zdolności do wykonywania swoich zadań w charakterze niezależnych podmiotów podejmujących działania w dziedzinie rozwoju i zarządzania; oraz wzmocnienie nowych sposobów realizacji partnerstw z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, propagowanie merytorycznego i uporządkowanego dialogu z Unią i efektywnego korzystania z krajowych planów działania w zakresie współpracy ~~z Unią~~ **Unii** ze społeczeństwem obywatelskim **oraz ich skutecznego wdrażania; [Popr. 426]**
- e) nawiązywanie kontaktów z samorządami terytorialnymi i wspieranie ich w pełnieniu funkcji decydentów w celu pobudzenia lokalnego rozwoju i usprawnionego sprawowania rządów;

(¹) Decyzja Rady .../... z dnia ... w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską ... (Dz.U. ...).

Środa, 27 marca 2019 r.

- f) skuteczniejsze nawiązywanie kontaktów z obywatelami państw i obrońcami praw człowieka w państwach trzecich, w tym przez wykorzystywanie w pełni dyplomacji gospodarczej, kulturowej, sportowej i publicznej; [Popr. 427]
- g) zaangażowanie krajów uprzemysłowionych i bardziej zaawansowanych państw rozwijających się w realizację agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, programu „Globalne dobra publiczne i wyzwania o skali światowej”, w tym w dziedzinie współpracy południe-południe i trójstronnej;
- h) zachęcanie do integracji i współpracy regionalnej w sposób zorientowany na wyniki przez wspieranie integracji regionalnej i dialogu regionalnego.

~~B. Konkretny cele w obszarze objętym polityką sąsiedztwa~~

- ~~a) promowanie ściślejszej współpracy politycznej;~~
- ~~b) wspieranie realizacji układów o stowarzyszeniu lub innych istniejących lub przyszłych porozumień oraz wspólnie uzgodnionych programów stowarzyszeniowych i priorytetów partnerstwa lub równoważnych dokumentów;~~
- ~~c) promowanie zacieśnionego partnerstwa ze społeczeństwami między Unią a krajami partnerskimi, w tym za pośrednictwem kontaktów międzyludzkich;~~
- ~~d) zacieśnienie współpracy regionalnej, zwłaszcza w ramach Partnerstwa Wschodniego, Unii dla Śródziemnomorza i współpracy obejmującej całe europejskie sąsiedztwo, a także współpracy transgranicznej;~~
- ~~e) osiągnięcie stopniowej integracji z unijnym rynkiem wewnętrznym oraz zacieśnionej współpracy sektorowej i międzysektorowej, również za sprawą zbliżenia przepisów i konwergencji regulacyjnej z unijnymi normami oraz innymi stosownymi normami międzynarodowymi, a także lepszego dostępu do rynku między innymi przez pogłębione i kompleksowe strefy wolnego handlu, powiązany rozwój instytucjonalny i inwestycje. [Popr. 428]~~

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK III

OBSZARY INTERWENCJI W RAMACH PROGRAMÓW TEMATYCZNYCH

1. OBSZARY INTERWENCJI NA RZECZ PRAW CZŁOWIEKA I DEMOKRACJI

- współdziałanie w propagowaniu podstawowych wartości demokracji, praworządności, powszechności i niepodzielności praw człowieka, poszanowania godności ludzkiej, zasad niedyskryminacji, równości i solidarności oraz poszanowania zasad Karty Narodów Zjednoczonych oraz prawa międzynarodowego; [Popr. 429]
- umożliwienie współpracy i partnerstwa ze społeczeństwem obywatelskim w zakresie praw człowieka i demokracji, w tym we wrażliwych i nagłych sytuacjach. Opracowanie spójnej i całościowej strategii na wszystkich poziomach, aby osiągnąć poniższe cele; [Popr. 130]
- stanie na straży praw człowieka i podstawowych wolności wszystkich ludzi, przyczyniając się do tworzenia społeczeństw, w których panują wartości uczestnictwa, niedyskryminacji, tolerancji sprawiedliwości i odpowiedzialności, solidarności oraz równości. Monitorowanie, promowanie i zwiększanie poszanowania i przestrzegania praw człowieka i podstawowych wolności wszystkich ludzi zgodnie z zasadami powszechności, niepodzielności i współzależności praw człowieka. Zakres programu obejmuje prawa obywatelskie, polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe. Zarządzenie wyzwaniom dotyczącym praw człowieka, pobudzając społeczeństwo obywatelskie oraz chroniąc i wzmacniając pozycję obrońców praw człowieka, również w związku z kurczącą się przestrzenią dla ich działań; [Popr. 431]
- rozwijanie, wzmacnianie i ochrona demokracji, kompleksowe podjęcie kwestii związanych ze wszystkimi aspektami demokratycznych rządów, w tym wzmocnienie pluralizmu demokratycznego, zwiększenie aktywności obywatelskiej oraz wspieranie wiarygodnych i przejrzystych procesów wyborczych sprzyjających włączeniu społecznemu. Wzmocnienie demokracji przez stanie na straży głównych filarów systemów demokratycznych, w tym praworządności, norm i wartości demokratycznych, niezależnych mediów, odpowiedzialnych instytucji sprzyjających włączeniu społecznemu, a także takich partii politycznych i parlamentów, oraz zwalczanie korupcji. Obserwacja wyborów odgrywa znaczącą rolę w szerszym wsparciu procesów demokratycznych. W tym kontekście unijne obserwacje wyborów będą nadal stanowić główny element programu, podobnie jak działania następcze podejmowane w wyniku zaleceń unijnych misji obserwacji wyborów; [Popr. 432]
- promowanie skutecznego multilateralizmu i partnerstwa strategicznego, przyczynianie się do zwiększania potencjału ram międzynarodowych, regionalnych i krajowych w zakresie promowania i ochrony praw człowieka, demokracji i praworządności. Wzmocnienie partnerstw strategicznych, ze szczególnym uwzględnieniem Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka (OHCHR), Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK) oraz właściwych, regionalnych i krajowych mechanizmów ochrony praw człowieka. Ponadto program promuje edukację i badania w zakresie praw człowieka i demokracji, w tym za pośrednictwem sieci Global Campus for Human Rights and Democracy; [Popr. 433]

W ramach tego programu Unia zapewnia pomoc w rozwiązywaniu globalnych, regionalnych, krajowych i lokalnych problemów w zakresie praw człowieka i demokracji, we współpracy ze społeczeństwem obywatelskim w ramach następujących strategicznych obszarów interwencji:

- 1a. **Ochrona i wspieranie praw człowieka i obrońców praw człowieka w państwach i sytuacjach wyjątkowych, w których prawa człowieka i podstawowe wolności są najbardziej zagrożone, w tym poprzez zaspokajanie pilnych potrzeb związanych z ochroną obrońców praw człowieka w elastyczny i całościowy sposób.**

Szczególny nacisk kładzie się na zagadnienia związane z prawami człowieka i demokracją, których nie można uwzględnić w programach geograficznych lub innych programach tematycznych ze względu na ich wrażliwy lub pilny charakter. W takich przypadkach priorytetem jest propagowanie przestrzegania odnośnego prawa międzynarodowego oraz zapewnianie lokalnemu społeczeństwu obywatelskiemu konkretnego wsparcia i środków na potrzeby działania w bardzo trudnych okolicznościach. Szczególną uwagę zwraca się również na wzmocnienie konkretnych mechanizmów ochrony obrońców praw człowieka.

Środa, 27 marca 2019 r.

- 1b. Stanie na straży praw człowieka i podstawowych wolności wszystkich ludzi, przyczynianie się do tworzenia społeczeństw, w których przeważają wartości uczestnictwa, niedyskryminacji, równości, sprawiedliwości społecznej, sprawiedliwości międzynarodowej i odpowiedzialności.

Pomoc Unii powinna umożliwiać poruszanie najdelikatniejszych kwestii politycznych, takich jak kara śmierci, tortury, wolność wypowiedzi w restrykcyjnych sytuacjach, dyskryminacja wobec słabszych grup, a także ochrona i promowanie praw dziecka (np. praca dzieci, handel dziećmi, prostytutka dziecięca i dzieci-żołnierze) oraz podejmować pojawiające się i złożone wyzwania, takie jak ochrona osób wysiedlonych z powodu zmiany klimatu, dzięki swojej niezależności działania oraz wysokiej elastyczności w kontekście różnych form współpracy.

- 1c. Wzmocnienie i wspieranie demokracji z uwzględnieniem wszystkich aspektów demokratycznych rządów, w tym wzmocnienie pluralizmu demokratycznego, zwiększenie aktywności obywatelskiej, stworzenie środowiska sprzyjającego rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego oraz wspieranie wiarygodnych, sprzyjających włączeniu społecznemu i przejrzystych procesów wyborczych, zwłaszcza za pośrednictwem unijnych misji obserwacji wyborów.

Demokrację wzmacnia się przez ochronę głównych filarów systemów demokratycznych, w tym praworządności, norm i wartości demokratycznych, niezależnych mediów, odpowiedzialnych i sprzyjających włączeniu społecznemu instytucji, w tym partii politycznych i parlamentów, oraz przez zapewnienie odpowiedzialnego sektora bezpieczeństwa i zwalczania korupcji. Priorytetem jest zapewnienie konkretnego wsparcia i środków działania podmiotom politycznym, które prowadzą swoją działalność w bardzo trudnych okolicznościach. Obserwacja wyborów odgrywa znaczącą rolę w szerszym wsparciu procesów demokratycznych. W tym kontekście unijne obserwacje wyborów będą nadal stanowić główny element programu, podobnie jak działania następcze podejmowane w wyniku zaleceń unijnych misji obserwacji wyborów. Kolejnym celem będzie wspieranie obywatelskich organizacji obserwacji wyborów i ich regionalnych sieci na całym świecie.

Należy zwiększać zdolność i widoczność obywatelskich organizacji obserwacji wyborów we wschodnich i południowych krajach objętych europejską polityką sąsiedztwa i odpowiednich regionalnych platform, zwłaszcza przez promowanie zrównoważonego programu wzajemnego uczenia się dla niezależnych, bezpartyjnych obywatelskich organizacji obserwacji wyborów. Unia stara się zwiększyć zdolność krajowych obywatelskich organizacji obserwacji wyborów, zapewnić edukację wyborców, poszerzenie umiejętności korzystania z mediów i opracowanie programów monitorowania wdrażania zaleceń krajowych i międzynarodowych misji obserwacji wyborów, a także chroni wiarygodność instytucji wyborów i obserwacji wyborów i zwiększa zaufanie do nich.

- 1d. Promowanie skutecznego multilateralizmu i partnerstw strategicznych jako wkładu w zwiększanie potencjału ram międzynarodowych, regionalnych i krajowych oraz wzmocnienie pozycji podmiotów lokalnych w promowaniu i ochronie praw człowieka, demokracji i praworządności.

Zasadnicze znaczenie mają partnerstwa na rzecz praw człowieka, które skupiają się na wzmocnieniu krajowej i międzynarodowej architektury praw człowieka, w tym na wsparciu dla multilateralizmu oraz niezależności i skuteczności Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka (OHCHR), Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK) oraz właściwych regionalnych mechanizmów ochrony praw człowieka. Kontynuuje się wspieranie edukacji i badań w dziedzinie praw człowieka i demokracji, a także promowanie wolności nauki, w tym za pośrednictwem sieci Global Campus for Human Rights and Democracy.

- 1e. Propagowanie nowych międzyregionalnych synergii i sieci wśród lokalnego społeczeństwa obywatelskiego oraz między społeczeństwem obywatelskim a innymi właściwymi organami i mechanizmami w dziedzinie praw człowieka, aby zmaksymalizować wymianę najlepszych praktyk dotyczących praw człowieka i demokracji oraz stworzyć pozytywną dynamikę.

Nacisk kładzie się na ochronę i propagowanie zasady uniwersalności, określenie i wymianę najlepszych praktyk dotyczących wszystkich praw człowieka, zarówno obywatelskich i politycznych, jak i gospodarczych, społecznych i kulturowych, oraz podstawowych wolności, tj. przy podejmowaniu głównych wyzwań, w tym związanych z trwałym bezpieczeństwem oraz przeciwdziałaniem terroryzmowi, nielegalnej migracji i kurczącej się przestrzeni

Środa, 27 marca 2019 r.

dla organizacji pozarządowych. Będzie to wymagało zwiększonych starań na rzecz zgromadzenia szerokiego spektrum zainteresowanych stron związanych z prawami człowieka (np. lokalnych działaczy społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka, prawników, środowisk naukowych, krajowych instytucji praw człowieka i praw kobiet, związków zawodowych) z różnych krajów i kontynentów, które wspólnie mogą stworzyć pozytywny przekaz na temat praw człowieka z efektem mnożnikowym.

1f. Unia nadal promuje w stosunkach z państwami trzecimi objętymi przedmiotowym instrumentem międzynarodowe wysiłki na rzecz umowy wielostronnej zakazującej handlu towarami wykorzystywanymi do tortur i wykonywania kary śmierci. [Popr. 434]

2. OBSZARY INTERWENCJI NA RZECZ ORGANIZACJI SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO I WŁADZ LOKALNYCH [Popr. 135]

1. ~~Partycypacyjna, samostanowiąca i niezależna przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego~~ *Sprzyjające włączeniu społecznemu, partycypacyjne, samostanowiące i niezależne społeczeństwo obywatelskie i władze lokalne* w krajach partnerskich ~~sprzyjająca włączeniu społecznemu~~ [Popr. 436]

a) stworzenie otoczenia sprzyjającego zaangażowaniu obywateli i działaniom społeczeństwa obywatelskiego, w tym **przez wspieranie aktywnego udziału społeczeństwa obywatelskiego w dialogu politycznym** za pośrednictwem fundacji; [Popr. 437]

b) **wspieranie i budowanie** zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym fundacji, do działania w charakterze podmiotów zajmujących się zarówno rozwojem, jak i zarządzaniem; [Popr. 438]

c) zwiększanie zdolności sieci, platform i sojuszków społeczeństwa obywatelskiego krajów partnerskich.

ca) budowanie potencjału, koordynacja i wzmocnienie instytucjonalne organizacji społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych, w tym sieci organizacji społeczeństwa obywatelskiego, władz lokalnych i organizacji parasolowych państw południowych, by angażowały się w ramach swoich organizacji i we współpracy z różnego rodzaju zainteresowanymi stronami biorącymi udział w debacie publicznej na temat rozwoju, a także by prowadziły dialog z rządami w sprawie polityki publicznej i skutecznie uczestniczyły w procesie rozwoju. [Popr. 439]

2. Dialog prowadzony z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w sprawie polityki rozwojowej oraz między tymi organizacjami [Popr. 440]

a) promowanie ~~innych~~ wielostronnych forów na rzecz dialogu, które sprzyjają włączeniu społecznemu, **i instytucjonalne wzmocnienie sieci społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych**, w tym interakcji **i koordynacji** między obywatelami, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, samorządami terytorialnymi, państwami członkowskimi i innymi kluczowymi stronami zainteresowanymi rozwojem; [Popr. 441]

b) umożliwienie współpracy i wymiany doświadczeń między podmiotami społeczeństwa obywatelskiego;

c) zapewnienie merytorycznego i stale zorganizowanego dialogu i partnerstw w UE.

3. Świadomość, wiedza i zaangażowanie obywateli Unii w odniesieniu do kwestii rozwoju

a) nadanie obywatelom uprawnień, aby zwiększyć ich zaangażowanie;

b) zmobilizowanie poparcia społecznego w Unii, krajach kandydujących i potencjalnych krajach kandydujących dla strategii **ograniczenia ubóstwa i zrównoważonego rozwoju** sprzyjającego włączeniu społecznemu w krajach partnerskich. [Popr. 442]

ba) podnoszenie świadomości w kwestii zrównoważonej konsumpcji i produkcji, łańcuchów dostaw i wpływu siły nabywczej obywateli Unii na stymulowanie zrównoważonego rozwoju; [Popr. 443]

3a. Świadczenie podstawowych usług społecznych na rzecz ludności znajdującej się w potrzebie

Interwencje w krajach partnerskich, które zapewniają wsparcie słabszym i marginalizowanym grupom przez świadczenie podstawowych usług społecznych, takich jak usługi dotyczące zdrowia, w tym żywienia, edukacji, ochrony socjalnej i dostępu do bezpiecznej wody, urządzeń sanitarnych i higieny, za pośrednictwem organizacji społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych. [Popr. 444]

Środa, 27 marca 2019 r.

3b. Wzmocnienie roli władz lokalnych jako podmiotów zaangażowanych w rozwój przez:

- a) **zwiększenie potencjału sieci, platform i sojuszy władz lokalnych w Unii i w krajach rozwijających się, aby zapewnić merytoryczny i ciągły dialog polityczny na temat rozwoju i skuteczne zaangażowanie na rzecz rozwoju oraz promować demokratyczne rządy, zwłaszcza przez podejście terytorialne w zakresie rozwoju lokalnego;**
- b) **zwiększanie liczby interakcji z obywatelami Unii na temat kwestii dotyczących rozwoju (podnoszenie świadomości, dzielenie się wiedzą, zaangażowanie, w tym przez przyjęcie kryteriów zrównoważenia w zamówieniach publicznych), szczególnie w związku z powiązaniem celami zrównoważonego rozwoju, w tym w Unii, krajach kandydujących i potencjalnych krajach kandydujących.**
- c) **zwiększenie odpowiedzialności za pomoc i absorpcji pomocy za pośrednictwem krajowych programów szkoleniowych dla urzędników władz lokalnych, dotyczących sposobu ubiegania się o fundusze unijne. [Popr. 445]**

3. OBSZARY INTERWENCJI NA RZECZ STABILNOŚCI I POKOJUBUDOWANIA POKOJU, ZAPOBIEGANIA KONFLIKTOM I STABILNOŚCI [Popr. 446]**1. Pomoc w zakresie zapobiegania konfliktom, budowania pokoju i osiągnięcia stanu gotowości na wypadek kryzysu**

Unia zapewnia pomoc techniczną i finansową obejmującą wsparcie działań służących budowaniu i wzmocnieniu potencjału **Unii i jej** partnerów w zakresie zapobiegania konfliktom, budowania pokoju oraz reagowania na sytuacje przedkryzysowe i pokryzysowe, w ścisłej koordynacji z podejmowanymi przez Organizację Narodów Zjednoczonych i inne organizacje międzynarodowe, regionalne i subregionalne, a także podmioty państwowe i podmioty społeczeństwa obywatelskiego działaniami, ze szczególnym uwzględnieniem **równości płci, upodmiotowienia kobiet i udziału młodzieży**, przede wszystkim w odniesieniu do: [Popr. 447]

- a) **wczesnego ostrzegania oraz analizy ryzyka wystąpienia konfliktu; ~~środków budowania zaufania, mediacji, dialogu i pojednania;~~ przy opracowywaniu i realizowaniu strategii politycznych; [Popr. 448]**
- aa) **ułatwiania i tworzenia zdolności w zakresie środków dotyczących budowania zaufania, mediacji, dialogu i pojednania, ze szczególnym uwzględnieniem napięć powstających między społecznościami, a zwłaszcza zapobiegania zbrodniom ludobójstwa i zbrodniom przeciwko ludzkości; [Popr. 449]**
- ab) **wzmacniania zdolności w zakresie uczestnictwa w cywilnych misjach stabilizacyjnych i ich rozmieszczania; wzmacniania zdolności Unii, społeczeństwa obywatelskiego i partnerów Unii do uczestnictwa w cywilnych misjach utrzymywania i budowania pokoju oraz do ich rozmieszczania; wymiany informacji i najlepszych praktyk na temat budowania pokoju, analizy konfliktu, wczesnego ostrzegania lub zapewniania szkoleń i świadczenia usług; [Popr. 450]**
- b) **wspierania procesu odbudowy po konfliktach, w tym rozwiązywania problemu osób zaginionych w sytuacjach pokonfliktowych, a także wspierania wdrażania odnośnych umów wielostronnych dotyczących min przeciwpiechotnych i wybuchowych pozostałości wojennych, oraz wspierania odbudowy po klęskach i katastrofach, mającej wpływ na sytuację polityczną i warunki bezpieczeństwa; [Popr. 451]**
- c) **~~przedsięwzięć służących wspieraniu~~ budowania pokoju i państwowości, w tym lokalnych i międzynarodowych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, państw i organizacji międzynarodowych; oraz rozwoju dialogów strukturalnych między nimi na różnych szczeblach, między lokalnym społeczeństwem obywatelskim a krajami partnerskimi, oraz z Unią; [Popr. 452]**
- d) **zapobiegania konfliktom i reagowania kryzysowego;**

Środa, 27 marca 2019 r.

- da) ograniczania wykorzystywania zasobów naturalnych do finansowania konfliktów, a także wspierania zainteresowanych podmiotów w wypełnianiu założeń takich inicjatyw jak system certyfikacji procesu Kimberley, w tym związanych z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/821 z dnia 17 maja 2017 r. ustanawiającym obowiązki w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw unijnych importerów cyny, tantalu i wolframu, ich rud oraz złota pochodzących z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka ⁽¹⁾, w szczególności w odniesieniu do wprowadzenia skutecznej wewnętrznej kontroli pozyskiwania zasobów naturalnych i handlu nimi; [Popr. 453]
- e) budowania zdolności ~~na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju~~ podmiotów wojskowych w celu wsparcia rozwoju i bezpieczeństwa sprzyjającego rozwojowi. [Popr. 454]
- ea) wspierania działań promujących równość płci i upodmiotowienie kobiet, zwłaszcza przez wdrażanie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 i 2250, oraz uczestnictwo i reprezentację kobiet i młodzieży w formalnych i nieformalnych procesach pokojowych; [Popr. 455]
- eb) wspierania działań promujących kulturę niestosowania przemocy, w tym formalnej, nieformalnej i pozaformalnej edukacji na rzecz pokoju; [Popr. 456]
- ec) wspierania działań wzmacniających odporność państw, społeczeństw, społeczności i osób fizycznych, w tym przez oceny odporności służące określeniu endogennych zdolności społeczeństw do przetrwania nacisków i wstrząsów, dostosowania się do nich i szybkiego ich przezwyciężania; [Popr. 457]
- ed) wspierania ustanowionych zgodnie z międzynarodowymi normami w dziedzinie praw człowieka i praworządności międzynarodowych trybunałów karnych, trybunałów krajowych ad hoc, komisji prawdy i pojednania, wymiaru sprawiedliwości okresu przejściowego oraz innych mechanizmów sądowego rozwiązywania sporów dotyczących praw człowieka i służących dochodzeniu i ustaleniu praw własności; [Popr. 458]
- ee) wspierania środków na rzecz zwalczania nielegalnego korzystania z broni palnej, strzeleckiej i lekkiej oraz dostępu do niej; [Popr. 459]

Działania w tym zakresie:

- a) obejmują przekazywanie wiedzy specjalistycznej, wymianę informacji i najlepszych praktyk, ocenę ryzyka lub zagrożeń, badania i analizy, systemy wczesnego ostrzegania, szkolenia oraz świadczenie usług;
 - b) przyczyniają się do dalszego pogłębiania dialogu strukturalnego dotyczącego kwestii budowania pokoju;
 - c) mogą obejmować pomoc techniczną i finansową przy realizowaniu działań służących wspieraniu budowania pokoju i państwowości. [Popr. 460]
2. Pomoc w zakresie przeciwdziałania globalnym i ponadregionalnym oraz powstającym zagrożeniom

Unia zapewnia pomoc techniczną i finansową w celu wsparcia działań partnerów i Unii ukierunkowanych na przeciwdziałanie zagrożeniom globalnym i transregionalnym, a także nowym zagrożeniom występującym głównie w następujących obszarach: [Popr. 461]

- a) zagrożenia dla porządku publicznego i bezpieczeństwa osób, w tym terroryzm, brutalny ekstremizm, przestępczość zorganizowana, cyberprzestępczość, zagrożenia hybrydowe, przemyt, handel i tranzyt, **zwłaszcza wzmocnienie zdolności organów ścigania, władz sądowniczych i cywilnych zaangażowanych w walkę z terroryzmem, przestępczością zorganizowaną, w tym cyberprzestępczością, i wszelkimi formami przemytu, a także w skuteczną kontrolę nielegalnego handlu i tranzytu.**

⁽¹⁾ Dz.U. L 130 z 19.5.2017, s. 1.

Środa, 27 marca 2019 r.

Priorytetowo traktowana jest współpraca transregionalna obejmująca co najmniej dwa państwa trzecie, które jasno wykazały polityczną wolę zmierzenia się z pojawiającymi się problemami.

W działaniach, które są zgodne z prawem międzynarodowym, szczególny nacisk kładzie się na dobre rządzenie. Współpraca w obszarze zwalczania terroryzmu może również być prowadzona z poszczególnymi państwami, regionami lub organizacjami międzynarodowymi, regionalnymi i subregionalnymi.

W odniesieniu do pomocy udzielanej organom zaangażowanym w walkę z terroryzmem priorytetowe znaczenie nadaje się środkom wspierającym rozwój i wzmacnianie przepisów w zakresie zwalczania terroryzmu, wprowadzenie w życie i stosowanie prawa finansowego, celnego i prawa cudzoziemców, rozwój procedur egzekwowania prawa przy zachowaniu najwyższych międzynarodowych standardów i zgodnych z prawem międzynarodowym, wzmacnianie demokratycznej kontroli i mechanizmów nadzoru instytucjonalnego, a także zapobieganie radykalizmowi nacechowanemu przemocą.

W odniesieniu do pomocy w zwalczaniu problemu narkotyków należytą uwagę zwraca się na międzynarodową współpracę, której celem jest wspieranie najlepszych praktyk z zakresu zmniejszania popytu, produkcji i szkodliwych skutków. [Popr. 462]

- b) zagrożenia dla przestrzeni publicznych, infrastruktury krytycznej, **w tym transportu międzynarodowego, także pasażerskiego i towarowego, energetyki i dystrybucji energii, cyberbezpieczeństwa, zdrowia publicznego, również jeśli chodzi o nagłe epidemie o potencjalnie transgranicznym zasięgu**, lub stabilności środowiska, zagrożenia dla bezpieczeństwa morskiego, zagrożenia **globalne i transregionalne** wynikające z konsekwencji zmiany klimatu, **które mogą mieć destabilizujący wpływ na pokój i bezpieczeństwo; [Popr. 463]**
- c) ograniczanie ryzyka materializacji zagrożeń zamierzonych, przypadkowych lub naturalnych, związanych z materiałami lub środkami chemicznymi, biologicznymi, radiologicznymi i jądrowymi oraz zagrożeń związanych z instalacjami lub miejscami wytwarzania, **w szczególności w następujących obszarach:**
- 1) **wspieranie i promowanie badań cywilnych jako alternatywy dla badań w dziedzinie obronności;**
 - 2) **zwiększenie bezpieczeństwa procedur przechowywania w cywilnych obiektach potencjalnie niebezpiecznych materiałów lub środków chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych lub wykorzystywania tych materiałów lub środków w cywilnych programach badawczych;**
 - 3) **wspieranie – w ramach unijnej polityki współpracy i jej celów – tworzenia infrastruktury cywilnej i stosownych badań cywilnych koniecznych do likwidacji, oczyszczenia lub przekształcenia zakładów i obiektów zbrojeniowych, które według deklaracji nie stanowią już części programu obrony kraju;**
 - 4) **wzmocnienie zdolności właściwych organów cywilnych zaangażowanych w opracowanie i sprawowanie skutecznej kontroli nad nielegalnym handlem materiałami lub środkami chemicznymi, biologicznymi, radiologicznymi i jądrowymi (w tym nad sprzętem do ich wytwarzania lub dostarczania);**
 - 5) **opracowanie ram prawnych oraz rozwój zdolności instytucjonalnych w celu ustanowienia i sprawowania skutecznej kontroli eksportu, w szczególności w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania, z uwzględnieniem środków współpracy regionalnej, i wdrożenia postanowień Traktatu o handlu bronią oraz promowania ich przestrzegania;**
 - 6) **wypracowanie skutecznego przygotowania ludności cywilnej na wypadek klęsk żywiołowych, planowania kryzysowego, reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz zdolności usuwania skutków klęsk.**

Takie działania opracowuje się razem z działaniami przewidzianymi w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Bezpieczeństwa Jądrowego ustanowionego rozporządzeniem UE .../... [rozporządzenie w sprawie Europejskiego Instrumentu na rzecz Bezpieczeństwa Jądrowego]. [Popr. 464]

Środa, 27 marca 2019 r.

- d) budowanie zdolności ~~na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju~~ **podmiotów wojskowych w celu wsparcia rozwoju i bezpieczeństwa służącego rozwojowi.** [Popr. 465].

4. OBSZARY INTERWENCJI NA RZECZ ZARADZENIA WYZWANIAM OGÓLNOŚWIATOWYM

A. LUDNOŚĆ

1. Zdrowie

- a) opracowanie kluczowych elementów skutecznego i kompleksowego systemu opieki zdrowotnej, którymi najlepiej zająć się na szczeblu ponadnarodowym, aby zapewnić równy, **przystępny cenowo, sprzyjający włączeniu społecznemu i powszechny** dostęp do **publicznych** świadczeń zdrowotnych oraz praw reprodukcyjnych i seksualnych i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego; [Popr. 466]

- aa) promowanie, zapewnianie i rozszerzanie podstawowych usług oraz usług pomocy psychologicznej skierowanych do ofiar przemocy, zwłaszcza kobiet i dzieci będących ofiarami gwałtu;** [Popr. 467]

- b) umocnienie globalnych inicjatyw będących kluczowymi czynnikami wsparcia powszechnego zabezpieczenia zdrowotnego za pośrednictwem globalnego przywództwa w myśl zasady „zdrowie we wszystkich politykach”, w całym procesie opieki, włącznie z promocją zdrowia, od profilaktyki aż do kuracji po leczeniu;

- c) rozwiązywanie kwestii bezpieczeństwa zdrowotnego na świecie dzięki prowadzeniu badań nad chorobami zakaźnymi i ~~zwalczaniu~~, w tym **nad chorobami związanymi z ubóstwem i chorobami zaniedbanymi, i kontrolowaniu** ich, **przez zwalczanie takich chorób i fałszywych leków**, przekształcaniu wiedzy w **bezpieczne, dostępne i przystępne cenowo** produkty i polityki, które mierzą się ~~ze zmiennym obciążeniem zdrowotnym~~ (choroby niezakaźne, niedożywienie z **immunizacją, szerokim spektrum nieprzerwanego obciążenia infekcjami, nowo występującymi i powracającymi chorobami i epidemiami oraz opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe** (chorobami niezakaźnymi, niedożywieniem we wszystkich formach, ~~czynnikami~~ **czynnikami** ryzyka środowiskowego), oraz ukształtowaniu rynku światowego, aby poprawić dostęp do najważniejszych produktów mających znaczenie dla zdrowia i opieki zdrowotnej, szczególnie dla zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego. [Popr. 468]

- ca) wspieranie inicjatyw w celu zwiększenia dostępu do bezpiecznych, skutecznych i przystępnych cenowo produktów leczniczych (w tym leków generycznych), diagnostyki i powiązanych technologii medycznych oraz wykorzystanie wszystkich dostępnych narzędzi w celu obniżenia cen ratujących życie produktów leczniczych i diagnostyki;** [Popr. 169]

- cb) promowanie zdrowia i zwalczanie chorób zakaźnych przez wzmocnienie systemów opieki zdrowotnej i osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju, w tym przez zwiększenie nacisku na zapobieganie chorobom zwalczanym drogą szczepień i ich zwalczanie;** [Popr. 470]

2. Edukacja

- a) promowanie ~~wspólnych globalnych wysiłków ukierunkowanych~~ **realizacji uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym celów w dziedzinie kształcenia i zwalczanie ubóstwa edukacyjnego dzięki wspólnym globalnym wysiłkom ukierunkowanym** na sprawiedliwe kształcenie i szkolenie wysokiej jakości i sprzyjające włączeniu społecznemu na wszystkich poziomach, **i dla osób w każdym wieku, obejmujące również wczesny okres rozwoju dziecka,** ~~tyż~~ w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych, **ze szczególnym naciskiem na wzmacnianie bezpłatnych publicznych systemów kształcenia;** [Popr. 471]

- b) zwiększenie wiedzy, **badania naukowych i innowacji**, umiejętności i wartości poprzez partnerstwa i sojusze na rzecz aktywności obywatelskiej i produktywnych, **wykształconych, demokratycznych,** odpornych społeczeństw sprzyjających włączeniu społecznemu; [Popr. 472]

- c) wspieranie globalnych działań ukierunkowanych na zmniejszenie wszystkich wymiarów **dyskryminacji i nierówności** takich jak różnice między dziewczętami/kobietami a chłopcami/mężczyznami w celu zapewnienia wszystkim równych szans na uczestniczenie w życiu gospodarczym, **politycznym, społecznym i kulturalnym.** [Popr. 473]

- ca) wspieranie wysiłków i doskonalenie dobrych praktyk wdrażanych przez podmioty społeczeństwa obywatelskiego w celu zapewnienia wysokiej jakości i sprzyjającego włączeniu społecznemu kształcenia w niestabilnych środowiskach, w których struktury rządowe są słabe.** [Popr. 474]

Środa, 27 marca 2019 r.

cb) *wspieranie działań i promowanie współpracy w dziedzinie sportu, aby przyczynić się do wzmocnienia pozycji kobiet i młodzieży, osób i społeczności, a także do osiągania celów związanych z opieką zdrowotną, kształceniem i włączeniem społecznym, określonych w Agendzie 2030; [Popr. 475]*

3. Kobiety i dzieci [~~Popr. 476~~]

a) kierowanie *lokalnymi, krajowymi i regionalnymi inicjatywami oraz* ogólnościatowymi staraniami, partnerstwami i sojuszami *na rzecz praw kobiet określonych w Konwencji ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet i w protokole fakultatywnym do niej* oraz wspieranie *tych inicjatyw, starań, partnerstw i sojuszy* w celu wyeliminowania wszystkich form przemocy, *okrutnych praktyk i wszystkich form dyskryminacji* wobec kobiet i dzieci; dotyczy to przemocy fizycznej, psychologicznej, seksualnej, gospodarczej, *politycznej* i przyjmującej inne formy oraz dyskryminacji, w tym wykluczenia kobiet występującego w różnych obszarach ich życia prywatnego i publicznego; [~~Popr. 476~~]

aa) *eliminacja pierwotnych przyczyn nierówności płci jako sposób na wspieranie zapobiegania konfliktom i budowania pokoju; promowanie wzmocnienia pozycji kobiet, w tym ich znaczenia dla rozwoju i budowania pokoju; wzmocnienie mocy sprawczej kobiet i dziewcząt, ich głosu i uczestnictwa w życiu społecznym, gospodarczym, politycznym i obywatelskim; [Popr. 478]*

ab) *promowanie ochrony i przestrzegania praw kobiet i dziewcząt, w tym praw gospodarczych, pracowniczych, społecznych i politycznych, zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw w tej dziedzinie, w tym usług, informacji i zaopatrzenia w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego. [Popr. 479]*

b) *promowanie nowych inicjatyw w celu stworzenia silniejszych systemów ochrony dziecka w państwach trzecich, zapewniając dzieciom ochronę we wszystkich obszarach przed przemocą, nadużyciami i zaniedbaniem, w tym przez promowanie przejścia od instytucjonalnych do lokalnych form opieki nad dziećmi. [Popr. 480]*

3a. Dzieci i młodzież

a) *promowanie nowych inicjatyw w celu stworzenia silniejszych systemów ochrony dziecka w państwach trzecich, zapewniając dzieciom najlepszy możliwy start w życiu oraz ochronę we wszystkich obszarach przed przemocą, nadużyciami i zaniedbaniem, w tym przez promowanie przejścia od instytucjonalnych do środowiskowych form opieki nad dziećmi;*

b) *promowanie dostępu do podstawowych usług społecznych dla dzieci i młodzieży, w tym najbardziej zmarginalizowanych, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia, żywienia, edukacji, rozwoju we wczesnym dzieciństwie i ochrony socjalnej, w tym usług, informacji i dostaw w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, specjalnych usług przyjaznych dla młodzieży oraz kompleksowego podejścia do edukacji seksualnej, żywienia, kształcenia i ochrony socjalnej;*

c) *promowanie dostępu młodych ludzi do umiejętności oraz godziwych miejsc pracy wysokiej jakości przez kształcenie oraz szkolenia zawodowe i techniczne, a także promowanie dostępu do technologii cyfrowych; wspieranie przedsiębiorczości młodzieży oraz propagowanie tworzenia trwałych miejsc pracy na godziwych warunkach;*

d) *promowanie inicjatyw, które wzmocniają pozycję osób młodych i dzieci oraz wspierają politykę i działania gwarantujące ich integrację, znaczące zaangażowanie obywatelskie i polityczne oraz uznanie społeczne, uznanie ich prawdziwego potencjału jako pozytywnych czynników zmian w takich obszarach jak pokój, bezpieczeństwo, zrównoważony rozwój, zmiana klimatu, ochrona środowiska i zwalczanie ubóstwa. [Popr. 481]*

4. Migracja, **mobilność** i przymusowe wysiedlenia [~~Popr. 482~~]

a) *zapewnienie dalszego przywództwa UE w kształtowaniu globalnej agendy na rzecz zarządzania migracją i przymusowymi wysiedleniami we wszystkich jej wymiarach w celu ułatwienia bezpiecznej, uporządkowanej i legalnej migracji; [Popr. 483]*

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) kierowanie globalnymi i międzyregionalnymi dialogami politycznymi oraz wspieranie ich, wliczając w to **migrację Południe-Południe oraz** wymianę poglądów i współpracę w zakresie migracji i przymusowych wysiedleń; [Popr. 484]
 - c) wspieranie realizacji międzynarodowych i unijnych zobowiązań w zakresie migracji i przymusowych wysiedleń, także w ramach działań następczych wynikających z globalnego porozumienia w sprawie migracji oraz globalnego porozumienia w sprawie uchodźców;
 - d) usprawnienie globalnej bazy dowodowej, w tym w kwestii związku między migracją a rozwojem, oraz podjęcie działań pilotażowych ukierunkowanych na rozwój innowacyjnych podejść operacyjnych w dziedzinie migracji i przymusowych wysiedleń.
- da) współpraca w tym obszarze będzie prowadzona na podstawie podejścia opartego na prawach człowieka i zgodnie z założeniami [Funduszu Azylu i Migracji], przy pełnym poszanowaniu godności ludzkiej i zasady spójności polityki na rzecz rozwoju. [Popr. 485]**

5. Godna praca, ochrona socjalna i nierówność

- a) kształtowanie globalnej agendy i inicjatyw wsparcia na rzecz integracji silnego filaru równości i sprawiedliwości społecznej zgodnie z europejskimi wartościami;
 - b) współdziałanie w globalnej agendzie na rzecz godnej pracy **w zdrowym środowisku dla wszystkich, zgodnie z podstawowymi normami pracy MOP, które obejmują dialog społeczny, płace zapewniające utrzymanie na minimalnym poziomie i zwalczanie pracy dzieci**, zwłaszcza **poprzez zapewnienie zrównoważonego charakteru i odpowiedzialności** w globalnych łańcuchach wartości **na podstawie horyzontalnych zobowiązań w zakresie należytej staranności**, oraz zwiększenie wiedzy na temat skutecznych polityk zatrudnienia, które będą stanowić odpowiedź na potrzeby rynku pracy, w tym VET i uczenia się przez całe życie; [Popr. 486]
- ba) wspieranie globalnych inicjatyw dotyczących biznesu i praw człowieka, w tym odpowiedzialności przedsiębiorstw za naruszenia praw i zagwarantowanie prawa do środka odwoławczego; [Popr. 487]**
- c) wspieranie globalnych inicjatyw na rzecz powszechnej ochrony socjalnej, zgodnych z zasadami efektywności, zrównoważonego rozwoju i równości, w tym wsparcie na rzecz rozwiązania kwestii nierówności i zapewnienia spójności społecznej, **w szczególności przez ustanowienie i wzmocnienie zrównoważonych systemów ochrony socjalnej, systemów ubezpieczeń społecznych oraz przez reformę fiskalną, której celem jest wzmocnienie zdolności systemów podatkowych oraz zwalczanie nadużyć finansowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego; [Popr. 488]**
 - d) kontynuowanie globalnych badań i rozwoju poprzez innowacje społeczne zwiększające włączenie społeczne i odpowiadające na potrzeby najsłabszych grup społeczeństwa.

6. Kultura

- a) promowanie inicjatyw na rzecz różnorodności kulturowej, dialogu międzykulturowego **i międzyreligijnego** w pokojowych stosunkach między społecznościami; [Popr. 489]
 - b) wspieranie kultury **oraz ekspresji twórczej i artystycznej** jako siły napędowej zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego oraz zacieśnianie współpracy w zakresie dziedzictwa kulturowego, **sztuki współczesnej i innych form wyrazu kulturowego oraz wzmocnienie ich ochrony; [Popr. 490]**
- ba) rozwijanie lokalnego rzemiosła jako sposobu zachowania lokalnego dziedzictwa kulturowego. [Popr. 491]**
- bb) zacieśnienie współpracy w zakresie ochrony, zachowania i wzbogacania dziedzictwa kulturowego, w tym ochrony szczególnie narażonego dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza wśród mniejszości, odizolowanych społeczności i ludów tubylczych; [Popr. 492]**

Środa, 27 marca 2019 r.

bc) wspieranie inicjatyw w zakresie zwrotu dóbr kultury do ich krajów pochodzenia lub ich przywrócenia w przypadku nielegalnego przywłaszczenia. [Popr. 493]

bd) wspieranie współpracy kulturalnej z Unią, w tym poprzez wymiany, partnerstwa i inne inicjatywy, oraz uznawanie profesjonalizmu autorów, artystów oraz podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym; [Popr. 494]

be) wspieranie współpracy i partnerstw między organizacjami sportowymi; [Popr. 495]

B. PLANETA

1. Zapewnienie zdrowego środowiska i przeciwdziałanie zmianie klimatu

- a) usprawnienie globalnego zarządzania klimatem i środowiskiem, wdrożenie porozumienia paryskiego, konwencji z Rio i innych wielostronnych umów środowiskowych;
- b) przyczynianie się do zewnętrznego oddziaływania unijnych polityk dotyczących środowiska i zmiany klimatu **przy pełnym poszanowaniu zasady spójności polityki na rzecz rozwoju**; [Popr. 496]
- c) integracja celów dotyczących środowiska, zmiany klimatu i ograniczania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi w politykach, planach i inwestycjach, w tym przez poprawę informacji i stanu wiedzy, **również w ramach programów i środków w zakresie współpracy międzyregionalnej, ustanowionych między krajami i regionami partnerskimi z jednej strony, a sąsiadującymi z nimi regionami najbardziej oddalonymi oraz krajami i terytoriami zamorskimi objętymi decyzją Rady w sprawie krajów i terytoriów zamorskich z drugiej strony**; [Popr. 497]
- d) realizacja międzynarodowych i unijnych inicjatyw w celu promowania przystosowania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej oraz niskoemisyjnego rozwoju odpornego na zmianę klimatu, w tym przez wdrożenie ustalonych na poziomie krajowym wkładów oraz strategii rozwoju niskoemisyjnego na rzecz osiągnięcia odporności na zmianę klimatu, promowanie zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi, podjęcie kwestii degradacji środowiska i powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej, ~~promowanie ochrony~~ **ochrona** ekosystemów lądowych i morskich oraz odnawialnych zasobów naturalnych, wliczając w to grunty, wody, oceany, zasoby rybne i lasy, zrównoważonego ich użytkowania i gospodarowania nimi, podjęcie kwestii wylesiania, **pustynnienia**, nielegalnego pozyskiwania drewna i nielegalnego handlu dziką fauną i florą, zwalczanie zanieczyszczenia i zapewnienie zdrowego środowiska, podjęcie kwestii pojawiających się nowych problemów związanych z klimatem i środowiskiem, promowanie zasobooszczędności, zrównoważonej konsumpcji i produkcji, **zintegrowanego gospodarowania zasobami wodnymi i należytego gospodarowania chemikaliami i odpadami** oraz wsparcie dla przejścia na niskoemisyjne i odporne na zmianę klimatu gospodarki zielone i o obiegu zamkniętym; [Popr. 498]
- da) promowanie zrównoważonych środowiskowo praktyk rolnych, w tym agroekologii, w celu ochrony ekosystemów i różnorodności biologicznej oraz zwiększenia odporności środowiskowej i społecznej na zmianę klimatu, ze szczególnym naciskiem na wspieranie drobnych producentów rolnych, pracowników i rzemieślników; [Popr. 499]*
- db) wdrażanie międzynarodowych i unijnych inicjatyw na rzecz zapobiegania utracie różnorodności biologicznej, promowania ochrony i zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych i morskich oraz związanej z nimi różnorodności biologicznej, a także zrównoważonego zarządzania nimi. [Popr. 500]*

2. Zrównoważona energia

- a) wspieranie globalnych starań, zobowiązań, partnerstw i sojuszy, w ~~tych~~ **szczególności** przejścia na zrównoważoną energię; [Popr. 501]

Środa, 27 marca 2019 r.

- aa) *promowanie bezpieczeństwa energetycznego krajów partnerskich i społeczności lokalnych na przykład przez dywersyfikację źródeł energii i tras zaopatrzenia w energię, z uwzględnieniem kwestii zmienności cen i potencjału w zakresie obniżenia emisji, a także poprawa funkcjonowania rynków i wspieranie połączeń międzysystemowych, w szczególności połączeń w zakresie energii elektrycznej, i handlu; [Popr. 502]*
- b) zachęcanie rządów partnerskich do przyjęcia polityki sektora energetycznego oraz reform rynkowych, aby stworzyć środowisko sprzyjające **wzrostowi sprzyjającemu włączeniu społecznemu** i inwestycjom zwiększającym dostęp do **przyjaznych dla klimatu**, przystępnych cenowo, nowoczesnych, niezawodnych i zrównoważonych usług energetycznych, ~~kładąc szczególny nacisk na~~ **priorytetowo traktując** energię ze źródeł odnawialnych i efektywność energetyczną; [Popr. 503]
- c) badanie, identyfikowanie, włączenie w główny globalny nurt i wsparcie finansowe zrównoważonych modeli biznesu o potencjale do skalowalności i powielania, zapewniających innowacyjne i cyfrowe technologie dzięki innowacyjnym badaniom prowadzącym do wyższej wydajności, szczególnie w odniesieniu do zdecentralizowanych podejść gwarantujących dostęp do energii elektrycznej, przez energię ze źródeł odnawialnych, w tym w obszarach z rynkami lokalnymi o ograniczonej pojemności.

C. DOBROBYT

1. Zrównoważony wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, godziwe miejsca pracy i zaangażowanie sektora prywatnego
- a) *promowanie zrównoważonych inwestycji sektora prywatnego za pomocą innowacyjnych mechanizmów finansowania i podziału ryzyka, w tym dla krajów najslabiej rozwiniętych i niestabilnych, które w innym przypadku nie przyciągałyby takich inwestycji i w których można wykazać dodatkowość; [Popr. 504]*
- b) *rozwój społecznie i ekologicznie odpowiedzialnego lokalnego sektora prywatnego, poprawa otoczenia biznesu i klimatu inwestycyjnego, wspieranie rozszerzonego dialogu publiczno-prywatnego i budowanie potencjału, konkurencyjności i odporności lokalnych mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, a także spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych, i ich integracja z lokalną, regionalną i globalną gospodarką; [Popr. 505]*
- ba) *promowanie włączenia społecznego pod względem finansowym przez propagowanie dostępu do usług finansowych, takich jak mikrokredyty i oszczędności, mikroubezpieczenia i transfer płatności, oraz skuteczne korzystanie z tych usług przez mikroprzedsiębiorstwa i MŚP oraz gospodarstwa domowe, w szczególności grupy defaworyzowane i grupy słabsze; [Popr. 506]*
- c) *wspieranie **wdrażania** unijnej polityki handlowej i umów handlowych ~~oraz ich realizacji~~ **mających na celu zrównoważony rozwój**; oraz poprawa dostępu unijnych przedsiębiorstw do rynków państw trzecich oraz zwiększenie **sprawiedliwej** wymiany handlowej, **odpowiedzialnych i rozliczalnych** inwestycji i możliwości biznesowych, przy jednoczesnym usuwaniu przeszkód utrudniających dostęp do rynku i inwestycji, **a także ułatwianie dostępu do przyjaznych dla klimatu technologii i własności intelektualnej**, przy zapewnieniu należytej staranności w zakresie podziału wartości i poszanowania praw człowieka w łańcuchach dostaw w największym możliwym stopniu i przy pełnym poszanowaniu zasady spójności polityki na rzecz rozwoju, w przypadku gdy działania dotyczą krajów rozwijających się; [Popr. 507]*
- d) *promowanie skutecznej kombinacji polityki fiskalnej i pieniężnej wspierającej zróżnicowanie gospodarcze, wartość dodaną i integrację regionalną oraz zrównoważoną zieloną i niebieską gospodarkę;*
- e) *ułatwianie dostępu do technologii cyfrowych, w tym promowanie dostępu do finansowania i włączenia społecznego pod względem finansowym;*
- f) *promowanie zrównoważonej konsumpcji i produkcji oraz innowacyjnych technologii i praktyk na rzecz niskoemisyjnej, zasobooszczędnej gospodarki o obiegu zamkniętym.*

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Bezpieczeństwo żywnościowe i żywieniowe

- a) wspieranie międzynarodowych strategii, organizacji, mechanizmów i podmiotów rozpowszechniających główne, globalne kwestie polityczne oraz ramy dotyczące **trwałego** bezpieczeństwa żywnościowego i bezpiecznej diety, a także oddziaływanie na te strategie, organizacje, mechanizmy i podmioty **oraz przyczynianie się do odpowiedzialności za wypełnianie zobowiązań międzynarodowych dotyczących bezpieczeństwa żywnościowego, odżywiania i zrównoważonego rolnictwa, z uwzględnieniem celów zrównoważonego rozwoju i porozumienia paryskiego**; [Popr. 508]
- b) **zapewnienie sprawiedliwego dostępu do żywności, w tym przez pomoc w zlikwidowaniu luki w finansowaniu wyżywienia**; poprawa globalnych dóbr publicznych w celu wyeliminowania głodu i niedożywienia; narzędzia takie jak Globalna Sieć ds. Kryzysów Żywnościowych zwiększają zdolność do odpowiedniej reakcji na kryzysy żywnościowe oraz w odniesieniu do odżywiania w kontekście związku między kwestiami humanitarnymi, rozwojem i pokojem (stąd pomoc przy mobilizacji zasobów filaru 3); [Popr. 509]
 - ba) **zwiększenie, w skoordynowany i przyspieszony sposób, międzysektorowych wysiłków w celu zwiększenia zdolności w zakresie dywersyfikacji produkcji żywności na szczeblu lokalnym i regionalnym, zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego, jak również dostępu do wody pitnej, oraz zwiększenia odporności wśród osób najbardziej podatnych na zagrożenia, zwłaszcza w krajach borykających się z przedłużającymi się lub powtarzającymi kryzysami**; [Popr. 510]
- c) potwierdzenie na szczeblu globalnym centralnej roli zrównoważonego rolnictwa, rybołówstwa i akwakultury, w tym **drobnej produkcji rolnej, hodowli zwierząt gospodarskich i pasterstwa**, na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego, eliminacji ubóstwa, tworzenia miejsc pracy, **sprawiedliwego i zrównoważonego dostępu do zasobów, w tym gruntów i praw do gruntów, wody, (mikro-)kredytów, nasion z ogólnodostępnych źródeł i innych środków produkcji rolnej, oraz zarządzania tymi zasobami**, łagodzenia zmiany klimatu i dostosowania się do niej, odporności i zdrowych ekosystemów; [Popr. 511]
- d) zapewnianie innowacji dzięki międzynarodowym badaniom oraz zwiększenie globalnej wiedzy, w tym wiedzy fachowej, **dotyczącej promowanie i wzmocnienie lokalnych i niezależnych strategii adaptacji**, w szczególności **w odniesieniu do** dostosowania się do zmiany klimatu i jej łagodzenia, agro-bioróżnorodności, globalnych łańcuchów wartości sprzyjających włączeniu społecznemu, **sprawiedliwego handlu**, bezpieczeństwa żywności, odpowiedzialnego inwestowania, zarządzania gruntami i własności zasobów naturalnych. [Popr. 512]
 - da) **aktywne promowanie większego uczestnictwa społeczeństwa obywatelskiego i organizacji rolników w kształtowaniu polityki i programach badawczych oraz zwiększenie ich udziału we wdrażaniu i ocenie programów rządowych**; [Popr. 513]

D. PARTNERSTWA

1. Wzmocnienie roli samorządów terytorialnych jako podmiotów zaangażowanych w rozwój przez:

- a) zwiększenie potencjału sieci, platform i sojuszy europejskich i południowych samorządów terytorialnych, aby zapewnić merytoryczny i ciągły dialog polityczny na temat rozwoju oraz promować demokratyczne rządy, zwłaszcza przez podejście terytorialne w zakresie rozwoju lokalnego;
- b) zwiększenie liczby interakcji z obywatelami Unii w związku z kwestiami dotyczącymi rozwoju (podnoszenie świadomości, dzielenie się wiedzą, zaangażowanie), szczególnie w związku z powiązаныmi celami zrównoważonego rozwoju, w tym w Unii, krajach kandydujących i potencjalnych krajach kandydujących.

2. Promowanie społeczeństw integracyjnych, dobrego zarządzania gospodarką, w tym sprawiedliwej mobilizacji dochodów krajowych sprzyjającej włączeniu społecznemu **oraz zwalczania unikania opodatkowania**, przejrzystego zarządzania finansami publicznymi oraz skutecznych wydatków publicznych sprzyjających włączeniu społecznemu. [Popr. 514]

4a. OBSZARY INTERWENCJI W RAMACH POTRZEB I PRIORYTETÓW POLITYKI ZAGRANICZNEJ

Działania ukierunkowane na wspieranie celów określonych w art. 4 ust. 3 lit. da) wspierają politykę zagraniczną Unii w kwestiach politycznych, rozwojowych, gospodarczych i bezpieczeństwa. Umożliwiają one Unii interweniowanie w przypadku interesów w dziedzinie polityki zagranicznej lub gdy istnieje możliwość osiągnięcia jej celów oraz gdy są one trudne do zrealizowania za pomocą innych środków. Mogą one obejmować:

Środa, 27 marca 2019 r.

- a) *wspieranie unijnych strategii współpracy dwustronnej, regionalnej i międzyregionalnej, promowanie dialogu politycznego i opracowanie wspólnego podejścia do wyzwań globalnych, w tym kwestii związanych z migracją, rozwojem, zmianą klimatu i bezpieczeństwem, oraz reakcji na nie, w szczególności w następujących obszarach:*
- *wspieranie realizacji umów o partnerstwie i współpracy, planów działania i podobnych instrumentów dwustronnych;*
 - *pogłębianie dialogu politycznego i gospodarczego z państwami trzecimi, mającego szczególne znaczenie dla spraw światowych, w tym dla polityki zagranicznej;*
 - *wspieranie zaangażowania we współpracę z odpowiednimi państwami trzecimi w kwestiach dwustronnych i globalnych stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania;*
 - *wspieranie odpowiednich działań następczych lub skoordynowanego wdrażania wypracowanych konkluzji oraz zobowiązań przyjętych na właściwych forach międzynarodowych;*
- b) *wspieranie unijnej polityki handlowej:*
- *wspieranie unijnej polityki handlowej oraz negocjowania, wdrażania i egzekwowania umów handlowych, przy pełnym poszanowaniu zasady spójności polityki na rzecz rozwoju, w przypadku gdy działania dotyczą krajów rozwijających się, oraz z uwzględnieniem pełnej zgodności z celami zrównoważonego rozwoju;*
 - *poprawa dostępu unijnych przedsiębiorstw, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw, do rynków krajów partnerskich i zwiększenie wymiany handlowej, inwestycji i możliwości biznesowych przy jednoczesnym usuwaniu przeszkód utrudniających dostęp do rynku i inwestycji oraz z uwzględnieniem ochrony praw własności intelektualnej, przez dyplomację gospodarczą oraz współpracę biznesową i regulacyjną, z niezbędnymi dostosowaniami w odniesieniu do partnerskich krajów rozwijających się;*
- c) *udział we wdrażaniu międzynarodowego wymiaru unijnych polityk wewnętrznych:*
- *udział we wdrażaniu międzynarodowego wymiaru unijnych polityk wewnętrznych w dziedzinach takich jak środowisko, zmiana klimatu, energia elektryczna, nauka i edukacja oraz współpraca w zakresie zarządzania oceanami;*
 - *propagowanie wewnętrznych polityk Unii z kluczowymi krajami partnerskimi i wspieranie konwergencji regulacyjnej w tym zakresie;*
- d) *promowanie powszechnej wiedzy na temat Unii oraz eksponowanie Unii i roli, jaką odgrywa na arenie międzynarodowej:*
- *promowanie powszechnej wiedzy na temat Unii oraz eksponowanie Unii i roli, jaką odgrywa na arenie międzynarodowej za pomocą komunikacji strategicznej, dyplomacji publicznej, kontaktów międzyludzkich, dyplomacji kulturalnej, współpracy w kwestiach edukacyjnych i akademickich oraz działań informacyjnych propagujących unijne wartości i interesy;*
 - *zwiększanie mobilności studentów i nauczycieli akademickich, która ma prowadzić do tworzenia partnerstw mających na celu podwyższenie jakości szkolnictwa wyższego oraz studiów wspólnych prowadzących do uznawalności dyplomów (program Erasmus +).*

Środa, 27 marca 2019 r.

Działania te pozwalają stosować innowacyjne polityki i inicjatywy, odpowiadające obecnym lub zmieniającym się potrzebom, możliwościom i priorytetom krótko- i średnioterminowym, w tym z ewentualnym zapewnieniem informacji na potrzeby przyszłej działalności w ramach programów geograficznych lub tematycznych. Skupiają się one na pogłębieniu unijnych relacji i dialogu oraz tworzeniu partnerstw i sojuszy z najważniejszymi państwami o znaczeniu strategicznym, w szczególności z krajami o gospodarkach wschodzących i o średnich dochodach, które odgrywają coraz ważniejszą rolę w sprawach światowych, globalnym ładzie, polityce zagranicznej, gospodarce międzynarodowej oraz na forach wielostronnych. [Popr. 515]

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK IV

OBSZARY INTERWENCJI W RAMACH DZIAŁAŃ SZYBKIEGO REAGOWANIA

1. Działania przyczyniające się do **pokoju**, stabilności i zapobiegania konfliktom w sytuacjach nagłych, początku kryzysu, kryzysowych i pokryzysowych [Popr. 516]

Działania szybkiego reagowania, o których mowa w art. 4 ust. 4 lit. a), mają służyć skutecznej reakcji Unii na następujące wyjątkowe i nieprzewidziane sytuacje:

- a) sytuacje nagłe, kryzysu, początku kryzysu lub katastrofy naturalne, **w przypadku gdy wywierają wpływ na stabilność, pokój i bezpieczeństwo**; [Popr. 517]
- b) sytuacje stwarzające zagrożenie dla **pokoju**, demokracji, porządku publicznego, ochrony praw człowieka i podstawowych wolności lub bezpieczeństwa ludzi — w szczególności osób narażonych na przemoc na tle płciowym w sytuacji niestabilności; [Popr. 518]
- c) sytuacje mogące przeistoczyć się w konflikt zbrojny albo spowodować istotną destabilizację w danym państwie trzecim lub państwach trzecich.

1a. Pomoc techniczna i finansowa, o której mowa w pkt 1, może obejmować następujące działania:

- a) *wspieranie, przez udzielanie pomocy technicznej i logistycznej, działań organizacji międzynarodowych, regionalnych i lokalnych oraz podmiotów państwowych i podmiotów społeczeństwa obywatelskiego na rzecz promowania budowania zaufania, mediacji, dialogu i pojednania, sprawiedliwości okresu przejściowego, wzmocnienia pozycji kobiet i młodzieży, w szczególności w odniesieniu do napięć społecznych i przedłużających się konfliktów;*
- b) *wspieranie wdrażania rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych, zwłaszcza tych dotyczących kobiet, pokoju i bezpieczeństwa oraz młodzieży, w szczególności w krajach niestabilnych, doświadczających konfliktu lub pokonfliktowych;*
- c) *wspieranie tworzenia i funkcjonowania władz tymczasowych, dysponujących mandatem zgodnym z prawem międzynarodowym;*
- d) *wspieranie rozwoju demokratycznych i pluralistycznych instytucji państwowych, m.in. środków mających na celu zwiększenie roli kobiet w takich instytucjach, wspieranie skutecznej administracji cywilnej i cywilnego nadzoru nad systemem bezpieczeństwa oraz środków służących wzmocnieniu zdolności organów ścigania i władz sądowniczych zaangażowanych w walkę z terroryzmem, przestępczością zorganizowaną i wszelkimi formami nielegalnego handlu;*
- e) *wspieranie ustanowionych zgodnie z międzynarodowymi normami w dziedzinie praw człowieka i praworządności międzynarodowych trybunałów karnych, trybunałów krajowych ad hoc, komisji prawdy i pojednania, wymiaru sprawiedliwości okresu przejściowego oraz innych mechanizmów sądowego rozwiązywania sporów dotyczących praw człowieka i służących dochodzeniu i ustaleniu praw własności;*
- f) *wspieranie zwiększenia zdolności państwa w obliczu pilnej potrzeby szybkiego budowania, utrzymania lub przywrócenia jego głównych funkcji oraz podstawowej spójności społecznej i politycznej;*
- g) *wspieranie działań niezbędnych do rozpoczęcia odbudowy i odnowy najważniejszych komponentów infrastruktury, zasobów mieszkalnych, budynków publicznych i zasobów gospodarczych oraz podstawowych mocy produkcyjnych, a także innych działań w celu ponownego uruchomienia działalności gospodarczej, tworzenia miejsc pracy oraz stworzenia minimalnych warunków koniecznych dla trwałego rozwoju społecznego;*
- h) *wspieranie cywilnych działań związanych z demobilizacją i reintegracją społeczną byłych kombatanów i ich rodzin oraz, w stosownych przypadkach, ich repatriacją, a także środków odnoszących się do sytuacji dzieci-żołnierzy i kobiet-żołnierzy;*

Środa, 27 marca 2019 r.

- i) *wspieranie działań łagodzących społeczne skutki restrukturyzacji sił zbrojnych;*
 - j) *wspieranie – w ramach unijnej polityki współpracy i celów tej polityki – działań służących przeciwdziałaniu skutkom społeczno-gospodarczym, jakie wywierają na ludność cywilną miny przeciwpiechotne, niewybuchy lub inne wybuchowe pozostałości wojenne. Działania finansowane na podstawie niniejszego rozporządzenia mogą obejmować m.in. szkolenia na temat zagrożenia, wykrywanie min i ich unieszkodliwianie oraz związaną z tym likwidację zgromadzonych zasobów min;*
 - k) *wspieranie – w ramach unijnej polityki współpracy i celów tej polityki – działań w zakresie zwalczania nielegalnego korzystania z broni palnej, strzeleckiej i lekkiej oraz dostępu do niej;*
 - l) *wspieranie działań służących właściwemu zaspokajaniu specyficznych potrzeb kobiet i dzieci w sytuacji kryzysu i konfliktu, w tym w kontekście zapobiegania ich narażeniu na przemoc na tle płciowym;*
 - m) *wspieranie rehabilitacji i reintegracji ofiar konfliktów zbrojnych, włączając w to działania ukierunkowane na specyficzne potrzeby kobiet i dzieci;*
 - n) *wspieranie działań na rzecz propagowania i obrony przestrzegania praw człowieka, podstawowych wolności, demokracji i praworządności oraz wspieranie związanych z tym instrumentów międzynarodowych;*
 - o) *wspieranie działań społeczno-gospodarczych służących propagowaniu sprawiedliwego dostępu do zasobów naturalnych i przejrzystości gospodarowania nimi w sytuacji kryzysu lub początku kryzysu, w tym budowanie pokoju;*
 - p) *wspieranie działań służących łagodzeniu potencjalnych skutków nagłych przemieszczeń ludności mających znaczenie dla sytuacji politycznej i warunków bezpieczeństwa, między innymi działań związanych z zaspokojeniem potrzeb wspólnot przyjmujących w sytuacji kryzysu lub początku kryzysu, w tym budowanie pokoju;*
 - q) *wspieranie działań przyczyniających się do rozwoju i organizowania społeczeństwa obywatelskiego oraz jego uczestnictwa w życiu politycznym, między innymi działań służących zwiększeniu roli kobiet w życiu politycznym, jak i działań wspierających niezależne, pluralistyczne i profesjonalne media;*
 - r) *budowanie zdolności podmiotów wojskowych w celu wsparcia rozwoju i bezpieczeństwa służącego rozwojowi.*
[Popr. 519]
2. Działania przyczyniające się do wzmocnienia odporności i łączenia operacji humanitarnych z działaniami na rzecz rozwoju

Działania szybkiego reagowania, o których mowa w art. 4 ust. 4 lit. b), mają służyć skutecznemu wzmocnieniu odporności i łączeniu operacji humanitarnych z działaniami na rzecz rozwoju, które nie mogą zostać szybko podjęte za pośrednictwem programów geograficznych i tematycznych, **a także zapewnieniu zgodności, spójności i komplementarności z pomocą humanitarną, o której mowa w art. 5.** [Popr. 520]

Do działań tych zalicza się m.in.:

- a) ~~wzmocnienie odporności przez wspieranie osób fizycznych, społeczności, instytucji i państw w celu zapewnienia lepszego przygotowania się na trudności i kryzysy polityczne, gospodarcze i społeczne, klęski żywiołowe lub katastrofy spowodowane przez człowieka, konflikty oraz globalne zagrożenia, przetrwania ich, dostosowania się do nich i umożliwienia szybkiego powrotu do normalności; w tym przez zwiększenie zdolności państwa w obliczu znacznych nacisków do szybkiego budowania, utrzymania lub przywrócenia jego głównych funkcji oraz podstawowej spójności społecznej i politycznej, a także zdolności społeczeństw, społeczności i osób fizycznych do zarządzania możliwościami i ryzykiem w sposób pokojowy i stabilny oraz do stworzenia, utrzymania lub przywrócenia źródeł utrzymania w obliczu poważnych nacisków; społeczności, społeczności i osób fizycznych do zarządzania możliwościami i ryzykiem w sposób pokojowy, stabilny i uwzględniający specyfikę konfliktu oraz do stworzenia, utrzymania lub przywrócenia źródeł utrzymania w obliczu poważnych nacisków, a także przez wspieranie osób fizycznych, społeczności i społeczności w określaniu i wzmacnianiu ich istniejących zdolności do przetrwania tych nacisków i wstrząsów, dostosowania się do nich i szybkiego przewyciężania ich, w tym takich, które mogłyby prowadzić do eskalacji przemocy;~~ [Popr. 521]
- b) ograniczenie krótkoterminowych niekorzystnych skutków wstrząsów zewnętrznych prowadzących do niestabilności makroekonomicznej oraz ochrona reform społeczno-ekonomicznych i priorytetowych wydatków publicznych na rzecz rozwoju społeczno-ekonomicznego oraz ograniczania ubóstwa;

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) przeprowadzenie krótkoterminowej odbudowy i odnowy umożliwiającej ofiarom klęsk żywiołowych lub katastrof spowodowanych przez człowieka, konfliktów oraz globalnych zagrożeń korzystanie z minimalnego poziomu integracji społeczno-gospodarczej oraz jak najszybsze stworzenie warunków dla wznowienia rozwoju w oparciu o cele długoterminowe wyznaczone przez zainteresowane państwa i regiony; obejmuje to zaspokojenie pilnych i nagłych potrzeb wynikających z **przymusowych** wysiedleń ludności (~~uchodźców, wysiedleńców, osób powracających~~) w następstwie klęsk żywiołowych lub katastrof spowodowanych przez człowieka; oraz [Popr. 522]
- d) udzielenie państwu, **regionowi, władzom lokalnym** lub **właściwym organizacjom pozarządowym** regionowi pomocy w tworzeniu krótkoterminowych mechanizmów zapobiegania klęskom i przygotowania się do nich, w tym systemów przewidywania i wczesnego ostrzegania, w celu ograniczenia konsekwencji klęsk. [Popr. 523]

3. Działania ukierunkowane na potrzeby i priorytety polityki zagranicznej

~~Działania szybkiego reagowania ukierunkowane na wspieranie celów określonych w art. 4 ust. 4 lit. c) wspierają politykę zagraniczną Unii w kwestiach politycznych, gospodarczych i bezpieczeństwa. Umożliwiają one Unii interweniowanie w przypadku pilnych i nadrzędnych interesów w dziedzinie polityki zagranicznej lub gdy istnieje możliwość osiągnięcia jej celów wymagających szybkiej reakcji oraz gdy są one trudne do zrealizowania za pomocą innych środków.~~

~~Do działań tych zalicza się m.in.:~~

- ~~a) wspieranie unijnych strategii partnerstwa na rzecz współpracy dwustronnej, regionalnej i międzyregionalnej, promowanie dialogu politycznego i opracowanie wspólnego podejścia do wyzwań globalnych, w tym kwestii związanych z migracją i bezpieczeństwem, oraz reakcji na nie, a także wykorzystywanie możliwości w tym zakresie;~~
- ~~b) wspieranie unijnej polityki handlowej i umów handlowych oraz ich realizacji; oraz poprawę dostępu unijnych przedsiębiorstw, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw, do rynków krajów partnerskich i zwiększenie wymiany handlowej, inwestycji i możliwości biznesowych przy jednoczesnym usuwaniu przeszkód utrudniających dostęp do rynku i inwestycji, poprzez dyplomację gospodarczą oraz współpracę biznesową i regulacyjną;~~
- ~~c) udział we wdrażaniu międzynarodowego wymiaru unijnych polityk wewnętrznych w dziedzinach takich jak środowisko, zmiana klimatu, energia elektryczna oraz współpraca w zakresie zarządzania oceanami;~~
- ~~d) promowanie powszechnej wiedzy na temat Unii oraz eksponowanie Unii i roli, jaką odgrywa na arenie międzynarodowej za pomocą komunikacji strategicznej, dyplomacji publicznej, kontaktów międzyludzkich, dyplomacji kulturalnej, współpracy w kwestiach edukacyjnych i akademickich oraz działań informacyjnych propagujących unijne wartości i interesy.~~

~~Działania te pozwalają wdrażać innowacyjne polityki i inicjatywy, odpowiadające obecnym lub zmieniającym się potrzebom, możliwościom i priorytetom krótko- i średnioterminowym, w tym z ewentualnym zapewnieniem informacji na potrzeby przyszłej działalności w ramach programów geograficznych lub tematycznych. Skupiają się one na pogłębieniu unijnych relacji i dialogu oraz tworzeniu partnerstw i sojuszy z najważniejszymi państwami o znaczeniu strategicznym, w szczególności z krajami o gospodarkach wschodzących i o średnich dochodach, które odgrywają coraz ważniejszą rolę w sprawach światowych, globalnym ładzie, polityce zagranicznej, gospodarce międzynarodowej oraz na forach wielostronnych. [Popr. 524]~~

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK V

OBSZARY PRIORYTETOWE OPERACJI W RAMACH EFZR+ OBJĘTE GWARANCJĄ DLA DZIAŁAŃ ZEWNĘTRZNYCH

Operacje EFSD+ kwalifikujące się do wsparcia w ramach gwarancji dla działań zewnętrznych są ~~ukierunkowane przede wszystkim na~~ **własną wkład w** następujące obszary priorytetowe: [Popr. 525]

- a) zapewnienie finansowania i wsparcia na rzecz rozwoju sektora prywatnego, **przedsiębiorstw społecznych i sektora spółdzielczego** zgodnie z warunkami określonymi w art. 209 ust. 2 [rozporządzenia finansowego] **w celu przyczynienia się do zrównoważonego rozwoju w jego wymiarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym oraz do realizacji Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i porozumienia paryskiego oraz, w stosownych przypadkach, europejskiej polityki sąsiedztwa i celów określonych w art. 3 rozporządzenia UE.../... [IPA III], a także do eliminacji ubóstwa, promowania umiejętności i przedsiębiorczości, równouprawnienia płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet i osób młodych, przy jednoczesnym wspieraniu i wzmacnianiu praworządności, dobrych rządów i praw człowieka**, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych przedsiębiorstw, **przedsiębiorstw społecznych**, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw oraz promowania tworzenia godziwych miejsc pracy, **zgodnie z odnośnymi normami MOP, płacy zapewniającej utrzymanie na minimalnym poziomie, możliwości gospodarczych i wkładu europejskich przedsiębiorstw w cele EFZR+; [Popr. 526]**
- b) zlikwidowanie wąskich gardeł w inwestycjach prywatnych przez zapewnienie instrumentów finansowych, które mogą być denominowane w walucie lokalnej danego kraju partnerskiego, w tym zapewnienie gwarancji z tytułu pierwszej straty w przypadku portfeli, gwarancji udzielanych na potrzeby realizacji projektów sektora prywatnego, takich jak gwarancje kredytowe dla małych i średnich przedsiębiorstw, oraz gwarancji z tytułu szczególnego ryzyka dla projektów infrastrukturalnych i innego kapitału wysokiego ryzyka;
- c) lewarowanie finansowania z sektora prywatnego, ze szczególnym naciskiem na mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, dzięki zlikwidowaniu wąskich gardeł i przeszkód w inwestycjach;
- d) wzmocnienie sektorów i obszarów społeczno-gospodarczych oraz powiązanej infrastruktury publicznej i prywatnej i zrównoważonej łączności, obejmującej energię pochodzącą ze źródeł odnawialnych i zrównoważoną, zarządzanie wodą i odpadami, transport, technologie informacyjno-komunikacyjne, a także środowisko, zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych, zrównoważone rolnictwo i niebieską gospodarkę, infrastrukturę społeczną, zdrowie i kapitał ludzki w celu poprawy środowiska społeczno-gospodarczego;
- e) przyczynianie się do działań w dziedzinie klimatu, ochrony środowiska i zarządzania środowiskiem, **a tym samym osiągnięcie wspólnych korzyści dla klimatu i środowiska, przez przeznaczanie 45 % finansowania na inwestycje na rzecz realizacji celów związanych z klimatem, a także na rzecz ochrony środowiska i zarządzania nim, różnorodności biologicznej i przeciwdziałania pustynnieniu, natomiast 30 % całkowitej puli środków przeznaczonych jest na łagodzenie zmiany klimatu i dostosowanie się do niej; [Popr. 527]**
- f) przyczynienie się – przez promowanie zrównoważonego rozwoju – do wyeliminowania ~~pierwotnych przyczyn nieuregulowanej~~ **ubóstwa i nierówności będących przyczynami migracji, w tym nielegalnej migracji i przymusowych wysiedleń**, a także ~~zwiększenia~~ **przyczynienie się do bezpiecznej, uporządkowanej i legalnej migracji poprzez zwiększenie** odporności społeczności tranzytowych i przyjmujących oraz ~~wniesienia~~ **wniesienie** wkładu w trwałą reintegrację migrantów powracających do swoich krajów pochodzenia, z należyтым uwzględnieniem wzmocnienia praworządności, dobrych rządów, **równości płci, sprawiedliwości społecznej i praw człowieka. [Popr. 528]**

Tworzy się następujące okna inwestycyjne:

- **zrównoważona energia i zrównoważona łączność;**
- **finansowanie mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MMŚP);**
- **zrównoważone rolnictwo, przedsiębiorcy z obszarów wiejskich, w tym produkcja rolna na własne potrzeby i drobna produkcja rolna, pasterze i ekologiczny przemysł rolny;**
- **zrównoważone miasta;**

Środa, 27 marca 2019 r.

- *cyfryzacja na rzecz zrównoważonego rozwoju;*
 - *rozwój społeczny. [Popr. 529]*
-

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK VI

ZARZĄDZANIE EFZR+

1. Struktura EFZR+

1. EFZR+ składa się z regionalnych platform inwestycyjnych ustanowionych na podstawie metod pracy, procedur i struktur istniejących zewnętrznych instrumentów łączonych Unii, które mogą zespalać ich działania łączone i działania objęte gwarancją dla działań zewnętrznych w ramach EFZR+.

Za zarządzanie EFZR+ odpowiada Komisja.

2. Rada strategiczna EFZR+

1. Rada strategiczna doradza Komisji w sprawie zarządzania EFZR+, z wyjątkiem operacji w ramach polityki UE w zakresie rozszerzenia oraz finansowanych przez [IPA III], w przypadku których zapewnia się doradztwo rady strategicznej w ramach inwestycyjnych dla Bałkanów Zachodnich.
2. Rada strategiczna doradza Komisji w sprawie strategicznego ukierunkowania i strategicznych priorytetów w zakresie inwestycji objętych gwarancją dla działań zewnętrznych w ramach EFZR+ i przyczynia się do ich dostosowania do zasad przewodnich i celów unijnych działań zewnętrznych, polityki rozwoju i europejskiej polityki sąsiedztwa, a także do celów określonych w art. 3 niniejszego rozporządzenia i celu EFZR+ określonego w art. 26. Wspiera ona również Komisję w ustalaniu ogólnych celów inwestycyjnych dotyczących korzystania z gwarancji dla działań zewnętrznych na rzecz wspierania operacji EFZR+, a także monitoruje odpowiedni i zróżnicowany zakres geograficzny i tematyczny okien inwestycyjnych.
3. Rada strategiczna wspiera również ogólną koordynację, komplementarność i spójność pomiędzy regionalnymi platformami inwestycyjnymi, pomiędzy trzema filarami Europejskiego planu inwestycji zewnętrznych, pomiędzy Europejskim planem inwestycji zewnętrznych a innymi działaniami Unii w dziedzinie migracji, oraz we wdrażaniu Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, jak również innych programów określonych w niniejszym rozporządzeniu.
4. W skład rady strategicznej wchodzi przedstawiciele Komisji i Wysokiego Przedstawiciela, wszystkich państw członkowskich i Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Parlament Europejski ma status obserwatora. Uczestnicy, kwalifikujący się kontrahenci, kraje partnerskie, właściwe organizacje regionalne i inne zainteresowane strony mogą w razie potrzeby otrzymać status obserwatora. Przed włączeniem nowego obserwatora przeprowadza się konsultacje z radą strategiczną. Radzie strategicznej współprzewodniczy Komisja i Wysoki Przedstawiciel.
5. Rada strategiczna zbiera się co najmniej dwa razy w roku i w miarę możliwości przyjmuje opinie na zasadzie konsensusu. Dodatkowe posiedzenia mogą być organizowane w dowolnym momencie przez przewodniczącego lub na wniosek jednej trzeciej członków rady strategicznej. W przypadku niemożności osiągnięcia konsensusu mają zastosowanie prawa głosu zgodnie z ustaleniami poczynionymi na pierwszym posiedzeniu rady strategicznej i określonymi w jej regulaminie wewnętrznym. Te prawa głosu w należyty sposób uwzględniają źródło finansowania. Regulamin wewnętrzny określa ramy dotyczące roli obserwatorów. Protokoły i porządki posiedzeń rady strategicznej podaje się do wiadomości publicznej po ich przyjęciu.
6. Komisja co roku przedstawia radzie strategicznej sprawozdanie z postępów w zakresie wdrażania EFZR+. W celu uzupełnienia wskazanych powyżej sprawozdań rada strategiczna przewidziana w ramach inwestycyjnych dla Bałkanów Zachodnich przedstawi informacje na temat postępów we wdrożeniu instrumentu gwarancyjnego dla regionu objętego procesem rozszerzenia. Rada strategiczna przeprowadza regularne konsultacje ze stosownymi zainteresowanymi podmiotami w sprawie strategicznego ukierunkowania i wdrożenia EFZR+.
7. Istnienie dwóch rad strategicznych nie ma wpływu na potrzebę wprowadzenia pojedynczych, ujednoczonych ram zarządzania ryzykiem EFZR+.

3. Regionalne rady operacyjne

Środa, 27 marca 2019 r.

~~Rady operacyjne regionalnych platform inwestycyjnych wspierają Komisję na poziomie wdrażania w definiowaniu regionalnych i sektorowych celów inwestycyjnych, a także regionalnych, sektorowych i tematycznych okien inwestycyjnych oraz formułują opinie dotyczące działań łączenia i korzystania z gwarancji dla działań zewnętrznych obejmującej operacje EFZR+.~~ [Popr. 530]

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK VII

WYKAZ KLUCZOWYCH WSKAŹNIKÓW REALIZACJI CELÓW

Zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju poniższy wykaz kluczowych wskaźników pomaga w pomiarze wkładu Unii do realizacji jej określonych celów.

- 1) wynik praworządności
- 2) odsetek ludności poniżej międzynarodowej granicy ubóstwa
- 3) liczba kobiet w wieku rozrodczym, nastolatków i dzieci poniżej 5. roku życia objętych programami żywieniowymi przy wsparciu UE;
- 4) liczba dzieci w wieku 1 roku, które otrzymały komplet szczepień przy wsparciu UE;
- 5) liczba uczniów ~~zapisanych do szkół podstawowych lub średnich oraz na szkolenia na poziomie podstawowym lub średnim~~, **którzy ukończyli szkołę podstawową lub średnią oraz opanowali minimalne umiejętności czytania i w zakresie matematyki, a także którzy ukończyli szkolenia** przy wsparciu UE; [Popr. 531]
- 6) zredukowane lub uniknięte emisje gazów cieplarnianych (kilotony ekwiwalentów CO₂) przy wsparciu UE;
- 7) tereny ekosystemów morskich, lądowych i słodkowodnych znajdujących się pod ochroną lub objętych zrównoważoną gospodarką przy wsparciu UE;
- 8) pozyskiwanie inwestycji i osiągnięty efekt mnożnikowy;
- 9) ~~stabilność polityczna oraz brak wskaźnika~~ **wskaźnik stabilności politycznej oraz niestosowania przemocy w oparciu o ocenę wyjściową**; [Popr. 532]
- 10) liczba procesów związanych z praktykami krajów partnerskich w zakresie handlu, inwestycji i działalności gospodarczej, lub promujących zewnętrzny wymiar polityk wewnętrznych UE, na które wywarło wpływ.

~~W stosownych przypadkach wszystkie~~ **Wskaźnik 4) jest dzielony według płci, a wskaźniki 2), 3) i 5) są dzielone według płci i wieku.** [Popr. 533]

Środa, 27 marca 2019 r.

Załącznik VIIa

Kraje partnerskie, w odniesieniu do których pomoc Unii jest zawieszona
[Wykaz tych krajów przygotowuje Komisja zgodnie z art. 15a.] [Popr. 534]

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0299

Ustanowienie Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III) *I****Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III) (COM(2018)0465 – C8-0274/2018 – 2018/0247(COD))****(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)**

(2021/C 108/36)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0465),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 212 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0274/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 12 grudnia 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z 6 grudnia 2018 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinie Komisji Handlu Międzynarodowego, Komisji Budżetowej, Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisji Rozwoju Regionalnego, jak również Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A8-0174/2019),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2018)0247**Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... ustanawiającego Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 212 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

⁽¹⁾ Dz.U. C 110 z 22.3.2019, s. 156.⁽²⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 8.

Środa, 27 marca 2019 r.

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 231/2014 ⁽⁴⁾ straci moc z dniem 31 grudnia 2020 r. W celu utrzymania skuteczności działań zewnętrznych Unii należy utrzymać ramy planowania i udzielania pomocy zewnętrznej.
- (2) ~~Cele **Celem** Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej są zasadniczo różne od ogólnych celów działań zewnętrznych Unii, ponieważ instrument ten służy przygotowaniu beneficjentów wymienionych w załączniku I do przyszłego członkostwa w Unii i wsparciu ich procesu akcesyjnego. W związku z tym należy dysponować **jest przygotowanie beneficjentów wymienionych w załączniku I do przyszłego członkostwa w Unii i wsparcie ich procesu akcesyjnego zgodnie z ogólnymi celami realizowanymi w ramach** działań zewnętrznych Unii, **które obejmują m.in. przestrzeganie podstawowych praw i zasad oraz ochronę i propagowanie praw człowieka, demokracji i praworządności zgodnie z art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej. Specyficzny charakter procesu akcesyjnego uzasadnia dysponowanie** specjalnym instrumentem wspierającym rozszerzenie, przy jednoczesnym zapewnieniu jego komplementarności **natomiast w odniesieniu do celów i funkcjonowania tego instrumentu należy zadbać o spójność i komplementarność** ogólnymi celami działań zewnętrznych Unii, a w szczególności z Instrumentem Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR). [Popr. 1]~~
- (3) Art. 49 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) stanowi, że każde państwo europejskie, które przestrzega wartości poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, i zobowiązuje się wspierać te wartości, może złożyć wniosek o członkostwo w Unii. Państwo europejskie, które złożyło wniosek o przystąpienie do Unii, może zostać jej członkiem dopiero po potwierdzeniu, że spełnia ono kryteria członkostwa ustalone podczas szczytu Rady Europejskiej w Kopenhadze w czerwcu 1993 r. („kryteria kopenhaskie”), z zastrzeżeniem że Unia posiada zdolność do przyjęcia nowego członka. Kryteria kopenhaskie odnoszą się do stabilności instytucji gwarantujących demokrację, praworządność, poszanowanie praw człowieka, szacunek dla mniejszości oraz ich ochronę, istnienie funkcjonującej gospodarki rynkowej oraz możliwości radzenia sobie z presją konkurencyjną i siłami rynkowymi wewnątrz Unii, a także zdolność do przyjęcia nie tylko praw, ale i obowiązków wynikających z Traktatów, w tym do realizacji celów unii politycznej, gospodarczej i walutowej. **Wartości te są wspólne państwom członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn.** [Popr. 2]
- (4) Podstawą procesu rozszerzenia są określone kryteria oraz sprawiedliwe i rygorystyczne wymogi. Każdy beneficjent jest oceniany na podstawie własnych osiągnięć. Ocena poczynionych postępów oraz wskazanie niedociągnięć mają zapewnić beneficjentom wymienionym w załączniku I potrzebne bodźce i wskazówki, które pozwolą im kontynuować niezbędne daleko idące reformy. Aby faktycznie mogło dojść do rozszerzenia, bardzo ważne jest, by stale kierować się zasadą „najpierw kwestie podstawowe” ⁽⁵⁾. **Postęp** **Stosunki dobrosąsiedzkie i współpraca regionalna, których podstawą jest ostateczne, integracyjne i wiążące rozwiązywanie sporów dwustronnych, to zasadnicze elementy procesu rozszerzenia mające decydujące znaczenie dla bezpieczeństwa i stabilności całej Unii. Postępy** poszczególnych wnioskodawców w procesie akcesyjnym ~~zależy~~ **zależą** od tego, czy szanują oni

⁽¹⁾ Dz.U. C 110 z 22.3.2019, s. 156.

⁽²⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 8.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z Dnia 27 marca 2019 r.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 231/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II) (Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 11).

⁽⁵⁾ Zasada „najpierw kwestie podstawowe” łączy w sobie praworządność i prawa podstawowe z dwoma innymi istotnymi obszarami procesu akcesyjnego: zarządzaniem gospodarczym – zwróceniem szczególnej uwagi na rozwój gospodarczy i poprawę konkurencyjności – oraz wzmocnieniem instytucji demokratycznych i reformą administracji publicznej. Każda z tych trzech podstawowych kwestii ma zasadnicze znaczenie dla procesów reform w krajach objętych procesem rozszerzenia i pozwala uwzględnić kluczowe obawy obywateli.

Środa, 27 marca 2019 r.

wartości Unii i od ich zdolności do podjęcia i **wdrożenia** reform niezbędnych w celu dostosowania swojego systemu politycznego, instytucjonalnego, prawnego, **socjalnego**, administracyjnego i gospodarczego do zasad, norm, obszarów polityki i praktyk Unii. **Ramy negocjacyjne określają wymogi, w oparciu o które ocenia się postępy w negocjacjach akcesyjnych prowadzonych z każdym krajem kandydującym.** [Popr. 3]

- (4a) **Każde państwo europejskie, które złożyło wniosek o przystąpienie do Unii, może zostać jej członkiem dopiero po potwierdzeniu, że w pełni spełnia ono kryteria przystąpienia ustalone podczas szczytu Rady Europejskiej w Kopenhadze w czerwcu 1993 r. („kryteria kopenhaskie”), oraz pod warunkiem, że Unia posiada zdolność do przyjęcia nowego członka. Kryteria kopenhaskie odnoszą się do stabilności instytucji, które gwarantują demokrację, praworządność, prawa człowieka, szacunek dla mniejszości oraz ich ochronę, istnienie funkcjonującej gospodarki rynkowej oraz zdolność do radzenia sobie z presją konkurencyjną i siłami rynkowymi wewnątrz Unii, a także zdolność do przyjęcia nie tylko praw, ale i obowiązków wynikających z traktatów, w tym do realizacji celów unii politycznej, gospodarczej i walutowej.** [Popr. 4]
- (5) Polityka rozszerzenia **stanowi nieodłączny element działań zewnętrznych Unii – inwestycja na rzecz, a także przyczynia się do** pokoju, bezpieczeństwa, **dobrobytu** i stabilności, **zarówno w samej Unii, jak i poza jej granicami.** **Polityka ta** zwiększa możliwości gospodarcze i handlowe, co jest korzystne zarówno dla Unii, jak i krajów ubiegających się o członkostwo, **przy jednoczesnym poszanowaniu zasady stopniowej integracji, aby transformacja w krajach beneficjentów przebiegała płynnie.** Perspektywa członkostwa w Unii ma ogromny transformacyjny wpływ i prowadzi do pozytywnych przemian demokratycznych, politycznych, gospodarczych i społecznych. [Popr. 5]
- (6) Komisja Europejska ponownie potwierdziła zdecydowanie wyrażaną, opartą na zasługach perspektywę członkostwa krajów Bałkanów Zachodnich w UE w swoim komunikacie „Wiarygodna perspektywa rozszerzenia dla Bałkanów Zachodnich oraz zwiększone zaangażowanie UE w tym regionie”⁽⁶⁾. Jest to wyraźna zachęta dla całego regionu Bałkanów Zachodnich oraz dowód zaangażowania UE na rzecz zapewnienia tym krajom przyszłości w Europie.
- (7) Pomoc powinna również być udzielana zgodnie z **międzynarodowymi** umowami zawieranymi przez Unię z beneficjentami wymienionymi w załączniku I, **w tym również z beneficjentami.** Pomoc powinna **przed przede** wszystkim pozwolić beneficjentom **wymienionym w załączniku I** wzmocnić demokratyczne instytucje oraz praworządność, przeprowadzić reformę sądownictwa i administracji publicznej, zapewnić poszanowanie praw podstawowych, **w tym praw osób należących do mniejszości**, oraz propagować równość płci, tolerancję, włączenie społeczne, **poszanowanie międzynarodowych norm pracy dotyczących praw pracowników** i niedyskryminację **najsłabszych grup, w tym dzieci i osób niepełnosprawnych.** Pomoc powinna także wspierać **kluczowe zasady i prawa określone przestrzeganie przez beneficjentów kluczowych zasad i praw określonych** w Europejskim filarze praw socjalnych⁽⁷⁾, **a także zasad społecznej gospodarki rynkowej oraz konwergencji z dorobkiem socjalnym.** Pomoc powinna nadal wspierać wysiłki beneficjentów na rzecz zacieśniania regionalnej, makroregionalnej i transgranicznej współpracy, jak również przyspieszenia rozwoju terytorialnego, w tym poprzez realizowanie unijnych strategii makroregionalnych. **Powinno w celu rozwijania dobrych stosunków sąsiedzkich i doprowadzenia do pojednania. Pomoc należy również przeznaczać na promowanie sektorowych regionalnych struktur współpracy oraz powinna ona** wspomagać ich rozwój gospodarczy i społeczny oraz zarządzanie gospodarką, **ugruntowując agendę wzmocnić integrację gospodarczą z jednolitym rynkiem Unii, w tym współpracę celną, wspierać otwarty i sprawiedliwy handel, a także służyć ugruntowaniu agendy** na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, w tym poprzez wdrożenie rozwoju regionalnego, **spójności włączenia społecznego**, rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, polityki społecznej i polityki zatrudnienia oraz **rozwoju rozwoju** gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego, zgodnie także z inicjatywą przewodnią „Agenda cyfrowa dla Bałkanów Zachodnich”. [Popr. 6]
- (7a) **Z uwagi na transformacyjny charakter reform w procesie rozszerzenia w krajach kandydujących Unia powinna dokładać większych starań, jeżeli chodzi o wyznaczanie priorytetów w kluczowych obszarach, na które przeznaczają się finansowanie z UE, takich jak tworzenie instytucji i dbanie o bezpieczeństwo, a także w kwestii zwiększenia wsparcia na rzecz krajów kandydujących podczas realizacji projektów, których celem jest ochrona krajów kandydujących przed wpływami spoza UE.** [Popr. 7]

⁽⁶⁾ COM(2018)0065.

⁽⁷⁾ Europejski filar praw socjalnych uroczysto ogłoszony dnia 17 listopada 2017 r. przez Parlament Europejski, Radę i Komisję na Szczycie Społecznym na rzecz Sprawiedliwego Zatrudnienia i Wzrostu Gospodarczego w Göteborgu.

Środa, 27 marca 2019 r.

- (7b) **O staraniach Unii mających na celu wspieranie – przy pomocy środków z IPA – postępów reformatorskich w krajach kandydujących należy odpowiednio informować w krajach kandydujących oraz w państwach członkowskich UE. W związku z tym Unia powinna zintensyfikować działania komunikacyjne w trosce o widoczność finansowania z IPA, który to instrument jest głównym narzędziem UE służącym pokojowi i stabilności na obszarze rozszerzenia.** [Popr. 8]
- (7c) **Znaczenie uproszczeń i wykonania budżetu uznaje się w odniesieniu do tworzenia instytucji, co z kolei pozwoli przewidywać ewentualne problemy w dziedzinie bezpieczeństwa, a także zapobiegać możliwym w przyszłości nielegalnym przepływom migracyjnym do państw członkowskich.** [Popr. 9]
- (8) Unia powinna udzielać – w oparciu o doświadczenia jej państw członkowskich – wsparcia w okresie transformacji w związku z przystąpieniem, z którego mogą korzystać beneficjenci wymienieni w załączniku I. Współpraca ta powinna w szczególności obejmować wymianę doświadczeń zgromadzonych przez państwa członkowskie w procesie reform.
- (9) Wzmocniona współpraca strategiczna i operacyjna dotycząca bezpieczeństwa **i reformy sektora obronnego** pomiędzy Unią a beneficjentami wymienionymi w załączniku I ma kluczowe znaczenie dla skutecznego i efektywnego zwalczania **przestępczości zorganizowanej**, zagrożeń dla bezpieczeństwa i zagrożeń terrorystycznych. [Popr. 10]
- (9a) **Działania w ramach instrumentu ustanowionego na mocy niniejszego rozporządzenia powinny również stanowić wsparcie dla beneficjentów w zakresie stopniowego dostosowywania się do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii, co obejmuje również wdrażanie środków ograniczających oraz szeroko rozumianą politykę zewnętrzną Unii w ramach instytucji międzynarodowych i forów wielostronnych. Komisja powinna zachęcać beneficjentów do opowiadania się za globalnym porządkiem opartym na zasadach i wartościach oraz do współpracy w zakresie promowania wielostronności i dalszego umacniania międzynarodowego systemu handlowego, w tym reform w ramach WTO.** [Popr. 11]
- (10) ~~Konieczne jest dalsze pogłębienie współpracy~~ **Współpraca** w zakresie migracji, w tym zarządzania ~~zarządzanie~~ granicami, ~~zapewniając dostęp~~ **i kontrola granic, zapewnienie dostępu** do ochrony międzynarodowej, ~~podawania istotnych informacji, zwiększenia~~ **dzielenie się istotnymi informacjami, zwiększenie** korzyści dla rozwoju wynikających z migracji, ~~ułatwienia~~ **ułatwienie** legalnej migracji i migracji zarobkowej, ~~wzmocnienia~~ **wzmocnienie** kontroli granicznych i prowadzenia działań w ramach walki z nielegalną migracją, ~~handlem~~ **granice, zapobieganie nielegalnej migracji i zniechęcanie do niej, zapobieganie przymusowym wysiedleniom, zwalczanie handlu** ludźmi i przemytem migrantów ~~przemytu ludzi to ważne aspekty współpracy między Unią a beneficjentami.~~ [Popr. 12]
- (11) Wzmacnianie praworządności, w tym ~~walki~~ **niezawisłości sądownictwa, walka** z korupcją, ~~praniem pieniędzy~~ **praniem pieniędzy** i przestępczością zorganizowaną, ~~oraz dobrych rządów a także dobre rządy,~~ w tym reformy administracji publicznej dalszym ciągi są kluczowymi wyzwaniami dla większości beneficjentów wymienionych w załączniku I, **udzielanie wsparcia obrońcom praw człowieka, ciągłe dostosowywanie się do norm w dziedzinie przejrzystości, zamówień publicznych, konkurencji, pomocy państwa, własności intelektualnej i inwestycji zagranicznych to w dalszym ciągu kluczowe wyzwania, które mają dla nich beneficjentów** zasadnicze znaczenie w kontekście zbliżania się do Unii i ~~późniejszego~~ **przygotowania się do** pełnego przyjęcia obowiązków związanych z członkostwem w Unii. Z uwagi na bardziej długotrwały charakter reform przeprowadzanych w tych obszarach i na konieczność ~~poprawienia~~ **rejestrowania** wyników, pomoc finansowa **finansową udzielaną** na mocy niniejszego rozporządzenia powinna jak najszybciej zaspokoić potrzeby beneficjentów wymienionych w załączniku ~~– należy planować z myślą o tych kwestiach na jak najwcześniejszym etapie.~~ [Popr. 13]
- (12) ~~Zgodnie~~ **Wymiar parlamentarny w dalszym ciągu ma fundamentalne znaczenie w procesie akcesyjnym. Wobec tego zgodnie** z zasadą demokracji uczestniczącej Komisja powinna ~~zachęcać każdego z beneficjentów wymienionych w załączniku I do wspierać~~ **wzmacnianie zdolności parlamentarnych i nadzoru parlamentarnego, demokratyczne procedury i uczciwą reprezentację w każdym z państw beneficjentów.** [Popr. 14]
- (13) Beneficjenci wymienieni w załączniku I muszą być lepiej przygotowani na globalne wyzwania, takie jak zrównoważony rozwój i zmiana klimatu, oraz wspierać wysiłki Unii ukierunkowane na rozwiązanie tych kwestii. Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie ze zobowiązaniami Unii do wdrożenia porozumienia klimatycznego z Paryża oraz celów zrównoważonego rozwoju, program powinien przyczynić się do włączenia działań w dziedzinie klimatu do głównego nurtu polityki Unii i do osiągnięcia ogólnego celu końcowego na poziomie 25 % wydatków UE na cele klimatyczne. ~~Oczekuje się, że~~ W ramach **tego** programu **co najmniej 16 %** całkowitej puli środków finansowych ~~zostanie przeznaczonych~~ **należy przeznaczyć** na cele klimatyczne **dążąc do**

Środa, 27 marca 2019 r.

tego, aby do 2027 r. wydatki związane z klimatem stanowiły 30 % wydatków WRF. Priorytetowo należy traktować projekty środowiskowe koncentrujące się na zanieczyszczeniach transgranicznych. Podczas przygotowywania i ~~wdrażania~~ **wykonywania** programu zostaną określone właściwe działania, a całkowity wkład z niniejszego programu powinien być objęty odpowiednimi procesami oceny i przeglądu. [Popr. 15]

- (14) Działania w ramach tego Instrumentu powinny wspierać wdrożenie Agendy Organizacji Narodów Zjednoczonych na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030 jako uniwersalnej agendy, w którą w pełni zaangażowana jest UE i jej państwa członkowskie i którą zatwierdzili wszyscy beneficjenci wymienieni w załączniku I.
- (15) W niniejszym rozporządzeniu określa się pulę środków finansowych na cały okres jego stosowania – stanowiącą główną kwotę odniesienia w rozumieniu [odesłanie zostanie odpowiednio zaktualizowane zgodnie z nowym porozumieniem międzyinstytucjonalnym: pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami⁽⁸⁾] dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas rocznej procedury budżetowej.
- (16) Komisja oraz państwa członkowskie powinny zapewnić zgodność, spójność, **koherencję** oraz komplementarność **zewnętrznej** pomocy **finansowej**, w szczególności poprzez regularne konsultacje oraz częste wymiany informacji na poszczególnych etapach cyklu pomocy. Należy również podjąć kroki niezbędne do zapewnienia lepszej koordynacji i komplementarności z innymi darczyńcami, w tym poprzez regularne konsultacje. ~~Spółczesność obywatelskie powinno odgrywać większą rolę zarówno w programach realizowanych za pośrednictwem organów rządowych, jak i w przypadku otrzymywania pomocy Unii jako bezpośredni beneficjent.~~ **Różne niezależne organizacje społeczeństwa obywatelskiego oraz władze lokalne różnych szczebli powinny odgrywać konstruktywną rolę w tym procesie. Zgodnie z zasadą partnerstwa sprzyjającego integracji organizacje społeczeństwa obywatelskiego powinny uczestniczyć w etapie planowania, wdrażania, monitorowania i oceny programów realizowanych za pośrednictwem organów rządowych oraz być bezpośrednimi beneficjentami pomocy Unii.** [Popr. 16]
- (17) ~~Priorytety działań służących osiągnięciu celów w stosownych obszarach polityki, które uzyskają wsparcie na podstawie niniejszego rozporządzenia, należy określić~~ **W przypadku każdego beneficjenta należy określić konkretne i wymierne cele w odpowiednich obszarach polityki, a** w ramach programowania opracowywanych przez Komisję na czas obowiązywania unijnych wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 w partnerstwie z beneficjentami wymienionymi w załączniku I ~~w drodze aktu delegowanego dopasować do tych celów priorytety działań z myślą o osiągnięciu wyznaczonych celów. Ramy programowania należy ustanowić w ramach partnerskiej współpracy z beneficjentami, na podstawie ich szczególnych potrzeb oraz harmonogramu rozszerzenia, zgodnie z ogólnymi i szczegółowymi celami określonymi w niniejszym rozporządzeniu i, zgodnie z zasadami obowiązującymi w działaniach zewnętrznych Unii, a także przy należywym uwzględnieniu~~ **uwzględnieniu** stosownych strategii krajowych **i rezolucji Parlamentu Europejskiego. Partnerstwo to powinno obejmować, w stosownych przypadkach, właściwe organy oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego. Komisja powinna zachęcać do współpracy między odpowiednimi zainteresowanymi stronami oraz do koordynacji działań darczyńców. Ramy programowania należy poddać przeglądowi po dokonaniu oceny śródkresowej.** Ramy programowania powinny określać obszary, które mają uzyskiwać pomoc, wraz z orientacyjnymi przydziałami na obszar wsparcia, w tym prognozy dotyczące wydatków związanych z klimatem. [Popr. 17]
- (18) Pomoc beneficjentom ~~wymienionym w załączniku I~~ w ich dążeniach do wdrożenia reform **systemu politycznego, prawnego i gospodarczego** w związku z członkostwem w Unii leży **we wspólnym** interesie Unii **i beneficjentów**. Zarządzanie pomocą powinno ~~być silnie się odbywać w oparciu o~~ **być silnie się odbywać w oparciu o** ~~podjęcie~~ **podjęcie** zorientowane na wyniki **oraz** obejmować **istotne** zachęty dla **do skuteczniejszego i efektywniejszego wykorzystywania środków finansowych** państw, które ~~dowodzą zaangażowania~~ **wykazują zaangażowanie** na rzecz reform poprzez skuteczne wdrażanie pomocy przedakcesyjnej i postępy w spełnianiu kryteriów członkostwa. **Pomoc należy przyznawać zgodnie z zasadą sprawiedliwego podziału, a także stosować wyraźne konsekwencje w przypadku poważnego pogorszenia się sytuacji pod względem poszanowania godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności i praw człowieka lub w przypadku braku postępów w tych dziedzinach.** [Popr. 18]
- (18a) **Komisja powinna ustanowić jasne mechanizmy monitorowania i oceny w trosce o to, aby cele i działania w odniesieniu do różnych beneficjentów nie traciły na aktualności i były wykonalne oraz aby regularnie oceniać postępy. Z myślą o tym każdemu celowi powinien towarzyszyć co najmniej jeden wskaźnik skuteczności działania oceniający przyjęcie przez beneficjenta reform i ich konkretne wdrożenie.** [Popr. 19]

⁽⁸⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

Środa, 27 marca 2019 r.

- (19) Przejście od bezpośredniego zarządzania środkami przedakcesyjnymi przez Komisję do zarządzania pośredniego przez beneficjentów ~~wymienionych w załączniku I~~ powinno następować stopniowo i uwzględniać możliwości tych beneficjentów. **Przejście takie należy cofnąć lub zawiesić w konkretnych obszarach polityki lub w przypadku określonych programów, jeżeli beneficjenci nie wywiązują się z odpowiednich zobowiązań lub nie zarządzają funduszami Unii zgodnie z ustalonymi przepisami, zasadami i celami. Taka decyzja powinna w należyty sposób uwzględniać wszelkie możliwe negatywne skutki gospodarcze i społeczne.** W toku świadczenia pomocy należy nadal korzystać ze struktur i instrumentów, które okazały się przydatne w procesie przedakcesyjnym. [Popr. 20]
- (20) Unia powinna dążyć do jak najskuteczniejszego wykorzystania dostępnych zasobów w celu optymalizacji wpływu prowadzonych przez nią działań zewnętrznych. **Aby unikać nakładania się zakresów z innymi istniejącymi instrumentami finansowania zewnętrznego,** powinno się to osiągać dzięki spójności i komplementarności unijnych instrumentów na rzecz działań zewnętrznych oraz stworzeniu synergii między innymi ~~politykami~~ **strategiami politycznymi** i programami Unii. W stosownych przypadkach obejmuje to spójność i komplementarność z pomocą makrofinansową. [Popr. 21]
- (21) Aby zmaksymalizować wpływ połączonych interwencji na osiągnięcie wspólnych celów, niniejsze rozporządzenie powinno umożliwiać wkłady na działania w ramach innych programów, o ile ich wkłady nie dotyczą tych samych kosztów.
- (21a) **Bez uszczerbku dla procedury budżetowej i postanowień dotyczących zawieszenia pomocy, ustanowionych w umowach międzynarodowych z beneficjentami, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do zmiany załącznika I do niniejszego rozporządzenia w celu zawieszenia lub częściowego zawieszenia pomocy Unii. Uprawnienie to powinno być stosowane w przypadku, gdy następuje regres w odniesieniu do co najmniej jednego kryterium kopenhaskiego lub gdy beneficjent nie przestrzega zasad demokracji, praworządności, praw człowieka i podstawowych wolności, lub gdy narusza zobowiązania podjęte w odpowiednich umowach zawartych z Unią. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że powody uzasadniające zawieszenie pomocy przestają mieć zastosowanie, powinna być uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych w celu zmiany załącznika I, tak aby przywrócić pomoc Unii.** [Popr. 22]
- (22) Finansowanie ustanowione na podstawie niniejszego rozporządzenia powinno być wykorzystane do finansowania działań związanych z międzynarodowym wymiarem programu Erasmus, a wdrożenie tych działań powinno być zgodne z rozporządzeniem (UE) .../... („Programu Erasmus”) ⁽⁹⁾.
- (23) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej **TFUE**. Przepisy te są ustanowione w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 finansowym i określają w szczególności procedurę ustanawiania i wykonania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród, wykonania pośredniego, pomocy finansowej, wsparcia budżetowego, funduszy powierniczych, instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych oraz przewidują kontrole wykonywania obowiązków przez podmioty upoważnione do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich i państwach trzecich, jako że poszanowanie praworządności jest niezbędnym warunkiem wstępnym należytego zarządzania finansami i skutecznego unijnego finansowania.
- (24) ~~Rodzaje~~ **Wyboru rodzajów** finansowania oraz ~~metody wykonywania określone w tym rozporządzeniu~~ powinny być ~~wybierane~~ **metod realizacji na podstawie niniejszego rozporządzenia** należy dokonywać na podstawie ich potencjału osiągnięcia szczególnych celów działań i możliwości uzyskania wyników, z uwzględnieniem w szczególności kosztów kontroli, obciążeń administracyjnych oraz oczekiwanego ryzyka braku zgodności. Powinno to uwzględniać korzystanie z kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i kosztów jednostkowych, a także finansowanie niepowiązane z kosztami, o których mowa w art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego. [Popr. 23]
- (25) Unia powinna nadal stosować wspólne zasady realizacji działań zewnętrznych. Zasady i procedury ~~wdrażania~~ **stosowania** unijnych instrumentów finansowania działań zewnętrznych są określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr [rozporządzenie ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej]. Należy ustanowić dodatkowe szczegółowe przepisy dotyczące konkretnych sytuacji, w szczególności obszarów polityki w zakresie współpracy transgranicznej, rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich. [Popr. 24]

⁽⁹⁾ Nowe rozporządzenie w sprawie programu Erasmus

Środa, 27 marca 2019 r.

- (26) Działania zewnętrzne są często realizowane w bardzo zmiennym środowisku, wymagającym ciągłego i szybkiego dostosowania do zmieniających się potrzeb partnerów UE oraz do globalnych wyzwań, takich jak prawa człowieka, demokracja i dobre rządy, bezpieczeństwo, **obrona** i stabilność, zmiana klimatu i ochrona środowiska, **protekcjonizm gospodarczy**, migracja nieuregulowana i **przymusowe wysiedlenia oraz** podstawowe przyczyny **tych zjawisk**. Pogodzenie zasady przewidywalności z potrzebą szybkiego reagowania na nowe potrzeby w konsekwencji **oznacza** dostosowanie **wykonania programów pod względem finansowym**. Aby zwiększyć zdolność Unii do reagowania na nieprzewidziane potrzeby, przy jednoczesnym poszanowaniu zasady jednoroczności budżetu UE, niniejsze rozporządzenie powinno zachować możliwość zastosowania mechanizmów elastyczności już dopuszczonych na mocy rozporządzenia finansowego w ramach innych **strategii politycznych**, mianowicie w odniesieniu do przeniesień i ponownego przydzielania niewykorzystanych środków **przy jednoczesnym przestrzeganiu celów określonych w niniejszym rozporządzeniu, aby zapewnić wydajne wykorzystanie** funduszy UE zarówno na rzecz obywateli UE, jak i beneficjentów wymienionych w załączniku I, i **maksymalnie zwiększyć** w ten sposób **pulę** funduszy UE dostępnych na potrzeby interwencji w ramach działań zewnętrznych UE. **Należy zezwolić na dodatkowe formy elastyczności, takie jak przesunięcia między priorytetami, projekty wielofazowe i zawieranie umów na kwoty przewyższające całkowitą przyznaną kwotę pomocy.** [Popr. 25]
- (27) Nowy Europejski Fundusz na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR+) podobnie jak jego poprzednik powinien stanowić zintegrowaną kopertę finansową zapewniającą zdolność finansowania w formie dotacji, gwarancji lub innych instrumentów finansowych na całym świecie, w tym na rzecz beneficjentów wymienionych w załączniku I. Ramy inwestycyjne dla Bałkanów Zachodnich powinny w dalszym ciągu zapewniać zarządzanie działaniami podejmowanymi na podstawie niniejszego rozporządzenia.
- (28) Gwarancje dla działań zewnętrznych powinny wspierać działania EFZR+, a IPA III powinien przyczynić się do zaspokajania potrzeb w zakresie działań na rzecz beneficjentów wymienionych w załączniku I, w tym finansowania i zobowiązań wynikających z pożyczek w ramach pomocy makrofinansowej.
- (29) Istotne jest zapewnianie, aby programy współpracy transgranicznej były realizowane spójnie z ramami ustalonymi w programach działań zewnętrznych i rozporządzeniem dotyczącym współpracy terytorialnej. Niniejsze rozporządzenie powinno zawierać przepisy szczególne dotyczące współfinansowania.
- (29a) **Programy współpracy transgranicznej to najbardziej widoczne oraz dobrze znane obywatelom programy w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej. Programy te mogą zatem znacząco poprawić widoczność projektów finansowanych przez Unię w krajach kandydujących.** [Popr. 26]
- (30) Roczne lub wieloletnie plany działania i środki, o których mowa w art. 8, stanowią programy prac na podstawie rozporządzenia finansowego. Roczne lub wieloletnie plany działania składają się z zestawu środków zebranych w jednym dokumencie.
- (31) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁰⁾, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2988/95⁽¹¹⁾, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96⁽¹²⁾ i rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939⁽¹³⁾ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą skutecznych i proporcjonalnych środków, w tym środków zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, ich wykrywania, korygowania i dochodzenia, a także odzyskiwania środków straconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania sankcji administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia administracyjne, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie
-
- ⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).
- ⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).
- ⁽¹²⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).
- ⁽¹³⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) może prowadzić dochodzenia i ścigać nadużycia finansowe i inne przestępstwa naruszające interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁽¹⁴⁾. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, w pełni współpracują w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznają konieczne prawa i dostęp Komisji, OLAF-owi, w stosownych przypadkach EPPO i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz zapewniają, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa. Beneficjenci wymienieni w załączniku I powinni też niezwłocznie zgłosić Komisji nieprawidłowości, w tym nadużycia finansowe, będące przedmiotem pierwszego ustalenia administracyjnego lub sądowego, oraz regularnie informować ją o przebiegu postępowań administracyjnych i prawnych. W celu zbliżenia dobrych praktyk w państwach członkowskich, zgłaszanie to powinno odbywać się drogą elektroniczną przy użyciu ustanowionego przez Komisję systemu zarządzania nieprawidłowościami.

- (31a) **Przyznawanie środków finansowych na mocy niniejszego rozporządzenia powinno się odbywać w sposób przejrzysty, skuteczny, odpowiedzialny, odpolityczniony i niedyskryminacyjny, w tym poprzez sprawiedliwy podział odzwierciedlający potrzeby danych regionów i gmin. Komisja, Wiceprzewodniczący/ Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, a w szczególności delegatury Unii powinni ściśle monitorować przestrzeganie tych kryteriów oraz zasad przejrzystości, rozliczalności i niedyskryminacji przy przyznawaniu środków.** [Popr. 27]
- (31b) **Komisja, wysoki przedstawiciel / wiceprzewodniczący, a w szczególności delegatury Unii i beneficjenci powinni zadbać o większą widoczność pomocy przedakcesyjnej Unii w celu informowania o wartości dodanej unijnego wsparcia. Beneficjenci finansowania unijnego powinni uznać pochodzenie finansowania unijnego i zapewnić jego odpowiednią widoczność. IPA powinien przyczynić się do finansowania działań komunikacyjnych na rzecz promowania wyników pomocy Unii wśród szeregu odbiorców w państwach beneficjentach.** [Popr. 28]
- (32) W celu uwzględnienia zmian w ramach polityki rozszerzenia lub istotnych zmian sytuacji beneficjentów wymienionych w załączniku I, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE dotyczących dostosowywania i aktualizowania priorytetów tematycznych pomocy wymienionych w załącznikach II i III. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, i aby konsultacje te były przeprowadzone zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (33) ~~W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia, w szczególności dotyczących szczególnych warunków i struktur pośredniego zarządzania beneficjentami wymienionymi w załączniku I i wdrażania pomocy rzecz rozwoju obszarów wiejskich, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te są wykonywane zgodnie z [rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011]⁽¹⁵⁾. W procesie ustanawiania jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy uwzględnić doświadczenia z zarządzania dotychczasową pomocą przedakcesyjną oraz z jej wdrożenia. Te jednolite warunki należy zmienić, o ile wymaga tego sytuacja.~~ [Popr. 29]
- (34) ~~Komitet utworzony na mocy niniejszego rozporządzenia powinien również posiadać uprawnienia w zakresie aktów prawnych i zobowiązań na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1085/2006⁽¹⁶⁾, na podstawie rozporządzenia (UE) nr 231/2014, jak również w zakresie wykonania art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 389/2006⁽¹⁷⁾.~~ [Popr. 30]

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1085/2006 z dnia 17 lipca 2006 r. ustanawiające Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA) (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 82).

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 389/2006 z dnia 27 lutego 2006 r. ustanawiające instrument wsparcia finansowego w celu stymulowania rozwoju gospodarczego tureckiej wspólnoty cypryjskiej i zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2667/2000 w sprawie Europejskiej Agencji Odbudowy (Dz.U. L 65 z 7.3.2006, s. 5).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (34a) **Parlament Europejski powinien być w pełni zaangażowany na etapach projektowania, programowania, monitorowania i oceny instrumentów w celu zagwarantowania kontroli politycznej i demokratycznego nadzoru oraz rozliczalności finansowania Unii w obszarze działań zewnętrznych. Należy zacieśnić dialog między instytucjami, aby Parlament Europejski był w stanie sprawować kontrolę polityczną podczas stosowania niniejszego rozporządzenia w sposób systematyczny i sprawny, co będzie z korzyścią dla skuteczności i legitymacji. [Popr. 31]**
- (35) W celu umożliwienia niezwłocznego stosowania przewidywanych środków niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie [wcześniej niż dwudziestego] dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia program „Instrument Pomocy Przedakcesyjnej” (IPA III).

Określa się w nim jego cele, budżet na lata 2021–2027, formy pomocy unijnej oraz zasady dotyczące przyznawania takiej pomocy.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „współpraca transgraniczna” oznacza współpracę pomiędzy państwami członkowskimi UE a beneficjentami wymienionymi w załączniku I, pomiędzy co najmniej dwoma beneficjentami wymienionymi w załączniku I lub pomiędzy beneficjentami wymienionymi w załączniku I a państwami i terytoriami wymienionymi w załączniku I do [rozporządzenia ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej], o której mowa w art. 3 ust. 1 lit. b) [rozporządzenia w sprawie EWT] ⁽¹⁸⁾.
- b) **„Zasada sprawiedliwego podziału pomocy” oznacza uzupełnienie podejścia opartego na wynikach oraz korekcyjnego mechanizmu przydziału, w przypadkach gdy pomoc udzielana beneficjentowi byłaby w przeciwnym razie nieproporcjonalnie niska lub wysoka w porównaniu z innymi beneficjentami, biorąc pod uwagę potrzeby danego społeczeństwa oraz względne postępy w zakresie reform związanych z otwarciem negocjacji akcesyjnych lub postępow w tym zakresie; [Popr. 32]**

Artykuł 3

Cele IPA III

1. IPA III ma ogólnie na celu pomoc beneficjentom ~~wymienionym w załączniku I~~ w przyjmowaniu i realizowaniu reform politycznych, instytucjonalnych, prawnych, administracyjnych, społecznych i gospodarczych, tak aby beneficjenci przestrzegali wartości unijnych i **dobrobytu Unii oraz** stopniowo przyjmowali przepisy, normy, strategie polityczne i praktyki Unii, mając w perspektywie członkostwo w Unii, tym samym przyczyniając się do ~~ich~~ **pokoju**, stabilności, bezpieczeństwa i dobrobytu, **a także do realizacji strategicznych interesów Unii.** [Popr. 33]

⁽¹⁸⁾ COM(2018)0374 – wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego.

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Cele szczegółowe IPA III są następujące:
 - a) wzmocnienie praworządności, demokracji, poszanowania praw człowieka, **w tym praw osób należących do mniejszości i praw dzieci, równości płci**, praw podstawowych i prawa międzynarodowego, społeczeństwa obywatelskiego, **wolności nauki, pokoju** i bezpieczeństwa, ~~a także poprawa zarządzania migracją i granicami i poszanowania różnorodności kulturowej, zasady niedyskryminacji i tolerancji~~; [Popr. 34]
 - aa) **rozwiązanie problemu przymusowych wysiedleń i nielegalnej migracji, zadbanie o to, by migracja była bezpieczna, uporządkowana i uregulowana, a także zagwarantowanie dostępu do ochrony międzynarodowej**; [Popr. 35]
 - b) poprawa skuteczności administracji publicznej i zwiększenie wsparcia **na rzecz przejrzystości**, reform strukturalnych, **niezależności sądownictwa, walki przeciwko korupcji** oraz dobrego rządzenia na wszystkich szczeblach, **w tym w dziedzinie zamówień publicznych, pomocy państwa, konkurencji, inwestycji zagranicznych i własności intelektualnej**; [Popr. 36]
 - c) kształtowanie przepisów, norm, obszarów polityki i praktyk beneficjentów ~~wymienionych w załączniku I~~ w sposób zgodny z przepisami, normami, obszarami polityki i praktykami Unii, **w tym również w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa**, oraz wzmocnienie **międzynarodowego wielostronnego porządku opartego na zasadach, wzmocnienie** środków na rzecz pojednania i relacji dobrosąsiedzkich, a także ~~kontaktów międzyludzkich i komunikacji~~ **zaprowadzanie pokoju i zapobieganie konfliktom, w tym również poprzez budowanie zaufania i mediacje, inkluzywną i integracyjną edukację, kontakty międzyludzkie oraz wolność mediów i komunikacji**; [Popr. 37]
 - d) wzmocnienie rozwoju gospodarczego i społecznego i **terytorialnego oraz spójności w tych trzech wymiarach**, w tym poprzez ~~zwiększoną łączność~~ **poprawę łączności** i rozwój regionalny, rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich ~~oraz polityki społecznej i polityki~~ **politykę społeczną i politykę** zatrudnienia, ~~wzmocnienie ochrony środowiska, zwiększenie odporności na zmiany klimatu, przyspieszenie transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej oraz rozwój gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego~~ **ograniczenie ubóstwa i dysproporcji regionalnych, promowanie ochrony socjalnej i włączenia społecznego poprzez wzmocnienie państwowych struktur współpracy regionalnej, małych i średnich przedsiębiorstw oraz możliwości w ramach inicjatyw podejmowanych na poziomie społeczności, popieranie inwestycji na obszarach wiejskich oraz poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej i otoczenia dla inwestorów**; [Popr. 38]
 - da) **wzmocnienie ochrony środowiska, zwiększenie odporności na zmiany klimatu, przyspieszenie transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej oraz rozwój gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego, dzięki czemu powstaną nowe miejsca pracy, zwłaszcza dla ludzi młodych**; [Popr. 39]
 - e) wsparcie współpracy terytorialnej i transgranicznej, **w tym współpracy ponad granicami morskimi, oraz zacieśnianie stosunków handlowych i gospodarczych poprzez pełne wdrożenie istniejących umów z Unią oraz ograniczanie dysproporcji regionalnych**. [Popr. 40]
3. Zgodnie z celami szczegółowymi, priorytety tematyczne udzielania pomocy stosownie do potrzeb i zdolności beneficjentów wymienionych w załączniku I są przedstawione w załączniku II. Priorytety tematyczne współpracy transgranicznej pomiędzy beneficjentami wymienionymi w załączniku I są przedstawione w załączniku III. Każdy z tych priorytetów tematycznych może przyczynić się do osiągnięcia więcej niż jednego celu szczegółowego.

Artykuł 4

Budżet

1. Pula środków finansowych przeznaczonych na wdrożenie IPA III w latach 2021–2027 wynosi ~~14 500 000 000 EUR~~ **13 009 976 000 EUR w cenach z 2018 r. (14 663 401 000 EUR w cenach bieżących**. [Popr. 41]
2. ~~Kwota~~ **Ustalony odsetek kwoty**, o której mowa w ust. 1, ~~może być wykorzystana~~ **przeznacza się** na pomoc techniczną i administracyjną w ramach realizacji programu, ~~taką jak~~ **co obejmuje** działania przygotowawcze, monitorowanie, ~~kontrola~~ **kontrolę**, audyt i ~~ocena~~, **ocenę, wsparcie na rzecz umacniania instytucji i budowania zdolności administracyjnych**, w tym **również środki** na systemy informatyczne dla przedsiębiorstw i wszelkie działania związane z przygotowaniem kolejnego programu pomocy przedakcesyjnej, ~~zgodnie z art. 20 [rozporządzenia ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej]~~. [Popr. 42]

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 5

Przepisy międzyprogramowe

1. Podczas ~~wdrażania~~ **stosowania** niniejszego rozporządzenia zapewnia się zgodność, synergię i komplementarność z innymi obszarami działań zewnętrznych Unii i jej innymi odnośnymi politykami i programami, a także spójność polityk na rzecz rozwoju. [Popr. 43]
2. ~~[Rozporządzenie ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej]~~ **Rozporządzenie (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie ISWMR]** stosuje się do działań realizowanych na mocy tego rozporządzenia, jeżeli mowa o nim w niniejszym rozporządzeniu. [Popr. 44]
3. IPA III przyczynia się do realizacji działań przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu [Erasmus]. Wykorzystanie tych środków finansowych podlega [rozporządzeniu (UE) Erasmus]. W tym celu wkład IPA III jest ujęty w jednolitym orientacyjnym dokumencie programowym, o którym mowa w art. 11 ust. 7 [rozporządzenia ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej], przyjętym zgodnie z procedurami określonymi w tym rozporządzeniu.
4. Pomoc w ramach IPA III może obejmować rodzaje działań przewidzianych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności⁽¹⁹⁾, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus⁽²⁰⁾ ~~oraz~~, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich⁽²¹⁾ **oraz Funduszu na rzecz Sprawiedliwości, Praw i Wartości na szczeblu krajowym, a także w kontekście transgranicznym, transnarodowym, międzyregionalnym lub makroregionalnym**. [Popr. 45]
- 4a. **Komisja przydziela część środków z IPA III na przygotowanie beneficjentów wymienionych w załączniku I do udziału w europejskich funduszach strukturalnych i inwestycyjnych (ESI), w szczególności w Europejskim Funduszu Społecznym (EFS)**. [Popr. 46]
5. EFRR wnosi wkład do programów lub środków ustanowionych na potrzeby współpracy transgranicznej między beneficjentami wymienionymi w załączniku I a państwami członkowskimi **co najmniej jednym państwem członkowskim**. Programy i środki przyjmowane są przez Komisję zgodnie z art. 16. Kwotę wkładu z IPA-CBC określa się na podstawie art. 10 ust. 3 [rozporządzenia w sprawie EWT], **ustalając maksymalny próg dla wkładu w ramach IPA III na 85 %**. Programy współpracy transgranicznej IPA są zarządzane zgodnie z [rozporządzeniem w sprawie EWT]. [Popr. 47]
6. Możliwy jest wkład IPA III w programy lub środki współpracy ponadnarodowej i międzyregionalnej ustanowione i realizowane na podstawie [rozporządzenia w sprawie EWT], w których to programach lub środkach uczestniczą beneficjenci wymienieni w załączniku I do niniejszego rozporządzenia.
7. W stosownych przypadkach inne programy unijne mogą mieć wkład w działania przewidziane w niniejszym rozporządzeniu zgodnie z art. 8, pod warunkiem, że wkłady z programów nie pokrywają tych samych kosztów. Niniejsze rozporządzenie może także mieć wkład w środki przewidziane w innych programach unijnych, pod warunkiem, że wkład ten nie pokrywa tych samych kosztów. W takich przypadkach, w programie prac obejmującym te działania zostanie określone, który zbiór zasad ma zastosowanie.
8. W należycie uzasadnionych przypadkach i w celu zapewnienia spójności oraz skuteczności finansowania unijnego bądź wsparcia współpracy regionalnej Komisja może podjąć decyzję o rozszerzeniu zakresu kwalifikowalności programów działań i środków, o których mowa w art. 8 ust. 1, na kraje, terytoria i regiony inne niż wymienione w załączniku I, w przypadku gdy program lub środek, **które mają zostać zastosowane**, mają charakter globalny, regionalny lub transgraniczny. [Popr. 48]

⁽¹⁹⁾ COM(2018)0372 – wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności.

⁽²⁰⁾ COM(2018)0382 – wniosek Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczący Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (ESF+).

⁽²¹⁾ COM(2018)0392 – wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia na podstawie planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013.

Środa, 27 marca 2019 r.

ROZDZIAŁ II PLANOWANIE STRATEGICZNE

Artykuł 6

Ramy polityki i zasady ogólne

1. Ramy polityki rozszerzenia określone przez Radę Europejską i Radę, umowy ustanawiające wiążące stosunki prawne z beneficjentami ~~wymienionymi w załączniku I~~, a także stosowne rezolucje Parlamentu Europejskiego, komunikaty Komisji lub wspólne komunikaty Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa stanowią ~~ogólne~~ ramy polityki wdrażania niniejszego rozporządzenia. Komisja zapewnia spójność między pomocą a ramami polityki rozszerzenia.

Wysoki przedstawiciel / wiceprzewodniczący i Komisja zapewniają koordynację działań zewnętrznych Unii i polityki rozszerzenia w ramach celów politycznych określonych w art. 3.

Komisja koordynuje programowanie w ramach niniejszego rozporządzenia przy odpowiednim zaangażowaniu ESDZ.

Ramy polityki rozszerzenia stanowią podstawę udzielania pomocy. [Popr. 49]

2. Programy i działania na podstawie niniejszego rozporządzenia uwzględniają kwestie zmiany klimatu, ochrony środowiska, **praw człowieka, zapobiegania konfliktom i ich rozwiązywania, migracji i przymusowych wysiedleń, bezpieczeństwa, spójności społecznej i regionalnej, ograniczania ubóstwa oraz** równouprawnienia płci, a także **w stosownych przypadkach** uwzględniają wzajemne powiązania między celami zrównoważonego rozwoju⁽²²⁾, tak aby propagować zintegrowane działania, które mogą przynosić dodatkowe korzyści i przyczyniać się do osiągnięcia licznych celów w sposób spójny. **Celem programów jest przeznaczenie co najmniej 16 % całkowitej puli środków finansowych na działania związane z celami klimatycznymi.** [Popr. 50]

3. Komisja i państwa członkowskie współpracują w celu zapewnienia spójności między pomocą udzielaną na podstawie IPA III a inną pomocą udzielaną przez Unię, państwa członkowskie oraz Europejski Bank Inwestycyjny i dokładają starań, by pomoc ta nie powiała się; zgodnie z ustalonymi zasadami wzmocnienia koordynacji operacyjnej w obszarze pomocy zewnętrznej i w celu harmonizacji ~~polityk~~ **strategii politycznych** i procedur, w szczególności międzynarodowych zasad skuteczności pomocy rozwojowej⁽²³⁾. Koordynacja obejmuje regularne konsultacje, częstą wymianę informacji w różnych fazach cyklu pomocy oraz spotkania z udziałem wszystkich zainteresowanych stron mające na celu koordynację pomocy oraz stanowi zasadniczy etap procesu programowania Unii i państw członkowskich. **W ramach pomocy należy dążyć do zgodności z unijną strategią na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, do efektywnego i sprawnego wdrażania funduszy, rozwiązań dotyczących zasady partnerstwa oraz do zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego.** [Popr. 51]

3a. Komisja współpracuje z beneficjentami w oparciu o zasadę partnerstwa. W partnerstwo zaangażowane są, w zależności od sytuacji, właściwe organy krajowe i lokalne oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego, co umożliwia im odgrywanie konstruktywnej roli na etapie planowania, wdrażania i monitorowania.

Komisja zachęca do koordynacji działań odpowiednich zainteresowanych stron. Pomoc w ramach IPA III prowadzi do zwiększenia zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które w stosownych przypadkach występują jako bezpośredni beneficjenci pomocy. [Popr. 52]

4. Współdziałając z państwami członkowskimi, Komisja podejmuje także niezbędne kroki w celu zapewnienia koordynacji i komplementarności z wielostronnymi i regionalnymi organizacjami i podmiotami, takimi jak organizacje międzynarodowe i instytucje finansowe, agencje oraz darczyńcy spoza UE.

⁽²²⁾ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en

⁽²³⁾ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/eu-approach-aid-effectiveness_en

Środa, 27 marca 2019 r.

ROZDZIAŁ III

~~WDRÓŻENIE~~ RAMY PROGRAMOWANIA I WYKONANIE [Popr. 53]

Artykuł 7

Ramy programowania IPA

1. ~~Pomoc w ramach IPA III opiera się na ramach programowania IPA w zakresie~~ **Niniejsze rozporządzenie uzupełniają ramy programowania IPA ustanawiające dalsze przepisy dotyczące sposobu** realizacji celów szczegółowych, o których mowa w art. 3. Ramy programowania IPA ustanawia Komisja ~~na czas trwania wieloletnich ram finansowych Unii w drodze aktów delegowanych zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu.~~

Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu odpowiednie dokumenty programowe odpowiednio wcześniej przed rozpoczęciem okresu programowania. W dokumentach tych podaje się orientacyjne przydziały przewidziane na poszczególne segmenty tematyczne oraz – w stosownych przypadkach – dla danego kraju lub regionu, obejmujące oczekiwane wyniki i wybór ustaleń dotyczących pomocy. [Popr. 54]

1a. Parlament Europejski i Rada zatwierdzają roczne przydziały środków w granicach przewidzianych w wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027. [Popr. 55]

2. Ramy programowania IPA powinny w należyтым stopniu uwzględniać odpowiednie **rezolucje i stanowiska Parlamentu Europejskiego oraz** strategię krajową i ~~politykę sektorową~~ **politykę sektorową.** [Popr. 56]

Pomoc jest ukierunkowana i dostosowana do indywidualnej sytuacji beneficjentów wymienionych w załączniku I, z uwzględnieniem dalszych działań niezbędnych do spełnienia kryteriów członkostwa oraz zdolności tych beneficjentów. Zakres i intensywność pomocy są zróżnicowane w zależności od potrzeb, zaangażowania na rzecz reform i postępów w ich realizacji.

3. ~~Bez uszczerbku dla ust. 4 niniejszego artykułu~~ **Komisja przyjmuje** ramy programowania IPA ~~są przyjmowane przez Komisję w drodze aktu wykonawczego. Ten akt wykonawczy jest przyjmowany zgodnie z procedurą sprawdzającą komitetu, o którym mowa w art. 16, w tym ustalenia mające na celu wprowadzenie zasady sprawiedliwego podziału, w drodze aktów delegowanych, zgodnie z art. 14. Ramy programowania IPA wygasają najpóźniej z dniem 30 czerwca 2025 r. Do 30 czerwca 2025 r. Komisja przyjmuje nowe ramy programowania IPA w oparciu o ocenę śródkresową; ramy te są spójne z pozostałymi instrumentami finansowania zewnętrznego oraz uwzględniają odpowiednie rezolucje Parlamentu Europejskiego. Komisja może również w razie potrzeby poddać wdrażanie ram programowania IPA przeglądowi, w szczególności w przypadku wprowadzenia istotnych zmian w ramach polityki, o których mowa w art. 6, oraz z uwzględnieniem odpowiednich rezolucji Parlamentu Europejskiego.~~ [Popr. 57]

4. Komisja przyjmuje ramy programowania dla współpracy transgranicznej z państwami członkowskimi zgodnie z art. 10 ust. 1 [rozporządzenia w sprawie EWT].

5. Ramy programowania IPA ~~zawierają wskaźniki służące~~ **opierają się na jasnych i weryfikowalnych wskaźnikach wykonania określonych w załączniku IV, służących** do oceny postępów w osiągnięciu przewidzianych w nich celów, **m.in. postępów i wyników w następujących obszarach:**

- a) **demokracja, praworządność oraz niezależny i skuteczny system wymiaru sprawiedliwości;**
- b) **prawa człowieka i podstawowe wolności, w tym prawa osób należących do mniejszości i grup szczególnie wrażliwych;**
- c) **równość płci i prawa kobiet;**
- d) **walka z korupcją i przestępczością zorganizowaną;**
- e) **pojednanie, budowanie pokoju, stosunki dobrosąsiedzkie;**

Środa, 27 marca 2019 r.

- f) wolność mediów;
- g) przeciwdziałanie zmianie klimatu zgodnie z zobowiązaniami określonymi w porozumieniu paryskim;

Komisja uwzględni w swoich sprawozdaniach rocznych postępy w odniesieniu do tych wskaźników.

Podejście oparte na wynikach stosowane na mocy niniejszego rozporządzenia jest przedmiotem regularnej wymiany poglądów na forum Parlamentu Europejskiego i Rady. [Popr. 123]

Artykuł 7a

Przegląd śródkresowy i ocena

1. Komisja przyjmuje nowe ramy programowania IPA w oparciu o ocenę śródkresową. Nie później niż w dniu 30 czerwca 2024 r. Komisja przedłoży sprawozdanie z oceny śródkresowej dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia. Sprawozdanie z oceny śródkresowej obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. i ocenia wkład Unii w osiągnięcie celów niniejszego rozporządzenia za pomocą wskaźników pozwalających zmierzyć osiągnięte rezultaty, a także wszelkich ustaleń i wniosków dotyczących wpływu niniejszego rozporządzenia.

Parlament Europejski może wyrazić swoją opinię na temat tej oceny. Komisja i ESDZ organizują konsultacje z najważniejszymi zainteresowanymi stronami i beneficjentami, w tym z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. Komisja i ESDZ w szczególności dbają o to, aby reprezentowane były grupy najbardziej zmarginalizowane.

Komisja ocenia również wpływ i skuteczność swoich działań w poszczególnych obszarach interwencji oraz skuteczność programowania, posiłkując się w tym celu ocenami zewnętrznymi. Komisja i ESDZ uwzględniają wnioski i opinie Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące niezależnych ocen zewnętrznych. W ocenie okresowej analizuje się wyniki osiągnięte przez Unię w odniesieniu do celów określonych w niniejszym rozporządzeniu.

2. W sprawozdaniu z oceny śródkresowej uwzględnia się także efektywność, wartość dodaną, funkcjonowanie uproszczonych i zmodernizowanych procedur finansowania zewnętrznego, spójność wewnętrzną i zewnętrzną, dalszą zasadność celów niniejszego rozporządzenia, komplementarność i efekty synergii między finansowanymi działaniami, wkład środków w spójne działania zewnętrzne Unii, a w odpowiednich przypadkach stopień świadomości opinii publicznej w krajach będących odbiorcami pomocy na temat wsparcia finansowego Unii.

3. Sprawozdanie z oceny śródkresowej jest przygotowywane w konkretnym celu, jakim jest usprawnienie stosowania pomocy finansowej Unii. Stanowi ono podstawę decyzji w zakresie przedłużania, zmiany lub zawieszania różnych rodzajów działań realizowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia.

4. Sprawozdanie z oceny śródkresowej zawiera również skonsolidowane informacje ze stosownych sprawozdań rocznych, dotyczące wszelkiego finansowania regulowanego niniejszym rozporządzeniem, w tym informacje o zewnętrznych dochodach przeznaczonych na określony cel oraz wkładach na rzecz funduszy powierniczych; zawiera również podział wydatków według kraju beneficjenta, wykorzystania instrumentów finansowych, zobowiązań i płatności.

5. Komisja przesyła swoje wnioski z ocen opatrzone uwagami Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i państwom członkowskim. Rezultaty uwzględnia się w projektowaniu programu i przydziale zasobów.

6. W proces oceny unijnego finansowania udzielanego na mocy niniejszego rozporządzenia Komisja włącza wszystkie właściwe zainteresowane strony, w tym również organizacje społeczeństwa obywatelskiego, a w stosownych przypadkach może dążyć do przeprowadzenia wspólnych ocen z państwami członkowskimi przy bliskiej współpracy z beneficjentami.

7. Komisja przedkłada sprawozdanie z oceny śródkresowej, o którym mowa w niniejszym artykule, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w stosownych przypadkach wraz z wnioskami ustawodawczymi przewidującymi wprowadzenie do niniejszego rozporządzenia niezbędnych zmian.

8. Po zakończeniu stosowania niniejszego rozporządzenia, lecz nie później niż trzy lata po upływie okresu określonego w art. 1, Komisja przeprowadza ocenę końcową rozporządzenia na takich samych warunkach co ocenę śródkresową, o której mowa w niniejszym artykule. [Popr. 124]

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 7b**Zawieszenie pomocy**

1. Jeżeli beneficjent nie przestrzega zasad demokracji, praworządności, dobrych rządów, nie szanuje praw człowieka ani podstawowych wolności, nie przestrzega norm bezpieczeństwa jądrowego, narusza zobowiązania podjęte w odpowiednich umowach zawartych z Unią lub daje się u niego zaobserwować ciągły regres w odniesieniu do co najmniej jednego kryterium kopenhaskiego, Komisja jest uprawniona, zgodnie z art. 14, do przyjęcia aktów delegowanych w celu zmiany załącznika I do niniejszego rozporządzenia, aby zawiesić lub częściowo zawiesić pomoc Unii. W przypadku częściowego zawieszenia wskazuje się programy, do których stosuje się zawieszenie.
2. Jeżeli Komisja stwierdzi, że powody uzasadniające zawieszenie pomocy przestały mieć zastosowanie, jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych, zgodnie z art. 14, w celu zmiany załącznika I, aby przywrócić pomoc Unii.
3. W przypadku częściowego zawieszenia pomoc Unii przeznaczona jest głównie na wsparcie organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów niepaństwowych w związku z wdrażaniem środków mających na celu propagowanie praw człowieka i podstawowych wolności oraz wspieranie demokratyzacji i dialogu w krajach partnerskich.
4. Podejmując decyzje, Komisja należy uwzględnić stosowne rezolucje Parlamentu Europejskiego. [Popr. 125]

Artykuł 7c**Zarządzanie**

Horyzontalna grupa sterująca składająca się z przedstawicieli wszystkich odpowiednich służb Komisji i ESDZ, pod przewodnictwem wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela lub jego reprezentanta, odpowiada za sterowanie, koordynację i zarządzanie w odniesieniu do tego instrumentu podczas całego cyklu zarządzania w celu zapewnienia spójności, skuteczności, przejrzystości i rozliczalności całego zewnętrznego finansowania Unii. Wiceprzewodniczący / wysoki przedstawiciel dba o ogólną koordynację polityczną działań zewnętrznych Unii. W całym okresie trwania cyklu programowania, planowania i stosowania instrumentu wiceprzewodniczący / wysoki przedstawiciel i ESDZ współpracują z właściwymi komisarzami i służbami Komisji wytypowanymi na podstawie charakteru i celów przewidzianego działania, korzystając przy tym z ich wiedzy fachowej. Wiceprzewodniczący / wysoki przedstawiciel, ESDZ i Komisja przygotowują wszystkie wnioski w sprawie decyzji zgodnie z procedurami Komisji oraz przedkładają je celem zatwierdzenia.

Parlament Europejski jest w pełni zaangażowany na etapie projektowania, programowania, monitorowania i oceny instrumentów finansowania zewnętrznego w celu zagwarantowania kontroli politycznej, demokratycznego nadzoru i rozliczalności finansowania Unii w obszarze działań zewnętrznych. [Popr. 126]

Artykuł 8**Środki i metody wykonawcze**

1. Pomoc w ramach IPA III jest wdrażana według metody zarządzania bezpośredniego lub według metody zarządzania pośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym poprzez roczne lub wieloletnie plany działania i środki, o których ~~czym~~ mowa w tytule II rozdział III [rozporządzenia ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej]. Do niniejszego rozporządzenia ma zastosowanie tytuł II rozdział III [rozporządzenia ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej], z wyjątkiem art. 24 ust. 1 [kwalifikujące się osoby i podmioty] ~~rozdziale III a~~. [Popr. 63]

1a. Zarządzanie pośrednie może zostać cofnięte, jeżeli beneficjent nie jest w stanie lub nie chce zarządzać przyznanymi środkami finansowymi zgodnie z ustalonymi regułami, zasadami i celami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. W przypadku gdy beneficjent nie przestrzega zasad demokracji, praworządności, praw człowieka i podstawowych wolności lub narusza zobowiązania podjęte w odpowiednich umowach zawartych z Unią, Komisja może – w określonych obszarach polityki lub programach – powrócić od zarządzania pośredniego z tym beneficjentem do zarządzania pośredniego za pośrednictwem jednego lub większej liczby uprawnionych podmiotów innych niż beneficjent lub do zarządzania bezpośredniego. [Popr. 64]

1b. Komisja prowadzi dialog z Parlamentem Europejskim oraz bierze pod uwagę jego opinie w dziedzinach, w których Parlament realizuje własne programy pomocy, na przykład w zakresie budowania zdolności i obserwacji wyborów. [Popr. 65]

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Na mocy niniejszego rozporządzenia plany działania mogą być przyjmowane na okres do siedmiu lat.

2a. Komisja w pełni angażuje Parlament Europejski w kwestie związane z planowaniem i wdrażaniem środków na podstawie niniejszego artykułu, w tym we wszelkie planowane istotne zmiany lub przydziały. [Popr. 66]

2b. Wypłata ogólnego lub sektorowego wsparcia budżetowego jest uzależniona od dokonania zadowalających postępów w osiągnięciu celów uzgodnionych z beneficjentem.

Komisja stosuje kryteria warunkowości wsparcia budżetowego określone w art. 23 ust. 4 rozporządzenia UE .../... [rozporządzenia w sprawie ISWMR]. Komisja podejmuje kroki w celu ograniczenia lub zawieszenia finansowania unijnego poprzez wsparcie budżetowe w przypadku systemowych nieprawidłowości w systemach zarządzania i kontroli lub niezadowalających postępów w realizacji celów uzgodnionych z beneficjentem.

Przywróceniu pomocy Komisji w następstwie zawieszenia, o którym mowa w niniejszym artykule, towarzyszy ukierunkowana pomoc dla krajowych instytucji audytowych. [Popr. 67]

Rozdział IIIa

Wykonanie [Popr. 68]

Artykuł 8a

Plany działania i środki

1. Komisja przyjmuje roczne lub wieloletnie plany działania lub środki. Środki te mogą przyjmować formę środków indywidualnych, środków specjalnych, środków wspierających lub nadzwyczajnych środków pomocy. Plany działania i środki uszczegółwiają – dla poszczególnych działań – wyznaczone cele, oczekiwane wyniki i główne działania, metody stosowania, budżet i wszelkie powiązane wydatki na wsparcie.

2. Plany działania opierają się na dokumentach programowych, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w ust. 3 i 4.

W razie potrzeby – przed przyjęciem rocznych lub wieloletnich programów działania lub po ich przyjęciu – pojedyncze działanie można przyjąć jako środek indywidualny. Środki indywidualne opierają się na dokumentach programowych, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w ust. 3, oraz innych należycie uzasadnionych przypadków.

W przypadku nieprzewidzianych potrzeb lub okoliczności, a także w przypadku gdy niemożliwe jest finansowanie z bardziej stosownych źródeł, Komisja może na podstawie art. 34 rozporządzenia ... [rozporządzenia w sprawie ISWMR] przyjąć akty delegowane określające środki specjalne, które nie opierają się na dokumentach programowych.

3. Do wykonywania działań szybkiego reagowania, o których mowa w art. 4 ust. 4 lit. b) rozporządzenia ... [rozporządzenia w sprawie ISWMR] można wykorzystywać roczne lub wieloletnie plany działania oraz środki indywidualne.

4. Komisja może przyjąć nadzwyczajne środki pomocy w odniesieniu do działań szybkiego reagowania, o których mowa w art. 4 ust. 4 lit. a) rozporządzenia ... [rozporządzenia w sprawie ISWMR].

5. Okres obowiązywania środków przyjętych na mocy art. 19 ust. 3 i 4 może wynosić do 18 miesięcy i może zostać przedłużony dwukrotnie o kolejne sześć miesięcy, maksymalnie do 30 miesięcy w przypadku wystąpienia obiektywnych i nieprzewidzianych przeszkód we wdrażaniu środka, pod warunkiem że kwota przewidziana na ten środek nie zostanie zwiększona.

W sytuacji przedłużającego się kryzysu i konfliktu Komisja może przyjąć drugi nadzwyczajny środek pomocy, na okres do 18 miesięcy. W należycie uzasadnionych przypadkach mogą zostać zastosowane dalsze środki, jeżeli ciągłość działania Unii na mocy niniejszego ustępu ma zasadnicze znaczenie i nie może zostać zapewniona za pomocą innych środków. [Popr. 69]

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 8b

Środki pomocy

1. Unijne finansowanie może obejmować wydatki na wsparcie przeznaczone na wykonanie instrumentu i realizację jego celów, w tym na wsparcie administracyjne związane z przygotowaniem, działaniami następczymi, monitorowaniem oraz działaniami w zakresie kontroli i oceny, niezbędnymi do wykonania, a także wydatki ponoszone przez siedzibę główną i delegatury Unii na wsparcie administracyjne potrzebne do programowania operacji finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, w tym działań informacyjnych i komunikacyjnych oraz systemów informatycznych dla przedsiębiorstw, a także do zarządzania nimi.
2. W przypadku gdy wydatki na wsparcie nie są uwzględnione w planach działania i środkach, o których mowa w art. 8c, Komisja przyjmuje, w stosownych przypadkach, środki wspierające. Unijne finansowanie w ramach środków wspierających może obejmować:
 - a) analizy, spotkania, działania informacyjne i uświadamiające, szkolenia, przygotowanie i wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk, działalność wydawniczą i wszelkie inne wydatki na pomoc administracyjną lub techniczną konieczne do programowania działań i zarządzania nimi, w tym opinie ekspertów zewnętrznych otrzymujących wynagrodzenie;
 - b) działania badawcze, innowacje i analizy dotyczące istotnych zagadnień oraz ich upowszechnianie;
 - c) wydatki związane z realizacją działań informacyjnych i komunikacyjnych, w tym na opracowanie strategii komunikacyjnych i komunikację instytucjonalną dotyczącą politycznych priorytetów Unii oraz ich eksponowanie. [Popr. 70]

Artykuł 8c

Przyjmowanie planów działania i środków

1. Komisja przyjmuje plany działania i środki w drodze decyzji zgodnie z rozporządzeniem finansowym.
2. Komisja uwzględni odpowiednie podejście polityczne Rady i Parlamentu Europejskiego do planowania i późniejszego stosowania takich planów działania i środków w celu zachowania spójności działań zewnętrznych Unii.

Komisja niezwłocznie informuje Parlament Europejski o planach działania i środkach planowanych zgodnie z niniejszym artykułem, w tym o zakładanych kwotach finansowych; informuje Parlament Europejski także o wszelkich istotnych zmianach lub przedłużeniu obowiązywania tej pomocy. Jak najwcześniej po przyjęciu lub istotnej modyfikacji środka, a najpóźniej w terminie jednego miesiąca od jego przyjęcia lub modyfikacji Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oraz przedstawia w ogólnym zarysie charakter przyjętego środka, powody jego przyjęcia, okres jego obowiązywania, jego kontekst, przeznaczony nań budżet oraz stopień komplementarności tego środka w stosunku do bieżących i planowanych działań pomocowych Unii. W przypadku nadzwyczajnych środków pomocowych Komisja wskazuje również, czy, w jakim zakresie i w jaki sposób zapewni ciągłość polityki wdrożonej w ramach pomocy nadzwyczajnej za pomocą średnio- i długoterminowych instrumentów pomocowych określonych w niniejszym rozporządzeniu.

3. Przed przyjęciem, zgodnie z art. 8a ust. 2, planów działania i środków, które nie opierają się na dokumentach programowych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 8a ust. 3 i 4, Komisja przyjmuje, zgodnie z art. 14, akt delegowany uzupełniający niniejsze rozporządzenie poprzez określenie szczegółowych celów do realizacji, oczekiwanych rezultatów, instrumentów, które mają zostać użyte, głównych działań oraz orientacyjnych przydziałów finansowych w odniesieniu do tych planów i środków.

Środa, 27 marca 2019 r.

4. Na poziomie działań prowadzona jest odpowiednia kontrola wpływu na prawa człowieka, kwestie społeczne i środowisko, w tym również pod kątem wpływu działań na zmianę klimatu i różnorodność biologiczną, zgodnie z mającymi zastosowanie aktami ustawodawczymi Unii, w tym dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE ⁽²⁴⁾ i dyrektywą Rady 85/337/EWG ⁽²⁵⁾, w stosownych przypadkach łącznie z oceną oddziaływania na środowisko w odniesieniu do działań, które mogą mieć wpływ na środowisko, w szczególności w przypadku nowych, dużych działań infrastrukturalnych.

Dodatkowo przeprowadza się oceny skutków *ex ante* poświęcone oddziaływaniu na prawa człowieka, kwestie dotyczące płci oraz kwestie społeczne i pracownicze, a także analizę konfliktu i ocenę ryzyka.

W stosownych przypadkach w toku wykonywania programów sektorowych przeprowadza się strategiczne oceny oddziaływania na prawa człowieka, kwestie społeczne i środowisko. Komisja dba o udział zainteresowanych stron w przeprowadzaniu takich ocen oraz o publiczny dostęp do ich wyników. [Popr. 71]

Artykuł 8d

Metody współpracy

1. Finansowanie w ramach Instrumentu realizowane jest przez Komisję zgodnie z rozporządzeniem finansowym: albo bezpośrednio przez Komisję, delegatury Unii i agencje wykonawcze, albo pośrednio przez każdy podmiot wymieniony w art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego.
2. Finansowanie w ramach instrumentu może być również udzielane za pomocą wpłat na rzecz funduszy międzynarodowych, regionalnych lub krajowych, takich jak fundusze utworzone lub zarządzane przez EBI, państwa członkowskie, kraje i regiony partnerskie lub organizacje międzynarodowe, lub innych darczyńców.
3. Podmioty wymienione w art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego oraz w art. 29 ust. 1 rozporządzenia ... [rozporządzenia w sprawie ISWMR] wypełniają swoje obowiązki sprawozdawcze zgodnie z art. 155 rozporządzenia finansowego w trybie rocznym. Wymogi sprawozdawczości wobec każdego z tych podmiotów są określone w ramowej umowie o partnerstwie, umowie o przyznaniu wkładu, umowie dotyczącej gwarancji budżetowych lub umowie finansowej.
4. Działania finansowane w ramach niniejszego Instrumentu mogą być realizowane z wykorzystaniem współfinansowania równoległego lub wspólnego.
5. W przypadku współfinansowania równoległego działanie zostaje podzielone na kilka wyraźnie identyfikowalnych elementów, które są osobno finansowane przez poszczególnych partnerów przekazujących współfinansowanie w sposób każdorazowo umożliwiającą określenie końcowego przeznaczenia środków.
6. W przypadku współfinansowania wspólnego łączne koszty działania dzieli się między partnerów współfinansujących, a zasoby trafiają do jednej puli, tak że nie można określić źródła finansowania poszczególnych zadań realizowanych w ramach danego działania.
7. Współpraca między Unią a jej partnerami może przyjąć między innymi formę:
 - a) uzgodnień trójstronnych, na mocy których Unia koordynuje wspólnie z państwami trzecimi swój fundusz pomocy na rzecz kraju lub regionu partnerskiego;
 - b) środków współpracy administracyjnej, takich jak partnerstwo między instytucjami publicznymi, organami władz lokalnych, krajowymi organami publicznymi lub podmiotami prawa prywatnego, którym powierzono zadania użyteczności publicznej, danego państwa członkowskiego a podmiotami kraju lub regionu partnerskiego, a także środków współpracy z udziałem ekspertów z sektora publicznego oddelegowanych przez państwa członkowskie oraz ich władze regionalne i lokalne;

⁽²⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (tekst jednolity) (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

⁽²⁵⁾ Dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz.U. L 175 z 5.7.1985, s. 40).

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) udziału w niezbędnych kosztach zawiązania partnerstwa publiczno-prywatnego i zarządzania nim, w tym wsparcia szerokiego udziału przez ustanowienie niezależnego, zewnętrznego organu organizacji społeczeństwa obywatelskiego, odpowiedzialnego za ocenę i monitorowanie tworzenia partnerstw publiczno-prywatnych;
- d) programów wspierania polityki sektorowej, w ramach których Unia udziela wsparcia na rzecz realizacji programów sektorowych krajów partnerskich;
- e) udziału w kosztach uczestnictwa państw w unijnych programach i działaniach realizowanych przez agencje i organy unijne, a także organy lub osoby upoważnione do wdrażania działań szczególnych w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, zgodnie z tytułem V Traktatu o Unii Europejskiej;
- f) dotacji na spłatę odsetek. [Popr. 72]

Artykuł 8e

Formy unijnego finansowania i metody stosowania

1. Unijne finansowanie może być udzielane z wykorzystaniem rodzajów finansowania przewidzianych w rozporządzeniu finansowym, a w szczególności:

- a) dotacji;
- b) zamówień na usługi, dostawy lub roboty budowlane;
- c) wsparcia budżetowego;
- d) wpłat na rzecz funduszy powierniczych utworzonych przez Komisję, zgodnie z art. 234 rozporządzenia finansowego;
- e) instrumentów finansowych;
- f) gwarancji budżetowych;
- g) łączenia instrumentów;
- h) redukcji długu w kontekście uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym programów redukcji zadłużenia;
- i) pomocy finansowej;
- j) ekspertów zewnętrznych otrzymujących wynagrodzenie.

2. Współpracując z zainteresowanymi podmiotami z krajów partnerskich, Komisja uwzględnia ich specyfikę, w tym potrzeby i sytuację – przy określaniu warunków finansowania, rodzajów wkładów, warunków udzielania dotacji i przepisów administracyjnych dotyczących zarządzania nimi – w celu dotarcia do jak najszerszego grona tych podmiotów i jak najlepszego spełnienia ich oczekiwań. W takiej ocenie bierze się pod uwagę warunki dla znaczącego udziału i zaangażowania wszystkich zainteresowanych podmiotów, w szczególności lokalnego społeczeństwa obywatelskiego. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym zachęca się do stosowania warunków szczególnych, takich jak umowy o partnerstwie, zezwolenia na udzielanie wsparcia finansowego na rzecz osób trzecich, bezpośrednie udzielanie dotacji lub zaproszenia do składania ofert z zastosowaniem kryteriów kwalifikowalności, lub też stosowanie płatności ryczałtowych, kosztów jednostkowych i finansowania według stawek zryczałtowanych, a także finansowania niepowiązanego z kosztami, jak przewidziano w art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego. Takie różne formy zapewniają przejrzystość, identyfikowalność i innowacyjność. Należy wspierać współpracę między lokalnymi i międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi, aby wzmocnić potencjał lokalnego społeczeństwa obywatelskiego w dążeniu do jego pełnego udziału w programach rozwojowych.

Środa, 27 marca 2019 r.

3. Poza przypadkami, o których mowa w art. 195 rozporządzenia finansowego, procedurę bezpośredniego udzielania dotacji można zastosować w odniesieniu do:

- a) dotacji o niskiej wartości dla obrońców praw człowieka oraz mechanizmów ochrony zagrożonych obrońców praw człowieka, na finansowanie pilnych działań ochronnych, w stosownych przypadkach bez potrzeby współfinansowania, jak również mediatorów i innych podmiotów społeczeństwa obywatelskiego zaangażowanych w dialog dotyczący kryzysu i konfliktów zbrojnych, rozwiązywanie konfliktów, pojednanie i budowanie pokoju;
- b) dotacji, w stosownych przypadkach bez potrzeby współfinansowania, na finansowanie działań w skrajnie trudnych warunkach, w których opublikowanie zaproszenia do składania wniosków byłoby niestosowne, w tym w sytuacjach, w których występują poważne braki w zakresie praw podstawowych, zagrożenia dla instytucji demokratycznych, eskalacja kryzysu lub konflikt zbrojny, w których bezpieczeństwo ludzkie jest najbardziej zagrożone lub w których organizacje praw człowieka, obrońcy praw człowieka, jak również mediatorzy i inne podmioty społeczeństwa obywatelskiego zaangażowane w dialog związany z kryzysem lub konfliktem zbrojnym, pojednanie i budowanie pokoju działają w najtrudniejszych warunkach. Kwota tych dotacji nie może przekroczyć 1 000 000 EUR i jest udzielana na okres nieprzekraczający 18 miesięcy, który można przedłużyć o dodatkowe 12 miesięcy w razie wystąpienia obiektywnych i nieprzewidzianych przeszkód w stosowaniu dotacji;
- c) dotacji na rzecz Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka, Global Campus, Wspólnego Centrum Uniwersytetów Europejskich na rzecz Praw Człowieka i Demokratyzacji, które oferuje europejski program studiów magisterskich w dziedzinie praw człowieka i demokratyzacji, a także na rzecz powiązanej z nim sieci uczelni oferujących programy studiów podyplomowych w dziedzinie praw człowieka, w tym stypendia dla studentów, naukowców, nauczycieli i obrońców praw człowieka z państw trzecich.
- d) małych projektów zgodnie z art. 23a rozporządzenia ... [rozporządzenia w sprawie ISWMR].

Podstawą wsparcia budżetowego, o którym mowa w ust. 1 lit. c), w tym udzielanego przy zastosowaniu umów o realizację reformy sektorowej, jest odpowiedzialność państwa, wzajemna rozliczalność i wspólne zobowiązanie się do przestrzegania powszechnych wartości, demokracji, praw człowieka, równouprawnienia płci, włączenia społecznego, rozwoju społecznego i rządów prawa, a jego celem jest wzmocnienie partnerstwa między Unią a krajami partnerskimi. Wsparcie to obejmuje wzmocniony dialog polityczny, rozwój zdolności i lepsze zarządzanie, a także stanowi uzupełnienie wysiłków podejmowanych przez państwa na rzecz gromadzenia większej ilości środków i lepszego ich wydawania w celu wsparcia zrównoważonego wzrostu społeczno-gospodarczego sprzyjającego włączeniu i przynoszącego korzyści wszystkim obywatelom, tworzenia miejsc pracy, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży, zmniejszania nierówności i eliminacji ubóstwa, z należytym uwzględnieniem lokalnej gospodarki, praw środowiskowych i społecznych.

Każda decyzja o zapewnieniu wsparcia budżetowego opiera się na strategiach wsparcia budżetowego ustalonych przez Unię, jasnym zestawie kryteriów kwalifikowalności oraz dokładnej ocenie ryzyka i korzyści. Jednym z kluczowych czynników warunkujących taką decyzję jest ocena zaangażowania krajów partnerskich na rzecz demokracji, praw człowieka i praworządności oraz ocena dotychczasowych wyników i postępów w tym zakresie.

4. Wsparcie budżetowe musi być zróżnicowane, tak aby lepiej odpowiadało sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej danego kraju partnerskiego, z uwzględnieniem sytuacji niestabilności.

Udzielając wsparcia budżetowego zgodnie z art. 236 rozporządzenia finansowego, Komisja jasno określa i monitoruje kryteria warunkowości w zakresie wsparcia budżetowego, w tym postępy w reformach i przejrzystość, a także wspiera rozwój parlamentarnej zdolności w dziedzinie kontroli i audytu krajowego, udział organizacji społeczeństwa obywatelskiego w monitorowaniu, zapewnienie zwiększonej przejrzystości i publicznego dostępu do informacji oraz rozwój silnych systemów zamówień publicznych, które wspierają rozwój lokalnej gospodarki i lokalnych przedsiębiorstw.

5. Wypłata środków pochodzących ze wsparcia budżetowego odbywa się w oparciu o wskaźniki wykazujące dokonanie zadowalających postępów w osiąganiu celów uzgodnionych z krajem partnerskim.

Środa, 27 marca 2019 r.

6. Instrumenty finansowe w ramach niniejszego rozporządzenia mogą przyjmować formy takie jak pożyczki, gwarancje, inwestycje kapitałowe lub quasi-kapitałowe, udziały, a także instrumenty podziału ryzyka, w miarę możliwości i zgodnie z zasadami określonymi w art. 209 ust. 1 rozporządzenia finansowego, pod kierownictwem EBI, wielostronnej europejskiej instytucji finansowej takiej jak Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, lub dwustronnej europejskiej instytucji finansowej, np. dwustronnych banków rozwoju, ewentualnie w połączeniu z dodatkowymi innymi formami wsparcia finansowego, zarówno ze strony państw członkowskich, jak i stron trzecich.

Wkłady na rzecz instrumentów finansowych Unii w ramach niniejszego rozporządzenia mogą być dokonywane przez państwa członkowskie oraz wszelkie podmioty, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego.

7. Do celów stosowania i celów sprawozdawczych te instrumenty finansowe mogą zostać połączone w grupy instrumentów finansowych.

8. Komisja i ESDZ nie podejmują nowych lub ponownych działań z podmiotami zarejestrowanymi lub mającymi siedzibę w jurysdykcjach, które uznano w ramach odnośnej polityki unijnej za niechętne współpracy lub które wskazano jako państwa trzecie wysokiego ryzyka zgodnie z art. 9 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849⁽²⁶⁾ lub które nie zachowują rzeczywistej zgodności z unijnymi lub uzgodnionymi na szczeblu międzynarodowym normami podatkowymi dotyczącymi przejrzystości i wymiany informacji.

9. Unijne finansowanie nie generuje szczególnych podatków, ceł ani opłat i nie stwarza obowiązku ich pobierania.

10. Podatki, cła i opłaty nałożone przez kraje partnerskie mogą spełniać kryteria kwalifikowalności do finansowania w ramach niniejszego rozporządzenia. [Popr. 73]

Artykuł 8f

Przeniesienia, roczne raty, środki na zobowiązania i przychody wygenerowane przez instrumenty finansowe

1. Oprócz zastosowania przepisów art. 12 ust. 2 rozporządzenia finansowego środki na zobowiązania i płatności w ramach niniejszego rozporządzenia zostają automatycznie przeniesione i można z nich korzystać do dnia 31 grudnia w kolejnym roku budżetowym. Przeniesione kwoty wykorzystuje się w kolejnym roku budżetowym w pierwszej kolejności.

Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacje na temat środków, które zostały automatycznie przeniesione, w tym powiązanych kwot, zgodnie z art. 12 ust. 6 rozporządzenia finansowego.

2. Poza przepisami przewidzianymi w art. 15 rozporządzenia finansowego, dotyczącymi ponownego udostępniania środków, środki na zobowiązania i płatności odpowiadające kwocie umorzeń dokonanych w wyniku całkowitego lub częściowego niewykonania działania na podstawie niniejszego rozporządzenia są ponownie udostępnione na rzecz pierwotnej linii budżetowej.

Odesłania do art. 15 rozporządzenia finansowego w art. 12 ust. 1 lit. b) rozporządzenia ustanawiającego wieloletnie ramy finansowe należy rozumieć jako uwzględniające odesłanie do niniejszego ustępu do celów niniejszego rozporządzenia.

3. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na okres kilku lat na roczne raty, zgodnie z art. 112 ust. 2 rozporządzenia finansowego.

⁽²⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73–117).

Środa, 27 marca 2019 r.

Do tych wieloletnich działań nie ma zastosowania art. 114 ust. 2 akapit trzeci rozporządzenia finansowego. Komisja automatycznie umarza każdą część zobowiązania budżetowego dla danego działania, która do dnia 31 grudnia piątego roku następującego po roku, w którym zaciągnięto zobowiązanie budżetowe, nie została wykorzystana do celów płatności zaliczkowych lub płatności okresowych lub w odniesieniu do której nie przedstawiono żadnej poświadczonej deklaracji wydatków ani żadnego wniosku o płatność.

Ust. 2 niniejszego artykułu ma również zastosowanie do rocznych rat.

4. W drodze odstępstwa od art. 209 ust. 3 rozporządzenia finansowego spłaty należności i przychody generowane przez instrumenty finansowe zostają przeznaczone na cele pierwotnej linii budżetowej jako wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel po odliczeniu kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie. Co pięć lat Komisja przeprowadza analizę wkładu, jaki istniejące instrumenty finansowe wniosły w osiągnięcie unijnych celów, oraz skuteczności tych instrumentów finansowych. [Popr. 74]

Artykuł 9

Współpraca transgraniczna

1. Na programy współpracy transgranicznej między beneficjentami wymienionymi w załączniku I a państwami członkowskimi przydziela się orientacyjnie, zgodnie z ich potrzebami i priorytetami, maksymalnie 3 % puli środków finansowych.
2. Stopa dofinansowania unijnego na poziomie każdego priorytetu nie przekracza 85 % wydatków kwalifikowalnych w ramach programu współpracy transgranicznej. W odniesieniu do pomocy technicznej poziom unijnego współfinansowania wynosi 100 %.
3. Poziom płatności zaliczkowych na współpracę transgraniczną z państwami członkowskimi określa program prac odpowiednio do potrzeb beneficjentów wymienionych w załączniku I i może przekroczyć odsetek, o którym mowa w art. 49 rozporządzenia w sprawie europejskiej współpracy terytorialnej.
4. W przypadku wstrzymania programów współpracy transgranicznej zgodnie z art. 12 [rozporządzenia w sprawie EWT], wsparcie dla przerwanych programów, które pozostaje dostępne na mocy niniejszego rozporządzenia może być wykorzystane w celu finansowania innych działań kwalifikujących się do objęcia niniejszym rozporządzeniem. **W przypadku braku działań kwalifikujących się do objęcia finansowaniem w bieżącym roku możliwe jest przeniesienie środków na kolejny rok.** [Popr. 75]

ROZDZIAŁ IV

KWALIFIKOWALNOŚĆ I INNE PRZEPISY SZCZEGÓLNE

Artykuł 10

Kwalifikowalność do finansowania w ramach IPA III

1. Do finansowania w ramach IPA III kwalifikują się oferenci, wnioskodawcy i kandydaci z następujących krajów:
 - a) państw członkowskich, beneficjentów wymienionych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia, stron Porozumienia w sprawie Europejskiego Obszaru Gospodarczego i krajów ujętych w załączniku I do rozporządzenia ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej [państwa regionu sąsiedztwa europejskiego], oraz
 - b) krajów, którym Komisja przyznaje dostęp do pomocy zewnętrznej na zasadzie wzajemności. Dostęp na zasadzie wzajemności można przyznać na czas określony nie krótszy niż jeden rok, pod warunkiem że dane państwo uzna, na równych warunkach, kwalifikowalność podmiotów z Unii i krajów kwalifikujących się na mocy niniejszego rozporządzenia. Komisja decyduje o przyznaniu dostępu na zasadzie wzajemności po odbyciu konsultacji z zainteresowanym krajem odbiorcą pomocy lub krajami odbiorcami pomocy.

Środa, 27 marca 2019 r.

ROZDZIAŁ V
GWARANCJA EFZR+ I GWARANCJE BUDŻETOWE

Artykuł 11
Instrumenty finansowe i gwarancja dla działań zewnętrznych

1. Beneficjenci wymienieni w załączniku I kwalifikują się do objęcia Europejskim Funduszem na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus (EFZR+) oraz gwarancją dla działań zewnętrznych, zgodnie z przepisami tytułu II rozdział IV [rozporządzenia ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej]. W tym celu w ramach IPA III dokonuje się wkładu finansowego na rzecz tworzenia rezerw na gwarancję dla działań zewnętrznych, o której mowa w art. 26 [rozporządzenia ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej] proporcjonalnie do inwestycji dokonanych na rzecz beneficjentów wymienionych w załączniku I.

ROZDZIAŁ VI
MONITOROWANIE I **SPRAWOZDAWCZOŚĆ, OCENA I KOMUNIKACJA** [Popr. 76]

Artykuł 12
Monitorowanie, kontrola, ocena i ochrona interesów finansowych Unii

1. Do niniejszego rozporządzenia w zakresie monitorowania, sprawozdawczości i oceny ma zastosowanie tytuł II rozdział V [rozporządzenia ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej].
2. Wskaźniki służące monitorowaniu ~~wdrażania~~ **wykonania** i postępów w realizacji IPA III w odniesieniu do celów szczegółowych określonych w art. 3 przedstawiono w załączniku IV do niniejszego rozporządzenia. [Popr. 77]
3. Do współpracy transgranicznej z państwami członkowskimi stosuje się wskaźniki, o których mowa w art. 33 [rozporządzenia w sprawie EWT].
4. Poza wskaźnikami określonymi w załączniku IV ramy wyników pomocy z IPA III uwzględniają sprawozdania dotyczące procesu rozszerzenia **i przeprowadzone przez Komisję oceny programów reform gospodarczych**. [Popr. 78]

4a. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania z oceny śródkresowej i oceny końcowej, o których mowa w art. 32 rozporządzenia UE .../... [rozporządzenia w sprawie ISWMR]. Sprawozdania te są publikowane przez Komisję. [Popr. 79]

5. Poza przepisami art. 129 rozporządzenia finansowego dotyczącymi ochrony interesów finansowych Unii, w ramach zarządzania pośredniego beneficjenci ~~wymienieni w załączniku I~~ niezwłocznie zgłaszają Komisji nieprawidłowości, w tym nadużycia finansowe będące przedmiotem pierwszego ustalenia administracyjnego lub sądowego, oraz regularnie informuje ją o przebiegu postępowań administracyjnych i prawnych. Zgłoszenia dokonuje się drogą elektroniczną, za pośrednictwem ustanowionego przez Komisję systemu zarządzania nieprawidłowościami. **Komisja wspiera rozwój kontroli parlamentarnej i zdolności audytu w państwach beneficjentach oraz zwiększoną przejrzystość i publiczny dostęp do informacji. Komisja, Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa/ Wiceprzewodniczący Komisji, a w szczególności delegatury Unii w państwach beneficjentach, dbają o to, by wszystkie środki finansowe w ramach zarządzania pośredniego były przydzielane w sposób przejrzysty, odpolityczniony i nieczęściowy, a także zapewniający sprawiedliwy podział, odzwierciedlający potrzeby regionów i gmin.** [Popr. 80]

Środa, 27 marca 2019 r.

ROZDZIAŁ VII
PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 13

Przekazanie uprawnień

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 14 w celu zmiany załączników II, III i IV do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 14

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 7 ust. 3, art. 7a, art. 7b ust. 1 i 2, art. 8c ust. 3, art. 13 i art. 15, powierza się Komisji. [Popr. 128]
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 13, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 13 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 14 a

Demokratyczna rozliczalność

1. *Aby wzmocnić dialog między instytucjami i służbami Unii, w szczególności między Parlamentem Europejskim, Komisją i ESDZ, zwiększyć ogólną spójność wszystkich instrumentów finansowania zewnętrznego oraz zapewnić większą przejrzystość i rozliczalność, a także usprawnić przyjmowanie aktów i środków przez Komisję, Parlament Europejski może zaprosić Komisję i ESDZ do wystąpienia przed nim w celu omówienia strategicznego ukierunkowania i wytycznych dotyczących programowania na podstawie niniejszego rozporządzenia. Dialog ten może mieć miejsce przed przyjęciem aktów delegowanych i projektu budżetu rocznego przez Komisję lub, na wniosek Parlamentu Europejskiego, Komisji lub ESDZ, na zasadzie ad hoc w świetle istotnych zmian politycznych.*
2. *Jeżeli ma dojść do dialogu, o którym mowa w ust. 1, Komisja i ESDZ przedstawiają Parlamentowi Europejskiemu wszelkie istotne dokumenty związane z tym dialogiem. W przypadku dialogu w sprawie budżetu rocznego zapewnia się skonsolidowane informacje dotyczące wszystkich planów działania i środków przyjętych lub zaplanowanych zgodnie z art. 8, informacje dotyczące współpracy w poszczególnych krajach, regionach i obszarach tematycznych oraz stosowania działań szybkiego reagowania, rezerwy na nowe wyzwania i priorytety oraz gwarancji na działania zewnętrzne.*
3. *Komisja i ESDZ w jak największym stopniu uwzględniają stanowisko wyrażone przez Parlament Europejski. W przypadku gdy Komisja lub ESDZ nie uwzględnią stanowiska Parlamentu Europejskiego, przedstawiają należyte uzasadnienie.*

Środa, 27 marca 2019 r.

4. Komisja i ESDZ, w szczególności za pośrednictwem grupy sterującej zgodnie z art. 7c, są odpowiedzialne za informowanie Parlamentu Europejskiego o stanie stosowania niniejszego rozporządzenia, w szczególności o bieżących środkach, działaniach i wynikach. [Popr. 82]

Artykuł 15

Przyjęcie dalszych przepisów wykonawczych [Popr. 83]

1. Przepisy szczególne ustanawiające jednolite warunki wdrożenia niniejszego rozporządzenia, w szczególności dotyczące struktur, które mają być ustanowione w ramach przygotowań do przystąpienia oraz dotyczące pomocy na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 16 w drodze aktów delegowanych. [Popr. 84]

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011. Komisja przyjmuje plany działania i środki w drodze decyzji zgodnie z rozporządzeniem finansowym. [Popr. 85]

Artykuł 16

Komitet

1. Komisję wspiera komitet („Komitet Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej”). Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku gdy opinia komitetu ma zostać uzyskana w drodze procedury pisemnej, procedura ta kończy się bez osiągnięcia rezultatu, jeżeli przed upływem terminu na wydanie opinii zdecyduje o tym przewodniczący komitetu lub wnioską o to zwykłą większością głosów jego członkowie.

3. Obserwator z EBI bierze udział w posiedzeniach Komitetu, na których omawiane są sprawy dotyczące EBI.

4. Komitet IPA III wspiera Komisję i jest również uprawniony do przyjmowania aktów prawnych i zobowiązań na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1085/2006, rozporządzenia 231/2014 i do wykonania art. 3 rozporządzenia (WE) nr 389/2006.

5. Komitet IPA III nie jest właściwy do dokonywania wkładów na rzecz programu Erasmus+ zgodnie z art. 5 ust. 3. [Popr. 86]

Artykuł 17

Informacja, komunikacja, widoczność i promocja [Popr. 87]

1. Zastosowanie ma art. 36 i 37 [rozporządzenia ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej] Przy udzielaniu pomocy finansowej na podstawie niniejszego rozporządzenia Komisja, Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa/ Wiceprzewodniczący Komisji, a w szczególności delegatury Unii w państwach beneficjentach, podejmują wszelkie niezbędne działania w celu zapewnienia widoczności wsparcia finansowego Unii, w tym monitorują przestrzeganie tych wymogów przez odbiorców. Działania finansowane w ramach IPA podlegają wymogom określonym w podręczniku dotyczącym informowania o działaniach zewnętrznych Unii Europejskiej i ich eksponowania. Komisja przyjmuje wytyczne dotyczące projektów finansowanych przez Unię w zakresie eksponowania i informowania dla każdego beneficjenta. [Popr. 88]

1a. Komisja podejmuje działania w celu wzmocnienia strategicznej komunikacji i dyplomacji publicznej na rzecz informowania o wartościach Unii oraz podkreślania wartości dodanej wsparcia Unii. [Popr. 89]

1b. Beneficjenci finansowania unijnego uznają pochodzenie finansowania unijnego i zapewniają jego odpowiednią widoczność przez:

a) umieszczenie oświadczenia podkreślającego wsparcie otrzymane z Unii w widoczny sposób w dokumentach i materiałach informacyjnych dotyczących wdrażania funduszy, w tym na oficjalnej stronie internetowej, o ile taka istnieje; oraz

b) promowanie działań i ich wyników poprzez udzielanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej.

Środa, 27 marca 2019 r.

Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne w związku z niniejszym rozporządzeniem, określonymi w nim działaniami oraz uzyskanymi wynikami. Zasoby finansowe przydzielone na niniejsze rozporządzenie przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile priorytety te są bezpośrednio związane z celami, o których mowa w art. 3 oraz w załącznikach II i III. [Popr. 90]

Artykuł 18

Przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację lub modyfikację danych działań, aż do ich zamknięcia, zgodnie z rozporządzeniem 231/2014 [IPA II] oraz rozporządzeniem (WE) nr 1085/2006 [IPA], które nadal stosuje się do danych działań aż do ich zamknięcia. Do tych działań stosuje się tytuł II rozdział III [rozporządzenia ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej], dawnej objęty rozporządzeniem 236/2014, z wyjątkiem art. 24 ust. 1.
2. Z puli środków finansowych przeznaczonych na IPA III można również pokrywać wydatki na wsparcie techniczne i administracyjne na potrzeby przejścia między IPA III a środkami przyjętymi w ramach poprzedniego programu, IPA II.
3. W razie potrzeby w budżecie obejmującym okres po 2027 r. mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydatków przewidzianych w art. 4 ust. 2, aby umożliwić zarządzanie działaniami, które nie zostaną zakończone.

Artykuł 19

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie [...] [dwudziestego dnia] po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r. **do dnia 31 grudnia 2027 r.** [Popr. 91]

1. Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK I

Albania

Bośnia i Hercegowina

Islandia

Kosowo (*)

Czarnogóra

Serbia

Turcja

~~była jugosłowiańska~~ republika Macedonii **Północnej** [Popr. 129]

(*) Użycie tej nazwy pozostaje bez uszczerbku dla stanowisk w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244/1999 oraz opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK II

Priorytety tematyczne pomocy

Pomoc może być przeznaczona, stosownie do przypadku, na poniższe priorytety tematyczne.

- a) Tworzenie na wczesnym etapie instytucji niezbędnych do zapewnienia praworządności i propagowanie ich prawidłowego funkcjonowania. Działania w tej dziedzinie mają na celu **rozdział władzy**, utworzenie niezależnych, odpowiedzialnych i skutecznych systemów sądowych, w tym przejrzystych i opartych na kryteriach merytorycznych systemów rekrutacji, systemów oceny i awansu oraz skutecznych procedur dyscyplinarnych w przypadku nadużyć, jak również upowszechnianie współpracy sądowej; zapewnienie ~~solidnych~~ **odpowiednich** systemów ochrony granic, zarządzania przepływami migracyjnymi i udzielania azylu osobom potrzebującym pomocy; opracowanie skutecznych narzędzi zapobiegania przestępczości zorganizowanej, handlowi ludźmi, przemytowi migrantów, **handlowi narkotykami**, praniu pieniędzy/finansowaniu terroryzmu i korupcji oraz zwalczania tych zjawisk; propagowanie i ~~ochrona~~ **ochronę** praw człowieka, praw osób należących do mniejszości, w tym praw podstawowych Romów, jak również lesbijek, gejów, osób biseksualnych, transpłciowych i interseksualnych, w tym wolności mediów i ochrony danych. [Popr. 92]
- b) Reformowanie administracji publicznej zgodnie z zasadami administracji publicznej. Działania w tej dziedzinie mają na celu: wzmocnienie ram reform administracji publicznej; poprawę planowania strategicznego oraz inkluzywnej i opartej na dowodach polityki oraz wprowadzania zmian legislacyjnych; większą profesjonalizację i depolityczację służby cywilnej, zakorzenienie zasad merytokracyjnych; propagowanie przejrzystości i rozliczalności; udoskonalenie jakości i sposobu świadczenia usług, w tym wprowadzenie odpowiednich procedur administracyjnych oraz stosowanie administracji elektronicznej ukierunkowanej na obywateli; udoskonalenie zarządzania finansami publicznymi i opracowywanie wiarygodnych statystyk.
- c) Wzmocnienie zarządzania gospodarczego. Działania mają na celu wspieranie udziału w programie reform gospodarczych i systematycznej współpracy z międzynarodowymi instytucjami finansowanymi w odniesieniu do kwestii podstawowych polityki gospodarczej **oraz wzmocnienie wielostronnych instytucji gospodarczych**. Zwiększenie zdolności w zakresie umacniania stabilności makroekonomicznej **i spójności społecznej** oraz wspieranie postępów w kierunku **zrównoważonego rozwoju i** stworzenia funkcjonującej gospodarki rynkowej, która radzi sobie z presją konkurencyjną i siłami rynkowymi wewnątrz Unii. [Popr. 93]
- d) Wzmocnienie zdolności Unii i jej partnerów w zakresie zapobiegania konfliktom, budowania pokoju i **stosunków dobrosąsiedzkich oraz** reagowania na sytuacje przedkryzysowe i pokryzysowe, w tym poprzez wczesne ostrzeżenie oraz analizy ryzyka wystąpienia konfliktu; propagowanie tworzenia sieci kontaktów między ludźmi, pojednania, **rozliczalności, międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości**, budowania pokoju i środków budowy zaufania, **w tym ustanowienie regionalnej komisji ds. ustalenia faktów dotyczących zbrodni wojennych i innych poważnych naruszeń praw człowieka popełnionych w byłej Jugosławii (RECOM), a także** wspieranie budowania zdolności na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju, **zwiększenie zdolności w zakresie cyberbronny i komunikacji strategicznej w celu wspierania systematycznego ujawniania dezinformacji**. [Popr. 94]
- e) Zwiększenie zdolności, **niezależności i pluralizmu** organizacji społeczeństwa obywatelskiego i organizacji partnerów społecznych, w tym stowarzyszeń zawodowych, u beneficjentów ~~wymienionych w załączniku I~~, oraz zachęcanie do tworzenia sieci kontaktów na wszystkich szczeblach między organizacjami mającymi siedzibę w Unii a organizacjami beneficjentów ~~wymienionych w załączniku I~~, co umożliwi ich zaangażowanie w skuteczny dialog z podmiotami publicznymi i prywatnymi. **Należy dążyć do tego, by pomoc była dostępna dla jak najszerszego grona organizacji w państwach beneficjentach**. [Popr. 95]
- f) Propagowanie dostosowania się przez kraje partnerskie do zasad, norm, obszarów polityki i praktyk Unii, w tym zasad WPZiB, **zasad dotyczących zamówień publicznych i** pomocy państwa. [Popr. 96]

Środa, 27 marca 2019 r.

- g) Zwiększenie dostępu do kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie – oraz podniesienie ich jakości – na wszystkich poziomach i wsparcie sektora kultury i sektora kreatywnego **oraz sektora sportu**. Działania w tej dziedzinie mają na celu: propagowanie równego dostępu do wysokiej jakości, **włączającej i opartej na społeczności** wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz kształcenia podstawowego i średniego, **poprawę świadczenia usług pozwalających na nabycie podstawowych umiejętności**; zwiększenie osiągnięć edukacyjnych, ograniczenie wczesnego kończenia nauki i poprawę kształcenia nauczycieli. **wzmocnienie pozycji dzieci i młodzieży oraz umożliwienie im pełnego wykorzystania ich potencjału**. Rozwój systemów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz propagowanie systemów uczenia się poprzez praktyki w miejscu pracy w celu ułatwienia wchodzenia na rynek pracy; poprawę jakości i przydatności szkolnictwa wyższego; zachęcanie do działalności w ramach stowarzyszeń absolwentów; poprawę dostępu do uczenia się przez całe życie **i aktywności fizycznej** oraz wspieranie inwestycji w infrastrukturę edukacyjno-szkoleniową **i sportową**, w szczególności z myślą o zmniejszeniu dysproporcji terytorialnych i sprzyjaniu edukacji wolnej od segregacji, w tym za pomocą technologii cyfrowych. [Popr. 97]
- h) Sprzyjanie tworzeniu zatrudnienia o wysokiej jakości i dostępowi do rynku pracy. Działania w tej dziedzinie mają na celu: Działania w tej dziedzinie mają na celu: zaradzenie wysokiej stopie bezrobocia i bierności przez wspieranie trwałej integracji na rynku pracy, w szczególności ludzi młodych (zwłaszcza młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się), kobiet, osób długotrwale bezrobotnych i wszystkich słabo reprezentowanych grup. Działania powinny przyczyniać się do tworzenia miejsc pracy o dobrej jakości i wspierać skuteczne egzekwowanie przepisów **i uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym** standardów prawa pracy na całym terytorium, **w tym poprzez wspieranie przestrzegania podstawowych zasad i praw, o których mowa w Europejskim filarze praw socjalnych**. Inne kluczowe obszary interwencji to: wspieranie równości płci, propagowanie zatrudnialności i wydajności, zdolność przystosowywania się pracowników i przedsiębiorstw do zmian, ustanowienie trwałego dialogu społecznego, modernizacja i wzmocnienie instytucji rynku pracy, takich jak publiczne służby zatrudnienia i inspekcje pracy. [Popr. 98]
- i) Propagowanie ochrony społecznej i włączenia społecznego oraz zwalczanie biedy. Działania w tej dziedzinie mają na celu zmodernizowanie systemów zabezpieczenia społecznego w celu zapewnienia wydajnej, skutecznej i odpowiedniej ochrony na wszystkich etapach życia jednostki, sprzyjanie włączeniu społecznemu, propagowanie równych szans, eliminowanie nierówności i biedy **oraz promowanie przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki opartej na rodzinie i społeczności**. Działania w tej dziedzinie koncentrują się na poniższych zagadnieniach: integrowanie społeczności marginalizowanych, np. Romów; zwalczanie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub wyznanie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną; ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych usług wysokiej jakości, **opartych na rodzinie i społeczności**, takich jak **włączająca i wolna od segregacji** wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem, mieszkalnictwo, opieka zdrowotna i podstawowe usługi socjalne oraz opieka długoterminowa, m.in. dzięki modernizacji systemów zabezpieczenia społecznego. **Nie należy wspierać działań przyczyniających się do jakiegokolwiek formy segregacji lub wykluczenia społecznego**. [Popr. 99]
- j) Propagowanie inteligentnego, zrównoważonego, sprzyjającego włączeniu społecznemu i bezpiecznego transportu oraz usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych poprzez inwestowanie w projekty o dużej wartości dodanej dla UE. Inwestycje powinny być uszeregowane pod względem ważności wedle ich istotności dla połączeń TEN-T z UE, **połączeń transgranicznych, tworzenia miejsc pracy**, wkładu do mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju, ograniczenia emisji, oddziaływania na środowisko, bezpiecznej mobilności, w synergii z reformami propagowanymi przez Traktat o Wspólnocie Transportowej. [Popr. 100]
- k) Poprawa warunków działania sektora prywatnego i konkurencyjności przedsiębiorstw, **zwłaszcza MŚP**, m.in. poprzez „inteligentne specjalizacje”, jako kluczowe czynniki wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i zapewniania spójności. Priorytet należy nadać **zrównoważonym** projektom służącym poprawie otoczenia biznesowego. [Popr. 101]
- l) Poprawa dostępu do technologii i usług cyfrowych oraz zintensyfikowanie badań, rozwoju technologicznego i innowacji przez inwestycje w sieci połączeń cyfrowych, zaufanie i bezpieczeństwo cyfrowe, umiejętności cyfrowe oraz przedsiębiorczość, jak również infrastrukturę badawczą, tworzenie sprzyjającego środowiska i propagowanie tworzenia sieci kontaktów i współpracy.
- m) Przyczynianie się do bezpieczeństwa i ochrony zaopatrzenia w żywność **i wodę** oraz zachowania różnorodnych i opłacalnych systemów rolniczych w dynamicznych społecznościach wiejskich i na terenach wiejskich. [Popr. 102]

Środa, 27 marca 2019 r.

- n) Ochrona i poprawa jakości środowiska, zajęcie się problemem degradacji środowiska i powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej, propagowanie konserwacji ekosystemów lądowych i morskich i odnawialnych zasobów naturalnych oraz zrównoważone zarządzanie nimi, propagowanie efektywnego gospodarowania zasobami, zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz wspieranie przejścia na zieloną gospodarkę i gospodarkę o obiegu zamkniętym, przyczynianie się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz wspieranie zarządzania działaniami w dziedzinie klimatu i informowanie o nich, a także efektywność energetyczna. Środki z programu IPA III powinny wspierać polityki sprzyjające przejściu do zasobooszczędnej, bezpiecznej i trwałej gospodarki niskoemisyjnej oraz wzmocnieniu odporności na klęski żywiołowe, a także zapobieganie, gotowość i reagowanie na nie. Środki z tego instrumentu powinny również umożliwić zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa jądrowego, ochronie radiologicznej oraz stosowaniu sprawnych i skutecznych zabezpieczeń w odniesieniu do materiału jądrowego w państwach trzecich, jak również ustanowieniu ram i metodologii stosowania sprawnych i skutecznych zabezpieczeń materiałów jądrowych w państwach trzecich.
 - o) Propagowanie najwyższych norm bezpieczeństwa jądrowego, w tym kultury bezpieczeństwa jądrowego, gotowości na wypadek sytuacji wyjątkowej, odpowiedzialnego i bezpiecznego gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi, likwidacji dawnych elektrowni i obiektów jądrowych oraz rekultywacji ich terenów; ochrony radiologicznej oraz ewidencji i kontroli materiałów jądrowych;
 - p) Zwiększenie zdolności sektora rolno-spożywczego i sektora rybołówstwa do radzenia sobie z presją konkurencyjną i siłami rynkowymi, a także do stopniowego dostosowywania się do zasad i przepisów unijnych z **myślą o zwiększeniu zdolności eksportu na rynek unijny**, przy jednoczesnej realizacji celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych w zakresie zrównoważonego rozwoju terytorialnego obszarów wiejskich i przybrzeżnych. [Popr. 103]
 - pa) **Promowanie działań i poprawa długoterminowych strategii i polityk ukierunkowanych na zapobieganie i przeciwdziałanie radykalizacji postaw i brutalnemu ekstremizmowi.** [Popr. 104]
-

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK III

Priorytety tematyczne dotyczące pomocy na rzecz współpracy transgranicznej

Pomoc na rzecz współpracy transgranicznej może być przeznaczona, stosownie do przypadku, na następujące priorytety tematyczne:

- a) propagowanie transgranicznego zatrudnienia, mobilności pracowników oraz społecznego i kulturowego włączenia, m. in. poprzez: integrację transgranicznych rynków pracy, w tym mobilność transgraniczną; wspólne lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia; usługi informacyjne i doradcze oraz wspólne szkolenia; równość płci; równe szanse; integrację społeczności imigrantów i słabszych grup społecznych; inwestycje w zakresie publicznych służb zatrudnienia; oraz inwestycje wspierające w zakresie zdrowia publicznego i **przejście do usług społecznych opartych na rodzinie i społeczności**; [Popr. 105]
- b) ochronę środowiska oraz wspieranie polityki łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej; zapobieganie ryzyku i zarządzanie nim m.in. poprzez: wspólne działania na rzecz ochrony środowiska; propagowanie zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, skoordynowanego planowania przestrzennego obszarów morskich, efektywnego gospodarowania zasobami oraz gospodarki o obiegu zamkniętym, korzystania z odnawialnych źródeł energii oraz przejścia do bezpiecznej i trwałej gospodarki niskoemisyjnej; wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń, zapewnianie odporności na klęski żywiołowe oraz zapobieganie klęskom i katastrofom i zwiększanie gotowości do reagowania na nie;
- c) propagowanie zrównoważonego transportu i poprawę infrastruktury publicznej m.in. za pomocą: zmniejszania odizolowania poprzez poprawę dostępu do transportu, usług i sieci cyfrowych oraz inwestowanie w transgraniczne systemy i urządzenia dostaw wody i energii oraz zagospodarowania odpadów;
- d) propagowanie gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego między innymi przez rozwój infrastruktury łączności cyfrowej, rozwój usług administracji elektronicznej, zaufania i bezpieczeństwa cyfrowego, jak również umiejętności cyfrowych i przedsiębiorczości;
- da) **promowanie usuwania zbędnych barier w handlu, w tym przeszkód biurokratycznych, barier taryfowych i pozataryfowych**; [Popr. 106]
- e) propagowanie turystyki, **sportu** oraz dziedzictwa kulturowego i naturalnego; [Popr. 107]
- f) inwestycje na rzecz młodzieży, **sportu**, kształcenia i umiejętności m.in. poprzez **zapewnianie uznawania umiejętności i kwalifikacji**, opracowywanie i wdrażanie wspólnych systemów kształcenia, szkoleń zawodowych i szkoleń oraz tworzenie infrastruktury wspierającej wspólne działania na rzecz młodzieży; [Popr. 108]
- g) propagowanie zarządzania lokalnego i regionalnego, **w tym współpracy transgranicznej między organami administracji w celu wspierania pojednania i budowania pokoju**, zwiększanie zdolności organów lokalnych i regionalnych w zakresie planowania i działalności administracyjnej; [Popr. 109]
- ga) **inwestowanie w budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego**; [Popr. 10]
- gb) **propagowanie współpracy transgranicznej między organami administracji w celu wspierania pojednania i budowania pokoju, w tym ustanowienie regionalnej komisji ds. ustalania faktów dotyczących zbrodni wojennych i innych poważnych naruszeń praw człowieka popełnionych w byłej Jugosławii (RECOM)**; [Popr. 111]
- h) poprawę konkurencyjności, otoczenia biznesowego oraz tworzenie małych i średnich przedsiębiorstw, zwiększenie wolumenu handlu i inwestycji, m.in. poprzez: propagowanie i wspieranie przedsiębiorczości, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw oraz rozwój lokalnych rynków transgranicznych i umiędzynarodowienie;
- i) zwiększenie liczby badań, pobudzenie technologicznego rozwoju, innowacji oraz technologii cyfrowych m.in. poprzez propagowanie wspólnego wykorzystania zasobów ludzkich i infrastruktury w celach badawczo-technologicznych.

Środa, 27 marca 2019 r.

- ia) *poprawa transgranicznej współpracy policyjnej i sądowej oraz wymiany informacji w celu ułatwienia prowadzenia dochodzeń w sprawie transgranicznej przestępczości zorganizowanej i powiązanych przypadków przestępczości i korupcji gospodarczej i finansowej, nielegalnego handlu i przemytu, a także w celu ułatwienia ścigania tych przestępstw; [Popr. 112*
-

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK IV

Wykaz najważniejszych wskaźników wykonania

W celu zmierzenia, w jakim stopniu Unia przyczyniła się do realizacji jej celów szczegółowych, **oraz w celu zmierzenia postępów osiągniętych przez beneficjentów**, należy korzystać z poniższego wykazu najważniejszych wskaźników wykonania i ich rocznej ewolucji: [Popr. 113]

1. Złożony wskaźnik⁽¹⁾ dotyczący gotowości krajów objętych procesem rozszerzenia w zakresie podstawowych obszarów kryteriów politycznych przystąpienia (w tym demokracji, praworządności, wymiaru sprawiedliwości, zwalczania korupcji i przestępczości zorganizowanej oraz praw człowieka) (źródło: Komisja Europejska)
 - 1a. **Złożony wskaźnik dotyczący wysiłków partnerów w zakresie pojednania, budowania pokoju, stosunków dobrosąsiedzkich i zobowiązań międzynarodowych oraz równości płci i praw kobiet.** [Popr. 114]
 - 1b. **Wskaźnik braku przemocy w połączeniu z ograniczeniem czynników stymulujących konflikt (np. wykluczenie polityczne lub gospodarcze) w oparciu o ocenę wyjściową.** [Popr. 115]
 - 1c. **Odsetek obywateli państw beneficjentów, którzy uważają się za dobrze poinformowanych o pomocy świadczonej przez Unię na podstawie niniejszego rozporządzenia (źródło: komisja Europejska).** [Popr. 116]
2. Gotowość krajów objętych procesem rozszerzenia do przeprowadzenia reformy administracji publicznej (źródło: Komisja Europejska)
3. Złożony wskaźnik dotyczący gotowości kandydatów i potencjalnych kandydatów do przystąpienia do dorobku UE (źródło: Komisja Europejska)
 - 3a. **Tempo i roczna ewolucja dostosowania do decyzji i środków podejmowanych w ramach WPZiB (źródło: ESDZ).** [Popr. 117]
4. Złożony wskaźnik gotowości kandydatów i potencjalnych kandydatów w odniesieniu do podstawowych obszarów kryteriów ekonomicznych (funkcjonująca gospodarka rynkowa i konkurencyjność) (źródło: Komisja Europejska)
5. Wydatki w obszarze publicznego zabezpieczenia społecznego (odsetek PKB) (źródło: MOP) ~~lub stopa zatrudnienia (źródło: statystyki krajowe)~~ **zgodnie ze wskazaniami MOP, wydatki na opiekę zdrowotną, nierówności dochodowe, wskaźnik ubóstwa, stopa zatrudnienia i stopa bezrobocia, zgodnie z oficjalnymi statystykami krajowymi.** [Popr. 118]
 - 5a. **Zmiany we współczynniku Giniego w odniesieniu do beneficjenta w czasie.** [Popr. 119]
6. Przepaść cyfrowa między beneficjentami a średnią unijną (źródło: Komisja Europejska, wskaźnik gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI))
7. Wskaźnik odległości do granicy (Doing Business) (źródło: Bank Światowy)
8. Energochłonność mierzona zużyciem energii pierwotnej i PKB (źródło: EUROSTAT)
9. Ograniczenie lub eliminacja emisji gazów cieplarnianych (w kilotonach ekwiwalentu dwutlenku węgla) przy wsparciu UE
10. Liczba programów współpracy transgranicznej ~~z udziałem~~ **przyjętych i wdrożonych wśród** beneficjentów IPA i IPA/państwa członkowskie UE (źródło: Komisja Europejska) **zgodnie ze wskazaniami Komisji Europejskiej.** [Popr. 120]
 - 10a. **Liczba nowych organizacji uczestniczących w działaniach i programach w czasie.** [Popr. 121]

W stosownych przypadkach wskaźniki będą przedstawione z podziałem na **minimalny wiek i płeć.** [Popr. 122]

⁽¹⁾ Trzy złożone wskaźniki są opracowywane przez Komisję Europejską na podstawie sprawozdań o krajach objętych procesem rozszerzenia, które to sprawozdania opierają się na licznych źródłach niezależnych.

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0300

Ramy naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji kontrahentów centralnych *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ram na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do kontrahentów centralnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, (UE) nr 648/2012 i (UE) 2015/2365 (COM(2016)0856 – C8-0484/2016 – 2016/0365(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/37)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0856),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0484/2016),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez Senat Włoch, Kortezy Generalne Hiszpanii i Senat Rumunii, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego z dnia 20 września 2017 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 29 marca 2017 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A8-0015/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2016)0365

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie ram na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do kontrahentów centralnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, (UE) nr 648/2012 i (UE) 2015/2365

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

⁽¹⁾ Dz.U. C 372 z 1.11.2017, s. 6

⁽²⁾ Dz.U. C 209 z 30.6.2017, s. 28

Środa, 27 marca 2019 r.

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej ⁽¹⁾,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽³⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rynki finansowe mają decydujące znaczenie dla funkcjonowania nowoczesnych gospodarek. Im większy stopień ich integracji, tym **większy potencjał efektywnej alokacji** zasobów gospodarczych i **potencjalnie** lepsze wyniki gospodarcze. W celu usprawnienia funkcjonowania jednolitego rynku usług finansowych istotne jest jednak wprowadzenie procedur, **aby przewyższyć nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku oraz zadbać o to**, aby w przypadku gdy instytucja finansowa lub infrastruktura rynku finansowego prowadząca działalność na tym rynku znajdzie się w trudnej sytuacji finansowej lub na progu upadłości, zdarzenie takie nie destabilizowało całego rynku finansowego ani nie hamowało wzrostu szeroko rozumianej gospodarki. Kontrahenci centralni (CCP) są kluczowymi elementami rynków finansowych pośredniczącymi pomiędzy uczestnikami, aby pełnić rolę nabywcy dla każdego sprzedawcy oraz sprzedawcy dla każdego nabywcy, a także odgrywają kluczową rolę w przetwarzaniu transakcji finansowych i zarządzaniu ekspozycjami z tytułu różnych rodzajów ryzyka związanych z takimi transakcjami. CCP centralizują obsługę transakcji i pozycji kontrahentów oraz wywiązują się z zobowiązań wynikających z transakcji, a także otrzymują odpowiednie zabezpieczenie od swoich członków w postaci depozytu zabezpieczającego i składek na fundusze na wypadek niewykonania zobowiązania.
- (2) Kontrahenci centralni (CCP) są kluczowymi elementami **światowych** rynków finansowych pośredniczącymi pomiędzy uczestnikami, aby pełnić rolę nabywcy dla każdego sprzedawcy oraz sprzedawcy dla każdego nabywcy, a także odgrywają kluczową rolę w przetwarzaniu transakcji finansowych i zarządzaniu ekspozycjami z tytułu różnych rodzajów ryzyka związanych z takimi transakcjami. CCP centralizują obsługę transakcji i pozycji kontrahentów oraz wywiązują się z zobowiązań wynikających z transakcji, a także **wymagają odpowiedniego zabezpieczenia** od swoich członków w postaci depozytu zabezpieczającego i składek na fundusze na wypadek niewykonania zobowiązania.
- (3) Integracja unijnych rynków finansowych oznacza, że CCP ewoluują od zaspokajania głównie potrzeb krajowych i obsługi rynków krajowych do pełnienia roli węzłów krytycznych na unijnych rynkach finansowych w szerszym kontekście. Obecnie CCP, którzy uzyskali zezwolenie na prowadzenie działalności w Unii, rozliczają kilka klas produktów, począwszy od pochodnych instrumentów finansowych i towarowych instrumentów pochodnych notowanych na giełdzie i będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym po instrumenty rynku kasowego, obligacje i inne produkty takie jak umowy repo. CCP świadczą swoje usługi w wymiarze transgranicznym na rzecz szerokiej grupy instytucji finansowych i innych w całej Unii. Chociaż niektórzy CCP, którzy uzyskali zezwolenie na prowadzenie działalności w Unii, nadal skupiają się na rynkach krajowych, wszystkie są podmiotami o znaczeniu systemowym przynajmniej na własnych rynkach krajowych.
- (4) Ponieważ znaczna część ryzyka finansowego związanego z unijnym systemem finansowym jest przetwarzana przez CCP i skoncentrowana w CCP w imieniu członków rozliczających i ich klientów, istotne znaczenie ma skuteczna regulacja i solidny nadzór nad CCP. W obowiązującym od sierpnia 2012 r. rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 ⁽⁴⁾ nakłada się na CCP wymóg przestrzegania wysokich norm ostrożnościowych, organizacyjnych i dotyczących prowadzenia działalności. Właściwe organy mają za zadanie sprawować pełny nadzór nad działalnością CCP, współpracując w ramach kolegiów **organów nadzoru**, które grupują odpowiednie organy stosownie do przypisanych im konkretnych zadań. Zgodnie z zobowiązaniami podjętymi przez przywódców grupy G-20 od czasu kryzysu finansowego w rozporządzeniu (UE) nr 648/2012 wymaga się również, aby zestandaryzowane instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym były centralnie rozliczane przez CCP. W związku z tym, że obowiązek centralnego rozliczania instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym wchodzi w życie, wielkość i zakres działalności prowadzonej przez CCP mogą się zwiększyć, co z kolei może przynieść dodatkowe wyzwania w odniesieniu do strategii zarządzania ryzykiem CCP.

⁽¹⁾ Dz.U. C z, s. .

⁽²⁾ Dz.U. C 209 z 30.6.2017, s. 28

⁽³⁾ Dz.U. C 372 z 1.11.2017, s. 6

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (5) Rozporządzenie (UE) nr 648/2012 przyczyniło się do zwiększenia odporności CCP i większych rynków finansowych na szereg ryzyk przetwarzanych przez CCP i skoncentrowanych w CCP. Żaden system zasad i praktyk nie jest jednak w stanie zapobiec sytuacji, w której istniejące zasoby nie są odpowiednie do zarządzania ryzykiem ponoszonym przez CCP, uwzględniając co najmniej jeden przypadek niewykonania zobowiązania przez członków rozliczających. W obliczu scenariusza zakładającego poważne trudności finansowe lub zbliżającą się upadłość instytucje finansowe powinny co do zasady nadal podlegać standardowemu postępowaniu upadłościowemu. Jak pokazał kryzys finansowy, w szczególności w okresie przedłużającej się niestabilności i niepewności gospodarczej, tego rodzaju postępowanie może zakłócać funkcje o podstawowym znaczeniu dla gospodarki, zagrażając tym samym stabilności finansowej. Standardowe procedury upadłościowe stosowane w odniesieniu do przedsiębiorstw nie zawsze mogą zapewnić wystarczająco szybką interwencję lub nadać odpowiedni priorytet zachowaniu ciągłości krytycznych funkcji instytucji finansowych w celu zachowania stabilności finansowej. Aby zapobiec takim negatywnym skutkom standardowego postępowania upadłościowego, konieczne jest utworzenie specjalnych ram w zakresie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do CCP.
- (6) Kryzys ujawnił również brak odpowiednich narzędzi do utrzymania funkcji krytycznych pełnionych przez instytucje finansowe będące na progu upadłości. Ponadto uwydatnił brak ram umożliwiających współpracę i koordynację między organami, w szczególności tymi zlokalizowanymi w różnych państwach członkowskich lub jurysdykcjach, na rzecz zapewnienia podjęcia szybkich i zdecydowanych działań. Wobec braku takich instrumentów oraz ram współpracy i koordynacji państwa członkowskie były zmuszone ratować instytucje finansowe za pomocą pieniędzy podatników, aby powstrzymać efekt domina i zmniejszyć panikę. Mimo że CCP nie byli bezpośrednimi odbiorcami publicznego wsparcia finansowego w czasie kryzysu, byli oni pośrednimi beneficjentami działań pomocowych podjętych w odniesieniu do banków i zostali objęci ochroną przed skutkami, jakie odczuli w przypadku niewywiązania się przez banki ze swoich zobowiązań. Konieczne jest zatem utworzenie ram na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do CCP, aby ograniczyć korzystanie z pieniędzy podatników w przypadku ich niekontrolowanej upadłości. **Takie ramy powinny również uwzględniać możliwość przystąpienia przez CCP do restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji z przyczyn innych niż niewykonanie zobowiązania przez co najmniej jednego z członków rozliczających.**
- (7) Celem wiarygodnych ram na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest zapewnienie, w jak najszerszym zakresie, aby CCP określiły środki wyjścia z trudnej sytuacji finansowej, utrzymania funkcji krytycznych CCP, który znajduje się na progu upadłości lub jest zagrożony upadłością, przy jednoczesnej likwidacji pozostałej działalności w ramach standardowego postępowania upadłościowego, a także zachowania stabilności finansowej przy ograniczeniu kosztów związanych z upadłością CCP, które ponoszą **klienci końcowi i** podatnicy. Ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dodatkowo zwiększają gotowość CCP i organów do łagodzenia napięć finansowych i zapewniania organom pełniejszego wglądu w przygotowania CCP na wypadek wystąpienia scenariuszy warunków skrajnych. Ramy zapewniają również organom uprawnienia do przygotowania się na potencjalną restrukturyzację i uporządkowaną likwidację CCP oraz zajęcia się pogarszającą się sytuacją CCP w sposób skoordynowany, przyczyniając się tym samym do sprawnego funkcjonowania rynków finansowych.
- (8) Obecnie w Unii nie istnieją żadne zharmonizowane przepisy dotyczące naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP. Niektóre państwa członkowskie uchwały już zmiany w przepisach wymagające od CCP opracowania planów naprawy oraz wprowadzające mechanizmy służące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP znajdujących się na progu upadłości. Ponadto istnieją znaczne różnice materialne i proceduralne między państwami członkowskimi, jeżeli chodzi o przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne regulujące kwestię niewypłacalności CCP. Brak wspólnych warunków, uprawnień i procedur dotyczących naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP stanowi potencjalną przeszkodę w skutecznym funkcjonowaniu rynku wewnętrznego oraz utrudnia współpracę między organami krajowymi prowadzącymi postępowanie upadłościowe wobec CCP oraz stosującymi odpowiednie mechanizmy podziału strat pomiędzy członków CCP zarówno w Unii, jak i na całym świecie. Jest tak szczególnie w sytuacji, gdy różne podejścia sprawiają, że organy krajowe nie dysponują takim samym stopniem kontroli lub takimi samymi możliwościami przeprowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP. Tego rodzaju różnice w systemach naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mogą różnie wpływać na CCP i ich członków w poszczególnych państwach członkowskich, powodując potencjalne zakłócenia konkurencji na rynku wewnętrznym. Brak wspólnych przepisów i instrumentów regulujących postępowanie w przypadku trudnej sytuacji finansowej lub upadłości CCP może wpłynąć na wybory dokonywane przez uczestników w odniesieniu do rozliczania oraz na wybór miejsca prowadzenia działalności przez CCP, uniemożliwiając tym samym CCP pełne korzystanie z ich podstawowych wolności na jednolitym rynku. Może to z kolei zniechęcić uczestników do korzystania z usług CCP poza granicami kraju na rynku wewnętrznym oraz utrudnić dalszą integrację na rynkach kapitałowych w Europie. Konieczne jest zatem wprowadzenie wspólnych przepisów dotyczących naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji we wszystkich państwach członkowskich w celu zapewnienia, aby zdolność finansowa państw członkowskich i ich organów w zakresie zarządzania upadłością nie ograniczała CCP w korzystaniu ze swobód rynku wewnętrznego.

Środa, 27 marca 2019 r.

- (9) Przegląd ram regulacyjnych mających zastosowanie do banków i innych instytucji finansowych, który został przeprowadzony w następstwie kryzysu, a w szczególności wzmocnienie buforów kapitałowych i płynności banków, lepsze instrumenty polityki makroostrożnościowej i kompleksowe przepisy dotyczące naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków, zmniejszyły prawdopodobieństwo wystąpienia w przyszłości kryzysów i zwiększyły odporność wszystkich instytucji finansowych i infrastruktur rynkowych, w tym CCP, na napięcia gospodarcze, czy to spowodowane zaburzeniami systemowymi, czy zdarzeniami charakterystycznymi dla poszczególnych instytucji. Od dnia 1 stycznia 2015 r. system naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do banków jest stosowany we wszystkich państwach członkowskich zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE⁽¹⁾.
- (10) Opierając się na podejściu zakładającym naprawę oraz restrukturyzację i uporządkowaną likwidację banków, **właściwe organy i organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji** powinny być przygotowane i powinny posiadać odpowiednie instrumenty naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, aby radzić sobie z sytuacjami upadłości poszczególnych CCP. Z uwagi jednak na ich różne funkcje i modele biznesowe ryzyko nieodłącznie związane z bankami i CCP jest różne. Potrzebne są zatem konkretne narzędzia i uprawnienia w przypadku scenariuszy zakładających upadłość CCP spowodowaną zarówno upadłością członków rozliczających CCP, jak i zdarzeniami niezwiązanymi z niewykonaniem zobowiązania.
- (11) Zastosowanie rozporządzenia jest konieczne, aby uzupełnić i wykorzystać jako podstawę podejście ustanowione rozporządzeniem (UE) nr 648/2012, w którym przewidziano jednolite wymogi ostrożnościowe mające zastosowanie do CCP. Ustanowienie wymogów w zakresie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w dyrektywie mogłoby spowodować niespójności w wyniku przyjęcia potencjalnie różnych przepisów krajowych w odniesieniu do dziedziny, która zasadniczo jest regulowana prawem Unii mającym bezpośrednie zastosowanie i w coraz większym stopniu charakteryzuje się transgranicznym świadczeniem usług CCP. Właściwe jest zatem przyjęcie także jednolitych i mających bezpośrednie zastosowanie przepisów dotyczących naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP.
- (12) Aby zapewnić spójność z istniejącymi przepisami Unii w dziedzinie usług finansowych oraz jak najwyższy stopień stabilności finansowej w całej Unii, system naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien mieć zastosowanie do wszystkich CCP podlegających wymogom ostrożnościowym określonym w rozporządzeniu (UE) nr 648/2012, niezależnie od tego, czy mają oni licencję na prowadzenie działalności bankowej. **Chociaż profile ryzyka w związku z alternatywnymi strukturami przedsiębiorstw mogą się różnić, niniejsze rozporządzenie traktuje CCP jako niezależne podmioty działające w ramach dowolnej grupy lub struktury rynkowej oraz zapewnia, że plan naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP stanowi odrębną całość, niezależnie od struktury grupy, do której należy dany CCP. Odnosi się to w szczególności do wymogów dotyczących utrzymywania wystarczających zasobów finansowych na poziomie podmiotu w celu zarządzania sytuacją związaną lub niezwiązaną z niewykonaniem zobowiązania.**
- (13) Aby zapewnić skuteczne i efektywne podjęcie działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz zgodność tych działań z celami w zakresie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, państwa członkowskie powinny wyznaczyć organy administracji publicznej lub organy, którym powierzono uprawnienia w zakresie administracji publicznej, do wykonywania funkcji i zadań związanych z restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją. Państwa członkowskie powinny również dopilnować, by tym organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przydzielono odpowiednie zasoby. W przypadku gdy państwo członkowskie wyznacza organ odpowiedzialny za nadzór ostrożnościowy nad CCP jako organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, należy **zagwarantować niezależność procesu decyzyjnego oraz wprowadzić wszelkie konieczne rozwiązania**, aby rozdzielić zadania w zakresie nadzoru od zadań restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w celu uniknięcia wszelkich konfliktów interesów oraz ryzyka zwłoki we wprowadzaniu uregulowań.
- (14) Ze względu na potencjalne skutki upadłości CCP i późniejszych działań dla systemu finansowego i gospodarki danego państwa członkowskiego oraz ewentualną konieczność wykorzystania **w ostateczności** środków publicznych w celu zaradzenia sytuacji kryzysowej ministerstwa finansów lub inne właściwe ministerstwa państw członkowskich powinny już na wczesnym etapie być ściśle zaangażowane w proces naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.
- (15) Ponieważ CCP często świadczą usługi na skalę unijną prowadzenie skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wymaga współpracy między właściwymi organami oraz organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w ramach kolegiów organów nadzoru oraz kolegiów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, zwłaszcza na etapach przygotowywania naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Obejmuje to ocenę planów naprawy opracowanych przez CCP, **ocenę planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przygotowanych przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP** oraz usuwanie wszelkich przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

(1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (16) W przypadku restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP należy zachować równowagę między, z jednej strony, potrzebą stosowania procedur uwzględniających pilny charakter sytuacji i umożliwiających znalezienie skutecznych, sprawiedliwych i terminowych rozwiązań oraz, z drugiej strony, koniecznością ochrony stabilności finansowej we wszystkich państwach członkowskich, w których CCP świadczy usługi. Organy, których obszary kompetencji odczułyby skutki upadłości CCP, powinny podzielić się swoimi opiniami podczas posiedzeń kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, aby osiągnąć te cele. Aby zapewnić regularną wymianę opinii i koordynację z właściwymi organami państw trzecich, organy te należy, w razie potrzeby, zaprosić do udziału w posiedzeniach kolegiów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w charakterze obserwatorów. Organy powinny zawsze brać pod uwagę wpływ swoich decyzji na stabilność finansową w państwach członkowskich, w których działalność CCP ma zasadnicze lub istotne znaczenie dla lokalnych rynków finansowych, z uwzględnieniem tych państw, w których zlokalizowani są członkowie rozliczający oraz w których znajdują się powiązane systemy obrotu i infrastruktury rynku finansowego.
- (16a) *Ze względu na transgraniczny globalny charakter niektórych operacji CCP decyzje organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mogą mieć skutki gospodarcze i fiskalne w innych jurysdykcjach. W sytuacjach naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji należy pamiętać, na ile jest to racjonalnie możliwe, o takich skutkach transgranicznych, biorąc również pod uwagę suwerenność administracji skarbowej w innych jurysdykcjach.*
- (17) Aby przygotować decyzje ESMA dotyczące przypisanych jej zadań oraz aby zapewnić kompleksowe zaangażowanie EUNB i jego członków w przygotowywanie tych decyzji, ESMA powinien utworzyć wewnętrzny komitet ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz zaprosić odpowiednie właściwe organy EUNB do udziału w jego posiedzeniach w charakterze obserwatorów.
- (18) Aby zapobiec ewentualnej upadłości CCP w sposób skuteczny i proporcjonalny, organy powinny uwzględnić szereg czynników podczas wykonywania swoich uprawnień w zakresie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, takich jak charakter działalności CCP, struktura **prawna i organizacyjna**, profil ryzyka, wielkość, status prawny oraz wzajemne powiązania z systemem finansowym. Organy powinny także rozważyć, czy upadłość i późniejsza likwidacja w ramach standardowego postępowania upadłościowego miałyby znaczący negatywny wpływ na rynki finansowe, inne instytucje finansowe lub szeroko rozumianą gospodarkę.
- (19) W celu skutecznego postępowania z CCP będącymi na progu upadłości organy powinny posiadać uprawnienia do stosowania wobec CCP środków przygotowawczych. Należy ustanowić minimalną normę w odniesieniu do treści i informacji, które należy zawrzeć w planach naprawy, w celu zapewnienia, aby wszystkie CCP w Unii dysponowały dostatecznie szczegółowymi planami naprawy na wypadek znalezienia się w trudnej sytuacji finansowej. Plany te powinny **przewidywać odpowiedni zestaw scenariuszy zakładających zarówno warunki skrajne dla całego systemu, jak i warunki skrajne dotyczące konkretnie danego CCP. Scenariusze te powinny przewidywać sytuacje skrajne, które byłyby bardziej skrajne niż warunki przyjmowane do celów regularnych testów warunków skrajnych przewidzianych w rozdziale XII rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 153/2013, a jednocześnie scenariusze te muszą pozostawać prawdopodobne, tj. na przykład zakładać upadłość więcej niż dwóch członków rozliczających, na których CCP ma największą ekspozycję, oraz jednego bądź kilku innych CCP.** Plan naprawy powinien stanowić część zasad operacyjnych CCP, które zostały umownie uzgodnione z członkami rozliczającymi. Wspomniane zasady operacyjne powinny także zawierać przepisy zapewniające wykonalność środków naprawczych określonych w planie we wszystkich scenariuszach. Plany naprawy nie powinny zakładać dostępu do publicznego wsparcia finansowego ani narażenia podatników na ryzyko poniesienia strat.
- (19a) *Plany naprawy powinny zapewniać odpowiednie zachęty dla CCP, członków rozliczających i klientów, aby nie dopuścić do dalszego pogarszania się sytuacji oraz zachęcać do współpracy. Aby struktura zachęt była wiarygodna, odstępstwa od planu naprawy powinny podlegać zatwierdzeniu przez właściwy organ.*
- (20) CCP powinny przygotowywać i regularnie aktualizować swoje plany naprawy. ■ Faza naprawcza w tym kontekście powinna rozpocząć się, gdy nastąpi znaczące pogorszenie sytuacji finansowej CCP lub gdy istnieje ryzyko naruszenia obowiązujących go wymogów ostrożnościowych określonych w rozporządzeniu (UE) nr 648/2012. Należy to określić w odniesieniu do ram dotyczących wskaźników jakościowych lub ilościowych zawartych w planie naprawy.

Środa, 27 marca 2019 r.

- (20a) *Plany naprawy powinny czuwać nad tym, by kolejność stosowania instrumentów naprawy odpowiednio równoważyła podział strat między CCP, członków rozliczających i ich klientów. Zasadniczo straty powinny być rozdzielone między CCP, członków rozliczających i ich klientów w zależności od ich zdolności kontrolowania ryzyka. Ma to na celu stworzenie silnych zachęt ex ante i zapewnienie sprawiedliwego podziału strat i na tej podstawie podział strat również w odniesieniu do strat niezwiązanych z niewykonaniem zobowiązania powinien odzwierciedlać poziom odpowiedzialności każdej zaangażowanej zainteresowanej strony. Plany naprawy powinny gwarantować, że będzie można liczyć na kapitał CCP w kwestii pokrycia pierwszych strat w przypadkach niewykonania zobowiązania, a tym bardziej w przypadkach niezwiązanych z niewykonaniem zobowiązania. Przed zastosowaniem jakichkolwiek instrumentów podziału strat między klientów powinno się przewidzieć znaczną absorpcję strat przez członków rozliczających.*
- (21) CCP powinien przedłożyć swój plan naprawy właściwym organom i kolegium organów nadzoru powołanym zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 648/2012 w celu poddania go kompleksowej ocenie przeprowadzonej na podstawie wspólnej decyzji kolegium. W ramach oceny należy sprawdzić, czy plan jest kompleksowy oraz czy umożliwia przywrócenie rentowności CCP w rozsądnym terminie, nawet w okresach bardzo trudnej sytuacji finansowej.
- (22) W planach naprawy należy wyczerpująco opisać działania, jakie CCP podjąłby w odniesieniu do wszelkich niewykonanych zobowiązań, niepokrytych strat, spadku płynności lub niedoboru kapitału, a także należy opisać działania mające na celu uzupełnienie wszelkich uszczuplonych zasobów finansowych wniesionych z góry oraz uzgodnienia dotyczące płynności w celu przywrócenia rentowności CCP i jego ciągłej zdolności do spełniania wymogów dotyczących udzielenia zezwolenia **i w tym celu plany te muszą uwzględniać wystarczającą zdolność do pokrycia strat. Przewidziane instrumenty powinny być kompleksowe. Każdy instrument powinien być niezawodny, terminowy i oparty na solidnej podstawie prawnej. Powinny one stwarzać odpowiednie zachęty dla akcjonariuszy CCP, członków i ich klientów, aby kontrolowali oni ryzyko, które wnoszą do systemu lub które ponoszą w systemie, monitorowali działania CCP związane z podejmowaniem ryzyka i zarządzania nim oraz uczestniczyli w procesie zarządzania skutkami niewykonania zobowiązania.**
- (22a) *Plany naprawy powinny wyraźnie określać działania, które mają zostać podjęte przez CCP w przypadku cyberataków, których potencjalnym skutkiem byłoby doprowadzenie do znaczącego pogorszenia ich sytuacji finansowej lub powstania ryzyka niespełnienia obowiązujących je wymogów ostrożnościowych wynikających z rozporządzenia (UE) nr 648/2012.*
- (23) CCP powinni zapewnić, aby ich plany były niedyskryminujące i wyważone pod względem skutków i generowanych zachęt. Nie powinni oni działać na niekorzyść członków rozliczających ani klientów w sposób nieproporcjonalny. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 648/2012, CCP powinni zapewnić ograniczoną ekspozycję swoich członków rozliczających wobec CCP. CCP powinni zapewnić **uczestnictwo wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron w sporządzaniu planu naprawy, zarówno poprzez ich udział w posiedzeniach komisji CCP ds. ryzyka, jak i – stosownie do sytuacji – poprzez prowadzenie z nimi odpowiednich konsultacji. W związku z tym, że można spodziewać się, iż zainteresowane strony będą różnić się opiniami, CCP powinni ustanowić jasne procesy zarządzania różnorodnością poglądów zainteresowanych stron oraz wszelkimi konfliktami interesów między nimi a CCP.**
- (23a) *CCP powinni dopilnować, aby klienci członków rozliczających wykonujących zobowiązanie otrzymali odpowiednią rekompensatę, jeżeli ich aktywa zostaną wykorzystane podczas procesu naprawy.*
- (24) *W związku z globalnym charakterem rynków obsługiwanych przez CCP należy zagwarantować, że CCP będzie w stanie, w stosownych przypadkach, stosować warianty naprawy w odniesieniu do umów lub aktywów regulowanych przepisami państwa trzeciego lub w odniesieniu do podmiotów mających siedzibę w państwach trzecich. Zasady operacyjne CCP powinny zatem obejmować przepisy umowne **zapewniające taką zdolność.***
- (25) Jeżeli CCP nie przedstawi odpowiedniego planu naprawy, właściwe organy powinny być uprawnione do zażądania od CCP przedsięwzięcia środków niezbędnych do usunięcia istotnych niedociągnięć planu w celu wzmocnienia działalności CCP i zapewnienia, aby CCP był w stanie odbudować swój kapitał lub dostosować swój portfel w razie upadłości. Wspomniane uprawnienie powinno umożliwić właściwym organom podejmowanie działań zapobiegawczych w zakresie, w jakim jest to konieczne, aby wyeliminować wszelkie niedociągnięcia i tym samym osiągnąć cele stabilności finansowej.

Środa, 27 marca 2019 r.

- (25a) *W przypadkach gdy CCP w trakcie naprawy zastosuje wobec wykonujących zobowiązania członków rozliczających oraz ich klientów instrumenty podziału pozycji i strat wykraczające poza kaskadowe pokrywanie strat przewidziane w rozporządzeniu (UE) nr 648/2012 i w rezultacie nie przystąpi do procesu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, właściwy organ powinien być uprawniony, po przywróceniu dostosowanego portfela, do nałożenia na dany CCP obowiązku wyrównania strat uczestników poprzez wypłatę gotówki lub, w stosowanych przypadkach, obowiązku wyemitowania przez ten CCP instrumentów właścicielskich odnoszących się do przyszłych zysków CCP.*
- (26) Planowanie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest zasadniczym elementem ich skutecznego przeprowadzenia. Plany powinny być opracowywane przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP i wspólnie zatwierdzane przez odpowiednie organy kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Organy powinny dysponować wszystkimi informacjami niezbędnymi do określenia funkcji krytycznych i zapewnienia ich ciągłości. **Zasady operacyjne CCP, które zostały umownie uzgodnione z członkami rozliczającymi, powinny zawierać postanowienia mające na celu zagwarantowanie wykonalności środków restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przez organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w tym wezwania do wniesienia środków pieniężnych na potrzeby restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.**
- (27) Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, na podstawie oceny możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, powinny posiadać uprawnienia pozwalające zażądać wprowadzenia zmian w strukturze **prawnej** i organizacji CCP bezpośrednio lub pośrednio za pośrednictwem właściwego organu, podjęcia niezbędnych i proporcjonalnych środków w celu ograniczenia lub usunięcia istotnych przeszkód w stosowaniu instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a także zapewnienia możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wobec odnośnych podmiotów.
- (28) Plany restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz oceny możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stanowią obszary, w których nad względami codziennej praktyki nadzorczej przeważa konieczność przyspieszenia oraz zapewnienia sprawnej realizacji działań restrukturyzacyjnych w celu ochrony funkcji krytycznych CCP i zabezpieczenia stabilności finansowej. W przypadku braku zgody między poszczególnymi członkami kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji co do decyzji, które mają zostać podjęte w odniesieniu do planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP, oceny możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP oraz decyzji w sprawie usunięcia wszelkich przeszkód w realizacji tego planu, ESMA powinien pełnić funkcję mediatora zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010. Tego rodzaju wiążąca mediacja prowadzona przez ESMA powinna jednak zostać przygotowana do rozpatrzenia przez komitet wewnętrzny ESMA, biorąc pod uwagę kompetencje członków ESMA do zapewnienia stabilności finansowej oraz do nadzorowania członków rozliczających w kilku państwach członkowskich. Zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym EUNB niektóre właściwe organy należy zaprosić do udziału w posiedzeniach komitetu wewnętrznego ESMA w roli obserwatorów, z uwagi na fakt, że organy takie wykonują podobne zadania na podstawie dyrektywy 2014/59/UE. Tego rodzaju wiążąca mediacja nie powinna uniemożliwiać stosowania w innych przypadkach mediacji niewiążącej zgodnie z art. 31 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.
- (29) **■** W zależności od struktury grupy, do której należy CCP, konieczne może być określenie w planie naprawy CCP warunków, po spełnieniu których jednostka dominująca lub inny podmiot powiązany **uruchomi względem CCP należącego** do tej samej grupy **uzgodnione na zasadzie dobrowolności stosunki umowne lub inne wiążące stosunki, takie jak** gwarancje **jednostki dominującej lub umowy dotyczące kontroli oraz transferu zysków i strat** lub inne formy wsparcia operacyjnego. Przejrzystość takich uzgodnień ograniczyłaby ryzyko dla płynności i wypłacalności podmiotu powiązanego, który zapewnia wsparcie CCP znajdującemu się w trudnej sytuacji finansowej. Wszelkie zmiany takich uzgodnień należy uznać za istotną zmianę celów przeglądu planu naprawy.
- (30) Ze względu na poufny charakter informacji zawartych w planach naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji plany te powinny podlegać odpowiednim przepisom o poufności.
- (31) Właściwe organy powinny przekazywać plany naprawy i wszelkie zmiany tych planów odpowiednim organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, które z kolei powinny przekazywać plany restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i wszelkie zmiany tych planów właściwym organom, tak aby każdy odpowiedni organ stale posiadał wszystkie odpowiednie informacje.
- (32) W celu utrzymania stabilności finansowej istotne jest, by właściwe organy były w stanie zaradzić pogorszeniu sytuacji finansowej i gospodarczej CCP, zanim ten znajdzie się w sytuacji, w której organy nie będą miały innej alternatywy niż przeprowadzić jego restrukturyzację i uporządkowaną likwidację lub zalecić mu zmianę polityki, gdy prowadzone działania mogą okazać się szkodliwe dla ogólnej stabilności finansowej. W związku z powyższym właściwym organom należy przyznać uprawnienia do podjęcia wczesnej interwencji w celu uniknięcia lub zminimalizowania niekorzystnych skutków dla stabilności finansowej **lub w interesie klientów**, które mogłyby wynikać z wdrożenia przez CCP pewnych środków. Uprawnienia do podjęcia wczesnej interwencji należy przyznać

Środa, 27 marca 2019 r.

właściwym organom oprócz ich uprawnień przewidzianych w przepisach krajowych państw członkowskich lub określonych w rozporządzeniu (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do okoliczności innych niż uznawane za wczesną interwencję. **Uprawnienia do podjęcia wczesnej interwencji powinny obejmować uprawnienie do ograniczenia lub zakazu wszelkich wynagrodzeń z tytułu kapitału własnego i instrumentów traktowanych jak kapitał własny w możliwie najszerszym zakresie bez powodowania rażącego niewykonania zobowiązania, łącznie z wypłatą dywidend i skupem akcji własnych przez CCP, oraz obejmować uprawnienia do ograniczenia, zamrożenia lub zakazu wszelkich wypłat zmiennych składników wynagrodzenia na mocy dyrektywy 2013/36/UE i wytycznych EUNB EUNB/GL/2015/22, uznaniowych świadczeń emerytalnych i bardzo wysokich odpraw kierownictwu.**

- (33) Na etapie naprawy oraz wczesnej interwencji akcjonariusze powinni zachować swoje pełne prawa. **Tracą oni takie prawa**, kiedy CCP zostanie objęte restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją. **Wszelkie wynagrodzenia z tytułu kapitału własnego i instrumentów traktowanych jak kapitał własny, w tym wypłata dywidend i skup akcji własnych przez CCP, powinny zostać, w możliwie najszerszym zakresie, ograniczone lub zakazane w trakcie procesu naprawy.**
- (34) Ramy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny przewidywać uruchomienie procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odpowiednim terminie, zanim CCP stanie się niewypłacalny. CCP należy uznać za podmiot będący na progu upadłości lub zagrożony upadłością, jeżeli narusza lub prawdopodobnie w bliskiej przyszłości naruszy wymogi, których spełnienie jest konieczne dla zachowania zezwolenia, jeżeli mimo naprawy nie udało się przywrócić rentowności, jeżeli aktywa CCP są lub prawdopodobnie w bliskiej przyszłości będą niższe od jego zobowiązań, jeżeli CCP jest lub prawdopodobnie w bliskiej przyszłości będzie niezdolny do spłaty swoich długów w terminie ich wymagalności lub jeżeli CCP potrzebuje publicznego wsparcia finansowego. Fakt, iż CCP nie spełnia wszystkich wymogów dotyczących udzielenia zezwolenia na prowadzenie działalności, nie powinien jednak sam w sobie uzasadniać uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. **Aby umożliwić terminowe wystąpienie do restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, podważenie decyzji podjętej przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o przyspieszeniu przejścia z naprawy do restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest możliwe wyłącznie z istotnych powodów, jak ten, że decyzja, w oparciu o dostępne wówczas informacje, była arbitralna i nieuzasadniona w momencie jej podjęcia.**
- (35) Zapewnienie awaryjnego wsparcia płynnościowego przez bank centralny – gdy taki instrument jest dostępny – nie powinno samo w sobie stanowić okoliczności wskazującej, że CCP jest lub w najbliższej przyszłości będzie niezdolne do spłaty swoich zobowiązań w terminie ich wymagalności. W celu utrzymania stabilności finansowej, w szczególności w przypadku systemowego niedoboru płynności, gwarancje państwowe dotyczące instrumentów wsparcia płynności udostępnianych przez banki centralne lub gwarancje państwowe dotyczące nowo wyemitowanych zobowiązań w celu zaradzenia poważnym zakłóceniom w gospodarce państwa członkowskiego nie powinny prowadzić do uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, jeżeli spełnionych jest szereg warunków.
- (36) Jeżeli CCP spełnia warunki dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP powinien dysponować ujednoliconym zestawem instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz uprawnień. Ich wykorzystanie powinno podlegać wspólnym warunkom, celom i ogólnym zasadom. Wykorzystanie tych dodatkowych instrumentów i uprawnień przez organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinno być jednak zgodne z zasadami i celami restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Wykorzystanie tych instrumentów lub uprawnień nie powinno w szczególności rzutować na możliwości skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji grup transgranicznych. **Mając na uwadze cel polegający na uniknięciu, na ile to możliwe, wykorzystania funduszy publicznych i uwzględniając trudność w precyzyjnym przewidzeniu charakteru poważnego kryzysu, w obliczu którego organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji musiałby podjąć działania, nie należy wykluczać ex ante żadnych instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Aby nie dopuścić do pokusy nadużycia i skuteczniej chronić podatników, właściwe organy powinny z góry określić jasne i kompleksowe środki służące odzyskaniu w możliwie największym stopniu tych funduszy od uczestników rozliczających.**
- (37) Główne cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny zatem obejmować zapewnienie ciągłości funkcji krytycznych, aby uniknąć negatywnych skutków dla stabilności finansowej, oraz ochronę środków publicznych ■ .
- (38) Funkcje krytyczne CCP będącego na progu upadłości powinny być kontynuowane, należy je jednak przeformułować, uwzględniając w stosownych przypadkach zmiany w zarządzaniu, za pomocą instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przy wykorzystaniu, w możliwie największym stopniu, środków prywatnych. **Cel ten można osiągnąć albo przez sprzedaż CCP wypłacalnej osobie trzeciej lub połączenie go z tą osobą, albo też przez restrukturyzację lub umorzenie umów i zobowiązań CCP przez podział strat i przeniesienie pozycji z członka niewykonującego zobowiązania na członków wykonujących zobowiązanie, albo dokonując dokapitalizowania CCP przez umorzenie jego akcji lub umorzenie i konwersję jego zadłużenia na kapitał własny.** Zgodnie z celem **dotyczącym utrzymywania funkcji krytycznych CCP** i przed przeprowadzeniem **wyżej opisanych działań**, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien rozważyć wyegzekwowanie wszelkich bieżących i zaległych zobowiązań umownych CCP, **w tym przede wszystkim wszelkich zobowiązań umownych**

Środa, 27 marca 2019 r.

członków rozliczających w zakresie reagowania na wezwania do wniesienia środków pieniężnych lub przejmowania pozycji członków rozliczających niewykonujących zobowiązania, przy zastosowaniu aukcji lub innych uzgodnionych metod przewidzianych w zasadach operacyjnych CCP, a także każdego bieżącego i zaległego zobowiązania umownego obligującego strony inne niż członkowie rozliczający do udzielenia wszelkich form wsparcia finansowego. Zobowiązania umowne powinny być egzekwowane przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w taki sposób, w jaki wezwano by do ich wykonania w ramach standardowego postępowania upadłościowego.

- (39) Szybkie i zdecydowane działania są niezbędne do podtrzymania zaufania rynku i zminimalizowania efektu domina. Gdy warunki dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zostaną spełnione, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP nie powinien zwlekać z podjęciem odpowiedniego i skoordynowanego działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w interesie publicznym. Do upadłości CCP może dojść w okolicznościach wymagających natychmiastowej reakcji ze strony odpowiedniego organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Organ ten powinien mieć zatem możliwość podjęcia działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji niezależnie od skorzystania przez CCP ze środków naprawczych lub bez nakładania obowiązku skorzystania w pierwszej kolejności z uprawnień do przeprowadzenia wczesnej interwencji.
- (40) Podejmując działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP powinny uwzględniać środki przewidziane w planach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji opracowanych przez kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz stosować się do tych środków, chyba że według oceny organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz przy uwzględnieniu okoliczności danej sprawy cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zostaną osiągnięte skuteczniej w wyniku podjęcia działań nieprzewidzianych w planach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien niezwłocznie poinformować kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o działaniach w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, jakie planuje podjąć, w szczególności, jeżeli takie działania odbiegają od planu.
- (41) Ingerencja w prawa własności powinna być proporcjonalna do zagrożenia dla stabilności finansowej. Instrumenty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji należy zatem stosować wyłącznie w odniesieniu do tych CCP, które spełniają warunki restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w szczególności gdy jest to konieczne do osiągnięcia celu stabilności finansowej leżącego w interesie publicznym. W związku z tym, że instrumenty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz uprawnienia mogą naruszać prawa akcjonariuszy, **członków rozliczających, ich klientów i szerzej pojętych** wierzycieli, restrukturyzację i uporządkowaną likwidację powinno się przeprowadzać jedynie wówczas, gdy jest to niezbędne z punktu widzenia interesu publicznego, a jakakolwiek ingerencja w te prawa powinna być zgodna z Kartą. W szczególności, jeżeli wierzyciele należący do tej samej kategorii są traktowani w różny sposób w kontekście działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, takie różnice powinny być uzasadnione interesem publicznym i proporcjonalne do rozwiązywanych zagrożeń oraz nie mogą prowadzić bezpośrednio ani pośrednio do dyskryminacji ze względu na przynależność państwową.
- (42) Zainteresowani akcjonariusze, **członkowie** rozliczający i wierzyciele nie powinni ponieść większych strat niż te, które ponieśliby, gdyby organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie podjął działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wobec CCP, i zamiast tego byłoby objęci możliwymi zaległymi zobowiązaniami zgodnie z planem naprawy CCP lub innymi uzgodnieniami zawartymi w zasadach operacyjnych lub gdyby CCP został zlikwidowany w ramach standardowego postępowania upadłościowego. W przypadku częściowego przeniesienia aktywów CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją na rzecz nabywcy prywatnego lub CCP pomostowego, pozostała część danego CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją powinna zostać zlikwidowana w ramach standardowego postępowania upadłościowego.
- (43) W celu ochrony prawa akcjonariuszy, wierzycieli, **członków rozliczających i ich klientów** należy określić wyraźne obowiązki dotyczące wyceny aktywów i zobowiązań CCP oraz wycenę środków, które **te podmioty otrzymałyby**, gdyby organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie podjął działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Rozpoczęcie wyceny powinno być możliwe już na etapie naprawy. Przed podjęciem jakichkolwiek działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji należy przeprowadzić uczciwą i realistyczną wycenę aktywów i zobowiązań CCP **z uwzględnieniem ceny, po której przeprowadzone zostałyby rozwiązanie umów w CCP, a która to cena powinna odzwierciedlać zmienność i płynność rynkową w momencie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**. Od takiej wyceny powinno przysługiwać prawo do odwołania jedynie łącznie z decyzją o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Ponadto, w niektórych przypadkach, należy przeprowadzić, po zastosowaniu instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, porównania ex post faktycznego potraktowania akcjonariuszy, wierzycieli, **członków rozliczających i ich klientów** oraz sposobu, w jaki zostaliby potraktowani, gdyby organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie podjął działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wobec CCP i **gdyby** zamiast tego **byli** objęci możliwymi zaległymi zobowiązaniami zgodnie z planem naprawy CCP lub innymi uzgodnieniami zawartymi w jego zasadach operacyjnych lub w przypadku wszczęcia standardowego postępowania upadłościowego, **z należyty uwzględnieniem wszelkich negatywnych skutków niestabilności systemowej i zawirowań na rynku**. Jeżeli akcjonariusze, wierzyciele, **członkowie rozliczający i ich klienci** otrzymali, z tytułu swoich roszczeń lub w ramach odszkodowania za nie, kwotę mniejszą od tej, jaką otrzymaliby, gdyby organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie

Środa, 27 marca 2019 r.

podjął działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wobec CCP i **jeśli** zamiast tego objęci byłiby możliwymi zaległymi zobowiązaniami zgodnie z planem naprawy CCP lub innymi uzgodnieniami zawartymi zasadach operacyjnych lub w przypadku wszczęcia standardowego postępowania upadłościowego, **z należywym uwzględnieniem wszelkich możliwych negatywnych skutków niestabilności systemowej i zawirowań na rynku**, powinni, w niektórych przypadkach, być uprawnieni do otrzymania kwoty stwierdzonej różnicy. **Obliczanie kwoty, którą otrzymaliby, nie powinno zakładać publicznego wsparcia finansowego.** W przeciwieństwie do wyceny poprzedzającej działanie w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinna istnieć możliwość zaskarżenia tego porównania odrębnie od decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Państwa członkowskie powinny mieć swobodę decyzji co do procedury dotyczącej sposobu wypłaty akcjonariuszom, wierzycielom, **członkom rozliczającym i ich klientom** kwoty odpowiadającej stwierdzonej różnicy w traktowaniu akcjonariuszy i wierzycieli.

- (44) Aby zapewnić skuteczną restrukturyzację i uporządkowaną likwidację, w ramach procesu wyceny należy jak najdokładniej określić wszelkie straty, które należy przypisać CCP, w celu przywrócenia dostosowanego portfela pozostających pozycji i wywiązania się z bieżących zobowiązań płatniczych. Wycena aktywów i zobowiązań CCP będącego na progu upadłości powinna być oparta na sprawiedliwych, ostrożnych i realistycznych założeniach w momencie zastosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Sytuacja finansowa CCP nie powinna jednak wpływać na wartość zobowiązań w wycenie. W pilnych przypadkach organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny mieć możliwość przeprowadzenia szybkiej wyceny aktywów lub zobowiązań CCP będącego na progu upadłości. Wycena ta powinna mieć charakter tymczasowy i powinna obowiązywać do czasu dokonania niezależnej wyceny.
- (45) Po przystąpieniu do restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji **organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien dopilnować, by** wszelkie zaległe zobowiązania umowne CCP, **członków rozliczających i innych kontrahentów** określone w zasadach operacyjnych CCP, w tym nierozliczone środki naprawcze, **były** honorowane, z wyjątkiem przypadków, gdy bardziej właściwe jest skorzystanie z innego uprawnienia lub instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w celu **złagodzenia** niekorzystnych skutków dla stabilności finansowej lub zabezpieczenia funkcji krytycznych w odpowiednim czasie. Straty powinny być **■** pokrywane z regulowanych instrumentów kapitałowych i powinny być przypisywane akcjonariuszom proporcjonalnie do maksymalnej możliwości pokrywania przez nich strat poprzez umorzenie albo przeniesienie instrumentów właścicielskich lub poprzez znaczne obniżenie ich wartości, **z uwzględnieniem wszelkich strat, które mają zostać pokryte w wyniku wyegzekwowania wszelkich zaległych zobowiązań wobec CCP.** Jeżeli instrumenty te nie są wystarczające, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny posiadać uprawnienia do umorzenia długu niezabezpieczonego i **■** zobowiązań niezabezpieczonych, w niezbędnym zakresie, bez narażania szeroko pojętej stabilności finansowej, według kolejności zgodnej z obowiązującym krajowym prawem upadłościowym.
- (46) Jeżeli zastosowanie przez CCP jego środków naprawczych nie doprowadziło zmniejszenia strat, przywrócenia zrównoważonej pozycji budżetowej w zakresie dostosowanego portfela pozostających pozycji ani do kompleksowego uzupełnienia wniesionych z góry zasobów lub jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ustalił, że wykonanie takich działań przez CCP byłoby szkodliwe dla stabilności finansowej, wykonanie uprawnień w zakresie podziału strat i pozycji przez organ powinno mieć na celu podział pozostałych strat, zapewnienie przywrócenia zrównoważonej pozycji CCP oraz uzupełnienie wymaganych zasobów wniesionych z góry poprzez dalsze korzystanie z instrumentów określonych w zasadach operacyjnych CCP albo poprzez inne działania.
- (47) Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny również zapewnić ograniczenie do minimum kosztów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP oraz sprawiedliwe traktowanie wierzycieli tej samej klasy. Jeżeli wierzyciele należący do tej samej klasy są traktowani w inny sposób w kontekście działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, takie różnice powinny być uzasadnione interesem publicznym oraz nie mogą prowadzić bezpośrednio ani pośrednio do dyskryminacji ze względu na przynależność państwową lub inne kwestie.
- (48) Instrumenty **naprawy oraz** restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji należy w pełni wykorzystać przed ewentualnymi zastrzykami kapitałowymi z sektora publicznego lub innymi równoważnymi rodzajami publicznego wsparcia finansowego na rzecz CCP. Wykorzystanie publicznego wsparcia finansowego w celu wsparcia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji będących na progu upadłości powinno być zgodne z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy państwa **oraz powinno być traktowane jako absolutna ostateczność.**
- (49) Skuteczny system restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien ograniczać do minimum ponoszone przez podatników koszty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP będącego na progu upadłości. System ten powinien zapewnić restrukturyzację i uporządkowaną likwidację CCP w sposób niezagrażający stabilności finansowej. Instrumenty podziału strat i pozycji **powinny umożliwiać** osiągnięcie tego celu, zapewniając poniesienie przez akcjonariuszy i kontrahentów będących wierzycielami CCP znajdującego się na progu upadłości odpowiedniej części strat i odpowiedniej części wspomnianych kosztów wynikających z upadłości tego CCP. Instrumenty podziału strat i pozycji **powinny** zatem **stanowić** dla akcjonariuszy i kontrahentów CCP większą zachętę do ściślejszego monitorowania sytuacji CCP w zwykłych warunkach zgodnie z zaleceniami Rady Stabilności Finansowej²¹.

Środa, 27 marca 2019 r.

- (50) Aby zapewnić organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji niezbędną elastyczność przy podziale strat i pozycji między wierzycieli w różnych okolicznościach, należy zagwarantować, aby organy te były w stanie stosować **w pierwszej kolejności** instrumenty podziału strat i pozycji w sytuacji, gdy celem jest utrzymanie **krytycznych usług rozliczeniowych świadczonych przez CCP będącego w trakcie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a następnie – jeżeli okaże się to niezbędne – przeniesienie tych usług krytycznych** na CCP pomostowy lub stronę trzecią, **po czym** pozostała część CCP przestaje prowadzić działalność i zostaje zlikwidowana.
- (51) Jeżeli instrumenty podziału strat i pozycji są stosowane w celu przywrócenia rentowności CCP będącego na progu upadłości, tak aby umożliwić mu kontynuowanie działalności, restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinna towarzyszyć zmiana zarządu **■**, a następnie restrukturyzacja CCP i jego działalności w sposób uwzględniający przyczyny, które doprowadziły do upadłości. Taka restrukturyzacja powinna być osiągnięta poprzez wdrożenie planu reorganizacji działalności **■**.
- (52) Instrumenty podziału strat i pozycji powinny być wykonywane w celu ponownego dostosowania portfela CCP, powstrzymania dalszych strat oraz uzyskania dodatkowych zasobów na dokapitalizowanie CCP i zapewnienie zasobów wniesionych z góry. Aby zapewnić skuteczność tych instrumentów i osiągnięcie celu, powinno być możliwe stosowanie ich do jak największej grupy umów skutkujących niezabezpieczonymi zobowiązaniami lub utworzeniem niedopasowanego portfela w odniesieniu do CCP będącego na progu upadłości. Na przykład powinny przewidywać możliwość przeprowadzenia aukcji pozycji dłużnika będącego w zwłoce wśród pozostałych członków rozliczających **■**, redukcji wartości aktywnych zmiennych depozytów zabezpieczających **dla takich członków i ich klientów**, wykonania dodatkowych wezwań do wniesienia środków pieniężnych **na potrzeby restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**, specjalnie przeznaczonych dla organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji **w zasadach operacyjnych CCP** oraz umorzenia instrumentów kapitałowych i dłużnych wyemitowanych przez CCP lub innych niezabezpieczonych zobowiązań oraz konwersji wszelkich instrumentów dłużnych na akcje. **Jeśli uzna się to za konieczne do celów terminowego osiągnięcia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a jednocześnie w trosce o zminimalizowanie zagrożenia dla stabilności finansowej oraz uniknięcie wykorzystania funduszy publicznych, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny posiadać uprawnienia do częściowego lub całkowitego zerwania umów członków rozliczających, którzy nie wywiązali się z zobowiązania, umów dotyczących linii produktowych oraz umów CCP.**
- (53) Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny – **z należyтым uwzględnieniem wpływu na stabilność finansową i wyłącznie w ostateczności – wziąć pod uwagę** możliwość **wyłączenia** częściowego **wyłączenia** niektórych umów z podziału strat i pozycji w pewnych okolicznościach. W przypadku **wyłączenia częściowego wykorzystania takich instrumentów**, poziom strat lub ekspozycji zastosowany do pozostałych umów może zostać **zmieniony**, z zastrzeżeniem poszanowania zasady, że wierzyciele nie mogą znaleźć się w gorszej sytuacji w porównaniu do sytuacji, w której zastosowano standardową procedurę postępowania upadłościowego.
- (54) Jeżeli instrumenty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wykorzystano do przeniesienia funkcji krytycznych lub rentownej części działalności CCP do podmiotu stabilnego finansowo, takiego jak nabywca z sektora prywatnego lub CCP pomostowy, pozostała część CCP powinna zostać zlikwidowana w stosownym terminie z uwzględnieniem ewentualnych potrzeb świadczenia przez CCP będącego na progu upadłości, usług lub wsparcia, umożliwiających nabywcy lub CCP pomostowemu przeprowadzenie działań lub świadczenie usług nabytych w wyniku tego przeniesienia.
- (55) Instrument zbycia działalności powinien umożliwiać organom dokonanie sprzedaży CCP lub części jego działalności jednemu nabywcy lub większej liczbie nabywców bez zgody akcjonariuszy. Stosując instrument zbycia działalności, organy powinny poczynić przygotowania na potrzeby wystąpienia z ofertą sprzedaży CCP lub części jego działalności w ramach otwartej, przejrzystej i niedyskryminującej procedury, mając na uwadze osiągnięcie jak najwyższej ceny sprzedaży.
- (56) Wszelkie wpływy netto z przeniesienia aktywów lub zobowiązań CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją przy zastosowaniu instrumentu zbycia działalności powinny przysługiwać podmiotowi objętemu likwidacją. Wszelkie wpływy netto z przeniesienia instrumentów właścicielskich wyemitowanych przez CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją przy zastosowaniu instrumentu zbycia działalności powinny przysługiwać akcjonariuszom. Wpływy powinny być obliczane w kwocie netto pozostającej po odliczeniu kosztów poniesionych w wyniku upadłości CCP oraz w trakcie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.
- (57) W celu terminowego zbycia działalności i ochrony stabilności finansowej ocena nabywcy znacznego pakietu akcji powinna zostać przeprowadzona w odpowiednim czasie, tak by nie spowodować opóźnień w zastosowaniu instrumentu zbycia działalności.

Środa, 27 marca 2019 r.

- (58) Informacje dotyczące oferowania na sprzedaż CCP będącego na progu upadłości oraz negocjacje z potencjalnymi nabywcami przed zastosowaniem instrumentu zbycia działalności mogą mieć potencjalnie znaczenie systemowe. Aby zapewnić stabilność finansową istotne jest, by istniała możliwość opóźnienia publicznego ujawnienia tych informacji, wymaganego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014⁽¹⁾, o okresie niezbędny na zaplanowanie i organizację restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP, zgodnie z okresami zwłoki, na jakie zezwala system zapobiegania nadużyciom na rynku.
- (59) Głównym celem CCP pomostowego, jako instytucji całkowicie lub częściowo należącej do co najmniej jednego organu publicznego lub kontrolowanej przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, byłoby zapewnienie ciągłości świadczenia podstawowych usług finansowych na rzecz członków rozliczających i klientów CCP będącego na progu upadłości oraz ciągłości prowadzenia podstawowej działalności finansowej. CCP pomostowy powinien być zarządzany tak jak rentowny podmiot przy założeniu kontynuowania działalności i powinien ponownie zacząć prowadzić działalność na normalnych zasadach rynkowych, gdy zaistnieją odpowiednie warunki lub też, w przypadku gdy nie jest rentowny, powinien zostać poddany likwidacji.
- (60) Jeżeli wszystkie inne warianty są praktycznie niedostępne lub wyraźnie niewystarczające, aby zapewnić stabilność finansową, udział rządu w postaci wsparcia kapitałowego lub tymczasowej własności publicznej powinien być możliwy zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy państwami, w tym restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją działalności CCP, oraz umożliwić odzyskanie z czasem ■ wykorzystanych funduszy **od uczestników rozliczających korzystających ze wsparcia finansowego**. Wykorzystanie rządowych instrumentów stabilizacji jest niezależne od roli, jaką **każdy bank centralny odgrywa** w udostępnianiu płynności dla systemu finansowego – **również w trudnych okresach – co leży w jego gestii, nie powinno się jednak zakładać, że to nastąpi. Rozwiązanie to powinno mieć charakter tymczasowy. W związku z tym należy poczynić kompleksowe i wiarygodne uzgodnienia umożliwiające odzyskanie w określonym czasie przekazanych środków publicznych.**
- (61) Aby zapewnić zdolność organu **ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji** do stosowania instrumentów podziału strat i pozycji wobec umów z podmiotami mającymi siedzibę w państwach trzecich, uznanie takiej możliwości należy uwzględnić w zasadach operacyjnych CCP.
- (62) Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny posiadać wszystkie niezbędne uprawnienia, które – w różnych konfiguracjach – mogą być wykonywane przy stosowaniu instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Powinny posiadać uprawnienie do przenoszenia instrumentów właścicielskich, aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań CCP będącego na progu upadłości do innego podmiotu, takiego jak inny CCP lub CCP pomostowy, uprawnienie do umorzenia lub anulowania instrumentów właścicielskich, lub umorzenia lub konwersji zobowiązań CCP będącego na progu upadłości, uprawnienie do umorzenia zmiennego depozytu zabezpieczającego, uprawnienie do wyegzekwowania wszelkich zaległych zobowiązań osób trzecich w odniesieniu do CCP, w tym wezwań do wniesienia środków pieniężnych **na potrzeby naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, włącznie z wezwaniami określonymi w zasadach operacyjnych CCP**, i podziału pozycji, uprawnienie do częściowego lub całkowitego odrzucenia umów oraz uprawnienie do wymiany zarządu i do nałożenia tymczasowego moratorium na spłatę roszczeń. CCP i członkowie jego zarządu oraz kadra kierownicza wyższego szczebla powinni nadal ponoszą na mocy prawa państwa członkowskiego i zgodnie z przepisami prawa cywilnego lub karnego osobistą odpowiedzialność za upadłość CCP.
- (63) Ramy dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny obejmować wymogi proceduralne służące zapewnieniu odpowiedniego zgłaszania i podawania do wiadomości publicznej informacji o działaniach w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Ponieważ jednak informacje otrzymywane w trakcie procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przez organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz pracujących dla nich ekspertów mogą obejmować informacje szczególnie chronione, przed upublicznieniem decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji informacje te powinny zostać skutecznie utajnione. Należy wziąć pod uwagę fakt, że informacje na temat treści i szczegółów planów naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a także wyniki oceny tych planów mogą mieć dalekosiężne skutki, w szczególności dla danego przedsiębiorstwa. Wszelkie informacje udzielone na potrzeby podjęcia decyzji – czy spełniono przesłanki restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w sprawie zastosowania określonego instrumentu lub działania w toku

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywę Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

procedury – muszą w założeniu mieć wpływ na interes publiczny i prywatny, którego działanie dotyczy. Jednak sama informacja, że organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji bada określonego CCP, mogłoby mieć negatywny wpływ na tego CCP. W związku z tym należy zapewnić odpowiednie mechanizmy utrzymywania poufności informacji, takich jak treść i szczegóły planów naprawy i planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz wyniki wszelkich ocen przeprowadzanych w związku z tym.

- (64) Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny posiadać uprawnienia pomocnicze w celu zapewnienia skuteczności przeniesienia instrumentów właścicielski lub instrumentów dłużnych oraz aktywów, praw i zobowiązań. Z zastrzeżeniem zabezpieczeń, uprawnienia te powinny obejmować prawo do pozbawienia osób trzecich praw do przenoszonych instrumentów lub aktywów oraz prawo do egzekwowania umów i prawo do zapewnienia ciągłości uzgodnień z odbiorcą przenoszonych aktywów i instrumentów właścicielskich. Jednak uprawnienia te nie mogą naruszać prawa pracowników do rozwiązania umów o pracę. Nie powinno być również naruszone prawo strony do rozwiązania umowy z CCP objętym restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją lub – z jego podmiotem powiązany, z przyczyn innych niż restrukturyzacja lub uporządkowana likwidacja CCP będącego na progu upadłości. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny mieć uprawnienia pomocnicze do zażądania od pozostałej części CCP, która jest likwidowana w ramach standardowego postępowania upadłościowego, świadczenia usług, które są niezbędne, by umożliwić prowadzenie działalności CCP, do której aktywa, umowy lub instrumenty właścicielskie zostały przeniesione w wyniku zastosowania instrumentu zbycia działalności lub instrumentu CCP pomostowego.
- (65) Zgodnie z art. 47 Karty zainteresowane strony mają prawo dostępu do bezstronnego sądu oraz do skutecznego środka prawnego w związku z działaniami, które ich dotyczą. W związku z tym od decyzji podjętych przez organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinno przysługiwać prawo do odwołania **na podstawach materialnych, jeżeli decyzja była arbitralna i nieuzasadniona w momencie jej podjęcia, w oparciu o dostępne wówczas informacje.**
- (66) Działanie w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmowane przez krajowe organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mogą wymagać ocen gospodarczych i dużego zakresu uznania. Krajowe organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dysponują specjalistyczną wiedzą fachową potrzebną do przeprowadzenia takich ocen oraz określenia odpowiedniego korzystania z zakresu uznania. Dlatego należy zapewnić, że w tym kontekście oceny gospodarcze przeprowadzane przez krajowe organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stanowią dla krajowych sądów podstawę przeglądu danych środków z zakresu zarządzania kryzysowego.
- (67) W celu uwzględnienia nadzwyczaj pilnych sytuacji oraz z uwagi na fakt, że zawieszenie jakichkolwiek decyzji organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może zakłócić ciągłość funkcji krytycznych, konieczne jest ustanowienie, że złożenie wniosku o odwołanie nie powinno oznaczać automatycznego zawieszenia skutków zaskarżonej decyzji i że decyzja organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinna być wykonalna ze skutkiem natychmiastowym.
- (68) Ponadto, w przypadkach gdy jest to konieczne w celu ochrony osób trzecich, które nabyły w dobrej wierze aktywa, umowy, prawa i zobowiązania CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją w wyniku wykonania przez organy uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, oraz w celu zapewnienia stabilności rynków finansowych, prawo do odwołania nie powinno mieć wpływu na ważność wszelkich przyjętych później aktów administracyjnych lub transakcji zawartych na podstawie uniważnionej decyzji. W takich przypadkach środki prawne przysługujące w odniesieniu do błędnej decyzji powinny być zatem ograniczone do kwestii przyznania odszkodowania z tytułu szkód poniesionych przez zainteresowane osoby.
- (69) Ponieważ z uwagi na poważne zagrożenie stabilności finansowej w państwach członkowskich i w Unii może zaistnieć konieczność pilnego podjęcia działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w przepisach krajowych należy przewidzieć przyspieszony tryb złożenia wniosku o zatwierdzenie sądowe ex ante środka w zakresie zarządzania kryzysowego, a rozpatrzenie takiego wniosku przez sąd powinno odbyć się szybko. Nie ma to wpływu na ewentualne prawo zainteresowanych stron do złożenia do sądu wniosku o wstrzymanie decyzji na ograniczony czas po podjęciu przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji środka z zakresu zarządzania kryzysowego.
- (70) Ze względu na skuteczność restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a także w celu uniknięcia konfliktów jurysdykcji istotne jest, aby nie wszczynano ani nie kontynuowano standardowego postępowania upadłościowego w odniesieniu do CCP będącego na progu upadłości w czasie, gdy organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wykonuje swoje uprawnienia w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub stosuje instrumenty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, chyba że odbywa się to z inicjatywy organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub za jego zgodą. Przydatne i niezbędne jest zawieszenie na określony okres pewnych zobowiązań umownych, tak by organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji miał czas na praktyczne wdrożenie instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Nie stosuje się tego jednak do zobowiązań CCP będącego na progu upadłości wobec systemów wskazanych w dyrektywie 98/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²³, **w tym do** innych kontrahentów centralnych i banków centralnych. Dyrektywa 98/26/WE zmniejsza ryzyko związane z udziałem w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych,

Środa, 27 marca 2019 r.

w szczególności zmniejszając zakłócenia w razie niewypłacalności uczestnika takiego systemu. W celu zapewnienia odpowiedniego działania tych zabezpieczeń w sytuacjach kryzysowych przy zachowaniu odpowiedniego poziomu pewności dla operatorów systemów płatności i rozrachunku papierów wartościowych i innych uczestników rynku środek w zakresie zapobiegania kryzysom lub działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jako takie nie powinny być uznawane za postępowanie upadłościowe w rozumieniu dyrektywy 98/26/WE, pod warunkiem że nadal są spełniane istotne zobowiązania wynikające z umowy. Nie należy podważać działania systemu określonego na mocy dyrektywy 98/26/WE ani prawa do ochrony zabezpieczenia gwarantowanego tą dyrektywą.

- (71) Aby w sytuacji przenoszenia aktywów i zobowiązań na rzecz nabywcy z sektora prywatnego lub do CCP pomostowego zapewnić organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji odpowiedni okres na ustalenie, które umowy należy przenieść, stosowne może być proporcjonalne ograniczenie praw kontrahentów do zamknięcia, przyspieszenia wykonania lub rozwiązania w innej formie umów finansowych przed dokonaniem tego przeniesienia. Takie ograniczenie może być niezbędne, aby umożliwić organom uzyskanie rzeczywistego wglądu w bilans CCP będącego na progu upadłości, bez zmian wartości i zakresu, jakie pociągnęłyby za sobą powszechne wykonanie praw do rozwiązania umów. Aby ograniczyć do niezbędnego minimum ingerencję w prawa umowne kontrahentów, ograniczenie praw do wypowiedzenia umów powinno obowiązywać jedynie w odniesieniu do danego środka w zakresie zapobiegania kryzysom lub działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w tym wystąpienia jakiegokolwiek zdarzenia bezpośrednio związanego z zastosowaniem takiego środka, natomiast prawa do wypowiedzenia umów wynikające z innych przypadków niewywiązywania się ze zobowiązań umownych, w tym z tytułu niedokonanych płatności lub niezupelnionych zabezpieczeń, powinny zostać zachowane.
- (72) Aby utrzymać prawomocne uzgodnienia rynku kapitałowego w przypadku przeniesienia niektórych, lecz nie wszystkich, aktywów, umów, praw i zobowiązań CCP będącego na progu upadłości, należy odpowiednio ustanowić zabezpieczenia uniemożliwiające dzielenie powiązanych zobowiązań, praw i umów. Tego rodzaju ograniczenie w stosunku do wybranych praktyk dotyczących powiązanych umów i zabezpieczenia powinno również dotyczyć umów z tym samym kontrahentem objętych uzgodnieniami w zakresie zabezpieczeń, uzgodnieniami dotyczącymi zabezpieczeń finansowych polegającymi na przeniesieniu tytułu, uzgodnieniami dotyczącymi potrącenia, uzgodnieniami dotyczącymi nettingu upadłościowego oraz uzgodnieniami dotyczącymi finansowania strukturyzowanego. Jeżeli stosowane są powyższe zabezpieczenia, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny dążyć do przeniesienia wszystkich umów powiązanych w ramach chronionego uzgodnienia lub pozostawić je wszystkie w likwidowanej części CCP będącemu na progu upadłości. Zabezpieczenia te powinny zapewnić, aby wpływ wywierany na sposób ujmowania w kapitale regulacyjnym ekspozycji objętych umową o kompensowaniu zobowiązań na potrzeby dyrektywy 2013/36/UE ograniczony był do minimum.
- (73) Unijni CCP świadczą usługi członkom rozliczającym i klientom mającym siedziby w państwach trzecich, zaś CCP z państw trzecich świadczą usługi członkom rozliczającym i klientom mającym siedziby w UE. Skuteczna restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja w odniesieniu do CCP prowadzących działalność w skali międzynarodowej wymaga współpracy między organami państw członkowskich i organami państw trzecich. W tym celu ESMA powinien zapewnić wytyczne dotyczące odpowiedniej treści ustaleń dotyczących współpracy, które zostaną zawarte z organami państw trzecich. Takie ustalenia powinny stanowić środek gwarantujący skuteczne planowanie, podejmowanie decyzji i koordynację w stosunku do CCP prowadzących działalność w skali międzynarodowej. Krajowe organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny uznawać i wykonywać procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzone w państwach trzecich w pewnych okolicznościach. Współpraca powinna także odbywać się między jednostkami zależnymi Unii lub CCP z państwa trzeciego a ich członkami rozliczającymi i klientami.
- (74) Aby zapewnić spójną harmonizację i odpowiednią ochronę uczestników rynku w całej Unii, Komisja powinna przyjąć projekty regulacyjnych standardów technicznych opracowane przez ESMA w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE i zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 w celu określenia treści uzgodnień i procedur na piśmie dotyczących funkcjonowania kolegów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, treści planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz elementów dotyczących prowadzenia wycen.
- (75) Komisja powinna mieć możliwość zawieszenia obowiązku rozliczania ustanowionego zgodnie z art. 5 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, na wniosek organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji działającego w ramach CCP poddawanego restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub na wniosek właściwego organu członka rozliczającego CCP poddawanego restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz w następstwie niewiążącej opinii wydanej przez ESMA w odniesieniu do określonych klas instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które są rozliczane przez CCP poddawanego restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Decyzję o zawieszeniu należy przyjąć tylko wtedy, gdy jest to konieczne w celu zachowania stabilności finansowej i zaufania do rynku, w szczególności aby uniknąć efektu domina oraz aby nie doprowadzić do sytuacji, w której kontrahenci i inwestorzy mają wysokie i niepewne ekspozycje na ryzyko wobec CCP. Aby przyjąć tę decyzję, Komisja powinna uwzględnić cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz kryteria określone w rozporządzeniu (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do objęcia instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym obowiązkiem rozliczania dotyczącym tych instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, których zawieszenie było

Środa, 27 marca 2019 r.

przedmiotem wniosku. Zawieszenie powinno mieć charakter tymczasowy, z możliwością odnowienia. Podobnie należy wzmocnić rolę komisji CCP ds. ryzyka określoną w art. 28 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 w celu dalszego zachęcania CCP do rozważnego zarządzania ryzykiem i poprawy swojej odporności. Członkowie komisji ds. ryzyka powinni być w stanie poinformować właściwy organ o nieprzestrzeganiu przez CCP zaleceń komisji, zaś przedstawiciele członków rozliczających i klienci komisji ds. ryzyka powinni móc wykorzystać dostarczone informacje do monitorowania swoich ekspozycji wobec CCP zgodnie ze środkami ostrożności w zakresie poufności. Ponadto organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP powinny mieć także dostęp do wszystkich niezbędnych informacji przechowywanych w repozytoriach transakcji. W związku z powyższym rozporządzenie (UE) nr 648/2012 i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365⁽¹⁾ powinny zostać odpowiednio zmienione.

- (76) W celu dopilnowania, by organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP były reprezentowane na wszystkich istotnych forach oraz by ESMA korzystał z całej specjalistycznej wiedzy niezbędnej do wykonywania swoich zadań związanych z naprawą oraz restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją CCP, należy wprowadzić zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1095/2010, tak aby uwzględnić krajowe organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP w pojęciu „właściwych organów” ustanowionym w tym rozporządzeniu.
- (77) Aby przygotować decyzje ESMA dotyczące przypisanych jej zadań obejmujących opracowanie projektów standardów technicznych dotyczących wycen *ex ante* i *ex post* oraz kolegiów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a także opracowanie wytycznych dotyczących warunków przeprowadzania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz wiążącej mediacji, oraz aby zapewnić kompleksowe zaangażowanie EUNB i jego członków w przygotowywanie tych decyzji, ESMA powinien utworzyć wewnętrzny komitet ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz zaprosić odpowiednie właściwe organy EUNB do udziału w jego posiedzeniach w charakterze obserwatorów.
- (78) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z prawami, wolnościami i zasadami uznanymi w szczególności w Karcie, a zwłaszcza z prawem własności, prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu oraz z prawem do obrony.
- (79) Podejmując decyzje lub działania na mocy niniejszego rozporządzenia, właściwe organy i organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny zawsze zwracać należytą uwagę na skutki swoich decyzji i działań dla stabilności finansowej w innych **jurysdykcjach** i dla sytuacji gospodarczej w innych **jurysdykcjach** oraz powinny rozważyć znaczenie wszelkich członków rozliczających dla sektora finansowego i gospodarki **jurysdykcji**, w **której** taki członek rozliczający ma siedzibę.
- (80) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie harmonizacja zasad i procedur restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na skutki upadłości poszczególnych CCP dla całej Unii możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na szczeblu unijnym, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (81) Aby uniknąć rozbieżności między przepisami dotyczącymi naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP a ramami prawnymi regulującymi naprawę oraz restrukturyzację i uporządkowaną likwidację instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, konieczne jest odroczenie stosowania niniejszego rozporządzenia do dnia, od którego państwa członkowskie mają stosować środki transponujące [Urząd Publikacji: *proszę zamieścić odniesienie do dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2014/59/UE*],

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I PRZEDMIOT I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszym rozporządzeniu określa się zasady i procedury dotyczące naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji kontrahentów centralnych, którzy uzyskali zezwolenie zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 648/2012, oraz zasady dotyczące ustaleń z państwami trzecimi w dziedzinie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przejrzystości transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ponownego wykorzystania oraz zmiany rozporządzenia (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- (1) „CCP” oznacza kontrahenta centralnego zgodnie z definicją w art. 2 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- (2) „kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji” oznacza kolegium ustanowione zgodnie z art. 4;
- (3) „organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji” oznacza organ wyznaczony ■ zgodnie z art. 3;
- (4) „instrument restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji” oznacza instrument restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o którym mowa w art. 27 ust. 1;
- (5) „uprawnienie w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji” oznacza dowolne z uprawnień, o których mowa w art. 48;
- (6) „cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji” oznaczają cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji określone w art. 21;
- (7) „właściwy organ” oznacza organ wyznaczony ■ zgodnie z art. 22 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- (7a) **„zdarzenie niewykonania zobowiązania” oznacza sytuację, w której co najmniej jeden członek rozliczający nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań finansowych wobec CCP;**
- (7b) **„zdarzenie niezwiązane z niewykonaniem zobowiązania” oznacza sytuację, w której CCP ponosi straty z jakiegokolwiek powodu innego niż niewykonanie zobowiązania przez członka rozliczającego, jak błędy lub nadużycia związane z prowadzeniem działalności, przechowywaniem depozytów, inwestycjami, błędy bądź nadużycia o charakterze prawnym lub operacyjnym, w tym w wyniku cyberataków, lub niepokryte braki płynności;**
- (8) „plan restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji” oznacza plan restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji sporządzony dla CCP zgodnie z art. 13;
- (9) „działanie w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji” oznacza zastosowanie instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub wykonanie co najmniej jednego uprawnienia w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, **o ile spełnione zostaną warunki dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji określone w art. 22;**
- (10) „członek rozliczający” oznacza członka rozliczającego zgodnie z definicją w art. 2 pkt 14 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- (11) „jednostka dominująca” oznacza jednostkę dominującą zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 15 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 575/2013;
- (12) „CCP z państwa trzeciego” oznacza kontrahenta centralnego, którego siedziba główna znajduje się w państwie trzecim;
- (13) „uzgodnienie dotyczące potrącenia” oznacza uzgodnienie, zgodnie z którym co najmniej dwa roszczenia lub zobowiązania istniejące między CCP objętym restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją a kontrahentem mogą zostać wzajemnie skompensowane;
- (14) „infrastruktura rynku finansowego” oznacza kontrahenta centralnego, centralny depozyt papierów wartościowych, repozytorium transakcji, system płatniczy lub inny system zdefiniowany i wskazany przez państwo członkowskie zgodnie z art. 2 lit. a) dyrektywy 98/26/WE;
- (15) „klient” oznacza klienta zgodnie z definicją w art. 2 pkt 15 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- (15a) **„inna instytucja o znaczeniu systemowym” oznacza inną instytucję finansową o znaczeniu systemowym, o której mowa w art. 131 ust. 3 dyrektywy 2013/36/WE;**
- (16) **„interoperacyjny CCP” oznacza kontrahenta centralnego, który zawarł uzgodnienie interoperacyjne zgodnie z tytułem V rozporządzenia (UE) nr 648/2012;**

■

Środa, 27 marca 2019 r.

- (18) „plan naprawy” oznacza plan naprawy sporządzony i utrzymywany przez CCP zgodnie z art. 9;
- (19) „zarząd” oznacza organ zarządzający lub organ nadzorczy lub obydwie te organy, na podstawie krajowego prawa spółek zgodnie z art. 27 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- (20) „kolegium **organów nadzoru**” oznacza kolegium, o którym mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, z **udziałem Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB)**;
- (21) „kapitał” oznacza kapitał **zgodnie z definicją w art. 2 pkt 25 rozporządzenia (UE) nr 648/2012**;
- (22) „kaskadowe pokrywanie strat w przypadku niewykonania zobowiązania” oznacza kaskadowe pokrywanie strat w przypadku niewykonania zobowiązania zgodnie z art. 45 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- (23) „funkcje krytyczne” oznaczają działania, usługi lub operacje świadczone osobom trzecim spoza CCP, których zaprzestanie mogłoby prowadzić w jednym lub większej liczbie państw członkowskich do zaburzeń w usługach kluczowych dla gospodarki realnej lub mogłoby zakłócić stabilność finansową ze względu na wielkość CCP lub grupy lub ich udział w rynku, wzajemne powiązania zewnętrzne i wewnętrzne, złożoność lub działalność transgraniczną, zwłaszcza uwzględniając substytucyjność tych działań, usług lub operacji;
- (24) „grupa” oznacza **grupę zdefiniowaną w art. 2 pkt 16 rozporządzenia (UE) nr 648/2012**;
- (25) „powiązana infrastruktura rynku finansowego” oznacza **interoperacyjnego** CCP lub inną infrastrukturę rynku finansowego **bądź CCP, z którym** CCP zawarł ustalenia umowne;
- (26) „**publiczne wsparcie finansowe**” oznacza pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE lub wszelkie inne publiczne wsparcie finansowe na poziomie ponadnarodowym – które, jeśli udzielane jest na poziomie krajowym, stanowi pomoc państwa – udzielaną w celu utrzymania lub przywrócenia rentowności, płynności bądź wypłacalności CCP lub grupy, której częścią jest ten CCP;
- (27) „umowy finansowe” oznaczają kontrakty i umowy określone w art. 2 ust. 1 pkt 100 dyrektywy 2014/59/UE;
- (28) „standardowe postępowanie upadłościowe” oznacza zbiorowe postępowanie upadłościowe, które obejmuje częściowe lub całkowite rozdysponowanie majątku dłużnika oraz powołanie likwidatora lub zarządcy, zwykle mające zastosowanie do CCP zgodnie z prawem krajowym i specyficzne dla tych instytucji albo mające zastosowanie zasadniczo do każdej osoby fizycznej lub prawnej;
- (29) „instrumenty właścicielskie” oznaczają akcje, inne instrumenty nadające prawa własności, instrumenty, które są zamienne na akcje lub instrumenty właścicielskie bądź dają prawo do nabycia akcji lub innych instrumentów właścicielskich, oraz instrumenty reprezentujące prawa do akcji lub innych instrumentów właścicielskich;
- (30) „wyznaczony krajowy organ makroostrożnościowy” oznacza organ, któremu powierzono prowadzenie polityki makroostrożnościowej, określony w zaleceniu B1 zawartym w zaleceniu Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie mandatu makroostrożnościowego organów krajowych (ERRS/2011/3);
- (31) „fundusz na wypadek niewykonania zobowiązania” oznacza fundusz na wypadek niewykonania zobowiązania prowadzony przez CCP zgodnie z art. 42 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- (32) „zasoby wniesione z góry” oznaczają zasoby znajdujące się w posiadaniu odpowiednich osób prawnych, które mogą nimi swobodnie dysponować;
- (33) „kadra kierownicza wyższego szczebla” oznacza osobę lub osoby faktycznie prowadzące działalność gospodarczą CCP oraz zarządzającego członka lub zarządzających członków organu zarządzającego;

Środa, 27 marca 2019 r.

- (34) „repozytorium transakcji” oznacza repozytorium transakcji zdefiniowane w art. 2 pkt 2 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 lub art. 3 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365⁽¹⁾;
- (35) „unijne ramy pomocy państwa” oznaczają warunki ramowe ustanowione postanowieniami art. 107, 108 i 109 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz rozporządzenia i wszystkie akty Unii, w tym wytyczne, komunikaty i zawiadomienia, wydane lub przyjęte zgodnie z art. 108 ust. 4 lub art. 109 TFUE;
- (36) „instrumenty dłużne” oznaczają obligacje lub inne formy niezabezpieczonych zbywalnych wierzytelności, instrumenty ustanawiające lub uznające wierzytelność oraz instrumenty dające prawa do nabycia instrumentów dłużnych;
- (37) „wezwanie do wniesienia środków pieniężnych na potrzeby restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji” oznacza wezwanie członków rozliczających CCP do wniesienia zasobów pieniężnych, innych niż zasoby wniesione z góry, na podstawie ustawowych uprawnień przysługujących organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z art. 31 **oraz zgodnie z zasadami operacyjnymi CCP**;
- (38) „wezwanie do wniesienia środków pieniężnych **na potrzeby naprawy**” oznacza wezwanie członków rozliczających CCP do wniesienia środków pieniężnych, innych niż zasoby wniesione z góry, na podstawie ustaleń umownych określonych w zasadach operacyjnych CCP;
- (39) „uprawnienia do przeniesienia” oznaczają określone w art. 48 ust. 1 lit. c) lub d) uprawnienia do przeniesienia akcji, innych instrumentów właścicielskich, instrumentów dłużnych, aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań, w tym dowolnej ich kombinacji, z CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją na rzecz odbiorcy;
- (40) „instrument pochodny” oznacza instrument pochodny zdefiniowany w art. 2 pkt 5 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- (41) „uzgodnienie dotyczące kompensowania” oznacza uzgodnienie, zgodnie z którym określona liczba roszczeń lub zobowiązań może zostać przekształcona w jedno roszczenie netto, w tym uzgodnienia dotyczące kompensowania sald na zamknięcie, zgodnie z którymi w przypadku wystąpienia (w dowolny sposób lub w dowolnym miejscu zdefiniowanego) zdarzenia uprawniającego do egzekwowania terminy wymagalności zobowiązań stron zostają przyspieszone w taki sposób, że stają się one natychmiast wymagalne lub są rozwiązywane, a w każdym przypadku są przekształcane w jedno roszczenie netto lub zastępowane jednym roszczeniem netto, w tym „przepisy dotyczące kompensowania na zamknięcie” zdefiniowane w art. 2 ust. 1 dyrektywy 2002/47/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾ oraz „kompensowanie” zdefiniowane w art. 2 lit. k) dyrektywy 98/26/WE;
- (42) „środek w zakresie zapobiegania kryzysom” oznacza wykonanie uprawnień w celu zobowiązania CCP do podjęcia działań na rzecz usunięcia niedociągnięć w jego planie naprawy na mocy art. 10 ust. 8 i 9, wykonanie uprawnień w celu ograniczenia lub usunięcia przeszkód w możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji na mocy art. 17 lub zastosowanie wszelkich środków wczesnej interwencji na mocy art. 19;
- (43) „prawo do wypowiedzenia umowy” oznacza prawo do wypowiedzenia umowy, prawo do przyspieszenia terminu wymagalności, zamknięcia, potrącenia lub kompensowania zobowiązań, jak również wszelkie podobne postanowienia, które skutkują zawieszeniem, zmianą lub wygaśnięciem zobowiązania strony umowy, lub postanowienia, które uniemożliwiają powstanie na mocy umowy zobowiązania, które powstałoby w innej sytuacji;
- (44) „uzgodnienie dotyczące zabezpieczeń finansowych polegające na przeniesieniu tytułu” oznacza uzgodnienie zdefiniowane w art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2002/47/WE;

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przejrzystości transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ponownego wykorzystania oraz zmiany rozporządzenia (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 1).

(2) Dyrektywa 2002/47/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych (Dz.U. L 168 z 27.6.2002, s. 43).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (45) „obligacja zabezpieczona” oznacza instrument, o którym mowa w art. 52 ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE⁽¹⁾;
- (46) „procedura restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzona w państwie trzecim” oznacza działanie zgodnie z prawem państwa trzeciego służące poprowadzeniu upadłości CCP z państwa trzeciego, które pod względem celów i oczekiwanych wyników jest porównywalne z działaniami w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmowanymi na mocy niniejszego rozporządzenia;
- (47) „właściwe organy krajowe” oznaczają organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, właściwe organy lub właściwe ministerstwa wyznaczone zgodnie z niniejszym rozporządzeniem lub art. 3 dyrektywy 2014/59/UE lub inne organy państw członkowskich posiadające uprawnienia w odniesieniu do aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań CCP z państw trzecich, które świadczą usługi rozliczeniowe w ich jurysdykcji;
- (48) „właściwy organ państwa trzeciego” oznacza organ państwa trzeciego odpowiedzialny za wykonywanie funkcji porównywalnych z funkcjami organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub właściwych organów zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

TYTUŁ II

ORGANY, KOLEGIUM DS. RESTRUKTURYZACJI I UPORZĄDKOWANEJ LIKWIDACJI ORAZ PROCEDURY

SEKCJA I

ORGANY DS. RESTRUKTURYZACJI I UPORZĄDKOWANEJ LIKWIDACJI, KOLEGIA DS. RESTRUKTURYZACJI I UPORZĄDKOWANEJ LIKWIDACJI ORAZ UDZIAŁ EUROPEJSKICH URZĘDÓW NADZORU

Artykuł 3

Wyznaczenie organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwych ministerstw

1. **Państwa członkowskie, w których CCP ma siedzibę, muszą, a państwa członkowskie, w których CCP nie ma siedziby, mogą wyznaczyć** jeden organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, upoważniony do stosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz wykonywania uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji są krajowe banki centralne, właściwe ministerstwa, organy administracji publicznej lub inne organy, którym powierzono uprawnienia w zakresie administracji publicznej.

2. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji posiada wiedzę specjalistyczną, zasoby i możliwości operacyjne do stosowania środków restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz wykonują przysługujące im uprawnienia z zachowaniem szybkości i elastyczności niezbędnych do osiągnięcia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

3. Jeżeli organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wyznaczonemu zgodnie z ust. 1 powierza się inne funkcje, **zapewnia się mu skuteczną niezależność operacyjną, w tym innych pracowników, oddzielną strukturę raportowania i niezależny proces decyzyjny, w szczególności w odniesieniu do właściwego organu wyznaczonego na mocy art. 22 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 oraz właściwych organów i organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji członków rozliczających, o których mowa w art. 18 ust. 2 lit. c) tego rozporządzenia; ponadto wdraża się i wykazuje w sposób zadawalający dla ESMA** wszystkie niezbędne uzgodnienia w celu uniknięcia konfliktu interesów między funkcjami powierzonymi organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z niniejszym rozporządzeniem a wszystkimi pozostałymi funkcjami powierzonymi temu organowi.

Wymagania określone w akapicie pierwszym nie wykluczają zbieżności struktury raportowania na najwyższym szczeblu organizacji, która zrzesza różne organy, ani tego, że pracownicy mogą, zgodnie z uprzednio określonymi warunkami, być oddelegowani z jednej instytucji do innej w celu udzielenia wsparcia w związku z czasowym znacznym obciążeniem pracą.

4. **Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przyjmuje i publikuje** zasady wewnętrzne zapewniające odrębność organizacyjną, o której mowa w akapicie pierwszym, w tym zasady dotyczące tajemnicy służbowej i wymianie informacji między poszczególnymi dziedzinami funkcjonowania.

5. Każde państwo członkowskie wyznacza jedno ministerstwo odpowiedzialne za pełnienie funkcji powierzonych właściwemu ministerstwu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32).

Środa, 27 marca 2019 r.

6. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powiadamia z zachowaniem odpowiednich terminów właściwe ministerstwo o decyzjach podejmowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia.
7. Jeżeli decyzje, o których mowa w ust. 6, mają bezpośrednie skutki fiskalne, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uzyskuje zgodę **wymaganą prawem**.
8. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję i Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) o organach ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wyznaczonych zgodnie z ust. 1.
- 9.
10. ESMA publikuje wykaz organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz organów kontaktowych zgłoszonych zgodnie z ust. 8.

Artykuł 4

Kolegia ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ustanawia kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, zarządza nim i przewodniczy mu celem realizacji zadań, o których mowa w art. 13, 16 i 17, oraz zapewnia współpracę i koordynację z organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w państwach trzecich.

Kolegia ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewniają organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz innym odpowiednim organom warunki ramowe umożliwiające realizację następujących zadań:

- a) wymianę informacji istotnych dla opracowywania planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, **na potrzeby dokonywania oceny wzajemnych powiązań między CCP oraz takich powiązań między jego uczestnikami, wraz z innymi istotnymi bankami centralnymi**, dla stosowania środków przygotowawczych i prewencyjnych oraz dla restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
 - b) ocenę planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z art. 13;
 - c) ocenę możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do CCP zgodnie z art. 16;
 - d) identyfikowanie, ograniczanie i usuwanie przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP zgodnie z art. 17;
 - e) koordynację informowania opinii publicznej o strategiach i programach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.
- ea) wymianę planów naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji członków rozliczających oraz ocenę ewentualnego wpływu i wzajemnych powiązań z CCP;**

2. Członkami kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji są:

- a) organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla CCP;
 - b) organ właściwy dla CCP;
 - c) właściwe organy i organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji sprawujące nadzór nad członkami rozliczającymi, o których mowa w art. 18 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
 - d) właściwe organy, o których mowa w art. 18 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
 - e) właściwe organy i organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla CCP, o których mowa w art. 18 ust. 2 lit. e) rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
 - f) właściwe organy, o których mowa w art. 18 ust. 2 lit. f) rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
 - g) członkowie ESBC, o których mowa w art. 18 ust. 2 lit. g) rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
 - h) **emisyjne** banki centralne, o których mowa w art. 18 ust. 2 lit. h) rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
 - i) właściwy organ jednostki dominującej, jeżeli zastosowanie ma art. 11 ust. 1;
- ia) właściwe organy sprawujące nadzór nad innymi instytucjami o znaczeniu systemowym, o których mowa w art. 131 ust. 3 dyrektywy 2013/36/UE;**

Środa, 27 marca 2019 r.

- j) właściwe ministerstwo, jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o którym mowa w lit. a), nie jest właściwym ministerstwem;
- k) ESMA;
- l) Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB).

3. ESMA, EUNB i **właściwe organy sprawujące nadzór nad innymi instytucjami o znaczeniu systemowym**, nie mają prawa głosu w kolegiach ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

4. Właściwe organy i organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji sprawujące nadzór nad członkami rozliczającymi mającymi siedzibę w państwach trzecich oraz właściwe organy i organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji sprawujące nadzór nad CCP z państw trzecich, z którymi CCP zawarł uzgodnienia interoperacyjne, mogą zostać zaproszone do udziału w kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jako obserwatorzy. Ich obecność jest uzależniona od organów, które podlegają wymogom dotyczącym poufności równoważnym – w opinii przewodniczącego kolegium **ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji** – wymogom określonym w art. 71.

Udział organów państw trzecich w kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji **może ograniczać się** do dyskusji na temat kwestii dotyczących **wybranych przypadków** transgranicznego egzekwowania przepisów, **co może obejmować** m.in.:

- a) skuteczne i skoordynowane wykonywanie działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w szczególności zgodnie z art. 53 i 75;
- b) identyfikowanie i usuwanie możliwych przeszkód w skutecznym prowadzeniu działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, które mogą wynikać z odmiennych przepisów regulujących uzgodnienia dotyczące zabezpieczeń, kompensowania i potrącenia oraz różnych uprawnień lub strategii w zakresie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- c) identyfikowanie i koordynowanie potrzeby wprowadzenia nowych wymogów dotyczących udzielania licencji, zezwolenia lub uznawania, z uwzględnieniem potrzeby szybkiego przeprowadzenia działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- d) możliwe zawieszenie obowiązku rozliczania odpowiednich klas aktywów objętych restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją CCP na mocy art. 6a rozporządzenia (UE) nr 648/2012 lub jakiegokolwiek innego równoważnego przepisu zgodnie z przepisami krajowymi danego państwa trzeciego;
- e) możliwy wpływ różnych stref czasowych na obowiązujące godziny zakończenia dnia roboczego w odniesieniu do zakończenia sesji giełdowej.

5. Przewodniczący kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji odpowiada za wykonanie następujących zadań:

- a) czyni ustalenia i ustanawia procedury na piśmie dotyczące funkcjonowania kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji po konsultacji z pozostałymi członkami tego kolegium;
- b) koordynuje wszystkie działania kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- c) zwołuje wszystkie posiedzenia kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i im przewodniczy;
- d) przekazuje z wyprzedzeniem wszystkim członkom kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wyczerpujące informacje dotyczące organizacji posiedzeń, głównych kwestii, które należy omówić, i punktów, które należy przeanalizować na potrzeby tych dyskusji;
- e) postanawia, czy i jakie organy państw trzecich należy zaprosić do wzięcia udziału w danych posiedzeniach kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z ust. 4;
- f) koordynuje terminową wymianę wszystkich istotnych informacji między członkami kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- g) powiadamia w sposób terminowy wszystkich członków kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o decyzjach podjętych w trakcie tych posiedzeń i ich wynikach;

ga) upewnia się, że członkowie kolegium dokonują terminowej wymiany wszystkich informacji istotnych dla wykonywania ich zadań zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

6. Aby zapewnić konsekwentne i spójne funkcjonowanie kolegiów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w całej Unii, ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia treści pisemnych uzgodnień i procedur dotyczących funkcjonowania kolegiów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o których mowa w ust. 1.

Środa, 27 marca 2019 r.

Do celów przygotowania standardów regulacyjnych, o których mowa w akapicie pierwszym, ESMA uwzględni odpowiednie przepisy rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 876/2013 ⁽¹⁾, przepisy określone w rozdziale 6 sekcja I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) –/2016 uzupełniającego dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych przyjęte na podstawie art. 88 ust. 7 dyrektywy 2014/59/UE ⁽²⁾.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia [Urząd Publikacji: proszę wpisać datę przypadającą 12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w ust. 6, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 5

Komitet ESMA ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. ESMA powołuje komitet ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z art. 41 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 na potrzeby przygotowania decyzji powierzonych ESMA w niniejszym rozporządzeniu, z wyjątkiem decyzji, które zostaną przyjęte zgodnie z art. 12 niniejszego rozporządzenia.

Komitet ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dba **również** o opracowanie i koordynację planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a także **opracowuje strategię** restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP będących na progu upadłości.

2. W skład komitetu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wchodzi organy wyznaczone zgodnie z art. 3 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

Organy, o których mowa w art. 4 ust. 2 ppkt (i) oraz (iv) rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, **oraz właściwe organy sprawujące nadzór nad innymi instytucjami o znaczeniu systemowym**, zaprasza się do udziału w posiedzeniach komitetu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w roli obserwatorów.

2a. ESMA dokonuje w całej Unii oceny uzgodnień dotyczących naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP pod względem ich skumulowanego wpływu na stabilność finansową Unii za pomocą regularnych testów warunków skrajnych i symulacji sytuacji kryzysowych z uwzględnieniem ewentualnych zdarzeń wywołujących warunki skrajne dla całego systemu. W ramach pełnienia tej roli ESMA zapewnia spójność z ocenami odporności pojedynczych CCP przeprowadzanymi zgodnie z rozdziałem XII rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 153/2013 w odniesieniu do częstotliwości i przebiegu testów oraz ściśle współpracuje z kolegiami organów nadzoru powołanymi zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, ERRS i właściwymi organami wyznaczonymi zgodnie z art. 4 dyrektywy 2013/36/UE, w tym z EBC wykonującym swoje zadania w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1042/2013, i ze wszystkimi właściwymi organami krajowymi sprawującymi nadzór nad CCP. W obszarach, w których w wyniku tych kompleksowych testów warunków skrajnych stwierdzi się niedociągnięcia w tych uzgodnieniach, instytucja odpowiedzialna lub instytucje odpowiedzialne będą musiały naprawić niedociągnięcia i ponownie przedstawić swoje uzgodnienia do kolejnej rundy testów warunków skrajnych w terminie sześciu miesięcy od poprzedniego testu tego typu.

3. Do celów niniejszego rozporządzenia ESMA współpracuje z Europejskim Urzędem Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA) i EUNB w ramach Wspólnego Komitetu Europejskich Urzędów Nadzoru ustanowionego w art. 54 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, art. 54 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i art. 54 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

4. Do celów niniejszego rozporządzenia ESMA zapewnia odrębność organizacyjną komitetu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz innych funkcji, o których mowa w rozporządzeniu (UE) nr 1095/2010.

⁽¹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 876/2013 z dnia 28 maja 2013 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących kolegów ds. kontrahentów centralnych (Dz.U. L 244 z 13.9.2013, s. 19).

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) z dnia 23 marca 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających treść planów naprawy, planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz grupowych planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, minimalne kryteria, które właściwy organ ma poddać ocenie w odniesieniu do planów naprawy i grupowych planów naprawy, warunki udzielenia wsparcia finansowego w ramach grupy, wymagania wobec niezależnych rzeczoznawców, umowne uznanie uprawnień do umorzenia i konwersji, procedury i treść wymogów dotyczących powiadomienia i obwieszczenia o zawieszeniu oraz sposób funkcjonowania kolegów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, C(2016)1691 [adnotacja dla Urzędu Publikacji – proszę wpisać numer rozporządzenia delegowanego].

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 6

Współpraca między organami

1. Właściwe organy, **organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz ESMA** ściśle współpracują, jeżeli chodzi o przygotowanie, planowanie **oraz, w możliwie największym stopniu**, wykonanie decyzji dotyczących restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. **W szczególności organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i inne odpowiednie organy, w tym ESMA, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wyznaczone zgodnie z art. 3 dyrektywy 2014/59/UE i właściwe organy oraz organy powiązanych infrastruktur rynku finansowego, powinny współpracować i skutecznie porozumiewać się w kwestiach naprawy, aby umożliwić organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji terminowe działanie.**

2. Na potrzeby niniejszego rozporządzenia właściwe organy i organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji współpracują z ESMA zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1095/2010.

Właściwe organy i organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji bezzwłocznie przekazują ESMA wszelkie informacje niezbędne do wykonywania jej obowiązków, zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

SEKCJA II

PROCEDURY PODEJMOWANIA DECYZJI

Artykuł 7

Ogólne zasady podejmowania decyzji

Przy podejmowaniu decyzji lub działania zgodnie z niniejszym rozporządzeniem właściwe organy, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz ESMA uwzględniają wszystkie poniższe zasady **i aspekty**:

- a) zapewnienie **skuteczności i** proporcjonalności dowolnej decyzji lub działania w odniesieniu do danego CCP z uwzględnieniem co najmniej następujących czynników:
 - (i) **własności, struktury prawno-organizacyjnej CCP, w tym tego, czy stanowi on część większej grupy infrastruktur rynku finansowego lub innych instytucji finansowych;**
 - (ii) charakteru, wielkości i złożoności działalności CCP;
 - (iii) **charakteru i różnorodności członkostwa CCP, w tym członków rozliczających, ich klientów i innych kontrahentów, na rzecz których ci członkowie rozliczający i klienci świadczą usługi rozliczeniowe w ramach tego CCP, jeżeli podmioty te mogą być łatwo i bez zbędnej zwłoki zidentyfikowane;**
 - (v) wzajemnych powiązań CCP z innymi infrastrukturami rynku finansowego, innymi instytucjami finansowymi i ogólnie systemem finansowym;
 - (va) **tęgo, czy CCP rozlicza jakikolwiek kontrakt pochodny będący przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym należący do tych klas instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które zostały uznane za podlegające obowiązkowi rozliczenia zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;**
 - (vb) **dostępności innych CCP, którzy mogliby w sposób wiarygodny i wykonalny zastąpić dany CCP w pełnieniu jego funkcji krytycznych;**
 - (vi) rzeczywistych lub potencjalnych konsekwencji naruszeń, o których mowa w art. 19 ust. 1 i art. 22 ust. 2;
- b) konieczność skuteczności w podejmowaniu decyzji oraz utrzymania kosztów na najniższym możliwym poziomie, **jednocześnie zapobiegając występowaniu zakłóceń na rynku**, w przypadku podejmowania wczesnych **środków interwencyjnych** lub zaobserwowania działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, **aby uniknąć zaangażowania funduszy publicznych;**
- c) podejmowanie decyzji i działań w sposób terminowy i w razie konieczności z należyтым uwzględnieniem pilności sprawy;

Środa, 27 marca 2019 r.

- d) współpraca organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, właściwych organów i innych organów w celu zapewnienia skoordynowanego i efektywnego podejmowania decyzji i działań;
- e) precyzyjne określenie zadań i zakresu odpowiedzialności odpowiednich organów w każdym państwie członkowskim;
- f) należyte uwzględnienie interesów państwa członkowskiego, w którym CCP świadczą usługi i w którym siedzibę mają jego członkowie rozliczający, klienci i wszyscy interoperacyjni CCP, a w szczególności wpływu wszelkich decyzji lub działań lub niepodjęcia działania na stabilność finansową lub zasoby fiskalne tych państw członkowskich oraz Unii jako całości;
- g) należyte uwzględnienie celów dotyczących zrównoważenia interesów różnych **członków** rozliczających, **ich klientów, szerzej pojętych wierzycieli i zainteresowanych stron zaangażowanych w CCP** w zainteresowanych państwach członkowskich oraz unikania powodowania niesłusznego uszczerbku dla interesów określonych podmiotów z niektórych państw członkowskich lub niesłusznej ochrony tych interesów, w tym unikania niesprawiedliwego rozłożenia obciążenia między państwami członkowskimi;
- ga) **unikanie w możliwie największym stopniu publicznego wsparcia finansowego oraz wykorzystywanie go wyłącznie w ostateczności i zgodnie z warunkami określonymi w art. 45, a także nietworzenie oczekiwań względem publicznego wsparcia finansowego;**
- h) konsultowanie wszelkich obowiązków – na mocy niniejszego rozporządzenia – z organem przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji lub działania zakładającą co najmniej obowiązek konsultowania się w sprawie tych elementów proponowanej decyzji lub proponowanego działania, które mają lub prawdopodobnie będą mieć wpływ na:
 - (i) członków rozliczających, klientów lub powiązane infrastruktury rynku finansowego;
 - (ii) stabilność finansową państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę lub są zlokalizowani członkowie rozliczający, klienci lub powiązane infrastruktury rynku finansowego;
- i) przestrzeganie planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o których mowa w art. 13, chyba że odstępstwo od tych planów jest konieczne, aby zapewnić lepsze osiągnięcie celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- j) zapewnienie przejrzystości **względem odnośnych organów, gdy tylko jest to możliwe, zwłaszcza** gdy proponowana decyzja lub proponowane działanie będą prawdopodobnie mieć skutki dla stabilności finansowej lub zasobów fiskalnych, **oraz względem każdej innej jurysdykcji lub stron trzecich, jeżeli jest to z racjonalnego punktu widzenia możliwe;**
- k) zapewnienie jak najściślejszej współpracy i koordynacji, także w celu obniżenia ogólnych kosztów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- l) złagodzenie negatywnych skutków ekonomicznych i społecznych każdej decyzji we wszystkich państwach członkowskich i państwach trzecich, w których CCP świadczy usługi, w tym negatywnego wpływu na stabilność finansową.

Artykuł 8

Wymiana informacji

1. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, właściwe organy **i ESMA terminowo** udostępniają sobie nawzajem, **spontanicznie lub** na wniosek, wszystkie informacje istotne dla realizacji zadań zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
2. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mogą ujawnić informacje poufne przekazane przez organ państwa trzeciego wyłącznie wówczas, gdy organ ten wyraził uprzednio **pisemną** zgodę.

Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przekazują właściwemu ministerstwu wszystkie informacje na temat decyzji lub środków, które wymagają powiadomienia, konsultacji lub zgody tego ministerstwa.

Środa, 27 marca 2019 r.

TYTUŁ III
PRZYGOTOWANIE

ROZDZIAŁ I

Planowanie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

SEKCJA 1
PLANOWANIE NAPRAWY

Artykuł 9

Plany naprawy

1. CCP sporządzają i utrzymują **kompleksowy i skuteczny** plan naprawy przewidujący środki podejmowane w przypadku zarówno zdarzeń związanych, jak i niezwiązanych z niewykonaniem zobowiązania oraz w przypadku połączenia obu tych opcji w celu poprawy ich sytuacji finansowej **bez wykorzystywania żadnego publicznego wsparcia finansowego, aby umożliwić im dalsze świadczenie usług rozliczeniowych** w przypadku znaczącego pogorszenia się ich sytuacji finansowej lub ryzyka naruszenia wymogów ostrożnościowych na mocy rozporządzenia (UE) nr 648/2012.

1a. W planie naprawy wyraźnie rozróżnia się – w miarę możliwości przede wszystkim za pomocą osobnych sekcji – scenariusze oparte na:

- a) zdarzeniach związanych z niewykonaniem zobowiązania;
- b) zdarzeniach niezwiązanych z niewykonaniem zobowiązania.

Plan naprawy obejmuje uzgodnienia, jak połączyć przepisy przewidziane w odniesieniu do scenariuszy, o których mowa w lit. a) i b), w przypadku gdy oba te scenariusze mają miejsce w tym samym czasie.

2. Plan naprawy obejmuje ramy wskaźników **opartych na profilu ryzyka CCP** określające okoliczności, w jakich podejmuje się środki w ramach planu naprawy, biorąc pod uwagę różne scenariusze. Wskaźniki te mogą mieć albo charakter jakościowy, albo ilościowy w związku z sytuacją finansową CCP.

CCP wprowadzają stosowne ustalenia, **w tym bliską współpracę między odpowiednimi organami**, w celu regularnego monitorowania wskaźników. **CCP przedstawiają ESMA i właściwym organom sprawozdania dotyczące wyników tego monitorowania.**

2a. ESMA, we współpracy z ERRS, wyda do dnia ... [rok po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 w celu szczegółowego określenia minimalnego wykazu wskaźników jakościowych i ilościowych, o których mowa w ust. 2 akapit pierwszy niniejszego artykułu.

3. CCP **uwzględniają w swoich zasadach operacyjnych postanowienia określające procedury, jakie muszą stosować, jeżeli – aby osiągnąć cele procesu naprawy – proponują:**

- a) podejmowanie środków przewidzianych w planie naprawy, pomimo faktu, że odpowiednie wskaźniki nie zostały spełnione; lub
- b) powstrzymanie się od podejmowania środków przewidzianych w planie naprawy, pomimo faktu, że odpowiednie wskaźniki zostały spełnione.

3a. Wszelkie środki, jakie należy przedsięwziąć zgodnie z ust. 3, wymagają zgody właściwego organu.

4. **■** Jeżeli CCP zamierza uruchomić swój plan naprawy, informuje właściwy organ **i ESMA** o charakterze i skali zidentyfikowanych problemów, określając wszystkie istotne okoliczności oraz wskazując środki naprawcze lub inne środki, jakie zamierza podjąć w celu naprawienia tej sytuacji.

Środa, 27 marca 2019 r.

Jeżeli właściwy organ uzna, że środek naprawczy, z którego zamierza skorzystać CCP, może wywołać znaczące negatywne skutki dla systemu finansowego, **jest małe prawdopodobieństwo, że będzie skuteczny lub mógłby w sposób nieproporcjonalny oddziaływać na klientów członków rozliczających**, organ ten może, **po powiadomieniu ESMA**, wymagać od CCP powstrzymania się od stosowania tego środka.

5. Właściwy organ niezwłocznie informuje organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o każdym powiadomieniu otrzymanym zgodnie z akapitem pierwszym ustępu 4 oraz o wszelkich kolejnych instrukcjach wydanych przez właściwy organ zgodnie z akapitem drugim ustępu 4.

Jeżeli właściwy organ zostaje poinformowany zgodnie z ust. 4 akapit pierwszy, ogranicza lub zakazuje – w możliwie największym stopniu, ale bez powodowania całkowitego niewywiązania się ze zobowiązań – wszelkich wypłat wynagrodzenia z tytułu wniesionego kapitału oraz instrumentów uznawanych za kapitał, w tym wypłat dywidendy i wykupów przez CCP, oraz może ograniczyć, zakazać lub wstrzymać wszelkie wypłaty zmiennych elementów wynagrodzenia zgodnie z dyrektywą 2013/36/UE i wytycznymi EUNB (EUNB/GL/2015/22), uznaniowych świadczeń emerytalnych i odpraw dla kierownictwa.

6. CCP **poddają** swoje plany naprawy **przeglądowi i, w stosownych przypadkach, je** aktualizują co najmniej raz w roku i po wszelkich zmianach swojej struktury prawnej lub organizacyjnej, działalności lub sytuacji finansowej, która może znacząco wpłynąć na te plany lub wymagać ich zmiany. Właściwe organy mogą zobowiązać CCP do częstszej aktualizacji swoich planów naprawy.

7. Plany naprawy:

- a) **nie przewidują dostępu do publicznego wsparcia finansowego, awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielanego przez bank centralny ani awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielanego przez bank centralny na niestandardowych warunkach dotyczących zabezpieczenia, okresu zapadalności i stóp procentowych, a także nie przewidują otrzymywania wyżej wymienionych form wsparcia;**
- b) **uwzględniają interesy wszystkich zainteresowanych stron, na które mogą mieć wpływ, w szczególności w odniesieniu do członków rozliczających i ich klientów, zarówno bezpośrednich, jak i pośrednich; oraz**
- c) **zapewniają, aby ekspozycja członków rozliczających wobec CCP nie była nieograniczona.**

7a. Instrumenty naprawy umożliwiające:

- a) **ograniczanie strat wynikających ze zdarzeń niezwiązanych z niewykonaniem zobowiązania;**
- b) **ograniczanie strat wynikających ze zdarzeń związanych z niewykonaniem zobowiązania;**
- c) **przywrócenie dostosowanego portfela po zdarzeniu związanym z niewykonaniem zobowiązania;**
- d) **ograniczenie niepokrytych braków płynności; oraz**
- e) **odtworzenie zasobów finansowych CCP, w tym jego funduszy własnych, do poziomu wystarczającego do wywiązania się przez CCP z obowiązków ciężących na nim na mocy rozporządzenia (UE) nr 648/2012 oraz do wspierania ciągłego i terminowego wykonywania krytycznych funkcji CCP.**

7b. **Plany naprawy przewidują zestaw scenariuszy warunków skrajnych, w tym w przypadku niewykonania zobowiązania przez – nie tylko dwóch największych – członków rozliczających i innych CCP, istotnych z punktu widzenia konkretnych uwarunkowań CCP, w tym jego koszyka produktów, modelu biznesowego oraz ram płynności i zarządzania ryzykiem. Ten zestaw scenariuszy obejmuje zarówno zdarzenia wywołujące warunki skrajne dla całego systemu, jak i dla konkretnego CCP, z uwzględnieniem pojawiającego się w sytuacjach kryzysowych potencjalnego efektu domina w skali krajowej lub transgranicznej, a także równoczesnych kryzysów na kilku znaczących rynkach.**

Środa, 27 marca 2019 r.

7c. ESMA, we współpracy z ERRS, wyda do dnia ... [12 miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, w których bliżej określi zestaw scenariuszy, które należy uwzględnić do celów ust. 1. Wydając takie wytyczne, ESMA uwzględni, w stosownych przypadkach, właściwe prace międzynarodowe przeprowadzone w dziedzinie nadzorczych testów warunków skrajnych CCP oraz naprawy CCP. ESMA dąży do wykorzystania – tam, gdzie jest to możliwe – synergii między projektowaniem scenariuszy dotyczących nadzorczych testów skrajnych i projektowaniem scenariuszy naprawy.

7d. Jeżeli CCP jest częścią grupy i uzgodnienia umowne dotyczące wsparcia ze strony jednostki dominującej, w tym finansowanie wymogów kapitałowych CCP określonych zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 za pomocą instrumentów właścicielskich wyemitowanych przez jednostkę dominującą, stanowią część planu naprawy, plan naprawy przewiduje sytuacje, w których uzgodnienia te nie mogą zostać dotrzymane.

7e. Plan naprawy zawiera następujące pozycje:

- a) streszczenie głównych elementów planu oraz podsumowanie ogólnej możliwości naprawy;
- b) streszczenie istotnych zmian w CCP od czasu przedłożenia ostatniego planu naprawy;
- c) plan w zakresie komunikacji oraz ujawniania informacji określający, jak CCP zamierza poradzić sobie z potencjalnymi negatywnymi reakcjami rynku, działając w jak najbardziej przejrzysty sposób;
- d) kompleksowy zbiór działań dotyczących kapitału, podziału strat i płynności wymaganych do utrzymania lub przywrócenia rentowności i pozycji finansowej CCP, w tym do przywrócenia jego dostosowanego portfela i kapitału oraz uzupełnienia wniesionych z góry zasobów, które są niezbędne CCP do utrzymania rentowności przy założeniu kontynuowania działalności i dalszego świadczenia usług krytycznych zgodnie z art. 1 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 152/2013 oraz art. 32 ust. 2 i 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 153/2013;
- e) odpowiednie warunki i procedury w celu zapewnienia terminowego przeprowadzenia działań naprawczych, a także szereg wariantów naprawy, w tym prognozowany harmonogram realizacji każdego istotnego aspektu planu;
- f) szczegółowy opis wszelkich istotnych przeszkód dla skutecznej i terminowej realizacji planu, łącznie z analizą wpływu na członków rozliczających i klientów, m.in. w przypadku, gdy istnieje prawdopodobieństwo podjęcia środków przez członków rozliczających zgodnie z ich planami naprawy, o których mowa w art. 5 i 7 dyrektywy 2014/59/UE, a w stosownych przypadkach także łącznie z analizą wpływu na pozostałą część grupy;
- g) wskazanie funkcji krytycznych;
- h) szczegółowy opis procedur ustalenia wartości i zbywalności głównych linii biznesowych, operacji i aktywów danego CCP;
- i) szczegółowy opis tego, w jaki sposób planowanie naprawy jest zintegrowane ze strukturą zarządzania CCP, w jaki sposób tworzy część zasad operacyjnych CCP zatwierdzonych przez członków rozliczających, a także strategię i procedury regulujące zatwierdzanie planu naprawy i ustalanie osób w danej organizacji odpowiedzialnych za przygotowanie i wdrożenie planu;
- j) uzgodnienia i środki zachęcające wykonujących zobowiązania członków rozliczających do składania konkurencyjnych ofert na aukcjach, na których wystawiane są pozycje członków niewykonujących zobowiązań;
- k) uzgodnienia i środki pozwalające zagwarantować, że CCP posiada odpowiedni dostęp do rezerwowych źródeł finansowania, w tym do potencjalnych źródeł płynności, ocenę dostępnych zabezpieczeń oraz ocenę możliwości przenoszenia zasobów lub płynności w ramach linii biznesowych, pozwalające zagwarantować, że CCP może kontynuować działalność i wywiązywać się z kolejnych zobowiązań w terminie ich wymagalności;

Środa, 27 marca 2019 r.

l) uzgodnienia i środki:

- (i) pozwalające ograniczyć ryzyko;
- (ii) pozwalające zrestrukturyzować umowy, prawa, aktywa i zobowiązania, w tym:
 - a) częściowo lub całkowicie rozwiązać umowy;
 - b) obniżyć wartość zysków wypłacanych przez CCP wykonującym zobowiązania członkom rozliczającym oraz ich klientom;
- (iii) pozwalające zrestrukturyzować linie biznesowe;
- (iv) niezbędne do utrzymania ciągłości dostępu do infrastruktury rynków finansowych;
- (v) niezbędne do utrzymania ciągłości funkcjonowania procedur operacyjnych CCP, w tym usług dotyczących infrastruktury i usług informatycznych;
- (vi) opis działań lub strategii zarządczych służących przywróceniu stabilności finansowej oraz prognozowane skutki finansowe takich działań lub strategii;
- (vii) środki przygotowawcze, które CCP podjął lub planuje podjąć w celu ułatwienia wdrożenia planu naprawy, w tym środki niezbędne do umożliwienia terminowego dokapitalizowania CCP, przywrócenia dostosowanego portfela, uzupełnienia wniesionych z góry zasobów oraz zapewnienia wykonalności w wymiarze transgranicznym; obejmuje to możliwość przekazania przez wykonujących zobowiązania członków rozliczających minimalnego wkładu pieniężnego na rzecz CCP w kwocie nieprzekraczającej kwoty odpowiadającej ich wkładowi w fundusz CCP na wypadek niewykonania zobowiązania;
- (viii) ramy wskaźników określających punkty, w których mogą zostać podjęte stosowne działania, o których mowa w planie;
- (ix) w stosownych przypadkach analiza, w jaki sposób i kiedy CCP może się zwrócić, na warunkach przewidzianych w planie, o skorzystanie z instrumentów banku centralnego, a także określić aktywa, co do których oczekuje się, że zostaną zakwalifikowane jako zabezpieczenie zgodnie z warunkami instrumentu banku centralnego;
- (x) uwzględniając przepisy art. 49 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, szereg scenariuszy warunków skrajnych odpowiednich dla szczególnych warunków CCP, w tym scenariuszy przewidujących zdarzenia mające wpływ na cały system, trudną sytuację poszczególnych podmiotów prawnych oraz grup, do których należy, a także scenariuszy przewidujących trudną sytuację poszczególnych członków rozliczających CCP lub, w stosownych przypadkach, powiązanej infrastruktury rynku finansowego;
- (xi) uwzględniając przepisy art. 34 i art. 49 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, scenariusze spowodowane przez warunki skrajne lub niewykonanie zobowiązania przez co najmniej jednego członka oraz inne przyczyny, w tym straty poniesione przez CCP w wyniku działań inwestycyjnych lub problemów operacyjnych (w tym poważne zagrożenia zewnętrzne dla działalności CCP spowodowane zakłóceniami zewnętrznymi, wstrząsem lub incydem cybernetycznym).

7f. W następstwie niewykonania zobowiązania CCP przed zastosowaniem instrumentów, o których mowa w ust. 7e lit. l) niniejszego artykułu, wykorzystuje dodatkową kwotę własnych zasobów celowych odpowiadającą kwocie, którą należy wykorzystać zgodnie z art. 45 ust. 4 rozporządzenia UE nr 648/2012. Jeżeli właściwy organ uzna, że ryzyko powstania straty pozostawało pod kontrolą CCP, może zobowiązać CCP do zastosowania wyższej kwoty własnych zasobów celowych określonej przez właściwy organ.

7g. Po zdarzeniu niezwiązanym z niewykonaniem zobowiązania CCP przed zastosowaniem instrumentów, o których mowa w ust. 7e lit. l) niniejszego artykułu, wykorzystuje własne zasoby celowe w wysokości odpowiadającej trzykrotności kwoty, którą należy wykorzystać zgodnie z art. 45 ust. 4 rozporządzenia UE nr 648/2012, a w celu utrzymania wysokiego poziomu zachęt w procesie CCP nie wykorzystują środków na wypadek niewykonania zobowiązania ani kaskadowego pokrywania strat w przypadku niewykonania zobowiązania. Jeżeli właściwy organ uzna, że ryzyko powstania straty pozostawało poza kontrolą CCP, może zezwolić CCP na zastosowanie niższej kwoty własnych zasobów celowych określonej przez właściwy organ.

Środa, 27 marca 2019 r.

7h. CCP, za zgodą właściwego organu, stosuje instrumenty, o których mowa w ust. 7b lit. l) ppkt (ii), dopiero po przeprowadzeniu – na warunkach określonych w ust. 7e lit. l) ppkt (vii) – wezwania do wniesienia środków pieniężnych w kwocie odpowiadającej co najmniej funduszowi CCP na wypadek niewykonania zobowiązania.

7i. Właściwe organy mogą zobowiązać CCP do zawarcia dodatkowych informacji w planach naprawy.

8. Zarząd CCP ocenia, uwzględniając poradę komisji ds. ryzyka zgodnie z art. 28 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, oraz zatwierdza plan naprawy przed przekazaniem go właściwemu organowi i ESMA.

9. Plany naprawy uznaje się za część zasad operacyjnych CCP, zaś CCP i ich członkowie rozliczający w przypadku przepisów dotyczących ich klientów zapewniają, aby środki określone w tych planach naprawy były wykonalne w każdej chwili.

9a. CCP podają do wiadomości publicznej pozycje wymienione w ust. 7e lit. a)–g). Pozycje wymienione w lit. h)–l) tego ustępu powinny być udostępnione publicznie w zakresie, w jakim istnieje interes publiczny związany z przejrzystością tych pozycji. Członkowie rozliczający zapewniają, aby ich klienci zostali odpowiednio poinformowani o wszelkich przepisach, które ich dotyczą.

9b. Przepisy krajowego prawa upadłościowego odnoszące się do możliwości nieważności lub bezskuteczności czynności prawnych dokonanych ze szkodą dla wierzycieli nie mają zastosowania do środków podjętych przez CCP zgodnie z jego planem naprawy sporządzonym zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 10

Ocena planów naprawy

1. CCP przedkładają właściwemu organowi plany naprawy.
2. Właściwy organ bez zbędnej zwłoki przekazuje każdy plan kolegium organów nadzoru i organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

W ciągu sześciu miesięcy od przedłożenia każdego planu właściwy organ wspólnie z kolegium organów nadzoru dokonuje przeglądu planu naprawy zgodnie z procedurą opisaną w artykule 12 i ocenia, w jakim zakresie plan naprawy spełnia wymogi określone w art. 9.

3. Podczas oceny planu naprawy właściwy organ przeprowadza konsultacje z ERRS i uwzględnia strukturę kapitału CCP, kaskadowe pokrywanie strat w przypadku niewykonania zobowiązania, poziom złożoności struktury organizacyjnej oraz profil ryzyka CCP, w tym pod kątem zagrożeń finansowych, operacyjnych i cybernetycznych oraz substytucyjności jego działań, a także wpływ jaki realizacja planu naprawy miałaby na członków rozliczających, ich klientów, rynki finansowe obsługiwane przez CCP oraz system finansowy jako całość. Właściwy organ uwzględnia należyte, czy w planie naprawy zapewniono odpowiednie zachęty dla właścicieli i członków rozliczających CCP i ich klientów, aby kontrolowali poziom ryzyka, które wnoszą do systemu lub ponoszą w systemie. Właściwy organ zachęca do monitorowania działań CCP związanych z podejmowaniem ryzyka i zarządzaniem ryzykiem i zachęca do możliwie najpełniejszego uczestnictwa w procedurze CCP w zakresie zarządzania skutkami niewykonania zobowiązania.

3a. Właściwy organ, oceniając plan naprawy, uwzględnia uzgodnienia dotyczące wsparcia ze strony jednostki dominującej jako ważną część planu naprawy jedynie wtedy gdy są one wiążące na mocy umowy.

4. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji analizuje plan naprawy w celu zidentyfikowania wszelkich środków, które mogą negatywnie wpłynąć na możliwość przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP. W przypadku zidentyfikowania takich spraw organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji informuje o nich właściwy organ oraz wydaje zalecenia dla właściwego organu dotyczące sposobów rozwiązywania kwestii negatywnego wpływu tych środków na możliwość przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP.

5. Jeżeli właściwy organ postanowi działać wbrew zaleceniom organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z ust. 4, powinien przedstawić temu organowi pełne uzasadnienie swojej decyzji.

Środa, 27 marca 2019 r.

6. Jeżeli właściwy organ zgadza się z zaleceniami organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub przeciwnie oceni, że w planie naprawy występują istotne niedociągnięcia lub istnieją potencjalne przeszkody w jego wdrożeniu, powiadamia o swojej ocenie CCP lub jednostkę dominującą oraz daje CCP możliwość przedstawienia swojego stanowiska.

7. Właściwy organ, po uwzględnieniu stanowiska CCP, może wymagać od niego lub jednostki dominującej przedłożenia w terminie dwóch miesięcy, który można przedłużyć o jeden miesiąc za zgodą właściwego organu, skorygowanego planu i wykazania, w jaki sposób rozwiązano problem wskazanych niedociągnięć lub przeszkód. Skorygowany plan ocenia się zgodnie z drugim akapitem ustępu 2.

8. Jeżeli właściwy organ uważa, że problem niedociągnięć i przeszkód nie został właściwie rozwiązany w skorygowanym planie lub jeżeli CCP lub jednostka dominująca nie przedłożyli skorygowanego planu, może wymagać od CCP lub jednostki dominującej wprowadzenia konkretnych zmian do planu.

9. Jeżeli nie można odpowiednio usunąć niedociągnięć lub przeszkód poprzez wprowadzenie konkretnych zmian do planu, właściwy organ daje CCP lub jednostce dominującej możliwość zidentyfikowania w rozsądnym terminie zmian, jakich może dokonać w swojej działalności, aby rozwiązać problem niedociągnięć bądź przeszkód we wdrożeniu planu naprawy.

Jeżeli CCP lub jednostka dominująca nie zidentyfikuje takich zmian w terminie wyznaczonym przez właściwy organ lub jeżeli właściwy organ oceni, że zaproponowane działania nie rozwiązałyby w odpowiedni sposób problemu niedociągnięć lub przeszkód we wdrożeniu planu naprawy **lub nie poprawiłyby możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP**, właściwy organ zobowiązuje CCP lub jednostkę dominującą do podjęcia **w rozsądnym określonym przez właściwy organ terminie** jednego z następujących środków, z uwzględnieniem wagi niedociągnięć i przeszkód oraz skutków, jakie zastosowanie tych środków może mieć dla działalności CCP **i jego zdolności do zachowania zgodności z rozporządzeniem UE nr 648/2012**:

- a) obniżenie profilu ryzyka CCP;
- b) zwiększenie zdolności CCP do otrzymania dokapitalizowania w odpowiednim czasie w celu spełnienia wymogów ostrożnościowych;
- c) dokonanie przeglądu strategii i struktury CCP;
- d) wprowadzenie zmian do kaskadowego pokrywania strat w przypadku niewykonania zobowiązania, środków naprawczych i innych ustaleń dotyczących podziału strat w celu poprawy możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz odporności funkcji krytycznych;
- e) wprowadzenie zmian w strukturze zarządzania CCP.

10. Żądanie, o którym mowa w ust. 9 akapit drugi, uzasadnia się i zgłasza CCP na piśmie.

10a. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających minimalne kryteria, które właściwy organ ma poddać ocenie do celów oceny przewidzianej w ust. 2 niniejszego artykułu oraz w art. 11 ust. 1.

ESMA przedkłada Komisji projekty tych regulacyjnych standardów technicznych do dnia ... [12 miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia].

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 11

Plany naprawy CCP należących do grupy

1. Jeżeli jednostka dominująca grupy, do której należy CCP, jest instytucją zdefiniowaną w art. 2 ust. 1 pkt 23 dyrektywy 2014/59/UE lub podmiotem, o którym mowa w art. 1 ust. 1 lit. c) lub d) tej dyrektywy, właściwy organ, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 21 tej dyrektywy, zobowiązuje jednostkę dominującą do przedłożenia planu naprawy dla grupy zgodnie z tą dyrektywą. Właściwy organ przedkłada organowi właściwemu dla CCP plan naprawy dla grupy.

Środa, 27 marca 2019 r.

Jeżeli jednostka dominująca grupy, do której należy CCP, nie jest instytucją lub podmiotem, o których mowa w akapicie pierwszym, oraz gdy jest to **niezbędne** w celu **dokonania oceny wszystkich elementów** określonych w sekcji A załącznika, właściwe organy mogą ▯ zgodnie z procedurą określoną w art. 10 niniejszego rozporządzenia zażądać od CCP przedłożenia planu naprawy CCP **uwzględniającego wszystkie istotne elementy dotyczące struktury** grupy. Żądanie **takie** uzasadnia się i zgłasza na piśmie CCP i jego jednostce dominującej.

2. Jeżeli jednostka dominująca przedkłada plan naprawy zgodnie z ust. 1 **akapit pierwszy**, postanowienia dotyczące naprawy CCP stanowią odrębną część tego planu naprawy i są zgodne z wymogami niniejszego rozporządzenia, zaś od CCP **można nie wymagać** przygotowania indywidualnego planu naprawy.

3. Organ właściwy dla CCP ocenia, zgodnie z art. 10, postanowienia dotyczące naprawy CCP oraz, w stosownych przypadkach, konsultuje się z właściwym organem grupy.

Artykuł 12

Procedura koordynacji planów naprawy

1. Kolegium **organów nadzoru** podejmuje wspólną decyzję dotyczącą wszystkich następujących kwestii:

a) przeglądu i oceny planu naprawy;

b) stosowania środków, o których mowa w art. 9 ust. 6, 7, 8 i 9;

c) opracowania planu naprawy przez jednostkę dominującą zgodnie z art. 11 ust. 1.

2. Kolegium podejmuje wspólną decyzję dotyczącą kwestii, o których mowa w lit. a) i b), w terminie czterech miesięcy od daty przekazania przez właściwy organ planu naprawy.

Kolegium podejmuje wspólną decyzję dotyczącą kwestii, o której mowa w lit. c), w terminie czterech miesięcy od daty podjęcia przez właściwy organ decyzji o zobowiązaniu jednostki dominującej do przygotowania planu dla grupy.

Na wniosek właściwego organu w ramach kolegium **organów nadzoru** ESMA może udzielić kolegium organów nadzoru wsparcia w podjęciu wspólnej decyzji zgodnie z art. 31 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

3. Jeżeli, po upływie czterech miesięcy od daty przekazania planu naprawy, kolegium nie podejmie wspólnej decyzji dotyczącej kwestii, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b), organ właściwy dla CCP podejmuje własną decyzję.

Organ właściwy dla CCP podejmuje decyzję, o której mowa w akapicie pierwszym, uwzględniając opinie pozostałych członków kolegium wyrażone w okresie czterech miesięcy. Organ właściwy dla CCP powiadamia na piśmie o swojej decyzji CCP, jego jednostkę dominującą oraz, w stosownych przypadkach, pozostałych członków kolegium **organów nadzoru**.

4. Jeżeli, do końca wspomnianego czteromiesięcznego okresu, **dowolna grupa członków kolegium organów nadzoru stanowiąca zwykłą większość tego kolegium** skieruje do ESMA, zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, sprawę dotyczącą oceny planów naprawy i realizacji środków zgodnie z art. 10 ust. 9 lit. a), b) i d) niniejszego rozporządzenia, organ właściwy dla CCP oczekuje na podjęcie decyzji przez ESMA zgodnie z art. 19 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, na podstawie której podejmuje własną decyzję.

5. Termin czterech miesięcy uznaje się za termin zakończenia postępowania pojednawczego w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 1095/2010. ESMA podejmuje decyzję w terminie jednego miesiąca od dnia, w którym sprawa została do niego skierowana. Sprawy nie kieruje się do ESMA, jeżeli termin czterech miesięcy upłynął lub jeżeli wspólna decyzja została podjęta. Jeżeli ESMA nie podejmie decyzji w terminie jednego miesiąca, zastosowanie ma decyzja organu właściwego dla CCP.

Środa, 27 marca 2019 r.

SEKCJA 2

PLANOWANIE RESTRUKTURYZACJI I UPORZĄDKOWANEJ LIKWIDACJI

Artykuł 13

Plany restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji **CCP**, po konsultacji z właściwym organem **oraz ESMA** i w porozumieniu z kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, zgodnie z procedurą określoną w art. 15, sporządza plan restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla każdego CCP.

2. Plan restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przewiduje działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, które organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może podjąć w sytuacji, gdy CCP spełnia warunki uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o której mowa w art. 22.

3. W planie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uwzględnia się co najmniej następujące elementy:

a) upadłość CCP wynikającą z:

(i) **zdarzeń związanych z niewykonaniem zobowiązania;**

(ii) **zdarzeń niezwiązanych z niewykonaniem zobowiązania;**

(iii) ogólnej niestabilności finansowej lub zdarzeń mających wpływ na cały system;

b) wpływ, jaki realizacja planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji miałaby na członków rozliczających i ich klientów, w tym w sytuacji, gdy członkowie rozliczający mogą podlegać środkom naprawczym lub działaniom w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z dyrektywą 2014/59/UE, oraz na wszelkie powiązane infrastruktury rynku finansowego, rynki finansowe obsługiwane przez CCP i system finansowy jako całość;

c) sposób wnioskowania i okoliczności, w których CCP może wnioskować o stosowanie instrumentów banku centralnego oraz identyfikację aktywów, w odniesieniu do których oczekuje się, że będą kwalifikować się jako zabezpieczenie.

4. Plan restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie zakłada żadnego z następujących elementów:

a) publicznego wsparcia finansowego;

b) awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielanego przez bank centralny;

c) wsparcia płynności udzielanego przez bank centralny na niestandardowych warunkach dotyczących zabezpieczenia, okresu zapadalności i stóp procentowych.

4a. W planie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przyjmuje się ostrożne założenia w odniesieniu do zasobów finansowych dostępnych w ramach instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, które mogą być wymagane do osiągnięcia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, oraz zasobów, które w myśl oczekiwań będą zgodnie z zasadami i uzgodnieniami CCP dostępne w momencie uruchamiania procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Te ostrożne założenia opierają się na wynikach ostatnich testów warunków skrajnych przeprowadzonych zgodnie z art. 5 ust. 2a i pozostają ważne w scenariuszach skrajnych warunków rynkowych, potęgowanych działaniami naprawczymi oraz restrukturyzacją lub uporządkowaną likwidacją jednego lub kilku CCP, obejmującymi niewykonanie zobowiązania przez jednego lub kilku dodatkowych – nie tylko dwóch największych – członków rozliczających, wobec których CCP ma największą ekspozycję.

5. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dokonują przeglądu planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i, w stosownych przypadkach, aktualizują je co najmniej raz w roku i po wszelkich zmianach struktury prawnej lub organizacyjnej CCP, jego działalności lub sytuacji finansowej lub innych zmianach, które znacząco wpływają na skuteczność planu.

CCP i właściwe organy niezwłocznie powiadamiają organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o każdej takiej zmianie.

Środa, 27 marca 2019 r.

5a. W planie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wyraźnie rozróżnia się – w miarę możliwości przede wszystkim za pomocą osobnych sekcji – poszczególne scenariusze oparte na okolicznościach, o których mowa odpowiednio w ust. 3 lit. a) ppkt (i), (ii) i (iii).

6. W planie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji określa się okoliczności i różne scenariusze dotyczące stosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz wykonywania uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Plan restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zawiera, a jeżeli jest to stosowne i możliwe, określa ilościowo:

- a) streszczenie głównych elementów planu z rozróżnieniem na zdarzenia niewykonania zobowiązania, zdarzenia niezwiązane z niewykonaniem zobowiązania i połączenie obu tych opcji;
- b) streszczenie istotnych zmian w CCP, które wprowadzono od czasu ostatniej aktualizacji planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- c) wskazanie, w jaki sposób można w koniecznym zakresie prawnie i gospodarczo oddzielić funkcje krytyczne od innych funkcji, tak aby zapewnić ich ciągłość z chwilą zainicjowania wszelkich możliwych form restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w tym upadłości CCP;
- d) prognozowany harmonogram **przeprowadzania** każdego istotnego aspektu planu, **w tym harmonogram odtworzenia zasobów finansowych CCP**;
- e) szczegółowy opis oceny możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z art. 16;
- f) opis wszelkich środków wymaganych zgodnie z art. 17 w celu ograniczenia lub usunięcia przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, ustalonych w wyniku oceny przeprowadzonej zgodnie z art. 16;
- g) opis procedur ustalenia wartości i zbywalności funkcji krytycznych i aktywów CCP;
- h) szczegółowy opis uzgodnień gwarantujących, że informacje wymagane zgodnie z art. 14 są aktualne i w każdym momencie dostępne dla organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- i) wyjaśnienia dotyczące tego, jak działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mogłyby być finansowane bez zakładania elementów, o których mowa w ust. 4;
- j) szczegółowy opis poszczególnych strategii restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, które mogłyby zostać zastosowane w przypadku różnych możliwych scenariuszy i powiązanych harmonogramów;
- k) opis krytycznych wzajemnych zależności między CCP i innymi uczestnikami rynku, **w tym wzajemnych zależności wewnątrz grupy, uzgodnień interoperacyjnych i powiązań z innymi infrastrukturami rynku finansowego, wraz ze sposobami radzenia sobie z takimi współzależnościami**;
- l) opis poszczególnych wariantów w celu zapewnienia:
 - (i) dostępu do usług płatniczych i rozliczeniowych oraz innej infrastruktury;
 - (ii) terminowego rozliczania zobowiązań wobec członków rozliczających i ich klientów i wszelkich powiązanych infrastruktur rynku finansowego;
 - (iii) dostępu członków rozliczających i ich klientów do papierów wartościowych lub rachunków pieniężnych zapewnianych przez CCP oraz papierów wartościowych lub zabezpieczeń gotówkowych przekazanych i posiadanych przez CCP, które są należne takim uczestnikom z zachowaniem zasad przejrzystości i niedyskryminacji;
 - (iv) ciągłości połączeń operacyjnych między CCP i innymi infrastrukturami rynku finansowego;

Środa, 27 marca 2019 r.

- (v) możliwości przenoszenia aktywów i pozycji klientów **i klientów pośrednich** członków rozliczających, **jak określono** w art. 39 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- (vi) zachowania licencji, zezwoleń, uznań i wyznaczeń prawnych CCP niezbędnych do dalszego wykonywania funkcji krytycznych CCP, w tym jego uznania do celów stosowania odpowiednich przepisów dotyczących ostateczności rozrachunku oraz udziału w innych infrastrukturach rynku finansowego lub w powiązaniach z tymi infrastrukturami;
- la) opis podejścia, które organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zamierza stosować w celu określenia zakresu i wartości wszelkich umów, które należy rozwiązać zgodnie z art. 29;**
- m) analiza wpływu planu na pracowników CCP, w tym ocena wszelkich związanych z tym kosztów, oraz opis przewidywanych procedur konsultacji z pracownikami podczas procesu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, z uwzględnieniem krajowych zasad i systemów dialogu z partnerami społecznymi;
- n) plan komunikacji z mediami i ogółem społeczeństw, **aby zapewnić jak największą przejrzystość;**
- o) opis podstawowych operacji i systemów zapewniających ciągłość funkcjonowania procesów operacyjnych odnośnego CCP.
- oa) opis uzgodnień dotyczących wymiany informacji w ramach kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przed restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją oraz w jej trakcie, zgodnie z pisemnymi uzgodnieniami i procedurami dotyczącymi funkcjonowania kolegiów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o których mowa w art. 1 ust. 4.**

Informacje, o których mowa w ust. 6 lit. a), ujawnia się odnośnemu CCP. CCP może sporządzić opinię na temat planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i przekazać ją w formie pisemnej organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Opinię tę dołącza się do planu.

7. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mogą wymagać od CCP przedstawienia szczegółowych rejestrów umów, o których mowa w art. 29 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, których są oni stroną. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mogą określić termin przedstawienia tych rejestrów oraz mogą określić różne terminy dla różnych rodzajów umów.

7a. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP współpracuje ściśle z organem ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji członka rozliczającego CCP w celu zapewnienia, że nie ma żadnych przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

8. ESMA, po konsultacjach z ERRS i uwzględnieniu odpowiednich przepisów rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr -/2016 uzupełniającego dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych przyjętych na podstawie art. 10 ust. 9 dyrektywy 2014/59/UE **i przy poszanowaniu zasady proporcjonalności**, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych, które dodatkowo określają treść planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z ust. 6.

Przy opracowywaniu projektów regulacyjnych standardów technicznych ESMA uwzględnia należyte poziom zróżnicowania między krajowymi ramami prawnymi, w szczególności w obszarze prawa upadłościowego, w całej Unii, a także różne wielkości i charakter CCP mających siedzibę w Unii.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia [Urząd Publikacji: proszę wpisać datę: przypadającą 12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 14

Obowiązek CCP w zakresie współpracy i przekazywania informacji

CCP współpracują ze sobą w razie potrzeby w zakresie opracowywania planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz przekazują organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, bezpośrednio albo za pośrednictwem właściwego organu, wszelkie informacje niezbędne do sporządzenia i wdrożenia tych planów, w tym informacje i analizę określone w sekcji B załącznika.

Właściwe organy przekazują organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wszelkie dostępne im informacje, o których mowa w akapicie pierwszym.

CCP prowadzi terminową wymianę informacji z właściwymi organami i ESMA w celu ułatwienia oceny profili ryzyka CCP oraz wzajemnych powiązań z innymi infrastrukturami rynku finansowego, innymi instytucjami finansowymi i systemem finansowym w ogóle, zgodnie z art. 9 i 10 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 15

Procedura koordynacji dotycząca planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. Kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmuje wspólną decyzję dotyczącą planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz wszelkich zmian do tego planu w terminie czterech miesięcy od daty przekazania tego planu przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o którym to przekazaniu mowa w ust. 2.

2. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przekazuje kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji projekt planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, informacje dostarczone zgodnie z art. 14 oraz wszelkie dodatkowe informacje istotne dla kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewnia, aby ESMA posiadał wszystkie informacje, które są istotne dla jego roli, zgodnie z niniejszym artykułem.

3. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może podjąć decyzję o zaangażowaniu organów państwa trzeciego w opracowywanie i przegląd planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, pod warunkiem że spełniają oni wymogi dotyczące poufności określone w art. 71 oraz że pochodzą z jurysdykcji, w których mają siedzibę następujące podmioty:

- (i) jednostka dominująca CCP, w stosownych przypadkach;
- (ii) członkowie rozliczający, **wobec których CCP ma znaczną ekspozycję;**
- (iii) jednostki zależne CCP, w stosownych przypadkach;
- (iv) pozostałe podmioty świadczące usługi krytyczne na rzecz CCP.

(iva) CCP mający uzgodnienia interoperacyjne z CCP.

4. Na wniosek organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ESMA może udzielić kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wsparcia w podjęciu wspólnej decyzji zgodnie z art. 31 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

5. Jeżeli, po upływie czterech miesięcy od daty przekazania planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, kolegium **ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji** nie podejmie wspólnej decyzji, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmuje własną decyzję w sprawie planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmuje decyzję, uwzględniając opinie pozostałych członków kolegium **ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji** wyrażone w okresie czterech miesięcy. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powiadamia na piśmie o swojej decyzji CCP, jego jednostkę dominującą i, w stosownych przypadkach, pozostałych członków kolegium **ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**.

6. Jeżeli, do końca wspomnianego czteromiesięcznego okresu, **dowolna grupa członków kolegium organów nadzoru stanowiąca zwykłą większość tego kolegium** skieruje do ESMA, zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, sprawę dotyczącą planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP oczekuje na podjęcie decyzji przez ESMA zgodnie z art. 19 ust. 3 tego rozporządzenia, na podstawie której podejmuje własną decyzję.

Środa, 27 marca 2019 r.

Termin czterech miesięcy uznaje się za termin zakończenia postępowania pojednawczego w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 1095/2010. ESMA podejmuje decyzję w terminie jednego miesiąca od dnia, w którym sprawa została do niego skierowana. Sprawy nie kieruje się do ESMA, jeżeli termin czterech miesięcy upłynął lub jeżeli wspólna decyzja została podjęta. Jeżeli ESMA nie podejmie decyzji w terminie jednego miesiąca, zastosowanie ma decyzja organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

7. W przypadku gdy wspólna decyzja zostanie podjęta zgodnie z ust. 1 oraz jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oceni na podstawie ust. 6, że przedmiot sporu wpływa na obowiązki budżetowe danego państwa członkowskiego, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP rozpoczyna ponowną ocenę planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

ROZDZIAŁ II

Możliwość przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

Artykuł 16

Ocena możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, we współpracy z kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z art. 17, ocenia, na ile możliwe jest przeprowadzenie skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP, bez zakładania żadnego poniższych elementów:

- a) publicznego wsparcia finansowego;
- b) awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielanego przez bank centralny;
- c) wsparcia płynności udzielanego przez bank centralny na niestandardowych warunkach dotyczących zabezpieczenia, okresu zapadalności i stóp procentowych.

2. Uznaje się, że przeprowadzenie skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP jest możliwe, jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uzna, że wykonalna i wiarygodna jest likwidacja tego podmiotu w ramach standardowego postępowania upadłościowego albo jego restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja poprzez zastosowanie różnych instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz wykonanie uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, zapewniając ciągłość funkcji krytycznych CCP oraz unikając **wykorzystania środków publicznych i** w możliwie największym zakresie wszelkich znaczących negatywnych skutków dla systemu finansowego.

Negatywne skutki, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują ogólną niestabilność finansową lub zdarzenia mające wpływ na cały system w dowolnym państwie członkowskim.

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powiadamia ESMA w odpowiednim terminie, jeżeli uzna, że przeprowadzenie skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP jest niemożliwe.

3. Na wniosek organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP wykazuje, że:

- a) nie istnieją żadne przeszkody utrudniające obniżenie wartości instrumentów właścicielskich w następstwie wykonania uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, niezależnie od tego, czy aktywne uzgodnienia umowne lub inne środki uwzględnione w planie naprawy CCP zostały całkowicie wyczerpane;
- b) umowy CCP z członkami rozliczającymi lub osobami trzecimi nie pozwalają tym członkom rozliczającym ani osobom trzecim skutecznie kwestionować wykonywania uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub w inny sposób uniknąć podlegania tym uprawnieniom.

4. Do celów oceny możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o której mowa w ust. 1, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji bada, w stosownych przypadkach, kwestie wymienione w sekcji C załącznika.

4a. ESMA przyjmuje wytyczne w celu wspierania zbliżania praktyk z zakresu nadzoru oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dotyczących stosowania sekcji C załącznika w terminie do dnia ... [18 miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia].

5. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji **we współpracy z kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji** ocenia możliwość przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jednocześnie ze sporządzeniem i aktualizacją planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z art. 13.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 17

Ograniczanie lub usuwanie przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. Jeżeli, w następstwie oceny, o której mowa w art. 16, **i po konsultacji z kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji **stwierdzi**, że istnieją istotne przeszkody w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, we współpracy z właściwym organem, przygotowuje sprawozdanie i przedkłada je CCP i kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Sprawozdanie, o którym mowa w akapicie pierwszym, zawiera analizę przeszkód w skutecznym zastosowaniu instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz w wykonaniu uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do CCP, oraz ocenę ich wpływu na model biznesowy CCP i zalecenia dotyczące stosowania specjalnych środków służących usunięciu tych przeszkód **tam, gdzie jest to możliwe**.

2. Wymóg podjęcia przez kolegia ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wspólnej decyzji w sprawie planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji określonych w art. 15 zostaje zawieszony w następstwie przedłożenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, do chwili zatwierdzenia przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji środków służących usunięciu istotnych przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu lub ustanowienia alternatywnych środków zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu.

3. W terminie czterech miesięcy od daty otrzymania sprawozdania przedłożonego zgodnie z ust. 1 CCP proponuje organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji potencjalne środki służące ograniczeniu lub usunięciu istotnych przeszkód wskazanych w tym sprawozdaniu. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przedstawia kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wszelkie środki zaproponowane przez CCP. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oceniają, zgodnie z art. 18 ust. 1 lit. b), czy wspomniane środki skutecznie ograniczają lub usuwają te przeszkody.

4. Jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, **biorąc pod uwagę opinię** kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, **stwierdzi**, że środki zaproponowane przez CCP zgodnie z ust. 3 nie ograniczają ani nie usuwają skutecznie przeszkód wskazanych w sprawozdaniu, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji określa alternatywne środki, o których powiadamia kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w celu podjęcia wspólnej decyzji zgodnie z art. 18.

Alternatywne środki, o których mowa w akapicie pierwszym, uwzględniają poniższe elementy:

- a) zagrożenie dla stabilności finansowej, jakie stwarzają przeszkody w możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP;
 - b) wpływ alternatywnych środków na działalność danego CCP, jego członków rozliczających i ich klientów, powiązaną infrastrukturę rynku finansowego oraz rynek wewnętrzny.
- ba) wpływ na świadczenie zintegrowanych usług rozliczeniowych dotyczących poszczególne produktów i uzupełniania depozytu zabezpieczającego portfela w poszczególnych klasach aktywów.**

Do celów akapitu drugiego lit. b) organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji konsultuje się z właściwym organem, **kolegium organów nadzoru** i kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz, w stosownych przypadkach, z **ERRS**.

5. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, zgodnie z art. 18, powiadamia na piśmie CCP, bezpośrednio albo za pośrednictwem właściwego organu, o alternatywnych środkach, które należy podjąć, aby osiągnąć cel, jakim jest usunięcie przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uzasadnia, dlaczego środki zaproponowane przez CCP nie byłyby w stanie usunąć przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, oraz wykazuje, w jaki sposób alternatywne środki byłyby skuteczne w tym kontekście.

6. CCP przedstawia w ciągu jednego miesiąca plan **opisujący sposób, w jaki zamierza wdrożyć alternatywne środki w terminie ustalonym przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**.

7. **Wyłącznie do** celów ust. 4 organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji **we współpracy z właściwym organem** może podjąć następujące środki:

- a) zobowiązanie CCP do zmiany lub opracowania umów dotyczących świadczenia usług (zarówno wewnątrz grupy, jak i z osobami trzecimi) w celu zagwarantowania świadczenia funkcji krytycznych;

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) zobowiązanie CCP do ograniczenia maksymalnych niezabezpieczonych ekspozycji w ujęciu indywidualnym i zbiorczym;
- c) zobowiązanie CCP do zmiany sposobu pobierania i przechowywania depozytu zabezpieczającego zgodnie z art. 41 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- d) zobowiązanie CCP do zmiany składu i liczby funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania, o których mowa w art. 42 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- e) nałożenie na CCP wymogów dotyczących przekazywania określonych lub regularnych informacji dodatkowych;
- f) zobowiązanie CCP do samodzielnego zbycia określonych aktywów;
- g) zobowiązanie CCP do ograniczenia lub zaprzestania określonych istniejących lub proponowanych rodzajów działalności;
- h) zobowiązanie CCP do wprowadzenia zmian w planie naprawy, **zasadach operacyjnych i innych ustaleń umownych**;
- (i) ograniczenie lub zaprzestanie rozwoju nowych lub istniejących linii biznesowych lub świadczenia nowych lub istniejących usług;
- j) zobowiązanie do wprowadzenia zmian w strukturach prawnych lub operacyjnych CCP lub dowolnego podmiotu powiązanego – bezpośrednio lub pośrednio kontrolowanego przez daną instytucję – w celu zapewnienia możliwości prawnego i operacyjnego oddzielenia funkcji krytycznych od innych funkcji poprzez zastosowanie instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- k) zobowiązanie CCP do utworzenia dominującej finansowej spółki holdingowej z siedzibą w określonym państwie członkowskim lub unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej;
- l) zobowiązanie CCP do wyemitowania zobowiązań, które mogą podlegać umorzeniu lub konwersji, lub do przeznaczenia innych zasobów w celu zwiększenia zdolności do pokrycia strat, dokapitalizowania i uzupełnienia wniesionych z góry zasobów;
- m) zobowiązanie CCP do podjęcia innych działań w celu umożliwienia pokrycia strat za pomocą kapitału, innych zobowiązań i umów, dokapitalizowania CCP lub uzupełnienia wniesionych z góry zasobów. **Przewidywane działania mogą obejmować** w szczególności **próby** ponownego negocjowania wszelkich wyemitowanych przez CCP zobowiązań lub zmiany postanowień umownych, z myślą o zapewnieniu, by ewentualna decyzja organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o umorzeniu, konwersji lub restrukturyzacji tego zobowiązania, instrumentu lub umowy została wykonana na mocy prawa jurysdykcji regulującego to zobowiązanie lub ten instrument;
- n) **■**
- na) **ograniczenie lub zawieszenie powiązań CCP w zakresie interoperacyjności w przypadku, gdy takie ograniczenie lub zawieszenie jest niezbędne w celu zapobiegania szkodliwym skutkom, które stosowanie instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz wykonywanie uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mogłyby wyrzucić na interoperacyjnych CCP.**

Artykuł 18

Procedura koordynacji mająca na celu ograniczenie lub usunięcie przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. Kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmuje wspólną decyzję dotyczącą następujących kwestii:
 - a) identyfikacji istotnych przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z art. 16 ust. 1;
 - b) oceny środków zaproponowanych przez CCP zgodnie z art. 17 ust. 3, w razie potrzeby;
 - c) alternatywnych środków wymaganych zgodnie z art. 17 ust. 4.

Środa, 27 marca 2019 r.

2. W terminie czterech miesięcy od przedłożenia kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji sprawozdania, o którym mowa w art. 17 ust. 1, kolegium przyjmuje wspólną decyzję w sprawie identyfikacji istotnych przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o których mowa w ust. 1 lit. a).

Wspólną decyzję, o której mowa w ust. 1 lit. b) i c), przyjmuje się w terminie czterech miesięcy od przedłożenia zaproponowanych przez CCP środków w celu usunięcia przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uzasadnia wspólne decyzje, o których mowa w ust. 1, i zgłasza je na piśmie CCP oraz, w stosownych przypadkach, jego jednostce dominującej.

Na wniosek organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ESMA może udzielić kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wsparcia w podjęciu wspólnej decyzji zgodnie z art. 31 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

3. Jeżeli, po upływie czterech miesięcy od daty przekazania sprawozdania przewidzianego w art. 17 ust. 1, kolegium **ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji** nie podejmie wspólnej decyzji, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmuje własną decyzję w sprawie odpowiednich środków, które zostaną podjęte zgodnie z art. 17 ust. 5. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmuje decyzję, uwzględniając opinie pozostałych członków kolegium **ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji** wyrażone w okresie czterech miesięcy.

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powiadamia na piśmie o swojej decyzji CCP, jego jednostkę dominującą i, w stosownych przypadkach, pozostałych członków kolegium **ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**.

4. Jeżeli, do końca wspomnianego czteromiesięcznego okresu, **dowolna grupa członków kolegium organów nadzoru stanowiąca zwykłą większość tego kolegium** skieruje do ESMA, zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, sprawę, o której mowa w art. 17 ust. 7 lit. j), k) lub n), organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP odracza podjęcie decyzji i oczekuje na decyzję, którą ESMA może podjąć zgodnie z art. 19 ust. 3 tego rozporządzenia. W takim przypadku organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmuje decyzję zgodnie z decyzją ESMA.

Termin czterech miesięcy uznaje się za termin zakończenia postępowania pojednawczego w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 1095/2010. ESMA podejmuje decyzję w terminie jednego miesiąca od dnia, w którym sprawa została do niego skierowana. Sprawy nie kieruje się do ESMA, jeżeli termin czterech miesięcy upłynął lub jeżeli wspólna decyzja została podjęta. Jeżeli ESMA nie podejmie decyzji w terminie jednego miesiąca, zastosowanie ma decyzja organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

TYTUŁ IV

WCZESNA INTERWENCJA

Artykuł 19

Środki wczesnej interwencji

1. Jeżeli CCP narusza lub prawdopodobnie naruszy wymogi ostrożnościowe określone w rozporządzeniu (UE) nr 648/2012 **lub stanowi zagrożenie dla stabilności finansowej globalnego systemu finansowego, unijnego systemu finansowego bądź części któregośkolwiek z nich** lub jeżeli właściwy organ ustalił, że istnieją inne wskazania świadczące o **zmianach** w rozwoju sytuacji, które mogą wpłynąć na działalność CCP, zwłaszcza na jego zdolność do świadczenia usług rozliczeniowych, właściwy organ może:

- a) zobowiązać CCP do aktualizacji planu naprawy zgodnie z art. 9, jeżeli okoliczności, które wymagały przeprowadzenia wczesnej interwencji, są odmienne od przyjętych w założeniach określonych we wstępnym planie naprawy;
- b) zobowiązać CCP do wdrożenia jednego lub większej liczby uzgodnień lub środków określonych w planie naprawy w określonym terminie. Jeżeli plan zaktualizowano zgodnie z lit. a), tego rodzaju uzgodnienia lub środki obejmują wszelkie zaktualizowane uzgodnienia lub środki;
- c) zobowiązać CCP do określenia przyczyn naruszenia lub prawdopodobnego naruszenia, o którym mowa w ust. 1, oraz opracowania programu działania, w tym odpowiednich środków i harmonogramu;

Środa, 27 marca 2019 r.

- d) zobowiązać CCP do zwołania zgromadzenia akcjonariuszy lub, jeżeli CCP nie spełni tego wymogu, zwołać zgromadzenie samodzielnie. W obu przypadkach właściwy organ ustala porządek obrad, obejmujący decyzje, które należy rozważyć w celu przyjęcia ich przez akcjonariuszy;
- e) zobowiązać do odwołania lub zastąpienia jednego członka lub większej liczby członków zarządu lub kadry kierowniczej wyższego szczebla, jeżeli którakolwiek z tych osób zostanie uznana za niezdolną do wypełniania powierzonych jej obowiązków na podstawie art. 27 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- f) zobowiązać do wprowadzenia zmian w strategii biznesowej CCP;
- g) zobowiązać do wprowadzenia zmian w strukturze prawnej lub strukturze operacyjnej CCP;
- h) przekazać organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wszystkie informacje niezbędne do aktualizacji planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP w celu przygotowania ewentualnej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP i wyceny jego aktywów i zobowiązań zgodnie z art. 24, w tym wszelkie informacje wymagane w ramach kontroli na miejscu;
- (i) zobowiązać, w razie potrzeby i zgodnie z ust. 4, do wdrożenia środków naprawczych CCP;
- j) zobowiązać CCP do powstrzymania się od wdrażania niektórych środków naprawczych, jeżeli właściwy organ uznał, że wdrażanie takich środków może mieć niekorzystny wpływ na stabilność finansową **lub nadmiernie zaszkodzić interesom klientów**;
- k) zobowiązać CCP do uzupełnienia jego zasobów finansowych w odpowiednim terminie.
- ka) *w drodze wyjątku i na zasadzie jednorazowej zezwolić klientom członków rozliczających na bezpośredni udział w aukcji przy jednoczesnym zniesieniu wymogów ostrożnościowych określonych w tytule IV rozdział 3 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 innych niż wymogi dotyczące depozytu zabezpieczającego określone w art. 41 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 dla tych klientów. Członkowie rozliczający klientów informują ich szczegółowo o aukcji i ułatwiają klientom proces składania ofert. Wymagane od klientów wpłaty środków na depozyty zabezpieczające realizowane są za pośrednictwem członka rozliczającego wykonującego zobowiązanie.*
- kb) *ograniczyć lub zakazać – w możliwie największym stopniu, ale bez powodowania całkowitego niewywiązania się ze zobowiązań – wszelkich wypłat wynagrodzenia z tytułu wniesionego kapitału oraz instrumentów uznawanych za kapitał, w tym wypłat dywidendy i wykupów przez CCP, oraz ograniczyć, zakazać lub wstrzymać wszelkie wypłaty zmiennych elementów wynagrodzenia zgodnie z dyrektywą 2013/36/UE i wytycznymi EUNB (EUNB/GL/2015/22), uznaniowych świadczeń emerytalnych i odpraw dla kierownictwa.*

2. W odniesieniu do każdego z tych środków właściwy organ określa odpowiedni termin realizacji oraz ocenia skuteczność tych środków, gdy już zostały podjęte.

2a. Przepisy krajowego prawa upadłościowego, odnoszące się do możliwości nieważności lub bezskuteczności czynności prawnych dokonanych ze szkodą dla wierzycieli, nie mają zastosowania do środków z zakresu wczesnej interwencji podejmowanych przez właściwy organ zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

3. Właściwy organ może stosować środki, o których mowa w ust. 1 lit. a)–k), wyłącznie po uwzględnieniu wpływu tych środków w innych państwach członkowskich, w których CCP prowadzi działalność lub świadczy usługi, w szczególności w tych państwach, w których działalność CCP ma zasadnicze lub istotne znaczenie dla lokalnych rynków finansowych, z uwzględnieniem miejsc, w których zlokalizowani są członkowie rozliczający oraz w których znajdują się powiązane systemy obrotu i infrastruktury rynku finansowego.

4. Właściwy organ może stosować środek, o którym mowa w ust. 1 lit. i), wyłącznie wówczas, gdy środek ten leży w interesie publicznym i jest konieczny do osiągnięcia następujących celów:

- a) utrzymania stabilności finansowej w Unii;
- b) utrzymania ciągłości **funkcji** krytycznych CCP z **zachowaniem zasad przejrzystości i niedyskryminacji**;
- c) utrzymania i wzmocnienia odporności finansowej CCP.

Środa, 27 marca 2019 r.

Właściwy organ nie stosuje środka, o którym mowa w ust. 1 lit. i), w odniesieniu do środków obejmujących przeniesienie własności, praw lub zobowiązań innego CCP.

5. Jeżeli CCP rozpoczął kaskadowe pokrywanie strat w przypadku niewykonania zobowiązania zgodnie z art. 45 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, powiadamia on właściwy organ **i organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji** bez zbędnej zwłoki i wyjaśnia, czy dane zdarzenie odzwierciedla słabości lub problemy tego CCP.

6. Jeżeli warunki, o których mowa w ust. 1, są spełnione, właściwy organ powiadamia ESMA i organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz zasięga opinii kolegium **organów nadzoru**.

Po otrzymaniu takich powiadomień i po odbyciu konsultacji z kolegium **organów nadzoru** właściwy organ decyduje, czy zastosować którykolwiek ze środków przewidzianych w ust. 1. Właściwy organ powiadamia kolegium **organów nadzoru**, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz ESMA o decyzji w sprawie środków, które mają zostać podjęte.

7. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, po otrzymaniu powiadomienia, o którym mowa w ust. 6 akapit pierwszy, może zobowiązać CCP do skontaktowania się z potencjalnymi nabywcami w celu przygotowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji danego CCP, na warunkach określonych w art. 41 i z zastrzeżeniem przepisów dotyczących poufności określonych w art. 71, **a także zgodnie z ramami dotyczącymi badań rynku określonymi w art. 11 rozporządzenia (UE) nr 596/2014 oraz w odnośnych aktach delegowanych i wykonawczych**.

Artykuł 20

Odwołanie kadry kierowniczej wyższego szczebla i zarządu

Jeżeli następuje znaczące pogorszenie sytuacji finansowej CCP lub CCP narusza obowiązujące go wymogi prawne, w tym swoje zasady operacyjne, a inne środki podjęte zgodnie z art. 19 nie są wystarczające do zaradzenia tej sytuacji, właściwe organy mogą wymagać odwołania kadry kierowniczej wyższego szczebla lub zarządu CCP w całości lub częściowo.

Powołanie nowej kadry kierowniczej wyższego szczebla lub zarządu odbywa się zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 i podlega zatwierdzeniu przez właściwy organ lub zgodzie właściwego organu.

TYTUŁ IVA

ODZYSKANIE STRAT

Artykuł 20a

Emisja instrumentów właścicielskich w odniesieniu do przyszłych zysków na rzecz członków rozliczających i klientów, którzy ponieśli straty

1. W przypadku gdy CCP w trakcie naprawy wynikającej ze zdarzenia niezwiązanego z niewykonaniem zobowiązania zastosował uzgodnienia i środki pozwalające obniżyć wartość zysków wypłacanych przez CCP na rzecz wykonujących zobowiązania członków rozliczających i ich klientów określonych w jego planie naprawy zgodnie z art. 9 ust. 7b lit. l) ppkt (ii) lit. b), które wykraczają poza kaskadowe pokrywanie strat w przypadku niewykonania zobowiązania, przewidziane w art. 45 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, wobec wykonujących zobowiązania członków rozliczających i ich klientów, i w rezultacie nie rozpoczął procesu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, właściwy organ tego CCP może, po przywróceniu dostosowanego portfela, nałożyć na przedmiotowy CCP obowiązek wyrównania strat uczestnikom przez wypłatę gotówki albo, w stosownych przypadkach, może zobowiązać CCP do wyemitowania instrumentów właścicielskich w przyszłych zyskach tego CCP.

Wartość instrumentów właścicielskich w przyszłych zyskach CCP wyemitowanych na rzecz każdego z zaangażowanych wykonujących zobowiązania członków rozliczających, którą należy przenieść na klientów w odpowiedniej formie, musi być proporcjonalna do poniesionych przez niego strat i oparta na wycenie przeprowadzonej zgodnie z art. 24 ust. 3. Takie instrumenty właścicielskie uprawniają właściciela do otrzymywania corocznie płatności od CCP aż do odzyskania całej straty przez odpowiednią maksymalną liczbę lat od dnia emisji. Na płatności związane z takimi instrumentami właścicielskimi wykorzystuje się odpowiednią maksymalną część rocznych zysków CCP.

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Niniejszy artykuł nie zmniejsza odpowiedzialności członków rozliczających w zakresie przejmowania strat wykraczających poza kaskadowe pokrywanie strat w przypadku niewykonania zobowiązania.

3. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia kolejności, w jakiej należy wypłacić wyrównanie, maksymalnej liczby lat oraz odpowiedniej maksymalnej części rocznego zysku CCP, o których mowa w ust. 1 akapit drugi.

ESMA przedkłada Komisji projekty tych regulacyjnych standardów technicznych do dnia [XXX po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia].

Komisja jest uprawniona do uzupełniania niniejszego rozporządzenia w drodze przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w niniejszym ustępie, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

TYTUŁ V

RESTRUKTURYZACJA I UPORZĄDKOWANA LIKWIDACJA

ROZADZIAŁ I

Cele, warunki i ogólne zasady

Artykuł 21

Cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. Podczas korzystania z instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz wykonywania uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uwzględnia wszystkie poniższe cele dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz dokonuje ich wyważenia odpowiednio do charakteru i okoliczności każdego przypadku:

a) zapewnienie ciągłości funkcji krytycznych CCP, w szczególności:

(i) terminowego rozliczania zobowiązań CCP wobec jego członków rozliczających i ich klientów;

(ii) ciągłego dostępu członków rozliczających do papierów wartościowych lub rachunków pieniężnych zapewnianych przez CCP oraz papierów wartościowych lub zabezpieczeń gotówkowych prowadzonych przez CCP w imieniu tych członków rozliczających;

b) zapewnienie ciągłości powiązań z innymi infrastrukturami rynku finansowego, których zakłócenie miałyby istotny negatywny wpływ na stabilność finansową lub terminową realizację płatności, rozliczeń, rozrachunków i funkcje **prowadzenia rejestrów**;

c) uniknięcie znaczących negatywnych skutków dla systemu finansowego, w szczególności przez zapobiegnięcie efektowi domina związanemu z trudną sytuacją finansową przeniesionemu **na członków rozliczających CCP, ich klientów lub szerszy system finansowy, w tym inne infrastruktury rynku finansowego, oraz przez utrzymanie zaufania do rynku i zaufania opinii publicznej**;

d) ochrona finansów publicznych przez ograniczenie do minimum korzystania z publicznego wsparcia finansowego **i potencjalnych strat dla podatników**;

e) ograniczenie do minimum kosztów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji spoczywających na wszystkich zaangażowanych zainteresowanych stronach oraz uniknięcie obniżenia wartości CCP, **chyba że takie obniżenie jest niezbędne do osiągnięcia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**.

2. Zarząd i kadra kierownicza wyższego szczebla CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją zapewniają organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wszelką pomoc niezbędną do osiągnięcia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 22

Warunki uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmuje działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wobec CCP, o ile spełnione są wszystkie następujące warunki:

a) CCP znajduje się na progu upadłości lub jest zagrożony upadłością, jak wynika z ustaleń następujących organów:

(i) właściwego organu, po konsultacjach z organem ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

(ii) organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji po konsultacjach z właściwym organem, jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dysponuje instrumentami niezbędnymi do wyciągnięcia takiego wniosku;

b) biorąc pod uwagę wszystkie istotne odpowiednie okoliczności, nie istnieje rozsądne prawdopodobieństwo, by jakiegokolwiek alternatywne środki sektora prywatnego lub środki organów nadzoru, w tym podjęte środki wczesnej interwencji, mogły w rozsądnym czasie zapobiec upadłości CCP; **oraz**

c) podjęcie działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest konieczne w interesie publicznym, aby osiągnąć cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, jeżeli **wdrożenie uzgodnień umownych CCP dotyczących podziału strat lub niekompletność takich uzgodnień** i likwidacja CCP w ramach standardowego postępowania upadłościowego nie umożliwiłyby osiągnięcia tych celów w takim samym stopniu.

Do celów lit. a) pkt (ii) właściwy organ przekazuje **organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji** bez zbędnej zwłoki i z **własnej inicjatywy** wszelkie informacje **mogące wskazywać, że CCP znajduje się na progu upadłości lub jest zagrożony upadłością. Właściwy organ przekazuje także** organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, **na żądanie**, wszelkie **inne konieczne informacje** w celu przeprowadzenia przez ten ostatni organ swojej oceny.

2. Do celów ust. 1 lit. a) uznaje się, że CCP jest na progu upadłości lub jest zagrożony upadłością, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

a) CCP narusza lub prawdopodobnie naruszy wymogi dotyczące udzielania zezwoleń w sposób, który uzasadniałby cofnięcie zezwolenia zgodnie z art. 20 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;

b) CCP nie jest zdolny lub prawdopodobnie nie będzie zdolny zapewnić funkcji krytycznej;

c) CCP nie jest zdolny lub prawdopodobnie nie będzie zdolny przywrócić rentowności poprzez wdrożenie swoich środków naprawczych;

d) CCP nie jest zdolny lub prawdopodobnie nie będzie zdolny spłacić swojego zadłużenia lub innych zobowiązań w terminie wymagalności;

e) CCP wymaga **publicznego wsparcia finansowego**.

Do celów lit. e) **za** publiczne wsparcie finansowe **nie uznaje się środka, w przypadku którego spełnione są** wszystkie następujące warunki:

i) przyjmuje formę gwarancji rządowej celem zabezpieczenia instrumentów wsparcia płynności udostępnionych przez banki centralne na ich warunkach lub gwarancji rządowej dotyczącej nowo wyemitowanych zobowiązań;

ia) żadna z okoliczności, o których mowa w lit. a), b), c) lub d) niniejszego ustępu, nie ma miejsca w momencie przyznania publicznego wsparcia finansowego;

ib) gwarancje państwowe, o których mowa w lit. a), są konieczne do usunięcia poważnego zakłócenia w gospodarce państwa członkowskiego i utrzymania stabilności finansowej;

Środa, 27 marca 2019 r.

- (ii) gwarancje rządowe, o których mowa w pkt (i), są **stosowane wyłącznie w odniesieniu do wypłacalnych CCP**, podlegają ostatecznemu zatwierdzeniu zgodnie z unijnymi ramami pomocy państwa, mają charakter zapobiegawczy i tymczasowy, są proporcjonalne do celów zaradzenia konsekwencjom poważnych zakłóceń, **o których mowa w ppkt ib)**, oraz nie są wykorzystywane do kompensowania strat, które CCP poniósł lub może ponieść w bliskiej przyszłości;

3. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może także podjąć działanie w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, jeżeli uzna, że CCP stosuje lub zamierza stosować środki naprawcze, które mogą zapobiec upadłości CCP, lecz spowodują znaczące negatywne skutki dla systemu finansowego.

3a. Decyzja organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o uznaniu CCP za będący na progu upadłości lub zagrożony upadłością może zostać podważona jedynie na podstawie stwierdzenia, że decyzja ta była arbitralna i nieuzasadniona w momencie jej podjęcia, na podstawie dostępnych wtedy informacji.

4. ESMA przyjmuje wytyczne w celu wspierania zbieżności praktyk w zakresie nadzoru oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dotyczących stosowania okoliczności, w których uznaje się, że CCP znajduje się na progu upadłości lub jest zagrożony upadłością do dnia [Urząd Publikacji: proszę wpisać datę przypadającą 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r., **uwzględniając w stosownych przypadkach różne wielkości i charakter CCP mających siedzibę w UE.**

Przyjmując takie wytyczne, ESMA uwzględni wytyczne wydane zgodnie z art. 32 ust. 6 dyrektywy 2014/59/UE.

Artykuł 23

Ogólne zasady dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmuje wszystkie odpowiednie środki w celu wykorzystania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o których mowa w art. 27, oraz wykonania uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o których mowa w art. 48, zgodnie z następującymi zasadami:

- wszystkie zobowiązania umowne i inne uzgodnienia zawarte w planie naprawy CCP są wykonalne **■**, o ile nie zostały wyczerpane przed przystąpieniem do restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, chyba że **w wyjątkowych okolicznościach** organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uzna, że wykorzystanie instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub wykonanie uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest bardziej odpowiednie do osiągnięcia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odpowiednim czasie;
- w pierwszej kolejności straty ponoszą akcjonariusze CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją w następstwie wykonania wszystkich zobowiązań i uzgodnień, o których mowa w lit. a), zgodnie z przepisami tej litery;
- po akcjonariuszach straty ponoszą wierzyciele CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją zgodnie z kolejnością zaspokajania roszczeń na mocy standardowego postępowania upadłościowego, z wyjątkiem przypadków, w których niniejsze rozporządzenie wyraźnie stanowi inaczej;
- wierzyciele CCP należący do tej samej kategorii są traktowani w ten sam sposób;
- żaden z **akcjonariuszy**, wierzycieli **oraz członków rozliczających CCP i ich klientów** nie ponosi strat większych niż te, które poniósłby **zgodnie z art. 60**;

f) następuje wymiana zarządu i kadry kierowniczej wyższego szczebla CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, poza tymi przypadkami, gdy organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uzna utrzymanie zarządu i kadry kierowniczej wyższego szczebla – w całości lub w części – za konieczne do osiągnięcia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

g) organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji informują przedstawicieli pracowników i konsultują się z nimi zgodnie z przepisami lub praktykami krajowymi;

h) jeżeli CCP jest częścią grupy, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uwzględniają wpływ na inne podmioty powiązane oraz grupę jako całość.

Środa, 27 marca 2019 r.

ROZDZIAŁ II

Wycena

Artykuł 24

Cele wyceny

1. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewniają, aby działanie w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmowano w oparciu o wycenę gwarantującą uczciwą, ostrożną i realistyczną ocenę aktywów, zobowiązań, praw i obowiązków CCP.
2. Zanim organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji obejmie CCP restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, zapewnia, aby pierwszą wycenę przeprowadzono w celu określenia, czy zostały spełnione warunki przeprowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zawarte w art. 22 ust. 1.
3. Po podjęciu decyzji o objęciu CCP restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewnia, aby drugą wycenę przeprowadzono w celu:
 - a) podjęcia decyzji w sprawie odpowiedniego działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, które należy podjąć;
 - b) zapewnienia, aby wszelkie straty z tytułu aktywów i praw CCP zostały w pełni uwzględnione w momencie zastosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
 - c) dostarczenia informacji na potrzeby podjęcia decyzji w sprawie zakresu umorzenia instrumentów właścicielskich albo obniżenia wartości tych instrumentów, a także w sprawie wartości i liczby wyemitowanych lub przeniesionych instrumentów właścicielskich w wyniku wykonania uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
 - d) dostarczenia informacji na potrzeby podjęcia decyzji w sprawie zakresu umorzenia lub konwersji wszelkich niezabezpieczonych zobowiązań, w tym instrumentów dłużnych;
 - e) w przypadku zastosowania instrumentów podziału strat i pozycji – w celu podjęcia decyzji w sprawie zakresu stosowania strat z tytułu roszczeń zaangażowanych wierzycieli, zaległych zobowiązań lub pozycji w odniesieniu do CCP **oraz w sprawie zakresu i konieczności zastosowania wezwania do wniesienia środków pieniężnych na potrzeby restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;**
 - f) w przypadku zastosowania instrumentu CCP pomostowego – w celu podjęcia decyzji w sprawie aktywów, zobowiązań, praw i obowiązków lub instrumentów właścicielskich, które mogą być przenoszone na CCP pomostowego, a także decyzji w sprawie wartości ewentualnego wynagrodzenia płatnego na rzecz CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją bądź – w stosownych przypadkach – na rzecz właścicieli instrumentów właścicielskich;
 - g) w przypadku zastosowania instrumentu zbycia działalności – w celu dostarczenia informacji na potrzeby podjęcia decyzji w sprawie aktywów, zobowiązań, praw i obowiązków lub instrumentów właścicielskich, które mogą być przenoszone na nabywcę będącego osobą trzecią, a także w celu uzupełnienia wiedzy organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji na temat tego, czym są warunki handlowe do celów art. 40;
- ga) **cenę rozwiązania umów przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ustala się w miarę możliwości w oparciu o uczciwą cenę rynkową określoną na podstawie zasad i uzgodnień CCP, a metodę ustalania ceny można zastąpić inną wyłącznie wówczas, gdy organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uzna to za istotne.**

Na potrzeby lit. d) w wycenie uwzględnia się wszelkie straty, które zostałyby pokryte w wyniku wykonania wszelkich zaległych zobowiązań członków rozliczających lub innych osób trzecich będących dłużnikami CCP, oraz poziom konwersji stosowany w odniesieniu do instrumentów dłużnych.

4. Od wycen, o których mowa w ust. 2 i 3, może przysługiwać prawo odwołania zgodnie z art. 72 tylko łącznie z decyzją o zastosowaniu instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub wykonaniu uprawnienia w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 25

Wymogi dotyczące wyceny

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewnia, aby wyceny, o których mowa w art. 24, były przeprowadzane:
 - a) przez osobę niezależną od wszelkich organów publicznych i CCP;
 - b) przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, gdy wspomnianych wycen nie może przeprowadzić osoba, o której mowa w lit. a).
2. Wyceny, o których mowa w art. 24, uważa się za ostateczne, gdy zostały przeprowadzone przez osobę, o której mowa w ust. 1 lit. a), oraz gdy zostały spełnione wszystkie wymogi określone w niniejszym artykule.
3. Nie naruszając unijnych ram pomocy państwa, o ile mają zastosowanie, wycena ostateczna opiera się na ostrożnych założeniach i nie zakłada żadnego potencjalnego udzielenia CCP publicznego wsparcia finansowego ani awaryjnego wsparcia płynności udzielanego przez bank centralny, ani żadnego wsparcia płynności udzielanego przez bank centralny na niestandardowych warunkach odnoszących się do zabezpieczenia, terminu i stóp procentowych od momentu podjęcia działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. W wycenie uwzględnia się również potencjalne odzyskanie wszelkich uzasadnionych wydatków poniesionych przez CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją zgodnie z art. 27 ust. 9.
4. Wycenę ostateczną uzupełnia się o następujące informacje będące w posiadaniu CCP:
 - a) zaktualizowany bilans i sprawozdanie z sytuacji finansowej CCP, w tym pozostałe dostępne zasoby wniesione z góry i aktywne zobowiązania finansowe;
 - b) dokumentację na temat rozliczonych kontraktów, o których mowa w art. 29 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
 - c) wszelkie informacje na temat wartości rynkowej i księgowej aktywów, zobowiązań i pozycji, w tym odpowiednich roszczeń i zaległych zobowiązań należnych lub dłużnych CCP.
5. Wycena ostateczna zawiera podział wierzycieli na kategorie według kolejności zaspokojenia ich roszczeń zgodnie z obowiązującym prawem upadłościowym. Wycena zawiera również oszacowanie zakładanego sposobu traktowania poszczególnych kategorii akcjonariuszy i wierzycieli, jakiego oczekiwano by w przypadku stosowania zasady określonej w art. 23 lit. e).

Oszacowanie, o którym mowa w akapicie pierwszym, pozostaje bez uszczerbku dla wyceny, o której mowa w art. 61.

6. Uwzględniając wszelkie regulacyjne standardy techniczne opracowane zgodnie z art. 36 ust. 14 i 15 dyrektywy 2014/59/UE, ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określające:
 - a) okoliczności, w których daną osobę uznaje się za niezależną od organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a także od CCP do celów ust. 1 niniejszego artykułu;
 - b) metodykę oceny wartości aktywów i zobowiązań CCP;
 - c) oddzielenie wycen, o których mowa w art. 24 i 61.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia [Urząd Publikacji: proszę wpisać datę: przypadającą w ciągu 12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 26

Wycena wstępna

1. Wyceny, o których mowa w art. 24, niespełniające wymogów określonych w art. 25 ust. 2 uznaje się za wyceny wstępne.

Środa, 27 marca 2019 r.

Wyceny wstępne obejmują bufor z tytułu dodatkowych strat, wraz ze stosownym uzasadnieniem tego buforu.

2. Jeżeli organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmują się działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji na podstawie wyceny wstępnej, zapewniają, aby wycenę ostateczną przeprowadzono w najbliższym praktycznie możliwym terminie.

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewnia, aby wycena ostateczna, o której mowa w akapicie pierwszym:

- a) umożliwiła pełne uwzględnienie strat CCP w jego księgach;
- b) pomogła w podjęciu decyzji w sprawie odpisania roszczeń wierzycieli lub zwiększenia wartości wypłacanego wynagrodzenia, zgodnie z ust. 3.

3. Jeżeli dokonane w ramach wyceny ostatecznej oszacowanie wartości aktywów netto CCP przewyższa wartość oszacowania wartości aktywów netto CCP dokonanego w ramach wyceny wstępnej, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może:

- a) podnieść wartość roszczeń zaangażowanych wierzycieli, które zostały umorzone lub poddane restrukturyzacji;
- b) wymagać od CCP pomostowego dokonania wypłaty dalszego wynagrodzenia w odniesieniu do aktywów, zobowiązań, praw i obowiązków na rzecz CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją lub – w zależności od przypadku – w odniesieniu do instrumentów właścicielskich, na rzecz właścicieli tych instrumentów.

4. Uwzględniając wszelkie regulacyjne standardy techniczne opracowane zgodnie z art. 36 ust. 15 dyrektywy 2014/59/UE, ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określające, do celów ust. 1 niniejszego artykułu, metodykę obliczania buforu z tytułu dodatkowych strat, który należy uwzględnić w wycenach wstępnych.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia [Urząd Publikacji: proszę wpisać datę: przypadającą w ciągu 12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

ROZDZIAŁ III

Instrumenty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

SEKCJA 1

ZASADY OGÓLNE

Artykuł 27

Zasady ogólne dotyczące instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmują działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o których mowa w art. 21, stosując następujące instrumenty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji pojedynczo lub w dowolnej kombinacji:

- a) instrumenty podziału pozycji i strat;
- b) instrument umorzenia i konwersji;
- c) instrument zbycia działalności;
- d) instrument CCP pomostowego;
- e) dowolne inne instrumenty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z art. 21 i 23.

Środa, 27 marca 2019 r.

2. W przypadku kryzysu systemowego organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może również zapewnić publiczne wsparcie finansowe za pomocą rządowych instrumentów stabilizacji zgodnie z art. 45, 46 i 47 pod warunkiem uprzedniego i ostatecznego zatwierdzenia na podstawie unijnych ram pomocy państwa **oraz opracowania kompleksowych i wiarygodnych uzgodnień co do odzyskania w odpowiednim czasie przekazanych środków**.

3. Przed zastosowaniem instrumentów, o których mowa w ust. 1, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wykonuje:

- a) wszelkie istniejące i zaległe prawa CCP, w tym wszelkie zobowiązania umowne członków rozliczających w zakresie sprostania wezwaniom do wniesienia środków pieniężnych, zapewniania dodatkowych zasobów CCP lub zajmowania pozycji członków rozliczających, którzy nie wykonali zobowiązania, poprzez aukcję lub za pomocą innych środków zatwierdzonych w zasadach operacyjnych CCP;
- b) wszelkie istniejące i zaległe zobowiązania umowne, na mocy których strony inne niż członkowie rozliczający są zobowiązane do zapewnienia wsparcia finansowego w dowolnej postaci.

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może częściowo wykonać zobowiązania umowne, o których mowa w lit. a) i b), w przypadku gdy nie jest możliwe pełne wykonanie tych zobowiązań umownych w rozsądnym terminie.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może odstąpić od wykonywania odpowiednich istniejących i zaległych zobowiązań częściowo albo całkowicie w celu uniknięcia negatywnych skutków dla systemu finansowego lub szerokiego rozprzestrzeniania się efektu domina, lub gdy w celu terminowego osiągnięcia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji bardziej właściwe jest korzystanie z instrumentów, o których mowa w ust. 1.

6. Jeżeli zastosowanie instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji innego niż instrument umorzenia i konwersji spowodowałoby poniesienie strat przez członków rozliczających, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wykonuje uprawnienie do umorzenia i konwersji instrumentów właścicielskich i instrumentów dłużnych lub innych niezabezpieczonych zobowiązań bezpośrednio przed zastosowaniem danego instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub jednocześnie z jego zastosowaniem.

7. W przypadku zastosowania wyłącznie instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o których mowa w ust. 1 lit. c) i d), oraz przeniesienia jedynie części aktywów, obowiązków lub zobowiązań CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją zgodnie z art. 40 i 42, pozostała część tego CCP jest likwidowana zgodnie ze standardowym postępowaniem upadłościowym.

8. Przepisy krajowego prawa upadłościowego, odnoszące się do możliwości nieważności lub bezskuteczności czynności prawnych dokonanych ze szkodą dla wierzycieli, nie mają zastosowania do przeniesienia aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań CCP, w odniesieniu do którego stosuje się instrumenty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub rządowe instrumenty stabilizacji finansowej.

9. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji **odzyskuje po odpowiednim czasie** wszelkie uzasadnione koszty, **w tym odpowiednie premie z tytułu ryzyka**, poniesione w związku z zastosowaniem instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w związku z wykonaniem uprawnień w tym zakresie lub **w związku z wykorzystaniem** rządowych instrumentów stabilizacji finansowej na jeden lub kilka z poniższych sposobów:

- a) od CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją – jako wierzyciel uprzywilejowany;
 - b) z wynagrodzenia zapłaconego przez nabywcę w przypadku zastosowania instrumentu zbycia działalności;
 - c) z wszelkich wpływów uzyskanych w wyniku zakończenia działalności CCP pomostowego – jako wierzyciel uprzywilejowany;
- ca) **od dowolnego członka rozliczającego, o ile ten członek rozliczający nie poniósł strat większych niż te, które poniósłby, gdyby organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie podjął działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wobec CCP, i zamiast tego byłby objęty możliwymi zaległymi zobowiązaniami zgodnie z planem naprawy CCP lub innymi uzgodnieniami zawartymi w zasadach operacyjnych lub gdyby CCP został zlikwidowany w ramach standardowego postępowania upadłościowego;**

Środa, 27 marca 2019 r.

cb) z dowolnych dochodów uzyskanych dzięki zastosowaniu rządowych instrumentów stabilizacji, w tym wpływów ze sprzedaży instrumentów właścicielskich, o której mowa w art. 46, i ze sprzedaży CCP objętego tymczasową własnością publiczną, o której mowa w art. 47.

9a. Przy ustalaniu kwot mających podlegać odzyskaniu zgodnie z poprzednim ustępem organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uwzględnia kwotę, którą w przeciwnym razie musieliby wnieść klienci i członkowie CCP, zarówno na podstawie zasad i uzgodnień CCP, jak i w wyniku restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, gdyby władze nie przyznały wsparcia publicznego.

10. W przypadku stosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewniają, na podstawie wyceny zgodnej z art. 25, pełny podział strat, **przywrócenie dostosowanego portfela**, uzupełnienie wniesionych z góry zasobów CCP lub CCP pomostowego oraz dokapitalizowanie CCP lub CCP pomostowego.

Artykuł 27a

Możliwość wypłaty odszkodowania uczestnikom CCP nie ma zastosowania do poniesionych przez nich strat będących przedmiotem zobowiązania wynikającego z umowy na etapach zarządzania skutkami niewykonania zobowiązania lub naprawy.

SEKCJA 2

INSTRUMENTY PODZIAŁU POZYCJI I INSTRUMENTY PODZIAŁU STRAT

Artykuł 28

Cel i zakres instrumentów podziału pozycji i strat

1. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stosują instrumenty podziału pozycji zgodnie z art. 29 oraz instrumenty podziału strat zgodnie z art. 30 i 31.
2. Instrumenty, o których mowa w ust. 1, **można stosować** w odniesieniu do wszystkich umów dotyczących usług rozliczeniowych i zabezpieczenia związanego z tymi usługami przekazanego CCP.
3. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stosują instrument podziału pozycji, o którym mowa w art. 29, w celu ponownego dostosowania portfela CCP lub CCP pomostowego w razie potrzeby.

Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stosują instrumenty podziału strat, o których mowa w art. 30 i 31, do następujących celów:

- a) pokrycia strat CCP ocenionych zgodnie z art. 27 ust. 10;
- b) przywrócenia zdolności CCP do spłacenia zobowiązań płatniczych w terminie;
- ba) **ułatwienia przywrócenia dostosowanego portfela;**
- c) **ułatwienia przywrócenia dostosowanego portfela poprzez zapewnienie CCP środków umożliwiających realizację oferty aukcyjnej pozwalającej CCP na podział pozycji członka niewykonującego zobowiązania lub dokonanie płatności w związku z umowami rozwiązanymi na podstawie art. 29;**
- d) osiągnięcia wyników, o których mowa w lit. a), b) i c), w odniesieniu do CCP pomostowego;
- e) wsparcia przeniesienia działalności CCP na wypłacalną osobę trzecią za pomocą instrumentu zbycia działalności.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 29

Rozwiązywanie umów – częściowe lub całkowite

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może rozwiązać niektóre lub wszystkie z następujących umów:

- a) umowy członka rozliczającego, który nie wykonał zobowiązania;
- b) umowy dotyczące określonej usługi rozliczeniowej lub klasy aktywów;
- c) umowy CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją.

1a. Korzystając z uprawnień przysługujących mu na mocy ust. 1, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji rozwiązuje umowy, o których mowa w lit. a), b) i c) tego ustępu, w podobny sposób, bez rozróżnienia między kontrahentami będącymi stronami transakcji, z wyjątkiem tych zobowiązań umownych, których wykonanie nie może zostać wyegzekwowane w rozsądnym terminie.

2. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może rozwiązać umowy, o których mowa w ust. 1 lit. a), wyłącznie wówczas, gdy w ramach tych umów nie doszło do przeniesienia aktywów i pozycji w rozumieniu art. 48 ust. 5 i 6 rozporządzenia (UE) nr 648/2012.

3. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zawiadamia wszystkich odpowiednich członków rozliczających o terminie rozwiązywania umowy, o której mowa w ust. 1.

4. Przed rozwiązaniem umów, o których mowa w ust. 1, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wykonuje następujące działania:

- a) zobowiązuje CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją do oszacowania wartości każdej umowy i zaktualizowania sald księgowych każdego członka rozliczającego;
- b) określa kwotę netto należną od każdego członka rozliczającego lub płatną dla każdego członka, uwzględniając wszelkie należne, lecz niezapłacone zmienne depozyty zabezpieczające, w tym zmienne depozyty zabezpieczające należne z tytułu wycen przeprowadzonych w odniesieniu do umów, o których mowa w lit. a);
- c) powiadamia każdego członka rozliczającego o ustalonych kwotach netto i pobiera je od nich odpowiednio.

Po rozwiązaniu umowy organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w sposób terminowy powiadamia właściwy organ klientów wskazanych jako inne instytucje o znaczeniu systemowym, których umowa została rozwiązana.

4a. Cenę rozwiązania umów przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z niniejszym artykułem ustala się w oparciu o uczciwą cenę rynkową określoną na podstawie zasad i uzgodnień CCP lub, jeśli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uzna za konieczne zastosowanie alternatywnej metody ustalania ceny, na podstawie każdej innej odpowiedniej metody ustalania ceny.

5. Jeżeli wykonujący zobowiązania członek rozliczający nie jest w stanie zapłacić kwoty netto ustalonej zgodnie z ust. 4, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może: zobowiązać CCP do objęcia wykonującego zobowiązania członka rozliczającego procedurą prowadzoną w przypadku niewykonania zobowiązania oraz skorzystania z początkowego depozytu zabezpieczającego i wkładu do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania zgodnie z art. 45 rozporządzenia (UE) nr 648/2012.

6. Jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji rozwiązał więcej niż jedną umowę, o której mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), **tymczasowo** uniemożliwia CCP rozliczenie dowolnej nowej umowy tego samego rodzaju, co rozwiązana umowa.

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może zezwolić CCP na wznowienie rozliczania tych rodzajów umów wyłącznie wtedy, gdy spełnione zostaną następujące warunki:

- a) CCP spełnia wymogi określone w rozporządzeniu (UE) nr 648/2012;
- b) organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wydaje i publikuje obwieszczenie informujące o tym fakcie za pomocą środków, o których mowa w art. 70 ust. 3.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 30

Obniżenie wartości zysków wypłacanych przez CCP na rzecz wykonujących zobowiązania członków rozliczających i ich klientów

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może obniżyć **wartość** zobowiązań płatniczych CCP wobec wykonujących zobowiązania członków rozliczających i ich klientów, w przypadku gdy wspomniane zobowiązania wynikają z zysków zgodnie z procesami opłacania zmiennych depozytów zabezpieczających lub uiszczania płatności **równoważnych** pod względem ekonomicznym przez CCP. **Członkowie rozliczający niezwłocznie powiadamiają swoich klientów o zastosowaniu instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz o tym, w jaki sposób jego zastosowanie wpływa na ich sytuację.**

2. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oblicza każde obniżenie zobowiązań płatniczych, o którym mowa w ust. 1, za pomocą sprawiedliwego mechanizmu podziału określonego w wycenie przeprowadzonej zgodnie z art. 24 ust. 3 i przedstawionego członkom rozliczającym jak najszybciej po zastosowaniu instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Łączny zysk netto, który podlega obniżeniu w odniesieniu do każdego członka rozliczającego, jest proporcjonalny do kwot należnych od CCP.

3. Obniżenie wartości zysku staje się skuteczne i natychmiast wiążące w stosunku do CCP i zaangażowanych członków rozliczających od momentu, w którym organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmuje działanie w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

3a. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w stosownym terminie przekazuje właściwemu organowi klienta wskazanego jako inna instytucja o znaczeniu systemowym informację o skorzystaniu z uprawnień, o których mowa w niniejszym artykule, mających wpływ na pozycje tego klienta.

4. Wykonujący zobowiązania członek rozliczający nie zgłasza podczas kolejnych postępowań wobec CCP lub podmiotu będącego jego następcą żadnych roszczeń, które wynikałyby z obniżenia zobowiązań płatniczych, o którym mowa w ust. 1.

5. Jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji obniża tylko częściowo wartość zysku, wykonujący zobowiązania członek rozliczający nadal musi uiścić pozostającą do spłaty kwotę.

5a. CCP wprowadza do swoich zasad operacyjnych wzmiankę o uprawnieniu do obniżenia zobowiązań płatniczych, o którym mowa w ust. 1, uzupełniając wszelkie podobne uzgodnienia przewidziane w tych zasadach operacyjnych na etapie naprawy. CCP dopilnowuje zawarcia uzgodnień umownych umożliwiających organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji korzystanie z uprawnień przyznanых mu na mocy niniejszego artykułu.

Artykuł 31

Wezwania do wniesienia środków pieniężnych na potrzeby restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może wymagać od wykonujących zobowiązania członków rozliczających przekazania **wkładów pieniężnych** na rzecz CCP. **Kwota tych wkładów pieniężnych jest ustalana przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w trosce o najszybsze osiągnięcie celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o których mowa w art. 21 ust. 1.**

Jeżeli CCP prowadzi wiele funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania, kwota wkładu pieniężnego, o którym mowa w akapicie pierwszym, odpowiada wkładowi członka rozliczającego do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania lub funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania związanego z usługą rozliczeniową lub klasą aktywów.

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może wykonać wezwanie do wniesienia środków pieniężnych na potrzeby restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji niezależnie od tego, czy wykorzystano wszystkie zobowiązania umowne wymagające wkładów pieniężnych od wykonujących zobowiązania członków rozliczających.

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ustala kwotę wkładu pieniężnego uiszczanego przez wykonującego zobowiązania członka rozliczającego proporcjonalnie do wkładu członka rozliczającego do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania.

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Jeżeli wykonujący zobowiązania członek rozliczający nie zapłaci wymaganej kwoty, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może zobowiązać CCP do objęcia tego członka rozliczającego procedurą prowadzoną w przypadku niewykonania zobowiązania oraz skorzystania z początkowego depozytu zabezpieczającego i wkładu do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania zgodnie z art. 45 rozporządzenia (UE) nr 648/2012.

2a. Oprócz wezwania do wniesienia środków pieniężnych na potrzeby naprawy CCP wprowadza do swoich zasad operacyjnych wzmiankę o wezwaniu do wniesienia środków pieniężnych na potrzeby restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz dopilnowuje zawarcia uzgodnień umownych umożliwiających organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji korzystanie z uprawnień przyznanych mu na mocy niniejszego artykułu.

2b. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ustala kwotę wezwania do wniesienia środków pieniężnych na potrzeby restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, która ma być ujęta w zasadach operacyjnych i która ma być co najmniej równa wkładowi członka rozliczającego do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania.

2c. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ustala kwotę wezwania do wniesienia środków pieniężnych na potrzeby restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, która ma być ujęta w zasadach operacyjnych.

SEKCJA 3

UMORZENIE I KONWERSJA INSTRUMENTÓW WŁAŚCIELSKICH I INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH LUB INNYCH NIEZABEZPIECZONYCH ZOBOWIĄZAŃ

Artykuł 32

Wymóg umorzenia i konwersji instrumentów właścicielskich i instrumentów dłużnych lub innych niezabezpieczonych zobowiązań

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji korzysta z instrumentu umorzenia i konwersji zgodnie z art. 33 w odniesieniu do instrumentów właścicielskich i instrumentów dłużnych wyemitowanych przez CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją lub innych niezabezpieczonych zobowiązań w celu pokrycia strat, dokapitalizowania tego CCP lub CCP pomostowego, lub w celu ułatwienia korzystania z instrumentu zbycia działalności.

2. Na podstawie wyceny przeprowadzonej zgodnie z art. 24 ust. 3 organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji określa następujące kwoty:

- kwotę, o którą należy umorzyć instrumenty właścicielskie i instrumenty dłużne lub inne niezabezpieczone zobowiązania, uwzględniając wszelkie straty, które zostałyby pokryte w wyniku wykonania wszelkich zaległych zobowiązań członków rozliczających lub innych osób trzecich będących dłużnikami CCP;
- kwotę, o którą instrumenty dłużne lub inne niezabezpieczone zobowiązania należy przekształcić na instrumenty właścicielskie w celu przywrócenia wymogów ostrożnościowych CCP lub CCP pomostowego.

Artykuł 33

Przepisy regulujące umarzenie i konwersję instrumentów właścicielskich i instrumentów dłużnych lub innych niezabezpieczonych zobowiązań

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stosuje instrument umorzenia i konwersji zgodnie z kolejnością zaspokajania roszczeń na mocy standardowego postępowania upadłościowego.

2. Przed obniżeniem lub konwersją kwoty głównej instrumentów dłużnych lub innych niezabezpieczonych zobowiązań organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji obniża **wartość** referencyjną instrumentów właścicielskich proporcjonalnie do strat i do ich pełnej wartości, w stosownych przypadkach.

Jeżeli, na podstawie wyceny przeprowadzonej zgodnie z art. 24 ust. 3, CCP utrzyma dodatnią wartość netto po obniżeniu wartości instrumentów właścicielskich, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w zależności od przypadku, umarza lub obniża te instrumenty właścicielskie.

3. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji obniża lub poddaje konwersji kwotę główną instrumentów dłużnych lub innych niezabezpieczonych zobowiązań, lub przeprowadza obie te czynności, w stopniu wymaganym do osiągnięcia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz do pełnej wartości tych instrumenty lub zobowiązań, w stosownych przypadkach.

Środa, 27 marca 2019 r.

4. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie stosuje instrumentów umorzenia i konwersji w odniesieniu do następujących zobowiązań w stosunku do:

- a) pracowników, związanych z należnymi płacami, świadczeniami emerytalnymi lub innymi stałymi składnikami wynagrodzenia, z wyjątkiem zmiennych składników wynagrodzenia, które nie są regulowane przez układ zbiorowy pracy;
- b) wierzycieli komercyjnych lub handlowych, wynikających z dostawy dla CCP towarów i świadczenia na ich rzecz usług, które mają zasadnicze znaczenie dla prowadzenia przez niego bieżącej działalności, w tym usług informatycznych, usług użyteczności publicznej oraz usług wynajmu, obsługi i utrzymania budynków i pomieszczeń;
- c) organów podatkowych i instytucji zabezpieczenia społecznego, pod warunkiem że zobowiązania te mają uprzywilejowany charakter w ramach obowiązującego prawa upadłościowego;
- d) zobowiązania względem systemów lub operatorów systemów wyznaczonych do celów dyrektywy 98/26/WE.

5. Jeżeli kwota referencyjna instrumentu właścicielskiego lub kwota główna instrumentu dłużnego lub innych niezabezpieczonych zobowiązań została zmniejszona, zastosowanie mają następujące warunki:

- a) obniżenie ma charakter trwały;
- b) posiadacz instrumentu kapitałowego nie ma żadnych roszczeń w odniesieniu do takiego obniżenia, z wyjątkiem narosłych już ewentualnie zobowiązań oraz ewentualnych zobowiązań z tytułu szkód, które mogą powstać w wyniku odwołania kwestionującego legalność takiego obniżenia oraz roszczenia opartego na instrumentach właścicielskich wyemitowanych lub przeniesionych zgodnie z ust. 6;
- c) w przypadku gdy takie obniżenie jest tylko częściowe, uzgodnienie, na mocy którego powstało pierwotne zobowiązanie, w dalszym ciągu obowiązuje w stosunku do pozostałej kwoty, z zastrzeżeniem wszelkich koniecznych zmian warunków tego uzgodnienia wprowadzonych z powodu obniżenia.

W przypadku gdy poziom umorzenia oparty na wycenie wstępnej przekroczy wymagane kwoty podczas prowadzenia oceny z wykorzystaniem wyceny ostatecznej, o której mowa w art. 26 ust. 2, przepisy lit. a) nie uniemożliwiają organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stosowania mechanizmu umorzenia w celu spłaty posiadaczy instrumentów dłużnych lub innych niezabezpieczonych zobowiązań, a następnie posiadaczy instrumentów właścicielskich.

6. W przypadku konwersji instrumentów dłużnych lub innych niezabezpieczonych zobowiązań zgodnie z ust. 3 organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może zobowiązać CCP lub inne jednostki dominujące do wyemitowania lub przeniesienia instrumentów właścicielskich na posiadaczy instrumentów dłużnych lub innych niezabezpieczonych zobowiązań.

7. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dokonuje konwersji instrumentów dłużnych lub innych niezabezpieczonych zobowiązań zgodnie z ust. 3 wyłącznie wówczas, gdy spełnione są następujące warunki:

- a) organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uzyskał zgodę właściwego organu jednostki dominującej, w przypadku gdy jednostka dominująca jest zobowiązana do wyemitowania instrumentów właścicielskich;
- b) instrumenty właścicielskie są emitowane przed jakąkolwiek emisją instrumentów właścicielskich przez CCP do celów udostępnienia funduszy własnych przez państwo lub jednostkę rządową;
- c) współczynnik konwersji odzwierciedla właściwe odszkodowanie dla zaangażowanych posiadaczy zadłużenia zgodnie ze sposobem ich traktowania w ramach standardowego postępowania upadłościowego.

W następstwie konwersji instrumentów dłużnych lub innych niezabezpieczonych zobowiązań na instrumenty właścicielskie, te ostatnie są niezwłocznie subskrybowane lub przenoszone po dokonaniu konwersji.

8. Do celów ust. 7 organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewnia, w kontekście opracowania i utrzymania planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz w ramach uprawnień do usuwania przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP, aby dany CCP mógł zawsze emitować niezbędną liczbę instrumentów właścicielskich.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 34

Skutki umorzenia i konwersji

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji posiada uprawnienie do zakończenia lub wymagania zakończenia wszystkich działań administracyjnych i proceduralnych niezbędnych dla nadania skuteczności stosowaniu instrumentu umorzenia i konwersji, w tym:

- a) zmiany we wszystkich odpowiednich rejestrach;
- b) wyprowadzenia lub wycofania z obrotu instrumentów właścicielskich lub instrumentów dłużnych;
- c) wprowadzenia lub dopuszczenia do obrotu nowych instrumentów właścicielskich;
- d) ponownego wprowadzenia lub dopuszczenia do obrotu wszelkich instrumentów dłużnych, które uległy umorzeniu, bez konieczności spełnienia wymogu wydania prospektu emisyjnego zgodnie z dyrektywą 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾.

Artykuł 35

Usunięcie przeszkód proceduralnych w umorzeniu lub konwersji

Jeżeli zastosowanie ma art. 32 ust. 1 akapit drugi, właściwy organ zobowiązuje CCP lub inne jednostki dominujące do utrzymywania przez cały czas wystarczającej kwoty instrumentów właścicielskich w celu zapewnienia, aby dane CCP lub ich jednostki dominujące mogły wyemitować wystarczającą liczbę nowych instrumentów właścicielskich oraz aby ich emisja lub konwersja na instrumenty właścicielskie mogła przebiec skutecznie.

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stosuje instrument umorzenia i konwersji, niezależnie od wszelkich przepisów zawartych w akcie założycielskim lub statucie CCP, w tym praw pierwszeństwa dla akcjonariuszy lub wymogów dotyczących zgody akcjonariuszy na podwyższenie kapitału.

Artykuł 36

Przedłożenie planu reorganizacji działalności

1. CCP, w terminie jednego miesiąca od zastosowania instrumentów, o których mowa w art. 32, **dokonuje analizy przyczyn swojej upadłości** i przekazuje ją organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji **wraz z planem** reorganizacji działalności zgodnie z art. 37. W przypadku gdy zastosowanie mają unijne ramy pomocy państwa, taki plan jest zgodny z planem restrukturyzacji, który CCP musi przedłożyć Komisji zgodnie z tymi ramami.

Jeżeli jest to konieczne dla osiągnięcia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może przedłużyć okres, o którym mowa w akapicie pierwszym, do maksymalnie dwóch miesięcy.

2. Jeżeli powiadomienie o planie restrukturyzacji jest wymagane na mocy unijnych ram pomocy państwa, przedłożenie planu reorganizacji działalności pozostaje bez uszczerbku dla określonego w unijnych ramach pomocy państwa terminu przedłożenia takiego planu restrukturyzacji.

3. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przekazuje właściwemu organowi i kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji **analizę i** plan reorganizacji działalności oraz wszelkie zmiany do niego zgodnie z art. 38.

Artykuł 37

Treść planu reorganizacji działalności

1. W planie reorganizacji działalności, o którym mowa w art. 36, określone zostają środki mające na celu przywrócenie długoterminowej rentowności CCP lub części jego działalności w rozsądnym terminie. Środki te są oparte na realistycznych założeniach dotyczących warunków gospodarczych i warunków na rynkach finansowych, w których CCP będzie prowadzić działalność.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych i zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz.U. L 345 z 31.12.2003, s. 64).

Środa, 27 marca 2019 r.

W planie reorganizacji działalności uwzględnia się obecny i przyszły stan rynków finansowych oraz zakłada zarówno scenariusz optymistyczny, jak i pesymistyczny, w tym połączenie trudnych warunków, co pozwala na identyfikację najsłabszych punktów danego CCP. Założenia porównuje się z odpowiednimi wartościami odniesienia dla całego sektora.

2. Plan reorganizacji działalności obejmuje co najmniej następujące elementy:
 - a) szczegółową analizę czynników i okoliczności, które spowodowały, że CCP znalazł się na progu upadłości lub jest zagrożony upadłością;
 - b) opis środków, które należy przyjąć w celu przywrócenia długoterminowej rentowności CCP;
 - c) harmonogram wdrożenia tych środków.
3. Środki mające na celu przywrócenie długoterminowej rentowności CCP mogą obejmować:
 - a) reorganizację i restrukturyzację obszarów działalności CCP;
 - b) zmianę systemów operacyjnych CCP i jego infrastruktury;
 - c) zbycie aktywów lub linii biznesowych.

3a. *W przypadku zastosowania unijnych ram pomocy państwa zgodnie z art. 36 ust. 1 i 2 organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, właściwy organ i Komisja koordynują ocenę środków podjętych w celu przywrócenia długoterminowej rentowności CCP, wszelkie wnioski o ponowne przedłożenie przez CCP zmienionego planu oraz ostateczne przyjęcie planu reorganizacji lub restrukturyzacji działalności.*

3b. *ESMA do dnia ... [18 miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] r. wydaje wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 w celu sprecyzowania minimalnych elementów, które mają zostać ujęte w planie reorganizacji działalności, o którym mowa w ust. 2.*

3c. *ESMA, opierając się w stosownych przypadkach na doświadczeniu zdobytym przy stosowaniu wytycznych, o których mowa w ust. 3a, może opracować projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu sprecyzowania minimalnych elementów, które mają być ujęte w planie reorganizacji działalności zgodnie z ust. 2.*

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 38

Ocena i przyjęcie planu reorganizacji działalności

1. W terminie jednego miesiąca od daty przedłożenia planu reorganizacji działalności przez CCP zgodnie z art. 36 ust. 1 organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwy organ oceniają, czy środki przewidziane w tym planie pozwoliłyby na niezawodne przywrócenie długoterminowej rentowności CCP.

Jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwy organ są przekonane, że plan umożliwi przywrócenie długoterminowej rentowności CCP, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dokonuje zatwierdzenia planu.

2. Jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwy organ nie są przekonane, że środki przewidziane w tym planie umożliwiłyby przywrócenie długoterminowej rentowności CCP, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powiadamia CCP o swoich wątpliwościach i żąda od niego ponownego przedłożenia zmienionego planu, który uwzględniałby te wątpliwości, w terminie dwóch tygodni od daty otrzymania powiadomienia.

3. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwy organ dokonują oceny ponownie przedłożonego planu i w terminie jednego tygodnia od otrzymania planu powiadamiają CCP o tym, czy są przekonane, że zmieniony plan odpowiednio uwzględnia zgłoszone wątpliwości, czy też konieczne są dalsze zmiany.

Środa, 27 marca 2019 r.

3a. ESMA do dnia ... [18 miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] wydaje wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, aby sprecyzować minimalne kryteria, które ma spełniać plan reorganizacji działalności, by organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zatwierdził go zgodnie z ust. 1.

3b. ESMA, opierając się w stosownych przypadkach na doświadczeniu zdobytym przy stosowaniu wytycznych, o których mowa w ust. 3a, może opracować projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu doprecyzowania minimalnych kryteriów, jakie ma spełniać plan reorganizacji działalności, by organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zatwierdził go zgodnie z ust. 1.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 39

Wdrażanie i monitorowanie planu reorganizacji działalności

1. CCP wdraża plan reorganizacji działalności i składa organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwemu organowi, zgodnie z wymogami i przynajmniej co sześć miesięcy, sprawozdanie z postępów we wdrażaniu planu.

2. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w porozumieniu z właściwym organem, może zobowiązać CCP do zmiany planu, jeżeli jest to konieczne do osiągnięcia celu, o którym mowa w art. 37 ust. 1.

CCP przedstawia organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji do oceny zmieniony plan, o którym mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 38 ust. 3. **W razie gdy zastosowanie mają unijne ramy pomocy państwa, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji koordynuje tę ocenę wraz z Komisją.**

SEKCJA 4

INSTRUMENT ZBYCIA DZIAŁALNOŚCI

Artykuł 40

Instrument zbycia działalności

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może przenieść na nabywcę, który nie jest CCP pomostowym:

a) instrumenty właścicielskie wyemitowane przez CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją;

b) wszelkie aktywa, prawa, obowiązki lub zobowiązania CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją.

Przeniesienie, o którym mowa w akapicie pierwszym, następuje bez konieczności uzyskania zgody akcjonariuszy CCP lub jakiegokolwiek osoby trzeciej innej niż nabywca oraz bez konieczności spełnienia ewentualnych wymogów proceduralnych wynikających z prawa spółek lub prawa papierów wartościowych innych niż te przewidziane w art. 41.

2. Przeniesienia zgodnie z ust. 1 dokonuje się na warunkach handlowych, uwzględniając okoliczności i zgodnie z unijnymi ramami pomocy państwa.

Do celów akapitu pierwszego organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmuje wszelkie uzasadnione działania, aby zapewnić warunki rynkowe, które odpowiadają wycenieniu dokonanej na podstawie art. 24 ust. 3.

3. O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej, ewentualne wynagrodzenie zapłacone przez nabywcę jest przeznaczone dla:

a) właścicieli instrumentów właścielskich, w przypadku gdy zbycie działalności nastąpiło w drodze przeniesienia instrumentów właścielskich wyemitowanych przez CCP z posiadaczy tych instrumentów na nabywcę;

b) CCP, jeżeli zbycie działalności nastąpiło w drodze przeniesienia niektórych lub wszystkich aktywów lub zobowiązań CCP na nabywcę;

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) wykonujących zobowiązania członków rozliczających, którzy ponieśli straty przed restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją.

Podziału wkładu wpłaconego przez nabywcę dokonuje się zgodnie z kaskadowym pokrywaniem strat w przypadku niewykonania zobowiązania CCP, jak określono w art. 43 i 45 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 oraz zgodnie z kolejnością zaspokajania roszczeń na mocy standardowego postępowania upadłościowego.

4. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może wielokrotnie wykonać uprawnienie do przeniesienia, o którym mowa w ust. 1, w celu dokonania dodatkowych przeniesień instrumentów właścicielskich wyemitowanych przez CCP lub, w zależności od przypadku, jego aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań.

5. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może, za zgodą nabywcy, przenosić aktywa, prawa, obowiązki lub zobowiązania, które zostały przeniesione na nabywcę CCP, z powrotem do CCP bądź instrumenty właścicielskie z powrotem do ich pierwotnych właścicieli.

Jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji korzysta z uprawnienia do przeniesienia, o którym mowa w akapicie pierwszym, CCP lub pierwotni właściciele mają obowiązek przyjęcia z powrotem wszelkich takich aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań bądź instrumentów właścicielskich.

6. Każde przeniesienie prowadzone zgodnie z ust. 1 odbywa się niezależnie od tego, czy nabywca jest uprawniony do świadczenia usług i prowadzenia działań wynikających z nabycia.

Jeżeli nabywca nie jest uprawniony do świadczenia usług i prowadzenia działań wynikających z nabycia, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w porozumieniu z właściwym organem, przeprowadza odpowiednie badanie due diligence nabywcy i zapewnia, aby nabywca wystąpił z wnioskiem o udzielenie zezwolenia jak najszybciej, a najpóźniej w terminie jednego miesiąca od zastosowania instrumentu zbycia działalności. Właściwy organ zapewnia, aby taki wniosek o udzielenie zezwolenia został rozpatrzony w trybie przyspieszonym.

7. Jeżeli przeniesienie instrumentów właścicielskich, o których mowa w ust. 1, prowadzi do nabycia lub zwiększenia znacznego pakietu akcji, o którym mowa w art. 31 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, właściwy organ dokonuje oceny, o której mowa w tym artykule, w terminie, który nie prowadzi do opóźnienia w zastosowaniu instrumentu zbycia działalności ani nie uniemożliwia osiągnięcia odpowiednich celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w wyniku podjęcia działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

8. Jeżeli właściwy organ nie zakończył oceny, o której mowa w ust. 7, do dnia przeniesienia instrumentów właścicielskich, zastosowanie mają następujące warunki:

- a) przeniesienie instrumentów właścicielskich ma natychmiastowy skutek prawny od dnia ich przeniesienia;
- b) w trakcie okresu oceny i w trakcie okresu jakiegokolwiek rozporządzenia przewidzianego w lit. f) prawa głosu nabywcy związane z takimi instrumentami właścicielskimi są zawieszane i przysługują wyłącznie organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, który nie jest zobowiązany do wykonywania takich praw głosu i nie ponosi żadnej odpowiedzialności w związku z wykonaniem takich praw głosu lub rezygnacją z wykonania takich praw;
- c) w trakcie okresu oceny i w trakcie okresu jakiegokolwiek rozporządzenia przewidzianego w lit. f) kary lub środki nakładane za naruszenia wymogów dotyczących nabycia lub zbycia znacznych pakietów akcji przewidzianych w art. 12 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 nie mają zastosowania do takiego przeniesienia;
- d) właściwy organ pisemnie powiadamia organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz nabywcę o wyniku oceny zgodnie z art. 32 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 niezwłocznie po jej zakończeniu;
- e) jeżeli właściwy organ nie sprzeciwia się takiemu przeniesieniu, wówczas uznaje się, że prawa głosu związane z takimi instrumentami właścicielskimi przysługują w pełni nabywcy od momentu otrzymania powiadomienia, o którym mowa w lit. d);
- f) jeżeli właściwy organ sprzeciwia się takiemu przeniesieniu instrumentów właścicielskich, lit. b) nadal ma zastosowanie, a organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może, po uwzględnieniu warunków rynkowych, ustanowić okres rozdysponowania, w ramach którego nabywca rozdysponuje takie instrumenty właścicielskie.

Środa, 27 marca 2019 r.

9. Do celów korzystania z prawa do świadczenia usług zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 648/2012 uznaje się, że nabywca stanowi następcę CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją i może nadal korzystać ze wszelkich tego rodzaju praw, z których korzystał CCP objęty restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, w odniesieniu do przeniesionych aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań.

10. Nabywca, o którym mowa w ust. 1, nie może zostać pozbawiony możliwości wykonywania praw CCP do członkostwa w systemach płatności i rozrachunków oraz w innych infrastrukturach rynku finansowego oraz praw dostępu do tych systemów i infrastruktur, pod warunkiem że spełnia on kryteria członkostwa lub udziału w takich systemach lub infrastrukturach.

Jeżeli nabywca nie spełnia kryteriów, o których mowa w akapicie pierwszym, nabywca może nadal korzystać z praw CCP do członkostwa w takich systemach i infrastrukturach oraz praw dostępu do nich **pod warunkiem wyrażenia zgody** przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. **Taka zgoda jest wydawana wyłącznie na okres nieprzekraczający 12 miesięcy.**

11. **Przez okres 12 miesięcy** nabywcy nie można odmówić dostępu do systemów płatności i rozrachunków ani do żadnej innej infrastruktury rynku finansowego na tej podstawie, że nabywca nie posiada ratingu agencji ratingowej lub że taki rating jest poniżej poziomów ratingów wymaganych do uzyskania dostępu do tego rodzaju systemów lub infrastruktur.

12. O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej, akcjonariusze, wierzyciele, członkowie rozliczający i klienci CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją oraz inne osoby trzecie, których aktywa, prawa, obowiązki lub zobowiązania nie zostały przeniesione, nie posiadają żadnych praw w odniesieniu do przeniesionych aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań.

Artykuł 41

Instrument zbycia działalności wymogi proceduralne

1. W przypadku stosowania instrumentu zbycia działalności w odniesieniu do CCP organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ogłasza dostępność lub czyni przygotowania na potrzeby wystąpienia z ofertą sprzedaży aktywów, praw, obowiązków, zobowiązań lub instrumentów właścicielskich, które mają zostać przeniesione. Grupy praw, aktywów, obowiązków i zobowiązań mogą być oferowane odrębnie.

2. Bez uszczerbku dla unijnych ram pomocy państwa, o ile mają zastosowanie, oferty, o której mowa w ust. 1, dokonuje się zgodnie z następującymi kryteriami:

- a) zachowania jak największej przejrzystości i nie przedstawiania błędnej wartości aktywów, praw, obowiązków, zobowiązań lub instrumentów właścicielskich CCP, z uwzględnieniem danych okoliczności, a w szczególności konieczności utrzymania stabilności finansowej;
- b) braku bezzasadnego faworyzowania lub dyskryminacji potencjalnych nabywców;
- c) braku konfliktów interesów;
- d) uwzględnienia potrzeby przeprowadzenia szybkiego działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- e) dążenia do osiągnięcia jak najwyższej, w miarę możliwości, ceny zbycia danych instrumentów właścicielskich, aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań.

Kryteria, o których mowa w akapicie pierwszym, nie uniemożliwiają organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zwrócenia się do konkretnych potencjalnych nabywców.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może oferować na sprzedaż aktywa, prawa, obowiązki, zobowiązania lub instrumenty właścicielskie bez spełniania kryteriów, o których mowa w ust. 2, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że spełnienie tych kryteriów utrudniłoby osiągnięcie co najmniej jednego z celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Środa, 27 marca 2019 r.

SEKCJA 5
INSTRUMENT CCP POMOSTOWEGO

Artykuł 42

Instrument CCP pomostowego

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może przenieść na CCP pomostowego następujące instrumenty:

- a) instrumenty właścicielskie wyemitowane przez CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją;
- b) wszelkie aktywa, prawa, obowiązki lub zobowiązania CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją.

Przeniesienie, o którym mowa w akapicie pierwszym, może nastąpić bez konieczności uzyskania zgody akcjonariuszy CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją lub jakiegokolwiek osoby trzeciej innej niż CCP pomostowy oraz bez konieczności spełnienia ewentualnych wymogów proceduralnych wynikających z prawa spółek lub prawa papierów wartościowych innych niż te przewidziane w art. 43.

2. CCP pomostowy jest osobą prawną, która spełnia wszystkie poniższe wymogi:

- a) jest kontrolowany przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i jest w całości lub w części własnością co najmniej jednego organu publicznego, którym może być również organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- b) został utworzony w celu otrzymania i posiadania niektórych lub wszystkich instrumentów właścicielskich wyemitowanych przez CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją bądź niektórych lub wszystkich aktywów, praw i zobowiązań tego CCP z myślą o zachowaniu jego funkcji krytycznych a następnie o jego sprzedaży.

3. Stosując instrument CCP pomostowego, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewnia, by łączna wartość zobowiązań i obowiązków przeniesionych do CCP pomostowego nie przekraczała łącznej wartości praw i aktywów przeniesionych z CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją.

4. O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej, ewentualne wynagrodzenie zapłacone przez CCP pomostowego jest przeznaczone dla:

- a) właścicieli instrumentów właścicielskich, w przypadku gdy przeniesienie na CCP pomostowego nastąpiło w drodze przeniesienia instrumentów właścicielskich wyemitowanych przez CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją z posiadaczy tych instrumentów na CCP pomostowego;
- b) CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, w przypadku gdy przeniesienie na CCP pomostowego nastąpiło w drodze przeniesienia niektórych lub wszystkich aktywów lub zobowiązań tego CCP na CCP pomostowego.

5. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może wielokrotnie wykonać uprawnienie do przeniesienia, o którym mowa w ust. 1, w celu dokonania dodatkowych przeniesień instrumentów właścicielskich wyemitowanych przez CCP bądź jego aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań.

6. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może przenosić prawa, obowiązki, aktywa lub zobowiązania, które zostały przeniesione na CCP pomostowego, z powrotem do CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją bądź instrumenty właścicielskie z powrotem do ich pierwotnych właścicieli, jeżeli tego rodzaju przeniesienie jest wyraźnie przewidziane w instrumencie, na mocy którego dokonano przeniesienia, o którym mowa w ust. 1.

Jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji korzysta z uprawnienia do przeniesienia, o którym mowa w akapicie pierwszym, CCP objęty restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją lub pierwotni właściciele mają obowiązek przyjęcia z powrotem wszelkich takich aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań bądź instrumentów właścicielskich, o ile spełnione są warunki określone w niniejszym ustępie akapit pierwszy lub w ust. 7.

7. Jeżeli określone instrumenty właścicielskie, aktywa, prawa, obowiązki lub zobowiązania nie należą do klas instrumentów właścicielskich, aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań określonych w instrumencie, na mocy którego dokonano przeniesienia, lub nie spełniają warunków przeniesienia instrumentów właścicielskich, aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań określonych w tym instrumencie, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może przenieść tego rodzaju instrumenty właścicielskie, aktywa, prawa, obowiązki lub zobowiązania z CCP pomostowego z powrotem na CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją lub pierwotnych właścicieli.

8. Przeniesienie, o którym mowa w ust. 6 i 7, może nastąpić w dowolnym terminie i musi spełniać wszelkie inne warunki przewidziane w instrumencie, na mocy którego dokonano przeniesienia w tym celu.

Środa, 27 marca 2019 r.

9. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może przenosić instrumenty właścicielskie bądź aktywa, prawa, obowiązki lub zobowiązania z CCP pomostowego na osobę trzecią.

10. Do celów korzystania z prawa do świadczenia usług zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 648/2012 uznaje się, że CCP pomostowy stanowi następcę CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją i może nadal korzystać z wszelkich tego rodzaju praw, z których korzystał CCP objęty restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, w odniesieniu do przeniesionych aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań.

Do wszystkich innych celów organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mogą nakładać wymóg, aby CCP pomostowy był uznawany za następcę CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją i był w stanie nadal wykonywać prawa wykonywane przez CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją w odniesieniu do przeniesionych aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań.

11. CCP pomostowy nie może zostać pozbawiony możliwości wykonywania praw do członkostwa w systemach płatności i rozrachunków oraz w innych infrastrukturach rynku finansowego oraz praw dostępu do tych systemów i infrastruktur CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, pod warunkiem że spełnia on kryteria członkostwa i udziału w takich systemach i infrastrukturach.

Jeżeli CCP pomostowy nie spełnia kryteriów, o których mowa w akapicie pierwszym, CCP pomostowy może nadal korzystać z praw CCP do członkostwa w takich systemach i infrastrukturach oraz praw dostępu do nich przez okres określony przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Okres ten nie może przekraczać 12 miesięcy.

12. CCP pomostowemu nie można odmówić dostępu do systemów płatności i rozrachunków ani do żadnej innej infrastruktury rynku finansowego, na tej podstawie, że CCP pomostowy nie posiada ratingu agencji ratingowej lub że taki rating jest poniżej poziomów ratingów wymaganych do uzyskania dostępu do tego rodzaju systemów lub infrastruktur.

13. Akcjonariusze lub wierzyciele CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją oraz inne osoby trzecie, których aktywa, prawa, obowiązki lub zobowiązania nie zostały przeniesione do CCP pomostowego, nie posiadają żadnych praw w odniesieniu do aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań przeniesionych do CCP pomostowego, jego zarządu lub kadry kierowniczej wyższego szczebla.

14. CCP pomostowy nie ma żadnych obowiązków ani żadnej odpowiedzialności wobec akcjonariuszy lub wierzycieli CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, a zarząd lub kadra kierownicza wyższego szczebla nie mają żadnych zobowiązań wobec tych akcjonariuszy lub wierzycieli w związku z działaniami i zaniechaniami w kontekście wykonywania ich obowiązków, chyba że takie działanie lub zaniechanie stanowią wynik rażącego zaniedbania lub poważnego uchybienia zgodnie z prawem krajowym mającym zastosowanie.

Artykuł 43

CCP pomostowy: wymogi proceduralne

1. CCP pomostowy spełnia wszystkie poniższe wymogi:

a) CCP pomostowy zwraca się do organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o zatwierdzenie:

i) aktu założycielskiego CCP pomostowego;

(ii) członków zarządu CCP pomostowego, jeżeli nie są oni powoływani bezpośrednio przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

(iii) zakresu obowiązków i wynagrodzenia członków zarządu CCP pomostowego, jeżeli nie są one określone przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

(iv) strategii i profilu ryzyka CCP pomostowego;

b) CCP pomostowy **przejmuje zezwolenia CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją** na świadczenie usług lub prowadzenie działalności wynikających z przeniesienia, o którym mowa w art. 42 ust. 1, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 648/2012.

Środa, 27 marca 2019 r.

Jeżeli CCP pomostowy nie posiada zezwolenia wymaganego na podstawie ust. 1 lit. b), organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zwraca się do właściwego organu o zatwierdzenie przeniesienia, o którym mowa w art. 42 ust. 1. Jeżeli właściwy organ zatwierdza przeniesienie, wskazuje okres, na który CCP pomostowy zostaje zwolniony z obowiązku spełnienia wymogów rozporządzenia (UE) nr 648/2012.

Wymogi ostrożnościowe określone w tytule IV rozdział 3 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 uchyla się wyłącznie na okres nieprzekraczający trzech miesięcy, podczas gdy wszystkie inne przepisy rozporządzenia (UE) nr 648/2012 mogą zostać uchylone na okres nieprzekraczający 12 miesięcy.

2. Z zastrzeżeniem ewentualnych ograniczeń nałożonych zgodnie z unijnymi lub krajowymi przepisami dotyczącymi konkurencji, zarząd CCP pomostowego kieruje nim, mając na celu zachowanie dostępu zainteresowanych stron do funkcji krytycznych CCP pomostowego i jego sprzedaż lub sprzedaż dowolnych jego aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań na rzecz co najmniej jednego nabywcy z sektora prywatnego. Tego rodzaju sprzedaż następuje, w momencie gdy panują odpowiednie warunki rynkowe oraz w okresie określonym w niniejszym artykule ust. 5 i, w stosownych przypadkach, ust. 6.

3. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dokonuje zakończenia działalności CCP pomostowego w każdym z następujących przypadków:

- a) spełnienia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- b) połączenia CCP pomostowego z innym podmiotem;
- c) braku dalszego spełniania wymogów określonych w art. 42 ust. 2 przez CCP pomostowy;
- d) sprzedaży CCP pomostowego lub zasadniczo wszystkich jego aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań zgodnie z ust. 4;
- e) upływu okresu określonego w ust. 5;
- f) rozliczenia, wygaśnięcia lub zamknięcia umów rozliczonych przez CCP pomostowego i tym samym całkowitego wypełnienia praw i obowiązków CCP związanych z takimi umowami.

4. Przed sprzedażą CCP pomostowego lub jego aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ogłasza dostępność sprzedawanych elementów i zapewnia, aby były one oferowane na sprzedaż w sposób otwarty i przejrzysty oraz by w procesie sprzedaży nie przedstawiano błędnie ich wartości.

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przeprowadza sprzedaż, o której mowa w akapicie pierwszym, na warunkach handlowych bez bezzasadnego faworyzowania lub bezzasadnej dyskryminacji potencjalnych nabywców.

5. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dokonuje zakończenia działalności CCP pomostowego w terminie dwóch lat od dnia, w którym dokonano ostatniego przeniesienia z CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją.

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, który dokonuje zakończenia działalności CCP pomostowego, zwraca się do właściwego organu z wnioskiem o cofnięcie zezwolenia udzielonego CCP pomostowemu.

6. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 5, o co najmniej jeden dodatkowy okres roczny, jeżeli takie przedłużenie jest konieczne do zakończenia działalności CCP pomostowego, o którym mowa w ust. 3 lit. a)–d).

Decyzja o przedłużeniu okresu, o którym mowa w ust. 5, musi być uzasadniona i musi zawierać szczegółową ocenę sytuacji CCP pomostowego pod względem odpowiednich warunków i perspektyw rynkowych.

7. Jeżeli działalność CCP pomostowego zostaje zakończona w okolicznościach, o których mowa w ust. 3 lit. d) lub e), CCP pomostowy jest poddawany likwidacji w ramach standardowego postępowania upadłościowego.

Środa, 27 marca 2019 r.

O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej, wszelkie wpływy uzyskane w wyniku zakończenia działalności CCP pomostowego są przeznaczone dla jego akcjonariuszy.

Jeżeli CCP pomostowy jest wykorzystywany w celu przeniesienia aktywów i zobowiązań więcej niż jednego CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, wpływy, o których mowa w akapicie drugim, przypisuje się w drodze odniesienia do aktywów i zobowiązań przeniesionych z każdego CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją.

SEKCJA 6

DODATKOWE UZGODNIENIA DOTYCZĄCE FINANSOWANIA

Artykuł 44

Alternatywne sposoby finansowania

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może zawierać umowy pożyczek lub umowy dotyczące pozyskania innego rodzaju wsparcia finansowego, w tym z wniesionych z góry zasobów dostępnych w ramach niewyczerpanych funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania utrzymywanych przez CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, jeżeli zawarcie tego rodzaju umów jest konieczne do efektywnego stosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

SEKCJA 7

RZĄDOWE INSTRUMENTY STABILIZACJI

Artykuł 45

Rządowe instrumenty stabilizacji finansowej

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może stosować rządowe instrumenty stabilizacji zgodnie z art. 46 i 47 do celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP **wyłącznie**, jeżeli są spełnione następujące warunki:

- a) wsparcie finansowe jest konieczne do osiągnięcia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- b) wsparcie finansowe jest stosowane jako rozwiązanie ostateczne po przeprowadzeniu oceny i wykorzystaniu w jak największym zakresie pozostałych instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, przy jednoczesnym utrzymaniu stabilności finansowej, co właściwe ministerstwo lub rząd stwierdzi po zasięgnięciu opinii organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- c) wsparcie finansowe jest zgodne z unijnymi ramami pomocy państwa;

ca) korzystanie ze wsparcia finansowego jest ograniczone w czasie;

d) **█**

da) organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji określił uprzednio kompleksowe i wiarygodne zasady dotyczące odzyskania po odpowiednim czasie środków publicznych od uczestników korzystających z publicznego wsparcia finansowego, o ile takie wsparcie nie zostało już odzyskane w wyniku sprzedaży na rzecz nabywcy prywatnego zgodnie z art. 46 ust. 3 lub art. 47 ust. 2.

2. Aby ustanowić rządowe instrumenty stabilizacji finansowej, właściwe ministerstwa lub rządy dysponują odpowiednimi uprawnieniami w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji określonymi w art. 48–59 oraz zapewniają zgodność z przepisami art. 52, 54 i 70.

Środa, 27 marca 2019 r.

3. Uznaje się, że rządowe instrumenty stabilizacji finansowej zastosowano jako rozwiązanie ostateczne do celów ust. 1 lit. b), jeżeli jest spełniony przynajmniej jeden poniższy warunek:
- właściwe ministerstwo lub rząd i organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, po zasięgnięciu opinii banku centralnego i właściwego organu, stwierdzają, że zastosowanie instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie byłoby wystarczające dla uniknięcia znacznych negatywnych skutków dla systemu finansowego;
 - właściwe ministerstwo lub rząd i organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stwierdzają, że zastosowanie instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie byłoby wystarczające dla ochrony interesu publicznego, w przypadku gdy CCP otrzymał wcześniej nadzwyczajne wsparcie płynności od banku centralnego;
 - w odniesieniu do instrumentu tymczasowej własności publicznej właściwe ministerstwo lub rząd, po konsultacji z właściwym organem i organem ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, stwierdza, że zastosowanie instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie wystarczy do ochrony interesu publicznego, jeśli publiczne wsparcie kapitałowe z instrumentu wsparcia kapitałowego już zostało wcześniej udzielone temu CCP.

Artykuł 46

Publiczny instrument wsparcia kapitałowego

- Publicznego wsparcia finansowego można udzielać do celów dokapitalizowania CCP w zamian za instrumenty właścicielskie.
- CCP objęte publicznym instrumentem wsparcia kapitałowego są zarządzane w sposób dochodowy i profesjonalny.
- Instrumenty właścicielskie, o których mowa w ust. 1, zostają sprzedane prywatnemu nabywcy, jak tylko pozwolą na to warunki rynkowe i finansowe.

Artykuł 47

Instrument tymczasowej własności publicznej

- CCP może zostać objęty tymczasową własnością publiczną w drodze co najmniej jednego zlecenia przeniesienia instrumentów właścicielskich zrealizowanego przez państwo członkowskie na rzecz odbiorcy, którym jest:
 - podmiot wskazany przez państwo członkowskie; albo
 - przedsiębiorstwo będące wyłączną własnością państwa członkowskiego.
- CCP objęte instrumentem tymczasowej własności publicznej są zarządzane w sposób dochodowy i profesjonalny oraz zostają sprzedane prywatnemu nabywcy, jak tylko pozwolą na to warunki rynkowe i finansowe, **przy czym uwzględnia się również ewentualność odzyskania kosztu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.**

ROZDZIAŁ IV

Uprawnienia w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

Artykuł 48

Uprawnienia ogólne

- Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji posiada wszelkie uprawnienia niezbędne do skutecznego stosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w tym wszystkie następujące uprawnienia:
 - uprawnienie do zobowiązania każdej osoby do udzielenia organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wszelkich informacji, których organ ten wymaga do podjęcia decyzji dotyczącej działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz do przygotowania takiego działania, w tym aktualizacji i uzupełnień informacji udostępnionych w planach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub wymaganych w toku kontroli na miejscu;

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) uprawnienie do przejścia kontroli nad CCP objętym restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją i wykonywania wszystkich praw i uprawnień przyznanych posiadaczom instrumentów właścicielskich i zarządowi CCP;
- ba) uprawnienie do modyfikacji lub zmiany zasad operacyjnych CCP, w tym warunków uczestnictwa, jeżeli zmiany te są konieczne do usunięcia wszelkich przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;**
- bb) uprawnienie do powstrzymania się od egzekwowania pewnych zobowiązań umownych na podstawie zasad i uzgodnień CCP lub do zastosowania innych odstępstw od zasad i uzgodnień CCP, jeżeli jest to konieczne do osiągnięcia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz uniknięcia poważnych negatywnych skutków dla systemu finansowego;**
- c) uprawnienie do przenoszenia instrumentów właścicielskich wyemitowanych przez CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją;
- d) uprawnienie do przenoszenia na rzecz innego podmiotu, za zgodą tego podmiotu, praw, aktywów, obowiązków lub zobowiązań danego CCP;
- e) uprawnienie do obniżenia, w tym obniżenia do zera, wysokości kwoty głównej lub pozostającej do spłaty kwoty instrumentów dłużnych lub innych niezabezpieczonych zobowiązań CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją;
- f) uprawnienie do zamiany instrumentów dłużnych lub innych niezabezpieczonych zobowiązań CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją na instrumenty właścicielskie tego CCP lub CCP pomostowego, na rzecz którego przeniesiono aktywa, prawa, obowiązki lub zobowiązania CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją;
- g) uprawnienie do umorzenia instrumentów dłużnych wyemitowanych przez CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją;
- h) uprawnienie do obniżenia, w tym obniżenia do zera, wysokości kwoty nominalnej instrumentów właścicielskich CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją oraz do umorzenia takich instrumentów właścicielskich;
- i) uprawnienie do zażądania od CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją wyemitowania nowych instrumentów właścicielskich, w tym akcji uprzywilejowanych oraz warunkowych instrumentów zamiennych;
- j) jeżeli chodzi o instrumenty dłużne i inne zobowiązania CCP, uprawnienie do zmiany terminu ich wymagalności, zmiany kwoty należnych odsetek bądź zmiany daty płatności odsetek, w tym w drodze tymczasowego zawieszenia płatności;
- k) uprawnienie do zamknięcia i rozwiązania umów finansowych;
- l) uprawnienie do odwołania lub wymiany zarządu i kadry kierowniczej wyższego szczebla CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją;
- m) uprawnienie do nałożenia na właściwy organ wymogu, by w odpowiednim terminie przeprowadził ocenę nabywcy znacznego pakietu akcji na zasadzie odstępstwa od terminów określonych w art. 31 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- n) uprawnienie do obniżenia, w tym obniżenia do zera, wysokości kwoty zmiennego depozytu zabezpieczającego należnego **członkowi** rozliczającemu CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją **lub klientowi tego członka rozliczającego, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 30;**
- o) uprawnienie do przenoszenia otwartych pozycji i wszelkich powiązanych aktywów, w tym odpowiednich uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych polegających na przeniesieniu tytułu i uzgodnień dotyczących zabezpieczenia finansowego w formie gwarancji, uzgodnień dotyczących potrącenia i uzgodnień dotyczących kompensowania, z rachunku członka rozliczającego niewykonującego zobowiązania na członka rozliczającego wykonującego zobowiązania w sposób zgodny z art. 48 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- p) uprawnienie do egzekwowania wszelkich istniejących i aktywnych zobowiązań umownych uczestników CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją;

Środa, 27 marca 2019 r.

- q) uprawnienie do egzekwowania wszelkich istniejących i zaległych zobowiązań jednostki dominującej CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, w tym w celu udzielenia temu CCP wsparcia finansowego w postaci gwarancji lub linii kredytowych;
- r) uprawnienie do nałożenia na członków rozliczających wymogu wniesienia dalszych wkładów pieniężnych.

Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mogą korzystać z uprawnień, o których mowa w akapicie pierwszym, pojedynczo lub w dowolnej kombinacji.

2. O ile niniejsze rozporządzenie i unijne ramy pomocy państwa nie stanowią inaczej, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, korzystając z uprawnień, o których mowa w ust. 1, nie podlega żadnemu z następujących wymogów:

- a) wymogowi uzyskania zatwierdzenia lub zgody jakichkolwiek osób publicznych bądź prywatnych;
- b) wymogom dotyczącym przeniesienia instrumentów finansowych, praw, obowiązków, aktywów lub zobowiązań CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją lub CCP pomostowego;
- c) wymogowi powiadomienia jakichkolwiek osób publicznych bądź prywatnych;
- d) wymogowi publikacji jakiegokolwiek ogłoszenia lub prospektu;
- e) wymogowi złożenia lub zarejestrowania wszelkich dokumentów u dowolnego innego organu.

Artykuł 49

Uprawnienia pomocnicze

1. W momencie wykonania dowolnego uprawnienia, o którym mowa w art. 48 ust. 1, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może również wykonać dowolne z następujących uprawnień pomocniczych:

- a) z zastrzeżeniem przepisów art. 65, uprawnienie do zapewnienia, by przeniesienie uzyskało moc obowiązującą w sposób wolny od wszelkich zobowiązań lub obciążeń dotyczących przenoszonych instrumentów finansowych, praw, obowiązków, aktywów lub zobowiązań;
- b) uprawnienie do zniesienia praw do nabycia dalszych instrumentów właścicielskich;
- c) uprawnienie do wymagania, by odpowiedni organ przerwał lub zawiesił dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym lub publicznego obrotu instrumentów finansowych emitowanych przez CCP zgodnie z dyrektywą 2001/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾;
- d) uprawnienie do zapewnienia traktowania nabywcy lub CCP pomostowego, zgodnie z odpowiednio art. 40 i 42, w taki sposób, jakby był CCP objętym restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, do celów wszelkich praw lub zobowiązań CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją lub podjętych przez niego działań, w tym wszelkich praw lub zobowiązań odnoszących się do udziału w infrastrukturze rynkowej;
- e) uprawnienie do nakładania na CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją lub w stosownych przypadkach na nabywcę lub CCP pomostowego wymogu udzielania drugiej stronie informacji i pomocy;
- f) uprawnienie do zapewnienia, aby członek rozliczający będący odbiorcą wszelkich pozycji przypisanych mu na mocy uprawnień określonych w art. 48 ust. 1 lit. o) i p) objął prawa lub obowiązki wynikające z uczestnictwa w CCP, związane z tymi pozycjami;
- g) uprawnienie do unieważniania lub zmiany warunków umowy, której stroną jest CCP objęty restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, lub do zastąpienia CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją nabywcą lub CCP pomostowym w charakterze strony;
- h) uprawnienie do zmiany zasad operacyjnych CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją ■ ;

⁽¹⁾ Dyrektywa 2001/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie dopuszczenia papierów wartościowych do publicznego obrotu giełdowego oraz informacji dotyczących tych papierów wartościowych, które podlegają publikacji (Dz.U. L 184 z 6.7.2001, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

- i) uprawnienie do przeniesienia członkostwa członka rozliczającego z CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją na nabywcę CCP lub CCP pomostowego.

Jakiegokolwiek prawo do rekompensaty przewidziane w niniejszym rozporządzeniu nie jest uznawane za zobowiązanie ani za obciążenie do celów akapitu pierwszego lit. a).

2. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może określać uzgodnienia dotyczące ciągłości niezbędne dla zapewnienia skuteczności działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz możliwości prowadzenia przez nabywcę lub CCP pomostowego działalności będącej przedmiotem przeniesienia. Tego rodzaju uzgodnienia dotyczące ciągłości mogą obejmować:

- a) ciągłość umów zawartych przez CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, w wyniku której nabywca lub CCP pomostowy przejmuje prawa i zobowiązania CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją odnoszące się do wszelkich instrumentów finansowych, praw, obowiązków, aktywów lub zobowiązań, które zostały przeniesione, oraz zastępuje CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, bezpośrednio lub pośrednio, we wszystkich odpowiednich dokumentach umownych;
- b) zastąpienie CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją przez nabywcę lub CCP pomostowego we wszelkich postępowaniach sądowych odnoszących się do wszelkich instrumentów finansowych, praw, obowiązków, aktywów lub zobowiązań, które zostały przeniesione.

3. Uprawnienia określone w ust. 1 lit. d) oraz ust. 2 lit. b) nie naruszają:

- a) prawa pracowników CCP do rozwiązania umowy o pracę;
- b) z zastrzeżeniem przepisów art. 55, 56 i 57, wykonania praw wynikających z umowy przez stronę umowy, w tym prawa do jej rozwiązania, jeżeli zostało ono przewidziane w warunkach umowy, w związku z działaniem lub zaniechaniem CCP poprzedzającym przeniesienie bądź działaniem lub zaniechaniem nabywcy lub CCP pomostowego po dokonaniu danego przeniesienia.

Artykuł 50

Zarząd nadzwyczajny

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może powołać **co najmniej jednego** zarządcę nadzwyczajnego, który zastąpi zarząd danego CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją. Zarządca nadzwyczajny musi cieszyć się odpowiednio nieposzlakowaną opinią oraz posiadać odpowiednią wiedzę specjalistyczną z zakresu usług finansowych, zarządzania ryzykiem i usług rozliczeniowych zgodnie z art. 27 ust. 2) akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 648/2012.

2. Zarządca nadzwyczajny posiada wszystkie uprawnienia akcjonariuszy i zarządu CCP. Zarządca nadzwyczajny może wykonywać takie uprawnienia wyłącznie pod kontrolą organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może ograniczyć działania zarządcy nadzwyczajnego lub ustanowić wymóg, by określone działania podlegały uprzedniej zgodzie organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podaje do publicznej wiadomości powołanie, o którym mowa w ust. 1, oraz warunki z nim związane.

3. Zarządca nadzwyczajny jest powoływany na okres nieprzekraczający jednego roku. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może przedłużyć ten okres, jeżeli jest to konieczne do osiągnięcia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

4. Zarządca nadzwyczajny podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu działania na rzecz osiągnięcia celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz realizacji działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podjętych przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. W przypadku rozbieżności lub kolizji wspomniany obowiązek ustawowy jest nadrzędny wobec innych obowiązków zarządu zgodnie ze statutem CCP lub prawem krajowym.

5. Zarządca nadzwyczajny w regularnych odstępach czasu ustalonych przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz na początku i na końcu okresu sprawowania przez niego funkcji sporządza sprawozdania dla powołującego go organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Tego rodzaju sprawozdania zawierają szczegółowy opis sytuacji finansowej CCP oraz uzasadnienie podjętych środków.

Środa, 27 marca 2019 r.

6. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może w dowolnym momencie odwołać zarządcę nadzwyczajnego. W każdym razie organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji odwołuje zarządcę nadzwyczajnego w następujących przypadkach:

- a) jeżeli zarządca nadzwyczajny nie wykonuje powierzonych mu obowiązków zgodnie z warunkami określonymi przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- b) jeżeli odwołanie lub zastąpienie danego zarządcy nadzwyczajnego skutkować będzie lepszym osiągnięciem celów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- c) jeżeli warunki powołania przestaną być spełnione.

7. Jeżeli w krajowym prawie upadłościowym przewiduje się powołanie zarządu w związku z postępowaniem w sprawie niewypłacalności, zarządca nadzwyczajny powołany na podstawie ust. 1 może zostać również powołany na zarządcę w związku z postępowaniem w sprawie niewypłacalności **lub odwrotnie**.

Artykuł 51

Uprawnienie do zażądania świadczenia usług i zapewnienia infrastruktury

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może zobowiązać CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją lub dowolne jego podmioty powiązane lub członków rozliczających do świadczenia wszelkich usług lub zapewnienia wszelkiej infrastruktury, które są niezbędne dla umożliwienia nabywcy lub CCP pomostowego skutecznego prowadzenia działalności przeniesionej na jego rzecz.

Akapit pierwszy ma zastosowanie niezależnie od tego, czy podmiot należący do tej samej grupy co CCP lub jeden z członków rozliczających CCP rozpoczął standardowe postępowanie upadłościowe czy sam podlega restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

2. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może egzekwować obowiązki nałożone, zgodnie z ust. 1, przez organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w innych państwach członkowskich, jeżeli tego rodzaju uprawnienia wykonuje się w odniesieniu do podmiotów należących do tej samej grupy co dany CCP objęty restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją lub członkowie rozliczający tego CCP.

3. Usługi oraz infrastruktura, o których mowa w ust. 1, nie obejmują żadnych form wsparcia finansowego.

4. Świadczenie usług oraz zapewnianie infrastruktury zgodnie z ust. 1 jest dokonywane:

- a) na takich samych warunkach handlowych, na których dane usługi i infrastruktura były zapewniane na rzecz CCP bezpośrednio przed podjęciem działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, jeżeli zawarto umowę do tych celów;
- b) na rozsądnych warunkach handlowych, jeżeli nie zawarto umowy do tych celów lub jeżeli umowa taka wygasła.

Artykuł 52

Uprawnienie do egzekwowania działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub środków w zakresie zapobiegania kryzysom przez inne państwa członkowskie

1. Jeżeli instrumenty właścicielskie, aktywa, prawa, obowiązki lub zobowiązania CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją są zlokalizowane w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji bądź podlegają prawu takiego państwa członkowskiego, przeniesienie takich instrumentów, aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań **bądź podejmowana względem nich restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja są skuteczne** zgodnie z prawem tego innego państwa członkowskiego.

2. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji państwa członkowskiego otrzymuje wszelką niezbędną pomoc od organów innych odpowiednich państw członkowskich celem zapewnienia przeniesienia wszelkich instrumentów właścicielskich, aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań na rzecz nabywcy lub CCP pomostowego **bądź skuteczności prawnej każdego innego działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji** zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym.

3. Akcjonariusze, wierzyciele i osoby trzecie, których dotyczy przeniesienie instrumentów właścicielskich, aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań, o których mowa w ust. 1, nie są uprawnieni do zapobiegania przeniesieniu lub do jego zaskarżenia lub uchylenia na mocy prawa państwa członkowskiego regulującego takie przeniesienie.

Środa, 27 marca 2019 r.

4. Jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w państwie członkowskim korzysta z instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o których mowa w art. 28 lub 32, a umowy, zobowiązania, instrumenty właścicielskie lub instrumenty dłużne CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją obejmują instrumenty, umowy lub zobowiązania regulowane prawem innego państwa członkowskiego lub zobowiązania wobec wierzycieli i umowy względem **członków** rozliczających **lub ich klientów** zlokalizowanych w innym państwie członkowskim, odpowiednie organy w takim innym państwie członkowskim zapewniają skuteczność wszystkich działań wynikających z zastosowania tego rodzaju instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Do celów akapitu pierwszego akcjonariusze, wierzyciele i **członkowie** rozliczający **lub ich klienci**, których dotyczą instrumenty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, nie są uprawnieni do zaskarżenia obniżenia kwoty głównej lub przypadającej do zapłaty kwoty instrumentu lub zobowiązania ani jego konwersji lub restrukturyzacji.

5. Następujące prawa i zabezpieczenia określa się zgodnie z prawem państwa członkowskiego organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji:

- a) prawo akcjonariuszy, wierzycieli i osób trzecich do zaskarżenia, zgodnie z art. 72, przeniesienia instrumentów właścicielskich, aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań, o których mowa w niniejszym artykule ust. 1;
- b) prawo wierzycieli, których dotyczą dane instrumenty, do zaskarżenia, zgodnie z art. 72, obniżenia kwoty głównej lub przypadającej do zapłaty kwoty instrumentu, zobowiązania lub umowy objętych niniejszym artykułem ust. 4 bądź konwersji lub restrukturyzacji tego rodzaju instrumentu, zobowiązania lub umowy;
- c) zabezpieczenia dla częściowych przeniesień, o których mowa w rozdziale V, w odniesieniu do aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań, o których mowa w niniejszym artykule ust. 1.

Artykuł 53

Uprawnienia w odniesieniu do aktywów, umów, praw, zobowiązań, obowiązków i instrumentów właścicielskich osób zlokalizowanych w państwie trzecim lub podlegających prawu państw trzecich

1. Jeżeli działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dotyczą aktywów lub umów osób zlokalizowanych w państwie trzecim lub instrumentów właścicielskich, praw, obowiązków lub zobowiązań podlegających prawu państwa trzeciego, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może zażądać, by:

- a) CCP objęty restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją oraz odbiorca tego rodzaju aktywów, umów, instrumentów właścicielskich, praw, obowiązków lub zobowiązań podjęli wszelkie niezbędne kroki służące zapewnieniu skuteczności działania;
- b) CCP objęty restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją zatrzymał instrumenty właścicielskie, aktywa lub prawa lub spłacił zobowiązania lub wywiązał się z obowiązków w imieniu odbiorcy do czasu, gdy działanie stanie się skuteczne;
- c) uzasadnione wydatki odbiorcy, prawidłowo poniesione w związku z prowadzeniem wszelkich działań wymaganych zgodnie z niniejszym ustępem lit. a) i b), podlegały zwrotowi w dowolny ze sposobów, o których mowa w art. 27 ust. 9.

2. Do celów ust. 1 organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może zobowiązać CCP do zapewnienia, aby umowy i inne porozumienia, które zawiera z członkami rozliczającymi i posiadaczami instrumentów właścicielskich i instrumentów dłużnych lub innych zobowiązań zlokalizowanych w państwach trzecich **bądź podlegających prawu państw trzecich**, zawierały postanowienie, na mocy którego wyrażają zgodę, aby wszelkie działania w odniesieniu do ich aktywów, umów, praw, obowiązków i zobowiązań podjęte przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w tym w zastosowaniu art. 55, 56 i 57, były dla nich wiążące. **Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może zobowiązać CCP do przedstawienia opinii prawnej dotyczącej wykonalności i skuteczności prawnej takich postanowień.**

3. Jeżeli działanie w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o którym mowa w ust. 1, nie staje się skuteczne, działanie takie jest nieważne w odniesieniu do danych instrumentów właścicielskich, aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 54

Wyłączenie niektórych warunków umownych we wczesnej interwencji oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. Samego środka w zakresie zapobiegania kryzysom ani samego działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podjętego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, ani żadnych zdarzeń bezpośrednio związanych z zastosowaniem takiego działania nie uznaje się za zdarzenie uprawniające do egzekwowania ani za postępowanie upadłościowe w rozumieniu dyrektywy 2002/47/WE i dyrektywy 98/26/WE, pod warunkiem że nadal są wypełniane istotne zobowiązania wynikające z umowy, w tym zobowiązania do płatności i dostawy, a także zapewnienie zabezpieczenia.

Do celów akapitu pierwszego uznaje się, że procedura restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzona w państwie trzecim uznana zgodnie z art. 75 lub w innym przypadku na podstawie decyzji organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stanowi działanie w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podjęte zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

2. Środka w zakresie zapobiegania kryzysom ani działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się w celu:

- a) wykonywania żadnego prawa do wypowiedzenia umowy, jej zawieszenia, modyfikacji, kompensowania ani potrącenia, również w stosunku do umowy zawartej przez jakikolwiek podmiot w grupie, do której należy CCP, obejmującej obustronne klauzule stwierdzania niewykonania zobowiązań lub obowiązki gwarantowane lub objęte innego rodzaju wsparciem przez dowolny podmiot powiązany;
- b) wejścia w posiadanie jakiegokolwiek składnika majątku danego CCP lub dowolnego podmiotu powiązanego w związku z umową obejmującą obustronne klauzule stwierdzania niewykonania zobowiązań, lub sprawowania kontroli nad tego rodzaju składnikiem majątku, lub narzucania w odniesieniu do niego jakiegokolwiek zabezpieczenia;
- c) naruszenia jakichkolwiek praw wynikających z umowy, przysługujących danemu CCP lub dowolnemu podmiotowi powiązanemu w związku z umową obejmującą obustronne klauzule stwierdzania niewykonania zobowiązań.

Artykuł 55

Uprawnienie do zawieszenia niektórych zobowiązań

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może zawiesić wszelkie zobowiązania do płatności lub dostawy obu kontrahentów dowolnej umowy zawartej przez CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją od chwili opublikowania obwieszczenia o zawieszeniu zgodnie z art. 70 do końca dnia roboczego następującego po tym opublikowaniu.

Do celów akapitu pierwszego koniec dnia roboczego oznacza północ w państwie członkowskim organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

2. Jeżeli termin zobowiązania do płatności lub dostawy przypadłby podczas okresu zawieszenia, termin tego zobowiązania do płatności lub dostawy upływa natychmiast po wygaśnięciu okresu zawieszenia.

3. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie może wykonywać uprawnień, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do zobowiązań do płatności lub dostawy względem systemów lub operatorów systemów wyznaczonych do celów dyrektywy 98/26/WE, w tym innych kontrahentów centralnych, i banków centralnych.

Artykuł 56

Uprawnienie do ograniczenia egzekucji zabezpieczeń wierzytelności

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może ograniczyć zabezpieczonym wierzycielom CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją możliwości egzekucji zabezpieczeń wierzytelności w odniesieniu do wszelkich aktywów tego CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją od chwili opublikowania obwieszczenia o ograniczeniu zgodnie z art. 70 do końca dnia roboczego następującego po tym opublikowaniu.

Do celów akapitu pierwszego koniec dnia roboczego oznacza północ w państwie członkowskim organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

2. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie może wykonywać uprawnień, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do zabezpieczenia wierzytelności systemów lub operatorów systemów wyznaczonych do celów dyrektywy 98/26/WE, w tym innych kontrahentów centralnych, i banków centralnych w stosunku do aktywów zastawionych lub zapewnionych przez CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją w drodze złożenia depozytu zabezpieczającego lub zabezpieczenia.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 57

Uprawnienie do przejściowego zawieszenia praw do wypowiedzenia umowy

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może zawiesić prawa do wypowiedzenia umowy każdej ze stron umowy z CCP objętym restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją od chwili opublikowania obwieszczenia o zawieszeniu zgodnie z art. 70 do końca dnia roboczego następującego po tym opublikowaniu, pod warunkiem że nadal są spełniane zobowiązania do płatności i dostawy, a także zapewnienie zabezpieczenia.

Do celów akapitu pierwszego koniec dnia roboczego oznacza północ w państwie członkowskim, w którym następuje restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja.

2. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie może wykonywać uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do systemów lub operatorów systemów wyznaczonych do celów dyrektywy 98/26/WE, w tym innych kontrahentów centralnych, i banków centralnych.

3. Strona umowy może skorzystać z prawa do wypowiedzenia umowy w ramach takiej umowy przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli strona ta zostaje powiadomiona przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, że prawa i zobowiązania objęte tą umową nie podlegają:

- a) przeniesieniu na rzecz innego podmiotu;
- b) obniżeniu wartości, konwersji lub zastosowaniu instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji do celów przydziału strat lub pozycji.

4. Jeżeli nie wydano obwieszczenia, o którym mowa w ust. 3, prawa do wypowiedzenia umowy można wykonać po upływie okresu zawieszenia, z zastrzeżeniem art. 54, zgodnie z następującymi zasadami:

- a) jeżeli prawa i zobowiązania objęte umową zostały przeniesione do innego podmiotu, kontrahent może wykonać prawa do wypowiedzenia umowy zgodnie z warunkami tej umowy wyłącznie, jeżeli podmiot będący odbiorcą powoduje wystąpienie lub utrzymywanie się zdarzenia uprawniającego do egzekwowania;
- b) jeżeli prawa i zobowiązania objęte umową pozostają w CCP, **prawa do wypowiedzenia umowy mają zastosowanie zgodnie z warunkami wypowiedzenia określonymi w umowie zawartej między CCP a odnośnym kontrahentem tylko wtedy, gdy zdarzenie uprawniające do egzekwowania wystąpi lub będzie się utrzymywać po wygaśnięciu okresu zawieszenia.**

Artykuł 58

Uprawnienie do sprawowania kontroli nad CCP

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może sprawować kontrolę nad CCP objętym restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją w celu:

- a) zarządzania działalnością i usługami CCP w drodze wykonania uprawnień przysługujących jego akcjonariuszom i zarządowi, oraz konsultacji z komisją ds. ryzyka;
- b) zarządzania i rozporządzania aktywami i majątkiem CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją.

Kontrola, o której mowa w akapicie pierwszym, może być sprawowana bezpośrednio przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub pośrednio przez osobę lub osoby wyznaczone przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

2. Jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji sprawuje kontrolę nad CCP, nie uznaje się takiego organu za odpowiednika dyrektora ani za osobę faktycznie zarządzającą na mocy przepisów krajowych.

Artykuł 59

Wykonywanie uprawnień przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

Z zastrzeżeniem art. 72 organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmują działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w drodze zarządzenia zgodnie z krajowymi kompetencjami i procedurami administracyjnymi.

Środa, 27 marca 2019 r.

ROZDZIAŁ V Zabezpieczenia

Artykuł 60

Zasada niepogarszania sytuacji wierzycieli

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, który stosuje co najmniej jeden instrument restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, **powinien dążyć do zapewnienia**, aby akcjonariusze, wierzyciele, **członkowie rozliczający i ich klienci** nie ponieśli większych strat niż te, które ponieśliby, gdyby organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie podjął działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wobec CCP w momencie, w którym organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uznał, że warunki restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z art. 22 ust. 1 zostały spełnione, a zamiast tego objęci byłiby wszelkimi możliwymi zaległymi zobowiązaniami zgodnie z planem naprawy CCP **i wszystkimi** innymi ustaleniami umownymi zawartymi w jego zasadach operacyjnych **dotyczącymi zdarzeń niewykonania zobowiązania albo zdarzeń niezwiązanych z niewykonaniem zobowiązania, a CCP zaprzestał działalności bez wartości końcowej koncesji** i został zlikwidowany w ramach standardowego postępowania upadłościowego, **z należyтым uwzględnieniem wszelkich negatywnych skutków niestabilności systemowej i zawirowań na rynku.**

a) █

b) █

Nie uwzględnia się prawdopodobnych negatywnych skutków niestabilności systemowej i zawirowań na rynku, o których mowa w akapicie pierwszym, dopóki regulacyjne standardy techniczne, o których mowa w art. 61 ust. 5, nie pozwalają na ich wycenę.

Gdy regulacyjne standardy techniczne, o których mowa w art. 61 ust. 5, wejdą w życie, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uwzględniają prawdopodobne negatywne skutki niestabilności systemowej i zawirowań na rynku, o których mowa w akapicie pierwszym.

Artykuł 61

Wycena na potrzeby stosowania zasady niepogarszania sytuacji wierzycieli

1. **W celu udzielania informacji zainteresowanym stronom, na które wpływ wywiera sytuacja CCP, CCP oszacowuje, w jaki sposób straty wpłyną na każdą z kategorii wierzycieli przy założeniu skrajnych, lecz prawdopodobnych scenariuszy, obejmujących zarówno zdarzenia niewykonania zobowiązania, jak i zdarzenia niezwiązane z niewykonaniem zobowiązania prowadzące do niewypłacalności CCP, oraz corocznie aktualizuje te scenariusze.**

Szacunki te w pełni odzwierciedlają uzgodnienia umowne regulujące kaskadę strat CCP i są spójne z metodyką określania marginesu niezawodności i metodyką testów warunków skrajnych wykorzystywaną w celu wypełnienia zobowiązań CCP przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr 648/2012.

1a. **Do celów oceny zgodności z zasadą niepogarszania sytuacji wierzycieli określoną w art. 60 organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewnia, by po przeprowadzeniu działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji niezależna osoba jak najszybciej dokonała wyceny.**

2. Wycena, o której mowa w ust. 1, obejmuje:

a) sposób traktowania, którego doświadczyliby akcjonariusze, wierzyciele **oraz członkowie** rozliczający **i ich klienci**, jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie podjąłby działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wobec CCP, w przypadku którego organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uznał, że warunki restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z art. 22 ust. 1 zostały spełnione, i zamiast tego objęci byłiby wykonaniem możliwych zaległych zobowiązań zgodnie z planem naprawy CCP **i innymi uzgodnieniami zawartymi w zasadach operacyjnych, a CCP zostałby zlikwidowany w ramach standardowego postępowania upadłościowego przy zaprzestaniu działalności bez wartości końcowej koncesji, z należyтым uwzględnieniem wszelkich prawdopodobnych negatywnych skutków niestabilności systemowej i zawirowań na rynku;**

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) faktyczny sposób traktowania, którego doświadczyli akcjonariusze, wierzyciele i **członkowie** rozliczający **lub ich klienci** podczas restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP;
- c) ewentualne różnice między sposobem traktowania, o którym mowa w lit. a), oraz sposobem traktowania, o którym mowa w lit. b).
3. Do celów obliczenia sposobów traktowania, o których mowa ust. 2 lit. a), w wycenie, o której mowa w ust. 1, pomija się ewentualne udzielenie CCP objętemu restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją nadzwyczajnego publicznego wsparcia finansowego, **a własna metodyka wyceny stosowana przez CCP zostaje odrzucona, jeśli nie odzwierciedla rzeczywistych warunków rynkowych.**
4. Wycena, o której mowa w ust. 1, dokonywana jest niezależnie od wyceny dokonywanej na mocy art. 24 ust. 3.
5. Uwzględniając wszelkie regulacyjne standardy techniczne opracowane zgodnie z art. 74 ust. 4 dyrektywy 2014/59/UE, ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określające metodę przeprowadzania wyceny, o której mowa w ust. 1, **obejmującej, jeśli i gdy jest to technicznie możliwe, wycenę prawdopodobnych negatywnych skutków niestabilności systemowej i zawirowań na rynku.**

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów do dnia [Urząd Publikacji: proszę wpisać datę przypadającą 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 62

Zabezpieczenie akcjonariuszy, wierzycieli **oraz członków** rozliczających i **klientów członków** rozliczających

Jeżeli, z wyceny przeprowadzonej na mocy art. 61 wynika, że którykolwiek akcjonariusz, wierzyciel, **członek** rozliczający **lub klient członka rozliczającego** poniósł większe straty niż te, które poniósłby, jeśli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie podjąłby działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wobec CCP i zamiast tego taki akcjonariusz, wierzyciel lub **członek** rozliczający objęty byłby możliwymi zaległymi zobowiązaniami zgodnie z planem naprawy CCP lub innymi uzgodnieniami zawartymi w zasadach operacyjnych lub CCP zostałyby zlikwidowane w ramach standardowego postępowania upadłościowego, to jest on wtedy uprawniony do otrzymania kwoty stwierdzonej różnicy.

Artykuł 62a

Odzyskanie płatności

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji odzyskuje wszelkie uzasadnione wydatki poniesione w związku z płatnością, o której mowa w art. 62, na dowolny z poniższych sposobów:

- a) **od CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją – jako wierzyciel uprzywilejowany;**
- b) **z wynagrodzenia zapłaconego przez nabywcę w przypadku zastosowania instrumentu zbycia działalności;**
- c) **z wszelkich wpływów uzyskanych w wyniku zakończenia działalności CCP pomostowego – jako wierzyciel uprzywilejowany;**
- d) **od dowolnego członka rozliczającego, w zakresie, w jakim ten członek rozliczający nie poniósł strat większych niż te, które poniósłby, gdyby organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie podjął działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wobec CCP, i zamiast tego byłby objęty możliwymi zaległymi zobowiązaniami zgodnie z planem naprawy CCP lub innymi uzgodnieniami zawartymi w zasadach operacyjnych lub gdyby CCP został zlikwidowany w ramach standardowego postępowania upadłościowego.**

Artykuł 63

Zabezpieczenie kontrahentów w przypadku przeniesień częściowych

Zabezpieczenia przewidziane w art. 64, 65 i 66 mają zastosowanie w następujących okolicznościach:

- a) jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dokonuje przeniesienia niektórych, lecz nie wszystkich, aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją lub CCP pomostowego na rzecz nabywcy;
- b) jeżeli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wykonuje uprawnienia, o których mowa w art. 49 ust. 1 lit. g).

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 64

Ochrona uzgodnień dotyczących zabezpieczenia finansowego, potrąceń oraz umów o kompensowaniu zobowiązań

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewnia, aby skutkiem zastosowania instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie było przeniesienie niektórych, lecz nie wszystkich, praw i zobowiązań wynikających z uzgodnienia dotyczącego zabezpieczeń finansowych polegającego na przeniesieniu tytułu, uzgodnienia dotyczącego potrącenia lub uzgodnienia dotyczącego kompensowania między CCP objętym restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją a innymi stronami uzgodnień, ani zmiana lub likwidacja praw i zobowiązań wynikających z tego rodzaju uzgodnień dokonane w drodze wykonania uprawnień pomocniczych.

Uzgodnienia, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują każde uzgodnienie, którego strony są uprawnione do potrącenia lub kompensacji tych praw i zobowiązań.

Artykuł 65

Ochrona uzgodnień dotyczących zabezpieczeń

Bez uszczerbku dla korzystania z instrumentów podziału pozycji, o których mowa w art. 29, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewnia, aby zastosowanie instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie prowadziło do powstania żadnej z poniższych sytuacji w odniesieniu do uzgodnień dotyczących zabezpieczeń między CCP objętym restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją a innymi stronami tego rodzaju uzgodnień:

- a) przeniesienia aktywów, którymi zobowiązanie jest zabezpieczone, chyba że przenoszone są również to zobowiązanie oraz korzyści związane z zabezpieczeniem;
- b) przeniesienia zabezpieczonego zobowiązania, chyba że przenoszona jest również korzyść związana z zabezpieczeniem;
- c) przeniesienia korzyści związanych z zabezpieczeniem, chyba że przenoszone jest również zabezpieczone zobowiązanie;
- d) zmiany lub rozwiązania uzgodnienia dotyczącego zabezpieczenia w drodze wykonania uprawnień pomocniczych, jeżeli na skutek takiej zmiany lub takiego rozwiązania zobowiązanie przestaje być zabezpieczone.

Artykuł 66

Ochrona uzgodnień dotyczących finansowania strukturyzowanego i obligacji zabezpieczonych

Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewnia, aby zastosowanie instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie prowadziło do powstania żadnej z poniższych sytuacji w odniesieniu do uzgodnień dotyczących finansowania strukturyzowanego, w tym obligacji zabezpieczonych:

- a) przeniesienia niektórych, ale nie wszystkich, aktywów, praw i zobowiązań stanowiących uzgodnienie dotyczące finansowania strukturyzowanego, którego stroną jest **CCP objęty** restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, lub stanowiących część tego rodzaju uzgodnienia;
- b) likwidacji lub zmiany, w drodze wykonania uprawnień pomocniczych, aktywów, praw i zobowiązań stanowiących uzgodnienie dotyczące finansowania strukturyzowanego, którego stroną jest **CCP objęty** restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, lub stanowiących część tego rodzaju uzgodnienia.

Do celów akapitu pierwszego uzgodnienia dotyczące finansowania strukturyzowanego obejmują sekurytyzacje oraz instrumenty stosowane do celów zabezpieczających, które stanowią integralną część puli aktywów stanowiących zabezpieczenie i które zgodnie z prawem krajowym są zabezpieczone w sposób podobny do obligacji zabezpieczonych, które to uzgodnienia obejmują udzielenie i posiadanie zabezpieczenia przez stronę uzgodnienia lub przez powiernika, agenta lub firmę maklerską.

Artykuł 67

Przeniesienia częściowe: ochrona systemów handlowych, rozliczeniowych i rozrachunkowych

1. Organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewnia, aby zastosowanie instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie miało wpływu na funkcjonowanie systemów i zasad systemów objętych przepisami dyrektywy 98/26/WE, w przypadku gdy organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji:

- a) dokonuje przeniesienia niektórych, lecz nie wszystkich, aktywów, praw, obowiązków lub zobowiązań CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją na rzecz nabywcy;

Środa, 27 marca 2019 r.

b) unieważnia lub zmienia warunki umowy, której stroną jest CCP objęty restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, lub zastępuje tego rodzaju CCP nabywcą lub CCP pomostowym w charakterze strony.

2. Do celów ust. 1 organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewnia, aby zastosowanie instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie prowadziło do powstania żadnej z poniższych sytuacji:

- a) odwołania zlecenia przeniesienia zgodnie art. 5 dyrektywy 98/26/WE;
- b) wywierania wpływu na wymagalność zleceń przeniesienia i kompensowania wymaganą na mocy art. 3 i 5 dyrektywy 98/26/WE;
- c) wywierania wpływu na wykorzystanie środków finansowych, papierów wartościowych lub instrumentów kredytowych zgodnie z wymogami art. 4 dyrektywy 98/26/WE;
- d) wywierania wpływu na ochronę zabezpieczenia wymaganą na mocy art. 9 dyrektywy 98/26/WE.

ROZDZIAŁ VI

Wymogi proceduralne

Artykuł 68

Wymogi dotyczące powiadamiania

1. CCP powiadamia właściwy organ, jeżeli uzna, że jest na progu upadłości lub jest zagrożony upadłością, o czym mowa w art. 22 ust. 2.

2. Właściwy organ informuje organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o wszelkich powiadomieniach otrzymanych zgodnie z ustępem 1 oraz o wszelkich środkach naprawczych lub innych środkach zgodnie z tytułem IV, których podjęcia wymaga od CCP.

Właściwy organ informuje organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o wszelkich sytuacjach nadzwyczajnych, o których mowa w art. 24 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, dotyczących CCP oraz o wszelkich powiadomieniach otrzymanych zgodnie z art. 48 tego rozporządzenia.

3. Jeżeli właściwy organ lub organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji stwierdzają, że warunki, o których mowa w art. 22 ust. 1 lit. a) i b), są spełnione w odniesieniu do CCP, **w sposób terminowy** powiadamiają o tym ustaleniach następujące organy:

- a) właściwy organ lub organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla danego CCP;
- b) organ właściwy dla jednostki dominującej CCP;

ba) kolegium organów nadzoru dla danego CCP;

bb) kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla danego CCP;

- c) bank centralny;
- d) właściwe ministerstwo;
- e) ERRS i wyznaczony krajowy organ nadzoru makroostrożnościowego.

Artykuł 69

Decyzja organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. Otrzymawszy powiadomienie od właściwego organu zgodnie z art. 68 ust. 3, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji decyduje, czy konieczne jest podjęcie jakiegokolwiek działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

2. Decyzja w sprawie podjęcia lub niepodejmowania działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do CCP zawiera informacje dotyczące następujących kwestii:

- a) przeprowadzonej przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oceny kwestii, czy CCP spełnia warunki dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) każdego działania, jakie organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zamierza podjąć, w tym decyzji o wystąpieniu z wnioskiem o likwidację, wyznaczenia zarządcy lub każdego innego środka zgodnie z mającym zastosowanie standardowym postępowaniem upadłościowym lub, z zastrzeżeniem art. 27 ust. 1 lit. e), zgodnie z prawem krajowym.

Artykuł 70

Wymogi proceduralne w odniesieniu do organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. Najszybciej jak to jest praktycznie możliwe po podjęciu działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powiadamia o tym wszystkie poniższe podmioty:

- a) CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją;
- b) kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- c) wyznaczony krajowy organ makroostrożnościowy i ERRS;
- d) Komisję, Europejski Bank Centralny i EIOPA;
- e) operatorów systemów objętych zakresem stosowania dyrektywy 98/26/WE, których członkiem jest CCP objęty restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją.

2. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera kopię każdego zarządzenia lub instrumentu, za pomocą którego wykonywane jest działanie w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, i wskazany jest w nim dzień, z którym działanie w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji staje się skuteczne.

W powiadomieniu kierowanym do kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z ust. 1 lit. b) wskazuje się również, czy działanie w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji odbiega od planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, oraz podaje się uzasadnienie każdej takiej rozbieżności.

3. Kopia zarządzenia lub instrumentu, za pomocą którego podejmowane jest działanie w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, albo obwieszczenie zawierające streszczenie skutków działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, oraz, w stosownych przypadkach, warunki i okres zawieszenia lub ograniczenia, o których mowa w art. 55, 56 i 57, zostają opublikowane przy użyciu wszystkich następujących środków:

- a) na stronie internetowej organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- b) na stronie internetowej właściwego organu, jeżeli nie jest nim organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, i na stronie internetowej ESMA;
- c) na stronie internetowej CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją;
- d) jeżeli instrumenty właścicielskie lub instrumenty dłużne CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym – przy użyciu środków stosowanych na potrzeby ujawniania informacji regulowanych dotyczących CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją zgodnie z art. 21 ust. 1 dyrektywy 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾.

4. Jeżeli instrumenty właścicielskie lub instrumenty dłużne nie są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zapewnia, by dokumenty potwierdzające zastosowanie zarządzenia, o których mowa w ust. 3, zostały przesłane posiadaczom instrumentów właścicielskich i wierzycielom CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją znanym dzięki rejestrom lub bazom danych CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, do których organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ma dostęp.

Artykuł 71

Poufność

1. Następujące osoby i organy podlegają wymogom dotyczącym tajemnicy służbowej:

- a) organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- b) właściwe organy, ESMA i EUNB;

⁽¹⁾ Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz.U. L 390 z 31.12.2004, s. 38).

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) właściwe ministerstwa;
- d) zarządcy nadzwyczajni lub tymczasowi administratorzy wyznaczeni zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- e) potencjalni nabywcy, do których zwróciły się właściwe organy lub organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, niezależnie od tego, czy nastąpiło to w ramach przygotowań do zastosowania instrumentu zbycia działalności, oraz niezależnie od tego, czy skutkowało to nabyciem;
- f) biegli rewidenci, księgowi, doradcy prawni i inni profesjonalni doradcy, rzeczoznawcy i inni eksperci pośrednio lub bezpośrednio zaangażowani przez organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, właściwe organy, właściwe ministerstwa lub przez potencjalnych nabywców, o których mowa w lit. e);
- g) banki centralne i inne organy uczestniczące w procedurze restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- h) CCP pomostowy;
- i) wszelkie inne osoby, które świadczą lub świadczyły usługi pośrednio lub bezpośrednio, stale lub okazjonalnie na rzecz osób, o których mowa w lit. a)–k);
- j) kierownictwo wyższego szczebla, członkowie zarządu CCP i pracownicy organów lub podmiotów, o których mowa w lit. a)–k) powyżej, podczas procesu wyznaczania i po wyznaczeniu;
- k) wszyscy pozostali członkowie kolegium ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o których nie ma mowy w lit. a), b), c) i g).

2. W celu zagwarantowania przestrzegania wymogów dotyczących poufności określonych w ust. 1 i 3 osoby, o których mowa w ust. 1 lit. a), b), c), g), h) i k), dbają o wprowadzenie odpowiednich zasad wewnętrznych, w tym również zasad gwarantujących poufność informacji przekazywanych między osobami bezpośrednio zaangażowanymi w procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

3. Osobom, o których mowa w ust. 1, zabrania się ujawniania informacji poufnych otrzymanych przez nie w trakcie wykonywania obowiązków zawodowych lub od właściwego organu bądź organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w związku z jego funkcjami na mocy niniejszego rozporządzenia, jakimkolwiek osobom lub organom, chyba że następuje to w ramach wykonywania przez nie funkcji przewidzianych na mocy niniejszego rozporządzenia lub w formie skrótowej lub zbiorczej, która uniemożliwia zidentyfikowanie poszczególnych CCP, bądź za wyraźną i uprzednią zgodą organu lub CCP, który dostarczył informacji.

Przed ujawnieniem informacji jakiegokolwiek typu osoby, o których mowa w ust. 1, przeprowadzają ocenę skutków, jakie ujawnienie może mieć z punktu widzenia interesu publicznego w odniesieniu do polityki finansowej, monetarnej lub gospodarczej, a także z perspektywy interesów handlowych osób fizycznych i prawnych, celu inspekcji, dochodzeń i kontroli.

Procedura oceny skutków ujawnienia informacji obejmuje przeprowadzenie szczegółowej oceny skutków ujawnienia treści i szczegółów planu naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o którym mowa w art. 9 i 13, oraz wyniku oceny przeprowadzonej na podstawie art. 10 i 16.

Wszelkie osoby lub podmioty, o których mowa w ust. 1, w przypadku naruszenia niniejszego artykułu ponoszą odpowiedzialność cywilną zgodnie z prawem krajowym.

4. Na zasadzie odstępstwa od przepisów ust. 3 osoby, o których mowa w ust. 1, mogą prowadzić wymianę informacji poufnych z dowolnymi niżej wymienionymi osobami lub podmiotami, pod warunkiem że do celów tego rodzaju wymiany zawarto porozumienia dotyczące poufności:

- a) jakąkolwiek inną osobą, gdy jest to konieczne do celów planowania lub przeprowadzania działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- b) parlamentarnymi komisjami śledczymi w ich państwie członkowskim, trybunałami obrachunkowymi w ich państwie członkowskim lub innymi podmiotami odpowiadającymi za śledztwa w ich państwie członkowskim;

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) organami krajowymi odpowiedzialnymi za nadzór nad systemami płatniczymi, organami odpowiedzialnymi za standardowe postępowania upadłościowe, organami, którym powierzono publiczne zadanie nadzoru nad innymi podmiotami sektora finansowego, organami odpowiedzialnymi za sprawowanie nadzoru nad rynkami finansowymi i zakładami ubezpieczeń oraz inspektorami działającymi w ich imieniu, organami odpowiedzialnymi za utrzymywanie stabilności systemu finansowego w państwach członkowskich poprzez stosowanie zasad makroostrożnościowych, organami odpowiedzialnymi za ochronę stabilności systemu finansowego oraz osobami, którym powierzono przeprowadzanie ustawowych badań sprawozdań finansowych.
5. Niniejszy artykuł nie stanowi przeszkody w:
- a) wewnętrznej wymianie informacji między pracownikami i ekspertami organów lub podmiotów, o których mowa w ust. 1 lit. a)–g) i k);
- b) wymianie informacji między organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwymi organami, w tym między ich pracownikami i ekspertami, oraz wymianie informacji z innymi unijnymi organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, innymi właściwymi organami Unii, właściwymi ministerstwami, bankami centralnymi, organami odpowiedzialnymi na standardowe postępowanie upadłościowe, organami odpowiedzialnymi za utrzymywanie stabilności systemu finansowego w państwach członkowskich poprzez stosowanie zasad makroostrożnościowych, osobami, którym powierzono przeprowadzanie ustawowych badań sprawozdań finansowych, EUNB, ESMA lub, z zastrzeżeniem art. 78, organami państw trzecich, które pełnią funkcje równoważne funkcjom organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub, z zastrzeżeniem ścisłych wymogów dotyczących poufności, potencjalnym nabywcą do celów planowania lub przeprowadzania działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.
6. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla przepisów prawa krajowego dotyczących ujawniania informacji do celów postępowań sądowych w sprawach karnych lub cywilnych.

ROZDZIAŁ VII

Prawo do odwołania i wyłączenie innych działań

Artykuł 72

Zatwierdzenie sądowe ex ante i prawa do zaskarżenia decyzji

1. █
2. Wszystkie osoby, na które ma wpływ decyzja o zastosowaniu środka w zakresie zapobiegania kryzysom lub decyzja o wykonaniu wszelkich uprawnień innych niż działanie w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, mają prawo odwołać się od takiej decyzji.
3. Wszystkie osoby, na które ma wpływ decyzja o podjęciu działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, mają prawo odwołać się od takiej decyzji.
4. Prawo do odwołania, o którym mowa w ust. 3, podlega następującym warunkom:
- a) decyzja organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest egzekwowalna ze skutkiem natychmiastowym oraz skutkuje domniemaniem wruszalnym, że zawieszenie jej wykonania byłoby sprzeczne z interesem publicznym;
- b) procedura związana z odwołaniem odbywa się bez zwłoki;
- c) sąd korzysta z ocen gospodarczych, których przedmiotem są czynności przeprowadzone przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, biorąc je za podstawę swojej własnej oceny.
- 4a. Decyzja organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o podjęciu działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, decyzja o zastosowaniu środka w zakresie zapobiegania kryzysom lub decyzja o wykonaniu wszelkich uprawnień innych niż działanie w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zostaje unieważniona na podstawach materialno-prawnych wyłącznie wtedy, gdy była ona arbitralna i nieuzasadniona w momencie jej podjęcia, w oparciu o dostępne wtedy informacje.**
- 4b. Złożenie odwołania nie prowadzi automatycznie do zawieszenia skutków zaskarżonej decyzji.**

Środa, 27 marca 2019 r.

5. Jeżeli niezbędna jest ochrona interesów osób trzecich działających w dobrej wierze, które nabyły instrumenty właścicielskie, aktywa, prawa, obowiązki lub zobowiązania CCP objętego restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją poprzez podjęcie działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, unieważnienie decyzji organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji pozostaje bez wpływu na wszelkie późniejsze czynności administracyjne lub transakcje dokonane przez dany organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji na podstawie unieważnionej decyzji.

Do celów akapitu pierwszego środki prawne dostępne dla skarżącego w przypadku unieważnienia decyzji organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji są ograniczone do odszkodowania za straty poniesione w wyniku tej decyzji.

Artykuł 73

Ograniczenia dotyczące innych postępowań

1. Wszczęcie standardowego postępowania upadłościowego w odniesieniu do CCP jest możliwe wyłącznie z inicjatywy organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub za jego zgodą zgodnie z ust. 3.

2. Właściwe organy i organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji są bezzwłocznie powiadamiane o każdym wniosku o wszczęcie standardowego postępowania upadłościowego w odniesieniu do CCP, niezależnie od tego, czy taki CCP jest objęty restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, czy też podano do publicznej wiadomości decyzję zgodnie z art. 70 ust. 3.

3. Organy odpowiedzialne za prowadzenie standardowego postępowania upadłościowego mogą wszcząć tego rodzaju postępowanie dopiero wówczas, gdy organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powiadomi je, że podjął decyzję o niepodejmowaniu żadnego działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do CCP, lub gdy nie otrzymają żadnego powiadomienia w terminie siedmiu dni od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 2.

Jeżeli jest to konieczne dla skutecznego stosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz skutecznego wykonania uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mogą wystąpić do sądu o zastosowanie odroczenia na odpowiedni do wyznaczonego celu okres w odniesieniu do wszelkich czynności lub postępowań sądowych, których CCP objęty restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją jest lub może stać się stroną.

TYTUŁ VI

STOSUNKI Z PAŃSTWAMI TRZECIMI

Artykuł 74

Umowy z państwami trzecimi

1. Zgodnie z art. 218 TFUE Komisja może przedłożyć Radzie zalecenia w sprawie negocjacji umów z jednym lub większą liczbą państw trzecich dotyczących sposobów współpracy między organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwymi organami państw trzecich w związku z planowaniem w zakresie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do CCP i CCP państw trzecich, w następujących sytuacjach:

- a) jeżeli CCP z państwa trzeciego świadczy usługi lub ma jednostki zależne w co najmniej jednym państwie członkowskim;
- b) jeżeli CCP z siedzibą w państwie członkowskim świadczy usługi lub ma co najmniej jedną jednostkę zależną w państwie trzecim.

ba) jeżeli znaczna liczba członków rozliczających CCP ma siedzibę w tym państwie trzecim;

bb) jeżeli CCP z państwa trzeciego ma znaczną liczbę członków rozliczających z siedzibą na terenie Unii.

2. Umowy, o których mowa w ust. 1, mają w szczególności na celu zapewnienie ustanowienia procedur i ustaleń dotyczących współpracy przy realizacji działań i wykonywaniu uprawnień wskazanych w art. 77, w tym przy wymianie informacji niezbędnych do tych celów.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 75

Uznawanie i wykonanie procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzonej w państwie trzecim

1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie w odniesieniu do procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzonej w państwie trzecim, chyba że międzynarodowa umowa z danym państwem trzecim, o której mowa w art. 74 ust. 1, wejdzie w życie oraz do dnia wejścia w życie takiej umowy. Ma on także zastosowanie po wejściu w życie międzynarodowej umowy z danym państwem trzecim, o której mowa w art. 74 ust. 1, w takim zakresie, w jakim uznawanie i wykonanie procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzonej w państwie trzecim nie jest regulowane tą umową.

2. Odpowiednie organy krajowe uznają procedurę restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzoną w państwie trzecim w odniesieniu do CCP z państwa trzeciego w każdym z następujących przypadków:

- a) CCP z państwa trzeciego świadczy usługi w co najmniej jednym państwie członkowskim lub ma jednostki zależne z siedzibą w co najmniej jednym państwie członkowskim;
- b) CCP z państwa trzeciego posiada aktywa, prawa, obowiązki lub zobowiązania zlokalizowane w co najmniej jednym państwie członkowskim lub podlegające prawu tych państw członkowskich.

Odpowiednie organy krajowe zapewniają wykonanie procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzonej w państwie trzecim zgodnie ze swoim prawem krajowym.

3. Odpowiednie organy krajowe są co najmniej uprawnione do:

- a) wykonania uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do:
 - (i) aktywów CCP z państwa trzeciego zlokalizowanych w ich państwie członkowskim lub podlegających prawu ich państwa członkowskiego;
 - (ii) praw lub zobowiązań CCP z państwa trzeciego, które są księgowane w ich państwie członkowskim lub podlegają prawu ich państwa członkowskiego, lub jeżeli roszczenia w odniesieniu do tych praw i zobowiązań są egzekwowalne w ich państwie członkowskim;
- b) dokonania przeniesienia, w tym nakazania innej osobie dokonania przeniesienia, instrumentów właścicielskich jednostki zależnej mającej siedzibę w ich państwie członkowskim;
- c) wykonania uprawnień określonych w art. 55, 56 lub 57 w odniesieniu do praw jakiejkolwiek strony do zawarcia umowy z podmiotem, o którym mowa w niniejszym artykule ust. 2, jeżeli uprawnienia takie są konieczne do wykonania procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzonej w państwie trzecim;
- d) uznania za niewykonalne wszelkich praw dotyczących wypowiedzenia, rozwiązania lub przyspieszenia wykonania umów, lub naruszenia praw umownych podmiotów, o których mowa w ust. 2, oraz innych podmiotów powiązanych, jeżeli takie prawa wynikają z działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmowanego w odniesieniu do CCP z państwa trzeciego przez sam organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji z państwa trzeciego lub zgodnie z wymogami prawnymi lub regulacyjnymi dotyczącymi uzgodnień w kwestii restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w tym państwie, pod warunkiem że nadal są spełniane istotne zobowiązania wynikające z umowy, w tym zobowiązania do płatności i dostawy, a także zapewnienie zabezpieczenia.

4. Uznanie i wykonanie procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzonej w państwie trzecim nie narusza żadnego standardowego postępowania upadłościowego na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego.

Artykuł 76

Prawo odmowy uznania lub wykonania procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzonej w państwie trzecim

Na zasadzie odstępstwa od przepisów art. 75 ust. 2 odpowiednie organy krajowe mogą odmówić uznania lub wykonania procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzonej w państwie trzecim w każdym z następujących przypadków:

- a) procedura restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzona w państwie trzecim miałaby negatywny wpływ na stabilność finansową w ich państwie członkowskim;

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) wierzyciele lub **członkowie** rozliczający lub **klienci tych członków rozliczających** z siedzibą w ich państwie członkowskim nie byłoby traktowani tak samo, jak mający podobne prawa wierzyciele lub **członkowie** rozliczający lub **klienci tych członków rozliczających** z państwa trzeciego w ramach krajowej procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzonej w państwie trzecim;
- c) uznanie lub wykonanie procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji prowadzonej w państwie trzecim miałyby istotne skutki fiskalne dla ich państwa członkowskiego;
- d) tego rodzaju uznanie lub wykonanie byłoby sprzeczne z prawem krajowym.

Artykuł 77

Współpraca z organami państw trzecich

1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie w odniesieniu do współpracy z państwem trzecim, chyba że międzynarodowa umowa z danym państwem trzecim, o której mowa w art. 74 ust. 1, wejdzie w życie oraz do dnia wejścia w życie takiej umowy. Ma on także zastosowanie po wejściu w życie międzynarodowej umowy z danym państwem trzecim przewidzianej w art. 74 ust. 1 w zakresie, w jakim treść niniejszego artykułu nie jest regulowana tą umową.
2. Właściwe organy lub, w stosownych przypadkach, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dokonują ustaleń dotyczących współpracy z następującymi właściwymi organami państw trzecich, uwzględniając obowiązujące ustalenia dotyczące współpracy dokonane zgodnie z art. 25 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 648/2012:
 - a) jeżeli CCP z państwa trzeciego świadczy usługi lub ma jednostki zależne w co najmniej jednym państwie członkowskim – z odpowiednimi organami państwa trzeciego, w którym CCP ma siedzibę;
 - b) jeżeli CCP świadczy usługi w państwie trzecim lub ma co najmniej jedną jednostkę zależną w państwie trzecim – z odpowiednimi organami państw trzecich, w których świadczone są takie usługi lub w których siedzibę mają takie jednostki zależne.
3. W ustaleniach dotyczących współpracy, o których mowa w ust. 2, określa się procedury i uzgodnienia między uczestniczącymi organami dotyczące wymiany niezbędnych informacji oraz współpracy w zakresie realizacji następujących działań oraz wykonywania następujących uprawnień w odniesieniu do CCP, o których mowa w ust. 2 lit. a) i b), lub grup, w skład których wchodzi takie CCP:
 - a) opracowywanie planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z art. 13 oraz podobnych wymogów zgodnie z prawem danych państw trzecich;
 - b) ocena możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do takich instytucji i grup, zgodnie z art. 16 oraz podobnymi wymogami zgodnie z prawem danych państw trzecich;
 - c) wykonywanie uprawnień mających na celu ograniczenie lub usunięcie przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z art. 17 oraz wszelkich podobnych uprawnień zgodnie z prawem danych państw trzecich;
 - d) zastosowanie środków wczesnej interwencji zgodnie z art. 19 oraz wykonanie podobnych uprawnień zgodnie z prawem danych państw trzecich;
 - e) zastosowanie instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz wykonanie uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz podobnych uprawnień przekazanych właściwym organom państw trzecich.
4. Ustalenia dotyczące współpracy zawarte przez organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i właściwe organy w państwach członkowskich z państwami trzecimi zgodnie z ust. 2 mogą obejmować postanowienia dotyczące następujących kwestii:
 - a) wymiany informacji niezbędnych dla sporządzenia i utrzymania planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
 - b) konsultacji i współpracy w zakresie opracowywania planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w tym zasad wykonywania uprawnień zgodnie z art. 75 oraz podobnych uprawnień zgodnie z prawem danych państw trzecich;

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) wymiany informacji niezbędnych do zastosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz wykonania uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i podobnych uprawnień zgodnie z prawem danych państw trzecich;
- d) wczesnego ostrzegania stron ustaleń dotyczących współpracy lub konsultacji ze stronami takich ustaleń przed podjęciem jakichkolwiek istotnych działań zgodnie z niniejszym rozporządzeniem lub prawem danego państwa trzeciego mających wpływ na CCP lub grupę, której dotyczą takie ustalenia;
- e) koordynacji informowania opinii publicznej w przypadkach wspólnych działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- f) procedur i uzgodnień dotyczących wymiany informacji i współpracy zgodnie z lit. a)–e), w tym, w stosownych przypadkach, poprzez ustanowienie i działanie grup zarządzania w sytuacji kryzysowej.

Aby zapewnić powszechne, jednolite i spójne stosowanie przepisów ust. 3, ESMA wyda wytyczne dotyczące rodzajów i treści postanowień, o których mowa w ust. 4, do dnia [Urząd Publikacji: proszę wpisać datę przypadającą 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.

5. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwe organy powiadamiają ESMA o wszystkich ustaleniach dotyczących współpracy, które zostały zawarte zgodnie z przepisami niniejszego artykułu.

Artykuł 78

Wymiana informacji poufnych

1. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, właściwe organy i właściwe ministerstwa oraz, w stosownych przypadkach, inne odpowiednie organy krajowe dokonują wymiany informacji poufnych, w tym planów naprawy, z właściwymi organami państw trzecich jedynie wówczas, gdy spełnione są następujące warunki:

- a) właściwe organy państwa trzeciego podlegają wymogom i normom tajemnicy służbowej, które w opinii wszystkich zainteresowanych organów są uznawane za co najmniej równoważne wymogom nałożonym w art. 71;
- b) informacje są niezbędne do wykonywania przez właściwe organy państwa trzeciego ich funkcji zgodnie z prawem krajowym, które są porównywalne z funkcjami zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, oraz nie są wykorzystywane do żadnych innych celów.

2. O ile wymiana informacji dotyczy danych osobowych, postępowanie z takimi danymi oraz przekazywanie ich organom państw trzecich podlega przepisom unijnym i krajowym mającym zastosowanie do ochrony danych.

3. Jeżeli informacje poufne pochodzą z innego państwa członkowskiego, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, właściwe organy i właściwe ministerstwa nie mogą ujawniać tych informacji właściwym organom państwa trzeciego, chyba że spełnione są następujące warunki:

- a) odpowiedni organ państwa członkowskiego, z którego pochodzą informacje, zgadza się na takie ujawnienie;
- b) informacje są ujawniane wyłącznie do celów, na które wyraził zgodę organ, o którym mowa w lit. a).

4. Do celów niniejszego artykułu informacje uznaje się za poufne, jeżeli podlegają wymogom dotyczącym poufności zgodnie z prawem Unii.

Artykuł 78a

Sankcje administracyjne i inne środki administracyjne

1. Nie naruszając prawa państw członkowskich do przewidywania i nakładania sankcji karnych, państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia, oraz podejmują wszelkie konieczne działania, by zapewnić ich wykonanie. W przypadku podjęcia przez państwa członkowskie decyzji o niewprowadzaniu przepisów dotyczących sankcji administracyjnych w przypadku naruszeń, które podlegają krajowemu prawu karnemu, informują one Komisję o odpowiednich przepisach prawa karnego. Sankcje administracyjne i inne środki administracyjne muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w sytuacji, gdy obowiązki, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie do CCP, członków rozliczających CCP lub jednostek dominujących, w przypadku naruszenia tych obowiązków sankcje administracyjne mogły być nakładane – z zastrzeżeniem warunków określonych w prawie krajowym – na członków zarządu CCP oraz inne osoby fizyczne, które zgodnie z prawem krajowym są odpowiedzialne za to naruszenie.

3. Uprawnienia do nakładania sankcji administracyjnych, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, przyznaje się organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub – gdy są one różne – właściwym organom, w zależności od rodzaju naruszenia. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwe organy posiadają wszystkie uprawnienia związane z gromadzeniem informacji i prowadzeniem dochodzeń, jakie są niezbędne do wykonywania ich funkcji. Wykonując swoje uprawnienia do nakładania sankcji, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwe organy ściśle ze sobą współpracują w celu zapewnienia zamierzonych skutków sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych oraz koordynują swoje działania w razie stosowania takich sankcji i środków w przypadkach transgranicznych.

4. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i właściwe organy korzystają ze swoich uprawnień administracyjnych do nakładania sankcji zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i z przepisami prawa krajowego w którymkolwiek z następujących sposobów:

- a) bezpośrednio;
- b) we współpracy z innymi organami;
- c) w drodze przekazania uprawnień takim organom, zachowując odpowiedzialność za ich wykonanie;
- d) poprzez składanie wniosków do właściwych organów sądowych.

Artykuł 78b

Przepisy szczegółowe

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby ich przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne przewidywały sankcje i inne środki administracyjne przynajmniej w odniesieniu do następujących sytuacji:

- a) niedopełnienie obowiązku sporządzenia, utrzymywania lub aktualizacji planów naprawy, z naruszeniem art. 9;
- b) niedopełnienie obowiązku przedstawienia wszystkich informacji niezbędnych do opracowania planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, z naruszeniem przepisów art. 14;
- c) niedopełnienie przez zarząd CCP obowiązku powiadomienia właściwego organu, gdy CCP znajduje się na progu upadłości lub jest zagrożony upadłością, z naruszeniem art. 68 ust. 1.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadkach określonych w ust. 1 sankcje administracyjne i inne środki administracyjne, które mogą zostać nałożone, obejmowały co najmniej:

- a) podanie do publicznej wiadomości informacji wskazującej odpowiedzialną osobę fizyczną, instytucję, unijną jednostkę dominującą, CCP lub inną osobę prawną i charakter naruszenia;
- b) nakaz zobowiązujący odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną do zaprzestania określonego postępowania oraz powstrzymania się od jego ponownego podejmowania;
- c) tymczasowy zakaz pełnienia funkcji w CCP dla członków wyższej kadry kierowniczej CCP lub innych odpowiedzialnych osób fizycznych;
- d) w przypadku osoby prawnej – grzywny administracyjne w wysokości maksymalnie 10 % łącznych rocznych obrotów netto danej osoby prawnej w poprzednim roku obrotowym. Jeżeli osoba prawna jest jednostką zależną jednostki dominującej, stosowny obrót stanowi kwota obrotu wynikająca ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej najwyższego szczebla w poprzednim roku obrotowym;

Środa, 27 marca 2019 r.

- e) w przypadku osoby fizycznej – grzywny administracyjne do maksymalnej wysokości 5 000 000 EUR lub, w państwach członkowskich, w których euro nie jest walutą urzędową, równowartości tej kwoty w walucie krajowej na dzień [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.;
- f) grzywny administracyjne w maksymalnej wysokości równej dwukrotności kwoty korzyści uzyskanych w wyniku naruszenia, w przypadku gdy możliwe jest ustalenie kwoty uzyskanych korzyści.

Artykuł 78c

Publikowanie informacji o nałożonych sankcjach administracyjnych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwe organy publikowały na swojej oficjalnej stronie internetowej co najmniej informacje dotyczące wszelkich sankcji administracyjnych, wobec których nie wniesiono odwołania lub zostały wyczerpane wszystkie środki odwoławcze, nałożonych przez te organy w związku z naruszeniem przepisów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu. Taka publikacja następuje bez zbędnej zwłoki po tym, jak dana osoba fizyczna lub prawna została poinformowana o tej sankcji, i obejmuje informacje dotyczące rodzaju i charakteru naruszenia oraz tożsamości osoby fizycznej lub prawnej, na którą nałożono przedmiotową sankcję.

W przypadku gdy państwa członkowskie zezwalają na publikowanie informacji o sankcjach, od których przysługuje prawo do odwołania, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwe organy publikują bez zbędnej zwłoki na swojej oficjalnej stronie internetowej informacje o statusie postępowania odwoławczego i o jego wyniku.

2. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwe organy publikują informacje dotyczące nałożonych przez nie sankcji z zachowaniem anonimowości, w sposób zgodny z prawem krajowym w którymkolwiek z następujących przypadków:

- a) jeżeli dana sankcja została nałożona na osobę fizyczną, a z przeprowadzonej wcześniej obowiązkowej oceny proporcjonalności publikacji danych osobowych wynika, że publikacja ta jest nieproporcjonalna;
- b) jeżeli opublikowanie tych informacji stanowiłoby zagrożenie dla stabilności rynków finansowych lub zagroziłoby prowadzonemu dochodzeniu karnemu;
- c) jeżeli, na ile można to ustalić, opublikowanie tych informacji wyrządziłoby niewspółmierną szkodę zaangażowanym CCP lub osobom fizycznym.

Ewentualnie w takich przypadkach publikację przedmiotowych danych można odroczyć o rozsądny okres, jeżeli można przewidzieć, że w tym okresie powody uzasadniające anonimową publikację przestaną istnieć.

3. Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwe organy zapewniają, aby wszelkie informacje opublikowane zgodnie z niniejszym artykułem pozostały na ich oficjalnej stronie internetowej przez okres co najmniej pięciu lat. Dane osobowe zawarte w publikacji utrzymuje się na oficjalnej stronie internetowej organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub właściwego organu tylko przez okres, który jest konieczny zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami dotyczącymi ochrony danych.

4. Do dnia... [Urząd Publikacji: proszę wpisać datę przypadającą 18 miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] r. ESMA przedstawi Komisji sprawozdanie dotyczące anonimowej publikacji przez państwa członkowskie, zgodnie z ust. 2, sankcji za nieprzestrzeganie przepisów niniejszego rozporządzenia, a zwłaszcza tego, czy wystąpiły pod tym względem istotne różnice między państwami członkowskimi. Ponadto w sprawozdaniu tym informuje się o wszelkich istotnych różnicach w czasie trwania publikacji sankcji na mocy prawa krajowego dotyczącego publikacji sankcji w poszczególnych państwach członkowskich.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 78d**Utrzymywanie przez ESMA centralnej bazy danych**

1. Z zachowaniem wymogów dotyczących tajemnicy służbowej, o których mowa w art. 71, organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz właściwe organy informują ESMA o wszystkich sankcjach administracyjnych, które nałożyły na mocy art. 78a za naruszenie przepisów niniejszego artykułu, a także o statusie postępowania odwoławczego i jego wyniku.
2. ESMA utrzymuje centralną bazę danych dotyczących sankcji, o których organ ten został poinformowany, wyłącznie do celów wymiany informacji między organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a dostęp do tej bazy danych mają tylko organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, przy czym jest ona aktualizowana na podstawie informacji przekazywanych przez organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.
3. ESMA utrzymuje centralną bazę danych dotyczącą sankcji, o których organ ten został poinformowany, wyłącznie do celów wymiany informacji między właściwymi organami, a dostęp do tej bazy danych mają tylko właściwe organy, przy czym jest ona aktualizowana na podstawie informacji przekazywanych przez właściwe organy.
4. ESMA utrzymuje stronę internetową zawierającą linki do publikacji sankcji przez każdy organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz publikacji sankcji przez każdy właściwy organ na podstawie art. 78c, i wskazuje okres, przez który każde państwo członkowskie publikuje sankcje.

Artykuł 78e

Skuteczne nakładanie sankcji i wykonywanie uprawnień do nakładania sankcji przez właściwe organy i organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

Państwa członkowskie zapewniają, aby określając rodzaj nakładanych sankcji administracyjnych lub innych środków administracyjnych oraz wysokość grzywnien administracyjnych, właściwe organy i organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji uwzględniały wszystkie istotne okoliczności, w tym, w stosownych przypadkach:

- a) wagę naruszenia i czas jego trwania;
- b) stopień odpowiedzialności odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej;
- c) sytuację finansową odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej, której wyznacznikiem jest na przykład wysokość całkowitych obrotów odpowiedzialnej osoby prawnej lub roczny dochód odpowiedzialnej osoby fizycznej;
- d) kwotę zysków osiągniętych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia przez odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną, jeżeli takie zyski lub straty mogą zostać określone;
- e) straty poniesione przez osoby trzecie w związku z naruszeniem, o ile można je ustalić;
- f) stopień współpracy osoby fizycznej lub prawnej odpowiedzialnej za naruszenie z właściwym organem i organem ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- g) uprzednie naruszenia popełnione przez odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną;
- h) wszelkie potencjalne skutki systemowe naruszenia.

TYTUŁ VII**ZMIANY W ROZPORZĄDZENIACH (UE) NR 1095/2010, (UE) NR 648/2012 ORAZ (UE) 2015/2365****Artykuł 79****Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1095/2010**

W rozporządzeniu (UE) nr 1095/2010 wprowadza się następujące zmiany:

(22) w art. 4 ust. 3 dodaje się ppkt (iv) w brzmieniu:

„(iv) w odniesieniu do rozporządzenia (UE) [w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP] – organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zdefiniowany w art. 2 akapit pierwszy pkt 3 rozporządzenia (UE) [w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP].”;

Środa, 27 marca 2019 r.

(23) w art. 40 ust. 5 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W celu podejmowania działań wchodzących w zakres stosowania rozporządzenia (UE) [w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP] członkowi Rady Organów Nadzoru, o którym mowa w ust. 1 lit. b), może towarzyszyć, w stosownych przypadkach, przedstawiciel organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w każdym państwie członkowskim, któremu nie przysługuje prawo głosu.”.

Artykuł 80

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 648/2012

W rozporządzeniu (UE) nr 648/2012 wprowadza się następujące zmiany:

(1) dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Artykuł 6a

Zawieszenie obowiązku rozliczania w przypadku restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

1. Jeżeli CCP spełnia warunki określone w art. 22 rozporządzenia (UE) [w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP], organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla CCP wyznaczony na mocy art. 3 ust. 1 tego rozporządzenia może zwrócić się do Komisji o tymczasowe zawieszenie obowiązku rozliczania określonego w art. 4 ust. 1 w odniesieniu do określonych klas instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) CCP objęty restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją uzyskał zezwolenie zgodnie z art. 14 na rozliczanie określonych klas instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, podlegających wymogom rozliczania zgodnie z art. 4 ust. 1, których dotyczy wniosek o zawieszenie;
- b) zawieszenie obowiązku rozliczania określonego w art. 4 w odniesieniu do tego rodzaju określonych klas instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym jest konieczne do uniknięcia poważnego zagrożenia dla stabilności finansowej w Unii w związku z restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją CCP, w szczególności jeżeli spełnione są **wszystkie** następujące kryteria:

- (i) występują niekorzystne zdarzenia lub okoliczności stanowiące poważne zagrożenie dla stabilności finansowej;
- (ii) środek ten jest konieczny do ochrony przed tym zagrożeniem i nie będzie miał niekorzystnego wpływu na stabilność finansową, **łącznie z potencjalnymi skutkami procyklicznymi**, co byłoby niewspółmierne do korzyści płynących z tego środka.

(iia) nie są dostępne żadne alternatywne CCP mogące zaoferować usługę rozliczeniową uczestnikom rozliczającym CCP będącego przedmiotem restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub członkowie rozliczający i klienci nie mają zdolności technicznej ani operacyjnej do spełnienia wszystkich wymogów prawnych lub operacyjnych takich alternatywnych CCP w rozsądnym terminie;

Wnioskowi, o którym mowa w akapicie pierwszym, towarzyszą dowody na spełnienie warunków określonych w akapicie pierwszym lit. a) i b).

Organ **ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**, o którym mowa w akapicie pierwszym, zgłasza swój uzasadniony wniosek ESMA i ERRS w tym samym czasie, w którym o wniosku powiadamiana jest Komisja.

2. W terminie 24 godzin od otrzymania powiadomienia o wniosku, o którym mowa w ust. 1, oraz po konsultacji z ERRS ESMA wydaje opinię dotyczącą planowanego zawieszenia, uwzględniając konieczność uniknięcia poważnego zagrożenia dla stabilności finansowej w Unii, cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji określone w art. 21 rozporządzenia (UE) [w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP] oraz kryteria określone w art. 5 ust. 4 i 5 niniejszego rozporządzenia.

3. Opinia, o której mowa w ust. 2, nie jest podawana do wiadomości publicznej.

Środa, 27 marca 2019 r.

4. W terminie 48 godzin od otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1, oraz zgodnie z ust. 6 Komisja przyjmuje decyzję o tymczasowym zawieszeniu obowiązku rozliczania określonych klas instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym albo o odrzuceniu wniosku dotyczącego zawieszenia tego obowiązku.

5. Decyzja Komisji zostaje przekazana organowi, który zwrócił się z wnioskiem o zawieszenie, i ESMA oraz zostaje opublikowana na stronie internetowej Komisji. Jeżeli Komisja podejmie decyzję o zawieszeniu obowiązku rozliczania, decyzja zostaje opublikowana w rejestrze publicznym, o którym mowa w art. 6.

6. Komisja może podjąć decyzję o tymczasowym zawieszeniu obowiązku rozliczania, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do określonych klas instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w ust. 1 lit. a) i b). Przyjmując tego rodzaju decyzję, Komisja uwzględni opinię wydaną przez ESMA, o której mowa w ust. 2, cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o których mowa w art. 21 rozporządzenia (UE) [w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP], kryteria określone w art. 5 ust. 4 i 5 dotyczące takich klas instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym oraz konieczność zawieszenia w celu uniknięcia poważnego zagrożenia dla stabilności finansowej.

7. Zawieszenie obowiązku rozliczania zgodnie z ust. 4 jest ważne przez początkowy okres nieprzekraczający **jednego miesiąca** od dnia jego publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

8. Komisja, **po konsultacji z organem ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, ESMA i ERRS**, może przedłużyć okres zawieszenia, o którym mowa w ust. 7, o co najmniej jeden okres łącznie nieprzekraczający sześciu miesięcy, począwszy od końca początkowego okresu zawieszenia, pod warunkiem że podstawy zawieszenia nadal mają zastosowanie.

9. Jeżeli zawieszenie nie zostanie przedłużone przed upływem początkowego okresu lub każdego kolejnego okresu przedłużenia, wygasa ono automatycznie.

10. Komisja powiadamia ESMA o zamiarze przedłużenia okresu zawieszenia obowiązku rozliczania.

W terminie 48 godzin od przekazania przez Komisję powiadomienia o zamiarze przedłużenia okresu zawieszenia obowiązku rozliczania ESMA wydaje opinię dotyczącą przedłużenia okresu zawieszenia, uwzględniając konieczność uniknięcia poważnego zagrożenia dla stabilności finansowej w Unii, cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji określone w art. 21 rozporządzenia (UE) [w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP] oraz kryteria określone w art. 5 ust. 4 i 5 niniejszego rozporządzenia.”;

(2) art. 28 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Komisja ds. ryzyka doradza zarządowi w zakresie wszelkich uzgodnień, które mogą wpłynąć na zarządzanie ryzykiem CCP, takich jak znacząca zmiana modelu ryzyka, procedury na wypadek niewykonania zobowiązania, kryteria przyjmowania członków rozliczających, rozliczania nowych klas instrumentów lub funkcji na zasadzie outsourcingu. Komisja ds. ryzyka w odpowiednim czasie informuje zarząd o każdym nowym ryzyku mającym wpływ na odporność CCP. Opinie komisji ds. ryzyka nie są wymagane w odniesieniu do bieżącej działalności CCP. W sytuacjach nadzwyczajnych podejmuje się rozsądne wysiłki w celu zasięgnięcia opinii komisji ds. ryzyka na temat zdarzeń mających wpływ na zarządzanie ryzykiem CCP, w tym na temat zdarzeń istotnych z punktu widzenia ekspozycji członków rozliczających wobec CCP i wzajemnych zależności z innymi CCP, bez uszczerbku dla ograniczeń, którym podlega wymiana informacji, określonych w prawie konkurencji.”;

(3) art. 28 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. CCP niezwłocznie informuje właściwy organ i komisję ds. ryzyka o wszelkich decyzjach, w których zarząd decyduje o nieuwzględnieniu opinii komisji ds. ryzyka, i podaje uzasadnienie takiej decyzji. Komisja ds. ryzyka lub dowolny jej członek może informować właściwy organ o wszelkich obszarach, w których – jej zdaniem – nie zastosowano się do opinii komisji ds. ryzyka.”;

Środa, 27 marca 2019 r.

(4) w art. 38 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„Członkowie rozliczający CCP wyraźnie informują swoich aktualnych i potencjalnych klientów o określonych potencjalnych stratach lub innych kosztach, które mogą ponieść w wyniku zastosowania procedury w zakresie zarządzania skutkami niewykonania zobowiązania i ustaleń dotyczących podziału strat określonych w zasadach operacyjnych CCP, w tym o rodzaju świadczeń wyrównawczych, które mogą otrzymać, uwzględniając art. 48 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 648/2012. Klientom przekazuje się wystarczające informacje, aby upewnić się, że są oni świadomi strat lub innych kosztów, jakie w najgorszym przypadku mogą ponieść, jeżeli CCP podejmie środki naprawcze.”;

(5) w art. 81 ust. 3 dodaje się lit. q) w brzmieniu:

„q) organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wyznaczone na mocy art. 3 rozporządzenia (UE) [w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP].”.

Artykuł 81

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2015/2365

W art. 12 ust. 2 dodaje się lit. n) w brzmieniu:

„n) organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wyznaczone na mocy art. 3 rozporządzenia (UE) [w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP].”.

TYTUŁ VIII PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 82

Przegląd

Najpóźniej do dnia ...[dwa lata po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r. lub wcześniej, jeżeli jest to stosowne w świetle innych przyjętych przepisów, ESMA dokona oceny potrzeb w zakresie personelu i zasobów związanych z przejściem przez siebie uprawnień i obowiązków zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i przedłoży sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji.

Do dnia... [trzy lata po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia lub po przyjęciu innych stosownych przepisów] r. Komisja dokonuje przeglądu niniejszego rozporządzenia i jego wdrożenia, a także ocenia skuteczność rozwiązań w zakresie zarządzania naprawą oraz restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją CCP w Unii oraz przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na ten temat.

W sprawozdaniu tym w szczególności:

- a) **ocenia, czy ustanowienie jednolitego organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji unijnych CCP byłoby korzystne, terminowe i spójne z postępami w rozwoju systemu nadzoru nad CCP w Unii oraz ze stanem integracji takiego systemu nadzoru; oraz**
- b) **dokonuje przeglądu unijnych instytucji, organów i agencji, które mogłyby przyjąć na siebie obowiązki jednolitego organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji unijnych CCP, oraz ocenia ich zdolność do realizacji tego zadania.**

Jeśli do czasu sporządzenia tego sprawozdania powołany zostanie jednolity organ nadzoru nad unijnymi CCP lub jeśli w tym sprawozdaniu zostanie stwierdzone, że system nadzoru nad unijnymi CCP jest wystarczająco zintegrowany, aby mógł zostać powołany spójny z nim jednolity organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP, Komisja przedstawia wniosek w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia w celu utworzenia jednolitego organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP lub, w stosownym przypadku, w celu powierzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji unijnych CCP odpowiedniej unijnej instytucji, organowi lub agencji.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 83

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia [Urząd Publikacji: proszę wpisać datę określoną w art. 9 ust. 1 akapit drugi dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2014/59/UE] r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK

SEKCJA A

WYMOGI DOTYCZĄCE PLANÓW NAPRAWY

1. Plan naprawy:

- (1) nie przewiduje dostępu do nadzwyczajnego publicznego wsparcia finansowego ani otrzymania takiego wsparcia;
- (2) uwzględnia interesy wszystkich zainteresowanych stron, na które może mieć wpływ;
- (3) zapewnia, aby ekspozycja członków rozliczających wobec CCP nie była nieograniczona.

W trakcie opracowywania planu naprawy CCP wypracowuje odpowiednie mechanizmy angażowania powiązanych infrastruktur rynku finansowego i zainteresowanych stron, które ponosiłyby straty, koszty lub przyczyniałyby się do pokrycia niedoborów płynności w przypadku wdrożenia planu naprawy.

SEKCJA B

INFORMACJE, KTÓRYCH ORGANY DS. RESTRUKTURYZACJI I UPORZĄDKOWANEJ LIKWIDACJI MOGĄ ZAŻĄDAĆ OD CCP DO CELÓW SPORZĄDZENIA I UTRZYMANIA PLANÓW RESTRUKTURYZACJI I UPORZĄDKOWANEJ LIKWIDACJI

Organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mogą zażądać od instytucji do celów sporządzenia i utrzymania planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji co najmniej następujących informacji:

- (2) szczegółowego opisu struktury organizacyjnej CCP, w tym wykazu wszystkich osób prawnych;
- (3) wskazania bezpośrednich posiadaczy oraz odsetka udziałów z prawem głosu i udziałów pozbawionych prawa głosu w odniesieniu do każdej z osób prawnych;
- (4) wskazania lokalizacji, jurysdykcji siedziby, zezwoleń i osób na kluczowych stanowiskach kierowniczych w odniesieniu do każdej z osób prawnych;
- (5) schematu operacji krytycznych i głównych linii biznesowych CCP, z uwzględnieniem zawartych w bilansie szczegółowych informacji na temat takich operacji i linii biznesowych, w podziale na poszczególne osoby prawne;
- (6) szczegółowego opisu elementów CCP i rodzajów działalności wszystkich jego podmiotów prawnych, z podziałem co najmniej na rodzaje usług i odnośne kwoty rozliczonych wolumenów, otwartych pozycji, przepływów początkowych depozytów zabezpieczających i zmiennych depozytów zabezpieczających, funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania, a także wszelkich powiązanych praw w zakresie oceny lub innych działań naprawczych dotyczących takich linii biznesowych;
- (7) szczegółowych informacji na temat instrumentów kapitałowych i dłużnych wyemitowanych przez CCP i jego podmioty prawne;
- (8) wskazania podmiotów, od których CCP otrzymał zabezpieczenie, formy, w jakiej je otrzymał (przeniesienie tytułu lub zabezpieczenie wierzytelności), osób, którym złożono zabezpieczenie, oraz formy tego zabezpieczenia, a także osoby, w której posiadaniu znajduje się złożone zabezpieczenie, oraz w obu przypadkach wskazania jurysdykcji, w której zlokalizowane jest zabezpieczenie;
- (9) opisu ekspozycji pozabilansowych CCP i jego podmiotów prawnych wraz ze schematem ich powiązań z jego operacjami krytycznymi i głównymi liniami biznesowymi;
- (10) istotnych zabezpieczeń CCP wraz ze schematem ich przyporządkowania do poszczególnych osób prawnych;
- (11) wskazania istotnych ekspozycji i znaczenia członków rozliczających CCP oraz analizy skutków upadłości głównych członków rozliczających dla CCP;
- (12) wszystkich systemów, za pośrednictwem których CCP przeprowadza transakcje w istotnej liczbie lub o istotnej wartości, wraz ze schematem ich przyporządkowania do poszczególnych osób prawnych CCP oraz ich powiązań z jego operacjami krytycznymi i głównymi liniami biznesowymi;

Środa, 27 marca 2019 r.

- (13) wszystkich systemów płatności, rozrachunków lub rozliczeń, których CCP jest bezpośrednio lub pośrednio członkiem, wraz ze schematem ich przyporządkowania do poszczególnych osób prawnych CCP oraz ich powiązań z jego operacjami krytycznymi i głównymi liniami biznesowymi;
- (14) szczegółowego wykazu i opisu kluczowych systemów informacji zarządczej wykorzystywanych przez CCP, w tym systemów zarządzania ryzykiem, systemów księgowych oraz systemów sprawozdawczości finansowej i sprawozdawczości do celów regulacyjnych, wraz ze schematem ich przyporządkowania do poszczególnych osób prawnych CCP oraz ich powiązań z jego operacjami krytycznymi i głównymi liniami biznesowymi;
- (15) wskazania właścicieli systemów wymienionych w pkt 13, związanych z nimi umów o gwarantowanym poziomie usług, a także wszelkiego oprogramowania i systemów lub licencji, wraz ze schematem ich przyporządkowania do poszczególnych podmiotów prawnych instytucji oraz ich powiązań z jej operacjami krytycznymi i głównymi liniami biznesowymi;
- (16) wskazania osób prawnych oraz schematu ich przyporządkowania, wzajemnych powiązań i zależności dotyczących kwestii, takich jak:
 - wspólne lub współdzielone: personel, infrastruktura lub systemy;
 - uzgodnienia dotyczące kapitału, finansowania lub płynności;
 - istniejące lub warunkowe ekspozycje kredytowe;
 - umowy dotyczące wzajemnych gwarancji, uzgodnienia dotyczące wzajemnych zabezpieczeń, postanowienia wzajemne w przypadku niewywiązywania się ze zobowiązań oraz uzgodnienia wzajemne między podmiotami powiązanymi dotyczące kompensowania;
 - przeniesienia ryzyka oraz uzgodnienia dotyczące wewnątrzgrupowych transakcji zabezpieczających; umowy o gwarantowanym poziomie usług;
- (17) wskazania właściwego organu oraz organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji właściwego dla każdej osoby prawnej, jeżeli są to organy inne od tych wyznaczonych na mocy art. 22 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 i art. 3 niniejszego rozporządzenia;
- (18) wskazania członka zarządu odpowiedzialnego za dostarczenie informacji niezbędnych do przygotowania planu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP oraz – jeżeli są to inne osoby – członków odpowiedzialnych za poszczególne osoby prawne, operacje krytyczne i główne linie biznesowe;
- (19) opisu uzgodnień, które obowiązują w CCP w celu zagwarantowania, że w przypadku restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji będzie mieć do dyspozycji wszystkie niezbędne informacje, które uzna za stosowne, do celów zastosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i wykonania uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- (20) wszystkich umów zawartych przez CCP i ich podmioty prawne z osobami trzecimi, do których rozwiązania może doprowadzić decyzja organów o zastosowaniu instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, wraz z informacjami, czy konsekwencje ich rozwiązania mogą mieć wpływ na stosowanie instrumentu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- (21) opisu potencjalnych źródeł płynności dla wsparcia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- (22) informacji dotyczących obciążeń aktywów, aktywów płynnych, działalności pozabilansowej, strategii hedgingowych oraz praktyk księgowych.

SEKCJA C

KWESTIE, KTÓRE ORGAN DS. RESTRUKTURYZACJI I UPORZĄDKOWANEJ LIKWIDACJI MUSI PRZEANALIZOWAĆ PRZY OCENIE MOŻLIWOŚCI PRZEPROWADZENIA SKUTECZNEJ RESTRUKTURYZACJI I UPORZĄDKOWANEJ LIKWIDACJI CCP

Oceniając możliwość przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji rozważa następujące kwestie:

- (23) stopień, w jakim CCP jest w stanie przyporządkować główne linie biznesowe i operacje krytyczne do poszczególnych osób prawnych;

Środa, 27 marca 2019 r.

- (24) stopień dostosowania struktur prawnych i korporacyjnych w odniesieniu do głównych linii biznesowych i operacji krytycznych;
- (25) stopień, w jakim obowiązują uzgodnienia zapewniające podstawowy personel, infrastrukturę, finansowanie, płynność i kapitał wspierające i pozwalające utrzymać główne linie biznesowe i operacje krytyczne;
- (26) stopień, w jakim umowy dotyczące świadczenia usług zawarte przez CCP są w pełni egzekwowalne w przypadku przeprowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP;
- (27) stopień, w jakim struktura zarządzania CCP jest odpowiednia do celów zarządzania i zapewnienia zgodności z wewnętrznymi strategiami CCP w odniesieniu do jego umów o gwarantowanym poziomie usług;
- (28) stopień, w jakim CCP posiada procedury umożliwiające przeniesienie na rzecz osób trzecich usług świadczonych w ramach umów o gwarantowanym poziomie usług w przypadku oddzielenia funkcji krytycznych lub głównych linii biznesowych;
- (29) stopień, w jakim obowiązują plany awaryjne i środki pozwalające utrzymać ciągłość dostępu do systemów płatności i rozrachunków;
- (30) adekwatność systemów informacji zarządczej, jeżeli chodzi o zagwarantowanie, by organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji były w stanie zgromadzić dokładne i kompletne informacje dotyczące głównych linii biznesowych i operacji krytycznych, które ułatwią im szybkie podejmowanie decyzji;
- (31) zdolność systemów informacji zarządczej do dostarczania informacji istotnych dla przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do CCP w dowolnym momencie, nawet w szybko zmieniających się warunkach;
- (32) stopień, w jakim CCP przetestował swoje systemy informacji zarządczej w scenariuszach warunków skrajnych, zdefiniowanych przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- (33) stopień, w jakim CCP może zapewnić ciągłość swoich systemów informacji zarządczej zarówno w odniesieniu do zainteresowanego CCP, jak i nowego CCP w przypadku oddzielenia operacji krytycznych i głównych linii biznesowych od pozostałych operacji i linii biznesowych;
- (34) jeżeli CCP korzysta z gwarancji wewnątrzgrupowych lub jest od nich zależny, stopień, w jakim gwarancje te są udzielane na warunkach rynkowych, a systemy zarządzania ryzykiem związanym z tymi gwarancjami są solidne;
- (35) jeżeli CCP zawiera wewnątrzgrupowe transakcje zabezpieczające, stopień, w jakim transakcje te są zawierane na warunkach rynkowych, a systemy zarządzania ryzykiem dotyczącym tych transakcji są solidne;
- (36) stopień, w jakim stosowanie gwarancji wewnątrzgrupowych lub księgowych wewnątrzgrupowych transakcji zabezpieczających nasila efekt domina w ramach grupy;
- (37) stopień, w jakim struktura prawna CCP utrudnia stosowanie instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w związku z liczbą osób prawnych, złożonością struktury grupy lub trudnością w przyporządkowaniu linii biznesowych do podmiotów powiązanych;
- (38) stopień, w jakim restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja CCP może mieć negatywne skutki dla innej części grupy, w stosownych przypadkach;
- (39) istnienie i solidność umów o gwarantowanym poziomie usług;
- (40) dysponowanie przez organy państw trzecich instrumentami restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji niezbędnymi do wsparcia działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmowanych przez unijne organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, a także możliwości podejmowania skoordynowanych działań przez organy unijne i organy państw trzecich;
- (41) możliwość zastosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w sposób odpowiadający celom restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, biorąc pod uwagę dostępne instrumenty i strukturę CCP;

Środa, 27 marca 2019 r.

- (42) wszelkie szczegółowe wymogi niezbędne do wyemitowania nowych instrumentów właścicielskich, o których mowa w art. 33 ust. 1;
 - (43) uzgodnienia i środki mogące utrudnić restrukturyzację i uporządkowaną likwidację w przypadku CCP, którzy posiadają członków rozliczających lub uzgodnienia dotyczące zabezpieczeń w różnych jurysdykcjach;
 - (44) możliwość wiarygodnego zastosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w sposób odpowiadający celom restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, biorąc pod uwagę możliwe skutki dla uczestników rozliczających, innych kontrahentów i pracowników oraz działania, które mogą podjąć organy państw trzecich;
 - (45) stopień, w jakim można właściwie oszacować wpływ restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji CCP na system finansowy i zaufanie rynków finansowych;
 - (46) stopień, w jakim restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja CCP może mieć znaczący bezpośredni lub pośredni negatywny skutek dla systemu finansowego, zaufania rynku lub gospodarki;
 - (47) stopień, w jakim dzięki zastosowaniu instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz wykonaniu uprawnień w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji można ograniczyć efekt domina względem innych CCP lub rynków finansowych;
 - (48) stopień, w jakim restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja CCP mogłaby mieć istotne skutki dla funkcjonowania systemów płatności i rozrachunków.
-

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0301

Europejscy dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw (COM(2018)0113 – C8-0103/2018 – 2018/0048(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/38)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0113),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0103/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 11 lipca 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A8-0364/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, a także parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2018)0048

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

⁽¹⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 65.

Środa, 27 marca 2019 r.

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Finansowanie społecznościowe jest w coraz większym stopniu uznawaną formą alternatywnego finansowania dla **przedsiębiorstw typu start-up oraz dla** małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) na wczesnym etapie rozwoju przedsiębiorstwa i zazwyczaj opiera się na niewielkich inwestycjach. Finansowanie społecznościowe stanowi **coraz ważniejszy** rodzaj pośrednictwa, w ramach którego dostawca usług finansowania społecznościowego **obsługuje ogólnodostępną platformę cyfrową**, aby **bez przyjmowania na siebie ryzyka** kojarzyć **lub ułatwiać kojarzenie** potencjalnych inwestorów **lub pożyczkodawców** z przedsiębiorstwami starającymi się o finansowanie, bez względu na to, czy finansowanie prowadzi do zawarcia umowy pożyczki, udziału w kapitale lub innego udziału opartego na zbywalnych papierach wartościowych. Do zakresu niniejszego rozporządzenia należy zatem włączyć zarówno finansowanie społecznościowe oparte na pożyczkach, jak i inwestycyjne modele finansowania społecznościowego ■ .
- (2) Finansowanie społecznościowe może przyczynić się do zapewnienia **MŚP** dostępu do finansowania **oraz** do dokończenia budowy unii rynków kapitałowych. Brak dostępu do finansowania dla takich przedsiębiorstw stanowi problem nawet w państwach członkowskich, w których dostęp do finansowania bankowego pozostawał stabilny przez cały okres kryzysu finansowego. Finansowanie społecznościowe stało się ugruntowaną praktyką finansowania projektu lub **działalności gospodarczej**, zazwyczaj przez dużą liczbę osób lub organizacji, za pośrednictwem platform internetowych, na których **osoby prywatne**, organizacje i przedsiębiorstwa, w tym przedsiębiorstwa typu start-up, pozyskują stosunkowo niewielkie kwoty pieniędzy.
- (3) Świadczenie usług w zakresie finansowania społecznościowego zasadniczo opiera się na trzech rodzajach podmiotów: właścicieli projektu, który proponuje projekt **lub działalność gospodarczą** do sfinansowania, inwestorach, którzy finansują proponowany projekt, zazwyczaj poprzez niewielkie inwestycje **lub pożyczki**, oraz organizacji pośredniczącej w formie dostawcy usług, który kojarzy właścicieli projektów i inwestorów **lub pożyczkodawców** za pośrednictwem platformy internetowej.
- (4) Oprócz zapewnienia alternatywnych źródeł finansowania, w tym kapitału wysokiego ryzyka, finansowanie społecznościowe może oferować przedsiębiorstwom inne korzyści. Może zapewnić projektowi **lub działalności gospodarczej** potwierdzenie wykonalności koncepcji i pomysłu, dać dostęp do dużej liczby osób, zapewniając przedsiębiorcy wiedzę i informacje, oraz stać się narzędziem marketingowym. ■
- (5) Kilka państw członkowskich już wprowadziło dostosowane do swoich potrzeb systemy krajowe do celów finansowania społecznościowego. Systemy te są dostosowane do specyfiki i potrzeb lokalnych rynków i inwestorów. W rezultacie obowiązujące przepisy krajowe różnią się pod względem warunków funkcjonowania platform finansowania społecznościowego, zakresu dozwolonej działalności i wymogów w zakresie udzielania licencji.
- (6) Różnice w zakresie obowiązujących przepisów krajowych są takie, że utrudniają transgraniczne świadczenie usług finansowania społecznościowego, a przez to wywierają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego takich usług. W szczególności fakt podziału ram prawnych według granic państwowych generuje znaczne koszty przestrzegania przepisów dla inwestorów detalicznych, którzy często zmagają się z nieproporcjonalnymi do wielkości ich inwestycji trudnościami w zidentyfikowaniu przepisów mających zastosowanie do transgranicznego świadczenia usług finansowania społecznościowego. W związku z tym tacy inwestorzy często zrażają się do transgranicznego inwestowania za pomocą platform finansowania społecznościowego. Z tych samych przyczyn dostawcy usług finansowania społecznościowego, którzy obsługują takie platformy, są niechętni

⁽¹⁾ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁽²⁾ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

Środa, 27 marca 2019 r.

oferowaniu swoich usług w państwie członkowskim innym niż to, w którym mają siedzibę. W rezultacie działalność w zakresie finansowania społecznościowego odbywała się dotychczas głównie na szczeblu krajowym, co było szkodliwe dla ogólnounijnego rynku finansowania społecznościowego, a tym samym pozbawiało przedsiębiorstwa dostępu do usług finansowania społecznościowego, **zwłaszcza w przypadku gdy przedsiębiorstwo ma siedzibę w państwie członkowskim, w którym brakuje dostępu do społeczności ze względu na stosunkowo małą liczbę ludności.**

- (7) Aby wesprzeć transgraniczną działalność w zakresie finansowania społecznościowego i ułatwić dostawcom finansowania społecznościowego korzystanie ze swobody świadczenia takich usług i bycia ich odbiorcą na rynku wewnętrznym, należy zatem usunąć istniejące przeszkody dla właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego usług finansowania społecznościowego. Zapewnienie jednolitego zbioru przepisów dotyczących świadczenia usług finansowania społecznościowego, które dadzą dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego możliwość ubiegania się o jedno ogólnounijne zezwolenie na prowadzenie swojej działalności zgodnie z tymi przepisami, stanowi właściwy pierwszy krok w zakresie wspierania działalności transgranicznej w zakresie finansowania społecznościowego, a tym samym poprawy funkcjonowania jednolitego rynku.
- (8) Celem niniejszego rozporządzenia jest wspieranie transgranicznego finansowania działalności gospodarczej poprzez usunięcie przeszkód dla funkcjonowania rynku wewnętrznego usług finansowania społecznościowego. Usługi w zakresie finansowania społecznościowego związane z udzielaniem pożyczek konsumentom, którzy odpowiadają definicji w art. 3 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE⁽¹⁾, nie powinny zatem wchodzić w zakres stosowania niniejszego rozporządzenia.
- (9) Aby uniknąć sytuacji, w której prowadzenie tej samej działalności wymagałoby uzyskania różnych zezwoleń na terenie Unii, z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia należy wyłączyć usługi w zakresie finansowania społecznościowego świadczone przez osoby, którym udzielono zezwolenia na podstawie dyrektywy 2014/65/UE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾, lub świadczone zgodnie z przepisami krajowymi.
- (10) W odniesieniu do finansowania społecznościowego opartego na pożyczkach ułatwienie przyznawania pożyczek, w tym świadczenia usług takich jak przedstawianie ofert finansowania społecznościowego klientom lub ocena zdolności kredytowej właścicieli projektów, powinno obejmować różne modele biznesowe, umożliwiając zawarcie umowy pożyczki za pośrednictwem platformy finansowania społecznościowego między co najmniej jednym klientem a co najmniej jednym właścicielem projektu.
- (11) W odniesieniu do inwestycyjnych modeli finansowania społecznościowego możliwość przenoszenia papierów wartościowych stanowi ważne zabezpieczenie dla inwestorów, umożliwiające im wyjście z inwestycji, ponieważ daje im prawną możliwość zbycia swoich udziałów na rynkach kapitałowych. W związku z tym niniejsze rozporządzenie obejmuje i dopuszcza jedynie usługi w zakresie finansowania społecznościowego oparte na inwestycjach w odniesieniu do zbywalnych papierów wartościowych. Instrumenty finansowe inne niż zbywalne papiery wartościowe należy jednak wyłączyć z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia, ponieważ takie papiery wartościowe wiążą się z ryzykiem dla inwestorów, którym nie można należycie zarządzać w tych ramach prawnych.
- (11a) **Charakter pierwszych ofert kryptowalutowych znacznie odróżnia je od finansowania społecznościowego regulowanego niniejszym rozporządzeniem. Między innymi w przypadku pierwszych ofert kryptowalutowych zazwyczaj nie ma pośredników, takich jak platformy finansowania społecznościowego, a pozyskane środki często przekraczają 1 000 000 EUR. Objęcie zakresem rozporządzenia pierwszych ofert kryptowalutowych nie rozwiąże problemów związanych ogólnie z pierwszymi ofertami kryptowalutowymi.**
- (12) Ze względu na ryzyko związane z inwestycjami w zakresie finansowania społecznościowego w interesie skutecznej ochrony inwestorów **i aby zapewnić mechanizmy dyscypliny rynkowej** należy ustanowić próg maksymalnej wartości w odniesieniu do każdej oferty finansowania społecznościowego. Próg ten należy ustalić na poziomie **8 000 000 EUR, co jest maksymalnym progiem, do którego państwa członkowskie mogą zwolnić oferty publiczne papierów wartościowych z obowiązku publikacji prospektu emisyjnego zgodnie z rozporządzeniem** Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129⁽³⁾. **Niezależnie od niezbędnego wysokiego poziomu ochrony inwestorów próg ten należy ustalić zgodnie z praktykami na rynkach krajowych, tak aby unijna platforma stała się atrakcyjna z punktu widzenia transgranicznego finansowania działalności gospodarczej.**

(1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. L 133 z 22.5.2008, s. 66).

(2) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

(3) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 12).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (12a) *Niniejsze rozporządzenie określa treść arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych, które należy przekazać potencjalnym inwestorom w przypadku każdej oferty finansowania społecznościowego. Ponieważ arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych został pomyślany tak, by był dostosowywany do specyfiki oferty finansowania społecznościowego i potrzeb informacyjnych inwestorów, należy zastąpić nim prospekt wymagany na mocy rozporządzenia (UE) 2017/1129 w przypadku publicznej oferty papierów wartościowych. Należy zatem wyłączyć oferty finansowania społecznościowego objęte niniejszym rozporządzeniem z zakresu stosowania rozporządzenia (UE) 2017/1129 i należy odpowiednio zmienić to rozporządzenie.*
- (13) Aby uniknąć arbitrażu regulacyjnego i zapewnić skuteczny nadzór nad dostawcami usług finansowania społecznościowego, należy zakazać dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego przyjmowania od ludności depozytów lub innych funduszy podlegających zwrotowi, chyba że otrzymali zezwolenie na działalność jako instytucja kredytowa zgodnie z art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE⁽¹⁾.
- (14) Aby osiągnąć ten cel, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni mieć możliwość ubiegania się o jedno ogólnounijne zezwolenie i prowadzenia swojej działalności zgodnie z tymi jednolitym wymogami. Aby jednak zachować szeroką dostępność ofert finansowania społecznościowego skierowanych wyłącznie na rynki krajowe, należy pozostawić dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego możliwość oferowania usług na tych rynkach zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym. W związku z tym jednolite wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu powinny być opcjonalne, a zatem nie powinny mieć zastosowania dla tych dostawców usług finansowania społecznościowego, którzy decydują się na pozostanie tylko na rynku krajowym.
- (15) W celu utrzymania wysokiego standardu ochrony inwestorów, ograniczenia ryzyka związanego z finansowaniem społecznościowym oraz zapewnienia sprawiedliwego traktowania wszystkich klientów dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni wprowadzić politykę mającą na celu zapewnienie, aby wybór projektów przebiegał w sposób profesjonalny, sprawiedliwy i przejrzysty oraz aby usługi w zakresie finansowania społecznościowego były świadczone w taki sam sposób.
- (15a) *Z tych samych powodów z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia powinni być wyłączeni dostawcy usług finansowania społecznościowego oferujący na swoich platformach pierwsze oferty kryptowalutowe. W celu skutecznego uregulowania rodzącej się technologii opartej na pierwszej ofercie kryptowalutowej Komisja mogłaby w przyszłości zaproponować na podstawie dogłębnej oceny skutków kompleksowe ramy ustawodawcze na szczeblu unijnym.*
- (15b) *Alternatywne instrumenty inwestycyjne, takie jak pierwsze oferty kryptowalutowe, mogą z powodzeniem finansować MŚP, innowacyjne przedsiębiorstwa typu start-up i scale-up, przyspieszyć transfer technologii oraz być zasadniczym elementem unii rynków kapitałowych. Komisja powinna ocenić, czy należałoby zaproponować odrębne unijne ramy ustawodawcze dotyczące pierwszej oferty kryptowalutowej. Większa ogólna pewność prawa może mieć kluczowe znaczenie dla zwiększenia ochrony inwestorów i konsumentów oraz dla ograniczenia ryzyka wynikającego z asymetrii informacji, nieuczciwych zachowań i nielegalnego działania.*
- (16) Aby podnieść jakość usług świadczonych na rzecz swoich klientów, **którzy mogą być potencjalnymi lub faktycznymi inwestorami lub właścicielami projektów**, dostawcy usług finansowania społecznościowego powinni mieć możliwość korzystania ze swobody uznania w imieniu klientów w odniesieniu do parametrów zamówień klientów, o ile ci dostawcy usług podejmą wszelkie niezbędne działania w celu uzyskania jak najlepszego wyniku dla swoich klientów oraz ujawnią dokładną metodę i parametry swobody uznania. W celu zapewnienia, aby możliwości inwestycyjne były oferowane potencjalnym inwestorom na neutralnych zasadach, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego nie powinni wypłacać ani przyjmować żadnego wynagrodzenia, upustu ani korzyści niepieniężnej za przekierowywanie zleceń inwestorów do konkretnej oferty oferowanej na swojej platformie lub do konkretnej oferty oferowanej na platformie osoby trzeciej.
- (17) Celem niniejszego rozporządzenia jest ułatwienie inwestycji bezpośrednich oraz uniknięcie tworzenia możliwości arbitrażu regulacyjnego dla instytucji pośrednictwa finansowego na podstawie innych przepisów unijnych, w szczególności unijnych zasad regulujących podmioty zarządzające aktywami. W związku z tym wykorzystywanie struktur prawnych, w tym spółek celowych, do pośredniczenia między projektem **lub działalnością gospodarczą opartymi** na finansowaniu społecznościowym a inwestorami powinno być ściśle regulowane i dozwolone jedynie **dla uprawnionych kontrahentów lub wybieralnych inwestorów profesjonalnych zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie 2014/65/UE**.

(¹) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (18) Zapewnienie skutecznego systemu zarządzania jest niezbędne do właściwego zarządzania ryzykiem i zapobiegania wszelkim konfliktom interesów. Dostawcy usług finansowania społecznościowego powinni zatem posiadać zasady zarządzania, które zapewniają skuteczne i ostrożne zarządzanie, a ich kierownictwo powinno cieszyć się nieposzlakowaną opinią oraz posiadać wystarczającą wiedzę i doświadczenie. Dostawcy usług finansowania społecznościowego powinni również ustanowić procedury przyjmowania i rozpatrywania skarg klientów.
- (19) Dostawcy usług finansowania społecznościowego powinni działać jako bezstronni pośrednicy pomiędzy klientami korzystającymi z ich platformy finansowania społecznościowego. Aby zapobiegać konfliktom interesów, należy ustanowić określone wymagania dotyczące dostawców usług finansowania społecznościowego, ich kierownictwa i pracowników oraz wszelkich osób bezpośrednio lub pośrednio sprawujących nad nimi kontrolę. **Z zastrzeżeniem uprzedniego ujawnienia udziałów finansowych w projektach lub ofertach na ich stronie internetowej**, należy uniemożliwić dostawcom usług finansowania społecznościowego posiadanie jakiegokolwiek udziału finansowego w ofertach finansowania społecznościowego dostępnych na ich platformach finansowania społecznościowego. **Umożliwi to dostawcom usług finansowania społecznościowego zrównanie ich interesów z interesami inwestorów.** Ponadto udziałowcy posiadający co najmniej 20 % kapitału zakładowego lub praw głosu i członkowie personelu kierowniczego lub jakakolwiek osoba bezpośrednio kontrolująca platformy finansowania społecznościowego nie powinni występować w charakterze klientów w odniesieniu do usług finansowania społecznościowego oferowanych na danej platformie.
- (20) Aby zapewnić skuteczne i sprawne świadczenie usług finansowania społecznościowego, dostawcy usług finansowania społecznościowego powinni mieć możliwość powierzania wszelkich funkcji operacyjnych, w całości lub częściowo, **innym** dostawcom usług, pod warunkiem że outsourcing nie pogarsza w sposób istotny jakości kontroli wewnętrznej sprawowanej przez dostawców usług finansowania społecznościowego oraz skutecznego nadzoru. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni jednak pozostać w pełni odpowiedzialni za zgodność z niniejszym rozporządzeniem.
- (21) Przechowywanie środków finansowych klientów i świadczenie usług płatniczych wymaga zezwolenia na działalność w charakterze dostawcy usług płatniczych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366⁽¹⁾. Tego wymogu posiadania obowiązkowego zezwolenia nie można spełnić, posiadając zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług finansowania społecznościowego. W związku z tym należy sprecyzować, że w przypadku gdy dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczy takie usługi płatnicze w związku ze swoimi usługami finansowania społecznościowego, musi on również posiadać zezwolenie na działalność w charakterze instytucji płatniczej zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/2366. Aby umożliwić odpowiedni nadzór nad taką działalnością, **właściwy organ krajowy** powinien być powiadamiany o tym, czy dostawca usług finansowania społecznościowego zamierza sam świadczyć usługi płatnicze za odpowiednim zezwoleniem, czy usługi ta zostaną zlecone upoważnionej osobie trzeciej.
- (22) Rozwój i sprawne funkcjonowanie transgranicznych usług w zakresie finansowania społecznościowego wymaga wystarczającej skali i zaufania społecznego do tych usług. Konieczne jest zatem ustanowienie jednolitych, proporcjonalnych i bezpośrednio stosowanych wymogów dotyczących udzielania zezwoleń oraz jednego punktu nadzoru.
- (23) Wysoki poziom zaufania inwestorów przyczynia się do wzrostu popularności usług finansowania społecznościowego. Wymogi dotyczące usług w zakresie finansowania społecznościowego powinny zatem ułatwiać transgraniczne świadczenie tych usług, zmniejszać ryzyko operacyjne oraz zapewniać wysoki stopień przejrzystości i ochrony inwestorów.
- (24) Jak podkreślono w sprawozdaniu Komisji w sprawie oceny ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, które ma wpływ na rynek wewnętrzny i dotyczy działalności transgranicznej, usługi w zakresie finansowania społecznościowego mogą być narażone na ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu⁽²⁾. Dlatego też należy przewidzieć zabezpieczenia w odniesieniu do spełniania warunków uzyskania zezwolenia, oceny nieposzlakowanej opinii kierownictwa, świadczenia usług płatniczych wyłącznie za pośrednictwem licencjonowanych podmiotów podlegających wymogom w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu. W celu zapewnienia stabilności finansowej poprzez zapobieganie ryzyku prania pieniędzy i finansowania terroryzmu **oraz z uwzględnieniem maksymalnego pułapu środków, jakie można pozyskać w ramach oferty finansowania społecznościowego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem**, Komisja powinna ocenić konieczność i proporcjonalność nałożenia na dostawców finansowania społecznościowego **posiadających**

(1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).

(2) COM(2017)0340, Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, które ma wpływ na rynek wewnętrzny i dotyczy działalności transgranicznej.

Środa, 27 marca 2019 r.

zezwole nie udzielone na podstawie niniejszego rozporządzenia części lub ogółu obowiązków dotyczących przestrzegania krajowych przepisów wdrażających dyrektywę (UE) 2015/849 w odniesieniu do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz wpisania tych dostawców finansowania społecznościowego do wykazu podmiotów zobowiązanych do celów dyrektywy (UE) 2015/849.

- (25) Aby umożliwić dostawcom usług finansowania społecznościowego prowadzenie działalności transgranicznej bez borykania się z rozbieżnymi przepisami, a tym samym ułatwić finansowanie projektów w całej Unii przez inwestorów z różnych państw członkowskich, państwa członkowskie nie powinny mieć możliwości nakładania dodatkowych wymogów na dostawców usług finansowania społecznościowego posiadających zezwolenie udzielone **na mocy niniejszego rozporządzenia.**
- (26) Procedura udzielania zezwoleń powinna umożliwiać **właściwemu organowi krajowemu** uzyskiwanie informacji o usługach, które zamierzają świadczyć potencjalni dostawcy usług finansowania społecznościowego, **oraz o platformach finansowania społecznościowego, które zamierzają oni obsługiwać**, ocenienie jakości ich kierownictwa oraz ocenienie wewnętrznej organizacji i procedur ustanowionych przez potencjalnych dostawców usług finansowania społecznościowego w celu zapewnienia zgodności z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
- (27) Aby zwiększyć przejrzystość świadczenia usług finansowania społecznościowego z myślą o inwestorach detalicznych, ESMA powinien utworzyć publiczny i aktualny rejestr wszystkich **dostawców** usług finansowania społecznościowego **posiadających zezwolenie i obsługujących platformy finansowania społecznościowego** w Unii zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (28) Zezwolenie powinno zostać cofnięte, jeżeli warunki jego udzielenia nie są już spełniane. W szczególności **właściwy organ krajowy** powinien być w stanie ocenić, czy doszło do naruszenia nieposzlakowanej opinii kierownictwa lub czy wewnętrzne procedury i systemy poważnie zawiodły. Aby umożliwić **właściwemu organowi krajowemu** ocenienie, czy należy cofnąć zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług finansowania społecznościowego, **właściwy organ krajowy powinien być zawsze powiadamiany**, gdy dostawca usług finansowania społecznościowego lub osoba trzecia działająca w imieniu tego dostawcy utracili zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze instytucji płatniczej lub stwierdzono, że naruszyli przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849⁽¹⁾.
- (29) Aby potencjalni inwestorzy jasno rozumieli charakter usług finansowania społecznościowego oraz związane z nimi ryzyko, koszty i opłaty, dostawcy usług finansowania społecznościowego powinni udzielać swoim klientom **jasnych i zdezagregowanych** informacji.
- (30) Inwestycje w produkty wprowadzane do obrotu na platformach finansowania społecznościowego nie są porównywalne z tradycyjnymi produktami inwestycyjnymi lub produktami oszczędnościowymi i nie powinny być wprowadzane do obrotu w taki sam sposób. Jednak w celu zadbania o to, by potencjalni inwestorzy rozumieli poziom ryzyka związany z inwestycjami w zakresie finansowania społecznościowego, dostawcy usług finansowania społecznościowego **są zobowiązani do przeprowadzania wstępnych testów** wiedzy swoich potencjalnych inwestorów, aby określić ich **poziom zrozumienia** inwestycji. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni zawsze wyraźnie ostrzegać potencjalnych inwestorów, gdy świadczone usługi w zakresie finansowania społecznościowego są uznawane za nieodpowiednie dla nich.
- (31) Aby umożliwić inwestorom podjęcie świadomej decyzji o inwestycji, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni dostarczać potencjalnym inwestorom arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych. Arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych powinien ostrzegać potencjalnych inwestorów, że otoczenie inwestycyjne, w które weszli, jest obciążone ryzykiem i nie jest objęte ani systemem rekompensat opartym na depozytach, ani gwarancjami rekompensat dla inwestorów.
- (32) W arkuszu kluczowych informacji inwestycyjnych należy również uwzględnić szczególne cechy i ryzyko związane z przedsiębiorstwami na wczesnym etapie rozwoju oraz skoncentrować się na istotnych informacjach na temat właścicieli projektów, prawach inwestorów, opłatach ponoszonych przez inwestorów oraz rodzaju oferowanych papierów wartościowych i umów pożyczki. Ze względu na to, że zainteresowany właściciel projektu jest najwłaściwszym podmiotem, który mógłby dostarczyć te informacje, arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych powinien być sporządzany przez tego właściciela projektu. Ponieważ jednak dostawcy usług finansowania społecznościowego są odpowiedzialni za informowanie swoich potencjalnych inwestorów, **odpowiadają oni za kompletność** arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (33) Aby zapewnić przedsiębiorstwom typu start-up i MŚP ciągły i korzystny dostęp do rynków kapitałowych, zmniejszyć ich koszty finansowania oraz uniknąć opóźnień i kosztów dla dostawców usług finansowania społecznościowego, dokument zawierający kluczowe informacje inwestycyjne nie powinien być zatwierdzany przez właściwy organ.
- (34) Aby uniknąć zbędnych kosztów i obciążenia administracyjnego związanych z transgranicznym świadczeniem usług finansowania społecznościowego, komunikaty marketingowe nie powinny podlegać wymogom w zakresie tłumaczenia.
- (35) Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego nie powinni być w stanie zapewniać żadnego uznaniowego ani nieuznaniowego dopasowywania deklaracji gotowości zakupu i sprzedaży, ponieważ działalność ta wymaga zezwolenia na działalność jako firma inwestycyjna zgodnie z art. 5 dyrektywy 2014/65/UE lub zezwolenia dla rynku regulowanego zgodnie z art. 44 tej dyrektywy. W interesie przejrzystości i przepływu informacji dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni być w stanie umożliwić inwestorom, którzy dokonali inwestycji za pośrednictwem ich platformy, kontaktowanie się i zawieranie transakcji między sobą za pośrednictwem swoich platform w odniesieniu do inwestycji pierwotnie dokonanych na ich platformie. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni jednak informować swoich klientów, że nie prowadzą systemu transakcyjnego oraz że wszelkie transakcje kupna i sprzedaży na ich platformach odbywają się według uznania i na odpowiedzialność klienta.
- (36) Aby zwiększyć przejrzystość i zapewnić odpowiednią dokumentację komunikacji z klientem, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego powinni prowadzić pełną odpowiednią dokumentację swoich usług i transakcji.
- (37) Aby zapewnić sprawiedliwe i niedyskryminujące traktowanie inwestorów **i właścicieli projektów**, dostawcy usług finansowania społecznościowego, którzy promują swoje usługi za pomocą komunikatów marketingowych, nie powinni traktować żadnego konkretnego projektu korzystniej od innych projektów oferowanych na swojej platformie, **chyba że istnieje jakiś obiektywny powód takiego traktowania, taki jak szczególne wymagania ze strony inwestora lub profil ryzyka uprzednio ustalony przez inwestora**. Nie należy jednak uniemożliwiać dostawcom usług finansowania społecznościowego wspomniania o skutecznie zamkniętych ofertach, w których inwestycje za pośrednictwem platformy nie są już możliwe, **oraz zachęca się ich do oferowania możliwości porównywania wyników już zamkniętych projektów**.
- (38) Aby zapewnić większą pewność prawa dostawcom usług finansowania społecznościowego prowadzącym działalność w całej Unii oraz aby zapewnić łatwiejszy dostęp do rynku, pełne informacje na temat przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych mających zastosowanie w państwach członkowskich, w szczególności regulujących komunikaty marketingowych dostawców usług finansowania społecznościowego, oraz ich streszczenia powinny być publikowane elektronicznie. W tym celu właściwe organy i ESMA powinny prowadzić centralne bazy danych.
- (39) Aby lepiej zrozumieć zakres rozbieżności regulacyjnych istniejących między państwami członkowskimi w zakresie wymogów mających zastosowanie do komunikatów marketingowych, właściwe organy powinny co roku przedstawiać ESMA szczegółowe sprawozdanie ze swoich działań w zakresie egzekwowania prawa w tej dziedzinie.
- (39a) **Aby zapewnić spójne stosowanie zezwoleń i wymogów dla dostawców usług finansowania społecznościowego prowadzących działalność w całej Unii, ESMA powinien opracować regulacyjne standardy techniczne do przedłożenia Komisji.**
- (40) Ważne jest skuteczne i efektywne zapewnienie przestrzegania wymogów dotyczących udzielania zezwoleń oraz świadczenia usług w zakresie finansowania społecznościowego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. **Właściwy organ krajowy** powinien **wydawać zezwolenia i sprawować nadzór**. **Właściwy organ krajowy powinien posiadać** uprawnienia do wzywania do udzielenia informacji, prowadzenia dochodzeń ogólnych i kontroli na miejscu, wydawania publicznych ogłoszeń i ostrzeżeń oraz nakładania sankcji. **Właściwy organ krajowy** powinien korzystać ze swoich kompetencji w zakresie nadzoru i sankcjonowania w sposób proporcjonalny.
- (42) **Właściwy organ krajowy** powinien pobierać opłaty od podmiotów bezpośrednio nadzorowanych, aby pokryć swoje koszty, w tym koszty pośrednie. Uwzględniając wczesny etap rozwoju branży finansowania społecznościowego, wysokość opłaty powinna być proporcjonalna do wielkości bezpośrednio nadzorowanego podmiotu.
- (43) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie rozwiązanie problemu rozdrobnienia ram prawnych mających zastosowanie do usług w zakresie finansowania społecznościowego w celu zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego takich usług, przy jednoczesnym zwiększeniu ochrony inwestorów i efektywności rynku oraz przyczynieniu się do utworzenia unii rynków kapitałowych, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie

Środa, 27 marca 2019 r.

Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

- (44) Datę rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia należy odroczyć, aby dostosować ją do daty rozpoczęcia stosowania krajowych przepisów transponujących dyrektywę XXX/XXXX/UE, która wyłącza dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia ze stosowania dyrektywy 2014/65/UE.
- (45) Niniejsze rozporządzenie jest zgodne z prawami podstawowymi i zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno być interpretowane i stosowane zgodnie z tymi prawami i zasadami.
- (46) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych⁽¹⁾,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział I

Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się jednolite wymogi w odniesieniu do:

- a) działalności i organizacji dostawców usług finansowania społecznościowego;
- b) udzielania zezwoleń dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego oraz nadzoru nad tymi dostawcami;
- c) przejrzystości i komunikatów marketingowych odnośnie do świadczenia usług w zakresie finansowania społecznościowego w Unii.

Artykuł 2

Zakres

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do osób prawnych, które decydują się ubiegać o zezwolenie zgodnie z art. 10, oraz do dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego posiadających zezwolenie udzielone zgodnie z tym artykułem w odniesieniu do świadczenia usług finansowania społecznościowego. **Warunkiem ubiegania się o zezwolenie jest posiadanie przez takie osoby prawne rzeczywistej i stałej siedziby w danym państwie członkowskim.**
2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:
 - a) usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczonych na rzecz właścicieli projektów, którzy są konsumentami zgodnie z definicją zawartą w art. 3 lit. a) dyrektywy 2008/48/WE;
 - b) usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczonych przez osoby fizyczne lub prawne posiadające zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze firmy inwestycyjnej zgodnie z art. 7 dyrektywy 2014/65/UE;
 - c) usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczonych przez osoby fizyczne lub prawne zgodnie z prawem krajowym;
 - d) ofert finansowania społecznościowego o wartości ponad **8 000 000 EUR** na każdą ofertę finansowania społecznościowego, obliczanej za okres 12 miesięcy w odniesieniu do danego projektu opartego na finansowaniu społecznościowym.

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

2a. Krajowe przepisy dotyczące wymogów licencyjnych względem właścicieli projektów lub inwestorów nie uniemożliwiają im korzystania z usług finansowania społecznościowego świadczonych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem przez dostawców usług finansowania społecznościowego na podstawie zezwolenia uzyskanego na mocy niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 3

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:
 - a) „usługa finansowania społecznościowego” oznacza **prowadzenie** platformy finansowania społecznościowego **umożliwiającej** którekolwiek z poniższych działań:
 - (i) **bezpośrednią usługę finansowania społecznościowego obejmującą ułatwienie kojarzenia konkretnego inwestora z konkretnym właścicielem projektu oraz kojarzenia konkretnego właściciela projektu z konkretnym inwestorem,**
 - (ii) **pośrednictwo w zakresie usług finansowania społecznościowego obejmujące ułatwienie kojarzenia inwestorów z właścicielami projektów oraz ustalanie cen i tworzenie pakietów ofert na ich użytek lub ułatwienie kojarzenia właścicieli projektów z inwestorami i ustalanie cen ofert na ich użytek, lub oba te działania;**
 - b) „platforma finansowania społecznościowego” oznacza elektroniczny system ■ obsługiwany lub zarządzany przez dostawcę usług finansowania społecznościowego;
 - c) „dostawca usług finansowania społecznościowego” oznacza osobę prawną, która świadczy **co najmniej jedną** usługę finansowania społecznościowego i uzyskała w tym celu zezwolenie **od właściwego organu krajowego** zgodnie z art. 10 niniejszego rozporządzenia;
 - d) „oferta finansowania społecznościowego” oznacza każdy komunikat dostawcy usług finansowania społecznościowego, który zawiera informacje umożliwiające potencjalnym inwestorom podjęcie decyzji w sprawie zalet zawarcia transakcji finansowania społecznościowego;
 - e) „klient” oznacza każdego potencjalnego lub faktycznego inwestora lub właściciela projektu, któremu dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego świadczy lub może świadczyć usługi finansowania społecznościowego;
 - f) „właściciel projektu” oznacza każdą osobę, która ubiega się o **finansowanie** za pośrednictwem platformy finansowania społecznościowego;
 - g) „inwestor” oznacza każdą osobę, która za pośrednictwem platformy finansowania społecznościowego udziela pożyczek lub nabywa zbywalne papiery wartościowe;
 - h) „projekt oparty na finansowaniu społecznościowym” oznacza **cel, który** właściciel projektu finansuje lub **na który** chce **pozyskać środki finansowe** za pośrednictwem oferty finansowania społecznościowego;
 - i) „zbywalne papiery wartościowe” oznaczają zbywalne papiery wartościowe zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt 44 dyrektywy 2014/65/UE;
 - j) „komunikaty marketingowe” oznaczają wszelkie informacje lub komunikaty przekazywane przez dostawcę usług w zakresie finansowania społecznościowego potencjalnemu inwestorowi lub potencjalnemu właścicielowi projektu na temat usług świadczonych przez dostawcę usług w zakresie finansowania społecznościowego inne niż wymagane informacje ujawniane inwestorom na podstawie niniejszego rozporządzenia;
 - k) „trwały nośnik” oznacza instrument umożliwiający przechowywanie informacji w sposób zapewniający dostęp do nich w przyszłości przez okres stosowny do celów tych informacji i pozwalający na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci;
 - l) „spółka celowa” oznacza podmiot **utworzony wyłącznie na potrzeby sekurytyzacji lub służący wyłącznie do sekurytyzacji** w rozumieniu art. 1 pkt 2 rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 1075/2013 ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Dz.U. L 297 z 7.11.2013, s. 107.

Środa, 27 marca 2019 r.

- la) „pożyczka” oznacza umowę zobowiązującą inwestora do udostępnienia właścicielowi projektu uzgodnionej kwoty na uzgodniony czas, zgodnie z którą to umową właściciel projektu jest zobowiązany do spłacenia tej kwoty w uzgodnionym terminie;
- lb) „właściwy organ krajowy” oznacza organ krajowy lub organy krajowe wyznaczone przez państwo członkowskie, które posiadają niezbędne uprawnienia i mają obowiązki dotyczące wykonywania zadań związanych z udzielaniem zezwoleń dostawcom usług finansowania społecznościowego i z nadzorem nad nimi w zakresie niniejszego rozporządzenia.

Rozdział II

Świadczenie usług w zakresie finansowania społecznościowego oraz wymogi organizacyjne i operacyjne dotyczące dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego

Artykuł 4

Świadczenie usług finansowania społecznościowego

1. Usługi w zakresie finansowania społecznościowego świadczone są wyłącznie przez osoby prawne posiadające rzeczywistą i stałą siedzibę w państwie członkowskim Unii, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego zgodnie z art. 10 niniejszego rozporządzenia.

Osoby prawne mające siedzibę w państwie trzecim nie mogą ubiegać się na podstawie niniejszego rozporządzenia o zezwolenie na prowadzenie działalności jako dostawca usług finansowania społecznościowego.

2. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego działają uczciwie, sprawiedliwie i profesjonalnie zgodnie z najlepiej pojętym interesem swoich klientów i potencjalnych klientów.

3. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego nie wypłacają ani nie przyjmują żadnego wynagrodzenia, upustu ani korzyści niepieniężnej za przekierowywanie zleceń inwestorów do konkretnej oferty finansowania społecznościowego oferowanej na swojej platformie lub do konkretnej oferty finansowania społecznościowego oferowanej na platformie osoby trzeciej.

4. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego mogą korzystać ze swobody uznania w imieniu klientów w odniesieniu do parametrów zamówień klientów, w którym to przypadku ujawniają swoim klientom dokładną metodę i parametry tej swobody uznania oraz podejmują wszelkie niezbędne działania w celu uzyskania jak najlepszego wyniku dla swoich klientów.

5. W odniesieniu do wykorzystywania spółek celowych do świadczenia usług finansowania społecznościowego **względem inwestorów, którzy nie są uprawnionymi kontrahentami zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie 2014/65/UE**, dostawcy usług finansowania społecznościowego mają wyłącznie prawo do przeniesienia jednego składnika aktywów do spółki celowej, aby umożliwić inwestorom przejęcie ekspozycji na ten składnik aktywów w drodze nabycia papierów wartościowych. Decyzja o przejęciu ekspozycji na te aktywa bazowe należy wyłącznie do inwestorów.

Artykuł 4a

Pośrednictwo w zakresie usług finansowania społecznościowego

Do celów niniejszego rozporządzenia uznaje się, że pośrednictwo w zakresie usług finansowania społecznościowego obejmuje:

- a) **subemisję bez gwarancji przejęcia emisji, o czym mowa w sekcji A pkt 7 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, w odniesieniu do zbywalnych papierów wartościowych wyemitowanych przez właścicieli projektów lub zaciągniętych przez nich pożyczek;**
- b) **oferowanie doradztwa inwestycyjnego, o czym mowa w sekcji A pkt 5 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, w odniesieniu do zbywalnych papierów wartościowych wyemitowanych przez właścicieli projektów lub zaciągniętych przez nich pożyczek oraz**

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) **przyjmowanie i przekazywanie zleceń klientów, o czym mowa w sekcji A pkt 1 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, w odniesieniu do zbywalnych papierów wartościowych wyemitowanych przez właścicieli projektów lub zaciągniętych przez nich pożyczek.”**

Artykuł 5

Skuteczne i ostrożne zarządzanie

Organy zarządzające dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego określają i nadzorują wdrażanie odpowiednich strategii i procedur w celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania, w tym podziału obowiązków, ciągłości działania i zapobiegania konfliktom interesów, w sposób, który sprzyja integralności rynku i interesom ich klientów. **Dostawcy usług finansowania społecznościowego oferujący usługi, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (ia), dbają o wprowadzenie odpowiednich systemów i mechanizmów kontroli na potrzeby zarządzania ryzykiem i modelowania finansowego w odniesieniu do oferty tego rodzaju usług.**

Artykuł 5a

Wymogi należytej staranności

1a. Dostawcy usług finansowania społecznościowego podejmują co najmniej minimalne środki należytej staranności wobec właścicieli projektów zgłaszających projekt do finansowania na platformie finansowania społecznościowego danego dostawcy usług społecznościowych.

2a. Minimalny poziom należytej staranności, o którym mowa w ust. 1, obejmuje:

- a) dowody na to, że właściciel projektu nie był karany za naruszenie przepisów krajowych w dziedzinie prawa handlowego, prawa dotyczącego niewypłacalności, usług finansowych, przeciwdziałania praniu pieniędzy, zwalczania nadużyć finansowych lub krajowych wymogów z zakresu odpowiedzialności zawodowej;
- b) dowody na to, że właściciel projektu ubiegający się o finansowanie za pośrednictwem platformy finansowania społecznościowego:
- (i) nie ma siedziby w jurysdykcji niechętnej współpracy, uznanej za taką w ramach odnośnej polityki Unii, lub w państwie trzecim wysokiego ryzyka określonym zgodnie z art. 9 ust. 2 dyrektywy (UE) 2015/849; lub
 - (ii) faktycznie przestrzega unijnych lub międzynarodowych standardów podatkowych dotyczących przejrzystości i wymiany informacji.

Artykuł 6

Rozpatrywanie skarg

1. Dostawcy usług finansowania społecznościowego **dystrybuują skutecznymi i przejrzystymi procedurami** szybkiego, sprawiedliwego i spójnego rozpatrywania skarg otrzymywanych od klientów; **opis tych procedur podają do wiadomości publicznej.**

2. **Dostawcy usług finansowania społecznościowego dbają o to, by klienci mieli** możliwość bezpłatnego składania dotyczących ich skarg ■.

3. Dostawcy usług finansowania społecznościowego **opracowują i udostępniają klientom standardowy wzór skargi oraz** prowadzą rejestr wszystkich otrzymanych skarg i podjętych działań.

3a. Dostawcy usług finansowania społecznościowego rozpatrują wszystkie skargi terminowo i rzetelnie oraz w rozsądnym terminie informują składającego skargę o wyniku jej rozpatrzenia.

4. **ESMA opracuje projekty regulacyjnych standardów technicznych** w celu określenia wymogów co do rozpatrywania skarg oraz standardowych formatów i procedur rozpatrywania skarg.

Środa, 27 marca 2019 r.

ESMA przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia ... [XXX miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 7

Konflikty interesów

1. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego nie mają żadnego udziału finansowego w żadnej ofercie finansowania społecznościowego na swoich platformach finansowania społecznościowego.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego dostawcy usług finansowania społecznościowego mogą mieć udział finansowy w ofertach finansowania społecznościowego na swoich platformach finansowania społecznościowego, jeżeli informacje o tym udziale są wyraźnie udostępnione klientom w formie opublikowanych jasnych i przejrzystych procedur selekcji.

2. Dostawcy usług finansowania społecznościowego nie przyjmują w charakterze swoich klientów żadnego ze swoich udziałowców posiadających co najmniej 20 % kapitału zakładowego lub praw głosu, żadnego z członków swojego personelu kierowniczego ani żadnej osoby bezpośrednio powiązanej z tymi udziałowcami i personelem kierowniczym stosunkiem kontroli zdefiniowanym w art. 4 ust. 1 pkt 35 lit. b) dyrektywy 2014/65/UE.

3. Dostawcy usług finansowania społecznościowego utrzymują i stosują skuteczne przepisy wewnętrzne zapobiegające konfliktom interesów **oraz dbają o to, by ich pracownicy byli pozbawieni możliwości bezpośredniego lub pośredniego wpływu na projekty, w których mają udział finansowy.**

4. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego podejmują wszelkie odpowiednie działania w celu zidentyfikowania i ujawnienia konfliktów interesów – a także zarządzania nimi i zapobiegania im – występujących między dostawcami usług finansowania społecznościowego, ich udziałowcami, personelem kierowniczym i pracownikami lub jakkolwiek osobą bezpośrednio lub pośrednio z nimi powiązaną stosunkiem kontroli, zdefiniowanym w art. 4 ust. 1 pkt 35 lit. b) dyrektywy 2014/65/UE, a ich klientami lub między klientami.

5. Dostawcy usług finansowania społecznościowego ujawniają swoim klientom ogólny charakter i źródła konfliktów interesów oraz działania podjęte w celu ograniczenia tego ryzyka.

6. Ujawniane informacje, o których mowa w ust. 5, muszą być:

a) przedstawione na trwałym nośniku;

a) wystarczająco szczegółowe, z uwzględnieniem charakteru poszczególnych klientów, aby każdy klient mógł podjąć świadomą decyzję w odniesieniu do usługi w kontekście, w którym ten konflikt interesów się pojawia.

7. **ESMA opracuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających:**

a) wymogi dotyczące utrzymania lub stosowania **procedur selekcji dotyczących udziału finansowego** oraz przepisy wewnętrzne, o których mowa w ust. 1 i 3;

b) działania, o których mowa w ust. 4;

c) ustalenia dotyczące ujawniania informacji, o których mowa w ust. 5 i 6.

ESMA przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia ... [XXX miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 7a

Zrównanie interesów platformy finansowania społecznościowego z interesami inwestorów

1. *Aby zadbać o to, by platformy finansowania społecznościowego dostosowywały swoje zachęty do zachęt inwestorów, sprzyja się mechanizmom zachęt.*
2. *Platformy finansowania społecznościowego mogą uczestniczyć w finansowaniu projektu. Udział ten nie może przekraczać 2 % kapitału zgromadzonego na potrzeby projektu.*
3. *Dostawca usług finansowania społecznościowego może otrzymać dodatkowe wynagrodzenie za pomyślny wynik, jeżeli projekt odniesie sukces w pozyskaniu finansowania na platformie finansowania społecznościowego.*
4. *Przed uzyskaniem zezwolenia dostawcy usług finansowania społecznościowego opisują ESMA politykę zrównania interesów, którą zamierzają stosować, i występują o jej zatwierdzenie.*
5. *Platformy finansowania społecznościowego mogą zmieniać swoją politykę zrównania interesów co trzy lata. Wszelkie jej zmiany podlegają zatwierdzeniu przez ESMA.*
6. *Platformy finansowania społecznościowego jasno opisują swoją politykę zrównania interesów na swojej stronie internetowej w dobrze widocznym miejscu.*

Artykuł 8

Outsourcing

1. Polegając na osobie trzeciej w sprawie wykonywania funkcji operacyjnych, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego podejmują wszelkie rozsądne działania mające na celu uniknięcie dodatkowego ryzyka operacyjnego.
2. Outsourcing funkcji operacyjnych do podmiotów zewnętrznych nie może niekorzystnie wpływać na jakość kontroli wewnętrznej dostawców usług finansowania społecznościowego oraz na zdolność **właściwego organu krajowego** do monitorowania zgodności działalności dostawcy usług finansowania społecznościowego ze wszystkimi obowiązkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
3. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego pozostają w pełni odpowiedzialni za zgodność z niniejszym rozporządzeniem w odniesieniu do działalności zleconej na zasadzie outsourcingu.

Artykuł 9

Przechowywanie aktywów klientów, przechowywanie środków finansowych i świadczenie usług płatniczych

1. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego informują swoich klientów o następujących kwestiach:
 - a) czy i na jakich warunkach świadczą usługi przechowywania aktywów, wraz z odniesieniami do mającego zastosowanie prawa krajowego;
 - b) czy usługi przechowywania aktywów są świadczone przez nich, czy przez osobę trzecią;
 - c) czy usługi płatnicze oraz przechowywanie i zabezpieczanie środków finansowych realizowane jest przez dostawcę usług w zakresie finansowania społecznościowego lub za pośrednictwem dostawcy usług będącego osobą trzecią działającego w jego imieniu.
2. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego lub dostawcy usług będący osobami trzecimi działającymi w ich imieniu nie przechowują środków finansowych klientów ani nie świadczą usług płatniczych, chyba że te środki finansowe są przeznaczone na świadczenie usług płatniczych związanych z usługami finansowania społecznościowego, a dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego lub dostawca usług będący osobą trzecią działający w jego imieniu jest dostawcą usług płatniczych zdefiniowanym w art. 4 pkt 11 dyrektywy (UE) 2015/2366.
3. Środki finansowe, o których mowa w ust. 2, są zabezpieczone zgodnie z przepisami krajowymi transponującymi dyrektywę (UE) 2015/2366.

Środa, 27 marca 2019 r.

4. W przypadku gdy dostawcy usług finansowania społecznościowego – zarówno sami, jak i za pośrednictwem osoby trzeciej – nie świadczą usług płatniczych ani nie przechowują i nie zabezpieczają środków finansowych w odniesieniu do usług finansowania społecznościowego, wówczas tacy dostawcy usług finansowania społecznościowego wprowadzają i utrzymują ustalenia zapewniające, by właściciele projektów akceptowali finansowanie ofert finansowania społecznościowego lub jakąkolwiek płatność wyłącznie za pośrednictwem dostawcy usług płatniczych **lub agenta świadczącego usługi płatnicze zdefiniowanych** w art. 4 pkt 11 i art. 19 dyrektywy (UE) 2015/2366.

Rozdział II

Udzielanie zezwoleń dostawcom usług finansowania społecznościowego oraz nadzór nad tymi dostawcami

Artykuł 10

Udzielanie zezwoleń na prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług finansowania społecznościowego

1. **Aby zostać dostawcą usług finansowania społecznościowego na mocy niniejszego rozporządzenia, potencjalny dostawca usług finansowania społecznościowego składa do właściwego organu krajowego państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę, wniosek o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług finansowania społecznościowego.**
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera wszystkie następujące informacje:
 - a) adres potencjalnego dostawcy usług finansowania społecznościowego;
 - b) status prawny potencjalnego dostawcy usług finansowania społecznościowego;
 - c) statut spółki potencjalnego dostawcy usług finansowania społecznościowego;
 - d) program działania określający rodzaje usług finansowania społecznościowego, które potencjalny dostawca usług finansowania społecznościowego zamierza świadczyć, **oraz platformę, którą zamierza on obsługiwać, w tym miejsce i sposób udostępniania ofert na rynku;**
 - e) opis zasad zarządzania i mechanizmów kontroli wewnętrznej potencjalnego dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego w celu zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem, w tym procedur zarządzania ryzykiem i praktyk księgowych;
 - f) opis systemów, zasobów i procedur potencjalnego dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego na potrzeby kontroli i zabezpieczania systemów przetwarzania danych;
 - g) opis uzgodnień dotyczących ciągłości działania potencjalnego dostawcy usług finansowania społecznościowego, **aby dopilnować, by wszelkie spłaty pożyczek i inwestycje były kontynuowane na rzecz i ze strony inwestora w razie niewypłacalności potencjalnego dostawcy usług finansowania;**
 - h) tożsamość osób odpowiedzialnych za zarządzanie potencjalnym dostawcą usług finansowania społecznościowego;
 - i) dowód potwierdzający, że osoby, o których mowa w lit. h), cieszą się nieposzlakowaną opinią oraz posiadają odpowiednią wiedzę i doświadczenie, aby zarządzać potencjalnym dostawcą usług finansowania społecznościowego;
 - j) opis przepisów wewnętrznych stosowanych przez potencjalnego dostawcę usług finansowania społecznościowego w celu uniemożliwienia jego udziałowcom posiadającym co najmniej 20 % kapitału zakładowego lub praw głosu, członkom jego personelu kierowniczego lub jakiegokolwiek osobie bezpośrednio powiązanej z tymi udziałowcami i personelem kierowniczym poprzez kontrolę uczestniczenia w transakcjach finansowania społecznościowego oferowanych przez danego potencjalnego dostawcę usług finansowania społecznościowego; **ten opis powinien również obejmować przepisy wewnętrzne potencjalnego dostawcy usług finansowania społecznościowego dotyczące konfliktów interesów związanych z obsługą projektów przez pracowników;**
 - k) opis ustaleń dotyczących outsourcingu przyjętych przez potencjalnego dostawcę usług finansowania społecznościowego;

Środa, 27 marca 2019 r.

- l) opis procedur rozpatrywania skarg klientów stosowanych przez potencjalnego dostawcę usług finansowania społecznościowego;
- m) w stosownych przypadkach opis usług płatniczych, które potencjalny dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego zamierza świadczyć na podstawie dyrektywy (UE) 2015/2366.

ma) dowód na to, że dostawca usług finansowania społecznościowego jest odpowiednio ubezpieczony lub posiada wystarczający kapitał na pokrycie finansowych skutków odpowiedzialności zawodowej w przypadku niewywiązania się przez niego z obowiązków zawodowych określonych w niniejszym rozporządzeniu.

3. Do celów ust. 2 lit. i) potencjalni dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego przedstawiają dowody:

- a) potwierdzające uprzednią niekaralność, tzn. fakt, że w odniesieniu do tego dostawcy nie wydano wyroku skazującego ani nie nałożono na niego kar z tytułu naruszenia przepisów krajowych obowiązujących w dziedzinie prawa handlowego, prawa dotyczącego niewypłacalności, prawodawstwa dotyczącego usług finansowych, prawodawstwa dotyczącego przeciwdziałania praniu pieniędzy, prawodawstwa dotyczącego zwalczania nadużyć finansowych lub prawodawstwa dotyczącego odpowiedzialności zawodowej w odniesieniu do wszystkich osób zaangażowanych w zarządzanie potencjalnym dostawcą usług finansowania społecznościowego;
- b) potwierdzające, że osoby zaangażowane w zarządzanie dostawcą usług w zakresie finansowania społecznościowego posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie wystarczające do zarządzania dostawcą usług w zakresie finansowania społecznościowego oraz że osoby te są zobowiązane poświęcać wystarczająco dużo czasu na wykonywanie swoich obowiązków.

4. W terminie **30** dni roboczych od otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1, **właściwy organ krajowy** ocenia kompletność tego wniosku. Jeżeli wniosek nie jest kompletny, **właściwy organ krajowy** określa termin przekazania przez potencjalnego dostawcę usług finansowania społecznościowego brakujących informacji.

5. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 1, jest kompletny, **właściwy organ krajowy** niezwłocznie powiadamia o tym potencjalnego dostawcę usług finansowania społecznościowego.

5a. Przed podjęciem decyzji w sprawie udzielenia lub odmowy udzielenia zezwolenia na świadczenie usług finansowania społecznościowego właściwy organ krajowy konsultuje się z właściwym organem krajowym dowolnego innego państwa członkowskiego w następujących przypadkach:

- a) **potencjalny dostawca usług finansowania społecznościowego jest jednostką zależną dostawcy usług finansowania społecznościowego posiadającego zezwolenie udzielone w tym innym państwie członkowskim;**
- b) **potencjalny dostawca usług finansowania społecznościowego jest jednostką zależną wobec jednostki dominującej dostawcy usług finansowania społecznościowego posiadającego zezwolenie udzielone w tym innym państwie członkowskim;**
- c) **potencjalny dostawca usług finansowania społecznościowego jest kontrolowany przez te same osoby fizyczne lub prawne, które kontrolują dostawcę usług finansowania społecznościowego posiadającego zezwolenie udzielone w tym innym państwie członkowskim;**
- d) **potencjalny dostawca usług finansowania społecznościowego zamierza bezpośrednio udostępnić na rynku oferty w tym innym państwie członkowskim.**

5b. Jeżeli którykolwiek z właściwych organów krajowych, o których mowa w ust. 5a, nie zgadza się z procedurą lub działaniem bądź brakiem działania drugiego właściwego organu krajowego, spór taki rozstrzyga się zgodnie z art. 13a.

6. W terminie **trzech** miesięcy od otrzymania kompletnego wniosku **właściwy organ krajowy** ocenia, czy potencjalny dostawca usług finansowania społecznościowego spełnia wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu, oraz przyjmuje w pełni uzasadnioną decyzję o udzieleniu lub odmowie udzielenia zezwolenia na prowadzenie działalności w charakterze dostawcy usług finansowania społecznościowego. **Właściwy organ krajowy** ma prawo odmówić udzielenia zezwolenia, jeżeli istnieją obiektywne i możliwe do wykazania powody, aby przypuszczać, że kierownictwo dostawcy usług finansowania społecznościowego może stwarzać zagrożenie dla skutecznego, prawidłowego i ostrożnego zarządzania tym podmiotem, dla jego ciągłości działania oraz dla odpowiedniego uwzględnienia interesów jego klientów oraz kwestii integralności rynku.

Środa, 27 marca 2019 r.

6a. **Właściwy organ krajowy informuje ESMA o pozytywnie rozpatrzonym wniosku o udzielenie zezwolenia na podstawie niniejszego artykułu. ESMA umieszcza ten wniosek w rejestrze zatwierdzonych platform, o którym mowa w art. 11. ESMA może zwrócić się o informacje w celu dopilnowania, by właściwe organy krajowe udzielały zezwoleń na mocy niniejszego artykułu w spójny sposób. Jeżeli ESMA nie zgadza się z decyzją w sprawie udzielenia lub odmowy udzielenia zezwolenia podjętą na podstawie niniejszego artykułu przez właściwy organ krajowy, podaje on powody takiego sprzeciwu oraz wyjaśnia i uzasadnia wszelkie istotne odejścia od decyzji.**

7. **Właściwy organ krajowy** powiadamia potencjalnego dostawcę usług finansowania społecznościowego o swojej decyzji w ciągu **dwóch** dni roboczych od podjęcia tej decyzji.

7a. **Dostawca usług finansowania społecznościowego, który uzyskał zezwolenie zgodnie z niniejszym artykułem, musi stale spełniać warunki udzielenia zezwolenia.**

8. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, jest skuteczne i ważne na całym terytorium Unii.

9. Państwa członkowskie nie mogą wymagać, aby dostawcy usług finansowania społecznościowego byli fizycznie obecni na terytorium **danego** państwa członkowskiego **oprócz posiadania placówki w państwie członkowskim**, w którym ci dostawcy usług finansowania społecznościowego mają siedzibę i **uzyskali zezwolenie**, aby móc świadczyć usługi finansowania społecznościowego w kontekście transgranicznym.

10. **ESMA opracuje projekty wykonawczych standardów technicznych, aby ustanowić standardowe formularze, wzorce i procedury do celów składania wniosku o udzielenie zezwolenia.**

ESMA przedstawi Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia ... [XX miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 11

Rejestr dostawców usług finansowania społecznościowego

1. ESMA tworzy rejestr wszystkich dostawców usług finansowania społecznościowego. Rejestr ten jest publicznie dostępny na stronie internetowej ESMA i jest regularnie aktualizowany.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące dane:

- a) nazwę i formę prawną dostawcy usług finansowania społecznościowego;
- b) nazwę handlową i adres internetowy platformy finansowania społecznościowego prowadzonej przez dostawcę usług finansowania społecznościowego;
- c) informacje na temat usług, na których świadczenie dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego posiada zezwolenie;
- d) sankcje nałożone na dostawcę usług w zakresie finansowania społecznościowego lub jego zarządzających.

3. Informację o jakimkolwiek cofnięciu zezwolenia zgodnie z art. 13 umieszcza się w rejestrze na okres pięciu lat.

Artykuł 12

Nadzór

1. Dostawcy usług finansowania społecznościowego świadczą swoje usługi pod nadzorem **właściwego organu krajowego państwa członkowskiego, w którym dostawca usług finansowania społecznościowego uzyskał zezwolenie.**

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Dostawcy usług finansowania społecznościowego muszą przez cały czas spełniać warunki uzyskania zezwolenia **określone w art. 10 niniejszego rozporządzenia.**

3. **Właściwy organ krajowy** ocenia zgodność dostawców usług finansowania społecznościowego z obowiązkami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu. **Biorąc pod uwagę rozmiar i złożoność działalności dostawcy usług finansowania społecznościowego, właściwy organ krajowy określa częstotliwość i szczegółowość tej oceny. Do celów tej oceny właściwy organ krajowy może zdecydować o przeprowadzeniu u dostawcy usług finansowania społecznościowego kontroli na miejscu.**

4. Dostawcy usług finansowania społecznościowego niezwłocznie powiadamiają **właściwy organ krajowy** o wszelkich istotnych zmianach warunków uzyskania zezwolenia i na żądanie przekazują informacje potrzebne do oceny ich zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 12a

Wyznaczanie właściwego organu

1. **Każde państwo członkowskie wyznacza właściwy organ krajowy odpowiedzialny za wykonywanie wynikających z niniejszego rozporządzenia obowiązków dotyczących udzielania zezwoleń dostawcom usług finansowania społecznościowego i nadzoru nad nimi oraz informuje o nim ESMA.**

Jeżeli państwo członkowskie wyznaczy więcej niż jeden właściwy organ krajowy, określa ono zadania poszczególnych organów i wyznacza jeden organ odpowiedzialny za współpracę z właściwymi organami pozostałych państw członkowskich oraz z ESMA w przypadkach, gdy jest ona przewidziana w niniejszym rozporządzeniu.

2. ESMA publikuje na swojej stronie internetowej wykaz właściwych organów wyznaczonych zgodnie z akapitem pierwszym.

3. **Właściwe organy krajowe posiadają uprawnienia nadzorcze i dochodzeniowe niezbędne do wykonywania swoich zadań.**

Artykuł 13

Cofnięcie zezwolenia

1. **Właściwe organy krajowe są uprawnione** do cofnięcia zezwolenia dostawcy usług finansowania społecznościowego w każdej z następujących sytuacji, jeżeli dostawca usług finansowania społecznościowego:

- a) nie skorzystał z zezwolenia w ciągu 18 miesięcy od jego udzielenia;
- b) jednoznacznie zrzekł się zezwolenia;
- c) przez sześć kolejnych miesięcy nie świadczył usług finansowania społecznościowego;
- d) uzyskał zezwolenie w sposób sprzeczny z prawem, w tym składając fałszywe oświadczenia we wniosku o udzielenie zezwolenia;
- e) nie spełnia już warunków, na podstawie których udzielono mu zezwolenia;
- f) poważnie naruszył przepisy niniejszego rozporządzenia;
- g) **on sam lub działający w jego imieniu dostawca usług będący osobą trzecią utracił zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze instytucji płatniczej zgodnie z art. 13 dyrektywy (UE) 2015/2366;**
- h) **naruszył przepisy prawa krajowego wdrażające dyrektywę (UE) 2015/849 w odniesieniu do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu bądź naruszyli je członkowie jego personelu kierowniczego, pracownicy lub osoby trzecie działające w jego imieniu.**

Środa, 27 marca 2019 r.

4. **Właściwe organy krajowe** bez zbędnej zwłoki **powiadają ESMA** o swojej decyzji o cofnięciu zezwolenia udzielonego dostawcy usług finansowania społecznościowego.

4a. **Przed podjęciem decyzji w sprawie udzielenia lub odmowy udzielenia dostawcy usług finansowania społecznościowego zezwolenia na świadczenie usług finansowania społecznościowego właściwy organ krajowy konsultuje się z właściwym organem krajowym dowolnego innego państwa członkowskiego w przypadku gdy dostawca usług finansowania społecznościowego:**

- a) **jest jednostką zależną dostawcy usług finansowania społecznościowego posiadającego zezwolenie udzielone w tym innym państwie członkowskim;**
- b) **jest jednostką zależną wobec jednostki dominującej dostawcy usług finansowania społecznościowego posiadającego zezwolenie udzielone w tym innym państwie członkowskim;**
- c) **jest kontrolowany przez te same osoby fizyczne lub prawne, które kontrolują dostawcę usług finansowania społecznościowego posiadającego zezwolenie udzielone w tym innym państwie członkowskim;**
- d) **bezpośrednio udostępnia na rynku oferty w tym innym państwie członkowskim.**

Artykuł 13a

Rozstrzygnięcie sporów między właściwymi organami

1. **W przypadku gdy właściwy organ nie zgadza się z procedurą lub działaniem bądź brakiem działania właściwego organu innego państwa członkowskiego w odniesieniu do stosowania niniejszego rozporządzenia, ESMA może – na wniosek co najmniej jednego właściwego organu, którego to dotyczy – podjąć działania mające na celu wsparcie tych właściwych organów w osiągnięciu porozumienia zgodnie z procedurą określoną w ust. 2–4.**

Jeżeli na podstawie obiektywnych kryteriów można zidentyfikować przedmiot sporu między właściwymi organami z różnych państw członkowskich, ESMA może z własnej inicjatywy udzielić właściwym organom wsparcia w osiągnięciu porozumienia zgodnie z procedurą określoną w ust. 2 – 4.

2. **Biorąc pod uwagę odpowiednie terminy oraz stopień złożoności i pilności sprawy, ESMA ustala termin zakończenia postępowania pojednawczego między właściwymi organami. Na tym etapie ESMA występuje w roli mediatora.**

Jeżeli właściwe organy, których to dotyczy, nie osiągną porozumienia na etapie postępowania pojednawczego, o którym mowa w akapicie pierwszym, ESMA może – zgodnie z procedurą określoną w art. 44 ust. 1 akapit trzeci i czwarty rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 – wydać decyzję ze skutkiem wiążącym dla właściwych organów, których to dotyczy, zobowiązującą te organy do podjęcia określonych działań lub do powstrzymania się od działań w celu rozstrzygnięcia sporu, tak aby zapewnić zgodność z prawem Unii.

3. **Bez uszczerbku dla uprawnień Komisji na mocy art. 258 TFUE, w przypadku gdy właściwy organ nie zastosuje się do decyzji ESMA, a więc nie dopilnuje, by dostawca usług finansowania społecznościowego przestrzegał wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu, ESMA może wydać skierowaną do dostawcy usług finansowania społecznościowego indywidualną decyzję zobowiązującą go do podjęcia działań niezbędnych do wypełnienia jego obowiązków wynikających z prawa Unii, w tym do zaprzestania określonych praktyk.**

4. **Decyzje wydane na mocy ust. 3 mają pierwszeństwo wobec wszelkich wcześniejszych decyzji podjętych przez właściwe organy w tej samej sprawie. Wszelkie działania podjęte przez właściwe organy w związku z sytuacją faktyczną będącą przedmiotem decyzji wydanej na mocy ust. 2 lub 3 muszą być zgodne z tą decyzją.**

5. **W sprawozdaniu, o którym mowa w art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, przewodniczący ESMA wyszczególnia charakter i rodzaj sporów między właściwymi organami, osiągnięte porozumienia oraz decyzje wydane w celu rozstrzygnięcia takich sporów.**

Środa, 27 marca 2019 r.

Rozdział IV

Przejrzystość i wstępny test wiedzy przeprowadzany przez dostawców usług finansowania społecznościowego

Artykuł 14

Informacje dla klientów

1. Wszelkie informacje, w tym komunikaty marketingowe, o których mowa w art. 19, przekazywane klientom przez dostawców usług finansowania społecznościowego na temat ich samych, na temat kosztów, **ryzyka finansowego** i opłat związanych z usługami lub inwestycjami finansowania społecznościowego, **w tym ryzyka niewypłacalności dostawcy usług finansowania społecznościowego**, warunków finansowania społecznościowego, w tym kryteriów wyboru projektów opartych na finansowaniu społecznościowym, lub o charakterze usług finansowania społecznościowego i ryzyku związanym z tymi usługami muszą być **rzetelne, jasne oraz nie mogą wprowadzać w błąd**.

2. **Wszelkie informacje, które mają być przekazywane klientom zgodnie z ust. 1, są przekazywane w sposób zwięzły, dokładny i łatwo dostępny, w tym na stronie internetowej dostawcy usług finansowania społecznościowego. Informacje przekazuje się w stosownych przypadkach, w tym przed zawarciem transakcji finansowania społecznościowego.**

Artykuł 14a

Ujawnianie współczynnika niewykonania

1. **Co rok dostawcy usług finansowania społecznościowego ujawniają współczynnik niewykonania projektów pozyskujących finansowanie społecznościowe oferowanych na ich platformach w ciągu ostatnich 24 miesięcy.**

2. **Współczynnik niewykonania, o którym mowa w ust. 1, jest publikowany w internecie w widocznym miejscu na stronie internetowej dostawcy usług finansowania społecznościowego.**

3. **W ścisłej współpracy z EUNB ESMA przygotowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających metodologię obliczania współczynnika niewykonania projektów oferowanych na platformie finansowania społecznościowego.**

Projekty regulacyjnych standardów technicznych zostaną przedłożone Komisji przez ESMA w terminie do ... [XX miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Komisja jest uprawniona do uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 15

Wstępny test wiedzy i symulacja zdolności ponoszenia strat

1. Dostawcy usług finansowania społecznościowego oceniają, czy i jakie oferowane usługi finansowania społecznościowego są odpowiednie dla potencjalnych inwestorów.

2. Do celów oceny na podstawie ustępu 1 dostawcy usług finansowania społecznościowego zwracają się do potencjalnego inwestora o udzielenie informacji na temat jego **doświadczenia, celów inwestycyjnych, sytuacji finansowej i podstawowego** zrozumienia ryzyka związanego z inwestowaniem w ogóle oraz z rodzajami inwestycji oferowanych na platformie finansowania społecznościowego, w tym informacje o:

a) wcześniejszych inwestycjach potencjalnego inwestora w zbywalne papiery wartościowe lub umowy pożyczki, w tym w przedsiębiorstwa na wczesnym etapie rozwoju lub na etapie rozszerzania działalności;

b) **zrozumieniu przez potencjalnego inwestora ryzyka związanego z udzielaniem pożyczek lub nabywaniem zbywalnych papierów wartościowych za pośrednictwem platformy finansowania społecznościowego oraz** doświadczeniu zawodowym w odniesieniu do finansowania w zakresie finansowania społecznościowego.

Środa, 27 marca 2019 r.

4. W przypadku gdy dostawcy usług finansowania społecznościowego uważają, w oparciu o informacje otrzymane na podstawie ust. 2, że potencjalni inwestorzy nie **rozumieją wystarczająco oferty lub że oferta jest nieodpowiednia dla tych potencjalnych inwestorów**, dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego informują tych potencjalnych inwestorów, że usługi oferowane na ich platformach mogą być dla nich nieodpowiednie, i udzielają im ostrzeżenia przed ryzykiem. Ta informacja lub ostrzeżenie przed ryzykiem nie uniemożliwia potencjalnym inwestorom inwestowania w projekty oparte na finansowaniu społecznościowym. **W informacji lub ostrzeżeniu przed ryzykiem należy wyraźnie zaznaczyć ryzyko całkowitej utraty zainwestowanych pieniędzy.**

5. **Wszyscy** dostawcy usług finansowania społecznościowego zawsze oferują potencjalnym inwestorom i inwestorom możliwość przeprowadzenia symulacji ich zdolności ponoszenia strat, obliczanej jako 10 % ich wartości netto, na podstawie następujących informacji:

- a) regularnego dochodu i całkowitego dochodu **i, w stosownych przypadkach, dochodu gospodarstwa domowego**, oraz tego, czy dochód ten jest uzyskiwany stale czy czasowo;
- b) aktywów, w tym inwestycji finansowych, majątku osobistego i nieruchomości inwestycyjnych, funduszy emerytalno-rentowych oraz depozytów pieniężnych;
- c) zobowiązań finansowych, łącznie z zobowiązaniami regularnymi, istniejącymi lub przyszłymi.

Na podstawie wyników symulacji **dostawcy usług finansowania społecznościowego mogą uniemożliwić potencjalnym inwestorom i inwestorom inwestowanie** w projekty oparte na finansowaniu społecznościowym. **Inwestorzy ponoszą jednak całe ryzyko związane z inwestycją.**

6. **W ścisłej współpracy z EUNB ESMA opracuje projekty regulacyjnych standardów technicznych** w celu określenia ustaleń niezbędnych do:

- a) przeprowadzania oceny, o której mowa w ust. 1;
- b) przeprowadzania symulacji, o której mowa w ust. 5;
- c) udzielania informacji, o których mowa w ust. 2 i 4.

Projekty regulacyjnych standardów technicznych zostaną przedłożone Komisji przez ESMA w terminie do ... [XX miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Komisja jest uprawniona do uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 16

Arkusze kluczowych informacji inwestycyjnych

-1. Dostawcy usług finansowania społecznościowego, którzy oferują usługi wymienione w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (i) niniejszego rozporządzenia, dostarczają potencjalnym inwestorom wszystkich informacji, o których mowa w tym artykule.

1. **Potencjalni inwestorzy otrzymują** arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych sporządzony przez właściciela projektu w odniesieniu do każdej oferty finansowania społecznościowego. Arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych sporządzony jest w co najmniej jednym z języków urzędowych danego państwa członkowskiego lub w języku zwyczajowo przyjętym, tj. w języku angielskim.

2. Arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych, o którym mowa w ust. 1, zawiera wszystkie następujące informacje:

- a) informacje określone w załączniku;

Środa, 27 marca 2019 r.

b) poniższe wyjaśnienie, znajdujące się bezpośrednio pod tytułem arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych:

„Niniejsza oferta finansowania społecznościowego nie została zweryfikowana ani zatwierdzona przez ESMA ani przez właściwe organy krajowe.

Odpowiedność Państwa wykształcenia i wiedzy nie została oceniona przed udzieleniem Państwu dostępu do niniejszej inwestycji. Dokonując tej inwestycji, przejmują Państwo pełne ryzyko związane z tą inwestycją, w tym ryzyko częściowej lub całkowitej utraty zainwestowanych pieniędzy.”;

c) ostrzeżenie przed ryzykiem o następującej treści:

„Inwestycja w niniejszą ofertę finansowania społecznościowego wiąże się z ryzykiem, w tym z ryzykiem częściowej lub całkowitej utraty zainwestowanych pieniędzy. Państwa inwestycja nie jest objęta systemami gwarancji depozytów i systemami rekompensat dla inwestorów ustanowionymi zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE (*) oraz dyrektywą 97/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (**).

Mogą Państwo nie uzyskać żadnego zwrotu ze swojej inwestycji.

Nie jest to produkt oszczędnościowy **i nie zalecamy, by** w projekty oparte na finansowaniu społecznościowym **inwestowali Państwo** więcej niż 10 % swojego majątku netto.

Sprzedaż instrumentów inwestycyjnych w momencie, w którym sobie tego Państwo życzą, może nie być możliwa. **A jeśli będzie to możliwe, może to się wiązać ze stratami.”**

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 149).

(**) Dyrektywa 97/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 marca 1997 r. w sprawie systemów rekompensat dla inwestorów (Dz.U. L 084 z 26.3.1997, s. 22).”.

3. Arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych musi być **rzetelny**, jasny **i nie może wprowadzać w błąd** oraz nie może zawierać żadnych przypisów poza przypisami zawierającymi odniesienia do prawa mającego zastosowanie. Jest on prezentowany na osobnym trwałym nośniku, wyraźnie różniącym się od komunikatów marketingowych, i jeżeli jest w formie drukowanej, składa się maksymalnie z 3 stron formatu A4.

4. Dostawca usług finansowania społecznościowego aktualizuje arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych na bieżąco przez cały okres ważności oferty finansowania społecznościowego.

4a. Wymóg określony w ust. 3 lit. a) niniejszego artykułu nie ma zastosowania do dostawców usług finansowania społecznościowego oferujących usługi, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (ii). Dostawcy ci natomiast sporządzają arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych dotyczących dostawcy usług finansowania społecznościowego zawierający szczegółowe informacje na temat dostawcy usług finansowania społecznościowego; jego systemów i mechanizmów kontroli na potrzeby zarządzania ryzykiem, modelowania finansowego w odniesieniu do oferty finansowania społecznościowego i dotychczasowych wyników.

5. **Wszyscy** dostawcy usług finansowania społecznościowego wprowadzają i stosują odpowiednie procedury weryfikacji kompletności, **poprawności** i przejrzystości informacji zawartych w arkuszu kluczowych informacji inwestycyjnych.

6. W przypadku stwierdzenia przez dostawcę usług finansowania społecznościowego **■** pominięcia, **■** błędu lub **■** nieścisłości w arkuszu kluczowych informacji inwestycyjnych, **które mogą mieć istotny wpływ na oczekiwany zwrot z inwestycji, należy wprowadzić korekty w następujący sposób:**

a) **dostawcy usług finansowania społecznościowego oferujący usługi, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (i), niezwłocznie sygnalizują takie pominięcia, błędy lub nieścisłości właścicielowi projektu, który uzupełnia lub zmienia te informacje;**

Środa, 27 marca 2019 r.

b) dostawcy usług finansowania społecznościowego oferujący usługi, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (ii), samodzielnie korygują pominięcia, błędy lub nieścisłości w arkuszach kluczowych informacji inwestycyjnych.

Jeżeli takie uzupełnienie lub zmiana **nie zostaną wniesione**, dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego nie składa oferty finansowania społecznościowego lub anuluje istniejącą ofertę, dopóki arkusz kluczowych informacji inwestycyjnych nie będzie spełniał wymogów niniejszego artykułu.

7. Inwestor może zwrócić się do dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego o przetłumaczenie arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych na język wybrany przez inwestora. Tłumaczenie to musi **wiernie i** dokładnie odzwierciedlać treść oryginalnego arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych.

W przypadku gdy dostawca usług w zakresie finansowania społecznościowego nie zapewniażądanego tłumaczenia arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych, musi on jasno doradzić inwestorowi powstrzymanie się od dokonania inwestycji.

8. Właściwe organy krajowe nie wymagają zgłaszania ex ante i zatwierdzania arkusza kluczowych informacji inwestycyjnych.

9. **ESMA może opracować projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia:**

a) wymogów dotyczących modelu przedstawiania informacji, o których mowa w ust. 2 i w załączniku, oraz treści tego modelu;

b) rodzajów ryzyka, które są istotne z punktu widzenia oferty finansowania społecznościowego, a zatem muszą być ujawniane zgodnie z częścią C załącznika;

ba) wykorzystania niektórych wskaźników finansowych w celu zwiększenia przejrzystości kluczowych informacji finansowych;

c) **provizji i opłat oraz kosztów transakcji**, o których mowa w części H lit. a) załącznika, w tym szczegółowego podziału kosztów bezpośrednich i pośrednich ponoszonych przez inwestora.

Przy opracowywaniu norm ESMA rozróżnia usługi, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (i), oraz usługi, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (ii).

Projekty regulacyjnych standardów technicznych zostaną przedłożone Komisji przez ESMA w terminie do ... [XXX miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 17

Biuletyn informacyjny

1. Dostawcy usług finansowania społecznościowego, którzy umożliwiają swoim inwestorom bezpośrednie kontaktowanie się ze sobą w celu kupna i sprzedaży umów pożyczki lub zbywalnych papierów wartościowych, które pierwotnie były finansowane społecznie na ich platformach, informują swoich klientów, że nie prowadzą systemu transakcyjnego oraz że takie transakcje kupna i sprzedaży na ich platformach odbywają się według uznania i na odpowiedzialność klienta. **Tacy dostawcy usług finansowania społecznościowego informują również swoich klientów, że przepisy mające zastosowanie na mocy dyrektywy 2014/65/UE do systemów obrotu zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 24 tej dyrektywy nie mają zastosowania do ich platform.**

2. Dostawcy usług finansowania społecznościowego, którzy **ustalają** cenę referencyjną kupna i sprzedaży, o których mowa w ust. 1, informują swoich klientów, **czy** cena referencyjna jest **wiążąca** czy niewiążąca, i uzasadniają **podstawy, na jakich obliczono** proponowaną cenę referencyjną.

Środa, 27 marca 2019 r.

2a. Aby umożliwić inwestorom kupno i sprzedaż pożyczek nabytych za pośrednictwem swojej platformy, dostawcy usług finansowania społecznościowego zapewniają inwestorom przejrzystość swoich platform poprzez dostarczanie informacji na temat wyników generowanych pożyczek.

Artykuł 18

Dostęp do dokumentacji

Dostawcy usług finansowania społecznościowego:

- a) przechowują całą dokumentację związaną ze swoimi usługami i transakcjami na trwałym nośniku przez pięć lat;
- b) przez cały czas zapewniają swoim klientom natychmiastowy dostęp do dokumentacji dotyczącej świadczonych im usług;
- c) utrzymują przez pięć lat wszystkie umowy zawarte między dostawcami usług w zakresie finansowania społecznościowego a ich klientami.

Rozdział V

Komunikaty marketingowe

Artykuł 19

Wymogi dotyczące komunikatów marketingowych

1. Dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego zapewniają, aby **ich** komunikaty marketingowe dla inwestorów były jako takie oznaczone w sposób niebudzący wątpliwości.
2. **Przed zamknięciem okresu pozyskiwania środków finansowych na potrzeby danego projektu** żaden komunikat marketingowy nie może **być nieproporcjonalnie ukierunkowany na** indywidualnie **zaplanowane, oczekujące lub trwające projekty** lub **oferty** finansowania społecznościowego. ■
3. W swoich komunikatach marketingowych dostawcy usług finansowania społecznościowego posługują się co najmniej jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym dostawca usług finansowania społecznościowego prowadzi działalność, lub **językiem angielskim**.
4. Właściwe organy krajowe nie wymagają zgłaszania i zatwierdzania komunikatów marketingowych ex ante.

Artykuł 20

Publikacja przepisów krajowych dotyczących wymogów w zakresie marketingu

1. Właściwe organy krajowe publikują i aktualizują na swoich stronach internetowych krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne mające zastosowanie do komunikatów marketingowych dostawców usług finansowania społecznościowego.
2. Właściwe organy powiadamiają ESMA o przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych, o których mowa w ust. 1, oraz o linkach do stron internetowych właściwych organów, na których informacje te są publikowane. Właściwe organy przekazują ESMA streszczenie tych odpowiednich przepisów krajowych w języku zwyczajowo przyjętym w sferze finansów międzynarodowych.
3. Właściwe organy powiadamiają ESMA o wszelkich zmianach dotyczących informacji przekazanych na podstawie ust. 2 i niezwłocznie przekazują zaktualizowane streszczenie odpowiednich przepisów krajowych.
4. ESMA publikuje i utrzymuje na swojej stronie internetowej streszczenie odpowiednich przepisów krajowych w języku zwyczajowo przyjętym w sferze finansów międzynarodowych oraz linki do stron internetowych właściwych organów, o których mowa w ust. 1. ESMA nie ponosi odpowiedzialności za informacje przedstawione w streszczeniu.

Środa, 27 marca 2019 r.

5. Właściwe organy krajowe są pojedynczymi punktami kontaktowymi odpowiedzialnymi za przekazywanie informacji na temat zasad dotyczących marketingu w swoich państwach członkowskich.

7. Właściwe organy regularnie i co najmniej raz w roku składają ESMA sprawozdanie z działań w zakresie egzekwowania prawa podjętych w poprzednim roku na podstawie krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych mających zastosowanie do komunikatów marketingowych dostawców usług finansowania społecznościowego. W szczególności sprawozdanie zawiera:

- a) w stosownych przypadkach całkowitą liczbę podjętych działań w zakresie egzekwowania prawa według rodzaju uchybienia;
- b) w stosownych przypadkach wyniki działań w zakresie egzekwowania prawa, w tym rodzaje nałożonych sankcji według rodzaju sankcji lub środki zaradcze zastosowane przez dostawców usług finansowania społecznościowego;
- c) w stosownych przypadkach przykłady tego, w jaki sposób właściwe organy postąpiły w odniesieniu do nieprzestrzegania przepisów krajowych przez dostawców usług finansowania społecznościowego.

Rozdział VI

Uprawnienia i kompetencje właściwego organu krajowego

SEKCJA I

KOMPETENCJE I PROCEDURY

Artykuł 21

Poufność wymiany informacji między prawnikiem a klientem

Uprawnienia powierzone **właściwemu organowi krajowemu** lub jakiegokolwiek urzędnikowi lub innej osobie upoważnionej przez **właściwy organ krajowy** nie mogą być wykorzystywane w celu żądania ujawnienia informacji, które są objęte klauzulą poufności wymiany informacji między prawnikiem a klientem.

Artykuł 25

Wymiana informacji

ESMA i właściwe organy udostępniają sobie nawzajem, bez zbędnej zwłoki, informacje wymagane na potrzeby wykonywania ich obowiązków na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 26

Tajemnica zawodowa

Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej, o której mowa w art. 76 dyrektywy 2014/65/UE, ma zastosowanie do **właściwych organów krajowych**, ESMA oraz do wszystkich osób, które pracują lub pracowały dla **właściwych organów krajowych lub** ESMA lub dla dowolnej innej osoby, której **zostały przekazane** zadania, włącznie z audytorami i ekspertami wykonującymi prace na zlecenie ■ .

SEKCJA II

SANKCJE ADMINISTRACYJNE I INNE ŚRODKI ADMINISTRACYJNE

Artykuł 27a

Kary administracyjne i inne środki administracyjne

1. **Bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do ustanawiania i nakładania sankcji karnych zgodnie z art. 27c, państwa członkowskie ustanawiają przepisy wprowadzające odpowiednie kary administracyjne i środki administracyjne, mające zastosowanie co najmniej w sytuacjach, w których dostawca usług finansowania społecznościowego nie spełnił wymogów określonych w rozdziałach I–V. Te kary administracyjne i inne środki administracyjne muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.**

Środa, 27 marca 2019 r.

Państwa członkowskie zapewniają skuteczne wdrażanie kar administracyjnych lub innych środków administracyjnych.

2. Państwa członkowskie zgodnie z przepisami krajowymi przyznają właściwym organom krajowym uprawnienia do stosowania w przypadku naruszeń rozdziałów I–V niniejszego rozporządzenia co najmniej następujących kar administracyjnych i innych środków administracyjnych:

- a) publicznego oświadczenia wskazującego osobę odpowiedzialną za naruszenie oraz charakter naruszenia;
- b) nakazu zobowiązującego osobę do zaprzestania danego zachowania stanowiącego naruszenie oraz do powstrzymania się od wznowienia tego postępowania;
- c) tymczasowego lub, w przypadku powtarzających się poważnych naruszeń, stałego zakazu wykonywania funkcji kierowniczych w takich przedsiębiorstwach przez członka organu zarządzającego osoby prawnej ponoszącego odpowiedzialność za naruszenie lub przez dowolną inną osobę fizyczną ponoszącą odpowiedzialność za naruszenie;
- d) w przypadku osoby fizycznej – administracyjnej kary pieniężnej w wysokości maksymalnie 5 % rocznego obrotu dostawcy usług finansowania społecznościowego w roku kalendarzowym, w którym doszło do naruszenia;
- e) maksymalnej administracyjnej kary pieniężnej w wysokości równej co najmniej dwukrotności kwoty korzyści uzyskanych w wyniku naruszenia, w przypadku gdy możliwe jest ustalenie kwoty takich korzyści, nawet jeśli kwota ta przekracza maksymalne kwoty określone w lit. d).

3. W przypadku gdy przepisy, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie do osób prawnych, państwa członkowskie przekazują właściwym organom uprawnienie do stosowania kar administracyjnych lub innych środków administracyjnych określonych w ust. 2, z zastrzeżeniem warunków przewidzianych w prawie krajowym, wobec członków organu zarządzającego oraz innych osób fizycznych, które w świetle prawa krajowego ponoszą odpowiedzialność za naruszenie.

4. Państwa członkowskie gwarantują, że każda decyzja lub środek nakładające kary administracyjne lub inne środki administracyjne wymienione w ust. 2 są właściwie uzasadnione i podlegają prawu do odwołania się przed sądem.

Artykuł 27b

Wykonywanie uprawnień do stosowania kar administracyjnych i innych środków administracyjnych

1. Właściwe organy wykonują uprawnienia do stosowania kar administracyjnych i innych środków administracyjnych, o których mowa w art. 27a, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i krajowymi ramami prawnymi, stosownie do sytuacji:

- a) bezpośrednio;
- b) we współpracy z innymi organami;
- c) w drodze przekazania uprawnień innym organom, ponosząc odpowiedzialność za wykonanie tych zadań;
- d) zwracając się do właściwych organów sądowych.

2. Ustalając rodzaj i poziom kary administracyjnej lub innego środka administracyjnego nakładanych na mocy art. 27a, właściwe organy biorą pod uwagę stopień, w jakim dane naruszenie ma charakter umyślny lub jest wynikiem zaniedbania, oraz wszystkie inne stosowne okoliczności, w tym również, w stosownych przypadkach:

- a) istotność, wagę i czas trwania naruszenia;
- b) stopień odpowiedzialności osoby fizycznej lub prawnej odpowiedzialnej za naruszenie;

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) sytuację finansową osoby fizycznej lub prawnej odpowiedzialnej za naruszenie;
- d) skalę uzyskanych korzyści lub strat unikniętych przez osobę fizyczną lub prawną odpowiedzialną za dane naruszenie, o ile można te korzyści lub straty ustalić;
- e) straty poniesione przez osoby trzecie w związku z naruszeniem, o ile można je ustalić;
- f) zakres współpracy osoby fizycznej lub prawnej odpowiedzialnej za naruszenie z właściwym organem, z zastrzeżeniem potrzeby zapewnienia rekompensaty zysków uzyskanych lub strat unikniętych przez tę osobę;
- g) poprzednie naruszenia popełnione przez osobę fizyczną lub prawną odpowiedzialną za naruszenie.

Artykuł 27c

Sankcje karne

1. Państwa członkowskie mogą zdecydować o nieustanawianiu przepisów dotyczących kar administracyjnych lub innych środków administracyjnych za naruszenia, które podlegają sankcjom karnym na mocy ich prawa krajowego.
2. W przypadku gdy państwa członkowskie postanowią, zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, ustanowić sankcje karne za naruszenie, o którym mowa w art. 27a ust. 1, zapewniają one wprowadzenie odpowiednich środków, tak by właściwe organy miały wszystkie niezbędne uprawnienia do współpracy z organami sądowymi, organami ścigania lub organami wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych w ramach ich jurysdykcji w celu otrzymywania szczegółowych informacji dotyczących dochodzeń lub postępowań karnych wszczętych w związku z naruszeniami, o których mowa w art. 27a ust. 1, i przekazywania tych samych informacji innym właściwym organom oraz ESMA, aby wywiązać się z obowiązku współpracy do celów niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 27d

Obowiązki dotyczące powiadamiania

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję i ESMA o przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych wykonujących przepisy niniejszego rozdziału, w tym o odpowiednich przepisach prawa karnego, nie później niż do dnia ... [jeden rok po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. Państwa członkowskie bez zbędnej zwłoki powiadamiają Komisję i ESMA o wszelkich późniejszych zmianach tych przepisów.

Artykuł 27e

Współpraca między właściwymi organami a ESMA

1. Właściwe organy krajowe i ESMA ściśle ze sobą współpracują i wymieniają informacje w celu wykonywania swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozdziału.
2. Właściwe organy krajowe ściśle koordynują swój nadzór w celu identyfikowania naruszeń niniejszego rozporządzenia oraz stosowania w ich przypadku środków naprawczych, a także w celu opracowywania i promowania najlepszych praktyk, ułatwiania współpracy, promowania spójnej interpretacji i dostarczania ocen przekrojowych dotyczących odnośnych jurysdykcji w przypadku jakichkolwiek sporów.
3. W przypadku gdy właściwy organ krajowy stwierdzi, że nie zostały spełnione wymogi określone w rozdziałach I–V, lub ma powody, by tak uważać, w wystarczająco szczegółowy sposób informuje o swoich ustaleniach właściwy organ podmiotu lub podmiotów podejrzewanych o takie naruszenie. Zainteresowane właściwe organy ściśle koordynują swój nadzór w celu zapewnienia spójnych decyzji.

Artykuł 27f

Publikacja kar administracyjnych i innych środków administracyjnych

1. Z zastrzeżeniem ust. 4 państwa członkowskie dopilnowują, by właściwe organy krajowe niezwłocznie publikowały na swoich oficjalnych stronach internetowych co najmniej informacje o decyzji o nałożeniu kary administracyjnej lub innego środka administracyjnego, od których nie zostało złożone odwołanie po uprzednim powiadomieniu adresata kary lub środka o tej decyzji.

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Publikacja, o której mowa w ust. 1, zawiera informacje na temat rodzaju i charakteru naruszenia oraz tożsamości osób odpowiedzialnych, a także informacje o nałożonych karach administracyjnych lub innych środkach administracyjnych.

3. W przypadku gdy, na podstawie indywidualnej oceny każdego przypadku, właściwy organ uzna, że opublikowanie tożsamości w przypadku osób prawnych lub tożsamości i danych osobowych w przypadku osób fizycznych byłoby niewspółmierne lub że taka publikacja zagroziłaby stabilności rynków finansowych lub trwającemu postępowaniu przygotowawczemu, lub gdy opublikowanie tych informacji wyrządziłoby, na ile można to ustalić, niewspółmierną szkodę danej osobie, państwa członkowskie dopilnowują, by właściwe organy podjęły jedno z następujących działań:

a) odroczyły publikację decyzji o nałożeniu kary administracyjnej lub innego środka administracyjnego do momentu, kiedy przyczyny odroczenia przestaną być aktualne;

b) opublikowały decyzję o nałożeniu kary administracyjnej lub innego środka administracyjnego w formie anonimowej, zgodnie z prawem krajowym; lub

c) w ogóle nie publikowały decyzji o nałożeniu kary administracyjnej lub innego środka administracyjnego, jeżeli właściwy organ uważa, że warianty określone w lit. a) i b) uznaje się za niewystarczające do:

(i) zapobieżenia zagrożeniu stabilności rynków finansowych; lub

(ii) zapewnienia proporcjonalności publikacji takich decyzji w odniesieniu do środków, których charakter uznaje się za drugorzędny.

4. W przypadku podjęcia decyzji o opublikowaniu informacji o karze administracyjnej lub innym środku administracyjnym w formie anonimowej, opublikowanie stosownych danych może zostać odroczone. W przypadku gdy właściwy organ krajowy publikuje decyzję o nałożeniu kary administracyjnej lub innego środka administracyjnego, od której to decyzji wniesiono odwołanie przed odpowiednim organem sądowym, właściwe organy również niezwłocznie publikują na swoich oficjalnych stronach internetowych tę informację oraz wszelkie późniejsze informacje o wyniku takiego odwołania. Publikuje się również każdą decyzję unieważniającą decyzję o nałożeniu kary administracyjnej lub innego środka administracyjnego.

5. Właściwe organy krajowe zapewniają, aby decyzja opublikowana zgodnie z ust. 1–4 była dostępna na ich oficjalnej stronie internetowej przez okres co najmniej pięciu lat od jej publikacji. Dane osobowe zawarte w tych decyzjach są zatrzymywane na oficjalnej stronie internetowej właściwego organu wyłącznie przez okres wymagany zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych.

6. Właściwe organy krajowe informują ESMA o wszystkich nałożonych karach administracyjnych i innych środkach administracyjnych, w tym, w stosownych przypadkach, o wszelkich związanych z nimi odwołaniach oraz o ich wyniku.

7. ESMA prowadzi centralną bazę danych o zgłoszonych mu karach administracyjnych i innych środkach administracyjnych. Do bazy tej dostęp mają wyłącznie ESMA, EUNB i EIOPA oraz właściwe organy i jest ona aktualizowana na podstawie informacji przekazywanych przez właściwe organy krajowe zgodnie z ust. 6.

Artykuł 36

Ochrona danych

1. W odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w ramach niniejszego rozporządzenia właściwe organy wykonują swoje zadania do celów niniejszego rozporządzenia zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679.

2. W odniesieniu do przetwarzania danych osobowych przez ESMA w ramach niniejszego rozporządzenia, ESMA przestrzega rozporządzenia (WE) nr 45/2001.

Środa, 27 marca 2019 r.

Rozdział VII

Akty delegowane

Artykuł 37

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 2, art. 31 ust. 10 i art. 34 ust. 3, powierza się Komisji na **okres pięciu lat** od dnia ... [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. **Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień jest automatycznie przedłużane na taki sam okres, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.**
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 3 ust. 2, art. 6 ust. 4, art. 7 ust. 7, art. 10 ust. 10, art. 15 ust. 6, art. 16 ust. 9, art. 31 ust. 10 i art. 34 ust. 3, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 3 ust. 2, art. 6 ust. 4, art. 7 ust. 7, art. 10 ust. 10, art. 15 ust. 6, art. 16 ust. 9, art. 31 ust. 10 i art. 34 ust. 3 wchodzi w życie tylko jeśli Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub jeśli, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Rozdział VIII

Przepisy końcowe

Artykuł 38

Sprawozdanie

1. Do dnia ... [publications office please insert 24 months of entry into application of this Regulation] r., po konsultacji z ESMA, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia, w stosownych przypadkach wraz z wnioskiem ustawodawczym.
2. W sprawozdaniu tym ocenia się następujące elementy:
 - a) funkcjonowanie rynku dostawców usług finansowania społecznościowego w Unii, w tym rozwój sytuacji rynkowej i tendencji, ich udziału w rynku, a w szczególności analizując, czy konieczne jest wprowadzenie jakichkolwiek zmian definicji **lub progów** zawartych w niniejszym rozporządzeniu oraz czy zakres usług objętych niniejszym rozporządzeniem pozostaje odpowiedni;
 - b) wpływ niniejszego rozporządzenia na należyte funkcjonowanie rynku wewnętrznego usług finansowania społecznościowego, w tym wpływ na dostęp MŚP do finansowania oraz na inwestorów i inne kategorie osób, których te usługi dotyczą;

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) wdrożenie innowacji technologicznych w sektorze finansowania społecznościowego, w tym stosowanie **niebankowych metod finansowania (w tym pierwszej oferty kryptowalutowej)**, nowych innowacyjnych modeli biznesowych i technologii;
- d) czy próg określony w art. 2 ust. 2 lit. d) jest nadal odpowiedni dla osiągnięcia celów określonych w niniejszym rozporządzeniu;
- e) skutki, jakie krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne regulujące komunikaty marketingowe dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego mają dla swobody świadczenia usług, konkurencji i ochrony inwestorów;
- f) stosowanie kar administracyjnych, a w szczególności jakakolwiek potrzeba dalszej harmonizacji kar administracyjnych przewidzianych za naruszenie niniejszego rozporządzenia;
- g) konieczność i proporcjonalność nałożenia na dostawców finansowania społecznościowego obowiązku przestrzegania krajowych przepisów wdrażających dyrektywę (UE) 2015/849 w odniesieniu do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz wpisania tych dostawców finansowania społecznościowego do wykazu podmiotów zobowiązanych do celów dyrektywy (UE) 2015/849;
- h) **stosowność rozszerzenia zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia na państwa trzecie;**
- i) **współpracę między właściwymi organami krajowymi a ESMA oraz odpowiedzialność właściwych organów krajowych jako organu nadzorującego stosowanie niniejszego rozporządzenia;**
- j) **możliwość wprowadzenia w niniejszym rozporządzeniu szczególnych środków na rzecz promowania zrównoważonych i innowacyjnych projektów finansowanych w ramach finansowania społecznościowego, a także wykorzystania funduszy UE.**

Artykuł 38a

Zmiana rozporządzenia (UE) nr 2017/1129

W art. 1 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 2017/1129 dodaje się literę w brzmieniu:

- k) **oferty finansowania społecznościowego złożonej przez europejskiego dostawcę usług finansowania społecznościowego w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr .../... (*), o ile nie przekracza ona progu określonego w art. 2 ust. 2 lit. d) tego rozporządzenia."**

Artykuł 39

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia ... [Publications Office please insert 12 months from entry into force] r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli ,

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący

W imieniu Rady

Przewodniczący

(*) Dz.U.: proszę wstawić numer i dane dotyczące publikacji niniejszego rozporządzenia.

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0302

Rynki instrumentów finansowych: dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego *I****Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych (COM(2018)0099 – C8-0102/2018 – 2018/0047(COD))****(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)**

(2021/C 108/39)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0099),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 53 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0102/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 11 lipca 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A8-0362/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2018)0047**Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... zmieniającej dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 53 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

⁽¹⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 65.

Środa, 27 marca 2019 r.

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Finansowanie społecznościowe **jest rozwiązaniem z dziedziny technologii finansowej, które zapewnia MŚP, a w szczególności nowym przedsiębiorstwom (start-upom) i firmom rozszerzającym swoją działalność (scale-upom)**, alternatywną możliwość pozyskania środków finansowych, **aby wspierać innowacyjną przedsiębiorczość w Unii, a tym samym wzmocnić unię** rynków kapitałowych. **To z kolei przyczynia się do bardziej zróżnicowanego systemu finansowego, który w mniejszym stopniu uzależniony jest od finansowania przez banki, co ogranicza ryzyko systemowe i ryzyko koncentracji. Inne korzyści płynące ze wspierania innowacyjnej przedsiębiorczości za pośrednictwem finansowania społecznościowego to uwolnienie zamrożonego kapitału na inwestycje w nowe i innowacyjne projekty, przyspieszenie efektywnej alokacji zasobów i dywersyfikacja aktywów.**
- (2) Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) XXXX/XX ⁽³⁾ osoby prawne mogą zwrócić się do **właściwego organu krajowego** o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności jako dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego.
- (3) Rozporządzenie (UE) XXXX/XX [rozporządzenie w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego] określa jednolite, proporcjonalne i bezpośrednio stosowane wymogi w zakresie udzielania zezwoleń dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego oraz nadzoru nad nimi **■**.
- (4) Aby zagwarantować pewność prawa w odniesieniu do osób i rodzajów działalności objętych zakresem, odpowiednio, rozporządzenia (UE) XXXX/XX i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE ⁽⁴⁾, a także aby uniknąć sytuacji, w której ten sam rodzaj działalności jest objęty w Unii różnymi zezwoleniami, osoby prawne posiadające zezwolenie jako dostawcy usług w zakresie finansowania społecznościowego wydane na podstawie rozporządzenia (UE) XXXX/XX [rozporządzenie w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego] powinny zostać wyłączone z zakresu stosowania dyrektywy 2014/65/UE.
- (5) Ponieważ zmiana przewidziana w niniejszej dyrektywie jest bezpośrednio powiązana z rozporządzeniem (UE) XXXX/XX [rozporządzenie w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego], datę, od której państwa członkowskie mają stosować krajowe środki transponujące tę zmianę, należy odroczyć, tak aby była ona zbieżna z określoną w tym rozporządzeniu datą rozpoczęcia jego stosowania.
- (5a) **Inwestorzy indywidualni postrzegają waluty wirtualne jako substytut innych aktywów. Jednak w przeciwieństwie do innych instrumentów finansowych waluty wirtualne są obecnie w dużej mierze nieuregulowane. W rezultacie rynki walut wirtualnych nie są wystarczająco przejrzyste, mogą być podatne na nadużycia i cierpią na brak podstawowej ochrony inwestorów. Komisja powinna monitorować sytuację na rynku walut wirtualnych i zaproponować jasne wytyczne określające warunki, na jakich waluty wirtualne można sklasyfikować jako instrumenty finansowe, a w razie potrzeby dodać waluty wirtualne – jako nową kategorię – do wykazu instrumentów finansowych. Jeżeli Komisja uzna, że właściwe jest uregulowanie walut wirtualnych, powinna przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski w tej sprawie,**

⁽¹⁾ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁽²⁾ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) XXXX/XX w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego (Dz.U. L [...] z [...], s. [...]).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

Środa, 27 marca 2019 r.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W art. 2 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE dodaje się lit. p) w brzmieniu:

„p) dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego zgodnie z definicją w art. 3 pkt 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) XXXX/XX (*) **oraz osób prawnych świadczących usługi finansowania społecznościowego zgodnie z prawem krajowym, o ile znajdują się poniżej progu określonego w art. 2 lit. d) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) XXX/XXX***.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) XXXX/XX w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego (Dz.U. L [...] z [...], s. [...]).”.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej do dnia ... [*Publications Office: 6 months from entry into force of the Crowdfunding Regulation*] r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia [*Publications Office: date of entry into application of the Crowdfunding Regulation*] r.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji i ESMA teksty podstawowych przepisów prawa krajowego w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący

W imieniu Rady

Przewodniczący

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0303

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Fundusz Spójności ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (COM(2018)0372 – C8-0227/2018 – 2018/0197(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/40)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0372),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 177, 178 i 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0227/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 17 października 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 5 grudnia 2018 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię przedstawioną przez Komisję Budżetową, stanowisko w formie poprawek przedstawione przez Komisję Kontroli Budżetowej, jak również opinie przedstawione przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Transportu i Turystyki, Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisję Kultury i Edukacji, a także Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A8-0094/2019),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2018)0197

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 177 akapit drugi oraz art. 178 i 349,

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 90.

⁽²⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 115.

Środa, 27 marca 2019 r.

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 176 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) stanowi, że Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) ma na celu przyczynianie się do korygowania podstawowych dysproporcji regionalnych w Unii. Zgodnie z tym artykułem oraz z art. 174 akapit drugi i trzeci TFUE, EFRR ma przyczyniać się do zmniejszania dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych, wśród których szczególną uwagę należy zwrócić na regiony cierpiące na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych, takie jak regiony najbardziej wysunięte na północ o bardzo niskiej gęstości zaludnienia oraz regiony wyspiarskie, transgraniczne i górskie.
- (2) Fundusz Spójności utworzono w celu przyczynienia się do osiągnięcia ogólnego celu wzmocnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii poprzez zapewnienie wkładu finansowego w dziedzinach środowiska naturalnego i sieci transeuropejskich w zakresie infrastruktury transportowej („TEN-T”), jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 1315/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁴⁾.
- (3) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/XXX [nowe RWP] ⁽⁵⁾ określono wspólne przepisy mające zastosowanie do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu **Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)**, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), Funduszu Azylu i Migracji (FAM), Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (FBW) oraz Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (IZGW), które działają na podstawie wspólnych ram (są one dalej zwane łącznie „funduszami”). [Popr. 1]
- (3a) **Państwa członkowskie i Komisja zapewniają koordynację, komplementarność i spójność między Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego (EFRR), Funduszem Spójności (FS), Europejskim Funduszem Społecznym Plus (EFS+), Europejskim Funduszem Morskim i Rybackim (EFMR) oraz Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), tak aby mogły one wzajemnie się uzupełniać, jeżeli może to sprzyjać tworzeniu udanych projektów.** [Popr. 2]
- (4) W celu uproszczenia zasad, które mają zastosowanie do EFRR i Funduszu Spójności w okresie programowania 2014–2020, stosowne przepisy dotyczące obu funduszy należy określić jednym rozporządzeniem.
- (5) Przy wdrażaniu EFRR i Funduszu Spójności należy przestrzegać zasad horyzontalnych określonych w art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej („TUE”) i w art. 10 TFUE, w tym zasad pomocniczości i proporcjonalności określonych w art. 5 TUE, przy uwzględnieniu Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Państwa członkowskie powinny również przestrzegać zobowiązań wynikających z Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz zapewnić dostępność zgodnie z art. 9 tej konwencji oraz przepisami prawa Unii harmonizującymi wymogi w zakresie dostępności towarów i usług. Państwa członkowskie i Komisja powinny dążyć do wyeliminowania nierówności i promowania równości kobiet i mężczyzn, oraz do uwzględniania perspektywy płci, a także do zwalczania dyskryminacji **i Europejskiego filaru praw socjalnych. Państwa członkowskie i Komisja powinny dążyć do wyeliminowania nierówności społecznych i różnic w dochodach, wspierania zwalczania ubóstwa, utrzymania i propagowania tworzenia wysokiej jakości zatrudnienia z przysługującymi prawami, a także zadbania, aby EFRR i Fundusz Spójności promowały równe szanse dla wszystkich, zwalczając dyskryminację ze względu na płeć, rasę lub**

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 90.

⁽²⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 115.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE (Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 1)

⁽⁵⁾ [Pełne odniesienie – nowe RWP].

Środa, 27 marca 2019 r.

pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Fundusze **powinny też promować przechodzenie od opieki instytucjonalnej do opieki opartej na rodzinie i społeczności, zwłaszcza w przypadku osób, które spotykają się z dyskryminacją z wielu przyczyn jednocześnie.** Fundusze nie powinny wspierać żadnych działań przyczyniających się do jakichkolwiek form segregacji. Cele EFRR i Funduszu Spójności powinny być osiągnięte w ramach zrównoważonego rozwoju oraz unijnego wsparcia dla celu zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska, zgodnie z art. 11 i art. 191 ust. 1 TFUE, z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci”. W celu ochrony integralności rynku wewnętrznego operacje przynoszące korzyść przedsiębiorstwom powinny być zgodne z zasadami pomocy państwa określonymi w art. 107 i 108 TFUE. **Inwestycje w ramach EFRR, w synergii z EFS +, powinny przyczyniać się do promowania włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa oraz do podnoszenia jakości życia obywateli zgodnie z zobowiązaniami wynikającymi z Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz Konwencji ONZ o prawach dziecka (UNCRC), aby przyczyniać się do praw dzieci.** [Popr. 3]

- (6) W odniesieniu do EFRR należy uwzględnić zarówno przepisy dotyczące wsparcia celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, jak i celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) („EWT/Interreg”).
- (7) W celu zidentyfikowania rodzajów działań, które mogą otrzymywać wsparcie z EFRR i Funduszu Spójności, szczegółowe cele polityki dotyczące udzielania wsparcia z tych funduszy należy ustalić w taki sposób, aby przyczyniały się one do jednego lub większej liczby wspólnych celów polityki, określonych w art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/xxx [nowe RWP].
- (8) W świecie rosnących współzależności, w obliczu **wewnętrznych i zewnętrznych** zmian demograficznych i migracji, polityka migracyjna Unii w oczywisty sposób wymaga wspólnego podejścia, opierającego się na synergii i komplementarności różnych instrumentów finansowania. **EFRR musi w większym stopniu skupić się na zmianach demograficznych jako na dziedzinie będącej kluczowym wyzwaniem i mającej priorytetowy charakter przy planowaniu i wdrażaniu programów.** W celu zapewnienia spójnego, skutecznego i konsekwentnego wsparcia dla wysiłków na rzecz solidarności i podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi **oraz działań związanych z dzieleniem się podejmowanych przez państwa członkowskie** w zakresie zarządzania migracjami EFRR powinien udzielać wsparcia sprzyjającego długoterminowej, **polityka spójności mogłaby przyczynić się do procesu integracji uchodźców i migrantów objętych ochroną międzynarodową dzięki przyjęciu podejścia ukierunkowanego na ochronę ich godności i praw, zwłaszcza w kontekście wzajemnie zacieśniających się powiązań między integracją a lokalnym wzrostem gospodarczym, w szczególności dzięki zapewnieniu wsparcia infrastrukturalnego dla miast i władz lokalnych zaangażowanych we wdrażanie polityki integracji;** [Popr. 4]
- (9) W celu wsparcia wysiłków państw członkowskich i **regionów w zmniejszaniu różnic w poziomie rozwoju i zharmonizowania różnych sytuacji regionów UE**, w stawianiu czoła **różnicom społecznym**, nowym wyzwaniom, zapewnianiu **społeczeństw integracyjnych, zapewnianiu** wysokiego poziomu bezpieczeństwa swoim obywatelom oraz zapobieganiu **marginalizacji i** radykalizacji postaw, przy wykorzystaniu synergii i komplementarności z innymi politykami Unii, inwestycje w ramach EFRR powinny **przyczyniać się do zapewnienia bezpieczeństwa wkład** w obszarach, w których zachodzi potrzeba zagwarantowania bezpiecznej, **nowoczesnej i dostępnej** przestrzeni publicznej oraz infrastruktury krytycznej, m.in. w zakresie **kommunikacji, transportu i energii publicznego, energetyki oraz powszechnych i wysokiej jakości usług publicznych, co ma zasadnicze znaczenie w eliminowaniu różnic regionalnych i społecznych, promowaniu spójności społecznej i rozwoju regionalnego oraz zachęcaniu przedsiębiorstw i ludzi do pozostania w ich regionie.** [Popr. 5]
- (10) Ponadto inwestycje realizowane w ramach EFRR powinny przyczyniać się do rozwoju kompleksowej sieci szerokopasmowej infrastruktury cyfrowej o dużej prędkości **w całej Unii, w tym na obszarach wiejskich, na których fundusz ten wnosi znaczący wkład na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)**, oraz do wspierania **niezanieczyszczającej** zrównoważonej multimodalnej mobilności **mięskiej naciskiem na chodzenie, jazdę rowerem, transport publiczny i mobilność współdzieloną.** [Popr. 6]
- (10a) **Wiele z największych wyzwań w Europie w coraz większym stopniu wpływa na marginalizowane społeczności romskie, które często żyją w mikroregionach znajdujących się w najbardziej niekorzystnej sytuacji, gdzie brakuje bezpiecznej i dostępnej wody pitnej, kanalizacji, elektryczności, i które nie korzystają z możliwości transportu,**

Środa, 27 marca 2019 r.

łączności cyfrowej, systemów energii odnawialnej lub nie są odporne na klęski żywiołowe. Dlatego EFRR-FS musi przyczynić się do poprawy warunków życia Romów i uwolnienia ich prawdziwego potencjału jako obywateli UE, a państwa członkowskie muszą zagwarantować, że korzyści płynące z wszystkich pięciu celów polityki EFRR-FS obejmą również Romów. [Popr. 7]

- (11) W związku z ogólnym celem Funduszu Spójności przewidzianym w TFUE należy określić ograniczony wykaz celów szczegółowych, które Fundusz Spójności powinien wspierać.
- (12) **Aby przyczynić się do odpowiedniego zarządzania, egzekwowania, współpracy transgranicznej i upowszechniania najlepszych praktyk i innowacji w dziedzinie inteligentnej specjalizacji i gospodarki o obiegu zamkniętym, poprawić ogólne zdolności administracyjne instytucji oraz zarządzanie w państwach członkowskich, w tym na szczeblu regionalnym i lokalnym, w odniesieniu do zasad wielopoziomowego sprawowania rządów, wdrażających programy w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, należy umożliwić działania wspierające w ramach wszystkich celów szczegółowych. konieczne jest promowanie środków wzmocnienia administracyjnego o charakterze strukturalnym wspierających wszystkie cele szczegółowe. [Popr. 8]**
- (13) Aby promować i zintensyfikować środki współpracy przewidziane w programach realizowanych w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, należy usprawnić współpracę z partnerami, w **tym z partnerami na szczeblu lokalnym i regionalnym**, w ramach danego państwa członkowskiego lub pomiędzy różnymi państwami członkowskimi w odniesieniu do wsparcia zapewnianego w ramach wszystkich celów szczegółowych. Taką usprawnioną współpracą ma charakter uzupełniający w stosunku do współpracy w ramach EWT/Interreg i powinna w szczególności wspierać współpracę ustrukturyzowanych partnerstw w celu realizacji regionalnych strategii, o których mowa w komunikacie Komisji „Zwiększanie innowacyjności europejskich regionów: Strategie na rzecz trwałego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu”⁽⁶⁾. Partnerzy mogą zatem pochodzić z dowolnego regionu Unii, co dotyczy również regionów transgranicznych i regionów objętych **europejskimi ugrupowaniami współpracy terytorialnej**, strategią makroregionalną lub strategią na rzecz basenu morskiego lub kombinacją tych strategii. [Popr. 9]
- (13a) **Przyszła polityka spójności może w odpowiedni sposób uwzględniać i wspierać regiony Unii, w których skutki wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej będą najbardziej odczuwalne, zwłaszcza te regiony, które z powodu brexitu znajdują się na zewnętrznej lądowej lub morskiej granicy Unii. [Popr. 10]**
- (14) **Odzwierciedlając Cele EFRR i Funduszu Spójności powinny być osiągnęte w ramach zrównoważonego rozwoju, a mianowicie przy uznaniu ogromnego znaczenia przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie ze zobowiązaniami Unii do wdrożenia porozumienia paryskiego, Agendy 2030 Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz celów zrównoważonego rozwoju ustalonych przez ONZ, a także przy zapewnieniu unijnego wsparcia dla celu zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska, zgodnie z art. 11 i art. 191 ust. 1 TFUE, z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci”, położeniem nacisku na ubóstwo, nierówność i sprawiedliwe przejście na społecznie i środowiskowo zrównoważoną gospodarkę z partycypacyjnym podejściem oraz we współpracy z odpowiednimi organami publicznymi, gospodarczymi i społecznymi, a także organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu i utracie różnorodności biologicznej w celu przyczynienia się do finansowania koniecznych działań do podjęcia na unijnym, krajowym i lokalnym szczeblu zgodnie ze zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, a także zapewnienia zintegrowanych działań w zakresie zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi, obejmujących wzmocnienie odporności, zapobieganie zagrożeniom, przygotowanie i reagowanie, fundusze przyczynią się do uwzględnienia działań w dziedzinie klimatu i do osiągnięcia celu ogólnego, w ramach którego wydatki na realizację celów klimatycznych w budżecie UE mają sięgnąć 25%. ochrony różnorodności biologicznej dzięki przeznaczeniu 30% w budżecie UE na cele związane z klimatem. Fundusze muszą w dużym stopniu przyczynić się do realizacji bezemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym na wszystkich terytoriach Unii przy pełnym uwzględnieniu wymiaru regionalnego. W odniesieniu do operacji wspieranych z EFRR oczekuje się, że 30% co najmniej 35% 40% całkowitej puli środków tego funduszu**

⁽⁶⁾ Komunikat Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 8 lipca 2017 r., COM(2017)0376.

Środa, 27 marca 2019 r.

będzie przyczyniać się do realizacji celów klimatycznych. **Te wartości procentowe powinny być przestrzegane przez cały okres programowania. Dlatego podczas przygotowania i wdrażania tych funduszy zostaną określone odpowiednie działania, które będą poddane ponownej weryfikacji w kontekście odpowiednich ocen i procedur przeglądu. Działania te oraz środki finansowe przeznaczone na ich wdrożenie należy włączyć do zintegrowanych planów krajowych w zakresie energii i klimatu, zgodnie z załącznikiem IV do rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP], a także do długoterminowej strategii renowacji ustanowionej na mocy zmienionej dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (UE) 2018/844, aby przyczynić się do osiągnięcia dekarbonizacji zasobów budowlanych do 2050 r., i załączyć do programów. Szczególną uwagę należy zwrócić na obszary charakteryzujące się wysokim poziomem emisji, które borykają się z wyzwaniami wynikającymi z zobowiązań w zakresie dekarbonizacji, w celu wspierania ich w realizacji strategii spójnych ze zobowiązaniami Unii w dziedzinie klimatu oraz określonych w zintegrowanych krajowych planach w zakresie energii i klimatu oraz w dyrektywie w sprawie ETS 2018/410, a także w celu ochrony pracowników również dzięki szkoleniom i przekwalifikowaniu zawodowemu. [Popr. 11]**

- (15) Aby możliwe było świadczenie wsparcia z EFRR w ramach EWT/Interreg zarówno w zakresie inwestycji w infrastrukturę, jak i towarzyszących im inwestycji miękkich, szkoleń i działań na rzecz integracji, **a także poprawy i rozwoju umiejętności i kompetencji administracyjnych**, należy ustalić, że ze środków EFRR można również wspierać działania objęte zakresem celów szczegółowych w ramach EFS+, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/XXX [nowe rozporządzenie EFS+] ⁽⁷⁾. [Popr. 12]
- (16) W trosce o jak najefektywniej skoncentrowane wykorzystanie ograniczonych zasobów wsparcie inwestycji produkcyjnych z EFRR w ramach odnośnego celu szczegółowego powinno ~~ograniczać się~~ **być kierowane** do mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE ⁽⁸⁾, ~~z wyjątkiem przypadków, w których inwestycje obejmują współpracę z MŚP w zakresie działań badawczych i innowacyjnych oraz do przedsiębiorstw innych niż MŚP, bez wpływu na miejsca pracy związane z tą samą lub podobną działalnością w innych regionach Europy w rozumieniu art. 60 rozporządzenia (UE) .../... [nowe RWP]. [Popr. 190/rev]~~
- (17) EFRR powinien pomagać w niwelowaniu głównych dysproporcji regionalnych w Unii, zmniejszaniu różnic w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zmniejszaniu zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych, w tym tych, którzy borykają się z wyzwaniami wynikającymi z zobowiązania do obniżenia emisyjności, **przez zapewnianie wsparcia finansowego w okresie przejściowym. Powinien również wspierać odporność obszarów szczególnie narażonych i zapobiegać ich zbyt powolnemu rozwojowi.** Wsparcie z EFRR w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” powinno zatem koncentrować się na kluczowych priorytetach Unii zgodnie z celami polityki określonymi w rozporządzeniu (UE) 2018/xxx [nowe RWP]. W związku z tym wsparcie z EFRR powinno koncentrować się **w szczególności na dwóch celach polityki: „Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej innowacyjnego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju i transformacji gospodarczej”, łączności regionalnej w obszarze technologii, rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), łączności i skutecznej administracji publicznej** oraz „Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna i odporna Europa dla wszystkich dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem”-**Tę przy jednoczesnym uwzględnieniu ogólnych celów politycznych większej spójności i solidarności Europy pomagającej ograniczyć asymetrie gospodarcze, społeczne i terytorialne. Taką koncentrację tematyczną należy osiągnąć na poziomie krajowym, dopuszczając elastyczność margines elastyczności** na poziomie poszczególnych programów oraz między ~~trzema grupami państw członkowskich, wyodrębnionymi na podstawie odpowiednich wartości dochodu narodowego brutto różnymi kategoriami regionów, przy uwzględnieniu także różnych poziomów rozwoju.~~ Ponadto należy szczegółowo określić metodykę klasyfikacji ~~państw członkowskich~~ **regionów** z uwzględnieniem specyficznej sytuacji regionów najbardziej oddalonych. [Popr. 14]

⁽⁷⁾ [Pełne odniesienie – nowe rozporządzenie EFS+].

⁽⁸⁾ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (17a) *W celu zapewnienia strategicznego znaczenia inwestycji współfinansowanych z EFRR i Funduszu Spójności państwa członkowskie mogą wystąpić z należycie uzasadnionym wnioskiem o większą elastyczność w obecnych ramach paktu stabilności i wzrostu dla publicznych lub równoważnych wydatków strukturalnych.* [Popr. 15]
- (18) W celu skupienia wsparcia na kluczowych priorytetach Unii **oraz zgodnie z celami dotyczącymi spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej określonymi w art. 174 TFUE i celami polityki określonymi w rozporządzeniu (UE) 2018/xxx [nowe RWP]**, właściwe jest również, aby wymogi koncentracji tematycznej były przestrzegane przez cały okres programowania, w tym w przypadku przesunięcia środków między priorytetami w ramach programu lub między programami. [Popr. 16]
- (18a) **EFRR powinien także zająć się problemami dostępności obszarów najslabiej zaludnionych do dużych rynków oraz ich oddaleniem od tych rynków, o czym mowa w Protokole nr 6 w sprawie szczegółowych postanowień dotyczących Celu 6 w ramach funduszy strukturalnych w Finlandii i Szwecji, dołączonym do Aktu przystąpienia z 1994 r. Aby wesprzeć zrównoważony rozwój niektórych wysp, regionów przygranicznych, regionów górskich i obszarów słabo zaludnionych, spowolniony ich położeniem geograficznym, EFRR powinien także zająć się szczególnymi trudnościami, z jakimi muszą się one zmierzyć.** [Popr. 17]
- (19) W niniejszym rozporządzeniu należy określić różne rodzaje działań, których koszty mogą być przedmiotem wsparcia w postaci inwestycji z EFRR i Funduszu Spójności w ramach ich odpowiednich celów określonych w TFUE, **łącznie z finansowaniem społecznościowym**. W ramach Funduszu Spójności powinno być możliwe wspieranie inwestycji na rzecz środowiska i sieci TEN-T. W przypadku EFRR **wykaz działań powinien uwzględniać specyficzne krajowe i regionalne potrzeby rozwojowe oraz potencjał endogeniczny**, należy ~~uproszczyć wykaz działań~~ **też uproszczyć**; możliwe powinno być również wspieranie inwestycji w infrastrukturę, **w tym infrastrukturę i obiekty badawczo-innowacyjne, infrastrukturę kulturalną i związaną z dziedzictwem, infrastrukturę zrównoważonej turystyki również za pośrednictwem dzielnic turystycznych, usługi dla przedsiębiorstw, a także inwestycji w mieszkalnictwo**, inwestycji dotyczących dostępu do usług, **ze szczególnym uwzględnieniem społeczności znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, marginalizowanych i dotkniętych segregacją**, inwestycji produkcyjnych w MŚP, sprzętu, oprogramowania oraz wartości niematerialnych i prawnych, **zachęt w okresie przejściowym dla regionów znajdujących się w procesie dekarbonizacji**, jak również działań w zakresie informacji, komunikacji, badań, tworzenia sieci kontaktów, współpracy, wymiany doświadczeń **między partnerami** i działań związanych z klastrami. W celu ułatwienia realizacji programu możliwe powinno być wspieranie w ramach obu funduszy działań w zakresie pomocy technicznej. Wreszcie w celu umożliwienia szerszego zasięgu interwencji na rzecz programów Interreg należy rozszerzyć zakres tak, aby obejmował również wspólne wykorzystywanie rozmaitych obiektów i zasobów ludzkich oraz koszty powiązane ze środkami w ramach EFS+. [Popr. 18]
- (20) Projekty dotyczące transeuropejskich sieci transportowych zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1316/2013 powinny nadal być finansowane z Funduszu Spójności, **w tym walka z problemem brakujących ogniw i wąskich gardeł, w zrównoważony sposób, a także w celu poprawy bezpieczeństwa istniejących mostów i tuneli**, w ramach zarówno zarządzania dzielonego, jak i – w przypadku instrumentu „Łącząc Europę” – zarządzania bezpośredniego. **Sieci te muszą wspierać usługi publiczne na obszarach wiejskich, zwłaszcza na obszarach słabo zaludnionych oraz na obszarach z dużą liczbą starzejącej się ludności, w celu wspierania wzajemnych połączeń między miastami i obszarami wiejskimi, promowania rozwoju obszarów wiejskich, niwelowania przepaści cyfrowej.** [Popr. 19]
- (21) Jednocześnie istotne jest z **jednej strony wskazanie synergii, a z drugiej strony** doprecyzowanie, które działania nie wchodzą w zakres EFRR i Funduszu Spójności, ~~co obejmuje inwestycje służące redukcji emisji gazów cieplarnianych w ramach działań wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁴⁾, aby~~ **aby osiągnąć efekt mnożnikowy lub uniknąć powielania finansowania** ~~dostępnego już w ramach tej dyrektywy finansowania~~. Ponadto należy wyraźnie określić, że kraje i terytoria zamorskie wymienione w załączniku II do TFUE nie kwalifikują się do wsparcia z EFRR i Funduszu Spójności. [Popr. 20]

⁽⁴⁾ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (22) Państwa członkowskie powinny regularnie przekazywać Komisji informacje o poczynionych postępach, stosując wspólne wskaźniki produktu i rezultatu określone w załączniku I. Wspólne wskaźniki produktu i rezultatu można w stosownych przypadkach uzupełnić wskaźnikami produktu i rezultatu specyficznymi dla danego programu. Na podstawie informacji przekazywanych przez państwa członkowskie Komisja powinna informować o postępach w osiąganiu konkretnych celów przez cały okres programowania, używając w tym celu podstawowego zestawu wskaźników określonych w załączniku II.
- (23) Zgodnie z pkt 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego na rzecz lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. zachodzi potrzeba oceny funduszy w oparciu o informacje zgromadzone w kontekście konkretnych wymogów dotyczących monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, *zwłaszcza względem państw członkowskich*. Wymogi te mogą, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki jako podstawę oceny oddziaływania funduszy w terenie. [Popr. 21]
- (24) ~~W celu maksymalnego zwiększenia wkładu w~~ **Aby maksymalnie zwiększyć wkład w** rozwój terytorialny i skuteczniej stawić czoła wyzwaniom gospodarczym, demograficznym, środowiskowym i społecznym, jak przewidziano w art. 174 TFUE, na obszarach o niekorzystnych warunkach naturalnych lub demograficznych, do których można zaliczyć starzenie się społeczeństwa, wyludnianie się obszarów wiejskich i pogarszanie się sytuacji demograficznej, ale także presję demograficzną, lub na obszarach, gdzie trudno jest uzyskać dostęp do podstawowych usług, działania w tej dziedzinie powinny opierać się na **programach, osiach lub** zintegrowanych strategiach terytorialnych, co dotyczy również obszarów miejskich ~~W związku z tym wsparcie z~~ **i społeczności wiejskich. Działania te powinny być dwiema stronami tego samego medalu i opierać się zarówno na centralnych węzłach miejskich, jak i obszarach podmiejskich, a także bardziej odległych obszarach wiejskich. Strategie te mogą również korzystać z wielofunduszowego i zintegrowanego podejścia obejmującego EFRR, EFS +, EFMR i EFRROW. Co najmniej 5 % środków EFRR powinno być udzielane za pośrednictwem formularzy określonych w art. 22 rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP] należy przeznaczyć na szczeblu krajowym na priorytet zintegrowanego rozwoju terytorialnego. W związku z tym wsparcie powinno być udzielane** przy zapewnieniu odpowiedniego udziału władz lokalnych, regionalnych i miejskich, **partnerów gospodarczych i społecznych oraz przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych.** [Popr. 22]
- (24a) **Szczególną uwagę należy poświęcić obszarom o dużej emisji dwutlenku węgla, które stoją przed wyzwaniami wynikającymi ze zobowiązań dotyczących dekarbonizacji, aby pomóc im w kontynuowaniu strategii zgodnych z unijnym zobowiązaniem w zakresie klimatu wynikającym z porozumienia paryskiego i chroniących zarówno pracowników, jak i dotknięte tymi problemami społeczności. Obszary takie powinny korzystać ze wsparcia przeznaczonego specjalnie dla nich, aby przygotować i wdrożyć plany dekarbonizacji swoich gospodarek, przy uwzględnieniu potrzeby ukierunkowanego szkolenia zawodowego i możliwości przekwalifikowania siły roboczej.** [Popr. 23]
- (25) W ramach zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich za konieczne uznaje się wspieranie zintegrowanego rozwoju terytorialnego służącego skuteczniejszemu rozwiązywaniu problemów gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych, demograficznych, **technologicznych**, społecznych **i kulturalnych**, przed jakimi stoją obszary miejskie, w tym miejskie obszary funkcjonalne **i społeczności wiejskie**, oraz wspieranie powiązań między obszarami miejskimi i wiejskimi, **w tym, w stosownych przypadkach, przez obszary podmiejskie**. Zasady wyboru obszarów miejskich, na których mają być realizowane zintegrowane działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, oraz szacunkowe kwoty przeznaczone na te działania należy określić w programach w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, ~~przeznaczając na ten cel na szczeblu krajowym~~ **Działania te mogą również korzystać z wielofunduszowego i zintegrowanego podejścia obejmującego EFRR, EFS +, EFMR i EFRROW. Co najmniej 10 % środków z EFRR. powinno się przeznaczyć na szczeblu krajowym na priorytet zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich.** Należy także ustalić, że odsetka tego należy przestrzegać przez cały okres programowania w przypadku przesunięcia środków między priorytetami w ramach programu lub między programami, w tym podczas przeglądu śródkresowego. [Popr. 24]
- (26) Aby określić lub przedstawić rozwiązania służące uwzględnieniu na poziomie Unii zagadnień dotyczących zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, należy ~~zastąpić~~ **kontynuować** innowacyjne działania miejskie w dziedzinie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich ~~Europejską inicjatywą miejską realizowaną w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego~~ **i przekształcić je w Europejską inicjatywę miejską** Inicjatywa ta powinna obejmować wszystkie obszary miejskie i wspierać Program rozwoju miast w Unii Europejskiej ⁽¹⁰⁾ **w celu pobudzania wzrostu gospodarczego, podnoszenia jakości życia i wspierania innowacji oraz identyfikowania i pokonywania wyzwań społecznych.** [Popr. 25]

(10) Konkluzje Rady w sprawie unijnego programu dla miast z dnia 24 czerwca 2016 r.

Środa, 27 marca 2019 r.

- (27) Szczególną uwagę należy zwrócić na regiony najbardziej oddalone poprzez przyjęcie na podstawie art. 349 TFUE środków przewidujących dodatkowy przydział na te regiony, aby skompensować dodatkowe koszty ponoszone w nich w wyniku jednego lub kilku trwałych ograniczeń, o których mowa w art. 349 TFUE, takich jak oddalenie, charakter wyspiarski, niewielkie rozmiary, trudna topografia i klimat oraz zależność gospodarcza od niewielkiej liczby produktów, w sytuacji gdy trwały charakter i łączne występowanie tych czynników poważnie ogranicza rozwój tych regionów. Środki z tego dodatkowego przydziału mogą być przeznaczane na inwestycje, koszty operacyjne oraz zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych, mające na celu skompensowanie dodatkowych kosztów spowodowanych takimi ograniczeniami. Pomoc operacyjna może obejmować pokrycie wydatków na usługi transportu towarowego, **logistykę ekologiczną, zarządzanie mobilnością** i pomoc na rozpoczęcie działalności w zakresie usług transportowych, a także pokrycie wydatków na operacje związane z ograniczeniami w przechowywaniu, z nadmierną wielkością i konserwacją narzędzi produkcyjnych oraz niedostatkiem kapitału ludzkiego na lokalnym rynku. **Przydział ten nie jest objęty koncentracją tematyczną przewidzianą w niniejszym rozporządzeniu.** W celu ochrony integralności rynku wewnętrznego, analogicznie do wszystkich operacji współfinansowanych przez EFRR lub Fundusz Spójności, wszelkie wsparcie ze środków EFRR na finansowanie pomocy operacyjnej i inwestycyjnej w regionach najbardziej oddalonych powinno być zgodne z zasadami pomocy państwa określonymi w art. 107 i 108 TFUE. [Popr. 26]
- (28) W celu uzupełnienia i zmiany niektórych, innych niż istotne, elementów niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do wprowadzania, w uzasadnionych przypadkach, dostosowań do załącznika II, określającego wykaz wskaźników stosowanych do przekazywania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacji o wynikach programów. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. ⁽¹⁾. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (29) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej poprzez niwelowanie głównych dysproporcji regionalnych w Unii **w ramach podejścia zorientowanego na obywateli, którego celem jest wspieranie rozwoju kierowanego przez społeczność i promowanie aktywnych postaw obywatelskich**, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie ze względu na znaczne zróżnicowania między poziomem rozwoju poszczególnych regionów oraz opóźnienie regionów najmniej uprzywilejowanych, a także ograniczone środki finansowe państw członkowskich i regionów, natomiast możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności wymienioną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest niezbędne dla osiągnięcia tego celu, [Popr. 27]

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

Wspólne przepisy

Artykuł 1

Przedmiot

1. W niniejszym rozporządzeniu określa się cele szczegółowe i zakres wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w odniesieniu do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” i celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg), o których mowa w art. [4(2)] rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP].

⁽¹⁾ Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

2. W niniejszym rozporządzeniu określa się również cele szczegółowe i zakres wsparcia z Funduszu Spójności w odniesieniu do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, o którym mowa w art. [4 ust. 2 lit. a)] rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP].

Artykuł 1a

Zadania EFRR i Funduszu Spójności

EFRR i Fundusz Spójności przyczyniają się do realizacji ogólnego celu, jakim jest wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii.

EFRR przyczynia się do zmniejszania dysproporcji w poziomach rozwoju poszczególnych regionów w Unii oraz do zmniejszania zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych, łącznie z wyzwaniami środowiskowymi, dzięki zrównoważonemu rozwojowi i dostosowaniu strukturalnemu gospodarek regionalnych.

Fundusz Spójności przyczynia się do realizacji projektów w dziedzinie sieci transeuropejskich i ochrony środowiska. [Popr. 28]

Artykuł 2

Cele szczegółowe EFRR i Funduszu Spójności

1. Zgodnie z celami polityki określonymi w art. [4(1)] rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP] EFRR wspiera następujące cele szczegółowe:

- a) „**Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej innowacyjnego, inteligentnego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju i transformacji gospodarczej – gospodarczej, łączności regionalnej w obszarze technologii, rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), łączności i skutecznej administracji publicznej**” („CP 1”) – poprzez: [Popr. 29]
- (i) **zwiększenie wspieranie rozwoju i zwiększania** potencjału w zakresie badań i innowacji oraz , **inwestycji i infrastruktury**, wykorzystywanie zaawansowanych technologii **oraz wspieranie i promowanie klastrów na rzecz innowacji między przedsiębiorstwami, instytucjami badawczymi, środowiskiem akademickim i władzami publicznymi**; [Popr. 30]
 - (ii) **zwiększanie łączności cyfrowej i** czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, **zakładów naukowych, przedsiębiorstw naukowych, przedsiębiorstw, rządów i administracji publicznej na szczeblu regionalnym i lokalnym, w tym inteligentnych miast i inteligentnych wsi**; [Popr. 31]
 - (iii) sprzyjanie **zrównoważonemu** wzrostowi i konkurencyjności MŚP **oraz zapewnianie wsparcia dla tworzenia i utrzymania nowych miejsc pracy, a także wsparcia dla rozwoju technologicznego i modernizacji**; [Popr. 32]
 - (iv) rozwijanie umiejętności **na rzecz i strategii oraz budowanie potencjału w zakresie** inteligentnej specjalizacji, **sprawiedliwej transformacji przemysłowej i , gospodarki o obiegu zamkniętym, innowacji społecznych, przedsiębiorczości, turystyki i przejścia na przemysł 4.0**; [Popr. 33]
- b) „**Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna i odporna Europa dla wszystkich** dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem” („CP 2”) – poprzez: [Popr. 34]
- (i) promowanie środków **na rzecz w zakresie** efektywności energetycznej, **oszczędności energii i ubóstwa energetycznego**; [Popr. 35]
 - (ii) promowanie **zrównoważonych** odnawialnych źródeł energii; [Popr. 36]
 - (iii) rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania **na szczeblu lokalnym**; [Popr. 37]
 - (iv) wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku, **postępowania w przypadku skrajnych zjawisk pogodowych i klęsk żywiołowych oraz i odporności na klęski żywiołowe, łącznie z trzęsieniami ziemi, pożarami lasów, powodzią i suszami, z uwzględnieniem podejścia opartego na ekosystemie**; [Popr. 38]

Środa, 27 marca 2019 r.

- (v) wspieranie **powszechnego dostępu do wody oraz** zrównoważonej gospodarki wodnej; [Popr. 39]
- (vi) wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym **i poprawę zasobooszczędności**; [Popr. 40]
- (vi a) **wspieranie procesów transformacji regionalnej w kierunku dekarbonizacji, a także przejście na niskoemisyjne wytwarzanie energii**; [Popr. 41]
- (vii) sprzyjanie bioróżnorodności i ~~rozwojowi zielonej infrastruktury w środowisku miejskim oraz~~ **dziedzictwu naturalnemu oraz ich ochrona, zachowanie i uwypuklenie chronionych obszarów przyrodniczych, zasobów naturalnych i zmniejszanie wszelkiego rodzaju zanieczyszczeń, takich jak zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby czy zanieczyszczanie hałasem i światłem**; [Popr. 42]
- (viii) **zwiększanie obecności zielonej infrastruktury na miejskich obszarach funkcjonalnych, rozwój multimodalnej mobilności miejskiej na niewielką skalę w ramach gospodarki o zerowym poziomie emisji netto**; [Popr. 43]
- c) „Lepiej połączona Europa dzięki ~~zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych~~ **dla wszystkich dzięki zwiększeniu mobilności**” („CP 3”) – poprzez: [Popr. 44]
- (i) ~~udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych~~; [Popr. 45]
- (ii) rozwój ~~zrównoważonej~~ **odpornej na zmianę klimatu, inteligentnej, bezpiecznej, zrównoważonej drogowej i kolejowej oraz** intermodalnej sieci TEN-T ~~odpornej na zmianę~~, **a także połączeń transgranicznych, ze szczególnym uwzględnieniem środków ograniczających hałas, przyjaznych dla klimatu i środowiska sieci transportu publicznego i sieci kolejowych**; [Popr. 46]
- (iii) rozwój zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności odpornej na zmianę klimatu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do sieci TEN-T, mobilności transgranicznej **i przyjaznych dla środowiska sieci transportu publicznego**; [Popr. 47]
- (iv) ~~wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej~~; [Popr. 48] (Poprawka ta będzie wymagać odpowiedniego dostosowania załącznika I i załącznika II.)
- d) „Europa o silniejszym wymiarze społecznym **i bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu** dzięki wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych” („CP 4”) – poprzez: [Popr. 49]
- (i) poprawę skuteczności **i włączającego charakteru** rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój innowacji społecznych i infrastruktury, **a także wspieranie gospodarki społecznej i innowacji**; [Popr. 50]
- (ii) poprawę **równego** dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie **oraz sportu** poprzez rozwój **charakteryzujących się dostępnością** infrastruktury i usług; [Popr. 52]
- (iia) **inwestycje w mieszkania stanowiące własność publiczną lub własność podmiotów o celach niezarobkowych wykorzystywane na cele mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich dochodach lub osób o szczególnych potrzebach**; [Popr. 53]
- (iii) zwiększenie integracji społeczno-ekonomicznej **promowanie włączenia społeczno-ekonomicznego** marginalizowanych społeczności **i społeczności ubogich, takich jak Romowie** ~~migrantów~~ i grup w niekorzystnej sytuacji poprzez zintegrowane działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi społeczne; [Popr. 53]

Środa, 27 marca 2019 r.

- (iiia) **promowanie długoterminowej integracji społeczno-gospodarczej uchodźców i migrantów objętych ochroną międzynarodową poprzez zintegrowane działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi socjalne, poprzez zapewnienie wsparcia infrastrukturalnego dla zaangażowanych miast i władz lokalnych;** [Popr. 54]
- (iv) **zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez rozwój infrastruktury opieki zdrowotnej i innych aktywów, w tym podstawowej opieki zdrowotnej i środków zapobiegawczych, oraz wspieranie przechodzenia z opieki instytucjonalnej do opieki opartej na rodzinie i społeczności;** [Popr. 55]
- (iva) **wspieranie rewitalizacji ubogich społeczności pod względem fizycznym, gospodarczym i społecznym;** [Popr. 56]
- e) „Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych i **wszystkich innych obszarów** w ramach inicjatyw lokalnych” („CP 5”) – poprzez: [Popr. 57]
- (i) **wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu** rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego i **naturalnego, zrównoważonej turystyki również w ramach dzielnic turystycznych, sportu i bezpieczeństwa na obszarach miejskich, w tym na funkcjonalnych obszarach miejskich;** [Popr. 58]
- (ii) **wspieranie zintegrowanego lokalnego i sprzyjającego włączeniu społecznemu** rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego i **naturalnego, zrównoważonej turystyki również w ramach dzielnic turystycznych, sportu** oraz bezpieczeństwa, **w tym na obszarach zawsze na szczeblu lokalnym, w regionach wiejskich, górskich, wyspiarskich i przybrzeżnych, min. odizolowanych i słabo zaludnionych oraz wszystkich innych obszarach, które napotykają trudności w dostępie do podstawowych usług, w tym również na poziomie NUTS3, w ramach strategii rozwoju terytorialnego i lokalnego kierowanego przez społeczność, w formach, o których mowa w art. 22 lit. a), b) i c) rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP].** [Popr. 59]
- 1a. **zwiększanie multimodalnej mobilności na małą skalę w miastach, o której mowa w lit. b) ppkt (viiia) niniejszego artykułu i którą uznaje się za kwalifikującą się do wsparcia, jeżeli wkład EFRR w operację nie przekracza 10 000 000 EUR.** [Popr. 60]
2. Fundusz Spójności wspiera CP 2 oraz cele szczegółowe w ramach CP 3, określone w ust. 1 lit. c) ppkt (ii), (iii) i (iv).
3. W odniesieniu do **osiągnięcia** celów szczegółowych określonych w ust. 1 EFRR lub Fundusz Spójności mogą również w stosownych przypadkach wspierać działania w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, o ile działania te: [Popr. 61]
- a) **zwiększają zdolności instytucji programu oraz podmiotów związanych z wdrażaniem funduszy, a także wspierają organy administracji publicznej i organy administracji lokalnej i regionalnej odpowiedzialne za wdrażanie EFRR i Funduszu Spójności w ramach specjalnych planów mających na celu wzmocnienie zdolności instytucjonalnych z myślą o nadawaniu lokalnego wymiaru celom zrównoważonego rozwoju, uproszczeniu i ograniczeniu procedur oraz skróceniu czasu realizacji działań, pod warunkiem że będą one miały charakter strukturalny, a sam program będzie miał wymierne cele;** [Popr. 62]
- b) **poprawiają współpracę z partnerami w ramach danego państwa członkowskiego i poza nim.**

Zwiększanie zdolności, o którym mowa w lit. a) niniejszego artykułu, może zostać uzupełnione o dodatkowe wsparcie z programu wspierania reform ustanowionego na mocy rozporządzenia UE (2018/xxx (program wspierania reform); [Popr. 63]

Współpraca, o której mowa w lit. b), może obejmować współpracę z partnerami z regionów transgranicznych, regionów niesąsiadujących lub regionów położonych na terytorium objętym **europejskim ugrupowaniem współpracy terytorialnej, strategią makroregionalną lub strategią na rzecz basenu morskiego lub ich kombinacją.** [Popr. 64]

Środa, 27 marca 2019 r.

Zapewnione jest rzeczywiste uczestnictwo władz regionalnych i lokalnych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym beneficjentów na wszystkich etapach przygotowywania, wdrażania, monitorowania i oceny programów w ramach EFRR zgodnie z zasadami określonymi w europejskim kodeksie postępowania w zakresie partnerstwa. [Popr. 65]

Artykuł 3

Koncentracja tematyczna wsparcia w ramach EFRR

1. W odniesieniu do programów wdrażanych w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” całość środków z EFRR w każdym państwie członkowskim koncentruje się na szczeblu krajowym zgodnie z ust. 3 i 4.
2. W odniesieniu do koncentracji tematycznej wsparcia dla państw członkowskich, w których znajdują się regiony najbardziej oddalone – środki z EFRR przeznaczone wyraźnie na programy dla regionów najbardziej oddalonych traktuje się oddzielnie od środków EFRR przydzielonych na wszystkie pozostałe regiony.
3. Państwa członkowskie **Regiony na poziomie NUTS 2** klasyfikuje się pod względem **dochodu narodowego produktu krajowego brutto (PKB) na mieszkańca** w następujący sposób: [Popr. 66]
 - a) państwa członkowskie o ~~wskaźniku dochodu narodowego brutto równym lub przekraczającym 100 % średniej UE~~ **PKB na mieszkańca wyższym niż 100 % średniej PKB w UE27** („grupa 1”); [Popr. 67]
 - b) państwa członkowskie o ~~wskaźniku dochodu narodowego brutto równym lub przekraczającym~~ **PKB na mieszkańca między 75 % i niższym niż a 100 % średniej PKB w UE27** („grupa 2”); [Popr. 68]
 - c) państwa członkowskie o ~~wskaźniku dochodu narodowego brutto~~ **PKB na mieszkańca** niższym niż 75 % średniej **PKB w UE27** („grupa 3”). [Popr. 69]

Do celów niniejszego artykułu ~~wskaźnik dochodu narodowego brutto oznacza stosunek dochodu narodowego brutto danego państwa członkowskiego~~ **klasyfikacji danego regionu w jednej z trzech kategorii regionów dokonuje się na podstawie produktu krajowego brutto na mieszkańca każdego regionu**, mierzonego według standardu siły nabywczej (PPS) i obliczanego na podstawie danych Unii za okres 2014–2016, do ~~średniego dochodu narodowego brutto 27 państw członkowskich na mieszkańca, mierzonego według standardu siły nabywczej~~ **PKB UE-27**, w tym samym okresie odniesienia. [Popr. 70]

W odniesieniu do programów w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dla najbardziej oddalonych regionów, regiony te klasyfikuje się do grupy 3.

4. W stosunku do państw członkowskich obowiązują następujące wymogi koncentracji tematycznej:
 - a) państwa członkowskie z grupy 1 ~~przeznaczają co najmniej 85 % całkowitej kwoty swoich środków z EFRR w ramach priorytetów innych niż pomoc techniczna na CP 1 i 2, w tym co najmniej 60 % na CP 1;~~ **dla kategorii regionów lepiej rozwiniętych („grupa 1”) przeznaczają one:** [Popr. 71]
 - (i) **co najmniej 50 % całkowitej kwoty środków z EFRR na szczeblu krajowym na CP 1; oraz** [Popr. 72]
 - (ii) **co najmniej 30 % całkowitej kwoty środków z EFRR na szczeblu krajowym na CP 2.** [Popr. 73]
 - b) państwa członkowskie z grupy 2 ~~przeznaczają co najmniej 45 % całkowitej kwoty swoich środków z EFRR w ramach priorytetów innych niż pomoc techniczna na CP 1 i co najmniej 30 % na CP 2;~~ **dla kategorii regionów w okresie przejściowym („grupa 2”) przeznaczają one:** [Popr. 74]
 - (i) **co najmniej 40 % całkowitej kwoty środków z EFRR na szczeblu krajowym na CP 1 oraz** [Popr. 75]
 - (ii) **co najmniej 30 % całkowitej kwoty środków z EFRR na szczeblu krajowym na CP 2.** [Popr. 76]

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) państwa członkowskie z grupy 3 przeznaczają co najmniej 35 % całkowitej kwoty swoich środków z EFRR w ramach priorytetów innych niż pomoc techniczna na CP 1 i co najmniej 30 % na CP 2 dla kategorii regionów słabiej rozwiniętych („grupa 3”) przeznaczają one: [Popr. 77]

(i) co najmniej 30 % całkowitej kwoty środków z EFRR na szczeblu krajowym na CP 1 oraz [Popr. 78]

(ii) co najmniej 30 % całkowitej kwoty środków z EFRR na szczeblu krajowym na CP 2. [Popr. 79]

4a. W należycie uzasadnionych przypadkach dane państwo członkowskie może złożyć wniosek o zmniejszenie – o nie więcej niż pięć punktów procentowych lub dziesięć punktów procentowych w przypadku regionów najbardziej oddalonych – stopnia koncentracji środków na poziomie kategorii regionów w odniesieniu do celu tematycznego określonego w art. 3 ust. 4 lit. a) ppkt (i), art. 3 ust. 4 lit. b) ppkt (i) oraz art. 3 ust. 4 lit. c) ppkt (i) [nowy EFRR i Fundusz Spójności]. [Popr. 80]

5. Wymogi koncentracji tematycznej określone w ust. 4 obowiązują w ciągu całego okresu programowania, również w przypadku przenoszenia kwot z EFRR między priorytetami programu lub między programami oraz podczas przeglądu śródkresowego zgodnie z art. [14] rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP].

6. W przypadku obniżenia przydziału środków z EFRR na dany program w ramach ~~dotyczącego~~ CP 1 **lub** CP 2, **głównych celów polityki** lub obu tych celów polityki w wyniku umorzenia zgodnie z art. [99] rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP] lub w wyniku korekt finansowych dokonywanych przez Komisję zgodnie z art. [98] tego rozporządzenia, przestrzegania wymogów koncentracji tematycznej określonych w ust. 4 nie poddaje się ponownej ocenie. [Popr. 81]

Artykuł 4

Zakres wsparcia z EFRR

1. Wsparcia z EFRR udziela się na:

a) inwestycje w infrastrukturę;

aa) inwestycje w badania, rozwój i innowacje; [Popr. 83 i 191/rev]

b) inwestycje w dostęp do usług;

c) inwestycje produkcyjne **i inwestycje, które przyczyniają się do utrzymania istniejących miejsc pracy i tworzenia nowych miejsc pracy** w MŚP **oraz wszelkiego rodzaju wsparcie MŚP w formie dotacji i instrumentów finansowych; [Popr. 84 i 192/rev]**

d) sprzęt, oprogramowanie oraz wartości niematerialne i prawne;

e) działania informacyjne, działania komunikacyjne, analizy, tworzenie sieci kontaktów, współpracę, wymianę doświadczeń i działania związane z klastrami;

f) pomoc techniczną.

~~Ponadto~~ Można udzielać wsparcia na inwestycje produkcyjne w przedsiębiorstwa inne niż MŚP, o ile dotyczą one współpracy z MŚP ~~w zakresie działań badawczych i innowacyjnych wspieranych na podstawie art. 2 ust. 1 lit. a) ppkt (i) lub infrastruktury biznesowej wspierającej MŚP.~~

Ponadto można również wspierać inwestycje produkcyjne w przedsiębiorstwach innych niż MŚP w zakresie działań badawczych i innowacyjnych wspieranych na podstawie na podstawie art. 2 ust. 1 lit. a) ppkt (i) oraz działalności w zakresie efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych na podstawie, odpowiednio, art. 2 ust. 1 lit. b) ppkt (i) i (ii), zgodnie z art. 59 ust. 1 lit. a) i art. 60 rozporządzenia (UE) .../... [nowe RWP].] [Popr. 193rev]

Środa, 27 marca 2019 r.

W kontekście realizacji celu szczegółowego w ramach CP 1, określonego w art. 2 ust. 1 lit. a) ppkt (iv), wsparcia z EFRR udziela się również na szkolenie, **opiekę indywidualnego doradcy**, uczenie się przez całe życie, **przekwalifikowanie** i działalność edukacyjną. [Popr. 87 i 194/rev]

2. W ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wsparcie z EFRR może obejmować również:
 - a) wspólne wykorzystywanie obiektów i zasobów ludzkich;
 - b) towarzyszące inwestycje miękkie i inne działania związane z CP 4 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, określone w rozporządzeniu (UE) 2018/xxxx [nowe EFS+].

Artykuł 5

Zakres wsparcia z Funduszu Spójności

1. Wsparcia z Funduszu Spójności udziela się na:
 - a) inwestycje na rzecz środowiska, w tym korzystne dla środowiska inwestycje związane z **gospodarką o obiegu zamkniętym**, ze zrównoważonym rozwojem oraz energią **odnawialną**; [Popr. 88]
 - b) inwestycje w **sieć bazową i kompleksową** TEN-T; [Popr. 89]
 - c) pomoc techniczną, **w tym poprawę i rozwój administracyjnych umiejętności i kompetencji organów lokalnych w zakresie zarządzania tymi funduszami**. [Popr. 90]
- ca) **działania informacyjne, działania komunikacyjne, analizy, tworzenie sieci kontaktów, współpracę, wymianę doświadczeń i działania związane z klastrami**; [Popr. 91]

Państwa członkowskie zapewniają odpowiednią równowagę między inwestycjami, o których mowa w lit. a) i b), **na podstawie inwestycji i szczególnych potrzeb każdego państwa członkowskiego**. [Popr. 92]

2. ~~Kwotę przeniesioną~~ **Kwota przeniesiona** z Funduszu Spójności do instrumentu „Łącząc Europę”⁽¹²⁾ **jest proporcjonalna i** wykorzystuje się ją na projekty TEN-T. [Popr. 93]

Artykuł 6

Wyłączenie z zakresu EFRR i Funduszu Spójności

1. Wsparcia z EFRR i Funduszu Spójności nie udziela się na następujące cele:
 - a) likwidacja lub budowa elektrowni jądrowych;
 - b) inwestycje służące redukcji emisji gazów cieplarnianych w ramach działań wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹³⁾;
 - c) wytwarzanie, przetwórstwo i wprowadzanie do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych;
 - d) przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014⁽¹⁴⁾;
 - e) inwestycje w **nowe regionalne porty lotnicze oraz w** infrastrukturę portów lotniczych, z wyjątkiem ~~regionów najbardziej oddalonych~~; [Popr. 94]

⁽¹²⁾ Odniesienie

⁽¹³⁾ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE.

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

- ea) inwestycji związanych z regionami najbardziej oddalonymi; [Popr. 95]
- eb) wsparcia związanego z sieciami bazowymi TEN-T; [Popr. 96]
- ec) inwestycji związanych z ochroną środowiska i mające na celu łagodzenie lub ograniczenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko. [Popr. 97]
- f) inwestycje trwałego składowania odpadów, z wyjątkiem regionów najbardziej oddalonych i działań mających na celu demontaż, przekształcenie lub zabezpieczenie istniejących instalacji i z zastrzeżeniem przepisów art. 4 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2008/98⁽¹⁵⁾; [Popr. 98]
- g) inwestycje w instalacje przetwarzania odpadów resztkowych, z wyjątkiem regionów najbardziej oddalonych oraz w przypadku najnowocześniejszych rozwiązań w zakresie recyklingu zgodnie z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym i hierarchii postępowania z odpadami, z pełnym poszanowaniem celów określonych w art. 11 ust. 2 dyrektywy 2008/98/WE i pod warunkiem, że państwa członkowskie ustanowiły swoje plany gospodarowania odpadami zgodnie z art. 29 dyrektywy (UE) 2018/851. Odpady resztkowe należy rozumieć jako głównie odpady komunalne, które nie są zbierane selektywnie, i odrzuty z przetwarzania odpadów; [Popr. 99]
- h) inwestycje w zakresie produkcji, przetwarzania, transportu, dystrybucji, składowania lub spalania paliw kopalnych: z wyjątkiem inwestycji związanych z czystymi ekologicznie pojazdami w rozumieniu art. 4 dyrektywy 2009/33/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁶⁾; [Popr. 100]
- i) inwestycje w infrastrukturę szerokopasmową na obszarach, na których istnieją co najmniej dwie sieci szerokopasmowe o równoważnej kategorii; [Popr. 102]
- j) finansowanie zakupu taboru na potrzeby transportu kolejowego, z wyjątkiem, gdy jest to związane:
 - (i) z realizacją obowiązku świadczenia usługi publicznej będącej przedmiotem procedury przetargowej zgodnie z rozporządzeniem 1370/2007 wraz ze zmianami;
 - (ii) ze świadczeniem usług transportu kolejowego na liniach w pełni otwartych na konkurencję, w przypadku gdy beneficjent jest nowym operatorem kwalifikującym się do finansowania na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [rozporządzenie w sprawie InvestEU]; [Popr. 103 i 245]
- ja) inwestycje w budowę zakładów opieki instytucjonalnej stosujących segregację lub naruszających zasadę swobody osobistego wyboru i niezależności; [Popr. 104]

1a. Wyjątki wymienione w lit. h) są ograniczone do maksymalnie 1 % całkowitych środków EFRR-Fundusz Spójności na poziomie krajowym. [Popr. 101]

2. Ponadto w ramach Funduszu Spójności nie wspiera się inwestycji w budynki mieszkalne, o ile inwestycje te nie są związane z promowaniem efektywności energetycznej lub korzystania z odnawialnych źródeł energii oraz przystępnymi warunkami mieszkaniowymi dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, a także modernizacją sejsmiczną. [Popr. 105]

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).

⁽¹⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego (Dz.U. L 120 z 15.5.2009, s. 5).

Środa, 27 marca 2019 r.

3. Kraje i terytoria zamorskie nie kwalifikują się do wsparcia z EFRR ani Funduszu Spójności, ale mogą uczestniczyć w programach w ramach celu Interreg zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2018/xxxx [EWT (Interreg)].

Artykuł 6a

Partnerstwo

Każde państwo członkowskie zapewnia znaczące i integracyjne zaangażowanie partnerów społecznych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i użytkowników usług w zarządzanie, programowanie, realizację, monitorowanie i ocenę działań i polityk wspieranych z EFRR i Funduszu Spójności w ramach zarządzania dzielonego, zgodnie z art. 6 wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 240/2014. [Popr. 106]

Artykuł 7

Wskaźniki

1. Wspólne wskaźniki produktu i rezultatu określone **i zdefiniowane** w załączniku I w odniesieniu do EFRR i Funduszu Spójności oraz ~~w razie konieczności~~, w **stosownych przypadkach**, wskaźniki produktu i rezultatu specyficzne dla danego programu stosuje się zgodnie z art. [12 ust. 1] akapit drugi lit. a), art. [17 ust. 3] lit. d) ppkt (ii) oraz art. [37 ust. 2] lit. b) rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP]. **[Popr. 107]**

2. W przypadku wskaźników produktu wartość bazową ustala się na poziomie zero. Cele pośrednie określone na 2024 r. oraz cele końcowe wyznaczone na 2029 r. mają charakter kumulacyjny.

3. Zgodnie z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości określonymi w art. [38 ust. 3 lit. e) ppkt (i)] rozporządzenia finansowego Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacje na temat wyników zgodnie z załącznikiem II.

4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 13 w celu wprowadzenia zmian w załączniku I służących dokonaniu niezbędnych dostosowań w wykazie wskaźników, które mają stosować państwa członkowskie, oraz wprowadzania zmian w załączniku II służących dokonaniu niezbędnych dostosowań dotyczących informacji o wynikach, które mają być przekazywane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

4a. Państwa członkowskie mogą wystąpić z uzasadnionym wnioskiem o większą elastyczność w obowiązujących ramach paktu stabilności i wzrostu w odniesieniu do publicznych lub równoważnych wydatków strukturalnych, popartym przez administrację publiczną w drodze współfinansowania inwestycji uruchomionych w ramach EFRR i Funduszu Spójności. Określając korektę budżetową w ramach części zapobiegawczej lub naprawczej paktu stabilności i wzrostu, Komisja dokładnie ocenia odnośny wniosek w sposób odzwierciedlający strategiczne znaczenie inwestycji współfinansowanych z EFRR i Funduszu Spójności. [Popr. 108]

ROZDZIAŁ II

Przepisy szczegółowe dotyczące traktowania szczególnych uwarunkowań terytorialnych

Artykuł 8

Zintegrowany rozwój terytorialny

1. ~~Dopuszcza się udzielanie wsparcia z EFRR na~~ **EFRR wspiera** zintegrowany rozwój terytorialny w ramach programów objętych oboma celami, o których mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP], zgodnie z tytułem III rozdział II tego rozporządzenia [nowe RWP]. **[Popr. 109]**

Środa, 27 marca 2019 r.

1a. Co najmniej 5 % środków z EFRR na poziomie krajowym w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, z wyjątkiem środków na pomoc techniczną, przydziela się na zintegrowany rozwój terytorialny na obszarach pozamiejskich charakteryzujących się utrudnieniami naturalnymi, geograficznymi lub niekorzystnymi warunkami i negatywnymi tendencjami demograficznymi lub utrudnionym dostępem do usług podstawowych. Z tej kwoty co najmniej 17,5 % przydziela się obszarom i społecznościom wiejskim, z uwzględnieniem postanowień paktu na rzecz inteligentnych wsi w celu opracowania projektów takich jak inteligentne wsie. [Popr. 110]

2. Państwa członkowskie wdrażają zintegrowany rozwój terytorialny, ~~przy wsparciu EFRR, wyłącznie w postaci specjalnej osi lub programu albo~~ w ~~innych~~ postaciach, o których mowa w art. [22] rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP], ~~przy czym może on być objęty wielofunduszowym i zintegrowanym podejściem w ramach EFRR, EFS+, EFMR i EFRROW.~~ w postaciach, o których mowa w art. [22] rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP]. [Popr. 111]

Artykuł 9

Zrównoważony rozwój obszarów miejskich

1. W celu rozwiązywania problemów gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych, demograficznych i społecznych w ramach EFRR wspiera się zintegrowany rozwój terytorialny w oparciu o strategię terytorialne, zgodnie z art. [23] rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP], koncentrujące ~~które mogą być również objęte wielofunduszowym i zintegrowanym podejściem w ramach EFRR i EFS+,~~ ikoncentrować się na ~~miejskich~~ obszarach ~~miejskich funkcjonalnych~~ („zrównoważony rozwój obszarów miejskich”) w ramach programów objętych oboma celami, o których mowa w art. 4 ust. 2 tego rozporządzenia. [Popr. 112]

2. Co najmniej ~~6%~~ **10 %** środków z EFRR na poziomie krajowym w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, z wyjątkiem środków na pomoc techniczną, przydziela się na zrównoważony rozwój obszarów miejskich w postaci **specjalnego programu, specjalnej osi priorytetowej**, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, zintegrowanych inwestycji terytorialnych lub innych narzędzi terytorialnych, **zgodnie z art. 22 lit. c) rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP]. Władze miejskie, o których mowa w art. 6 rozporządzenia (UE) 2018/XXXX [nowe RWP], są uprawnione do wyboru działań i projektów. Działania opracowane w ramach CP innych niż CP 5, o ile spełniają kryteria spójności, mogą wliczać się do minimalnego progu 10 %, który należy przeznaczyć na zrównoważony rozwój obszarów miejskich. Inwestycje dokonane w ramach CP 5 (i) są uznawane za wliczające się w ten przydział 10 %, tak jak i operacje realizowane w ramach innych CP, o ile są one spójne ze zrównoważonym rozwojem obszarów miejskich.** [Popr. 113]

W ramach odnośnego programu lub odnośnych programów określa się planowane kwoty na ten cel zgodnie z art. [17 ust. 3] lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP].

3. Określony w ust. 2 odsetek środków przydzielany na zrównoważony rozwój obszarów miejskich obowiązuje w ciągu całego okresu programowania w przypadku przenoszenia kwot z EFRR między priorytetami programu lub między programami oraz podczas przeglądu śródkresowego zgodnie z art. [14] rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [nowe RWP].

4. W przypadku obniżenia przydziału środków z EFRR w wyniku umorzenia zgodnie z art. [99] rozporządzenia (UE) nr [nowe RWP] lub w wyniku korekt finansowych dokonywanych przez Komisję zgodnie z art. [98] tego rozporządzenia, zgodności z ust. 2 nie poddaje się ponownej ocenie.

Artykuł 10

Europejska inicjatywa miejska

1. W ramach EFRR udziela się również wsparcia Europejskiej inicjatywy miejskiej, wdrażanej przez Komisję w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego.

Inicjatywa ta obejmuje wszystkie **miejskie** obszary ~~miejskie funkcjonalne~~ i wspiera ~~Program~~ **partnerstwa i koszty organizacyjne Programu** rozwoju miast w Unii Europejskiej. **Władze lokalne powinny aktywnie uczestniczyć w tworzeniu i wdrażaniu Europejskiej inicjatywy miejskiej.** [Popr. 114]

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Europejska inicjatywa miejska składa się z niżej wymienionych trzech części, z których wszystkie odnoszą się do zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich:

- a) wspieranie budowania potencjału, **w tym działań w zakresie wymiany dla przedstawicieli regionalnych i lokalnych na szczeblu niższym niż krajowy**; [Popr. 115]
- b) wspieranie innowacyjnych działań, **które mogą uzyskać dodatkowe współfinansowanie na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/xxx (Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) i zostać włączone w Europejską Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w szczególności w powiązaniu z obszarami wiejskimi i miejskimi oraz projektami wspierającymi rozwój obszarów miejskich i miejskich obszarów funkcjonalnych**. [Popr. 116]
- c) wspieranie wiedzy, **ocen oddziaływania terytorialnego**, opracowywania polityki i działań komunikacyjnych. [Popr. 117]

Na wniosek jednego lub większej liczby państw członkowskich Europejska inicjatywa miejska może również wspierać współpracę międzyrządową w zakresie zagadnień miejskich **jako ram odniesienia w dziedzinie zrównoważonych miast, agendy terytorialnej Unii Europejskiej oraz dostosowania opracowanych przez ONZ celów zrównoważonego rozwoju do warunków lokalnych**. [Popr. 118]

Komisja składa co roku Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie na temat postępów w ramach Europejskiej inicjatywy miejskiej. [Popr. 119]

Artykuł 10a

Obszary zmagające się z niekorzystnymi warunkami i wyzwaniem przyrodniczymi lub demograficznymi

W ramach programów współfinansowanych przez EFRR obejmujących obszary zmagające się z niekorzystnymi warunkami i wyzwaniem przyrodniczymi lub demograficznymi, takie jak obszary wymienione w art. 174 TFUE, poświęca się szczególną uwagę na rozwiązanie problemów, z którymi zmagają się te obszary.

W szczególności obszary NUTS 3 lub jednostki samorządu lokalnego o gęstości zaludnienia poniżej 12,5 os./km² w przypadku obszarów słabo zaludnionych lub poniżej 8 os./km² w przypadku obszarów bardzo słabo zaludnionych bądź o średnim spadku liczby ludności przekraczającym 1 % w okresie między rokiem 2007 a 2017 muszą zostać objęte szczegółowymi planami regionalnymi i krajowymi w celu zwiększenia ich atrakcyjności dla ludności, inwestycji biznesowych, poprawy dostępności usług cyfrowych i publicznych, łącznie z funduszem w ramach umowy o współpracy. W umowie partnerstwa można przeznaczyć dedykowane środki na ten cel. [Popr. 120]

Artykuł 11

Regiony najbardziej oddalone

1. **Artykuł 3 nie ma zastosowania do dodatkowej alokacji środków o specjalnym przeznaczeniu na regiony najbardziej oddalone.** Tę dodatkową alokację środków o specjalnym przeznaczeniu na regiony najbardziej oddalone wykorzystuje się do skompensowania dodatkowych kosztów ponoszonych w tych regionach wskutek jednego lub kilku stałych ograniczeń ich rozwoju, o których mowa w art. 349 TFUE. [Popr. 121]

2. W ramach alokacji, o której mowa w ust. 1, udziela się wsparcia na:

- a) działania w zakresie określonym w art. 4;
- b) w drodze odstępstwa od art. 4 – działania obejmujące koszty operacyjne, mające na celu skompensowanie dodatkowych kosztów ponoszonych w regionach najbardziej oddalonych wskutek jednego lub kilku stałych ograniczeń ich rozwoju, o których mowa w art. 349 TFUE.

W ramach alokacji, o której mowa w ust. 1, można udzielać wsparcia na pokrycie wydatków na rekompensaty z tytułu realizacji obowiązku świadczenia usług publicznych oraz realizacji zamówień publicznych na usługi w regionach najbardziej oddalonych.

Środa, 27 marca 2019 r.

3. W ramach alokacji, o której mowa w ust. 1, nie udziela się wsparcia w zakresie:
- operacji dotyczących produktów wymienionych w załączniku I do TFUE;
 - pomocy na rzecz przewozu osób dopuszczalnej na mocy art. 107 ust. 2 lit. a) TFUE;
 - zwolnień podatkowych i zwolnień z obciążeń socjalnych;
 - obowiązków świadczenia usług publicznych niewypełnionych przez przedsiębiorstwa oraz w przypadkach działania państwa w ramach sprawowania władzy publicznej.

3a. W drodze odstępstwa od art. 4 ust. 1 EFRR może wspierać inwestycje produkcyjne w przedsiębiorstwach w regionach najbardziej oddalonych, niezależnie od wielkości tych przedsiębiorstw. [Popr. 122]

ROZDZIAŁ III

Przepisy końcowe

Artykuł 12

Przepisy przejściowe

Rozporządzenia (WE) nr 1300/2013 i (WE) nr 1301/2013 oraz wszelkie akty przyjęte na ich mocy mają nadal zastosowanie do programów i działań wspieranych w ramach EFRR lub Funduszu Spójności w okresie programowania 2014–2020.

Artykuł 13

Wykonywanie przekazanych uprawnień

- Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
- Uprawnienia do ~~przyjęcia~~ **przyjmowania** aktów delegowanych, o których mowa w art. 7 ust. 4, powierza się Komisji na ~~czas nieokreślony~~ **okres od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia do dnia 31 grudnia 2027 r. [Popr. 123]**
- Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 7 ust. 4, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
- Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. ⁽¹⁷⁾.
- Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 7 ust. 4 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 13.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 13a**Uchylenie**

Z zastrzeżeniem art. 12 niniejszego rozporządzenia rozporządzenia (WE) nr 1301/2013 i (WE) nr 1300/2013 tracą moc z dniem 1 stycznia 2021 r. [Popr. 124]

Artykuł 13b**Przegląd**

Parlament Europejski i Rada dokonają przeglądu niniejszego rozporządzenia do dnia 31 grudnia 2027 r. zgodnie z art. 177 TFUE. [Popr. 125]

Artykuł 14**Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Wspólne wskaźniki produktu i rezultatu dla EFRR i Funduszu Spójności – art. 7 ust. 1 ⁽¹⁾

Tabela 1: Wspólne wskaźniki produktu i rezultatu dla EFRR (cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” i Interreg) oraz Funduszu Spójności (**)

Cel polityki	Produkty	Rezultaty
(1)	(2)	(3)
<p>1. Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej, łączy regionalnej w obszarze technologii, rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), łączy i skutecznej administracji publicznej (CP 1) – poprzez: [Popr. 126]</p>	<p>RCO ⁽¹⁾ 01 – Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)* RCO - 01 – Średni dochód regionalny [Popr. 127] RCO 02 – Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w postaci dotacji* RCO 03 – Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych* RCO 04 – Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe* RCO 05 – Start-upy objęte wsparciem* RCO 06 – Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych RCO 07 – Ośrodki badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych RCO 08 – Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji RCO 10 – Przedsiębiorstwa współpracujące z ośrodkami badawczymi RCO 10a – Przedsiębiorstwa wspierane w celu przekształcenia ich produktów i usług z myślą o przejściu na gospodarkę o obiegu zamkniętym [Popr. 128] RCO 96 – Międzyregionalne inwestycje w projekty UE*</p>	<p>RCR ⁽²⁾ 01 – Miejsca pracy utworzone we wspieranych podmiotach* RCR - 01 – Zwiększenie wskaźnika dochodu regionalnego zgodnie z art. 3 ust. 3 [Popr. 131] RCR 02 – Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)* RCR 03 – MŚP wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe* RCR 04 – MŚP wprowadzające innowacje marketingowe lub organizacyjne* RCR 05 – MŚP wprowadzające innowacje wewnątrz przedsiębiorstwa* RCR 06 – Wnioski patentowe złożone do Europejskiego Urzędu Patentowego* RCR 07 – Wnioski w zakresie znaków towarowych oraz wzorów i modeli* RCR 08 – Wspólne publikacje publiczno-prywatne</p>
	<p>RCO 12 – Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie na digitalizację produktów i usług RCO 13 – Usługi i produkty cyfrowe opracowywane dla przedsiębiorstw RCO 14 – Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług i aplikacji cyfrowych</p>	<p>RCR 11 – Użytkownicy nowych publicznych usług i aplikacji cyfrowych* RCR 12 – Użytkownicy nowych produktów, usług i aplikacji cyfrowych opracowanych przez przedsiębiorstwa* RCR 13 – Przedsiębiorstwa osiągające wysoką intensywność cyfrową*</p>

⁽¹⁾ Do stosowania w odniesieniu do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” i Interreg zgodnie z art. [12 ust. 1] akapit drugi lit. a) oraz art. [36 ust. 2] lit. b) [przekazywanie danych] rozporządzenia (UE) [nowe RWP], w odniesieniu do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” zgodnie z art. [17 ust. 3] lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) [nowe RWP] oraz w odniesieniu do Interreg zgodnie z art. 17 ust. 4 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) [nowe rozporządzenie w sprawie europejskiej współpracy terytorialnej].

Cel polityki	Produkty	Rezultaty
(1)	(2)	(3)
	RCO 14a – Dodatkowe ośrodki społeczno-gospodarcze objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości [Popr. 129]	<p>RCR 14 – Przedsiębiorstwa korzystające z publicznych usług cyfrowych* [Popr. 132]</p> <p>Użytkownicy z publicznych usług cyfrowych*</p> <p>RCR 14a – Ośrodki społeczno-gospodarcze z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości [Popr. 130]</p>
	RCO 15 – Wytworzona zdolność inkubacji przedsiębiorstw*	<p>RCR 16 – Wspierane przedsiębiorstwa wysokiego wzrostu*</p> <p>RCR 17 – Przedsiębiorstwa utrzymujące się na rynku od 3 lat*</p> <p>RCR 18 – MŚP korzystające z usług inkubatora przedsiębiorczości jeden rok po jego utworzeniu</p> <p>RCR 19 – Przedsiębiorstwa o wyższym obrocie</p> <p>RCR 25 – Wartość dodana na 1 pracownika we wspieranych MŚP*</p>
	<p>RCO 16 – Podmioty uczestniczące w procesie przedsiębiorczego odkrywania</p> <p>RCO 17 – Inwestycje w ekosystemy regionalne/lokalne w celu rozwoju umiejętności</p> <p>RCO 101 – MŚP inwestujące w rozwój umiejętności</p> <p>RCO 102 – MŚP inwestujące w systemy zarządzania szkoleniami*</p>	<p>RCR 24 – MŚP korzystające z działań na rzecz rozwoju umiejętności realizowanych przez ekosystem lokalny/regionalny</p> <p>RCR 97 – Uczestnicy programów przygotowania zawodowego wspieranych w MŚP</p> <p>RCR 98 – Pracownicy MŚP kończący ustawiczne kształcenie i szkolenie zawodowe (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne)</p> <p>RCR 99 – Pracownicy MŚP kończący alternatywne szkolenie w zakresie usług opartych na wiedzy (KISA) (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne)</p> <p>RCR 100 – Pracownicy MŚP kończący formalne szkolenie w zakresie rozwoju umiejętności (KISA) (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne)*</p>

Cel polityki	Produkty	Rezultaty
(1)	(2)	(3)
<p>2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i odporna Europa dla wszystkich dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem [Popr. 133]</p>	<p>RCO 18 – Gospodarstwa domowe otrzymujące wsparcie na poprawę charakterystyki energetycznej budynku lub mieszkania</p> <p>RCO 18a – Odsetek rocznej oszczędności energii całego zasobu budynków (w porównaniu z poziomem bazowym) zgodnie z celem zakładającym zapewnienie wysokiej efektywności i dekarbonizacji zasobu budynków, jak przewidziano w krajowej długoterminowej strategii renowacji mającej na celu wspieranie renowacji krajowego zasobu budynków mieszkalnych i niemieszkalnych [Popr. 134]</p> <p>RCO 18b – Gospodarstwa domowe, które poprawiły charakterystykę energetyczną budynku lub mieszkania, osiągając co najmniej 60 % oszczędności energii [Popr. 135]</p> <p>RCO 18c – Gospodarstwa domowe o zwiększonej efektywności energetycznej budynku lub mieszkania, które po remoncie osiągnęły standard budynku o niemal zerowym zużyciu energii [Popr. 136]</p> <p>RCO 19 – Budynki publiczne otrzymujące wsparcie na poprawę charakterystyki energetycznej Budynki otrzymujące wsparcie na poprawę charakterystyki energetycznej (w tym: mieszkalne, prywatne niemieszkalne, publiczne niemieszkalne)[Popr. 137]</p> <p>RCO 19b – Liczba konsumentów ubogich/ narażonych na ubóstwo, wspieranych w celu poprawy charakterystyki energetycznej ich budynku lub mieszkania [Popr. 138]</p> <p>RCO 20 – Nowo wybudowane lub zmodernizowane linie systemu ciepłowniczego</p> <p>RCO 20a – Budynki wspierane w celu poprawy zdolności do absorpcji inteligentnych rozwiązań [Popr. 139]</p>	<p>RCR 26 – Roczne zużycie energii końcowej (w tym: w budynkach mieszkalnych, w prywatnych budynkach niemieszkalnych, w publicznych budynkach niemieszkalnych)</p> <p>RCR 27 – Gospodarstwa domowe, które poprawiły charakterystykę energetyczną budynku lub mieszkania, osiągając co najmniej 60 % oszczędności energii [Popr. 150]</p> <p>RCR 28 – Budynki o podwyższonej klasie efektywności energetycznej (w tym: mieszkalne, prywatne niemieszkalne, publiczne niemieszkalne)</p> <p>RCR 28a Budynki, których charakterystyka energetyczna poprawiła się w wyniku ustaleń umownych gwarantujących możliwe do zweryfikowania oszczędności energii i większą efektywność, takich jak umowy o poprawę efektywności energetycznej określone w art. 2 pkt 27 dyrektywy 2012/27/UE⁽³⁾ [Popr. 151]</p> <p>RCR 29 – Szacowana emisja gazów cieplarnianych*</p> <p>RCR 30 – Przedsiębiorstwa, które dokonały poprawy charakterystyki energetycznej</p> <p>RCR 30a – Budynki o zwiększonej zdolności do absorpcji inteligentnych rozwiązań [Popr. 152]</p>
	<p>RCO 22 – Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)</p> <p>RCO 22a – Całkowite końcowe zużycie energii ze źródeł odnawialnych oraz zużycie w rozbiciu na sektory (ogrzewanie i chłodzenie, transport, energia elektryczna) [Popr. 140]</p> <p>RCO 22b – Całkowity udział energii wytworzonej ze źródeł odnawialnych [Popr. 141]</p> <p>RCO 22c – Zmniejszenie rocznego importu energii ze źródeł nieodnawialnych [Popr. 142]</p>	<p>RCR 31 – Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energia elektryczna, energia cieplna)</p> <p>RCR 32 Energia odnawialna: zdolność wytwórcza przyłączona do sieci (operacyjna)*</p>

Cel polityki	Produkty	Rezultaty
(1)	(2)	(3)
	<p>RCO 97 – Liczba wspieranych społeczności energetycznych i społeczności opartych na energii odnawialnej*</p> <p>RCO 97a – Udział prosumentów energii ze źródeł odnawialnych w całkowitej zainstalowanej mocy energii elektrycznej [Popr. 143]</p>	
	<p>RCO 23 – Cyfrowe systemy zarządzania inteligentnymi sieciami</p> <p>RCO 98 – Gospodarstwa domowe otrzymujące wsparcie w celu korzystania z inteligentnych sieci</p> <p>RCO 98a – Wsparcie na okres przejściowy dla regionów poszkodowanych obniżeniem emisyjności [Popr. 144]</p>	<p>RRC 33 – Użytkownicy podłączeni do inteligentnych sieci</p> <p>RRC 34 – Realizacja projektów inteligentnych sieci</p>
	<p>RCO 24 – Nowe lub zmodernizowane systemy monitorowania, gotowości, ostrzegania i reagowania w kontekście klęsk żywiołowych, takich jak trzęsienia ziemi, pożary lasów, powodzie lub susze* [Popr. 145]</p> <p>RCO 25 – Umocnienia nadbrzeży morskich, brzegów rzek i jezior oraz zabezpieczenia przed osunięciami ziemi nowo wybudowane lub wzmocnione w celu ochrony ludzi, mienia i środowiska naturalnego</p> <p>RCO 26 – Zielona infrastruktura wybudowana w celu adaptacji do zmiany klimatu</p> <p>RCO 27 – Krajowe / regionalne / lokalne strategie adaptacji do zmiany klimatu</p> <p>RCO 28 – Obszary objęte środkami ochrony przed pożarami lasów , trzęsieniami ziemi, powodzią lub suszami [Popr. 146]</p>	<p>RRC 35 – Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej</p> <p>RRC 36 – Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed pożarami lasów</p> <p>RRC 37 – Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi i pożarów lasów)</p> <p>RRC 96 – Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed ryzykiem naturalnym niezwiązanym z klimatem oraz ryzykiem związanym z działalnością człowieka*</p> <p>RRC 38 – Szacowany średni czas reakcji na klęskę żywiołową*</p>
	<p>RCO 30 – Długość nowych lub zmodernizowanych linii wodociągowych dla gospodarstw domowych</p> <p>RCO 31 – Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych linii kanalizacyjnych</p> <p>RCO 32 – Zdolność nowo wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji oczyszczania ścieków</p> <p>RCO 32a – Całkowita ilość paliw kopalnych zastąpionych niskoemisyjnymi źródłami energii [Popr. 147]</p>	<p>RRC 41 – Ludność przyłączona do zmodernizowanych instalacji wodociągowych</p> <p>RRC 42 – Ludność przyłączona do instalacji oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia</p> <p>RRC 43 – Straty Ograniczenie strat wody [Popr. 153]</p> <p>RRC 44 – Ścieki prawidłowo oczyszczane</p>

Cel polityki	Produkty	Rezultaty
(1)	(2)	(3)
	<p>RCO 34 – Dodatkowe zdolności w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i recyklingu odpadów [Popr. 148]</p> <p>RCO 34a – Liczba przekształconych miejsc pracy [Popr. 149]]</p>	<p>RCR 46 – Ludność obsługiwana przez instalacje recyklingu odpadów i małe systemy gospodarowania odpadami</p> <p>RRCR - 46a – Ilość wytwarzanych odpadów w przeliczeniu na mieszkańca [Popr. 154]</p> <p>RRCR - 46b – Ilość odpadów przekazanych do unieszkodliwienia i odzysku energii w przeliczeniu na mieszkańca [Popr. 155]</p> <p>RRCR 47 – Odpady poddane recyklingowi</p> <p>RRCR 47a – Bioodpady poddane recyklingowi [Popr. 156]</p> <p>RRCR 48 – Odpady poddane recyklingowi wykorzystywane jako surowce</p> <p>RRCR 48a – Ludność obsługiwana przez instalacje przygotowywania odpadów do ponownego użycia [Popr. 157]</p> <p>RRCR 48b – Wskaźnik wykorzystania materiałów w obiegu zamkniętym [Popr. 158]</p> <p>RRCR 49 – Odpady odzyskane ponownie użyte [Popr. 159]</p> <p>RRCR 49a – Odpady przygotowane do ponownego użycia [Popr. 160]</p>
	<p>RCO 36 – Powierzchnia wspieranej zielonej infrastruktury na obszarach miejskich</p> <p>RCO 37 – Powierzchnia obszarów Natura 2000 objętych środkami ochrony i odtworzenia zgodnie z priorytetowymi ramami działania</p> <p>RCO 99 – Powierzchnia poza obszarami Natura 2000 objęta środkami ochrony i odtworzenia</p> <p>RCO 38 – Powierzchnia wspieranych zrekultywowanych gruntów</p> <p>RCO 39 – Zainstalowane systemy monitorowania zanieczyszczenia powietrza</p>	<p>RRCR 50 – Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza</p> <p>RRCR 95 – Ludność mająca dostęp do nowej lub zmodernizowanej zielonej infrastruktury na obszarach miejskich</p> <p>RRCR 51 – Ludność odnosząca korzyści ze środków redukcji hałasu</p> <p>RRCR 52 – Tereny zrekultywowane wykorzystywane jako tereny zielone, pod budowę mieszkań socjalnych lub pod działalność gospodarczą lub społeczną</p>
<p>3. Lepiej połączona Europa dla wszystkich dzięki zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych [Popr. 161]</p>	<p>RCO 41 – Dodatkowe gospodarstwa domowe objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości</p> <p>RCO 42 – Dodatkowe przedsiębiorstwa objęte szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości</p>	<p>RRCR 53 – Gospodarstwa domowe z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości</p> <p>RRCR 54 – Przedsiębiorstwa z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości</p>

Cel polityki	Produkty	Rezultaty
(1)	(2)	(3)
	<p>RCO 43 – Długość nowych dróg objętych wsparciem – TEN-T (*) (sieć bazowa i sieć kompleksowa) [Popr. 162]</p> <p>RCO 44 – Długość nowych dróg objętych wsparciem – inne</p> <p>RCO 45 – Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – TEN-T (sieć bazowa i sieć kompleksowa) [Popr. 163]</p> <p>RCO 46 – Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – inne</p>	<p>RRC 55 – Użytkownicy nowo wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg</p> <p>RRC - 55a – Współczynnik ukończenia korytarza TEN-T na terytorium kraju [Popr. 166]</p> <p>RRC 56 – Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze drogowej</p> <p>RRC 101 – Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze kolejowej</p>
	<p>RCO 47 – Długość nowych linii kolejowych objętych wsparciem – TEN-T(sieć bazowa i sieć kompleksowa) [Popr. 164]</p> <p>RCO 48 – Długość nowych linii kolejowych objętych wsparciem – inne</p> <p>RCO 49 – Długość linii kolejowych przebudowanych lub zmodernizowanych – TEN-T (sieć bazowa i sieć kompleksowa) [Popr. 165]</p> <p>RCO 50 – Długość linii kolejowych przebudowanych lub zmodernizowanych – inne</p> <p>RCO 51 – Długość nowych lub zmodernizowanych śródlądowych dróg wodnych – TEN-T</p> <p>RCO 52 – Długość nowych lub zmodernizowanych śródlądowych dróg wodnych – inne</p> <p>RCO 53 – Stacje i obiekty kolejowe – nowe lub zmodernizowane</p> <p>RCO 54 – Połączenia intermodalne – nowe lub zmodernizowane</p> <p>RCO 100 – Liczba wspieranych portów</p>	<p>RRC 57 – Długość czynnych linii kolejowych wyposażonych w europejski system zarządzania ruchem kolejowym</p> <p>RRC - 57a – Współczynnik ukończenia korytarza TEN-T na terytorium kraju [Popr. 167]</p> <p>RRC 58 – Roczna liczba pasażerów na wspieranych liniach kolejowych</p> <p>RRC 59 – Transport towarowy koleją</p> <p>RRC 60 – Transport towarowy śródlądowymi drogami wodnymi</p>
	<p>RCO 55 – Długość nowych linii tramwajowych i linii metra</p> <p>RCO 56 – Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra</p> <p>RCO 57 – Ekologiczny tabor transportu publicznego</p> <p>RCO 58 – Infrastruktura przeznaczona specjalnie dla rowerów objęta wsparciem</p> <p>RCO 59 – Infrastruktura paliw alternatywnych (punkty tankowania / ładowania) objęta wsparciem</p> <p>RCO 60 – Miasta z nowym lub zmodernizowanym cyfrowym systemem transportu miejskiego</p>	<p>RRC 62 – Roczna liczba pasażerów transportu publicznego</p> <p>RRC 63 – Roczna liczba użytkowników nowych / zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra</p> <p>RRC 64 – Roczna liczba użytkowników infrastruktury przeznaczonej specjalnie dla rowerów</p>

Cel polityki	Produkty	Rezultaty
(1)	(2)	(3)
<p>4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym dzięki wdrażaniu i bardziej sprzyjającej integracji społecznej – wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych [Popr. 168]</p>	<p>RCO 61 – Roczna liczba osób bezrobotnych korzystających z udoskonalonych udogodnień dla służb zatrudnienia (zdolność)</p>	<p>RCR 65 – Liczba osób poszukujących pracy, korzystających z usług wspieranych służb zatrudnienia</p>
	<p>RCO 63 – Pojemność stworzonych tymczasowych ośrodków przyjmowania</p> <p>RCO 64 – Pojemność wyremontowanych budynków mieszkalnych – migranci, uchodźcy i osoby objęte ochroną międzynarodową lub ubiegające się o taką ochronę</p> <p>RCO 65 – Pojemność wyremontowanych budynków mieszkalnych – innych</p>	<p>RCR 66 – Wykorzystanie tymczasowych ośrodków przyjmowania wybudowanych lub odnowionych</p> <p>RCR 67 – Wykorzystanie wyremontowanych budynków mieszkalnych – migranci, uchodźcy i osoby objęte ochroną międzynarodową lub ubiegające się o taką ochronę</p> <p>RCR 68 – Wykorzystanie wyremontowanych budynków mieszkalnych – innych</p> <p>RCR – 68a – Członkowie marginalizowanych społeczności i grup w niekorzystnej sytuacji poprzez zintegrowane działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi społeczne (inni niż Romowie) [Popr. 169]</p> <p>RCR – 68b – Członkowie marginalizowanych społeczności i grup w niekorzystnej sytuacji poprzez zintegrowane działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi społeczne (Romowie) [Popr. 170]</p>
	<p>RCO 66 – Liczba miejsc w objętych wsparciem ośrodkach opieki nad dziećmi (nowych lub zmodernizowanych)</p> <p>RCO 67 – Liczba miejsc w objętych wsparciem ośrodkach kształcenia (nowych lub zmodernizowanych)</p>	<p>RCR 70 – Roczna liczba dzieci korzystających z objętych wsparciem ośrodków opieki nad dziećmi</p> <p>RCR 71 – Roczna liczba uczniów korzystających z objętych wsparciem ośrodków kształcenia</p>
	<p>RCO 69 – Liczba miejsc w objętych wsparciem ośrodkach opieki zdrowotnej</p> <p>RCO 70 – Liczba miejsc w objętych wsparciem obiektach infrastruktury socjalnej (innych niż budynki mieszkalne)</p>	<p>RCR 72 – Liczba osób mających dostęp do udoskonalonych usług opieki zdrowotnej</p> <p>RCR 73 – Roczna liczba osób korzystających z objętych wsparciem ośrodków opieki zdrowotnej</p> <p>RCR 74 – Roczna liczba osób korzystających z objętych wsparciem ośrodków opieki społecznej</p> <p>RCR 75 – Średni czas oczekiwania na pomoc medyczną w nagłych wypadkach na obszarze objętym wsparciem</p>
<p>5. Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych i wszystkich innych obszarów w ramach inicjatyw lokalnych [Popr. 171]</p>	<p>RCO 74 – Ludność objęta strategiami zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich</p> <p>RCO 75 – Zintegrowane strategie rozwoju obszarów miejskich</p> <p>RCO 76 – Projekty współpracy</p> <p>RCO 77 – Pojemność objętych wsparciem obiektów kulturalnych i turystycznych</p>	<p>RCR 76 – Podmioty zaangażowane w opracowanie i realizację strategii rozwoju obszarów miejskich</p> <p>RCR 77 – Turyści odwiedzający wspierane obiekty*</p> <p>RCR 78 – Użytkownicy korzystający z obiektów kulturalnych objętych wsparciem</p>

Cel polityki	Produkty	Rezultaty
(1)	(2)	(3)
	RCO 80 – Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	
Wskaźniki horyzontalne – Wdrożenie	RCO 95 – Pracownicy finansowani z EFRR i Funduszu Spójności	RCR 91 – Średni czas publikacji zaproszeń do składania wniosków, wyboru projektów i podpisania umów* RCR 92 – Średni czas na przedstawienie ofert (od publikacji zamówienia do podpisania umów)* RCR 93 – Średni czas realizacji projektu (od podpisania umowy do ostatniej płatności)* RCR 94 – Składanie wspólnych wniosków o interwencje z EFRR i Funduszu Spójności*

(¹) RCO: Wspólny wskaźnik produktu w ramach polityki regionalnej.

(²) RCR: Wspólny wskaźnik rezultatu w ramach polityki regionalnej.

(³) **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).**

(⁴) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE (Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 1).

(**) Dla ułatwienia prezentacji wskaźniki są pogrupowane według celów polityki, ale nie odnoszą się wyłącznie do danego celu polityki. W szczególności w ramach celu polityki 5 można stosować cele szczegółowe wymienione w ramach celów polityki 1–4 wraz z odpowiednimi wskaźnikami. Ponadto w celu uzyskania pełnego obrazu przewidywanych i rzeczywistych wyników programów wskaźniki oznaczone (*) można w uzasadnionych przypadkach stosować w odniesieniu do celów szczegółowych w ramach więcej niż jednego spośród celów polityki 1–4.

Środa, 27 marca 2019 r.

Tabela 2: Dodatkowe wspólne wskaźniki produktu i rezultatu dla EFRR w odniesieniu do Interreg

<p>Wskaźniki specyficzne dla Interreg</p>	<p>RCO 81 – Uczestnicy inicjatyw w zakresie mobilności transgranicznej</p> <p>RCO 82 – Uczestnicy wspólnych działań wspierających równość płci, równe szanse i włączenie społeczne</p> <p>RCO 83 – Wspólne strategie i plany działania opracowane lub wdrożone</p> <p>RCO 84 – Wspólne działania pilotażowe zrealizowane w ramach projektów</p> <p>RCO 85 – Uczestnicy wspólnych programów szkolenia</p> <p>RCO 96 – Zidentyfikowane przeszkody prawne lub administracyjne</p> <p>RCO 86 – Podpisane wspólne umowy administracyjne lub prawne</p> <p>RCO 87 – Organizacje współpracujące ponad granicami</p> <p>RCO 88 – Transgraniczne projekty wzajemnego uczenia się w celu rozwijania współpracy</p> <p>RCO 89 – Transgraniczne projekty poprawy wielopoziomowego sprawowania rządów</p> <p>RCO 90 – Transgraniczne projekty tworzenia sieci i klastrów</p>	<p>RCR 79 – Wspólne strategie i plany działania podjęte przez organizacje w momencie zakończenia lub po zakończeniu projektu</p> <p>RCR 80 – Wspólne działania pilotażowe podjęte lub rozszerzone przez organizacje w momencie zakończenia lub po zakończeniu projektu</p> <p>RCR 81 – Uczestnicy kończący wspólne programy szkolenia</p> <p>RCR 82 – Usunięte lub złagodzone przeszkody prawne lub administracyjne</p> <p>RCR 83 – Osoby objęte podpisanymi wspólnymi umowami</p> <p>RCR 84 – Organizacje współpracujące ponad granicami 6–12 miesięcy po zakończeniu projektu</p> <p>RCR 85 – Uczestnicy wspólnych działań 6–12 miesięcy po zakończeniu projektu</p> <p>RCR 86 – Podmioty/ instytucje o zwiększonych możliwościach współpracy transgranicznej</p>
--	---	---

ZAŁĄCZNIK II

Podstawowy zestaw wskaźników realizacji celów dla EFRR i Funduszu Spójności, o którym mowa w art. 7 ust. 3⁽¹⁾

Cel polityki	Cel szczegółowy	Produkty	Rezultaty
(1)	(2)	(3)	(4)
1. Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej, łączności regionalnej w obszarze technologii, rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), łączności i skutecznej administracji publicznej [Popr. 172]	(i) Zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	CCO 01 – Przedsiębiorstwa objęte wsparciem na rzecz innowacji CCO - 01a – Przedsiębiorstwa objęte wsparciem na rzecz zrównoważonej działalności gospodarczej [Popr. 173] CCO 02 – Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych	CCR 01 – (MŚP wprowadzające innowacje produktowe, procesowe, marketingowe lub organizacyjne) CCR - 01a – Wzrost wskaźnika dochodu regionalnego [Popr. 175]
	(ii) Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw i rządów	CCO 03 – Przedsiębiorstwa i instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie produktów, usług i aplikacji cyfrowych	CCR 02 – Dodatkowi użytkownicy nowych produktów, usług i aplikacji cyfrowych opracowanych przez przedsiębiorstwa i instytucje publiczne
	(iii) Sprzyjanie wzrostowi i konkurencyjności MŚP	CCO 04 – MŚP objęte wsparciem w celu generowania zrównoważonego wzrostu i tworzenia miejsc pracy [Popr. 174]	CCR 03 – Miejsca pracy utworzone we wspieranych MŚP
	(iv) Rozwijanie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	CCO 05 – MŚP inwestujące w rozwój umiejętności	CCR 04 – Pracownicy MŚP korzystający ze szkolenia w celu rozwoju umiejętności

(¹) Wskaźniki te będą stosowane przez Komisję zgodnie z wymogami w zakresie sprawozdawczości określonymi w art. 38 ust. 3 lit. e) ppkt (i) [obowiązującego] rozporządzenia finansowego.

Cel polityki	Cel szczegółowy	Produkty	Rezultaty
(1)	(2)	(3)	(4)
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i odporna Europa dla wszystkich dzięki promowaniu czystej i sprawdliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem [Popr. 176]	(i) Promowanie środków na rzecz efektywności energetycznej	CCO 06 – Inwestycje w środki służące poprawie efektywności energetycznej	CCR 05 – Beneficjenci o podwyższonej klasie efektywności energetycznej
	(ii) Promowanie odnawialnych źródeł energii	CCO 07 – Dodatkowe zdolności wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych	CCR 06 – Ilość dodatkowo wytworzonej energii ze źródeł odnawialnych
	(iii) Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania na szczeblu lokalnym	CCO 08 – Cyfrowe systemy zarządzania opracowane dla inteligentnych sieci CCO 08a – Rozwój nowych przedsiębiorstw [Popr. 177]	CCR 07 – Dodatkowi użytkownicy podłączeni do inteligentnych sieci CCR 07a – Liczba stworzonych miejsc pracy [Popr. 179]
	(iv) Wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe	CCO 09 – Nowe lub zmodernizowane systemy monitorowania, ostrzegania i reagowania w kontekście klęsk żywiołowych CCO 09a – Lepsze dostosowanie do zmian klimatu i lepsze zapobieganie ryzyku katastrof naturalnych oraz lepsza odporność na katastrofy i ekstremalne zjawiska pogodowe [Popr. 178]	CCR 08 – Dodatkowa ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed powodzią, pożarami lasów i innymi klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem
	(v) Wspieranie zrównoważonej gospodarki wodnej	CCO 10 – Zdolność nowo wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji oczyszczania ścieków	CCR 09 – Dodatkowa ludność przyłączona do instalacji oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia
	(vi) Wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym	CCO 11 – Zdolność nowo wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji recyklingu odpadów	CCR 10 – Dodatkowe odpady poddane recyklingowi
	(vii) Sprzyjanie bioróżnorodności i rozwojowi zielonej infrastruktury w środowisku miejskim oraz zmniejszanie zanieczyszczenia	CCO 12 – Powierzchnia zielonej infrastruktury na obszarach miejskich	CCR 11 – Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza

Cel polityki	Cel szczegółowy	Produkty	Rezultaty
(1)	(2)	(3)	(4)
3. Lepiej połączona Europa dla wszystkich dzięki zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych [Popr. 180]	(i) Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	CCO 13 – Dodatkowe gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa objęte zasięgiem sieci szerokopasmowych o bardzo wysokiej przepustowości	CCR 12 – Dodatkowe gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości
	(ii) Rozwój zrównoważonej, inteligentnej, bezpiecznej i intermodalnej sieci TEN-T odpornej na zmianę klimatu	CCO 14 – Sieć drogowa TEN-T: drogi nowe i zmodernizowane oraz mosty [Popr. 181]	CCR 13 – Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze drogowej i mostowej [Popr. 182]
	(iii) Rozwój zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności odpornej na zmianę klimatu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do sieci TEN-T i mobilności transgranicznej	CCO 15 – Sieć kolejowa TEN-T: linie kolejowe nowe i zmodernizowane	CCR 14 – Roczna liczba pasażerów korzystających z ulepszanego transportu kolejowego
	(iv) Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej	CCO 16 – Rozbudowa i modernizacja linii tramwajowych i linii metra	CCR 15 – Roczna liczba użytkowników korzystających z nowych i zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym dzięki wdrażaniu i bardziej sprzyjająca integracji społecznej – wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych [Popr. 183]	(i) Poprawa skuteczności rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój innowacji społecznych i infrastruktury	CCO 17 – Roczna liczba osób bezrobotnych korzystających z udoskonalonych udogodnień dla służb zatrudnienia	CCR 16 – Roczna liczba osób poszukujących pracy, korzystających z udoskonalonych udogodnień dla służb zatrudnienia
	(ii) Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury	CCO 18 – Liczba miejsc w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi i kształcenia	CCR 17 – Roczna liczba użytkowników korzystających z nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi i kształcenia
	(iii) Zwiększenie integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności, migrantów i grup w niekorzystnej sytuacji poprzez zintegrowane działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi społeczne	CCO 19 – Dodatkowa pojemność stworzonych lub zmodernizowanych ośrodków przyjmowania	CCR 18 – Roczna liczba użytkowników korzystających z nowych i zmodernizowanych ośrodków przyjmowania i obiektów zakwaterowania

Środa, 27 marca 2019 r.

Cel polityki	Cel szczegółowy	Produkty	Rezultaty
(1)	(2)	(3)	(4)
	(iv) Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez rozwój infrastruktury, w tym podstawowej opieki zdrowotnej	CCO 20 – Liczba miejsc w nowych lub zmodernizowanych ośrodkach opieki zdrowotnej	CCR 19 – Ludność mająca dostęp do udoskonalonych usług opieki zdrowotnej
5. Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych wszystkich innych obszarów [Popr. 184]	(i) Wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	CCO 21 – Ludność objęta strategiami zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich	

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0304

Normy emisji dla nowych samochodów osobowych i nowych lekkich samochodów użytkowych *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady określającego normy emisji dla nowych samochodów osobowych i dla nowych lekkich pojazdów użytkowych w ramach zintegrowanego podejścia Unii na rzecz zmniejszenia emisji CO₂ z pojazdów lekkich oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 715/2007 (wersja przekształcona) (COM(2017)0676 – C8-0395/2017 – 2017/0293(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza – przekształcenie)

(2021/C 108/41)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2017)0676),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 192 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0395/2017),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 14 lutego 2018 r. ⁽¹⁾,
 - po konsultacji z Komitetem Regionów,
 - uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie bardziej uporządkowanego wykorzystania techniki przekształcania aktów prawnych ⁽²⁾,
 - uwzględniając pismo z dnia 3 maja 2018 r. skierowane przez Komisję Prawną do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności zgodnie z art. 104 ust. 3 Regulaminu,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 16 stycznia 2019 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 104 i 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinię Komisji Transportu i Turystyki (A8-0287/2018),
- A. mając na uwadze, że konsultacyjna grupa robocza służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji stwierdziła, że wniosek Komisji nie zawiera żadnych zmian merytorycznych innych niż te określone jako takie we wniosku, oraz mając na uwadze, że w odniesieniu do ujednoczenia niezmienionych przepisów wcześniejszych aktów z tymi zmianami wniosek ogranicza się do zwykłego ujednoczenia istniejących tekstów, bez zmiany co do istoty;
1. uchwala poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu, biorąc pod uwagę zalecenia konsultacyjnej grupy roboczej służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Dz.U. C 227 z 28.6.2018, s. 52.

⁽²⁾ Dz.U. C 77 z 28.3.2002, s. 1.

⁽³⁾ Niniejsze stanowisko zastępuje poprawki przyjęte dnia 3 października 2018 r. (Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0370).

Środa, 27 marca 2019 r.

2. przyjmuje do wiadomości oświadczenie Komisji załączone do niniejszej rezolucji;
3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2017)0293

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... określającego normy emisji CO₂ dla nowych samochodów osobowych i dla nowych lekkich pojazdów użytkowych oraz uchylającego rozporządzenia (WE) nr 443/2009 i (UE) nr 510/2011 (wersja przekształcona)

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2019/631.)

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK DO REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ

Oświadczenie Komisji w sprawie art. 15

Podczas przeglądu przewidzianego w art. 15 oraz, w stosownych przypadkach, proponując zmiany legislacyjne do tego rozporządzenia, Komisja przeprowadzi odpowiednie konsultacje zgodnie z Traktatami. W tym kontekście przeprowadzi konsultacje w szczególności z Parlamentem Europejskim i państwami członkowskimi.

W ramach przeglądu Komisja zbada, czy pułap 5 % określony w załączniku I część A pkt 6.3 jest właściwy, biorąc pod uwagę konieczność przyspieszenia promowania pojazdów bezemisyjnych i niskoemisyjnych w państwach członkowskich, których to dotyczy.

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0305

Ograniczenie wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (COM(2018)0340 – C8-0218/2018 – 2018/0172(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/42)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0340),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 192 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0218/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 17 października 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 10 października 2018 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 18 stycznia 2019 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, jak również opinie przedstawione przez Komisję Gospodarczą i Monetarną, Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisję Rybołówstwa (A8-0317/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu ⁽³⁾;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 207.

⁽²⁾ Dz.U. C 461 z 21.12.2018, s. 210.

⁽³⁾ Niniejsze stanowisko zastępuje poprawki przyjęte dnia 24 października 2018 r. (Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0411).

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2018)0172

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, dyrektywy (UE) 2019/904.)

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0306

Produkty nawozowe z oznakowaniem UE ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady określającego zasady udostępniania na rynku produktów nawozowych z oznakowaniem CE i zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 (COM(2016)0157 – C8-0123/2016 – 2016/0084(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/43)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0157),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0123/2016),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 12 grudnia 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów oraz opinie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Handlu Międzynarodowego (A8-0270/2017),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu ⁽²⁾;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 389 z 21.10.2016, s. 80.

⁽²⁾ Niniejsze stanowisko zastępuje poprawki przyjęte dnia 24 października 2017 r. (Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0392).

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2016)0084

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... ustanawiającego przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2003/2003

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2019/1009.)

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0307

Ochrona pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy (COM(2018)0171 – C8-0130/2018 – 2018/0081(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/44)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0171),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2, art. 153 ust. 2 lit. b) i art. 153 ust. 1 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0130/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 19 września 2018 r.⁽¹⁾,
 - po konsultacji z Komitetem Regionów,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 18 lutego 2019 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz opinię Komisji Prawnej (A8-0382/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 145.

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2018)0081

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... zmieniającej dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, dyrektywy (UE) 2019/983.)

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0308

Wspólne przepisy dla niektórych rodzajów transportu kombinowanego towarów pomiędzy państwami członkowskimi *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 92/106/EWG w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dla niektórych typów kombinowanego transportu towarów między państwami członkowskimi (COM(2017)0648 – C8-0391/2017 – 2017/0290(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/45)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2017)0648),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 91 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0391/2017),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uzasadnioną opinię przedstawioną – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez szwedzki Riksdag, w której stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 19 kwietnia 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 5 lipca 2018 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Transportu i Turystyki oraz opinię przedstawioną przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0259/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 262 z 25.7.2018, s. 52.

⁽²⁾ Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2017)0290

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... zmieniająca dyrektywę 92/106/EWG w sprawie ustanowienia wspólnych przepisów dla pewnych typów kombinowanego transportu towarów między państwami członkowskimi

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 91 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) ~~Negatywny wpływ~~ **Ogólnym celem niniejszej dyrektywy jest ustanowienie sieci zasobooszczędnego transportu multimodalnego oraz zmniejszenie negatywnego wpływu** transportu na zanieczyszczenie powietrza, emisje gazów cieplarnianych, wypadki, hałas i zagęszczenie ruchu. ~~nadal stanowi problem dla gospodarki, zdrowia i dobrego samopoczucia obywateli UE. Mimo faktu, że głównym winowajcą tych negatywnych skutków jest transport drogowy, szacuje się, że do 2050 r. [wewnątrzunijny] transport drogowy towarów wzrośnie o 60%. [Popr. 1]~~
- (2) Zmniejszenie negatywnych skutków działalności transportowej pozostaje jednym z głównych celów unijnej polityki transportowej. Dyrektywa Rady 92/106/EWG ⁽⁴⁾, w której ustanowiono środki w celu zachęcenia do rozwijania transportu kombinowanego, jest jedynym unijnym aktem ustawodawczym bezpośrednio zachęcającym do przechodzenia z transportu drogowego towarów na rodzaje transportu o niższych poziomach emisji, takie jak żegluga śródlądowa, transport morski i kolejowy. **Aby nadal ograniczać negatywne skutki transportu drogowego towarów, należy zachęcać państwa członkowskie do poszukiwania najlepszych praktyk dotyczących rozwiązań prowadzących do lepszego wytyczania tras, optymalizacji sieci, zwiększenia wydajności ładunkowej oraz możliwości naliczania kosztów zewnętrznych, a także do dzielenia się tymi najlepszymi praktykami. [Popr. 2]**
- (3) ~~Osiągnięcie celu~~ **Cel** przesunięcia do 2030 r. 30 % ~~transportu drogowego towarów~~ **towarów przewożonych transportem drogowym** na odległościach ~~większych niż powyżej~~ 300 km do innych rodzajów transportu, takich jak transport kolejowy lub wodny, a do 2050 r. – ponad 50 %, ~~tak aby zoptymalizować działanie multimodalnych łańcuchów logistycznych, m.in. poprzez większe wykorzystanie bardziej energooszczędnych rodzajów transportu, przebiega wolniej niż przewidywano i według aktualnych prognoz nie uda się~~ **ma zostać osiągnięty dzięki zwiększeniu efektywności i ulepszeniom infrastruktury w sektorze kolejowym i wodnym. [Popr. 3]**

⁽¹⁾ Dz.U. C 262 z 25.7.2018, s. 52.

⁽²⁾ Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 92/106/EWG z dnia 7 grudnia 1992 r. w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dla niektórych typów transportu kombinowanego towarów między państwami członkowskimi (Dz.U. L 368 z 17.12.1992, s. 38).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (4) Dyrektywa 92/106/EWG przyczyniła się do rozwoju polityki Unii w zakresie transportu kombinowanego i pomogła przesunąć znaczną część transportu towarów z transportu drogowego. Niedociągnięcia we wdrażaniu tej dyrektywy, a w szczególności niejednoznaczne sformułowania i nieaktualne przepisy, ~~a także ograniczony zakres środków wsparcia, a także przeszkody biurokratyczne i wynikające z protekcyjizmu w sektorze kolejowym~~ znacznie ograniczyły jej wpływ. [Popr. 4]
- (4a) **Niniejsza dyrektywa powinna otworzyć drogę dla skutecznych usług intermodalnego i multimodalnego transportu towarowego, oferując równe warunki działania różnym rodzajom transportu.** [Popr. 5]
- (5) Dyrektywa 92/106/EWG powinna zostać uproszczona, a jej wdrażanie usprawnione poprzez dokonanie przeglądu zachęt gospodarczych dla transportu kombinowanego, ~~aby zachęcać do przesunięcia towarów z zwiększyć konkurencyjność transportu drogowego do rodzajów transportu bardziej przyjaznych dla środowiska, bezpieczniejszych, bardziej energooszczędnych i powodujących mniejsze zagęszczenie ruchu kolejowego i wodnego w stosunku do transportu drogowego.~~ [Popr. 6]
- (6) Wolumen krajowych operacji intermodalnych stanowi 19,3 % całkowitego transportu intermodalnego w Unii. Takie operacje nie korzystają obecnie ze środków wsparcia przewidzianych w dyrektywie 92/106/EWG ze względu na ograniczony zakres definicji transportu kombinowanego. Negatywny wpływ krajowych operacji transportu drogowego, a zwłaszcza emisja gazów cieplarnianych oraz zagęszczenie ruchu, wykracza jednak poza granice państw. W związku z tym konieczne jest rozszerzenie zakresu dyrektywy 92/106/EWG na krajowe (wewnątrz państwa członkowskiego) operacje transportu kombinowanego w celu wsparcia dalszego rozwoju transportu kombinowanego w Unii – a co za tym idzie – wzmocnienia przesunięcia z transportu drogowego do transportu kolejowego, żeglugi śródlądowej i żeglugi morskiej bliskiego zasięgu. **Odstępstwo od przepisów o kabotażu nadal jednak ogranicza się jedynie do międzynarodowych przewozów kombinowanych między państwami członkowskimi. Państwa członkowskie będą musiały przeprowadzać skuteczne kontrole, żeby zapewnić przestrzeganie tych przepisów i promować ujednolicenie warunków pracy i warunków socjalnych we wszystkich rodzajach transportu i w poszczególnych państwach członkowskich.** [Popr. 7]
- (7) Operację transportu kombinowanego należy traktować jako jedną operację transportową, która bezpośrednio konkuruje z operacją z wykorzystaniem jednego rodzaju transportu od punktu wyjazdu do punktu ostatecznego przeznaczenia. Warunki regulacyjne powinny zapewniać równoważność odpowiednio międzynarodowego transportu kombinowanego wobec międzynarodowego transportu z wykorzystaniem jednego rodzaju transportu oraz krajowego transportu kombinowanego wobec krajowego transportu z wykorzystaniem jednego rodzaju transportu.
- (7a) **W celu zapewnienia dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego odcinki drogowe operacji transportu kombinowanego powinny być objęte przepisami rozporządzenia (WE) nr 1071/2009⁽⁵⁾ i rozporządzenia (WE) nr 1072/2009⁽⁶⁾, jeżeli stanowią część operacji transportu odpowiednio międzynarodowego lub krajowego. Należy także zapewnić ochronę socjalną kierowców wykonujących swoje zadania w innym państwie członkowskim. Przepisy w sprawie delegowania kierowców przewidziane w dyrektywie 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁷⁾ oraz w sprawie egzekwowania tych przepisów zawarte w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/67/UE⁽⁸⁾ powinny mieć zastosowanie do przewoźników prowadzących działalność na odcinkach drogowych w ramach operacji transportu kombinowanego. Odcinki drogowe powinny być uznawane za integralną część jednej operacji transportu kombinowanego. W szczególności zasady dotyczące międzynarodowych operacji transportowych ustanowione w tych dyrektywach powinny mieć zastosowanie do odcinków drogowych, które stanowią część międzynarodowej operacji transportu kombinowanego. Ponadto jeżeli ma miejsce przewóz kabotażowy, zasady dotyczące transportu kabotażowego określone w rozporządzeniu (WE) nr 1072/2009 powinny mieć zastosowanie do odcinków drogowych, które stanowią część krajowej operacji transportu kombinowanego.** [Popr. 8]

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiające wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego i uchylające dyrektywę Rady 96/26/WE (Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 51).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wspólnych zasad dostępu do rynku międzynarodowych przewozów drogowych (Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 72).

⁽⁷⁾ Dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 18 z 21.1.1997, s. 1).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/67/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („rozporządzenie w sprawie IMI”) (Dz.U. L 159 z 28.5.2014, s. 11).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (8) Obecna definicja transportu kombinowanego zawiera różne limity długości odcinków drogowych operacji transportu kombinowanego, zależnie od rodzaju transportu na odcinku niedrogowym, a w przypadku transportu kolejowego brak jest ustalonego limitu odległości, bierze się jednak pod uwagę zamiast niego pojęcie „najbliższego odpowiedniego terminala”, aby zapewnić pewną elastyczność w celu uwzględnienia specyficznych sytuacji. Definicja ta spowodowała wiele trudności przy jej wdrażaniu ze względu na różne interpretacje oraz konkretne problemy z ustaleniem warunków wdrożenia. Należałoby usunąć te niejasności, zapewniając jednocześnie zachowanie pewnego stopnia elastyczności.
- (9) W obecnej definicji transportu kombinowanego poprzez wprowadzenie minimalnej odległości 100 km w przypadku odcinka niedrogowego operacji transportu kombinowanego zapewnia się objęcie większości operacji transportu kombinowanego. Przewozy na odcinkach w ramach transportu kolejowego i żeglugi morskiej bliskiego zasięgu wykonywane są na duże odległości, aby mogły konkurować z transportem wyłącznie drogowym. Minimalna odległość zapewnia również wyłączenie z zakresu szczególnych operacji, takich jak krótkie przeprawy promem lub transport dalekomorski, które tak czy inaczej miałyby miejsce. Przy takich ograniczeniach niektóre operacje żeglugi śródlądowej w portach oraz w aglomeracjach i wokół nich, które w dużym stopniu przyczyniają się do zmniejszenia zagęszczenia ruchu w sieci drogowej w portach morskich i na przyległym obszarze lądowym oraz do zmniejszenia obciążenia dla środowiska w aglomeracjach, nie są jednak brane pod uwagę do celów operacji transportu kombinowanego. Przydatne byłoby zatem usunięcie tej minimalnej odległości przy jednoczesnym utrzymaniu wyłączenia niektórych operacji, takich jak operacje obejmujące ładunki dalekomorskie lub przeprawy promem na krótkie odległości.
- (9a) **Konieczne jest wyjaśnienie, że przyczepy i naczepy dostosowane do przeladunku żurawiem mogą mieć masę brutto 44 ton, jeżeli jednostki załadunkowe są zdefiniowane według międzynarodowych norm ISO6346 i EN13044. [Popr. 9]**
- (10) Minimalny limit rozmiaru jednostek załadunkowych obecnie określony w definicji transportu kombinowanego mógłby zahamować przyszły rozwój innowacyjnych rozwiązań intermodalnych dla transportu miejskiego. Natomiast możliwość identyfikacji jednostek załadunkowych z wykorzystaniem istniejących norm mogłaby przyspieszyć ich obsługę w terminalach i ułatwić przebieg operacji transportu kombinowanego, zapewniając łatwiejszą obsługę zidentyfikowanych jednostek załadunkowych i ich aktualność.
- (11) Przeszarżałe stosowanie pieczęci do udowadniania, że doszło do operacji transportu kombinowanego, uniemożliwia skuteczne egzekwowanie przepisów lub sprawdzanie kwalifikowalności do środków przewidzianych w dyrektywie 92/106/EWG. Należy doprecyzować sposób udowadniania, że ma miejsce operacja transportu kombinowanego, jak również środki, za pomocą których przedstawia się takie dowody. Należy zachęcać do wykorzystywania i przekazywania informacji transportowych drogą elektroniczną, która powinna uprościć dostarczanie stosownych dowodów i ich przetwarzanie przez właściwe organy z **myślą o stopniowym odejściu od stosowania papierowych dokumentów w przyszłości**. Stosowany format powinien być wiarygodny i autentyczny. Ramy prawne i inicjatywy na rzecz uproszczenia procedur administracyjnych i na rzecz digitalizacji pewnych aspektów transportu powinny uwzględniać rozwój sytuacji na poziomie unijnym. [Popr. 10]
- (11a) **W celu uczynienia transportu kombinowanego konkurencyjnym i atrakcyjnym dla operatorów, w szczególności dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MSP), należy zminimalizować obciążenia administracyjne, z którymi może się wiązać przeprowadzenie operacji transportu kombinowanego w przeciwieństwie do operacji z wykorzystaniem jednego rodzaju transportu. [Popr. 11]**
- (12) Zakres obecnych środków wsparcia gospodarczego zdefiniowanych w dyrektywie 92/106/EWG jest bardzo ograniczony i obejmuje środki podatkowe (zwrot lub obniżenie podatków), które dotyczą jedynie kolejowych/drogowych operacji transportu kombinowanego. Środki takie należy rozszerzyć na operacje transportu kombinowanego obejmujące żeglugę śródlądową i transport morski. Inne rodzaje środków, takie jak środki wsparcia inwestycji w infrastrukturę i w **technologie cyfrowe** lub różne środki wsparcia gospodarczego, powinny również zostać uwzględnione. **W odniesieniu do technologii cyfrowych należy przewidzieć okres przejściowy na zmianę nośnika dokumentów poświadczających wykonanie transportu kombinowanego na elektroniczny. W tym czasie należy przeprowadzić technologiczne dostosowanie narzędzi stosowanych przez organy kontroli. Państwa członkowskie powinny traktować priorytetowo inwestycje w terminale przeladunkowe, aby zmniejszyć zatory drogowe i izolację stref przemysłowych cierpiących na niedobór takiej infrastruktury, a także aby poprawić dostępność oraz łączność fizyczną i cyfrową ośrodków przeladunku towarów. [Popr. 12]**

Środa, 27 marca 2019 r.

- (13) Główne wąskie gardło w infrastrukturze utrudniające przesunięcie z transportu drogowego towarów do innych rodzajów transportu znajduje się na poziomie terminali przeładunkowych, **a stan ten potęguje brak spójnego wdrażania sieci TEN-T**. Obecne rozmieszczenie terminali przeładunkowych i pokrycie ich siecią terytorium Unii, przynajmniej w istniejącej bazowej i kompleksowej sieci TEN-T, nie są wystarczające, a zdolność przepustowa istniejących terminali przeładunkowych sięga swych granic i będzie musiała zostać rozwinięta, aby sprostać ogólnemu wzrostowi ruchu towarowego. Inwestowanie w zdolność przeładunkową terminalu może obniżyć ogólne koszty przeładunku, a co za tym idzie spowodować pochodne przesunięcie międzygałęziowe, co widać na przykładzie niektórych państw członkowskich. Państwa członkowskie powinny zatem zapewnić, w porozumieniu z sąsiednimi państwami członkowskimi oraz Komisją, **rozbudowę w miarę potrzeby istniejących terminali przeładunkowych**, budowę lub udostępnienie przewoźnikom większej liczby terminali przeładunkowych transportu kombinowanego i większych zdolności przeładunkowych **lub instalowanie punktów przeładunkowych na obszarach, na których są one potrzebne**. Zachęci to do korzystania z alternatywnych rozwiązań w ramach transportu towarowego oraz zwiększy przesunięcie międzygałęziowe, a tym samym uczyni operacje transportu kombinowanego bardziej konkurencyjnymi niż transport drogowy. Zwiększenie pokrycia siecią terminali przeładunkowych i ich zdolności przepustowej powinny mieć miejsce przynajmniej wzdłuż istniejącej bazowej i kompleksowej sieci TEN-T. Co najmniej jeden odpowiedni terminal przeładunkowy na potrzeby transportu kombinowanego powinien znajdować się nie dalej niż 150 km od dowolnego miejsca wysyłki w Unii. **Transport kombinowany powinien odnosić korzyści z dochodów wynikających z pobierania opłat z tytułu kosztów zewnętrznych przewidzianych w art. 2 dyrektywy 1999/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady** ⁽⁹⁾. [Popr. 13]
- (13a) Państwa członkowskie powinny traktować priorytetowo inwestycje w terminale przeładunkowe w celu zmniejszenia wąskich gardeł i zatorów komunikacyjnych, w szczególności w pobliżu obszarów miejskich i podmiejskich, aby ułatwić przekraczanie barier naturalnych takich jak obszary górskie w celu poprawy połączeń transgranicznych, ograniczenia szkodliwych emisji gazów oraz poprawy dostępu do i z obszarów przemysłowych, które nie posiadają takiej infrastruktury. [Popr. 14]
- (14) Państwa członkowskie powinny wdrożyć dodatkowe środki wsparcia gospodarczego – poza już istniejącymi – przeznaczone dla różnych odcinków operacji transportu kombinowanego w celu ograniczenia drogowego transportu towarowego oraz propagowania korzystania z innych rodzajów transportu, takich jak transport kolejowy, wodny śródlądowy i morski, a tym samym ~~zmniejszenie~~ **zmniejszenia** zanieczyszczenia powietrza, emisji gazów cieplarnianych, liczby wypadków drogowych, hałasu i zagęszczenia ruchu, **a także propagowania działań na rzecz pobudzania i wdrażania cyfryzacji sektora i rynku wewnętrznego**. Środki takie mogą obejmować **m.in.** obniżenie niektórych podatków lub opłat transportowych, dotacje dla intermodalnych jednostek załadunkowych faktycznie transportowanych w ramach operacji transportu kombinowanego lub częściowy zwrot kosztu przeładunków. **Środki takie mogłyby obejmować wspieranie integracji połączonych systemów i automatyzacji operacji, a także inwestycje w logistykę cyfrową, technologie informacyjno-komunikacyjne innowacyjnych systemów przeładunku towarów czy inteligentne systemy transportowe w celu ułatwiania przepływu informacji. Środki takie mogłyby ponadto obejmować poprawę efektywności środowiskowej, wydajności i trwałości transportu kombinowanego poprzez zachęcanie do korzystania z pojazdów ekologicznych lub niskoemisyjnych oraz z paliw alternatywnych, wspieranie środków z zakresu efektywności energetycznej i wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii na wszystkich etapach transportu kombinowanego oraz ograniczanie różnorodnych uciążliwości związanych z transportem, w tym hałasu**. [Popr. 15]
- (14a) Unijne fundusze i programy finansowania badań nadal powinny wspierać państwa członkowskie w osiągnięciu celów niniejszej dyrektywy. [Popr. 16]
- (14b) Inwestycje w logistykę są również ważnym czynnikiem zwiększającym konkurencyjność transportu kombinowanego. Bardziej systematyczne stosowanie rozwiązań cyfrowych, takich jak technologie komunikacyjno-informacyjne lub inteligentne systemy połączone, ułatwiłoby wymianę danych, poprawiłoby wydajność i opłacalność operacji przeładunkowych oraz skróciło czas trwania tych operacji. [Popr. 17]

⁽⁹⁾ Dyrektywa 1999/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie pobierania opłat za użytkowanie niektórych typów infrastruktury przez pojazdy ciężarowe (Dz.U. L 187 z 20.7.1999, s. 42).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (14c) **Także inwestycje w szkolenie pracowników w łańcuchu logistycznym, w szczególności pracowników pracujących w terminalach przeładunkowych, umożliwiłyby zwiększenie konkurencyjności transportu kombinowanego.** [Popr. 18]
- (15) Środki wsparcia dla operacji transportu kombinowanego powinny być wdrażane zgodnie z zasadami pomocy państwa zawartymi w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). **Pomoc państwa ułatwia rozwój działań gospodarczych, o ile nie wpływa na warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, oraz jest użytecznym narzędziem wspierania realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE. W związku z tym w takich przypadkach Komisja powinna rozważyć częściowe zwolnienie państw członkowskich z wymogu informowania Komisji przewidzianego w art. 108 ust. 3 TFUE.** [Popr. 19]
- (16) **Środki** Dla uniknięcia ewentualnego powielania inwestycji między państwami członkowskimi znajdującymi się w bliskim sąsiedztwie środki wsparcia powinny być koordynowane, w miarę potrzeb, między państwami członkowskimi a Komisją **dzięki ścisłej współpracy właściwych organów państw członkowskich.** [Popr. 20]
- (17) Środki wsparcia powinny również podlegać regularnemu przeglądowi dokonywanemu przez państwa członkowskie w celu zapewnienia ich skuteczności i efektywności, **a ich ogólny wpływ na europejski sektor transportu, zgodnie europejską strategią na rzecz mobilności niskoemisyjnej, powinien być poddawany ocenie. W razie potrzeby należy podejmować środki naprawcze. Na podstawie informacji udzielonych przez państwa członkowskie Komisja powinna przeprowadzać ocenę poszczególnych środków podejmowanych w państwach członkowskich i ich skuteczności oraz promować wymianę dobrych praktyk.** [Popr. 21]
- (18) Do celów niniejszej dyrektywy nie powinno istnieć rozróżnienie pomiędzy zarobkowym transportem kombinowanym a transportem kombinowanym na potrzeby własne.
- (18a) **Brak porównywalnych i wiarygodnych danych statystycznych utrudnia obecnie ocenę transportu kombinowanego w Unii oraz przyjęcie środków mających na celu uwolnienie jego potencjału.** [Popr. 22]
- (19) Aby nadążać za zmianami w zakresie transportu w Unii, a w szczególności na rynku transportu kombinowanego, państwa członkowskie powinny gromadzić i regularnie przekazywać Komisji odpowiednie dane i informacje, a Komisja powinna składać sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu, i Radzie **i właściwym organom państw członkowskich** na temat stosowania niniejszej dyrektywy co cztery lata. [Popr. 23]
- (19a) **Komisja powinna odpowiadać za prawidłowe wdrożenie niniejszej dyrektywy oraz za osiągnięcie ogólnounijnego celu w zakresie rozwoju transportu kombinowanego do roku 2030 i 2050. W tym celu Komisja powinna regularnie oceniać postępy w zwiększaniu udziału transportu kombinowanego w każdym państwie członkowskim na podstawie informacji udzielanych przez państwa członkowskie, a w razie potrzeby przedstawiać wniosek w sprawie zmiany niniejszej dyrektywy z myślą o osiągnięciu tego ogólnounijnego celu.** [Popr. 24]
- (20) Przejrzystość jest ważna dla wszystkich zainteresowanych stron zaangażowanych w operacje transportu kombinowanego, zwłaszcza tych objętych niniejszą dyrektywą. W celu wspierania takiej przejrzystości i propagowania dalszej współpracy w każdym państwie członkowskim należy wskazać właściwe organy.
- (21) W celu uwzględnienia zmiany sytuacji na rynku i postępu technicznego należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do uzupełniania niniejszej dyrektywy o dalsze szczegóły dotyczące informacji na temat operacji transportu kombinowanego, które mają być przekazywane przez państwa członkowskie. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.⁽¹⁰⁾. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te powinny otrzymać wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji powinni systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

Środa, 27 marca 2019 r.

- (22) Z uwagi na fakt, że cele niniejszej dyrektywy polegające na ~~dalszym propagowaniu przesunięcia z transportu drogowego do bardziej przyjaznych środowisku rodzajów~~ **zwiększeniu konkurencyjności transportu kombinowanego w stosunku do** transportu, ~~a tym samym ograniczeniu negatywnych efektów zewnętrznych systemu transportowego w Unii, drogowego~~ nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast – ze względu na głównie transgraniczny charakter kombinowanego transportu towarów i powiązaną infrastrukturę oraz problemy, którym niniejsza dyrektywa ma zaradzić – możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów. [Popr. 25]
- (23) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 92/106/WE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 92/106/EWG wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Dyrektywa Rady 92/106/EWG z dnia 7 grudnia 1992 r. w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dla niektórych typów transportu kombinowanego towarów”;

- 2) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do operacji transportu kombinowanego.
2. Do celów niniejszej dyrektywy »transport kombinowany« oznacza przewóz towarów w ramach operacji transportowej, składający się z początkowego lub końcowego odcinka drogowego trasy, lub obu z nich, a także niedrogowego odcinka trasy z wykorzystaniem transportu kolejowego, żeglugi śródlądowej lub transportu morskiego:
 - a) w przyczepie lub naczepie, z jednostką ciągnącą lub bez niej, w nadwoziu wymiennym lub kontenerze, zdefiniowanym zgodnie z systemem identyfikacji ustanowionym na podstawie międzynarodowych norm ISO6346 i EN13044, **łącznie z naczepami dostosowanymi do przeładunku żurawiem o limicie masy brutto wynoszącym 44 tony**, w przypadku gdy jednostka załadunkowa **w ramach nietowarzyszącego transportu intermodalnego** podlega przeładunkowi między różnymi rodzajami transportu (**operacja nietowarzyszącego transportu kombinowanego**) lub; [Popr. 26]
 - b) pojazdem drogowym, **któremu towarzyszy kierowca i** który jest przewożony koleją, żeglugą śródlądową lub transportem morskim na niedrogowym odcinku trasy (**operacja transportu towarzyszącego**). [Popr. 27]

W drodze odstępstwa, do dnia [Dz.U.: proszę wstawić datę przypadającą pięć lat po wejściu w życie niniejszej dyrektywy] lit. a) niniejszego ustępu ma zastosowanie również do przyczep i naczep niedostosowanych do przeładunku żurawiem w transporcie kombinowanym niewymagającym udziału kierowcy, które nie są zdefiniowane zgodnie z systemem identyfikacji ustanowionym na podstawie międzynarodowych norm ISO6346 i EN13044. [Popr. 28]

Odcinki niedrogowe z wykorzystaniem żeglugi śródlądowej lub transportu morskiego, dla których nie ma równoważnego alternatywnego rozwiązania drogowego lub które są nieuniknione w ekonomicznie opłacalnej operacji transportowej **opłacalnego alternatywnego rozwiązania drogowego**, nie są brane pod uwagę do celów operacji transportu kombinowanego. [Popr. 29]

Środa, 27 marca 2019 r.

3. Żaden odcinek drogowy, o którym mowa w ust. 2, nie przekracza ~~największej z następujących odległości~~ **długości 150 km** na terytorium Unii:

- a) ~~odległości 150 km w linii prostej;~~
- b) ~~20 % odległości w linii prostej między punktem załadunku na początkowym odcinku a punktem rozładunku na końcowym odcinku, w przypadku gdy wartość ta jest większa niż odległość, o której mowa w lit. a).~~ **[Popr. 30]**

Ten limit długości odcinka drogowego stosuje się do całkowitej długości każdego odcinka drogowego, łącznie z wszystkimi pośrednimi odbiorami i wysyłkami. Nie ma on zastosowania do transportu pustej jednostki załadunkowej do punktu odbioru towarów ani z punktu dostawy towarów.

~~Limit~~ **Przekroczenie limitu** długości odcinka drogowego ~~może zostać przekroczony określonego w niniejszym ustępie~~ w przypadku drogowych/kolejowych operacji transportu kombinowanego, ~~gdy zezwoli na to jest dozwolone przez państwo lub państwa członkowskie, na terytorium których znajduje się odcinek drogowy, aby umożliwić dotarcie jeżeli jest to niezbędne do dotarcia do najbliższego geograficznie terminalu transportowego lub punktu przeładunkowego, który posiada potrzebną operacyjną zdolność przeładunkową do załadunku lub rozładunku w zakresie pod względem urzędzeń przeładunkowych, zdolności przepustowej terminalu, czasu otwarcia terminalu i odpowiednich usług kolejowego transportu towarowego, jeśli w odległości wyznaczonej tym limitem długości nie ma terminalu lub punktu przeładunkowego spełniającego wszystkie te warunki. Przekroczenie tej długości należy stosownie uzasadnić zgodnie z art. 3 ust. 2 lit. ea). Państwa członkowskie mogą ograniczyć długość 150 km odcinka drogowego maksymalnie o 50 % w przypadku operacji kombinowanego transportu drogowego/kolejowego na dokładnie określonych częściach ich terytorium ze względów środowiskowych, pod warunkiem że w obrębie tego limitu odległości istnieje odpowiedni terminal.~~ **[Popr. 31]**

4. Operację transportu kombinowanego uznaje się za dokonaną w Unii, gdy operacja ta lub jej część mająca miejsce w Unii spełnia wymogi określone w ust. 2 i 3. **Do celów niniejszej dyrektywy odcinek drogowy lub odcinek niedrogowy bądź jego część, które mają miejsce poza terytorium Unii, nie są uznawane za część operacji transportu kombinowanego.**; **[Popr. 32]**

3) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

1. Państwa członkowskie zapewniają traktowanie transportu drogowego jako części operacji transportu kombinowanego objętej niniejszą dyrektywą jedynie wtedy, gdy przewoźnik może przedstawić **informacje stanowiące** wyraźny dowód na to, że taki transport drogowy stanowi odcinek drogowy operacji transportu kombinowanego, ~~włączając w to transport pustych jednostek załadunkowych przed transportem towarów i po nim~~ **oraz gdy informacje te zostały należycie przekazane przewoźnikowi wykonującemu przewóz przed jego rozpoczęciem.** **[Popr. 33]**

2. ~~Dowód~~ **Do celów uznania za wyraźny dowód informacje, o którym których** mowa w ust. 1, ~~zawiera są~~ **przedstawiane i przekazywane w formacie wskazanym w ust. 5 i zawierają** następujące informacje szczegółowe dla każdej operacji transportu kombinowanego: **[Popr. 34]**

- a) nazwę/imię i nazwisko, adres, dane kontaktowe oraz podpis nadawcy;
- aa) **nazwę/imię i nazwisko, adres, dane kontaktowe i podpis przewoźnika odpowiedzialnego za przebieg trasy operacji transportu kombinowanego, jeśli są inne niż dane nadawcy;** **[Popr. 35]**
- b) datę i miejsce rozpoczęcia operacji transportu kombinowanego w Unii;
- c) nazwę/imię i nazwisko, adres i dane kontaktowe odbiorcy;
- d) miejsce, w którym kończy się operacja transportu kombinowanego w Unii;

Środa, 27 marca 2019 r.

- e) odległość w linii prostej między miejscem, w którym rozpoczyna się operacja transportu kombinowanego, a miejscem, w którym kończy się operacja transportu kombinowanego w Unii;
- ea) jeżeli odległość ta przekracza limity, o których mowa w art. 1 ust. 3, uzasadnienie zgodnie z kryteriami przewidzianymi w ostatnim akapicie; [Popr. 36]**
- f) ~~podpisany przez nadawcę~~ opis przebiegu trasy operacji transportu kombinowanego, **podpisany – w tym w formie podpisu elektronicznego – przez przewoźnika odpowiedzialnego za jej zaplanowanie**, obejmujący co najmniej następujące informacje szczegółowe dla każdego odcinka – w tym dla każdego rodzaju transportu, który stanowi odcinek niedrogowy – operacji w obrębie Unii: **[Popr. 37]**
- (i) kolejność odcinków (tj. pierwszy odcinek, odcinek niedrogowy czy końcowy odcinek);
 - (ii) nazwę/imię i nazwisko, adres i dane kontaktowe przewoźnika (**przewoźników**); **[Popr. 38]**
 - (iii) rodzaj transportu oraz jego kolejność w operacji;
- g) identyfikację przewożonej intermodalnej jednostki załadunkowej;
- h) w przypadku początkowego odcinka transportu drogowego:
- ~~(i) miejsce przeładunku na odcinek niedrogowy; [Popr. 39]~~
 - (ii) długość początkowego odcinka transportu drogowego ~~w linii prostej~~ między miejscem załadunku a pierwszym terminalem **transportowym lub punktem** przeładunkowym; **[Popr. 40]**
 - (iii) w przypadku ukończenia początkowego odcinka drogowego – podpis przewoźnika potwierdzający, że operacja transportowa odcinka drogowego została przeprowadzona;
- i) w przypadku końcowego odcinka transportu drogowego:
- (i) miejsce, w którym towary są przejmowane z odcinka niedrogowego (kolei, żeglugi śródlądowej lub transportu morskiego);
 - (ii) długość końcowego odcinka transportu drogowego ~~w linii prostej~~ między miejscem przeładunku a miejscem zakończenia operacji transportu kombinowanego w Unii); **[Popr. 42]**
- j) w przypadku odcinka niedrogowego:
- (i) w przypadku ukończenia odcinka niedrogowego – podpis przewoźnika (lub przewoźników w przypadku dwóch lub więcej operacji niedrogowych na odcinku niedrogowym) potwierdzający, że operacja transportowa odcinka niedrogowego została przeprowadzona;
 - (ii) jeżeli jest to możliwe, podpis lub pieczęć ~~odpowiednich organów kolejowych~~ **odpowiedniego organu kolejowego** lub ~~portowych~~ **organu właściwego** w stosownych terminalach (dworzec kolejowy lub port) wzdłuż odcinka niedrogowego operacji potwierdzające, że odpowiednia część odcinka niedrogowego została ukończona. **[Popr. 43]**
- ja) jeżeli przekroczone są limity długości odcinka drogowego zgodnie z art. 1 ust. 3 akapit trzeci, powody uzasadniające taki stan rzeczy. [Popr. 44]**

3. Nie wymaga się żadnych dodatkowych dokumentów w celu udowodnienia, że przewoźnik przeprowadza operację transportu kombinowanego.

Środa, 27 marca 2019 r.

4. Dowód, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się lub przesyła na żądanie upoważnionego funkcjonariusza służb kontrolnych państwa członkowskiego, w którym przeprowadzana jest kontrola, **w formie określonej w ust. 5**. W przypadku kontroli drogowej dowód ten przedstawia się w czasie trwania takiej kontroli **i w ciągu nie więcej niż 45 minut. Jeżeli nie jest możliwe jego udostępnienie w czasie kontroli drogowej, podpisy, o których mowa w ust. 2 lit. h) ppkt (iii) i lit. j), przedstawia się lub przesyła właściwemu organowi danego państwa członkowskiego w ciągu 5 dni roboczych od przeprowadzenia kontroli.** ~~Powinien on~~ **Dowód musi** być sporządzony w języku urzędowym tego państwa członkowskiego lub w języku angielskim. Podczas kontroli drogowej kierowca musi mieć możliwość skontaktowania się z siedzibą główną, zarządzającym transportem lub inną osobą lub podmiotem, które mogą pomóc mu w dostarczeniu ~~dowodu~~ **informacji, o którym** ~~których~~ **których** mowa w ust. 2. [Popr. 45]

5. Dowód może zostać dostarczony za pośrednictwem dokumentu przewozowego spełniającego wymogi określone w art. 6 rozporządzenia Rady nr 11 lub za pośrednictwem innych istniejących dokumentów przewozowych, takich jak dokument przewozowy na podstawie Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) lub dokument przewozowy na podstawie Przepisów ujednoczonych o umowie międzynarodowego przewozu towarów kolejami (CIM) ~~listy przewozowe, przewidzianych w obowiązujących międzynarodowych i krajowych konwencjach o transporcie do czasu przyjęcia przez Komisję standardowego formularza w drodze aktów wykonawczych.~~ [Popr. 46]

Taki dowód może być przedstawiony lub przesłany w formie elektronicznej, z zastosowaniem ustrukturyzowanego formatu edytowalnego, który można bezpośrednio wykorzystywać do przechowywania i przetwarzania komputerowego, w tym jako uzupełnienie elektronicznego listu przewozowego na podstawie **obowiązującej międzynarodowej lub krajowej konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (eCMR) dla odcinka drogowego transportu. Od organów państw członkowskich wymaga się akceptowania informacji elektronicznych związanych z dowodem. Jeżeli wymiana informacji między organami i przewoźnikami następuje z użyciem narzędzi elektronicznych, wymianę taką i przechowywanie takich informacji należy prowadzić z wykorzystaniem technik przetwarzania danych elektronicznych.** [Popr. 47]

Państwa członkowskie stopniowo przechodzą na elektroniczne nośniki dokumentów i przewidują okres przejściowy aż do zupełnego zaprzestania używania nośnika papierowego. [Popr. 48]

6. Do celów kontroli drogowych rozbieżność operacji transportowej z przedstawionym dowodem, w szczególności w odniesieniu do informacji dotyczących przebiegu trasy w ust. 2 lit. **f), h) oraz g)**, jest dozwolona, jeśli jest to należycie uzasadnione, w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności pozostających poza kontrolą przewoźnika (-ów) i powodujących zmiany operacji transportu kombinowanego. W tym celu kierowca musi mieć możliwość skontaktowania się z siedzibą główną, zarządzającym transportem lub inną osobą lub podmiotem, które mogą przedstawić dodatkowe uzasadnienie tej rozbieżności między dowodem a faktyczną operacją.”; [Popr. 49]

4) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 5

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji po raz pierwszy do dnia [xx/xx/xxxx – 18 months after transposition of the Directive] **12 miesięcy po transpozycji niniejszej dyrektywy**, a następnie co dwa lata sprawozdanie zawierające następujące informacje dotyczące operacji transportu kombinowanego objętych niniejszą dyrektywą na ich terytorium: [Popr. 50]

- a) krajowe i transgraniczne ~~połączenia~~ **korytarze** sieci transportowych wykorzystywane w operacjach transportu kombinowanego; [Popr. 51]
- b) **całkowity roczny** wolumen w dwudziestostopowej jednostce ekwiwalentnej (TUE) oraz w tonokilometrach operacji transportu kombinowanego z podziałem na rodzaj operacji (**kolejowa, drogowa, wodna śródlądowa itp. operacje na odcinku drogowym/ operacje na odcinku niedrogowym, tj. przeprowadzone koleją, żeglugą śródlądową i żeglugą morską**) oraz zasięg geograficzny (krajowe i wewnątrzunijne); [Popr. 52]

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) liczba **przeładunków wykonanych przy użyciu technologii bimodalnych i geograficzne pokrycie siecią tych punktów przeładunkowych, a także liczba, lokalizacja i geograficzne pokrycie siecią terminali obsługujących operacje transportu kombinowanego z podziałem według typu operacji na terminal (operacje na odcinku drogowym / operacje na odcinku niedrogowym, tj. przeprowadzone koleją, żeglugą śródlądową i geograficzne pokrycie siecią terminali żeglugą morską)** oraz roczna liczba przeładunków i **ocena zdolności przepustowej wykorzystywanej w tych terminalach**; [Popr. 53]
- ca) **zmiana w udziale transportu kombinowanego i pozostałych rodzajów transportu na danym obszarze**; [Popr. 54]
- d) przegląd wszystkich stosowanych i planowanych krajowych środków wsparcia, w tym odpowiednio ich wykorzystanie i oceniany wpływ **na korzystanie z transportu kombinowanego, a także skutki dla równowagi społecznej i środowiskowej, wąskich gardeł, zagęszczenia ruchu, bezpieczeństwa i efektywności**. [Popr. 55]
- da) **liczba i lokalizacja geograficzna operacji przekraczających limit długości odcinka drogowego, o którym mowa w art. 1 ust. 3**; [Popr. 56]
- db) **miejsca pochodzenia i przeznaczenia, na poziomie NUTS 3, towarów transportowanych po drogach transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 (*)**. [Popr. 57]
- 1a. **Komisja publikuje dane przekazane przez państwa członkowskie w formie umożliwiającej dokonanie porównań między państwami członkowskimi**. [Popr. 58]
2. Komisja posiada uprawnienia do przyjęcia, zgodnie z art. 10a, aktów delegowanych uzupełniających tekst niniejszej dyrektywy poprzez opis treści i szczegółów informacji dotyczących operacji transportu kombinowanego, o których mowa w ust. 1.
3. Na podstawie analizy sprawozdań krajowych **i danych statystycznych sporządzonych w oparciu o wspólne dla całej Unii wskazówki i metody**, po raz pierwszy do dnia [xx/xx/xxx – 9 months after the MS report submission deadline] **nie później niż w terminie złożenia sprawozdań przez państwa członkowskie**, a następnie co dwa lata Komisja sporządza i przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie **i właściwym organom państw członkowskich** sprawozdanie na temat: [Popr. 59]
- a) rozwoju gospodarczego transportu kombinowanego **na szczeblu państw członkowskich i całej Unii**, w szczególności w świetle zmian efektywności środowiskowej różnych rodzajów transportu; [Popr. 60]
- b) skutków wdrażania dyrektywy oraz powiązanych z nią unijnych aktów prawnych w tej dziedzinie;
- c) skuteczności i efektywności środków wsparcia przewidzianych w art. 6 **wraz z określeniem środków, które uważa za najskuteczniejsze dla realizacji pierwotnego celu niniejszej dyrektywy, oraz najlepszych praktyk stosowanych w państwach członkowskich**; [Popr. 61]
- ca) **zmiany udziału transportu kombinowanego w każdym państwie członkowskim i na szczeblu Unii z myślą o osiągnięciu celów transportowych Unii do roku 2030 i 2050**; [Popr. 62]

Środa, 27 marca 2019 r.

- d) ewentualnych dalszych środków, w tym zmiany definicji transportu kombinowanego zawartej w art. 1, **udoskonalenia gromadzenia danych i ich publikowania na szczeblu unijnym** oraz dostosowania wykazu środków przewidzianych w art. 6, **w tym ewentualnych zmian zasad pomocy państwa**. [Popr. 63]

(*) **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE (Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 1).**”;

4a) art. 6 ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki zapewniające, aby podatki, o których mowa w ust. 3, mające zastosowanie do pojazdów drogowych (samochodów ciężarowych, ciągników, przyczep, ~~lub~~ nacze**p, kontenerów w żegludze śródlądowej lub multimodalnych jednostek ładunkowych**) wykorzystywanych w transporcie kombinowanym, były obniżane lub zwracane w formie ryczałtowej lub proporcjonalnie do odległości pokonywanych przez takie pojazdy drogą kolejową **lub po śródlądowych drogach wodnych**, w ramach warunków i przepisów ustalanych przez państwa członkowskie w konsultacji z Komisją oraz zgodnie z tymi warunkami i przepisami.”; [Popr. 64]

4b) art. 6 ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Ulgi lub zwroty, o których mowa w pierwszym ustępie, przyznawane są przez państwo, w którym zarejestrowane są dane pojazdy, w oparciu o przejazdy koleją **lub po śródlądowych drogach wodnych**, zrealizowane na terytorium tego państwa.”; [Popr. 65]

4c) art. 6 ust. 1 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie mogą jednak przyznać te ulgi lub zwroty na podstawie przejazdów koleją **lub po śródlądowych drogach wodnych**, zrealizowanych częściowo lub w całości poza terytorium państwa **członkowskiego**, w którym zarejestrowane są dane pojazdy.”; [Popr. 66]

5) w art. 6 dodaje się ust. 4, 5, 6, 7 i 8 w brzmieniu:

„4. Jeżeli jest to konieczne do osiągnięcia celu, o którym mowa w ust. 8, państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu wspierania inwestycji w terminale **transportowe i punkty** przeładunkowe, dotyczące: [Popr. 67]

a) ~~budowy i, na obszarach, na których odpowiednia infrastruktura nie jest dostępna~~ w razie potrzeby, ~~rozbudowy takich promieni odległości określonym w art. 1 ust. 3, budowy terminali transportowych lub instalowania punktów~~ przeładunkowych transportu kombinowanego, ~~chyba że nie istnieje zapotrzebowanie na taką infrastrukturę ze względu na brak znaczenia gospodarczego lub ze względu na cechy geograficzne lub przyrodnicze danego obszaru~~; [Popr. 68]

aa) ~~na obszarach, gdzie potrzebna jest dodatkowa przepustowość terminali, rozbudowy istniejących terminali lub instalowania dodatkowych punktów przeładunkowych oraz – po przeprowadzeniu oceny wpływu ekonomicznego wykazującej, że nie dojdzie do negatywnego oddziaływania na rynek i że nowe terminale są konieczne, oraz pod warunkiem uwzględnienia aspektów środowiskowych – budowy nowych terminali transportu kombinowanego~~; [Popr. 69]

b) zwiększenia skuteczności operacyjnej istniejących terminali, **w tym poprzez zapewnienie dostępu do nich**. [Popr. 70]

Środki wsparcia transportu kombinowanego należy uznać za zgodne z zasadami rynku wewnętrznego w rozumieniu art. 107 ust. 3 TFUE oraz zwolnić z wymogu powiadomienia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że nie stanowiłyby one więcej niż 35 % ogółu kosztów operacji. [Popr. 71]

Środa, 27 marca 2019 r.

Państwa członkowskie prowadzą koordynację z sąsiednimi państwami członkowskimi i z Komisją oraz dopilnowują przy wdrażaniu takich środków, by priorytetem było zapewnienie zrównoważonego i wystarczającego geograficznego rozmieszczenia odpowiednich obiektów w Unii, zwłaszcza w ramach bazowej i kompleksowej sieci TEN-T, tak aby żadna lokalizacja w Unii nie znajdowała się ~~dalej niż 150 km~~ **w odległości dalszej od takiego terminalu niż limit, o którym mowa w art. 1 ust. 3 lit. a). Podejmując środki, o których mowa w niniejszym ustępie, państwa członkowskie należy uwzględniają potrzebę:**

- a) **ograniczenia zagęszczenia ruchu, w szczególności w pobliżu obszarów miejskich i podmiejskich lub na obszarach o ograniczeniach naturalnych;**
- b) **poprawy połączeń transgranicznych;**
- c) **zmniejszenia izolacji obszarów, na których brakuje infrastruktury, uwzględniając jednocześnie szczególne potrzeby i ograniczenia regionów peryferyjnych i najbardziej oddalonych;**
- d) **zwiększenia dostępności i poprawy jakości sieci połączeń, w szczególności w odniesieniu do infrastruktury dostępnej do terminali przeładunkowych; oraz**
- e) **przyspieszenia przejścia na cyfryzację; oraz**
- f) **zmniejszenia wpływu transportu towarowego na środowisko i zdrowie publiczne, na przykład dzięki wspieraniu wydajności pojazdów, wykorzystywaniu paliw alternatywnych i mniej zanieczyszczających, wykorzystywaniu energii odnawialnej, w tym w terminalach, czy efektywniejsze wykorzystywanie sieci transportowych poprzez zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych. [Popr. 72]**

Państwa członkowskie dbają o to, aby objęte wsparciem obiekty przeładunkowe były dostępne bez dyskryminacji dla wszystkich przewoźników.

Państwa członkowskie mogą ustanowić dodatkowe warunki kwalifikowalności do wsparcia, **o których informują zainteresowane strony. [Popr. 73]**

5. **Do dnia 31 grudnia 2021 r.** państwa członkowskie ~~mogą przyjąć dodatkowe środki~~ **podejmują dodatkowe środki o charakterze ekonomicznym i ustawodawczym** w celu poprawy konkurencyjności operacji transportu kombinowanego w porównaniu do równoważnych alternatywnych operacji transportu drogowego, **w szczególności żeby ograniczyć czas i koszty związane z operacjami przeładunku. [Popr. 74]**

Środki takie mogą dotyczyć dowolnej operacji transportu kombinowanego lub jej części, takiej jak operacja odcinka drogowego lub niedrogowego, włącznie z pojazdem wykorzystywanym na tym odcinku, lub takiej jak operacja jednostki załadunkowej lub przeładunku.

W celu ograniczenia czasu i kosztów związanych z operacjami transportu kombinowanego środki, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują co najmniej jedną z następujących zachęt:

- a) **zwolnienie przewoźników z opłat z tytułu kosztów zewnętrznych lub opłat z tytułu zatorów komunikacyjnych, o których mowa w art. 2 dyrektywy 1999/62/WE, faworyzujące w szczególności pojazdy napędzane paliwami alternatywnymi, o których mowa w art. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE (*);**
- b) **zwrot na rzecz przedsiębiorstw wykonujących operacje transportu kombinowanego kosztów opłat za korzystanie z pewnych rodzajów infrastruktury;**
- c) **zwolnienie przewoźników z ograniczeń nakładanych na mocy krajowych zakazów ruchu. [Popr. 75]**

Przyjmując dodatkowe środki, państwa członkowskie uwzględniają należyte również potrzebę przyspieszenia przejścia na cyfryzację sektora transportu kombinowanego, a w szczególności:

- a) **wspierają integrację systemów połączonych i automatyzację operacji;**

Środa, 27 marca 2019 r.

b) **zwiększają inwestycje w logistykę cyfrową, technologie informacyjno-komunikacyjne i inteligentne systemy transportowe; oraz**

c) **dążą do odstąpienia od używania papierowych dokumentów w przyszłości.** [Popr. 76]

5a. Takie dodatkowe środki obejmują zachęty faworyzujące korzystanie z odcinków transportu niedrogowego. Państwa członkowskie uwzględniają środki na rzecz zwiększenia konkurencyjności transportu wodnego, takie jak zachęty finansowe do korzystania z żeglugi morskiej bliskiego zasięgu lub śródlądowych dróg wodnych, a także na rzecz tworzenia nowych połączeń morskich bliskiego zasięgu. [Popr. 77]

6. Państwa członkowskie składają Komisji sprawozdania na temat środków przyjętych na podstawie niniejszego artykułu i ich specyfikacji.

7. Co najmniej raz na cztery lata państwa członkowskie dokonują oceny skutków takich środków wsparcia oraz ponownej oceny swoich potrzeb i w razie potrzeby dostosowują te środki.”;

8. Państwa członkowskie zapewniają, by środki wsparcia dla operacji transportu kombinowanego miały na celu ograniczenie drogowego transportu towarowego oraz propagowanie korzystania z innych rodzajów transportu, takich jak transport kolejowy, wodny śródlądowy i morski, **pojazdy niskoemisyjne lub stosowanie alternatywnych paliw o niższym poziomie emisji takich jak biopaliwa, energia elektryczna ze źródeł odnawialnych, gaz ziemny czy ogniwa paliwowe wodorowo-tlenowe**, a tym samym zmniejszanie zanieczyszczenia powietrza, emisji gazów cieplarnianych, liczby wypadków drogowych, hałasu i zagęszczenia ruchu. [Popr. 78]

(*) **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE z dnia 22 października 2014 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (Dz.U. L 307 z 28.10.2014, s. 1).”;**

6) skreśla się art. 7 i 9;

7) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 9a

1. Państwa członkowskie wyznaczają co najmniej jeden właściwy organ w celu zapewnienia wdrażania niniejszej dyrektywy i ustanowienia głównego punktu kontaktowego na potrzeby jej wdrażania.

Państwa członkowskie powiadamiają pozostałe państwa członkowskie i Komisję o właściwych organach, o których mowa w akapicie pierwszym.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy krajowe współpracowały z właściwymi organami z innych państw członkowskich. W tym celu państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy przekazywały sobie informacje niezbędne do stosowania niniejszej dyrektywy. Uwzględniając charakter dostarczonej informacji, organ, którą ją otrzymuje, zapewnia taki sam stopień poufności jak organ, którą ją dostarcza.

3. Państwa członkowskie w łatwo dostępny sposób **w internecie** i nieodpłatnie podają do publicznej wiadomości odpowiednie informacje na temat środków przyjętych na podstawie art. 6, a także inne informacje istotne dla celów stosowania niniejszej dyrektywy. [Popr. 79]

4. Komisja publikuje **w internecie** i w razie potrzeby aktualizuje wykaz właściwych organów, o których mowa w ust. 1, a także wykaz środków, o których mowa w art. 6.”; [Popr. 80]

8) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 10a

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 5 ust. 2, powierza się Komisji na ~~nieokreślony~~ **okres pięciu lat** od dnia ~~[date of entry into force of this~~ **data wejścia w życie niniejszej dyrektywy** ~~(amending/zmieniającej) Directive]~~. **Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem tego pięcioletniego okresu. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.. [Popr. 81]**

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 5 ust. 2, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (*).

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 5 ust. 2 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

(*) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.”.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej w dniu XXXXXX ~~[one year after adoption of the Directive]~~ rok od daty przyjęcia niniejszej dyrektywy]. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odniesienia do dyrektywy uchylonej niniejszą dyrektywą odczytuje się jako odniesienia do niniejszej dyrektywy. Metody dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego wskazania określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący

W imieniu Rady

Przewodniczący

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0309

Ujawnianie informacji o podatku dochodowym przez niektóre jednostki i oddziały *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji o podatku dochodowym przez niektóre jednostki i oddziały (COM(2016)0198 – C8-0146/2016 – 2016/0107(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/46)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0198)
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 50 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0146/2016),
 - uwzględniając opinię Komisji Prawnej w sprawie proponowanej podstawy prawnej,
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez parlament Irlandii i Riksdag, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 21 września 2016 r.⁽¹⁾,
 - uwzględniając plan działania OECD w sprawie erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysków (BEPS),
 - uwzględniając art. 59 i 39 Regulaminu,
 - uwzględniając wspólne obrady Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz Komisji Prawnej na podstawie art. 55 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej i Komisji Prawnej oraz opinię Komisji Rozwoju (A8-0227/2017),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu⁽²⁾;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 487 z 28.12.2016, s. 62.

⁽²⁾ Niniejsze stanowisko odpowiada poprawkom przyjętym dnia 4 lipca 2017 r. (Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0284).

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2016)0107

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji o podatku dochodowym przez niektóre jednostki i oddziały

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 50 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (-1) **Równość podatników, w szczególności wszystkich przedsiębiorstw, wobec zobowiązań podatkowych jest warunkiem koniecznym zaistnienia jednolitego rynku. Skoordynowane i zharmonizowane podejście do wdrażania krajowych systemów podatkowych ma zasadnicze znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania jednolitego rynku, i pomogłoby zapobiegać uchylaniu się od opodatkowania i przenoszeniu zysków.** [Popr. 1]
- (-1a) **Unikanie opodatkowania i uchylanie się od opodatkowania oraz systemy przenoszenia zysków pozbawiają rządy i obywateli zasobów niezbędnych m.in. do zadbania o powszechny i bezpłatny dostęp do usług publicznych w zakresie kształcenia i opieki zdrowotnej oraz państwowych usług społecznych, a także odebrały państwowym możliwość zapewnienia oferty przystępnych cenowo mieszkań, transportu publicznego oraz budowy infrastruktury niezbędnej do rozwoju społecznego i wzrostu gospodarczego. Podsumowując, tego rodzaju systemy stanowią czynnik prowadzący do powstania niesprawiedliwości, nierówności i różnic gospodarczych, społecznych i terytorialnych.** [Popr. 2]
- (-1b) **Sprawiedliwy i skuteczny system opodatkowania osób prawnych powinien stanowić odpowiedź na pilną potrzebę globalnej, postępowej i sprawiedliwej polityki podatkowej, wspierać redystrybucję bogactwa i zwalczać nierówności.** [Popr. 3]
- (1) **Przejrzystość jest konieczna do sprawnego funkcjonowania jednolitego rynku.** W ostatnich latach wyzwania związane z unikaniem opodatkowania osób prawnych znacznie wzrosły i budzą duże obawy w Unii i na całym świecie. Rada Europejska w swoich konkluzjach z dnia 18 grudnia 2014 r. uznała, że istnieje pilna potrzeba kontynuowania prac nad zwalczaniem unikania opodatkowania zarówno na szczeblu globalnym, jak i unijnym. Komisja w swoich komunikatach zatytułowanych „Program prac Komisji na 2016 r. – Czas na nieprzeciętne działania” ⁽³⁾ i „Program prac Komisji na 2015 r. – Nowy początek” ⁽⁴⁾ uznała za priorytet potrzebę przejścia na system, w którym kraj generowania zysków jest również krajem opodatkowania. Komisja uznała również za priorytet potrzebę udzielenia odpowiedzi na społeczne wezwania do zapewnienia sprawiedliwości i przejrzystości podatkowej **apel obywateli europejskich o przejrzystość oraz potrzebę podjęcia działań stanowiących wzór do naśladowania dla innych państw. Istotne jest, aby przejrzystość uwzględniała wzajemność w stosunkach między konkurentami.** [Popr. 4]

⁽¹⁾ Dz.U. C 487 z 28.12.2016, s. 62.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r.

⁽³⁾ COM(2015)0610 z dnia 27 października 2015 r.

⁽⁴⁾ COM(2014)0910 z dnia 16 grudnia 2014 r.

Środa, 27 marca 2019 r.

- (2) Parlament Europejski w swojej rezolucji z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia przejrzystości, koordynacji i konwergencji do polityki opodatkowania osób prawnych w Unii⁽⁵⁾ stwierdził, że większa przejrzystość, **współpraca i konwergencja** w dziedzinie **polityki** opodatkowania osób prawnych w Unii może poprawić pobór podatków, usprawnić pracę organów podatkowych, **wspomóc podmioty kształtujące politykę w dokonywaniu oceny aktualnego systemu podatkowego pod kątem wprowadzania nowych przepisów**, zapewnić większe zaufanie publiczne do systemów podatkowych i rządów **oraz ułatwić podejmowanie decyzji inwestycyjnych w oparciu o dokładniejsze profile ryzyka przedsiębiorstw**. [Popr. 5]
- (2a) **Publiczna sprawozdawczość w podziale na kraje jest skutecznym i odpowiednim narzędziem zwiększania przejrzystości w odniesieniu do działań przedsiębiorstw wielonarodowych oraz umożliwiania ogółowi społeczeństwa dokonania oceny faktycznego wpływu tych działań na gospodarkę. Zwiększy ona również zdolność udziałowców do dokonywania prawidłowej oceny ryzyka podejmowanego przez spółkę, zapewni stosowanie strategii inwestycyjnych opartych na rzetelnych informacjach oraz zwiększy zdolność podmiotów kształtujących politykę do dokonywania oceny skuteczności i wpływu przepisów krajowych**. [Popr. 6]
- (2b) **Sprawozdawczość w podziale na kraje będzie miała również pozytywny wpływ na prawo pracowników do informacji i konsultacji, o którym mowa w dyrektywie 2002/14/WE, oraz – przez zwiększenie wiedzy o działalności danego podmiotu – na jakość dialogu w przedsiębiorstwach**. [Popr. 7]
- (3) Zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z dnia 22 maja 2013 r. do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE⁽⁶⁾ wprowadzono klauzulę przeglądową, zgodnie z którą w wymaga się, aby Komisja rozważyła możliwość nałożenia na duże przedsiębiorstwa z innych sektorów przemysłu obowiązku corocznego przedstawiania sprawozdawczości w podziale na kraje, przy uwzględnieniu zmian w Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz wyników odnośnych inicjatyw europejskich.
- (4) Wzywając do zapewnienia sprawiedliwego na poziomie globalnym i nowoczesnego międzynarodowego systemu podatkowego, w listopadzie 2015 r. grupa G-20 zatwierdziła plan działania OECD w sprawie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków, którego celem jest dostarczenie rządów jasnych rozwiązań międzynarodowych służących wyeliminowaniu luk i niespójności w obowiązujących przepisach, które umożliwiają przedsiębiorstwom przenoszenie zysków do miejsc o zerowym lub niskim poziomie opodatkowania, gdzie jednak nie jest generowana żadna realna wartość. W szczególności działanie 13 w planie działania w sprawie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków wprowadza przedstawianie krajowym organom podatkowym – z zachowaniem poufności – sprawozdań w podziale na kraje przez niektóre przedsiębiorstwa międzynarodowe. W dniu 27 stycznia 2016 r. Komisja przyjęła pakiet środków przeciwdziałających unikaniu opodatkowania. Jednym z celów tego pakietu jest transponowanie do prawa unijnego działania 13 z planu działania w sprawie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków poprzez zmianę dyrektywy Rady 2011/16/UE⁽⁷⁾. **Niemniej jednak opodatkowanie zysku w miejscu powstania wartości wymaga bardziej kompleksowego podejścia do sprawozdawczości w podziale na kraje, która opierałaby się na sprawozdawczości publicznej**. [Popr. 8]
- (4a) **Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) powinna dokonać aktualizacji odpowiednich międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej (MSSF) oraz międzynarodowych standardów rachunkowości (MSR), tak aby ułatwić wprowadzenie wymogów publicznej sprawozdawczości w podziale na kraje**. [Popr. 9]
- (4b) **Publiczną sprawozdawczość w podziale na kraje ustanowiono już w Unii w odniesieniu do sektora bankowego (dyrektywą 2013/36/UE) oraz przemysłu wydobywczego i pozyskiwania drewna (dyrektywą 2013/34/UE)**. [Popr. 10]

⁽⁵⁾ 2015/2010(INL).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylająca dyrektywę 77/799/EWG (Dz.U. L 64 z 11.3.2011, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (4c) **Dzięki bezprecedensowemu wprowadzeniu publicznej sprawozdawczości w podziale na kraje Unia pokazała, że stała się światowym liderem w walce z uchylaniem się od opodatkowania.** [Popr. 11]
- (4d) **Jako że walka z uchylaniem się od opodatkowania, unikaniem opodatkowania i agresywnym planowaniem podatkowym może być skuteczna jedynie, jeśli podjęte zostaną wspólne działania na szczeblu międzynarodowym, Unia – pozostając globalnym liderem w tej walce – musi koordynować swoje działania z działaniami podmiotów międzynarodowych, np. w ramach OECD. Działania jednostronne, nawet bardzo ambitne, nie mają rzeczywistych szans powodzenia, a na dodatek zagrażają konkurencyjności przedsiębiorstw europejskich i pogarszają klimat inwestycyjny w Unii.** [Popr. 12]
- (4e) **Większa przejrzystość w ujawnianiu informacji finansowych jest korzystna dla wszystkich, gdyż organy podatkowe są wtedy skuteczniejsze, społeczeństwo obywatelskie bardziej zaangażowane, pracownicy lepiej poinformowani, inwestorzy bardziej skłonni do podejmowania ryzyka. Na dodatek przedsiębiorstwa korzystają na lepszych stosunkach z zainteresowanymi stronami, czego skutkiem jest większa stabilność oraz łatwiejszy dostęp do finansowania ze względu na dokładniejszy profil ryzyka i lepszą reputację.** [Popr. 13]
- (5) **Wzmocniona Oprócz zwiększonej przejrzystości wynikającej z przekazywania krajowym organom podatkowym sprawozdań w podziale na kraje wzmocniona kontrola publiczna podatku od osób prawnych płaconego przez przedsiębiorstwa międzynarodowe prowadzące działalność w Unii jest istotnym elementem umożliwiającym promowanie rozliczalności przedsiębiorstw i dalsze wspieranie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw celem przyczyniania się do dobrobytu dzięki podatkom, wspierania uczciwszej konkurencji podatkowej w Unii poprzez bardziej świadomą debatę publiczną oraz odbudowania zaufania obywateli do sprawiedliwości krajowych systemów podatkowych. Taką kontrolę społeczną można osiągnąć za pośrednictwem sprawozdania zawierającego informacje na temat podatku dochodowego, bez względu na to, gdzie znajduje się siedziba jednostki dominującej najwyższego szczebla przedsiębiorstwa wielonarodowego. Kontrola społeczna nie może być jednak prowadzona ze szkodą dla klimatu inwestycyjnego w Unii czy konkurencyjności unijnych przedsiębiorstw, w szczególności MŚP zdefiniowanych w niniejszej dyrektywie i spółek o średniej kapitalizacji zdefiniowanych w rozporządzeniu (UE) 2015/1017⁽⁸⁾, które powinny zostać.** [Popr. 14]
- (5a) **Komisja zdefiniowała społeczną odpowiedzialność przedsiębiorstw jako odpowiedzialność przedsiębiorstw za ich wpływ na społeczeństwo. Działania w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw powinny być prowadzone przez przedsiębiorstwa. Organy publiczne mogą odgrywać rolę wspomagającą, umiejętnie łącząc dobrowolne środki z zakresu polityki oraz, w razie konieczności, uzupełniające je przepisy. Przedsiębiorstwa mogą stać się społecznie odpowiedzialne dzięki przestrzeganiu przepisów lub uwzględnianiu w strategiach i działaniach biznesowych kwestii społecznych, środowiskowych, etycznych oraz dotyczących konsumentów i praw człowieka, lub też w jeden i drugi sposób.** [Popr. 15]
- (6) **Spółeczeństwo powinno mieć możliwość kontroli całej działalności grupy, jeżeli grupa posiada niektóre zakłady w Unii. W odniesieniu do grup, które prowadzą działalność w Unii jedynie za pośrednictwem jednostek zależnych lub oddziałów, jednostki zależne i oddziały powinny opublikować i udostępnić sprawozdanie jednostki dominującej najwyższego szczebla. Jednakże dla zachowania proporcjonalności i skuteczności obowiązek opublikowania i udostępniania sprawozdania powinien być ograniczony do średnich lub dużych jednostek zależnych mających siedzibę w Unii albo do oddziałów o porównywalnej wielkości utworzonych w państwie członkowskim. Dlatego zakres dyrektywy 2013/34/UE należy odpowiednio rozszerzyć na oddziały utworzone w państwie członkowskim przez przedsiębiorstwo mające siedzibę poza Unią poza Unią. Grupy posiadające zakłady w Unii powinny przestrzegać unijnych zasad dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych. Przedsiębiorstwa wielonarodowe działają na całym świecie, a ich zachowania mają istotny wpływ na kraje rozwijające się. Zapewnienie obywatelom tych krajów dostępu do informacji dotyczących przedsiębiorstw w podziale na kraje umożliwi krajom rozwijającym się oraz ich organom podatkowym monitorowanie, ocenianie i rozliczanie tych przedsiębiorstw. Upubliczniając informacje w każdej jurysdykcji podatkowej, gdzie dane przedsiębiorstwo wielonarodowe prowadzi działalność, UE zwiększy spójność swojej polityki w zakresie rozwoju i ograniczy potencjalne praktyki unikania opodatkowania w krajach, w których mobilizacja zasobów krajowych została wskazana jako jeden z kluczowych elementów unijnej polityki rozwoju.** [Popr. 16]

⁽⁸⁾ Rozporządzenie (UE) 2015/1017 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (Dz.U. L 169 z 1.7.2015, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (7) Aby uniknąć podwójnej sprawozdawczości dla sektora bankowego, jednostki dominujące najwyższego szczebla objęte dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE⁽⁹⁾, które przedstawiają w swoim sprawozdaniu przygotowanym zgodnie z art. 89 dyrektywy 2013/36/UE wszystkie rodzaje swojej działalności oraz wszystkie rodzaje działalności swoich jednostek powiązanych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, w tym rodzaje działalności, które nie podlegają przepisom części trzeciej tytuł 1 rozdział 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013⁽¹⁰⁾, powinny być zwolnione z wymogów sprawozdawczych określonych w niniejszej dyrektywie.
- (8) Sprawozdanie zawierające informacje na temat podatku dochodowego powinno obejmować informacje dotyczące wszystkich rodzajów działalności jednostki lub wszystkich jednostek powiązanych grupy kontrolowanej przez jednostkę dominującą najwyższego szczebla. Informacje te powinny ~~opierać się na specyfikacjach dotyczących~~ **uwzględniać specyfikacje dotyczące** sprawozdawczości w działaniu 13 z planu działania w sprawie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków i powinny być ograniczone do tego, co jest niezbędne dla umożliwienia skutecznej kontroli publicznej w celu zapewnienia, by ujawnienie informacji nie spowodowało nieproporcjonalnego zagrożenia lub niekorzystnych warunków **dla odnośnych przedsiębiorstw pod względem konkurencyjności lub w związku z mylną interpretacją**. Sprawozdanie to powinno także zawierać krótki opis charakteru działalności. Taki opis może się opierać na klasyfikacji określonej w tabeli 2 w rozdziale V załącznik III wytycznych OECD w sprawie dokumentacji dotyczącej cen transferowych. Sprawozdanie powinno obejmować ogólny opis zawierający wyjaśnienia, **również** w przypadku znacznych rozbieżności na poziomie grupy między kwotami naliczonych podatków a kwotami podatków zapłaconych, z uwzględnieniem odpowiednich kwot dotyczących poprzednich lat obrotowych. [Popr. 17]
- (9) W celu zapewnienia poziomu szczegółowości, który umożliwi obywatelom dokonanie lepszej oceny tego, w jakim stopniu przedsiębiorstwa wielonarodowe przyczyniają się do dobrobytu w ~~poszczególnych państwach członkowskich, informacje należy podawać w podziale na państwa członkowskie. Ponadto informacje dotyczące działalności przedsiębiorstw wielonarodowych powinny być również przedstawiane bardzo szczegółowo w odniesieniu do niektórych jurysdykcji podatkowych, które powodują szczególne wyzwania. W odniesieniu do wszystkich rodzajów działalności w pozostałych państwach trzecich informacje powinny być przedstawiane za zasadzie zagregowanej~~ **każdej jurysdykcji, w której prowadzą działalność, zarówno w Unii, jak i poza jej terytorium, bez szkody dla konkurencyjności przedsiębiorstw, informacje należy podawać w podziale na jurysdykcje. Sprawozdania zawierające informacje na temat podatku dochodowego mogą zostać należycie zrozumiane i wykorzystane jedynie wtedy, gdy informacje są przedstawiane z podziałem na poszczególne jurysdykcje podatkowe** [Popr. 18].
- (9a) **Jeżeli informacje, które mają być ujawnione, mogłyby zostać uznane przez przedsiębiorstwo za szczególnie chronione informacje handlowe, przedsiębiorstwo to powinno mieć możliwość wystąpienia do właściwych organów w miejscu, gdzie ma siedzibę, o zezwolenie na nieujawnianie całego zakresu informacji. W przypadkach, gdy właściwym organem krajowym nie jest organ podatkowy, właściwy organ podatkowy powinien uczestniczyć w podejmowaniu decyzji.** [Popr. 82]
- (10) W celu wzmocnienia odpowiedzialności wobec stron trzecich oraz zapewnienia odpowiedniego zarządzania, członkowie organów administracyjnych, zarządzających i nadzorczych jednostki dominującej najwyższego szczebla, która ma siedzibę w Unii i która ma obowiązek sporządzić, opublikować i udostępnić sprawozdanie zawierające informacje na temat podatku dochodowego, powinni być wspólnie odpowiedzialni za zapewnienie przestrzegania tych obowiązków sprawozdawczych. Biorąc pod uwagę, że członkowie organów administracyjnych, zarządzających i nadzorczych jednostek zależnych mających siedzibę w Unii i kontrolowanych przez jednostkę dominującą najwyższego szczebla mającą siedzibę poza Unią lub osoba lub osoby odpowiedzialne za formalności dotyczące ujawniania informacji przez oddział mogą mieć ograniczoną wiedzę na temat treści sprawozdania zawierającego informacje na temat podatku dochodowego przygotowywanego przez jednostkę dominującą najwyższego szczebla, ich odpowiedzialność za publikowanie i udostępnianie sprawozdania zawierającego informacje na temat podatku dochodowego powinna być ograniczona.
- (11) Aby zapewnić podawanie do wiadomości publicznej przypadków niezgodności z przepisami, biegli rewidenci lub firmy audytorskie powinny kontrolować, czy sprawozdanie zawierające informacje na temat podatku dochodowego zostało przedłożone i przedstawione zgodnie z wymogami niniejszej dyrektywy i udostępnione na odpowiedniej stronie internetowej jednostki lub jednostki powiązanej **oraz czy ujawnione publicznie informacje są zgodne ze zbadanymi informacjami finansowymi dotyczącymi tej jednostki w terminie określonym w niniejszej dyrektywie.** [Popr. 19]

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (11a) **Przypadki naruszenia przez jednostki i oddziały wymogów w zakresie sprawozdawczości informacji dotyczących podatku dochodowego, które dają podstawę do nałożenia sankcji przez państwa członkowskie na mocy dyrektywy 2013/34/UE, powinny być umieszczane w rejestrze publicznym prowadzonym przez Komisję. Sankcje te mogą obejmować m.in. grzywny administracyjne, wykluczenie z publicznych zaproszeń do składania ofert lub pozbawienie możliwości ubiegania się o finansowanie z funduszy strukturalnych Unii. [Popr. 20]**
- (12) Niniejsza dyrektywa ma na celu poprawę przejrzystości i kontroli publicznej podatku od osób prawnych poprzez dostosowanie istniejących ram prawnych dotyczących obowiązków nałożonych na spółki i przedsiębiorstwa w odniesieniu do publikowania sprawozdań dla ochrony interesów wspólników i osób trzecich, w znaczeniu art. 50 ust. 2 lit. g) TFUE. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, w szczególności w sprawie C-97/96 *Verband deutscher Daihatsu-Händler* ⁽¹¹⁾, art. 50 ust. 2 lit. g) TFUE odnosi się do potrzeby ochrony interesów ogólnie „osób trzecich”, bez potrzeby rozróżniania lub wyłączenia jakichkolwiek kategorii objętych tym terminem. Ponadto osiągnięcie celu polegającego na urzeczywistnieniu swobody przedsiębiorczości, co zostało bardzo ogólnie powierzone instytucjom w art. 50 ust. 1 TFUE, nie może zostać ograniczone przez postanowienia art. 50 ust. 2 TFUE. Ponieważ niniejsza dyrektywa nie dotyczy harmonizacji podatków, ale tylko obowiązków publikowania sprawozdań zawierających informacje na temat podatku dochodowego, art. 50 ust. 1 TFUE stanowi odpowiednią bazę prawną.
- (13) ~~W celu określenia niektórych jurysdykcji podatkowych, w przypadku których należy wykazać wysoki poziom szczegółowości, uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE należy przekazać Komisji w odniesieniu do sporządzania wspólnego wykazu tych jurysdykcji podatkowych. Wykaz ten powinien być sporządzany w oparciu o kryteria określone na podstawie załącznika 1 do komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie strategii zewnętrznej na rzecz efektywnego opodatkowania (COM(2016)0024). Szczególne znaczenie ma, by Komisja przeprowadziła odpowiednie konsultacje podczas swoich prac przygotowawczych, w tym na poziomie ekspertów, oraz by konsultacje te zostały przeprowadzone zgodnie z zasadami ustanowionymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa uzgodnionym przez Parlament Europejski, Radę i Komisję, które nie zostało jeszcze oficjalnie podpisane. W szczególności aby zapewnić równy udział w przygotowywaniu aktów delegowanych, Parlament Europejski i Rada powinny otrzymywać wszystkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji powinni mieć regularny wstęp na spotkania grup ekspertów Komisji zajmujących się przygotowywaniem aktów delegowanych. [Popr. 21]~~
- (13a) **W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania art. 48b ust. 1, 3, 4 i 6 oraz art. 48c ust. 5 dyrektywy 2013/34/UE należy powierzyć Komisji również uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹²⁾. [Popr. 22]**
- (14) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy nie może zostać osiągnięty w wystarczającym stopniu przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na jego skutki możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie unijnym, Unia może podjąć działania zgodne z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. **Działanie na szczeblu unijnym jest zatem uzasadnione w celu uregulowania wymiaru transgranicznego, w ramach którego dochodzi do agresywnego planowania podatkowego lub uzgodnień dotyczących cen transferowych. Inicjatywa ta stanowi odpowiedź na obawy zainteresowanych stron dotyczące potrzeby przeciwdziałania zakłóceniom na jednolitym rynku bez szkody dla konkurencyjności Unii. Nie powinna ona powodować zbędnego obciążenia administracyjnego dla przedsiębiorstw, generować dodatkowych konfliktów podatkowych ani nieść za sobą ryzyka podwójnego opodatkowania.** Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu, **przynajmniej w zakresie zwiększonej przejrzystości.** [Popr. 23]
- (15) ~~Niniejsza~~ **Ogólnie rzecz biorąc, w ramach niniejszej dyrektywy, zakres ujawnianych informacji jest proporcjonalny do celów zwiększenia przejrzystości i kontroli publicznej. W związku z tym zakłada się, że niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. [Popr. 24]**

⁽¹¹⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 4 grudnia 1997, C-97/96 *Verband deutscher Daihatsu-Händler*, ECLI:EU:C:1997:581.

⁽¹²⁾ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).**

Środa, 27 marca 2019 r.

- (16) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną z dnia 28 września 2011 r. państw członkowskich i Komisji dotyczącą dokumentów wyjaśniających⁽¹³⁾ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych, **na przykład w formie wykresu porównawczego**. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione, **aby osiągnąć cel niniejszej dyrektywy oraz zapobiec ewentualnym pominięciom i niespójnościom w jej wdrażaniu w państwach członkowskich na mocy przepisów krajowych**. [Popr. 25]
- (17) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2013/34/UE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany dyrektywy 2013/34/UE

W dyrektywie 2013/34/UE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Środki koordynacyjne określone w art. 2, 48a–48 g i 51 stosuje się również do przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do oddziałów utworzonych w danym państwie członkowskim przez jednostkę, która nie podlega przepisom tego państwa członkowskiego, lecz której forma prawna jest porównywalna do rodzajów jednostek wymienionych w załączniku I.”;

- 2) dodaje się rozdział 10a w brzmieniu:

„Rozdział 10a**Sprawozdanie zawierające informacje na temat podatku dochodowego**

Artykuł 48a

Definicje odnoszące się do sprawozdawczości informacji dotyczących podatku dochodowego

Do celów niniejszego rozdziału stosuje się następujące definicje:

- 1) »jednostka dominująca najwyższego szczebla« oznacza jednostkę, która sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej najwyższego szczebla;
- 2) »skonsolidowane sprawozdanie finansowe« oznacza sprawozdanie finansowe sporządzone przez jednostkę dominującą grupy, w którym aktywa, pasywa, kapitał własny, przychody i koszty są prezentowane w taki sposób, jakby należały one do jednego podmiotu gospodarczego;
- 3) »jurysdykcja podatkowa« oznacza jurysdykcję państwową lub pozapaństwową, która posiada autonomię podatkową w odniesieniu do podatku od osób prawnych.

Artykuł 48b

Jednostki i oddziały zobowiązane do przekazywania sprawozdania zawierającego informacje na temat podatku dochodowego

1. Państwa członkowskie wymagają od jednostek dominujących najwyższego szczebla podlegających przepisom ich prawa krajowego, których skonsolidowany obrót netto **wynosi lub** przekracza 750 000 000 EUR, jak również od jednostek podlegających przepisom ich prawa krajowego, które nie są jednostkami powiązаныmi i których obrót netto **wynosi lub** przekracza 750 000 000 EUR, corocznego sporządzania i ~~publikowania~~ **publicznego bezpłatnego udostępniania** sprawozdań zawierających informacje na temat podatku dochodowego. [Popr. 26]

⁽¹³⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

Środa, 27 marca 2019 r.

Sprawozdanie zawierające informacje na temat podatku dochodowego ~~udostępniane~~ **jest publikowane według wspólnego wzorca dostępnego bezpłatnie w otwartym formacie danych i udostępniane** na stronie internetowej jednostki w dniu jego opublikowania **w co najmniej jednym z języków urzędowych Unii. W tym samym dniu jednostka umieszcza również sprawozdanie w publicznym rejestrze prowadzonym przez Komisję.**

Państwa członkowskie nie stosują zasad określonych w niniejszym ustępie, w przypadku gdy jednostki te mają siedzibę tylko na terytorium jednego państwa członkowskiego i w żadnej innej jurysdykcji podatkowej. [Popr. 27]

2. Państwa członkowskie nie stosują przepisów określonych w ust. 1 niniejszego artykułu do jednostek dominujących najwyższego szczebla, jeżeli takie jednostki lub ich jednostki powiązane podlegają art. 89 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE (*) oraz obejmują w ramach sprawozdawczości w podziale na kraje informacje o wszystkich rodzajach działalności prowadzonych przez wszystkie jednostki powiązane objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym tych jednostek dominujących najwyższego szczebla.

3. Państwa członkowskie wymagają od ~~średnich i dużych~~ jednostek zależnych, o których mowa w art. 3 ust. 3 i 4, podlegających przepisom ich prawa krajowego i kontrolowanych przez jednostkę dominującą najwyższego szczebla **wykazującą w bilansie za dany rok obrotowy posiadającą** skonsolidowany obrót netto **równy lub** przekraczający 750 000 000 EUR, która nie podlega przepisom prawa danego państwa członkowskiego, corocznego publikowania sprawozdania zawierającego informacje na temat podatku dochodowego tej jednostki dominującej najwyższego szczebla. [Popr. 28]

Sprawozdanie zawierające informacje na temat podatku dochodowego ~~udostępniane~~ **jest publikowane według wspólnego wzorca dostępnego bezpłatnie w otwartym formacie danych i podawane** do publicznej wiadomości w dniu jego opublikowania na stronie internetowej jednostki zależnej lub jednostki powiązanej **w co najmniej jednym z języków urzędowych Unii. W tym samym dniu jednostka umieszcza również sprawozdanie w publicznym rejestrze prowadzonym przez Komisję. [Popr. 29]**

4. Państwa członkowskie wymagają od oddziałów utworzonych na ich terytorium przez jednostkę, która nie podlega przepisom prawa danego państwa członkowskiego, corocznego publikowania **i bezpłatnego podawania do publicznej wiadomości** sprawozdania zawierającego informacje na temat podatku dochodowego jednostki dominującej najwyższego szczebla, o której mowa w ust. 5 lit. a) niniejszego artykułu. [Popr. 30]

Sprawozdanie zawierające informacje na temat podatku dochodowego ~~udostępniane~~ [Popr. 31]

Państwa członkowskie stosują przepisy akapitu pierwszego niniejszego ustępu jedynie wobec oddziałów, których obrót netto przekracza próg dotyczący obrotu netto określony w przepisach poszczególnych państw członkowskich zgodnie z art. 3 ust. 2.

5. Państwa członkowskie stosują przepisy określone w ust. 4 jedynie do oddziału, w przypadku którego spełnione są następujące kryteria:

a) jednostka, która utworzyła oddział, jest jednostką powiązaną grupy kontrolowanej przez jednostkę dominującą najwyższego szczebla, która nie podlega przepisom prawa danego państwa członkowskiego i której skonsolidowany obrót netto **wykazany w bilansie wynosi bądź** przekracza 750 000 000 EUR, albo jednostką, która nie jest jednostką powiązaną i której obrót netto **wynosi bądź** przekracza 750 000 000 EUR; [Popr. 32]

b) jednostka dominująca najwyższego szczebla, o której mowa w lit. a), nie posiada średniej lub dużej jednostki zależnej, o której mowa w ust. 3 **i która podlega już obowiązkowi sprawozdawczemu. [Popr. 33]**

Środa, 27 marca 2019 r.

6. Państwa członkowskie nie stosują przepisów określonych w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu, jeżeli sprawozdanie zawierające informacje na temat podatku dochodowego sporządzone zgodnie z art. 48c jest udostępniane publicznie na stronie internetowej jednostki dominującej najwyższego szczebla, która nie podlega przepisom prawa danego państwa członkowskiego, w rozsądnym terminie nieprzekraczającym 12 miesięcy po dniu bilansowym oraz jeżeli w sprawozdaniu wskazano nazwę i siedzibę statutową jednej jednostki zależnej lub jednego oddziału, które podlegają przepisom prawa danego państwa członkowskiego i które opublikowały sprawozdanie zgodnie z art. 48d ust. 1.

7. Państwa członkowskie wymagają od jednostek zależnych lub oddziałów, które nie podlegają przepisom ust. 3 i 4, opublikowania i udostępnienia sprawozdania zawierającego informacje na temat podatku dochodowego, jeżeli takie jednostki zależne lub oddziały zostały utworzone w celu uchylania się od wymogów sprawozdawczych określonych w niniejszym rozdziale.

7a. W przypadku państw członkowskich, które nie przyjęły euro, równowartość kwoty określonej w ust. 1, 3 i 5 w walucie krajowej uzyskuje się po przeliczeniu według kursu opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, który obowiązuje w dniu wejścia w życie niniejszego rozdziału. [Popr. 34]

Artykuł 48c

Treść sprawozdania zawierającego informacje na temat podatku dochodowego

1. Sprawozdanie zawierające informacje na temat podatku dochodowego zawiera informacje dotyczące wszystkich rodzajów działalności jednostki i jednostki dominującej najwyższego szczebla, w tym działalności wszystkich jednostek powiązanych, skonsolidowane w sprawozdaniu finansowym w odniesieniu do danego roku obrotowego.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, **są prezentowane według wspólnego wzorca i** obejmują następujące dane **w podziale na jurysdykcje podatkowe:** [Popr. 35]

a) **nazwę jednostki najwyższego szczebla i, w stosownym przypadku, wykaz wszystkich jednostek zależnych, krótki opis charakteru prowadzonej przez nie działalności oraz ich położenie geograficzne;** [Popr. 36]

b) liczbę pracowników **w przeliczeniu na pełne etaty;** [Popr. 37]

ba) aktywa trwałe inne niż środki pieniężne lub ich ekwiwalenty; [Popr. 38]

c) wysokość obrotów netto, ~~w tym~~ **włącznie z rozróżnieniem obrotów uzyskanych z jednostkami powiązаныmi i obrotów uzyskanych z jednostkami niepowiązаныmi;** [Popr. 39]

d) kwotę zysków lub strat przed odliczeniem podatku dochodowego;

e) kwotę naliczonego podatku dochodowego (w bieżącym roku), która jest bieżącym obciążeniem podatkowym uwzględnionym w dochodach podlegających opodatkowaniu lub w stratach w danym roku obrotowym przez jednostki i oddziały mające siedzibę do celów podatkowych w danej jurysdykcji podatkowej;

f) kwotę zapłaconego podatku dochodowego, która jest kwotą zapłaconego podatku dochodowego w danym roku obrotowym przez jednostki i oddziały mające siedzibę do celów podatkowych w danej jurysdykcji podatkowej;

g) kwotę skumulowanych zysków.

ga) kapitał zakładowy; [Popr. 40]

gb) szczegółowe informacje o otrzymanych dotacjach publicznych oraz o darowiznach dokonanych na rzecz podmiotów politycznych i fundacji o celach politycznych; [Popr. 65]

gc) informację, czy jednostki, jednostki zależne i oddziały korzystają z preferencyjnych przepisów w zakresie opodatkowania dochodów z patentów lub z podobnych instrumentów. [Popr. 41]

Środa, 27 marca 2019 r.

Do celów akapitu pierwszego lit. e) bieżące obciążenia podatkowe dotyczą jedynie działalności jednostki w bieżącym roku obrotowym i nie obejmują odroczonej podatku dochodowych ani rezerw na warunkowe zobowiązania podatkowe.

3. W sprawozdaniu przedstawia się informacje, o których mowa w ust. 2, z podziałem na poszczególne państwa członkowskie. W przypadku gdy w skład państwa członkowskiego wchodzi kilka jurysdykcji podatkowych, informacje przedstawiane są łącznie na poziomie państwa członkowskiego **podziale** na **poszczególne jurysdykcje podatkowe**. [Popr. 42]

W sprawozdaniu przedstawia się również informacje, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, w podziale na poszczególne jurysdykcje podatkowe, które na koncie poprzedniego roku obrotowego zostały umieszczone we wspólnym unijnym wykazie niektórych jurysdykcji podatkowych sporządzonym zgodnie z art. 48 g, chyba że w sprawozdaniu wyraźnie potwierdzono, z zastrzeżeniem odpowiedzialności, o której mowa w art. 48e poniżej, że jednostki powiązane grupy podlegające przepisom prawa takiej jurysdykcji podatkowej nie przeprowadzają bezpośrednio transakcji z żadną jednostką powiązaną tej samej grupy podlegającą przepisom prawa jakiegokolwiek państwa członkowskiego **poza Unię**. [Popr. 43]

W sprawozdaniu należy przedstawić informacje, o których mowa w ust. 2, w ujęciu zagregowanym dla innych jurysdykcji podatkowych. [Popr. 44]

W celu ochrony szczególnie chronionych informacji handlowych oraz w celu zagwarantowania uczciwej konkurencji państwa członkowskie mogą zezwolić na to, by co najmniej jedna ze szczegółowych informacji wymienionych w niniejszym artykule została czasowo pominięta w sprawozdaniu w odniesieniu do działalności w co najmniej jednej z jurysdykcji podatkowych, gdy z racji charakteru tych informacji ich ujawnienie mogłoby istotnie zagrozić pozycji handlowej jednostek, o których mowa w art. 48b ust. 1 i 3 i których dotyczą te informacje. Pominięcie to nie może uniemożliwiać należytego i wyważonego zrozumienia statusu podatkowego jednostki. Pominięcie to wskazuje się w sprawozdaniu wraz z należytych wyjaśnieniem jego przyczyny dla każdej jurysdykcji podatkowej oraz z informacją o odnośnej jurysdykcji podatkowej lub jurysdykcjach podatkowych. [Popr. 83]

Państwa członkowskie uzależniają takie pominięcie od wcześniejszego uzyskania zezwolenia właściwego organu krajowego. Jednostka co roku zwraca się o nowe zezwolenie do właściwych organów, które podejmują decyzję na podstawie nowej oceny sytuacji. Gdy pominięta informacja przestaje spełniać wymogi określone w akapicie 3a, zostaje bezzwłocznie podana do publicznej wiadomości. Po upływie okresu nieujawniania jednostka ujawnia również wstecznie, w formie średniej arytmetycznej, informacje wymagane na mocy niniejszego artykułu za poprzednie lata objęte okresem nieujawniania. [Popr. 69/rev]

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o udzieleniu takiego czasowego odstępstwa i przekazują jej, z zachowaniem poufności, pominiętą informację wraz ze szczegółowym wyjaśnieniem przyczyny udzielonego odstępstwa. Co roku Komisja publikuje na swojej stronie internetowej powiadomienia otrzymane od państw członkowskich oraz wyjaśnienia dostarczone zgodnie z akapitem 3a. [Popr. 47]

Komisja sprawdza, czy wymogi określone w akapicie 3a są spełnione, i monitoruje stosowanie takiego czasowego odstępstwa, na które zezwoliły organy krajowe. [Popr. 48]

Jeżeli po przeprowadzeniu oceny informacji otrzymanych zgodnie z akapitem 3c Komisja stwierdzi, że wymogi określone w akapicie 3a nie zostały spełnione, odnośna jednostka bezzwłocznie podaje daną informację do publicznej wiadomości. Po upływie okresu nieujawniania jednostka ujawnia również wstecznie, w formie średniej arytmetycznej, informacje wymagane na mocy niniejszego artykułu za poprzednie lata objęte okresem nieujawniania. [Popr. 70/rev]

W celu wsparcia państw członkowskich Komisja przyjmuje w drodze aktów delegowanych wytyczne określające przypadki, w których opublikowanie informacji uznaje się za istotnie zagrażające pozycji handlowej jednostek, których te informacje dotyczą. [Popr. 50]

Środa, 27 marca 2019 r.

Informacje przedstawia się w podziale na poszczególne odpowiednie jurysdykcje podatkowe na podstawie istnienia stałego miejsca prowadzenia działalności lub prowadzenia stałej działalności gospodarczej, która – wynikając z działalności grupy – może doprowadzić do powstania zobowiązania z tytułu podatku dochodowego w danej jurysdykcji podatkowej.

W przypadku gdy działalność kilku jednostek powiązanych może doprowadzić do powstania zobowiązania podatkowego w jednej tylko jurysdykcji podatkowej, informacje przedstawione w odniesieniu do tej jurysdykcji podatkowej stanowią sumę informacji dotyczących takiej działalności wszystkich jednostek powiązanych i ich oddziałów w tej jurysdykcji podatkowej.

Informacji o jakiegokolwiek szczególnej działalności nie można przedstawić równocześnie w odniesieniu do więcej niż jednej jurysdykcji podatkowej.

4. Sprawozdanie obejmuje na poziomie grupy ogólny opis zawierający wyjaśnienia ewentualnych znacznych rozbieżności między kwotami ujawnionymi zgodnie z ust. 2 lit. e) i f), z uwzględnieniem w stosownych przypadkach odpowiednich kwot dotyczących poprzednich lat obrotowych.

5. Sprawozdanie zawierające informacje na temat podatku dochodowego jest publikowane i udostępniane **według wspólnego wzorca bezpłatnie w otwartym formacie danych i jest podawane do publicznej wiadomości w dniu jego opublikowania** na stronie internetowej **jednostki zależnej lub jednostki powiązanej** w co najmniej jednym z języków urzędowych Unii. **W tym samym dniu jednostka umieszcza również sprawozdanie w publicznym rejestrze prowadzonym przez Komisję.** [Popr. 51]

6. Dane przedstawione w sprawozdaniu zawierającym informacje na temat podatku dochodowego podawane są w tej samej walucie co w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Państwa członkowskie nie wymagają, aby sprawozdanie to zostało opublikowane z zastosowaniem innej waluty niż waluta zastosowana w sprawozdaniu finansowym.

7. Jeżeli państwa członkowskie nie przyjęły euro, próg, o którym mowa w art. 48b ust. 1, zostaje przeliczony na walutę krajową według kursu wymiany na dzień [the date of the entry in force of this Directive] r. opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz poprzez zwiększenie lub zmniejszenie go o nie więcej niż 5 %, aby otrzymać okrągłą kwotę w walutach krajowych.

Progi, o których mowa w art. 48b ust. 3 i 4, przelicza na równoważną kwotę w walucie krajowej wszystkich odnośnych państw trzecich według kursu wymiany na dzień [the date of the entry in force of this Directive] r., a następnie zaokrągla się ją do najbliższego tysiąca.

Artykuł 48d

Publikacja i udostępnianie

1. Sprawozdanie zawierające informacje na temat podatku dochodowego jest publikowane zgodnie z przepisami prawa każdego państwa członkowskiego, zgodnie z rozdziałem 2 dyrektywy 2009/101/WE, wraz z dokumentami, o których mowa w art. 30 ust. 1 niniejszej dyrektywy, oraz w stosownych przypadkach wraz z dokumentami księgowymi, o których mowa w art. 9 dyrektywy Rady 89/666/EWG (**).

2. Sprawozdanie, o którym mowa w art. 48b ust. 1, 3, 4 i 6, jest dostępne na stronie internetowej przez co najmniej pięć kolejnych lat.

Artykuł 48e

Odpowiedzialność za sporządzanie, publikowanie i udostępnianie sprawozdania zawierającego informacje na temat podatku dochodowego

1. ~~Państwa~~ **Aby wzmocnić odpowiedzialność względem osób trzecich oraz zapewnić odpowiednie zarządzanie, państwa** członkowskie zapewniają, by członkowie organów administracyjnych, zarządzających i nadzorczych jednostki dominującej najwyższego szczebla, o której mowa w art. 48b ust. 1, działając w ramach kompetencji przyznanych im na mocy przepisów prawa krajowego, wspólnie odpowiadali za zapewnienie sporządzenia, opublikowania i udostępnienia sprawozdania zawierającego informacje na temat podatku dochodowego zgodnie z art. 48b, 48c i 48d. [Popr. 52]

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by członkowie organów administracyjnych, zarządzających i nadzorczych jednostki zależnej, o której mowa w art. 48b ust. 3 niniejszej dyrektywy, oraz osoba lub osoby wyznaczone do przeprowadzenia formalności dotyczących ujawniania informacji przewidzianych w art. 13 dyrektywy 89/666/EWG dla oddziałów, o których mowa w art. 48b ust. 4 niniejszej dyrektywy, działając w ramach kompetencji przyznanых im na mocy przepisów prawa krajowego, wspólnie odpowiadali za zapewnienie – według ich najlepszej wiedzy i najlepszych możliwości – sporządzenia, opublikowania i udostępnienia sprawozdania zawierającego informacje na temat podatku dochodowego zgodnie z art. 48b, 48c i 48d.

Artykuł 48f

Niezależna kontrola

Państwa członkowskie zapewniają, by – jeżeli sprawozdania finansowe jednostki powiązanej są badane przez co najmniej jednego biegłego rewidenta lub firmę audytorską zgodnie z art. 34 ust. 1 – dany biegły rewident lub dana firma audytorska również kontrolowali, czy sprawozdanie zawierające informacje na temat podatku dochodowego zostało przekazane i udostępnione zgodnie z art. 48b, 48c i 48d. Biegły rewident lub firma audytorska informują w sprawozdaniu z audytu, jeżeli sprawozdanie zawierające informacje na temat podatku dochodowego nie zostało przekazane lub udostępnione zgodnie z tymi artykułami.

~~Artykuł 48g~~

~~Wspólny unijny wykaz niektórych jurysdykcji podatkowych~~

~~Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 49 w odniesieniu do sporządzenia wspólnego unijnego wykazu niektórych jurysdykcji podatkowych. Wykaz ten sporządzany jest na podstawie oceny jurysdykcji podatkowych, które nie spełniają następujących kryteriów:~~

- ~~1) przejrzystość i wymiana informacji, w tym wymiana informacji na życzenie i automatyczna wymiana informacji na temat rachunków finansowych;~~
- ~~2) uczciwa konkurencja podatkowa;~~
- ~~3) standardy ustanowione przez grupę G 20 lub OECD;~~
- ~~4) inne odpowiednie standardy, w tym standardy międzynarodowe ustanowione przez Grupę Specjalną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy.~~

~~Komisja regularnie dokonuje przeglądu wykazu i w stosownych przypadkach wprowadza do niego zmiany z uwzględnieniem nowej sytuacji. [Popr. 53]~~

Artykuł 48h

Data rozpoczęcia sprawozdawczości informacji dotyczących podatku dochodowego

Państwa członkowskie zapewniają, aby przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne stanowiące transpozycję art. 48a–48f obowiązywały najpóźniej od daty rozpoczęcia pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się w dniu lub po dniu *[two years after the entry into force of this Directive]* r.

Artykuł 48i

Sprawozdanie

Komisja sporządza sprawozdanie na temat przestrzegania obowiązków sprawozdawczych określonych w art. 48a–48f i ich skutków. Sprawozdanie to zawiera ocenę tego, czy sprawozdanie zawierające informacje na temat podatku dochodowego przynosi odpowiednie i proporcjonalne rezultaty, **oraz ocenę kosztów i korzyści obniżenia progu skonsolidowanego obrotu netto, powyżej którego jednostki i oddziały zobowiązane są do składania sprawozdania zawierającego informacje na temat podatku dochodowego. Ponadto sprawozdanie to zawiera ocenę ewentualnej potrzeby wdrożenia środków uzupełniających**, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia odpowiedniego poziomu przejrzystości **oraz** potrzeby **zachowania i zapewnienia** konkurencyjnego środowiska dla przedsiębiorstw **i inwestycji prywatnych**. [Popr. 54]

Środa, 27 marca 2019 r.

Sprawozdanie przedkłada się Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia [six years after the entry into force of this Directive] r.”;

- (*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).
- (**) Jedenasta dyrektywa Rady 89/666/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. dotycząca wymogów ujawniania informacji odnośnie do oddziałów utworzonych w państwie członkowskim przez niektóre rodzaje spółek podlegające prawu innego państwa (Dz.U. L 395 z 30.12.1989, s. 36).”.

(2a) dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 48ia

Nie później niż po 4 latach od przyjęcia niniejszej dyrektywy, z uwzględnieniem sytuacji na poziomie OECD, Komisja dokona oceny przepisów niniejszego rozdziału i sporządzi sprawozdanie, w szczególności odnoszące się do:

- jednostek i oddziałów, od których wymaga się składania sprawozdania zawierającego informacje na temat podatku dochodowego, a w szczególności, czy należałoby objąć zakresem przepisów niniejszego rozdziału dużych jednostek zdefiniowanych w art. 3 ust. 4 i dużych grup zdefiniowanych w art. 3 ust. 7 niniejszej dyrektywy;
- treści sprawozdania zawierającego informacje na temat podatku dochodowego zgodnie z tym, co przewidziano w art. 48c;
- czasowego odstępstwa przewidzianego w art. 48c ust. 3 akapity 3a–3f.

Komisja przedkłada to sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym.”; [Popr. 55]

(2b) dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 48ib

Wspólny wzorzec sprawozdania

Komisja ustanawia w drodze aktów wykonawczych wspólny wzorzec, do którego odnoszą się art. 48b ust. 1, 3, 4 i 6 oraz art. 48c ust. 5. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 50 ust. 2.”; [Popr. 56]

3) w art. 49 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 1 ust. 2, art. 3 ust. 13, art. 46 ust. 2 i art. 48 g, powierza się Komisji na czas nieokreślony począwszy od dnia, o którym mowa w art. 54.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 1 ust. 2, art. 3 ust. 13, art. 46 ust. 2 i art. 48 g, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.”;

Środa, 27 marca 2019 r.

b) dodaje się ustęp 3a w brzmieniu:

„3a. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez wszystkie państwa członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. (***) w sprawie lepszego stanowienia prawa, **uwzględniając w szczególności postanowienia traktatów oraz Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.**

(***) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.”; [Popr. 57]

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 1 ust. 2, art. 3 ust. 13, art. 46 ust. 2 lub art. 48 g tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy – przed upływem tego terminu – zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”

(3a) art. 51 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie **ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających** zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą oraz podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonania. Przewidziane sankcje **są** skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Państwa członkowskie przewidują co najmniej środki administracyjne i sankcje do zastosowania w razie naruszenia przez przedsiębiorstwa przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Najpóźniej do dnia ... [proszę wstawić datę: 1 rok od wejścia w życie] państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach, a następnie bezzwłocznie powiadamiają ją o wszelkich zmianach mających wpływ na te przepisy.

Do dnia ... [trzy lata od wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja Europejska sporządzi wykaz sankcji nałożonych w poszczególnych państwach członkowskich.”. [Popr. 58]

Artykuł 2

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia ...one year after the entry into force of this Directive] r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 4

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący

W imieniu Rady

Przewodniczący

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0310

Wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (COM(2018)0375 – C8-0230/2018 – 2018/0196(COD)) [Popr. 1]

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/47)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0375),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 177, art. 322 ust. 1 lit. a) oraz art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi Komisja przedstawiła wniosek Parlamentowi (C8-0230/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 17 października 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 5 grudnia 2018 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego z dnia 25 października 2018 r. ⁽³⁾,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Budżetowej, stanowisko w formie poprawek Komisji Kontroli Budżetowej, opinię Komisji Gospodarczej i Monetarnej, Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisji Transportu i Turystyki, Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a także Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz stanowisko w formie poprawek Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0043/2019),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu ⁽⁴⁾;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 83.

⁽²⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 41.

⁽³⁾ Dz.U. C 17 z 14.1.2019, s. 1.

⁽⁴⁾ Niniejsze stanowisko odpowiada poprawkom przyjętym dnia 13 lutego 2019 r. (Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0096).

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2018)0196

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 27 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego 177, art. 322 ust. 1 lit. a) i art. 349,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ⁽³⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽⁴⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, że w celu wzmocnienia swej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unia zmierza do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacoferania regionów najmniej uprzywilejowanych lub wysp oraz że szczególną uwagę należy zwrócić na obszary wiejskie, obszary podlegające przemianom przemysłowym i regiony, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych. **Regiony te w szczególności czerpią korzyści z polityki spójności.** Art. 175 TFUE wymaga, aby Unia wspierała osiągnięcie tych celów przez działania, które podejmuje za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej – Sekcji Orientacji, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz innych instrumentów. Art. 322 TFUE stanowi podstawę prawną do przyjęcia zasad finansowych określających warunki uchwalania i wykonywania budżetu oraz przedstawiania i kontrolowania sprawozdań finansowych, jak również zasad, które organizują kontrolę odpowiedzialności podmiotów finansowych. [Popr. 2]
- (1a) **Dla przyszłości Unii Europejskiej i jej obywateli ważne jest, by polityka spójności pozostała główną polityką inwestycyjną Unii, a jej finansowanie w latach 2021–2027 zostało utrzymane co najmniej na poziomie z okresu programowania 2014–2020. Nowe finansowanie dla innych obszarów działalności lub programów Unii nie powinno odbywać się kosztem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus lub Funduszu Spójności.** [Popr. 3]
- (2) Aby zwiększyć w dalszym stopniu koordynację i harmonizację wprowadzania w życie funduszy unijnych wdrażanych w ramach zarządzania dzielonego, a mianowicie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Funduszu Spójności, środków finansowanych w ramach zarządzania dzielonego z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), Funduszu Azylu i Migracji (FAM), Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (FBW) i Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami (IZGW), należy w odniesieniu do wszystkich tych funduszy („fundusze”) ustanowić przepisy finansowe w oparciu o art. 322 TFUE,

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 83.

⁽²⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 41.

⁽³⁾ Dz.U. C 17 z 14.1.2019, s. 1.

⁽⁴⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r.

Środa, 27 marca 2019 r.

jasno określając zakres stosowania poszczególnych przepisów. Należy ponadto ustanowić wspólne przepisy na podstawie art. 177 TFUE obejmujące szczególne przepisy dotyczące danej polityki w odniesieniu do EFRR, EFS+, Funduszu Spójności oraz ~~EFMR~~, **EFMR** oraz – **w szczególnym zakresie – Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)**. [Popr. 430].

- (3) Ze względu na specyfikę poszczególnych funduszy przepisy szczegółowe mające zastosowanie do każdego z nich oraz do celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) w ramach EFRR należy określić w odrębnych rozporządzeniach („rozporządzenia dotyczące poszczególnych funduszy”) w celu uzupełnienia przepisów niniejszego rozporządzenia.
- (4) Regiony najbardziej oddalone **oraz** północne regiony słabo zaludnione powinny korzystać ze szczególnych środków oraz dodatkowego finansowania zgodnie z art. 349 TFUE oraz art. 2 Protokołu nr 6 do Aktu przystąpienia z 1994 r., **aby uwzględnić ich szczególnie niekorzystną sytuację ze względu na ich położenie geograficzne**. [Popr. 5]
- (5) Przy wdrażaniu funduszy należy przestrzegać zasad horyzontalnych, o których mowa w art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz w art. 10 TFUE, w tym zasad pomocniczości i proporcjonalności określonych w art. 5 TUE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Państwa członkowskie powinny również przestrzegać zobowiązań wynikających z **Konwencji o prawach dziecka i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych** oraz zapewnić dostępność zgodnie z art. 9 tej konwencji oraz przepisami prawa Unii harmonizującymi wymogi w zakresie dostępności towarów i usług. **W tym kontekście fundusze powinny być wdrażane w sposób promujący deinstytucjonalizację i opiekę świadczoną na poziomie społeczności lokalnych**. Państwa członkowskie i Komisja powinny dążyć do wyeliminowania nierówności i promowania równości kobiet i mężczyzn, oraz do uwzględniania perspektywy płci, a także do zwalczania dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Fundusze nie powinny wspierać żadnych działań przyczyniających się do jakichkolwiek form segregacji, **wykluczenia lub wspierania infrastruktury, która jest niedostępna dla osób z niepełnosprawnością**. Cele funduszy powinny być osiągnięte zgodnie z założeniami koncepcyjnymi dotyczącymi zrównoważonego rozwoju oraz unijnym wspieraniem celu zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, zgodnie z art. 11 i art. 191 ust. 1 TFUE, z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci” i **zobowiązań uzgodnionych na mocy porozumienia paryskiego**. W celu ochrony integralności rynku wewnętrznego operacje, których beneficjentami są przedsiębiorstwa, powinny być zgodne z unijnymi zasadami pomocy państwa, określonymi w art. 107 i art. 108 TFUE. **Ubóstwo jest jednym z największych wyzwań stojących przed UE. Fundusze powinny zatem przyczynić się do eliminacji ubóstwa. Powinny również przyczynić się do wywiązania się ze zobowiązania Unii i jej państw członkowskich do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych**. [Popr. 6]
- (6) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Przepisy te, ustanowione rozporządzeniem finansowym, określają w szczególności procedurę ustanawiania i wykonania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrole wykonywania obowiązków przez podmioty upoważnione do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, jako że poszanowanie praworządności jest niezbędnym warunkiem wstępnym należytego zarządzania finansami i skutecznego unijnego finansowania.
- (7) W przypadku gdy Komisji wyznaczono termin na podjęcie jakiegokolwiek działania wobec państw członkowskich, powinna ona uwzględnić wszelkie niezbędne informacje i dokumenty w sposób terminowy i skuteczny. W przypadku gdy informacje przekazywane przez państwa członkowskie są niekompletne lub nie spełniają wymogów niniejszego rozporządzenia lub rozporządzeń dotyczących poszczególnych funduszy, co uniemożliwia Komisji podjęcie działań w pełni opartych na merytorycznej ocenie, należy zawiesić bieg wyznaczonego terminu do momentu, kiedy państwa członkowskie zastosują się do wymogów regulacyjnych.
- (8) Aby przyczynić się do realizacji unijnych priorytetów należy skoncentrować wsparcie z funduszy na ograniczonej liczbie celów polityki zgodnie z właściwymi dla poszczególnych funduszy zadaniami i ich celami określonymi w Traktatach. Cele polityki w odniesieniu do FAM, FBW i IZGW należy określić w odpowiednich rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy.
- (9) Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie ze zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, fundusze przyczynią się do uwzględnienia działań w dziedzinie klimatu i do osiągnięcia celu ogólnego, w ramach którego

Środa, 27 marca 2019 r.

wydatki na realizację celów klimatycznych w budżecie UE mają sięgnąć ~~25%~~**30** %. **Mechanizmy uodparniania na klimat powinny stanowić integralną część procesu programowania i wdrażania.** [Popr. 7].

- (9a) **Biorąc pod uwagę wpływ przepływów migracyjnych z państw trzecich, polityka spójności powinna przyczynić się do procesów integracyjnych, w szczególności poprzez zapewnianie wsparcia infrastrukturalnego dla miast oraz władz lokalnych i regionalnych z pierwszej linii, które są bardziej zaangażowane we wdrażanie polityki integracyjnej.** [Popr. 8]
- (10) Część budżetu Unii przeznaczona na finansowanie funduszy powinna być wykonywana przez Komisję w ramach zarządzania dzielonego z państwami członkowskimi w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) [nr nowego rozporządzenia finansowego] ⁽⁵⁾ („rozporządzenie finansowe”). W związku z tym, wdrażając fundusze w ramach zarządzania dzielonego, Komisja i państwa członkowskie powinny przestrzegać zasad określonych w rozporządzeniu finansowym, takich jak należyte zarządzanie finansami, przejrzystość oraz niedyskryminacja. **Państwa członkowskie powinny być odpowiedzialne za przygotowanie i wdrażanie tych programów. Powinno się to odbywać na odpowiednim szczeblu terytorialnym, zgodnie z instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi ramami danego państwa członkowskiego i przez wyznaczone przez nie w tym celu podmioty. Państwa członkowskie powinny powstrzymać się od wprowadzania dodatkowych zasad, które komplikują korzystanie z funduszy przez beneficjentów.** [Popr. 9]
- (11) Kluczowym elementem wprowadzania w życie funduszy jest zasada partnerstwa, której podstawę stanowi podejście oparte na wielopoziomowym systemie rządzenia oraz zaangażowanie **władz regionalnych, lokalnych i innych władz publicznych**, społeczeństwa obywatelskiego oraz partnerów społecznych. Aby zapewnić ciągłość organizacji partnerstwa, ~~nadal powinno mieć zastosowanie rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 240/2014~~ ⁽⁶⁾ **Komisja powinna być uprawniona do zmieniania i dostosowywania rozporządzenia delegowanego** Komisji (UE) nr 240/2014 ⁽⁶⁾. [Popr. 10]
- ~~(12) Na poziomie Unii europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej zapewnia ramy dla określania krajowych priorytetów w zakresie reform oraz monitorowania ich realizacji. W celu wspierania tych priorytetów państwa członkowskie opracowują krajowe wieloletnie strategie inwestycyjne. Strategie te powinny być przedstawiane wraz z rocznymi krajowymi programami reform jako sposób na określenie i koordynowanie priorytetowych projektów inwestycyjnych, które mają być wspierane ze środków krajowych i unijnych. Mają również pomóc w wykorzystywaniu unijnego finansowania w spójny sposób oraz maksymalizowaniu wartości dodanej wsparcia finansowego otrzymywanego za pośrednictwem funduszy Europejskiego Instrumentu Stabilizacji Inwestycji oraz InvestEU~~ [Popr. 11]
- (13) Państwa członkowskie powinny ~~określić sposób, w jaki~~ **uwzględnić** stosowne zalecenia dla poszczególnych krajów przyjęte zgodnie z art. 121 ust. 2 TFUE i stosowne zalecenia Rady przyjęte zgodnie z art. 148 ust. 4 TFUE („zalecenia dla poszczególnych krajów”) ~~uwzględniane są w pracach nad dokumentami programowymi~~ **w zakresie, w jakim są spójne z celami programu.** W okresie programowania 2021–2027 („okres programowania”) państwa członkowskie powinny regularnie przedstawiać komitetowi monitorującemu i Komisji postępy **we wdrażaniu** programów służących realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów, **a także Europejskiego filaru praw socjalnych.** W trakcie przeglądu śródkresowego państwa członkowskie powinny między innymi rozważyć ewentualną konieczność zmiany programu w celu uwzględnienia odpowiednich zaleceń dla poszczególnych krajów przyjętych lub zmienionych od początku okresu programowania. [Popr. 12]
- (14) Państwa członkowskie powinny uwzględnić treść swoich projektów planów krajowych w zakresie energii i klimatu, które to projekty państwa członkowskie mają opracować w myśl rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną ⁽⁷⁾, a także wynik procesu prowadzącego do wydania zaleceń Unii dotyczących tych planów w odniesieniu do ich programów, **w tym podczas przeglądu śródkresowego**, i potrzeb finansowych związanych z inwestycjami w technologie niskoemisyjne. [Popr. 13]

⁽⁵⁾ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

⁽⁶⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz.U. L 74 z 14.3.2014, s. 1).

⁽⁷⁾ [Rozporządzenie w sprawie zarządzania unią energetyczną, zmieniające dyrektywę 94/22/WE, dyrektywę 98/70/WE, dyrektywę 2009/31/WE, rozporządzenie (WE) nr 663/2009, rozporządzenie (WE) nr 715/2009, dyrektywę 2009/73/WE, dyrektywę Rady 2009/119/WE, dyrektywę 2010/31/UE, dyrektywę 2012/27/UE, dyrektywę 2013/30/UE i dyrektywę Rady (UE) 2015/652 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 (COM(2016)0759/2 – 2016/0375 (COD))].

Środa, 27 marca 2019 r.

- (15) Przygotowane przez państwa członkowskie umowy partnerstwa powinny stanowić strategiczny dokument, na podstawie którego Komisja i dane państwo członkowskie negocjują kształt programu. W celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych nie powinna zachodzić konieczność zmiany umowy partnerstwa w okresie programowania. Aby ułatwić programowanie i uniknąć pokrywania się treści dokumentów programowych, **można uwzględnić umowy możliwe powinno być uwzględnienie umów** partnerstwa jako części programu. [Popr. 14]
- (16) Każde państwo członkowskie ~~powinno~~ **mogłoby** mieć swobodę wnoszenia wkładu do InvestEU w celu zapewnienia gwarancji budżetowych na potrzeby realizowanych w danym państwie inwestycji, **po spełnieniu pewnych warunków określonych w art. 10 niniejszego rozporządzenia**. [Popr. 15]
- (17) Aby zagwarantować spełnienie wymogów niezbędnych do **integracyjnego, niedyskryminacyjnego**, skutecznego i efektywnego wykorzystania unijnego wsparcia z funduszy, należy określić ograniczoną liczbę warunków podstawowych, a także zwięzły i wyczerpujący zbiór obiektywnych kryteriów służących do ich oceny. Każdy warunek podstawowy powinien być powiązany z celem szczegółowym i mieć automatycznie zastosowanie, gdy dany cel wybiera się do objęcia wsparciem. Jeśli wspomniane warunki nie zostaną spełnione, nie należy wydatków dotyczących operacji powiązanych z danym celem szczegółowym nie należy uwzględniać we wnioskach o płatność. W celu utrzymania korzystnych ram inwestycyjnych konieczne jest regularne monitorowanie, czy warunki podstawowe są nadal spełnione. Ważne jest również zapewnienie, aby operacje wybrane do objęcia wsparciem były wdrażane spójnie z obowiązującymi strategiami oraz dokumentami dotyczącymi planowania, na podstawie których określono spełnione warunki podstawowe, co ma służyć zagwarantowaniu, że wszystkie współfinansowane operacje są zgodne z ramami polityki UE. [Popr. 16]
- (18) Na potrzeby każdego programu państwa członkowskie powinny ustanowić ramy wykonania obejmujące wszystkie wskaźniki, cele pośrednie i cele końcowe, konieczne do monitorowania i oceny wyników programu i informowania na ich temat. **Powinno to umożliwić ukierunkowanie wyboru projektów i oceny na wyniki**. [Popr. 17]
- (19) Państwa członkowskie powinny dokonać przeglądu śródkresowego wszystkich programów wspieranych ze środków EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności. Przegląd ten powinien być okazją do kompleksowej korekty programów w oparciu o osiągnięte wyniki, a także okazją do uwzględnienia nowych wyzwań i stosownych zaleceń dla poszczególnych krajów wydanych w 2024 r., **a także postępów w ramach krajowych planów w zakresie energii i klimatu oraz Europejskiego filaru praw socjalnych**. **Należy również wziąć pod uwagę wyzwania demograficzne**. Jednocześnie w 2024 r. Komisja – wraz z wprowadzeniem dostosowań technicznych na 2025 r. – powinna dokonać przeglądu łącznych kwot środków przydzielonych poszczególnym państwom członkowskim w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” objętego polityką spójności na lata 2025, 2026 i 2027, stosując metodę alokacji określoną w odnośnym akcie podstawowym. Wyniki obu tych przeglądów powinny prowadzić do zmiany programu w postaci modyfikacji przydzielonych środków na lata 2025, 2026 i 2027. [Popr. 18]
- (20) ~~Należy w dalszym stopniu dopracować mechanizmy zapewniające powiązanie unijnej polityki finansowania z zarządzaniem gospodarczym w Unii, dzięki którym Komisja będzie mogła przedstawić Radzie wniosek w sprawie zawieszenia całości lub części zobowiązań w odniesieniu do jednego programu państwa członkowskiego lub większej liczby takich programów, w przypadku gdy dane państwo członkowskie nie podejmie skutecznych działań w ramach procesu zarządzania gospodarczego. Aby zapewnić jednolite wdrażanie i w świetle zasadniczego znaczenia skutków finansowych przyjmowanych środków, należy powierzyć Radzie – działającej na podstawie wniosku Komisji – uprawnienia wykonawcze. Aby ułatwić przyjmowanie decyzji, które są wymagane w celu zapewnienia skutecznych działań w kontekście procesu zarządzania gospodarczego, należy stosować głosowanie odwróconą kwalifikowaną większością głosów.~~ [Popr. 425rev, 444rev, 448 i 469]
- (20a) **Państwa członkowskie mogłyby w uzasadnionych przypadkach wystąpić z wnioskiem o elastyczność w obowiązujących ramach paktu stabilności i wzrostu w odniesieniu do publicznych lub równoważnych wydatków strukturalnych, popartym przez administrację publiczną w drodze współfinansowania inwestycji uruchomionych w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Określając korektę budżetową w ramach części zapobiegawczej lub naprawczej paktu stabilności i wzrostu, Komisja powinna dokładnie ocenić odnośny wniosek**. [Popr. 20]

Środa, 27 marca 2019 r.

- (21) Należy określić wspólne wymogi w odniesieniu do treści programów, biorąc pod uwagę specyfikę poszczególnych funduszy. Wspomniane wspólne wymogi można uzupełnić przepisami dotyczącymi poszczególnych funduszy. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [XXX] ⁽⁸⁾ („rozporządzenie w sprawie EWT”) powinno określać przepisy szczegółowe dotyczące treści programów objętych celem „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg).
- (22) Aby zapewnić elastyczność we wdrażaniu programów i zmniejszyć obciążenie administracyjne, należy zezwolić na ograniczone przesunięcia środków finansowych pomiędzy poszczególnymi priorytetami tego samego programu bez konieczności przyjmowania przez Komisję decyzji zmieniającej program. Zmienione tabele finansowe należy przedłożyć Komisji w celu zapewnienia aktualnych informacji na temat środków przydzielonych poszczególnym priorytetom.
- (22a) *Duże projekty stanowią znaczną część wydatków Unii i często mają znaczenie strategiczne w odniesieniu do realizacji unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu. W związku z tym zasadne jest, aby operacje powyżej pewnych progów nadal podlegały specjalnym procedurom zatwierdzania na podstawie niniejszego rozporządzenia. Proóg powinien zostać ustanowiony w odniesieniu do całkowitych kwalifikowalnych kosztów po uwzględnieniu oczekiwanych dochodów. W tym celu oraz dla zachowania jasności należy określić treść wniosku dotyczącego dużego projektu. Wniosek powinien zawierać informacje niezbędne do zapewnienia, że wkład finansowy z funduszy polityki spójności nie powoduje znacznego ubytku liczby miejsc pracy w istniejących ośrodkach na terytorium Unii. Państwo członkowskie powinno przedstawić wszystkie wymagane informacje, a Komisja powinna ocenić duży projekt w celu ustalenia, czy wnioskowany wkład finansowy jest uzasadniony.* [Popr. 21]
- (23) Aby ugruntować podejście oparte na zintegrowanym rozwoju terytorialnym, inwestycje w formie narzędzi terytorialnych takich jak zintegrowane inwestycje terytorialne, rozwój lokalny kierowany przez społeczność (w EFRROW określany mianem „LEADER”) oraz inne narzędzia terytorialne objęte celem polityki „Europa bliżej obywateli” wspierające inicjatywy opracowane przez państwa członkowskie jako inwestycje zaplanowane do wsparcia z EFRR powinny opierać się na strategiach rozwoju lokalnego lub terytorialnego. **To samo powinno mieć zastosowanie do powiązanych inicjatyw, takich jak inteligentne wsie.** Do celów zintegrowanych inwestycji terytorialnych i narzędzi terytorialnych opracowanych przez państwa członkowskie należy określić minimalne wymogi w odniesieniu do treści strategii terytorialnych. Za opracowanie i zatwierdzenie takich strategii terytorialnych powinny być odpowiedzialne odpowiednie organy lub instytucje. Aby zapewnić zaangażowanie właściwych organów lub instytucji we wdrażanie strategii terytorialnych, takie organy i instytucje powinny być odpowiedzialne za wybór operacji, które mają otrzymać wsparcie, lub też uczestniczyć w tym procesie. [Popr. 22]
- (24) Aby lepiej zmobilizować potencjał na szczeblu lokalnym, konieczne jest wzmocnienie i ułatwienie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Powinien on uwzględniać lokalne potrzeby i potencjał, a także istotne charakterystyczne cechy społeczno-kulturowe; powinien również zapewnić zmiany strukturalne, budować potencjał społeczności i **administracji oraz** stymulować innowacje. Należy wzmocnić bliską współpracę oraz zintegrowane wykorzystanie funduszy ukierunkowane na realizację strategii rozwoju lokalnego. Odpowiedzialność za opracowanie i realizację strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność powinna co do zasady spoczywać na lokalnych grupach działania reprezentujących interesy społeczności. Aby ułatwić skoordynowane wsparcie z poszczególnych funduszy na rzecz strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność oraz ułatwić ich wdrażanie, należy wspierać podejście zakładające wykorzystanie funduszu głównego. [Popr. 23]
- (25) Aby zmniejszyć obciążenia administracyjne, pomocy technicznej z inicjatywy państwa członkowskiego należy udzielać przy zastosowaniu stawki ryczałtowej w oparciu o dotychczasowe postępy we wdrażaniu programu. Takiej pomocy technicznej mogą towarzyszyć ukierunkowane środki na rzecz budowania zdolności administracyjnej, **np. ocena zestawu umiejętności zasobów ludzkich**, wykorzystujące niepowiązane z kosztami metody zwrotu. Działania oraz rezultaty, jak również odnośne płatności unijne mogą zostać uzgodnione w planie działania i prowadzić do płatności za rezultaty w terenie. [Popr. 24]

⁽⁸⁾ Rozporządzenie (UE) [...] w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego (Dz. U. L [...] z [...], s. [...]).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (26) Należy przy tej okazji wyjaśnić, że w przypadku gdy państwo członkowskie proponuje Komisji, by dany priorytet programu lub jego część był wspierany za pośrednictwem systemu finansowania niepowiązanego z kosztami, uzgodnione działania, rezultaty oraz warunki powinny być związane z konkretnymi inwestycjami realizowanymi w ramach programów objętych zarządzaniem dzielonym w danym państwie członkowskim lub regionie.
- (27) W celu zbadania wyników programów państwo członkowskie powinno utworzyć komitety monitorujące, **w których skład wesłiby również przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych**. W przypadku EFRR, ESF+ oraz Funduszu Spójności roczne sprawozdanie z wdrażania powinien zastąpić roczny ustrukturyzowany dialog merytoryczny oparty na najnowszych danych i informacjach dotyczących wdrażania programu przekazanych przez państwa członkowskie. [Popr. 25]
- (28) Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego na rzecz lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.⁽⁹⁾ zachodzi potrzeba oceny funduszy w oparciu o informacje zgromadzone w kontekście konkretnych wymogów dotyczących monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich. Wymogi te mogą, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki jako podstawę oceny oddziaływania funduszy w terenie. **W miarę możliwości wskaźniki należy opracowywać z uwzględnieniem kwestii płci**. [Popr. 26]
- (29) Aby zapewnić kompleksowe i aktualne informacje o realizacji programów, należy wprowadzić wymóg **skutecznego i terminowego** elektronicznego przekazywania danych ilościowych. [Popr. 27]
- (30) Aby wspierać przygotowanie odnośnych programów i działań w ramach kolejnego okresu programowania, Komisja powinna dokonać śródkresowej oceny funduszy. Pod koniec okresu programowania Komisja powinna przeprowadzić oceny retrospektywne funduszy, które to oceny powinny się koncentrować na skutkach funduszy. **Wyniki tych ocen podaje się do wiadomości publicznej**. [Popr. 28]
- (31) Instytucje programu, beneficjenci oraz zainteresowane podmioty w państwach członkowskich powinny rozpowszechniać wiedzę na temat osiągnięć uzyskanych dzięki unijnemu finansowaniu oraz informować o nich społeczeństwo. Działania związane z przejrzystością, komunikacją i eksponowaniem mają podstawowe znaczenie dla zapewnienia widoczności działań Unii w terenie i powinny opierać się na prawdziwych, dokładnych i aktualnych informacjach. Aby wymogi te można było egzekwować, instytucje programu oraz Komisja powinny być w stanie podejmować działania naprawcze w przypadku braku zgodności.
- (32) Instytucje zarządzające powinny publikować uporządkowane informacje na temat wybranych operacji i beneficjentów na stronie internetowej programu, w ramach którego dane operacje są wspierane, uwzględniając przy tym wymogi dotyczące ochrony danych osobowych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽¹⁰⁾.
- (33) Mając na uwadze uproszczenie wykorzystania funduszy oraz ograniczenie ryzyka błędu, należy określić zarówno formy przekazywania unijnego wkładu państwom członkowskim, jak i formy wsparcia udzielanego przez państwa członkowskie na rzecz beneficjentów.
- (34) Co się tyczy dotacji przekazywanych beneficjentom, państwa członkowskie powinny w coraz większym stopniu korzystać z uproszczonych form kosztów. Próg w odniesieniu do obowiązkowego stosowania uproszczonych form kosztów powinien być powiązany z całkowitym kosztem danej operacji, aby zapewnić identyczne traktowanie wszystkich operacji poniżej tego progu, niezależnie od tego, czy otrzymywane wsparcie ma charakter publiczny czy prywatny. **W przypadku gdy państwo członkowskie zamierza zaproponować zastosowanie uproszczonych form kosztów, może skonsultować się z komitetem monitorującym**. [Popr. 29]
- (35) Aby umożliwić natychmiastowe stosowanie stawek ryczałtowych, wszelkie takie stawki ustanowione przez państwa członkowskie w okresie 2014–2020 na podstawie rzetelnej, sprawiedliwej i weryfikowalnej metody obliczeń powinny być nadal stosowane w odniesieniu do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia bez konieczności stosowania nowej metody.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 13.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (36) Aby zoptymalizować wykorzystanie funduszy wspierających inwestycje w ochronę środowiska, należy zapewnić synergie z Programem działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE), w szczególności za pomocą strategicznych projektów zintegrowanych realizowanych w ramach tego programu oraz strategicznych projektów przyrodniczych, **a także z projektami finansowanymi w ramach programu „Horyzont Europa” i innych programów unijnych.** [Popr. 30].
- (37) Aby zagwarantować pewność prawa, należy określić okres kwalifikowalności w odniesieniu do wydatków lub kosztów związanych z operacjami wspieranymi z funduszy na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz ograniczyć wsparcie dla zakończonych operacji. Należy również wyjaśnić, od kiedy wydatki stają się kwalifikowalne i mogą otrzymać wsparcie z funduszy w przypadku przyjęcia nowych programów lub zmian w programach, w tym przewidzieć możliwość wyjątkowego przedłużenia okresu kwalifikowalności od początku klęski żywiołowej, jeśli istnieje pilna potrzeba uruchomienia środków w reakcji na taką katastrofę.
- (38) W celu zapewnienia **inkluzywności**, skuteczności, sprawiedliwości i trwałego oddziaływania funduszy powinny istnieć przepisy gwarantujące **niedyskryminacyjny charakter i** trwałość inwestycji w infrastrukturę oraz inwestycji produkcyjnych, pozwalające unikać wykorzystania tych funduszy do osiągnięcia nienależnych korzyści. Instytucje zarządzające powinny zwrócić szczególną uwagę na to, by przy wyborze operacji nie wspierać przeniesienia oraz by nie traktować jako nieprawidłowości kwot, które zostały nienależnie wypłacone na rzecz operacji niespełniających wymogu trwałości. [Popr. 31]
- (39) W celu poprawy komplementarności i uproszczenia wdrażania powinna istnieć możliwość połączenia wsparcia z Funduszu Spójności i z EFRR ze wsparciem z EFS+ we wspólnych programach w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”.
- (40) Aby zoptymalizować wartość dodaną wniesioną przez inwestycje finansowane w całości lub w części z budżetu Unii, należy dążyć do synergii, w szczególności między funduszami a instrumentami objętymi zarządzaniem bezpośrednim, z uwzględnieniem Narzędzia Realizacji Reform. **Ta koordynacja polityki powinna wspierać łatwe w użyciu mechanizmy i wielopoziomowe sprawowanie rządów.** Wspomniane synergie należy osiągać za pomocą kluczowych mechanizmów, takich jak uznanie stawek ryczałtowych w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych ze strony programu „Horyzont Europa” na rzecz podobnych operacji, a także możliwość łączenia finansowania z różnych instrumentów unijnych na rzecz jednej operacji, o ile unika się podwójnego finansowania. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem ustanawiać zasady dotyczące finansowania uzupełniającego z funduszy. [Popr. 32]
- (41) Instrumenty finansowe nie powinny być wykorzystywane do wspierania działalności refinansowania, takiej jak zastępowanie istniejących umów pożyczek lub innych form finansowania inwestycji, które zostały już fizycznie ukończone lub w pełni wdrożone w momencie przyjęcia decyzji inwestycyjnej, lecz powinny wspierać wszelkiego rodzaju nowe inwestycje zgodne z odnośnymi celami polityki.
- (42) Podjęcie decyzji o finansowaniu środków wspierających przez instrumenty finansowe powinno zostać oparte na analizie *ex ante*. Niniejsze rozporządzenie powinno określać minimalne obowiązkowe elementy ocen *ex ante* oraz umożliwiać państwom członkowskim korzystanie z ocen *ex ante* przeprowadzonych w odniesieniu do okresu 2014–2020 i w razie potrzeby uaktualnionych, aby uniknąć obciążeń administracyjnych i opóźnień w ustanawianiu instrumentów finansowych.
- (42a) **Instytucje zarządzające powinny mieć możliwość wdrażania instrumentów finansowych przez bezpośrednie przyznanie zamówienia grupie EBI, krajowym bankom prorozwojowym i międzynarodowym instytucjom finansowym.** [Popr. 33]
- (43) Aby ułatwić wdrażanie niektórych rodzajów instrumentów finansowych w przypadkach, w których planowane jest wykorzystanie dodatkowej dotacji, przewidziano możliwość stosowania zasad dotyczących instrumentów finansowych w odniesieniu do takiego połączenia w ramach pojedynczej operacji wspieranej z instrumentu finansowego. Należy ustanowić szczegółowe warunki zapobiegające podwójnemu finansowaniu w takich przypadkach.
- (44) W pełnym poszanowaniu mających zastosowanie zasad pomocy państwa oraz udzielania zamówień publicznych, wyjaśnionych już na potrzeby okresu programowania 2014–2020, instytucje zarządzające powinny móc zdecydować, jakie są najbardziej odpowiednie formy wdrażania instrumentów finansowych dedykowane specyficznym potrzebom wspieranych regionów. **W tym kontekście Komisja, we współpracy z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym, powinna dawać wytyczne audytorom, instytucjom zarządzającym i beneficjentom na potrzeby oceny zgodności z pomocą państwa i opracowywania programów pomocy państwa.** [Popr. 34]

Środa, 27 marca 2019 r.

- (45) Zgodnie z zasadą zarządzania dzielonego i regulującymi je przepisami państwa członkowskie i Komisja powinny być odpowiedzialne za zarządzanie programami i za ich kontrolę oraz gwarantować zgodne z prawem i prawidłowe wykorzystanie funduszy. Jako że państwo członkowskie powinny ponosić główną odpowiedzialność za takie zarządzanie i kontrole oraz zapewnić, by operacje wspierane z funduszy były zgodne z obowiązującym przepisami, należy określić ich obowiązki w tym zakresie. Należy również określić uprawnienia i obowiązki Komisji w tym kontekście.
- (45a) ***W celu zwiększenia rozliczalności i przejrzystości Komisja powinna zapewnić system rozpatrywania skarg dostępny dla wszystkich obywateli i zainteresowanych stron na każdym etapie przygotowywania i wdrażania programów, łącznie z monitorowaniem i oceną.*** [Popr. 35]
- (46) Aby przyspieszyć rozpoczęcie realizacji programów, ***tam, gdzie to możliwe*** należy umożliwić utrzymanie ustaleń dotyczących wdrażania, ***w tym administracyjnych i w zakresie systemów informatycznych***, przyjętych w poprzednim okresie programowania. O ile nie zachodzi konieczność wykorzystania nowej technologii, należy korzystać z systemów komputerowych wprowadzonych na potrzeby poprzedniego okresu programowania i odpowiednio dostosowanych. [Popr. 36]
- (47) Aby usprawnić wykonywanie obowiązków związanych z zarządzaniem programem, należy utrzymać połączenie zadań w zakresie rachunkowości z zadaniami instytucji zarządzającej w odniesieniu do programów wspieranych w ramach FAM, FBW oraz IZGW oraz przewidzieć taką możliwość w przypadku pozostałych funduszy.
- (48) Jako że instytucja zarządzająca ponosi główną odpowiedzialność za skuteczne i efektywne wdrażanie funduszy, a zatem wykonuje znaczną liczbę zadań, należy szczegółowo określić jej obowiązki odnoszące się do wyboru projektów, zarządzania programem oraz wspierania komitetu monitorującego. Wybrane operacje powinny być zgodne z zasadami horyzontalnymi.
- (48a) ***W celu wsparcia skutecznego wykorzystywania funduszy wsparcie EBI powinno być dostępne dla wszystkich państw członkowskich na ich wniosek. Mogłoby to obejmować budowanie zdolności, wspieranie identyfikacji projektów, ich przygotowywania i wdrażania, jak również doradztwo w zakresie instrumentów finansowych i platform inwestycyjnych.*** [Popr. 37]
- (49) W celu zoptymalizowania synergii między funduszami i instrumentami zarządzanymi bezpośrednio należy ułatwić udzielanie wsparcia na potrzeby operacji, które już otrzymały pieczęć doskonałości.
- (50) W celu zapewnienia odpowiedniej równowagi pomiędzy skutecznym i efektywnym wdrażaniem funduszy a związanymi z tym kosztami i obciążeniami administracyjnymi, częstotliwość, wymiar i zakres kontroli zarządczych powinny opierać się na ocenie ryzyka, uwzględniającej czynniki takie jak rodzaj wdrażanych operacji, ***stopień złożoności oraz ich liczbę***, beneficjenci, jak również poziom ryzyka stwierdzonego w toku poprzednich kontroli zarządczych i audytów. ***Środki zarządzania i kontroli w odniesieniu do funduszy powinny być proporcjonalne do poziomu ryzyka dla budżetu Unii.*** [Popr. 38]
- (51) Instytucja audytowa powinna przeprowadzać audyty i dopilnować, by opinie z audytu przedstawiane Komisji były wiarygodne. Opinia z audytu powinna zapewniać Komisji odpowiedni poziom pewności w odniesieniu do trzech kwestii, mianowicie legalności i prawidłowości deklarowanych wydatków, skutecznego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli, a także kompletności, rzetelności i prawdziwości sprawozdań finansowych.
- (52) Zmniejszenie liczby kontroli i wymogów w zakresie audytu powinno być możliwe w przypadkach, gdy istnieje pewność, że program funkcjonuje skutecznie przez co najmniej dwa lata z rzędu, ponieważ dowodzi to, że fundusze są wdrażane w skuteczny i wydajny sposób w dłuższym okresie.
- (53) Aby ograniczyć obciążenia administracyjne dla beneficjentów oraz koszty administracyjne, w odniesieniu do funduszy należy określić konkretne stosowanie zasady pojedynczego audytu.
- (54) Aby poprawić zarządzanie finansami, należy przewidzieć uproszczony system płatności zaliczkowych. System płatności zaliczkowych powinien zagwarantować, że dane państwo członkowskie posiada środki do zapewnienia wsparcia na rzecz beneficjentów od początku realizacji programu.

Środa, 27 marca 2019 r.

- (55) Aby ograniczyć obciążenie administracyjne państw członkowskich oraz Komisji, należy ustanowić obowiązkowy harmonogram kwartalnych wniosków o płatność. Należy utrzymać zasadę, zgodnie z którą 10 % kwoty wypłacanej przez Komisję podlega zatrzymaniu do momentu wypłacenia salda rocznego, kiedy to Komisja będzie mogła stwierdzić, że sprawozdanie finansowe jest kompletne, rzetelne i prawdziwe.
- (56) W celu ograniczenia obciążeń administracyjnych należy uprościć procedury corocznego zatwierdzenia zestawień wydatków dzięki ustanowieniu prostszych zasad wypłacania i odzyskiwania środków, w przypadku gdy nie ma różnicy zdań między Komisją a danym państwem członkowskim.
- (57) W celu ochrony interesów finansowych i budżetu Unii należy wprowadzić i wdrożyć proporcjonalne środki na szczeblu państw członkowskich i Komisji. Komisja powinna mieć możliwość wstrzymania biegu terminów płatności, zawieszenia płatności okresowych i stosowania korekt finansowych, jeżeli spełnione są odpowiednie warunki. Komisja powinna przestrzegać zasady proporcjonalności i uwzględniać charakter, wagę i częstotliwość występowania nieprawidłowości oraz ich skutki finansowe dla budżetu Unii.
- (58) Państwa członkowskie powinny ponadto zapobiegać nieprawidłowościom, w tym nadużyciom finansowym, jakich dopuszczają się beneficjenci, a także skutecznie je wykrywać i zwalczać. Co więcej, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁾ i rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2988/95⁽²⁾ i nr 2185/96⁽³⁾ Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia administracyjne, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939⁽⁴⁾ Prokuratura Europejska może prowadzić dochodzenia i ścigać nadużycia finansowe i inne przestępstwa naruszające interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁽⁵⁾ w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii. Państwa członkowskie powinny wprowadzić niezbędne środki w celu zagwarantowania, że każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, w pełni współpracują w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznają konieczne prawa i dostęp Komisji, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF), Prokuraturze Europejskiej (EPPO) i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz zapewniają, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa. Państwa członkowskie powinny **przekazywać Komisji szczegółowe sprawozdanie** o wykrytych nieprawidłowościach, w tym nadużyciach finansowych, oraz o działaniach następczych, a także o działaniach podjętych w następstwie dochodzeń prowadzonych przez OLAF. **Państwa członkowskie, które nie uczestniczą we wzmocnionej współpracy w zakresie Prokuratury Europejskiej, powinny informować Komisję o decyzjach podjętych przez krajowe organy ścigania w odniesieniu do przypadków nieprawidłowości mających wpływ na budżet Unii.** [Popr. 39]
- (59) W celu zachęcenia do dyscypliny finansowej należy określić rozwiązania dotyczące umarzania zobowiązań budżetowych na poziomie programu.
- (60) Cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” powinien wspierać wszystkie regiony, tak aby promować zapisane w TFUE cele dotyczące spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Aby zapewnić zrównoważone i stopniowe wsparcie oraz odzwierciedlić poziom rozwoju gospodarczego i społecznego, środki z EFRR i EFS + w ramach tego celu należy przydzielić na podstawie klucza do ustalania wkładu, opierającego się w głównej mierze na PKB na mieszkańca. Państwa członkowskie, których dochód narodowy brutto (DNB) na mieszkańca wynosi mniej niż 90 % średniej Unii, powinny korzystać z Funduszu Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

Środa, 27 marca 2019 r.

- (61) Należy ustalić obiektywne kryteria wyznaczania regionów i obszarów kwalifikujących się do wsparcia z funduszy. W tym celu identyfikację regionów i obszarów na poziomie Unii należy oprzeć na wspólnym systemie klasyfikacji regionów ustanowionym rozporządzeniem (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (¹⁶), zmienionym **ostatnio** rozporządzeniem Komisji (UE) ~~nr 868/2014~~**2016/2066** (¹⁷). [Popr. 40]
- (62) W celu stworzenia odpowiednich ram finansowych na potrzeby EFRR, EFS, **EFMR** oraz Funduszu Spójności Komisja powinna ustanowić roczny podział dostępnych środków przydzielanych poszczególnym państwom członkowskim w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” wraz z wykazem kwalifikujących się regionów, jak również środków przydzielonych w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”. Biorąc pod uwagę niepewność prognoz oraz fakt, że przydziały krajowe państw członkowskich powinny być ustalone na podstawie danych statystycznych i prognoz dostępnych w 2018 r., Komisja powinna dokonać przeglądu łącznych alokacji wszystkich państw członkowskich w 2024 r. w oparciu o najbardziej aktualne dostępne wówczas dane statystyczne, a w przypadku gdy wystąpi łączna rozbieżność wynosząca ponad $\pm 5\%$, dostosować te alokacje na lata 2025–2027 w celu zapewnienia, by wyniki przeglądu śródkresowego i dostosowania technicznego były na bieżąco odzwierciedlane w zmianach do programu. [Popr. 41]
- (63) Projekty dotyczące transeuropejskich sieci transportowych zgodnie z rozporządzeniem (UE) [nowe rozporządzenie w sprawie instrumentu „Łącząc Europę”] (¹⁸) powinny nadal być finansowane z Funduszu Spójności w ramach zarówno zarządzania dzielonego, jak i – w przypadku instrumentu „Łącząc Europę” – zarządzania bezpośredniego. W tym celu należy przekazać kwotę ~~10 000 000 000~~ **4 000 000 000** EUR z Funduszu Spójności na rzecz instrumentu „Łącząc Europę”, uwzględniając udane podejście zastosowane w okresie programowania 2014–2020. [Popr. 42]
- (64) Pewną ilość środków z EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności należy przeznaczyć na cel „Europejska inicjatywa miejska”, który Komisja powinna wdrażać w drodze zarządzania bezpośredniego lub pośredniego. **W przyszłości należy przeprowadzić dalsze rozważania na temat wsparcia specjalnego dla regionów i społeczności znajdujących się w niekorzystnej sytuacji.** [Popr. 43]
- (65) W celu zapewnienia odpowiednich alokacji na poszczególne kategorie regionów co do zasady nie powinno być możliwe przesuwanie łącznych środków przydzielonych państwom członkowskim w odniesieniu do regionów słabiej rozwiniętych, regionów w okresie przejściowym i regionów lepiej rozwiniętych między poszczególnymi kategoriami. Niemniej jednak, aby państwa członkowskie mogły stawić czoła szczególnym wyzwaniom, powinny mieć możliwość zwrócenia się o przesunięcie środków ze swojej alokacji dla regionów lepiej rozwiniętych lub regionów w okresie przejściowym na rzecz regionów słabiej rozwiniętych; powinny przy tym uzasadnić swój wybór. Aby zapewnić wystarczające zasoby finansowe regionom słabiej rozwiniętym, należy ustalić pułap w odniesieniu do przesunięć środków na rzecz regionów lepiej rozwiniętych lub regionów w okresie przejściowym. Przesunięcia środków między celami nie powinny być możliwe.
- (65a) **Aby stawić czoła wyzwaniom, z jakimi zmagają się regiony o średnich dochodach, zgodnie z siódmym sprawozdaniem w sprawie spójności (¹⁹) (niski wzrost gospodarczy w porównaniu z lepiej, a także słabiej rozwiniętymi regionami; z problemem tym borykają się zwłaszcza regiony, których PKB na mieszkańca waha się od 90 do 100 % średniego PKB UE-27), regiony w okresie przejściowym powinny otrzymać odpowiednie wsparcie i powinny być definiowane jako regiony, których PKB na mieszkańca waha się od 75 do 100 % średniego PKB UE-27.** [Popr. 44]
- (66) W kontekście wyjątkowych i szczególnych okoliczności na wyspie Irlandii, mając na względzie współpracę Północ-Południe na podstawie porozumienia wielokpiątkowego, należy kontynuować nowy program transgraniczny PEACE PLUS oraz oprzeć go na doświadczeniach poprzednich programów, Peace i Interreg, między hrabstwami granicznymi Irlandii i Irlandii Północnej. Z uwagi na jego znaczenie praktyczne program ten należy wspierać za pomocą szczególnego przydziału zasobów, co umożliwi dalsze wspieranie działań na rzecz pokoju i pojednania, oraz dopilnować, aby została mu przyporządkowana odpowiednia część środków przydzielonych Irlandii w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg).

(¹⁶) Rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz.U. L 154 z 21.6.2003, s. 1).

(¹⁷) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 868/2014 z dnia 8 sierpnia 2014 r. zmieniające załączniki do rozporządzenia (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz.U. L ~~241 z 13.8.2014~~, **322, 29.11.2016**, s. 1).

(¹⁸) Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [...] z dnia [...] w sprawie [instrumentu „Łącząc Europę”] (Dz.U. L [...] z [...], s. [...]).

(¹⁹) **Siódme sprawozdanie Komisji w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej pt. „Mój region, moja Europa, nasza przyszłość: siódme sprawozdanie w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej” (COM (2017)0583 z dnia 9 października 2017 r.).**

Środa, 27 marca 2019 r.

- (66a) *W kontekście wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii kilka regionów i państw członkowskich będzie bardziej narażonych na konsekwencje tego wystąpienia niż inne regiony ze względu na ich położenie geograficzne, charakter lub zakres ich powiązań handlowych. Dlatego też ważne jest, aby określić praktyczne rozwiązania dla wsparcia również w ramach polityki spójności, aby sprostać wyzwaniom, przed jakimi staną zainteresowane regiony i państwa członkowskie po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE. Ponadto konieczna będzie stała współpraca obejmująca wymianę informacji i dobrych praktyk na poziomie najbardziej dotkniętych lokalnych i regionalnych władz oraz państw członkowskich.* [Popr. 45]
- (67) Konieczne jest ustanowienie maksymalnych stóp współfinansowania w obszarze polityki spójności według kategorii regionów w celu zapewnienia przestrzegania zasady współfinansowania przez odpowiedni poziom zarówno publicznego, jak i prywatnego wsparcia krajowego. Stopy te powinny odzwierciedlać stopień rozwoju ekonomicznego regionów pod względem PKB na mieszkańca w stosunku do średniej UE-27, **przy jednoczesnym zapewnieniu nie mniej korzystnego traktowania ze względu na zmiany w ich kategoryzacji.** [Popr. 46]
- (68) W celu uzupełnienia i zmiany niektórych, innych niż istotne, elementów niniejszego rozporządzenia Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do zmiany niektórych elementów zawartych w załącznikach do niniejszego rozporządzenia, takich jak wymiary i kody kategorii interwencji, wzory umów partnerstwa i wzory formularzy na potrzeby programów, wzory formularzy do przekazywania danych, zasady wykorzystania symbolu Unii, elementy umów o finansowaniu i dokumentów strategicznych, ścieżki audytu, systemy elektronicznej wymiany danych, wzory opisu systemu zarządzania i kontroli, deklaracji zarządczej, opinii z audytu, rocznego sprawozdania z kontroli, strategii audytu, wniosków o płatność, sprawozdań finansowych, jak również wzory formularzy na potrzeby określenia poziomu korekt finansowych.
- (69) Komisji należy ponadto przekazać uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do **zmiany europejskiego kodeksu postępowania w sprawie partnerstwa, aby dostosować kodeks do niniejszego rozporządzenia**, ustanawiania kryteriów określania nieprawidłowości podlegających obowiązkowi zgłoszenia, w odniesieniu do określania kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami mających zastosowanie do wszystkich państw członkowskich, a także w odniesieniu do opracowania standardowych gotowych metod doboru próby. [Popr. 47]
- (70) Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne, **przejrzyste** konsultacje **ze wszystkimi zainteresowanymi stronami**, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych. [Popr. 48]
- (71) W celu zapewnienia jednolitych warunków przyjmowania umów partnerstwa, przyjmowania i zmiany programów, a także stosowania korekt finansowych uprawnienia wykonawcze należy powierzyć Komisji. Uprawnienia wykonawcze dotyczące formatu, który należy stosować do celów zgłaszania nieprawidłowości, zapisywanych i przechowywanych danych elektronicznych oraz wzoru końcowego sprawozdania z realizacji celów powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽²⁰⁾. Mimo że akty te mają charakter ogólny, należy stosować procedurę doradczą, z uwagi na to, że określają one wyłącznie aspekty techniczne, formularze i wzory. Uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do podziału alokacji finansowych w ramach EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności powinny być przyjmowane bez procedury komitetowej, ponieważ odzwierciedlają jedynie stosowanie z góry określonych metod obliczeniowych.
- (72) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013⁽²¹⁾ i wszelkie akty prawne mające zastosowanie do okresu programowania 2014–2020 powinny mieć nadal zastosowanie w odniesieniu do programów i operacji wspieranych z funduszy w ramach okresu programowania 2014–2020. Ponieważ okres

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

Środa, 27 marca 2019 r.

stosowania rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 ma rozciągać się na okres programowania objęty niniejszym rozporządzeniem, a także w celu zapewnienia ciągłości realizacji niektórych operacji zatwierdzonych wspomnianym rozporządzeniem, należy ustanowić przepisy dotyczące etapów. Poszczególne etap operacji wdrażanej w kilku etapach, który służy temu samemu celowi ogólnemu, powinien być realizowany zgodnie z zasadami odpowiednich okresów programowania, w ramach którego otrzymuje finansowanie.

- (73) Cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz ustanowienie wspólnych przepisów finansowych w odniesieniu do części budżetu Unii wykonywanej w ramach zarządzania dzielonego, nie mogą być osiągnięte w wystarczającym stopniu przez państwa członkowskie z uwagi na stopień dysproporcji w poziomach rozwoju poszczególnych regionów, ~~opóźnienia regionów najmniej uprzywilejowanych~~ **specyficzne wyzwania stojące przed regionami** najmniej **uprzywilejowanymi** oraz ograniczone zasoby finansowe państw członkowskich i regionów, z jednej strony, oraz z uwagi na konieczność spójnego wdrażania ram obejmujących kilka unijnych funduszy w ramach zarządzania dzielonego, z drugiej strony. Ponieważ cele te mogą zostać lepiej osiągnięte na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów. [Popr. 49]
- (74) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

CELE I OGÓLNE ZASADY DOTYCZĄCE WSPARCIA

ROZDZIAŁ I

Przedmiot i definicje

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie określa:
 - a) przepisy finansowe na potrzeby Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu **Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)**, **Europejskiego Funduszu** Morskiego i Rybackiego (EFMR), Funduszu Azylu i Migracji (FAM), Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (FBW) i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (IZGW) („fundusze”); [Popr. 50]
 - b) wspólne przepisy mające zastosowanie do EFRR, EFS+, Funduszu Spójności i EFMR, **a także do EFRROW, jak określono w ust. 5a (nowy)**. [Popr. 431]
- 1a. **Tytuł I rozdział I art. 2 ust. 4 lit. a), rozdział II art. 5, tytuł III rozdział II art. 22–28 oraz tytuł IV rozdział III sekcja I art. 41–43 stosuje się do środków pomocy finansowanych przez EFRROW, natomiast tytuł I rozdział 1 art. 2 ust. 15–25 oraz tytuł V rozdział II sekcja II art. 52–56 stosuje się do instrumentów finansowych przewidzianych w art. 74 rozporządzenia (UE) nr .../... [rozporządzenie w sprawie strategicznych planów WPR] i wspieranych w ramach EFRROW.** [Popr. 432]
2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do komponentów „Zatrudnienie i innowacje społeczne” i „Zdrowie” w ramach EFS+ ani do komponentów EFMR, FAM, FBW oraz IZGW wdrażanych w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, z wyjątkiem pomocy technicznej z inicjatywy Komisji.
3. Art. 4 i art. 10, tytuł II rozdział III, tytuł III rozdział II oraz tytuł VIII nie mają zastosowania do FAM, FBW i IZGW.

Środa, 27 marca 2019 r.

4. Tytuł VIII nie ma zastosowania do EFMR.
5. Tytuł II rozdział II art. 11 i rozdział III art. 15, tytuł III rozdział I, tytuł IV rozdział I art. 33–36 i art. 38 ust. 1–4, rozdział II art. 39, rozdział III art. 45, tytuł VI rozdział II art. 67, 71, 73 i 74 i rozdział III nie mają zastosowania do programów Interreg.
6. Wymienione poniżej rozporządzenia dotyczące poszczególnych funduszy mogą ustanawiać przepisy uzupełniające, które nie mogą być sprzeczne z niniejszym rozporządzeniem. W przypadku wątpliwości dotyczących stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia oraz przepisów rozporządzeń dotyczących poszczególnych funduszy, niniejsze rozporządzenie jest nadrzędne:
 - a) rozporządzenie (UE) [...] („rozporządzenie w sprawie EFRR i Funduszu Spójności”) ⁽²²⁾;
 - b) rozporządzenie (UE) [...] („rozporządzenie w sprawie EFS+”) ⁽²³⁾;
 - c) rozporządzenie (UE) [...] („rozporządzenie w sprawie EWT”) ⁽²⁴⁾;
 - d) rozporządzenie (UE) [...] („rozporządzenie w sprawie EFMR”) ⁽²⁵⁾;
 - e) rozporządzenie (UE) [...] („rozporządzenie w sprawie FAM”) ⁽²⁶⁾;
 - f) rozporządzenie (UE) [...] („rozporządzenie w sprawie FBW”) ⁽²⁷⁾;
 - g) rozporządzenie (UE) [...] („rozporządzenie w sprawie IZGW”) ⁽²⁸⁾.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

1. „stosowne zalecenia dla poszczególnych krajów” oznaczają zalecenia Rady przyjęte zgodnie z art. 121 ust. 2 **4** i a i art. 148 ust. 4 TFUE odnoszące się do wyzwań strukturalnych, które należy podjąć w ramach wieloletnich inwestycji, które to inwestycje są objęte zakresem interwencji funduszy określonym w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy, jak również stosowne zalecenia przyjęte zgodnie z art. [XX] rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [nr rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną]; [**Popr. 54**]
- 1a) **„warunek podstawowy” oznacza konkretny i ściśle określony warunek, który ma rzeczywisty związek z bezpośrednim wpływem na skuteczną i wydajną realizację celu szczegółowego programu; [Popr. 55]**
2. „obowiązujące przepisy” oznaczają prawo Unii oraz odnoszące się do jego stosowania przepisy prawa krajowego;
3. „operacja” oznacza:
 - a) projekt, umowę, działanie lub grupę projektów wybrane w ramach danego programu;
 - b) w kontekście instrumentów finansowych: wkład z programu do instrumentu finansowego oraz późniejsze wsparcie finansowe świadczone na rzecz ostatecznych odbiorców z tego instrumentu finansowego;
4. „operacja o znaczeniu strategicznym” oznacza operację, która wnosi kluczowy wkład w realizację celów programu i która podlega szczególnym środkom monitorowania i działaniom komunikacyjnym;

⁽²²⁾ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

⁽²³⁾ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

⁽²⁴⁾ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

⁽²⁵⁾ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

⁽²⁶⁾ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

⁽²⁷⁾ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

⁽²⁸⁾ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

Środa, 27 marca 2019 r.

- 4a) „program” w kontekście EFRROW oznacza **plany strategiczne WPR, o których mowa w rozporządzeniu (UE) [...] (rozporządzenie w sprawie planów strategicznych WPR) [Popr. 56]**
5. „priorytet” w kontekście FAM, FBW i IZGW oznacza cel szczegółowy; w kontekście EFMR oznacza „rodzaj obszarów wsparcia”, o których mowa w nomenklaturze ustanowionej w załączniku III do rozporządzenia w sprawie EFMR;
6. „cel szczegółowy” w kontekście EFMR należy rozumieć jako „obszary wsparcia”, o których mowa w załączniku III do rozporządzenia w sprawie EFMR;
7. „instytucja pośrednicząca” oznacza każdy podmiot prawa publicznego lub prywatnego, za którego działania odpowiedzialność ponosi instytucja zarządzająca, bądź każdy podmiot prawa publicznego lub prywatnego, który wykonuje obowiązki lub zadania w imieniu takiej instytucji;
8. „beneficjent” oznacza:
- a) podmiot prawa publicznego lub prywatnego, podmiot posiadający osobowość prawną lub nieposiadający osobowości prawnej bądź osobę fizyczną, odpowiedzialne za inicjowanie lub inicjowanie i wdrażanie operacji;
- b) w kontekście partnerstwa publiczno-prywatnego („PPP”) – organ prawa publicznego inicjujący operację PPP lub partnera prywatnego wybranego do jej realizacji;
- c) w kontekście programów pomocy państwa – **podmiot lub w stosownym przypadku przedsiębiorstwo, które otrzymują pomoc, z wyjątkiem przypadku gdy kwota pomocy dla poszczególnych przedsiębiorstw jest niższa niż 200 000 EUR, w którym to przypadku dane państwo członkowskie może zdecydować, że beneficjentem jest podmiot udzielający pomocy, bez uszczerbku dla rozporządzeń Komisji (UE) nr 1407/2013⁽²⁹⁾, (UE) nr 1408/2013⁽³⁰⁾ i (UE) nr 717/2014⁽³¹⁾; [Popr. 57]**
- d) w kontekście instrumentów finansowych – podmiot, który wdraża fundusz zarządzający, lub, jeśli nie istnieje struktura funduszu zarządzającego, podmiot wdrażający fundusz szczegółowy, lub, jeśli instytucja zarządzająca zarządza instrumentem finansowym, instytucję zarządzającą;
9. „fundusz małych projektów” oznacza operację w ramach programu Interreg mającą na celu wybranie i wdrożenie **projektów, w tym projektów opartych na kontaktach międzyludzkich** o ograniczonej wartości finansowej; [Popr. 58]
10. „cel końcowy” oznacza ustaloną wcześniej wartość, jaką należy osiągnąć pod koniec okresu programowania w odniesieniu do wskaźnika przypisanego do danego celu szczegółowego;
11. „cel pośredni” oznacza pośrednią wartość, jaką należy osiągnąć w określonym momencie okresu programowania w odniesieniu do wskaźnika przypisanego do danego celu szczegółowego;
12. „wskaźnik produktu” oznacza wskaźnik do pomiaru konkretnych rezultatów danej interwencji;
13. „wskaźnik rezultatu” oznacza wskaźnik służący do pomiaru skutków wspieranych interwencji w perspektywie krótkoterminowej, mających szczególne znaczenie dla bezpośrednich adresatów, populacji docelowej lub użytkowników infrastruktury;
14. „operacja PPP” oznacza operację wdrażaną w ramach partnerstwa między podmiotami publicznymi i sektorem prywatnym, zgodnie z umową PPP, która to operacja ma na celu świadczenie usług publicznych, poprzez dzielenie ryzyka, wspólne korzystanie ze specjalistycznej wiedzy sektora prywatnego lub dodatkowe źródła kapitału;
15. „instrument finansowy” oznacza strukturę, za pośrednictwem której dostarczane są produkty finansowe;
16. „produkt finansowy” oznacza inwestycje kapitałowe i quasi-kapitałowe oraz kredyty i gwarancje w rozumieniu art. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) [...] („rozporządzenie finansowe”);
17. „ostateczny odbiorca” oznacza osobę prawną lub fizyczną, która otrzymuje wsparcie z funduszy za pośrednictwem beneficjenta funduszu małych projektów lub z instrumentu finansowego;

⁽²⁹⁾ Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 1.

⁽³⁰⁾ Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 9.

⁽³¹⁾ Dz.U. L 190 z 28.6.2014, s. 45.

Środa, 27 marca 2019 r.

18. „wkład z programu” oznacza wsparcie z funduszy oraz ewentualnego krajowego publicznego i prywatnego współfinansowania na rzecz instrumentu finansowego;
19. „podmiot wdrażający dany instrument finansowy” oznacza podmiot prawa publicznego lub prywatnego realizujący zadania funduszu zarządzającego lub funduszu szczegółowego;
20. „fundusz zarządzający” oznacza fundusz utworzony przez instytucję zarządzającą w ramach co najmniej jednego programu w celu wdrażania instrumentów finansowych za pośrednictwem jednego funduszu szczegółowego lub większej ich liczby;
21. „fundusz szczegółowy” oznacza fundusz utworzony przez instytucję zarządzającą lub fundusz zarządzający ~~mający na celu dostarczanie produktów~~, **za pomocą którego dostarczają one** produktów finansowych ostatecznym odbiorcom; [Popr. 59]
22. „efekt dźwigni” oznacza kwotę finansowania podlegającego zwrotowi przekazywaną kwalifikującym się ostatecznym odbiorcom, podzieloną przez kwotę wkładu z funduszy;
23. „współczynnik mnożnikowy” w kontekście instrumentów gwarancyjnych oznacza stosunek wartości nowych wypłaconych pożyczek bazowych oraz inwestycji kapitałowych i quasi-kapitałowych do kwoty wkładu z programu odpisanej zgodnie z uzgodnieniami zawartymi w umowach gwarancyjnych na pokrycie oczekiwanych i nieoczekiwanych strat z tytułu tych nowych pożyczek lub inwestycji kapitałowych i quasi-kapitałowych;
24. „koszty zarządzania” oznaczają koszty bezpośrednie lub pośrednie zwracane na podstawie dowodów poniesienia wydatków w związku z wdrażaniem instrumentów finansowych;
25. „opłaty za zarządzanie” oznaczają cenę za świadczone usługi określoną w umowie o finansowaniu między instytucją zarządzającą a organem wdrażającym fundusz zarządzający lub fundusz szczegółowy oraz, w stosownych przypadkach, między organem wdrażającym fundusz zarządzający a organem wdrażającym fundusz szczegółowy;
26. „przeniesienie” oznacza przeniesienie tej samej lub podobnej działalności lub jej części w rozumieniu art. 2 pkt 61a) rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014⁽³²⁾ uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 108 i 107 TFUE;
27. „wkład publiczny” oznacza każdy wkład w finansowanie operacji, który pochodzi z budżetu krajowych, regionalnych lub lokalnych organów publicznych lub europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej ustanowionego zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽³³⁾, z budżetu Unii udostępnianego na potrzeby funduszy, z budżetu podmiotów prawa publicznego lub też z budżetu związków organów publicznych lub podmiotów prawa publicznego oraz – do celów określania stopy współfinansowania dla programów lub priorytetów EFS+ – może obejmować wszelkie środki finansowe wspólnie wniesione przez pracodawców i pracowników;
28. „rok obrachunkowy” oznacza okres od dnia 1 lipca do dnia 30 czerwca kolejnego roku, z wyjątkiem pierwszego roku obrachunkowego okresu programowania, w odniesieniu do którego oznacza on okres od rozpoczęcia kwalifikowalności wydatków do dnia 30 czerwca 2022 r.; w przypadku ostatniego roku obrachunkowego oznacza okres od dnia 1 lipca 2029 r. do dnia 30 czerwca 2030 r.;
29. „nieprawidłowość” oznacza każde naruszenie obowiązujących przepisów, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie funduszy, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie go nieuzasadnionym wydatkiem;
30. „poważne uchybienie” oznacza uchybienie w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli danego programu, w odniesieniu do którego konieczne są znaczne udoskonalenia systemów zarządzania i kontroli, jeśli którykolwiek z kluczowych wymogów 2, 4, 5, 9, 12, 13 i 15, o których mowa w załączniku X, lub co najmniej dwa inne kluczowe wymogi zostały wskutek oceny zaszerogowane do kategorii 3 i 4 określonych w tym załączniku;

⁽³²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1).

⁽³³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 19).

Środa, 27 marca 2019 r.

31. „łączny poziom błędu” jest sumą przewidywanych błędów losowych i (jeśli dotyczy) błędów systemowych i nieskorygowanych błędów nietypowych, dla danej populacji;
32. „poziom błędu resztowego” oznacza łączny poziom błędu pomniejszony o korekty finansowe stosowane przez państwa członkowskie, które mają na celu ograniczenie ryzyka stwierdzonego przez instytucję audytową w ramach audytu operacji;
33. „zakończona operacja” oznacza operację, która została fizycznie ukończona lub w pełni zrealizowana, w odniesieniu do której beneficjenci dokonali wszystkich powiązanych płatności oraz otrzymali odpowiedni wkład publiczny;
34. „jednostka doboru próby” oznacza jedną z jednostek, którymi mogą być operacja, projekt realizowany w ramach danej operacji lub wniosek o płatność przedstawiony przez beneficjenta, na jakie dzielona jest dana populacja do celów doboru próby;
35. „rachunek powierniczy” oznacza w przypadku operacji PPP rachunek bankowy objęty postanowieniami umowy pisemnej zawartej przez podmiot publiczny będący beneficjentem i partnera prywatnego i zatwierdzonej przez instytucję zarządzającą lub pośredniczącą, wykorzystywany do przekazywania płatności w trakcie okresu kwalifikowalności lub po jego upływie;
36. „uczestnik” oznacza osobę fizyczną, która odnosi korzyści z realizowanej operacji, ale nie otrzymuje wsparcia finansowego z funduszy;
- 36a) **„zasada »efektywność energetyczna przede wszystkim«” oznacza nadawanie priorytetu w planowaniu, polityce i decyzjach inwestycyjnych w zakresie energii środkiem służącym zwiększeniu efektywności zapotrzebowania na energię i dostaw energii; [Popr. 60]**
37. uodparnianie na klimat” oznacza proces mający na celu zapewnienie odporności infrastruktury na negatywne skutki zmiany klimatu zgodnie z **normami uznanymi na szczeblu międzynarodowym lub** przepisami i wytycznymi krajowymi, o ile istnieją, ~~lub normami uznanymi na szczeblu międzynarodowym~~ **zapewnienie przestrzegania zasady efektywność energetyczna przede wszystkim i zgodności z sektorowymi ograniczeniami emisji i sposobami odejścia od paliw kopalnych. [Popr. 61].**
- 37a) **„EBI” oznacza Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Fundusz Inwestycyjny lub dowolną jednostkę zależną Europejskiego Banku Inwestycyjnego; [Popr. 62]**

Artykuł 3

Obliczanie terminów reakcji Komisji

W przypadku gdy wyznaczono termin na podjęcie działań przez Komisję, liczy się on od momentu, kiedy państwo członkowskie przedłoży wszystkie informacje zgodnie z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu oraz rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy.

Termin ten zawiesza się od dnia następującego po dniu, w którym Komisja wysłała do państwa członkowskiego swoje uwagi lub wniosek o przesłanie poprawionego dokumentu, do momentu, gdy dane państwo członkowskie odpowie Komisji.

ROZDZIAŁ II

Cele polityki i zasady dotyczące wsparcia z funduszy

Artykuł 4

Cele polityki

1. EFRR, EFS+, Fundusz Spójności i EFMR wspierają następujące cele polityki:
 - a) bardziej **konkurencyjna i** inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej **oraz wzmocnieniu małych i średnich przedsiębiorstw; [Popr. 63]**

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna **przechodząca na zeroemisyjną gospodarkę i odporna** Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, **działań na rzecz łagodzenia zmiany klimatu** i przystosowania się do ~~zmiany klimatu~~ **niej** oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem; [Popr. 64]
- c) lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności, **w tym inteligentnej i zrównoważonej mobilności**, i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych; [Popr. 65]
- d) Europa o silniejszym wymiarze społecznym **i bardziej sprzyjająca integracji społecznej** – wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych; [Popr. 66]
- e) Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju **wszystkich regionów, obszarów oraz** inicjatyw lokalnych.⁶⁷

2. EFRR, EFS+ oraz Fundusz Spójności wnoszą wkład w działania Unii prowadzące do wzmocnienia jej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej zgodnie z art. 174 TFUE dzięki dążeniu do osiągnięcia następujących celów:

- a) „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” w państwach członkowskich i regionach – cel wspierany z EFRR, EFS+ oraz Funduszu Spójności; oraz
- b) „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) – cel wspierany z EFRR.

3. Państwa członkowskie **zapewniają uodpornienie na klimat w ramach swoich działań w całym procesie planowania i wdrażania oraz** dostarczają informacje na temat wsparcia celów dotyczących środowiska i klimatu z wykorzystaniem metodyki opartej na rodzajach interwencji w odniesieniu do każdego funduszu. Metodyka ta obejmuje przypisywanie konkretnej wagi udzielonemu wsparciu na poziomie odzwierciedlającym stopień, w jakim wsparcie takie przyczynia się do osiągnięcia celów środowiskowych i klimatycznych. W przypadku EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności przypisywana waga powinna być związana z wymiarem i kodem rodzaju interwencji określonym w załączniku I. [Popr. 68]

4 **Zgodnie ze swoimi odnośnymi kompetencjami oraz z zasadą pomocniczości i wielopoziomowego systemu zarządzania państwa** członkowskie i Komisja zapewniają koordynację, komplementarność i spójność funduszy z innymi unijnymi instrumentami takimi jak Program wspierania reform, w tym z Narzędziem Realizacji Reform oraz Instrumentem Wsparcia Technicznego. Optymalizują mechanizmy koordynacji pomiędzy odpowiedzialnymi podmiotami, aby uniknąć powielania działań w trakcie planowania i realizacji. [Popr. 69]

4a. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają zgodność z odpowiednimi zasadami pomocy państwa. [Popr. 70]

Artykuł 5

Zarządzanie dzielone

1. Państwa członkowskie, **zgodnie ze swoimi ramami instytucjonalnymi i prawnymi**, i Komisja wykonują budżet Unii przeznaczony na fundusze w ramach zarządzania dzielonego zgodnie z art. [63] rozporządzenia (UE, Euratom) [numer nowego rozporządzenia finansowego] („rozporządzenie finansowe”). [Popr. 71]

2. **Z zastrzeżeniem art. 1 ust. 2** Komisja wdraża ~~jednak~~ kwotę wsparcia z Funduszu Spójności przekazaną na instrument „Łącząc Europę”; Europejską inicjatywę miejską; międzyregionalne innowacyjne inwestycje; kwotę wsparcia z EFS+ przekazaną na współpracę transnarodową; kwoty przekazane na InvestEU⁽³⁴⁾ oraz pomoc techniczną z inicjatywy Komisji w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego zgodnie z [art. 62 ust. 1 lit. a) i lit. c)] rozporządzenia finansowego. [Popr. 72]

⁽³⁴⁾ [Rozporządzenie (UE) [...] w sprawie [...] (Dz.U. L [...] z [...], s. [...])].

Środa, 27 marca 2019 r.

3. Komisja może, **za zgodą państwa członkowskiego i zainteresowanego regionu**, wdrażać współpracę regionów najbardziej oddalonych w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) w ramach zarządzania pośredniego. [Popr. 73]

Artykuł 6

Partnerstwo i wielopoziomowy system rządzenia

1. ~~Każde~~ **W odniesieniu do umowy partnerstwa i każdego programu** państwo członkowskie organizuje ~~partnerstwo z właściwymi organami regionalnymi i lokalnymi zgodnie ze swoimi ramami instytucjonalnymi i prawnymi, kompleksowe, efektywne partnerstwo~~. Partnerstwo takie obejmuje co najmniej następujących partnerów: [Popr. 74]

a) władze **regionalne, lokalne i** miejskie **oraz** inne organy publiczne; [Popr. 75]

b) partnerów gospodarczych i społecznych;

c) właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, **takie jak** podmioty działające na rzecz ochrony środowiska, **organizacje pozarządowe** oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji. [Popr. 76]

ca) w stosownych przypadkach, instytucje badawcze i uniwersytety. [Popr. 77]

2. Zgodnie z podejściem opartym na wielopoziomym systemie rządzenia **oraz kierując się podejściem oddolnym**, państwa członkowskie angażują partnerów w przygotowywanie umów partnerstwa oraz w trakcie przygotowywania, **wdrażania i oceny** programów, w tym poprzez ich udział w komitetach monitorujących zgodnie z art. 34. **W tym kontekście państwa członkowskie przydzielają odpowiedni odsetek środków z funduszy na budowanie zdolności administracyjnych partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. W przypadku programów transgranicznych zainteresowane państwa członkowskie uwzględniają partnerów ze wszystkich uczestniczących państw członkowskich.** [Popr. 459]

3. Organizacja i wdrażanie partnerstwa ~~przebiega~~ **przebiegają** zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 240/2014⁽³⁵⁾. **Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 107, aktów delegowanych dotyczących zmiany rozporządzenia delegowanego (UE) nr 240/2014 w celu dostosowania rozporządzenia delegowanego do niniejszego rozporządzenia.** [Popr. 79]

4. Co najmniej raz w roku Komisja konsultuje się z organizacjami reprezentującymi partnerów na poziomie Unii w sprawie wdrażania programów **i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wyników tych konsultacji.** [Popr. 80]

Artykuł 6a

Zasady horyzontalne

1. **Państwa członkowskie i Komisja zapewniają poszanowanie praw podstawowych oraz przestrzeganie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej w procesie wykorzystywania funduszy.**

2. **Państwa członkowskie i Komisja dokładają starań, by równouprawnienie kobiet i mężczyzn oraz uwzględnianie aspektu i perspektywy płci brano pod uwagę i propagowano w trakcie przygotowywania i wdrażania programów, w tym w odniesieniu do monitorowania, sprawozdawczości i ewaluacji.**

⁽³⁵⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz.U. L 74 z 14.3.2014, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

3. Państwa członkowskie i Komisja podejmują odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na tożsamość płciową, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną podczas przygotowywania, realizacji, monitorowania, składania sprawozdań i oceny programów. W procesie przygotowywania i wdrażania programów należy w szczególności wziąć pod uwagę zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

4. Cele funduszy są osiągane w sposób zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju, z uwzględnieniem celów zrównoważonego rozwoju ONZ oraz unijnym wspieraniem celu zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego oraz zwalczania zmiany klimatu, z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci” określonej w art. 191 ust. 1 i 2 TFUE.

Państwa członkowskie i Komisja zapewniają, aby wymogi ochrony środowiska, efektywnego gospodarowania zasobami i zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim”, sprawiedliwa społecznie transformacja energetyki, dostosowanie do zmiany klimatu i łagodzenie jej skutków, różnorodność biologiczna, odporność na klęski żywiołowe oraz zapobieganie ryzyku i zarządzanie ryzykiem były promowane podczas przygotowywania i wdrażania programów. Dążą one do unikania inwestycji związanych z produkcją, przetwarzaniem, dystrybucją, magazynowaniem lub spalaniem paliw kopalnych. [Popr. 81]

TYTUŁ II

PODEJŚCIE STRATEGICZNE

ROZDZIAŁ I

Umowa partnerstwa

Artykuł 7

Przygotowanie i przedłożenie umowy partnerstwa

1. Każde państwo członkowskie przygotowuje umowę partnerstwa, w której określa warunki efektywnego i skutecznego korzystania z funduszy na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. **Taka umowa partnerstwa jest przygotowywana zgodnie z kodeksem postępowania ustanowionym w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 240/2014.** [Popr. 82]
2. Państwo członkowskie przekazuje Komisji umowę partnerstwa w momencie przedłożenia pierwszego programu lub przed jego przedłożeniem, **ale nie później niż w dniu 30 kwietnia 2021 r.** [Popr. 83]
3. Umowę partnerstwa można przedłożyć wraz z odnośnym rocznym krajowym programem reform **i planami krajowymi w zakresie energii i klimatu.** [Popr. 84]
4. Państwo członkowskie sporządza umowę partnerstwa według wzoru podanego w załączniku II. Może zawrzeć umowę partnerstwa w jednym ze swoich programów.
5. Programy Interreg można przedłożyć Komisji przed przedłożeniem umowy partnerstwa.

Artykuł 8

Treść umowy partnerstwa

Umowa partnerstwa zawiera następujące elementy:

- a) wybrane cele polityki wskazujące, że środków których funduszy i w ramach jakich programów będą one osiągane, wraz z podaniem uzasadnienia, **a w stosownych przypadkach wraz z uzasadnieniem korzystania z narzędzia realizacji funduszu InvestEU, biorąc pod uwagę i wymieniając** odnośne zalecenia dla poszczególnych krajów, **a także wyzwania regionalne;** [Popr. 85]

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) w odniesieniu do poszczególnych wybranych celów polityki, o których mowa w lit. a):
- (i) podsumowanie wyborów w zakresie polityki i głównych rezultatów zakładanych w odniesieniu do poszczególnych funduszy; ~~w tym w stosownych przypadkach przez korzystanie z funduszu InvestEU~~; 86
 - (ii) koordynację, rozgraniczenie funduszy i komplementarność między nimi i w razie potrzeby koordynację między programami krajowymi i regionalnymi, **zwłaszcza w odniesieniu do planów strategicznych WPR, o których mowa w rozporządzeniu (UE) [...] (rozporządzenie w sprawie planów strategicznych WPR); [Popr. 87]**
 - (iii) komplementarności **i synergii** między funduszami i innymi instrumentami Unii, w tym strategicznymi projektami zintegrowanymi realizowanymi w ramach programu LIFE oraz strategicznymi projektami przyrodniczymi, **a w stosownych przypadkach projektami finansowanymi w ramach programu „Horyzont Europa”**; [Popr. 88]
- (iiia) realizacji celów, polityk i środków w ramach planów krajowych w zakresie energii i klimatu; [Popr. 89]**
- c) wstępną alokację finansową z poszczególnych funduszy według celu polityki na szczeblu krajowym **i w stosownych przypadkach regionalnym**, przy poszanowaniu przepisów dotyczących poszczególnych funduszy w odniesieniu do koncentracji tematycznej; [Popr. 90]
- d) ~~w stosownych przypadkach~~ podział środków finansowych według kategorii regionów sporządzony na podstawie art. 102 ust. 2 oraz kwoty alokacji, które proponuje się przenieść między kategoriami regionów zgodnie z art. 105; [Popr. 91]
- e) kwoty, które mają zostać wniesione na poczet funduszu InvestEU według funduszu i kategorii regionów; [Popr. 92]
- f) wykaz planowanych programów w ramach funduszy wraz z odnośnymi wstępnymi alokacjami finansowymi według funduszu i z odpowiadającym wkładem krajowym według kategorii regionów;
- g) podsumowanie działań, które dane państwo członkowskie podejmuje, aby zwiększyć swoje zdolności administracyjne w zakresie wdrażania funduszy **oraz systemów zarządzania i kontroli**. [Popr. 93]
- ga) w stosownych przypadkach zintegrowane podejście do wyzwań demograficznych lub szczególnych potrzeb regionów i obszarów; [Popr. 94]**
- gb) strategia komunikacji i widoczności; [Popr. 95]**

Na wniosek państw członkowskich EBI może uczestniczyć w przygotowywaniu umowy partnerstwa, jak również w działaniach związanych z przygotowywaniem operacji, instrumentami finansowymi i PPP. [Popr. 96]

W odniesieniu do celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) umowa partnerstwa zawiera wyłącznie wykaz planowanych programów **i potrzeb w zakresie inwestycji transgranicznych w zainteresowanych państwach członkowskich**. [Popr. 97]

Artykuł 9

Zatwierdzenie umowy partnerstwa

1. Komisja ocenia umowę partnerstwa i jej zgodność z niniejszym rozporządzeniem i przepisami dotyczącymi poszczególnych funduszy. W swojej ocenie Komisja uwzględni ~~w szczególności~~ **przepisy art. 4 i 6**, odnośne zalecenia dla poszczególnych krajów, **a także środki związane ze zintegrowanymi planami krajowymi w zakresie energii i klimatu oraz sposób ich realizacji**. [Popr. 98]
2. Komisja może zgłosić swoje uwagi w ciągu ~~trzech~~ **dwóch** miesięcy od daty przedłożenia umowy partnerstwa przez państwo członkowskie [Popr. 99].

Środa, 27 marca 2019 r.

3. Państwo członkowskie dokonuje przeglądu umowy partnerstwa, uwzględniając uwagi zgłoszone przez Komisję **w ciągu miesiąca od ich przedstawienia.** [Popr. 100]
4. Komisja przyjmuje decyzję w drodze aktu wykonawczego w sprawie zatwierdzenia umowy partnerstwa nie później niż w terminie czterech miesięcy od daty **pierwszego** przedłożenia przez państwo członkowskie swojej umowy partnerstwa. Umowa partnerstwa nie może być zmieniana. [Popr. 101]
5. Jeśli zgodnie z art. 7 ust. 4 umowa partnerstwa jest zawarta w programie, Komisja przyjmuje decyzję w drodze aktu wykonawczego w sprawie zatwierdzenia takiego programu nie później niż w terminie sześciu miesięcy od daty przedłożenia przez państwo członkowskie swojego programu.

Artykuł 10

Korzystanie z EFRR, EFS+, Funduszu Spójności i EFMR poprzez fundusz InvestEU

1. **Od dnia 1 stycznia 2023 r.** państwa członkowskie mogą **za zgodą zainteresowanych instytucji zarządzających,** przydzielić, ~~w umowie partnerstwa lub~~ we wniosku o zmiany w programie, kwotę **maksymalnie 2 %** z EFRR, EFS+, Funduszu Spójności i EFMR, ~~która ma zostać wniesiona~~ **wniesienia** do InvestEU i zrealizowana na podstawie gwarancji budżetowych. Kwota, ~~która ma zostać wniesiona do InvestEU,~~ nie przekracza 5 % całkowitej alokacji w ramach poszczególnych funduszy, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków. Takie wkłady nie stanowią przesunięcia środków w myśl art. 21 **Ponadto w ramach przeglądu śródkresowego możliwe jest przydzielenie Funduszowi InvestEU maksymalnie 3% całkowitej alokacji z każdego funduszu. Wkłady takie są dostępne na inwestycje zgodne z celami polityki spójności i w tej samej kategorii regionów objętych funduszami pochodzenia. Ilekroć kwota z EFRR, EFS+ lub Funduszu Spójności jest wnoszona do InvestEU, zastosowanie mają warunki podstawowe opisane w art. 11 niniejszego rozporządzenia oraz w załączniku III i IV do niego. Przyznawać można wyłącznie środki przyszłych lat kalendarzowych.** [Popr. 428]
 2. ~~W przypadku umowy partnerstwa można dokonywać alokacji środków danego roku kalendarzowego i przyszłych lat kalendarzowych. W przypadku wniosku o zmiany w programie można dokonywać alokacji wyłącznie środków przyszłych lat kalendarzowych.~~ [Popr. 103]
 3. Kwota, o której mowa w ust. 1, jest wykorzystywana w celu tworzenia rezerw na część gwarancji UE w ramach **odnośnej** puli państwa członkowskiego. [Popr. 104]
 4. W przypadku braku zawarcia do dnia 31 grudnia ~~2021~~**2023** r. umowy o przyznanie wkładu, określonej w art. [9] [rozporządzenia w sprawie InvestEU], na kwotę, o której mowa w ust. 1, ~~przydzieloną w umowie partnerstwa,~~ państwo członkowskie składa wniosek o zmiany w programie lub programach w celu wykorzystania odnośnej kwoty. [Popr. 105]
- W chwili przyjęcia decyzji o zmianach w programie zawarta, **lub w zależności od przypadku zmieniona** zostaje umowa o przyznanie wkładu na kwotę, o której mowa w ust. 1, przydzieloną we wniosku o zmiany w programie. [Popr. 106]
5. W przypadku braku zawarcia umowy w sprawie gwarancji, określonej w art. [9] [rozporządzenia w sprawie InvestEU], w terminie dziewięciu miesięcy od daty zatwierdzenia umowy o przyznanie wkładu odnośne kwoty wpłacone na rzecz wspólnego funduszu rezerw jako rezerwa zostają przesunięte z powrotem na rzecz pierwotnego programu lub programów, a państwo członkowskie składa odpowiedni wniosek o zmiany w programie. **W tym konkretnym przypadku zasoby z poprzednich lat kalendarzowych mogą zostać zmienione, o ile zobowiązania nie zostaną jeszcze wdrożone.** [Popr. 107]
 6. W przypadku braku pełnego wykonania umowy w sprawie gwarancji, określonej w art. [9] [rozporządzenia w sprawie InvestEU], w terminie czterech lat od daty jej podpisania, państwo członkowskie może wnioskować o to, by kwoty zadeklarowane w umowie w sprawie gwarancji, lecz nieobejmujące pożyczek bazowych lub innych instrumentów obciążonych ryzykiem były traktowane zgodnie z ust. 5.
 7. Środki wypracowane przez fundusz InvestEU lub przypisane kwotom wniesionym do tego funduszu i zrealizowane na podstawie gwarancji budżetowych udostępnia się państwu członkowskiemu i **organowi lokalnemu lub regionalnemu, którego dotyczy wkład,** i wykorzystuje na potrzeby wsparcia w ramach tego samego celu lub celów w formie instrumentów finansowych. [Popr. 108]

Środa, 27 marca 2019 r.

8. Komisja ponownie ujmuje w budżecie wniesione kwoty, których nie wykorzystano na rzecz InvestEU, w roku, w którym zatwierdzona zostaje odnośna zmiana w programie. Takie ponowne ujęcie w budżecie nie może dotyczyć okresu po 2027 r.

Termin umorzenia w odniesieniu do kwoty ponownie ujętej w budżecie zgodnie z art. 99 zaczyna się od roku, w którym wkład został ponownie ujęty w budżecie.

ROZDZIAŁ II

Warunki podstawowe i ramy wykonania

Artykuł 11

Warunki podstawowe

1. Dla poszczególnych celów szczegółowych w niniejszym rozporządzeniu określono warunki konieczne do ich skutecznego i efektywnego osiągnięcia („warunki podstawowe”). **Warunki podstawowe mają zastosowanie w stopniu, w jakim przyczyniają się do realizacji celów szczegółowych programu.** [Popr. 109]

W załączniku III określono horyzontalne warunki podstawowe mające zastosowanie do wszystkich celów szczegółowych i kryteria niezbędne do oceny ich spełnienia.

W załączniku IV określono tematyczne warunki podstawowe odnoszące się do EFRR, Funduszu Spójności i EFS+ i kryteria niezbędne do oceny ich spełnienia.

2. Przy przygotowywaniu programu lub wprowadzaniu nowego celu szczegółowego w ramach zmian w programie państwo członkowskie ocenia, czy spełnione zostały warunki podstawowe związane z wybranym celem szczegółowym. Warunek podstawowy uważa się za spełniony, gdy spełnione zostały wszystkie odnośne kryteria. Państwo członkowskie określa w każdym programie lub w zmianach do programu spełnione i niespełnione warunki podstawowe, a w przypadku gdy uważa, że warunek podstawowy został spełniony, podaje uzasadnienie. **Na wniosek państwa członkowskiego EBI może przyczynić się do oceny działań niezbędnych do spełnienia odpowiednich warunków podstawowych.** [Popr. 110]

3. W sytuacji gdy warunek podstawowy nie został spełniony w momencie zatwierdzenia programu lub zmian do programu, państwo członkowskie informuje Komisję, gdy tylko uzna, że warunek podstawowy został spełniony, i podaje uzasadnienie.

4. W terminie ~~trzech~~**dwóch** miesięcy od otrzymania informacji, o której mowa w ust. 3, Komisja dokonuje oceny i powiadamia państwo członkowskie, gdy zgadza się co do spełnienia. [Popr. 111]

Jeśli Komisja nie zgadza się z oceną dokonaną przez państwo członkowskie, informuje o tym takie państwo członkowskie i umożliwia mu zgłoszenie swoich uwag w terminie ~~jednego miesiąca~~**maksymalnie dwóch miesięcy.** [Popr. 112]

5. ~~Do czasu poinformowania~~ **Wydatki związane z operacjami związanymi z celem q, mogą być również uwzględniane we wnioskach o płatność przed poinformowaniem** państwa członkowskiego przez Komisję o spełnieniu warunku podstawowego zgodnie z ust. 4, ~~we wnioskach o płatność nie można podawać wydatków dotyczących operacji związanych z celem szczegółowym~~ **bez uszczerbku dla zawieszenia samego zwrotu do czasu spełnienia warunku.** [Popr. 113]

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do operacji przyczyniających się do spełnienia odnośnego warunku podstawowego.

6. Państwo członkowskie zapewnia spełnienie warunków podstawowych i ich stosowanie przez cały okres programowania. Informuje Komisję o wszelkich zmianach mających wpływ na spełnienie warunków podstawowych.

Środa, 27 marca 2019 r.

Jeśli Komisja uważa, że warunek podstawowy nie jest już spełniony, informuje o tym państwo członkowskie i umożliwia mu zgłoszenie swoich uwag w terminie jednego miesiąca. Jeśli Komisja stwierdzi, że warunek podstawowy pozostaje niespełniony, we wnioskach o płatność nie można podawać wydatków dotyczących operacji związanych z celem szczegółowym począwszy od dnia, w którym Komisja informuje o tym państwo członkowskie.

7. Załącznik IV nie ma zastosowania do programów wspieranych z EFMR.

Artykuł 12

Ramy wykonania

1. Państwo członkowskie, **w stosownych przypadkach we współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi**, ustanawia ramy wykonania, które umożliwiają monitorowanie, sprawozdawczość na temat wyników programu oraz ocenę takich wyników w okresie jego wdrażania i przyczynia się do pomiaru ogólnych wyników funduszy. **[Popr. 115]**

Ramy wykonania obejmują:

- a) wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu powiązane z celami szczegółowymi określonymi w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy;
 - b) cele pośrednie dotyczące wskaźników produktu, które to cele pośrednie mają zostać osiągnięte do końca 2024 r.; oraz
 - c) cele końcowe dotyczące wskaźników produktu i wskaźników rezultatu, które to cele końcowe mają zostać osiągnięte do końca 2029 r.
2. Cele pośrednie i cele końcowe określa się w odniesieniu do poszczególnych celów szczegółowych w ramach programu, z wyjątkiem pomocy technicznej i celu szczegółowego dotyczącego deprywacji materialnej określonego w art. [4 ust. 1 ppkt (xi)] rozporządzenia w sprawie EFS+. **[Popr. 116]**
3. Cele pośrednie i cele końcowe umożliwiają Komisji i państwu członkowskiemu mierzenie postępów w osiągnięciu celów szczegółowych. Spełniają one wymogi określone w art. [33 ust. 3] rozporządzenia finansowego.

Artykuł 13

Metody ustanawiania ram wykonania

1. Metody ustanawiania ram wykonania obejmują:
 - a) kryteria stosowane przez państwo członkowskie przy wyborze wskaźników;
 - b) wykorzystywane dane lub dowody, zapewnienie jakości danych i metodę obliczeniową;
 - c) czynniki mogące wpływać na osiągnięcie celów pośrednich i celów końcowych oraz sposób ich uwzględniania.
2. Na wniosek Komisji państwo członkowskie udostępnia wspomniane wyżej metody.

Artykuł 14

Przegląd śródkresowy

1. Państwo członkowskie ~~dokonyje~~ **dokonyje i właściwe instytucje zarządzające dokonują** przeglądu poszczególnych programów wspieranych z EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności, biorąc pod uwagę następujące elementy: **[Popr. 117]**
 - a) **nowe** wyzwania stwierdzone w odnośnych zaleceniach dla poszczególnych krajów przyjętych w 2024 r. **oraz w stosownych przypadkach cele określone we wdrażaniu zintegrowanych krajowych planów w zakresie klimatu i energii;** **[Popr. 118]**
 - b) sytuację społeczno-gospodarczą danego państwa członkowskiego lub regionu, **w tym stan wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych i potrzeb terytorialnych z myślą o zmniejszeniu dysproporcji, a także nierówności gospodarczych i społecznych;** **[Popr. 119]**

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) postępy w osiąganiu celów pośrednich;
 - d) w stosownych przypadkach – wynik dostosowania technicznego, o którym mowa w art. 104 ust. 2.
- da) wszelkie istotne negatywne zmiany sytuacji finansowej, gospodarczej lub społecznej, które wymagają dostosowania programów, w tym w wyniku symetrycznych lub asymetrycznych wstrząsów w państwach członkowskich i ich regionach. [Popr. 120]**

2. **Zgodnie z wynikiem przeglądu** do dnia 31 marca 2025 r. państwo członkowskie przedkłada Komisji wniosek o zmiany w poszczególnych programach zgodnie z art. 19 ust. 1 **lub wskazuje, że zmiany nie są konieczne**. Państwo członkowskie uzasadnia takie zmiany na podstawie elementów określonych w ust. 1 **lub, w stosownym przypadku, podaje powody niewystępowania o zmiany w programie. [Popr. 121]**

Zmieniony program zawiera informacje o:

- a) ~~alokacjach~~ **zmienionych kwotach pierwotnych alokacji** środków finansowych według priorytetów obejmujących kwoty na lata 2026 i 2027; **[Popr. 122]**
 - b) zmienionych lub nowych celach końcowych;
 - ba) kwotach, które należy wnieść do InvestEU, z podziałem na fundusz i kategorię regionu, w stosownym przypadku; [Popr. 123]**
 - c) w stosownych przypadkach – zmienionych alokacjach zasobów finansowych wynikających z dostosowania technicznego, o którym mowa w art. 104 ust. 2, w tym kwot na lata 2025, 2026 i 2027.
3. Jeśli w wyniku przeglądu przedłożony zostanie nowy program, plan finansowy zgodnie z art. 17 ust. 3 lit. f) pkt (ii) obejmuje pulę środków finansowych dla każdego z funduszy począwszy od roku zatwierdzenia programu.

3a. Do dnia 31 marca 2026 r. Komisja przyjmuje sprawozdanie podsumowujące wyniki przeglądu, o którym mowa w ust. 1 i 2. Komisja przekazuje to sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów. [Popr. 124]

ROZDZIAŁ III

Działania związane z należyтым zarządzaniem gospodarczym

Artykuł 15

Działania łączące skuteczność funduszy z należyтым zarządzaniem gospodarczym

~~1. Komisja może zwrócić się do państwa członkowskiego o dokonanie przeglądu i zaproponowanie zmian w odnośnych programach, jeżeli jest to niezbędne, aby wspierać wykonanie stosownych zaleceń Rady.~~

~~Komisja może to uczynić, aby:~~

- ~~a) wspierać wykonanie odnośnego zalecenia dla danego kraju przyjętego zgodnie z art. 121 ust. 2 TFUE oraz odnośnego zalecenia Rady przyjętego zgodnie z art. 148 ust. 4 TFUE, skierowanych do danego państwa członkowskiego;~~
- ~~b) wspierać wykonanie odnośnych zaleceń Rady skierowanych do danego państwa członkowskiego i przyjętych zgodnie z art. 7 ust. 2 lub art. 8 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011⁽³⁶⁾, pod warunkiem że takie zmiany uznaje się za konieczne, aby pomóc skorygować zakłócenia równowagi makroekonomicznej.~~

⁽³⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Komisja uzasadnia wniosek skierowany do państwa członkowskiego zgodnie z ust. 1, wraz z odniesieniem do koniecznego wsparcia wykonania odnośnych zaleceń, i wskazuje w nim stosowne programy lub priorytety oraz charakter zakładanych zmian.
3. Państwo członkowskie przekazuje swoją odpowiedź na wniosek, o którym mowa w ust. 1, w terminie dwóch miesięcy od jego otrzymania i opisuje w niej zmiany, które uważa za niezbędne w odnośnych programach, podaje powody wprowadzenia takich zmian, wskazuje programy, których te zmiany dotyczą, określa charakter proponowanych zmian i ich zakładany wpływ na wykonanie zaleceń i na wdrożenie funduszy. W stosownych przypadkach Komisja zgłasza uwagi w terminie jednego miesiąca od dnia otrzymania takiej odpowiedzi.
4. Państwo członkowskie przedkłada wniosek o zmiany w stosownych programach w terminie dwóch miesięcy od daty przekazania odpowiedzi, o której mowa w ust. 3.
5. Jeśli Komisja nie zgłosiła uwag lub jeśli jest przekonana, że wszelkie zgłoszone uwagi zostały należycie uwzględnione, przyjmuje decyzję zatwierdzającą takie zmiany w stosownych programach w terminie określonym w art. [19 ust. 4].
6. Jeśli państwo członkowskie nie podejmie skutecznych działań w odpowiedzi na wniosek, o którym mowa w ust. 1, w terminach określonych w ust. 3 i 4, Komisja może zawiesić wszystkie lub część płatności na rzecz odnośnych programów lub priorytetów zgodnie z art. 91.
7. Komisja proponuje Radzie zawieszenie wszystkich lub części zobowiązań lub płatności w odniesieniu do co najmniej jednego programu państwa członkowskiego w następujących przypadkach:
 - a) jeżeli Rada zdecyduje zgodnie z art. 126 ust. 8 lub art. 126 ust. 11 TFUE, że dane państwo członkowskie nie podjęło skutecznych działań w celu skorygowania nadmiernego deficytu;
 - b) jeżeli Rada przyjmie dwa następujące po sobie zalecenia w ramach tej samej procedury dotyczącej zakłócenia równowagi zgodnie z art. 8 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011⁽³⁷⁾ z racji tego, że państwo członkowskie przedstawiło niewystarczający plan działań naprawczych;
 - c) jeżeli Rada przyjmie dwie następujące po sobie decyzje w ramach tej samej procedury dotyczącej zakłócenia równowagi zgodnie z art. 10 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 stwierdzające, że dane państwo członkowskie nie zastosowało się do zaleceń, ponieważ nie podjęło zalecanych działań naprawczych;
 - d) jeżeli Komisja stwierdzi, że państwo członkowskie nie zastosowało środków, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 332/2002⁽³⁸⁾, i w związku z tym postanowi nie zatwierdzić wypłaty pomocy finansowej przyznanej temu państwu członkowskiemu;
 - e) jeżeli Rada uzna, że dane państwo członkowskie nie przestrzega programu dostosowań makroekonomicznych, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013⁽³⁹⁾, lub działań wymaganych na mocy decyzji Rady przyjętej zgodnie z art. 136 ust. 1 TFUE.

Pierwszeństwo daje się zawieszeniu zobowiązań; zawieszenie płatności następuje wyłącznie wtedy, gdy konieczne jest bezzwłoczne działanie oraz w przypadku istotnej niezgodności. Zawieszenie płatności ma zastosowanie do wniosków o płatności przedłożonych w odniesieniu do danych programów po dacie decyzji o zawieszeniu.

Z uwagi na wyjątkową sytuację gospodarczą lub w następstwie uzasadnionego wniosku, który dane państwo członkowskie skierowało do Komisji w terminie 10 dni od daty przyjęcia decyzji lub zalecenia, o których mowa w poprzednim akapicie, Komisja może zalecić Radzie, by anulowała zawieszenie, o którym mowa w tym samym akapicie.

⁽³⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁸⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 332/2002 z dnia 18 lutego 2002 r. ustanawiające instrument średnioterminowej pomocy finansowej dla bilansów płatniczych państw członkowskich (Dz.U. L 53 z 23.2.2002).

⁽³⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

8. Propozycja Komisji w odniesieniu do zawieszenia zobowiązań, jest uznawana za przyjętą przez Radę, o ile ta nie podejmie, w drodze aktu wykonawczego, decyzji o odrzuceniu takiej propozycji kwalifikowaną większością w ciągu miesiąca od przedłożenia tej propozycji przez Komisję.

Zawieszenie zobowiązań stosuje się wobec zobowiązań dla funduszy dla danego państwa członkowskiego od dnia 1 stycznia roku następującego po decyzji o zawieszeniu.

Rada przyjmuje decyzję, w drodze aktu wykonawczego, w sprawie wniosku Komisji, o którym mowa w ust. 7, w odniesieniu do zawieszenia płatności.

9. Zakres i poziom zawieszenia zobowiązań lub płatności, które ma zostać nałożone, jest proporcjonalny, zgodny z zasadą równego traktowania państw członkowskich i uwzględniający sytuację gospodarczą i społeczną w danym państwie członkowskim, w szczególności poziom bezrobocia, poziom ubóstwa lub wykluczenia społecznego w stosunku do średniej unijnej oraz wpływ takiego zawieszenia na gospodarkę tego państwa członkowskiego. W sposób szczególny brany jest pod uwagę wpływ zawieszonych programów o krytycznym znaczeniu dla przeciwdziałania niekorzystnym warunkom gospodarczym lub społecznym.

10. Zawieszeniu zobowiązań podlega nie więcej niż 25 % zobowiązań dotyczących następnego roku kalendarzowego dla funduszy lub 0,25 % nominalnego PKB, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa, w jednym z następujących przypadków:

- a) w pierwszym przypadku niezgodności z procedurą nadmiernego deficytu, o czym mowa w ust. 7 lit. a);
- b) w pierwszym przypadku niezgodności dotyczącej planu działań naprawczych w ramach procedury nadmiernego deficytu, o czym mowa w ust. 7 lit. b);
- c) w przypadku niezgodności z zalecanym działaniem naprawczym zgodnie z procedurą nadmiernego deficytu, o czym mowa w ust. 7 lit. c);
- d) w pierwszym przypadku niezgodności, o jakim mowa w ust. 7 lit. d) i e).

W przypadku utrzymującej się niezgodności zawieszenie zobowiązań może przekroczyć maksymalne wartości procentowe podane w akapicie pierwszym.

11. Rada znosi zawieszenie zobowiązań na wniosek Komisji, zgodnie z procedurą określoną w ust. 8, w następujących przypadkach:

- a) jeżeli procedura nadmiernego deficytu zostaje zawieszona zgodnie z art. 9 rozporządzenia Rady (WE) nr 1467/97⁽⁴⁰⁾ lub Rada zdecydowała zgodnie z art. 126 ust. 12 TFUE o uchyleniu decyzji w sprawie istnienia nadmiernego deficytu;
- b) jeżeli Rada przyjęła plan działań naprawczych przedstawiony przez dane państwo członkowskie zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 lub zawieszona zostaje procedura dotycząca nadmiernego zakłócenia równowagi zgodnie z art. 10 ust. 5 wspomnianego rozporządzenia, albo Rada zamknęła procedurę dotyczącą nadmiernego zakłócenia równowagi zgodnie z art. 11 tego rozporządzenia;
- c) jeżeli Komisja stwierdziła, że państwo członkowskie podjęło właściwe środki, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 332/2002;
- d) jeżeli Komisja stwierdziła, że dane państwo członkowskie zastosowało stosowne środki w celu realizacji programu dostosowań, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia (UE) nr 472/2013, lub środki wymagane na mocy decyzji Rady zgodnie z art. 136 ust. 1 TFUE.

⁽⁴⁰⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 6).

Środa, 27 marca 2019 r.

~~Komisja, po zniesieniu zawieszenia zobowiązań przez Radę, ponownie ujmuje w budżecie zawieszony zobowiązania zgodnie z art. [8] rozporządzenia Rady (UE, Euratom) [...] (rozporządzenie w sprawie WRF)].~~

~~Zawieszonych zobowiązań nie można ponownie zapisać w budżecie po roku 2027.~~

~~Termin umorzenia w odniesieniu do kwoty ponownie ujętej w budżecie zgodnie z art. 99 zaczyna się od roku, w którym zawieszony zobowiązanie zostało ponownie zapisane w budżecie.~~

~~Na wniosek Komisji Rada podejmuje decyzję dotyczącą zniesienia zawieszenia płatności, jeśli spełnione zostały obowiązujące warunki określone w akapicie pierwszym.~~

~~12. Komisja informuje na bieżąco Parlament Europejski o stosowaniu niniejszego artykułu. W szczególności jeżeli jeden z warunków określonych w ust. 7 jest spełniony dla któregoś państwa członkowskiego, Komisja bezzwłocznie powiadamia Parlament Europejski i przekazuje szczegóły dotyczące funduszy oraz programów, których może dotyczyć zawieszenie zobowiązań.~~

~~Parlament Europejski może zaprosić Komisję do ustrukturyzowanego dialogu na temat zastosowania niniejszego artykułu, mając na względzie przekazane informacje, o których mowa w akapicie pierwszym.~~

~~Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek w sprawie zawieszenia zobowiązań bądź wniosek w sprawie zniesienia takiego zawieszenia.~~

~~13. Ust. 1-12 nie mają zastosowania do priorytetów lub programów objętych zakresem art. [4 lit. c) ppkt (v)(iii)] rozporządzenia w sprawie ESF+. [Popr. 425/rev, 444/rev, 448 i 469]~~

TYTUŁ III

PROGRAMOWANIE

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne dotyczące funduszy polityki spójności

Artykuł 16

Przygotowanie i przedłożenie programów

1. Państwa członkowskie **we współpracy z partnerami, o których mowa w art. 6**, przygotowują programy w celu wdrażania funduszy dla okresu od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. [Popr. 140]
2. Państwa członkowskie przedkładają programy Komisji nie później niż w terminie trzech miesięcy od daty przedłożenia umowy partnerstwa.
3. Państwa członkowskie przygotowują programy zgodnie ze wzorem programu podanym w załączniku V.

W przypadku FAM, FBW i IZGW państwo członkowskie przygotowuje programy według wzoru programu podanego w załączniku VI.

Artykuł 17

Treść programów

1. Każdy program zawiera strategię dotyczącą wkładu programu do osiągnięcia celów polityki i do informowania o rezultatach.
2. Program składa się z priorytetów. Każdy priorytet odnosi się do ~~pojedynczego celu~~ **jednego lub kilku celów** polityki lub do pomocy technicznej. Priorytet odnoszący się do celu polityki obejmuje co najmniej jeden cel szczegółowy. Do tego samego celu polityki może odnosić się więcej niż jeden priorytet. [Popr. 141]

Środa, 27 marca 2019 r.

W przypadku programów wspieranych ze środków EFMR każdy priorytet może odnosić się do co najmniej jednego celu polityki. Cele szczegółowe odnoszą się do obszarów wsparcia określonych w załączniku [III] do rozporządzenia w sprawie EFMR.

W przypadku programów wspieranych z FAM, FBW i IZGW program obejmuje cele szczegółowe.

3. Każdy program zawiera:

a) podsumowanie głównych wyzwań przy uwzględnieniu:

- (i) różnic społecznych, gospodarczych i terytorialnych, **a także nierówności**, z wyjątkiem programów wspieranych ze środków EFMR; [Popr. 142]
- (ii) niewydolności rynku, potrzeb w zakresie inwestycji i komplementarności **oraz synergii** z innymi formami wsparcia; [Popr. 143]
- (iii) wyzwań stwierdzonych w odnośnych zaleceniach dla poszczególnych krajów ~~i innych odnośnych zaleceniach Unii skierowanych do państw członkowskich~~; [Popr. 144]
- (iv) wyzwań w zakresie zdolności administracyjnych i sprawowania rządów **oraz środków upraszczających**; [Popr. 145]
- (iva) **w stosownych przypadkach zintegrowanego podejścia w celu zajęcia się wyzwaniami demograficznymi**; [Popr. 146]
- (v) wniosków z dotychczasowych doświadczeń;
- (vi) strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego, w których uczestniczą państwa członkowskie i regiony;
- (via) **wyzwań i związanych z nimi celów określonych w krajowych planach w zakresie energii i klimatu oraz w Europejskim filarze praw socjalnych**; [Popr. 147]
- (vii) w przypadku programów wspieranych z FAM, FBW i IZGW – postępów we wdrażaniu odnośnego dorobku prawnego UE i planów działania, **a także zidentyfikowanych niedociągnięć**; [Popr. 148]

b) uzasadnienie wybranych celów polityki, odnośnych priorytetów, celów szczegółowych i form wsparcia;

c) w odniesieniu do każdego priorytetu, z wyjątkiem pomocy technicznej, cele szczegółowe;

d) w odniesieniu do poszczególnych celów szczegółowych:

- (i) ~~związane~~ **powiązane** rodzaje działań, w tym **orientacyjny** wykaz **i harmonogram** planowanych operacji o znaczeniu strategicznym oraz ich zakładany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego w stosownych przypadkach; [Popr. 149]
- (ii) wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu wraz z odnośnymi celami pośrednimi i celami końcowymi;
- (iii) główne grupy docelowe;
- (iiia) **działania mające na celu zapewnienie równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji**; [Popr. 150]
- (iv) szczególne terytoria docelowe, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych;
- (v) przedsięwzięcia międzyregionalne, **transgraniczne** i transnarodowe z udziałem beneficjentów znajdujących się w co najmniej jednym innym państwie członkowskim; [Popr. 151]

Środa, 27 marca 2019 r.

- (va) **zrównoważony charakter inwestycji**; [Popr. 152]
- (vi) planowane wykorzystanie instrumentów finansowych;
- (vii) rodzaje interwencji i orientacyjny podział zaprogramowanych środków według rodzaju interwencji lub obszaru wsparcia;
- (viii) **opis sposobu zapewniania komplementarności i synergii z innymi funduszami i instrumentami**; [Popr. 153]
- e) planowane wykorzystanie pomocy technicznej zgodnie z art. 30–32 i odnośne rodzaje interwencji;
- f) plan finansowy zawierający:
- (i) tabelę określającą łączne alokacje finansowe dla każdego z funduszy i każdej kategorii regionu w odniesieniu do całego okresu programowania i według roku, w tym wszelkie kwoty przeniesione zgodnie z art. 21;
- (ii) tabelę określającą łączne alokacje finansowe dla każdego priorytetu według funduszu i kategorii regionu oraz wkład krajowy wraz z informacją, czy składa się on z wkładu publicznego i prywatnego;
- (iii) w przypadku programów wspieranych z EFMR – tabelę określającą dla każdego rodzaju obszaru wsparcia kwotę łącznych alokacji finansowych wsparcia z funduszu i kwotę wkładu krajowego;
- (iv) w przypadku programów wspieranych z FAM, FBW i IZGW – tabelę określającą, według celu szczegółowego, łączne alokacje finansowe według rodzaju działania, wkład krajowy i czy składa się on z wkładu publicznego i prywatnego;
- g) działania podejmowane w celu zaangażowania właściwych partnerów, o których mowa w art. 6, w przygotowanie programu, oraz rolę takich partnerów we wdrażaniu, monitorowaniu i ocenie programu;
- h) w przypadku każdego warunku podstawowego, ustanowionego zgodnie z art. 11, załącznikiem III i załącznikiem IV – ocenę, czy warunek podstawowy jest spełniony w momencie przedłożenia programu;
- i) zakładane podejście do informowania o programie i jego eksponowania poprzez określenie jego celów, grup docelowych, kanałów komunikacyjnych, **w odpowiednich przypadkach** zasięgu w mediach społecznościowych, **a także** planowanego budżetu i odnośnych wskaźników monitorowania i oceny; [Popr. 154]
- j) instytucję zarządzającą, instytucję audytową, **instytucję wykonującą zadania w zakresie rachunkowości na mocy art. 70** i organ otrzymujący płatności od Komisji. [Popr. 155]

Lit. c) i d) niniejszego ustępu nie mają zastosowania do celu szczegółowego określonego w art. [4 ~~lit. eust.~~ 1 ppkt (xi)] ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie ESF+. [Popr. 156]

Do programu załącza się sprawozdanie o środowisku zawierające odpowiednie informacje na temat wpływu na środowisko, zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE, i uwzględniające potrzeby w zakresie przeciwdziałania zmianie klimatu. [Popr. 157]

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 lit. d), w odniesieniu do poszczególnych celów szczegółowych programów wspieranych z FAM, FBW i IZGW należy podać, co następuje:

- a) opis początkowej sytuacji, wyzwań i odpowiedzi wspieranych z funduszu;

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) wskazanie celów operacyjnych;
 - c) orientacyjny wykaz działań i ich zakładany wkład w osiąganie celów szczegółowych i celów operacyjnych;
 - d) w stosownych przypadkach uzasadnienie wsparcia operacyjnego, działań szczególnych, pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych i działań, o których mowa w art. [16 i 17] rozporządzenia w sprawie FAM;
 - e) wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu wraz z odnośnymi celami pośrednimi i celami końcowymi;
 - f) orientacyjny podział zaprogramowanych środków według rodzaju interwencji.
5. Rodzaje interwencji opierają się na nomenklaturze określonej w załączniku I. W przypadku programów wspieranych z FAM, FBW i IZGW rodzaje interwencji opierają się na nomenklaturze określonej w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy.
6. W przypadku programów EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności przedłożonych zgodnie z art. 16 tabela, o której mowa w ust. 3 lit. f) ppkt (ii), zawiera kwoty ~~wyłącznie~~ na lata 2021–~~2025~~2027. [Popr. 158]
7. Państwo członkowskie informuje Komisję o wszelkich zmianach w informacjach, o których mowa w ust. 3 lit. j), bez konieczności wprowadzania zmian do programu.

Artykuł 18

Zatwierdzenie programów

1. Komisja ocenia program i jego zgodność z niniejszym rozporządzeniem i rozporządzeniami dotyczącymi poszczególnych funduszy, a także jego spójność z umową partnerstwa. W swojej ocenie Komisja uwzględnia w szczególności odnośne zalecenia dla poszczególnych krajów, **a także wyzwania związane z wdrażaniem zintegrowanych krajowych planów w zakresie klimatu i energii oraz z europejskim filarem praw socjalnych, a także sposób, w jaki się je traktuje.** [Popr. 160]
2. Komisja może zgłosić swoje uwagi w ciągu ~~trzech~~ **dwóch** miesięcy od daty przedłożenia programu przez państwo członkowskie. [Popr. 161]
3. Państwo członkowskie dokonuje przeglądu programu, uwzględniając uwagi zgłoszone przez Komisję **w ciągu dwóch miesięcy od ich przedstawienia.** [Popr. 162]
4. Komisja przyjmuje decyzję w drodze aktu wykonawczego w sprawie zatwierdzenia programu nie później niż w terminie ~~sześciu~~ **pięciu** miesięcy od daty **pierwszego** przedłożenia programu przez państwo członkowskie. [Popr. 163]

Artykuł 19

Zmiana programów

1. Państwo członkowskie może przedłożyć uzasadniony wniosek o zmiany w programie wraz ze zmienionym programem, opisującym zakładany wpływ takich zmian na osiągnięcie celów.
2. Komisja ocenia zmiany i ich zgodność z niniejszym rozporządzeniem i rozporządzeniami dotyczącymi poszczególnych funduszy, w tym z wymogami na poziomie krajowym, i może zgłosić uwagi w terminie ~~trzech~~ **dwóch** miesięcy od daty przedłożenia zmienionego programu. [Popr. 1654]
3. Państwo członkowskie dokonuje przeglądu zmienionego programu i uwzględnia uwagi zgłoszone przez Komisję **w ciągu dwóch miesięcy od ich przedstawienia.** [Popr. 165]
4. Komisja zatwierdza zmiany w programie nie później niż ~~sześć miesięcy~~ **trzy miesiące** po ich przedłożeniu przez państwo członkowskie. [Popr. 166]

Środa, 27 marca 2019 r.

5. W okresie programowania państwo członkowskie może dokonać przesunięcia kwoty wynoszącej do 7 % początkowej alokacji dla danego priorytetu i nie więcej niż 5 % budżetu programu na rzecz innego priorytetu tego samego funduszu w ramach tego samego programu. **Czyniąc to państwo członkowskie przestrzega kodeksu postępowania ustanowionego w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 240/2014.** W przypadku programów wspieranych z EFRR i EFS+ przesunięcie dotyczy wyłącznie alokacji dla tej samej kategorii regionu. [Popr. 167]

Takie przesunięcia nie mają wpływu na ubiegłe lata. Uważa się je za nieistotne i nie wymagają one decyzji Komisji w sprawie zmiany programu. Muszą one jednak być zgodne ze wszystkimi wymogami regulacyjnymi. W stosownych przypadkach państwo członkowskie przedkłada Komisji zmienioną tabelę, o której mowa w art. 17 ust. 3 lit. f) ppkt (ii), lit. f) ppkt (iii) lub lit. f) ppkt (iv).

6. Zatwierdzenie przez Komisję nie jest wymagane w przypadku korekt o czysto typograficznym, **technicznym** lub redakcyjnym charakterze, które nie mają wpływu na wdrażanie programu. Państwa członkowskie informują Komisję o takich korektach. [Popr. 168]

7. Zmiany w programach wspieranych z EFMR dotyczące wprowadzenia wskaźników nie wymagają zgody Komisji.

Artykuł 20

Wspólne wsparcie z EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności

1. EFRR, EFS+ i Fundusz Spójności mogą wspólnie wspierać programy w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”.

2. EFRR i EFS+ mogą finansować, w komplementarny sposób oraz z zastrzeżeniem ograniczenia w wysokości do ~~10~~**15** % wsparcia z tych funduszy na rzecz każdego priorytetu danego programu, część lub całość operacji, w przypadku której koszty kwalifikują się do wsparcia z innego funduszu w oparciu o zasady kwalifikowalności mające zastosowanie do tego funduszu, pod warunkiem że koszty te są konieczne do wdrożenia. [Popr. 169]

Artykuł 21

Przesunięcie środków

1. ~~Państwa~~ **W trosce o elastyczność państwa** członkowskie mogą wnioskować, **po uzgodnieniu z komitetem monitorującym**, o przesunięcie do 5 % alokacji finansowych dla programu z podanych funduszy do dowolnego innego funduszu w ramach zarządzania bezpośredniego lub do dowolnego instrumentu w ramach zarządzania bezpośredniego lub zarządzania pośredniego **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności lub Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.** [Popr. 170]

2. Przesunięte środki są realizowane zgodnie z zasadami funduszu lub instrumentu, do którego zostają przesunięte, ~~a w przypadku przesunięć do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub zarządzania pośredniego są realizowane na korzyść danego państwa członkowskiego.~~ [Popr. 171 i 434]

3. We wnioskach przewidzianych w ust. 1 określa się łączną przesuniętą kwotę dla każdego roku według funduszu i kategorii regionu, a w stosownych przypadkach taki wniosek jest należycie uzasadniony **pod kątem komplementarności i zamierzonych skutków, a także** załącza się do niego zmieniony program lub zmienione programy, z którego **lub z** których ma nastąpić przesunięcie środków zgodnie z art. 19 wraz ze wskazaniem, do jakiego innego funduszu lub instrumentu ma nastąpić przesunięcie tych kwot [Popr. 172, 433 i 434]

4. Komisja może zakwestionować wniosek o przesunięcie w odnośnym zmienionym programie, w przypadku gdy szkodziłoby to osiągnięciu celów programu, z którego ma nastąpić przesunięcie środków.

5. Przesunięciu podlegać mogą wyłącznie środki przyszłych lat kalendarzowych.

Środa, 27 marca 2019 r.

ROZDZIAŁ Ia
Duże projekty [Popr. 173]

Artykuł 21a

Treść

W ramach programu lub programów z EFRR i Funduszu Spójności mogą być wspierane operacje obejmujące serie prac, działań lub usług, z których każde ma na celu wykonanie niepodzielonego zadania o sprecyzowanym charakterze gospodarczym lub technicznym, posiada jasno określone cele, a ich całkowity koszt kwalifikowalny przekracza kwotę 100 000 000 EUR („duży projekt”). Instrumentów finansowych nie uznaje się za duże projekty. [Popr. 174]

Artykuł 21b

Informacje niezbędne do zatwierdzenia dużego projektu

Zanim duży projekt zostanie zatwierdzony, instytucja zarządzająca przedstawia Komisji następujące informacje:

- a) szczegółowe informacje dotyczące podmiotu, który będzie odpowiedzialny za realizację dużego projektu i potencjał tego podmiotu;
- b) opis inwestycji i jej lokalizacji;
- c) całkowity koszt i całkowity koszt kwalifikowalny;
- d) przeprowadzone studia wykonalności, w tym analizy wariantów i ich wyników;
- e) analizę kosztów i korzyści, w tym analizę ekonomiczną i finansową, oraz ocenę ryzyka;
- f) analizę oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem potrzeb dotyczących dostosowania do zmian klimatu i łagodzenia skutków zmian klimatu, a także odporności na klęski żywiołowe;
- g) wyjaśnienia na temat zgodności dużego projektu z odpowiednimi priorytetami programu operacyjnego lub programów operacyjnych oraz przewidywanego wkładu dużego projektu w realizację celów szczegółowych tych priorytetów oraz przewidywanego wkładu w rozwój społeczno-gospodarczy;
- h) plan finansowy uwzględniający całkowitą przewidywaną kwotę środków finansowych i przewidywane wsparcie z funduszy polityki spójności, EBI i wszystkich pozostałych źródeł finansowania, wraz ze wskaźnikami rzeczowymi i finansowymi stosowanymi w celu monitorowania postępów, z uwzględnieniem stwierdzonych rodzajów ryzyka;
- i) harmonogram realizacji dużego projektu oraz, jeżeli spodziewany okres realizacji wykracza poza okres programowania, etapy, dla których wnioskuje się o wsparcie z funduszy w okresie programowania. [Popr. 175]

Artykuł 21c

Decyzja w sprawie dużego projektu

1. Komisja dokonuje oceny dużego projektu na podstawie informacji, o których mowa w art. 21b, w celu ustalenia, czy wnioskowany wkład finansowy dla dużego projektu wybranego przez instytucję zarządzającą jest uzasadniony. Komisja przyjmuje decyzję w sprawie zatwierdzenia wkładu finansowego dla wybranego dużego projektu, w drodze aktu wykonawczego, nie później niż w terminie trzech miesięcy od daty przedłożenia informacji, o których mowa w art. 21b.

Środa, 27 marca 2019 r.

2. **Zatwierdzenie przez Komisję na podstawie ust. 1 ma charakter warunkowy uzależniający to zatwierdzenie od zawarcia pierwszej umowy na wykonanie prac lub – w przypadku operacji realizowanych w ramach PPP – do podpisania umowy PPP pomiędzy podmiotem publicznym i podmiotem sektora prywatnego w ciągu trzech lat od daty zatwierdzenia.**
3. **Jeżeli Komisja odmawia wkładu finansowego dla wybranego dużego projektu, podaje w decyzji powody odmowy.**
4. **Duże projekty przedłożone do zatwierdzenia na mocy ust. 1 są zawarte w wykazie dużych projektów danego programu.**
5. **Wydatki związane z dużym projektem można uwzględnić we wniosku o płatność po przedłożeniu do zatwierdzenia, o którym mowa w ust. 1. W przypadku gdy Komisja nie zatwierdzi dużego projektu wybranego przez instytucję zarządzającą, po wycofaniu wniosku przez państwo członkowskie lub po przyjęciu decyzji przez Komisję odpowiednio koryguje się deklarację wydatków. [Popr. 176]**

ROZDZIAŁ II

Rozwój terytorialny

Artykuł 22

Zintegrowany rozwój terytorialny

Państwo członkowskie wspiera zintegrowany rozwój terytorialny w oparciu o strategię rozwoju lokalnego lub terytorialnego poprzez:

- a) zintegrowane inwestycje terytorialne;
- b) rozwój lokalny kierowany przez społeczność; lub
- c) inne narzędzia terytorialne wspierające inicjatywy opracowane przez państwo członkowskie na rzecz inwestycji zaprogramowanych ~~z myślą o EFRR~~ w ramach celu polityki, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. e). **[Popr. 177]**

Państwo członkowskie dba o spójność i koordynację w odniesieniu do strategii rozwoju lokalnego finansowanych z więcej niż jednego funduszu. [Popr. 178]

Artykuł 23

Strategie terytorialne

1. Strategie terytorialne realizowane zgodnie z art. 22 lit. a) lub c) zawierają następujące elementy:
 - a) obszar geograficzny, którego dotyczy dana strategia, **w tym wzajemne powiązania gospodarcze, społeczne i środowiskowe; [Popr. 179]**
 - b) analizę potrzeb rozwojowych i potencjału danego obszaru;
 - c) opis zintegrowanego podejścia do stwierdzonych potrzeb rozwojowych i potencjału;
 - d) opis włączenia partnerów ~~zgodnie z~~ **na podstawie** art. 6 w przygotowanie strategii i jej wdrożenie. **[Popr. 180]**

Strategie terytorialne mogą również zawierać wykaz operacji, które mają być wspierane.

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Za opracowanie **przygotowanie i zatwierdzenie** strategii terytorialnych odpowiadają właściwe organy lub instytucje ~~mięjskie~~ **władze regionalne**, lokalne lub inne organy lub instytucje terytorialne **publiczne**. **Istniejące już dokumenty strategiczne dotyczące objętych obszarów można zaktualizować i wykorzystać z myślą o strategiach terytorialnych.** [Popr. 181]

3. W sytuacji gdy strategia terytorialna nie zawiera wykazu operacji, które mają uzyskać wsparcie, właściwe ~~mięjskie~~ **regionalne**, lokalne lub inne terytorialne organy lub instytucje dokonują wyboru operacji lub biorą udział w takim wyborze. [Popr. 182]

Wybrane operacje muszą być zgodne ze strategią terytorialną.

3a. Przygotowując strategie terytorialne, władze, o których mowa w ust. 2, współpracują z właściwymi instytucjami zarządzającymi, aby określić zakres operacji, które mają być wspierane w ramach odnośnego programu. [Popr. 183]

4. W sytuacji gdy ~~mięjskie~~ **organy lub instytucje regionalne**, lokalne lub inne terytorialne organy **publiczne** lub **inne** instytucje wykonują zadania wchodzące w zakres odpowiedzialności instytucji zarządzającej inne niż wybór operacji, taki organ lub instytucja jest określana przez instytucję zarządzającą jako instytucja pośrednicząca. [Popr. 184]

Wybrane operacje mogą być wspierane w ramach kilku priorytetów tego samego programu. [Popr. 185]

5. Wsparcie może być udzielane na rzecz przygotowania i opracowania strategii terytorialnych.

Artykuł 24

Zintegrowana inwestycja terytorialna

1. Jeśli strategia realizowana zgodnie z art. 23 wiąże się z inwestycjami, które otrzymują wsparcie z ~~co najmniej~~ **jednego lub więcej niż** jednego z funduszy, z więcej niż jednego programu lub z więcej niż jednego priorytetu tego samego programu, działania można realizować jako zintegrowaną inwestycję terytorialną („ZIT”). **W stosownych przypadkach każdą zintegrowaną inwestycję terytorialną można uzupełnić wsparciem z EFRROW** [Popr. 186]

2. Instytucja zarządzająca zapewnia, aby system elektroniczny programu lub programów przewidywał identyfikację operacji oraz produktów i rezultatów przyczyniających się do ZIT.

2a. W sytuacji gdy strategia terytorialna nie zawiera wykazu operacji, które mają uzyskać wsparcie, właściwe regionalne, lokalne, inne organy publiczne lub instytucje dokonują wyboru operacji lub biorą udział w takim wyborze. [Popr. 187]

Artykuł 25

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

1. Z funduszy EFRR, EFS+ ~~i EFMR można wspierać~~, **EFMR i EFRROW wspiera się** rozwój lokalny kierowany przez społeczność. **W kontekście EFRROW rozwój taki określa się jako rozwój lokalny LEADER.** [Popr. 188]

2. Państwo członkowskie dopilnowuje, aby rozwój lokalny kierowany przez społeczność:

a) koncentrował się na obszarach poniżej szczebla regionalnego;

b) był kierowany przez lokalne grupy działania, w których skład wchodzi przedstawiciele publicznych i prywatnych lokalnych interesów społeczno-gospodarczych i w których to grupach żadna pojedyncza grupa interesu, **w tym sektor publiczny**, nie kontroluje procesu podejmowania decyzji; [Popr. 189]

c) odbywał się na podstawie zintegrowanych strategii zgodnie z art. 26;

d) wspierał tworzenie sieci kontaktów, **podejścia oddolne, dostępność**, innowacyjne elementy w kontekście lokalnym i w stosownych przypadkach współpracę z innymi podmiotami terytorialnymi. [Popr. 190]

Środa, 27 marca 2019 r.

3. Jeśli wsparcie strategii, o których mowa w ust. 2 lit. c), dostępne jest z więcej niż jednego funduszu, właściwe instytucje zarządzające organizują wspólny proces zaproszenia do wyboru takich strategii i powołują wspólny komitet dla wszystkich funduszy, których to dotyczy, w celu monitorowania wdrażania tych strategii. Właściwe instytucje zarządzające mogą wybrać jeden z takich funduszy w celu pokrycia wszystkich kosztów przygotowania, zarządzania i kosztów aktywizacji, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) i c), związanych z takimi strategiami.

4. Jeśli wdrażanie danej strategii wiąże się ze wsparciem z więcej niż jednego funduszu, właściwe instytucje zarządzające mogą wyznaczyć jeden z takich funduszy jako fundusz główny. **Można również określić rodzaj środków i operacji, które mają być finansowane przez każdy z funduszy.** [Popr. 191]

5. Do takiej strategii zastosowanie mają przepisy dotyczące funduszu głównego. Instytucje odpowiedzialne za pozostałe fundusze postępują zgodnie z decyzjami i kontrolami zarządczymi, które podejmuje i przeprowadza właściwa instytucja funduszu głównego.

6. Instytucje funduszu głównego przekazują instytucjom pozostałych funduszy informacje niezbędne do monitorowania i dokonywania płatności zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy.

Artykuł 26

Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

1. Właściwe instytucje zarządzające zapewniają, aby każda strategia, o której mowa w art. 25 ust. 2 lit. c), zawierała następujące elementy:

- a) obszar geograficzny i populację, których dotyczy dana strategia;
- b) opis procesu zaangażowania społeczności w opracowywanie strategii;
- c) analizę potrzeb rozwojowych i potencjału danego obszaru;
- d) cele strategii, w tym wymierne cele końcowe dotyczące rezultatów oraz odnośne planowane działania **w odpowiedzi na lokalne potrzeby wskazane przez społeczność lokalną;** [Popr. 192]
- e) ustalenia w zakresie zarządzania, monitorowania i oceny, pokazujące potencjał lokalnej grupy działania w zakresie realizacji takiej strategii;
- f) plan finansowy, w tym planowaną alokację z każdego odnośnego funduszu i programu, **także w stosownych przypadkach z EFROW.**

2. Właściwe instytucje zarządzające określają kryteria wyboru takich strategii, powołują komitet odpowiedzialny za dokonanie takiego wyboru i zatwierdzają strategie wybrane przez ten komitet.

3. Właściwe instytucje zarządzające dokonują pierwszej rundy wyboru strategii i dopilnowują, aby wybrane lokalne grupy działania mogły wypełnić przypisane im zadania określone w art. 27 ust. 3 w terminie 12 miesięcy od daty zatwierdzenia odnośnego programu lub, w przypadku strategii wspieranych z więcej niż jednego funduszu, w terminie 12 miesięcy od daty zatwierdzenia ostatniego odnośnego programu.

4. W decyzji w sprawie zatwierdzenia strategii określa się alokację każdego funduszu i danego programu oraz określa się obowiązki w zakresie zadań dotyczących zarządzania i kontroli w ramach programu lub programów. **Odnośne krajowe wkłady publiczne są gwarantowane z góry przez cały okres.** [Popr. 194]

Artykuł 27

Lokalne grupy działania

1. Lokalne grupy działania opracowują i realizują strategie, o których mowa w art. 25 ust. 2 lit. c).

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Instytucje zarządzające zapewniają, aby lokalne grupy działania **były integracyjne i by** wybrały jednego partnera w ramach grupy jako partnera wiodącego w kwestiach administracyjnych i finansowych albo zrzeszyły się w ustanowionej na podstawie prawa wspólnej strukturze, **aby wykonywać zadania związane z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność**. [Popr. 195]
3. Lokalne grupy działania, wyłącznie, wykonują następujące zadania:
 - a) rozwijanie zdolności **administracyjnej** podmiotów lokalnych do opracowywania i wdrażania operacji; [Popr. 196]
 - b) opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury wyboru oraz kryteriów, które pozwalają uniknąć konfliktu interesów i zapewniają, aby żadna pojedyncza grupa interesu nie kontrolowała decyzji w sprawie wyboru;
 - c) opracowanie i publikowanie zaproszeń do składania wniosków;
 - d) wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz przedstawianie wniosków podmiotowi odpowiedzialnemu za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem;
 - e) monitorowanie postępów w osiągnięciu celów wyznaczonych w strategii;
 - f) ocena realizacji strategii.
4. W przypadku gdy lokalne grupy działania wykonują zadania nieobjęte ust. 3, za które odpowiada instytucja zarządzająca lub agencja płatnicza, grupy te zostają wyznaczone przez instytucję zarządzającą jako instytucje pośredniczące zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych funduszy.
5. Lokalna grupa działania może być beneficjentem i może wdrażać operacje zgodnie ze strategią, **przy czym należy zachęcać do rozdziału funkcji w lokalnej grupie działania**. [Popr. 197]

Artykuł 28

Wsparcie z funduszy na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

1. ~~Państwo~~ **W celu zagwarantowania komplementarności i synergii państwo** członkowskie dopilnowuje, aby wsparcie z funduszy na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność obejmowało: [Popr. 198]
 - a) budowanie zdolności **administracyjnej** i działania przygotowawcze wspierające opracowywanie i przyszłe wdrażanie strategii; [Popr. 199]
 - b) wykonanie operacji, w tym działania w zakresie współpracy i przygotowania do nich, wybrane na podstawie strategii rozwoju lokalnego;
 - ba) **ożywienie strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, aby ułatwić wymianę między zainteresowanymi stronami, dostarczyć im informacji i pomóc potencjalnym beneficjentom w przygotowaniu wniosków**; [Popr. 200]
 - c) zarządzanie strategią, jej monitorowanie i ocenę oraz aktywizację.
2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1 lit. a), spełnia kryteria kwalifikowalności niezależnie od tego, czy strategia zostanie następnie wybrana do finansowania.

Wsparcie, o którym mowa w ust. 1 lit. c), nie przekracza 25 % całkowitego wkładu publicznego na rzecz strategii.

Środa, 27 marca 2019 r.

ROZDZIAŁ III
Pomoc techniczna

Artykuł 29

Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji

1. Z inicjatywy Komisji fundusze mogą wspierać działania w zakresie przygotowania, monitorowania, kontroli, audytu, oceny, komunikacji, w tym komunikacji instytucjonalnej na temat priorytetów politycznych Unii, eksponowania i wszystkich działań w zakresie pomocy administracyjnej i technicznej niezbędnych do wykonania niniejszego rozporządzenia, w stosownych przypadkach z państwami trzecimi.

1a. Działania, o których mowa w akapicie pierwszym mogą w szczególności obejmować:

- a) *pomoc w przygotowaniu i wycenie projektów;*
- b) *wsparcie w zakresie wzmocnienia struktur instytucjonalnych i rozwoju zdolności administracyjnych w celu skutecznego zarządzania funduszami;*
- c) *badania związane ze sprawozdawczością Komisji w zakresie funduszy oraz sprawozdaniem na temat spójności;*
- d) *działania związane z analizą, zarządzaniem, monitorowaniem, wymianą informacji oraz wdrażaniem funduszy, a także działania odnoszące się do wdrażania systemów kontroli oraz pomocy technicznej i administracyjnej;*
- e) *oceny, ekspertyzy, dane statystyczne i badania, w tym badania o charakterze ogólnym dotyczące obecnego i przyszłego funkcjonowania funduszy;*
- f) *działania mające na celu rozpowszechnianie informacji, wspieranie w stosownych przypadkach tworzenia sieci, prowadzenie działań komunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem efektów oraz wartości dodanej wsparcia z funduszy, a także podnoszenie świadomości, promowanie współpracy i wymiany doświadczeń, w tym z państwami trzecimi;*
- g) *instalację, obsługę i łączenie informatycznych systemów zarządzania, monitorowania, audytu, kontroli i ewaluacji;*
- h) *przedsięwzięcia zmierzające do ulepszenia metod ewaluacji oraz wymiany informacji na temat doświadczeń w zakresie ewaluacji;*
- i) *przedsięwzięcia związane z audytem;*
- j) *wzmocnienie potencjału krajowego i regionalnego w zakresie planowania inwestycji, potrzeb w zakresie finansowania, przygotowywania, opracowywania i wdrażania instrumentów finansowych, wspólnych planów działania oraz dużych projektów;*
- k) *rozpowszechnianie dobrych praktyk, aby pomóc państwom członkowskim we wzmocnieniu potencjału właściwych partnerów, o których mowa w art. 6 ust. 1, i ich organizacji patronackich. [Popr. 201]*

Środa, 27 marca 2019 r.

1b. Komisja przeznacza co najmniej 15 % zasobów na pomoc techniczną z inicjatywy Komisji w celu zapewnienia większej skuteczności w informowaniu społeczeństwa oraz większej synergii między działaniami komunikacyjnymi podejmowanymi z inicjatywy Komisji poprzez rozszerzenie bazy wiedzy na temat wyników, w szczególności poprzez efektywniejsze gromadzenie i rozpowszechnianie danych, oceny i sprawozdania, a zwłaszcza przez podkreślanie wkładu funduszy w poprawę warunków życia obywateli, a także przez zwiększanie widoczności wsparcia z funduszy, jak również przez zwiększanie świadomości na temat wyników i wartości dodanej takiego wsparcia. Działania informacyjne i komunikacyjne na temat wyników i wartości dodanej wsparcia z funduszy, ze szczególnym uwzględnieniem prowadzonych operacji, oraz działania na rzecz widoczności tego wsparcia w stosownych przypadkach powinny być kontynuowane po zakończeniu odnośnych programów. Działania te powinny też służyć komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z ogólnymi celami niniejszego rozporządzenia. [Popr. 202]

2. Takie działania mogą obejmować ~~przyszłe i ubiegłe~~ **ubiegłe** i **przyszłe** okresy programowania. [Popr. 203]

2a. W celu uniknięcia sytuacji, w których płatności są zawieszane, Komisja zapewnia, by wszystkie państwa członkowskie oraz regiony, które mają problemy z zachowaniem zgodności z przepisami ze względu na brak zdolności administracyjnych, otrzymały dodatkową pomoc techniczną w celu poprawy tych zdolności administracyjnych. [Popr. 204]

3. Komisja określa swoje plany, gdy przewiduje się wkład z funduszy zgodnie z art. [110] rozporządzenia finansowego.

4. Działania, o których mowa w niniejszym artykule, mogą – w zależności od wyznaczonego im celu – być finansowane jako wydatki operacyjne albo administracyjne.

Artykuł 30

Pomoc techniczna państw członkowskich

1. Z inicjatywy państwa członkowskiego fundusze mogą wspierać działania, które mogą dotyczyć poprzednich i kolejnych okresów programowania, niezbędne do skutecznego zarządzania takimi funduszami i ich wykorzystania, **budowania zdolności partnerów, o których mowa w art. 6, a także w celu zapewnienia takich funkcji, jak przygotowywanie, szkolenie, zarządzanie, monitorowanie, ocena, widoczność i komunikacja.** [Popr. 205]

2. Każdy z funduszy może wspierać działania w zakresie pomocy technicznej kwalifikowalne w ramach dowolnego z pozostałych funduszy.

3. W ramach każdego programu pomoc techniczna przyjmuje formę priorytetu dotyczącego pojedynczego funduszu **lub kilku funduszy.** [Popr. 206]

Artykuł 31

Finansowanie ryczałtowe pomocy technicznej państw członkowskich

1. W stosownych przypadkach pomoc techniczna dla każdego programu jest zwracana według stawki ryczałtowej przez zastosowanie wartości procentowych określonych w ust. 2 do wydatków kwalifikowalnych zawartych w każdym wniosku o płatność zgodnie z art. 85 ust. 3 lit. a) lub c).

2. ~~Odsetek~~ **Na podstawie porozumienia między Komisją a państwami członkowskimi oraz biorąc pod uwagę plan finansowy programu, odsetek** zwracanych funduszy na pomoc techniczną **może zostać ustalony w wysokości do:** [Popr. 207]

a) w przypadku wsparcia z EFRR w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” oraz w przypadku wsparcia z Funduszu Spójności: ~~2,5%;~~ **3 %** [Popr. 208]

Środa, 27 marca 2019 r.

b) w przypadku wsparcia z EFS+: ~~45~~ % i w przypadku programów objętych zakresem art. 4 ust. 1 lit. ~~e) pkt (vii)xi~~ rozporządzenia w sprawie EFS+: ~~56~~ %; [Popr. 209]

c) w przypadku wsparcia z EFMR: 6 %;

d) w przypadku wsparcia z FAM, FBW i IZGW: ~~67~~ %. [Popr. 210]

W odniesieniu do regionów najbardziej oddalonych odsetek w przypadku lit. a), b), c) jest wyższy o maksymalnie 1 %. [Popr. 211]

3. Szczegółowe przepisy regulujące pomoc techniczną na rzecz programów Interreg określono w rozporządzeniu w sprawie EWT.

Artykuł 32

Finansowanie niepowiązane z kosztami pomocy technicznej państw członkowskich

W uzupełnieniu art. 31 państwo członkowskie może zaproponować podjęcie dodatkowych działań w zakresie pomocy technicznej, aby wzmocnić zdolność **instytucjonalną i sprawność** organów państwa członkowskiego, **publicznych oraz usług publicznych**, beneficjentów i stosownych partnerów **niezbędnych** do skutecznego zarządzania funduszami i ich wykorzystania. [Popr. 212]

Wsparcie takich działań jest realizowane w drodze finansowania niepowiązanego z kosztami zgodnie z art. 89. **Pomoc techniczna w formie dobrowolnego programu szczegółowego może być wdrażana w drodze finansowania niepowiązanego z kosztami pomocy technicznej lub w drodze zwrotu kosztów bezpośrednich.** [Popr. 213]

Tytuł IV

Monitorowanie, ocena, komunikacja i eksponowanie

ROZDZIAŁ I

Monitorowanie

Artykuł 33

Komitet monitorujący

1. Państwo członkowskie, **po konsultacji z instytucją zarządzającą**, powołuje komitet monitorujący realizację programu („komitet monitorujący”) w terminie trzech miesięcy od daty powiadomienia danego państwa członkowskiego o decyzji w sprawie zatwierdzenia programu. [Popr. 214]

Państwo członkowskie może ustanowić jeden komitet monitorujący dla więcej niż jednego programu.

2. Każdy komitet monitorujący przyjmuje swój regulamin **wewnętrzny uwzględniający konieczność zapewnienia pełnej przejrzystości.** [Popr. 215]

3. Komitet monitorujący zbiera się co najmniej raz w roku i dokonuje przeglądu wszystkich kwestii mających wpływ na postępy w osiąganiu celów programu.

4. Państwo członkowskie publikuje regulamin wewnętrzny komitetu monitorującego i wszystkie dane i informacje wymieniane z komitetem monitorującym na stronie internetowej, o której mowa w art. 44 ust. 1.

5. Ust. 1–4 nie mają zastosowania do programów objętych zakresem art. [4 ust. 1 lit. ~~xi~~] rozporządzenia w sprawie ESF+ i odnośnej pomocy technicznej. [Popr. 216]

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 34

Skład komitetu monitorującego

1. O składzie komitetu monitorującego decyduje państwo członkowskie, które zapewnia **w przejrzysty sposób** zrównoważoną reprezentację przedstawicieli stosownych organów państwa członkowskiego i instytucji pośredniczących oraz przedstawicieli partnerów, o których mowa w art. 6. [Popr. 217]

Każdy członek komitetu monitorującego ma jeden głos.

Państwo członkowskie publikuje wykaz członków komitetu monitorującego na stronie internetowej, o której mowa w art. 44 ust.1.

2. Przedstawiciele Komisji uczestniczą w pracach komitetu monitorującego, ~~pełniąc rolę doradców~~ **w charakterze monitorujących i doradców. W stosownych przypadkach przedstawiciele EBI mogą zostać zaproszeni do udziału w pracach komitetu monitorującego w charakterze doradców.** [Popr. 218]

2a. W przypadku FAMI, FBW oraz IZGW odpowiednie zdecentralizowane agencje uczestniczą w pracach komitetu monitorującego, pełniąc rolę doradcą. [Popr. 219]

Artykuł 35

Funkcje komitetu monitorującego

1. Komitet monitorujący rozpatruje:

a) postępy w realizacji programu i osiąganiu celów pośrednich i celów końcowych;

aa) propozycje ewentualnych uproszczeń dla beneficjentów; [Popr. 220]

b) wszelkie kwestie mające wpływ na wyniki programu i środki podjęte w celu zaradzenia tym kwestiom, **w tym, w stosownych przypadkach, również wszelkie nieprawidłowości;** [Popr. 221]

c) wkład programu w sprostanie wyzwaniom stwierdzonym w odnośnych zaleceniach dla poszczególnych krajów;

d) elementy oceny *ex ante* wymienione w art. 52 ust. 3 i dokument strategiczny, o którym mowa w art. 53 ust. 2;

e) postępy w dokonywaniu ocen, sporządzaniu sprawozdań podsumowujących oceny i w działaniach następczych podjętych w związku z ustaleniami;

f) realizację działań w zakresie komunikacji i eksponowania;

g) w stosownych przypadkach postępy w prowadzeniu operacji o znaczeniu strategicznym;

h) spełnienie warunków podstawowych i ich stosowanie przez cały okres programowania;

i) w stosownych przypadkach postępy w budowaniu zdolności administracyjnych instytucji publicznych, **partnerów** i beneficjentów. [Popr. 222]

2. Komitet monitorujący zatwierdza:

a) metodę i kryteria stosowane przy wyborze operacji, w tym wszelkie zmiany takiej metody i kryteriów, po konsultacjach z Komisją zgodnie z art. 67 ust. 2, nie naruszając przepisów art. 27 ust. 3 lit. b), c) i d);

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) roczne sprawozdania z realizacji celów dotyczące programów wspieranych z EFRR, ~~FAM~~FAMI, FBW i IZGW i końcowe sprawozdanie z realizacji celów dotyczące programów wspieranych z EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności; [Popr. 224]
 - c) plan oceny i wszelkie zmiany w tym planie;
 - d) wszelkie wnioski instytucji zarządzającej w sprawie zmian w programie, w tym w sprawie przesunięć zgodnie z art. 19 ust. 5 i art. 21.
- da) zmiany w wykazie planowanych operacji o znaczeniu strategicznym, o których mowa w art. 17 ust. 3 lit. d); [Popr. 225]**

2a. Komitet monitorujący może zaproponować instytucji zarządzającej dalsze funkcje w zakresie interwencji. [Popr. 226]

Artykuł 36

Roczny przegląd realizacji celów

1. Raz w roku organizowane jest posiedzenie w sprawie przeglądu z udziałem Komisji i danego państwa członkowskiego w celu zbadania wyników poszczególnych programów. **Instytucje zarządzające są należycie angażowane w ten proces. [Popr. 227]**

Corocznemu posiedzeniu w sprawie przeglądu przewodniczy Komisja lub, jeśli wniesie o to państwo członkowskie, współprzewodniczy państwo członkowskie i Komisja.

2. W przypadku programów wspieranych z FAM, FBW i IZGW co najmniej dwa razy w okresie programowania organizowane jest spotkanie w sprawie przeglądu.

3. W przypadku programów wspieranych z EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności nie później niż miesiąc przed corocznym posiedzeniem w sprawie przeglądu państwo członkowskie przekazuje Komisji informacje o elementach wymienionych w art. 35 ust. 1.

W odniesieniu do programów objętych zakresem art. [4 ust. 1) lit. c) ppkt (vii)] rozporządzenia w sprawie ESF+ przekazywane informacje ograniczają się do art. 35 ust. 1 lit. a), b), e), f) i h).

4. Wyniki corocznego posiedzenia w sprawie przeglądu zapisuje się w uzgodnionym protokole.

5. Państwo członkowskie podejmuje działania następcze w związku z kwestiami podniesionymi przez Komisję i informuje ją o podjętych działaniach w terminie trzech miesięcy.

6. W przypadku programów wspieranych z EFRR, ~~FAM~~FAMI, FBW i IZGW państwo członkowskie przedkłada roczne sprawozdanie z realizacji celów zgodnie z rozporządzeniami dotyczącymi poszczególnych funduszy. [Popr. 228]

Artykuł 37

Przekazywanie danych

1. Instytucja zarządzająca przekazuje Komisji drogą elektroniczną dane zbiorcze dotyczące poszczególnych programów do dnia 31 stycznia, 31 marca, 31 maja, 31 lipca, 30 września i 30 listopada każdego roku według wzoru podanego w załączniku VII.

Pierwsze przekazanie danych nastąpi do dnia ~~31 stycznia~~**28 lutego** 2022 r., a ostatnie – do dnia ~~31 stycznia~~**28 lutego** 2030 r. [Popr. 229]

W przypadku programów objętych zakresem art. 4 ust. 1 lit. c) ~~ppkt (vii) xi)~~ rozporządzenia w sprawie ESF+ dane są przekazywane raz w roku do dnia 30 listopada. [Popr. 230]

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Dane są przekazywane dla poszczególnych priorytetów według celu szczegółowego i kategorii regionu i dotyczą:
 - a) **w przypadku danych przekazywanych do dnia 31 stycznia, 31 marca, 31 maja, 31 lipca, 30 września i 30 listopada każdego roku** liczby wybranych operacji, ich łącznego kosztu kwalifikowalnego, wkładu z funduszy i łącznych wydatków kwalifikowalnych zgłoszonych instytucji zarządzającej przez beneficjentów, wszystkie w podziale według rodzaju interwencji; [Popr. 231]
 - b) **w przypadku danych przekazywanych tylko do dnia 31 maja i 30 listopada każdego roku**, wartości wskaźników rezultatu i wskaźników produktu dla wybranych operacji oraz wartości uzyskane w wyniku operacji. [Popr. 232]
3. W przypadku instrumentów finansowych przekazywane są również dane dotyczące:
 - a) wydatków kwalifikowalnych w podziale według rodzaju produktu finansowego;
 - b) kwot kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie, zadeklarowanych jako wydatki kwalifikowalne;
 - c) kwot zaangażowanych środków prywatnych i publicznych, uzupełniających środki pochodzące z funduszy, w podziale według rodzaju produktu finansowego;
 - d) odsetek oraz innych zysków generowanych przez wsparcie z funduszy na rzecz instrumentów finansowych, o których to odsetkach i zyskach mowa w art. 54, oraz zwróconych środków związanych ze wsparciem z funduszy, o których to zwróconych środkach mowa w art. 56.
4. Dane przekazywane zgodnie z niniejszym artykułem powinny być wiarygodne i aktualizowane na koniec każdego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym następuje ich przekazanie.
5. Instytucja zarządzająca publikuje wszystkie dane przekazane Komisji na stronie internetowej, o której mowa w art. 44 ust. 1.
6. W przypadku programów wspieranych z EFMR Komisja przyjmuje akt wykonawczy zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 109 ust. 2, w celu ustanowienia wzoru, który będzie stosowany na potrzeby wykonywania niniejszego artykułu.

Artykuł 38

Końcowe sprawozdanie z realizacji celów

1. W przypadku programów wspieranych z EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności każda instytucja zarządzająca przedkłada Komisji końcowe sprawozdanie z realizacji celów programu do dnia 15 lutego 2031 r.
2. Końcowe sprawozdanie z realizacji celów zawiera ocenę osiągnięcia celów programu na podstawie elementów wymienionych w art. 35 ust. 1, z wyjątkiem informacji przekazywanych zgodnie z art. 35 ust. 1 lit. d).
3. Komisja analizuje końcowe sprawozdanie z realizacji celów i zgłasza instytucji zarządzającej wszelkie uwagi w terminie pięciu miesięcy od daty otrzymania końcowego sprawozdania z realizacji celów. Jeżeli takie uwagi zostaną sformułowane, instytucja zarządzająca dostarcza wszelkich koniecznych informacji dotyczących tych uwag i, w stosownych przypadkach, w ciągu trzech miesięcy informuje Komisję o podjętych działaniach. Komisja informuje państwo członkowskie o przyjęciu sprawozdania.
4. Instytucja zarządzająca publikuje końcowe sprawozdania z realizacji celów na stronie internetowej podanej w art. 44 ust. 1.
5. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego artykułu Komisja przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający wzór końcowego sprawozdania z realizacji celów. Taki akt wykonawczy jest przyjmowany zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 108.

Środa, 27 marca 2019 r.

ROZDZIAŁ II

Ocena

Artykuł 39

Oceny dokonywane przez państwo członkowskie

1. Instytucja zarządzająca dokonuje oceny programu. W każdej ocenie ~~analizowana jest skuteczność~~ **niedyskryminacyjny charakter** programu, jego skuteczność, wydajność, przydatność, spójność, **widoczność** i europejską wartość dodaną w celu poprawy jakości opracowywania programów i ich realizacji. [Popr. 233]
2. Do dnia 30 czerwca 2029 r. instytucja zarządzająca dokonuje ponadto oceny każdego programu pod kątem oceny jego wpływu.
3. Instytucja zarządzająca powierza przeprowadzenie oceny funkcjonalnie niezależnym ekspertom.
4. Instytucja zarządzająca lub państwo członkowskie zapewnia niezbędne procedury generowania i gromadzenia danych koniecznych do dokonania oceny.
5. Instytucja zarządzająca lub państwo członkowskie sporządza plan oceny. Może on obejmować więcej niż jeden program. W przypadku FAM, FBW i IZGW taki plan przewiduje ocenę śródkresową, którą należy zakończyć do dnia 31 marca 2024 r.
6. Instytucja zarządzająca przedkłada plan oceny komitetowi monitorującemu nie później niż rok po zatwierdzeniu programu.
7. Instytucja zarządzająca publikuje wszystkie wyniki oceny na stronie internetowej, o której mowa w art. 44 ust. 1.

Artykuł 40

Ocena dokonywana przez Komisję

1. Do końca 2024 r. Komisja przeprowadzi ocenę śródkresową skuteczności, wydajności, przydatności, spójności i europejskiej wartości dodanej każdego funduszu. Komisja może wykorzystywać dostępne już wszystkie istotne informacje zgodnie z art. [128] rozporządzenia finansowego.
 2. Komisja przeprowadza ocenę retrospektywną skuteczności, wydajności, przydatności, spójności i europejskiej wartości dodanej każdego funduszu do dnia 31 grudnia 2031 r.
- 2a. Ocena, o której mowa w ust. 2, obejmuje ocenę wpływu społeczno-gospodarczego i potrzeb w zakresie finansowania w ramach celów polityki, o których mowa w art. 4 ust. 1, w ramach programów i między nimi, z naciskiem na bardziej konkurencyjną i inteligentniejszą Europę przez wspieranie innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz na bardziej połączoną Europę przez zwiększanie mobilności, w tym inteligentnej i zrównoważonej mobilności oraz regionalnych połączeń teleinformatycznych. Komisja publikuje wyniki oceny na swojej stronie internetowej i przekazuje te wyniki Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów. [Popr. 234]**

ROZDZIAŁ III

Eksponowanie, przejrzystość i komunikacja

Sekcja I

Eksponowanie wsparcia z funduszy

Artykuł 41

Rozpoznawalność

Każde państwo członkowskie zapewnia:

- a) eksponowanie wsparcia we wszystkich działaniach związanych z operacjami wspieranymi z funduszy, ze szczególnym naciskiem na operacje o znaczeniu strategicznym;

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) informowanie obywateli Unii o roli osiągnięć dokonanych w ramach funduszy za pośrednictwem jednego portalu internetowego zapewniającego dostęp do wszystkich programów, w których uczestniczy dane państwo członkowskie.

Artykuł 42

Emblemat Unii

Państwa członkowskie, instytucje zarządzające i beneficjenci używają emblematu Unii Europejskiej zgodnie z załącznikiem VIII w trakcie realizowania działań związanych z eksponowaniem, przejrzystością i komunikacją.

Artykuł 43

Specjaliści ds. komunikacji oraz *sieci zrzeszające takich specjalistów*

1. Każde państwo członkowskie wyznacza koordynatora ds. komunikacji odpowiedzialnego za działania w zakresie eksponowania, przejrzystości i komunikacji w związku ze wsparciem z funduszy, w tym w odniesieniu do programów w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg), w przypadku których w danym państwie członkowskim zlokalizowana jest instytucja zarządzająca. Specjalista ds. komunikacji odpowiada za koordynację działań związanych z komunikacją i eksponowaniem w odniesieniu do wszystkich programów.

Koordynator ds. komunikacji bierze udział w działaniach w zakresie eksponowania, przejrzystości i komunikacji następujących organów:

- a) przedstawicielstw Komisji Europejskiej i biur kontaktowych Parlamentu Europejskiego w państwach członkowskich; a także Centrów informacyjnych Europe Direct i innych sieci; instytucji edukacyjnych i badawczych;
- b) innych odpowiednich partnerów i organów, **w tym regionalnych, lokalnych i innych organów publicznych oraz partnerów gospodarczych i społecznych.** [Popr. 235]

2. Każda instytucja zarządzająca wyznacza specjalistę ds. komunikacji w ramach poszczególnych programów.

3. Komisja prowadzi sieć zrzeszającą specjalistów ds. komunikacji, specjalistów ds. komunikacji w ramach poszczególnych programów i przedstawicieli Komisji w celu wymiany informacji na temat działań w zakresie eksponowania, przejrzystości i komunikacji.

Sekcja II

Przejrzystość procesu realizacji funduszy i komunikacja na temat programów

Artykuł 44

Zakres odpowiedzialności instytucji zarządzającej

1. Instytucja zarządzająca zapewnia, aby w ciągu sześciu miesięcy od zatwierdzenia programu powstała strona internetowa udostępniająca informacje o programach, za które instytucja zarządzająca odpowiada. Takie informacje opisują cele poszczególnych programów, **działania, orientacyjny harmonogram zaproszeń do składania wniosków**, dostępne możliwości finansowania i osiągnięcia. [Popr. 236]

2. Instytucja zarządzająca publikuje na stronie internetowej, o której mowa w ust. 1, na co najmniej miesiąc przed ogłoszeniem zaproszenia do składania wniosków, zwięzłe podsumowanie planowanych i opublikowanych zaproszeń do składania wniosków wraz z informacjami na temat:

- a) obszaru geograficznego, którego dotyczy zaproszenie do składania wniosków;
- b) celu polityki lub celu szczegółowego;
- c) rodzaju kwalifikujących się wnioskodawców;
- d) łącznej kwoty wsparcia w ramach zaproszenia do składania wniosków;

Środa, 27 marca 2019 r.

e) daty rozpoczęcia i zakończenia zaproszenia do składania wniosków.

3. Instytucja zarządzająca sporządza wykaz operacji wybranych do uzyskania wsparcia z funduszy. Taki wykaz jest publicznie dostępny na stronie internetowej w co najmniej jednym języku urzędowym Unii i jest aktualizowany przez instytucję zarządzającą co najmniej raz na trzy miesiące. Każda operacja posiada swój niepowtarzalny kod. Wykaz zawiera następujące informacje:

a) w przypadku podmiotów prawnych – nazwę beneficjenta **i wykonawcy**; [Popr. 237]

b) jeśli beneficjent jest osobą fizyczną – imię i nazwisko beneficjenta;

c) w przypadku operacji EFMR związanych ze statkiem rybackim – numer identyfikacyjny w rejestrze floty rybackiej UE, o którym mowa w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2017/218 ⁽⁴¹⁾;

d) nazwę operacji;

e) cel operacji i jej osiągnięcia;

f) datę rozpoczęcia operacji;

g) zakładaną lub faktyczną datę ukończenia operacji;

h) łączny koszt operacji;

i) dany fundusz;

j) dany cel szczegółowy;

k) stopę współfinansowania unijnego;

l) oznaczenie lokalizacji lub oznaczenie geograficzne dla danej operacji lub państwa;

m) w przypadku operacji mobilnych lub operacji obejmujących kilka lokalizacji – lokalizację beneficjenta, w której beneficjent jest podmiotem prawnym, lub region na poziomie NUTS 2, gdzie beneficjent jest osobą fizyczną;

n) rodzaj interwencji w przypadku operacji zgodnie z art. 67 ust. 3 lit. g).

Dane, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), c) i k), są usuwane po dwóch latach od daty wstępnej publikacji na stronie internetowej.

W odniesieniu do programów wspieranych z EFMR dane, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b) i c), są publikowane tylko pod warunkiem, że taka publikacja jest zgodna z przepisami prawa krajowego o ochronie danych osobowych.

4. Dane, o których mowa w ust. 2 i 3, publikowane są na stronie internetowej w formacie otwartym przeznaczonym do odczytu komputerowego, jak określono w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2003/98/WE ⁽⁴²⁾ Parlamentu Europejskiego i Rady, co pozwala na ich sortowanie, przeszukiwanie, ekstrakcję, porównywanie i ponowne wykorzystanie.

5. Instytucja zarządzająca informuje beneficjentów, że dane zostaną podane do wiadomości publicznej przed ich publikacją zgodnie z niniejszym artykułem.

6. Instytucja zarządzająca zapewnia, aby wszelkie materiały związane z komunikacją i eksponowaniem na poziomie beneficjentów były udostępniane na wniosek unijnych instytucji, organów lub agencji i aby Unii udzielono nieodpłatnej, niewyłącznej i nieodwołalnej licencji na korzystanie z takich materiałów oraz wszelkich wcześniej istniejących praw wynikających z takiej licencji zgodnie z załącznikiem VIII.

⁽⁴¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/218 z dnia 6 lutego 2017 r. w sprawie unijnego rejestru floty rybackiej (Dz.U. L 34 z 9.2.2017, s. 9).

⁽⁴²⁾ Dyrektywa 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz.U. L 345 z 31.12.2003, s. 90).

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 45

Zakres odpowiedzialności beneficjentów

1. Beneficjenci i organy wdrażające instrumenty finansowe podają informację o wsparciu na rzecz operacji z funduszy, w tym środków ponownie wykorzystanych zgodnie z art. 56, poprzez:
 - a) zamieszczenie na oficjalnej stronie internetowej ~~lub~~ i stronach mediów społecznościowych beneficjenta, o ile takie strony istnieją, krótkiego opisu operacji, proporcjonalnego do skali pomocy, zawierającego jego cele i rezultaty, oraz podkreślającego wsparcie finansowe ze strony Unii; **[Popr. 240]**
 - b) wydanie oświadczenia podkreślającego wsparcie z funduszy w wyraźny sposób w dokumentach i materiałach informacyjnych dotyczących wykonania operacji, wykorzystywanych przez opinię publiczną lub uczestników;
 - c) umieszczenie w miejscach publicznych ~~stałych~~ tablic lub billboardów **wyraźnie widocznych dla ogółu społeczeństwa** natychmiast po rozpoczęciu fizycznej realizacji operacji obejmujących inwestycje rzeczowe lub zakup sprzętu, w odniesieniu do: **[Popr. 241]**
 - (i) wspieranych z EFRR i Funduszu Spójności operacji, których łączny koszt przekracza 500 000 EUR;
 - (ii) wspieranych z EFS+, EFMR, FAM, FBW i IZGW operacji, których łączny koszt przekracza 100 000 EUR;
 - d) w przypadku operacji niewchodzących w zakres lit. c), umieszczenie w miejscach publicznych **wyraźnie widocznych dla ogółu społeczeństwa** co najmniej jednego wydrukowanego plakatu lub elektronicznego wyświetlacza o wymiarze minimum A3, na którym znajdują się informacje o operacji, ze szczególnym naciskiem na informacje o wsparciu z funduszy; **[Popr. 243]**
 - e) w przypadku operacji o znaczeniu strategicznym i operacji, których łączny koszt przekracza 10 000 000 EUR zorganizowanie wydarzenia poświęconego komunikacji i terminowe zaangażowanie Komisji i odpowiedzialnej instytucji zarządzającej.

ea) umieszczenie w miejscach publicznych i na stałe, od momentu fizycznego wdrożenia, symbolu Unii w sposób wyraźnie widoczny dla ogółu społeczeństwa i zgodny z parametrami technicznymi określonymi w załączniku VIII; [Popr. 244]

Wymóg ten nie ma zastosowania w przypadku operacji wspieranych w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. c) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie EFS+.

2. W przypadku funduszy małych projektów beneficjent zapewnia przestrzeganie przez ostatecznych odbiorców wymogów określonych w ust. 1.

W przypadku instrumentów finansowych beneficjent zapewnia przestrzeganie przez ostatecznych odbiorców wymogów określonych w ust. 1 lit. c).

3. Jeżeli beneficjent nie spełnia swoich zobowiązań wynikających z art. 42 lub ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, państwo członkowskie może zastosować korektę finansową poprzez anulowanie do 5 % wsparcia z funduszy na daną operację.

Tytuł V

Wsparcie finansowe z funduszy

ROZDZIAŁ I

Formy wkładu Unii

Artykuł 46

Formy wkładu Unii do programów

Wkład Unii może występować w następujących formach:

- a) finansowanie niezwiązane z kosztami odnośnych operacji zgodnie z art. 89 i w oparciu o:

Środa, 27 marca 2019 r.

- (i) spełnienie warunków;
- (ii) osiągnięcie rezultatów;
- b) zwrot kosztów kwalifikowalnych faktycznie poniesionych przez beneficjentów lub partnerów prywatnych w ramach operacji PPP i opłaconych w ramach realizowanych operacji;
- c) koszty jednostkowe zgodnie z art. 88, obejmujące wszystkie koszty kwalifikowalne lub pewne szczególne ich kategorie, jasno określone z góry poprzez odniesienie do stawki jednostkowej;
- d) płatności ryczałtowe zgodnie z art. 88, obejmujące ogólnie wszystkie koszty kwalifikowalne lub pewne szczególne ich kategorie, jasno określone z góry;
- e) finansowanie według stawek ryczałtowych zgodnie z art. 88, obejmujące szczególne kategorie kosztów kwalifikowalnych, jasno określonych z góry, z zastosowaniem wielkości procentowej;
- f) połączenie form, o których mowa w lit. a)–e).

ROZDZIAŁ II

Formy wsparcia ze strony państw członkowskich

Artykuł 47

Formy wsparcia

Państwa członkowskie wykorzystują wkład z funduszy, aby zapewnić beneficjentom wsparcie w formie dotacji, nagród lub **ograniczonego wykorzystania** instrumentów finansowych, bądź też ich kombinacji. [**Popr. 246**]

Sekcja I

Formy dotacji

Artykuł 48

Formy dotacji

1. Dotacje przyznane przez państwa członkowskie beneficjentom mogą przyjmować następujące formy:
 - a) zwrot kosztów kwalifikowalnych rzeczywiście poniesionych przez beneficjenta lub partnera prywatnego w ramach operacji PPP i opłaconych w okresie realizacji operacji, łącznie z wkładami rzeczowymi i amortyzacją;
 - b) koszty jednostkowe;
 - c) płatności ryczałtowe;
 - d) finansowanie według stawek ryczałtowych;
 - e) kombinacja form, o których mowa w lit. a)–d), pod warunkiem że każda z nich dotyczy innej kategorii kosztów, lub w przypadku gdy są one stosowane do odrębnych projektów stanowiących część operacji lub do kolejnych etapów operacji.

W przypadku gdy całkowity koszt operacji nie przekracza kwoty 200 000 EUR, wkład przyznany beneficjentowi z EFRR, EFS+, FAM, FBW i IZGW przyjmuje formę stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych i stawek ryczałtowych, z wyjątkiem operacji, których wsparcie stanowi pomoc państwa. W przypadku stosowania finansowania według stawek ryczałtowych, kategorie kosztów, do których stosuje się daną stawkę ryczałtową, mogą podlegać zwrotowi zgodnie z akapitem pierwszym lit. a).

Środa, 27 marca 2019 r.

Dodatki i wynagrodzenia wypłacane uczestnikom mogą być ponadto zwracane zgodnie z akapitem pierwszym lit. a).

2. Kwoty dotyczące form dotacji, o których mowa w ust. 1 lit. b), c) i d), ustala się w jeden z następujących sposobów:

a) za pomocą rzetelnej, sprawiedliwej i weryfikowalnej metody obliczeń w oparciu o:

(i) dane statystyczne, inne obiektywne informacje lub ocenę ekspercką;

(ii) zweryfikowane dane historyczne poszczególnych beneficjentów;

(iii) zastosowanie zwykłej praktyki księgowania kosztów poszczególnych beneficjentów;

b) projekt budżetu ustalany indywidualnie dla każdego przypadku i uzgadniany *ex ante* przez organ dokonujący wyboru operacji, której całkowity koszt nie przekracza 200 000 EUR;

c) zgodnie z zasadami stosowania odpowiednich stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych i stawek ryczałtowych mających zastosowanie w ramach polityk Unii w odniesieniu do podobnego rodzaju operacji;

d) zgodnie z zasadami stosowania odpowiednich stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych i stawek ryczałtowych mających zastosowanie w ramach systemów dotacji finansowanych w całości przez państwo członkowskie w odniesieniu do podobnego rodzaju operacji;

e) stosując stawki oraz konkretne metody ustalone na mocy niniejszego rozporządzenia lub rozporządzeń dotyczących poszczególnych funduszy.

Artykuł 49

Finansowanie w oparciu o stawki ryczałtowe w przypadku kosztów pośrednich w odniesieniu do dotacji

W przypadku gdy stosowana jest stawka ryczałtowa na pokrycie kosztów pośrednich operacji, oblicza się ją w jeden z następujących sposobów:

a) według stawki ryczałtowej w wysokości do 7 % bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych, w którym to przypadku państwo członkowskie nie jest zobowiązane do dokonania obliczeń w celu ustalenia stawki mającej zastosowanie;

b) według stawki ryczałtowej w wysokości do 15 % kwalifikowalnych bezpośrednich kosztów personelu, w którym to przypadku państwo członkowskie nie jest zobowiązane do dokonania obliczeń w celu ustalenia stawki mającej zastosowanie;

c) według stawki ryczałtowej w wysokości do 25 % bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych, pod warunkiem że stawka ta jest obliczana zgodnie z art. 48 ust. 2 lit. a) **lub** c). [Popr. 247]

Ponadto, w przypadku gdy państwo członkowskie obliczyło stawkę ryczałtową zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, stawka ta może być stosowana w odniesieniu do podobnych operacji do celów lit. c).

Artykuł 50

Koszty bezpośrednie personelu w odniesieniu do dotacji

1. Bezpośrednie koszty personelu danej operacji można obliczać według stawki ryczałtowej w wysokości do 20 % kosztów bezpośrednich innych niż bezpośrednie koszty personelu tej operacji, przy czym państwo członkowskie nie jest zobowiązane do dokonania żadnych obliczeń w celu ustalenia stawki mającej zastosowanie, pod warunkiem że koszty bezpośrednie operacji nie obejmują zamówień publicznych na roboty budowlane lub zamówień na dostawy lub usługi, których wartość przekracza progi określone w art. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE⁽⁴³⁾ lub w art. 15 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE⁽⁴⁴⁾.

⁽⁴³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

⁽⁴⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

Środa, 27 marca 2019 r.

W przypadku FAM, FBW i IZGW wszelkie koszty, których dotyczą zamówienia publiczne oraz bezpośrednie koszty personelu operacji, są wyłączone z podstawy obliczania stawki ryczałtowej.

2. Do celów ustalenia bezpośrednich kosztów personelu stawka godzinowa może zostać obliczona w jeden z następujących sposobów:

- a) przez podzielenie najbardziej aktualnych udokumentowanych rocznych kosztów zatrudnienia brutto **wraz z przewidywanymi dodatkowymi kosztami, aby uwzględnić takie czynniki jak wzrost stawek lub awans personelu**, przez 1 720 godzin w przypadku osób pracujących w pełnym wymiarze czasu pracy lub przez odpowiedni proporcjonalny odsetek 1 720 godzin w przypadku osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy; **[Popr. 248]**
- b) przez podzielenie najbardziej aktualnych udokumentowanych miesięcznych kosztów zatrudnienia brutto **wraz z przewidywanymi dodatkowymi kosztami, aby uwzględnić takie czynniki jak wzrost stawek lub awans personelu**, przez miesięczny czas pracy danej osoby zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami krajowymi, o których mowa w umowie o pracę. **[Popr. 249]**

3. Jeżeli stosowana jest stawka godzinowa obliczona zgodnie z ust. 2, łączna liczba zadeklarowanych godzin na osobę w danym roku lub miesiącu nie może przekraczać liczby godzin wykorzystanej do obliczenia tej stawki godzinowej.

4. Jeżeli roczne koszty zatrudnienia brutto nie są dostępne, można je wyliczyć na podstawie dostępnych udokumentowanych kosztów zatrudnienia brutto lub umowy o pracę, odpowiednio dostosowanych do 12-miesięcznego okresu.

5. Koszty personelu dotyczące osób, które wykonują zlecenia dotyczące operacji w niepełnym wymiarze czasu pracy, można obliczyć jako stały odsetek kosztów zatrudnienia brutto proporcjonalny do stałego odsetka godzin pracopracowanych miesięcznie przy danej operacji, bez obowiązku ustanawiania oddzielnego systemu rejestracji czasu pracy. Pracodawca wydaje przeznaczony dla pracowników dokument określający ten stały odsetek godzin.

Artykuł 51

Finansowanie w oparciu o stawki ryczałtowe w przypadku kosztów kwalifikowanych innych niż bezpośrednie koszty personelu w odniesieniu do dotacji

1. Stawka ryczałtowa w wysokości do 40 % bezpośrednich kwalifikowalnych kosztów personelu może zostać wykorzystana do pokrycia pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji. Państwo członkowskie nie jest zobowiązane do dokonania żadnych obliczeń w celu ustalenia stawki mającej zastosowanie.
2. W przypadku operacji wspieranych z FAM, FBW, IZGW, EFS+ oraz EFRR wynagrodzenia i dodatki wypłacane uczestnikom uznaje się za dodatkowe koszty kwalifikowalne nieobjęte stawką ryczałtową.
3. Stawka ryczałtowa, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie ma zastosowania do kosztów personelu obliczonych na podstawie stawki ryczałtowej, o której mowa w art. 50 ust. 1.

SEKCJA II

INSTRUMENTY FINANSOWE

Artykuł 52

Instrumenty finansowe

1. Instytucje zarządzające mogą zapewnić wkład z programu, w ramach jednego lub kilku programów, na rzecz instrumentów finansowych ustanowionych na poziomie krajowym, regionalnym, transnarodowym lub transgranicznym i zarządzanych przez instytucję zarządzającą lub na jej odpowiedzialność, które to instrumenty finansowe przyczyniają się do osiągnięcia celów szczegółowych.

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Instrumenty finansowe zapewniają wsparcie ostatecznym odbiorcom wyłącznie w przypadku nowych inwestycji uznawanych za finansowo wykonalne, tak jak generowanie dochodów lub oszczędności, i które nie otrzymują wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych. **Takie wsparcie może być ukierunkowane na inwestycje zarówno w aktywa rzeczowe i wartości niematerialne, jak i w kapitał obrotowy, zgodnie z obowiązującymi unijnymi zasadami pomocy państwa.** [Popr. 250].

3. Wsparcie z funduszy za pośrednictwem instrumentów finansowych jest oparte na ocenie *ex ante*, sporządzonej przez instytucję zarządzającą. Ocena *ex ante* powinna zostać zakończona przed podjęciem przez instytucję zarządzającą decyzji o dokonaniu wkładów z programu do instrumentów finansowych.

Ocena *ex ante* obejmuje przynajmniej następujące elementy:

- a) proponowaną kwotę wkładu z programu do instrumentu finansowego i oczekiwany efekt mnożnikowy **wraz z odpowiednimi ocenami;** [Popr. 251]
- b) proponowane oferowane produkty finansowe, w tym ewentualną potrzebę zróżnicowanego traktowania inwestorów;
- c) zaproponowaną docelową grupę ostatecznych odbiorców;
- d) oczekiwany wkład instrumentu finansowego w osiągnięcie celów szczegółowych.

Ocena *ex ante* może być poddana przeglądowi lub aktualizacji i może obejmować część terytorium lub całe terytorium państwa członkowskiego i opierać się na istniejących lub zaktualizowanych ocenach *ex ante*.

4. Wsparcie na rzecz ostatecznych odbiorców może być połączone z dowolną formą wkładu finansowego Unii, w tym z tego samego funduszu, i może obejmować ten sam wydatek. W takim przypadku wsparcie z instrumentu finansowego w ramach funduszy, stanowiące część operacji w ramach instrumentu finansowego, nie jest zgłaszane Komisji do wsparcia w ramach innej formy, z innego funduszu lub instrumentu unijnego.

5. Instrumenty finansowe mogą być łączone z dodatkowym wsparciem w ramach programu w formie dotacji jako pojedyncza operacja wspierana z instrumentu finansowego, w ramach jednej umowy w sprawie finansowania, w przypadku gdy obie różne od siebie formy wsparcia są świadczone przez podmiot wdrażający instrument finansowy. W ~~takim~~ ~~przypadku przepisy mające zastosowanie do instrumentów finansowych mają zastosowanie do tej pojedynczej operacji wspieranej z instrumentu finansowego~~ ~~przypadku~~ **gdy kwota wsparcia w ramach programu w formie dotacji jest mniejsza niż kwota wsparcia w ramach programu w formie instrumentu finansowego, stosuje się przepisy mające zastosowanie do instrumentów finansowych.** [Popr. 252].

6. W przypadku połączonego wsparcia, o którym mowa w ust. 4 i 5, dla poszczególnych źródeł wsparcia prowadzi się oddzielną dokumentację.

7. Suma wszystkich form połączonego wsparcia nie przekracza całkowitej kwoty danego wydatku. Dotacje nie mogą być wykorzystywane na spłatę wsparcia otrzymanego z instrumentów finansowych. Instrumenty finansowe nie mogą być wykorzystywane w charakterze zaliczkowego finansowania dotacji.

Artykuł 53

Wdrażanie instrumentów finansowych

1. Na podstawie instrumentów finansowych, którymi zarządza instytucja zarządzająca, można jedynie udzielić pożyczki lub gwarancji. Instytucja zarządzająca określa w dokumencie strategicznym warunki i zasady dotyczące wkładu z programu do instrumentu finansowego, w tym wszystkie elementy wymienione w załączniku IX.

2. Instrumenty finansowe zarządzane na odpowiedzialność instytucji zarządzającej mogą być ustanowione jako:

- a) inwestycja zasobów programu w kapitał podmiotu prawnego;
- b) oddzielne bloki finansowania lub rachunki powiernicze w ramach instytucji.

Środa, 27 marca 2019 r.

Institucja zarządzająca dokonuje wyboru podmiotu wdrażającego dany instrument finansowy **w drodze bezpośredniego lub pośredniego udzielenia zamówienia**. [Popr. 253]

Institucja zarządzająca może powierzyć zadania związane z realizacją poprzez bezpośrednie udzielenie zamówienia:

- a) **EBI;**
- b) **międzynarodowej instytucji finansowej, w której państwo członkowskie posiada akcje lub udziały;**
- c) **publicznemu bankowi lub publicznej instytucji, ustanowionym jako podmioty prawne prowadzące profesjonalną działalność finansową i spełniającym wszystkie następujące warunki:** [Popr. 254]

Jeżeli podmiot wybrany przez instytucję zarządzającą wdraża fundusz zarządzający, podmiot ten może również wybrać inne podmioty do celów wdrożenia funduszu szczegółowego.

3. Zasady i warunki wkładów z programu do instrumentów finansowych wdrożone zgodnie z ust. 2 określa się w umowach o finansowaniu między:

- a) właściwie umocowanymi przedstawicielami instytucji zarządzającej i podmiotu wdrażającego fundusz zarządzający, w stosownych przypadkach;
- b) właściwie umocowanymi przedstawicielami instytucji zarządzającej, lub – w stosownych przypadkach – podmiotu wdrażającego fundusz zarządzający i podmiotu wdrażającego fundusz szczegółowy.

Przedmiotowe umowy o finansowaniu zawierają wszystkie elementy określone w załączniku IX.

4. Odpowiedzialność finansowa instytucji zarządzającej nie może przekraczać kwoty zaangażowanej przez instytucję zarządzającą w instrument finansowy w ramach odpowiednich umów o finansowaniu.

5. Podmioty wdrażające dane instrumenty finansowe lub, w przypadku gwarancji, organ udzielający pożyczki bazowej dokonują wyboru ostatecznych odbiorców, z uwzględnieniem celów programu i potencjału w zakresie rentowności inwestycji, opisanych w planie biznesowym lub równoważnym dokumencie. Wybór ostatecznych odbiorców powinien być przejrzysty, uzasadniony charakterem działania i nie prowadzi do powstania konfliktu interesów.

6. Krajowe współfinansowanie programu może pochodzić od instytucji zarządzającej lub może mieć miejsce na poziomie funduszy zarządzających, na poziomie funduszy szczegółowych lub na poziomie inwestycji na rzecz ostatecznych odbiorców, zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych funduszy. Jeśli współfinansowanie krajowe jest udzielane na poziomie inwestycji na rzecz ostatecznych odbiorców, podmiot wdrażający instrumenty finansowe prowadzi dokumentację wykazującą kwalifikowalność wydatków leżących u podstaw współfinansowania.

7. Instytucja zarządzająca, podczas zarządzania instrumentem finansowym zgodnie z ust. 2, lub podmiot wdrażający instrument finansowy, podczas zarządzania instrumentem finansowym zgodnie z ust. 3, prowadzą odrębną rachunkowość lub wprowadzają kod księgowy dla każdego priorytetu i dla każdej kategorii regionu **lub w przypadku EFRROW dla rodzaju interwencji** w odniesieniu do każdego wkładu z programu oraz osobno w odniesieniu do środków, o których mowa odpowiednio w art. 54 i 56. [Popr. 255]

7a. Reporting requirements on the financial instrument's use for the intended purposes shall be limited to the managing authorities and to financial intermediaries. [Am. 256]

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 54

Odsetki i inne korzyści generowane dzięki wsparciu z funduszy na rzecz instrumentów finansowych

1. Wsparcie z funduszy wypłacone na rzecz instrumentów finansowych zostaje umieszczone na oprocentowanych rachunkach w instytucjach finansowych z siedzibą w państwach członkowskich i jest zarządzane zgodnie z aktywnym zarządzaniem zasobami finansowymi i należywym zarządzaniem finansami.
2. Odsetki i inne zyski związane ze wsparciem z funduszy wypłaconym na rzecz instrumentów finansowych są wykorzystywane w ramach tego samego celu lub tych samych celów co pierwotne wsparcie z tych funduszy, w ramach tego samego instrumentu finansowego, albo – po likwidacji instrumentu finansowego – w innych instrumentach finansowych lub w innych formach wsparcia **dla dalszych inwestycji na rzecz ostatecznych odbiorców, albo – w stosownych przypadkach – na pokrycie w kwocie nominalnej straty wkładu funduszy na rzecz instrumentów finansowych wynikającej z ujemnych odsetek, jeżeli strata ta nastąpiła pomimo aktywnego zarządzania zasobami finansowymi przez podmioty wdrażające instrumenty finansowe**, do końca okresu kwalifikowalności. [Popr. 257]
3. Odsetki i inne korzyści, o których mowa w ust. 2, niewykorzystane zgodnie z tym przepisem odejmuje się od wydatków kwalifikowalnych.

Artykuł 55

Zróznicowane traktowanie inwestorów

1. Wsparcie z funduszy na rzecz instrumentów finansowych przeznaczonych na inwestycje w ostatecznych odbiorców, jak również wszelkiego rodzaju dochody generowane przez te inwestycje, które są związane z tym wsparciem z funduszy, mogą być wykorzystane do celów zróżnicowanego traktowania inwestorów działających zgodnie z zasadą gospodarki rynkowej **lub na inne formy wsparcia Unii**, przez właściwy podział ryzyka i zysków **z uwzględnieniem zasady należytego zarządzania finansami**. [Popr. 258]
2. Poziom takiego zróżnicowanego traktowania nie wykracza poza to, co jest konieczne do stworzenia zachęt do przyciągnięcia środków prywatnych ustanowionych w drodze procedury przetargowej albo ~~niezależnej oceny~~ **oceny ex ante przeprowadzonej zgodnie z art. 52 niniejszego rozporządzenia**. [Popr. 259]

Artykuł 56

Ponowne wykorzystanie środków związanych ze wsparciem z funduszy

1. Środki zwrócone przed końcem okresu kwalifikowalności do instrumentów finansowych pochodzące z inwestycji na rzecz ostatecznych odbiorców lub z uwolnienia zasobów odłożonych zgodnie z ustaleniami zawartymi w umowach gwarancyjnych, w tym spłaty kapitału i wszelkiego rodzaju uzyskane dochody, które można przypisać wsparciu z funduszy, są ponownie wykorzystywane w ramach tych samych lub innych instrumentów finansowych na dalsze inwestycje w ostatecznych odbiorców, w ramach tego samego celu lub celów szczegółowych i wszelkich kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie związanych z takimi inwestycjami, **z uwzględnieniem zasady należytego zarządzania finansami**. [Popr. 260]

Oszczędności uzyskane w wyniku bardziej efektywnych operacji nie są uznawane za uzyskane dochody dla celów akapitu pierwszego. W szczególności oszczędności kosztów wynikające z zastosowania środków na rzecz efektywności energetycznej nie mogą skutkować odpowiednim zmniejszeniem dotacji operacyjnych. [Popr. 261]

2. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zagwarantowania, że środki, o których mowa w ust. 1, zwrócone do instrumentów finansowych w okresie co najmniej ośmiu lat po zakończeniu okresu kwalifikowalności, są ponownie wykorzystywane zgodnie z celami programu lub programów, w ramach którego zostały utworzone, w ramach tego samego instrumentu finansowego lub, w następstwie wycofania tych środków z instrumentu finansowego – w innych instrumentach finansowych lub innych formach wsparcia.

ROZDZIAŁ III

Zasady kwalifikowalności

Artykuł 57

Kwalifikowalność

1. Kwalifikowalność wydatków ustala się na podstawie przepisów krajowych, z wyjątkiem przypadków, w których szczegółowe przepisy zostały ustanowione w niniejszym rozporządzeniu lub na jego podstawie bądź w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy lub na ich podstawie.

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Wydatki spełniają kryteria kwalifikowalności do otrzymania wkładu z funduszy, jeżeli zostały poniesione przez beneficjenta lub partnera prywatnego operacji PPP i zapłacone w ramach realizowanych operacji między dniem przedłożenia Komisji programu lub dniem 1 stycznia 2021 r., w zależności od tego, która data jest wcześniejsza, a dniem 31 grudnia ~~2029~~2030 r. [Popr. 262]

W przypadku kosztów refundowanych zgodnie z art. 48 ust. 1 lit. b) i lit. c) działania stanowiące podstawę do zwrotu przeprowadza się w okresie między dniem przedłożenia programu Komisji lub od dnia 1 stycznia 2021 r., w zależności od tego, która data jest wcześniejsza, a dniem 31 grudnia 2029 r.

3. W przypadku EFRR wydatki w odniesieniu do operacji obejmujących w obrębie państwa członkowskiego więcej niż jedną kategorię regionu określoną w art. 102 ust. 2 przypisuje się do kategorii regionów proporcjonalnie, w oparciu o obiektywne kryteria.

W odniesieniu do EFS + wydatki związane z operacjami powinny przyczyniać się do realizacji celów szczegółowych programu.

4. Całość lub część operacji **w ramach EFRR, EFS + lub Funduszu Spójności** może być realizowana poza terytorium państwa członkowskiego, w tym poza terytorium Unii, pod warunkiem że operacja **wchodzi w zakres jednego z pięciu elementów celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) zgodnie z definicją w art. 3 rozporządzenia (UE) nr [...] („rozporządzenie w sprawie EWT”)** i przyczynia się do realizacji celów programu. [Popr. 263]

5. W przypadku dotacji przyjmujących formy określone w art. 48 ust. 1 lit. b), c) i d) wydatki, które spełniają kryteria kwalifikowalności do wkładu z funduszy, są równe kwotom obliczonym zgodnie z art. 48 ust. 2.

6. Operacje nie mogą zostać wybrane do wsparcia z funduszy, jeśli zostały one fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed przedłożeniem do instytucji zarządzającej wniosku o dofinansowanie w ramach programu, niezależnie od tego, czy dokonano wszystkich powiązanych płatności. **Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do rekompensat z EFMR z tytułu dodatkowych kosztów w regionach najbardziej oddalonych lub wydatków finansowanych ze specjalnych dodatkowych środków z EFRR i EFS+ dla regionów najbardziej oddalonych.** [Popr. 264]

7. Wsparcie, które staje się kwalifikowalne w wyniku zmiany programu, spełnia kryteria kwalifikowalności od daty przedłożenia Komisji odnośnego wniosku.

W odniesieniu do EFRR i Funduszu Spójności dzieje się tak w przypadku dodania do programu nowego rodzaju interwencji, o których mowa w tabeli 1 załącznika I, lub, w przypadku FAM, FBW i IZGW, w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy.

W przypadku gdy program zostaje zmieniony w celu zapewnienia odpowiedzi na klęski żywiołowe, program może przewidywać, że kwalifikowalność wydatków związanych z tego rodzaju zmianą zaczyna się od daty wystąpienia klęski żywiołowej.

8. W przypadku gdy nowy program zostanie zatwierdzony w kontekście przeglądu śródkresowego zgodnie z art. 14, wydatki spełniają kryteria kwalifikowalności od daty przedłożenia Komisji odnośnego wniosku.

9. Operacja może otrzymać wsparcie z jednego lub większej liczby funduszy lub z jednego programu lub większej ich liczby i z innych instrumentów unijnych. W takich przypadkach wydatki zadeklarowane we wniosku o płatność z jednego z funduszy nie mogą być zgłoszone do otrzymania:

- a) wsparcia z innego funduszu lub z instrumentu unijnego;
- b) wsparcia z tego samego funduszu w ramach innego programu.

Kwotę wydatków, którą należy podać we wniosku o płatność z funduszu, można wyliczyć w odniesieniu do każdego z funduszy oraz odnośnego programu lub odnośnych programów proporcjonalnie, zgodnie z dokumentem określającym warunki wsparcia.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 58

Koszty niekwalifikowalne

1. Następujące koszty nie spełniają kryteriów kwalifikowalności do wkładu z funduszy:
 - a) odsetki od zadłużenia, z wyjątkiem dotacji udzielonych w formie dotacji na spłatę odsetek lub dotacji na opłaty gwarancyjne **lub w związku z wkładem w instrumenty finansowe wynikającym z ujemnych odsetek**; [Popr. 265]
 - b) zakup gruntów za kwotę przekraczającą 10 % całkowitych wydatków kwalifikowalnych w ramach danej operacji; w przypadku terenów opuszczonych oraz przemysłowych, na których znajdują się budynki, limit ten zostaje podniesiony do 15 %. w przypadku gwarancji te wartości procentowe mają zastosowanie do kwoty pożyczki bazowej;
 - e) ~~podatek od wartości dodanej („VAT”), z wyjątkiem operacji, których całkowity koszt wynosi mniej niż 5 000 000 EUR.~~ [Popr. 266]

W przypadku lit. b) ograniczenia nie mają zastosowania do operacji dotyczących ochrony środowiska naturalnego.

Kwalifikowalność operacji związanych z podatkiem od wartości dodanej („VAT”) jest określana na podstawie podejścia indywidualnego, z wyjątkiem operacji, których łączny koszt nie przekracza 5 000 000 EUR, oraz inwestycji i wydatków odbiorców ostatecznych. [Popr. 267]

2. W rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy można określić dodatkowe koszty, które nie kwalifikują się do wkładu z każdego z funduszy.

Artykuł 59

Trwałość operacji

1. Państwo członkowskie dokonuje zwrotu wkładu z funduszy przeznaczonego na operację obejmującą inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne, jeżeli w okresie pięciu lat od płatności końcowej na rzecz beneficjenta lub w okresie ustalonym zgodnie z zasadami pomocy państwa, tam gdzie ma to zastosowanie, zajdzie w odniesieniu do tej operacji którakolwiek z poniższych okoliczności:
 - a) zaprzestano działalności produkcyjnej lub ją relokowano;
 - b) zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści;
 - c) istotna zmiana wpływająca na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, która to zmiana mogłaby doprowadzić do naruszenia pierwotnych celów operacji.

W należycie uzasadnionych przypadkach, o których mowa w lit. a), b) i c), państwo członkowskie może skrócić okres ustalony w akapicie pierwszym do trzech lat w przypadkach dotyczących utrzymania ~~inwestycji lub~~ miejsc pracy stworzonych przez MŚP. [Popr. 268]

2. Operacje wspierane z EFS+ zwracają wsparcie ze strony EFS+ tylko wtedy, gdy są one objęte obowiązkiem utrzymania inwestycji zgodnie z zasadami pomocy państwa.

3. Ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do **wkładów z programu na rzecz instrumentów finansowych lub dokonywanych przez takie instrumenty ani do** operacji, w przypadku których zaprzestano działalności produkcyjnej ze względu na upadłość niewynikającą z oszukańczego bankructwa. [Popr. 269]

Artykuł 60

Przeniesienie

1. Wydatki wspierające przeniesienie w rozumieniu art. 2 pkt 26 nie spełniają kryteriów kwalifikowalności do uzyskania wkładu z funduszy.

2. W przypadku gdy wkład z funduszy stanowi pomoc państwa, instytucja zarządzająca upewnia się, że wkład nie został przeznaczony na przeniesienie zgodnie z art. 14 ust. 16 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 61

Specjalne zasady kwalifikowalności w przypadku dotacji

1. Wkłady rzeczowe w formie prac, towarów, usług, gruntów i nieruchomości, w przypadku których nie dokonano żadnych płatności potwierdzonych fakturami lub dokumentami o równoważnej wartości dowodowej, mogą stanowić wydatki kwalifikowalne, o ile spełnione są następujące warunki:

- a) wydatki publiczne wypłacane na rzecz operacji obejmującej wkłady rzeczowe nie przekraczają łącznych wydatków kwalifikowanych, z wyłączeniem wkładów rzeczowych, na koniec operacji;
- b) wartość przypisana wkładom rzeczowym nie przekracza kosztów ogólnie przyjętych na danym rynku;
- c) wartość i dostarczenie wkładów rzeczowych mogą być poddane niezależnej ocenie i weryfikacji;
- d) w przypadku udostępnienia gruntu lub nieruchomości można dokonać płatności do celów umowy leasingu o nominalnej rocznej wartości nieprzekraczającej jednej jednostki waluty państwa członkowskiego;
- e) w przypadku wkładów rzeczowych w formie nieodpłatnej pracy wartość takiej pracy jest określana z uwzględnieniem zweryfikowanego czasu poświęconego na pracę i wysokości wynagrodzenia za pracę równoważną.

Wartość gruntu lub nieruchomości, o której mowa w akapicie pierwszym lit. d) niniejszego artykułu, musi być poświadczana przez niezależnego, wykwalifikowanego eksperta lub należycie upoważniony organ urzędowy i nie przekracza limitu ustanowionego w art. 58 ust. 1 lit. b).

2. Koszty amortyzacji, w przypadku których nie dokonano żadnych płatności potwierdzonych fakturami, mogą być uznane za kwalifikowalne, w przypadku gdy spełnione są następujące warunki:

- a) pozwalają na to zasady kwalifikowalności programu;
- b) kwota wydatków jest należycie uzasadniona dokumentami potwierdzającymi o wartości dowodowej równoważnej fakturom obejmującym koszty kwalifikowalne, jeżeli kwota ta jest zwracana w formie, o której mowa w art. 48 ust. 1 lit. a);
- c) koszty odnoszą się wyłącznie do okresu wsparcia dla operacji;
- d) dotacje publiczne nie zostały wykorzystane na uzyskanie zamortyzowanych aktywów.

Artykuł 62

Specjalne zasady kwalifikowalności dotyczące instrumentów finansowych

1. Wydatki kwalifikowalne w ramach instrumentu finansowego stanowi łączna kwota wkładów wypłaconych z programu lub, w przypadku gwarancji – łączna kwota odpisana zgodnie z uzgodnieniami zawartymi w umowach gwarancyjnych na instrument finansowy w okresie kwalifikowalności, jeżeli kwota ta odpowiada:

- a) płatnościom na rzecz ostatecznych odbiorców, w przypadku pożyczek, inwestycji kapitałowych i quasi-kapitałowych;
- b) zasobom odpisanym zgodnie z uzgodnieniami zawartymi w umowach gwarancyjnych, zarówno zaległym, jak i takim, których termin zapadalności już upłynął, w celu pokrycia ewentualnych strat wynikających z żądania wypłaty środków z gwarancji, wyliczonych na podstawie współczynnika mnożnikowego, pokrywających wielokrotność kwoty nowych wypłaconych pożyczek bazowych lub inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych na rzecz ostatecznych odbiorców;
- c) płatnościom na rzecz ostatecznych odbiorców, w przypadku gdy instrumenty finansowe łączone są z innymi wkładami Unii w ramach operacji dotyczącej jednego instrumentu finansowego zgodnie z art. 52 ust. 5;
- d) płatnościom z tytułu opłat za zarządzanie i zwrotom kosztów zarządzania poniesionych przez podmioty wdrażające instrument finansowy.

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Do celów ust. 1 lit. b) współczynnik mnożnikowy ustala się w drodze ostrożnej oceny *ex ante* ryzyka i uzgadnia się go w odpowiedniej umowie o finansowaniu. Współczynnik mnożnikowy można zmienić, jeśli jest to uzasadnione późniejszymi zmianami warunków rynkowych. Taka zmiana nie ma mocy wstecznej.

3. Do celów ust. 1 lit. d) niniejszego ustępu opłaty za zarządzanie są oparte na realizacji celów. W **ciągu pierwszych dwunastu miesięcy wdrażania instrumentu finansowego wynagrodzenie podstawowe za koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie jest kwalifikowalne**. W przypadku gdy podmioty wdrażające fundusz zarządzający lub fundusze szczegółowe zgodnie z art. 53 ust. 2 są wyłaniane w drodze bezpośredniego udzielania zamówienia, do kwoty kosztów zarządzania i wnoszonych do tych podmiotów opłat za zarządzanie, które mogą być zadeklarowane jako wydatki kwalifikowalne, ma zastosowanie próg do 5 % całkowitej kwoty wkładów z programu wypłaconych ostatecznym odbiorcom w formie pożyczek, inwestycji kapitałowych i quasi-kapitałowych lub odpisanych zgodnie z uzgodnieniami zawartymi w umowach gwarancyjnych. [Popr. 270]

~~Próg ten nie ma zastosowania~~. Jeśli podmioty wdrażające instrumenty finansowe wyłania się w drodze przetargu konkurencyjnego zgodnie z obowiązującymi przepisami, a w ramach przetargu konkurencyjnego określono potrzebę wyższych kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie, **które oparte są na realizacji celów**. [Popr. 271]

4. Jeżeli opłaty manipulacyjne lub dowolna ich część są pobierane od ostatecznych odbiorców, nie mogą być deklarowane jako wydatki kwalifikowalne.

5. Wydatki kwalifikowalne zgłoszone zgodnie z ust. 1 nie mogą przekraczać całkowitej kwoty wsparcia z funduszy wypłaconego dla celów określonych w tym ustępie oraz odpowiedniego współfinansowania krajowego.

TYTUŁ VI

ZARZĄDZANIE I KONTROLA

ROZDZIAŁ I

Ogólne zasady dotyczące zarządzania i kontroli

Artykuł 63

Obowiązki państw członkowskich

1. Państwo członkowskie dysponuje systemami zarządzania i kontroli w odniesieniu do realizowanych przez siebie programów zgodnie z niniejszym tytułem oraz zapewnia ich funkcjonowanie zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami i kluczowymi wymogami wymienionymi w załączniku X.

2. Państwa członkowskie zapewniają zgodność z prawem i prawidłowość wydatków ujętych w sprawozdaniu finansowym przedłożonym Komisji i podejmują wszelkie niezbędne działania mające na celu zapobieganie nieprawidłowościom oraz wykrywanie i korygowanie nieprawidłowości, w tym nadużyć finansowych, oraz sporządzają sprawozdania na ten temat. **Państwa członkowskie w pełni współpracują z Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)**. [Popr. 272]

3. Państwa członkowskie na wniosek Komisji podejmują działania niezbędne do zapewnienia skutecznego funkcjonowania swoich systemów zarządzania i kontroli oraz legalności i prawidłowości wydatków zgłoszonych Komisji. Jeżeli działanie to stanowi audyt, urzędnicy Komisji lub jej upoważnieni przedstawiciele mogą wziąć w nim udział.

4. Państwa członkowskie zapewniają jakość, **niezależność** i wiarygodność systemu monitorowania i danych dotyczących wskaźników. [Popr. 273]

5. Państwa członkowskie muszą posiadać systemy i procedury mające na celu zagwarantowanie, że wszystkie dokumenty wymagane na potrzeby ścieżki audytu, o których mowa w załączniku XI, są przechowywane zgodnie z wymogami określonymi w art. 76.

6. Państwa członkowskie przyjmują rozwiązania mające na celu zapewnienie skutecznego badania skarg dotyczących funduszy. **Zgodnie z ramami instytucjonalnymi i prawnymi państwa członkowskie ponoszą odpowiedzialność za zakres, przepisy i procedury dotyczące tych rozwiązań**. Na wniosek Komisji **zgodnie z art. 64 ust. 4 lit. a)** państwa członkowskie badają skargi złożone do Komisji objęte zakresem programów realizowanych przez te państwa oraz informują Komisję o rezultatach tych badań. [Popr. 274]

Środa, 27 marca 2019 r.

Do celów niniejszego artykułu skargi obejmują wszelkie spory pomiędzy potencjalnymi i wybranymi beneficjentami w odniesieniu do zaproponowanych lub wybranych operacji i spory ze stronami trzecimi dotyczące realizacji programu lub operacji w jego ramach, bez względu na kwalifikację prawną środków odwoławczych ustanowionych na mocy prawa krajowego.

7. Państwa członkowskie dopilnowują, aby wszelka wymiana informacji między beneficjentami a instytucjami programu odbywała się za pomocą **przyjaznych dla użytkownika** systemów elektronicznej wymiany danych zgodnie z załącznikiem XII. [Popr. 275]

W przypadku programów wspieranych z EFMR, ~~FAMFAMI~~, FBW i IZGW akapit pierwszy stosuje się od dnia 1 stycznia ~~2023~~2022 r. [Popr. 276]

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do programów w ramach art. [4 ust. 1 lit. ~~e) pkt (vii xi)~~] rozporządzenia w sprawie EFS+. [Popr. 277]

8. Państwa członkowskie dopilnowują, aby wszelka oficjalna wymiana informacji z Komisją była dokonywana za pomocą elektronicznego systemu wymiany danych zgodnie z załącznikiem XIII.

9. Każde państwo członkowskie sporządza, po zatwierdzeniu programu i najpóźniej w chwili złożenia wniosku o płatność końcową za pierwszy rok obrachunkowy i nie później niż dnia 30 czerwca 2023 r., opis systemu zarządzania i kontroli zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku XIV. Aktualizuje ono ten opis na bieżąco, by odzwierciedlać wszelkie późniejsze zmiany.

10. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 107 w celu uzupełnienia ust. 2 niniejszego artykułu przez określenie kryteriów określania przypadków nieprawidłowości wymagających zgłaszania i danych podlegających przekazaniu.

11. Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający format, który ma być stosowany do celów zgłaszania nieprawidłowości, zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 109 ust. 2, w celu zapewnienia jednolitych warunków **oraz zasad** wykonywania niniejszego artykułu. [Popr. 178]

Artykuł 64

Kompetencje i uprawnienia Komisji

1. Komisja upewnia się, że państwa członkowskie utworzyły systemy zarządzania i kontroli zgodne z niniejszym rozporządzeniem oraz że systemy te funkcjonują skutecznie i **efektywnie** w okresie realizacji programów. Komisja opracowuje **dla państw członkowskich** strategię audytu oraz plan audytu oparte na ocenie ryzyka. [Popr. 279]

Komisja i organy audytowe koordynują swoje plany audytu.

2. Audyty Komisji przeprowadza się do ~~trzech~~**dwóch** lat kalendarzowych następujących po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego, w którym ujęto dany wydatek. Okres ten nie ma zastosowania do operacji, w przypadku których istnieje podejrzenie nadużycia finansowego. [Popr. 280]

3. Do celów przeprowadzania audytów urzędnicy Komisji lub jej upoważnieni przedstawiciele mają dostęp do wszystkich niezbędnych zapisów, dokumentów i metadanych, niezależnie od formy, w jakiej są one przechowywane, odnoszących się do operacji wspieranych z funduszy lub do systemów zarządzania i kontroli, oraz otrzymują kopie w wymaganej formie.

4. W przypadku audytów na miejscu zastosowanie mają również następujące postanowienia:

a) z wyjątkiem pilnych przypadków Komisja zawiadamia instytucję programu o audycie z wyprzedzeniem co najmniej ~~12~~ **15** dni roboczych. W takich audytach mogą uczestniczyć urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele państwa członkowskiego; [Popr. 281]

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) w przypadku gdy przepisy krajowe zastrzegają pewne działania dla podmiotów specjalnie wyznaczonych przez przepisy krajowe, urzędnicy Komisji oraz upoważnieni przedstawiciele mają dostęp do uzyskanych w ten sposób informacji bez uszczerbku dla kompetencji sądów krajowych i z pełnym uwzględnieniem praw podstawowych zainteresowanych podmiotów prawnych;
- c) Komisja przekazuje – nie później niż **32** miesiące od ostatniego dnia audytu – właściwemu organowi państwa członkowskiego wstępne ustalenia audytu w przynajmniej jednym z języków urzędowych Unii; **[Popr. 282]**
- d) Komisja przekazuje sprawozdanie z audytu w przynajmniej jednym z języków urzędowych Unii nie później niż 2 miesiące od daty otrzymania kompletnej odpowiedzi od właściwego organu państwa członkowskiego dotyczącej wstępnych ustaleń audytu. **Odpowiedź państwa członkowskiego uznaje się za kompletną, jeżeli w ciągu 2 miesięcy Komisja nie poinformowała o istnieniu niewyjaśnionych dokumentów.** **[Popr. 283]**

W należycie uzasadnionych przypadkach Komisja może przedłużyć terminy określone w lit. c) i d) o dodatkowe **dwa** miesiące. **[Popr. 284]**

4a. Z zastrzeżeniem art. 63 ust. 6 Komisja zapewnia system rozpatrywania skarg, który jest dostępny dla obywateli i zainteresowanych stron. **[Popr. 285]**

Artykuł 65

Institucje programu

1. Do celów art. [63 ust. 3] rozporządzenia finansowego, państwo członkowskie wyznacza dla każdego programu instytucję zarządzającą oraz instytucję audytową. Jeżeli państwo członkowskie korzysta z możliwości, o której mowa w art. 66 ust. 2, dana jednostka jest identyfikowana jako instytucja programu. Te same instytucje mogą być odpowiedzialne za więcej niż jeden program.
2. Instytucja audytowa jest organem publicznym **lub prywatnym**, funkcjonalnie niezależnym od **organu zarządzającego oraz organów lub** podmiotów, **którym powierzono funkcje lub je delegowano.** **[Popr. 286]**
3. Instytucja zarządzająca może wyznaczyć jedną lub większą liczbę instytucji pośredniczących do pełnienia niektórych zadań na jej odpowiedzialność. Uzgodnienia pomiędzy instytucją zarządzającą a instytucjami pośredniczącymi są ujęte na piśmie.
4. Państwa członkowskie zapewniają, że zasady rozdziału funkcji pomiędzy instytucjami programu i w obrębie instytucji programu są przestrzegane.
5. Podmiot wdrażający współfinansowanie z programu, o którym mowa w art. [11] rozporządzenia UE (...) [w sprawie zasad dotyczących uczestnictwa w programie „Horyzont Europa”], jest uznawany przez instytucję zarządzającą za instytucję pośredniczącą danego programu zgodnie z ust. 3.

ROZDZIAŁ II

Standardowe systemy zarządzania i kontroli

Artykuł 66

Funkcje instytucji zarządzającej

1. Instytucja zarządzająca odpowiada za zarządzanie programem prowadzone z myślą o osiągnięciu celów programu. W szczególności pełni ona następujące funkcje:

- a) wybór operacji zgodnie z art. 67;

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) prowadzenie zadań związanych z zarządzaniem programem zgodnie z art. 68;
 - c) wspieranie działań komitetu monitorującego zgodnie z art. 69;
 - d) prowadzenie nadzoru instytucji pośredniczących;
 - e) rejestracja i przechowywanie ~~danych w systemie elektronicznym~~ w **systemach elektronicznych danych**, dotyczących każdej operacji, niezbędnych do monitorowania, oceny, zarządzania finansowego, weryfikacji i audytów, a także zapewnianie bezpieczeństwa, integralności i poufności danych oraz uwierzytelnianie użytkowników. **[Popr. 287]**
2. Państwo członkowskie może powierzyć prowadzenie zadań w zakresie rachunkowości, o których mowa w art. 70, instytucji zarządzającej lub innemu organowi.
3. W przypadku programów objętych wsparciem z FAM oraz FBW i IZGW zadania w zakresie rachunkowości prowadzone są przez instytucję zarządzającą lub na jej odpowiedzialność.
4. Komisja przyjmuje akt wykonawczy zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 109 ust. 2, w celu zapewnienia jednolitych warunków w odniesieniu do danych elektronicznych, o których mowa w ust. 1 lit. e) i które mają być rejestrowane i przechowywane. Ten akt wykonawczy jest przyjmowany zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 109 ust. 2.

Artykuł 67

Wybór operacji przez instytucję zarządzającą

1. W celu wyboru operacji instytucja zarządzająca określa i stosuje kryteria i procedury, które są niedyskryminacyjne, przejrzyste, **zapewniają dostęp osobom z niepełnosprawnościami**, gwarantują równouprawnienie płci i uwzględnienie postanowień Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, jak również zasady zrównoważonego rozwoju oraz unijnej polityki w dziedzinie środowiska naturalnego zgodnie z art. 11 i art. 191 ust. 1 TFUE. **[Popr. 288]**

Kryteria i procedury zapewniają priorytetowe traktowanie operacji, które maksymalizują wkład funduszy unijnych w realizację celów programu.

2. Na wniosek Komisji instytucja zarządzająca konsultuje się z Komisją i uwzględnia jej uwagi przed przekazaniem wstępnych kryteriów kwalifikacji komitetowi monitorującemu oraz przed wszystkimi późniejszymi zmianami tych kryteriów.
3. Podczas wyboru operacji instytucja zarządzająca:
- a) zapewnia, że wybrane operacje są **zrównoważone**, zgodne z programem i **strategiami terytorialnymi i że** skutecznie przyczyniały się do realizacji jego celów szczegółowych; **[Popr. 289]**
 - b) zapewnia, że wybrane operacje są spójne z odpowiednimi strategiami i dokumentami dotyczącymi planowania ustanowionymi w celu spełnienia warunków podstawowych;
 - c) zapewnia, że wybrane operacje stanowią ~~najkorzystniejszą~~ **odpowiednią** relację między kwotą wsparcia, podejmowanymi działaniami i osiąganymi celami; **[Popr. 290]**
 - d) sprawdza, czy beneficjent posiada niezbędne środki i mechanizmy finansowe, aby pokryć koszty operacji i utrzymania;
 - e) zapewnia, że wybrane operacje objęte zakresem stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE⁽⁴⁵⁾ podlegają ocenie oddziaływania na środowisko lub procedurze przeglądu **oraz że należyte wzięto pod uwagę ocenę rozwiązań alternatywnych i kompleksowe konsultacje publiczne**, na podstawie wymogów tej dyrektywy, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE⁽⁴⁶⁾; **[Popr. 291]**

⁽⁴⁵⁾ Dyrektywa 2011/92/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

⁽⁴⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2011/92/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 124 z 25.4.2014, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

- f) ~~upewnia się~~ **zapewnia**, że jeżeli operacje rozpoczęły się przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie do instytucji zarządzającej, przestrzegano obowiązujących przepisów; [Popr. 292]
- g) zapewnia, że wybrane operacje wchodzą w zakres odpowiedniego funduszu i są przypisane do danego rodzaju interwencji lub obszaru do wsparcia z EFMR;
- h) zapewnia, że operacje nie obejmują działań, które stanowiły część operacji podlegającej przeniesieniu zgodnie z art. 60 lub które stanowiłyby przeniesienie działalności produkcyjnej zgodnie z art. 59 ust. 1 lit. a);
- i) zapewnia, że wybranych operacji nie dotyczy uzasadniona opinia Komisji w sprawie naruszenia na mocy art. 258 TFUE, która to opinia kwestionuje legalność i prawidłowość wydatków lub realizacji operacji;
- j) zapewnia **przed podjęciem decyzji inwestycyjnych**, że inwestycje w infrastrukturę o oczekiwanym okresie żywotności co najmniej pięciu lat obejmują kwestie uodparniania na klimat, **a także stosowanie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”**. [Popr. 293]

4. Instytucja zarządzająca gwarantuje, że beneficjent otrzymał dokument określający warunki wsparcia dla każdej operacji, w tym szczegółowe wymagania dotyczące produktów lub usług, które mają być dostarczone, plan finansowania, termin wykonania operacji oraz, w stosownych przypadkach, metodę, którą należy stosować do określania kosztów operacji, oraz warunki płatności dotacji.

5. W przypadku operacji, które otrzymały certyfikat „Pieczęć doskonałości”, lub operacji wybranych w ramach programu współfinansowanego z programu „Horyzont Europa” instytucja zarządzająca może podjąć decyzję o przyznaniu bezpośredniego wsparcia z EFRR lub EFS+, pod warunkiem że takie operacje są zgodne z celami programu.

Zastosowanie mają stawki współfinansowania instrumentu posiadającego certyfikat „Pieczęć doskonałości” lub współfinansowania z programu, ustanowione w dokumencie, o którym mowa w ust. 4.

5a. W należycie uzasadnionych przypadkach instytucja zarządzająca może również podjąć decyzję o wniesieniu do 5 % przydziału finansowego w ramach programu w ramach EFRR i EFS + na konkretne projekty w państwie członkowskim kwalifikującym się w ramach programu „Horyzont Europa”, w tym projekty wybrane w drugim etapie, pod warunkiem że te konkretne projekty przyczynią się do osiągnięcia celów programu w tym państwie członkowskim. [Popr. 294]

6. Kiedy instytucja zarządzająca dokonuje wyboru operacji o znaczeniu strategicznym, informuje ona o tym ~~bezwzględnie~~ Komisję **w przeciągu jednego miesiąca** i przedstawia Komisji wszelkie istotne informacje na temat tej operacji, **w tym analizę kosztów i korzyści**. [Popr. 295]

Artykuł 68

Zarządzanie programem przez instytucję zarządzającą

1. Instytucja zarządzająca:
 - a) przeprowadza kontrole zarządcze w celu sprawdzenia, czy współfinansowane produkty i usługi zostały dostarczone, czy operacja spełnia obowiązujące przepisy, wymagania programu i warunki wsparcia operacji oraz:
 - (i) jeżeli koszty mają zostać zwrócone zgodnie z art. 48 ust. 1 lit. a) – weryfikuje, czy kwota wydatków deklarowanych przez beneficjentów w odniesieniu do tych kosztów została wypłacona oraz czy beneficjenci prowadzą oddzielne zapisy księgowo dla wszystkich transakcji związanych z operacją;
 - (ii) jeżeli koszty mają zostać zwrócone zgodnie z art. 48 ust. 1 lit. b), c) i d) – weryfikuje, czy spełniono warunki zwrotu wydatków beneficjentowi;
 - b) zapewnia, ~~z zastrzeżeniem dostępności finansowania~~ **w odniesieniu do płatności zaliczkowych i płatności okresowych**, że beneficjent otrzymał należną kwotę **za zweryfikowane wydatki** w całości i nie później niż **60** dni od dnia przedłożenia wniosku o płatność; [Popr. 296]

Środa, 27 marca 2019 r.

- c) posiada skuteczne i proporcjonalne środki i procedury zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniające stwierdzone rodzaje ryzyka;
- d) zapobiega nieprawidłowościom, wykrywa je i usuwa;
- e) potwierdza, że wydatki ujęte w sprawozdaniu finansowym są zgodne z prawem i prawidłowe;
- f) sporządza deklarację zarządcą zgodnie ze wzorem określonym w załączniku XV;
- g) dostarcza prognozy kwoty wniosków o płatność, które zostaną przedłożone w odniesieniu do bieżącego i kolejnego roku kalendarzowego do dnia 31 stycznia i 31 lipca, zgodnie z załącznikiem VII.

W przypadku akapitu pierwszego lit. b) nie potrąca się ani nie wstrzymuje żadnych kwot ani też nie nakłada się żadnych opłat szczególnych lub innych opłat o równoważnym skutku, które powodowałyby zmniejszenie kwot wypłacanych beneficjentom.

W przypadku operacji PPP instytucja zarządzająca dokonuje płatności na rachunek powierniczy założony w tym celu na rzecz beneficjenta do użytku zgodnie z umową PPP.

2. Kontrola zarządcza, o której mowa w ust. 1 lit. a), opiera się na analizie ryzyka i jest proporcjonalna do zidentyfikowanych zagrożeń określonych w strategii zarządzania ryzykiem.

Kontrole zarządcze obejmują kontrole administracyjne w odniesieniu do każdego wniosku o płatność przedłożonego przez beneficjentów oraz kontrole na miejscu przeprowadzone w odniesieniu do operacji. Kontrole muszą zostać przeprowadzone najpóźniej przed przygotowaniem sprawozdań finansowych zgodnie z art. 92.

3. W przypadku gdy instytucja zarządzająca jest również beneficjentem programu, rozwiązania dotyczące kontroli zarządczych zapewniają rozdzielenie funkcji.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 w rozporządzeniu w sprawie EWT można ustanowić szczegółowe zasady dotyczące kontroli zarządczych mające zastosowanie do programów Interreg.

Artykuł 69

Wspieranie prac komitetu monitorującego przez instytucję zarządzającą

Instytucja zarządzająca:

- a) dostarcza w odpowiednim czasie komitetowi monitorującemu wszelkich informacji niezbędnych mu do wykonywania jego zadań;
- b) zapewnia dalsze działania w związku z decyzjami i zaleceniami komitetu monitorującego.

Artykuł 70

Zadania w zakresie rachunkowości

1. Zadania w zakresie rachunkowości obejmują:

- a) sporządzanie wniosków o płatności i przedkładanie ich Komisji zgodnie z art. 85 i art. 86 **oraz uwzględnianie audytów przeprowadzonych przez instytucję audytową lub na jej odpowiedzialność; [Popr. 297]**
- b) sporządzanie **i przedstawianie** sprawozdania finansowego, **potwierdzanie kompletności, rzetelności i poprawności** zgodnie z art. 92 oraz prowadzenie rejestru wszystkich elementów sprawozdania finansowego w systemie elektronicznym; **[Popr. 298]**
- c) przeliczanie kwoty wydatków poniesionych w innej walucie na euro z wykorzystaniem miesięcznego obrachunkowego kursu wymiany stosowanego przez Komisję w miesiącu, w którym wydatki zostały zarejestrowane w systemie rachunkowości organu odpowiedzialnego za wykonywanie zadań określonych w niniejszym artykule.

2. Zadania w zakresie rachunkowości nie obejmują kontroli na szczeblu beneficjentów.

3. W drodze odstępstwa od ust. 1 lit. c) w rozporządzeniu w sprawie EWT można ustanowić inną metodę przeliczania kwoty wydatków poniesionych w innej walucie na euro.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 71

Funkcje instytucji audytowej

1. Instytucja audytowa jest odpowiedzialna za przeprowadzanie audytu systemów, audytu operacji oraz audytu sprawozdań finansowych w celu dostarczenia Komisji niezależnego poświadczenia dotyczącego skutecznego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli oraz legalności i prawidłowości wydatków ujętych w sprawozdaniu finansowym przedłożonym Komisji.
2. Prace audytowe prowadzone są zgodnie z uznanymi międzynarodowymi standardami audytu.
3. Instytucja audytowa sporządza i przekazuje Komisji:
 - a) roczną opinię z audytu zgodnie z art. [63 ust. 7] rozporządzenia finansowego, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku XVI oraz w oparciu o przeprowadzone prace audytowe, obejmujące trzy odrębne elementy:
 - (i) kompletność, prawdziwość i dokładność sprawozdania finansowego,
 - (ii) zgodność z prawem i prawidłowość wydatków ujętych w sprawozdaniu finansowym przedkładanym Komisji;
 - (iii) skuteczne stosowanie systemu zarządzania i kontroli;
 - b) roczne sprawozdanie z kontroli spełniające wymogi przewidziane w art. [63 ust.5 lit. b)] rozporządzenia finansowego, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku XVII, oraz towarzyszące opinii z audytu, o której mowa w lit. a), przedstawiające podsumowanie ustaleń, w tym analizę charakteru i zakresu stwierdzonych błędów i braków w systemach, a także proponowane i zrealizowane działania naprawcze oraz ostateczny łączny poziom błędu oraz poziom błędu resztowego w odniesieniu do wydatków ujętych w sprawozdaniu finansowym przedłożonym Komisji.
4. W przypadku programów zgrupowanych na potrzeby audytów operacji zgodnie z art. 73 ust. 2 informacje wymagane na mocy ust. 3 lit. b) można zebrać w jednym sprawozdaniu.

Jeżeli instytucja audytowa korzysta z tej opcji w przypadku programów objętych wsparciem z FAM, FBW i IZGW, informacje wymagane na mocy ust. 3 lit. b) zgłasza się w podziale na fundusz.
5. Instytucja audytowa przekazuje Komisji sprawozdania z audytu systemu niezwłocznie po przeprowadzeniu postępowania kontryktoryjnego z odpowiednimi jednostkami poddanymi audytowi.
6. Komisja i instytucje audytowe spotykają się w regularnych odstępach czasu i przynajmniej raz w roku, o ile nie uzgodniono inaczej, w celu zbadania strategii audytu, rocznego sprawozdania z kontroli, opinii z audytu, koordynacji planów i metod audytowych oraz wymiany poglądów na temat kwestii związanych z poprawą funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli.

6a. Audyt przeprowadza się z odniesieniem do standardów obowiązujących w czasie uzgadniania operacji poddawanej audytowi, chyba że nowe standardy są korzystniejsze dla beneficjenta; [Popr. 299]

6b. Wykrycie nieprawidłowości w trakcie audytu danej operacji prowadzącego do nałożenia kary finansowej nie może prowadzić do rozszerzenia zakresu kontroli lub do korekt finansowych wykraczających poza wydatki objęte rokiem obrachunkowym wydatku poddawanego audytowi. [Popr. 300]

Artykuł 72

Strategia audytu

1. Instytucja audytowa **po konsultacjach z instytucją zarządzającą** przygotowuje strategię audytu w oparciu o ocenę ryzyka, biorąc pod uwagę opis systemu zarządzania i kontroli określony w art. 63 ust. 9, obejmującą audyty systemu i audyty operacji. Strategia audytu przewiduje audyty systemu nowych instytucji zarządzających oraz organów odpowiadających za zadania w zakresie rachunkowości. **Audyt przeprowadza się** w ciągu dziewięciu miesięcy po zakończeniu ich pierwszego roku działalności. Strategię audytu sporządza się zgodnie ze wzorem umieszczonym w załączniku XVIII i aktualizuje co roku po pierwszym rocznym sprawozdaniu z kontroli oraz opinii z audytu przekazanych Komisji. Strategia ta może dotyczyć jednego lub większej liczby programów. **W strategii audytu instytucja audytowa może określić granice dla audytów jednego rachunku. [Popr. 301]**

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Strategia audytu jest przedkładana Komisji na jej wniosek.

Artykuł 73

Audyty operacji

1. Audyty operacji dotyczą wydatków zadeklarowanych Komisji w roku obrachunkowym na podstawie próby. Próba ta być reprezentatywna i oparta o statystyczne metody doboru próby.

2. W przypadku gdy populacja obejmuje mniej niż 300 jednostek próby, można zastosować niestatystyczną metodę doboru próby na podstawie profesjonalnej oceny instytucji audytowej. W takich przypadkach wielkość próby musi być wystarczająca do tego, aby instytucja audytowa sporządziła ważną opinię z audytu. Niestatystyczna metoda doboru próby obejmuje minimum 10 % wybranych losowo jednostek próby w populacji w danym roku obrachunkowym.

Próba statystyczna może obejmować jeden lub większą liczbę programów otrzymujących wsparcie z EFRR, Funduszu Spójności i EFS+ oraz –z zastosowaniem stratyfikacji w odpowiednich przypadkach – jeden bądź większą liczbę okresów programowania na podstawie profesjonalnej oceny instytucji audytowej.

Próba operacji wspieranych z FAM, FBW i IZGW oraz EFMR obejmuje operacje wspierane osobno z każdego funduszu.

3. Audyty operacji obejmują weryfikację na miejscu fizycznej realizacji operacji wyłącznie jeśli jest to wymagane w odniesieniu do danego typu operacji.

Rozporządzenie w sprawie EFS+ może określać szczegółowe przepisy dotyczące programów przewidzianych w art. [4 ust. 1 lit. c) ppkt (vii)] rozporządzenia w sprawie EFS+.

W przypadku różnicy zdań między Komisją a danym państwem członkowskim na temat ustaleń audytu uruchamia się procedurę rozstrzygnięcia sporów. [Popr. 302]

4. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 107 w celu uzupełnienia niniejszego artykułu przez określenie standardowej gotowej metody doboru próby i stosownych procedur w odniesieniu do jednego lub wielu okresów programowania.

Artykuł 74

Uregulowania dotyczące pojedynczego audytu

1. Podczas przeprowadzania audytu Komisja i instytucje audytowe należycie uwzględniają zasady pojedynczego audytu i proporcjonalności w odniesieniu do poziomu ryzyka dla budżetu Unii. Unikają one powielania audytów tych samych wydatków zadeklarowanych Komisji w celu zminimalizowania kosztów kontroli zarządczych i audytów i zmniejszenia obciążenia administracyjnego beneficjentów.

Komisja i instytucje audytowe wykorzystują w pierwszej kolejności wszelkie informacje i dokumentację dostępne w ~~systemie elektronicznym, o którym~~ **systemach elektronicznych, o których** mowa w art. 66 ust. 1 lit. e), w tym wyniki kontroli zarządczych, i wnioskuje o przekazanie dodatkowych dokumentów i dowodów audytowych od beneficjentów wyłącznie w przypadku, gdy na podstawie profesjonalnego osądu Komisji i instytucji audytowych jest to niezbędne w celu wsparcia rzetelnych wniosków z audytu. **[Popr. 303]**

2. W odniesieniu do programów, w przypadku których Komisja stwierdzi, że opinia instytucji audytowej jest wiarygodna, a dane państwo członkowskie bierze udział we wzmocnionej współpracy w zakresie Prokuratury Europejskiej, audyty prowadzone przez Komisję ograniczają się do kontroli prac instytucji audytowej.

3. Operacje, w przypadku których łączne wydatki kwalifikowalne nie przekraczają 400 000 EUR w przypadku EFRR i Funduszu Spójności, 300 000 EUR w przypadku EFS+ lub 200 000 EUR w przypadku EFMR, FAM, FBW oraz IZGW, nie podlegają więcej niż jednemu audytowi przeprowadzonemu przez instytucję audytową albo Komisję przed przedłożeniem sprawozdania finansowego za rok obrachunkowy, w którym operacja została zakończona.

Środa, 27 marca 2019 r.

Inne operacje nie podlegają więcej niż jednemu audytowi na rok obrachunkowy przeprowadzanemu przez instytucję audytową albo Komisję przed przedłożeniem sprawozdania finansowego za rok obrachunkowy, w którym operacja została zakończona. Jeśli w danym roku kontrolę przeprowadzał Trybunał Obrachunkowy, operacje nie podlegają w tym roku audytowi przeprowadzanemu przez Komisję ani instytucję audytową, pod warunkiem że rezultaty kontroli przeprowadzonej przez Trybunał Obrachunkowy dla tych operacji mogą być wykorzystane przez instytucję audytową lub Komisję na potrzeby realizacji właściwych im zadań.

4. Niezależnie od przepisów ust. 3 każda operacja może podlegać więcej niż jednemu audytowi, jeżeli instytucja audytowa stwierdzi – na podstawie swojego profesjonalnego osądu – że sporządzenie ważnej opinii z audytu nie jest możliwe.

5. Ust. 2 i 3 nie mają zastosowania w przypadkach, gdy:

- a) istnieje szczególne ryzyko wystąpienia nieprawidłowości lub nadużyć finansowych;
- b) konieczne jest ponowne przeprowadzenie prac instytucji audytowej w celu uzyskania pewności co do jej skutecznego funkcjonowania;
- c) istnieją dowody wskazujące na poważne uchybienie w pracy instytucji audytowej.

Artykuł 75

Kontrola zarządcza i audyty instrumentów finansowych

1. Instytucja zarządzająca przeprowadza kontrole zarządcze na miejscu zgodnie z art. 68 ust. 1 wyłącznie na poziomie instytucji wdrażających instrument finansowy, a w kontekście funduszy gwarancyjnych na poziomie jednostek udzielających nowych pożyczek bazowych. **Z zastrzeżeniem przepisów art. 127 rozporządzenia finansowego, jeżeli instrument finansowy przedkłada sprawozdania z kontroli na poparcie wniosku o płatność, instytucja zarządzająca może podjąć decyzję o nieprzeprowadzaniu kontroli zarządczych na miejscu.** [Popr. 304]

2. Instytucja zarządzająca nie przeprowadza kontroli zarządczych na szczeblu Europejskiego Banku Inwestycyjnego („EBI”) ani innych międzynarodowych instytucji finansowych, w których państwo członkowskie posiada akcje lub udziały.

EBI lub inne międzynarodowe instytucje finansowe, w których państwo członkowskie posiada akcje lub udziały, przekazują jednak instytucji zarządzającej sprawozdania z kontroli dotyczące wniosków o płatność.

3. Instytucja audytowa przeprowadza audyty systemu i audyty operacji zgodnie z artykułami 71, 73 lub art. 77 na poziomie instytucji wdrażających instrument finansowy, a w kontekście funduszy gwarancyjnych na poziomie jednostek udzielających nowych pożyczek bazowych. **Z zastrzeżeniem przepisów art. 127 rozporządzenia finansowego, jeżeli instrument finansowy zapewnia instytucji audytowej roczne sprawozdanie z kontroli sporządzone przez ich audytorów zewnętrznych do końca każdego roku kalendarzowego i obejmujące elementy zawarte w załączniku XVII, instytucja audytowa może podjąć decyzję o nieprzeprowadzaniu dalszych audytów.** [Popr. 306]

3a. W kontekście funduszy gwarancyjnych jednostki odpowiedzialne za audyty programów mogą przeprowadzać weryfikacje lub audyty jednostek udzielających nowych pożyczek bazowych jedynie w przypadku wystąpienia co najmniej jednej z następujących sytuacji:

- a) dokumenty potwierdzające, stanowiące potwierdzenie udzielenia wsparcia z instrumentu finansowego na rzecz ostatecznych odbiorców nie są dostępne na poziomie instytucji zarządzającej lub na poziomie podmiotów wdrażających instrumenty finansowe;
- b) są dowody na to, że dokumenty dostępne na poziomie instytucji zarządzającej lub na poziomie instytucji wdrażających instrumenty finansowe nie stanowią prawdziwego i rzetelnego zapisu udzielonego wsparcia. [Popr. 307]

Środa, 27 marca 2019 r.

4. Instytucja audytowa nie przeprowadza kontroli na szczeblu EBI ani innych międzynarodowych instytucji finansowych, w których państwo członkowskie posiada akcje lub udziały, w odniesieniu do instrumentów finansowych wdrażanych przez te podmioty.

EBI lub inne międzynarodowe instytucje finansowe, w których państwo członkowskie posiada akcje lub udziały, przekazują jednak Komisji i instytucji audytowej pod koniec każdego roku kalendarzowego roczne sprawozdanie z audytu sporządzone przez audytorów zewnętrznych. Sprawozdanie to obejmuje elementy, o których mowa w załączniku XVII.

5. EBI lub inne międzynarodowe instytucje finansowe przekazują instytucjom programu wszelkie niezbędne dokumenty umożliwiające im wywiązywanie się z nałożonych na nie obowiązków.

Artykuł 76

Dostępność dokumentów

1. Bez uszczerbku dla zasad pomocy państwa instytucja zarządzająca zapewnia, że wszystkie dokumenty uzupełniające dotyczące działań wspieranych z funduszy utrzymywane są na odpowiednim poziomie na okres ~~pięciu~~ **trzech** lat od dnia 31 grudnia tego roku, w którym instytucja zarządzająca dokonała ostatniej płatności na rzecz beneficjenta. [Popr. 308]

2. Ten okres może zostać przerwany w przypadku wszczęcia postępowania prawnego albo na należyte uzasadniony wniosek Komisji.

2a. Okres przechowywania dokumentów może być skrócony, proporcjonalnie do profilu ryzyka i wielkości beneficjenta, decyzją instytucji zarządzającej. [Popr. 309]

ROZDZIAŁ III

Wiarygodność krajowych systemów zarządzania

Artykuł 77

Udoskonalone proporcjonalne rozwiązania

Państwo członkowskie może zastosować poniższe udoskonalone proporcjonalne rozwiązania dotyczące systemu zarządzania i kontroli danego programu, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 78:

- a) w drodze odstępstwa od art. 68 ust. 1 lit. a) i 68 ust. 2 instytucja zarządzająca może stosować jedynie krajowe procedury przeprowadzania kontroli zarządczych;
- b) w drodze odstępstwa od art. 73 ust. 1 oraz 3, instytucja audytowa może ograniczyć działania audytowe do statystycznej próby 30 jednostek próby w odniesieniu do programu lub grupy programów;
- c) Komisja ogranicza swoje własne audyty do dokonania przeglądu prac instytucji audytowej przez ich ponowne przeprowadzenie wyłącznie na szczeblu tej instytucji, chyba że dostępne informacje wskazują na poważne uchybienie w pracy instytucji audytowej.

Do celów lit. b), w przypadku gdy populacja obejmuje mniej niż 300 jednostek próby, instytucja audytowa może zastosować metody niestatystycznego doboru próby zgodnie z art. 73 ust. 2.

Artykuł 78

Warunki stosowania udoskonalonych proporcjonalnych rozwiązań

1. Państwo członkowskie może zastosować udoskonalone proporcjonalne rozwiązania określone w art. 77 w każdym momencie okresu programowania, jeżeli Komisja potwierdziła w swoich rocznych sprawozdaniach z działalności sporządzonych w ciągu ostatnich dwóch lat poprzedzających decyzję podjętą przez państwo członkowskie w celu zastosowania niniejszego artykułu, że system zarządzania i kontroli programu funkcjonuje skutecznie, a całkowity poziom błędów jest niższy niż 2 %. Przy ocenie skuteczności funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli programu Komisja bierze pod uwagę udział zainteresowanego państwa członkowskiego we wzmocnionej współpracy w zakresie Prokuratury Europejskiej.

Środa, 27 marca 2019 r.

Jeżeli państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z tej możliwości, powiadamia Komisję o stosowaniu proporcjonalnych rozwiązań określonych w art. 77, które mają zastosowanie od początku kolejnego roku obrachunkowego.

2. Na początku okresu programowania państwo członkowskie może stosować rozwiązania, o których mowa w art. 77, pod warunkiem, że spełniono warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu w odniesieniu do podobnego programu realizowanego w latach 2014–2020 oraz w przypadku gdy rozwiązania w zakresie zarządzania i kontroli ustanowione dla programu na lata 2021–2027 opierają się w dużej mierze na tych odnoszących się do poprzedniego programu. W takich przypadkach udoskonalone proporcjonalne rozwiązania mają zastosowanie od początku programu.

3. Państwo członkowskie ustanawia lub odpowiednio aktualizuje opis systemu zarządzania i kontroli oraz strategii audytu, o których mowa w art. 63 ust. 9 i art. 72.

Artykuł 79

Dostosowania podczas okresu programowania

1. W przypadku gdy Komisja lub instytucja audytowa stwierdza, na podstawie przeprowadzonych audytów oraz rocznego sprawozdania z kontroli, że warunki określone w art. 78 nie są spełnione, Komisja zwraca się do instytucji audytowej o przeprowadzenie dodatkowych prac audytowych zgodnie z art. 63 ust. 3 i podjęcie działań naprawczych.

2. W przypadku gdy kolejne roczne sprawozdania z kontroli potwierdzają, że warunki nie są spełnione, co ogranicza stopień pewności dla Komisji dotyczący prawidłowego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli oraz zgodności z prawem i prawidłowości wydatków, Komisja zwraca się do instytucji audytowej z wnioskiem o przeprowadzenie audytów systemów.

3. Komisja może, po umożliwieniu państwu członkowskiemu przedstawienia uwag, poinformować to państwo członkowskie, że udoskonalone proporcjonalne rozwiązania określone w art. 77 nie mają dłużej zastosowania.

TYTUŁ VII

ZARZĄDZANIE FINANSAMI, PRZEDKŁADANIE I ANALIZA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH I KOREKTY FINANSOWE

ROZDZIAŁ I

Zarządzanie finansami

SEKCJA I

OGÓLNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Artykuł 80

Zobowiązania budżetowe

1. Decyzja w sprawie zatwierdzenia programu zgodnie z art. 18 stanowi decyzję w sprawie finansowania w rozumieniu [art. 110 ust. 3] rozporządzenia finansowego, a powiadomienie zainteresowanego państwa członkowskiego o tej decyzji – zobowiązanie prawne.

W decyzji zostaje określony wkład Unii w podziale na fundusz i rok.

2. Zobowiązania budżetowe Unii w odniesieniu do każdego programu są podejmowane przez Komisję w ratach rocznych dla każdego funduszu w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.

3. Na zasadzie odstępstwa od przepisów art. 111 ust. 2 rozporządzenia finansowego zobowiązania budżetowe odnoszące się do pierwszej raty następują po przyjęciu programu przez Komisję.

Artykuł 81

Stosowanie euro

Wszelkie kwoty określone w programach, zgłaszane lub deklarowane Komisji przez państwa członkowskie, są denominowane w euro.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 82

Zwrot środków

1. Zwrotu wszelkich środków należnych do budżetu Unii dokonuje się przed terminem płatności wskazanym w nakazie odzyskania środków sporządzonym zgodnie z [art. 98 rozporządzenia finansowego]. Termin płatności przypada na ostatni dzień drugiego miesiąca po dacie sporządzenia nakazu.
2. Wszelkie opóźnienia w zwrocie środków powodują naliczanie odsetek z tytułu zaległych płatności, począwszy od terminu płatności do dnia faktycznego dokonania płatności. Stopa takich odsetek wynosi półtora punktu procentowego powyżej stopy stosowanej przez Europejski Bank Centralny w jego głównych operacjach refinansowych w pierwszym dniu roboczym miesiąca, w którym przypada termin płatności.

SEKCJA II

ZASADY DOKONYWANIA PŁATNOŚCI NA RZECZ PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Artykuł 83

Rodzaje płatności

Płatności dokonuje się w formie płatności zaliczkowych, płatności okresowych oraz płatności salda sprawozdania finansowego dla danego roku obrachunkowego.

Artykuł 84

Płatności zaliczkowe

1. Komisja dokonuje płatności zaliczkowych na podstawie łącznego wsparcia z funduszy określonego w decyzji w sprawie zatwierdzenia programu zgodnie z art. 17 ust. 3 lit. f) ppkt (i).
2. Płatności zaliczkowe w odniesieniu do każdego funduszu są wypłacane w postaci rocznych rat przed dniem 1 lipca każdego roku, ~~z zastrzeżeniem dostępności środków~~, zgodnie z tym, co następuje: **[Popr. 310]**
 - a) 2021: 0,5 %;
 - b) 2022: ~~0,5 %~~ **0,7 %**; **[Popr. 311]**
 - c) 2023: ~~0,5 %~~ **1 %**; **[Popr. 312]**
 - d) 2024: ~~0,5 %~~ **1,5 %**; **[Popr. 313]**
 - e) 2025: ~~0,5 %~~ **2 %**; **[Popr. 314]**
 - f) 2026: ~~0,5 %~~ **0,5 % 2 %**; **[Popr. 315]**

Jeżeli program jest przyjmowany po dniu 1 lipca 2021 r., wcześniejsze raty są wypłacane w roku, w którym przyjęto program.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 szczególne zasady dotyczące płatności zaliczkowych w przypadku programów Interreg zostają określone w rozporządzeniu w sprawie EWT.
4. Kwota wypłacona w ramach płatności zaliczkowych zostaje rozliczona w sprawozdaniach finansowych Komisji nie później niż w ostatnim roku obrachunkowym.
5. Wszystkie odsetki narosłe od płatności zaliczkowych wykorzystuje się na dany program w ten sam sposób, co środki z funduszy, i uwzględnia w sprawozdaniach finansowych w ostatnim roku obrachunkowym.

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 85

Wnioski o płatność

1. Państwo członkowskie składa maksymalnie cztery wnioski o płatność na program, na fundusz i na rok obrachunkowy. Każdego roku terminy składania poszczególnych wniosków o płatność są następujące: 30 kwietnia, 31 lipca, 31 października i 26 grudnia.

Ostatni wniosek o płatność złożony najpóźniej dnia 31 lipca uznaje się za ostatni wniosek o płatność w rok obrachunkowy, który zakończył się w dniu 30 czerwca.

2. Wnioski o płatność uznaje się za dopuszczalne, jeśli przedłożony został najbardziej aktualny pakiet dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności.

3. Wnioski o płatność należy składać do Komisji zgodnie ze wzorem przedstawionym w załączniku XIX; we wnioskach należy uwzględnić, w odniesieniu do każdego priorytetu i każdej kategorii regionu:

a) łączną kwotę kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji, ujętą w systemie księgowym instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości;

b) kwotę przeznaczoną na pomoc techniczną obliczoną zgodnie z art. 31 ~~ust. 2~~; [Popr. 316]

c) łączną kwotę wkładu publicznego, który wpłacono lub który ma zostać wpłacony, ujętą w systemie księgowym instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 lit. a) zastosowanie ma, co następuje:

a) w przypadku gdy wkład Unii jest wnoszony na mocy art. 46 lit. a), kwotami wyszczególnionymi we wniosku o płatność są kwoty uzasadnione osiągnięciem postępów w spełnianiu warunków lub osiągnięciem rezultatów, zgodnie z decyzją, o której mowa w art. 89 ust. 2);

b) w przypadku gdy wkład Unii jest wnoszony na mocy art. 46 lit. c), d) i e), kwotami wyszczególnionymi we wniosku o płatność są kwoty określone zgodnie z decyzją, o której mowa w art. 88 ust. 3);

c) dla takich form dotacji, jakie wymieniono w art. 48 ust. 1 lit. b), c) i d), kwotami wyszczególnionymi we wniosku o płatność są koszty obliczone na mającej zastosowanie podstawie.

(ca) w przypadku pomocy państwa wniosek o płatność może obejmować zaliczki wypłacone na rzecz beneficjenta przez podmiot udzielający pomocy, gdy spełnione zostały łącznie następujące warunki: zaliczki te są objęte gwarancją bankową lub równoważną gwarancją, nie przekraczają 40 % całkowitej kwoty pomocy, która ma zostać przyznana beneficjentowi na daną operację i są pokryte z wydatków opłaconych przez beneficjentów i potwierdzone opłaconymi fakturami w ciągu 3 lat. [Popr. 317]

5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 lit. c) w przypadku programów pomocy objętych przepisami art. 107 TFUE wkład publiczny odpowiadający wydatkom wyszczególnionym we wniosku o płatność musi zostać uprzednio wypłacony beneficjentom przez podmiot udzielający pomocy.

Artykuł 86

Konkretne elementy dotyczące instrumentów finansowych we wnioskach o płatność

1. Jeśli instrumenty finansowe są wdrażane zgodnie z art. 53 ~~ust. 2~~ **ust. 1**, wnioski o płatności przedłożone na mocy załącznika XIX obejmują łączną kwotę wypłaconą lub, w przypadku gwarancji, kwoty zadeklarowane zgodnie z ustaleniami w umowach gwarancyjnych przez instytucję zarządzającą na rzecz ostatecznych odbiorców, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. a), b) i c). [Popr. 318]

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Jeśli instrumenty finansowe są wdrażane na mocy art. 53 ~~ust. 3~~ **ust. 2**., wnioski o płatność, które obejmują wydatki na instrumenty finansowe, przedkłada się zgodnie z następującymi warunkami: **[Popr. 319]**

- a) kwota uwzględniona w pierwszym wniosku o płatność musi zostać uprzednio wypłacona na rzecz instrumentów finansowych i może stanowić do 25 % łącznej kwoty wkładów z programu przeznaczonych na instrumenty finansowe na mocy odnośnej umowy o finansowaniu, zgodnie z danym priorytetem i kategorią regionu, w stosownych przypadkach;
- b) kwota uwzględniona w kolejnych wnioskach o płatność przedłożonych w okresie kwalifikowalności obejmuje wydatki kwalifikowalne, o których mowa w art. 62 ust. 1.

3. Kwota uwzględniona w pierwszym wniosku o płatność, o której mowa w ust. 2 lit. a), zostaje rozliczona w sprawozdaniach finansowych Komisji nie później niż w ostatnim roku obrachunkowym.

Ujawnia się ją oddzielnie we wnioskach o płatność.

Artykuł 87

Wspólne zasady dotyczące płatności

1. ~~Z zastrzeżeniem dostępności środków~~ Komisja dokonuje płatności okresowych nie później niż 60 dni od daty otrzymania przez Komisję wniosku o płatność. **[Popr. 320]**

2. Każdą płatność przypisuje się do najwcześniej otwartego zobowiązania budżetowego funduszu i kategorii regionu, których to dotyczy. Komisja refunduje jako płatności okresowe 90 % kwot uwzględnionych we wniosku o płatność, co wynika z zastosowania stopy współfinansowania dla każdego priorytetu do całkowitych wydatków kwalifikowanych lub do wkładu publicznego, w stosownych przypadkach. Komisja określa kwoty pozostające do refundacji lub do odzyskania, obliczając saldo sprawozdania finansowego zgodnie z art. 94.

3. Wsparcie z funduszy na rzecz priorytetu w postaci płatności okresowych nie przewyższa kwoty wsparcia z funduszy na rzecz priorytetu określonego w decyzji Komisji w sprawie zatwierdzenia programu.

4. Jeśli wkład Unii przyjmuje formę określoną w art. 46 lit. a) lub jeśli dotacje mają formę wymienioną w art. 48 ust. 1 lit. b), c) i d), Komisja nie wypłaca kwoty wyższej niż kwota, o którą zwróciło się państwo członkowskie.

5. Dodatkowo wsparcie z funduszy na rzecz priorytetu w postaci płatności salda ostatniego roku obrachunkowego nie może przekroczyć żadnej z następujących kwot:

- a) wkładu publicznego zadeklarowanego we wnioskach o płatność;
- b) wsparcia z funduszy wypłaconego na rzecz beneficjentów;
- c) kwoty, o którą zwróciło się państwo członkowskie.

6. Na wniosek państwa członkowskiego płatności okresowe mogą zostać zwiększone o 10 % powyżej stopy współfinansowania mającej zastosowanie do każdego priorytetu w ramach funduszy, jeśli państwo członkowskie spełni jeden z następujących warunków po [dacie przyjęcia niniejszego rozporządzenia]:

- a) państwo członkowskie otrzymuje pożyczkę od Unii na podstawie rozporządzenia Rady (UE) nr 407/2010;

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) państwo członkowskie otrzymuje średnioterminową pomoc finansową w ramach EMS, zgodnie z ustaleniami zawartymi w Porozumieniu ustanawiającym EMS z dnia 2 lutego 2012 r. lub jak określono w rozporządzeniu Rady (WE) nr 332/2002 ⁽⁴⁷⁾, pod warunkiem wdrożenia programu dostosowań makroekonomicznych;
- c) pomoc finansowa jest udostępniana danemu państwu członkowskiemu pod warunkiem wdrożenia programu dostosowań makroekonomicznych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013 ⁽⁴⁸⁾.

Zwiększona stopa, która nie może przekroczyć 100 %, ma zastosowanie do wniosków o płatność do końca roku kalendarzowego, w którym zakończono świadczenie odnośnej pomocy finansowej.

7. Ust. 6 nie ma zastosowania do programów Interreg.

Artykuł 88

Zwrot wydatków kwalifikowalnych w oparciu o koszty jednostkowe, płatności ryczałtowe i stawki ryczałtowe

1. Komisja może refundować wkład Unii na rzecz programu w oparciu o koszty jednostkowe, płatności ryczałtowe i stawki ryczałtowe zwrotu wkładu Unii na rzecz programu.
2. Aby wykorzystać wkład Unii na rzecz programu w oparciu o koszty jednostkowe, płatności ryczałtowe i stawki ryczałtowe, o których mowa w art. 46, państwa członkowskie przedkładają Komisji propozycję zgodnie ze wzorami przedstawionymi w załącznikach V i VI jako część programu lub propozycji jego zmiany.

Kwoty i stawki zaproponowane przez państwo członkowskie zostają ustalone w oparciu o akt delegowany, o którym mowa w ust. 4, lub na podstawie poniższego:

- a) za pomocą rzetelnej, sprawiedliwej i weryfikowalnej metody obliczeń w oparciu o:
 - (i) dane statystyczne, inne obiektywne informacje lub ocenę ekspercką;
 - (ii) sprawdzone dane historyczne;
 - (iii) zastosowanie zwykłej praktyki księgowania kosztów;
 - b) projektów budżetów;
 - c) zasad dotyczących odpowiednich kosztów jednostkowych i płatności ryczałtowych mających zastosowanie w ramach polityk Unii w odniesieniu do podobnego rodzaju operacji;
 - d) zasad dotyczących odpowiednich kosztów jednostkowych i płatności ryczałtowych wykorzystywanych w ramach systemów dotacji finansowanych w całości przez państwo członkowskie w odniesieniu do podobnego rodzaju operacji.
3. Decyzja Komisji w sprawie zatwierdzenia programu lub jego zmiany określa rodzaje operacji objętych zwrotem w oparciu o koszty jednostkowe, płatności ryczałtowe i stawki ryczałtowe, definicję i kwoty objęte kosztami jednostkowymi, płatnościami ryczałtowymi i stawkami ryczałtowymi oraz metody dostosowywania wysokości kwot.

Aby wspierać operacje, w odniesieniu do których Komisja zwraca wydatki na mocy niniejszego artykułu, państwa członkowskie stosują jedną z form dotacji, o których mowa w art. 48 ust. 1.

⁽⁴⁷⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 332/2002 z dnia 18 lutego 2002 r. ustanawiające instrument średnioterminowej pomocy finansowej dla bilansów płatniczych państw członkowskich (Dz.U. L 53 z 23.2.2002, s. 1).

⁽⁴⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 1).

Środa, 27 marca 2019 r.

Celem audytów Komisji lub państw członkowskich jest wyłącznie sprawdzenie, czy spełnione zostały warunki zwrotu dokonywanego przez Komisję.

4. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 107 w celu uzupełnienia przepisów niniejszego artykułu poprzez określenie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych i stawek ryczałtowych, ich kwot i metod dostosowywania na sposoby, o których mowa w ust. 2 akapit drugi.

Artykuł 89

Finansowanie niepowiązane z kosztami

1. Aby wykorzystać wkład Unii na rzecz wszystkich lub części priorytetów programu w postaci finansowania niepowiązanego z kosztami, państwa członkowskie przedkładają Komisji propozycję zgodnie ze wzorami przedstawionymi w załącznikach V i VI jako część programu lub propozycji zmiany programu. Propozycja ta zawiera następujące informacje:

- a) wskazanie odnośnego priorytetu i określenie ogólnej kwoty, której dotyczy finansowanie niepowiązane z kosztami; opis części programu i rodzaju operacji objętych finansowaniem niepowiązanym z kosztami;
- b) opis warunków, jakie należy spełnić, lub rezultatów, które mają zostać osiągnięte, oraz harmonogram;
- c) wyniki pośrednie, które umożliwiają dokonanie przez Komisję zwrotu;
- d) jednostki miary;
- e) harmonogram zwrotu dokonywanego przez Komisję i odpowiednie kwoty powiązane z osiąganiem postępów w spełnianiu warunków lub z osiąganiem rezultatów;
- f) ustalenia dotyczące weryfikacji pośrednich wyników i spełnienia warunków lub osiągnięcia rezultatów;
- g) metody dostosowania kwot, w stosownych przypadkach;
- h) ustalenia służące zapewnieniu, że ścieżka audytu jest zgodna z załącznikiem XI, ze wskazaniem na spełnienie warunków lub osiągnięcie rezultatów.

2. Decyzja Komisji w sprawie zatwierdzenia programu lub wniosek dotyczący jego zmiany zawierają wszystkie elementy wymienione w ust. 1.

3. Aby wspierać operacje, w odniesieniu do których Komisja zwraca wydatki na mocy niniejszego artykułu, państwa członkowskie stosują jedną z form dotacji, o których mowa w art. 48 ust. 1.

Celem audytów Komisji lub państw członkowskich jest wyłącznie sprawdzenie, czy warunki zwrotu dokonywanego przez Komisję zostały spełnione lub czy osiągnięto rezultaty.

4. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 107 w celu uzupełnienia przepisów niniejszego artykułu poprzez określenie kwot finansowania niepowiązanego z kosztami w podziale na rodzaj operacji, metod dostosowywania kwot i warunków, które należy spełnić, lub rezultatów, które należy osiągnąć.

SEKCJA III

WSTRZYMANIA I ZAWIESZENIA

Artykuł 90

Wstrzymanie biegu terminu płatności

1. Komisja może wstrzymać bieg terminu płatności, z wyjątkiem płatności zaliczkowych, maksymalnie na okres sześciu miesięcy, jeśli spełniony jest którykolwiek z następujących warunków:

Środa, 27 marca 2019 r.

- a) dostępne są dowody ~~sugerujące~~ **na** istnienie poważnego uchybienia, w odniesieniu do którego nie wprowadzono środków naprawczych; **[Popr. 321]**
 - b) Komisja musi przeprowadzić dodatkowe weryfikacje po uzyskaniu informacji sugerujących, że wydatek ujęty we wniosku o płatność może być związany z nieprawidłowością.
2. Państwo członkowskie może wyrazić zgodę na przedłużenie okresu wstrzymania o trzy miesiące.
 3. Komisja ogranicza wstrzymanie do części wydatków, której dotyczą elementy, o których mowa w ust. 1, chyba że określenie takiej części wydatków jest niemożliwe. Komisja informuje pisemnie państwo członkowskie o przyczynach wstrzymania i wzywa je do zaradzenia sytuacji. Komisja kończy wstrzymanie biegu terminu płatności niezwłocznie po wprowadzeniu środków zaradczych w odniesieniu do elementów, o których mowa w ust. 1.
 4. W przepisach dotyczących EFMR można określić konkretne podstawy do wstrzymania płatności powiązane z nieprzebrzeganiem zasad obowiązujących w ramach wspólnej polityki rybołówstwa.

Artykuł 91

Zawieszenie płatności

1. Komisja może zawiesić płatności w całości lub w części po umożliwieniu państwu członkowskiemu zgłoszenia uwag, jeśli spełniony jest którykolwiek z następujących warunków:
 - a) państwo członkowskie nie podjęło niezbędnych działań w celu naprawy sytuacji, co doprowadziło do wstrzymania biegu terminu płatności na podstawie art. 90;
 - b) istnieje poważne uchybienie;
 - c) wydatek ujęty we wniosku o płatność związany jest z nieprawidłowością, która nie została skorygowana;
 - d) Komisja wydała uzasadnioną opinię w odniesieniu do uchybienia zgodnie z art. 258 TFUE, które to uchybienie stwarza zagrożenie dla legalności i prawidłowości wydatku;

e) ~~państwo członkowskie nie podjęło niezbędnych działań zgodnie z art. 15 ust. 6.~~ **[Popr. 322]**
2. Komisja znosi zawieszenie w całości lub w części płatności w przypadku gdy państwo członkowskie wprowadziło środki zaradcze w odniesieniu do elementów, o których mowa w ust. 1.
3. W przepisach dotyczących EFMR można określić konkretne podstawy do zawieszenia płatności powiązane z nieprzebrzeganiem zasad obowiązujących w ramach wspólnej polityki rybołówstwa.

ROZDZIAŁ II

Przedkładanie i analiza sprawozdań finansowych

Artykuł 92

Zawartość i składanie sprawozdań finansowych

1. W odniesieniu do każdego roku obrachunkowego, w przypadku którego przedłożono wnioski o płatność, państwo członkowskie przekazuje Komisji najpóźniej dnia 15 lutego następujące dokumenty („pakiet dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności”) odnoszące się do poprzedniego roku obrachunkowego w rozumieniu art. 2 pkt 28:
 - a) sprawozdanie finansowe zgodnie ze wzorem przedstawionym w załączniku XX;
 - b) deklarację zarządczą, o której mowa w art. 68 ust. 1 lit. f), zgodnie ze wzorem przedstawionym w załączniku XV;
 - c) opinię z audytu, o której mowa w art. 71 ust. 3 lit. a), zgodnie ze wzorem przedstawionym w załączniku XVI;

Środa, 27 marca 2019 r.

d) roczne sprawozdanie z kontroli, o którym mowa w art. 71 ust. 3 lit. b), zgodnie ze wzorem przedstawionym w załączniku XVII.

2. W wyjątkowych przypadkach Komisja może na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego wydłużyć termin, o którym mowa w ust. 1, do dnia 1 marca.

3. Sprawozdanie finansowe obejmuje na poziomie każdego priorytetu i, w stosownych przypadkach, według funduszy i kategorii regionów:

a) łączną kwotę kwalifikowalnych wydatków ujętą w systemie księgowym instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości, która to kwota została uwzględniona w ostatnim wniosku o płatność za dany rok obrachunkowy, i całkowitą kwotę odpowiadającą jej wkładowi publicznego, który wpłacono lub który ma zostać wpłacony;

b) kwoty wycofane w trakcie roku obrachunkowego;

c) kwoty wkładu publicznego wypłacone na rzecz każdego instrumentu finansowego;

d) dla każdego priorytetu – wyjaśnienie różnic pomiędzy kwotami zadeklarowanymi zgodnie z lit. a) a kwotami zadeklarowanymi w odniesieniu do tego samego roku obrachunkowego we wnioskach o płatność.

4. Sprawozdanie finansowe uznaje się za dopuszczalne, jeśli państwo członkowskie wprowadziło niezbędne korekty, aby ograniczyć ryzyko rezydualne dotyczące legalności i prawidłowości wydatku uwzględnionego w sprawozdaniu do poziomu poniżej 2 %.

5. Państwa członkowskie odliczają w sprawozdaniu finansowym w szczególności:

a) wydatki nieprawidłowe, które zostały objęte korektami finansowymi zgodnie z art. 97;

b) wydatki, które podlegają bieżącej ocenie pod kątem legalności i prawidłowości;

c) pozostałe kwoty, w razie konieczności, by ograniczyć błąd rezydualny wydatków zadeklarowanych w sprawozdaniu do 2 %.

W kolejnych latach obrachunkowych państwo członkowskie może uwzględnić we wniosku o płatność wydatek zgodny z akapitem pierwszym lit. b) po potwierdzeniu legalności i prawidłowości tego wydatku.

6. Nie naruszając art. 98, państwo członkowskie może zastąpić nieprawidłowe kwoty wykryte po przedłożeniu sprawozdania finansowego przez dokonanie odpowiednich dostosowań w sprawozdaniu za rok obrachunkowy, w którym wykryto nieprawidłowość.

7. W ramach pakietu dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności państwo członkowskie przedkłada za ostatni rok obrachunkowy końcowe sprawozdanie z realizacji celów, o którym mowa w art. 38, lub najbardziej aktualne roczne sprawozdanie z wdrażania odnoszące się do EFMR, FAM, FBW i IZGW.

Artykuł 93

Analiza sprawozdań finansowych

Komisja upewnia się, że sprawozdanie jest kompletne, rzetelne i prawdziwe najpóźniej dnia 31 maja roku następującego po zakończeniu danego roku obrachunkowego, chyba że zastosowanie ma art. 96.

Artykuł 94

Obliczanie salda

1. Podczas określania kwoty obciążającej fundusze w danym roku obrachunkowym i wynikających z tego dostosowań dotyczących płatności na rzecz państwa członkowskiego Komisja bierze pod uwagę:

a) kwoty ujęte w sprawozdaniu finansowym, o których mowa w art. 95 ust. 2 lit. a) i do których stosuje się stopę współfinansowania dla każdego priorytetu;

Środa, 27 marca 2019 r.

b) łączną kwotę płatności okresowych dokonanych przez Komisję w tym roku obrachunkowym.

2. Jeżeli istnieje kwota podlegająca odzyskaniu od państwa członkowskiego, Komisja wydaje w związku z nią nakaz odzyskania środków, który zostaje wykonany, w miarę możliwości, przez potrącenie jej od kwot należnych państwu członkowskiemu w ramach kolejnych płatności na rzecz tego samego programu. Odzyskanie takie nie stanowi korekty finansowej i nie zmniejsza wsparcia z funduszy na rzecz programu. Odzyskana kwota stanowi dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. [177 ust. 3] rozporządzenia finansowego.

Artykuł 95

Procedura dotycząca analizy sprawozdań

1. Procedurę określoną w art. 96 stosuje się w którymkolwiek z następujących przypadków:

a) instytucja audytowa przedstawiła opinię z audytu z zastrzeżeniami lub negatywną opinię z audytu z przyczyn powiązanych z kompletnością, rzetelnością i prawdziwością sprawozdania finansowego;

b) Komisja posiada dowody, które kwestionują wiarygodność opinii z audytu bez zastrzeżeń.

2. We wszystkich pozostałych przypadkach Komisja oblicza kwoty obciążające fundusze zgodnie z art. 94 i dokonuje odpowiednich płatności lub odzyskuje środki przed dniem 1 lipca. Wypłata lub odzyskanie środków oznaczają zatwierdzenie sprawozdania finansowego.

Artykuł 96

Postępowanie kontrydiktoryjne dotyczące analizy sprawozdań finansowych

1. Jeśli instytucja audytowa przedstawia opinię z audytu z zastrzeżeniami z przyczyn powiązanych z kompletnością, rzetelnością i prawdziwością sprawozdania finansowego, Komisja zwraca się do danego państwa członkowskiego z prośbą o weryfikację sprawozdania i ponowne przedłożenie dokumentów, o których mowa w art. 92 ust. 1, w terminie jednego miesiąca.

W przypadku gdy w terminie określonym w pierwszym akapicie:

a) opinia z audytu nie zawiera zastrzeżeń, zastosowanie ma art. 94 i Komisja dokonuje płatności wszelkich dodatkowych należnych kwot lub przystępuje do procedury odzyskania w ciągu dwóch miesięcy;

b) opinia z audytu nadal zawiera zastrzeżenia lub państwo członkowskie nie przedłożyło ponownie dokumentów, zastosowanie mają ust. 2, 3 i 4.

2. Jeśli opinia z audytu nadal zawiera zastrzeżenia z przyczyn powiązanych z kompletnością, rzetelnością i prawdziwością sprawozdania finansowego lub jeśli opinia ta nadal jest niewiarygodna, Komisja informuje państwo członkowskie o kwocie obciążającej fundusze w danym roku obrachunkowym.

3. Jeżeli w ciągu jednego miesiąca państwo członkowskie wyrazi zgodę na wspomnianą kwotę, Komisja dokonuje płatności wszelkiej dodatkowej należnej kwoty lub przystępuje do procedury odzyskania zgodnie z art. 94 w ciągu dwóch miesięcy.

4. W przypadku gdy państwo członkowskie nie wyrazi zgody na kwotę, o której mowa w ust. 2, Komisja ustala kwotę obciążającą fundusze dla danego roku obrachunkowego. Takie działanie nie stanowi korekty finansowej i nie zmniejsza wsparcia z funduszy na rzecz programu. Komisja dokonuje płatności wszelkiej dodatkowej należnej kwoty lub przystępuje do procedury odzyskania zgodnie z art. 94 w ciągu dwóch miesięcy.

5. W odniesieniu do ostatniego roku obrachunkowego Komisja dokonuje płatności lub odzyskania salda sprawozdania finansowego w przypadku programów uzyskujących wsparcie w ramach EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności nie później niż dwa miesiące po terminie przyjęcia końcowego sprawozdania z realizacji celów, o którym mowa w art. 38.

Środa, 27 marca 2019 r.

ROZDZIAŁ III

Korekty finansowe

Artykuł 97

Korekty finansowe dokonywane przez państwa członkowskie

1. Jeżeli zadeklarowany Komisji wydatek zostanie uznany za nieprawidłowy, państwa członkowskie chronią budżet Unii i stosują korekty finansowe poprzez anulowanie całości lub części wsparcia z funduszy na rzecz operacji lub programu.
2. Korekty finansowe są odnotowywane w sprawozdaniu finansowym za rok obrachunkowy, w którym podjęto decyzję o anulowaniu.
3. Anulowane wsparcie z funduszy może zostać ponownie wykorzystane przez państwo członkowskie w ramach danego programu, z wyjątkiem operacji, która była przedmiotem korekty, lub, w przypadku gdy korekta finansowa dotyczy nieprawidłowości systemowej, operacji, której dotyczyła nieprawidłowość systemowa.
4. W przepisach dotyczących poszczególnych funduszy odnoszących się do EFMR można określić konkretne podstawy do korekt finansowych dokonywanych przez państwa członkowskie w związku z nieprzestrzeganiem zasad obowiązujących w ramach wspólnej polityki rybołówstwa.
5. Na zasadzie odstępstwa od przepisów ust. 1–3 w operacjach obejmujących instrumenty finansowe wkład anulowany zgodnie z niniejszym artykułem w wyniku pojedynczej nieprawidłowości może zostać ponownie wykorzystany w ramach tej samej operacji na następujących warunkach:
 - a) jeżeli nieprawidłowość będąca powodem anulowania wkładu została wykryta na szczeblu ostatecznego odbiorcy: tylko w odniesieniu do innych ostatecznych odbiorców w ramach tego samego instrumentu finansowego;
 - b) jeżeli nieprawidłowość będąca powodem anulowania wkładu została wykryta na szczeblu podmiotu wdrażającego fundusz szczegółowy, instrument finansowy jest wdrażany przez strukturę z funduszem zarządzającym, tylko w odniesieniu do innych podmiotów wdrażających fundusze szczegółowe.

Jeżeli nieprawidłowość będąca powodem anulowania wkładu została wykryta na szczeblu podmiotu wdrażającego fundusz zarządzający lub na szczeblu organu wdrażającego fundusz szczegółowy, a instrument finansowy jest wdrażany przez strukturę bez funduszu zarządzającego, anulowany wkład nie może zostać ponownie wykorzystany w ramach tej samej operacji.

W przypadku korekty finansowej dokonanej w odniesieniu do nieprawidłowości systemowej anulowany wkład nie może zostać ponownie wykorzystany na żadną operację, której dotyczy nieprawidłowość systemowa.

6. Podmioty wdrażające instrument finansowy zwracają państwom członkowskim wkłady z programu, których to wkładów dotyczą nieprawidłowości, wraz z odsetkami i wszelkimi innymi zyskami wygenerowanymi dzięki tym wkładom.

Podmioty wdrażające instrumenty finansowe nie zwracają państwom członkowskim kwot, o których mowa w pierwszym akapicie, pod warunkiem że podmioty te wykażą w odniesieniu do danej nieprawidłowości, iż spełniają następujące warunki zbiorcze:

- a) nieprawidłowość wystąpiła na poziomie ostatecznych odbiorców lub, w przypadku funduszu zarządzającego, na poziomie podmiotów wdrażających fundusze szczegółowe lub ostatecznych odbiorców;

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) podmioty wdrażające instrumenty finansowe wykonywały swoje zobowiązania w odniesieniu do wkładów z programu, których to wkładów dotyczą nieprawidłowości, zgodnie z obowiązującymi przepisami i z dbałością o jakość zawodową, przejrzystość i staranność, których oczekuje się ze strony doświadczonego podmiotu zawodowo zajmującego się wdrażaniem instrumentów finansowych;
- c) nie można było odzyskać kwot, których dotyczy nieprawidłowość, niezależnie od faktu, że podmioty wdrażające instrumenty finansowe podjęły z należytą starannością wszystkie mające zastosowanie środki umowne i prawne.

Artykuł 98

Korekty finansowe dokonywane przez Komisję

1. Komisja dokonuje korekt finansowych poprzez zmniejszanie wsparcia z funduszy na rzecz programu, jeśli stwierdzi, że:
 - a) istnieje poważne uchybienie, które stworzyło zagrożenie dla wsparcia z funduszy już wypłaconego na rzecz programu;
 - b) wydatek uwzględniony w zatwierdzonym sprawozdaniu finansowym jest nieprawidłowy i nie został wykryty ani zgłoszony przez państwo członkowskie;
 - c) państwo członkowskie nie wywiązało się ze swoich zobowiązań zawartych w art. 91 przed wszczęciem procedury korekty finansowej przez Komisję.

Jeżeli Komisja dokonuje ryczałtowych lub ekstrapolowanych korekt finansowych, powinna to robić zgodnie z załącznikiem XXI.

2. Przed podjęciem decyzji o dokonaniu korekty finansowej Komisja informuje państwo członkowskie o swoich wnioskach i umożliwia mu zgłoszenie uwag w terminie dwóch miesięcy.
3. Jeżeli państwo członkowskie nie akceptuje wniosków Komisji, wzywane jest do wzięcia udziału w przesłuchaniu przez Komisję, które ma zapewnić, że dostępne są wszystkie istotne informacje i uwagi jako podstawa do formułowania przez Komisję wniosków dotyczących dokonania korekty finansowej.
4. Komisja podejmuje decyzję co do korekty finansowej w drodze aktu wykonawczego w terminie 12 miesięcy od daty przesłuchania lub od daty otrzymania dodatkowych informacji, zgodnie z wymogami Komisji.

Podejmując decyzję w sprawie korekty finansowej, Komisja uwzględni wszystkie przedstawione informacje i uwagi.

Jeżeli państwo członkowskie wyraża zgodę na korektę finansową w przypadkach, o których mowa w ust. 1 lit. a) i c), przed przyjęciem decyzji, o której mowa w ust. 1, może ono ponownie wykorzystać odnośne kwoty. Możliwość tej nie stosuje się względem korekty finansowej w odniesieniu do przypadków, o których mowa w ust. 1 lit. b).

5. W przepisach dotyczących poszczególnych funduszy odnoszących się do EFMR można określić szczególne podstawy do korekt finansowych dokonywanych przez Komisję w związku z nieprzestrzeganiem zasad obowiązujących w ramach wspólnej polityki rybołówstwa.

ROZDZIAŁ IV

Umorzenie

Artykuł 99

Zasady i reguły umorzenia zobowiązań

1. Komisja dokonuje umorzenia każdej kwoty w ramach programu, która nie została wykorzystana na płatności zaliczkowe zgodnie z art. 84 lub w odniesieniu do której nie złożono wniosku o płatność zgodnie z art. 85 i 86 do dnia ~~26 grudnia drugiego~~ **31 grudnia trzeciego** roku kalendarzowego następującego po roku, w którym podjęto zobowiązania budżetowe na lata 2021–2026. **[Popr. 323]**

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Kwota, która ma zostać objęta płatnością zaliczkową lub wnioskiem o płatność przed upływem terminu określonego w ust. 1 w odniesieniu do zobowiązania budżetowego na 2021, wynosi 60 % tego zobowiązania. 10 % zobowiązania budżetowego na 2021 r. dodaje się do każdego zobowiązania budżetowego na lata 2022–2025 w celu obliczenia kwot, jakie mają zostać pokryte. [Popr. 324]

3. Część zobowiązań pozostających do spłaty w dniu 31 grudnia 2029/2030 r. zostaje umorzona, jeśli pakiet dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności i końcowe sprawozdanie z realizacji celów odnoszące się do programów uzyskujących wsparcie w ramach EFS+, EFRR i Funduszu Spójności nie zostały przedłożone Komisji w terminie wyznaczonym w art. 38 ust. 1. [Popr. 325]

Artykuł 100

Wyjątki od reguł umorzenia zobowiązań

1. Kwotę, której dotyczy umorzenie, pomniejsza się o kwoty równe tej części zobowiązania budżetowego, w odniesieniu do której:

- a) operacje są zawieszane w wyniku postępowania sądowego lub odwołania administracyjnego o skutku zawieszającym; lub
- b) niemożliwe było złożenie wniosku o płatność z powodu działania siły wyższej mającej poważny wpływ na wdrażanie całości lub części programu.

ba) niemożliwe było terminowe złożenie wniosku o płatność ze względu na opóźnienia na poziomie unijnym w zakresie ustanowienia ram prawnych i administracyjnych dla funduszy na lata 2021–2027. [Popr. 326]

Organy krajowe powołujące się na działanie siły wyższej muszą udowodnić jej bezpośrednie konsekwencje dla realizacji całości lub części programu.

2. Państwo członkowskie przesyła Komisji informacje dotyczące wyjątków, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b), najpóźniej dnia 31 stycznia w odniesieniu do kwoty deklarowanej najpóźniej dnia 26 grudnia.

Artykuł 101

Procedura umorzenia zobowiązań

1. Komisja informuje państwo członkowskie o kwocie umorzenia wynikającej z informacji, które uzyskała na dzień 31 stycznia.

2. Państwo członkowskie ma ~~jeden miesiąc~~ **dwa miesiące** na zaakceptowanie kwoty, która ma zostać umorzona, lub przedstawienie swoich uwag. [Popr. 327]

3. Najpóźniej dnia 30 czerwca państwo członkowskie przedkłada Komisji zmieniony plan finansowy uwzględniający w danym roku kalendarzowym zmniejszoną kwotę wsparcia w odniesieniu do jednego lub kilku priorytetów programu. W przypadku programów, które uzyskują wsparcie z więcej niż jednego funduszu, kwota wsparcia zostaje zmniejszona w podziale na fundusz proporcjonalnie do kwot, których dotyczy umorzenie i które nie zostały wykorzystane w danym roku kalendarzowym.

W przypadku nieprzedłożenia takiego planu Komisja dokonuje zmiany planu finansowego poprzez zmniejszenie wkładu z funduszy w danym roku kalendarzowym. Wspomniane zmniejszenie zostaje przypisane do każdego priorytetu proporcjonalnie do kwot, których dotyczy umorzenie i które nie zostały wykorzystane w danym roku kalendarzowym.

4. Komisja zmienia decyzję w sprawie zatwierdzenia programu nie później niż dnia 31 października.

Środa, 27 marca 2019 r.

TYTUŁ VIII RAMY FINANSOWE

Artykuł 102

Zasięg geograficzny wsparcia w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”

1. EFRR, EFS+ i Fundusz Spójności wspierają cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” we wszystkich regionach odpowiadających poziomowi 2 wspólnej klasyfikacji jednostek terytorialnych do celów statystycznych („regiony na poziomie NUTS 2”) ustanowionej rozporządzeniem (WE) nr 1059/2003 zmienionym rozporządzeniem Komisji (UE) nr 868/2014 **2016/2066**. [Popr. 328]
2. Środki z EFRR i EFS+ na cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” zostają rozdzielone między następujące trzy kategorie regionów na poziomie NUTS 2:
 - a) regiony słabiej rozwinięte, których PKB na mieszkańca jest niższy niż 75 % średniego PKB UE-27 („regiony słabiej rozwinięte”);
 - b) regiony w okresie przejściowym, których PKB na mieszkańca wynosi między 75 % a 100 % średniego PKB UE-27 („regiony w okresie przejściowym”);
 - c) regiony lepiej rozwinięte, których PKB na mieszkańca jest wyższy niż 100 % średniego PKB UE-27 („regiony lepiej rozwinięte”).

Klasyfikację regionów w ramach jednej z trzech kategorii określa się na podstawie porównania PKB na mieszkańca każdego regionu, mierzonego według standardów siły nabywczej (SSN) i obliczanego na podstawie danych liczbowych Unii za okres 2014–2016, do średniej PKB UE-27 w tym samym okresie odniesienia.

3. Fundusz Spójności wspiera te państwa członkowskie, w których DNB na mieszkańca, mierzony według standardów siły nabywczej (SSN) i obliczany na podstawie danych liczbowych Unii za okres 2014–2016, wynosi mniej niż 90 % średniego DNB na mieszkańca UE-27 w tym samym okresie odniesienia.
4. Komisja, w drodze aktu wykonawczego, przyjmuje decyzję ustanawiającą wykaz regionów spełniających kryteria jednej z trzech kategorii regionów oraz państw członkowskich spełniających kryteria, o których mowa w ust. 3. Wykaz ten obowiązuje od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.

Artykuł 103

Zasoby na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej

1. Zasoby na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej dostępne na zobowiązanie budżetowe na okres 2021–2027 wynoszą ~~330 624 388 630~~ **378 097 000 000 EUR** według cen z 2018 r. [Popr. 329]

Do celów programowania, a następnie uwzględnienia w budżecie Unii kwota ta podlega indeksacji na poziomie 2 % w skali roku.

2. Komisja, w drodze aktu wykonawczego, przyjmuje decyzję w sprawie rocznego podziału zasobów ogólnych między państwa członkowskie w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, pod względem kategorii regionów, wraz z wykazem kwalifikujących się regionów zgodnie z metodyką określoną w załączniku XXII. **Minimalny całkowity wkład z funduszy, na szczeblu krajowym, powinien być równy 76 % środków przyznanych poszczególnym państwom członkowskim lub regionom na okres 2014–2020**. [Popr. 330]

W decyzji tej określa się także roczny podział zasobów ogólnych między państwa członkowskie w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg).

Z zastrzeżeniem krajowych przydziałów dla państw członkowskich, środki finansowe dla regionów, które zostały przeklasyfikowane do niższej kategorii na okres 2021–2027, utrzymuje się na poziomie alokacji na lata 2014–2020. [Popr. 429]

Środa, 27 marca 2019 r.

Z uwagi na szczególne znaczenie finansowania w ramach polityki spójności dla współpracy transgranicznej i transnarodowej, a także dla regionów najbardziej oddalonych, kryteria kwalifikowalności w odniesieniu do tego rodzaju finansowania nie powinny być mniej korzystne niż w latach 2014–2020 i powinny zapewniać maksymalną ciągłość w stosunku do istniejących programów. [Popr. 331]

3. 0,35 % zasobów ogólnych po odliczeniu wsparcia na rzecz instrumentu „Łącząc Europę”, o którym to wsparciu mowa w art. 104 ust. 4, przeznaczają się na pomoc techniczną z inicjatywy Komisji.

Artykuł 104

Zasoby na cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” oraz cel „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg)

1. Zasoby na cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” ustala się na poziomie ~~97,597~~ **97,597** % zasobów ogólnych (tj. na łączną kwotę ~~322 194 388 630~~ **366 754 000 000 EUR (według cen z 2018 r.)** *Z kwoty tej 5 900 000 000 EUR przeznaczają się na gwarancję dla dzieci ze środków EFS +. Pozostałą pulę środków w wysokości 360 854 000 000 EUR (według cen z 2018 r.)* przydziela się w następujący sposób: [Popr. 332]

a) 61,6 % (tj. łączna kwota ~~198 621 593 157~~ **222 453 894 000 EUR**) dla regionów słabiej rozwiniętych; [Popr. 333]

b) 14,3 % (tj. łączna kwota ~~45 934 516 595~~ **51 446 129 000 EUR**) dla regionów w okresie przejściowym; [Popr. 334]

c) 10,8 % (tj. łączna kwota ~~34 842 689 000~~ **39 023 410 000 EUR**) dla regionów lepiej rozwiniętych; [Popr. 335]

d) 12,8 % (tj. łączna kwota ~~41 348 556 877~~ **46 309 907 000 EUR**) dla państw członkowskich otrzymujących wsparcie z Funduszu Spójności; [Popr. 336]

e) 0,4 % (tj. łączna kwota ~~1 447 034 001~~ **1 620 660 000 EUR**) jako dodatkowe zasoby dla regionów najbardziej oddalonych, wskazanych w art. 349 TFUE, oraz regionów na poziomie NUTS 2 spełniających kryteria określone w art. 2 Protokołu nr 6 do Aktu przystąpienia z 1994 r. [Popr. 337]

2. W 2024 r. Komisja – w ramach dostosowań technicznych na 2025 r., zgodnie z art. [6] rozporządzenia (UE, Euratom) [...] (rozporządzenie w sprawie WRF) – dokonuje przeglądu całkowitych alokacji w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego na lata 2025–2027.

W swoim przeglądzie Komisja stosuje metodę alokacji określoną w załączniku XXII w oparciu o najbardziej aktualne w tym momencie dostępne statystyki.

W wyniku dostosowania technicznego Komisja zmienia akt wykonawczy określający zmieniony roczny podział, o którym mowa w art. 103 ust. 2.

3. Kwota środków dostępnych dla EFS+ **odpowiada 28,8 % zasobów** w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” ~~wynosi 88 646 194 590 EUR~~ **(tj. 105 686 000 000 EUR według cen z 2018 r.)** *Nie obejmuje to puli środków finansowych na komponent „Zatrudnienie i innowacje społeczne” lub komponent „Zdrowie”.* [Popr. 338]

Kwota dodatkowego finansowania dla regionów najbardziej oddalonych, o której mowa w ust. 1 lit. e), przydzielona do EFS+ ~~wynosi 376 928 934 EUR~~ **odpowiada 0,4 % zasobów, o których mowa w akapicie pierwszym (tj. 424 296 054 EUR według cen z 2018 r.)** [Popr. 339]

4. Kwotę wsparcia z Funduszu Spójności, które ma zostać przekazane na instrument „Łącząc Europę”, ustala się na poziomie ~~10 000 000 000 EUR~~ **4 000 000 000 EUR według cen z 2018 r.** . Zostanie ona wydatkowana na projekty dotyczące infrastruktury transportowej poprzez ogłoszenie specjalnych zaproszeń do składania ofert zgodnie z rozporządzeniem (UE) [numer nowego rozporządzenia w sprawie instrumentu „Łącząc Europę”] wyłącznie w państwach członkowskich kwalifikujących się do finansowania z Funduszu Spójności. [Popr. 340]

Środa, 27 marca 2019 r.

Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający kwoty, które mają zostać przeniesione ze środków przydzielonych każdemu państwu członkowskiemu w ramach Funduszu Spójności do instrumentu „Łącząc Europę” i które to kwoty zostają ustalone pro rata dla całego okresu.

Alokacja w ramach Funduszu Spójności dla każdego państwa członkowskiego zmniejsza się odpowiednio.

Roczne środki odpowiadające wsparciu z Funduszu Spójności, o których mowa w akapicie pierwszym, zapisywane są we właściwych pozycjach budżetu instrumentu „Łącząc Europę” od roku budżetowego 2021.

~~30 % zasobów przeniesionych do instrumentu „Łącząc Europę” zostaje niezwłocznie po przesunięciu udostępnione wszystkim państwom członkowskim kwalifikującym się do finansowania z Funduszu Spójności na finansowanie projektów dotyczących infrastruktury transportowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) [nowe rozporządzenie w sprawie instrumentu „Łącząc Europę”]. [Popr. 341]~~

Do specjalnych zaproszeń do składania wniosków, o których mowa w akapicie pierwszym, mają zastosowanie przepisy dotyczące sektora transportu na mocy rozporządzenia (UE) [numer nowego rozporządzenia w sprawie instrumentu „Łącząc Europę”]. Do dnia 31 grudnia 2023 r. wybór projektów kwalifikujących się do finansowania odbywa się z zachowaniem krajowych alokacji w ramach Funduszu Spójności w odniesieniu do 70 % środków przeniesionych do instrumentu „Łącząc Europę” [Popr. 342]

Od dnia 1 stycznia 2024 r. zasoby przeniesione do instrumentu „Łącząc Europę”, które nie zostały wykorzystane na zobowiązania podjęte dla projektów dotyczących infrastruktury transportowej, są udostępniane wszystkim państwom członkowskim kwalifikującym się do finansowania z Funduszu Spójności na finansowanie projektów dotyczących infrastruktury transportowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) [numer nowego rozporządzenia w sprawie instrumentu „Łącząc Europę”].

5. ~~500 000 000 EUR~~ **560 000 000 EUR według cen z 2018 r.** z zasobów na cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” przeznaczają się na Europejską inicjatywę miejską zarządzaną bezpośrednio lub pośrednio przez Komisję. [Popr. 343]

6. ~~175 000 000 EUR~~ **196 000 000 EUR według cen z 2018 r.** z zasobów EFS+ na cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” przeznaczają się współpracę transnarodową na rzecz innowacyjnych rozwiązań zarządzaną bezpośrednio lub pośrednio. [Popr. 344]

7. Zasoby na cel „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) ustala się na poziomie ~~2,5~~ **3** % zasobów ogólnych dostępnych na zobowiązania budżetowe z funduszy na okres 2021–2027 (tj. w łącznej kwocie ~~8 430 000 000 EUR~~ **11 343 000 000 EUR według cen z 2018 r.**). [Popr. 345]

Artykuł 105

Przesunięcia środków

1. W ramach przedłożenia umowy partnerstwa lub w kontekście przeglądu śródkresowego Komisja może przyjąć wniosek państwa członkowskiego o przesunięcie środków:

a) w wysokości nie więcej niż ~~15~~ **5** % łącznych alokacji dla słabiej rozwiniętych regionów do regionów w okresie przejściowym lub regionów lepiej rozwiniętych oraz z regionów w okresie przejściowym do regionów lepiej rozwiniętych; [Popr. 346]

b) z alokacji dla regionów lepiej rozwiniętych lub regionów w okresie przejściowym do regionów słabiej rozwiniętych.

2. Łączna kwota alokacji przydzielonych każdemu państwu członkowskiemu w odniesieniu do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” oraz celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) nie może być przenoszona między tymi celami.

Artykuł 106

Określanie stóp współfinansowania

1. W decyzji Komisji w sprawie zatwierdzenia programu ustala się stopę współfinansowania i maksymalną kwotę wsparcia z funduszy dla każdego priorytetu.

Środa, 27 marca 2019 r.

2. W odniesieniu do każdego priorytetu w decyzji Komisji określa się, czy stopa współfinansowania dla tego priorytetu ma być stosowana do:

- a) całkowitego wkładu obejmującego wkład publiczny i prywatny;
- b) wkładu publicznego.

3. Stopa współfinansowania dla celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” na poziomie każdego priorytetu nie przewyższa:

- a) ~~70%~~**85** % dla regionów słabiej rozwiniętych; [Popr. 347]
- b) ~~55%~~**65**% dla regionów w okresie przejściowym; [Popr. 348]
- c) ~~40%~~**50** % dla regionów lepiej rozwiniętych. [Popr. 349 i 447]

Stopy współfinansowania określone w lit. a) mają zastosowanie również do regionów najbardziej oddalonych **oraz do dodatkowej alokacji dla regionów najbardziej oddalonych**.^{A350}

Stopa współfinansowania dla Funduszu Spójności na poziomie każdego priorytetu nie przewyższa ~~70%~~**85** %. [Popr. 351]

W rozporządzeniu w sprawie EFS+ mogą **w należycie uzasadnionych przypadkach** zostać określone wyższe stopy współfinansowania **do 90** % w przypadku priorytetów służących wsparciu działań innowacyjnych zgodnie z art. [13] i art. [4 ust. 1 lit. x)] i lit. [xi)] tego rozporządzenia, **a także programów służących zwalczaniu deprivacji materialnej zgodnie z art. [9], walce z bezrobociem wśród młodzieży zgodnie z art. [10], wspieraniu europejskiej gwarancji dla dzieci zgodnie z art. [10a] oraz współpracy transnarodowej zgodnie z art. [11b]**. [Popr. 352]

4. Stopa współfinansowania dla programów Interreg nie przekracza ~~70%~~ **85** %.. [Popr. 353]

W rozporządzeniu w sprawie EWT mogą zostać określone wyższe stopy współfinansowania w odniesieniu do programów zewnętrznej transgranicznej współpracy w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg).

4a. Państwa członkowskie mogą w uzasadnionych przypadkach wystąpić z wnioskiem o większą elastyczność w obowiązujących ramach paktu stabilności i wzrostu w odniesieniu do publicznych lub równoważnych wydatków strukturalnych, popartym przez administrację publiczną w drodze współfinansowania inwestycji będących częścią europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Określając korektę budżetową w ramach części zapobiegawczej lub naprawczej paktu stabilności i wzrostu, Komisja dokładnie ocenia odnośny wniosek w sposób odzwierciedlający strategiczne znaczenie inwestycji. [Popr. 453]

5. Działania pomocy technicznej realizowane z inicjatywy lub w imieniu Komisji mogą być finansowane w 100 %.

TYTUŁ IX

PRZEKAZANIE UPRAWNIEŃ, PRZEPISY WYKONAWCZE, PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

ROZDZIAŁ I

Przekazanie uprawnień i przepisy wykonawcze

Artykuł 107

Przekazanie uprawnień

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 108, wprowadzających zmiany w załącznikach do niniejszego rozporządzenia, w celu dostosowania do zmian pojawiających się w okresie programowania w przypadku elementów niniejszego rozporządzenia innych niż istotne, z wyjątkiem załączników III, IV, X i XXII. **Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 108, aktów delegowanych w celu zmiany i dostosowania rozporządzenia delegowanego (UE) nr 204/2014, o którym mowa w art. 6 ust. 3, do niniejszego rozporządzenia.** [Popr. 354]

Środa, 27 marca 2019 r.

Artykuł 108

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w **art. 6 ust. 3**, art. 63 ust. 10, art. 73 ust. 4, art. 88 ust. 4, art. 89 ust. 4 i art. 107, powierza się Komisji na czas od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia **do dnia 31 grudnia 2027 r.** [Popr. 355]
3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w **art. 6 ust. 3**, art. 63 ust. 10, art. 73 ust. 4, art. 88 ust. 4, art. 89 ust. 4 i **art. 107**, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych. [Popr. 356]
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie **art. 6 ust. 3**, art. 63 ust. 10, art. 73 ust. 4, art. 88 ust. 4, art. 89 ust. 4 i art. 107 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady. [Popr. 357]

Artykuł 109

Procedura komitetowa

1. Komisję wspiera komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

ROZDZIAŁ II

Przepisy przejściowe i końcowe

Artykuł 110

Przepisy przejściowe

Rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 i wszelkie akty prawne mające zastosowanie do okresu programowania 2014–2020 nadal mają zastosowanie w odniesieniu do programów i operacji wspieranych z EFRR, EFS+, Funduszu Spójności i EFMR w ramach tego okresu programowania.

Artykuł 111

Warunki dla operacji wdrażanych w etapach

1. Instytucja zarządzająca może przystąpić do wyboru operacji składającej się z drugiego etapu operacji wybranej do uzyskania wsparcia i rozpoczętej na mocy rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, pod warunkiem że spełnione zostały następujące warunki zbiorcze:
 - a) wybrana operacja, która zostanie objęta wsparciem w ramach rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, z finansowego punktu widzenia składa się z dwóch możliwych do zidentyfikowania etapów z odrębnymi ścieżkami audytu;

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) całkowity koszt operacji przekracza kwotę 10 mln EUR;
 - c) wydatki uwzględnione we wniosku o płatność w odniesieniu do pierwszego etapu nie zostały uwzględnione w żadnym wniosku o płatność odnoszącym się do drugiego etapu;
 - d) drugi etap operacji jest zgodny z obowiązującymi przepisami i jest kwalifikowalny do uzyskania wsparcia w ramach EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności na mocy przepisów niniejszego rozporządzenia lub rozporządzeń dotyczących poszczególnych funduszy;
 - e) w końcowym sprawozdaniu z wdrażania przedłożonym zgodnie z art. 141 rozporządzenia (WE) nr 1303/2013 państwo członkowskie zobowiązuje się do zakończenia w okresie programowania drugiego i ostatniego etapu i zapewnienia jego operacyjności.
2. Przepisy niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie do drugiego etapu operacji.

Artykuł 112

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący

W imieniu Rady

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

Wymiary i kody rodzajów interwencji w ramach EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności – art. 17 ust. 5

TABELA 1: KODY DOTYCZĄCE WYMIARU ZAKRESU INTERWENCJI

ZAKRES INTERWENCJI	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem
CEL POLITYKI 1: BARDZIEJ INTELIGENTNA EUROPA DZIĘKI WSPIERANIU INNOWACYJNEJ I INTELIGENTNEJ TRANSFORMACJI GOSPODARCZEJ		
001 Inwestycje w środki trwałe w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi lub związane konkurencyjnością [Popr. 359]	0 %	0 %
002 Inwestycje w środki trwałe w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych ośrodkach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi lub związane z konkurencyjnością [Popr. 360]	0 %	0 %
003 Inwestycje w środki trwałe w publicznych ośrodkach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi	0 %	0 %
004 Inwestycje w aktywa niematerialne i prawne w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi lub związane konkurencyjnością [Popr. 361]	0 %	0 %
005 Inwestycje w aktywa niematerialne i prawne w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych ośrodkach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi lub związane z konkurencyjnością [Popr. 362]	0 %	0 %
006 Inwestycje w aktywa niematerialne i prawne w publicznych ośrodkach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi	0 %	0 %
007 Działania badawcze i innowacyjne w mikroprzedsiębiorstwach obejmujące tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności)	0 %	0 %
008 Działania badawcze i innowacyjne w małych i średnich przedsiębiorstwach obejmujące tworzenie sieci	0 %	0 %
009 Działania badawcze i innowacyjne w publicznych ośrodkach badawczych, instytucjach szkolnictwa wyższego i ośrodkach kompetencji obejmujące tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności)	0 %	0 %

ZAKRES INTERWENCJI		Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem
010	Cyfryzacja MŚP (w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe, żywe laboratoria, przedsiębiorstwa internetowe i nowe przedsiębiorstwa TIK, usługi B2B)	0 %	0 %
011	Rozwiązania ICT, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji	0 %	0 %
012	Usługi i aplikacje IT w zakresie umiejętności cyfrowych i włączenia cyfrowego	0 %	0 %
013	Usługi i aplikacje w zakresie e-zdrowia (w tym e-opieka, internet rzeczy w zakresie aktywności fizycznej i nowoczesnych technologii w służbie osobom starszym)	0 %	0 %
014	Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki przemysłowe i obiekty)	0 %	0 %
015	Rozwój działalności MŚP i umiędzynarodowienie	0 %	0 %
016	Rozwój umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, przemian przemysłowych i przedsiębiorczości	0 %	0 %
017	Zaawansowane usługi wsparcia dla MŚP i grup MŚP (w tym usługi w zakresie zarządzania, marketingu i projektowania)	0 %	0 %
018	Tworzenie przedsiębiorstw, wsparcie dla przedsiębiorstw typu spin-off i spin-out i przedsiębiorstw rozpoczynających działalność	0 %	0 %
019	Wsparcie dla klastrów innowacyjnych i sieci przedsiębiorstw, z korzyścią głównie dla MŚP	0 %	0 %
020	Procesy innowacji w MŚP (innowacje w zakresie procesów, organizacji, marketingu, i współtworzenia, innowacje zorientowane na użytkownika i motywowane popytem)	0 %	0 %
021	Transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, ośrodkami badań naukowych i sektorem szkolnictwa wyższego	0 %	0 %
022	Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmiany klimatu	100 %	40 %

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAKRES INTERWENCJI		Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem
023	Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami koncentrujące się na gospodarce o obiegu zamkniętym	40 %	100 %

CEL POLITYKI 2: BARDZIEJ PRZYJAZNA DLA ŚRODOWISKA, NISKOEMISYJNA EUROPA DZIĘKI PROMOWANIU CZYSTEJ I SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI ENERGETYKI, ZIELONYCH I NIEBIESKICH INWESTYCJI, GOSPODARKI O OBIEGU ZAMKNIĘTYM, PRZYSTOSOWANIA SIĘ DO ZMIANY KLIMATU ORAZ ZAPOBIEGANIA RYZYKU I ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

024	Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP oraz środki wsparcia	100 %	40 %
025	Renowacja istniejących budynków mieszkalnych dla celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wsparcia	100 %	40 %
026	Renowacja infrastruktury publicznej dla celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wsparcia	100 %	40 %
027	Wsparcie dla przedsiębiorstw, które świadczą usługi stanowiące przyczyniające się do gospodarki niskoemisyjnej i odporności na zmiany klimatu	100 %	40 %
028	Energia odnawialna: wiatrowa	100 %	40 %
029	Energia odnawialna: słoneczna	100 %	40 %
030	Energia odnawialna: z biomasy	100 %	40 %
031	Energia odnawialna: morska	100 %	40 %
032	Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna)	100 %	40 %
033	Inteligentne systemy dystrybucji energii o średnim i niskim napięciu (w tym inteligentne sieci i systemy TIK) oraz związane z nimi składowanie	100 %	40 %
034	Wysokosprawna kogeneracja, systemy ciepłownicze i chłodnicze	100 %	40 %

ZAKRES INTERWENCJI	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem
035 Środki w zakresie dostosowania do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem dotyczące: powodzi i osuwisk , oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami) [Popr. 363]	100 %	100 %
036 Środki w zakresie dostosowania do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem dotyczące: pożarów, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami)	100 %	100 %
037 Środki w zakresie dostosowania do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem dotyczące: innych, np. erozji i susz, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami)	100 %	100 %
038 Zapobieganie zagrożeniom naturalnym niezwiązanym z klimatem (np. trzęsieniami ziemi) oraz wywołanym działalnością człowieka, np. awariami przemysłowymi, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie, w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami	0 %	100 %
039 Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, środki na rzecz efektywności energetycznej, zaopatrzenie w wodę pitną)	0 %	100 %
040 Gospodarka wodna i ochrona zasobów wodnych (w tym gospodarowanie wodami w dorzeczu, konkretne środki przystosowania się do zmian klimatu, ponowne użycie, ograniczanie wycieków)	40 %	100 %
041 Odbieranie i oczyszczanie ścieków	0 %	100 %
042 Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych: środki w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, minimalizacji, segregacji, recyklingu	0 %	100 %
043 Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych: mechaniczno-biologicznego przetwarzanie odpadów, przetwarzanie termiczne [Popr. 364]	0 %	100 %
044 Gospodarowanie odpadami: komercyjnymi, przemysłowymi lub niebezpiecznymi	0 %	100 %
045 Promowanie wykorzystania materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców	0 %	100 %
046 Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów	0 %	100 %

ZAKRES INTERWENCJI		Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem
047	Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w MŚP	40 %	40 %
048	Środki mające na celu ograniczenie hałasu i poprawę jakości powietrza.	40 %	100 %
049	Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000	40 %	100 %
050	Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, zielona infrastruktura	40 %	100 %
CEL POLITYKI 3: LEPIEJ POŁĄCZONA EUROPA DZIĘKI ZWIĘKSZENIU MOBILNOŚCI I UDOSKONALENIU REGIONALNYCH POŁĄCZEŃ TELEINFORMATYCZNYCH			
051	TIK: sieci szerokopasmowe o bardzo wysokiej przepustowości (sieć szkieletowa/ dosyłowa)	0 %	0 %
052	TIK: sieć szerokopasmowa o wysokiej przepustowości (dostęp/lokalna pętla o wydajności równoważnej instalacji światłowodowej do punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi dla wielu lokali mieszkalnych)	0 %	0 %
053	TIK: sieć szerokopasmowa o wysokiej przepustowości (dostęp/lokalna pętla o wydajności równoważnej instalacji światłowodowej do punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi dla domów i przedsiębiorstw)	0 %	0 %
054	TIK: sieć szerokopasmowa o wysokiej przepustowości (dostęp/lokalna pętla o wydajności równoważnej instalacji światłowodowej do stacji bazowej zaawansowanych urządzeń telekomunikacji bezprzewodowej)	0 %	0 %
055	TIK: inne rodzaje infrastruktury TIK (w tym zasoby lub wyposażenie komputerowe o dużej skali, centra danych, czujniki i inne urządzenia bezprzewodowe)	0 %	0 %
056	Nowo wybudowane autostrady, mosty i drogi TEN-T – sieć bazowa [Popr. 365]	0 %	0 %
057	Nowo wybudowane autostrady, mosty i drogi TEN-T – sieć kompleksowa [Popr. 366]	0 %	0 %
058	Nowo wybudowane drugorzędne połączenia drogowe z siecią drogową i węzłami TEN-T	0 %	0 %
059	Nowo wybudowane inne drogi krajowe, regionalne i lokalne drogi dojazdowe	0 %	0 %

ZAKRES INTERWENCJI		Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem
060	Przebudowane lub zmodernizowane autostrady, mosty i drogi TEN-T – sieć bazowa [Popr. 367]	0 %	0 %
061	Przebudowane lub zmodernizowane autostrady, mosty i drogi TEN-T – sieć kompleksowa [Popr. 368]	0 %	0 %
062	Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne)	0 %	0 %
063	Cyfryzacja w transporcie: drogi	40 %	0 %
064	Nowo wybudowane linie kolejowe TEN-T – sieć bazowa	100 %	40 %
065	Nowo wybudowane linie kolejowe TEN-T – sieć kompleksowa	100 %	40 %
066	Inne nowo wybudowane linie kolejowe	100 %	40 %
067	Przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe TEN-T – sieć bazowa	0 %	40 %
068	Przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe TEN-T – sieć kompleksowa	0 %	40 %
069	Inne przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe	0 %	40 %
070	Cyfryzacja w transporcie: kolej	40 %	0 %
071	Europejski system zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS)	0 %	40 %
072	Tabor kolejowy	40 %	40 %
073	Infrastruktura na potrzeby czystej komunikacji miejskiej	100 %	40 %
074	Tabor na potrzeby czystej komunikacji miejskiej	100 %	40 %
075	Infrastruktura przeznaczona dla rowerów	100 %	100 %
076	Cyfryzacja w transporcie miejskim	40 %	0 %

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAKRES INTERWENCJI		Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem
077	Infrastruktura paliw alternatywnych	100 %	40 %
078	Transport multimodalny (sieci TEN-T)	40 %	40 %
079	Transport multimodalny (nie w zastosowaniu miejskim)	40 %	40 %
080	Porty morskie (sieci TEN-T)	40 %	0 %
081	Inne porty morskie	40 %	0 %
082	Śródlądowe drogi wodne i porty (sieci TEN-T)	40 %	0 %
083	Śródlądowe drogi wodne i porty (regionalne i lokalne)	40 %	0 %
084	Cyfryzacja w transporcie: inne rodzaje transportu	40 %	0 %
CEL POLITYKI 4: EUROPA O SILNIEJSZYM WYMIARZE SPOŁECZNYM PRZEZ WDRAŻANIE EUROPEJSKIEGO FILARU PRAW SOCJALNYCH			
085	Infrastruktura na potrzeby wczesnej edukacji elementarnej i opieki nad dzieckiem	0 %	0 %
086	Infrastruktura na potrzeby szkół podstawowych i średnich	0 %	0 %
087	Infrastruktura na potrzeby szkolnictwa wyższego	0 %	0 %
088	Infrastruktura na potrzeby kształcenia i szkolenia zawodowego oraz kształcenia osób dorosłych	0 %	0 %
089	Infrastruktura mieszkalnictwa dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią	0 %	0 %
090	Infrastruktura mieszkalnictwa (inna niż dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią)	0 %	0 %
091	Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego	0 %	0 %

ZAKRES INTERWENCJI		Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem
092	Infrastruktura zdrowotna	0 %	0 %
093	Sprzęt medyczny	0 %	0 %
094	Aktywa ruchome w zakresie ochrony zdrowia	0 %	0 %
095	Cyfryzacja w opiece zdrowotnej	0 %	0 %
096	Tymczasowe ośrodki przyjmowania dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią	0 %	0 %
097	Środki na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia	0 %	0 %
098	Środki na rzecz promowania dostępu do zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych	0 %	0 %
099	Wsparcie specjalne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integrację społeczno-gospodarczą ludzi młodych	0 %	0 %
100	Wsparcie na rzecz samozatrudnienia i zakładania działalności gospodarczej	0 %	0 %
101	Wsparcie na rzecz gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych	0 %	0 %
102	Środki na rzecz modernizacji i wzmocnienia instytucji i służb działających na rynku pracy, aby ocenić i przewidywać oraz zapewnić szybkie i zindywidualizowane wsparcie	0 %	0 %
103	Wsparcie na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy i przemian w jego obrębie	0 %	0 %
104	Wsparcie na rzecz mobilności pracowników	0 %	0 %
105	Środki na rzecz promowania aktywności zawodowej kobiet oraz zmniejszenia segregacji ze względu na płeć na rynku pracy	0 %	0 %

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAKRES INTERWENCJI	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem
106 Środki promujące równowagę między życiem zawodowym a prywatnym obejmujące dostęp do opieki nad dziećmi i osobami niesamodzielnymi	0 %	0 %
107 Środki na rzecz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy przeciwdziałające zagrożeniom dla zdrowia i obejmujące promocję aktywności fizycznej	0 %	0 %
108 Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych	0 %	0 %
109 Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian	0 %	0 %
110 Środki zachęcające do aktywnego starzenia się w dobrym zdrowiu	0 %	0 %
111 Wsparcie na rzecz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury)	0 %	0 %
112 Wsparcie na rzecz edukacji na poziomie podstawowym i średnim (z wyłączeniem infrastruktury)	0 %	0 %
113 Wsparcie na rzecz szkolnictwa wyższego (z wyłączeniem infrastruktury)	0 %	0 %
114 Wsparcie na rzecz kształcenia dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)	0 %	0 %
115 Środki na rzecz promowania równości szans i aktywnego udziału w życiu społecznym	0 %	0 %
116 Metody integracji z rynkiem pracy oraz powrotu na rynek pracy osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji	0 %	0 %
117 Środki na rzecz poprawy dostępu grup marginalizowanych, takich jak Romowie, do edukacji, zatrudnienia, a także na rzecz promowania ich włączenia społecznego	0 %	0 %
118 Wsparcie na rzecz podmiotów społeczeństwa obywatelskiego zajmujących się społecznościami marginalizowanymi, takimi jak Romowie	0 %	0 %
119 Działania szczególne w celu zwiększenia udziału obywateli państw trzecich w rynku pracy	0 %	0 %
120 Środki na rzecz integracji społecznej obywateli państw trzecich	0 %	0 %

ZAKRES INTERWENCJI		Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem
121	Środki na rzecz poprawy równego i szybkiego dostępu do stabilnych i przystępnych cenowo usług wysokiej jakości	0 %	0 %
122	Środki na rzecz poprawy świadczenia usług w zakresie opieki rodzinnej i środowiskowej	0 %	0 %
123	Środki na rzecz poprawy dostępu, efektywności i odporności systemów opieki zdrowotnej (z wyłączeniem infrastruktury)	0 %	0 %
124	Środki na rzecz poprawy dostępu do opieki długoterminowej (z wyłączeniem infrastruktury)	0 %	0 %
125	Środki na rzecz modernizacji systemów zabezpieczenia społecznego, w tym wspierania dostępu do ochrony socjalnej	0 %	0 %
126	Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci	0 %	0 %
127	Przeciwdziałanie deprivacji materialnej osób najbardziej potrzebujących przez pomoc żywnościową lub materialną obejmującą środki towarzyszące	0 %	0 %
CEL POLITYKI 5: EUROPA BLIŻEJ OBYWATELI DZIĘKI WSPIERANIU ZRÓWNOWAŻONEGO I ZINTEGROWANEGO ROZWOJU OBSZARÓW MIEJSKICH, WIEJSKICH I PRZYBRZEŻNYCH W RAMACH INICJATYW LOKALNYCH (1)			
128	Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i powiązanych usług turystycznych [Popr. 369]	0 %	0 %
129	Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury	0 %	0 %
130	Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki <i>poza obszarami Natura 2000</i> [Popr. 370]	0 %	100 %
131	Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych	0 %	0 %
INNE KODY ZWIĄZANE Z CELAMI POLITYKI 1-5			
132	Zwiększenie zdolności instytucji programu oraz podmiotów związanych z wdrażaniem funduszy	0 %	0 %

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAKRES INTERWENCJI		Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem
133	Poprawa współpracy z partnerami w ramach danego państwa członkowskiego i poza nim	0 %	0 %
134	Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych do wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)	0 %	0 %
135	Wzmacnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych i zainteresowanych stron do wdrażania projektów i inicjatyw w zakresie współpracy terytorialnej w kontekście transgranicznym, transnarodowym, morskim i międzyregionalnym	0 %	0 %
136	Regiony najbardziej oddalone: rekompensata ewentualnych dodatkowych kosztów poniesionych w związku z utrudnionym dostępem oraz rozproszeniem terytorialnym	0 %	0 %
137	Regiony najbardziej oddalone: szczególne działania na rzecz zrekompensowania dodatkowych kosztów wynikających z wielkości rynku	0 %	0 %
138	Regiony najbardziej oddalone: szczególne działania na rzecz zrekompensowania dodatkowych kosztów związanych z warunkami klimatycznymi i ukształtowaniem terenu	40 %	40 %
139	Regiony najbardziej oddalone: porty lotnicze	0 %	0 %
POMOC TECHNICZNA			
140	Informacja i komunikacja	0 %	0 %
141	Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola	0 %	0 %
142	Ocena i badania, gromadzenie danych	0 %	0 %
143	Wzmocnienie potencjału organów państwa członkowskiego, partnerów i właściwych beneficjentów	0 %	0 %

(¹) Do celu polityki 5 – w uzupełnieniu kodów wymiarów wymienionych w celu 5 – można wybrać wszystkie kody wymiarów celów polityki 1–4.

Środa, 27 marca 2019 r.

TABELA 2: KODY WYMIARU FORM FINANSOWANIA

FORMA FINANSOWANIA	
01	Dotacja
02	Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: kapitał własny lub quasi-kapitał własny
03	Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczki
04	Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: gwarancje
05	Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: wsparcie dodatkowe
06	Nagroda

TABELA 3: KODY WYMIARU TERYTORIALNYCH MECHANIZMÓW REALIZACJI I UKIERUNKOWANIA TERYTORIALNEGO

TERYTORIALNY MECHANIZM REALIZACJI I UKIERUNKOWANIE TERYTORIALNE		
	ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE (ZIT)	ZIT koncentrujące się na zrównoważonym rozwoju obszarów miejskich
11	Obszary miejskie	x
12	Miasta, małe miasta, przedmieścia <i>i połączone obszary wiejskie</i> [Popr. 371]	x
13	Funkcjonalne obszary miejskie	x
14	Obszary górskie	
15	Wyspy i obszary przybrzeżne	
16	Obszary <i>wiejskie i</i> słabo zaludnione [Popr. 372]	
17	Inne rodzaje terytoriów docelowych	
	ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ (RLKS)	RLKS koncentrujący się na zrównoważonym rozwoju obszarów miejskich
21	Obszary miejskie	x
22	Miasta, małe miasta, przedmieścia <i>i połączone obszary wiejskie</i> [Popr. 373]	x
23	Funkcjonalne obszary miejskie	x
24	Obszary górskie	
25	Wyspy i obszary przybrzeżne	

Środa, 27 marca 2019 r.

TERYTORIALNY MECHANIZM REALIZACJI I UKIERUNKOWANIE TERYTORIALNE	
26	Obszary wiejskie i słabo zaludnione [Popr. 374]
27	Inne rodzaje terytoriów docelowych
INNY RODZAJ NARZĘDZIA TERYTORIALNEGO W RAMACH CELU POLITYKI 5	
	Inny rodzaj narzędzia terytorialnego ukierunkowanego na zrównoważony rozwój obszarów miejskich
31	Obszary miejskie
32	Miasta, małe miasta, przedmieścia i połączone obszary wiejskie [Popr. 375]
33	Funkcjonalne obszary miejskie
34	Obszary górskie
35	Wyspy i obszary przybrzeżne
36	Obszary wiejskie i słabo zaludnione [Popr. 376]
37	Inne rodzaje terytoriów docelowych
INNE PODEJŚCIA ⁽¹⁾	
41	Obszary miejskie
42	Miasta, małe miasta i przedmieścia
43	Funkcjonalne obszary miejskie
44	Obszary górskie
45	Wyspy i obszary przybrzeżne
46	Obszary słabo zaludnione
47	Inne rodzaje terytoriów docelowych
48	Brak ukierunkowania terytorialnego
⁽¹⁾ Inne podejścia podejmowane w ramach celów politycznych innych niż cel polityki 5 oraz nie w formie ZIT, nie w RLKS	

TABELA 4: KODY WYMIARU RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	
01	Rolnictwo i leśnictwo
02	Rybołówstwo

Środa, 27 marca 2019 r.

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

-
03	Akwakultura
04	Inne sektory niebieskiej gospodarki
05	Produkcja artykułów spożywczych i napojów
06	Wytwarzanie tekstyliów i wyrobów włókienniczych
07	Produkcja sprzętu transportowego
08	Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych
09	Pozostałe nieokreślone branże przemysłu wytwórczego
10	Budownictwo
11	Górnictwo i wydobywanie
12	Energia elektryczna, paliwa gazowe, para wodna, gorąca woda i powietrze do układów klimatyzacyjnych
13	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
14	Transport i składowanie
15	Działania informacyjno-komunikacyjne, w tym telekomunikacja
16	Handel hurtowy i detaliczny
17	Turystyka , działalność związana z zakwaterowaniem i z usługami gastronomicznymi [Popr. 377]
18	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
19	Działalność związana z obsługą nieruchomości, wynajmem i usługami dla przedsiębiorstw
20	Administracja publiczna
21	Edukacja
22	Opieka zdrowotna
23	Działalność w zakresie opieki społecznej, usługi komunalne, społeczne i indywidualne
24	Działalność związana ze środowiskiem naturalnym
25	Sztuka, rozrywka, sektor kreatywny i rekreacja
26	Inne niewyszczególnione usługi
-

Środa, 27 marca 2019 r.

TABELA 5: KODY WYMIARU LOKALIZACJI

LOKALIZACJA	
Kod	Lokalizacja
	Kod regionu lub obszaru, w którym zlokalizowane lub prowadzone są działania, zgodnie z Nomenklaturą Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) zawartą w załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ , ostatnio zmienionego rozporządzeniem Komisji (UE) nr 868/2014

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz.U. L 154 z 21.6.2003, s. 1).

TABELA 6: KODY TEMATÓW UZUPEŁNIAJĄCYCH EFS

TEMAT UZUPEŁNIAJĄCY EFS	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu
01 Przyczynianie się do ekologicznych umiejętności i miejsc pracy oraz gospodarki ekologicznej	100 %
02 Rozwój umiejętności cyfrowych i zatrudnienia	0 %
03 Inwestycje w badania naukowe i innowacje i inteligentną specjalizację	0 %
04 Inwestycje w małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP)	0 %
05 Niedyskryminacja	0 %
06 Równouprawnienie płci	0 %
07 Budowanie zdolności partnerów społecznych	0 %
08 Budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego	0 %
09 Nie dotyczy	0 %

TABELA 7: KODY STRATEGII MACROREGIONALNYCH I MORSKICH

STRATEGIE MACROREGIONALNE I MORSKICH	
11	Strategia na rzecz regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego
12	Strategia na rzecz regionu alpejskiego
13	Strategia dla regionu Morza Bałtyckiego
14	Strategia na rzecz regionu Dunaju

Środa, 27 marca 2019 r.

STRATEGIE MACROREGIONALNE I MORSKICH

21	Ocean Arktyczny
22	Strategia na rzecz regionu Oceanu Atlantyckiego
23	Morze Czarne
24	Morze Śródziemne
25	Morze Północne
26	Strategia zachodniośródmorska
30	Brak wkładu do strategii makroregionalnych lub strategii morskich
-

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK II**Wzór umowy partnerstwa – art. 7 ust. 4**

CCI	[15 znaków]
Tytuł	[255]
Wersja	
Pierwszy rok	[4]
Ostatni rok	[4]
Nr decyzji Komisji	
Data decyzji Komisji	

1. Wybór celów polityki

Podstawa prawna: art. 8 lit. a), rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (RWP), art. 3 rozporządzeń w sprawie Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (FAMI), Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (FBW), Instrumentu Zarządzania Granicami i Wizowego (IZGW)

Tabela 1: Wybór celu polityki z uzasadnieniem

Wybrany cel polityki	Program	Fundusz	Uzasadnienie wyboru celu polityki
			[3 500 na CP]

2. Decyzje polityczne, koordynacja i komplementarność

Podstawa prawna: art. 8 lit. b) ppkt (i)–(iii), RWP

Pole tekstowe [60 000]

3. Wkład do gwarancji budżetowej w ramach InvestEU z uzasadnieniem

Podstawa prawna: art. 8 lit. e) RWP; art. 10 lit. a) RWP;

Tabela 2: Przesunięcie do InvestEU

	Kategoria regionu*	Obszar 1 (a)	Obszar 2 (b)	Obszar 3 (c)	Obszar 4 (d)	Obszar 5 (e)	Kwota (f)=(a)+(b)+(c)+(d) +(e)
EFRR	Lepiej rozwinięte						
	Słabiej rozwinięte						
	W okresie przejściowym						
	Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione						

Środa, 27 marca 2019 r.

	Kategoria regionu*	Obszar 1 (a)	Obszar 2 (b)	Obszar 3 (c)	Obszar 4 (d)	Obszar 5 (e)	Kwota (f)=(a)+(b)+(c)+(d) +(e))
EFS+	Lepiej rozwinięte						
	Słabiej rozwinięte						
	W okresie przejściowym						
	Najbardziej oddalone						
Fundusz Spójności							
EFMR							
FAMI							
FBW							
IZGW							
Ogółem							

Pole tekstowe [3 500] (uzasadnienie)

4. Transfer między kategoriami regionu wraz z uzasadnieniem

Podstawa prawna: art. 8 lit. d) i art. 105 RWP;

Tabela 3. Transfer między kategoriami regionu

Kategoria regionu	Alokacja według kategorii regionu (*)	Przesunięcie na rzecz:	Kwota przesunięcia	Przesunięta część początkowej alokacji	Alokacja według kategorii regionu po przesunięciu
(a)	(b)	(c)	(d)	(g)=(d)/(b)	(h)=(b)-(d)
Słabiej rozwinięte		Lepiej rozwinięte			
		W okresie przejściowym			
Lepiej rozwinięte		Słabiej rozwinięte			

Środa, 27 marca 2019 r.

Kategoria regionu	Alokacja według kategorii regionu (*)	Przesunięcie na rzecz:	Kwota przesunięcia	Przesunięta część początkowej alokacji	Alokacja według kategorii regionu po przesunięciu
(a)	(b)	(c)	(d)	(g)=(d)/(b)	(h)=(b)-(d)
W okresie przejściowym		Słabiej rozwinięte			

(*) Początkowa alokacja według kategorii regionu zgodnie z informacją Komisji po przesunięciach, o których mowa w tabelach 2–4, mających zastosowanie wyłącznie do EFRR i EFS+.

Pole tekstowe [3 500] (uzasadnienie)

5. Wstępna alokacja finansowa według celu polityki

Podstawa prawna: art. 8 lit. c) RWP

Tabela 4: Wstępna alokacja finansowa z EFRR, Fundusz Spójności, EFS+, EFMR według celu polityki (*)

Cele polityki	EFRR	Fundusz Spójności	EFS+	EFMR	Ogółem
Cel polityki 1					
Cel polityki 2					
Cel polityki 3					
Cel polityki 4					
Cel polityki 5					
Pomoc techniczna					
Alokacja na lata 2026–2027					
Ogółem					

(*) Cele polityki zgodnie z art. 4 ust. 1, RWP. W przypadku EFRR, Funduszu Spójności i EFS+ w latach 2021–2025; w przypadku EFMR w latach 2021–2027.

Pole tekstowe [3 500] (uzasadnienie)

Tabela 5: Wstępna alokacja finansowa z FAMI, FBW i IZGW według celu polityki (*)

Cel polityki	Alokacja
Cel polityki, o którym mowa w art. 3 [rozporządzenia w sprawie FAMI]	

Środa, 27 marca 2019 r.

Cel polityki	Alokacja
Cel polityki, o którym mowa w art. 3 [rozporządzenia w sprawie FBW]	
Cel polityki, o którym mowa w art. 3 [rozporządzenia w sprawie IZGW]	
Pomoc techniczna	
Ogółem	

(*) Cele polityki zgodnie z rozporządzeniami dotyczącymi poszczególnych funduszy w sprawie EFMR, FAMI, FBW i IZGW; alokacja na lata 2021–2027

6. Wykaz programów

Podstawa prawna: art. 8 lit. f), RWP; art. 104

Tabela 6. Wykaz programów ze wstępnymi alokacjami finansowym (*)

Tytuł [255]	Fundusz	Kategoria regionów	Wkład UE	Wkład krajowy (**)	Ogółem
Program 1	EFRR	Lepiej rozwinięte			
		W okresie przejściowym			
		Słabiej rozwinięte			
		Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione			
Program 1	Fundusz Spójności				
Program 1	EFS+	Lepiej rozwinięte			
		W okresie przejściowym			
		Słabiej rozwinięte			
		Najbardziej oddalone			
Ogółem	EFRR, Fundusz Spójności, EFS+				
Program 2	EFMR				
Program 3	FAMI				

Środa, 27 marca 2019 r.

Tytuł [255]	Fundusz	Kategoria regionów	Wkład UE	Wkład krajowy (**)	Ogółem
Program 4	FBW				
Program 5	IZGW				
Ogółem	Wszystkie fundusze				

(*) Cele polityki zgodnie z art. 4 ust. 1, RWP. W przypadku EFRR, Funduszu Spójności i ESF+ w latach 2021–2025; w przypadku EFMR w latach 2021–2027.

(**) Zgodnie z art. 106 ust. 2 dotyczącym określenia stopy współfinansowania.

Podstawa prawna: art. 8 RWP

Tabela 7: Wykaz programów Interreg

Program 1	Tytuł 1 [255]
Program 2	Tytuł 1 [255]

7. Podsumowanie działań, jakie należy podjąć w celu wzmocnienia zdolności administracyjnych

Podstawa prawna: art. 8 lit. g), RWP

Pole tekstowe [4 500]

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK III**Horyzontalne warunki podstawowe – art. 11 ust. 1****Mające zastosowanie do wszystkich celów szczegółowych**

Nazwa warunków podstawowych	Kryteria, które muszą być spełnione
Skuteczne mechanizmy monitorowania rynku zamówień publicznych	<p>Gotowe są mechanizmy monitorowania obejmujące wszystkie procedury na mocy krajowych przepisów o zamówieniach publicznych, do których należą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustalenia zapewniające opracowanie faktycznych, wiarygodnych i wyczerpujących danych i wskaźników w ramach jednego systemu informatycznego lub sieci systemów interoperacyjnych, w celu wdrożenia zasady jednorazowości i ułatwienia obowiązków sprawozdawczych na mocy art. 83 ust. 3 dyrektywy 2014/24/UE, zgodnie z wymogami w zakresie e-zamówień, a także na mocy art. 84 dyrektywy 2014/24/UE. Dane i wskaźniki obejmują co najmniej następujące elementy: <ol style="list-style-type: none"> a. jakość i intensywność konkurencji: nazwiska/nazwy zwycięskich oferentów oraz oferentów występujących początkowo, liczba oferentów występujących początkowo, liczba wybranych oferentów, cena umowna – w porównaniu do początkowej alokacji budżetowej i, w miarę możliwości za pośrednictwem rejestrów umów, ostateczna cena po ukończeniu; b. udział MŚP jako bezpośrednich oferentów; c. odwołania od decyzji instytucji zamawiających, w tym co najmniej ich liczba, czas potrzebny na wydanie decyzji w pierwszej instancji, oraz liczba decyzji przekazanych do rozpatrzenia w drugiej instancji; d. wykaz wszystkich zamówień udzielonych na podstawie przepisów o wyłączeniu z przepisów dotyczących zamówień publicznych, ze wskazaniem konkretnego przepisu, jaki zastosowano. 2. Ustalenia mające na celu zapewnienie odpowiednich zdolności specjalnie wyznaczonych właściwych organów krajowych w zakresie monitorowania i analizy danych. 3. Ustalenia służące podaniu danych i wskaźników, jak również wyników analiz do publicznej wiadomości za pomocą przyjaznych użytkownikowi otwartych danych. 4. Ustalenia mające na celu zapewnienie, aby wszelkie informacje wskazujące na podejrzenie sytuacji wskazujące na zmywy przetargowe były systematycznie przekazywane właściwym krajowym organom ds. konkurencji.
Narzędzia i zdolności umożliwiające skuteczne stosowanie zasad pomocy państwa	<p>Instytucje zarządzające dysponują narzędziami i zdolnościami umożliwiającymi im weryfikację zgodności z zasadami pomocy państwa dzięki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Łatwy i kompleksowy dostęp do stale aktualizowanych informacji na temat przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji oraz objętych wymogiem odzyskania pomocy. 2. Dostęp do specjalistycznych porad i wytycznych w kwestiach pomocy państwa udzielanych przez lokalne lub krajowe centrum eksperckie, przy koordynacji ze strony krajowych organów ds. pomocy państwa, z ustaleniami roboczymi służącymi zagwarantowaniu, że wiedzę specjalistyczną faktycznie konsultuje się z zainteresowanymi stronami.

Środa, 27 marca 2019 r.

Mające zastosowanie do wszystkich celów szczegółowych

Nazwa warunków podstawowych	Kryteria, które muszą być spełnione
Skuteczne stosowanie i wdrożenie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej	<p>Gotowe są skuteczne mechanizmy służące zapewnieniu zgodności z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, które obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustalenia w celu zapewnienia weryfikacji zgodności działań wspieranych z funduszy z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej. 2. Sprawozdania do komitetu monitorującego w sprawie przestrzegania Karty w przypadku działań wspieranych z funduszy.
Wdrażanie i stosowanie Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE.	<p>Gotowe są krajowe ramy wdrażania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, które obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cele końcowe posiadające wymierne cele pośrednie, mechanizm gromadzenia danych i monitorowania, mające zastosowanie we wszystkich celach polityki. 2. Ustalenia służące zagwarantowaniu, że w przygotowaniach i wdrażaniu programów, a także w kryteriach wyboru i obowiązkach wynikających z projektu odpowiednio uwzględnia się politykę, prawodawstwo i normy w zakresie dostępności zgodnie z postanowieniami Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. <p>2a. Ustalenia dotyczące sprawozdawczości dla komitetu monitorującego w sprawie zgodności wspieranych operacji. [Popr. 378]</p>
Wdrażanie zasad i praw Europejskiego filaru praw socjalnych, które przyczyniają się do rzeczywistej konwergencji i spójności w Unii Europejskiej.	<p>Ustalenia na szczeblu krajowym zapewniające właściwe wdrożenie zasad zawartych w Europejskim filarze praw socjalnych przyczyniających się do podwyższenia poziomu konwergencji społecznej i spójności w UE, zwłaszcza zasad zapobiegających nieuczciwej konkurencji na rynku wewnętrznym. [Popr. 379]</p>
Skuteczne stosowanie zasady partnerstwa	<p>Gotowe są ramy umożliwiające wszystkim partnerom odgrywanie samodzielnej roli w przygotowaniu, wdrożeniu, monitorowaniu i ocenie programów, które obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustalenia mające na celu zapewnienie przejrzystych procedur dotyczących zaangażowania partnerów 2. Ustalenia dotyczące rozpowszechniania i ujawniania informacji istotnych dla partnerów w celu przygotowania i monitorowania posiedzeń. 3. Wsparcie na rzecz wzmocnienia pozycji partnerów i budowania zdolności. [Popr. 380]

ZAŁĄCZNIK IV

Tematyczne warunki podstawowe mające zastosowanie do EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności – art. 11 ust. 1

Cel polityki	Cel szczegółowy	Nazwa warunku podstawowego	Kryteria, które muszą być spełnione, przy warunku podstawowym
<p>1. Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej</p>	<p>EFRR: wszystkie cele szczegółowe w ramach tego celu polityki</p>	<p>Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji</p>	<p>Strategia (strategie) inteligentnej specjalizacji powinna (powinny) być wspierane przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualną analizą wąskich gardeł dyfuzji innowacji, w tym cyfryzacji 2. Istnienie właściwych regionalnych/krajowych instytucji lub organu odpowiedzialnych za zarządzanie strategią inteligentnej specjalizacji 3. Narzędzia monitorowania i oceny w celu pomiaru skuteczności w osiąganiu celów strategii 4. Skuteczne funkcjonowanie procesu przedsiębiorczego odkrywania 5. Działania mające na celu poprawę krajowych i regionalnych systemów badań naukowych i innowacji 6. Działania na rzecz zarządzania transformacją przemysłową 7. Środki na rzecz współpracy międzynarodowej
<p>2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem</p>	<p>EFRR i Fundusz Spójności: 2.1. Promowanie środków na rzecz efektywności energetycznej</p>	<p>Ramy strategiczne polityki na rzecz wsparcia renowacji budynków pod kątem efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i niemieszkalnych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyjęta zostaje krajowa długoterminowa strategia renowacji na rzecz wspierania renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, zgodnie z wymogami dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, która: <ol style="list-style-type: none"> a. Obejmuje orientacyjne cele pośrednie na lata 2030, 2040 oraz cele końcowe na 2050 r. b. Przedstawia orientacyjny zarys środków budżetowych na wspieranie realizacji strategii c. Określa skuteczne mechanizmy wspierania inwestycji w renowację budynków 2. Środki na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii

Środa, 27 marca 2019 r.

Cel polityki	Cel szczegółowy	Nazwa warunku podstawowego	Kryteria, które muszą być spełnione, przy warunku podstawowym
	EFRR i Fundusz Spójności: 2.1. Promowanie środków na rzecz efektywności energetycznej 2.2 Promowanie energii odnawialnej przez inwestycje w moce wytwórcze	Zarządzanie w sektorze energii	Krajowe plany w zakresie energii i klimatu spełniające cel ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z porozumieniem paryskim są przyjęte i obejmują: 1. Wszystkie elementy wymagane na podstawie wzoru określonego w załączniku I do rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną ⁽¹⁾ 2. Orientacyjny Zarys planowanych środków i mechanizmów finansowania w odniesieniu do środków promujących energię niskoemisyjną [Popr. 381]
	EFRR i Fundusz Spójności: 2.2 Promowanie energii odnawialnej przez inwestycje w moce wytwórcze	Skuteczne propagowanie wykorzystania energii odnawialnej w poszczególnych sektorach i w całej UE	Gotowe są środki, które zapewniają: 1. Zgodność z wiążącymi krajowymi celami w zakresie odnawialnych źródeł energii na 2020 r. oraz z tym poziomem wyjściowym do 2030 r. zgodnie z wnioskiem przekształcającym dyrektywę 2009/28/WE ⁽²⁾ 2. Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w sektorze ogrzewania i chłodzenia o 1 punkt procentowy rocznie do 2030 r.
	EFRR i Fundusz Spójności: 2.4 Wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu i zmian strukturalnych , zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe [Popr. 382]	Skuteczne ramy zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi.	Gotowy jest krajowy lub regionalny plan zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi, zgodne z istniejącymi strategiami dostosowywania się do zmiany klimatu, i obejmuje on: 1. Opis głównych zagrożeń, ocenionych zgodnie z postanowieniami art. 6 lit. a) decyzji nr 1313/2013/UE, odzwierciedlający zagrożenia aktualne i długofalowe (25–35 lat). Ocena opiera się – w przypadku ryzyka związanego z klimatem – na prognozach i scenariuszach w zakresie zmian klimatu 2. Opis środków w zakresie zapobiegania klęskom żywiołowemu, gotowości i reagowania na nie w celu rozwiązania głównych zidentyfikowanych zagrożeń. Priorytetowe traktowanie tych środków zależy od ryzyka z nimi związanego i ich wpływu na gospodarkę, braków w zdolnościach ⁽³⁾ , wydajności i skuteczności, przy uwzględnieniu ewentualnych rozwiązań alternatywnych

Cel polityki	Cel szczegółowy	Nazwa warunku podstawowego	Kryteria, które muszą być spełnione, przy warunku podstawowym
			<p>3. Informacje na temat zasobów i mechanizmów budżetowych i finansowania dostępnych na pokrycie kosztów operacyjnych i kosztów utrzymania związanych z zapobieganiem klęskom żywiołowym oraz gotowości i reagowania na nie</p>
	<p>EFRR i Fundusz Spójności: 2.5 Promowanie oszczędnego gospodarowania wodą</p>	<p>Aktualizowane planowanie koniecznych inwestycji w sektorze wodno-kanalizacyjnym</p>	<p>Gotowy jest krajowy plan inwestycji, który obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena obecnego stanu wdrożenia dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG) i dyrektywy w sprawie wody pitnej (98/83/WE) 2. Określenie i planowanie wszelkich inwestycji publicznych, w tym orientacyjne szacunki finansowe <ol style="list-style-type: none"> a. wymagane do zapewnienia zgodności z dyrektywą dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych, w tym do określenia priorytetów w odniesieniu do wielkości aglomeracji i wpływu na środowisko, z inwestycjami w zakresie ścieków w podziale na poszczególne aglomeracje b. wymagane do wdrożenia dyrektywy w sprawie wody pitnej 98/83/WE c. wymagane, aby zaspokoić potrzeby wynikające z proponowanego przekształcenia (COM(2017)0753), w szczególności w odniesieniu do zmienionych parametrów jakości opisanych w załączniku I 3. Oszacowanie inwestycji niezbędnych do odnowienia istniejącej infrastruktury oczyszczania ścieków i zaopatrzenia w wodę, w tym sieci, w zależności od ich wieku i planów amortyzacji 4. Wskazanie potencjalnych źródeł finansowania ze środków publicznych, jeżeli są potrzebne w celu uzupełnienia opłat od użytkowników

Środa, 27 marca 2019 r.

Cel polityki	Cel szczegółowy	Nazwa warunku podstawowego	Kryteria, które muszą być spełnione, przy warunku podstawowym
	<p>EFRR i Fundusz Spójności:</p> <p>2.6 Rozwój (przejsie do) gospodarki o obiegu zamkniętym, poprzez inwestycje w sektorze gospodarki odpadami i efektywnego gospodarowania zasobami</p>	<p>Aktualizowane planowanie w zakresie gospodarowania odpadami</p>	<p>Gotowy jest plan (plany) gospodarki odpadami zgodnie z art. 28 dyrektywy 2008/98/WE zmienionej dyrektywą UE 2018/xxxx, obejmujący całe terytorium państwa członkowskiego, który obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analizę bieżącej sytuacji w zakresie gospodarki odpadami na danym obszarze geograficznym, w tym rodzaj, ilość i źródło odpadów powstających oraz ocenę ich przyszłego rozwoju, uwzględniającą spodziewane skutki środków określonych w programie (programach) zapobiegania powstawaniu odpadów opracowanym zgodnie z art. 29 dyrektywy 2008/98/WE zmienionej dyrektywą 2018/xx/EU 2. Ocena istniejących systemów zbierania odpadów, w tym materialnego i terytorialnego zakresu selektywnego zbierania oraz środków służących poprawie jego funkcjonowania oraz potrzeby stworzenia nowych systemów zbierania 3. Ocena luki inwestycyjnej uzasadniająca potrzebę wprowadzenia dodatkowej lub zmodernizowanej infrastruktury gospodarowania odpadami, z informacją o źródłach dochodów na pokrycie kosztów operacyjnych i kosztów utrzymania 4. Informacje dotyczące kryteriów lokalizacji do celów identyfikacji obiektów oraz wydolności przyszłych instalacji do unieszkodliwiania odpadów
	<p>EFRR i Fundusz Spójności:</p> <p>2.6 Promowanie zielonej infrastruktury w środowisku miejskim oraz zmniejszanie zanieczyszczenia</p>	<p>Ramy priorytetowego traktowania w przypadku koniecznych środków ochrony obejmujących współfinansowanie unijne</p>	<p>Gotowe są ramy działania priorytetowego zgodnie z art. 8 dyrektywy 92/43/EWG, które obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wszystkie elementy wymagane we wzorze ram działania priorytetowego na lata 2021–2027 uzgodnione przez Komisję i państwa członkowskie, w tym środki priorytetowe i oszacowanie potrzeb finansowych 2. Określenie środków priorytetowych i oszacowanie potrzeb finansowych [Popr. 383]

Cel polityki	Cel szczegółowy	Nazwa warunku podstawowego	Kryteria, które muszą być spełnione, przy warunku podstawowym
<p>3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych</p>	<p>EFRR: 3.1 Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych</p>	<p>Krajowy lub regionalny plan sieci szerokopasmowych</p>	<p>Gotowy jest krajowy lub regionalny plan na rzecz sieci szerokopasmowych, który obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena luki inwestycyjnej, którą należy usunąć, aby osiągnąć unijne cele w zakresie łączności gigabitowej ⁽⁴⁾, na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> — aktualnych map ⁽⁵⁾ istniejącej prywatnej i publicznej infrastruktury oraz jakości usług, z wykorzystaniem standardowych wskaźników zasięgu sieci szerokopasmowych — konsultacji w sprawie planowanych inwestycji 2. Uzasadnienie planowanej interwencji publicznej w oparciu o modele zrównoważonych inwestycji, które: <ul style="list-style-type: none"> — poprawiają przystępność cenową i dostęp do otwartych i perspektywicznych usług i infrastruktury wysokiej jakości — pozwalają dostosować rodzaje pomocy finansowej do zidentyfikowanych niedoskonałości rynku — umożliwiają uzupełniające stosowanie różnych form finansowania ze źródeł unijnych, krajowych lub regionalnych 3. Działania stymulujące popyt i wykorzystanie sieci o bardzo wysokiej przepustowości, w tym działania mające na celu ułatwienie ich wprowadzania, w szczególności przez skuteczne wprowadzanie w życie unijnej dyrektywy w sprawie zmniejszenia kosztów sieci szerokopasmowych ⁽⁶⁾ 4. Mechanizmy pomocy technicznej, w tym biur kompetencji w zakresie łączności szerokopasmowej, aby wzmocnić zdolności lokalnych zainteresowanych stron i udzielać doradztwa inwestycyjnego 5. Mechanizm monitorowania oparty na standardowych wskaźnikach zasięgu sieci szerokopasmowych

Środa, 27 marca 2019 r.

Cel polityki	Cel szczegółowy	Nazwa warunku podstawowego	Kryteria, które muszą być spełnione, przy warunku podstawowym
	EFRR i Fundusz Spójności: 3.2. Rozwój zrównoważonej, inteligentnej, bezpiecznej i intermodalnej sieci TEN-T odpornej na zmiany klimatu	Kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie	Gotowe jest multimodalne tworzenie map istniejącej i planowanej infrastruktury do 2030 r., które: -1a. Wymaga zapewnienia spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej oraz w większym stopniu utworzenia brakujących połączeń oraz likwidacji wąskich gardeł na sieci TEN-T, przez co rozumie się również inwestycje w twardą infrastrukturę [Popr. 385] 1. Zawiera uzasadnienie ekonomiczne planowanych inwestycji, poparte solidną analizą zapotrzebowania i modeli przepływów transportowych, które powinny uwzględniać spodziewany wpływ liberalizacji kolonizacji rynków usług kolejowych [Popr. 386] 2. Odzwierciedla plany ochrony powietrza, z uwzględnieniem w szczególności krajowych odchodzenia od paliw kopalnych strategii obniżania emisji pochodzących z sektora transportu. [Popr. 387] 3. Obejmuje inwestycje w korytarze sieci bazowej TEN-T zgodnie z definicją w rozporządzeniu (UE) nr 1316/2013, zgodnie z odpowiednimi planami prac TEN-T oraz zidentyfikowane odcinki w ramach sieci kompleksowej [Popr. 388] 4. W przypadku inwestycji poza podstawową siecią TEN-T zapewnia komplementarność przez zapewnienie odpowiedniej łączności sieci miejskich , regionów i lokalnych społeczności w ramach sieci bazowej TEN-T i jej węzłów [Popr. 389] 5. Zapewnia interoperacyjność sieci kolejowej przez wdrożenie ERTMS spełniającego wymagania wzroca-3 obejmującego co najmniej europejski plan wdrożenia 6. Promuje multimodalność, określając potrzeby w zakresie transportu multimodalnego lub przeładunkowego oraz terminali pasażerskich i aktywnych sposobów przemieszczania się 7. Obejmuje środki mające na celu promowanie paliw alternatywnych zgodnie z odpowiednimi krajowymi ramami polityki

Cel polityki	Cel szczegółowy	Nazwa warunku podstawowego	Kryteria, które muszą być spełnione, przy warunku podstawowym
	<p>3.3 Zrównoważona, inteligentna i intermodalna mobilność odporna na zmianę klimatu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, obejmująca lepszy dostęp do sieci TEN-T i mobilności transgranicznej</p>		<p>8. Obejmuje ocenę zagrożeń dla bezpieczeństwa ruchu drogowego zgodnie z istniejącymi krajowymi strategiami bezpieczeństwa drogowego, wraz z zaznaczeniem dotkniętych dróg i odcinków oraz zapewnieniem kolejności odnośnych inwestycji</p> <p>9. Dostarcza informacji na temat środków budżetowych i finansowych odpowiadających planowanym inwestycjom, koniecznych do pokrycia kosztów eksploatacji i konserwacji istniejącej i planowanej infrastruktury</p> <p>9a. Promuje zrównoważone regionalne i transgraniczne inicjatywy turystyczne korzystne zarówno dla turystów, jak i mieszkańców, takie jak wzajemne połączenie sieci EuroVelo i Transeuropejskiej Sieci Kolejowej TRAN [Popr. 390]</p>
<p>4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym przez wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych</p>	<p>EFRR:</p> <p>4.1 Poprawa skuteczności rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia dzięki rozwijaniu infrastruktury</p> <p>EFS:</p> <p>4.1.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia dla wszystkich osób poszukujących pracy, zwłaszcza osób młodych i długotrwale bezrobotnych, oraz dla osób nieaktywnych zawodowo, a także promowanie samozatrudnienia i gospodarki społecznej;</p> <p>4.1.2 Modernizacja instytucji i służb rynku pracy w celu oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia szybkiego i zindywidualizowanego wsparcia w celu dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy, przekwalifikowania i mobilności; [Popr. 391]</p>	<p>Ramy strategiczne polityki na rzecz aktywnej polityki rynku pracy</p>	<p>Gotowe są ramy strategiczne polityki na rzecz aktywnej polityki rynku pracy w świetle wytycznych dotyczących zatrudnienia i obejmują one:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwiązania w zakresie sporządzania profili osób poszukujących pracy i oceny ich potrzeb, w tym w odniesieniu do ścieżek przedsiębiorczości 2. Informacje o wolnych miejscach pracy i możliwościach zatrudnienia z uwzględnieniem potrzeb na rynku pracy 3. Ustalenia dotyczące zapewnienia, aby ich kształt, wdrożenie, monitorowanie i przegląd były prowadzone w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami 4. Ustalenia dotyczące monitorowania, oceny i przeglądu aktywnych polityk rynku pracy 5. W odniesieniu do interwencji na rzecz zatrudnienia ludzi młodych – sprawdzone empirycznie, ukierunkowane ścieżki skierowane do ludzi młodych niepracujących, niekształcących się ani niekształących się, w tym w działania informacyjne i oparte na wymogach jakościowych uwzględniających kryteria wysokiej jakości praktyk zawodowych i staży, w tym w kontekście realizacji programów gwarancji dla młodzieży

Cel polityki	Cel szczegółowy	Nazwa warunku podstawowego	Kryteria, które muszą być spełnione, przy warunku podstawowym
	<p>EFRR:</p> <p>4.1 Poprawa skuteczności rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia dzięki rozwijaniu infrastruktury</p> <p>EFS:</p> <p>4.1.3 Promowanie uczestnictwa kobiet w rynku pracy, lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym dostępu do opieki nad dziećmi, zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, w którym przeciwdziała się czynnikom ryzyka dla zdrowia, dostosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian oraz aktywnego i zdrowego starzenia się; [Popr. 392]</p>	Krajowe ramy strategiczne na rzecz równości płci	<p>Gotowe są krajowe ramy strategiczne polityki w zakresie równouprawnienia płci, które obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Identyfikacja sprawdzonych empirycznie wyzwań związanych z równością płci 2. Środki na rzecz rozwiązania problemu zróżnicowania sytuacji kobiet i mężczyzn w zakresie zatrudnienia, płac, zabezpieczenia społecznego i emerytur oraz wspierania równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym przez poprawę dostępu do wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, wraz z celami końcowymi [Popr. 393] 3. Ustalenia dotyczące monitorowania, oceny i przeglądu ram strategicznych polityki i metod gromadzenia danych 4. Ustalenia dotyczące zapewnienia, aby ich kształt, wdrożenie, monitorowanie i przegląd były prowadzone w ścisłej współpracy z organami ds. równości, partnerami społecznymi i odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego
	<p>EFRR:</p> <p>4.2 Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury</p> <p>EFS:</p> <p>4.2.1 Poprawa jakości, włączającego charakteru, efektywności i dopasowywania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności cyfrowych, oraz ułatwienia przejścia od kształcenia do zatrudnienia;</p>	Ramy strategiczne polityki na rzecz systemu kształcenia i szkolenia na wszystkich szczeblach.	<p>Gotowe są krajowe lub regionalne ramy strategiczne polityki w zakresie systemu kształcenia i szkolenia i obejmują one:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawdzone empirycznie systemy przewidywania i prognozowania umiejętności, jak również mechanizmy i służby dalszego monitorowania do celów wysokiej jakości i skutecznych wytycznych dla osób uczących się w każdym wieku, w tym podejścia zorientowane na osobę uczącą się [Popr. 395] 2. Środki na rzecz zapewnienia równego dostępu do wysokiej jakości, przystępnego cenowo, odpowiedniego, wolnego od segregacji kształcenia i szkolenia sprzyjającego włączeniu społecznemu i nabywaniu kluczowych kompetencji na wszystkich poziomach, w tym na poziomie szkolnictwa wyższego, uczestnictwo w takim kształceniu i szkoleniu i ukończenie go [Popr. 396]

Cel polityki	Cel szczegółowy	Nazwa warunku podstawowego	Kryteria, które muszą być spełnione, przy warunku podstawowym
	<p>4.2.2 Promowanie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, jak również uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w tym przez ułatwianie zmiany kariery i promowanie mobilności zawodowej</p> <p>4.2.3 Promowanie równego dostępu i możliwości ukończenia dobrej jakości kształcenia i szkolenia, sprzyjających włączeniu społecznemu, w szczególności w przypadku grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich; [Popr. 394]</p>		<p>3. Mechanizm koordynacji na wszystkich poziomach kształcenia i szkolenia, w tym szkolnictwa wyższego i podmiotów świadczących usługi uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, oraz jasny podział obowiązków między właściwymi organami krajowymi lub regionalnymi [Popr. 397]</p> <p>4. Ustalenia dotyczące monitorowania, oceny i przeglądu ram strategicznych polityki</p> <p>5. Środki skierowane do osób dorosłych o niskich umiejętnościach i niskich kwalifikacjach i osób znajdujących się w trudniejszej sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz ścieżki poprawy umiejętności</p> <p>6. Środki na rzecz wspierania nauczycieli, osób prowadzących szkolenia i kadry akademickiej w odniesieniu do odpowiednich metod nauczania, oceny i walidacji kompetencji kluczowych</p> <p>7. Środki na rzecz wspierania mobilności osób uczących się i kadry i międzynarodowej współpracy osób świadczących usługi w zakresie kształcenia i szkolenia, w tym przez uznawanie efektów uczenia się i kwalifikacji</p>
	<p>EFRR:</p> <p>4.3 zwiększenie integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności, uchodźców i migrantów objętych ochroną międzynarodową i grup w niekorzystnej sytuacji poprzez zintegrowane działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi społeczne [Popr. 398]</p>	<p>Krajowe ramy strategiczne polityki na rzecz włączenia społecznego i walki z ubóstwem</p>	<p>Gotowe są krajowe ramy strategiczne polityki i plan działania na rzecz włączenia społecznego i walki z ubóstwem, które obejmują:</p> <p>1. Sprawdzona empirycznie diagnoza ubóstwa i wykluczenia społecznego, w tym ubóstwa dzieci, bezdomności, segregacji przestrzennej i edukacyjnej, ograniczonego dostępu do podstawowych usług i infrastruktury oraz szczególnych potrzeby osób znajdujących się w trudnej sytuacji</p> <p>2. Środki na rzecz zapobiegania i zwalczania segregacji we wszystkich dziedzinach, w tym przez zapewnianie odpowiedniego wsparcia dochodu, ochrony socjalnej, rynków pracy sprzyjających włączeniu społecznemu i dostępu do wysokiej jakości usług dla osób w trudnej sytuacji, w tym migrantów i uchodźców</p>

Środa, 27 marca 2019 r.

Cel polityki	Cel szczegółowy	Nazwa warunku podstawowego	Kryteria, które muszą być spełnione, przy warunku podstawowym
	<p>EFS:</p> <p>4.3.1 Wsparcie aktywnego włączenia społecznego, w tym w celu promowania równości szans i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans na zatrudnienie;</p> <p>4.3.1a. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci [Popr. 400]</p>		<p>3. Środki przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej i rodzinnej w oparciu o krajową strategię deinstytucjonalizacji i plan działania;</p> <p>4. Ustalenia dotyczące zapewnienia, aby ich kształt, wdrożenie, monitorowanie i przegląd były prowadzone w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi i odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego [Popr. 401]</p>
	<p>EFS:</p> <p>Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich i społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie; [Popr. 402]</p>	Krajowa strategia integracji Romów	<p>Gotowa jest krajowa strategia integracji Romów, która obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. środki na rzecz przyspieszenia integracji Romów, zapobiegania i eliminowania segregacji, uwzględniające aspekt płci oraz sytuację młodych Romów, oraz określające podstawowe, wymierne cele pośrednie i cele końcowe 2. ustalenia dotyczące monitorowania, oceny i przeglądu środków na rzecz integracji Romów 3. ustalenia dotyczące uwzględniania problematyki włączenia Romów na poziomie regionalnym i lokalnym 4. ustalenia dotyczące zapewnienia, aby jej projekt, wdrożenie, monitorowanie i przegląd prowadzono w ścisłej współpracy z romskim społeczeństwem obywatelskim i wszystkimi innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym na szczeblu regionalnym i lokalnym

Cel polityki	Cel szczegółowy	Nazwa warunku podstawowego	Kryteria, które muszą być spełnione, przy warunku podstawowym
	EFRR: 4.4 Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez rozwój infrastruktury, w tym podstawowej opieki zdrowotnej; EFS: 4.3.4 4.3.4 Poprawa równego i szybkiego dostępu do stabilnych i przystępnych cenowo usług wysokiej jakości; modernizacja systemów zabezpieczenia społecznego, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej ; poprawa dostępności, skuteczności i odporności systemów opieki zdrowotnej; poprawa dostępu do usług opieki długoterminowej [Popr. 403]	Ramy strategiczne polityki na rzecz opieki zdrowotnej.	Gotowe są krajowe lub regionalne ramy strategiczne polityki zdrowotnej, które obejmują: <ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie map potrzeb w zakresie opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej, w tym pod względem personelu medycznego, w celu zapewnienia zrównoważonych i skoordynowanych środków 2. Środki na rzecz zapewnienia skuteczności, zrównoważenia, dostępności i przystępności cenowej usług opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej, w tym ze szczególnym uwzględnieniem osób wykluczonych z systemów opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej oraz osób, do których najtrudniej jest dotrzeć 3. Środki na rzecz wspierania usług na poziomie społeczności lokalnych, w tym profilaktyki i podstawowej opieki zdrowotnej, opieki w domu i usług środowiskowych, oraz przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej i rodzinnej 3a. Środki w celu zapewnienia wydajności, trwałości, dostępności i przystępności cenowej systemów zabezpieczenia społecznego [Popr. 404]

⁽¹⁾ Dz.U. [jeszcze nie przyjęte]

⁽²⁾ Dz.U. [jeszcze nie przyjęte]

⁽³⁾ Jak stwierdzono w ocenie zdolności zarządzania ryzykiem wymaganej na mocy art. 6 lit. c) decyzji nr 1313/2013

⁽⁴⁾ Określonych w komunikacie Komisji Europejskiej: „w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego” – COM(2016)0587: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/improving-connectivity-and-access>

⁽⁵⁾ Zgodnie z art. 22 [wniosku w sprawie] dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej].

⁽⁶⁾ Dyrektywa 2014/61/UE

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK V

Wzór programów wspieranych z EFRR (cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”), EFS+, Fundusz Spójności i EFMR – art. 16 ust. 3

CCI	
Tytuł w języku angielskim	[255 znaków ⁽¹⁾]
Tytuł w języku (językach) narodowym (narodowych)	[255]
Wersja	
Pierwszy rok	[4]
Ostatni rok	[4]
Kwalifikowalny od	
Kwalifikowalny do	
Nr decyzji Komisji	
Data decyzji Komisji	
Nr decyzji zmieniającej w sprawie państwa członkowskiego	
Data wejścia w życie decyzji zmieniającej w sprawie państwa członkowskiego	
Przesunięcie inne niż istotne (art. 19.5)	Tak/ Nie
Regiony NUTS objęte programem (nie dotyczy EFMR)	
Dany fundusz	☐ EFRR
	☐ Fundusz Spójności
	☐ EFS+
	☐ EFMR

⁽¹⁾ Numery w nawiasach kwadratowych odnoszą się do liczby znaków.

Środa, 27 marca 2019 r.

1. Strategia programu: główne wyzwania w zakresie rozwoju i odnośne rozwiązania polityczne

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. a) ppkt (i)–(vii) i art. 17 ust. 3 lit. b)

Pole tekstowe [30 000]

W odniesieniu do celu „Zatrudnienie i wzrost”:

Tabela 1

Cel polityki	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet (*)	Uzasadnienie (streszczenie)
		[2 000 na każdy cel szczegółowy lub odrębny priorytet]

(*) Odrębne priorytety zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EFS+

W odniesieniu do EFMR

Tabela 1A

Cel polityki	Priorytet	Analiza SWOT (dla każdego priorytetu)	Uzasadnienie (streszczenie)
		Mocne strony [10 000 na priorytet]	[20 000 na priorytet]
		Uchybienia [10 000 na priorytet]	
		Możliwości [10 000 na priorytet]	
		Zagrożenia [10 000 na priorytet]	
		Identyfikacja potrzeb na podstawie analizy SWOT oraz z uwzględnieniem elementów określonych w art. 6 ust. 6 rozporządzenia w sprawie EFMR. [10 000 na priorytet]	

Środa, 27 marca 2019 r.

2. Priorytety inne niż pomoc techniczna

Podstawa prawna: art. 17 ust. 2 i art. 17 ust. 3 lit. c)

Tabela 1 T: Struktura programu (*)

Nr identyfikacyjny	Tytuł [300]	POMOC TECHNICZNA	Podstawa obliczania	Fundusz	Kategoria wspieranego regionu	Wybrany cel szczegółowy (CS)
1	Priorytet 1	Nie		EFRR	Więcej	CS 1
					W okresie przejściowym	
					Słabiej rozwinięte	CS 2
					Najbardziej oddalone i słabo zaludnione	
Więcej	CS 3					
2	Priorytet 2	Nie		EFS+	Więcej	CS 4
					W okresie przejściowym	
					Słabiej rozwinięte	CS 5
					Najbardziej oddalone	
3	Priorytet 3	Nie		Fundusz Spójności	nie dotyczy	
3	Priorytetowa pomoc techniczna	Tak				nie dotyczy
..	Odrębny priorytet Zatrudnienie ludzi młodych)	Nie		EFS+		
	Odrębny priorytet Gwarancja dla dzieci	Nie		EFS+		
..	Odrębny priorytet Zalecenia dla poszczególnych krajów	Nie		EFS+		
..	Odrębny priorytet Działania innowacyjne	Nie		EFS+		CS 8
	Odrębny priorytet Deprywacja materialna	Nie		EFS+		CS 9

(*) Informacje dotyczące tej tabeli będą służyć jako wkład techniczny przy wypełnianiu innych pól i tabeli we wzorze w formacie elektronicznym. Not dotyczy EFMR. [Popr. 405]

Środa, 27 marca 2019 r.

2.1 Tytuł osi priorytetowej [300] (należy powtórzyć dla każdego priorytetu)

-
- Priorytet ten jest związany z odpowiednim zaleceniem dla poszczególnych krajów
-
- Priorytet ten jest związany z zatrudnieniem ludzi młodych
-
- Priorytet ten jest związany z Gwarancją dla dzieci [Popr. 406]**
-
- Priorytet ten jest związany z działaniami innowacyjnymi
-
- Priorytet ten jest związany z rozwiązaniem problemu deprivacji materialnej (**)
-

* Tabela mająca zastosowanie do priorytetów EFS+.

(**) Jeżeli zaznaczone przejść do sekcji 2.1.2

2.1.1. Cel szczegółowy⁽¹⁾ (cel „Zatrudnienie i wzrost”) lub Obszar wsparcia (EFMR) – powtarzać w odniesieniu do każdego wybranego celu szczegółowego lub obszaru wsparcia, do priorytetów innych niż pomoc techniczna **[Popr. 407]**

2.1.1.1 Interwencje w ramach funduszy

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi);

Powiązane rodzaje działań – art. 17 ust. 3 lit. d) ppkt (i):

Pole tekstowe [8 000]

Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym – art. 17 ust. 3 lit. d) ppkt (i):

Pole tekstowe [2 000]

Główne grupy docelowe – art. 17 ust. 3 lit. d) ppkt (iii):

Pole tekstowe [1 000]

Szczególne terytoria docelowe, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 17 ust. 3 lit. d) ppkt (iv)

Pole tekstowe [2 000]

Przedsięwzięcia międzyregionalne i transnarodowe – art. 17 ust. 3 lit. d) ppkt (v)

Pole tekstowe [2 000]

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 17 ust. 3 lit. d) ppkt (vi)

Pole tekstowe [1 000]

(¹) Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. e) ppkt (viii) rozporządzenia EFS+.

Środa, 27 marca 2019 r.

2.1.1.2 Wskaźniki⁽²⁾ [Popr. 408]

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. d) ppkt (ii)

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy (cel „Zatrudnienie i wzrost”) lub obszar wsparcia (EFMR)	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)

Tabela 3: Wskaźniki rezultatów

Priorytet	Cel szczegółowy (cel „Zatrudnienie i wzrost”) lub obszar wsparcia (EFMR)	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]

2.1.1.3 Orientacyjny podział zasobów programu (UE) według rodzaju interwencji⁽³⁾ (nie dotyczy EFMR) [Popr. 409]

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. d) ppkt (vii)

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

(2) Przed przeglądem śródkresowym w 2025 r. w przypadku EFRR, EFS + oraz Funduszu Spójności, podział na lata tylko w przedziale 2021–2025.

(3) Przed przeglądem śródkresowym w 2025 r. w przypadku EFRR, EFS + oraz Funduszu Spójności, podział na lata tylko w przedziale 2021–2025.

Środa, 27 marca 2019 r.

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

2.1.2 Cel szczegółowy dotyczący przeciwdziałania deprywacji materialnej

Podstawa prawna: art.. 17 ust. 3; RWP

Rodzaje wsparcia

Pole tekstowe [2 000 znaków]

Główne grupy docelowe

Pole tekstowe [2 000 znaków]

Opis krajowych lub regionalnych programów wsparcia

Pole tekstowe [2 000 znaków]

Kryteria wyboru operacji ⁽⁴⁾ [**Popr. 410**]

Pole tekstowe [4 000 znaków]

2.T. Priorytet pomocy technicznej

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. e); art. 29, 30, 31, 89 RWP;

Opis pomocy technicznej w ramach płatności ryczałtowych — art. 30

Pole tekstowe [5 000]

Opis pomocy technicznej w ramach płatności niezwiązanych z kosztami — art. 31

Pole tekstowe [3 000]

Tabela 8: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

⁽⁴⁾ Tylko dla programów ograniczających się do celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. e) ppkt ~~(viii)~~ rozporządzenia EFS+.

Środa, 27 marca 2019 r.

Tabela 9: Wymiar 5 – dodatkowe tematy EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

3. Plan finansowy

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. f) ppkt (i)–(iii); art. 106 ust. 1–3, art. 10; art. 21; RWP,

3.A Przesunięcia i wkłady ⁽⁵⁾

Podstawa prawna: art. 10; art. 21; RWP

- Zmiana programu związana z art. 10 RWP (wkład do InvestEU)
- Zmiana programu związana z art. 21 RWP (przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego między funduszami objętymi zarządzaniem dzielonym)

Tabela 15: Wkład na rzecz InvestEU (*)

	Kategoria regionów	Obszar 1 (a)	Obszar 2 (b)	Obszar 3 (c)	Obszar 4 (d)	Obszar 5 (e)	kwota (f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
EFRR	Lepiej rozwinięte						
	Słabiej rozwinięte						
	W okresie przejściowym						
	Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione						
EFS+	Lepiej rozwinięte						
	Słabiej rozwinięte						
	W okresie przejściowym						
	Najbardziej oddalone						

⁽⁵⁾ Ma zastosowanie jedynie do zmian programu zgodnie z art. 10 i 21 RWP.

Środa, 27 marca 2019 r.

	Kategoria regionów	Obszar 1 (a)	Obszar 2 (b)	Obszar 3 (c)	Obszar 4 (d)	Obszar 5 (e)	kwota (f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
Fundusz Spójności							
EFMR							
Ogółem							

(*) Skumulowane kwoty wszystkich wkładów podczas okresu programowania.

Tabela 16: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego (*)

Fundusz	Kategoria regionów	Instrument 1 (a)	Instrument 2 (b)	Instrument 3 (c)	Instrument 4 (d)	Instrument 5 (e)	Kwota przesunięcia (f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
EFRR	Lepiej rozwinięte						
	W okresie przejściowym						
	Słabiej rozwinięte						
	Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione						
EFS+	Lepiej rozwinięte						
	W okresie przejściowym						
	Słabiej rozwinięte						
	Najbardziej oddalone						
Fundusz Spójności							
EFMR							
Ogółem							

(*) Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć podczas okresu programowania.

[Popr. 411]

	EFRR				EFS+				Fundusz Spójności	EFMR	FAM	FBW	IZGW	Ogółem
	Lepiej rozwinięte	W okresie przejściowym	Słabiej rozwinięte	Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione	Lepiej rozwinięte	W okresie przejściowym	Słabiej rozwinięte	Najbardziej oddalone						
EFMR														
Ogółem														

(*) Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć podczas okresu programowania.

3.1 Środki finansowe w rozbiciu na poszczególne lata

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. f) ppkt (i)

Tabela 10: Środki finansowe w rozbiciu na poszczególne lata

Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
EFRR	Słabiej rozwinięte								
	Lepiej rozwinięte								
	W okresie przejściowym								
	Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione								
Ogółem									

3.2 Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe ⁽⁶⁾ [Popr. 412]

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. f) ppkt (ii), art. 17 ust. 6

W odniesieniu do celu „Zatrudnienie i wzrost”:

Tabela 11: Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Nr celu polityki lub pomoc techniczna (PT)	Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia UE (ogółem lub publicznego)	Fundusz	Kategoria regionu (*)	Wkład UE (a)	Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Szacunkowy podział wkładu krajowego		Ogółem (e)=(a)+ (b) (**)	Stopa współfinansowania (f)=(a)/(e) (**)
							publiczny (c)	prywatny (d)		
	Priorytet 1	P/O	EFRR	Słabiej rozwinięte						
				Lepiej rozwinięte						
				W okresie przejściowym						
				Szczególna alokacja dla regionów najbardziej oddalonych i północnych regionów słabo zaludnionych						
	Priorytet 2		EFS+	Słabiej rozwinięte						
				Lepiej rozwinięte						
				W okresie przejściowym						
				Najbardziej oddalone						

⁽⁶⁾ Przed przeglądem śródkresowym w 2025 r. w przypadku EFRR, EFS + oraz Funduszu Spójności, środki finansowe na lata tylko w przedziale 2021–2025.

Środa, 27 marca 2019 r.

Tabela 11: Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Nr celu polityki lub pomocy technicznej (PT)	Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia UE (ogółem lub publicznego)	Fundusz	Kategoria regionu (*)	Wkład UE (a)	Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Szacunkowy podział wkładu krajowego		Ogółem (e)=(a)+ (b) (**)	Stopa współfinansowania (f)=(a)/(e) (**)
							publiczny (c)	prywatny (d)		
	Priorytet 3		Fundusz Spójności							
PT	PT art. 29 RWP		EFRR lub EFS + lub Fundusz Spójności							
	PT art. 30 RWP		EFRR lub EFS + lub Fundusz Spójności							
EFRR ogółem				Lepiej rozwinięte						
				W okresie przejściowym						
				Słabiej rozwinięte						
				Szczególna alokacja dla regionów najbardziej oddalonych i północnych regionów słabo zaludnionych						
EFS+ ogółem				Lepiej rozwinięte						
				W okresie przejściowym						

Tabela 11: Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Nr celu polityki lub pomocy technicznej (PT)	Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia UE (ogółem lub publicznego)	Fundusz	Kategoria regionu (*)	Wkład UE (a)	Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Szacunkowy podział wkładu krajowego		Ogółem (e)=(a) +(b) (**)	Stopa współfinansowania (f)=(a)/(e) (**)
							publiczny (c)	prywatny (d)		
				Słabiej rozwinięte						
				Najbardziej oddalone						
Fundusz Spójności Ogółem			nie dotyczy							
Suma całkowita										

(*) W odniesieniu do EFRR: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, szczególna alokacja dla najbardziej oddalonych i słabo zaludnionych regionów północnych. W odniesieniu do EFS+: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, dodatkowa alokacja dla regionów najbardziej oddalonych. W odniesieniu do Funduszu Spójności: nie dotyczy. W przypadku pomocy technicznej zastosowanie kategorii regionu zależy od wyboru funduszu.

(**) W stosownych przypadkach w odniesieniu do wszystkich kategorii regionu.

Środa, 27 marca 2019 r.

W odniesieniu do EFMR

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. f) ppkt (iii)

Tabela 11 A

Priorytet	Rodzaj obszaru wsparcia (nomenklatura określona w rozporządzeniu w sprawie EFMR)	Podstawa obliczania wsparcia UE	Wkład UE	Krajowy wkład publiczny	Ogółem	Stopa współfinansowania
Priorytet 1	1,1	publiczny				
	1,2	publiczny				
	1,3	publiczny				
	1,4	publiczny				
	1,5	publiczny				
Priorytet 2	2,1	publiczny				
Priorytet 3	3,1	publiczny				
Priorytet 4	4,1	publiczny				
Pomoc techniczna	5,1	publiczny				

4. Warunki podstawowe

Podstawa prawna: art. 19 ust. 3 lit. h)

Tabela 12: Warunki podstawowe

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy (nie dotyczy EFMR)	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
			Tak/ Nie	Kryterium 1	T/N	[500]	[1 000]
				Kryterium 2	T/N		

5. Instytucje programu

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. j); art. 65 i 78 RWP

Tabela 13: Instytucje programu

Instytucje programu	Nazwa instytucji [500]	Imię i nazwisko osoby do kontaktów [200]	E-mail [200]
Instytucja zarządzająca			

Środa, 27 marca 2019 r.

Tabela 13: Instytucje programu

Instytucje programu	Nazwa instytucji [500]	Imię i nazwisko osoby do kontaktów [200]	E-mail [200]
Instytucja audytowa			
Organ otrzymujący płatności od Komisji			

6. Partnerstwo

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. g)

Pole tekstowe [10 000]

7. Komunikacja i widoczność

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. i) RWP, art. 42 ust. 2 RWP

Pole tekstowe [4 500]

8. Stosowanie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Podstawa prawna: art. 88 i 89 RWP

Tabela 14: Stosowanie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Wskazanie dotyczące stosowania art. 88 i 89 (*):	Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy (cel „Zatrudnienie i wzrost”) lub obszar wsparcia (EFMR)
Stosowanie zwrotu wydatków kwalifikowalnych na podstawie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych i stawek ryczałtowych w ramach priorytetu zgodnie z art. 88 RWP	Priorytet 1	EFRR	CS 1
			CS 2
	Priorytet 2	EFS+	CS 3
			CS 4
	Priorytet 3	Fundusz Spójności	CS 5
			CS 6

Środa, 27 marca 2019 r.

Wskazanie dotyczące stosowania art. 88 i 89 (*):	Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy (cel „Zatrudnienie i wzrost”) lub obszar wsparcia (EFMR)
Wykorzystanie finansowania niepowiązanego z kosztami zgodnie z art. 89 RWP	Priorytet 1	EFRR	CS 7
			CS 8
	Priorytet 2	EFS+	CS 9
			CS 10
	Priorytet 3	Fundusz Spójności	CS 11
			CS 12

(*) Pełne informacje będą podawane zgodnie ze wzorami załączonymi do RWP.

DODATKI

- Zwrot wydatków kwalifikowalnych w oparciu o koszty jednostkowe, płatności ryczałtowe i stawki ryczałtowe (art. 88 RWP)
- Finansowanie niepowiązanego z kosztami (art. 89 RWP)
- Plan działania w ramach EFMR na rzecz łódzkiego rybołówstwa przybrzeżnego
- Plan działania w ramach EFMR na rzecz poszczególnych regionów najbardziej oddalonych

Środa, 27 marca 2019 r.

Dodatek 1: Zwrot wydatków kwalifikowalnych przez Komisję na rzecz państwa członkowskiego w oparciu o koszty jednostkowe, płatności ryczałtowe i stawki ryczałtowe

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do rozważenia przez Komisję

(art. 88)

Data złożenia wniosku	
Aktualna wersja	

Środa, 27 marca 2019 r.

B. Szczegółowe informacje o danym rodzaju operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

Czy instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia poniższych kosztów uproszczonych?

Jeśli tak, proszę podać nazwę firmy zewnętrznej:

Rodzaje operacji:

1.1. Opis rodzaju operacji	
1.2 Dany priorytet / cel szczegółowy (cele szczegółowe) (cel „Zatrudnienie i wzrost”) lub obszar wsparcia (EFMR)	
1.3 Nazwa wskaźnika (¹)	
1.4 Jednostka pomiaru wskaźnika	
1.5 Standardowa skala kosztów jednostkowych, płatność ryczałtowa lub stawka ryczałtowa	
1.6 Kwota	
1.7 Kategorie kosztów objęte kosztami jednostkowymi, płatnościami ryczałtowymi lub stawkami ryczałtowymi	
1.8 Czy wymienione kategorie kosztów pokrywają wszystkie wydatki kwalifikowalne w ramach danej operacji? (T/N)	
1.9 Metoda korekty	
11.10 Weryfikacja osiągnięcia jednostki pomiaru — jakie dokumenty będą wykorzystane w celu sprawdzenia, czy osiągnięto jednostkę pomiaru? — należy opisać, co będzie sprawdzane w trakcie kontroli zarządczej (m.in. na miejscu) i kto będzie dokonywać weryfikacji; — jakie są ustalenia dotyczące gromadzenia i przechowywania opisanych danych i dokumentów?	
1.11 Możliwe niepożądane zachęty lub problemy spowodowane przez dany wskaźnik, sposób ich złagodzenia oraz szacowany poziom ryzyka	
1.12 Całkowita przewidywana kwota do zwrotu (krajowa i UE)	

(¹) Dla danego typu operacji można określić kilka uzupełniających się wskaźników (np. jeden wskaźnik produktu i jeden wskaźnik rezultatu) W takim przypadku należy uzupełnić pola 1.3–1.11 w odniesieniu do każdego składnika.

Środa, 27 marca 2019 r.

C: Obliczanie standardowej skali kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych lub stawek ryczałtowych

1. Źródła danych wykorzystywanych do obliczania standardowej skali kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował, zebrał i zapisał dane, miejsce przechowywania danych; daty graniczne; walidacja itp.).

2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia są właściwe dla danego rodzaju operacji.

3. Należy określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości. W stosownych przypadkach należy zastosować i dołączyć do niniejszego załącznika dowody statystyczne i poziomy odniesienia w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję.

4. Należy wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowej skali kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych lub stawek ryczałtowych.

5. Ocena przez instytucję audytową (instytucje audytowe) metody obliczenia, kwot oraz ustaleń mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób zbierania i przechowywania.

Środa, 27 marca 2019 r.

Dodatek 2: Finansowanie niepowiązane z kosztami**Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do rozważenia przez Komisję****(art. 89)**

Data złożenia wniosku	
Aktualna wersja	

Środa, 27 marca 2019 r.

B. Szczegółowe informacje o danym rodzaju operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

Rodzaje operacji:

1.1. Opis rodzaju operacji			
1.2 Dany priorytet / cel szczegółowy (cele szczegółowe) (cel „Zatrudnienie i wzrost”) lub obszar wsparcia (EFMR)			
1.3 Warunki, jakie należy spełnić/ rezultaty, które należy osiągnąć			
1.4 Termin przewidziany na spełnienie warunków lub osiągnięcie rezultatów			
1.5 Definicja wskaźnika na potrzeby wyników			
1.6 Jednostka pomiaru wskaźnika na potrzeby wyników			
1.7 Wyniki pośrednie (o ile mają zastosowanie) uruchamiające zwrot kosztów przez Komisję wraz z harmonogramem zwrotów	Wyniki pośrednie	Data	Wysokość stawki
1.8 Kwota całkowita (w tym finansowanie ze środków UE oraz finansowanie krajowe)			
1.9 Metoda korekty			
1.10 Weryfikacja osiągnięcia rezultatu lub spełnienia warunku (oraz w odpowiednich przypadkach – wyniki pośrednie) — należy wskazać, jakie dokumenty będą wykorzystane w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dany rezultat lub spełniono określony warunek — należy opisać, co będzie sprawdzane w trakcie kontroli zarządczej (m.in. na miejscu) i kto będzie dokonywać weryfikacji; — należy opisać ustalenia dotyczące gromadzenia i przechowywania danych i dokumentów.			
1.11 Ustalenia służące zapewnieniu właściwej ścieżki audytu Proszę wymienić instytucje odpowiedzialne za te ustalenia.			

Środa, 27 marca 2019 r.

Dodatek 3: Plan działania w ramach EFMR na rzecz łódzowego rybołówstwa przybrzeżnego**Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do rozważenia przez Komisję**

Data złożenia wniosku	
Aktualna wersja	

1. Opis floty łódzowego rybołówstwa przybrzeżnego

Pole tekstowe [5 000]

2. Ogólny opis strategii na rzecz rozwoju rentownego i zrównoważonego łódzowego rybołówstwa przybrzeżnego

Pole tekstowe [5 000] oraz orientacyjna ogólna kwota alokowana w ramach EFMR

3. Opis działań szczególnych w ramach strategii na rzecz rozwoju rentownego i zrównoważonego łódzowego rybołówstwa przybrzeżnego

Opis głównych działań	Szacunkowa kwota alokowana w ramach EFMR (w EUR)
Dostosowanie zdolności połowowej i zarządzanie nią Pole tekstowe [10 000]	
Promowanie zrównoważonych, odpornych na zmianę klimatu i niskoemisyjnych praktyk połowowych, minimalizujących szkody dla środowiska Pole tekstowe [10 000]	
Wzmacnianie łańcucha wartości w danym sektorze i promowanie strategii marketingowych Pole tekstowe [10 000]	
Promowanie umiejętności, wiedzy, innowacji i budowania zdolności Pole tekstowe [10 000]	
Poprawa stanu zdrowia, bezpieczeństwa i warunków pracy na statkach rybackich Pole tekstowe [10 000]	
Większy stopień przestrzegania wymogów w zakresie gromadzenia danych, identyfikowalności, monitorowania, kontroli i nadzoru Pole tekstowe [10 000]	
Zaangażowanie małych podmiotów gospodarczych w aktywne zarządzanie przestrzenią morską, w tym morskich obszarów chronionych i obszarów Natura 2000 Pole tekstowe [10 000]	

Środa, 27 marca 2019 r.

Opis głównych działań	Szacunkowa kwota alokowana w ramach EFMR (w EUR)
Dywersyfikacja działalności w ramach szerokiej, zrównoważonej niebieskiej gospodarki <i>Pole tekstowe [10 000]</i>	
Zbiorowa organizacja i zbiorowy udział podmiotów działających na niewielką skalę w procesach decyzyjnych i doradczych <i>Pole tekstowe [10 000]</i>	

4. W stosownych przypadkach wdrożenie dobrowolnych wytycznych FAO dotyczących zapewnienia zrównoważonego tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego

Pole tekstowe [10 000]

5. W stosownych przypadkach wdrożenie regionalnego planu działania Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego w zakresie zrównoważonego tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego

Pole tekstowe [10 000]

6. Wskaźniki

Tabela 1: Wskaźniki produktu

Tytuł wskaźnika produktu	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)

Tabela 2: Wskaźniki rezultatów

Tytuł wskaźnika rezultatu	Jednostka miary	Wartość bazowa	Rok referencyjny	Cel (2029)

Środa, 27 marca 2019 r.

Dodatek 4: Plan działania w ramach EFMR na rzecz poszczególnych regionów najbardziej oddalonych**Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do rozważenia przez Komisję**

Data złożenia wniosku	
Aktualna wersja	

1. Opis strategii na rzecz zrównoważonej eksploatacji zasobów rybnych oraz rozwoju zrównoważonej niebieskiej gospodarki

Pole tekstowe [30 000]

2. Opis głównych przewidywanych działań i odpowiednich środków finansowych

Opis głównych działań	Kwota alokowana w ramach EFMR (w EUR)
Wsparcie strukturalne na rzecz sektora rybołówstwa i akwakultury w ramach EFMR Pole tekstowe [10 000]	
Rekompensata z tytułu kosztów dodatkowych na mocy art. 21 EFMR Pole tekstowe [10 000]	
Inne inwestycje w zrównoważoną niebieską gospodarkę niezbędne do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju obszarów przybrzeżnych Pole tekstowe [10 000]	

3. Opis synergii z innymi źródłami unijnego finansowania

Pole tekstowe [10 000]

4. Opis synergii z planem działania dotyczącym łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego

Pole tekstowe [10 000]

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK VI**Wzór programu w sprawie FAMI, FBW i IZGW – art. 16 ust. 3**

Nr CCI	
Tytuł w języku angielskim	[255 znaków ⁽¹⁾]
Tytuł w języku narodowym	[255]
Wersja	
Pierwszy rok	[4]
Ostatni rok	[4]
Kwalifikowalny od	
Kwalifikowalny do	
Nr decyzji Komisji	
Data decyzji Komisji	
Nr decyzji zmieniającej w sprawie państwa członkowskiego	
Data wejścia w życie decyzji zmieniającej w sprawie państwa członkowskiego	

⁽¹⁾ Numer w nawiasach kwadratowych odnosi się do liczby znaków

Środa, 27 marca 2019 r.

3.2 Łączne środki finansowe z danego funduszu i współfinansowanie krajowe

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. f) ppkt (iv)

Tabela 7

Cel szczegółowy	Rodzaj działania	Podstawa obliczenia wsparcia UE (ogółem lub publicznego)	Wkład UE (a)	Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Szacunkowy podział wkładu krajowego		Ogółem e=(a)+(b)	Stopa współfinansowania (f) =(a)/(e)
					publiczny (c)	prywatny (d)		
Cel szczegółowy 1	Rodzaj działania nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie FAMI/FBW/IZGW]							
	Rodzaj działania nr 2 [odniesienie do art. 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie FAMI/FBW/IZGW]							
	Rodzaj działania nr 3 [odniesienie do art. 8 ust. 3 i art. 8 ust. 4 rozporządzenia w sprawie FAMI/FBW/IZGW]							
	Rodzaj działania nr 4 [odniesienie do art. 14 i 15 rozporządzenia sprawie FAMI]							
Ogółem dla CS 1								
CS 2	Rodzaj działania nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie FAMI/FBW/IZGW]							
	Rodzaj działania nr 2 [odniesienie do art. 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie FAMI/FBW/IZGW]							
	Rodzaj działania nr 3 [odniesienie do art. 8 ust. 3 i art. 8 ust. 4 rozporządzenia w sprawie FAMI/FBW/IZGW]							
Ogółem dla CS 2								
CS 3	Rodzaj działania nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie FAMI/FBW/IZGW]							

Środa, 27 marca 2019 r.

Tabela 8 [tylko FAMI]	Liczba osób rocznie							
	Kategoria	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Przesiedlenia								
Przyjmowanie ze względów humanitarnych								
[inne kategorie]								

4. Warunki podstawowe

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. h)

Tabela 9

Warunek podstawowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		Kryterium 1	T/N	[500]	[1000]
		Kryterium 2			

5. Instytucje programu

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. j); art. 65 i 78 RWP

Tabela 10	Nazwa instytucji [500]	Nazwisko i stanowisko osoby do kontaktów [200]	e-mail [200]
Instytucja zarządzająca			
Instytucja audytowa			
Organ otrzymujący płatności od Komisji			

Środa, 27 marca 2019 r.

6. Partnerstwo

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. g);

pole tekstowe [10 000]

7. Komunikacja i widoczność

Podstawa prawna: art. 17 ust. 3 lit. i) RWP, art. 42 ust. 2

Pole tekstowe [4 500]

8. Stosowanie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Podstawa prawna: art. 88 i 89 RWP

Wskazanie dotyczące stosowania art. 88 i 89 (*):	Cel szczegółowy
Stosowanie zwrotu wydatków kwalifikowalnych na podstawie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych i stawek ryczałtowych w ramach priorytetu zgodnie z art. 88 RWP	
Wykorzystanie finansowania niepowiązanego z kosztami zgodnie z art. 89 RWP	

(*) Pełne informacje będą podawane zgodnie ze wzorami zamieszczonymi w dodatkach.

DODATKI

- Zwrot wydatków kwalifikowalnych w oparciu o koszty jednostkowe, płatności ryczałtowe i stawki ryczałtowe (art. 88 RWP)
- Finansowanie niepowiązanego z kosztami (art. 89 RWP)

Środa, 27 marca 2019 r.

Dodatek 1: Zwrot wydatków kwalifikowalnych przez Komisję na rzecz państwa członkowskiego w oparciu o koszty jednostkowe, płatności ryczałtowe i stawki ryczałtowe

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do rozważenia przez Komisję

(art. 88)

Data złożenia wniosku	
Aktualna wersja	

Środa, 27 marca 2019 r.

B. Szczegółowe informacje o danym rodzaju operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

Czy instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia poniższych kosztów uproszczonych?

Jeśli tak, proszę podać nazwę firmy zewnętrznej:

Rodzaje operacji:

1.1. Opis rodzaju operacji	
1.2 Dany priorytet / cel szczegółowy (cele szczegółowe) (cel „Zatrudnienie i wzrost”) lub obszar wsparcia (EFMR)	
1.3 Nazwa wskaźnika ⁽¹⁾	
1.4 Jednostka pomiaru wskaźnika	
1.5 Standardowa skala kosztów jednostkowych, płatność ryczałtowa lub stawka ryczałtowa	
1.6 Kwota	
1.7 Kategorie kosztów objęte kosztami jednostkowymi, płatnościami ryczałtowymi lub stawkami ryczałtowymi	
1.8 Czy wymienione kategorie kosztów pokrywają wszystkie wydatki kwalifikowalne w ramach danej operacji? (T/N)	
1.9 Metoda korekty	
11.10 Weryfikacja osiągnięcia jednostki pomiaru — należy wskazać, jakie dokumenty będą wykorzystane w celu sprawdzenia, czy osiągnięto jednostkę pomiaru — należy opisać, co będzie sprawdzane w trakcie kontroli zarządczej (m.in. na miejscu) i kto będzie dokonywać weryfikacji — należy opisać ustalenia dotyczące tego, jakie opisane dane i dokumenty będą gromadzone i przechowywane.	
1.11 Możliwe niepożądane zachęty lub problemy spowodowane przez dany wskaźnik, sposób ich złagodzenia oraz szacowany poziom ryzyka	
1.12 Całkowita przewidywana kwota do zwrotu (krajowa i UE)	

⁽¹⁾ Dla danego typu operacji można określić kilka uzupełniających się wskaźników (np. jeden wskaźnik produktu i jeden wskaźnik rezultatu) W takim przypadku należy uzupełnić pola 1.3–1.11 w odniesieniu do każdego składnika.

Środa, 27 marca 2019 r.

C: Obliczanie standardowej skali kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych lub stawek ryczałtowych

1. Źródła danych wykorzystywanych do obliczania standardowej skali kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował, zebrał i zapisał dane, miejsce przechowywania danych; daty graniczne; walidacja itp.).

2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia są właściwe dla danego rodzaju operacji.

3. Należy określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości. W stosownych przypadkach należy zastosować i dołączyć do niniejszego załącznika dowody statystyczne i poziomy odniesienia w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję.

4. Należy wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowej skali kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych lub stawek ryczałtowych.

5. Ocena przez instytucję audytową (instytucje audytowe) metody obliczenia, kwot oraz ustaleń mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób zbierania i przechowywania.

Środa, 27 marca 2019 r.

Dodatek 2: Finansowanie niepowiązane z kosztami

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do rozważenia przez Komisję

(art. 89)

Data złożenia wniosku	
Aktualna wersja	

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Kwota, której dotyczy finansowanie niepowiązane z kosztami	Rodzaj(-e) operacji	Warunki, jakie należy spełnić/ rezultaty, które należy osiągnąć	Nazwa odnośnego wskaźnika (nazwy odnośnych wskaźników)		Jednostka pomiaru wskaźnika
					Kod	Opis	
Całkowita kwota odnośnego finansowania							

Środa, 27 marca 2019 r.

B. Szczegółowe informacje o danym rodzaju operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

Rodzaje operacji:

1.1. Opis rodzaju operacji			
1.2. Odnośne priorytety/cele szczegółowe			
1.3. Warunki, jakie należy spełnić/ rezultaty, które należy osiągnąć			
1.4. Termin przewidziany na spełnienie warunków lub osiągnięcie rezultatów			
1.5. Definicja wskaźnika na potrzeby wyników			
1.6. Jednostka pomiaru wskaźnika na potrzeby wyników			
1.7. Wyniki pośrednie (o ile mają zastosowanie) uruchamiające zwrot kosztów przez Komisję wraz z harmonogramem zwrotów	Wyniki pośrednie	Data	Wysokość stawki
1.8. Kwota całkowita (w tym finansowanie ze środków UE oraz finansowanie krajowe)			
1.9. Metoda korekty			
1.10. Weryfikacja osiągnięcia rezultatu lub spełnienia warunku (oraz w odpowiednich przypadkach – wyniki pośrednie) — jakie dokumenty będą wykorzystane w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dany rezultat lub spełniono określony warunek? — należy opisać, co będzie sprawdzane w trakcie kontroli zarządczej (m.in. na miejscu) i kto będzie dokonywać weryfikacji; — jakie są ustalenia dotyczące gromadzenia i przechowywania opisanych danych i dokumentów?			
1.11. Ustalenia służące zapewnieniu właściwej ścieżki audytu Proszę wymienić instytucje odpowiedzialne za te ustalenia.			

ZAŁĄCZNIK VII

Wzór do przekazywania danych – art. 37 i 68 ust. 1 lit. g) ⁽¹⁾

TABELA 1: Informacje finansowe na poziomie priorytetu i programu (art. 37 ust. 2 lit. a))

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Środki finansowe w ramach priorytetu w oparciu o program							Dane zbiorcze dotyczące finansowego postępu programu					
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Podstawa obliczania wkładu Unii* (Wkład ogółem lub wkład publiczny)	Środki finansowe ogółem (w EUR)	Stopa współfinansowania (%)	Całkowite koszty kwalifikowalne operacji wybranych do udzielenia wsparcia (w EUR)	Wkład z funduszy na operacje wybrane do udzielenia wsparcia (w EUR)	Procentowy udział całkowitej alokacji w ramach operacji wybranych do udzielenia wsparcia (%) [kolumna 7/ kolumna 5x100]	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Procentowy udział całkowitej alokacji objęty kwalifikowalnymi wydatkami poniesionymi przez beneficjentów i opłaconymi w ramach realizowanych operacji (w %) [kolumna 10/ kolumna 5x100]	Liczba wybranych operacji
									Obliczenia		Obliczenia	
<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="N" input="G">	<type="P" input="G">	<type="Cu"input="M">		<type="P" input="G">	<type="Cu"input="M">	<type="P" input="G">	<type="N" input="M">
Priorytet 1	CS 1	EFRR										
Priorytet 2	CS 2	EFS+										
Priorytet 3	CS 3	Fundusz Spójności	nie dotyczy									

⁽¹⁾ Objasnienie właściwości pól:
 rodzaj: N = numer, D = data, S = ciąg, C = pole wyboru, P = wartość procentowa, B=wartość logiczna, Cu = waluta
 wprowadzanie danych: M = ręczne, S = wybór, G = generowane przez system

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Środki finansowe w ramach priorytetu w oparciu o program							Dane zbiorcze dotyczące finansowego postępu programu					
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Podstawa obliczania wkładu Unii* (Wkład ogółem lub wkład publiczny)	Środki finansowe ogółem (w EUR)	Stopa współfinansowania (%)	Całkowite koszty kwalifikowalne operacji wybranych do udzielenia wsparcia (w EUR)	Wkład z funduszy na operacje wybrane do udzielenia wsparcia (w EUR)	Procentowy udział całkowitej alokacji w ramach operacji wybranych do udzielenia wsparcia (%) [kolumna 7/ kolumna 5x100]	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Procentowy udział całkowitej alokacji objęty kwalifikowalnymi wydatkami poniesionymi przez beneficjentów i opłaconymi w ramach realizowanych operacji (w %) [kolumna 10/ kolumna 5x100]	Liczba wybranych operacji
									Obliczenia		Obliczenia	
Ogółem		EFRR	Słabiej rozwinięte		<type="N" input="G">		<type="Cu" input="G">		<type="P" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="P" input="G">	<type="N" input="G">
Ogółem		EFRR	W okresie przejściowym		<type="N" input="G">		<type="Cu" input="G">		<type="P" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="P" input="G">	<type="N" input="G">
Ogółem		EFRR	Lepiej rozwinięte		<type="N" input="G">		<type="Cu" input="G">		<type="P" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="P" input="G">	<type="N" input="G">
Ogółem		EFRR	Szczególna alokacja dla regionów najbardziej oddalonych i północnych regionów słabo zaludnionych		<type="N" input="G">		<type="Cu" input="G">		<type="P" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="P" input="G">	<type="N" input="G">
Ogółem		EFS	Słabiej rozwinięte		<type="N" input="G">		<type="Cu" input="G">		<type="P" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="P" input="G">	<type="N" input="G">

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Środki finansowe w ramach priorytetu w oparciu o program							Dane zbiorcze dotyczące finansowego postępu programu					
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Podstawa obliczania wkładu Unii* (Wkład ogółem lub wkład publiczny)	Środki finansowe ogółem (w EUR)	Stopa współfinansowania (%)	Całkowite koszty kwalifikowalne operacji wybranych do udzielenia wsparcia (w EUR)	Wkład z funduszy na operacje wybrane do udzielenia wsparcia (w EUR)	Procentowy udział całkowitej alokacji w ramach operacji wybranych do udzielenia wsparcia (%) [kolumna 7/ kolumna 5x100]	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Procentowy udział całkowitej alokacji objęty wydatkami poniesionymi przez beneficjentów i opłaconymi w ramach realizowanych operacji (w %) [kolumna 10/ kolumna 5x100]	Liczba wybranych operacji
									Obliczenia		Obliczenia	
Ogółem		EFS	W okresie przejściowym		<type="N" input="G">		<type="Cu" input="G">		<type="P" input="G">	<type="Cu"input="G">	<type="P" input="G">	<type="N" input="G">
Ogółem		EFS	Lepiej rozwinięte		<type="N" input="G">		<type="Cu" input="G">		<type="P" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="P" input="G">	<type="N" input="G">
Ogółem		EFS	Szczególna alokacja dla regionów najbardziej oddalonych		<type="N" input="G">		<type="Cu" input="G">		<type="P" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="P" input="G">	<type="N" input="G">
Ogółem		Fundusz Spójności	nie dotyczy		<type="N" input="G">		<type="Cu" input="G">		<type="P" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="P" input="G">	<type="N" input="G">

Środa, 27 marca 2019 r.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Środki finansowe w ramach priorytetu w oparciu o program							Dane zbiorcze dotyczące finansowego postępu programu					
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Podstawa obliczania wkładu Unii* (Wkład ogółem lub wkład publiczny)	Środki finansowe ogółem (w EUR)	Stopa współfinansowania (%)	Całkowite koszty kwalifikowalne operacji wybranych do udzielenia wsparcia (w EUR)	Wkład z funduszy na operacje wybrane do udzielenia wsparcia (w EUR)	Procentowy udział całkowitej alokacji w ramach operacji wybranych do udzielenia wsparcia (%) [kolumna 7/kolumna 5x100]	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Procentowy udział całkowitej alokacji objętej kwalifikowalnymi wydatkami poniesionymi przez beneficjentów i opłaconymi w ramach realizowanych operacji (w %) [kolumna 10/kolumna 5x100]	Liczba wybranych operacji
									Obliczenia		Obliczenia	
Suma całkowita		Wszystkie fundusze			<type="N" input="G">		<type="N" input="G">		<type="P" input="G">	<type="N" input="G">	<type="P" input="G">	<type="N" input="G">

TABELA 2: Kumulatywny podział danych finansowych według rodzaju interwencji (art. 37 ust. 2 lit. a))

Priorytet	Cel szczegółowy	Charakterystyka wydatków		Wymiar kategoryzacji							Dane finansowe		
		Fundusz	Kategoria regionu	1 Zakres interwencji	2 Forma finansowania	3 Terytorialny wymiar wdrażania	4 Wymiar rodzaju działalności gospodarczej	5 Wymiar lokalizacji	6 Temat uzupełniający EFS+	7 Wymiar makroregionalny i w zakresie basenu morskiego	Całkowite koszty kwalifikowalne operacji wybranych do udzielenia wsparcia (w EUR)	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Liczba wybranych operacji
<type="S" input="S">	<type="S" input="S">	<type="S" input="S">	<type="S" input="S">	<type="S" input="S">	<type="S" input="S">	<type="S" input="S">	<type="S" input="S">	<type="S" input="S">	<type="S" input="S">	<type="S" input="S">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="N" input="M">

TABELA 3: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu w ramach EFRR i Funduszu Spójności (art. 37 ust. 2 lit. b))

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Dane z programu operacyjnego dotyczące wskaźników produktu [wyodrębnione z tabeli 2 programu operacyjnego]										Postępy w zakresie wskaźników produktu do dnia			
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Nazwa wskaźnika	Podział wskaźnika ⁽¹⁾ (w tym:)	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel 2029	Prognoza do dnia [dd/mm/yy]	Osiągnięcia do dnia [dd/mm/yy]	W oparciu o wytyczne Komisji (Tak/Nie)	Uwagi
<type="S" input="G"> ⁽²⁾	<type="G" input="G">	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="N" input="G">	<type="N" input="M">	<type="N" input="M">	<type="C" input="S">	<type="S" input="M">
...													

⁽¹⁾ Ma on zastosowanie jedynie do niektórych wskaźników. Szczegółowe informacje znajdują się w wytycznych Komisji.⁽²⁾ Objasnienie właściwości pól:
rodzaj: N = numer, S = ciąg, C = pole wyboru
wprowadzanie danych: M = ręczne, S = wybór, G = generowane przez system

TABELA 4: Wynagrodzenia personelu finansowane z EFRR i Funduszu Spójności na poziomie programu (art. 37 ust. 2 lit. b))

Fundusz	Nr identyfikacyjny	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość roczna uzyskana do dnia [dd/mm/yy]			W oparciu o wytyczne Komisji (Tak/Nie)	Uwagi
				2021	...	2029		
<type='S' input='M'>	<type='S' input='G'>	<type='S' input='G'>	<type='S' input='G'>	<type='N' input='M'>	<type='N' input='M'>	<type='N' input='M'>	<type='C' input='S'>	<type='S' input='M'>
	RCO xx	Pracownicy finansowani w ramach danego funduszu	EPC					

TABELA 5: Wielokrotne wsparcie dla przedsiębiorstw z EFRR i Funduszu Spójności na poziomie programu (art. 37 ust. 2 lit. b))

Nr identyfikacyjny	Nazwa wskaźnika	Podział wskaźnika (w tym:)	Liczba przedsiębiorstw — a każde przedsiębiorstwo liczone jest tylko raz, niezależnie od liczby projektów wspieranych w ramach danego przedsiębiorstwa do [dd/mm/yy]	W oparciu o wytyczne Komisji (Tak/Nie)	Uwagi
<type='S' input='G'>	<type='S' input='G'>	<type='S' input='G'>	<type='N' input='M'>	<type='C' input='S'>	<type='S' input='M'>
RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem	Mikro			
RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem	Małe			
RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem	Średnie			
RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem	Duże			
RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem	Ogółem	<type='N' input='G'>		

TABELA 6: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu w ramach EFRR i Funduszu Spójności (art. 37 ust. 2 lit. b))

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
Dane dotyczące wskaźników rezultatu w ramach programu operacyjnego [wyodrębnione z tabeli 3 programu operacyjnego]										Postępy w zakresie wskaźników rezultatu do dnia					
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Nazwa wskaźnika	Podział wskaźnika ⁽¹⁾ (w tym:)	Jednostka miary	Wartość bazowa w programie	Cel 2029	Wartość bazowa zaktualizowana [dd/mm/yy]		Wartość roczna do dnia [dd/mm/yy]		W oparciu o wytyczne Komisji (Tak/Nie)	Uwagi
										Prognoza	Zakończone	Prognoza	Osiągnięte		
<type="S" input="G"> ⁽²⁾	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="S" input="G">	<type="N" input="G">	<type="N" input="G">	<type="N" input="M">	<type="N" input="M">	<type="N" input="M">	<type="N" input="M">	<type="C" input="S">	<type="S" input="M">
...															

⁽¹⁾ Ma on zastosowanie jedynie do niektórych wskaźników. Szczegółowe informacje znajdują się w wytycznych Komisji.

⁽²⁾ Objasnienie właściwości pól:
rodzaj: N = numer, S = ciąg, C = pole wyboru
wprowadzanie danych: M = ręczne, S = wybór, G = generowane przez system

TABELA 7: Prognoza dotycząca kwoty, w odniesieniu do której państwo członkowskie planuje złożyć wnioski o płatność za bieżący i kolejny rok kalendarzowy (art. 68 ust. 1 lit. g))

W odniesieniu do każdego programu, należy wypełnić, w stosownych przypadkach, z podziałem na fundusze i kategorie regionu

Fundusz	Kategoria regionu	Wkład Unii		
		[bieżący rok kalendarzowy]		[kolejny rok kalendarzowy]
		Styczeń–październik	Listopad–grudzień	Styczeń–grudzień
EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
	Regiony w okresie przejściowym	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
	Regiony lepiej rozwinięte	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

Środa, 27 marca 2019 r.

Fundusz	Kategoria regionu	Wkład Unii		
		[bieżący rok kalendarzowy]		[kolejny rok kalendarzowy]
		Styczeń–październik	Listopad–grudzień	Styczeń–grudzień
	Regiony najbardziej oddalone i północne regiony słabo zaludnione ⁽¹⁾	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
EWT		<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
EFS	Regiony słabiej rozwinięte	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
	Regiony w okresie przejściowym	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
	Regiony lepiej rozwinięte	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
	Regiony najbardziej oddalone ⁽²⁾	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Fundusz Spójności		<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
EFMR				
FAM				
FBW				
IZGW				

⁽¹⁾ Wartość ta powinna przedstawiać wyłącznie szczególną alokację na regiony najbardziej oddalone/północne regiony słabo zaludnione.

⁽²⁾ Wartość ta powinna przedstawiać wyłącznie szczególną alokację na regiony najbardziej oddalone.

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK VIII

Komunikacja i widoczność – art. 42 i 44

1. Zasady wykorzystania i właściwości techniczne symbolu Unii

- 1.1. Symbol Unii Europejskiej jest eksponowany na wszystkich materiałach informacyjnych, takich jak produkty drukowane lub cyfrowe, strony internetowe i ich mobilne wersje związane z realizacją działania, wykorzystywane na potrzeby publiczne lub uczestników.
- 1.2. Sformułowanie „Finansowany przez UNIĘ EUROPEJSKĄ” lub „Współfinansowany przez UNIĘ EUROPEJSKĄ” powinno być zawsze zapisywane w całości i umieszczone obok symbolu.
- 1.3. W połączeniu z symbolem UE można stosować którykolwiek z następujących krojów pisma: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma, Verdana lub Ubuntu. Nie stosuje się kursywy, odmian podkreślonych ani efektów czcionki.
- 1.4. Położenie tekstu w stosunku do symbolu Unii nie może w żaden sposób kolidować z symbolem Unii.
- 1.5. Stosowany rozmiar pisma powinien być proporcjonalny do rozmiaru symbolu.
- 1.6. Pismo powinno mieć kolor niebieski odbity pantone (Pantone Reflex Blue), czarny lub biały, w zależności od tła.
- 1.7. Symbolu Unii Europejskiej nie można zmieniać ani łączyć z żadnymi innymi elementami graficznymi, wizualnymi ani tekstami. Jeżeli obok symbolu Unii umieszczone są też inne logo, symbol Unii musi mieć co najmniej taki sam rozmiar, jak największe z pozostałych logo. Nie wolno używać żadnej innej identyfikacji wizualnej ani logo oprócz symbolu Unii Europejskiej, aby zwrócić uwagę na wsparcie ze strony Unii.
- 1.8. W przypadku gdy kilka operacji odbywa się w tym samym miejscu, przy wsparciu z tego samego instrumentu lub różnych instrumentów finansowania lub gdy w późniejszym terminie udzielane jest dalsze finansowanie na tę samą operację, umieszcza się tylko jedną tablicę lub billboard.
- 1.9. Standardy graficzne dotyczące symbolu Unii oraz określenie standardowej kolorystyki:

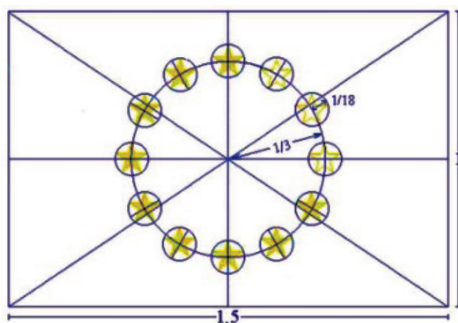
A) OPIS SYMBOLICZNY

Na tle niebieskiego nieba dwanaście złotych gwiazd tworzy krąg, reprezentujący unię narodów Europy. Liczba gwiazd jest stała, ponieważ liczba dwanaście symbolizuje doskonałość i jedność.

B) OPIS HERALDYCZNY

Na błękitnym tle krąg dwunastu złotych pięcioramiennych gwiazd, niestykających się ramionami.

C) OPIS GEOMETRYCZNY

Symbol ma formę niebieskiej prostokątnej flagi której szerokość jest równa 1,5 jej wysokości. Dwanaście złotych gwiazd rozmieszczonych jest w równych odstępach na planie niewidzialnego okręgu, którego środek znajduje się w punkcie przecięcia przekątnych prostokąta. Promień okręgu jest równy jednej trzeciej wysokości flagi. Każda gwiazda ma pięć ramion, których końce tworzą niewidzialny okrąg o promieniu równym jednej osiemnastej wysokości flagi. Wszystkie gwiazdy ustawione są w pozycji pionowej – oznacza to, że jedno ramię skierowane jest pionowo do góry, a dwa leżą na poziomej linii prostopadłej do drzewca flagi. Gwiazdy rozmieszczone są na okręgu tak jak godziny na tarczy zegara. Ich liczba pozostaje niezmienna.

Środa, 27 marca 2019 r.

D) PRZEPISOWE KOLORY

Kolory symbolu są następujące: kolorem powierzchni prostokąta jest niebieski (PANTONE REFLEX BLUE); kolorem gwiazd jest żółty (PANTONE YELLOW).

E) DRUK CZTEROKOLOROWY

W druku czterokolorowym należy odtworzyć dwa standardowe kolory za pomocą czterech dostępnych kolorów.

Kolor żółty (PANTONE YELLOW) uzyskuje się dzięki użyciu koloru 100 % żółtego (Process Yellow).

Kolor niebieski (PANTONE REFLEX BLUE) uzyskuje się przez połączenie kolorów 100 % cyjanu (Process Cyan) i 80 % magenty (Process Magenta).

INTERNET

W paletcie kolorów komputerowych niebieski (PANTONE REFLEX BLUE) odpowiada kolorowi RGB: 0/51/153 (w systemie szesnastkowym: 003399), a żółty (PANTONE YELLOW) odpowiada kolorowi RGB: 255/204/0 (w systemie szesnastkowym: FFCC00).

REPRODUKCJA JEDNOBARWNA

Jeżeli używa się koloru czarnego, prostokąt powinien mieć czarną obwódkę, natomiast gwiazdy powinny być czarne na białym tle.

Jeżeli używa się koloru niebieskiego (Reflex Blue), tło powinno być wydrukowane z maksymalnym nasyceniem tym kolorem, a gwiazdy powinny być odtworzone w kolorze białym.

REPRODUKCJA NA KOLOROWYM TLE

Jeśli nie ma innego wyboru niż użycie kolorowego tła, wokół prostokąta należy umieścić białą obwódkę o szerokości równej 1/25 wysokości prostokąta.

Zasady wykorzystania symbolu Unii przez osoby trzecie określono w porozumieniu administracyjnym z Radą Europy ⁽¹⁾

2. Licencja na prawa własności intelektualnej, o których mowa w art. 44 ust. 6, przyznaje UE następujące prawa:

- 2.1. użytek wewnętrzny, tj. prawo do powielania, kopiowania i udostępniania materiałów przeznaczonych do komunikacji i widoczności instytucjom i agencjom UE i państw członkowskich UE oraz ich pracownikom;
- 2.2. odtwarzanie materiałów przeznaczonych do komunikacji i widoczności za pomocą wszelkich środków i we wszelkich formach, w całości lub w części;
- 2.3. publiczne udostępnianie materiałów związanych z komunikacją i eksponowaniem przy wykorzystaniu wszystkich środków komunikacji;

⁽¹⁾ Dz.U. 2012/C 271/04 z 8.9.2012

Środa, 27 marca 2019 r.

- 2.4. publiczna dystrybucja materiałów związanych z komunikacją i eksponowaniem (lub ich kopii) we wszelkich formach;
 - 2.5. przechowywanie i archiwizowanie materiałów związanych z komunikacją i eksponowaniem;
 - 2.6. udzielanie osobom trzecim sublicencji na prawa do materiałów przeznaczonych do komunikacji i widoczności;
 - 2.7. UE mogą zostać przyznane dodatkowe prawa.
-

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK IX**Elementy umów o finansowaniu i dokumentów strategicznych – art. 53**

1. Elementy umowy o finansowaniu dotyczącej instrumentów finansowych wdrażanych na mocy art. 53 ust. 3

a)	strategię lub politykę inwestycyjną obejmującą uzgodnienia dotyczące wdrażania, oferowane produkty finansowe, docelowych odbiorców ostatecznych, a także – w stosownych przypadkach – planowane połączenie ze wsparciem w ramach dotacji;
b)	biznesplan lub równoważne dokumenty dotyczące instrumentu finansowego, który ma być wdrażany, w tym spodziewany efekt dźwigni, o którym mowa w art. 52 ust. 3 lit. a);
c)	spodziewane wyniki, jakie dany instrument finansowy ma osiągnąć, by przyczynić się do celów szczegółowych i rezultatów danego priorytetu;
d)	przepisy dotyczące monitorowania wdrażania inwestycji oraz napływu projektów inwestycyjnych, w tym sprawozdań składanych przez instrumenty finansowe funduszowi zarządzającemu i instytucji zarządzającej, by zapewnić zgodność z art. 37;
e)	wymogi w zakresie audytu, takie jak minimalne wymogi dotyczące dokumentacji przechowywanej na poziomie instrumentu finansowego (i w stosownych przypadkach na poziomie funduszu zarządzającego) oraz wymogi w zakresie utrzymywania oddzielnej ewidencji dla różnych form wsparcia zgodnie z art. 52 (w stosownych przypadkach), w tym przepisy i wymogi dotyczące dostępu krajowych instytucji audytowych państw członkowskich, audytorów Komisji i Trybunału Obrachunkowego do dokumentów, by zapewnić właściwą ścieżkę audytu zgodnie z art. 76;
f)	wymogi i procedury zarządzania wnoszonymi wkładami z programu zgodnie z art. 86 oraz wymogi i procedury dotyczące prognozowania napływu projektów inwestycyjnych, w tym wymogi dotyczące księgowości rachunków powierniczych/oddzielnego systemu księgowości zgodnie z art. 53;
g)	wymogi i procedury zarządzania odsetkami i innymi generowanymi korzyściami, o których mowa w art. 54, w tym dopuszczalne operacje finansowe/inwestycje oraz obowiązki i zobowiązania zaangażowanych stron;
h)	przepisy dotyczące wyliczania i pokrywania poniesionych kosztów zarządzania lub opłat za zarządzanie związanych z instrumentem finansowym zgodnie z art. 62;
i)	przepisy dotyczące ponownego wykorzystania środków związanych ze wsparciem z funduszy zgodnie z art. 56 oraz strategia wyjścia z instrumentu finansowego w przypadku wkładu z funduszy;
j)	warunki ewentualnego całkowitego lub częściowego wycofania wkładów przekazanych z programów do instrumentów finansowych, w tym – w stosownych przypadkach – do funduszu;
k)	przepisy, dzięki którym podmioty wdrażające instrumenty finansowe zarządzają nimi niezależnie i zgodnie z właściwymi normami zawodowymi oraz działają w wyłącznym interesie stron zapewniających wkłady do instrumentu finansowego;

Środa, 27 marca 2019 r.

l) przepisy dotyczące likwidacji instrumentu finansowego;
m) inne zasady i warunki dokonywania wkładów z programu do instrumentu finansowego;
n) instytucje wdrażające instrumenty finansowe, w tym procedury zaproszeń do wyrażenia zainteresowania i zamówień publicznych (tylko w przypadku gdy instrumenty finansowe są organizowane za pośrednictwem funduszu zarządzającego).

2. Elementy dokumentu strategicznego (dokumentów strategicznych), o których mowa w art. 53 ust. 1

a) strategia lub polityka inwestycyjna instrumentu finansowego, ogólne zasady i warunki planowanych produktów dłużnych, docelowych odbiorców i przedsięwzięcia, które mają otrzymać wsparcie;
b) biznesplan lub równoważne dokumenty dotyczące instrumentu finansowego, który ma być wdrażany, w tym spodziewany efekt dźwigni, o którym mowa w art. 52;
c) wykorzystanie i ponowne wykorzystanie środków związanych ze wsparciem z funduszu zgodnie z art. 54 i 56;
d) monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie wdrażania instrumentu finansowego, by zapewnić zgodność z art. 37.

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK X**Kluczowe wymogi dotyczące systemów zarządzania i kontroli oraz klasyfikacja tych wymogów – art. 63 ust. 1**

Tabela 1 – Kluczowe wymogi dotyczące systemu zarządzania i kontroli		Podmioty/institucje, których to dotyczy
1	Właściwe rozdzielenie funkcji i pisemnych uzgodnień dotyczących sprawozdawczości, nadzoru i monitorowania delegowanych zadań instytucji pośredniczącej	Institucja zarządzająca
2	Odpowiednie kryteria i procedury wyboru operacji	Institucja zarządzająca
3	Odpowiednie informowanie beneficjentów na temat obowiązujących warunków wsparcia wybranych operacji	Institucja zarządzająca
4	Odpowiednie kontrole zarządcze, w tym odpowiednie procedury kontroli spełniania warunków finansowania niepowiązanych z kosztami i uproszczonych opcji kosztów	Institucja zarządzająca
5	Skuteczny system zapewniający przechowywanie wszystkich dokumentów niezbędnych do celów ścieżki audytu	Institucja zarządzająca
6	Wiarygodny system elektroniczny (obejmujący połączenia z systemami elektronicznej wymiany danych z beneficjentami) służący rejestrowaniu i przechowywaniu danych do celów monitorowania, oceny, zarządzania finansowego, weryfikacji i audytów, obejmujący odpowiednie procesy zapewniające bezpieczeństwo, integralność i poufność danych oraz uwierzytelnianie użytkowników	Institucja zarządzająca
7	Efektywne wdrożenie proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych	Institucja zarządzająca
8	Odpowiednie procedury sporządzania deklaracji zarządczej	Institucja zarządzająca
9	Odpowiednie procedury pozwalające potwierdzić, że wydatki ujęte w sprawozdaniu finansowym są zgodne z prawem i prawidłowe	Institucja zarządzająca
10	Odpowiednie procedury sporządzania i składania wniosków o płatność okresową oraz rachunków	Institucja zarządzająca/institucja wykonującej zadania w zakresie rachunkowości
11	Właściwe rozdzielenie funkcji i niezależności funkcjonalnej instytucji audytowej (i innych organów audytowych lub kontrolnych, na których instytucja audytowa opiera się i które nadzoruje, w stosownych przypadkach) oraz innych instytucji programu i prac audytowych prowadzonych zgodnie z uznanymi w skali międzynarodowej standardami audytu	Institucja audytowa
12	Odpowiednie audyty systemów	Institucja audytowa
13	Odpowiednie audyty operacji	Institucja audytowa

Środa, 27 marca 2019 r.

Tabela 1 – Kluczowe wymogi dotyczące systemu zarządzania i kontroli		Podmioty/institucje, których to dotyczy
14	Odpowiednie audyty sprawozdań finansowych	Institucja audytowa
15	Odpowiednie procedury przedstawiania wiarygodnej opinii audytowej oraz sporządzania rocznego sprawozdania z kontroli	Institucja audytowa

Tabela 2 – Klasyfikacja systemów zarządzania i kontroli pod względem ich skutecznego funkcjonowania

Kategoria 1	System funkcjonuje prawidłowo. Nie są potrzebne żadne usprawnienia lub potrzebne są tylko niewielkie usprawnienia.
Kategoria 2	System funkcjonuje. Potrzebne są pewne usprawnienia.
Kategoria 3	System funkcjonuje częściowo. Potrzebne są znaczne usprawnienia.
Kategoria 4	System zasadniczo nie funkcjonuje.

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK XI**Elementy ścieżki audytu – art. 63 ust. 5****I. Obowiązkowe elementy ścieżki audytu w przypadku dotacji:**

1. dokumentacja umożliwiająca weryfikację stosowania kryteriów kwalifikacji przez instytucję zarządzającą, jak również dokumentacja dotycząca ogólnej procedury selekcji i zatwierdzenia operacji;
2. dokument (umowa o udzielenie dotacji lub równoważny) określający warunki udzielenia wsparcia podpisany przez beneficjenta i instytucję zarządzającą/instytucję pośredniczącą;
3. dokumentacja księgową wniosków o płatność złożonych przez beneficjenta, prowadzona w systemie elektronicznym instytucji zarządzającej/instytucji pośredniczącej;
4. dokumentacja weryfikacji dotyczących wymogów w zakresie nieprzenoszenia i trwałości określonych w art. 59, art. 60 ust. 2 i art. 67 ust. 3 lit. h);
5. dowód wypłaty wkładu publicznego na rzecz beneficjenta oraz daty dokonania płatności;
6. dokumentacja poświadczająca kontrole administracyjne i, w stosownych przypadkach, kontrole na miejscu przeprowadzone przez instytucję zarządzającą/instytucję pośredniczącą;
7. informacje dotyczące przeprowadzonych audytów;
8. dokumentacja dotycząca działań następczych prowadzonych przez instytucję zarządzającą/instytucję pośredniczącą do celów kontroli zarządczych i wyników audytu;
9. dokumentacja umożliwiająca weryfikację zgodności z obowiązującymi przepisami;
11. dane dotyczące wskaźników produktu i wyników umożliwiające stwierdzenie zgodności z odpowiednimi celami i zgłoszonymi celami pośrednimi;
12. dokumentacja dotycząca korekt finansowych i odliczeń zgodnie z art. 92 ust. 5 dokonanych przez instytucję zarządzającą/instytucję pośredniczącą w wydatkach zadeklarowanych Komisji;
13. w przypadku dotacji w formie określonej w art. 48 ust. 1 lit. a), faktury (lub dokumenty o równoważnej wartości dowodowej) i dowód ich zapłaty przez beneficjenta, a także dokumentacja księgową beneficjenta dotycząca wydatków zadeklarowanych Komisji;
14. w przypadku dotacji w formie określonej w art. 48 ust. 1 lit. b), c) i d) i w stosownych przypadkach, dokumenty uzasadniające metodę określania kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych oraz stawek ryczałtowych; kategorie kosztów stanowiące podstawę obliczenia; dokumenty poświadczające koszty zadeklarowane w ramach kategorii kosztów, do których ma zastosowanie stawka ryczałtowa; wyraźna zgoda instytucji zarządzającej na projekt budżetu w dokumencie określającym warunki wsparcia; dokumentacja kosztów zatrudnienia brutto i dotycząca obliczenia stawki godzinowej; w przypadku gdy w oparciu o istniejące metody stosowane są uproszczone formy kosztów, dokumentacja potwierdzająca zgodność z podobnym typem operacji i ewentualnie z dokumentacją wymaganą w ramach istniejącej metody.

II Obowiązkowe elementy ścieżki audytu w przypadku instrumentów finansowych:

1. dokumenty dotyczące utworzenia instrumentu finansowego, takie jak umowy o finansowaniu itd.;
2. dokumenty określające kwoty wnoszone przez każdy program i w ramach każdego priorytetu do instrumentu finansowego, wydatki kwalifikowalne w ramach każdego programu oraz odsetki i inne korzyści generowane dzięki wsparciu z funduszy i ponownemu wykorzystaniu środków związanych z funduszami zgodnie z art. 54 i 56;

Środa, 27 marca 2019 r.

3. dokumenty dotyczące funkcjonowania instrumentu finansowego, łącznie z dokumentami związanymi z monitorowaniem, sprawozdawczością i weryfikacją;
4. dokumenty dotyczące wycofania wkładów z programu oraz likwidacji instrumentu finansowego;
5. dokumenty dotyczące kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie;
6. formularze wniosków lub dokumenty równoważne, przedłożone przez odbiorców ostatecznych wraz z dokumentami potwierdzającymi, obejmujące plany biznesowe, a w odpowiednich przypadkach poprzednie roczne sprawozdania finansowe;
7. listy kontrolne i sprawozdania od podmiotów wdrażających instrument finansowy;
8. deklaracje złożone w związku z pomocą de minimis;
9. umowy zawarte w związku ze wsparciem udzielanym poprzez instrument finansowy, w tym w formie inwestycji kapitałowych, pożyczek, gwarancji lub innych form inwestycji na rzecz ostatecznych odbiorców;
10. dowody, że wsparcie udzielane poprzez instrument finansowy ma zostać/zostało wykorzystane do przewidzianego zastosowania;
11. ewidencja przepływów finansowych między instytucją zarządzającą a instrumentem finansowym oraz w ramach instrumentu finansowego na każdym poziomie, do poziomu ostatecznych odbiorców, zaś w przypadku gwarancji dowód, że pożyczki zostały wypłacone;
12. oddzielna ewidencja lub kody księgowe dla wkładu z programu wypłaconego lub gwarancji zaangażowanych przez instrument finansowy na rzecz odbiorcy ostatecznego.

Przepisy dotyczące ścieżki audytu dotyczącej zwrotu wsparcia z funduszy do programu przez Komisję na podstawie uproszczonych form kosztów lub finansowania niepowiązanego z kosztami

III. Obowiązkowe elementy ścieżki audytu w przypadku uproszczonych form kosztów, które muszą być przechowywane na poziomie instytucji zarządzającej/instytucji pośredniczącej:

1. dokumenty poświadczające koszty zadeklarowane w ramach kategorii kosztów, do których ma zastosowanie stawka ryczałtowa;
2. kategorie kosztów i koszty stanowiące podstawę obliczenia;
3. dokumenty poświadczające dostosowania kwot, w stosownych przypadkach;
4. dokumenty poświadczające metodę obliczeń, jeśli zastosowanie ma art. 48 ust. 2 lit. a).

IV. Obowiązkowe elementy ścieżki audytu w przypadku finansowania nie połączonego z kosztami, które muszą być przechowywane na poziomie instytucji zarządzającej/instytucji pośredniczącej:

1. dokument określający warunki wsparcia podpisany przez beneficjenta i instytucję zarządzającą/instytucję pośredniczącą, w którym podana jest forma dotacji udzielonej beneficjentom;
 2. dokumenty poświadczające zgodę ex ante Komisji na warunki, które mają zostać spełnione lub wyniki, które mają zostać osiągnięte i odpowiadające im kwoty (zatwierdzenie lub zmiana programu);
 3. dokumenty poświadczające spełnienie warunków lub osiągnięcie wyników na każdym etapie, jeśli realizacja odbywa się krok po kroku, a także zanim Komisji zostaną zgłoszone ostateczne wydatki;
 4. dokumentacja dotycząca wyboru i zatwierdzenia operacji objętych finansowaniem niepowiązanym z kosztami.
-

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK XII**E-spójność: systemy elektronicznej wymiany danych między instytucjami programu a beneficjentami – art. 63 ust. 7**

- 1. Kompetencje instytucji programu w odniesieniu do funkcjonowania systemów elektronicznej wymiany danych**
 - 1.1 Zapewnienie bezpieczeństwa danych, integralności danych, poufności danych, uwierzytelnienia wysyłającego zgodnie z art. 63 ust. 5, art. 63 ust. 7, art. 66 ust. 4 i art. 76 niniejszego rozporządzenia.
 - 1.2 Zapewnienie dostępności i funkcjonowania w czasie standardowych godzin urzędowania i poza nimi (z wyjątkiem okresów obsługi technicznej)
 - 1.3 Wykorzystywanie funkcjonalności systemu zapewniających:
 - a) formularze interaktywne lub formularze uprzednio wypełnione przez system na podstawie danych zapisywanych na kolejnych etapach procedur;
 - b) automatyczne obliczanie (w stosownych przypadkach);
 - c) automatyczne zintegrowane kontrole, które ograniczają wielokrotną wymianę dokumentów lub informacji;
 - d) generowane przez system komunikaty, które informują beneficjenta o możliwości podjęcia określonych czynności;
 - e) śledzenie statusu on-line, które umożliwia beneficjentowi monitorowanie bieżącego statusu projektu;
 - f) wszystkie dostępne poprzednio dane i dokumenty przetworzone przez system elektronicznej wymiany danych.
 - 1.4 Zapewnienie przechowywania dokumentacji i danych w systemie, tak by umożliwić zarówno weryfikację administracyjne wniosków o płatność złożonych przez beneficjentów zgodnie z art. 68 ust. 2, jak i audytów.
- 2. Kompetencje instytucji programu w odniesieniu do metod przekazywania dokumentów i danych przy wszystkich wymianach**
 - 2.1 Zapewnienie stosowania podpisu elektronicznego zgodnego z jednym z trzech typów podpisu elektronicznego zdefiniowanych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/93/WE⁽¹⁾
 - 2.2 Umożliwienie przechowywania daty przekazania dokumentów i danych przez beneficjenta instytucjom programu i vice versa
 - 2.3 Zapewnienie dostępności bezpośrednio przez interaktywny interfejs użytkownika (tj. stronę internetową) bądź przez interfejs techniczny umożliwiający automatyczną synchronizację i przekazywanie danych między systemami beneficjentów i państw członkowskich.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/93/WE z dnia 13 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnotowych ram w zakresie podpisów elektronicznych (Dz.U. L 13 z 19.1.2000, s. 12).

Środa, 27 marca 2019 r.

- 2.4 Zapewnienie ochrony prywatności danych osobowych osób fizycznych oraz tajemnicy handlowej osób prawnych zgodnie z dyrektywą 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾, dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/136/WE ⁽³⁾ oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Tekst mający znaczenie dla EOG) ⁽⁴⁾
-

⁽²⁾ Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/136/WE z dnia 25 listopada 2009 r. zmieniająca dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów (Dz.U. L 337 z 18.12.2009, s. 11).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 95/46/WE z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK XIII**SFC2021: system elektronicznej wymiany danych między państwami członkowskimi a Komisją – art. 63 ust. 8****1. Kompetencje Komisji**

- 1.1 Zapewnienie funkcjonowania systemu elektronicznej wymiany danych („SFC2021”) stosowanego do wszelkiej oficjalnej wymiany informacji między państwem członkowskim a Komisją. SFC2021 zawiera co najmniej informacje wyszczególnione we wzorach ustanowionych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- 1.2 Zapewnienie następujących funkcjonalności SFC2021:
 - a) formularze interaktywne lub formularze uprzednio wypełnione przez system na podstawie danych już zapisanych w systemie;
 - b) automatyczne wyliczenia, jeśli ułatwiają one użytkownikom wprowadzanie danych;
 - c) automatyczne zintegrowane kontrole służące weryfikacji wewnętrznej spójności przekazywanych danych i spójności tych danych z obowiązującymi przepisami;
 - d) generowane przez system ostrzeżenia, informujące użytkowników systemu SFC2021, że niektóre działania mogą lub nie mogą zostać wykonane;
 - e) elektroniczny system śledzenia statusu przetwarzania informacji wprowadzonych do systemu;
 - f) dostępność danych historycznych w odniesieniu do wszystkich informacji wprowadzonych w zakresie danego programu;
 - g) dostępność obowiązkowego podpisu elektronicznego w rozumieniu dyrektywy 1999/93/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, który będzie uznawany za dowód we wszystkich postępowaniach prawnych.
- 1.3 Ustanowienie polityki bezpieczeństwa technologii informacyjnych dla systemu SFC2021 obowiązującej pracowników korzystających z systemu SFC2021, zgodnie z odnośnymi przepisami unijnymi, zwłaszcza decyzją Komisji C(2006) 3602 ⁽¹⁾ i jej przepisami wykonawczymi.
- 1.4 Wyznaczenie osoby lub osób odpowiedzialnych za określanie, aktualizację i zapewnienie odpowiedniego stosowania polityki bezpieczeństwa w odniesieniu do systemu SFC2021.

2. Kompetencje państw członkowskich

- 2.1 Zapewnienie, że instytucje programu państwa członkowskiego wskazane zgodnie z art. 65 ust. 1, a także instytucje wskazane do wykonywania niektórych zadań w ramach zakresu odpowiedzialności instytucji zarządzającej zgodnie z art. 65 ust. 3 niniejszego rozporządzenia wprowadzają do SFC2021 informacje dotyczące przekazywania, za które są odpowiedzialne, a także wszelkie ich aktualizacje.
- 2.2 Zapewnienie weryfikacji informacji przekazywanych przez inną osobę niż osoba, która wprowadziła przekazywane dane.
- 2.3 Uzgadnianie powyższego podziału zadań za pośrednictwem systemów informatycznych zarządzania i kontroli państwa członkowskiego automatycznie połączonych z systemem SFC2021.
- 2.4 Wyznaczenie osoby lub osób odpowiedzialnych za zarządzanie prawami dostępu, które to osoby wykonują następujące zadania:
 - a) sprawdzanie tożsamości użytkowników wnioskujących o prawa dostępu w celu upewnienia się, czy są oni rzeczywiście pracownikami danej organizacji;

⁽¹⁾ Decyzja Komisji C(2006) 3602 z dnia 16 sierpnia 2006 r. dotycząca bezpieczeństwa systemów informacyjnych wykorzystywanych przez Komisję Europejską.

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) informowanie użytkowników o spoczywających na nich obowiązkach w zakresie zachowania bezpieczeństwa systemu;
 - c) weryfikowanie uprawnień użytkowników do wymaganego poziomu uprzywilejowania w stosunku do wykonywanych przez nich zadań i zajmowanych przez nich pozycji w hierarchii;
 - d) występowanie o odebranie praw dostępu, gdy nie są już one potrzebne lub uzasadnione;
 - e) szybkie zgłaszanie podejrzanych zdarzeń, które mogą naruszyć bezpieczeństwo systemu;
 - f) zapewnianie stałej aktualności danych identyfikacyjnych użytkowników poprzez zgłaszanie wszelkich zmian;
 - g) podejmowanie niezbędnych środków ostrożności w zakresie ochrony danych i tajemnicy handlowej zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi;
 - h) powiadamianie Komisji o wszystkich zmianach wpływających na zdolność instytucji państwa członkowskiego lub użytkowników systemu SFC2021 do wypełniania obowiązków, o których mowa w ust. 1, lub na ich osobistą zdolność do wypełniania zadań, o których mowa w lit. a)–g).
- 2.5 Wprowadzenie rozwiązań dotyczących przestrzegania zasad ochrony prywatności i danych osobowych w przypadku osób fizycznych i tajemnicy handlowej w przypadku osób prawnych, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/58/WE⁽²⁾, dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/136/WE⁽³⁾, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679, dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 1995/46/WE⁽⁴⁾ oraz rozporządzeniem (WE) nr 45/2001.
- 2.6 Przyjęcie krajowych, regionalnych lub lokalnych polityk bezpieczeństwa informacji dotyczących dostępu do SFC2021 w oparciu o ocenę ryzyka mającą zastosowanie do wszystkich instytucji korzystających z SFC2021 i obejmujących następujące kwestie:
- a) aspekty bezpieczeństwa IT w pracy osoby lub osób odpowiedzialnych za zarządzanie prawami dostępu, o których mowa w pkt 3 sekcji II, w przypadku aplikacji stosowanych bezpośrednio;
 - b) w przypadku krajowych, regionalnych lub lokalnych systemów komputerowych podłączonych do systemu SFC2021 za pomocą interfejsu technicznego, o którym mowa w pkt 1, środki bezpieczeństwa umożliwiające tym systemom dostosowanie się do wymogów bezpieczeństwa systemu SFC2021 i obejmujące:
 - (i) bezpieczeństwo fizyczne;
 - (ii) kontrolę nośników danych i dostępu;
 - (iii) kontrolę przechowywania danych;
 - (iv) kontrolę dostępu i haseł;
 - (v) monitorowanie;
 - (vi) połączenie z systemem SFC2021;
 - (vii) infrastrukturę komunikacyjną;
 - (viii) zarządzanie zasobami ludzkimi przed zatrudnieniem, w jego trakcie i po jego zakończeniu;
 - (ix) zarządzanie zdarzeniami.

⁽²⁾ Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/136/WE z dnia 25 listopada 2009 r. zmieniająca dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów (Dz.U. L 337 z 18.12.2009, s. 11).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 1995/46/WE z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

Środa, 27 marca 2019 r.

- 2.7 Udostępnienie Komisji na żądanie dokumentu, o którym mowa w pkt 2.6
- 2.8 Wyznaczenie osoby lub osób odpowiedzialnych za utrzymanie i zapewnienie stosowania krajowych, regionalnych lub lokalnych polityk bezpieczeństwa IT oraz działanie jako punkt kontaktowy dla osoby lub osób wyznaczonych przez Komisję, o których mowa w pkt 1.4.

3. Wspólne kompetencje Komisji i Państw Członkowskich

- 3.1 Zapewnienie dostępności bądź bezpośrednio przez interaktywny interfejs użytkownika (tj. stronę internetową), bądź przez interfejs techniczny wykorzystujący predefiniowane protokoły (tj. usługi sieciowe), które umożliwiają automatyczną synchronizację i przekazywanie danych między systemami informatycznymi państw członkowskich a systemem SFC2021.
 - 3.2 Określenie daty elektronicznego przekazania informacji Komisji przez państwo członkowskie oraz państwu członkowskiemu przez Komisję w ramach elektronicznej wymiany danych, która to data uznawana jest za datę przedłożenia danego dokumentu
 - 3.3 Zapewnienie, by dane urzędowe były wymieniane jedynie za pośrednictwem SFC2021 (z wyjątkiem sytuacji, w której zachodzi siła wyższa) i by informacje przekazywane w elektronicznych formularzach zagnieżdżonych w systemie SFC2021 (dalej „dane ustrukturyzowane”) nie zostały zastąpione danymi nieustrukturyzowanymi i by dane ustrukturyzowane miały pierwszeństwo przed danymi nieustrukturyzowanymi w przypadku niespójności.

W przypadku działania siły wyższej, wadliwego działania systemu SFC2021 lub braku łączności z systemem SFC2021 przez okres dłuższy niż jeden dzień roboczy w tygodniu poprzedzającym ustawowy termin przedkładania informacji bądź w okresie od 18 do 26 grudnia, lub pięć dni roboczych w innych okresach, wymiana informacji między państwem członkowskim a Komisją może odbywać się w formie papierowej, przy wykorzystaniu modeli określonych w niniejszym rozporządzeniu, w którym to przypadku data przedłożenia przedmiotowego dokumentu uznawana jest za datę przedłożenia informacji. Po ustaniu przyczyny siły wyższej przedmiotowa strona bezzwłocznie wprowadza do SFC2021 informacje przekazane już w formie papierowej.
 - 3.4 Zapewnienie przestrzegania zasad i warunków bezpieczeństwa IT opublikowanych na portalu SFC2021 oraz środków, jakie Komisja wdrożyła w systemie SFC2021 w celu zabezpieczenia przekazywania danych, w szczególności zasad dotyczących wykorzystywania interfejsu technicznego, o którym mowa w pkt 1.
 - 3.5 Wprowadzenie w życie i zapewnienie skutecznego stosowania środków bezpieczeństwa przyjętych w celu ochrony danych przechowywanych i przekazywanych w systemie SFC2021.
 - 3.6 Coroczna aktualizacja i przegląd polityki bezpieczeństwa IT dla SFC, jak i odnośnych krajowych, regionalnych i lokalnych polityk bezpieczeństwa IT w przypadku zmian technologicznych, identyfikacji nowych zagrożeń lub innych istotnych zmian.
-

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK XIV

Wzór opisu systemu zarządzania i kontroli – art. 63 ust. 9

1. OGÓLNE
 - 1.1. **Informacje przedłożone przez:**
 - Państwo członkowskie:
 - Nazwa programu(-ów) i numer(-y) CCI: (wszystkie programy podlegające instytucji zarządzającej, jeśli istnieje wspólny system zarządzania i kontroli):
 - Nazwa i adres e-mail głównego punktu kontaktowego: (organ odpowiedzialny za opis):
 - 1.2. **Dostarczone informacje przedstawiają stan faktyczny na dzień:** (dd/mm/rr)
 - 1.3. **Struktura systemu** (ogólne informacje i wykres ilustrujący powiązania organizacyjne pomiędzy organami uczestniczącymi w systemie zarządzania i kontroli)
 - 1.3.1. Instytucja zarządzająca (nazwa, adres i punkt kontaktowy w instytucji zarządzającej):
 - 1.3.2. Instytucje pośredniczące (nazwa, adres i punkty kontaktowe w instytucjach pośredniczących).
 - 1.3.3. Instytucja wykonująca zadania w zakresie rachunkowości (nazwa, adres i punkty kontaktowe w instytucji zarządzającej lub instytucji programu wykonujących zadania w zakresie rachunkowości)
 - 1.3.4. Wskazać jak przestrzegana jest zasada rozdziału funkcji pomiędzy i w obrębie instytucji programu.
2. INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA
 - 2.1. **Instytucja zarządzająca i jej główne funkcje**
 - 2.1.1. Status instytucji zarządzającej (krajowa, regionalna lub lokalna instytucja publiczna lub prywatna) oraz nazwa organu, w którego skład wchodzi.
 - 2.1.2. Wyszczególnienie funkcji i zadań pełnionych bezpośrednio przez instytucję zarządzającą.
 - 2.1.3. W stosownych przypadkach, określenie przez instytucję pośredniczącą każdej z funkcji⁽¹⁾ i zadań oddelegowanych przez instytucję zarządzającą, wskazanie instytucji pośredniczących oraz formy delegacji. Należy odnieść się do odpowiednich dokumentów (umów na piśmie).
 - 2.1.4. Procedury nadzorowania funkcji i zadań oddelegowanych przez instytucję zarządzającą.
 - 2.1.5. Ramy zapewniające przeprowadzenie w razie potrzeby odpowiednich działań w zakresie zarządzania ryzykiem, w szczególności w przypadku istotnych zmian systemu zarządzania i kontroli.
 - 2.2. **Opis organizacji i procedur dotyczących funkcji i zadań instytucji zarządzającej⁽²⁾**
 - 2.2.1. Opis funkcji, w tym zadań w zakresie rachunkowości, oraz zadań wykonywanych przez instytucję zarządzającą:
 - 2.2.2. Opis tego, w jaki sposób zorganizowana jest praca w ramach różnych funkcji, w tym zadań w zakresie rachunkowości, jakie procedury mają zastosowanie, jakie funkcje są delegowane (o ile ma to miejsce), w jaki sposób są one nadzorowane itd.

⁽¹⁾ Uwzględnienie zadań w zakresie rachunkowości w odniesieniu do funduszy FAMI, FBW i IZGW, ponieważ zgodnie z art. 66 ust. 3 wchodzi one w zakres odpowiedzialności instytucji zarządzającej

⁽²⁾ Uwzględnienie zadań w zakresie rachunkowości w odniesieniu do funduszy FAMI, FBW i IZGW, ponieważ zgodnie z art. 66 ust. 3 wchodzi one w zakres odpowiedzialności instytucji zarządzającej

Środa, 27 marca 2019 r.

- 2.2.3 Schemat organizacyjny instytucji zarządzającej oraz informacje o jej powiązaniach ze wszelkimi innymi organizacjami lub oddziałami (wewnętrznymi lub zewnętrznymi), które wykonują funkcje i zadania przewidziane w art. 66–69.
- 2.2.4 Wskazanie zasobów przewidywanych do alokowania w odniesieniu do różnych funkcji instytucji zarządzającej (w tym, w stosownych przypadkach, informacji dotyczących planowanego outsourcingu i jego zakresu).
3. INSTYTUCJA WYKONUJĄCA ZADANIA W ZAKRESIE RACHUNKOWOŚCI
- 3.1 **Status i opis organizacji oraz procedur związanych z funkcjami instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości**
- 3.1.1 Status instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości (krajowego, regionalnego lub lokalnej instytucji publicznej lub prywatnej) oraz, w stosownych przypadkach, nazwa instytucji, w której skład wchodzi.
- 3.1.2 Opis funkcji i zadań realizowanych przez instytucję wykonującą zadania w zakresie rachunkowości, jak określono w art. 70.
- 3.1.2 Opis tego, w jaki sposób zorganizowana jest praca (przebieg procedur, procesy, wewnętrzne podziały), jakie procedury mają zastosowanie oraz kiedy, w jaki sposób są one nadzorowane itd.
- 3.1.3 Wskazanie zasobów przewidywanych do alokowania w odniesieniu do różnych zadań księgowych.
4. SYSTEM ELEKTRONICZNY
- 4.1. **Opis systemów elektronicznych włącznie ze schematem (system centralny lub wspólny system sieciowy lub system zdecentralizowany z połączeniami między systemami) w odniesieniu do:**
- 4.1.1. Rejestracji i przechowywania w formie cyfrowej danych każdej operacji, w tym, w stosownych przypadkach, danych dotyczących poszczególnych uczestników oraz podziału danych odnoszących się do wskaźników, gdy jest to przewidziane w rozporządzeniu.
- 4.1.2. Zapewnienia, że dokumentacja księgową każdej operacji jest rejestrowana i przechowywana oraz że system rejestracji jest zdolny do obsługi wszystkich danych wymaganych do sporządzenia wniosków o płatność i sprawozdań finansowych.
- 4.1.3. Utrzymywania zapisów księgowych dotyczących wydatków zadeklarowanych Komisji oraz odpowiadającego im wkładu publicznego wypłaconego na rzecz beneficjentów.
- 4.1.4. Rejestrowania wszystkich kwot odliczonych we wnioskach o płatność i sprawozdaniach finansowych, jak określono w art. 92 ust. 5 oraz przyczyn tych odliczeń.
- 4.1.5. Wskazywania, czy systemy funkcjonują skutecznie i są w stanie rzetelnie rejestrować dane podane w dniu, w którym sporządzany jest opis sytuacji, zgodnie z pkt 1.2 powyżej.
- 4.1.6. Opisowania procedur w celu zapewnienia bezpieczeństwa, integralności i poufności systemów elektronicznych.
-

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK XV

Wzór deklaracji zarządczej – art. 68 ust. 1 lit. f)

Ja, niżej podpisany/My, niżej podpisani (*nazwisko(-a), imię (imiona), tytuł(-y) lub funkcja(-e)*), kierownictwo instytucji zarządzającej programem (*nazwa programu operacyjnego, CCI*)

na podstawie realizacji (*nazwa programu*) w roku obrachunkowym zakończonym w dniu 30 czerwca (*rok*), na podstawie własnego osądu i wszystkich informacji dostępnych mi/nam w dniu przedłożenia Komisji sprawozdania finansowego, w tym na podstawie wyników kontroli zarządczych przeprowadzonych zgodnie z art. 68 rozporządzenia (UE) nr xx/xx oraz wyników audytów przeprowadzonych w związku z wydatkami zawartymi w przedłożonych Komisji wnioskach o płatność w odniesieniu do roku obrachunkowego kończącego się w dniu 30 czerwca ... (*rok*),

oraz biorąc pod uwagę moje/nasze obowiązki na mocy rozporządzenia (UE) xx/xx

niniejszym oświadczam(-y), że:

- a) informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym przedstawiono w sposób prawidłowy, są one kompletne i rzetelne zgodnie z art. 92 rozporządzenia (UE) nr XX,
- b) wydatki ujęte w sprawozdaniu finansowym są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i zostały wykorzystane na przewidziany cel,

Potwierdzam(-y), że nieprawidłowości stwierdzone w końcowych sprawozdaniach z audytu lub kontroli w odniesieniu do danego roku obrachunkowego zostały odpowiednio ujęte w sprawozdaniu finansowym, w szczególności, aby zapewnić zgodność z art. 92 w odniesieniu do przedkładania sprawozdań finansowych zapewniających o tym, że nieprawidłowości pozostają poniżej progu istotności wynoszącego 2 %.

Potwierdzam(-y) także, że wydatki będące przedmiotem trwającej oceny ich legalności i prawidłowości zostały wyłączone z oczekującego na zakończenie oceny sprawozdania finansowego w celu ewentualnego włączenia do wniosku o płatność okresową w kolejnym roku obrachunkowym.

Ponadto potwierdzam(-y) wiarygodność danych dotyczących wskaźników, celów pośrednich i postępów programu.

Potwierdzam(-y) również, że wprowadzono skuteczne i proporcjonalne środki zwalczania nadużyć finansowych i że uwzględniają one stwierdzone w związku z nimi rodzaje ryzyka.

Wreszcie, potwierdzam(-y), że nie wiadomo mi/nam nic o jakichkolwiek nieujawnionych kwestiach związanych z wdrażaniem programu operacyjnego, które mogłyby zaszkodzić reputacji polityki spójności.

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK XVI**Wzór opinii z audytu – art. 71 ust. 3 lit. a)**

Do Komisji Europejskiej, Dyrekcja Generalna

1. WPROWADZENIE

Ja, niżej podpisany, reprezentujący [nazwa instytucji audytowej], funkcjonalnie niezależny w rozumieniu art. 65 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr [...], przeprowadziłem audyt

- i) sprawozdania finansowego za rok obrachunkowy trwający od dnia 1 lipca ... [rok] do dnia 30 czerwca ... [rok] (¹), opatrzonego datą ... [data sprawozdania finansowego przedłożonego Komisji] (dalej „sprawozdanie finansowe”),
- ii) legalności i prawidłowości wydatków, o których zwrot wystąpiono do Komisji w odniesieniu do roku obrachunkowego (i ujętych w sprawozdaniu finansowym), oraz
- iii) funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli, oraz zweryfikowałem deklarację zarządczą w odniesieniu do programu [nazwa programu, numer CCI] (dalej „program”),

w celu wydania opinii audytowej zgodnie z art. 71 ust. 3.

2. KOMPETENCJE INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ

[nazwa instytucji zarządzającej], wskazana jako instytucja zarządzająca programem, ponosi odpowiedzialność za zapewnienie prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli w odniesieniu do funkcji i zadań przewidzianych w art. 66–70.

Ponadto, [odpowiednio, nazwa instytucji zarządzającej lub instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości], jest odpowiedzialne/y/a za zapewnienie i zadeklarowanie dokładności i prawdziwości sprawozdania finansowego, zgodnie z wymogami określonymi w art. 70 rozporządzenia (UE) nr [...].

Ponadto, zgodnie z art. 68 rozporządzenia (UE) nr [...], to instytucja zarządzająca jest odpowiedzialna za potwierdzenie, że wydatki ujęte w sprawozdaniu finansowym są legalne i prawidłowe oraz są zgodne z obowiązującymi przepisami.

3. KOMPETENCJE INSTYTUCJI AUDYTOWEJ

Jak określono w art. 71 rozporządzenia (UE) nr [...], moim obowiązkiem jest wyrażenie niezależnej opinii na temat kompletności, dokładności i prawdziwości sprawozdania finansowego, tego, czy wydatki, o których zwrot wystąpiono do Komisji i które ujęto w sprawozdaniu finansowym, są legalne i prawidłowe oraz czy wprowadzony system zarządzania i kontroli funkcjonuje prawidłowo.

Moim obowiązkiem jest także włączenie do opinii stwierdzenia, czy audyt stawia pod znakiem zapytania twierdzenia zawarte w deklaracji zarządczej.

Audyty w związku z programem przeprowadzono zgodnie ze strategią audytu i były one zgodne z uznawanymi w skali międzynarodowej standardami audytu. Zgodnie z wymogami określonymi w tych standardach instytucja audytowa zachowuje zgodność z wymogami etycznymi oraz planuje i przeprowadza czynności audytowe w celu uzyskania wystarczającej pewności na potrzeby opinii audytowej.

Audyt polega na przeprowadzeniu procedur w celu uzyskania wystarczających i odpowiednich dowodów na poparcie opinii przedstawionej poniżej. Przeprowadzone procedury zależą od profesjonalnego osądu audytora, w tym oceny ryzyka wystąpienia poważnego braku zgodności, czy to stanowiącego nadużycie finansowe, czy błąd. Uważam, że przeprowadzone procedury audytu są odpowiednie do okoliczności i są zgodne z wymogami rozporządzenia (UE) nr [...].

Środa, 27 marca 2019 r.

Uważam, że zgromadzone dowody są wystarczające i stanowią odpowiednią podstawę mojej opinii [w przypadku istnienia jakichkolwiek ograniczeń zakresu audytu:] z wyjątkiem tych, które są wymienione w punkcie „Ograniczenie zakresu audytu”.

Podsumowanie ustaleń wynikających z audytów w odniesieniu do programu przedstawiono w załączonym rocznym sprawozdaniu z kontroli zgodnie z art. 71 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) nr [...].

4. OGRANICZENIE ZAKRESU AUDYTU

Albo

Nie istniały żadne ograniczenia co do zakresu audytu.

Lub

Zakres audytu ograniczał się do następujących czynników:

- a) ...
- b) ...
- c)

[Należy wskazać wszelkie ograniczenia zakresu audytu ⁽¹⁾, np. wszelkie braki w dokumentach uzupełniających, sprawy w trakcie postępowania sądowego, a także oszacować, na podstawie sekcji „Opinia z zastrzeżeniami” poniżej, wysokość wydatków i wkładu, na które wpływ miało wsparcie z funduszy oraz wpływ ograniczenia zakresu na opinię audytową. W stosownych przypadkach dalsze wyjaśnienia w tym względzie należy podać w rocznym sprawozdaniu z kontroli.]

5. OPINIA

Albo

(Opinia bez zastrzeżeń)

Moim zdaniem oraz w oparciu o przeprowadzone czynności audytowe:

- (i) sprawozdanie finansowe daje prawdziwy i rzetelny obraz;
- (ii) wydatki ujęte w sprawozdaniu finansowym są legalne i prawidłowe ⁽²⁾,
- (iii) system zarządzania i kontroli funkcjonuje prawidłowo.

Przeprowadzony audyt nie stawia pod znakiem zapytania twierdzeń zawartych w deklaracji zarządczej.

lub

(Opinia z zastrzeżeniami)

Moim zdaniem oraz w oparciu o przeprowadzone czynności audytowe,

1) Sprawozdanie finansowe

- sprawozdanie finansowe daje prawdziwy i rzetelny obraz [w przypadku gdy kwalifikacja ma zastosowanie do sprawozdania finansowego, dodaje się następujący tekst:] z wyjątkiem następujących istotnych aspektów:.....

⁽¹⁾ W tym do celów programów Interreg nieujętych w rocznej próbie do celów audytów operacji, która ma być sporządzana przez Komisję zgodnie z art. 48 rozporządzenia w sprawie EWT.

⁽²⁾ Z wyjątkiem programów Interreg nieujętych w rocznej próbie do celów audytów operacji, która ma być sporządzana przez Komisję zgodnie z art. 48 rozporządzenia w sprawie EWT, gdzie wydatki w sprawozdaniu finansowym, w odniesieniu do których wnioskowano o zwrot, nie mogły zostać sprawdzone w przedmiotowym roku obrachunkowym.

Środa, 27 marca 2019 r.

2) Legalność i prawidłowość wydatków ujętych w sprawozdaniu finansowym

— wydatki poświadczane w sprawozdaniu finansowym są legalne i prawidłowe [w przypadku gdy kwalifikacja ma zastosowanie do sprawozdania finansowego, dodaje się następujący tekst:] z wyjątkiem następujących aspektów:....

Wpływ kwalifikacji jest ograniczony [lub istotny] i odpowiada... (całkowita kwota poświadczonych wydatków wyrażona w EUR)

3) System zarządzania i kontroli działający w dniu sporządzenia niniejszej opinii z audytu

— istniejący system zarządzania i kontroli funkcjonuje prawidłowo [w przypadku gdy kwalifikacja ma zastosowanie do systemu zarządzania i kontroli, dodaje się następujący tekst:] z wyjątkiem następujących aspektów:....

Wpływ kwalifikacji jest ograniczony [lub istotny] i odpowiada... (całkowita kwota poświadczonych wydatków wyrażona w EUR)

Przeprowadzony audyt *nie stawia* pod znakiem zapytania twierdzeń zawartych/*stawia* pod znakiem zapytania twierdzenia zawarte [niepotrzebne skreślić] w deklaracji zarządczej.

[W przypadku gdy przeprowadzone audyty stawiają pod znakiem zapytania twierdzenia zawarte w deklaracji zarządczej, instytucja audytowa przedstawia w tym punkcie aspekty prowadzące do tego wniosku.]

lub**(Opinia negatywna)**

Moim zdaniem oraz w oparciu o przeprowadzone czynności audytowe:

- (i) zestawienie wydatków *daje prawdziwy i rzetelny obraz/nie daje prawdziwego i rzetelnego obrazu* [niepotrzebne skreślić]; lub
- (ii) wydatki ujęte w sprawozdaniu finansowym, o których zwrot wystąpiono do Komisji, *są/ nie są* [niepotrzebne skreślić] legalne i prawidłowe; lub
- (iii) wprowadzony system zarządzania i kontroli *funkcjonuje/nie funkcjonuje* prawidłowo [niepotrzebne skreślić].

Przedmiotowa opinia negatywna opiera się na następujących aspektach:

— w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze sprawozdaniem finansowym:

lub [niepotrzebne skreślić]

— w odniesieniu do istotnych kwestii związanych z legalnością i prawidłowością wydatków ujętych w sprawozdaniu finansowym, o których zwrot wystąpiono do Komisji:

lub [niepotrzebne skreślić]

— w odniesieniu do istotnych kwestii związanych z funkcjonowaniem systemu zarządzania i kontroli ⁽³⁾:

Przeprowadzone audyty stawiają pod znakiem zapytania twierdzenia zawarte w deklaracji zarządczej w odniesieniu do następujących aspektów:

[Instytucja audytowa może także załączyć objaśnienie uzupełniające, niemające wpływu na jej opinię, ustanowioną zgodnie z uznanymi w skali międzynarodowej standardami audytu. W wyjątkowych przypadkach przewiduje się odmowę wyrażenia opinii ⁽⁴⁾.]

⁽³⁾ Taka sama uwaga jak w przypadku poprzedniego przypisu.

⁽⁴⁾ Wspomniane wyjątkowe przypadki powinny być związane z nieprzewidywalnymi czynnikami zewnętrznymi niezależnymi od instytucji audytowej.

Środa, 27 marca 2019 r.

Data:

Podpis:

-
- (²) Należy uwzględnić w przypadku programów INTERREG.
- (³) W przypadku gdy dotyczy to systemu zarządzania i kontroli, należy określić w opinii podmiot lub podmioty oraz aspekt lub aspekty ich systemów, które nie są zgodne z wymogami lub nie działają właściwie, z wyjątkiem przypadków, w których informacje te są już jednoznacznie ujawnione w rocznym sprawozdaniu z kontroli, a akapit zawierający opinię odnosi się do konkretnej (konkretnych) sekcji tego sprawozdania, w której (których) takie informacje są ujawnione.
-

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK XVII**Wzór rocznego sprawozdanie z kontroli – art. 71 ust. 3 lit. b)****1. Wprowadzenie**

- 1.1 Wskazanie instytucji audytowej i innych jednostek, które uczestniczyły w przygotowaniu sprawozdania.
- 1.2 Okres odniesienia (tj. rok obrachunkowy)
- 1.3 Okres audytu (w trakcie którego przeprowadzano audyt).
- 1.4 Wskazanie programu lub programów objętych sprawozdaniem wraz z ich instytucją zarządzającą/instytucjami zarządzającymi. Jeżeli sprawozdanie dotyczy więcej niż jednego programu lub funduszu, informacje te powinny być podawane z podziałem na poszczególne programy i fundusze, przy czym w każdej sekcji należy podać informacje szczególnie dla danego programu lub funduszu.
- 1.5 Opis kroków podjętych w celu przygotowania sprawozdania i sporządzenia odpowiedniej opinii audytowej. Sekcja ta powinna obejmować również informacje dotyczące kontroli spójności deklaracji zarządczej przeprowadzonych przez instytucję audytową.

Sekcja 1.5 musi zostać dostosowana do programów Interreg, aby można było opisać kroki podjęte w celu przygotowania sprawozdania w oparciu o szczególne zasady dotyczące audytów operacji mające zastosowanie do programów Interreg, jak określono w art. 48 rozporządzenia UE nr [rozporządzenie w sprawie EWT].

2. Istotne zmiany w systemie lub systemach zarządzania i kontroli

- 2.1 Szczegółowe informacje na temat wszelkich istotnych zmian w systemach zarządzania i kontroli związane z kompetencjami instytucji zarządzającej, w szczególności w odniesieniu do przekazywania funkcji instytucjom pośredniczącym oraz potwierdzenie ich zgodności z art. 66–70 i art. 75 na podstawie audytów przeprowadzonych przez instytucję audytową.
- 2.2 Informacje dotyczące stosowania udoskonalonych proporcjonalnych rozwiązań na mocy art. 77–79.

3. Zmiany strategii audytu

- 3.1 Szczegółowe informacje na temat wszelkich zmian wprowadzonych do strategii audytu oraz powiązane wyjaśnienia. W szczególności należy wskazać wszelkie zmiany w metodzie doboru próby zastosowanej do celów audytu operacji (zob. sekcja 5 poniżej) i czy strategia podlegała zmianom z powodu zastosowania udoskonalonych proporcjonalnych rozwiązań na podstawie art. 77–79 rozporządzenia.
- 3.2 Sekcja 1 powyżej musi zostać dostosowana do programów Interreg, aby można było opisać zmiany w strategii audytu w oparciu o szczególne zasady dotyczące audytów operacji mające zastosowanie do programów Interreg, jak określono w art. 48 rozporządzenia UE nr [rozporządzenie w sprawie EWT].

4. Audyty systemów (w stosownych przypadkach)

Niniejsza sekcja ma zastosowanie do instytucji audytowych, które nie stosują udoskonalonych proporcjonalnych rozwiązań w odniesieniu do przedmiotowego roku obrachunkowego:

- 4.1 Szczegółowe informacje na temat organów (w tym instytucji audytowej), które przeprowadziły audyty prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli programu – zwane dalej „audytami systemów”.
- 4.2 Opis podstawy przeprowadzonych audytów, w tym odniesienie do stosowanej strategii audytu, ze szczególnym uwzględnieniem metody oceny ryzyka oraz wyników, które doprowadziły do stworzenia planu dla audytu systemów. Jeśli dokonano aktualizacji oceny ryzyka, należy to opisać w sekcji 3 powyżej, dotyczącej zmian w strategii audytu.
- 4.3 W odniesieniu do tabeli w sekcji 9.1 poniżej opis głównych ustaleń i wniosków z przeprowadzonych audytów systemów, w tym audytów ukierunkowanych na określone obszary tematyczne.

Środa, 27 marca 2019 r.

- 4.4 Wskazanie, czy jakiegokolwiek stwierdzone nieprawidłowości zostały uznane za mające charakter systemowy, szczegółowe informacje na temat podjętych środków, uwzględniając oszacowanie wysokości nieprawidłowych wydatków i odnoszących się do nich przeprowadzonych korekt finansowych zgodnie z art. 71 ust. 3 lit. b) i art. 97 rozporządzenia.
- 4.5 Informacje dotyczące działań następczych w związku z zaleceniami audytu wynikającymi z audytów systemu przeprowadzonych w poprzednich latach obrachunkowych.
- 4.6 Opis nieprawidłowości lub uchybień szczególnych dla instrumentów finansowych lub innych rodzajów wydatków lub kosztów objętych zasadami szczególnymi (np. pomoc państwa, zamówienia publiczne, uproszczone opcje kosztów, finansowanie niepowiązane z kosztami), wykrytych podczas audytów systemów oraz opis działań następczych prowadzonych przez instytucję zarządzającą w celu usunięcia tych nieprawidłowości lub uchybień.
- 4.7 Poziom pewności uzyskany w wyniku audytów systemów (niski/średni/wysoki) i uzasadnienie.

5. Audyty operacji

Sekcje od 5.1 do 5.10 muszą zostać dostosowane do programów Interreg, aby można było opisać kroki podjęte w celu przygotowania sprawozdania w oparciu o szczególne zasady dotyczące audytów operacji mające zastosowanie do programów Interreg, jak określono w art. 48 rozporządzenia UE nr [rozporządzenie w sprawie EWT].

- 5.1 Wyszczególnienie instytucji (w tym instytucji audytowej), które przeprowadziły audyty operacji (jak przewidziano w art. 73).
- 5.2 Opis stosowanej metody doboru próby oraz informacje, czy dana metoda jest zgodna ze strategią audytu.
- 5.3 Wskazanie parametrów stosowanych w statystycznym doborze próby i wyjaśnienie zastosowanych podstawowych obliczeń i profesjonalnej oceny. Parametry doboru próby obejmują: próg istotności, poziom ufności, jednostkę próby, błąd oczekiwany, interwał próbkowania, odchylenie standardowe, wartość populacji, liczebność populacji, liczebność próby, informacje na temat stratyfikacji. Podstawowe obliczenia dotyczące doboru próby, łącznego poziomu błędów i poziomu błędów resztowego w sekcji 9.3 poniżej, w formacie umożliwiającym zrozumienie podjętych działań podstawowych, zgodnie z zastosowaną określoną metodą doboru próby.
- 5.4 Stwierdzenie zgodności między kwotami ujętymi w sprawozdaniach finansowych, a także kwotami zadeklarowanymi we wnioskach o płatności okresowe w trakcie roku obrachunkowego oraz populacją, z której pobrano próbę losową (kolumna „A” tabeli w sekcji 9.2 poniżej). Stwierdzenie zgodności pozycji obejmuje ujemne jednostki próby, w przypadku gdy dokonano korekt finansowych.
- 5.5 Gdy istnieją ujemne jednostki, potwierdzenie, że zostały one potraktowane jako odrębna populacja. Analiza najważniejszych wyników audytów tych jednostek, mianowicie skupiająca się na sprawdzeniu, czy decyzje o zastosowaniu korekt finansowych (podjęte przez państwo członkowskie lub Komisję) zostały ujęte w sprawozdaniach finansowych jako kwoty wycofane.
- 5.6 W przypadku stosowania niestatystycznej metody doboru próby należy wskazać przyczyny stosowania tej metody, odsetek jednostek próby objętych audytami oraz działania podjęte w celu zapewnienia losowości próby przy uwzględnieniu, że próba musi być reprezentatywna.

Ponadto, należy określić działania podjęte w celu zapewnienia wystarczającego rozmiaru próby umożliwiającej jednostce audytowej sporządzenie ważnej opinii audytowej. Należy również obliczyć łączny (przewidywany) poziom błędów, jeżeli zastosowano niestatystyczną metodę doboru próby.

- 5.7 Analiza głównych ustaleń audytów operacji, opisująca:

- 1) liczbę pozycji próby objętych audytem, odpowiednią kwotę;

Środa, 27 marca 2019 r.

- 2) rodzaj błędu w podziale na jednostkę próby⁽¹⁾,
- 3) charakter znalezionych błędów⁽²⁾
- 4) poziom błędu warstwy⁽³⁾ i odpowiednie główne braki i nieprawidłowości, górną granicę poziomu błędu, przyczyny źródłowe, zaproponowane środki naprawcze (w tym środki mające na celu poprawę systemów zarządzania i kontroli) oraz wpływ na opinię audytową.

Należy przedstawić dalsze wyjaśnienia na temat danych przedstawionych w sekcjach 9.2 i 9.3 poniżej, w szczególności w odniesieniu do łącznego poziomu błędu.

- 5.8 Szczegóły dotyczące wszelkich korekt finansowych związanych z rokiem obrachunkowym i wprowadzonych przez instytucję zarządzającą przed przedstawieniem Komisji zestawień wydatków i w następstwie audytów operacji, w tym korekty stawki zryczałtowanej lub ekstrapolowanej prowadzące do obniżenia do 2 % poziomu błędu resztowego wydatków uwzględnionych w sprawozdaniach finansowych zgodnie z art. 92.
- 5.9 Porównanie łącznego poziomu błędu i poziomu błędu resztowego (jak przedstawiono w sekcji 9.2 poniżej) z progiem istotności wynoszącym 2 % w celu upewnienia się, czy populacja nie jest przedstawiona błędnie, oraz wpływ na opinię audytową.
- 5.10 Szczegółowe informacje na temat tego, czy stwierdzone nieprawidłowości mają charakter systemowy, oraz na temat podjętych środków, w tym oszacowanie wysokości nieprawidłowych wydatków i związanych z nimi korekt finansowych.
- 5.11 Informacje dotyczące działań następczych w związku z audytami operacji przeprowadzonymi w odniesieniu do wspólnej próby w programach Interreg, w oparciu o szczególne zasady dotyczące audytów operacji mające zastosowanie do programów Interreg, jak określono w art. 48 rozporządzenia UE nr [rozporządzenie w sprawie EWT].
- 5.12 Informacje dotyczące działań następczych w związku z audytami operacji przeprowadzonymi w odniesieniu do poprzednich lat obrachunkowych, w szczególności w związku z defektami o charakterze systemowym.
- 5.13 Tabela zgodna z typologią błędów, które mogły zostać uzgodnione z Komisją.
- 5.14 Wnioski wyciągnięte z głównych wyników audytów operacji w odniesieniu do właściwego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli.

Sekcja 5.14 musi zostać dostosowana do programów Interreg, aby można było opisać kroki podjęte w celu wyciągnięcia wniosków w oparciu o szczególne zasady dotyczące audytów operacji mające zastosowanie do programów Interreg, jak określono w art. 48 rozporządzenia UE nr [rozporządzenie w sprawie EWT].

6. Audyty sprawozdań finansowych

- 6.1 Określenie instytucji/podmiotów, które przeprowadziły audyty sprawozdań finansowych.
- 6.2 Opis podejścia kontrolnego stosowanego w celu zweryfikowania, czy sprawozdanie finansowe jest kompletne, rzetelne i prawdziwe. Obejmuje to odniesienia do czynności audytowych przeprowadzonych w kontekście audytów systemu, audytów operacji mających znaczenie dla uzyskania pewności wymaganej od sprawozdań finansowych oraz dodatkowych weryfikacji, które muszą zostać przeprowadzone na projektach sprawozdań finansowych zanim zostaną one wysłane do Komisji.

⁽¹⁾ Losowy, systemowy, anormalny

⁽²⁾ Na przykład: kwalifikowalność, udzielanie zamówień publicznych, pomoc państwa

⁽³⁾ Poziom błędu warstwy należy ujawnić, w przypadku gdy zastosowano stratyfikację obejmującą subpopulacje o podobnych cechach, takich jak operacje składające się z wkładów finansowych przekazywanych z programu do instrumentów finansowych, innych elementów o dużej wartości, funduszy (w przypadku programów opartych na wielu funduszach).

Środa, 27 marca 2019 r.

6.3 Wskazanie wniosków wyciągniętych z audytu w odniesieniu do kompletności, rzetelności i prawdziwości sprawozdań finansowych, w tym wskazanie korekt finansowych, które wprowadzono i ujęto w sprawozdaniach finansowych w następstwie wyników audytów systemu lub audytów operacji.

6.4 Wskazanie, czy stwierdzone nieprawidłowości mają charakter systemowy oraz wskazanie, jakie środki zostały podjęte.

7. Inne informacje

7.1 Ocena instytucji audytowej dotycząca przypadków podejrzeń nadużyć finansowych wykrytych w kontekście jej audytów (w tym przypadków wskazanych przez inne krajowe lub unijne organy i związanych z operacjami, w odniesieniu do których instytucja audytowa przeprowadziła audyt), wraz z podjętymi środkami. Informacje o liczbie przypadków, ich powadze oraz o kwotach, których dotyczą, o ile są one znane.

7.2 Późniejsze wydarzenia, które miały miejsce po zakończeniu roku obrachunkowego, a przed przekazaniem Komisji rocznego sprawozdania z kontroli i zostały uwzględnione podczas ustanawiania poziomu pewności i sporządzania opinii przez instytucję audytową.

8. Ogólny poziom pewności

8.1 Wskazanie ogólnego poziomu pewności w odniesieniu do właściwego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli i wyjaśnienie, w jaki sposób uzyskano ten poziom z połączenia wyników audytów systemu i audytów operacji. W stosownym przypadku instytucja audytowa powinna także uwzględnić wyniki innych przeprowadzonych krajowych lub unijnych audytów.

8.2 Ocena wszelkich wprowadzonych działań naprawczych i zapobiegawczych nie powiązanych z korektami finansowymi, wprowadzonych korekt finansowych i ocena potrzeby zastosowania wszelkich niezbędnych dodatkowych środków naprawczych, zarówno z perspektywy poprawy systemów zarządzania i kontroli, jak i wpływu na budżet UE.

9. ZAŁĄCZNIKI DO ROCZNYCH SPRAWOZDAŃ Z KONTROLI

9.1. Wyniki audytów systemów.

Podmiot poddany audytowi	Fundusz (program wielofunduszowy)	Tytuł audytu	Data końcowego sprawozdania z audytu	Program: [Nr CCI i nazwa programu]										Ocena ogólna (kategoria 1, 2, 3, 4) [zgodnie z definicją w tabeli 2 – załącznik X do rozporządzenia]	Uwagi
				Kluczowe wymogi (w stosownych przypadkach) [zgodnie z definicją w tabeli 1 – załącznik X do rozporządzenia]											
				Kluczowy wymóg 1	Kluczowy wymóg 2	Kluczowy wymóg 3	Kluczowy wymóg 4	Kluczowy wymóg 5	Kluczowy wymóg 6	Kluczowy wymóg 7	Kluczowy wymóg 8	Kluczowy wymóg 9	Kluczowy wymóg 10		
IZ															
Instytucja(-e) pośrednicząca(-e)															
Instytucja wykonująca zadania w zakresie rachunkowości (jeśli nie są one wykonywane przez IZ)															

Uwaga: puste części w powyższej tabeli odnoszą się do kluczowych wymogów, które nie dotyczą podmiotu objętego audytem.

9.2. Wyniki audytów operacji

Fundusz	Numer programu CCI	Tytuł programu	A	B		C	D	E	F	G	H
			Kwota w euro odpowiadająca populacji, z której pobrano próbę losową ⁽⁷⁾	Wydatki w odniesieniu do roku obrachunkowego objęte audytem w ramach próby losowej		Kwota nieprawidłowych wydatków w próbie losowej	Łączny poziom błędu ⁽⁸⁾	Korekty wprowadzane w wyniku łącznego poziomu błędu	Łączny poziom błędu resztowego (F = (D * A) - E)	Inne wydatki objęte audytem ⁽⁹⁾	Kwota nieprawidłowych wydatków w ramach pozostałych wydatków objętych audytem
				Kwota ⁽¹⁰⁾	% ⁽¹¹⁾						

⁽¹⁾ Zgodnie z definicją w art. 2 pkt 29 rozporządzenia

⁽²⁾ Losowe, systemowe, anormalne.

⁽³⁾ Na przykład: kwalifikowalność, udzielanie zamówień publicznych, pomoc państwa.

⁽⁴⁾ Poziom błędny warstwy należy ujawnić, w przypadku gdy zastosowano stratyfikację obejmującą subpopulację o podobnych cechach, takich jak operacje składające się z wkładów finansowych przekazywanych z programu do instrumentów finansowych, innych elementów o dużej wartości, funduszy (w przypadku programów opartych na wielu funduszach).

⁽⁵⁾ Błędy całkowite pomniejszone o korekty, o których mowa w pkt 5.8 powyżej, dzielone przez populację całkowitą.

⁽⁶⁾ Ogólny poziom pewności odpowiada jednej z czterech kategorii określonych w tabeli 2 w załączniku X do rozporządzenia

⁽⁷⁾ Kolumna „A” odnosi się do populacji, z której wybrano próbę losową, tj. całkowitej kwoty wydatków kwalifikowalnych wprowadzonej do systemu księgowego instytucji zarządzającej/instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości i ujętej we wnioskach o płatność przedstawionych Komisji, pomniejszonej o ujemne jednostki próby, jeżeli takie istnieją. W stosownych przypadkach należy przedstawić wyjaśnienia w sekcji 5.4 powyżej.

⁽⁸⁾ Łączny poziom błędny jest obliczany przed zastosowaniem jakichkolwiek korekt finansowych w odniesieniu do próby poddanej audytowi lub populacji, z której próba losowa została pobrana. Jeżeli próba losowa obejmuje co najmniej dwa fundusze lub programy, łączny (obliczony) poziom błędny przedstawiony w kolumnie „D” dotyczy całej populacji. W przypadku zastosowania stratyfikacji należy podać dalsze informacje w podziale na warstwy w sekcji 5.7 powyżej

⁽⁹⁾ Kolumna „G” odnosi się do wydatków poddanych audytowi w kontekście próby uzupełniającej.

⁽¹⁰⁾ Kwota wydatków objęta audytem (w przypadku zastosowania podpróby w niniejszej kolumnie uwzględniana jest wyłącznie kwota wydatków faktycznie objęta audytem).

⁽¹¹⁾ Odsetek wydatków objętych audytem w stosunku do populacji.

9.3 Obliczenia leżące u podstaw wyboru próby losowej, łącznego poziomu błędny i poziomu błędny resztowego

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK XVIII**Wzór strategii kontroli – art. 72****1. WPROWADZENIE**

- a) Określenie programu lub programów (nazwa(-y) i numery CCI ⁽¹⁾), funduszy i okresu objętego strategią audytu.
- b) Określenie instytucji audytowej odpowiedzialnej za opracowanie, monitorowanie i aktualizowanie strategii audytu oraz wszelkich innych podmiotów, które wniosły swój wkład do tego dokumentu.
- c) Odniesienie do statusu instytucji audytowej (organ krajowy, regionalny lub lokalny organ publiczny) i organu, w którym się ona znajduje.
- d) Odniesienie do deklaracji misji, karty audytu lub przepisów krajowych (w stosownych przypadkach) określających wszystkie funkcje i kompetencje instytucji audytowej i innych instytucji prowadzących audyty w ramach swoich kompetencji.
- e) Potwierdzenie przez instytucję audytową, że instytucje prowadzące audyty dysponują wymaganą niezależnością funkcjonalną i organizacyjną.

2. OCENA RYZYKA

- a) wyjaśnienie stosowanej metody oceny ryzyka; oraz
- b) wewnętrzne procedury aktualizacji oceny ryzyka.

3. METODYKA**3.1. Informacje ogólne**

- a) Odniesienie do uznanych w skali międzynarodowej standardów audytu, które instytucja audytowa będzie stosować w swoich działaniach audytowych.
- b) Informacje dotyczące sposobu, w jaki instytucja audytowa uzyska pewność w odniesieniu do programów w standardowym systemie zarządzania i kontroli oraz programów, w których zastosowano udoskonalone proporcjonalne rozwiązania (opis głównych elementów – rodzaje audytów i ich zakres).
- c) Odniesienie do istniejących procedur sporządzania rocznego sprawozdania z kontroli i opinii z audytu, które mają zostać przedłożone Komisji zgodnie z art. 71 ust. 3 rozporządzenia z niezbędnymi wyjątkami dotyczącymi programów Interreg w oparciu o szczególne zasady dotyczące audytów operacji mające zastosowanie do programów Interreg, jak określono w art. 48 rozporządzenia UE nr [rozporządzenie w sprawie EWT].
- d) Odniesienie do podręczników lub procedur dotyczących audytu zawierających opis głównych etapów audytu, w tym klasyfikacji wykrytych błędów i postępowania z nimi podczas przygotowywania rocznego sprawozdania z kontroli, które ma zostać przedłożone Komisji zgodnie z art. 71 ust. 3 rozporządzenia.
- e) W przypadku programów Interreg, odniesienie do szczególnych rozwiązań audytowych i wyjaśnienie, w jaki sposób instytucja audytowa zamierza zapewnić współpracę z Komisją w kwestii audytów operacji prowadzonych na wspólnej próbie Interreg, która ma zostać sporządzona przez Komisję, jak określono w art. 48 rozporządzenia UE nr [rozporządzenie w sprawie EWT].
- f) W przypadku programów Interreg, gdy mogą być wymagane dodatkowe czynności audytowe, jak określono w art. 48 rozporządzenia UE nr [rozporządzenie w sprawie EWT] (odniesienie do szczególnych rozwiązań audytowych w tym względzie i do działań następczych po tych dodatkowych czynnościach audytowych).

⁽¹⁾ Należy wskazać programy objęte wspólnym systemem zarządzania i kontroli, w przypadku gdy dla kilku programów przygotowano jedną strategię audytu

Środa, 27 marca 2019 r.

3.2. Audyty właściwego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli (audyty systemów)

Wskazanie podmiotów/struktur, które mają zostać poddane audytowi, oraz odpowiednich kluczowych wymogów w kontekście audytu systemów. Wykaz powinien zawierać wszystkie instytucje, które zostały wyznaczone w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy.

W stosownych przypadkach odniesienie do organu audytowego, któremu instytucja audytowa powierza zadanie przeprowadzenia audytów.

Wskazanie wszelkich audytów systemów ukierunkowanych na określone obszary tematyczne lub organy, takie jak:

- a) ilość i jakość weryfikacji zarządczych kontroli administracyjnych i na miejscu w odniesieniu do przestrzegania przepisów dotyczących zamówień publicznych, zasad pomocy państwa, wymogów środowiskowych i innych obowiązujących przepisów;
- b) jakość wyboru projektów i kontroli zarządczych na szczeblu instytucji zarządzającej lub instytucji pośredniczącej;
- c) utworzenie i wdrożenie instrumentów finansowych na szczeblu instytucji wdrażających instrumenty finansowe;
- d) funkcjonowanie i bezpieczeństwo systemów elektronicznych oraz ich interoperacyjność z systemem elektronicznej wymiany danych Komisji;
- e) wiarygodność danych związanych z celami i celami pośrednimi oraz danych na temat postępów programu w osiągnięciu jego celów przewidzianych przez instytucję zarządzającą;
- f) korekty finansowe (odliczenia ze sprawozdań finansowych);
- g) wprowadzanie skutecznych i proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych bazujących na ocenie ryzyka nadużyć finansowych.

3.3. Audyty operacji innych niż programy Interreg

- a) Opis metody (lub odniesienie do dokumentu wewnętrznego określającego metodę) doboru próby, która zostanie zastosowana zgodnie z art. 73 rozporządzenia (oraz innych szczególnych procedur mających zastosowanie do audytów operacji, a mianowicie związanych z klasyfikacją wykrytych błędów, w tym podejrzeń popełnienia nadużycia finansowego, i postępowaniem z nimi).
- b) Należy zaproponować oddzielny opis w odniesieniu do lat, w których państwo członkowskie zdecyduje się zastosować udoskonalone proporcjonalne rozwiązania w przypadku jednego lub większej liczby programów, zgodnie z art. 77 rozporządzenia.

3.4. Audyty operacji programów Interreg

- a) Opis sposobu (lub odniesienie do dokumentu wewnętrznego określającego sposób) traktowania ustaleń i błędów, który zostanie zastosowany zgodnie z art. 48 rozporządzenia UE nr [rozporządzenie w sprawie EWT] oraz innych szczególnych procedur mających zastosowanie do audytów operacji, a mianowicie związanych ze wspólną próbą Interreg, która ma być sporządzana co roku przez Komisję.
- b) Należy zaproponować oddzielny opis w odniesieniu do lat, w których wspólna próba do audytów operacji dotyczących programów Interreg nie obejmuje operacji lub jednostek próby z przedmiotowego programu.

W takim przypadku powinien pojawić się opis metody doboru próby, która zostanie użyta przez instytucję audytową oraz innych szczególnych procedur mających zastosowanie do audytów operacji, a mianowicie związanych z klasyfikacją wykrytych błędów i postępowaniem z nimi itd.).

3.5. Audyty sprawozdań finansowych

Opis podejścia kontrolnego w odniesieniu do audytów sprawozdań finansowych.

Środa, 27 marca 2019 r.

3.6. Weryfikacja deklaracji zarządczej

Odniesienie do procedur wewnętrznych określających działania związane z weryfikacją deklaracji zarządczej sporządzonej przez instytucję zarządzającą na potrzeby opinii audytowej.

4. PLANOWANE AUDYTY

- a) opis i uzasadnienie priorytetów audytowych i celów w odniesieniu do bieżącego roku obrachunkowego i dwóch kolejnych lat obrachunkowych wraz z wyjaśnieniem powiązania wyników oceny ryzyka z planowanymi audytami.
- b) orientacyjny harmonogram planowanych na bieżący rok obrachunkowy i dwa kolejne lata obrachunkowe zadań audytowych w odniesieniu do audytów systemów (w tym audytów ukierunkowanych na szczególne dziedziny tematyczne), przedstawiający się następująco:

Instytucje/podmioty lub określone obszary tematyczne, które mają być poddane audytowi	Nr CCI	Tytuł programu	Podmiot odpowiedzialny za audyt	Wyniki oceny ryzyka	20xx Cele i zakres audytu	20xx Cele i zakres audytu	20xx Cele i zakres audytu

5. ZASOBY

- a) Schemat organizacyjny instytucji audytowej.
- b) Wskazanie zasobów przewidywanych do alokowania w odniesieniu do bieżącego roku obrachunkowego i dwóch kolejnych lat obrachunkowych (w tym, w stosownych przypadkach, informacje dotyczące przewidywanego outsourcingu i jego zakres).

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK XIX**Wzór wniosków o płatność – art. 85 ust. 3****WNIOSEK O PŁATNOŚĆ****KOMISJA EUROPEJSKA**

Dany fundusz ⁽¹⁾ :	<type="S" input="S" > ⁽²⁾
Numer referencyjny Komisji (CCI):	<type="S" input="S">
Nazwa programu	<type="S" input="G">
Decyzja Komisji:	<type="S" input="G">
Data decyzji Komisji:	<type="D" input="G">
Numer wniosku o płatność:	<type="N" input="G">
Data złożenia wniosku o płatność:	<type="D" input="G">
Krajowy numer referencyjny (opcjonalnie):	<type="S" maxlength="250" input="M">

⁽¹⁾ Jeżeli program dotyczy więcej niż jednego funduszu, wniosek o płatność należy przesłać oddzielnie dla każdego funduszu.

⁽²⁾ Legenda:
typ: N = numer, D = data, S = ciąg, C = pole wyboru, P = wartość procentowa, B = wartość logiczna, Cu = waluta
Wprowadzanie danych: M = ręczne, S = wybór, G = generowane przez system

Zgodnie z art. 85 rozporządzenia (UE) nr 2018/rrrr [RWP] niniejszy wniosek o płatność dotyczy roku obrachunkowego:

Od dnia ⁽¹⁾	<type="D" input="G">	do dnia:	<type="D" input="G">
------------------------	----------------------	----------	----------------------

⁽¹⁾ Pierwszy dzień roku obrachunkowego, automatycznie zakodowany przez system elektroniczny.

Wydatki w podziale na priorytety i kategorie regionów, zaksięgowane przez instytucję wykonującą zadania w zakresie rachunkowości

(W tym wkłady z programu wypłacone na rzecz instrumentów finansowych (art. 86 rozporządzenia))

Priorytet	Podstawa obliczania (publiczne lub ogółem) (1)	Łączna kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji w rozumieniu art. 85 ust. 3 lit. a) i art. 85 ust. 4	Kwota przeznaczona na pomoc techniczną w rozumieniu art. 85 ust. 3 lit. b)	Łączna kwota wkładu publicznego wypłacona lub która ma zostać wypłacona w rozumieniu art. 85 ust. 3 lit. c)
	A)	B)	C)	D)
<u>Priorytet 1</u>				
Regiony słabiej rozwinięte	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony w okresie przejściowym	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony lepiej rozwinięte	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony najbardziej oddalone	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Północne słabo zaludnione regiony	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
<u>Priorytet 2</u>				
Regiony słabiej rozwinięte	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony w okresie przejściowym	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony lepiej rozwinięte	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony najbardziej oddalone	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Północne słabo zaludnione regiony	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

Środa, 27 marca 2019 r.

Priorytet	Podstawa obliczania (publiczne lub ogółem) ⁽¹⁾	Łączna kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji w rozumieniu art. 85 ust. 3 lit. a) i art. 85 ust. 4	Kwota przeznaczona na pomoc techniczną w rozumieniu art. 85 ust. 3 lit. b)	Łączna kwota wkładu publicznego wyplacona lub która ma zostać wyplacona w rozumieniu art. 85 ust. 3 lit. c)
	A)	B)	C)	D)
Priorytet 3				
Regiony słabiej rozwinięte	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony w okresie przejściowym	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony lepiej rozwinięte	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony najbardziej oddalone	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Północne słabo zaludnione regiony	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Suma całkowita		<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">

⁽¹⁾ W przypadku środków EFMR współfinansowanie dotyczy wyłącznie „całkowitych kwalifikowalnych wydatków publicznych”. W takim przypadku podstawa obliczania zastosowana w tym wzorze zostanie zatem automatycznie dostosowana do wydatków „publicznych”.

LUB

Wydatki w podziale na cel szczegółowy, zaksięgowane przez instytucję zarządzającą

Dotyczy wyłącznie funduszy FZMI/FBW i IZGW

Cel szczegółowy	Podstawa obliczania (publiczne lub ogółem)	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Całkowita kwota wydatków publicznych poniesionych w ramach realizowanych operacji
	A)	B)	C)
Cel szczegółowy 1			
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Rodzaj działań nr 2 [odniesienie do art. 8 ust. 2 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Rodzaj działań nr 3 [odniesienie do art. 8 ust. 3 i 4 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Rodzaj działań nr 4 [odniesienie do art. 14 i 15 rozporządzenia FAMI]	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Cel szczegółowy 2			
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Rodzaj działań nr 2 [odniesienie do art. 8 ust. 2 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Rodzaj działań nr 3 [odniesienie do art. 8 ust. 3 i 4 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

Cel szczegółowy	Podstawa obliczania (publiczne lub ogółem)	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Całkowita kwota wydatków publicznych poniesionych w ramach realizowanych operacji
	A)	B)	C)
Cel szczegółowy 3			
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Rodzaj działań nr 2 [odniesienie do art. 8 ust. 2 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Rodzaj działań nr 3 [odniesienie do art. 8 ust. 3 i 4 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="S" input="G">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Suma całkowita		<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">

Wzór jest automatycznie dopasowywany na podstawie numeru CCI. Przykładowo, w przypadku programów nieobejmujących kategorii regionów (Fundusz Spójności, EWT, EFMR, jeśli dotyczy) lub w przypadku programów niedopasowujących stóp współfinansowania w ramach priorytetu (cel szczegółowy), tabela wygląda następująco:

Priorytet	Podstawa obliczania (publiczne lub ogółem) (1) A)	Łączna kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji w rozumieniu art. 85 ust. 3 lit. a) i art. 85 ust. 4 B)	Kwota przeznaczona na pomoc techniczną w rozumieniu art. 85 ust. 3 lit. b) C)	Łączna kwota wkładu publicznego wypłacona lub która ma zostać wypłacona w rozumieniu art. 85 ust. 3 lit. c) D)
<u>Priorytet 1</u>	<type="S" input="C">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
<u>Priorytet 2</u>	<type="S" input="C">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
<u>Priorytet 3</u>	<type="S" input="C">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Suma całkowita		<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">

Środa, 27 marca 2019 r.

OŚWIADCZENIE

Zatwierdzając niniejszy wniosek o płatność instytucja wykonująca zadania w zakresie rachunkowości/ instytucja zarządzająca wnioskuje o wypłacenie poniżej określonych kwot.

Osoba reprezentująca instytucję wykonującą zadania w zakresie rachunkowości: lub Osoba reprezentująca instytucję zarządzającą odpowiedzialną za zadania w zakresie rachunkowości:	<type="S" input="G">
---	----------------------

WNIOSEK O PŁATNOŚĆ

FUNDUSZ	Regiony słabiej rozwinięte	Regiony w okresie przejściowym	Regiony lepiej rozwinięte	Regiony najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione regiony
	A)	B)	C)	D)
<type="S" input="G">	<type="Cu" input="G">		<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">

Wzór jest automatycznie dopasowywany na podstawie numeru CCI. Przykładowo, w przypadku programów nieobejmujących kategorii regionów (Fundusz Spójności, EWT, EFMR, jeśli dotyczy) lub w przypadku programów niedopasowujących stóp współfinansowania w ramach priorytetu (cel szczegółowy), tabela wygląda następująco:

lub

Dotyczy wyłącznie funduszy FZMI/FBW i IZGW

Fundusz		Kwoty
<type="S" input="G">	Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="Cu" input="G">
	Rodzaj działań nr 2 [odniesienie do art. 8 ust. 2 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="Cu" input="G">
	Rodzaj działań nr 3 [odniesienie do art. 8 ust. 3 i 4 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="Cu" input="G">
	Rodzaj działań nr 4 [odniesienie do art. 14 i 15 rozporządzenia FAMI]	<type="Cu" input="G">

FUNDUSZ	KWOTA
<type="S" input="G">	<type="Cu" input="G">

Środa, 27 marca 2019 r.

Płatność zostanie dokonana na następujący rachunek bankowy:

Wyznaczony organ	<type="S" maxlength="150" input="G">
Bank	<type="S" maxlength="150" input="G">
Numer BIC	<type="S" maxlength="11" input="G">
Numer rachunku bankowego IBAN	<type="S" maxlength="34" input="G">
Posiadacz rachunku (jeżeli nie jest nim wyznaczony organ)	<type="S" maxlength="150" input="G">

Środa, 27 marca 2019 r.

Dodatek: Informacje dotyczące wkładów z programów wypłaconych na rzecz instrumentów finansowych, wspomnianych w art. 86 rozporządzenia) i ujętych we wnioskach o płatność (zbiorczo od początku programu)

	Kwota uwzględniona w pierwszym wniosku o płatność i wypłacona na rzecz instrumentu finansowego zgodnie z art. 86 (maksymalnie [25 %] łącznej kwoty wkładów z programu przeznaczonych na instrument finansowy/instrumenty finansowe na mocy odnośnej umowy o finansowaniu		Odpowiednia rozliczona kwota, o której mowa w art. 86 ust. 3 (1)	
	A)	B)	C)	D)
Priorytet	Całkowita kwota wkładów z programu wypłaconych do instrumentów finansowych	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego	Łączna kwota wkładów z programu faktycznie wypłacona lub, w przypadku gwarancji, łączna kwota zobowiązań zaciągniętych, jako wydatki kwalifikowalne w rozumieniu art. 86	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego
<u>Priorytet 1</u>				
Regiony słabiej rozwinięte	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony w okresie przejściowym	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony lepiej rozwinięte	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony najbardziej oddalone	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Północne słabo zaludnione regiony	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
<u>Priorytet 2</u>	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony słabiej rozwinięte	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony w okresie przejściowym	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony lepiej rozwinięte	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony najbardziej oddalone	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Północne słabo zaludnione regiony	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
<u>Priorytet 3</u>	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony słabiej rozwinięte	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony w okresie przejściowym	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

Środa, 27 marca 2019 r.

	Kwota uwzględniona w pierwszym wniosku o płatność i wypłacona na rzecz instrumentu finansowego zgodnie z art. 86 (maksymalnie [25 %] łącznej kwoty wkładów z programu przeznaczonych na instrument finansowy/instrumenty finansowe na mocy odnośnej umowy o finansowaniu		Odpowiednia rozliczona kwota, o której mowa w art. 86 ust. 3 ⁽¹⁾	
	A)	B)	C)	D)
Priorytet	Całkowita kwota wkładów z programu wpłaconych do instrumentów finansowych	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego	Łączna kwota wkładów z programu faktycznie wypłacona lub, w przypadku gwarancji, łączna kwota zobowiązań zaciągniętych, jako wydatki kwalifikowalne w rozumieniu art. 86	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego
Regiony lepiej rozwinięte	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Regiony najbardziej oddalone	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Północne słabo zaludnione regiony	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Suma całkowita	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">

⁽¹⁾ Ta kwota nie jest uwzględniana we wniosku o płatność.

Wzór jest automatycznie dopasowywany na podstawie numeru CCI. Przykładowo, w przypadku programów nieobejmujących kategorii regionów (Fundusz Spójności, EWT, EFMR, jeśli dotyczy) lub w przypadku programów niedopasowujących stóp współfinansowania w ramach priorytetu (cel szczegółowy), tabela wygląda następująco

	Kwota uwzględniona w pierwszym wniosku o płatność i wypłacona na rzecz instrumentu finansowego zgodnie z art. 86 (maksymalnie [25 %] łącznej kwoty wkładów z programu przeznaczonych na instrument finansowy/instrumenty finansowe na mocy odnośnej umowy o finansowaniu		Odpowiednia rozliczona kwota, o której mowa w art. 86 ust. 3 ⁽¹⁾	
	A)	B)	C)	D)
Priorytet	Całkowita kwota wkładów z programu wpłaconych do instrumentów finansowych	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego	Łączna kwota wkładów z programu faktycznie wypłacona lub, w przypadku gwarancji, łączna kwota zobowiązań zaciągniętych, jako wydatki kwalifikowalne w rozumieniu art. 86	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego
<u>Priorytet 1</u>				
<u>Priorytet 2</u>	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

Środa, 27 marca 2019 r.

	Kwota uwzględniona w pierwszym wniosku o płatność i wypłacona na rzecz instrumentu finansowego zgodnie z art. 86 (maksymalnie [25 %] łącznej kwoty wkładów z programu przeznaczonych na instrument finansowy/instrumenty finansowe na mocy odnośnej umowy o finansowaniu		Odpowiednia rozliczona kwota, o której mowa w art. 86 ust. 3 (1)	
	A)	B)	C)	D)
Priorytet	Całkowita kwota wkładów z programu wpłaconych do instrumentów finansowych	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego	Łączna kwota wkładów z programu faktycznie wypłacona lub, w przypadku gwarancji, łączna kwota zobowiązań zaciągniętych, jako wydatki kwalifikowalne w rozumieniu art. 86	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego
Priorytet 3	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Suma całkowita	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">

(1) Ta kwota nie jest uwzględniana we wniosku o płatność.

lub

Dotyczy wyłącznie funduszy FZMI/FBW i IZGW

	Kwota uwzględniona w pierwszym wniosku o płatność i wypłacona na rzecz instrumentu finansowego zgodnie z art. 86 (maksymalnie [25 %] łącznej kwoty wkładów z programu przeznaczonych na instrument finansowy/instrumenty finansowe na mocy odnośnej umowy o finansowaniu		Odpowiednia rozliczona kwota, o której mowa w art. 86 ust. 3 (1)	
	A)	B)	C)	D)
	Całkowita kwota wkładów z programu wpłaconych do instrumentów finansowych	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego	Łączna kwota wkładów z programu faktycznie wypłacona lub, w przypadku gwarancji, łączna kwota zobowiązań zaciągniętych, jako wydatki kwalifikowalne w rozumieniu art. 86	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego
Cel szczegółowy 1				
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FA-MI/FBW/IZGW]	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

Środa, 27 marca 2019 r.

	Kwota uwzględniona w pierwszym wniosku o płatność i wypłacona na rzecz instrumentu finansowego zgodnie z art. 86 (maksymalnie [25 %] łącznej kwoty wkładów z programu przeznaczonych na instrument finansowy/instrumenty finansowe na mocy odnośnej umowy o finansowaniu		Odpowiednia rozliczona kwota, o której mowa w art. 86 ust. 3 ⁽¹⁾	
	A)	B)	C)	D)
	Całkowita kwota wkładów z programu wpłaconych do instrumentów finansowych	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego	Łączna kwota wkładów z programu faktycznie wypłacona lub, w przypadku gwarancji, łączna kwota zobowiązań zaciągniętych, jako wydatki kwalifikowalne w rozumieniu art. 86	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego
Cel szczegółowy 2				
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FA-MI/FBW/IZGW]	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Cel szczegółowy 3				
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FA-MI/FBW/IZGW]	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">
Suma całkowita	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">

⁽¹⁾ Ta kwota nie jest uwzględniana we wniosku o płatność.

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK XX

Wzór sprawozdania finansowego – art. 92 ust. 1 lit. a)

SPRAWOZDANIE FINANSOWE DLA ROKU OBRACHUNKOWEGO

<type=„D” – type=„D” input=„S”>

KOMISJA EUROPEJSKA

Dany fundusz ⁽¹⁾ :	<type=„S” input=„S” > ⁽²⁾
Numer referencyjny Komisji (CCI):	<type=„S” input=„S”>
Nazwa programu	<type=„S” input=„G”>
Decyzja Komisji:	<type=„S” input=„G”>
Data decyzji Komisji:	<type=„D” input=„G”>
Wersja sprawozdania finansowego:	<type=„S” input=„G”>
Data przedłożenia sprawozdania finansowego:	<type=„D” input=„G”>
Krajowy numer referencyjny (opcjonalnie):	<type=„S” maxlength=„250” input=„M”>

⁽¹⁾ Jeżeli program dotyczy więcej niż jednego funduszu, sprawozdanie finansowe należy przesłać oddzielnie dla każdego funduszu.

⁽²⁾ Legenda:

typ: N = numer, D = data, S = ciąg, C = pole wyboru, P = wartość procentowa, B = wartość logiczna, Cu = waluta
Wprowadzanie danych: M = ręczne, S = wybór, G = generowane przez system

OŚWIADCZENIE

Institucja zarządzająca odpowiedzialna za program potwierdza niniejszym, że:

- 1) sprawozdanie finansowe jest kompletne, rzetelne i prawdziwe oraz że wydatki ujęte w sprawozdaniu finansowym są zgodne z obowiązującymi przepisami oraz są legalne i prawidłowe;
- 2) przestrzegano przepisów rozporządzeń dotyczących poszczególnych funduszy, art. 63 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) nr [rozporządzenie finansowe] oraz art. 68 lit. a)–e) niniejszego rozporządzenia;
- 3) przestrzegano przepisów określonych w art. 76 dotyczących dostępności dokumentów.

Osoba reprezentująca instytucję zarządzającą;	<type=„S” input=„G”>
---	----------------------

Środa, 27 marca 2019 r.

Dodatek 1: Kwoty wprowadzone do systemu księgowego instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości/instytucji zarządzającej

Priorytet	Łączna kwota kwalifikowalnych wydatków ujęta w systemie księgowym instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości, która to kwota została uwzględniona we wnioskach o płatność za dany rok obrachunkowy w rozumieniu art. 92 ust. 3 lit. a) A)	Kwota przeznaczona na pomoc techniczną w rozumieniu art. 85 ust. 3 lit. b) B)	Łączna kwota odpowiedniego wkładu publicznego wypłacona lub która ma zostać wypłacona w rozumieniu art. 92 ust. 3 lit. a) C)
<u>Priorytet 1</u>			
Regiony słabiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony w okresie przejściowym	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony lepiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony najbardziej oddalone	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Słabo zaludnione regiony północne	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<u>Priorytet 2</u>			
Regiony słabiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony w okresie przejściowym	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony lepiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony najbardziej oddalone	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Słabo zaludnione regiony północne	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<u>Priorytet 3</u>			
Regiony słabiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony w okresie przejściowym	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony lepiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony najbardziej oddalone	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Słabo zaludnione regiony północne	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>

Środa, 27 marca 2019 r.

Priorytet	Łączna kwota kwalifikowalnych wydatków ujęta w systemie księgowym instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości, która to kwota została uwzględniona we wnioskach o płatność za dany rok obrachunkowy w rozumieniu art. 92 ust. 3 lit. a) A)	Kwota przeznaczona na pomoc techniczną w rozumieniu art. 85 ust. 3 lit. b) B)	Łączna kwota odpowiedniego wkładu publicznego wypłacona lub która ma zostać wypłacona w rozumieniu art. 92 ust. 3 lit. a) C)
<u>Priorytet 4</u>			
<u>Ogółem</u>			
Regiony słabiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>
Regiony w okresie przejściowym	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony lepiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>
Regiony najbardziej oddalone	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>
Słabo zaludnione regiony północne	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>
Suma całkowita	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>

Środa, 27 marca 2019 r.

lub

Dotyczy wyłącznie funduszy FZMI/FBW i IZGW

Cel szczegółowy	Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych wprowadzonych do systemów księgowych instytucji zarządzającej i ujętych we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji A)	Całkowita kwota odpowiadających wydatków publicznych poniesionych w ramach realizowanych operacji B)
<u>Cel szczegółowy 1</u>		
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Rodzaj działań nr 2 [odniesienie do art. 8 ust. 2 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Rodzaj działań nr 3 [odniesienie do art. 8 ust. 3 i 4 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Rodzaj działań nr 4 [odniesienie do art. 14 i 15 rozporządzenia FAMI]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<u>Cel szczegółowy 2</u>		
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Rodzaj działań nr 2 [odniesienie do art. 8 ust. 2 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Rodzaj działań nr 3 [odniesienie do art. 8 ust. 3 i 4 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>

Środa, 27 marca 2019 r.

Wzór jest automatycznie dopasowywany na podstawie numeru CCI. Przykładowo, w przypadku programów nieobejmujących kategorii regionów (Fundusz Spójności, EWT, EFMR, jeśli dotyczy) lub w przypadku programów niedopasowujących stóp współfinansowania w ramach priorytetu (cel szczegółowy), tabela wygląda następująco:

Priorytet	Łączna kwota kwalifikowalnych wydatków ujęta w systemie księgowym instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości, która to kwota została uwzględniona we wnioskach o płatność za dany rok obrachunkowy w rozumieniu art. 92 ust. 3 lit. a) A)	Kwota przeznaczona na pomoc techniczną w rozumieniu art. 85 ust. 3 lit. b) B)	Łączna kwota odpowiedniego wkładu publicznego wypłacona lub która ma zostać wypłacona w rozumieniu art. 92 ust. 3 lit. a) C)
<u>Priorytet 1</u>	<type=„Cu” input=„M”>		<type=„Cu” input=„M”>
<u>Priorytet 2</u>	<type=„Cu” input=„M”>		<type=„Cu” input=„M”>
<u>Priorytet 3</u>	<type=„Cu” input=„M”>		<type=„Cu” input=„M”>
Suma całkowita	<type=„Cu” input=„G”>		<type=„Cu” input=„G”>

Środa, 27 marca 2019 r.

Dodatek 2: Kwoty wycofane w trakcie roku obrachunkowego

Priorytet	KWOTY WYCOFANE	
	Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych ujętych we wnioskach o płatność okresową	Odpowiadający wkład publiczny
	A)	B)
<u>Priorytet 1</u>		
Regiony słabiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony w okresie przejściowym	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony lepiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony najbardziej oddalone	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Słabo zaludnione regiony północne	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<u>Priorytet 2</u>		
Regiony słabiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony w okresie przejściowym	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony lepiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony najbardziej oddalone	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Słabo zaludnione regiony północne	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<u>Priorytet 3</u>		
Regiony słabiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony w okresie przejściowym	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony lepiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony najbardziej oddalone		
Słabo zaludnione regiony północne	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>

Środa, 27 marca 2019 r.

Priorytet	KWOTY WYCOFANE	
	Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych ujętych we wnioskach o płatność okresową	Odpowiadający wkład publiczny
	A)	B)
<u>Priorytet 4</u>		
<u>Ogółem</u>		
Regiony słabiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>
Regiony w okresie przejściowym	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony lepiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>
Regiony najbardziej oddalone	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Słabo zaludnione regiony północne	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>
SUMA CAŁKOWITA	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>

Podział kwot wycofanych w roku obrachunkowym według roku obrachunkowego, w którym zadeklarowane zostały odpowiadające im wydatki

W odniesieniu do roku obrachunkowego kończącego się 30 czerwca XX r. (ogółem)	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
W szczególności, w tym kwoty skorygowane na podstawie wyników audytu operacji	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
W odniesieniu do roku obrachunkowego kończącego się 30 czerwca ... r. (ogółem)	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
W szczególności, w tym kwoty skorygowane na podstawie wyników audytu operacji	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>

Wzór jest automatycznie dopasowywany na podstawie numeru CCI. Przykładowo, w przypadku programów nieobejmujących kategorii regionów (Fundusz Spójności, EWT, EFMR, jeśli dotyczy) lub w przypadku programów niedopasowujących stóp współfinansowania w ramach priorytetu (cel szczegółowy), tabela wygląda następująco:

Priorytet	KWOTY WYCOFANE	
	Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych ujętych we wnioskach o płatność	Odpowiadający wkład publiczny
	A)	B)
<u>Priorytet 1</u>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>

Środa, 27 marca 2019 r.

Priorytet	KWOTY WYCOFANE	
	Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych ujętych we wnioskach o płatność	Odpowiadający wkład publiczny
	A)	B)
<u>Priorytet 2</u>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<u>Priorytet 3</u>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
SUMA CAŁKOWITA	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>

Podział kwot wycofanych w roku obrachunkowym według roku obrachunkowego, w którym zadeklarowane zostały odpowiadające im wydatki

W odniesieniu do roku obrachunkowego kończącego się 30 czerwca XX r. (ogółem)	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
W szczególności, w tym kwoty skorygowane na podstawie wyników audytu operacji	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
W odniesieniu do roku obrachunkowego kończącego się 30 czerwca ... r. (ogółem)	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
W szczególności, w tym kwoty skorygowane na podstawie wyników audytu operacji	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>

lub

Dotyczy wyłącznie funduszy FZMI/FBW i IZGW

Cel szczegółowy	KWOTY WYCOFANE	
	Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych ujętych we wnioskach o płatność	Odpowiadające wydatki publiczne
	A)	B)
<u>Cel szczegółowy 1</u>		
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Rodzaj działań nr 2 [odniesienie do art. 8 ust. 2 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Rodzaj działań nr 3 [odniesienie do art. 8 ust. 3 i 4 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>

Środa, 27 marca 2019 r.

Cel szczegółowy	KWOTY WYCOFANE	
	Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych ujętych we wnioskach o płatność	Odpowiadające wydatki publiczne
	A)	B)
Rodzaj działań nr 4 [odniesienie do art. 14 i 15 rozporządzenia FAMI]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<u>Cel szczegółowy 2</u>		
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Rodzaj działań nr 2 [odniesienie do art. 8 ust. 2 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Rodzaj działań nr 3 [odniesienie do art. 8 ust. 3 i 4 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<u>Cel szczegółowy 3</u>		
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Rodzaj działań nr 2 [odniesienie do art. 8 ust. 2 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Rodzaj działań nr 3 [odniesienie do art. 8 ust. 3 i 4 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<u>Ogółem</u>		
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>
Rodzaj działań nr 2 [odniesienie do art. 8 ust. 2 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>
Rodzaj działań nr 3 [odniesienie do art. 8 ust. 3 i 4 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>

Środa, 27 marca 2019 r.

Cel szczegółowy	KWOTY WYCOFANE	
	Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych ujętych we wnioskach o płatność	Odpowiadające wydatki publiczne
	A)	B)
Rodzaj działań nr 4 [odniesienie do art. 14 i 15 rozporządzenia FAMI]	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>
SUMA CAŁKOWITA	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>

Podział kwot wycofanych w roku obrachunkowym według roku obrachunkowego, w którym zadeklarowane zostały odpowiadające im wydatki

W odniesieniu do roku obrachunkowego kończącego się 30 czerwca ... r. (ogółem)	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
W szczególności, w tym kwoty skorygowane na podstawie wyników audytu operacji	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
W odniesieniu do roku obrachunkowego kończącego się 30 czerwca ... r. (ogółem)	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
W szczególności, w tym kwoty skorygowane na podstawie wyników audytu operacji	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>

Dodatek 2: Kwoty wkładów z programów wypłaconych na rzecz instrumentów finansowych (zbiorczo od początku programu) – art. 86

	Kwota uwzględniona w pierwszym wniosku o płatność i wypłacona na rzecz instrumentu finansowego zgodnie z art. 86 (maksymalnie [25 %] łącznej kwoty wkładów z programu przeznaczonych na instrument finansowy/instrumenty finansowe na mocy odnośnej umowy o finansowaniu		Odpowiednia rozliczona kwota, o której mowa w art. 86 ust. 3 (!)	
	A)	B)	C)	D)
Priorytet	Całkowita kwota wkładów z programu wypłaconych do instrumentów finansowych	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego	Łączna kwota wkładów z programu faktycznie wypłacona lub, w przypadku gwarancji, łączna kwota zobowiązań zaciągniętych, jako wydatki kwalifikowalne w rozumieniu art. 86	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego
<u>Priorytet 1</u>				
Regiony słabiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony w okresie przejściowym	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony lepiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony najbardziej oddalone	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Słabo zaludnione regiony północne	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<u>Priorytet 2</u>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony słabiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony w okresie przejściowym	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony lepiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony najbardziej oddalone	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>

	Kwota uwzględniona w pierwszym wniosku o płatność i wypłacona na rzecz instrumentu finansowego zgodnie z art. 86 (maksymalnie [25 %] łącznej kwoty wkładów z programu przeznaczonych na instrument finansowy/instrumenty finansowe na mocy odnośnej umowy o finansowaniu		Odpowiednia rozliczona kwota, o której mowa w art. 86 ust. 3 (!)	
	A)	B)	C)	D)
Priorytet	Całkowita kwota wkładów z programu wpłaconych do instrumentów finansowych	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego	Łączna kwota wkładów z programu faktycznie wypłacona lub, w przypadku gwarancji, łączna kwota zobowiązań zaciągniętych, jako wydatki kwalifikowalne w rozumieniu art. 86	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego
Słabo zaludnione regiony północne	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<u>Priorytet 3</u>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony słabiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony w okresie przejściowym	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony lepiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony najbardziej oddalone	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Słabo zaludnione regiony północne	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<u>Priorytet 4</u>				
<u>Ogółem</u>				
Regiony słabiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>
Regiony w okresie przejściowym	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Regiony lepiej rozwinięte	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>

	Kwota uwzględniona w pierwszym wniosku o płatność i wypłacona na rzecz instrumentu finansowego zgodnie z art. 86 (maksymalnie [25 %] łącznej kwoty wkładów z programu przeznaczonych na instrument finansowy/instrumenty finansowe na mocy odnośnej umowy o finansowaniu)		Odpowiednia rozliczona kwota, o której mowa w art. 86 ust. 3 ⁽¹⁾	
	A)	B)	C)	D)
Priorytet	Całkowita kwota wkładów z programu wpłaconych do instrumentów finansowych	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego	Łączna kwota wkładów z programu faktycznie wypłacona lub, w przypadku gwarancji, łączna kwota zobowiązań zaciągniętych, jako wydatki kwalifikowalne w rozumieniu art. 86	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego
Regiony najbardziej oddalone	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>
Słabo zaludnione regiony północne	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>
Suma całkowita	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>

⁽¹⁾ Ta kwota nie jest uwzględniana we wnioskach o płatność

Środa, 27 marca 2019 r.

Wzór jest automatycznie dopasowywany na podstawie numeru CCI. Przykładowo, w przypadku programów nieobejmujących kategorii regionów (Fundusz Spójności, EWT, EFMR, jeśli dotyczy) lub w przypadku programów niedopasowujących stóp współfinansowania w ramach priorytetu (cel szczegółowy), tabela wygląda następująco:

	Kwota uwzględniona w pierwszym wniosku o płatność i wypłacona na rzecz instrumentu finansowego zgodnie z art. 86 (maksymalnie [25 %] łącznej kwoty wkładów z programu przeznaczonych na instrument finansowy/instrumenty finansowe na mocy odnośnej umowy o finansowaniu		Odpowiednia rozliczona kwota, o której mowa w art. 86 ust. 3 (¹)	
	A)	B)	C)	D)
Priorytet	Całkowita kwota wkładów z programu wpłaconych do instrumentów finansowych	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego	Łączna kwota wkładów z programu faktycznie wypłacona lub, w przypadku gwarancji, łączna kwota zobowiązań zaciągniętych, jako wydatki kwalifikowalne w rozumieniu art. 86	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego
<u>Priorytet 1</u>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<u>Priorytet 2</u>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<u>Priorytet 3</u>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
<i>Suma całkowita</i>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>

(¹) Ta kwota nie jest uwzględniana we wnioskach o płatność

lub

Dotyczy wyłącznie funduszy FZMI/FBW i IZGW

	Kwota uwzględniona w pierwszym wniosku o płatność i wypłacona na rzecz instrumentu finansowego zgodnie z art. 86 (maksymalnie [25 %] łącznej kwoty wkładów z programu przeznaczonych na instrument finansowy/instrumenty finansowe na mocy odnośnej umowy o finansowaniu)		Odpowiednia rozliczona kwota, o której mowa w art. 86 ust. 3 (1)	
	A)	B)	C)	D)
	Całkowita kwota wkładów z programu wpłaconych do instrumentów finansowych	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego	Łączna kwota wkładów z programu faktycznie wypłacona lub, w przypadku gwarancji, łączna kwota zobowiązań zaciągniętych, jako wydatki kwalifikowalne w rozumieniu art. 86	Kwota odpowiadającego wkładu publicznego
Cel szczegółowy 1				
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Cel szczegółowy 2				
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Cel szczegółowy 3				
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>	<type=„Cu” input=„M”>
Suma całkowita	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>	<type=„Cu” input=„G”>

(1) Ta kwota nie jest uwzględniana we wniosku o płatność.

Dodatek 4: Stwierdzenie zgodności wydatków – art. 92

Priorytet	Całkowite wydatki kwalifikowalne ujęte we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji		Wydatki deklarowane zgodnie z art. 92 rozporządzenia		Różnica		Uwagi (obowiązkowe w przypadku różnicy)
	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Całkowita kwota wkładu publicznego wypłacona lub która ma zostać wypłacona w ramach realizowanych operacji	Łączna kwota kwalifikowalnych wydatków ujęta w systemie księgowym instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości, która to kwota została uwzględniona we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji	Całkowita kwota odpowiadającego wkładu przekazanego lub który ma zostać przekazany w ramach realizowanych operacji	(E=A-C)	(F=B-D)	
	A)	B)	C)	D)	E)	F)	G)
<u>Priorytet 1</u>							
Regiony słabiej rozwinięte	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
Regiony w okresie przejściowym	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
Regiony lepiej rozwinięte	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
Regiony najbardziej oddalone	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
Słabo zaludnione regiony północne	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">

Priorytet	Całkowite wydatki kwalifikowalne ujęte we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji		Wydatki deklarowane zgodnie z art. 92 rozporządzenia		Różnica		Uwagi (obowiązkowe w przypadku różnicy)
	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Całkowita kwota wkładu publicznego wypłacona lub która ma zostać wypłacona w ramach realizowanych operacji	Łączna kwota kwalifikowalnych wydatków ujęta w systemie księgowym instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości, która to kwota została uwzględniona we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji	Całkowita kwota odpowiadającego wkładu przekazanego lub który ma zostać przekazany w ramach realizowanych operacji	(E=A-C)	(F=B-D)	
					A)	B)	C)
<u>Priorytet 2</u>							
Regiony słabiej rozwinięte	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
Regiony w okresie przejściowym	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
Regiony lepiej rozwinięte	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
Regiony najbardziej oddalone	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
Słabo zaludnione regiony północne	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">

Środa, 27 marca 2019 r.

Priorytet	Całkowite wydatki kwalifikowalne ujęte we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji		Wydatki deklarowane zgodnie z art. 92 rozporządzenia		Różnica		Uwagi (obowiązkowe w przypadku różnicy)
	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Całkowita kwota wkładu publicznego wypłacona lub która ma zostać wypłacona w ramach realizowanych operacji	Łączna kwota kwalifikowalnych wydatków ujęta w systemie księgowym instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości, która to kwota została uwzględniona we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji	Całkowita kwota odpowiadającego wkładu przekazanego lub który ma zostać przekazany w ramach realizowanych operacji	(E=A-C)	(F=B-D)	
					A)	B)	C)
<u>Priorytet 3</u>							
<u>Ogółem</u>							
Regiony słabiej rozwinięte	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	
Regiony w okresie przejściowym	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	
Regiony lepiej rozwinięte	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	
Regiony najbardziej oddalone	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	
Słabo zaludnione regiony północne	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	
Suma całkowita	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	
W tym kwoty skorygowane w bieżącym sprawozdaniu finansowym na podstawie wyników audytu operacji					<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	

lub

Dotyczy wyłącznie funduszy FZMI/FBW i IZGW

Cel szczegółowy	Całkowite wydatki kwalifikowalne ujęte we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji		Wydatki deklarowane zgodnie z art. 92 rozporządzenia		Różnica		Uwagi (obowiązkowe w przypadku różnicy)
	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Całkowita kwota wkładu publicznego wypłacona lub która ma zostać wypłacona w ramach realizowanych operacji	Łączna kwota kwalifikowalnych wydatków ujęta w systemie księgowym instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości, która to kwota została uwzględniona we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji	Całkowita kwota odpowiadającego wkładu przekazanego lub który ma zostać przekazany w ramach realizowanych operacji	(E=A-C)	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Całkowita kwota wkładu publicznego wypłacona lub która ma zostać wypłacona w ramach realizowanych operacji
	A)	B)	C)	D)	E)	A)	B)
<u>Cel szczegółowy 1</u>							
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
Rodzaj działań nr 2 [odniesienie do art. 8 ust. 2 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
Rodzaj działań nr 3 [odniesienie do art. 8 ust. 3 i 4 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
Rodzaj działań nr 4 [odniesienie do art. 14 i 15 rozporządzenia FAMI]	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">

Środa, 27 marca 2019 r.

Cel szczegółowy	Całkowite wydatki kwalifikowalne ujęte we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji		Wydatki deklarowane zgodnie z art. 92 rozporządzenia		Różnica		Uwagi (obowiązkowe w przypadku różnicy)
	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Całkowita kwota wkładu publicznego wypłacona lub która ma zostać wypłacona w ramach realizowanych operacji	Łączna kwota kwalifikowalnych wydatków ujęta w systemie księgowym instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości, która to kwota została uwzględniona we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji	Całkowita kwota odpowiadającego wkładu przekazanego lub który ma zostać przekazany w ramach realizowanych operacji	(E=A-C)	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Całkowita kwota wkładu publicznego wypłacona lub która ma zostać wypłacona w ramach realizowanych operacji
	A)	B)	C)	D)	E)	A)	B)
<u>Cel szczegółowy 2</u>							
Rodzaj działań nr 1 [odniesienie do art. 8 ust. 1 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
Rodzaj działań nr 2 [odniesienie do art. 8 ust. 2 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
Rodzaj działań nr 3 [odniesienie do art. 8 ust. 3 i 4 rozporządzenia FAMI/FBW/IZGW]	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
itd.							
Suma całkowita	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	
W tym kwoty skorygowane w bieżącym sprawozdaniu finansowym na podstawie wyników audytu operacji					<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	

Wzór jest automatycznie dopasowywany na podstawie numeru CCI. Przykładowo, w przypadku programów nieobejmujących kategorii regionów (Fundusz Spójności, EWT, EFMR, jeśli dotyczy) lub w przypadku programów niedopasowujących stóp współfinansowania w ramach priorytetu (cel szczegółowy), tabela wygląda następująco:

Priorytet	Całkowite wydatki kwalifikowalne ujęte we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji		Wydatki deklarowane zgodnie z art. XX rozporządzenia		Różnica		Uwagi (obowiązkowe w przypadku różnicy)
	Całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków poniesionych przez beneficjentów i opłaconych w ramach realizowanych operacji	Całkowita kwota wkładu publicznego wypłacona lub która ma zostać wypłacona w ramach realizowanych operacji	Łączna kwota kwalifikowalnych wydatków ujęta w systemie księgowym instytucji wykonującej zadania w zakresie rachunkowości, która to kwota została uwzględniona we wnioskach o płatność okresową przedłożonych Komisji	Całkowita kwota odpowiadającego wkładu przekazanego lub który ma zostać przekazany w ramach realizowanych operacji	(E=A-C)	(F=B-D)	
<u>Priorytet 1</u>	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" max-length="500" input="M">
<u>Priorytet 2</u>	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" max-length="500" input="M">
Suma całkowita	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	
W tym kwoty skorygowane w bieżącym sprawozdaniu finansowym na podstawie wyników audytu operacji					<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK XXI

Określenie poziomu korekt finansowych: ryczałtowe i ekstrapolowane korekty finansowe – art. 98 ust. 1

Elementy dotyczące stosowania korekty ekstrapolowanej

W przypadku gdy mają zostać zastosowane ekstrapolowane korekty finansowe ekstrapoluje się wyniki badania reprezentatywnej próby na resztę populacji, z której wybrano próbę, w celu ustalenia korekty finansowej.

Elementy, które należy uwzględnić stosując stawkę ryczałtową korekty finansowej

- a) waga poważnego defektu lub poważnych defektów w kontekście systemu zarządzania i kontroli jako całości;
- b) częstość występowania i zasięg poważnego defektu lub poważnych defektów;
- c) stopień szkód finansowych dla budżetu Unii.

Poziom ryczałtowej korekty finansowej ustalany jest w następujący sposób:

- a) w przypadku gdy poważny defekt lub poważne defekty są na tyle zasadnicze, częste lub rozpowszechnione, że oznaczają całkowitą niewydolność systemu, która naraża na ryzyko legalność i prawidłowość wszystkich odnośnych wydatków, stosuje się stawkę ryczałtowaną w wysokości 100 %;
- b) w przypadku gdy poważny defekt lub poważne defekty są na tyle częste i rozpowszechnione, że oznaczają niezwykle poważną niewydolność systemu, która naraża na ryzyko legalność i prawidłowość bardzo dużej części odnośnych wydatków, stosuje się stawkę ryczałtowaną w wysokości 25 %;
- c) w przypadku gdy poważny defekt lub poważne defekty są spowodowane niepełnym, słabym lub nieciągłym funkcjonowaniem systemu, które naraża na ryzyko legalność i prawidłowość dużej części odnośnych wydatków, stosuje się stawkę ryczałtowaną w wysokości 10 %;
- d) w przypadku gdy poważny defekt lub poważne defekty są spowodowane nieciągłym funkcjonowaniem systemu, które naraża na ryzyko legalność i prawidłowość znacznej części odnośnych wydatków, stosuje się stawkę ryczałtowaną w wysokości 5 %.

Jeśli z powodu niepodjęcia przez odpowiedzialne instytucje działań naprawczych w następstwie zastosowania w danym roku obrachunkowym korekty finansowej ten sam poważny defekt lub te same poważne defekty stwierdza się w kolejnym roku obrachunkowym, wówczas z uwagi na utrzymywanie się poważnego defektu lub poważnych defektów stawkę korekty można zwiększyć do poziomu nieprzekraczającego następnej w kolejności wyższej kategorii.

Środa, 27 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK XXII**Metodyka podziału zasobów ogólnych między państwa członkowskie – art. 103 ust. 2****Metoda alokacji środków dla regionów słabiej rozwiniętych kwalifikujących się do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” – art. 102 ust. 2 lit. a)**

1. Alokacja każdego państwa członkowskiego stanowi sumę alokacji na poszczególne kwalifikujące się regiony danego państwa, obliczoną z zastosowaniem poniższych działań:
 - a) określenie rocznej kwoty bezwzględnej (w EUR) otrzymanej przez pomnożenie liczby ludności danego regionu przez różnicę między PKB na mieszkańca dla tego regionu, mierzonym parytetami siły nabywczej, a średnim PKB na mieszkańca dla UE-27, mierzonym parytetami siły nabywczej;
 - b) przypisanie wartości procentowej powyższej kwocie bezwzględnej w celu określenia puli środków finansowych dla tego regionu; ta wartość procentowa jest zróżnicowana, aby odzwierciedlić względną zamożność – mierzoną parytetami siły nabywczej – państwa członkowskiego, w którym położony jest dany region, w stosunku do średniej UE-27, tzn.:
 - i. dla regionów w państwach członkowskich, których poziom DNB na mieszkańca jest niższy niż 82 % średniej UE-27: 2,8 %;
 - ii. dla regionów w państwach członkowskich, których poziom DNB na mieszkańca mieści się pomiędzy 82 % a 99 % średniej UE-27: 1,3 %;
 - iii. dla regionów w państwach członkowskich, których poziom DNB na mieszkańca jest wyższy niż 99 % średniej UE-27: 0,9 %;
 - c) do kwoty otrzymanej zgodnie z lit. b) dodaje się, w stosownych przypadkach, kwotę wynikającą z przydziału premii w wysokości 500 EUR na każdego bezrobotnego rocznie, w odniesieniu do liczby bezrobotnych w tym regionie przewyższającej liczbę osób, które byłyby bezrobotne przy zastosowaniu w obliczeniu średniej stopy bezrobocia wszystkich regionów słabiej rozwiniętych;
 - d) do kwoty otrzymanej zgodnie z lit. c) dodaje się, w stosownych przypadkach, kwotę wynikającą z przydziału premii w wysokości 500 EUR na każdą bezrobotną młodą osobę (grupa wiekowa 15–24) rocznie, w odniesieniu do liczby bezrobotnych młodych osób w tym regionie przewyższającej liczbę osób, które byłyby bezrobotne przy zastosowaniu w obliczeniu średniej stopy bezrobocia osób młodych wszystkich regionów słabiej rozwiniętych;
 - e) do kwoty otrzymanej zgodnie z lit. d) dodaje się, w stosownych przypadkach, kwotę wynikającą z przydziału premii w wysokości 250 EUR na osobę (grupa wiekowa 25-64) rocznie, w odniesieniu do liczby osób w tym regionie, która musiałaby zostać odjęta w celu osiągnięcia średniego poziomu odsetka osób z niskim wykształceniem (poniżej wykształcenia podstawowego i wykształcenia gimnazjalnego) wszystkich regionów słabiej rozwiniętych;
 - f) do kwoty otrzymanej zgodnie z lit. e) dodaje się, w stosownych przypadkach, kwotę 1 EUR za każdą tonę ekwiwalentu CO₂ rocznie w odniesieniu do obliczonej na podstawie udziału ludności danego regionu w całkowitej liczbie ludności danego państwa członkowskiego części całkowitej ilości ton ekwiwalentu CO₂, o jaką państwo członkowskie przekracza docelową wielkość emisji gazów cieplarnianych poza systemem handlu emisjami wyznaczoną na 2030 r. zgodnie z propozycją Komisji z 2016 r.;
 - g) do kwoty otrzymanej zgodnie z lit. f) dodaje się kwotę wynikającą z przydziału premii w wysokości 400 EUR na osobę rocznie, w odniesieniu do udziału w populacji regionu migracji netto spoza UE do państwa członkowskiego od dnia 1 stycznia 2013 r.

Środa, 27 marca 2019 r.

Metoda alokacji środków dla regionów w okresie przejściowym kwalifikujących się do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” – art. 102 ust. 2 lit. b)

2. Alokacja każdego państwa członkowskiego stanowi sumę alokacji na poszczególne kwalifikujące się regiony danego państwa, obliczoną z zastosowaniem poniższych działań:
 - a) określenie teoretycznych minimalnych i maksymalnych poziomów intensywności pomocy na każdy kwalifikujący się region w okresie przejściowym. Minimalny poziom wsparcia jest określany na podstawie początkowej średniej intensywności pomocy na mieszkańca przyznanej wszystkim lepiej rozwiniętym regionom, tj. 18 EUR na mieszkańca rocznie. Maksymalny poziom wsparcia odnosi się do teoretycznego regionu o PKB na mieszkańca równym 75 % średniej UE-27 i jest obliczany z wykorzystaniem metody określonej w pkt 1 lit. a) i b). Uwzględnia się 60 % kwoty uzyskanej dzięki zastosowaniu tej metody;
 - b) obliczenie początkowych alokacji regionalnych, z uwzględnieniem regionalnego PKB na mieszkańca – mierzonego parytetami siły nabywczej – za pomocą liniowej interpolacji względnego PKB na mieszkańca dla danego regionu w porównaniu z UE-27;
 - c) do kwoty otrzymanej zgodnie z lit. b) dodaje się, w stosownych przypadkach, kwotę wynikającą z przydziału premii w wysokości 500 EUR na każdego bezrobotnego rocznie, w odniesieniu do liczby bezrobotnych w tym regionie przewyższającej liczbę osób, które byłyby bezrobotne przy zastosowaniu w obliczeniu średniej stopy bezrobocia wszystkich regionów słabiej rozwiniętych;
 - d) do kwoty otrzymanej zgodnie z lit. c) dodaje się, w stosownych przypadkach, kwotę wynikającą z przydziału premii w wysokości 500 EUR na każdą bezrobotną młodą osobę (grupa wiekowa 15–24) rocznie, w odniesieniu do liczby bezrobotnych młodych osób w tym regionie przewyższającej liczbę osób, które byłyby bezrobotne przy zastosowaniu w obliczeniu średniej stopy bezrobocia osób młodych wszystkich regionów słabiej rozwiniętych;
 - e) do kwoty otrzymanej zgodnie z lit. d) dodaje się, w stosownych przypadkach, kwotę wynikającą z przydziału premii w wysokości 250 EUR na osobę (grupa wiekowa 25-64) rocznie, w odniesieniu do liczby osób w tym regionie, która musiałaby zostać odjęta w celu osiągnięcia średniego poziomu odsetka osób z niskim wykształceniem (poniżej wykształcenia podstawowego i wykształcenia gimnazjalnego) wszystkich regionów słabiej rozwiniętych;
 - f) do kwoty otrzymanej zgodnie z lit. e) dodaje się, w stosownych przypadkach, kwotę 1 EUR za każdą tonę ekwiwalentu CO₂ rocznie w odniesieniu do obliczonej na podstawie udziału ludności danego regionu w całkowitej liczbie ludności danego państwa członkowskiego części całkowitej ilości ton ekwiwalentu CO₂, o jaką państwo członkowskie przekracza docelową wielkość emisji gazów cieplarnianych poza systemem handlu emisjami wyznaczoną na 2030 r. zgodnie z propozycją Komisji z 2016 r.;
 - g) do kwoty otrzymanej zgodnie z lit. f) dodaje się kwotę wynikającą z przydziału premii w wysokości 400 EUR na osobę rocznie, w odniesieniu do udziału w populacji regionu migracji netto spoza UE do państwa członkowskiego od dnia 1 stycznia 2013 r.

Metoda alokacji środków dla regionów lepiej rozwiniętych kwalifikujących się do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” – art. 102 ust. 2 lit. c)

3. Ogólną początkową teoretyczną pulę środków finansowych otrzymuje się poprzez pomnożenie intensywności pomocy w wysokości 18 EUR na mieszkańca rocznie przez liczbę kwalifikującej się ludności.
4. Udział każdego zainteresowanego państwa członkowskiego równy jest sumie udziałów jego kwalifikowalnych regionów, które określa się na podstawie następujących kryteriów, z zastosowaniem wskazanej wagi:
 - a) całkowita liczba ludności w regionie (waga 20 %);
 - b) liczba bezrobotnych w regionach na poziomie NUTS 2 o stopie bezrobocia przekraczającej średnią wszystkich regionów lepiej rozwiniętych (waga 15 %);
 - c) zatrudnienie, które należy dodać, aby osiągnąć średni wskaźnik zatrudnienia (w wieku 20–64 lata) wszystkich regionów lepiej rozwiniętych (waga 20 %);

Środa, 27 marca 2019 r.

- d) liczba osób w wieku 30–34 lata z wyższym wykształceniem, którą należy dodać, by osiągnąć średni odsetek osób z wyższym wykształceniem (w wieku 30–34 lata) wszystkich regionów lepiej rozwiniętych (waga 20 %);
 - e) liczba osób przedwcześnie kończących kształcenie i szkolenie (w wieku 18–24 lata), które należy odliczyć, aby osiągnąć średni odsetek osób przedwcześnie kończących kształcenie i szkolenie (w wieku 18–24 lata) wszystkich regionów lepiej rozwiniętych (waga 15 %);
 - f) różnica między zaobserwowanym PKB regionu (mierzonym parytetami siły nabywczej), a teoretycznym regionalnym PKB, gdy dany region ma taki sam PKB na mieszkańca jak najzamożniejszy region na poziomie NUTS 2 (waga 7,5 %);
 - g) liczba ludności regionów na poziomie NUTS 3 o gęstości zaludnienia poniżej 12,5 mieszkańców/km² (waga 2,5 %).
5. Do kwot regionu na poziomie NUTS 2 otrzymanych zgodnie z pkt 4 dodaje się, w stosownych przypadkach, kwotę 1 EUR za każdą tonę ekwiwalentu CO₂ rocznie w odniesieniu do obliczonej na podstawie udziału ludności danego regionu w całkowitej liczbie ludności danego państwa członkowskiego części całkowitej ilości ton ekwiwalentu CO₂, o jaką państwo członkowskie przekracza docelową wielkość emisji gazów cieplarnianych poza systemem handlu emisjami wyznaczoną na 2030 r. zgodnie z propozycją Komisji z 2016 r.
6. Do kwot przy regionie na poziomie NUTS 2 otrzymanych zgodnie z pkt 5 dodaje się kwotę wynikającą z przydziału premii w wysokości 400 EUR na osobę rocznie, w odniesieniu do udziału w populacji regionu migracji netto spoza UE do państwa członkowskiego od dnia 1 stycznia 2013 r.

Metoda alokacji środków dla państw członkowskich kwalifikujących się do Funduszu Spójności – art. 102 ust. 3

7. Pulę środków finansowych otrzymuje się poprzez pomnożenie średniej intensywności pomocy na mieszkańca rocznie w kwocie 62,9 EUR przez liczbę kwalifikującej się ludności. Przydział takiej teoretycznej puli środków finansowych na każde kwalifikowalne państwo członkowskie odpowiada wielkości procentowej opartej na liczbie jego ludności, powierzchni i poziomie zamożności kraju i obliczonej z zastosowaniem poniższych kroków:
- a) obliczenie średniej arytmetycznej udziału liczby ludności i powierzchni tego państwa członkowskiego w całkowitej liczbie ludności i ogólnej powierzchni wszystkich kwalifikujących się państw członkowskich. Jeżeli jednak udział państwa członkowskiego w całkowitej liczbie ludności przewyższa jego udział w całkowitej powierzchni pięciokrotnie lub bardziej, odzwierciedlając niezwykle dużą gęstość zaludnienia, w tym kroku będzie wykorzystywać się tylko udział całkowitej liczby ludności;
 - b) skorygowanie uzyskanych w ten sposób wskaźników procentowych o współczynnik stanowiący jedną trzecią wartości procentowej, o jaką DNB na mieszkańca (mierzony parytetem siły nabywczej) tego państwa członkowskiego w latach 2014–2016 jest większy lub mniejszy od średniego DNB na mieszkańca wszystkich kwalifikujących się państw członkowskich (średnia wyrażona jest jako 100 %).

W przypadku każdego kwalifikującego się państwa członkowskiego udział w Funduszu Spójności nie jest wyższy niż jedna trzecia całkowitej alokacji minus alokacja w ramach celu „Europejski rozwój terytorialny” po zastosowaniu ust. 10–16. To dostosowanie proporcjonalnie zwiększy wszystkie pozostałe przesunięcia wynikające z ust. 1–6.

Metoda alokacji na potrzeby celu „Europejska współpraca terytorialna” – art. 9

8. Alokację środków na państwo członkowskie, obejmującą współpracę transgraniczną, transnarodową oraz współpracę regionów najbardziej oddalonych określa się jako ważoną sumę udziału ustaloną na podstawie następujących kryteriów, ważonych w następujący sposób:
- a) całkowita liczba mieszkańców wszystkich regionów na poziomie NUTS 3 leżących przy granicy lądowej oraz pozostałych regionów na poziomie NUTS 3, w których co najmniej połowa mieszkańców regionu zamieszkuje w odległości do 25 kilometrów od granicy lądowej (waga 36 %);

Środa, 27 marca 2019 r.

- b) liczba mieszkańców zamieszkałych w odległości do 25 km od granic państwa (waga 24 %);
- c) całkowita liczba mieszkańców państw członkowskich (waga 20 %);
- d) całkowita liczba mieszkańców wszystkich regionów na poziomie NUTS 3 leżących wzdłuż granicznej linii wybrzeża oraz pozostałych regionów na poziomie NUTS 3, w których co najmniej połowa mieszkańców regionu zamieszkuje w odległości do 25 kilometrów od granicznej linii wybrzeża (waga 9,8 %);
- e) liczba mieszkańców zamieszkałych na obszarach granicy morskiej w odległości do 25 km od granicznej linii wybrzeża (waga 6,5 %);
- f) całkowita liczba mieszkańców regionów najbardziej oddalonych (waga 3,7 %).

Udział komponentu transgranicznego odpowiada sumie wag kryteriów a) i b). Udział komponentu transnarodowego odpowiada sumie wag kryteriów c), d) i e). Udział współpracy regionów najbardziej oddalonych odpowiada wadze kryterium f).

Metoda alokacji w przypadku dodatkowych zasobów dla regionów najbardziej oddalonych, określonych w art. 349 TFUE, oraz regionów na poziomie NUTS 2 spełniających kryteria określone w art. 2 Protokołu nr 6 do Traktatu o przystąpieniu z 1994 r. – art. 104 ust. 1 lit. e)

- 9. Dodatkową szczególną alokację, w której intensywność pomocy wyniesie 30 EUR na mieszkańca rocznie otrzymują regiony najbardziej oddalone na poziomie NUTS 2 i północne regiony słabo zaludnione na poziomie NUTS 2. Środki te zostaną rozdzielone na regiony i państwa członkowskie w sposób proporcjonalny do całkowitej liczby ludności tych regionów.

Najniższe i najwyższe poziomy przesunięć z funduszy wspierających spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną

- 10. Aby przyczynić się do uzyskania odpowiedniej koncentracji środków przeznaczonych na spójność w najsłabiej rozwiniętych regionach i państwach członkowskich oraz zmniejszenia różnicowań w poziomach średniej intensywności pomocy na mieszkańca, górny limit środków przekazywanych z funduszy polityki spójności na rzecz każdego poszczególnego państwa członkowskiego ustala się jako odsetek PKB danego państwa członkowskiego, przy czym powyższe wartości procentowe przedstawiają się następująco:
 - a) dla państw członkowskich, których średni DNB na mieszkańca (w PSN) jest niższy niż 60 % średniej UE-27: 2,3 % ich PKB,
 - b) dla państw członkowskich, których średni DNB na mieszkańca (w PSN) jest równy lub wyższy niż 60 % i niższy niż 65 % średniej UE-27: 1,85 % ich PKB,
 - c) dla państw członkowskich, których średni DNB na mieszkańca (w PSN) jest równy lub wyższy niż 65 % średniej UE-27: 1,55 % ich PKB.

Górny limit stosowany będzie w stosunku rocznym i — w odpowiednich przypadkach — proporcjonalnie obniży wszystkie przesunięcia (z wyjątkiem przeznaczonych dla regionów lepiej rozwiniętych i dla celu „Europejska współpraca terytorialna”) na rzecz danego państwa członkowskiego, co ma na celu uzyskanie maksymalnego poziomu przesunięć.

- 11. Zasady określone w ust. 10 nie mogą skutkować krajowymi alokacjami wyższymi niż 108 % ich poziomu w ujęciu realnym w okresie programowania 2014–2020. To dostosowanie zostanie zastosowane proporcjonalnie do wszystkich przesunięć (z wyjątkiem celu „Europejski rozwój terytorialny”) na rzecz danego państwa członkowskiego, co ma na celu uzyskanie maksymalnego poziomu przesunięć.
- 12. Minimalna całkowita alokacja z funduszy polityki spójności dla danego państwa członkowskiego wynosi 76 % jego indywidualnej całkowitej alokacji na lata 2014–2020. Dostosowania konieczne, by spełnić ten wymóg, stosuje się proporcjonalnie do poszczególnych alokacji z funduszy polityki spójności, z wyjątkiem alokacji w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”.

Środa, 27 marca 2019 r.

13. Maksymalna całkowita alokacja z funduszy polityki spójności dla danego państwa członkowskiego posiadającego DNB na mieszkańca (w PSN) wynoszący co najmniej 120 % średniej UE-27 odpowiada jego indywidualnej całkowitej alokacji na lata 2014–2020. Dostosowania konieczne, by spełnić ten wymóg, stosuje się proporcjonalnie do poszczególnych alokacji z funduszy polityki spójności, z wyjątkiem alokacji w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”.

Dodatkowe przepisy

14. Dla wszystkich regionów, które zostały sklasyfikowane jako słabiej rozwinięte w okresie programowania 2014–2020, ale których PKB na mieszkańca jest wyższy niż 75 % średniej UE-27, minimalny roczny poziom wsparcia w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” będzie odpowiadał corocznie 60 % ich poprzedniej indykatywnej średniej alokacji rocznej w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” obliczonej przez Komisję w kontekście wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020.
15. Żaden region w okresie przejściowym nie otrzyma kwoty mniejszej od tej, jaką by otrzymał, gdyby był regionem lepiej rozwiniętym.
16. Łącznie 60 000 000 EUR zostanie przeznaczone na program PEACE PLUS, w ramach którego prowadzone są działania na rzecz pokoju i pojednania. Ponadto co najmniej 60 000 000 EUR zostanie przeznaczone na program PEACE PLUS z alokacji dla Irlandii w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (INTERREG) na kontynuację współpracy transgranicznej Północ-Południe.

Środa, 27 marca 2019 r.

Zastosowanie ust. 1–16 oznacza następującą alokację dla państw członkowskich:

	Ceny z 2018 r.	Ceny bieżące
BE	2 443 732 247	2 754 198 305
BG	8 929 511 492	10 081 635 710
CZ	17 848 116 938	20 115 646 252
DK	573 517 899	646 380 972
DE	15 688 212 843	17 681 335 291
EE	2 914 906 456	3 285 233 245
IE	1 087 980 532	1 226 203 951
EL	19 239 335 692	21 696 841 512
ES	34 004 950 482	38 325 138 562
FR	16 022 440 880	18 058 025 615
HR	8 767 737 011	9 888 093 817
IT	38 564 071 866	43 463 477 430
CY	877 368 784	988 834 854
LV	4 262 268 627	4 812 229 539
LT	5 642 442 504	6 359 291 448
LU	64 879 682	73 122 377
HU	17 933 628 471	20 247 570 927
MT	596 961 418	672 802 893
NL	1 441 843 260	1 625 023 473
AT	1 279 708 248	1 442 289 880
PL	64 396 905 118	72 724 130 923
PT	21 171 877 482	23 861 676 803
RO	27 203 590 880	30 765 592 532
SI	3 073 103 392	3 463 528 447
SK	11 779 580 537	13 304 565 383
FI	1 604 638 379	1 808 501 037
SE	2 141 077 508	2 413 092 535

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0311

Sprzeciw na podstawie art. 105 ust. 3 Regulaminu: Fundusz Azylu, Migracji i Integracji**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie rozporządzenia delegowanego Komisji z dnia 14 grudnia 2018 r. zmieniającego załącznik II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014 ustanawiającego Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (C(2018)08466 – 2018/2996(DEA))**

(2021/C 108/48)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (C(2018)08466),
 - uwzględniając art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji, zmieniające decyzję Rady 2008/381/WE oraz uchylające decyzje Parlamentu Europejskiego i Rady nr 573/2007/WE i nr 575/2007/WE oraz decyzję Rady 2007/435/WE⁽¹⁾, w szczególności jego art. 16 ust. 2 i art. 26 ust. 5,
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,
 - uwzględniając art. 105 ust. 3 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w art. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji zaproponowano zmianę załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 516/2014 w celu uwzględnienia działania szczegółowego związanego z „tworzeniem, rozwijaniem i prowadzeniem odpowiednich ośrodków recepcyjnych, ośrodków zakwaterowania i ośrodków detencyjnych oraz odnośnych usług dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub obywateli państw trzecich, którzy przebywają w państwie członkowskim i nie spełniają lub przestali spełniać warunki wjazdu lub pobytu”;
- B. mając na uwadze, że w rozporządzeniu delegowanym Komisji zaproponowano włączenie koncepcji „ośrodków kontroli” do tego nowego działania szczegółowego i tym samym zapewnienie państwom członkowskim środków finansowych na tworzenie, rozwijanie i prowadzenie takich „ośrodków kontroli”;
- C. mając na uwadze, że koncepcja „ośrodków kontroli” budzi kontrowersje, jej legalność jest wątpliwa i że podobna koncepcja nie istnieje na gruncie prawa Unii ani nie została zatwierdzona przez współprawodawców;
- D. mając na uwadze, że Parlament jest zdania, iż taka koncepcja nie powinna być finansowana, chyba że i dopiero wtedy, gdy zostanie odpowiednio zdefiniowana w odpowiednim akcie prawnym – przyjętym przez współprawodawców – szczegółowo określającym jej podstawę prawną, charakter, założenia i cel;
1. wyraża sprzeciw wobec rozporządzenia delegowanego Komisji;
 2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji i do powiadomienia jej, że rozporządzenie delegowane nie może wejść w życie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.

⁽¹⁾ Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 168.

Środa, 27 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0312

Sprzeciw na podstawie art. 105 ust. 3 Regulaminu: Instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie rozporządzenia delegowanego Komisji z dnia 14 grudnia 2018 r. zmieniającego załącznik II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014 ustanawiającego, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz (C(2018)08465 – 2018/2994(DEA))

(2021/C 108/49)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (C(2018)08465),
 - uwzględniając art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz oraz uchylające decyzję nr 574/2007/WE ⁽¹⁾, a w szczególności jego art. 7 ust. 2 i art. 17 ust. 5,
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,
 - uwzględniając art. 105 ust. 3 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w art. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji zaproponowano zmianę załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 515/2014 w celu dodania działania szczegółowego obejmującego „[u]stanowienie, rozwój i funkcjonowanie obszarów hotspotów [...], w tym świadczenie usług takich jak identyfikacja, [...] rejestracja i pierwsze przyjęcie [...]”;
- B. mając na uwadze, że w rozporządzeniu delegowanym Komisji zaproponowano włączenie koncepcji „ośrodków kontroli” do tego nowego działania szczegółowego, a tym samym zapewnienie państwom członkowskim środków finansowych na świadczenie usług w takich „ośrodkach kontroli”;
- C. mając na uwadze, że koncepcja „ośrodków kontroli” jest koncepcją kontrowersyjną, której legalność jest wątpliwa oraz która nie istnieje na gruncie prawa Unii i nie została zatwierdzona przez współprawodawców;
- D. mając na uwadze, że Parlament jest zdania, iż taka koncepcja nie powinna być finansowana, chyba że i dopiero wtedy, gdy zostanie odpowiednio zdefiniowana w odpowiednim akcie prawnym – przyjętym przez współprawodawców – szczegółowo określającym jej podstawę prawną, charakter, założenia i cel;
1. wyraża sprzeciw wobec rozporządzenia delegowanego Komisji;
 2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji i do powiadomienia jej, że rozporządzenie delegowane nie może wejść w życie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.

⁽¹⁾ Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 143.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0319

Wykaz państw trzecich, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz tych, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Kosowo) *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Kosowo (*)) (COM(2016)0277 – C8-0177/2016 – 2016/0139(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/50)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi i Radzie (COM(2016)0277),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 77 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0177/2016),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz opinię Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0261/2016),
1. zatwierdza swoje stanowisko w pierwszym czytaniu, przyjmując wniosek Komisji;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

(*) Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0320

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wersja przekształcona) *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wersja przekształcona) (COM(2017)0753 – C8-0019/2018 – 2017/0332(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza – przekształcenie)

(2021/C 108/51)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2017)0753),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 192 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0019/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez Izbę Poselską Republiki Czeskiej, irlandzki Parlament, austriacką Radę Federalną i Izbę Gmin Zjednoczonego Królestwa, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 12 lipca 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 16 maja 2018 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie bardziej uporządkowanego wykorzystania techniki przekształcania aktów prawnych ⁽³⁾,
 - uwzględniając pismo z dnia 18 maja 2018 r. skierowane przez Komisję Prawną do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności zgodnie z art. 104 ust. 3 Regulaminu,
 - uwzględniając art. 104 i 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0288/2018),
- A. mając na uwadze, że konsultacyjna grupa robocza służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji stwierdziła, że wniosek Komisji nie zawiera żadnych zmian merytorycznych innych niż te określone jako takie we wniosku, oraz mając na uwadze, że w odniesieniu do ujednoczenia niezmienionych przepisów wcześniejszych aktów z tymi zmianami wniosek ogranicza się do zwykłego ujednoczenia istniejących tekstów, bez zmiany co do istoty;
1. uchwala poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu ⁽⁴⁾, biorąc pod uwagę zalecenia konsultacyjnej grupy roboczej służb prawnych Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 107.

⁽²⁾ Dz.U. C 361 z 5.10.2018, s. 46.

⁽³⁾ Dz.U. C 77 z 28.3.2002, s. 1.

⁽⁴⁾ Niniejsze stanowisko odpowiada poprawkom przyjętym dnia 23 października 2018 r. (Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0397).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2017)0332

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 28 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wersja przekształcona)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1 ,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej ,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, ⁽³⁾

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Rady 98/83/WE ⁽⁴⁾ została kilkakrotnie znacząco zmieniona ⁽⁵⁾. Ze względu na konieczność dalszych zmian, dla zachowania przejrzystości, dyrektywa ta powinna zostać przekształcona.
- (2) Dyrektywą 98/83/WE ustanowiono ramy prawne ochrony zdrowia ludzi przed szkodliwymi skutkami wszelkiego zanieczyszczenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi poprzez zapewnienie, aby była ona zdatna do użycia i czysta. Niniejsza dyrektywa powinna mieć taki sam cel **i powinna zapewnić powszechny dostęp do takiej wody dla wszystkich w Unii**. Dlatego też niezbędne jest ustanowienie na poziomie unijnym minimalnych wymogów, które spełniać musi woda przeznaczona do tego celu. Państwa członkowskie powinny zastosować **wszystkie** niezbędne środki w celu zapewnienia, aby woda przeznaczona do spożycia przez ludzi była wolna od wszelkich mikroorganizmów i pasożytów oraz wszelkich substancji, które w pewnych przypadkach stanowią potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzi, oraz aby spełniała ona wspomniane minimalne wymogi. [Popr. 161, 187, 206 i 213]
- (2a) **Zgodnie z komunikatem Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 2 grudnia 2015 r. zatytułowanym „Zamknięcie obiegu – plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym” niniejsza dyrektywa powinna dążyć do zwiększenia efektywności i trwałości zasobów wodnych, realizując tym samym cele gospodarki o obiegu zamkniętym.** [Popr. 2]
- (2b) **Prawo dostępu do wody i urządzeń sanitarnych zostało uznane przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) w dniu 28 lipca 2010 r. za prawo człowieka, w związku z czym dostęp do czystej wody pitnej nie powinien być ograniczony z powodu nieprzystępności cenowej dla użytkownika końcowego.** [Popr. 3]
- (2c) **Konieczne jest zachowanie spójności między dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE ⁽⁶⁾ a niniejszą dyrektywą.** [Popr. 4]

⁽¹⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 107

⁽²⁾ Dz.U. C 361 z 5.10.2018, s. 46

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 28 Marca 2019 r.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 330 z 5.12.1998, s. 32).

⁽⁵⁾ Zob. załącznik V.

⁽⁶⁾ **Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).**

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (2d) **Wymagania określone w niniejszej dyrektywie powinny odzwierciedlać sytuację panującą w danym kraju i warunki dostawców wody w państwach członkowskich.** [Popr. 5]
- (3) Niezbędne jest wyłącznie z zakresu niniejszej dyrektywy naturalnych wód mineralnych i wód stanowiących produkty lecznicze, ponieważ wody te są objęte, odpowiednio, przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/54/WE⁽⁷⁾ i dyrektywy 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁸⁾. Dyrektywa 2009/54/WE dotyczy jednak zarówno naturalnych wód mineralnych, jak i wód źródłanych, a tylko ta pierwsza kategoria powinna zostać wyłączona z zakresu niniejszej dyrektywy. Zgodnie z art. 9 ust. 4 akapit trzeci dyrektywy 2009/54/WE wody źródlane muszą być zgodne z przepisami niniejszej dyrektywy. **Obowiązek ten nie powinien jednak obejmować parametrów mikrobiologicznych wymienionych w załączniku I część A do niniejszej dyrektywy.** W przypadku wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi **pochodzącej z publicznego systemu zaopatrzenia w wodę lub z prywatnych studni**, rozlewanej do butelek lub pojemników przeznaczonych do sprzedaży lub wykorzystywanych w wytwarzaniu, przygotowaniu lub przetwarzaniu żywności **do celów komercyjnych**, woda powinna **zasadniczo** spełniać warunki niniejszej dyrektywy aż do osiągnięcia punktu zgodności ~~(tj. kranu)~~, a następnie powinna zostać uznana za żywność zgodnie z art. 2 akapit drugi rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁹⁾. **W wypadkach gdy spełnione są obowiązujące wymagania w zakresie bezpieczeństwa żywności, właściwe organy w państwach członkowskich powinny mieć uprawnienia, by dopuścić ponowne wykorzystanie wody w branżach przetwórstwa żywności.** [Popr. 6]
- (4) W wyniku europejskiej inicjatywy obywatelskiej dotyczącej prawa do wody (Right2Water)⁽¹⁰⁾, **w której Unia została wezwana do zwiększenia wysiłków w celu osiągnięcia powszechnego dostępu do wody**, rozpoczęto ogólnounijne konsultacje publiczne oraz przeprowadzono ocenę sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT) dyrektywy 98/83/WE⁽¹¹⁾. W wyniku tych badań stwierdzono, że niektóre przepisy dyrektywy 98/83/WE powinny zostać zaktualizowane. Jako wymagające poprawy zidentyfikowano cztery obszary: wykaz opartych na jakości wartości parametrycznych, ograniczone stosowanie podejścia opartego na analizie ryzyka, nieprecyzyjne przepisy dotyczące informacji dla konsumentów oraz rozbieżności między systemami zatwierdzania materiałów mających kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi **oraz wpływ, jaki to ma na ludzkie zdrowie**. Ponadto w ramach europejskiej inicjatywy obywatelskiej dotyczącej prawa do wody jako odrębny problem zidentyfikowano fakt, że część populacji, a – z **grup w szczególności grupy zmarginalizowane niekorzystnym położeniu oraz grup marginalizowanych**, nie ~~mają~~ **ma** dostępu **lub ma ograniczony dostęp** do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi **po przystępnej cenie**, mimo że zapewnienie go stanowi zobowiązane w ramach celu zrównoważonego rozwoju nr 6 agendy ONZ na 2030 r. **W tym kontekście Parlament Europejski uznał prawo dostępu do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla wszystkich w Unii.** Ostatnim zidentyfikowanym problemem jest ogólny brak świadomości na temat wycieków wody, spowodowanych niedoinwestowaniem w zakresie konserwacji i odnawiania infrastruktury wodnej, co również wskazano w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczącym infrastruktury wodnej⁽¹²⁾, **oraz czasami niewystarczającą znajomością systemów dystrybucji wody.** [Popr. 7]
- (4a) **W celu osiągnięcia ambitnych zamierzeń wyznaczonych w ramach celu zrównoważonego rozwoju ONZ nr 6 państwa członkowskie powinny być zobowiązane do wdrożenia planów działań z myślą o zapewnieniu powszechnego i sprawiedliwego dostępu do bezpiecznej wody pitnej po przystępnej cenie dla wszystkich do 2030 r.** [Popr. 8]
- (4b) **Parlament Europejski przyjął rezolucję z dnia 8 września 2015 r. w sprawie dalszych działań w następstwie europejskiej inicjatywy obywatelskiej dotyczącej prawa do wody (Right2Water).** [Popr. 9]

⁽⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/54/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie wydobywania i wprowadzania do obrotu naturalnych wód mineralnych (wersja przekształcona) (Dz.U. L 164 z 26.6.2009, s. 45).

⁽⁸⁾ Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 67).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).

⁽¹⁰⁾ COM(2014)0177.

⁽¹¹⁾ SWD(2016)0428.

⁽¹²⁾ Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 12/2017: Wdrażanie dyrektywy w sprawie wody pitnej – dostęp do wody i jej jakość w Bułgarii, na Węgrzech i w Rumunii poprawiły się, jednak konieczne są znaczne dalsze inwestycje.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (5) Europejskie Biuro Regionalne Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) przeprowadziło szczegółowy przegląd wykazu parametrów i wartości parametrycznych określonych w dyrektywie 98/83/WE w celu ustalenia, czy istnieje potrzeba dostosowania go do postępu technicznego i naukowego. Wyniki tego przeglądu⁽¹³⁾ wskazują, że należy: objąć kontrolą patogeny jelitowe oraz bakterię *Legionella*, dodać sześć parametrów chemicznych lub grup parametrów oraz stosować ostrożnościowe wskaźniki odniesienia wobec trzech reprezentatywnych związków zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego. W przypadku trzech spośród nowych parametrów należy określić wartości parametryczne, które są bardziej rygorystyczne niż te zaproponowane przez WHO, lecz nadal osiągalne, z uwzględnieniem zasady ostrożności. W odniesieniu do ołowiu WHO stwierdziła, że stężenia powinny być tak niskie, jak to możliwe w praktyce, a w przypadku chromu WHO nadal prowadzi przegląd wartości; w przypadku obu parametrów zatem należy zastosować dziesięcioletni okres przejściowy, zanim wprowadzone zostaną bardziej rygorystyczne wartości.
- (5a) ***Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi odgrywa zasadniczą rolę w nieustannym dążeniu Unii do wzmocnienia ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska przed oddziaływaniem związków chemicznych zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego. Uregulowanie w niniejszej dyrektywie związków zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego stanowi obiecujący krok zgodnie ze zaktualizowaną strategią Unii w zakresie substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego, którą Komisja ma obowiązek realizować bez zbędnej zwłoki. [Popr. 11]***
- (6) WHO zaleciła również złagodzenie trzech wartości parametrycznych oraz usunięcie z wykazu pięciu parametrów. Niemniej jednak zmian tych nie uznaje się za niezbędne, ponieważ podejście oparte na analizie ryzyka wprowadzone dyrektywą Komisji (UE) 2015/1787⁽¹⁴⁾ umożliwia dostawcom wody, pod pewnymi warunkami, usunięcie parametru z wykazu parametrów do monitorowania. Techniki uzdatniania pozwalające osiągnąć te wartości parametryczne już istnieją.
- (6a) ***W przypadku gdy stan wiedzy naukowej nie pozwala na określenie zagrożenia lub braku zagrożenia dla zdrowia ludzkiego związanego z obecnością danej substancji w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi ani dopuszczalnej zawartości tej substancji w wodzie, należy, zgodnie z zasadą ostrożności, objąć daną substancję nadzorem w oczekiwaniu na bardziej przejrzyste dane naukowe. Wobec tego państwa członkowskie powinny odrębnie monitorować te nowo pojawiające się parametry. [Popr. 13]***
- (6b) ***Parametry wskaźnikowe nie mają bezpośredniego wpływu na zdrowie publiczne. Są jednak istotne dla określenia, jak działają instalacje do produkcji i dystrybucji wody oraz dla oceny jej jakości. Mogą pomóc zidentyfikować niedostatki uzdatniania wody, a także odgrywają istotną rolę w podnoszeniu i utrzymaniu zaufania konsumentów do jakości wody. Dlatego też powinny być monitorowane przez państwa członkowskie. [Popr. 14]***
- (7) W razie konieczności ***pełnego wdrożenia zasady ostrożności i*** ochrony zdrowia ludzkiego na swoim terytorium państwa członkowskie powinny być zobowiązane do ustalenia wartości dla dodatkowych parametrów nieobjętych załącznikiem I. **[Popr. 15]**
- (8) W dyrektywie 98/83/WE tylko do pewnego stopnia uwzględniono elementy profilaktycznego planowania bezpieczeństwa i oceny ryzyka. Pierwsze elementy podejścia opartego na analizie ryzyka zostały już wprowadzone w 2015 r. dyrektywą (UE) 2015/1787 zmieniającą dyrektywę 98/83/WE w celu umożliwienia państwom członkowskim stosowania odstępstw od ustalonych przez nie programów monitorowania, pod warunkiem że przeprowadzone zostaną wiarygodne analizy ryzyka, które mogą opierać się na wytycznych WHO na temat jakości wody pitnej⁽¹⁵⁾. Te wytyczne, określające podejście polegające na opracowaniu tzw. „planu bezpieczeństwa wody”, wraz z normą EN 15975-2 dotyczącą bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę pitną, stanowią uznane na poziomie międzynarodowym zasady, na których opierają się produkcja, dystrybucja, monitorowanie i analiza parametrów wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Powinny one zostać zachowane w niniejszej dyrektywie. Aby zasady te

⁽¹³⁾ Projekt współpracy w zakresie parametrów wody pitnej realizowany przez Biuro Regionalne WHO dla Europy, „Support to the revision of Annex I Council Directive 98/83/EC on the quality of water intended for human consumption (Drinking Water Directive) Recommendation” [Zalecenie w ramach pomocy w rewizji załącznika I do dyrektywy Rady 98/83/WE w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (dyrektywa w sprawie wody pitnej)] z 11 września 2017 r.

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa Komisji (UE) 2015/1787 z dnia 6 października 2015 r. zmieniająca załączniki II i III do dyrektywy Rady 98/83/WE w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 260 z 7.10.2015, s. 6).

⁽¹⁵⁾ Guidelines for drinking water quality (Wytyczne na temat jakości wody pitnej), wyd. 4. Światowa Organizacja Zdrowia, 2011. http://www.who.int/water_sanitation_health/publications/2011/dwq_guidelines/en/index.html

Czwartek, 28 marca 2019 r.

nie ograniczały się do kwestii monitorowania, a czas i zasoby poświęcane były istotnemu ryzyku oraz racjonalnym pod względem kosztów środkiem dotyczącym źródeł zanieczyszczenia, oraz aby uniknąć analizowania i rozwiązywania nieistotnych problemów, należy wprowadzić całościowe podejście oparte na analizie ryzyka w całym łańcuchu dostaw – od obszaru poboru wody poprzez dystrybucję do kranu odbiorcy. **Podejście to powinno opierać się na zdobytej wiedzy i działaniach realizowanych na mocy dyrektywy 2000/60/WE i powinno w większym stopniu uwzględniać wpływ zmiany klimatu na zasoby wodne. Podejście oparte na analizie ryzyka powinno** składać się z trzech elementów: po pierwsze – dokonanej przez państwo członkowskie oceny zagrożeń związanych z obszarem poboru wody („ocena zagrożenia”) zgodnie z wytycznymi WHO i podręcznikiem dotyczącym planu bezpieczeństwa wody⁽¹⁶⁾; po drugie – umożliwienia dostawcy wody dostosowania monitorowania do głównych rodzajów ryzyka („ocena ryzyka związanego z zaopatrzeniem”); po trzecie – dokonanej przez państwo członkowskie oceny ewentualnego ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi (np. *Legionella* lub ołów), z **położeniem szczególnego nacisku na obiekty priorytetowe** („ocena ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi”). Oceny te powinny podlegać regularnym przeglądom, m.in. w odpowiedzi na zagrożenia ze strony ekstremalnych zjawisk pogodowych związanych ze zmianą klimatu, znane zmiany działalności człowieka w obszarze poboru wody lub zdarzenia związane ze źródłami zaopatrzenia w wodę. **Podejście oparte na analizie ryzyka zapewnia stałą wymianę informacji między właściwymi organami i dostawcami wody i innymi zainteresowanymi stronami, w tym podmiotami odpowiedzialnymi za źródło zanieczyszczeń lub ryzyko zanieczyszczeń. Stosowanie podejścia opartego na analizie ryzyka należy, w drodze wyjątku, dostosować do szczególnych uwarunkowań sektora statków morskich, które odsalają wodę i przewożą pasażerów. Statki morskie pływające pod banderą europejską przestrzegają międzynarodowych ram prawnych podczas żeglugi po wodach międzynarodowych. Ponadto transport i produkcja wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na statku odbywają się z uwzględnieniem szczególnych uwarunkowań, które wymagają dostosowania przepisów niniejszej dyrektywy.** [Popr. 16]

(8a) **Niefektywne wykorzystywanie źródeł wody, w szczególności wycieki w infrastrukturze zaopatrzenia w wodę, prowadzą do nadmiernej eksploatacji ograniczonych zasobów wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. To poważnie utrudnia państwom członkowskim osiągnięcie celów ustanowionych na mocy dyrektywy 2000/60/WE.** [Popr. 17]

(9) Ocena zagrożeń powinna ~~być skierowana~~ **obejmować całościowe podejście do oceny ryzyka, oparte na ograniczeniu wyraźnym celu ograniczenia** poziomu uzdatniania wymaganego do produkcji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, np. dzięki zmniejszeniu presji powodujących zanieczyszczenie **lub ryzyko zanieczyszczenia** części wód wykorzystywanych do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W tym celu państwa członkowskie powinny zidentyfikować zagrożenia i możliwe źródła zanieczyszczeń związane z tymi częściami wód oraz monitorować zanieczyszczenia, które uznały za istotne, np. ze względu na zidentyfikowane zagrożenia (np. mikrodrobiny plastiku, azotany, pestycydy lub produkty farmaceutyczne określone w dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁷⁾) z powodu ich naturalnego występowania w obszarze poboru wody (np. arsen) lub w związku z informacjami przekazanymi przez dostawców wody (np. nagły wzrost jednego z parametrów w surowej wodzie). **Zgodnie z dyrektywą 2000/60/WE** parametry te powinny być stosowane jako czynniki dające impuls właściwym organom do podjęcia działania w celu zmniejszenia presji na części wód, takich jak środki zapobiegawcze lub łagodzące (w tym, w razie potrzeby, badania służące poznaniu wpływu na zdrowie), w celu ochrony tych części wód i likwidacji źródła **lub ryzyka** zanieczyszczeń we współpracy **ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, w tym z dostawcami tymi, które są odpowiedzialne za zanieczyszczenia lub potencjalne źródła zanieczyszczeń. W wypadku gdy państwo członkowskie stwierdzi, w ramach oceny ryzyka, że jakiś parametr nie jest obecny w danym obszarze poboru wody (na przykład dlatego, że dana substancja nigdy nie występuje w wodach gruntowych lub powierzchniowych), państwo członkowskie powinno poinformować o tym odpowiednich dostawców wody i zainteresowanymi stronami powinno móc zezwolić im na zmniejszenie częstotliwości monitorowania tego parametru lub usunięcie go z listy parametrów do monitorowania, bez przeprowadzania oceny ryzyka związanego z zaopatrzeniem.** [Popr. 18]

(10) Jeśli chodzi o ocenę zagrożeń, przepisy dyrektywy 2000/60/WE wymagają, aby państwa członkowskie identyfikowały części wód wykorzystywane do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, monitorowały je i stosowały niezbędne środki zapobiegające pogorszeniu się ich jakości w celu zmniejszenia poziomu uzdatniania

⁽¹⁶⁾ Water Safety Plan Manual: step-by-step risk management for drinking water suppliers (Podręcznik dotyczący planu bezpieczeństwa wody: zarządzanie ryzykiem dla dostawców wody krok po kroku), Światowa Organizacja Zdrowia, 2009, http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/75141/1/9789241562638_eng.pdf

⁽¹⁷⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

wymaganego w produkcji wody zdanej do spożycia przez ludzi. Aby uniknąć powielania obowiązków, państwa członkowskie, dokonując oceny zagrożeń, powinny wykorzystywać wyniki monitorowania przeprowadzonego na podstawie art. 7 i 8 dyrektywy 2000/60/WE i załącznika V do tej dyrektywy oraz środki objęte ich programami środków na podstawie art. 11 dyrektywy 2000/60/WE.

- (11) Wartości parametryczne stosowane w celu oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi mają być przestrzegane w punkcie, w którym woda przeznaczona do spożycia przez ludzi jest udostępniana właściwym użytkownikom. Na jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi może mieć jednak wpływ wewnętrzna instalacja wodociągowa. WHO odnotowała, że w Unii *Legionella* powoduje największe obciążenie dla zdrowia ze wszystkich patogenów przenoszonych przez wodę w Unii, **w szczególności *Legionella pneumophila*, bakteria, która odpowiada za większość przypadków legionellozy w Unii.** Jest ona przenoszona przez systemy dystrybucji ciepłej wody drogą wziewną, na przykład podczas korzystania z prysznicy. Zagrożenie to ma zatem wyraźny związek z wewnętrzną instalacją wodociągową. Ponieważ nałożenie jednostronnego obowiązku monitorowania na wszystkie zabudowania prywatne i publiczne spowodowałoby nadmiernie wysokie koszty **i byłoby sprzeczne z zasadą pomocniczości**, właściwszym rozwiązaniem tego problemu jest ocena ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi, **w szczególności w obiektach priorytetowych.** Ponadto potencjalne ryzyko związane z produktami i materiałami mającymi kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi powinno również zostać uwzględnione w ocenie ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi. Ocena ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi powinna zatem obejmować m.in. monitorowanie głównie priorytetowych budynków, ocenę ryzyka mającego źródło w wewnętrznych instalacjach wodociągowych i powiązanych produktach i materiałach ~~oraz sprawdzanie właściwości użytkowych wyrobów budowlanych mających kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi na podstawie deklaracji właściwości użytkowych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011⁽¹⁸⁾. Wraz z deklaracją właściwości użytkowych należy również przedstawić informacje, o których mowa w art. 31 i 33 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁹⁾. Na podstawie tej oceny państwa członkowskie powinny zastosować wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić m.in. wprowadzenie odpowiednich środków kontroli i zarządzania (np. w przypadku wystąpienia ognisk chorób) zgodnie z wytycznymi WHO⁽²⁰⁾, oraz aby migracja z wyrobów budowlanych **substancji i materiałów mających kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi** nie zagrażała zdrowiu ludzkiemu. ~~Nie naruszając jednak rozporządzenia (UE) nr 305/2011, w przypadkach gdyby takie środki powodowały ograniczenie swobodnego przepływu produktów i materiałów w Unii, ograniczenia te muszą być należycie uzasadnione i ściśle proporcjonalne oraz nie mogą wiązać się z arbitralną dyskryminacją lub ukrytym ograniczeniem handlu między państwami członkowskimi. [Popr. 19]~~~~
- (12) Przepisy dyrektywy 98/83/WE dotyczące zapewnienia jakości uzdatniania, sprzętu i materiałów nie były skuteczne w usuwaniu przeszkód dla rynku wewnętrznego, jeśli chodzi o swobodny obrót wyrobami budowlanymi mającymi kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi **czy gwarantowaniu odpowiedniej ochrony zdrowia ludzkiego.** Krajowe procedury zatwierdzania produktów nadal istnieją, przy czym wymogi są różne w poszczególnych państwach członkowskich. Utrudnia to producentom wprowadzanie produktów do obrotu w całej Unii i zwiększa związane z tym koszty. ~~Barriere techniczne mogą zostać skutecznie usunięte wyłącznie poprzez ustanowienie zharmonizowanych specyfikacji technicznych dotyczących wyrobów budowlanych mających kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi na podstawie rozporządzenia (UE) nr 305/2011. Rozporządzenie to umożliwia opracowanie europejskich norm harmonizujących metody oceny wyrobów budowlanych **Sytuacja ta jest wynikiem braku minimalnych europejskich norm w zakresie higieny dla wszystkich**~~

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG (Dz.U. L 88 z 4.4.2011, s. 5).

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

⁽²⁰⁾ „Legionella and the prevention of Legionellosis” (Legionella i zapobieganie legionellozie), Światowa Organizacja Zdrowia, 2007, http://www.who.int/water_sanitation_health/emerging/legionella.pdf

Czwartek, 28 marca 2019 r.

wyrobów **i materiałów** mających kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz wartości progowe i klasy, które mają być ustalane w odniesieniu do poziomu właściwości użytkowych poszczególnych zasadniczych charakterystyk. W tym celu **co stanowi niezbędny warunek pełnego stosowania zasady wzajemnego uznawania między państwami członkowskimi**. Do programu prac normalizacyjnych na 2017 r. włączono wniosek o normalizację dotyczący specyficznie prac normalizacyjnych w zakresie bezpieczeństwa i higieny produktów. **skutecznego usunięcia barier technicznych i uzyskania zgodności wszystkich wyrobów i materiałów** mających kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi na podstawie rozporządzenia (UE) nr 305/2011⁽²¹⁾; norma ma zostać wydana do 2018 r. Publikacja zharmonizowanej normy **szczeblu Unii może dojść więc wyłącznie poprzez ustanowienie minimalnych wymogów** w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej zapewni racjonalne podejmowanie decyzji dotyczących wprowadzania lub udostępniania na rynku bezpiecznych wyrobów budowlanych mających kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi. **zakresie jakości na poziomie uniijnym**. W związku z tym należy **usunąć wzmocnić** te przepisy dotyczące sprzętu i materiałów mających kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi, częściowo zastąpić je przepisami dotyczącymi oceny ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociagowymi oraz uzupełnić odpowiednimi zharmonizowanymi normami na podstawie rozporządzenia (UE) nr 305/2011. **za pośrednictwem procedury harmonizacji takich wyrobów i materiałów. Prace te powinny opierać się na doświadczeniu i osiągnięciach szeregu państw członkowskich, które od wielu lat działają w ramach koalicji na rzecz zbieżności przepisów w przedmiotowej dziedzinie.** [Popr. 20]

- (13) Każde państwo członkowskie powinno zapewnić, aby ustanowione zostały programy monitorowania w celu sprawdzenia, czy woda przeznaczona do spożycia przez ludzi spełnia wymagania niniejszej dyrektywy. Monitorowanie do celów niniejszej dyrektywy prowadzą w głównej mierze dostawcy wody, **ale w razie potrzeby państwa członkowskie powinny sprecyzować, na jakich właściwych organach spoczywają obowiązki wynikające z transpozycji niniejszej dyrektywy**. Należy zapewnić im pewien stopień elastyczności, jeśli chodzi o parametry, które monitorują do celów oceny ryzyka związanego z zaopatrzeniem. Jeżeli dany parametr nie zostanie zidentyfikowany, dostawcom wody należy umożliwić zmniejszenie częstotliwości monitorowania lub całkowite zaprzestanie monitorowania tego parametru. Ocena ryzyka związanego z zaopatrzeniem powinna być stosowana w odniesieniu do większości parametrów. Określony podstawowy zestaw parametrów powinien jednak zawsze podlegać monitorowaniu z pewną minimalną częstotliwością. Niniejszą dyrektywą określono głównie przepisy dotyczące częstotliwości monitorowania do celów kontroli zgodności i tylko nieliczne przepisy dotyczące monitorowania do celów operacyjnych. Dodatkowe monitorowanie do celów operacyjnych, według uznania dostawców wody, może być konieczne, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie systemu uzdatniania wody. W związku z tym dostawcy wody mogą korzystać z wytycznych WHO i podręcznika dotyczącego planu bezpieczeństwa wody. [Popr. 21]
- (14) Podejście oparte na analizie ryzyka powinno być ~~stopniowo~~ wprowadzane przez wszystkich dostawców wody, w tym **bardzo małe, małe i średnie** podmioty, ponieważ ocena dyrektywy 98/83/WE wykazała, że dostawcy nie w pełni je wdrażają, co jest czasami spowodowane kosztami przeprowadzania niepotrzebnych operacji monitorowania, **przy jednoczesnym umożliwieniu możliwości odstępstw w odniesieniu do bardzo małych dostawców**. Przy stosowaniu podejścia opartego na analizie ryzyka należy uwzględnić kwestie bezpieczeństwa i zasadę „zanieczyszczający płaci”. **W przypadku mniejszych dostawców wody właściwy organ powinien zapewnić wsparcie przy operacjach monitorowania dzięki wsparciu ekspertów.** [Popr. 188]
- (14a) **Aby zapewnić jak najlepszą ochronę zdrowia publicznego, państwa członkowskie powinny zapewnić wyraźny i zrównoważony podział obowiązków w zakresie stosowania podejścia opartego na analizie ryzyka zgodnie z krajowymi ramami instytucjonalnymi i prawnymi.** [Popr. 24]
- (15) W przypadku niezgodności z normami nałożonymi przepisami niniejszej dyrektywy zainteresowane państwo członkowskie powinno niezwłocznie wyjaśnić przyczynę i zapewnić, aby podjęto niezbędne działania zaradcze w celu przywrócenia jakości wody. W przypadkach gdy dostarczana woda stanowi potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, dostawa takiej wody powinna zostać zakazana lub należy ograniczyć jej wykorzystanie. ~~Ponadto~~, **przy czym należy sprecyzować, że niespełnienie poinformować o tym obywateli, których może dotyczyć zagrożenie. Ponadto w przypadku niespełnienia** minimalnych wymogów dotyczących wartości związanych z parametrami mikrobiologicznymi i chemicznymi ~~powinno być automatycznie uznawane przez państwa członkowskie za~~ **państwa członkowskie powinny ustalić, czy przekroczenie limitów stanowi potencjalne zagrożenie ryzyko** dla zdrowia ludzkiego. **W tym celu państwa członkowskie powinny w szczególności brać pod uwagę stopień przekroczenia minimalnych wymogów oraz typ danego parametru.** W sytuacji gdy niezbędne jest podjęcie takich działań zaradczych w celu przywrócenia jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zgodnie z art. 191 ust. 2 Traktatu pierwszeństwo należy dać działaniom, które rozwiązują problem u źródła. [Popr. 25]

⁽²¹⁾ SWD(2016)0185.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (15a) **Ważne jest zapobieganie stwarzaniu potencjalnego niebezpieczeństwa dla zdrowia ludzkiego przez zanieczyszczoną wodę; dostarczanie takiej wody powinno być zabronione lub jej wykorzystanie powinno być ograniczone.** [Popr. 26]
- (16) Państwa członkowskie ~~nie~~ powinny być już uprawnione do przyznawania odstępstw od przepisów niniejszej dyrektywy. Odstępstwa początkowo wykorzystywano po to, by dać państwom członkowskim do dziewięciu lat na osiągnięcie zgodności z wartością parametryczną. Procedura ta okazała się ~~uciążliwa zarówno~~ **przydarna** dla państw członkowskich, jak i dla Komisji. ~~Ponadto ze względu na ambitny charakter dyrektywy. Należy jednak zauważyć, że w niektórych przypadkach procedura ta prowadziła do opóźnień w podejmowaniu działań zaradczych, ponieważ stosowanie odstępstwa było czasami uważane za okres przejściowy. Dlatego też należy usunąć przepis dotyczący odstępstw. Z uwagi na ochronę~~ **Jednakże w świetle zaostrożenia parametrów jakości planowanego w ramach niniejszej dyrektywy i coraz częstszego wykrywania nowych substancji zanieczyszczających wymagających zaostrożonych środków w zakresie oceny, monitorowania i zarządzania konieczne jest utrzymanie tej procedury odstępstw dostosowanej do tego kontekstu, pod warunkiem że odstępstwo nie stanowi potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego, jeżeli przekroczone zostaną wartości parametryczne, przepisy dotyczące działań zaradczych powinny mieć natychmiastowe zastosowanie bez możliwości przyznania odstępstwa od wartości parametrycznej, i pod warunkiem że dostawa wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na danym obszarze nie może być utrzymywana z zastosowaniem jakichkolwiek innych uzasadnionych środków. Należy więc zmienić przepis dotyczący odstępstw w dyrektywie 98/83/WE, aby zapewnić szybsze i skuteczniejsze spełnianie wymogów niniejszej dyrektywy przez państwa członkowskie.** Odstępstwa udzielone przez państwa członkowskie na podstawie art. 9 dyrektywy 98/83/WE i obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej dyrektywy powinny ~~jednak również~~ mieć nadal zastosowanie ~~do końca okresu ich obowiązywania, ale nie powinny być przedłużane.~~ **zgodnie z zasadami określonymi w przepisach obowiązujących w chwili uruchomienia procedury dotyczącej odstępstwa.** [Popr. 27]
- (17) W swojej odpowiedzi na europejską inicjatywę obywatelską „Right2Water” z 2014 r. ⁽²²⁾ Komisja zwróciła się do państw członkowskich, aby zapewniły dostęp do minimalnego zaopatrzenia w wodę dla wszystkich obywateli zgodnie z zaleceniami WHO. Zobowiązała się również, że będzie „ułatwiać dostęp do bezpiecznej wody pitnej [...] dla całej ludności za pośrednictwem polityki ochrony środowiska” ⁽²³⁾. **Jest to zgodne z art. 1 i 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.** Jest to również zgodne z celem zrównoważonego rozwoju ONZ nr 6 oraz powiązaniem celem dotyczącym zapewnienia powszechnego i sprawiedliwego dostępu dla wszystkich do bezpiecznej wody pitnej po przystępnej cenie. Pojęcie sprawiedliwego dostępu obejmuje szerokie spektrum czynników, takich jak dostępność (uwarunkowana m.in. warunkami geograficznymi, brakiem infrastruktury lub szczególną sytuacją niektórych grup ludności), jakość, akceptowalność wody lub dostępność finansowa. Jeśli chodzi o przystępność cenową wody, należy przypomnieć, że – **z zastrzeżeniem art. 9 ust. 4 dyrektywy 2000/60/WE** – przy ustalaniu opłat taryfowych za wodę zgodnie z zasadą zwrotu kosztów określoną w ~~dyrektywie 2000/60/WE, tej dyrektywie,~~ państwa członkowskie mogą uwzględniać różnice w sytuacji społeczno-gospodarczej ludności, a zatem mogą przyjmować taryfy socjalne lub stosować środki ochrony dla grup ludności znajdujących się w trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej. Niniejsza dyrektywa dotyczy w szczególności tych aspektów dostępu do wody, które wiążą się z jakością i dostępnością. Aby odnieść się do tych kwestii w ramach odpowiedzi na europejską inicjatywę obywatelską oraz aby wnieść wkład we wdrażanie zasady 20 Europejskiego filaru praw socjalnych ⁽²⁴⁾, która stanowi, że „każdy ma prawo dostępu do podstawowych usług dobrej jakości, w tym wody”, państwa członkowskie powinny być zobowiązane do rozwiązania problemu dostępu do wody **po przystępnej cenie** na poziomie krajowym, przy czym należy zapewnić im **pewną** swobodę uznania co do rodzaju wdrażanych środków. Można tego dokonać za pomocą działań mających na celu m.in. poprawę powszechnego dostępu do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, np. dzięki **unikaniu nieuzasadnionego względami zdrowia publicznego zaostrażania wymogów w zakresie jakości wody, które prowadzi do podnoszenia ceny wody dla obywateli, jak też publicznie dostępnym zrojom ulicznym w miastach, oraz propagowanie tego dostępu dzięki zachęcaniu do bezpłatnego udostępniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w budynkach publicznych i restauracjach, centrach handlowych i ośrodkach rekreacyjnych oraz obszarach tranzytowych i miejscach dużych skupisk ludzi, na przykład na dworcach i lotniskach.** Państwa członkowskie powinny dowolnie określać właściwą kombinację takich instrumentów, dostosowując się do specyfiki warunków krajowych. [Popr. 28]

⁽²²⁾ COM(2014)0177.

⁽²³⁾ COM(2014)0177, s. 12.

⁽²⁴⁾ Międzyinstytucjonalna proklamacja Europejskiego filaru praw socjalnych (2017/C 428/09) z dnia 17 listopada 2017 r. (Dz.U. C 428 z 13.12.2017, s. 10).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (18) Parlament Europejski w swojej rezolucji w sprawie dalszych działań w następstwie europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Right2Water”⁽²⁵⁾ stwierdził, że „państwa członkowskie powinny zwracać szczególną uwagę na potrzeby słabszych grup społecznych”⁽²⁶⁾. Specyficzna sytuacja kultur mniejszościowych, takich jak Romowie, *Sinti*, Travellers, *Kalé*, *Gens du voyage* itp., niezależnie od tego, czy prowadzą osiadły tryb życia **czy nie** – a w szczególności brak dostępu do wody pitnej – została także uznana w sprawozdaniu Komisji z wdrażania unijnych ram dotyczących krajowych strategii integracji Romów⁽²⁷⁾ oraz w zaleceniu Rady w sprawie skutecznych środków integracji Romów w państwach członkowskich⁽²⁸⁾. W związku z tym ogólnym kontekstem państwa członkowskie powinny zwracać szczególną uwagę na wrażliwe i zmarginalizowane grupy, stosując niezbędne środki zapewniające tym grupom dostęp do wody. **Uwzględniając zasadę zwrotu kosztów ustanowioną w dyrektywie 2000/60/WE, państwa członkowskie powinny poprawić dostęp do wody dla grup w niekorzystnym położeniu i marginalizowanych, bez pogarszania zaopatrzenia w wodę dobrej jakości i po przystępnej cenie dla wszystkich.** Nie naruszając prawa państw członkowskich do definiowania tych grup, powinny one obejmować przynajmniej uchodźców, społeczności wędrownie, osoby bezdomne i kultury mniejszości, takie jak Romowie, *Sinti*, Travellers, *Kalé*, *Gens du voyage* itp., niezależnie od tego, czy prowadzą one osiadły tryb życia **czy nie**. Środki takie, których wybór pozostawia się do uznania państw członkowskich, mogą na przykład polegać na zapewnieniu alternatywnych systemów zaopatrzenia (urządzenia do uzdatniania wody do użytku indywidualnego), dostarczaniu wody za pomocą pojazdów-cystern i zapewnieniu niezbędnej infrastruktury dla obozów. **W przypadku gdy obowiązkami tymi obciąża się lokalne organy publiczne, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby dysponowały one wystarczającymi środkami finansowymi oraz możliwościami technicznymi i sprzętowymi, oraz powinny wspierać je w tym, na przykład dzięki wsparciu eksperckiemu. Dystrybucja wody dla grup w niekorzystnym położeniu i zmarginalizowanych nie powinna w szczególności wiązać się z nieproporcjonalnymi kosztami dla lokalnych organów publicznych.** [Popr. 29]
- (19) W siódmym ogólnym unijnym programie działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety”⁽²⁹⁾ wymaga się, aby społeczeństwo miało dostęp do zrozumiałych informacji o środowisku na poziomie krajowym. W dyrektywie 98/83/WE przewidziano wyłącznie bierny dostęp do informacji, co oznacza, że państwa członkowskie musiały jedynie zapewniać dostępność informacji. Przepisy te powinny zatem zostać zmienione, tak aby zapewnić łatwy dostęp do aktualnych, **zrozumiałych i istotnych** informacji **dla konsumentów**, np. **w broszurze**, na stronie internetowej, ~~do której link powinien być aktywnie rozpowszechniany~~ **lub inteligentnej aplikacji**. Aktualne informacje powinny obejmować nie tylko wyniki programów monitorowania, lecz również dodatkowe informacje, które mogą być przydatne dla obywateli, takie jak ~~informacje na temat wskaźników (zawartość żelaza, twardość, poziom zmineralizowania~~ **wyniki działań podjętych w celu nadzorowania dostawców** wody itp.), które często wpływają na sposób postrzegania wody wodociągowej przez konsumentów. **w zakresie parametrów jakości wody oraz informacje dotyczące parametrów wskaźnikowych wymienione w tym celu parametry wskaźnikowe z dyrektywy 98/83/WE, które nie stanowiły informacji zdrowotnej, powinny zostać zastąpione informacjami na temat tych parametrów udostępnionymi w internecie.** **załączniku I część Ba.** W przypadku bardzo dużych dostawców wody dodatkowe informacje na temat, m.in. efektywności energetycznej; zarządzania, administracji; struktury ~~kosztów~~ **taryf** i stosowanego systemu uzdatniania również powinny być dostępne w internecie. ~~Przyjmuje się, że poprawa wiedzy konsumentów~~ **Poprawa wiedzy konsumentów w obszarze istotnych informacji** i większa przejrzystość ~~przyczynią się~~ **powinny zmierzać** do zwiększenia zaufania obywateli do dostarczanej wody. ~~To z kolei powinno~~ **oraz do usług wodnych, oraz** doprowadzić do zwiększonego wykorzystania wody wodociągowej ~~jako wody pitnej~~, co pomoże w ~~zmniejszeniu~~ **mogłoby przyczynić się do zmniejszenia wykorzystania tworzyw sztucznych** i ilości odpadów z tworzyw sztucznych i emisji gazów cieplarnianych oraz będzie miało pozytywny wpływ na przeciwdziałanie zmianie klimatu i środowisko jako całość. [Popr. 30]
- (20) Z tych samych powodów oraz w celu lepszego uświadomienia konsumentom skutków zużycia wody powinni oni również otrzymywać **(łatwo dostępne informacje**, np. razem z fakturą lub za pomocą **inteligentnej aplikacji na smartfony)** informacje na temat zużytych **rocznie** ilości wody, ~~struktury kosztów~~ **przebiegu zużycia oraz**

⁽²⁵⁾ P8_TA(2015)0294.

⁽²⁶⁾ P8_TA(2015)0294, pkt 62.

⁽²⁷⁾ COM(2014)0209.

⁽²⁸⁾ Zalecenie Rady (2013/C 378/01) z dnia 9 grudnia 2013 r. w sprawie skutecznych środków integracji Romów w państwach członkowskich (Dz.U. C 378 z 24.12.2013, s. 1).

⁽²⁹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 171).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

porównania ze średnim zużyciem w ramach gospodarstwach domowych, jeżeli takie informacje posiada dostawca wody, struktury taryfy stosowanej przez dostawcę wody, w tym **kosztów rozłożenia części** zmiennych i stałych, a także ceny za litr wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, co pozwoli im na porównanie tych opłat z cenami wody butelkowanej. [Popr. 31]

- (21) **Zasady Podstawowe zasady**, które należy uwzględnić przy ustalaniu taryf opłat za wodę, **z zastrzeżeniem art. 9 ust. 4 dyrektywy 2000/60/WE**, czyli zwrot kosztów za usługi wodne oraz zasada „zanieczyszczający płaci”, zostały określone w dyrektywie 2000/60/WE. Stabilność finansowania w przypadku świadczenia usług wodnych nie zawsze jest jednak zapewniona, co czasami prowadzi do niewystarczającego poziomu inwestowania w utrzymanie infrastruktury wodnej. Dzięki udoskonaleniu technik monitorowania **wskaźniki poziom** wycieków – spowodowanych głównie takim niedoinwestowaniem – stają się coraz bardziej widoczne, a redukcję strat wody należy wspierać na poziomie unijnym w celu poprawy wydajności infrastruktury wodnej. Zgodnie z zasadą pomocniczości **problem ten powinien być rozwiązywany poprzez zwiększenie przejrzystości i informacje dla konsumentów na temat wskaźników wycieków i efektywności energetycznej, w celu zwiększenia świadomości tego problemu, informacje z nim związane należy przekazywać konsumentom w bardziej przejrzysty sposób.** [Popr. 32]
- (22) Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁰⁾ ma na celu zagwarantowanie prawa dostępu do informacji o środowisku w państwach członkowskich zgodnie z konwencją z Aarhus. Obejmuje ona szeroki zakres obowiązków związanych zarówno z udostępnianiem na żądanie informacji o środowisku, jak i z aktywnym rozpowszechnianiem takich informacji. Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³¹⁾ ma również szeroki zakres, obejmujący informację przestrzenną, w tym zbiory danych dotyczących różnych zagadnień z zakresu ochrony środowiska. Ważne jest, aby przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące dostępu do informacji i ustalenia dotyczące wymiany danych stanowiły uzupełnienie tych dyrektyw, a nie tworzyły odrębny system prawny. Dlatego też przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące informowania społeczeństwa oraz informacji o monitorowaniu procesu wdrażania nie powinny naruszać przepisów dyrektywy 2003/4/WE i 2007/2/WE.
- (23) W dyrektywie 98/83/WE nie określono obowiązków sprawozdawczych małych dostawców wody. Aby temu zaradzić oraz zaspokoić potrzebę informacji dotyczących wdrażania i zgodności, należy wprowadzić nowy system, w ramach którego państwa członkowskie będą zobowiązane do utworzenia, aktualizacji i udostępniania Komisji i Europejskiej Agencji Środowiska zbiorów danych zawierających wyłącznie istotne dane, np. związane z przekroczeniem wartości parametrycznych i zdarzeniami o znaczącym charakterze. Dzięki temu obciążenie administracyjne dla wszystkich podmiotów powinno pozostać jak najmniejsze. Aby zapewnić odpowiednią infrastrukturę dostępu publicznego, sprawozdawczości i wymiany danych między organami publicznymi, państwa członkowskie powinny przygotować specyfikację danych opartą na przepisach dyrektywy 2007/2/WE i jej aktach wykonawczych.
- (24) Dane zgłaszane przez państwa członkowskie są potrzebne nie tylko do celów kontroli zgodności, ale są niezbędne również do umożliwienia Komisji monitorowania i oceny wydajności regulacyjnej przepisów w stosunku do ich celów, co będzie przydatne przy formułowaniu przyszłych ocen prawodawstwa zgodnie z pkt 22 Porozumienia międzyinstytucjonalnego pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. ⁽³²⁾. W związku z tym potrzebne są stosowne dane, które umożliwią lepszą ocenę wydajności, skuteczności, stosowności i unijnej wartości dodanej dyrektywy, stąd konieczność zapewnienia odpowiednich mechanizmów sprawozdawczości, które mogą również służyć jako wskaźniki na potrzebę przyszłych ocen niniejszej dyrektywy.
- (25) Na podstawie pkt 22 porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa Komisja powinna przeprowadzić ocenę niniejszej dyrektywy przed upływem pewnego okresu wyznaczonego od daty będącej terminem jej transpozycji. Ocena ta powinna opierać się na zebranych doświadczeniach i danych zgromadzonych w czasie wdrażania dyrektywy, na **dostępnych zaleceniach WHO oraz na odpowiednich danych naukowych, analitycznych i epidemiologicznych oraz na wszelkich dostępnych zaleceniach WHO.** [Popr. 34]

⁽³⁰⁾ Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26).

⁽³¹⁾ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

⁽³²⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (26) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W szczególności ma ona na celu propagowanie zasad odnoszących się do opieki zdrowotnej, dostępu do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, ochrony środowiska i ochrony konsumentów.
- (27) Jak wielokrotnie orzekał Trybunał Sprawiedliwości, zasadnicze wykluczenie możliwości stosowania przez zainteresowane osoby obowiązku nałożonego tą dyrektywą byłoby sprzeczne z wiążącym charakterem dyrektywy wynikającym z art. 288 akapit trzeci Traktatu. Stwierdzenie to ma zastosowanie w szczególności do dyrektywy, której celem jest ochrona zdrowia ludzkiego przed negatywnymi skutkami wszelkich zanieczyszczeń wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Dlatego też, zgodnie z konwencją z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska ⁽³³⁾, członkowie zainteresowanej społeczności powinni mieć dostęp do wymiaru sprawiedliwości, aby przyczynić się do ochrony prawa do życia w środowisku, które jest odpowiednie dla zdrowia i dobrostanu ludzi. Ponadto, w przypadku gdy duża liczba osób znajduje się w „sytuacji szkody masowej”, ze względu na te same nielegalne praktyki związane z naruszeniem praw przyznanych na mocy niniejszej dyrektywy, osoby te powinny mieć możliwość stosowania mechanizmów zbiorowego dochodzenia roszczeń, o ile takie mechanizmy zostały ustanowione przez państwa członkowskie zgodnie z zaleceniem Komisji 2013/396/UE ⁽³⁴⁾.
- (28) W celu dostosowania niniejszej dyrektywy do postępu naukowo-technicznego lub określenia wymogów w zakresie monitorowania na potrzeby oceny zagrożenia i ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do zmiany załączników I i IV do niniejszej dyrektywy **oraz podjęcia koniecznych środków na podstawie zmian przewidzianych w art. 10a**. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych. Ponadto określone w uwadze 10 w części C załącznika I do dyrektywy 98/83/WE uprawnienie do ustalenia częstotliwości monitorowania oraz metod monitorowania w przypadku substancji promieniotwórczych nie jest już aktualne w związku z przyjęciem dyrektywy Rady 2013/51/Euratom ⁽³⁵⁾, a zatem powinno zostać uchylone. Uprawnienie określone w akapicie drugim w części A załącznika III do dyrektywy 98/83/WE dotyczące zmian dyrektywy nie jest już potrzebne i powinno zostać uchylone. [Popr. 35]
- (29) Aby zapewnić jednolite warunki wykonywania niniejszej dyrektywy, uprawnienia wykonawcze powinny zostać przekazane Komisji, jeśli chodzi o określenie formy i warunków przedstawiania informacji na temat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, udostępnianych wszystkim osobom zaopatrywanym, a także jeśli chodzi o określenie formy i warunków przedstawiania informacji na temat wykonywania niniejszej dyrektywy udostępnianych przez państwa członkowskie i opracowywanych przez Europejską Agencję Środowiska. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽³⁶⁾.
- (30) Nie naruszając wymogów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE ⁽³⁷⁾, państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy dotyczące sankcji karnych za naruszanie przepisów dyrektywy oraz zapewnić ich wykonanie. Sankcje powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

⁽³³⁾ Dz.U. L 124 z 17.5.2005, s. 4.

⁽³⁴⁾ Zalecenie Komisji z dnia 11 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych zasad dotyczących mechanizmów zbiorowego dochodzenia roszczeń o zaprzestanie bezprawnych praktyk oraz roszczeń odszkodowawczych w państwach członkowskich, dotyczących naruszeń praw przyznanych na mocy prawa Unii (Dz.U. L 201 z 26.7.2013, s. 60).

⁽³⁵⁾ Dyrektywa Rady 2013/51/Euratom z dnia 22 października 2013 r. określająca wymogi dotyczące ochrony zdrowia ludności w odniesieniu do substancji promieniotwórczych w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 296 z 7.11.2013, s. 12).

⁽³⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽³⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne (Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 28).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (31) W dyrektywie 2013/51/Euratom określono szczegółowe ustalenia dotyczące monitorowania substancji promieniotwórczych w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W związku z tym niniejsza dyrektywa nie powinna określać wartości parametrycznych dotyczących promieniotwórczości.
- (32) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie ochrona zdrowia ludzkiego, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego rozmiary i skutki, możliwe jest lepsze osiągnięcie go na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (33) Zobowiązanie do przeniesienia niniejszej dyrektywy do prawa krajowego powinno ograniczać się do tych przepisów, które stanowią zasadniczą zmianę w porównaniu z wcześniejszymi dyrektywami. Zobowiązanie do przeniesienia przepisów, które nie uległy zmianie, wynika z wcześniejszych dyrektyw.
- (34) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów przeniesienia do prawa krajowego dyrektyw określonych w załączniku V część B,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Cel

1. Niniejsza dyrektywa dotyczy jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi **dla wszystkich w Unii**. [Popr. 36]
2. Celem niniejszej dyrektywy jest ochrona zdrowia ludzkiego przed szkodliwymi skutkami wszelkiego zanieczyszczenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przez zapewnienie, aby była zdatna do użycia i czysta **oraz zapewnienie powszechnego dostępu do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi**. [Popr. 163, 189, 207 i 215]

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy:

1. „woda przeznaczona do spożycia przez ludzi” oznacza wszelką wodę w stanie pierwotnym lub po uzdatnieniu przeznaczoną do picia, gotowania, przygotowywania lub produkcji żywności lub **do innych celów konsumpcyjnych albo** innych celów domowych zarówno w obiektach publicznych, jak i prywatnych, **łącznie z przedsiębiorstwami spożywczymi**, niezależnie od jej pochodzenia i od tego, czy dostarczana jest: z sieci dystrybucyjnej, pojazdów- cystern czy ~~w przypadku wody źródlanej~~; w butelkach lub pojemnikach; [Popr. 38]
2. „wewnętrzna instalacja wodociągowa” oznacza przewody wodociągowe wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, które są zainstalowane między zaworami, z których następuje pobór wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zarówno w obiektach publicznych, jak i prywatnych, a siecią dystrybucyjną, ale jedynie jeśli nie podlegają, zgodnie z odpowiednimi przepisami krajowymi, kompetencji dostawcy wody w zakresie jego obowiązków;
3. „dostawca wody” oznacza ~~podmiot dostarczający~~ **osobę prawną dostarczającą** średnio co najmniej 10 m³ na dobę wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi; [Popr. 40]
- 3a. „bardzo mały dostawca wody” oznacza dostawcę wody dostarczającego mniej niż 50 m³ wody na dobę lub obsługującego mniej niż 250 osób; [Popr. 41]
4. „mały dostawca wody” oznacza dostawcę wody dostarczającego mniej niż 500 m³ wody na dobę lub obsługującego mniej niż ~~5 000~~ **2 500** osób; [Popr. 42]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- 4a. „średni dostawca wody” oznacza dostawcę wody dostarczającego co najmniej 500 m³ wody na dobę lub obsługującego co najmniej 2 500 osób; [Popr. 43]
5. „duży dostawca wody” oznacza dostawcę wody dostarczającego co najmniej ~~500~~ 5 000 m³ wody na dobę lub obsługującego co najmniej ~~5 000~~ 25 000 osób; [Popr. 44]
6. „bardzo duży dostawca wody” oznacza dostawcę wody dostarczającego co najmniej ~~5 000~~ 20 000 m³ wody na dobę lub obsługującego co najmniej ~~50 000~~ 100 000 osób; [Popr. 45]
7. „obiekty priorytetowe” oznaczają duże **nieprzeznaczone do celów mieszkalnych** obiekty, w których duża liczba użytkowników osób, w szczególności znajdujących się w trudnej sytuacji, może być narażona na ryzyko związane z wodą, np. szpitale, instytucje opieki zdrowotnej, **domy spokojnej starości, szkoły, uczelnie i inne placówki oświatowe, żłobki i przedszkola, obiekty sportowe, rekreacyjne i wystawowe**, obiekty zakwaterowania, zakłady karne i kempingi, określone przez państwa członkowskie; [Popr. 46]
8. „wrażliwe i zmarginalizowane grupy” oznaczają osoby wyizolowane ze społeczeństwa w wyniku dyskryminacji lub braku dostępu do praw, zasobów lub możliwości, bardziej niż reszta społeczeństwa narażone na szereg możliwych zagrożeń związanych ze zdrowiem, bezpieczeństwem, brakiem wykształcenia, uczestnictwem w szkodliwych praktykach lub na inne zagrożenia.
- 8a. „przedsiębiorstwo spożywcze” oznacza przedsiębiorstwo spożywcze w rozumieniu art. 3 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002; [Popr. 47]

Artykuł 3

Wyłączenia

1. Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do:
- a) naturalnych wód mineralnych uznanych za takie przez odpowiedzialny organ, o którym mowa w dyrektywie 2009/54/WE;
- b) wód stanowiących produkty lecznicze w rozumieniu dyrektywy 2001/83/WE.

1a. *Do wody używanej w przedsiębiorstwach spożywczych do wytwarzania, przetwarzania, konserwowania lub wprowadzania do obrotu produktów lub substancji przeznaczonych do spożycia przez ludzi mają zastosowanie wyłącznie art. 4, 5, 6 i 11 niniejszej dyrektywy. Jednak żaden z artykułów niniejszej dyrektywy nie ma zastosowania, jeżeli podmiot działający na rynku spożywczym może wykazać w sposób zadawalający właściwe organy krajowe, że jakość wody, której używa, nie wpływa na stan higieny produktów i substancji powstałych w wyniku jego działalności oraz że takie produkty i substancje spełniają wymogi rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽³⁸⁾.* [Popr. 48]

1b. *Producent wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi rozlewanej do butelek lub pojemników nie jest uważany za dostawcę wody.*

Przepisy niniejszej dyrektywy mają zastosowanie do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi rozlewanej do butelek lub pojemników, w takim zakresie, w jakim nie mają zastosowania obowiązki na mocy innych przepisów unijnych. [Popr. 49]

1c. *Statki morskie, które odsalają wodę, przewożą pasażerów i pełnią rolę dostawców wody, podlegają jedynie przepisom art. 1 – 7 i 9 – 12 niniejszej dyrektywy i załączników do niej.* [Popr. 50]

⁽³⁸⁾ Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 1).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

2. Państwa członkowskie mogą wykluczyć z przepisów niniejszej dyrektywy:
- a) wodę przeznaczoną wyłącznie do takich celów, w stosunku do których właściwe władze mają pewność, że jakość wody nie ma wpływu ani bezpośredniego, ani pośredniego na zdrowie danych konsumentów;
 - b) wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, indywidualnie dostarczaną, pod warunkiem że w ilościach niższych niż średnio 10 m³ na dobę lub dostarczaną mniej niż 50 osobom, chyba że woda jest dostarczana jako część działalności handlowej lub publicznej.
3. Państwa członkowskie, które uciekają się do wyłączeń przewidzianych w ust. 2 lit. b) zapewniają, aby zainteresowana ludność została powiadomiona o tym, a także o wszelkich czynnościach, które mogą zostać podjęte w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed szkodliwymi skutkami wynikającymi z jakiegokolwiek zanieczyszczenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Dodatkowo, jeśli pojawi się potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego wynikające z jakości takiej wody, ludność, której to dotyczy, otrzymuje niezwłocznie właściwe porady.

Artykuł 4

Obowiązki ogólne

1. Bez uszczerbku dla ich zobowiązań wynikających z innych przepisów unijnych, państwa członkowskie stosują środki niezbędne do zapewnienia, by woda przeznaczona do spożycia przez ludzi była zdatna do użycia i czysta. W celu spełnienia minimalnych wymagań niniejszej dyrektywy woda przeznaczona do spożycia przez ludzi jest czysta i zdatna do użycia, jeśli spełnia wszystkie poniższe warunki:

- a) jest wolna od wszelkich mikroorganizmów i pasożytów oraz wszelkich substancji, które w ilościach lub stężeniach stanowią potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego;
- b) spełnia minimalne wymagania przedstawione w załączniku I części A i B;
- c) państwa członkowskie zastosowały wszelkie inne środki niezbędne do spełnienia wymagań określonych w ~~art. 5–12~~ niniejszej dyrektywy:
 - (i) **w art. 4–12 niniejszej dyrektywy dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczanej konsumentom końcowym z sieci dystrybucyjnej lub cysterny;**
 - (ii) **w art. 4, 5 i 6 oraz art. 11 ust. 4 niniejszej dyrektywy dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi rozlewanej do butelek lub pojemników w przedsiębiorstwie spożywczym;**
 - (iii) **w art. 4, 5, 6 i 11 niniejszej dyrektywy dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wytwarzanej i używanej w przedsiębiorstwie spożywczym do wytwarzania, przetwarzania i dystrybucji żywności; [Popr. 51]**

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby środki podjęte w celu wykonania niniejszej dyrektywy **były w pełni zgodne z zasadą ostrożności** i w żadnych okolicznościach nie miały skutku w postaci bezpośredniego lub pośredniego pozwolenia na pogorszenie obecnej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi albo na wzrost zanieczyszczenia wód wykorzystywanych do produkcji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. [Popr. 52]

2a. **Państwa członkowskie podejmują działania w celu dopilnowania, by właściwe organy przeprowadziły ocenę poziomów wycieków wody na ich terytorium oraz możliwości większego ograniczenia wycieków wody w sektorze wody pitnej. W ocenie tej uwzględnia się istotne aspekty dotyczące zdrowia publicznego, środowiska, technologii i gospodarki. Państwa członkowskie przyjmują do dnia 31 grudnia 2022 r. krajowe cele w zakresie zmniejszenia do dnia 31 grudnia 2030 r. na swoim terytorium poziomów wycieków spowodowanych przez dostawców wody. Państwa członkowskie mogą wprowadzić istotne zachęty, aby zapewnić osiągnięcie przez dostawców wody na swoim terytorium celów krajowych. [Popr. 53]**

Czwartek, 28 marca 2019 r.

2b. Jeżeli właściwy organ odpowiedzialny za produkcję i dystrybucję wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przekazuje zarządzanie całością lub częścią produkcji lub dostaw wody dostawcy wody, umowa między właściwym organem a dostawcą wody określa obowiązki każdej ze stron wynikające z niniejszej dyrektywy. [Popr. 54]

Artykuł 5

Normy jakości

1. Państwa członkowskie ustalają wartości mające zastosowanie do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla parametrów przedstawionych w załączniku I, które to parametry nie mogą być mniej rygorystyczne niż wartości określone w tym załączniku. [Popr. 55]

1a. Wartości określone zgodnie z ust. 1 nie mogą być mniej rygorystyczne niż wartości określone w załączniku I częściach A, B i Ba. Jeśli chodzi o parametry wymienione w załączniku I część Ba, wartości te określa się wyłącznie do celów kontroli w odniesieniu do przestrzegania obowiązków nałożonych na podstawie art. 12. [Popr. 56]

2. Państwo członkowskie ustala wartości dla dodatkowych parametrów nieobjętych załącznikiem I w przypadku, gdy wymaga tego ochrona zdrowia ludzkiego na terytorium tego kraju lub jego części. Ustalone wartości spełniają co najmniej wymagania art. 4 ust. 1 lit. a).

Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne działania, aby zagwarantować, że środki do uzdatniania, materiały i metody dezynfekcji stosowane do celów dezynfekcji w systemach zaopatrzenia w wodę nie będą niekorzystnie wpływać na jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Wszelkie zanieczyszczenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wynikające ze stosowania takich środków, materiałów i metod muszą być zminimalizowane, ale bez szkody dla skuteczności dezynfekcji. [Popr. 57]

Artykuł 6

Punkt zgodności

1. Wartości parametryczne ustalone zgodnie z art. 5 w odniesieniu do parametrów wymienionych w załączniku I części A, B i B C są przestrzegane: [Popr. 58]

a) w przypadku wody dostarczanej z sieci dystrybucyjnej w punktach czerpalnych w terenie lub w zabudowaniach i obiektach, z zaworów używanych zwykle do pobierania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;

b) w przypadku wody dostarczanej z pojazdu- cysterny w punkcie, w którym wypływa ona z cysterny;

c) w przypadku wody ~~źródłanej~~ **przeznaczonej do spożycia przez ludzi rozlewanej do butelek lub pojemników** – w punkcie, gdzie woda umieszczana jest w butelkach. **lub pojemników**; [Popr. 59]

ca) w przypadku wody wykorzystywanej w przedsiębiorstwie spożywczym, gdzie woda jest dostarczana przez dostawcę wody, w punkcie dostawy do przedsiębiorstwa spożywczego. [Popr. 60]

1a. W przypadku wody, o której mowa w ust. 1 lit. a), uznaje się, że państwa członkowskie wypełniły swoje zobowiązania wynikające z niniejszego artykułu w przypadku, gdy można ustalić, że niezgodność z parametrami ustalonymi w art. 5 jest spowodowana prywatną instalacją wodociagową lub jej konserwacją, z wyjątkiem obiektów priorytetowych. [Popr. 61]

Artykuł 7

Oparte na analizie ryzyka podejście do bezpieczeństwa wody

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wobec zaopatrzenia w wodę, uzdatniania i dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi stosowano podejście oparte na analizie ryzyka, złożone z następujących elementów:

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- a) ocena zagrożeń dotycząca części wód **lub ich części** wykorzystywanych do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi **przeprowadzona przez państwa członkowskie** zgodnie z art. 8; [Popr. 62]
- b) ocena ryzyka związanego z zaopatrzeniem przeprowadzana przez dostawców wody **w odniesieniu do każdego systemu zaopatrzenia w wodę** do celów **zagwarantowania** i monitorowania jakości dostarczanej wody zgodnie z art. 9 i załącznikiem II część C; [Popr. 63]
- c) ocena ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi zgodnie z art. 10.

1a. Państwa członkowskie mogą dostosować wdrażanie podejścia opartego na analizie ryzyka, bez uszczerbku dla celu niniejszej dyrektywy dotyczącego jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i zdrowia konsumentów, w przypadku gdy występują szczególne ograniczenia wynikające z warunków geograficznych, takich jak oddalenie lub słaba dostępność strefy zaopatrzenia w wodę. [Popr. 64]

1b. Państwa członkowskie zapewniają jasny i właściwy podział odpowiedzialności między zainteresowane strony, zgodnie ze swoją definicją, za stosowanie podejścia opartego na ryzyku w odniesieniu do części wód wykorzystywanych do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wewnętrznych instalacji wodociągowych. Taki podział obowiązków jest dostosowany do ich ram instytucjonalnych i prawnych. [Popr. 65]

2. Oceny zagrożeń przeprowadza się do dnia [3 years after the end-date for transposition of this Directive] r. Podlegają one przeglądowi **poddawane przeglądowi** co 3 lata, z **uwzględnieniem wymogu identyfikowania części wód nałożonego na państwa członkowskie na mocy art. 7 dyrektywy 2000/60/WE**, i w razie potrzeby są aktualizowane. [Popr. 66]

3. Oceny ryzyka związanego z zaopatrzeniem są przeprowadzane ~~przez bardzo dużych dostawców wody i dużych dostawców wody do dnia [3 years after the end-date for transposition of this Directive] r. i przez małych dostawców wody do dnia [6 years after the end-date for transposition of this Directive] r.~~ Podlegają one przeglądowi w regularnych odstępach czasu nie dłuższych niż 6 lat i w razie potrzeby są aktualizowane. [Popr. 67]

3a. Na podstawie art. 8 i 9 niniejszej dyrektywy państwa członkowskie przyjmują konieczne środki naprawcze w ramach programów środków działania i planów gospodarowania wodami w dorzeczu przewidzianych odpowiednio w art. 11 i 13 dyrektywy 2000/60/WE. [Popr. 68]

4. Oceny ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi **w obiektach wymienionych w art. 10 ust. 1** przeprowadza się do dnia [3 years after the end-date for transposition of this Directive] r. Podlegają one przeglądowi co 3 lata i w razie potrzeby są aktualizowane. [Popr. 69]

Artykuł 8

Ocena zagrożeń dotycząca części wód wykorzystywanych do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, **monitorowanie tych zagrożeń i zarządzanie nimi.** [Popr. 70]

1. Nie naruszając ~~art. 6 i 7~~ dyrektywy 2000/60/WE, **w szczególności art. 4–8**, państwa członkowskie **wraz z właściwymi organami odpowiadającymi za wodę** dbają o to, aby ocena zagrożeń obejmowała części wód wykorzystywane do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, dostarczające średnio powyżej 10 m³ wody na dobę. Ocena zagrożeń obejmuje następujące elementy: [Popr. 71]

a) identyfikację i współrzędne geograficzne wszystkich punktów poboru wody w częściach wód **lub ich częściach** objętych oceną zagrożeń; **. Z uwagi na to, że dane, o których mowa w niniejszej literze mają potencjalnie wrażliwy charakter, w szczególności pod względem ochrony zdrowia publicznego, państwa członkowskie dopilnowują, by dane te były chronione i przekazywane wyłącznie właściwym organom.** [Popr. 72]

b) ~~identyfikację~~ **identyfikację** stref ochronnych, w przypadkach gdy strefy te zostały ustanowione zgodnie z art. 7 ust. 3 dyrektywy 2000/60/WE i obszarów chronionych, o których mowa w art. 6 tej dyrektywy; [Popr. 73]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- c) określenie zagrożeń i możliwych źródeł zanieczyszczeń mających wpływ na części wód objęte oceną zagrożeń. **Takie badanie i określanie źródeł zanieczyszczeń jest regularnie aktualizowane w celu wykrywania nowych substancji mających wpływ na mikrodrobiny plastiku, w szczególności PFAS.** W tym celu państwa członkowskie mogą wykorzystać przegląd wpływu działalności człowieka przeprowadzony zgodnie z art. 5 dyrektywy 2000/60/WE oraz informacje na temat znaczących oddziaływań, zgromadzone zgodnie z pkt 1.4 w załączniku II do tej dyrektywy; [Popr. 216]
- d) regularne monitorowanie części wód **lub ich części** objętych oceną zagrożeń pod kątem ~~odpowiednich zanieczyszczeń zanieczyszczeń mających znaczenie dla zaopatrzenia w wodę~~ i wybranych z wykazów: [Popr. 75]
- (i) parametrów wymienionych w części A i B załącznika I do niniejszej dyrektywy;
- (ii) zanieczyszczeń wód podziemnych wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁹⁾ oraz zanieczyszczeń i wskaźników zanieczyszczenia, dla których państwa członkowskie ustaliły wartości progowe zgodnie z załącznikiem II do tej dyrektywy;
- (iii) substancji priorytetowych i niektórych innych substancji zanieczyszczających wymienionych w załączniku I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE ⁽⁴⁰⁾;
- (iv) ~~innych parametrów~~ **tylko do celów kontroli w załączniku I część Ca lub innych** istotnych zanieczyszczeń, takich jak mikrodrobiny plastiku, **pod warunkiem że dostępna jest metodyka pomiaru mikrodrobin plastiku określona w art. 11 ust. 5b**, lub zanieczyszczeń specyficznych dla dorzeczy, określonych przez państwa członkowskie na podstawie przeglądu wpływu działalności człowieka przeprowadzonego zgodnie z art. 5 dyrektywy 2000/60/WE oraz informacji na temat znaczących oddziaływań, zgromadzonych zgodnie z pkt 1.4 w załączniku II do tej dyrektywy. [Popr. 76]

Państwa członkowskie dokonują wyboru spośród ppkt (i)–(iv) w celu monitorowania parametrów, substancji lub zanieczyszczeń, które są uważane za istotne w świetle zagrożeń zidentyfikowanych na podstawie lit. c) lub po uwzględnieniu informacji przedstawionych przez dostawców wody zgodnie z ust. 2.

Do celów regularnego monitorowania, **a także do celów wykrywania nowych szkodliwych substancji w drodze nowych badań**, państwa członkowskie mogą wykorzystać ~~wyniki zdolności w zakresie~~ monitorowania ~~przeprowadzonego~~ **oraz swój potencjał badawczy**, zgodnie z innymi przepisami Unii. [Popr. 217]

Bardzo mali dostawcy wody mogą zostać zwolnieni z wymogów, o których mowa w lit. a), b) i c) niniejszego ustępu, pod warunkiem że właściwy organ posiada uzyskaną wcześniej i aktualną udokumentowaną wiedzę na temat odpowiednich parametrów, o których mowa w tych literach. Zwolnienie podlega przeglądowi przez właściwy organ co najmniej co 3 lata i w razie potrzeby jest aktualizowane. [Popr. 77]

2. Dostawcy wody, którzy monitorują swoją surową wodę do celów monitoringu operacyjnego, są zobowiązani do informowania właściwych organów o zaobserwowanych tendencjach i nietypowych stężeniach w odniesieniu do monitorowanych parametrów, substancji lub zanieczyszczeń.

3. Państwa członkowskie informują dostawców wody wykorzystujących część wód objętą oceną zagrożeń o wynikach monitorowania przeprowadzonego na podstawie ust. 1 lit. d) i mogą, na podstawie tych wyników monitorowania:

- a) ~~wymagać od dostawców wody przeprowadzenia dodatkowego monitorowania lub oczyszczania w przypadku niektórych parametrów;~~

⁽³⁹⁾ Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu (Dz.U. L 372 z 27.12.2006, s. 19).

⁽⁴⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej, zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy Rady 82/176/EWG, 83/513/EWG, 84/156/EWG, 84/491/EWG i 86/280/EWG oraz zmieniająca dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 84).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

b) zezwolić dostawcom wody na zmniejszenie częstotliwości monitorowania niektórych parametrów bez konieczności przeprowadzania oceny ryzyka związanego z zaopatrzeniem, pod warunkiem że nie są to parametry podstawowe w rozumieniu załącznika II część B pkt 1 i pod warunkiem że nie jest prawdopodobne, aby jakkolwiek dający się racjonalnie przewidzieć czynnik miał spowodować pogorszenie jakości wody. [Popr. 78]

4. W takich przypadkach, gdy dostawca wody może zmniejszyć częstotliwość monitorowania, o której mowa w ust. 2 lit. b), państwa członkowskie nadal regularnie monitorują te parametry w częściach wód objętych oceną zagrożeń. [Popr. 79]

5. Na podstawie informacji zgromadzonych zgodnie z ust. 1 i 2 i na podstawie dyrektywy 2000/60/WE państwa członkowskie stosują następujące środki we współpracy z dostawcami wody i innymi zainteresowanymi podmiotami ~~lub~~ dopilnowują, aby dostawcy wody zastosowali te środki. [Popr. 80]

a) środki zapobiegawcze w celu zredukowania poziomu uzdatniania i ochrony jakości wody, w tym środki, o których mowa w art. 11 ust. 3 lit. d) dyrektywy 2000/60/WE; [Popr. 178]

aa) zapewnia, by zanieczyszczający, we współpracy z dostawcami wody i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, podjęli działania zapobiegawcze, aby uniknąć uzdatniania lub zredukować jego poziom i zachować jakość wody, w tym środki, o których mowa w art. 11 ust. 3 lit. d) dyrektywy 2000/60/WE, a także dodatkowe środki uznane za niezbędne na podstawie wyników monitorowania prowadzonego na podstawie ust. 1 lit. d) niniejszego artykułu; [Popr. 82]

b) środki łagodzące, które uznaje się za konieczne na podstawie wyników monitorowania przeprowadzonego na podstawie ust. 1 lit. d) w celu zidentyfikowania i usunięcia źródła zanieczyszczenia i wszelkiego dodatkowego uzdatniania, jeżeli środki zapobiegawcze zostaną uznane za nierentowne lub niewystarczająco skuteczne, aby w odpowiednim czasie rozwiązać problem źródła zanieczyszczenia. [Popr. 83]

ba) jeżeli środki określone w lit. aa) i b) nie zostały uznane za wystarczające do zapewnienia odpowiedniej ochrony zdrowia ludzkiego, wymagają, aby dostawcy wody przeprowadzali dodatkową kontrolę niektórych parametrów w miejscu poboru lub uzdatniania, jeżeli jest to bezwzględnie konieczne, aby zapobiec zagrożeniu dla zdrowia. [Popr. 84]

Państwa członkowskie regularnie dokonują przeglądu wszelkich takich środków.

5a. Państwa członkowskie informują dostawców wody wykorzystujących część wód lub ich części objęte oceną zagrożeń o wynikach monitorowania przeprowadzonego na podstawie ust. 1 lit. d) i mogą, na podstawie tych wyników monitorowania oraz informacji zgromadzonych zgodnie z ust. 1 i 2 i na podstawie dyrektywy 2000/60/WE:

a) zezwolić dostawcom wody na zmniejszenie częstotliwości monitorowania niektórych parametrów lub liczby monitorowanych parametrów, bez nakładania na nich obowiązku przeprowadzania oceny ryzyka związanego z zaopatrzeniem, pod warunkiem że nie są to parametry podstawowe w rozumieniu załącznika II część B pkt 1 i pod warunkiem że nie jest prawdopodobne, aby jakkolwiek dający się racjonalnie przewidzieć czynnik miał spowodować pogorszenie jakości wody;

b) gdy dostawca wody może zmniejszyć częstotliwość monitorowania, o której mowa w lit. a), nadal regularnie monitorować te parametry w częściach wód objętych oceną zagrożeń. [Popr. 85]

Artykuł 9

Ocena i monitorowanie ryzyka związanego z zaopatrzeniem oraz zarządzanie nim [Popr. 86]

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby dostawcy wody przeprowadzali ocenę ryzyka związanego z zaopatrzeniem zgodnie z załącznikiem II część C, co umożliwi dostosowanie częstotliwości monitorowania każdego z parametrów wymienionych w załączniku I części A, B i B Ba, które nie są parametrami podstawowymi zgodnie z załącznikiem II część B, w zależności od częstotliwości ich występowania w surowej wodzie. [Popr. 87]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

W przypadku tych parametrów państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy wody mogli odstąpić od częstotliwości pobierania próbek określonej w załączniku II część B zgodnie ze specyfikacjami podanymi w załączniku II część C i w zależności od częstotliwości ich występowania w surowej wodzie i mechanizmu uzdatniania. [Popr. 88]

W tym celu ~~na dostawców~~ **dostawcy** wody ~~nakłada się obowiązek uwzględniania wyników~~ **uwzględniają wyniki** oceny zagrożeń przeprowadzonej zgodnie z art. 8 niniejszej dyrektywy oraz monitorowania przeprowadzonego zgodnie z art. 7 ust. 1 i art. 8 dyrektywy 2000/60/WE. [Popr. 89]

1a. **Państwa członkowskie mogą zwolnić bardzo małych dostawców wody ze stosowania wymogów zawartych w ust. 1, pod warunkiem że właściwy organ posiada uzyskaną wcześniej i aktualną udokumentowaną wiedzę na temat odpowiednich parametrów i uzna, że nie istnieje ryzyko dla zdrowia ludzkiego wynikające z zastosowania takich zwolnień, i z zastrzeżeniem obowiązków organu wynikających z art. 4.**

Zwolnienie podlega przeglądowi przez właściwy organ co 3 lata lub w każdym przypadku odkrycia ryzyka zanieczyszczenia w obszarze zlewiska, oraz w razie potrzeby jest aktualizowane. [Popr. 90]

2. ~~Ocena~~ **Za ocenę** ryzyka związanego z ~~zaopatrzeniem jest zatwierdzana przez właściwe organy.~~ **dostawami odpowiadają dostawcy wody, którzy zapewniają zgodność z niniejszą dyrektywą. W tym celu dostawcy wody mogą wnioskować o wsparcie właściwych organów.**

Państwa członkowskie mogą zobowiązać właściwe organy do zatwierdzenia lub monitorowania oceny ryzyka dostaw przez dostawców wody. [Popr. 91]

2a. **Na podstawie wyników oceny ryzyka związanego z dostawami przeprowadzonej na podstawie ust. 1 państwa członkowskie zapewniają wdrożenie przez dostawców wody planu bezpieczeństwa wody dostosowanego do stwierdzonego ryzyka i proporcjonalnego do wielkości dostawcy wody. Przykładowo plan bezpieczeństwa wody może dotyczyć wykorzystania materiałów mających kontakt z wodą, środków do uzdatniania wody, ewentualnego ryzyka spowodowanego niebezpieczeństwami rur lub środków dostosowawczych do przyszłych wyzwań, takich jak zmiana klimatu, i musi zostać ściślej określony przez państwa członkowskie.** [Popr. 92]

Artykuł 10

Ocena i monitorowanie ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi **oraz zarządzanie nim** [Popr. 93]

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby **w obiektach priorytetowych** przeprowadzano ocenę ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi, obejmującą następujące elementy: [Popr. 94]

a) ocena potencjalnych rodzajów ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi oraz z powiązanymi produktami i materiałami, a także ustalenie, czy mają one wpływ na jakość wody w punkcie, gdzie wypływa ona z kranów, z których jest zazwyczaj pobierana do spożycia przez ludzi, ~~w szczególności w przypadkach gdy woda jest dostarczana ogółowi społeczeństwa w obiektach priorytetowych;~~ [Popr. 95]

b) regularne monitorowanie parametrów wymienionych w załączniku I część C w obiektach, ~~gdzie potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego jest uznawane za najwyższe. Stosowne parametry i obiekty objęte monitorowaniem wybiera się na podstawie priorytetowych, w których podczas~~ oceny przeprowadzonej zgodnie z lit. a) **zidentyfikowano szczególne zagrożenie dla jakości wody.** [Popr. 96]

Jeśli chodzi o regularne monitorowanie, ~~o którym mowa w akapicie pierwszym,~~ państwa członkowskie **państwa członkowskie gwarantują dostęp do instalacji w obiektach priorytetowych do celów pobierania próbek i** mogą opracować strategię monitorowania skupiającą się na obiektach priorytetowych, **w szczególności w odniesieniu do bakterii Legionella pneumophila;** [Popr. 97]

c) weryfikacja, czy właściwości użytkowe wyrobów ~~budowlanych~~ **i materiałów** mających kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi są adekwatne w odniesieniu do ~~zasadniczych charakterystyk związanych z podstawowym wymogiem dla obiektów budowlanych, określonych w pkt 3 lit. c) w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 305/2011.~~ **ochrony zdrowia ludzkiego** [Popr. 98]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

c) weryfikacja, czy stosowane materiały nadają się do kontaktu z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz czy spełnione są wymogi określone w art. 11. [Popr. 99]

2. W przypadkach gdy państwa członkowskie uznają, na podstawie oceny przeprowadzonej zgodnie z ust. 1 lit. a), że istnieje ryzyko dla zdrowia ludzkiego mające źródło w wewnętrznej instalacji wodociągowej **objektów priorytetowych** lub powiązanych produktach i materiałach, lub gdy monitorowanie przeprowadzone zgodnie z ust. 1 lit. b) wykaze, że wartości parametryczne określone w załączniku I część C nie są spełnione, państwo członkowskie: **gwarantuje zastosowanie właściwych środków w celu wyeliminowania lub zmniejszenia ryzyka niezgodności z wartościami parametrycznymi określonymi w załączniku I część C.** [Popr. 100]

- a) stosuje właściwe środki w celu wyeliminowania lub zmniejszenia ryzyka niezgodności z wartościami parametrycznymi określonymi w załączniku I część C;
- b) stosuje wszelkie właściwe środki w celu zapewnienia, aby migracja substancji lub chemikaliów z wyrobów budowlanych wykorzystywanych w przygotowywaniu lub dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie stanowiła bezpośredniego ani pośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego;
- e) stosuje inne środki, takie jak odpowiednie techniki kondycjonowania, we współpracy z dostawcami wody w celu zmiany rodzaju lub właściwości wody, zanim zostanie ona dostarczona, co prowadzi do zmniejszenia lub wyeliminowania ryzyka niezgodności wskaźników z wartościami parametrycznymi po dostawie;
- d) należy informuje konsumentów i udziela im porad na temat warunków konsumpcji i wykorzystania wody oraz na temat sposobów postępowania pozwalających uniknąć ponownego wystąpienia ryzyka;
- e) organizuje szkolenia dla hydraulików i innych specjalistów zajmujących się wewnętrznymi instalacjami wodociagowymi oraz instalacją wyrobów budowlanych;
- f) w odniesieniu do bakterii *Legionella* zapewnia skuteczne środki kontroli i zarządzania w celu zapobieżenia wystąpieniu ognisk choroby lub wyeliminowania ewentualnych ognisk.

2a. W celu ograniczenia ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociagowymi w odniesieniu do wszystkich wewnętrznych instalacji wodociagowych państwo członkowskie:

- a) zachęca właścicieli obiektów publicznych i prywatnych do przeprowadzania oceny ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociagowymi;
- b) informuje konsumentów i właścicieli obiektów publicznych i prywatnych o środkach mających na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie ryzyka niezgodności z normami jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w związku z wewnętrzną instalacją wodociagową;
- c) należy informuje konsumentów i udziela im porad na temat warunków konsumpcji i wykorzystania wody oraz na temat sposobów postępowania pozwalających uniknąć ponownego wystąpienia ryzyka;
- d) promuje szkolenia dla hydraulików i innych specjalistów zajmujących się wewnętrznymi instalacjami wodociagowymi oraz montażem wyrobów i materiałów mających kontakt z wodą; oraz
- e) w odniesieniu do bakterii *Legionella*, w szczególności gatunku *Legionella pneumophila*, zapewnia skuteczne i proporcjonalne do ryzyka środki kontroli i zarządzania w celu zapobieżenia wystąpieniu ognisk choroby lub wyeliminowania ewentualnych ognisk. [Popr. 101]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Artykuł 10a

Wymogi minimalne w zakresie higieny w odniesieniu do wyrobów, substancji i materiałów mających kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi

1. Państwo członkowskie przyjmuje wszystkie środki konieczne w celu zagwarantowania, że substancje i materiały służące do produkcji wszystkich nowych wyrobów mających kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi, wprowadzana na rynek i wykorzystywanych do poboru, uzdatniania lub dystrybucji bądź zanieczyszczenia powiązane z tymi substancjami:

- a) nie ograniczają w sposób bezpośredni lub pośredni ochrony zdrowia przewidzianej na mocy niniejszej dyrektywy;
- b) nie mają wpływu na zapach lub smak wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- c) nie są obecne w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi w stężeniu przekraczającym poziom konieczny do osiągnięcia celu, do którego są stosowane; oraz
- d) nie przyczyniają się do rozwoju drobnoustrojów.

2. Do celów zapewnienia zharmonizowanego stosowania ust. 1, do... [three years after the date of entry into force of this Directive] Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 19 w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy przez określenie minimalnych wymogów w zakresie higieny oraz wykazu substancji wykorzystywanych do produkcji materiałów mających kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi i dopuszczonych na terenie Unii, w stosownych przypadkach obejmujących limity migracji specyficznej i warunki specjalne. Komisja regularnie dokonuje przeglądu i aktualizacji tego wykazu zgodnie z najnowszymi osiągnięciami naukowymi i technologicznymi.

3. Aby wesprzeć Komisję w przyjmowaniu i zmienianiu aktów delegowanych zgodnie z ust. 2, powołuje się stałą komisję składającą się z przedstawicieli wyznaczonych przez państwa członkowskie, którzy mogą korzystać z pomocy ekspertów lub doradców.

4. Materiały mające kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi i objęte zakresem innych przepisów Unii, takich jak rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011⁽⁴¹⁾, muszą spełniać wymogi przewidziane w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu. [Popr. 102]

Artykuł 11

Monitorowanie

1. Państwa członkowskie podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia regularnego monitorowania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w celu sprawdzenia, że woda dostępna dla konsumentów spełnia ~~spełnia~~ **spełnia ona** wymagania niniejszej dyrektywy, w szczególności wartości parametryczne ustalone zgodnie z art. 5. Próbkę są pobierane tak, by były one reprezentatywne dla jakości wody spożywanej w okresie roku. Dodatkowo, w przypadku gdy dezynfekcja stanowi część przygotowania lub dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, państwa członkowskie podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia, by skuteczność stosowanej dezynfekcji została sprawdzona oraz by każde zanieczyszczenie ubocznymi produktami pochodzącymi z dezynfekcji było utrzymywane na jak najniższym poziomie, nie wpływając ujemnie na skuteczność dezynfekcji. [Popr. 103]

2. W celu wypełnienia zobowiązań nałożonych w ust. 1 ustanawia się odpowiednie programy monitorowania dla wszelkiej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zgodnie z załącznikiem II część A . Te programy monitorowania składają się z następujących elementów:

- a) monitorowanie parametrów wymienionych w załączniku I części A i B oraz parametrów określonych zgodnie z art. 5 ust. 2, zgodnie z załącznikiem II oraz, w przypadkach gdy wykonywana jest ocena ryzyka związanego z zaopatrzeniem, zgodnie z art. 9;

⁽⁴¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG (Dz.U. L 88 z 4.4.2011, s. 5).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- b) monitorowane parametrów wymienionych w załączniku I część C do celów oceny ryzyka związanego z wewnętrzną instalacją wodociągową, przewidziane w art. 10 ust. 1 lit. b);
- c) monitorowanie do celów oceny zagrożeń, przewidziane w art. 8 ust. 1 lit. d).
3. Właściwe władze określają punkty, w których pobierane są próbki, które muszą spełniać odpowiednie wymagania ustalone w załączniku II część D.
4. Państwa członkowskie spełniają wymogi specyfikacji dla analiz parametrów przedstawionych w załączniku III zgodnie z następującymi zasadami:
- a) metody analizy inne niż określone w załączniku III część A mogą być wykorzystywane, pod warunkiem że można wykazać, iż uzyskane wyniki są co najmniej tak wiarygodne, jak te uzyskane z wykorzystaniem określonych metod, dostarczając Komisji wszelkich stosownych informacji dotyczących takich metod oraz ich równoważności;
- b) dla tych parametrów wymienionych w załączniku III część B może być stosowana każda metoda analizy, pod warunkiem że spełnia wymagania określone tamże.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby dodatkowe monitorowanie było przeprowadzane na zasadzie jednostkowych przypadków w odniesieniu do substancji i mikroorganizmów, dla których nie ustalono żadnych wartości parametrycznych zgodnie z art. 5, jeśli istnieje powód do podejrzeń, że mogą one być obecne w ilościach lub liczbie stwarzających potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego.

5a. Państwa członkowskie przekazują Komisji wyniki monitorowania przeprowadzonego zgodnie z monitorowaniem parametrów wymienionych w załączniku I części Ca [three years from the date of entry into force of this Directive], a następnie co 12 miesięcy.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 19 w celu zmiany niniejszej dyrektywy przez aktualizację substancji wymienionych w wykazie substancji objętych monitorowaniem, który jest określony w załączniku I część Ca. Komisja może podjąć decyzję o dodaniu do wykazu substancji, jeżeli istnieje ryzyko obecności takiej substancji w wodzie przeznaczony do spożycia przez ludzi i jeżeli stanowi ona potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, ale w odniesieniu do której wiedza naukowa nie wykazała zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. W tej kwestii Komisja opiera się przede wszystkim na badaniach naukowych WHO. Dodanie takiej nowej substancji należy odpowiednio uzasadnić na podstawie art. 1 niniejszej dyrektywy. [Popr. 104]

5b. Do ... [one year after the date of entry into force of this Directive] Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 19 w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy przez przyjęcie metodyki pomiaru mikrodrobin plastiku wymienionych w wykazie substancji objętych monitorowaniem, który jest określony w załączniku I część Ca. [Popr. 105]

Artykuł 12

Działania zaradcze i ograniczenia w stosowaniu

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby każde niepowodzenie w spełnieniu wartości parametrycznych ustalonych zgodnie z art. 5 **w punkcie zgodności, o którym mowa w art. 6** było niezwłocznie badane w celu określenia jego przyczyny. **[Popr. 106]**
2. Jeśli pomimo środków podjętych w celu wypełnienia zobowiązań nałożonych przepisami art. 4 ust. 1, woda przeznaczona do spożycia przez ludzi nie spełnia wartości parametrycznych ustalonych zgodnie z art. 5, dane państwo członkowskie zapewnia jak najszybsze podjęcie niezbędnych działań zaradczych w celu przywrócenia jej jakości i daje pierwszeństwo stosowaniu tych czynności, uwzględniając między innymi zakres, w jakim odpowiednie wartości parametryczne zostały przekroczone i potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego.

W przypadku niezgodności z wartościami parametrycznymi określonymi w załączniku I część C działania zaradcze obejmują środki określone w art. 10 ust. 2 ~~lit. a)–f)~~. **[Popr. 107]**

Czwartek, 28 marca 2019 r.

3. Niezależnie od tego, czy wystąpi niepowodzenie w spełnieniu wartości parametrycznych, państwa członkowskie zapewniają, aby zabroniona była jakakolwiek dostawa wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, która stanowi potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego bądź jej wykorzystanie było ograniczone, oraz aby podejmowane były wszelkie inne działania zaradcze niezbędne dla ochrony zdrowia ludzkiego.

Państwa członkowskie ~~automatycznie uznają wszelkie przypadki~~ **rozważają, czy dany przypadek** niespełnienia minimalnych wymogów dotyczących wartości parametrycznych określonych w załączniku I części A i B ~~za stanowi~~ potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, z **wyjątkiem przypadków, w których właściwe władze uznają niezgodność z wartościami parametrycznymi za nieistotną.** [Popr. 108]

4. W przypadkach określonych w ust. 2 i 3, **jeśli niespełnienie wartości parametrycznych zostało uznane za potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego**, państwa członkowskie jak najszybciej stosują następujące środki: [Popr. 109]

- a) powiadamiają wszystkich zainteresowanych konsumentów o potencjalnym zagrożeniu dla zdrowia ludzkiego i jego przyczynie, o przekroczeniu wartości parametrycznej oraz o podjętych działaniach zaradczych, w tym o wprowadzeniu zakazu, ograniczenia lub innym działaniu;
- b) przekazują i regularnie aktualizują niezbędne wskazówki dla konsumentów dotyczące warunków konsumpcji i wykorzystania wody ze szczególnym uwzględnieniem potencjalnych grup wrażliwych;
- c) informują konsumentów, jeżeli ustalono, że nie ma już potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego, a także informują o tym, że świadczenie usługi wróciło do normy.

The measures referred to in points (a), (b) and (c) shall be taken in cooperation with the water supplier concerned. [Am. 110]

5. ~~Właściwe~~ **W przypadku stwierdzenia niezgodności w punkcie zgodności właściwe** organy lub inne odpowiednie organy podejmują decyzję, jakie czynności mają zostać podjęte na podstawie ust. 3, uwzględniając ryzyko dla zdrowia ludzkiego, które mogłoby zostać spowodowane przerwaniem dostaw wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi albo ograniczeniem jej wykorzystania. [Popr. 111]

Artykuł 12a

Odstępstwa

1. **Państwa członkowskie mogą przewidzieć odstępstwa od wartości parametrycznych przedstawionych w załączniku I część B lub ustanowionych zgodnie z przepisami art. 5 ust. 2 do maksymalnej wartości, która ma zostać przez nie określona, pod warunkiem że takie odstępstwa nie stanowią potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i pod warunkiem, że dostawa wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na danym obszarze nie może być utrzymywana z zastosowaniem jakichkolwiek innych uzasadnionych środków. Takie odstępstwa są ograniczone do następujących przypadków:**

- a) **nowej strefy zaopatrzenia w wodę;**
- b) **nowego źródła zanieczyszczeń wykrytego w strefie zaopatrzenia w wodę lub nowo wyszukanych lub wykrytych parametrów.**

Odstępstwa są ograniczone do możliwie jak najkrótszego okresu, który nie może przekraczać trzech lat, a pod jego koniec państwa członkowskie przeprowadzają przegląd w celu ustalenia, czy osiągnięto wystarczający postęp.

W wyjątkowych okolicznościach państwo członkowskie może przyznać drugie odstępstwo w odniesieniu do akapitu pierwszego lit. a) i b). W przypadku gdy państwo członkowskie zamierza przyznać takie drugie odstępstwo, powiadamia Komisję o przeglądzie wraz z powodami decyzji w sprawie drugiego odstępstwa. Czas trwania drugiego odstępstwa nie może przekraczać trzech lat.

2. **Wszystkie odstępstwa przyznane zgodnie z ust. 1 zawierają następujące informacje:**

- a) **przyczyny odstępstwa;**

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- b) parametr, ze względu na który przyznane jest odstępstwo, wyniki uprzedniego odpowiedniego monitorowania oraz maksymalną wartość dopuszczalną w ramach odstępstwa;
- c) obszar geograficzny, ilość wody dostarczanej każdego dnia, ludność, której to dotyczy, oraz czy wpłynęłoby to na wszelkie odpowiednie przedsiębiorstwa produkcji żywności;
- d) odpowiedni system monitorowania, ze zwiększoną częstotliwością monitorowania, jeżeli to niezbędne;
- e) streszczenie planu mającego na celu przeprowadzenie niezbędnych czynności zaradczych, w tym harmonogram prac i ocenę kosztów oraz przepisy dotyczące przeglądów; oraz
- f) wymagany okres przyznania odstępstwa.

3. Jeśli właściwe władze uznają niezgodność z wartościami parametrycznymi za nieistotną oraz jeśli środki naprawcze podjęte zgodnie z art. 12 ust. 2 są wystarczające do tego, by rozwiązać problem w ciągu maksymalnie 30 dni, wymogów ust. 2 niniejszego artykułu nie podaje się w odstępstwie.

W tym przypadku właściwe władze lub inne organy wskazane w odstępstwie ustalają jedynie maksymalną dopuszczalną wartość w odniesieniu do danego parametru oraz termin na rozwiązanie problemu.

4. Nie można już odwoływać się do ust. 3, jeśli niepowodzenie w spełnieniu jakiegokolwiek z wartości parametrycznych dla danej dostawy wody wystąpiło częściej niż łącznie przez 30 dni w okresie dwunastu poprzedzających miesięcy.

5. Państwo członkowskie, które skorzystało z odstępstw przewidzianych w niniejszym artykule, zapewnia, aby ludność, której dotyczy takie odstępstwo, została w krótkim czasie i w odpowiedni sposób poinformowana o odstępstwie oraz o zasadach je regulujących. Dodatkowo państwo członkowskie w miarę potrzeby zapewnia doradztwo poszczególnym grupom ludności, dla których odstępstwo może stanowić szczególne ryzyko.

Zobowiązania, o których mowa w akapicie pierwszym, nie mają zastosowania w okolicznościach opisanych w ust. 3, chyba że właściwe władze zdecydują inaczej.

6. Z wyjątkiem odstępstw przyznanych zgodnie z przepisami ust. 3, państwo członkowskie w ciągu dwóch miesięcy powiadamia Komisję o każdym przyznanym odstępstwie dotyczącym poszczególnych dostaw wody przekraczających średnio 1 000 m³ dziennie lub przeznaczonych dla więcej niż 5 000 osób, łącznie z przekazaniem informacji wyszczególnionych w ust. 2.

7. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oferowanej do sprzedaży w butelkach lub pojemnikach. [Popr. 112]

Artykuł 13

Dostęp do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

1. Nie naruszając art. 9 dyrektywy 2000/60/WE **ani zasad pomocniczości i proporcjonalności, a jednocześnie uwzględniając lokalne i regionalne perspektywy i okoliczności dystrybucji wody**, państwa członkowskie stosują wszelkie niezbędne środki, aby poprawić powszechny dostęp do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i wspierają stosowanie tych środków na swoim terytorium. ~~Dotyczy to wszystkich poniższych środków:~~

- a) identyfikacja osób bez dostępu **lub z ograniczonym dostępem** do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, **w tym grup w niekorzystnej sytuacji i grup marginalizowanych**, oraz przyczyn braku dostępu ~~(np. przynależność do wrażliwych i zmarginalizowanych grup)~~, ocena możliwości **i podejmowanie działań w celu** poprawy dostępu dla tych osób i informowanie ich o możliwościach podłączenia się do systemu dystrybucyjnego lub o alternatywnych sposobach uzyskania dostępu do wody;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- aa) **zapewnienie powszechnych dostaw wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;**
- b) instalacja i utrzymanie na zewnątrz i w budynkach sprzętu zapewniającego swobodny dostęp do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w przestrzeni publicznej; **powinno się to gwarantować w miarę technicznych możliwości w sposób proporcjonalny do zapotrzebowania na takie środki i z uwzględnieniem specyficznych warunków lokalnych, takich jak klimat czy położenie geograficzne;**
- c) promowanie wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi:
- (i) organizacja kampanii informacyjnych dotyczących **wysokiej jakości takiej wody wodociągowej oraz podnoszących świadomość na temat najbliższych wyznaczonych punktów uzupełniania zasobów wody;**
 - (ia) **rozpoczęcie kampanii zachęcających obywateli do korzystania z butelek wielokrotnego użytku przeznaczonych na wodę oraz podejmowanie inicjatyw mających na celu zwiększenie świadomości na temat lokalizacji punktów uzupełniania zasobów wody;**
 - (ii) **działania zachęcające do zapewnienia darmowego dostępu do takiej wody w budynkach administracji i użyteczności publicznej, a także zniechęcanie do udostępniania takiej korzystania z wody w butelkach lub pojemnikach jednorazowego użytku w budynkach administracji i użyteczności publicznej;**
 - (iii) działania zachęcające do darmowego **lub po uiszczeniu drobnej opłaty za usługę** udostępniania takiej wody **klientom** w restauracjach, stołówkach i w ramach usług gastronomicznych. [Popr. 113, 165, 191, 208, 166, 192, 169, 195, 170, 196, 197 i 220]

2. Na podstawie informacji zgromadzonych zgodnie z ust. 1 lit. a) państwa członkowskie stosują ~~wszelkie~~ **wszelkie środki, które uznają za niezbędne środki i odpowiednie**, aby zapewnić dostęp do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla wrażliwych i zmarginalizowanych grup. [Popr. 114]

Jeżeli grupy te nie mają dostępu do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, państwa członkowskie niezwłocznie informują je o jakości wody, z której korzystają, i o wszelkich działaniach, jakie można podjąć, aby chronić zdrowie ludzkie przed szkodliwymi skutkami jakiegokolwiek zanieczyszczenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

2a. **Jeżeli na podstawie prawa krajowego na lokalnych organach publicznych spoczywają pewne obowiązki określone w niniejszym artykule, państwa członkowskie dopilnowują, aby te organy miały środki i zasoby potrzebne do zagwarantowania dostępu do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz by podjęte w związku z tym działania były proporcjonalne do możliwości i wielkości danej sieci dystrybucji.** [Popr. 173, 199 i 209]

2b. **Biorąc pod uwagę dane zgromadzone na mocy przepisów art. 15 ust. 1 lit. a) Komisja współpracuje z państwami członkowskimi i Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, aby udzielać wsparcia tym gminom w Unii, które nie dysponują niezbędnym kapitałem, aby umożliwić im dostęp do pomocy technicznej, funduszy unijnych, z których mogłyby skorzystać, oraz pożyczek długoterminowych o preferencyjnym oprocentowaniu, szczególnie w celu utrzymania i modernizacji infrastruktury wodociągowej służącej zapewnieniu zaopatrzenia w wysokiej jakości wodę, a także w celu rozszerzenia usług wodno-kanalizacyjnych na znajdujące się w niekorzystnej sytuacji i zmarginalizowane grupy ludności.** [Popr. 174, 200 i 210]

Artykuł 14

Informacje dla społeczeństwa

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby wszystkie osoby zaopatrywane miały dostęp do odpowiednich, **aktualnych i aktualnych łatwo dostępnych** informacji w internecie **lub w inny sposób przyjazny dla użytkownika** na temat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zgodnie z załącznikiem IV, z **zachowaniem mających zastosowanie przepisów o ochronie danych.** [Popr. 116]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie osoby zaopatrywane otrzymywały regularnie, a co najmniej raz w roku, w najbardziej odpowiedniej **i łatwo dostępnej** formie (np. wraz z fakturą lub za pośrednictwem aplikacji na smartfony) i bez potrzeby ubiegania się o to **określonej przez właściwe organy**, informacje dotyczące: [Popr. 117]

a) ~~struktury kosztów w ramach taryf naliczanych~~ **jeśli koszty są odzyskiwane za pośrednictwem systemu taryfowego, taryfy naliczane** za metr sześcienny wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, ~~w tym łącznie z rozbiciem kosztów stałych i zmiennych, z rozbiem na koszty związane co najmniej z następującymi elementami:~~ [Popr. 118]

(i) ~~środki zastosowane przez dostawców wody do celów oceny zagrożeń na podstawie art. 8 ust. 5;~~ [Popr. 119]

(ii) ~~uzdatnianie i dystrybucja wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;~~ [Popr. 120]

(iii) ~~odbieranie i oczyszczanie ścieków;~~ [Popr. 121]

(iv) ~~środki zastosowane na podstawie art. 13, w przypadku gdy takie środki zostały zastosowane przez dostawców wody;~~ [Popr. 122]

aa) **informacje w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym parametry wskaźnikowe;** [Popr. 123]

b) ~~ceny dostarczonej w przypadku gdy koszty są odzyskiwane za pośrednictwem systemu taryfowego, ceny dostaw wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi za litr i metr sześcienny oraz naliczane ceny za metr sześcienny litr wody; w przypadku gdy koszty nie są odzyskiwane za pośrednictwem systemu taryfowego, całkowitych rocznych kosztów ponoszonych przez system dystrybucji wody w celu zapewnienia zgodności z niniejszą dyrektywą, wraz z kontekstowymi i odpowiednimi informacjami dotyczącymi sposobu dostarczania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi do danego obszaru;~~ [Popr. 124]

ba) **uzdatnianie i dystrybucja wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;** [Popr. 125]

c) ilości wody zużytej przez gospodarstwo domowe, przynajmniej w ujęciu rocznym lub za okres rozliczeniowy, wraz z rocznymi tendencjami zużycia **w gospodarstwach domowych, jeśli jest to technicznie wykonalne i wyłącznie jeśli informacje te są dostępne dla dostawcy wody;** [Popr. 126]

d) porównanie rocznego zużycia wody przez gospodarstwo domowe ze średnim zużyciem wody przez gospodarstwa należące do tej samej kategorii **gospodarstwo, w stosownych przypadkach zgodnie z lit. c);**

e) link do strony internetowej zawierającej informacje określone w załączniku IV.

Państwa członkowskie określają jasny podział obowiązków w odniesieniu do dostarczania informacji na mocy akapitu pierwszego między dostawcami wody, zainteresowanymi stronami i właściwymi organami lokalnymi. Komisja ~~może przyjmować akty wykonawcze określające~~ **jest uprawniona zgodnie z art. 19 do przyjmowania aktów delegowanych uzupełniających tę dyrektywę określających** formę i warunki przedstawiania informacji, które mają być dostarczone zgodnie z akapitem pierwszym. Akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 20 ust. 2. [Popr. 128]

3. Ust. 1 i 2 nie naruszają dyrektyw 2003/4/WE i 2007/2/WE.

Artykuł 15

Informacje o monitorowaniu procesu wdrażania

1. Nie naruszając dyrektywy 2003/4/WE i dyrektywy 2007/2/WE, państwa członkowskie, z pomocą Europejskiej Agencji Środowiska:

a) do dnia ... [6 years after the end-date for transposition of this Directive] r. tworzą, a następnie aktualizują co 6 lat, zbiór danych zawierający informacje o środkach zastosowanych na podstawie art. 13 oraz o odsetku populacji, który ma dostęp do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- b) do dnia ... [3 years after the end-date for transposition of this Directive] r. tworzą, a następnie aktualizują co 3 lata, zbiór danych zawierający wyniki ocen ryzyka zagrożeń i ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi, przeprowadzonych zgodnie z, odpowiednio, art. 8 i 10, w tym następujące elementy:
- (i) punkty poboru wody określone na podstawie art. 8 ust. 1 lit. a);
 - (ii) wyniki monitorowania zebrane zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. d) i art. 10 ust. 1 lit. b); oraz
 - (iii) związane informacje na temat środków zastosowanych na podstawie art. 8 ust. 5 i art. 10 ust. 2;
- c) tworzą, a następnie aktualizują corocznie, zbiór danych zawierający wyniki monitorowania w przypadkach przekroczenia wartości parametrycznych określonych w załączniku I części A i B, zebrane zgodnie z art. 9 i 11, oraz informacje o działaniach zaradczych podjętych zgodnie z art. 12;
- d) tworzą, a następnie aktualizują corocznie, zbiór danych zawierający informacje o zdarzeniach związanych z wodą pitną, które spowodowały potencjalne ~~zagrożenie~~ **ryzyko** dla zdrowia ludzkiego – bez względu na to, czy miała miejsce niezgodność z wartościami parametrycznymi – trwające dłużej niż 10 kolejnych dni i dotyczące co najmniej 1 000 osób, w tym informacje o przyczynach tych zdarzeń i działaniach zaradczych podjętych zgodnie z art. 12. **[Popr. 129]**

W miarę możliwości w celu przedstawienia tych zbiorów danych wykorzystuje się usługi danych przestrzennych określone w art. 3 ust. 4 dyrektywy 2007/2/WE.

2. Państwa członkowskie zapewniają Komisji, Europejskiej Agencji Środowiska i Europejskiemu Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób dostęp do zbiorów danych, o których mowa w ust. 1.

3. Europejska Agencja Środowiska publikuje i aktualizuje ogólnounijny przegląd oparty na danych zbieranych przez państwa członkowskie regularnie lub na wniosek Komisji.

Ogólnounijny przegląd zawiera, w stosownych przypadkach, wskaźniki dotyczące produktów, rezultatów i oddziaływania niniejszej dyrektywy, ogólnounijne mapy przeglądowe i ogólne sprawozdania państw członkowskich.

4. Komisja ~~może przyjmować akty wykonawcze określające~~ **jest uprawniona zgodnie z art. 19 do przyjmowania aktów delegowanych uzupełniających tę dyrektywę określających** formę i warunki przedstawiania informacji dostarczanych zgodnie z ust. 1 i 3, w tym szczegółowe wymogi dotyczące wskaźników, ogólnounijnych map przeglądowych oraz ogólnych sprawozdań państw członkowskich, o których mowa w ust. 3. **[Popr. 130]**

~~Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie pierwszym, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 20 ust. 2. **[Popr. 131]**~~

Artykuł 16

Dostęp do wymiaru sprawiedliwości

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby fizyczne lub prawne lub ich stowarzyszenia, organizacje lub grupy, zgodnie z prawodawstwem krajowym lub praktyką krajową, miały dostęp do procedury odwoławczej przed sądem lub innym niezależnym i bezstronnym organem ustanowionym przez prawo, w ramach której mogą zakwestionować materialną lub proceduralną legalność decyzji, działań lub zaniechań związanych z wykonaniem art. 4, 5, 12, 13 i 14, w przypadku gdy spełniony jest jeden z następujących warunków:

- a) mają wystarczający interes;
- b) powołują się na naruszenie prawa, w przypadku gdy administracyjne procedury prawne państwa członkowskiego wymagają tego jako warunku koniecznego.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

2. Państwa członkowskie ustalają, na jakim etapie mogą być kwestionowane decyzje, działania lub zaniechania.
3. Państwa członkowskie ustalają, co stanowi wystarczający interes lub naruszenie prawa zgodnie z celem udzielenia zainteresowanej społeczności szerokiego dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

W tym celu interes wszelkich organizacji pozarządowych wspierających ochronę środowiska i spełniających wszelkie wymogi prawa krajowego uważa się za wystarczający do celów ust. 1 lit. a).

Do celów ust. 1 lit. b) takie organizacje uważa się również za mające prawa, które mogą zostać naruszone.

4. Ust. 1, 2 i 3 nie wykluczają możliwości wstępnej procedury odwoławczej przed organem administracyjnym oraz nie mają wpływu na wymóg wyczerpania administracyjnych procedur odwoławczych przed skorzystaniem z sądowych procedur odwoławczych, w przypadku gdy taki wymóg istnieje w prawie krajowym.
5. Wszelkie procedury odwoławcze, o których mowa w ust. 1 i 4, są bezstronne, oparte na zasadzie równości, terminowe i niedyskryminacyjne ze względu na koszty.

Państwa członkowskie zapewniają publiczne udostępnianie informacji dotyczących dostępu do administracyjnych i sądowych procedur odwoławczych.

Artykuł 17

Ocena

1. Do dnia [12 years after the end-date for transposition of this Directive] r. Komisja przeprowadza ocenę niniejszej dyrektywy. Ocena ta opiera się między innymi na następujących elementach:

- a) doświadczeniu zebranym podczas wykonywania niniejszej dyrektywy;
- b) zbiorach danych z państw członkowskich, utworzonych zgodnie z art. 15 ust. 1 i ogólnounijnych przeglądach przygotowanych przez Europejską Agencję Środowiska zgodnie z art. 15 ust. 3;
- c) odpowiednich danych naukowych, analitycznych i epidemiologicznych;
- d) zaleceniach Światowej Organizacji Zdrowia, o ile zostały sformułowane.

2. W ramach tej oceny Komisja zwraca szczególną uwagę na skuteczność niniejszej dyrektywy, jeśli chodzi o następujące aspekty:

- a) podejście oparte na analizie ryzyka określone w art. 7;
- b) przepisy dotyczące dostępu do wody określone w art. 13 i **odsetek populacji niemającej dostępu do wody**; [Popr. 132]
- c) przepisy dotyczące informacji, jakie należy przekazywać do wiadomości publicznej na podstawie art. 14 i załącznika IV, **w tym przyjazny dla użytkownika przegląd na szczeblu Unii informacji wymienionych w pkt 7 załącznika IV**. [Popr. 133]

2a. Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie najpóźniej [five years after the final deadline for transposition of this Directive] – a następnie wtedy, kiedy stosowne – sprawozdanie na temat potencjalnego zagrożenia dla źródeł wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi ze strony mikrodrobin plastiku, produktów farmaceutycznych i ewentualnie innych nowych szkodliwych substancji oraz na temat związanych z tym potencjalnych zagrożeń dla zdrowia. Komisja jest uprawniona, by w razie potrzeby przyjąć akty delegowane zgodnie z art. 19 w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy poprzez ustalenie maksymalnych poziomów mikrodrobin plastiku, produktów farmaceutycznych i innych nowych szkodliwych substancji w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi. [Popr. 134]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Artykuł 18

Przegląd i zmiana załączników

1. Co najmniej raz na pięć lat Komisja dokonuje przeglądu załącznika I w świetle postępu naukowo-technicznego .

Komisja, na podstawie wyników przeprowadzonych przez państwa członkowskie ocen zagrożeń i ocen ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi, zawartych w zbiorach danych utworzonych na podstawie art. 15, dokonuje przeglądu załącznika II i ocenia, czy istnieje potrzeba zmodyfikowania go lub wprowadzenia nowych specyfikacji dotyczących monitorowania do celów tych ocen ryzyka.

2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 19 dotyczących zmiany, w razie potrzeby, załączników I–IV w celu dostosowania ich do postępu naukowego i technicznego lub określenia wymogów w zakresie monitorowania do celów oceny zagrożeń i oceny ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi na podstawie art. 8 ust. 1 lit. d) i art. 10 ust. 1 lit. b).

2a. Przed ... [five years after the date of entry into force of this Directive] Komisja dokonuje przeglądu, czy art. 10a doprowadził do wystarczającego poziomu harmonizacji wymagań higienicznych dla materiałów i produktów mających kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz, w razie potrzeby, podejmuje dalsze odpowiednie środki. [Popr. 135]

Artykuł 19

Wykonanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 18 ust. 2, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia [date of entry into force of this Directive] r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 18 ust. 2, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 18 ust. 2 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 20

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odniesienia się do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 .

Artykuł 21

Sankcje

Państwa członkowskie określają zasady dotyczące sankcji nakładanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i wprowadzają wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonania. Nałożone sankcje są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie do dnia [2 years after entry into force of this Directive] r. powiadamiają Komisję o tych przepisach i środkach, a następnie powiadamiają ją o wszelkich zmianach mających wpływ na te przepisy.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Artykuł 22

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 2 i 5–21 oraz załączników I–IV do dnia [2 years after entry into force of this Directive] r. Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują tekst tych środków Komisji.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odniesienia do dyrektyw uchylonych niniejszą dyrektywą należy odczytywać jako odniesienia do niniejszej dyrektywy. Metody dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego wskazania określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 23

Uchylenie

1. Dyrektywa 98/83/WE zmieniona aktami wymienionymi w załączniku V część A traci moc ze skutkiem od dnia [day after the date in the first subparagraph of Article 22(1)] r. , bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich dotyczących ostatecznych terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw określonych w załączniku V część B.

Odniesienia do uchylonej dyrektywy traktuje się jako odniesienia do niniejszej dyrektywy i odczytuje się zgodnie z tablicą korelacji w załączniku VI.

2. Odstępstwa udzielone przez państwa członkowskie zgodnie z art. 9 dyrektywy 98/83/WE obowiązujące w dniu [end-date for transposition of this Directive] r. mają nadal zastosowanie do końca okresu ich obowiązywania. ~~Odstępstwa te nie mogą być przedłużane.~~ [Popr. 136]

Artykuł 24

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* .

Artykuł 25

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący

W imieniu Rady

Przewodniczący

Czwartek, 28 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK I**WYMAGANIA MINIMALNE DOTYCZĄCE WARTOŚCI PARAMETRYCZNYCH WYKORZYSTYWANYCH DO OCENY JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI****CZĘŚĆ A****Parametry mikrobiologiczne**

Parametr	Wartość parametryczna	Jednostka
Zarodniki <i>Clostridium perfringens</i>	0	Ilość/100 ml
Bakterie z grupy <i>coli</i>	0	Ilość/100 ml
Enterokoki	0	Ilość/100 ml
<i>Escherichia coli</i> (<i>E. coli</i>)	0	Ilość/100 ml
Liczba drobnoustrojów heterotroficznych 22°	Bez nieprawidłowych zmian	
Colifagi somatyczne	0	Ilość/100 ml
Mętność	≤1	NTU
Uwaga:	Parametry określone w niniejszej części nie mają zastosowania do wód źródłanych i mineralnych zgodnie z dyrektywą 2009/54/WE ”.	

[Popr. 179]

CZĘŚĆ B**Parametry chemiczne**

Parametr	Wartość parametryczna	Jednostka	Uwagi
Amid kwasu akrylowego	0,10	µg/l	Wartość parametryczna odnosi się do stężenia pozostałości monomeru w wodzie obliczonego zgodnie ze specyfikacjami maksymalnego uwalniania z odpowiedniego polimeru w kontakcie z wodą.
Antymon	5,0	µg/l	
Arsen	10	µg/l	
Benzen	1,0	µg/l	
Benzo(a)piren	0,010	µg/l	
Beta-estradiol (50-28-2)	0,001	µg/l	
Bisfenol A	0,01 0,1	µg/l	

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Parametr	Wartość parametryczna	Jednostka	Uwagi
Bor	1,0 1,5	mg/l	
Bromiany	10	µg/l	
Kadm	5,0	µg/l	
Chlorany	0,25	mg/l	
Chloryny	0,25	mg/l	
Chrom	25	µg/l	Wartość musi zostać osiągnięta najpóźniej do dnia [10 years after the entry into force of this Directive] r. Wartość parametryczna dla chromu do tej daty wynosi 50 µg/l.
Miedź	2,0	mg/l	
Cyjanki	50	µg/l	
1,2-dichloroetan	3,0	µg/l	
Epichlorohydryna	0,10	µg/l	Wartość parametryczna odnosi się do stężenia pozostałości monomeru w wodzie obliczonego zgodnie ze specyfikacjami maksymalnego uwalniania z odpowiedniego polimeru w kontakcie z wodą.
Fluorki	1,5	mg/l	
Kwasy halogenoocetowe (HAA)	80	µg/l	Suma następujących dziewięciu substancji reprezentatywnych: kwas monochloro-, dichloro- oraz trichloroocetowy, kwas mono- oraz dibromoocetowy, kwas bromochloroocetowy, kwas bromodichloroocetowy, kwas dibromochloroocetowy oraz kwas tribromoocetowy.
Ołów	5	µg/l	Wartość musi zostać osiągnięta najpóźniej do dnia [10 years after the entry into force of this Directive] r. Wartość parametryczna dla ołowiu do tej daty wynosi 10 µg/l.
Rtęć	1,0	µg/l	
Mikrocystyna-LR	1,0	µg/l	
Nikiel	20	µg/l	
Azotany	50	mg/l	Państwa członkowskie muszą zapewnić, aby spełniony był warunek: $[\text{azotany}]/50 + [\text{azotyny}]/3 \leq 1$, gdzie nawiasy kwadratowe oznaczają stężenie azotanów (NO ₃) i azotynów (NO ₂) w mg/l, a po uzdatnieniu wody zachowano wartość 0,10 mg/l dla azotynów.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Parametr	Wartość parametryczna	Jednostka	Uwagi
Azotyny	0,50	mg/l	Państwa członkowskie muszą zapewnić, aby spełniony był warunek: $[\text{azotany}]/50 + [\text{azotyny}]/3 \leq 1$, gdzie nawiasy kwadratowe oznaczają stężenie azotanów (NO_3) i azotynów (NO_2) w mg/l, a po uzdatnieniu wody zachowano wartość 0,10 mg/l dla azotynów.
Nonylofenol	0,3	$\mu\text{g/l}$	
Pestycydy	0,10	$\mu\text{g/l}$	„Pestycydy” oznaczają: — organiczne insektycydy, — organiczne herbicydy, — organiczne fungicydy, — organiczne nematocydy, — organiczne akarycydy, — organiczne algicydy, — organiczne rodentydy, — organiczne slimicydy, — produkty pochodne (między innymi regulatory wzrostu) oraz ich istotne metabolity zdefiniowane w art. 3 pkt 32 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 ⁽¹⁾ . Wartość parametryczną stosuje się do każdego poszczególnego pestycydu. W przypadku aldryny, dieldryny, heptachloru i epoksydu heptachloru wartość parametryczna wynosi 0,030 $\mu\text{g/l}$.
Pestycydy – Ogółem	0,50	$\mu\text{g/l}$	„Pestycydy – Ogółem” oznaczają sumę poszczególnych pestycydów, zdefiniowanych w poprzednim wierszu, wykrytych i oznaczonych ilościowo w ramach procedury monitorowania.
PFAS	0,10	$\mu\text{g/l}$	„PFAS” oznacza każdą poszczególną substancję per- i polifluoroalkilową (wzór chemiczny: $\text{C}_n\text{F}_{2n+1}\text{-R}$). We wzorze wprowadza się również rozróżnienie pomiędzy PFAS krótkołańcuchowymi a PFAS długołańcuchowymi Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie wyłącznie do PFAS długołańcuchowych. Niniejsza wartość parametryczna dla poszczególnych substancji PFAS ma zastosowanie wyłącznie do tych substancji PFAS, które prawdopodobnie mogą być obecne i które stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, zgodnie z oceną zagrożenia, o której mowa w art. 8 niniejszej dyrektywy.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Parametr	Wartość parametryczna	Jednostka	Uwagi
PFAS – Ogółem	0,50	µg/l	„PFAS – Ogółem” oznacza sumę substancji per- i poli-fluoroalkilowych (wzór chemiczny: C _n F _{2n+1} -R). Niniejsza wartość parametryczna dla PFAS – ogółem ma zastosowanie wyłącznie do tych substancji PFAS, które prawdopodobnie mogą być obecne i które stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, zgodnie z oceną zagrożenia, o której mowa w art. 8 niniejszej dyrektywy.
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne	0,10	µg/l	Suma stężeń następujących wymienionych związków: benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(g, h,i)perylen oraz indeno(1,2,3-cd)piren .
Selen	10	µg/l	
Tetrachloroeten i trichloroeten	10	µg/l	Suma stężeń wymienionych związków
Trihalometany – Ogółem	100	µg/l	W miarę możliwości bez ujemnego wpływu na dezynfekcję, państwa członkowskie powinny dążyć do osiągnięcia niższej wartości. Suma stężeń następujących wymienionych związków: chloroform, trójchlorometan, bromoform, dibromochlorometan, bromodichlorometan.
Uran	30	µg/l	
Chlorek winylu	0,50	µg/l	Wartość parametryczna odnosi się do stężenia pozostałości monomeru w wodzie obliczonego zgodnie ze specyfikacjami maksymalnego uwalniania z odpowiedniego polimeru w kontakcie z wodą.

(¹) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s.1).

[Popr. 138, 180]

CZĘŚĆ Ba

Parametry wskaźnikowe

Parametr	Wartość parametryczna	Jednostka	Uwagi
Glin	200	µg/l	
Amon	0,50	mg/l	
Chlorek	250	mg/l	Uwaga 1
Barwa	Akceptowalny przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian		

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Parametry wskaźnikowe			
Parametr	Wartość parametryczna	Jednostka	Uwagi
Przewodnictwo	2 500	$\mu\text{S cm}^{-1}$ w 20 °C	Uwaga 1
Stężenie jonów wodoru	$\geq 6,5$ i $\leq 9,5$	jednostki pH	Uwagi 1 i 3
Żelazo	200	$\mu\text{g/l}$	
Mangan	50	$\mu\text{g/l}$	
Zapach	Akceptowalny przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian		
Siarczany	250	mg/l	Uwaga 1
Sód	200	mg/l	
Smak	Akceptowalny przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian		
Liczba kolonii w 22 °C	Bez nieprawidłowych zmian		
Bakterie z grupy coli	0	Ilość/100 ml	
Ogólny węgiel organiczny (OWO)	Bez nieprawidłowych zmian		
Mętność	Akceptowalny przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian		

Uwaga 1:

Woda nie powinna być agresywna.

Uwaga 2:

Tego parametru nie trzeba mierzyć, chyba że woda pochodzi z wód powierzchniowych lub znajduje się pod ich wpływem. W przypadku niezgodności z wartością parametryczną dane państwo członkowskie bada dostawę w celu zapewnienia, że nie ma potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego wynikającego z obecności mikroorganizmów chorobotwórczych np. cryptosporidium.

Uwaga 3:

W odniesieniu do wody niegazowanej rozlewanej do butelek lub pojemników wartość minimalna może zostać obniżona do 4,5 jednostek pH.

Dla wody rozlewanej do butelek lub pojemników, z natury bogatej w dwutlenek węgla lub sztucznie wzbogaconej dwutlenkiem węgla, wartość minimalna może być niższa.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

CZĘŚĆ C

Parametry istotne dla oceny ryzyka związanego z wewnętrznymi instalacjami wodociągowymi

Parametr	Wartość parametryczna	Jednostka	Uwagi
<i>Legionella pneumophila</i>	<1 000	liczba/l	W przypadku gdy wartość parametryczna <1 000/l nie jest spełniona dla Legionella, przeprowadza się ponowne pobranie próbek od kątem Legionella pneumophila. Jeśli Legionella pneumophila nie jest obecna, wartość parametryczna dla Legionella wynosi <10 000/l.
<i>Legionella</i>	< 10 000	liczba/l	Jeśli Legionella pneumophila nie jest obecna, dla której wartość parametryczna wynosi < 1 000/l, wartość parametryczna dla Legionella wynosi <10 000/l.
Ołów	5	µg/l	Wartość musi zostać osiągnięta najpóźniej do dnia [10 years after the entry into force of this Directive] r. Wartość parametryczna dla ołowiu do tej daty wynosi 10 µg/l.

[Popr. 140]

CZĘŚĆ Ca

Nowe parametry podlegające monitorowaniu

Mikrodrobiny plastiku	Monitorowanie prowadzi się zgodnie z metodą pomiaru mikrodrobin plastiku określoną w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 11 ust. 5b.
-----------------------	--

[Popr. 141]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK II
MONITOROWANIE

CZĘŚĆ A**Ogólne cele i programy monitorowania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi**

1. W ramach programów monitorowania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi ustanowionych na podstawie art. 11 ust. 2:
 - a) sprawdza się, czy istniejące środki kontroli ryzyka dla zdrowia ludzkiego w całym łańcuchu dostaw wody od poboru poprzez uzdatnianie i przechowywanie aż do dystrybucji funkcjonują skutecznie oraz czy woda w punkcie zgodności jest zdatna do użycia i czysta;
 - b) podaje się informacje dotyczące jakości wody dostarczanej do spożycia przez ludzi do celów wykazania, że obowiązki określone w art. 4 i wartości parametryczne określone zgodnie z art. 5 są spełniane;
 - c) określa się najbardziej odpowiednie sposoby ograniczania ryzyka dla zdrowia ludzi.
2. Programy monitorowania ustanowione na podstawie art. 11 ust. 2 zawierają jeden z następujących elementów:
 - a) pobranie i analizę dyskretnych próbek wody;
 - b) pomiary rejestrowane w procesie ciągłego monitorowania.

Programy monitorowania obejmują również operacyjny program monitorowania komplementarny do monitorowania na potrzeby weryfikacji, który pozwala na szybki wgląd w wyniki operacyjne i problemy z jakością wody oraz na szybkie zaplanowane wcześniej działania zaradcze. Takie operacyjne programy monitorowania są dopasowane do zaopatrzenia, uwzględniają wyniki oceny zagrożenia i ryzyka związanej z zaopatrzeniem, a ich celem jest potwierdzenie skuteczności wszystkich środków kontroli w zakresie poboru, uzdatniania, dystrybucji i magazynowania. Operacyjny program monitorowania obejmuje monitorowanie parametru mętność w celu regularnego kontrolowania skuteczności fizycznego usuwania przez procesy filtracji zgodnie z wartościami parametrycznymi i częstotliwościami podanymi w poniższej tabeli:

Parametr	Wartość parametryczna
Mętność	0,3 NTU (95 %) i nie >0,5 NTU przez 15 kolejnych minut
Objętość (m ³) wody dostarczanej lub produkowanej dziennie w strefie zaopatrzenia	Minimalna częstotliwość
≤ 10 000	Codziennie
>10 000	Online

Ponadto programy monitorowania mogą obejmować:

- a) kontrole zapisów dotyczących funkcjonalności i stanu konserwacji urządzeń;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- b) inspekcje poboru, oraz infrastruktury uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, nie naruszając wymagań w zakresie monitorowania przewidzianych w art. 8 ust. 1 lit. c) oraz w art. 10 ust. 1 lit. b) .
3. Państwa członkowskie zapewniają, by programy monitorowania były w sposób ciągły poddawane przeglądowi i uaktualniane lub potwierdzane co najmniej co 6 lat.

CZĘŚĆ B

Parametry podstawowe i częstotliwości pobierania próbek

1. Parametry podstawowe

Escherichia coli (*E. coli*), ~~zarodniki *Clostridium perfringens* i colifagi somatyczne~~ **enterokoki** uznaje się za „parametry podstawowe” i nie mogą one być objęte oceną ryzyka związaną z zaopatrzeniem zgodnie z częścią C niniejszego załącznika. Monitoruje się je zawsze z częstotliwościami określonymi w pkt 2 tabela 1. [Popr. 142]

2. Częstotliwości pobierania próbek

Wszystkie parametry określone zgodnie z art. 5 monitoruje się co najmniej z częstotliwościami określonymi w poniższej tabeli, chyba że na podstawie oceny ryzyka związanego z zaopatrzeniem przeprowadzonej zgodnie z art. 9 i częścią C niniejszego załącznika określono inną częstotliwość monitorowania.

Tabela 1

Minimalna częstotliwość pobierania próbek i wykonywania analiz do celów monitorowania zgodności

		Minimalna liczba próbek rocznie	
≤ 100		10 ^a	
≥ 100	≤ 1 000	10 ^a	
≥ 1 000	≤ 10 000	50 ^b	
≥ 10 000	≤ 100 000	365	
≥ 100 000		365	
Objętość (m ³) wody dostarczanej lub produkowanej dziennie w strefie zaopatrzenia (zob. uwaga 1 i 2) m3		Parametr grupy A (parametr mikrobiologiczny) – liczba próbek rocznie (zob. uwaga 3)	Parametr grupy B (parametr chemiczny) – liczba próbek rocznie
	≤ 100	> 0 (zob. uwaga 4)	> 0 (zob. uwaga 4)
> 100	≤ 1 000	4	1

Czwartek, 28 marca 2019 r.

		Minimalna liczba próbek rocznie	
> 1 000	≤ 10 000	4 + 3 na każde 1 000 m ³ /d i ich część całkowitej objętości	1 + 1 na każde 1 000 m ³ /d i ich część całkowitej objętości
> 10 000	≤ 100 000		3 + 1 na każde 10 000 m ³ /dzień i ich część całkowitej objętości
> 100 000			12 + 1 na każde 25 000 m ³ /dzień i ich część całkowitej objętości

a: wszystkie próbki pobiera się w okresach, gdy ryzyko przetrwania procesu uzdatniania przez patogeny jelitowe jest wysokie

b: co najmniej 10 próbek pobiera się w okresach, gdy ryzyko przetrwania uzdatniania przez patogeny jelitowe jest wysokie.

Uwaga 1: Strefa zaopatrzenia jest określonym geograficznie obszarem, z którego pochodzi woda przeznaczona do spożycia przez ludzi z jednego lub więcej źródeł, a jakość wody można uznać w przybliżeniu za jednolitą.

Uwaga 2: Wielkości są obliczane jako średnie pobrane w ciągu roku kalendarzowego. Zamiast objętości wody można wykorzystać liczbę mieszkańców strefy zaopatrzenia w celu ustalenia minimalnej częstotliwości, przyjmując, że zużycie wody wynosi 200 l/(dzień* na mieszkańca).

Uwaga 3: Wskazaną częstotliwość oblicza się w następujący sposób: np. $4\ 300\ \text{m}^3/\text{dzień} = 16\ \text{próbek}$ (cztery dla pierwszych $1\ 000\ \text{m}^3/\text{dzień} + 12$ dla dodatkowych $3\ 300\ \text{m}^3/\text{dzień}$).

Uwaga 4: Państwa członkowskie, które postanowiły zwolnić poszczególne dostawy na mocy art. 3 ust. 2 lit. b) niniejszej dyrektywy stosują te częstotliwości wyłącznie do stref zaopatrzenia, które dystrybuują pomiędzy 10 a 100 m³ dziennie. [Popr. 186]

CZĘŚĆ C

Ocena ryzyka związanego z zaopatrzeniem

- Ocena ryzyka w odniesieniu do zaopatrzenia, o której mowa w art. 9 , opiera się na ogólnych zasadach oceny ryzyka określonych w normach międzynarodowych, takich jak norma EN 15975-2 dotycząca „bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę pitną, wytycznych dotyczących zarządzania ryzykiem i zarządzania kryzysowego”.
- W następstwie oceny ryzyka związanego z dostawami wykaz parametrów uwzględnianych na potrzeby monitorowania zostaje rozszerzony, a częstotliwości pobierania próbek określone w części B zostają zwiększone, jeżeli spełniony jest którykolwiek z następujących warunków:
 - wykaz parametrów lub częstotliwości określonych w niniejszym załączniku nie jest wystarczający do wypełnienia zobowiązań nałożonych na mocy art. 11 ust. 1;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- b) do celów art. 11 ust. 6 wymagane jest dodatkowe monitorowanie;
 - c) należy zapewnić gwarancje określone w części A pkt 1) lit. a);
 - d) należy zwiększyć częstotliwość pobierania próbek na podstawie art 8 ust. 3 lit. a).
3. W następstwie oceny ryzyka związanego z zaopatrzeniem wykaz parametrów uwzględnianych przy monitorowaniu oraz częstotliwości pobierania próbek określone w części B mogą zostać ograniczone, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:
- a) lokalizację i częstotliwość pobierania próbek ustala się w odniesieniu do pochodzenia parametru, jak również zmienności i długofalowej tendencji jego stężenia, z uwzględnieniem art. 6;
 - b) aby możliwe było obniżenie minimalnej częstotliwości pobierania próbek parametru wszystkie wyniki uzyskane z próbek pobieranych w regularnych odstępach czasu przez okres co najmniej trzech lat w punktach pobierania próbek reprezentatywnych dla całej strefy zaopatrzenia wynoszą mniej niż 60 % wartości parametrycznej;
 - c) aby możliwe było usunięcie parametru z wykazu parametrów, które mają być monitorowane, wszystkie wyniki uzyskane z próbek pobieranych w regularnych odstępach czasu przez okres co najmniej trzech lat w punktach pobierania próbek reprezentatywnych dla całej strefy zaopatrzenia wynoszą mniej niż 30 % wartości parametrycznej;
 - d) aby możliwe było usunięcie parametru z wykazu parametrów, które mają być monitorowane, decyzja opiera się na wynikach oceny ryzyka na podstawie wyników monitorowania źródeł wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi potwierdzających, że zdrowie ludzkie jest chronione przed szkodliwymi skutkami jakiegokolwiek zanieczyszczenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, jak przewidziano w art. 1;
 - e) aby możliwe było obniżenie częstotliwości pobierania próbek w odniesieniu do parametru lub usunięcia parametru z wykazu parametrów, które mają być monitorowane, ocena ryzyka potwierdza, że żaden czynnik dający się racjonalnie przewidzieć nie może spowodować pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
4. Jeśli do dnia [the date of entry into force of this Directive] r. dostępne będą już wyniki monitorowania wskazujące na spełnienie warunków określonych w ust. 3 lit. b)–e), wyniki te mogą zostać wykorzystane do dostosowania monitorowania w następstwie oceny ryzyka związanego z zaopatrzeniem.

CZĘŚĆ D

Metody i punkty pobierania próbek

1. Punkty pobierania próbek określa się w taki sposób, aby zapewnić zgodność z punktami zgodności zdefiniowanymi w art. 6. W przypadku sieci dystrybucyjnej państwo członkowskie może pobrać próbki w strefie zaopatrzenia lub zakładzie uzdatniania dla określonych parametrów, jeśli można wykazać, że nie powoduje to niekorzystnej zmiany mierzonej wartości tych parametrów. W miarę możliwości liczbę próbek rozkłada się równomiernie w czasie i miejscu.
2. Pobieranie próbek w punkcie zgodności spełnia następujące warunki:
 - a) próbki na potrzeby kontroli zgodności pewnych parametrów chemicznych (w szczególności miedzi, ołowiu, *Legionella* i niklu) są pobierane z kranu konsumenta bez uprzedniego splukiwania. W ciągu dnia należy pobrać losową próbkę o objętości jednego litra. Jako rozwiązanie alternatywne państwa członkowskie mogą stosować metody z ustalonym okresem stagnacji, które lepiej odzwierciedlają sytuację w danym kraju, pod warunkiem że na poziomie strefy zaopatrzenia nie prowadzi to do mniejszej liczby przypadków niezgodności niż przy użyciu losowej metody dziennej;
 - b) próbki na potrzeby kontroli zgodności parametrów mikrobiologicznych w punkcie zgodności należy pobierać i obchodzić się z nimi zgodnie z EN ISO 19458, pobieranie próbek do celu B.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- 2a. *Próbki do badań na obecność bakterii Legionella w wewnętrznych instalacjach wodociągowych pobiera się w punktach zagrożonych rozprzestrzenianiem się bakterii Legionella pneumophila lub narażeniem na kontakt z nią. Państwa członkowskie określają wytyczne dotyczące metod pobierania próbek w związku z badaniem na obecność tej bakterii. [Popr. 144]***
 3. Pobieranie próbek w sieci dystrybucyjnej, z wyjątkiem pobierania próbek z kranów konsumentów, jest zgodne z normą ISO 5667-5. W odniesieniu do parametrów mikrobiologicznych pobieranie próbek w sieci dystrybucyjnej odbywa się zgodnie z normą EN ISO 19458, cel pobierania próbek A.
-

Czwartek, 28 marca 2019 r.

ANNEX IIa

Minimalne wymagania higieniczne dla substancji i materiałów do wytwarzania nowych produktów, które mają kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi:

- (a) wykaz substancji dopuszczonych do stosowania przy wytwarzaniu materiałów, który obejmuje między innymi materiały organiczne, elastomery, silikon, metale, cement, żywice jonowymienne i materiały złożone oraz wytwarzane z nich produkty;*
 - (b) obowiązki typowe dla stosowania substancji w materiałach i wytwarzanych z nich produktach;*
 - (c) ograniczenia typowe dla migracji określonych substancji do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;*
 - (d) zasady higieny dotyczące innych właściwości, których przestrzeganie jest wymagane do spełniania przepisów;*
 - (e) podstawowe zasady sprawdzania przestrzegania lit. a)–d);*
 - (f) zasady sprawdzania przestrzegania lit. a)–d) w odniesieniu do pobierania próbek i metod analizy. [Popr. 145]*
-

Czwartek, 28 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK III

SPECYFIKACJE DLA ANALIZY PARAMETRÓW

Państwa członkowskie dopilnowują, by metody analizy stosowane do celów monitorowania i wykazywania zgodności z niniejszą dyrektywą były walidowane i dokumentowane zgodnie z EN ISO/IEC 17025 lub innymi równorzędnymi normami przyjętymi na poziomie międzynarodowym. Państwa członkowskie dbają o to, by laboratoria lub podmioty pracujące na zlecenie laboratoriów stosowały praktyki systemu zarządzania jakością zgodnie z normą EN ISO/IEC 17025 lub innymi równorzędnymi normami przyjętymi na poziomie międzynarodowym.

W przypadku braku metody analitycznej spełniającej minimalną charakterystykę wykonania analizy określoną w części B państwa członkowskie zapewniają, by monitorowanie było prowadzone przy wykorzystaniu najlepszych dostępnych technik niepowodujących nadmiernych kosztów.

CZĘŚĆ A

Parametry mikrobiologiczne, dla których określono metody analizy

Metody w odniesieniu do parametrów mikrobiologicznych to:

- a) bakterie *Escherichia coli* (*E. coli*) oraz bakterie z grupy coli (EN ISO 9308-1 lub EN ISO 9308-2);
- b) *Enterococci* (EN ISO 7899-2);
- c) *Pseudomonas aeruginosa* (EN ISO 16266);
- d) liczba kolonii lub liczba kolonii heterotroficznych w 22 °C (EN ISO 6222);
- e) *Clostridium perfringens* włącznie z zarodnikami (EN ISO 14189);
- f) mętność (EN ISO 7027);
- g) *Legionella* (EN ISO 11731);
- h) colifagi somatyczne (EN ISO 10705-2).

CZĘŚĆ B

Parametry chemiczne, dla których określono charakterystykę wykonania analizy

1. Parametry chemiczne

Dla parametrów określonych w tabeli 1 wykorzystana metoda analizy umożliwia co najmniej zmierzenie stężeń równych wartości parametrycznej przy granicy oznaczalności, zdefiniowanej w art. 2 ust. 2 dyrektywy Komisji 2009/90/WE⁽¹⁾, w wysokości 30 % lub mniej odpowiedniej wartości parametrycznej i niepewności pomiaru określonej w tabeli 1. Wynik musi być wyrażony za pomocą co najmniej takiej samej liczby cyfr znaczących jak wartość parametryczna uwzględniona w załączniku I część B.

Niepewność pomiaru określona w tabeli 1 nie może być stosowana jako dodatkowa tolerancja w odniesieniu do wartości parametrycznych określonych w załączniku I.

⁽¹⁾ Dyrektywa Komisji 2009/90/WE z dnia 31 lipca 2009 r. ustanawiająca, na mocy dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, specyfikacje techniczne w zakresie analizy i monitorowania stanu chemicznego wód (Dz.U. L 201 z 1.8.2009, s. 36).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Tabela 1
Minimalna charakterystyka wykonania analizy „niepewność pomiaru”

Parametry	Niepewność pomiaru (zob. uwaga 1) % wartości parametrycznej	Uwagi
Amid kwasu akrylowego	30	
Antymon	40	
Arsen	30	
Benzo(a)piren	50	zob. uwaga 2
Benzen	40	
Beta-estradiol (50-28-2)	50	
Bisfenol A	50	
Bor	25	
Bromiany	40	
Kadm	25	
Chlorany	30	
Chloryny	30	
Chrom	30	
Miedź	25	
Cyjanki	30	zob. uwaga 3
1,2-dichloroetan	40	
Epichlorohydryna	30	
Fluorki	20	
HAA	50	
Ołów	25	
Rtęć	30	
Mikrocystyna-LR	30	
Nikiel	25	
Azotany	15	

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Parametry	Niepewność pomiaru (zob. uwaga 1) % wartości parametrycznej	Uwagi
Azotyny	20	
Nonylofenol	50	
Pestycydy	30	zob. uwaga 4
PFAS	50 20	
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne	30	zob. uwaga 5
Selen	40	
Tetrachloroeten	30	zob. uwaga 6
Trójchloroetylen	40	zob. uwaga 6
Trihalometany – ogółem	40	zob. uwaga 5
Uran	30	
Chlorek winylu	50	

[Popr. 177 i 224]

2. Uwagi do tabeli 1

Uwaga 1	„Niepewność pomiaru” jest to parametr nieujemny charakteryzujący rozkład wartości ilościowych przyporządkowanych wielkości mierzalnej na podstawie wykorzystanych informacji. Kryterium wykonania analizy dla niepewności pomiaru ($k = 2$) to odsetek wartości parametrycznej określonej w tabeli lub wartości bardziej rygorystycznej. Niepewność pomiaru szacuje się na poziomie wartości parametrycznej, o ile nie wskazano inaczej.
Uwaga 2	Jeżeli wartość niepewności pomiaru nie może zostać dotrzymana, należy wybrać najlepszą dostępną technikę (do 60 %).
Uwaga 3	Metoda określa całkowitą ilość cyjanków we wszystkich postaciach.
Uwaga 4	Charakterystykę wykonania analizy dla poszczególnych pestycydów podano orientacyjnie. Niskie wartości dla niepewności pomiaru, takie jak 30 %, można osiągnąć w odniesieniu do niektórych pestycydów, wyższe wartości do 80 % mogą być dopuszczone w odniesieniu do niektórych pestycydów.
Uwaga 5	Charakterystykę wykonania analizy stosuje się do pojedynczych określonych substancji przy 25 % wartości parametrycznej w załączniku I część B.
Uwaga 6	Charakterystykę wykonania analizy stosuje się do pojedynczych określonych substancji przy 50 % wartości parametrycznej w załączniku I część B.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK IV**INFORMACJE, KTÓRE MAJĄ BYĆ PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ ~~DROGĄ INTERNETOWĄ~~ [Popr. 146]**

Następujące informacje są dostępne dla konsumentów przez internet **lub** w sposób **inny, równie** przyjazny dla użytkownika i dostosowany do jego potrzeb **sposób**: [Popr. 147]

- 1) dane odpowiedniego dostawcy wody, **obszar i liczba zaopatrywanych osób, a także metoda produkcji wody**; [Popr. 148]
- 2) ~~najnowsze wyniki~~ **przeгляд najnowszych wyników** monitorowania **w przeliczeniu na dostawcę wody** parametrów wymienionych w załączniku I części A, **B** i ~~B~~ **Ba**, w tym częstotliwość i lokalizacja punktów pobierania próbek, stosownie do obszaru zainteresowania osoby zaopatrywanej, wraz z wartością parametryczną określoną zgodnie z art. 5. Wyniki monitorowania nie mogą być starsze niż: [Popr. 149]
 - (a) jeden miesiąc w przypadku bardzo dużych dostawców wody;
 - (b) sześć miesięcy w przypadku **średnich i** dużych dostawców wody; [Popr. 202]
 - (c) jeden rok w przypadku **bardzo małych i** małych dostawców wody; [Popr. 203]
- 3) w przypadku **zaistnienia potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego określonego przez właściwe organy w wyniku** przekroczenia wartości parametrycznych określonych zgodnie z art. 5 informacja o możliwym zagrożeniu dla zdrowia ludzkiego i powiązane porady dotyczące zdrowia i zużycia lub link dający dostęp do takich informacji; [Popr. 150]
- 4) ~~streszczenie odpowiedniej oceny ryzyka związanego z zaopatrzeniem~~; [Popr. 151]
- 5) informacja na temat następujących parametrów wskaźnikowych, **wymienionych w załączniku I część Ba**, i powiązanych wartości parametrycznych:
 - a) ~~barwa~~;
 - b) ~~pH (stężenie jonów wodoru)~~;
 - c) ~~przewodnictwo~~;
 - d) ~~żelazo~~;
 - e) ~~mangan~~;
 - f) ~~zapach~~;
 - g) ~~smak~~;
 - h) ~~twardość~~;
 - i) ~~minerały, aniony/kationy rozpuszczone w wodzie~~:
 - ~~Bor BO_3~~
 - ~~Węglan CO_3^{2-}~~
 - ~~Chlorek Cl~~
 - ~~Fluorek F~~
 - ~~Wodorowęglan HCO_3~~
 - ~~Azotany NO_3~~
 - ~~Azotyny NO_2~~
 - ~~Fosforan PO_4^{3-}~~
 - ~~Krzemian SiO_2~~
 - ~~Siarczan SO_4^{2-}~~

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- Siarczek S_2
- Glin Al
- Amon NH_4^+
- Wapń Ca
- Magnez Mg
- Potas K
- Sód Na

Te wartości parametryczne i inne niejonizowane związki i pierwiastki śladowe mogą być przedstawione z wartością odniesienia lub wyjaśnieniem; [Popr. 152]

- 6) porady dla konsumentów, w tym na temat tego, jak **w stosownych przypadkach** ograniczyć zużycie wody **oraz jak korzystać z wody w sposób odpowiedzialny, dostosowany do miejscowych warunków**; [Popr. 153]
- 7) w przypadku **dużych i** bardzo dużych dostawców wody – corocznie informacje na temat: [Popr. 154]
 - a) ogólnego funkcjonowania systemu pod względem wydajności, w tym **wskaźniki poziomy** wycieków i zużycie energii na metr sześcienny dostarczonej wody **określone przez państwa członkowskie**; [Popr. 155]
 - b) informacje na temat **kierownictwa modeli zarządzania usługą** i zarządzania dotyczące dostawy **struktury własności dostaw** wody, w tym **skład zarządu przez dostawcę wody**; [Popr. 156]
 - c) ilość wody dostarczana rocznie i tendencje;
 - d) **informacje w przypadku gdy koszty są odzyskiwane za pośrednictwem systemu taryfowego informacje** na temat struktury **kosztów** taryfy pobieranej od konsumentów za metr sześcienny wody, w tym kosztów stałych i zmiennych, **przedstawiające co najmniej koszty związane z zużyciem energii na metr sześcienny dostarczonej wody, a także związanych ze** środkami przyjętymi przez dostawców wody na potrzeby oceny zagrożenia na podstawie art. 8 ust. 4, uzdatnianiem i dystrybucją wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi, **zbieraniem i oczyszczaniem ścieków, a także koszty związane kosztów związanych** ze środkami do celów art. 13, jeżeli takie środki zostały przyjęte przez dostawców wody; [Popr. 157]
 - e) kwota **inwestycji uznanych przez dostawcę za konieczne do zapewnienia trwałości finansowej usług wodnych (w tym utrzymania infrastruktury) oraz kwota zrealizowanych, trwających i zaplanowanych** inwestycji faktycznie otrzymanych lub odzyskanych **wraz z planami finansowania**; [Popr. 158]
 - f) stosowane rodzaje uzdatniania wody i dezynfekcji;
 - g) podsumowanie i statystyki dotyczące skarg konsumentów oraz **terminowości i adekwatności podjętych w odpowiedzi** reakcji na **problemy nie działań**; [Popr. 159]
- 8) na życzenie dostęp do danych historycznych dotyczących informacji w pkt 2 i 3 i sięgających do 10 lat wstecz **i najwcześniej do momentu transpozycji niniejszej dyrektywy**. [Popr. 160]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK V

Część A

Uchylona dyrektywa z wykazem późniejszych zmian
(o których mowa w art. 23)

Dyrektywa Rady 98/83/WE (Dz.U. L 330 z 5.12.1998, s. 32)	
Rozporządzenie (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, s. 1)	Wyłącznie załącznik II pkt 29
Rozporządzenie (WE) nr 596/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 188 z 18.7.2009, s. 14)	Wyłącznie załącznik pkt 2.2
Dyrektywa Komisji (UE) 2015/1787 (Dz.U. L 260 z 7.10.2015, s. 6)	

Część B

Terminy transpozycji do prawa krajowego
(o których mowa w art. 23)

Dyrektywa	Termin transpozycji	
98/83/WE (UE) 2015/1787	25 grudnia 2000 r. 27 października 2017 r.	

Czwartek, 28 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK VI

TABELA KORELACJI

Dyrektywa 98/83/WE	Niniejsza dyrektywa
artykuł 1	artykuł 1
artykuł 2 formuła wprowadzająca	artykuł 2 formuła wprowadzająca
artykuł 2 pkt 1 i 2	artykuł 2 pkt 1 i 2
—	artykuł 2 pkt 3–8
artykuł 3 ust. 1 formuła wprowadzająca	artykuł 3 ust. 1 formuła wprowadzająca
artykuł 3 ust. 1 lit. a) i b)	artykuł 3 ust. 1 lit. a) i b)
artykuł 3 ust. 2 i 3	artykuł 3 ust. 2 i 3
artykuł 4 ust. 1 formuła wprowadzająca	artykuł 4 ust. 1 formuła wprowadzająca
artykuł 4 ust. 1 lit. a) i b)	artykuł 4 ust. 1 lit. a) i b)
artykuł 4 ust. 1 akapit drugi	artykuł 4 ust. 1 lit. c)
artykuł 4 ust. 2	artykuł 4 ust. 2
artykuł 5 ust. 1 i 2	artykuł 5 ust. 1
artykuł 5 ust. 3	artykuł 5 ust. 2
artykuł 6 ust. 1 lit. a)–c)	artykuł 6 lit. a)–c)
artykuł 6 ust. 1 lit. d)	—
artykuł 6 ust. 2	—
artykuł 6 ust. 3	—
—	artykuł 7
—	artykuł 8
—	artykuł 9
—	artykuł 10
artykuł 7 ust. 1	artykuł 11 ust. 1
artykuł 7 ust. 2	artykuł 11 ust. 2 formuła wprowadzająca

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Dyrektywa 98/83/WE	Niniejsza dyrektywa
—	artykuł 11 ust. 2 lit. a)–c)
artykuł 7 ust. 3	artykuł 11 ust. 3
artykuł 7 ust. 4	—
artykuł 7 ust. 5 lit. a)	artykuł 11 ust. 4 formuła wprowadzająca
artykuł 7 ust. 5 lit. b)	artykuł 11 ust. 4 lit. a)
artykuł 7 ust. 5 lit. c)	artykuł 11 ust. 4 lit. b)
artykuł 7 ust. 6	artykuł 11 ust. 5
artykuł 8 ust. 1	artykuł 12 ust. 1
artykuł 8 ust. 2	artykuł 12 ust. 2 akapit pierwszy
—	artykuł 12 ust. 2 akapit drugi
artykuł 8 ust. 3	artykuł 12 ust. 3 akapit pierwszy
—	artykuł 12 ust. 3 akapit drugi
—	artykuł 12 ust. 4 lit. a)–c)
artykuł 8 ust. 4	artykuł 12 ust. 5
artykuł 8 ust. 5–7	—
artykuł 9	—
artykuł 10	—
—	artykuł 13
—	artykuł 14
—	artykuł 15
—	artykuł 16
—	artykuł 17
artykuł 11 ust. 1	artykuł 18 ust. 1 akapit pierwszy
—	artykuł 18 ust. 1 akapit drugi
artykuł 11 ust. 2	—
—	artykuł 18 ust. 2
—	artykuł 19

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Dyrektywa 98/83/WE	Niniejsza dyrektywa
artykuł 12 ust. 1	artykuł 20 ust. 1
artykuł 12 ust. 2 akapit pierwszy	artykuł 20 ust. 1
artykuł 12 ust. 2 akapit drugi	—
artykuł 12 ust. 3	—
artykuł 13	—
artykuł 14	—
artykuł 15	—
—	artykuł 21
artykuł 17 ust. 1 i 2	artykuł 22 ust. 1 i 2
artykuł 16 ust. 1	artykuł 23 ust. 1
artykuł 16 ust. 2	—
—	artykuł 23 ust. 2
artykuł 18	artykuł 24
artykuł 19	artykuł 25
załącznik I część A	załącznik I część A
załącznik I część B	załącznik I część B
załącznik I część C	—
—	załącznik I część C
załącznik II część A pkt 1 lit. a)–c)	załącznik II część A pkt 1 lit. a)–c)
załącznik II część A pkt 2 akapit pierwszy	załącznik II część A pkt 2 akapit pierwszy
—	załącznik II część A pkt 2 akapit drugi i tabela
załącznik II część A pkt 2 akapit drugi	załącznik II część A pkt 2 akapit trzeci
załącznik II część A pkt 3	—
załącznik II część A pkt 4	załącznik II część A pkt 3
załącznik II część B pkt 1	—
załącznik II część B pkt 2	załącznik II część B pkt 1

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Dyrektywa 98/83/WE	Niniejsza dyrektywa
załącznik II część B pkt 3	załącznik II część B pkt 2
załącznik II część C pkt 1	—
załącznik II część C pkt 2	załącznik II część C pkt 1
załącznik II część C pkt 3	—
załącznik II część C pkt 4	załącznik II część C pkt 2
załącznik II część C pkt 5	załącznik II część C pkt 3
—	załącznik II część C pkt 4
załącznik II część C pkt 6	—
załącznik II część D pkt 1–3	załącznik II część D pkt 1–3
załącznik III akapit pierwszy i drugi	załącznik III akapit pierwszy i drugi
załącznik III część A akapit pierwszy i drugi	—
załącznik III część A akapit trzeci lit. a)–f)	załącznik III część A akapit trzeci lit. a)–h)
załącznik III część B pkt 1 akapit pierwszy	załącznik III część B pkt 1 akapit pierwszy
załącznik III część B pkt 1 akapit drugi	—
załącznik III część B pkt 1 akapit trzeci i tabela 1	załącznik III część B pkt 1 akapit drugi i tabela 1
załącznik III część B pkt 1 tabela 2	—
załącznik III część B pkt 2	załącznik III część B pkt 2
załącznik IV	—
załącznik V	—
—	załącznik IV
—	załącznik V
—	załącznik VI

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0321

Ramy zapobiegawczej restrukturyzacji, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność restrukturyzacji, niewypłacalności i procedur zwolnienia *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniającej dyrektywę 2012/30/UE (COM(2016)0723 – C8-0475/2016 – 2016/0359(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/52)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0723),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 53 i 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0475/2016),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez Dáil Éireann oraz Seanad Éireann, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 29 marca 2017 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 12 lipca 2017 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 19 grudnia 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej, jak również opinie przedstawione przez Komisję Gospodarczą i Monetarną oraz Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A8-0269/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 209 z 30.6.2017, s. 21.

⁽²⁾ Dz.U. C 342 z 12.10.2017, s. 43.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2016)0359

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 28 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132 (dyrektywa o restrukturyzacji i upadłości)

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, dyrektywy (UE) 2019/1023.)

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0322

Przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online oraz retransmisji programów telewizyjnych i radiowych *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do retransmisji programów telewizyjnych i radiowych (COM(2016)0594 – C8-0384/2016 – 2016/0284(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/53)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0594),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0384/2016),
 - uwzględniając opinię Komisji Prawnej w sprawie proponowanej podstawy prawnej,
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 oraz art. 53 ust. 1 i art. 62 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 25 stycznia 2017 r. ⁽¹⁾,
 - po konsultacji z Komitetem Regionów,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 18 stycznia 2019 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 i 39 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej oraz opinie przedstawione przez Komisję Kultury i Edukacji, Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz Komisję Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A8-0378/2017),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 125 z 21.4.2017, s. 27.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TC1-COD(2016)0284

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 28 marca 2019 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... ustanawiającej przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do reemisji programów telewizyjnych i radiowych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 93/83/EWG

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, dyrektywy (UE) 2019/789.)

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0323

Ustanowienie programu „Kreatywna Europa” (2021–2027) *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „Kreatywna Europa” (2021–2027) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1295/2013 (COM(2018)0366 – C8-0237/2018 – 2018/0190(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/54)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0366),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2, art. 167 ust. 5 oraz art. 173 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0237/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 12 grudnia 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 6 lutego 2019 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji oraz opinię przedstawioną przez Komisję Budżetową (A8-0156/2019),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2018)0190

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 28 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... ustanawiającego program „Kreatywna Europa” (2021–2027) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1295/2013

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności art. 167 ust. 5 i art. 173 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

⁽¹⁾ Dz.U. C 110 z 22.3.2019, s. 87

⁽²⁾ Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, ⁽³⁾

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Kultura, **sztuka**, dziedzictwo kulturowe i różnorodność kulturowa mają wielką wartość dla europejskiego społeczeństwa z perspektywy kulturowej, **edukacyjnej, demokratycznej**, środowiskowej, społecznej, **praw człowieka** i gospodarczej, w związku z czym powinny być promowane i wspierane. W deklaracji rzymskiej z dnia 25 marca 2017 r., a także na posiedzeniu Rady Europejskiej w grudniu 2017 r. stwierdzono, że edukacja i kultura są kluczem do budowania integracyjnych i spójnych społeczeństw dla wszystkich i do utrzymania konkurencyjności Europy. **[Popr. 1]**
- (2) Zgodnie z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Wartości te są wspólne państwom członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn. Wartości te zostały ponadto potwierdzone i wyrażone w prawach, wolnościach i zasadach zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (**zwanej dalej „Kartą”**), która na mocy art. 6 TUE ma taką samą moc prawną jak Traktaty. **Konkretnie wolność wypowiedzi i informacji zapisana jest w art. 11 Karty, a wolność sztuk i nauk w art. 13 Karty.** **[Popr. 2]**
- (3) W art. 3 TUE doprecyzowano następnie, że celem Unii jest wspieranie pokoju, jej wartości i dobrobytu jej narodów oraz że, między innymi, Unia szanuje swoją bogatą różnorodność kulturową i językową oraz czuwa nad ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego Europy.
- (4) W komunikacie Komisji pt. „Nowy europejski program na rzecz kultury” ⁽⁴⁾ Komisja określiła cele Unii dla sektora kultury i sektora kreatywnego. Celem programu jest wykorzystanie potencjału kultury i różnorodności kulturowej na rzecz spójności społecznej i dobrobytu społecznego, wspieranie transgranicznego wymiaru sektora kultury i sektora kreatywnego, wspieranie ich zdolności do rozwoju, wspieranie kreatywności opartej na kulturze w dziedzinie edukacji i innowacji a także tworzenie miejsc pracy, stymulowanie wzrostu gospodarczego oraz wzmacnianie międzynarodowych stosunków kulturalnych. Program „Kreatywna Europa”, wraz z innymi programami Unii, powinien wspierać wdrażanie Nowego europejskiego programu na rzecz kultury, **biorąc pod uwagę, że wewnętrzną wartość kultury i ekspresji twórczej należy zawsze chronić i promować, a twórczość artystyczna znajduje się w centrum projektów współpracy. Jest to Wspieranie Nowego europejskiego programu na rzecz kultury jest** również zgodne z konwencją UNESCO z 2005 r. w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego, która weszła w życie w dniu 18 marca 2007 r. i której Unia jest stroną. **[Popr. 3]**
- (4a) **Unijne strategie polityczne UE uzupełnią i dodadzą wartości interwencjom państw członkowskich w obszarze kultury i twórczości. Skutki takich strategii politycznych należy regularnie oceniać, uwzględniając wskaźniki jakościowe i ilościowe, takie jak korzyści dla obywateli i ich aktywne uczestnictwo, korzyści dla gospodarki UE pod względem wzrostu i miejsc pracy oraz efektów mnożnikowych w innych sektorach gospodarki oraz umiejętności i kompetencji osób pracujących w sektorze kultury i sektorze kreatywnym.**

⁽¹⁾ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁽²⁾ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z 28 marca 2019.

⁽⁴⁾ COM(2018)0267.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (4b) *Celami niniejszego programu są zachowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego Europy. Celem te zostały uznane również za nieodłączne elementy prawa do wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego i uczestnictwa w życiu kulturalnym chronionego Konwencją ramową Rady Europy w sprawie znaczenia dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa (konwencją z Faro), która weszła w życie w dniu 1 czerwca 2011 r. Konwencja ta podkreśla rolę dziedzictwa kulturowego w budowie pokojowego i demokratycznego społeczeństwa oraz w procesie zrównoważonego rozwoju i propagowaniu różnorodności kulturowej. [Popr. 5]*
- (5) *Promowanie europejskiej różnorodności kulturowej i świadomości wspólnych korzeni ma swoje źródło w swobodzie artystycznego wyrazu, zdolnościach i kompetencjach artystów i podmiotów kultury, zależy od istnienia jak też w istnieniu przężnego i odpornego sektora kultury i sektora kreatywnego, które będą w stanie tworzyć, produkować i rozpowszechniać swoje dzieła w sferze publicznej i prywatnej oraz w możliwości tworzenia, unowocześniania i produkowania dzieł przez przedstawicieli tych sektorów, a także rozpowszechniania ich dla szerokiego i zróżnicowanego kręgu odbiorców europejskich. Zwiększa to potencjał ich działalności, rozszerza dostęp do treści twórczych i intensyfikuje ich promowanie i oraz przyczynia się do zrównoważonego wzrostu i tworzenia miejsc pracy. Ponadto promowanie kreatywności i nowej wiedzy przyczynia się do zwiększenia konkurencyjności i innowacji w łańcuchach wartości w przemyśle. Należy przyjąć szersze podejście do edukacji artystycznej i kulturalnej i badań artystycznych, przechodząc od modelu STEM (nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria, sztuka i matematyka) do modelu STEAM (nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria, sztuka i matematyka). Pomimo niedawnych postępów w dziedzinie wspomagania tłumaczeń pisemnych i tłumaczeń ścieżek dialogowych europejski rynek kulturalny i kreatywny są nadal rozdrobione zgodnie z przebiegiem krajowych granic państwowych i językowych. Szanując specyfikę każdego rynku, można zrobić więcej, co nie pozwala aby pozwolić sektorowi kultury i sektorowi kreatywnemu na pełne czerpanie korzyści z jednolitego rynku europejskiego, a w szczególności z jednolitego rynku cyfrowego, w tym przez branie pod uwagę ochrony praw własności intelektualnej. [Popr. 6]*
- (5a) *Transformacja cyfrowa stanowi zmianę paradygmatu i jest jednym z największych wyzwań dla sektora kultury i sektora kreatywnego. Innowacje cyfrowe zmieniły nawyki, relacje oraz modele produkcji i konsumpcji zarówno na poziomie osobistym, jak i społecznym, a także powinny wzmocnić ekspresję kulturową i twórczą oraz narrację kulturową i twórczą, z poszanowaniem szczególnej wartości sektora kultury i sektora kreatywnego w środowisku cyfrowym. [Popr. 7]*
- (6) *Program powinien uwzględniać dwoisty charakter sektora kultury i sektora kreatywnego, uznając, z jednej strony, wewnętrzną i artystyczną wartość kultury, a z drugiej strony wartość ekonomiczną tych sektorów, w tym ich szerszy wkład we wzrost i konkurencyjność, kreatywność i innowacyjność, dialog międzykulturowy, spójność społeczną oraz generowanie wiedzy. Wymaga to silnego europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego, zarówno w sferze dochodowej, jak i niedochodowej, w szczególności dynamicznego europejskiego przemysłu audiowizualnego, z uwzględnieniem możliwości dotarcia do szerokiego kręgu odbiorców na szczeblu lokalnym, krajowym i unijnym oraz jego znaczenia gospodarczego, w tym dla innych sektorów kreatywnych oraz turystyki kulturalnej, a także rozwoju regionalnego, lokalnego i rozwoju obszarów miejskich. Jednak konkurencja na światowych rynkach audiowizualnych w dalszym ciągu wzrasta ze względu na coraz intensywniejszy cyfrowy przełom (m.in. zmiany w produkcji i konsumpcji mediów oraz rosnącą pozycję globalnych platform w dystrybucji treści). W związku z tym istnieje potrzeba zwiększenia wsparcia dla przemysłu europejskiego. [Popr. 8]*
- (6a) *Aktywne obywatelstwo europejskie, wspólne wartości, kreatywność i innowacyjność potrzebują solidnej podstawy, na której mogłyby się rozwijać. Program powinien wspierać edukację filmową i audiowizualną, w szczególności wśród osób małoletnich i młodzieży. [Popr. 9]*
- (7) *Skuteczność programu wymaga uwzględnienia specyfiki poszczególnych sektorów i stojących przed nimi wyzwań, szczególnego charakteru ich różnych grup docelowych i konkretnych potrzeb, zwłaszcza poprzez indywidualne podejścia w ramach komponentu poświęconego sektorowi audiowizualnemu, komponentu poświęconego pozostałym sektorom kultury i sektorom kreatywnym oraz komponentu międzysektorowego. Program powinien zapewniać równe wsparcie wszystkim sektorom kultury i sektorom kreatywnym za pośrednictwem planów horyzontalnych zorientowanych na wspólne potrzeby. W oparciu o programy pilotażowe oraz działania przygotowawcze i badania, w ramach programu należy wdrażać działania sektorowe wymienione w załączniku do niniejszego rozporządzenia. [Popr. 10]*

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (7a) **Muzyka, we wszystkich jej wyrazach i formach, zwłaszcza muzyka współczesna i muzyka na żywo, stanowi ważny element dziedzictwa kulturowego, artystycznego i gospodarczego Unii Europejskiej. Jest to element spójności społecznej, integracji wielokulturowej, socjalizacji młodzieży i służy jako kluczowy instrument wzbogacenia kultury, w tym turystyki kulturalnej. W związku z tym sektor muzyczny powinien być szczególnym przedmiotem działań szczegółowych realizowanych w ramach komponentu KULTURA niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do dystrybucji środków finansowych i ukierunkowanych działań. Dostosowane do potrzeb zaproszenia do składania wniosków i środki powinny pomóc w zwiększeniu konkurencyjności sektora muzycznego i pokonać niektóre szczególne wyzwania, z którymi musi się on mierzyć.** [Popr. 11]
- (7b) **Należy wzmocnić wsparcie Unii w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych. W ramach programu powinno dążyć się do wniesienia wkładu w realizację trzeciego celu strategicznego Nowego europejskiego programu na rzecz kultury przez wykorzystanie kultury i dialogu międzykulturowego jako czynników napędowych zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego. W Europie i na całym świecie nowe strategie polityczne w dziedzinie kultury napędzają miasta. Liczne kreatywne społeczności gromadzą się w ośrodkach, inkubatorach i wyspecjalizowanych miejscach na całym świecie. UE powinna odgrywać kluczową rolę w tworzeniu sieci tych społeczności z UE i państw trzecich oraz wspierać interdyscyplinarną współpracę w zakresie umiejętności artystycznych, kreatywnych i cyfrowych.** [Popr. 12]
- (8) Celem komponentu międzysektorowego jest **sprostanie wspólnym wyzwaniom** i wykorzystanie potencjału współpracy między różnymi sektorami kultury i sektorami kreatywnymi. Wspólne podejście przekrojowe może przynieść korzyści związane z transferem wiedzy i usprawnieniami administracyjnymi. [Popr. 13]
- (9) Wspieranie unijnych polityk jednolitego rynku cyfrowego wymaga interwencji Unii w sektorze audiowizualnym. Dotyczy to w szczególności modernizacji ram prawa autorskiego ~~oraz proponowanego rozporządzenia w sprawie transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne~~ **przez dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/789⁽⁵⁾, a także wniosku w sprawie zmiany dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE⁽⁶⁾ (UE) 2018/1808⁽⁷⁾.** Mają one na celu zwiększenie zdolności podmiotów europejskiego sektora audiowizualnego w zakresie finansowania, tworzenia i rozpowszechniania utworów **różnego formatu, które mogą być wystarczająco widoczne** w różnych mediach (m.in. telewizja, kino lub wideo na żądanie) i **takich**, które są atrakcyjne dla publiczności na coraz bardziej otwartym i konkurencyjnym rynku w Europie i na świecie. Należy zwiększyć skalę wsparcia w celu uwzględnienia ostatnich zmian na rynku, a w szczególności wzmocnienia pozycji globalnych platform dystrybucji w porównaniu z nadawcami krajowymi, którzy tradycyjnie inwestują w produkcję utworów europejskich. [Popr. 14]
- (10) Specjalne działania w ramach programu „Kreatywna Europa”, takie jak znak dziedzictwa europejskiego, Europejskie Dni Dziedzictwa, europejskie nagrody w dziedzinie muzyki współczesnej, rockowej i pop, literatury, dziedzictwa kulturowego i architektury, a także Europejskie Stolicy Kultury, bezpośrednio dotarły do milionów obywateli Unii i dowiodły, że europejska polityka kulturalna przynosi korzyści gospodarcze i społeczne, a zatem działania te powinny być kontynuowane i, w miarę możliwości, rozszerzane. **Program powinien wspierać tworzenie sieci kontaktów pomiędzy miejscami, którym nadano znak dziedzictwa europejskiego.** [Popr. 15]
- (10a) **Program „Kreatywna Europa” w ramach rozporządzenia (UE) nr 1295/2013 przyczynił się do powstania innowacyjnych i udanych projektów, które zaowocowały dobrymi praktykami w zakresie ponadnarodowej współpracy europejskiej w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. To z kolei zwiększyło europejską różnorodność kulturową dla odbiorców oraz przelożyło się na społeczne i gospodarcze korzyści europejskiej polityki kulturalnej. Aby zwiększyć skuteczność, sukcesy takie należy uwydatniać i w miarę możliwości powiększać.** [Popr. 16]
- (10b) **W osiąganie celów programu i ich dalszy rozwój należy aktywnie zaangażować podmioty na wszystkich poziomach w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. Jako że formalne zaangażowanie zainteresowanych stron w model uczestniczącego zarządzania Europejskim Rokiem Dziedzictwa Kulturowego ustanowionym na mocy**

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/789 z dnia 17 kwietnia 2019 r. ustanawiająca przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do reemisji programów telewizyjnych i radiowych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 93/83/EWG (Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 82)

⁽⁶⁾ COM(2016)0287

⁽⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1808 z dnia 14 listopada 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2010/13/UE w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ze względu na zmianę sytuacji na rynku (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 69).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

decyzji (UE) 2017/864 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁸⁾ okazało się być skuteczne we włączaniu kultury do głównego nurtu polityki, zaleca się zastosowanie tego modelu także do niniejszego programu. Ten model uczestniczącego zarządzania powinien obejmować podejście przekrojowe w celu tworzenia synergii między różnymi programami i inicjatywami Unii w dziedzinie kultury i kreatywności. [Popr. 17]

- (10c) *W ramach działań specjalnych wchodzących w zakres programu „Kreatywna Europa” należy uwzględnić sztanदारowe międzysektorowe działanie mające na celu pokazanie europejskiej kreatywności i różnorodności kulturowej państwom członkowskim UE i państwom trzecim. Działanie powinno podkreślać doskonałość europejskiej kreatywności opartej na kulturze, uruchamiając wzajemne innowacje w szeroko rozumianej gospodarce za pomocą przyznawania specjalnej nagrody.* [Popr. 18]
- (11) *Kultura ma kluczowe znaczenie dla wzmacniania integracyjnych i, spójnych i refleksyjnych społeczności, dla ożywiania terytoriów i promowania integracji społecznej osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji. W kontekście presji migracyjnej kultura odgrywa ważną rolę w tworzeniu integracyjnych przestrzeni dla dialogu międzykulturowego oraz w integracji migrantów i uchodźców, aby mogli poczuć się częścią społeczeństw przyjmujących i aby ułatwić rozwijanie dobrych stosunków między migrantami i społecznościami przyjmującymi.* [Popr. 19]
- (11a) *Kultura tworzy i promuje zrównoważoną gospodarczą, społeczną i środowiskową. Powinna zatem znajdować się w centrum politycznych strategii rozwoju. Należy podkreślić wkład kultury w dobrobyt całego społeczeństwa. Zgodnie z deklaracją z Davos z 22 stycznia 2018 r. zatytułowaną „Ku wysokiej jakości Baukultur dla Europy” należy zatem promować nowe zintegrowane podejście do kształtowania wysokiej jakości środowiska zbudowanego, które jest ugruntowane w kulturze, wzmacnia spójność społeczną, zapewnia zrównoważenie środowiska oraz przyczynia się do zdrowia i dobrostanu ogółu ludności. W podejściu tym nie powinno się kłaść nacisku wyłącznie na obszary miejskie, lecz koncentrować się przede wszystkim na wzajemnym połączeniu obszarów peryferyjnych, oddalonych i wiejskich. Pojęcie Baukultur obejmuje wszystkie czynniki, które mają bezpośredni wpływ na jakość życia obywateli i społeczności, przez co w bardzo konkretny sposób wspiera integrację, spójność i zrównoważony rozwój.* [Popr. 20]
- (11b) *Priorytetowe znaczenie ma umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami większego dostępu do dóbr i usług kultury i audiowizualnych, jako narzędzi sprzyjających ich pełnemu rozwojowi osobistemu i aktywnemu uczestnictwu, a tym samym przyczyniających się do stworzenia prawdziwie integracyjnego i solidarnego społeczeństwa. W związku z tym program powinien promować i zwiększać uczestnictwo w kulturze w całej Unii, zwłaszcza w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami i znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, a także zamieszkujących obszary wiejskie i oddalone.* [Popr. 21]
- (12) ~~Wolność artystyczna jest fundamentem prężnego sektora kultury i sektora kreatywnego, w tym sektora mediów informacyjnych. Program powinien propagować przenikanie działań oraz współpracę między sektorem audiowizualnym a sektorem wydawniczym w celu promowania pluralistycznego środowiska medialnego. Swoboda wypowiedzi artystycznej i kulturalnej, wolność wypowiedzi i pluralizm mediów stanowią centralne elementy prężnego sektora kultury i sektora kreatywnego oraz sektora mediów informacyjnych. Program powinien propagować przenikanie działań oraz współpracę między sektorem audiowizualnym a sektorem wydawniczym w celu promowania pluralistycznego i niezależnego środowiska medialnego zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE ⁽⁹⁾ ¹⁴. Program powinien zapewniać wsparcie dla nowych specjalistów w dziedzinie mediów oraz przyczyniać się do rozwoju krytycznego myślenia wśród obywateli przez promowanie umiejętności korzystania z mediów, w szczególności wśród młodzieży.~~ [Popr. 22]
- (12a) *Mobilność artystów i pracowników sektora kultury związana z rozwojem umiejętności, uczeniem się, świadomością międzykulturową, współtworzeniem, koprodukcją, obiegiem i rozpowszechnianiem dzieł sztuki oraz udziałem w targach międzynarodowych i festiwalach to warunek konieczny dla lepiej powiązanego, silniejszego i bardziej zrównoważonego sektora kultury i sektora kreatywnego w Europie. Tego typu mobilność jest często ograniczana brakiem statusu prawnego, trudnościami związanymi z uzyskiwaniem wiz i okresami obowiązywania pozwoleń, ryzykiem podwójnego opodatkowania oraz niepewnymi i niestabilnymi warunkami zabezpieczenia społecznego.* [Popr. 23]

⁽⁸⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/864 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego (2018) (Dz.U. L 131 z 20.5.2017, s. 1).

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (13) Zgodnie z art. 8 i 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), wszystkie działania w ramach programu powinny wspierać uwzględnianie aspektu płci i celów związanych z niedyskryminacją, a w stosownych przypadkach określać odpowiednie kryteria dotyczące równowagi płci i różnorodności. Program powinien dążyć do zagwarantowania, że uczestnictwo w programie i projektach realizowanych w ramach programu dorówna różnorodności europejskiego społeczeństwa i ja odzwierciedli. Działania prowadzone w ramach programu powinny być monitorowane i raportowane w celu ustalenia skuteczności programu w tym zakresie oraz umożliwienia decydom podejmowania bardziej świadomych decyzji w odniesieniu do przyszłych programów. [Popr. 24]
- (13a) *Sferę artystyczną i kultury w Unii Europejskiej charakteryzuje bardzo duża obecność kobiet, które są autorkami, profesjonalistkami, nauczycielkami oraz mają coraz większy udział wśród odbiorców kultury. Jak pokazują jednak badania i ekspertyzy, takie jak Europejska Sieć Audiowizualna Kobiet dla reżyserek filmowych i projekt „We Must” w dziedzinie muzyki, istnieją różnice w wynagrodzeniu między kobietami i mężczyznami, a kobiety mają mniejsze możliwości realizacji swoich dzieł i podejmowania decyzji w instytucjach kulturalnych, artystycznych i kreatywnych. Dlatego konieczne jest promowanie kobiecych talentów i rozpowszechnianie ich dzieł, tak aby wspierać kariery artystyczne kobiet.* [Popr. 25]
- (14) Zgodnie ze wspólnym komunikatem „W stronę strategii UE w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych”, popartym rezolucją Parlamentu Europejskiego z dnia 5 lipca 2017 r.⁽¹⁰⁾, europejskie instrumenty finansowania, a w szczególności niniejszy program, powinny uznać znaczenie kultury w stosunkach międzynarodowych oraz jej rolę w promowaniu wartości europejskich za pomocą specjalnych i ukierunkowanych działań mających na celu wywarcie przez UE wyraźnego wpływu na scenie międzynarodowej.
- (14a) *Zgodnie z wnioskami sformułowanymi w następstwie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018 w ramach programu należy zwiększyć możliwości współpracy i obrony w tym sektorze przez wsparcie działań związanych z dziedzictwem Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018 i jego bilans. W tym kontekście należy wskazać na deklarację Rady Ministrów Kultury z listopada 2018 r. i deklaracje z okazji uroczystości jej zakończenia, która odbyła się 7 grudnia 2018 r. Program powinien przyczynić się do długoterminowej zrównoważonej ochrony europejskiego dziedzictwa kulturowego przez działania na rzecz wspierania rzemieślników wykwalifikowanych w tradycyjnych zawodach związanych z restaurowaniem dziedzictwa kulturowego.* [Popr. 26]
- (15) Zgodnie z komunikatem Komisji „Ku zintegrowanemu podejściu do dziedzictwa kulturowego w Europie” z dnia 22 lipca 2014 r.⁽¹¹⁾ odpowiednie polityki i instrumenty powinny zapewnić długotrwałą i stabilną wartość europejskiego dziedzictwa kulturowego – historycznego, teraźniejszego, materialnego i niematerialnego – oraz stworzyć bardziej zintegrowane podejście do jego ochrony, zachowania, adaptacji, rozpowszechniania, uwydatniania jego wartości i wspierania działań z nim związanych przez wspieranie wysokiej jakości i skoordynowanej wymiany wiedzy zawodowej oraz rozwijanie wspólnych wysokich norm jakości dla sektora oraz mobilności pracujących w nim osób. Dziedzictwo kulturowe stanowi integralną część europejskiej spójności i wspiera powiązanie tradycji z innowacjami. Zachowanie dziedzictwa kulturowego i wspieranie artystów oraz twórców rzemiosła powinno być priorytetem programu. [Popr. 27]
- (15a) *Program powinien przyczynić się do angażowania obywateli i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w kulturę i społeczeństwo, do promowania edukacji kulturalnej oraz do publicznego udostępniania wiedzy i dziedzictwa kulturowego. Program powinien także wspierać jakość i innowacje w zakresie tworzenia i ochrony także dzięki synergiom między obszarami kultury, sztuki, nauki, badań naukowych i technologii.* [Popr. 28]
- (16) Zgodnie z komunikatem Komisji „Inwestowanie w inteligentny, innowacyjny i zrównoważony przemysł – odnowiona strategia dotycząca polityki przemysłowej UE” z dnia 13 września 2017 r.⁽¹²⁾ przyszłe działania powinny przyczynić się do zintegrowania technologii związanych z kreatywnością i wzornictwem oraz zaawansowanych technologii w celu tworzenia nowych przemysłowych łańcuchów wartości oraz ożywienia konkurencyjności tradycyjnych sektorów przemysłu.

⁽¹⁰⁾ JOIN/2016/029⁽¹¹⁾ COM(2014)0477⁽¹²⁾ COM (2017)0479

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (16a) *Zgodnie ze sprawozdaniem w sprawie spójnej polityki UE dla sektora kultury i sektora kreatywnego z dnia 13 grudnia 2016 r. wspieranie sektora kultury i sektora kreatywnego będzie zagadnieniem przekrojowym. Projekty powinny być zintegrowane w ramach programu w celu wspierania nowych modeli biznesowych i umiejętności, tradycyjnego know-how oraz przełożenia kreatywnych i interdyscyplinarnych rozwiązań na wartość ekonomiczną i społeczną. Ponadto należy w pełni wykorzystać potencjalne synergije istniejące między strategiami politycznymi UE, tak aby efektywnie używać środków dostępnych w ramach unijnych programów – takich jak „Horyzont Europa”, instrument „Łącząc Europę”, Erasmus +, EaSI oraz InvestEU. [Popr. 29]*
- (17) Program powinien być otwarty, z zastrzeżeniem spełnienia określonych warunków, na uczestnictwo członków Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, państw przystępujących i kandydujących do Unii oraz potencjalnych kandydatów korzystających ze strategii przedakcesyjnej, a także na uczestnictwo państw objętych europejską polityką sąsiedztwa i partnerów strategicznych UE.
- (18) Państwa trzecie będące członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) mogą uczestniczyć w programach Unii w ramach współpracy ustanowionej na mocy Porozumienia EOG, które przewiduje wprowadzenie w życie programów w drodze decyzji wydanej na mocy tego porozumienia. Państwa trzecie mogą uczestniczyć w programie również na podstawie innych instrumentów prawnych. Do niniejszego rozporządzenia należy wprowadzić odpowiedni przepis szczegółowy przyznający niezbędne uprawnienia i prawa dostępu właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu pozwalające im na całościowe wykonywanie ich odpowiednich kompetencji. **Wkłady państw trzecich na rzecz programu powinny być przedmiotem corocznych sprawozdań dla władzy budżetowej.** [Popr. 30]
- (19) Program powinien wspierać współpracę między Unią a organizacjami międzynarodowymi, takimi jak Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO), Rada Europy, w tym Eurimages, Europejskie Obserwatorium Audiowizualne („Obserwatorium”), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju oraz Światowa Organizacja Własności Intelektualnej. Program ten powinien również wspierać zobowiązania Unii dotyczące celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności jego wymiaru kulturowego⁽¹³⁾. W odniesieniu do sektora audiowizualnego program powinien zapewniać wkład Unii w prace Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego.
- (20) Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie ze zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, niniejszy program przyczyni się do uwzględnienia działań w dziedzinie klimatu i do osiągnięcia celu ogólnego, w ramach którego wydatki na realizację celów klimatycznych w budżecie Unii mają sięgnąć 25 %. Stosowne działania zostaną określone podczas opracowania i wdrażania programu i ponownie ocenione w kontekście odpowiednich ocen i procesów przeglądu.
- (21) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 TFUE. Przepisy te, ustanowione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046⁽¹⁴⁾ („rozporządzeniem finansowym”), określają w szczególności procedurę ustanawiania i wykonania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrole wykonywania obowiązków przez podmioty upoważnione do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, jako że poszanowanie praworządności jest niezbędnym warunkiem wstępnym należytego zarządzania finansami i skutecznego unijnego finansowania.
- (22) Europejska Akademia Filmowa, od momentu jej utworzenia, **dzięki swojej wiedzy eksperckiej i wyjątkowej pozycji**, przyczyniała się do tworzenia ogólnoeuropejskiej społeczności filmowców i specjalistów z branży filmowej, rozpowszechniania europejskich filmów poza granicami krajów produkcji **i wspierania rozwoju transgranicznej publiczności w różnym wieku. W ramach współpracy z Parlamentem Europejskim przy przyznawaniu Nagrody Filmowej LUX Akademia powinna zatem w drodze wyjątku kwalifikować się do bezpośredniego wsparcia Unii.**

⁽¹³⁾ Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 przyjęta przez ONZ we wrześniu 2015 r., A/RES/70/1

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1)

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Bezpośrednie wsparcie musi być jednak powiązane z negocjowanym między obiema stronami porozumieniem o współpracy, zawierającym konkretne misje i cele, i powinno być wypłacane dopiero po jego zawarciu. Nie wyklucza to ubiegania się przez Europejską Akademię Filmową o finansowanie innych inicjatyw i projektów w ramach różnych komponentów programu. [Popr. 31]

- (23) Młodzieżowa Orkiestra Unii Europejskiej, od momentu jej utworzenia, wypracowała wyjątkową wiedzę ekspercką w zakresie promowania dialogu międzykulturowego, wzajemnego poszanowania i zrozumienia poprzez kulturę, **a także w zakresie wzmocnienia profesjonalizmu swoich młodych muzyków, zapewniając im umiejętności niezbędne do kariery w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. Państwa członkowskie i instytucje Unii, w tym kolejno przewodniczący Komisji i Parlamentu Europejskiego, uznały zasługi Orkiestry Unii Europejskiej. Szczególny charakter Wyjątkowość** Młodzieżowej Orkiestry Unii Europejskiej polega na tym, że jest to orkiestra europejska, która przekracza granice kultur i składa się z młodych muzyków wybranych na podstawie surowych kryteriów artystycznych w wyniku organizowanych co roku rygorystycznych i **transparentnych** przesłuchań we wszystkich państwach członkowskich. Orkiestra powinna zatem **w drodze wyjątku** kwalifikować się do bezpośredniego wsparcia Unii **na podstawie szczególnych misji i celów definiowanych przez Komisję i podlegających regularnej ocenie. Aby zapewnić sobie to wsparcie Młodzieżowa Orkiestra Unii Europejskiej powinna związać swoją widoczność, dążyć do osiągnięcia bardziej zrównoważonej reprezentacji muzyków ze wszystkich państw członkowskich, jak też zróżnicować swoje dochody, aktywnie pozyskując wsparcie finansowe ze źródeł innych niż unijne.** [Popr. 32]
- (24) Organizacje z sektora kultury i sektora kreatywnego o szerokim europejskim zasięgu geograficznym, których działania wiążą się z dostarczaniem usług kulturalnych bezpośrednio obywatelom Unii i które w związku z tym mogą mieć bezpośredni wpływ na tożsamość europejską, powinny kwalifikować się do wsparcia Unii.
- (25) W celu zapewnienia skutecznego przydziału środków z budżetu ogólnego Unii konieczne jest zapewnienie europejskiej wartości dodanej wszystkich działań prowadzonych w ramach programu, ich komplementarności z działaniami państw członkowskich, przy jednoczesnym dążeniu do spójności, i synergii z programami finansowania wspierającymi obszary polityki ściśle powiązane ze sobą, jak również z przekrojowymi politykami, takimi jak unijna polityka konkurencji, oraz komplementarności wobec nich.
- (26) Wsparcie finansowe należy wykorzystywać w celu skorygowania niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji w proporcjonalny sposób, a działania nie powinny powielać ani wypierać finansowania prywatnego ani zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym. Działania powinny charakteryzować się wyraźną europejską wartością dodaną **oraz być dobrze dopasowane do konkretnych projektów, które wspierają. Program powinien uwzględniać nie tylko wartość ekonomiczną projektów, lecz także ich wymiar kulturowy i kreatywny oraz specyfikę danych sektorów.** [Popr. 33]
- (26a) **Działania w ramach programów ustanowionych na podstawie rozporządzenia .../...[Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej] ⁽¹⁵⁾ i rozporządzenia [IPA III] ⁽¹⁶⁾ powinien również być wykorzystywany do finansowania działań w ramach międzynarodowego wymiaru tego programu. Działania te powinny być wdrażane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.** [Popr. 34]
- (27) ~~Jednym~~ Sektor kultury i sektor kreatywny są innowacyjnymi, odpornymi i rozwijającymi się sektorami europejskiej gospodarki, które generują wartość ekonomiczną i kulturową z własności intelektualnej i indywidualnej kreatywności. Niemniej jednak ich fragmentacja oraz niematerialny charakter ich aktywów ograniczają im dostęp do prywatnego finansowania. Jednym z największych wyzwań w sektorze kultury dla sektora kulturalnego i sektorze kreatywnym ~~kreatywnego~~ jest zwiększenie ich dostępu do finansowania, które jest niezbędne do wzrostu, utrzymania umożliwiającego im wzrost, utrzymanie lub dalszego rozwoju ich zwiększenie konkurencyjności lub umiędzynarodowienie działalności ~~na poziomie międzynarodowym~~. Cele polityki niniejszego programu powinny być również realizowane za pomocą instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych, zwłaszcza dla MŚP, w ramach segmentu(-ów) polityki funduszu „InvestEU” **zgodnie z praktykami opracowanymi w ramach systemu poręczeń na rzecz sektora kultury i sektora kreatywnego ustanowionego w rozporządzeniu (UE) nr 1295/2013.** [Popr. 35]
- (28) **Wpływ, jakość i efektywność realizacji projektu powinny stanowić kluczowe kryteria oceny przy wyborze danego projektu.** Biorąc pod uwagę wiedzę techniczną niezbędną do oceny wniosków dotyczących konkretnych działań w ramach programu, należy przewidzieć, by w stosownych przypadkach komisje oceniające mogły składać się

⁽¹⁵⁾ 2018/0243 (COD).

⁽¹⁶⁾ 2018/0247 (COD).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

z ekspertów zewnętrznych, **którzy powinni posiadać doświadczenie zawodowe i w zakresie zarządzania związane z obszarem, którego dotyczy oceniany wniosek. W stosownych przypadkach należy brać pod uwagę potrzebę zapewnienia ogólnej spójności z celami angażowania publiki i różnorodności.**

- (29) Program powinien zawierać realistyczny i wykonalny system **ilościowych i jakościowych** wskaźników efektywności, **który** będzie towarzyszył jego działaniom oraz monitorował jego efektywność **z uwzględnieniem wewnętrznej wartości sztuki i kultury. Takie wskaźniki efektywności powinny zostać opracowane z udziałem zainteresowanych stron.** Monitorowanie to, a także działania informacyjne i komunikacyjne związane z programem i jego działaniami, powinny opierać się na trzech komponentach programu. **Komponenty te powinny uwzględniać jeden ze wskaźników ilościowych i jakościowych lub więcej takich wskaźników. Wskaźniki te powinny być oceniane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. [Popr. 37]**
- (29a) **Biorąc pod uwagę, jak złożone i trudne jest gromadzenie, analizowanie i dostosowywanie danych oraz pomiar oddziaływania polityki kulturalnej i określanie wskaźników, Komisja powinna wzmocnić współpracę swoich służb, takich jak Wspólne Centrum Badawcze i Eurostat, z myślą o gromadzeniu odpowiednich danych. Komisja powinna działać we współpracy z centrami doskonałości w Unii, krajowymi urzędami statystycznymi i organizacjami mającymi znaczenie dla sektora kultury i sektora kreatywnego w Europie oraz we współpracy z Radą Europy, Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) i UNESCO. [Popr. 38]**
- (30) Niniejsze rozporządzenie określa pulę środków finansowych na program „Kreatywna Europa”, które stanowią główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami⁽¹⁷⁾ dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas corocznej procedury budżetowej.
- (31) Do tego programu zastosowanie ma rozporządzenie (UE, Euratom) nr [...] („rozporządzenie finansowe”). Określa ono zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji (włączając dotacje dla osób trzecich), nagród, zamówień publicznych, instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych.
- (32) Rodzaje finansowania i metody wdrażania na podstawie tego rozporządzenia powinny być wybierane w zależności od ~~ich~~ możliwości osiągnięcia szczegółowych celów działań i zapewnienia rezultatów **przez wykonawcę projektu**, biorąc pod uwagę w szczególności **wielkość danego wykonawcy i projektu**, koszty kontroli, obciążenie administracyjne oraz przewidywane ryzyko nieprzestrzegania przepisów. Pod uwagę należy wziąć korzystanie z płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i kosztów jednostkowych, a także formę finansowania niepowiązanego z kosztami, o którym mowa w art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego. **[Popr. 39]**
- (33) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁸⁾, rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁽¹⁹⁾, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96⁽²⁰⁾ i rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939⁽²¹⁾ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, ich wykrywania, korygowania i dochodzenia, a także odzyskiwania środków straconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania sankcji administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia administracyjne, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

(UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) może prowadzić dochodzenia i ścigać nadużycia finansowe i inne nielegalne działania naruszające interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁽²²⁾. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, w pełni współpracują w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznają konieczne prawa i dostęp Komisji, OLAF-owi, EPPO i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz zapewniają, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.

- (33a) **W celu zoptymalizowania synergii między unijnymi funduszami i instrumentami zarządzanymi bezpośrednio należy ułatwić udzielanie wsparcia na potrzeby operacji, które już otrzymały pieczęć doskonałości.** [Popr. 40]
- (34) Zgodnie z art. 94 decyzji Rady 2013/755/UE⁽²³⁾ osoby i podmioty z siedzibą w krajach i terytoriach zamorskich kwalifikują się do finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów programu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane. **Przy realizacji programu należy wziąć pod uwagę ograniczenia wynikające z oddalenia tych państw lub terytoriów, a ich rzeczywisty udział musi być monitorowany i regularnie poddawany ocenie.** [Popr. 41]
- (34a) **Zgodnie z art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej należy podjąć środki w celu zwiększenia udziału regionów najbardziej oddalonych we wszystkich działaniach. Należy wspierać wymiany w ramach programów wspierania mobilności artystów i przepływu ich dzieł oraz współpracę między osobami i organizacjami z tych regionów oraz państw sąsiednich i trzecich. Umożliwi to obywatelom skorzystanie w równym stopniu z przewagi konkurencyjnej, jaką oferują sektor kultury i sektor kreatywny, w szczególności ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Działania te należy monitorować i poddawać regularnej ocenie.** [Popr. 42]
- (35) W celu zmiany innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia w odniesieniu do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do wskaźników określonych w art. 15 i w załączniku II. W czasie prac przygotowawczych Komisja powinna prowadzić stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Konsultacje te powinny być prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te powinny otrzymywać wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji powinni systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (36) W celu zapewnienia **ciągłości wspierającego finansowania przewidzianego w ramach programu i pokrycia rosnącego niedopasowania poziomu płynności, jakiego doświadczają beneficjenci, sprawnej realizacji programu** koszty poniesione przez beneficjenta przed złożeniem wniosku o dotację, w szczególności koszty związane z prawami własności intelektualnej, ~~można~~ **muszą** uznać za kwalifikowalne, pod warunkiem że są bezpośrednio związane z realizacją działań objętych wsparciem. [Popr. 43]
- (37) Zgodnie z pkt 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego na rzecz lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. zachodzi potrzeba oceny niniejszego programu w oparciu o informacje zgromadzone w kontekście konkretnych wymogów dotyczących monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich. Wymogi te mogą, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki jako podstawę oceny oddziaływania programu w terenie.
- (38) ~~W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze dotyczące przyjęcia programu prac. Uprawnienia te są wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽²⁴⁾. Należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE w celu przyjmowania programów prac. Należy zapewnić prawidłowe zamknięcie poprzedniego programu, w szczególności w odniesieniu do kontynuowania wieloletnich ustaleń w zakresie zarządzania nim, takich jak finansowanie pomocy technicznej i administracyjnej. Od~~

⁽²²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

⁽²³⁾ Decyzja Rady 2013/755/UE z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (Dz.U. L 344 z 19.12.2013, s. 1).

⁽²⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

dnia [1 stycznia 2021 r.] pomoc techniczna i administracyjna powinna zapewnić, w stosownych przypadkach, zarządzanie akcjami, które nie zostały jeszcze zakończone w ramach poprzedniego programu do [31 grudnia 2020 r.]. [Popr. 44]

- (38a) *W celu zapewnienia skutecznej i wydajnej realizacji programu Komisja powinna zadbać o wyeliminowanie zbędnych biurokratycznych obciążeń dla wnioskodawców na etapie składania wniosków lub na etapie ich rozpatrywania.* [Popr. 45]
- (38b) *Szczególną uwagę należy zwrócić na projekty na małą skalę oraz ich wartość dodaną, zważywszy na specyfikę europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego.* [Popr. 46]
- (39) Niniejsze rozporządzenie respektuje prawa podstawowe i przestrzega zasad uznanych w szczególności w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, W szczególności niniejsze rozporządzenie ma na celu zapewnienie pełnego poszanowania prawa do równego traktowania kobiet i mężczyzn oraz prawa do niedyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, a także propagowanie stosowania art. 21 i 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Jest ono również zgodne z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych.
- (40) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast – ze względu na ich ponadnarodowy charakter, wielkość i szeroki zasięg geograficzny finansowanych działań w zakresie mobilności i współpracy, ich wpływ na dostęp do mobilności edukacyjnej oraz bardziej ogólnie na integrację Unii, jak również ich wzmocniony wymiar międzynarodowy – możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,
- (41) Należy zatem uchylić rozporządzenie (UE) nr 1295/2013 ze skutkiem od dnia [1 stycznia 2021 r.].
- (42) Celem zapewnienia ciągłości wsparcia finansowego udzielanego w ramach programu, niniejsze rozporządzenie powinno być stosowane od dnia [1 stycznia 2021 r.],

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia program „Kreatywna Europa” („program”).

Określa ono cele programu, budżet na lata 2021–2027, formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „działanie łączone” oznacza działania wspierane z budżetu UE, w tym działania w ramach instrumentów łączonych zgodnie z art. 2 pkt 6 rozporządzenia finansowego, łączące bezzwrotne formy wsparcia lub instrumenty finansowe z budżetu UE oraz zwrotne formy wsparcia z instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów;
- 2) „sektor kultury i sektor kreatywny” oznaczają wszystkie sektory, których działalność opiera się na wartościach kulturowych lub na artystycznej i innej, indywidualnej lub zbiorowej, twórczej ekspresji **i praktykach, niezależnie od tego, czy działalność ta ma charakter rynkowy czy nierynkowy**. W zakres działań mogą wchodzić rozwój, tworzenie, produkcja, rozpowszechnianie i ochrona **praktyk**, dóbr i usług zawierających elementy kulturalnej, artystycznej lub

Czwartek, 28 marca 2019 r.

innej twórczej ekspresji, a także funkcje pokrewne, takie jak edukacja lub zarządzanie. ~~Działania te będą miały~~ **Wiele z tych działań ma** potencjał tworzenia innowacji i miejsc pracy, w szczególności z tytułu własności intelektualnej. Wspomniane sektory obejmują między innymi architekturę, archiwa, biblioteki i muzea, rękodzieło artystyczne, sektor audiowizualny (w tym film, telewizję, gry wideo i multimedia), materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe, ~~wzornictwo (w tym wzornictwo odzieżowe), festiwale, muzykę, literaturę, sztuki widowiskowe, książki, działalność wydawniczą, radio i sztuki wizualne,~~ **festiwale oraz wzornictwo, w tym wzornictwo odzieżowe; [Popr. 47]**

- 3) „małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP)” oznaczają mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa określone w zaleceniu Komisji 2003/361/WE ⁽²⁵⁾;
- 4) „podmiot prawny” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną utworzoną i uznaną za taką na mocy prawa krajowego, unijnego lub międzynarodowego, która posiada osobowość prawną i która – działając w swoim własnym imieniu – może wykonywać prawa i podlegać obowiązkowi, albo podmiot nieposiadający osobowości prawnej zgodnie z [art. 197 ust. 2 lit. c)] rozporządzenia finansowego;
- 5) „pieczęć doskonałości” jest znakiem wysokiej jakości przyznawanym projektom złożonym w ramach programu „Kreatywna Europa”, które uznaje się za zasługujące na finansowanie, ale które go nie otrzymały ze względu na ograniczenia budżetowe. Uznaje ona wartość wniosku i wspiera poszukiwanie alternatywnych źródeł finansowania.

Artykuł 3

Cele programu

1) Cele ogólne programu są następujące:

- a) **zapewnianie wkładu w uznawanie i promowanie wewnętrznej wartości kultury, ochrona i promowanie jakości europejskiej kultury i kreatywności jako charakterystycznego wymiaru rozwoju osobistego, kształcenia, spójności społecznej, wolności wypowiedzi i opinii, wolności sztuk, wzmocnienie i szerzenie demokracji, krytycznego myślenia, poczucia przynależności i obywatelstwa oraz jako źródła dla pluralizmu mediów i krajobrazu kulturalnego; [Popr. 48]**
- a) wspieranie współpracy europejskiej w zakresie różnorodności kulturowej i językowej ~~oraz dziedzictwa kulturowego i językowego~~, **w tym przez wzmocnienie roli artystów i podmiotów działających w dziedzinie kultury, jakości europejskiej twórczości kulturalnej i artystycznej oraz wspólnego materialnego i niematerialnego europejskiego dziedzictwa kulturowego; [Popr. 49]**
- b) wzmocnianie konkurencyjności **całego** europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego **oraz zwiększanie ich znaczenia gospodarczego**, w szczególności sektora audiowizualnego, **przez tworzenie miejsc pracy w tych sektorach i podnoszenie ich innowacyjności. [Popr. 50]**

2) Program ma następujące cele szczegółowe:

- a) wzmocnianie gospodarczego, **artystycznego, kulturalnego**, społecznego i zewnętrznego wymiaru współpracy na poziomie europejskim w celu rozwijania i propagowania europejskiej różnorodności kulturowej i europejskiego **materialnego i niematerialnego** dziedzictwa kulturowego, zwiększenia konkurencyjności **i innowacyjności** europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego oraz zacieśniania międzynarodowych stosunków kulturalnych; [Popr. 51]
- aa) **promowanie sektora kultury i sektora kreatywnego, w tym sektora audiowizualnego, wspieranie artystów, podmiotów, rzemieślników oraz zaangażowania odbiorców, ze szczególnym naciskiem na równouprawnienie płci i niewystarczająco reprezentowane grupy; [Popr. 52]**
- b) wspieranie konkurencyjności, **innowacyjności** i skalowalności europejskiego przemysłu audiowizualnego, **w szczególności MŚP, niezależnych przedsiębiorstw produkcyjnych i organizacji działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, a także promowanie jakości działań europejskiego sektora audiowizualnego w zrównoważony sposób mający na celu zrównoważone podejście sektorowe i geograficzne; [Popr. 53]**

⁽²⁵⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- c) ~~promowanie współpracy politycznej i działań innowacyjnych~~ **innowacyjnych działań**, w tym **nowych modeli biznesowych i modeli zarządzania oraz rozwiązań kreatywnych** wspierających wszystkie komponenty programu; w tym promowanie zróżnicowanego i pluralistycznego środowiska medialnego, umiejętności korzystania z mediów i włączenia społecznego; ~~oraz cały sektor kultury i sektor kreatywny, w tym ochronę wolności wypowiedzi artystycznej i promowanie różnorodnych, niezależnych i pluralistycznych środowisk kulturalnych i medialnych, umiejętności korzystania z mediów, umiejętności cyfrowych, edukacji kulturalnej i artystycznej, równości płci, aktywnego obywatelstwa, dialogu międzykulturowego, odporności i włączenia społecznego, zwłaszcza w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami, w tym dzięki większej dostępności dóbr i usług kulturalnych;~~ [Popr. 54]
 - ca) **promowanie mobilności artystów oraz podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, a także obiegu ich utworów;** [Popr. 55]
 - cb) **zapewnianie sektorowi kultury i sektorowi kreatywnemu odpowiedniego zestawu wskaźników jakościowych i ilościowych w celu opracowania spójnego systemu ewaluacji i oceny skutków, również tych o wymiarze międzysektorowym.** [Popr. 56]
- 3) Program składa się z następujących komponentów:
- a) komponent „KULTURA” obejmuje sektor kultury i sektor kreatywny, z wyjątkiem sektora audiowizualnego;
 - b) komponent „MEDIA” obejmuje sektor audiowizualny;
 - c) „komponent MIĘDZYSEKTOROWY” obejmuje działania we wszystkich sektorach kultury i sektorach kreatywnych, w tym w sektorze mediów informacyjnych. [Popr. 57]

Artykuł 3a

Europejska wartość dodana

Z uznaniem inherentnej i gospodarczej wartości kultury i kreatywności oraz poszanowaniem jakości i pluralizmu wartości i polityk Unii.

W ramach programu wspierane są jedynie te akcje i działania, które posiadają potencjalną europejską wartość dodaną i które przyczyniają się do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 3.

Europejską wartość dodaną akcji i działań realizowanych w ramach programu zapewnia się na przykład dzięki:

- a) **ponadnarodowemu charakterowi działań i przedsięwzięć stanowiących uzupełnienie programów regionalnych, krajowych, międzynarodowych oraz innych programów i polityk Unii, jak również wpływowi tych działań i przedsięwzięć na dostęp obywateli do kultury oraz aktywne zaangażowanie, kształcenie, włączenie społeczne i dialog międzykulturowy;**
- b) **rozwojowi i promowaniu transnarodowej i międzynarodowej współpracy między podmiotami w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, w tym artystami, specjalistami z branży audiowizualnej, organizacjami i MŚP działającymi w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz podmiotami sektora audiowizualnego, z naciskiem na stymulowanie bardziej kompleksowych, szybkich, skutecznych i długoterminowych odpowiedzi na globalne wyzwania, w szczególności transformację cyfrową;**
- c) **korzyściom skali oraz wzrostowi i tworzeniu miejsc pracy, którym sprzyja wsparcie udzielane przez Unię i które przyczyniają się do powstawania większych możliwości pozyskiwania dodatkowych środków finansowych (efekt dźwigni);**
- d) **zapewnieniu równych warunków działania w sektorze kultury i sektorze kreatywnym przez uwzględnienie specyfiki różnych państw, w tym krajów lub regionów o szczególnej sytuacji geograficznej lub językowej, takich jak regiony najbardziej oddalone określone w art. 349 TFUE oraz kraje lub terytoria zamorskie podlegające władzy państwa członkowskiego wymienione w załączniku II do TFUE;**
- e) **promowaniu narracji na temat wspólnych europejskich korzeni i różnorodności.**

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Artykuł 4

Komponent KULTURA

Zgodnie z celami, o których mowa w art. 3, komponent „KULTURA” ma następujące priorytety:

- a) **promowanie artystycznego wyrazu i twórczości artystycznej; [Popr. 59]**

- aa) **rozwijanie talentów, kompetencji i umiejętności oraz stymulowanie współpracy i innowacji w całym łańcuchu sektora kultury i sektora kreatywnego, w tym dziedzictwa; [Popr. 60]**

- a) **wzmocnienie transgranicznego wymiaru europejskich podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz rozpowszechnianie utworów europejskich; rozpowszechniania ich dzieł oraz podnoszenie ich widoczności, w tym w ramach programów rezydencji, imprez objazdowych, wydarzeń, warsztatów, wystaw i festiwali, oraz ułatwianie wymiany najlepszych praktyk i wzmacnianie zdolności zawodowych; [Popr. 61]**

- b) **zwiększenie uczestnictwa w kulturze dostępu do kultury, uczestnictwa w niej i świadomości kulturalnej oraz zwiększenie zaangażowania obywateli w kulturę w całej Europie, zwłaszcza w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami lub osób ze środowisk znajdujących się w niekorzystnej sytuacji; [Popr. 62]**

- c) **przyczynianie się do zwiększenia odporności społecznej i zwiększanie włączenia społecznego, dialogu międzykulturowego i demokratycznego oraz takiej wymiany za pośrednictwem sztuk, kultury i dziedzictwa kulturowego; [Popr. 63]**

- d) **wzmocnienie zdolności europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego do rozwijania się oraz tworzenia i unowocześniania, tworzenia dzieł kultury, generowania i rozwijania kluczowych kompetencji, wiedzy, umiejętności, nowych praktyk artystycznych oraz zrównoważonych miejsc pracy i generowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego, a także przyczyniania się do rozwoju lokalnego i regionalnego; [Popr. 64]**

- da) **wspieranie zdolności zawodowych osób w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, wzmacnianie ich pozycji dzięki odpowiednim środkom; [Popr. 65]**

- e) **wzmocnienie tożsamości europejskiej i europejskich wartości aktywności obywatelskiej i poczucia wspólnoty oraz wartości demokratycznych dzięki świadomości kulturalnej, dziedzictwu kulturowemu, ekspresji, krytycznemu myśleniu, ekspresji twórczej, widoczności i uznaniu dla twórców, sztuce, edukacji artystycznej i kreatywności opartej na kulturze w edukacji w formalnym, nieformalnym lub incydentalnym uczeniu się przez całe życie; [Popr. 66]**

- f) **promowanie budowania międzynarodowego potencjału europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego, w tym inicjatyw oddolnych i mikroorganizacji, w celu umiędzynarodowienia ich działalności; [Popr. 67]**

- g) **wniesienie wkładu w globalną strategię Unii dotyczącą stosunków międzynarodowych poprzez dyplomację kulturalną; międzynarodowych stosunków kulturalnych przez wysiłki na rzecz zapewnienia długotrwałych skutków strategii dzięki podejściu opartemu na kontaktach międzyludzkich, z zaangażowaniem sieci kulturalnych, społeczeństwa obywatelskiego i organizacji oddolnych. [Popr. 68]**

Priorytety zostały szczegółowo opisane w załączniku I.

Jako element działań szczegółowych realizowanych w ramach komponentu „KULTURA” sektor muzyczny jest brany pod szczególną uwagę przy dystrybucji środków finansowych i ukierunkowanych działaniach. Dostosowane do potrzeb zaproszenia do składania wniosków i środki pomogą w zwiększeniu konkurencyjności sektora muzycznego i pokonać niektóre szczególne wyzwania, z którymi musi się on mierzyć. [Popr. 69]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Artykuł 5

Komponent MEDIA

Zgodnie z celami, o których mowa w art. 3, komponent „MEDIA” ma następujące priorytety:

- a) wspieranie talentów, **kompetencji**, umiejętności **i wykorzystywania technologii cyfrowych** oraz stymulowanie współpracy, **mobilności** i innowacji w procesie tworzenia i produkcji europejskich utworów audiowizualnych, **w tym ponad granicami**; [Popr. 70]
- b) zwiększenie dystrybucji kinowej i dystrybucji w internecie europejskich utworów audiowizualnych oraz zapewnienie szerszego transgranicznego dostępu do nich, w tym poprzez innowacyjne modele biznesowe i wykorzystanie nowych technologii; **ponadnarodowego i międzynarodowego rozpowszechniania i dystrybucji w internecie i poza nim, zwłaszcza dystrybucji kinowej europejskich utworów audiowizualnych w nowym środowisku cyfrowym**; [Popr. 71]
- ba) **zapewnienie szerszego dostępu do unijnych utworów audiowizualnych dla odbiorców międzynarodowych, w szczególności przez promocję, wydarzenia, działania promujące znajomość dzieł sztuki filmowej oraz festiwale**; [Popr. 72]
- bb) **wzmocnienie dziedzictwa audiowizualnego i ułatwianie dostępu do audiowizualnych archiwów i bibliotek jako źródeł pamięci, ich wspieranie i promowanie, kształcenie, ponowne wykorzystywanie i nową działalność, w tym za pośrednictwem najnowszych technologii cyfrowych**; [Popr. 73]
- c) promowanie europejskich dzieł audiowizualnych **i wspieranie rozwoju widowni na terenie Europy i poza jej granicami, i wspieranie zaangażowania publiczności w każdym wieku, w szczególności młodych odbiorców i osób z niepełnosprawnościami, w celu proaktywnego i legalnego korzystania z utworów audiowizualnych w Europie i poza nią oraz w celu dzielenia się treściami stworzonymi przez użytkowników, w tym przez promowanie edukacji filmowej i audiowizualnej**. [Popr. 74]

Priorytety te realizowane są poprzez wsparcie dla tworzenia, promowania, udostępnienia i rozpowszechniania europejskich utworów **szerzących wartości europejskie i wspólną tożsamość**, które mają potencjał dotarcia do szerokiego grona odbiorców **w każdym wieku** na terenie Europy i poza jej granicami, a tym samym przez dostosowanie się do zmian na rynku i towarzyszenie wdrażaniu dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych. [Popr. 75]

Priorytety zostały szczegółowo opisane w załączniku I.

Artykuł 6

Komponent MIĘDZYSEKTOROWY

Zgodnie z celami programu, o których mowa w art. 3, komponent „MIĘDZYSEKTOROWY” ma następujące priorytety:

- a) wspieranie międzysektorowej transnarodowej współpracy politycznej, w tym w zakresie **promowania** roli kultury dla włączenia społecznego, **w szczególności w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami oraz w celu wzmocnienia demokracji** oraz **promowanie i promowania** wiedzy o programie i wspieranie możliwości przenoszenia wyników, **tak aby zwiększyć widoczność programu**; [Popr. 76]
- b) promowanie innowacyjnego podejścia do tworzenia, ~~udostępniania~~, dystrybucji i promocji treści **treści artystycznych i badań artystycznych, do udostępniania, dystrybucji utworów artystycznych, z uwzględnieniem ochrony praw autorskich**, w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, z **uwzględnieniem wymiaru rynkowego i nierynkowego**; [Popr. 77]
- c) promowanie przekrojowych działań obejmujących różne sektory w celu dostosowania się do strukturalnych **i technologicznych** zmian, które czekają sektor mediów, w tym poprawy wolności, zróżnicowania i pluralistycznego charakteru środowiska mediów, **wysokiej jakości dziennikarstwa etyki zawodowej w dziennikarstwie, krytycznego myślenia** i umiejętności korzystania z mediów; **w szczególności wśród ludzi młodych, przez pomoc w dostosowaniu się do nowych narzędzi i formatów medialnych oraz przeciwdziałanie rozpowszechnianiu dezinformacji**; [Popr. 78]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- d) tworzenie **biur programu** i wspieranie ~~biur programu~~ **ich aktywnego zaangażowania w państwach uczestniczących** w celu promowania programu ~~w poszczególnych krajach~~ **w tych państwach, w uczciwy i wyważony sposób, w tym przez działania służące tworzeniu sieci kontaktów w terenie, oraz wspieranie wnioskodawców w związku z programem i zapewnianie podstawowych informacji na temat innych odpowiednich możliwości wsparcia dostępnych w ramach programów finansowanych przez Unię**, a także pobudzanie transgranicznej współpracy **i wymiany najlepszych praktyk** w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. [Popr. 79]

Priorytety zostały szczegółowo opisane w załączniku I.

Artykuł 7

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację programu na lata 2021–2027 wynosi ~~1 850 000 000~~ **2 806 000 000** EUR według cen ~~bieżących~~ **stałych**.

Program jest realizowany zgodnie z następującym orientacyjnym podziałem finansowym:

- ~~do 609 000 000 EUR~~ **nie mniej niż 33 %** na realizację celu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. a) (komponent KULTURA); [Popr. 81]
- ~~do 1 081 000 000 EUR~~ **nie mniej niż 58 %** na realizację celu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. b) (komponent MEDIA); [Popr. 82]
- ~~do 160 000 000 EUR~~ **9 %** na działania, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. c) (komponent MIĘDZYSEKTOROWY); **przy zapewnieniu przydziału środków finansowych dla każdego krajowego biura programu „Kreatywna Europa” co najmniej na poziomie równym przydziałowi środków finansowych przewidzianemu w rozporządzeniu (WE) nr 1295/2013**. [Popr. 83]

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana na pomoc techniczną i administracyjną w ramach realizacji programu, taką jak działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrola, audyt i ocena, w tym na systemy informatyczne dla przedsiębiorstw.

3. Oprócz puli środków finansowych wskazanej w ust. 1, oraz w celu promowania międzynarodowego wymiaru programu dodatkowe wkłady finansowe mogą być udostępniane z instrumentów finansowania zewnętrznego [Instrumentu Sąsiedztwa, Rozwoju i Współpracy Międzynarodowej oraz Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III)] w celu wspierania działań realizowanych i zarządzanych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Wkłady te są finansowane zgodnie z rozporządzeniami ustanawiającymi te instrumenty **i są przedmiotem corocznych sprawozdań dla władzy budżetowej, wraz z wkładami państw trzecich na rzecz tego programu**. [Popr. 84]

4. Środki przydzielone państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego mogą, na ich wniosek, zostać przeniesione do programu. Komisja wykonuje te środki bezpośrednio zgodnie z [art. 62 ust. 1 lit. a)] rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z [art. 62 ust. 1 lit. c)] tego rozporządzenia. W miarę możliwości środki te wykorzystuje się na rzecz danego państwa członkowskiego.

Artykuł 8

Państwa trzecie stowarzyszone z programem

1. Program jest otwarty dla następujących państw trzecich:
- a) członkowie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), którzy są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu EOG;
 - b) państwa przystępujące, kandydaci i potencjalni kandydaci, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych państw w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- c) państwa objęte europejską polityką sąsiedztwa, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych państw w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;
- d) inne państwa, zgodnie z warunkami ustanowionymi w jednym porozumieniu szczegółowym obejmującym kwestie uczestnictwa państwa trzeciego w dowolnym programie unijnym, o ile takie porozumienie:
 - a) zapewnia sprawiedliwą równowagę w odniesieniu do wkładów i korzyści państwa trzeciego uczestniczącego w programach unijnych;
 - b) ustanawia warunki uczestnictwa w programach, obejmujące obliczenie wkładów finansowych do poszczególnych programów oraz ich koszty administracyjne. Wkłady te stanowią dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. [21 ust. 5] [nowego rozporządzenia finansowego].
 - c) nie powierza państwu trzeciemu uprawnień decyzyjnych w odniesieniu do programu;
 - d) gwarantuje Unii prawo do zapewnienia należytego zarządzania finansami i ochrony swoich interesów finansowych.

Państwa trzecie mogą uczestniczyć w strukturach zarządzania programami i forach zainteresowanych podmiotów w celu ułatwienia wymiany informacji. [Popr. 85]

- 2. Udział państw, o których mowa w ust. 1 lit. a), ~~b)~~ i ~~c)~~ – **d)** w komponente MEDIA i komponente MIĘDZYSEKTOROWYM podlega spełnieniu warunków określonych w dyrektywie 2010/13/UE. [Popr. 151]
- 3. Porozumienia zawarte z państwami, o których mowa w ust. 1 lit. c), mogą stanowić odstępstwo od wymogów określonych w ust. 2 w należycie uzasadnionych przypadkach.

3a. Porozumienia z państwami trzecimi stowarzyszonymi z programem na mocy niniejszego rozporządzenia są ułatwione dzięki procedurom szybszym niż procedury przewidziane w rozporządzeniu (UE) nr 1295/2013. Aktywnie promuje się porozumienia z nowymi państwami. [Popr. 86]

Artykuł 8a

Pozostałe państwa trzecie

Program może wspierać współpracę z państwami trzecimi innymi niż te, o których mowa w art. 8, w odniesieniu do działań finansowanych poprzez dodatkowe wkłady z instrumentów finansowania zewnętrznego zgodnie z art. 7 ust. 3, jeżeli leży to w interesie Unii.

Artykuł 9

Współpraca z organizacjami międzynarodowymi i Europejskim Obserwatorium Audiowizualnym

- 1. Dostęp do programu jest otwarty dla organizacji międzynarodowych działających w obszarach objętych programem, **jak UNESCO, Rada Europy, za pośrednictwem lepiej zorganizowanej współpracy z Europejskimi Szlakami Kulturowymi i Euroimages, obserwatorium EUIPO, Światową Organizacją Własności Intelektualnej oraz OECD, na potrzeby realizacji celów programu i** zgodnie z rozporządzeniem finansowym. [Popr. 87]
- 2. Unia będzie członkiem Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego przez okres trwania programu. Udział Unii w Obserwatorium przyczynia się do realizacji priorytetów komponentu MEDIA. Komisja reprezentuje Unię w zakresie kontaktów z Obserwatorium. Komponent MEDIA wnosi wkład finansowy na rzecz członkostwa Unii w ~~Obserwatorium~~ **Obserwatorium oraz** gromadzenia i analizy danych w sektorze audiowizualnym; [Popr. 152]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Artykuł 9a

Gromadzenie danych na temat sektora kultury i sektora kreatywnego

Komisja wzmocnia współpracę w ramach swoich służb, takich jak Wspólne Centrum Badawcze i Eurostat w celu gromadzenia odpowiednich danych statystycznych służących do pomiaru i analizy oddziaływania polityki kulturalnej. Przy realizacji tego zadania Komisja współpracuje z centrami doskonałości w Europie i z krajowymi instytucjami statystycznymi oraz we współpracy z Radą Europy, OECD i UNESCO. W ten sposób przyczynia się do osiągnięcia celów komponentu KULTURA i uważnie śledzi dalszy rozwój polityki kulturalnej, również przez włączanie zainteresowanych podmiotów w na wczesnym etapie w analizę i dostosowywanie wskaźników wspólnych dla różnych sektorów lub wskaźników dotyczących poszczególnych obszarów działalności. Komisja regularnie przedstawia Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie na temat tej działalności. [Popr. 88]

Artykuł 10

Realizacja i formy finansowania unijnego

1. Program jest realizowany według metody zarządzania bezpośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym lub według metody zarządzania pośredniego z podmiotami, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego.
 2. Program może zapewniać finansowanie w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu finansowym, w szczególności w postaci dotacji, nagród i zamówień. Może również zapewniać finansowanie w formie instrumentów finansowych w ramach działań łączonych.
 3. Działania łączone w ramach niniejszego programu realizowane są zgodnie z ~~rozporządzeniem InvestEU~~ oraz tytułem X rozporządzenia finansowego i **procedurami ustanowionymi w [rozporządzeniu InvestEU]. Specjalny system poręczeń utworzony w ramach programu „Kreatywna Europa” jest kontynuowany na podstawie [rozporządzenia InvestEU] i uwzględnia wdrażanie praktyk opracowanych w ramach systemu poręczeń na rzecz sektora kultury i sektora kreatywnego ustanowionego w rozporządzeniu (UE) nr 1295/2013. [Popr. 89]**
 4. Z wkładów na mechanizm wzajemnego ubezpieczenia można pokryć ryzyko związane z odzyskiwaniem środków należnych od beneficjentów i wkłady te uznaje się za wystarczającą gwarancję w ramach rozporządzenia finansowego. Zastosowanie mają przepisy określone w [art. ~~XXX~~] rozporządzenia XXX [rozporządzenia, które zastąpi rozporządzenie w sprawie Funduszu Gwarancyjnego], **oparte na już opracowanych praktykach wdrażania oraz uwzględniające te praktyki. [Popr. 90]**
- 4a. Aby promować międzynarodowy wymiar programu, programy ustanowione na mocy rozporządzenia .../... [Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej] i rozporządzenia .../... [IPA III] wnoszą wkład finansowy w działania ustanowione na mocy niniejszego rozporządzenia. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do wykorzystywania tych programów, przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z poszczególnymi regulującymi je rozporządzeniami. [Popr. 91]**

Artykuł 11

Ochrona interesów finansowych Unii

W przypadku gdy państwo trzecie uczestniczy w programie na podstawie decyzji wydanej na mocy porozumienia międzynarodowego lub innego instrumentu prawnego, państwo trzecie przyznaje właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu uprawnienia i prawa dostępu niezbędne do kompleksowego wykonywania ich odpowiednich kompetencji. W przypadku OLAF takie prawa obejmują prawa do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, przewidzianych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF).

Artykuł 12

Programy prac

1. Program jest realizowany w ramach **rocznych** programów prac, o których mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego. **Przyjęcie programów prac jest poprzedzone konsultacjami z różnymi zainteresowanymi podmiotami w celu zapewnienia, aby planowane działania stanowiły jak najlepsze wsparcie dla poszczególnych sektorów, których dotyczą.** W stosownych przypadkach programy prac określają całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone, **które nie mogą mieć pierwszeństwa przed bezpośrednim finansowaniem dotacji.**

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Cele ogólne i szczegółowe oraz powiązane priorytety polityczne i działania programu, a także środki budżetowe przydzielone na poszczególne działania są szczegółowo określone w rocznych programach prac. Roczny program prac zawiera także orientacyjny harmonogram wdrażania. [Popr. 92]

2. ~~Program~~ *Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 19 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia przez ustanowienie rocznych programów prac jest przyjmowany przez Komisję w drodze aktu wykonawczego. [Popr. 93]*

Rozdział II

Dotacje i kwalifikujące się podmioty

Artykuł 13

Dotacje

1. Dotacje w ramach programu są przyznawane i zarządzane zgodnie z tytułem VIII rozporządzenia finansowego.

1a. Zaproszenia do składania wniosków mogą uwzględniać konieczność zapewnienia odpowiedniego wsparcia dla projektów o małej skali w ramach komponentu KULTURA za pośrednictwem środków, które mogą obejmować wyższe poziomy współfinansowania. [Popr. 94]

1b. Dotacje są przyznawane z uwzględnieniem następujących cech danego projektu:

a) jakość projektu;

b) oddziaływanie;

c) jakość i wydajność jego wdrażania. [Popr. 95]

2. Komisja oceniająca może składać się z ekspertów zewnętrznych. *Jej członkowie spotykają się osobiście lub zdalnie.*

Eksperti mają doświadczenie zawodowe związane z ocenianą dziedziną. Komitet oceniający może zwrócić się o opinię do ekspertów z państwa, z którego pochodzi wniosek. [Popr. 96]

3. Na zasadzie odstępstwa od art. [193 ust.2] rozporządzenia finansowego i w należycie uzasadnionych przypadkach koszty poniesione przez beneficjenta przed złożeniem wniosku o dotację ~~można uznać~~ *uznaje się* za kwalifikowalne, pod warunkiem że są bezpośrednio związane z realizacją działań objętych wsparciem. [Popr. 97]

4. W stosownych przypadkach działania w ramach programu określają odpowiednie kryteria niedyskryminacji, w tym kryteria dotyczące równowagi płci.

Artykuł 14

Kwalifikujące się podmioty

1. Oprócz kryteriów określonych w [art. 197] rozporządzenia finansowego zastosowanie mają kryteria kwalifikowalności określone w ust. 2–4.

2. Następujące podmioty spełniają kryteria kwalifikowalności:

a) podmioty prawne z siedzibą w jednym z następujących państw:

1) państwo członkowskie lub powiązany z nim kraj lub terytorium zamorskie;

2) państwo trzecie stowarzyszone z programem;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- 3) państwo trzecie wymienione w programie prac z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 3 i 4;
- b) wszelkie podmioty prawne utworzone na mocy prawa unijnego lub wszelkie organizacje międzynarodowe;
3. Podmioty prawne z siedzibą w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z programem, mogą w drodze wyjątku kwalifikować się do uczestnictwa, jeżeli jest to niezbędne do osiągnięcia celów danego działania.
4. Podmioty prawne z siedzibą w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z programem, powinny co do zasady ponosić koszty swojego uczestnictwa. Dodatkowe wkłady z instrumentów finansowania zewnętrznego mogą, zgodnie z art. 7 ust. 3, pokrywać koszty ich uczestnictwa, jeżeli leży to w interesie Unii.
5. Następujące podmioty mogą **wyjątkowo** otrzymywać dotacje bez zaproszenia do składania wniosków, **na podstawie szczególnych misji i celów określanych przez Komisję i podlegających regularnej ocenie zgodnie z celami programu: [Popr. 98]**
- a) Europejska Akademia Filmowa Filmowa **w kontekście współpracy z Parlamentem Europejskim przy Nagrodzie Filmowej LUX, na podstawie porozumienia o współpracy wynegocjowanego i podpisanego przez strony i we współdziałaniu z Europa Cinemas; do czasu zawarcia porozumienia o współpracy odnośne środki odprowadza się do rezerwy; [Popr. 99]**
- b) Młodzieżowa Orkiestra Unii Europejskiej **na swoją działalność, w tym regularny nabór i szkolenie młodych muzyków ze wszystkich państw członkowskich za pośrednictwem programów rezydentury, które oferują mobilność i możliwość występowania na festiwalach i w ramach tras objazdowych w Unii i na poziomie międzynarodowym oraz przyczyniają się do europejskiego obiegu kulturalnego ponad granicami i do umiędzynarodowienia karier młodych muzyków, dążąc jednocześnie do zapewnienia równowagi geograficznej wśród uczestników; Młodzieżowa Orkiestra Unii Europejskiej stale dywersyfikuje swoje dochody przez aktywne poszukiwanie wsparcia finansowego z nowych źródeł w celu zmniejszenia zależności od unijnych środków finansowych; działania Młodzieżowej Orkiestry Unii Europejskiej są zgodne z programem oraz celami i priorytetami komponentu KULTURA, w szczególności pod względem angażowania odbiorców. [Popr. 100]**

Rozdział III

Synergia i komplementarność

Artykuł 15

Komplementarność

Komisja, we ~~współpracy~~ **współpracy** z państwami członkowskimi, zapewnia ogólną spójność programu ze stosownymi politykami i programami – w szczególności dotyczącymi równowagi płci, edukacji, **w szczególności edukacji cyfrowej i umiejętności korzystania z mediów**, młodzieży i solidarności, zatrudnienia i włączenia społecznego, **w szczególności w odniesieniu do grup marginalizowanych i mniejszości**, badań naukowych i **innowacji, w tym innowacji społecznych**, przemysłu i przedsiębiorstw, rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, środowiska i działań w dziedzinie klimatu, polityki spójności, polityki regionalnej i miejskiej, **zrównoważonej turystyki** pomocy państwa, **mobilności** oraz współpracy międzynarodowej i rozwoju — ~~oraz komplementarność wobec tych polityk i programów~~, **także w celu promowania efektywnego wykorzystywania środków publicznych;**

Komisja zapewnia, w przypadku stosowania procedur ustanowionych w [Programie InvestEU] do celów niniejszego programu, by uwzględniały one praktyki opracowane w ramach systemu poręczeń na rzecz sektora kultury i sektora kreatywnego ustanowionego w rozporządzeniu (UE) nr 1295/2013. [Popr. 101]

Artykuł 16

Finansowanie skumulowane i łączone

1. Działanie, które otrzymało wkład w ramach programu, może również otrzymać wkład z dowolnego innego programu unijnego, w tym z funduszy objętych rozporządzeniem (UE) nr XX/XXXX [RWP], pod warunkiem że wkłady te nie pokrywają tych samych kosztów. Finansowanie skumulowane nie może przekraczać całkowitych kosztów kwalifikowalnych działania, a wsparcie z różnych programów unijnych może być obliczane proporcjonalnie.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

2. Wniosek kwalifikujący się w ramach programu może otrzymać pieczęć doskonałości, pod warunkiem że spełnia łącznie następujące warunki:

- a) został oceniony w ramach zaproszenia do składania wniosków ogłoszonego na podstawie programu;
- b) spełnia ~~minimalne~~ **wysokie** wymagania dotyczące jakości w ramach tego zaproszenia do składania wniosków; [Popr. 102]
- c) nie mógł być finansowany w ramach tego zaproszenia do składania wniosków ze względu na ograniczenia budżetowe.

2a. Wnioski, w przypadku których przyznano pieczęć doskonałości, mogą otrzymać wsparcie finansowe bezpośrednio z innych programów i z funduszy przewidzianych w rozporządzeniu [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów COM(2018)0375] zgodnie z jego art. 67 ust. 5, pod warunkiem że są zgodne z celami programu. Komisja zapewnia, aby kryteria wyboru i przyznawania środków w odniesieniu do projektów, którym przyznano pieczęć doskonałości, były spójne, jasne i przejrzyste dla potencjalnych beneficjentów. [Popr. 103]

Artykuł 16a

System poręczeń na rzecz sektora kultury i sektora kreatywnego w ramach InvestEU

1. Wsparcie finansowe z nowego Programu InvestEU opiera się na celach i kryteriach systemu poręczeń na rzecz sektora kultury i sektora kreatywnego, z uwzględnieniem specyfiki sektora.

2. Program InvestEU zapewnia:

- a) dostęp do finansowania dla MŚP oraz dla mikro-, małych i średnich organizacji w sektorze kultury i sektorze kreatywnym;
- b) gwarancje uczestniczącym pośrednikom finansowym z każdego państwa uczestniczącego w systemie poręczeń;
- c) uczestniczącym pośrednikom finansowym dodatkową wiedzę ekspercką do celów oceny ryzyka związanego z MŚP oraz mikro-, małymi i średnimi organizacjami oraz ich projektami kulturalnymi i kreatywnymi;
- d) wielkość finansowania dłużnego, udostępnianego MŚP oraz mikro-, małym i średnim organizacjom;
- e) MŚP oraz mikro-, małym i średnim organizacjom w różnych regionach i sektorach zdolność do budowania zdywersyfikowanego portfela pożyczek oraz do przedstawiania planu marketingowego i promocyjnego;
- f) następujące rodzaje pożyczek: inwestycje w aktywa rzeczowe oraz aktywa niematerialne i prawne, z wyłączeniem osobistych zabezpieczeń; przenoszenie własności przedsiębiorstw; kapitał obrotowy, jak np. finansowanie przejściowe, środki służące zniwelowaniu luki kapitałowej, przepływy pieniężne i linie kredytowe. [Popr. 104]

Rozdział IV

Monitorowanie, ocena i kontrola

Artykuł 17

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Wskaźniki odzwierciedlające postępy w realizacji programu w odniesieniu do celów określonych w art. 3 przedstawiono w załączniku II.

1a. Komponentom towarzyszy wspólny zestaw wskaźników jakościowych. Każdemu komponentowi towarzyszy specjalny zestaw wskaźników. [Popr. 105]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

2. Aby zapewnić skuteczną ocenę programu pod względem realizacji jego celów, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 19 w celu opracowania przepisów dotyczących ram monitorowania i oceny, w tym zmian do załącznika II, mających dostosować lub uzupełnić wskaźniki tam gdzie jest to niezbędne. **Komisja przyjmie akt delegowany w sprawie wskaźników do celów monitorowania i oceny dnia 31 grudnia 2022 r.** [Popr. 106]

3. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji programu i jego wyników. W tym celu na odbiorców środków unijnych oraz, w stosownych przypadkach, państwa członkowskie nakłada się proporcjonalne wymagania dotyczące sprawozdawczości.

Artykuł 18

Ocena

1. Oceny przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.

1a. Dostępne dane liczbowe dotyczące kwoty środków na zobowiązania i środków na płatności, których potrzeba byłoby do sfinansowania projektów wyróżnionych „Pieczęcią doskonałości”, podaje się co roku do wiadomości obu organów władzy budżetowej, co najmniej 3 miesiące przed datą publikacji ich stanowisk w sprawie budżetu Unii na następny rok, zgodnie ze wspólnie uzgodnionym kalendarzem rocznej procedury budżetowej. [Popr. 107]

2. Ocena śródkresowa **Przegląd śródkresowy** programu przeprowadzana **przeprowadzany** jest z chwilą, gdy dostępne są wystarczające informacje na temat realizacji programu, jednak nie później niż w ciągu czterech lat od rozpoczęcia realizacji programu. **do 30 czerwca 2024 r.**

Do dnia 31 grudnia 2024 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie śródkresowe sprawozdanie z oceny.

Komisja przedkłada, w razie konieczności i na podstawie przeglądu śródkresowego, wnioski ustawodawczy w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia. [Popr. 108]

3. Po zakończeniu realizacji programu, lecz nie później niż dwa lata po upływie okresu określonego w art. 1, Komisja ~~przeprowadza~~ **przedkłada** ocenę końcową programu. [Popr. 109]

4. Komisja przekazuje wnioski z tych ocen, opatrzone własnymi komentarzami, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.

5. System sprawozdawczości dotyczący ocen zapewnia, że dane na potrzeby oceny programu są gromadzone w sposób skuteczny, efektywny i terminowy oraz na odpowiednim poziomie szczegółowości. Takie dane i informacje przekazywane są Komisji w sposób zgodny z innymi przepisami prawa; np., w razie potrzeby, dane osobowe muszą zostać zanonimizowane. W tym celu na odbiorców środków unijnych nakłada się proporcjonalne wymagania dotyczące sprawozdawczości.

Artykuł 19

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 12 ust. 2 oraz art. 17, powierza się Komisji do dnia 31 grudnia 2028 r.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 12 ust. 2 oraz art. 17, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 12 ust. 2 oraz art. 17 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Rozdział V

Przepisy przejściowe i końcowe

Artykuł 20

Informacja, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego uznają pochodzenie i zapewniają eksponowanie finansowania unijnego (w szczególności podczas promowania działań i ich wyników) poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej, **w szczególności nazwy programu oraz – w przypadku działań finansowanych w ramach komponentu MEDIA – logo komponentu MEDIA. Komisja opracowuje logo komponentu KULTURA, które wykorzystuje się w związku z działaniami finansowanymi w ramach komponentu.** [Popr. 110]
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z programem oraz jego działaniami wspieranymi przez jego komponenty i ich wynikami. Zasoby finansowe przydzielone na program przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami, o których mowa w art. 3.

Artykuł 21

Uchylenie

Rozporządzenie (UE) nr 1295/2013 traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r.

Artykuł 22

Przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację lub modyfikację danych działań, aż do ich zamknięcia, zgodnie z rozporządzeniem nr (UE) 1295/2013, które nadal stosuje się do danych działań aż do ich zamknięcia.
2. Pula środków finansowych przeznaczonych na program może również obejmować wydatki na wsparcie techniczne i administracyjne na potrzeby przejścia między programem a środkami przyjętymi na mocy rozporządzenia (UE) nr 1295/2013.
3. W razie potrzeby w budżecie obejmującym okres po 2027 r. mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydatków przewidzianych w art. 7 ust. 4, aby umożliwić zarządzanie działaniami, które nie zostaną zakończone do dnia 31 grudnia 2027 r.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Artykuł 23

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Czwartek, 28 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK I

Dodatkowe informacje na temat finansowanych działań

1. KOMPONENT KULTURA

Priorytety programu w ramach komponentu KULTURA, o którym mowa w art. 4, będą realizowane poprzez następujące działania:

Działania horyzontalne:

- a) **transnarodowe** projekty współpracy z **wyraźnym rozróżnieniem na projekty o małej, średniej i dużej skali oraz ze szczególnym uwzględnieniem mikro- i małych organizacji kulturalnych**; [Popr. 111]
- b) europejskie sieci organizacji działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym z różnych państw;
- c) paneuropejskie platformy w sektorze kultury i sektorze kreatywnym;
- d) mobilność artystów, **rzemieślników** oraz podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym **w ramach ich działalności transnarodowej, w tym pokrywanie kosztów związanych z działalnością artystyczną oraz obiegiem utworów artystycznych i kulturalnych**; [Popr. 112]
- e) wsparcie na rzecz umiędzynarodowienia organizacji działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym **oraz rozwoju w zakresie budowy potencjału**; [Popr. 113]
- f) opracowywanie i wdrażanie strategii oraz współpraca w dziedzinie kultury, w tym poprzez dostarczanie danych i wymianę najlepszych praktyk lub projekty pilotażowe.

Działania sektorowe:

- a) Wsparcie dla sektora muzycznego: promowanie różnorodności, kreatywności i innowacji w dziedzinie muzyki, w szczególności **w sektorze muzyki na żywo, również przez tworzenie sieci kontaktów**, dystrybucji i **promocji różnego rodzaju europejskich** utworów muzycznych i **repertuaru muzycznego** w Europie i poza nią, ~~działania szkoleniowe~~ **szkolenia, udział w działaniach związanych z muzyką i dostęp do muzyki**, zdobywanie nowej publiczności dla europejskiego repertuaru, jak **eksponowanie i docenianie twórców, promotorów i artystów, w szczególności młodych i debiutujących, a także** wspieranie gromadzenia i analizowania danych; [Popr. 114]
- b) Wsparcie dla sektora księgarskiego i wydawniczego: ukierunkowane działania promujące różnorodność, ~~kreatywność~~ i innowacje, w szczególności tłumaczenie i **dostosowanie w formatach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami**, promowanie europejskiej literatury w różnych państwach Europy i poza jej granicami, **również za pośrednictwem bibliotek**, szkolenia i wymiany dla osób zawodowo związanych z branżą, autorów i tłumaczy, jak i transnarodowe projekty związane ze współpracą, innowacją i rozwojem w branży; [Popr. 115]
- c) Wsparcie dla ~~sektora architektury~~ **sektorów dziedzictwa kulturowego** i sektora ~~dziedzictwa kulturowego dla architektury~~: ukierunkowane działania na rzecz mobilności podmiotów działających w sektorze, **badania naukowe, ustanawianie standardów wysokiej jakości**, budowanie zdolności, **dzielenie się wiedzą fachową i umiejętnościami w przypadku rzemieślników, angażowanie** rozwój widowni oraz ~~umiędzynarodowienie dziedzictwa kulturowego i sektora architektury~~, **wspieranie zachowania, ochrony, regeneracja przestrzeni życiowej, ponowne wykorzystanie adaptacyjne**, promowanie podejścia Baukultur, ~~wspieranie zachowania, ochrony~~ **rozpowszechnianie, rozwój i rozwój umiędzynarodowienie** dziedzictwa kulturowego i jego wartości poprzez zwracanie uwagi na te tematy, tworzenie sieci kontaktów i działania w zakresie wzajemnego uczenia się; [Popr. 116]
- d) Wsparcie dla innych sektorów: ukierunkowane działania **promocyjne** na rzecz rozwoju kreatywnych aspektów **innych sektorów, w tym** sektorów mody i wzornictwa oraz **zrównoważonej** turystyki kulturalnej, ~~jak i także~~ ich promowanie poza granicami Unii Europejskiej. [Popr. 117]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Wsparcie dla całego sektora kultury i sektora kreatywnego w obszarach wspólnego zapotrzebowania, natomiast działanie sektorowe może być rozwijane stosownie do potrzeb w przypadkach, gdy charakter podsektora uzasadnia podejście ukierunkowane. Podejście horyzontalne przyjmuje się w przypadku transnarodowych projektów dotyczących współpracy, mobilności i umiędzynarodowienia, w tym w ramach programów rezydencji, imprez objazdowych, wydarzeń, występów na żywo, wystaw i festiwali, a także dotyczących promowania różnorodności, kreatywności i innowacji, szkolenia i wymiany dla osób zawodowo związanych z branżą, budowania zdolności, tworzenia sieci kontaktów, umiejętności, rozwoju widowni oraz gromadzenia i analizy danych. Działania sektorowe korzystają z budżetów proporcjonalnych do sektorów określonych jako priorytety. Działania sektorowe powinny pomóc w pokonywaniu szczególnych wyzwań stojących przed różnymi priorytetowymi sektorami określonymi w niniejszym załączniku, w oparciu o istniejące projekty pilotażowe i działania przygotowawcze. [Popr. 118]

Specjalne działania służące zaprezentowaniu i urzeczywistnieniu europejskiej tożsamości i jej różnorodności kulturowej i europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz przyczyniające się do dialogu międzykulturowego: [Popr. 119]

- a) Europejskie Stolice Kultury – zapewnienie wsparcia finansowego na podstawie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 445/2014/UE ⁽¹⁾;
- b) znak dziedzictwa europejskiego – zapewnienie wsparcia finansowego na podstawie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1194/2011/UE ⁽²⁾ oraz sieć obiektów, którym przyznano znak dziedzictwa europejskiego; [Popr. 120]
- c) unijne nagrody w dziedzinie kultury, w tym Europejska Nagroda Teatralna; [Popr. 121]
- d) Europejskie Dni Dziedzictwa;

da) działania ukierunkowane na produkcje interdyscyplinarne związane z Europą i jej wartościami; [Popr. 122]

- e) wsparcie tego rodzaju europejskich instytucji kulturalnych, których celem jest świadczenie europejskim obywatelom bezpośrednich usług kulturowych o szerokim zasięgu geograficznym.

2. KOMPONENT MEDIA

Priorytety programu w ramach komponentu MEDIA, o którym mowa w art. 5, uwzględniają **wymogi dyrektywy 2010/13/UE** oraz różnice między państwami pod względem produkcji treści audiowizualnych, ich dystrybucji i dostępu do nich, jak i rozmiaru i specyfiki odpowiednich rynków i są one realizowane między innymi poprzez: [Popr. 123]

- a) rozwijanie europejskich utworów audiowizualnych, w szczególności filmów i produkcji telewizyjnych, takich jak filmy fabularne, krótkometrażowe, dokumentalne, filmy dla dzieci i filmy animowane, a także utworów interaktywnych, takich jak wysokiej jakości narracyjne gry wideo i multimedia o dużym potencjale rozpowszechniania transgranicznego przez europejskie niezależne firmy producenckie; [Popr. 124]
- b) produkcję innowacyjnych treści telewizyjnych o wysokiej jakości i scenariuszy serialowych dla odbiorców w każdym wieku przez wspieranie europejskich niezależnych firm producenckich; [Popr. 125]
- ba) wsparcie inicjatyw poświęconych tworzeniu i promowaniu utworów związanych z historią integracji europejskiej i narracjami europejskimi; [Popr. 126]

⁽¹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 445/2014/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiająca działanie Unii na rzecz Europejskich Stolic Kultury na lata 2020–2033 i uchylająca decyzję nr 1622/2006/WE (Dz.U. L 132 z 3.5.2014, s. 1).

⁽²⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1194/2011/UE z dnia 16 listopada 2011 r. ustanawiająca działanie Unii Europejskiej na rzecz Znak Dziedzictwa Europejskiego (Dz.U. L 303 z 22.11.2011, s. 1).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- c) narzędzia **promocyjne**, reklamowe i marketingowe, również internetowe oraz poprzez stosowanie analizy danych, aby bardziej wyeksponować utwory europejskie, zwiększyć ich widoczność, dostęp transgraniczny i oglądalność; [Popr. 127]
- d) wsparcie międzynarodowej sprzedaży i obiegu niekrajowych utworów europejskich na wszystkich platformach, **ukierunkowanych na zarówno małe, jak i duże produkcje**, również poprzez skoordynowane strategie dystrybucyjne obejmujące kilka państw, z **napisami, dubbingiem i audiodeskrypcją**; [Popr. 128]
- da) **działania mające na celu wspieranie państw o małych możliwościach w poprawie ich zidentyfikowanych niedociągnięć**; [Popr. 129]
- e) wsparcie wymian między przedsiębiorcami i tworzenie sieci kontaktów, aby ułatwiać europejskie i międzynarodowe koprodukcje **i obieg utworów europejskich**; [Popr. 130]
- ea) **wsparcie dla europejskich sieci twórców audiowizualnych z różnych państw w celu wspierania kreatywnych talentów w sektorze audiowizualnym**; [Popr. 131]
- eb) **konkretne środki przyczyniające się do sprawiedliwego traktowania kreatywnych talentów w sektorze audiowizualnym**; [Popr. 132]
- f) promocję utworów europejskich na branżowych wydarzeniach i targach w Europie i poza jej granicami;
- g) inicjatywy propagujące rozwój **i angażowanie** widowni, **w szczególności w kinach, oraz** edukację filmową **i audiowizualną**, skierowane głównie do młodej publiczności; [Popr. 133]
- h) działania w zakresie szkoleń i mentoringu, zwiększające umiejętność przystosowania się podmiotów sektora audiowizualnego, **w tym rzemieślników**, do zmian na rynkach i technologii cyfrowych; [Popr. 134]
- i) **co najmniej jedną** europejską sieć operatorów wideo na żądanie (VoD), w ramach której udostępni się w znacznej części niekrajowe filmy europejskie; [Popr. 135]
- j) europejską sieć **europejskie festiwale i sieci** festiwali, na których prezentuje się **i promuje się różnorodne europejskie utwory audiowizualne, w tym** w znacznej części niekrajowe filmy europejskie; [Popr. 136]
- k) europejską sieć operatorów kin, w których wyświetla się w znacznej części niekrajowe filmy europejskie, **przyczyniającą się do zwiększenia roli kin w łańcuchu wartości i zwracającą uwagę na pokazy publiczne jako doświadczenie społeczne**; [Popr. 137]
- l) konkretne środki, **w tym działania w zakresie mentoringu i tworzenia sieci kontaktów**, przyczyniające się do bardziej zrównoważonego udziału kobiet i mężczyzn w sektorze audiowizualnym; [Popr. 138]
- m) wspieranie dialogu merytorycznego, działań w ramach innowacyjnej polityki i wymiany najlepszych praktyk – również poprzez działania analityczne i dostarczanie wiarygodnych danych;
- n) międzynarodową wymianę doświadczeń i wiedzy eksperckiej, wzajemne uczenie się i tworzenie sieci kontaktów między sektorem audiowizualnym i osobami odpowiedzialnymi za wyznaczanie kierunków polityki.
- na) **wsparcie na rzecz rozpowszechniania telewizyjnych produkcji kulturalnych w internecie i poza nim oraz wielojęzycznego dostępu do nich, w tym za pomocą napisów, w celu promowania bogactwa i różnorodności europejskiego dziedzictwa kulturowego, twórczości współczesnej i języków**. [Popr. 139]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

3. KOMPONENT MIĘDZYSEKTOROWY

Priorytety programu w ramach komponentu MIĘDZYSEKTOROWEGO, o którym mowa w art. 6, będą realizowane w szczególności poprzez:

Współpraca polityczna i działania informacyjne:

- a) działania o charakterze międzysektorowym: rozwój polityki, międzynarodową wymianę doświadczeń oraz wiedzy eksperckiej, wzajemne uczenie się, **w tym mentoring partnerski dla nowych uczestników programu, podnoszenie świadomości** i tworzenie sieci między organizacjami sektora kultury i sektora kreatywnego oraz osobami odpowiedzialnymi za wyznaczanie kierunków polityki, **także w ramach stałego dialogu strukturalnego z zainteresowanymi podmiotami oraz w ramach forum sektora kultury i sektora kreatywnego w celu wzmocnienia dialogu i ukierunkowania polityki sektorowej**; [Popr. 140]
- b) międzysektorowe działania analityczne;
- c) wsparcie działań zmierzających do zacieśnienia transgranicznej współpracy politycznej i rozwoju polityki dotyczącej roli kultury dla włączenia społecznego;
- d) poprawę znajomości programu i obszarów, które obejmuje, wspierania działań mających na celu dotarcie do obywateli oraz poprawę możliwości przenoszenia jego wyników poza dane państwo członkowskie.

Laboratorium innowacji w sektorze kreatywnym:

- a) zachęcanie do nowych form twórczości na styku różnych części sektora kultury i sektora kreatywnego **oraz z podmiotami z innych sektorów**, na przykład poprzez wykorzystanie innowacyjnych technologii **oraz mentoring w tym zakresie w ramach organizacji kulturalnych i przy współpracy za pośrednictwem ośrodków cyfrowych**; [Popr. 141]
- b) propagowanie innowacyjnych podejść i narzędzi międzysektorowych ułatwiających dostęp, dystrybucję, promocję i czerpanie korzyści pieniężnych z kultury i kreatywności, w tym z dziedzictwa kulturowego.

ba) działania ukierunkowane na produkcje interdyscyplinarne związane z Europą i jej wartościami; [Popr. 142]

Biura programu:

- a) promowanie programu na poziomie krajowym i dostarczanie **istotnych** informacji o różnych rodzajach dostępnego w ramach unijnych polityk wsparcia finansowego **oraz o kryteriach, procedurze i wynikach oceny**; [Popr. 143]
- b) **pomaganie potencjalnym beneficjentom w procedurach składania wniosków**, pobudzanie współpracy transgranicznej **i wymiany najlepszych praktyk** między specjalistami, instytucjami, platformami i sieciami w obszarach i sektorach polityki objętych programem i między nimi; [Popr. 144]
- c) wspieranie Komisji w działaniach związanych z zapewnianiem **w sposób oddolny i odgórny** właściwych informacji oraz rozpowszechnianiem rezultatów programu wśród obywateli **i podmiotów**. [Popr. 145]

Działania przekrojowe wspierające sektor mediów informacyjnych:

- a) podjęcie kwestii **zmian** strukturalnych **i technologicznych**, które czekają sektor mediów **informacyjnych** poprzez propagowanie **niezależnego** i pluralistycznego środowiska mediów **oraz wspieranie niezależnego monitorowania w celu oceny ryzyka i wyzwań dla pluralizmu i wolności mediów**; [Popr. 146]
- b) wspieranie wysokich standardów produkcji mediów poprzez zacieśnianie współpracy, **umiejętności cyfrowe**, transgraniczne dziennikarstwo oparte na współpracy i treści wysokiej jakości **oraz zrównoważone medialne modele ekonomiczne w celu zapewnienia etyki zawodowej w dziennikarstwie**; [Popr. 147]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- c) promowanie umiejętności korzystania z mediów, umożliwiające obywatelom **wyrobienia, w szczególności ludziom młodym, wyrobienie** krytycznego spojrzenia na media **oraz wspieranie tworzenia unijnej platformy służącej wymianie praktyk i strategii z zakresu umiejętności korzystania z mediów między wszystkimi państwami członkowskimi, w tym za pośrednictwem uniwersyteckich sieci radiowych i medialnych zajmujących się Europą, oraz oferowanie pracownikom mediów informacyjnych programy szkoleniowe mające na celu rozpoznawanie i zwalczanie dezinformacji.** [Popr. 148]
- ca) **wspieranie i gwarantowanie dialogu politycznego i dialogu ze społeczeństwem obywatelskim na temat zagrożeń dla wolności mediów i ich pluralizmu w Europie;**
-

Czwartek, 28 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK II**WSPÓLNE JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWE WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA W RAMACH PROGRAMU**

- 1) *Korzyści dla obywateli i społeczności;*
- 2) *Korzyści w odniesieniu do wzmocnienia europejskiej różnorodności kulturowej i dziedzictwa kulturowego;*
- 3) *Korzyści dla gospodarki i miejsc pracy w Unii, w szczególności dla sektora kultury i sektora kreatywnego oraz dla MŚP;*
- 4) *Uwzględnienie polityk Unii, w tym międzynarodowych stosunków kulturalnych;*
- 5) *Europejska wartość dodana projektów;*
- 6) *Jakość partnerstw i projektów kulturalnych;*
- 7) *Liczba osób mających dostęp do europejskich utworów sektora kultury i sektora kreatywnego objętych wsparciem w ramach programu;*
- 8) *Liczba stanowisk pracy związanych z finansowanymi projektami;*
- 9) *Równowaga płci, w razie potrzeby, mobilność i wzmocnienie pozycji podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. [Popr. 150]*

Wskaźniki**KOMPONENT KULTURA:**

Liczba i skala partnerstw transnarodowych stworzonych przy wsparciu programu
Liczba artystów, podmiotów sektora kultury lub sektora kreatywnego mobilnych (geograficznie) poza granicami kraju dzięki wsparciu programu, w podziale na kraj pochodzenia
Liczba osób mających dostęp do europejskich dzieł kultury i pracy twórczej wytworzonych dzięki wsparciu programu, w tym dzieł z krajów innych niż ich własny
Liczba wspartych w ramach programu projektów skierowanych do grup defaworyzowanych, zwłaszcza do bezrobotnej młodzieży i migrantów
Liczba projektów wspartych w ramach programu, w których udział wzięły organizacje z państw trzecich.

KOMPONENT MEDIA:

Liczba osób mających dostęp do europejskich dzieł audiowizualnych, w tym dzieł z krajów innych niż ich własny, wytworzonych dzięki wsparciu programu
Liczba uczestników przedsięwzięć edukacyjnych wspartych w ramach programu, w efekcie których, według ich oceny, poprawili oni swoje kompetencje i zwiększyli szanse na zatrudnienie
Liczba i budżet koprodukcji powstałych przy wsparciu programu
Liczba osób, do których dotarły działania promocyjne dla przedsiębiorstw na głównych targach.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

KOMPONENT MIĘDZYSEKTOROWY:

Liczba i skala utworzonych partnerstw transnarodowych (złożony wskaźnik dla laboratoriów innowacji w sektorze kreatywnym i działań w zakresie mediów informacyjnych)

Liczba wydarzeń promujących program, zorganizowanych przez biura programu.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0324

„Erasmus”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego „Erasmus”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1288/2013 (COM(2018)0367 – C8-0233/2018 – 2018/0191(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2021/C 108/55)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0367),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2, art. 165 ust. 4 oraz art. 166 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi Komisja przedstawiła wniosek Parlamentowi (C8-0233/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 17 października 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 6 lutego 2019 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji, a także opinie Komisji Rozwoju, Komisji Budżetowej oraz Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A8-0111/2019),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zatwierdza swoje oświadczenie załączone do niniejszej rezolucji;
 3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2018)0191

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 28 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... ustanawiającego „Erasmus Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1288/2013 [Popr. 1 Zmiana dotyczy całości tekstu]

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 165 ust. 4 i art. 166 ust. 4,

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 194.

⁽²⁾ Dz.U. C 168 z 16.5.2019, s. 49.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) ~~W kontekście szybkich i głębokich zmian wywołanych rewolucją technologiczną i globalizacją,~~ Inwestowanie w mobilność edukacyjną **dla wszystkich bez względu na pochodzenie społeczne, przynależność kulturową i stan posiadania, a także we** współpracę i rozwój polityki innowacji w dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu ma kluczowe znaczenie dla tworzenia włączających, **demokratycznych**, spójnych i odpornych społeczeństw oraz zachowania konkurencyjności Unii, ~~wnosząc a jednocześnie wkład we wzmacnianie~~ **przyczynia się do wzmacniania** tożsamości europejskiej, **europejskich zasad i wartości** i **do** bardziej demokratyczną Unię **demokratycznej Unii.** [Popr. 2]
- (2) W swoim komunikacie w sprawie wzmocnienia tożsamości europejskiej dzięki edukacji i kulturze z dnia 14 listopada 2017 r. Komisja przedstawiła swoją wizję działań na rzecz utworzenia do 2025 r. europejskiego obszaru edukacji, w którym granice nie są przeszkodą w uczeniu się; Unii, w której normą jest spędzanie czasu w innym państwie członkowskim w celu studiowania i nauki, w dowolnej formie lub systemie, a także znajomość dwóch języków obcych oprócz języka ojczystego; Unii, w której ludzie mają silne poczucie tożsamości europejskiej, europejskiego dziedzictwa kulturowego i jego różnorodności. W tym kontekście Komisja podkreśliła potrzebę rozszerzenia wypróbowanego już programu Erasmus+ we wszystkich obecnie objętych nim kategoriach osób uczących się i dotarcia do osób uczących się o mniejszych szansach.
- (3) Znaczenie kształcenia, szkolenia i młodzieży dla przyszłości Unii znalazło odzwierciedlenie w komunikacie Komisji z dnia 14 lutego 2018 r. zatytułowanym „Nowe, nowoczesne wieloletnie ramy finansowe dla Unii Europejskiej, która skutecznie realizuje swoje priorytety po 2020 r.” ⁽⁴⁾, w którym podkreśla się potrzebę realizacji zobowiązań przyjętych przez państwa członkowskie podczas Szczytu Społecznego w Göteborgu, w tym dzięki pełnemu wdrożeniu Europejskiego filaru praw socjalnych ⁽⁵⁾ i jego pierwszej zasady dotyczącej kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie. W komunikacie podkreślono potrzebę zwiększenia mobilności i wymian, w tym poprzez znaczne wzmocnienie i rozszerzenie programu oraz zwiększenie jego włączającego charakteru, czego domagała się Rada Europejska w swoich konkluzjach z dnia 14 grudnia 2017 r.
- (4) W Europejskim filarze praw socjalnych, uroczystie ogłoszonym i podpisanym dnia 17 listopada 2017 r. przez Parlament Europejski, Radę i Komisję, stanowi się jako jego pierwszą **podstawową** zasadę, że każda osoba ma prawo do edukacji włączającej, charakteryzującej się dobrą jakością, szkoleń i uczenia się przez całe życie w celu utrzymania i nabywania umiejętności, które pozwolą jej w pełni uczestniczyć w życiu społeczeństwa i skutecznie radzić sobie ze zmianami na rynku pracy. **Europejski filar praw socjalnych również wyraźnie wskazuje na znaczenie dobrej jakości wczesnej edukacji i zapewnienia wszystkim równych szans.** [Popr. 3]
- (5) Dnia 16 września 2016 r. w Bratysławie przywódcy 27 państw członkowskich podkreślili swoją zdecydowaną chęć zapewniania młodzieży lepszych możliwości. W deklaracji rzymskiej podpisanej dnia 25 marca 2017 r. przywódcy 27 państw członkowskich oraz Rada Europejska, Parlament Europejski i Komisja Europejska zobowiązali się do podjęcia działań na rzecz Unii, w której młodzi ludzie mają dostęp do kształcenia i szkolenia najwyższej jakości oraz mogą uczyć się i znajdować zatrudnienie ~~w całej Unii~~ **na całym kontynencie**; Unii, która chroni nasze dziedzictwo kulturowe i promuje różnorodność kulturową; **Unii, która zwalcza bezrobocie, dyskryminację, wykluczenie społeczne i ubóstwo.** [Popr. 4]

⁽¹⁾ Dz.U. C z, s. .

⁽²⁾ Dz.U. C z, s. .

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r.

⁽⁴⁾ COM(2018)0098.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 428 z 13.12.2017, s. 10.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (6) W sprawozdaniu z oceny śródkresowej programu Erasmus+ za lata 2014-2020 potwierdzono, że stworzenie jednolitego programu w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu zapewniło znaczne uproszczenie, racjonalizację i synergię w zarządzaniu programem, choć nadal potrzebne są dalsze usprawnienia służące dodatkowej konsolidacji przyrostu wydajności w ramach programu na lata 2014-2020. W trakcie konsultacji na potrzeby oceny śródkresowej oraz w sprawie przyszłości programu, państwa członkowskie i zainteresowane strony zdecydowanie opowiedziały się za zachowaniem ciągłości zakresu programu, jego struktury i mechanizmów realizacji, apelując zarazem o szereg usprawnień, służących na przykład zwiększeniu włączającego charakteru programu, **jego uproszczeniu i ułatwieniu korzystania z niego mniejszym beneficjentom i w przypadku mniejszych projektów**. Wyraziły one również swoje pełne poparcie dla utrzymania zintegrowanego programu, u którego podstaw leży paradygmat uczenia się przez całe życie. W swojej rezolucji z dnia 2 lutego 2017 r. w sprawie wdrożenia programu Erasmus+ Parlament Europejski z zadowoleniem przyjął zintegrowaną strukturę programu i wezwał Komisję, aby w pełni wykorzystwała wymiar programu dotyczący uczenia się przez całe życie przez wspieranie i pobudzanie współpracy międzysektorowej w ramach przyszłego programu. **Komisja w swojej ocenie skutków**, państwa członkowskie i zainteresowane strony również zwracały uwagę na potrzebę **zachowania silnego dalszego wzmocnienia** wymiaru międzynarodowego w programie i rozszerzenia ~~go~~ **jego zakresu** na inne sektory kształcenia i szkolenia, **a także na młodzież i sport**. [Popr. 5]
- (7) Wyniki otwartych konsultacji publicznych dotyczących finansowania unijnego w obszarach wartości i mobilności potwierdziły te najważniejsze ustalenia i wskazały na potrzebę zapewnienia bardziej włączającego charakteru przyszłego programu, a także dalszego orientowania priorytetów na modernizowanie systemów kształcenia i szkolenia, jak również wzmocnienia priorytetów dotyczących wspierania tożsamości europejskiej, aktywnej postawy obywatelskiej i uczestnictwa w życiu demokratycznym.
- (7a) **Europejski Trybunał Obrachunkowy w swoim sprawozdaniu specjalnym nr 22/2018 z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie programu Erasmus+⁽⁶⁾ podkreślił, że program przyniósł wyraźną europejską wartość dodaną, ale że nie wszystkie aspekty tej wartości dodanej, takie jak większe poczucie tożsamości europejskiej lub większa wielojęzyczność, są odpowiednio uwzględniane lub mierzone. Trybunał uznał, że w następnym programie należy zadbać o lepsze dostosowanie wskaźników do celów programu, aby zapewnić właściwą ocenę wyników. W sprawozdaniu Trybunału stwierdzono również, że pomimo wysiłków na rzecz uproszczenia programu na lata 2014–2020 obciążenia administracyjne są nadal zbyt duże, w związku z czym zaleca się Komisji dalsze uproszczenie procedur programu, w szczególności procedur składania wniosków i wymogów w zakresie sprawozdawczości, oraz poprawę narzędzi informatycznych**. [Popr. 6]
- (8) W swoim komunikacie pt. „Nowoczesny budżet dla Unii, która chroni, wspiera i broni – Wieloletnie ramy finansowe na lata 2021-2027”⁽⁷⁾, przyjętym w dniu 2 maja 2018 r., Komisja zaproponowała **większe inwestycje w ludzi i** położenie większego nacisku na „młodzież” w kolejnych wieloletnich ramach finansowych, szczególnie dzięki ponad dwukrotnemu zwiększeniu w porównaniu do lat 2014–2020 budżetu programu **oraz uznała, że program Erasmus+, będącego jest** jednym z najbardziej widocznych osiągnięć Unii. ~~W nowym programie nacisk powinien zostać~~ **Pomimo tego ogólnego sukcesu program na lata 2014–2020 nie był w stanie zaspokoić wysokiego zapotrzebowania na finansowanie oraz odznaczał się niskim wskaźnikiem powodzenia projektów. Aby zaradzić tym niedociągnięciom, konieczne jest zwiększenie wieloletniego budżetu programu, który nastąpi po programie na lata 2014–2020. Kolejny program ma ponadto na celu wzmocnienie włączenia społecznego przez dotarcie do większej liczby młodych osób o mniejszych szansach oraz obejmuje szereg nowych i ambitnych inicjatyw. Powinno to umożliwić większej liczbie młodych ludzi przeniesienie się do innego kraju, aby uczyć się lub pracować. Konieczne jest zatem – jak Parlament Europejski podkreślił w swojej rezolucji z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie następnych wieloletnich ram finansowych – potrojenie budżetu kolejnego programu w cenach stałych w porównaniu z wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2014–2020**. [Popr. 7]

(6) *Sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 22/2018 z dnia 3 lipca 2018 r. pt. „Mobilność w ramach programu Erasmus+ – miliony uczestników i wielowymiarowa europejska wartość dodana, ale pomiar wyników wymaga udoskonalenia”.*

(7) COM(2018)0321.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (9) W tym kontekście niezbędne jest ustanowienie kolejnego programu na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu (zwanego dalej „programem”) będącego kontynuacją programu Erasmus+ ustanowionego na lata 2014-2020 rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013⁽⁸⁾. Należy **zachować i wzmocnić** zintegrowany charakter programu z lat 2014-2020, obejmujący uczenie się we wszystkich kontekstach – formalnym, pozaformalnym i nieformalnym, na wszystkich etapach życia – aby **zapewnić podejście zakładające uczenie się przez całe życie** i rozszerzyć elastyczne ścieżki uczenia się, umożliwiając osobom ~~rozwoj~~ **nabywanie i doskonalenie wiedzy, umiejętności i kompetencji**, które są niezbędne do **rozwoju osobistego, do sprostania wyzwaniom XXI wieku i wykorzystania w pełni możliwości, jakie stwarza XXI wiek. Takie podejście powinno również uznać wartość działań w zakresie kształcenia pozaformalnego i nieformalnego oraz powiązania między nimi.** [Popr. 8]
- (10) Program powinien być zaprojektowany w taki sposób, by w jeszcze większym stopniu przyczyniał się do realizacji celów i priorytetów polityki unijnej w dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu. Spójne podejście polegające na uczeniu się przez całe życie ma kluczowe znaczenie dla zarządzania różnymi zmianami, z którymi ludzie będą mieli do czynienia w ciągu swojego życia, **w szczególności osoby starsze, które muszą zdobyć nowe umiejętności życiowe lub umiejętności przydatne na zmieniającym się rynku pracy. Należy wspierać takie podejście poprzez skuteczną współpracę międzysektorową oraz większą interakcję między różnymi formami kształcenia.** Stosując to podejście, kolejny program powinien utrzymać ścisłe powiązanie z ogólnymi ramami strategicznymi unijnej współpracy politycznej w dziedzinach kształcenia, szkolenia i młodzieży, w tym programami strategicznymi dla szkolnictwa, szkolnictwa wyższego, kształcenia i szkolenia zawodowego i kształcenia dorosłych, przy jednoczesnym wzmocnieniu i rozwoju nowych synergii z innymi powiązаныmi programami i obszarami polityki unijnej. [Popr. 9]
- (10a) **Organizacje działające w kontekście transgranicznym wnoszą istotny wkład w transnarodowy i międzynarodowy wymiar programu. Dlatego w stosownych przypadkach program powinien zapewniać wsparcie odpowiednim sieciom na szczeblu unijnym oraz organizacjom europejskim i międzynarodowym, których działalność wiąże się z celami programu i przyczynia się do ich osiągnięcia.** [Popr. 10]
- (11) Program jest ważnym składnikiem działań **do 2025 r.** na rzecz europejskiego obszaru edukacji **oraz rozwijania kluczowych kompetencji w dziedzinie uczenia się przez całe życie, zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie**⁽⁹⁾. Powinien zostać zaprojektowany w sposób umożliwiający wniesienie wkładu w program stanowiący kontynuację strategicznych ram współpracy na rzecz kształcenia i szkolenia oraz europejski program na rzecz umiejętności⁽¹⁰⁾, dzięki wspólnemu rozumieniu strategicznego znaczenia umiejętności i kompetencji **i wiedzy** dla zachowania **i tworzenia** miejsc pracy, wzrostu i konkurencyjności, **innowacyjności i spójności społecznej**. Program powinien wspierać państwa członkowskie w osiągnięciu celów wskazanych w deklaracji paryskiej w sprawie promowania – poprzez edukację – poczucia obywatelstwa oraz wspólnych wartości, którymi są wolność, tolerancja i niedyskryminacja⁽¹¹⁾. [Popr. 11]
- (12) Program powinien być spójny z nową strategią UE na rzecz młodzieży⁽¹²⁾, ramami współpracy europejskiej w dziedzinie młodzieży na lata 2019-2027, opartymi na komunikacie Komisji z dnia 22 maja 2018 r. pt. „Angażowanie, łączenie i wzmacnianie pozycji osób młodych: **nowa strategia UE na rzecz młodzieży**”⁽¹³⁾, **w tym z celem strategii, jakim jest wspieranie wysokiej jakości zatrudnienia dla młodych ludzi i uczenia się pozaformalnego.** [Popr. 12]

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające decyzje nr 1719/2006/WE, 1720/2006/WE i 1298/2008/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 50).

⁽⁹⁾ Dz.U. C 189 z 4.6.2018, s. 1.

⁽¹⁰⁾ COM(2016)0381.

⁽¹¹⁾ [odniesienie].

⁽¹²⁾ [odniesienie – zostanie przyjęte przez Radę do końca 2018 r.]

⁽¹³⁾ COM(2018)0269.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (13) Program powinien uwzględniać plan prac Unii w dziedzinie sportu, który stanowi ramy współpracy na szczeblu unijnym w dziedzinie sportu na lata [...] ⁽¹⁴⁾. Należy zapewnić spójność i komplementarność między planem prac Unii a działaniami wspieranymi w ramach programu w dziedzinie sportu. Istnieje potrzeba skupienia się w szczególności na sporcie lokalnym, biorąc pod uwagę znaczącą rolę odgrywaną przez sport w promocji aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia, **stosunków międzyludzkich**, włączenia społecznego i równości. Program powinien **wspierać działania na rzecz mobilności wyłącznie w kontekście sportu masowego, zarówno dla młodych ludzi, którzy regularnie uprawiają zorganizowany sport, jak i dla kadry sportowej. Należy również uznać, że kadry sportowej mogą należeć zawodowcy, dla których sport jest źródłem dochodu, ale jednocześnie są oni zaangażowani na rzecz sportu masowego. Działania na rzecz mobilności powinny być zatem otwarte również przyczynić dla tej grupy. Program powinien przyczynić się do promowania wspólnych wartości europejskich przez sport, dobrego zarządzania i uczciwości w sporcie, zrównoważonych i dobrych praktyk na rzecz środowiska w sporcie**, a także kształcenia, szkolenia i umiejętności w sporcie i przez sport. **Wszystkie zainteresowane strony, w tym instytucje edukacyjne i szkoleniowe, powinny mieć możliwość uczestnictwa w partnerstwach, współpracy i dialogu politycznym w dziedzinie sportu.** [Popr. 13]
- (14) Program powinien przyczynić się do wzmocnienia unijnego potencjału innowacyjności, szczególnie dzięki wspieraniu działań z zakresu mobilności i współpracy, które pobudzają rozwój **umiejętności i kompetencji** w przyszłościowych dziedzinach badań lub dyscyplinach, takich jak ~~nauka~~ **nauki, technologie przyrodnicze, technologia**, inżynieria, **sztuka** i matematyka (**STEAM**), ~~zmiany~~ **zmiana** klimatu, ~~środowisko naturalne~~ **ochrona środowiska, zrównoważony rozwój**, czysta energia, sztuczna inteligencja, robotyka, analiza danych, **projektowanie i sztuka/projektowanie architektura oraz umiejętności cyfrowe i umiejętność korzystania z mediów**, aby pomóc ludziom w rozwoju wiedzy, umiejętności i kompetencji potrzebnych w przyszłości. [Popr. 14]
- (14a) **Zgodnie ze swoją misją wspierania innowacji w dziedzinie kształcenia i szkolenia program powinien wspierać opracowywanie strategii edukacji i uczenia się skierowanych do zdolnych i utalentowanych dzieci, niezależnie od ich narodowości, statusu społeczno-ekonomicznego czy płci.** [Popr. 15]
- (14b) **Program powinien przyczynić się do podjęcia kroków w następstwie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego, wspierając działania mające na celu rozwój umiejętności potrzebnych do ochrony i zachowania europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz pełnego wykorzystania możliwości kształcenia oferowanych przez sektor kultury i sektor kreatywny.** [Popr. 16]
- (15) Efekt synergii z programem „Horyzont Europa” powinien zapewnić, aby połączone zasoby programu i programu „Horyzont Europa” ⁽¹⁵⁾ zostały wykorzystane do wspierania działań poświęconych wzmocnieniu i zmodernizowaniu europejskich instytucji szkolnictwa wyższego. „Horyzont Europa” będzie w stosownych przypadkach uzupełniał wsparcie programu dla ~~inicjatywy dotyczącej europejskich szkół wyższych~~ **działań i inicjatyw posiadających wymiar badawczy, zwłaszcza jej wymiaru badawczego takich jak inicjatywa dotycząca europejskich szkół wyższych**, w ramach opracowywania nowych, wspólnych, zintegrowanych długoterminowych i zrównoważonych strategii na rzecz edukacji, badań naukowych i innowacji. Dzięki synergii z programem „Horyzont Europa” promowana będzie integracja obszaru edukacji i prac badawczych, w **szczególności w** instytucjach szkolnictwa wyższego. [Popr. 17]
- (16) Program powinien mieć bardziej włączający charakter dzięki ~~docieraniu do~~ **zwiększeniu wskaźników uczestnictwa wśród** osób o mniejszych szansach, ~~w tym dzięki elastyczniejszym formułom mobilności edukacyjnej oraz dzięki pobudzaniu uczestnictwa.~~ **Ważne jest, aby uznać, że niski poziom uczestnictwa wśród osób o mniejszych szansach może wynikać z różnych przyczyn i zależeć od różnych kontekstów krajowych. W związku z powyższym w ogólnounijnych ramach agencje narodowe powinny opracować strategie na rzecz włączenia społecznego przewidujące środki służące poprawie zasięgu, uproszczeniu procedur, oferowaniu szkoleń oraz wspieraniu i monitorowaniu skuteczności. Należy także stosować inne mechanizmy w celu lepszego włączenia, w tym dzięki zapewnianiu elastyczniejszych formuł mobilności edukacyjnej dostosowanych do potrzeb osób o mniejszych szansach oraz dzięki pobudzaniu uczestnictwa** mniejszych organizacji, **również na szczeblu lokalnym**, szczególnie organizacji po raz pierwszy korzystających z programu oraz społecznościowych organizacji lokalnych, pracujących bezpośrednio z osobami uczącymi się w każdej grupie wiekowej, będącymi w niekorzystnej sytuacji. ~~Należy~~

⁽¹⁴⁾ [odniesienie].⁽¹⁵⁾ COM(2018) [].

Czwartek, 28 marca 2019 r.

wspierać formuły wirtualne, takie jak współpraca wirtualna czy mobilność mieszana lub wirtualna, aby dotrzeć do większej liczby uczestników, w szczególności tych o mniejszych szansach i tych, dla których przemieszczenie się do państwa innego niż państwo zamieszkania stanowiłoby trudność. [Popr. 18]

- (16a) W przypadku gdy osoby o mniejszych szansach nie są w stanie uczestniczyć w programie z przyczyn finansowych, niezależnie od tego, czy dzieje się tak ze względu na ich sytuację ekonomiczną czy też ze względu na wyższe koszty udziału w programie wynikające z ich szczególnej sytuacji, jak to ma często miejsce w przypadku osób z niepełnosprawnościami, Komisja i państwa członkowskie powinny zapewnić wprowadzenie odpowiednich środków wsparcia finansowego. Do takich środków mogą należeć inne instrumenty unijne, takie jak Europejski Fundusz Społeczny Plus, programy krajowe, dostosowania dotacji lub dopłaty uzupełniające w ramach programu. Przy ocenie, czy osoby o mniejszych szansach nie są w stanie uczestniczyć w programie z przyczyn finansowych oraz ocenie wymaganego poziomu wsparcia, należy stosować obiektywne kryteria. Dodatkowe koszty środków na rzecz ułatwiania włączenia nie mogą w żadnym razie uzasadniać odrzucenia wniosku. [Popr. 19]
- (16b) W ramach programu należy nadal koncentrować wsparcie na fizycznej mobilności edukacyjnej i należy zapewnić większe możliwości osobom o mniejszych szansach, aby mogły korzystać z działań na rzecz fizycznej mobilności edukacyjnej. Jednocześnie należy uznać, że wirtualne formy, takie jak współpraca wirtualna, nauczanie mieszane i wirtualne uczenie się, mogą skutecznie uzupełniać fizyczną mobilność edukacyjną i zwiększać jej skuteczność. W wyjątkowych przypadkach, gdy dane osoby nie są w stanie uczestniczyć w działaniach na rzecz mobilności, dzięki wirtualnym formom mogą odnieść wiele korzyści z programu w sposób opłacalny i innowacyjny. W związku z powyższym w ramach programu należy również zapewnić wsparcie dla takich wirtualnych form i narzędzi. Takie formy i narzędzia, w szczególności te wykorzystywane do nauki języków, powinny być jak najbardziej rozpowszechniane w społeczeństwie. [Popr. 20]
- (16c) Zgodnie z zobowiązaniami Unii i państw członkowskich wynikającymi z Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, w szczególności jej art. 9 dotyczącego dostępności i art. 24 odnoszącego się do edukacji, należy zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do programu bez dyskryminacji i przeszkód. W tym celu należy w razie potrzeby udzielać dodatkowego wsparcia, w tym wsparcia finansowego. [Popr. 21]
- (16d) Przeszkody prawne i administracyjne, takie jak trudności z uzyskaniem wiz i dokumentów pobytowych oraz dostępem do usług wsparcia, w szczególności usług zdrowotnych, mogą utrudniać dostęp do programu. W związku z tym państwa członkowskie powinny przyjąć wszelkie niezbędne środki w celu usunięcia takich przeszkód, w pełnej zgodności z prawem Unii oraz w celu ułatwienia wymiany transgranicznej, na przykład wydając europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego. [Popr. 22]
- (17) W swoim komunikacie w sprawie wzmocnienia tożsamości europejskiej dzięki edukacji i kulturze Komisja zwracała uwagę na zasadniczą rolę edukacji, kultury i sportu w propagowaniu aktywnej postawy obywatelskiej i wspólnych wartości i **poczucia solidarności** wśród najmłodszych pokoleń. Wzmocnienie tożsamości europejskiej i pobudzanie aktywnego udziału ~~ludzi~~ **obywateli i społeczeństwa obywatelskiego** w procesach demokratycznych ma istotne znaczenie dla przyszłości Europy i naszych demokratycznych społeczeństw. Wyjazd za granicę w celu studiowania, nauki, szkolenia, pracy lub udziału w aktywnościach młodzieżowych i sportowych przyczynia się do wzmocnienia tej tożsamości europejskiej w całej jej różnorodności, a także poczucia przynależności do społeczności kulturowej, jak również pobudzania takiej aktywnej postawy obywatelskiej, **spójności społecznej i krytycznego myślenia** wśród ludzi należących do wszystkich kategorii wiekowych. Osoby uczestniczące w działaniach **na rzecz** mobilności należy włączyć w ich społeczności lokalne, a także zaangażować w dzielenie się doświadczeniami wśród społeczności lokalnych w ich kraju pochodzenia. Należy wspierać działania związane ze wzmacnianiem wszystkich aspektów kreatywności w dziedzinach kształcenia, szkolenia i młodzieży, a także z poszerzaniem poszczególnych kluczowych kompetencji. [Popr. 23]
- (17a) Ważne jest, by program zapewniał europejską wartość dodaną. W związku z tym akcje i działania powinny kwalifikować się do otrzymania finansowania w ramach programu tylko wówczas, gdy można wykazać, że mają potencjał stworzenia europejskiej wartości dodanej. Wykazanie europejskiej wartości dodanej powinno być możliwe na wiele sposobów, w szczególności przez takie cechy działań jak transnarodowy charakter, komplementarność i synergia z innymi unijnymi programami i strategiami politycznymi, wkład w skuteczne stosowanie unijnych narzędzi przejrzystości i uznawalności, wkład w rozwój ogólnounijnych norm zapewniania

Czwartek, 28 marca 2019 r.

jakości, wkład w rozwój ogólnounijnych wspólnych norm w programach kształcenia i szkolenia oraz promowanie wielojęzyczności, dialogu międzykulturowego i międzywyznaniowego, a także zwiększenia poczucia przynależności do Europy oraz obywatelstwa europejskiego. [Popr. 24]

- (18) Trzeba poszerzyć międzynarodowy wymiar programu, dążąc do zapewnienia większej liczby **zapewniając zarówno obywatelom, jak i organizacjom większą liczbę** możliwości w zakresie mobilności, współpracy i dialogu politycznego z krajami trzecimi niestowarzyszonymi z programem, **zwłaszcza z krajami rozwijającymi się. W wymiarze międzynarodowym należy wspierać rozwój umiejętności i kontakty międzyludzkie, a w szczególności w przypadku obywateli krajów rozwijających się należy wspierać transfer wiedzy do ich krajów pochodzenia na koniec okresów studiów. Wymiar ten powinien również wzmocnić budowanie zdolności systemów edukacyjnych w krajach rozwijających się.** W oparciu o skuteczną realizację działań w zakresie międzynarodowego szkolnictwa wyższego i młodzieży w ramach poprzednich programów w dziedzinach kształcenia, szkolenia i młodzieży, działania w zakresie międzynarodowej mobilności należy rozszerzyć na inne sektory, na przykład kształcenie i szkolenie zawodowe **oraz sport. [Popr. 25]**
- (18a) **Aby poprawić efekty działalności w państwach partnerskich, ważne jest zwiększenie synergii między programem Erasmus+ a instrumentami działań zewnętrznych Unii, takimi jak Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej oraz Instrument Pomocy Przedakcesyjnej. [Popr. 26]**
- (19) Podstawowa struktura programu z lat 2014–2020 w trzech rozdziałach – kształcenie i szkolenie, młodzież i sport – uporządkowana wokół trzech akcji kluczowych okazała się skuteczna i należy ją utrzymać. Należy wprowadzić zmiany służące usprawnieniu i racjonalizacji działań wspieranych przez program.
- (20) Program powinien wzmocniać istniejące możliwości w zakresie mobilności edukacyjnej, szczególnie w tych sektorach, gdzie program może **on** przynieść największy przyrost wydajności, aby poszerzyć jego zasięg i sprostać wysokiemu, niezaspokojonemu popytowi. Należy tego dokonać **zwłaszcza** dzięki zwiększeniu i ułatwieniu działań w zakresie mobilności dla studentów, **pracowników akademickich, uczniów i kadry szkół, w tym kadry nauczycielskiej i opiekuńczej przedszkoli i placówek wczesnoszkolnych, a także uczniów i nauczycieli w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego, przy zapewnieniu ukierunkowanych działań uwzględniających specyficzne potrzeby edukacyjne docelowych beneficjentów tych działań. Należy w dalszym ciągu promować możliwości w zakresie mobilności dla** osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego **w regionach przygranicznych, aby przygotować te osoby do specyficznej sytuacji na transgranicznym rynku pracy.** Partnerstwa dla współpracy powinny uwzględniać mobilność nisko wykwalifikowanych uczących. Program powinien również **oferować możliwości w zakresie mobilności osobom dorosłym uczącym się i pracującym w dziedzinie kształcenia dorosłych. Głównymi celami kształcenia dorosłych są przekazywanie wiedzy, kompetencji i umiejętności oraz promowanie włączenia społecznego, aktywnej postawy obywatelskiej, rozwoju osobistego i dobrostanu.** Należy również poszerzyć szanse mobilności dla młodzieży uczestniczącej w działaniach z zakresu pozaformalnego uczenia się, aby dotrzeć do większej liczby młodych ludzi, **w szczególności osób po raz pierwszy korzystających z programu, osób o mniejszych szansach oraz grup ludności, do których trudno dotrzeć.** Ponadto należy wzmocnić mobilność pracowników w sektorach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, **ze względu na poświęcając szczególną uwagę możliwościom przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji oraz promowania rozwoju umiejętności przydatnych** na efekt dźwigni rynku pracy. Zgodnie z wizją prawdziwego europejskiego obszaru edukacji, program powinien również poszerzać mobilność i wymiany oraz promować udział studentów w działaniach edukacyjnych i kulturalnych **dzięki wspieraniu i sportowych dzięki** cyfryzacji **w celu ułatwienia procedur składania wniosków i uczestnictwa w programie przez opracowanie przyjaznych dla użytkownika systemów internetowych opartych na najlepszych praktykach oraz stworzenie nowych narzędzi** procedur, np. europejskiej legitymacji studenckiej **takich jak europejska legitymacja studencka.** Inicjatywa ta może być ważnym krokiem **do** urzeczywistnienia mobilności dla wszystkich, umożliwiając instytucjom szkolnictwa wyższego wysyłanie i przyjmowanie większej liczby studentów w ramach wymiany, przy jednoczesnym dalszym podnoszeniu jakości mobilności studentów, a także ułatwiając studentom dostęp do różnych usług (bibliotek, transportu, zakwaterowania) przed przybyciem do zagranicznej instytucji. [Popr. 27]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (20a) Program powinien zapewniać wysoką jakość doświadczeń związanych z mobilnością w oparciu o zasady określone w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie mobilności transnarodowej we Wspólnocie w celach edukacji i szkolenia: Europejska karta na rzecz jakości mobilności⁽¹⁶⁾, w którym stwierdzono wyraźnie, że jakość informacji, przygotowania, wsparcia i uznawania doświadczenia i kwalifikacji, jak również jasne plany i efekty uczenia się opracowane z wyprzedzeniem mają widoczny wpływ na korzyści płynące z mobilności. Działania na rzecz mobilności powinny być odpowiednio przygotowane z wyprzedzeniem. Tego rodzaju przygotowanie można często skutecznie zrealizować przy wykorzystaniu technologii informacyjnych i komunikacyjnych. W stosownych przypadkach w ramach programu należy również zapewnić wsparcie z przeznaczeniem na wizyty przygotowujące do działań na rzecz mobilności. [Popr. 28]
- (20b) Program powinien wspierać i promować mobilność nauczycieli i pracowników placówek edukacyjnych wszystkich szczebli, aby przyczynić się do doskonalenia warsztatu pracy i ogólnego rozwoju zawodowego. Biorąc pod uwagę kluczową rolę edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w zapobieganiu nierównościom społecznym i gospodarczym, ważne jest, aby nauczyciele i pracownicy na tym poziomie mogli uczestniczyć w mobilności edukacyjnej w ramach programu. W odniesieniu do nauczania program powinien również zachęcać do pilotażowego wprowadzania innowacji z zakresu polityki w celu sprostania niektórym wspólnym wyzwaniom stojącym przed systemami edukacji w Unii, takim jak przyciąganie nowych talentów do nauczania dla dzieci z grup najbardziej zmarginalizowanych i rozwijanie szkoleń dla nauczycieli, aby pomóc im w kształceniu uczniów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji. Aby zmaksymalizować korzyści płynące z uczestnictwa w programie dla nauczycieli i kadry edukacyjnej, należy dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić im warunki sprzyjające mobilności, w ramach których stanowiłaby ona część ich programu pracy i zwykłych obowiązków, aby zapewnić im dostęp do odpowiednich możliwości szkolenia i by otrzymali oni odpowiednie wsparcie finansowe w kraju i, w stosownych przypadkach, regionie, w którym ma odbywać się mobilność edukacyjna. [Popr. 29]
- (20c) W uznaniu istotnej roli, jaką kształcenie i szkolenie zawodowe odgrywa w poprawie perspektyw zatrudnienia i w promowaniu włączenia społecznego, program powinien przyczynić się do zwiększenia powszechnego charakteru, jakości i przydatności kształcenia i szkolenia zawodowego zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 10 czerwca 2016 r. pt. „Nowy europejski program na rzecz umiejętności: wspólne działania na rzecz wzmocnienia kapitału ludzkiego, zwiększania szans na zatrudnienie i konkurencyjności”⁽¹⁷⁾. Program powinien promować silniejsze powiązania między organizatorami kształcenia i szkolenia zawodowego a pracodawcami, zarówno prywatnymi, jak i publicznymi. Powinien on również pomóc w rozstrzygnięciu kwestii sektorowych dotyczących kształcenia i szkolenia zawodowego, takich jak szkolenia językowe, wspieranie wysokiej jakości partnerstw na rzecz mobilności oraz uznawanie i certyfikacja kompetencji, a także zachęcać organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego do ubiegania się o kartę jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym jako znak jakości. [Popr. 30]
- (21) Program powinien pobudzać udział młodzieży w europejskim życiu demokratycznym, w tym dzięki wspieraniu projektów partycypacyjnych dla młodych ludzi, służących angażowaniu się i uczeniu się uczestnictwa w społeczeństwie obywatelskim, ~~podnoszeniu~~ **szerezeniu** znajomości wspólnych wartości europejskich, w tym praw podstawowych, **europejskiej historii, kultury i obywatelstwa**, zbliżaniu młodzieży i decydentów na szczeblu lokalnym, krajowym i unijnym, a także wkładowi w proces integracji europejskiej. **Program powinien szerzyć wiedzę na temat narzędzi e-demokracji, w tym europejskiej inicjatywy obywatelskiej. Powinien on również promować wymianę międzypokoleniową między osobami młodszymi a starszymi. W świetle kluczowej roli, jaką odgrywają organizacje młodzieżowe i praca z młodzieżą w osiąganiu tych celów, program powinien wspierać rozwój działalności na rzecz młodzieży w Unii.** [Popr. 31]
- (22) Program powinien oferować osobom młodym więcej możliwości odkrywania Europy poprzez naukę za granicą: ~~Osiemnaścioletkowie~~ **w ramach nowej inicjatywy o nazwie DiscoverEU. Młodzi ludzie w wieku od 18 do 20 roku życia**, w szczególności osoby o mniejszych szansach, powinni mieć możliwość odbycia pierwszej krótkiej podróży po Europie, indywidualnie lub grupowo, w ramach **pozaformalnej lub** nieformalnej aktywności edukacyjnej mającej

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 5.

⁽¹⁷⁾ COM(2016)0381.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

na celu pogłębienie ich poczucia przynależności do Unii Europejskiej i odkrywanie jej różnorodności kulturowej i językowej. **Inicjatywa powinna dysponować solidnym i podlegającym weryfikacji komponentem dotyczącym uczenia się oraz powinna zapewniać właściwe rozpowszechnianie doświadczeń i dzielenie się nimi, pozwalające na bieżąco oceniać i doskonalić tę inicjatywę.** Program powinien określić organy odpowiedzialne za docieranie do uczestników i ich wybór, z **należywym uwzględnieniem równowagi geograficznej**, oraz wspierać działania mające na celu promowanie wymiaru edukacyjnego takiego doświadczenia. **W stosownych przypadkach organy te powinny być również zaangażowane w zapewnianie szkoleń i wsparcia przed działaniem w ramach mobilności i po jego zakończeniu, w tym w zakresie umiejętności językowych i międzykulturowych. W ramach inicjatywy DiscoverEU należy stworzyć powiązania z Europejskimi Stolicami Kultury, Europejskimi Stolicami Młodzieży, Europejskimi Stolicami Wolontariatu i Zielonymi Stolicami Europy.** [Popr. 32]

- (23) ~~Program~~ **Uczenie się języków europejskich sprzyja wzajemnemu zrozumieniu i mobilności w Unii i poza nią. Jednocześnie kompetencje językowe to ważne umiejętności przydatne w życiu i pracy. Z tych względów program** powinien również popularyzować uczenie się języków, w szczególności **ramach stacjonarnych kursów językowych i** dzięki szerszemu wykorzystaniu **dostępnych** narzędzi internetowych, ponieważ e-kształcenie ~~oferuje~~ **może oferować** dodatkowe korzyści w nauce języków pod względem dostępności i elastyczności. **Wsparcie na rzecz nauki języka udzielane w ramach programu powinno brać pod uwagę potrzeby użytkowników, ze szczególnym uwzględnieniem języków używanych w kraju przyjmującym oraz, w regionach przygranicznych, języków krajów sąsiadujących. Wsparcie na rzecz nauki języka powinno obejmować również krajowe języki migowe. Instrument wsparcia językowego online programu Erasmus+ powinien być dostosowany do szczególnych potrzeb uczestników programu i dostępny dla każdego.** [Popr. 33]
- (23a) **Program powinien wykorzystywać technologie językowe, takie jak technologie automatycznego tłumaczenia, w celu ułatwienia komunikacji między organami i usprawnienia dialogu międzykulturowego.** [Popr. 34]
- (24) Program powinien wspierać działania wzmacniające współpracę między instytucjami i organizacjami działającymi w sektorach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, dostrzegając ich zasadniczą rolę w zapewnianiu osobom wiedzy, umiejętności i kompetencji potrzebnych do radzenia sobie w zmieniającym się świecie, a także odpowiedniego wykorzystywania potencjału innowacji, kreatywności i przedsiębiorczości, szczególnie w gospodarce cyfrowej. **W tym celu należy zapewnić skuteczną współpracę między wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami na wszystkich poziomach wdrażania programu.** [Popr. 35]
- (25) W swoich konkluzjach z dnia 14 grudnia 2017 r. Rada Europejska wezwała państwa członkowskie, Radę i Komisję do dalszego prowadzenia szeregu inicjatyw służących wyniesieniu współpracy europejskiej w zakresie kształcenia i szkolenia na nowy poziom, w tym poprzez zachęcanie do powstania do 2024 r. „europejskich szkół wyższych”, opartych na oddolnych sieciach uczelni z całej Unii. Program powinien wspierać te europejskie uczelnie wyższe, **które powinny działać w oparciu o kryterium doskonałości i mieć na celu zwiększenie atrakcyjności instytucji szkolnictwa wyższego w Unii oraz poprawę współpracy między badaniami, innowacjami i edukacją. Pojęcie „doskonałości” należy rozumieć szeroko, np. również w odniesieniu do zdolności do poprawy włączenia społecznego. Wsparcie w ramach programu powinno mieć na celu szeroki zasięg geograficzny „europejskich szkół wyższych”.** [Popr. 36]
- (26) W przyjętym w 2010 r. komunikacie z Brugii wezwano do wsparcia doskonałości zawodowej na rzecz inteligentnego i zrównoważonego wzrostu. W komunikacie w sprawie zwiększenia innowacyjności europejskich regionów z 2017 r. zwraca się uwagę na łączenie kształcenia i szkolenia zawodowego z systemami innowacji, jako element strategii inteligentnej specjalizacji na szczeblu regionalnym. Program powinien zapewnić środki reagowania na te wezwania i wsparcie dla rozwoju ponadnarodowych platform centrów doskonałości zawodowej, ściśle włączonych w lokalne i regionalne strategie na rzecz wzrostu, innowacyjności i konkurencyjności, **zrównoważonego rozwoju i włączenia społecznego.** Te centra doskonałości powinny stymulować umiejętności zawodowe wysokiej jakości, w kontekście zmian sektorowych, wspierając jednocześnie ogólne zmiany strukturalne i politykę społeczno-gospodarczą w UE. [Popr. 37]
- (27) Aby upowszechnić współpracę wirtualną, program powinien wspierać systematyczniejsze korzystanie z **istniejących** platform internetowych, takich jak eTwinning, europejska platforma internetowa dla szkół School Education Gateway, ePlatforma na rzecz uczenia się dorosłych w Europie (EPALE) oraz Europejski Portal Młodzieżowy i internetowa platforma szkolnictwa wyższego. **Program powinien także wspierać w stosownych przypadkach**

Czwartek, 28 marca 2019 r.

rozwój nowych platform internetowych, aby wzmocnić i zmodernizować realizację polityki w zakresie kształcenia, szkolenia, sportu i młodzieży na szczeblu europejskim. Takie platformy powinny być przyjazne dla użytkowników i dostępne w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102⁽¹⁸⁾. [Popr. 38]

- (28) Program powinien przyczynić się do zwiększenia przejrzystości oraz **automatycznego wzajemnego** uznawania umiejętności, **kompetencji, kwalifikacji i kwalifikacji dyplomów**, a także transferu punktów lub jednostek efektów **innych poświadczeń wyników** uczenia się, pobudzać zapewnienie jakości oraz wspierać walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, zarządzanie umiejętnościami i doradztwo. W tym kontekście program powinien również zapewniać wsparcie punktom kontaktowym i sieciom na szczeblu krajowym i unijnym, które ~~ułatwiają~~ **udzielają informacji i pomocy potencjalnym uczestnikom, tym samym ułatwiając** ogólnoeuropejską wymianę, a także rozwój elastycznych ścieżek uczenia się między różnymi dziedzinami kształcenia, szkolenia i młodzieży oraz między systemami formalnymi i pozaformalnymi. [Popr. 39]
- (29) Program powinien wykorzystać potencjał byłych uczestników programu „Erasmus+” i w szczególności wspierać działalność sieci absolwentów, ambasadorów i uczestników projektu Europeers, przez zachęcanie ich do działania jako propagatorzy programu.
- (29a) **Program powinien uwzględniać w szczególności walidację i uznawanie okresów kształcenia i szkolenia za granicą, w tym kształcenia na poziomie szkoły średniej. W tym względzie przyznawanie dotacji powinno być powiązane z procedurami oceny jakości, opisem wyników uczenia się oraz pełnym stosowaniem zalecenia Rady z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie europejskich ram dotyczących jakości i skutecznego przygotowania zawodowego⁽¹⁹⁾, zalecenia Rady z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego⁽²⁰⁾, a także europejskich narzędzi, które przyczyniają się do uznawania uczenia się za granicą i zapewniają wysokiej jakości uczenie się, takich jak europejskie ramy kwalifikacji (ERK), europejski rejestr agencji ds. zapewniania jakości (EQAR), europejski system transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym (ECVET) i europejskie ramy zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym (EQAVET). [Popr. 40]**
- (30) Jako sposób zagwarantowania współpracy z innymi unijnymi instrumentami i wsparcia innych unijnych polityk, należy zaoferować możliwości w zakresie mobilności osobom w różnych sektorach działalności, na przykład sektorze publicznym i **prywatnym**, rolnictwie i przedsiębiorstwach, aby umożliwić im zdobycie doświadczeń edukacyjnych **w ramach szkolenia, stażu lub edukacji** za granicą, pozwalających – na każdym etapie życia – na wzrost i rozwój ~~zawodowy, ale również~~ osobisty, w szczególności dzięki większej świadomości ich tożsamości europejskiej i lepszemu rozumieniu europejskiej różnorodności kulturowej, **ale również zawodowy, zwłaszcza dzięki zdobyciu nowych umiejętności przydatnych na rynku pracy**. Program powinien zapewniać pojedynczy punkt kontaktowy dla unijnych systemów mobilności o silnym wymiarze edukacyjnym, upraszczając ofertę tych systemów dla beneficjentów i osób uczestniczących w takich działaniach. Należy ułatwić rozszerzenie zasięgu projektów ~~Erasmus~~ **Erasmus+**; należy również wdrożyć konkretne środki, aby pomóc promotorom projektów ~~Erasmus~~ **Erasmus+** w ubieganiu się o dotacje lub wykorzystaniu efektu synergii płynącego ze wsparcia w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz programów związanych z migracją, bezpieczeństwem, sprawiedliwością i obywatelstwem, zdrowiem, **mediami** i kulturą **oraz z Europejskim Korpusem Solidarności**. [Popr. 41]
- (31) Duże znaczenie ma stymulowanie nauczania, uczenia się i badań w dziedzinie integracji europejskiej **oraz przyszłych unijnych wyzwań i możliwości**, a także promowanie dyskusji dotyczących tych zagadnień dzięki wspieraniu działań „Jean Monnet” ~~w zakresie szkolnictwa wyższego, ale także w innych~~ **we wszystkich** dziedzinach kształcenia i szkolenia. Wzmacnianie poczucia tożsamości europejskiej **przynależności do Europy** i zaangażowania ma

⁽¹⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dz.U. L 327 z 2.12.2016, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 153 z 2.5.2018, s. 1.

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

szczególne znaczenie w okresie, kiedy próbie poddawane są wspólne wartości **biorąc pod uwagę wyzwania dotyczące wspólnych wartości**, na których opiera się Unia i które stanowią element ~~naszej wspólnej~~ tożsamości europejskiej, a także ~~kiedy biorąc pod uwagę~~, że obywatele wykazują niski poziom zaangażowania. Program powinien nadal przyczynić się do rozwoju doskonałości w obszarze badań z dziedziny integracji europejskiej, **a jednocześnie zwiększać zaangażowanie szerszej społeczności osób uczących się i opinii publicznej w integrację europejską.** [Popr. 42]

- (32) Program ten ~~odzwierciedlający~~ znaczenie, jakie ma przeciwdziałanie zmianie **powinien być zgodny z głównym celem porozumienia paryskiego dotyczącym wzmocnienia światowej reakcji na zmianę** klimatu. Zgodnie z ~~zobowiązaniem~~ **zobowiązaniami** Unii do wdrożenia porozumienia paryskiego i ~~osiągnięcia~~ **osiągnięcia w dążeniu do** wyznaczonych przez Organizację Narodów Zjednoczonych celów zrównoważonego rozwoju –, **program ten** przyczyni się do ~~ujednolicenia~~ **uwzględnienia** działań w ~~zakresie~~ **zakresie dziedziny** klimatu i **zrównoważonego rozwoju** w strategiach Unii ~~oraz i~~ do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest przeznaczenie 25 % wydatków z budżetu unijnego na wsparcie celów w zakresie klimatu **w okresie obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 oraz celu rocznego na poziomie 30 % jak najszybciej, a najpóźniej do 2027 r.** Stosowne działania zostaną określone podczas opracowania i wdrażania programu i ponownie ocenione w kontekście odpowiednich ocen i przeglądu. [Popr. 43]
- (32a) **Biorąc pod uwagę rolę Unii jako podmiotu działającego na arenie międzynarodowej i zgodnie z programem działań Organizacji Narodów Zjednoczonych na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030 oraz zobowiązaniami podjętymi przez państwa członkowskie podczas konferencji Rio+20, program powinien uwzględniać mające włączający charakter, sprawiedliwe, wysokiej jakości kształcenie i uczenie się przez całe życie, w tym w uznaniu kluczowej roli, jaką edukacja odgrywa w zwalczaniu ubóstwa. Program powinien również przyczynić się do realizacji agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju dzięki wspieraniu wysiłków służących rozwijaniu umiejętności niezbędnych do zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz edukowania społeczeństwa na temat zrównoważoności, ochrony środowiska i zmiany klimatu w drodze kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego.** [Popr. 44]
- (33) Niniejsze rozporządzenie określa pulę środków finansowych na ~~przedmiotowy program~~ **cały okres realizacji przedmiotowego programu**, które stanowią główną kwotę odniesienia w rozumieniu [odniesienie zostanie zaktualizowane w stosownych przypadkach pkt 17 porozumienia międzyinstytucjonalnego pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami⁽²¹⁾] dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas rocznej procedury budżetowej. **Od 2021 r. należy zapewnić znaczące zwiększenie rocznego budżetu programu w porównaniu z ostatnim rokiem wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020, a następnie liniowy i stopniowy wzrost przydziałów rocznych. Taki profil budżetowy pomoże zapewnić szerszy dostęp od samego początku okresu obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 oraz uniknąć w końcowych latach nieproporcjonalnych zwyczajów, których absorpcja może okazać się trudna.** [Popr. 45]
- (34) W ramach podstawowej puli środków na działania, którymi zarządzają agencje krajowe, w dziedzinie kształcenia i szkolenia należy określić podział minimalnego przydziału dla danego sektora (szkolnictwo wyższe, edukacja szkolna, kształcenie i szkolenie zawodowe oraz kształcenie dorosłych), aby zagwarantować masę krytyczną środków na realizację zakładanego produktu i wyników w każdym z tych sektorów. **Dokładny przydział środków budżetowych z podziałem na akcje i inicjatywy powinien zostać określony w programie prac.** [Popr. 46]
- (35) Do przedmiotowego programu zastosowanie ma rozporządzenie (UE, Euratom) nr [nowe RF] („rozporządzenie finansowe”) ⁽²²⁾. Określa ono zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji, nagród, zamówień i wykonania pośredniego.
- (36) Rodzaje finansowania i metody wdrażania na podstawie tego rozporządzenia powinny być wybierane w zależności od ich możliwości osiągnięcia szczegółowych celów działań i zapewnienia rezultatów, biorąc pod uwagę w szczególności koszty kontroli, obciążenie administracyjne oraz przewidywane ryzyko nieprzestrzegania przepisów. Pod uwagę należy wziąć korzystanie z płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i kosztów jednostkowych, a także formę finansowania niepowiązanego z kosztami, o którym mowa w art. [125 ust. 1] rozporządzenia finansowego. **Przy wdrażaniu programu należy przestrzegać zasad przejrzystości, równego traktowania i niedyskryminacji, określonych w rozporządzeniu finansowym.** [Popr. 47]

⁽²¹⁾ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

⁽²²⁾ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (37) Państwa trzecie będące członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) mogą uczestniczyć w programie w ramach współpracy ustanowionej na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), które przewiduje wprowadzenie w życie programów Unii w drodze decyzji wydanej na mocy tego porozumienia. Państwa trzecie mogą uczestniczyć w programie również na podstawie innych instrumentów prawnych. Niniejsze rozporządzenie powinno przyznawać niezbędne uprawnienia i prawa dostępu właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu, pozwalające im na całościowe wykonywanie ich odpowiednich kompetencji. Pełny udział państw trzecich w programie powinien podlegać warunkom ustanowionym w porozumieniach szczegółowych obejmujących kwestię uczestnictwa zainteresowanego państwa trzeciego w programie. Ponadto pełny udział wymaga ustanowienia agencji narodowej i zarządzania niektórymi działaniami w ramach programu na szczeblu pozacentralnym. Osoby i podmioty z państw trzecich, które nie są stowarzyszone z programem, powinny mieć możliwość uczestnictwa w ~~niektórych~~ działaniach programu, jak określono w programie prac i opublikowanych przez Komisję zaproszeniach do składania wniosków. Przy realizacji programu można wziąć pod uwagę szczególne ustalenia dotyczące osób fizycznych i podmiotów z minipaństw europejskich. [Popr. 48]
- (38) Zgodnie z **art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)** i z komunikatem Komisji „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE”⁽²³⁾ (**komunikat o strategicznym partnerstwie**) w programie należy uwzględnić szczególną sytuację tych regionów. Wprowadzone zostaną środki w celu zwiększenia udziału regionów najbardziej oddalonych we wszystkich działaniach. Należy wspierać wymiany w ramach programów wspierania mobilności i współpracę między osobami i organizacjami z tych regionów i państw trzecich, w szczególności państw sąsiadujących. Takie działania będą monitorowane i regularnie poddawane ocenie. [Popr. 49]
- (38a) *W komunikacie o strategicznym partnerstwie Komisja uznała, że większa mobilność osób uczących się oraz pracowników sektora kształcenia i szkolenia, w szczególności w ramach programu Erasmus+, byłaby niezwykle korzystna dla regionów najbardziej oddalonych, a także zobowiązała się, by w jeszcze większym stopniu dostosować wsparcie finansowe do potrzeb uczestników podróżujących do regionów najbardziej oddalonych i z tych regionów, utrzymując szczególne zasady finansowania dla tych regionów w ramach programu Erasmus+, oraz by zbadać możliwości rozszerzenia współpracy regionalnej w ramach programu Erasmus+ w celu dalszego zachęcania do mobilności między regionami najbardziej oddalonymi a sąsiadującymi państwami trzecimi, a także by wykorzystywać Europejski Fundusz Społeczny Plus jako uzupełnienie programu Erasmus+.* [Popr. 51]
- (39) Zgodnie z [odniesienie zostanie zaktualizowane w stosownych przypadkach zgodnie z nową decyzją w sprawie krajów i terytoriów zamorskich art. 94 decyzji Rady 2013/755/WE⁽²⁴⁾] osoby i podmioty z siedzibą w krajach i terytoriach zamorskich kwalifikują się do finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów programu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane. Przy realizacji programu należy wziąć pod uwagę ograniczenia wynikające z oddalenia tych państw lub terytoriów, a ich udział powinien być monitorowany i regularnie poddawany ocenie.
- (40) ~~Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, Komisja powinna przyjąć programy~~ **Program powinien zapewniać ciągłość pod względem celów i priorytetów. Jednakże biorąc pod uwagę, że program ma być wdrażany w okresie siedmiu lat, konieczne jest zapewnienie pewnego stopnia elastyczności, aby umożliwić dostosowywanie go do zmieniających się realiów i priorytetów politycznych w obszarze kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu. Niniejsze rozporządzenie nie definiuje zatem szczegółowo sposobu projektowania poszczególnych inicjatyw oraz nie przesądza z góry o wszystkich priorytetach politycznych i odpowiednich priorytetach budżetowych na okres następnego siedmiu lat. Zamiast tego wtórne wybory strategiczne i priorytety, w tym szczegóły konkretnych nowych inicjatyw, powinny być określane za pomocą programów prac zgodnie z rozporządzeniem finansowym. Przy opracowywaniu nowych inicjatyw należy wyciągnąć wnioski z wcześniejszych i poinformować o nich Parlament Europejski bieżących inicjatyw pilotażowych w tej dziedzinie, a także uwzględniać europejską wartość dodaną zarówno pod względem treści, jak i Radę struktury inicjatywy.** Program prac powinien także określać środki niezbędne do ich wdrożenia zgodnie z celami ogólnymi i szczegółowymi programu, kryteria wyboru i przyznania dotacji, a także inne wymagane elementy. Programy prac i wszelkie ich zmiany powinny zostać przyjęte w drodze aktu delegowanego. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła

⁽²³⁾ COM(2017)0623.

⁽²⁴⁾ Decyzja Rady 2013/755/UE z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (Dz.U. L 344 z 19.12.2013, s. 1).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

stosowne konsultacje, w tym na podstawie aktów wykonawczych poziomie ekspertów oraz w porozumieniu z agencjami narodowymi i zainteresowanymi podmiotami krajowymi, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z procedurą sprawdzającą zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych. [Popr. 51]

- (40a) Komisja we współpracy z agencjami narodowymi powinna monitorować wdrażanie programu i przedstawiać sprawozdania na ten temat, zarówno w okresie realizacji programu, jak i po jego zakończeniu. Ocena końcowa programu powinna być przeprowadzona terminowo, tak aby mogła zostać odpowiednio uwzględniona w przeglądzie śródk okresowym programu, który go zastąpi. W szczególności Komisja powinna przeprowadzić przegląd śródk okresowy programu, wraz z opracowaniem w stosownym przypadku wniosku ustawodawczego dotyczącego zmiany rozporządzenia. [Popr. 52]
- (41) Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego na rzecz lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. ⁽²⁵⁾ zachodzi potrzeba oceny programu w oparciu o informacje zgromadzone w kontekście konkretnych wymogów dotyczących monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich beneficjentów. Takie wymogi powinny obejmować konkretne mierzalne i realistyczne wskaźniki, które można poddać pomiarom w czasie i wykorzystać do oceny efektów programu w terenie. [Popr. 53]
- (42) Należy zapewnić odpowiednie działania informacyjne, reklamę i rozpowszechnianie możliwości i wyników działań objętych wsparciem w ramach programu, na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym. Działania informacyjne, reklama i upowszechnianie powinny być realizowane przez wszystkie organy wdrażające program, w tym, w stosownych przypadkach, przy wsparciu innych kluczowych odpowiednich zainteresowanych stron. [Popr. 54]
- (43) ~~W celu zapewnienia większej skuteczności informowania ogółu społeczeństwa oraz w celu wzmocnienia efektu synergii między działaniami informacyjnymi podejmowanymi z inicjatywy Komisji, zasoby przydzielone na działania informacyjne na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny obejmować również instytucjonalne przekazywanie informacji na temat priorytetów politycznych Unii, pod warunkiem, że są one związane z ogólnym celem niniejszego rozporządzenia.~~ [Popr. 55]
- (44) Aby zapewnić skuteczne i sprawne wdrożenie niniejszego rozporządzenia, program powinien w jak największym stopniu wykorzystywać już istniejące mechanizmy realizacji. Należy zatem powierzyć wdrażaniem wdrażanie programowi Komisji oraz agencjom narodowym, które powinny zapewnić jednolite i jednoznaczne stosowanie zasad programu w całej Unii i przez cały czas. W tym celu oraz w celu zapewnienia skutecznego wdrażania programu Komisja i agencje narodowe powinny współpracować, w porozumieniu z zainteresowanymi stronami, w celu opracowania spójnych, prostych, wysokiej jakości procedur oraz ułatwienia wymiany dobrych praktyk, które mogą poprawić jakość projektów realizowanych w ramach programu. Gdy jest to możliwe i aby zmaksymalizować efektywność, agencja krajowa może być tym samym podmiotem, który wyznaczono do zarządzania poprzednim programem. Zakres oceny zgodności *ex ante* powinien być ograniczony do wymogów, które są nowe i szczególne dla programu, chyba, że jest to uzasadnione, jak w przypadku poważnych niedociągnięć lub nienależytego wykonania po stronie właściwej agencji narodowej. [Popr. 56]
- (44a) W celu zachęcenia organizatorów projektów, którzy nie posiadają doświadczenia w zakresie unijnych programów finansowania, do ubiegania się o finansowanie, Komisja i agencje narodowe powinny udzielać porad i wsparcia oraz powinny zadbać o to, aby procedury składania wniosków były jak najjaśniejsze i najprostsze. Przewodnik po programie powinien zostać udoskonalony tak, aby był przyjazny dla użytkownika i zrozumiały, a formularze wniosków powinny być proste i udostępniane na czas. W celu dalszej modernizacji i harmonizacji procesu składania wniosków należy opracować wspólne, wielojęzyczne narzędzie stanowiące punkt kompleksowej obsługi dla beneficjentów programu i osób zaangażowanych w zarządzanie programem. [Popr. 57]
- (44b) Zasadniczo wnioski o dotacje i wnioski dotyczące projektów powinny być składane do agencji narodowej państwa, w którym ma siedzibę organizacja składająca wniosek, a agencja ta powinna nimi administrować. Jednak w drodze odstępstwa wnioski o dotacje i wnioski dotyczące projektów w odniesieniu do działań organizowanych przez sieci ogólnounijne oraz organizacje europejskie i międzynarodowe powinny być przedkładane Komisji i administrowane bezpośrednio przez nią. [Popr. 58]

(25) Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (45) Aby zapewnić skuteczne zarządzanie finansowe oraz pewność prawa w każdym państwie uczestniczącym, każda władza krajowa powinna wyznaczyć niezależny podmiot audytowy. Gdy jest to możliwe i aby zmaksymalizować wydajność, niezależny podmiot audytowy powinien być tym samym podmiotem, który wyznaczono do działań objętych poprzednim programem.
- (46) Państwa członkowskie powinny dążyć do podejmowania wszelkich odpowiednich środków w **podejmować wszelkie odpowiednie środki** w celu usunięcia prawnych i administracyjnych przeszkód ~~we właściwym funkcjonowaniu~~ **mogących uniemożliwić dostęp do programu lub utrudniać jego właściwe funkcjonowanie**. Obejmuje to rozwiązanie – tam, gdzie to możliwe i bez uszczerbku dla prawa Unii w zakresie wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich – kwestii powodujących trudności z uzyskaniem wiz i dokumentów pobytowych. Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801⁽²⁶⁾, państwa członkowskie zachęca się do ustanowienia przyspieszonych procedur przyjmowania. **[Popr. 59]**
- (47) System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na odpowiednim poziomie szczegółowości na potrzeby monitorowania realizacji i oceny programu. Takie dane powinny być przekazywane Komisji w sposób zgodny z właściwymi przepisami o ochronie danych.
- (48) ~~W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽²⁷⁾.~~ **[Popr. 60]**
- (49) Aby uprościć wymagania wobec beneficjentów, należy w możliwie najszerszym zakresie stosować uproszczone dotacje w formie płatności ryczałtowych, kosztów jednostkowych oraz stawek ryczałtowych. ~~W uproszczonych dotacjach~~ **Zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami oraz w celu uproszczenia administrowania programem, płatności ryczałtowe na podstawie odnośnego projektu powinny być wykorzystywane na potrzeby działań w zakresie mobilności we wszystkich sektorach. Uproszczone dotacje** na działania programu w zakresie mobilności, których wysokość określa Komisja, należy ~~uwzględnić koszty~~ **regularnie poddawać przeglądowi i dostosowywać do kosztów** życia i utrzymania w państwie i regionie przyjmującym. Komisja i agencje narodowe państw wysyłających powinny mieć możliwość dostosowania tych uproszczonych dotacji na podstawie obiektywnych kryteriów, w szczególności celem zapewnienia dostępu osobom o mniejszych szansach. Należy też zachęcać państwa członkowskie, aby zgodnie z prawem krajowym zwalniały dotacje z jakiegokolwiek opodatkowania i kosztów socjalnych. Takie samo zwolnienie należy stosować wobec podmiotów publicznych lub prywatnych, udzielających takiego wsparcia finansowego zainteresowanym osobom. **[Popr. 61]**
- (50) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁽²⁸⁾, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96⁽²⁹⁾ i rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939⁽³⁰⁾ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, ich wykrywania, korygowania i dochodzenia, a także odzyskiwania środków straconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania sankcji administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) może

⁽²⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 21).

⁽²⁷⁾ ~~Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).~~

⁽²⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁹⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽³⁰⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (EPPO) (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

prowadzić dochodzenia i ścigać nadużycia finansowe i inne nielegalne działania naruszające interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁽³¹⁾. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, w pełni współpracują w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznają konieczne prawa i dostęp Komisji, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych, Prokuraturze Europejskiej i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu oraz zapewniają, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.

- (51) Konieczne jest zapewnienie komplementarności działań prowadzonych w ramach programu wobec działań podejmowanych przez państwa członkowskie oraz wobec innych działań unijnych, zwłaszcza w obszarach edukacji, kultury i mediów, młodzieży i solidarności, zatrudnienia i włączenia społecznego, badań naukowych i innowacji, przemysłu i przedsiębiorczości, rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich z naciskiem na młodych rolników, polityki spójności, polityki regionalnej oraz współpracy międzynarodowej i rozwoju.
- (52) Podczas gdy ramy regulacyjne umożliwiły państwom członkowskim i regionom stworzenie już w poprzednim okresie programowania synergii między programem Erasmus+ a innymi instrumentami unijnymi, na przykład europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, które również wspierają jakościowy rozwój systemów kształcenia, szkolenia i młodzieży w Unii, ten potencjał był dotychczas niedostatecznie wykorzystywany, ograniczając w ten sposób systemowe skutki projektów i wpływ na politykę. Na szczeblu krajowym należy zapewnić skuteczną komunikację i współpracę między instytucjami krajowymi odpowiedzialnymi za zarządzanie tymi różnymi instrumentami, aby zmaksymalizować ich właściwy wpływ. Program powinien umożliwić aktywną współpracę z tymi instrumentami, **w szczególności przez zadbanie o to, by wysokiej jakości wniosek, który nie może być finansowany w ramach programu ze względu na niewystarczające środki finansowe, mógł zostać wzięty pod uwagę do celów finansowania, w drodze uproszczonej procedury, w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. W celu uproszczenia procedury w odniesieniu do takich działań powinna istnieć możliwość przyznania im „pieczęci doskonałości” w uznaniu ich wysokiej jakości. Taka komplementarność między programami powinna umożliwić zwiększenie ogólnych wskaźników powodzenia projektów.** [Popr. 62]
- (52a) **W celu maksymalnego zwiększenia skuteczności unijnego wsparcia w zakresie finansowania i polityki ważne jest, aby w spójny sposób sprzyjać synergii i komplementarności we wszystkich odpowiednich programach. Takie synergii i komplementarność nie powinny prowadzić do zarządzania funduszami przeznaczonymi na program Erasmus+ poza strukturą programu ani też do wykorzystywania funduszy do realizacji innych celów niż cele określone w niniejszym rozporządzeniu. Wszelkie synergii i komplementarność powinny skutkować uproszczonymi procedurami składania wniosków na poziomie wdrażania programu.** [Popr. 63]
- (53) W celu przeglądu lub uzupełnienia wskaźników wykonania programu uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) należy przekazać Komisji w odniesieniu do załącznika. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te powinny otrzymać wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (54) Należy zapewnić prawidłowe zamknięcie poprzedniego programu, w szczególności w odniesieniu do kontynuowania wieloletnich ustaleń w zakresie zarządzania nim, takich jak finansowanie pomocy technicznej i administracyjnej. Od dnia 1 stycznia 2021 r. pomoc techniczna i administracyjna powinna zapewnić, w stosownych przypadkach, zarządzanie działaniami, które nie zostały jeszcze zakończone w ramach poprzedniego programu do dnia 31 grudnia 2020 r.
- (55) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W szczególności, celem niniejszego rozporządzenia jest zapewnienie pełnego przestrzegania prawa do równości kobiet i mężczyzn oraz prawa do niedyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację

(31) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

seksualną, a także wspieranie stosowania art. 21 i 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. **W związku z powyższym program powinien aktywnie wspierać inicjatywy mające na celu szerzenie świadomości i propagowanie pozytywnego postrzegania wszelkich grup, które mogą być przedmiotem dyskryminacji, oraz wspieranie równości płci. Powinien on również wspierać wysiłki mające na celu rozwiązanie problemu luki edukacyjnej i szczególnych trudności, z jakimi borykają się Romowie, przez ułatwienie im pełnego i aktywnego udziału w programie. Poszanowanie praw i zasad uznanych w szczególności w Karcie praw podstawowych UE powinno być uwzględniane w całym procesie planowania, wdrażania, monitorowania i oceny programu.** [Popr. 64]

- (56) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 TFUE. Przepisy te, ustanowione rozporządzeniem finansowym, określają w szczególności procedurę ustanawiania i wykonania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrole wykonywania obowiązków przez podmioty upoważnione do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, jako że poszanowanie praworządności jest niezbędnym warunkiem wstępnym należytego zarządzania finansami i skutecznego unijnego finansowania.
- (57) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego transnarodowy charakter, duże rozmiary i szeroki zasięg geograficzny finansowanych działań w zakresie mobilności i współpracy, jego wpływ na dostęp do mobilności edukacyjnej i szerzej ujmując – na integrację europejską, a także jego wzmocniony wymiar międzynarodowy mogą być lepiej osiągnięte na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (58) Rozporządzenie (UE) nr 1288/2013 należy uchylić z dniem 1 stycznia 2021 r.
- (59) Celem zapewnienia kontynuacji wsparcia finansowego na podstawie programu, niniejsze rozporządzenie powinno być stosowane od dnia 1 stycznia 2021 r. ,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się program „~~Erasmus~~ **Erasmus+**” – program działań Unii w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu („program”).

Określa się w nim cele programu, budżet na lata 2021–2027, formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „uczenie się przez całe życie” oznacza wszystkie formy uczenia się (formalne, pozaformalne i nieformalne) odbywającego się na wszystkich etapach życia, w tym wczesną edukację i opiekę nad dzieckiem, kształcenie ogólne, kształcenie i szkolenie zawodowe, kształcenie na poziomie wyższym i kształcenie dorosłych, którego wynikiem jest rozwój **lub uaktualnienie** wiedzy, umiejętności, **kompetencji** i podejść lub uczestnictwo w społeczeństwie w perspektywie osobistej, obywatelskiej, kulturowej, społecznej lub zawodowej; uczenie się przez całe życie obejmuje również korzystanie z usług poradnictwa pedagogiczno-psychologicznego i zawodowego; [Popr. 65]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- 2) „mobilność edukacyjna” oznacza fizyczne przeniesienie się do państwa innego niż państwo zamieszkania w celu podjęcia studiów, szkolenia, **w tym zmiany lub innego rodzaju podnoszenia kwalifikacji czy uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. ; może ona przyjąć formę stażu, praktyk zawodowych, wymiany młodzieży, nauczania lub uczestniczenia w doskonaleniu zawodowym**; mobilności mogą towarzyszyć takie środki jak wsparcie językowe, **z uwzględnieniem języków migowych**, i szkolenia językowe lub może ona być uzupełniona o **dostępne** e-uczenie się lub współpracę wirtualną. ~~W pewnych określonych przypadkach może ona przyjąć formę uczenia się za pomocą wykorzystania narzędzi technologii informacyjnej i komunikacji;~~ **[Popr. 66]**
- 2a) **„uczenie się wirtualne” oznacza nabywanie umiejętności i wiedzy dzięki stosowaniu narzędzi informacyjnych i komunikacyjnych;** **[Popr. 67]**
- 2b) **„kształcenie mieszane” oznacza nabywanie umiejętności i wiedzy dzięki połączeniu narzędzi kształcenia i szkolenia wirtualnego oraz tradycyjnych metod kształcenia i szkolenia;** **[Popr. 68]**
- 3) „uczenie się pozaformalne” oznacza dobrowolne uczenie się, które odbywa się poza formalnym kształceniem i szkoleniem poprzez ukierunkowane działania (pod względem celu, metod i ram czasowych) oraz z wykorzystaniem pewnych form pomocy w nauce;
- 4) „uczenie się nieformalne” oznacza uczenie się wynikające z codziennych działań i doświadczeń, które nie jest zorganizowane ani ustrukturyzowane poprzez cele, czas uczenia się ani wsparcie w uczeniu się. Z perspektywy uczącego się może być ono niezamierzone;
- 5) „osoby młode” oznacza osoby w wieku od 13 do 30 lat;
- 6) „sport masowy” oznacza sport w formie zorganizowanej, uprawiany ~~na poziomie lokalnym przez amatorów oraz sport dla wszystkich~~ **regularnie przez sportowców-amatorów w każdym wieku w celach zdrowotnych, edukacyjnych lub społecznych;** **[Popr. 69]**
- 7) „student” oznacza każdą osobę odbywającą studia w instytucji szkolnictwa wyższego, w tym studia krótkoterminowe, studia licencjackie, magisterskie, doktoranckie lub na poziomie im równoważnym. ~~Definicja ta obejmuje również niedawnych absolwentów,~~ **bądź każdego absolwenta takiej instytucji, który ukończył w niej naukę w okresie poprzednich 24 miesięcy;** **[Popr. 70]**
- 8) „kadra” oznacza wszelkie osoby, które zawodowo albo na zasadzie wolontariatu zajmują się kształceniem **na każdym poziomie**, szkoleniem lub uczeniem się pozaformalnym; pojęcie to może obejmować profesorów, nauczycieli, osoby prowadzące szkolenie, **naukowców**, kadrę kierowniczą szkół, osoby pracujące z młodzieżą, ~~trenerów sportowych~~, pracowników niebędących nauczycielami oraz inne osoby zawodowo zaangażowane w promowanie uczenia się; **[Popr. 71]**
- 8a) **„pracownicy sportowi” oznaczają osoby lub grupy osób zaangażowanych w nauczanie lub prowadzenie treningów drużynowych lub indywidualnych dla sportowców lub zarządzanie treningami, za wynagrodzeniem lub na zasadzie wolontariatu;** **[Popr. 72]**
- 9) „osoba ucząca się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego” oznacza każdą osobę kształcąca się w ramach programu kształcenia i szkolenia zawodowego, także ustawicznego, na jakimkolwiek poziomie od poziomu wykształcenia średniego do poziomu pomaturalnego. ~~Definicja ta obejmuje również osoby, które niedawno ukończyły takie programy~~ **lub każdą osobę, która ukończyła taki program w ciągu poprzednich 24 miesięcy;** **[Popr. 73]**
- 10) „uczeń” oznacza każdą osobę przyjętą w celu pobierania nauki do instytucji zapewniającej kształcenie ogólne na każdym poziomie od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem do wykształcenia średniego II stopnia **lub każdą osobę uczącą się poza strukturami instytucjonalnymi, uznanej uznana** przez ~~władze krajowe~~ **właściwe organy** za kwalifikujące **kwalifikującą** się do uczestnictwa w programie na odpowiednio podlegających tym władzom terytoriach; **[Popr. 74]**
- 11) „kształcenie dorosłych” oznacza wszelką formę kształcenia pozazawodowego osób dorosłych po zakończeniu przez nich kształcenia formalnego, bez względu na to, czy jest prowadzone w systemie formalnym, pozaformalnym lub nieformalnym;
- 12) ~~„państwo trzecie niestowarzyszone z programem” oznacza państwo trzecie, które nie uczestniczy w pełni w programie, lecz którego podmioty prawne mogą na zasadzie wyjątku korzystać z programu w należycie uzasadnionych przypadkach leżących w interesie Unii;~~ **[Popr. 75]**

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- 13) „państwo trzecie” oznacza państwo, które nie jest państwem członkowskim;
- 14) „partnerstwo” oznacza umowę między grupą instytucji lub organizacji w celu przeprowadzenia wspólnych działań i projektów;
- 15) „wspólne studia magisterskie **lub doktoranckie**” oznaczają zintegrowany program studiów oferowany przez co najmniej dwie instytucje szkolnictwa wyższego, który kończy się jednym dyplomem wydawanym i podpisywanym łącznie przez wszystkie uczestniczące w nim instytucje oraz oficjalnie uznawanym w państwach, w których instytucje te mają siedzibę; [Popr. 76]
- 16) „międzynarodowy” odnosi się do wszelkich działań angażujących co najmniej jedno państwo trzecie niestowarzyszone z programem;
- 17) „współpraca wirtualna” oznacza wszelką formę współpracy z wykorzystaniem narzędzi technologii informacyjnej i komunikacji;
- 18) „instytucja szkolnictwa wyższego” oznacza każdy ~~rodzaj instytucji szkolnictwa wyższego~~ **podmiot, która** który zgodnie z prawem krajowym lub praktyką krajową przyznaje uznawane tytuły naukowe lub inne uznawane kwalifikacje na poziomie szkolnictwa wyższego, bez względu na brzmienie nazwy takiej instytucji, ~~jak również~~ **lub** każdy inny ~~rodzaj instytucji szkolnictwa wyższego~~ **porównywalny podmiot**, który władze krajowe uznają za kwalifikujący się do uczestnictwa w programie na odpowiednio podlegających tym władzom terytoriach; [Popr. 77]
- 19) „transgraniczny” dotyczy każdego działania, w które zaangażowane są co najmniej dwa państwa, które są państwami członkowskimi lub państwami trzecimi stowarzyszonymi z programem;
- 20) „działanie wspierające uczestnictwo młodzieży” oznacza działanie pozaszkolne prowadzone przez nieformalne grupy młodzieży lub organizacje młodzieżowe i charakteryzujące się podejściem opartym na uczeniu się pozaformalnym **lub nieformalnym oraz wsparciem dostępności i włączenia**; [Popr. 78]
- 21) „osoba pracująca z młodzieżą” oznacza zawodowego pracownika lub wolontariusza, zaangażowanego w uczenie się pozaformalne **lub nieformalne** i wspierającego osoby młode w ich **rozwoju** osobistym, **w tym w** rozwoju społeczno-edukacyjnym oraz doskonaleniu zawodowym **oraz w rozwoju ich kompetencji**; [Popr. 79]
- 22) „dialog UE z młodzieżą” oznacza dialog **z między politykami, decydentami, ekspertami, badaczami lub podmiotami społeczeństwa obywatelskiego, w stosownych przypadkach, a** osobami młodymi i organizacjami młodzieżowymi; ~~który stanowi on forum stałej, wspólnej refleksji nad priorytetami europejskiej współpracy na rzecz~~ **we wszystkich dziedzinach istotnych dla** młodzieży, **nad** jej realizacją i działaniami następczymi; [Popr. 80]
- ~~23) „państwo trzecie stowarzyszone z programem” oznacza państwo trzecie, które jest stroną umowy z Unią, umożliwiającą jego udział w programie, i które wypełnia wszystkie obowiązki określone w niniejszym rozporządzeniu w odniesieniu do państw członkowskich; [Popr. 81]~~
- 24) „podmiot prawny” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną utworzoną i uznaną za taką na mocy prawa krajowego, unijnego lub międzynarodowego, która posiada osobowość prawną i która – działając w swoim własnym imieniu – może wykonywać prawa i podlegać obowiązkom, albo podmiot nieposiadający osobowości prawnej zgodnie z art. [197 ust. 2 lit. c)] rozporządzenia finansowego;
- 25) „osoby o mniejszych szansach” oznaczają osoby ~~zmagające~~, **które znajdują** się z trudnościami uniemożliwiającymi im skuteczny dostęp **w niekorzystnej sytuacji pod względem dostępu** do możliwości oferowanych przez program z przyczyn ekonomicznych, społecznych, kulturowych, geograficznych lub zdrowotnych **programu z powodu różnych przeszkód wynikających na przykład z niepełnosprawności, problemów zdrowotnych, ze względu na trudności w nauce, pochodzenie ze środowisk migracyjnych lub z powodu niepełnosprawności, różnic kulturowych, sytuacji ekonomicznej, społecznej i geograficznej, w tym osoby ze społeczności zmarginalizowanych lub trudności zagrożonych dyskryminacją ze względu na którąkolwiek z przesłanek wymienionych w** ~~nawet~~ **art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej**; [Popr. 82]
- 26) „władza krajowa” oznacza organ odpowiedzialny na szczeblu krajowym za monitorowanie i nadzorowanie zarządzania programem w państwie członkowskim lub w państwie trzecim stowarzyszonym z programem;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- 27) „agencja narodowa” oznacza organ lub organy w państwie członkowskim lub państwie trzecim stowarzyszonym z programem, które są odpowiedzialne za zarządzanie realizacją programu na szczeblu krajowym. W danym państwie członkowskim lub państwie trzecim stowarzyszonym z programem może działać więcej niż jedna agencja narodowa;
- 27a) **„pieczęć doskonałości” oznacza znak wysokiej jakości przyznawany projektom złożonym w ramach programu, które uznaje się za zasługujące na finansowanie, ale które go nie otrzymały ze względu na ograniczenia budżetowe; uznaje ona wartość wniosku i wspiera poszukiwanie alternatywnych źródeł finansowania.** [Popr. 83]

Artykuł 3

Cele programu

1. Ogólnym celem programu jest wspieranie rozwoju edukacyjnego, zawodowego i osobistego w obszarze kształcenia, szkolenia, ~~młodzieży~~ **działalności młodzieżowej** i sportu, w **ramach uczenia się przez całe życie**, w Europie i poza nią, co przyczyni się do zrównoważonego wzrostu gospodarczego, tworzenia **wysokiej jakości** miejsc pracy i, spójności społecznej **i włączenia społecznego**, ~~jak również wzmocnienia~~ **a także do promowania aktywnej postawy obywatelskiej i umocnienia tożsamości europejskiej**. Jako taki program jest kluczowym instrumentem służącym budowie europejskiego obszaru edukacji, **napędzaniu innowacji w dziedzinie kształcenia i szkolenia**, wspieraniu ~~realizacji~~ europejskiej współpracy strategicznej w dziedzinie kształcenia i szkolenia, wraz z programami sektorowymi będącymi jej podstawą, zacieśnieniu współpracy w dziedzinie polityki młodzieżowej w ramach unijnej strategii na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 oraz rozwojowi europejskiego wymiaru sportu. [Popr. 84]

2. Program ma następujące cele szczegółowe:

- a) promowanie mobilności edukacyjnej, jak również współpracy, włączenia, **równości**, doskonałości, kreatywności i innowacji na szczeblu organizacji i polityki w dziedzinie kształcenia i szkolenia; [Popr. 85]
- b) promowanie mobilności edukacyjnej w zakresie uczenia się pozaformalnego i **nieformalnego, kształcenia międzykulturowego, krytycznego myślenia oraz** aktywnego udziału osób młodych, jak również współpracy, włączenia, **jakości**, kreatywności i innowacji na szczeblu organizacji i polityki w dziedzinie młodzieży; [Popr. 86]
- c) promowanie – **w ramach sportu masowego** – mobilności edukacyjnej ~~trenerów pracowników sportowych~~ **pracowników sportowych i pracowników sportowych młodzieży regularnie uprawiającej sport w zorganizowanych strukturach**, jak również współpracy, włączenia, kreatywności i innowacji na szczeblu organizacji sportowych i polityki w zakresie sportu; [Popr. 87]
- ca) **promowanie uczenia się przez całe życie przez stosowanie sektorowego podejścia między formalnymi, pozaformalnymi i nieformalnymi strukturami oraz wspieranie elastycznych ścieżek uczenia się.** [Popr. 88]

2a. **Program obejmuje wzmocniony wymiar międzynarodowy, który służy wspieraniu zewnętrznych działań Unii oraz jej celów rozwoju dzięki współpracy Unii z państwami trzecimi.** [Popr. 89]

3. Cele programu są realizowane za pomocą trzech następujących akcji kluczowych:

- a) mobilność edukacyjna („akcja kluczowa 1”);
- b) współpraca organizacji i instytucji („akcja kluczowa 2”); oraz
- c) wsparcie rozwoju polityki i współpracy („akcja kluczowa 3”).

Cele są również realizowane za pomocą działań „Jean Monnet”, jak określono w art. 7.

Wszystkie działania w ramach programu zawierają wyraźny komponent uczenia się, który przyczynia się do osiągnięcia celów programu określonych w niniejszym artykule. Opis działań wspieranych w ramach każdej akcji kluczowej znajduje się w rozdziale II (kształcenie i szkolenie), rozdziale III (młodzież) i rozdziale IV (sport). **Cele operacyjne i powiązane priorytety polityczne w odniesieniu do każdego działania są określone szczegółowo w programie prac, o którym mowa w art. 19.** [Popr. 90]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Artykuł 3a

Europejska wartość dodana

1. *W ramach programu wspierane są jedynie te akcje i działania, które posiadają potencjalną europejską wartość dodaną i które przyczyniają się do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 3.*
2. *Europejską wartość dodaną akcji i działań realizowanych w ramach programu zapewnia się na przykład za sprawą ich:*
 - a) *transnarodowego charakteru, w szczególności w odniesieniu do mobilności i współpracy ukierunkowanej na osiągnięcie trwałego wpływu systemowego;*
 - b) *komplementarności i synergii z innymi programami i strategiami politycznymi na szczeblu krajowym, unijnym i międzynarodowym;*
 - c) *wkładu w skuteczne wykorzystanie unijnych narzędzi przejrzystości i uznawalności;*
 - d) *wkładu w rozwój ogólnounijnych norm zapewniania jakości, w tym kart jakości;*
 - e) *wkładu w rozwój ogólnounijnych wspólnych norm w programach kształcenia i szkolenia;*
 - f) *wspierania dialogu międzykulturowego i międzywyznaniowego w całej Unii;*
 - g) *promowania wielojęzyczności w całej Unii; lub*
 - h) *wspierania europejskiego poczucia przynależności i umacniania wspólnego obywatelstwa europejskiego. [Popr. 91]*

ROZDZIAŁ II

KSZTAŁCENIE I SZKOLENIE

Artykuł 4

Akcja kluczowa 1

Mobilność edukacyjna

W dziedzinie kształcenia i szkolenia program wspiera następujące działania w ramach akcji kluczowej 1:

- a) mobilność studentów i kadry instytucji szkolnictwa wyższego;
- b) mobilność osób uczących się i kadry w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego;
- c) mobilność uczniów i kadry szkół, **w tym nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz pracowników wczesnej edukacji i opieki; [Popr. 92]**
- d) mobilność kadry organizacji kształcenia dorosłych **i uczących się dorosłych; [Popr. 93]**
- e) możliwości uczenia się języków obcych, w tym możliwości wspierające działania na rzecz mobilności.

W ramach programu wspierane są działania w zakresie uczenia się wirtualnego i nauczania mieszanego, które towarzyszą działaniom w zakresie mobilności określonym w ust. 1. Program służy również wsparciu takich środków dla osób, które nie mogą uczestniczyć w takich działaniach w zakresie mobilności.

W stosownych przypadkach Komisja zapewnia udostępnienie ogółowi społeczeństwa narzędzi uczenia się wirtualnego i mieszanego opracowanych w ramach programu. [Popr. 94]

Wsparcie może zostać przyznane na przygotowanie działań w zakresie mobilności określonych w niniejszym artykule, w tym, w razie potrzeby, na wizyty przygotowawcze. [Popr. 95]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Artykuł 5

Akcja kluczowa 2

Współpraca organizacji i instytucji

W dziedzinie kształcenia i szkolenia program wspiera następujące działania w ramach akcji kluczowej 2:

- a) partnerstwa **strategiczne** na rzecz współpracy i wymiany praktyk, w tym partnerstwa na małą skalę w celu promowania szerszego i bardziej włączającego dostępu do programu; [Popr. 96]
 - b) partnerstwa na rzecz doskonałości, w tym europejskie szkoły wyższe, centra doskonałości zawodowej i wspólne programy studiów magisterskich **i doktoranckich Erasmus Mundus; europejskie uniwersytety i centra doskonałości zawodowej obejmują co najmniej jeden podmiot z siedzibą w państwie członkowskim**; [Popr. 97]
 - c) partnerstwa na rzecz innowacji, **takie jak sojusze na rzecz kształcenia dorosłych**, aby wzmocnić zdolności innowacyjne Europy; [Popr. 98]
 - d) ~~platformy~~ **łatwo dostępne i przyjazne dla użytkownika platformy** internetowe i narzędzia ułatwiające współpracę wirtualną, w tym usługi wspierające program eTwinning oraz ePlatformę na rzecz uczenia się dorosłych w Europie, **narzędzia wspierające stosowanie uniwersalnego projektowania metod uczenia się, a także narzędzia ułatwiające mobilność, takie jak europejska legitymacja studencka, o której mowa w art. 25 ust. 7c**; [Popr. 99]
- da) ukierunkowane budowanie zdolności w dziedzinie szkolnictwa wyższego w państwach trzecich, które nie są stowarzyszone z programem.** [Popr. 100]

Artykuł 6

Akcja kluczowa 3

Wsparcie rozwoju polityki i współpracy

W dziedzinie kształcenia i szkolenia program wspiera następujące działania w ramach akcji kluczowej 3:

- a) opracowanie i wdrożenie programów unijnej polityki ogólnej i sektorowej w obszarze kształcenia i szkolenia, w tym przy wsparciu przez sieć Eurydice lub działania innych istotnych organizacji;
- b) wsparcie unijnych narzędzi i środków, które promują jakość, przejrzystość i, uznawanie **i uaktualnianie** kompetencji, umiejętności i kwalifikacji ⁽³²⁾; [Popr. 101]
- c) dialog merytoryczny i współpracę z **odpowiednimi** kluczowymi zainteresowanymi stronami, w tym sieciami obejmującymi całą Unię, ~~europejskimi~~ europejskimi organizacjami ~~pozarządowymi europejskimi~~ i organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie kształcenia i szkolenia, **oraz ich wspieranie**; [Popr. 102]
- d) **ukierunkowane** środki przyczyniające się do jakościowej ~~włączającej~~ i ~~włączającej~~ **wysokiej jakości** realizacji programu; [Popr. 103]
- e) współpraca z innymi instrumentami Unii oraz wsparcie innych obszarów polityki unijnej;
- f) działania na rzecz rozpowszechniania i podnoszenia świadomości dotyczącej wyników i priorytetów polityki europejskiej, jak również samego programu.

⁽³²⁾ W szczególności **Europass** - jednolitych ram unijnych dla przejrzystości kwalifikacji i kompetencji; europejskich ram kwalifikacji; europejskich ram odniesienia na rzecz zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym; europejskiego systemu transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym; europejskiego systemu transferu i akumulacji punktów; europejskiego rejestru agencji ds. zapewniania jakości; Europejskiego Stowarzyszenia na Rzecz Zapewnienia Jakości w Szkolnictwie Wyższym; europejskiej sieci centrów informacyjnych w regionie europejskim i krajowych ośrodków ds. uznawalności akademickiej i informacji w Unii Europejskiej; oraz sieci Euroguidance.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Artykuł 7

Działania „Jean Monnet”

Program wspiera nauczanie, uczenie się, badania i dyskusje na temat integracji europejskiej **oraz przyszłych wyzwań i szans dla Unii** za pomocą następujących działań: [**Popr. 104**]

- a) działanie „Jean Monnet” w dziedzinie kształcenia wyższego; [**Popr. 105**]
- b) działanie „Jean Monnet” ~~w innych~~ **we wszystkich** dziedzinach kształcenia i szkolenia; [**Popr. 106**]
- c) wspieranie następujących instytucji realizujących cel o znaczeniu ogólnoeuropejskim: Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego we Florencji, w tym Szkoły Międzynarodowych Systemów Rządzenia; Kolegium Europejskiego (w Brugii i w Natolinie); Europejskiego Instytutu Administracji Publicznej w Maastricht; Akademii Prawa Europejskiego w Trewirze; Europejskiej Agencji ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej w Odense oraz Międzynarodowego Centrum Kształcenia Europejskiego w Nicei.

ROZDZIAŁ III

MŁODZIEŻ

Artykuł 8

Akcja kluczowa 1

Mobilność edukacyjna

W dziedzinie młodzieży program wspiera następujące działania w ramach akcji kluczowej 1:

- a) mobilność osób młodych;
- b) działania zakładające uczestnictwo młodzieży;
- c) działania w ramach DiscoverEU;
- d) mobilność osób pracujących z młodzieżą.

Artykuł 9

Akcja kluczowa 2

Współpraca organizacji i instytucji

W dziedzinie młodzieży program wspiera następujące działania w ramach akcji kluczowej 2:

- a) partnerstwa **strategiczne** na rzecz współpracy i wymiany praktyk, w tym partnerstwa na małą skalę w celu promowania szerszego i bardziej włączającego dostępu do programu; [**Popr. 107**]
- b) partnerstwa na rzecz innowacji, aby wzmocnić zdolności innowacyjne Europy;
- c) **dostępne i przyjazne dla użytkownika** platformy internetowe i narzędzia ułatwiające współpracę wirtualną. [**Popr. 108**]

Artykuł 10

Akcja kluczowa 3

Wsparcie rozwoju polityki i współpracy

W dziedzinie młodzieży program wspiera następujące działania w ramach akcji kluczowej 3:

- a) opracowanie i wdrożenie programu unijnej polityki młodzieżowej, ze wsparciem, **w stosownych przypadkach**, serwisu internetowego Youth Wiki; [**Popr. 109**]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- b) unijne narzędzia i środki, które promują jakość, przejrzystość i uznawanie kompetencji i umiejętności, w szczególności za pomocą instrumentu Youthpass;
- c) dialog merytoryczny i współpraca z istotnymi kluczowymi zainteresowanymi stronami, w tym sieciami obejmującymi całą Unię, europejskimi organizacjami pozarządowymi i organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie młodzieży, **oraz ich wspieranie, a także** dialog UE z młodzieżą, ~~jak również~~ i wsparcie Europejskiego Forum Młodzieży; **[Popr. 110]**
- d) środki przyczyniające się do ~~jakościowej~~ **włączającej** i ~~włączającej~~ **wysokiej jakości** realizacji programu; **[Popr. 111]**
- e) współpraca z innymi instrumentami Unii oraz wsparcie innych obszarów polityki unijnej;
- f) działania na rzecz rozpowszechniania i podnoszenia świadomości dotyczącej wyników i priorytetów polityki europejskiej, jak również samego programu.

ROZDZIAŁ IV

SPORT

Artykuł 11

Akcja kluczowa 1

Mobilność edukacyjna

W dziedzinie sportu program wspiera, w ramach akcji kluczowej 1, mobilność ~~trenerów~~ **osób młodych uprawiających sport masowy** i pracowników sportowych **zajmujących się tą formą sportu**. **[Popr. 112]**

Artykuł 12

Akcja kluczowa 2

Współpraca organizacji i instytucji

W dziedzinie sportu program wspiera następujące działania w ramach akcji kluczowej 2:

- a) partnerstwa na rzecz współpracy i wymiany praktyk, w tym partnerstwa na małą skalę w celu promowania szerszego i bardziej włączającego dostępu do programu;
- b) niekomercyjne wydarzenia ~~sportowe~~ **dotyczące sportu masowego, w tym wydarzenia na małą skalę**, mające na celu dalszy rozwój europejskiego wymiaru sportu. **[Popr. 113]**

Artykuł 13

Akcja kluczowa 3

Wsparcie rozwoju polityki i współpracy

W dziedzinie sportu program wspiera następujące działania w ramach akcji kluczowej 3:

- a) opracowanie i wdrożenie programu unijnej polityki dotyczącej sportu i aktywności fizycznej;
- b) dialog merytoryczny i współpraca z istotnymi ~~kluczowymi~~ zainteresowanymi stronami, w ~~tym europejskimi organizacjami pozarządowymi~~ **tym z europejskimi** i ~~organizacjami~~ międzynarodowymi **organizacjami** w dziedzinie sportu; **[Popr. 114]**

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- ba) środki przyczyniające się do włączającej i wysokiej jakości realizacji programu; [Popr. 115]
- bb) współpraca z innymi instrumentami Unii oraz wsparcie innych obszarów polityki unijnej; [Popr. 116]
- c) działania na rzecz rozpowszechniania i podnoszenia świadomości dotyczącej wyników i priorytetów polityki europejskiej i samego programu, w tym przyznawanie nagród i wyróżnień sportowych.

ROZDZIAŁ IVa WŁĄCZENIE [Popr. 117]

Artykuł 13a

Strategia na rzecz włączenia społecznego

1. Do dnia 31 marca 2021 r. Komisja opracuje ramy środków na rzecz włączenia społecznego, a także wytyczne dotyczące ich wdrażania. W oparciu o te ramy oraz ze szczególnym uwzględnieniem konkretnych wyzwań związanych z dostępem do programu w poszczególnych krajach, agencje narodowe opracowują wieloletnią krajową strategię na rzecz włączenia społecznego. Strategię tę należy podać do wiadomości publicznej do dnia 30 czerwca 2021 r., a jej wdrażanie należy regularnie monitorować.
2. W ramach środków i strategii na rzecz włączenia społecznego, o których mowa w ust. 1, zwraca się szczególną uwagę na następujące elementy:
 - a) współpracę z partnerami społecznymi, organami krajowymi i lokalnymi oraz społeczeństwem obywatelskim;
 - b) wsparcie dla oddolnych społecznościowych organizacji pracujących bezpośrednio z grupami docelowymi;
 - c) działania informacyjne i komunikacyjne skierowane do grup docelowych, w tym poprzez rozpowszechnianie informacji przyjaznych dla użytkownika;
 - d) uproszczenie procedur składania wniosków;
 - e) świadczenie usług specjalistycznego doradztwa, szkoleń i wsparcia na rzecz grup docelowych, zarówno na etapie poprzedzającym złożenie wniosku, jak i w celu ich przygotowania do faktycznego uczestnictwa w programie;
 - f) najlepsze praktyki w zakresie dostępności i usług wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami;
 - g) gromadzenie odpowiednich danych jakościowych i ilościowych w celu oceny skuteczności strategii;
 - h) stosowanie środków wsparcia finansowego zgodnie z art. 13b. [Popr. 118]

Artykuł 13b

Środki wsparcia finansowego na rzecz włączenia

1. Komisja i państwa członkowskie współpracują w celu zagwarantowania odpowiednich środków wsparcia finansowego, w tym, w stosownych przypadkach, płatności zaliczkowych, w celu wsparcia osób o mniejszych szansach, które mają trudności z udziałem w programie ze względów finansowych, z powodu niekorzystnej sytuacji materialnej lub ze względu na dodatkowe koszty udziału w programie, które stanowią poważną przeszkodę w udziale w programie z uwagi na szczególną sytuację tych osób. Ocena przyczyn finansowych i poziomu wsparcia opiera się na obiektywnych kryteriach.
2. Środki wsparcia finansowego, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować:
 - a) wsparcie dostępne z innych instrumentów Unii, takich jak Europejski Fundusz Społeczny+;
 - b) wsparcie dostępne w ramach systemów krajowych;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

c) dostosowanie i zwiększenie wsparcia na działania w zakresie mobilności dostępnego w ramach programu.

3. Aby zapewnić zgodność z ust. 2 lit. c) niniejszego artykułu, Komisja w razie potrzeby dostosowuje dotacje lub upoważnia agencje narodowe do dostosowania dotacji w celu wsparcia działań na rzecz mobilności w ramach programu. Zgodnie z art. 14 Komisja ustanawia również budżet specjalny w celu sfinansowania dodatkowych środków wsparcia finansowego w ramach programu.

4. Koszty środków ułatwiających lub wspierających włączenie nie uzasadniają w żadnym przypadku odrzucenia wniosku w ramach programu. [Popr. 119]

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY FINANSOWE

Artykuł 14

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację programu na lata 2021–2027 wynosi ~~30~~ **41 097 000 000 EUR w cenach stałych z 2018 r. (46 758 000 000 EUR w cenach bieżących)**. [Popr. 120]

Roczne środki zatwierdzane są przez Parlament Europejski i Radę w granicach wieloletnich ram finansowych. [Popr. 121]

2. Program jest realizowany z uwzględnieniem następującego orientacyjnego podziału środków:

a) ~~24 940 000 000 EUR~~ **83 % kwoty, o której mowa w ust. 1**, na działania w dziedzinie kształcenia i szkolenia, w tym: [Popr. 122]

1) co najmniej ~~8 640 000 000 EUR~~ należy przeznaczyć **34,6 % przeznacza się** na działania w dziedzinie szkolnictwa wyższego, o których mowa w art. 4 lit. a) i art. 5 lit. a); [Popr. 123]

2) co najmniej ~~5 230 000 000 EUR~~ **23 % przeznacza się** na działania w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego, o których mowa w art. 4 lit. b) i art. 5 lit. a); [Popr. 124]

3) co najmniej ~~3 790 000 000 EUR~~ **15,63 % przeznacza się** na działania w dziedzinie edukacji szkolnej, **w tym wychowania przedszkolnego i wczesnej edukacji**, o których mowa w art. 4 lit. c) i w art. 5 lit. a); [Popr. 125]

4) co najmniej ~~1 190 000 000 EUR~~ **6 % przeznacza się** na działania w dziedzinie kształcenia dorosłych, o których to działaniach mowa w art. 4 lit. d) i art. 5 lit. a); [Popr. 126]

5) ~~450 000 000 EUR~~ **1,8 % przeznacza się** na działania „Jean Monnet”, o których mowa w art. 7; [Popr. 127]

5a) 13,91 % kwoty, o której mowa w lit. a) niniejszego ustępu, przeznacza się na działania zarządzane głównie bezpośrednio, w tym działania określone w art. 4 lit. e), art. 5 lit. b)–d) oraz art. 6 lit. a)–f); [Popr. 128]

5b) pozostałe 5 % można wykorzystać do sfinansowania wszelkich akcji w ramach rozdziału II; [Popr. 129]

b) ~~10,3 100 000 000 EUR~~ **% kwoty, o której mowa w ust. 1**, na działania w dziedzinie młodzieży, o których mowa w art. od 8 do 10; [Popr. 130]

c) ~~550 000 000 EUR~~ **2 % kwoty, o której mowa w ust. 1**, na działania w dziedzinie sportu, o których mowa w art. od 11 do 13 oraz [Popr. 131]

d) co najmniej ~~960 000 000 EUR~~ **3,2 % kwoty, o której mowa w ust. 1**, na wkład w koszty operacyjne agencji narodowych. [Popr. 132]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Pozostałe 1,5 %, które nie zostało nieprzydzielone w ramach orientacyjnego podziału środków, o którym mowa w akapicie pierwszym, można wykorzystać na wsparcie programu. [Popr. 133]

3. Oprócz puli środków finansowych wskazanej w ust. 1 w celu promowania międzynarodowego wymiaru programu ~~udostępnia się dodatkowy wkład finansowy~~, na podstawie rozporządzenia .../... [Instrument Sąsiedztwa, Rozwoju i Współpracy Międzynarodowej (ISWMR)]⁽³³⁾ i rozporządzenia .../... [IPA III]⁽³⁴⁾, ~~aby wspierać działania realizowane~~ **zapewnia się wkład finansowy na wsparcie działań ustanowionych i zarządzane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem realizowanych na mocy niniejszego rozporządzenia. Wkład ten jest finansowany zgodnie z niniejszym rozporządzeniem ma zastosowanie do wykorzystywania tych środków przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności** z rozporządzeniami ~~ustanawiającymi te instrumenty regulującymi odpowiednio ISWMR i IPA III.~~ [Popr. 134]

4. Kwota, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana na pomoc techniczną i administracyjną w ramach realizacji programu, taką jak działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrola, audyt i ocena, w tym na systemy informatyczne dla przedsiębiorstw **oraz doradztwo i szkolenie w zakresie dostępności.** [Popr. 135]

5. Bez uszczerbku dla rozporządzenia finansowego wydatki na działania wynikające z projektów ujętych w pierwszym programie prac mogą być kwalifikowalne od dnia 1 stycznia 2021 r.

6. Środki przydzielone państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego mogą, na ich wniosek, zostać przeniesione do programu. Komisja wykonuje te środki bezpośrednio zgodnie z [art. 62 ust. 1 lit. a)] rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z [lit. c)] tego artykułu. W miarę możliwości środki te wykorzystuje się na rzecz danego państwa członkowskiego.

6a. Priorytety przydziału środków budżetowych na akcje przewidziane w ust. 2 są określane w programie prac, o którym mowa w art. 19. [Popr. 136]

Artykuł 15

Formy finansowania unijnego i metody wykonywania

1. Program jest realizowany, w jednolity sposób, według metody zarządzania bezpośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym lub według metody zarządzania pośredniego z podmiotami, o których mowa w art. [61 ust. 1 lit. c)] rozporządzenia finansowego.

2. Program może zapewniać finansowanie w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu finansowym, w szczególności w postaci dotacji, nagród i zamówień.

3. Z wkładów na mechanizm wzajemnego ubezpieczenia można pokryć ryzyko związane z odzyskaniem środków należnych od beneficjentów i wkłady te uznaje się za wystarczającą gwarancję w ramach rozporządzenia finansowego. Zastosowanie mają przepisy przewidziane w [art. X] rozporządzenia X [rozporządzenie zastępujące rozporządzenie dotyczące funduszu gwarancyjnego].

ROZDZIAŁ VI

UDZIAŁ W PROGRAMIE

Artykuł 16

Państwa trzecie stowarzyszone z programem

1. W programie mogą uczestniczyć następujące państwa trzecie:

- a) członkowie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, którzy są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- b) państwa przystępujące, kandydaci i potencjalni kandydaci, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych państw w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;

⁽³³⁾ [odniesienie].

⁽³⁴⁾ [odniesienie].

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- c) państwa objęte europejską polityką sąsiedztwa, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych państw w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;
- d) inne państwa trzecie, zgodnie z warunkami określonymi w porozumieniu szczegółowym obejmującym kwestie uczestnictwa państwa trzeciego w dowolnym programie unijnym, o ile takie porozumienie:
- zapewnia właściwą równowagę między wkładem państwa trzeciego uczestniczącego w programach Unii a osiąganymi przez nie korzyściami;
 - określa warunki uczestnictwa w tych programach, w tym obliczenie wkładów finansowych do poszczególnych programów i ich kosztów administracyjnych. Wkłady te stanowią dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. [21 ust. 5] rozporządzenia finansowego;
 - nie przyznaje państwu trzeciemu mocy decyzyjnej w odniesieniu do programu;
 - gwarantuje Unii prawo do zapewnienia należytego zarządzania finansami i ochrony swoich interesów finansowych.
2. Państwa, o których mowa w ust. 1, w pełni uczestniczą w programie jedynie w takim zakresie, w jakim wypełniają wszystkie obowiązki, które niniejsze rozporządzenie nakłada na państwa członkowskie.

Artykuł 17

Państwa trzecie niestowarzyszone z programem

Jeśli chodzi o działania, o których mowa w art. 4–6, art. 7 lit. a) i b) oraz art. 8–10, 12 i 13, **w należyście uzasadnionych przypadkach leżących w interesie Unii** w programie mogą uczestniczyć następujące **osoby prawne z dowolnego** państwa trzeciego: **trzeciego**.

- a) państwa trzecie, o których mowa w art. 16 i które nie spełniają warunku określonego w ust. 2 tego artykułu;
- b) ~~pozostałe państwa trzecie.~~ [Popr. 137]

Artykuł 18

Zasady mające zastosowanie do zarządzania bezpośredniego i pośredniego

1. Program jest otwarty dla publicznych i prywatnych podmiotów prawnych działających w obszarze kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu.
- ~~2. Przy realizacji programu, między innymi w odniesieniu do wyboru uczestników i przyznawania dotacji, Komisja i państwa członkowskie zapewniają, aby dokładano starań w celu wspierania włączenia społecznego oraz zwiększenia możliwości dotarcia do osób o mniejszych szansach.~~ [Popr. 138]
3. Zarówno w przypadku selekcji w ramach zarządzania bezpośredniego, jak i zarządzania pośredniego komisja oceniająca, o której mowa w art. [145 ust. 3 akapit trzeci] rozporządzenia finansowego, może składać się z ekspertów zewnętrznych.
4. Organy publiczne, a także instytucje i organizacje prowadzące działalność w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, które w ciągu ostatnich dwóch lat otrzymały ponad 50 % rocznego dochodu ze środków publicznych, uznaje się za posiadające niezbędną zdolność finansową, zawodową i administracyjną do prowadzenia działań w ramach programu. Nie wymaga się od nich przedstawienia dalszych dokumentów w celu wykazania tej zdolności.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

4a. Poziomy wsparcia finansowego, takiego jak dotacje, płatności ryczałtowe, stawki ryczałtowe i koszty jednostkowe, powinny być regularnie poddawane przeglądowi oraz dostosowane do kosztów życia i utrzymania w państwie lub regionie przyjmującym w oparciu o dane Eurostatu. Waloryzacja kosztów życia i utrzymania należyć uwzględnia koszty podróży do państwa lub regionu przyjmującego i z tego państwa lub regionu. [Popr. 139]

5. Aby poprawić dostęp do programu dla osób o mniejszych szansach i zapewnić sprawną realizację programu, Komisja może dostosować, na podstawie obiektywnych kryteriów, dotacje na wsparcie działań na rzecz mobilności podejmowanych w ramach programu, bądź może upoważnić agencje narodowe, o których mowa w art. 23, do dokonania takiego dostosowania. [Popr. 140]

6. Komisja może ogłaszać zaproszenia do składania wniosków wspólnie z państwami trzecimi niestowarzyszonymi z programem lub ich organizacjami i agencjami w celu finansowania projektów w oparciu o środki łączone. Projekty te mogą być oceniane i wybierane poprzez wspólne procedury oceny i wyboru, które zostaną uzgodnione przez zaangażowane organizacje lub agencje finansujące zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu finansowym.

ROZDZIAŁ VII

PROGRAMOWANIE, MONITOROWANIE I OCENA

Artykuł 19

Program prac

~~Program jest realizowany~~ **Wtórne strategie polityczne i priorytety, w ramach programów tym szczegółowe informacje o konkretnych inicjatywach wymienionych w art. od 4 do 13, są określane za pomocą programu prac, o których którym** mowa w art. ~~{108}~~ **110** rozporządzenia finansowego. **Program prac opisuje także sposób wdrażania programu.** Ponadto w programie prac wskazane są kwoty przydzielone na każde działanie oraz sposób alokacji między państwa członkowskie i państwa trzecie stowarzyszone z programem środków na działania, które mają być zarządzane za pośrednictwem agencji narodowych. ~~Program prac~~ **Komisja** jest przyjmowany przez Komisję w drodze aktu wykonawczego. Akty wykonawcze są przyjmowane zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 31 **uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 30 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia przez przyjęcie programu prac.** [Popr. 141]

Artykuł 20

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Wskaźniki, które należy przedstawić w sprawozdaniu z postępów w realizacji programu w osiągnięciu celów ogólnych i szczegółowych określonych w art. 3, określono w załączniku.

2. Aby zapewnić skuteczną ocenę programu pod względem realizacji jego celów, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 30 w celu zmiany załącznika przez dostosowanie lub uzupełnienie zawartych w nim wskaźników, jeżeli zostanie to uznane za konieczne, oraz w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące ustanowienia ram monitorowania i oceny.

3. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie – na potrzeby monitorowania realizacji i oceny programu – danych na odpowiednim poziomie szczegółowości przez beneficjentów środków unijnych w rozumieniu art. [2 ust. 5] rozporządzenia finansowego. W tym celu na beneficjentów środków unijnych oraz państwa członkowskie nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.

Artykuł 21

~~Ocena~~ **Oceny, przegląd śródkresowy i rewizja** [Popr. 142]

1. ~~Oceny~~ **Wszelkie oceny** przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym. [Popr. 143]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

2. Ocena śródkresowa **Przegląd śródkresowy** programu ~~przeprowadzana~~ **przeprowadzany** jest z chwilą, gdy dostępne są wystarczające informacje na temat realizacji programu, jednak **w żadnym przypadku** nie później niż ~~w ciągu czterech lat od rozpoczęcia realizacji programu~~ **dnia 31 grudnia 2024 r.** Ocena tej **Przeładowi** towarzyszy również ocena końcowa poprzedniego programu, **która powinna zostać uwzględniona w przeglądzie śródkresowym. Przegląd śródkresowy, oprócz oceny ogólnej skuteczności i wykonania programu, zawiera w szczególności ocenę skuteczności środków na rzecz włączenia społecznego określonych w rozdziale IVa, wysiłki podejmowane w celu uproszczenia programu z myślą o beneficjentach oraz wdrażanie nowych inicjatyw, o których mowa w art. 5 lit. b) i art. 8 lit. c). W ramach tej oceny należy przeanalizować udział w programie z rozbiciem na beneficjentów, w szczególności w odniesieniu do osób o mniejszych szansach.**[Popr. 144]

3. Bez uszczerbku dla wymogów określonych w rozdziale IX i obowiązków agencji narodowych, o których mowa w art. 24, państwa członkowskie przedstawiają Komisji, do dnia 30 kwietnia 2024 r., sprawozdanie z realizacji programu i jego wpływu na ich odpowiednich terytoriach. **ESDZ przedkłada podobne sprawozdanie z realizacji programu i jego wpływu w uczestniczących krajach rozwijających się.** [Popr. 145]

3a. **W razie konieczności i na podstawie przeglądu śródkresowego Komisja przedstawia odpowiednie wnioski ustawodawcze dotyczące zmiany niniejszego rozporządzenia. Komisja stawia się przed właściwą komisją Parlamentu Europejskiego i właściwym organem Rady, aby przedstawić sprawozdanie z przeglądu śródkresowego, w tym w odniesieniu do swojej decyzji o konieczności ewentualnej zmiany niniejszego rozporządzenia.** [Popr. 146]

4. Po zakończeniu realizacji programu, lecz nie później niż ~~cztery~~ **trzy** lata po upływie okresu określonego w art. 1, Komisja przeprowadza ocenę końcową programu. [Popr. 147]

5. Komisja przekazuje ~~wnioski z tych ocen~~ **wszelkie oceny i przegląd śródkresowy**, opatrzone własnymi komentarzami, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów. [Popr. 148]

ROZDZIAŁ VIII

INFORMACJA, KOMUNIKACJA I ROZPOWSZECHNIANIE

Artykuł 22

Informacja, komunikacja i rozpowszechnianie

1. ~~Agencje~~ **We współpracy z Komisją i na podstawie ogólnounijnych ram agencje** narodowe, o których mowa w art. 24, opracowują spójną strategię dotyczącą skutecznego informowania, jak również rozpowszechniania i wykorzystywania wyników działań wspieranych w ramach akcji, którymi zarządzają w ramach programu, oraz wspomagają Komisję w wypełnianiu ogólnego zadania dotyczącego rozpowszechniania informacji na temat programu, w tym informacji w odniesieniu do akcji i działań, którymi zarządza się na poziomie krajowym i unijnym, oraz jego wyników, ~~a także~~. **Agencje narodowe** informują zainteresowane grupy docelowe o akcjach i działaniach podejmowanych w ich państwie **w celu usprawnienia współpracy między zainteresowanymi stronami oraz wspierania podejścia międzysektorowego w realizacji programu. Podczas przeprowadzania działań komunikacyjnych i informacyjnych oraz rozpowszechniania informacji Komisja i agencje narodowe, zgodnie z rozdziałem IVa, zwracają szczególną uwagę na osoby o mniejszych szansach, aby zwiększyć ich udział w programie.** [Popr. 149]

1a. **Wszystkie najważniejsze dokumenty programu przeznaczone dla beneficjentów, w tym formularze zgłoszenia, instrukcje i podstawowe informacje, są udostępniane co najmniej we wszystkich językach urzędowych Unii.** [Popr. 150]

2. Odbiorcy finansowania unijnego uznają pochodzenie i zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej.

3. Podmioty prawne w sektorach objętych programem stosują nazwę „~~Erasmus~~ **Erasmus+**” do celów komunikowania i rozpowszechniania informacji związanych z programem.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

4. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z programem, jego działaniami i rezultatami. ~~Zasoby finansowe przydzielone na program przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami, o których mowa w art. 3~~ **dostępny sposób.** [Popr. 151]

4a. Agencje narodowe rozpowszechniają również informacje na temat programu wśród służb poradnictwa zawodowego w instytucjach kształcenia i szkolenia oraz urzędach pracy. [Popr. 152]

ROZDZIAŁ IX

SYSTEM ZARZĄDZANIA I AUDYTU

Artykuł 23

Władza krajowa

1. W terminie [...] r. państwa członkowskie powiadamiają Komisję o osobie lub osobach prawnie upoważnionych do działania w ich imieniu jako władza krajowa na użytek niniejszego rozporządzenia, przekazując formalne powiadomienie za pośrednictwem swojego stałego przedstawicielstwa. W przypadku zmiany władzy krajowej w trakcie realizacji programu państwo członkowskie niezwłocznie powiadamia o tym Komisję zgodnie z tą samą procedurą.

2. Państwa członkowskie podejmują wszystkie konieczne i właściwe działania w celu usunięcia barier prawnych i administracyjnych utrudniających prawidłowe funkcjonowanie programu, w tym w miarę możliwości środki mające na celu **unikanie opodatkowania dotacji, zapewnienie możliwości przenoszenia praw między systemami socjalnymi w UE oraz** rozwiązanie kwestii powodujących trudności w otrzymywaniu **wiz lub dokumentów pobytowych.** [Popr. 153]

3. W terminie [...] r. władza krajowa wyznacza co najmniej jedną agencję narodową. W przypadku gdy istnieje więcej niż jedna agencja narodowa, państwa członkowskie wprowadzają odpowiedni mechanizm w celu skoordynowania zarządzania realizacją programu na szczeblu krajowym, w szczególności z myślą o zapewnieniu spójnej i efektywnej kosztowo realizacji programu oraz skutecznego kontaktu z Komisją w tym zakresie, a także aby ułatwić ewentualne przesunięcie środków między agencjami, umożliwiając tym samym elastyczność i lepsze wykorzystywanie środków przydzielonych państwom członkowskim. Każde państwo członkowskie określa sposób organizacji stosunków między władzą krajową a agencją narodową, w tym takie zadania jak opracowywanie programu pracy agencji narodowej.

Władza krajowa przedstawia Komisji odpowiednią ocenę zgodności *ex ante*, z której wynika, że agencja narodowa spełnia wymogi art. [58 ust. 1] lit. c) ppkt (v) i (vi) i art. [60 ust. 1, 2 i 3] rozporządzenia finansowego, a także wymogi Unii w zakresie wewnętrznych standardów kontroli dotyczących agencji narodowych, jak również że przestrzega ona zasad zarządzania środkami programu przeznaczonymi na dotacje.

4. Władza krajowa wyznacza niezależny podmiot audytowy, o którym mowa w art. 26.

5. Władza krajowa przeprowadza ocenę zgodności *ex ante* na podstawie własnych kontroli i audytów lub na podstawie kontroli i audytów przeprowadzonych przez niezależny podmiot audytowy, o którym mowa w art. 26. W przypadku gdy na użytek programu wyznaczono tę samą agencję narodową, którą wyznaczono na użytek poprzedniego programu, zakres oceny zgodności *ex ante* ogranicza się do wymogów, które są nowe i szczególnie dla programu.

6. W przypadku odrzucenia przez Komisję wyznaczonej agencji narodowej na podstawie analizy oceny zgodności *ex ante*, lub gdy agencja narodowa nie spełnia minimalnych wymogów określonych przez Komisję, władza krajowa zapewnia podjęcie niezbędnych działań naprawczych, aby agencja narodowa spełniła minimalne wymogi, lub wyznacza inny podmiot jako agencję narodową.

7. Władza krajowa monitoruje i nadzoruje zarządzanie programem na poziomie krajowym. W odpowiednim terminie przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji, która może mieć znaczący wpływ na zarządzanie programem, w szczególności w odniesieniu do agencji narodowej, władza krajowa informuje o tym Komisję i konsultuje się z nią.

8. Władza krajowa zapewnia odpowiednie współfinansowanie działań agencji narodowej, aby zapewnić zgodność zarządzania programem z mającymi zastosowanie przepisami Unii.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

9. Na podstawie corocznej deklaracji zarządczej agencji narodowej, niezależnej opinii z audytu tej deklaracji i analizy Komisji dotyczącej zgodności i funkcjonowania danej agencji narodowej, władza krajowa przekazuje Komisji każdego roku informacje o swoich działaniach w zakresie monitorowania i nadzoru realizacji programu. **Informacje te są w miarę możliwości udostępniane publicznie.** [Popr. 154]
10. Władza krajowa odpowiada za właściwe zarządzanie unijnymi środkami przekazywanymi przez Komisję agencji narodowej w ramach programu.
11. W przypadku nieprawidłowości, zaniedbania lub nadużycia finansowego ze strony agencji narodowej, jakichkolwiek poważnych braków lub gorszej od spodziewanej realizacji celów ze strony agencji narodowej, w przypadku gdy prowadzi to do roszczeń ze strony Komisji wobec agencji narodowej, władza krajowa ponosi odpowiedzialność za zwrot Komisji środków, które nie zostały odzyskane.
12. W okolicznościach, o których mowa w ust. 11, władza krajowa może odwołać mandat agencji narodowej z własnej inicjatywy lub na wniosek Komisji. Jeżeli władza krajowa zamierza odwołać ten mandat z jakiegokolwiek innego uzasadnionego powodu, powiadamia Komisję o odwołaniu w terminie co najmniej sześciu miesięcy przed przewidywaną datą zakończenia mandatu agencji narodowej. W takich przypadkach władza krajowa i Komisja formalnie uzgadniają szczegółowe i określone w czasie środki przejściowe.
13. W przypadku odwołania władza krajowa przeprowadza niezbędne kontrole unijnych środków powierzonych agencji narodowej, której mandat został odwołany, oraz zapewnia niezakłócone przekazanie nowej agencji narodowej tych środków oraz wszystkich dokumentów i narzędzi zarządzania wymaganych do zarządzania programem. Władza krajowa udziela agencji narodowej, której mandat został odwołany, niezbędnego wsparcia finansowego, aby mogła ona dalej wykonywać swoje zobowiązania umowne względem beneficjentów programu i Komisji do czasu przekazania tych zobowiązań nowej agencji narodowej.
14. Na wniosek Komisji władza krajowa wyznacza instytucje lub organizacje, lub rodzaje takich instytucji lub organizacji, które można uznać za kwalifikujące się do uczestnictwa w konkretnych działaniach w ramach programu na danym terytorium.

Artykuł 24

Agencja narodowa

1. Agencja narodowa:
- a) posiada osobowość prawną lub stanowi część podmiotu posiadającego osobowość prawną i podlega prawu danego państwa członkowskiego; ministerstwo nie może zostać wyznaczone jako agencja narodowa;
 - b) posiada odpowiednie zdolności w zakresie zarządzania, odpowiedni personel i odpowiednią infrastrukturę, aby wypełniać swoje zadania w sposób zadowalający, zapewniając skuteczne i efektywne zarządzanie programem oraz należyte zarządzanie środkami unijnymi;
- ba) dysponuje niezbędną wiedzą fachową obejmującą wszystkie sektory programu;** [Popr. 155]
- c) dysponuje środkami operacyjnymi i prawnymi umożliwiającymi stosowanie określonych na poziomie Unii przepisów dotyczących zarządzania administracyjnego, w zakresie umów i finansowego;
 - d) oferuje odpowiednie gwarancje finansowe, najlepiej udzielone przez organ publiczny, odpowiadające wysokości środków unijnych, jakimi ma zarządzać;
 - e) zostaje wyznaczona na czas trwania programu.
2. Agencja narodowa jest odpowiedzialna za zarządzanie wszystkimi etapami realizacji projektu w przypadku działań opisanych w programie prac, o którym mowa w art. [19], zgodnie z [art. 58 ust. 1 lit. c) ppkt (v) i (vi)] rozporządzenia finansowego.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

3. Agencja narodowa udziela dofinansowania beneficjentom w rozumieniu art. [2 ust. 5] rozporządzenia finansowego na podstawie umowy o udzielenie dotacji, zgodnie z postanowieniem Komisji w odniesieniu do danego działania w ramach programu.
4. Agencja narodowa składa corocznie sprawozdania Komisji oraz swojej władzy krajowej zgodnie z art. [60 ust. 5] rozporządzenia finansowego. Agencja narodowa odpowiada za wprowadzanie w życie uwag Komisji sformułowanych po przeprowadzeniu analizy rocznej deklaracji zarządczej oraz opinii z niezależnego audytu tej deklaracji.
5. Agencja narodowa nie może zlecać osobie trzeciej jakiegokolwiek powierzonego jej zadania w ramach programu ani wykonania budżetu bez uprzedniej pisemnej zgody władzy krajowej i Komisji. Agencja narodowa ponosi wyłączną odpowiedzialność za zadania zlecone osobie trzeciej.
6. W przypadku odwołania mandatu agencji narodowej, pozostaje ona prawnie odpowiedzialna za wypełnianie swoich zobowiązań umownych wobec beneficjentów programu oraz Komisji do czasu przekazania tych zobowiązań nowej agencji narodowej.
7. Agencja narodowa jest odpowiedzialna za zarządzanie umowami finansowymi dotyczącymi poprzedniego programu, które nadal obowiązują na początku programu, oraz za zakończenie tych umów.

7a. We współpracy z Komisją agencje narodowe zapewniają, aby procedury ustanowione na potrzeby wdrożenia niniejszego rozporządzenia były spójne i proste, a informacje charakteryzowały się wysoką jakością, w tym dzięki opracowaniu wspólnych norm dotyczących wniosków projektowych i oceny. Agencje narodowe regularnie konsultują się z beneficjentami programu, aby zapewnić spełnienie tego wymogu. [Popr. 156]

Artykuł 25

Komisja Europejska

1. Na podstawie wymogów dotyczących zgodności dla agencji narodowych, o których mowa w art. 23 ust. 3, Komisja przeprowadza przegląd krajowych systemów zarządzania i kontroli, w szczególności w oparciu o ocenę zgodności *ex ante* dostarczoną przez władzę krajową, roczną deklarację zarządczą agencji narodowej oraz opinię niezależnego podmiotu audytowego na ten temat, z należyтым uwzględnieniem informacji przekazywanych corocznie przez władzę krajową na temat prowadzonych przez nią działań z zakresu monitorowania programu i nadzoru nad nim.
2. W terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania od władzy krajowej oceny zgodności *ex ante*, o której mowa w art. 23 ust. 3, Komisja zatwierdza, zatwierdza warunkowo lub odrzuca wyznaczenie agencji narodowej. Komisja nie zawiera umowy z agencją narodową do czasu zatwierdzenia oceny zgodności *ex ante*. W przypadku zatwierdzenia warunkowego Komisja może zastosować proporcjonalne środki ostrożności w związku ze swoją umową z agencją narodową.
3. Komisja co roku udostępnia agencji narodowej następujące środki programu:
 - a) środki na dotacje w danym państwie członkowskim przeznaczone na działania w ramach programu, zarządzanie którymi zostało powierzone agencji narodowej;
 - b) wkład finansowy na wsparcie zadań agencji narodowej w zakresie zarządzania programem, którego wysokość zostaje ustalona na podstawie kwoty unijnych środków na dotacje, które zostały powierzone agencji narodowej;
 - c) w stosownych przypadkach dodatkowe środki na działania na podstawie art. 6 lit. d) i, art. 10 lit. d) i **art. 13 lit. ba)**.
[Popr. 157]

3a. Komisja jest odpowiedzialna za wdrażanie działań, którymi zarządza bezpośrednio. W związku z tym zarządza ona wszystkimi etapami składania wniosków o przyznanie dotacji i wniosków projektowych dotyczących działań programu wymienionych w rozdziałach II, III i IV przedłożonych przez sieci ogólnounijne oraz organizacje europejskie i międzynarodowe. [Popr. 158]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

4. Komisja określa wymogi dotyczące programu pracy agencji narodowej. Komisja nie udostępnia środków programu agencji narodowej do czasu formalnego zatwierdzenia przez Komisję programu pracy agencji narodowej.
5. Po przeprowadzeniu oceny rocznej deklaracji zarządczej oraz opinii niezależnego podmiotu audytowego na ten temat Komisja przekazuje swoją opinię i uwagi na ten temat agencji narodowej i władzy krajowej.
6. W przypadku gdy Komisja nie może zatwierdzić rocznej deklaracji zarządczej agencji narodowej lub opinii niezależnego podmiotu audytowego na ten temat, lub jeśli agencja narodowa nie realizuje w sposób zadowalający uwag Komisji, Komisja może wdrożyć wszelkie środki ostrożności oraz środki naprawcze niezbędne do zabezpieczenia interesów finansowych Unii zgodnie z art. [60 ust. 4] rozporządzenia finansowego.
7. Organizowane są regularne spotkania z siecią agencji narodowych, aby zapewnić spójną realizację programu we wszystkich państwach członkowskich i wszystkich państwach trzecich, o których mowa w art. 17, **oraz aby zapewnić wymianę najlepszych praktyk. Do uczestnictwa w takich spotkaniach zapraszani są eksperci zewnętrzni, w tym przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, partnerzy społeczni i państwa trzecie stowarzyszone z programem. Parlament Europejski jest zapraszany na takie spotkania w charakterze obserwatora.** [Popr. 159]
- 7a. **Aby uprościć i zharmonizować proces składania wniosków, do dnia 30 czerwca 2024 r. Komisja udostępnia wspólne, wielojęzyczne narzędzie na potrzeby programu stanowiące punkt kompleksowej obsługi. Narzędzie to jest udostępniane zarówno w internecie, jak i na urządzeniach przenośnych wszelkim podmiotom korzystającym z programu bądź zaangażowanym w zarządzanie programem. Narzędzie dostarcza także potencjalnym beneficjentom informacji o ewentualnych partnerach.** [Popr. 160]
- 7b. **Komisja zapewnia, aby rezultaty projektu były publicznie dostępne i szeroko rozpowszechniane w celu promowania wymiany najlepszych praktyk między agencjami narodowymi, zainteresowanymi stronami i beneficjentami programu.** [Popr. 161]
- 7c. **Do dnia 31 grudnia 2021 r. Komisja opracuje europejską legitymację studencką dla wszystkich studentów uczestniczących w programie. Do dnia 31 grudnia 2025 r. Komisja udostępni europejską legitymację studencką wszystkim studentom w Unii.** [Popr. 162]

Artykuł 26

Niezależny podmiot audytowy

1. Niezależny podmiot audytowy wydaje opinię z audytu rocznej deklaracji zarządczej, o której mowa w [60 ust. 5] rozporządzenia finansowego. Audyt ten stanowi podstawę ogólnej pewności zgodnie z art. [123] rozporządzenia finansowego.
2. Niezależny podmiot audytowy:
 - a) posiada niezbędne kompetencje zawodowe do przeprowadzania audytów w sektorze publicznym;
 - b) zapewnia, aby audyty były prowadzone z uwzględnieniem międzynarodowych standardów audytu;
 - c) nie może mieć konfliktu interesów w odniesieniu do podmiotu prawnego, którego część stanowi agencja narodowa. W szczególności jest on funkcjonalnie niezależny od podmiotu prawnego, którego część stanowi agencja narodowa.
3. Niezależny podmiot audytowy zapewnia Komisji i jej przedstawicielom oraz Trybunałowi Obrachunkowemu pełny dostęp do wszystkich dokumentów i sprawozdań na poparcie swojej opinii z audytu rocznej deklaracji zarządczej agencji narodowej.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

ROZDZIAŁ X SYSTEM KONTROLI

Artykuł 27 Zasady systemu kontroli

1. Komisja wprowadza odpowiednie środki zapewniające ochronę interesów finansowych Unii w trakcie realizacji akcji finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, poprzez stosowanie środków zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i innym bezprawnym działaniom, przez skuteczne kontrole oraz, w razie wykrycia nieprawidłowości, poprzez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych oraz, w stosownych przypadkach, poprzez skuteczne, proporcjonalne i odstraszające kary.
2. Komisja jest odpowiedzialna za kontrole nadzorcze akcji i działań w ramach programu, którymi zarządzają agencje narodowe. Komisja określa zbiór minimalnych wymogów dotyczących kontroli przeprowadzanych przez agencję narodową oraz niezależny podmiot audytowy, **uwzględniając systemy kontroli wewnętrznej krajowych finansów publicznych.** [Popr. 163]
3. Agencja narodowa jest odpowiedzialna za podstawowe kontrole beneficjentów dotacji na akcje w ramach programu, o których mowa w art. 24 ust. 2. Kontrole te muszą dawać wystarczającą pewność, że przyznane dotacje są wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem i mającymi zastosowanie przepisami unijnymi.
4. W odniesieniu do środków programu, które są przekazywane agencjom narodowym, Komisja zapewnia odpowiednią koordynację swoich kontroli z władzami krajowymi i agencjami narodowymi w oparciu o zasadę pojedynczego audytu oraz analizę opartą na ocenie ryzyka. Niniejszy przepis nie ma zastosowania do dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF).

Artykuł 28 Ochrona interesów finansowych Unii

W przypadku gdy państwo trzecie uczestniczy w programie na podstawie decyzji wydanej na mocy umowy międzynarodowej lub innego instrumentu prawnego, państwo trzecie przyznaje właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu uprawnienia i prawa dostępu niezbędne do kompleksowego wykonywania ich odpowiednich kompetencji. W przypadku Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych takie prawa obejmują prawa do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, przewidzianych w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013.

ROZDZIAŁ XI KOMPLEMENTARNOŚĆ

Artykuł 29 Komplementarność wobec innych polityk, programów i funduszy Unii

1. Program jest realizowany w taki sposób, aby zapewnić jego ogólną spójność z innymi stosownymi politykami, programami i funduszami unijnymi – w szczególności dotyczącymi kształcenia i szkolenia, kultury i mediów, młodzieży i solidarności, zatrudnienia i włączenia społecznego, badań naukowych i innowacji, przemysłu i przedsiębiorstw, polityki cyfrowej, rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, środowiska i klimatu, spójności, polityki regionalnej, migracji, bezpieczeństwa oraz współpracy międzynarodowej i rozwoju – oraz komplementarność wobec tych polityk, programów i funduszy unijnych.
2. Działanie, które otrzymało wkład w ramach programu, może również otrzymać wkład z dowolnego programu unijnego, pod warunkiem że wkład z obu programów nie pokrywa tych samych kosztów. **Finansowanie skumulowane nie może przekraczać łącznych kosztów kwalifikowalnych działania.** [Popr. 164]

Czwartek, 28 marca 2019 r.

3. W przypadku gdy program i europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, o których mowa w art. 1 rozporządzenia (UE) XX [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], zapewniają wspólnie wsparcie finansowe na rzecz jednego działania, działanie to jest realizowane zgodnie z przepisami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu, w tym zgodnie z przepisami dotyczącymi odzyskiwania nienależnie wypłaconych kwot.

4. Działania kwalifikujące się do programu, które **spełniają łącznie następujące porównywalne warunki:**

- zostały ocenione w zaproszeniu do składania wniosków w ramach programu i ~~które;~~
- spełniają minimalne wymagania jakościowe ~~tego zaproszenia~~ **określone w tym zaproszeniu** do składania wniosków;;
- **nie mogły być finansowane w ramach tego zaproszenia do składania wniosków ze względu na ograniczenia budżetowe;**

~~lecz nie otrzymują finansowania ze względu na ograniczenia budżetowe, mogą być wyznaczone~~ **uzyskać pieczęć doskonałości potwierdzającą ich wysoką jakość, co ułatwi składanie wniosku o finansowanie z innych źródeł lub umożliwi ich wyznaczenie** do finansowania z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych **bez potrzeby składania nowego wniosku**. W tym przypadku zastosowanie mają stopy współfinansowania i zasady kwalifikowalności w oparciu o niniejsze rozporządzenie. Działania te są realizowane przez instytucję zarządzającą, o której mowa w art. [65] rozporządzenia (UE) nr XX [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], zgodnie z zasadami określonymi w tym rozporządzeniu i w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy, w tym z zasadami dotyczącymi korekt finansowych. [Popr. 165]

ROZDZIAŁ XII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 30

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 19 i 20, powierza się Komisji do dnia 31 grudnia 2028 r. [Popr. 166]
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 19 i 20, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych. [Popr. 167]
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty zgodnie z art. 20 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 31

Procedura komitetowa

1. ~~Komisję wspomaga komitet w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.~~
2. ~~Komitet może zbierać się w szczególnym składzie, aby rozstrzygać kwestie sektorowe. W stosownych przypadkach, zgodnie z jego regulaminem oraz w sposób doraźny, eksperci zewnętrzni, w tym przedstawiciele partnerów społecznych, mogą być zapraszani do uczestnictwa w jego posiedzeniach w roli obserwatorów.~~
3. ~~W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011. [Popr. 168]~~

Czwartek, 28 marca 2019 r.

Artykuł 32

Uchylenie

Rozporządzenie (UE) nr 1288/2013 traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r.

Artykuł 33

Przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację lub modyfikację działań rozpoczętych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1288/2013, które nadal stosuje się do danych działań aż do ich zamknięcia.
2. Z puli środków finansowych przeznaczonych na program można również pokrywać wydatki na wsparcie techniczne i administracyjne na potrzeby przejścia między programem a środkami przyjętymi na mocy rozporządzenia (UE) nr 1288/2013.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. [130 ust. 2] rozporządzenia finansowego i w należycie uzasadnionych przypadkach Komisja może uznać za koszty bezpośrednio związane z realizacją działań objętych wsparciem i poniesione w trakcie pierwszych sześciu miesięcy 2021 r. za kwalifikujące się do finansowania od dnia 1 stycznia 2021 r., nawet jeśli zostały one poniesione przez beneficjenta przed złożeniem wniosku o dotację.
4. W razie potrzeby w budżecie obejmującym okres po 2027 r. mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydatków przewidzianych w art. 14 ust. 5, aby umożliwić zarządzanie akcjami i działaniami, które nie zostaną zakończone do dnia [31 grudnia 2027] r.
5. Państwa członkowskie zapewniają, na poziomie krajowym, niezakłócone przejście od akcji realizowanych w kontekście programu „Erasmus+” (2014–2020) do akcji podejmowanych w ramach niniejszego programu.

Artykuł 34

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie [...] [dwudziestego] dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący

W imieniu Rady

Przewodniczący

Czwartek, 28 marca 2019 r.

ZALĄCZNIK

Wskaźniki

- 1) Wysokiej jakości mobilność edukacyjna osób z różnych środowisk
- 2) Europeizacja i internacjonalizacja organizacji i instytucji

Jakie elementy poddać pomiarom?

- 3) Liczba osób biorących udział w działaniach na rzecz mobilności w ramach programu
 - 4) Liczba osób o mniejszych szansach biorących udział w działaniach na rzecz mobilności edukacyjnej w ramach programu
 - 5) Liczba osób, które są zdania, że odniosły korzyści z udziału w działaniach na rzecz mobilności edukacyjnej w ramach programu
 - 6) Liczba instytucji i organizacji objętych wsparciem programu w ramach akcji kluczowej 1 (mobilność edukacyjna) i akcji kluczowej 2 (współpraca)
 - 7) Liczba organizacji po raz pierwszy objętych wsparciem programu w ramach akcji kluczowej 1 (mobilność edukacyjna) i akcji kluczowej 2 (współpraca)
 - 8) Liczba instytucji i organizacji objętych wsparciem programu, które dzięki udziałowi w programie wypracowały wysokiej jakości praktyki działania [Popr. 169]
-

Czwartek, 28 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK IA

Wszystkie wskaźniki ilościowe są dezagregowane co najmniej według państwa członkowskiego i płci.

Mierzony cel: Akcja kluczowa 1 – mobilność edukacyjna

Wskaźniki:

liczba osób biorących udział w akcjach i działaniach na rzecz mobilności w ramach programu;

liczba osób korzystających z narzędzi uczenia się wirtualnego lub mieszanego w celu wsparcia mobilności w zakresie programu;

liczba osób korzystających z narzędzi uczenia się wirtualnego lub mieszanego w związku z brakiem możliwości udziału w działaniach na rzecz mobilności;

liczba organizacji/institucji biorących udział w akcjach i działaniach na rzecz mobilności w ramach programu;

liczba organizacji/institucji korzystających z narzędzi uczenia się wirtualnego lub mieszanego w celu wsparcia mobilności w zakresie programu;

liczba organizacji/institucji korzystających z narzędzi uczenia się wirtualnego lub mieszanego w związku z brakiem możliwości udziału w działaniach na rzecz mobilności;

odsetek uczestników, którzy są zdania, że odnieśli korzyści z udziału w działaniach w ramach akcji kluczowej 1;

odsetek uczestników, którzy są zdania, że ich poczucie przynależności do Europy zwiększyło się w następstwie udziału w programie;

odsetek uczestników, którzy są zdania, że ich znajomość języka obcego poprawiła się w następstwie uczestnictwa w programie;

Mierzony cel: Akcja kluczowa 2 – współpraca organizacji i instytucji

Wskaźniki:

liczba organizacji/institucji wspieranych przez program w ramach akcji kluczowej 2;

odsetek organizacji/institucji, które są zdania, że odniosły korzyści z udziału w działaniach w ramach akcji kluczowej 2;

liczba organizacji/institucji korzystających z unijnych narzędzi i platform współpracy;

Mierzony cel: Akcja kluczowa 3 – wsparcie rozwoju polityki i współpracy

Wskaźniki:

liczba osób lub organizacji/institucji korzystających z działań w ramach akcji kluczowej 3;

Mierzony cel: Włączenie

Wskaźniki:

liczba osób o mniejszych szansach biorących udział w akcjach i działaniach na rzecz mobilności;

liczba osób o mniejszych szansach korzystających z narzędzi uczenia się wirtualnego lub mieszanego w celu wsparcia mobilności w zakresie programu;

liczba osób o mniejszych szansach korzystających z narzędzi uczenia się wirtualnego lub mieszanego w związku z brakiem możliwości udziału w działaniach na rzecz mobilności;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

*liczba organizacji po raz pierwszy objętych wsparciem programu w ramach akcji kluczowej 1 i akcji kluczowej 2;
odsetek osób o mniejszych szansach, które są zdania, że odniosły korzyści z udziału w programie;*

Mierzony cel: Uproszczenie

Wskaźniki:

liczba partnerstw na małą skalę wspieranych w ramach akcji kluczowej 2;

odsetek uczestników, którzy są zdania, że procedury składania wniosków, uczestnictwa i oceny są proporcjonalne i proste;

*średni czas wymagany na ukończenie każdego wniosku według akcji w porównaniu z poprzednim programem.
[Popr. 170]*

Czwartek, 28 marca 2019 r.

ZAŁĄCZNIK DO REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ

OŚWIADCZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu należy rozumieć jako pakiet. W przypadku gdy pula środków finansowych przeznaczonych na program na lata 2021–2027 będzie niższa niż kwota określona w art. 14 ust. 1 stanowiska Parlamentu, Parlament Europejski zastrzega sobie prawo do ponownego zbadania swojego wsparcia dla każdego z działań w ramach programu, aby zagwarantować skuteczną realizacją głównych działań programu i jego większego wsparcia środków na rzecz włączenia społecznego.

Parlament Europejski stwierdza ponadto wyraźnie, że jego wsparcie dla nowych inicjatyw przewidzianych w jego stanowisku – zwłaszcza europejskich uniwersytetów, centrów doskonałości zawodowej i DiscoverEU – jest uzależnione od a) oceny realizowanych obecnie etapów pilotażowych oraz b) dalszego zdefiniowania poszczególnych inicjatyw. Jeżeli warunki określone powyżej nie zostają spełnione, Parlament Europejski skorzysta z uprawnień przysługujących mu na mocy rocznej procedury budżetowej, aby przenieść odpowiednie środki do rezerwy do czasu spełnienia tych warunków.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0325

Ustanowienie ram ułatwiających zrównoważone inwestycje *I****Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (COM(2018)0353 – C8-0207/2018 – 2018/0178(COD))****(Zwyczajna procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)**

(2021/C 108/56)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0353),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0207/2018),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 17 października 2018 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 5 grudnia 2018 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając wspólne obrady Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności na podstawie art. 55 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej i Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0175/2019),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2018)0178**Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 28 marca 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/... w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 103.⁽²⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 24.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom krajowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Celem art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej jest ustanowienie rynku wewnętrznego działającego na rzecz trwałego rozwoju Europy, którego podstawę stanowią, między innymi, zrównoważony wzrost gospodarczy oraz wysoki poziom ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego.
- (2) W dniu 25 września 2015 r. Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło nowe globalne ramy zrównoważonego rozwoju: Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 ⁽⁴⁾, u której podstaw leżą cele zrównoważonego rozwoju obejmujące jego trzy filary: środowiskowy, społeczny i gospodarczy/dotyczący ładu korporacyjnego. Przyjęty w 2016 r. komunikat Komisji w sprawie kolejnych kroków w kierunku zrównoważonej przyszłości Europy ⁽⁵⁾ łączy cele zrównoważonego rozwoju z ramami polityki Unii w celu zapewnienia, by we wszystkich unijnych działaniach i inicjatywach politycznych – realizowanych zarówno w UE, jak i na całym świecie – od samego początku uwzględniano cele zrównoważonego rozwoju. W swoich konkluzjach z dnia 20 czerwca 2017 r. ⁽⁶⁾ Rada Europejska potwierdziła zobowiązanie Unii i państw członkowskich do wdrożenia Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 w pełni i w sposób spójny, kompleksowy, zintegrowany i skuteczny oraz w ścisłej współpracy z partnerami i innymi zainteresowanymi stronami.
- (3) W 2016 r. Rada zawarła w imieniu Unii porozumienie paryskie ⁽⁷⁾. W art. 2 ust. 1 lit. c) porozumienia paryskiego ustanowiono cel, jakim jest podjęcie bardziej zdecydowanych działań w związku ze zmianą klimatu, między innymi przez zapewnienie zgodności przepływów finansowych z dążeniem do niskiego poziomu emisji gazów cieplarnianych i rozwoju odpornego na zmiany klimatu.
- (4) Zrównoważony rozwój oraz przejście na niskoemisyjną, odporną na zmianę klimatu i bardziej zasobooszczędną gospodarkę o obiegu zamkniętym mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia długoterminowej konkurencyjności gospodarki Unii. Zrównoważony rozwój jest od dawna centralnym elementem projektu, jakim jest Unia Europejska, a jego wymiar społeczny i środowiskowy znajduje potwierdzenie w Traktatach.
- (5) W grudniu 2016 r. Komisja upoważniła grupę ekspertów wysokiego szczebla do opracowania nadrzędnej i kompleksowej strategii UE w zakresie zrównoważonego finansowania. W swoim sprawozdaniu opublikowanym 31 stycznia 2018 r. ⁽⁸⁾ grupa ekspertów wysokiego szczebla wzywa do utworzenia na poziomie UE solidnego technicznie systemu klasyfikacji, aby zapewnić jasność, które działania są „ekologiczne” lub „zrównoważone”, począwszy od łagodzenia zmiany klimatu.
- (6) W marcu 2018 r. Komisja opublikowała swój plan działania „Finansowanie zrównoważonego wzrostu gospodarczego” ⁽⁹⁾, w którym określono ambitną i kompleksową strategię w zakresie zrównoważonego finansowania. Jednym z celów określonych w tym planie działania jest ukierunkowanie przepływów kapitału na zrównoważone inwestowanie w celu osiągnięcia zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu. Utworzenie systemu jednolitej klasyfikacji ~~zrównoważonych~~ **oraz wskaźników określających stopień zrównoważenia** działań jest najważniejszym i najpilniejszym zadaniem przewidzianym w planie działania. W planie działania

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 103.

⁽²⁾ Dz.U. C 86, z 7.3.2019, s. 24.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019.

⁽⁴⁾ Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 (ONZ 2015); dostępna pod adresem <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

⁽⁵⁾ COM(2016)0739.

⁽⁶⁾ CO EUR 17, CONCL. 5.

⁽⁷⁾ Decyzja Rady (UE) 2016/1841 z dnia 5 października 2016 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 4).

⁽⁸⁾ Sprawozdanie końcowe unijnej grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. zrównoważonego finansowania, Finansowanie zrównoważonej gospodarki europejskiej, dostępne pod adresem: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/180131-sustainable-finance-final-report_en.pdf.

⁽⁹⁾ COM(2018)0097.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

podkreślono, że podstawą dla ukierunkowania przepływów kapitału na zrównoważoną działalność powinno być wspólne rozumienie pojęcia „zrównoważony”, **całościowe zrozumienie wpływu działalności gospodarczej i inwestycji na zrównoważenie środowiskowe i efektywne gospodarowanie zasobami**. Na pierwszym etapie jasne wskazówki dotyczące działalności uznawanych za przyczyniające się do realizacji celów środowiskowych, powinny pomóc inwestorom w uzyskaniu informacji o inwestycjach finansujących działalność gospodarczą **zrównoważoną środowiskowo, odpowiednio do ich stopnia zrównoważenia. Uznając cele ONZ dotyczące zrównoważonego rozwoju oraz konkluzje Rady Europejskiej z dnia 20 czerwca 2017 r., należy również opracować dalsze wskazówki dotyczące działalności wspierających inne cele zrównoważonego rozwoju, w tym cele społeczne, mogą zostać opracowane na późniejszym etapie i cele w zakresie sprawowania rządów, co pozwoli na pełną, spójną, kompleksową, zintegrowaną i skuteczną realizację Agendy 2030.** [Popr. 80]

- (6a) **Uznając pilną potrzebę przeciwdziałania zmianie klimatu, należy jednak mieć na uwadze, że wąskie ukierunkowanie na ekspozycje na emisje dwutlenku węgla może powodować negatywne skutki uboczne w wyniku przekierowywania przepływów inwestycyjnych do miejsc, które stwarzają inne zagrożenia środowiskowe. W związku z tym należy wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia w celu zapewnienia, aby działalność gospodarcza nie szkodziła realizacji innych celów środowiskowych, takich jak różnorodność biologiczna i efektywność energetyczna. Inwestorzy potrzebują porównywalnych i całościowych informacji na temat zagrożeń dla środowiska i ich wpływu, aby ocenić swoje portfele nie tylko pod względem ekspozycji na emisje dwutlenku węgla.** [Popr. 2]
- (6b) **Biorąc pod uwagę pilną potrzebę podjęcia działań w kilku powiązanych ze sobą obszarach degradacji środowiska i nadmiernego zużycia zasobów, należy przyjąć systemowe podejście do gwałtownie rosnących negatywnych tendencji, takich jak utrata różnorodności biologicznej, nadmierne zużycie zasobów na świecie, pojawianie się nowych zagrożeń, w tym niebezpiecznych substancji chemicznych i koktajli chemicznych, niedobór składników odżywczych, zmiana klimatu, niszczenie ozonu, zakwaszanie oceanów, wyczerpywanie się wody słodkiej oraz zmiana systemu społeczno-przyrodniczego. W związku z tym działania, które mają zostać podjęte, muszą sięgać w przyszłość i muszą być adekwatne do skali nadchodzących wyzwań. Skala tych wyzwań wymaga przyjęcia całościowego i ambitnego podejścia oraz stosowania rygorystycznej zasady ostrożności.** [Popr. 3]
- (7) W decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE⁽¹⁰⁾ zaapelowano o zwiększenie wkładu sektora prywatnego w finansowanie wydatków dotyczących działań związanych ze środowiskiem i klimatem, szczególnie dzięki ustanowieniu zachęt i metodologii pobudzających przedsiębiorstwa do mierzenia środowiskowych kosztów ich działalności i zysków z korzystania z usług środowiskowych.
- (7a) **W sprawozdaniu z własnej inicjatywy Parlamentu Europejskiego w sprawie zrównoważonych finansów z dnia 29 maja 2018 r. określono podstawowe elementy wskaźników i systematyki zrównoważonego rozwoju jako zachętę do zrównoważonych inwestycji. Należy zapewnić spójność odpowiednich przepisów.** [Popr. 4]
- (8) Osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju w Unii wymaga przekierowania przepływów kapitału na zrównoważone inwestycje. Należy w pełni wykorzystać potencjał rynku wewnętrznego dla osiągnięcia tych celów. Należy również zapewnić, by przepływy kapitału przekierowywane na zrównoważone inwestycje nie były zakłócane na rynku wewnętrznym.
- (8a) **Skala wyzwania wymaga stopniowego przestawienia całego systemu finansowego na wspieranie gospodarki, tak aby mogła ona funkcjonować w zrównoważony sposób. W tym celu należy włączyć zrównoważone finanse do głównego nurtu, a także należy wziąć pod uwagę wpływ zrównoważenia na produkty i usługi finansowe.** [Popr. 5]
- (9) Oferowanie produktów finansowych służących realizacji celów zrównoważenia środowiskowego jest skutecznym sposobem ~~kierowania~~ **stopniowego przekierowania** inwestycji prywatnych z **działalności wywierających negatywny wpływ na środowisko** w stronę **bardziej** zrównoważonych działalności. Wymogi krajowe dotyczące wprowadzania do obrotu produktów finansowych, **usług** i obligacji korporacyjnych jako zrównoważonych inwestycji **zdefiniowanych w niniejszym rozporządzeniu**, w szczególności wymogi ustanowione w celu umożliwienia właściwym podmiotom rynkowym korzystania z oznakowania krajowego, mają na celu zwiększenie zaufania inwestorów **i ich świadomości zagrożeń**, zapewnienie widoczności i rozwiązanie problemów związanych z „pseudoeologicznym marketingiem”. „Pseudoeologiczny marketing” oznacza praktykę pozyskiwania nieuczciwej przewagi konkurencyjnej dzięki wprowadzaniu do obrotu produktu finansowego jako przyjaznego dla środowiska, kiedy w rzeczywistości produkt ten nie spełnia podstawowych norm środowiskowych. Obecnie tylko kilka państw członkowskich dysponuje systemami oznakowania. Systemy te opierają się na różnych systematykach klasyfikujących działalności gospodarcze zrównoważone środowiskowo. Biorąc pod uwagę zobowiązania polityczne

⁽¹⁰⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (Dz.U. L 354/171 z 28.12.2013).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

wynikające z porozumienia paryskiego oraz te określone na poziomie Unii, prawdopodobnie coraz więcej państw członkowskich ustanowi systemy oznakowania lub inne wymogi nakładane na podmioty rynkowe, dotyczące produktów finansowych lub obligacji korporacyjnych wprowadzanych do obrotu jako zrównoważone środowiskowo. Państwa członkowskie będą przy tym stosować własne systematyki krajowe w celu ustalenia, które inwestycje można uznać za zrównoważone. Jeśli takie wymogi krajowe będą opierać się na różnych kryteriach i wskaźnikach klasyfikacji działalności gospodarczej jako zrównoważonej środowiskowo, inwestorzy będą niechętnie dokonywać inwestycji transgranicznych ze względu na trudności w porównywaniu różnych możliwości inwestycyjnych. Ponadto podmioty gospodarcze, które chciałyby przyciągać inwestycje z całej Unii, musiałyby spełniać różne kryteria w różnych państwach członkowskich, aby ich działalność mogła zostać zaklasyfikowana jako zrównoważona środowiskowo do celów zgodności z różnym oznakowaniem. **Brak jednolitych kryteriów i wskaźników przekieruje inwestycje w sposób nieskuteczny środowiskowo, a w niektórych przypadkach w sposób wywołujący efekt odwrotny od zamierzonego, oraz doprowadzi do nieosiągnięcia celów w zakresie środowiska i zrównoważenia.** W związku z tym ~~brak jednolitych kryteriów zwiększy taki brak zwiększa~~ koszty oraz znacznie ~~zniechęci~~ **zniechęca** podmioty gospodarcze, utrudniając dostęp do transgranicznych rynków kapitałowych na potrzeby zrównoważonych inwestycji. Oczekuje się, że przeszkody w dostępie do transgranicznych rynków kapitałowych na potrzeby pozyskiwania środków na zrównoważone projekty będą narastać. W związku z tym należy ~~zharmonizować~~ **stopniowo harmonizować** na poziomie Unii kryteria i wskaźniki pozwalające ustalić, czy dana działalność gospodarcza jest zrównoważona środowiskowo ~~stopień zrównoważenia danej działalności gospodarczej~~, aby zlikwidować przeszkody w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego oraz zapobiec ich pojawianiu się w przyszłości. Dzięki takiej harmonizacji **informacji, wskaźników i kryteriów** podmiotom gospodarczym będzie łatwiej pozyskiwać transgraniczne środki na swoją ~~ekologiczną~~ **zrównoważoną środowiskowo** działalność, ponieważ możliwe będzie porównanie ich działalności gospodarczej w oparciu o jednolite kryteria i wskaźniki, które pozwalają uznać daną działalność za aktywa bazowe dla inwestycji zrównoważonych środowiskowo. Ułatwi to zatem przyciąganie transgranicznych inwestycji w Unii. [Popr. 6]

- (9a) *Aby Unia mogła wywiązać się ze swoich zobowiązań środowiskowych i klimatycznych, należy zmobilizować inwestycje prywatne. Osiągnięcie tego wymaga długoterminowego planowania, a także stabilności regulacyjnej i przewidywalności dla inwestorów. Aby zagwarantować spójne ramy polityczne dla zrównoważonych inwestycji, ważne jest zatem, aby przepisy niniejszego rozporządzenia opierały się na obowiązującym prawodawstwie unijnym.* [Popr. 7]
- (10) Ponadto, jeżeli uczestnicy rynku nie ~~wyjaśnią inwestorom~~, **ujawnią**, w jaki sposób działalności, w które inwestują, przyczyniają się **w sposób negatywny lub pozytywny** do realizacji celów środowiskowych, lub jeśli w swoich wyjaśnieniach ~~stopnia zrównoważenia środowiskowego działalności gospodarczej~~ użyją różnych ~~pojęć „zrównoważonej” działalności gospodarczej~~, **wskaźników i kryteriów pozwalających ustalić wpływ**, sprawdzenie i porównanie ~~takich~~ różnych produktów finansowych będzie dla inwestorów nieproporcjonalnie uciążliwe. Stwierdzono, że powyższa sytuacja może zniechęcać inwestorów do inwestowania w ~~ekologiczne~~ **zrównoważone** produkty finansowe. Ponadto brak zaufania inwestorów ma istotny negatywny wpływ na rynek zrównoważonych inwestycji. Wykazano również, że przepisy krajowe lub inicjatywy rynkowe zastosowane lub podjęte w celu rozwiązywania tego problemu w granicach krajowych doprowadzą do rozdrobnienia rynku wewnętrznego. Jeśli uczestnicy rynku finansowego ujawnią, w jaki sposób produkty finansowe, uznawane przez nich za przyjazne dla środowiska, służą realizacji celów środowiskowych, oraz użyją do tego wspólnych w całej Unii kryteriów działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo, pomoże to inwestorom w porównywaniu ~~przyjaznych dla środowiska~~ **wpływu na środowisko** możliwości inwestycyjnych w kontekście transgranicznym i **zachęci spółki, w których dokonano inwestycji do uczynienia ich modeli biznesowych bardziej zrównoważonymi.** Inwestorzy będą z większą pewnością inwestować w ekologiczne produkty finansowe w całej Unii, usprawniając funkcjonowanie rynku wewnętrznego. [Popr. 8]
- (10a) *Aby zapewnić istotny wpływ na środowisko i szerzej zakrojony wpływ na zrównoważony rozwój, zmniejszyć niepotrzebne obciążenie administracyjne uczestników rynku finansowego i innych zainteresowanych stron oraz ułatwić wzrost europejskich rynków finansowych finansujących zrównoważoną działalność gospodarczą, taksonomia powinna opierać się na zharmonizowanych, porównywalnych i jednolitych kryteriach i wskaźnikach, w tym co najmniej na wskaźnikach dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym. Wskaźniki te należy dostosować do ujednoliconej metodyki oceny cyklu życia i stosować w ramach wszystkich unijnych inicjatyw regulacyjnych. Wskaźniki te powinny stanowić podstawę oceny działalności gospodarczej, ryzyka inwestycyjnego i wpływu na środowisko. Należy unikać nakładania się na siebie przepisów, co byłoby niezgodne z zasadami lepszego stanowienia prawa i nie odpowiadałoby proporcjonalności oraz celowi stworzenia spójnej terminologii i jasnych ram regulacyjnych. Należy również unikać niepotrzebnego obciążania zarówno organów, jak i instytucji finansowych. Z tej samej perspektywy zakres i stosowanie technicznych kryteriów kwalifikacji, a także powiązanie z innymi inicjatywami powinny być jasno określone przed wprowadzeniem w życie systematyki i odnośnych kryteriów. Ustanowienie zharmonizowanych kryteriów dla działalności gospodarczej zrównoważonej*

Czwartek, 28 marca 2019 r.

środowiskowo nie powinno podważać kompetencji państw członkowskich w różnych obszarach polityki. Wymogi niniejszego rozporządzenia powinny być stosowane w sposób proporcjonalny do małych i nieskomplikowanych instytucji zdefiniowanych w niniejszym rozporządzeniu. [Popr. 9]

- (10b) *Wskaźniki należy zharmonizować na podstawie istniejących zobowiązań określonych na przykład w ramach prac Komisji, Europejskiej Agencji Środowiska i OECD, i powinny one obejmować wpływ środowiskowy na CO₂ i inne emisje, różnorodność biologiczną, wytwarzanie odpadów, wykorzystywanie energii i odnawialnych źródeł energii, surowce, wodę oraz bezpośrednio i pośrednio użytkowanie gruntów, określony w opracowanych przez Komisję ramach monitorowania gospodarki o obiegu zamkniętym (COM(2018)0029), planie działania UE dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym (COM(2015)0614) oraz w rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie oszczędnego gospodarowania zasobami: ku gospodarce o obiegu zamkniętym (2014/2208(INI)). Ponadto wskaźniki powinny być opracowane również przy uwzględnieniu zaleceń grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. wsparcia finansowania gospodarki o obiegu zamkniętym Komisji Europejskiej. Komisja powinna ocenić, w jaki sposób zintegrować pracę tej grupy ekspertów z Grupą Ekspertów Technicznych. Wskaźniki powinny uwzględniać uznane międzynarodowe zrównoważone standardy. [Popr. 10]*
- (11) *Aby zlikwidować istniejące przeszkody w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego i zapobiec pojawianiu się takich przeszkód w przyszłości, państwa członkowskie i Unia powinny mieć obowiązek stosowania wspólnego pojęcia inwestycji zrównoważonych środowiskowo **wspólnej koncepcji dotyczącej stopnia zrównoważenia środowiskowego inwestycji** przy określaniu wymogów wobec podmiotów rynkowych na potrzeby oznakowania produktów finansowych, usług lub obligacji korporacyjnych wprowadzanych do obrotu jako produkty zrównoważone środowiskowo na poziomie krajowym. Z tych samych powodów zarządzający funduszami i inwestorzy instytucjonalni, którzy twierdzą, że realizują cele środowiskowe, powinni stosować takie samo pojęcie inwestycji zrównoważonych środowiskowo **oraz takie same wskaźniki, miary i kryteria oceny wpływu na środowisko** przy ujawnianiu informacji, w jaki sposób realizują te cele. [Popr. 11]*
- (12) *Ustanowienie kryteriów działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo może zachęcić przedsiębiorstwa do dobrowolnego informowania na swoich stronach internetowych **Informacja o prowadzonej wpływie działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo**. Taka informacja nie tylko **na środowisko** pomoże właściwym podmiotom na rynkach finansowych łatwo zidentyfikować, które przedsiębiorstwa prowadzą działalność gospodarczą zrównoważoną środowiskowo, ale również **i określić stopień zrównoważenia środowiskowego działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorstwa, a także** ułatwi tym przedsiębiorstwom pozyskiwanie środków finansowych na swoją działalność ekologiczną. [Popr. 12]*
- (13) *Unijna klasyfikacja **Ogólnounijne wskaźniki przydatne do określania wpływu** działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo powinna **na środowisko** powinny umożliwić opracowanie przyszłych polityk i strategii unijnych, w tym ogólnounijnych norm dla produktów finansowych zrównoważonych środowiskowo, i ostateczne wprowadzenie oznakowań formalnie uznających zgodność z tymi normami w całej Unii, **a także powinny stanowić podstawę innych środków gospodarczych, regulacyjnych i ostrożnościowych**. Jednolite wymogi prawne pozwalające zaklasyfikować inwestycje jako inwestycje zrównoważone środowiskowo, **określić stopień zrównoważenia środowiskowego inwestycji** w oparciu o jednolite kryteria **służące ustaleniu stopnia zrównoważenia środowiskowego** działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo, **i wspólne wskaźniki oceny wpływu inwestycji na środowisko** są niezbędne jako odniesienie dla przyszłego prawodawstwa Unii mającego ułatwiać dokonywanie takich inwestycji. **przekierowanie inwestycji wywierających negatywny wpływ na środowisko na inwestycje wywierające pozytywny wpływ na środowisko**. [Popr. 13]*
- (14) *W kontekście osiągania celów zrównoważonego rozwoju w Unii okazało się, że decyzje polityczne, na przykład utworzenie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, **mogą** skutecznie **przeznaczają przyczynić** się do **uruchamiania i** przekierowania inwestycji sektora prywatnego – obok wydatków publicznych – na inwestycje zrównoważone. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017⁽¹⁾ przewiduje docelowy udział **horyzontalnych** inwestycji związanych z klimatem w portfelu projektów infrastrukturalnych i innowacyjnych w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych w wysokości 40 %. Wspólne kryteria*

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2396 z dnia 13 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 oraz (UE) 2015/1017 w odniesieniu do przedłużenia okresu obowiązywania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych oraz wprowadzenia usprawnień technicznych dla tego Funduszu i Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego (Dz.U. L 345 z 27.12.2017, s. 34).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo **i wspólne wskaźniki oceny wpływu na środowisko** mogą stanowić podstawę przyszłych podobnych inicjatyw UE ~~wspierających~~ **uruchamiających** inwestycje przyczyniające się do realizacji celów związanych z klimatem lub innych celów środowiskowych. [Popr. 14]

- (15) Aby uniknąć fragmentacji rynku oraz szkód dla interesów konsumentów ze względu na różne koncepcje ~~działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo~~, **dotyczące stopnia zrównoważenia środowiskowego działalności gospodarczej**, wymogi krajowe, które podmioty rynkowe powinny spełniać, jeśli chcą wprowadzać do obrotu produkty finansowe lub obligacje korporacyjne **zdefiniowane w niniejszym rozporządzeniu** jako produkty zrównoważone środowiskowo, powinny opierać się na jednolitych kryteriach działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo. Wspomniane podmioty rynkowe obejmują uczestników rynku finansowego oferujących ~~ekologiczne~~ **zrównoważone** produkty finansowe oraz przedsiębiorstwa niefinansowe emitujące ~~ekologiczne~~ **zrównoważone** obligacje korporacyjne. [Popr. 15]
- (16) Aby uniknąć szkodenia interesom konsumentów, zarządzający funduszami i inwestorzy instytucjonalni oferujący produkty finansowe jako zrównoważone środowiskowo powinni ujawniać, w jaki sposób i w jakim stopniu stosują kryteria działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo w celu ustalenia zrównoważenia środowiskowego inwestycji. Dzięki ujawnionym informacjom inwestorzy powinni wiedzieć, jaki udział procentowy we wszystkich rodzajach działalności gospodarczej mają inwestycje finansujące działalność gospodarczą zrównoważoną środowiskowo, i tym samym znać stopień zrównoważenia środowiskowego inwestycji. Komisja powinna określić, jakie informacje należy w tym celu ujawniać. Takie informacje powinny umożliwiać właściwym organom krajowym łatwą weryfikację przestrzegania obowiązku ujawniania informacji oraz egzekwowanie tego obowiązku zgodnie z obowiązującym prawem krajowym.
- (17) Aby uniknąć obchodzenia obowiązku ujawniania informacji, obowiązek ten powinien mieć również zastosowanie ~~w przypadku, gdy produkty finansowe są oferowane~~ **do wszystkich produktów finansowych oferowanych** jako mające charakterystykę zbliżoną do inwestycji zrównoważonych środowiskowo, w tym inwestycji służących ochronie środowiska w szerokim znaczeniu. Uczestnicy rynku finansowego nie powinni być zobowiązani do inwestowania wyłącznie w działalność gospodarczą zrównoważoną środowiskowo, określoną na podstawie technicznych kryteriów kwalifikacji zdefiniowanych w niniejszym rozporządzeniu. ~~Powinno się ich zachęcać~~ **Należy zachęcać uczestników rynku finansowego i inne podmioty** do informowania Komisji, ~~gdy ich zdaniem działalność gospodarczą, która jeżeli uważają, że nie spełnia ustanowiono jeszcze~~ technicznych kryteriów kwalifikacji ~~lub w przypadku której takich kryteriów dotychczas nie ustalono~~, **przeglądu istotnych dla finansowanych przez nich działań, a tym samym, że ich produkty finansowe** należy uznać za ~~zrównoważoną~~ **zrównoważone** środowiskowo, aby ułatwić Komisji ocenę zasadności uzupełnienia lub aktualizacji tych technicznych kryteriów kwalifikacji. [Popr. 16]
- (18) ~~Należy również~~ **W celu określenia stopnia zrównoważenia środowiskowego działalności gospodarczej należy sporządzić wyczerpującą listę wyczerpujący wykaz celów środowiskowych w oparciu o wskaźniki mierzące wpływ na potrzeby ustalenia, czy dana działalność gospodarcza jest zrównoważona środowiskowo. Środowisko, uwzględniając jego wpływ na cały łańcuch wartości w przemyśle oraz zapewniając spójność z istniejącym prawodawstwem unijnym, takim jak pakiet „Czysta Energia”.** [Popr. 17]
- (19) Cel środowiskowy dotyczący ochrony zdrowych ekosystemów należy interpretować z uwzględnieniem właściwych unijnych instrumentów legislacyjnych i nielegislacyjnych, w tym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE⁽¹²⁾, dyrektywy Rady 92/43/EWG⁽¹³⁾, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014⁽¹⁴⁾, europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej do 2020 r.⁽¹⁵⁾, unijnej strategii na rzecz zielonej infrastruktury, dyrektywy Rady 91/676⁽¹⁶⁾, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

⁽¹²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 020 z 26.1.2010, s. 7).

⁽¹³⁾ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz.U. L 317 z 4.11.2014, s. 35).

⁽¹⁵⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Nasze ubezpieczenie na życie i nasz kapitał naturalny – unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r. (COM(2011)0244).

⁽¹⁶⁾ Dyrektywa Rady 91/676 z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

nr 511/2014⁽¹⁷⁾, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010⁽¹⁸⁾, planu działań UE na rzecz egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa⁽¹⁹⁾ oraz planu działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą⁽²⁰⁾.

- (20) W odniesieniu do każdego celu środowiskowego należy określić jednolite kryteria **oparte na informacjach przekazanych za pomocą zharmonizowanych wskaźników**, pozwalające ustalić, które rodzaje działalności gospodarczej wnoszą istotny wkład w realizację danego celu. Jednym z elementów takich jednolitych kryteriów powinno być unikanie istotnych szkód dla realizacji któregośkolwiek z celów środowiskowych określonych w niniejszym rozporządzeniu. Ma to na celu uniknięcie sytuacji, w której inwestycje są uważane za zrównoważone środowiskowo, mimo że działalność gospodarcza, która czerpie korzyści z tych inwestycji, szkodzi środowisku w zakresie przekraczającym jej wkład w realizację celu środowiskowego. Warunki dotyczące istotnego wkładu oraz nieprzyniesienia istotnych szkód powinny pozwolić, aby inwestycje w działalność gospodarczą zrównoważoną środowiskowo rzeczywiście przyczyniały się do realizacji celów środowiskowych. [Popr. 18]
- (21) Przypominając wspólne zobowiązanie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, dotyczące realizacji zasad zapisanych w Europejskim filarze praw socjalnych na rzecz zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz uznając znaczenie międzynarodowych minimalnych standardów w zakresie praw człowieka i praw pracowniczych, jednym z warunków klasyfikacji działalności gospodarczej jako zrównoważonej środowiskowo powinno być przestrzeganie minimalnych gwarancji. Z tego powodu działalność gospodarczą powinno się klasyfikować jako zrównoważoną środowiskowo tylko wtedy, gdy jest ona prowadzona zgodnie z Deklaracją Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) dotyczącą podstawowych zasad i praw w pracy oraz z ośmioma podstawowymi konwencjami MOP. W podstawowych konwencjach MOP określono prawa człowieka i prawa pracownicze, których przedsiębiorstwa muszą przestrzegać. Szereg tych norm międzynarodowych, w szczególności zakaz niewolnictwa i pracy przymusowej oraz zasada niedyskryminacji, jest także zapisanych w Kartce praw podstawowych Unii Europejskiej. Te minimalne gwarancje nie wykluczają stosowania – w stosownych przypadkach – surowszych wymogów dotyczących środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa oraz zrównoważonego rozwoju społecznego określonych w prawie Unii.
- (22) Biorąc pod uwagę szczegóły techniczne, które są niezbędne do oceny wpływu działalności gospodarczej na środowisko, oraz szybko zmieniający się charakter zarówno nauki, jak i techniki, należy regularnie dostosowywać kryteria **działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo właściwe dla ustalenia stopnia zrównoważenia środowiskowego działalności gospodarczej** do tych zmian. Aby kryteria **i wskaźniki** były aktualne oraz opierały się na dowodach naukowych i informacjach przekazywanych przez ekspertów i właściwe zainteresowane strony, warunki dotyczące istotnego wkładu i istotnej szkody powinny być określane bardziej szczegółowo dla różnych rodzajów działalności gospodarczej i podlegać regularnej aktualizacji. W tym celu Komisja powinna określić szczegółowe i odpowiednio skalibrowane techniczne kryteria kwalifikacji **i zestaw zharmonizowanych wskaźników** dla różnych rodzajów działalności gospodarczej na podstawie informacji technicznych przekazanych w ramach wielostronnej Platformy ds. zrównoważonego finansowania. [Popr. 19]
- (23) Niektóre rodzaje działalności gospodarczej mają negatywny wpływ na środowisko, a istotny wkład w realizację przynajmniej jednego celu środowiskowego można osiągnąć poprzez ograniczenie tego negatywnego wpływu. W odniesieniu to takich rodzajów działalności gospodarczej należy określić techniczne kryteria kwalifikacji, które wymagałyby znacznej poprawy efektywności środowiskowej w porównaniu do, między innymi, średniej branżowej, **aby ustalić, czy dana działalność może zapewnić znaczący wkład w osiągnięcie co najmniej jednego celu środowiskowego**. W takich kryteriach należy również uwzględnić długoterminowy wpływ (tzn. **ponad 3 lata**) konkretnej działalności gospodarczej, **zwłaszcza korzyści ekologiczne związane z korzystaniem z produktów i usług oraz wkład półproduktów, co powinno służyć ocenie sumy etapów wytwarzania i wykorzystania w ramach całej wartości dodanej oraz sumy cyklu życia**. [Popr. 20]

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków zapewniających zgodność użytkowników w Unii z wymogami wynikającymi z Protokołu z Nagoi dotyczącego dostępu do zasobów genetycznych oraz uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 59).

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiające obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (Dz.U. L 295 z 12.11.2010, s. 23).

⁽¹⁹⁾ Komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego – Egzekwowanie prawa, zarządzanie i handel w dziedzinie leśnictwa (FLEGT) – Wniosek w sprawie planu działania UE (COM(2003)0251).

⁽²⁰⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Plan działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą (COM(2016)087).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (24) Działalności gospodarczej nie powinno się uznawać za zrównoważoną środowiskowo, jeśli ~~przynosi ona więcej szkód niż~~ **nie przynosi** korzyści **netto** dla środowiska. Techniczne kryteria kwalifikacji powinny określać minimalne wymogi niezbędne do uniknięcia istotnych szkód dla realizacji innych celów. Podczas ustanawiania i aktualizacji technicznych kryteriów kwalifikacji Komisja powinna zapewnić, by kryteria te ~~opierały się~~ **były rozsądne, proporcjonalne i oparte** na dostępnych dowodach naukowych i **uwzględniały cały łańcuch wartości oraz cykl życia technologii. Komisja powinna zapewnić też, by** były **one** regularnie aktualizowane. W przypadku, gdy ocena naukowa nie pozwala na określenie ryzyka z dostateczną pewnością, zastosowanie, zgodnie z art. 191 TFUE, powinna mieć zasada ostrożności. [Popr. 21]
- (25) Podczas ustanawiania i aktualizacji technicznych kryteriów kwalifikacji **i zestawu zharmonizowanych wskaźników** Komisja powinna uwzględnić właściwe prawo Unii, jak również już istniejące nielegislacyjne instrumenty unijne, w tym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 66/2010⁽²¹⁾, unijny system ekozarządzania i audytu⁽²²⁾, unijne kryteria dotyczące ekologicznych zamówień publicznych⁽²³⁾, **platformę Komisji na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, europejską platformę oceny cyklu życia** oraz bieżące prace nad przepisami dotyczącymi śladu środowiskowego produktów i organizacji⁽²⁴⁾. Aby uniknąć niepotrzebnych niespójności z klasyfikacjami działalności gospodarczej, obowiązującymi już do innych celów, Komisja powinna również uwzględnić klasyfikacje statystyczne dotyczące sektora towarów i usług środowiskowych, a mianowicie klasyfikację działalności i wydatków związanych z ochroną środowiska (CEPA) oraz klasyfikację działalności związanych z gospodarką zasobami (CREMA)⁽²⁵⁾. [Popr. 22]
- (26) Podczas ustanawiania i aktualizacji technicznych kryteriów kwalifikacji **i i zharmonizowanych wskaźników** Komisja powinna uwzględnić w ramach analizy kosztów i korzyści również specyfikę ~~sektora infrastruktury~~ **różnych sektorów** oraz środowiskowe, społeczne i gospodarcze efekty zewnętrzne. W tym względzie Komisja powinna wziąć pod uwagę pracę organizacji międzynarodowych, np. OECD, oraz właściwe unijne prawodawstwo i normy, w tym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE⁽²⁶⁾, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE⁽²⁷⁾, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE⁽²⁸⁾, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE⁽²⁹⁾, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE⁽³⁰⁾ oraz aktualną metodykę. W tym kontekście techniczne kryteria kwalifikacji **i wskaźniki** powinny promować odpowiednie ramy zarządzania, uwzględniające czynniki środowiskowe, społeczne i związane z łańcem korporacyjnym, o których mowa w popieranym przez ONZ zasadach odpowiedzialnego inwestowania⁽³¹⁾, na wszystkich etapach cyklu życia projektu. [Popr. 23]
- (26a) **Przy określaniu technicznych kryteriów kwalifikacji Komisja powinna również uwzględnić środki przejściowe dotyczące działań wspierających przechodzenie na bardziej zrównoważoną gospodarkę niskoemisyjną. W przypadku przedsiębiorstw, które obecnie prowadzą działalność gospodarczą wysoce szkodliwą dla środowiska,**

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie oznakowania ekologicznego UE (Dz.U. L 27 z 30.1.2010, s. 1).

⁽²²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 1–45).

⁽²³⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu europejskiego, Rady, Europejskiego komitetu ekonomiczno-społecznego oraz Komitetu regionów – Zamówienia publiczne na rzecz poprawy stanu środowiska {SEC(2008) 2124} {SEC(2008) 2125} {SEC(2008) 2126} COM(2008)0400.

⁽²⁴⁾ 2013/179/UE: Zalecenie Komisji z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie stosowania wspólnych metod pomiaru efektywności środowiskowej w cyklu życia produktów i organizacji oraz informowania o niej (Dz.U. L 124 z 4.5.2013, s. 1–210).

⁽²⁵⁾ Załączniki IV i V do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 538/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 691/2011 w sprawie europejskich rachunków ekonomicznych środowiska (Dz.U. L 158 z 27.5.2014).

⁽²⁶⁾ Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30).

⁽²⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

⁽²⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 1).

⁽²⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

⁽³⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

⁽³¹⁾ <https://www.unpri.org/pri/what-are-the-principles-for-responsible-investment>.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

powinny istnieć zachęty do szybkiego przejścia do stanu zrównoważonego pod względem środowiskowym lub przynajmniej bezproblemowego pod względem środowiskowym. Techniczne kryteria kwalifikacji powinny sprzyjać takim procesom przejściowym tam, gdzie mają one miejsce. Jeżeli większa część przedsiębiorstw, które prowadzą określone szkodliwe działania, jest wyraźnie zaangażowana w takie przejście, kryteria kwalifikacji mogą to uwzględnić. Istnienie poważnych działań przejściowych można wykazać między innymi poprzez trwałe wysiłki w zakresie badań i rozwoju, duże projekty inwestycyjne w zakresie nowych i bardziej zrównoważonych pod względem środowiskowym technologii lub konkretne plany przejściowe przynajmniej na wczesnych etapach wdrażania. [Popr. 24]

- (27) Aby zachęcić do zrównoważonej środowiskowo innowacyjności oraz uniknąć zakłócania konkurencji przy pozyskiwaniu środków finansowych na działalność gospodarczą zrównoważoną środowiskowo, techniczne kryteria kwalifikacji powinny zapewniać, by wszystkie rodzaje działalności gospodarczej prowadzonej w danym sektorze makrosektorach (tzn. sektorach NACE takich jak rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo, produkcja, dostawy energii elektrycznej, gazu, pary i klimatyzacji, budownictwo, transport i usługi magazynowania) można było zaklasyfikować jako zrównoważone środowiskowo i by były one traktowane jednakowo, jeśli w równym stopniu przyczyniają się do realizacji jednego lub większej liczby celów środowiskowych określonych w niniejszym rozporządzeniu, bez istotnego uszczerbku dla osiągnięcia innych celów środowiskowych określonych w art. 3 i 12. Potencjalne możliwości wkładu w realizację tych celów środowiskowych mogą jednak różnić się między sektorami, co powinno zostać odzwierciedlone w przedmiotowych kryteriach kwalifikacji. Niemniej jednak – w ramach każdego sektora makrosektora gospodarczego – kryteria te nie powinny w nieuczciwy sposób stawiać określonych rodzajów działalności gospodarczej w gorszej sytuacji od innych rodzajów działalności gospodarczej, jeśli jedno i drugie w takim samym stopniu przyczyniają się do realizacji celów środowiskowych, bez istotnego uszczerbku dla osiągnięcia innych celów środowiskowych określonych w art. 3 i 12. [Popr. 25]
- (27a) Działalność zrównoważona środowiskowo jest rezultatem technologii i produktów opracowywanych w całym łańcuchu wartości. Z tego powodu techniczne kryteria kwalifikacji powinny uwzględniać rolę całego łańcucha wartości, od przetwarzania surowców po produkt końcowy i jego fazę odpadową, w ostatecznym osiągnięciu działalności zrównoważonej środowiskowo. [Popr. 26]
- (27b) Aby uniknąć zakłóceń w dobrze funkcjonujących łańcuchach wartości, w technicznych kryteriach kwalifikacji należy uwzględnić fakt, że prowadzenie działalności zrównoważonej środowiskowo jest możliwe dzięki technologiom i produktom opracowywanym przez wiele podmiotów gospodarczych. [Popr. 27]
- (28) Podczas ustanawiania technicznych kryteriów kwalifikacji Komisja powinna ocenić potencjalne ryzyko związane z transformacją, czy przyjęcie tempo przyjmowania tych kryteriów działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo spowoduje powstanie aktywów osieroconych lub oferowanie niespójnych zachęt oraz czy wpłynie to negatywnie na płynność rynków finansowych. [Popr. 28]
- (29) Aby uniknąć ponoszenia przez podmioty gospodarcze nadmiernych kosztów przestrzegania przepisów, Komisja powinna ustanowić takie techniczne kryteria kwalifikacji, które zapewniają dostateczną jasność prawa, są możliwe do zrealizowania, łatwe w stosowaniu oraz których przestrzeganie można zweryfikować w rozsądnych granicach kosztowych.
- (30) Aby zapewnić, że inwestycje są kierowane w stronę działalności gospodarczych, które wywierają największy pozytywny wpływ na realizację celów środowiskowych, Komisja powinna priorytetowo potraktować ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji dla takich rodzajów działalności gospodarczej, które potencjalnie wnoszą największy wkład w realizację celów środowiskowych. Kryteria kwalifikacji powinny uwzględniać wyniki projektów, aby ułatwić identyfikację i rozwój nowych technologii, a także należy uwzględnić skalowalność tych technologii. [Popr. 29]
- (31) Należy ustanowić odpowiednie techniczne kryteria kwalifikacji dla sektora transportowego, w tym dla aktywów ruchomych, w których powinno się uwzględnić całość cyklu życia technologii oraz fakt, że sektor transportu, w tym przewozy międzynarodowe, generuje blisko 26 % łącznych emisji gazów cieplarnianych w Unii. Jak wykazano w planie działania na rzecz finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego⁽³²⁾, udział sektora transportowego w dodatkowych rocznych potrzebach inwestycyjnych w zakresie zrównoważonego rozwoju w Unii wynosi 30 %; m.in. sektor ten potrzebuje inwestycji w formie zwiększenia elektryfikacji lub przejścia na czystsze rodzaje transportu poprzez wspieranie przesunięcia międzygałęziowego i zarządzanie ruchem. [Popr. 30]

⁽³²⁾ COM(2018) 97 final.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- (32) Szczególnie istotne jest, aby w trakcie przygotowań do opracowania technicznych kryteriów kwalifikacji Komisja przeprowadziła odpowiednie konsultacje, zgodnie z wymogami lepszego stanowienia prawa. W proces ustanawiania i aktualizacji technicznych kryteriów kwalifikacji **i zharmonizowanych wskaźników** powinny być zaangażowane również właściwe zainteresowane strony; proces ten powinien opierać się na **dowodach naukowych, wpływie społeczno-ekonomicznym, najlepszych praktykach oraz istniejących pracach i podmiotach, w szczególności platformie Komisji Europejskiej na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym**, i doradztwie ekspertów mających sprawdzoną wiedzę i **globalne** doświadczenie w przedmiotowych obszarach. W tym celu Komisja powinna utworzyć Platformę ds. zrównoważonego finansowania. Platforma ta powinna składać się z **szerokiego grona** ekspertów reprezentujących zarówno sektor publiczny, jak i prywatny, **aby zapewnić należyte uwzględnienie specyfiki wszystkich przedmiotowych sektorów**. Przedstawiciele sektora publicznego powinni obejmować ekspertów Europejskiej Agencji Środowiska i **krajowych agencji ochrony środowiska**, Europejskich Urzędów Nadzoru, **Europejskiej Grupy Doradczej ds. Sprawozdawczości Finansowej** i Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Eksperti z sektora prywatnego powinni obejmować przedstawicieli wszystkich właściwych zainteresowanych stron, w tym podmiotów rynku finansowego i **niefinansowego, przedstawicieli gospodarki realnej reprezentujących szeroki zakres sektorów**, uniwersytetów, instytucji badawczych, stowarzyszeń i organizacji. **W razie potrzeby platforma powinna mieć możliwość zwracania się o poradę do podmiotów niebędących członkami**. Platforma powinna doradzać Komisji w sprawie opracowywania, analizy i przeglądu technicznych kryteriów kwalifikacji **i zharmonizowanych wskaźników**, w tym ich potencjalnego wpływu na wycenę tych aktywów, które w ramach istniejących praktyk rynkowych do czasu przyjęcia technicznych kryteriów kwalifikacji były uważane za aktywa **ekologicznie zrównoważone**. Platforma powinna również doradzać Komisji w sprawie tego, czy techniczne kryteria kwalifikacji **i wskaźniki** są odpowiednie dla dalszych zastosowań w ramach przyszłych inicjatyw politycznych Unii, ukierunkowanych na ułatwianie zrównoważonych inwestycji. **Platforma powinna doradzać Komisji w zakresie opracowywania zrównoważonych standardów rachunkowości i zintegrowanych standardów sprawozdawczości dla przedsiębiorstw i uczestników rynku finansowego, w tym poprzez zmianę dyrektywy 2013/34/UE.** [Popr. 31]
- (33) Aby określić wymagania przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, a w szczególności aby ustanowić i zaktualizować szczegółowe i odpowiednio skalibrowane techniczne kryteria kwalifikacji **i wskaźniki** dla różnych rodzajów działalności gospodarczej, pozwalające ustalić, co stanowi istotny wkład i istotną szkodę dla realizacji celów środowiskowych, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do przekazywania informacji niezbędnych do spełnienia obowiązku ujawniania informacji określonego w art. 4 ust. 3 oraz technicznych kryteriów kwalifikacji, o których mowa w art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 2, art. 8 ust. 2, art. 9 ust. 2, art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 2. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje **publiczne**, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te powinny otrzymywać wszelkie dokumenty w tym samym czasie, co eksperci państw członkowskich, a eksperci Parlamentu Europejskiego i Rady powinni systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych. [Popr. 32]
- (34) Aby zapewnić właściwym podmiotom dostateczną ilość czasu na zapoznanie się z kryteriami działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo, określonymi w niniejszym rozporządzeniu, oraz przygotowanie się do ich stosowania, obowiązki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny zacząć obowiązywać – w odniesieniu do poszczególnych celów środowiskowych – w terminie sześciu miesięcy po przyjęciu właściwych technicznych kryteriów kwalifikacji.
- (35) Stosowanie niniejszego rozporządzenia powinno być **poddawane przeglądowi** regularnie ~~poddawane przeglądowi~~ **i co najmniej po dwóch latach** w celu oceny postępów w procesie opracowywania technicznych kryteriów kwalifikacji **i zharmonizowanych wskaźników** działalności zrównoważonej środowiskowo **i działalności szkodliwej dla środowiska**, stosowania definicji inwestycji zrównoważonych środowiskowo **lub inwestycji wywierających negatywny wpływ na środowisko**, oraz oceny tego, czy należy ustanowić mechanizm **dalszej** weryfikacji przestrzegania kryteriów. Taki przegląd powinien również zawierać ocenę, ~~czy zakres niniejszego rozporządzenia należy rozszerzyć~~ **przepisów wymaganych do rozszerzenia zakresu rozporządzenia** w celu uwzględnienia celów zrównoważonego rozwoju społecznego. **Do dnia 31 marca 2020 r. Komisja powinna, w stosownych przypadkach, opublikować kolejne wnioski ustawodawcze dotyczące ustanowienia mechanizmu weryfikacji przestrzegania kryteriów.** [Popr. 33]
- (36) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, lecz mogą zostać lepiej osiągnięte na poziomie Unii, ze względu na potrzebę wprowadzenia na poziomie Unii jednolitych kryteriów **i wskaźników** działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo Unia

Czwartek, 28 marca 2019 r.

może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów, [Popr. 34]

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział I

Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejszym rozporządzeniem ustanawia się kryteria służące ustaleniu, ~~czy dana działalność gospodarcza jest zrównoważona środowiskowo~~, **stopnia wpływu na środowisko i zrównoważenia działalności gospodarczej** w celu określenia stopnia zrównoważenia środowiskowego inwestycji.

2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do:

- a) przyjętych przez państwa członkowskie lub Unię środków określających wszelkie wymogi nakładane na ~~podmioty rynkowe~~ **uczestników rynku finansowego** w odniesieniu do produktów finansowych lub obligacji korporacyjnych, które są wprowadzane do obrotu **w Unii** jako zrównoważone środowiskowo;
- b) uczestników rynku finansowego oferujących **w Unii** produkty finansowe jako inwestycje zrównoważone środowiskowo lub jako inwestycje o podobnych cechach, **oraz**.

ba) uczestników rynku finansowego oferujących inne produkty finansowe, z wyjątkiem sytuacji, w których:

(i) *przedstawiają wyjaśnienia, poparte uzasadnionym i satysfakcjonującym właściwe organy dowodem, że działalność gospodarcza finansowana z ich produktów finansowych nie ma znaczącego wpływu na zrównoważony rozwój zgodnie z technicznymi kryteriami kwalifikacji o których mowa w art. 3 i 3a, w którym to przypadku nie mają zastosowania przepisy rozdziału II i III. Takie informacje są przedstawiane w ich prospekcie emisyjnym lub*

(ii) *uczestnik rynku finansowego oświadcza w swoim prospekcie emisyjnym, że dany produkt finansowy nie służy celom zrównoważonego rozwoju oraz że produkt ten jest narażony na zwiększone ryzyko wspierania działalności gospodarczej, która nie jest uważana za zrównoważoną na mocy niniejszego rozporządzenia.*

2a. *Kryteria, o których mowa w art. 1 ust. 1, stosuje się w sposób proporcjonalny, unikając nadmiernych obciążeń administracyjnych oraz uwzględniając charakter, skalę i złożoność uczestników rynku finansowego i instytucji kredytowych poprzez uproszczone przepisy dotyczące małych i nieskomplikowanych podmiotów, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 2d.*

2b. *Kryteria, o których mowa w ust. 1, mogą być stosowane do celów wymienionych w tym ustępie przez przedsiębiorstwa nieobjęte art. 1 ust. 2 lub w odniesieniu do innych instrumentów finansowych niż te określone w art. 2 na zasadzie dobrowolności.*

2c. *Komisja przyjmuje akt delegowany w celu określenia informacji, które uczestnicy rynków finansowych przedstawiają odpowiednim właściwym organom do celu ust. 2 lit. a). [Popr. 35, 55, 59, 87 i 96]*

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „inwestycja zrównoważona środowiskowo” oznacza inwestycję, w ramach której finansuje się przynajmniej jedną działalność gospodarczą, która na podstawie niniejszego rozporządzenia kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- b) „uczestnicy rynku finansowego” oznaczają ~~uczestników rynku finansowego~~ **jeden z podmiotów** w rozumieniu art. 2 lit. a) [wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji dotyczących zrównoważonych inwestycji i ryzyka dla zrównoważonego rozwoju oraz w sprawie zmiany dyrektywy (UE) 2016/2341];
- (i) **instytucję kredytową w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, zdefiniowaną w [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do odpowiedniego artykułu] rozporządzenia (UE) nr 575/2013;**
- ba) **„emitent” oznacza emitenta notowanego na giełdzie w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. h) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/71/WE⁽³³⁾ i art. 2 lit. h) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129⁽³⁴⁾;**
- c) „produkty finansowe” oznaczają ~~produkty finansowe w rozumieniu~~ **zarządzanie portfelem, AFI, ubezpieczeniowy produkt inwestycyjny, produkt emerytalny, program emerytalny lub UCITS, obligacje korporacyjne, jak określono** art. 2 lit. j) [wniosek [wniosku Komisji dotyczący **dotyczącego** rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji dotyczących zrównoważonych **na temat inwestycji i o trwałym charakterze oraz** ryzyka dla zrównoważonego rozwoju **zagrożającego stabilności** oraz w sprawie zmiany dyrektywy **zmieniającego dyrektywę** (UE) 2016/2341], **a także emisje, o których mowa w dyrektywie 2003/71/WE i rozporządzeniu (UE) 2017/1129;**
- ca) **„wskaźniki środowiskowe” oznaczają, co najmniej, pomiar wykorzystania zasobów takich jak surowce, energia, energia ze źródeł odnawialnych, woda, wpływ na usługi ekosystemowe, emisje, w tym CO₂, wpływ na różnorodność biologiczną oraz użytkowanie gruntów, a także wytwarzanie odpadów, na podstawie dowodów naukowych, opracowanej przez Komisję metodyki oceny cyklu życia oraz zgodnie z opracowanymi przez Komisję ramami monitorowania gospodarki o obiegu zamkniętym (COM/2018/29 final);**
- cb) **„właściwe organy krajowe” oznaczają właściwe organy lub organy nadzoru państw członkowskich określone w aktach unijnych, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, które to organy są właściwe dla kategorii uczestnika rynku finansowego podlegającego wymogowi dotyczącemu ujawniania informacji, o którym mowa w art. 4 niniejszego rozporządzenia;**
- cc) **„właściwy europejski organ nadzoru” oznacza Europejski Urząd Nadzoru lub europejskie urzędy nadzoru, określone w aktach unijnych, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, które to organy są właściwe dla kategorii uczestnika rynku finansowego podlegającego wymogowi dotyczącemu ujawniania informacji, o którym mowa w art. 4 niniejszego rozporządzenia;**
- d) „łagodzenie zmiany klimatu” oznacza ~~proces polegający na utrzymaniu~~ **procesy, w tym środki przejściowe, wymagane do utrzymania** wzrostu średniej temperatury na świecie o znacznie mniej niż 2 °C powyżej poziomów sprzed epoki przemysłowej i ~~ograniczeniu wzrostu temperatury~~ **kontynuowania wysiłków zmierzających do ograniczenia go do 1,5 °C powyżej poziomów poziomu** sprzed epoki przemysłowej, **jak określono w porozumieniu paryskim,**
- e) „przystosowanie się do zmiany klimatu” oznacza proces przystosowania się do ~~rzeczywistych~~ **rzeczywistej** i ~~spodziewanych warunków klimatycznych~~ **spodziewanej zmiany klimatu** i ~~ich~~ **jej** skutków;
- f) „gaz cieplarniany” oznacza gaz cieplarniany wymieniony w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 525/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽³⁵⁾;

⁽³³⁾ Dyrektywa 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych i zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz.U. L 345 z 31.12.2003, s. 64).

⁽³⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 12).

⁽³⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zgłaszania innych informacji na poziomie krajowym i unijnym, mających znaczenie dla zmiany klimatu, oraz uchylające decyzję nr 280/2004/WE (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 13).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- g) „gospodarka o obiegu zamkniętym” oznacza możliwie jak najdłuższe utrzymywanie **na najwyższym poziomie wartości i użytkowania** produktów, materiałów i **innych** zasobów w gospodarce, **i ograniczanie w ten sposób wpływu na środowisko** oraz minimalizowanie powstawania odpadów, również poprzez stosowanie hierarchii postępowania z odpadami określonej w art. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE ⁽³⁶⁾ oraz **minimalizowanie wykorzystania zasobów w oparciu o kluczowe wskaźniki gospodarki o obiegu zamkniętym określone w ramach monitorowania postępu w dążeniu do gospodarki o obiegu zamkniętym, obejmujące różne etapy produkcji, zużycie, gospodarowanie odpadami;**
- h) „zanieczyszczenie” oznacza:
- (i) bezpośrednie lub pośrednie wprowadzenie – w wyniku działalności człowieka – substancji, wibracji, ciepła, hałasu, **światła** lub innej substancji zanieczyszczającej do powietrza, wody lub ziemi, co może zagrażać zdrowiu ludzi lub jakości środowiska, spowodować szkody materialne, obniżenie walorów środowiskowych lub kolizję z innymi uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska;
 - (ii) w kontekście środowiska morskiego – zanieczyszczenie w rozumieniu art. 3 ust. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE ⁽³⁷⁾;
 - (**iii**) **zanieczyszczenie zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 33 dyrektywy 2000/60/WE;**
- i) „zdrowy ekosystem” oznacza ekosystem, który jest w dobrym stanie fizycznym, chemicznym i biologicznym lub ekosystem o dobrej jakości fizycznej, chemicznej **posiada dobrą jakość fizyczną, chemiczną i biologiczną biologiczną oraz który jest zdolny do samodzielnej reprodukcji lub odbudowy do stanu równowagi i który chroni różnorodność biologiczną;**
- j) „efektywność energetyczna” oznacza bardziej efektywne wykorzystanie energii na wszystkich etapach łańcucha energetycznego, od produkcji po zużycie energii końcowej;
- k) „dobry stan środowiska” oznacza dobry stan środowiska w rozumieniu art. 3 ust. 5 dyrektywy 2008/56/WE;
- l) „wody morskie” oznaczają wody morskie w rozumieniu w art. 3 ust. 1 dyrektywy 2008/56/WE;
- m) „wody powierzchniowe”, „wody śródlądowe”, „wody przejściowe” i „wody przybrzeżne” mają takie samo znaczenie jak w art. 2 pkt 1, 3, 6 i 7 dyrektywy 2000/60/WE ⁽³⁸⁾;
- n) „zrównoważona gospodarka leśna” oznacza wykorzystywanie lasów i gruntów leśnych ~~w taki sposób i zgodnie z taką intensywnością, by utrzymać ich różnorodność biologiczną, wydajność, potencjał regeneracyjny, żywotność oraz potencjał w zakresie spełniania obecnie, jak i w przyszłości, odpowiednich funkcji ekologicznych, gospodarczych i społecznych, na szczeblu lokalnym, krajowym i globalnym, oraz by nie powodować szkód w innych ekosystemach obowiązuje~~ **przepisami. [Popr. 36, 88 i 89]**

Rozdział II

Zrównoważona środowiskowo działalność gospodarcza

Artykuł 3

Kryteria zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej

Do celów określenia stopnia zrównoważenia środowiskowego inwestycji działalność gospodarcza jest zrównoważona środowiskowo, jeżeli spełnia wszystkie następujące kryteria:

⁽³⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).

⁽³⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19–40).

⁽³⁸⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- a) działalność gospodarcza przyczynia się znacząco do realizacji przynajmniej jednego z celów środowiskowych określonych w art. 5 zgodnie z art. 6–11;
- b) działalność gospodarcza nie szkodzi istotnie realizacji żadnego z celów środowiskowych określonych w art. 5 zgodnie z art. 12;
- c) działalność gospodarcza jest prowadzona zgodnie z minimalnymi gwarancjami określonymi w art. 13;
- d) działalność gospodarcza spełnia techniczne kryteria kwalifikacji, które Komisja określiła **na podstawie zharmonizowanych pomiarów wpływu na zrównoważony rozwój na poziomie przedsiębiorstwa lub planu należącego do działalności gospodarczej oraz** zgodnie z art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 2, art. 8 ust. 2, art. 9 ust. 2, art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 2. [Popr. 37]

Artykuł 3a

Kryteria działalności gospodarczej wywierającej znaczący negatywny wpływ na środowisko

Do dnia 31 grudnia 2021 r. Komisja przeprowadzi ocenę skutków zmiany niniejszego rozporządzenia w celu rozszerzenia ram dla zrównoważonych inwestycji o ramy, które są wykorzystywane do określenia kryteriów, kiedy i w jaki sposób działalność gospodarcza ma znaczący negatywny wpływ na zrównoważony rozwój. [Popr. 38]

Artykuł 4

Stosowanie **i spełnienie** kryteriów ~~zrównoważonej środowiskowo~~ **służących ustaleniu stopnia zrównoważenia środowiskowego** działalności gospodarczej

1. Państwa członkowskie **i Unia** stosują określone w art. 3 kryteria służące ustaleniu, ~~czy dana działalność gospodarcza jest zrównoważona środowiskowo, stopnia zrównoważenia środowiskowego danej działalności gospodarczej~~ na potrzeby wszelkich środków określających wymogi **dotyczące zrównoważonego rozwoju** nakładane na podmioty rynkowe w odniesieniu do produktów finansowych lub obligacji korporacyjnych, ~~które są wprowadzane do obrotu jako „zrównoważone środowiskowo”.~~

2. Uczestnicy rynku finansowego oferujący produkty finansowe ~~jako inwestycje zrównoważone środowiskowo lub jako inwestycje o podobnych cechach, ujawniają~~ **obligacje korporacyjne ujawniają odpowiednie** informacje ~~na temat tego, w jaki sposób i w jakim stopniu określone w art. 3 kryteria zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej stosuje się do ustalenia zrównoważenia środowiskowego inwestycji. umożliwiające im ustalenie, czy oferowane przez nich produkty kwalifikują się jako inwestycje zrównoważone środowiskowo zgodnie z kryteriami określonymi w art. 3.~~ W przypadku gdy uczestnicy rynku finansowego uznają, że działalność gospodarcza, ~~która nie spełnia technicznych kryteriów kwalifikacji ustanowionych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem lub w odniesieniu do której te techniczne kryteria przeglądu technicznego kwalifikacji nie zostały jeszcze określone, powinna zostać uznana za zrównoważoną środowiskowo, mogą powiadamiają o tym powiadomić Komisję.~~ **Komisja w stosownych przypadkach powiadamia Platformę ds. zrównoważonego finansowania, o której mowa w art. 15, o takich powiadomieniach uczestników rynku finansowego. Uczestnicy rynku finansowego nie oferują produktów finansowych jako inwestycji zrównoważonych środowiskowo lub jako inwestycji o podobnych cechach, jeśli produkty nie te kwalifikują się jako zrównoważone środowiskowo.**

2a. Państwa członkowskie, w ścisłej współpracy z właściwym europejskim organem nadzoru, monitorują informacje, o których mowa w ust. 2. Uczestnicy rynku finansowego przekazują je właściwemu organowi krajowemu, który następnie niezwłocznie przekazuje je właściwemu europejskiemu organowi nadzoru. W przypadku gdy właściwy organ krajowy lub właściwy europejski organ nadzoru nie zgadza się z przekazanymi informacjami, o których mowa w ust. 2 i 2a, uczestnicy rynku finansowego weryfikują i korygują ujawnione informacje.

2b. Ujawnianie informacji, o których mowa w art. 4, jest zgodne z zasadami uczciwych, jasnych i niewprowadzających w błąd informacji zawartymi w dyrektywie (UE) 2014/65/UE oraz w dyrektywie (UE) 2016/97, a także z uprawnieniami interwencyjnymi, o których mowa w art. 4 ust. 2 lit. c), zgodnymi z uprawnieniami zawartymi w rozporządzeniu nr 600/2014.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

2c. **Żadne obowiązki w zakresie ujawniania informacji określone w [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji dotyczących zrównoważonych inwestycji i ryzyka dla zrównoważonego rozwoju oraz w sprawie zmiany dyrektywy (UE) 2016/2341] nie są wymagane w niniejszym rozporządzeniu.**

2d. **Małe i niezłożone jednostki określone w art. 2.2b i 2.2c podlegają uproszczonym przepisom.**

3. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 16 w celu uzupełnienia ust. 2, 2a i 2 na potrzeby określenia informacji wymaganych przepisami tego ustępu, uwzględniając, **aby określić informacje wymagane do spełnienia wymogów tych ustępów, w tym wykaz inwestycji o cechach podobnych do inwestycji zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz odpowiednie progi kwalifikacyjne do celów ust. 2, biorąc pod uwagę dostępność odpowiednich informacji oraz** techniczne kryteria kwalifikacji określone zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Informacje te umożliwiają inwestorom określenie:

- a) wartości procentowej udziałów kapitałowych w **różnych** przedsiębiorstwach prowadzących zrównoważoną środowiskowo działalność gospodarczą;
- b) odsetka inwestycji finansujących zrównoważoną środowiskowo działalność gospodarczą w stosunku do wszystkich rodzajów działalności gospodarczej.

ba) odpowiednich definicji małych i niezłożonych jednostek, o których mowa w art. 2 lit. b), jak również uproszczone przepisy mające zastosowanie do tych podmiotów.

3a. **Uczestnicy rynku finansowego publikują informacje, o których mowa w ust. 3 lit. a) i b).**

4. Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z ust. 3 do dnia 31 grudnia 2019 r. w celu zapewnienia jego wejścia w życie w dniu 1 lipca 2020 r. Komisja może zmienić ten akt delegowany, w szczególności w świetle zmian aktów delegowanych przyjętych na podstawie art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 2, art. 8 ust. 2, art. 9 ust. 2, art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 2. [Popr. 39]

Artykuł 4a

Monitorowanie rynku

1. **Zgodnie z art. 9 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 właściwe europejskie urzędy nadzoru monitorują rynek produktów finansowych, o których mowa w art. 1 niniejszego rozporządzenia, które są wprowadzane do obrotu, dystrybuowane lub sprzedawane w Unii.**

2. **Właściwe organy monitorują rynek produktów finansowych, które są wprowadzane do obrotu, dystrybuowane i sprzedawane w ich państwach członkowskich lub z ich terytorium.**

3. **Zgodnie z art. 9 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 właściwe europejskie urzędy nadzoru mogą, w przypadku naruszenia niniejszego rozporządzenia przez podmioty, o których mowa w art. 1, czasowo zakazać lub ograniczyć w Unii wprowadzanie do obrotu, dystrybucję lub sprzedaż produktów finansowych, o których mowa w art. 1;**

Zakaz lub ograniczenie, o których mowa w art. 3, może mieć zastosowanie w okolicznościach lub podlegać wyjątkom określonym przez właściwy europejski organ nadzoru.

4. **Podjętym działaniem na mocy niniejszego artykułu, właściwy europejski organ nadzoru zapewnia, by działanie to:**

(a) **nie miało niekorzystnego wpływu na efektywność rynków finansowych ani na inwestorów, który to wpływ byłby niewspółmierny do korzyści płynących z tego działania, oraz**

(b) **nie stwarzało ryzyka arbitrażu regulacyjnego;**

W przypadku gdy właściwy organ lub właściwe organy podjęły środek na mocy niniejszego artykułu, właściwy europejski organ nadzoru może podjąć dowolny ze środków, o których mowa w ust. 1.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

5. *Przed podjęciem decyzji o podjęciu działania na mocy niniejszego artykułu właściwy europejski organ nadzoru powiadamia właściwe organy o proponowanym działaniu.*

6. *Właściwy europejski organ nadzoru dokonuje przeglądu zakazu lub ograniczenia nałożonego na mocy ust. 1 w odpowiednich odstępach czasu, a w każdym razie przynajmniej co trzy miesiące. Zakaz lub ograniczenie, które nie zostały przedłużone po tym okresie trzech miesięcy, wygasają.*

7. *Działanie podjęte przez właściwy europejski organ nadzoru na mocy niniejszego artykułu ma charakter nadrzędny wobec wcześniejszych działań podjętych przez właściwy organ. [Popr. 40]*

Artykuł 5

Cele środowiskowe zrównoważonego rozwoju

1. Do celów niniejszego rozporządzenia określa się następujące cele środowiskowe:

- 1) łagodzenie zmiany klimatu;
- 2) przystosowanie się do zmiany klimatu;
- 3) zrównoważone wykorzystanie i ochrona zasobów wodnych i morskich;
- 4) przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, **w tym** zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling **zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych**;
- 5) zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola;
- 6) ochrona **różnorodności biologicznej** i zdrowych ekosystemów **oraz odtworzenie zdegradowanych ekosystemów**.

1a. *Cele określone w akapicie pierwszym mierzy się przy pomocy zharmonizowanych wskaźników, analizy cyklu życia i kryteriów naukowych oraz realizuje się je przy zapewnieniu ich adekwatności do skali nadchodzących wyzwań środowiskowych. [Popr.41]*

Artykuł 6

Istotny wkład w łagodzenie zmiany klimatu

1. Daną działalność gospodarczą uznaje się za mającą istotny wkład w łagodzenie zmiany klimatu, jeżeli działalność ta w istotny sposób przyczynia się do ustabilizowania stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie pozwalającym zapobiec groźnej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny poprzez unikanie lub ograniczanie emisji gazów cieplarnianych bądź poprzez zwiększanie pochłaniania gazów cieplarnianych za pomocą jednego z następujących środków, w tym poprzez innowację procesową lub produktową:

- a) wytwarzanie, przechowywanie, **dystrybucja** lub wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych ~~lub energii neutralnej dla klimatu (zgodnie z dyrektywą w tym sprawie energii neutralnej pod względem emisji dwutlenku węgla) ze źródeł odnawialnych~~, również dzięki wykorzystaniu innowacyjnych technologii o potencjale znacznych oszczędności w przyszłości lub dzięki niezbędnemu wzmocnieniu sieci;
- b) poprawa efektywności energetycznej **we wszystkich sektorach, z wyjątkiem wytwarzania energii z wykorzystaniem paliw kopalnych stałych, oraz na wszystkich etapach łańcucha energetycznego, w celu zmniejszenia zużycia energii pierwotnej i końcowej**;
- c) rozpowszechnienie mobilności ekologicznej lub neutralnej dla klimatu;
- d) przejście na wykorzystywanie **lub zwiększenie wykorzystywania zrównoważonych środowiskowo** materiałów odnawialnych **na podstawie oceny pełnego cyklu życia i zastąpienie materiałów opartych w szczególności na paliwach kopalnych, co w krótkiej perspektywie prowadzi do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych**;
- e) zwiększenie **wykorzystania bezpiecznych dla środowiska technologii** wychwytywania i **wykorzystywania dwutlenku węgla (CCU) oraz wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (CCS), które zapewniają redukcję netto emisji**;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

f) stopniowe wycofywanie antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych, ~~również pochodzących z paliw kopalnych;~~

fa) zwiększenie usuwania CO₂ z atmosfery i składowania CO₂ w naturalnych ekosystemach, na przykład poprzez zalesianie, odtwarzanie lasów i rolnictwo regeneracyjne;

g) stworzenie infrastruktury energetycznej wymaganej do obniżenia emisyjności systemów energetycznych;

h) produkowanie czystych i wydajnych paliw ze źródeł odnawialnych lub neutralnych pod względem emisji dwutlenku węgla.

2. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 16 w celu:

(a) uzupełnienia ust. 1 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji **opartych na wskaźnikach**, określających warunki, zgodnie z którymi daną działalność gospodarczą uznaje się do celów niniejszego rozporządzenia za mającą istotny wkład w łagodzenie zmiany klimatu. **Te techniczne kryteria przeglądu obejmują progi dla działań łagodzących zgodnie z celem ograniczenia globalnego ocieplenia do znacznie poniżej 2 °C i kontynuowania wysiłków zmierzających do ograniczenia go do 1,5 °C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej, jak określono w porozumieniu paryskim,**

b) uzupełnienia art. 12 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji **opartych na wskaźnikach**, służących ustaleniu, dla każdego odpowiedniego celu środowiskowego, czy daną działalność gospodarczą, w odniesieniu do której ustanowiono kryteria kwalifikacji **oparte na wskaźnikach** zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu, uznaje się do celów niniejszego rozporządzenia za istotnie szkodliwą dla realizacji przynajmniej jednego z tych celów.

3. Komisja ustanawia techniczne kryteria kwalifikacji **oparte na wskaźnikach**, o których mowa w ust. 2, w jednym akcie delegowanym, biorąc pod uwagę wymogi określone w art. 14.

4. Komisja przyjmuje akt delegowany, o którym mowa w ust. 2, do dnia 31 grudnia 2019 r. w celu zapewnienia jego wejścia w życie w dniu 1 lipca 2020 r. **[Popr. 42, 66 i 99]**

Artykuł 7

Istotny wkład w przystosowanie się do zmiany klimatu

1. Daną działalność gospodarczą uznaje się za mającą istotny wkład w przystosowanie się do zmiany klimatu, jeżeli działalność ta w istotny sposób przyczynia się do ograniczenia negatywnych skutków obecnych i spodziewanych warunków klimatycznych lub zapobieżenia nasileniu lub przenoszeniu negatywnych skutków zmiany klimatu, za pomocą następujących środków:

a) zapobieganie negatywnym skutkom zmiany klimatu dla danej działalności gospodarczej związanym z konkretną lokalizacją lub konkretnym kontekstem bądź ograniczanie tych skutków, co poddaje się ocenie i szereguje pod względem ważności przy użyciu dostępnych prognoz klimatycznych;

b) zapobieganie negatywnym skutkom, jakie zmiana klimatu może stwarzać dla środowiska naturalnego i zbudowanego, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza, bądź ograniczanie tych skutków, co poddaje się ocenie i szereguje pod względem ważności przy użyciu dostępnych prognoz klimatycznych **oraz analiz wpływu człowieka na zmianę klimatu.**

2. Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 16 w celu:

a) uzupełnienia ust. 1 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji **opartych na wskaźnikach**, określających warunki, zgodnie z którymi daną działalność gospodarczą uznaje się do celów niniejszego rozporządzenia za mającą istotny wkład w przystosowanie się do zmiany klimatu;

b) uzupełnienia art. 12 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji **opartych na wskaźnikach**, służących ustaleniu, dla każdego odpowiedniego celu środowiskowego, czy daną działalność gospodarczą, w odniesieniu do której ustanowiono kryteria kwalifikacji **oparte na wskaźnikach** zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu, uznaje się do celów niniejszego rozporządzenia za istotnie szkodliwą dla realizacji przynajmniej jednego z tych celów.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

3. Komisja ustanawia techniczne kryteria kwalifikacji **oparte na wskaźnikach**, o których mowa w ust. 2, w jednym akcie delegowanym, biorąc pod uwagę wymogi określone w art. 14.
4. Komisja przyjmuje akt delegowany, o którym mowa w ust. 2, do dnia 31 grudnia 2019 r. w celu zapewnienia jego wejścia w życie w dniu 1 lipca 2020 r. [Popr. 43]

Artykuł 8

Istotny wkład w zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich

1. Daną działalność gospodarczą uznaje się za mającą istotny wkład w zrównoważone wykorzystanie i ochronę ~~zasobów wodnych~~ **jednolitych części wód i wód** morskich, jeżeli działalność ta znacząco przyczynia się do dobrego stanu wód, w tym **śródlądowych** wód słodkich, ~~wód przejściowych~~ **powierzchniowych, estuariów** i wód przybrzeżnych, lub do dobrego stanu środowiska wód morskich, **w przypadku gdy w ramach takiej działalności podejmuje się odpowiednie środki w celu odtworzenia, ochrony lub utrzymania różnorodności biologicznej, produktywności, odporności, wartości i ogólnego zdrowia ekosystemu morskiego, a także środków utrzymania zależnych od nich społeczności**, za pomocą jednego z następujących środków:
 - a) ochrona środowiska wodnego, **w tym wody w kąpieliskach (wody w rzekach i morzach)**, przed szkodliwymi skutkami odprowadzania ścieków komunalnych i przemysłowych, **w tym tworzyw sztucznych**, poprzez zapewnienie odpowiedniego zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych i przemysłowych zgodnie z art. 3, 4, 5 i 11 dyrektywy Rady 91/271/EWG⁽³⁹⁾ **lub zgodnie z najlepszą dostępną techniką określoną w dyrektywie 2010/75/UE;**
 - (aa) **ochrona środowiska wodnego przed szkodliwymi skutkami emisji i zrzutów na morzu zgodnie z konwencjami IMO, takimi jak MARPOL, a także konwencjami innymi niż MARPOL, takimi jak Międzynarodowa konwencja o kontroli i postępowaniu ze statkowymi wodami balastowymi i osadami oraz regionalne konwencje morskie;**
 - b) ochrona zdrowia ludzkiego przed szkodliwymi skutkami wszelkiego zanieczyszczenia wody pitnej, przez zapewnienie, by była ona wolna od wszelkich mikroorganizmów, pasożytów i substancji, które stanowią potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, ~~oraz by spełniała~~ **sprawdzenie, czy spełnia ona** minimalne wymagania określone w częściach A i B załącznika I do dyrektywy Rady 98/83/WE⁽⁴⁰⁾, a także zwiększenie dostępu obywateli do czystej wody pitnej;
 - c) wydobywanie wody zgodnie z celem, jakim jest dobry stan ilościowy, jak określono w tabeli 2.1.2 załącznika V do dyrektywy 2000/60/WE;
 - d) poprawa **gospodarki wodnej** i efektywności zużycia wody, umożliwianie ponownego wykorzystania wody, **systemy gospodarowania wodami opadowymi** lub jakakolwiek inna działalność, która przyczynia się do ochrony lub poprawy jakości **i ilości** wód w Unii zgodnie z dyrektywą 2000/60/WE;
 - e) zapewnienie zrównoważonego korzystania z usług ekosystemu morskiego lub przyczynianie się do dobrego stanu środowiska wód morskich, ustalone w oparciu o wskaźniki jakości określone w załączniku I do dyrektywy 2008/56/WE, jak sprecyzowano w decyzji Komisji (UE) 2017/848⁽⁴¹⁾.
2. Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 16 w celu:
 - a) uzupełnienia ust. 1 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji **opartych na wskaźnikach**, określających warunki, zgodnie z którymi daną działalność gospodarczą uznaje się do celów niniejszego rozporządzenia za mającą istotny wkład w zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich;

⁽³⁹⁾ Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U. L 135 z 30.5.1991, s. 40).

⁽⁴⁰⁾ Dyrektywa Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 330 z 5.12.1998, s. 32).

⁽⁴¹⁾ Decyzja Komisji (UE) 2017/848 z dnia 17 maja 2017 r. ustanawiająca kryteria i standardy metodologiczne dotyczące dobrego stanu środowiska wód morskich oraz specyfikacje i ujednolicone metody monitorowania i oceny, oraz uchylająca decyzję 2010/477/UE (Dz.U. L 125 z 18.5.2017, s. 43).

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- b) uzupełnienia art. 12 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji *opartych na wskaźnikach*, służących ustaleniu, dla każdego odpowiedniego celu środowiskowego, czy daną działalność gospodarczą, w odniesieniu do której ustanowiono kryteria kwalifikacji *oparte na wskaźnikach* zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu, uznaje się do celów niniejszego rozporządzenia za istotnie szkodliwą dla realizacji przynajmniej jednego z tych celów.
3. Komisja ustanawia techniczne kryteria kwalifikacji, o których mowa w ust. 2, w jednym akcie delegowanym, biorąc pod uwagę wymogi określone w art. 14.
4. Komisja przyjmuje akt delegowany, o którym mowa w ust. 2, do dnia 1 lipca 2022 r. w celu zapewnienia jego wejścia w życie w dniu 31 grudnia 2022 r. [Popr. 44]

Artykuł 9

Istotny wkład w gospodarkę o obiegu zamkniętym ~~oraz~~, **w tym** w zapobieganie powstawaniu odpadów i ~~ich~~ ~~recyklingu~~ **zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych**

1. Daną działalność gospodarczą uznaje się za mającą istotny wkład w przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, **w tym** zapobieganie powstawaniu odpadów, **ich ponowne wykorzystanie** i ~~ich~~ recykling, **w całym cyklu życia produktu lub działalności gospodarczej na różnych etapach produkcji, konsumpcji i końcowego wykorzystania**, jeżeli działalność ta **zgodnie z dorobkiem prawnym UE w dziedzinie odpadów** przyczynia się istotnie do realizacji tego celu środowiskowego za pomocą jednego z następujących środków:
- a) bardziej efektywne wykorzystanie surowców **i zasobów** w produkcji, m.in. poprzez ograniczenie zużycia surowców pierwotnych oraz zwiększenie wykorzystania produktów ubocznych i **surowców wtórnych**, **a w efekcie wspieranie działań prowadzących do zniesienia statusu** odpadów;
- b) ~~zwiększenie trwałości~~ **projektowanie, wytwarzanie i szersze korzystanie** z produktów, **które są zasobooszczędne, trwałe (w tym w znaczeniu żywotności i braku sztucznego skracania cyklu życia), nadają się do** ~~naprawy, aktualizacji lub ponownego wykorzystania~~ **ponownego użycia i modernizacji**; ~~do~~ także możliwości
- c) **projektowanie z wykorzystaniem odpadów oraz** zwiększenie **ponownego wykorzystania i** recyklingu produktów, w tym poszczególnych materiałów zawartych w produktach, m.in. poprzez zastąpienie lub ograniczone stosowanie produktów i materiałów, które nie nadają się do recyklingu;
- d) ograniczenie zawartości substancji niebezpiecznych **i zastąpienie substancji stanowiących bardzo duże zagrożenie** w materiałach i produktach, **zgodnie ze zharmonizowanymi wymogami prawnymi ustanowionymi na poziomie Unii, w szczególności z przepisami ustanowionymi w ustawodawstwie UE zapewniającymi bezpieczne gospodarowanie substancjami, materiałami i produktami oraz odpadami**;
- e) przedłużenie okresu użytkowania produktów, m.in. poprzez ich ponowne wykorzystanie, regenerację, aktualizację, naprawę bądź wymianę między konsumentami;
- f) zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych i poprawa ich jakości, również poprzez wysokiej jakości recykling odpadów;
- g) ograniczenie wytwarzania odpadów, **w tym wytwarzania odpadów w procesach związanych z produkcją przemysłową, wydobyciem minerałów i wytwórczością oraz budową i rozbiórką**;
- h) intensyfikacja działań w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów, **zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami**;
- ha) **przyspieszenie rozwoju infrastruktury gospodarowania odpadami, potrzebnej do zapobiegania powstawaniu odpadów, ich ponownego użycia i recyklingu**;
- i) unikanie spalania, **składowania** i trwałego składowania odpadów **zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami**;
- j) unikanie **oraz ograniczanie** powstawania i usuwanie nieczystości i innych zanieczyszczeń spowodowanych niewłaściwym gospodarowaniem odpadami, **w tym zapobieganie odpadom morskim i ich ograniczanie**;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- ja) **ograniczenie wytwarzania odpadów żywnościowych w produkcji podstawowej, przetwórstwie i produkcji, w sprzedaży detalicznej i dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych;**
 - k) efektywniejsze korzystanie z naturalnych zasobów energii., **surowców, wody i ziemi;**
 - ka) **wspieranie biogospodarki przez zrównoważone wykorzystanie zasobów odnawialnych do produkcji materiałów i towarów.**
2. Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 16 w celu:
- a) uzupełnienia ust. 1 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji, **w oparciu o wskaźniki Komisji dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym**, określających warunki, zgodnie z którymi daną działalność gospodarczą uznaje się do celów niniejszego rozporządzenia za mającą istotny wkład w gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz w zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling;
 - b) uzupełnienia art. 12 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji, **w oparciu o wskaźniki Komisji dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym**, służących ustaleniu, dla każdego odpowiedniego celu środowiskowego, czy daną działalność gospodarczą, w odniesieniu do której ustanowiono kryteria kwalifikacji zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu, uznaje się do celów niniejszego rozporządzenia za istotnie szkodliwą dla realizacji przynajmniej jednego z tych celów.
3. Komisja ustanawia techniczne kryteria kwalifikacji **oparte na wskaźnikach Komisji dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym**, o których mowa w ust. 2, w jednym akcie delegowanym, biorąc pod uwagę wymogi określone w art. 14.
4. Komisja przyjmuje akt delegowany, o którym mowa w ust. 2, do dnia 1 lipca 2021 r. w celu zapewnienia jego wejścia w życie w dniu 31 grudnia 2021 r. [Popr. 45]

Artykuł 10

Istotny wkład w zapobieganie zanieczyszczeniom i w ich kontrolę

1. Daną działalność gospodarczą uznaje się za mającą istotny wkład w zapobieganie zanieczyszczeniom i w ich kontrolę, jeżeli działalność ta przyczynia się ~~wysokiego poziomu~~ **istotnie do** ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami za pomocą jednego z następujących środków:
- a) zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby, innych niż emisje gazów cieplarnianych;
 - b) poprawa jakości powietrza, wody i gleby na obszarach, na których prowadzona jest dana działalność gospodarcza, przy jednoczesnym minimalizowaniu negatywnych skutków dla zdrowia ludzi i dla środowiska;
 - c) minimalizowanie znaczących szkodliwych skutków dla zdrowia ludzi i dla środowiska wynikających z produkcji i stosowania chemikaliów.
2. Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 16 w celu:
- a) uzupełnienia ust. 1 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji **opartych na wskaźnikach**, określających warunki, zgodnie z którymi daną działalność gospodarczą uznaje się do celów niniejszego rozporządzenia za mającą istotny wkład w zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrolę;
 - b) uzupełnienia art. 12 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji **opartych na wskaźnikach**, służących ustaleniu, dla każdego odpowiedniego celu środowiskowego, czy daną działalność gospodarczą, w odniesieniu do której ustanowiono kryteria kwalifikacji zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu, uznaje się do celów niniejszego rozporządzenia za istotnie szkodliwą dla realizacji przynajmniej jednego z tych celów.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

3. Komisja ustanawia techniczne kryteria kwalifikacji, o których mowa w ust. 2, w jednym akcie delegowanym, biorąc pod uwagę wymogi określone w art. 14.
4. Komisja przyjmuje akt delegowany, o którym mowa w ust. 2, do dnia 1 lipca 2021 r. w celu zapewnienia jego wejścia w życie w dniu 31 grudnia 2021 r. [Popr. 46]

Artykuł 11

Istotny wkład w ochronę **różnorodności biologicznej** i zdrowych ekosystemów **lub w odtworzenie zdegradowanych ekosystemów**

1. Do celów niniejszego rozporządzenia daną działalność gospodarczą uznaje się za mającą istotny wkład w utrzymanie **różnorodności biologicznej** i zdrowych **ekosystemów lub w odtworzenie zdegradowanych** ekosystemów, jeżeli działalność ta przyczynia się istotnie do ochrony, zachowania i zwiększenia **lub odtworzenia** różnorodności biologicznej oraz usług ekosystemowych, zgodnie z odpowiednimi unijnymi instrumentami legislacyjnymi i nielegislacyjnymi, za pomocą jednego z następujących środków:

- a) ~~ochrona~~ **środki ochrony** przyrody (**służące zachowaniu lub odtworzeniu** siedlisk, **przyrodniczych oraz gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony oraz osiągnięciu odpowiednich populacji naturalnie występujących gatunków**); ~~ochrona, przywrócenie~~, **a także środki ochrony przyrody służące ochronie, przywróceniu i poprawie** poprawie stanu ekosystemów i ich zdolności do dostarczania usług;
- b) zrównoważone gospodarowanie gruntami, w tym odpowiednia ochrona różnorodności biologicznej gleby; neutralność degradacji gruntów oraz rekultywacja terenów zanieczyszczonych;
- c) zrównoważone praktyki rolnicze, również te, które przyczyniają się do powstrzymania wylesiania i utraty siedlisk lub zapobiegania tym procesom;
- d) zrównoważona gospodarka leśna, z uwzględnieniem **rozporządzenia UE w sprawie drewna, rozporządzenia UE w sprawie sektora LULUCF, dyrektywy UE w sprawie odnawialnych źródeł energii oraz obowiązujących przepisów krajowych, które są zgodne z tymi aktami oraz konkluzjami konferencji ministerialnej w sprawie ochrony lasów w Europie (MCPFE)**.

2. Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 16 w celu:

- a) uzupełnienia ust. 1 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji **opartych na wskaźnikach**, określających warunki, zgodnie z którymi daną działalność gospodarczą uznaje się do celów niniejszego rozporządzenia za mającą istotny wkład w ochronę **różnorodności biologicznej** i zdrowych ekosystemów; **lub w odtworzenie zdegradowanych ekosystemów**.
- b) uzupełnienia art. 12 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji **opartych na wskaźnikach**, służących ustaleniu, dla każdego odpowiedniego celu środowiskowego, czy daną działalność gospodarczą, w odniesieniu do której ustanowiono kryteria kwalifikacji **oparte na wskaźnikach** zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu, uznaje się do celów niniejszego rozporządzenia za istotnie szkodliwą dla realizacji przynajmniej jednego z tych celów.

3. Komisja ustanawia techniczne kryteria kwalifikacji, o których mowa w ust. 2, w jednym akcie delegowanym, biorąc pod uwagę wymogi określone w art. 14.

4. Komisja przyjmuje akt delegowany, o którym mowa w ust. 2, do dnia 1 lipca 2022 r. w celu zapewnienia jego wejścia w życie w dniu 31 grudnia 2022 r. [Popr. 47]

Artykuł 12

Istotna szkodliwość dla realizacji celów środowiskowych

1. Do celów art. 3 lit. b), z uwzględnieniem **jej pełnego cyklu życia**, daną działalność gospodarczą uznaje się za istotnie szkodliwą dla:

- a) łagodzenia zmiany klimatu, jeżeli działalność ta prowadzi do znaczących emisji gazów cieplarnianych;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- b) przystosowania się do zmiany klimatu, jeżeli działalność ta prowadzi do nasilenia negatywnych skutków obecnych i spodziewanych warunków klimatycznych dla środowiska naturalnego i zbudowanego, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza, oraz poza tym środowiskiem;
- c) zrównoważonego wykorzystania i ochrony zasobów wodnych i morskich, jeżeli działalność ta jest w istotnym stopniu niekorzystna dla dobrego stanu wód, w tym wód słodkich, wód przejściowych i wód przybrzeżnych, lub dla dobrego stanu środowiska wód morskich Unii, **zgodnie z dyrektywami 2000/60/WE i 2008/56/WE ustanawiającymi ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej**;
- d) gospodarki o obiegu zamkniętym, zapobiegania powstawaniu odpadów i ich recyklingu, jeżeli działalność ta prowadzi do znaczącego braku efektywności w wykorzystaniu materiałów **na przynajmniej jednym z etapów zasobów, takich jak energia nieodnawialna, surowce, woda i grunty, bezpośrednio lub pośrednio na różnych etapach** cyklu życia produktów, w tym do braku efektywności w odniesieniu do funkcji mających za zadanie ograniczać żywotność produktów, również pod względem trwałości produktów, a także możliwości ich naprawy, aktualizacji, ponownego wykorzystania lub recyklingu; bądź jeżeli działalność ta prowadzi do znaczącego wzrostu wytwarzania, spalania lub składowania odpadów;
- e) zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli, jeżeli działalność ta prowadzi do znaczącego wzrostu emisji substancji zanieczyszczających do powietrza, wody lub ziemi w porównaniu z sytuacją sprzed rozpoczęcia tej działalności;
- f) zdrowych ekosystemów, jeżeli działalność ta jest w istotnym stopniu szkodliwa dla dobrego stanu **i odporności ekosystemów, w tym dla różnorodności biologicznej oraz użytkowania gruntów**.

1a. Przy ocenie działalności gospodarczej na podstawie kryteriów a)–f) uwzględnia się wpływ samej działalności, jak również produktów i usług dostarczanych w ramach tej działalności przez cały cykl ich życia oraz, w razie potrzeby, w całym łańcuchu wartości. [Popr. 48 i 101]

Artykuł 13

Minimalne gwarancje

Minimalne gwarancje, o których mowa w art. 3 lit. c), są to procedury stosowane przez przedsiębiorstwo prowadzące działalność gospodarczą, które mają zapewnić przestrzeganie **Wytocznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Wytocznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, w tym** zasad i praw określonych w ośmiu podstawowych konwencjach określonych w Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy, a mianowicie: prawo do tego, aby nie być zmuszonym do pracy przymusowej, wolność zrzeszania się, prawo pracowników do organizowania się, prawo do rokowań zbiorowych, równe wynagrodzenia dla pracowników płci męskiej i żeńskiej za pracę takiej samej wartości, niedyskryminowanie pod względem szans i traktowania w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu, a także prawo dzieci do tego, by nie być zmuszonym do pracy. **oraz w Międzynarodowej karcie praw człowieka.**

Do dnia 31 grudnia 2021 r. Komisja przeprowadza ocenę skutków dotyczącą skutków i stosowności zmiany niniejszego rozporządzenia w celu uwzględnienia zgodności z innymi minimalnymi środkami bezpieczeństwa, których przedsiębiorstwo prowadzące działalność gospodarczą musi przestrzegać, aby uznać tę działalność gospodarczą za zrównoważoną pod względem środowiskowym.

Komisja jest uprawniona do uzupełnienia niniejszego artykułu aktem delegowanym określającym kryteria, które pozwalają ustalić, czy wymagania przedstawione w niniejszym artykule są spełnione. Przy sporządzaniu aktu delegowanego, o którym mowa w niniejszym artykule, Komisja uwzględnia zasady wyszczególnione w ust. 1 i 2. Komisja przyjmie ten akt delegowany do dnia 31 grudnia 2020 r. [Popr. 49, 70, 72 i 93]

Artykuł 14

Wymogi dotyczące technicznych kryteriów kwalifikacji

1. Techniczne kryteria kwalifikacji przyjęte zgodnie z art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 2, art. 8 ust. 2, art. 9 ust. 2, art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 2 muszą:

- a) **opierać się na zharmonizowanych wskaźnikach mierzących wpływ na środowisko przy pomocy zharmonizowanej oceny cyklu życia;**

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- a) określać najistotniejsze potencjalne wkłady w realizację danego celu środowiskowego, biorąc pod uwagę nie tylko krótkoterminowe, lecz również długoterminowe skutki danej działalności gospodarczej;
- b) określać minimalne wymogi, które należy spełnić, aby uniknąć istotnych szkód dla realizacji któregośkolwiek z odpowiednich celów środowiskowych;
- c) mieć charakter jakościowy i/lub ilościowy oraz w miarę możliwości muszą obejmować progi;
- d) w stosownych przypadkach opierać się na unijnych systemach oznakowania i certyfikacji, metodach oceny śladu środowiskowego oraz unijnych systemach klasyfikacji statystycznej, a także uwzględniać wszelkie odpowiednie obowiązujące przepisy Unii; **uznawać kompetencje państw członkowskich;**
- e) opierać się na jednoznacznych dowodach naukowych oraz ~~uwzględniać, w stosownych przypadkach, zasadę~~ **przestrzegać zasady** ostrożności ~~określoną~~ **określoną** w art. 191 TFUE;
- f) uwzględniać wpływ na środowisko samej działalności gospodarczej, jak również produktów i usług oferowanych w ramach tej działalności gospodarczej, ~~zwłaszcza~~ **w całym ich cyklu życia i, w razie potrzeby, w całym łańcuchu wartości**, poprzez analizę ich wytwarzania **od przetwarzania surowców po produkt końcowy**, wykorzystania i wycofywania z użytku **i recyklingu;**
- fa) uwzględniać koszty braku działania, w oparciu o ramy z Sendai dotyczące ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych w latach 2015–2030;**
- g) uwzględniać charakter i skalę działalności gospodarczej **oraz uwzględniać, czy działalność znajduje się na etapie przejścia do zrównoważonej konfiguracji lub zrównoważonego funkcjonowania, przez projekty z zakresu badań naukowych i innowacji, określone harmonogramy i ścieżki prowadzące do takiego przejścia;**
- h) uwzględniać ~~potencjalny wpływ na płynność na rynku~~, ryzyko porzucenia niektórych zasobów w wyniku utraty ich wartości ze względu na przejście na bardziej zrównoważoną gospodarkę, a także ryzyko stworzenia niespójnych zachęt;
- ha) zapewniać łatwość stosowania i unikać niepotrzebnych obciążeń administracyjnych z punktu widzenia zgodności;**
- i) obejmować wszystkie istotne rodzaje działalności gospodarczej w ~~danym~~ sektorze **makro** i gwarantować jednakowe traktowanie tych działalności **pod względem związanego z nimi ryzyka dla zrównoważonego rozwoju**, jeżeli w równym stopniu przyczyniają się do realizacji przynajmniej jednego celu środowiskowego **i nie szkodzą istotnie żadnemu z innych celów środowiskowych zgodnie z art. 3 i 12**, aby uniknąć zakłóceń konkurencji na rynku;
- j) być ustalone tak, aby ułatwiały weryfikację zgodności z tymi kryteriami, gdy tylko jest to możliwe.

2. Techniczne kryteria kwalifikacji, o których mowa w ust. 1, obejmują również **oparte na wskaźnikach** kryteria dotyczące działalności związanych z przejściem na czystą energię **i zerowe emisje netto gazów cieplarnianych**, w szczególności w dziedzinie efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych, w takim zakresie, w jakim działalności te istotnie przyczyniają się do realizacji celów środowiskowych.

2a. Techniczne kryteria kwalifikacji, o których mowa w ust. 1, gwarantują, że działalność w zakresie wytwarzania energii, w której wykorzystywane są stałe paliwa kopalne, nie jest uważana za działalność gospodarczą zrównoważoną pod względem środowiskowym.

2b. Techniczne kryteria kwalifikacji zapewniają, aby działalność gospodarcza przyczyniająca się do skutkujących wysokimi emisjami blokad technologicznych nie była uważana za zrównoważoną pod względem środowiskowym działalność gospodarczą.

2c. Techniczne kryteria kwalifikacji zapewniają, aby działalność w zakresie produkcji energii, w ramach której powstają nieodnawialne odpady, nie była uważana za zrównoważoną pod względem środowiskowym działalność gospodarczą.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

3. Techniczne kryteria kwalifikacji, o których mowa w ust. 1, obejmują również kryteria dotyczące działalności związanych z przejściem na ekologiczną lub neutralną dla klimatu mobilność, w szczególności dzięki przesunięciom międzygałęziowym, środkom efektywności energetycznej i paliwom alternatywnym, w takim zakresie, w jakim działalności te istotnie przyczyniają się do realizacji celów środowiskowych.

3a. Jeżeli większa część przedsiębiorstw prowadzących określoną działalność gospodarczą jest wyraźnie zaangażowana w trajektorię przekształcenia tej działalności w działalność zrównoważoną, kryteria kwalifikacji mogą to uwzględnić. Trajektorię taką można wykazać poprzez stałe wysiłki w zakresie badań i rozwoju, duże projekty inwestycyjne w zakresie nowych i bardziej zrównoważonych technologii lub konkretne plany przejściowe przynajmniej na wczesnym etapie wdrażania.

4. Komisja regularnie dokonuje przeglądu kryteriów, o których mowa w ust. 1, oraz w razie potrzeby zmienia odpowiednie akty delegowane przyjęte zgodnie z niniejszym rozporządzeniem w celu dostosowania ich do postępu naukowego i technicznego. [Popr. 50, 73, 74, 75 i 104]

Artykuł 15

Platforma ds. zrównoważonego finansowania

1. Komisja ustanawia Platformę ds. zrównoważonego finansowania, ~~składającą~~ **której skład zapewnia równowagę, szerokie spektrum poglądów i równość płci. Składa się ona w zrównoważony sposób z przedstawicieli następujących grup:**

a) przedstawicieli **następujących organów:**

(i) Europejskiej Agencji Środowiska;

(ii) Europejskich Urzędów Nadzoru;

(iii) Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego;

(iiia) Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej;

(iiib) Europejskiej Grupy Doradczej ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG);

b) ekspertów reprezentujących odpowiednie zainteresowane strony z sektora prywatnego; **w tym podmioty rynku finansowego i niefinansowego oraz sektory przedsiębiorstw, reprezentujących odpowiednie branże,**

ba) ekspertów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, w tym ekspertów posiadających wiedzę specjalistyczną w dziedzinie ochrony środowiska, spraw społecznych, pracowniczych i zarządzania;

c) ekspertów działających we własnym imieniu, z udokumentowaną wiedzą ~~reprezentujących środowiska akademickie, w tym uniwersytety, instytuty badawcze i doświadczeniem ośrodki analityczne, w dziedzinach objętych niniejszym rozporządzeniem.~~ **tym ekspertów z globalną wiedzą specjalistyczną;**

1a. Eksperci, o których mowa w lit. b) i c), są powoływani zgodnie z art. 237 rozporządzenia finansowego i posiadają udokumentowaną wiedzę i doświadczenie w dziedzinach objętych niniejszym rozporządzeniem, w szczególności w zakresie stabilności sektora finansowego.

1b. Parlament Europejski i Rada są należycie i terminowo informowane o procedurze wyboru ekspertów, którzy mają wejść w skład platformy.

2. Platforma ds. zrównoważonego finansowania:

(-a) doradza Komisji w sprawie ustanowienia zharmonizowanych wskaźników, o których mowa w art. 14 ust. 1 lit. -a), oraz ewentualnej potrzeby ich aktualizacji; czyniąc to, Komisja opiera się na pracach odpowiednich podmiotów i inicjatyw unijnych, w szczególności na ramach monitorowania gospodarki o obiegu zamkniętym.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- a) doradza Komisji w kwestii technicznych kryteriów kwalifikacji, o których mowa w art. 14, a także w kwestii ewentualnej potrzeby aktualizacji tych kryteriów;
- b) analizuje skutki technicznych kryteriów kwalifikacji **w oparciu o dane i badania naukowe, jeżeli są one dostępne**, pod względem potencjalnych kosztów i korzyści płynących z ich stosowania;
- c) pomaga Komisji w analizie wniosków zainteresowanych stron w sprawie opracowania lub zmiany technicznych kryteriów kwalifikacji dla danego rodzaju działalności gospodarczej **w oparciu o dane i badania naukowe, jeżeli są one dostępne; wnioski z tych analiz są terminowo publikowane na stronie internetowej Komisji**;
- d) **na wniosek Komisji lub Parlamentu Europejskiego** doradza Komisji **lub Parlamentowi Europejskiemu** w kwestii przydatności technicznych kryteriów kwalifikacji do ewentualnych dalszych zastosowań;
- da) **we współpracy z EFRAG doradza Komisji w kwestii opracowania standardów informacyjnych w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zintegrowanych standardów sprawozdawczości dla przedsiębiorstw i uczestników rynków finansowych, w tym przez zmianę dyrektywy 2013/34/UE**;
- e) monitoruje ~~przepływy finansowe~~ **tendencje na szczeblu UE i państw członkowskich w zakresie przepływów finansowych z działalności gospodarczej mającej negatywny wpływ na zrównoważenie środowiskowe** na rzecz zrównoważonych inwestycji i składa Komisji regularne sprawozdania na ten temat **w oparciu o dane i badania naukowe, jeżeli są one dostępne**;
- f) doradza Komisji w kwestii ewentualnej konieczności zmiany niniejszego rozporządzenia, **w szczególności w odniesieniu do istotności i jakości danych oraz sposobów zmniejszania obciążeń administracyjnych**;
- fa) **przyczynia się do oceny i rozwoju zrównoważonych regulacji i strategii finansowych, w tym kwestii spójności polityki**;
- fb) **wspiera Komisję w określaniu ewentualnych celów społecznych**.

2a. **Przy wykonywaniu tych zadań platforma należyć uwzględnić odpowiednie dane i odnośne badania naukowe. Może ona prowadzić konsultacje publiczne w celu zebrania opinii zainteresowanych stron na temat konkretnych kwestii objętych jej mandatem.**

3. Platformie ds. zrównoważonego finansowania przewodniczy Komisja **i jest ona ustanowiona zgodnie z zasadami horyzontalnymi Komisji dotyczącymi grup ekspertów. Komisja publikuje analizy, treść obrad, sprawozdania i protokoły związane z działalnością platformy na swojej stronie internetowej.** [Popr. 51]

Artykuł 16

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 4 ust. 3, art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 2, art. 8 ust. 2, art. 9 ust. 2, art. 10 ust. 2 oraz art. 11 ust. 2, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia [Data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 2, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. **W ramach przygotowywania aktów delegowanych Komisja przeprowadza odpowiednie konsultacje i oceny proponowanych wariantów strategicznych.**
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 4 ust. 3, art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 2, art. 8 ust. 2, art. 9 ust. 2, art. 10 ust. 2 oraz art. 11 ust. 2, **art. 12 ust. 2 i art. 13 ust. 3** wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady. [**Popr. 52**]

Rozdział III

Przepisy końcowe

Artykuł 17

Klauzula przeglądowa

1. Najpóźniej do dnia 31 grudnia 2021 r. i co trzy lata po tym terminie Komisja publikuje sprawozdanie dotyczące stosowania **i skutków** niniejszego rozporządzenia. W sprawozdaniu tym ocenia się:
 - a) postępy w wykonywaniu niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do opracowywania **opartych na wskaźnikach** technicznych kryteriów kwalifikacji zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej;
 - b) ewentualną konieczność zmiany określonych w niniejszym rozporządzeniu kryteriów **i wykazu wskaźników** uznawania danej działalności gospodarczej za zrównoważoną środowiskowo, **aby ułatwić innowacje i zrównoważoną transformację**;
 - c) zasadność rozszerzenia zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia na inne cele zrównoważonego rozwoju, w szczególności na cele społeczne;
 - d) stosowanie definicji zrównoważonych środowiskowo inwestycji **i inwestycji wywierających negatywny wpływ na środowisko** w prawie Unii, a także na poziomie państw członkowskich, w tym zasadność **przeglądu lub** stworzenia **dotatkowego** mechanizmu weryfikacji zgodności z kryteriami **opartymi na wskaźnikach**, określonymi w niniejszym rozporządzeniu.;
- da) skuteczność taksonomii w ukierunkowywaniu inwestycji prywatnych na zrównoważoną działalność.**
- 1a. Do dnia 31 grudnia 2021 r., a następnie co trzy lata po tej dacie, Komisja dokonuje przeglądu zakresu niniejszego rozporządzenia, jeżeli stwarza ono nadmierne obciążenie administracyjne lub jeżeli dane niezbędne dla uczestników rynku finansowego są niewystarczająco dostępne.**
2. ~~Sprawozdanie to jest~~ **Sprawozdania te są** przekazywane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. W razie potrzeby Komisja przedstawia wraz ~~ze sprawozdaniem~~ **z nimi** stosowne wnioski **ustawodawcze**. [**Popr. 53 i 105**]

Artykuł 18

Wejście w życie i stosowanie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

2. Art. 3–13 niniejszego rozporządzenia stosuje się:

- a) w odniesieniu do celów środowiskowych, o których mowa w art. 5 pkt 1 i 2, od dnia 1 lipca 2020 r.;
- b) w odniesieniu do celów środowiskowych, o których mowa w art. 5 pkt 4 i 5, od dnia 31 grudnia 2021 r.;
- c) w odniesieniu do celów środowiskowych, o których mowa w art. 5 pkt 3 i 6, od dnia 31 grudnia 2022 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0326

Preliminarz dochodów i wydatków na rok budżetowy 2020 – sekcja I – Parlament Europejski

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie preliminarza dochodów i wydatków Parlamentu Europejskiego na rok budżetowy 2020 (2019/2003(BUD))

(2021/C 108/57)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 314 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 ⁽²⁾,
- uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami ⁽³⁾ (porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 2 grudnia 2013 r.),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 1023/2013 z dnia 22 października 2013 r. zmieniające regulamin pracowniczy urzędników Unii Europejskiej i warunki zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 października 2017 r. w sprawie przeciwdziałania molestowaniu i wykorzystywaniu seksualnemu w UE ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 19 kwietnia 2018 r. w sprawie preliminarza dochodów i wydatków Parlamentu Europejskiego na rok budżetowy 2019 ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 11 września 2018 r. w sprawie środków na rzecz zapobiegania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w pracy, przestrzeni publicznej i życiu politycznym w UE, a także zwalczania tych zjawisk ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 24 października 2018 r. na temat stanowiska Rady w sprawie projektu budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2019 ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 12 grudnia 2018 r. na temat stanowiska Rady w sprawie drugiego projektu budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2019 ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 15 stycznia 2019 r. w sprawie uwzględniania aspektu płci w Parlamencie Europejskim ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając sprawozdanie sekretarza generalnego dla Prezydium dotyczące sporządzenia wstępnego projektu preliminarza budżetowego Parlamentu na rok budżetowy 2020,

⁽¹⁾ Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884.

⁽³⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 287 z 29.10.2013, s. 15.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0417.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0182.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0331.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0404.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0503.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0010.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- uwzględniając wstępny projekt preliminarza budżetowego sporządzony przez Prezydium 25 marca 2019 r. zgodnie z art. 25 ust. 7 oraz art. 96 ust. 1 Regulaminu,
 - uwzględniając projekt preliminarza budżetowego sporządzony przez Komisję Budżetową zgodnie z art. 96 ust. 2 Regulaminu,
 - uwzględniając art. 96 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Budżetowej (A8-0182/2019),
- A. mając na uwadze, że niniejsza procedura jest piątą procedurą budżetową przeprowadzoną całkowicie w nowej kadencji i dotyczy siódmego roku wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020;
- B. mając na uwadze, że budżet na rok 2020, zgodnie z propozycją zawartą w sprawozdaniu sekretarza generalnego, jest przygotowywany w kontekście corocznego podwyższania pułapu dla działu V (inflacja plus wzrost rzeczywisty), co pozostawia większy margines dla wzrostu i inwestycji, a także umożliwia kontynuację wdrażania strategii politycznych na rzecz oszczędności i poprawy efektywności;
- C. mając na uwadze, że priorytetowe cele zaproponowane przez sekretarza generalnego w kontekście budżetu na 2020 r. obejmują zagwarantowanie niezbędnych zasobów na pierwszy pełny rok po wyborze nowego składu Parlamentu i Komisji oraz zagwarantowanie środków finansowych na projekty o znaczeniu priorytetowym, które obejmują kontakty z obywatelami, wieloletnie projekty w zakresie nieruchomości, bezpieczeństwo i rozwój środowiska informatycznego;
- D. mając na uwadze, że sekretarz generalny zaproponował we wstępnym projekcie preliminarza budżetowego Parlamentu na rok 2020 kwotę w wysokości 2 068 530 000 EUR, co oznacza ogólny wzrost o 3,58 % w stosunku do budżetu na rok 2019 i stanowi 18,38 % środków w dziale V wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020;
- E. mając na uwadze, że prawie dwie trzecie budżetu to wydatki podlegające indeksacji, ponoszone głównie z tytułu wynagrodzeń, emerytur, kosztów opieki medycznej, dodatków dla obecnych i emerytowanych posłów (21 %) i pracowników (35 %) oraz z tytułu utrzymania budynków (13 %); mając na uwadze, że wydatki te dostosowuje się zgodnie z regulaminem pracowniczym, statutem posła, indeksacją sektorową lub stopą inflacji;
- F. mając na uwadze, że Parlament podkreślił już w swojej rezolucji z 29 kwietnia 2015 r. w sprawie preliminarza dochodów i wydatków Parlamentu Europejskiego na rok budżetowy 2016 ⁽¹⁾, że jego budżet powinien być określony w oparciu o realistyczne przesłanki oraz zgodny z zasadą dyscypliny budżetowej i z zasadą należytego zarządzania finansami; zauważa, że płatności ryczałtowe są użytecznym i powszechnie uznanym narzędziem zwiększającym elastyczność i przejrzystość;
- G. mając na uwadze, że budżet Parlamentu powinien gwarantować instytucji korzystanie ze wszystkich jej kompetencji legislacyjnych oraz umożliwiać prawidłowe funkcjonowanie;
- H. mając na uwadze, że wiarygodność Parlamentu jako jednego z organów władzy budżetowej zależy w pewnej mierze od jego zdolności do zarządzania własnymi wydatkami oraz do rozwijania demokracji na szczeblu Unii;
- I. mając na uwadze, że rok 2020 będzie pierwszym pełnym rokiem po wyborach i tym samym będzie oznaczał powrót do normalnego tempa podstawowej działalności politycznej i działalności w zakresie wsparcia;
- J. mając na uwadze, że dobrowolny fundusz emerytalny powstał w 1990 r. na mocy przepisów Prezydium dotyczących dodatkowych (dobrowolnych) ubezpieczeń emerytalnych ⁽²⁾;
- K. mając na uwadze, że 16 czerwca 1999 r. Trybunał Obrachunkowy wydał opinię nr 5/99 „Fundusz i system emerytalny dla posłów do Parlamentu Europejskiego”;

Ramy ogólne

1. podkreśla, że budżet przeznaczony dla Parlamentu w 2020 r. powinien pozostać na poziomie poniżej 20 % środków w dziale V; zauważa, że poziom preliminarza na 2020 r. wynosi 18,22 %, co stanowi wartość niższą niż uzyskana w 2019 r. (18,51 %), a także jest najniższym udziałem wydatków w dziale V w ciągu ponad piętnastu lat;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0172.

⁽²⁾ Teksty przyjęte przez Prezydium, PE 113.116/BUR./rev. XXVI/01-04-2009 r.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

2. podkreśla, że zdecydowaną większość wydatków z budżetu Parlamentu ustala się w oparciu o obowiązki statutowe lub umowne i wydatki te podlegają corocznej indeksacji;
3. zasadniczo domaga się od sekretarza generalnego i Prezydium przedłożenia Komisji Budżetowej nowego preliminarza budżetowego Parlamentu Europejskiego bardziej zbliżonego do stopy inflacji prognozowanej przez Komisję Europejską, jeżeli nie na poziomie stopy inflacji;
4. popiera porozumienie osiągnięte w ramach procedury pojednawczej między Prezydium a Komisją Budżetową 19 marca 2019 r. w sprawie podwyższenia budżetu o 2,68 % w stosunku do budżetu na 2019 r., co odpowiada ogólnej kwocie preliminarza budżetowego na 2020 r. w wysokości 2 050 430 000 EUR, w sprawie obniżenia wydatków przewidzianych we wstępnym projekcie preliminarza zatwierdzonego przez Prezydium 11 marca 2019 r. o 18,1 mln EUR i w sprawie odpowiedniego obniżenia środków zaproponowanych w następujących liniach budżetowych:

1004 – zwykłe koszty podróży; 1200 – wynagrodzenia i zwroty kosztów; 1402 – inni pracownicy, kierownicy w Sekretariacie Generalnym; 2007 – budowa budynków i zagospodarowanie pomieszczeń służbowych; 2022 – utrzymanie, konserwacja, administracja i sprzątanie budynków; 2024 – zużycie energii; 2101 – informatyka i telekomunikacja, zwykłe działania związane z infrastrukturą; 212 – meble; 214 – wyposażenie i instalacje techniczne; 300 – koszty podróży służbowych pracowników i przejazdów między trzema miejscami pracy; 302 – wydatki na przyjęcia i cele reprezentacyjne; 3040 – różne wydatki na posiedzenia wewnętrzne; 3042 – posiedzenia, kongresy, konferencje i delegacje; 422 – wydatki związane z asystentami posłów;

postanawia zasilić pozycję 1650 (służba medyczna) kwotą 140 000 EUR, pozycję 320 (opinie ekspertów) kwotą 160 000 EUR i pozycję 3211 (Europejskie Centrum Mediów Naukowych) kwotą 400 000 EUR; wyraża zadowolenie, że Prezydium przyjęło te zmiany 25 marca 2019 r.;

5. zaleca służbom Parlamentu wprowadzenie zmian w uwagach do budżetu w odniesieniu do pozycji 1650 (służba medyczna), gdyż dodatkowe środki w wysokości 140 000 EUR są przeznaczone na pokrycie wydatków związanych z mediacją i wsparciem psychologicznym w kontekście zapobiegania nękanii psychicznemu i molestowaniu seksualnemu oraz zwalczania tych zjawisk, a także w odniesieniu do pozycji 320 (opinie ekspertów), gdyż dodatkowe środki w wysokości 160 000 EUR są przeznaczone na pokrycie wydatków związanych z pozyskiwaniem wiedzy fachowej i zapraszaniem ekspertów w dziedzinie zapobiegania nękanii psychicznemu i molestowaniu seksualnemu, prowadzenia dochodzeń w związku z tymi zjawiskami oraz zwalczania tych zjawisk;
6. zauważa, że w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii zakłada się, iż nastąpi ono w sposób uporządkowany i na podstawie umowy, w oparciu o zatwierdzone porozumienie w sprawie wystąpienia i po przyjęciu oświadczenia politycznego przez Radę Europejską z 25 listopada 2018 r., zgodnie z którym do 2020 r. Zjednoczone Królestwo będzie wносить swój wkład do budżetu Unii; zwraca uwagę, że większość oszczędności wynikających z wystąpienia Zjednoczonego Królestwa uwzględniono już w budżecie na 2019 r. oraz że w 2020 r. nastąpi jedynie nieznaczny spadek pewnych wydatków w związku z tym, że liczba posłów obniży się o 46;
7. zauważa, że w razie niewystąpienia Zjednoczonego Królestwa lub wystąpienia bez umowy proponowane środki mogą zostać odpowiednio dostosowane w ramach procedury budżetowej przez Prezydium, Komisję Budżetową lub zgromadzenie plenarne;
8. podkreśla, że do podstawowych zadań Parlamentu należy stanowienie prawa wraz z Radą, uchwalanie budżetu Unii, reprezentowanie obywateli i monitorowanie prac innych instytucji Unii;
9. podkreśla rolę Parlamentu w budowaniu europejskiej świadomości politycznej i promowaniu unijnych wartości;
10. podkreśla, że w porównaniu z propozycją sekretarza generalnego potrzebne są oszczędności, aby zbliżyć wzrost tej propozycji do spodziewanego ogólnego wskaźnika inflacji w 2020 r., oraz że usilnie zachęca się do podejmowania wszelkich wysiłków na rzecz dążenia do bardziej efektywnego i przejrzystego wykorzystania środków publicznych;

Przejrzystość i dokładność

11. odnotowuje większą przejrzystość w procesie przygotowywania sprawozdań sekretarza generalnego, np. w zakresie przedstawiania – zgodnie z postulatem Parlamentu i Rady – dodatkowych informacji na temat planów średnio- i długoterminowych, inwestycji, zobowiązań prawnych, wydatków administracyjnych i metodologii;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

12. domaga się, aby budżet Parlamentu na rok 2020 był realistyczny i precyzyjny, jeśli chodzi o dopasowanie potrzeb i wynikających z nich kosztów, aby uniknąć przeszacowania budżetu;

13. podkreśla, że należy w jak największym stopniu dbać o to, by ogólne zasoby budżetowe i kadrowe, jakimi dysponuje Parlament, wykorzystywano w sposób jak najbardziej gospodarny, aby umożliwić instytucji i posłom skuteczne wykonywanie ich zasadniczych zadań legislacyjnych; ponownie potwierdza, że oznacza to konieczność dokładnego planowania i organizacji metod pracy Parlamentu oraz w miarę możliwości łączenia funkcji i struktur, aby uniknąć niepotrzebnej biurokracji, nakładania się funkcji i powielania działań i zasobów;

Kontakt z obywatelami

14. z zadowoleniem przyjmuje otwarcie ośrodków „Europa Experience” [„Spotkania z Europą”], które są przestrzeniami wystawowymi odtwarzającymi na mniejszą skalę udaną koncepcję Parlamentarium w Brukseli; zauważa, że w 2020 r. planuje się otwarcie pięciu nowych ośrodków „Spotkań z Europą” w biurach kontaktowych;

15. zwraca uwagę, że z kwoty przewidzianej w budżecie na otwarcie pięciu nowych ośrodków „Spotkań z Europą” w biurach kontaktowych pokryte zostaną koszty infrastruktury wystawowej, którą zarządza DG COMM, ale nie koszty przestrzeni wystawowych; zwraca się o dalsze szczegóły dotyczące wysokości całkowitych spodziewanych kosztów przed czytaniem budżetu w Parlamencie jesienią 2019 r.;

16. odnotowuje utworzenie szeregu instalacji mobilnych, które ruszą w objazd po państwach członkowskich, aby przybliżyć Unię obywatelom;

17. domaga się od sekretarza generalnego szczegółowego, opartego na faktach i dokładnego sprawozdania na temat wartości dodanej owych 51 stanowisk w DG COMM; domaga się publicznego przedłożenia takiego sprawozdania na posiedzeniu Komisji Budżetowej do końca lipca 2019 r.;

Polityka w zakresie nieruchomości i transportu

18. ponawia apel o przejrzyste podejmowanie decyzji dotyczących polityki w zakresie nieruchomości w oparciu o wcześniej podawane informacje i z należyтым uwzględnieniem art. 266 rozporządzenia finansowego;

19. nie zgadza się ze stosowaną praktyką przesuwania niewykorzystanych środków pod koniec roku, aby wesprzeć bieżące projekty budowlane; podkreśla, że taka praktyka jest stosowana systematycznie w odniesieniu do tych samych rozdziałów, tytułów i często dokładnie tych samych pozycji budżetowych, a także zastanawia się, czy chodzi tu o planowe przeszacowanie powyższych rozdziałów, tytułów i pozycji, by generować środki na finansowanie polityki Parlamentu w zakresie nieruchomości; uważa, że polityka w zakresie nieruchomości powinna być finansowana w przejrzysty sposób z pozycji budżetowych, które są na nią przeznaczone;

20. zaleca, by w ramach corocznego planowania budżetu na wszystkie budynki przeznaczać środki mające pokryć koszty utrzymania i renowacji odpowiadające 3 % łącznych kosztów nowych przedsięwzięć z zakresu nieruchomości w ramach regularnej i wybiegającej w przyszłość polityki w zakresie nieruchomości; podkreśla potrzebę opracowania strategii w zakresie nieruchomości, która zapewni racjonalność kosztową, oraz zwraca uwagę na potencjalne korzyści płynące z bliskości budynków, takie jak efekty synergii dzięki wspólnemu korzystaniu z funkcji wsparcia administracyjnego, przestrzeni biurowej i przydziałów pomieszczeń;

21. zauważa, że oddanie całego wschodniego skrzydła nowego budynku Konrad Adenauer oraz przeprowadzkę doń przewidziano na 2020 r. oraz że bezpośrednio potem rozpoczną się prace w nowym zachodnim skrzydle budynku; zauważa, że należy przewidzieć wydatki na zarządzanie projektem w końcowych etapach budowy, np. w związku z istotnymi operacjami przeprowadzkowymi, wstępnym wyposażeniem i nadzorem nad bezpieczeństwem na placu budowy;

22. zauważa, że czynsz i koszty utrzymania wszystkich budynków w Luksemburgu wciąż ujmuje się w budżecie na cały rok, gdyż przeprowadzka z istniejących budynków może odbywać się tylko stopniowo; zwraca się do sekretarza generalnego o przedstawienie szczegółowych informacji na temat stopniowej przeprowadzki i wyjaśnienie, dlaczego wygospodarowanie oszczędności nie jest możliwe już w 2020 r.;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

23. zwraca się o dodatkowe szczegółowe informacje na temat technicznych prac przygotowawczych, w tym na temat przenoszenia funkcji znajdujących się obecnie w budynku PHS do innych budynków; w związku z tym zwraca się o przekazanie Komisji Budżetowej szczegółowych szacunków i zestawienia kosztów, zanim Parlament przystąpi do czytania budżetu jesienią 2019 r.;

24. podaje w wątpliwość bardzo wysokie koszty niektórych proponowanych prac, takich jak instalacja sal konferencyjnych dla odwiedzających w budynku Atrium (8,72 mld EUR), wielofunkcyjna przestrzeń w strefie Esplanade (2,61 mld EUR) czy utworzenie stołówki samoobsługowej w budynku SDM w Strasburgu (1,9 mln EUR); apeluje do sekretarza generalnego, aby przekazał Komisji Budżetowej wszelkie informacje dotyczące tych decyzji, zanim Parlament przystąpi do czytania budżetu jesienią 2019 r.;

25. uważa, że należy zrealizować dodatkowe oszczędności w związku z wydatkami na meble do biur posłów i ich asystentów, a to z uwagi na kompleksowy remont tych biur na początku kadencji w 2019 r.;

26. wyraża zaniepokojenie z powodu zamierzeń Parlamentu dotyczących rozszerzenia jego działalności i obecności dyplomatycznej w Indonezji (Dżakarta), Etiopii (Addis Abeba) i Stanach Zjednoczonych Ameryki (Nowy Jork); wyraża ubolewanie, że pomimo braku kompleksowej analizy kosztów i korzyści oraz głębszego rozważenia argumentów przemawiających za wyborem tych konkretnych lokalizacji Prezydium przyjęło tę propozycję i zgodziło się na powołanie obecnego szefa biura Parlamentu w Waszyngtonie na stanowisko nowego szefa biura w Dżakarcie; w związku z tym wzywa sekretarza generalnego do określenia właściwych pozycji budżetowych i wyjaśnienia tego nieprzejrystego stanu rzeczy poprzez objaśnienie procesu decyzyjnego dotyczącego tych różnych lokalizacji i powołania nowego szefa biura w Dżakarcie; uważa, że tymczasem należy zawiesić tę decyzję;

27. uważa, że oszczędności w budżecie Parlamentu można wygospodarować dzięki jednej siedzibie; przypomina, że zgodnie z analizą Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z 2014 r. koszty geograficznego rozproszenia Parlamentu szacuje się na 114 mln EUR rocznie; ponadto przypomina, że takie rozproszenie geograficzne prowadzi do 78 % wszystkich podróży służbowych pracowników Parlamentu, a skutki środowiskowe wynoszą od 11 do 19 tys. ton emisji dwutlenku węgla; w związku z tym wzywa do opracowania planu przeniesienia Parlamentu do jednej siedziby;

Bezpieczeństwo

28. zauważa, że budżet na 2020 r. będzie obejmował ostatnie transze środków na znaczące inwestycje rozpoczęte już w 2016 r. w celu istotnej poprawy bezpieczeństwa Parlamentu; zwraca uwagę, że projekty te obejmowały różne dziedziny i były głównie związane z budynkami, wyposażeniem i pracownikami, ale dotyczyły także poprawy cyberbezpieczeństwa i bezpieczeństwa komunikacji;

29. podkreśla, że w ramach projektu iPACS, który w 2020 r. wejdzie w piąty i ostatni rok realizacji, Parlament otrzyma dostęp do nowoczesnej i zintegrowanej technologii bezpieczeństwa, dzięki której wyeliminuje pozostające jeszcze słabe punkty w zakresie bezpieczeństwa budynków; zwraca się do sekretarza generalnego o szczegółowe podsumowanie wszystkich wydatków związanych z bezpieczeństwem budynków od 2016 r.;

30. uważa, że narzędzia informatyczne są ważne w pracy posłów i pracowników, ale mogą być podatne na ataki cybernetyczne; wobec tego wyraża zadowolenie, że w ciągu dwóch ostatnich lat wzmocniono zespół dbający o cyberbezpieczeństwo, a zwłaszcza że w związku z osiągnięciem zdolności operacyjnej i kontynuowaniem wdrażania planu działania na rzecz cyberbezpieczeństwa środki w przedmiotowym budżecie wzrosną jedynie w stopniu uwzględniającym inflację;

31. wyraża zadowolenie ze starań o poprawę usług dla posłów, czego wyrazem są ciągle inwestycje w rozwój aplikacji informatycznych, kontynuacja programu e-Parlament, prace badawcze i rozwojowe w zakresie uczenia się maszyn przy użyciu pamięci tłumaczeniowych oraz wieloletni projekt dotyczący zarządzania technicznymi aspektami korzystania z sal konferencyjnych; zwraca się o więcej informacji na temat całkowitej kwoty wydanej na te programy w ostatnich latach; zwraca uwagę na długofalowe stopniowe wdrażanie tych projektów, aby rozłożyć ich koszty na różne lata budżetowe;

Kwestie dotyczące posłów i akredytowanych asystentów parlamentarnych

32. zwraca się do Prezydium o opracowanie rozwiązania technicznego, które umożliwi posłom korzystanie z przysługującego im prawa do głosowania w czasie, gdy przebywają na urlopie macierzyńskim bądź ojcowskim lub na zwolnieniu chorobowym;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

33. uważa, że należy przestrzegać praw socjalnych i emerytalnych akredytowanych asystentów parlamentarnych; w tym kontekście ponawia swój apel o znalezienie racjonalnego rozwiązania dla akredytowanych asystentów parlamentarnych, którzy po przepracowaniu bez przerwy dwóch kadencji parlamentarnych pod koniec bieżącej kadencji nie będą mieć dostępu do europejskiego systemu świadczeń emerytalnych po osiągnięciu wieku emerytalnego, ponieważ będzie im brakowało pewnego okresu z wymaganych dziesięciu lat stażu przewidzianych w regulaminie pracowniczym, a to z powodu przedterminowych wyborów w 2014 r. oraz opóźnień w walidacji nowych umów akredytowanych asystentów parlamentarnych z uwagi na duże obciążenie pracą w okresie po wyborach w 2009 r.; w związku z tym apeluje do sekretarza generalnego o przedstawienie nowych, praktycznych i wiarygodnych propozycji ostatecznego rozwiązania tego problemu;

34. odnotowuje przegląd stawek dodatków dla akredytowanych asystentów parlamentarnych wypłacanych w związku z podróżami służbowymi między trzema miejscami pracy Parlamentu; przypomina jednak o wielokrotnie kierowanym do Prezydium wniosku w sprawie podjęcia działań na rzecz pełnego ujednoczenia stawek dodatków wypłacanych w związku z podróżami służbowymi między trzema miejscami pracy Parlamentu dla urzędników, innych pracowników i akredytowanych asystentów parlamentarnych od następczej kadencji parlamentarnej;

35. z zadowoleniem przyjmuje decyzję w sprawie stażystów posłów, którą Prezydium podjęło 10 grudnia 2018 r. i która wejdzie w życie 2 lipca 2019 r.; podkreśla, że obowiązujące wynagrodzenie minimalne dla stażystów powinno gwarantować im godne dochody na poziomie odpowiadającym dochodom stażystów w administracjach instytucji UE;

36. oczekuje, że służby tłumaczeniowe Parlamentu sprostają swojej podstawowej funkcji, która polega na wspieraniu prawodawstwa unijnego i posłów w wykonywaniu ich obowiązków poprzez zapewnienie wysokiej jakości tłumaczenia dokumentów w ramach zrównoważonej strategii na rzecz przyszłości;

37. ponownie wyraża zaniepokojenie dodatkowymi wydatkami na tłumaczenie ustnych wyjaśnień dotyczących stanowiska zajętego w głosowaniu podczas posiedzeń plenarnych; zwraca się do sekretarza generalnego o przedstawienie szczegółowego zestawienia kosztów związanych z ustnymi wyjaśnieniami dotyczącymi stanowiska zajętego w głosowaniu; przypomina, że posłowie pragnący wyjaśnić stanowisko zajęte w głosowaniu mogą w tym celu korzystać z alternatywnych rozwiązań, takich jak pisemne wyjaśnienie dotyczące stanowiska zajętego w głosowaniu oraz różne publiczne kanały komunikacji, lub poruszać kwestie dotyczące problemów swojego elektoratu; w tym kontekście uważa, że aby wygospodarować istotne oszczędności, można by zlikwidować ustne wyjaśnienia dotyczące stanowiska zajętego w głosowaniu;

38. przypomina, że art. 27 ust. 1 i 2 statutu posła stanowi, co następuje: „ustanowiony przez Parlament Europejski dobrowolny fundusz emerytalny, w związku z którym posłowie i byli posłowie nabyli już prawa lub są w trakcie ich nabywania, będzie nadal utrzymany dla tych posłów po wejściu w życie niniejszego statutu”, a „nabyte prawa i uprawnienia pozostają w pełni w mocy”; wzywa sekretarza generalnego i Prezydium do pełnego przestrzegania statutu posła i do niezwłocznego ustanowienia w odniesieniu do funduszu emerytalnego jasnego planu zatwierdzenia i przejęcia przez Parlament jego obowiązków i zobowiązań w odniesieniu do dobrowolnego funduszu emerytalnego dla posłów do Parlamentu Europejskiego; ponownie występuje z wnioskiem o zbadanie dobrowolnego funduszu emerytalnego dla posłów przez Europejski Trybunał Obrachunkowy oraz zwraca się o określenie, w jaki sposób można zagwarantować zrównoważone finansowanie dobrowolnego funduszu emerytalnego zgodnie z postanowieniami statutu posła przy jednoczesnym zapewnieniu pełnej przejrzystości;

39. ponawia swój apel o przejrzystość w odniesieniu do diety z tytułu kosztów ogólnych otrzymywanej przez posłów; wyraża ubolewanie, że Prezydium nie udało się wprowadzić większej przejrzystości i rozliczalności w tej kwestii; wzywa do wprowadzenia obowiązku pełnego informowania przez posłów o wydatkach w ramach tej diety;

Kwestie dotyczące personelu

40. uważa, że w okresie, kiedy zasoby finansowe i kadrowe instytucji unijnych prawdopodobnie w coraz większym stopniu będą ograniczane, należy zidentyfikować obszary (takie jak m.in. usługi informatyczne, bezpieczeństwo, tłumaczenia ustne i pisemne oraz indywidualne usługi transportowe, ale nie tylko), w których dzięki wykorzystaniu doświadczenia Parlamentu i pozostałych instytucji Unii oraz przy pełnym uwzględnieniu trudności na poziomie zarządzania i różnic skali możliwe byłoby osiągnięcie większych efektów synergii w odniesieniu do funkcji wsparcia administracyjnego, aby wypracować uczciwe porozumienia o współpracy;

41. wzywa do wprowadzenia wymogu przedkładania przez posłów ksiąg rachunkowych zewnętrznemu księgowemu celem kontroli pod kątem zwrotu kosztów ogólnych przynajmniej pod koniec sprawowania mandatu; ponadto wzywa do publikowania informacji o tych wydatkach poprzez umieszczenie linku do odpowiednich danych na stronie internetowej danego posła w obrębie witryny Parlamentu Europejskiego;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

42. z zadowoleniem przyjmuje istniejące porozumienia o współpracy między Parlamentem, Komitetem Regionów i Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym w kontekście poszukiwania innych obszarów, w których możliwe byłoby wspólne korzystanie z funkcji wsparcia administracyjnego; zwraca się do sekretarza generalnego o dokonanie oceny obecnej współpracy między instytucjami Unii, aby wskazać dalsze możliwe efekty synergii i oszczędności;

43. opowiada się za zasadą dostępności dla wszystkich obywateli; w odpowiedzi na zatwierdzone przez Prezydium wnioski o zapewnienie tłumaczenia na międzynarodowy język migowy podczas wszystkich debat plenarnych apeluje do sekretarza generalnego o przeanalizowanie możliwości wdrożenia odpowiednich rozwiązań praktycznych;

44. przypomina o zaleceniach zawartych w rezolucjach Parlamentu z 26 października 2017 r., 11 września 2018 r. i 15 stycznia 2019 r. w sprawie przeciwdziałania molestowaniu i wykorzystywaniu seksualnemu w Unii oraz w sprawie środków na rzecz zapobiegania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu i zwalczania tych zjawisk; domaga się wsparcia na rzecz pokrycia kosztów zewnętrznej wiedzy fachowej, która jest niezbędna w celu rozszerzenia zewnętrznej kontroli komitetu doradczego ds. pracowników Parlamentu pod kątem zapobiegania napastowaniu; zwraca się o środki na pokrycie kosztów pełnego wdrożenia kroków modernizacyjnych w Parlamencie Europejskim, o których mowa w rezolucji w sprawie przeciwdziałania molestowaniu, w tym na organizację częstych obowiązkowych szkoleń z zakresu przeciwdziałania nękananiu lub molestowaniu dla wszystkich pracowników, akredytowanych asystentów parlamentarnych i posłów; jest ponadto zdania, że potrzebne są środki na pokrycie kosztów korzystania z usług mediatorów i innych ekspertów posiadających kwalifikacje w zakresie zapobiegania przypadkom napastowania i zarządzania takimi sprawami w Parlamencie we współpracy z siecią zaufanych doradców i w ramach istniejących struktur;

45. zaleca częstsze organizowanie wideokonferencji i korzystanie z innych technologii, aby chronić środowisko naturalne i oszczędzać zasoby, w szczególności przez ograniczenie podróży służbowych pracowników między trzema miejscami pracy;

Inne kwestie

46. uważa, że należy dokonać przeglądu procedury przyjmowania preliminarza budżetowego Parlamentu, uwzględniając w tym celu toczące się prace i dokument opracowany przez grupę roboczą ds. wewnętrznej procedury budżetowej Parlamentu oraz wychodząc naprzeciw postulatom grup politycznych dotyczącemu uproszczenia i usprawnienia obecnej procedury poprzez obniżenie zakresu związanych z nią obowiązków dla posłów i pracowników oraz poprawy jej przejrzystości i doprecyzowania zakresu odpowiedzialności zaangażowanych podmiotów; przypomina, że w ramach obecnej procedury Komisja Budżetowa wykonuje te same zadania dwukrotnie: wiosną (postępowanie pojednawcze z Prezydium w celu przyjęcia preliminarza budżetowego Parlamentu) oraz jesienią (składanie poprawek budżetowych); skutkuje to częstszymi posiedzeniami, większą liczbą dokumentów oraz wyższymi kosztami (z uwagi na tłumaczenia pisemne, tłumaczenie ustne itp.);

47. wzywa do utrzymania odpowiedniego finansowania dla Europejskiego Centrum Mediów Naukowych w odniesieniu do współpracy ze stacjami telewizyjnymi, mediami społecznościowymi i innymi partnerami w celu ustanowienia celów szkoleniowych dla młodych dziennikarzy, zwłaszcza w odniesieniu do nowych osiągnięć naukowych i technicznych oraz informacji opartych na faktach i recenzowanych przez niezależnych ekspertów;

48. wzywa sekretarza generalnego i Prezydium do zaprowadzenia kultury budżetowania zadaniowego i zrównoważenia środowiskowego w całej administracji Parlamentu oraz do przyjęcia podejścia opartego na usprawnieniu zarządzania w celu poprawy efektywności oraz ograniczenia wymogów administracyjnych i biurokracji w wewnętrznych pracach instytucji; podkreśla, że usprawnione zarządzanie polega na ciągłym doskonaleniu procedur roboczych dzięki uproszczeniom i doświadczeniu personelu administracyjnego;

49. domaga się pełnej przejrzystości w kwestii wykorzystania środków finansowych udostępnianych europejskim partiom politycznym i europejskim fundacjom politycznym oraz zarządzania tymi środkami; wnioskuje o przeprowadzenie szczegółowej oceny i kontroli wydatków budżetowych europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych; zwraca uwagę na konflikt interesów wynikający ze sponsorowania działalności europejskich partii politycznych przez prywatne przedsiębiorstwa; w związku z tym apeluje o zakazanie przekazywania darowizn i wszelkiego rodzaju sponsorowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych przez prywatne przedsiębiorstwa;

o

o o

50. uchwała preliminarz budżetowy na rok budżetowy 2020;

51. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji i preliminarza budżetowego Radzie i Komisji.

ISSN 1977-1002 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5228 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej
L-2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL